
BIBLIOTECA
DUQUE · DE · OSUNA

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ GRÆCITATIS,

IN QVO

GRÆCA VOCABULA NOVATÆ SIGNIFICATIONIS, aut usus rarioris, Barbara, Exotica, Ecclesiastica, Liturgica, Tactica, Nomica, Jatrica, Botanica, Chymica explicantur, eorum Notiones & Originationes reteguntur:

Complures ævi medii Ritus & Mores; Dignitates Ecclesiasticæ, Monasticæ, Palatinæ, Politicæ, & quamplurima alia observatione digna, & ad HISTORIAM BYZANTINAM *præsertim spectantia, recensentur ac enucleantur.*

E libris editis, ineditis, veteribusque monumentis.

ACCEDIT Appendix ad Glossarium mediæ & infimæ Latinitatis, unà cùm brevi Etymologico Linguæ Gallicæ ex utroque Glossario.

Auctore CAROLO DU FRESNE, *Domino* DU CANGE, *Regi à Consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstore.*

TOMUS SECUNDUS.

LUGDUNI,
Sumptibus ANISSONIORUM, JOANNIS POSUEL, ET CLAUDII RIGAUD.

M. DC. LXXXVIII.
Cum Privilegio Regis Christianissimi.

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS.

P.

ΑΒΑΝ ΤΙΤΖΙΝΗ, τὸ ῥέον βάρβαρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Ita ferè etiam in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Rheum barbarum*, seu *Rhaponticum*.

ῬΑΒΔΙ', Ῥαβδάκι, *Baculus*, *Bacillus*, ῥάβδος, ῥάβδος, ῥαβδίον. Ῥαβδέα, *Fustis impressio*, *ictus*, ἡ τοῦ βάκτρου πληγή.

Ῥαβδίον, Ἄλιμος, Interpolat. Dioscor. c. 121. *Alimus*.

ῬΑΒΔΟΣ, *Pedum Patriarchale*. Synodus VIII. Oecumenica Act. 7. de Photio Patr. Constantinopol. exauctorato: ἄρατε τὴν βακτηρίαν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· σημεῖον γάρ ἐστιν ἀξίας ποιμαντικῆς. Nicetas de Rheb. post Excid. Urb. n. 5. de Patriarcha ex Urbe fugiente: ὑπέφευγε γὰρ ἡμῖν ὁ Οἰκουμενικὸς Ἀρχιποίμην, μὴ πήραν φέρων, μὴ χρυσὸν ἐπὶ ὀσφύν, ἄραβδος καὶ ἀσάνδαλος, καὶ χιτώνιον ἓν περικείμενος, εὐτελὴς εὐαγγελικὸς ἀπόστολος. Symeon Thessalonic. in Dial. de Hæresib. ubi de Inaugurat. Patr. τὴν ἱερὰν ῥάβδον αὐτῷ τῷ ὑποψηφίῳ ἐγχειρίσας, &c. Pachymeres lib. 5. c. 23. ταῦτά τε εἰπεῖν, καὶ ἀθρόον τὸ τῆς Πατριαρχίας σύμβολον ῥῖψαι τὴν βακτηρίαν. Definit porrò pedum istud pastorale in superiori parte in formam Crucis. Vita Bartholomæi primi Archimandritæ S. Salvatoris Messanensis Græcè scripta à Daniele Monacho S. Basilij, cujus Latina duntaxat dedit Rocchus Pirrus, *Tum severioris atque ascetica vita cupidine, pelliceâ veste contentus, nudísque pedibus incedens, baculo crucis signum in vertice referenti incumbens, quo dubios firmaret gressus*, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Baculus*.

ῬΑΒΔΟΥΧΟΙ, Cedreno p. 170. iidem qui Δεκανοί. Recensentur inter Officiales Palatij in Catalogo Offic. Aulæ Constantinop. ex Cod. Reg. n. 86. apud Goarum ad Codinum pag. 37. Constantinus de Adm. Imp. c. 32. παρεγένετο ὁ τότε εἰς τὸ Δυρράχιον στρατηγῶν ὁ Λέων ὁ Ῥαβδοῦχος, ὁ μετὰ τοῦτο Μάγιστρος τιμηθείς. Apud Nicetam in Andronico lib. 2. num. 1. Bardariotæ, de quibus suo loco, dicuntur ὑσγινοβαφῆ φοροῦντες ῥαβδούχοι.

ῬΑ'ΒΙΚ, τὸ κίσσου, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Cissus*, *Hedera*. Vox Arabica.

ῬΑΒΟΥΛΙΟΝ. Vide Λαξευτήριον.

ῬΑΓΑ'ΖΙΟΝ. Scholiastes Euripidis ad Orestem: Δόναξ, κάλαμος λεπτὸς ἐν τοῖς ἕλεσι φυόμενος τινὲς γὰρ φασὶ τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς ῥαγάζιον. Meursius hîc *Puerum*, ac *Famulum* interpretatur, ex Ital. *Ragazzo*. Sed quid commune habet famulus cum arundine? Malim igitur ῥαγάζιον dici pro ῥαγάς, *Fissura*, *Scissura*, ut sit ramus abscissus.

ῬΑ'ΔΑ, *Linea*, Gall. *Raie* Anonymus alter Interpres Rhamplij MS. καὶ μετὰ προσευχῆς καὶ φόβου Θεοῦ ποίησον ῥάδας η'. καὶ διὰ αὐτῶν ποίησον σημεῖα β'. &c.

ῬΑΔΑ'ΚΝΗ, τὸ βλιτὸν, in Glossis Jatricis MSS. *Bletum*, seu *Blitum*, de quo Ruellius & alij.

ῬΑΔΙ'ΚΙ, *Intybus*, Κιχώριον, πικρὶς, &c. Vide Geoponicum Alypij Cretensis cap. 94.

ῬΑ'ΖΕΙΝ, *Ancoras jacere*, *demittere*, τὴν ἄγκυραν χαλάζειν. Portolanus MS. τὰ καράβια ῥάζουν, καὶ στέκουν ἄγκουρα, καὶ ἄγκουρα τὸ στάσις ἐνέστην μέσι τοῦ καραβίου. Occurrit pluries. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. καὶ ἔραξαν τὰ κάτεργά τους εἰς τὸ μέρος τοῦ ἑπτὰ γυλάδων. Et pag. 240. καὶ ἐκεῖ ἔρραξαν κάτεργά τους. Vide Ῥαΐζειν.

ῬΑΖΟΥ'ΡΑ, *Rasura*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Cod. Reg. 1047. καλεριάνον, ἤ ἐστι ῥαζοῦρα κόρμου τζιέρμιπου.

ῬΑΘΙΒΙ'ΔΑ, Dacis, *Inguinalis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 702.

ῬΑΙ'ΔΑ, *Helenium*, de quo Botanici. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ἑλένιον, τὸ ῥαίδα.

ῬΑΙ'ΔΗ, Ῥαίδα, *Rheda*. Aretas in Apocal. cap. 55. pag. mihi 975. ἵπποις γὰρ καὶ τοῖς διὰ τούτων ὀχήμασι ἃ ἡ παλαιὰ μὲν φωνὴ Ἀγγάρους, ἡ γὰρ τῶν Ἑλλήνων δημοσίους ἱπποστάθμους, ἡ γὰρ Ῥωμαίων ῥαίδη, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ῥαιδάριος τέτριπται. Joannes Lydus de Mensib. ὅθεν καὶ δασύνουσι γράφοντες τὸ ῥαίδας ὄνομα, ἐκ τοῦ ῥαδίως ἐπιρρήματος παρηγμένον. Locum integrum damus in Βεραίδος.

Ῥαιδίον, *Rheda*, in Gloss. Gr. Lat. Lexicon MS.

Cyrilli: Ῥαίδιον, τὸ φορεῖον καὶ ῥαίδον, ἅρμα σκεπαστόν. Suidas: Ῥαίδιον, τὸ φορεῖον. Ῥαιδίων, ἁρμάτων. Alibi: Ῥηδίων, καρούχων, ῥαιδίων.

Ῥαιδάριος, *Rhedarius*, *Carrucarius*, in loco laudato ex Areta.

Ῥέδη, vel Ῥέδα, ἅρμα, καρούχα, in Glossis Basilic. Apocalypsis c. 18. 13. καὶ κτηνῶν καὶ πρόβατα καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν. Vide Andream Cæsariensem p. 106. & infrà, Ῥεκα.

Ῥεδίον. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 188. & ex eo Palladius in Histor. Lausiaca c. 20. Τριβοῦνοι δὲ τινες δύο μετὰ πολλῆς κόμπης ἀνεληλύθασι, ῥεδίον ἔχοντες ὀλόχαλκον, καὶ χρυσοχαλίνους ἵππους.

Ῥηδίον, apud Palladium in Vita Chrysostomi p. 43. καὶ ἐπιβάσας αὐτὸν δημοσίῳ ῥηδίῳ, &c.

ῬΑΓΖΕΙΝ, *Findere*, *Hiare*, *Rimas agere*, σχίζειν, ῥήγνυσθαι. Ῥαῖσμα. *Scissura*, ῥῆγμα. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 853. καὶ δύο καράβια ὀνομαστὰ, τὸ ἕνα τοῦ κιαμαλῆ, τὸ ἄλλο τοῦ μπαρακὶ ῥαΐζει.

ῬΑΙΚΕΝΤΑΤΟΝ, *Vinum recentatum*. Alexander Trallianus lib. 11. cap. 1. λαμβανέτωσαν ἢ ῥοσάτε, ἢ ἀψινθάτε, ψυχιζόντες ὡσαύτως, καθάπερ εἰώθασι ποιεῖν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ καλούμενον ῥαικεντάτον.

ῬΑΙΚΛΟΝ, Ῥαίκυλον. Glossæ MSS. Reg. Ῥαίκυλον, καὶ ῥαῖκλον, τὸ πικρόν. An μικρόν, ut sit Latinotum *Recula*?

ῬΑΙΚΟΣ, pro γραικός, *Græcus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 930. Ῥαικός, Ῥωμαῖος. Hesychius, Ῥαικός, Ἕλλην, Ῥωμαῖοι δὲ τὸ γάμμα προστιθέντες Γραικὸν φασί. Adde Auctorem Etymologici, & in Γραικός, & Eustathium Iliad. β. p. 631.

ῬΑΙΚΤΩΡ, *Rector*, εἶδος ἀξιώματος, Suidæ, dignitas ut videtur, Ecclesiastica, cùm solos Clericos hac donatos legamus, tametsi qualis illa fuerit haud bene constat. Hanc obtinuit Joannes Monachus & Presbyter, cognomento Lazares, quem Alexander Constantino Porphyrogenito ex fratre nepoti tutorem dedit, de quo idem Constantinus de Adm. Imp. c. 51. οὗτος ἦν διὰ ὑπομνήσεως τοῦ κληρικοῦ Ἰωάννου, μετὰ συγχωρήσιν Θεοῦ, Ῥαίκτωρ γεγονότος, &c. Præterea Leo Grammaticus in Alexandro: Ἰωάννην Παππᾶν, τὸν ἐπίκλην Λαζάρην Ῥαίκτορα πεποίηκεν. In Constantino p. 497. ἦν τότε παραδυναστεύων Ἰωάννης ὁ πρεσβύτερος καὶ Ῥαίκτωρ. Et pag. 505. ὁ μοναχὸς ὁ Ἰωάννης, ὃς ἐγεγόνει Ῥαίκτωρ. Ita etiam Anonymus Combefisianus in Alexandro n. 2. in Porphyrog. n. 3. in Lacapeno n. 28. Scylitzes pag. 607. 623. Zonaras pag. 148. Memorat prætera idem Scylitzes in Monomacho p. 781. Nicephorum quendam Eunuchum διὰ κοσμικὴν περιφάνειαν καὶ δίχα ἀπωσάμενον τὴν ἱερωσύνην, quem Ῥαίκτορα τιμήσας, καὶ στρατοπεδάρχην ὀνομάσας, in Orientem misit idem Monomachus. Denique Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 28. meminit cujusdam Monachi Ῥαίκτωρος ὀνομαζομένου; qui Michaëlis Ducæ Imperatoris in ordinem acti personam induit & simulavit. Liuthprandus lib. 2. cap. 7. *Suæ parti parentes collocat; Rectorem Magistros, Patricios, Logothetam—facit.* Ubi observandum Rhetoris dignitatem cæteras præcessisse: quod & innuit lib. 6. cap. 5. ubi de Erogatione nomismatum agit, quæ ab Imperatore ante Dominicam Palmarum fieri solebat Principibus Palatinis: *Quorum primus vocatus est Rector domus, — post quem* ὁ *Domesticostos Ascalonas* (Leg. Domesticos μέγας τῆς σχολῆς) & ὁ *Delongarislis ploas*, (Δογαρίστης τῆς πλώας) *sunt vocati.*

ῬΑΙΠ, apud Rhazem de Peste, cap. 4. quid sit, docet Matthæus Silvaticus: *Raib, Reib, id est, lac acetosum, ut in Almansore cap. de Diabete.*

ῬΑΙΦΕΡΕΝΔΑΡΙΟΣ. Vide Ῥεφερενδάριος.

ῬΑΚΑΝΘΟΝ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Αἰγόκερον, τὸ νῦν ῥάκανθον.

ῬΑΚΙ, *Aqua vitæ*, nostris *Eau de vie* exponitur à Romano Nicephoro in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris MS. Habetur apud Agapium in Geoponico cap. 152. 153. 154.

ῬΑΚΟΣ, Ῥάκκος, *Vestis lacera & detrita*, qualis est Monachorum. Glossæ MSS. Ῥάκκος, διεῤῥωγὸς ἱμάτιον. Ita Eustathius Odyss. ξ. Vetus Interpres Moschionis: *Raki*, *Lana*. Herodianus Περὶ ἀκυρολογίας, MS. τρίβων τοῦ ῥάκους διαφέρει· ὁ τρίβων γὰρ τὸ ἤδη ἀποβεβληκὸς τὰς κροκίδας, παρὰ τὸ ἤδη τετρίφθαι· ῥάκος δὲ, τὸ διεῤῥωγὸς ἱμάτιον. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 177. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἐκεῖνος ῥάκος ἐνδεδυμένον πολύραφον, &c. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopolit. num. 40. τὸ ἱερὸν ῥάκος ἐπὶ τῶν ὤμων πιειθάς. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 7. τὸ ῥάκιον ὃ περιεβέβλητο. Et num. 9. καὶ αὐτὸ τὸ ῥάκος ὅπερ ἠμφίεστο. Adde num. 12. Vita S. Eupraxiæ num. 23. καὶ δήσασα τοὺς πόδας αὐτῆς ῥάκεσι τριχίνοις, ἤγειρεν αὐτήν. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 28. ζώνην ἐκ ῥάκους κατασκευασμένην. Nicephorus Xanthopulus in Catalogo Patr. Constantinopolit. de Basilio Diacono: Καθεῖρξαν δὲ ὑπὸ Ἰσαακίου Ἀγγέλου μήπως ἕτερον ζητῇ, ὡς καὶ αὐτὸν ἐξέφυγεν· ἡ δὲ πρόφασις ἑαυτῷ ὅτι εἰς κεφαλὴν γυναικὸς ῥιφῆναι τὰ ῥάκη, εὐλογίαν ἐποίησε. Vide Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 41. Vitam S. Nili Junior. pag. 96. Zonaram in Monomacho pag. 201. Nicephorum Gregoram lib. 8. Hist. pag. 131. lib. 9. pag. 198. 1. edit. Notas ad Alexiadem, & Gloss. med. Lat. in *Racana*.

Ῥακοδύτης, apud Chrysostomum Homil. 11. in Epist. ad Roman. & Zonaram ad Can. 12. Synodi Gangrensis, ubi Balsamon habet ῥακενδύτας. Vita MS. S. Xenes: τὸ γὰρ πάνυ ῥακκοδυτῶν ἀνάξια ὦ τὰ τῆς ἀπαθείας τῆς ταύτης σκεπάσματα. Vide Balsamon. ad Can. 72. Epist. S. Basilij ad Amphiloch.

Ῥακενδύτης, Μοναχὸς redditur apud Nicetam in Isaacio lib. 3. n. 2. & in Alexio lib. 2. n. 5. in Cod. Gr. Barb. Phavorinus: Ῥάκια ἐνδεδυμένοι, ἤγουν διεῤῥωγότα ἱμάτια. Canon pœnitentialis MS. Chrysostomi nomen præferens: ἅτις μοναχὸς σηκώσει τὸ ῥάκος αὐτοῦ ἐπάνω τῶν γονάτων αὐτοῦ, πορνολογίζει αὐτὸν ὁ Θεός. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ γὰρ ἀγραμματός εἰμι, καὶ νέος ῥακενδύτης.

Rursum:

Γυμνοποδῶν, ῥακενδυτῶν, πεζοπορῶν, ξυλέβων.

Chronicon MS. Malaxi p. 559. καὶ ἕνας ὡσὰν ἐσένα ῥακενδύτης πτωχός. Constantinus Manasses p. 106.

Χαμεύνην, ἀνυπόδετα, λυχρὸν, ῥακοφόρον.

Ἡμισυράκιον. Lexicon MS. Colberteum: Ποδήρης, ἔνιοι λέγουσι τὸ μέχρι τῶν σφυρῶν δῖνκον ἱμάτιον· οἱ δὲ τὸ συρματόμενον εἰς τὸ κάτωτερον, τῆς στολῆς ἐκ πορφύρης, ἡμισυράκιον.

Λινοράκιον, *Pannus Lineus*, apud Pseudodioscoridem MS. de Pharmacis simplicibus, sect. 5. cap. 5. καὶ ἐξ αὐτοῦ καταβρέχε λινοράκιον, καὶ ἐπίθες.

ῬΑΜΑ, *Æs*, *Æramen*, ex Ital. *Rame*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. c. 297. τὸ δίκαιομα τοῦ ῥαμάτου τῆς Δαμασκηνῆς, λεγόμενον φιλιέκας, δίκαιομα σοσόν. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 228. καὶ δέσε τὸ κλαδὶ, ὁποῦ ἔχει τὸ βαδέλι με κομάτι ῥάμα, &c. Adde c. 229.

Ῥαμάτιον, *Æris particula*. Vide in Κλαπῶδες.

ῬΑΜΜΑΤΟΝ, pro ῥάμμα, *Licium*, *Filum*. Glossæ Græcobarb. ἀγαθὶς, δέσμη ῥαμμάτων, δίμμαι τῶν ῥαμμάτων τῆς σήμερον.

ῬΑΜΙΚ. Constantinus à secretis MS. λάβε τὸ ῥάμικ, τὸ λεγόμενον σὸκ, καὶ ἀλκίσιον, &c. Lexicon Medicum Hispanicum: *Ramih*, *unos trociscos restrictivos*. *Ramich*, *una composicion de cosas estipticas*. Vide Matth. Silvaticum in *Ramich*. In Lexico Saracenico MS. Legitur ῥάβικ, τὸ σὸκ.

ῬΑΜΝΑ, Ῥάμνος, *Termes*, *Talea*, θαλλὸς, κλάδος ἔγκαρπος.

ῬΑΜΠΙΛΙΟΝ

Ῥ'ΑΜΠΛΙΟΝ, Libellus Astronomicus, seu Mathematicus Persarum, cujus in Cod. Reg. est hic titulus: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῆς συνθέσεως τῆς Περσικῆς τέχνης τοῦ Ῥαμπλίου. Dividitur verò in 12. σχήματα, seu οἴκους, quorum describuntur ἀποτελέσματα. Singuli verò *Oeci* numero habent sua signa & sua nomina.

Φυλακή.	-ss-
Κατωφερές.	sss—
Ἀνωφερές.	-sss
Εἴσοδος τῶν σχημάτων.	s-s-
Ἔξοδος τῶν σχημάτων.	-s-s
Ὁ Ἄνηβος, ἢ Ἀρρενικός.	-s-
Ὁ Σπανός.	-s-
Ἐρυθρός, ἢ ὁ Πόλεμος.	s-ss
Λευκός.	ss-s
Ἔξοδος τῆς δόξης.	-ss
Εἴσοδος τῆς δόξης, *deest figura.*	

Nomen deest & figura.

In hunc libellum duæ subjiciuntur explicationes, prior Anonymi, hoc titulo: Ἑρμηνεία τῆς Περσικῆς τέχνης. Altera isto: Ἑτέρα ἔκθεσις τοῦ Ῥαμπλίου, ἣν ἔλαβον ἀπὸ τὸ βιβλίον Γενναδίου Πατριάρχου. Sed an Gennadius Auctor sit hujusce alterius expositionis, vel an illa descripta sit ex libro aliquo qui desumptus fuerit ex Bibliotheca Gennadij, nescio an inde colligi omnino possit. Sed quandoquidem Gennadij, qui ante adeptum Patriarchatum Georgius Scholarius appellabatur, hîc mentio incidit, haud ingratum fortasse erit Lectori, si locum hîc describam, qui famosam illam de duobus Georgiis Scholariis controversiam dirimit, altero, qui Græcis, altero qui Latinis eodem ferme tempore faverit, de qua copiosè egit Leo Allatius in Diatriba de Georgiis, qui eò videtur concedere ut revera diversi fuerint, cùm contrà unus idémque sit, sed qui abdicatâ & mutatâ priori sententiâ, quam scriptis acriùs tuitus fuerat contra Latinos, iis postea se adjunxerit. Id inquam exertè docet Marcus Ephesinus Archiepiscopus in Epistola inedita, quæ habetur in Cod. Regio 3118. ut hodie notatur, hoc titulo: Μάρκου Ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου εἰς κύριον Γεώργιον τὸν Σχολάριον. Ὅσης ἡμᾶς ἐνέπλησας ἡδονῆς, ἡνίκα τῆς ὀρθῆς δόξης ἐγένου καὶ εὐσεβοῦς, καὶ πατρίου φρονήματος, καὶ τῇ καταψηφισθείσῃ παρὰ τῶν ἀδίκων κριτῶν συνηγορήσας ἀληθείᾳ, τοσαύτης ἐκ τοῦ ἐναντίου λύπης καὶ κατηφείας ἐπλήσθημεν, ἀκούσαντες μετατεθεῖσθαί σε πάλιν, καὶ τἀναντία φρονεῖν τε καὶ λέγειν, καὶ τοῖς κακοῖς οἰκονόμοις συντρέχειν ἐπὶ τὰς μεσότητας καὶ οἰκονομίας. Mitto reliqua cùm hæc satis supérque Scholarium sententiam mutasse declarent, omnémque controversiæ nodum solvant. Quandoquidem hic de Gennadio mentio incidit, non ingratum erit fortasse Lectori, si eruditi Scriptoris lucubrationum aliquot titulos ab eodem Allatio omissos in Diatriba de Georgiis, ubi ejus opera recenset, hoc loco per πάρεργον attexam, ex Cod. MS. V. C. ac Doctissimi Eusebij Renaudoti ubi describuntur, & qui τῆς μονῆς τοῦ Βροντησίου fuisse in ipso libri limine notatur.

Τοῦ σοφωτάτου καὶ ἁγιωτάτου κυρίου Γενναδίου τῷ Βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ ἐπὶ τῇ κοιμήσει τῆς ἀοιδίμου δεσποίνης τῆς αὐτοῦ μητρὸς, παραμυθικός. Init. ἡ μακαρίας, &c.

Τοῦτο ἐγράφη τῷ πνευματικῷ κῦρ Σαββατίῳ τῷ ἀπὸ τοῦ Σινᾶ ἐλθόντι εἰς ἡμᾶς, περὶ τοῦ τῶν ψυχῶν μετὰ τὴν ἐκ τῶν σωμάτων ἀνάλυσιν διαθέσεως ἐπιβεβαιωτικοῦ συγγράμματος, ὃ προεκόμισεν αὐτὸς ὁ Σαββάτιος τοῦ μακαρίου Θεσσαλονίκης κῦρ Συμεών. Init. ὁσιώτατε, &c.

Γεννάδιος Ἰωάννῃ ἰαν. ιθ'. ἐν τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μενοικέως. Init. ἥδιστα μὲν, &c.

Τῷ ἐντιμοτάτῳ Κῦρ Ἰωάννῃ τῷ δικαίῳ τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Γεννάδιος χαίρειν, περὶ πυργατορίου. Init. αὐτοσχεδιάζω, &c.

Γενναδίου μοναχοῦ τοῦ Σχολαρίου περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τρόπου τῆς ὑπάρξεως τῶν νοερῶν καὶ ἀνθρωπίνων ψυχῶν, τελέστι τῶν ἀνθρωπίνων, φίλῳ τινὶ ζητήσαντι ἐκδεδομένου. ἐγράφη ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μενοικέως. Init. ἐπειδὴ, &c.

Γενναδίου περὶ τῆς σιμονιακῆς αἱρέσεως. Init. ταῦτα ἐκ τῶν ἀθέων, &c. ad Imperatorem, cui dicatur, præmissa Epistola.

Ἐπιτάφιος τῷ μακαρίῳ Θεοδώρῳ τῷ Σοφιανῷ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου ταφέντι, ὃν εἶπεν ἐξ ὑπογύου ὁ θεῖος αὐτοῦ Γεννάδιος μοναχὸς ἐπὶ τῷ τάφῳ Σεπτεμβρίῳ κηω ςου που ξε' ἔτους. (6965. Chr. 1457.) Init. ἀλλὰ ζῶντος, &c.

Γενναδίου μοναχοῦ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἀποτομῆς τοῦ τιμίου προφήτου καὶ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ. Init. ὁ μὲν μακάριος, &c.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Init. οἱ λαμπρότατοι, &c.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἑνὸς ἐν τριάδι Θεοῦ ἡμῶν, καὶ πάντων ὄντων δημιουργοῦ, καὶ κατὰ τῶν ἀθέων, ἤτοι αὐτοματιστῶν, καὶ κατὰ πολυθέων. Init. διεσθαι μὲν, &c. Vide Allat. pag. 406.

Ἐπὶ τῇ μεταστάσει τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου· ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῇ μονῇ τῆς Παμμακαρίστου ἐν τῇ τρίτῃ ἡμῶν ἀνόδῳ βιαίῳ ἐμδ'. Init. ἡ μὲν τοῦ ἔτους, &c.

Ὁμιλία ἐπὶ τῇ παραβολῇ τοῦ ἀσώτου, καὶ περὶ μετανοίας, Γενναδίου μοναχοῦ. Init. ὁ τῶν Φαρισαίων, &c.

Ἐκ τῶν ὁμιλιῶν ἃς ὡμιλοῦμεν ἐν τῷ δυστυχεῖ παλατίῳ κατὰ παρασκευὴν ἐν τῇ μεγάλῃ μτῃ (τεσσαρακοστῇ) εὑρημένων μετὰ τὴν ἅλωσιν· ἐγράφοντο γὰρ μετὰ τὸ ἐγγράφως ὁμιληθῆναι, παρακλήσει φίλων· γὰρ αὐτὴ ὡμιλήθη ἐν παρασκευῇ τοῦ Λαζάρου. Ομιλία περὶ τοῦ μυστηριώδους σώματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Init. ἐπειδὴ, &c.

Ὁμιλία ἐπὶ τῇ παραβολῇ τοῦ τελώνου Φαρισαίου. Init. τὸ τῆς ὑπερηφανίας κρημνὸν, &c.

Γενναδίου μοναχοῦ Πατριάρχου τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων, περὶ τῆς μόνης ὁδοῦ πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἐξεδόθη γὰρ τῷ Σουλτάνῳ αἰτήσαντι μετὰ τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ διαλέξεις ἐν τῷ πατριαρχείῳ τότε γεγενημένας, καὶ μετὰ τοῦτο ἄλλο συντομώτερον ἐξεδόθη, ἑρμηνεύθησαν γὰρ ἀμφότερα ἀραβικῶς, καὶ οὕτως ἐδόθησαν. Init. ἡ ὁδὸς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας, &c. Vide Allat. p. 402.

Ἔλεγχος τῆς Ἰουδαϊκῆς πλάνης σύντομος ἔκ τε τῆς γραφῆς καὶ τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς πρὸς τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν παραθέσεως, ἐν σχήματι διαλόγου συνεγράφη παρ' ἐμοῦ Γενναδίου ἐν τῇ πρώτῃ μου πρὸς τὴν πόλιν βιαίᾳ ἀνόδῳ, καὶ δόξα τῷ ἄνωθεν ἐλευθερώσαντί με τρίτον ἤδη Θεῷ. Vide Allat. pag. 408.

Ἐκ τῶν περὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προφητειῶν, αἱ σαφέστεραι ἐνταῦτα ἐτέθησαν, πλείστων οὐσῶν ἐν πᾶσι τοῖς τῶν προφητῶν λόγοις. Hactenus Cod. MS. de aliis Gennadij operibus, consulendus præter Allatium. V.C.R. Simon.

Ῥαμπλίου porrò meminit Astrampsychus in Cœlo Pytagorico MS. Ζυγὸς τοῦ Ῥαμπλίου, ὅ ἐστι καὶ προσήλωμα τῆς γῆς. Et Joannes Cananus de Bello Constantinopol. ubi de Summo Turcarum Mersaïte, seu Muphtio: καὶ ἤρξατο ἀναγινώσκειν τὰς βίβλους τοῦ Μωαμὲθ, καὶ τὰ Ῥάμπλια πράττειν. Id est Astrorum Apotelesmata investigare. Anonymus ejusdem

dem Interpres : γίνωσκε ὅτι εἰ ἐπαναστραφεῖς καὶ τηρήσεις τὸ κρυφθὲν Ῥάμπλιον, εὑρήσεις αὐτὸ ἐσφαλμένον· καὶ ὅταν οὖν ῥίψεις τὸ Ῥάμπλιον, βλέπε καὶ τὰ δώδεκα σχήματα, &c. Alter Interpres : ποίησον ῥάμπλιον, καὶ τίθει στοιχεῖα, &c. Mox : ποίει ἐκ τούτων τέλειον Ῥάμπλιν.

ῬΑΜΠΟΥΝΕΊΝ, *Raboinus*, Monetæ species, de qua in Gloss. med. Lat. egimus. Occurrit in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 297.

ῬΑΜΦΙΦΊΛ. Vide in Τερεμπεπτούλ.

ῬΆΝΑ, *Rana*. Phavorinus Camers : Ῥάνα, ἄρνα· Ῥωμαῖοι δὲ βάτραχον.

ῬΑΝΤΊΖΕΙΝ, *Populum aquâ benedictâ aspergere*. Eucholog. καὶ εὐθέως ῥαντίζει ὁ ἱερεὺς τὸν λαόν. Passim.

Ῥαντιστήριον, *Aspersorium*. Gennadius Scholarius Schismaticus in Historia Concilij Florentini : μετὰ δὲ τὸ σάββατον τῆς τυροφάγου, εἰσῆλθεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν φεράραν μετὰ Βασιλέως, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου· καὶ πρῶτον μὲν ἐραντίσατο καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Πατριάρχης διὰ τοῦ ῥαντιστηρίου. Vide Gloss. med. Lat. in *Hysopus*.

Ῥαντουρίζειν, *Rigare*, *Aspergere*, Ῥαντίζει. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Τὸ αἷμά τος γὰρ τὴν φωτίαν καὶ ὅλα ῥαντούρισέ τα.

ῬΆΞ, *Papilla*. Eustathius Odyss. δ. θήλη δέ ἐστιν τὸ ἀκρότατον τοῦ μαστοῦ, ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ῥὰξ, θηλυκῶς ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν σταφυλὴν ῥαγός. Vide Ῥὸξ, & Χειρόργανον.

ῬΑΟΎΣΙΟΝ, *Talea*. Historia Politica pag. 14. οἱ γὰρ Ἀγαρηνοὶ ἦσαν ἀγράμματοι καὶ ἀμαθεῖς πολλὰ, ὥστε κόπτοντες, καὶ χαράκια ποιοῦντες διὰ ξύλων, ἠρίθμουν, ὡς ἔτι, ὡς λέγεται, φαίνονται ἐν τοῖς ταμιείοις, ὅπου οἱ θησαυροὶ αὐτῶν· λέγουσι δὲ τὰ ξύλα ταῦτα, ἅπερ ἠρίθμουν, καὶ ἀντὶ ἀριθμητικῆς εἶχον καὶ λογαριασμοῦ (ὡς καὶ νῦν ἔτι οἱ ἀρτοποιοὶ αὐτῶν, χρῶνται, καὶ ἄλλοι Ἀγαρηνῶν) Ῥαούσια, ἤτοι λογιαστήριον.

ῬΆΠΑ, *Rapa*, Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1673. Βουνιάδος, ὅμοια τῆς ῥάπας.

ῬΆΠΑΝΟΝ, *Raphanus*, ῥαφανὶς, in Corona pretiosa. Manuël Moschopulus in Sylloge Ἀττικῶν ὀνομάτων, ex Iconib. Philostrati : Ῥαφανὸν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι τὴν παρ' ἡμῶν κράμβην· Ῥαφανίδα δὲ τὴν παρ' ἡμῖν Ῥάπανον. Ubi perperam Edit. ῥάπαλον. Ῥαπάνι, apud Portium. Demetrius Zenus in Batrachom.

Οὐδὲ κραμπία, οὐ σέλινα, οὐ πράσα, καὶ ῥαπάνια.

Ῥεπάνι, apud Agapium in Geoponico capite 107. 170. Ῥεπάνιον, in Orneosophio cap. 16. & apud Myrepsum sect. 8. de Drosatis cap. 45. Ῥεπανίδες, in Glossis Græcobarb. Ῥεφάνον, apud Alexandrinum Trallianum lib. 7. cap. 20. Ptochoprodromus MS.

Καὶ δαυκοψίστης, ῥεπανὰς, σευκλογούλας.

Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. τεῦτζ, ὁ ῥέπανος.

ῬΑΠΆΤΙΟΝ. Constantinus de Adm. Imp. cap. 46. pag. 162. τὸ κάστρον τὸ Ἀρδανούτζιν ὀχυρόν ἐστι πάνυ· ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτιν μέγα, ὡς χωρόπολιν. Videtur expressisse nostrum *Rampart*, ita ut castrum Adranuticum habuerit vallum instar magnæ Urbis.

ῬΆΠΗ, *Palea*, in Turco-Græcia Crusij p. 208.

ῬΑΠΙΌΝΙΟΝ, *Limonium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 598.

ῬΑΠΟΝΤΙΚΉ, Prophetis *Hyoscyamus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 651.

ῬΆΠΤΗΣ, *Sartor*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀκεσταὶ, οὓς νῦν ῥάπτας καλοῦσι. Vide Eustathium Odyss. κ'. pag. 1647.

ῬΆΡΟΣ, *Puer abortivus*, *infans*. Scholium ad Grammaticam MS. Theodosij Grammatici : Ῥάρος, τὸ ἀμβλωθρίδιον βρέφος, καὶ ῥαρίον, τὸ παιδίον, ψιλοῦται, τὰ δὲ ἄλλα πάντα δασύνονται. Hesychius : Ῥάριον, παιδίον. Ubi perperam viri docti legendum volunt Πέδιον, ut patet ex præallatis : tametsi iis faveat Etymologus Ῥάρος, οἱ μὲν λέγουσι ὄνομα τόπου, οἱ δὲ τὴν γαστέρα, ἐξ οὗ καὶ ῥάριον λέγεται τὸ βρέφος· οὕτως εὗρον τὸ λεξείδιον, & Phavorinus.

ῬΆΣΔΙΟΝ, recensetur inter species ex quibus componitur sacrum unguentum, in Euchologio pag. 638. nescio an idem quod Ῥάσδον, quódque Neophytus esse σίλφυτον ἄγριον ait.

ῬΆΣΔΟΝ, τὸ ἐλέϊνον, σύμφυτον ἄγριον, τὸ ἐλέϊνον, in Lexico Botanico MS. Reg. *Helenium*, de quo Ruellius & alij. Vide Ῥάσδιον.

ῬΆΣΟΝ, *Rasum*. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Ῥάσος, ξυσθεὶς, ὅθεν καὶ ῥάσον τὸ τραχὺ καὶ στενόν. Item *Vestis rasa*, quæ pilos non habet, detrita & usu defloccata, Pallium Monachorum. Ita Salmasius. Aliis est pannus vilior & asperior, proinde cum suis villis, qualis est qui militibus datur. Constantinus Porph. in Tactic. pag. 15. τὰ δὲ ἱμάτια τῶν στρατιωτῶν, κἄν τε λινὰ ὦσι, κἄν τε ῥάσα, κἄν τε ἄλλα τινὰ, πρέπει εἶναι πλατέα, ἵνα μὴ ἐμποδίζονται εἰς τὸ καβαλλικεύειν. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2· ζωστάρια εἴτε λινὰ εἴσιν, εἴτε αἴγια, εἴτε ῥάσινα. Symeon Logotheta in Porphyrog. num. 4. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν Ἑλλαδικὸν βουνεύροις τύψαντες, μετὰ ῥάσου καὶ ὄνου ἐθριάμβευσεν. Id est vili veste indutum, cujusmodi tribuitur Monachis. Ubi Scylitzes ῥάκος habet. Nicetas in Manuele lib. 4. n. 6. καὶ Ἀλέξιος μὲν τὸ μέλαν ἀσπασάμενος ἀμφίον. Ubi Cod. al. ῥάσον habet. Et lib. 7. τὸ μοναχικὸν σχῆμα ᾔτησε, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὅθεν εὑρόντες τινὸς Μοναχοῦ ῥάσα, περιδύουσι μὲν αὐτὸν, καὶ ἀπενδύουσι τὰ μαλακὰ καὶ ἀρχικὰ ἀμφία. Adde eundem in Isaacio lib. 2. num. 4. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 3. cap. 17. ἐπεὶ δὲ ἐσμὲν καλόγηροι, δεῖ καὶ καλογηρικῶς ἀποδημῆσαι ἡμᾶς μετὰ τῶν ῥάσων, καὶ τῶν μανδύων, καὶ καλογήρων, καθὼς ἐχόμεν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Καὶ ψυχικὴν ψωμὴν τρώγεις, καὶ δίδουν σε καὶ ῥάσον.

Anonymus de nuptiis Thesei lib. 10.

Κεὶς τοὺς ναοὺς της πάντοτε κοράσιο νὰ δουλεύγω,
Φόροντας ῥάσα δολερὰ, τὸν κόσμον νὰ τὸν φεύγω.

Habetur in Euchologio Goari : Ἀκολουθία γινομένη εἰς τὸ φορέσαι ῥάσον μόνον, καὶ μὴ καμηλαύχιον. Ex his licet percipere quid velit Myrepsus in Cod MS. Reg. sect. 3. cap. 12. εἶτα σύρωσον τὸ ἔλαιον μετὰ ῥάσου ἀφροῦ, pro ἀφαιροῦ, quod non intellexit Fuchsius. Historia MS. Apollonij Tyrij : γυμνὸς καὶ ἀξιπόλητος μετὸ παλαιὸν τὸ ῥάσον. Fr. Bernardus in Clypeo fidei part. 1. p. 337. οἱ γυναῖκες πάλιν ἐφοροῦσαν μίαν πτωχικὴν φορεσίαν, σὰν τὸ ῥάσον τῶν Γραικοκαλογριῶν. Ῥάσον τρίχινον, apud Maximum Cythæreum 2. Novembr. in S. Marciano.

Ῥασοφορεῖν dicuntur Monachi. Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 2. καὶ ῥασοφορῶν δέ τις ἐκ Κομνηνῶν ἕλκων τὸ γένος, &c. Ubi Cod. alius ῥακενδύτης præfert. Balsamon ad Can. 5. Synodi Constantinop. sub Photio τινῶν εἰσελθόντων εἰς μοναστήρια, καὶ ῥασοφορούντων. Et in Can. 19. S. Basilij ad Amphiloch. κἂν γὰρ μὴ ἀποκαρῇ τις, ἀλλὰ ῥασοφορήσῃ. Habetur in Euchologio pag. 468. ἀκολουθία εἰς ἀρχάριον ῥασοφοροῦντα. Ubi editio Veneta : τάξις γινομένη εἰς τὸ φορέσαι τινὰ ῥάσον μόνον καὶ καμηλαύχιον. Codex verò Barberinus, εὐχὴ ἐπὶ τοῦ λαμβάνειν μέλλοντος σχῆμα μοναχοῦ. Denique Cod. al. ἀκολουθία τῶν προσχημάτων τοῦ ἀρχαρίου. Nempe vestes Novitiorum erant *Rasum* & *Camelaucium*.

Ῥασοφορεῖν. Extat in Cod. Reg. 2504. Balsamonis Epistola ad Theodosium Præpositum Monasteriorum quæ sunt ad Papicium περὶ ῥασοφόρων.

Παλαιόραϐον, apud Damascenum Studitam serm.27. de S.Maria Ægyptia, ubi Vita Edita num.13. παλαιὸν καὶ ἐῤῥαγὸς ἱμάτιον, habet.

Ῥάσινος. Euchologium in Officio funeris Monachorum ex veteri Edit. Venetæ: καὶ ῥάπλεσι αὐτὸ μετὰ ῥάμματος ῥασίνε, εἶτα φέροντες σαράδιον, δεσμεῦσιν αὐτὸ ἀπ' ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς ἕως τῶν ποδῶν. Ubi Goarus: *& consuunt eum cum laneo subtegmine grossiori.*

ῬΑΣΟΥΧΘΗΝ, *Æs ustum.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. χαλκὸς κεκαυμένος, τὸ ῥασουχθῆν. Cosmas Hieromonachus MS. de Chymia: καίεται γὰρ τὸ χάλκωμαν, καὶ γίνεται τοιοῦτον, ὅτι τρίβεται, ὥσπερ ἅλας, γίνεται δὲ τὸ λεγόμενον ῥασούχτην· εἶτα βάλε ῥασούχτην οὐγγίας πέντε ἥμισυ, σαλόνιτρον, ἤως σκυλοβότανον οὐγγίας γ'. &c. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *Rasaheti*, & Matthæum Silvaticum in *Rasangi.*

ῬΑΣΠΕ, *Vinum acinatitium*, nostris *Raspé.* Nicolaus Myrepsus sect. 1. de Antidot. cap. 494. Cod. Reg. Editi verò 500. οἴνε καλὸ, ἐρυθρῦ, ἢ ῥασπὲ, λαβὼν ὅσον κανάτια ς'. quam vocem non intellexit Fuchsius. Adde cap. 511. & sect.9. cap.85.

ῬΑΤΖΙΒΟΥΔΕΣ, *Navigij species quædam.* Hist. MS. Belisarij:

> Καὶ ἕτερα τριάκοντα ἀπὸ Θεσσαλονίκης γαλιότες,
> Καὶ πλοιάδια πολλὰ, καὶ ἀμέτρες ῥατζιβοῦδες,
> Ἄνδρας καλὲς, καλὲς πολεμιστὰς, γιουνάδας καὶ ἀλκίμες.

ῬΑΤΙΟΝΑΛΙΟΙ, *Rationales, Rationum præfecti,* οἱ ἐν τῆς ἐπαρχίαις τῶν βασιλικῶν πραγμάτων προνοοῦντες, καὶ ὅλες ὑπὸ τῆ Κόμητα τῶν πριβάτων, in Glossis Basilic. Rursum eædem Glossæ: Ῥατιοναλίες τὲς μαγίστρας, τὲς αὐτὲς καὶ καθολικιανὲς, καὶ σιτώνας, καθ' Ἕλληνας. Vide Gloss. med. Lat. in *Rationalis.*

ῬΑΤΟΝΑΒΙΤΕΥΕΙΝ, *Ratum habere*, in Basilicis tom.3. pag.513. 514. Vide Gloss. Basilic.

Ῥατιναβιτίων, *Ratihabitio.* Auctor ἐναντιοφανῶν ad leg.68. de Jure dot. ἐκ ὅτε καὶ ἐκ ἄνωθεν ὁ γάμος βεβαιοῦται, καί τοι ἡ ῥατιναβιτίων ἑαυτὴν ἀνακλᾷ, καὶ ἐξ ἀρχῆς κυροῖ ὁ γάμος.

ῬΑΥΓΕΙΝ, Ῥάφτειν, *Suere*, ῥάπτειν. Ῥάφτης, *Sartor, Sutor*, ῥάπτης, in Corona pretiosa. Ῥάφτισσα, *Sartrix*, ῥάπτρια. Glossæ Græcobarb. Ἀκέστρια, ἡ γυνὴ ὅπε ῥάπτει, ἢ ῥαύγει.

ῬΑΥΔΗ, *Baculus*, ῥάβδος, in Corona pretiosa.

Ὀκτάραυδα, *Octo radij rotæ.* Lexicon Gr.MS.Reg. Cod. 2062. ὀκτάκνημα, τὰ ὀκτάραυδα, κνῆμαι γὰρ αἱ ἐντὸς τῆ τροχῶν ῥαῦδοι, αἱ πρὸς τῇ χοινικίδι.

ῬΑΦΑΝΕΛΑΙΟΝ, *Oleum ex Raphanis*, in Apophthegmat. Patrum in Benjamino num.3.

ῬΑΦΕΙΝ, pro γράφειν, *Scribere.* Ῥαφὶς, pro γραφὶς, *Penicillus, Calamus.* In Cod. Reg. sign. nunc 2296. in quo eleganti manu describuntur Orationes S. Gregorij Nazianzeni, initio quædam habentur de Codicis Scriptore, sub an. Mundi juxta Græcos 6771. Ind. 1. (Christi 1262.) ex quibus hæc subdimus: διὰ χειρὸς ταπεινῆ Νεοφύτε, κλῆσιν γὰρ ἔχων, Σπανὲ τῆ λεγομένε ἱερομονάχε καὶ ἀξιέτηλι, τῆ καὶ ῥάψαντος τριμαλιᾶς ῥαφίδος, &c. Infrà: οἱ ἀναπτύξαντες καλῶς θεωρῶντες λίσιν τῷ ὀνίσαντι καὶ τῷ ἀνακενῶντι, καὶ τῆ συῤῥάψαντος μετὰ μικρᾶς ῥαφίδος τῆ εὔχειν τὴν ἄνεσιν ἐν ἡμέρα τῆ δείκης πᾶσαν λαχοῦσιν τοῖς δεξιοῖς προβάτοις ὑμῶν γένοιτο καὶ τοῖς σοῖς δέλοις. Ita hæc barbarè scripta sunt.

ῬΑΦΕΙΣ, *Sutores, vestimentorum confectores, instauratores*, in Monasteriis, de quorum Ministerio hi extant jambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

> Εἰς τὲς Ῥαφεῖς, ἤτοι Βεστιαρίες.
> Ὑμεῖς ἔπαρχοι καὶ διαιτηταὶ μάλα,
> Ταύτης ἀδελφότητος ἀμφιασμάτων,
> Ἀγὼν ὑμῖν ἐ μικρὸς ἐν τέτῳ πέλει,
> Φροντὶς δὲ πολλὴ, καὶ μέριμνα, καὶ κόπος,
> Ῥάπτειν, νευργεῖν, ἐκκαθαίρειν, καὶ πλύνειν,
> Νέμειν ἑκάστῳ τὸ προσαρμόζον λόγῳ,
> Ἴσως μὲν ἐκ ἴσως δὲ φίλτρῳ καὶ πόθῳ,
> Ἄλλῳ γὰρ ἄλλος ἀξιώτερος πόνῳ,
> Σκόπει τε λοιπὸν ταῦτα ποιεῖν σωφρόνως,
> Ὅπως ἀμοιβῶν ἀντιλήψεθε χρέος
> Πρὸς τῆ Θεῦ διδόντος ἀξίας δόσεις.

Ῥαφιδεύειν, dixit Photius in Epist.219.

ῬΑΦΘΗΣ, *Sutor*, Ῥάπτης, in Corona pretiosa. Vide in Ῥαύγειν.

ῬΑΧΗ, *Dorsum, Tergum*, μετάφρενον, νῶτον in Corona pretiosa, & apud Portium: pro Ῥάχις, *Spina dorsi.*

Ῥάχη, alia notione, fortè pro ταραχή. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

> Καὶ παρευθὺς σικόνονται μετὰ ῥάχην μεγάλην,
> Μετὰ μεγάλαις τῆς φωναῖς, μετὰ μεγάλον θρῆνος.

ῬΑΧΜΑΣ. Nicolaus Myrepsus MS. sect.12. cap. ult. καὶ ἀφανίσῃ τὰς ἐξοχάδας, σχάδας, ῥαχάδας, διατρήσεις, καὶ ῥαχμάδας. Ita paulò suprà. Fuchsius pro ῥαγάδας sumi putat.

ῬΑΨΙΜΟΝ, pro ῥάψις. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. Reg.

> Καὶ τὸ ῥάψε τὸ παράλυμαν ἔπαρ τὸ ῥάψιμόν σου.

ῬΕΒΕΣΤΙΖΕΙΝ, *Revestire.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Εὐγάνει τὸ χερόρτην τε, μὲ αὐτὸ τὸ ῥεβεςίζει.

Alibi:

> Καὶ ὁ Ῥῆγας ἐρεβέςιζεν ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν,
> Ὡς κληρονόμος φυσικὸς σόλον τῆ Πριγκιπάτου.
> Ὁμοίως ἐρεβέςισεν Μισὲρ Φλόραν ἐκεῖνον.
> Πριγκιπάτον ἐθρονίασεν, να λέγεται Ἀχαΐας.

Vide Gloss. med.Lat. in *Vestire, Investire.*

ῬΕΒΥΝΘΟΣ, Ῥεβύθιον, *Cicer*, ἐρέβινθος, in Turcogræcia Crusij p.217. & apud Agapium Cretensem in Geopon.c.52.86. Ῥέβιθος apud Demetrium Zenum in Batrach.

> Χλωρῶν ῥεβίθων εἴχασι φλῦδες εἰς τὰ κεφάλαια.

Vide in Τριχοβόταναν.

Κυκορεβωθία. Idem Agapius Monach. in Geopon. cap.17. ἡ ἀπίδια εἰς ῥογδίαν, εἰς σικαμινίαν, εἰς ἀμυγδαλίαν, καὶ κυκορεβωθίαν — κεντρόνεται.

ῬΕΓΕΙΝ, pro ὀρέγειν, *Porrigere, Præbere.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Τὰ ξένα ῥοῦχα ῥέγεται, καὶ τὰ δικά τε χάνει.

Infrà:

> Ἡ πολυτικὴ τῆ καύχονλις ἂν νεόση καὶ ἀγαπάτην,
> Καὶ ῥέγεται καὶ θέλη τιν συγχνοχαροκοπάτην.

Idem:

> Ὅταν τελειώση τὸ κακὸ ῥέγεται καὶ θέλη.

Ῥεκτικὸς, pro ὀρεκτικὸς, *Gratus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.9.

> Εἰς ὅλες ἦτον ῥεκτικὴ, σόλες χαριτωμένη,
> Καὶ ξε καθ' ἕναν ὅμοια ἦτοναι παινεμένη.

Eodem libro:

> Καὶ με λαλῆτζα ῥεκτικὴ τὴν πεθυμία κεῖνος
> Ἀρχινήσε νὰ τὴν εἰπῇ, καὶ παύσασι τὸ θρῆνος.

ῬΕΓΕΝΔΑΡΙΟΙ, *Regendarij*, οἱ τῆ δημόσιον δρόμον ἰθύνοντες, in Gloss.Basil. Vide Gl.med. Lat. in *Regendarius.*

ῬΕΓΕΣΤΑ, *Regestum*, ἀπογραφὴ τῆ ἀρχαίων, in Gloss. Basilic. Alibi: Κλῶσον καὶ ῥεγεςάν, τὴν ἀπογραφὴν τὴν ἀρχαίων ἀντὶ τῆ ἀπογραφέως. Vide Gloss. med. Lat. in *Regestum.*

ῬΕΓΕΩΝ, *Regio.* Herodianus in Epimerismis MS. & Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. ῥεγεὼν, μέρος τῆ πόλεως. Eustathius ad Odyss. θ'. κατὰ τὲς πολλὰς ῥεγεῶνας, ἢ τὰς κριτικὰς τόρμας, ἢ κατὰ τὲς Ἀττικὲς Δήμες. Concilium Calchedon. Act. 13. ἐγὼ δὲ δείκνυμι Βασιλινέπολιν ἀεὶ ὑπὸ Νικαίαν γενομένην καὶ γὰρ ῥεγεὼν ἦν αὐτῆς. Infrà: ὅπως Ταττιαῖος καὶ Δωρὶς ῥεγεῶνές εἰσι

ἐισιν ὑπὸ τὴν Νικαίαν, &c. Martyrium S. Clementis num. 3. τοὺς καθ᾽ ἑκάστην ῥεγεῶνα πένητας κατ᾽ ὄνομα εἶχε γεγραμμένους. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num. 4. de Pestilentia: ἐσπάνιζον οἱ ἐνταφιασταὶ, ἐκλείοντο οἶκοι, ἐκενοῦντο ῥεγεῶνες, ἐπληροῦντο πολυάνδρια. Chronicon Alexandrinum an. 13. Arcadij: καὶ ἐσύρη ἡ καροῦχα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πρώτης ῥεγεῶνος ἕως τοῦ Δομνίνου ἐμβόλων. Et an. Leonis 8. ἐκάησαν τῆς πόλεως ἀπὸ θεομηνίας ῥεγεῶνες η. Theophanes an. 10. Rhinotmeti: καὶ πέμψας καθ᾽ ἕκαστον ῥεγεῶνα, &c. Martyrium Sancti Adriani ex MS. ἐτάκησαν γὰρ φανεροὶ περιεργάζεσθαι τοὺς ῥεγεῶνας καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ τέσσαρσι δὲ ῥεγεῶσι τὸ οἶκον αὐτοῦ ἐπικρατεῖν ἐν πλάτει καὶ μήκει ἕως κάτω τῶν λεγομένων Συσῶν. Occurrit rursum infrà pag. 217. pro regione Urbis: εὐφρανθῆναι καὶ ἀγάλλεσθαι ἕκαστον ἐν τῷ ἰδίῳ ῥεγεῶνι. Anonymus de Hæresi Jacobitarum apud Combefisium pag. 266. τάς τε ῥύμας καὶ τοὺς ῥεγεῶνας ἐπιζητοῦντες. Balsamon in Medit. de Chartophylace: τεσσαρεσκαιδέκατος γὰρ ῥεγεὼν τῆς βασιλευούσης τῆς πόλεων, ἡ Περαία ταύτης ἐστίν. Utuntur Zacharias lib. 3. Dialog. cap. 19. 30. Achmes Onirocrit. cap. 152. & alij. Regiones verò Urbis Constantinopolitanæ Τμήματα vocant Acta S. Maximi Confess. num. 33. τὰ δύο καὶ δέκα Τμήματα τῆς κυρίας τῆς πόλεως.

Ῥεγεωνάρχης, *Regionarius*, Γειτονιάρχης, Hesychio; Phavorino, γειτονιάρχος. Νοτάριος ῥεγεωνάρχης τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου, apud Interpretem Concilij Lateranensis pag. 102. 114. 122. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Notarius*.

Ῥεγεωνάρχαι, *Regionum præfecti*: προσάγει τῷ ῥεγεώνων, in Martyrio S. Clementis num. 15. Suidas: Αὐγουστεῖον ἐκλήθη, διότι ιε. τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς οἱ Ῥεγεωνάρχαι καὶ Σεβαστοφόροι ἐχόρευον ἐν τῷ Αὐγουστείῳ. Similia habet Codinus in Orig. Constantinopolit. num. 32. Vide Constantinopolim Christ. lib. 1. cap. 20.

ῬΕΓΙΣΤΡΟΝ, *Registrum*, *Regestum*. Synodus VI. Oecumenica Act. 12. ἀπερχόμενος ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου, τὰ λεχθέντα ἀγαγέτω ῥέγιστρα τε καὶ συγγράμματα. Infrà: καὶ προκομίσθη ἕτερον κωδίκιον ἤτοι ῥέγιστρον. Vide pag. 918. 934. 935. 950. Edit. Labbei.

ῬΕΓΚΑΝΙΖΕΙΝ, pro Ῥέγκειν, *Stertere*. Prochoprodromus ex Cod. Reg. 1334.

Εἶπε τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἤρξατο ῥεγκανίζειν.

ῬΕΔΑ, Ῥέδιον. Vide in Ῥαῖδα.

ῬΕΔΗΜΗΤΟΡΙΑ, in Glossis Basilic. Κόσμησις. *Redimiculum*.

ῬΕΕΙΚΟΣ, *Regalis*, Αὐλὴ ῥεέκη, *Aula Regalis*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani c. 170. ἐὰν γίνεται τὸ ἔνκλιμαν γίνετε εἰς τὴν αὐλὴν, καθάπερ γίνεται εἰ γίνεκα τὴν ἔδιον τις ἄνδρα περὶ δάρμου (vel) ὁ ἄνδρας τις ἐδίας γίνεκος εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ῥεέκην τὸ δίκεον κελεύει, &c. Infrà: καὶ νὰ τοὺς σιωπάσῃ μετ᾽ εἰρίνης τὸ ὁ ἄνδρας οὐ ἢ γινέκα, ἀνενκλήτευσεν τὴν ἄνδρα τὴν εἰς τὴν ῥεεικὴν αὐλὴν περὶ τὴν δραμοῦ, (δαρμοῦ leg.) καὶ γίνετε τὸ ὁ ἄνδρας ἤ γίνεκα τὸ ἔνκλιμαν, &c. Adde cap. 270. In versione Veneta, *Corte real.*

ῬΕΚΑ, *Flagellum*. Vita S. Nicolai Studitæ p. 913. κελεύει τούτου τάτε τῶν βραχιόνων, καὶ τῶν ὠλενῶν τῶν λεγομένας ῥέκαις αὖθις μαστίζεσθαι. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. num. 4. δὺς σχοινίον μειρακίῳ καὶ ῥέκαν, ἔτυπτεν τοὺς πόδας αὐτοῦ, &c. Ex quibus emendandus videtur locus in Cod. Theodos. l. 5. de Curiosis: *Per singulas redas, id est quas quadrigas vel flagella appellant.* Legendum enim fortean *recas*, ut sit synonymum cum *flagello*. Cùm verò Michael in Vita S. Theodori Studitæ, de eodem S. Nicolao, verba faciens, *Loris intextis*, *viminibúsque recens excisis* dirè vexatum dicat, apud Baronium, vocem ῥέκα ortam vult Combefisius, vel à ῥακὶς, *ramus*, *frutex*: vel à ῥέκος, Hesychio *cingulum*, quòd cùm ut corrigiæ in flagella cedant, ita etiam in cingula.

ῬΕΚΑΥΤΟΝ, *Recautum*, Ἀποχῆς εἶδος, apud Suidam, & in Glossis Basilic. ubi ita leg. pro ῥέκαυγον & ῥέκαυδον, *Securitas de recepta pecunia*. Justinianus in Nov. 130. τὰ δὲ ἐξ ἔθους ῥέκαυτα γίνεσθαι παρὰ τῶν Ὁπλιόνων τοῖς ὑποτελέσιν ὑπὲρ τῶν αὐτοῖς δαπανωμένων, κινδύνῳ τῶν σὺν αὐτοῖς ἐξάρχων, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Recautum*.

ῬΕΚΙΕΣ, *Requies*, Antidotus sic appellata, apud Nicol. Myrepsum de Antidotis cap. 205.

ῬΕΚΟΥΜΕΝΤΑΤΟΣ, *Recommendatus*. Epistola Græculi ad Theodos. Zygomalam: καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ἀφεντίαν σου νὰ εἶσαι ῥεκουμεντάτα σου.

ῬΕΚΟΥΠΕΡΑΤΩΡΕΣ, in Glossis Basilic. ἐξισωταὶ ἀνάληψιν δι᾽ ἑαυτοῦ ποιούμενοι.

ῬΕΚΤΙΟΝΙΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἔτζη τὸ ῥεκτιονιότερος νὰ σέβη εἰς τὴν πόλιν.

Id est *rectà in Urbem eat.*

ῬΕΚΤΟΛΙΑ, ἀναφορὰ, apud Suidam, *Relatio.* Videtur leg. ῥελατορία.

ῬΕΚΤΩΡ, *Rector*, Πρέσες, δοὺξ, ἡγεμών. In Glossis Basilic. Rursum: Ῥέκτωρ, ἰθυντὴς, ὀρθωτὴς, ἄρχων ἐπαρχίας. Vide Ῥαίκτωρ.

ῬΕΛΑΤΟΡΙΑ, ἀναφορὰ, in Lexico MS. Colberteo: *Relatoria*, seu *Relatio ad Principem*.

ῬΕΛΕΓΑΤΟΣ, *Relegatus*, ἐξόριστος, in Gloss. Basilic. Ῥελεγατεύειν, *Religare*, apud Joannem Antiochen. in Nomocan. Eædem Glossæ, Ῥελεγάτος, δεδεμένος, *Religatus*.

ῬΕΛΙΤΖΙΟΥΜ, *Religio*. Ἄνθρωπος εὐσεβίας λεγόμενος ντὲ ῥελιτζίουμ, *Homo religionis*, ex Gallico *Homme de religion*, in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap. 119. ubi ita indigitantur Milites ordinum Templi & Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani. Vide cap. 114. Edit. Venetæ.

Ῥελιγίοσα, *Loca religiosa*. Glossæ Basil. Ῥελιγίοσα, τὰ μνήματα, τὰ σεβάσμια. Harmenopul. lib. 2. tit. 1. §. 43. τὰ ῥελιγίοσα καὶ τὰ σάκρα. Balsamon ad Photij Nomocanon. tit. 2. cap. 1. ἅγια ἐνταῦθα μὴ τὰ ἰδιωτικὰ ἅγια εἶπε, ἀλλὰ τὰ μνημεῖα, τὰ καὶ ῥελιγίοσα λεγόμενα. Vide Michaelem Psellum in Synopsi Legum v. 542. 1038.

ῬΕΜΑ, *Fluxio*, ῥεῦμα. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ ῥέμαν ὀφθαλμοῦ, &c.

Ῥεματιάρης, *Æger*, *Infirmus*, *Rheumatismo laborans*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ῥευματάρης, ῥοώδης. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀθενίαν εἶχεν φοβερὴν, ἦτον καὶ ῥεματιάρης.

Alibi:

Τὸ δὲ νὰ λέγων κάποιος πτωχὸς καὶ ῥεματιάρης.

ῬΕΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Submergere*, *Aquis obruere*, *Suffocare*, καταποντίζειν, καταδύειν, pro ῥευματίζειν.

ῬΕΜΒΟΣ. Vide Glossas Basilic.

ῬΕΜΕΣΙΩΝ, *Remissio*, Ἄφεσις, Συγχώρησις, in Glossis Basilic. Glossæ Juris MSS. habent ἄνεσις.

ῬΕΝΜΠΑΡΜΠΑΡΟ, *Rheum barbarum*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὸ ῥενμπάρμπαρο, τὸ δικέομαν ἂν τὰ κεράτζια τισιρίας τὸ λέγων ῥενμπάρμπαρο, &c.

ῬΕΜΠΕΛΟΣ, *Rebellis*, ἀποστατικὸς, in Corona pretiosa. Ῥεμπελλεύειν, *Rebellare*, εἰς ἀποστασίαν ὁρμᾶν. Ῥεμπέλλεψις, *Rebellio*, ἀπόστασις.

ῬΕΜΠΕΤ

ῬΕΜΠΕΤ, *Rebet*, Potus species. Vox Arabica. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 297. τὸ δίκεον τοῦ ῥεμπὲτ, &c. καὶ ἀπὲ τὸ κράσι τὸ φέρνουν ἀπὲ τὸ λεκίαν, &c.

ῬΕΜΠΙΤΟΣ, *Erro*. Glossæ Græcobarb. ἀλαὸς, ῥεμπιτὸς, πλανημένος, τυφλὸς, ματαιὸς· pro Ῥεμβός. Glossæ Basilic. Ῥεμβὸς, ὁ μικρὸς φυγὰς, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ φυγὰς μέγας, ῥεμβός ἐστι κυρίως ἐστὶ Ῥεμβός ἐστιν ὁ συνεχῶς ἀναιτίως πλανώμενος, καὶ τοὺς καιροὺς εἰς ἀνόνητα δαπανῶν, καὶ βραδέως εἰς τὸν οἶκον ἀναστρέφων.

ῬΕΝΔΑ, *Zona*. Lexicon MS. Cyrilli: Ῥένδα, ζώνη, λωρίον, ὃ οἱ Βασιλεῖς διαζώννυνται. Ita etiam in Cod.Reg.2062. & apud Phavorinum. Vita Apocrypha S. Alexij MS. καὶ ἐπάρας τὸ δακτυλίδιον τὸ χρυσοῦν δέδωκεν αὐτῇ, καὶ τὴν ῥένδαν ἐνετυλιγμένην εἰς πράδιον πορφυροῦν. Occurrunt eadem verba rursum infrà. Vide Gloss. med. Lat. in *Rinca*. Nescio an inde cognominatus fuerit Ῥενδάκης, Sisinnius Patr. Constantinopol. sub Leone Isauro, apud Theophan. p.335.

ῬΕΝΕΙΝ, *Spargere*, Ῥαίνειν.

ῬΕΝΙΟ, *Regnum*, in Epist. Selimi Sultani, apud Crusium lib.4. Turcogr. pag.345.

ῬΕΝΤΑΙ, *Decursiones equorum, vel campus ubi decurrunt, Arena*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Ὅμως μεθ' ὥραν ὀλίγην εὑρίσκουν εἰς τὴν μέσην,
> Μέσον τοῦ ῥέντας ἵσταμαι, ζητῶ ἵνα τὸ δώσω,
> Καὶ τὸ φάριν μου ἐκίνησα, κατέβην εἰς ἐκεῖνον,
> Ἐκεῖνος πάλιν μετ' ἐμοῦ, γίνεται κτύπος μέγας.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

> Ἀπέτον κάμπον πήγαιναν, τὰς ῥέντας διαχορίζουν.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.482. in Justiniano an. 20. τῷ δεκάτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας τὸ σάββατον τῆς Πεντηκοστῆς γέγονε ῥέντα τῶν ἀλόγων, καὶ ἐμάλωναν οἱ ἄνθρωποι ἀνὰ μέσα τῶν, καὶ ἔστειλε ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἔσφαξε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Infrà rursum eadem verba occurrunt. Quo loco Theophanes *μάχην* inter duas factiones enarrat. Idem Malaxus in Theodosio Juniore pag. 455. τῷ δὲ μβ'. χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκαβαλλίκευσεν ὁ Βασιλεὺς μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, ἵνα ἴδῃ τὰς ῥέντας τῶν ἀλόγων, καὶ πεσὲν τὸ ἄλογον αὐτοῦ, &c.

ῬΕΝΤΑ, *Reditus*, ex Gall. *Rente*. Glossæ Græcobarb. ἄλλοι ῥέντες, ἕτεροι λωτζάδες. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.25. οὐδὲ ἔνι ἀφέντης περὶ, ἔνι οἰκονόμος δίκεος κατὰ τοὺς ἀνθρώπους του, νὰ πιάσῃ τὸν ὁρισμόν του, καὶ νὰ περιλάβουν τὰς ῥέντας του, &c.

ῬΕΜΤΑΜΠΛΙΣ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. ἀπὲ τὸ κρασὶ τὸ ἀγοράζουν εἰ Συελανὶ, καὶ εἰ Ῥομεί, ὅπου ἔνι ῥενταπλίδες, ἀπὸ τὴν φουντίκαν, καὶ κατὰ κάντε νὰ τὸ ἀξάνα πουλίσουν, &c. Infrà: κελεύει τὸ δίκεον νὰ παροῦν δὴ καὶ ὅμαν ἀπὸ τὶν πουλίσει τὸ δέκατον, εἴτε θέλει τὸ ἄνθρωπος ῥεντάμπλις, ἔφερεν οὐ σῖτον, οὐ κριθάειν, &c. Videtur esse vox Gallica *Restabli*, id est *in pristinum statum restitutus*, cujus vim tamen hoc loco non omnino percipio.

ῬΕΟΥΞΟΡΙΑ, *Actio de Re uxoria*, ἀγωγὴ περὶ τῶν τῆς γυναικὸς πραγμάτων, in Gloss. Basilic. Alibi: Ῥὲς οὐξορία, ἡ μετὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀλληλοκληρονομία. Perperam scriptum apud Suidam Ῥουξωρία. Vide Cujac. lib.16. Observ. cap.39.

ῬΕΠΑΝΙΟΝ, Ῥεπανὶς, Vide in Ῥάπανον.

ῬΕΠΑΡΑΤΙΩΝ, *Reparatio*, virium scilicet, cùm militi vires & exhaustos inter præliandum spiritus recipere & *reparare* conceditur, ἀπολύσει, seu dimissione ad tempus concessâ. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.6. εἴ τις λαμβάνων ῥεπαρατίωνα, τῶν ἑαυτοῦ ὅπλων περιφρονήσει, καὶ μὴ τοῦτον ὁ δέκαρχος ἀναγκάσει ταῦτα κλείσασθαι, &c. Ubi Leo in Tact. habet εἴ τις λαμβάνων ἀπόλυσιν. Codex verò Reg. εἴ τις ἀπολυόμενος ἐν εὐκαίραις ἡμέραις τὰ ἑαυτοῦ ὅπλα περιφρονήσει, &c.

ῬΕΠΕΤΙΤΕΥΕΙΝ, *Repetere*. Glossæ Basilic. ῥεπετιτεύει, ἐπαναλαμβάνει. Occurrit ibi pluries, & apud Photium in Nomocan. tit. 2. cap.1. Scholiast. Basilic. lib.2. tit.4. pag.100. Harmenopul. & al. IC.

ῬΕΠΛΙΚΑΤΙΩΝ, *Replicatio*, Ἀνάλυσις, in Glossis Basilic.

ῬΕΠΙΔΙ, *Flabellum*, Ῥιπίδιον.

ῬΕΠΟΥΔΙΟΝ, *Repudium*, in Glossis Basilicis διαζύγιον, χωρισμὸς γάμων διὰ πιττακίων. Glossæ MSS. Ῥεπούδιον, κατὰ Λατίνους, διαζύγιον καὶ πρόστιμον. Justinus Mart. in Apol. 1. τὸ λεγόμενον παρ' ἡμῖν ῥεπούδιον δοῦσα ἐχωρίσθη. Nilus Monachus lib.2. Epist. 181. εἴληφε τοίνυν τὸ τῆς ἀποστασίου βιβλίον, ὅπερ τινὲς καλοῦσι ῥεπούδιον. Matthæus Monachus de Causis Matrimonialib. pag. 507. ῥητῶς τὰς αἰτίας ἐκτιθεμένη, δι' ἃς ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνὴ ῥεπούδιον δύναται πέμπειν, ἤτοι ἀποστάσιον τῷ ὁμοζύγῳ, καὶ τὴν προῖκα. Occurrit in Nov. Just. 22. cap. 19. Nov. 17. cap.18. &c. apud Theophilum Antecess. lib.1. tit.10. tom.6. Basilic. pag.24. 25. apud Balsamon. ad Nomocan. tit.9. cap.25. &c.

Ῥεπουδιατεύειν, *Repudiare*, Ὑποχωρεῖν, ἀφίστασθαι, in iisdem Gloss. Basilic. & tom. 2. Basilic. pag.49. apud Photium in Nomocan. tit.9. cap.31. &c.

ῬΕΣΚΕΣΘΑΙ, *In vulgus spargi*, Ῥίπτεσθαι. Theophanes pag. 394. τοῦτον οὖν διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιζήτησιν, καί τινας λόγους περὶ αὐτοῦ ῥεσκομένους, ὡς μέλλειν αὐτὸν βασιλεύειν, δείρας καὶ κουρεύσας, &c. Ubi Cod. al. ῥουκομένους habet.

ῬΕΣΚΡΙΠΤΙΟΝΕΣ, *Adarationes*, αἱ διαγραφαὶ οὕτω ἐκαλοῦντο αἱ ἀντὶ εἰδῶν γινόμεναι χρυσικαὶ καταβολαὶ, in Glossis Nomicis Vaticanis MSS.

ῬΕΣΚΡΙΠΤΟΝ, *Rescriptum*, Ἔγγραφος κέλευσις βασιλικὴ, Βασιλέως ἀντίγραμμα, Ἀντιγραφὴ, Ἔγγραφον, in Glossis Basilic.

ῬΕΣΠΙΤ. Vide in Ἀνακράξιμον.

ῬΕΤΕΝΑ, *Fræna*, ex Gall. *Resnes*, quòd equum retineant. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Τὰ ῥετέν' ἀπολύσασι, τὸν κάμπον εὐκαιρόνουν.

Idem lib.3.

> Μ' ἀπολημένα ῥέτενα στῆς τύχης μου τὸ θάρος.

Et lib.7.

> Τὰ χαλινάρια μάσιζαν τὸ στόμ' ἀφροκοπόντας,
> Κρατόντας τὰ κτὰ ῥέτενα οἱ δουλουτάδες ὅλοι.

ῬΕΤΖΕΤΑΡΙΑ, *Miscellanea*, fortè ex Lat. *Recentaria*. Ita enim hæc vox videtur usurpari in Cod. Reg. 957.

ῬΙΟΝ, *Rheum*, apud Aretæum lib. 1. de Curat. acut. cap.9. & lib.2. c.2.

ῬΕΤΖΗΝΗ, Ῥετζίνη, *Resina*, ῥητίνη, in Corona pretiosa, & apud Portium. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

> Καὶ μετὰ τοῦτο ῥίχνασι πίσσα μὲ τὸ σαπούνι,
> Καὶ ἄσβεστη πρὸς τοὺς Ἕλληνας σμικτὰ μὲ τὸ ῥετζίνι.

Idem lib. 11.

> Τοὺς πεύκους που ἐγέμασι ὅλοι τους τὸ ῥετζίνι.

ῬΕΥΓΕΣΘΑΙ, pro ἐρεύγεσθαι, *Eructare*.

ῬΕΥΜΑ. Ita peculiari vocabulo appellabant Byzantij fretum quod inter Byzantium & Calchedonem interfluit. Isaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 190. Συμπληγάδας — φαίνεται μεταξὺ ταύτας εἶναι λέγων Χαλκηδόνος καὶ Βυζαντίου, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον παρ' ἰδιώταις βαρβάροις Ῥεῦμα.

ῬΕΥΜΑΤΑΡΗΣ, ῥοώδης, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Vide Ῥεμα.

ῬΕΥΣΙΣ, *Seminis fluxus*, φυσικὴ ἐκροὴ, in Vita S. Nili Junioris pag. 30. φυσικὴ ἔκρυσις τῆς γονῆς,

apud Zonaram ad Epist. 5. Athanasij ad Ammum. Nomocanon Cotelerianus num. 117. ἱερεὺς μέλλων λειτουργῆσαι, ἐὰν πέσῃ εἰς ῥεῦσιν, εἰ μὲν ἐπιθυμίαν γυναικὸς γινώσκειν ἑαυτὸν, μὴ λειτουργήτω. *Fluor*, Medicis Latinis, unde Gallis *Fleuur*, quam vocem in *Fleurs* seu *Flores* verterunt, uti docemus in Gloss. med. Lat. quod non vidit Silvius de Morb. mulier.

Ῥύσις, eâdem notione. Dionysius Alexandrinus Can. 4. οἱ δ' ἐν ἀπροαιρέτῳ νυκτερινῇ ῥύσει γενόμενοι, &c. Infrà: ἀλλ' αὐτομάτως ἡ ῥύσις συμβέβηκε. Joannes Jejunator: ὁ μολυνθεὶς κατ' ὕπνους τῷ τῆς ἐκρύσεως πάθει, ἡμέραν μίαν τῆς κοινωνίας ἐκβάλλεται. Vide ibi Zonaram & Balsamonem. S. Columbanus de Pœnitentiarum mensura cap. 7. *Si quis seipsum coinquinaverit, anno pœniteat, si junior sit.* Infrà cap. 29. *propriis manibus seipsum violaverit.* Cumeanus in Pœnitent. cap. 2. *Vir semetipsum coinquinans*, &c.

ῬΕΦΑΝΟΣ, pro Ῥάφανος, *Raphanus*, apud Nonum de Morb. curat. cap. 252. Ῥεφάνινον ἔλαιον, cap. 264. Ῥεφὸς, cap. 243. *Raphanum* vertit Interpres.

ῬΕΦΕΚΛΑ, in Glossis Chymicis MSS. τὸ κυκλάμινος.

ῬΕΦΕΡΕΝΔΑΡΙΟΣ, Ῥαιφερενδάριος, *Referendarius, Legatus, Nuntius.* Suidas: Ῥαιφερενδάριος, ἀξίωμα Ῥωμαϊκὸν, ἤγουν ὁ ἀναφορεύς. Glossæ Nomicæ MSS. Vaticanæ: Ῥεφερενδάριοι, Ἀναφέροντες. Glossæ MSS. Colberteæ: Ῥαιφερενδάριος, ἀξίωμα ἐκκλησιαστικὸν· δηλοῖ δὲ καὶ ἀγγελίαν, παρὰ τὸ τοῖς Ἰταλοῖς ἀγγελίαν σημαίνει τὸ ῥαιφέρε. Glossæ Basilic. Ῥαιφερενδάριος, ὁ τὰς ἀποκρίσεις κομίζων, ὁ τὰ ῥηθέντα ἀναφέρων ἀπό τινος. Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 23. ὃς δὲ ἀποκρίσεσι ταῖς Βασιλικαῖς ἐφεστήκει, ἀεὶ τῷ Βασιλεῖ τὰς τῶν ἱκετῶν δεήσεις ἀγγέλλων, σημαίνων τε αὖθις ὅσαν ἂν αὐτῷ βουλομένῳ εἴη· Ῥεφερενδάριον τῇ Λατίνων φωνῇ τὴν τιμὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Idem in Hist. arcana pag. 78. 1. Edit. καὶ Λεόντιον, ὅσπερ Ῥεφερενδάριος ἦν τὴν τιμὴν, &c. Ita rursum pag. 29. Concil. Constantinopolit. sub Flaviano: Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος Τριβοῦνος καὶ Ῥεφερενδάριος εἶπε, &c. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 1. Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος Τριβοῦνος Νοτάριος καὶ Ῥαιφερενδάριος τοῦ θεοφυλάκτου ἡμῶν Βασιλέως. Ita περίβλεπτος Ῥεφερενδάριος, in Nov. 124. Justiniani, cap. 4. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 23. ἐπιτρέπει τινὶ τῶν ἐλλίμων Ῥεφερενδαρίων, &c. Occurrit præterea in Chronico Alexandrino in Juliano pag. 691. apud Theophanem an. 3. Justiniani, Nilum Monach. lib. 3. Epist. 1. 83. & in Nov. 10. ejusdem Justiniani, quæ est Περὶ Ῥεφερενδαρίων, Palatij scilicet, uti multa de eorum munere & numero. Laudatur ab Allatio Michaëlis Pselli Μονῳδία ἐπὶ Ῥωμανῷ Ῥαιφερενδαρίῳ.

Ῥεφερενδάριος, Dignitas Ecclesiastica in Æde Sophiana: ij cùm plures numero essent ad 12. redacti ab Heraclio Nov. 2. Præcipuus autem fuit qui in secunda Pentade recensetur à Codino cap. 1. num. 11. ubi ejus munus sic describitur: ὁ Ῥαιφερενδάριος, εἰς τὸ ἀποστέλλεσθαι εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ εἰς μέγαν ἄρχοντα. In alio Catalogo, dicitur Ἀναγραφεὺς τῶν πρὸς Βασιλέα μηνυμάτων. Mallem ἀναφορεύς. Alius Catalogus: ὁ Ῥαιφερενδάριος, εἰς τὸ ἀποστέλλεσθαι εἰς τὸν Βασιλέα διὰ ὑποθέσεις. Denique Codex Allatianus: ὁ Ῥεφερενδάριος ἀποστελλόμενος εἰς μεγάλους ἀνθρώπους, μηνύματα παρὰ τῷ Ἀρχιερεῖ ἐγγράφως καὶ ἀγράφως φέρει, καθεζόμενος εἰς τὰς κρίσεις. Leo Allatius lib. 3. de utriusque Eccl. Consens. cap. 8. §. 6. *Referendarius mittitur ad Principes & in dignitate constitutos viros, quibus omnia significat quæcunque jusserit Antistes.* Illius etiam munus sic describitur in Nov. 6. Justiniani cap. 3. ἔξεσω μὲν τοι τοῖς θεσμένοις Ἐπισκόποις, καὶ διὰ τῶν καλουμένων Ῥεφερενδαρίων τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας — ἀναφέρειν τῷ Βασιλεία, καὶ τυγχάνειν τῆς ἀποκρίσεως συντόμως. Istius Dignitatis meminit Symeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 168. Sed & in Cod. Reg. Georgius Pisides, cujus in eo describitur Ἐξαήμερον, Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ Ῥαιφερενδάριος inscribitur. Vide Gloss. med. Lat. in *Referendarius.*

ῬΕΦΟΥΓΟΣ, *Refuga.* Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 5. τοὺς δὲ λεγομένους ῥεφούγους, ἤτοι προσφύγους, &c.

Ῥεφούγιον, *Refugium.* Hesychius, ῥεφύγια, ῥεμπλά.

Ῥέψιμον, *Ructus*, ἐρυγμός.

ῬΗΓΑΔΕΣ, Ῥηγάτον, Ῥηγάτον. Vide in Ῥήξ.

ῬΗΓΙΚΟΣ. Describitur in MS. Reg. 791. Manuelis Palæologi Imp. Ἔαρος εἰκὼν ἐν ὑφαντῷ παραπετάσματι ῥηγικῷ. Quæ etiam edita est à Leunclavio pag. 442. hoc titulo Latino, *Imago veris in aulæo textili, operis Phrygij.* Vox, ut videtur, deducta à Ῥῆγος, quæ Hesychio exponitur ῥάκος, περίστρωμα, σπάργασμα, προσκεφάλαιον. Inde eidem, & Glossis MSS. Ῥήγεα, πάλλια βαπτά, quod vocabulum non semel occurrit apud Homerum, ubi Eustathius. Glossæ aliæ MSS. Ῥῆγος, τὸ βαπτὸν ἱμάτιον, ἢ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, ἢ περιβόλαιον. Et Ῥηγεῖς, βαφεῖς. Aliæ ex Cod. Reg. 1673. Ῥήγεα, πάλλια βαπτά, ἢ ὑποστρώματα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Ῥέγος, τὸ βάμμα ἁλιπόρφυρον ῥέγος, καὶ ῥεγεῖς, οἱ βαφεῖς. Rursum: ῥηγεύς, ὁ βαφεύς. Adde Auctorem Etymologici in Ῥῆγος, & Gloss. med. Lat. in *Raga.*

ῬΗΓΛΑ, Ῥίγλα, *Regula*, nostris *Regle*, olim *Rigle.* Hesychius: Ῥήγλαι, Σιδηρᾶ ὡς ῥάβδοι. Moschopulus: Σκυτάλη, ἡ ἀπομάκτρα, ἣν οἱ κοινοὶ ῥίγλαν λέγουσι. Petrus Theoctonicus MS. de Archemia: ἔκτοτε δὲ ποίησον ἀπ' ἐκείνης τῆς ζύμης ῥιγλὴν, &c. Arithmetica adespota: ἡ ῥίγλα ὀφείλει εἶναι στρογγύλη χειρομένη, καὶ πύξινος. Iterum: τῆς σκαλίου καμπανοῦ, καὶ τῆς θαλασσίου, τῆς ῥίγλας.

Ῥίγλιος, *Regulâ* seu *Radio æquatus.* Codinus de Orig. Constantinopol. num. 51. ὡρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεσθαι· εἰς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινι σῖτον, ῥίγλιον τῆς μόδιον. Id est ad Regulam & hostorium frumentum dimensum & æquatum, non verò cumulatum. Meursius Ῥιγλωτὸν legendum censet. Vide Salmasium ad Hist. Aug. pag. 437.

Ῥιγλοχύτης, vas Chymicum in Regulæ formam diductum, in quo liquatum metallum effunditur. Codex Reg. 618. f. 281. v. λαβὼν χρυσάφι μέρη γ'. καὶ τὸ τέταρτον μέρος ἀπὸ παλαιὰ ἀσδία, καὶ χύσον αὐτὸ εἰς ῥιγλοχύτην, καὶ ἐὰν ἔνι ὑψηλὴ δουλεία, ποίησον τὸ ῥίνισμα, &c. Ibidem: χύσον ἄργυρον εἰς ῥιγλοχύτην, ἵνα ἔνι λαγαρισμένον ἐπταπλασίωνα.

ῬΗΚΤΑΙ. Vide in Βράσαι.

ῬΗΜΑ, *Rythmus, Poesis*, Ῥυθμὸς, ποίησις. Ῥημάδα, *Rythmicè, Poeticè.* Historia Apollonij Tyrij sic inscribitur: Διήγησις ὡραιοτάτη Ἀπολλωνίου τοῦ ἐν Τύρῳ, ῥημάδα. Eadem Hist.

Νὰ γράψω τὸ βουλήθηκα, καὶ νὰ λανάθη βάλω,
Τὸ δαγραμμένω πουέτες, ἢ εἰς ῥῆμα νὰ τὸ βάλω.

Cyrillus Chius in Epistola præfixa Sarantario: νὰ ἐξαπλώσω τοὺς δεκάδες τούτης τῆς ῥημάδας εἰς ἑκοντάδες ἐξηγῶντας, δηλαδὴ καθε μίαν ἀρετὴν, &c.

Ῥημάρειν, *Rythmo scribere*, Gall. *Rimer.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ βάλθηκα εἰς τοῦτο νὰ ναπῶ, καὶ νὰ ῥημάρω.

Infrà:

Ἠξεύρομεν καὶ μάσορας ἦσε διαναρημάρης.

ῬΗΜΑΖΕΙΝ, *Vastare*, pro Ἐρημάζειν, seu Ἐρημοῦν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἐκεῖ

Ἐκεῖ περνόντας ἔβλεπε ἐκεῖνο τὸ βασίλειο,
Ἀπετὺς κατοικημένους ὁλότης ῥημασμένο.

Alibi :

Κέκτυς πολέμους τὰς κακὰς ὁλότης ῥημασμένους.

ῬΗΞ, *Rex*. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. Ῥὴξ, ὁ δικαίως ἄρχων ἀρχὴν εὔνομον. Ita porrò Græci nuperi Reges vocabant, cùm Græcam τοῦ Βασιλέως, quam Imperatorum duntaxat fere esse volebant, nomenclaturam cæteris Principibus denegarent. Apud S. Chrysostomum Epist. 14. Ῥὴξ τῶν Γότθων. Asterius Homil. in Psalm. 7. ὥσπερ ἐν τοῖς πολέμοις πλῆθος βαρβάρων ὁπλίζεται, οἱ πάντες δὲ τοῦ ἑνὸς νεύματι τοῦ Ῥηγὸς, ἢ τοῦ τυράννου ἕπονται, &c. Vita MS. S. Danielis Stylitæ : πάντας οὖν οἱ διεπρεσβεύοντο πρὸς αὐτὸν, εἴτε βασιλεῖς εἶεν, εἴτε πρέσβεις, οὓς ὀνομάζουσι Ῥῆγας, &c. Evagrius lib. 2. cap. 16. de Odoacro Rege : τὴν μὲν Βασιλέως προσηγορίας ἑαυτοῦ ἀφελὼν, Ῥῆγα δὲ προσειπών. Adde lib. 3. cap. 27. Theophanes an. 16. Leonis de eodem Odoacro : ὃς τὴν Ῥηγὸς ἑαυτῷ περιθέμενος προσηγορίαν. Vide eundem an. 3. Justini, & an. 1. & 12. Justiniani M. Procopius lib. 1. Gotth. cap. 1. de Theodorico : αὐτὸς ἔσχε τὸ Γότθων τε καὶ Ἰταλιωτῶν κράτος, καὶ Βασιλέως μὲν τοῦ Ῥωμαίων, οὔτε τοῦ σχήματος, οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἠξίωσε, ἀλλὰ Ῥὴξ τε διεβίω καλούμενος. Chronicum Alexandrinum an. 11. Zenonis : Θεοδορίκῳ τῷ γενομένῳ Ῥηγὶ Ῥώμης. Et an. 4. Justiniani : καὶ προέτρεψε Χωάδης Βασιλεὺς Περσῶν τῷ αὐτῷ χρόνῳ Ῥῆγα τῶν Οὔννων, ὀνόματι Ζίλγβι. Idem pag. 102. Βασιλεῖς, ἤτοι Ῥῆγες καὶ τοπάρχαι. Olympiodorus lib. 22. apud Photium : χαράττων ὁ τῶν Ῥηγῶν πρῶτος ἐπὶ τῷ φόνῳ εἰς θυμὸν ἀνάπλεται.

Sed & Francorum Reges, atque adeo Occidentis Imperatores, non alio quàm Ῥηγῶν titulo donabant. Suidas : Ῥὴξ, ὁ τῶν Φράγγων ἀρχηγός. Φράγκων Ῥὴξ, in Vita S. Nili Junior. pag. 139. Constantinus Manasses pag. 98. Edit. Meursij :

Καὶ πέμπει πρὸς Γεζέριχον τὸν Οὐανδήλων Ῥῆγα.

Infrà :

Καὶ τῶν βαρβάρων τοῖς Ῥηξὶν ἄξε καὶ τοῖς ἐθνάρχοις.

Et pag. 174.

Ἦν δὲ τῶν Φράγγων φύλαρχος ὁ Κάρουλος ἐκεῖνος,
Ῥῆγας τὰς σφῶν κατάρχοντας οἴδασι Φράγγοι λέγειν.

Ita Alemannorum Imperatores vocant Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 30. lib. 3. pag. 93. ubi de Henrico, Nicetas in Manuele lib. 1. num. 4. 5. lib. 7. num. 1. ubi de Conrado & Friderico I. Cinnamus lib. 2. num. 12. ubi de eodem Conrado, ut alios sileam. Græci porrò Regum quosdam Μεγάλους, alios nudè Ῥῆγας compellabant. Salutation. Epistol. Pontific. τοὺς Μεγάλους Ῥῆγας γράφουσι, καὶ οἱ μετροπολῖται Μεγάλους, ὥσπερ καὶ ὁ Πατριάρχης· τοὺς δὲ μὴ λεγομένους Μεγάλους, καὶ οἱ Μητροπολῖται Ῥῆγας ἁπλῶς γράφουσι.

Ῥηγᾶς, eâdem notione. Theophanes an. 1. Justiniani M. καὶ ἐποίησαν Ῥηγᾶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Et an. 13. ἦλθεν πρὸς ῥῆγαν τὸν θεῖον αὐτοῦ. Synodus Florentina : ἐζήτει τὸν Πάπαν ὁ βασιλεὺς σύνοδον οἰκουμενικὴν γενέσθαι οὐ μόνον τῶν ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥηγάδων, καὶ τῶν Δουκῶν. Adde Sguropulum sect. 3. cap. 2. Ducas cap. 13. μὴ ἔχων βοήθειαν ἔκ τινος τῶν Ῥηγάδων. Cap. 14. πάντες οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κόντιδες. Bessarion in Epist. apud Phranzem lib. 3. cap. 27. οἱ μεγάλοι Ῥηγάδες καὶ βασιλεῖς. Athanasius Cydonius : Ῥηγᾶς δέ τις ἦν ἐξ αὐτῶν καταγόμενος, ὀνόματι Κάρουλος, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Βασιλεὺς, Ῥῆγας, Πρίγκηπας, Δούκας, ἢ Μεγιστᾶνες.

In Historia Apollonij Tyrij promiscuè editum ῥῆγα, ῥύγα, ῥίγα.

Ῥηγάτον, *Regnum*, ut Δουκάτον, Πριγκιπάτον, &c. Constantinus de Adm. Imp. οὗτος οὖν ὁ Κάρουλος ἦν μονοκράτωρ πάντων τῶν ῥηγάτων. Alibi : καὶ τότε ἐκράτησεν ὅλον τὸ ῥηγάτον ὁ Ῥοδόλφος. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Εἰς τὸ ῥηγάτον τῆς Συρίας, ἀπέτυχεν Ἐκλητέραν.

Synodus Florentina : εἰς ὅλους τοὺς τόπους, καὶ εἰς ὅλα τὰ ῥηγάτα τῶν Χριστιανῶν, ὅπως ἔλθωσι πάντες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Καὶ βλέποντας μὲ ἡδονὴν τὸ σκιάδιν ὅπου βάστα,
Τὴν αὐθεντίαν του μετ᾽ αὐτὸ, καὶ ὅλα τὰ ῥηγάτα.

Historia Apollonij Tyrij :

Μὰ τὸ ῥηγάτον μου σεσᾶς θέλω νὰ τὸ μοιράσω.

Ῥηγάτον, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis cap. 12. τὰ ἕκαστα μοναστήρια τοῦ αὐτοῦ ῥηγάτου, ἢ τῆς περιοχίας. Ubi Lat. *Singulas Abbatias ejusdem regni sive Provinciæ.*

Ῥηγικὸς, *Regalis*. Ῥηγικὰ ἀνάκτορα, *Regia Palatia*, apud Phocam in Descript. Terræ Sanctæ num. 14. Agathangelus Callistrati filius in Narrationibus : καὶ σφόδρα κομιδῇ πολλῆς ἀπέλαυσε τῆς ῥηγικῆς αἰδοῦς καὶ τιμῆς διά τε τὴν ἄλλων σεμνότητα, καὶ ἣν ἐκέκτητο μάλιστα πάντων σοφίαν.

Ῥηγίνα, *Regina*, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ μετ᾽ ταῦτα εὔθασεν Ἱππολύτα ἡ Ῥηγίνα.

Ῥηγοῦα. Lexicon MS. ad Schedographiam.

Ῥὴξ ὄνομα τοῦ Ῥηγὸς, ἀφ᾽ οὗ καὶ Ῥήγουά τε.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Ηὗρε το Ῥῆγαν 'ς ὸ Πάρης, τὴν Ῥήγουαν ὁμίως.

Ita apud Ducam Hist. cap. 30. 32.

Ῥηγία, *Regia* Basilica Constantinopoli. Chronicon Alexandrinum : τὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον πλησίον ὄντα τοῦ ἱππικοῦ καὶ τῆς Ῥηγίας τῆς παλαιᾶς. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2.

ῬΗΞΙΦΥΛΗΤΗΣ, Vermis species agris noxia, in Oratione S. Tryphonis inedita, ex Cod. Colberteo 6041. κάμπη, σκωληκοκάμπη, σκαθαρὸς, βροῦχος, σωαγρὶς, αἰληπιωρὶς, ἐπίμαλος, μακρόπους, Κόεις, ψιλλὶς, Κόννις, ῥηξιφυλήτης, καυλοκόπος ὁ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν λαχάνων, &c. Aliter in Euchologio pag. 697.

ῬΗΞΙΣ, pro Ῥῆξις, apud Myrepsum sect. 46. cap. 9. in Cod. Reg. semel ac iterum.

ῬΗΤΙΑΡΙΟΣ, *Retiarius*, apud Artemidorum lib. 2. Onirocrit. cap. 33. Vide Festum, & alios passim.

ῬΗΤΛΙΑΝ, *Agitare*, *Concutere*, propriè de Mensuris, German. *Ritlen*. Ita Meursius. Epiphanius de Ponder. & mensur. πλήσας δὲ τὸ μέτρον, καὶ ῥητλιάσας, ὁμολογεῖ ὅτι πεπλήρωται. Sed videtur legendum ῥηγλιάσας. Vide suprà in Ῥήγλα.

ῬΗΤΟΝ, *Locus S. Scripturæ*. Vide observata à Suicero in Thesauro Ecclesiast.

ῬΗΤΩΡ, inter Officiales Magnæ Ecclesiæ recensetur à Codino cap. 1. in quinta Pentade num. 22. ubi ejus munus sic describitur : ὁ Ῥήτωρ, εἰς τὸ ἑρμηνεύειν τὰς γραφάς. Apud Stephanum Gerlachium in Epist. ad Crusium, edita à Davide Chytræo in lib. de Statu Eccles. Orient. Joannes Zygomalas inscribitur Ῥήτωρ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. Nicetas in Man. lib. 7. num. 5. ὁ τῆς Θεσσαλονίκης Μιχαὴλ τὸν ῥητορικὸν θρόνον κοσμῶν, καὶ τὸν εὐαγγελικὸν ἀναβαίνων ὀκρίβαντα. Ephræmius in Chronico :

Εὐστάθιος πρόεδρος Ἐπιδαμνίων.
Ὁ τῶν Θετταλῶν Μιχαὴλ Ῥήτωρ τότε.

Polybius Episcopus de Vita Epiphanij : ἦν δέ τις κληρικὸς ἀπὸ Ῥητόρων, τοὔνομα Φίλων, ἀνὴρ ὅσιος. Pachymeres lib. 7. cap. 8. παρόντος δὲ καὶ Γεωργίου τοῦ Κυπρίου, καὶ τοῦ Ῥήτορος Ὀλοβώλου ἄρτι ἐκ τοῦ τῆς μεγάλης ἀγροῦ μονῆς ἐπιδεδημηκότος τῇ Κωνσταντίνου. Cap. 34. ἐπὶ τούτοις ὁ τῆς ἐκκλησίας Ῥήτωρ, &c. Habetur in Cod. Colberteo

teo 6044. ejusdem Holoboli, nonnulli versus Politici in Michaëlem Palæologum Imp. & Andronicum filium, in quo interdum Ῥήτωρ, nudè, tacito nomine, interdum Ῥήτωρ τῶν Ῥητόρων Μανουὴλ ὁ Ὁλόβολος appellatur. Vide præterea eundem Pachymerem cap. seq. & lib. 5. cap. 12. Extat Vita S. Josephi Hymnographi scripta à Joanne Diacono Magnæ Ecclesiæ, & *Rhetore*. Hujus etiam Dignitatis Ecclesiasticæ mentio occurrit to. 2. operum S. Maximi pag. 116. & apud Lambecium lib. 5. Comment. de Bibl. Cæsar. pag. 118. *Rhetor in Palatio*, apud Joan. Tzetzem Chil. 11. v. 220.

Τῷ πανσεβάστῳ Καματηρῷ ἐκ γένους,
Ῥήτορα ὡς κήρυξεν ἀνακτόροις ἐνὶ οἴκοις
Δαιδάλου αἰθερίοις συνηρμοσμένοισιν ἀρίσταις.

Vide Leonem Allatium in Præfat. ad Excerpta Græcor. Sophistar. ubi de Nicephoro Basilace. Sed Μεγάλου Epitheto donatur in Chronico MS. Manuelis Malaxi pag. 892. καὶ ἦτον μέγας Ῥήτωρ τότε, καὶ ἐκαθέζετο εἰς τὴν Χρυσόπηγην, καὶ ἐδίδασκε καθ' ἑκάστην κυριακὴν τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ. Ita apud Panagiotam in Diplomate Parthenij Patr. Constantinopol. an. 1643. subscribit Michaël ὁ μέγας Ῥήτωρ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Μαΐστωρ τῶν Ῥητόρων, Dignitas Ecclesiastica, qua donatus legitur Eustathius postmodū Thessalonicensis Archiep. auctor Comment. in Homerum. Ita enim habet inscriptio Epistolæ ad Joan. Ducam, Andronici Camateri filium, præfixæ Commentariis in Dionysij Periegesin: Εὐσταθίου Διακόνου, Ἐπὶ τῶν δεήσεων, καὶ Μαΐστωρος τῶν Ῥητόρων, τοῦ καὶ ὕστερον γεγονότος Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Joannem verò Ducam filium fuisse Andronici Camateri, qui Manuele Comneno Imperante vixit, docuimus in Notis ad Cinnamum p. 467. & 468. ut & sub eodē Augusto, & Andronico Tyranno floruisse Eustathium, quod præterea innuit Demetrius Chomatenus in Responsionibus ad Constantinum Cabasilam p. 317. Juris Græco-Romani, scribens, Manuele Comneno Imperante, sapientissimum illum Eustathium, qui Diaconus fuerat in æde S. Flori, de quo egimus in nostra Constantinopoli, (ita enim hæc verba interpretor, τῆς κατὰ Φλῶρον διακόνου ὄντος) deinde Magister Rhetorum in Magna Ecclesia, electum fuisse Myreorum in Lycia Episcopum, ac priusquam ordinaretur Imperatoris decreto, in Thessalonicensem Metropolim tum vacantem translatum fuisse. In Cod. Reg. in quo complura continentur Michaelis Pselli Opuscula, atque in iis illius Epistolæ, harum altera, quæ est 115. inscribitur τῷ μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης, τῷ γεγονότι Μαΐστωρι τῶν ῥητόρων, in qua Eustathium laudat Psellus propter eruditionis præstantiam, hisce nimirum verbis, ἤκουσα τῆς ἐννοίας ἡ χάρις, τῆς λέξεως τὸ γλεῦκος τῆς ἡδονῆς, ἡ Φιλόσοφος Καλλιόπη, ἡ ἀμελάβλητος φύσις, ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν Βυζαντίῳ, ἐν Θεσσαλίᾳ πόρρωθεν Ἀθηνῶν, πρὸς αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, ἐν γηλόφοις, ἐν γηπέδοις, ἐν τρυφώσαις χώραις, ἐν αὐχμηρᾷ γῇ, οὐ μεταβάλλων, οὐ μετατιθέμενος, &c. Ex quibus eā quā scribebat Psellus tempestate, in Thessalia vixisse Eustathium saltem colligitur: sed ex his quæ sequuntur: πάλαι μὲν οὖν καθ' ἱστορίας τῆς τοῦ μύρου ἐκδόσεως ἁπανταχόθεν τῆς οἰκουμένης πρὸς τὴν Θετταλίαν οἱ πλείους ἐφοίτων· νῦν δὲ πλέον, οἶμαι, αὐτόθι βαδιεῖσθαι κατὰ κλέος τῆς σοῦ λόγου σταγόνος. Sed & hic variis in locis illius eloquentiam prædicat: ἄμφω (Thessalonicenses, & Eustathium) μακαρίζω τῆς εὐτυχίας· σὲ μὲν ὅτι ἔχεις ἐφ' οἷς ἂν τὴν δύναμιν ἐνδείξῃ τοῦ λόγου· ἐκείνους δὲ ὅτι τοιούτου τετυχήκασι ἱερέως καὶ ῥήτορος. Similia ferè habet in Epist. 116. & 60. de Eustathij præclara eruditione, cujus nomen disertè scribitur in Epistolis ejusdem Eustathij ad Psellum quæ in eo Codice describuntur fol. 239. hisce verbis, τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κυρίου Εὐσταθίου ἐπιστολαί. Eâdem dignitate donatur Μιχαὴλ ὁ Θεσσαλονίκης, apud Allatium lib. 2. de Consens. utr. Eccl. c. 12. §. 5. qui idem videtur qui nudè Ῥήτωρ dicitur Nicetæ loco proximè allato. Laudatur in indice MSS. Codd. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ Νικολάου τοῦ Θεοφίλου διακόνου ἢ Μαΐστωρος τῶν Ῥητόρων ἐπιστολαὶ σταλεῖσαι ἐκ τοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ παναγιωτάτου Πατριαρχῶν πρὸς τοὺς τῆς Ἀνατολῆς Πατριάρχας. Vide Notas nostras ad Cinnamum p. 460.

Ῥήτωρ præterea fuit Dignitas Palatina, quam adscribere videtur cuidam Camatero Joannes Tzetzes Chil. 11. v. 220. Ῥήτορα ὡς κήρυξεν ἀνακτόροις ἐνὶ οἴκοις. Adde v. 232. proinde is videtur qui Anonymo in Catalogo Offic. Aulæ Constantinopol. apud Goarum ad Codinum pag. 42. dicitur primus Rhetorum:

Φιλοσόφων Ὕπατος, Ῥητόρων πρῶτος,
Δικαιοφύλαξ σὺν αὐτῷ, Νομοφύλαξ.

Ῥήτωρ, Epitheton tributum à Græcis S. Paulo. Theodorus Balsamon in Responso 1. ὁ μέγας Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν ῥήτωρ καὶ διδάσκαλος. Item Sanctæ Catharinæ: ita enim præfert ejus Martyrij ab Athanasio illius servo conscripti titulus: Μαρτύριον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκαθερίνης τῆς βασιλείας καὶ ῥήτορος.

Πνευματορήτωρ, *Qui in Monasterio* ῥήτορος seu *Concionatoris Officio fungitur*. Ita porrò cognominatur S. Paulus à Niceta in Andronico lib. 2. n. 13. Sed & laudatur ab Hoeschelio ex Bibl. Augustana, βίβλος στοιχηρὴ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Μοναχοῦ καὶ Πνευματορήτορος.

ῬΗΤΩ͂Σ, *Nominatim*, *expressè*. Glossæ MSS. ῥητῶς, σαφῶς, φανερῶς. Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς· καὶ ῥητῶς ἀντὶ τοῦ λεκτῶς. Anna Comnena lib. 13. pag. 407. ἀλλ' ἐγὼ λαμβάνω τὰ νῦν τὴν ῥητῶς δηλωθεῖσαν ἐπιδηλωθησομένην χώραν, &c. p. 408. ἐκτὸς τῶν ῥητῶς δεδωρημένων μοι παρὰ τῆς θεοπροβλήτου κράτους ὑμῶν. Auctor Incertus post Theophanem p. 437. ὅτι ἐὰν οὐ γέγραπται εἰς τὸ εὐαγγέλιον, καὶ εἰς τὸν Ἀπόστολον ῥητῶς, ὅτι προσκυνήσατε τὴν εἰκόνα μου, οὐ καταδέχομαι προσκυνεῖσθαι αὐτήν. Utitur Harmenopulus lib. 3. tit. 5. §. 74. 89. tit. 9. §. 15. lib. 4. tit. 6. §. 70.

ῬΙΆΚΙΟΝ, pro ῥυάκιον, *Rivus*, *Rivulus*. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: τὸ τοιῶσδε κράτημα ἔνδον ἐν τῇ ἄστῃ Μιλήτου, ὃς ἀνέρχεται τὸ ῥιάκιον τὸ λεγόμενον τῆς Πέρρεραι, &c. Occurrit ibi pluries, ut ῥίαξ, pro ῥύαξ.

ῬΙΓΑ ἀρμένιγος, idem quod μυροβάλανον, Myrepso de Antidotis cap. 510.

ῬΙΆΤΤΟΝ. Constantinus in Tacticis pag. 20. μήτε πλέον παραχωρήσεις ἔχειν τὸ βάνδον, μήτε ῥίαττον τῶν διακοσίων. Emendat Meursius ἔλαττον.

ῬΙΑΦΡΟΣ, pro ἐλαφρὸς. Constantinus in Tacticis pag. 11. ἁμάξας ῥιαφρὰς πρὸς τὸ βαστάζειν εὐκόλως ταῦτα πάντα καὶ περιπατεῖν. Infrà: πλὴν ἔσω καὶ ἐκεῖνο ῥιαφρότερον πρὸς τὸ εὐκόλως βαστάζεσθαι. Pag. 19. pro ῥιαφρὸς habetur ἐλαφρός· ποίησον ἁμάξας ἐλαφρὰς καὶ γοργὰς κατὰ δεκαρχίαν. Ita alibi, ῥιεύθερος, pro ἐλεύθερος dixit. Vide infrà.

ῬΙΒΓΕΙΝ, pro ῥίπτειν, *Iacere*. Glossæ Græcobarb. κρατεῖ ἀπάνω, καὶ δὲν ῥίπτει, ἢ ῥίβγει κάτω. Eædem Glossæ: Ῥίπτω, ἀπορίπτω, ἀπορίβγω.

ῬΙΓΑ, *Regula*, *Canon*, γνωμὼν, κανὼν, ex Ital. *Riga*. Ῥιγάρειν, *Ad regulam dirigere*, πρὸς τοὺς κανόνας ἀπευθύνειν. Vide Ῥήγλα.

ῬΙΓΑΝΟΝ, *Origanum*, Ὀρίγανον.

ῬΙΓΛΑ. Vide Ῥήγλα.

ῬΙΓΛΟΧΥΤΗΣ

Ῥ'ΙΓΛΟΧΥ'ΤΗΣ, Vasis species. Vide in Κλαπωτός & in Ῥῆγλα.

Ῥ'Ι'ΔΙΑ ξηρὰ, ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῆ Αἰγυπτίων ῥοῶν, in Glossis Chymicis MSS.

Ῥ'Ι'ΔΙΟΝ. Vide in Ῥαΐδα.

Ῥ'ΙΕΥΘΗΡ, Ῥιεύθερος, pro ἐλεύθερος, *Liber*. Constantinus in Tacticis pag. 16. καὶ οἱ δυνατώτεροι τῶ στρατιωτικῶν βάνδων ἀναγκάζονται τὸ ἔχειν δέλες ἢ ῥιεύθερες πρὸς τὸ δελεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ καιρὸν τῆ πολέμε ἀπομένειν εἰς τὸ τέλος. Ubi emendat Meursius, ἐλευθέρες. Sed & pag. 24. ita scribitur: ἂν δὲ συμβῆ τινὰς ἐξ αὐτῶν πολεμεῖνας (ὑποχειρίων) πληγωθῆναι, οἱ τοιοῦτοι ἔξωσαν ῥιεύθεροι τῦτε τῆ ἐπιτιμίε. Vide Ῥιαφρος.

Ῥ'Ι'ΖΑ, pro Ῥῆξις, *Ruptio*, usurpat Myrepsus sect. 24. cap. 13. & 57.

Ῥίζα θεία, *Vetonica*, apud Antonium Musam cap. 1.

Ῥ'Ι'ΖΑΙ. Codinus de Offic. cap. 3. num. 3. ubi de Despotæ vestibus: τὸ κόκκινον ἱμάτιον, ἢ ὡς τὸ ῥέχον αὐτῦ, ὥσπερ καὶ τὸ βασιλικὸν, μετὰ ῥιζῶν, ἄνευ τῶ στραλιναλικίων. Idem num. 16. ubi de Sebastocratore: τὸ κόκκινον ἱμάτιον αὐτῦ, οἷς καὶ τῦ Δεσπότε, ἄνευ ῥιζῶν. Ubi ῥίζαι, videntur dici *Limbi* vestis, seu *Oræ* inferiores, quæ in Augustorum vestibus, στραλιναλικίοις, in Despotarum nullis στραλιναλικίοις exornabantur: cùm Sebastocratorum vestes nullas ῥίζας haberent. Descripsimus in Familiis Augustis Byzantinis pag. 242. Manuëlis Palæologi Imp. & Theodori filij Despotæ Imagines. Videat Lector an ad hos Codini locos illustrandos quidquam expiscari queat. Nam ex his quid sit propriè στραλινάλικιον, ægrè quis divinabit, nisi aliunde subsidium venerit.

Ῥ'ΙΖΑ'ΡΗΝ, pro ῥίζα, *Radix*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. ἐρυθρόδανον, ἤτοι ῥιζάρην τῶ βαφέων. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 50. πλὴν ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι προεψήσεις ῥιζάεια. Stephani Magnetis Empirica MSS. κρίθην ἐπισμένην ῥιζάεια, ἰλυβομαραθροπετροσελινόριζα. ταῦτα βράσον μεθ' ὕδατος, &c. Alibi: ἄσαρ, ἵππουρειν, ἀδίαντον, καὶ ῥιζάεια ἐψήσας πίνε ἡμέρας ζ'.

Ῥ'Ι'ΖΙ, Ῥίτζι, *Oriza*, ὄρυζα. Vide Agapium in Geopon. cap. 90.

Ῥ'Ι'ΖΙΚΟΝ, *Fatum*, *Sors*, *Fortuna*, *Periculum*, εἱμαρμένη, μοῖρα. Ex Ital. *Risico*, & Gall. *Risque*. Glossæ Græcobarb. ἕσα, μοῖρα, τύχη, ῥίζικον. Anonymus in observat. ad Manuel. Calecam contra Græcos: *Quocunque letho apud illos quis pereat, semper causantur* τὸ ῥίζικον *ejus: sic enim barbarâ voce fortunam & fatum nominant.* Nomocanon Cotelerianus num. 522. οἱ ἀγοράζοντες ζῶον κλεπτὸν, εἰ μὲν γνωρίζει αὐτὸ ὅτι κλεπτόν ἐστιν, λέγων, ὅτι ἐν ῥιζίκῳ με, καὶ εὑρεθῇ, ἀπαιτείσθω αὐτὸς τὴν κλέψιαν καὶ τὸ κλέπτην μὴ ὁμολογείτω, ὅτι ὁ κλέπτης ὑπόθεσιν ἐκ ἔχει. Galli dicerent, *à mes risques & fortune*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ κακότυς ῥιζικὸ ἀρχίζει καὶ ἀτιμάζει.

Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 5.

Κιανήθελε τὸ ῥιζικὸ, ἔξω ναυγίκα δώθεν, &c.

Idem in Prologo:

Καὶ πῶς πάλι τὸ ῥιζικὸ τῶ Παλαμήδε εὑρέθη.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐδὲν ἔχεν ῥίζικον νὰ ἔχεν καλὸν αὐθέντι.

Alibi:

Ἐκεῖ τὸ ἤυρεν ῥήζηκον, τὸ ἐκ ἤλπιζεν να ἔλθη.

Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ ἀπ' ἀρχῆς σε ἔδειξεν ὅλον τὸ ῥηζηκόν τε.

V. de Panagiotam pag. 236.

Ἀπὸ ῥιζίκε, *Forte*. Hinc formula quæ crebro occurrit in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani: ἐὰν τύχη ἀπὸ ῥιζίκε τὸ, *si fortè accidat, ut &c.*

Ῥιζικάρης, *Felix*, *Fortunatus*, εὐτυχής. Historia MS. Belisarij.

Εὐτυχὴς καὶ καλότυχος καὶ μέγας, ῥιζικάρης.

Anonymus de Nuptiis Thesei, in Præfat.

Ἀλήθεια κεῖ πε βρισκόμεν πρότερον ῥηζικάρης.

Ῥιζικαῖος, *Periculosus*. Constantinus Porph. de Adm. Imp. μέσον δὲ αὐτῦ εἰσὶ πέτραι ῥιζικαῖαι, ὑψηλαὶ, νησίων δίκην ἀποφαινόμεναι. Perperam in MS. ῥιζιμαῖαι.

Ῥιζικάρειν, *Periculo exponere*, Gallis *Risquer*. Porrò vox ῥιζικὸν, videtur formata à *Iactu aleæ*, ex voce Ῥίπτειν, quam vide.

Κακορίζικος, Κακορίζηκος, Κακορίζοικος, *Infortunatus*, *Infelix*, *Miser*, ἀτυχὴς, δυστυχὴς, κακόμοιρος. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ αὐτὴν ἡ κακορίζηκος πάγει στοχορισμένης.

Rursum:

Καὶ αὐτὸς ὁ κακορίζηκος ἔστεκε καὶ βρεχάτον.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Κακὰ καὶ κακορίζηκα και να μὴ βγῦν ἀπέκει.

Lib. 5.

Ὁ νῦς ὁ κακορίζηκος ὅπε σε σὺ βυλέση.

Alius de Vulpe & Lupo:

Πάντοτε κακορίζικος, καὶ παρεπονεμένος.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Τί ἂν ζῶμε οἱ κακορίζηκοι, δὲν εἶναι γιὰ ζημία σε.

Κακοριζικία, vel Κακοριζοικία, uti apud Portium scribitur, *Infortunium*, *Infelicitas*, *Miseria*, ἀτυχία.

Καλορίζικος, *Felix*, *Fortunatus*. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ὁ καλορίζικος ὡς ἔτον μαθημένος.

Occurrit etiam apud Theodosium Zygomalam Epistolâ 30.

Καλοριζικία, *Beatitudo*, Μακαριότης, in Corona pretiosa.

Καλοριζικεύειν, *Felicem esse*. Glossæ Græcobarb. καλοριζικεύεις καὶ πλυτίσεις.

Ἀποριζοικε, *Sorte*, *Sortitò*, *Obiter*, κατὰ κλῆρον, κληρωτὶ, παρέργως.

Ῥ'ΙΖΙΟΝ, *Floris species*. Democritus Chymicus MS. ἔστι δὲ ὁ τῆ Γαλατίας σκώληξ, καὶ τὸ τῆ Ἀχαΐας ἄνθος, ὁ καλῦσι Λακχᾶν, καὶ τὸ τῆ Συρίας, ὁ καλῦσι ῥίζιον.

Ῥ'ΙΖΟΔΟΝΤΙ, Ῥιζοδοντιά, *Gingiva*, ὖλον. Quasi ῥίζα ὀδόντων, radix dentium.

Ῥ'ΙΖΟΚΡΙ'ΚΕΛΛΟΝ. Gennadius in Explicatione Rhamplij: ὁμαύρην παλαιὰν μετὰ χαλκῶν ῥιζοκρικέλλων.

Ῥ'ΙΖΟΜΕ'ΡΙ, *Inguen*, Βυβὼν, ἥβη, μηρός.

Ῥ'Ι'ΖΟΣ, Damascenus Hieromon. serm. 35. ἕνας δὲ δέλος τῆ ἁγίε, λῦπος ὄνομα, παραστεκόμενος εἰς τὸ θανάτον τε, εὔγαλεν τὸ δακτυλίδιν τῆ ἁγίε ἀπὸ τὸ δεξιόν τε δάκτυλον, καὶ ἐπῆρεν καὶ τὸ ῥίζον τε, καὶ τὸ ἀπανωρῦχόν τε, &c. Idem fortè quod ῥάζον. Vide in hac voce.

Ῥ'ΙΚΕ'Α, τὰ μέσπιλα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Mespila.*

Ῥ'Ι'ΚΤΕΙΝ, pro Ῥίπτειν, *Iacere*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Σαΐταις καὶ λατζόνια ἔρικταν ὡς τὸ χῶμα.

Infrà:

Αὐτοὶ ἐρίκτασι φωλίαις συχνὰ πρὸς τὰ καράβια.

Rursum:

Αἱ κορασίδες τάρματα κατὰ τὰς ὥρας ῥίκτυν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες τὴν ἐπιάνεσιν, καὶ στὸν γιαλὸν τὴν ῥίκτει.

Infrà:

Καὶ ῥήκτει τὴν ἡ θάλασσα ἔξω στὸ περιγιάλη.

Ῥικτάριον, Ῥηκτάριον, *Spiculum*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Ἀκινάκης, σπαθομάχαιρον, ῥικτάριον, δόρυ.

δόρυ, ἢ ἀκόντιον Περσικόν. Lexicon MS. Cyrilli habet ῥικτάειν, ut & Ἔρανος τῶν λέξεων MS. Leo in Tacticis cap.6. §.7. ἀκόντια, ἤτοι ῥικτάρια. §.26. βιρίτλας, ἃ λέγεται ῥικτάεια. Et §.33. δορατίοις, ἤγουν ῥικταρίοις. §.36. ὅσοι οἱ τοξεύοντες, ἢ ῥικτάρια ῥίπτοντες. Adde cap.7. §.58. 74. cap.9. §.78. cap.14. §.69. 104. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obsessa: καὶ εἰς τὸ ἀκοντίζειν τὰ λεγόμενα ῥικτάεια. Apud Nicetam in Manuele lib.5. num.7. & in Isaacio lib.1. num.6. ῥικτάριον pariter occurrit, ubi Codex alius δόρυ præfert. Vide Ῥιπτάειον.

ῬΙΚΤΟΛΟΓΙΟΝ, *Alea vel sortis jactus.* Describitur in Cod. Reg.1177. Tractatulus hoc titulo: Ῥικτολόγιον ἐκ τοῦ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου κεφαλαίων. Mox: ταῦτά εἰσιν ὅπερ μέλλεις γνῶναι, Φιλομαθέστατε, περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἂν βουληθῇς σκέψασθαι, εἴτε ἀγαθοῦ, εἴτε φαύλου, ἐκ τοῦ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου κεφαλαίων. Sequuntur deinde capitula desumpta ex Evangeliis, cum eorum explicatione, hacce formula: Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν. Ἑρμηνεία· ἐν ἀρχῇ τούτου οὐδέν ἐστι τιμιώτερον τούτου τοῦ καλὸν δοῦναι, ἐν τούτῳ τῷ πράγματι. Rursum: ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν. Ἑρμηνεία· εἰς φῶς ἔρχεται τὸ παρὸν πρᾶγμα, μέριμναν ἔχεις πολλὴν, ἀλλὰ δόξασον τὸν Θεόν. Et sic de cæteris Capitulis numero 38. Habetur etiam idem tractatus in Codd 848. & 1673. continet verò Capitula 93. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Sors Sanctorum*: & suprà in ῥικτεῖν.

ῬΙ'ΜΑ, τὸ ἴτριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Bellarium*, *Placenta.*

ῬΙΜΑ'ΔΙ, *Locus vastus*, *incultus*, *Gastina*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. in *Vastum.* Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 145. ἐὰν ἔχω ἕναν ἐδικόν μου ῥιμάδιν, τὸ λέγεται φραγκικὰ Γαστίνα, ὅπου εἶχεν κα τότε ὁσπίτια, καὶ ἐγὼ ὅπου τὸ ῥιμάδιν ἔνι ἐδικόν μου θέλω νὰ ἀξανακένωσω τὰ σπίτι, καὶ κάτινες διαφεντεύουσμε νὰ βάλω τὰ βολίκια μου εἰς τὸ τίχον, &c. Infrà: οὐ ἔχει κανένα σπίτιν, οὐ δὲ ὄντα ἐγόρασα τὸ τοῦτο σπίτιν μου εἰς τὸ ῥιμάδιν σου, &c. Vox videtur deducta à ῥύμη, *Platea*, vel potiùs à Gallico *Remés*, id est *Locus qui remanet incultus, nec colitur.*

ῬΙΜΑ'ΖΕΙΝ. Hermodorus Rhegius in Proverbiis MSS. ὁ καιρὸς καὶ τὰ ἄχερα, ῥιμάζουν τὰς ἀχλάδες.

ῬΙΜΕ'ΔΙΟΝ, *Remedium*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. p.401.

ῬΙ'ΜΝΗ, Ῥίμνες, *Platea*, Ῥύμαι. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. 1334.

Καὶ ἀπὸ ψυχῆς να στρίγγιζα περιπατοῦν τὰς ῥίμνας.

Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 6.

Τόσω τὸ ἐθωρέσασι μετὰ χαρᾶς τους ὅλοι,
Ὀτίολα τὰ στενώματα, κοὶ ῥίμνες ἐγέμησαν,
Ἀπὸ λαὸν ὁπόστεχε, ἐκεῖ νὰ τὸ ἐβλέπει,
Ὅτι δὲν ἐχορέσασι, νὰ στέκουν εἰς τὰς ῥίμνας.

Eodem libro:

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξόστεγα, καὶ οἱ ψηλοὶ τρικλίνοις
Τοὺς ἄρχοντας ἐγέμασι μὲ τὸ ἀρχοντίσες τους.

Et lib. 12.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξέστεγα, πλάτζες, καὶ παρεθύρια,
Ἀπὸ τὰ ὅποια ἔμελλον ἡ κόρη νὰ περάσῃ.

ῬΙΝΙ'ΟΝ, *Lima*, in Gloss. Gr. Lat. Recensetur à Tacticis in supellectile militari, ad acuenda fortè telorum ferramenta. Leo in Tactic. cap.5. §.4. πέδικλα σεληνοειδῆ σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν, ῥινία, συβλία, &c. cap.6. §.2. ἐν δὲ τοῖς τοξαρίοις ῥινία καὶ συβλία. Ubi Interpres legit τοξοζωνίοις, ut præfert Mauricius lib.1. cap.2. at ζωνάρια τῶν τοξαρίων habet Constantinus in Tacticis pag.14. βασταζέτωσαν δὲ εἰς τὰ ζωνάρια τῶν τοξαρίων, ῥινία, καὶ συβλία.

Ῥινάρι, eâdem notione, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag.99.

ῬΙ'ΝΙΣΜΑ, apud Chymicos & Petrum Theoctonicum MS. ἐστὶν πρᾶγμα ξηρὸν ἀπὸ ἀνάπλοντος μετὰ τὴν ἀσβολὴν τῆς αἰγλῆς, &c. Glossæ Chymicæ MSS. Ῥίνισμα χρυσοῦ, ἐστὶ κόλλα χρυσοῦ.

ῬΙΟΜΠΑ'ΡΜΠΑΡΟΝ, *Rhabarbarum.* Alexius Rhacturus Doctr.6. τί ὠφέλειαν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄῤῥωστος, ἐὰν μασσῇ τὸ ῥιομπάρμπαρον, καὶ τὸ πτύει ἔξω ἑαυτοῦ.

ῬΙ'ΠΑ, in Glossis Juris MSS. ἀνέμου καταφορά. *Ripa.*

Ῥιπένσιος, *Ripensis*, apud Pæanium in Metaphrasi Eutropij.

ῬΙΠΙ'ΔΙΟΝ, *Flabellum*, cujus usus potissimum in Sacris Liturgiis, quem præ cæteris docet S. Athanasius Orat. in Dormit. B. Mariæ: ῥιπιστῆρες, τὰ χερουβὶμ δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα, &c. *indicant.* Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia: τί δ' ἄν τις εἴποι περὶ τῶν θείων ῥιπιδίων ἐγκεχειρισμένων τοῖς Διακόνοις, καὶ ὑπ' αὐτῶν στρεφομένων αἰφνιδίως, ὡς ἐν ἐκπλήξει, ἄχρι τῆς θεοτελοῦς προσευχῆς. Symeon Thessalonic. de Templo pag.225. μεθ' ὃ οἱ ἑξῆς Διάκονοι τῶν Ἀγγέλων ἐπέχοντες τάξιν· καὶ τοῦτο λεγόμενα ῥιπίδια σημαίνει, ἅπερ ὁ Διονύσιος Πτερὰ καλεῖ. Geronticon apud Niconem MS.lib.2. fol.750. ἐξελαζομένου δὲ αὐτοῦ, ἠρωτήθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Πραίτωρος, εἴπερ περιετόλμα τῷ θείῳ περιστάσθαι θυσιαστηρίῳ, καὶ τὴν ἁγίαν ἀναφοράν, ὡς οἱ λοιποὶ Διάκονοι ῥιπίζειν· καὶ ἔφη, ἅμα τὸ κρατῆσαι τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, Ἄγγελος κυρίου ἐρχόμενος ἐλάμβανε αὐτὸ παρ' ἐμοῦ, καὶ ἔξωθεν με ἐκ τοῦ τόπου, καὶ αὐτὸς ἀντ' ἐμοῦ ἐῤῥίπιζε τὰ ἄχραντα δῶρα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.3. cap.17. τρία δὲ συναθροισθέντων ἱερῶν ῥιπιδίων, ἀντὶ τοῦ ἑδρασθῆναι καὶ εὐτρεπισθῆναι, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ εὐτρεπίσθησαν, πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τίθεσθαι, καὶ τὰ ζωοποιὰ καὶ φρικτὰ καὶ ἄχραντα παρακαλύπτειν καὶ ῥιπίζειν μυστήρια, κατὰ τὸν τύπον τῶν θείων ἑξαπτερύγων τῶν τῷ Θεῷ παριστα μένων, καὶ τὰς πτέρυξι τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς πόδας ἑαυτῶν κατακαλυπτόντων. Est igitur ῥιπίδιον in Diaconorum munere & Offic. Euchologium in Ordinatione Diaconi pag.253. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, περιτίθησι τῷ χειροτονηθέντι τὸ ὠράριον, καὶ ἀσπαζόμενος τοῦτον, δίδωσι αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας τραπέζης πρὸς τὸ ῥιπίζειν. Idem pag.251. ὁ δὲ ῥιπίδιον λαβὼν, ἵσταται ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους, καὶ ῥιπίζει ἐπάνω τῶν ἁγίων. Adde pag. 628. Demetrius Gemistus de Ordinationibus MS. οἱ δὲ δύο τῶν διακόνων λαβόντες τὰ ῥιπίδια ἵστανται ἐξ ἑκατέρου μέρους τῆς ἁγίας τραπέζης ἐκ πλαγίων καὶ ῥιπίζουσι ἐπάνω τῶν ἁγίων μετὰ πάσης εὐλαβείας, ὥστε μὴ καθῆσαι μυῖαν, ἤτι τῶν τοιούτων ζωυφίων.

Materiam ejusmodi Flabellorum indicat Clemens lib.8. Constit. Apostol. cap.12. δύο Διάκονοι ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τοῦ θυσιαστηρίου κατεχέτωσαν ἐξ ὑμένων λεπτῶν ῥιπίδιον, ἢ πτερὸν ταῶνος, ἢ ὀθόνης, ἠρέμα ἀποσοβείτωσαν τὰ μικρὰ τῶν ἱπταμένων ζώων ὡς ἂν μὴ ἐγχρίμπτωνται εἰς τὰ κύπελλα. Ad altaris dextrum cornu stabant Diaconi cum Flabellis. Liturgia Chrysostomi: εἶτα μεταλαμβάνει ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, καὶ ῥιπίζει ἐπάνω τῶν ἁγίων μετὰ ῥιπιδίου εὐλαβῶς· εἰ δὲ οὐκ ἔστι ῥιπίδιον, ποιεῖ τοῦτο μετὰ καλύμματος. Rursum: ὁ Διάκονος ἀποτίθησι τὸ ῥιπίδιον ὅπερ ἐκράτει. Cyrillus Scythopolitanus in Vita Sancti Euthymij num.78. Δομετιανὸς δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ μέρη μετὰ τῆς μυστικῆς ἐκείνης ῥιπίδος παρίστατο. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Constantiæ Cypri: προτέχων

σέχων τῷ ἐξ ἀριστερῶν ἑστῶτι διακόνῳ, καὶ τὸ ἅγιον κατέχοντι ῥιπιστήριον, &c. Ejuſmodi Sacrorum ῥιπιδίων mentio non ſemel occurrit apud Scriptores, Joan. Moſchum in Limon. cap.150. Theoſteriƈtum in Vita Sanƈti Nicetæ Confeſſ. num.14. in Chronico Alexandr. an.13. Heraclij, &c. Horum forma exhibetur in Tabella XII. initio hujuſce operis. De iis egimus præterea in Gloſſ. med. Lat. in V. *Flabellum*.

Longè porrò aliæ ſunt ῥιπίδες, de quibus agit Gregorius Nazianzenus in Orat.16. quas vulgo *Buſfadors* Itali vocant: τοὺς δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς ἄνεμον τοῖς ῥιπίσι σοβιζομένους, καὶ τῶν ἐκ χειρῶν αὔραις τὸ πλῆθος τῶν σαρκῶν ἀναψύχοντες, &c.

ῬΙΠΛΆ, *Blitum*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.331.

ῬΙΠΤΆΡΙΟΝ, *Miſſile*, *Spiculum*. Eſt enim ῥίπτειν, ἐπὶ ἀκοντίου, *Iacere*, *Iaculari*, *Projicere*, in Gloſſ. Gr. Lat. Gloſſæ MSS. βηρύτται, ῥιπτάρια. Leo cap.5. §.3. ῥιπτάρια, τζικούρια. Scholiaſtes Oppiani lib.1. Halieut. αἰγανέα, εἶδος ῥιπταρίου ἐπιτήδειον εἰς ἄγραν αἰγῶν. Philippus Pigafetta ad lib.5. Taƈticor. Leonis: *Riptari, che Giavarine, ò Pertigiane, ò Dardi acconciamente ſi poſſono da noi chiamare.* Conſtantinus in Taƈticis pag. 6. καὶ εἰς τὸ ῥίπτειν ἀπὸ μακρόθεν ῥιπτάριον καὶ σφενδοβόλον. Adde pag. 14. 19. 38. Idem lib. de Adm. Imp. cap.27. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ μετὰ τοξείας καὶ ῥιπταρίων ἐπολέμουν. Vide in Ῥίκτειν.

Ῥιπταρίζειν, *Iaculari*. Idem Conſtantinus in Taƈticis pag.4. ἀλλὰ διὰ τῶν ἀπὸ μακρόθεν ῥιπτομένων ἐπολέμουν, οἷον ἢ τοξεύοντες, ἢ ῥιπταρίζοντες, ἢ λίθους ῥίπτοντες. Utitur rurſum pag.36.

Ῥιπταριστής, *Iaculator*. Idem Conſtantinus p.8. εἶχε δὲ καὶ ψιλούς, ἤγουν τοξότας, καὶ ῥιπταριστάς, καὶ σφενδοβολιστάς. Pag.39. ἀλλὰ μίσγε δύο, τρεῖς ἢ τέσσαρας ψιλοὺς ῥιπταριστὰς ἔχοντας καὶ τὰ σκουτάρια αὐτῶν. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap.66. ὀφείλουσιν εἶναι ἔμπροσθεν οἱ κονταράτοι, ἔπειτα οἱ σπαθάτοι, καὶ οἱ ῥιπταρισταί, ὄπισθεν δὲ τούτων οἱ τοξόται.

Ῥιπταράτοι, eâdem notione. Idem Conſtantinus de Thematibus pag.42. οἱ δὲ ῥιπταράτοι ὀφείλουσι καὶ ἔξωθεν τῆς παραταγῆς.

ῬΊΠΤΕΙΝ, pro *Ponere*, non ſemel uſurpat Moſchion de Morbis mulierum.

ῬΊΤΖΟΣ, *Ericius*, in Gloſſis Græcobarb. exponitur. Suidas in Etymologico, Ζάλακας, Μισόβλεπτος, Μιαρὸς, Μισητὸς, παρὰ τὸ ζα ἐπιτατικόν· σημαίνει δὲ καὶ τὸ ῥίτζον. Heſychius: Ζάλακες, Ἐχῖνοι.

ῬΙΦΝΗΤΟΣ, *Infinitus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.2.

Στοὺς σολισμένους κράββατους ἴσια καὶ κέασίν τους,
Με μηρολόγια ῥίφνητα, μὲ θρῆνος πονεμένον.

Idem lib.9.

Καὶ με παιγνίδια ῥίφνητα, καὶ με φωναῖς μεγάλαις.

ῬΊΦΟΣ, pro Ἔριφος, *Hœdus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Καὶ τότε ῥίφους καλάσπρους ὀποῦσαν διδυμάρια
Ἐσιάλεξαν κ' ἤφεραν της κατὰ τὸ ἔθος ποῦχαν.

Ῥίφιος, eâdem notione. Idem Anonymus lib.8.

Ὁποῖος ῥίφιος μὲ κλάψιμον ὅλος αἱματωμένος.

Ῥίφιον, itidem. Gloſſæ Græcobarb. εἰς τὴν ὁποίαν ἐβαλλοῦνταν τὰ πόδια, ἢ ποδάρια τῶν ῥιφιῶν, διὰ νὰ μηδὲν περιπατοῦν. Idem Anonymus lib.10.

Πρόβατα, ῥίφια, καὶ πουλία, ὡς ἔπρεπε νὰ ποίσουν.

ῬΙΧΊΝΑ, *Pix*, *Reſina*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1673. πιτυΐνης, ἢ ῥιχίνα.

ῬΊΧΙΟΝ, *Tuſſilago*, Βήχιον, apud Interpolat. Dioſcor. cap.532.

ῬΊΧΝΕΙΝ, *Iacere*, Ῥίπτειν. Corona pretioſa: Νὰ ῥίχνει, *Iacere*, Ῥίπτειν. Ῥιμμένο, *Projeƈtum*, Ἐῤῥιμμένον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.2.

Ὅτι ἀπεκεῖνα τὰ κορμία που ἔριχναν στὸν κάμπον.

ῬΊΨΙΜΟΝ, *Excrementum*. Orneoſophium pag.246. τὸ ῥίψιμον αὐτοῦ ἔνι καθαρὸν, τὰ ὀμμάτια αὐτοῦ ἔνι καλά. Mox: τὸ ῥίψιμον αὐτοῦ ἔνι θολὸν, τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἔνι χαυνισμένα, καὶ δακρύουσιν.

ῬΟΒΑΛΕΥΡΟΝ, *Farina Orobi*. Maximus Planudes MS de Urinis: λαβὼν δὲ καὶ ἀγριαγκουρέας χυλὸν μετὰ ῥοβαλεύρου, κατάπλασσε τὸν πνεύμονα καὶ τὸ ἧπαρ.

ῬΟΒΕΛΕΎΕΙΝ, *Rebellare*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ῥοβελισμένον εὕρησκε τὸ κάστρον τῆς Βενέτιας.

Idem Scriptor:

Ὁ δρόγγος γὰρ ὁ μελιγοῦ ἐκεῖνοι ἐροβέλευσαν.

Rurſum:

Ἐκεῖ εἰς τὴν Σκλαβουνίαν ῥοβελεμένην εὑρίσκετο.

Alibi:

Ὅταν γὰρ ἐροβέλευσεν, καὶ ἐδιέβην εἰς τὴν Θήβαν.

Paſſim ibi.

ῬΌΒΙΝ, *Ervum*. Gloſſæ Græcobarb. Ἰὸς, φάρμακον, καὶ ὄροβος, ῥόβιν.

ῬΟΒΊΘΙ, *Cicer*, Ἐρέβινθος. Maximus Cithærenſis in Synax. 15. Febr. τρεφόμενος δὲ μὲ ῥοβίθια καὶ κουκία βρεγμένα.

ῬΌΓΑ, *Stellio*, Ῥώξ. Item *Aranea*, apud Jac. Sponium tom.2. Itiner. pag.391. Achmes Onirocrit. cap.285. τῇ αὐτῇ κρίσει κρίνεται καὶ ἡ σαῦρα, καὶ ἡ ῥὼξ, ἤτοι ἡ λεγομένη ῥόγα, καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς.

ῬΌΓΑ, *Roga*, *Donativum*, *Honorarium*, *Stipendium*. Suidas: Ῥόγα, ἡ τῶν Βασιλέων εὐσέβεια, καὶ ἡ φιλοτιμία. Χορηγία, apud Zonaram in Alexio ſub finem. Novella 4. Heraclij: τὰς λεγομένας τῶν διαρίων κομίζεσθαι ῥόγας, εἴτε διανομάς. Infrà: διαρίων ἐπίδοσις. Chronicon Alexandrinum an. 5. ejuſdem Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ κόμου νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυροῦν, καὶ βασιλικαὶ ῥόγαι δι' αὐτοῦ γεγόνασι. Scylitzes pag.733. τότε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας πέμπτης τὴν διανομὴν τῶν συγκλητικῶν ποιησάμενος ῥόγας, &c. Huiuſce circa Paſchalia Feſta βασιλικῆς φιλοτιμίας meminit etiam idem Scylitzes in Stratiotico pag.793. & Zonaras in Michaele Theophili F. pag. 127. Apud Harmenopulum lib. 5. tit. 6. §. 8. προσθῆκαι τῶν ῥογῶν. Anna Comnena lib.3. p.85. αὐξήσεις ῥογῶν, καὶ προσθήκας δόσεων. Pag.84. καὶ ἡ ῥόγα τῶν δοθέντων εἴκοσι ἀξιωμάτων. Et lib.6. pag 161. καὶ αὐτὸν τὸν Δοῦκαν Βενετίας τῷ τῶν Πρωτοσεβάστων ἀξιώματι μετὰ τῆς ἀναλόγου ῥόγας τετίμηκεν.

Ῥόγα præterea ſumitur & uſurpatur præſertim pro *Militum ſtipendiis*. Theophanes an.22. Anaſtaſij: πολλὰς μυριάδας ἀνεῖλεν στρατοῦ τῶν ὑπὲρ Ἀναστασίου μαχομένων, χρυσόν τε εἰς ῥόγας αὐτῶν πεμπόμενον πλεῖστον. πλεῖστον. Idem an.5. Mauricij: κελεύσας τετάρτην μοῖραν τῆς ῥόγας τὸν στρατὸν ἀποστερεῖσθαι. Ita an.14. ejuſdem Mauricij, & pag. 271. 278. 279. 410. 414. 422. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. ἐν τῷ καιρῷ τῆς χρυσικῆς ῥόγας. Id eſt *Cùm aurum ſeu pecunia in militum ſtipendia erogatur*. Uſurpant paſſim Scriptores, Leo in Taƈtic. cap.6. num.15. Conſtantinus in Nov. 3. de Adm. Imp. pag. 137. 138. Eclogæ Leonis & Conſtantini num. 73. Leo Grammatic. pag. 493. Anonymus in Lacapeno num.27. Symeon Logoth. in Michaele Theophili F. num.14. 15. Cedrenus in Juliano pag.305. & in Alexio pag.835. Ducas c. 37. Anonymus de Nudis paƈtis p.201. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Roga*.

Ῥογεύειν, *Rogas dare*, *Erogare*, *Dare*. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Aƈt.5. pag. 160. οὐ

 μὴν

μὲν ἐφείσατο τῶν ἁγίων σκευῶν, τὰ μὲν ξέων ὡς ἐναγῆ, τὰ δὲ χωνεύων καὶ ῥογεύων τοῖς ὁμοτρόποις. Chronicon Alexandrinum in Justino Thrace an. 1. δεδωκὼς αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος Βασιλεύς. Et an. 5. Justiniani, ὑπέκλεψέ τινας τῶν τοῦ Βενέτου μέρους ῥογεύσας χρήματα. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἤρξατο πάντα ῥογεύειν καὶ τρώγειν ἀπλήστως. Julius Pollux in Chron. οὓς τινες ἄρτους ἐκάλεσε Παλατίνους, διὰ τὸ ἐκ τοῦ Παλατίου ῥογεύεσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους. Codinus in Orig. Constantinopol. τῷ στρατὸν αὐτοῦ ἐκεῖσε ἐρόγευσε διπλῆν ῥόγαν τὸν ἕνα χρόνον. Utuntur non semel Scriptores alij, Justinianus in Nov. 130. cap. 1. Joan. Moschus in Limon. cap. 127. 183. Nicon in Pandecte MS. lib. 1. serm. 23. sub fin. Theophanes pag. 157. 179 411. Auctor Incertus post eundem pag. 433. Leo Grammaticus pag. 452. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 42. in Romano jun. num. 10. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. in Michaële Balbo num. 11. Constantinus de Adm. Imp. cap. 43. 50. pag. 189. 190. Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. lib. 2. num. 8. lib. 7. num. 1. Ducas Hist. cap. 20. Achmes Onirocrit. cap. 251. Nomocanon Cotelerianus num. 24. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 84. &c.

Ῥογευμένος, *Stipendiarius*, Μισθοφόρος, in Corona pretiosa.

Ἀρόγευτος, *Sine stipendio*. Theophanes an. 1. Nicephori Generalis: τὸν δὲ στρατὸν πάντα ἀρόγευτον εἴασεν.

Ῥογοδουλεύγειν, *Stipendia facere*, Μισθοφορεῖν.

Ῥογάτωρ, *Erogator*, qui quidpiam præbet, in Basilicis Ecl. 57. tit. 4.

Ῥογάτωρ, *Stipendiarius*, qui rogas accipit. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ῥογατόρους τοὺς ἔδωκεν πενήντα εἰς φαρία
Καὶ τζαγγρατόρους διακοσίους, ἐκλέκτους γὰρ ἧς ἄκρον.

Codinus de Off. Aulæ Constantinopol. c. 5. n. 23. ὁ Μέγας Κοντοσταῦλος εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ῥογατόρων Φράγγων. Et n. 84. ὁ τῆς αὐλῆς Λογαριαστὴς λογίζεται τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ εὑρισκομένους πάντας ῥογάτορες. Ῥογάτορες στρατιῶται, c. 16. num. 11. Ita hanc vocem usurpat Anonymus in Miraculis Sancti Anastasij Persæ apud Bollandum num. 15. Extat etiam apud Nilum Epistola inscripta Arcadio Ῥογάτορι, quæ est 314. lib. 2.

Ῥογάλια, Libri, seu Acrosticha, in quibus non tantùm virorum nomina, ordine quo procedere deberent, pro cujusque Officij dignitate, dum vocarentur, & eorum nomina à Nomenclatore ederentur, ut est apud Luithprandum lib. 6. c. 5. sed quantitas etiam Rogæ, seu donativi quod *Presbyterium* Anastasio dicitur, descripta, &c. ut sciret unusquisque quid accipere deberet, cùm ejusmodi Rogæ à Patriarcha, vel ab Imperatore, distribuebantur. Balsamon de Incenso Patriarchæ die Catecheseos, p. 474. καὶ ἡ συνήθως διδομένη ῥόγα κατὰ τὴν κυρίως Ἀπόκρεω εἰς τὴν ἐτησίως προβαίνουσαν ἐκκλησιαστικὴν ῥόγαν κατὰ τὴν μεγάλην τρίτην μετέπεσε, καθὼς τὰ παλαιὰ λαλοῦσι Ῥογάλια. Suprà συγγραφὰς τακτικὰς appellavit.

Ἐπιρογολογεῖν, *Mendicare*. Leontius Cyprius in supplemento Vitæ S. Joannis Eleemonis: καὶ μὴ βουλόμενοι τοῖς κατόπισθεν αὐτῶν ἀκολουθοῦσι πτωχοῖς ἐπιρογολογουμένοις, &c.

Μηναιορόγιον, *Roga menstrua*. Michael Glycas in Mauricio: καὶ μαθὼν εἶναι Φωκᾶν τὸν ἐν Δυῤῥαχίῳ φυλάσσοντα, ἐλθόντα δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν Βασιλέα χαίρειν τοῦ λαβεῖν τὰ μηναιορόγια τοῦ συστρατιωτῶν αὐτοῦ, &c. Ubi perperam Codex Editus præfert μηναιογράγια. Neque meliùs Codex alter MS. τὸ ναιορολόγιον, pro μηναιορόγιον. Scylitzes pag. 755. μὴ παρέχων γὰρ τοῖς Φράγγοις τὸ αὐτοῖς παρεχόμενον, ἐφ' ἕκαστον μῆνα σιτηρέσιον, &c.

Ῥόγιον, *Vas in quod Aqua ex Alambycho distillata effunditur*. Comarius Chymista MS. καὶ ποιήσας ὡς προλέλεκται, ἀλλάσσων τὸ δοχεῖον ἐκ τοῦ ὕδατος, τουτέστι τὸ ῥόγιον, τοῦτο ποίει ἐκ τρίτου καὶ ὄψει. Anonymus in Codice Reg. 618. f. 290. εἶτα παυσαμένου τῆς ἀναγωγῆς τοῦ ὕδατος, αἴρεις τὸ ῥογεῖον ἐν ᾧ εἰσῆλθεν τὸ ὕδωρ, &c. Infrà: ἀλλάσσεις τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος, τουτέστι τὸ ῥογεῖον. Vide Μαστάριον.

Ῥόγος, *Rogus*, *Pyra*. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 7.

Τὸν ἕνα ῥόγον ἄναψα γία τὸν Ἀρχήταν πάλι.

Idem lib. 10. Initio:

Τότε ἐποίκαν τὸν καθ' ἑνὸς ἕναν ῥόγον σίμα τους.

Paulò ante:

Καὶ καθ' ἑνὸς νὰ ποίσεται ἐκεῖ κοντὰ να ῥόγον,
Καὶ ἔσω να τοὺς βάλεται μετὰ τιμῆς μεγάλης.

Ῥογχοσσοῦρα, Vini species apud Indos, ex juglandibus Indicis, quas nostri *Cocos* vocant. Cosmas Indicopleustes: λέγεται δὲ τὸ πινόμενον Ῥογχοσοῦρα ἡδὺ πανύ. Cod. Reg. sign. 2733. fol. 114. v. ubi de nucibus Indicis: ὅθεν καὶ ἐξ αὐτῶν πίνουσιν οἱ Ἰνδοὶ ἀντὶ οἴνου· λέγεται δὲ ῥογχοσύρα.

Ῥόδα, *Rota*, Τροχός. Ῥοδάρειν, *Rotare*. Vide Gloss. med. Lat. in *Rodaticum*.

Ῥοδάκινον, *Malum Persicum*, μῆλον Περσικόν, in Corona pretiosa. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μῆλα ἰνδικά, τὰ ῥοδάκινα. Ubi Salmasius observat Ῥοδάκινα appellari mala Persica, transpositis literis, pro Δωρακινά, hoc est *Persica Duracina*, à duriore carne.

Ῥοδακινιά, *Malus Persica*, δένδρον Περσικόν.

Ῥοδακινέα, ἡ μηλέα Περσική, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Ῥοδακιναίας φύλλα, apud Nicol. Myrepsum sect. 3. cap. 95. Vide Alypij Geoponica cap. 21. 128. & suprà in Περσέα.

Ῥοδοπέρβολον, *Rosetum*, Ῥοδωνιά. Vide Περιβόλιον.

Ῥόδια, Ῥοϊδέα, Ῥοῦδια, Ῥοῦδι, Ῥώδια, *Malus Punica*, vel *Malum Punicum*. Moschopulus περὶ σχεδῶν: ῥοὰ Ἀττικοῖς, ἡ κοινῶς ῥοϊδέα· ῥοΐδιον, Nicolao Myrepso de Antidotis cap. 332. 403. Vide Pandect. Turcic. Leunclavij pag. 415. 1. Edit. Georgius Contares lib. 3. Hist. Athenar. νὰ ἴδῃ δηλαδὴ ἕνα κυκλοφερὲς καὶ πορφυρόβαφον ῥοΐδο, νὰ σωτρίψῃ ἕνα πολύδενδρον ὄρος.

Ῥογδία, apud Agapium Monach. in Geopon. cap. 24. 122.

Ῥώδια. Gregorius Prusæensis Metropolita, in Epistola, apud Crusium lib. 4. Turcogr. τὸ γράμμα σου ἐλάβαμεν, καὶ γράφισμας ὁ για μερικὰ κάστανα καὶ ῥώδια. Ubi perperam *Rosas* vertit idem Crusius.

Ῥοδόλαδον, *Rosaceum*, *Rhodinum oleum*, ῥοδονία, Ῥοδινὸν ἔλαιον. Vide Λάδι.

Ῥοδοζάχαριν, *Saccarum rosaceum*, apud Agapium in Geoponico cap. 68.

Ῥοδοποίκιλος, κίονες ῥοδοποίκιλοι, apud Continuat. Theophan. lib. 3. n. 43. ubi Combefisius, *ex Rhodio marmore*. Malim *roseo colore variegatas columnas* interpretari.

Ῥοδόσταμα, seu Ῥοδόσομα, uti habet Portius, *Aqua rosacea*, ῥοδόσαγμα. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 5. ex Cod. Reg. Barbarogr. καὶ ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσαμμάτων παντοῖα, μόσχους, ζαπέτια, ἄμπαρ, καὶ ἐξωπλίζετο καὶ ἐκαλλωπίζετο πλεκόμενος. Agapius in Geoponico cap. 111. βάνε εἰσὲ ζάχαριν καὶ ῥοδόσαμα, &c. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ποῦ εἶναι τὰ ῥοδοσάματα, καὶ ποῦ εἶναι ἡ μυροδίες σας.

Euchologium pag. 624. εἶτα διανέμει τοὺς σπόγγους, ἐπιχέων

χέων τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ ῥοδόσταγμα. Simeon Thessalonicensis de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 171. ὅτε μὴ εὐόσμου ὄντος τινὸς, θυμιάματος δηλονότι, ἢ ῥοδοσάγματος, &c. Infrà: καὶ τῶν εὐόσμων προσφέρεταί τι, οἷον ῥοδόσταγμα καὶ θυμίαμα διὰ τῆς ἐπὶ εὐλαξίας. Alibi: μετὰ τὸ ἐκμάξαι οἴνου εὐόσμου, καὶ ῥοδόσταγμα προσκομίζεται. Adde Typicum S. Sabæ pag. 82. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἶχαν τὰ ῥοδοστάγματα, καὶ τὴν κυρὰν ἔβρεξαν.

Vide Στάγμα.

ῬΌΖΑ μαρίνα, τὸ δενδρολίβανον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ῬΟΖΌΣ, *Nodus arboris*, ὄζος. Ῥοζιαρικὸς, Ῥοζιάρης, *Nodosus*, ὀζώδης, πολύοζος. Stephanus Sachleces in Versibus Politic. MSS.

Δένδρον ῥοζιάρη καὶ κυρτὸ νασίασω μετὰ λόγια.

ῬΟΘΈΣΙΟΝ, *Terminus*, ὁροθέσιον. Glossæ Græcobarb. Ἄκρυνοι, ὅροι, ὁροθέσια, ῥοθέσια. Alibi: ὅρους, καὶ ῥοθέσια, καὶ ἰσασμοὺς, ἢ σασμούς.

Ῥοθεσιάζειν, *Terminare*, *Finire*. Eædem Glossæ: ἐκεῖνοι ὅπου ὁρίζουν καὶ ῥοθεσιάζουν διὰ ὄνομα τους, ἢ διὰ λόγου τους δίκαια.

Ῥοθέχιον, idem quod Ῥοθέσιον. Eædem Glossæ: περὶ ὅρων γῆς, εἰς τὰ ὁροθέσια, ἢ ῥοθέχια τῆς γῆς.

Ῥοθεχιάζειν, Ibidem: ὁροθεσιάζει, ἢ ῥοθεσιάζει, ἢ ῥοθεχιάζει.

ῬΟΘΟΎΝΗ, *Guttur*, Ῥώθων. Emmanuel Georgillas MS.

Ἢ να κερδήσωμεν ἡμεῖς, να πάρωμεν τὸν τόπον,
Ἢ να χαθοῦμε παντελῶς, ῥοθούνη μὴ γλυτώσῃ.

Maximus Cythærensis Episcop. in Synax. 26. Febr. προστάσσει νὰ ἐσμίξουσιν αἰθάλην μὲ δριμύταλον ξίδι, καὶ νὰ χυώυσιν εἰς τὰ ῥοθούνιά των.

ῬΟΙΔΙΟΝ. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. Ῥοῦν σκυτέως, τὸ λεγόμενον ῥοίδιν. Vide in Ῥόδια.

ῬΌΚΑ, *Colus*, ἠλακάτη, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Rocca*. Cyrillus in Lexico: κερκίδας, ῥόκαι γυναικῶν. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Ἠλακάτην, τὴν ῥόκαν, ὅπου νέθουσιν αἱ γυναῖκες.

Ῥόκκα, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἀντίον γυναικὸς ἰσοῦ, ἢ κατὰ πρόσωπα τοῦ ὑφαντικοῦ ξύλου τοῦ γυναικισίμου, ἴσως τῆς λεκάνης, ἢ τῆς ῥόκκας.

ῬΟΚΆ, *Petitio*, *Libellus Supplex Principi oblatus*, Ἀναφορὰ, Theodoro Zygomalæ. Vox detorta ex Græcobarbaro ῥόγα. Malaxus in Hist. Patr. καὶ ἔτζη ὁμοφώνησαν νὰ δώσουν ῥοκὰ τοῦ βασιλέως. Infrà: καὶ ὡς ἔγνησαν τοῦτο, ἔκαμαν τὴν ῥοκὰν γράφοντες, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Roga*, & *Rogus*.

ῬΌΚΑ, *Euzomum*, Herba. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti Εὔζωμον, ἢ κοινῶς λεγομένη ῥόκα, βολάνι. Vide Ῥοῦκα.

ῬΌΚΑΣ, *Semen allij*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. σκορδίου σπέρμα, ἤγουν ῥόκας.

ῬΌΜΒΑ, Στρόμβα, Στρόβα, *Rhombus*, quo pueri ludunt. Isaacus Tzetzes in Lycophronem p. 125. Βομβύλιος ἐστι ζωύφιον ὅμοιον μελίσσῃ, — λέγεται δὲ βομβύλιος παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πινόμενον κυτρέβιον, καὶ ἡ ῥόμβα, ἢ στρόμβα, βομβύλιος καὶ βέμβιξ καλεῖται. Phavorinus Camers: στρόμβον τινες μὲν ἄτρακτον νοοῦσιν, ἀπὸ τοῦ στρομβεῖσθαι, ἢ δινούμενον περιφέρεσθαι· ἕτεροι τὸ πεζόμενον βέμβικα, ἣν καὶ στρόβαν βέλονται λέγειν οἱ ἰδιωτίζοντες. Est autem βέμβηξ ἐργαλεῖον, ὃν μάστιγι στρέφουσιν οἱ παῖδες, seu ὁ στρόμβος. Vide eundem Phavorinum in hac voce.

ῬΟΜΌΤΖΕ, τὸ ἑρμοδάκτυλον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ῬΌΜΠΟΣ, *Rhombus*, Ῥόμβος.

ῬΟΜΦΑΊΑΙ, *Frameæ*, in Glossis Gr. Lat. Eustathio Il. γ΄. Ῥομφαία, εἶδος ξίφους, ἢ ἐπίσπαστρον. Vide eundem Il. ν. Sic porrò videntur appellari recentioribus Græcis hastæ longiores, quarum ligna interdum aurata, interdum auro clavata erant, cujusmodi apud nos *Pertusanæ*: has quatuor ex proceribus ad Imperatoris latera gestabant, maximè in præcipuis Cæremoniis, qui inde Ῥομφαιοκράτορες, appellati. Hæc Rhomphææ. Codino dicuntur Κοντάρια, seu Δόρατα κεχρυσωμένον ἔχοντα ξύλον. Annæ lib. 5. pag. 140. ἀργυρόηλα δόρατα, lib. 6. & 11. ἀργυρόηλα σκῆπτρα pag. 175. 314. ubi circa Imperatorem gestari etiam observat: quomodo χρυσάσπιδας & χρυσολόγχας circa Imperatores obversari dixit Synesius in Orat. de Regno pag. 18. Eadem Anna lib. 1. pag. 13. καὶ τοὺς κατέχοντας ἐξ ἔθους τοῖς Βασιλεῦσι παρεπομένας ῥομφαίας ἐγγύθεν αὐτῷ παραθέοντας. Constantinus Manasses in Leone Armenio:

Θωρακοφόρους, αἰχμητὰς, ἄνδρας ῥομφαιοφόρους.

Michael Psellus in Hist. MS. in Theodora: περιεστήκεσαν δὲ ταύτην ἔξω, πολύ τε πλῆθος, οἱ ἀργοὶ καὶ συγκεχυμένος ἑστηκότες, ἀλλ' οἱ μὲν ξίφη περιεζωννύμενοι, οἱ δ' ἀπὸ τῶν ὤμων ῥομφαίας βαρυσιδήρους ἐπέσειον, καὶ ἄλλοι δὲ δόρατα ἠγκαλίζοντο ἐφεξῆς ἑστηκότες. Codinus de Off. cap. 17. num. 53. ὁπηνίκα φορεῖ τὸ ἑαυτοῦ στέμμα ὁ Βασιλεὺς, ἢ ἐν προβλήσει Πατριάρχου, ἢ Δεσπότου, ἢ καθ' οἷαν δή τινα χρείαν ἄλλην, συνήθεια ἐστὶ παρίστασθαι τούτῳ τέσσαρας ἀπὸ τῶν ἐντιμοτέρων ἀρχόντων τῆς πολιτείας, ἀνὰ δύο ἐξ ἑκατέρου μέρους, φοροῦντας μὲν ἐπιλουρικα χρυσᾶ, καὶ σκαράνικα κόκκινα· καλέχονται δὲ καὶ ἐν χερσὶν ἕκαστοι ἀσπίδα στρογγύλην, γεγραμμένον τὸν Βασιλέα ἔχουσαν ἔφιππον, καὶ κοντάριον, ἤτοι δόρυ κεχρυσωμένον ἔχον τὸ ξύλον. Τὰ μὲν οὖν κοντάρια, ἤτοι δόρατα, ταῦτα ὀνομάζονται Ῥομφαῖαι, οἱ δὲ κατέχοντες, Ῥομφαιοκράτορες. Vide lib. 60. Basilic. tit. 17. cap. 9. & infrà Σκῆπτρον.

ῬΟΝΤΈΝΑ, *Umbo*, *Clypeus*, Ital. *Rotella*, Gall. *Rondache*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Στὸ ἕνα χέρι βάσαζε σαΐτα μετ' ἀγλιωάρη,
Κεὶς τότερον τὰ ῥόντενα βασᾶ με τὸ δόξαρη.

ῬΌΞ, *Mamilla*. Moschion de Morbis mulierum cap. ult. βλέπε τοὺς μαστοὺς αὐτῆς, ἤγουν τὰς ῥόγας, &c. Adde cap. 95. Sed leg. ῥάγας. Vide Ῥὰξ, & Ῥῶγα.

ῬΟΠΑΛΊΖΕΣΘΑΙ, *Fustibus cædi*, in Basilicis to. 7. pag. 834. 836. 837. & apud Harmenopul. lib. 1. tit. 7. §. 20.

ῬΟΠΊΔΙ, *Ventilabrum*, Ῥιπίς.

ῬΌΠΙΚΑ, σύμφυλος τόπος, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Locus consitus*.

ῬΟΣΆΤΟΝ, *Rosatum*. Alexander Trallianus lib. 11. cap. 1. λαμβανέτωσαν ἢ ῥοσάτου, ἢ ἀψινθάτου, &c.

ῬΌΤΖΑ, *Rupes*, Ital. *Roccia*, Gall. *Roche*, Glossæ Græcobarb. τόπους πετρώδεις, ἤγουν ὅπου ἔχουσιν ὀλίγον χῶμα εἰς τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω ἔνι ῥότζα, ἤγουν πέτρα.

ῬΌΤΟΥΛΟΝ, Ῥοῦτλον, *Mensura liquidorum*. Constantinus Ascecretis in Viatico MS. lib. 1. εἶτα σωύτριψον καλῶς, καὶ δίηθον τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἐπιχέων τῷ ὕδατι ὄξος ῥότυλα, καὶ βράσας καλῶς, &c. Eodem lib. cap. 24. ἕψηθον μετὰ ὕδατος ῥοτύλου, καὶ πολιθήτωσαν, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Rotula*.

ῬΟΥΒΑΓΟΥΒΟΣ. Vide Συβαδίουβος.

ῬΟΤΟΥΝΙΑ. Vide in Ῥωθώνια.

ῬΟΥΓΑ, *Ruga*, *Vicus*, *Platea*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μίαν ἐν τῶν ἡμερῶν ἦλθεν Ζενχέτης τις, τουτέστιν ἡσυχιαστὴς, εἰς τὴν ῥοῦγαν τινὶ τῆς Χαλεπιτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, &c. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὀλογύμνη τὴν ῥοῦγα με να τὴν ἐγεβελίσῃς.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

 Πολλαῖς

Πολλαῖς ἦσαν ἀρχόνησαις ἐτότες ςολισμβύες,
Στὰ παραθήρια τὰ ψηλὰ, κεὶς τὰς ναὺς τριγύρω,
Καὶ ὁ τῆ ῥέγες δείχνοντας ὅλαις τῆ ἐμορφίαις τως.

Adde Theophylactum Hierodiac. serm.3. p.37. serm. 7. pag.130. serm. 5. pag.303.

ΡΟΥ'ΔΑ, *Ruta*, Πήγανον.

ΡΟΥ'ΔΙΝ, *Rhus Coriarius*, de quo Ruellius lib.1. cap.125. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. ῥȣ̃ σκυτέως, τὸ ῥȣ́διν. Vide Σȣμάκι. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. ῥȣ̃ βυρσοδεψικȣ̃, τὸ ῥȣ̃διν. Ρȣ̃ σκυτέως, τὸ αὐτό. Anonymus Botanicus MS. ex Cod. Reg. ῥȣ̃ς Συριακὸς μβὺ τὸ ῥȣ́διν. λέγεται δὲ καὶ ῥȣ̃ βυρσαϊκȣ̃, ἤγȣν τὸ σȣμάκιν.

ΡΟΥ'ΚΑ, *Ruca*, *Eruca*, εὔζωμον, in Corona pretiosa. Agapius Cretensis in Geopon. cap.59. εἰς τὰ μαρȣ́λια ὅπȣ εἶναι ψυχρὰ, βάνε καὶ ῥȣ́καν, ἢ κάρδαμον. Adde cap.93.102. Vide Ρόκα.

ΡΟΥΚΑ'ΝΗ, *Runcina*, Ρυκάνη, Ρυχάνη. Ρȣχανίζειν, *Expolire*, *Lævigare*, Λειαίνειν. Glossæ Græcobarb. ἀγραμύζειν, καταξαίνειν, νὰ ῥȣκανίσει. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Νὰ κάθησαι ςὸ πλάγιν της ν' ἀρξάμην ῥȣκανίζειν.

Rursum:

Δὸς καὶ μβύαν τριφιόντζικον δαμλὺ να ῥȣκανήσω.

Ρȣκάνισμα, *Lævigatio*, λέανσις.

Ρȣκανοδέκτων, *Lævigator*, *Politor*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Ο'τινα εἶπες ἐκ παντὸς ὅτι ῥȣκανοδέκτων
Ε'ρῥȣκανοετύρνδοσε ςαθμήσας ἐπῆξέν τα.

ΡΟΥ'ΚΛΟΝ, *Ruculum*, *Repagulum*, *Cornix januæ*. Glossæ Servij: *Repagulum*, Κόραξ, τὸ ῥȣ́κλον. Alibi: *Ruculum*, Σκύταλη.

ΡΟΥΜΑΣΤΟ'Σ, *Maturus*, in Turco-Græcia Crusij.

ΡΟΥ'ΜΕΣ. Anonymus Philosophus de Ciborum facultate MS. συκάμινα, βάτζιν, κεδρόκοκα, φοινίκια, ῥȣ́μες, καὶ οἱ ἐβόδεις, &c.

ΡΟΥΜΠΙ', *Pyropus*, Lapillus, Πύρωπος. *Rubis*. Anonymus Græcobarb. de Virtutibus Lapillorum: Ρȣμπῆ ἔνε κόκινον ὅσὰν ἥςια, καὶ φέγγει εἰς τὰ σκοτινὰ, &c.

ΡΟΥΜΒΙ'Μ, *Rubia*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg 2690. ἐρυθρόδανον, λέγεται ῥȣμβήμ.

ΡΟΥΝΤΕ'ΛΛΕΣ, *Circulus*, ex Ital. *Rotelle*. Glossæ Græcobarb. τὰ εἴδη, ἤγȣν οἱ ῥȣντέλλες τῆ τένδας.

ΡΟΥ'ΝΤΖΕ, τὸ ἑρμοδάκτυλον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΡΟΥ'ΠΩ, τὸ ψιμμίθιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΡΟΥΣΑΙ'ΟΣ, Ρȣσαῖος, *Russæus*. Chronicon Alexandrinum, pag.102. οἱ δὲ περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας καὶ μανδύα ἐποίησαν ἑαυτοῖς πορφυραῖα, ἢ ῥȣσαῖα, βάπτοντας τὰ ἀπὸ βολάνων. Pag.164. τῷ πυρὶ τὸ ῥȣσαῖον μέρος πυρώδες. In Numa pag. 274. φορȣ́ντων χλαμύδας ἐχȣ́σας ταβλία ῥȣ́σαια. Et An. 4. Justini Thracis: τὰ δὲ τζαγγία αὐτȣ̃ ῥȣ́σαια, Περσικῷ σχήματι, ἔχοντα μαργαρίτας. Ubi Theophanes habet ῥȣσία.

Ρȣ́σιος eâdem notione. Glossæ Græco-Lat. Ρȣ́σιον φάρος, *Vexillum*. Anthologia lib.4.

Ι'ȣλιανὸς ȣ̃τος ἅρμα ῥȣσίȣ
Ε'χων, ἐνίκα τȣ̀ς ἐναντίȣς δρόμω.

Nonnus Hist. lib.1. φαλλὸς δὲ ἐςὶν ἐκ δέρματος ῥȣσίȣ σχῆμα αἰδοίȣ ἀνδρός. Comarius Chymista MS. ἀρσενικȣ̃ ἀνωτάτω καὶ κατωτάτω ἄσπρȣ τε καὶ ῥȣσίȣ. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὁ δὲ τύραννος τὸν λαὸν συναθροίσας ἐν τῷ θεάτρῳ ἱπποδρομίȣ πρὸς τȣ̀ς ἀναβαθμȣ̀ς, ἔνθα ἐπιλέγεται τὰ τȣ̃ Ρȣσίȣ. Russææ scilicet Factionis. Cedrenus pag.147. ubi de ejusdem 4. coloribus: τῷ πυρὶ ῥȣ́σιον, καὶ τῷ ἀέρι λευκόν. Occurrit præterea apud Achmetem Onirocrit. cap.48. 158. 226. 228. 229. 259. Constantin. de Adm. Imp. cap.51. initio, Anonymum de Oxymelle, Paulum Æginetam, Myrepsum sect.1. num. 94. Leonem Grammatic. in Michaele pag.468. in Orneosophio cap.32. p.204. &c.

Ρȣ́σιον, *Rubellio*, nostris *Rouget*. Scholiastes Oppiani lib. 1. v. 97. ξάνθοι τ' ἐρυθῖνοι. Λιθρινάρια, Ρȣ́σια.

Ρȣσιώδης, *Subrussus*. Didymus Odyss. θ. μίλτος, πηλὸς ῥȣσιώδης.

Ρȣσιαίνειν, *Rubere*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1673. Δρακοντία, νόσος ὅπȣ ῥȣσιάνει ἡ σάρξ καὶ ἔσωθεν τρώγεται.

ΡΟΥΣΟΣΤΑ'ΧΥΟΝ, *Russa sive punicea spica.* Vide Salmasium de Homonym. plantar. pag.7.

ΡΟΥΣΑ'ΛΙΑ, Panegyris post Pascha celebrari solita, fortè cùm scilicet Rosæ florere incipiunt: nam *Rosalia*, ῥοδισμὸν, appellant Glossæ Græco-Lat. Balsamon ad Concil. VI. Can.62. τοιαύτη πανήγυρίς ἐςι καὶ τὰ λεγόμβυα ῥȣσάλια, τὰ μετὰ τὸ ἅγιον Πάσχα ἀπὸ κακῆς συνηθείας ἐν τῇ ἔξω χώραις γινόμβυα. Vide Gloss. med. Lat. in *Rosalia*.

ΡΟΥΣΙ'Α, φυὲ τȣ̃ βάφεως, in Glossis Græcobarb. Jatricis MSS. *Rhu*, *Nardus*, *Creticus*. Vide in Φȣ̃ες.

ΡΟΥΣΙ'ΔΕΣ. Apophthegmata Patrum in Pœmene num.161. ἀδελφὸς εἶπε τῷ ἀββᾶ Ποιμβύι, Τὸ σῶμά μȣ ἐξησθένησε, καὶ τὰ πάθη μȣ ἐκ ἐξασθενȣ̃σι· λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Ακανθώδεις ῥȣσίδες εἰσὶ τὰ πάθη. Ubi Eruditus Interpres: *Affectus sunt spineæ rugæ*, ῥυτίδες. Sed videtur vox ῥȣσίδες aliud sonare, neque enim *Rugæ*, *spineæ* dicuntur. Nos *Ronces* appellamus vepreta spinosa. Nescio an inde.

ΡΟΥ'ΣΙΟΣ. Vide in Ρȣσαῖος.

ΡΟΥ'ΤΑ, *Ruta*. Πήγανον ὃ Ρωμαῖοι προσαγορεύȣσι ῥȣ̃ταν, apud Demetrium Constantinopol. lib.1. Hieracos. pag.100.

ΡΟΥ'ΤΤΑ, *Manipulus militum*, *Ruta*; de qua voce copiosè egimus in Gloss. med. Lat. Nicetas in Balduino num.5. ἀμέλει καὶ μοῖραν τȣ̃ κατὰ σφᾶς ςρατεύματος προεκπέμψαντες, ἣν ῥȣ̃τταν ὠνόμαζον, πᾶν τὸ πρὸς ἰσχὺν ἀνεπισχήτως δρᾶν ἐκδεδώκασιν ἐν τῷ τὰς πόλεις ἐπιέναι τὰς ἀποςάσας.

ΡΟΥΦΕΙ'Ν, *Sorbere*, ῥοφᾶν. Ρȣ́φισμα, *Sorbitio*, ῥόφημα. Ρȣ́φημα, eâdem notione. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorhoes:

Καὶ μὲ ποτήριν λίθινον σμαράγδινον ὀκάτι,
Νερὸν ὡς μόνον ῥȣ́φημαν ȣ̉δὲν τὶ πλέον τȣ̃τον.

ΡΟΥΦΕΥ'ΕΙΝ, *Pungere*, Υ'ποθράττειν, θράσσειν.

ΡΟΥΦΙΑΝΟ'Σ, *Leno*, ex Ital. *Ruffiano*. Sic porrò Italis videntur appellati Lenones, quòd in puellarum, quas producebant, capillis rutilandis, atque adeo iis exornandis toti essent: vel certè quòd *Ruffas* appellarent Meretrices, quarum præcipua cura erat in rutilandis capillis, *Tingentes croceo medicamine crinem*, ut versu utar Lucani lib.3. Festus: *Rutilum, Rufum significat, cujus coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuerunt, unde & Rutilæ dictæ sunt.* Vide Scaligerum ad Varronem, & alios Criticorum filios, præterea V. C. Ægidium Menagium in Orig. Linguæ Italicæ. Historia Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ὁ τρισκατάρατος, καὶ πρῶτος τȣ̃ ῥȣφιάνων.

Alibi:

Ε'νας ῥȣφιανὸς ἔςεκεν ἕτοιμος, καὶ ἀγεβάζει
Τὴν πραγματίαν τῆ Ταρσίας, κ' εἰς μέσον τȣ̃ ἀγοράζει.

Occurrit illic pluries.

Ρȣφιανία

Ῥεφιανία, *Lupanar*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Τὴν ἔμορφην ἀποκοίαν εἶδεν ἐκεῖ μὲ κλάμα,
> Ἡ κολακία κ' ἠρεφιανία ἐςέκετον ἀνάμα.

Vide Gloss. med. Lat. in *Rufianus*.

ῬΟΥΦΟΣ, *Rufus*. Auctor Etymologici in Γρίφος. Τὸ δὲ ῥοῦφος, οὐκ ἔστιν Ἑλληνικὸν, ἀλλ' Ἰταλικόν.

ῬΟΥΧΑΛΙΖΕΙΝ, Ῥοχαλίζειν, *Ronchos edere*, ῥέγκειν, ῥογχάζειν. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

> Καὶ ῥοχαλίζει δυνατὰ, καὶ ἀποκοιμᾶται ἡδέως.

ῬΟΥΧΟΝ, *Pannus quivis seu quavis vestis*. Astrampsychus in Pythagorico cælo MS. εἰς τὸ ε. ὀσπίτιον δηλοῖ εἰς παῖδας καὶ εἴσοδον, καὶ εὐτυχίαν, καὶ καῦκαν, καὶ ῥοῦχα πολλά. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. ex Cod. Barb. Gr. οὐ βασιλικῶς ἐςαλμένον, οὐδὲ χρυσοφοροῦντα, ἀλλ' ὡς ἐργάτην τοῦ θέρους ἐκ γερανέκ βαφῆς φοροῦντα ῥοῦχον. Rursum: φορῶν ῥοῦχον σχιςὸν ἐκ χρωμάτων δύο. In Isaacio lib. 1. num. 6. καὶ τὰ χρυσοῦφᾶ ῥοῦχα τοῦ Καίσαρος. Num. 10. Φραγκικὰ ῥοῦχα φορέσαντες & de Reb. post excid. Gest. num. 4. τὰ χάρβαλα ταῦτα καὶ ἐσχισμένα ῥοῦχα. Denique num. 5. καὶ ῥοῦχα μακρὰ ἐνδύοντες. Pœnitentialis Anonymi apud Morinum: ἀνέσκαψας ἀνθρώπου τὸ μνῆμα, καὶ ἔλαβες τὰ ῥοῦχά του; Infrà: ἔκλεψάς τινος ῥοῦχα, ζημάτια, ἢ ἕτερον εἶδος; Joannes Cananus de Bello Constantinopol. de B. Virgine: τότε εἶδον γυναῖκα ὀξέα ῥοῦχα φέρουσαν, καὶ περιπατοῦσαν ἐπάνω τῶν προμαχιόνων. Joannicius Cartanus in Flore cap. 142. ἔρχεται μία γυναῖκα, καὶ ἐπέργια ἐπὶ τὸν ναὸν, σιμᾶ ἀπὸ τοῦτο τὸ ξύλον, καὶ πάρδυθυς ἀνάψαν, καὶ ἐγεγόνταν τὰ ῥοῦχα τοῦ. Hist. MS. Belisarij: βύσινα ῥοῦχα καλαξαμύτι. Historia Apollonij Tyrij:

> Ὀμπρὸς τοῦ θυγατέρας του τὰ ῥοῦχα του ξεχίζει.

Alibi:

> Τὰ ῥοῦχα της νὰ λάμπουσι μετὰ μαργαριτάρι.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Τότες γυργᾶ τὰ ῥοῦχατου ἐντύθην ὁ μαῖςρος.

Proverbium apud Græcos hodiernos: ὁ Θεὸς κατὰ ῥοῦχα μερίζει καὶ τὴν κρυάδα. Vide Fabulas Æsopi Græcobarb. pag. 26. 135. & alios passim. Nostri inde *Rochet* Episcoporum hauserunt.

Ἀπανωρρoῦχον, *Superula*, ἐπενδύτης, apud Damascenum Hieromon. serm. 35. de S. Demetrio.

Ῥουχολέγειν, *Vestes rapere*, *Robare*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Τοὺς δὲ λιποὺς ἐσκότωσαν, καὶ ἐρουχολέγησαν τους.

Ῥουχάριος, *Qui vestes servat*, *Vestiarius*. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 9. cap. 1. οὕτω ἐζήτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δεσπότην ἵνα εἴποι γνώμην, καὶ οὐκ ἠθέλησε. ὥρισε δὲ καὶ ἠρώτησαν τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἶπον μέχρι καὶ τῶν ῥουχαρίων, καὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ Κριτικοῦ τοῦ κυβερνήσιος.

Ῥουχαρεῖον, *Vestiarium*, *Locus ubi asservantur vestes*. Acta Concilij Florentini pag. 528. Edit. Labbei: ἐν τῷ Ῥουχαρείῳ τοῦ βασιλέως ὑπεγράψαμεν τοὺς τόμους. Codinus de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 5. num. 14. ἡ μέντοι σπάθη τοῦ Βασιλέως ἀεὶ εἰς τὸ ῥουχαρεῖον εὑρίσκεται. τὰ δὲ ὑποδήματα εἰς τὸ βεςιάριον. Tametsi hîc βεςιάριον & ῥουχαρεῖον videantur differre, idem tamen sonant: & certè postrema verba abesse à duobus MSS. Reg. monet Goarus.

ῬΟΦΟ. Piscis veteribus ὀρφὸς dictus. Vide Petr. Bellonium lib. 1. Observ. cap. 30. & lib. 1. de Piscib. pag. 194.

ῬΡΟΜΥΔΙΑ, *Cepæ*, Gall. *Oignons*, apud Romanum Nicephor. in Grammat. inedita.

ῬΥΑΚΙΝ, Ῥυάκιον, *Rivus*, *Rivulus*, pro ῥύαξ, ῥεῖθρον. Phavorinus: Ῥύαξ, τὸ ῥυάκιον ἐςι δὲ καὶ περικεφαλαίας πύργος. Symeon Logotheta in Chron. MS. & Theophanes an. 1. Constantini filij Irenes: ἦλθεν εἰς τὸ λεγόμενον Προβάτου κάςρον, εἰς τὸ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ῥυάκιν. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num. 10. οἱ ἔξω τοῦ κάςρου ἀποκλεισθέντες εἰς τὰ ςενώματα, καὶ κλεισούρας, καὶ ῥυάκια. &c. In Menæis 7. & 27. Sept. fit mentio Monasterij τοῦ Σωτῆρος τοῦ ἐπιλεγομένου τοῦ βαθέως ῥύακος. Apud Constantinum in avi Vita num. 41. Edit. Combef. Βαθύρρυαξ unico vocabulo idem locus appellatur. Et num. 88. καθάπερ τινες ῥύακες καὶ ποταμοί. Vide Rocchum Pirrhum in Notitia Archimandritatus Messanæ pag. 10. in margine.

ῬΥΓΙΤΗΣ, *Vermiculus agros depascens*. Euchologium pag. 697. μύρμηξ, φθεῖρα, ῥυγίτης, ψυλλίτης, καυλοκόπος, ἐρυσίβη.

ῬΥΓΕΙΝ, Ῥεύγεσθαι, *Eructare*, *Emergere*, ἐξερεύγειν, ἐρυγγάνειν. Anonymus de Locis Hierosol. num. 4. καὶ τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου μέλλει νὰ ῥυγῆ ὁ πύρινος ποταμὸς διὰ τοὺς αἱρετικοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς, ὅπως τὴν βλασφήμουν.

ῬΥΓΧΗΝ, ἡ ῥὶς τοῦ χοίρου, Neophyto in Glossis MSS. Jatricis. *Rostrum porci*.

ῬΥΜΗ, *Platea*. Eustathius Il. α. pag. 166. ἀγυιὰ γὰρ, ἡ κοινῶς λεγομένη ῥύμη.

ῬΥΜΟΠΥΛΙΟΝ, *Portella*, in Gloss. Latin. Græc.

ῬΥΠΕΟΝ, ἡ ῥίπνος, ἤγουν νίτρον πυρὸν καὶ ἀφρόνιτρον, in Glossis Chymicis MSS.

ῬΥΣΙΣ. Vide in Ῥεῦσις.

ῬΥΤΑ ὠὰ, apud Moschionem de Morbis Mulierum cap. 126. *Ova sorbilia*.

ῬΥΤΖΙΝΗ, *Resina*, apud Maximum Cythær. in Synax. 28. Mart.

ῬΥΤΗ, *Ruta*, apud Demetrium Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 98. 128. 132. Accensetur etiam ab Aretæo lib. 2. de Curat. Acutor. cap. 2. plantis decoquendis pro fotu lethargicorum, & c. 3. & lib. 2. de Curat. Chron. cap. 5.

ῬΥΦΙΚΟΣ. Vide in Κατζίν.

ῬΩΓΑ, *Acinus*, ῥώξ. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. Τζίτζικας ἐλάλησε, μαύρη ῥῶγα ὑάλισε. Phavorinus: Ῥάξ, ῥάγα, ἡ τῆς ςαφύλης, ἣν ἡμεῖς ῥῶγα καλοῦμεν. Vide Eustathium Odyss. δ. pag. 1485.

Ῥῶγα τοῦ βυζιοῦ, *Papilla*, *Mamma capitulum*, θηλὴ, Ῥάξ. Vide Ῥάξ.

ῬΩΔΙΑ. Vide in Ῥόδια.

ῬΩΗ, *Rex*, ex Gallico *Roy*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea: de Carolo I. Rege Siciliæ:

> Ὁ ῥήγας ὅς πανφρόνημος, αὐτὸς ὁ ῥώη Κάρλος.

Infrà, de Rege Manfredo:

> Αἰκλοὺς γὰρ τοῦ ῥώη Μαφρεὶ ὅπου γαρ ἀφηγοῦμε.

Suprà ῥόη Μαφρεὶς dixit. Infrà: μετὰ τὸν ῥώαι Κάρλον. Rursum: τὸν ῥώην Μαφρεὶ ἐκεῖνον.

ῬΩΘΩΝΙΑ, *Rostra* calceorum, seu illorum extremitates, quæ in acutum desinebant, & ὀξέαι Leoni in Tacticis cap. 6. §. 26. & προάλματα dicuntur Annæ Comnenæ lib. 4. Alexiad. pag. 140. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. τὰ ὑποδήματα αὐτῶν Γοτθικὰ, κασυτὰ, δίχα ῥωθωνίων, ἁπλῶς ἐρραμμένα, ὑπὸ δύων ἀσίων, καὶ μὴ πλέον: ubi Interpres *Nares* vertit, rectiùs *rostra*: ita enim Scriptores Latini mediæ ætatis vocant, ut in Glossar. à nobis edito in hac voce, & in *Poulainia* docuimus. Sic Ῥωθώνια pro *Avium rostris* usurpat Orneosophium pag. 245. & 250. Vide Schefferum ad eundem Mauricium p. 503. in Cod. Reg. 1261. ubi de partibus corporis humani, ῥώθωνες καὶ μυκτῆρες, τὰ ῥωθώνια.

Ῥωθουνία. Corona pretiosa: *Nares*, μυκτῆρες. Physiologus, seu de Natura animalium MS. de Elephante

Elephante: καὶ βάλλει τὰ ῥυθένια εἰς τοῦ ἀρσενικοῦ τὴν ῥεῖνα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Καπνὸν ἐκ τὰ ῥυθένια τοὺς σὰν ἀπόστιαν μεγάλη.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Εὐθὺς ἐκ τὰ ῥυθένια τοῦ ἔρδυσαν τὰ μιαλά σου.

Perperam Edit. ῥονθένια. Ῥωθένια habet Maximus Cythær. 10. April.

ῬΌΚΑ, *Eruca*, Herba. In Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. εὔζωμον, ἡ ῥώκα. Vide Ῥώκα.

ῬΌΚΚΑ, *Colus*. Damaſcenus Studita ſerm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: καὶ τόσον ἤμουν πτωχή, ὅτι μὲ τὰ χέριάμου ἔζουν, πότε μὲν τὴν ῥώκκαν, πότε μὲ ἄλλην δουλείαν. Ubi Vita Edita num. 18. καὶ πολλάκις συππίον νήθουσα. Infrà: παρελθοὺς ἔρριψα κάτω τὴν ῥώκκαν μου.

ῬΩΜΑΪΚΆ, Libri cujuſdam Magiſtri ſive Patricij, ſic nuncupati, diſtincti titulis & capitibus, ex quibus pleraque Harmenopulus ſumpſit, ut docet Cujacius lib.6. obſervat. cap. 10. Vide eundem Harmenopulum lib.5. tit.9. §.15.

ῬΩΜΑΪ́ΟΝ μάρμαρον, *Romanum marmor*. Ita Ægyptium appellabant, ut docet Conſtantinus Porph. in Baſilio num.84. Edit. Combef. ἐξ Αἰγυπτίου λίθου, ὃν ἡμεῖς Ῥωμαῖον λέγειν εἰώθαμεν. Illud de quo Plinius lib. 36. cap.7. *Rubet Porphyrites in eadem Ægypto, ex eo candidis intervenientibus punctis, Leucoſtictos vocatur*. Quod exertè docet Coeranidis liber 2. MS. εἶτα λαβὼν λίθον πορφυρίτην, τὸν καὶ Ῥωμαῖον καλοῦσιν, γλύψον ἐν αὐτῷ κράνιον ἀνθρώπου. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. in Arcadio: ἐτέθη δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ ἁγίων Ἀποστόλων ἐν τῇ μεσημβρινῇ στοᾷ, ἔνθα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐδοξία προεπελελεύθη ἐν λάρνακι Ῥωμαίῳ. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ, de Conſtantino M. καὶ ἐτέθη ἐν λάρνακι πορφυρᾷ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Synaxarium 5.Oct. in S.Coſma Monacho, & Viſio cujuſdam Monachi ſub Romano Jun.Imp.MS. τετάνυστο τράπεζα ἐκ μαρμάρου πᾶσα Ῥωμαϊκοῦ. Continuator Theophanis lib. 3. num.42. τρισὶ γὰρ κόγχαις μετεωρίζεται· μιᾷ μὲν κατὰ ἀνατολὴν συνοικοδομούμενος, ἣ καὶ ἐκ τεσσάρων κιόνων Ῥωμαίων ὑποστηρίζεται. Num.43. τοίχοις δὲ δύο ὀχύρωται ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, καὶ Πηγανουσίων, καὶ Καρικῶν, &c. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.134. καὶ τοὺς μὲν ὀκτὼ κίονας τοὺς Ῥωμαίους. Idem num. num.144. τὸ δὲ πάτον διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μαρμάρων κατέστρωσαν, διάτε τῶν Ῥωμαίων, τῶν λοιπῶν ῥοδοποικίλων.

Ex allatis docemur cur Imago Deiparæ marmorea non manu facta, quámque S.Lucæ precibus divinitus confectam volunt, in Urbe Dioſpolitana ſummo cultu habita, Ῥωμαία vulgò appelletur, in illius Hiſtoria inedita: Διήγησις παράδοξος καὶ ψυχωφελὴς περὶ τῶν γεγονότων θαυμάτων παρὰ τῆς ἁγίας καὶ σεβασμίας εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Ῥωμαίας. Ubi in contextu: καὶ παραχρῆμα ἀνεδόθη εἰκὼν ἡ τῆς Θεοτόκου ἐν καθαρῷ τῷ μαρμάρῳ τοῦ θείου Ἱλαστηρίου τριπηχαῖον ἔχουσα τὸ ἀνάστημα, ὡς ἀπὸ χειρὸς ζωγράφου κυρίως γεγραμμένη, ἥτε πορφύρα, καὶ ὁ στολισμὸς ἅπας, αἱ χεῖρες, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου, καὶ ἡ λοιπὴ διαγραφὴ τοῦ ὄψεων, &c. Additur duntaxat in ulnis Chriſtum prætuliſſe. Neque alia videtur ab ea cujus meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 5. Vide Combefiſium tom. 1. Auctarij Bibl. Patrum paginâ 1462.

ῬΩΜΑΪ́ΟΣ, *Latinus*. Ῥωμαΐζω, *Latino*, in Gloſſ. Gr. Lat. in Lat. Gr. *Latinè*, Ῥωμαϊστί. Hinc Latina Lingua dicta Romana, in Novella 21. Juſtiniani cap. 1. §. 2. διότι γενομένων ἰσοτύπων διατάξεων περὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐνστάσεως τῶν παίδων, τῇ μὲν τῇ Ἑλλήνων φωνῇ γεγραμμένης, διὰ τὸ τῷ πλήθει καταλληλον, τῆς δὲ τῇ Ῥωμαίων, ἥπερ ἐστὶ καὶ κυριωτάτη διὰ τὸ τῆς πολιτείας σχῆμα. Ex quibus liquet Juſtiniani ætate nondum omnino invaluiſſe, ut Græci Byzantini receptâ appellatione Romani appellarentur. Hîc porrò addere lubet quæ ſcribit Liuthprandus in Legat. *Ex qua nobilitate* (Romanorum) *propagati ſunt ipſi quos vos Koſmocratores, id eſt Imperatores, appellatis: quos nos, Longobardi ſcilicet, Saxones, Franci, Lotharingi, Bajoarij, Suevi, Burgundiones, tantò dedignamur, ut inimicos noſtros commoti, nil aliud contumeliarum, niſi Romane, dicamus, hoc ſolo, id eſt Romanorum nomine, quidquid ignobilitatis, quidquid timididatis, quidquid avaritiæ, quidquid luxuriæ, quidquid mendacij, imò quidquid vitiorum eſt, comprehendentes.*

ῬΩΜΆΛΕΣΤΟΣ, *Robuſtus*, apud Theophanem ex Cod. Barber. an. 24. Copronymi, ubi alij habent Ῥωμαλαῖος.

ῬΩΜΑΝΆΤΟΣ, Moneta Aurea Romani Diogenis Imp. apud Annam Comnenam lib.3. pag. 94. & alios laudatos in Gloſſ. med. Lat. in *Romanatus*: quibus addendus Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 1150. *Oppidani duos Romanatos ſingulis annis Duci dare — promiſerunt.*

ῬΩΜΑΝΊΑ, *Romania*, Imperium Orientale: interdum *Provinciæ Aſiaticæ*. S. Athanaſius ad Solit. pag.832. Μητρόπολις ἡ Ῥώμη τῆς Ῥωμανίας ἐστίν. Chronicon Alexandrinum an. 16. Anaſtaſij: ἔκραζον διὰ τὸν αὐτοῦ ἄνδρα Ἀρεόβινδον Βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ. Nilus lib.1. Epiſt.75. εἴρηκας διὰ τοῦτο πολλάκις πλήθη βαρβάρων ἐμβάλλειν τῇ Ῥωμανίᾳ, &c. Martyrium S. Arethæ & Sociorum MS. ἡ δὲ Ῥωμανία ἐκ βορρᾶ τῆς τοιαύτης χώρας μονὰς ἑξήκοντα — ἀπέχει. Infrà: Ῥωμαίων χώρα appellatur. Utuntur paſſim Scriptores, Anonymus in Martyrio S. Sabæ Gotthi num.4.8. Theophanes pag.287.289. 290. 306. 309. 320. 325. 328. 343. 344. 348. 349. 361. 362. 370. &c. Conſtantinus de Adm. Imp. pag. 149. Theorianus in Legat. pag. 186. Anna Comnena pag. 84. &c. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Romania*.

ῬΩΜΑΝΊΣΙΟΝ, *Romanenſe*, *Obex*, *Vectis quo fores obſerantur.* Gloſſæ Græcobarb. τὸν μόχλον ἀφαιρομένους, ἢ σικόννοντας τὸ ῥωμανίσιν τῆς πόρτας. Rurſum: ἄορον, μοχλὸν, πυλῶνα, θυρωρὸν, ῥωμανίσιν.

Ῥωμανίζειν, *Claudere*, *Obicem ponere*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.MS.

Τὴν πόρταν ῥομανίζουσιν, καὶ ἀφήνουσιν τοὺς ἔξω.

Infrà:

Στὴν πόρταν ῥομανίζουσιν, καὶ οὐδὲ πεζὸν μ' ἀφήνουν.

Rurſum:

Τὴν πόρταν ῥομάνιζε, καὶ αἱ κεῖνται στὸν πυλῶνα.

Ῥωμανίσιον, aliâ notione ſumitur in lege 12. (quæ eſt Zenonis) §. 5. Cod. de Ædific. privat. ἔτι δὲ θεσπίζομεν τὰ ἡλιακὰ, μετὰ τὸν παρόντα νόμον, μὴ ἐκ μόνων ξύλων τε καὶ σανίδων γίνεσθαι, ἀλλὰ τῷ τῶν λεγομένων ῥωμανισίων οἰκοδομεῖσθαι σχήματι. Δέκα δὲ ποδῶν εἶναι — διάστημα μεταξὺ δύο ἡλιακῶν ἀντικρυόντων ἀλλήλοις. Lib. 38. Baſilic. tit.11. cap.5. ὥστε δὲ καὶ τὰ σωλάρια τοῦ λοιποῦ ῥωμανήσια γίνεσθαι, καὶ δέκα πόδας ἀπέχειν ἀπ' ἀλλήλων. *Romanenſes* quidam interpretantur, non qui Romæ nati ſunt, ſed qui Româ orti aliò ſeſe tranſtulere. Ita ædificia Romanenſium more ædificata, ea fuerint, quæ Româ advecti à Conſtantino, vel ab aliis Auguſtis evocati Senatores, Romano more, Conſtantinopoli ædificarunt, id eſt in Inſulis, ita ut nulli alij ædificio contigua fuerint, quod videntur indicare loci allati ex Conſtitutione Zenonis & Baſilicis. Vide Amphilochium in Vita S. Baſilij p. 210. Ῥωμανησίαν πύλην dixit S. Athanaſius tom.2. pag. 27.

ῬΩΜΕΥ͂Σ, & Ῥώμῳ, *Græcus*, Ῥωμαῖ☉. Cosmas Indicopleustes: ὅλως οἱ Ῥωμαῖς ἢ λαμπροὶ, ἢ δυνατοὶ, καὶ φρόνιμοι.

ῬΩΠΆΚΙΟΝ, *Spinetum*, *Virgultum*, *Dumus*, Ῥώψ. Suidas: Διαριοπῆϊα, τὰ παρ' ἡμῖν ῥωπάκια. Alibi: Ῥώπαξ, ῥώπακ☉, τὰ ῥωπάκια παρ' ἡμῖν. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. & Moschopulus: Ῥώψ, τὸ κοινῶς ῥωπάκιον. Eustathius ad Dionysij Periegesin pag. 135. ὁ δὲ Διονύσι☉ φησὶ καὶ ὅτι οἱ Ἀριανοὶ φαύλλω χθόνα οἰκῦσιν, ὑπὸ λεπῆ ψάμμῳ πλήθυσαν, καὶ ῥώπεσι δασέαν, τυτέςι φυλοῖς χθαμαλοῖς, ἃ μὲν ὁ ποιητὴς ῥωπήϊα λέγει, ὁ δὲ πολὺς ὄχλ☉, ῥωπάκια.

ῬΩ͂ΣΤΑΞ. Apollodorus in Poliorceticis MSS. in Descript. Κόρακ☉ Machinæ: ἑλέπολις αὐτὴ ἐκ τριῶν τ μερῶν σύγκειται, ἔχει ςαυροειδὲς βάσεως, καὶ ῥώςακος κτ τὸ μέσον ἀνεςηκότ☉, ἢ περιπάτυ, &c. Occurrit ibi pluries.

ῬΩ͂ΣΤΡΟΝ, *Porticus*, *rostra*, ἔμβολον, apud Phavorinum.

ῬΩΤΑ͂Ν, Ῥωτίζειν, *Interrogare*, Ἐρωτᾷν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ ἄρχησε νὰ τὺς ῥωτᾷ ποθέρχον) ἢ ποῖναι.

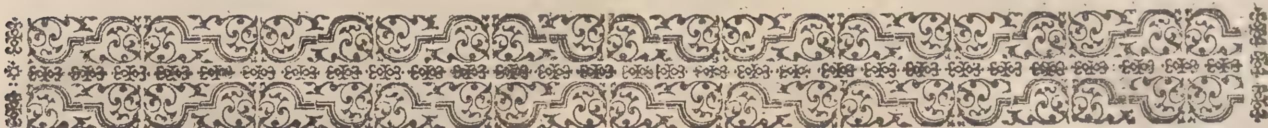
Historia Apollonij Tyrij:

Ἡ Τάρσια ἀναπέθανε ἔιτον ἀπ' ἀῤῥωςία,
Ῥωτίζε ὅλον τ λαὸν, ἀνήμυ ἐγὼ ἀλία.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Ὅμως ῥωτόσας, Ὦ Θεοὶ, ἢ πέτε τὴν ἀλήθειαν.

ῬΩΧΑΛΊΖΕΙΝ. Vide in Ῥυχαλίζειν.

Σ.

ΣΆ, ΣΑΝ, *Quemadmodum*, Καθάπερ, ὥσπερ.

ΣΑΑΕΤΖΗΝ, τὸ Ὀζύζημον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. videtur legendum ὀξύζυμον, *Acidum fermentum*.

ΣΑΑΝΙΣΑΝ, dicitur nescio quis Rex Persarum apud Achmetem Onirocrit. cap. 3. quo spectant ista ex Leunclavij Onomastico ad Hist. Turc. *Sabana, sic vocem hanc scripsit Murates Dragomanus, ut Ungarus. Schaana scribunt & pronuntiant Turci, more Germanico. Significatur autem Regius hic titulus. Ideóque quum lib. 14. Hist. Musulmana p. 530. dicitur, concessum fuisse conjugi Germanensis ut Schaana vocaretur, intelligi debet Regium ei titulum, Regiamque dignitatem fuisse tributam.* In Martyrio S. Arethæ & Socior. MS. Alamundarus Saracenorum Dux, dicitur cognominatus Σὰ Κικάς. Vide Scaligerum in Canonibus Isagogicis pag. 315. & quæ adnotamus in Gloss. med. Lat. in *Sa*.

ΣΑΑΡΘΑ, Ægyptiis: *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 532.

ΣΑΒΆΘΙΝ, Animalis species. Orneosophium pag. 220. χλωροσαύρας ζώσας, ἤτοι μύςρυς, ἢ σαβάθιν, ἢ πονλικὺς, ἢ πελαργὸν, ἢ τρυγόνα δώσεις.

ΣΑΒΆΚ, τὸ Ἀμονιακὸν, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb.

ΣΑΒΑΚΆΘΙΟΝ, *Sudarium*. Suidas: κεκρύφαλον, σαβακάθιον, σudάριον. Hesychius: κεκρύφαλ☉, εἶδ☉ κοιλίας τ μηρυκαζομένων ζώων· σαβακάθιον δεσμότριχον. Glossæ Græcobarb. ἄμπυκας, κεκρύφαλον, κόσμον γυναικῶν, σαβακάθιον.

ΣΆΒΑΝΟΝ, *Sabanum*, *Linteum*. Leo Philosophus in Carcinis, seu versibus retrogradis: ἀναβάσαλε τὰ σάβανα. Alexander Trallianus lib. 1. καὶ περιβαλλόμεν☉ τὰ σάβανα, πάλιν δεχέσθω ὕδωρ ὁ πάσχων τ χερσί. Lib. 11. cap. 1. μτ δὲ τὸ περιβαλέσθαι τὰ σάβανα, &c. Utitur non semel. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. numero 17. αὐτὸς ὁ Μιχαὴλ τὸ σάβανον αὐτ ἔτι διάβροχον ὂν, ἀντὶ μεσαλίυ τῷ σκάμνῳ ἐπέθετο. Nicetas de Excid Urb. num. 5. ex Cod. Barb. Gr. ἢ τὰ χρυσούφαντα σενδόνια, σάβανα, καὶ προσόψια. Utuntur præterea Continuator Theophanis lib. 4. num. 38. Zacharias lib. Dial. 3. cap. 17. lib. 4. cap. 57. Achmes cap. 268. Hierocles & Hippomnestus in Hippiatr. pag. 75. 123. Euchologium Goari pag. 371. 372. 374. 748. 832. 833. 840. 845. Typicum S. Sabæ pag. 86. v. Hieracosophium lib. 1. cap. 133. Myrepsus de Antidotis cap. 190. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. &c. Vide Meursium in Auctar. ad lib. de Gloria c. 32. & Gloss. med. Lat. in *Sabanum*.

ΣΑΒΑΡΟΥ͂Ν. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σαβαρωμένοι καὶ καλὰ ψαλμοὶ ἐξοδιασμένοι.

ΣΆΒΑΣ. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 8. cap. 6. Extr. ὅπερ ἀκύσας ὁ Μέγας Σακελλάρι☉, καὶ ἐκπλαγεὶς, ἔφη πρὸς αὐτ, Σάβας, σχημάτισας ἅμα ἢ τ ἀντίχειρα αὐτ δάκτυλον ἐπὶ βεβαιώσει καὶ ἐπαίνῳ τ ὑπὲρ ἡμετέρων συνδρομῆς αὐτ & προνοίας. Mox: ὁ δὲ Μέγας Σακελλάρι☉ ἐκπληττόμεν☉, ὐχ ἧττον ἢ εἰρωνευόμεν☉, ἔφη, ὅτι καλῶς ἐποίησας, ἢ διὰ τῦτό σοι λέγω Σάβας, ἐπαινῶν ἢ θαυμάζων σε. An pro *Salve*, aut *Salvus sis*, quod Græco vernaculo sic exprimebat, νὰ σωθῆς, sect. 11. cap. 3. pag. 316.

ΣΑΒΑΤΟ, *Sabbatum*, Σάββατον, in Corona pretiosa.

ΣΆΒΒΑΤΟΝ, singulas Hebdomadis dies vocabant Hebræi. Eusebius Pamphili in illud, ὀψὲ σαββάτων. Ἔθ☉ γὰρ ἦν τὴν ὅλην ἑβδομάδα Σάββατον καλεῖν, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας Σαββάτ ὀνομάζειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Sabbatum*. Σάββατον μέγα, ἤγυν τὸ ὑπερευλογημένον σάββατον, in Nomocanone Coteleriano num. 426. Majoris scilicet Hebdomadæ.

Σάββατον τ Λαζάρυ, Pridie Palmarum, quo Græci solemni ceremoniâ celebrant festum excitati Lazari, ut est in Triodio, &c. Λαμπρὰ τ Λαζάρυ ἔγερσις, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Homil. in adorat. S. Crucis ἐν τῷ μεσονηςήμῳ. Infrà: ἡ μὲν εἰς τὴν παρασκευὴν πρὸ τ ἐπὶ Λαζάρῳ θαυματυργίας λήγυσα τεσσαρακονθήμερ☉, τ ἐν τῇ ἐρήμῳ τ Κυρίυ νηςείας ὥρισαι μίμημα. Nomocanon Coteleriānus n. 3. τὸ σάββατον τ ἀναςάσεως τ δικαίυ Λαζάρυ ἐςὶ, τ ἀναςάσεως προοίμια φέρυσα· δι' ἧς καταβάσια ψαλλομένου τ Πάσχα. Vide Codinum de Offic. Palat. cap. 10. num. 2.

Σαββατοκυριακὴ, Sabbatum & Dominica, in Pœnitentiali Joannis Jejunatoris p. 89. ἔχειν δὲ οἶνυ ὅρον τὺς ἐπιτιμωμένυς, εἰ δύναιτ πάντοτε, ἐκτὸς σαββατοκυριακῆς καὶ ἑορτ. Laudantur ex Cod. Reg. 423. prima & ultima verba τ σαββατοκυριακῶν. Adde Nomocanonem Cotelerianum n. 426. Canonarium Ioann. Monachi p. 113. 115. Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. p. 409. &c.

ΣΑΒΕΑ, τὸ Χρυσολάχανον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. *Atriplex*.

ΣΑΒΙΗ'ΣΙΟΣ μόλυβδ☉ καὶ δερμαλήσι☉, apud Anonymum MS. de Tinctura lapidum. An plumbum Sabinum & Delmaticum?

ΣΑΒΙ'ΝΑ, Σαβίνα, τὸ ἔμπλητζε, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Eædem Glossæ, Κιβάσπερμα, ἡ Σαβίνα. Portius: Σαβινιὰ, *Sabina*, *Savina*, herba: βράθυς, βάρυτον. Vide Ruellium lib. 1. cap. 59. & alibi.

Σαβινάτον. Σάβες, in Glossis Nomicis Vaticanis MSS. πῶμα Ῥωμαϊκὸν, σκευαςὸν· βόλάνη γάρ τις παρ' αὐτοῖς καλεῖται Σαβίνα, δι' ἧς πόμαλι σκευάζοντες, Σαβινάτον αὐτὸ καὶ Σαβὸν λέγουσι.

ΣΑΒΟΥ'ΡΑ, *Saburra*, ἕρμα. Glossæ Basilic. Βακαντία, Σάβουρα. Rursum: Βαυΐα, (scrib. Βακαντία) Σαβούρα. Quippe navis quæ solâ saburrâ oneratur, *Vacare* & *Vacua* esse dicitur, quòd nec verè navem oneret, ut merx & embole vel Eutheca navis, quæ propriè *onus* appellatur. Glossæ Græcobarb. Ἀνερμάτιστ☉ ναῦς, κούφη σαβούρας, ἐλαφρὴ διὰ τῆς σαβούρας. Nilus Monach. lib. 4. Epist. 60. δι' ὧν ἀκολούθως σεαυτοῦ δυνήσῃ δομήσασθαι, καὶ Θεῷ ὃν δὴ τρόπον ἀρέσαι, σκαρίζωμένον μὲν πρὸς πᾶν εἶδ☉ ἀρετῆς, τοῦ ὄκνου δὲ τοῦ πηλὸν, καὶ τὴν σαβούραν ἀποσκευαζόμεν☉.

Σαβουράτ☉, *Saburratus*, *Saburrâ*, seu arenâ, aut quâvis materiâ oneratus. Leges navales Rhodior. cap. 21. ἐὰν τὸ ἐν πλοίῳ συμβῇ τι παθεῖν, ἢ σαβουράτον, ἢ πεφορτωμένον. Ubi Codex MS. Colberteus 1538. σαβουρέον præfert.

Ἀσαβούρωτ☉, *Non saburratus*. Glossæ Græcobarb. Ἀνερμάτιστ☉ ναῦς, καράβιν ἀσαβούρωτον.

Σάβουρ☉, *Vacuus*, ea ratione quæ navem saburrâ oneratam *Vacuam* esse diximus. Zacharias Pap. lib. 2. ἐκ τοῦ μοναστηρίου σάβουροι ἐξῆλθον. Ubi Gregor. M. *à Monasterio sunt vacui reversi*. Et cap. 7. μετὰ δὲ τοῦτο φωνήσας τοὺς ἀδελφοὺς ἐκέλευσεν, ἵνα ὅπερ αὐτῷ προσήγαγον ἔλαιον ἐπάρωσι, καὶ εἰς ὅλα τὰ τοῦ μοναστηρίου ἀγγεῖα κατ' ὀλίγον ἐκχέοντες διαμερίσωσιν· ὅπως ἐκ τῆς τοῦ ἐλαίου εὐλογίας ἅπαντα πιανθῶσι, καὶ ταῦτα σάβουρα ὄντα παρευθὺ κλεισθῆναι πεποίηκεν. Ubi idem Gregorius: *quatenus benedictione ejusdem olei omnia infusa viderentur, quæ protinus ut erant vacua claudi fecit*. Ita lib. 3. c. 7. σκεῦ☉ σάβουρον, *Vas vacuum*: σάβουρον στόμα, *os vacuum*, cap. 32. πλοῖον σάβουρον, *navem vacuam*, cap. 36. ἀσκὸν σάβουρον, *utrem vacuum*, cap. 37. Proverbia Græcobarb. MSS. ἄλλ☉ εὗρε τὸ λουτρὸν σαβουρὸν, καὶ οὐκ εἶχε πῶς καθίσαι.

ΣΑ'ΒΡΑ, *Lacerta*, Σαῦρα. Symeon Magister de Quadrupedib. MS. de Crocodilo: ζῶον — ὅμοιον σάβρᾳ, φολιδωτὸν κατὰ ὄφεις. Vide Νυμφίτζα.

ΣΑΒΡΗ'ΔΗΝ, Piscis fortè qui σαυρὸς dicitur. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ πυκνογυριζόμεν☉ μὴ ναίρω κἂν σαβρήδιν.

Alibi:

Καὶ πυκνογυριζόμεν☉ μὴν ναύρω κἂν σαβρήδιν,
Πελαμήδιν, ἢ σκομπρίν, ἢ θυννὰν βρωμαρέαν.

ΣΑΓΑ'ΛΙΝΟ. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: πλοῖα μεγάλα χαλκοῦ, καὶ ξύλων, σαγάλινο, καὶ δοκῶν, καὶ κεράτων, καὶ φαλάγγων. Videtur legendum σαγολίνων, id est *Lineorum pannorum*. Hîc enim recensetur quidquid ad navim pertinet: ubi linei panni pro velis conficiendis fortè ponuntur: σάγον enim pro quovis panno sæpe usurpatur.

ΣΑΓΑ'ΡΙΟΣ λίθ☉, apud Constantinum in Basilio num. 84. Edit. Combefisij, ὃς τῷ σώματι τινῶν Ὀσρίτῃ καλουμένῳ λίθῳ καθέστηκεν ἐμφερής.

ΣΑΓΓΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Τζάγγη.

ΣΑ'ΓΓΑΡΟΝ, Navigij Barbarici species. Arrianus in Periplo maris Erythræi: ἕτερα δὲ ἐκ μονοξύλων πλοίων μεγίστων ἀφῆς ἐζευγμένων λεγόμενα σάγγαρα, &c.

ΣΑ'ΓΗ, Σάγιν, Σαγίον, *Sagum*. Glossæ MS. ex Cod. Reg. 1673. Σαγὴν, περιβόλαιον, σκέπασμα. Glossæ Colberteæ: Σάγη, περιβόλαιον. Suidas: Σάγμα, ἡ θήκη τοῦ ὅπλου. Σάγη δὲ, ὅπλον. Urbicius: ὑπὸ δὲ καὶ ὀλίγων ἀνδρῶν σάγη οἶδεν ἐκδειματῶσαι τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτοῖς, &c.

Σαγίον. S. Ephrem. in Vita S. Abramij num. 4. καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ γῆς οὐδὲ ἐκτήσατο, πλὴν σαγίου ἑνὸς, καὶ τριχίνου. Joan. Moschus in Limon. cap. 51. μὴ κτησάμεν☉ τίποτε τοῦ αἰῶν☉ τούτου, πλὴν στιχαρίου τριχίνου, σαγίου, καὶ μεγαλέου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Zacharias Pap. lib. 2. Dial. cap. 11. Σαγίον vocat, quod infrà ψιάθιον. Socrates lib. 7. cap. 22. λέγεται δὲ ὅτι τὸ Χαρβῶν Ἐπισκόπου ἐν ΚΠόλει τελευτήσαντ☉, σαγίον ἐπιζητῆσαι, καὶ σφόδρα ἐρρυπωμένον περιβαλέσθαι. Chronicon Alexandrin. in Heraclio pag. 902. ἐὰν οὐ θέλετε λαβεῖν ἕκαστ☉ τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς σάγιν καὶ καμίσιν, &c. Theophan. an. 19. Mauricij: οἱ δὲ δῆμοι εὑρόντες ἄνδρα προσομοιοῦντα Μαυρικίῳ, καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον, &c. Mauricius lib. 5. Strateg. cap. 3. ἐκεῖθέν τε ἐκ τῶν τελῶν κινοῦντας τοὺς ἐπὶ μάχην παραλαμβάνειν τὰ ἀδέσποτα, καὶ ἢ τέντας μικρὰς, ἢ σαγία διπλᾶ εἰς τὸ ἐν μέρ☉ σκέπεσθαι, &c. Cynosophium pag. 277. μετὰ σαγίου σκεπάσας.

Σαγίων, idem quod Σαγίον. Paradisus seu Liber SS. Senum MS. ἀββᾶ, ποίησόν μοι μίαν σαγίωνα.

Σάγισμα, *Instratum equi*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Leo Grammaticus in Theophilo pag. 455. τοῖς ἵππων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διερχομένων μετὰ χρυσῶν σαγισμάτων. Idem in Michaele Theophili filio pag. 469. καὶ ἀπελθὼν, εὗρεν αὐτοῦ ἐντετυλιγμένον ἐν τῷ σαγίσματι τοῦ δεξιοῦ ἵππου, οὗ ἤλαυνεν. Nicetas in Man. l. 5. ἄλογα αὐτῶν μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικαιῶν. In Andronico lib. 1. σάγισμα ἀλόγου φορῶν, in Reg. MS. καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν μετὰ σαγισμάτων ἔχοντες, &c. Ducas cap. 42. καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῶν βαρβάρων — ἕτερον ζωννύμενον ἐπιταχήλιον χρυσοῦν ἕλκοντα κωνὰς ἐνδεδυμένους ἀντὶ τῶν σαγισμάτων. Utitur præterea Codinus cap. 5. num. 9. cap. 20. n. 10.

Σάγιστρον, eâdem notione. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: καλὸν σάγιστρον φέρει ὁ ὄν☉ σου, ἔξηχε.

ΣΑΓΟΛΑ'ΙΦΕΑ, *Vela navium*, apud Eustathium Od. γ.

Σαγολέβα, Vestis species. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φορεῖ αἰγιομήλαξα, καὶ σὺ τὴν σαγολέβα.

Σαγομάνιον. Auctor Etymologici in χλαῖνα, & Suidas in Etymologico: χλαμύδα, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον σαγομάνιον, ὅπερ φοροῦσιν οἱ κηροφόροι. Idem videtur quod *Sagochlamys* apud Trebellium, seu *Paludamentum*, quod χλαμὺς & μαντίον redditur in Glossis.

Σαγοπώλης, *Sagorum propola*. Anonymus in Vita S. Nicephori Episcopi Mileti: Φιλιππικὸς Σαγοπώλης, &c.

ΣΑΓΗ'ΝΗ, Σαγίων, *Sagena*, Navigij genus. Encomium S. Basilei Episc. & Mart. num. 18. οὕτως οὖν γενομένου, ἀρρήτῳ τινὶ συμπλοκῇ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδόξου Ἐπισκόπου καὶ μάρτυρ☉ Βασιλέως τοῖς σαγήναις ἐνσπαργανοῦνται, αἰδούμενοι τοιγαροῦν ἐν τῷ ἀνέλκεσθαι τὰς σαγήνας ἔχειν πλεόνα φόρτον, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ὑπὸ δὲ σαγηνῶν οὐσῶν, καὶ λοιπῶν βαρυτέρων σκευῶν, οὐ πάντως ὅτι δύνανται συνέρχεσθαι τοῖς δρόμωσι, δεῖ καὶ αὐτὰς μὲν ὑπὸ ἄρχοντας καταστῆναι ἐν τάξει τούλδου, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. αἵ τινες (Ζουπανίαι) καὶ σαγήνας ἔχουσιν, &c. & cap. 31. καὶ τὸ καβαλαρικὸν, καὶ τὸ πεζικὸν, καὶ αἱ σαγῆναι, καὶ αἱ κονδοῦραι, τῆς ἐξουσίας τῶν Χρωβάτων. Occurrit in eo capite pluries, ut & in libr. de Themat. locis indicatis in Gloss. med. Lat. in *Sagena*. Ludovicus II. Imp. in Epist. ad Basilium Maced. Imp. Constantinopol. *Unde si capiantur sagenæ, maxima ex parte Saraceni — constringentur.*

ΣΑΓΙΟΚΟ

ΣΑΓΙΟΚΟΛΟΝ, *Spica*: Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Ναρδόσταχυς, νάρδου Κελτικῆς σαγιόκολον. Est autem Ναρδόσταχυον, Galeno, *Spica Nardi*. Vide Ruellium lib. 2. cap. 7.

ΣΑΓΙΣΜΑ. Vide in Σάγη.

ΣΑΓΙΤΑ, Σαγίττα, *Sagitta*. Glossæ MSS. Cod. Reg. 930. ἀκίδας, τὰς βελῶν ὀξύτητας, αἱ σαγίτται, ἢ λογχάρια καλοῦνται. Alio loco: ὀϊστὸν, βέλος, σαγίτταν. Anastasius Sinaita apud Joan. Damascenum lib. 3. de Imaginib. pag. 195. καὶ πάντων θεωρούντων τὸ γινόμενον σημεῖον, καὶ τὴν σαγίτταν πεπηγμένην εἰς τὸν ὦμον τοῦ ἁγίου, καὶ τὸ αἷμα κατερχόμενον. Chronicon Alexandrin. an. 42. Theodosij Jun. ὁ Ἀλλάειχος πληγὴν λαβὼν ἀπὸ σαγίττας, τελευτᾷ. Utitur præterea an. 9. Justini Senioris. Achmes Onirocrit. cap. 249. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι συνάγει βέλη, ἤτοι σαγίτας, &c. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ γὰρ ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ μυριάδας βελῶν, τουτέστι σαγίττας ἐτόξευσαν ἐπάνω τῶν Ῥωμαίων. Occurrit ibi pluries, & apud Tacticos.

Σαγίτα, *Discerniculum*. Glossæ ad Iliadem Barbarogr. Κερκὶς, ἡ λεγομένη σαγίτα κοινῶς, μὲ τὴν ὁποῖαν ὑφαίνουσιν αἱ γυναῖκες.

Σαγιτλάτωρ, *Sagittarius*. Leo in Tacticis cap. 4. §. 57. ψιλῶν δὲ τῶν λεγομένων σαγιττατόρων, καὶ ἀκοντιστῶν, καὶ σφενδονιστῶν ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων ἑκατὸν ἐνενήκοντα δύο. Idem cap. 4. §. 57. κατὰ διαφόρους τόπους διατάσσονται οἱ ἀκροβολισταὶ μὲν πάλαι καλούμενοι, νῦν δὲ τοξόται ἢ σαγιτλάτωρες.

Ἀντισαγιτάτωρ, *Dux Sagittariorum*, sive *Levis armaturæ*. Mauricius lib. 12. cap. 9. ὥστε πρότερον τοὺς εἰδότας τοξεῦσαι καὶ μαθεῖν δυναμένους, καὶ γοργοὺς, καὶ νεωτέρους, εἰς ψιλοὺς χωρισθῆναι· εἰ μὲν ὑπὲρ τὰ εἰκοσιτέσσαρας χιλιάδας εἰσὶ τὸ ἥμισυ μέρος· εἰ δὲ ἔλαττον, τὸ τρίτον ἐν ἑκάστῳ ἀριθμῷ, καὶ εἰς δεκάρχας ὀρδινευθῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐπιστῆναι δεκάρχας χρησίμους καὶ ἄρχοντας, τὸν λεγόμενον Ἀντισαγιτλάτωρα. Quo loco emendat Rigaltius, καὶ ἄρχοντα, ut est apud Leonem cap. 4. §. 68. ubi quem Ἀντισαγιτλάτωρα Mauricius, Ἀρχισαγιτλάτωρα, ἤγουν Ἀρχιτοξότην vocat.

Ἀρχισαγιτλάτωρ, *Præfectus Sagittariorum*, qui Ἀντισαγιτλάτωρ dicitur Mauricio. Vide in hac voce. Leo Imp. in Tacticis cap. 4. §. 68. καὶ ἄρχοντα ἕνα τὸν λεγόμενον Ἀρχισαγιτλάτωρα, ἤγουν ἀρχιτοξότην.

Σαγιτλοβολὴ, *Sagittæ jactus*. Constantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 9. ὅσον καὶ φθάνειν σάγιτλαν τοῦ τοξεύοντος ἔνθεν ἐκεῖσε. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ ἔμειναν ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ δύο σαγιτλοβολῶν.

Σαγιτλόβολον. Eâdem notione utuntur Joann. Moschus in Limon. cap. 80. Leo in Tact. cap. 7. §. 69. cap. 12. §. 29. 30. 59. 60. 61. 65. 78. 82. 84. cap. 14. §. 30. Mauricius in Strateg. pag. 55. 67. 70. 79. 83. 91. 98. 99. 163. 294. 295. 298. Epiphanius Hagiopolita pag. 51. &c.

Σαγιτοποιὸς, *Sagittarum artifex*, apud Leonem in Tacticis cap. 4. §. 50. & Mauricium lib. 12. cap. 7.

Σαγιτλάει, *Serpens jaculus* Latinis dictus. P. Bellonius lib. 1. Observ. cap. 31.

Σαΐτα, Σαΐτλα, *Sagitta*. Lexicon Cyrilli MS. βέλος, σαΐττα. Historia MS. Bertrandi Romani:

Τίς τὴν σαΐταν ἔρριψεν ἐπάνω τοῦ ζωδίου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Τὸ πῶς ὁ ἔρως ἔδωκε με τὴν χρυσὴν σαΐταν.

Rursum:

Ταρκάσια πλουσιοκάμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος
Εὔμορφα, καὶ ἐγέμασι ἀγγελοτῶν σαΐταις.

Et lib. 7.

Ἀφὼν ἐτοῦτο συνέτυχε, ἔδωκαν οἱ σαΐτες.

Σαΐτα, Fulmen etiam exponitur apud Portium, ut Σαϊτεμένος, *Fulminatus*, Κεραυνωθείς.

Σαϊτεύειν, *Iaculari*, Ἀκοντίζειν.

ΣΑΓΜΙΑ, *Instratum equi*; *Clitella*. Vox priscis nota. Glossæ MSS. Σάγμα, σκέπασμα. Suidas: Σάγμα θήκη τοῦ ὅπλου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. Sabæ cap. 44. καὶ τὸ σάγμα ἐπὶ τὸν ὦμον ἄρας, &c. Acta S. Eliæ Junioris pag. 165. ἐπειδὴ οὖν ὁ ἅγιος, καὶ τῆς σκέψεως λοιπὸν εἰς ἔργον ἐλθούσης, σχολάζων τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ, σάγματα καμήλων ποιῶν ἐπίπρασκεν. Achmes Onirocrit. cap. 235. αὐτὴν μετὰ τὸ σάγμα.

Σαγμάρια, *Sarcinæ*; *Impedimenta*. Suidas: ἀποσκευὴ, ἡ τῶν ἐπιτηδείων κομιδὴ, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον τοῦλδον. Eustathius Odyss. α. ἀστράβη, ὃ σημαίνει σέλλαν καὶ σαγμάριον. Leo in Tactic. cap. 4. §. 36. καὶ ὑποδεεστέρους τῶν στρατιωτῶν εἰς τὰ σαγμάρια ἀφορίζειν (δεῖ.) cap. 5. §. 7. καὶ ὑποζύγια, καὶ ἵππους, σαγμάρια, σκευοφόρια. Adde cap. 6. §. 17. cap. 9. §. 36. 58. cap. 10. §. 7. 19. Constantinus in Tacticis pag. 12. ἔχε δὲ καὶ βορδόνια καὶ ἱππάρια, καὶ αὐτὰ σαγμάρια πρὸς τὸ βαστάζειν τὰς εἰρημένας χρείας. Pag. 16. τὸν ὅμοιον τρόπον ἁρμόζει γίνεσθαι καὶ εἰς τὰ σαγμάρια, καὶ σὺν τρεῖς ἢ τέσσαρας τὸν καθ' ἕτερον στρατιωτῶν ἔχειν σαγμάριον ἓν διὰ τὰ λωρίκια καὶ τὰς τένδας αὐτῶν. Pag. 32. τὸ δὲ τοῦλδον ὅλον, οἱ ὑπουργοὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τὰ σαγμάρια, καὶ ἡ ἀποσκευὴ πᾶσα. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον ποιεῖν εἰς τὰ σαγμάρια, ὧν χρεία κατὰ τὸ ἀναγκαῖον, διὰ τὰς ζάβας. Adde cap. 33. Nicetas in Manuele lib. 6. ex Cod. Barbarogr. τὰ σαγμάρια καὶ κάτουναι, καὶ οἱ ὑποχέριοι, αἵτε ἅμαξαι.

Σαγματάριος, idem quod Σαγμάριος. Leo in Tactic. cap. 6. §. 29. ἵππους σαγματαρίους, ἢ ὑποζυγίους, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 6. ἵππους σαγματαρίους ἐπὶ τῷ ἀφορισθῆναι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Sagmarius*.

Σαγματούμενος, *Sarcinâ onustus*. Theophanes an. 6. Copronymi: ἐκ πολλῆς οὖν περιστάσεως ἐπενοήθη διὰ ζώων σαγματουμένων ὑπὸ τετρακανθήλου σανίδας ἐπιτιθέναι, &c. Ubi Codd. alij, σαυματωμένων. Et an. 27. ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ ὄνου σαγματωμένου.

Σαγματογήνη. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ σαγματογῆναι, καὶ περιζώματα, καὶ γαυνάκαι. Rursum: καὶ ἡ σαγματογήνη, καὶ περιζώματα, καὶ μέλι τὸ καλάμινον τὸ λεγόμενον σάκχαρι. Ubi Salmasius ad Plinium pag. 1170. emendat Σαγματοπήνη. Malim, σαγματογούνη. Vide Γοῦνα.

Σαγμοσέλιον, *Sagma* seu *Instratum sellæ equestris*. Gloss. MS. Reg. Cod. 2062. ἀστράβη, τὸ σαγμοσέλιον. Occurrit apud Anonymum de Castrametat. τοῦ μέν τοι τούλδου ἀπό σου διαχωριζομένου, ἀναλαμβάνειν σε δεῖ ἐπὶ σιτισμὸν τοῦ λαοῦ, καὶ ταγὰς τῶν ἵππων δύο ἡμερῶν ἢ τριῶν βασταζομένας εἰς ταχεῖς ἡμιόνους, ἢ καὶ ἵππους ἐν τοῖς σαγμοσελίοις.

Σάμαν, pro Σάγμα, *Impedimentum*. Glossæ Græcobarb. ἀποσκευὴ, κατάστημα, τοῦρδον, σαγμάριον, σάμαν.

Σαμάρια, pro σαγμάρια. Glossæ Basilic. τοῦλδος, τὰ σαμάρια τὰ τὴν ἀποσκευὴν τῶν πολεμίων βαστάζοντα. Rursum: τοῦλδος, τὰ σαμάρια. Hero in παρεκβολ. MSS. καὶ καταλιπὼν σαμάρια πολλὰ καὶ τετράποδα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ πόδα σου καὶ κατάσκιον, &c.

Σαμάριος, pro Σαγμάριος. Apud Achmetem Onirocrit. cap. 237. inscriptio est περὶ καμήλων δρομαίων σαμαρίων.

ΣΑΓΟΜΑΝΤΙΟΝ. Vide in Σάγη.

ΣΑΓΟΝΙ, Σαγώνι, *Gena*; *Mandibula*, Σιαγὼν, γένυς.

ΣΑΓΧΑΡΩΝΙΟΝ, τὸ ὑοσκύαμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Hyoscyamus*, Frutex de quo Ruellius lib. 3. cap. 107.

ΣΑΖΑΜΠΕΡΙ, ἡ θαψία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΖΕΙΝ, *Æquare*, Ἰσάζειν. Glossæ Græcobarb. ὁμαλίζειν, ἰσάζειν, νὰ σάζει, νὰ ἰσόνει. Est etiam *Convenire*; *Concordare*, Συντίθεσθαι, προσαρμόζειν.

Σασμὸς, pro ἰσασμός. Eædem Glossæ Græcobarb. καὶ ὅρες, καὶ ῥοθέσια, καὶ ἰσασμὸς, ἢ σασμὸς.

ΣΑΪΡΑ, *Sera.* Suidas: ἐπιβλὴς, ἢ μοχλὸς, ἢ σαῖρα.

ΣΑΪΤΑ, Σαΐτία. Vide in Σαγίτα.

ΣΑΪΤΗΣ, *Sextarius*, Mensura liquidorum. Lexicon MS. Reg. ex Cod. 1708. Σαΐτον, σαΐτιν, οἴνε μέτρον τι. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 22. καὶ φαγὼν τὰ κάλλιςα τῶν κρεῶν, καὶ εἰς οἶνον διαπολήσας τὰ κώδια, σαΐτιν πιὼν ὡς Ἰταλικῶν δεκαοκτὼ, πεντήκοντα σημεῖα ἀπῆλθεν, &c. Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 14. ποιήσατε μικρὰ βρώματα, καὶ λάβετε σαΐτιν οἴνε.

Σαΐτιον. Joan. Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἠνέχθη δὲ εἰς τὰ κέλλια σαΐτιον οἴνε ἀπαρκῆ.

Ὑγροσαΐτης, *Mensura liquidorum continens sextarios quinquaginta.* Euchologium pag. 833. καὶ βύκης δύο τῶν μὲν οἰνάνθης, ἢ οἴνε, καὶ κόλαθον μύρε· διότι ὁ κόλαθος μέτρον ἄγων τὸ ἥμισυ τῶ ὑγροσαΐτε, ἤτοι ξέςας κέ. οἱ ποιῦσι λίτρας μα' ὀγκίας ὀκτώ.

ΣΑΚΑ, *Equestris Turmæ nomen.* Anonymus MS. de Castrametat. ἔνθεν κἀκεῖθεν ἑαυτῶ ἀποςέλλων ἀνὰ τριάκοντα ἱππεῖς, μὴ πόῤῥω, ἀλλὰ συνεγγὺς τὰς τῶ λαῦ ἀπὸ φωνὰς ἐνωτιζομένες, καὶ ὄπισθεν αὐτῶ ἐπακολεθεῖν ἄρχοντα ἐχέτω, μεθ' ἱππέων, ὃς δὴ Σάκαν ὀνομάζεσι· μηκόθεν δὲ ὁδοιπορεῖται ὁ ςρατηγός. Idem: οἱ δὲ ἄρχοντες, οἵτε τῶν προπορευομένων τῆς ςρατιᾶς τάξεων, καὶ τῶν πλαγιοφυλάκων, καὶ ὁ τῆς Σάκα, ἀπερχέσθωσαν πρὸς τὴν κόρτιν. Infrà: καὶ τὸ ἐκεῖνο διάςημα προπορευομένοις ποιήσαντες, ςήτωσαν τὸ αὐτὸ, καὶ ὁ τῆς Σάκα ἄρχων ποιείτω μίαν ὄπισθεν ἀποςολήν. Ibid. ὁ δὲ ἀρχόντων ἑτέρων ἐξ τῶν ὀπισθίων τῶν καὶ Σάκα καλεμένων ἄνδρας καὶ αὐτὸς ἀφορίσας ἑκατὸν μεθ' ἡγεμόνος τῶ ἐμπείρε, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus Combefisianus in Romano n. 10. αὐτὸς δὲ ὁ συνετὸς καὶ Ἀνδρεῖος Δομέςικος ὄπισθεν Σάκα καταλέφθη. *Sacas* Asiæ populos memorant Plinius, Xenophon, Ælianus lib. 12. variæ Hist. & alij.

ΣΑΚΕΛΛΑ, Σακέλιον, *Sacellum, Sacculus, Crumena, Fiscus.* Suidas: Σακέλλιον, μαρσίπιον, ἐξ ἧ καὶ Σακελλάριος. Hesychius: Σακέλλα, ὅπε τὸ χρύσιον τίθεται, Σακέλλιον ὁμοίως. Scholiastes Gregorij Nazianzeni: Σακέλιον, Ῥωμαϊκὴ λέξις ἐςὶ, φυλακὴν τῶν χρημάτων σημαίνεσα· ὅθεν καὶ Σακελλάριον καλῦσι τὸν ταμίαν καὶ φύλακα τῶν χρημάτων. Balsamon de Chartophylace & Protecd. παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις σάκελλον, παρὰ τὸ διοικεῖν καὶ φυλάττειν ἐςίν. Anastasius Sinaïta vocem à Syris deducit: εἰδέναι μὲν τοι ἐχρῆν, ὅτι τινα ὀνόματά εἰσιν ἀλλόγλωσσα, ἅπερ ὔτε δύναται ἐτοιμολογηθῆναι, οἷον Σακελλάριος Συριςί ἐςι, σάκκελλα γὰρ τὸ δέχεσθαι εἴρηται. S. Gregorius Nazianzenus Orat. 1. in Julianum: πῶς ἂν ὁ κερδῶος αὐτοῖς ςαθήσεται, καὶ τὸ σακέλιον προβληθήσεται. Utitur rursum Orat. 2. in eundem Julianum. Mauricius lib. 2. Strategic. cap. 8. καὶ λαμβάνειν ὑπὲρ μισθῦ ἀπὸ τῶ Σακελίε καθ' ἕκαςον πρόσωπον διασωζόμενον παρ' αὐτῶ νόμισμα ἕν. Eclogæ legum Leonis & Constantini Impp. ἐκ τῶ εὐσεβῦς ἡμῶν σακελλίε ὁρίσαμεν τῷ τε ἐνδοξοτάτῳ Κοιαίςωρι, τοῖς ἀναγραφεῦσι, καὶ πᾶσι τοῖς ἐπὶ δικαςικοῖς κεφαλαίοις καθυπεργῦσι, τὰς μισθὰς παρέχεσθαι.

Σακελίζειν & Σακλίζειν, *Per sacculum exprimere, Colare*, ἠθεῖν, σακκίζειν. Glossæ MS. διηθεῖται, ἀφυλίζεται, σακελλίζεται. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Διειδὴς ἐςὶ καθαρὸς, Διθῶ, τὸ σακελίζω.

Joannes Jatrosophista MS. cap. 13. ζεμάτιζε πύτιρα καὶ βλισκένιν, καὶ σάκλιζε αὐτὰ, βρέξον σπογγάριν, &c. Ita cap. 20. & alibi Myrepsus MS. sect. 1. cap. 23. εἶτα σακέλιζε τῦτο. Infrà: εἶτα λάβε τὸ ὕδωρ τὸ πρῶτον σακελισθὲν, &c. Euchologium pag. 639. ἐμβάλλεται ὁ οἶνος, καὶ σακκελίζεται, &c. Vide Geoponica lib. 7. cap. ult.

Σακελιςήριον, *Colum.* Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. ἐκεῖν τρύγοιπος τὸ σακελιςήριον. Herodiani Epimerismi MSS. ἠθμὸς, τὸ σακελιςήριον. Moschopulus: διηθῶ, τὸ σακελίζω. Alibi: τρύγοιπος, τὸ κοινῶς σακελιςήριον. Portius: σακκελιςήρι, *Colum, Colum vinarium*, διυλιςήριον. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 738. ἠθηὶ δὲ τὸ σακελιςήριον, διὰ τῶ η, καὶ γὰρ ἀπὸ τῶ διηθῶ, τὸ σακελίζω. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 421.

Ἠθμὸς, σακελιςήριον, τρύγοιπος, ἱλυςήρ τε,
Ὄργανον ἐν καθέςηκε καθαίρων ῥύπες οἴνων.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Sacellarius*, Dignitas Palatina, de qua egimus in Gloss. med. Lat. qui Sacelli seu Fisci Imperatorij curam habebat: ὁ ἐπὶ τῆς Βασιλικῆς σακέλης, apud Symeonem Logoth. in Basilio Maced. num. 10. ταμίας καὶ φύλαξ τῶν χρημάτων, Sholiastes S. Gregorij Nazianz. Orat. 1. in Julian. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: ἐσύρη καὶ Λέων ὁ Σύρος ὁ ἀπὸ Σακελλαρίων. Theophanes an. 24. Heraclij: προχειρίζεται ἕτερον ςρατηγὸν ὀνόματι Βαάνην, καὶ Θεόδωρον Σακελλάριον. Idem Baanes Βασιλικὸς Σακελλάριος dicitur an. 23. Idem an. 9. Rhinotmeti: καὶ ἐπέςησαν Ἐπέκτην Στέφανον τὸν Πέρσην, Σακελλάριον αὐτῶ καὶ Πρωτοβεςιάριον. Et an. 1. Constantini filij Irenes: ἐπιςήκασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην Σακελλάριον εὐνῦχον, ὄντα καὶ οἰκειακὸν αὐτῆς. Vide eundem an. 2. 9. ejusdem Constantini, & an. 1. Nicephori General. Apud Leonem Grammaticum pag. 497. occurrit Ἀναςάσιος Σακελλάριος καὶ ἄρχων Χρυσοχόε. Anonymus in Constantino Porphyr. num. 12. Σακελλάριον προχειρίζεται, ἔπειτα Δρυγγάριον πλωΐμε. Interdum Magnus Sacellarius appellatur. Gregorius in Vita S. Basilij Junior. num. 26. Ἰωάννης ὧν ἐκεῖνος, ὁ τῷ τιμιωτάτῳ Πατρικίῳ Σταυρακίῳ καὶ μεγάλῳ Σακελλαρίῳ ὑπηρετῶν. Idem, de quo Vita S. Maximi Confess. an. 18. καὶ τέως μὲν τῷ Σακελλαρίῳ, πρώτῳ τὴν ἀξίαν τυγχάνοντι, τὴν κατ' αὐτῶ ἐπιτρέπεσι δίκην. Habebant etiam Magnates suos Sacellarios. Acta ejusdem S. Maximi καὶ παραφέρεσιν Ἰωάννην τῶν γενόμενον Σακελλάριον Πέτρε τῶ γενομένε ςρατηγῦ Νεμιδίας. Excerpta Vitæ S. Gregorij M. δώδεκά τινας τῶν πενήτων, ὡς ἔθος πράττειν τοῖς Πατριάρχαις, συνεςιαθῆναι κελεύει, καὶ συγκαλέσασθαι τέτες τῶν οἰκεῖον σακελάριον ἐπιτρέπει. Vide præterea tom. 2. Operum ejusdem Maximi pag. 354. Menæa 23. Septembr. Photium Epist. 48. 49. 73. 86.

Σακελλάριος Μέγας, *Magnus Sacellarius*, Dignitas Ecclesiastica, secunda inter Exocatacœlos, cujus munus ita describitur à Codino cap. 1. num. 3. ὁ Μέγας Σακελλάριος, κρατεῖ τὰ ἀνδρῶα καὶ γυναικεῖα μοναςήρια, ἔχων ὑπεργὸν εἰς τῦτο τὸν Ἄρχοντα τῶν Μοναςηρίων. Catalog. Reg. ἐνεχόμενος εἰς τὰ ἀνδρῶα καὶ γυναικεῖα μοναςήρια. Catalogus Allatianus: ὁ Μέγας Σακελλάριος ἐπισκοπεύων καὶ ἐρευνῶν τὰ ἀνδρικία μοναςήρια, ἐκ πάντων τῶν συνερχομένων δικαιωμάτων· ἐπαίρει δὲ λογαριασμὸν, εἰσόδες καὶ ἐξόδες· βίες τε καὶ πολιτείας τῶν μοναχῶν ἐρευνῶν, καὶ δὶς τῶ ἐνιαυτῶ ἀναφέρει αὐτὰ τῷ Ἀρχιερεῖ· ἐςὶ δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις εἰς τὰ δεξιὰ τῶ Οἰκονόμε. Codex Augustanus apud Pontanum ad Cantacuz. Σακελλάριος, ὁ παιδεύων τὰς ἀτακτῦντας τῶν μοναχῶν καὶ ἱερέων, καὶ ἐπιςατῶν μοναςηρίοις τοῖς ἀνδρώοις καὶ γυναικείοις. Balsamon de Chartoph. ait Magnum Sacellarium τῶν κατὰ πόλιν καὶ τῶν περατικῶν μοναςηρίων μέριμναν habuisse. Simeon Thessal. de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Offic. M. Eccl. ὁ δὲ τῶν ἱερῶν μονῶν ἐπιμελεῖται, καὶ ἐν αὐτῶ, καὶ τὰ τέτων, ὡς δυνατὸν, ἐξετάζει. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 3. εἶτα ἐκ τῶν ἀρχόντων Σταυροφό

Σταυροφόρων ἀπεδοκίμασε τ̃ Μέγαν Σακελλάριον, ὡς γέροντα καὶ δυσειδῆ καὶ κακόφωνον, καὶ ἀνάρμοσον, εἰς τὸ εὐαγγελίσασθαι, καὶ ὅτι ἀρκοῦσα φροντὶς αὐτῷ ἡ τ̃ ἱερῶν σκευῶν, ὅτι καλῶς ἔχειν αὐτά. Vide eundem sect.2. cap.16. Sguropulo consentit Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap.43. Σακελλάριον, τουτ' ἔστι φύλακα τ̃ ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ ἑτέρων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. De Magni Sacellarij Officio hodierno, sic Leo Allatius de utriusque Eccles. Consens. lib.3. cap.8.§.6. *Magnus Sacellarius à parte sinistra Sacræ mensæ stat, judiciis operam navat, & promovendum ad Sacerdotium defert.* Hinc discimus cur ἐπάνω τ̃ χειροτονιῶν dicatur in Chronico Alexandrino an.4. Phocæ: γέγονε Πατριάρχης ἐν ΚΠ. Θωμᾶς ἀπὸ διακόνων τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ Σακελλάριος τ̃ Πατριάρχου, καὶ ἐπάνω τ̃ χειροτονιῶν. Unde etiam patet nudè primitus Σακελλάριον dictum, & Μεγάλου Epitheton esse nuperum, cùm sub annum 1200. nec dum vigeret. Theophanes an.4. Phocæ. Θωμᾶς χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ (Π. ΚΠ.) Διάκονος καὶ Σακελλάριος ὢν τ̃ ἐκκλησίας. Nicetas in Isaacio lib.2. num.4. προβαλλόμενος ἀντ' αὐτοῦ Πατριάρχην τ̃ Μουζάλων Νικήταν τ̃ μεγίστης ἐκκλησίας ὄντα Σακελλάριον. In Jure Græco-Rom. pag.309. & 408. fit mentio Magni Sacellarij Dyrrhachij.

Σακέλη, Σακέλλη, idem quod Σακέλλιον· Ὁ Ἐπὶ τ̃ βασιλικῆς Σακέλης, *Sacellarius*, *Custos Regij thesauri*, apud Symeonem Logothetam loco suprà laudato.

Interdum carcer Patriarchicus ita appellatur. Balsamon de Chartophylace: ἀκουσάτωσαν, ὡς ταυτόν ἐστιν εἰπεῖν Οἰκονόμον, φύλακα, σακελλάριον, καὶ τ̃ σακελλίου. Παρὰ γὰρ τοῖς Ῥωμαίοις, σάκελλον, παρὰ τὸ διοικεῖν καὶ φυλάττειν ἐστί· καὶ ἡ τοὺς κακούργους δὲ φυλάττουσα Πατριαρχικὴ σακέλλη ἐντεῦθεν καὶ ἐκ ἄλλοθεν μετωνόμασαι, ὥσπερ δὴ καὶ τὸ σακέλιον. Ex Balsamone hausisse videtur Auctor Catalogi Reg. Σάκελ, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ διοικεῖν ἐστί· ἀπὸ τούτου μετωνόμασαι Σακέλλη ἡ τοὺς κακούργους φυλάττουσα, καὶ τὸ σακέλιον. De quo quidem carcere intelligendi Scylitzes, Leo Grammaticus, & Anonymus Combefisianus in Leone Philos. γέγονε καὶ ἐμπρησμὸς εἰς τὰ τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας κηρουλάεια, καὶ ἐν τῶν τ̃ τοποθεσίων καὶ χαρτοθεσίων τ̃ Πατριαρχικῆς Σακέλλης. Symeon Logotheta in eodem Leone num.26. ἐκάησαν τὰ χαρτοθέσια πάντα, καὶ ἡ Σακέλλη. Joannes Tzetzes Chil. 13. v.434.

Τὸ ἐμβληθῆναι, ὃν φημὶ, εἱρκτῇ τῇ τ̃ Σακέλλης.

Ὁ Σακελίου, vel Σακελλίου, *Præfectus Sacello*, Dignitas in Magna Ecclesia, quinta inter Exocatacœlos, ac post Chartophylacem: cujus munus variè describitur. Balsamon de Chartophylace pag. 457. πρὸς δὲ καὶ τ̃ ἐμφυλεύσεων τὴν διοίκησιν Ὁ Σακελλίου. Infrà: Λέγεται γοῦν Σακελλάριος ὁ τ̃ μοναστηρίων διοικητής, καὶ Ὁ Σακελλίου ὑποκοριστικῶς τοῦ ἐκκλησιῶν φροντιστής· ἵνα δὲ ἡ τ̃ προκαθημένων πεντὰς μὴ ταυτονομίζηται, ὡρίσθη διαφόρων ὀφφικίων ὀνόμασιν αὐτὴν μεγεθυνθῆναι. Simeon Thessalon. de Sacris Ordinat.cap.13. ubi de Officiis M. Ecclesiæ: ὁ μετὰ τοῦτον δὲ (Chartophylacem) τὰ τ̃ εὐαγῶν οἴκων τ̃ κατὰ τὴν πόλιν διερευνᾷ, καὶ τ̃ ἐν αὐτοῖς ἐπιμελεῖται εὐταξίας, καὶ μᾶλλον ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τε καὶ τῷ βήματι, μήποτέ τι παρὰ τὸ δέον εἴη γινόμενον, ἢ τὰ ἱερὰ ἐκμέληται. Codinus cap.2. num.6. ὁ Σακελίου κρατεῖ τὰς καθολικὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸ σακέλιν. Catalog. Reg. ὁ Σακελλίου κρατεῖ τὴν σακέλλην. Alter habet: ὁ Σακελλίου, τ̃ ἐνοχὴν ἔχων τ̃ καθολικῶν ἐκκλησιῶν. Alius addit καὶ τ̃ ἐμφυλεύσεων τὴν διοίκησιν. Alia ejusce dignitatis munia recenset Catalogus Allatianus: ὁ Σακελλίου, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἱστάμενος καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, εἰς ὑπηρεσίαν τ̃ Ἀρχιερέως· ἔχων δὲ καὶ ἐπισκοπεύειν τ̃ γυναικείων μοναστηρίων, ἐρευνᾷ καὶ ἀναθεωρεῖ αὐτὰ κατὰ τὴν τ̃ ἁγίων κανόνων ἀκρίβειαν, κρατεῖ δὲ καὶ φυλακὴν τ̃ ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἐν φυλακῇ ἀποστελλομένους παρὰ τ̃ Ἀρχιερέως, κρατεῖ αὐτούς. Istius dignitatis meminit Leo Grammaticus in Basilio pag.471. τ̃ δὲ ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ Παῦλον τ̃ Σακελλίου, &c. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num.1. καὶ τ̃ Πρωτοσπαθάριον Σισίννιον τ̃ ἀπὸ Σακελλίου — ἐχειροτόνησεν. Michaël Cabasilas Archidiaconus, ὁ Σακελλίου τ̃ ἁγιωτάτης τ̃ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Subscribit in Pseudosynodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno. Ejusdem meminit idem Cantacuzenus lib.3. Histor. cap.73. & 99. Joannes Coreses in Epist. ad Zygomalam: ἱερεὺς Παυλολέων ὁ Δραμοκαίτης, ὁ καὶ τ̃ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας Σακελλίου. Hunc denique nudè interdum Σακελλάριον appellatum observat Joannes Episcopus Citri, ubi de dignitatibus Ecclesiasticis & Exocatacœlis: ἀπὸ μὲν παλαιᾶς παραδόσεως πρῶτός ἐστιν ὁ μέγας Οἰκονόμος· δεύτερος ὁ ἐπὶ μεγάλης Σακέλλης ἤγουν ὁ μέγας Σακελλάριος· πέμπτος ὁ Ἐπὶ μικρᾶς Σακέλλης, ἤγουν ὁ Σακελλάριος. Ita is nudè *Sacellarius* appellabatur respectu *Magni Sacellarij*. In Catalogo Patr. Constantinopol. Constantinus Chliarenus dicitur Διάκονος ὁ Σακελλίου, & Michael Ἐπὶ τ̃ Σακέλλης.

ΣΑΚΕΡΔΩ, *Felis*, *Ælurus*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. σακέρδως, κύριον. καὶ σακερδῶ, ὁ αἴλουρος.

ΣΑΚΕΡΔΩΣ, *Sacerdos*. Lexicon MS. Reg. Cod.2062. σακέρδως, ἱερεὺς, Ῥωμαϊστὶ, ὁ τὰ σάκρα ἔρδων· σάκρον δέ ἐστι τὸ δημόσια ἀφιερωθέν. Eadem penè Auctor Etymologici, & Phavorinus. Græculorum ineptias hìc non moror. Aliud, Cod.930. σακέρδως, ὁ ἱερεύς. Glossæ Basilic. Σακερδότες, οἱ τ̃ νόμου θεραπευταί. Apud S.Maximum tom.2. p.259. mentio fit τ̃ μονῆς τ̃ Σακερδῶτος.

ΣΑΚΙΟΝ, *Sacculus*. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. num.15. μιλιαρίσια σακία θ'.

ΣΑΚΙΤΖΑ, *Depopulatio*, Ital. *Sacco*. Apomasar in Mysteriis: δηλοῖ σακιτζὰν, καὶ ἔχθραν, καὶ θραῦμα κακόν. Vide Τζακίζειν.

ΣΑΚΚΟΜΑΧΗ, Σακκομάχιον. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm.45. Extr. Λέγει μοι πάλιν ὁ ἀναχωρητής, Οὕτως ἐκ ἀναπαύομαι, εἰ μὴ δῷς τὴν τιμήν. Καὶ λέγω αὐτῷ, Καὶ ἔχεις ἵνα δῷς τὴν τιμήν; Καὶ λέγει μοι, Οὔ, ἀλλὰ δός μοι σακκομάχιν, ἵνα φορέσω, ἦν γὰρ γυμνός. Ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιν, καὶ ἓν κατζωτὸν, καὶ ἀπῆλθε. Joannes Moschus in Limon. cap.73. ἐκαθέζετο εἰς τὸ μοναστήριον αὐτ̃, — μόνος φορῶν σακκομάχιν, καὶ πλέκων μαλάκια, σιωπῶν, καὶ μηδὲν ὅλως λαλῶν πρός τινα. Ubi Interpres *Cilicium* vertit. Occurrit rursum apud eundem cap. 134. & ejusdem Scriptoris supplemento n.52.96.t.2. Monumentor. Eccl. Gr. ubi Eruditus Interpres *Cilicium* pariter vertit.

ΣΑΚΚΟΠΑΘΝΙΟΝ, Σακοφάτνιον, *Pera*, *Mantica*. Lexicon MS. ex Cod.Reg. 2062. Ἀσκοπήρα, τὸ μαρσίπιον, ἤτοι τὸ σακοφάτνιον. Suidas & Glossæ Græcobarb. Ἀσκοπήρα, μαρσίπιον, σακκοπάθνιον. Auctor Etymologici ex his emendandus: Πήρα, τὸ σακκοπάτιον, ἤτοι σακκίον μικρόν. Legendum enim σακκοπάθνιον. Glossæ aliæ MSS. Colberteæ: Μάρσιππος, θυλάκιον, ἤγουν σακκοπάθνιον. Ita exertè scribitur.

ΣΑΚΚΟΡΑΦΗ, Σακκοράφιον, *Subula*. Lexicon MS. Cyrilli: ἠπήτριον, σουβλίον, σακκοράφιον. Auctor Etymologici: Ἄκεστρα, ἡ βελόνη ἡ μείζων, ἣν νῦν σακκοράφιον καλοῦσιν. Glossæ Græcobarb. σουβλίον, σουγλὴν, σακκοράφιν. Cosmas Hieromonachus MS. in Chrysopœa: ὅπως ἵνα ποιήσεις τρῖπαν ὅσον σακοράφης.

ΣΑΚΚΟΣ, *Saccus*. Vox Græcis veteribus etiam nota, licet ut ait Eustathius Il. π. & ν. per unicum κ. scriberent Athenienses. Chronicon Alexandrin. an.3. Cari: καὶ εὐθέως αὐτὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἐκδείραντες

αὐτὸν, ἐποιήσατο δέρμα αὐτοῦ σάκκον, &c. Joan. Chrysost. Homil. 12. in Epist. ad Ephes. de pueris: σάκκον δὲ ἄνδρα ἐνδεδυμένον φοβοῦνται. Theophanes an. 7. Phocæ: ἄλλους δὲ ἀπεκεφάλισεν, καὶ ἑτέρους ἐν σάκκοις βαλὼν, ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπέπνιξεν. Idem in Rhinotmeto pag. 313. πολλοὺς δὲ καὶ ἐν σάκκοις ἐμβάλλων ἐν τῇ θαλάσσῃ πικροθανάτους ἐποίει. Et an. 27. Copronymi: ἄλλους δὲ ἐν σάκκοις δεσμῶν, &c.

Ἐνσακκεύειν, *In saccum seu Crumenam immittere*. Nicetas in Alexio Comn. lib. 2. num. 1. λείαν ἐκεῖθεν ἤλασε, καὶ συνέλεξε πλοῦτον οὐ σταθμητόν. Ubi Cod. Barbarogr. ἐνσάκκευσε.

Σάκκος vulgò pro *Cilicio* usurpatur apud Scriptores Christianos. Ejus porrò duplex fuit usus: nam aut eo induebantur qui strictioris vitæ rationem, ut Monachi, & Eremitæ, amplectebantur; aut in eo & sedebant, & orabant, & somnum captabant. Ac de priori quidem notione, Basilius in Epist. ad Monachum lapsum: σάκκῳ δὲ τραχεῖ τὸ σῶμά σου διανύττων. Gregorius Nyssenus de Resurrect. ὅτε ὁ ἥλιος ἐπένθει, καὶ τὸ σκότος ὡς ἐνεδύετο πενθῶν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπώλωσιν. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in Æde Sacra S. Georgij Mart. num. 47. καὶ ἐξεδόθη τὰ τῆς βασιλείας χρύσεα ἱμάτια, καὶ ἐνεδύθη τινὰ πενιχρὸν σάκκον τριχινόν. Passio SS. Philemonis & Soc. n. 10. ἄραντες οὖν αὐτὸ (τὸ σῶμα) καὶ βαστάσαντες σὺν τῷ σάκκῳ, &c. Adde num. 12. Vita S. Nili Junior. pag. 32. ἦν δὲ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν αἰγῶν σάκκος. Theophanes an. 9. Justini Thracis: ὁ δὲ εὐσεβέστατος Βασιλεὺς —— ἤλγησε τὴν ψυχὴν, ὥστε ἐπῆρεν τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἐπένθησεν ἐν σάκκῳ ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. Anna Comnena in Alexiade: ἀντὶ τῆς βασιλικῆς ἀλουργίδος, σάκκον περιβέβληντο.

Σακκοφορεῖν, *Cilicio indui*. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 34. & Geronticon apud Niconem MS. lib. 2. fol. 164. παρθένον οἶδα ἐγὼ πάλιν ἐν Ἱεροσολύμοις σακκοφοροῦσαν ἐπὶ ἑξαετίαν, καὶ κέλλῃ ἐγκεκλεισμένην.

Σακκοφόροι, Hæretici, de quibus S. Basilius in Epist. 1. ad Amphiloch. Can. 47. Timotheus Presbyter, &c.

Σάκκος, notione alterâ, quomodo *Sacco & cineri incubare* dixit Tertullianus lib. de Pœnitentia cap. 9. & S. Hieronymus in Epist. ad Paulam de Obitu Blæsillæ, *in cilicio & cinere sedere*. Eusebius lib. 2. Hist. Eccl. cap. 10. ἡ πληθὺς δ' αὐθίκα σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶν σάκκον καθεσθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ, τὸν Θεὸν ἱκέτευον ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. Nilus lib. 3. Epist. 243. οἷον δὲ νηστείας, καὶ ἀγρυπνίας, χαμευνίας τε, καὶ σάκκου καὶ σποδοῦ ὑποστρώσεως, &c. Vita S. Eupraxiæ num. 14. συλλέξασα λίθους, ὑπέθηκεν ὑπὸ τὴν κοίτην αὐτῆς ὑποκάτω τοῦ σάκκου. Num. 18. κειμένη οὖν εἰς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῆς. Vide num. 40. Theodoritus lib. 1. Hist. Eccl. cap. 24. εὐνὴ δὲ ἦν αὐτῇ καὶ στρωμνὴ μαλακὴ, καὶ σάκκος ἐπὶ τοῦ δαπέδου καθηπλωμένος.

Σάκκος, Patriarcharum & Metropolitarum vestis manicis carens, corpori astricta, ut saccus, nullis striis aut undis lasciviens: quæ tanti apud Græcos æstimatur, ut singulis annis ter tantùm à majoribus Episcopis deferri licitum sit, & ideò purpureum esse non possit. Demetrius Chomatenus Bulgariæ Archiep. in Resp. τὸ δὲ ἔθος τῆς ἐκκλησίας —— σάκκον πορφυροῦν οὐδ' ὅλως ἐπιγινώσκει, ἐπεὶ ὁ σάκκος ἐν τρισὶ μόναις τοῦ ἔτους λαμπραῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς τὴν ἑαυτοῦ χρῆσιν παρέχει· ἤγουν ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Πάσχα κυριακῇ, ἐν τῇ πεντηκοστῇ, καὶ ἐν τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ. Symeon Thessalonic. de Sacris Ordinat. cap. 10. de Patriarcha: καὶ τὰ ἀρχιερατικὰ μετὰ τοῦ σάκκου ἐνδύεται. Idem de Templo pag. 220. de Sacci significatione, ἐξαιρέτως δὲ ὃν ἐνεδύσατο ἐμπαιζόμενος ὁ Σωτὴρ, ἐξεικονίζει σάκκον· διὸ καὶ σάκκου τύπον ἔχει, οὐδὲ γὰρ ἔχει τοῦτο ἃ καλοῦσι μανίκια· ἀριδηλότερον δὲ τοῦτο παρίστησι, καὶ ὃ ἐνδύονται οἱ ἔκκριτοι τῶν Ἀρχιερέων, Σάκκος καὶ τοῦτο καλούμενον. Balsamon de Privileg. Patr. pag. 446. ἐπεὶ καὶ ῥάβδος, καὶ σάκκος, καὶ πολυσταύριον, καὶ διὰ γαμμάτων στιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν καὶ μόνην δοξάζουσιν ἀγιότητα, &c. Id rursum repetit pag. 450. καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι, τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους, καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριγωνίων στιχάρια, &c. Denique pag. 447. τοὺς σάκκους, τὴν χλαῖναν τῆς ὕβρεως Christi significare ait. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: εὐλογοῦντος δὲ τοῦ Πατριάρχου τὸ φαινόλιον, ἢ τὸν σάκον, λέγουσιν, &c. Ducas Hist. cap. 42. καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῶν βαρβάρων ἕνα φοροῦντα σάκκον ἀρχιερατικὸν, καὶ ἕτερον ζωννύμενον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν. Malaxus in Hist. Patr. pag. 147. ἐχειροτόνησαν αὐτὸν Μητροπολίτην Μονεμβασίας, καὶ ἔνδυσαν αὐτὸν μετὰ τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, τῶν ἀρχιερατικῶν, τοῦτε πολυτίμου σάκκου, καὶ ὠμοφορίου, καὶ τῶν ἐπιλοίπων. Vide Phranzem lib. 3. cap. 23. Extr. Scribit idem Malaxus in Chron. MS. Alexium Comnenum Imp. Episcopum Lacedæmonis erexisse in Metropolitanum: deinde ait: ἐπὶ τῆς Πατριαρχίας Εὐσταθίου ἐδόθη δὲ ἡ σάκκος αὐτῷ ἐν τῇ ἱερουργίᾳ. Vide Tabellam VIII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Σάκκος, Vestis, Imperatoribus, ut Patriarchæ, peculiaris, talaris perinde & corpori astricta, & absque manicis, uti exhibetur in imaginibus Michaelis & Manuelis Palæologorum, in Familiis Byzantinis, ubi nigra effingitur in Codice operum S. Dionysij, qui asservatur in Monasterio Sandionysiano: Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 35. ὅτε γοῦν ὁ βασιλεὺς τὸ στέμμα φορεῖ, ἕτερόν τι ἔνδυμα οὐ φορεῖ, εἰ μὴ τὸν σάκκον καὶ τὸ διάδημα. Ubi quod διάδημα vocat, est zona latior, quâ renes cingebant, ut est in iisdem imaginibus. Nigrum etiam fuisse saccum docet idem Codinus num. 37. ex Cod. Reg. ubi ait διὰ τοῦ σάκκου μέλανος ὄντος, τὸ τῆς Βασιλείας κρύφιον innui. Adde cap. 10. num. 3. cap. 17. num. 14. 34. Vide Tabellam IV. ex his quæ initio hujusce operis delineantur, & Gloss. med. Lat. in *Saccus*.

Σάκκον Feminis etiam tribuere videtur Historia Politica pag. 20. ubi de Demetrio Palæologo Desposta: ὡς ἐν ὀλίγῳ δὲ ἐτελεύτησε, καὶ ἡ Δέσποινα τῆς δὲ θυγατρὸς αὐτοῦ τοὺς κόσμους ἔδωκαν ἐν τῷ Πατριαρχείῳ· ἐξ ὧν ἔτι καὶ ὁ σάκκος ὁ ἀρχαῖος, ἕως τοῦ νῦν.

ΣΑΚΗ, *Saccus*, Σάκκος, in Corona pretiosa. Alexius Rharturus Doctr. 3. ὁ ἥλιος θέλει γένει φησὶν ὡσεὶ σακὴ τρίχινος μαβρὸς, καὶ ἡ σελήνη ὡσὰν αἷμα.

Σάκκη. Joannes Moschus in Limon. cap. 9. ἔλυσεν τὸ ἴδιον σάκκην, καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἐκένωσεν ὅσα εἶχε. Leontius Episcopus Neapoleos in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰς σάκκην ὡς πεντήκοντα λίτρας. Eustathius Il. η. οἱ παλαιοὶ καὶ τὸν σάκκον φασι, καὶ δι' ἑνὸς γράφεσθαι κ. & Ill. ν. ait ab Atticis cum unico κ. scribi.

Σακὶν, Σακκίον, eâdem notione. Eunapius in Ædesio: σακκία τε ἁδρὰ καὶ ὑπόμεστα βιβλιδίων. Proverbia Græcobarb. MSS. προφωνοῦμαί σοι, ὦ πτωχὲ, τὸ σακίν σου πώλησον, καὶ τὴν ἑορτὴν σου διαβίβασον. Rursum: ὅταν ὁ Θεὸς τὸ γένημα, τὸ σακὶν ὁ διάβολος. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 3. καὶ πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντίκεινται τύλαι καὶ σακκία γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον. Continuator Theophanis lib. 4. num. 21. ἐκ τοσούτου πλούτου μηδὲν ἕτερον εὑρηκὼς, ἢ χρυσίου κεντηνάρια τρία, μιλιαρίσια δὲ σακκία ἐννέα. Adde Symeonem Logoth. in Michaele Theophili F. n. 15. & Scylitzem p. 545.

ΣΑΚΟΥΛΟΝ, Σακούλιον, Σακκούλιον, *Sacculus*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Πήρα, τὸ σάκουλον. Alibi: μαρσίπιον, τὸ σακούλιον. Rursum: Φασκώλιον, ἱμάτιον, καὶ σακούλιον. Moschopulus: πήρα τὸ σακκούλιον.

κύλιον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πῆθι ἢ λέγεται το πῶ, πῆρα καὶ τὸ σακῦλιν.

Orneosophium cap. 49. pag. 216. ἀψίνθιν ἄγριον μετ' ἀξεγγίϰ χοιρεῖϰ τρίψας, καὶ ποιήσας σάκκυλον δέρματος ἀπαλϰ, τὰ ἐπιγεγραμμένα μαλάγματα ἀναγεμήσεις. Adde pag. 252. Joannes Diacon. ad Scutum Hesiodi: περιεῖχε ἢ τὴν κεφαλὴν σακκύλιον ἀργυροῦν. Infrà: ἐκρέματο ἢ ἀπὸ τῆ σακκυλίϰ κροσωτοὶ χρυσοῖ. Threnus de Capta à Turcis Constantinopol. MS.

Πέτυλω σϰ καὶ σακέλλω σϰ εἰς ὅλες τῆ δυλείας σου.

Σακκυλάκης, *Sacculus*, in Epistola Joannis Maximi ad Theodosium Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. pag. 217.

Χαρτοσάκυλον, *Sacculus Chartarum*. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Καὶ βλέπω χαρτζοσάκυλα γεμάτα τὰ χαρτία.

Χεροσάκυλον, *Sacculus manualis*. Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

Ἀνοίγω τὴν ἄρκλαν μϰ νὰ βρω ψωμὴν κομάτιν,
Καὶ βρίσκω χεροσάκυλον ἄλλο μικροτερίτζιν.

ΣΑ'ΚΡΕ, *Accipitris venatici species*, Gallis *Sacre*, ex Gr. ἱέραξ, uti vult Petr. Bellon. lib. 2. de Avibus cap. 14. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 242. ἐὰν γένετε τὸ κάνις μπαρόνιος, οὐ καβαλλάρις, οὐ βεργέσις ὅπιος καὶ ἂν ἕτερος ἔχει τὸ γεράκιν τϰ, οὐ τὸ φαρκόνιν τϰ, οὐ τὸ σάκρε τϰ, οὐ τὸ ξιπίτερίν τϰ, οὐ κανένα ἕτερον ὄρνιον, &c. Ubi Editio Veneta cap. 217. *Lassa il suo astor, falcon, sparavier, o altro uccello*, &c.

ΣΑ'ΚΡΟΝ, *Sacrum*. Glossæ MSS. ex Codd. Reg. 1708. & 2062. σάκρον, καὶ σάκρα, παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱερὰ πράγματα· ἢ σάκρον ἐστὶ πρᾶγμα τὸ δημόσιον ἀφιερωθέν. Glossæ Basilic. σάκρα, τὰ ἱερά. Σάκρον, ἱερόν. τὸ δημόσιον ἀφιερωθὲν ἐν πόλει, ἢ ἐν ἀγρῷ· σακρῶν, ἱερῶν ἐκκλησιῶν. Qua notione postremâ, σάκρα videtur accipi debere in Concilio Calchedonensi Act. 1. εἰς τὴν σάκραν ἐτέθην μετ' ἐγώ, οὐκ ᾔδειν ἢ πῶς ἐτέθην. Quo loco Interpres, *Secretarium vertit*: meliùs fortè si *Ecclesiam*.

Σάκρα, *Sacra*, *Epistola Imperatoris*. Glossæ Basilic. Σάκρα, οἱ λόγοι τῆ δημοσίϰ, καὶ αἱ γραφαί. Lexicon MS. Cyrilli: Σάκρα, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ παραχωρητικὸν πρόσταγμα, κυρίως, τὰ ἱερά. Θεῖον γράμμα, in Concilio Ephesino part. 1. cap. 35. & in Calchedonensi pag. 51. 61. &c. Θεῖαι συλλαβαὶ ibid. Nilus Monachus lib. 1. Epist. 44. ἐκ παπύρϰ καὶ πόλλης χάρτης κατασκευασθεὶς, χάρτης ψιλὸς καλεῖται· ἐπὰν ἢ ὑπογραφὴν δέξεται Βασιλέως, δῆλον ὡς Σάκρα ὀνομάζεται. Menander Protector in Legat. ἐξήρχθη ἢ, ὥς τε τὰς λεγομένας τῆ Λατίνων διαλέκτῳ Σάκρας, ἐξ ἀμφοῖν τοῖν Βασιλέοιν αὐτῷ ἐπικομισθῆναι. Theodorus Episcopus Homil. in Nativitatem Christi: ταύτην τὴν Σάκραν λεγομένην τῇ Ἰταλῶν φωνῇ, ὑποδεχέσθω ἄπιστός τε καὶ τῆ πόλεως ἐχθρός. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosij: Θεοδόσιος Βασιλεὺς ἔδοκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τὰς λεγομένϰς Ἀρειανὰς Ἐξωκιονίτας. Id est, *mittens ubique Sacras*, seu *Epistolas*. Idem Chron. an. 9. Justini: πέμψας θείας σάκρας εἰς τὸ τιμωρηθῆναι τὰς ἀταξίας ἢ φόνϰς ποιῦντας. Theophanes an. 24. Theodosij Jun. παρεσκεύασε τὸν Βασιλέα γράψαι σάκραν πρὸς Κύριλλον πλήρη στιγμάτων, &c. Ita an. 7. Zenonis, an. 6. Justini Jun. an. 2. Leonis Isauri, Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 435. Symeon Logoth. in Leone Armenio num. 12. Concilium Ephesinum part. 1. cap. 31. Pseudosynodus Ephesina initio, Concil. Calchedonense part. 1. cap. 36. Constantinopolitan. VI. pag. 609. Concil. VII. Act. 1. Nicænum II. pag. 49. 160. Edit. Labbeanæ: Apophthegmata Patrum in Ammonatha, Menolog. 2. Augusti, & alij quos laudamus in Gloss. med. Lat. in V. *Sacra*.

Σακράριον, *Sacrarium*. Scholiastes Basilic. ad lib. 46. pag. 169. Σάκρον μέν ἐστιν ὁ τόπος ὁ ἰδικῶς Θεῷ ἀφιερωθείς· Σακράριον ἢ ἐστιν ὁ τόπος ἐν ᾧ τὰ ἱερὰ τίθενται σκεύη.

ΣΑΚΤΑΝΙ'ΖΕΙΝ, pro Σαθανίζειν, *Sathanæ tradere*. Threnus MS. de Capta à Turcis Constantinopoli, de Mahumete II.

Ἐγέννηκεν Ἀντίχριστος, τὸν κόσμον σακτανίζει.

Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Sapientis: καὶ τὸ κόνες πλεονάζει, καὶ τὸν κόσμον σακτανίζϰν. Infrà: αὐτὴ ἡ ἀνθρωποφάγα, καὶ τὸν κόσμον σακτανίζϰν.

ΣΑ'ΚΤΟΣ, *Sanctus*, ἅγιος, in Glossis Basilic. Σάκτον, in Glossis Juris MSS. Στηρέσιον, βασιλικὴ ἀννῶνα, ἢ δωρεά.

ΣΑΚΤΟΥ'ΡΑ, *Navigij species*, fortè *sagitta*. Constantinus Porph. in Basilio num. 43. Ed. Allat. 60. Combef. εἴκοσι καὶ εἴκοσι κομβάρια κατὰ Κρήτην ἐξέπλευσε προσλαβὼν καὶ αὐτοῖς ἀναλόγως καὶ πλῆθος μυοπαρώνων, καὶ πεντηκοντόρων, ἃς σακτούρας καὶ γαλέας ὀνομάζειν εἰώθασι πάμπολλοι. Ubi Continuator Theophanis lib. 4. num. 34. habet Σαΐτρας.

ΣΑ'ΚΧΑΡΙ, *Sacchar*. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ μέλι τὸ καλάμινον τὸ λεγόμενον σάκχαρι. Syntipas MS. τὸ ὀρίζιον ἐξωνεῖτο χωρὶς τῆ καλϰμένϰ σαχάρεως, μεθ' ὃ ἐσθίειν τϰτο συνήθειαν ἔχομεν.

Σαχαρόθερμον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ὁ μὲν τὸ σαχαρόθερμον, ἄλλος τε τὸ δροσάτον.

Ὀξυσάκχαρι, apud Theophylactum Bulgar. Archiepisc. Epist. 58. ὀξυσάκχαρι χρώματα, καὶ τϰτῳ πεφεισμένως.

ΣΑ'ΛΑ, *Aula*, αὐλή. Ex Italico *Sala*, & Gall. *Sale*. Vide Gloss. med. Latin.

ΣΑΛΑΒΑΤΙ'ΖΕΙΝ, *Mussitare*, ὑπολαλεῖν, Τονθορίζειν. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1522. de Turcis: καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν νὰ σαλαβατίσϰν κατὰ τὸ αὐτῶν ἔθος.

ΣΑΛΑΜΟΥ'ΡΑ, *Salsugo*, Ἁλμυρίς, Ταριχεία, nostris, *Saumure*.

ΣΑΛΑ'ΡΙΟΝ, *Salarium*. Lexicon MS. Cyrilli: σαλάρια, δηνάρια. Glossæ Basilic. Σαλάριον, δαπάνη, δῶρον ἡμερήσιον, ἢ μηνιαῖον, ἢ ἐνιαύσιον· κυρίως ἢ τὸ διδόμενον Ἀξιωματικόν. Vide Modestinum in l. 9. §. 11. D. de Excusat.

ΣΑΛΑ'ΤΑ, *Acetarium*, *Satura herbaria*, τὸ ὀξύβαφον. Ex Ital. *Salada*. Agapius in Geoponico cap. 186. καὶ ἔτος ἔχεις ὅλον τὸν χρόνον εἰς τὸν οἶκον σϰ σαλάτα καλίτερη, &c. Vide Σαλός.

ΣΑΛΑΦΑΤΙ'ΖΕΙΝ. Hist. MS. Apollonij Tyrij: φέρη ϰν κιβέλειν, πιάνϰν, σαλαφατίζϰν, πηγαίνϰν ἀπέσω καὶ τὰ ἔξω. Vide Καλαφατίζειν.

ΣΑΛΑ'Χ, τὸ τεύτλον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΛΒΟΚΑΝΟ'ΝΕΣ, ita dicti *Agri Relevati salvo Canone*, ex Dispositione Antiochi Præfecti Prætorio *qui certam quantitatem ante se relevatis possessionibus nomine Canonis indixit*, ut est in Nov. 33. Theodosij, & in l. VII. de Collat. Donator. lib. 10. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Ῥελεβάτϰς ἀγρὸς, ἀνακεκουφισμένος, ἀτελὴς ἀγρός. ἰστέον ἢ ὅτι ὁ Ἰλλϰστριος Ἡσύχιος ὁ φιλοσοφήσας τῆ Μιλησίας ἐν τῷ ς'. χρονικῷ διαστήματι τῆ ἑαυτῆ ἱστορίας φησὶ ϰτω. Δημοσίων χωρίων ἀπέδοτο ἴσχυς ἅπαντα Οὐάλης ὁ Βασιλεὺς δεηθεὶς χρήμα-

των ὑπερφυῶς, τῶ βαρβάρων ἕνεκα. ὅσοις ὧν τῷ δυνατὸν ἐνεῖδε τιμήματ🙵 ὀλιγοςῦ, κύριοι τότε κατέςησαν, κατελατῶσαντες τὴν ἀληθῆ αὐτῆς πρόσοδον, χάριτι καὶ προδοσίᾳ τῶ διαχειριζομένων τὰ δημόσια· καὶ οἱ μὲν ὐδενὸς καθάπαξ φόρε ἐπιβληθέντ🙵 αὐτοῖς ὀλίγῳ τινὶ πλέον🙵 τιμήματ🙵 ταῦτα ἐπρίαντο· ὅπερ κτήσεως εἶδ🙵 Ρελέβα λέγουσιν οἱ Ρωμαῖοι· οἱ δὲ τὸ παραυτίκα μεῖον ἐν τῷ τιμήματι ἐλόμενοι, μετὰ τῆ ἴσης αὐτοῖς συντελείας μετέσχον τούτων. καλεῖται δὲ καὶ τοῦτο παρὰ Ρωμαίοις Σαλβοκανόνες, ὁ δὲ Βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἄριςα πρόθηκε τοῖς ὠνησαμένοις ἢ αναδῦναι τὰ χωρία κομιζομένοις ταῦτα τιμήματα· ἢ τὰ χωρία κατέχοντας τὴν ἐκ ὀρθῶς ἀποκρυφθεῖσαν ποσότητα τῆ προσόδε τῷ δημοσίῳ συναγαγεῖν.

ΣΑΛΒΟ-ΚΟΝΤΟΥΚΤΟΣ, *Salvus conductus*, apud Sguropulum in Historia Concilij Florentini sect. 2. cap.35.38. sect.7. cap.3. 11.

ΣΑΛΓΑΜΑΡΙΟΣ, *Salgamarius*. Concilium Calchedon. Act.11. ἐκεῖ σαλγαμαρίες χειροτονοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀνατροπὴ γίνεται. Vide Bellonium lib.3. observ. cap.27. & Gloss.med. Lat.

ΣΑΛΓΕΜΜΑ, *Sal gemma*, *Sal fossitius*. Agapius in Geoponico cap.199. ἔπαρε ἅλας, σίψιν, καὶ ἕτερον ἅλας ςερισλικὸν, ὅπε γίνεται εἰς τὰ βενά, καὶ ἔναι λαμπρὸν ὡς μαργαριτάρι, δι' αὐτὸ τὸ λέγεν οἱ Σπλετζέροι Σαλγέμμα. Vetus Cod. MS. *De inauratione ferri. Alumen rotundum, & sal lucidum quod Gemma vocatur, & calcantum ex aceto acerrimo teruntur in areo mortario*, &c. Matthæus Silvaticus: *Sal costum, sal Metallinus, sal tabarzet*, Idem.— Et *dicitur sal gemma, quia clarum est ut gemma, & est vena terræ, & est calidus & siccus, & habet effectum salis armoniaci, & fit ex eo suppositorium*. Alibi: *Sal gemma, Cappadocius*, idem. Martinus Rulandus in Lexico Chymico: *Sal Gemma, id est sal Adrom, Sendar o Sabachi, sal Metallinus, sal Ungarionus, sal Lucidum, idem.*

Σαλτζέμα, apud Myrepsum sect.1. cap.29. Σαλτζέμα, ἤτοι γαγγρίνε ἅλατ🙵. Cap.477.

ΣΑΛΕΜΑ, Σαλαψία, *Mobilitas*, *Motio*, pro σάλευμα, κίνησις, ἀςασία.

ΣΑΛΙΑ, Dacis, *Cornulaca*, τραγίον, apud Interpolat. Dioscorid.cap.632.

Σαλία, *Stultitia*. Vide in Σάλ🙵.

ΣΑΛΙΑΚΑΣ, *Limax*, Κοχλίας, Σελάτης. Vide Σαλίγγας.

ΣΑΛΙΒΑ, *Teli genus*, idem cum Martiobarbulo. Glossæ Basilic. μαρτζοβάρβελον, ἡ νῦν σαλίβα. Leo in Tactic. cap.7. §.4. ex Rigaltio: nam Græca desunt in Editione Meursij: εἰς τὸ ῥίψαι μήκοθεν ριπτάριον καὶ ματζοβάρβυλον, ὅπερ λέγεται νῦν σαλίβα, ἢ καὶ τζηκούριον. Constantinus in Tactic. p.6. γύμναζε δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ ῥίψαι ἀπὸ μακρόθεν ριπτάριον, καὶ σαλίβαν, ἢ τζηκούριον. Codinus de Offic. cap.4. num.40. φέρει δὲ οὗτ🙵 ἀπὸ τῆ ἀριςερῆ μέρους τῆ ζώνης αὐτῆ σειρομάςην, ὃν κοινῶς καλοῦσι σαλίβαν. Anonymus MS.de Bellis Francor.in Morea:

Σαλίβας ἦχαν Τουρκικὰς, ὁμοίως ἀπελατίκια.

apud Theophanem in Rhinotmeto pag.315. occurrit quidam Theophylactus cognominatus Σαλιβᾶς, id est *Telorum artifex*.

ΣΑΛΙΒΑΡΙ, Σαλιβάριον, Σηλιβάρι, *Frenum*, *Lupatum*, *freni habena*, λωρία, χαλινὸς, quòd salivam equis moveat. Corona Pretiosa: Σαλυβάρι, *Capistrum*, λωρία. Glossæ Græco-Lat. Σαλιβάριον, *Lupa*. Theophanes an.21. Constantini M. & ex eo Georgius Hamartolus in Chron. MS. τῶν δὲ ἥλων τοὺς μὲν εἰς τὴν ἑαυτῆ περικεφαλαίαν ἐχάλκευσε, τοὺς δὲ ἀνέμιξε τῷ σαλιβαρίῳ τῆ ἵππου αὐτῆ. Anonymus de Invent. S.Crucis pag.1701. Edit. Gretzeri: καὶ δὴ μεταπαλεσαμένη ἄνδρα πιςὸν καὶ ἐπισήμονα, ἔφη πρὸς αὐτὸν, Βασιλέως ἔνταλμα καὶ μυςήριον φύλαξον· λάβε τοὺς ἥλους τούτους, καὶ ποίησόν μοι σαλιβάριον ἐν τῷ χαλινῷ τῆ ἵππου, ἐν ᾧ ὁ Βασιλεὺς καθέζεται. Adde pag. 1709. 1717. Edit. 1616. Damascenus Studita Homil. 18. καὶ εὐγαλαν καὶ τὰ ἀσήμια ἀπὸ τὰ σαλιβάρια τῶ ἀλόγων τους. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Μετ' ἄλλο χερὶ βάςαζε τὸ σαλιβάρι κόρη,
Ὀπίσω ςὰ πλατάρια της ἔκρεμε τον δοξάρη.

Idem lib. 6.

Η σέλα τῆ ὁλόχρυση, κιόλο τὸ σαλιβάρη.

Rursum lib.6.

Τὸ σαλιβάρι ὁλόχρυσον βαςόντας μὲ τὸ χέρι.

Lib. 8.

Μετ' ἄλλο χέρι σιώτομα πιάνει τὸ σαλιβάρη.

Et lib. 11.

Καὶ μόλο τοῦτο ἕτεροι ἔριχταν σαλιβάρια.

Adde Georgium Contarem in Hist.Athenar.pag.22. Hinc dictus nescio quis

Σαλιβαρᾶς, apud Theophanem an. 7. Nicephori Generalis, & alius apud Leonem Grammaticum, & Symeonem Logothetam in Basilio num. 17. *Franorum artifex*.

Σαλιβαρώνειν, *Franare*, χαλινοῦν.

ΣΑΛΙΓΓΑΣ, *Cochlea*, κοχλίας, in Corona pretiosa. Portius habet Σαλίακας.

ΣΑΛΙΞ, *Salix*, Ἰτέα, Ρωμαῖοι. Hesychius.

ΣΑΛΙΝΤΖΑΔΑ, *Stroma ex lapidibus*, Λιθόςρωμα. Σαλιντζάδ🙵, *lapidibus stratus*, Λιθόςρωτ🙵.

ΣΑΛΙΟΝ. Vide in Σάλ🙵.

ΣΑΛΙΟΥΛΛΑ, *Saliunca*, *Nardus Celtica*. Glossæ Iatricæ ex Cod. Reg. 1673. Νάρδ🙵 Κελτικὴ, ἤτοι Λαλίνες σαλιέλλα.

ΣΑΛΜΗΤΡΙΟΝ, *Nitrum*: *Salnitro*, Ital. Phortius de Re militari lib.1.

Κάρβουνον καὶ σαλμήτριον,
Μπρόντζον, καὶ χαλκὸν, καὶ θεῖον.

Matthæus Silvaticus: *Salnitrum, & Baurach, I. Afronitrum*, &c.

ΣΑΛΜΙΚΑ, σελέκα, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod.Reg. 1673. apud Matth. Silvaticum, lego, *Selocha*, *I. Cassia lignea*.

ΣΑΛΜΟΝΙΑΚΩΝ, Ἁλὸς ἀρμονιακῦ, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Sal Ammoniacum*.

ΣΑΛΜΠΗΓΓΙΟΝ, *Tuba*, Σάλπιγξ. Anonymus MS.de Bellis Francor. in Morea:

Ἔδωσαν τὰ σαλμπήγγια, τὰ φλάμπουρα ἐξαπλῶσαν.

Ita alibi non semel.

ΣΑΛΟΝΙΤΡΟΝ, *Nitrum*, apud Petrum Theoctonicum de Archemia MS. Vide in Ραζουχτὴν, & suprà Σαλμήτριον.

ΣΑΛΟΣ, *Saliva*. Moschopulus: σίελ🙵, τὸ κοινῶς σάλ🙵. Herodiani Epimerismi MSS. Σίαλ🙵, τὸ σάλ🙵.

Σάλιον, eâdem notione. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιελός τε τὸ σάλιον, Σιλλωὸς ὁ μωρὸς τε.

Glossæ Græcobarb. πτύω πολὺ αἷμα μὲ τὸ σάλιον. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Ἐκίνησαν τὰ σάλια μου, Χριςὲ, νὰ τὴν ἐπίασα.

Georgius Contares lib.2. Hist. Athenarum: τοσοῦτον ὕβρισε τῆ Πεισιςράτον μὲ λόγια ἄσχημα, ὅπε καὶ τέλ🙵 τῆ ἔπλυσε κατὰ τὸ πρόσωπον μὲ πολλὰ σάλια. Adde Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag.37.

Σαλάρης, *Salivosus*, Πτυελώδης, Σιελώδης. Portius.

ΣΑΛΟΣ, *Simplex*, *Stultus*. Aliis ἁπλοῦς. Moschus in Prato spirit. cap. 111. ἐφαίνετο δὲ ὡς σαλός. Apophthegmata Patr. in Ammona num.9. ὁ δὲ γέρων ἐμωροποίει· καὶ ἰδοὺ γυνή τις ἔςη πλησίον αὐτῆ, καὶ ἔλεγεν, Οὗτ🙵

Οὗτος ὁ γέρων σαλός ἐστιν. Ita in Eulogio, in Joanne Pauli discipulo, & in Mose num. 2. Miracula S. Georgij Mart. num. 55. σὺ νεώτερος καὶ φρόνιμος, ἐγὼ δὲ γέρων καὶ σαλός. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 41. 42. περὶ τῆς παρθένου διὰ Χριστὸν ὑποκρινομένης. Μίαν ἔχουσιν σαλὴν ἐν τῷ μαγειρείῳ ἐστὶν γὰρ οὕτω ἐκεῖ καλοῦσι τὰς πασχούσας. Infrà: ἰδοῦσαι δὲ τοῦτο πᾶσαι, ἐξέστησαν λέγουσαι αὐτῷ, Ἀββᾶ, μὴ πάσχε ὕβριν, σαλὴ γάρ ἐστιν. Nicephorus Presbyter M. Eccl. Constantinopol. in Vita MS. Sancti Andreæ cogn. Sali: Ubi Christus: Τρέχε τὸν καλὸν ἀγῶνα γυμνὸς, γενοῦ σαλὸς δι' ἐμέ. Infrà: ἐτελειώθη δὲ ὁ κρυπτὸς ἥλιος, καὶ οὐρανομήκης στύλος πυρὸς, ὁ μακάριος Ἀνδρέας, ὁ διὰ κύριον πένης, καὶ ξένος, καταπεφρονημένος, καὶ ὑπὸ πάντων ἐξουθενούμενος, &c. Meminit Evagrius lib. 4. Hist. Eccl. cap. 34. 35. Symeonis & Thomæ διὰ Χριστὸν σαλῶν. Laudatur Vita ejusdem τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ σαλοῦ in VII. Synodo Act. 4. quæ habetur in Codice Colberteo 477. Alterius meminit Balsamon ad Can. 60. Synodi Trullanæ: τὸν μέν τοι Σταυράκιον ἐκεῖνον τὸν Ὀξεόβαφον, τὸν ὡς ἀληθῶς δίκαιον, ὑποκρινόμενον διὰ Θεὸν μωρίαν, &c. Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. καὶ καθέθαψαν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου τοῦ σαλοῦ. Idem: ἀδελφὸς προσποιούμενος μωρίαν. Infrà: σαλός. Proverbia Græcobarb. MSS. σαλοὺς καὶ ἐξήχους ὁ Θεὸς μὴ κρίνει. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. ἀπὸ σαλῶν καὶ μεθυσμένων νὰ μάθης τὴν ἀλήθειαν. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

> Καὶ λέγουσίν με, σόπασε, σαλὲ, μὲ τὴν συντυχένης.

Idem Joan. Carpathi Episc. in Narrat. MSS. de Anachoretis: διὰ τοῦτο λέγω σοι πονεῖν ταῦτα, ἵνα γένῃ μωρὸς διὰ τὸν κύριον, ἵνα σώσῃ σε ὁ κύριος.

Σαλότης, *Stultitia*, in Apophthegmatis Patrum in Ammona num. 9.

Σάλατον, eâdem notione. Nicon in Pandecte MS. καὶ ὅτι τοὺς τὸ σάλατον καὶ τὸ σάλον κατὰ τὸν μέγαν Συμεὼν, καὶ Ἀνδρέαν ἐπιτηδεύοντας, οἱ Θεῖοι νόμοι ἀποδοκιμάζουσι, καὶ παντάπασιν ἄρτι τὰ τοιαῦτα κωλύουσιν.

Σαλίζειν, *Stultum agere*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: εἴτε διὰ παραγγελιῶν πρὸς αὐτοὺς σαλίζειν ἔλεγε, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Salus*.

Σαλία, *Stultè & ineptè dictum*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Καὶ φεῦξαι πίε τὸν πυρετὸν, καὶ ξάφες τὰς σαλίας,
> Καὶ τὸ νὰ λέγεις ἀναιδῶς, καὶ μετὰ παρησίας.

Hinc fortè nata vox *Sale*, apud nos, pro re turpi.

ΣΑΛΟΦΑΚΓΑΛΟΣ. Vide in Φακεώλιον.

ΣΑΛΣΙΚΟΠΩΛΗΣ, exponitur ἀλλαντοπώλης, apud Auctorem Etymologici *Fartor*, *Farciminum venditor*, vide mox Σάλτζα.

ΣΑΛΤΖΑ, *Embamma*, *Intinctus*, ex Ital. *Salsa*. Nicetas de rebus post Excid. Urb. num. 5. ὥσπερ καὶ ἡ ἐκ σκορόδων ἔμβαμμά τε καὶ σύνθεμα ἐξ ἄλλων χυμῶν δριμυτάτων τὴν αἴσθησιν. Ubi Codex Barbarogr. MS. εἰσάγοντες καὶ ἀπὸ τῶν ἁλεσμίων ὄσπριον, καθὼς καὶ τὴν σάλτζαν αὐτῶν ἐποιοῦσαν μετὰ σκόρδων. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Ὀπτὸν τυγάνου καὶ πυκτὴν ἐτζέροσαλζιαῖον.

ΣΑΛΤΟΝ, *Saltus*, *Silva*. Procopius Gazæus in lib. 2. Paralipom. cap. 14. πόλις δὲ Παλαιστίνης τὰ Γέραρα, διὸ καὶ σάλτον ὠνόμασαι Γεραειτικὸν περὶ τὴν Ἐλευθερόπολιν.

ΣΑΛΥΒΑΡΙ. Vide in Σαλιβάρειον.

ΣΑΜΑΜΥΘΗΝ. Vide in Τοιχοβαύστης.

ΣΑΜΑΝ, Σαμαρία. Vide in Σάγμα.

ΣΑΜΑΡΔΑΚΟΣ, *Morio*, *Impostor*. Vox Afrorum, apud Chrysostomum Homil. 18. ad Ephesios. Vide Gloss. med. Lat. in *Samardacus*.

ΣΑΜΑΡΔΑΡΙΟΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Οὐκ ἦσαν Σεβαστοῦ παιδίων, οὐδὲ Κουροπαλάτης,
> Σαμαρδαρίου παιδίων ἦσαι χαβιαροκαταλύτου.

ΣΑΜΑΡΕΙΤΩΝ νόσος, *Lepra*. Vita S. Melanæ Romanæ MS. ἀνήρ τις τὰ Σαμαρειτῶν τὸ σῶμα ἀνιάτως ἐνόσει. Galenus in Lexico Hipocrat. Φοινικὴν νόσος, ἡ κατὰ Φοινίκην, καὶ τὰ κατὰ τὰ ἄλλα ἀνατολικὰ μέρη πλεονάζουσα· δηλοῦσθαι δὲ κἀντῦθα δοκεῖ ἡ Ἐλεφαντίασις.

ΣΑΜΑΡΙΤΙΖΕΙΝ, Agarenorum religionem profiteri, in Chron. Alexandr. an. 3. Justiniani: καὶ τοὺς ἄρχοντας πείθοντας Σαμαρειτίζειν διὰ χρημάτων.

ΣΑΜΒΑΣΤΗΣ λίθος, apud Nonum de Curat. morb. cap. 128.

ΣΑΜΒΟΥΚΗ, *Sambuca*, Cytharæ species, & Tormentum bellicum. Hesychius: Σαμβύκη, οὐ μόνον τὸ μουσικὸν ὄργανον, οὗ μέμνηται Ἴοβας, ἀλλὰ καὶ πολιορκητικὸν, οὗ Βίτων. Utramque notionem attigimus in Gloss. med. Lat. Sambucæ vero descriptionem ex eodem Bitone habes apud Rigaltium in Notis ad Onosandrum.

ΣΑΜΕΛΑΙΟΝ, pro Σισαμέλαιον. Theodosius Zigomalas MS. de Statu Ecclesiarum Orient. Μονοφυσῖται, δὲ καὶ Μονοθελῆται σαμέλαιον τιθέασιν εἰς τὸ ἀντίδωρον.

ΣΑΜΙΑΜΙΝΘΟΣ, *Stellio*, Ἀσκαλαβώτης, in Gloss. Vide Bellonij observat. lib. 2. cap. 36.

ΣΑΜΙΟΥΝ, *Samiare*, *Acuere*, *Subigere*. Leo in Tacticis cap. 5. §. 3. σπαθία ἠκονημένα καὶ σεσαμιωμένα. Alibi: ἕτερα σκεύαια σιδηρᾶ στρογγύλα σεσαμιωμένα. Ita etiam Constantinus in Tacticis. *Ferramenta samiata*, apud Vopiscum in Aureliano. Nonius Marcellus: *Samium est acutum: unde samiare est acuere*. Vide Salmasium ad eundem Vopiscum.

Σαμιάτωρ, *Samiator*, ἀκονητὴς, in Gloss. Lat. Gr. Glossæ Græco-Lat. Ἀκονητὴς, *Samiarius*, *Cotiarius*, *Acutiator*. Leo in Tactic. cap. 4. §. 50. σαμιάτωρας, τοξοποιοὺς, σαγιτοποιοὺς, &c. Constantinus in Tacticis pag. 21. ὁμοίως ὀφείλουσιν ἀφορίζεσθαι καὶ χωρίζεσθαι καὶ βουκινάτωρες, καὶ σαμιάτωρες, τοξοποιοὶ, &c. Adde Mauricium lib. 12. cap. 7. ubi perperam editum σαμίτωρας. Vide Vegetium lib. 2. cap. 14. & ibi Scriverium pag. 564.

ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΚΗ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpol. Dioscorid. c. 729.

ΣΑΜΟΥΧΟΣ, *Sambucus*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Ἀκταίας χυλὸς, χαμαιξυλαίας τοῦ σαμόχου ζωμός.

ΣΑΜΦΙΡΟΣ, *Saphirus*, Σάπφειρος. Occurrit in Turcogræcia Crusij pag. 319. Potius Σαμφάει scribit. Epiphanius Archiepiscopus Cypri de duodecim lapidibus Summi Pontificis, σάμφυρος πορφυρίζων μέν ἐστιν, γίνεται δὲ ἐν Ἰνδίᾳ, &c. Georgius Hamartolus in Chron. MS. ὁ δὲ δεύτερος ἄνθρακα, ἴασπιν, σάμπφειρον, &c.

ΣΑΜΧΑΝΤΑΛ, ἡ κολοκύνθιδα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΜΨΑΙΟΙ, Hæretici sic dicti ex voce Hebraïca, *quasi Puri*, inquit Nicetas in Thesauro Orthod. fid. lib. 5. pag. 200. qui & Helcesæi, à quodam ejus doctore appellantur.

ΣΑΜΨΗΡΑΙ, apud Suidam exponuntur σπάθαι βάρβα

βαρβαρικά, ex Anonymo, qui has recenset inter allata Trajano munera à quodam barbaro.

ΣΑΜΨΩΣ, *Fœniculum erraticum*, apud Interpol. Dioscor. c.487.

ΣΑΜΩΛΗΤΙΚΟΝ, apud Myrepsum sect. 22. cap. 10. vox Ignorata Fuchsio.

ΣΑΝ, pro ὡσὰν, *tanquam*, *velut*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Σὰν ὁ Θησεὺς ἐγρίκησε ἐκεῖνο τὸ πιλάκη,
Στοὺς ἄρχοντας τῆς γύεισε, &c.

Alibi:

Ἔμορφη σὰν τριαντάφυλλα, καὶ ὡς τὸ βαμμένο ῥόδον.

Occurrit passim.

ΣΑΝΑΠΑΡ ἰχχιντὶ, κυκνάδεια Ἰνδικὰ, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΣΑΝΑΤΟΣ, *Sanatus*, *Sanus*. Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς τὸ τέκνον ἔλαβε σανάτον γκαρδιακότου.
Ναταναστρέφη σπλαγχνικὰ σαναλόνε δικόντου.

ΣΑΝΑΧ πεῦκαι, ἢ ἴπποσεις, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΝΔΑΛΑΡΙΟΝ, vicus Romæ sic dictus, ab Apollinis Sandaliarij simulacro, cujus vici meminit Galenus de Libris suis statim initio, ubi observat Bibliopolarum apothecas in eo extitisse: ἐν γάρ τοι τῷ Σανδαλαρίῳ, καθὼ δὴ πλεῖστα τῶν ἐν Ῥώμῃ βιβλιοπωλείων ἐστὶν, ἐθεασάμεθα, &c. Vide Rosinum & Dempsterum lib.2. Antiq. Rom. cap.7.

ΣΑΝΔΑΛΙΣ, Σάνδαλος, Σανδάλιον, *Scapha majori navigio adjuncta*: vox etiamnum in usu in Tractu Carthaginensi & Tunetensi. Hanc sic dictam volunt ob gallicularum similitudinem. Vide tom. 6. Basilic. pag.647. Chronicon Alexandrinum pag.902. καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν εὑρέθη βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιν λεγόμενον σάνδαλιν ἐπὶ ὄψιν, &c. Theophanes an. 1. Leonis Isauri: οἱ δὲ τῶν δύο στόλων τούτων Αἰγύπτιοι καθ' ἑαυτοὺς βουλευσάμενοι, νυκτὸς τοὺς τῶν καλίνων σανδάλους ἄραντες, ἐν τῇ πόλει προσέφυγον. Ubi Hist. Miscella: *Navium ferentium frumentum sublatis lintribus ad Urbem confugerunt*. Nicetas Barbarogr. in Manuële lib.4. num. 1. pro ἀκάτιον, σανδάλιον habet: & in Isaacio lib.1. τὰ τούτων πλοῖα περισωάξαντες, καὶ μετὰ σανίδων παχέων εἰς ὕψος αὐτὰ ἀνυψώσαντες, ἀντὶ ἁλιευτικῶν σανδαλίων εἰς πολεμικὰ αὐτὰ μετεσκεύασαν. Et in Murtzuphlo ex Cod. Barbarogr. Reg. εἰς σανδάλιον ἐμβαλὼν, καὶ δύο εὐνέχες μετ' αὐτῶν, &c.

ΣΑΝΔΑΡΑΧΗ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ κιναβάρεως. Anonymus de Architectura sub Palladij nomine Editus à Vineto: *Sandaraca plurimis in locis generatur, sed optima in Ponto & juxta flumen Ypanicum*.

ΣΑΝΔΟΝΙΚΗ, *Absynthium marinum*, apud Interpol. Dioscor. c.432.

ΣΑΝΔΡΑΟΥΣ, βερονίκην, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sandaraca*. Vide in Βερνίκη.

ΣΑΝΔΥΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν χρυσός.

ΣΑΝΕΤΑΝ, καὶ σαντὰλ, τὸ σάνταλον, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΣΑΝΙΔΙ, Σανίδας, pro σανὶς, *Tabula*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἀλλὰ καὶ σανίδας ἐστὶ στοιβασία ἄνωθεν καὶ γύρωθεν τοῦ μασγιδίου σανίδας, εἰς ἀπόθεσιν τῶν σανδαλίων ὑμῶν. Σανιδάκι, *Tabellula*, Σανίδιον.

ΣΑΝΙΔΕΣ, *Tituli affixi prædiis*, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Titulus*. Lexicon MS. Cyrilli: Τίτλος, σανίδιον. Justinianus in Nov. 17. cap. 15. σανίδας δὲ ἐπιτιθέναι χωρίοις ἀλλοτρίοις, ἢ ἐργαστηρίοις ἐν πόλεσι διακειμένοις, καὶ ἐπιγράφειν τὰς ἑαυτῶν προσηγορίας, &c. Adde Nov. 30. cap. 8. §. 1. Nov. 164. in proœm. Nov. Justini de divinis Domibus initio, & cap. 2. Agathias lib. 5. τότε δὴ ἔνιοι τοῦ ὁμίλου διεθρύλλουν ὡς ἄρα ἐνδικώτατα εἴη ἀνῃρημένος, ἄδικός τε ἐς τὰ μάλιστα γεγονὼς, καὶ πολλοὺς ὅσους τῶν οἰκείων ἀφῃρημένος, ὅτι τε αἱ γραπταὶ σανίδες ἐκεῖναι, καὶ τὰ ῥάκη ὑποπόρφυρα εἰς τὸ δὲ αὐτῷ ἀπελελύθησαν ἃ δὴ πολλὰ τοῖς τῶν εὐδαιμόνων οἴκοις θαμὰ ἐπέβαλλε τὴν εἰς βασιλέα εὔνοιαν προϊσχόμενος. Vide in Σήμαντρον.

ΣΑΝΙΛΟΝ, Ægyptiis, *Scammonia*, apud Interpol. Dioscor. c.752.

ΣΑΝΟΣ, Σανὸν, *Fœnum*, σαρμὸς, κάρφη. Corona pretiosa: Σανὸς, *Fœnum*, χλοή. In Turcogræcia Crusij Σανὸ scribitur.

ΣΑΝΣΑΦ, ὁ χυλὸς τῆς ἰτέας, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Humor salicis*, vox Arabica.

ΣΑΝΣΙΦΑΓΙΕΣ, *Saxifraga*. Glossæ Jatricæ MSS. Cod. Reg.1047. Λιθασπάρτις, ἤ ἐστι σέμεν τε σανσιφαγιές.

ΣΑΝΤΑΝ, ἢ Σανδὰλ, exponitur ξύλον ἰνδικὸν, in Lexico Græcoarabico, quod describitur apud Matthæum Silvaticum in V. *Sandal*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Σανδάτζ ἰχχιντὶ φύλλον ἰνδικόν.

ΣΑΝΤΖΑΡΟΥΑΓΑΡ, ἡ δάφνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. *Laurus*.

ΣΑΞΙΜΟΔΕΞΙΜΟΝ. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Anastasio: καὶ τὰς ἀναβάθρας ἔνθα οἱ δῆμοι ἵσαντο, στήσας καὶ φυάλην, ἐν ᾗ νῦν τὸ σάξιμον δέξιμον. Alij unica voce Σαξιμοδέξιμον habent. Chron. MS. ab Adamo ad Leon. Phil. in Theophilo: κτίζει τὸ τρίκογχον τοῦ παλατίου, καὶ τὸ λεγόμενον Σίγμα, καὶ τὰς ἀναβάθρας ἐν ᾗ νῦν τὸ σαξιμοδέξιμον λεγόμενον. Vide in Δέξιμον.

ΣΑΟΠΟΙΟΣ, *Figulus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. δημιουργοὶ, οἱ κεραμεῖς, οἱ σαοποιοί.

ΣΑΟΥΛΑ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.9. cap.2. ἐδόθη οὖν ἡμῖν κατὰ τὴν κβ'. τοῦ Μαΐου ὑπὲρ δύο μιλιῶν Φλωρία ἀσή εὑρηκότος ἐπὶ τούτοις τοῦ Χεισοφόρου, μὴ ἐσθιῶναί τι τοῦ Εφέσου, ὡς ἐσθίοντι κατὰ τοῦ Γέδαν τοῦ ἄρτον τοῦ Πάπα, καὶ σκανδαλισμένου, καὶ ἐχθραίνοντι αὐτῷ· οὕτως ἐλάρησε κατὰ τοῦ δικαίου ὁ φαῦλος ἐκεῖνος, καὶ σαῦλαν, ἤτοι ἀγχόνην, δεῖν εἶπε δοθῆναι αὐτῷ. Videtur legendum γαῦλαν, *gulam*, ut sit vulgaris Italorum loquendi formula, qui *dare per gulam* aliquem, *ad furcas damnare* dicunt.

ΣΑΟΥΝΙΖ, *Nigra faba*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Σαουνίζ, τῆς μερσινένης τοῦ μαύβει τὰ μάβρα κυκία. Vide Μέρλη.

ΣΑΟΥΣΕΜ, τὸ κεινέλεον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Oleum ex Lilio*.

ΣΑΠΑΝΑ, Gallis, *Anagallis*, apud Interpolat. Dioscorid. c.397.

ΣΑΠΗΓΑΝΟΝ, pro Σαγάπηνον, de quo Dioscorides & Botanici. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: καὶ ποίησον αὐτὸ ἔκλεκτον, βαλὼν πετραγγουρόσπορον, καὶ κολοκυνθόσπορον, καὶ σαπήγανον, καὶ λύτραν σάχαρ.

ΣΑΠΗΝΕΙΝ, Σαπηνίσκειν, *Putrefacere*, Σαπρίζειν, καὶ σήπειν. Σαπηνέσθαι, *Putrescere*, σήπεσθαι. Σάπημα, *Suppuratio*, *pus*, *tabum*, ἐμπύημα, ἀπόστημα. Σαπημένος, *Suppuratus*, ὕπουλος. Glossæ Græcobarb. μαραίνει, σήπει, φθείρει, μαρανίσκει, σαπινίσει, χαλᾶ. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.181. τὸ βρωμοκάνσερον τοῦ σάπημα ἀποσφυνίζει.

Σάπιος, *Putris*, *Putrefactus*, Σηπόμενος, in Corona pretiosa. Cyrillus Nuperus Patr. Constantinopol. in Homil. παλαιὰ καὶ σαπία ἀσκία.

Σαπίον, *Putredo*, *Caries*, Σαπρία. Maximus Cythær. 20. Oct. in S. Artemio: τὰ δὲ ποκάμισα του καὶ τὸ ἔδαφος γεμάτα ἀπὸ πολλὺ βρόμον, καὶ σαπίον, καὶ ὑγρότητα.

ΣΑΠΙΔΗ

ΣΑΠΙΔΙ, Σαπίτι; serpentis species, de qua Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 52.

ΣΑΠΟΥΡ, ἡ ἀλόη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΠΩΝ, *Sapo*, Σμῆγμα. Glossæ Græco-Lat. Σάπων, *Sapo*. Σάπων Γαλλικὸς, *Sapo Gallicus*, apud Theomnestum in Hippiatricis lib. 1. cap. 20. Apud Aëtium lib. 8. cap. 6. ex Cod. Christoph. Otoscij: σάπων, ᾧ ἐχρήσατο Πελαγία Πατρικία πρὸς τὸ λαμπρῦναι τὸ πρόσωπον. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 7. ἐς διαφορὰν δὲ κατασκευὰς μετὰ τοῖς αὐτοῖς νίτροις ἀγνιζομένων, εἰς τὰ ἀποδυτήρια ἔξεισι. Ubi Codex Græcobarb. habet σάπωσιν. Σαπωναρικὴ στάκτη, apud Zosimum Chymistam MS. de Organis & caminis.

Σαπούνιον, Σαποῦνιν. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062: Νίτρον, σαπούνιον, ἢ εἶδος ἰατρικόν. Alexius Rharturus in S. Parasceven: ἔρχοντες ἴδετε ποτὲ μόνον τὸ σαποῦνιν νὰ καθαρίζει ἄνευ ὕδατος. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ζητῶ σαποῦνιν νὰ λουστῶ, καὶ λέγουν μὲ τὸ ζέμαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Καὶ μετὰ τοῦτο ῥίκτασι πίσσα μὲ τὸ σαπούνη.

adde Demetrium Constantinopol. lib. 2. Hieracosophij cap. 144.

Σαπώνιον. Moschus: Νίτρον, τὸ κοινῶς σαπώνιον. Idem Demetrius lib. 1. cap. 82. καὶ λειώσας καλῶς σαπώνην, &c. Bartholom. Monachus in Elencho Agareni: ἀτενίζετο εἰς τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ἔσταξεν εἰς αὐτὸ ἀπὸ τοῦ οἴνου, πλυνέτω μετὰ σαπωνίου καὶ ὕδατος. Empirica Stephani Magnetis MSS. ἴξον καὶ ὕελον τετριμμένην, καὶ σαπώνιον, καὶ Χρισελαίῳ μαλάξας, ἐπίθες. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Νίτρον ἐστὶ σαπώνιον, Νίζω τὸ καθαρίζω.

Cœranis MS. lib. 2. τούτου τὸ στέαρ καὶ ὁ μυελὸς ποιεῖ σαπώνιον.

Σαπώνιν, apud eundem Demetrium lib. 1. c. 133. 135. lib. 2. cap. 46. 58. 59.

Σκινοσάπωνον, apud eundem pag. 123.

Ὀξιγγοσάπουνον, cujus confectio describitur in Cod. Reg. 618.

Σαπωνίζειν, *Sapone eluere*, in eodem Cod. fol. 281.

Σαπουνίδα, Ἀναγαλλὶς, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΡΑΒΑΡΑ, *Sarabara*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1708. & 1673. σαράβαρα, ἐσθὴς Περσική. ἔνιοι δὲ λέγουσιν βρακία, ἄλλοι δὲ Περσικὰ σκεύη, ἐνδύματα. Ita etiam ferè in Lexico MS. Cyrilli. Vide Gloss. med. Latin. in hac voce.

ΣΑΡΑΓΙΟΝ, Σαράγη, Σάραϊ, *Saraium*, Turcorum Sultani Palatium. Historia politica pag. 13. μόνον δὲ τὸν νεώτερον υἱὸν αὐτοῦ Ἰσαάκιον ἔβαλεν ἐν τοῖς βασιλείοις, ἐν τῷ σαραγίῳ αὐτοῦ. Infrà: ἤρξατο τὸ παλαιὸν κτίζειν σαράγιον, καὶ καλλωπίζειν πολλὰ τῆς πόλεως. Ita apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 137. 168. & in Chron. MS. pag. 830. qui interdum utitur voce σαράγη, ut pag. 124. & alibi. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Historiar. ὁ δὲ Σουλτάνος ἔβαλε τὰ παιδία τοῦ Ἀμουράτζη εἰς τὸ σαράγη, καὶ αὐτοὺς ἔκαμε Τούρκους. Theophylactus Hierodiac. hom. 7. p. 129. de Constantinopoli: τὸν καιρὸν ἐκεῖνον δὲν ἦτον ὡς φαίνεται τὴν σήμερον ἡμέραν, ἀλλὰ μέρος ὅσον εἶναι τὸ σαράγιον τοῦ Βασιλέως, τόσον ἦτον τὸ κάστρον.

Σαράϊ, Chronicon Veneto-Byzantin. an. 1460. τὴν ὁποίαν ἐπῆρεν εἰς τὸ Σαράϊ μηνὶ μαΐῳ, &c. Vide Phranzem lib. 3. cap. 21. Duplex autem est Constantinopoli Saraium, alterum vetus, alterum novum. De utroque sic præ cæteris Leunclavius in Onomastico ad Histor. Musulm. *Eskisarai, vetus Palatium Urbis Constantinopolitanæ à Græcis olim dicebatur* Βασίλεια τὰ μεγάλα κατ' ὄμφαλον τῆς πόλεως, *Regia major in Umbilico. Nunc illic Sultani* γυναικωνῖτις *est. Genisarai, Palatium novum, quod scilicet Osmaneam nunc Portam nominamus. Græci proximis sæculis dicebant* βασίλεια τὰ μεγάλα κατ' ἀνατολῆς, *Regiam majorem versus Orientem: antiquiores* ἀκρόπολιν, *τοῦ Βυζαντίου*, &c.

ΣΑΡΑΔΑΝ, ὁ κάρκινος, *Cancer*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΡΑΔΙΟΝ. Euchologium ex veteri Edit. veneta, in Officio funeris Monachorum: καὶ ῥάπτουσι αὐτὸν μετὰ ῥάμματος ῥασίνου, εἶτα φέροντες σαράδιον δεσμοῦσιν αὐτὸν ἀπάνωθεν τῆς κεφαλῆς ἕως τῶν ποδῶν. Ubi Interpres, *& consuunt eum laneo subtegmine grossiori: producto deinde funiculo laneo à vertice ad pedes usque colligant.*

ΣΑΡΑΖΗΧΧΟΥΝΕΡΟΥΝ, ἡ λύχνις, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Lychnis.*

ΣΑΡΑΚΙΑΡΗΚΟΝ. Ptochoprodromus ex Cod. Reg.

> Γυρέβω τὸ κελλίον μου τὲς τέσσαρες γωνίαις,
> Καὶ βρίσκω σαρακιάρηκα πολλὰ χαρτία,
> Ἀπολόνω στὸ περσίκην μου, γυρέβω τὸ πούγγην μου.

ΣΑΡΑΚΙΝΟΝ, genus cucumeris, quod hodie *Citrulum* nominant. Apud Nicol. Myrepsum MS. sect. 1. cap. 31. al. 32. πεπωνίου, ἀγγουρίου, καὶ σαρακινοῦ καθαροῦ ἀνὰ οὐγγίας β'.

ΣΑΡΑΝΤΑ, *Quadraginta*, τεσσαράκοντα, in Corona pretiosa. In Concilio Nicæno II. Act. 5. qui τεσσαρακοντάπηχυς dicitur, *Sarantapechis* redditur à vetere Interprete, ut Σαραντάπηχος, Theophani an. 2. Irenes. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

> Αὐτὸς τὸν βλέπεις εἰς τὴν μονὴν εἰκόνους,
> Καὶ σαραντάπηχον βλαυτὴν, καὶ δύο κηφροκανδήλας.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Ἀκούει, βλέπει, καὶ μακρὰ σαράντα κεροστράτα.

Σαραντάμερον, *Adventus, 40 dies qui Christi Nativitatem præcedunt.*

Σαραντάκις, *Quadragesies*, occurrit in libro Chymico Orphæi & Cleopatræ MS.

Σαραντάρι, *Quadragies Missarum pro defunctis*, quomodo Σαρανταρία pro *Quadragies* usurpat Liber Chymicus MS. Orphæi & Cleopatræ supra laudatus. Agapius in Geoponico cap. 187. προσέχετε δὲ ὅσοι ἱερεῖς, ἐπληρώθητε νὰ κάμετε σαραντάελον διὰ τινὰ ἀπεθαμένον. Mox: ἐσὺ πέρνεις ἄσπρα φ'. νὰ κάμῃς σαράντα λειτουργίας. Postmodum eadem vox usurpata pro quibusvis donis, quæ Monasteriis vel Ecclesiis offerri solent, pro precibus quibusvis. Extat libellus Editus Parisiis an. 1643. hoc titulo: ψυχωφελὲς Σαραντάρι, ἤγουν ἐξήγησις ψυχωφελὴς διὰ σαράντα στίχων εἰς τὸ Πάτερ ἡμῶν, ποιηθὲν παρὰ Κυρίλλου τοῦ Χίου Ἱεροδιακόνου τοῦ καὶ τὸν μονήρη βίον ἀσπασαμένου. Qui quidem Cyrillus in Epistola dedicatoria ad Abbatem Philaretum & Monachos ei subjectos vim vocis istius declarat: Εἶναι κάποια εὐσεβὴς συνήθεια, σιμὰ στοὺς εὐλαβεῖς καὶ θεοσεβεῖς ἀνθρώπους, σοφώτατε κύριε Φιλάρετε, καὶ ὑμεῖς οἱ φιλόθεοι πατέρες καὶ Μοναχοὶ οἱ τούτῳ συνεπόμενοι, καὶ οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ, νὰ δίδουσιν εἰς μοναστήρια τῶν Ἱερομονάχων, καὶ εἰς τὲς ἐκκλησιὲς τῶν ἱερέων, ἀπὸ Φιλόθεον γνώμην δῶρα τινὰ καὶ προσφερὲς, ὅπου καλοῦνται Σαραντάελα, ὄχι γιὰ κανέναν ἄλλο τέλος, παρὰ μοναχὰ, διὰ νὰ λάβουσιν ὠφέλειον ψυχικὴν, διὰ μέσου τῶν προσευχῶν καὶ δεήσεων τῶν ῥηθέντων ἱερέων εἰς τὲς θεῖες αὐτῶν λειτουργίες, &c. Tum subdit hocce opusculum eidem Abbati se offerre in remissionem suorum peccatorum.

Σαραντίζειν. In Euchologio MS. Segueriano habetur εὐχὴ εἰς τὸ παιδίον σαραντίζειν. Nescio an id spectent quæ laudantur ex Bibl. Monchaliana Orationes pro pueris, & ritus offerendi recens natos in Ecclesia, à Phil. Labbe in Nova Bibl. MSS. 194.

Σαρακοςὸς, pro Τεσσαρακοςὸς *Quadragesimus* Biton in Mechanicis: ὅτι Πελικοςὸς κανὼν, καὶ ὁ σαρακοςὸς, ἐχέτωσαν κόρακας σιδηροῦς ἀδιαιρέτως παντὶ ἔργῳ σεσημείωται.

Σαρακοςὴ, pro Τεσσαρακοςὴ, *Quadragesima*. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: τὴν δὲ μεγάλην τὴν σαρακοςὴν, εἰ δυνατὸν μὴ μελέχειν ἐλαρίου, πλὴν σαββάτω καὶ κυριακῆς. Nomocanon Cotelerianus num.496. καὶ πάλιν δυλυσάσθω σαρακοςὴν μίαν. Adde num.419. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS. σαρακοςαῖς τρεῖς τέσαρες, ὡς νόμος ἀγγέλλει.

Σσαρακοςὴ, cum duplici σ. *Quadragesima*, Τεσσαρακοςὴ, in Corona pretiosa. Ita in Chron. MS. Manuelis Malaxi pag.623. Σσαραντόπιχυς.

ΣΑΡΑΚΟΥΣΤ, *Rosa*. Glossæ Jatricæ MSS Græcobarb. Πρέμνον, τὸ ῥόδον λέγεται σαρακοῦστ. ἐλυρί. Vide Τειανλάφυλλον.

ΣΕΡΑΠΙΏΝ, liquor, qui veteribus Σαγάπηνον dicebatur, hodie *Serapinus*. Nicol. Myrepsus MS. sect.1. cap.2. σεραπίωνι, σμύρνα, ῥόδα, ναρδάμωμον, &c. Ubi Fuchsius.

ΣΑΡΑΠΤΆΡΗΣ & Σαραπτάειος, *Qui Principi à poculis est*, *Pincerna*, Dignitas apud Turcos. Laonicus Chalcondyles lib.5. Hist. pag.122. καὶ οἱ οἰνοχόοι λεγόμενοι παρ' αὐτοῖς Σαραπτάειοι. Alibi: ἐνταῦθα πυθόμενος Ἀμουράτης παρὰ Ἀλιάζεω τοῦ Σαραπτάρη τὴν τε διατριβὴν τοῦ παιδὸς ἐν τῇ πόλει, &c. Vide Leunclavium in Onomastico ad Hist. Turcic.

ΣΑΡΑΧΌΡΙΔΕΣ, *Milites Turcici*. Laonicus Chalcondyles lib.7. pag.182. Hist. οἱ Σαραχόριδες καλούμενοι ὁ ἄρχειος λοιπὸς ὅμιλος τοῦ λαοῦ. Mox: τότε μὲν δὴ ὡς ἐτάχθησαν οἱ Σαραχόειδες εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐπειρῶντό τε αὐτοῖς καὶ ἐμάχοντο.

ΣΆΡΓΑΝΟΝ. Antiquitates Constantinopolit. pag.96. καὶ ἑαυτοὺς ἐν τῷ βυθῷ ῥίψαντες καλεποντίσθησαν, ὡς πολλῶν πλοίων καὶ σαργάνων ἐλθόντων, καὶ κολυμβητῶν τινῶν, διὰ τὸ ἀδημονεῖν τὸν Βασιλέα. Hesychio, Σαργάναι exponuntur δεσμοὶ καὶ πλέγματα. Scholiastes Æschyli pag.85. θηρευτικὸν δίκτυον, quod ὀρκάνην vocat idem Æschylus, interpretatur: *Corbem*, vulgata apud S.Paulum 2.ad Corinth. 11. 33. Lexicon MS. Cyrilli: Σαργάνη, σχοινίον· ἔστι δὲ καὶ εἶδος σπυρίδος. Eustath. Odyss. ξ. σαργάνην ait esse σκεῦός τι ὃ περιηρθυμένοι ἔφερον τοὺς γαλαθηνοὺς χοίρους. Anon. de obsessa urbe tuenda, MS. πέλται καὶ ἀσπίδια ἐν τοῖς ἐρίοις καὶ ἀχύροις κεκρυμμένα, καὶ ἄλλα εὐθετότερα ἐν σαργάναις ἀσαφίδος, καὶ σύκων πλήρεσιν. Vide an ad locum allatum quadrent: nam fortè legendum σανδάλων. Vide in hac voce.

ΣΑΡΓΌΣ, pro ἀργός. Agapius Cretensis in Geoponico cap.172. καὶ δόλωνε ἀπὸ τὸ ςῆθος τὰ κεφάλας, ἢ ὄρνιθας, καὶ πιάνεις σαργοὺς ὅσους θέλεις.

ΣΆΡΔΑ, Σαρδέλα, *Sardinia*, τριχίας, τριχὶς, Portio. Idem *Halecem* Σαρδέλλαν interpretatur. Vide Franc. Richardum in Clypeo fidei part. 1. p.391.

ΣΑΡΔΑΡΆΡΙΟΣ, *Gemmarum cavator*. Vide Salmasium ad Vopiscum pag.458.

ΣΑΡΖΌΦΑΓΟΝ, τὸ ἀετόνιχον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Aliæ Græcobarb. σαρξίφαγον, ι. χλαυκοῦ κεκαυμένου. *Saxifragum*, Frutex in Saxosis & asperis locis enascens, unde dictus. Vide Ruellium lib.3. cap.85. & Petr. Bellon. lib.1. observ. cap.26.

ΣΆΡΙΣΣΑ, *Telum Macedonicum*, *Sarissa*, vox nota Latinis Scriptoribus. Suidas: Σάρισσα, εἶδος ἀκοντίου Ἑλληνικοῦ, δόρυ μακρὸν παρὰ Μακεδόσι. Leo in Tacticis cap.5. num.37. καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν, ἤγουν τὰ κοντάρια, πολὺ τῶν λεγομένων Σαρισσῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς κονδότερα· αἱ δὲ Σάρισσαι ἦσαν κοντάρια μακρὰ ἕως πηχῶν ιδ'. καὶ ἄχρι πηχῶν ις'. Infrà: τὴν Σάρισσαν, ἤγουν τὸ μακρὸν κοντάριον.

ΣΆΡΚΑ, *Caro*, Σὰρξ, in Corona pretiosa. Item *Luxuria*, Ἀσωτία.

ΣΆΡΚΕΛ, apud Continuator. Theophanis lib.3. num.28. λευκὸν οἴκημα.

ΣΑΡΚΙΚΟΣ, *Carnalis*, *Genuinus*. Σαρκικὸς ἀδελφὸς, in Apophthegm. Patrum in Milesio num.2. in Vita S.Nicolai Studitæ pag.901. apud Continuator. Theophan. lib.4. num.8. Scylitzem pag. 537. &c. Σαρκικοὶ γονεῖς, apud Basil. Imp. in Parænet. cap.3. Συγγένεια σαρκικὴ, apud Anonymum in Lacapeno num.50. πατὴρ κατὰ σαρκικὴ, in Martyrio SS. Alphij & Soc. num.6. Martyrium MS. SS. XL. Martyrum: καὶ ἐν τῷ γένει αὐτῷ πατέρα ἀντὶ τῶν κατὰ σάρκα γονέων ἀσεβῶν. Ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ cap.31. & alibi. Vide Gloss. med. Lat. in *Carnalis*.

ΣΆΡΚΙΝΟΝ, *Sarcina*. Leo Imp. in Tactic. cap. 15. num. 48. ἀντίκειται τοιαύταις βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τοῦ τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, ἢ σάρκινα, ἢ σχοινία εἰλημένα, ἢ πόντιλα, ἤτοι ξύλα κρεμάμενα. Eadem habet Mauricius lib.9. cap.3.

Σαρκιναρίων, eâdem notione. Manethon Apotelesmaticus MS. κατέχων ἡνίοχον μέσον, ἢ κολέωνα, ἢ σαρκιναρίωνα, ἢ βερδεναρίωνα.

ΣΑΡΚΌΘΛΑΣΙΣ, ἢ Σαρκοθλασμα, *Contusio carnis*, apud Nonum de Morbor. curat. cap.252.

ΣΑΡΚΟΚΆΛΥΜΜΑ, *Tunica*. Vita MS. S. Auxentij: διόχλει ἐγίνετο τῷ μακαρίτη, τὸ ζωστὸν αὐτοῦ σαρκοκάλυμμα εὐλογίας χάριν καὶ πενίας ἐξαιτεῖν.

ΣΑΡΚΟΛΆΤΡΑΙ, appellati à Gregorio Nazianz. Orat. 51. pag. 742. Apollinaristæ, quod solam à Christo carnem assumptam crederent.

ΣΑΡΚΟΜΟΙΌΜΟΡΦΟΣ εἰκὼν, qualis nobis similis in carne apparuit Christi imago. Vita MS. S. Stephani Junioris: ταῦτα δὲ καὶ πλείονα τούτων ἐπιδεξάμενος, αἴρας τὴν σαρκομοιόμορφον θείαν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος, &c. Oratio Historica in Festum Restitutionis imaginum pag.725. τὴν γὰρ ἁγίαν καὶ ἄχραντον σαρκομοιόμορφον εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Id aliis verbis expressit Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. num. 26. ὁ τὴν εἰκόνα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σάρκα φορέσαντος, καὶ κατὰ πάντα ὁμοιωθέντος ὑμῖν χωρὶς τῆς ἁμαρτίας ἀνυβρίζων, &c.

ΣΑΡΛΊΔΕΣ, *Mercatores*. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. pag.191. σχεδὸν ἐκ πάσης γῆς καὶ γενεᾶς Μουσουλμάνων ἔφθασαν πρὸς τὸ κέρδος, μὴ μόνον οἱ ἐπιςήμονες εἰς τὰ κέρση καὶ τοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνεπιςήμονες, καὶ σαρλίδες, τουτέςι πραγματευταὶ, καταλάκται, μυρεψοὶ καὶ τζαγκάροι, &c. Infrà: οἱ μὲν ςρατιῶται διὰ τὸ κέρσος, οἱ δὲ σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κερσιμαῖα.

ΣΑΡΜΑΝΙΖΑ, *Cuna*, apud Crusium in Turcogr. pag.256.

ΣΑΡΜΟΎΝΙΟΝ, *Sermo*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ τώρα τὴν ἀπόλυσιν τοῦ σαρμουνίου να ποίσω.

Mox:

Καλὸν σαρμούνιν ἤρχησει, καὶ νάχες τὸ τελειώσῃ.

ΣΑΡΞΙΦΡΑΓΟΣ, *Saxifraga*, Herba sic vocata passim à Græcis recentioribus, pro Σαξίφραγος, de qua Consulendus Salmasius ad Plin. p.1295.1296.

ΣΑΡΟΎΚΤΗ, καὶ Σαροὺχ, Συριςὶ, ὁ κεκαυμένος χαλκὸς, in Glossis Saracenicis MSS.

ΣΑΡΠΙΌΝ, *Tomentum lineum*, Gallis *Charpie*, *Sarpie*. Leo Imp. in Tacticis cap.15. §.77. χρήσιμον δὲ ἐστιν καὶ τὰς σανίδας προπαρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατορύγμασι συμπῆξαι αὐτὰς, ὡς ἐπὶ σαρπίου, καὶ διὰ πίσσης καὶ ςυπίου κατασφαλίσασθαι τὰς ζεύξεις ἐπὶ τοὺς ἁρμοὺς, &c. similia habet Mauricius.

ΣΑΡΟΎΧΑ

ΣΑΡΟΥΧΑΛΙΑ, τὰ ξανθιὰ λεγόμενα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Xanthion*, *Lappa*. Vide Botanicos. Matthæus Silvaticus: *Sarcalia*, *Scariala*, *lactuca agrestis*, *quod dorsum velut serram habeat*.

ΣΑΡΠΟΣ, *Arca*, Hesychius: Σάρπος, κιβωτὸς, βίθωοι ἢ ξυλίνες οἰκίας. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num. 62. ὁ δὲ μηδὲν ἢ ὑπερθέμενος, θαῤῥῶν εἰς τὰς πλουσίους οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ, παρεγένετο εἰς τὸ κελλάριον, ἐν ᾧ οἱ σάρποι βραχὺ ἔχοντες ἄλευρον ἵσαντο.

ΣΑΡΤΖΕΣ. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. Σάρτζες, τὸ σέρτζες, ἤδε φιλίτζαι, ἤδε φίλχα, ἢ ὕσπε. Aliæ: τὸ σέρτζες καλούμενος σάρτζες, ἤδε φίλ. Apud Matthæum Silvaticum, *Sarsas*, *Salicem* sonat.

ΣΑΡΩ͂Α, apud Myrepsum sect. 21. cap. 1. Vox incertæ notionis Fuchsio.

ΣΑΡΏΝΕΙΝ, *Verrere*, Σαίρειν. Σαρώματα, *Purgamenta*, καθαρμοί.

ΣΑ͂Σ, *Vestrum*, *Vobis*, *Vos*. Ex Pronomine σὺ deducitur: quippe habet in plurali ἐσεῖς, in primo casu: in cæteris σᾶς & ἐσᾶς. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 13. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν σᾶς εἰς πολλὰ ἔτη. Vide Grammaticam Portij.

ΣΑΣΜΟΣ. Vide in Σάζειν.

ΣΆΣΣΕΙΝ, *Saltare*, fortè. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ ἐποίει αὐτῷ στέφανον, καὶ ἐφόρει, καὶ ἐπὶ τῇ χειρὸς αὐτοῦ ἕνα κλάδον, ἔσασε, κράζων, Νίκας τῷ Βασιλεῖ καὶ τῇ πόλει. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali ποτὲ μὲν σάσειν, ποτὲ δὲ τρέχειν. Infrà: καὶ συναντᾷ αὐτῷ ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις, παίζοντα καὶ σάσοντα. Rursum: ταῦτα εἰρηκὼς, ἔβαλε σάσειν καὶ τρέχειν· οἱ δὲ ἐργαστηριακοὶ καθεζόμενοι πρὸ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, καὶ ὁδοιποροῦντες βλέποντες σάσοντα αὐτὸν, ἔλεγον, &c.

ΣΑΤΑ͂, pro σὺ, *Tu*. Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium: ἄμεσον ἀβυκάτον σου, καὶ εἴ τί σε κονσιγιάρη, σατᾶ κάμε το.

ΣΑΤΑΡ, τὸ ὀρίγανον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. in aliis legitur σάτερ, ὀρίγανος, *Origanum*. Apud Matthæum Silvaticum, *Sater* exponitur *Napus*: Infrà, *Satre*, origanum.

ΣΑΤΖΈΜΑ. Vide in Σαλγέμμα.

ΣΑΤΊΟΝ, genus panni serici, quod *Satin* appellamus. Emman. Georgil. de Mortalit. Rhodi MS.

Τὰ ῥοῦχασας τὰ ἔκλαμπρα σάτια, καὶ βελοῦδα.

ΣΆΤΟΝ, *Mensura*, cujus Matthæus & Lucas meminerunt, ut & vetus Testamentum non uno loco. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1780. Σάτον, μόδιος κούμουλος: ἀλλ' ἑρμηνεύεται τὸ σάτον μέτρον τὸ λεγόμενον χοίνικα. Zonaras tom. 1. pag. 71. τὸ δὲ σάτον ἐστὶν Ἰταλικὸν ἡμιμέδιμνον.

ΣΑΤΟΎΡΑ. Vide Σαιτέρα.

ΣΑΤΎΡΙΟ, *Satyricus*, apud Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 18. Σάτυρος, apud Continuat. Theophanis lib. 4. num. 38.

ΣΑΥΡΊΔΗΣ βολάνη, ἡ καρδαμὶς· ἔοικε γὰρ καρδάμῳ, καὶ ἔχει δύναμιν θερμαντικήν. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS.

ΣΑΥΡΊΔΙΝ, *Saura*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ συχνογνειζόμενος μὴ νὰ ἴδω κἂν σαυρίδιν,
Ἢ κἂν σκουμπρίν, ἢ ἄλλο τι, ἢ θύννον βρωμαρέαν.

ΣΑΥΤΡΊΑ, *Satureia*, *Cunila*. Orneosophium cap. 48. pag. 215. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἀπ' ὀφθαλμοῦ πάσχῃ, λάβε βολάνην τὴν λεγομένην σαυτρίαν, καὶ ὀποβάλσαμον, κάπνιον, καὶ τὸ κακὸν ἀπολεῖς.

ΣΑΦΑΡΝΤΖΗΛΑ, κυδώνιν Ἰνδικὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΑΦΘΩ, Ægyptiis, *Hyoscyamus*, apud Interpol. Dioscor. c. 651.

ΣΑΦΣΑΦ, ὁ χυλὸς τῆς ἰτέας, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Succus salicis*.

ΣΑΧΑΛΤΙΚΗ. Vide in Μυρίνα.

ΣΑΧΑΡΟΠΟΥΓΓΙΟΝ, *Iecur*. Laonicus Cretensis ad Batrachom. ἤπατα λευκοχίτωνα, σαχαροπούγγια λευκά.

ΣΑΧΛΌΣ. Ptochoprodromus conta Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἄσπαστρον, ἄξιστον, σαχλὸν, ἀνάλατον βρωμάριν.

Σαχνὸς, eâdem notione. Idem Ptochoprodromus.

Καὶ μόλις νὰ φέρωσιν θυννόκομαν κομάτιν,
Ἄπαστον, ἄξυστον, σαχνὸν, ἄπλυτον, καπνισμένον.

Alibi:

Καὶ παλαμίδαις πολαπαῖς σαχναῖς καὶ βρωμισμέναις.

Alibi:

Τὴν ἔσαν σταφιδίχνοτον, τὴν ἀκροσαχνισμένην.

ΣΆΧΧΑΜ, τὸ στέαρ, *Adeps*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΒΕΝΕΙ͂Ν, Σβένειν, Σβύνειν, *Extinguere*, Σβεννύειν.

ΣΒΟΥΡΊΖΕΙΝ. *Resonare*, Βομβεῖν. Σβουρικτὰ, *Resonanter*.

ΣΒΟΥΓΓΊΖΕΙΝ, pro Σπογγίζειν, *Spongia eluere*. Nicetas Barbarogr. γράφων συχνὰ ταύτην ἔβλεπε, καὶ λειώνωνων καὶ σβουγγίζων αὐτήν.

ΣΒΟΎΡΝΙΣ. Stephanus Magnes in Empiricis MSS. δρακόντιον, καὶ ῥαφανίδα, καὶ σβούρνεως μίξας χολὸν, καὶ σκόροδον τεθλασμένον, καλάπλαττε.

ΣΓΆΡΑ, *Vesica*, *Folliculus*, Φύση, κύστις.

ΣΓΑΎΔΑΡΙΣ. Vide in Λαδέελον.

ΣΓΆΦΦΕΙΝ, pro Σκάπτειν, *Fodere*, in Glossis Græcobarb.

ΣΓΟΜΒΡΙ͂, *Scombrus*, Piscis, Σκόμβρος.

ΣΓΟΜΠΌΣ, *Gibbosus*, Ἐπίκυρτος, in Corona pretiosa. Ex Ital. *Gobbo*.

ΣΓΟΥΡΔΈΛΛΑΙ, Pisces quos Græci Ἰουλίδας vocant: Itali *Donzellas*, Genuenses, *Zigurellas*. P. Bellon. lib. 1. observ. cap. 30.

ΣΓΟΥΡΌΣ, *Obscurus*, *Subfuscus*. Joannes Tzetzes Chil. 13.

Τέσσαρα δὲ τοῖς παλαιοῖς τὸ οὖλον δηλοῖ τάδε,
Τὸ ὑγιὲς, ὁλόκληρον, ὀλέθριον, σγουρόν τε.

Infrà v. 568.

——— Ἓξ δὲ δηλοῖ τὸ οὖλον,
Τὸ ὑγιὲς, ἀκέραιον, ὀλέθριον, σγουρόν τε,
Καὶ σὺν αὐτοῖς τὸ μαλακὸν, καὶ στόμαξος τὸ μέρος.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τρίχας σγουρὰς καὶ νόστιμας, τὸ χρῶμα χρυσαφίου.

Idem lib. 3.

Καλία τῆς ὁλόξανθα, σγουρὰ, λιανοπλεμένα.

Hinc cognomen inditum Leoni cuidam Corinthi Tyranno, apud Nicetam in Balduino, cui Λέων Σγουρὸς appellatur, à quo fortè profluxere Σγουρόπουλοι. Occurrit enim apud Cantacuzenum Δημήτριος Σγουρόπουλος, lib. 3. cap. 23. & 29. ad quem etiam prostat Epistola Maximi Planudis: & Silvester Sguropulus Auctor Historiæ Concilij Florentini, quem Acta Edita ejusdem Concilij *Syropulum* non semel vocant. Vide Phranzem lib. 3. cap. 25. sic Σγουρομάλλης nomen familiæ Græcanicæ, ab aliquo cui barba fusca erat, appellata. Mentio est alterius Σγουροῦ in Turco-Græcia Crusij p. 284.

Σγουρίζειν, *Obscurescere*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Τὸ χρῶμα τῶν μαλλίων της ἦτον ὡς κασανοῦχου,
Εἰς δύο πλεγμένη χαμηλά, καὶ εἰς τόπους νὰ σγουρίζει.

Σγουρίτζης, equi nomen à colore subobscuro, seu *Badio*

badio nigro. Anna Comnena lib.4. pag. 119. Σγυρίτζιω τοῦτον τὸν ἵππον ὁ Βρυέννιος ὠνόμαζεν. Ita etiam quidam Eunuchus cognominatus apud Scylitzem pag. 741.

Σγυρότης, *Obscuritas.* Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. v.34. ἡ σγυρότης, ἡ ἐξάνθησις τῶν χρεῶν.

Σγυροειδής, *Qui fuscum colorem habet*, apud Theodorum Studitam in Catech. 88.

Σγυροκέφαλος, *Cui crines sunt fusci.* Historia Bertrandi Romani MS.

Ξανθὸς καὶ σγυροκέφαλος, εὐόφθαλμος καὶ ὡραῖος.

ΣΔΡΑΒΙΤΖΑ, *Scyphus mero plenus.* Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 629. narrans cædem Nicephori General. Imp. in prælio contra Bulgaros, ait, post Scriptores Byzantinos, Crumum Regem illius cranio vice poculi usum, hoc verborum contextu: ἔπειτα ἐσωάζε τοὺς Βουργάρους, καὶ ἐγέμισε αὐτὸ τὸ κεφάλη τοῦ Βασιλέως ὅπου ἔκαμεν καυκὴ ἐπάνω κρασί, καὶ εἶπεν, Εἰς τὴν νικήσμα πίνω τοῦτο τὸ καυκὴ κρασὶ γεμάτο σδράβιτζα· καὶ οὕτως ἔπειναν καὶ οἱ ἄρχοντες γεμάτο, καὶ ἔκαμαν χαραῖς μεγάλαις διὰ τὴν ὅπου ἔκαμαν. Καὶ ἀφοντό τε ὀνομάσθη εἰς τοὺς Βουργάρους τὸ γεμάτο καυκὴ σδράβιτζα.

ΣΕΒ, in Glossis Saracenicis MSS. ἡ σχιστὴ στυπτηρία, *Alumen scissile.*

ΣΕΒΑ, Dacis, *Sambucus*, apud Interpol. Dioscor. c.754.

ΣΕΒΑΙΝΕΙΝ, *Ingredi*, pro εἰσβαίνειν. Anonymus de Locis Hierosol. num.7. ἡ δὲ ἀριστερὰ τοῦ βήματος τοῦ ἁγίου Τάφου ἀναβαίνει σκαλόνια ιέ. καὶ σεβαίνει εἰς τὸν Γολγοθᾶ. Num. 8. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ βήματος ἀναβαίνει σκαλία ιέ. καὶ σεβαίνει εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου. Occurrit rursum alibi.

ΣΕΒΑΣΤΟΙ, inquit Anna Comnena lib.3. Alexiad. pag.78. οἱ βασιλεῖς ἀνέκαθεν ἐπιθετικῶς ὠνομάζοντο, καὶ τὸ ἐξιδιαζόντως εἰς βασιλέας λεγόμενον τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ὄνομα. Julius Africanus apud Georgium Syncellum in Chron. pag. 307. Ὀκτάβιος ὁ Σεβαστὸς, ὃν Αὔγουστον καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι, &c. Zonaras in eodem Augusto: καὶ Αὔγουστος καλεῖσθαι ἠθέλησεν, ὡς καὶ πλεῖόν τι ἢ κατὰ ἀνθρώπους ὑπάρχων· πάντα γὰρ τὰ ἱερώτατα καὶ σεβάσμια Αὔγουστα προσαγορεύεται, ἐξ οὗπερ καὶ Σέβαστον προσεῖπον αὐτὸν, ἀπὸ τοῦ σεβάζεσθαι, ἐξελληνίζοντες, ὥσπερ τινὰ σέβαστοι. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno Imp. apud eandem Annam lib. 13. pag.415. καὶ ὑμεῖς μὲν οἱ ἀεισέβαστοι Βασιλεῖς, καὶ Σεβαστοί τε καὶ Αὔγουστοι τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, &c.

Σεβαστή, *Augusta*, Dignitas inventa à Monomacho pro Sclerena concubina. Michael Psellus lib.5. Hist. MS. de eadem Sclerena: προϊέσαν δὲ αὐτή τε καὶ ἡ ἀδελφὴ Θεοδώρα, καὶ μετ' ἐκείνην ἡ Σεβαστὴ τοῦτο γὰρ αὐτὴν τῷ καινῷ ἀξιώματι αἱ Βασιλίδες δόξαν οὕτω τῷ αὐτοκράτορι. Et de Alana altera concubina: τὸ μὲν σχήματος αὐτῇ τῆς βασιλείας οὐκ ἐκοινώνησε· μεταδίδωσι δὲ τοῦ ὀνόματος, Σεβαστὴν ἀνειπών. Vide Zonaram & alios.

Primus autem Alexius Comnenus, subdit eadem Anna filia, ex hac Σεβαστοῦ nomenclatura, quæ solis duntaxat Augustis competebat, complures confecit Dignitates: neque enim primus *Sebasti* dignitatem adinvenit, quod quidam volunt, quandoquidem idem Alexius, priusquam ad imperium pervenisset, hac donatus fuerat à Nicephoro Botaniata decessore, ut narrat Zonaras & Scylitzes: sed ex *Sebasti* nomine alias confecit, Πρωτοσεβάστου nempe, Πανυπερσεβάστου, & Σεβαστοκράτορος, de quibus singulis in præsens agendum: ac primò quidem de ea quæ

Σεβαστὸς nudè appellatur, qua scilicet donatus idem Alexius. Anna Comnena lib. 1. pag. 22. de parente: ὧν ἁπάντων γέρας ἀπέλαβε παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος ἀναρρηθεὶς ἐκ μέσης συγκλήτου. Similia narrat Nicephorus Bryennius lib. 4. num. 28. Eadem Anna lib.14. pag.419. de Boëmundo Principe Salernitano: Τιμηθεὶς οὖν τηνικαῦτα τῷ τοῦ Σεβαστῶν ἀξιώματι, &c. Adde pag.416. præterea Cinnamum lib.4. n.2. lib.6. num.13. Neophytum de Calamitatibus Cypri num.2. Joan. Tzetzem Chil.5. v.596. &c. Honorario porrò titulo Πανσεβάστου titulo donatur *Sebastus* in Novella Manuelis Comneni Imp. de Judicibus & advocatis.

Σεβαστοκράτωρ, *Sebastocrator*, Dignitas inventa primum ab Alexio Comneno Imp. Nam cùm ad Imperium pervenisset, deturbato Botaniata, fratrémque haberet se natu majorem, quem insigniori aliquo decorari honoris titulo par erat: ἕτερον δὲ ἀξίωμα πλὴν τοῦ Καίσαρος οὐκ ἦν, (cum scilicet eo donatus esset Nicephorus Melissenus) νέον ὀνοματοποιήσας ἀπό τε τοῦ Σεβαστοκράτορος τἀδελφῷ ἐφηρμόσατο, οἱονεὶ δεύτερον Βασιλέα πεποιηκὼς, τὸν Καίσαρα τοῦτον ὑποβιβάσας, καὶ τρίτον ἐν ταῖς εὐφημίαις ἀριθμησάμενος μετὰ τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος εὐφημίαν. Ita Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 78. & ex ea Zonaras, & Codinus cap. 2. num. 2. Sed & decrevit ut in publicis Vitæ diuturnioris, seu πολυχρονίοις, acclamationibus, unà cum Imperatore Sebastocratoris & Cæsaris nomina efferrentur: præterea ut uterque coronis uterentur, sed quæ sumptuositate, & magnificentiâ, atque adeo formâ, ab Imperiali differrent. Nam cùm Imperatoris Stemma hemisphærij instar supernè undique clausum esset, uti ab eadem Anna describitur, Sebastocratoris & Cæsaris Coronæ cinctum habebant solùm sparsione margaritarum per intervalla distinctum, sive ullo imminentis supernè cavitatis orbe. Eadem Anna: οἱ δὲ τῶν Σεβαστοκρατόρων καὶ τῶν Καισάρων στέφανοι σποράδην ἔστιν ὅπου τῶν μαργάρων καὶ λίθων μετέχοντες, ἄνευ τοῦ ἐπισφαιρώματος. Meminit Sebastocraticæ Coronæ Nicetas in Alexio lib.1. num.2. sub fin. Cui quidem ornatum novum addidit Imperator Joannes Cantacuzenus: nam cum uxoris suæ fratres ad Sebastocratoris dignitatem evexisset, concessit iisdem, ut gestarent στεφάνους διὰ λίθων ἠρανέων καὶ μαργάρων, ἔχοντας ἕκαστον αὐτῶν ἔμπροσθεν ἀνὰ μίαν καὶ μόνην καμάραν, *uno & solo circulo ab anteriore parte capitis apicem cingente constantes coronas.* Quinetiam Sebastocrator & Cæsar Βασιλέας titulo compellabantur, uti in hac voce observamus. Utriusque, ut & Despotæ, Pilei, seu Sciadia, margaritis ornabantur. Matthæus Monachus:

Ὧν κεφαλῆς τὸ κάλυμμα κεκόσμηται μαργάροις.

Describitur pluribus Sebastocratoricus pileus à Codino cap.3. num.16. ut ejus tzangæ, & sella cærulei coloris, aquilis auro contextis in campo coccineo interstinctæ, num. 17. 18. & ejus tentorium num. 19.

Plures unà & simul hac dignitate donati leguntur. Scribit quippe Nicetas num.5. Joannem Comnenum Imp. Andronicum, Isaacium, & Manuelem filios secundogenitos Σεβαστοκρατορικαῖς τιμαῖς exornasse. Hujusce dignitatis in Andronico mentio est in versibus heroïcis Constantini Manassis, illius Chronico subjectis in Cod. Allatiano:

Πορφυρόπαις, γόνος Αὐτάνακτος καρτεροθύμου,
Ἀνδρόνικος μεγάθυμος, ἐμμελὴς πολεμιστής,
Ὧ γέρα πρῶτα Σεβαστοκρατορίης νεῖμ' ὁ φυτεύσας.

Nam fuit alter Andronicus Comnenus Alexij Imp. filius, quem Sebastocratorica dignitate pariter donatum fuisse à patre refert Zonaras. Scribit denique Georgius Acropolita in Chron. num. 82. extr.

Michaelem

Michaelem Palæologum Imp. Constantinum Palæologum fratrem, & Constantinum Tornicium, Sebastocratores Creasse: ita tamen ut fratri aquilas auro intertextas in ceruleis calceis; Tornicio verò nudè cæruleis absque aquilis, uti concesserit: ἐν τούτοις δὲ τὰ τῶν Σεβαστοκρατόρων διέφερον, ἐν οἷς ὁ μὲν αὐτάδελφος τοῖς κυανοῖς πεδίλοις ἐγκεκολλαμμένους εἶχε, καὶ χρυσοῦς ἀετοὺς, ὁ δὲ Τορνίκιος γυμνὰ τούτων τὰ πέδιλα ἐπεδέδυτο. Id ipsum observant Gregoras lib. 4. initio, & Pachymeres lib. 2. cap. 13.

Sebastocratorem, perinde ac Despotam & Cæsarem, sua ætate οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν habuisse, ἐὰν μὴ ταχθῶσιν εἰς ἡγεμονίαν, scribit Codinus cap. 5. num. 1. Sed primitus secus sese res habuit, cum dignitati adnexa fuerit quædam jurisdictio, quod potissimùm colligitur ex Novella Alexij Comneni de Testibus: πῶς γὰρ, ἐβόων, ὁ παραιτηθεὶς παρ' αὐτοῦ παρὰ τῷ Σεβαστοκρατορικῷ δικαστηρίῳ, καὶ τοῦ πανευτυχεστάτου Σεβαστοκράτορος μὴ παρὰ τοῦτο δεχθῆναι διακελευσαμένου τὴν μαρτυρίαν, &c. Sed qualis ea fuerit jurisdictio, incertum manet.

Σεβαστοκρατόρισσα, *Uxor Sebastocratoris*, cujus erat Imperatricem rubris calceis primò ornare ac calceare, ut est apud Codinum cap. 22. num. 5. Cod. MS. VVkeleri nobilis Angli, in quo describuntur variæ imagines ex familia Comnenica & Palæologa: Κωνσταντῖνος Κομνηνὸς Παλαιολόγος, ὁ πανευτυχέστατος Σεβαστοκράτωρ καὶ πατὴρ τῆς κτιτορίσσης. Εἰρήνη Κομνηνὴ Βράνενα Παλαιολογίνα ἡ Σεβαστοκρατόρισσα (μήτηρ) τῆς κτιτορίσσης. Hic porrò pretium videtur operæ regulas Grammatices in hisce dignitatum nominibus efferendis observare ex Theodosio Grammatico in Grammatica MS. ταῦτα κύρια ὀνόματα ὄντα φυλάσσουσι τὸ ω μέγα καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς· εἰ δὲ ἀξιωματικὰ ὑπάρχουσιν, διὰ τὸ Πραίτωρος, καὶ τὸ Κοιαίστωρος, καὶ τὸ Μαΐστωρος, φυλάσσουσι τὸ ω μέγα καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς· τὸ γὰρ Πραίτωρος, καὶ τὸ Κοιαίστωρος, καὶ τὸ Μαΐστωρος, διὰ τὸ ω μέγα γράφονται, τὰ μὲν τοι συνήθεια, διὰ τὸ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ αὐτοκράτωρ, μονοκράτωρ, Σεβαστοκράτωρ, διὰ τοῦ ο μικρὸν κλίνονται, ἀπάτορος, &c.

Πανυπερσέβαστος, Dignitas inventa primum ab eodem Alexio Comneno, & ab eo collata Michaëli Taronitæ sororio. Zonaras: τὸν μὲν οὖν Ταρωνίτην τῇ πρώτῃ συνεζευγμένον τῶν ἀδελφῶν, πάνυ στεργομένην πρὸς τῆς μητρὸς, καὶ πρὸς αὐτοῦ τιμωμένην, Πανυπερσέβαστον ὠνόμασαν, καὶ τοῦτο καινίσαντες τὸ ἀξίωμα. Quam quidem dignitatem Cæsareæ in consessibus parem esse voluit idem Alexius. Anna filia lib. 3. pag. 78. μετ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ τελίμητος καὶ ὁ Ταρωνίτης, καὶ γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ Βασιλέως, Πρωτοσέβαστός τε καὶ Πρωτοβεστιάριος· μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Πανυπερσέβαστος ἀναδέικνυται, καὶ συνθωκος Καίσαρι γίνεται. Adde pag. 258. Ex hinc Andronicus Palæologus Senior vestes & calceos Imperatorios, & alia ornamenta Imperatoria huicce dignitati adscripsit. Nicephorus Gregoras lib. 7. pag. 124. 1. Edit. & 190. Edit. Geneu. enarrans, ut Joannem ex fratre Constantino nepotem ea donaverit: ἐτετίμηκει δ' αὐτὸν εὐθὺς καὶ τῷ τοῦ Πανυπερσεβάστου ἀξιώματι, ὃ νῦν καὶ αὐτὸ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν στοργὴν, ἐνδοξότερον ἢ πρότερον εἶχε, πολλῷ καλεστήσατο ἐνδύμασι γὰρ καὶ πεδίλοις αὐτὸν, καὶ ὅσα τὸν ἵππον τούτου κοσμεῖ, κιρροῖς τοῖς ἅπασι χρῆσθαι κεχάρισαι, ἵν' ᾖ διασημότατος ἐν τοῖς περὶ τὸν Βασιλέα εὑρίσκεσι. Georgius Pachymeres lib. 12. cap. 20. de eodem Joanne: τιμᾷ οὕτω τελέως τῷ ἐπιλακαιδεκάτου ἐπιβάντα ἔτους, τῷ τοῦ Πανυπερσεβάστου ἀξιώματι, πλὴν οὐ κατὰ τὸ ἀρχῆθεν τῆς ἀξίας ταυτησὶ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ κιρρῶν παρασήμοις σεμνύνας, ἃ δὴ τῆς ἐπαρχίας πρότερα σύμβολα ἦσαν. Sed & à Matthæo in Gatalogo Officiorum Palatij recensetur post Cæsarem, diciturque esse συγκλήτου πρῶτος. Ea verò dignitatis istius prærogativa perstitit usque ad Andronicum Juniorem, qui Joannem Cantacuzenum Magnum Domesticum creatum Panhypersebasto æqualem primò, deinde extincto avo Andronico Seniore, inferiorem esse statuit. Id pluribus prosequitur Codinus cap. 2. n. 5. ubi observat etiam hanc dignitatem inventam ab Alexio, & ab eo deinceps collatam Nicephoro Bryennio Annæ filiæ conjugi: quod & narrat eadem Anna lib. 13. pag. 405. qua pariter donatur à Theophylacto Bulgariæ Archiepiscopo in Epist. 41. ubi & Βασιλείας titulo, perinde ac Cæsar, exornatur. Vide præterea Nicephorum Gregoram lib. 8. pag. 169. 1. Edit. & Joannem Cantacuzenum lib. 2. Histor. cap. 38. init. & lib. 3. cap. 36. init. & cap. 82.

Πανυπερπρωτοσέβαστος, qua dignitate donatur quidam Anemas Theodoræ Porphyrogenitæ conjux, apud Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæsar p. 233.

Πρωτοσέβαστος, Dignitas juventa ab eodem Alexio Comneno Imp. qua Adrianum fratrem donavit: Anna lib. 3. πρὸς δὲ καὶ Ἀδριανὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πρωτοσέβαστος ἀξιοῦται περιφανέστατος. Ita etiam Zonaras, & Codinus. Hanc porro dignitatem postea concessit Alexio Venetorum Duci: eadem Anna lib. 6. pag. 161. καὶ αὐτὸν τῷ Δοῦκαν Βενετίας τῷ τῶν Πρωτοσεβάστων ἀξιώματι μετὰ τῆς ἀναλόγου ῥόγας ἐτίμησεν. Hujusce dignitatis mentio passim occurrit, apud Cinnamum lib. 2. num. 17. Georgium Acropolitam cap. 48. 60. Cantacuzen. lib. 3. cap. 22. Phranzem lib. 2. cap. 9. &c.

Σεβαστοϋπέρτατος, Dignitas, supra Sebastos, inventa, ni fallor, ab eodem Alexio Comneno Imp. qui ea Constantinum Angelum donavit. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 71. τελέσωσαν τὰ μνημόσυνα τοῦ ποθεινοτάτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας μου τοῦ πανσεβαστοϋπερτάτου κυρίου Κωνσταντίνου, &c. Joan. Cinnamus lib. 3. num. 6. Κωνσταντίνῳ μὲν Σεβαστοϋπερτάτῳ, ὃν Ἄγγελον ἐπεκάλουν, αὐτὸς σὺν δυνάμεσιν ἔλιπεν.

Πανυπερπρωτοσεβαστοϋπέρτατος. Laudatur à Lambecio lib. 3. Comment. de Bibl. Cæsarea, Gregorij Monachi & Abbatis Monasterij in Oxeia insula, oratio consolatoria πρὸς τὴν Πορφυρογέννητον κυρίαν Θεοδώραν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πανυπερπρωτοσεβαστοϋπερτάτου Δεσπότου τοῦ Ἀνεμοῦ. Vide supra.

Σεβαστότατος, Dignitas qua Apelchasemum Persam donavit idem Alexius Comnenus Imp. Anna Comnena lib. 6. pag. 174. πλείοσι δωρεαῖς τοῦτον ἀμειψάμενος, τῷ Σεβαστοτάτῳ τε ἀξιώματι τιμήσας, &c. Videretur legendum Σεβαστοτάτου, nisi hic mendum subsit, scribendumque fuerit, Σεβαστοῦ.

Πανσέβαστος, titulus datus *Protostratori* apud Theophylactum Bulgariæ Episcop. Epist. 29. & *Sebasto*, in Novella Manuelis Comneni de Judicibus & Advocatis.

Σεβαστοφάντης. Vide Inscriptiones Reinesij paginâ 375.

ΣΕΒΑΣΤΟΦΟΡΟΣ, *Curator Regionis Urbanæ: Qui totius Regionis sollicitudinem gerebat*, in Descript. Urbis Constantinopolitanæ, cui suberant *Collegiati, Vernaculi & Vicomagistri*: Ἀμφοδάρχης, Ῥεγεωνάρχης. Suidas in Αὔγουστος· ὅτι Αὐγουστεῖον ἐκλήθη, διότι τῇ ιε. Ὀκτωβρίου μηνὸς οἱ Ῥεγεωνάρχαι καὶ Σεβαστοφόροι ἐχόρευον ἐν τῷ Αὐγουστείῳ, διὰ τὸ ἐν τῷ ὀψοπωλείῳ εἰς τιμὴν Τιβερίου. Quæ quidem hausit à Joanne Lydo lib. de Mensibus, ut & Codinus in Orig. Constantinopol. num. 32. Leo Diaconus MS. lib. 10. ἄρτι δὲ κατὰ τῷ Ὀλύμπῳ παρακαμπτόμενος τῆς Ἀτρώας πεδιάδα ὁ βασιλεὺς ἀφικόμενος, πρὸς τὴν τοῦ Πατρικίου Ῥωμανοῦ καὶ τῷ τοῦ Σεβαστοφόρου διαπρέποντι ἀξιώματι οὖσαν κατήγετο. Scylitzes pag. 636. ἐξενέχισε δὲ καὶ Ῥωμανὸν τὸν τοῦ στεφάνου υἱὸν, τὸν μετέπειτα Σεβαστοφόρον γενόμενον. Adde pag. 757. &

& 758. Ubi Goarus existimat eum Σεβαςοφόρε dignitate donatum, qui primus delatæ Augustæ dignitatis nuncium afferebat. Sed hisce repugnant quæ ex Suida attulimus. Siquidem igitur Sebastophori iidem fuere qui Regionum Curatores, ita appellati videntur, quod suæ Regionis essent vexillarij, & in publicis ceremoniis, *Augusti*, seu Imperatoris imaginem, ac *Laureatam*, quam descripsimus in Gloss. med. Latin. suis Civibus præferrent: ut Romæ iidem Curatores Regionum etiamnum *Banderesi* appellantur, de qua voce egimus pariter in eodem Gloss. Meminit præterea Anonymus Barensis in Chron. ad an. 1043. cujusdam *Sevastophori* copiarum Græcanicarum ducis. Unde sane colligere est illustrem fuisse dignitatem, cum & Patriciis conferretur, adeo ut non omnino ij pro Regionum Urbis Curatoribus habendi sint.

ΣΕΒΕ'ΝΝΙΟΝ, Σιβέννιον, illud corticosum quod in summa palmula enascitur. Hesychius: σεβέννιον, τὸ ἐπ' ἄκρῳ τῷ φοίνικι γινόμενον. Joan. Episcop. Carpathi de Anachoretis, MS. ἄλλος δὲ μοναχὸς παρέβαλεν αὐτῷ ἔχων σεβένια, καὶ ἐποίησε τὸν γέροντα ἐργάσασθαι τὰ σεβένια. Ammonius de Monachis Sinaitis pag. 100. ἦν δὲ ἡ τροφὴ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ μικροὶ φοίνικες, ἐξ ὧν εἶχεν καὶ τὰ ἐνδύματα ἀπὸ σιβιννίου. Codd. alij habent σιβιννίων. Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 42. κατέλιπε δέ μοι τὸν χιτῶνα τὸν δερμάτινον, καὶ τρίχινον, καμάσιν λευκὸν, καὶ σανδάλια σεβεννίνα. In Isaacio num. 7. παλαιὰ πολύῤῥαφα ἐφόρουν καὶ σεβέννια. Ubi σεβενίνα habet Paulus Monachus lib. 1. Collect. Vide Salmasium ad Plinium pag. 409.

Σίβινον, Σιβίνινον. Paradisus, seu liber SS. Senum MS. καί τις ἀδελφὸς φοιτήσας πρὸς αὐτὸν ἐκάθισε κάμνων σίβινα. Joan. Moschus in Limon. cap. 123. εὑρὼν αὐτόθι γέροντα φοροῦντα ἀπὸ σιβίνου κολλόβιον. Ubi Interpres: *Invenique ibi senem vestitum collobio de sibino.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. de Monachis, MSS. ἐφόρει δὲ φασκίδιον σιβίνινον ἔσωθεν καὶ κεντώνιον. Ubi Cod. Reg. habet σεβένλινον. Rursum: καὶ ὁρᾷ ἔνδον τρεῖς τινὰς ἀνακειμένους φοροῦντας σιβίνινα κολόβια. Anonymus de Cæde Patrum Rhaiti, MS. καὶ τὸ ποτὸν αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ ἀπὸ σιβίνων.

ΣΕ'ΒΗ, ἡ στυπτηρία, ἡ σχιστὴ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Alumen.* Matthæus Silvaticus: *Sebel*, *Sebum*, *Sceb*, *i. alumen.*

ΣΕΓΟΥ'ΡΟΣ, *Securus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Τόσο σεγούρες ἔστεκαν, ὅλαις γιαπεθάνουν.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κεὶς σὲ λεμίονα γύρεψε, σεγοῦρον νὰ μᾶς βάλῃς.

Σιγοῦρος, Συγοῦρος. Corona pretiosa: Σιγοῦρος, *Tutus*, Ἀσφαλής. Georgius Contares lib. 5. Hist. Athenar. pag. 123. διὰ νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν Περσικὴν καβαλαρίαν πλέον σιγοῦροι. Et pag. 135. διὰ νὰ στέκῃ αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὴν Λακεδαίμονα συγοῦρος. Ita cum υ. apud Agapium in Geoponico cap. 199. semel ac iterum, & in Turcogr. Crusij pag. 217.

ΣΕ'ΔΑ, *Sedes.* Lexicon adespoton MS. Hesychius & Suidas: Σέδας, καθέδρας.

ΣΕ'ΔΕΤΟΝ, *Stativa hiberna: Sedes*, nudè, Vegetio, Ammiano, & aliis. Suidas: Σέδετον, τὸ φωσσάτον. Glossæ Basilic. Σεδέτοις, καθέδραις. Σεδέτοις, προαστείοις. Σέδετον, τὸ φοσσάτον. Σέδετα, ἄπληκτα σκαφίοις ἢ τόποις τισί. Lex 14. Cod. de Episcopor. audientia: οἱ ὑφεστῶτες καὶ τῇ φυλακῇ προσκαρτεροῦντες στρατιῶται ἐν τοῖς σεδέτοις αὐτῶν. Theophilus de Testam. militari, lib. 2. tit. 11. §. 3. ἐν οἷς δὲ χρόνοις ἐν ἑτέροις διατρίβουσι τόποις, ἢ ἐν τοῖς λεγομένοις αὐτοῖς σεδέτοις, τουτέστιν ἔνθα διάγειν αὐτοὺς ἀνάγκη τῶν στρατιωτικῶν ἐν τῷ διατίθεσθαι προνομίων οὐκ ἀπολαύουσι. Ubi Scholiastes: Σεδέτοις, τουτέστιν προσεδρίαις. Ibidem: τυχὸν γὰρ ἐν σεδέτοις ἦσαν. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 7. εἰ δὲ ἐν παραχειμαδίῳ, ἢ εἰς τὰ σέδετα, ἢ κατὰ πάροδον ἄρχων ἢ στρατιώτης ζημιώσῃ συντελεστὴν, &c. Rufus in Legibus militaribus: στρατιώτης ἐν παραχειμαδίῳ ἢ κατὰ πάροδον, ἢ εἰς τὰ σέδετα. Pseudoeustochius in Vita MS. Eusignij: ὡς δὲ ἐπήξαμεν ἐκεῖ τὸ σέδετον ἡμῶν, κεκμηκότες διαναπαύσασθαι, &c.

ΣΕΗΚΕΡΑ', θριδακὸς, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Lactuca.*

ΣΕΗΣΑ'ΜΠΑΡ, τὸ βάλσαμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 190. 1843. in aliis scribitur σεησάπερ, in aliis Σεησύμβαρ, Βάλσαμος. In aliis denique Saracenicis MSS. Σεισέμβερ, τὸ βάρσαμον. *Balsamum.*

ΣΕΗΣΑΝΑ'. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 652. ἕνας στρατιώτης εἶχεν ἕνα μουλάρη, τὸ ὁποῖον εἶχε σεησανὰ, καὶ ὅταν ἐπάγαινε εἰς τὸν πόλεμον, ἐφόρτωνε τὰ ῥοῦχά του εἰς αὐτό.

ΣΕΗΤΑΡΑ', ἰχχὶν τὶ, κάψυκον Ἰνδικόν. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1849.

ΣΕΪ'Α. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 2. ubi de Sciadio Despotæ: τὰ σεῖα, οἷα καὶ τὰ βασιλικὰ, πλὴν τοῦ κόμβου τοῦ φοινίκων, & num. 16. de Sciadio Sebastocratoris: τὸ τοῦ Σεβαστοκράτορος σκιάδιον, χρυσοκόκκινον, συρματεινόν· ὁ ἀὴρ καὶ τὰ σεῖα οἷα καὶ τὰ τοῦ Δεσπότου. Ubi Goarus σεῖα, *Mobilia*, *tremula*, *pendulaque ornamenta*, ἀπὸ τοῦ σείειν, *movere*, *quatere*, interpretatur. Sed fere malim intelligi virgulas, quas *Sions* vulgo dicimus: hic enim intelliguntur Sciadij vittæ, seu κρεμαστήρια.

ΣΕΙΡΑ'. Moschus in Limonario cap. 87. ex edit. Coteleriana: ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σειρᾶς μαφόριον. Et cap. 92. φορῶν ἀπὸ σειρᾶς κολόβιον, καὶ μικρὸν εἰς τοὺς ὤμους αὐτοῦ ἐπιρριπτάριον ἐκ ψιαθίου. Psiathia conficiebantur ex palmis invicem contextis: unde aliud esse ἀπὸ σειρᾶς conjici potest. Vide Σέρα.

ΣΕΙΡΑ'ΔΙΟΝ. Eustathius ad Odyss. χ. pag. 1923. ὥσπερ δειρὰ δέρη, οὕτω καὶ σειρὰ σέρα τὸ ἰδιωτικόν, καὶ τὸ κοινῶς δὲ λεγόμενον σειράδιον, τοῦ Ὁμηρικοῦ ἐστὶ κόμμα τοῦ σειρᾶς. Il. ψ. ubi de voce σειρὰ, κεκοίνωται λέξις, ὡς δηλοῖ παρ' ἡμῖν τὰ σειράδια.

ΣΕΙΡΙΚΟΝ, *Intibum.* Suidas: σέῤῥεις, εἶδος λαχάνου, τὰ παρ' ἡμῖν Σειρικὰ λεγόμενα.

ΣΕΙΡΟΜΑ'ΣΤΗΣ, *Hastæ* aut *Spiculi* species. Hesychius: Σειρομάστης, λόγχη, δόρυ, ῥομφαία. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Σειρομάστης, ὁ λῶρος, ἢ εἶδος ἀκοντίου. Glossæ aliæ ex Cod. 1673. Σειρομάστης, εἶδος ἀκοντίου, λόγχη. LXX. Interpretes Joel. 3. 10. συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς σειρομάστας. Ubi vulgata lectio: *Concidite aratra vestra in Gladios, & ligones vestros in lanceas.* Occurrit rursum Numer. cap. 25. Eunapius: ὥστε ὁ σειρομάστης εὐδοκίμει τοῦ δόρατος. Scylitzes pag. 700. ἐπεὶ δὲ μὴ ἐπείθε, καὶ τὸν σειρομάστην ἐκτείνας, δοῦναι τούτῳ πολλάς. Et pag. 743. καὶ τὸν σειρομάστην ἀνατείνας, ἔπαισεν αὐτὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 40. φέρει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς ζώνης αὐτοῦ σειρομάστην, ὃν κοινῶς καλοῦσι σαλίβαν. Ex his non omnino percipitur quid propriè fuerit *Siromastes*; tametsi idem fuisse quod Latini *Verutum* appellarunt, (de qua voce egimus in Gloss. med. Lat.) ex Hesychio videatur posse colligi, qui instrumentum esse illud ferreum ait, quo merces à publicanis explorari solent: Σειρομάστης, σκεῦος τὸ σιδηροῦν, ὅπερ οἱ τελῶναι πρὸς ἔρευναν ἔχουσιν, λαβὴν ξυλίνην ἔχον. Glossæ MSS. in lib. Job: ὁ σειρομάστις, σκεῦός ἐστι λογχίδες, ἔχον ὄγκινον τινὰ συνημμένον αὐτῷ, ᾧ χρῶνται μάλιστα τελῶναι. Et Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 491.

Πολλοὶ

Πολλοὶ μὲν τὸ ἀκόντιον καλοῦσι Σειρομάστην,
Ὥσπερ κἂν τῇ τῶν Φινεὲς νοεῖται ἱστορίᾳ,
Ἐν ᾗ Ζαμβρὴν ἀπέκτεινεν, ἐν τούτῳ καὶ τὴν χάσβην.
Κυρίως δὲ σιδήρεον τῶν τελωνῶν ὑπάρχει,
Ὡς μέγας ὀβελίσκος τις, ὧ πλήττοντες τοὺς σάκκους,
Τὰ κλεπτόμενα ... νοοῦσι καὶ κρατοῦσιν.

Ita sane istud publicanorum verutum ea ætate appellabant, quod *Siromastis* bellici formam referret, non verò quod propria fuerit illius nomenclatura. Sed & fossarum profunditatem Siromastis tentatam videtur innuere Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τὰ κεράμια, καὶ τὰ κρυπτόμενα ὀρύγματα τοῖς Σειρομάσταις χρῆσθαι.

ΣΕΙΡΟΜΑ'ΣΤΙΞ, *Flagellum, è catena pendulum*, quo feriuntur ac urgentur equi. Georgius Pisides in Hexaemero v. 944.

Καὶ πᾶς μὲν ἵππος σειρομάστιγα τρέμει.

Herodiani Epimerismi MSS. & Glossæ MSS. Σειρομάστης, ὁ λῶρος, &c. Moschopulus pag. 54. Σειρὰ, ἡ ἅλυσις, ἀφ' οὗ σειρομάστης.

ΣΕΙΣΑ, pro σειρὰ, *Catena*. Glossæ Græcobarb. τὴν σεισὰν, ἤγουν ἅλυσιν.

ΣΕΙΣΕ'ΜΒΕΡ. Vide Σενσάμπερ.

ΣΕΙΣΙΑΙ'. Vide in Βράσαι.

ΣΕΙ'ΣΜΑ, unus è 19. tonis Musicæ Græcanicæ. Vide in Τόνοι.

ΣΕΙΣΜΟΚΡΑ'ΤΩΡ, *Dæmon terræ motuum Dominus*. Joan. Damascenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 131. ὁ δὲ μάγος, Ἐγώ εἰμι Σεσὲχ, ὁ σεισμοκράτωρ βασιλεύς.

ΣΕΙΣΜΟΛΟ'ΓΙΟΝ, *Liber continens observationes circa terræ motus*, cujusmodi in Cod. Reg. MS. 3177. describitur pagina 452. hoc titulo: ἑρμηνεία τῆς βροντολογίου καὶ τῆς σεισμολογίου. Nicetas in Manuele lib. 7. num. 5. βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν δι' ἐξίσαν καὶ τὰ περὶ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καθ' ὃν ἐβρόντησεν ἐπελθόντα, φάσκοντα εὑρεῖν οὕτωσι, Πτῶσις σοφῶν, &c. In indice MS. Codd. Gr. Bibl. Vaticanæ laudatur Ἑρμηνεία τῆς σεισμολογίου τῶν δώδεκα ζωδίων. Vide Βροντολόγιον, & Gauminum ad Psellum de Operat. Dæmon. pag. 115. ubi de sex σεισμῶν generibus ex Magorum nugis.

ΣΕΙΣΟΦΙ'ΚΗΣ, *Cinclus*, avis. Auctor Etymologici, in Κίγκλις. Κίγκλις, ὄρνις λεγομένη πυκνὰ τὴν οὐρὰν κινοῦσα, ἣν ἐν τῇ συνηθείᾳ ἔνιοι Σασοπυγίδα καλοῦσιν· εἴρηται διὰ τὸ συνεχῶς τὰ οὐραῖα πτερὰ ἐν τῷ αὐτῷ κινεῖν ἢ παρὰ τὸ σείειν τὴν πυγὴν, ὅ ἐστι τὴν οὐράν. Σεισοφίκης παρ' ἡμῖν ὀνομάζεται. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. habetur σείσοφι ἡ παρ' ἡμῖν ὀνόμασαι, pro σεισοφίκης.

ΣΕΙΣΤΟ'Σ, vel Σεισὸν, *Ornatus vestium*, aut *quivis ornatus muliebris*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σεισὸς ὁ γυναικεῖος κόσμος, κόσμος τῶν ἱματίων.

Historia MS. Bertrandi Romani:

Τὰ λαμπροκαλαμόσυλα, ὀρθομαρμάρωσίς τε,
Κυπλόφυλλα, χρυσόφυλλα ἴων, κρίνων, καὶ ῥόδων,
Μάλαμα νάνε καθαρὸν, ὅλα σεισὰ τὰ πάντα.

Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 258. ὁ δὲ σευρὸς τοῦ Ἄμβωνος ἔστενε χρυσίου λίτρας ρ. εἶχε δὲ καὶ σεισὰ καὶ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπίδοστῶν. *Catenulas* perperam vertit Interpres.

ΣΕΙ'ΣΤΡΑ, dicta Romæ *Lupanaria*, in quæ conjiciebantur adulteræ, ut passivam venerem cogerentur exercere, ad majorem interim infamiam, quibusdam κώδωνας, seu *Sistra* concutientibus, dum res obscæna perageretur, ut omnibus adulterarum pœna nota fieret: unde πορνεῖα, seu Lupanaria ita à Romanis Σεῖστρα appellabantur, quæ quidem sustulit Theodosius M. uti narrat Socrates lib. 5. cap. 18. ubi consulendus Henric. Valesius.

ΣΕΙ'ΤΙΔΕΣ, sic dicti religiosi quidam apud Persas, seu Turcos. Laonicus lib. 7. pag. 186. καὶ τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν ἀποδεχόμενος μετὰ Ζιχίδων, τῶν παρ' αὐτοῖς Ναζηραίων, καὶ Σειτίδων, καὶ τὸ γένος σοφῶν, πολλὰ διέτριβεν. Historia politica p. 41. εἶσαν δὲ Σάτιδες ἔχοντες Τεκέν.

ΣΕΚΑΗΚ ἔνσμελ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ χυλὸς τῆς ἀνεμώνης. *Succus anemones*.

ΣΕΚΑ'ΚΟΥΛ, ἑλένιον, in Glossis Jatricis MSS. in Lexico ex Cod. Reg. 1843. τὸ ἰρίγκιον. Σεκάκυλα, τὸ κεγγίελον, in aliis Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Helenium de quo Botanici.

ΣΕΚΑ'ΛΙΣ, apud Myrepsum sect. 17. cap. 2. Vide Gloss. med. Lat. in *Secalis*.

ΣΕΚΟΥΝΔΙΚΗΡΙΟΣ, *Secundicerius*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. In Act. 1. & 4. Concil. Constantinopolit. sub Mena: Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος Ἀναγνώστης καὶ Σεκουνδικήριος Νοταρίων Ἀποστολικοῦ θρόνου. Synaxaria 7. Octob. ὁ μὲν Σέργιος Πριμμικήριος ἦν τῆς σχολῆς τῶν Γεντιλίων, ὁ δὲ Βάκχος Σεκουνδικήριος τῆς αὐτῆς σχολῆς.

ΣΕΚΟΥ'ΝΔΟΣ, *Secundus*. Suidas: Σεκοῦνδος, δεύτερος. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς κλίματος Σεκούνδης. Ubi Lat. *in Regione secunda*. Leo Imp. in Tacticis cap. 4. §. 18. Σεκοῦνδος δὲ λέγεται, ὁ δεύτερος τῆς ἀκίας, ὁ λεγόμενος ἐπιστάτης. Adde §. 71. cap. 7. §. 76. 77. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 9. τοὺς δὲ ἐν αὐτοῖς διωνύμους, τελέσι τῶν μὲν ἕνα Λοχαγὸν, καὶ Πρίμον, τὸν δὲ δεύτερον Δεκάρχην, καὶ Σεκοῦνδον. Infrà: οἱ δὲ Σεκοῦνδοι μετὰ τῶν Δεκάρχων, &c.

ΣΕΚΟΥ'ΤΩΡ, *Sequutor*, gladiator qui adversus retiarium pugnat, apud Artemidorum lib. 2. Onirocrit. cap. 33. Vide Ciceron. lib. 7. ad Attic. Epist. 14. Vetus inscriptio apud Reinesium p. 1024. D. M. S. Q. FABI. VIATORIS DOCTORI SECVTOREM FECIT. Q. FABIVS CASTVS BENE MERENTI.

ΣΕ'ΚΡΕΤΟΝ, Σήκρητον, *Secretarium ædis sacræ*: qua notione non semel hæc vox usurpatur in Cod. Canon. Ecclesiæ Africanæ, ubi Concilia dicuntur acta Carthagine εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Φαύστου, initio: εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Ῥεστιτούτης, Can. 23. Hippone εἰς τὸ σήκρητον τῆς ἐκκλησίας Πάκης, eod. Can. 23. sic Can. 107. & alibi non semel. Concil. Calchedonense Act. 14. ἐν τῇ Ἀντιοχέων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῷ στοϊδίῳ τῆς θερινοῦ σηκρήτου. In Concilio Constantinop. sub Mena Act. 5. occurrit σέκρετον χειμερινὸν τοῦ ἐπισκοπείου. Idem Concil. Calchedon. Act. 1. τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου ἐνδημούσης ἐν τῇ προειρημένῃ μεγαλοπόλει ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου. Novella Leonis & Alexādri in Jure Græcorom. ἐν τῷ τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων εὐαγεῖ σεκρέτῳ. Passim.

Σέκρετον, *Secretarium, Forum, Tribunal juridicum*: vel locus aut ædes in qua de rebus seriis agebatur. Hesychius: Σέκρετον, Συνέδριον. Auctor Etymologici: Σέκρετον, παρὰ τὸ σείειν τὰς κρίσεις. Glossæ Basilic. Σέκρετον, Δικαστήριον. Κονσιστόριον, Βασιλικὸν σέκρετον. Lactantius lib. de Mortib. Persecutor. num. 15. *Tormentorum genera inaudita excogitabantur, & ne cui temerè jus diceretur, aræ in Secretariis ac pro tribunali positæ, ut litigatores prius sacrificarent, atque ita causas suas dicerent*. Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 30. de Paulo Samosateno: βῆμα μὲν θρόνον ὑψηλὸν ἑαυτῷ κατασκευασάμενος, οὐχ ὡς Χριστοῦ μαθητὴς, Σήκρητον δὲ, ὥσπερ οἱ τοῦ κόσμου ἄρχοντες, ἔχων τε καὶ ὀνομάζων. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ὁ δὲ ἐπέμενεν θλίβων τὸν ἅγιον, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀδικῶν, ὥστε αὐτὸν ἐλθεῖν καὶ ἐν σεκρέτῳ εἰς λόγους ἐναντίους μετὰ τοῦ ὁσίου. Σέκρετον παλατίου in Actis S. Maximi Confess. n. 12. p. 38. 39. de quo egimus in Constantinopoli Christiana. Martyrium S. Petri Archiepisc. Alexandrini p. 218. ἐπεὶ αὐτὴ τέλος εἶχεν ἐν τῷ σεκρέτῳ γενόμενος. Michaël Cerularius Patr. Constantin. in Epist. ad Petr. Antioch. Patr. n. 6. τῶν Μητροπολιτῶν μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ σεκρέτῳ συνηθροισμένων. Perdiccas Ephesius in Themate Hierosol.

Αἱ κατ̓ ἰκίαν σέκρετον τῶν ἀσεβῶν γεγῶσαι.

Balsamon ad Nomocanonem Photij p. 131. 1. edit. ἐπεὶ δὲ τὸ τοιοῦτον πρόσταγμα οὐκ ἔφθασε κατασρωθῆναι εἰς τὰ σέκρετα πρόσφορα, &c. Diploma Andronici Junioris pro Monembasiotis sub fin. ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰς ἃς ἔχωσιν οὗτοι ὑποθέσεις, ἢ μετ᾽ ἀλλήλων, ἢ μεθ᾽ ἑτέρων τινῶν, κριθήσονται παρ᾽ αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς Βασιλείας μου. Σεκρετικὰ καὶ πολιτικὰ πράγματα, *res judiciales & politica*, in Bulla aurea Alexij Comneni, apud Annam filiam libro 3. pag. 84. Synaxar. Maximi Cythær. 23. Nov. καὶ ἐκάθιζέτον εἰς κάποιαν σεκρετικὴν καθέδραν, ἢ μᾶλλον καλάσασιν κειτοῦ.

Ita porrò appellabant Tribunalia juridica civilia & Ecclesiastica Constantinopoli: nam civilia aliquot recensentur, nempe secretum Magni Drungarij, secretum τῶν δημοσιακῶν, seu Tributorum, secretum Primi à secretis, & secretum Dicæodotæ, præter alia tribunalia aliis nominibus donata. Ecclesiastica verò secreta etiam complura fuere, nempe eorum quos Ἐξωκατακοίλους vocabant, scilicet Magni Oeconomi, Magni Sacellarij, Magni Sceuophylacis, Præfecti Sacellio, & Protecdici. Novella Manuelis Comneni de Judicibus & Advocatis sic clauditur: νῦν δὲ τὸ τοιοῦτον βασιλικὸν προσκυνητὸν πρόσταγμα, καὶ ἐν διαφόροις καλεστρωμένον πολιτικοῖς τε καὶ ἐκκλησιαστικοῖς σεκρέτοις. Novella alia ejusdem Manuelis lib. 2. Juris Græcorum. sic etiam clauditur: καλετέθη ἐν τοῖς δυσὶ μεγάλοις σεκρέτοις κατὰ μῆνα Μάϊον. Id est in Civilibus & Ecclesiasticis. Balsamon in Medit. de Patr. pag. 453. ἀπολυθεῖσα, καὶ τοῖς δημοσιακοῖς καὶ ἐκκλησιαστικοῖς σεκρέτοις κατασρωθεῖσα. Vide eundem ad Nomocan. Photii tit. 1. c. 28. Joannes Tzetzes in Rhetores fanaticos:

> Ταῦτα δ᾽ ἐφευρέθησαν ἰσχύι λόγων,
> Τζέτζου καλεστρώθησαν ἐν τῷ σεκρέτῳ.

Alludit ad formulam quæ constitutionibus apponebatur, de qua in voce Καταστρωννύειν. Civilibus porrò qui præerat, quem Προεστῶτα τῶν Σεκρέτων appellabant, singulis mensibus mutabatur, quod ex Bulla aurea Alexij Comneni apud Annam filiam lib. 3. colligi posse videtur, p. 84. τῷ δὲ μηνὶ τῷ κατὰ τὴν ἡμέραν διοικοῦντος τὰ σέκρετα, &c.

Erant præterea secreta duo Patriarchæ: alterum Majus dictum, alterum parvum, seu μικρόν. De singulis copiosè egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 13. & 14. Sed & *Secreta* locis sacris adscribere videtur Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 1. ἡ μονὴ, ἢ εὐαγεῖ οἴκῳ, ἢ τῷ ὀρφανοτροφείῳ, ἢ ἑτέρῳ σεκρέτῳ.

Σεκρετικοὶ, *Secretorum, seu Tribunalium juridicorum ministri*, vel etiam notarij. Novella Constantini Porphyrog. περὶ δυνατῶν &c. διὰ ἀπὸ τῶν ἀστρατεύτων πολιτῶν πρὸς σχολαρίους, ἢ Σεκρετικοὺς ἐκποίησις γέγονεν. Suprà, Σεκρέτοις ὑπηρετουμένους appellavit. Σεκρετικοὶ διακονηταὶ dicuntur Balsamoni in Medit. de Protecdico & Chartophylace. Sententia lata in Niphonem Bogomilum, apud Allatium lib. 2. de Consens. utr. Eccl. cap. 12. ὁ εὐλαβὴς Δομέστικος τῶν Σεκρετικῶν Βασίλειος ὁ Κυμινιάνος, καὶ Ἰωάννης Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Δευτερεύοντος, καὶ Ἰωάννης Σεκρετικὸς ὁ τοῦ Οἰνοχόου. Bulla aurea Alexij Imp. apud Annam filiam lib. 3. p. 84. κἂν παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ Προεστῶτος τῶν σεκρέτων ἀναφέρωνται, ἢ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν Σεκρετικῶν, &c.

Σεκρετικοὶ, præterea dicebantur qui rei vectigali inserviebant. Nam Σέκρετον peculiari significatu dicebatur ædes in quam inferebantur vectigalia publica, cui præerat Λογοθέτης τῶν Σεκρέτων, uti observavimus in Not. ad Alexiadem p. 262. Scholiastes Basilic. ad lib. 38. tit. 1. §. 65. de Exactoribus publicorum tributorum: οὐ τοὺς μισθωμένους λέγει, ἀλλὰ τοὺς ὑποδεχομένους αὐτὰ, (τέλη) ὁποῖοι οἱ νῦν εἰσιν οἱ Σεκρετικοί. Cùm verò tributa à susceptoribus exciperent Secretici, eaque in Secretum inferrentur, horum unusquisque exemplum adnotationis suscepti vectigalis ex codice Secreti servabat. Idem Scholiastes ad lib. 22. p. 50. πρωτότυπον, φησὶν, ὀφείλει καὶ ὁ φίσκος προφέρειν, οὐκ ἴσον, ἢ ἰδίως εἰς καθ᾽ ἕνα τῶν Σεκρετικῶν ἔχει εἰς οἰκείαν παρασημείωσιν, ἢ παρεκβληθὲν ἀπὸ τοιούτου σχεδαρίου· καὶ τὸ σχεδάρειον γὰρ ἴσον ἐστὶ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παρεκβληθὲν, ἀλλ᾽ ἢ αὐτὸ τὸ πρωτότυπον, ἢ ὁ παρεκβληθῇ ἐκ ἀπὸ σχεδαρίου, ἀλλὰ τοῦ κώδικος, ἤτοι θέσεως τοῦ σεκρέτου.

Σεκρετάριον, *Secretarium*, idem quod Σέκρετον, in Synodo VI. Constantinopolit. act. 4. extr.

Σεκρετάρειος, Σηκρητάριος, *Secretarius*. Concil. Calchedon. Act. 1. ὁ καθοσιωμένος σηκρητάρειος τοῦ Θείου κονσιστορίου. Evagrius lib. 2. Hist. ἀνέγνω Κωνστάντιος Σεκρετάριος ἀπὸ σχέδους ἐπὶ λέξεως ταῦτα. Scylitzes in Michaele Parapin. εἰς τάξιν Σεκρεταρίου τῷ πατρὶ τοῦ Μιχαὴλ ὑπηρετησάμενος. Vide Ἀσηκρῆτις.

ΣΕΚΤΟΝ. Lexic. MS. Cod. Reg. 1708. & 2062. σεκτὸν, τὸ ἄθροισμα τῶν πλουσίων. Vide Gloss. med. Lat. in *Secta*.

ΣΕΛΑ, Σέλιον. Vide in Σέλλα.

ΣΕΛΕΜΝΙΟΝ. Vide in Σολέμνιον.

ΣΕΛΕΝΤΙΟΝ. Vide in Σιλέντιον.

ΣΕΛΕΨΙΟΝ, Ægyptiis, *Urtica*, Ἀκαλύφη, apud Interpol. Dioscor. c. 696.

ΣΕΛΗΝΑΙΑ, *Luna*, Σελήνη. Vide in Καλαμαία.

ΣΕΛΗΝΙΑΖΟΜΕΝΟΣ, *Lunaticus, Epilepticus*, Matthei c. 4. & 17. Nicephorus Presb. Constantinop. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἤρξατο τοῦτον λεπτοκοπᾶν μετὰ ἀτάκτων φωνῶν ὥσπερ τις σεληνιαζόμενος καὶ ἐξεστηκώς. Vide Cæsarium Dial. 2. ubi quærit, πῶς τὸ εὐαγγέλιον σεληνιαζομένους λέγει τοὺς ἐπιληπτικούς, & Nicetam Serrarum Episcop. in Catena in Matth. cap. 4. pag. 105. Eustathium Il. α. p. 87. præterea Nicol. Fullerum lib. 2. Miscellan. Sacror. c. 17. Laudatur ab Allatio Michaëlis Pselli opuscum περὶ σεληνιασμοῦ, cujus initium describit, Σεληνιασμὸς φυσικόν τι τυγχάνει, &c. Σεληνιαῖον πάθος, apud Josephum Episcopum Methonensem in Respons. ad libellum Marci Ephesij p. 680. Eustathius Odyss. δ. Ἀρτέμιδι δὲ χρυσηλακάτῳ τὴν Ἑλένην ὁ ποιητὴς εἰκάζει, διὰ τὴν κατὰ σῶμα φυλὴν· ὅθεν ἤδη λαβόντες ἀρχὴν οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον διὰ τὸ εἰς σελήνην ἀλληγορεῖσθαι τὴν Ἄρτεμιν, σεληναίαν ἄνθρωπον τὴν Ἑλένην ἐπλάσαντο, ὡς ἐκ τῆς κατὰ σελήνην κόσμου πεσοῦσαν.

ΣΕΛΗΝΑΙΑ, *Equorum ferrei calcei*, à lunulæ forma, quam referunt. Eustathius ad illud Homeri:

> ——— Ἐριδούπων πόδες ἵππων
> Χαλκὰ δηϊόωντες.

Χαλκὸν δὲ νῦν λέγει τὰ σεληναῖα ὑπὸ τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων, οἷς διακόπτονται εἰς πλέον τὰ παλαίσματα. Leo Imp. in Tacticis cap. 5. §. 4. & Constantinus in Tacticis pag. 11. πυρέκβολα, καὶ ὕσκας, λωρόθηκα, πέδικλα σεληναῖα σιδηρᾶ, μετὰ καρφίων αὐτῶν. Ubi rectè Interpres, *Calceos lunatos ferreos cum ipsis carphiis*, id est *clavis*. Et Pigafetta, *pasloie lunate di ferro con li suoi chiavistelli*.

Σεληνοχάλινον, *Equorum ferrei calcei & frena*. Critodemus in Apotelesmatis MSS. Ἀγαθὴ δὲ καὶ τοῖς ναυπηγεῖν βουλομένοις πλοῦς, καὶ τοῖς ἐργάζεσθαι σεληνοχάλινα θέλουσιν.

ΣΕΛΗΝΟΒΕΒΑΜΜΕΝΟΣ, *Coloris apij*, quod Σέλινον vocant Græci. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Ὁ δὲ ἔσω πάτος κόκκινος σεληνοβεβαμμένος.

ΣΕΛΗΝΟΓΟΝΟΣ, Prophetis seu Chymicis, *Paonia*, apud Interp. Dioscor. c. 563. Σεληνιον, eâdem notione.

ΣΕΛΗΝΟΔΡΟΜΙΑ, Libri in quibus de Lunæ cursu, ejusque prognosticis tractatur, prohibiti in Ecclesia Orientali, ut impij. Nicephorus Homologeta in Canon. lib. 3. Juris Græcorom. pag. 196. & apud Joannem Zonaram in Apologetico MS. pro Astrologia: τῆς Ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Σεληνοδρόμια, ἢ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι, βέβηλα γάρ πάντα.

ΣΕΛΙΝΑΤΟΝ, *Apiatum*, in Gloss. Lat. Gr.

ΣΕΛΙΝΟΡΙΤΙΟΝ, *Rubus*, apud Interp. Diosc c. 619.

ΣΕΛΙΝΟΧΑΛΙΝΟΝ. Vide in Σεληναῖα.

ΣΕΛΙΧΑ

ΣΕΛΙΧΑ, Σελίχα, *Cassia*. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. σελίχαι, ἡ κασία. In Cod. 190. legitur Σελιλά, ἡ κασία. In al. σιλίχαι, κασίαν. Anonymus de Oxymelite: καὶ ἅλας ἀμμωνιακόν, καὶ σελίχαν, καὶ καπὴ, βίλσεν, καὶ σέμβυλ, &c. Matth. Silvat. *Selia*, *Cassia*. Rursum: *Selche*, *Arab. Selicha*, *id est Cassia lignea*. Vide Salmasium ad Solinum pag. 1056. 1307.

ΣΕΛΛΑ, Σέλα. *Sella*. Eustathius ad Iliad. 7. παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, καὶ ἐπὶ κοινότερον λεγομένης σέλλας, ἡ λέξις (δίφρος) κειμένη εὕρηται. Idem Odyss. α΄. Ἀστράβη, ὃ σημαίνει σέλλαν καὶ σαγμάριον. Vita S. Nili Junioris pag. 142. τότε λαβὼν ὁ Πατὴρ τὸν ἵππον, δέδωκεν αὐτῷ, προσθεὶς αὐτῷ μετὰ τῆς σέλλας καὶ τὸ χαλινάριον. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ τὰ βραχιόλια αὐτοῦ, καὶ ἡ σέλλα αὐτοῦ ὁλόχρυσος. Leo in Tactic. cap. 6. 8. 9. αἱ σέλλαι δὲ ἐχέτωσαν ἐπισέλλια δασέα καὶ μεγάλα. Et §. 10. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, &c. Zacharias Papa lib. 4. Dial. cap. 4. καπιστρίῳ δὲ ἀντὶ χαλιναρίου, καὶ ἀντὶ σέλλης δέρμασι προβάτων ἐχρῆτο. Joan. Tzetzes Chil. 9. v. 858.

Ἀστράβη καὶ ἡ σέλλα δὲ ὡς, ἀστραβὴ τηροῦσα.

Nicetas in Manuele lib. 2. num. 7. καὶ τὴν ἀστράβην ἐπαναθείς. Ubi Cod. Barbarogr. σέλλαν. Vide Scholiastem Theophili Antecessor. lib. 1. tit. 2. §. 7.

Σέλα, cum unico λ, habent Leo in Tactic. cap. 12. §. 53. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. pag. 22. lib. 7. cap. 17. pag. 171. (lib. verò 2. cap. 8. habet σέλλα, ut Leo cap. 12. §. 123.) Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 9. cap. 17. num. 47. &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ἡ σέλα του ὁλόχρυση, κιόλο τὸ σαλιβάρι.

Historia MS. Belisarij:

Ἐκάτζεν τους εἰς δύο φαρία θαυμαστὰ καὶ ὡραῖα,
Με σέλαις χρυσοπλούμιστες, μεχρυσᾶ πλερυσήρια.

Σέλλιον. Suidas: δίφρον, σελλίον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ἐφεστρὶς, τὸ σελλίον. Rursum: ὀκλαδίας, τὸ σελλίον. Eustathius ad Il. β. pag. 197. σελμα ἡ καθέδρα, ἐξ οὗ καὶ τὸ σελλίον ἔοικε λέγεσθαι. Himerius Sophista: ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ εἴδωλα πολλὰ ἐκ τῆς Ῥώμης ἥκοντα γεγόνασι· καθεζομένη γυνὴ ἐν σελλίῳ χαλκῷ Ἀθήνη. Extat Epigramma Gr. ineditum cum hoc lemmate: Κλαυδιανοῦ εἰς δοῦλον τυπωθέντα παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ μὴ ἐπιδοῦναι σελλίον ἐν ἀκροάσει.

Ἑδρὴν χαλκεόπεζον ἐπὶ προθύροις Ἑλικῶνος
Εἰσήκει θεράπων τις ὑπὲρ νώτοιο μεμαρπώς,
Οὐκ ἔθελεν μογέοντι πορεῖν ἐπίβαθρον ἀοιδῆς,
Τοὔνεκα μὲν θώριζεν ἴον πολύμητις ἀνάγκη.

Euchologium Goari pag. 305. τρεῖς δὲ ἀρχιερεῖς ἢ καὶ πλείονες τούτων ἐνδεδυμένοι πάσας τὰς ἀρχιερατικὰς στολὰς, καθέζονται ἐν τοῖς σελλίοις αὐτῶν πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ θυσιαστηρίου. Codinus in Orig. Constantinop. num. 62. ἡ δὲ καθεζομένη εἰς τὸ σελλίον, οἱ μὲν Βερίναν τὴν γυναῖκα τοῦ μεγάλου Λέοντος εἶναί φασιν, &c.

Σελίον, apud Leonem Grammaticum in Michaële Theophili F. pag. 466. (ubi Georgius Monachus habet σελλίον,) apud Achmetem Onirocrit. cap. 261. & in ordine servando in ordinatione Episcopi apud Morinum pag. 119.

Σελλάριον, Σελάριον, *Sella*, *Latrina*. Suidas: Σέλλαι, σελλάρια, σωτηρίαι, ἕδραι. Vide Σωτηρίαι. Alia notione videtur usurpare Achmes Onirocrit. cap. 155. τὰ σελάρια τῶν βασιλέων εἰς πρόσωπον τῶν γυναικῶν αὐτοῦ κρίνονται, καὶ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτῶν. Et cap. 232. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἐν ὀλίγῳ, πάντα τὰ σελάρια τοῦ Βασιλέως κατ' ὄναρ θεωρούμενα, εἰς γυναῖκας αὐτοῦ κρίνονται. Ubi equi Imperatoris intelligendi videntur. Nam

Σελλάριος, Σελλάριον, *Sellarius*, *est Equus sella instructus*: Gallis, *un cheval de selle*. Lexicon Cyrilli MS. Κέλης, ὁ μόνος ἵππος, ὁ γυμνὸς, ἢ καὶ ὁ σελλάριος, ὁ μονοκάβαλος. Suidas: Κέλης, ὁ σελλάριος. Eustathius Il. ο. τὸ δὲ κελητίζειν, ἀπὸ τοῦ κέλητος παρῆκται, ὃ δηλοῖ ἄζευκτον ἵππον, καὶ κατά τινας, τὸν μονάμπυκα, ὃς νῦν, φασί, σελλάριος λέγεται. Adde Etymolog. in Κέλης. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 912. μετὰ τῶν νεωτέρων κ΄. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων. Achmes Onirocrit. cap. 14. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐκάθισεν ἐπὶ ἵππῳ τοῦ Φαραῶ, ἤτοι σελλάριον, &c. cap. 155. τὰ σελάρια τῶν Βασιλέων, εἰς πρόσωπον τῶν γυναικῶν αὐτοῦ κρίνονται. Ita non semel in cap. 234. & 262. Vide Gloss. med. Lat. in *Sellaris*, *Sellarius*.

Σελλάριος, apud Persas, dignitas quædam, in Martyrio S. Anastasij Persæ. Vide in Καβαλλάριος. Σελάριος, apud Scylitzem pag. 773. sub finem, ubi de Turcis.

Σελαριῶται, qui *Sellariis*, seu *Equis stratis insident*, qui in amphitheatris decurrunt. Extat apud Nilum Monach. lib. 3. Epistola 252. inscripta Gaudentio Σελλαριώτῃ, in qua eum exagitat quod ludicris, & τοῖς ἱπποδρομίαις totum se dedat. Vide Gloss. med. Lat. in *Sellarius*.

Σελλάστρωσις, *Sellisternium*, in Glossis Gr. Lat. instratum sellæ.

Σελλοπούγγιον, *Marsupium sellæ equestri appensum*. Leo in Tacticis cap. 6. §. 10. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, καὶ λωρόσακκον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον, ἐν ᾧ καιροῦ καλοῦντος δυνατόν ἐστι καὶ τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν δαπάνην χωρῆσαι. Ubi Codex Regius apud Rigaltum habet σελοπούγγιον, ut & Constantinus in Tacticis pag. 15. Idem Leo cap. 12. §. 123. χρὴ δὲ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου ἕκαστον στρατιώτην ἐν ταῖς σέλλαις αὐτῶν ἐπιφέρεσθαι ὕδωρ εἰς τὰ λεγόμενα φλασκία, καὶ παξιμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ, καὶ ἀλεύρου μίαν ἢ δύο λίτρας, &c. Adde cap. 13. §. 11. idem Leo cap. 5. §. 4. & ex eo Constantinus in Tactic. pag. 11. σφενδοβόλα μεγάλα, σελοπούγγια μεγάλα, &c. Σελοπούγγιν habet Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. pag. 22. σελοπούγγιν verò lib. 7. cap. 11.

Σελοποιὸς, *Sellarius*. Hero in Parecbol. χαλκεῖς, σελοποιοὺς, χαλινοποιοὺς, τζαγγαρίους, ῥάπτας.

Ἐπισέλλιον, *Sellæ equestris instratum*. Leo in Tactic. cap. 6. num. 8. & ex eo Constantinus in Tacticis pag. 15. ἐχέτωσαν δὲ καὶ αἱ σέλλαι ἐπισέλλια δασέα καὶ μεγάλα, &c. Similia habet Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. pag. 22. nisi quod ἐπισέλια, & σέλαι, scribit.

Σελοχάλινον, *Sella cum fræno*. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 4. εἰ μετὰ ταῦτα συμβῇ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων διαιρεθῆναι, ἐπαίρειν τὸν στρατιώτην ἐξαιρέτως τὸ ἱππάριον αὐτοῦ σὺν τῷ σελλοχαλίνῳ, καὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ. Donatio Constantini apud Balsamon. ad Photij Nomocan. tit. 8. cap. 1. ἀμφιέννυται δὲ καὶ ἀληθινὰ ὑποδήματα, καὶ καβαλλικεύει μετ' ἀληθινοῦ σελοχαλίνου.

Σελοχαλινωτὸς, *Equus sella & frænis instructus*. Anonymus MS. de Amoribus Libystri & Rhodamnes:

Παλῶ, ἐξυπνῶ παρδόπουλον, Στρόνη με τὸ φάριν μου.
Λαμπρὸν, σελοχαλινωτὸν μετὰ λαμπρῶν μαργάρων.

Ὑποσελλιακὸς ἵππος, qui *Sellaris* Latinis ævi medij. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ex Cod. Barbarogr. καὶ αὐτὸς δὲ μὴ ἀλόγῳ ὑποσελλιακῷ ἔποχος ὤν. Ubi alter, πολεμιστηρίῳ ἵππῳ.

ΣΕΜ, τὰ φύλλα τοῦ σησάμου, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Folia sesami*.

ΣΕΜΕΘ, Ægyptiis *Nasturcium*, Interpolatori Dioscoridis c. 373. & Apuleio cap. 20.

ΣΕΜΕΙΚΕΝΟΥΜ, ὁ χυλὸς τοῦ ἀνεμώνης, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΕΜΕ΄ΝΑ, pro εἰς ἐμὲ, vel εἰς ἐμένα, quod est accusat

accusat pronominis ἐγώ. Vide Grammaticam Portij. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Δὲν ἠθελέσεν τίποτες κατηγορία σεμένα.

Alibi:

Χαρὰ σεμένα τιαπεδά, ἐγλήτωσε ἡ ζωή μυ.

ΣΕΜΕΟΝ, Ægyptiis, *Lychnis coronaria*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 521. *Gnafalium* c. 538.

ΣΕΜΙΔΑΛΑΤΟΝ, Panis seu Placenta ex simila. Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καὶ βλέπω τὴν μαγκήπισαν ἔσωθεν ἱςαμένην,
Καὶ τὲς κατέχυσαν ἄσπρον σεμιδαλάτον.

ΣΕΜΙΔΑΛΙΤΑΙ, *Heretici*, de quibus Auctor de initiis Hæreseon num. 86. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ἄλικι, σεμίδαλις. Glossæ aliæ MSS. Στέαρ πυρȣ̃, ἡ σεμίδαλις. *Siligo.*

ΣΕΜΝΕΙΟΝ, Σέμνιον, *Monasterium*, ἐν ᾧ μονέμϑυοι τὰ τȣ̃ σεμνȣ̃ βίȣ μυςήρια τελȣ̃νται, ut est apud Philonem lib. περὶ βίȣ ϑεωρητικȣ̃, de Essæis pag. 612. & ex eo Cedrenum pag. 200. Et apud Annam lib. 15. Alexiad. pag. 482. ὁπόσοι σεμνȣ̃ βίȣ ὄντες. Apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 96. ἔνδυμα τὸ σεμνὸν τȣ̃ μοναχῶν, & in Tractatu de Monastica exercitat. cap. 8. initio. Σεμνότης μοναχική, in Nov. 6. Justiniani cap. 7. Σεμνὸν τȣ̃ μοναδικῆς πολιτείας, in Nov. 6. Leonis. Ἀσκητήριον σεμνῶν παρθένων, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 19. Glossæ MSS. Colberteæ: Σεμνεῖον, μοναςήριον. Auctor Etymologici: φροντιςήριον, διατριβὴ, ἢ μοναςήριον, ὅπερ Ἀττικοὶ σεμνεῖον καλȣ̃σι. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Claudio: καὶ Μάρκος ὁ Εὐαγγελιςὴς ἐν Αἰγύπτῳ πρῶτος ἐκκλησίαν πηξάμενος, πολλὰ μοναςήρια συνεςήσατο, ἅπερ Σέμνια προσηγορεύθησαν. Synodicon Pappi: καὶ τὸ ἀρχιεράρχην ἀπόμματον ποιήσας, τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας ἀπέπεμψε. Theodorus Studita in Orat. in S. Platonem num. 7. ἔν τε ἐκκλησίαις προσεδρεύων ἀντὶ ϑεάτρων, καὶ ἐν σεμνίοις ἀναςρεφόμενος ἀντὶ ἀσέμνων καταγωγίων. Et num. 37. παρίημι τὰς ἐν τοῖς σεμνίοις φύλακας. Vita S. Nicephori Patr. Constantinop. num. 13. σεμνεῖον τȣ̃ ἱερῶν ἀνδρῶν τȣ̃ χῶρον διώρισε, πρὸς ἄληκτον ὑμνολογίαν τȣ̃ κρείττονος. Utuntur passim Scriptores, Ammonius Episcop. in Epist. de S. Pachomio num. 11. Vita S. Lucæ Junior. pag. 997. Vita S. Euthymij num. 9. Nicetas Paphlago in Orat. in S. Theclam, Continuator Theophanis lib. 4. num. 19. Constantin. Porph. in Basilio num. 31. 43. Edit. Combefisij. Jus Græco-Rom. pag. 284. 432. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. pag. 1185. ult. Edit. Nicetas Choniates in Isaacio lib. 1. num. 10. Constantin. Manasses pag. 169. 180. 1. Edit. Alexius Aristenus in Synopsi Concil. pag. 692. Acropolita cap. 85. Suidas in Longino, &c.

Σεμνὴ, *Sanctimonialis*. Michael Psellus in Synopsi legum v. 330.

Ὁ φθάρας βίᾳ τὴν σεμνὴν, εὔπορος μὲν τυγχάνων
Ἡμίσεως ἀφαίρεσιν ἔχει τȣ̃ κεκτημένων.

Photius in Nomocanone tit. 13. cap. 5. ὁ γὰρ εὐλογῶν καὶ σεμνὴν παλλακευόμενος, &c. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philosoph. in Arcadio: ἀσπασαμένȣ δὲ αὐτȣ̃ Ὀλυμπιάδα ϑυγατέρα Σελεύκȣ ἀποεπάρχων, καὶ ἑτέρας σεμνὰς γυναῖκας, &c.

ΣΕΜΝΟΣ, *Parvus, Exiguus*. Ita fermè semper usurpat Zacharias in Dialog. Gregorij M. versione: σεμνὸν παιδάριον, *Parvus puerulus*, lib. 1. cap. 9. σεμνότερον ἀγγεῖον, *Parvulum vas*, ibid. σεμνὴ φωνὴ, cap. 10. lib. 2. c. 1. lib. 3. cap. 9. σκαφίδιον σεμνὸν, *Rastrum parvum*, cap. 13. αἷμα ἑνὸς σεμνȣ̃ παιδίȣ, cap. 14. σεμνὸν κελλίον, *Humile habitaculum*, cap. 16. παιδίον σεμνὸν, *Puer parvulus*, cap. 20. & lib. 4. cap. 13. χοῖρος σεμνὸς, *Porcus parvulus*, lib. 3. cap. 33. At in uno è MSS. Reg. sign. 2934. vox σεμνὸς abest, sed illius loco fere semper μικρὸς ponitur. Cæterum monendus Lector Meursium malè legisse apud Codinum de Off. cap. 17. num. 33. σεμνȣ̃, pro ὕμνȣ, ex quo confecit Hymnum ab ea voce inchoatum.

Σεμνὸς, Prophetis seu Chymicis, *Vitex*, Ἄγνος. Interpolator Dioscoridis cap. 136.

ΣΕΜΝΟΤΗΣ, *Gravitas*, Titulus compellatorius apud S. Basilium in Epistolis, & alios.

ΣΕΜΝΟΦΟΡΕΙΝ, *Pulcrè vestiri*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 906. καὶ τȣ̃το ἔλεγεν ὁ ἄϑεος Χαγάνος τῷ καιρῷ τȣ̃ πολέμȣ, ὅτι ἐγὼ ϑεωρῶ γυναῖκα σεμνοφορȣ̃σαν περιτρέχȣσαν εἰς τὸ τεῖχος μόνην ȣ̃σαν, Deiparam nempe.

ΣΕΜΟΥΡΑ, Ægytiis, *Lychnis silvestris*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 521.

ΣΕΜΠΕΣΤΕΝΑΙΣ, *Sebeste: Myxa, Myxaria*, Actuario, *Sebesteria*: vox Arabica, ut autor est Ruellius lib. 1. cap. 101. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 97. in Cod. MS. ζίζυφα, συμπεςέναις, κεϑάεια, φοινίκια, &c. Vide Fuchsium ad cap. 99. & Simonem Genuensem ad Matth. Silvaticum.

ΣΕΝΑΤΟΝ, *Senatus, Curia*. Glossæ Basilic. Σενάτȣς, ἡ σύγκλητος. Psellus in Glossis Juris MSS. Σεννάτον, ἡ γερȣσία. Chronicon Alexandrinum an. 10. Arcadij: καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ σενάτῳ. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 2. sect. 9. num. 1. ubi de hac æde Constantinopoli.

Σινάτον. Symeon Logotheta in Basilio Macedone, num. 20. ἐν οἷς ςήλη ἵςαται χαλκῆ ἐν τῷ Σινάτῳ.

ΣΕΝΑΤΩΡ, *Senator*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Σενάτωρ, ὁ τȣ̃ Ῥωμαίων ἡγεμών. Procopius de Ædific. Justin. ὡς ἥκιςα τῷ Ἀρχαγγέλῳ ἀνάϑημα πρέπον πρὸς Σενάτορός τινος. Nicephorus Xanthopulus in Synopsi S. Scripturæ:

Μεθ' ὃς οἱ Σεννάτορες ἦρξαν εἰς χρόνον.

Pæanius Interpres Eutropij: Σενάτωρας αὐτȣ̀ς καλέσας κατὰ τὴν Ἰταλῶν φωνὴν, ἐπεὶ Σένης ἐκεῖνοι καλȣ̃σι τȣ̀ς γέροντας.

Σινάτωρ. Synaxaria Colbertea 9. Sept. in S. Severiano: τάξεως ὑπάρχων τȣ̃ σινατόρων.

Σενατώειον. In Codice Tolosano Procopij de ædif. apud Maltretum: περὶ τȣ̃ ναȣ̃ τȣ̃ Ἀσωμάτȣ ἐν τῷ Σενατωρίῳ. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib. 4. cap. 3. num. 10.

ΣΕΝΔΑΙΣ, *Sidonium opus*. Constantinus Porphyr. in Basilio num. 53. Edit. Allat. 74. Combef. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες σκιάςριαι ἑκατὸν, καὶ Σιδόνια ἔργα παμποίκιλα, ἃ δὴ νῦν παραφθαρέντος τυχὸν ὀνόματος τῇ τȣ̃ πολλῶν ἀμαθίᾳ, λέγεται σενδαὶς, ἑκατὸν, λινομαλοτάεια ἑκατὸν, &c. Occurrunt præterea eadem Σιδόνια ἔργα num. 83. Edit. Combefisij. Σιδονία καλύπτρα, apud Æschil. in supplic. pag. 312.

ΣΕΝΔΙΟΝΩΡ, Ægyptiis, *Sideritis*, apud Interpol. Dioscor. c. 615.

ΣΕΝΔΟΥΚΗ. Vide in Σενδέκιν.

ΣΕΝΕ, τὸ πέπλιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Πέπλιον, ἡ σενέβαλε. *Peplos*, vel *Peplis*, Frutex de quo Ruellius lib. 1. cap. 70. & lib. 3. cap. 147. & Simon Genuensis ad Matth. Silvatic.

ΣΕΝΕΜΑΚ, τὸ σέναι, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΕΝΖΑΤΟΝ, Σένζος, Σέντζον. Vide in Σέαςος.

ΣΕΝΙΩΡ, *Senior*. Chronicon Alexandrin. in Gordiano Seniore: καλέσας τȣ̃ σχολὴν τȣ̃ αὐτȣ̃ ἀριθμȣ̃ εἰς τὸ ἴδιον ἐπώνυμον Σενιόρων· ȣ̃τοι εἰσὶν ἐκ τȣ̃ ἑκτȣ̃ σχολῆς.

ΣΕΝΟΥΣΕΜ

ΣΕΝΟΥΣΕΜ, τὸ κρινέλεον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Oleum ex liliis*.

ΣΕΝΤΑΡΑΧΙΖ, τὸ κάψυχον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Eædem Glossæ: Σενταρατζάναχ, τὸ κάψυκον Ἰνδικόν. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Σενταράτζιχχιν habet: est autem Κάψυκον, *Cardamonum*. Vide in hac voce. Matth. Silvaticus: *Capsia, i. Seitaragi*.

ΣΕΝΤΟΝΗ, Σεντόνιον, Σεντονάκι, *Linteum*, *Linteolum*, ὀθόνιον. Corona pretiosa: Σεντόνη, *Linteamen*, Ὀθόνιον. Glossæ Græcobarb. νὰ ἀπλώσῃ, ἢ νὰ ἀπομακρίσῃ τινὰς τὰ σιτάρια, ἢ τὰ ἀλεύρια εἰς τὸ σεντόνιν. Nicetas de Excid. Urb. num. 5. ex Cod. Barb. Gr. καὶ τὰ χρυσοϋφαντα σεντόνια, σάβανα, καὶ προσώψια εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἀλόγων ἐνέθεντες.

Σεντονᾶς, *Lintearius*, Ὀθονοποιός.

ΣΕΝΤΟΥΚΙΝ, Σεντουκόπουλον, Σεντουνάκι, *Arca*, *Capsa*, *Capsula*, κιβωτὸς, κιβώτιον. Glossæ Græcobarb. ἀνοίγειν κιβωτὸν, νὰ ἀνοίγῃ σεντούκιον. Alibi: Λαρνάκιν ξυλένον, ἤγουν χαυλάκιν, ἢ σεντούκιν. Cyrillus in Lexico: μαρσίπιον. σεντούκιν, ἢ πουγίν. Vox formata ex Σάνδυξ, quæ κιβωτὸς exponitur apud Hesychium. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 8. τὰ δὲ κιβώτια καταλέπῃ τούτων κενά. Ubi Cod. Barbarogr. σεντούκια. Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Ὥρισεν καὶ παράγγειλεν ἀφότου ἀποθάνῃ,
Κι ἀφότε περάσῃ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος καὶ ὁ χρόνος,
Τὰ ὀστέα τοῦ μοναχὰ νὰ θέσουν εἰς σεντούκιν,
Στὸν ἅγιον Ἰάκωβον ἐκεῖ ἧς τὴν Ἀνδραβίδαν,
Στὴν ἐκκλησίαν τὴν ἔπικεν, καὶ ἔδωκεν σο τέμπλον.
Τὸ κιβούριν ὅπου ἔπικεν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του,
Εἰς τὴν δεξιάν τούτην μερέαν ἔνι ὁ ἀδελφός του.
Καὶ αὐτὸν νὰ θέσουσιν ζερβὰ, καὶ ὁ πατὴρ του ἔσω.

Theophylactus Hierodiac. Homil. 13. εἰς τὸ κορβανᾶν, ἤγουν εἰς τὸ σεντούκιον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Κ' εἰς σε σεντούκι ὁλόχρυσον τὸ λίθον τὸ βάνῃ.

Rursum:

Εἰς σε σεντούκια λόχρυσα τὰ φέρνασι με ταύταις.

Et lib. 10.

Εἰς τὰ σεντούκια βάλαν τὴν ὀπέχαν τιμασμένα.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 332. ἔκαμε σεντούκη χρυσὴν μετὰ λίθων ἢ μαργαριταρίων. Adde eundem in Hist. Patr. pag. 135. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 111. βάλλε εἰς σὲ κάσελλαν, ἤγουν σεντούκι, χῶμα παχὺ, &c. Ita cap. 200. Damascenus Hieromon. serm. 35. Maximus Cythær. 28. Jul. & alij.

Σεντουκόπουλον, *Arcula*, *Capsula*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Εἰς σεντουκόπουλα μικρὰ πολλὰ εἰς λίγον τόπον.

Idem lib. 10. init.

Καὶ με τὰ σεντουκόπουλα μη σέβουν οἱ ποχέροι.

Σενδύκη, Σενδύκιον. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophan. τῶν σκευαρίων, σενδυκίων. Arithmetica adespota: ἄνθρωπός τις εἶχεν υἱοὺς ὅσους ἂν εἶχεν, καὶ πρᾶγμα εἶχεν ὑπῆρχεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, υἱοί μου, ὑπάγετε εἰς τὴν σεντούκιν μου.

Σινδύκιον, pro Σεντούκιον. Leo Philosophus de Regno & Principibus, MS. cap. 50. εἰ δὲ πυρώδες πλησίον ἑστίας, φούρνου, μαγειρίου, καὶ τῶν τοιούτων εἰ δὲ ἀερῶδες ... εἰς σινδύκιον ἐστὶ τὸ κλαπὲν, ἢ εἰς τοιχαρμάριον, ἢ εἰς σκουροάβακον.

ΣΕΝΤΟΥΚΛΗΝ, *Dipsacus*. Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. Δίψακος, τὸ σεντούκλην, ὃ καὶ κροκοδίανον λέγεται. Aliæ ex Cod. 190. Σεντούκλιν, βότανον, ὁ λεγόμενος δίψακος. Neophyti Glossæ MSS. habent τὸ σεντεύκλην. Ut & Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Ruellium lib. 3. cap. 11.

ΣΕΝΤΥΝΑ, *Sentina*. Historia Apollonij Tyrij:

Στὸ κάτεργον ἐγύεισε, &c.

Mox:

Καὶ στὴν σεντοῦναν ἐδιάβηκε τὸ βρόμον, καὶ καθίζει.

Infrà:

Λέσιν τους Ἀπολώνιος κάθεται στὴν σεντοῦναν.

ΣΕΠ, ἡ στυπτηρία, ἡ σχιστὴ, Σὲπ γεμμαυνὴ, τὸ αὐτὸ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Alumen*.

ΣΕΠΕΣΤΡΑΚΟΝ, Ὀστρακίτης, σεπέστρακον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ostracites* est placentæ genus. Vide Ruellium lib. 2. cap. 3.

ΣΕΠΕΤΙ, *Arca*, *Capsa*, Κιβωτός.

ΣΕΠΙΑ. Hermodorus Rhegius in Proverbiis MSS. θέλει λάχῃ καὶ τοῦ γλάρου σεπία.

ΣΕΠΡΟΝΙ, in Glossis juris MSS. exponitur τῷ ὀνόματι.

ΣΕΠΤΕΒΡΙΟΣ, *September*, apud Cedrenum pag. 168. Annam Comnenam lib. 13. pag 415. Acropolitam cap. 63. & al.

ΣΕΠΤΕΤΟΣ, Dignitatis nomen. Gregorius II. Papa in Epist. 1. ad Leonem Isaurum Imp. ἀξιώς γὰρ ἐδεξάμεθα καὶ παράκλησιν ἀπὸ τῆς ἐσωτέρας δύσεως, τοῦ λεγομένου Σεπτέτου, ποθοῦντος τὸ πρόσωπον ἡμῶν χάριν Θεοῦ, ἐπὶ τὸ δοῦναι τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὰ ἐκεῖ πορευθῶμεν. Vide Gloss. med. Lat. in *Septetus*.

ΣΕΠΤΟΝ, *Septem*. Procopius lib. 1. Vandal. c. 1. ἀπὸ δὲ Γαδείρων καὶ τῆς ἑτέρας τῆς Ἡρακλέους στηλῶν, Σέπτον καλοῦσι τὸ ἐκεινὴ φρούριον οἱ ἐπιχώριοι, λόφων τινῶν ἑπτὰ φαινομένων ἐνταῦθα· τὸ γὰρ σέπτον, ἑπτὰ τῇ Λατίνων φωνῇ δύναται.

ΣΕΡΑ, *Sera*, Σειρά. Eustathius Odyss. Χ. καὶ ἡ τὰς θύρας κλείουσα. Mox: οὕτω καὶ σείρα, σέρα τὸ ἰδιωτικόν. Theodorus Lector Ecl. 2. τῶν μὲν τοι τὸ ξίφος γυμνώσαντα ἐκκλησιαστικός τις ἀνήρ, ἁρπάσας τὴν λεγομένην σέραν, ἀνεῖλεν. Ubi Theophanes anno 4. Anastasij, τῇ λεγομένῃ σέρᾳ habet: quo loco σειρομάσῃ legendum putat Goarus. Negat Valesius probabile esse Clericum gladio aut hasta armatum fuisse, dum Patriarcha ad altare procederet: unde hic designari censet seram qua fores obserantur, ex Eustathio. Sunt autem propriè *seræ* Latinis, ut Græcis Μοχλοὶ, lignea claustra, quibus in transversum obductis fores firmabantur. Hinc Ovidius: *Excute poste seram*. Vide Salmasium ad Solinum p. 931. Inde deducta videtur vox alia,

Τετράσερον, apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 42. πλησίον τοῦ περιπάτου, ἐνδότερόν που καὶ ἀνατολικώτερον, τετράσερόν τι ὁ τεχνίτης ἐξήγειρεν, τρισὶ καὶ αὐτὸ κόγχαις δεδιλημμένον.

ΣΕΡΑΠΙΟΝ, *Sirupum*, nostris, *Sirop*, apud Actuarium lib. 5. de Methodo medendi cap. 1. idem valet quod ζουλάπιον, vide in hac voce.

ΣΕΡΑΣΕΡΙΝ, Panni serici species: Vox Persica seu Turcica. Index MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis in insula Chalces: Εὐαγγέλιον ἐν μεμβράναις καθημερήσιον, μῆκος πρῶτον περικεκοσμημένον μετὰ σηρικοῦ ὑφάσματος, ὃ κοινῶς καλεῖν εἰώθασι σερασέριν.

ΣΕΡΒΙΡΕΙΝ, *Mensæ apponere*, ex Ital. *Servire*, & Gall. *Servir*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 123. ἡ πρασινὴ φλοῦδα νὰ τὴν βάλῃς εἰς τὸ μαγέρεμα, σερβίρει ὁ διὰ πεπέρι.

Ὁ ΣΕΡΒΛΙΑΣ, judicis χαμαιδικαστοῦ, seu pedanei species, qui fortè *Serviorum* seu Triballorum, vel Mysorum causas in Urbe judicabat. Nam Σερβλίαν, *Serviam* vocat non semel Constantinus Porph. de Adm. Imp. Occurrit is crebrius apud Theodorum Hermapolitam MS. locis allatis in V. Αλωπᾶς. In Alexij Comneni Imp. Rationali peræquatorum

rum MS. fol. 18. v. sancitum quoddam cum aliis Secreti seu curiæ vestigalium officialibus subscribit ἰωάννης βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τοῦ Γενικοῦ ὁ Σερβλίας.

ΣΕΡΒΟΥΛΑ, Triballis & serviis, quos & Σέρβλους vocabant, dicuntur *Servorum calceamenta*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. τρίβαλος, ὁ σέρβος. Constantin. Porphyr. de Adm. Imp. cap. 32. Σέρβλιοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ δοῦλοι προσαγορεύονται· ὅθεν καὶ σέρβουλα ἡ κοινὴ συνήθεια τὰ δουλικῶς φησὶν ὑποδήματα, καὶ Τζερβουλιανοὺς τοὺς τὰ εὐτελῆ καὶ πενιχρὰ ὑποδήματα φοροῦντας.

ΣΕΡΒΟΣΑ, *Cerevisia*, Σικέρα. Ex Gallico, *Cervoise*.

ΣΕΡΓΕΝΤΗΣ, *Miles ex ordine peditum*, quos nostri vulgò *Sergents* vocabant. Anna Comnena lib. 13. pag. 401. μετὰ τὸ ταῦτα ῥυθμίσαι, διέστησαν οἱ πρέσβεις ἀπελθόντες ἔνθα ἡτοίμαστο ἡ τούτων ἀνάπαυσις, φυλαττόμενοι ὑπὸ σεργεντίων ἑκατὸν, ἵνα μὴ νυκτὸς ἐξεληλυθότες τὰ περὶ τὸ στράτευμα κατασκοπήσαιεν. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Εἶχεν ἀπάνω ἧς ἄλογα, καβαλαρίους, σεργέντες.

Rursum:

Τὰ ὀφφίκια ὅλα ἄλαξεν, πρῶτον τοὺς καστελάνους,
Καὶ τοὺς σεργέντες τῶν καστρῶν, καὶ ἔβαλεν ἐδικούς του.

Vide Gloss. med. Lat. in *Serviens*.

Συργέντης, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἐκεῖσε ἄλογα φαρία ὅπουσαν φυλαμένα,
Ἁρματωμένα ἔμορφα ἐκ τάρματα τοῦ νέου,
Καὶ εἰς καθένα καθέζον ἀπάνου του συργέντης.

ΣΕΡΓΟΥΝΙΔΕΣ, Σεργουνίδες, Συργένιδες, *Coloni*, ἔποικοι, apud Turcos. Ita nempe variè hæc vox scribitur. Historia politica pag. 13. ἀνθρώπων δὲ χωρὶς, καὶ ἀοίκου, εἰπεῖν, μεινάσης τῆς πόλεως, ἐπρόσταξε, καὶ ἔφερον συργουνίδας λεγομένους, ἤτοι μετοίκους, ἢ παροίκους, ἀπὸ Μηδείας, &c. pag. 16. καὶ τὸ μέρος ἅπαν οἰκούμενον, ἐξ ὧν ἤνεγκον ξένων σεργουνίδων, ἤτοι παροίκων, pag. 21. καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος ἔλαβεν αὐτὸς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ διὰ ὑπηρεσίαν, τὸ δὲ ἕτερον ἀνήνεγκαν σεργένιδας ἐν Κωνσταντίνου. Denique pag. 25. καὶ ἔφερεν αὐτοὺς σεργένιδας. Et Malaxus in Hist. Patr. pag. 109. διότι ἤφεραν Σεργένιδας ἀπὸ ἄλλα κάστρη, καὶ τοὺς ἐκατοίκησαν ἐκεῖ. Idem in Chronico MS. pag. 829. καὶ ἤφερεν ὁ Βασιλεὺς ἀνθρώπους σεργένιδες ἀπὸ τὴν Μηδείαν. Phranzes lib. 3. cap. 19. *Paulò post etiam Colonias, quas Turcæ sua lingua Surgunides nominant, è Capha, Trapezunte, Synopia, Asprocastro ei deduxit.*

ΣΕΡΗΣ, *Intyli genus, sive cichorij*, Dioscoridi, Galeno lib. 2. de Cib. facult. & Scriptori MS. Vitæ S. Symeonis Stylitæ, σερίς. Glossæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. σέρις, κιχώριον. Aliæ: Σέρης, τὴν πικρίδα. Rursum aliæ Græcobarb. Σέρη ἀγρίας, ἡ πικρομαρουλίδα λέγεται, καὶ ἄγριον ἀνηθον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σέρις, τὸ σέλινόν ἐστι, Σεμνεῖον μοναστήριον.

Paradisus, seu liber SS. Senum, MS. περιεπάτει ἐν μοναστηρίῳ καθ' ἑσπέραν, ἐσθίων μικρὰς σέρις. Joan. Moschus in Limon. cap. 184. ἤσθιεν γὰρ σερίς, καὶ τρόξιμα, καί τινα λάχανα δυνάμενα παραμυθήσασθαι αὐτῷ ἐκ τῆς δίψης. Σέρρις scribitur apud Demetrium Pepagomenum de Podagra cap. 40. Vide Ruellium l. 2. cap. 64.

ΣΕΡΙΦΟΣ, Dignitas apud Turcos, de qua sic Scylitzes pag. 775. ἀνεπλήρωσε δ' αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα πρεσβείαν ὁ λεγόμενος παρ' αὐτοῖς Σέριφος. δύναται δὲ τοῦτο τὸ ὄνομα πρὸς τὸ παρ' αὐτοῖς χαλυφᾶν, ὅπερ παρ' ἡμῖν Σύγκελλος πρὸς τὸν Πατριάρχην πάλαι ἐδύνατο· ἐκείνου γὰρ ἀποθανόντος, αὐτὸς εὐθὺς εἰς τὸν τούτου θρόνον ἐγκαθίδρυται. Similia habet Zonaras. *Seriphus* igitur est Successor designatus Chaliphæ. *Ser*, Turcis *Ducem* sonat, ut est apud Leunclavium in onomastico Turc. Vide eundem in Pandect. n. 2.

ΣΕΡΜΙΟΝ, *Navigij genus*. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 91. καὶ δεινῶς κατὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ὥπλιζετο, δρόμωνάς τε καὶ διήρεις ἑτοιμάζων, καὶ τριήρεις, καὶ σέρμωνας, καὶ φορταγωγοὺς ἑτέρας παμπληθεῖς ναῦς ἐκ τῶν παραλίων εὐτρεπίζων χωρῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Germundus*.

ΣΕΡΝΕΙΝ, pro Σύρειν, *Trahere*. Damascenus Studita Serm. 29. ποιεῖ μας σέρνουν εἰς κριτήρια.

ΣΕΣΕΜΠΡΙΟΝ, pro σισυμβρύν, apud Myrepsum sect. 1. cap. 416. in Cod. MS. in Edito 421.

ΣΕΣΕΝΑ, pro εἰς σὲ, εἰς σένα. Vide Ἐμένα, & Grammaticam Portij. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ἂν ποίσης γὰρ τὸ σὲ ζηλῶ, ὅσαν θαρῶ σέσενα.

Alibi:

Ἐγὼ νὰ ποίσω ταπεινὴ θυσία καλὴ σεσένα.

ΣΕΣΕΝΕΟΡ, Ægyptiis, *Labrum veneris, Dipsacus*, apud Interpol. Dioscorid. c. 418.

ΣΕΣΕΡΕΟΥΠΑΧ, Arboris species, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΕΣΙΔΗΡΩΜΕΝΟΣ, ἡσυχαστὴς dictus Theodulus Episcopus Eleæ, quod totus ferro opertus vitam in Eremo degeret. Balsamon ad Can. 51. Apost. Vide Gloss. med. Lat. in *Circuli ferrei*.

ΣΕΣΚΛΟ, in Corona pretiosa, *Beta*, Σεῦτλον. Demetrius Zenus in Battrachomyomachia:

Καὶ ἀπὸ σέσκλα τρυφερὰ ἐκάμασι λουρίκια.

Vide Σεῦκλον.

ΣΕΣΚΟΥΑΣ, in Glossis Basilic. ἥμισυ σὺν ἀσσαρίῳ τουτέστιν ἓν ἥμισυ ἀσσάριον. *Sesquas, Sescussis*. Vide Scaliger. de Re monetaria pag. 10.

ΣΕΣΚΟΥΠΟΝΔΙΑ, Ἐσκουπόνδια, *Sescupondia*. Glossæ Basilic. Σεσκουπόνδια, κατὰ Ῥωμαίους στρατιωτικὰ ἐφόδια. Lexicon MS. Cyrilli, & Suidas habent ἐσκουπόνδια.

ΣΕΣΣΟΣ, *Sessus, Sedes, Cathedra, Thronus*. In Concilio VI. Oecumenico Act. 11. extrema, Constantinus Pogonatus Imp. qui hactenus ei interfuerat, versus Patres se excusat quod in posterum, ob reipublicæ negotia, adesse non possit, substitutis aliquot proceribus qui vices suas agerent in sequentibus actionibus, in quibus tamen relicta est Imperatoris sedes vacua: quarum quidem actionum Acta sic vulgò inscribuntur: προκαθημένου τοῦ σεβασμιωτάτου σέσσου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ Θείου παλατίου τῷ ὄντως ἐπιλεγομένῳ Τρούλλῳ, &c. Ubi vetus Interpres, *proposito venerando sessu*, &c. Atque inde percipimus, quid sit

Σένζος, & Σέντζος, apnd Theophanem, cui sic dicitur Tribunal Hippodromi, anno 3. Zenonis: εὐθέως δὲ ἱππικὸν ποιήσας, Βασίλισκον τὸν Ἁρμάτιον ἰδὸν προβάλλεται ὁ Ζήνων Καίσαρα, καὶ κατὰ τὰς ὑποσχέσεις συνεκάθισεν αὐτῷ βασιλεῖ ἐν τῷ σένσῳ, &c. Ubi Cod. Barberinus habet σένζῳ. Idem an. 7. Phocæ: λέγων, οὐ θέλετε ἵνα ἐν ὅσῳ καθηται ἐν τῷ σέντζῳ ἐπὶ ἱπποδρομίας πιάσω αὐτόν; Idem pag. 313. καὶ τοῦ ἱππικοῦ ἀγομένου καὶ ἐν τῷ σένζῳ καθεζομένου, &c. ubi Miscella pag. 621. *Cum in solio resideret*. Et anno 3. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς ποιήσας Μαϊουμᾶν ἐν Σοφιαναῖς, ἐκάθισεν ἐπὶ σένζου μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Est igitur Σένζος idem quod Κάθισμα Hippodromi, de qua voce supra egimus. Hinc

Σενζάτον, apud Continuatorem ejusdem Theophanis lib. 4. num. 21. ταύτας δὲ (*Regias vestes*) Βασίλειος ὁ ἀοίδιμος τὴν βασιλείαν λαβὼν, καὶ καταλαβὼν ἔτι ἀλμάνιους,

ἀλμάντως, ἀνεκαλέσατο, καὶ τὸ νῦν Σενζάτον καλούμενον χαραχθῆναι ἐκελεύσατο, ἐκ τούτου πλούτου μηδὲν ἕτερον εὑρηκώς, ἢ χρυσίου κεντηνάρια τρία, μιλιαρίσια δὲ σακκία ἐννέα. Ubi Symeon Logoth. in Michaele Theophili F. num. 15. οὐδὲν ἄλλο εὗρεν εἰ μὴ κεντηνάρια ιγ'. καὶ μιλιαρίσια σακία θ'. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, τὸ νῦν Σενζάτον καλούμενον χαραχθῆναι ἐκέλευσε, καὶ τοῦ δημοσίου ἐποίησε πρόνοιαν. Hac enim voce intelligi videtur nummus in quo Basilius Imperator in solio sedet: cujusmodi est ille, quem in Familiis Byzantinis descripsimus in quo una cum filio Constantino in throno conspicitur.

ΣΕΥΑΣΙ'Α, pro Σκευασία, passim in Libris MSS. Medicor. inferioris ævi.

ΣΕΥ'ΕΙΝ, pro εἰσβαίνειν, *Ingredi*, *Intrare*. Nomocanon Cotelerianus; ἐὰν σεύῃ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κύων, ἢ χοῖρος, ἕως ἡμέρας ή. μὴ λειτουργείτω, &c. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. β.

Συναθροίσθησαν οἱ πάντες, καὶ μετὰ πολλοῦ θορύβου
Εἰς τὰς νῆας ἐσσεύεσαν, καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐλάλουν.

Et lib. ιγ.

Κ' ἤρχισαν νὰ πολεμήσουν, καὶ νὰ σεύουν εἰς τὰ τείχη.

Rursum:

Ῥίπτοντες βέλη καὶ λίθους μήπως καὶ σεβοῦν οἱ Τρῶες.

Alias σεύειν est *Fugare*. Lexicon MS. Colberteum: σεύει, διώκει. Vide Grammaticos.

ΣΕΥ'ΚΛΟΝ, *Beta*, Σεῦτλον, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap. 91. 93. 109. 170. & alibi. Moëris Atticista MS. Σεύτλιον, Ἀττικοί· σεῦτλον, Ἕλληνες. Vide Athenæum lib. 14. pag. 621. Edit. Lugdun. & supra in Λαχανόγουλα, & in Σέσκλο.

Σευκλογούλα. Ptochoprodromus de paupertate sua, ex Cod. MS.

Καὶ δασκοψίσης, ῥεπανάς, σευκλογούλας.

ΣΕ'ΦΑ, ὕσωπον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ΣΕΦΕ'ΡΙΟΝ, *Avena*, *Prabenda equi*, Manuel Malaxus in Chron. MS. in Theophilo Imp. p. 652. ἕνας στρατιώτης εἶχεν ἕνα μουλάρι, τὸ ὁποῖον εἶχε σενσανά, καὶ ὅταν ἐπάγενε εἰς τὸν πόλεμον, ἐφόρτωνα τὰ ῥοῦχατε, καὶ τὸ ἐδούλευσε πολλὰ σεφέρια, ἦλθε καιρὸς, καὶ ἔπαυσαν τὰ σεφέρασε καὶ τὸ μουλάρι, καὶ πλέα δὲν ἐκοίταζεν ὁ στρατιώτης, καὶ τὸ μουλάρι ἐπλώχυνε, ἐφωρίασε, &c. Infrà: τὸ σιφέρι ἔπαυσε, &c.

ΣΗΒΑ'ΔΑ, τὸ χαμοκύσαρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΗ'ΒΑΛΜΑ, pro σύμβαμα, *Accidens*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ ὅποιος ἀπὸ σήβαλμα, ἢ ἀπὲ τοῦ τυχόντος.

Vide Σύβαλμα.

ΣΗΚΛΑ'ΡΙΟΙ. In collectione historiar. Scaligeriana, Olymp. Σμε. Σηκλαρίων ἀγών. Istius certaminis nulla apud P. Fabrum in Agonisticis mentio.

ΣΗ͂ΚΟ. Damascenus Studita Homil. 30. λέγει τοῦ ὁ Χριστὸς, Σῆκο, ἔπαρε τὸ κρέβατόν του, καὶ περιπάτει. Ubi Evangel. *Surge, tolle grabatum tuum & ambula*. & Gr. ἔγειραι. Vox formata ex Σηκώνειν. Vide in Σικώνειν.

ΣΗ'ΚΡΗΤΟΝ, Σηκρητάριον. Vide in Σέκρετον.

ΣΗ'ΛΕΚΤΟΣ, *Selectus*, Judex *pedaneus*, qui *privatus* Aniano dicitur ad Pauli lib. 1. sentent. qui scilicet judicia privata exercet, ad discrimen judicum, quos *Cinctos* vocabant, qui publica. Hesychius & Glossæ Basilic. σήλεκτος, χαμαιδικαστής. Occurrit etiam apud Suidam, & in Glossis MSS. ad S. Athanasium.

ΣΗΛΙΚΤΑ'ΡΙΟΙ, *Armigeri*, qui & arcum & sagittas, & arma cætera Sultani gestant. Ordo Officiorum Portæ Otomanicæ MS. δευτέρα τάξις ἔχει Σηλικτάριοι ἕτεροι ἑξακόσιοι, καὶ αὐτοὶ καβαλάροι, τελέσιν ἔμπροσθεν τοῦ Ἀμηρᾶ. Vide Σιλικτάριδες.

ΣΗΜΑ'ΔΙ, Σημάδιον, *Signum*, *Nota*, *Indicium*, σημεῖον, σύμβολον. Vide Eustathium Odyss. λ. p. 1675. Glossæ Græcobarb. ἀντακὲς, σημεῖον, σημάδιν. Auctor Incertus post Theophanem pag. 436. σημάδια βάλλοντες εἰς τοὺς τόπους, (τοῦ βιβλίων.) Constantin. Porphyrogr. in Tactic. pag. 6. ἔτι δὲ γύμναζον τοὺς καβαλλαρίους καὶ πεζοὺς εἰς τὸ τοξεύειν ἀπὸ διαστήματος σωστόμως, εἴτε κοντάριον, εἴτε εἰς ἄλλο σημάδιον. Pag. 17. διὰ δὲ τὸ γνωρίζειν εὐκόλως ἕκαστον τάγμα τὸ ἴδιον βάνδον ἁρμόζει ἀλλὰ παραλλάσσων τὰ ἴδια σημάδια ἔχειν τὰς κεφαλὰς τῶν βάνδων γνωριζόμενα εἰς τοὺς στρατιώτας, &c. Adde pag. 22. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης τὰ σημάδια.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ παρευθὺς ἠκέστηκεν, καὶ γνωρίση σημάδι.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν τὴν συντυχίαν ἐκείνης,
Ὁ αὐθέντης τοῦ Καρήλενας που ἐβάστα τὰ σημάδια.

Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ τὰ σημάδια τοῦ οὐρανοῦ γυρίζουν ἄλλην στράταν.

Σημαδένιος, *Signatus*. Manuel Malaxus in Chron. MS. p. 828. καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτον ὁ Βασιλεὺς σημαδένιος νηπιόθεν εἰς τὸ στῆθος, &c.

Σημάδι, & Σημάδιον, *Pignus*, ἐνέχυρον, in Corona pretiosa, & apud Portium: Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ἐκ ἐνέχυρον τίθησιν. σημάδιον. Pro *cautionibus, cautis*, & *syngraphis*, usurpare videtur Theophanes an. 3. Justini Jun. τούτῳ τῷ ἔτει μεταστείλασα Σοφία εὐσεβεστάτη Αὐγούστα τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους, ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων, καὶ τὰ σημάδια· καὶ ἐντυχοῦσα αὐτοῖς, ἔλαβε τὰ σημάδια, παρασχομένη αὐτὰ τοῖς ἰδίοις δεσπόταις. Ubi Anastasius & Miscella: *Accersitis Sophia augusta pecuniarum venditoribus & Notariis, jussit deferri cautiones debitorum, & breves, & prabuit eos debitoribus, & reddidit dominis suis*. De hac re Corippus lib. 2. de Laudib. Justini:

Tunc posita ratione palam, populoque vidente,
Debita persolvit genitoris, cauta recepit.

Infrà:

Qua virtute animi mentem calcavit habendi,
Publica privato cum debita redderet auro.

Alexius Comnenus in versib. Polit. MSS. ad Spaneam:

Μὴ κρύψῃς τοῦτο, μὴ ἀρνηθεὶς, μὴ τὸ ἀλληλογήσεις,
Διατὶ ἐκ εἶχε σημάδιν, ἐνέχυρον.

Σημαδάριοι, *Notarij* exponũtur ab Anastasio in laudato loco Theophanis, quasi *syngrapharum descriptores*: tametsi melius hic designari eos putem qui ad pignus commodant.

Σημαδεύειν, *Oppignerare*, ἐγγυριάζειν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸν τόπον τοῦ ἐσημάδευσαν, ὑπέρπυρα ἐδανείσθη.

Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. Homil. in Domin. post exaltat. S. Crucis: ὁ Κύριος μας σήμερον ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγων, Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, σε κόβγει καθὲ πρόφασιν, σημαδεύτος σε εἰς ταύτην ἅπασαν τὴν ὑπόθεσιν, ἥτις εἶναι αὐτὴ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ νικήσῃ τὴν σάρκα. Est etiam

Σημαδεύειν, *Significare*. Neophytus Rhodinus de Baptismate: καὶ ἀκόμη διὰ νὰ σημαδεύσωμεν μὲ τὰς τρεῖς καταδύσεις, τὸν θάνατον, ταφὴν, καὶ ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Σημάδη, *Vexillum*. Lexicon MS. Cyrilli: Σκοπὸς, ὁ προορῶν, ἢ προσορμώμενος τοῦ στρατοῦ, ᾧ στοιχοῦσι πάντες, καὶ ἀκολουθοῦσιν, ἢ καὶ τὸ σημάδιον.

ΣΗ'ΜΑΝΤΡΟΝ, *Signum appositum chirographo*. Lexicon MS. Cyrilli: σήμαντρα, αἱ σφραγῖδες. S. Athanasius Homil. in Parasceven: ἐπισωπᾶντες δὲ τὰς σφραγῖδας τῷ τάφῳ, ἄθλιε καὶ παναθλιε ὁ τοῦ θανάτου τὰς

τὰς ὀδύνας λύων, τὰς σφραγῖδας οὐ λύει; ὁ σκυλεύων τὸν ᾅδην, σήμαντρα φοβεῖται; S.Chrysostomus, de Crucis signo: τούτῳ καθάπερ τινὶ σημάντρῳ βασιλικῷ καὶ δακτυλίῳ σφραγιζόμεθα. Theodoritus lib. 3. Hist. Eccl. cap. 26. κλεῖθρα καὶ σήμαντρα ταῖς θύραις ἐπέθηκε. Joannes Euchaïtorum Metropol. pag. 33. carm. εἰς χρυσόβυλλον τῆς Λαύρας.

Ὅθεν φυλάξει τὴν χάριν κεκρυμμένην,
Χρυσοῦς φύλαξ κάτωθεν ἐμβεβλημένος,
Μόνοις δὲ ταύτην ἐκφανεῖ τοῖς ἀξίοις,
Σήμαντρα χειρὸς εὐσεβοῦς δεδεγμένην.

Vide Isidorum Pelusiotam lib.1. Epist.319. Justinianum in Nov.101. cap.3. §.1. & Nov. Justini de Sacris domib. initio.

ΣΗΜΑΝΤΡΟΝ, Σημαντὴρ, Σημαντήριον, signum quo Græci fideles ad Ecclesiam convocant. Ita autem vocant, inquit Goarus ad Euchlog. pag.560. perticas è ligno oblongas, & quadras, quæ variis locis percussæ varios edunt sonos. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. τὸ σημαντήριον αἰνίττεται τὰς τῶν ἀγγέλων σάλπιγγας, καὶ διεγείρει τοὺς ἀγωνιστὰς πρὸς πόλεμον τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν. Typicum S. Sabæ cap.5. ἵσταται οὖν περιμένων τὴν ἀπόλυσιν τοῦ σημάντρου, καὶ παυσαμένου αὐτοῦ, ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς, &c. Triodium: ὁ δὲ κανδηλάπτης βαλὼν τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, ἀπέρχεται καὶ κρούει τὸ σήμαντρον. Rursum: ὁ δὲ καὶ Κανδηλάπτης βαλὼν τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, ἀπέρχεται καὶ κρούει τὸ σήμαντρον ἔξω. Pentecostarium: περὶ ὥραν ὄρθρου σημαίνει, σημαίνουσι δὲ τὰ ὅλα σήμαντρα. Achmes Onirocrit. cap. 12. ἐὰν ἴδῃ καθ' ὕπνους ἑαυτὸν σημαίνοντα τῷ σημαντηρίῳ, οὗτος μέγιστος γενήσεται. Infrà: ἐὰν δὲ οὐ σημαίνει μὲν τὸ σήμαντρον, ἀκούσῃ δὲ ἑτέρου σημαίνοντος, &c. Nomocanon Cotelerianus num.409. εἴ τις δὲ τὴν ἁγίαν κυριακὴν, εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν, καὶ ἀφ' ἑσπέρας τὸ σήμαντρον ἀκούσῃ, καὶ ἀμελεῖ τὴν ἐκκλησίαν, &c. Pachymeres lib.7. cap.5. σφίσιν ἑαυτοῖς ἄβατον τὸν ναὸν καλοῦσιν, ὡς μηδὲ σημάντροις καὶ κώδωσιν ἠθροισμένοις. Ejusmodi verò σήμαντρα à dextris & sinistris vestibuli exterioris ædium sacrarum esse observat idem Goarus pag. 13. 23. nam plura extitisse docet locus supra allatus ex Pentecostario: atque in iis erant alia majora, alia minora, alia ærea vel ferrea. Quærit Balsamon in Medit.cur εἰς τοὺς θείους τῶν μοναστηρίων οἴκους fiat μετάκλησις διὰ σημαντηρίων τριῶν, χάριν τῆς τῶν θείων δοξολογιῶν ἀκροάσεως, in Catholicis verò Ecclesiis, seu Parœcialibus, διὰ τοῦ μεγάλου ἑνὸς σημαντηρίου. Ubi ait Monachos, ad preces vespertinas, ante Lectiones Apostolicas & Evangelicas, convocari ad Ecclesiam, διὰ σημαντηρίου μικροῦ, καὶ διὰ ταπεινοτέρου καὶ σκολιοῦ· ad divinorum vero Evangeliorum & sacram reliquorum ad Conventus publicos pertinentium librorum lectionem, & propter universam simpliciter Hagiopolitæ ἀκολουθίαν, inventum τὸ μέγα σημαντήριον· εἰς πᾶσαν γὰρ τὴν γῆν, καὶ εἰς τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα ἡ ἐκ τούτων διῆλθεν ὠφέλεια. Deinde innuit μέγα istud σημαντήριον χαλκοῦν fuisse. Anthologium Arcudij part.1. pag.253. σημαίνῃ, καὶ συναχθέντων ἀδελφῶν πάντων ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας νάρθηκι, ἀπαρχομένου τοῦ δευτέρου σημαντηρίου, ἅπτουσι τὰς κανδήλας αὐτοῦ. Adde pag.265.

Σημαντὴρ. S. Antiochus Homil. 26. de Acedia: ποτὲ δὲ ἀκούσῃ τοῦ σημαντῆρος τοῦ ἀρίστου, &c. Michael Glycas in Annal. pag.302. λαβόμενός τε ταῖς χερσὶ τοῦ σημαντῆρος τῆς ἐκκλησίας, τοὺς ἐπιόντας διὰ τούτου ἠμύνατο, καὶ πολλοὺς μὲν ἐτραυμάτισεν, &c. Ita etiam Scylitzes pag.637.

Σήμαντρον μικρόν. Typicum S.Sabæ cap.1. de Candelapta: καὶ κατελθὼν σημαίνει τὸ μικρόν. Et cap.57. σημαίνει τὸ μικρὸν, καὶ συναγόμεθα ἐν τῷ Νάρθηκι ψάλλοντες. Infra: εἶτα τοῦ μικροῦ πάλιν κρουσθέντος, — εἶθ' οὕτως σημαίνει τὸ μέγα. Priùs igitur minus signum pulsatur, quam majus. Euchologium pag.473. μετὰ τὸ κρουσθῆναι τὸ μικρὸν, &c.

Σήμαντρον μέγα. Typicum: Κανδηλάπτης ἐξέρχεται, καὶ σημαίνει τὸ μέγα. Rursum: ἀπέρχεται, καὶ σημαίνει τὸ μέγα σήμαντρον. Pentecostarium: ὁ δὲ Κανδηλάπτης σημαίνει τὸ μέγα καὶ τὸ σιδηροῦν. In 2. Feria τῆς διακαινισίμου. Εἶτα σημαίνει τὸ μέγα καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ σιδηρον.

Σήμαντρον χαλκοῦν. Typicum MS.Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.38. τῆς δὲ μεσονυκτίου ὑμνῳδίας ὑμῶν τελεσθείσης, κρουσθήσεται τὸ μέγα σημαντήριον, προσεπιδὲ καὶ τὸ χαλκοῦν, καὶ οὕτως ἀπάρξεται τῆς ὀρθρινῆς ἀκολουθίας. Et cap. seq. μετὰ τὸ κρουσθῆναι τὸ χαλκοῦν σημαντήριον, ὁ ἱερεὺς εὐλογήσῃ τὸν Θεόν. Ubi σημαντήριον χαλκοῦν vocatur quod aliis

Σήμαντρον σιδηροῦν, seu *Signum ferreum*, quod aliud esse à majori docent loci allati ex Pentecostario. Distinctius, Typicum S. Sabæ: ἔπειτα ἐξερχόμενος σημαίνει τὸ μέγα, εἶτα τὸ σιδηροῦν. Ac in ferreo βαρέαι pulsabantur, id est,ut Allatius & Goarus rectè interpretantur,graviores ac intermissi certo temporis spatio soni, quomodo in campanarum nostratium postrema pulsatione ad Conciones Ecclesiasticas, fieri solet, quodque *Tinter*, ex *tinnire*, vel *tinnitu*, dicimus. Euchologium Goari p.545. καὶ κρούει τὰς βαρέας ἐπὶ τὸ σιδηροῦν. At id ne omnino verum sit, dubitandi ausam præbet Marcus Hieromonachus cap. 36. ὥρα δὲ πρώτῃ τῆς νυκτὸς σημαίνει τὰς βαρέας, τὸ μέγα, καὶ τὸ σιδηροῦν. Et Typicum cap.19. περὶ δὲ ὥραν β'. τῆς νυκτὸς κρούει τὰς βαρέας, τὸ μέγα, καὶ τὸ σιδηροῦν. Pulsabatur autem βαρέα lentè. Idem Typicum cap.2. ἀπέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, εἶτα ἀπέρχεται, καὶ κρούει τὰς βαρέας σχολέως. Sed & numerabantur pulsationes. Idem Typicum cap.5. εἰς δὲ τὸν ὄρθρον κρούει ὁ Κανδηλάπτης τὰς βαρέας πρῶτον σχολαιότερον ἄχρι τῶν πεντήκοντα, καὶ ψάλλουσιν οἱ ἀδελφοί. Describitur porrò illud σήμαντρον σιδηροῦν hisce verbis à Petro Belonio lib.1.obser.c.41.ubi de Monachis Sancti Montis:*Tant les uns que les autres ont un fer épais de trois doigts, long comme le bras, & quelque peu vouté en arc, pendu à la porte de l'Eglise, attaché à un clou, lequel rend un son presque semblable à une cloche, ayant le son clair comme un metail, & n'ont point d'autres sonneries en la montagne que ce fer: quand il faut venir aux prieres, ils sont tous appellez au son du fer susdit.*

Σημαίνειν, *Signi*, seu *tabulæ ligneæ pulsatione Fideles ad Ecclesiam convocare, colligere*, quod non semel κρούειν Græci hodierni dicunt. Anonymus in Miraculis S. Anastasij Mart. ἅπαντες ἀναστάντες, τά τε ἱερὰ ξύλα σημάναντες, συνηθροίσθησαν ἅπαντες ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τῆς Θεοτόκου. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.12. cap. 11. καὶ μετὰ τὴν ὥραν τοῦ ἑσπερινοῦ ἐσήμανεν. Jus Græcorom. p.255. τινὲς τῶν κατὰ τόπους δυνατῶν ἐν τοῖς τῶν οἴκων εὐκτηρίοις σημαίνειν τε καὶ συνάγειν φιλονεικοῦσι. Typicum S. Sabæ cap.5. περὶ τοῦ πῶς χρὴ σημαίνειν καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Eucholog p.753. τῇ κυριακῇ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς ἑσπέρας σημαίνει ταχύτερον. Triodium Fer. 2. Hebdom.1. Jejun. τῇ β'. τῆς πρώτης ἑβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον σημαίνει βραδύτερον, διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν, καὶ συναδόμεθα πάντες κατὰ τὸν τύπον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Feria 5. magni Canonis: σημαίνας δὲ τὸ Λυχνικὸν ταχύτερον διὰ τὸν τόπον τῆς ἀγρυπνίας. Sabb. 5. hebd. σημαίνει ὥρα δ'. τῆς νυκτὸς, διὰ τὴν ἱκετήριον ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου. Adde Martyrium SS. XX.Patrum Sabaïtarum num.12. 20. Vide Κρούειν.

Σημαστὴς, *Sonator*. Σημασμένος, *Sonatus*.

ΣΗΜΑΤΙΖΕΙΝ, in Lexico MS. Eudemi, σημαίνειν.

ΣΗΜΑΣΙΆ, *Vexillum*, Σημεῖον. Mich. Glycas in Annalib. p.328. ὀπισθόπους λοιπὸν καὶ ἡ τοῦ Βασιλέως σημασία χωρεῖ.

Ὑποσημασία, *Subscriptio.* Zonaras ad Canonem 30. Synodi Calchedonensis: οὐ βούλονται σημειῶσαι δι' ὑποσημασίας, οἰκείας τὰ συνοδικῶς ψηφισθέντα. Vide Σημείωσις.

ΣΗΜΕΙ͂Α, *Notæ numerales.* Cedrenus in Basilio pag.569. ὁρῶν δὲ ὅτι ἐστὶ τοῖς πονηροῖς εἰς τὸ ἀδικεῖν ἀφορμὴ, διὰ τὸ σύντομον ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς μορίων, τοῦ ἡμίσεως, φημὶ, καὶ ἕκτου, δωδεκάτου, καὶ τῶν τοιούτων χρωμένοις τοῖς παλαιοῖς σημείοις τῶν γραφέων, ἠθέλησε καὶ τὴν τοιαύτην τῶν ἀδικεῖν ἑλομένων περιελεῖν ἀφορμὴν, καὶ διωρίσατο γράμμασι λιτοῖς, ἃ καὶ τοῖς ἀγροίκοις ἀναγινώσκεσθαι ῥᾴδιον, τὰ τοιαῦτα γράφεσθαι σημεῖα, &c. Hausit ex Constantino in avi vita n.31. ed. Combefisij.

ΣΗΜΕΙ͂Α, *Notæ*, cujusmodi sunt sub nomine Tironis editæ. Glossæ Gr. Lat. σημεῖα, *Notæ.* Collectio Historiar. Scaligeriana, in Augusto, de Mecenate: ὃς καὶ πρῶτος τὰ σημεῖα ἐφεῦρεν. Scholiastes Basilic. ad lib.40. pag.293. σημείωσαι ὅτι τὰ σημεῖα οὐκ ἔστι γράμματα. Σημεῖα ἐν μικροῖς καὶ βραχέσι τύποις πολλῶν γραμμάτων δύναμιν ἔχοντα, apud Plutarchum in Catone. Concil. Constantinopol. III. Act. 12. p.913. ἐπέστειλεν ἡμᾶς —— ἐπισφερομένους ὑπαναγνωστικὸν διὰ σημείων. Concilium Calchedonense Act.4. ἀπὸ χάρτου διὰ σημείων ὑπηγόρευσαν διὰ Σώζοντος Ἐπισκόπου Φιλίππων. S. Basilius in Epist. οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι· διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. Evagrius lib.2. cap.18. pag.315. καὶ περὶ τούτοις σημείοις τινὰ ἔχειν, ἅπερ ἀναγνωσθέντα, &c. Michael Psellus lib.1. Hist. MS. in Basil. Bulgaroctono: ἀμέλει καὶ ἐνίας τῶν βασιλείων ἐπιστολῶν αὐτὸς ὑπηγόρευεν, ἐφιλοτιμεῖτο γὰρ περὶ τοῦτο· καὶ πᾶσα χειροξεία ἡττᾶτο τοῦ τάχους τῶν ὑπηγορευομένων, καίτοι γε τοσούτους καὶ τηλικούτους ὑπογραμματέας ὀξυγράφους εὐτύχησεν, ὁποίους ὀλιγάκις ὁ βίος εἶδεν· ὅθεν πρὸς τὸ τάχος τῶν λεγομένων ἀποναρκοῦντες σημείοις τισὶ τὸ πλῆθος τῶν τε ἐννοιῶν καὶ τῶν λέξεων ὑπεσήμαινον. Nicephor. Callist. lib.2.cap.28. ταχυγράφων τὰ εἰρημένα χάρταις σημειουμένων. Laudatur ex Bibliotheca Augustana ab Hoeschelio Chrysostomi Ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν ἀπὸ σημείων, μετὰ τὴν κοίμησιν αὐτοῦ, παρὰ Κωνσταντίνου Πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας. Habetur illa in Bibl. Colbertea Cod. 4183.

Σημειογράφος, *Notarius*, in utroque Glossario. Moschus in Limon. cap.197. παρὰ τοῦ σημειογράφου τελείως, καὶ παρὰ τοῦ γραμματικοῦ αὐτάρκως Ἀθανάσιος ἐπαιδεύθη.

Σημειογραφεῖον, *Scrinium Notarij.* Anastasius in Hodego pag.203. συγκαθεζομένων ὑμῶν ἐν τῷ σημειογραφείῳ Καισαρίου.

ΣΗΜΕΙΟΛΥ΄ΤΗΣ, *Signorum Interpres, Augur.* Theophylactus Hierodiac. Hom. 8. τότε συγκαλέσας τοὺς μάγους, καὶ τοὺς σοφοὺς τῶν χαλδαίων, καὶ τοὺς ὀνειροκρίτας, καὶ τοὺς σημειολύτας, &c.

ΣΗΜΕΙ͂ΟΝ, *Miliare*, *Lapis Milliaris.* Pæanius, seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropij lib.1. *Centesimo & tricesimo fere milliario*, ἐπὶ Σαμνίτας τριακοσίοις ἀπῳκισμένος σημείοις. Utuntur alij.

ΣΗΜΕΙΟΦΟ΄ΡΟΣ, *Signifer*, in Gloss. Gr. Lat. *Vexillifer.* Vide Σημειωτής.

Σημειοφόρος, *Qui miracula edit*, *Miraculorum patrator*, in Apophtegm. Patrum in Daniele n. 8. & in Motio n. 2. apud Jacobum Diaconum in Vita S.Pelagiæ, Anastasium in Hodœgo cap.8. & quæst. 20. Gregorium Dialog. de Eleemos. Theophanem an 4. Leonis M. Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num.50. Gregorium Cæsariensem Presbyt. in Nicænos Patres, &c.

Σημειοφορικὸς, eâdem fere notione. Antiquit. Constantinopolit. ἀλλὰ καὶ βίαστον ὑελοῦν μύρου, ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς ἠλείψατο, καὶ πολλὰ ἕτερα εἰς πλῆθος σημειοφορικὰ ὑπὸ φόρου ὑπάρχουσιν, παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου τεθέντα, &c.

ΣΗΜΕΙ΄ΩΣΙΣ, *Sigilli appositio.* Philostorgius lib.12. num.7. de Pulcheria: συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Πουλχερία ἡ ἀδελφὴ, τὰς βασιλικὰς σημειώσεις ὑπηρετουμένη, καὶ διευθύνουσα. Βασιλικὸν σημείωμα, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epist.30. Catalogus Offic. M. Eccl. ex Cod.Reg. ὁ μέγας Χαρτοφύλαξ, εἰς τὸ μεσάζειν, καὶ εἰς τὰς σημειώσεις. Joannes Episcopus Citri in Resp. pag.329. de eadem Chartophylace: τὸ σημειοῦσθαι τὰ παρεμπίπτοντα τῷ Χαρτοφυλακικῷ ἀξιώματι ἀπαρεγχειρήτως ἐγκεκόλαπται. Mox: παρόντος μὲν αὐτοῦ, οὐκ ἔξον ἐστὶν ὅλως τῷ Ἀρχιερεῖ ἑτέρῳ ἀναθεῖναι σημείωσιν οἱανδήτινα. Hinc

Σημείωσις, & Σημείωμα, decretum vel edictum sigillo firmatum significat. Balsamon ad Nomocan. Photij tit.1. cap. 3. ἅγιος ἡμῶν Βασιλεὺς τὴν μακρὰν συνήθειαν, ὡς εἴρηται, ἀντὶ νόμου ἐγγράφου ἐδέξατο, καὶ σημειώματι ἐστήριξεν, ὥστε &c. Et c.34. σὺν τούτῳ χρυσοβούλλῳ τυπικῷ γέγονε καὶ σημείωμα συνοδικὸν, &c. Et cap.13. pag.141. 1. edit. σημείωσις συνοδική. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Τόσα λοιπὸν σημειώματά τε καὶ λύσεις τοῦ σοῦ κράτους,
> Τὸ τυπικὸν τοῦ κτήτορος ἰσχύουσιν ἀνύσαι.

Describitur in Cod. Reg. opusculorum Pselli, decretum Imperatricis, quod pro titulo, σημείωμα præfert, de quadam controversia, exaratum anno mundi 6564. Christi 1056.

Σημειώσεις, *Acta omnia judicij*, in Basilicis. Tria inquit Cujacius ad Nov.82. sunt vocabula diversa, σημείωσις, ὑποσημείωσις, παρασημείωσις. Primo significantur acta omnia judicij: secundo subscriptiones libellorum: tertio brevibus comprehensa præcipua capita litis. Theodorus Hermopolita MS. παρασημείωσις, τουτέστι τὰ κυριώτερα τῶν λαλουμένων, παραλαμβάνουσα καὶ γράφουσα ταῦτα ὡς ἐν συνόψει, καὶ δι' ὀλίγων.

Σημειώσεις, apud Eusebium lib.5. Hist. Eccl. cap. 20. dicuntur Notæ illæ quæ ad marginem Codicum apponuntur, ut Lector rem notatu dignam esse sciat, attendatque ac legat diligentius, & quæ in Græcis MSS. Codicibus reperiuntur compendiosè exaratæ duabus prioribus literis vocis σημείωσαι. Ita Henric. Valesius.

Σημειώσεις, *Excepta*, quomodo vocantur Σημειώσεις Origenis. Vide eundem Valesium ad Evagrium lib. 2. cap.18. lib.6. cap. 24.

ΣΗΜΕΙΩΤΗ΄Σ, *Vexillifer.* Theophanes in Justiniano, pag.171. Σολομὼν δὲ ἀποστέλλει Θεόδωρον διὰ τῆς νυκτὸς σὺν χιλίοις πεζοῖς, καὶ τῶν σημειωτῶν τινα, ὅπως εἰς τὸ ὄρος ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτῶν διὰ τῆς νυκτὸς ἀνέλθωσιν, &c. Σημειοφόρος, apud Julium Africanum MS. de Apparatu bellico cap.69.

ΣΗ΄ΜΕΝΤΟΝ, Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap.6. οἷον βλάττια, πράνδια, χαρέελα, σήμεντα, πέπεριν, &c. Ubi Meursius *Segmenta* vertit, ut Salmasius ad Vopiscum.

ΣΗΜΕΡΙΝΟ΄Σ, *Hodiernus*, Ὁ σήμερον.

ΣΗΜΗΔΙ΄Α, *Simila*, Σεμίδαλις. Glossæ Græcobarb. Ἀναστητὶς, μάζα, σημηδία, γροῦτα, παννάδα. Alibi: ἰδέα σημηδίας ἢ γρούτας.

ΣΗΜΙ΄ΣΕΙΟΝ, Σιμίσιον, *Semissis.* Theophanes an.3. Copronymi: τὸ δὲ ἔλαιον πέντε λίτρας τοῦ νομίσματος, καὶ ὁ ξέστης τοῦ οἴνου τοῦ σημισσίου. Idem alibi: καὶ οὕτως προῆλθον οἱ βασιλεῖς ῥίπτοντες ὑπατείαν, τριμίσια καὶ σιμίσια, καὶ νομίσματα καινούργια, &c. Ubi Miscella *Trimisia* & *Hemisia* vertit. Vide nostrum Syntagma de inferioris ævi Imperatorum nomismatibus n.85.

ΣΗΜΩΝΕΙΝ. Vide in Σιμά.

ΣΗΠΟΝΟΜΟΝ. Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosophij cap. 19. χειμῶνος δὲ ὄντος, πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἐλθεῖν εἰς θήραν, δίδοναι αὐτῷ σίλην τὸ λεγόμενον σηπόνομόν ἐστιν, ἃ θέλει. Ubi Gyllius: *Ipsi dabis silen, appellatum Geoponium.* Legit γηπόνομον.

ΣΗΡΙΚΟΔΙΑΣΤΗΣ, *Serici confector.* Palladius in Hist. Bragmanum MS. περιβάλλεσθε μαλακά, ἐξομοιούμενοι τοῖς σκώληξι τοῖς σηρικοδιασταῖς.

ΣΗΡΙΚΟΝ. Vide Σιρικόν.

ΣΗΣΑΜΙΤΗΣ, *Sesamoides magnum*, apud Interpol. Dioscor. c. 734.

ΣΗΣΑΜΑΤΟΝ, *Panis ex sesamo.* Manuel Palæologus in Onirocritico MS. καὶ τὸ σησαμάτον ὁμοίως ἑνὸς χρόνου (παραδρομὴν δηλοῖ.)

ΣΗΣΑΜΙΝΟΝ ξύλον, apud Cosmam Indicopl.

ΣΗΣΑΜΟΤΟΥΡΟΝ, idem quod Σησαμὶς, apud Laonicum Cretensem ad Batrachomyomachiam: *Sesamum.*

ΣΗΣΤΕΡΤΙΟΝ, *Sestertium.* Didymus Claudius de Analog. Rom. τὰ δὲ χίλια σηστέρτια ποιεῖ διακόσια πεντήκοντα δηνάρια ἀργυρᾶ, καὶ δέκα χρυσᾶ.

ΣΗΤΕΜΑ. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτον κ' εἰς τὰ σητέματα ἔμορφα κακομένος.

ΣΘΛΑΒΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ΣΘΛΙΒΕΙΝ, Σθλιβώνειν, pro σιλβοῦν. Vide in Κλαπωτὸς, & in Χρυσογράφος.

ΣΙΑΓΟΝΑ, pro σιαγὼν, *Maxilla.* Michaël Psellus in Canticum Canticor. p. 120.

Αἱ σαὶ γὰρ ὡραιώθησαν ἐξόχως σιαγόναι.

ΣΙΑΚΙΟΝ, Matthæo Silvatico, *Cubus batos.* Anonymus Medicus ex Cod. MS. Reg. 1843. τὸ σιάκιον οὐ κακόχυμόν ἐστιν, καὶ μάλιστα ὅταν πεφθῇ, τρέφει γὰρ ἱκανῶς, &c.

ΣΙΑΝΕΙΝ, *Constituere, Pacisci, Contrahere*, συντίθεσθαι, ὁμολογεῖν, συμφωνεῖν, &c. pro ἰσάζειν, vel ἰσαίνειν. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Αὐτὰ μισὰ τοῦ ἡμίσου, να ἔλυσιν, νὰ σιάσουν.

Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ σιανθεὶς οὖν ἐν τῷ πικρῷ, ἔφη. Joannes Moschus in Limon. cap. 205. ἀκούσας δὲ ταῦτα παρ' αὐτοῦ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, σιανθεὶς, καὶ ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν, ἐδάκρυσεν. Ubi Interpres, *Commotus, & in seipsum rediens*: malim, *captata animi æqualitate.*

Σιάσμα, Σιασμὸς, *Pactum, Conventio*, ξύμβασις, ὁμολογία, &c. pro ἰσασμὸς, *æqualitas.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τοὺς σιασμοὺς τοὺς ἐνθυμεῖ ἐκεῖνο ὁπόστησαν.

Vide Σασμός.

Σιαστὴς, *Coriarius*, Γναφεύς.

ΣΙΑΟΥΣ, Magistratus Turcicus, quem vulgò *Chiaous* vocant. Occurrit apud Annam Comnenam pag. 170. ubi Consule notas nostras pag. 324. Vide Τζαούσιος.

ΣΙΑΡΑΠΤΑΡ, Turcis, idem qui Græcis Πιγκέρνης. Ducas Hist. cap. 28.

ΣΙΑΨΥΧΟΝ, pro Σάμψυχον, *Amaracus.*

ΣΙΒΙΝΟΝ. Vide in Σεβέννιον.

ΣΙΓΑΝΟΣ, *Tacitus, Taciturnus, Quietus*, ἄφωνος, σιωπηλὸς, εἰρηνικός. Glossæ Græcobarb. τάτλεται τοῦτο τὸ ὄνομα ἐπὶ τῶν σκυθρωπῶν καὶ ὑπερσέμνων, καὶ σιωπηλῶν· δίδεται τοῦτο τὸ ὄνομα εἰς τοὺς ὑποκριτὰς, καὶ ὑπερηφάνους, καὶ μελλωτοὺς, ἢ σιγανούς. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τὴν ἡμέρα σιγανὴ διαβαίνει σὰν ἡγεμὼν.

Σιγὰ, & Σιγανὰ, *Tacitè, Clam, Quietè*, Σιγῇ, σιωπῇ. Glossæ Græcobarb. ἄκλω, ἡσύχως, σιγανά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἀπὸ θωσέ τὴν σιγανὰ στὴν τράπεζαν ἀπάνω.

ΣΙΓΓΙΛΙΟΝ, Σιγίλλιον, *Sigillum.* Moschopulus: Σιγίλλιον, Λατινικῶς, ἡ σφραγίς. Propriè verò sumitur pro diplomate aut charta sigillo munita. Chronicon Alexandrin. pag. 902. ἐὰν οὖν θέλεις λαβεῖν ἑκάστος τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς σάγιν καὶ καμίσιν, ποιοῦμεν σιγίλιν πρὸς τὸν Σάρβαρον, &c. Petrus Siculus in Historia Manichæorum pag. 50. καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως σιγίλλιον, ἦλθε πάλιν εἰς Ἐπίσπαριν, &c. Theophanes an. 2. Michaëlis Curopalatæ pag. 422. τοὺς δὲ ἐμπορευομένους διὰ σιγιλλίων καὶ σφραγίδων σωμάσασθαι τὰ προσόντα αὐτοῖς, καὶ εἰσκομίζεσθαι τοῖς δημοσίοις λόγοις. Ubi Miscella: *Negotiantes verò in utraque regione per præcepta & signacula commendari.* Constantinus de Adm. Imp. cap. 49. δεδωκὼς διὰ αὐτοῦ καὶ σιγίλιον ἐν τῇ αὐτῇ μητροπόλει. Novella Isaacij Comneni de Consuetudinib. καθὼς καὶ ἐν τοῖς σιγιλλίοις τῶν παλαιῶν πρακτικῶν ἀναγράφεται. Nov. Manuel. Comneni de Instrum. &c. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν. In lib. 3. Juris Græcorom. pag. 235. extat σιγίλλιον τοῦ παναγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Γερμανοῦ, &c. Novella Isaacij Comneni, apud Balsamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 34. καθὼς καὶ ἐν τοῖς σιγιλλίοις τῶν παλαιῶν Πραιτόρων ἀναγράφονται. Ubi legendum πρακτόρων. Occurrit etiam in Epist. Michaëlis Cerularij Patr. Constantinop. ad Petrum Patr. Anthioch. initio. Descripsit Rocchus Pyrrhus in Notitia Archimandritatus Messanæ complura Græca sigilla Rogerij Siciliæ Regis in Latinam duntaxat linguam versa à Constantino Lascari. Vide Gloss. med. Lat. in *Sigillum.* Cæterum non planè percipio quid velint Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Σιγίλλιον, σιδηροῦν, καὶ πορφυροῦν, καὶ χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν.

ΣΙΓΙΛΛΑΡΙΟΝ, *Sigillarium*: vox ab Arnobio usurpata, pro *Sigillo, Signo, Statua*, vel *Imagine.* Scholiastes Basilic. lib. 2. p. 93. ἔχων οἶκον, ἔλαβον σιγιλλάρια, ἵνα ἐξηκευθῇ· εἰ πωλήσω τοῦτον, οὐκ ἔξεις τὸ αὐτὸ προνόμιον. M. Antonius lib. 7. de Vita sua, p. 230. 2. edit. πομπῆς κενοσπουδία, ἐπὶ σκηνῆς δράματα, ποίμνια, ἀγέλαι, διαδοραλισμοὶ, κυνιδίοις ὀστάριον ἐρριμμένον, ψωμία εἰς τὰς τῶν ἰχθύων δεξαμενὰς, μυρμήκων ταλαιπωρίαι, καὶ ἀχθοφορίαι μυϊδίων ἐπτοημένων διαδρομαὶ, σιγιλλάρια νευροσπαστούμενα· χρὴ οὖν ἐν τούτοις εὐμενῶς μὲν καὶ μὴ φρυαττόμενον ἑστάναι. Vide Gloss. med. Lat. in *Sigillus.*

ΣΙΓΕΛΑ, *Tacitè.* Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Εἴπασιν πῶς τὸ ηὕρασι, καὶ σιγελὰ ἡ κυρίτζα
Λέγει, καί τις νὰ τὸ ἔγραψε, &c.

Vide Σιγανός.

ΣΙΓΙΛΛΙΩΝ, *Singilio*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Testamentum Gregorij Nazianzeni: Ἐλαφίῳ τῷ Νοταρίῳ εὐτρόπῳ ὄντι βούλομαι δοθῆναι κάμασον ἓν, σιχάρια δύο, παλλία τρία, σιγιλλίωνα ἕνα.

ΣΙΓΙΓΓΙΑΛΙΟΣ, *Dracunculus*, Δρακόντιον, apud Interpol. Dioscor. post cap. 383.

ΣΙΓΙΣΤΡΟΝ, *Equi instratum.* Glossæ MSS. Colberteæ: σίγιστρον, τὸ τῶν ἀλόγων σκέπασμα. Phavorinus habet Σήγιστρον.

ΣΙΓΙΣΤΡΟΝ, pro Ζύγαστρον, *Arca, Cista.* Eustathius: Il. ν. ἔστι καὶ σανδάλιον ζυγὸς κατὰ Παυσανίαν τὸ συνέχον τοὺς δακτύλους· καὶ κιβωτὸν δὲ ὡς δηλοῖ τὸ ζύγαστρον ἡ ξυλίνη σορὸς, παρὰ τὸ ἐζυγῶσθαι, ἐν κοίλῳ ζυγάστρῳ, ἐξ οὗ παρέφθαρται τὸ κοινολεκτούμενον σίγιστρον. Et Od. θ. ἕτεροι δὲ φασιν ὅτι ξυλίνη σορὸς τὸ ζύγαστρον παρὰ τὸ ζυγοῦσθαι· δόξοι δ' ἂν ἴσως ἐκ τῆς Λατίνου χρήσεως, ἧς πολλοὶ πεπείρανται μὴ ἐξ ἀνάγκης ξύλινον εἶναι τὸ ζύγαστρον, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ παραφθορὰν λεγόμενον σίγιστρον καλούμενον ἴσως οὕτω διὰ τὸ κατὰ ζυγοῦ ἰσότητα φορτίζεσθαι, &c.

ΣΙΓΛΑΙ, *Singulariæ literæ*, sic dictæ, quia *singulæ* verbum componunt. lib. 2. Basilic. tit. 6. §. 20. κελεύει δὲ μὴ διὰ σιγλῶν τὸ ὕφος τῶν νόμων γράφεσθαι, δι' ὧν ἀντινομίαι πολλαὶ εἰσάγονται. Vide Gloss. med. Lat. in *Siglæ.*

Καλασιγίλον.

Καζασιγίλον. Edita est inter Sancti Joannis Damasceni opera, oratio de incorruptibili corpore Christi, quod in Sacra synaxi accipimus, additúrque in ipso limine hæc observatio: ἰςέον ὅτι εὑρέθη τοῦτο τὸ κεφάλαιον εἰς χαρτίον παλαιότατον κατεφθαρμένον, ἐξ ἰδιοχείρε αὐτοῦ ἐσχεδιασμένον γράμμασι κατασιγίλοις, ὡς ἦν δυνατὸν, τὰ σωζόμενα ἀνελέγησαν. Laudatur eadem observatio à Lambecio lib. 5. Comment. de Bibl. Cæsar. pag. 116. ubi monet legi in Cod. Cæsareo γράμμα καζασιγίλον quæ quidem verba, *Literis ferè cæcis tumultuariè conscriptum*, vertit Interpres in editione Parisina: verùm legendum κατὰ σιγλῶν, id est *per notas*.

ΣΙΓΜΑ, Porticus sic dicta Constantinopoli, à figura C. uti pluribus observamus in lib. 2. Constantinopolis Christianæ. Cedrenus in Nicephoro Generali pag. 475. ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ὃ νῦν λέγεται Σίγμα, θησαυρὸν ἀνακειθέντα δι' ὀρθομαρμαρώσεως. Vide Continuator. Theophanis lib. 3. num. 42. Observat porro Helladius apud Photium σίγματα non dici, ubi de litera Sigma agitur, vocemque hanc non declinari, ut cætera nomina literarum.

ΣΙΓΝΟΝ, *Signum*. Macarius in Homil. 15. καὶ γίνεται υἱὸς Θεοῦ, λαμβάνων τὸ οὐράνιον σίγνον ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. Et in Homil. 17. τὸ οὐράνιον καὶ πνευματικὸν δέχονται τὸ σίγνον τῆς βασιλείας ἐκείνης τῆς ἀφθάρτου. Martyrium S. Apollo MS. καὶ ἔδωκε σίγνον κατ' αὐτοῦ κατεαγῆναι τοῦ μάρτυρος τὰ σκέλη. Ubi sumi videtur pro sententia judicis. Utitur præterea idem Macarius in Homil. 38. p. 387. & in Homil. 40. p. 412. ut & Moschus in Limon. cap. 73.

Σίγνον, *Signum appositum diplomati*. Pactum initum inter Alexium Imp. & Boëmundum, apud Annam Comnenam lib. 13. Alexiad. extr. Ἄρχοντες τῶν περεγρίνων, ὧν τὰ μὲν σίγνα αὐτοὶ διεχάραξαν ἰδιοχείρως.

Σιγνογραφία, eâdem notione. Sententia lata contra Bogomilos, apud Allatium lib. 2. de consensu utr. Eccl. cap. 12. τὸ δὲ ἔγγραφον τὴν μὲν ἐκλεθειμένον, ἀπὸ τῶν ἐμφερομένων αὐτῷ σιγνογραφιῶν, παρά τε τῶν κληρικῶν καὶ Ἀρχόντων, καὶ οἰκητόρων ἁπλῶς τῶν Τυάνων.

Σίγνον, *Signum*, *Sigillum*, *Statua*. Vetus Inscriptio Romæ ex Grutero pag. 86. & Jac. Sponio in Miscellan. Antiquit. pag. 1. ΑΓΛΙΒΟΛΩ. ΚΑΙ. ΜΑΛΑΧΒΗΛΩ. ΠΑΤΡΩΟΙΣ. ΘΕΟΙΣ. ΚΑΙ. ΤΟ. ΣΙΓΝΟΝ. ΑΡΓΥΡΟΥΝ. ΣΥΝ. ΠΑΝΤΙ. ΚΟΣΜΩ. ΑΝΕΘΗΚΕ.

Σίγνον, *Signum*, *Vexillum*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Σημαία, σίγνα, προτομαὶ, τὸ φλάμμουλον. Eadem fermè habet Suidas. Pæanius Interpres Eutropij lib. 1. σημεῖα τὰ στρατιωτικὰ, σίγνα καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι. Auctor Etymologici: Σημεῖα, τὰ σίγνα, καὶ τὰ λεγόμενα βάνδα καλοῦσι. S. Chrysostomus to. 8. pag. 575. καθάπερ Βασιλέως εἰς πόλιν εἰσιόντος οἱ στρατιῶται προλαμβάνοντες τὰ λεγόμενα σίγνα βαστάζουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν, προαγγέλλοντες τὴν εἴσοδον αὐτοῦ. Chronicon Alexand. an. 5. Justiniani: ἤνεγκαν οἱ δῆμοι ἀπὸ τοῦ Παλατίου —— σίγνα βασιλικὰ ἀποκείμενα ἐκεῖσε. Habetur etiam apud Scholiastem Gregorij Nazianzeni Orat. 1. pag. 35. S. Proclum in Orat. 9. Cedrenum pag. 225. Nicetam in Balduino ex Cod. Barbarogr. &c.

Σιγνοφόρος, *Vexillifer*. Glossæ Gr. Lat. Σιγνοφόρος, *Manipularius*. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 246. de circulatoribus, quos ut miraculorum effectores suggillat:

> Οἷοι εἰσιν οἱ παρ' ὑμῖν σύμπαντες σιγνοφόροι;
> Ὁπόσοι περιτρέχουσι χώρας καὶ προσαιτοῦσι.

Infrà:

> Μᾶλλον ἂν σιγνοφόρους μοι σὺ μίξοις τοιουτώδεις.

S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus MS. de J. C. εἰσελθόντων τῶν σιγνοφόρων κατεχόντων τὰ σίγνα ἐκαλύφθησαν αἱ προτομαὶ (leg. πρότομαὶ) τῶν σίγνων, καὶ προσεκύνησαν, &c.

Σιγνοςάσιον, *Locus in Urbe ubi vexilla recondebantur*. Vita MS. S. Eustratij: βήματος αὐτοῦ ἀρθέντος ὑψηλοῦ ἐν μέσῳ τῆς πόλεως ἐν τῷ σιγνοςασίῳ. Martyrium MS. S. Theodori Magistri militum: βήματος αὐτοῦ εὐτρεπισθέντος ὑψηλοτάτου ἐν τῷ σιγνοςασίῳ μέσον τῆς πόλεως.

Σιγνόχριςον, *Crucis signum*: *immortale signum*, Lactantio de Mortib. persecutor. num. 10. maximè illud quod in fastigio Ædium sacrarum apponi solet. Cedrenus in Constante Heraclij F. an. 2. de Judæis: κατήγαγον τὸ ςαυρὸν τὸ ὄντα ἐπάνω τοῦ ναοῦ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν. Chronicon Alexandrinum an. 13. Arcadij: καὶ τὸ σιγνόχριςον Καπετωλίου πεσεῖν, καὶ πολλὰ πλοῖα παθεῖν. Nicephorus Gregoras lib. 9. ubi de tempestate: τηνικαῦτα μέν τοι πεπτώκασι καὶ πολλοὶ τῶν ἐπὶ τοὺς νεὼς ἱδρυμένων ἐκ σιδήρου ςαυρῶν. Synaxarium MS. Colberteum & Maximus Cythæreus, 27. Sept. in S. Ignatio Abbate: καὶ κατεσκεύασεν ἱερὰ κειμήλια, καὶ σίγνον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ, καὶ περιηργυρωμένον εὐαγγέλιον. Et 27. Novembr. in S. Zacharia sutore: καὶ ἱκανῶς Χριςοφόρον σημεῖον τὰς πύλας διαχαράττειν, &c. Vide observata in Constantinopoli Christiana lib. 3. sect. 48. in Gloss. med. Lat. in *signum Christi*; & Tabellam III. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Σιγνοφύλακες, *Vexillorum custodes*. Acta S. Maximi Confess. num. 31. pag. 64. ἔπεμψεν ἐγγὺς αὐτοῦ τοὺς προβεβηκότας τῶν βάνδων, πρεσβυτέρους τε καὶ διακόνους, καὶ τοὺς εὐλαβεῖς σιγνοφύλακας.

ΣΙΓΝΟΦΟΝ, *Opacum*, *Obscurum*, Γνοφῶδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

> Ἐγγίζασι τὰ σίγνοφα, οἱ κορυφαῖς τῶν δένδρων,
> Οἱ κλόνοι, τὰ κλονάρια τοὺς, ἔμορφα, σκορπισμένα.

Vide Σίνιφος.

Σιγνοφιάζειν, *Obscurare*, *Opacare*, γνοφοῦν. Idem Anonymus lib. 10.

> Ἦλθεν ἡμέρα δολερὴ κακὰ σιγνοφιασμένη.

ΣΙΓΝΟΧΡΙΣΤΟΝ. Vide in Σίγνον.

ΣΙΓΟΠΑΤΕΙΝ, *Cum silentio ambulare*, *ire*. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Τὸ τί συμβαίνει καὶ λοιπὸν σιγοπατῶ τὰ πλέα.

ΣΙΓΟΥΡΟΣ. Vide in Σεγοῦρος.

ΣΙΓΧΟΣ. Vide in Σκίγκος.

ΣΙΔΕΡΟΚΑΨΙΑ. Leunclavius in Pandecte Turcico num. 18. de variis Turcorum monetis, ubi de *Aspris*: *Et sunt duplicia, majora, minoraque. Minora vulgo in usu sunt, majora vocantur peculiari voce Siderocapsia. Quippe Siderocapsa nomen est oppidi quod è regione Thassi situm est, prope Montem sanctum. Eo loco tam auri quam argenti fodinæ sunt, (unde Chrysisten Livij, putat esse Belonius) & aspra signantur, cæteris majora, quibus ab oppido Siderocapsiorum mansit hactenus appellatio. Recipit hæc tantum Sultanus Turcorum, & suis thesauris infert. Eadem erogat in militum, ministrorumque suorum stipendia. Minora planè non admittit, quidquid tandem ei solvendum sit.* Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: αὖθις σιδηροκαύσια, ὅπου μέταλλα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Adde eundem Petr. Belonium lib. 1. observat. cap. 49. 50. 51.

ΣΙΔΕΡΟΝ, *Ferrum*, σίδηρος. Corona pretiosa: σίδερο, *ferrum*, σίδηρος. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 11. ἔχει καὶ πόρταν σιδερένην.

Σίδερα, *Vincula*, *Compes*, δεσμὰ, δεσμωτήριον, πέδη, ποδοκάκη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Καὶ παρευθὺς τὰ σίδερα τὰ βγάνειν ἐκ τοὺς πόδας,
> Καὶ λεύθερον τὸν ἀφήκεν νὰ πάγη ὅπου θέλη.

Eodem lib.

> Νὰ βρίσκεσιν τὴν φυλακὴν τὰ σίδερα δεμένον.

Σιδερικά, *Ferramenta*, τὰ σιδήρεια. Σιδέρενος, &

Σιδερένιος

Σιδερένι☉, *Ferreus*, σιδηρε☉. Glossæ Græcobarb. θώραξ ἔνι ἅρματον, ἤγεν ἱμάτιον, ἢ ρῦχον σιδέρενον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 131. καὶ τ̃ ἔβαλαν ἀντὶ τ̃ ἐπιτραχηλίυ καὶ ὠμοφορίυ ἅλυσιν σιδερένιον βαρέα.

Σιδερετίν☉, simili notione, in iisdem Glossis Græcobarb. ἔχι ξιφάειν σιδερέτινον.

Σιδερόπυλλον, *Ferrum lanceæ*, aut *spiculi*. Glossæ Græcobarb. ἀκίδες, τὰ σιδέεια τ̃ βέλυς, τὰ σιδερόπυλλα τ̃ σαγίτας.

Σιδερόφλεβα, *Ferraria*, Σιδερυργία.

Σιδερώνειν, *Ferro instruere*, σιδηρεῖν.

ΣΙ'ΔΗΡΟΣ, in glossis Chymicis MSS. τὸ ὁ κέλυφ☉ τ̃ ὠῦ. *Putamen ovi.*

ΣΙΔΗΡΟΠΕ'ΔΑΙ, *Ferreæ compedes*. Scylitzes in Michaële Rhangabe: ὁ ἢ Μιχαὴλ τ̃ ἐκ τ̃ Παπίυ φρυρᾶς ἀναθεὶς, ἔτι τὰς πόδας ἐν σιδηροπέδαις ἔχων κατεχομβύας, διὰ τὸ τlὼ κλεῖν τ̃ σιδήρων ἐν τῷ κόλπῳ τ̃ Λέοντ☉ φυλάττεσθαι, ὅτως ἄχε μετὰ τ̃ σιδήρων, ἐπὶ τ̃ βασίλειον ἐκάθισε θρόνον.

ΣΙΔΗΡΟ'ΣΤΟΥΠΟΝ. Nicolaus Myrepsus sect. 1, cap. 298. Cod. MS. στεραπίωνι, καστόειν, σιδερόστυπον, χαλβάνlω, &c. Ubi Fuchsius cap. 304. putat hanc vocem sumi pro σιδήρυ στόμωμα, quomodo habetur in cap. 459. Cod. MS. editi vero 465. Ferri autem στομωμάτων apud Græcos species varias recenset Eustathius Il. β'. p. 294.

Σιδηρόστυπλον, eâdem notione habet Anonymus de Oxymelle: λαβὼν τὸ μέταλλον τὸ λεγόμβυον Σιδηρόστυπλον, λειᾶναι ἐπιμελῶς, &c.

ΣΙΔΗΡΟΥ̃Ν. Vide in Σήμαντρον.

ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟ'Σ, Faber ferrarius, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 30.

ΣΙΔΗΡΟΦΟΡΕΙ̃Ν, *Militare, in expeditione versari*. Nomocanon Cotelerianus num. 423. ἐὰν γυνὴ ἐξηραλεύεται ἀπὸ τ̃ ἄνδρα αὐτ̃, ὅστε καὶ σιδηροφορεῖ, ὁ ἢ ἀνὴρ ὢ θέλει ἐξηραλεύεσθαι, &c.

ΣΙ'ΔΙΑ, τὰ πρωτόγονα ἄνθη τ̃ ῥοίας, τὰ ῥίπlει κάτωθεν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Primi flores mali granati*. Psellus de Morborum nominibus, MS. Σίδη, ἡ ῥόια. Vide Dioscoridem lib. 1. cap. 184. & infrà in φλέστρον.

ΣΙΔΟ'ΝΙΑ ἔργα. Vide in Σενδαῖς.

ΣΙΖΑ'ΤΖ, Σάμψυχον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sampsychus*. Vide Σίμτζε.

ΣΙ'ΖΕΙΝ, *Quatere*, Σέιειν. Glossæ Græcobarb. σείει, ἢ σίζει τlὼ ἀσπίδα. Alibi: σείεται ἢ σίζεται ἀπάνω καὶ κάτω. Prochoprodromus de sua paupertate, MS.

Καὶ τὸ τραπέζlω ἔσοζαν, κ' ἐκάθισαν νὰ φασίν.

ΣΙΘΙΛΕ'ΑΣ, *Hieracium magnum*, Afris, apud Interpol. Dioscorid. c. 477.

ΣΙ'ΚΑ, *Sica*, σιδηρᾶ μάχαιρα, in Gloss. Basilic. ubi perperam scriptum, ἀσίκα. Josephus lib. 20. Antiq. Jud. cap. 7. καὶ οἱ Σικάειοι καλύμβυοι, λῃσαὶ ἢ εἰσιν ὗτοι, τότε μάλιστα ἐπλήθυιον χρώμβυοι ξιφιδίοις παραπλησίοις μδὺ τὸ μέγεθ☉ τοῖς τ̃ Περσῶν ἀκινάκαις, ἐπικαμπέσι ἢ καὶ παραπλησίοις τ̃ ὑπὸ Ῥωμαίων σίκαις καλυμέναις, ἀφ' ὧν καὶ τlὼ προσηγορίαν οἱ λῃστεύοντες ἔλαβον. Ab eo hausit Cedrenus pag. 197. ut & S. Chrysostomus homil. 46. in Acta Apost. τὰς ἢ Σικαρίυς, οἱ μδὺ γῦ☉ τι λῃστῶν φασὶν αὐτὲς εἶ), ὅτω καλυμβύυς, ἀφ' ὧν ἐφέροντο ξιφῶν, Σικῶν λεγομβύων παρὰ Ῥωμαίοις.

Σικάειον, eadem notione. Theodorus Prodromus, in Lexico: σικάριον, ἡ μάχαιρα. Lex. MS. Colberteum: σικάεια, μάχαιραι λῃστρικαί. Cedrenus: Σικαρίυς ἢ αὐτὰς ὠνόμασεν, ἀπὸ τ̃ σικαρίων, ἃ ὅζι μαχαίρια, ἃ ἐπεφέροντο κρυφῆ.

Σικάριοι, *Sicarij*, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Σικάριοι, λῃσαί. Suidas: Σικάριοι, λῃστῶν γῦ☉. Oecumenius in Comment. Σικάριοι λέγονται λῃσαὶ ξιφιδίοις χρώμβυοι. S. Lucas Act. cap. 21. ἐξαγαγὼν εἰς τ̃ ἔρημον τὰς τετρακισχιλίυς ἄνδρας τ̃ σικαρίων. Isidorus Pelusiota lib. 3. Epist. 119. οἱ περὶ Θευδᾶν καὶ Ἰέδαν τ̃ Γαλιλαῖον, καὶ τ̃ Αἰγύπτιον, τ̃ τ̃ σικαρίων προσάντα. Niceph. Xanthopul. in Synopsi sacræ Script.

Ἐντεῦθεν ἀνέῤῥωσεν εἰς μέγα πάλιν,
Σικαρίων ὄλετρ☉, &c.

Adde Chronicon MS. Georgij Hamartoli, Collect. Historiar. Scaligerianam in Claudio, & Gloss. med. Lat. in *Cultellarij*.

ΣΙ'ΚΑΛΙΣ, *Secalis*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1261. ὄλυρα, ὁ λεγόμβυ☉ σικάλης. Infrà: Τόμφη, ἢ σικάλη. Moscopulus: ὄλυρα, εἶδός τι τ̃ σπορίμων, ἢ καὶ ζέα καλυμβύη, ἢ κοινῶς σίκαλις.

ΣΙΚΕΛΙΩΤΙΚΟ'Ν, *Psyllium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 652.

ΣΙ'ΚΕΡΑ, *Sicera*, οἶν☉ σκδασός, in Glossis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Πόμα σκδασὸν, in Herodiani Epimerismis MSS. Lexicon MS. Cyrilli: Σίκερα ὁ ἐκ σίτυ, ἢ κριθῆς γινόμβυ☉ πότ☉. Lexicon MS. Colberteum: Σίκερα, πᾶν μέθυσμα, ἢ σκδασὸν ἐκ σίτυ ἢ κριθῶν ὑδαρὲς καὶ γαλακτῶδες. Isaïas Propheta: ἐαὶ οἱ ἐγειρόμβυοι τὸ πρωῒ, ἢ τὸ σίκερα διώκοντες. S. Methodius apud Photium Cod. 237. ὅτι σίκερα φησὶ πᾶν τὸ μέθlω φέρον, μετὰ τ̃ οἶνον τ̃ ἐξ ἀμπέλων. Basilius M. Σίκερα, πᾶν τὸ δυνάμβυον μέθlω ἐμποιῆσαι πόμα, τοῖς Ἑβραίοις ὀνομάζειν συνήθες. Myrepsus sect. 1. cap. 73. ἡ δόσις ὀλκᾶς β' μετὰ σίκερα χλῶ. Anonymus Astronomus MS. ἢ πηγῆ, ἢ τόποις οἴνυ καὶ σικέρυ, ἐν τοῖς βορείοις ἢ ἀνατολικοῖς μέρεσι. Vide Balsamon. ad Can. 3. Apost.

ΣΙΚΙΝΙΒΗΤΖ, τὸ σαγαπlωὸν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Sagapenum*. Glossæ Saracenicæ MSS. habent Σικιδίνιζ. Lexicon Reg. Cod. 1843. Σικηπλώντζ. Matth. Silvaticus: *Sagapium, id est Serapium*. Vide Ruellium lib. 3. cap. 53.

ΣΙΚΚΗΡΙΑ, Afris, *Anethum*, apud Interpol. Dioscor. c. 472.

ΣΙ'ΚΛΑ, *Situla*, *Urna*, Ὑδρία. Vide Σίτλα.

ΣΙ'ΚΛΟΣ, *Tepidus*, *Leviter calidus*, χλιαρός. Σικλότητα, *Tepiditas*, χλιαρότης. Σικλιαίνειν, *Tepere*, *Tepescere*, ἀλεαίνειν, χλιαίνεσθαι.

ΣΙ'ΚΛΟΝ, in Gloss. Basilic. τὸ ἔδαφ☉, *Pavimentum*.

ΣΙΚΟ'ΝΝΕΙΝ, Σικώνειν, Σηκώνειν, *Sublevare*, *Tollere*, *erigere*, ἐπαίρειν, ἐξανίσασθαι. Σικώνεσθαι, *Exurgere*, *Surgere è lecto*, ἐξανίσασθαι, ἐγείρεσθαι. Scholiastes Homeri Il. ι. ἐπαείρας, ἐπάρας, σηκώσας. Glossæ Græcobarb. ἄγγαρ☉, σκδοφόρ☉, φορτηγός, ὁπὰ βασάζ τ' ἀγγεῖα, ὁπὰ σικόννει τὸ γομάριν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 38. ὃν καὶ ἄρχοντα κατὰ τὸ τ̃ χαζάρων ἔθ☉ καὶ ζάγανον πεποιήκασιν, σικώσαντες αὐτ̃ εἰς σκυτάριον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Σικόνυν ταῖς κατένας τυς, ἐβάλθησαν τὸν δρόμον.

Historia Apollonij Tyrij:

Τlὼ ὥραν ἐσηκόθησαν, τὸ πέλαγ☉ εὐγῆκαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ παρδυθὺς σικόνονται μετὰ ῥαχlὼ μεγάλlω.

Lib. 5.

Ἀπάνω εἰς τὰς πόδας τυ ὄλορθ☉ ἐσηκώθη.

Physiologus MS. ἢ μετὰ κέρατόν τυ βάλλιλο ἢ σικόννει τ̃ ἔλαφον ἐκεῖνον τ̃ μέγαν. Proverbia Græcobarb. MSS. παρὰ ποταμῦ τὰ ῥέχα συ σήκωσε.

Ἀνασικόννειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. κτίζει, ἀνεγείρει, ἀνασικόννει.

Σηκώνειν. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. & Author incertus post Theophanem p. 432. καὶ ἔχων ἕτοιμον τ̃ ἵππον, σηκώσαντες αὐτ̃ οἱ μετ' αὐτ̃ ἐκαβαλλίκευσαν. Vide Σῆκο.

Ἀνασικώνειν

Ἀνωσικώνειν, *Sursum levare.* Syntipas MS. τὸ δὲ προσκεφαλαίῳ ὑψηλοῦ ὄντος, ἀνωσικώσας, τὸ τιθέναι καλῶς, βλέπει ἐπ' αὐτῷ κείμενον τὸ ῥοῦχον.

Συκώνειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. ὁ δὲ Ζεὺς συκωνόμενος, ἀπάνω παρευθὺς διὰ νὰ τινάξῃ τὴν κόπρον ἀπὸ τὸ κόλφον σου, &c. Ubi Gr. Cod. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, &c. Agapius Cretensis in Geopon. cap.59. εἶναι τόση ζημία ὥσπερ νὰ φορτώσῃς ἕνα ὀνάελον περισσότερον ἀπὸ ὅσον δυνέσαι νὰ συκώσῃ καὶ κινδυνεύει εἰς θάνατον. Historia Apollonij Tyrij:

> Γοργὸν τὸ ἐπερίλαβε, καὶ σύκωσεν ἀπάνω.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.3.

> Ἡ δὲ κόνις ἐσυκώθη ἐκπεζῶν τε καὶ ἱππέων
> Ἐρχομένων ἐναντίον, ἕως εἰς τὰ νέφη ἀπάνω.

Eodem libro:

> Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς συκώσας εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπάνω.
> Εἶπε πρὸς τὸν Δία ταῦτα.

Historia MS. Bertrandi Romani:

> Συκονοῦνται, καὶ λέγουσιν, Ἐγύρου, Δέσποινά μου.

Ἀσικώνειν, Ἀσυκόνειν, eâdem notione. Ptochoprodromus in versibus politic. MSS. de sua paupertate:

> Καὶ πάντες ἀσικώθησαν, ἔφυγον παραυτίκα.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ε.

> Εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ Γλαύκου, καὶ τὸ δόρυ του ἀσυκώσας,
> Ἔπεμψε κατὰ Τυδίδου, &c.

Infrà:

> Ἤθελαν τὴν ἀσυκώσῃ ἐκ τῆς γῆς μὲ τὴν πολλὴν βίαν.

Mox:

> Ἦλθε καὶ ἐκάλυψέ τον, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἐσύκωσέν τον.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 97. ὅτι ἡ κύρα τους δὲν ἐγρύκα τὴν ὥραν, καὶ τὸ ἀσύκονε πλέον ἀργότερα τῆς νυκτός. Ubi Cod. Gr. ἡ δὲ δεσπότις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων, ἐννυχωτέραν ταύτας ἀνέστη. Et pag. 115. de Gallo Gallinaceo: ἔλεγε δὲ πῶς ἔναι χρήσιμος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διό τι τοὺς ἀσύκωνε τὴν νύκτα εἰς τὴν δουλείαν. Ubi Gr. νυκτός αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. Mox: καὶ οἱ κλέπται εἶπον, ὅτι μάλιστα διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σὲ σφάζωμεν, ὅτι ἂν ἐκείνους ἀσυκόνῃς, ἐμᾶς δὲν ἀσυκόνῃς, ἐμᾶς δὲν ἀφίνῃς νὰ κλέπτωμεν. Significat etiam *Surgere*, pag. 131. καὶ ἔπεσε, καὶ δὲν ἠμπόριε νὰ ἀσυκωθῇ. Ubi Gr. ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος. Et pag. 148. ἀσύκωσε τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν.

Σίκωμα, *Pondus*, Ἄχθος.

ΣΙΚΟΤΙ, Σικότιον, *Iecur*, *Hepar*, Ἧπαρ, Συκωτόν. Cyrillus in Lexico: Λοβὸν ἥπατος, ἄκρον σικοτίου. Glossæ Græcobarb. μέρος τι τοῦ ἥπατος, μερικόν τι τοῦ φλαγγίου, ἤγουν σικοτίου. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.225. εὔγαλεν πάντα ὅσα εἶχεν εἰς τὸ ἐντός του, καὶ ἧπαρ, καὶ σικότιν, &c.

Σκότη, idem quod Σικότη. Σκοτάκι, *Iecusculum*, ἡπάτιον. Agapius Cretensis in Geoponico cap.124. ὠφελοῦσι τὸ σκότι, τὴν σπλῆναν, τὸν λαιμόν, &c. Vide Συκότι.

ΣΙΚΟΥΡΙΟΝ, *Securis*, apud Leonem in Tactic. cap.14. §.84. τοὺς δὲ ἁμαξηλάτας ἀκοντιστὰς δεῖ εἶναι ἢ σφενδοβόλων, ἢ σικουρίων, ἢ ματζουκίων, ἢ ματζουκίων, ἢ σαγιττῶν. Vide Τζικούριον.

ΣΙΚΟΥΤΙΝΟΕΞ, Dacis, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscor. c.429.

ΣΙΚΡΙΚΙΟΣ, *Cursor*. Eleutherius Zebelenus de Forma & constit. corp. καὶ οἱ Πέρσαι τὸν ἥλιον μόνον λέγουσι δηλοῦν τοὺς μεταλλικοὺς, τοὺς ἐργαζομένους τὰ κανία καὶ μεγαράδια· τὴν δὲ σελήνην εἰς τοὺς πεζοδρόμους, καὶ σικρικίους, ἤγουν ταχυδρόμους, μανταλοφόρους, καὶ ἀποκρισιαρίους.

ΣΙΧΥΒΗΝΗΤΖΑ, Σαγάπηνος, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. Supra σικβινίτζα legitur. In aliis Glossis, Σαγαπηνὸς, σικιβινίζα, σπαχένη. *Sagapenum*, de quo Ruellius lib.3. cap.53.

ΣΙΚΥΔΙΝ, *Cucumer*, Σίκυον. Apophtegmata patrum in Zenone num.6. καὶ κοπιάσας, ἐγγὺς σικυηλάτου ἐκάθισε φαγεῖν, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ λογισμὸς, ἆρον ἑαυτῷ ἓν σικύδιν, καὶ φάγε.

ΣΙΚΥΔΙΟΝ, *Ficus*. Joannes Episcop. Carpath. MS. ἐπεθύμησεν ποτὲ σικύδιον, &c.

ΣΙΚΥΝΔΑΡΟΙ, Hesychio, προσκυνήματα exponuntur. Vide in hac voce.

ΣΙΛΕΝΤΙΟΝ, *Silentium*, *Concilium Magnatum* in aliquo è Palatiis coactum, in quo de rebus seriis agebatur: *Dissertatio*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. & in Notis ad Cinnamum, sub fin. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. τότε δὲ καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος σιλέντιον ἐπὶ τῷ παλατίῳ Μαγναύρας ποιούμενος, &c. Theophanes an. 36. Justiniani: τῇ δὲ ε. τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς σιλέντιον, — κελεύσας ἀναγνωσθῆναι τὰς αὐτοῦ καταθέσεις. Adde eundem an. 8. Justini Jun. & an.18. Mauricij, an.13. Leonis Isauri, an.12. Copronymi, an.1. Leonis Chazari. an. 3. Irenes. Zonaram pag. 146. Cedrenum p.399.&c.

Σελέντιον. Vita MS. S. Stephani Junioris: σελέντιον γενομένου ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ ἱπποδρομίου, &c. Auctor Incertus post eundem Theophanem p.441. καὶ τὸ πρωῒ ποιήσας σελέντιον ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, εἶπεν πρὸς τὸν λαόν. Ita etiam Leo Grammaticus in Michaele Balbo pag. 448. in Alexandro p. 487. Anonymus Combefisianus in eod. Alexandro num.1. Symeon Logotheta in eodem Michaele num. 1. in Alexandro num. 1. Georgius Monachus in Michaele Balbo num.2. Nicetas in Vita Ignatij Patr. Constantinop. p.1229.ed. Labbei. Antiquitat. Constantinop. spectac. 4. &c. In his porrò concessibus, seu silentiis, non agitabantur modò res politicæ, sed etiam Ecclesiasticæ; cum interdum & quæstiones dogmaticæ discuterentur, & Imperator ipse de iis publicè peroraret, atque adeo etiam de præcipuis fidei nostræ mysteriis concionem haberet, ac Sanctorum panegyricos sermones declamaret: quod præ cæteris tot Leonis Philosophi Imperatoris testantur tum à Gretzero editæ, tum quæ è MSS. Codicibus ab Allatio in Syntagmate de Simeonum scriptis, & ab aliis recensentur orationes. Ejusmodi sunt etiam quæ ab eodem Allatio laudantur in Diatriba de Psellis pag. 81. Σελέντιον δημηγορικὸν παρὰ Βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Δουκᾶ, & Σελέντιον ἐκφωνηθὲν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Βασιλίσσης Κυρίας Θεοδώρας. Sed id in primis declarat Nicetas in Manuele lib.7. num.5. de eodem Augusto: καὶ ὁ βασιλεὺς τοιγαροῦν οὕτω εὐγλωττίαν εὐτυχηκὼς, καὶ λόγου ἔμφυτον χάριν πεπλουτηκὼς, οὐ λαμυρῶς ἐπέστελλε μόνον, ἀλλὰ καὶ κατηχητηρίους ὤδινε λόγους, οὓς φασὶ σελέντια, καὶ εἰς κοινὴν ἀνέπτυσσεν ἀκοὴν ὁδῷ δὲ προϊὼν καὶ δογμάτων ἥπτετο θείων, καὶ περὶ θεοῦ διελέγετο. Hinc apud Anonymum Combefisianum in Leone num.33. δημηγορεύειν habet, ubi alij σιλέντιον ἔχειν.

In ejusmodi porrò *silentiis*, seu consessibus primariorum Senatorum, si quando Imperator loqueretur, aut sententiam suam diceret, omnes assurgebant, donec dicendi finem fecisset. Id docemur ex Sguropulo in Historia Concilij Florentini sect. 9. cap.10. ἔπειτ' ἀνέστημεν πάντες, ὡς ἔθος, ἵνα καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐξείπῃ, καὶ εἶπεν οὕτως, &c. Sed & τὸ παλαιὸν κἂν βασιλεὺς ἦν, κἂν ἄλλος οἷος δήποτε τύχης, ἐδημηγόρει ὀρθὸς ἱστάμενος, ut est apud Scholiastem Homeri Iliad. α. & Eustathium p.46. Quinetiam in excelsiori tabulato orasse colligimus ex laudato altero silentio Michaelis Ducæ, cujus initium ita concipitur: εἰ καὶ πολλοῖς τῶν Βασιλέων ἔθος ἐστὶν ἐξ ὑψηλοτέρου, &c. Vide Πρόκυψις.

Σιλεντιάρης, Σιλεντιάριος, *Silentiarius*: de qua dignitate

gnitate egimus in Gloss. med. Lat. Nominis rationem attigere Scriptores, atque in iis Agathias lib. 5. ubi *Silentiarios*, τοὺς ἀμφὶ τὸν Βασιλέα σιγῆς ἐπιστάτας, vocat. Glossæ Gr. Lat. Ἡσυχοποιός, *Silentiarius*. Joannes Lydus lib. περὶ ἀρχῶν πολιτικῶν. Διὰ τοῦτο ἐκ τῆς περὶ τὴν σιγὴν σπουδῆς, (σελέντιον δ' αὐτὴν πατρίως καλοῦσι) Σιλεντιαρίους ἔκριναν ὀνομάζειν αὐτούς. Et Procopius lib. 2. de Bello Pers. cap. 21. Βασιλεῖ μὲν ἀεὶ ἐν Παλατίῳ τὰ ἐς τὴν ἡσυχίαν ὑπηρετοῦντα, (Σιλεντιαρίους Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, οἷς ἡ τιμὴ αὕτη ἐπίκειται) τόν τε δὲ Ἀρμενίων Ἄρχοντα. Idem cap. 29. ἐν τοῖς Σιλεντιαρίοις ἐν Παλατίῳ τασσόμενος. Denique in Hist. arcana cap. 24. οὔτε γὰρ Σιλεντιάριοι καλούμενοι, καὶ Δομέστικοι, καὶ Σχολάριοι, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: οἱ ἐπὶ τῶν θυρῶν Σιλεντιάριοι. Σιλεντιαρίων σχολή, apud Evagrium lib. 3. cap. 29. Idem lib. 1. cap. 10. διὰ Διομήδους Σιλεντιαρίου τοῖς βασιλικοῖς κελεύσμασι διακονησαμένου. Dorotheus Doctr. 23. τὴν σύγκλητον, τοὺς Πατρικίους, Στρατηλάτας, Ὑπάρχους, Σιλεντιαρίους· εἰσὶ γὰρ αὗται πολιτικαὶ στρατιαί. οἱ θαυμασιώτατοι dicuntur in Concilio Calched. Act. 1. & alibi non semel: Περίβλεπτοι, in Nov. 53. Justiniani c. 5. §. 1. Horum præterea meminerunt Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 9. Chronicon Alexandr. an. 16. Zenonis, Philostorgius lib. 7. cap. 7. Malchus in Byzantic. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 12. 284. lib. 9. Epist. 19. 124. lib. 4. Epist. 14. 28. 62. lib. 6. Basilic. tit. 26. lib. 38. tit. 1. cap. 75. &c. Vide Alemanum ad Hist. arcanam Procopij pag. 165. Edit. Reg.

Σιλεντιαρίκιον, locus ubi silentiarij consistebant, *Consistorium*. Theophanes an. 36. Justiniani: ἔχοντες ἰδίους ἀνθρώπους συνεργοῦντας αὐτοῖς Γύνδους κρυπτομένους εἰς τὸ σιλεντιαρίκιν. Ubi Anastasius, *Absconditos in silentiario*, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 51. καὶ τὸ λεγόμενον Σελεντιαρίκιον φθασάντων, οἱ ἐπὶ τῶν θυρῶν Σελεντιάριοι πάντας ἔνδον εἰσδεξάμενοι, &c.

Σιλεντιακῶς. Chronicon MS. Simeonis Logothetæ in Michaële Balbo: τοῖς δὲ λαοῖς σιλεντιακῶς ἐπὶ τῆς Μαγναύρας διαλεχθείς, &c. quam vocem omisit Theophanes p. 421.

ΣΙΛΗ, *Sil.* Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. cap. 20. χειμῶνος δὲ ὄντος, πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἐλθεῖν εἰς θήραν, δίδοναι αὐτῷ σίλην.

ΣΙΛΙΑΥΡΑ, *Tibia*, Αὐλός. Σιλιαυριστής, *Tibicen*, Αὐλητής.

ΣΙΛΙΓΝΙΟΝ, *Siligo*, in Glossis Græcolat. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. σιλίγνοις, παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ Ἑλλησι σεμίδαλις ὀνομαζομένη. Neophytus: Σιλίγνις, ἡ σεμίδαλις. Paradisus, seu liber SS. Senum, MS. ἠθένισέ ποτε ὁ ἀββᾶς Ἀρσένιος εἰς Σκῆθιν, καὶ ἐχρῄζεν ἕως σιλιγνίου, &c. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐπεδίδου αὐτῷ εὐλογίας διά τε σιλιγνίων, καὶ μήλων, καὶ οἴνου ἐπιλέκτου. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 14. ἐβάσταζεν δὲ σταφίδας, ῥοάς, ὠά, σιλίγνια, ὧν ἐπιδέονται οἱ ἀῤῥωστοῦντες. Joan. Damascenus de iis qui in fide mortui sunt, ex Vita S. Joannis Panteleemonis: ὅτι φησὶν ἐν ἐκστάσει αὐτοῦ γενομένου, καὶ τὰς οἰκείας πράξεις σταθμιζομένου, καλιδᾶν λέγεται σιλίγνιον ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ ζυγοῦ πλάστιγγι, ὃ καὶ αὐτὸ μετ' ὀργῆς ἀντὶ λίθου εἰς τὸ τοῦ πένητος καταλεῦσαι πρόσωπον. Occurrit etiam apud Dorotheum Doctr. 7. pag. 1012. & in Vita MS. Symeonis Sali.

Σίλιγνις. Anonymus apud Auctor. Etymolog. εἶτα ἐπέβαλον μέλι, καὶ σιλίγνεως ἡμίσειαν. Vide Eustathium Odyss. ξ. pag. 1753.

Σιλιγνίτης ἄρτος, *Panis siligineus*, apud Galenum lib. 1. de Facultat. alimentor. Actuarium, Alexandrum Trallianum, Symeonem Sethi, &c.

ΣΙΛΙΚΤΑΡΙΔΕΣ, & Σιλικτάρειοι, *Equites, Turcici, ex peregrinis in Prætorianos allecti*, de quibus Laonicus lib. 5. 8. & 9. pag. 122. 233. 264. Edit. Reg. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulmanicam: *Silichtar, Armiger, qui & arcum & sagittas, & arma cætera Sultani gestat, unus est è tribus illis juvenibus, qui Principis intimi sunt cubicularij.*

ΣΙΛΟΔΟΥΡΟΙ, *Soldurij* Gallici, de quibus Cæsar. Eustathius Il. χ. pag. 1278. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εὐχωλῆς παρώνυμόν ἐστι παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ οἱ εὐχωλιμαῖοι, ὅπερ ἐστὶν ἑλληνιστὶ ἑρμηνευτικὸν λέξεως Γαλατικῆς, λεγούσης Σιλοδούρους τοὺς τῷ βασιλεῖ σφῶν συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας, καὶ τοῦτ' αὐτὸ εὐχομένους.

ΣΙΛΟΕΡΙΝΟΝ, *Latum Cyminum*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. πλατυκύμινον, λέγεται σιλοέρινον.

ΣΙΛΦΗ, *Navigij genus*. Suidas: Ναξιουργὴς κάνθαρος. πλοῖα ἦν οὕτω λεγόμενα, κάνθαροι ἐν Νάξῳ γινόμενοι, ὡς νῦν σίλφας λέγουσί τινα ἀκάτιων εἴδη.

ΣΙΜΑ, Συμά, Κοντά, *Prope*, *Apud*. Σιμὰ μου, *Mecum*. Glossæ Græcobarb. ἐγγὺς τῆς γῆς, σιμὰ τῆς γῆς. Anonymus de Locis Hierosol. cap. 5. καὶ σιμὰ ἐκεῖθεν στάδια β'. cap. 9. αὐτοῦ εἰς τὴν Ῥαιθοῦ σιμὰ ἔχει μοναστήριον τοῦ Προδρόμου. Occurrit præterea cap. 10. Joannicius Cartanus in Flore num. 142. ἔρχεται μία γυναῖκα, καὶ ἔπερνα ἀπὸ τὸν ναόν, σιμὰ ἀπὸ τοῦτο τὸ ξύλον, καὶ παρευθὺς ἀνάψαν, &c. Fabulæ Æsopi Barbarog. Ἀετὸς καὶ ἀλεποῦ κάμνοντας φιλίαν ἀνάμεσόν τους, ἀποφάσισαν νὰ κάμουσι τὰ κατοικιαῖς τους σιμά, διὰ νὰ ἔχουσιν ἀφορμὴν νὰ συναναστρέφονται συχνά, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ κρατοῦσι πλέον σταθερὰν καὶ βεβαίαν τὴν φιλίαν τους. Et pag. 58. δύο νέοι ἐλάχαν σιμὰ εἰς ἕνα μάγειρον, &c.

Σιμαδεύειν, *Colligere*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

> Τὸν τόπον του ἐσιμάδευσαν, ὑπέρπιρα ἐδανήσαν.

Σιμοχρυσολίθαρος, *Auro simul, & lapidibus pretiosis exornatus*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

> Τὰ σιμοχρυσολίθαρα καὶ τὰ κριβὰ στολίδια.

ΣΙΜΩΜΑΤΑ, navium ἔμβολα, apud Scholiast. Pindari.

ΣΙΜΩΝΕΙΝ, Σιμώνειν, Σιμοκονεύειν, *Appropinquare, Simul esse*. Glossæ Græcobarbaræ: πλησιάζει, σιμόνει, σίμοσε, σιμοκόνευσε. Rursum: σιμοκονεύει του, ἢ σιμοκονεύγει του. Vox conflata ex σιμά, *simul*, & κοντά, *prope*. Demetrius Zenus in Batrachom.

> Στοὺς βορθακοὺς ἐσίμοσε, κ' ἦλθε σαυλὼς πλησιοῦ.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Βλέποντα σίμοσ' ὁ καιρός, κ' ἡμέρας ἐκόντεψαν.

Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrh.

> Ἐγὼ δὲ μόνος, καὶ μὲ τρεῖς ἄλλους καβαλλαρίους
> Ἔλθω, σιμώσω πρὸς αὐτό, ὡς δυνηθῶ, τὸ κάστρον.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Καὶ τότε τὴν ἐσίμοσε, καὶ πάγη πρὸς ἐκείνην.

Ἀσίμωτος, *Inaccessus*. Glossæ Græcobarb. Ἀπροσπέλαστος, ἀπλησίαστος, ἀσίμωτος.

Ἀσιμοκόντευτος, eâdem notione, in iisdem Glossis. Vox conflata ex ἀσίμωτος, & Κοντεύειν. Vide in Κοντά.

Σιμώνειν, Σημώνειν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Βλέπει με πρῶτον, λέγει με, Λύβιστρε σιμωσέ μου.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Με τὰ σπαρία τὰ χέρια τους ἐσήμοσαν οἱ δύο.

Agapius Cretensis in Geoponico cap. 71. διατὶ τὸ κρέας ὅπου σιμώνει τῆς καρδίας, εἶναι ἀπὸ τὴν θερμὴν αὐτῆς χρησιμότερον.

Συμώνειν. Fabulæ Æsopi Barbarogr. p. 131. καὶ ἐπ ἐσύμοναν

ἐσύμοναν τὰ φρύγανα, εἶπον ὅτι ἐστὶ καραβοπόλο. Ubi Gr. Cod. ἐπὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, &c. Et cap.133. de Camelo: ἐπειδὴ ἴδασιν τὴν ἡμερότητα, ὅπου εἶχεν τόσον, ὅτι ἐθάρεψαν, καὶ τὸ ἐσήμωναν. Ubi Gr. ἐθάῤῥησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν.

Σύμωσμα, *Appropinquatio*, προσεγγισμός.

Συμαζώνειν, Ἑνώνειν, *Adunare*, Ἑνοῦν. Συμαζωκτὰ, *Catervatim*, ἰλαδόν.

ΣΙΜΑ'ΚΑ, Afris, *Fabulum*, seu *Papaver corniculatum*, apud Interpol. Dioscor. c.648.

ΣΙΜΙΚΙ'ΝΘΙΟΝ, *Semicinctium*, de qua voce egimus in Gloss.med.Lat. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Καὶ σιμικίνθιόν ἐστι, φίλε, τὸ φακεόλιν.

Herodiani Epimerismi MSS. Σιμικίνθιον, φακεόλιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. σιμικίνθιον, τὸ παρὰ τοὺς πόδας σανδάλιον. Τινὲς δὲ φακιόλιον λέγουσι, κυρίως δὲ τὸ ῥινόμακτρον, ὅ ἐστι μυξομάνδηλον. Lexicon MS. Cyrilli: σιμικίνθια, φακιόλια, ἢ ζωνάρια. Ita etiam in Cod.Reg. 1673. & in Gloss. Basilic. S. Lucas Act.19. καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια, ἢ σιμικίνθια. Ubi Theophylactus: πλὴν τὰ μὲν σουδάρια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιβάλλεται· τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶ κατέχουσι οἱ μὴ δυνάμενοι ὠράρια φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπατικὰς στολὰς, πρὸς τὸ ἀπομάττεσθαι τὰς ὑγρότητας τοῦ προσώπου. Ex quo quidem loco interim liceat observare, quid sit quod Consules in Diptychis Bituricensi, Leodiensi, Compediensi, & eo quod edidimus, manu gestant, ubi nihil aliud est quam mappula tergendo naso: quæ inde ἐγχέιρον appellabatur, quod vulgò manu gestaretur, non verò, ut hodie, in pera servaretur. Vide in hac voce, in Τουβίον, & in Ὠράριον. S.Cyrillus in Catech.18. σουδάρια καὶ σιμικίνθια τὰ ἔξωθεν ὄντα τῶν σωμάτων ἁπτόμενα τῶν νοσούντων ἤγειρε τοὺς ἀσθενεῖς. Utuntur præterea Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. Joannes Damascenus de Imag. pag. 151. edit. Rom. &c. Vide Tabellam VII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΣΙ'ΜΠΛΙΚΟΣ, *Simplex*. Δραγγαία σίμπλικι, apud Nicolaum Myrepsum MS. sect.1. cap.76. al.78.

ΣΙ'ΜΠΛΙΟ. Fr. Richardus in Clypeo fidei 1. part. pag.315. ἀπὸ τὸ σίδερον γεννᾶται ἡ σκουριὰ, ἀπὸ τὰ ῥοῦχα ἡ κάμουρα καὶ σῆς, ἀπὸ τὸ σίμπλιο τῆς γυναικὸς, ἡ ψωτία τῆς ἁμαρτίας, τὸ φύσημα τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας. Ubi laudat locum S. Cypriani de singularitate Clericor. *De ferro rubigo nutritur, — & mulier fundit concupiscentiæ pestilentiam.*

ΣΙ'ΜΤΖΕ, τοῦ σαμψήχου τὰ κοκία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Sampsyci nuclei*. Vide Σιζάτζ.

ΣΙΝΑΝΙ'Ν, species quædam. Assisæ MSS.Regni Hierosol. cap.297. ἀπὲ τὶν σινανὶν, τὸ δίκεον κελέβι νὰ παρεῖν ἀπὲ τὶν σινανὶν κ΄. &c.

ΣΙΝΔΟ'ΝΑ, pro Σινδών. Atrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ περιζώματα, καὶ γαυνάκαι, καὶ μολόχινα, καὶ σινδόναι ὀλίγαι Infrà, pag. mihi 32. legitur σινδόνες. Martyrium MS. S.Tryphonis sub fin. καὶ λαβόντες αὐτοῦ τὸ σῶμα ἐνείλησαν ἐν καθαραῖς σινδόναις, καὶ ἀπέθεντο ἐν λάρνακι.

ΣΙΝΕΣΚΑ'ΡΔΟΣ, *Senescallus*, in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap.206. ἐὰν γίνεται ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος πλούσιος ἔχει ἐμπαλίδες οὐ (vel) ἕνα σινέσκαρδον, οὐ μίαν σενεσκαρδέαν εἰς τὸν ἴκον του, &c. Σινισκάρδος, apud Annam Comnenam lib.14.

ΣΙΝΙΑ'ΒΡΙ, *Sinapis*, Σίνηπι. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap.186.

ΣΙΝΙ'ΑΤΡΟΝ, *Cribrum*, Σινιαστήριον. Syntipas MS. καὶ ὁ παῖς τοῦ Μυρέψου τοῦτο ἐργάσατο, σινίατρον, ἤτοι κόσκινον ἀντὶ τζουκαλίου ἐκόμισε.

ΣΙ'ΝΙΦΟΣ. Anonymus Interpres MS.Rhamplij: αἱρετικοὺς καὶ κακοποιοὺς ἀνθρώπους, καὶ μαλενδίτους, καὶ διερρημένους, καὶ σινίφους. Idem fortè quod Σίγνοφος, *Obscurus*. Vide in hac voce.

ΣΙΝΚΕΝΑ'ΤΡΙΑ, *Cognata*, pro συγγένητρια, in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap.150. & alibi.

ΣΙΝΟΠΙ'ΔΙΟΝ, *Sinopidium*, *Minium*. Lexicon MS. Cyrilli: Μίλτος, εἶδος ἐρυθρὸν, σινοπίδιον. Eustathius ad Dionysij Perieg. p. 139. αὐτὸ δὲ τοῦτο Σινωπικὴ ἡ μίλτος λέγεται, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οὐ διὰ τὸ αὐτόθι γίνεσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκεῖ πρὸς τῶν ἐμπόρων κατάγεσθαι· διὰ τοῦτο δὲ τάχα καὶ Σιναπίδιον παραφθείροντες οἱ τεχνῖται τὸ τοιοῦτον χρῶμα φασίν. Matthæus Silvaticus: *Magra, Arab. Mezgreh, sinopida, terra rubra qua carpentarij ligna signant.* Alibi: *Synopodion, Magra, Arab.* Ejus Commentator in *Mezgreh*: *Sinopida est fortior bolo Romano, & ideo ingreditur in confectionibus unguentorum, & occidit vermes*, &c. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij cap. 13. σινοπίδιν ὀλίγον, τούτεστι μέλαψον. Et cap.50. σχίνου λίτρας ε΄. καὶ σινοπίδιν οὐγγίας γ΄.

ΣΙΝΤΖΙ'ΦΙΑ, *Zizipha*, in Turcogræcia Crusij pag.218.

ΣΙΠΙΑ', *Sæpia*, Σηπία.

ΣΙΠΟΥ̃Σ, *Sæpius*, in Onomastico veteri.

ΣΙ'ΡΑΙΟΝ, Neophyto in Gloss. MSS. τὸ ἕψημα, ἕτεροι τὸ τῶν λιπαρῶν ἰσχάδων ἀφέψημα φασί. *Decoctum, præsertim ex caricis.*

ΣΙΡΓΙΕΝΙ', *Gaudium*, Χαρμονή. Σιργιανίζειν, *Gaudere*, Γήθεσθαι. Σιργιανισμὸς, *Convivium*.

ΣΙΡΙ'ΚΙΟΝ. Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap.44. ὁμοίως κατ᾽ ἔτος ἐκ πάντων τῶν οἴκων τῆς πόλεως αὐτῆς μόνον λαμβάνουσιν ἓν μόδιον σίτου, ὡσαύτως καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σιρίκιον, καὶ ἕτερα τοιαῦτα, καὶ ἐκ τούτων πάντων ζῶσιν οἱ Μητροπολῖται. Ita rursum cap.45.

ΣΙΡΙΚΟ'Ν, Σηρικὸν, *Rubrica*, Gloss. Arabicolat. *Siricum, rubri coloris pigmentum.* Vide Isidor. lib. 19. cap.17. S. Joannes Damascenus orat. in Constantinum Cabalinum p.673. ἤ τι διαφέρει ὁ μέλας τοῦ σιρικοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν χρωμάτων: S.Maximus in Computo parte 1. cap.3. ἐν ἑκτῷ στίχῳ, αἱ προσθεταὶ ἡμέραι, διὰ σηρικοῦ γεγραμμέναι, καὶ ταῦτα μὲν ἐξ εὐωνύμων. Adde cap.4. 16. part. 2. cap.2.4. part. 3. cap.6. &c. Vide Hieron. Mercurialem lib.4. var. lect. cap.7.

ΣΙ'ΣΓΟΥΔΟΝ, Σίσγουρδον, *Nardus Celtica*, de qua Ruellius, Gorreus, & alij. Neophytus, & Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Νάρδος Κελτικὴ, τὸ σίσγουρδον. Σισγοῦδον scribunt alij. Lexicon MS. Nicomedis: νάρδος Κελτικὸς, τὸ Σισγοῦδον. Joannes Tzetzes de Silphij triplici genere:

Τρισσὰ δ᾽ εἰσὶ τὰ σίλφια, Σίσγουδόν τε καὶ Τίλις,
Καὶ τὸ κλεινὸν, τὸ σεβαστὸν, τὸ θρυλλωτὸν τοῖς πᾶσι.

ΣΙ'ΣΕΛΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἔλεγε ποτέ του, οὐκ ἐκάθησεν εἰς τὸ φάριν τὸ ἐπάνω,
Σίσελον τὸ ἐπέταξα ἀπέξω ἀπὸ τὸ φάριν του.

ΣΙ'ΣΕΡΤΟΣ, Prophetis seu Chymicis, *Eryngium*, apud Interpol. Dioscor. c.429.

ΣΙΣΙ'ΓΡΙΝ. Joan. Carpathi Episcop. de Anachoretis, MS. ἀπέρχεται πρὸς ἐκεῖνον τὸν ἀδελφὸν τὸν ὑποκρινόμενον τὴν μωρίαν, καὶ μὴ κρούσας, ἀλλ᾽ ἠρέμα ἀνοίξας τὸ σισίγριν, αἰφνιδιάσας τὸν ἀδελφὸν, εὑρίσκει αὐτὸν καθεζόμενον εἰς τὸ κάθισμα, &c.

ΣΙΣΚΙΝΟΠΟΙΟ'Σ. Anonymus MS. de Avibus, & earum Virtutibus in Medicina: ἐρώδιός ἐστιν ὄρνεον ἐν βωμοῖς ἢ κτίσμασιν τοῖς ἐν πόλεσι σισκινοποιὸν καὶ φωλεύον,

φωλεύον, ἔχον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀκρόπτερον, ὡς βασιλεύς.

ΣΙΣΜΑ, *Agitatio*, *miseria*. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

> Καὶ ἀπὸ τὸ σισμὰν τὸ πολὺ, καὶ τὸ διόμαν
> Ἐπέρνω, πάγω, Βασιλεῦ, ςὸ σπίτιν ὑπαγαίνω.

ΣΙ΄ΣΤΕΡΝΟΝ, *Arca*, in Gloss. Lat. Gr. fortè ex *Cista*, vox formata.

ΣΙΣΤΡΑΜΕΟ΄Ρ, Gallis, *Fœniculum erraticum*, apud Interpol. Dioscor. c. 487.

ΣΙ΄ΤΑ, *Cribrum*, Σῆςρον, Κόσκινος. Agapius in Geoponico cap. 205. καὶ κοσκινώσετα μὲ τὴν σίταν, ὡς ἄλευρον. Ex Lat. *Seta*.

ΣΙΤΑ΄ΝΙΟΝ. Vide in Γαϊτάνιον. Est etiam Σιτάνιον εἶδος μεσπίλου, apud Galenum in Lexico Hippocrat. in Ἐπιμηλίδα.

ΣΙΤΑ΄ΡΙ, Σιτάρειον, *Frumentum*, σῖτος. Herodianus in Epimerismis MSS. σῖτος, τὸ σιτάρειον. Glossæ Græcobarb. τὸ εἰς τὸν ςαχὺν τοῦ σίτου ἄνω ὡς κέντρον· ἐκεῖνον ὅπου ςέκεται ἀπάνω τοῦ ςαχυδίου τοῦ σιταρίου ὡσὰν κέντρον. Joannicius Cartanus serm. 5. de Avaritia: καὶ ὁπόταν τύχῃ καὶ ἐδωσένδως τὰ ςάμμυα διὰ νὰ λαβοῦν εἶδος, ἢ κράση, ἢ λάδι, ἢ σιτάρει, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 150. ὥρα χειμῶνος ἐβράχησαν τὰ σιτάρια τῶν μυρμήκων. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Εἰς τὴν ποδέαν του ἐβάςαζεν σιτάρειν διὰ τὸν σπόρον.

Lucillius, lib. 2. Anthol. cap. 24. Epigr. 4.

> Εἰς βραχὺ σιταρίου κέρμα καὶ οἰναρίου.

Syntipas MS. καὶ πέρισσον σιτάρει ἐσωίαζεν εἰς τινα τρύπαν τοῦ τοίχου.

Σιταρένιος, *Triticens*, πύρινος.

Σιταρομάγαζο, *Tritici apotheca*, *Horreum*, πυροθήκη, quasi *Magasin de blé*.

Σιτόπολτος, & Σιταρόπορτος, *Puls ex frumento*. Glossæ Græcobarb. Ἀθάρη, πυρίνη, πτισάνη, σιτόπολτος, σιταρόπορτος.

Σιτάριον, & Σιταρόκοκκον, *Granum tritici*, ponderis species apud Medicos, voxque frequens Nicolao Myrepso. Oribasius de ponderib. Medicor. τὸ κεράτιον ἔχει σιτάρια δ΄.

Στάρης, *Triticum*, πυρὸς, in Corona pretiosa, pro Σιτάριον, Σιτάρι. Maximus Cythær. in Synax. 11. Jan. καὶ ἐχωνεύθησαν ἔξω οἱ σωροὶ τοῦ ςαρίου. Ita 8. Aug. Historia Apollonij Tyrij:

> Στὴν Τάρσιαν ὀπούβγαλε, καὶ χάρισε τὸ ςάρι.

ΣΙΤΑΡΙ΄Σ, *Pica*. Suidas: Σίττη, ἡ νῦν, οἶμαι, λεγομένη σιταρίς.

ΣΙΤΑ΄ΡΚΙΟΝ, *Arca cibaria*. Menologium Basilij Imp. 12. Martij in S. Gregorio M. πεντήκοντα γὰρ νομίσματα δέδωκε τῷ αἰτήσαντι, εἶτα ἕξ, καὶ τρίτον ἕτερα, ἕως ἐκένωσε τὸ ἐν τῇ μονῇ σιτάρκιον τοῦ χρυσίου. Σιταρκία, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. ejusdem Gregorij cap. 1. Apud Eustathium Il. ζ. σιταρκεῖν, est σῖτον ἐπαρκεῖν. Vide Gloss. med. Lat. in *Sitarchia*.

ΣΙΤΗ΄ΣΕΙΣ πολιτικαὶ, *Annonæ civiles*, quæ inter immobilia censentur, in Nov. 7. Justin. in princip. Glossæ Gr. Lat. Σιτηρέσιον, *Frumentatio*, *Frumentum*.

ΣΙΤΙ΄Α, *Farina subacta*, *& pani conficiendo idonea*. Apophthegmata Patrum in Theodoro Phermensi num. 18. καὶ λαβὼν σιτίαν εἰς τὸ ἀρτοκοπεῖον, ἐποίησεν ἄρτους. In Theodoro Nono, num. 1. ἀπῆλθον οὖν εἰς τὸ ἀρτοκοπεῖον ποιῆσαι δύο σιτίας, καὶ εὗρον ἐκεῖ ἀδελφὸν θέλοντα ποιῆσαι ἄρτους. Infrà: καὶ ἐποίησα ἓξ σιτίας· ὕςερον δὲ ἐποίησα τὰς δύο σιτίας τὰς ἐμάς, ἀποσχόντων τῶν ἐρχομένων. In Glossis Gr. Lat. Σιτίον, *Cibus* exponitur.

ΣΙ΄ΤΛΑ, *Situla*. Glossæ Biblicæ MSS. Κρατῆρες, αἱ σίτλαι, αἱ σκύφαι. Rursum: Σκύφη, σίτλον. Aliæ habent σκύφον. Ulpianus in Orat. Demosth. contra Midiam: γυναικεῖον ἀγγεῖον, ᾧ χρῶνται πρὸς τὰς ἀφύσεις τῶν ὑδάτων, ἢ τὰς νῦν σίτλας. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 22. ἀναρπαθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ κατασχοῦσα τὰ σχοινία τῆς σίτλας, ἐβόησεν ἐν τῷ φρέατι οὕτως, &c. Zacharias Papa lib. 1. Dialog. cap. 1. καὶ μετὰ σίτλας ξυλίνης, καθὼς αὐτόθι ἔθος ἐστὶν, τὸ ἀνδράποδον εἰς τὴν πηγὴν εἰσῆλθε. Ubi Gregorius M. habet *Situlam ligneam*. At lib. 3. cap. 16. extr. σίκλαν præfert: τὸ δὲ σχοινίον ἐν ᾧ ἡ σίκλα ἐδέδετο, δι᾽ ἧς τὸ ὕδωρ ἤντλουν, συχνότερως ἐκόπτετο. Euchologin Officio Dedicat. templi pag. 833. χύτραν, θερμηρὸν ἀγγεῖον, καὶ σίτλαν, ἢ ἐπιχύτην, χαλκᾶ, εἴτε κεράμεα. Ibidem: βάλλεται χλιαρὸν ὕδωρ εἰς σίτλαν, ἢ ἐπιχύτην. Rursum pag. 844. καὶ φέρεται σίτλα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος πεπληρωμένη ὕδατος χλιαροῦ. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 2. λαμβανέθωσαν δὲ σίτλας εὐκράτου θερμοῦ. Vita S. Theodori Syceotæ MS. καὶ ἐρευνήσας ἐν Κωνςαντινουπόλει ὅτι ἀπὸ σίτλας ἦν τινος ἑταιρίδος, &c. Vide Σίκλα.

ΣΙΤΟΔΟ΄ΤΗΣ, *Frumentator*. Synesius Epist. 87. Ταμίας ἐστὶ καὶ σιτοδότης τοῦ Δαλματικοῦ τάγματος.

ΣΙΤΟ΄ΚΡΙΘΟΝ, tributi species, inducta ab Andronico Palæologo seniore, qua scilicet ἕκαςος τῶν γεωργούντων ὑπὲρ συγκομιδῆς ζευγίτιδος, σίτου μὲν μοδίους ἕξ, κρίθης δὲ μοδίους τέσσαρας τοπικοὺς præstare tenebatur. Ita Pachymeres lib. 12 cap. 8.

ΣΙΤΟΜΕ΄ΤΡΟΝ, *Cibarium*, *Diarium*, in Gloss. Gr. Lat. Chronicon Alexandrinum in Constantio: τῆς τε πόλεως ἁπάσης, ἅτε, καὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀνηγορευομένης Ῥώμης, καὶ δὴ ὅσα γέγονεν ἐν αὐτῇ ἔνδοξά τε καὶ σιτομέτρια τῶν δωρηθέντων ἀννώνων, &c. Ita anno 24. ejusdem Augusti: καὶ φυλακῶν σιτομέτριον προσέθηκεν πλείονος μέτρου, ὅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐχαρίσατο.

ΣΙΤΟ΄ΣΠΙΛΟΣ, *Avena sterilis*, *quæ fortuitò nascitur*, Græcis αἰγίλωψ, apud Interpol. Dioscor. c. 721. Vide Salmasium ad Plinium p. 386.

ΣΙ΄ΤΡΕΦ, Κάψικον Ἰνδικὸν, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. *Capsycum Indicum*: Ita Cardamomum appellare hodiernos Græcos observat Ruellius. In aliis Glossis ex Cod. Reg. 190. Σιτράτζι legitur: in aliis, Σεπλάρατζ Χίδος, &c.

ΣΙΤΤΑΧΟ΄Σ, pro ψιττακὸς, habetur in MS. Regio Zonaræ, ubi Editus p. 141. ψιττακὸς præfert.

ΣΙΤΩΝΙΚΟ΄Ν, *Rei Frumentariæ cura*. Justinianus in Nov. 30. c. 8. de Proconsule Cappadociæ: φροντιεῖ δὲ καὶ τῆς πόλεως, καὶ τῶν καλουμένων σιτωνικῶν, καὶ τῶν ἔργων τῶν αὐτῶν, &c. Adde Nov. 128. c. 16. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 1. tit. 25. §. 1. λειτούργημα γάρ ἐστιν δημόσιον πρᾶγμα διδόμενόν τινι, οἷον σιτωνικὸν, ἐφορικόν. Modestinus lib. 2. in l. 6. §. 8. de Excusat. γράψας Φιλοσόφους, ῥήτορας, γραμματικοὺς, ἰατροὺς ἀτελεῖς εἶναι—ἐπιςαθμιῶν, σιτωνίας, ἐλαιωνίας, &c. σιτωνικὸς χρεώςης, apud Scholiastem Basil. ad lib. 24. pag. 584. Item pro *stipendio*, vel *annona* usurpat Chronicon Alexandrinum an. 36. Theodosij Jun. καὶ φιλοτιμησαμένη τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας χρήματα λόγῳ σιτωνικοῦ, ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἁγίους τόπους. *Sitonicum*, eâdem notione, apud Gregor. M. lib. 1. Epist. 2. Nescio an non eadem vox restituenda in Gloss. Lat. Gr. *Commodum*, Σύμφορον, ὠφέλεια, τὸ Σιτωνικόν. Pro τοσουτονιωονον.

ΣΙ΄ΦΑΡΟΣ, species Tibiæ, nostris, *Sifre*. Arrianus in Epictet. lib. 3. cap. 2. βυθιζομένου δὲ τοῦ πλοίου, σύ μοι παρελθὼν ἐπαίρεις τοὺς σιφάρους, εἶδος αὐλοῦ.

ΣΙ΄ΦΝΕΣ. Vide in Σπάλαξ.

ΣΙΦΟΤΝΙ΄ΖΕΙΝ, *Siccare*, ἐξικμάζειν. Σιφουνισμένος, *Siccus*, Ἄνικμος.

ΣΙ΄ΦΩΝ. Vita MS. S. Pauli Latrensis, ubi de navi periclitante ob ortam tempestatem: πάντων δὲ τὸ ζῆν ἀπογνόντων, ὤφθη γὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ συνήθως καλούμενος Σίφων, φοβερῶς τὴν θάλασσαν ὑπελίσσων, καὶ

ψάμμον

ψάμμον ἐξ αὐτῆς ἃ εἶπες τῇ μύχων ἀνέλκων τῆς γῆς, καὶ τὸ πλοῖον αὔτανδρον πρὸς αὐτῷ ἐπισπώμενος. Mox: καὶ παραχρῆμα ὄπισθεν ὥσπερ ἄρα καὶ βέλος βολῇ τῇ σίφωνος ἔξω.

ΣΙΦΩΝΑ'ΤΩΡ, *Qui Siphonibus ignem Græcum ejaculantibus ad proram præerat: Seu, qui ipsum ignem per siphones in hostes ejaculabatur.* Leo in Tacticis cap.19. §.8. τῶν δὲ πρωρέων ἐλάτῃ οἱ τελευταῖοι δύο, ὁ μὲν ἔσω Σιφωνάτωρ, ὁ δὲ ἕτερος ἀγκύρας βάλλων κατὰ θάλατταν. De ejusmodi siphonibus, ita idem Leo supra, §.6. ἐχέτω δὲ πάντως τὸν σίφωνα κατὰ τὴν πρώραν ἔμπροσθεν χαλκῷ ἠμφιεσμένον, ὡς ἔθος, διὰ τοῦτο ἐσκευασμένον πῦρ κατὰ τῶν ἐναντίων ἀκοντίζει. Adde §. 46.52.58.& quæ de iis adnotavimus in Notis ad Villharduinum, & ad Joinvillam. Vide Χειροσίφων. Porrò Hero Alexandrinus in πνευματικοῖς MSS. describit τοὺς σίφωνας, οἷς χρῶνται εἰς τοὺς ἐμπρησμούς. Apud Theophanem an.4. Pogonati: διήρεις εὐμεγέθεις κακαβοπυρφόρους, καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους. Apud eundem an.1. Leonis Isauri: σιφῶνας πυρφόρους κατασκευάσας. Et an. 2. Michaelis Curopalatæ: ἐν οἷς καὶ σιφῶνας χαλκοὺς εὗρον λς'. τοὺς δι' αὐτῶν ἐκπεμπομένους ὑγροῦ πυρός.

ΣΙΧΑΔΕΡΟΣ, Σιχαμὸς, *Abominandus*, Βδελυκτός. Σιχαδιάρης, *Fastidiosus*, Ἀηδής. Σιχασία, *Abominatio*, Σιχαίνεσθαι, *Abominari*, &c.

ΣΙΧΑ'Μ, Afris, *Pastinaca silvestris*, apud Interpol.Dioscor. c.464.

ΣΙΧΑΡΜΕΝΗ, ἀβαρόνος ἀρμενιακὸς, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. Ubi legendum ἀβρότονος. *Sichen Armenium, Abrotanum agreste*, Matthæo Silvatico. In diction. medico Hispanico: *Sicarminon, el polipo de las narizes.*

ΣΙ'ΧΛΙΟΣ, χλιὸς, *Tepidus*. Σιχλιότης, *Tepiditas*, Σιχλιαίνειν, *Tepere*, Χλιαίνεσθαι.

ΣΙΧΝΑ' pro Συχνά. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

Μόνον σιχνὰ ἐκήταζε πρόσωπον τὸ ὡραῖον.

Lib. 2.

Καὶ τὸ σιχνῶ παρηγορᾷ ὅλαις τῆς σωῦταξές τους.

Lib. 3.

Τὸν θάνατον παρεκάλειν σιχνὰ νὰ τοὺς ἐπάρει.

ΣΙΧΝΙΑ, *Vinum cui sapa admixta*, γλυςρὶς. Agapius in Geoponico cap.177. ἂς τρώγουν ἀντςάκλαις σιχνιὰ, ἤγουν γλύςριδας, &c.

ΣΚΑ'ΒΓΕΙΝ, Ἀποσκάβειν, *Fodere*, Σκάπτειν.

ΣΚΑ'ΖΕΙΝ, *Tristari*, Ἀσχάλλειν. Σκασμὸς, *Tristitia*, Ἀθυμία. Item Σκάζειν, *Pallescere*. Cod. Reg. MS.618. fol.287.v. ὅταν σκάζει τὸ ἀσήμιν, ἢ τὸ χρυσάφιν.

ΣΚΑ'ΚΟΣ, *Scacus*, *Scacorum ludus.* Ducas Hist. cap.16. ἔνδον τῆς σκηνῆς παίζων ζατρίκιον, ὃ οἱ Πέρσαι Σαντρατζ καλοῦσιν, οἱ δὲ Λατῖνοι Σκάκον. Infrà: τότε καὶ ὁ Τεμὺρ ἠτίηθεὶς ἐν τῷ τῆς σκάκου παιγνίῳ παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, δοὺς αὐτῷ Περσιστὶ Σιαχρὺχ, ὃ λέγεται παρ' Ἰταλοῖς, Σκάκω ζόκω, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔκτοτε Σιαχρὺχ, ἤγουν τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

ΣΚΑ'ΛΑ, *Scala*, Κλίμαξ, in Gloss.MSS.Reg.Lexicon MS. Cyrilli: Κλίμαξ, ὅπερ λέγουσι σκάλαν. Hesychius: Σκάλα, κλίμαξ, ἀνάβασμα. Adde Pollucem lib.2. cap.9. Auctorem Etymologici in Κλίμαξ, &c. Leo in Tacticis cap.5. §.8. πρὸς δὲ πολιορκίας καὶ μαγγανικὰ διάφορα, καὶ σκάλας ξυλίνας συςελλομένας, καὶ ἕτερα μηχανικὰ ἔργα ὅσα ἐπινοήσεις. Nicetas ex Cod. MS. barbarogr. in Murtzuphlo: ἐπάνω δὲ τῶν σκαλῶν ἀνέβησαν ἄνδρες πολεμιςαί. Epiphanius Hagiopolita de Locis sanctis pag.56. καὶ πλησίον τῆς μοναςηρίου παραλαμβάνει ἡ σκάλα τῆς Σινᾶ ὄρους ἔχουσα βαθμίδα ἑπτά. Adde pag.62. lib.58. Basilic. tit.2. cap.20. Joan. Cananum de Bello Constantinopol. & alios passim.

Σκάλα, *Quivis gradus.* Codinus in Orig. Constantinop. ex MS. Bibl. Reg. ἐποίησεν ὁ Ἰουςινιανὸς ὁλόχρυσον καὶ τὴν σκάλαν ἐν κύκλῳ, ὅπου ἵςανται οἱ ἱερεῖς εἰς τὸ ἀσπάζεσθαι τὴν ἱερὰν τράπεζαν.

Σκάλιον, *Gradus.* Idem Codinus in Orig. Constantinopol. ubi de Hippodromo: μετὰ τῶν ἐν σφενδόναις ςηθαίων, ἢ συςρεμμάτων, καὶ σκαλίων, καὶ ὄλεων. Adde num.129. Anonymus de Locis Hierosol. cap.5. καταβαίνοντας κάτω σκαλία λ'. εἶναι ὁ τάφος τῆς ἁγίας Πελαγίας. Adde cap.7.8.9.15.

Σκαλόνιον, Σκαλοῦνιον, eâdem notione. Corona pretiosa: Σκαλοῦνια, *Gradus*, Βαθμοί. Idem Anonymus cap.4. καὶ κατέβαινης κάτω σκαλόνια μή.

Σκάλωσις, *Scala, Gradus.* Idem Codinus in Orig. Constantinopol. num.147. ὅτε δὲ ἔκοψαν τὰς σκαλώσεις, καὶ ἔμελλον ἐπαρεῖν τοὺς ἀνίγκας τῆς ςύλου, &c. Adde num. 148. Vide Σκαλωσίαι.

Σκαλωτὴς, *Scalarius*, *Scalarum artifex.* Leo Grammaticus in Theophil. p.456. ἀμηχανούντων δὲ πάντων, καὶ πῶς ἀνέλθοιεν διαλογιζομένων, εὑρέθη τις σκαλωτὴς καὶ ἐν τοῖς κεράμοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. Adde Symeonem Logothetam in eod. Theoph. num.25. & Chron. MS. Georgij Hamartoli.

Σκαλοβάτης, *Funambulus*, in Gloss Græcolat. Hero in Parecbol. χαλινοποιοὺς, τζαγγάρεις, ῥάπτας, σκαλοβάτας, κωποποιοὺς. Sed hic Καλαφάτας emendat Meursius. Psellus in Grammatica MS.

Ἀναῤῥιχᾶσθαι δὲ ἐςὶ τὸ τῆς σκαλοβασίας.

Σκάλα, *Stapes*, *quo equus ascenditur.* Glossæ MS. Ἀναβολεὺς, ὁ ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνάγων. ὁ δὲ Βασιλεὺς τῆς ἀναβολέα καλεσάμενος, καὶ ταχέως ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον, ἤγουν ὅτε πιεῖν. Λέγεται καὶ ἡ σκάλα παρὰ Ῥωμαίοις. Suidas: Ἀναβολεὺς, καὶ ἡ παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένη σκάλα. Mauricius lib.1. Strategic. cap.2. χρὴ τὰς σέλας ἔχειν ἐπισέλια δασέα καὶ μεγάλα, καὶ τὰ χαλινάρια αὐτῶν εἶναι, ἔχειν δὲ εἰς τὰς σέλας σκάλας σιδηρᾶς δύο. Similia habet Leo Imp. in Tacticis cap.6. § 9. ut & Constantinus in Tactic. pag.15. Idem Mauricius lib.2. cap.8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν Δηποτάτων κατὰ τὸ ἀριςερὸν μέρος τῆς σέλλας ποιεῖν, τελέσι τὴν μίαν πρὸς τῇ κούρβῃ, ὡς ἔθος ἐςὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκούρβῃ, &c. Idem Leo cap.6. §.10. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, καὶ λωρόσακκον. Adde cap.12. §.53. Leo Grammaticus in Basilio pag. 470. τὸ ξίφος αὐτοῦ ἐκπεσόντος, κατελθὼν τοῦ ἵππου ἆραι αὐτὸ, τῷ ποδὸς αὐτοῦ μὴ φθάσαντος τῇ γῇ ἐπιβῆναι, ἀλλὰ τοῦ ἑτέρου κρατηθέντος ἐν τῇ σκάλᾳ, &c. Vide præterea Simeonem Logothetam in eodem Basilio num. 3. & Codinum de Offic. Palat. cap. 3. num.9. cap.5. num. 61.

Ἀνεμόσκαλα, *Scala portatilis.*

Πετρόσκαλα, *Scala ex lapidibus.*

ΣΚΑ'ΛΑ, *Scala*, *Navale minus*, de qua notione pluribus egimus ad Alexiadem Annæam, in Constantinopoli Christiana, & in Glossario mediæ Latinit. Moschopulus: ὅρμος, τὸ μέρος τῆς λιμένος, εἰς ὃ ἐλκόμεναι αἱ νῆες δέχονται· ὃ οἱ κοινοὶ σκάλαν λέγουσι. Lexicon MS. Reg Cod.1843. ὅρμος τὸ μέρος τῆς λιμένος, ἤγουν ἡ σκάλα. Eustathius Iliad. γ. pag. 412. ἐκ τῆς ὅρμου, ὅλος ὁ λιμὴν παρὰ μέν τοι τοῖς ὕςερον, καὶ ἐπὶ κοινότερον λεγομένης σκάλας ἡ λέξις κειμένη εὕρηται. Ubi perperam editum σέλλας. Testamentum Hierij V. C. in Nov. 159. Justiniani: σύμπαν τὸ αὐτὸ προάςειον, μετὰ τῶν ὅλων ἐν αὐτῷ πραιτωρίων, σκαλῶν πασῶν, &c. Chronicon Alexandrinum an.12. Arcadij: ἐκομίσθη τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ ἐν ΚΠ. διὰ τῆς χαλκηδονησίας σκάλας. Ejusdem scalæ meminit an.8. Theodosij Junioris. Theophanes an.23. Copronymi: ἓν δὲ ἐξ αὐτῶν προσραγὲν τῇ τῆς Ἀκροπόλεως σκάλᾳ συνέτριψεν αὐτήν. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Μὲ δύναμιν ἐπέρασεν τὴν σκάλαν τῶν Μεγάρων.

Illa verò ſcala videtur eſſe quæ etiamnum Κακὴ σκάλα appellatur, verſus Megara, de qua conſulendus eruditus Sponius tom. 2. Itiner. p. 292. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: καὶ δίδωσι χάριν κομερκίου εἰς ποσότητα νομισμάτων ἑκατὸν νομίσματα δύο· εἰς δὲ τοὺς πάντας τόπους καὶ χώρας καὶ σκάλας τῆς βασιλείας μου διαμένωσιν ἀνώτεροι ἀπαιτήσεως κομερκίου παντελῶς. Occurrit ibi pluries.

Κοντοσκάλιον, *Parvum navale.* Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Κεὶς τὸν λιμένα ἔρραξε ἐκεῖ στὸ κοντοσκάλη.

Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 1. ſect. 19. num. 4.

Σκαλιατικὸν, Portorium quod penditur ab iis qui è ſcalis ſolvunt, in eodem diplomate Andronici.

Σκάλωμα, *Ripa*, ὄχθη, in Corona pretioſa.

Σχάλα, cum χ. *Scopulus ſub aquis latens.* Joan. Tzetzes Chil. 7. v. 152.

> Ἡ κρυπτομένη κύμασι πέτρα δ' ἐπιπολαίως,
> Ἐν ᾗ καὶ προσαράττονται προσκρούοντα τὰ σκάφη,
> Ὕφαλος, ἕρμα λέγεται, σχάλα παρ' ἰδιώταις.

Σκαλώνειν, *Exſcendere*, *Appellere.* Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. ἐν τούτῳ οὖν τῷ φραγμῷ σκαλώνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλωρα. Infrà: καὶ ἐὰν πολλάκις ἡ θάλασσα μονόξυλα εἰς τὴν γῆν ἀπορρίψῃ, σκαλώνουσιν ὅλα, ἵνα τοῖς Πατζινακίταις ἀντιπαραχθῶσιν ὁμοῦ. Nicetas in Alexio lib. 1. n. 3. τὸ γὰρ Σικελικὸν ναυτικὸν εἴποτε κατὰ χερσὸν προὔκυψεν, ἢ ἐσκάλωσεν, εὐθὺς τοῖς βέλεσιν ὡς ὕδατος σταγόσιν πάντοθεν καταντλούμενον, ὡς κέλυφος χελῶναι τὰ τῶν νηῶν ὑπέτρεχε καταστρώματα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Ἀφ' ὧν ἐσκάλωσε Θησεὺς, καὶ ξέβη κτὰ καράβη.

Idem lib. 6.

> Μὲ τὸν λαὸν τὸν ἅπαντες στὸ πόρτο ἐσκαλόσαν.

Et lib. 1.

> Πολλοὺς ἀνθρώπους ἔστειλε γιακαταπατητάδες,
> Ναύρουσι τόπον εὔχολον τὸ ποῦ γιανασκαλόσουν.

Ἀποσκαλώνειν, *Exſcendere.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 9. ἡνίκα δὲ γένηται καιρὸς ἐπιτήδειος, ἀποσκαλώσαντες ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ἄσπρον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Εἰς Μορέαν ἔφθασαν στὴν πρώτην τοῦ Μαΐου,
> Ἐκεῖσε ἀπεσκάλωσαν στὴν Ἀχαΐαν τὸ λέγουν.

Ἐσκαλώνειν, eâdem notione. Hiſtoria Beliſarij MS.

> Ὅταν ἐπλησίασαν εἰς γῆν τῆς Ἐγκλητέρας,
> Ἔρραξαν, ἐξεσκάλωσαν, εὕγῆκαν οἱ Ῥωμαῖοι.

ΣΚΑΛΙΖΕΙΝ, *Ciere*, *Movere*, *excitare*, Κινεῖν ἐκκινεῖν, ἐπεγείρειν.

ΣΚΑΛΙΣ, Σκαλίδιον, *Sarculum.* Scholiaſtes Theocriti Id. 10. v. 14. σκαλὶς, σκαλίδος, ἐργαλεῖον γεωργικὸν, τὸ κοινῶς λεγόμενον σκαλιστήριον. Joannes Carpathi Epiſcop. MS cap. 45. ἐὰν ἔχῃς σκεῦος, ἢ μάχαιραν, ἢ σκαλίδα, ἢ ἄλλο οἷον δή ποτε, &c. Colloquia Zoſimæ: καὶ κατέλιπεν ἓν σκαλίδιον. Ubi interpres *Sarculum* vertit, quomodo uſurpat Scriptor MS. Vitæ S. Pauli Thebani: εἶτα καὶ θάψαι βουληθεὶς, ἄθυμος ἦν, ὅτι μὴ ἐπεφέρετο σκαλίδιον ἢ σκαπάνην. Apud Moſchum cap. 212. interpres Marſupium pendens vertit, neſcio an bene.

ΣΚΑΛΜΟΣ, *Scalmus*, lignum quo remus alligatur. Euſtathius Od. δ. τρόπος δὲ ὀξυτόνως· ἤτοι κοινότερον εἰπεῖν, τροπωτῆρες ἱμάντες, οἷς ἡ κώπη πελάζουσα ἐνείρεται τῷ ἰδιωτικῶς λεγομένῳ σκαλμῷ. Vide Pollucem.

ΣΚΑΛΠΕΤΟΝ, *Udo*, Ital. *Scarpeta.* Nicetas in Andronico lib. 2. num. 1. ἐπεὶ δὲ τὸ διέπειν λαχόντι Θεσσαλονίκην Δαβὶδ ἐπέστελλε, καὶ ἐπέτελλεν ἐπαγρυπνεῖν τῇ τῆς πόλεως φυλακῇ, καὶ μηδ' ὅλως δεδιέναι τοὺς πεδιλορράφους Λατίνους. Ubi Cod. Barbarogr. στενὰ σκαλπέτα φοροῦντας Λατίνους. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Scarpus.*

ΣΚΑΛΩΣΙΑΙ, *Tabulata*, ex quibus Circenſes ludos ſpectare licebat. Euſtathius Od. έ. p. 1533. ἔνθα φησὶν ὅτι Δημήτριος ὁ τοῦ Φαλερέως ἀπόγονος τὴν Κορινθίαν ἑταίραν Ἀρισταγόραν ἔχων, καὶ πάνυ φιληδῶν αὐτῇ ὡς καλλίστῃ, ἐν Παναθηναίοις Ἵππαρχος ὢν, ἴκριον ἔστησε τῇ Ἀρισταγόρᾳ πρὸς τοῖς ἑρμαῖς, μετεωρότερον τῶν ἑρμῶν· ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον ἴκριον σκηνικὸν ὄρθωμα καὶ πανηγυρικὸν, χρήσιμον ἐν θεάτρῳ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ θεωμένοις, ὁποῖα ἴσως ὕστερον τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα σκαλωσίαι. Vide ſupra Σκάλωσις in Σκάλα.

ΣΚΑΜΑΡΕΙΣ, *Prædones.* Menander Protector in legat. τῶν Ἀβάρων σπεισαμένων, καὶ εἰς τὰ οἰκεῖα ἀπερχομένων, οἱ Σκαμάρεις ἐγχωρίως ὀνομαζόμενοι ἐνεδρεύσαντες ἀφείλοντο ἵππους τε, καὶ ἀργυρὸν, καὶ ἀποσκευήν. Theophanes an. 24. Copronymi: κατεσχέθη δὲ καὶ Χριστῖνος ἀπὸ Χριστιανῶν μαγαρίτης, καὶ πρῶτος τῶν σκαμάρων. Ubi perperam Miſcella, *Primus ſcaurorum.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Scamares.*

ΣΚΑΜΒΑΖΕΙΝ, apud Theodorum Studitam in Catecheſi MS. βλέμμα σκαμβάζει βλέμμα. Id eſt, oculus σκαμβὸς, alium, aſpectu, σκαμβὸν facit: quod crebro accidit in ſtrabonibus ſeu ſtrabis.

ΣΚΑΜΒΑΡΙΟΣ. Hiſtoria Prochori: Σκαμβάριος δέ τις ὀνόματι Σέλευκος. Emendant quidam ex ingenio σκαμνάριος, *Scamnorum artifex.*

ΣΚΑΜΜΑ, pars Circi Σφενδόνῃ oppoſita, qua parte latior eſt. Chronicon Alexandrinum an. 25. Conſtantini: καὶ περιέρχεσθαι τὸ ὄχημα τὸν ἄνω καμπτὸν, καὶ ἔρχεσθαι ἕως τὸ σκάμμα, κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος.

ΣΚΑΜΝΗ, *Deſtructio*, vox, ut videtur, formata ex Σκάπτειν. Threnus MS. de Capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Ἐξ ἀνατολῶν ἐπήδησεν, καὶ κάτζεν εἰς τὴν δύσιν,
> Εἰς τὸ σκαμνὴν τῶν Χριστιανῶν τὸ κεφαλοδέτηκη.

ΣΚΑΜΝΟΝ, Σκάμνος, *Scamnum*, vox, uti volunt vulgaria Lexica, Iſocrati uſurpata. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Σκίμπους, κράββατος, ἢ σκάμνος. Vide Suidam. Martyrium S. Febroniæ MS. λύσαντες τὸ σῶμα τῆς ἁγίας Φεβρωνίας, ἔθηκαν ἐπὶ σκάμνου, ἁρμόσαντες ἕκαστον μέλος, &c. Vita MS. S. Martiniani: ἀναπεσὼν ἐπὶ τὸ σκάμνον, λέγει, &c. Gregorius in Vita S. Baſilij Junior. n. 27. καὶ τῆς γραὸς ὑπηρετούσης αὐτῷ θείσης σκάμνον, ἐκάθησε. Vita S. Bacchi Junior. pag. 77. ἐφεζόμενος ἦν ἑνὶ τῶν σκάμνων. Σκάμνα θρονοειδῆ, quæ *Formæ* noſtris dicuntur, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 4. cap. 30. Typicum S. Sabæ c. 42. κάθηνται οἱ μέλλοντες νιφθῆναι ἐν τοῖς προετοιμασμένοις σκάμνοις. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καὶ χόρης Ἀργήταν καμίαν ἐξέβη κτὸ σκάμνου τοῦ.

Occurrit præterea apud Continuatorem Theophanis lib. 4. cap. 19. Georgium Hamartolum MS. in Theophilo, Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 17. Zonaram to. 3. p. 126. 1. edit. Scylitzem pag. 543. eundem Sguropulum ſect. 4. cap. 32. ſect. 6. cap. 22. Georgium Lacapenum in Syntaxi p. 172. Damaſcenum Studitam ſerm. 33. in Baſilicis lib. 44. tit. 13. in Euchologio p. 748. in Synaxariis Colbertæis MSS. 29. Nov. in S. Zacharia Sutore, in Vita S. Lucæ Jun. pag. 985. in Hiſt. MS. Beliſarij, &c.

Σκαμνεῖον. Thomas Magiſter: λέγεται δὲ καὶ σκίμπους καὶ τὸ σκαμνεῖον. Vita S. Eudociæ Mart. n. 15. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἄγει ἐπί τινος σκαμνείου. Colloquium Theodoſij Imp. cum Eremita, ex Cod. MS. ἐκάθισεν δὲ ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸ ἔδαφος· οὐ γὰρ εἶχεν σκαμνεῖον ὁ γέρων.

Σκαμνίον. Vita S. Nili Junioris pag. 51. τότε ποιεῖ αὐτῷ ὁ πατὴρ σκαμνίον ἔχον πόδιον ἓν, &c. Zacharias Papa lib. 1. dialog. cap. 2. εἰς τὸ ὑποπόδιον τοῦ σκαμνίου προσκόψας. Lib. 4. Baſilic. δελφῖνες, σκαμνία, κλῖναι.

Utuntur

Utuntur præterea Joannes Moſchus in Limon. cap. 42. 61. 171. & Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum ſtatu cap. 21.

Σκαμνάγι, *Sellula*, in Turcogr. Cruſij.

Σκαμνοκάγκελλος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Scamnocancellus*.

Πρόσκαμνον. Vita MS. S. Stephani Junior. μόλις ποτὲ ἠδυνήθησαν εἰσπηδῆσαι εἰς τὰ τοῦ μεγάλου τεμένους τοῦ Θεοῦ Σοφίας προαύλια, κακεῖθεν ἄνελοι εἰσῆλθον ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ νεὼ πυλώνων στοᾷ, ἐν ᾗ πρόσκαμνον ἀνιόντες, τὴν τοῦ ἱεροφάντου Γερμανοῦ περιέμενον εἴσοδον.

Ξυλόσκαμνον, *Ligneum ſcamnum*. Theomneſtus de Cauſa Ignatij; ſeu illius Epiſt. ad Nicolaum Pap. μικρὸν κατέπαυσε τὸν θυμὸν, καὶ εἰς ξυλόσκαμνον καθεσθῆναί με ἐκέλευσεν.

Σκαμνάλια, *Scamnalia*, *Inſtrata ſcamni*. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena act. 5. pag. 229. ὅτε ἐπέτρεψεν ἀγορασθῆναι τὰ λινὰ σκαμνάλια εἰς λόγον τοῦ ἐπισκοπείου. Ruſum: ἤκουσα δὲ τοῦτο παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ σέκρετον τὸ χειμερινὸν, ἀγανακτήσαντος αὐτοῦ περὶ τῶν σκαμναλίων τοῦ ἐπισκοπείου. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Scamnale*.

ΣΚΑΜΠΙΟΥΖΑ, *Tuſſilago*, *Scabioſa*; apud Nicol. Myrepſum ſect. 1. cap. 499. in Cod. MS. ubi νερὸν τῆς σκαμπιούζας, eſt *aqua*, ſeu *ſuccus Tuſſilaginis*, quod non intellexit Fuchſius, cujus Codex prætulit καμπιούζας. Vide in Βερβελίκη.

ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ τῆς σαρκὸς, *Semen*, σπέρμα. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 83. de ovis: αὐξάνουσι τὸ σπέρμα καὶ τῆς σαρκὸς τὸ σκάνδαλον. Et cap. 98. de Lactuca: ἀφανίζει τὸ σκάνδαλον τῆς σαρκός. Adde cap. 127.

ΣΚΑΝΔΙΞ, *Fex vini*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Σκάνδιξ, τρυγία οἴνου.

ΣΚΑΝΘΑΡΟΣ, animalculi ſpecies: recenſetur in Euchologio pag. 697. inter animalia agros depaſcentia.

ΣΚΑΝΤΑΡΗ, *Cingulum virile*, in Turcogræcia Cruſij.

ΣΚΑΝΤΖΟΧΟΙΡΟΣ., *Echinus*, *Erinaceus*, Ἐχῖνος, χοιρόγρυλλος. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. χερσαῖος ἐχῖνος, ὃς καὶ ἀκανθίας ἐπίγειος λέγεται, ὁ κοινῶς λεγόμενος σκαντζόχοιρος. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 35. καὶ ἄλειφε τὴν κεφαλὴν τὸ λεγόμενον σκατζούχοιρον. Et cap. 164. καὶ θέτε το εἰς τὴν κεφαλὴν ἐχίνου δέρμα, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν Δυσικῶν, Σκαντζόχοιρος.

ΣΚΑΠΕΤΗ, *Ligo*, Σκαπάνη. Maximus Cythæreus in Synaxar. 7. Octobr. λέγοντας, ὕπαγε εἰς τὸ σπήτι σου, παρακαλοῦντας τὸν Θεὸν διὰ ἐμένα, κρατίζοντας τὸ σκαπέτη σου διὰ πίστιν.

ΣΚΑΠΟΥΛΙΟΝ. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 9. ἔχει δὲ ἄδειαν ὁ Κόμης Βασιλέως παρόντος βασιλικὸν καβαλλικεύειν συρτὸν, ὅπου ἂν βούλοιτο· ἀπόντος δ' οὐχ οὕτως, ἀλλὰ σαγίσματος τοῦ τοῦ ἵππου σκαπουλίων ἐπικειμένου μέχρι καὶ τῆς ἡμισείας σκέποντος σέλας. Rurſum alibi: καὶ ὄπισθεν τῆς σέλας, ἐπάνω τῶν σκαπουλίων. Ubi Codd. Reg. ut & editio Franciſci Junij, καπουλίων præferunt. Goarus ξεκάπουλον hic innui putat, quod *tergum equi*, recentioribus Græcis ſonat; quod ea corporis pars extra ſcapulas ſit.

Σκαπούλιον. Idem Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 56. ἵσταται ἡ στήλη λιθίνη Ἐλευθερίου Ἀσηκρήτου φέρουσα ἐπ' ὤμων σκαπούλιον καὶ πτύον ἐν τῇ χειρί. De eadem Statua num. 110. ἵσταται δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι στήλη μαρμάρινος Ἐλευθερίου φέρουσα πτύον καὶ κόφινον. Ex quibus cojici poſſet σκαπούλιον, & κόφινον idem ſonare. Σκαπούλιον autem hic interpres Lambecius, vel Holſtenius, tegmentum coriaceum, intelligit quo bajuli contra gravitatem oneris humerum ſolent munire. Sic autem effictus erat Eleutherius, quod de ſuo nomine Portum condens, ut operas urgeret, primus manum operi admoverit: de quo more idem interpres ex Suetonio in Nerone & in Veſpaſiano, & ex Actis S. Silveſtri.

Σκαπλίον, *Scapularium*, *Cucullio*, Rutgerſio: adjunctus ſcilicet loricæ, caput & *ſcapulas* tegens. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. τῶν μοιρῶν, καὶ μερῶν, καὶ ταγμάτων, ἄρχοντας, — ζάβας σὺν σκαπλίοις τελείας. Lib. 7. cap. 15. σκαπλία δὲ τῶν ζαβῶν ὄπισθεν κατὰ τῶν ὠμοπλατῶν φέρειν ἕως καιροῦ. Et lib. 10. cap. 1. καλὸν δέ ἐστιν, ἵνα πολλοὶ ζαβάτοι φαίνωνται τοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας ζάβας, τὰ σκαπλία τῶν ζαβῶν φέρειν, εἰς τὸ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ διαστήματος ζαβάτους ὁρᾶσθαι.

ΣΚΑΠΤΡΙΟΝ, *Scaphium*, *Matula*, pro σκάφιον. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis p. 25. v. οἷον εἰ ἀργυροῦν ἔκπωμά ἐστι, μετασχηματίσει τις καὶ ποιήσει σκάπτριον.

ΣΚΑΡΑ, *Craticula*, ἐσχάρα, in Corona Pretioſa, & apud Portium. Damaſcenus Studita Homil. 34. εἰς ὅλαις τῆς παιδεύσαις ὅπου τοὺς ἔκαμναν, τοὺς ἔβαναν καὶ σὲ σκάραις σιδερένες καμένες περισσῶς, ἐν ταῖς ὁποίαις ἐκατακαίουνταν οἱ μάρτυρες. Occurrit in Turcogræcia Cruſij pag. 255.

ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΟΝ, Σκαραμάγγιον, veſtis quam viri militares geſtant ſupra veſtes alias interiores, ad arcendas pluvias, nives, gelu, & cætera aëris incommoda, inquit Leunclavius in Pand. Turc. Idem in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. *Scaramangium, vox Perſica, quæ veſtem pluviam ſignificat, hoc eſt eam quæ pluviis, aut hibernis tempeſtatibus cæteris ſuperinjici veſtibus ſolet. Turcis Iagmurlik dicitur: unde Græci nunc Turcogræcum vocabulum faciunt* Γιαμουρλίκιον. *Ungari Gepenecum vocant. Qui Scaramangium Domino portat, unus eſt è cubiculariis, quem Turci Tzohadarem vocant.* Ejuſmodi eſt quem noſtri *Portemanteau du Roy* dicunt. Lexicon MS. Cyrilli: τρίβωνες, περιβλήματά τινα, τῶν μὲν ῥητόρων ἐρυθροί τε καὶ φοινικοῖ, φαιοὶ δὲ τῶν φιλοσόφων· παράσημον δὲ τοῦτο ἦν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην φορούμενον ἐν τοῖς πολιτευομένοις, τὸ νυνὶ Σκαράμαγκον. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Πάλλιον, μικρὸν βλαττίον καὶ μικρότιμον. Σκαραμάγγιον δὲ τὸ μέγα καὶ μεγαλότιμον. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ τὸ λωρίκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον ἔλαβον, καὶ τὸ σκαραμάγγιν αὐτοῦ ἤνεγκαν σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ. Ita Cedrenus pag. 417. Leo Grammaticus & Georgius Monachus in Michaële Theophili F. Βάρδα δὲ τοῦ Καίσαρος ἐν τῇ προελεύσει διερχομένου μετὰ σκαραμαγγίου ὀξέως εἰς τὸ ὡρολόγιον. Et pag. 466. ἐν τῇ προελεύσει ὄπισθεν Βασίλειος περιεπάτει φορῶν σκαραμάγγιον μετὰ σπαθίου, ὡς ἔθος τοῖς Παρακοιμωμένοις. Ita etiam Georgius Monachus num. 22. Occurrit præterea apud Achmetem Onirocrit. cap. 131. 158. 268. Pachymer. lib. 12. cap. 11. 15. & alios è Latinis ſcriptoribus à nobis laudatos in Gloſſ. med. Lat. in *Scaramanga*.

ΣΚΑΡΑΝΙΚΟΝ. Catalogus Offic. Palatij ex Cod. Reg. τὰ δὲ Σκαράνικα οἱ ἀπ' ἀρχῆς, μέχρι τοῦ Λογοθέτου τῶν ἀγελῶν. Codinus de iiſdem Offic. cap. 3. num. 13. ubi de Deſpotæ inſignibus: κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς Σκαράνικον χρυσοχοϊκὸν, λιθάρια καὶ μαργαριτάρια ἔχον, οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Et cap. 4. num. 2. τὸ Σκαράνικον αὐτοῦ χρυσοκόκκινον συρματεϊνὸν, ἔχον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν εἰκονικῶς τὸν Βασιλέα ἱστάμενον ἐστεμμένον, ἐκ δεξιῶν μὲν τὸν ἄγγελον ἕνα, καὶ ἕτερον ἐξ ἀριστερῶν περικυκλουμένους διὰ μαργάρων, ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ Βασιλέως εἰκόνα. ἔχει δὲ καὶ τὸ Σκαράνικον ἐπὶ τοῦ μετώπου σειρὰν μαργαριταρένιαν. Adde n. 7. 12. &c. Id porro genus veſtis accepiſſe Cyrum, & exinde à Cyro Auguſtos, ab Aſſyriis, idem ſcribit cap. 6. num. 50. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς τῶν Μήδων ἀρχῆς ἔλαβε

(Cyrus) τότε φακεώλιον καὶ τὸ ἐπιλώρικον· ἀπὸ δὲ τῶν Ἀσυρίων, τὸ Σκαράνικον, καὶ τὸ Καββάδιον, καὶ τὸ Δρακόντειον φλάμουλον. Sed quid sit *Scaranicum*, non admodum proclive est divinare. Meursius Σκαραμάγγιον ubique his locis, alij *Saranicum*, à Sarrana purpura, sed falsò, legendum putant. Goarus ad Codinum, ex Georgio Coresio novitio Græculo, cui nescio pariter an omnino fides adhibenda, ait *Scaranicum* esse vestimenti genus non uno panno continui, ut nec uno colore conspicui, cujus exterior species rubra, tæniatim & per lora divisa, candidam interiorem subductam venustè sese proferre & velut latitantem educere permittit: qua de causa cum ἐσχάρας, seu σκάρας, uti hodie dicunt, *Craticula* nempe piscibus ustulandis idoneæ formam imitetur, vel colorem subtus residentem, σκαρίζειν, *ebullire* cogat, σκαρανίκου nomen potuit promereri.

ΣΚΑΡΤΕΛΑΤΟΝ, *Scarlatum*, *Pannus coccineus*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τυφλόνη καὶ ἐσδέρνη τον, παίζη τον καὶ γέλατον,
Δείχνη τον τ᾽ ἄσπρον κύτρινον, τὸ μαυροσκαργελάτον.

Vide Σκαρλάτον.

ΣΚΑΡΔΑ, *Excubiæ*, *Custodes*, ex Gall. *Garde*, vel Ital. *Guardia*. Glossæ Græcobarb. κουστωδία, σωτροφία ξένων, ἤγουν κοντοσαβλία, σκάρδα.

ΣΚΑΡΙΟΝ, instrumentum quo naves in mare deducuntur. Eustathius Od. ή. Ἀθηναῖος δὲ καὶ ἐσχάριον παραγώγως οἶδε, δι᾽ οὗ καθέλκονται νῆες εἰς θάλασσαν· ὅθεν ἡ ἀπερίεργος γλῶσσα παραφθείρουσα, τὸ κοινὸν πλοῖον ἀπὸ σκαρίου εἶναί φησι.

ΣΚΑΡΙΦΟΝ, *Delineatio*. Eustathius: καὶ περὶ τοῦτο σκάριφον τειχισμοῦ πεποιημένου εἰς ἀσφάλειαν τοῦ ἐντὸς, οὐ μὴν ἀληθὴς κατὰ ἱστορίαν τειχισμός.

ΣΚΑΡΛΑΤΟΝ, *Pannus coccineus*, *Scarlato*, Italis. Agapius in Geoponico cap. 172. ἔπαρε κομάτι πανὶ σκαρλάτον, ἤγουν κόκκινον. Vide Gloss. med. Lat. in *Scarlatum*: & suprà in Σκαργελάτον.

ΣΚΑΡΜΟΣ, σκαλμὸς, *Scalmus*, lignum quo alligatur remus. Leo in Tacticis cap. 19. §. 5. ἐχέτω δὲ καὶ πάντα τὰ πρὸς ἐξάρτισμὸν δρόμωνος ἀπαράλειπτα καὶ διπλᾶ, οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμοὺς, σχοινία, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 9. τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονόξυλα καταλύοντες, ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας καὶ σκαρμοὺς εἰς αὐτὰ, καὶ λοιπὰς χρείας. Etymol. MS. Σκαλμοῖσι, τοῖς σκαρθμοῖς, ἀπὸ τοῦ σκαίρω γέγονε σκαρμὸς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ σκαρθμός. Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. τὰ κάτεργα καλάφορτα, καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν.

Παρασκάρμιον. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. ἐὰν ἴδη τις ὅτι πλοῖον μετὰ πλοιαρίου, ἢ παρασκαρμίου ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐλαύνει μόνος, &c.

Σκαλμὸς, apud Pollucem, eâdem notione. Eustathius ad Od. δ. τροποὶ δὲ ὀξύλόνως, ἤτοι κοινότερον εἰπεῖν, τροπωτῆρες, ἱμάντες οἷς ἡ κώπη πελάζουσα ἐνείρεται τῷ ἰδιωτικῶς λεγομένῳ σκαλμῷ. Et in Od. ε. ἔστι δὲ ἐπίγκενις ἡ καθ᾽ ἣν οἱ σκαλμοὶ πήγνυνται.

ΣΚΑΡΟΛΑΧΑΝΟΝ. *Mercurialis*, herba, de qua Botanici: Italis *Mercorella*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 149. τὸ σκαρολάχανον ὅπου λέγουν οἱ Ἰταλοὶ Μερκορέλα, καὶ εἶναι ὅμοιον εἰς τὰ φύλλα μὲ τὸ πλατὺν βασιλικὸν, καὶ γίνονται εἰς τὰ κοπρινὰ χωράφια. Adde cap. 140. Occurrit etiam apud Myrepsum sect. 8. cap. 71. *Scariolam*, seu *intubum sativum* interpretatur Meursius, de quo Ruellius lib. 2. cap. 64.

ΣΚΑΡΠΙΝΙ, *Alutarius calceolus*, λεπτόταλόν τι ἐκ βύρσης ὑπόδημα. Gall. *Escarpin*. Vide Σκαλπέτον.

ΣΚΑΡΤΑΜΠΕΛΟΝ, *Palus*, *seu Paxillus vitium*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi de consessu meretricum:

Καὶ τῶν Πριώραι μετ᾽ αὐτὴν, βασταῦν καὶ σκαρταμπέλα.

ΣΚΑΡΦΗ, *Elleborum nigrum*, seu *veratrum nigrum*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 139. Agapius in Geoponico cap. 144. ἔπαρε ῥίζαν τῆς σκάρφης, ἤγουν ἐλέβορον μαῦρον. Ita cap. 179.

ΣΚΑΡΦΙΟΝ, *Sors*. Portius: Σκαρφία, *Sors*, κλῆρος. Σκαρφνιά, habet Ulaccus. Constantinus de Adm. Imp. cap. 9. pag. 19. ῥίπτουσι δὲ καὶ σκαρφία περὶ τῶν πετεινῶν, εἴτε καὶ φαγεῖν, εἴτε καὶ σφάξαι αὐτοὺς, καὶ ζῶντας ἐάσειν.

ΣΚΑΤΟΝ, idem quod Σκατὸν, *Merda*, *Stercus*. Corona Pretiosa: Σκάλα, *Stercus*, σκύβαλον. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Εὐθὺς καὶ ποῖ τὴν ἔκρυβεν τὴν σύσκαλον ἐκείνην.
Τὴν κοπροπαραγέμιστον, καὶ τὴν δυσωδεστάτην.

Infrà, σκαλοτὴ λαμπάρα.

Σκαλώνειν, *Merda inquinare*, κοπρώνειν.

Σκαλοπάμπουλον, *Ampulla*, seu *vas ad excipienda alui excrementa*. Glossæ Græcobarb. αἰλναῖον κάνθαρον, μέγαν, σκαλοπάμπουλον τοῦ μεγάλου. Hinc Σκαλοφάγος, *Civicida*, in Gloss. ubi leg. *Merdicida*: qua voce utitur Aristophanes in Pluto: ubi Scholiastes MS. τὸ σκατοφάγον λέγεται, ἢ διότι οἱ ἰατροὶ ἐκ τοῦ τὰ σκάτα βλέπειν, καὶ τὰ οὖρα, τοὺς μισθοὺς ἐλάμβανον· ἢ ὅτι ὁ τῆς ἰατρικῆς ἡγεμὼν Ἱπποκράτης ἀνθρώπινον κόπρον ὥς φασιν ἐγεύσατο, βουλόμενος περὶ τινὸς νοσοῦντος μαθεῖν εἰ ἄρα ζήσεται, ἤτε θνήξεται.

ΣΚΑΤΟΓΕΡΟΣ, *Capularis*, Τυμβογέρων, pro Ἐσχατογήρως, quæ vox reperitur in Ecclesiaste. Vide Hieron. Germanum p. 432.

ΣΚΑΥΤΗΣ, *Fossor*, Σκάπτης, in Corona pretiosa. Vide Σκάβγειν.

ΣΚΑΦΕΛΙ, *Funiculus*. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 12. καὶ οὕτως ἀτίμως ἐπὶ τὸ θέατρον ἀπαχθεὶς μετὰ γελοιώδους θριάμβου, καὶ τῶν οἰκτρῶν ἐκείνου καὶ παιζομένου ἐπὶ καμήλου ὑψώματος, ὅπερ ἄνωθεν καλέβη αὐτόσχημα, ἐκποδῶν ἀναρτᾶται, τινων ἀναψάντων ἐκ φελλύρας καλώδιον, &c. Ubi Codex Barbarogr. σκαφέλι præfert.

ΣΚΑΦΙΟΛΙΟΝ, Σκαφίολλιον, *Cyathus*, Σκαφίον. Glossæ Biblicæ MSS. Κυάθους, σκαφίολια, ἀντλητήρια. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κυάθους, σκαφιόλλιον.

ΣΚΑΦΑΙ, apud recentiores Græcos, dicuntur *Descensiones*, ἐμβάσεις, alvei scilicet in quibus lavabantur: unde Σκαφολουτεῖν, apud Alexandrum Trallianum lib. 12. & Σκαφιστήριον, *Scaphisterium*, *Alveolus*.

Σκαφιδόπουλον, *Alveus Baptisterij*. Anonymus de forma baptismi: Τὸ δὲ παιδὶ ὅπου βαπτίζεις, ἐκεῖ θέλεις νὰ ἔχῃς κολυμβήθραν, τουτέστιν σκαφιδόπουλο, ἢ σκουτέλα μεγάλη, ἢ ἄλλον ἀγγεῖον κεχερισμένον, &c. Vide Salmasium ad Hist. Aug. p. 159. & 487.

ΣΚΕΒΑΤΖΗΝ, τὸ ὀξύζωμον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΚΕΒΟΣ, pro Σκεῦος, *vas*, apud Maximum Cythæreum in Synaxario 19. Jan.

ΣΚΑΦΟΚΑΡΑΒΟΣ, *Navigium cum adjuncta scapha*. Chronicon Alexandr. in Heraclio an. 16. ἠγωνία δὲ χαλάσαι εἰς θάλασσαν τὰ μονόξυλα, ἅπερ ἤγαγον μεθ᾽ ἑαυτῶν, καὶ οὐ συνεχωρεῖτο ἐκ τῶν σκαφοκαράβων. Mox: διὰ τοῦτο δὲ παρεσκεύασεν ἐκεῖσε χαλασθῆναι μονόξυλα ὡς τῶν τόπων ἐπιβραχέων ὄντων, καὶ μὴ δυναμένων ἐκεῖσε τῶν σκαφοκαράβων παρεισελθεῖν· ἔμειναν δὲ σκαφοκάραβοι εἰς ὄψιν τῶν μονοξύλων, &c.

ΣΚΕΒΡΙΟΝ, *Cista*, *Arca*. S. Maximus cent. 2. cap. 84. συνέπονται δὲ τῇ μνήμῃ τοῦ χρυσίου καὶ ἡ μνήμη τοῦ βαλλαντίου, καὶ τοῦ σκεβρίου, καὶ τοῦ κουβουκλείου, καὶ τοῦ ἑξῆς, καὶ ἡ μὲν μνήμη τοῦ χρυσίου ἦν συνθετὴ, εἶχε γὰρ τὸ πάθος· ἡ δὲ τοῦ βαλλαντίου, καὶ τοῦ σκεβρίου καὶ τῶν ἑξῆς, ἁπλῆ, οὐ γὰρ εἶχε πρὸς αὐτὰ πάθος ὁ νοῦς. Ita editio Morelliana. Alius Cod. habet σκευρίου, Regij verò σκευαρίου, uti monet Combefisius: unde explodit conjecturam Meursij & Martinii,

Martinii, qui Latinobarbaram vocem *Sceurum*, vel *Scebrum*; de qua nos in Gloss. med. Lat. exprimi putant: quæ quidem ex Gr. σκεύάριον effecta fortasse item fuerit. Glossæ Gr. Lat. Σκεύάριον, *Vascellum*. Damascius in Vita Isidori Philosophi, apud Photium: ἐνέβαλλον αὐτὰ τοῖς Ἰθλιανοῦ σκευαρίοις. Damocrates apud Galenum lib. 7. de Composit. med. secundum genera:

Βάσαζε τὸ διπλοῦν σκευάριον ἐκ τῆς χύτρας.

Rursum infrà:

Εἰς ἄργυρον σκευάριον, ἢ ὑελοῦν παχύ.

Sed quidquid sit de MSS. Regiis, constat eandem vocem haberi in lib. 13. Basilic. tit. 2. lege 1. §. 30. εἰ καὶ ἐσφραγισμένον παραθῶμαί σοι σκεβρίον, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐν αὐτῷ κινῶ τὴν περὶ παραθήκης ἀγωγὴν, &c. Ubi I C. *Si cistam signatam apud te deposuerim, &c.* ubi Scholiastes Gr. Κιβωτὸν habet.

Σκεβροάβακον, *Cista in abaco.* Leo Philosophus in lib. de Regno, MS. cap. 50. εἰ μὲν ÷ ἐστὶν, εἰς σωδύκιον ἐστὶ τὸ κλαπὲν, ἢ εἰς τὸ τοιχαρμάριον, ἢ εἰς σκεβροάβακον.

Σκεύρι. Vita MS. S. Symeonis Sali, de nummis furatis: Λέγει αὐτῷ ὁ σαλὸς, Εἰς τὸ σκεύρίν σου αὐτὰ εὑρίσκεις τῇ νυκτὶ ταύτῃ.

Σκευεινὸν, idem quod σκεβρίον. Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Colbert. καθημένη ἐπὶ τῶν γονάτων, ἤνοιξε σκευεινὸν, καὶ εἰς τοῦτο ἀτενίζει.

ΣΚΕΒΡΩΝΕΙΝ, *Curare, Inflectere*, ἀγκυλοῦν, καλακάμπτειν. Σκεβρωσύνη, *Flexus, Flexio*, καμπύλοτης, ἐπικαμπή.

ΣΚΕΔΟΠΟΔΗ, *Pedical*, Παγὶς, in Glossis Lat. Gr.

ΣΚΕΘΘΙΝ, *Aculeus, Stimulus.* Glossæ Græcobarb. σκέθθιν, τὸ κέντρον τῆς φαλλαγγος.

Σκεθθοβέργιον, *Virga aculeata.* Eædem Glossæ: βούκεντρον, βουκέντριν, βουκεντροβέργια, σκεθθοβέργια.

Σκεθθοῦν, *Stimulare, Verberare.* Eædem Glossæ: Κάκαρα, κέντρον ἐν ᾧ ἀροτριῶντες κεντοῦσι· σκεθθὶν μὲ τὸ ὁποῖον σκεθθοῦσιν ἐκεῖνοι ὅπου ἀροτριάζουσι τὰ βάδια.

Σκεθθωτὸς, *Acuminatus.* Eædem Glossæ: δυναστοῦ ξύλον, ἢ σκεθθωτόν.

ΣΚΕΪΝ, *Rumpere, disrumpere*, Διαῤῥήγνυσθαι.

ΣΚΕΛΑΙΑ, *Crus*, Σκέλος. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. μικρὸς τοῦ μέγαν δυνάστην, σκελαίαν τοῦ βάλε, καὶ ἔπεσεν.

ΣΚΕΛΕΤΟΥΡΑ. Vide in Σκυλοκρόμμυδο.

ΣΚΕΛΙ, *Passus, Gradus*, βῆμα, τὰ ἄμβατα. Σκέλι πρὸς σκέλι, *Pedetentim, Passim.* Vide Σκάλα.

ΣΚΕΛΙΣ, pro Σκελλὶς, *Nucleus allij, vel Leguminum.* Agapius in Geoponico cap. 144. καὶ βρέχε μιὰν σκελίδα σκόρδον εἰς αὐτὸ τὸ παχύ.

ΣΚΕΛΛΑ, species piscis, apud Petr. Bellon. lib. 1. observ. cap. 53.

ΣΚΕΛΠΟΣ, *Scelestus*, ex Germanico *Schelm*, uti vult Crusius pag. 490. Anonymus MS. de Amoribus Libystri & Rhodamnes:

Καὶ ἐγὼ τοῦ ἀπεκρίθηκα, Τόρα ἀποθνήσκεις, σκέλπε.

ΣΚΕΝΔΥΛΙΟΝ, *Scindula*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Hero in Belopœecis: καὶ ἐσχισμένος ἔσω ἐκ τοῦ ἐπικεκαμμένου ἄκρου, ὥστε δίχηλον γίνεσθαι, καθάπερ τῶν λεγομένων σκενδυλίων.

ΣΚΕΠΑΣΤΗ, *Casa, breve tugurium, Appendix*, Gallis *Appentis.* Eustathius Il. σ. καὶ σημείωσαι ὅτι κλισίαν ποιμενικὴν ἐνταῦθα οἶδεν ὁ ποιητὴς, ἣν κλίσιον ὁ Δίων λέγει κατὰ γένος οὐδέτερον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ καλλίον δηλοῦται, καὶ εἰσὶν ἐνταῦθα αἱ κλισίαι κατηρεφεῖς ἰδιωτικῶς λεγόμεναι σκεπασταί. Idem Odyss. ω. Δίωνι μὲν τῷ ἀλλῷ τὴν γλῶσσαν, δοκεῖ κλίσιον εἶναι τὸν σταθμὸν τῶν προβάτων, ὁποία ἡ κοινῶς λεγομένη σκεπαστή. Galli dicunt, *le convert.*

ΣΚΕΠΥΤΩΛΙΟΝ. Vita apocrypha MS. S. Alexij: κατέλιπεν τὴν Ῥώμην, καὶ εἰσελθὼν εἰς σκεπυτώλιον, εὗρε πλοῖον, καὶ εἰσελθὲν ἐν αὐτῷ. An pro *Capitolium?*

ΣΚΕΥΗ, *Bombarda, Tormentum bellicum.* Corona pretiosa: Λουμβάρδα, *Machina*, Σκεύη. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. οἱ δὲ ἵνα μάχωνται ἐξ ἐκείνης, ὄπισθεν μετὰ ζαγρῶν τε καὶ τόξων, καὶ τῶν σκευῶν τῶν μεγάλων, καὶ τῶν μικρῶν τῶν ἀπείρων, ὧν ἔφερον διὰ τοῦτο· τὰς δὲ σκευὰς τὰς μεγίστας ἐκείνας ὁποίας εἶχον τὰς ἐλπίδας, ὅτι δι' ἐκείνας τὰ τείχη τῆς πόλεως θέλει χαλάσειν. Historia politica pag. 10. καὶ ἀφέντες σκευῶν τὴν λαμπάρδαν λεγομένην ἐκ τῆς κατέργων, ἐθέλησαν τὴν τριβοῦδαν.

Historia MS. Belisarij:

Τζάγρας καὶ μπαλαιστερίδες, τόξα καὶ τοξαλόρες,
Σκεύη, καὶ πυμπαρδιερίδες, τομφάκια, συρπεντίναις.

Σκευὴ, Σκευία, *Tormenti bellici ictus.* Hieronymus Germanus: *Ribombo d'altellaria*, Σκευὴ, ἢ βοισμός. Vide Gloss. med. Lat. in *Vas.*

ΣΚΕΥΘΕΙΝ, & Σκέφθειν, *Conspicere*, Σκέπτεσθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2. extr.

Εἰς τέτιαν ὑψηλότηταν, εἰς τέτιαν παῤῥησίαν,
Ἱππολύταν βασίλισσαν ἐσκεύθην ὁ Θησέος.

Idem lib. 7.

Ἐκεῖσε τοῦ ὁλόχαρον θυμὸν ἐσκεύθηκεν τοῦ,
Καὶ τότε πάλι σκεύθηκε μὲ ὄψιν μαζωμένη.

Infrà:

Τὸ πρῶτον ὅπου σκεύθηκεν ὅπου τοῦ στελισμένον.

Lib. 8.

Ἀφ' ὧν ἐσκεύθη ἀπὸ μακρὰ Ἀρκαδιανὸς Ἐβανδρος.

Σκέφθειν, apud Damascenum Studitam Homil. 14.

ΣΚΕΥΟΒΟΤΑΝΟΝ. Vide in Ῥάζουκτην.

ΣΚΕΥΟΘΗΚΑΡΙΟΝ, *Vasorum repositorium.* Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. λαβὼν πεντεκόντας χρυσοῦς διαλίθους εἰς σκευοθηκάριον κρεμάμενον ἐν τῷ αὐτοῦ τραχήλῳ, ἠκολούθει τοῖς κελευοῦσι.

ΣΚΕΥΟΣ. Codinus de Offic. Palat. cap. 14. num. 28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος τὸ κοινῶς οὕτω καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχων ἐντὸς μετὰ ἁγιάσματος. Idem cap. 17. num. 36. ἐχομένως δὲ τοῦ Βασιλέως εὐθὺς μετ' αὐτοῦ ἔρχονται οἵτε Διάκονοι, καὶ οἱ ἱερεῖς σκεύη δὲ τε τὰ ἄλλα τῶν ἱερῶν κρατοῦντας, καὶ αὐτὰ τὰ ἅγια.

ΣΚΕΥΟΣ, *Vas, Navigium.* Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ὅτι δεῖ τοὺς δρόμωνας, καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τάτε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια —— ἐν ἑτοίμῳ γίνεσθαι. Infrà: τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τελέσι ναύκλας μεγάλας, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Vas.*

ΣΚΕΥΟΦΟΡΙΟΝ, *Impedimenta, Sarcinæ.* Leo in Tactic. cap. 5. §. 7. σαγμάρια, σκευοφόρια, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὄργανα, ὅσα ἡ συνήθεια τοῦ φοσσάτου.

ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΞ, *Cimeliorum Ecclesiæ custos:* Dignitas Ecclesiastica, tertia inter Ἐξωκατακοίλους, ut est apud Joannem Episcopum Citri, & Codinum de Offic. cap. 1. ubi de ejus Officio: ὁ μέγας Σκευοφύλαξ, κρατεῖ τὰ σκεύη τῆς ἐκκλησίας. Synaxarium de S. Josepho Hymnographo: καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας φύλαξ γενόμενος. Joann. Diaconus de eodem, num. 29. καὶ τὴν φυλακὴν ἐμπιστευθεῖσαν τῶν τῆς ἐκκλησίας ἱερῶν κειμηλίων. Et Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinop. num 8. αὐτὸς γὰρ ἦν ἐκεῖνος πρεσβύτερος καὶ φύλαξ τῶν ἱερῶν κειμηλίων. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Offic. M. Eccl. ὁ δὲ φυλάσσει τὰ σκεύη, καὶ τῶν ἱερῶν προνοεῖται, καὶ τὸ τῶν ὕμνων, καὶ τῆς λαοῦ εὐταξία, καὶ τῶν ἱεραρχικῶν ἐνδυμάτων, καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἱερῶν κέκληται φροντίδα. De Magni Scevophylacis officio apud hodiernos Græcos, sic Leo Allatius lib. 3. de Utriusque Eccl. consens. cap. 8. §. 6. *Magnus Scevophylax, cum sacrum Antistes facit, ante Scevophylacium stat: & si quid ex Scevophylacio opus fuerit, sive vas, sive liber, sive candela*

candelæ, sive vestis, sive aliud, exhibet, cujus ipse curam gerit, ut ejus in quo suppellex Ecclesiæ conservatur. Sub ejusdem etiam cura sunt Ecclesiæ præsulibus orbatæ, & res earum sacræ omnes; judiciis incubit, & ut sua quisque in Ecclesia habeat procurat. Chartophylaces in Ecclesia Sophiana primitùs ab Imperatore eligebantur, idque perstitit usque ad tempora Isaacij Comneni, qui jus omne illud in Patriarcham transtulit. Zonaras in ejus Vita pag. 213. μέχρι τότε τῶ Μεγάλω Οἰκονόμω προχειριζομένυς παρὰ τῶ βασιλεύοντος, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶ Σκευοφύλακος ἐκείνος δὲ καὶ ἄμφω ὑπὸ τῶ τῶ Πατριάρχυ ἔθετο ἐξυσίαν ἀποξενώσας ἀμφοῖν τὸ δημόσιον.

Erant porrò plures in Ecclesia Sophiana, quorum alij erant Presbyteri, alij Diaconi, alij Lectores. Presbyterorum numerum ad quatuor, Diaconorum ad sex, Lectorum ad duos redegit Heraclius in Novella 2. De Scevophylace Presbytero, ita Theodorus Anagnosta Ecl. 2. προχειρίζεται δὲ ὁ Βασιλεὺς εἰς ἐπίσκοπον Μακεδόνιόν τινα τῆς ἐκκλησίας Πρεσβύτερον καὶ Σκευοφύλακα. In Concilio Calchedonensi, Act. 1. Μέμνων ὁ Σκευοφύλαξ πρεσβύτερος occurrit, ut apud Joan. Moschum in Limon. cap. 180. Dionysius Presbyter Scevophylax Ecclesiæ Ascalonitanæ: & in Catalogo Patr. Constantinopol. Timotheus Presbyter & Scevophylax, deinde Patr. Constantinopol. sub Anastasio & Justino. At deinceps ex ordine Diaconorum selecti duntaxat Scevophylaces, ut & cæteri Ἐξωκατάκοιλοι. Idem Catalogus: Κωνσαντῖνος Διάκονος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, καὶ Σκευοφύλαξ, &c.

Cum igitur plures essent unà & simul hac dignitate donati, qui cæteris præerat, ac primas tenebat, Μέγας Σκευοφύλαξ subinde appellatus. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 4. extr. προχειρίζεται Πατριάρχης Μέγας Σκευοφύλαξ ὁ Ξιφιλῖνος Γεώργιος. Atque ita indigitatur à Codino, & ab aliis.

Σκευοφύλαξ τῶ εὐαγῶς βασιλικῶ κλήρυ, in Pseudosynodo Palamitarum sub Joanne Cantacuzeno: *Scevophylax Cleri Palatini.*

Σκευοφύλαξ τῶν εὐαγῶν Πατριαρχικῶν εὐκτηρίων, in Synodo VII. Act. 4. *Scevophylax oratoriorum quæ in Patriarchio erant*, de quibus vide in V. Σέκρετον.

Σκευοφύλαξ σρατοπέδυ βασιλικῶ, apud Balsamon. de Chartoph. p. 457. id est Comitatus, seu obsequij Imperatoris.

Σκευοφυλάκισσα, in Sanctimonialium Monasteriis, in Typico MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 9. & 19. καὶ Σκευοφυλάκισσαν εἶναι βούλομαι ἐν τῇ μονῇ, ἥτις ὀφείλῃ φυλάττειν τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα, καὶ παντοίας ἐπιμελείας ἀξιῶν αὐτὰ παραδιδόμενα ταύτῃ δι' ἐγγράφυ καὶ ἀξιοπίσυ τῆς παραδόσεως παρακαλῶ ὁσαύτως καὶ τὸ εἰσαγόμενον κηρίον ἐν τῇ μονῇ ἡ αὐτὴ ὀφείλει παραλαμβάνειν καὶ προσγράφεσθαι κατὰ λεπτὸν τὰς εἰσοδεξόδυς αὐτῶ, καὶ λογαριάζεσθαι παρὰ τῆς ἡγυμένης. Mitto reliqua de ejus officio.

Σκευοφυλάκιον, *Ædes in qua asservantur sacra Ecclesiæ vasa & cimelia.* οἰκίσκος, ἐν ᾧ τῶ ἱερῶν σκευῶν ἀπέκειτο τὸ πλῆθος, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag. 91. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. τὸ δὲ σκευοφυλάκιον, ὅπυ ἡ προσκομιδὴ ἐπιτελεῖται, &c. In Scevophylaciis repositas leges à Principibus latas colligitur ex Nov. 8. Justiniani, & ex Edicto 1. in Præfat. Vide Constantinopolim Christianam lib. 3. sect. 87.

ΣΚΕΥΡΙ, Σκευευνόν. Vide in Σκεβρίον.

ΣΚΕΦΘΕΙΝ. Vide Σκεύθειν.

ΣΚΗΒΓΕΙΝ, Σκήνυγειν, *Inclinare*, Κλίνειν. Σκηνὸς, *Inclinatus.*

ΣΚΗΛΑΙΟΝ. Vide in Σκύλη.

ΣΚΗΝΙΟΝ, *Funis*, Σχοινίον. Glossæ Græcobarb. κρίκοι δὲ ὧν οἱ κάλοι διαδέχονται, Κρικέλλια ἢ κιρκέλλια διὰ τῶ ὁποίων διαβαίνυν τὰ σχοινία, ἢ σκηνιά.

ΣΚΗΝΟΠΗΓΙΟΝ, *Tentorium.* Theophanes an. 3. Tiberij Thracis: παραλαμβάνυσι δὲ καὶ τὸ τῶ Περσῶν τοῦλδον, καὶ τὸ βασιλικὸν σκηνοπήγιον. Et an. 7. Mauricij: συῤῥέυσι τοίνυν τὰ πλήθη ἐπὶ τῶ σρατηγῶ σκηνοπήγιον. Vide Cedrenum pag. 393.

ΣΚΗΠΤΟΥΡΙΟΝ. Exceptoriū aquæ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c. 82. Μάμας δέ τις, Βηθλεμίτης τῶ τέχνην, τὸ ἔργον τῶ λάκκυ καὶ τῶ σκηπτυρίυ πεποίηκεν· ὅςις τῶ σκηπτυρίυ φιλοκαλία ἐφισάμενος, ἔχων μαθητὴν τινα παῖδα, —— χειμῶνος γενομένυ, τὸ ὕδωρ ἐδέχετο· τῶ δὲ ὑδάτων πληθέντων, ἐῤῥάγη τὸ ἔργον τῶ σκηπτυρίυ· καὶ ὁ μὲν Μάμας ἀνδρεῖος ὢν διαφυγεῖν τῶ κίνδυνον ῥαδίως ἴσχυσεν· ὁ δὲ παῖς καταληφθεὶς ὑπὸ τῶ συμπτώματος τῶ τείχων καὶ τῶ σφοδρῶ ὕδατος συγκαλεσύρθη ἀπὸ τῶ κρημνῶ κάτω εἰς τὸ μέσαυλον τὸ ἐν μέσῳ τῶ δύο ἐκκλησιῶν, &c. Incertum porro an Βηθλεμίτης, nomen sit alicujus artificis, vel artis, ita ut Bethlemitæ appellati fuerint *Puteorum fossores*, quod ex Bethleem urbe Palæstinæ ij prodire solerent.

ΣΚΗΠΤΡΟΝ, *Sceptrum*, *Baculus.* Eustathius Iliad. α. pag. 15. ἐςι δὲ ὅτε καὶ ἐπὶ βακτηρίας εὐτελῶς τὸ σκῆπτρον λαμβάνεται, &c. Adde p. 92. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Σκῆπτρον, τὴν ῥάβδον.

Maximè verò *Sceptra* sumuntur pro *Rhomphæis*, seu majoribus illis securibus, iisque auratis & clavatis, quas vulgò *Halebardas* nuncupamus, quasque custodes Regij deferre solent, & Anna Comnena pag. 314. ἀργυρόηλα σκῆπτρα, & ἀργυρόηλα δόρατα, appellat, ut observatum ad ejus Alexiadem pag. 227. ubi ex Xenophonte etiam notavimus σκηπτῦχυς dici Stipatores illos regios, quòd Pila, vel hastas deauratas, varieque adeo exornatas deferrent, ut instar viderentur sceptrorum, qui aliis ῥαβδῦχοι, apud Codinum ῥομφαιοφόροι dicuntur. Donatio Constantini, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 8. καὶ τὰ βασιλικὰ σκῆπτρα, καὶ πάντα τὰ σίγνα, καὶ τὰ βάνδα, καὶ τὰ λοιπὰ κοσμήματα τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος. Libanius περὶ προσόδυ τῶ Βαβυλωνίων Βασιλέως, apud Allatium: ἡγῦνται δ' ἱππεῖς, σκηπτῦχοι τε καὶ σατράπαι, &c. Ejusmodi sceptrigeras cohortes ita describit Corippus lib. 3. num. 6.

> *Et læva dextraque acies astare videres,*
> *Multaque ancipites splendescere luce bipennes.*

Et num. 7.

> —— *Miratur barbara pubes*
> *Ingressus primos, immensaque atria lustrans*
> *Ingentes astare viros, scuta aurea cernunt;*
> *Pilaque suspiciunt alto splendentia ferro*
> *Aurea, & auratos conos, cristasque rubentes,*
> *Horrescunt, lanceas sævasque instare secures,*
> *Cæteraque egregiæ spectant miracula pompæ.*

De ejusmodi igitur Pilis vel Bipennibus intelligendus Theophanes an. 21. Leonis Isauri: τῦτον Ἰσάμεις τιμὴν τῶ ἰδίυ παιδὸς καὶ τῶ βασιλέων ἐκφόβησιν, μετὰ τῆς ἁρμοζύσης βασιλικῆς τιμῆς, καὶ σρατευμάτων, καὶ σκήπτρων, καὶ βάνδων, εἰς Ἱερυσαλὴμ ἐκπέμπει. Et an. 1. Leonis Chazari: προῆλθεν δὲ ἡ βασίλισσα Εἰρήνη, μετὰ τῶ προελθεῖν τὺς βασιλεῖς, ὀψικευομένη διὰ τῶ σκήπτρων ὑπὸ τῶ σχολῶν. Ubi Miscella: *Sceptris obsequentibus per scholas antelatis.* Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. pag. 466. & Georgius Monachus num. 3. καὶ ἐξῆλθεν ὁ Πατριάρχης, καὶ ἦρεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῶ Βασιλέως, καὶ ἐπέδωκεν αὐτὸ τῷ Βασιλείῳ, καὶ σκήπτρων πεσόντων, ὡς ἔθος, ἔςεψεν ὁ Μιχαὴλ τῶ Βασίλειον. Id est *Inclinatis hastis*, quomodo etiam hastati apud nos milites Duces suos salutant. Sozomenus lib. 9. cap. 4. λάβαρον, σκῆπτρυ nomine donat. Michael Cerularius Patr. Constantinop. in Epist. ad Petrum Patr. Antiochen. n. 6. de Legatis

Legatis Apostolicis: μᾶλλον μὲν ἢν ἑαυτὺς μεγάλως, ἐξαίροντες, καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτὺς φαντάζόμενοι, μετὰ σαυρῦ καὶ σκήπτρων ἐντὸς τῆ βασιλέων εἰσέρχονται. Michaël Psellus in Epist. MS. ad Constantinum Monomachum Imp. ἐν οἷς τὸ φιλότιμον τῆ Βασιλείας ἐνδεικνυμένης τῷ σρατηγῷ μᾶλλον ἐνεφαιδρυνέτο, ὅπλοις ἐπιχρυσοῖς ἀσράπτων, καὶ δορυφορύμενος, ὑ σκήπτροις ἀπλήκτροις, ἀλλ' ἀσπίσι, καὶ ἐπιμήκεσι δόρασι. Vide Ῥομφαία.

Σκῆπτρον, pro *Turma militari*, sed præsertim Prætoriana, quæ ejusmodi σκῆπτρα deferre solet, usurpat Ducas Hist. cap. 37. ἦσαν δὲ καὶ τῆ χειμῶνα ὅλον ἐκεῖ παραχειμασθέντα σκῆπτρα εἰς φυλακὴν τῆ πόλεως, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Εὐνόεισεν τὰ φλάμυρα τυ Φραγγικῦ φυσάτυ,
> Ποίει σίω τένταν, ἔρχονταν ὅπυ ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον
> Τῦ βασιλέως ἀδελφῦ τῆ Μεγάλυ Δομεστίκυ.

Qua quidem voce intelliguntur Prætoriani milites, qui Magni Domestici Castra observabant: nisi intelligantur Ῥομφαιοκράτορες, qui ad illius latera incedere solebant, ut quatuor illi, apud Annam, Imperatorem stipabant.

Σκηπτροφόροι, *Scriniarij*. Glossæ Basilic. Σκρινιάριοι, σκηπτροφόροι, ἤγυν χαρτυλάριοι. Fortè leg. σκειπτοφόροι. Infrà: σκρίπτον, τὸ γεγραμμένον.

Σκῆπτρον, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioscor. c. 520.

ΣΚΙΑΔΗ, *Pileus*, Στέγασρον, in Corona Pretiosa. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. ἐὰν ἴδη φορεῖν σκιάδιον ἀσυνήθες, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib. 6.

> Εβλέποντας μὲ ἡδονὴν, τὸ σκιάδη ὅπυ βάσα.

Σκιάδιον, eâdem notione: *Umbraculum*, in Gloss. Gr. Lat. Hesychius: Θολία, πέτασος εἰς ὀξὺ συνηγμένος, Σκιάδιον. Scholiastes Theocriti Idyll. 15. οἱ δὲ Ἀττικοὶ τὸ σκιάδιον σκίρρον καλῦσι. Pileus viris Ecclesiasticis ac Laïcis communis, apud Græcos. De Ecclesiasticis, testatur Symeon Thessalonic. de sacris Ordinat. cap. 5. ubi de Sciadiis Sacerdotum: Τοίνυν οἱ διάκονοι καὶ ἱερεῖς ὅμοια ἱματίοις ἄνωθεν ἐνδύονται ἄμφια, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὰ σκιάδια, καὶ λοιπὰ συνήθη φορέματα, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. de Patriarcha Constantinop. Venetiis agente: εἶτα συνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, καὶ περιεσκόπει τὸ ἀλτάριον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ προσέταξε περιελεῖν τὰ σκιάδια ἐκ τῆ κεφαλῶν ἡμῶν, καὶ περιείλομεν. Eadem habet Gennadius Scholarius in Hist. ejusdem Concilij. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu. cap. 21. καὶ ἰσάμενος ἐκβάλλει τὸ σκιάδιον αὐτῦ, ἢ τὸ περικεφάλαιον. De Imperatore & Proceribus, Pachymeres lib. 7. cap. 21. καὶ ὁ μέγας Λογοθέτης ὁ Μυζάλων τὰ πολλὰ παρὰ βασιλεῖ δυνάμενος, καί γε τιμηθεὶς καὶ τῇ τῆ μεγισάνων χρυσοκοκκίνῳ καλύπτρα, &c. Anonymus ex Cod. Mazarino calyptram Magni Logothetæ etiam descripsit:

> Εγνωρίσα λαμπρὸν τὸν Χυμνὸν Καυκλεὺς
> Στάσιν ἔχοντα μείζονα τῆ προτέρας,
> Καὶ δὴ μετ' αὐτὸν τὸν καλὸν Μετοχίτην,
> Λογοθέτην μέγισον, τόφιας λῆξιν,
> Φορῦντα χρυσῆν ἐρυθρὰν τὴν καλύπτραν,
> Ἣν δῶρον αὐτῷ συνανέχοντι κράτος
> Ἄναξ ὁ λαμπρὸς παρέσχεν Ἀνδρονίκος.

Varius autem fuit Sciadiorum Procerum color ac ornatus, pro Dignitatum gradu, quorum discrimen annotatur in Catalogo Regio offic. Palatij: ἰσέον ὅτι χρυσοκόκκινα σκιάδια φορῦσιν οἱ ἀπὸ τῆ Πανυπερσεβάσυ, μέχρι τῆ μεγάλυ Στρατοπεδάρχυ· τὰ δὲ συρματηρὰ ἀπὸ τῆ μεγάλυ Πριμμικηρίυ μέχρι τῆ Κυροπαλάτυ· τὰ δὲ κλαπωτὰ οἱ ἀπὸ τῆ Πρωτοβεσιαρίυ μέχρι τέλυς. Sciadiorum igitur alia fuere Χρυσοκόκκινα, Συρματηρὰ, & Κλαπωτά. Matthæus Monachus ea Sciadiorum discrimina etiam observat, ità tamen ut Despotæ, Sebastocratoris & Cæsaris Sciadia margaritis ornata fuisse scribat:

> Μετὰ τὸν Αὐτοκράτορα πρῶτός ἐστι Δεσπότης,
> Σεβασοκράτωρ μετ' αὐτὸν, καὶ Καῖσαρ μετ' ἐκεῖνον,
> Ὧν κεφαλῆς τὸ κάλυμμα κεκόσμηται μαργάροις.

Codinus cap. 3. num. 1. τὸ περικάλυμμα τῆ κεφαλῆς τῆ Δεσπότυ τὸ καλύμενον Σκιάδιον, ὁλομάργαρον. & n. 15. τὰ σκιάδια τῆ γαμβρῶν τῆ Βασιλέως, Δεσποτῶν ὄντων, χρυσοκόκκινα, συρματεῖνα ἔχοντα σαυρὺς μαργαριταρένυς καὶ γύρυς. Mox: τὸ τῆ Σεβασοκράτορος σκιάδιον χρυσοκόκκινον συρματεινόν. Deinde addit idem Matthæus:

> Ο Πρωτοβεσιάριος, ὁ Πανυπερσέβασός τε,
> Οἱ σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ καλυφασμένοις,
> Ἐξ ἀμφοτέρων τῆ μερῶν χρῶνται νομίμως μόνοι.

Atque hi sunt ex prima Pentade: secundæ verò, cujus initiū ducebat Magnus Dux, ἐρυθρὰ erant τὰ πῖλα,

> Διάχρυσον ἐμφέροντα τὸ μέρος ἄνω μόνον.

Subdit subinde Proceres tertiæ Pentadis similibus usos Sciadiis:

> Ἀλλὰ καὶ τύτοις ἔξεσι πίλοις τοιύτοις χρῆσθαι.

Sed Sciadiorum ejusmodi in Magnatibus & officialibus Palatij discrimina pluribus prosequitur idem Codinus cap. 4. Vide Dissertat. 24. ad Joinvillam, Gloss. med. Lat. in *Umbellum*, & supra in Πυραμίς.

Σκιάδιον, in Glossis MSS. Reg. Cod. 930. καρῦκα, *Carruca*, & apud Suidam. Vide Thomam Reinesium in inscript. nuper edit. p. 91.

ΣΚΙΑΚΟΣ, *Umbrosus*, *Tenebrosus*. Glossæ Græcobarb. ἀνήλια χωράφια, ὅπυ δὲν τὸ κρύει ὁ ἥλιος, σκιακά.

ΣΚΙΑΝΑΔΑ, *Umbra*, Σκία. Synaxar. Maximi Cythær. 16 Decemb. In S. Theophanone: καλαφρονῦσα τῆ χαρᾶς τῆ ζωῆς ὡσὰν ἀραχνὴν καὶ σκιανάδας.

ΣΚΙΑΡΗ, Dacis, *Dipsacus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 418.

ΣΚΙΑΣΤΗΣ. Auctor Incertus post Theophanem p. 435. & Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 4. ἦν δὲ υἱὸς Πατικρατίυ σκιασῦ, καὶ ἐκπαιδόθεν δαίμονα εἶχε. Ubi Interpres *Pileorum*, seu τῆ σκιαδίων, *artificem*, hac voce notari censet. Malim *Phrygionem* intelligi, qui varij coloris filis, vel laneis, vel sericeis, in vestibus, ut pictores, figuras *adumbrant*: est enim coloribus sua σκία. Plutarchus de Herod. ubi de Pictoribus: τὰ λαμπρὰ τῇ σκιᾷ τρανώτερα ποιῦσι. Rursum: τοῖς ἄγαν λαμπροῖς σκιάν τινα παραμιγνύυσι. Hinc σκιογραφεῖν, *Coloribus adumbrare*, & σκιογραφία, *Lineamentum, prior designatio*, apud Scriptores. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Leone Isauro: ἑξακόσια ἔτη παρῆλθον, καὶ πανταχῦ σκιογραφεῖται Χειςὸς, καὶ ἐν εἰκόνι προσκυνεῖται. Et hac sanè significatione videntur etiam intelligi debere

Σκιάσριαι, apud Constantinum Porphyrog. in Basilio cap. 53. edit. Allatij, & 74. Combefisij: ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες σκιάσριαι ἑκατὸν, καὶ Σιδόνια ἔργα παμποίκιλα, &c. apud Zosimum Panopolitam MS. hæc lego: ἀλλὰ φέρονται ἰατροὶ ἔχοντες βίβλυς καταζωγράφυς γραμμικὰς σκιασὰς ἐχύσας γραμμάς, &c.

Σκιοδῶς. Theodosius Zygomalas de Statu Eccles. Orientis MS. καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆ ἁγίων πάντων ὁρῶνται ἅγιοι σχηνοδῶς (sic) ἐν τοίχῳ.

ΣΚΙΚΟΣ, Interpolatori Dioscoridis cap. 728. *Ruscus*, seu Myrtus Silvestris. Aliud est Σκίγκος apud Nicetam, loco allato in Gloss. med. Lat. in *Scincus*, quam vocem, post Meursium, *Pernam* interpretati sumus, sed perperam; est enim Σκίγκος, lacertæ species, cujus vis eadem quam prodit Nicetas

tas in re venerea, ut scribit Dioscorides cap. 58. seu lib. 2. cap. 71. ubi videndi Interpretes, præterea Cœranis MS. lib. 2. & Matth. Silvaticus in *Rhule*. Neque aliud fortè est apud Stephanum Magnetem in Empiricis MSS. κάρυα ἐκλελεπισμένα, ἀμύγδαλα, κωνάεια, πενίδια ς Γ. ἠ. βάλλε κỳ σκίγκον, εἰ προχείρως ἔχεις ς Γ. ά. καὶ ποίει πασίλλον ςομαχικόν. Ex quibus σκίγκον rariorem fuisse par est existimare. Σίγκος scribitur apud Areteum lib. 2. de Curat. Chron. κỳ δὲ τῦ θηρίυ φαρμακὸν ποτὸν καὶ ἡ δὲ βισίνυ, καὶ ἡ δὲ τῶ ἐχιδνῶν κỳ ἑρπετῶν. De Scinco verò crocodyli specie, consulendi in primis Commentatores in Antidot. Mesuæ pag. 56.

ΣΚΙΖΕΙΝ, *Scindere*, Σχίζειν. Σκισμάδα, *Scissura*, Σχίσμα. Item *Expedire vel extricare se*.

ΣΚΙΛΛΟΚΡΟΜΜΥΟΝ, *Scilla*, seu *Squilla*, cepe agrestis. Lex. MS. Neophyti: καλακάσιον καὶ βολβὸς, τὸ σκυλλοκρόμμυον. Rursum: βόλβιτα, κỳ βολβία, κỳ βολβοὶ, κỳ βολί, τὰ ἄγρια κρόμμυα, ἅτινα κỳ σκιλλοκρόμμυα λέγονται. Vide Schol. Theocriti.

ΣΚΙΜΝΙΑ, αἱ τῦ σκόρδυ σχελίδες, in Gloss. Jatric. MSS. Neophyti. *Allij carnes & pulpæ*.

ΣΚΙΝΔΑΨΟΣ, vox nullius significationis. Nicephorus Blemmides de V. vocibus: ἄσημος μὲν ὢν (ἡ φωνὴ) ἐςὶν ἡ μὴ δηλῦσά τι πρᾶγμα· τοιαύτην ἄσημον ἔφασάν τινες εἶναι τὸ Βλίτυρι καὶ τὸ σκίνδαλος, ἥτις φωνὴ καὶ ἀκατηγόρητος λέγεται, ὡς μὴ κατά τινος πράγματος ἀγορευομένη. Michaël Psellus in Epist. MS. ad Metropolitam Thessalon. (Eustathium) quæ est 60. in Cod. Reg. ἆρ' οἶει τὴν γραφὴν ἐκπεφευγέναι, εἴδωλα πραγμάτων διδῦς, ἢ μὴ τῦτο, ἀλλ' ὀνόματα πραγμάτων ἔρημα ἐςὶν· ὁποῖα οἱ σοὶ σκίνδαψοι, καὶ τὸ πολυθρύλλητον βλίτυρι· ὅτω γὰρ Ἰξίονα ἡ τῦ Ὁμήρυ Ἥρα ἠπάτηκεν. Ubi videtur legendum σκίνδαλος, ut apud Blemmidem. Nam σκίνδαψος nomen est plantæ. Vide Ἄφανα.

ΣΚΙΝΟΣΑΠΩΝΟΝ, *Genus saponis*. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracos. cap. 133. καὶ ἀκαλίδας, ἤγυν κυβαρίδας φρίξας, κỳ τρίψας, κỳ μίξας, εἶτα σκινοσάπωνον.

ΣΚΙΝΦΗ, Ægyptiis, *Nerium*, apud Interpol. Dioscor. c. 664.

ΣΚΙΠΙΩΝ, *Scipio* in Glossis Græcolat. Σκηπίων scribitur apud Suidam. Vox formata ex σκίπων, qua usus Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. Consule Henricum Stephanum in Thesauro linguæ Gr.

ΣΚΙΡΑΤΟΥΛΑ, *Sciurus*, animal, Σκίυρος.

ΣΚΙΡΙΔΙΟΝ, Piscis βασιλίσκος Græcis dictus. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 129. βασίλισκοι, σκιρίδια.

ΣΚΙΡΡΟΣ, apud Joan. Diac. ad Hesiodi Aspid. γύψος exponitur.

ΣΚΙΦΟΣ. Anonymus Interpres Rhamplij MS. δηλοῖ νοσῦντας — καὶ τὰ ἀρρενωμένα παιδία, πόρνυς, καὶ σοδομήτας, καὶ σκιφύς.

ΣΚΛΑΒΟΣ, *Sclavus*. Leo Imp. in Tact. cap. 18. §. 80. καὶ γὰρ καὶ Σκλάβοι τὸ ποτὲ ὅτε πέραν κατῴκυν τῦ Ἴςρυ, ὃν καὶ Δανύβιον καλῦμεν. Sed propriè ita appellatur *captivus*, Ital. *Schiavo*, Gall. *Esclave*. Glossæ Græcobarb. Δῦλοι, Πέδανες, σκλάβες, κόπελλος. Cur autem appellati *Sclavi*, qui aliis *Captivi*, docet idem Leo §. 110. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 5. ἔπειτα δὲ αὐτῇ ἐμβιβάσαντες ἀνδράριον ἐπίτριπτον κελενοχρῶτά τινα Αἰθίωπα εὐφήμυν ὡς βασιλέα Ῥωμαίων. Ubi Cod. Barbarogr. Σαρακηνὸν σκλάβον. Epistola Sultani Ægyptij, apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. καὶ ἡ βασιλεία συ πάλιν ἐξ ὧν ἔχει ἀφ' ἡμῶν σκλάβων νὰ πέμπῃ πρὸς ἡμᾶς, &c. Joannes Cananus de Bello Constantinop. καὶ ἐσᾶς αἰχμαλώτυς καὶ σκλάβυς ἔχομεν. Malaxus in Hist. Patr. καὶ τῦ ἔκοψαν, ὅταν τῦ ἐπῆραν σκλάβον ἐδῶ εἰς τὴν ΚΠ. Vide Gloss. med. Latin. in *Sclavus*.

Σκλάβα, *Serva*, *Ancilla*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἀσεβὴς κỳ κακόδοξος ὑπῆρχεν, καὶ λαβὼν γυναῖκας, κỳ σκλάβας ἐκκαίδεκα.

Σκλαβεῖα, Σκλαβία, Σκαβοσύνη, *Captivitas*, αἰχμαλωσία, ἀνδραποδισμός. Glossæ Græcobarb. αἰχμαλωτίζοντα, ἐκεῖνον ὅπυ φέρει εἰς σκλαβίαν τὸν ἄνθρωπον δυναςικῶς, Alibi: ἀγγαρεία, δυλεία, σκλαβία. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἔσωσε καὶ γλύτωσε θάνατον τὴν σκλαβίαν.

Occurrit præterea apud Georgium Contarem in Histor. Athenar. p. 69.

Σκλαβόννειν, Σκλαβονῶ, *In servitutem redigere*, ἀνδραποδίζειν. Glossæ Græcobarb. αἰχμαλωτίζοντα, ὅπυ τὸν σκλαβώννει ςανικῶς. Georgius Contares in Hist. Athenarum lib. 10. καὶ ὅτω πέρνωντας κ'. κάτεργα, ἔβαλεν ὅλα τὰ πράγματα ὅπυ εἶχαν κυρσεύσῃ ἀπὸ τὺς ἐχθρύς τως, καὶ τὺς σκλαβωμένυς, ὅπυ εἶχαν σκλαβώσῃ εἰς τὺς πολέμυς, καὶ ἐσῆγεν εἰς τὴν πατρίδατυ, &c. Cyrillus Patr. Constantinopolitanus contra Judæos: κỳ τότες ἐσκλαβώθη ὁ Ἰεζεκιὴλ ὁ προφήτης, καὶ ἐτύταις αἱ δύο σκλαβεῖαις δὲν ἦσαν τόσον βαρεῖαις.

Ἀσκλάβωτος, *Qui non est Sclavus*, seu *servus*. Glossæ Græcobarb. ἀδύλωτος οἰκέτης, ἀσκλάβωτος δῦλος.

Κακοσκλάβωτος. Glossæ Græcobarb. ἀλγεινοὶ, χαλεποὶ, κακοὶ, δυσχέρωτοι, κακοπίασοι, κακοσκλάβωτοι.

Σκλαβινία, ἡ Βυλγαρία, in Lexico MS. Cyrilli.

Σκλαβινία, *Ensis genus*: Ital. *Spada schiavonesca*. Anonymus apud Auctorem Etymologici: ἐκεῖνοι δὲ ὀλίγοι ὄντες, ἀνοίξαντες ἑτέρας πύλας, ἔφερον τὰς σκλαβινίας.

Σκλαβινίσκιον, eâdem notione. Mauricius lib. 1. Strateg. βηρύτλας, ἤτοι λαγκίδια, σκλαβινίσκια. Rursum: Σκλαβινίσκια τὺς ἀπείρως πρὸς τοξείαν ἔχοντας, ἢ κỳ λειπομένυς, ὡς εἰκὸς, τόξων. Leo in Tacticis cap. 17. §. 108. Σκλαβινικὰ ἔθνη ὡπλίζοντο μικροῖς ἀκοντίοις, ἤγυν ῥιπταρίοις, δυσὶν ἕκαςος ἀνήρ.

Σκλαβίνα, *Sclavina*, vestis longior sagi militaris instar, Sclavis familiaris: præterea *Stragulum*, Σισύρα, ut est in Corona pretiosa. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον, ἡ ῥῦχον, ἡ ἀπεύχλη, ἡ καρπελιὰ, κỳ σκλαβίνα. Vide Gloss. med. Latin. in *Sclavina*.

Σθλάβος, etiam interdum ac sæpiusculè occurrit apud Scriptores. Glossæ MSS. & Phavorinus: Ζαλμώξης, ὁ σθλάβος. Σθλαβινοὶ, apud Cedrenum an. 19. Mauricij. Στρατηγὸς τῶ Σθλάβων, apud Scylitzem pag. 441. Σθλαβικὰ ἔθνη, apud Zonaram pag. 98. Apud Nicetam in Manuele lib. 4. num. 2. pro ἀλλοεθνῦς, Codex Græcobarb. habet σθλάβυ βαρβάρυ. Astrampsychus: καὶ ἀσθένειαν καρδίας, κỳ ἀπὸ γυναικὸς σθλάβων κỳ γυλῶν ζημίαν. Catalogus Patr. Constantinop. Νικήτας ὁ ἀπὸ Σθλάβων, εὐνῦχος. Codinus in Orig. Constantinop. num. 121. Δαμιανὸς παρακοιμώμενος ὁ σθλαβός. Σθλαβῦνοὶ, apud Cedrenum an. 32. Justiniani. an. 1. Mauricij, &c. Σθλαβησιανοὶ, apud Anonymum Combefisianum in Romano Junior. num. 8. Σθλαβογενεῖς, apud Annam Comnenam lib. 2. Σθλαβώνειν, *in servitutem redigere*. Euphemius Grammaticus apud Constantinum lib. 2. de Thematibus cap. 6.

Γαρασδοειδὴς ὄψις ἐσθλαβωμένη.

Idem Constantinus eod. cap. p. 94. ἐσθλαβώθη πᾶσα ἡ χώρα, καὶ γέγονε βάρβαρος. Ita hanc vocem in Σκλάβος frustra emendant viri docti. Vide præterea notas nostras ad Alexiadem p. 243.

ΣΚΛΕΤΑΔΑ. Agapius in Geoponico cap. 186. ἀμὴ ὅποιος δὲν ἔχει ἀπὸ τὴν σκλετάδα ἐκείνην, ἤγυν κορύχια, ἢ ἄλλα δυνατὰ ςαφύλια νὰ βαςάζυν, ἐκεῖνος κάμνει ςαφυλαρμίαν ἐξ ἀνάγκης, ὅπυ μὲ πᾶσα λογῆς ςαφύλι, κỳ δὲν σήπεται.

ΣΚΛΗΘΡΗ.

ΣΚΛΗΘΡΗ, *Alnus*, arbor. Eustathius Odyss. ε. ἡ ᾗ κλήθρη, φυλάσσει μέχρι καὶ νῦν τοὔνομα, ὑποβαρβαριζομένη διὰ προσθήκης σ. Σκλίτζο, Petro Belonio lib. 1. observ. cap. 18.

ΣΚΛΗΡΟΚΟΡΔΟΣ, *Savus*, *Crudelis*, Νηλεής, Ἀγελόθυμος.

ΣΚΛΗΡΩΝ, ἤτοι τὸ ὑπερικὸν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Hypericum*, herba de qua Botanici.

ΣΚΛΙΜΑ, *Umbratilis pugna*, ἡ σκιερὰ μονομαχία. Gallis *Escrime*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Ταργενοσπαθοκόνταρον, καὶ σκλίμας ἀγαπήση.

Σκλιμαδῶρος, *Lanista*, Μάςωρ τῆς σκλίμας. Γυμνασιάρχης, Μονομαχοτρόφος.

ΣΚΛΙΤΡΟ. Vide Σκλήτζη.

ΣΚΛΟΥΔΙΑΖΕΙΝ, apud Hieron. Germanum p. 216. *Far l'ovo stantivo.*

ΣΚΛΩΠΟΣ. Joannes Cananus de Bello Constantinop. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον, — ἄλλοι δὲ τζόκυς, καὶ ἕτεροι συςας, καὶ ἄλλοι πῦρ μετὰ μαζαλάδων, ἕτεροι δὲ σκλῶπες. Fortè pro σκωλόπες, *Stipites*, *spicula*.

ΣΚΝΗΠΙΑ. Vide in Κνιπία.

ΣΚΝΙΘΘΕΣ, *Urticæ*. Glossæ Græcobarb. Κνίδαι, κνίθθες, σκνίθθες.

ΣΚΝΙΦΕΣ, *Sciniphis*, *Cyniphis*, Κώνωψ. Moschus in Limon. c. 141. ὑπομένω γὰρ σκνίφας, ἵνα τὸν σκώληκα τὸν ἀκοίμητον διαφύγω.

ΣΚΟΒΙΗΜ, Gallis, *Sambucus*, apud Interpol. Dioscor. c. 754.

ΣΚΟΓΙΟΣ, Σκογιὸ, *Scopulus*, Σκόπελος. Ital. *Scoglio*.

ΣΚΟΔΑΡΙΖΕΙΝ, *Exigere*, *Redimere*. Corona pretiosa: νασκοδάρη, *Exigere*, Εἰσπράττειν. Rursum: Σκοδαρισμένος, *Redemptus*, Εἰσπραττόμενος.

ΣΚΟΙΝΙ, *Funis*, *restis*, Σχοῖνος. Σκοινάκι, *Funiculus*, Σχοινίον.

ΣΚΟΛΑΚΙΝ, *Funis*, vel *Funale*, *Scolax*. Apophthegmata Patrum in Poëmene num. 10. προφασίζεσθαι χρείαν ἔχειν τῶν σκολακίων. Vide Gloss. med. Lat. in *Scolax*.

ΣΚΟΛΑΡΙΚΙΟΝ. Vide in Σχολαρίκιον.

ΣΚΟΛΙΟΝ, *Schola*, Γυμνάσιον, Διδασκαλεῖον. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πέμπτιτην εἰς τὸ σκολιὸ νὰ τὴν δασκαλέψη.

Rursum:

Καὶ βάνη την εἰς τὸ σκολιὸ νὰ τῆς τάξῃ δουλέψη.

Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. Reg. MS.

Ὅπου με παρεδώκασιν εἰς τὸ σκόλιον ἔμαθον.

Occurrit etiam in Fabulis Æsopi Græcobarb. p. 59. ubi Cod. Gr. διδασκαλεῖον habet.

ΣΚΟΛΟΠΕΤΡΙ, *Scolopendrion*, herba, quæ & *Asplenon* appellatur, de qua Ruellius lib. 3. cap. 67. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἄσπλωνον, σκολοπέτρι, τὸ ἐπὶ τῶν πέτρων.

ΣΚΟΛΥΜΒΡΟΣ, *Scolymus*, Σκόλυμος. Glossæ Jatricæ MSS. Σκόλυμος, ὁ Σκόλυμβρος. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 187. ex Cod. MS. ἀκόρυ, λιθοσπόρυ, ἀνὰ δράμ. α.

Σκομβροβόλο, eâdem notione, apud Lemni insulæ incolas, ut scribit Petrus Belonius lib. 1. Observ. cap. 25.

ΣΚΟΜΠΡΟΣ, *Scombrus*, Piscis, Σκόμβρος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Σκομποπαλαμιδόπλασον, ἐγγρίωλοπαςοφάγον.

Infrà:

Παλαμήδαν ἢ σκομπρίον, ἢ θυΐαν βρωμαρέαν.

Rursum:

Καὶ παλαμιδοκόμαζα, καὶ τζίρυς, καὶ σκυμπρία.

ΣΚΟΝΗ, Σκόνις, *Pulvis*, κονία, κόνις. Stephanus Sachleces in versibus Politic. MSS.

Ἀμ ἤχασιν πράγματα ὥσὰν πυλία καὶ σκόνη.

Agapius in Geopon. cap. 143. ψιλὸν ὡς ἄλευρι, καὶ ἀπὸ τὴν σκόνιν αὐτήν.

Σκονίζειν, *Pulverem inspergere*, κονίζειν.

ΣΚΟΝΤΑΠΤΕΙΝ, Σκοντάπτειν, Σκοντάφτειν, *Peccare*, *Errare*. Corona pretiosa: νὰ σκοντάφτη, *Impingere*, περικόπτειν. Glossæ Græcobarb. Ἔπταισε, ὅπου δὲν ἔπταισεν, ὅπου δὲν ἐσκόνταψεν, ὅπου δὲν ἐσκοντάπτησεν, ἢ ὅπου δὲν ἔσφαλεν, ἢ ἐσφαλίασεν. Portius: *Oblidere*, Σκοντάφτειν, Κτυπᾶν. Idem: Σκοντάφτειν, *Cespitare*, *Pede offendere*. Σκόνταμα, *Offensio*, πταῖσμα.

ΣΚΟΠΕΛΙΣΜΟΣ, quid sit docet Ulpianus in lege 9. D. de Extraord. crim. *In Provincia Arabia* σκοπελισμὸν, (*i. lapidum positionem*) *crimen appellant, cujus rei admissum tale est: Plerique inimicorum solent* σκοπελίζειν, *id est lapides ponere indicio futuros: quod siquis eum agrum coluisset, malo letho periturus esset insidiis eorum, qui scopulos posuissent: quæ res tantum timorem habet, ut nemo ad eum accedere audeat, crudelitatem timens eorum qui Scopelismon fecerunt.* Ij Σκοπελισταὶ dicuntur in Basilicis lib. 60. tit. 22. num. 9. & apud Scholiastem eod. lib. pag. 856.

ΣΚΟΠΙΟΝ, *Cucumis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. c. 736.

ΣΚΟΡΒΙΟΝ, *Scordium*, Σκόρδιον, apud Interpol. Dioscor. c. 531.

ΣΚΟΡΔΑΡΙΣΜΕΝΟΣ, *Redemptus*, εἰσπραττόμενος, in Corona pretiosa. Vide Σκοδαρίζειν.

ΣΚΟΡΔΟΝ, pro σκόροδον, *Allium*. Corona pretiosa: Σκόρδο, *Allium*, Σκόροδον. Vita MS. S. Symeonis Sali: λέγει αὐτῷ, Ὕπαγε, νίψαι, ἔξηχε, εἰς ὄξος καὶ εἰς σκόρδα, &c. Theophylactus Bulgariæ Episc. Epist. 73. μόνον ἦλθε καὶ οἵ γε πάροικοι μόνοι, οἱ περὶ τὸν Βλαχερνίτην ἀποκρυβέντες, πλυτίσυσι σε, ἀνὰ ἓν σκόρδον δόντες. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. MS.

Καὶ ἄλλα τὰ τῶν κιπυρῶν σκόρδα καὶ κρομμύδιτζια.

Idem contra Hegumenum:

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα, καὶ τζίρυς δεκαπέντε.

Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 78. σκόρδυ χυλὸν καὶ ὑοσκυάμυ χυλὸν τὸ ἴσον μίξας, &c. Liber de Antidotis, ex Cod. MS. Reg. 173. σκόρδα ἑψήσας μετὰ ἐλαίυ, &c. Adde Agapium in Geoponico cap. 144. Vide Dioscoridem.

Ὀνόσκορδον, *Allij genus*. Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosoph. cap. 89. λαβὼν τὸ λεγόμενον ὀνόσκορδον, λεῖε ἐν ἰγδίῳ.

Σκορδοραζάει, idem quod *Asa fœtida*, Italis, Myrepso sect. 1. cap. 5. *Scordium*, *Laser*, unde formata vox. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. ὀπὸς Κυρηναϊκὸς, ἤτοι σκοδορασάει. Aliæ ex Cod. 1047. habent τὸ σκορδολάζαρον. Lexicon. MS. Nicomedis: ὀπὸς Κυρηναϊκὸς, ὁ Σκορδολάσαρος. Ita etiam in Lexico Neophyti. vide Salmasium ad Solinum p. 1025.

Σκορδοφαγία, *Alliorum esus*, apud Nonum de morbor. curat. cap. 156. & 272.

ΣΚΟΡΔΟΥΚΑ, *Lues*, *Pestis*, Λύμη, ὄλεθρος. Vide in Σκυρδύκα.

ΣΚΟΡΕΑ. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 190. σκορέα πᾶσα, ξηραντικὴ ἱκανῶς ἐστὶ φάρμακον, ὠφελεῖ εἰς τὰ πυοροῦντα ἕλκη, &c. Vide an idem sit quod *Scoria*, spuma metalli, seu Σκωρία. Vide in Σκυρα.

ΣΚΟΡΟΔΟΥ φύσιγγα, τὰ λέμματα τῶν σκόρδων, in Gloss. Jatric. MSS. Neophyti. *Tunica*, *Cortex allij*.

ΣΚΟΡΟΣ, *Tinea*, Ἐμὶνς, σής.

ΣΚΟΡΠΙΔΙΟΝ, *Scorpio*, machina bellica. Lexicon Stephani: σκόρπιοι, ἤτοι σκορπίδια, ταῦτα

εἴδη εἰσὶν ὅπλων πολεμικῶν. Auctor Incertus post Theophanem pag. 434. παρασκευάζει διαφόρων ἑλεπόλεων ὄργανα τε καὶ μηχανήματα, — κριὺς τε καὶ βελοστάσεις, πυρόβολά τε καὶ λιθόβολα, καὶ σκορπίδια εἰς τὸ βαλέσθαι βέλη. Eadem habet Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 11. Vide Gloss. med. Latin. in *Scorpio*.

ΣΚΟΡΠΙΌΥΡΟΝ, *Heliotropium majus*. Pseudo-Dioscorides MS. de Pharmacis simplic. sect. 19. cap. 3. ἡλιοτρόπιον τὸ μέγαν, σκορπίουρον καλούμενον. *Scorpioctonum* etiam appellari scribit Apuleius de Virtutib. herb. c. 49.

ΣΚΟΤΕΙΝΟΥ͂ΡΑ, Σκοτεινάδα, Σκοτεινιὰ, Σκοτοῦφλα, Σκοτεινάγρα, *Obscuritas*, *Caligo*, ἀμυδρότης, ζόφος. Glossæ Græcobarb. Σκοτέια, Σκότος, Σκοτεινοῦρα, Σκοτεινίασμα. Astronomus MS. ex Cod. Reg. 945. nunc 3177. περὶ θαμβώσεως τοῦ ἔχοντος ἡμᾶς τοῦ ἀέρος. Alibi περὶ θαμβώσεως τοῦ ἀέρος ἤτοι σκοτούρας· ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ὁ ἀὴρ θαμβώσῃ, ἔνδειξιν ποιεῖ εἰς ἔνδειαν ὄμβρου, τὰ δὲ ὕδατα εἰς κόρον, &c. Ubi videtur legendum Σκοτεινούρας. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. p. 340. de gratia divina: καὶ διασκορπίζει ὅλην τὴν σκοτεινάγραν τῆς ψυχῆς.

ΣΚΟΤΗ. Vide in Σιμότη.

ΣΚΟΤΙΌΨΙΣ, *Tenebrio*. Theophanes an. 27. Copronymi, de Constantino Patr. Constantinop. καὶ ἀποστείλας ἐπισκόπους, λαβὼν τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἀναθεμάτισεν αὐτὸν, καὶ ἐπονομάσαντες Σκοτιόψιν, ἐξέωσαν αὐτὸν ὀπισθοφανῶς τῆς ἐκκλησίας.

ΣΚΟΤΗΝΑΓΡΑ, *Venatio*, seu *ferarum interfectio*. Vide Σκοτώνειν. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ μὴ λογιάζεις νὰ χαθῇς ἐδῶ στὴν σκοτηνάγρα,
Καὶ δίωξε ἀποπάνω σου τὴν τόσην ἀμελάγρα.

ΣΚΟΤΟΠΙΚΟΙ, Heritici quos *Circuncelliones* vocant. De iis Isidor. Pannormia, Gratianus &c.

ΣΚΟΤΟΥΛΑΤΟΣ, *Scutulatus*. Arrianus in Periplo maris Erythræi: φορτία δὲ εἰς αὐτὴν προχωρεῖ, πορφύρα διάφορος, καὶ χυδαία, καὶ ἱματισμὸς Ἀραβικὸς χειριδωτὸς, ὅτε ἁπλοῦς, καὶ ὁ κοινὸς, καὶ σκουτουλάτος, διάχρυσος. Vide Gloss. med. Lat. in *Scutula*, & infrà in Σκούτλωσις.

ΣΚΟΤΩΝΕΙΝ, *Occidere*, φονεύειν. Nicetas in Man. lib. 6. num. 4. οἱ δὲ τοῦτον σκοτώσαντες Πέρσαι, &c. Ubi Cod. al. ἀπεκτονότες. Et in Isaacio lib. 2. num. 1. οἱ δὲ ἠγγέλλοντο παρὰ τῶν ὁπλιτῶν τὰ περὶ τὸν Λαρδέαν κατατρέχων χωρία, καὶ πλείστους μὲν σκοτῶσαι, οὐκ ἐλάττους δὲ συνειληφέναι. Ubi Cod. al. ἀποκτεῖναι ἢ συλλαβεῖν. Nomocanon Cotelerianus n. 278. ἐὰν δύο παλαίοντες σκοτωθῇ ὁ εἷς, &c. n. 482. εἴ τις τοῦ ζώου αὐτοῦ τὸν βοῦν σκοτώσει, &c. Ita n. 274. & alibi. Syntipas MS. εἶτα ἐντὸς τοῦ οἴκου γενόμενος, ὁρᾷ τὸν παῖδα κοιμώμενον ἀβλαβῆ· θεωρεῖ δὲ καὶ τὸν ὄφιν σκοτωμένον, καὶ πρὸς τῇ κεφαλῇ τοῦ παιδίου κείμενον. Chronicon Veneto-Byzantin. sub finem: ἐσκότωσαν μέσα εἰς τὸ λουτρὸν τὸν ῥηθέντα Ἀχμὰθ Μπασιᾶ. Historia Apollonij Tyrij:

Μετάστρεψε τὸν λογισμὸν, κάλιο μὲ νὰ σκοτώσῃς.

Rursum:

Ὁ ῥύγας τὸ βαρέθηκε, γιατὶ δὲν τὸν ἐσῶσαν,
Πῶς ἐγυρέψασιν κακὰ, καὶ δὸν τὸν ἐσκοτῶσαν.

Stephanus Sachleces in Versib. Politic. MSS.

Ἀμὴ ὅταν τὸν ἐσκότωσεν τὸν Πάντρωκλον ὁ Ἕκτωρ.

Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amorib. Rhodant. cap. 16.

Σκοτομὸς, Σκοτωμὸς, Σκότωμα. *Clades*, *Strages*, ἤτοι ὄλεθρος, κτόνος. Gloss. Græcobarb. Ἀνδροφονίαι, φονικὰ, καὶ θάνατοι, καὶ σκοτωμοὶ τῶν ἀνθρώπων. Nomocanon laudatus n. 485. οἱ δὲ αὐτοὶ παρακρίνουν χωρὶς σκοτώματος, ἐὰν οὐκ ἴδῃ, &c.

ΣΚΟΥΒΙΤΟΡΕΣ, *Excubitores*, οἱονεὶ φύλακες ἄγρυπνοι, in Glossis Basilic. Vide Ἐξκουβίτωρ.

ΣΚΟΥΒΟΥΛΟΝ, *Solanum hortense*, apud Interpol. Dioscor. c. 653.

ΣΚΟΥΔΟΝ, *Scutum*, Moneta quævis aurea, Georgius Contares lib. 2. Hist. Athen. ἐκεῖνοι ὅπου νικοῦσαν εἰς ἀγῶνας τοὺς Ἰσμιακοὺς, νὰ πέρνουν δέκα χρυσᾶ σκοῦδα καθ' ἕνας, &c. Occurrit ibi non semel.

ΣΚΟΥΕΡΙΟΣ. Vide in Σκουτάριον.

ΣΚΟΥΛΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ βάσταν καὶ ὀρκηγόπουλα γεμάτιν μίαν σακκούλαν,
Κ' οἱ ἄλλες ἐπιστεύασιν λινάρην ἔνι ἡ σκοῦλα.

ΣΚΟΥΛΙΚΗ, Σκουλύκι, Σκούληκας, *Vermis*, σκώληξ, in Corona Pretiosa. Rursum: Σκουλίκη, *Ærugo*, Σής. Fabulæ Æsopi Græcobarb. Σκουλύκι εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν γῆν, &c. Σκουληκάκι, *Vermiculus*, σκωλήκιον. Σκουληκιάζειν, *Verminare*, Σκωληκιᾶν.

Σκουλέκιν, pro Σκωλήκιον. Glossæ Græcobarb. Σκώληξ, Σκουλέκιν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ζωντανὸν τὰ μέλη του ναφασὶν οἱ σκουλέκοι.

Damascenus Studita Homil. 24. μαζώνετε καὶ ἀποθηκιάζετε βίον ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, ὅπου καὶ τὸ σκουλλέκιν τὸν τρώγει. Apud Fr. Richardum in Clypeo fidei p. 327. μὲ τὸ ἁγίασμα ψοφοῦσι τὰ βλαβερὰ σκολέκια τῆς γῆς.

ΣΚΟΥΛΚΑΙ, Κοῦλκαι, *Excubiæ*, *Vigiliæ*. Theophylactus Simocatta lib. 6. cap. 9. τῇ παροινίᾳ τὰς εὐπραξίας νοθεύσαντες, τὰς διαφρουρὰς κατεμέλησαν, ἣν σκοῦλκαν συνήθες τῇ πατρίῳ φωνῇ Ῥωμαίοις καλεῖν: Chron. Alexandrinum in Heraclio pag. 904. τῇ οὖν νυκτὶ δευτέρας διαφανούσης, (οὐκ) ἠδυνήθησαν αὐτοὶ μονόξυλα διαλαθεῖν τὴν σκοῦλκαν ἡμῶν, καὶ διαπεράσαι. Et pag. 912. ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τῶν Κασσάκων οἱ τῆς σκοῦλκας ἕνα Πέρσην. Mauricius in Strategicis lib. 1. cap. 2. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως πῶς ἀναγκαῖον ἐν ταῖς κοῦλκαις· οὐ διαφαίνονται γὰρ μήκοθεν τοῖς πολεμίοις αἱ ζάβαι. Ubi Rigaltius legit Σκούλκαις. Ita Κοῦλκα rursum occurrit lib. 7. cap. 6. & apud Leonem in Tactic. cap. 14. §. 54. Idem Mauricius eod. lib. cap. 9. τοὺς δὲ ἀφοριζομένους ἐπὶ τοῦτο μὴ ὑποκεῖσθαι σκοῦλκα, ἢ ἑτέρῳ. Et lib. 8. pag. 180. οὐ δεῖ ἐν πολλῇ δυνάμει πόλιν τις πολιορκῶν, ἀφύλακτον ποιεῖν τὴν στρατοπεδείαν, οὔτε τὸ χάρακα ἀρκεῖν ἡγήσεται εἰς ἀσφάλειαν, ἀλλὰ καὶ σκούλκας ἔχειν προσήκει. Sic lib. 3. c. 16. lib. 5. cap. 2. lib. 7. cap. 1. 4. 12. 13. & Leo in Tactic. cap. 17. §. 95. 101.

Σκουλκεύειν, Κουλκεύειν, *Excubias agere*, *Excubare*. Idem Mauricius lib. 9. cap. 5. πῶς δεῖ κουλκεύειν ἐχθροὺς, καὶ πῶς δεῖ ἐξπλοράτωρας ἤτοι κατασκόπους κρατεῖν, λανθάνειν θέλοντας ἐν τῷ στρατῷ. Idem lib. 12. pag. 338. τοὺς δὲ ἐκ πλαγίων ἑκατέρωθεν αὐτοῦ περιπατεῖν, ἵνα ἅμα μὲν καὶ σκουλκεύωσι καὶ γινώσκωσι μὴ ἐγκρύμματα ὦσιν ἐχθρῶν. Utitur præterea lib. 7. cap. 9. ut & Leo cap. 12. §. 56. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. ἕνα γὰρ συγγενῶν πέμψας μετὰ εἴκοσι χιλιάδων καβαλλαρειῶν πρὸς τὸ σκουλκεῦσαι τὸ μέρος ὅπου ἦν ὁ Βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων. Infrà: ἀκολούθειν τοῖς κουλκεύουσι.

Προσκουλκεύειν. Leo in Tactic. cap. 14. §. 52. & Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 4. extr. δεῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς εἰς ἐνέδραν ἀπερχομένους προσκουλκεύειν ἀσφαλῶς, &c. Hinc *Proculcatores*, apud Ammianum lib. 27.

Σκουλκάτορες, *Excubitores*, *Vigiles*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ γνῶμεν τοῦτο διὰ τῶν σκουλκατόρων ἡμῶν. Leo in Tactic. cap. 4. §. 24. Σκουλκάτορες δὲ οἱ κατάσκοποι λέγονται, οἵτινες μανθάνοντες τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀπαγγέλλουσι. Ita Mauricius lib. 1. cap. 3. lib. 2. cap. 10. lib. 7. cap. 17. Idem Mauricius lib. 9. cap. 5. τοὺς δέ γε σκουλκάτορας πιστοὺς εἶναι, καὶ εἴδει σώματος, καὶ ψυχῇ, καὶ ὁπλισμῷ, ἀνδρείους τε, καὶ τῶν λοιπῶν διαφέρειν, &c. Infrà: ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ κατασχεῖν τινὰς ἡ ἐπιδρομὴ ᾖ, ἀναμεμιγμένους τούτους τυγχάνειν τοῖς σκουλκάτορσι, &c. Vide eundem Mauricium lib. 7. cap. 10. & pag. 372. 576. 378. Leo cap. 12. §. 56. σκουλκάτορας ἤγουν βιγλεύοντας. & §. 120. δύο δὲ σκουλκάτορας ἤγουν κατασκόπους, ἢ βιγλάτορας χρησίμους καὶ ἀγρύπνους καὶ ἀνδρείους ἐπιλέγεσθαι.

Sculcatoriæ

Sculcatoriæ naves; in classe Ravennate, apud Senatorem lib. 2. Epist. 20. Adde eundem Leonem cap. 17. §. 91. 98. 100. 105. Vide Gloss. med. Lat. in *Collocare*.

ΣΚΟΥΛΛΑΡΙΚΙΑ, *Inaures*. Achmes in introduct. in Astrolog. δηλοῖ πάλιν κοκκία δριμέα, καὶ ἐγκόσμια, δακτυλίδια, βραχιάλια, σκυλλαρίκια, καὶ τὰ ὅμοια. In Turcogr. Crusij scribitur σκυλλαρίγια. Vide Σχολαρίκιον.

ΣΚΟΥΛΟΥΚΙΝ. Vide Σκυλίκι.

ΣΚΟΥΛΟΥΠΑΝΔΡΟΣ, *Scolopendra*. Glossæ Græcobarb. ζῶον ὅπου ἔχει πολλὰ πόδια, ἡ ποδάρια. τὸ ὁποῖον καλεῖται σκυλόπανδρος, ἢ κολόπανδρος.

ΣΚΟΥΛΤΑΙ. Vide in Σκύλκαι.

ΣΚΟΥΜΠΡΙΟΝ. Vide in Σκόμπρος.

ΣΚΟΥΠΑ, *Scopæ*. Isaacius Tzetzes ad Lycophron. p. 175. ὀφελτρεύσωσι, σαρώσωσι, Σαρὸν γὰρ καὶ ὄφελτρον, καὶ ὄφελον, καὶ ὄφελμα, ἡ σκοῦπα λέγεται. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 54. ἔπειτα τὸ πλῦνε καλὰ, καὶ μὲ μίαν σκοῦπαν τὸ τρῖψε δυνατά. Infrà: καὶ τότε βράσε σάκτζαν μὲ νερὸν γυρετὰ μέσα, καὶ τρῦψε το καλὰ μὲ μίαν σκοῦπαν.

ΣΚΟΥΡΑ, Σκουρία, *Rubigo*, *Ferrugo*, Ἰός, ἰὸς σιδήρου. Corona pretiosa: Σκουρία, *Rubigo*, ἰός. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. Ἔλκυσμα, ἤτοι ἡ σκουρία τοῦ ἀσημίου. Rursum: Καδμίας, σκουρία τοῦ σιδήρου. Alibi: Λιθάργυρον, σκουρία χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ἔλκυσμα, ἡ σκουρία τοῦ ἀργύρου. Alibi: Κόπρος ἤβεος, ἡ σκουρία. Σκωρία, apud Paulum Æginetam lib. 7. pag. 230. 254. & Myrepsum sect. 41. cap. 108. Σκουρά, apud Agapium in Geopon. cap. 203. 229. Σκορία, apud Demetrium Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij pag. 150. 156. Σκώελον, in Orneosophio p. 194. Σκωράα, apud Auctorem Etymologici in Κιβδηλίς. Vide Dioscoridem lib. 5. cap. 51. & infrà in Σκουρός.

Σκωρίδιον, apud Olympiodorum Alexandrinum Chymicum MS. καὶ οἱ τῶν δαιμόνων χρησμοὶ ἐξέδωκαν, σκωρίδια καὶ τέφρας Μαρίας. Occurrit ibi pluries.

Φαιὰ σκορία, & χαλκὴ σκορία, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ χρυσάνθειον. De variis verò scoriis vide Commentatores Joan. Mesuæ in Antidot. p. 127.

Σκουριάζειν, *Rubigine infestari*, καλιοῦσθαι. Σκουριασμένος, *Rubiginosus*, ἰώδης. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Οὐδὲ πολλὰ ἀλάρματα λαμπρὰ, ἢ σκουριασμένα.

Idem lib. 6.

Τὰ σκουριασμένα ἄρματα ἀπάνω τὸ κόρμιν τοῦ.

Et lib. 9.

Καί με σκοπὸν ἐμήνυσε, ἐκεῖθεν καὶ παρθὺς,
Γιατὶ θέλει καὶ νὰ πληθῇ ὁπέτον σκουριασμένος.

Apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. p. 340. διὰ νὰ χώσῃ καὶ νὰ βασάξῃ πλέον φωτιὰν, καὶ νὰ λαμπρυνῶν τὰ σκουριασμένα πράγματα, &c.

ΣΚΟΥΡΑΠΟΛΟΝ, *Pyrocorax* avis, Plinio, κορακίας Aristoteli, Gallis *Choüette*, vel *Choucas*. Vide Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 10.

ΣΚΟΥΡΔΟΥΛΑ, Pestis, λοιμός. Σκουρδουλιάρης, *Peste laborans*, ὁ λοιμώττων. Leonis sapientis ænigmata MSS. τόρα πόνεσε τὸ γένος, ἤγουν τοίνυν τὰ σκουρδοῦλα τὰ παιδία, αὐτοῦ καὶ μανάδες, αἱ γυναῖκες ἐκ τοὺς ἄνδρας.

ΣΚΟΥΡΔΟΥΛΙΟΝ, *Piscis genus*. Σκόρδυλος, & Σκορδύλη. Orneosophium: καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ δὸς ἀπὸ σκορδουλίου αἴγινα πέντε. Rursum: τὰ ὅλα δὲ σκουρδούλια δοθήτωσαν αὐτῷ μετὰ κρέατος ὠμωμένα.

ΣΚΟΥΡΔΟΥΜΑ, *Allium*, Σκόροδον. Paralipomena de S. Pachomio num. 15. ἐργάζομαι ψιάθια μετὰ τῶν ἀδελφῶν, λογισάμενος ἕνα μόνον ἐπαρκεῖν ἐν τῷ μαγειρείῳ πρὸς τὸ καταρτῆσαι τὰ μικρὰ βρώματα τοῖς ἀδελφοῖς, ἅπερ ἐστὶν λαχάνια μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου, καὶ σκουρδούμας καὶ λεπτολάχανον.

ΣΚΟΥΡΓΙΑ, *Flagellum*, Μάστιξ, *Scortea*: Ital. *Scorreggia*; & Gall. *Escourgée*.

Σκουρτζιά, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἄρδης, μάστιξ. βούνδυρος, μένεβρος, σκουρτζιά. Vide Σκουρά.

ΣΚΟΥΡΙΑ, *Urinæ retentio omnimoda*. Leo Philosophus lib. 6. Synopseos jatricæ MS. c. 4. ἡ σκουρία ἐστὶν ὅταν ἐπέχηται τελείως τὸ οὖρον. Matth. Silvatic. *Scurria, id est ablatio urinationis*.

ΣΚΟΥΡΟΣ, *Obscurus*. Anonymus Græcobarb. MS. de Lapidibus: Διασέτιωνα, ἔνε κοκίνη καὶ σκούρα, ὡς τὸ, χλορὲ ὅσαν τὸ ζαφύριν. Vide Σγοῦρος.

ΣΚΟΥΤΑΡΙΟΝ, *Scutum*. Glossæ Gr. Lat. Σκουτάριον, *Citra*, seu *Cetra*. Scholiast. Oppiani lib. 1. Halieut. v. 735. σάκος, σκουτάριον Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. ἄρπημος, ὅ ἐστι λῶρος, ἐξ οὗ ἤρτηται τὸ βαλάντιον, ἢ τὸ σκουτάριον, ἢ ἕτερόν τι. Alibi: ἀσπὶς, τὸ σκουτάριον. Lexicon MS. Cyrilli: Θυρεὸς, ἀσπὶς, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται σκουτάριον. Herodiani Epimerismi MSS. Βοὸς, θηλυκὸν, τὸ σκουτάριον. Justinianus in Nov. 85. cap. 4. ἀσπίδας ἤτοι σκουτάρια. Utuntur passim Tactici, & alij, Leo cap. 6. §. 25. 32. 35. 36. 37. cap. 12. §. 81. cap. 14. §. 38. Constantinus lib. 1. de Themat. cap. 13. de Adm. Imp. cap. 38. 51. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 5. num. 3. Codinus de Offic. Palat. c. 5. n. 63. c. 6. n. 26 c. 15 n. 20. cap. 19. n. 11. &c.

Σκουτάριν. Theophanes an. 7. Justini Jun. καὶ ἐσωθὲν ἐπάνω αὐτοῦ, ἐβάσταζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον. Et an. 17. Heraclij: καὶ τὸ σκουτάριν τοῦ Ῥαζάτου ὁλόχρυσον ἔλαβον πέταλα ρκ'. Libri Basilic. μηδεὶς τίτλους ἰδικοὺς τοῖς ἀγροῖς αὐτοῦ ἐπιθήσει τοῦ Πίστου, διὰ ἵνα τυχὸν θήσει ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἀγροῦ πινακίδιον, ἢ σκουτάριν, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο, &c.

Σκουτάριον, *Vulva*. Symeon Sethi de Facultatib. cibor. τὰ δὲ λεγόμενα τούτων (χοίρων) σκουτάρια, πάντῃ δύσπεπτα καὶ δυσκατέργαστα, καὶ διὰ τοῦτο τούτων ἀπέχεσθαι χρή. Vetus interpres, seu Giraldus, seu Monthensaurus, *Pullos* vertit; Salmasius συκωτάρια, vel συκωτάρια, in suo exemplari legit, & *jecora* esse adscripsit, συκωτά. Bogdanus verò, recens interpres, *suis vulvam* intelligi contendit, idque firmat verbis Scholiastæ Theocriti Id. 9. ad vers. 19. ἐν πυρὶ δρυΐνῳ χορία ζεῖ. Δρύϊνον πυρὶ, τὸ ἀπὸ δρυὸς γινόμενον, χόρια δὲ σκουτάρια ἐν οἷς εἰσὶ τὰ ἔμβρυα· ἐκ τούτου δὲ παρίστα πρὸς τροφὴν ἄφθονα. Verum κυτάρια præferunt editiones ejusdem Scholiastæ, non verò σκουτάρια.

Σκουτάριος, *Scutarius*, *Scutatus*. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 79. *Daia vero sublatus nuper à pecoribus & silvis, statim Scutarius, continuò Protector, mox Tribunus*, &c. Marc. Antoninus de Vita sua lib. 1. παρὰ τοῦ τροφέως τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς, μήτε Παλμουλάριος, ἢ Σκουτάριος γενέσθαι. Apud Symeonem Logothetam in Porphyrog. num. 2. Σκουτάριοι appellantur, qui Scylitzæ pag. 612. Ἐξκουβίτωρες dicuntur. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap. 16. *Traditus est igitur & ipse eidem clarissimo Comiti Iacobo, & custoditur tam à devotissimis Scutariis, quam ab honestissimis Palatinis*. Vide Henr. Valesium ad Marcellin.

Σκουτάριος, Σκουτέρης, Σκουτέριος, *Scutifer*, *Armiger*. Dignitas in Palatio Constantinop. apud Codinum cap. 1. num. 42. & Matthæum Monach. qui hanc in decima pentade reponit:

——— Οἱ δ' ἑξῆς τῆς δεκάτης,
Σκουτάριος, Πρωτοκυνηγὸς, Ἀμηράλης ὁμοῦ τε, &c.

Hujus officium ita describit idem Codinus cap. 5. num. 63. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τὸ Βασιλέως σκουτάριον, &c. Ita etiam cap. 6. num. 26. ejus verò vestes & insignia recenset cap. 4. num. 45. Anonymi Catalogus offic. ex Cod. Mazarino:

Ὅρα καὶ Σκουτάριον ἐκ τῆς ἀσπίδος
Τῆς βασιλικῆς λαχόντα τὴν ἀξίαν.

Maximus Planudes in Epist. δέδοται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς τὸν ὁμότιμον ὑμῖν φίλον τὸν Σκουτέριον ἐπιστολή. Meminit etiam Acropolita in Chron. cap. 66. 68. Xyleæ Σκουτερίου, ut & Ephræmius in Chronico:

Ἐν δὲ Πριλάπῳ Σκουτέριον Ξυλέαν.

Occurrit pariter Glabas Σκουτέριος, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 69. At apud Stephanum Sachlecem in Narrat. MSS. famulum domesticum significat, quomodo interdum apud Latinos inferioris ætatis:

Σκουτέρους καὶ παιδόπουλα, Λουμπάρδους καὶ Γτουδέσκους.

Σκουτέριος, *Scutifer*, *Armiger*, ordo militaris apud nostros, eorum scilicet quos *Escuiers* dicimus, unde efficta vox. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 42. initio: ἔκ τε γὰρ τῶν παρὰ Λατίνοις Καβαλαρίων καὶ Σκουτερίων λεγομένων ἦγε πολλοὺς, καὶ τῶν ἄλλως παρ' αὐτοῖς εὐπατριδῶν.

Πρίμοσκουτάριοι, *Protectores*. Glossæ Basilic. Πριμοσκουτάριοι, ὑπερασπισταὶ, οἱ νῦν λεγόμενοι Προτίκτορες.

Σκουταράτος, idem quod Σκουτάριος, *Scuto armatus*. Leo in Tacticis cap. 14. §. 69. τῶν ὁπλιτῶν, ἤτοι τῶν λεγομένων σκουταράτων ἀκίας. Et §. 78. μέση δὲ τάξις τῶν ἢ σκουταράτων λεγομένων, ἤγουν ὁπλιτῶν ἐστίν. Adde. §. 84. 87. Constantinus in Tacticis pag. 6. γύμναζε δὲ τὸν στρατηγὸν διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου, καὶ ἐπιτηδευμάτων, καὶ πρῶτον μὲν τοὺς σκουταράτους, ἕνα ἕκαστον στρατιώτην πεζὸν φοροῦντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἔκβαλλε μετ' ἄλλου, καὶ γύμναζε αὐτοὺς εἰς μονομαχίαν· βασταζέτωσαν καὶ σκουτάριον, καὶ βεργία. pag. 8. εἶχε δὲ καὶ ψιλοὺς, ἤγουν τοξότας καὶ ῥιπταριστὰς, καὶ σφενδοβολιστὰς τοὺς ἡμίσεις τῶν σκουταράτων. pag. 9. ἁρμόζει δὲ ἵνα κατὰ περίστασιν τῆς παραλαγῆς φυλάττης ὄπισθεν διὰ βοήθειαν ὀλίγους καὶ σκουταράτους καὶ ψιλοὺς, &c. Occurrit præterea p. 18. 38. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Οἱ ἑκατὸν τζαγγράτοροι, καὶ οἱ ὅλοι σκουταράτοι.

Rursum:

Καὶ τζαγγράτορους ἑκατὸ, καὶ ἑκατὸ σκουταράτους.

Σκουτάτος, eodem pariter significatu. Glossæ Basilic. Σκουτάτοι, οἱ πάλαι ὁπλῖται. Leo in Tacticis cap. 4. §. 56. οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολὺ πλῆθος ἔχοντες στρατευμάτων ποτε λεγομένων ὁπλιτῶν, νῦν δὲ σκουτάτων καλουμένων, &c. & §. 57. τὴν τάξιν τῶν λεγομένων ὁπλιτῶν, ἤτοι σκουτάτων. Adde §. 58. cap. 6. §. 24. 25. cap. 7. §. 56. 57. cap. 9. §. 74.

Σκουτεύειν, *Protegere*, *Scuto defendere*. Leonis Tactica cap. 9. §. 49. τοὺς αἰχμαλώτους δεδεμένους ἐξωτέρω τῆς τάξεως παράγειν, καὶ ὑπ' αὐτῶν ὡσανεὶ σκουτεύεσθαι. Constantinus in Tacticis pag. 39. μίσγε δύο, τρεῖς, ἢ τέσσαρας ψιλοὺς ῥιπταριστὰς ἔχοντας καὶ τὰ σκουτάρια αὐτῶν, ἵνα ἂν γένηται χρεία σκουτεύσωσι καὶ ῥιπταρίσωσιν οἱ αὐτοί. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 20.

ΣΚΟΥΤΑΡΟΝ, species quædam medica, à loco sic dicta, *Scutario* fortè oppido Asiatico. Constantinus à Secret. MS. c. 64. μαλατρόσπερμα, ἀλόην, σκούταρον ἀνὰ οὐγγίαν α. c. 78. ὀξυσάκχαρ, τῆς ἀλόης, τὴν σκούταρον, τόπος οὕτω καλούμενος. Alibi: λαβὼν ἀμμονιακὸν, — καὶ καὶ γδυσὶρ, καὶ ἀλόην, σκουτάειν, &c. Matth. Silvaticus: *Scuteram*, *id est fumus terræ*.

ΣΚΟΥΤΛΟΝ, *Lanx*, *Catinus*, πάροψις. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Τρυβλίον, Σκοῦτλον.

Σκουτέλα, Σκουτέλη, & Σκουτέλι, eâdem notione in Corona pretiosa. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ πρὶν τὸ πιάσω, χάνεται καὶ φεύγει ἐκ τὸ σκουτέλλην.

Excerpta Jattrica MSS. Meletij Cocini: ἐπάραι τουτίαν περπερίδαν οὐγκίαν α. καὶ βάλε εἰς σκουτέλλην γινόμενον. Agapius in Geopon. cap. 144. καὶ μάζωνα εἰς ἕνα σκουτέλι τὸ παχύ. Ita cap. 151. 179. 188. 206. & alibi. Vide Σκαφιδόπουλο.

Σκουτέλιον, in Gloss. MSS. & in Epimerismis Herodiani, τρυβλίον. Nicetas de Statu urb. Constantinopol. ex Cod. MS. Barbarogr. ἕτερα δὲ ἀντὶ σκουτελίων, καὶ πινακίων, καὶ οἰνοχείων τῶν ἑαυτῶν τραπέζαις εἰσέφερον. Cod. Reg. 945. f. 444. ἔπαρε τὸ ἅγιον σκουτέλιον ἡμέρα σαββάτου, &c. Ptochoprodromus MS. de sua paupertate:

Καὶ τὴν ῥαντὰ σκουτέλια τους πρῆρες καθαρισμένα.

Adde Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 4. cap. 16. & Codinum cap. 7. num. 33.

Σκούτελλον, *Scutella*, in Gloss. Gr. Lat.

Σκουτέλλιον. Anonymus de Oxymelite: εἶθ' αὐτὴ εἰς σκουτέλλιον καθαρὸν, &c. Nicetas in Murtzuphlo n. 3. τὰ δὲ εἰς σκουτέλλια καὶ πινάκια τῶν ἑαυτῶν τραπέζαις παρέφερον οἱ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομοι.

Σκουτελήτζιν, *Minor catinus*. Idem Ptochoprodromus MS.

Καὶ σκουτελίτζιν μ' ἔθηκε γέματον τὴν λαπάραν.

Σκουτελόπτης, ita cognominatus nescio quis Nicolaus apud Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 28. perperam Σκουτελότης, apud Contin. Theophanis lib. 4. num. 31. idem qui Σκουτελοψις, apud Nicetam Paphlag. in Vita Ignatij Patr. Constantinop. pag. 1209. edit. Labbei, quod scilicet oculorũ cõcava instar scutellæ haberet. Vide Σκολόψις.

Σκουτελογλύφτης, *Catillo*, Λιχνὸς, Τρυβλία λείχων.

ΣΚΟΥΤΛΩΣΙΣ, *Scutulatio*, *vestis prætextura*, *instita*, *ornatura in ima vestis parte*. Hero in Isagog. περὶ εὐθυμετρικῶν. Εὐθυμετρικὸν μὲν οὖν ἐστὶν πᾶν τὸ κατὰ μῆκος μόνον μετρούμενον, ὥσπερ ἐν τῇ σκουτλώσεσι οἱ στροφίολοι, καὶ ἐν τοῖς ξυλικοῖς τὰ κυμάτια, καὶ ὅσα πρὸς μῆκος μόνον μετρεῖται. Vide Σκουτλάτος.

ΣΚΟΥΤΟΥΡΑ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretrice:

Καὶ κείνη τ' ἀποκρίνεται, ἀστέχω τὴν σκουτέραν,
Ἐσὺ με ξεφανέρωσες, καὶ κόλυσε με σοῦρα.

ΣΚΟΥΦΙΑ, *Cuphia*, *Birretum*. Corona pretiosa: Σκουφία, *Capitium*, κωνῆ. Portius: *Capillare*. Σκούφια, Κεκρύφαλος, Τριχώνιον. Sic porrò dicta Scuphia, quod Σκύφου, seu Scyphi formam referat, quasi σκυφία. Nicetas Barbarogr. MS. de Excidio Urb. num. 5. τὰ δὲ γυναικεῖα τυμπάνια, καὶ τὰς σκουφίας μετὰ τῶν ὧν εἶχον μιτρῶν ἐκ τριχῶν ὁμαλῶν καὶ ξανθῶν τὰ ἄλογα αὐτῶν στολίσαντες ἔσυρον. Ubi Codex edit. τὰ τῶν οὔλων καὶ λευκῶν τριχῶν ἐπικροτάφια καθέματα τοῖς ἵπποις περιετίθεσαν. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. de Cortinariis: καὶ αὐτοὶ δ' οὗτοι πανία φοροῦσι κόκκινα ἐκ τῶν τῆς κόρτης παλαιῶν πανίων, ἐξ ὧν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς σκουφίας μόνον ἐρυθρὰς, ἐντὸς μὲν τῆς αὐλῆς, οὐ μὴν δὲ καὶ καππάσια. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σκουφίαν ἄλλως δικλιοτὴν με τὸ πολλὴν λογάρι.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὡς χιμήζεται φάλκονας ὅταν ξέβη κτὴν σκούφια.

Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 18. τότε ἐλθόντων καὶ τῶν Δισυπάτων λαβεῖν εὐλογίαν ἐπὶ τῷ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Πάπαν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πατριάρχης μετὰ δριμύτητος, Ἐκβάλλεται τὰς σκουφίας. Ita porrò appellant Græci *birretum*, seu pileum, quo Sacerdotes Græci utuntur, etiam inter sacræ Liturgiæ prooemia, & ut aiunt ἐσκουφιασμένοι, quod etiam observatum ab Alcuino de divin. offic. cap. 38. ubi ait Græcos *pileatos divina mysteria celebrare*, *& cuphias in capite gestare*, *dum assistunt altaribus*. Ejusmodi *cuphiarum* formam exhibet Goarus ad Euchologium pag. 157. quem consule etiam pag. 314. Adde quæ observamus in voce φακεόλιον. Vide etiam in Μπαρβοῦτα, & Gloss. med. Latin. in *Cuphia*.

Ξεσκουφώνειν, *Reticulum detrahere*.

Σκυφίον, in Lexico Botanico MS. τὸ ὑπεράνω τοῦ ὀστέου τῆς κεφαλῆς. Ita etiam nostri pellem hanc *coiffe* vocant,

ΣΚΡΙΒΑΣ, *Scriba*. Glossæ Basilic. Σκρίβα, Γραφεύς. Novella 11. Constantini: ἐπεὶ ὁ σκρίβας ἐκ ἔστι δίκαιος δικαστὴς, ἀλλὰ καὶ τῶν θεματικῶν κριτῶν, καὶ αὐτῶν

αὐτῷ τ̃ ἀντιγραφέων ἀποδέδωκε, &c. Harmenopulus lib. 5. tit. 11. σωὶ ἀκριβείᾳ ἢ καὶ αὐτὸς ποιεῖν ἀπογραφὴν παρόντος καὶ σκρίβα, ᾧ ἡ ἐπὶ τούτων φροντὶς ἐπιτέτραπται. Jus Græcorom. p. 268. καὶ Ῥωμανοῦ Ἀσηκρῆτις ἢ Σκρίβα.

ΣΚΡΙ'ΒΩΝΕΣ, *Scribones*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Suidas & Glossæ Basilic. Σκρίβων, κατὰ Λατίνους Σωματοφυλάκων ὑπερφερόμενος, ex Theophylacto Simocatta lib. 1. cap. 41. Agathias lib. 3. pag. 90. εἷς δὲ γε ἦν οὗτος τῶν ἀμφὶ τὰ Βασίλεια δορυφόρων, οὓς δὴ Σκρίβωνας ὀνομάζουσιν. Eustathius in Vita S. Euthychij Patr. Constantinop. num. 70. ἐξέπεμψε τοὺς γνησιωτάτους Σκρίβωνας πρὸς τὸν ὅσιον, &c. Theophanes an. 15. Mauricij: καὶ ἐκπέμπει Σκρίβωνα ἠτιμωμένως τὸν ἐπίσκοπον πρὸς αὐτὸν ἀγαγεῖν. Et an. 20. καὶ ἀποστέλλει Βόνοσον τὸν Σκρίβωνα μετὰ ναυτιλίας τοῦ διαπεράσαι τὸν λαόν. Adde eundẽ an. 7. Phocæ & Joan. Moschũ in Limon. c. 164.

Σκρίβωνες deinde dicti qui vulneratos in acie curarent, qui & Δεποτάτοι appellati. Leo in Tacticis cap. 4. §. 6. καὶ ἕτεροί τινες πρὸς τὰς χρείας ἀφορισμένοι, οἷς Σκρίβωνες, καὶ οἱ λοιποί. Et §. 15. Διποτάτοι δὲ προσηγορεύοντο τὸ παλαιὸν οἱ νῦν λεγόμενοι Σκρίβωνες, οἵτινες παρακολουθοῦντες τῇ παρατάξει, τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τραυματιζομένους ἀναλαμβάνονται ὡς ἰατροί, καὶ περιποιοῦνται.

ΣΚΡΙΜΙΔΟΡΟΣ, *Gladiator*, ὁπλομάχος, in Corona pretiosa: ex Ital. *Scrimitore*.

ΣΚΡΙΝΙ'ΟΝ, *Scrinium*, *Arcula*, Glossæ Basilic. Σκρινίον, ἤτοι τὸ κιβώτιον. Rursum: Σκρινία, αἱ ἄρκλαι. Σκρινίον δρυφακτικὴν λάρνακα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Julianus in Epist. ad commune Judæor. καὶ πυρὶ παρέδωκα τὰ βρέβια τὰ καθ' ὑμῶν ἐν τοῖς ἐμοῖς σκρινίοις ἀποκείμενα. Codex Canon. Eccl. Afric. c. 135. ἐκ τοῦ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας σκρινίου. Concilium Constantinop. sub Flaviano: καὶ τότε προηνέχθη τὸ σχεδάριον ἀπὸ τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων. Chronicon Alexandrin. an. 5. Justiniani: καὶ μόνον τοῦ αὐτοῦ Πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρινία. Evagrius lib. 3. cap. 29. de chrysargyro, ὡς καὶ μέρος οὐκ ἐλάχιστον τῆς ἀρχῆς καθεστάναι, καὶ τῶν καλουμένων εἰδικῶν σκρινίων τυχεῖν. Extat in Anthologia lib. 4. Agathiæ Scholastici Epigramma, εἰς εἰκόνα ἀνατεθεῖσαν ἐν τοῖς Πλακίδου ὑπὸ τῶν τοῦ νέου σκρινίου. Vide Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. cap. 8. interpretem Gr. Concilij Lateranensis pag. 100. 122. 131. 150. 200. 241. &c.

Σκρινιάριος, *Scriniarius*. Glossæ MSS. ex Cod. Cæsareo: Σκρινιάριοι, λαμπροφόροι, τοῖς χαρτουλαρίοις. Lexicon MS. Cyrilli: σκρινιάριος, ὑπογραφεύς. Suidas, & Glossæ Basilic. Σκρινιάριος, ὁ χαρτουλάριος τοῦ Ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὸ σκρινίον, ἤτοι τὸ κιβώτιον. Eædem Glossæ: Σκρινιάριοι, Σκηπτροφόροι, ἤγουν χαρτουλάριοι. Ubi emendant viri docti, Σκριπτοφόροι. Rursum: Σκρινιάριοι, οἱ χαρτοφύλακες τῶν βασιλικῶν χαρτῶν. Auctor Etymologici: Σκινιάριος τῶν Δυτικῆς ὑπάρχων τάξεως, Λατίνων φωνῇ, ὁ ἐστι Νοτάριος, Ἑλληνικῶς, ἢ Χαρτοφύλαξ· σκρινίον γὰρ τὴν δρυφακτικὴν λάρνακα οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Martyrium S. Eustratij & socior. MS. Εὐστράτιός τις σκρινιάριος τῆς Δυτικῆς Ὑπάρχων τάξεως, καὶ πρωτεύων ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἀνὴρ θεοσεβής. In margine leguntur quæ ex Glossis Basilic. attulimus: Χαρτοφύλαξ· σκρινίον γὰρ τὴν δρυφακτικὴν λάρνακα οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Ex his nescio an apud Liuthprandum in legat. pro *Sciliorum custos*, ubi mendum esse palam est, non scribendum sit *scriniorum custos*. Martyrium S. Bassæ & filiar. διεπέρασεν τὴν ἀντιπέρας γῆν, καὶ εὑρέθη ἐν Ἀλώνι νήσῳ τοῦ Ἑλλεσπόντου, καὶ ἐθεάθη ὑπό τινος Φιλίππου Σκρινιαρίου τοῦ Ἀνθυπάτου τῆς Ἑλλάδος, ὅστις παρῆν ἐν τῇ τιμωρίαις αὐτῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Σκρινιάριοι τῶν ἔργων, in Nov. 128. Just. c. 18. Paulus Alexandrinus in Isagoge ad Apotelesmaticen MS. fol. 103. ὅτε δὲ καὶ ἐκσκέπτορας, ἢ σκρινιαρίους, ἢ ἀντιγραφέας, ἢ νοταρίους, ἢ δικολόγους, ἢ συνηγόρους, ἢ νομικούς, ἢ ἑρμηνέας, ἢ τραπεζίτας ἀποδείκνυσιν. Vide Ecl. 57. Basilic. tit. 2. sub fin. & Nilum Monach. lib. 1. Ep. 82. 208. 231. 327. lib. 2. Ep. 150. 156. 232. 320.

Σκρινίας, ὁ ὑπογραφεύς, in Lexico MS. Eudemi.

Πριμισκρίνιος, *Primiscrinius*. Glossæ Basilic. Πριμισκρίνιοι; οἱ πρῶτοι τῆς τάξεως. Vita MS. S. Sebastiani: σύζυγος Νικοστράτου, ὃς τῆς τῶν Πριμισκρινίου τάξιν ἐπεῖχεν. Theophanes an. 7. Nicephori Generalis: Θεοδόσιον Πατρίκιον καὶ Πριμοσκρίνιον, τὸν ἐπίκλην Σαλιβαρᾶν. Vide Gloss. med. Lat.

ΣΚΡΟ'ΠΟΥΛΟΝ, *Scrupulum*, *Scriptulum*. Oribasius MS. de Mensuris & ponderibus: τὸ σκρόπουλον ἔχει τουρνέσιον α. Σκρόπολον, apud Agapium in Geoponico cap. 154. extr.

ΣΚΡΟ'ΦΑ, *Sus*, ὗς, *Scropha*; in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 84. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. γροφίς, ὗς, ἡ παλαιὰ σκρόφα. Glossæ Græcobarb. ἁμαράσαι, αἱ χοῖροι, αἱ σκρόφες.

Σκρόφα, *Asellus*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ὀνίσκος καλοικίδιος καὶ ὕδρηρος, —— ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς σκρόφα καὶ κουβαρὶς λέγεται. Lexicon MS. Cod. Reg. 1843. ὀνίσκοι, αἱ κουβαρίδες, αἱ λεγόμεναι σκρόφαι.

Σκρόφα, *Scropha*, Machina bellica sic appellata; de qua in Gloss. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὡς εἶδεν ὁ μισὲρ Τζεφρὲς, ὁ ροιζοφέρνου ξύλα,
> Νὰ πήσουν σκρόφαις ἀλαδὴ, μάλον καὶ τριμπουτζέται.

Σκρόφεια, *Porcina*, in Gloss. Gr. Lat.

Ἀγριόσκροφα, *Aper*. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. ἐκαλοῖκα ἐκεῖ, ὡς λέγουσί τινες, μία ἀγριόσκροφα, &c.

ΣΚΥ'ΒΑΛΑ, *Magna palea*, in Turcogr. Crusij pag. 255.

ΣΚΥΒΕΛΙ'ΤΗΣ οἶνος, *Vinum sponte distillans*, in Cod. Reg. 2216. fol. 28. ὁ σκυβελίτης δὲ οἶνος, ὁ αὐτομάτως ἀποστάζων ἐκ τῆς πατηθείσης σταφύλης, καὶ τὸν οἶνον ἀποβαλλούσης. Ita etiam Galenus lib. 6. de Curandi Rat. pag. 98. Aetius lib. 9. cap. 24. & Aretæus lib. 1. de Curat. Chron. cap. 5. 181.

ΣΚΥΘΑ'ΡΙΟΝ. Scholiastes Theocriti Id. 2. v. 88. θάψος γάρ ἐστι ξύλον τι ὃ καλεῖται σκυθάριον, ἤγουν Σκυθικὸν ξύλον, ὥς φησι καὶ Σαπφώ.

ΣΚΥ'ΘΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioscor. cap. 412.

ΣΚΥΘΟ'ΠΩΜΟΝ, *Buglossam*, Piscis species: Glossæ Jatricæ Neophyti MSS. Σκυθόπωμον, ὁ ἰχθὺς τὸ βούγλωσσον. Symeon Magister de Piscib. MS. Βούγλωσσον, τὸ λεγόμενον παρά τινων Σκυθόπωμον, &c.

ΣΚΥΛΗ, Σκύλος, *Canis*, κύων, in Corona Pretiosa, & apud Portium. Nicetas in Manuele lib. 7. ὡς καὶ ὄνομα τεθῆναι τούτῳ ἐκ κυνὸς τὴν ἐπίκλησιν ἔχων· Σκυλοϊωάννης γὰρ ἐκέκλητο. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Ἀλλήλως ἐσκολώθηκαν καὶ πάλι τὰ σκυλία τους.

Eodem lib.

> Ἄλλοι σωντρόφους ἔκραζαν, ἄλλοι σκυλία μαθένου.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

> Σκύλιν ὀπίσω του ἔτρεχεν, καὶ ἐκράτει ἱεράκιν.

Syntipas MS. ἄλευρον γὰρ ἀγαγοῦσα, καὶ τοῦτο μεθ' ὕδατος ὡς ζύμην σμίξασα, πεπέρεως ὕστερον πολλοῦ γεμίζει τὸ ζυμάριον, καὶ οὕτως αὐτὸ εἰς ψωμὸν κατασκευάζει, εἶτα ἐχήσασα, καὶ τὸν ἄρτον λαβοῦσα, ἔτι δὲ καὶ ἣν εἶχε σκύλαν μεθ' ἑαυτῆς, πρὸς τὴν κόρην πορεύεται.

Σκυλίον, eâdem notione. Glossæ ad Iliadem barbarogr. Κυῶες, Κυῶας, κυσί, τὸ αὐτὸ σημαίνει τὰ σκυλία.

Σκυλόπουλον, *Catellus*. Demetrius Constantinop. lib. 1. Hieracosophij cap. 63. σκυλόπουλον γαλαθηνὸν ἀνασχίσας, θερμὸν ἔτι ὂν δίδου φαγεῖν τῷ ἱέρακι ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις. Cap. 73. ἀπὸ σκυλοπούλου μικροῦ, ἢ ἀπὸ γουρουνίου, διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτὸ θρέψεις. Orneosophium: εἶτα ἐμπλήσας αὐτὸ ἡμέρας δ'. καὶ τὴν πέμπτην λαβὼν

λαβὼν

λαβὼν σκυλόπυλον μικρὸν, δὸς αὐτῷ, &c. Occurrit ibi non semel, p.181. 188. 231.

Σκυλόμυγες. Vide in Μύγα.

Σκυλόμαγῖ@, *Mango canum*, Κυνοτρόφ@, in Glossis Lat. Gr. Codinus de Offic. Palat.cap.5. num.62. de Venatore primario: ἄρχει δὲ καὶ τῶν κυνηγῶν τῶν λεγομένων Σκυλλομάγγων.

Σκυλλιάζειν, *Rabire, Rabie furere*, Λυσσᾶν. Σκυλιασμὸς, *Rabies*, Λύττα.

Σκυλόχορτον, Κυνόγλωσσον, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg.848. *Lingua canina*, *Cynoglosson*.

ΣΚΥΛΗ͂ΝΑΙ πρός τινα, *Venire*, seu *veniendi laborem suscipere*. Phrasis Gallica, *Prendre la peine de venir*: quam vocem vetus Interpres Concilij Constantinopol. sub Flaviano, & Calchedonensis, per *Fatigare* semper exponit, ut & Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap.126. 128. 132. &c. Glossæ Gr.Lat. Σκύλλω, *Fatigo*, *Vexo*. Epistola 1. Abagari, apud Eusebium lib.1. Hist.Eccl. cap.13. διὰ τοῦτο τοίνυν γράψας ἐδεήθην σε σκυλῆναι πρός με, καὶ τὸ πάθ@ ὃ ἔχω θεραπεῦσαι. Supplicatio Eutychis in Concilio Constantinopol. καὶ ἀνεβάλλετο ὁ Ἀρχιεπίσκοπ@, λέγων, οὐ χρεία σκυλῆναι ἐνταῦθα τὸν αὐτὸν μεγαλοπρεπέστατον ἀπὸ Ἐπάρχων. Ubi Interpres: *Dicens, quia non oportet hic fatigari eundem virum*, &c. Concilium Calchedon. act. 3. ἡμεῖς πρὸς τοὺς κατωσιωμένους Μαγιστριανοὺς ἐκ ἀπεστάλημεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα, ὥστε σε καταξιῶσαι σκυλῆναι, καὶ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον. Ubi interpres: *Quatenus digneris fatigare te, & pervenire ad sanctum Concilium*, &c. Vide præterea pag.153. 201. 204. 220. 401. 535. & 611. edit. Labbei, ubi hæc vox occurrit hac notione. Ammonius Episcopus in Epistola de Vita & Conversat. SS. Pachomij & Theodori num.10. Δεόμεθά σου, καταξίωσον ἕως τῆς οἰκίας μου σκυλῆναι, καὶ προσεύξασθαι περὶ αὐτῆς. Utitur rursum n. 123. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij num. 24. γίνωσκε ὅτι κἂν ἔλθῃς, οὐ θεωρεῖς με· μὴ οὖν σκυλῇς, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπόμεινον. Idem in Vita MS. S. Sabæ: τὸν μακάριον Σαβᾶν μεταστειλάμεν@, παρεκάλει σκυλῆναι ἕως τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Martyrium S. Theodori Magistri militum MS. ὅτι πρέπον ἡμᾶς ἐστὶν σκυλῆναι πρὸς αὐτόν. Periodus & Martyrium S.Philippi Apost.MS. ὅτι ἐποίησαν ἡμᾶς σκυλῆναι ἄχρι τῆς πόλεως ταύτης. Vita MS. S. Euphrosynes: καὶ ἐγὼ διὰ τοῦτο ἔσκυλα, ἵνα τελειώσῃς μου ἐπιθυμίαν. In Basilicis lib.10. tit. 37. cap.2. ἢ τὸν μέλλοντά με σκύλειν, ubi JC. in lege 1. D. de Al. jud. mut. *aut alium qui me vexaturus est*. Adde to.3. p.369. & to. 7. pag. 506. & Nilum in Vita S.Theodoti n.12.

Σκυλμὸς, *Fatigatio*. Epistola Theodosij & Valentiniani, in Concilio Ephesino part.1. cap.32. ὀκνήτεροι δ' ὅμως περὶ τὸν σκυλμὸν τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας γεγόναμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap. 51. τινὸς χάριν τοσοῦτον σκυλμὸν ὑπέμεινας; Marcianus Imp. in Concilio Calchedon. Act.6. εἰ καὶ κάματον τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ καὶ σκυλμὸν ἐποιήσαμεν, &c. Infrà: κεκμήκατε τῷ καλῷ διαστήματι ὑπομείναντες, &c. Ita etiam laudatum Synodicum cap.55. *Si igitur possibile est, fatigationem usque ad nos facias*. Vide Moschum in Limon. cap.215. & Gloss.med. Lat. in *Fatigare*.

ΣΚΥΛΟΚΡΟ͂ΜΜΥΔΟ, seu τὸ Σκυλλικὸν ὄξ@, vel acetum quod fit σὺν τῇ σκύλλᾳ, de quo Agapius Cretensis in Geoponico cap.24. 26. 64. qui ita appellari in mediterraneis regionibus observat, in insulis verò maris mediterranei, Ἀσκέλλαν, Σκελετοῦραν.

ΣΚΥΛΟΜΥΓΑ, *Cynomia*, Κυνομύγα.

ΣΚΥΝΘΙ͂ΔΙΟΝ. Vide in Κινδήλιον.

ΣΚΥ͂ΡΟΣ, ὁ γύψ@, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΣΚΥΤΑ͂, ἡ κεφαλὴ, *Caput*, apud Psellum MS. de Morborum nominibus.

ΣΚΥΤΑ͂ΛΗ, *Ferula*, Protecdico propria. Balsamon ad Can.9. Concilij Constantinopol. sub Photio: ἐπεῖτοιγε εἰ ἐκωλύετο ἡ τοιαύτη τῶν διδασκάλων πληγὴ, οὐδὲ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κληρικοὶ διὰ σκυτάλης ἵνα ἐσωφρονίζον κατὰ προτροπὴν ἐκκλησιαστικὴν, τοὺς ἁμαρτάνοντας δούλους καὶ ἐλευθέρους τῷ Προτεκδίκῳ προσερχομένους. Infrà: Πρωτεκδικὴ σκυτάλη appellatur.

ΣΚΥΤΑΛΙ͂ΔΑ. Hesychius: Ῥόπαλον, σκυταλίδα παρεκτήει@, ἢ ἀποκεχῦσι τὸ μέτρον. Vide conjecturas Salmasij, Palmerij, & al.

ΣΚΥΤΑ͂ΡΙΟΝ, *Scutum*, Hesychius: ἀσπίδα, σκυτάριον ἢ ὅπλον. Vide Σκουτάριον.

Σκυτέλιον. Vide in Σκοῦτλον.

ΣΚΥΤΕΙ͂Σ, *Cerdones*, in Monasteriis, quibus calceorum Monachorum cura incumbit, de quibus extant hi jambi ex Cod. MS. Thuaneo:

Εἰς τοὺς Σκουτεῖς. *sic*.
Πεδιλοποιῶν ὡς ἄριστος ἡ τέχνη,
Ἀποστόλου γὰρ τοῦ Παύλου ἐστὶ τοῦ πάνυ,
Ζηλοῦντες αὐτοῦ τοὺς ἱδρῶτας τῶν κόπων,
Δέξασθε θερμῶς τοὺς πόνους καθ' ἡμέραν,
Ὡς ἐργάτ᾽ Χρίστοιο τὸ δὲ φροντίδ@,
Δέρρεις τε βύρσας ὡς δέον τέμνοντες,
Παλαιὰ καινουργοῦντες, εἶτα καὶ νέα,
Μὴ νωθρότητι πρὸς παράκλησιν λόγου,
Ῥιπτοῦντες εἴ τι τῶν ῥαφῆς οὐκ ἀξίων,
Ἢ τὴν τομὴν φέροντες ἐλλειπῶς ὑπὲρ
Ἅπαντα γὰρ ποιοῦντες ἀξιοχρέως,
Τῶν μαρτυρούντων ἐξανύσατε δρόμον.

ΣΚΥ͂ΦΟΣ, *Cymba*, Σκάφ@. Σκυφικὸς, *in modum scyphi*. Σκυφικαὶ ἀψῖδες, in Antiquitat. Constantinop. *Cameræ in modum scyphi convexa*.

ΣΚΩΛΗΚΟΚΑ͂ΜΠΗ, Vermis genus. Eucholog. pag.697. in Orat. pro hortis, vineis, & arvis: κάμπη, σκώληξ, σκωληκοκάμπη, σκάνθαρ@, βροῦχ@, ἀκρίς.

ΣΜΑ͂ΓΔΟΣ, *Encaustum, Pigmentum metallicum*, ἔγκαυστον. Gallis, *Email*, Italis, *Smalto*. Σμαλτόνειν, *Liquatis metallis colores inurere*, ἐγκαίειν.

ΣΜΑ͂ΡΑΓΔΟΣ λίθ@, pro Σμάραγδ@, *Smaragdus*, apud Myrepsum sect.1. cap.459. ex Cod. MS.

ΣΜΑ͂ΡΗ, *Examen apum*, Σμῆν@ μελισσῶν.

ΣΜΑΡΙ͂ΔΕΣ. *Pisces olim Dianæ sacrificari soliti*. Moschopulus: μαινίδες, αἱ κοινῶς σμαρίδες. Perperam Meursius *mulieres furiosas* interpretatur. Scholiast. Oppiani lib.1. Halieut. v. 110. μαινίδες, σμαρίδες. lib.3.v.188. μαινίδι, σμαρίδι.

ΣΜΕΛΑ͂ΤΡΙ, *Lapis viridis*. Anonymus Græcobarbarus de Lapidibus, MS. σμελάτρι ἔνε πέτρα πρασινὴ, καὶ οὐδὲν ἔνε κανένα πράσινον, καὶ ἄνεβηκε τὴν λίμα τὴν τζάκησαν, &c.

ΣΜΗΣΤΡΙΔΑ͂ ΓΗ, ἡ Κιμωλία, in Glossis Jatricis MS. Neophyti. *Terra cimolia*.

ΣΜΙΜΕ͂ΝΟΣ, Σμιγμέν@, *Mistus*. Glossæ Græcobarb. συγκερασμένον, σμιμένον, ἢ σμικτόν. ἀ σμίγειν, *miscere*, μίγνυσθαι.

ΣΜΙ͂ΛΑ, Σμιλάριον, Σμιλαράκι, *Scalpellum*, *Scalprum*, Σμίλη, Σμίλιον. Vide Apophthegmata Patrum in Agathone num.7.25.

ΣΜΙΛΑΚΙ͂Α, *Smilax*, apud Petr. Belonum lib. 1. Observ. cap.45.

ΣΜΙ͂Ο, *Subito*, in Turcogræcia Crusij p.208. In Corona pretiosa legitur ἰσμίο.

ΣΜΠΙ͂ΡΟΣ, *Satelles*, *Lictor*, Δορυφόρ@. Ex Ital. *Sbirro*.

ΣΜΥΡΝΟΒΟ͂ΤΑΝΟΝ, *Petroselinum*, *Cilicium*, vel *Amanicum*, Græcis Σμυρνεῖον, sic appellatum

latum ab odore myrrhæ. Lexicon Neophyti: Πετροσέλινον, Σμύρνιον. Glossæ aliæ MSS. Σμυρνοβότανον, τὸ Πετροσέλινον. Vide Dioscoridem.

ΣΟΒΕ'Α, Ægyptiis, *Chamæleon niger*, apud Interpol. Dioscor. cap. 416.

ΣΟΒΕ'Ρ, iisdem Ægyptiis, *Cornulaca*, τραγίον, apud eundem Interpolat. cap. 632.

ΣΟΒΡΑΚΟ'ΜΗΣ. Vide in Κόμης.

ΣΟΓΧΙ'ΤΗΣ, *Hieracium parvum*, apud Interpol. Dioscor. c. 480.

ΣΟ'ΔΗΜΑ, *Reditus*, *Proventus*, Εἰσόδημα, ἔσοδ☉.

ΣΟ'ΔΙΟΝ, *Fimentum*, Κοπρών.

ΣΟΖΑ'ΤΟΣ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἐποίκε κεῖ τὴν ἔλευσιν, εἰς χρόνον γδ σοζάτον
Μὲ πόνους κιαναστεναγμὸς στῦ Βασιλέως τὴν κόρτην.

Alio loco:

Τρία μίλια τὸ διάστημα, ἀκέεια καὶ σοζάτα.

ΣΟ'ΖΥΓΟΣ, pro ἰσόζυγ☉. Glossæ Græcobarb. ἀντίρροπον, ἰσοβαρὲς, ἢ ἰσοζυάμον, ἢ ἰσόβαρον. Ἄλλοι χιόβαρον, ἢ σόζυγον, ἤγουν ἰσόζυγον.

ΣΟ'ΚΑ, Σοκεύειν. Vide in Σῶκα.

ΣΟΚΑΜΙ'ΛΑΥΚΟΝ. Vide in Καμελαύκιον.

ΣΟ'ΚΚΟΣ. Olympiodorus apud Photium: ὃν ἔργα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσια ἄξια ἐπιδειξάμενον, μόλις σόκκοις ἐζώγρησαν, καὶ ὕστερον ἀναιροῦσι. Ita præferre Cod. Henr. Stephani monet Hoeschelius, ubi alij σάκκοις habent. Schottus σάκοις vel σάκεσιν legendum putat: sed quid est *Scutis adhibitis aliquem capere?*

ΣΟΚΟ'ΝΔΙΟΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum.

ΣΟΛΑ'ΚΙΔΕΣ, Turcis, *Solacler*, Satellitum genus qui circum Sultanum equitantem in albis subuculis cursitare solent, inquit Leunclavius in Onomast. Turc. Ordo Officiorum aulæ Turcicæ MS. ἑτέρα τάξις, ὀνόματι Σολάκιδες· εἰσὶ δὲ πεζοὶ ὁμοῦ ὀδόντ☉. αὐτοὶ δὲ συντροφιάζουν Ἀμηρᾶν ἕως τὴν πόρταν τοῦ παλατίου, ἢ ἐς τὰς τένδας τοῦ μέλει ναπεζεύσῃ· εἶτα ἐκεῖνοι στρέφονται εἰς τένδας τοῦ γύρωθεν, καὶ εἰς τὴν μπόρταν αὐθεντικὴν, ὅτων ἔναι στὸ παλάτιν.

ΣΟΛΑΤΖΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Solatiari* ex Ital. *Solazzare*. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 59. extr. ὕπαγε εἰς περιδιάβασις, ἢ ἀδένου βολὴ νὰ εὔγης ἀπὸ τὸ οἶκον, σολατζάριζε ὀλίγην ὥραν, νὰ μὴ σε βλάψῃ τὸ φαγὶ, καθίζοντας εἰς τὸ στομαχόν.

ΣΟΛΔΑ'ΝΟΣ. Vide in Σουλτάν☉.

ΣΟΛΔΑ'ΟΣ, *Solidus*. Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Zygomalam, apud Crusium in Turcogr. p. 268. στέλλουσί μοι ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ ἡμετέρου καλογήρου σολδαοι πέντε.

Σολδίον, Σούλδιον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. λαμβάνουσι τὰ σάμμια, ἢ καρτζά, ἢ σολδία, ἤγουν χρήματα. Alibi: ἀπὸ σάμμια, ἢ ἀπὸ σολδία, ἢ ἀπὸ καρτζά. Codex MS. Reg. 618. f. 281. λαβὼν χρυσάφι μέρη γ. δ'. μέρ☉ ἀσήμιν ἀπὸ παλαιὰ σολδία, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Ἠκοσιπέντα στὸ σολδὶ ὕστερα τὰ ξοδιάζουν.

Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap. 2. διδόασιν ἐξ σολδία ἕκαστον ἄρσεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Σούλδιον occurrit pluries in Anonymi Arithmetica practica MS.

ΣΟΛΕ'Α. *Solinum*. Codinus in Orig. Constantinop. num. 62. ubi de Hippodromo: μετὰ — τοῦ ἐν σφενδόναις στηθέων, καὶ συστρεμμάτων, καὶ σκαλίων, καὶ σολεῶν, &c. Vide Σωλέα.

ΣΟΛΕ'ΜΝΙΟΝ, *Honorarium*, *Stipendium*. Glossæ Græc. Latin. Συνήθες, *consuetum*, *solemne*. Suidas: Σολέμνιον, ἢ παρὰ Βασιλέως αναφαιρετ☉ δωρεὰ διδομένη τῆς ἐκκλησίας. Glossæ Basilic. Σολέμνια, καὶ σαλάρια· ἑορταὶ εἰς τὰ ἴδια τῆς ἐκκλησίας.

Rursum: Σολέμνια, ἑορταστικά, καὶ πάλαι σολέμνιον συνήθες τὸ διδόμενον παιδευτῇ καὶ ἰατροῖς, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ibidem: Σολέμνια, τὰ ὑπὸ Βασιλέως ἐν ἐκκλησίαις διδόμενα χάριν μνήμης, ἤτοι ἑορταστικά. Nov. 128. Justiniani cap. 16. ἐπικοινωνεῖν τοῖς σχήμασιν ἅτινα τοῖς ἔργοις καὶ σιτωνικοῖς τῶν πόλεων, ἤτοι ἀγωγοῖς τῶν πόλεων, ἢ ἄλλοις οἵοις δήποτε σολεμνίοις ἢ σαλαρίοις ἀφορίσθησαν. Adde ejusdem edictum 13. 18. 21. Liber Leonis & Constantini Imp. tit. 17. §. 9. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν στρατευομένων, ὅσα ἐκ βασιλικῆς ῥόγας, ἀννόνων τε καὶ σολεμνίων τούτοις προσενεμήθησαν, τουτέστιν ἀξιωματικοῖς, καὶ λοιποῖς ἅπασι, κομιζομένοις ἀπὸ βασιλικῆς ῥόγας, &c. Novella Basilij Porphyrog. de Præscript. 40. annor. εἰ δὲ εἴς τινα τῶν αὐτοῦ εὐκτηρίων σολέμνια παρὰ βασιλέως, ἢ φωλαψίαι γεγόνασιν, &c. Anonymus in Romano Lacapeno num. 50. ἀπέκειρε δὲ καὶ ἐκεῖσε μοναχοὺς ὀκτακοσίους, τυπώσας καὶ σολέμνια τῶν λαμβάνειν αὐτοὺς ὑπὲρ διατροφῆς αὐτοῦ. Ubi perperam edit. σελέμνια. Synaxarium Maximi Cytharensis Episc. 31. Aug. καὶ εὐφρανθέντες ἐθέσπισαν μὲ χρυσόβουλον λόγον νὰ δίδοται σολέμνιον κάθε χρόνον εἰς τὸ τοιοῦτον λοῦμα. Vide Gloss. med. Lat. in *Solemnia*.

ΣΟΛΗ, pro στολή. Theodosius Zygomalas in Epist. de Atheniensibus hordiernis: τὰ σῦκα σοῦκα λέγουσι, τὸ βάτραχον, Πακακᾶν, καὶ ἄλλα γελοῖα, ὡς καὶ τὸ στολὴν, σολήν. Item *Barba*. Symeon Cabasilas in Epist. τούτων δὲ ἁπασῶν (γλωσσῶν) ἡ τῶν Ἀθηναίων χαρίστη· βουλόμενοι γδ εἰπεῖν, Ἰδοὺ πίστις, ὑπλήν, καὶ Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσι ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, ἐπᾶ σολὴ, ἐπᾶ ῥωμαϊκὴ κρίσι.

ΣΟΛΗΝΙ'ΤΗΣ. Vide in Σωληνώδης.

ΣΟ'ΛΙΑ, *Soli*, in Gloss. Gr. Lat. legendum fortè *Solia*.

ΣΟΛΟΜΩ'ΝΙΟΝ, *Elenium*. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. Σολομώνιον, τὸ ἑλένιον λέγεται, καὶ ζηζανά.

ΣΟ'ΛΟΝ, pro εἰς ὅλον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὡς κληρονόμ☉ φυσικὸς σόλον τὸ Πριγκιπάτον.

Alter Anonymus de Amorib. Thesei:

Ἐγὼ να σόλον τὸ κερὸν χεράμεν☉ σὸν κόσμον,
Οὐδέποτε τὴν δόξασυ νὰ μὲν κατηγορήσω.

Historia Apollonij Tyrij:

Σόλες τῶν χάρε τῶν καλαῖς, εἶτον εὐλογημένη.

Infrà:

Ἄτυχος ὁ μακάρι☉ γιανὰν χαριτωμέν☉,
Σόλαις τῶν φράξαις τῶν καλαῖς καὶ βαθηλεσμέν☉.

ΣΟΛΤΑ'ΤΟΣ, *Miles*, Ital. *Soldato*. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 709. καὶ οὕτως εὔγαλαν ἀρμάδαν κατέργων με σολτάτους πεζούς.

ΣΟ'ΜΙ, Ægyptiis, *Absynthium*, apud Interpol. Dioscor. c. 431.

ΣΟΜΦΙΑ, Ægyptiis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioscor. c. 732.

ΣΟΠΑ~Ν, *Silere*, Σιωπᾶν. Prochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. MS.

Καὶ λέγουσίν με, σόπασε, σαλὲ μὴν σωντυχένης.

ΣΟΠΕ'ΔΙΟΝ, *Suppedaneum*. Concil. Florentinum pag. 33. Edit. Labbei: ἐκαθέζοντο οὐ μετὰ θρόνων καὶ σοπεδίων, ἀλλ' ἐν τῷ πατώματι, &c. Occurrit rursum infrà. Sed & ibidem interdum ὑποπόδιον appellatur.

ΣΟΠΟ'ΛΙΟΝ, *Suburbium*. Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium, pag. 99. de Atheniensibus: τὰ ἔξω τῆς πόλεως προάυλια, ἃ ἐξωπόλια ἔδει λέγειν, σοπόλια λέγουσιν.

ΣΟΠΡΑΒΕ'ΣΤΑ, *Vestis superior*, ἐπενδύτης. Italis, *Sopraveste*, Gallis *Surveste*. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ τὴν σοπραβέστα μου μετζορδινιας ἐκέναις.

ΣΟ'ΡΔΙΟΝ, *Solidus*, moneta. Assisæ MSS. Regni

Regni Hierosolymitani: διότι πολλὲς φορὲς γίνετε τὸ νόμισμαν χείζη ς΄. σόρδια, καὶ γίνετενε πολλὲς φορὲς τό τη χείζη ί. σόρδια, &c. Vide Σόλδιον.

ΣΟΡΓΣ, *Saga*, *Venefica*. Achmes Onirocrit. cap.275. ἡ ὕαινα εἰς πρόσωπον φαύλης γυναικὸς κρίνεται, καὶ ἑρίδος, καὶ φαρμακίασης, καὶ μαγευτρία ἅμα. Fortè legendum σαγίδος.

ΣΟΡΜΠΑ, *Scorbum*, τὸ σὸν, ὄον.

ΣΟΡΤΙΑΖΕΙΝ, *Aptare*. Gall. *Assortir*. Glossæ Græcobarb. Ἁρμόζων, ἐκεῖνος ὅπε σορτιάζει, ἕνα μετ᾽ ἄλλον.

ΣΟΣΤΟΣ, *Sufficiens*, *Idoneus*, ἱκανὸς, ἐπαρκής.

ΣΟΥΑΛΙΟΣ. Arithmetica adespota: τοῦ σουαλίε καμπανοῦ, καὶ τοῦ θαλασσίε, τοῦ ῥίγλας.

ΣΟΥΒΑΔΙΟΥΒΟΣ, Σεβαδιέβα, *Subadiuva*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Glossæ Basilic. Σεβαΐεβος, ὁ τοῦ Βοηθοῦ βοηθός. Libellus Athanasij Presbyteri Alexandrini adversus Eutychem, in Concil. Calchedon. Act. 3. διὰ τοῦ καθωσιωμένε Μαγιστριανοῦ Σεβήρε τοῦ γενομένε Σεβαδιέβα τῆς σχολῆς τῶν καθωσιωμένων Μαγιστριανῶν. Chronicon Alexandrin. an. 3. Phocæ: Θεοδόσιος ὁ Σεβαδιεβᾶ τοῦ Μαγίστρε. Ubi Theophanes an. 5. Θεοδόσιον τὴν τῶν ἀβδιευμᾶν προκείμενον ἀξίαν. Alij Codd. habent αὐδιευμᾶν. Miscella lib. 17. *Qui subdivæ dignitate habebatur insignis*. Rectius Anastasius, *Subadjuvæ*. Vide Epistol. 144. Synesij.

ΣΟΥΒΑΛΛΑ, *fluctuum collisio*. Eustathius Il. δ. pag. 497. παρ᾽ οἷς ἡ τῶν ὑδάτων σύῤῥοια συμβολὴ λέγεται, βαρβαριζομένη μὲν κατ᾽ ἐκείνες εἰπεῖν εἰς σεβάλλαν.

ΣΟΥΒΔΙΤΑΤΙΟ, Ἐνεχυριασμός, in Glossis Nomicis Vaticanis MSS. Glossæ Lat. Gr. *Subditatio*, Ἐνεχυριασμός. *Subdito*, Ἐνεχυριάζω.

ΣΟΥΒΙΤΗΣ, Gallis, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscoridis cap. 398.

ΣΟΥΒΛΑ, Σεβλὶ, Σεβλάκι, *Subula*, *Veru*, *Verutum*, ὀβελὸς, ὀβελίσκος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ὀβελὸς, καὶ ὀβελίσκος, ἡ σοῦβλα. Ita etiam auctor Etymologici in ὀβελίσκος, & in Epimerismis MSS. Herodiani. Vita MS. S. Artemij: κέλευε τοίνυν ἀπογυμνωθῆναι τὸν μάρτυρα, καὶ σέβλαις σιδηραῖς πεπυρακτωμέναις τὰς πλευρὰς αὐτοῦ διαπερονᾶσθαι, καὶ τὸν νῶτον αὐτοῦ τριβόλοις ὀξέσι καταπονᾶσθαι καὶ διαῤῥήγνυσθαι. Martyrium MS. S. Mercurij: καὶ τοὺς μὲν πλήκτροις τισὶν ὀξυτάτοις τοῦτον κεντεῖ, τοὺς δὲ πεπυρωμέναις σέβλαις διαπερονῶν ἑτέρες. Nectarius de Eleemosyna: φλογισμοὶ πυρὸς, πολυειδεῖς καὶ κακότεχνοι, ἐσχάραι καὶ λέβητες, σέβλαι τε καὶ τήγανα, καὶ ὅσα τότε ὄργανα θανάτε τοῖς Χεισιανοῖς ἐπιτήδειο. Occurrunt passim ejusmodi *subulæ ignitæ* in Synaxariis, in S. Dada 29. Sept. in SS. Probo & Taracho 12. Oct. in Clemente 23. Janu. in S. Basilio Ancyrano 22. Martij, in S. Aquilina 12. Jun. &c. Theophanes in Rhinotmeto pag. 316. καὶ ἑτέρες τεσαράκοντα ἐμφανεῖς καὶ πρωτεύοντας τοῦ Χερσῶνος εἰς σέβλας ξυλίνας προσαναπηξαντες, ἐπὶ πυρὸς ὤπτησαν. Adde Cedrenum p. 441. Ptochoprodromus MS.

Καὶ δίδοιο καὶ ἀγόρασα σεβλὴν ἀπὸ τζαγγάρε.

Agapius Cretensis in Geoponico cap. 74. τρώγε τὸ φυτὸν εἰς τὴν σέβλαν μὲ ῥοσμαρὶν, ἢ γαρόφαλα. Adde cap. 159.

Σεβλίον, idem quod σοῦβλα. Glossæ Gr. Lat. Σεβλίον, *Subula*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. ἀπήτειον, σεβλίον, σακκοράφιον, μεθ᾽ οὗ ῥάπτεσι τὰ βυρσάεια. Moschopulus: περόνη, τὸ σεβλίον. Lexicon MS. Cyrilli: ὀβελίσκος, τὸ σεβλίον. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosoph. cap. 153. τρύπα κατὰ μέσον λεπτῷ σεβλίῳ. Menologium Basilij Imp. 10. April. in SS. XL. Martyrib. πρότερον γὰρ ἐτύφθησαν ἕως ἐφώνησαν τὰ σπλάγχνα αὐτῶν· ἔπειτα σεβλίοις πυρωθεῖσι τὰ φύα διετρυπήθησαν. Et 4. Maij in S. Olbiano: ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ σεβλίοις πεπυρακτωμένοις τὴν κοιλίαν, καὶ τὰς πλευρὰς, καὶ τὰ σπλάγχνα καθεκεντήθη. Ita in Synaxariis in S. Terentio 10. April. Leo in Tactic. cap. 6. n. 2. ἐν δὲ τοῖς τοξαρίοις, ῥινία καὶ σεβλία. Adde cap. 20. num. 80. Constantinum in Tacticis pag. 14. & Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 2. ubi Edit. & Cod. Reg. 677. σεγλία præferunt. Eustathius Od. κ΄ σεβλίῳ τρυπᾶν, ἤπερ dici à quibusdam scribit.

Σεβλόπελον, *Subula*. Glossæ Græcobarb. ἀκροπόρες, τὰς ὀβελίσκες, σεβλόπελα, σεγλόπελα.

Ξυλόσεβλος, *Qui subulas ligneas conficit*. Joan. Tzetzes Chil. 11. v. 223.

Πετρομαχασκοπάπετζον, Τζαγγάειον, ξυλόσεβλον.

Πενλάσεβλον. Eustathius Iliad. α. pag. 136. de voce πεντώβολον. Καὶ δηλοῖ ἐργαλεῖόν τι μαγειρικὸν πενταδάκτυλον, καὶ ὡς ἂν τις ἰδιωτικὸν ὀνόματι εἴπῃ, πεντάσεβλον.

Σεβλίζειν, *Subulis configere*. Glossæ MSS. Regiæ: πηρῶ, τὸ σεβλίζω. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πειρώμενος, σεβλιζόμενος. Moschopulus: περῶναι σεβλισθῆναι. Lexicon MS. Cyrilli: Παρεῖναι, παρυπάρχειν. παρῶναι δὲ ἀντὶ τοῦ σεβλίζεσθαι. Rursum: διαπείρεται, κεντᾶται, σεβλίζεται. Suidas: ἔπειρεν, ἐσέβλιζεν. Alibi: πείρω τὸ σεβλίζω. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 193. πείροις, σέβλιζε. Et v. 526. πεῖρεν, ἐσέβλισεν.

ΣΟΥΒΡΙΚΙΟΝ, *Subricula*, in Glossis Græcolat. Cod. MS. habet Σεβρίκιον, qua voce intelligi putat Salmasius ad Vopiscum, *Operimentum capitis muliebre*, *quod sub rica gestabant*: hincque emendandas Glossas Basilic. σερφίκιον, τυφικὸν, ubi legendum existimat, σεβρίκιον, τυφιακὸν, vel τεφιακὸν, ita ut *Rica* & *Tufa* idem fuerint.

ΣΟΥΒΣΕΛΛΙΟΝ, *Subsellium*. Glossæ Basilic. σεβσέλλια, σκαμνία, κλίναι, κἂν ὦσιν ἠργυρωμέναι, στρώματα, προσκεφάλαια. Occurrit in lib. 44. Basilic. tit. 23. cap. 3. Vide Σέλλα & Σελλίον.

ΣΟΥΓΓΕΡΕΥΕΙΝ, *Suggerere*, apud Theophilum Antecessor. lib. 1. tit. 5. §. 4. ubi Scholiastes: σεγγερεύοντος, ἀναφέροντος.

Σεγέστιον, *Suggestio*, *Relatio*, ἀναφορὰ, in Glossis Basilic. Occurrit præterea in loco laudato Theophili.

ΣΟΥΓΛΑΡΙΟΝ, in Glossis Basilic. ἐργαλειοθήκη. *Sigillarium* vertit Meursius. Vel potius *Theca subulæ*. Nam Σέγλη, est *subula*. Vide Σέβλη.

ΣΟΥΓΛΗ, Σεγλόπελον. Vide in Σέβλη.

ΣΟΥΓΛΙΟΝ. Lexic. MS. ad vet. testam. κρεάστρας. βέλες ἢ σεγλία, pro σεβλία, fortè. Vide in hac voce.

ΣΟΥΓΛΥ, *Succus*, *Sapor*, χυλός. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 115. ἔπαρε ἀσβέστην ἄσβυστον ψιλὸν, καὶ κοσκινισμένον, λίτραις ἓξ· βάλε τε μέσα νερὸν ψυχρὸν ἀνακάτωσε το, νὰ γένῃ ἀς τὸ ἄχαμνον σεγλυ, ἤγεν χυλὸς, ἔπειτα βάλε δώδεκα λίτρας ἄθον δρυένιον, ἢ ἀπὸ βελανιδέαν, &c.

Σεγλιαρία, vox ejusdem, ut videtur, notionis. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Ἐκεῖ βρακρέας καὶ ψίνασιν σεγλιζαρίαν μέγα.

ΣΟΥΔΑ, *Fossa*, sed propriè *Fossa sudibus munita*, qua Castra muniri solent. Chronicon Alexandrinum pag. 906. καὶ τὴν σεδαν ἣν ἐποίησεν ἤρξατο καταλύειν. Theophanes an. 9. Nicephori Generalis: οἱ μὲν πῦρ τὰς σέδας πυρὶ, οἱ δὲ ξίφεσιν ὤλοντο σὺν αὐτῷ. Auctor Incertus post eundem pag. 435. & Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 11. ἤρξατο κτίζειν ἕτερον τεῖχος ἔξωθεν τείχες τῶν Βλαχερνῶν, κόψας καὶ τὴν σέδαν πλατεῖαν. Constantinus de Adm. Imp. cap. 42.

καὶ μίσγεται ἐν ᾧ καὶ σοῦδαν οἱ παλαιοὶ ποιησάμενοι διεβίβασαν τὴν θάλασσαν, &c. Mox: ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐτῶν κατεχώσθη ἡ αὐτὴ σοῦδα, καὶ εἰς δάσος ἐγένετο πολύ. Idem in Tacticis pag.46. ὅταν ἀπληκεύσεις εἰς τὴν χώραν τῶν ἐχθρῶν, ποίησον γύροθεν σοῦδαν βαθεῖαν. pag.48. ὀφείλεις ἀσφαλίζεσθαι αὐτὸ, καὶ ἢ ὀρύγματα ποιεῖν, ἢ πάλους πήσσειν, ἢ σοῦδαν ὀρύσσειν, &c. pag. 49. ἔξωθεν δὲ τῆς σούδας ῥίπτε τριβόλια. pag. 50. ἔσωθεν δὲ τῆς σούδας, &c. Μεγάλη σοῦδα, locus sic dictus apud Scylitzem p.660. Hero in Parecbolis MSS. ὑπονόησας φύλακας ἔξω τῆς σούδας. Occurrit apud Leonem in Tacticis cap. 14. Joannem Cananum de Bello Constantinopolit. pag. 189. 190. 194. & Georgium Contarem lib.7. Hist. Athen. pag. 163. Scribit Symeon Logotheta in Michaele Balbo num.4. Agarenos Hispanos in Cretam insulam appulsos statim castra sua vallo muniisse, locumque inde *χάρακα* appellasse, ut & urbem *χάνδακα* ædificasse: ubi interpres rectè, opinor, conjectat *χάρακα* videri urbem, quæ nunc *Souda*: ut *Candacem*, quæ nunc *Candia*. Sed & ab hac voce nomen inditū σουδὶ Orontis fluvij ostio admodum probabile, quod per fossam manu factam eo in loco fortè egeratur. Vide Notas ad Alexiadem p.368. Neque fortè aliunde nomen sortita est σοῦδα, πόλε λίμνη οὖσα, apud Damascium in Vita Isidori Philosophi pag. 1040. edit. Photij.

Σουδάτον, *Munimentum valli è sudibus fieri solitum.* Urbicius pag. mihi 73. & apud Mauricium pag. 368. βασαγαὶ παπυλαιώνων, ἀσχολίαι περὶ τὴν τούτων κατάπηξιν, φοσσάτων ἢ σουδάτων ἐργασίαι. Chronicon Alexandrinum pag.906. καὶ τῇ νυκτὶ ἔκαυσεν τὸ σουδάτον αὐτοῦ καὶ τοὺς πυργοκαστέλλους, &c.

ΣΟΥΔΑΡΙΟΝ, *Sudarium.* Moëris Atticista MS. Σωδάριον, Ἕρμιππος, τὸ ὑφ' ἡμῶν Σουδάριον. Glossæ Basilic. Σουδάριον εἶδος ὀθόνης δεχομένης ὑγρὰ, οἷον ἱδρῶτα, καὶ τὰ τοιαῦτα. Lexicon Cyrilli MS. & Glossæ MSS. ex Cod. Reg.930. σουδάριον, λεπτόν τι σκέπασμα. Aliæ ex Cod. 2062. κεκρύφαλον, σουδάριον, κεφαλοδέσμιον. Aliæ ex Cod. 1673. κρήδεμνον, κεφαλῶδες σουδάριον. Scholiastes Aristophanis ad Plutum: ἡμιτύβιον ἀντὶ τοῦ σουδαρίου. Suidas: Κεκρύφαλον, σαβανάθιον, σουδάριον. Nonnus in Paraphr. Joan. cap.11.

Σουδάριον τόπερ εἶπε Σύρων στόμα.

Et cap. 20.

Σουδάριον τόπερ εἶπε Σύρων ἐπιδήμιος αὐδή.

Ubi de vocis etymo Hebraico consulendus Franciscus Nansius pag.135. Hesychius Presb. Hierosol. orat. in Dominic. Resurrect. p.753. ἀλλὰ καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Germanus Patr. Constantinop. orat. in Dormitionem Deiparæ pag. 113. Πέτρος καὶ Ἰωάννης δραμόντες τὰ ὀθόνια, καὶ τὸ σουδάριον εὑρόντες, ἐπίστευσαν τὸν Χριστὸν ἐξαναστῆναι. Joannes Damascenus in Synodica Oriental. pag. 116. τὸ ἐκμαγεῖον τῆς ἁγίας μορφῆς αὐτοῦ ἐν σουδαρίῳ ἀπομαξάμενος. Adde eundem lib. 1. & 3. de Imag. pag.27. & 151. edit. Rom. Ducas hist. cap. 39. τοὺς μὲν ἄρρενας σὺν καλωδίοις, τὰς δὲ γυναῖκας σὺν τοῖς σουδαρίοις αὐτῶν. Synaxarium festi Paschalis in Pentecostario: τῆς τε σινδόνος ἅπτεται καὶ σουδαρίου. Utuntur præterea Julius Pollux lib.2. cap.16. Athanasius in Homil. in S. Parasceven, Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presb. num. 16.30. Menæa 11. Martij in S. Trophimo, Synaxaria 23. Octobr. in S. Nicephoro, Symeon Thessalonicensis de Templo pag.221. & alij. Vide Σιμικίνθιον.

ΣΟΫΖΕ, pro *Vade*, πορεύου, Athenienses hodiernos dicere observat Symeon Cabasilas apud Crusium pag.462.

ΣΟΫΚ, κράμβη, λωτὸς λέγεται, ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Alibi: Σοὺκ, κουράμα. Matthæus Silvaticus: *Suc*, *Such*, *Arab. Græcè socum*, & *Latinè Gallia muscata.* Vide Σούχ.

ΣΟΥΚΑΝΙΑ, *Genus vestis muliebris.* Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Λατινικὰ τὰ ῥοῦχα τῆς ἦσαν τῆς ὡραϊσμένης,
Ἐπάνω χρυσοκόκκινα ἐφόρει σουκανίαν,
Μακρέα εἰς γῆν σύρνεται λαμπροχρωματισμένη.

Nescio an inde vox *Soukenille* apud nos orta fuerit.

ΣΟΫΚΕΝΣΟΣ, *Successus.* Vide Salmasium de Militia p.38.

ΣΟΫΚΙΝΟΝ, *Succinum.* Artemidorus lib. 2. Onirocrit. cap.5. σούκινοι δὲ ἐλεφάντινοι, καὶ ὅσοι δακτύλιοι γίνονται, γυναιξὶ μόναις συμφέρουσι. Ab eo hausit Suidas quæ habet in Σούκινον.

ΣΟΫΚΙΝΟΣ, ὁ εὐνοῦχος, in Glossis Basilic. *Eunuchus*, *Succisus*, unde fortè leg. Σουκισος.

ΣΟΥΚΚΑΙ', ἄκανθα λέγεται. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Infrà: Σουκκαὶ, λευκάκανθα, ἢ ἄκανθα.

ΣΟΥ̃ΚΟΝ, pro Σῦκον, *Ficus.* Theodosius Zygomalas in Epist. apud Crusium pag.99. de Atheniensibus hodiernis: τὰ σύκα σοῦκα λέγουσιν, τὸν βάτραχον πακακᾶν.

ΣΟΫΚΟΣ, *Succus.* Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀποβάλσαμος, ἢ ἤγουν σοῦκος βαλσάμου.

Σοῦκος ῥοζάρος, *Succus rosaceus*, seu *saccarum rosaceum.* Nicolaus Myrepsus sect.1. cap.150. ex Cod. Reg. σκευασία ἀντιδότου ἡ διὰ ῥοδοζουλάπου καθαρτική, ἡ καὶ παρ' Ἰταλοῖς λεγομένη σούκω ῥοσάρω. Adde cap. 152. 443. & vide Fuchsium ad cap.449.

ΣΟΥΚΟΤΑΧΟΣ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap.621. 667.

ΣΟΥΛΑΝΗ, *Brevem visum habens*, *Lusico*, Μύωψ.

ΣΟΥΛΔΑΤΟΣ, Σουλδάδος, *Miles*, ex Ital. *Soldato.* Glossæ Græcobarb. ἀλλότριος, πολέμιος, πολεμικὸς, ξένος ἤγουν σολδάτος μισθωτός. Malaxus in Hist. Patr. καὶ αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν Νοπετζίδες, τουτέστι Γενίτζαροι, Φραγγικὰ λέγονται Σουλδάδοι. Ex his emendandæ Glossæ Basilic. Κολεδάτος, στρατιώτης. Legendum enim Σολεδάτος.

ΣΟΫΛΔΙΟΝ. Vide in Σόλδος.

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ, Σολδάνος, *Sultanus*, Turcorum Princeps ita vulgò appellatus. Nicephorus Briennius lib.1. num.9. καὶ Σαρακηνοὶ αὐτοὶ κύριοι τῆς Περσίδος γεγόνασι, Σουλτάνον τὸν Στραγγολίπιδα σημαίνοντες, ὅπερ σημαίνει παρ' αὐτοῖς, Βασιλεὺς Βασιλέων, καὶ παντοκράτωρ. Zonaras in Basilio: καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν ἑάλω, Σουλδάνος καλούμενος. Joannes Cinnamus lib. 1. cap. 6. Μαχουμὲτ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καταστὰς διάφορος τῷ φυλάρχῳ τῆς Ἰκονίου γένοιτο πόλεως, ὃν δὴ Σουλτὰν τῶν ἄλλων ὑπερτιθέντας, ὀνομάζουσι Πέρσαι. Occurrit passim, ut & Σολδάνος. Sed de hac voce consule, si tanti est, Dissertat. 16. ad Joinvillam, ubi nos plura.

Σουλτάνα, *Regina*, *Imperatrix.* Sic Deiparam appellat Cyrillus Lucaris nuperus Patr. Constantinopol. in Homilia in Dormitionem ejusdem Deiparæ, τὴν μεγάλην βασίλισσαν, τὴν μεγάλην Σουλτάναν τὴν παναγίαν μας, τὴν κυρίαν μας, τὴν ἰδίαν τοῦ (Χριστοῦ) μητέρα.

Σουλτανίκιον, *Dignitas Sultani.* Anna Comnena lib. 6. pag.169. καὶ προσελθὼν τῷ Ἀμὴρ Σολυμᾶ, διεγείρει τοῦτον εἰς πολιορκίαν τῆς Ἀντιοχείας, τὴν τοῦ Σουλτανικίου τηνικαῦτα περιβεβλημένον ἀξίαν. Ita pag.171. τὴν τοῦ Σουλτανικίου ἀξίαν περιζώσασθαι οἰόμενος. Adde pag.179. Σουλτανικὸν ἀξίωμα, lib.9. p.250.

Σȣλτανίκιον, *Sedes & Palatium Sultani*. Eadem Anna Comnena lib.3. p.95. τῷ Σολυμᾶ τῷ ἑώας ἁπάσης ἐξȣσιάζοντι, καὶ περὶ τὴν Νικαίαν αὐλιζομένȣ, ὃ ἡ Σȣλτανίκιον ἦν, ὅπερ ἂν ἡμεῖς Βασίλειον ὀνομάσαιμεν. Et lib. 15. pag 460. ἐσκόπει ἢ αὐτὸς μέχρι τῷ Ἰκονίȣ στρατεῦσαι, καὶ καρτερώτατον τὸ μετ' αὐτῷ συναρράξαι πόλεμον· καθὸ γὰρ τὸ Σȣλτανίκιον τῷ Κλιτζιασθλὰν ἀπομεμέριστο.

ΣΟΥΛΗ'ΝΑ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ μὴ σὸν γόμον, Δέσποτα, τὰ κλένια, τας σȣλῶας,
Καὶ φαβατίτζω ἀλεσὸν, ὁρίζω, μεταμέλιν.

ΣΟΥΛΗΝΑ'ΡΙΟΝ. Vide Σωληνάριον.

ΣΟΥΛΥΜΑ'. Vide Agapium in Geopon. c.159.

ΣΟΥ'ΛΦΑΡΑ, *Sulphur*, θεῖον, occurrit apud Myrepsum lib. de Antidot. cap.304. in MS. Reg.298. Σȣ́λφαρον, eâdem notione apud Portium: nisi legendum sit σȣ́λφαρον.

ΣΟΥΜ, *Vitex*, Ægyptiis, Ἄγνος, Interpolatori Dioscorid. cap.136. *Sum*, Arabibus, *Toxicum*, sonat. Vide Matth. Silvaticum. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Σȣ́μ, τὰ θέρμια.

ΣΟΥΜΑ'ΚΙ, Σȣ́μακα, *Rhus*, seu *Rhos syriacus*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. ῥȣ̃ μαγειρικὸν, τὸ σȣμάκι. Aliæ Glossæ ex Cod. 1047. ἀπαγȣ̃δα ἢ ἐστὶ σȣμάκια. Aliæ ex Cod. 1177. ῥȣ̃ Συριακȣ̃, τὸ σȣμάκιν. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. ex eodem Cod. 190. Ῥȣ̃ Συριακὸν, τὸ ῥȣ̃διν. Ῥȣ̃ βυρσοδεψικὸν, τὸ σȣμάκιν. Ῥȣ̃ σκυλέως, τὸ ῥȣ̃δι. Occurrit apud Nicol. Myrepsum sect. 1. cap. 157. in Cod. Reg. & 155. edit. Fuchsij. Vide Matthæum Silvaticum in *Sumach*, & ejus Commentatorem, Ruellium lib. 1. cap. 125. P. Belon. lib. 1. obseru. cap. 52. & infra in Ῥȣ̃διν.

ΣΟΥ'ΜΒΟΥΛ, *Sumbul*, *Spina nardi*, apud Matth. Silvaticum. Anonymus de Oxymelite: καὶ χαπὴ, βιλσὲν, καὶ σύμβȣλ, καὶ ἀνζαρȣ́τ, καὶ κρόκȣ ἀνὰ δύο ταρία σταθμὸν.

ΣΟΥ'ΜΜΑ, Σȣ̃μα. *Summa*, *Certa quantitas pecuniæ*. Glossæ Basilic. Σȣ̃μα, Κεφαλαίωσις. Anonymus in Arithmetica Practica MS. καὶ τὸ ὁμαδιασθὲν, ἤγȣν τὸ σȣ̃μα. Vide Ὁμαδιάζειν. Joannicius Cartanus serm. 5. κάμνȣν μίαν σȣ̃μαν τῶν σταμένων, καὶ λέγȣν κατὰ λόγον, τόρα σȣ, ἐδάνεισα ἕνα δȣκάτο, ἢ ἤθελες νὰ μȣ̃ τὸ δώσῃς ἢ τὸ κράση τόρα καλεῖται τὸ σταμὴν δέκα ἄσπρα, &c.

Σȣμμάριοι, *Summarij*, *Milites cohortis Comitianæ*, de quibus in Gloss. med. Lat. sic dicti ab æstimationibus faciendis, inquit Cujacius. Justinianus in Nov. 30. cap. 1. §. 1. καὶ πάντες ὁπόσοι τῆς πρώην Κομητιανῆς εἰσὶ τάξεως, Σȣμμάριοί τε φαμὲν, εἴτε τοιȣ̃τον ἕτερόν ἐστι, κατακȣ́σονται τȣ́τȣ. Adde c. 7. & Nov. 64.

ΣΟΥ'ΜΜΟΣ, *Summus*, *Locus*, *seu linea in Tabula lusoria sic appellata*. Agathias in Tabulam Zenonis lib. 1. Anthol. pag. 86. edit. Henr. Steph.

Ἑπτὰ μὲν ἐκτὸς ἔχεν, μίαν ἔνατον, αὐτὰρ ὁ Σȣ̃μμος
Διπὰς ἀμφιέπων ἴσον ἔην δεκάτῳ.

Vide in Δίβος.

ΣΟΥΜΟΥ'Ν, οἱ θερμοὶ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Σȣ́μ.

ΣΟΥΜΠΕ'ΡΙΟΝ, *Suspirium*, *Malleus*, Morbus jumentorum. Absyrtus in Hippiatricis lib. 1. cap. 2. ἔστι δὲ τὸ πάθος, ὃ καλȣ̃σιν οἱ πολλοὶ μάλιν, τινὲς δὲ καλάρρȣν, Ῥωμαῖοι δὲ σȣμπέριον· ἔστι δὲ ἡ ἀρθρῖτις. Ubi Ruellius, *Romani suspirium vocant*: proinde legendum σȣσπέριον. Vegetius lib. 1. Mulomed. cap. 4. ubi de malleo arido: *Hunc suspirium vocant*, &c.

ΣΟΥΜΠΟΥ'Λ, τὸ στάχυς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΟΥΝΑ'. Confectio atramenti, sive σκευασία τῷ μέλανος describitur in Cod. Reg. sign. 2732. fol. 272. v. λαβὼν ὕδωρ ὄμβριμον λίτραν μίαν, λαχὰν καθαρὸν τετριμμένον οὐγγίαν μίαν, καὶ σȣνὰν στ. δ. ἔψησον πρῶτον τὸ σȣνὰν, καὶ διειλήσας, ἤτοι σακελίσας, εἴσαξον τὸ ζωμὸν εἰς τζȣκάλι γανωτὸν, &c.

ΣΟΥΝΑ'ΡΕΙΝ, *Sonare*, *Canere*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐκράτησεν εἰς τὴν χέραν της μίαν ἅρπα, καὶ σȣνάρη.

Eadem pag.

Τὴν ἅρπαν εἰς τὸ χέρι τῷ δίδει νὰ σȣναρῇ.

Rursum:

Εἰς τὸ σȣνάρε παρ' αὐτὴν κάλιον κραῖεῖς καὶ νάσε.

ΣΟΥΝΕΤΙΣΜΟ'Σ. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 841. καὶ γινομένης σȣνόδȣ Ἀρχιερέων, ἱερέων, ἢ παντὸς λαȣ̃, εὐγῆκαν οἱ ἄθεοι κληρικοὶ, καὶ τὸ ἤλεγκαν ὅτι εἶναι σȣνετισμός.

ΣΟΥ'ΝΙΝ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 8. ἕως μὲν ἦν ὁ ἄνεμος τὸ ναυσὶν ἐπ' εὐθείας ἐνεδίδȣ φέρεσθαι, — ὧν μεταξὺ καὶ τὸ λεγόμενον σȣ̃νιν, τὸ τὴν κεραίαν κατέχων, τέμνεσθαι ἤρξατο, &c.

ΣΟΥΠΑ'ΣΙΣ. Vide in Μπασίας.

ΣΟΥΠΕΡΦΙ'ΚΙΟΝ, Ὑπερῷον, in Glossis Basilic. *Superfictes*. Σȣπερφικιάριος, *Superficiarius*, ἔχων οἴκημα ἐν ἀλλοτρίῳ ἐδάφει, in iisdem Glossis, ubi alia.

ΣΟΥ'ΠΙΑ, *Sepia*, Σηπία, apud Agapium in Geoponic. cap. 139. 159.

ΣΟΥΠΠΕ'ΔΙΟΝ, *Suppedaneum*, *Scabellum cui pedes sedentis insistunt*. Nicetas in Alexio Man. F. num. 7. ἐπί τινος μετεώρȣ σȣπεδίȣ κατὰ τὸν Μάκρωνα παρευρεθέντος, &c. ubi Cod. ed. συμποδίσκȣ. In Isaacio Angelo: οὐκ ἔστοι δὲ γόνοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τὸ γένος παρ' ἐκείνοις, ἐπειδὴ μοι παρενηνεγμένων σȣπεδίων τοῖς Βασιλεῦσι σωπήδριζον ἅπαντες. Idem in Isaacio & Alexio num. 1. ἢ σȣπεδίων χρυσῶν περιτεθέντων, σȣνεκάθηντο μετὰ τῶν Βασιλέων. Et de Reb. post excid. Urb. num. 5. extr. τὰ δὲ τῷ Χριστȣ̃ καὶ τῶν ἁγίων θεῖα εἰκάσματα εἰς ποδαρέλια καὶ σȣππέδια κατεσκεύαζον. Ubi Cod. alter, εἰς ἕδρας καὶ ποδῶν σανίδας παρῆγον. Utitur præterea Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 32. ubi Codd. alij ἰσοπέδιον præferunt. Cæterum hic observandum in ea imagine, in qua Manuel Palæologus cum uxore & filiis effinguntur, & quam delineari curavimus in Familiis Byzantinis, eas figuras omnes insistere σȣπεδίοις ejusmodi.

Σωπέδιον. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 22. εἶχε καθημένȣς τȣ̀ς Καρδιναλίȣς ἐν καθέδραις ἴσαις κατὰ πάντα, καὶ ὁμοίαις τῷ ὑποποδίῳ τῷ Πάπα, ὧν τὸ ὕψος ἴσον ἐστὶ τοῖς παρ' ἡμῖν σωπεδίοις. Et cap. 30. de Exocatacœlis: διὸ ἢ πρὸ τῷ Ἀρχιερέων ἐκάθηντο, καὶ προκαθήμενοι τῆς σȣνόδȣ ἐπηυφημίζοντο, ἐν σωπεδίοις ἴσως καθήμενοι, τῶν Ἀρχιερέων μόνον ἐν σκάμνοις θρονοειδέσι καθημένων.

ΣΟΥ'ΡΑ, Σȣ́ροψις, *Mendacium*, vel *prætextus*, Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κυρίσκει χίλιες ἀφορμαῖς μεψόματα ἢ σȣ̃ρες,
Καὶ ἂν τὴν εἴπῃς διὰ ψωμὴν, λέγει σȣλȣ́ρες.

Rursum:

Ἐσύ με ξεφανέρωσες, ἢ κόλυσέ με σȣ̃ρα.

Σȣρεύγειν, *Detrahere*, Διασύρειν.

ΣΟΥΡΑ'ΤΙΣΤΟΝ, ἥμισυ, in Glossis Basilic.

ΣΟΥΡΑΥ'ΛΙΟΝ, *Instrumentum musicum*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11. de Pallade:

Ἔβλεπαν τὰ ζωγραφιστὰ, σȣραύλια νὰ σημαίνȣν,
Τὰ ὅποια κείνη ἀπ' ἀρχῆς ἤβρεν ἢ σήμαινέτα.

Ita editum, non Σȣρβȣ́λιον, uti descripsit Meursius: Unde conficitur vocem confictam ex αὐλὴ, *Tibia*. Sed & observat Goarus etiamnum Græcos σȣραύλια appellare ejusmodi instrumenta musica, quæ nos *cornets à bouquin* vulgò dicimus: ut & Dervisios ejusmodi instrumenta pulsantes,

Σȣρολιστὰς

Σαυρολιςαὶ, seu Συρυλιςαὶ, quomodo sanè legi debuit apud Codinum de Offic. Palat. cap.6. n.29. ἵςανται πάντες οἱ λεγόμενοι Παιγνιῶται, ἤτοι σαλπιγκταὶ, βουκινάτορες, ἀνακαριςαὶ καὶ συρυλιςαί.

Συρλάδες, idem quod Συραύλια. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2.

Καὶ τότες ἀρχινίσασι τρουμπέτες, καὶ παιγνίδια,
Συρλάδες, κιάλλα τύμπανα, &c.

ΣΟΥΡΒΟΝ, *Sorbum*, οὖον. Lexicon Cyrilli MS. μιμαίκυλον, τὸ σοῦρβον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ὀροςαφὶς, τὰ σοῦβρα. Occurrit apud Agapium Cretensem in Geoponico cap.43. 126.

Σουρβιά, *Sorbus*, arbor, apud eundem Agapium cap. 170.

ΣΟΥΡΓΟΥΝΙΔΕΣ. Vide Σεργούνιδες.

ΣΟΥΡΔΟΥΛΑ, *Pestis*. Vox Macedonica, ut scribit Romanus Nicephorus in Grammatica linguæ Græcæ vulgaris inedita. Vide Σορδοῦλα.

Σοῦρος, *Suber*, φελλός. Ex Ital. *Surro*. Agapius in in Geoponico cap.202. τοῦ ὁποίας ἔνδυσε ἀπὸ μέσα, μὲ τὸ φελὸν, ἤγουν σοῦρον, καὶ ῥίψετον, &c. Infrà: καὶ τότε ἂν πέσῃς εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἀπὸ φυρίδναν, ἢ ἄλλην περίςασιν, δέν σε ἀφίνει ὁ σοῦρος νὰ βυλήσῃς κ' γλυτώνεις τὴν ζωήν σου.

ΣΟΥΡΟΥΜΑΛΙΖΕΙΝ, *Comam dispergere*; τὴν κόμην διασκεδάννυσθαι.

ΣΟΥΡΦΙΚΟΝ, τεαφικὸν, in Glossis Juris MSS. & in Glossis Basilic. *Sulfureum*. In Lexico MS. ex Cod.Reg. 1843. Σούρφανον, ἡ τεάφη.

ΣΟΥΣΑΡΙΖΕΙΝ, *Narium sordes emungere*, ἐναπομύττειν τὴν ῥίνα. Σουσαρίων vetustissimi Comici meminit Diomedes lib.3.

ΣΟΥΣΕΝΕ, ἡ ἶρις, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. In alio Lexico MS. σουσίνη scribitur: *Lilium*, *Iris*, Σοῦσον, unde ἔλαιον σούσινον. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Σούσινον, μύρον ὃ ἡ οὕτως, σούσινον μύρον, ὃ καὶ κρίνον. Passim apud Galenum in Lexico Hippocratis. Vide præterea librum Coeranidis MS. l.1. Matth. Silvaticus: *Susanum*, Arab. *Stel*, *lilium*, *inde oleum Susinum*. Vide Auctorem Etymologici in Σούνιον, Salmasium ad Plinium pag.1224. & mox in Σοῦσον.

ΣΟΥΣΟΝ, *Vestis genus*. Joannes Tzetzes Chil. 1. cap.29. de vestimento Antistenis Sybaritæ:

Τοιοῦτον τὸ ἱμάτιον ὑπῆρχεν Ἀντισθένους.
Ἦν σοῦσον ἀλουργὲς πεντεκαιδεκαπηχυαῖον,
Ἔχον μὲν ζῶδα, κ' Θεοὺς, καὶ Περσικὰ, κ' σοῦσα,
Μαργάροις ἠσκημένα τε, κ' λίθοις τιμαλφέσι.

Aliàs, Σοῦσον, est, τὸ κρίνον, seu *lilium*, κατὰ Φρύγας, ut est in Lexico MS. Cyrilli. Vide supra in Σούσενε.

Σουσάνιον, Σωσάνιον, *Lorica*. Vox, ut videtur deducta ex priori. Moschopulus: Θώραξ, μέρος τοῦ σώματος, καὶ τὸ φολιδωτὸν ὅπλον, κ' τὸ ἐξ ἁλύσεων, ὃ κοινῶς ἀπὸ τῆς τῶν Λατίνων γλώσσης, σουσάνιον καὶ λωρίκιον λέγεται. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ποῖον γὰρ οὐ θωρακα· σουσάνιον. Joannes Diaconus ad Scutum Hesiodi: θῆκε δὲ εἰς τοὺς ὤμους αὐτοῦ σωσάνιον, κ' τοξοθήκην ἐκρέμασεν εἰς τὰ ςήθη αὐτοῦ. Glossæ MSS. ad Homeri Batrachom. θώρηκας δ' εἶχον, &c. σωσάνια. Vide Gloss. med. Lat. in *Boanosa*.

ΣΟΥΣΟΥΜΟΙΑΖΕΙΝ, Σουσουμιάζειν, *Assimilare*, εἰκάζειν. Σουσούμιασμα, *similitudo*, ὁμοιότης. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὴν φυλακὴν μουφαίνεται πάλιν να σουσουμοιάσω,
Ὡσὰν τὸ πουργατόρειον, &c.

ΣΟΥΣΟΥΝΙ, *Papaver*, Μήκων.

Σουσούνι, τὸ κορμὶ μιᾶς κολόνας, *Scapus*, Στῦλος. Portius.

ΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ, *Culicilega*, Κνιπολόγος, avis sic dicta Cretensibus, ut testatur Belonius lib.1. observ.cap.9. Gerasimo Ulacco Cretensi, *Avicula*, Σεσούρα dicitur.

ΣΟΥΤΕΜΕΡΙΑΙ, πιπέριν αἰγύπτιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Piper Æthiopum*, *i. Enigrum*, *i. Habelzalin*.

ΣΟΥΦΑΛΩ, Ægyptiis, *Stœchas*, apud Interpol. Dioscor. c.436.

ΣΟΥΦΡΑ, *Ruga*, Ῥυτίς. Hypatus de Partibus corporis, MS. ex Cod. Reg.2216. pag.206. ἐπισκύνιον, ἡ τοῦ μετώπου ῥυτίς, ἤγουν ἡ σοῦφρα.

Σουφρώνειν. *Corrugare*, *Crispare*, *Cogere*, ὀλοῦν, ῥυτιδοῦν, κυρτοῦν.

ΣΟΥΦΡΑΓΕΝΑ, *Suffragines*. Absyrthus in Hippiatric. lib.1. cap.52. ῥεύματα ἐμπίπτει εἰς τοὺς πόδας, ἃ τινες εἶπον σεῖρας, ἕτεροι δὲ χεράματα, Ῥωμαῖοι δὲ λέγεται σουφράγινα.

ΣΟΥΦΡΑΓΙΟΝ, *Suffragium*, quod pro adipiscenda dignitate datur, δόσις, ψῆφος. Glossæ Basilic. σουφράγιον, ἀποστροφή. Σουφράγιον, βοηθὸς, ὅθεν καὶ τὰ παρεχόμενα ἐπὶ τὸ βοηθῆσαι, Σουφράγια καλεῖται. Justinianus in Nov. 8. in proœm. §.1. οὐδ' ὅτι οὖν διδόντες οὐδὲ προφάσει τῶν καλουμένων σουφραγίων. Adde Nov. 29. c. 2. &c. præterea Gloss. med. Lat. in *Suffragium*, & infrà in ψῆφος.

ΣΟΥΧ, τὸ ἀβρότανον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg.190. Vide Σοὺκ, & Σόχ.

ΣΟΦΙΑ ὀρθοὶ, Acclamatio Diaconi in sacra Liturgia, post lectum Evangelium, qua plebs admonetur τῷ Θεῷ κ' τοῖς μυςηρίοις ἐντυγχάνειν, ut ait Cabasilas cap.9. & ut ὀρθῇ τῇ διανοίᾳ σὺν τοῖς ἔργοις σώματος μεταλαβόντες, ut est apud Germanum Patr. Constantinopol. in Mystagogia pag. 178. Symeon Thessalonicensis de Templo p.222. μικρὸν πρότερον τοῦ διακόνου μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τὸ εὐαγγέλιον κατέχοντος, ἐκφωνοῦντος τό, Σοφία ὀρθοὶ, ἡ Ἀνάςασις καὶ Ἀνάληψις σημαίνεται τοῦ Σωτῆρος. Liturgia Chrysostomi: κ' τοῦ τελευταίου δὲ τροπαρίου πληρωθέντος, εἰσέρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ μέσον, κ' ςὰς ἔμπροσθεν τοῦ Ἱερέως, ἀνυψοῖ μικρὸν τὰς χεῖρας, κ' δεικνύων τὸ εὐαγγέλιον, λέγει ἐκφώνως, Σοφία, ὀρθοί. Id etiam acclamabatur in aliis officiis; ut colligere est ex Philotheo Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij pag.4.

ΣΟΦΙΛΛΙΑΖΕΙΝ, *Aptare*, Ἁρμόττειν. Σοφιλλίασις, *Compago*, ἁρμὴ, γόμφωσις.

ΣΟΦΙΣΜΑΤΕΥΟΝΤΕΣ, in Glossis Basilic. Κυροῦντες, ςερεοῦντες.

ΣΟΦΟΕΦ, Ægyptiis, *Aristolochia sarmentaria*, apud Interpol. Dioscor.c.411.& Apul.c.19.

ΣΟΦΟΥΡΟΣ. Vide in Τράϊλε, & in χουρπῆ.

ΣΟΧ. Stephani Magnetis Empirica MSS. ςρύχνος, καὶ τὸ λεγόμενον σόχ, σὺν χυλῷ καλάμου ὁμοίως. Idem forte quod Σοὺχ, *Abrotanum*. Vide supra.

ΣΠΑΓΜΑ. Agapius Cretensis in Geoponico cap.186. διὰ τοῦτο δὲν κάθομαι νὰ πειράζωμαι ἑρμηνεύων ἄλλησα σπάσματα.

ΣΠΑΓΟΣ, *Resticula*, *spartum*, σχοινίον, σπαρτίον. Ex Ital. *Spago*. Agapius in Geoponico cap.184. μερικοὶ ἄνθρωποι τὰ εὐγάνουν ἀπὸ τὴν κουρβαν, ἀφοῦ ἐργάσουν, καὶ τὰ δένουν μὲ σπάγον, κ' τὰ κρεμοῦσι, νὰ ςιγνώσουν. Maximus Cythærensis Episc.4.Aug. κ' ἐδιώνοντές την, τὴν ἐκολοπάνησαν γυμνὴν μὲ τὰ καλάμια, καὶ συσφίγγοντές τα μὲ λεπτοὺς σπάγους δυνατὰ, τοὺς ἔπηξαν εἰς ὅλα της τὰ μέλη.

ΣΠΑΓΟΥΛΕ, *Spargula*, herba, apud Myrepsum de unguentis cap.46.

ΣΠΑΖΙΜΑΡΕΙΝ, Σπασμάρειν, *Membrorum convulsione laborare*. Italis *spasimare*.

ΣΠΑΘΑ, *Spatha*, *major gladius*, Vegetio lib.2.

cap.15. Georgius Acropolita in Chron. cap.87. de de ense Balduini Imper. Constantinopolit. καὶ σπάθη σιδηρικὸν κοκκυβαφὲς ἐνδεδυμένη προκάλυμμα. Occurrit passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Spatha*.

Μακροσπαθὴς, *Qui longo ense utitur*, apud Luithprandum lib.2. cap.10.

Σπαθήον. Chronicon Veneto-Byzant. ἐπῆρεν ὁ Σπανίας τὴν Γένυβαν ἀπὸ σπαθήου.

Σπαθάκι, *Gladiolus*, ξιφίδιον.

Σπαθίον, *Minor spatha*. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. σπαθία, περιτραχήλια στρογγύλα κατὰ τὸ τῶν Ἀβάρων σχῆμα. Apud eundem lib. 12. cap.4. σπαθία Ἐρουλίσκια. *Herulorum spathæ*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 51. ἀναλαβόμενοι· τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία αὐτῶν, &c. Leo in Tactic. cap.5. §.3. σκουτάρια, καὶ ἕτερα σκουτάρια μεγάλα, ἅπερ λέγονται θυρεοὶ, ἕτερα σκουτάρια τά ποτε λεγόμενα πέλται, ἕτερα σκουτάρια σιδηρᾶ στρογγύλα σεσαμιωμένα. c.6. §.2. ἔχειν δὲ σπαθία ἀποκρεμάμενα τῶν ὤμων αὐτῶν τὴν Ῥωμαϊκὴν τάξιν, καὶ ἕτερα παραμήρια, ἤτοι μαχαίρας διεζωσμένους.

Σπαθὶν, pro σπαθίον. Theophanes an.17. Heraclij: ἀπέῤῥηξεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ σπαθὶν ὁλόχρυσον. Infrà: σπαθία ὁλόχρυσα. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib.4. Hist. cap. 14. καὶ τὸ σπαθίν σου εἰς τοὺς ἐχθρούς σου φοβερὸν νὰ τὸ ποιήσῃ.

Σπαθίζειν, *Gladio cadere*. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amor. Rhodant. cap.4.

Ξεσπαθώνειν, *Gladium è vagina educere*.

Σπαθομάχαιρον, *Spiculum*, *contus brevior instar Spathæ*. Lexic. Gr. MS. Reg. ex Cod. 930. Ἀκινάκης, μικρὸν δορὺ, ἤγουν κοντάριον, ἢ σπαθομάχαιρον Περσικόν. Vide Ῥικτάριον.

Σπαθᾶς, *Qui gladios & spathas facit*. Glossæ Græcobarb. ξιφιστὴς, σπαθᾶς, μαχαιροποιός.

Σπαθάτος, *Spathatus*, *Spatha armatus*: seu ut est apud Ennodium, *Spatha cinctus*. Julius Aphricanus de Apparatu bellico cap.66. μαχόμενοι δὲ ὅτε μὲν ἐπιδιώκουσι εἶναι ἔμπροσθεν οἱ Κοντάρατοι, ἔπειτα οἱ Σπαθάτοι, καὶ οἱ Ῥιπταρεῖς. Idem etiam qui *Spatharius*, *Armiger*. Leo in Tacticis cap.7. §.55. εἰ δὲ τέρμα γυμνάζεται, μηδένα ἔμπροσθεν περιπατεῖν, εἰ μὴ Τουρμάρχην καβαλλάριον μετὰ Μανδατόρων δύο, Καμπιδουκτόρων δύο, Στράτορος ἑνὸς, καὶ Σπαθάτου ἑνὸς, ἤτοι τὰ ὅπλα τοῦ Ἄρχοντος φέροντος. Perperam in Cod. MS. apud Rigaltium legitur σπαθίου.

Σπαθάριος, *Spatharius*, *Armiger*. Cedreno in Julio, ὁ Σωματοφύλαξ. Μαχαιροφόρος βασιλικὸς, & Βασίλειος ξιφηφόρος, apud Menandrum Protector. p.100. Σπαθάριος τοῦ βασιλέως, in Apophthegm. Patr. in Pœmene num.14. Chronicon Alexandrin. in Juliano: καὶ ἀνέστησαν οἱ Κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι καὶ Σπαθάριοι. an. 5. Justiniani: Ναρσῆς ὁ Κουβικουλάριος καὶ Σπαθάριος. Theophanes an.17. Heraclij: καὶ πολλοὺς φονεύσας, ἀπέῤῥηξεν ζῶντας κϛ´. ἐν οἷς τὴν καὶ ὁ Σπαθάριος τοῦ Ῥαζάτου. Vita S. Theophanis Conf. num. 10. ὑψηλοτέρῳ δὲ βαθμῷ, ἤτοι τῷ Σπαθαρίων καταλόγῳ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τιμηθείς. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinop. Σπαθάριος τὴν ἀξίαν καθεστώς. Vita S. Lucæ Junioris pag.1001. Φίλιππος, κοσμικὸς ὢν, καὶ κοσμικῷ ἀξιώματι τιμώμενος· Σπαθαρίους αὐτοὺς συνήθως καλοῦμεν. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. τότε οἱ αἴροντες γυμνὰ τὰ ὅπλα τοῦ Βασιλέως οἱ λεγόμενοι Σπαθάριοι, ἀπέτεμον τὰς τῶν δύο θυγατέρων τῆς ἁγίας. Leo in Tacticis cap.14. §. 81. πλὴν τῶν Τουρμαρχῶν, καβαλλαρίων, καὶ Μανδατόρων δύο, καὶ Καμπιδουκτόρων δύο, καὶ Στράτορος ἑνὸς, καὶ Σπαθαρίου ἑνὸς, &c. Mauricius lib.1. Strateg. cap.9. ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ (στρατηγοῦ) εὐθὺς τοὺς Σπαθαρίους, καὶ μετ' αὐτοὺς Βουκελλαρίους. Vide Nilum lib.1. Epist. 227. Zachariam Pap. lib.3. cap.6. & Notas ad Alexiadem p.259.

Ἀσπαθάριος. Vide in Α.

Σπαθαροκανδιδάτος, *Spatharocandidatus*, dignitas supra dignitatem *Spatharij*, cui scilicet adjuncta erat *Candidati* dignitas. Constantinus de Adm. cap. 51. γέγονεν ὁ Θεόδωρος ἐκεῖνος Πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ πρωτελάτης ὤν, τιμηθεὶς κατὰ διαφόρους καιροὺς Κανδιδάτος, Στράτωρ, Σπαθάριος, Σπαθαροκανδιδάτος, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ τῆς Φιάλης. Infrà: οὐδὲ γὰρ ἀπὸ παλαιοῦ ἐγεγόνει ἢ ἐτιμήθη Πρωτοκάραβος τοῦ βασιλέως, ἀλλ' οὐδὲ Σπαθαροκανδιδάτος, ἀλλ' ἢ Κανδιδάτος, ἢ Στράτωρ, ἢ τὸ πολὺ Σπαθάριος. Rursum: ἐτιμήθη Σπαθάριος, καὶ μετὰ ταῦτα Σπαθαροκανδιδάτος. Ita cap. 52. Occurrunt præterea alij hac dignitate donati apud eundem Constantinum cap.42. 50. Photium in Epist.30.147.151. Gregorium II. Pap. in Epist. 1. ad Leonem Isaurum initio, Luithprandum lib.3. cap.7. Continuatorem Theophanis lib.3. num. 28. Anonymum Combefisianum in Romano Juniore num. 1. Eustratium Patr. Constantinop. in Jure Græcorom. pag. 268. &c. Vide Scholiastem Basilic. ad lib.25. p.26.

Σπαθαροκουβικουλάριος, *Spatharius simul & cubicularius*. Concil. VIII. Act.4. init. ἀπὸ δὲ τοῦ τῆς συγκλήτου Γρηγόριος Σπαθαροκουβικουλάριος. Vita MS. S. Sampsonis Xenodochi: Θεοδώρητος ὁ τῷ τῶν Σπαθαροκουβικουλαρίων διαπρέπων τάγματι.

Πρωτοσπαθαράτος, in Decreto quodam Augustæ, inter opuscula Pselli in Cod. Reg. fol. 42. ubi pluries occurrit.

Πρωτοσπαθάριος, *Protospatharius*. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.55. ὁ Πρωτοσπαθάριος λέγεται, ὅτι τὴν κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν πρῶτος τῶν Σπαθαρίων παραμονῶν. Vita MS. S. Sampsonis Xenodochi: Πρωτοσπαθάριός τε γὰρ τὴν, ὡς σύνηθες ὀνομάζειν, ἐπὶ τῶν μαγκλαβίων. Infrà: Κατάλογος τῶν Πρωτοσπαθαρίων. Nicephorus Presbyter M. Eccles. Constantinopol. in Vita S. Andreæ cogn. διὰ χριστὸν Σαλοῦ. Ἦν τις ἀνὴρ ΚΠ. ὄνομα αὐτῷ Θεόγνωστος, τῇ τοῦ Πρωτοσπαθαρίου τετιμημένος ἀξίᾳ παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως, &c. Anonymus Combefisianus in Leone Philos. num.15. ὁ δὲ τοῦτον παρελθὼν τῇ τοῦ Πρωτοσπαθαρίου τιμῇ ἠξίωσεν, καὶ οἰκεῖον ἑαυτοῦ καλεῖσθαι. Joannes Cameniata de Excidio Thessalon. cap. 9. Πετρωνᾶς δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, τῷ καταλόγῳ τῶν Πρωτοσπαθαρίων ἐναριθμούμενος. *Protospathariorum* præterea mentio occurrit apud Theophanem an.5. Leonis Chazari, an. 9. Nicephori Generalis, Nicetam Paphlag. in Vita Ignatij Patr. Constantinop. p.1197. Photium Epist. 16.22.85. &c. Atque ij Primæ olim dignitatis censiti: unde inviti in testimonium vocari non poterant, ut est apud Michaëlem Attaliat. tit.16. ἐξκουσεύονται δὲ ἀρχιερεῖς, καὶ ἱερεῖς, καὶ Πρωτοσπαθάριοι, καὶ οἱ μείζονος ἀξιώματος, ὥστε μὴ μαρτυρεῖν ἄκοντας. Adde Mich. Psellum in Synopsi legum v.935. & Eclog. Leonis & Constantini tit. 10. §.10. ubi μεγαλοπρεπεῖς indigitantur, & cum Patriciis junguntur. Idem Psellus v. 1257.

Εἰ μὴ Πρωτοσπαθάριος, ἢ πλέον τις τυγχάνει.

Et v.1402.

Ἐπεὶ δὲ νόμον εὕρατε τοὺς Πρωτοσπαθαρίους,
Καὶ τοὺς ἄνω συγκλητικούς, &c.

Atque inde docemur cur in Glossis Basilic. Ἰλλούστριοι exponantur Πρωτοσπαθάριοι. Erant enim postremi ex illustrium ordine. Harmenopulus lib.4. tit.2. δεῖ τοὺς ἐν ἀξιώματι μέχρι καὶ τοῦ Πρωτοσπαθαρίου γάμους μὴ συναλλάσσειν, εἰ καὶ μὴ προικῷα συγγράψαιεν συμβόλαια. Adde Scholiastem Basilic. ad lib. 21. pag. 536. & Gloss. med. Lat. in *Protospatharius*.

Σπαθαρὸς, *Ensium fabricator*, ξιφοποιός.

ΣΠΑΘΕΑ, Σπαθέα, Σπαθία. Rude seu *bacillo ictus inflictus*; nam Σπάθα, Græcis est *rudis*, *baculus*. Theophanes an. 17. Heraclij: πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας

θέας ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν. Achmes Onirocrit. cap. 119. εἰ δὲ πάλιν ἴδῃ Βασιλεὺς, ἢ ἕτερός τις, ὅτι ἔλαβε δούλῳ σπαθείας, ἐν ὀρθότητι δουλεύσει. Mox: γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔλαβε σπαθίον, ἢ ἔδωκε δίκλω, &c. Utitur rursum cap.249. extr.

Σπαθίζειν, *Fustigare.* Martyrium SS. Alexandri & Antoninæ num.6. καὶ πολλὰ διαπορήσας ἐν ἑαυτῷ ὁ ἡγεμὼν, ἐκέλευσεν κρεμασθῆναι, καὶ σπαθίσεσθαι. Et num.9. καὶ κρεμάσας αὐτὴν κρεμασθῆναι, ἐπέτρεψε σπαθισθῆναι. Ita num. 10. Menologium 18. Junij: τὸν ἅγιον Θεόδουλον σπαθίζεσθαι, καὶ οὕτω τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐκλιμηθῆναι.

ΣΠΑΘΗΤΟΣ οἶνος, vinum passum; Πατητὸς, apud Myrepsum sect.41. cap.78. & Aëtium.

ΣΠΑΘΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Gladiolus*, fortè. Stephani Magnetis Empirica MSS. σπαθοβότανον λείωσον ὁμοίως.

ΣΠΑΘΟΦΟΙΝΙΞ, *Fructus Palmæ adhuc florentis involucrum*, apud Nicolaum Myrepsum sect. 16. cap.42.

ΣΠΑΛΑ, Σπάλλα, *Dorsum*, *Humerus*, Νῶτον. Σπαλλάτος, *qui habet latos humeros*: Italis, *Spallato.* Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. p.122.

ΣΠΑΛΑΞ, pro ἀσπάλαξ, *Talpa.* Lexicon MS. Reg.Cod.1843. Σίφνες, ὥς εἶμαι σημαίνει τὸν σπάλακα. Σκάλοψ, ὁ σπάλαξ λέγεται παρ' Ἀττικοῖς. Vide Phavorinum.

ΣΠΑΛΙΩΝ, Παλίων, *Pluteus.* Suidas: Παλίωνες, πλέγματα μηχανικά. Agathias lib.3. extr. οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς διώξεως ἐπανελθόντες, τούς τε σπαλίωνας ἐνέπρησαν, καὶ ὁπόσα ἄλλα Περσικὰ μηχανήματα ἀμφὶ τὸ τεῖχος ἐκλέλειπτο.

ΣΠΑΝ, vel Σπᾶν, idem quod Σκίζειν. Vide in hac voce.

ΣΠΑΝΑ, mensura quæ Græcis σπιθαμὴ dicitur. Petrus Theoctonicus MS. de Archemia: ἐχέτω δὲ τὸ Π... — αὐτοῦ τὸ ὕδωρ σπάνας μίας πρὸς τὸν τοῖχον. Vide supra in Οὔρβα, & Gloss. med. Lat. in *Spanna.*

ΣΠΑΝΑΚΙ, *Lingulatum blitum*, ὀνόβλιτον. Vide Agapij Geoponica cap.91. 93. 100.

ΣΠΑΝΟΔΡΟΜΟΣ. Palladius in Hist. Lausiaca cap.16. ἀδελφοὶ ὑπῆρχον, πατρὸς ἐμπόρου Σπανοδρόμου. Ubi interpres, *Patre mercatore.* Fronto Ducæus addidit *Hispanico.* Meursius cursorem vel mercatorem designari putat, qui in Hispaniam negotiandi gratia excurrit. Nam σπανίαν, Hispaniam tunc vocabant, ut in Epist. Constantini M. apud Theodoritum lib.1. Hist. Eccl. cap.10. scribitur. In Excerptis Rosveidi, σπανοδρόμος, *qui pergebat in urbem Panos* exponitur. Ea fuit patria Nonni Poëtæ Christiani.

ΣΠΑΝΟΣ, *Cui rara est barba*, Σπανοπώγων.

ΣΠΑΝΥΔΡΙΟΝ, *Locus siccus*, *in quo aqua defecit.* Vita S.Nili Junioris pag.148. εὑρὼν ἐν τοῖς τῆς Γαίτας μέρεσι τοπάριον, ἀληθῶς δ' εἰπεῖν σπανύδριον. Ubi editum σπανίδριον.

ΣΠΑΝΤΙΟΝ, *Species quædam.* Achmes in introduct. in Astrolog. δηλοῖ χρυσίον καὶ ἀργύρειον, καὶ κοκκία δριμέα, σπάντιον τε καὶ πέπερι, καὶ τὰ ὅμοια.

ΣΠΑΟΓΛΑΝΟΙ, nobiles adolescentes. Leunclavius in Onomast. Turc. *Spahoglan Aga*, *Tribunus equitum.* Ordo officiorum Portæ Othomanicæ MS. ἔχει δὲ ἐς πρώτην τάξιν ὀνόματι Σπαογλάνες, ἤγουν ἀρχοντόπουλα ἑξακοσίους, οἵτινες ἐπαγαίνουν ἔμπροσθεν τοῦ Ἀμηρᾶ καβαλάροι. Infrà: οἱ Σπαόγλανοι, ἔχουν τὴν ἡμέραν ἀλοφὰν ἀπὸ δέκα ἄσπρα ἕως πεντῆντα, ὁ καλίτερός τους ἄμε τὸ καθολικόν τὸ ἔναι ἀπὸ ἄσπρα κ'. ἢ κέ. τὴν ἡμέραν.

ΣΠΑΡΑΓΓΙ, *Asparagus*, Ἀσπάραγος. Vide Alypij Geoponica cap.92.

ΣΠΑΡΑΓΧΝΑ, *Branca*, *Fauces piscium.* Schol. Oppiani lib.1. Hal. ad v. 160.

Ὅσοι τε βράγχη, ξόμαλος πτύχας ἀμφὶς ἔχουσιν, Βράγχη, βρόχια, σπάραγχνα. Damascenus Hieromon. serm.4. βλέπει καὶ ἔστι τὸ δακτυλίδιν του εἰς τὰ σπάραγχα (τοῦ ψαρίου) seu piscis.

ΣΠΑΡΜΟΣ, Σπαρμένο, *Seges*, Λήϊον. Georgius Contares lib.2. Hist. Athenarum: ἀκόμι ὁ Πεισίστρατος νὰ πλερώνουσι τὸ δέκατον ἀπὸ τοὺς σπαρμοὺς, καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα, &c. Σπαρμένος, *Seminatus*, Σπαρτός.

ΣΠΑΡΡΑ, *Inaures.*

ΣΠΑΡΤΖΑΜΙΑ. Nicetas in Manuele lib.6.n.4. ὁπλισμοῖς τε γὰρ ἐκπρεπέσιν ἐκάζοντο, καὶ τοὺς ἵππους ἠσκημένους εἶχον, ἄλλοις τε κόσμοις λαμπροτάτοις, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπαυχενίοις ἀγλαΐσμασιν, ἐκ τριχῶν συγκειμένοις ἱππείων ἐς ἱκανὸν καθειμένων, καὶ περιηρτημένους ἐχόντων ἠχητικοὺς κώδωνας. Ubi Codex Barbarogr. habet σπαρτζάμια μετὰ κωδώνων. Meursius σπάρτους, sive *lineas*, interpretatur. Quin potius ita videtur ita appellatum equinum ornamentum, quod σπαρτζίου instar esset. Est autem

ΣΠΑΡΤΖΙΟΝ, *Sparta*, Scopulæ species ex spartis confecta, qua sordes corporis è balneis eluuntur. Eustathius Odyss. θ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πάλαι χρηστῶν λεκτέον παρέφθαρται, ὧν ἔστι καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον σπαρτζίον· σπαρτίον ὀφεῖλον λέγεσθαι κατὰ τὴν ἀνέκαθεν χρείαν· εὑρέθη γάρ ποτε τοῖς λουομένοις ἀντὶ σπόγγων πλέγμα τι ἀπὸ σπάρτων, ὡς εἰκός. Alibi: καὶ τῇ σπάρτῳ, ἐξ ἧς παρέφθαρται χυδαϊζόμενον τὸ πλεκτὸν σπαρτίον, ὃ σωμάτων ῥύπους ἐκτρίβει ἐν λουτροῖς. Idem Il. γ. pag. 421. καὶ τὸ σπαρτίον δὲ καὶ τὸ σχοινίον, ὡς καὶ προεγράφη, ἐκ παλαιοῦ ἔργου κρατεῖ λέγεσθαι, παρώνυμα ὄντα φυτοῖς ἐξ ὧν ἐγίνοντο, ἤγουν τῇ φυομένῃ σχοίνῳ ἐν τόποις ὑγροῖς, καὶ τῇ σπάρτῳ, ἐξ ἧς παρέφθαρται τὸ χυδαϊζόμενον τὸ πλεκτὸν σπαρτίον, ὃ σωμάτων ῥύπους ἐκτρίβει ἐν λουτροῖς. Ubi leg. σπαρτζίον.

ΣΠΑΡΤΙΝΑ, *Restis piscatorum.* Eustathius Iliad. β. pag.191. λέγει δὲ πού καὶ γλῶσσα σπαρτοφόρον ὁ Γεωγράφος· καὶ σχοινοπλοκικὴν σπάρτον, καὶ μέχρι δὲ νῦν εἶδός τι σχοινίου οἱ ἰχθυοβόλοι σπαρτίνας ὀνομάζουσι.

ΣΠΑΣΙΜΑΡΕΙΝ, Σπασμάρειν, *Spasmo vel hernia laborare*, σπασμῷ κατέχεσθαι.

ΣΠΑΣΟΥΡΑ, *Vestiaria scopula*, *Penicillus*, κορήθριον, καλλυντρον.

Σπασούριζειν, *Vestes detergere*, ἐκκαθαίρειν τὰς ἐσθῆτας.

ΣΠΑΣΤΡΑ, Σπαστριά, Σπαστροσύνη, *Mundities*, Καθαρότης.

Σπαστρεύειν, Σπαστρεύγειν, Σπαστρίζειν, *Verrere*, *Comere.* Glossæ Græcobarb. μηδὲ καλλωπίζεται, μηδὲ σαρώνεται, μηδὲ σπαστρεύεται. Rursum: ἀκαλλώπιστος, ἀσάρωτος, ἀσπάστρευτος. Alexij Comneni Monita ad Spaneam, MSS.

Δουλεύει καὶ σπαστρεύει σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τις.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὅλες ἐδὰ σπαστρεύεσθε, ὅλες εὐμορφοθεῖτε.

Jatrosophium MS. ἂς ἐμπάσει τὸ φαρφιόνι εἰς κανκίν σπαστρικόν. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Καὶ γὰρ λεπτοκοποῦσιν τὸ ὡς οἱ χαβιαροπῶλοι,
Καὶ λέγουν μας, σπαστρίσεσθαι, Πατέρες, μὴ βλαβεῖτε.

Σπαστρικὸς, *Mundus*, *Detersus.* Maximus Cythærensis Episc. in Synax. 11. Aug. ἔπειτα βάνοντας τὴν (εἰκόνα) εἰς σπαστρικὸν σκρίνιον, τὴν ἐσφάλισε.

Ἀσπαστρία, *Detersionis incuria.* Orneosophium p. 242. ἡ βλάβη τῶν ὀρνέων γίνεται διὰ τρεῖς αἰτίας· διὰ πολυφαγίαν, διὰ ἀσπαστρίαν τοῦ παραβάλματος, καὶ διὰ χολὴν, ἤτοι κόπον.

ΣΠΑΤΑΛΟΧΡΟΜΙΔΗΣ, *Qui* κρόμμυα, *seu cepas*, *pro deliciis habet*, *vel manducat.* Prochopro-

 dromus

dromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS. Καὶ οἱ πάντες να με κράζουσιν; ὁ σπαθαλοκρομίδης.

ΣΠΑ'ΤΙΟΝ, *Spatium*, in Chronico Alexandrino p.264. ubi perperam editum σπάθιον, rectius apud Cedrenum pag.147. & Joannem Antiochensem: τὰ ἑπτὰ σπάτια τῶ δρόμον ἑπτὰ πλανήτων. Philemon in Lexico Technologico MS. Στάθμη, σπάτιον ἐστι λεπτὸν, ὁ μίλτῳ κεχρισμένον, ἢ ἑτέρῳ χρώματι γραμμὰς ἄγει τῇ ἑκατέρωθεν τάσει, δι' ὧν τὰ ξύλα εὐθύνονται.

ΣΠΑΦΗ', pro Σπάθη, *Spatha*, occurrit in Turcogræcia Crusij.

ΣΠΑ'ΧΙΔΕΣ, *Filij principum in aula Turcica ministrantes*, qui Sultanum cum peregrè proficiscitur, ad dextram velut protectores comitantur; *Questi giovani*, inquit Meneuinus, *sono la maggior parte di quello ch'escono fuori del serraglio.* Laonicus Chalcondyl. lib.5. τούτων δ' αὖθις ἔχοντες οἱ Σπάχιδες καλούμενοι ἀμφὶ τοὺς διακοσίους· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ τῶν Ἀρχόντων παῖδες, ὧν τοὺς μὲν ἀπὸ τῶ κοιτῶνος ἐκβαλὼν εἰς ταύτην αὐτοὺς καθίστησι χώραν, τοὺς δὲ ἐπιλεξάμενος ἐν ᾧ ἔχει ὡς ἀνδρῶν παῖδας ἀγαθῶν γινομένους. Ita lib.8. extr. Historia Politica: μετὰ στρατευμάτων, Γενιτζάρων, Σπαχίδων, καὶ πεζῶν τοξότων. Σπαΐδες dicuntur Malaxo in Hist. Patr. Constantinop. Ἀγάδας, Φλαμπουράρεοι, Σπαΐδες, καὶ ἄλλοι πολλοί. Nec quicquam hic emendandum; nam & *Spahi* & *Spachi* promiscuè dicuntur, ut est apud Menavinum de Orig. Turc. p.42.v. apud Sansovinum, ubi de eorum officio, plura. Leunclavius in Onomast. ad Hist. Musulm. *Ispahileri, Equites Prætoriani. Vocantur & Spahileri. Ispahi meidan, locus spatiosus, Ispahilerum, vel equitum area, ludicris scilicet exercitiis eorum equestribus destinata.*

Σπαχογλάνος, *Spachidum Capitaneus: Spaioglan*, Menevino, loco laudato. Leunclavius in Onomast. *Spahoglan-Aga*, *Tribunus equitum*, Græcis antiquioribus στρατηλάτης. Laonicus Chalcondyles lib.9. pag.264. τὴν δὲ Τραπεζοῦντα εἰς μοίρας διελόμενος, τὸ μὲν παρ' ἑαυτῷ κατεκράτησε, ποιήσας Σιλικταρίους, καὶ Σπαχογλάνους, ὕστερον ἐς τὰς θύρας αὐτοῦ. Codex Reg. habet Σπαθοχλάνους.

ΣΠΕ'ΔΟΥΜΝΟΝ, ξύλλον, in Glossis MSS. ex Cod. Reg.1673.

ΣΠΕΙ'ΡΑΤΟΙ αἰγὸς, ὁ κόπρος τῆς αἰγὸς, in Glossis Jatricis MSS. Neophiti: *Fimus, Stercus capræ.*

ΣΠΕ'ΚΛΟΝ, *Speculum*, in Gloss. Græcolat. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 930. σπέκλον, ὁ ὕαλος. In aliis est σπέκελον. Suidas: ὑέλιον, τὸ σπέκλον. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. σπέκλον, ὁ ὕελλος. Michaël Psellus de Operat. Dæmon. pag. 50. καθάπερ γὰρ ἀὴρ αὐτὸς οὗτος οὕτωσι χρώματα καὶ μορφὰς λαμβάνων εἰς τὰ πεφυκότα δέχεσθαι διαδίδωσιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐνόπτρων καὶ τῶν σπέκλων ὁρᾶν ἐστιν, &c. Basilic. Eclog. 44. ὥσπερ τὰ ἐμβλήματα τῶν ἀργυρέων σκευῶν, καὶ τὰ σπέκλα τῶ οἴκου, &c. Scholiast. Basilic. ad lib.20. p.461. εὗρες ἔρημον τὸν οἶκον θυρίδων, σπέκλων, καὶ ἑτέρων τινῶν.

Σπεκλοποιὸς, *Specularius*, in Gloss. Gr. Lat.

Σπέτλον, pro σπέκλον. Dorotheus Doctr. 3. ὥσπερ λύχνος φαίνων διὰ σπέτλων. Joan. Moschus in Limon. cap.148. οὕτως διάγων οὐκ εἴασεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτῶ, οὐ θύραν, οὐ θυρίδα, οὐ σπέτλον, οὐ κανδήλαν, οὐ πίνακα.

Σπεκλάριον, *Specular.* Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: διαφανὲς, γύψον ὅμοιον, ὃ καλεῖται Σπεκλάριον. Glossæ aliæ habent Σφεκλάριον. Rursum Glossæ Jatricæ ex Cod. Reg.618. Σπεκλάριον, οἱ δὲ διὰ τὸ Σφεκάριον, ὃ τινες ἀντὶ σφέκλων ἐν ταῖς θυρίσι χρῶνται, διὸ καὶ διαφανὲς προσαγορεύεται, γυψῶδες ὑπάρχον τὴν οὐσίαν, &c. Quæ quidem sumpta sunt ex Paulo Æginetа lib.7. Galenus lib. 4. de Composit. medic. pag.360. edit. Basil. καὶ τὸ διαφανὲς δὲ καλούμενον, ὃ σπεκλάριον ὀνομάζουσι Ῥωμαῖοι. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 190. διαφανές ἐστιν τὸ καλούμενον σπεκλάριον, κεκαυμένον καὶ λειοτριβόμενον, &c. Infrà: Τὸ σπεκλάριον γυψῶδές ἐστιν τῇ οὐσίᾳ. S. Basilius in Homil.3. in Hexaëmeron pag.1330. ἡ τοῦ σπεκλαρίου φύσις ἐν μετάλλοις συνισταμένη λίθος, &c. Ubi aliquot Codd. habent σπέκλου, uti monet Fronto Ducæus. Vetus Inscriptio, in Roma subterran. lib.3. cap.2. p.244. ET SCAMNA TRAS SPECLARA, &c. *Specularia.*

ΣΠΕΚΟΥΛΑ'ΤΩΡ, *Speculator*, *Carnifex*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Suidas: Σπεκουλάτωρος, τῶ δορυφόρου. Glossæ Græcobarb. MSS. ex Reg. Cod.2062. Σπεκουλάτωρ, ὁ δήμιος. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Σπεκουλάτωρ, Ἀποκεφαλιστής. S. Athanasius in Apol.2. de Fuga sua: πῶς δὲ σύνοδον ὀνομάζειν τόλμης, ἧς Κόμης προεκάθητο, καὶ παρῆν σπεκουλάτωρ, καὶ Κομενταρήσιος ἡμᾶς εἰσῆγεν ἀντὶ διακόνων τῆς ἐκκλησίας. Rursum pag.800. ὁ μὲν γὰρ γράψας αὐτὰ, Ῥοῦφος ἐστιν, ὁ νῦν ἐν τῇ Αὐγουσταλιανῇ Σπεκουλάτωρ, καὶ δύναται μαρτυρῆσαι. Martyrium S. Georgij ex Cod. Cæsareo: καὶ προσελθὼν ὁ σπεκουλάτωρ, ἀπέτεμεν τὸν γενναῖον αὐτοῦ αὐχένα. Martyrium S. Irenæi Episc. Sirmij in Pannonia: καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ μακάριος Εἰρηναῖος, πληγεὶς τῷ ξίφει ὑπὸ τοῦ σπεκουλάτωρος, ἐρρίφη εἰς τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Σαὸν, τὸν ὄντα ἐν τῷ Σιρμίῳ. Martyrium S. Acyndini & Socior. MS. καὶ ἀπέτεμεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ σπεκουλάτωρ. Martyrium S. Marinæ MS. καὶ εἶπεν τῷ σπεκουλάτωρι, Ἆρον τὴν μάχαιραν, καὶ ἀποκεφάλισόν με. Sed in hac Vita legitur σπερκουλάτωρ crebrius, ut in Vita S. Joannis Baptistæ conscripta, ut fert titulus, à Joanne seu Marco ejus discipulo, apocrypha. Martyrium S. Samonæ MS. τῷ δὲ σπεκουλάτωρι καλεύει τοὺς μάρτυρας παραλαβεῖν. Martyrium S. Æcatherinæ ab Athanasio illius servo conscriptum: προσελθὼν δὲ ὁ σπεκουλάτωρ, ἀπέτεμεν αὐτῆς τὸν αὐχένα. Syntipas MS. ἔφησαν τῷ τοῦ βασιλέως σπεκουλάτωρι, ἤδη τὴν σπάθην πρὸς τὴν σφαγὴν τοῦ παιδὸς ἑτοίμην φέροντι. Ducas Hist. cap.40. extr. καὶ λέγει τῷ σπεκουλάτορι, Ποίησον τὸ κελευσθέν. Occurrit præterea apud Marcum cap.4. in Martyrio SS. Maximi, Dadæ, & Quintiliani num.9. in Martyrio S. Basiliei num.14. in Passione SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.1. in Martyrio MS. S. Procopij, in Vita S. Bacchi jun. pag.114. apud Theodorum Iconiensem Episc. in Martyrio SS. Cyrici & Julittæ, Joannem Phocam in descript. T. S. cap.12. in Synaxar. in S. Babyla 4. Sept. &c.

Neque porrò alij sunt *Speculatores* vel *Spiculatores* ab iis, quos *Scurrones* appellat vetus Martyrologium in S. Victore: *Amputatum est caput ejus ab scurrone.* Infrà: *Fecit eas incendi ante se ab scurrone.* Glossæ Isidori: *Scurra, Parasitus, Buccellarius.* Quæ postrema vox *Satellitem* etiam significat, seu *Confectorem.* Glossæ Basilic. Βουκελλάριος, ὁ ἀποσελλόμενος, καὶ φῶν τινά. Atque adeo scurræ & scurrones iidem videntur, quos S. Athanasius in Epist. ad Solitar. p.868. δημίους τῆς τάξεως vocat. Sed de hac voce consulendum Gloss. med. Lat.

ΣΠΕΚΤΑ'ΒΙΛΙΣ, *Spectabilis*, Περίβλεπτος, in Glossis Basilic. Titulus honorarius, de quo agimus in V. Περίβλεπτος. Σπεκταβίλιοι, in Nov.20. Justiniani in præfat. & in Nov.25. cap.4. Scholiastes Juliani Antecess. cap. 63. *Spectabiles dicuntur Comites Consistoriani.*

Σπεκταβιλία, *Spectabilis titulus & dignitas*, in Nov. ejusdem Justiniani 21. cap. 5. Nov.26. cap.5. Nov. 28. cap.5. in edicto 4. cap.1.

ΣΠΕ'ΚΤΟΥΣ, in Glossis Nomicis Vaticanis MSS. Διόπτρα ῥεῖθρου, εἴτουν ὀχετοῦ ὕδαλος, δι' ἧς ἐφορᾶται τὸ ὕδωρ. Σπέκτα, τὰ ἀντιθέμενα τῶν προσόψεις ἐντομαῖς καὶ ἀρχαῖς

ἀρχαῖς τ̃ ὀχετῶ ἐξ οἱασδήτινος ὕλης εἰς τὸ ἰθύνειν τὸ ὕδωρ, καὶ ἢ ἀφιέναι, ἢ συνέχειν, ἢ μεταφέρειν. *Specus, per specum aquam ducere*, apud Cujacium lib. 16. observ. cap. 17. vel certè quod *Regard* dicimus, adeo ut vox à Latina *Spectare* deducatur.

ΣΠΕΛΕΦΡΕΝ, *Palafredus, Equus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

> Εἶτον ἀπάνω σπελεφρὲν ὁλόλευκον ὡς χιόνη,
> Καὶ τὰ σκυλία τὸ γύρα της, βένινο τὸ πλευρόν της.

Pro εἰς πελεφρὲν.

ΣΠΕΛΗΞ, vestis muliebris species. Suidas: Σπέληξ, ἡμιδιπλοΐδιον, γυναικεῖον ἱμάτιον. *Palla.*

ΣΠΕΛΤΟΝ, ζέα, in Lexico MS. Nicomedis Jatrosophistæ, *Spelta, Far.* Vide Gloss. med. Lat. in *Spelta.*

ΣΠΕΡΑ, pro ἑσπέρα. Corona pretiosa: Καλὴ σπέρα, *Bonus vesper*, Καλὴ ἑσπέρα.

ΣΠΕΡΜΑΤΟΘΗΚΗ, *Seminarium.* Michaël Psellus in Synopsi legum:

> Ἔπιτε χρησιμότητι ἀγρῶ Σπερματοθήκας.

ΣΠΕΡΜΟΛΟΓΟΣ, *Grus.* Etymolog. MS. γέρανος, — ὅςις καὶ σπερμολόγος καλεῖται ὅτι γὰρ ὁ γεωργὸς σπέρει, καὶ οὗ ψωννύει αὐτά, ἐκεῖνος συλλέγων ἐσθίει.

ΣΠΕΡΝΕΙΝ, pro Σπείρειν, *Seminare.* Stephanus Sachlecces in versibus Politic. MSS.

> Καὶ φέρετέ με σπέρνω τὰ λόγια με ςὸν ἄμμον.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὑγεία σε ἰάννη, κακία σε σπέρνω. Anonymi Doctrinæ MSS. καὶ ἴδη τ̃ γεωργὸν πῶς ςηρίζει τ̃ ὀφθαλμόν του εἰς καλασπορίαν καὶ πρῶτον, εἶτα σπέρνει, μὴ βροχὴν, μὴ χιόνα μηδ' ὅλως λογιζόμενος. Georgius Contares lib 1. Hist. Athenarum: εἰς τ̃ ὁποῖε τ̃ καιρὸν ηὗρον πρῶτον τὰ ἁμάξια, καὶ μάλιςα πῶς νὰ σπέρνουσι τοὺς καρποὺς.

ΣΠΕΣΟΣ, *Spissus, Opacus.* Vide in Τζελεςρῖνος.

ΣΠΕΤΖΙΑΙΣ, Σπέτζαις, *Species, Aromata*, Ἀρώματα. Portolanus MS. καὶ τ̃ σπέτζες εὑρίσκεις.

Σπλέτζαις, eâdem notione. Agapius in Geoponico cap. 63. εἰ δὲ τρώγει τὴν μὲ ὀψάρεον, βάνε καὶ πιπέρι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Et cap. 81. μὲ σπλέτζαις καὶ ἄλλα ἀρώματα. Ita cap. 131.

Σπλετιαρειὸ, & Σπλετζερία, *Speciaria, Officina aromatariorum*, Ἀρωματοπωλεῖον.

Σπλετζέειος, *Aromatarius*, apud eundem Agapium cap. 199. Depingitur in Cod. Reg. Nicolai Myrepsi qui est 1177. tabella, in qua exhibetur Medicus in cathedra sedens, hoc titulo, ὁ ἰατρὸς, deinde æger, cum hoc lemmate, ὁ ἀσθενὴς, denique Apothecarius, sive Μυρεψικὸς, cum sua apotheca, hoc titulo, ὁ σπεςίαλος.

Σπετζειρικὰ, Aromata, eidem Agapio cap. 130. & Theophylacto Hierodiacono Homil. 6. pag. 102.

ΣΠΕΤΖΙΑΛΙΟΣ, *Specialis.* Glossæ Basilic. αὐτὴ ἁρμόζει δύο μεριδικοῖς δεσπόταις ἀναλόγως τῷ ἑκάςῳ ἁρμόζον διεκδικοῦσα διὰ τ̃ σπετζιαλίας ἰν ρὲμ διάςιξιν.

ΣΠΕΤΛΟΝ. Vide in Σπέκλον.

ΣΠΗΓΩ, apud Nicolaum Myrepsum MS. sect. 27. cap. 11. Vox ignota Fuchsio, in cujus Cod. legebatur σπίγω.

ΣΠΗΛΑΙΟΝ, *Monasteriolum in spelæo, seu antro, ædificatum.* Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num. 47. ἡ μὲν θεόκτιςος αὐτὴ ἐκκλησία σπήλαιον ὑπάρχει εὐρύχωρον, θέσιν ἀπὸ τ̃ προνοίας τοιαύτην λαχὼν, ὡς τύπον ἐκκλησίας ἔχουσαν, καὶ διὰ τοῦτο ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν δεξάμενον. Martyrium S. Niconis num. 9. καὶ δὴ τούτων οὕτως τελεσθέντων, πεποίηκεν ἐν τῇ μονῇ ἐκείνῃ τ̃ σπηλαίε τ̃ ἐν τῷ ὄρει ἔτη τρία. Vide num. 8. Nilum Monachum Narrat. 5. pag. 76. præterea Dissertationem nostram de Capite S. Joannis Baptistæ cap. 3. num. 8. ubi observavimus, primis Christianismi sæculis antra & spelæa elegisse monachos, ubi & habitarent, & ædiculas sacras erigerent, quæ postmodum evasere in monasteria. *Quæsiverunt*, inquit Gislebertus Abbas Svvinshetensis, *antiqui patres loca horrida & arida, ut exercendæ haberent abstinentiæ materiam, & distendendi per solitudines non haberent causam.* S. Paulinus Carm. ult. de reditu Nicetæ ad Natal. S. Felicis:

> *O vices rerum, bene versa formâ;*
> *Invij montes prius, & cruenti,*
> *Nunc tegunt versos monachis latrones,*
> *Pacis alumnos.*
> *Sanguinis quondam, modo terra vitæ est;*
> *Vertitur cælo pia vis latronum,*
> *Et favet Christus supera occupanti*
> *Regna rapinæ.*
> *Mos ubi quondam fuerat ferarum,*
> *Nunc ibi ritus viget Angelorum,*
> *Et latet justus, quibus ipse latro*
> *Vixit in annis.*

Spectavit ista Isaiæ, 35. *In cubilibus, in quibus prius dracones habitabant, orietur viror calami & junci, & erit ibi semita, & via sancta vocabitur.* Meminit Theophylactus Hieromon. Monasterij in Morea Μεγάλου σπηλαίου dicti, in Homil. 1. p. 31.

Σπηλάδιον, *Parva spelunca.* Vide in Προσκεφαλάδιον.

Σπηλάειον, *Parvum spelæum*, seu *Monasteriolum.* Vita S. Nili Jun. pag. 42. ἐν τῷ μικρῷ τῷ ὑπ' αὐτοῦ λελατομημένῳ σπηλαρίῳ.

ΣΠΙΘΑ, Σπίνθα, *Scintilla.* Σπίθες, *Scintillæ*, Σπινθῆρες. Σπιθίζειν, *Scintillare*, Σπινθηρίζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

> Καὶ κτὸν ἐρῶ ἐξέβηκε τὰ μάτια τοῦ χάν σπίθες,

Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 315. ἀπὸ τὰ κάρβουνα εὐγαίνουν οἱ σπίνθαις.

Σπιθοβολεῖν, *Scintillare, Scintillas emittere.* Maximus Cythereus in Synaxar. 4. Sept. καὶ ἐκκαίοντας ἕνα τηγάνι, ὥςε ὁπῶ ἀσπιθοβόλα, ἔρριψεν ἐκεῖ τὴν ἁγίαν γυμνὴν.

ΣΠΙΚ, species quædam, *Spica* nomine, cujusmodi plures recensentur in Pandectario Matthæi Silvatici. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τ̃ σπὶκ κελέυει τὸ δίκεον νὰ πάρῃ εἰς τὰ ρ...

ΣΠΗΤΙΟΝ, Σπίτιον, Σπῆτες, Σπηταλεῖον. Vide Ὁσπίτιον.

ΣΠΙΝΑΚΙΟΝ, *Spinaceum*, Seutlomalachon, de quo Ruellius lib. 2. cap. 147. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ φόρτονέ με λάχανα, σέλινα, καὶ αὐτίδια,
> Σπινάκια, καὶ μαρούλια, ῥάπανα καὶ κρεμμίδια.

ΣΠΙΝΘΑ. Vide in Σπίθα.

ΣΠΙΝΤΑΤΖΗ, τὸ ψιμύθιον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Cerussa.*

ΣΠΙΟΛΗΣ, *Babylonicum*, in Gloss. sancti Benedicti.

ΣΠΙΡΗ, *Granum*, Κόκκος, in Corona pretiosa. Sic dictum quia rotundum, speræ, seu sphærulæ speciem habet. Vide Gloss. med. Lat. in *Spera.*

ΣΠΙΚΑΤΟΝ, *Spicatum*, genus unguenti. Aetius: ἔςι δὲ καὶ ἕτερον μύρον παρ' αὐτοῖς (Ῥωμαίοις) ὁ καλοῦσι σπικάτον.

ΣΠΙΡΟΣ, *Satelles*, Δορυφόρος, Italis, *Sbirro.*

ΣΠΙΤΗ, Σπίτι, Σπιτικὸς. Vide in Ὁσπίτιον.

ΣΠΛΑΧΝΟΝ, βρύον ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὰ δένδρα, in

in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Muscus.*

ΣΠΑΕΤΖΑΙΣ. Vide in Σπέτζαις.

ΣΠΑΗΝΑ, *Lien*, Σπλὴν, in Corona pretiosa. Interpolator Dioscoridis in libr.2. cap.65. καὶ τὴν σπλῆνα τοῦ βοὸς κρέμασον εἰς τὸν καπνόν. Utitur rursum infrà. Liber botanicus ex Cod.MS. Reg.1673. ὅταν ἔνι πρησμένη ἡ σπλήνα.

ΣΠΛΗΝΟΔΑΠΑΝΟΝ, herba cujus meminit Myrepsus sect.8. cap.82. ubi Fuchsius *Asplenon* intelligi putat. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Σπληνοδάπανον, χρυσοφάλανον.

ΣΠΟΓΓΑΡΙ, *Spongia*, Σπόγγος. Glossæ Lat. Gr. *Penicillum*, Σπογγῖον, Σπογγάρειον. Joannes Jatrosophista MS. cap. 13. ζεμάτιζε πίτυρα καὶ βλισκοῦνιν, καὶ σάκλισε αὐτὰ, βρέσον σπογγάρειν, καὶ πυρίαζε τὸν τόπον, &c.

ΣΠΟΓΓΙΤΗΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum, & Psellum de lapidibus pag.346. edit. Maussaci.

ΣΠΟΓΓΟΣ, seu ἅγιος σπόγγος, *Sacra spongia* in sacris Liturgiis à Græcis adhiberi solita, qua non modo sacram Mensam interdum detergunt, ut est in Euchologio in officio de Ablutione sanctæ Mensæ magna Feria quinta pag. 627. sed præsertim calicem post dominicum sanguinem à Sacerdote diligenter delibatum, ipsumque sanctum discum, particulis sancti panis in eo contentis in unum collectis, & in sacrum calicem demissis. Ejusmodi spongiam μοῦσαν etiam vocant, de qua voce, supra. Liturgia Chrysostomi: καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν, σφογγίζει τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον. Infrà: τότε λαβὼν τὸν ἅγιον δίσκον ὁ διάκονος ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου, ἀποσπογγίζει τῷ ἁγίῳ σπόγγῳ πάνυ καλῶς, καὶ μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας σκεπάζει τὸ ἅγιον ποτήριον τῷ καλύμματι. Typicum S.Sabæ cap.41. ἵσταται ὁ προεστὼς ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου βήματος, βαστάζων τὸ ἀποσπόγγισμα τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ χρίει πάντας τοὺς ἀδελφοὺς, &c.

Σπογγιτοτράπεζον, *Penicillum*, seu *Spongia*, qua mensa abstergitur: occurrit apud Crusium in Turcogræcia p. 255. Ἀρτοσπογγίτης, in Lexico Stephani. Vide Cujacium lib. 13. observ. cap.13.

Σπογγιάρειον, apud Demetrium Constantinopolit. lib.1. Hieracosophij p.76.

Σπόγγος θαλάττιος, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶ καδμία, καὶ χρυσόλιθος, καὶ ἱερὸς λίθος, τὸ ἀπόκρυφον μυστήριον, τὸ αὐτὸ καὶ σποδὸς ἀχύρου, καὶ σμάραγδος, καὶ πυρίτης.

Σπόγγος, *Nerium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 664.

ΣΠΟΔΙΟΝ, *Cyprium atramentum*, quod Galeno in Lexico, μέλαν τὸ Κύπριον, ἡ κυπρία σποδός, dicitur. Lexicon Jatricum: Κυπρία σποδὸς, τὸ λεγόμενον σπόδιον· τινὲς δὲ οὕτω καλοῦσι τὴν τῶν ὀστῶν ἐλεφαντίνων σποδόν. Vide Salmasium de Saccharo p. 86.

ΣΠΟΝΖΑ, *Sponsalia.* Theophanes an.29. Copronymi: ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Φάρου ἐγένετο τὰ πρὸς τὴν αὐτὴν Εἰρήνην τοῦ βασιλέως Λέοντος σπόνζα.

ΣΠΟΡΤΑ, *Sporta*, Σπυρὶς. Cedrenus pag.169. ἰσπόρτα, παρὰ τοῖς αὐτοῖς, (Ῥωμαίοις) ἡ σπυρὶς, ἣ καὶ φίσκος καλεῖται, κἂν διαφέρωσι· τὸ φίσκον μὲν καλεῖσθαι τὴν ῥάβδῳ τὴν πλεκτάνην· ἰσπόρτι δὲ φλοιώδη. Ubi fortè leg. ἡ σπόρτα. Synaxarium Maximi Cythær. ἔκαμνε δὲ ποτὲ μὲν σπόρταις, ποτὲ δὲ μικρὰν γῆν, ῥίπτωντας εἰς αὐτὴν σπέρματα.

ΣΠΟΡΤΟΥΛΟΝ, Σπόρτουλλον, *Sportula.* Glossæ Lat. Gr. *Concessiones*, Σπόρτουλλα: malè editum, *Concussiones.* Glossæ Basilic. Σπόρτουλα, χρήματα. Δημόσια, τὰ ἐν σπυρίδι διδόμενα ξένια. Σπόρτουλα, ἐκβιβαστικὰ, ἐφόδια, συνήθειαι. Item, τὰ διδόμενα τοῖς ἐκβιβασταῖς, σαλάρια δὲ τὰ διδόμενα τοῖς συνηγόροις. Σπόρτουλα, δῶρα ἐπὶ πάντων διδόμενα παῤῥησίᾳ, ἔτι δὲ καὶ τὰ παρ' Ἀθηναίοις καλούμενα Πρυτανεῖα. Scholiastes Aristophan. ad Nubes, & Phavorinus: Πρυτανεῖα, τὰ νῦν καλούμενα παρὰ Ῥωμαίοις σπόρτουλλα. Concilium Calchedonense act.10. pag.651. ὅτι παρὰ τῶν ἐμπιπτόντων Ἑλλήνων ἁμαρτιθυσίας λαμβάνων Δανιὴλ Ἐπίσκοπος στόρτουλα, ἀφίησι τὸ ἐγκλήματος, &c. Novella Heraclij Imp. de Episcop. τῶν τοῖς εὐσεβέσιν ἡμῶν νόμοις διωρισμένων ἐπί τε τῶν δικαστικαῖς ἀσφαλείαις, ἐπί τε τῷ μέτρῳ τῶν σπορτούλων αὐτοῖς φυλαττομένων ἀτρώτων. Infrà: ἐπί τε τῇ σπορτούλων ποσότητι, &c. Occurrit præterea in Nov.8. Justin. cap.6. in Nov.75. cap.6. Nov.112. lib.6. Basilic. tit.3. cap. 6. apud Photium in Nomocan. tit.9. c.1. &c.

ΣΠΟΥΡΓΗΤΗΣ, Σπουργίτης, *Passer*, στρουθὸς, pro πυργίτης. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Στρουθὸς, Σπουργήτας. Ita etiam in Corona pretiosa. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τόνες ἀπάνω στὸν ναὸν εἶδε νὰ ξαπετοῦσι,
Σπουργήταις περιστέρια, πολλὰ νὰ περπατοῦσι.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅλα τὰ πουλιὰ διαβαίνουν, καὶ οἱ σπουργίταις ἀπομένουν. Michael Psellus de Medicina, MS. lib. 1.

Χίχλα καὶ κόττυφος, ἡ δὲ πυργίτης,
Τὰ πάνθ' ὅμοια τοῖς προηριθμημένοις,
Σκληρὰν δ' ἔχουσι σάρκα καὶ τῶν ἄλλων πλέον.

Vide P. Belon. lib. 1. observ. cap. 11. & supra in ξούθρου.

ΣΠΟΥΡΔΑ, *Pharetra*, Φαρέτρα.

ΣΠΟΥΡΙΟΣ, *Spurius.* Eudemus in Lexico MS. Σπούριοι, οἱ ἐκ πορνείας, καὶ συγκεχυμένης μίξεως γινόμενοι. Glossæ Basilic. Σπούριος, Νόθος. Σπούριος, πορνογέννητος. Σπουρίους, συρφετοὺς, πορνογενεῖς.

ΣΠΡΙΖΕΙΝ. Vide in Ἀσπρίζειν.

ΣΠΡΟΖΕΙΝ. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum, idem quod Σπρώκνειν, *pellere.*

Ποτὲ θέλω νά σε ἰδῶ τὸ πῶς τὸν θέλεις σύρειν,
Καὶ σπρόσεις καὶ λακτίσῃς τὸν ἔξωθεν τοῦ πυλῶνος.

ΣΠΡΩΚΝΕΙΝ, *Pellere*, *Impellere*, Ὠθεῖν, Ἐλαύνειν. Σπόρχνειν habet Damascenus Studita Hom. 14. Infrà, σπρόχνειν. Ἅρπαξαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν βωμὸν, καὶ δέρνοντας καὶ σπρόχνοντας, εὔγαλάν τον ἔξω. Ita Homil.18. pag.356. Vide Σπρόζειν.

ΣΡΟΡΔΟΝ, *Allium*, Σκόροδον, apud Romanum Nicephor. in Grammat. inedita.

ΣΣΑΡΑΝΤΑ. Vide in Σάραντα.

Σσαρακοστή. Vide Σαρακοστή.

ΣΣΟΦΟΡΙΝ, *Peplus muliebris*, Μαφόριον, vel potius ἐσωφόριον. Glossæ Græcobarb. ἀναχαλῶσα τὸν πέπλον, καὶ τὸν μαστὸν δεικνύουσα. ἐκείνη ὅπου σύρει ἀπάνω τὸ ῥοῦχον της, ἢ ὅπου σύρνει τὸ σοφόριν της, καὶ δείχνει τὰ βυζία της.

ΣΤΑ, pro εἰς τά. Passim occurrit. Hinc Στάμβουλ Turcæ Constantinopolim: Σταλιμένε, urbem Μιτυλήνην. Στάνκου, urbem Κῶ vocant, quod Græci εἰς τὴν πόλιν, εἰς τὴν Μιτυλήνην, εἰς τὴν Κῶ dicerent. Vide Belon. lib.2. cap.12.

ΣΤΑΒΑΡΑ, *Valli, Pali, Paxilli, quibus castra & oppida muniuntur.* Vox formata ex σταυρὸς, quæ apud Thucydidem non uno loco munimentum ex vallis & sudibus significat: unde σταυροῦν apud eundem, *vallum seu palum depangere*: σταύρωμα, *plures valli seu pali in terram depacti*, & σταύρωσις, *palorum defixio.* Eustathius Il. η. λέγονται δὲ οἱ τοιοῦτοι σκόλοπες καὶ σταυροὶ, παρὰ τὸ ἵστασθαι κατ' εὖρος. Mox: ὡς δὲ τοὺς τοιούτους σταυροὺς οἱ ἀπερίσκεπτα κατὰ παραφθορὰν λαλοῦντες στάβαρα καλοῦσι, δῆλόν ἐστι. Idem Eustathius Il. ω. σταυροὶ, οἱ σκόλοπες, καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη, τὰ κατὰ φθορὰν λεγόμενα Σταύαρα, εἰς ὅσα καὶ ἑρκίῳ τοίχου αὐλὴ φράττεται.

φράτῖεϑ. Et in Odyss. ξ. σαυροί, ὀρθὰ καὶ ἀποξυμμένα ξύλα, τὰ καὶ σαύαρα παρὰ τοῖς μὴ λαλοῦσιν εὐχρῶς. Hesychius: σαυροί, οἱ καταπεπηγότες σκόλοπες, χάρακες, καὶ πάντα τὰ ἑστῶτα ξύλα, ἀπὸ τοῦ ἑστάναι σαυροί, &c. Hero in παρεκβολ. MSS. καὶ φοσσάτων σχήματα, ἤτοι τῶν ἀπλήκτων, πῶς δεῖ ταῦτα περιλαβεῖν διὰ τῶν ὀρυγμάτων, ἢ σταβάρων. Ubi perperam scriptum ταβάρων. Julius Aphricanus de Appar. bellico cap.69. ἔσωθεν δὲ τῆς τάφου, εἰ μὲν εἰσιν ἅμαξαι, ἢ σάβαρα, ἢ ἕτερον οἰκοδόμημα ἐπισκευάζεσθαι. Nicetas in Alexio lib.3. num. 10. ex Cod.Barbarogr. μετὰ ξύλων καὶ σαυρωμάτων τὸν χάρακα αὐτῶν περιγυρίσαντες. Adde Scylitzem pag. 643. Zonaram to.2.Annal.pag.41.1.Edit.& Isaacium in Lycophronem p.56. Rursum Nicetas: ὅτε εἶχεν ἀπληκεῦσαι, τὰς ὁδοὺς τὰς ἐπὶ τὸ ἄπληκτον φερούσας, τὰς μὲν ἀπέσκαπτε, τὰς δὲ σαβάροις ἀπέφραττε. Vide Auctor. Etymologici in Κελέοντες, & in Σταυρός.

Σταβαροῦν, *Vallis munire*, Σταυροῦν. Leo in Tactic. cap.11.§. 8. ἔχε δὲ καὶ βίγλας ἔξωθεν, ἀλλὰ καὶ ἁμάξας ἢ χαρακώσεις, ἐὰν εἰσὶ, λίαν δυνατὸν, ἢ καταπήξεις, ὃ λέγεται σαβαρῶσαι. Constantinus in Tact. pag. 48. εἰ δὲ εἰσιν ἅμαξαι, καὶ στήσεις αὐτὰς γύρωθεν τοῦ ἀπλήκτου, πολὺ ἐστιν ὀχυρόν· ἢ κόψον δένδρα, καὶ σαβάρωσον αὐτὸ, ἢ μετὰ τῶν τοιούτων δένδρων, ἢ μετὰ ξύλων μεγάλων.

ΣΤΑ'ΒΛΟΣ, Σταβλίον. Vide in Σταῦλον.

ΣΤΑ'ΓΓΑ, *Vectis*, μοχλός. Italis *Stanga, Sbarra da appontellare*.

ΣΤΑ'ΓΓΟΣ, *Stannum*, Κασσίτερος, in Corona pretiosa. Vide Gloss. med. Lat. in *Stagnum*.

ΣΤΑ'ΓΙΟΝ, idem quod Ἐξάγιον, quod scilicet ita vocem contraherent descriptores, cum σ'. ἓξ significet: quod pridem observatum à Scaligero in lib. de Re nummaria, & aliis. Oribasius MS. de de Mensuris & ponderibus: ἡ οὐγκία ἔχει στάγια ς'. Mox: τὸ στάγιον ἔχει ἐξάγιον α'. ὁ Στατὴρ ἔχει ἐξάγια γ'. &c. Rursum: τὸ στάγιον ἔχει κεράτια κδ'. Expositio ponderum & mensurarum subjecta Nicandro Gorræi: τὸ ἀσσάριον, δηνάριον, ἤτοι στάγιον ἐν ἥμισυ. Occurrit ibi pluries.

ΣΤΑ'ΓΜΑ, *Aqua*: unde Ροδόσταγμα, *Aqua rosacea*. Nonus de Morbor. Curat.cap.118. τρίψας σὺν ἐλαίῳ, διάχριε, ἢ ἕψεμα μετὰ στάγματος διάκλυζε.

ΣΤΑ'ΓΝΟ, *Stannum*, apud Crusium in Turcogræc.

ΣΤΑ'ΓΝΟΝ, *Stagnum*. Procopius lib.1. Vandalic. τὸ δὲ στάγνον ἐφαίνετο σφίσιν ἐν καλῷ κεῖσθαι· μέτρῳ γὰρ τεσσαράκοντα σταδίων Καρχηδόνος διέχει.

ΣΤΑ'ΔΙΟΝ, *Statio seu locus in choro monachis assignatus*. Triodium Fer. 2. primæ Hebdom. τῶν νηστειῶν· καὶ ἀσπαζόμεθα τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐν τοῖς σταδίοις ἡμῶν, ὡς συνήθως. Ita *Stadium* usurpatum à scriptoribus ævi inferioris observatum à nobis in Gloss. med.Latin.

ΣΤΑΚΟ'Σ, *Piscis ex aspratilibus*. Ptochoprodromus contra Hieromonachum ex Cod. Reg. de Xerophagia Monachorum:

> Ἰχθύων γὰρ οὐκ ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πόσως ἐννόει,
> Εἰ μὴ ψωμιτζῶν, καὶ κρασίν, στακοὺς, καὶ ὄρια παστέρια.

ΣΤΑ'ΚΤΗ, *Cinis*, τέφρα, σποδός, in Corona pretiosa. Glossæ Botanicæ seu Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Κονία, ἤτοι ἡ στάκτη. Alibi: Μολυβδένα, ἤτοι μολυβδόστακτον. Zacharias Pap. lib.1. Dialog. cap.11. ἤδη δὲ λοιπὸν ἐν τῇ ἀνθρακιᾷ ὑπὸ τῆς στάκτης ὁ αὐτὸς ἄρτος ἐκρύπτετο. Syntipas MS. εὗρε τόπον τινὰ μοναξὸν, καὶ σύναξε στάκτιν, καὶ κονορτὸν τῆς γῆς πολλὴν, &c. Demetrius Constantinopol.lib.2.Hieracosophii cap.18. καὶ οὕτως καθαρίσεις τὸν ἱέρακα μετὰ στάκτης ἀπὸ κληματίδων. Et cap. 54. ἀξούγγιν χοίρειον, καὶ στάκτην κληματίδων μίξον, &c. Agapius in Geoponico cap.144. ἔπειτα ψῆσαι καὶ σκόρδον εἰς τὴν στάκτην. cap.158. ἔπαρε στάκτην, ἤγουν ἄθον ἀπὸ τὴν παραστίαν, &c. Ita cap.49. &c. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. cap.10.

Στάκτην pro Lixivio etiam usurpant, quod, inquit Ruellius lib. 1. cap. 98. extr. cineris elotio sit, ita ut addant vel subaudiant κονίαν; quomodo legitur apud Nonum de morbor. curat. cap.255. ubi perperam editum στακτῆς κονίας, pro στακτῆς. De stacte Græcorum, vide Commentatores in Mesuæ Antidot. pag.180.

Στακτώνεσθαι, *Cinere conspergi*, apud eundem Richardum pag.336.

Στακτιμόλυβδον, *Stannum*. Gl ssæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Στακτιμόλυβδον, τὸ κασσίτερον.

Κατασταλάκτη, pro καταστάλη. Anonymus de Remediis subjectus Moschioni: ἤτε κατασταλάκται τὸ σάπωνος εὐχερῶς ἐστι. Lib. 2. Hieracosophij cap.16. εἰ οὐ πλησθῇ ἐκ τοῦ συμβάντος, καταστάλακτην διυλισμένην δὸς αὐτῷ πιεῖν. Idem cap.18. καὶ οὕτως καθαρίσεις τὸν ἱέρακα μετὰ στάκτης ἀπὸ κληματίδων γινομένης· καὶ θέρμανε τὴν αὐτὴν καταστάλακτην ὅσον ἡ χεὶρ σου τὴν θερμὴν βαστάζει. Et cap.55. καὶ οὕτως περιποιήσας καταστάλακτην ἐκ κληματίδων, δὸς αὐτῷ ἵνα πιεῖ, καὶ ἰαθήσεται.

ΣΤΑ'ΛΑΓΜΑ, vox Chymicorum, quibus esse dicitur, ἀπὸ τῆς ἀτμίδος τοῦ ὑγρότητος, καὶ τὸ τῆς ἀγέας ἀναπνοή, ut scribit Petrus Theoctonicus in lib. MS. de Archemia.

ΣΤΑΛΑΜΑΤΙΑ', seu Σταλαματίδα, ut est in Geoponico cap.142. καὶ τότε ἔπερνε ἀπ᾽ ἐκείναις τὰς σταλαματίαις. Georgius Contares lib. 1. Hist. Athenar. ἐπρόσταξε τοὺς οὐρανοὺς, νὰ μὴ βρέξωσιν εἰς τὴν γῆν οὔτε μίαν σταλαματιὰν ὕδωρ.

Σταλαματίζειν, *Stillare*. Eædem Glossæ Græcobarb. στάζουσιν, ἢ σταλάσσουσιν, ἢ σταλαματίζουσιν.

Σταλαγματοῦλα, *Guttula*, ψεκάδιον.

Σταλαγμὸς, *Stillicidium*, apud J C. Græc.

ΣΤΑ'ΛΗ, *Stabulum*. Ital. *Stallo*. Hesychius: Στάλη, ταμεῖον κτηνῶν.

ΣΤΑΛΙ'ΚΙ, *Terminus, Limes, Finis*, ὅρος, ὁροθεσία. Ex Gr. στάλιξ, *Paxillus*, qui fixus limitem designat.

Σταλικιάζειν, *Terminare*, *Limitare*, *Fines statuere*, ὁρίζειν, περιορίζειν.

ΣΤΑ'ΜΑ, *Sedes*, *Statio*, στάσις. Glossæ Græcobarb. οἱ στάσιν καὶ οἴκησιν μὴ ἔχοντες, ἐκεῖνοι ὅπου δὲν ἔχουν στασιμὸν, ἢ στάμαν καὶ κατοικίαν. Pars Circi ita dicta, Theophani an. 27. Copronymi, ubi de Hippodromo: ἐνέγκαντες δὲ αὐτὸν εἰς τὸ στάμα, ἔρριψαν αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄνου. Et Codinus in Orig. Constantinop. num. 17. ἐπὶ δὲ τῆς ἐγκαινίων ἡμέρᾳ διέταξεν ἐπὶ τοὺς ἐφεξῆς χρόνους τὴν αὐτοῦ στήλην ὁρᾶσθαι μετὰ τῆς εἰρημένης τιμῆς, ἵππικοῦ ἀγομένου, πρὸ καιρὸν βασιλεύοντι, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ ἀνέρχεσθαι μέχρι τοῦ στάματος. num.45. τύχη τῆς πόλεως εἰς τὸ στάμα εἰσῆει. Στάμα verò Cancellis oppositum erat. Idem Codinus num. 68. ἦγον ἕως τοῦ στάματος ἀπὸ τῶν καγκέλλων. Denique num. 87. καραβίτζιν αγαγόντες μετὰ ἀφμένου, καὶ ἐπάνω τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης θήσαντες, εἷλκον ἀπὸ τῶν καγκέλλων μέχρι τοῦ βασιλικοῦ στάματος, καὶ στήσαντες ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, ἐπεβόων, &c. Ex quibus colligitur hanc Circi partem ita appellatam, vel quod equi è cancellis educti, peracto cursu, in ea tandem starent & consisterent, vel potius quod in ea Circi regione Imperatoris κάθισμα (de quo supra) seu sedes ac thronus consisteret.

Στάμα, *Quies*, *Cessatio*. Theophanes an.17. Heraclij, pag.266. οὐκ ὅτι ἐν ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ ἔσχεν στάμα ὁ πόλεμος.

Σταματίζειν, Σταματεῖν, Σταματοῦν, *Sistere*, *Consistere*, *Morari*, Ἐφίστασθαι, προσδιατρίβειν, Ἐπέχειν. Testamentum MS. Salomonis: καὶ τὴν μὲν ὥραν στοχαζομένη

ζομβύη σαματίζω. Codex Reg. MS. 618. fol.287. τόπου σαμαλίσης ὑδραργύρου. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἤρχιζεν, ἐσαμάτιζεν με τοῦ Θεοῦ τὴν χέραν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἐγύριζεν τὰ δῶ, καὶ κεῖ σάν τὴν ἐσαμάτιζαν.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.ζ.

Καὶ εὐθὺς ἐσαμάτισαν, πάλιν δὲ ὁ Ἀγαμέμνων.

Et lib.θ.

Κ' ἐκατέβηκε στὴν Ἴδαν εἰς τὸ ὑψηλὸν τὸ ὄρος,
Πλησίον ἐκεῖ τὴν Τροίαν, ὅπου εἶτον ἕς ναὸς τοῦ,
Κ' ἐσαμάτιζε τοὺς ἵππους ὁ πατὴρ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.

Idem de Excidio Troiano:

Καὶ τὰ σαματίζω ὀμπρός της, καὶ ἀχόρλατος νὰ μένω.

Agapius in Geopon. cap. 83. de ovis: καθαρίζουσιν τὴν φωνὴν, καὶ σαμαθοῦσι τὸ πλύσμα τοῦ αἵματος. Vide Panagiotam p.36.

Σταματωσύη, *Cessatio*. Idem Georgillas:

Καὶ τὸ σπαθὶν τοῦ χάροντος νάχη σαματωσύη.

Σταμάλικὸς, *Consistens*, *Stans*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Σταμάλικους εἰς μίξαν ὅλους με τα κοντάρια.

ΣΤΑ'ΜΕΝΟ, *Pecunia*, *Nummus*, Νόμισμα, Κέρμα. Corona pretiosa: σάμενο, *Nummus*, Νόμισμα. Glossæ Græcobarb. ἀσάεια, ὀβολοὶ, νομίσματα, σάμενα. Alibi: ἀπὸ σάμενα, ἢ ἀπὸ σόλδια, ἢ ἀπὸ καρτζά. Romanus Nicephorus in Grammat. τὸ σάμενα *in utroque casu significant pecunias multas*, *à Græco* ἱσάμενα. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

Πατὲρ, δώδεκα σάμενα κρατοῦν με λοκοῖλην.

Idem infrà:

Ἂν δόσουν σάμενον ποτὲ τοῦ χρόνον νὰ ψηνίσουν.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὁμοίως πάλι ἐσκόπησε σάμενα γιαναδώτη.

Joannicius Cartanus serm. 5. de avaritia: καὶ θέλεις τινὰς πλουσίους ὅπου δίδουν τοῦ ἐπλωχῶν διὰ ὀζύρα, καὶ ὁπόλαν τοὺς μετροῦν τὰ σάμενα, τὰ μετροῦν δύο καὶ τρεῖς φοραῖς διὰ νὰ μὴν λαθαθοῦν· καὶ ὁπόταν οἱ πλωχοὶ τοὺς φέρνουν τὰ σάμενα, καὶ τοῦ τόκον ἁρπάζουντα καὶ μετροῦντα ἐτοῦτους, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 334. ὅτι διὰ σάμενα τὸ κάμνουσιν. Ubi Gr. Cod. ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν. Historia Belisarij MS.

Δίδει των σάμενα πολλὰ, καὶ ἀμετρίτο λογάειν.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σάμενα τοῦ ἔβαλε εἰς τὴν κασελοποῦλα.

Rursum:

Ἀσπᾶ καλὸς τὰ σάμενα διὰ νὰ μεγελάση.

Vide in χαρτά, Fr. Richardum part.1. pag.286. Salmasium de Usuris pag. 581. & Gloss. med. Lat. in *Stamma*.

Σταμεναρέα, *Moneta*. Idem Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

Φέρε καὶ Βλαχικὸν τυρὸν, ἄλλην σαμεναρέαν
Καὶ δός με νὰ προσεύχωμαι καὶ τό τε να πετζόνω.

Τὰ ΣΤΑΜΕ'ΝΙΑ, *Fenestra valvulæ*, αἱ τοῦ θυρίδος δίκλιδες.

ΣΤΑΜΙΝΑ'ΡΙΑ, *Statumina*, *seu tabulata navis*, *ligna erecta circa Peritonum navis*, σαμῖνες. Eustathius Od. ε. p.1533. οἱ δὲ φασιν ὅτι σαμῖνες τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἐξέχοντα τὰ ὀρθὰ ξύλα τοῦ κατὰ τὸ περίτονον τόπου· καὶ φέρεται ἡ λέξις μέχρι καὶ νῦν ἐν Λυκίᾳ, ἔνθα σαμινάρια τὰ τοιαῦτα λέγονται. Vide Στημονάριον.

ΣΤΑΜΙΟ'Ν, pro Στάμνος, *Urna*, *Hydria*. Glossæ Græcobarb. τὰ κεραμικὰ ἀγγεῖα, ἤγουν σάμια, κορίπια, λαγίνια, πιθάρια. Occurrit in Typico S. Sabæ cap. 2. pag.3. v.

ΣΤΑΜΠΙΝΟ'Σ, *Impressus*, Ital. σαμπάτο. Occurrit non semel in indice MS. Bibl. Monasterij S. Trinitatis insulæ Chalces.

ΣΤΑΝΙΚΟ'Σ, *Violentus*, *Coactus*, *Invitus*, Malaxus in Hist. Patr. p.167. ἀμὴ τοῦτο ὅπου ἐκάμαμεν, ἔγινε σανικός μας.

Στανικῶς, *Coactè*, *invitè*, *vi*, ἀκουσίως, παρὰ γνώμην. Glossæ Græcobarb. δυνασικῶς, σανικῶς, idem Malaxus, de Gennadio Scholario: καὶ σανικῶς αὐτοῦ ἔκαμαν αὐτὸν Πατριάρχην. Et in Chron. MS. pag.1023. ὅπου τοὺς ἔπερναν σανικῶς ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μαύρης θαλάσσης.

Στανιὸ, Στανειὸ, idem quod Στανικῶς. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p.77. ἀμὴ ὅσοι εἶναι πλούσιοι σανιὸ τοὺς σέκουν, καὶ πίπτουσιν εἰς τὰ χέρια τοῦ ἐχθρῶν. Historia Apollonij Tyrij:

Εἶτονε διὰ τὸ θέλημα νὰ φύση τὸ δικότης,
Καὶ τὸ θέλεν ὁ κῦρις της, νὰ κάμη καὶ σανιό της.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Καὶ πῶς σανιὸ μου πολεμᾶ, κ' ἡμε πολλὰ θλιμμένος.

Ibidem:

Θέλει οὐθέλει πήρεῖον κυπᾶ με τὸ σανιό του.

Στανιάρειν, *Sistere*, ἵσαθαι.

ΣΤΑ'ΝΝΙΟΝ, *Stannum*, κασσίτερος. Στάνιο, apud Agapium in Geoponico cap.204. Στανιάζει, Στανιάρειν, *Stanno illinere*, κασσιτεροῦν.

ΣΤΑ'ΟΛΑ. Anonymus de Locis Hierosolym. pag. 81. ὑπάρχουν καὶ κολόναις μαρμαρέναις ὀκτὼ, καὶ ποδάρια ὀκλὼ ἐξ ἀπὲ τὰ σάολα· καὶ κάτω ἔδαφος ἔναι κολόναις ιε. Ubi Interpres: *Sunt & columna marmorea octo extra stationes*, *& in pavimento columna sedecim*.

ΣΤΑΟΥ, τὸ νεροσέλινον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΤΑ'ΠΑΡΟΣ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἄλας ἀμμωνιακὸν, ὅπερ ἔχουν οἱ σάπαροι, ἄλλοι δὲ λέγουν ὅτι τὸ νίτρον ἐσίν.

ΣΤΑΠΙ'Σ, pro σαφὶς. Jatrosophium MS. ἀρσενικὸν, ἀμίγδαλον, σαπίδας μαύρας, &c. Hermas Medicus in Mathematicis MSS. κόκκος Κνίδιος, νίτρον, σαπὶς ἀγρία, ἄσιος λίθος, &c.

ΣΤΑΠΥΔΙ'ΤΖΑ, fortè *Staphys*, seu *pedicularia*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Μηλίτζια δὲ καὶ φοίνικας, ἰσχάδας καὶ καρύδια,
Καὶ σαπυδίτζας χιώτικας, καὶ ἀπὸ τὸ διακύτρου.

ΣΤΑ'ΡΙ, Στάρι. Vide Σιτάρι.

ΣΤΑΣΙΑ'ΡΙΣ, *Refractarius equus*, Gallis *restif*, qui scilicet resistit equitanti, & cum urgetur, *stat*, nec movetur. Anonymus in Rhetoricam Aristotelis p. 36. ἢ δὲ δέδωκέ μοι τοῦ ἵππον, εἰδὼς ἂν τοῦ φαῦλον, ἢ σασιάριν, ἤτοι ἄλλο πάθος ἔχοντα.

ΣΤΑΣΙ'ΔΙΑ, *Sedes*, *Cathedra*, in *Ecclesia*, *Patriarchæ*, *Hegumeni & Monachorum*. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: ὁ δὲ Πατριάρχης κατερχόμενος, εἰ μὲν ψάλλουσιν τοῦ ὄρθρον, φορένει ἔμπροσθεν τοῦ σασιδίου αὐτοῦ, &c. Philotheus Patr. Constantinopolit. in Ordine sacri ministerij, pag.4. καὶ θυμιᾷ τὴν ἁγίαν εἰκόνα, τὴν εἰς τὸ σασίδιον τοῦ προεσῶτος, &c. Typicum S. Sabæ cap.5. μετὰ δὲ τὸ πληρῶσαι τοῦ θυμιᾶν, βαλὼν μετάνοιαν ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίων θυρῶν, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς, ὡς σύνηθες, ἀπέρχεται ἐν τῷ σασιδίῳ αὐτοῦ. Infra pag.5. de Monacho, qui serius venit in Ecclesiam: εἰσέρχεται εἰς τὸ σασίδιον αὐτοῦ, ποιῶν μετάνοιαν τοῖς ἀδελφοῖς. cap.10. καὶ ἀπερχόμενον εἰς τὰ ἑαυτῶν σασίδια, ψάλλομεν &c. cap.30. καὶ ἀσπαζόμεθα τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐν τοῖς σασιδίοις ἡμῶν συνήθως. Marcus Hieromon. de dubiis Typic. cap.100. πρότερον ποιεῖν μετάνοιαν ἐν τῷ σασιδίῳ τοῦ προεσῶτος. Ita denique Pachymeres lib.8. cap.15. σασίδιον, Patriarchæ Cathedram vocat. Euchologium ex Edit. Veneta: καὶ προσκυνήσας ὁ ἀδελφὸς τρὶς, ἀσπάζεται αὐτὸ, (τὸ εὐαγγέλιον) εἶτα τοῦ ἱερέα, καὶ τοῦ προεσῶτα, καὶ καθεξῆς τοὺς ἀδελφοὺς ἐν τοῖς σασιδίοις αὐτῶν. Vide Goarum ad Euchol. pag.1931.

ΣΤΑ'ΣΙΜΟΝ

ΣΤΑΣΙΣ, *Iejunium*. Vide Petavium ad Epiphanium pag. 356. & Gloss. med. Lat. in *Statio*.

Στάσις, Stylitarum Vitæ ratio V. Nicol. Uran. in Vita S. Symeonis Styl. n. 28. 72. 115. 248.

Στάσεις, *Divisiones* καθισμάτων *in Psalmis*, sic dictæ, quod *Stationes* stantes recitent Græci, vel quod Lectionem finientes stent, & quasi respirent. Ita Allatius in Dissert. 1. de libr. Eccl. Græcor. p. 55. Phavorinus: στάσιμον τὸ μέλος τοῦ χοροῦ· ὅταν γὰρ ὁ χορὸς μετὰ τὴν πάροδον διατίθηταί τι μέλος ἀκίνητος, πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἂν εἰκότως στάσιμον λέγοιτο. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ Ἑξάψαλμον, καὶ εἰπεῖν τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἠρξάμεθα τοὺς ψαλμοὺς ἀνετῶς, καὶ εἰπόντες τὴν πρώτην στάσιν τῶν ν΄. ψαλμῶν, ἤρξατο ὁ γέρων τὸ Πάτερ ἡμῶν, &c. Triodium: ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις, &c. Et Fer. 2. hebd. 1. Jejun. in Lychnico: ὡσαύτως καὶ τοὺς ἑτέρους ψαλμοὺς τῶν ἀποδείπνων εἰς τὸ ἀλληλούϊα, μετάνοιαι γ΄. καὶ αὖθις ἀρχόμεθα τῆς ἑτέρας στάσεως, τὸ Πρός σε, κύριε, ἦρα τὴν ψυχήν μου, καὶ τοὺς λοιποὺς δύο ψαλμοὺς, &c. Sabbato 2. hebd. εἶτα τὸν Ἄμωμον, ποιοῦντες αὐτοῦ στάσεις β΄. Sabbato sancto: εἶτα συναπτὴ μικρὰ, καὶ ἐκφώνησις εἰς τὴν πρώτην στάσιν, Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα, — καὶ θυμιάσας ἄρχεται τῆς δευτέρας στάσεως. Mox: στάσις δευτέρα· ἄρχεται ὁ ἀριστερὸς &c. Rursum: καὶ ἀρχόμεθα τῆς τρίτης στάσεως, θυμιῶντος τοῦ ἱερέως· στάσις τρίτη, ἄρχεται αὖθις μετὰ μέλους ὁ δεξιὸς, ἤγουν ὁ πρῶτος χορὸς εἰς ἦχον γ΄. Typicum S. Sabæ cap. 6. ποιοῦντες τὸ κάθισμα στάσεις β΄. Vide Horologium initio.

Sed & singulos Psalmos longiores in στάσεις pariter dividunt Græci. Describitur in Euchologio μεσονυκτικὸν, in quo tres Psalmi decantantur, ac primo, quinquagesimus, post quem scribitur, στάσις πρώτη. Deinde sequitur Psalmus 118. qui dividitur in duas στάσεις. Nam post versic. 72. dicitur, δόξα καὶ νῦν, &c. Deinde scribitur, δευτέρα στάσις, sequiturque versicul. 73. usque ad versicul. 94. ubi scribitur μέση, fortè quod sit media pars τῆς στάσεως. Post versic. 131. dicitur δόξα &c. Deinde subit στάσις γ΄. complectens reliquum psalmum. Vide pag. 527. 546. & Horologium sub initium. Antiphonas etiam εἰς στάσεις pariter dividunt versus Politici MSS. de sacra Liturgia:

> Αἱ τρεῖς στάσεις σημαίνουσιν... τῶν ἀντιφώνων
> Τόν γε τριακοντάχρονον τοῦ Θεανθρώπου Λόγου,
> Ἐξ αὐτοῦ τῆς γεννήσεως μέχρι τῆς κολυμβήθρας,
> Ἐν τρισὶ διαιρέμενον τελείαις τῶν δεκάσιν,
> Ὡς προδηλοῖ καὶ τῆς αὐτοῦ ἀκολουθίας τρόπος,
> Τὸ γὰρ πρῶτον παρέπεται τῆς Μητρὸς τῶν πρεσβείαις,
> Τὸ δεύτερον ἀνάγεται πρεσβείαις τῶν ἁγίων,
> Ὁ δ᾽ ἐν ἁγίοις θαυμαστὸς τὸ τρίτον προσεισάγει.

Στάσις, sumitur etiam pro quovis intervallo. Euchlog. pag. 545. ὑπέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ κρούει τὰς βαρέας, ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ, ποιῶν στάσεις τρεῖς. Typicum S. Sabæ cap. 5. ἀποσκεπαζόμεθα δὲ εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, εἰς τὸν χερουβικὸν ὕμνον, εἰς τὸ, Πάτερ ἡμῶν, ὃ καὶ ποιοῦμεν στάσεις ζ΄. καὶ εἰς τὸ, Πληρωθήτω τὸ στόμα σου. Adde cap. 5. &c. Typicum Casulense cap. 6. ἡ δὲ πρώτη ὥρα συνάπτεται μετὰ τοῦ ὄρθρου πάντοτε, εἰ μὴ περικόψῃ μεγάλη δοξολογία, ποιοῦντες ἐν τῷ τέλει στάσιν μίαν. Adde cap. 24.

Στάσις ἱερατικὴ, *Ordo Sacerdotalis*, *munus Sacerdotis*. Nomocanon Photij tit. 9. cap. 19. πότε τὶς καθέδρας μὲν, ἢ στάσεως ἱερατικῆς μετέχῃ, οὐκ ἐνεργεῖ δέ τι τῶν λοιπῶν.

ΣΤΑΤΑΡΙΟΣ, *Statarius*, *Stans*. Glossæ Græcobarb. ἁμαξὶς, εἶδος σταφύλης, ἀπὸ ἀναδενδράδος, εἶδος σταφυλῆς, ὅπου ἀμπέλου, ἢ γίνεται εἰς τὴν κληματαρίαν, ἤγουν σταταρίαν.

ΣΤΑΤΕΡΑ, Στατέρη, *Statera*, Σταθμός, Πλάστιγξ, in Corona pretiosa, & apud Portium.

ΣΤΑΤΙΩΝ, *Statio*. Glossæ Lat. Gr. *Officina*, Συνέργιον, ἐργαστήριον, στατήριον, στατίων, περιποίησις. Hesychius: συνέδρα, ἡ στάσις, ἣν νῦν στατίωνα λέγουσι. Glossæ Basilic. Στατίονις, στάσεως. Στατίον, ἡ λιμήν. Στατίο, ὁ τόπος τῆς ἀσφαλεστέρας τῶν πλωΐμων προσορμήσεως. Στατίονες, τὰ πρακτεῖα τῶν δημοσίων τελῶν. Lib. 24. Basilic. tit. 10. c. 25. ὁ δημόσιος ἐν διαφόροις ἐπαρχίαις ἔχει τὰς πραγμάτων, διοικητὰς καὶ λέγεται ἑκάστη φροντὶς Στατίων, ex l. 1. Cod. de compensat. Occurrit apud Justinian. in Nov. 44. cap. 1. §. 1. 2. Balsamon. ad Photij Nomocan. tit. 13. cap. 2. pag. 142. 1. Edit. &c.

Στατιονάριοι, *Stationarij*, in Basilic. lib. 60. tit. 7. cap. 1. ubi Scholiastes: Στατίζοντες λέγονται, οἵτινες ἐν τόπῳ ἐτάχθησαν εἶναι καὶ καταμένειν, καὶ στάσιν ἔχειν ἵνα φυλάσσωσιν.

ΣΤΑΤΟΥΤΟΝ, *Statutum*, *numerus statutus*. Justin. in Nov. 3. cap. 2. §. 1. καὶ εἰ μὲν οὔπω τὸ τῶν Κληρικῶν ἐλαττῶτι μέτρον, ἀλλ᾽ ἔτι πλεονάζουσιν, ὅσον πρὸς τὸ ἄνωθεν ὡρισμένον, καὶ τὸ καλούμενον στατοῦτον, μηδεμίαν γίνεσθαι ἀντ᾽ αὐτοῦ χειροτονίαν, μέχρις ἂν ἀριθμὸς εἰς ἑαυτὸν ἀποκατασταίη. Ita lib. 3. Basilic. tit. 1. cap. 49. nam editio Scrimgeri habet *Statutum*, scriptum Latino charactere. Adde Nov. 16. cap. 1. ubi στατοῦτον etiam scribitur.

ΣΤΑΤΩΡΙΟΣ, *Obliquus*, *distortus*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. Στατώριος, σπόλιος.

ΣΤΑΥΑΡΟΝ. Vide in Στάβαρον.

ΣΤΑΥΛΟΝ, Σταῦλος, Στάβλος, *Stabulum*, Ἔπαυλις, σταθμός. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Σταθμοὶ, καὶ οἱ οἶκοι ἔνθα ἑστήκασιν οἱ ἵπποι, ἢ βόες, ἤγουν οἱ κοινῶς λεγόμενοι σταῦλοι. Rursum: Ἔστι δὲ σταθμὸς ἡ θύρα καὶ αἱ παραστάδες, καὶ κοινῶς ὁ σταῦλος. Eustathius Odyss. ω. παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς τὸ κλίσιον, ἁμαξῶν καὶ ζυγῶν ἐστι δεκτικὸν, ὃ λέγεται τοὺς Ῥωμαίους παρὰ τὴν στάσιν σταῦλον καλεῖν. Thomas Magister habet παραστάδες. Infrà: Σταῦλος, ἐν ᾧ ἵστανται ἵπποι, καὶ ὄνοι, καὶ ἕτερα κτήνη, καὶ ἐστι καθολικὸν ὄνομα. Apophthegmata Patrum in Antonio num. 18. ἡ αὐλὴ αὐτοῦ οὐκ ἔχει θύραν, καὶ ὁ θέλων εἰσέρχεται εἰς τὸν σταῦλον, καὶ λύει τὸν ὄνον. Occurrit præterea apud Theophanem an. 23. Justiniani, an. 8. Leonis magni, an. 8. Justini Jun. an. 2. Irenes, Cedrenum an. 23. Constantij, Leonem Grammatic. in Michaële Theophili F. pag. 463. Codinum in Orig. Constantinop. num. 46. 88. Scholiastem Basilic. ad libr. 20. p. 456. in Hist. Apollonij Tyrij, &c.

Σταυλίζειν *Stabulari*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 11. σταυλίζων βόας χιλιάδας δέκα. Adde Auctorem Incertum post Theophanem p. 434. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι νὰ σταυλίζοντες ἐκ τὸ φαγὴν καθαρὸν.

Σταυλισιανὸς, *Stabularius*. Octava Synodus act. 9. βελονάδες, σταυλισιανοὶ, ἱππιατροὶ, καὶ ἕτεροι ὅμοιοι. Ubi Anastasius: *Multi enim ex iis & stabularij & equorum medici sunt.*

Σταυλάρης, *Mulio*. Zacharias in Dialog. Greg M. lib. 3. cap. 8. κλαίοντες δὲ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Τίνα μεθ᾽ ἡμᾶς, πάτερ, ποιμένα ἐσχηκέναι μέλλομεν; πρὸς οὓς διὰ τοῦ τῆς προφητείας πνεύματος ἀπεκρίθη, λέγων, Μετὰ Κωνστάντιον σταυλάρην, κναφέα. Infrà: ὅς τις ποτὲ τῶν στρατιωτικῶν βερέδων τοὺς σταύλους τῶν ἵππων ἐφύλαττε.

Σταυλοκόμης, *Comes stabuli*. Anonymus de Castramet. μετὰ δὲ τὴν στάσιν τῶν τοῦ σταύλου ἀρχόντων, καὶ τῶν Σταυλοκομήτων, ἡ μεγάλη Ἑταιρεία πρὸς ἀναλογίας ἀπληκευέτω. Idem alibi: ἔμπροσθεν δὲ καὶ ταύτης (σκηνῆς) οἱ τοῦ σταύλου ἄρχοντες σὺν τοῖς βασιλικοῖς ἵπποις ἱστάσθωσαν. Vide Κόμης τοῦ σταύλου.

Στάβλος, idem quod Σταῦλον. Hesychius: Καρυστάσιον, στάβλος ὅπου τὸ κάρυον ἵσταται. Auctor Vitæ S. Hypatij, qui Arcadij Imp. ævo vixit: πλησίον τῆς

 μονῆς

μονῆς στάβλος ὑπῆρχεν, ἐν ᾧ εἰσιν οἱ ἵπποι τοῦ δρόμου. Theomnestus in Hippiatr. lib. 1. cap. 34. ἔστησα αὐτὸν ἐν στάβλῳ μικρῷ, καὶ ἐν κύκλῳ αὐτοῦ περιέκαυσα ἄκαπνα. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 44. καὶ ξενοδοχεῖον καθίδρυσεν εἰς τὰ Μαυριανοῦ, καὶ στάβλους ποιήσας καὶ ὁσπήτια κάλλιστα. Idem in Constantino Porphyrog. num. 19. περὶ τοῦ μετασκευασθέντος στάβλου εἰς γηροκομεῖον. Occurrit etiam in Basilic. lib. 16. tit. 1. cap. 13.

Σταβλίον, eâdem notione. Florentinus in Geoponic. lib. 15. τοῦ γὰρ σταβλίου καιρὸν τὸν ἀέρα μὴ λαμβάνοντος ὥσπερ πνιγμῷ διόλλυνται.

Σταβουλάριος, *Stabularius*, *Caupo*. Glossæ Basilic. Σταβουλάριος, ὁ τὸ στάβλον, ἤγουν καπηλεῖον ἐγκυμνάζων.

ΣΤΑΥΡΙΔΙΝ, *Perdicium*, *Helxine*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. περδίκιον, σταυρίδιν, ὕσσυπον, οἱ δὲ περιστερεῶνα ὀρθήν.

ΣΤΑΥΡΙΟΝ, *Crux*, *Crucicula*. Concilium Calchedonense Act. 10. σταυρία χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Concil. Constantinopolit. sub Mena Act. 5. ubi plebs exclamat: τὸ σταυρίον δός ἡμῖν, τὸν σταυρὸν ἐλίθασαν καὶ ἀνέτρεψαν. Ubi vetus Interpres: *Cruciferum da nobis*, &c. Id est, qui crucem in processibus Ecclesiasticis nobis præferat, cum seditiosi cruciferum prostrassent, & crucem lapidibus impetiissent. Theophanes an. 7. Justini Jun. προσέθηκε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὰς δύο ἀψίδας, τήν τε ἀρκτῴου καὶ μεσημβρίας ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ, καὶ ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν κατὰ σταυροῦ. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Mauricio: οὗτος κτίζει καὶ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα ὄντα πλησίον τοῦ σταυρίου. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 34. καθ' ἕκαστον δὲ σάββατον καὶ σταυρία ὀφείλουσι προσκομίζεσθαι ὑπὲρ τῶν προκεκοιμημένων γονέων, &c. Infrà: καὶ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἕτερα σταυρία ἐπίσης τοῖς κεκοιμημένοις προσκομίζονται. Ubi σταυρία, videntur esse processiones Ecclesiasticæ, ut & in Vita MS. S. Theodori Syceotæ: λιτανευόντων δὲ τῶν λαῶν, ἤρξαντο κλονεῖσθαι τὰ σταυρία, καὶ στασιάζειν, θεάματι φοβερῷ καὶ ἐλεεινῷ ἐπιδεικνύμενα. Infrà: τῶν σταυρίων σεισμὸς πολλὰ σημαίνει ἡμῖν ὀδυνηρά. Nicephorus Presb. in Vita S. Andreæ Sali, MS. κατεχόντων βαΐα καὶ σταυρία ἀστραπῆς διαυγεῖς ἐκπέμποντα. Rursum: ἐκεῖθεν δὲ ἀπέρχεται δρομαίως ἐν τῷ σταυρίῳ, &c. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἦν δὲ οὗτος οἴκων πρὸ τὸ τῆς βασιλικῆς δημοσίας λεωφόρου πρανές, ἐν ᾧ ἵδρυται καὶ ἐπιλέγεται τὸ σταυρίον, ἐξ οὗ πρὸς τὸ κάταντες μέρος εἰσὶν εὐμεγέθεις οἰκίαι προσαγορευόμεναι τὰ Κώνστα. Adde Theophanem an. 6. Copronymi. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Crux*, ubi processionem significat.

ΣΤΑΥΡΟΒΟΤΑΝΟΝ. Vide in Σταυρόριζον.

ΣΤΑΥΡΟΓΑΘΑΝΑ. Vide in Γαϊτάνιον.

ΣΤΑΥΡΟΔΟΧΟΝ. Vita S. Theodori Archimandritæ Syceorum, in Concilio Nicæno II. Act. 4. ἀπήγαγον δὲ αὐτὸν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, τῷ ὄντι πλησίον τοῦ χωρίου, καὶ ἀνέκλιναν πρὸς τὰ εἴσοδα τοῦ θυσιαστηρίου, ἐπάνωθεν δὲ αὐτοῦ, ἐν τῷ σταυροδόχῳ ἵστατο εἰκὼν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ubi Interpres: *Porrò super illud in receptaculo crucis stabat imago Salvatoris &c.* Id est in loco ubi Crux collocari solet.

ΣΤΑΥΡΟΘΕΟΤΟΚΙΟΝ, nempe Τροπάριον, vel σταυροθεοτόκιος κανὼν, *Crucis & Deiparæ junctas laudes*, vel *saltem mixtam utriusque mentionem complectens*. Triodium in Dominica Tyrophagi: Κανόνες τῆς ὀκταήχου, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ σταυροθεοτόκιος τῆς Θεοτόκου, εἰς η', καὶ τοῦ τριωδίου εἰς ς'. ποίημα Χριστοφόρου τοῦ Πρωτασηκρήτου. Euchologium p. 188. θεοτόκιον, ἢ σταυροθεοτόκιον.

ΣΤΑΥΡΟΠΑΤΑΙ. Vide in Σταυρός.

ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΟΝ, *Equuleus*. Martyrium MS. S. Marini: ὁ δὲ βασιλεὺς ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τὸ σταυροπήγιον, καὶ ἀπαχθῆναι τὸν μακάριον παῖδα Μαρῖνον, καὶ ἐπαίρεσθαι ἐπὶ τοῦ σταυροπηγίου. Infrà: ἐκέλευσεν αὐτὸν καθαιρεθῆναι ἀπὸ τοῦ σταυροπηγίου. Rursum: ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐπαρθῆναι ἐπὶ τοῦ σταυροπηγίου, καὶ ξεόμενον λόγον διδόναι.

ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΟΝ, *Ius figendæ crucis*, seu *Crucis defixionem in loco sacro*, cum scilicet ædificatur & consecratur, propiè significat, juxta illud quod præcipitur in Justiniani Nov. 5. §. 1. (quod etiam refertur in lib. 4. Basil. tit. 1. cap. 1. & in Nov. 67. cap. 1.) Episcopum, πηξάμενον ἐν αὐτῷ τὸ τῆς ἡμετέρας σύμβολον σωτηρίας, ædificationem inchoare debere: ubi Basilic. Eclog. 4. τὸν οἰκοδομεῖν βουλόμενον μοναστήριον, προσκαλεῖν δεῖν φασὶν τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ποιεῖν σταυροπήγιον. Vide Euchologium Goari pag. 607. 608. Chrysostomus Homil. in Baïa: ποία πόλις ἡ μὴ ἔχουσα τὴν βακτηρίαν καὶ τὸν σταυρὸν; ποία ἐκκλησία ἡ μὴ τῷ σταυρῷ τετειχισμένη; Balsamon ad Can. 7. septimæ Synodi: ἡ μὲν πῆξις τοῦ θεμελίου διὰ εὐχῆς μόνης καὶ σταυροπηγίου τοῦ κατὰ χώραν Ἐπισκόπου· ἡ δὲ καθιέρωσις μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ ναοῦ, ὅτι τελοῦνται τὰ ἀνοίξια καὶ ὁ ἐνθρονισμός. Adde eundem ad Can. 1. Pseudosynodi Photianæ pag. 332. edit. Oxon.

At posterioribus sæculis alia notione usurpatam hanc vocem observare est, scilicet pro eo jure, quod Patriarchæ competebat, in quacunque Diœcesi Episcopali Ecclesiam dedicandi & consecrandi, defixa in ea, quam in hunc finem mittebat, lignea cruce, in concha, retro altare, cum inscriptione continente annum & diem, aliosque characteres temporis defixæ eo in loco Crucis: cujus ritus vi, ipsa Ecclesia jam non Episcoporum, in quorum Diœcesi extructa fuerat, jurisdictionis erat, sed tota Patriarchæ, adeo ut visitatores in eam mitteret, illiusque solius ἀναφορὰ, seu in sacris Liturgiis commemoratio, fieret. Quæ quidem ab ordinario exemptio, σταυροπήγιον Πατριαρχικὸν appellatur. Atque inde percipere est quæ fuerint monasteria illa Πατριαρχικὰ, de quibus quædam attigimus in Gloss. med. Lat. in V. *Abbas*, & *Monasterium*.

Hæc paulo latius explicanda: ac primo quidem delibanda quæ in Euchologio pag. 609. cap. περὶ σταυροπηγίου, habentur: τὸ δὲ σταυροπήγιον γίνεται οὕτως· ἀναφέρεται τῷ Πατριάρχῃ περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ, καὶ γίνεται γράμμα προτρεπτικὸν πρὸς τὸν Ἔξαρχον αὐτοῦ, ἢ πρός τινα τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ θεμελιωθῆναι, καὶ καθιερωθῆναι, καὶ τὸν ναὸν τελεσθῆναι ἐπὶ σταυροπηγίῳ πατριαρχικῷ. Addit deinde Notarium Patriarchæ hæcce verba Cruci inscribere, in parte altera, Σταυροπήγιον Πατριαρχικὸν ἁγιασθὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου τοῦ δε, ἐν τῇ θεοσώστῳ πόλει τῇ δε, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῇ δε, ἐν τῷ ἰδίῳ θέματι, παρὰ τοῦ δε τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου. Et in altera: ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων ἡμῶν τοῦ δε, κατὰ μῆνα τὸν δε, ἐν ἔτει τῷ δε. Missa à Patriarcha in hunc modum cruce, is ad quem mittitur, factis primum in fundamentis extruendis fieri solitis precibus, quæ in eodem Euchologio describuntur pag. 606. cum ædem consecrat, hanc crucem retro Sacram mensam defigit, ita ut supra emineat, facta ad id oratione, ibidem descripta.

Jam verò Patriarchæ solius esse jus, ut σταυροπήγιον dare possit in quavis Provincia, modo jam Ecclesia non sit ædificata, aut dedicata, sed in ædificanda, docet inprimis Matthæus Blastares in litt. π. cap. 8. τῷ δὲ Κωνσταντινουπόλεως προέδρῳ ἔξεστι καὶ ἐν ταῖς τῶν ἄλλων θρόνων ἐνορίαις, ἐν αἷς οὐκ ἔστι προκαθιέρωσις ναῶν, σταυροπήγια διδόναι· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις γινομένας ἀμφισβητήσεις ἐπιτηρεῖν, καὶ διορθοῦσθαι, καὶ

πέρα

πέρας ἐπιθεῖναι τῆς κρίσεως, ὡσαύτως καὶ μετανοίας, καὶ ἐπιστροφῆς ἁμαρτημάτων, καὶ αἱρέσεων αὐτὸς καὶ μόνος καθίσταται διαιτητής τε καὶ γνώμων. Similia habet cap.9. ut & Balſamon ad Can. 12. Concilij Sardicenſis, & Eclogæ Leonis & Conſtantini tit.3. §.10.

Sed id ægrè ſemper tulere Epiſcopi, ut docet idem Balſamon ad Can.31. Apoſt. Extat in Jure Græcorum lib.3. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopolit. pag.232. in quo queritur Artæ Epiſcopus monaſterium extructum à ſuo Metropolitano in Artenſi Diœceſi, ἐπὶ σταυροπηγίῳ ejuſdem Metropolitani: præterea quod dejecerit τὰ ἐκκλησιαστικὰ σταυροπήγια à ſuis monaſteriis, (ea ſcilicet quæ fiunt ab Epiſcopis cum conſecrantur Eccleſiæ) cùm τὸ προνόμιον τοῦ παρ᾽ ἐνορίαν σταυροπηγίων μόνῃ τῇ Πατριαρχικῇ μεγαλειότητι, τῷ δὲ Μητροπολίτῃ οὐδενὶ competat. Presbytero etiam ex mandato Epiſcopi Stauropegium facere licet. Nicephorus Homologeta Can.30. κατ᾽ ἐπιτροπὴν τοῦ ἐπισκόπου ποιεῖ σταυροπήγιον καὶ πρεσβύτερος.

In iis σταυροπηγίοις, ſeu Monaſteriis Patriarchalibus, ſolius Patriarchæ nomen in ſacris Liturgiis recitatur. Sancitum aliud ejuſdem Germani Patr. Conſtantinop. quo id privilegij uni Patriarchæ aſſeritur: ὥστε ἀναφορὰν τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν ἐκείνοις μόνοις καὶ κρατεῖν καὶ ἐκπεφωνεῖσθαι τρανότερον, ἐν οἷς ἡ ἀνέγερσις διὰ σταυροπηγίων Πατριαρχικῶν ἐγεγόνει, κἂν μοναστήρια ὦσι, κἂν ἐκκλησίαι καθολικαὶ, κἂν εὐκτήριοι οἶκοι. Ita ut Diœceſis antiſtiti in iis ſacram Liturgiam celebrare, vel Abbatem benedicere, aut aliud quippiam quod ad ſpiritualem juriſdictionem pertinet, exequi non liceat. Sed & qui Abbates in iis præficiuntur, Πατριαρχικοὶ habentur, & appellantur, eoque nomine Exarchi Monaſteriorum juriſdictioni ſubditi. Quo in Sancito pag. 237. 238. ejuſmodi monaſteria, μοναὶ Πατριαρχικαὶ, vel ἐπὶ σταυροπηγίοις Πατριαρχικοῖς συνῳκισθεῖσαι dicuntur: de quibus præterea extant ſancita Manuelis Charitopuli, Alexij & Georgij Xiphilini Patr. Conſtantinopolit. pag.242. 255. 283. quibus addenda Theophylacti Bulgariæ Archiep. Epiſt. 27. pag. 40. edit. Meurſij, & quæ habet Cruſius in Turcogræcia lib.4. Epiſt.16.17.18. denique Balſamon in Medit. de Chartophylace: διὰ τοῦτο καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην σχεδὸν Πατριαρχικὰ καταγράφεται καὶ δίδωσι σταυροπήγια. Ea verò deſcribit ὁ ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν, ut eſt in Catalogo officiorum Allatiano & Medoniano: γράφει τὰ ἀντιμίνσια καὶ τὰ σταυροπήγια.

Sed Patriarchale iſtud privilegium abrogavit Michael Palæologus Imp. ea Novella, quam attigit Pachymeres lib.6. cap.11. ὅπως βασιλικὴ νεαρὰ προβαίνει ἐπὶ τοῖς σταυροπηγίοις. Deinde: προβαίνει γὰρ νεαρὰ βασίλειος, ἄλλα τε πλεῖστα διορθουμένη καὶ τάττουσα, καὶ τὸ, τὰ ὁπουδηποτοῦν Πατριαρχικὰ, ὅσα ἐν χώραις καὶ μοναῖς, ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους, ὧν αἱ ἐνορίαι, τελεῖν. ἔγκλημα γὰρ ἐφαίνετο, καὶ παρὰ κανόνας ἐκ παλαιοῦ γινόμενον, ὑπερόριον κεκτῆσθαι τὸν Κωνσταντινουπόλεως δίκαιον· μηδὲ τοῦτ᾽ εἰδότος, τοῦ λέγοντος, ὡς κωλύει τῷ Πατριάρχῃ τὸ οἰκουμενικὸν, ἐντὸς αὐτῆς περιορίζων τῆς Κωνσταντίνου, μηδ᾽ ἐνορίαν ὅσα καὶ τοῦ τυχόντος ἐπισκόπου, προσνέμων. Vide cap.10. extr. Laudantur ab Allatio in Diſſertat. de Georgiis pag.342. Synodalia ſtatuta de Stauropegiis ſub an.1192. ab Euſtathio Chandreno Magnæ Eccleſiæ Chartophylace ſubſcripta apud Manuelem Malaxum in Nomocanone, communi Græcorum lingua conſcripto, cap.483. De Stauropegiis ſcripſere præterea Meurſius in Gloſſ. Gretzerus tom.1. de Cruce lib.2. cap.8. & in Apolog. pro S. Cruce cap.8. Goarus ad Euchol. Morinus de Ordinat. p. 2510. Poſſinus ad Pachymerem in Gloſſ. tom.1. Altaſerra in aſceticis pag. 396. &c.

ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ita appellatur *Dominica tertia* τῶν Νηστειῶν, ſeu *Quadrageſimæ*, in qua celebrant Græci S. Crucis adorationem. Hujuſce inſtituti rationem deſcribit Synaxarium Triodij, hac die, ubi & Adorationis ritum pluribus proſequitur idem Triodium & Anthologium, ut & Methodius Novarum Patrarum Epiſcopus. Evagrius lib. 4. cap. 26. ἄρας ὁ Θωμᾶς ἄμφω τὼ χεῖρε, τὸ τῆς ἀρχαίας καθάρας ἐξαλειπτήριον τοῦ σταυροῦ ξύλον ἐπεδείκνυ, πάντῃ τῶν θείων ἀνακτόρων περινοστῶν, ὥσπερ ἐν ταῖς κυρίαις τῆς προσκυνήσεως ἡμέραις εἴθιστο. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Homil. in Adorat. S. Crucis in media jejuniorum Hebdomada: τὸ δ᾽ ἐν τῇ μεσότητι τῶν νηστίμων ἡμερῶν προτεθεῖσθαι κοινῶς εἰς προσκύνησιν (τὸν σταυρόν.) &c. Infrà: ἐν δὲ τῷ μέσῳ νομοθετηθεῖσαι πάνδημον τὴν προσκύνησιν. Idem Triodium ſabbato 3. Hebdom. jejun. τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, &c. 4. Feria ejuſdem Hebdom. ἡ δὲ σταυροπροσκύνησις γίνεται ἐν τῇ πρώτῃ ὥρᾳ, ἐν ᾗ ψάλλομεν τὰ προγραφέντα τροπάρια. Κυριακὴ τῆς Προσκυνήσεως, apud Theophanem Cerameum Homil. 22. Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect.12. cap.1. & Codinum de Off. cap.9. num. 1. Deſcripſit Gretzerus in libris de Cruce varias Homilias, atque in iis Homiliam Philothei Patr. Conſtantinopol. εἰς τρίτην τῶν νηστειῶν Κυριακὴν, ἡ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Laudatur alia Macarij Chryſocephali eodem pene titulo, εἰς τὴν τρίτην Κυριακὴν τῶν νηστειῶν, ἐν ᾗ κατ᾽ ἐξαίρετον ἡ τοῦ τιμίου σταυροῦ τελεῖται προσκύνησις. Vide Ὕψωσις.

ΣΤΑΥΡΟΣΗΜΕΙΩΤΑΙ, *Cruce ſignati*, ſcilicet ad expeditiones ſacras, apud Interpretem Concilij Lateran. an.1215.

ΣΤΑΥΡΟΡΙΞΟΝ, *Aliſma*, *Damaſonium*, de quo præ cæteris Ruellius lib.3. cap.73. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. Δαμασώνιον, οἱ δὲ τινες σταυρόειξον. leg. videtur σταυρόριζον, quod ejus radix crucis figuram efficiat. In aliis,

Σταυροβότανον, Δαμαζόνιον. Anonymus MS. de Avibus: ἤγουν ξυλόκουκα ιϛ´. καὶ βοτάνης ἠριγγίου κάρας ζ´. ἤγουν σταυροβοτάνου κεφαλὰς, &c.

ΣΤΑΥΡΟΣ, *Crux*, dicitur *longior ille Bacillus aureus in crucem ſupernè deſinens*, quem Imperator in dextra ſemper portat, inſtar ſceptri. Codinus de Offic. Palat. cap.6. num.37. τὸν δὲ γε σταυρὸν ἐν δεξιᾷ φέρει ἀεὶ, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ βλάτιον κώδικι ἐοικὸς, δεδεμένον μετὰ μανδυλίου, ὃ βλάτιον ἔχει χῶμα ἐντὸς, καὶ καλεῖται Ἀκακία. Et cap. 17. num.34. de Imp. καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατέχει τὸν σταυρὸν, ὡς σύνηθές ἐστι κρατεῖν τὸν Βασιλέα, ὅταν τὸ στέμμα φορεῖ· τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει νάρθηκα. Vide Diſſertat. de Impp. Conſtantinopolit. Nomiſmatibus. n. 13.

Σταυρὸς, *Nota muſicæ hodiernæ*, apud Rutgerſium lib.2. Var. lect. c.11. extr.

ΣΤΑΥΡΟΥΣ ποιεῖν, *Cruce ſubſcribere*, de quo more egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Crux*. Leonis Nov. 72. κἂν τε τῶν συμφωνούντων ἰδιόχειρος ἐνέργεια τὸν θεῖον σταυρὸν ἐντάξῃ τοῖς γράμμασι. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. βίᾳ τῆς τοῦ ἁγίου χειρὸς ὁ Μωροθεόδωρος κρατήσας, καὶ χάρτην λαβὼν, ἔπηξεν ὡς δι᾽ αὐτοῦ σταυρὸν, &c. Nicetas Epiſc. Theſſalonic. in Reſponſ. pag.347. εἴ τις ἱερωμένος, ἢ καὶ λαϊκὸς φωραθείη κατὰ τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου, ἢ καὶ ἄρχοντος, ἢ καὶ ἰδιώτου ἁπλῶς, καὶ τοῦ τυχόντος ἀνθρώπου, σταυροὺς ἐν χάρτῃ οἰκειοχείρως ποιῶν, ἢ καὶ συσκευὰς κατ᾽ αὐτῶν, ἢ καὶ λαοσυναξίας ἐκμελετῶν, τινὶ ἐπιτιμίῳ ὑπόκειται. Leo Grammaticus pag.465. & Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. num.40. καὶ τοῦ Πατριάρχου ἔχοντος τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, χαίροντες ὅτε Βασιλεὺς καὶ Βασίλειος τοὺς τιμίους ὑπέγραψαν σταυροὺς, &c. Scribit Nicephorus Gregoras lib. 9.

 pag. 202.

pag.202. 1. edit. ab Andronico Palæologo seniore, cum imperio à nepote dejectus, cucullum induere coactus fuisset, sacramentum exegisse Synadenum Protostratorem, quo se imperatoriam potestatem nunquam quæsiturum polliceretur, illudque subscripsisse, licet invitum: & quia cæcus erat, ὑφ' ἑτέρε τὴν χεῖρα χειραγωγέμϑυ, ἄνω μὲν ἐρυθρὸν πρύθηκε τ̃ τ̃ θείε ϛαυρε̃ τύπον, κάτω ϛ̃ μέλανα, subscripsit, nempe ut Imperator & Monachus. Laudatur prætèrea à Lambecio lib.5. ex bibliotheca Cæsarea, Professio Theodoræ viduæ Imperatoris Andronici Palæologi senioris ἐπὶ τοῖς ἐκκλησιαϛικοῖς πράγμασιν, ὑπὲρ διὰ οἰκειοχείρυ ϛαυρε̃ ἀπ' ἀρχῆς ἐπιϛώσατο. Alios locos laudavimus in Gloss. Lat. id duntaxat addimus ex Nov. Basilij Macedonis in Jure Græco-Rom. tom. 2. pag. 138. eos potissimum qui literas nesciebant, cruce subsignasse: εἰ ϛ̃ ἀγράμματοί εἰσι, ποιείτωσαν τὰς τιμίες ϛαυρὰς, καὶ τὰ λοιπὰ γραφέτωσαν διὰ τ̃ χειροχήϛων. In Concilio Constantinopolit. sub Mena Act.5. pag.136. Sabbatius Presbyter & Hegumenus monasterij Hypatij, eidem Concilio subscribit, hac formula: ὑπογράψας διὰ χειρὸς Ἰωάννε διακόνε τ̃ αὐτε̃ μοναϛηρίε, διὰ τὸ ἐμὲ γράμματα μὴ εἰδέναι. Sed tum propria manu crucem effingebat ille, subscribebat verò alter, ejus mandato. In eod. Concil. Act.1. pag. 33. Stephanus Presbyter & Hegumenus Monasterij Constantis, subscribit hac formula: χειρὶ διακόνε Ἰακώβε, κατ' ἐπιτροπὴν ἐμὴν γράψανϑ, προτάξας τῇ ἰδίᾳ με χειρὶ τ̃ τίμιον ϛαυρόν. Ita pag.36. Zoticus Presbyter & Hegumenus Monasterij S. Andreæ: χειρὶ Μάρκε πρεσβυτέρε κ̀ δευτεραρίε, ἐμε̃ προτάξανϑ τ̃ τίμιον ϛαυρόν. Incertum verò an ij aliena manu subscripserint, quod nescirent litteras: id constat pleraque vetera ex Latinis diplomata, quæ testium crucibus insigniuntur, non ipsorum testium iis adscripta eorum manu nomina, sed notariorum, hæc formula, *signum talis*: unde una eademque manu hæcce scripta leguntur: quemadmodum notarij hodierni eorum signaturis, qui scribere nesciunt, addunt, *Signatura*, vel *signum talis, qui scribere se non didicisse professus est.*

Σταυροπάτης, *Perjurus*, *Qui fidem scripto consignatam, ac cruce firmatam mentitur*: παραβάτης τ̃ ἰδίων ϛαυρῶν, in Synodica ad Theophilum Imp. quomodo ὀρκοπατεῖν dixit Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ὀρκοπατῶ τ̃ ἀπὸ τ̃ νοῦ, ἀρνε̃μαι ἐδὲν τὸ λέγω.

Appendix ad Synodum VIII. Ἐνλεῦθεν δείκνυται πολλάκις (leg. ποσάκις) οἱ ϛαυροπάται τὰς ἰδίες ϛαυρὰς ἠθέτησαν. Infrà: καὶ ἔτως ἠθέτησαν τὰς οἰκείες ϛαυρὰς. τἔτο ϛ̃ πέπραχθαι μέχρι ἐννάτης ἀθελήσεως τ̃ οἰκείων ἰδιοχείρων, ἃ ἐποίησαν διὰ προϛαγῆς τ̃ τιμίε ϛαυρε̃, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Μοναχοὶ, κ̀ ὁ κοινὸς λαὸς ἐκ βίας. Anonymus in Pœnitentiali apud Morinum pag.119. ἐϛαυροπάτησάς ποτε διὰ πορνείαν, εἴτε διὰ ἄλλον τρόπον. Alter Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi falsò nomen præferens: ὁ ϛαυροπάτης ἀφοριζέσθω ἔτη γ'. Alibi: ἐάν τις ὀμόσῃ παρθένον, ἐκ ἔχῃ ὁ κανὼν ἵνα χωρισθῶσιν διὰ τὸ μὴ πατήσειν τ̃ ζωοποιὸν ϛαυρόν. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopolit. καὶ πάντα μὲν Ἀποϛολικὸν κανόνα, πᾶσαν ϛ̃ παράδοσιν ἐκκλησιαϛικὴν καταπεπατηκὼς, κ̀ πάντας μὲν τ̃ οἰκείων ὁμολογιῶν χειρογράφων ἀθετήσας, πάντας ϛ̃ ϛαυροπάτας, οἷα ἐκεῖνϑ, γίνεσθαι καταναγκάζων, &c. Infrà: τῷ μυριάκις τ̃ τίμιον τ̃ Χριϛε̃ καταπεπατηκότι ϛαυρόν. Ex his emendandus Auctor Incertus post Theophan. p.435. de Leone Armenio: κ̀ ἐπιλαθόμϑυ τὸ ἰδιόχειρον, καὶ ἐποίησεν καὶ τ̃ ϛαυρὸν, ὃν ἔπηξεν μετὰ τ̃ σὺν αὐτῷ. Ubi legendum videtur ἐπάτησεν. Idem pag.436. καὶ ἀθετήσας τ̃ ϛαυρὸν, κ̀ τὴν ἐπιγραφὴν ἣν ἐποίησεν, ἐγράφη εἰς τὸ ἐναντίον μέρϑ. Et pag.439. ποιήσαντες ϛαυρὰς κ̀ ἔγγραφα εἰς ἀλλήλες τ̃ μὴ χωρίζεσθαι. Rursum pag.440. καὶ πήξαντες ϛαυρὰς, σχεδὸν πάντες ἐγράφησαν εἰς τὸ ἐναντίον. Denique pag.441. καί τινας ἐπισκόπες ἀσεβεῖς παρεσκεύασεν πῆξαι ϛαυρὰς κατὰ τ̃ ἀληθείας. Scylitzes pag. 750. ἡμεῖς ϛαυροπάτην Καλαφάτην Βασιλέα ἐ θέλομεν.

Σταυροπατία, *Perjurium*, *Fides mentita*. Simon Byzantius in Epist. ad Joan. Nomophylacem: καὶ αὐτὸς εἰς ἀσέβειαν ἀποκλίνει, καὶ πάντας σχεδὸν ἀπὸ τ̃ εὐθείας ὁδε̃ ἐπὶ τρίβες καλασύρει σκολιάς, καὶ τ̃ καθαρᾶς πίϛεως τ̃ Χριϛε̃ ἀποβεκολισμ, κ̀ εἰς ϛαυροπατίαν καταϛησμ, κ̀ καταφρονητὰς τ̃ ἱερῶν κανόνων ποιήσμ, &c. Ubi perperam Allatius, *& in adulterinum crucis cultum compellet*, vertit.

ΣΤΑΥΡΟΦΑΝΕΙ'Α, *Inventio S. Crucis*. Chronicon Alexandrinum in Constantino M. Dalmatio & Ancio Paulino Coss. τέτοις τοῖς ὑπάτοις γέγονε τὰ ἐγκαίνια τ̃ ἐκκλησίας τ̃ ἁγίε ϛαυρε̃ τ̃ οἰκοδομηθείσης ὑπὸ Κωνϛαντίνε ἐπὶ Μακαρίε τ̃ ἐπισκόπε, μηνὶ Σεπλεμβρίῳ ιζ'. ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ ϛαυροφανεία. Est etiam

Στροφανεία, *Processio Ecclesiastica cum cruce prælata*. Alexander Monachus in Encomio MS. S. Barnabæ. συνήγαγεν ἅπαντα τ̃ ἱερὸν Κλῆρον, κ̀ τ̃ φιλόχριϛον λαὸν, κ̀ ἐξῆλθεν μετὰ ϛαυροφανείας εἰς τ̃ τόπον τ̃ δειχθέντα αὐτῷ. Martyrium S. Anastasij Persæ: κἀκεῖθεν μετὰ ϛαυρῶν κ̀ λιτ ὑπήντησαν τῷ ἁγίῳ λειψάνῳ. Hic porro observare licet à Græcis in præliis, maximè contra paganos, prælatam Crucem. Leo Diaconus MS. lib.1. ubi de prælio contra Agarenos, sub Romano Porphyrogenneta filio: ὁ ϛ̃ τ̃ Ῥωμαίων ϛρατηγὸς Νικηφόρϑ τριχῆ τὴν φάλαγγα διατάξας, —— καὶ τὸ ἐνυάλιον παιωνίσας, τό τε ϛαυρικὸν ἐγκελευσάμϑυ προπορεύεσθαι τρόπαιον, ἀντιμέτωπϑ τοῖς βαρβάροις ἐπῄει. Et lib.8. in Joanne Tzimisce: τ̃ ϛ̃ χειμερινῆς καταφείας εἰς ἐαρινὴν αἰθρίαν μεταβαλέσης, τὸ ϛαυρικὸν σημεῖον εὐθὺς ἄρας ὁ Βασιλεὺς, κατὰ τ̃ Ταυροσκυθῶν ἠπείγετο.

ΣΤΑΥΡΟΦΟ'ΡΟΙ, apud Græcos dicuntur *præcipuæ ac primariæ in Ecclesia Sophiana dignitates*, quinario primum, deinde senario numero comprehensæ, quod qui his donantur, crucem in capite, scilicet in Pileo, gerendi prærogativam habeant. Symeon Thessalon. lib. de Sacramentis: τινὲς ϛ̃ τ̃ πρώτων πρεσβυτέρων, ἤτοι οἱ ϛαυροφόροι τ̃ ἀρχιμανδριτῶν ϛ̃ τινες καὶ ἐπιγονάτια ἔχεσι· τἔτο ϛ̃ κατὰ δωρεὰν ἐπὶ ἀρχιερατικὴν, ὡς ὁ ϛαυρὸς, ἐδεὶς γὰρ πλὴν τ̃ ἀρχιερέως τὰς ϛαυρὰς τε ἐν τῷ φαινωλίῳ καὶ ἐπὶ κεφαλῆς, κ̀ ἐπιγονάτιον φέρειν δυνατ· τέτοις ϛ̃ ὅμως διὰ τ̃ πρώτες τ̃ ἄλλων χειροτονεῖσθαι, τ̃ ἐπὶ κεφαλῆς ἔχειν ϛαυρὸν μόνον, καὶ ἐπιγονάτιον ἐν τῇ ἱερεργίᾳ φέρειν δίδοται, ἐπεὶ μετὰ τ̃ ἱερωσύνης κ̀ κριτ χαρτοῦνται οἱ μὲν ἔχεσι, κ̀ διακονίας μεγίϛης ἐκκλησιαϛικῆς τινϑ· οἱ ϛ̃ ποιμένες ψυχῶν κ̀ οἰκονόμοι καθίϛανται, κ̀ σημεῖά τινα φέρεσι τ̃ πρώτε ποιμένϑ ὡσὰν ἐκεῖνον κ̀ ἐκμιμένται. Rursum cap.3. τὰς ἐκκρίτες τ̃ διακόνων τάξιν τιθέασι, καὶ ϛαυρὰς μὲν ἔχεσιν ἐπὶ τ̃ κεφαλῆς, κριταὶ ϛ̃ τελεῦσι. Atque ij sunt, Magnus Oeconomus, Magnus Saccellarius, Magnus Scævophylax, Chartophylax, Præfectus Saccelli, & Protecdicus. Adde caput 5. extr. Historia Concilij Florentini præfixa eidem Concilio pag.17. εἶτα ἐκάθισαν οἱ ϛαυροφόροι ἄρχοντες κύκλῳ τ̃ Πατριάρχε. Sguropulus in Hist. ejusdem Concilij sect.2. cap.22. κ̀ ἐλθὼν εἰς τὴν παλατιανὴν, συνάγει ἐκεῖσε ὀλίγες τινὰς ἐκ τε τ̃ ἀρχιερέων κ̀ ϛαυροφόρων, κ̀ δημηγορεῖ. Occurrunt ij rursum cap.25. 27. sect.3. cap. 6. sect.4. cap.21. & 30. quo quidem capite eosdem esse cum *Exocatacœlis* docet. Joann. Plusiadenus pro eod. Concil. Florent. pag. 601. Ἀρχιεπίσκοποι, Ἐπίσκοποι, ἡγέμενοι, ϛαυροφόροι, ἱερομόναχοι, ἱερεῖς κ̀ Διάκονοι. Ubi observandum post Hegumenos recenseri, ut & pag. seq. Id juris postea sibi arrogarunt

arrogarunt aliarum Ecclesiarum Officiales præcipui, extremis sæculis; Certè in Thessalonicensi, Joanne Cantacuzeno imperante, οἱ πρῶτοι τ̃ Θεσσαλονικέων ἐκκλησιαςικῶν, ἔβαλον τὰς ςαυροὺς ἐν τοῖς σκιαδίοις αὐτῶν, ut est in Salutat. Epist. Pontif. apud Habertum & Goarum. Vide Allatium in Creygtonum p.29. & supra in Ἐξωκαλάκοιλοι.

ΣΤΑΥΡΟΦΥΛΑΞ, *Custos Crucis*, quæ scilicet Hierosolymis asservabatur: Clericus, vel Presbyter, cui illius servandæ cura incumbebat. Joannes Moschus in Limonar. cap.49. ubi de æde S. Anastaseos Hierosol. ὁ δὲ φόβῳ μεγάλῳ παρεχόμενος, ἐπὶ τὰ ὀπίσω ἀνεπόδισεν, τῷ δὲ παρεςῶτι Σταυροφύλακι Ἀζαρίᾳ καὶ τοῖς παρεςῶσι φραγελίταις, λέγουσιν αὐτῷ, &c. Theophanes an. 21. Anastasij: καὶ ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ἀπὸ Σταυροφυλάκων. Victor Tunnunensis de eodem Joanne: *Elias Episcopus Hierosolymitanus — exilio traditur, & pro eo Ioannes Crucis Custos Episcopus ordinatur.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Euthymij num.57. Ἰουβενάλιος δὲ (Patr. Hierosol.) τ̃ ἐκ Μελιτηνῆς Στέφανον Ἐπίσκοπον Ἰαμνείας χειροτονεῖ, Κοσμᾶν δὲ τ̃ Καππαδόκην τῷ κλήρῳ τ̃ Πρεσβυτέρων ἐγκρίνει, καὶ τὴν φυλακὴν αὐτῷ τ̃ ςαυρῶν ἀνατίθησι. Et num. 60.74. eundem ςαυροφύλακα appellat. Idem num.103. Κοσμᾶς μὲν ὁ Σταυροφύλαξ Ἐπίσκοπος ἀντ' ἐκείνε χειροτονεῖται· Χρύσιππος δὲ τὴν τ̃ Σταυροφύλακος ἐγχειρίζεται λειτουργίαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Custos Crucis*.

ΣΤΑΥΡΩΝΕΙΝ, *Crucifigere*, ἀνασταυροῦν. Item *Cruce signare*. Catalogus Officior. M. Eccl. Allatianus: καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχάς· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ςαυρώνει τὸ ὕδωρ, &c.

ΣΤΑΥΡΩΣΙΜΟΣ ἡμέρα, dicitur *Festum exaltationis S. Crucis*, τ̃ Ὑψώσεως τ̃ τιμίε καὶ ζωοποιῦ, in Nomocanone Coteleriano num. 418.

Σταυρώσιμοι ἡμέραι præterea dicuntur dies Passionis Christi memoriæ dicati, seu Majoris Hebdomadæ. Psellus de Operat. dæmon. pag.62. κατὰ γὰρ τὰς ςαυρωσίμους τ̃ ἡμερῶν, καὶ αὐτὴν τὴν παρ' ἡμᾶς σεπτὴν ἀνάςασιν, &c.

Σταυρώσιμα, *Troparia, vel Canones in honorem S. Crucis.* Triodium Fer.6. hebd.1. jejun. τῇ παρασκευῇ τ̃ α'. ἑβδομάδος, εἰς τ̃ ὄρθρον τὰ τριαδικὰ, μετὰ δὲ τὴν πρώτην ςιχολογίαν λέγομεν καθίσματα ςαυρώσιμα τ̃ ὀκτωήχε, καὶ Θεοτόκιον. Ita Feria 2. Hebd.2. & alibi, ac præsertim Feria 2. Hebdom. 5. ubi complura exarantur ejusmodi ςαυρώσιμα.

Σταυροαναςάσιμα, *Canones*, vel *Troparia in honorem S. Crucis & S. Resurrectionis.* Typicum S. Sabæ cap.2. ἰςέον ὅτε ἑορτάζεται ὁ ἅγιος τ̃ μηναίε, καταλιμπάνεται ὁ ςαυροαναςάσιμος κανὼν τ̃ ὀκτοήχε. Vide Euchólog. pag. 156. & Allatium de libr. Eccl. Græcor. pag.65.

ΣΤΑΥΡΩΤΟΙ, ναοὶ, vel Σταυροειδῶς ædificatæ sacræ ædes dicuntur, quæ intus in structura, crucis formam exhibent, πλευραῖς ςαυροτύποις τέτραχα τεμνομέναι, ut est apud Gregorium Nazianzenum Carm. 9. de Somnio Anastasiæ: καὶ ςαυρίον, ut est apud Theophanem & Cedrenum an.7. Justini Junioris, ubi de Ecclesia Blachernæa, de qua ita Zonaras: καὶ τὰς ἁψῖδας ἀμφω τῷ ναῷ ἐν Βλαχέρναις προσέθετο ἐκκαινῆς, ὡς εἶναι τοῦτο ςαυροειδῆ: ubi Cedrenus: καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ςαυρωτήν. Evagrius de Templo S. Symeonis Stylitæ ad Antiochiam: ἡ δὲ τ̃ νεὼ οἰκοδομία σύγκειται μετὰ ςαυροῦ δίκην, ἐκ τ̃ τεσσάρων πλευρῶν ςοαῖς κοσμουμένη. Vita S. Lucæ Junioris pag.1009. καὶ εἰς ἱερὸν εὐκτήριον ἐν ςαυρικῷ τῷ σχήματι παγκάλως μεταποιοῦσιν. Phocas cap. 27. καὶ ναὸς ἐπὶ τοῖς τ̃ σπηλαίε νώτοις ἐπικαθήμενος, βλέπεται ἐπιμήκης καὶ παμμέγας ςαυροειδῶς, ἐξ ἀσήπτων ξύλων σκεπόμενος. Ethelvvolfus de Abbatib. Lindisfarnens. cap. 22.

——— *patuerunt septa sacelli,*
Quæ Crucis in speciem pulcrè fabricata manebant.

Σταυροθολοκλισμένος, *Tholus in modum Crucis efformatus*, apud Anonymum de Locis Hierosol. cap.7. καὶ ὁ Γολγοθᾶς ςαυροθολοκλισμένος. Infrà: καὶ ςαυρόθολος ἐςὶ, καὶ καμάραις εἰς τ̃ ναὸν λ'.

ΣΤΑΥΡΩΜΑ. Vide in Στάβαρον.

ΣΤΑΦΙΔΑ, *Uva passa*, Σταφίς. Σταφιδιάζειν, *Uvam sole durare*, Σταφιδοῦν.

Σταφιδίχνωτος, *Ex uvis passis fœtens*. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὶν μαςάριν,
Λαπάραν ἐκτὴν λαπάραν σου ἐξ αὐτὴν τ̃ βαςάζεις,
Τὴν ἐκδαρμένην πάντοτε, καὶ μὴ παχυνομένην.
Τὴν ἦσαν ςαφιδόχνωτον, τὴν ἀκροςαχνισμένην.

Vide Χνότος.

ΣΤΑΦΥΛΑΡΜΙΑ, *Uva muria seu salsugine condita*, apud Agapium in Geopon. cap.186.

ΣΤΑΦΥΛΙΣ. Vide Πατζινάκειον.

ΣΤΑΦΥΛΟΠΑΣΤΟΝ, *Instrumenti genus*, quo *uva* in Gurgulio attollitur. Nonus de Morbor. curat. cap.122. ξηρὰ δὲ διὰ ςαφυλοπάςε ποιοῦσιν.

ΣΤΑΧΕΙΤΖΗΣ. Rhuzanus in Paraphrasi Vaticin. ὅτε ἔλθη ὁ ςαχέτζης, καὶ σωτρίψει τάπλαρά τε.

ΣΤΑΧΟΣ, *Nardus Indica, Syriaca*. Glossæ Jatricæ MSS. Νάρδιον Συριακὸν, τὸ ςάχος. Rursum: Νάρδος Ινδικὴ, τὸ ςάχος. Alibi: Νάρδος Συριακὴ, Ναρδόςαχος. Neophytus Monachus MS. Νάρδος Συριακὴ, τὸ ςάχος. Vide Salmasium ad Plin. p. 1060.

ΣΤΑΧΥΣ, *Lumbus*. Eustathius: ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἰατρικῷ βιβλίῳ καὶ ὁ ςαχὺς ἐπὶ μέρους σώματος εὑρέθη κείμενος, ὃ καὶ παρὰ πολλοῖς ἔσετι νῦν φέρεται, οἱ ψοὺς, ἢ προβάτε ςαχυῶ φασὶ τὰ περὶ τὰς ψόας. Vide Pollucem & al.

ΣΤΑΧΩΝΕΙΝ, *Librum compingere*, καταπηγνύειν γραφεῖον, apud Galenum de libris suis. Agapius in Geopon. cap.198. νὰ κάμνῃς παιδὶ δυνατὸ, νὰ ςαχώνεις βιβλία χωρὶς σανίδα.

Σταχωτάδες, *Compactores*, seu ut vulgo dicimus, *Religatores librorum*. Idem Agapius cap. 227. βάλε εἰς τὸ νερὸν τ̃ ἄκραις τ̃ ἑβραίνε χαρτίε, ἤγουν ἐκεῖνα ὅπε ρίπτουν οἱ ςαχωτάδες τ̃ βιβλίων.

ΣΤΕΑΤΟΝ, pro Στέαρ, *Adeps*. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de rotundandis margaritis: καὶ ἔμβαλον ςέατον ἔσω εἰς βολβὸν ῥίζης.

ΣΤΕΓΑΙ, *Contignationes*, *Tabulata*: vox frequens in libris J C. Græcor. Hinc τρίςεγον, *domus triplici contignatione constans*, apud Theophan. an. 40. Theodosij jun. Ita πεντάςεγον, an.8. Justini Thracis: δίςεγον, apud alios.

ΣΤΕΓΝΑΤΟΝ, *Patina*. Anonymus de Oxymelle: καὶ μετὰ ταῦτα σίρωσον τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ καθεζόμενον κάτω εἰς τ̃ κόλον τ̃ ςεγνάτε, λαβὼν ἔχε εἰς φύλαξιν.

ΣΤΕΓΟΝΟΜΙΟΝ, in Glossis Basilic. τὸ ἐνοίκιον, *Pretium conductæ domus*. Nov. 88. Justin. c.1. ἵνα μέλλοιεν τὰ ςεγονόμια παρὰ τ̃ οἰκούντων λαμβάνειν. Eustathius Odyss. ξ. καὶ τὸ ςεγονόμιον, ὃ δηλοῖ, φασὶ, παρ' ἡμῖν μὲν τ̃ τόπον ἐν ᾧ ἐσθίωνται, παρ' Ἀττικοῖς δὲ μισθὸν τ̃ πανδοχέως. Auctor MS. Vitæ S. Marciani Oeconomi: ἦν ὁ οἶκος τ̃ ἀρχαιοζήλων καὶ μεγαλοπρεπῶν, καὶ τ̃ ὑπὸ τ̃ μεγάλε φημὶ Κωνςαντίνε τὴν οἰκονομίαν ἐκ μακροῦ λαχόντων, ἀφθόνως τε τοῖς ςεγονομίοις καὶ τ̃ δι' ἔτες προσόδοις ἐνευθηνούμενος. Occurrit præterea in Basilic. to.2. pag. 214. 436. apud Harmenopul. lib.2. tit. 1. §.12. tit.3. tit.8. §.68. &c. Vide Cujacium lib.6. observ. cap. 6. & supra in ςέγαι. Lycophron pag. 169. ςεγατόμους ὄρνιθας gallinas vocat, τὰς ἐν οἴκῳ νεμομένας.

ΣΤΕΓΩΣΤΙΑ

ΣΤΕΓΩΣΤΙΆ. Maximus Cythær. in Synaxar. 3. Julij: ἐβίαζέ τον νὰ κατασκευάζῃ εἰς τὸ καλλιώτερον τὴν καμάραν τῆς στεγωστίας, ὅπου ἦτον τὰ ἐνδότερα μέρη.

ΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ, *Foramen securis per quod manubrium inseritur.* Eustathius Odyss. ε. pag. 1531. Στειλειον, οὐδετέρως, τὸ ἐνιέμενον ξύλον εἰς τὴν θηλυκῶς λεγομένην στειλειάν, ἤγουν εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ σιδήρου· καὶ φυλάττεται μέχρι τοῦ νῦν ἡ λέξις, Στειλάειον λεγομένη παρὰ τοῖς πολλοῖς. Τὴν στειλειάν, ἤγουν ὀπὴν, οἱ μὲν παλαιοὶ, καὶ τρῆμα ἑρμηνεύουσι. Damascenus Hieromon. serm. 3. ἐκεῖ κόπτοντας τὰ ξύλα, ἔπεσεν ἀπὸ ἕνα στελιάρι τὸ σίδερον τοῦ πελεκίου. Vide Στέλεος, & Στήλειος.

ΣΤΕΚΕΙΝ, Στέκεσθαι, *Stare, versari, commorari*, ἑστήκειν, διάγειν, ὑφίστασθαι. Glossæ Græcobarb. Ἀγυιεὺς, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος· τὸ θυσιαστήριον ὅπου στέκει ὀμπρὸς τοῦ ξωπορτίου εἰς σχῆμα τοῦ κιονίου. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinat. Græcor. n. 12. ἄλλη φορὰ τὸ βλέπουν εἰς στράταν, καὶ περιπατεῖ, ἢ στέκεται. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐστέκεσαν οἱ ἄθλιοι ἐκεῖ ἀπογνωσμένοι.

Historia Apollonij Tyrij:

Κ' ἕνα κλειδὴ νὰ στέκεται εἰς τὰ δικά του χέρια.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

στέκει σ' ἐκεῖνον τὸν κριτὴν, ὅπου μας θέλει κρίνει.

Στήκειν, eâdem notione semel occurrit in Epistolis S. Pauli, quæ ex vocibus vulgaribus, quibus passim scatet Novum Testamentum, censetur. Olympiodorus pag. 196. apud Photium, de Joanne Tyranno: ἐφ' οὗ καὶ τῆς ἀναῤῥήσεως γινομένης, ἐῤῥήθη ὥσπερ ἀπό τινος προσρήσεως πραχθὲν, Πίπτει, οὐ στήκει. καὶ τὸ πλῆθος ὥσπερ ἀναλύοντες τὸ ῥῆμα, ἀναφωνοῦσι, Στήκει, οὐ πίπτει. Testamentum Salomonis MS. καὶ ἰδοὺ στήκεται πρὸ τῶν θυρῶν τῆς βασιλείας σου. Auctor Incertus post Theophanem pag. 429. ἐταλαιπώρησαν ἐν τῷ καύσωνι στήκοντες τοῦ θέρους. Catalogus Offic. M. Eccl. Medonianus: ὁ μέγας Οἰκονόμος φορῶν τὸ στιχάριον αὐτοῦ, καὶ στήκεται ἐν τῇ δεξιᾷ τῆς ἁγίας τραπέζης, ὅταν λειτουργεῖ. Vide Theophan. an. 2. Constantis filij Heraclij.

Ἱστέκειν. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Καὶ ὅταν παγαίνουν, καὶ ἔρχουνται, καὶ ῥώθουν πῶς ἱστέκει.

Infrà:

Καὶ γοῦ θωρῶντας πῶς τρώγουν, καὶ ὡσὰν βουβὸς ἱστέκω.

ΣΤΕΚΟΥΛΙ, *Consolida major*, Σύμφυτον. Vide Petr. Belon. lib. 1. obs. cap. 18.

ΣΤΕΛΕΝΕΙΝ, Στέλνειν, *Mittere*, Στέλλειν, occurrit non semel in Epistolis Græcorum recentiorum in Turcogr. Crusij.

ΣΤΕΛΕΟΣ, *Manubrium securis*, apud Auctor. Etymologici. Martyrium MS. S. Hieronis: ταχέως ἀγροικικῶς, ὡς εἶχε, τὸν στελεὸν τῆς μετὰ χεῖρας δικέλλης ἐκβαλὼν, τούτῳ τοὺς ἐπιόντας ἠμύνετο.

Στηλειὸς, eâdem notione. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. n. 58. φέρει δὲ ἀντὶ δικανικίου, ἣν ἰδιωτικῶς καλοῦσι Ματζοῦκα, ἀργυρᾶν, κεχρυσωμένην, ἧς ὁ στηλειὸς ἐνδεδυμένος βλαττίῳ κοκκίνῳ. Vide Στειλάειον.

ΣΤΕΛΛΙΟΝΑΤΟΥΣ, *Stellionatus*, Ἐπίθεσις, κακουργία, in Glossis Basilic. Occurrit apud Harmenopul. lib. 6. tit. 15. & in Basilicis.

ΣΤΕΜΜΑ, ita appellabant Græci Byzantini Camelaucium illud constantinianeum, quo deinceps Augusti caput redimiti cernuntur, tum in eorum nomismatibus, tum in eorum figuris: & cujusmodi describitur ab Anna Comnena lib. 3. Alexiad. loco in V. στέφανος, allato. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 33. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅπερ καλεῖται νῦν Στέμμα, ὠνομάζετο πάλαι Διάδημα· τοῦτο δὲ ἦν βλαττίον μετὰ λίθων καὶ μαργάρων, κατὰ τὸ τοῦ Βασιλέως πρόσωπον κείμενον μὲν, δεδεμένον δ' ὄπισθεν περὶ τὸν ἐγκέφαλον, (διὸ καὶ ἐκαλεῖτο Διάδημα) ὅπερ ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν ἀμειφθὲν, ἐγένετο οἷον ὁρᾶται τὴν σήμερον, καὶ ὀνομάζεται Στέμμα. Idem cap. 10. num. 6. εἶτα ὁ Βασιλεὺς, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Βασιλεὺς εἰ παρατύχοι, ὃς δὴ εἰ ἐστεμμένος ἐστὶ, φορεῖ στέμμα καὶ οὗτος, ὡς ὁ πατήρ, &c. Adde cap. 17. num. 19. 27. 34. 52. De ea coronæ Imperatoriæ specie intelligendus Theophanes an. 19. Mauricij: Σοφία Αὐγούστα ἡ γυνὴ Ἰουστίνου ἅμα Κωνσταντίνῃ γυναικὶ Μαυρικίου στέμμα κατασκευάσασαι ὑπέρτιμον, τῷ Βασιλεῖ προσήγαγον· ὁ δὲ Βασιλεὺς τοῦτο θεασάμενος, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τῷ Θεῷ τοῦτο προσήγαγεν, καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης διὰ διχαλάστου ἀλυσιδίου διαλίθου καὶ χρυσοῦ. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 15. τὰς βασιλικὰς στολὰς, καὶ τὰ ἐκπάλαι στέμματα, καὶ διαδήματα φθαρέντα εἰς ἀνακαίνισιν διωρθώσατο. Michael Psellus in Hist. MS. ubi de Isaacio Comneno, Cæsare appellato: ἀλλὰ καὶ στεφάνῃ φορείτω λαμπρότερον, στέμματι, ἀλλ' οὐ στεφάνῃ τὴν κεφαλὴν ἀναδέμενος, εἰ καὶ μὴ τὸ τοιοῦτον τὸ σχῆμα τοῦ Καίσαρος. Constantinus Manasses:

Τί μοι ἐσθὴς πολύχρυσος, ποῦ τὰ στεμμάτων κάλλη.

Achmes cap. 247. τὸ στέμμα εἰς πρόσωπον Βασιλέως κρίνεται καθόλου· ὁ δὲ στέφανος εἰς δεύτερον ἀπὸ Βασιλέως. Adde cap. 248. 260.

Στεμματογύριον: ita appellat coronam Despotarum Codinus cap. 18. num. 4. à quo sic describitur: ἀναστάντος οὖν ὁ Βασιλεὺς περιτίθησιν οἰκειοχείρως τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἔχοντα καμάρας μικρὰς τέσσαρας ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ ἐκ πλαγίων, εἰ ἄρα ὁ χειροτονηθεὶς Βασιλέως υἱός ἐστιν· εἰ δὲ γαμβρὸς τύχοι ὢν, ἔμπροσθεν μόνον· ὃς δὴ στέφανος καλεῖται καὶ στεμματογύριον. De hac corona Despotica, sic Georg. Acropolita in Chron. cap. 77. ubi de Michaele Palæologo Despota creato: καὶ πρῶτα μὲν ἐν τῷ Δεσποτικῷ τοῦτον ἀνήγαγον ἀξιώματι, καὶ ταινίαν Δεσποτικὴν τῇ τούτου περιτιθέασι κεφαλῇ. Vide infra in Στέφανος, & Dissertat. 24. ad Joinvillam.

ΣΤΕΜΦΙ, Prophetis, *Polygonum*, apud Apul. c. 18. & Interpol. Dioscor. cap. 586.

ΣΤΕΝΑΔΑ, *Semita, Via angustior.* Portius: Στενάδα, Στενόστρατον, *Diverticulum*, Καταγώγιον, πάροδος, ἀτραπὸς, παρατροπή. Vide Στράτα.

ΣΤΕΝΙΤΑΙ, qui circa Στενὸν seu Fretum, quod Byzantium inter & Pontum interjacet, habitant, & quod τὸν αὐχένα τοῦ Εὐξείνου vocat Constantinus in Basilio num. 93. ed. Comb. Joannes Damascenus lib. 2. Orthod. fid. c. 25. εἶτα ἡ Προποντὶς λήγουσα εἰς Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, ἔνθα τὰ στενὰ, ἀφ' ὧν ὁ Πόντος ἄρχεται. Concil. Constantinop. IV. pag. 1404. τὸν Φώτιον ἐκ τοῦ καλουμένου στενοῦ ἀνεκαλέσατο πρὸς τὰ βασίλεια. Στενῖται πλώιμοι, nautæ qui in in Steno navigant, apud Constantin. de Adm. Imp. cap. 51. Vide Nostram Constantinopolim. Christ. lib. 4. sect. 10. num. 1.

ΣΤΕΝΟΔΟΙ, *Angustiæ itinerum, clusuræ*, apud Theophanem an. 25. Heraclij.

ΣΤΕΝΟΡΥΜΙΟΣ, *Angiportus*, in Basilicis to. 6. p. 788.

ΣΤΕΡΑ, *Uterus*, Ὑστέρα. Glossæ Græcobarb. εὐγάλλει ἔξω ἀπὸ τὴν στέραν, ἤτοι τὴν μάνναν. Alibi: Ἀμφικας, ὑστέρας, στέρας.

ΣΤΕΡΓΩ cum τὸ, solo, vel cum τὸ & νὰ, vel cum νὰ solo, *contentus sum de hoc*, vel *de illo*, ut στέργω τὸ νὰ ἔρθω, vel νάρθω μετ' ἐσένα, *contentus sum venire tecum.* At cum accusativo personæ, vel rei, significat *volo*, ut ἔστερξα τὸν Πέτρον, *volo Petrum.* Ἐγὼ δὲν στέργω στὸ νερὸν, στὸ κράσι, *ego volo aquam in vino.* Ita Romanus Nicephorus in Grammatica inedita. Priori significatione, nempe pro *contentum esse*, vel pro *approbare*, usurpat Pactum Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 410.

καὶ

καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ παρούσῃ συμφωνίᾳ ἐγγεγραμμένα στέργωσιν ἀκριβέστατα. Rursum: καὶ στέργω καὶ τοῖς τε δεδομένοις καὶ τοῖς ἀφαιρουμένοις ἀσάλως, &c. Ita pag. 415. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 22. καὶ ἔστερξαν γενέσθαι τ' ἀναντία ὧν εἶπον ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου. cap. 2. καὶ ἔστερξαν οἱ συνοδικοὶ ἵνα ποιήσωσι πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν. Utitur cap. 25. & alibi non semel, ut & Codinus de offic. cap. 16. num. 3. cap. 17. num. 4. Vide lib. 8. Basilic. tit. 1. c. 19.

Pro *velle*, *decernere*, usurpat Sigillum seu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ sacræ: καὶ στέργω εἰς τὴν αὐτὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν ἔχειν ἀταλάντην ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων, &c. Mox: ἔτι διδῶ, στέργω, καὶ ἐντέλλομαι, &c. Rursum: στέργω καὶ θέλω &c. Infrà: ταῦτα πάντα παρ' ἐμοῦ δοθέντα, στερχθέντα, στερεοθέντα, καὶ κυρωθέντα, &c. Theophanes an. 15. Mauricij: καὶ οὕτως ἐν μοίραις δύο οἱ βάρβαροι τὰ ἀπολωλότα σκῦλα ἀναλαβόντες, στέργουσι τὴν εἰρήνην.

ΣΤΕΡΕΥΕΙΝ, *Privare*, Στερεῖν, Ἀποστερεῖν. Item *Tardare*, *Morari*, ex ὑστερεύειν. Glossæ Græcobarb. ὑστερίζουσας, βραδυνούσας, ἐκεῖνος ὅπου στερεύονται τὸν καιρόν.

Στερεύγειν, *Privare*, *Auferre*. Eædem Glossæ: ἀφαιρεῖται, λαμβάνει, στερεύει, στερεύγει, παίρνει, πιάννει.

Στερεμὸς, Στερέψιμον, *Privatio*. Eædem Glossæ: ἀποστέρησις μισθοῦ, στερεμὸς, ἢ στερέψιμον τοῦ πλερώματος. Rursum: ἀφαίρεσις, ἤγουν στερέψιμον τινὸς πράγματος.

ΣΤΕΡΕΏΜΑ, *Firmamentum*, *Cœlum*, Genesis cap. 1. Zonaras lib. 1. cap. 1. Στερέωμα δὲ ἐκλήθη, ὅτι στέγανον τὸ σῶμα τοῦτον, καὶ οὐ λεπτὴν οὐδ' ἀφαιὰν τὴν φύσιν ἔχει, καὶ τὰ ὕδατα, ἐξ ὧν τὴν σύστασιν ἔσχηκεν, ὃ καὶ οὐρανὸς ὀνομάσθη. Symeon Logoth. in Chron. MS. στερέωμα δὲ ἐλέχθη, διὰ τὸ τὴν φύσιν τῶν ὑπερκειμένων, ἢ ὑποκειμένων ὑδάτων λεπτὴν οὖσαν καὶ ἀραιάν. Vox frequens in libris sacris.

ΣΤΕΡΙΆ, *Continens terra*, Στερεὰ, ἤπειρος.

ΣΤΈΡΙΟΝ, *Stella*, Ἀστὴρ, Ἀστέριον.

ΣΤΕΡΊΣ, *Lychnis agrestis*, apud Interpol. Dioscor. c. 521.

ΣΤΈΡΝΑ, *Cisterna*. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. εἰ δὲ ἐμπέσοι ἐν τῷ τοιούτῳ φρέατι, ἢ ἐν τῇ στέρνᾳ, ἢ λίμνῃ, &c. Vide Κιστέρνα.

ΣΤΈΡΝΟΝ, Στέρνιον. Hæ voces sæpius ab Alexandro Tralliano usurpantur, ac interdum ponuntur inter genera piscium testacea cute præditorum, ut lib. 7. cap. 1. 10. & 15. interdum inter carnis species, ut lib. 7. cap. 3. sed & lib. 2. inter duriores pisces etiam recensentur. Goupylus verò ad eundem scriptorem observat ab homine doctissimo se accepisse, recentioribus Græcis, has voces significare ὀστρακοδέρμου εἶδος. Vide Guinterij observationes ad pag. 297. edit. Basil.

ΣΤΕΡΟΔΈΡΜΑΤΟΣ, *Testa opertus*. Glossæ MSS. ad Homeri Batrachom. ὀστρακόδερμοι, στεροδέρματοι. Vide supra στέρνον.

ΣΤΕΎΜΑΤΑ. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 259. ἀριθμὸς τῶν ἱερῶν σκευῶν χιλίας μία, ἐνδυτὰς διὰ λίθων σωληνωτὰς, τ'. στεύματα ἑκατὸν, ἵνα ἔχωσι μία ἑκάστη ἑορτὴ ἴδια ποτηροκαλύμματα, δισκοκαλύμματα ὁλόχρυσα διὰ μαργαριταρίων καὶ λίθων τιμίων χιλιάδος μιᾶς. Ita hæc interpungenda: nam στεύματα non referuntur ad ποτηροκαλύμματα, legendumque indubiè στέμματα, ut intelligantur *coronæ* quæ altaribus imminebant, uti docuimus in Constantinopoli Christiana lib. 3. sect. 43.

ΣΤΕΦΆΓΝΑ, *Circulus*, in Turcogr. Crusij p. 255. pro στεφάνωμα.

ΣΤΕΦΑΝΈΑ πέτρα, Στεφαναία, *Marmoris species* in Originib. Constantinopol. apud Combefisium pag. 248. & apud Codinum in Orig. n. 137. Eustathius Il. ν. στεφάνην, ἣν τὴν τοῦ ὄρους ἐξοχὴν φησὶν, ἢ κατά τινας, τὴν πλατύτητα, ὅθεν καὶ ἡ κοινὴ φράσις στεφαναίαν τινα πέτραν λέγει.

ΣΤΕΦΆΝΗ, *Corona*, seu Tonsura Clericorum. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 14. στεφάνην καὶ ἐπικυρίδα κεφαλῆς ἐχέτωσαν ἐνδεχομένην. Ubi Lat. *Coronam & Tonsuram habeant congruentem*. De voce στεφάνη, consule Eustathium in Homerum tom. 1. p. 1166. 1175.

Στεφανίτης, *Coronatus*, *Corona clericali donatus*, *Clericus*. Theophanes an. 25. Copronymi de Constantino Patriarcha Constantinopol. καὶ τοῦτον παραυτὰ στεφανίτην ἀντὶ μοναχοῦ ἔπεισε γενέσθαι, καὶ κρεῶν μεταλαμβάνειν. Eadem habet Cedrenus p. 465. Auctor Incertus post eundem Theophanem pag. 441. αὐτοῦ δὲ τοῦ Θεόδοτον Σπαθαροκανδιδάτον ὄντα συνθέμενον τῷ δόγματι αὐτοῦ ἐκέρδυσεν στεφανίτην, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Πατριάρχην. Ex his patet falsam esse Goari sententiam ad Cedrenum, per στεφανίτην hic indicari *Conjugatum* existimantis, quasi Copronymus Constantino ψευδοπατριάρχῃ uxorem ducere suaserit: immò, cum ex ordine Monachorum ad hanc dignitatem evectus esset à Copronymo, statim ille ei suasit, ut dimisso habitu monachico, clericalem indueret, & clericorum instar carnibus deinceps vesceretur, cum Monachi, etiam in dignitate constituti, ab iis, ex vitæ instituto, abstinerent. Vide Gloss. med. Lat. in *Coronatus*.

Στεφάνη, *Sertum*, Στέφος, in Corona pretiosa. Vide Auctor. Etymologici. Στεφάνη τοῦ τείχους, *Cortina*, apud Theophanem an. 5. Mauricij.

Στεφάνη, *Ægyptiis*, *Thymus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 449.

Στεφάνη Ἀλεξάνδρου, *Laurus Alexandrina*, *Laurago*, apud Apul. c. 58.

ΣΤΕΦΑΝΙΤΙΚΌΣ καρπὸς, *Auri Coronarij collatio*, de qua egimus in Gloss. med. Latin. apud Photium in Nomocanone tit. 12.

ΣΤΕΦΑΝΏΝΕΙΝ, *Coronare*, Στεφανοῦν. Glossæ Græcobarb. ἀβέλλει, στέφει, στεφανώνει.

ΣΤΈΦΑΝΟΣ, recentioribus Græcis non semper sumitur pro diademate augustali, & pro quavis corona: sed interdum pro serto aureo, quo caput cingebant qui infra dignitatem imperatoriam erant. Nam imperatorum & Augustarum coronas στέμματα vocabant, cæterorum vero, quibus jus etiam erat coronæ, στεφάνους, quod quidem discrimen observat Achmes Onirocritic. cap. 247. τὸ στέμμα, εἰς πρόσωπον Βασιλέως καθόλου κρίνεται· ὁ δὲ στέφανος εἰς δεύτερον ἀπὸ τοῦ Βασιλέως, ἢ εἰς πιστοῦ ἀνδρὸς μαρτύριον τῆς πίστεως. Infrà: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐτέθη ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ (στέμμα) ἐκ τιμίων λίθων καὶ μαργαριτῶν, ἀναλόγως τοῦ κόσμου καὶ τοῦ κάλλους τοῦ στεφάνου, ὅστις ἂν εἴη, εὑρήσει πλοῦτον, καὶ ὕψος, καὶ δόξαν. Ita apud Codinum cap. 17. num. 16. uxor Imperatoris στέμμα dicitur ferre, junioris vero Imperatoris, seu filij Imperatoris, in Imperatorem pariter coronati, uxor, στέφανον duntaxat: ἡ μὲν οὖν προεστεμμένη, καὶ μήτηρ τοῦ ἀναγορευομένου φέρουσα καὶ τὸ ἑαυτοῦ στέμμα, ἡ δὲ νέα Βασιλὶς φοροῦσα στέφανον. Ita in cap. 18. quod inscribitur, περὶ προβλήσεως τοῦ Δεσπότου, num. 4. ἀναστάντος οὖν, ὁ Βασιλεὺς περιτίθησιν οἰκειοχείρως τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἔχοντα καμάρας μικρὰς τέσσαρας ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ ἐκ πλαγίων, εἰ ἄρα ὁ χειροτονηθεὶς Βασιλέως υἱός ἐστιν· εἰ δὲ γαμβρὸς τύχοι ὢν, ἔμπροσθεν μόνον, ὃ δὴ Στέφανος καλεῖται καὶ Στεμματογύριον. Adde cap. 19. num. 1. ubi στέφανον Sebastooratoris & Cæsaris pariter describit: nam iis solis jus στεφάνου erat.

Sed id in primis discrimen advertere est ex Hist. MS. Michaëlis Pselli, ubi de Isaacio Comneno Cæsare

 appellato,

appellato: ἀλλὰ καὶ στεφάνη φορείτω λαμπρότερον, στέμματι, ἀλλ' ἡ στεφάνη τὴν κεφαλὴν ἀναδούμενος, εἰ καὶ μὴ τοιοῦτον τὸ σχῆμα τοῦ Καίσαρος. Et ex Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 78. quo loco describit, ut Alexius parens fratrem natu majorem Isaacium nova, & à se tum primùm inventa, Sebastrocatoris dignitate, & ut circulo aureo, quem στέφανον, ut Imperatoriam coronam, διάδημα vocat, donaverit: τὸ μὲν γὰρ διάδημα βασιλικὸν καθάπερ ἡμισφαίριον εὔγυρον, τὴν κεφαλὴν διαδεῖ πανταχόθεν, μαργάροις κοσμούμενον, τοῖς μὲν ἐγκειμένοις, τοῖς δὲ ἐξηρτημένοις· ἑκατέρωθεν γὰρ τῶν κροτάφων ὁρμαθοί τινες ἀπαιωροῦνται διὰ μαργάρων καὶ τὰς παρειὰς ἐπιξέουσι καὶ ἔστι τοῦτο ἐξῃρημένον τι χρῆμα τοῖς βασιλεῦσι στολῆς, οἱ δὲ τῶν Σεβαστοκρατόρων καὶ τῶν Καισάρων στέφανοι, σποράδην ἔστιν ὅπου τῶν μαργάρων καὶ λίθων μετέχοντες ἄνευ τοῦ σφαιρώματος. Vide imagines à nobis descriptas in Familiis Byzantinis Michaelis & Manuelis Palæologorum, & Gloss. med. Lat. in *Circulus*.

Στέφανος Ἀφροδίτης, *Sisymbrium*, apud Apul. c. 105.

Στέφανος γῆς, *Chamacissus*, apud Interp. Diosc. c. 708.

ΣΤΕΦΑΝΟΙ, vel Στέφανα τοῦ γάμου, *corona nuptiales*, quibus scilicet inter benedictionem nuptialem sponsus & sponsa à sacerdote donantur. Exactis enim aliquot precibus, quæ in Euchologio leguntur, in Officio seu ἀκολουθίᾳ τοῦ στεφανώματος, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ στέφανα, στέφει πρῶτον τὸν νυμφίον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· εἶτα στέφει καὶ τὴν νύμφην, λέγων, Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς, &c. εἶτα εὐλογεῖ αὐτοὺς τρὶς, λέγων ἐκ τρίτου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξῃ καὶ τιμῇ στεφάνωσον αὐτούς. Ubi coronatio præcedit benedictionem nuptialem. Euchologium Bessarionis paulò aliter hæc effert: στέφει ἀμφοτέρους λέγων ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν· ἐπὶ δὲ τῇ γυναικὶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτήν· καὶ συμπλέξας ἀλλήλων τὰς δεξιὰς, λέγει, &c. Codex verò Barberinus: εἶτα ἐπαίρει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀπαρχὰς, καὶ στέφει αὐτοὺς, λέγων, Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα, στέφανον ἀφθαρσίας εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς &c. ὁμοίως καὶ ἡ γυνὴ στέφεται, παραδίδει τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν τῆς νύμφης πρὸς τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν τοῦ νυμφίου.

Ejusmodi Corollas nuptiales hodie ex olivæ ramo, candida purpureaque seta circundato, apud Græcos vulgò componi observat Goarus: istius vero ritus occurrit passim mentio apud scriptores. Chrysostomus in Homil. 3. in cap. 3. 1. ad Timoth. διὰ τοῦτο στέφανοι ταῖς κεφαλαῖς ἐπιτίθενται σύμβολον τῆς νίκης, ὅτι ἀήττητοι γενόμενοι οὕτω προσέρχονται τῇ εὐνῇ, &c. Theophanes an. 1. Heraclij: καὶ ἔλαβον ἀμφότεροι παρὰ Σεργίου τοῦ Πατριάρχου τοὺς στεφάνους τοῦ γάμου, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁμοῦ Αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδείκνυται, & an. 29. Copronymi: ἐστέφθη ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέως ἡ Βασίλισσα Εἰρήνη, καὶ ἀπελθοῦσα ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῇ Δάφνῃ ἔλαβεν τὰ τοῦ γάμου στέφανα σὺν τῷ κυρίῳ υἱῷ Λέοντι τῷ Βασιλεῖ. Leo Gram. in Constantino Leonis F. p. 506. Ῥωμανὸς δὲ ὁ Βασιλεὺς τῷ υἱῷ Στεφάνῳ γυναῖκα ἠγάγετο θυγατέρα οὖσαν τοῦ Γαβαλᾶ, — ἅμα δὲ τῷ νυμφικῷ στεφάνῳ καὶ ὁ τῆς Βασιλείας στέφανος ἐπετίθετο. Ita etiam Scylitzes p. 629. Anonymus in Lacapeno n. 23. καὶ ηὐλόγησεν Πέτρον τε καὶ Μαρίαν, καὶ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους τῶν αὐτῶν ἐπέθηκε κεφαλαῖς. Scholiastes Epitomes Canon. Harmenopuli: ἀνένδοτόν φησι Μοναχὸν δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ κρατεῖν στεφάνους γάμων, καὶ ἀδελφοποιΐας ποιεῖν. Theophanes Cerameus Homil. 6. καὶ τὸν στέφανον ὀνειροπολεῖ, καὶ τὴν παστάδα, καὶ τὸν ὑμέναιον. Novella 5. Alexij Comneni, lib. 2. Juris Græcorom. p. 137. πρὸ τῆς εὐλογίας τῶν γάμων, καὶ πρὸ τῶν στεφάνων. Historia Bertrandi Romani MS.

Καὶ τὸν Πατριάρχην φέρνουσι διὰ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ,
Ἦλθασιν εἰς τὰ στέφανα, καθὼς τὸ δίδει τάξις,
Ὁ Ῥήγας τοῦ Βελθάνδρου δὲ ἐπίανε τὰ στεφάνια,
Χρυσάτζα πάλιν ἐπίασε στεφάνη Φαιδροκάζας,
Ἐποίκαν καὶ ξεφάνισιν, ἔπαιξαν, ἐχόρευαν.

Vide Vitam S. Tarasij Patr. Constantinop. num. 35. & Theodorum Studitam lib. 1. Epist. 25. apud Baronium an. 802. num. 26. & alibi.

Στεφανοῦν, Στεφανοῦσθαι, *Matrimonio conjungere*, vel *conjungi*. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. διὸ συζευγνύουσιν αὐτῷ Εὐδοκίαν τὴν τοῦ Δεκαπολίτου, μεθ' ἧς στεφανοῦται ἐν τῷ ἁγίῳ Στεφάνῳ. Ita Symeon Logotheta in eod. Michaele n. 9. Idem Leo in Constantino Leonis F. p. 495. δίδονται ἀρραβῶν γαμικῶν συναλλαγμάτων παρὰ Κωνσταντίνου Βασιλέως Ἑλένη τῇ θυγατρὶ Ῥωμανοῦ, καὶ τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα, τῇ λεγομένῃ τῆς Γαλιλαίας, εὐλογεῖται καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου. Adde Symeonem Logoth. in Theophilo n. 1. in Michaele n. 9. & Anonymum Combefisianum in Lacapeno n. 23. 36. Novella Basilij Maced. lib. 2. juris Græcorom. p. 87. μηδεὶς μυστικῶς στεφανούσθω, ἀλλὰ παρόντων πλειόνων. Ejusmodi porrò nuptiæ clandestinæ dicuntur ἀστεφάνωτα καὶ ἀνύμνευτα νυμφεύματα, apud Nicetam de Statu urbis Constantinop. n. 3. extr. Manuel Malaxus in Chron. MS. in Nicephoro Botaniata: ἔλαβε δὲ γυναῖκα Μαρίαν, τοῦ πρώην Βασιλέως Μιχαὴλ, καὶ ἐστεφανώθη αὐτήν. Vide Epist. 5. Photij ex Additis.

Primitus Bigami & trigami non coronabãtur S. Niceph. Homologeta in Canonib. δίγαμος οὐ στεφανοῦται, ἀλλ' ἔχει ἐπιτίμιον τὸ μὴ μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Nomocan. Cotelerianus n. 456. τοὺς διγαμήσαντας ὁριζόμεθα μὴ εὐλογεῖσθαι κατὰ τῆς πρώτης συνοικεσίου, ἀλλ' ὅπισθεν τοῦ ἄμβωνος, οὔτε μὴ στεφανοῦσθαι κατ' ἐκείνους. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: οἱ δὲ τρίγαμοι οὐκ εὐλογοῦνται ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐν εἰκονοστασίῳ, ἄνευ στεφάνων.

Sed successu temporis id immutatum, ex quo Copronymus Eudociam in tertiam uxorem sibi adscivit, ut autor est Theodorus Studita in Epist. ad Naucratium, scribens, ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀσεβοῦς Κωνσταντίνου, τὴν συνήθειαν τοῦ διγαμικοῦ στεφανώματος, ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν τριγαμήματος obtinuisse. Hinc Nicetas Metropolita Heracleensis in Responsis: ἡ μὲν ἀκρίβεια τοὺς διγάμους οὐκ οἶδε στεφανοῦν· ἡ δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὰ τοιαῦτα οὐ παρατηρεῖται, ἀλλὰ καὶ τοῖς διγάμοις τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους ἐπιθήσι. Idem Theodorus Studita in Vita S. Platonis: ὁ γὰρ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὁ τῆς φιλοχρίστου Εἰρήνης υἱὸς, τὴν ἑαυτοῦ σύμβιον ἐξώσας, καὶ ἀποκείρας ἄκουσαν, καὶ μὴ βουλομένην, ἑτέραν ἀντ' αὐτῆς ἠγάγετο, καὶ ὁ μὲν Ταράσιος (Patr. Constantinop.) ὅλως εἰς τοῦτο οὐ συνευδόκησεν, ἀλλὰ πρεσβύτερός τις ἐκκλησίας, ὀνόματι Ἰωσὴφ, ἐστεφάνωσεν αὐτούς. Scribit Allatius etiamnum, Græcos omnes digamos ubique sine ulla hæsitatione coronare, tametsi id Ecclesiæ statutis contrarium sit: ὁ γὰρ στέφανος, ut ait idem Studita in Epist. ad Theophilum, τίθεται ἐπὶ τῷ νικῶντι τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὸ τῆς παρθενίας κλέος ἀποσαμένῳ· ἡ δὲ διγάμων πρὸ τὸ μὴ ἀξίως εἶναι στεφανωθῆναι, καὶ ἐπιτιμίοις ὑποβάλλεται κανονικοῖς. Sed & in Euchologio p. 495. in officio seu ἀκολουθίᾳ εἰς διγάμους, coronari dicuntur sponsus & sponsa.

Octava denique post benedictionem nuptialem die detrahuntur corollæ à Sacerdote, præmissa ad hoc oratione, quæ habetur in eodem Euchologio p. 399. diciturque, εὐχὴ ἐπὶ λύσιν στεφάνων τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ. Adde Synesium Epist. 3. Cæterum corollarum in nuptiis ritum à veteribut observatum, annotarunt Carolus Paschalius lib. 2. de Coronis cap. 16. 17. Brissonius de Ritu Nuptiar. Pantinus ad Basilium Seleuciensem de Vita S. Theclæ p. 56. & alij. Tantum addo in Gloss. Gr. Lat. παστὸν ἐπὶ νύμφης, exponi *Obtentum*, *Coronationem*, *Thalamum*. Vide Gloss. med. Lat. in *Corona*.

Στεφάνωμα, *Nuptiæ*, *Matrimonium*. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 86. καὶ εἰ ἔστιν ἡ ἐρώτησις περὶ στεφανώματος, ἰσχυρόν ἐστι. Infrà: δηλοῖ στεφάνωμα τυχηρὸν,

τυχηρὸν; καὶ καλὸν ἀπὸ γυναικὸς καὶ μεγάλων ἀνθρώπων.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ͂Ν, pro *Adornare*, *Exornare*: Vetus inscriptio Hierapolitana apud Jacob. Sponium tom.3. Itinerarij pag. 150. τοῦτο τὸ ἡρῶον στεφανοῖ ἡ ἐργασία τῶν βαφέων. Theophylactus Simocatta lib.1. cap.10. de nuptiarum Mauricij solemnitate: ἡ δὲ πόλις ἐπανηγύριζεν ἐν ἡμέραις ἑπτὰ, ἀργυρέοις τε ἐστεφάνωτο σκεύεσι. Id est, ubique ad ædium fenestras exponebantur vasa argentea. Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Theophanes in Constantino M. τὴν πόλιν στεφανώσαντες, εἰσεδέξαντο μετὰ χαρᾶς τὸν νικητὴν Κωνσταντῖνον, nempe appendebantur corollæ in plateis in quibus publicus fiebat Processus. Gregorius Nazianzenus 2. in Julianum pag. 129. μηδὲ ἄνθεσι στέφωμεν ἀγυιάς, μηδὲ μύρων αἰσχύναις τραπέζας, &c. Socrates lib. 3. Hist. Eccl. cap.1. ubi de Juliano Imp. εἰς ἓν τῶν πολιχνίων εἰσελθόντος αὐτοῦ, στέφανος, ἐφ' ὧν τὰς πόλεις κοσμοῦσιν, ἐν μέσῳ τῶν κιόνων ἐκ καλωδίων ἠρτημένος, τῇ κεφαλῇ κατενεχθεὶς ἥρμοσεν. Ubi Epiphanius Scholasticus *Coronam lauream* interpretatur. Zonaras in Nerone: ὁ δὲ δῆμος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο, ὑπερέχαιρον, καὶ τὴν πόλιν στεφανωμάτων ἐπλήρωσαν. Dio ubi de Severi Imp. in urbem ingressu, & ex eo idem Zonaras & Xiphilinus: ἥ τε γὰρ πόλις πᾶσα ἄνθεσί τε καὶ δάφναις ἐστεφάνωτο. Marcus Diaconus Gazensis in Vita S. Porphyrij apud Baron. an.401. num.28. *Erat vero coronata & ornata universa civitas holoserico & auro & omni alio ornamento*, &c. Isidorus Pelusiota, in Concil. Nicæno II. Act.1. ναοῦ λόγος οὐδείς, ὃν οὐ στέφει ἄγαλμα. Sed maxime ædium postibus affixas corollas testatur præ cæteris Rutilius Numatianus lib.1.

Festa dies, pridemque meos dignata penates
Poste coronato vota secnnda colat.

S.Ephrem Homil. in S.Crucem: οὕτως οὖν τιμήσωμεν τὰς τοῦ κυρίου ἑορτάς, μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως· μὴ πρόθυρα στεφανώσωμεν, μὴ χοροὺς συστησόμεθα ἀναιδεῖς, μὴ κοσμήσωμεν ἀγοράς, &c. Infrà: ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς στεφανώσωμεν πρόθυρα, ὡς Χριστιανοὶ καὶ μὴ ὡς Ἕλληνες δάφναις καὶ ἄνθεσι, ἢ ἑτέρᾳ ὕλῃ, ὅπερ ἐστὶν Ἑλλήνων ἢ Ἰουδαίων. Pandulfus Pisanus in Vita Gelasij II. Papæ *Tunc sanctus Papa levatur, niveum ascendit caballum, coronatur, & tota civitas cum eo coronatur*. Alia vide in Gloss. med. Lat. in *Coronari*.

ΣΤΕΦΕ΄ΛΙ, *Circulus*, στέφος. Agapius in Geopon. cap.28. κάμε ἕνα στεφέλι μολυβένιον, καὶ ζῶσε τὸ δένδρον ἕνα ποδάρι ἀπὸ τὴν γῆν ψηλότερα.

ΣΤΕ΄ΨΙΜΟΝ, *Coronationis cerimonia*, *dies qua quis Imperator inauguratur*. Chronicon MS. Georgij Hamartoli: φιλοτιμησάμενος τὴν πάντας ἐν τοῖς στεψίμοις. Continuator Theophanis lib.2. num. 1. Συμβαλίῳ δὲ κατὰ στέψιμον μελωνομασθέντι Κωνσταντίνῳ, &c. Auctor incertus post eundem Theophanem pag. 428. Μιχαὴλ ὁ Βασιλεὺς —— ἔστεψεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοφύλακτον, προσελθούσης καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Προκοπίας, καὶ παρασταθείσης ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἰδούσης τὸ στέψιμον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Adde Symeonem Logothetam in Leone Armenio n.14.

ΣΤΗΒΑΝΙ΄, *Cothurnus*, Ἐμβάς. Italis *Stivalli*. Vide Gloss. med. Lat. in *Æstivales*.

ΣΤΗΘΑ΄ΡΙΟΝ, *Imago pectore tenus*, quam Latini *Thoracidam* vocant. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n.66. διηγήσατο ἡμῖν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, λέγων, ὅτι, ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς σπάθην μοι δέδωκέν τις ἔχουσαν στηθάρια τῶν δύο Ἰουστίνου καὶ Σοφίας τῆς αὐτοῦ συζύγου. Chronicon Alexandrinum pag. 258. ubi de Romulo: καὶ ποιήσας τὴν εἰκόνα τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ χρυσοῦν στηθάριν, στήλην ἔθηκεν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ ἐν ᾧ ἐκάθητο. pag.260. καὶ ἔπεμπεν εἰς ἑκάστην πόλιν ὑπὸ Ῥωμαίους ὄντας στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ, &c. Idem an. 6. Theodosij Jun. αὐτῷ τῷ ἔτει ἀφιερώθησαν στηθάρια γ'. ἐν τῇ συγκλήτῳ Ὀνωρίου καὶ Θεοδοσίου Αὐγούστων, καὶ Πυλχερίας Αὐγούστης, &c. Idem an. 5. Justini: χρυσοῦν βασιλικὸν ταῦλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάριν ἀληθεῖ δὲ ἦν μικρὸν τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρος Ἰουστίνου. Theophanes an.7. Justini Jun. δεξάμενος οὖν τὴν τοῦ βασιλέως σάκραν, κατεφίλησε τὴν σφραγίδα τὴν ἔχουσαν τὸ στηθάριον τοῦ βασιλέως. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Constantino M. καὶ παραχρῆμα κελεύσας ὁ Ἐπίσκοπος τῷ ἰδίῳ διακόνῳ ἐπενεγκεῖν τὰ στηθάρια τῶν ὁμοιωμάτων αὐτῶν ἐν σανίσι, &c. scilicet SS. Petri & Pauli.

ΣΤΗΘΑ΄ΡΙΟΝ, *Pectorale*, munimentum Pectoris equi bellici. Leo Imp. in Tacticis cap. 5. n.4. πέδικλα σελλωαῖα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν, ῥινία, συβλία, προμετώπια ἵππων, ἢ ἀπὸ κεντούκλων, περιτραχήλια ἵππων ὁμοίως. Constantinus in Tacticis pag.11. μετώπια ἱππαρίων, ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδούκλων. Ita pag.15. ex quibus emendandus Mauricius in Strateg. lib.1. cap.2. pag.22. ubi perperam Editum στηθιστήρια. Vide Gloss. med. Lat. in *Pectorale*.

ΣΤΗΘΟΚΟ΄ΡΥΖΑ. Vide in Λαθροκόρυζα.

ΣΤΗΘΟ΄ΠΑΝΟΝ, *Pectorale*, Στηθόδεσμον. Vide in Πανόν.

ΣΤΗ͂ΘΟΣ, seu potius Στήθεα, Columellæ ordinatim dispositæ, Epistelio supernè junctæ, quæ cancelli intercurrentis vicem præstant, ita dictæ quod ad pectus duntaxat pertingant. *Pectoralia*, in gestis Innocentij III. Papæ, ut monuimus in Gloss. med. Latin. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, λυρικίοις, στήθοις. Supra: Θώραξ, πύργος, τεῖχος, στῆθος. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. κιόνια, ἤτοι τὰ στήθεα διαχωρίζοντα τὸ βῆμα ἀπὸ τοῦ λοιποῦ ναοῦ, καὶ κάγκελλα, &c. Theophanes an.1. Leonis Isauri: περιχαρακώσαντες δὲ τὸ χερσαῖον τεῖχος, ὤρυξαν φοσσὰν μεγάλην, καὶ ἐπάνω αὐτῆς περιτείχισμα στηθέαν διὰ ξηρολίθου ἐποίησαν. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 467. & Symeon Logotheta num.45. τὴν δὲ λάρνακα τοῦ Κοπρωνύμου πράσινον οὖσαν καὶ θαυμαστὴν διαπρίσας, ἐποίησεν στήθεα ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι ναῷ ἐν τῷ παλατίῳ. Idem Leo in Porphyrog pag. 507. & Symeon Logoth. num.49. οἱ λεγόμενοι ἐν τῷ ἱππικῷ δῆμοι κατέπεσον, —— καὶ συνέτριψαν τὰ ὑποκάτωθεν μάρμαρα, καὶ στήθεα λεγόμενα. Ubi Scylitzes p.631. συνέτριψαν τὰ κάτωθεν αὐτῶν βάθρα, καὶ τὰ στήθεα. Anonymus Combefisianus, in Lacapeno num.47. habet στηθαῖα. Codinus in Orig. Constantinop. num.62. καὶ τῶν περιπάτων οἱ κίονες μετὰ τῶν κεφαλῶν καὶ ποδίσκων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐν σφενδόναις στηθέων, καὶ συσφιγμάτων, καὶ σκαλίων, &c. Idem n. 134. κιονάς τε, καὶ συσχημάτια, στήθεά τε καὶ ἀρβάκια. Rursum num.145. ἐποίησε δὲ καὶ κιβώριον, καὶ τοὺς κίονας, καὶ τὰ στήθεα, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξ ἀργύρου.

Στηθαῖον eadem notione. Moschopulus: γεῖσον, καὶ γείσωμα, τὸ προῦχον τοῦ ὑπερθύρου, ἤγουν τὸ κοινῶς Στηθαῖον. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.47. καὶ συνέτριψαν τά τε ὑποκάτωθεν αὐτῶν βάθρα, καὶ τὰ στηθαῖα λεγόμενα.

ΣΤΗ͂ΘΟΣ. Ἀπὸ τοῦ στήθους, Ἐκ στήθους, *Memoriter*. Eustathius ad Iliad. ξ. pag.974. ἐκστηθίζειν τὰ τραγικά, ὃ δὴ καὶ ἀπὸ μεμβράνας, ἢ ἀπὸ βιβλίου. Vita S.Pachomij num.6. καὶ ἀρχόμενος ἀναγινώσκειν, ἢ μελετᾶν τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀπὸ στήθους, &c. Socrates lib.7. cap.22. de Theodosio Juniore: καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα ἀπὸ στήθους ἀπήγγελεν.

Ἀποστηθίζειν, *Memoriter dicere*, *recitare*, ἀποσοματίζειν, de qua voce Consulendus Suidas. Philemon in Lexico Technologico MS. ἀπαγγέλλω, τὸ τὰ ἑτέρων εἰρημένα ἢ γεγραμμένα ἀπὸ στόματος λέγω. Nicephorus Gregoras lib. 5. hist. ineditæ cap. 5. de Pa-

 triarcha

triarcha Isidoro: δημοσίᾳ δίεισι πάντ᾽ ἀπὸ στόματος ἀποστάδην ὥσπερ ἀπὸ βιβλίου, &c. Eustathius Il. β. laudans Porphyrium: ἱστορῶν καὶ ὅτι νόμους τινὲς ἐξέθεντο, ἀποστοματίζειν τοὺς παιδευομένους τὸν Ὁμήρου κατάλογον. Glossæ Lat. Gr. Ἀποστήθισις, ἀπὸ στόματος. S. Athanasius in in Vita S. Antonij: ἀποστηθίζειν τὰ ἐν τῶν γραφαῖς παραγγέλματα. Apophthegmata Patrum in Macario n. 3. λέγει αὐτῷ ὁ Γέρων, Νήστευε ἕως ὀψὲ, καὶ ἄσκει, καὶ ἀποστήθιζε τῶν Εὐαγγελίου, καὶ τῶν ἄλλων γραφῶν. Hieronymus Dalmata in Hist. MS. Sanctorum Ægypti fol. 160. καὶ τὰς γραφὰς ἀπεστήθιζεν. Palladius in Hist. Lausiaca in Ammonio: παλαιὰν δὲ καὶ καινὴν γραφὴν ἀπεστήθιζεν. Vide eundem in Marco, ubi semel ac iterum hac voce utitur. Nicon in Pandecte MS. lib. 1. serm. 28. μετὰ τοὺς ψαλμοὺς καθέζονται εἰς ἐργόχειρον, καὶ εἴτις θέλει, ἀποστηθίζει, &c. passim ibi, ut & apud alios scriptores, Theosterictum in Vita S. Nicetæ Confess. num. 13. Paulum Mon. lib. 1. Collect. Anonymos in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum n. 73. in Vita S. Nili Junior. pag. 144. in Vita MS. S. Theodori Syceotæ, & in Concil. Nicæno II. Act. 4. pag. 281. &c.

Ἀποστηθισμὸς, *Recitatio ex memoria*, apud Epiphanium de Fide pag. 466.

Ἐκ στήθους λέγειν. *Memoriter dicere.* Joan. Carpathi Episcop. de Anachoret. MS. οἱ προφῆται τὰ βιβλία ἐποίησαν, καὶ ἦλθον οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ εἰργάσαντο αὐτὰ, οἱ δὲ μετ᾽ αὐτοὺς ἐξέλαβον αὐτὰ ἐκ στήθους, ἦλθεν δὲ ἡ γενεὰ αὕτη καὶ ἔγραψεν αὐτὰ, καὶ ἔθηκεν εἰς πυξίδας ἀργά. Joannes Tzetzes Chil. 1. v. 277.

> Οἶδας δὲ πάντας ἀκριβῶς πῶς πᾶσαν οἶδα βίβλον,
> Ἐκ στήθους τε καὶ στόματος οὕτως ἑτοίμως λέγειν.

Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: ἐξ ἅπαντα ὡς μαθεῖν ὁ καθεὶς ἀπαύτους ἐκ στήθους ἕνα προφώνημα τὸ πλέον μικρὸν εἰς τὸν Πάπαν, &c. Hinc

Ἐκστηθίζειν, eâdem notione. Paralipomena de S. Pachomio num. 29. οὐκ ἅπτων λύχνον ἔπλεκεν τὰ σχοινία, ἀλλ᾽ ἐν τῇ σκοτείᾳ καθήμενος, καὶ ἐκστηθίζων τὰς γραφάς. Occurrit rursum num. 35. (Ubi utrobique perperam editum ἐκπηθίζειν,) & apud Gregorium Alexandrinum in Vita Chrysostomi semel ac iterum.

ΣΤΗΚΕΙΝ. Vide in Στέκειν.

ΣΤΗΛΕΙΟΣ. Vide Στελεός.

ΣΤΗΛΗ, *Statua*, sed ea propriè quæ columnæ est imposita. Malchus initio Hist. τάς τε Ζήνωνος στήλας καταβάλλουσι πάσας. Constantinus Manasses p. 11.

> Σεροὺχ δὲ πρῶτος ἤρξατο χαίρεσθαι γλυπτοῖς καὶ στήλαις.

Vide Suidam in στήλη, & in Βερίνη. Continuator. Theophan. lib. 4. n. 34. Anonymum Combefis. in Lacapeno n. 21. &c. Occurrit passim apud Scriptores Byzantinos. Pro quavis effigie usurpat Codinus de offic. Palat. cap. 6. num. 25. καὶ ἕτερον δὲ (φλάμμουλον) τὴν τοῦ βασιλέως ἔχον στήλην ἔφιππον.

Στηλογράφημα, *Imago in Statua expressa.* Constant. Manasses pag. 97. καὶ τὰ στηλογραφήματα τῶν ἱερῶν προσώπων.

ΣΤΗΜΟΝΑΡΙΟΝ, *Funis.* Anonymus Tacticus MS. de Tuenda urbe obsessa: καὶ ἀποτίθεσθαι ἐν τοῖς προμαχῶσι λίθους μέλανας, καὶ μικροὺς, καὶ βαρεῖς, καὶ δοκοὺς, καὶ στημονάρια παχέα, καὶ πολλὰ δρύϊνα κατὰ τὰς ἄκρας ὀξέα.

Στημονάριον, instrumentum architectonicum. Eustathius Od. ε. pag. 1533. δῆλον δὲ ὅτι τοῖς ὀρθοῖς ἰκρίοις, οἷα καί τισι κρόκαις, περιτιθέμεναι πυκναὶ σταμῖνες, ἐκτὸς δίκην στημόνων, ἁρμόττουσι τὴν ναῦν· δοκοῦσι γὰρ αἱ σταμῖνες παρὰ τὴν στάσιν καὶ σύστασιν γίνεσθαι, ἀφ᾽ ἧς καὶ οἱ στήμονες· ἀπὸ δὲ τῶν Ὁμηρικῶν τούτων σταμίνων, καὶ τὰ τεκτονικὰ φαίνεται παρῆκται στημονάρια, ὡς εἴ τις εἴποι σταμινάρια.

ΣΤΗΛΙΤΕΥΕΙΝ, *Infamare*, *Publicare*; tametsi interdum in bonam partem usurpetur, ut observatum à Grammaticis. Vox veteribus scriptoribus fere ignota. Glossæ MSS. Ἐστηλιτευμένος, ἀναγεγραμμένος. Lexicon MS. Cyrilli: Θριαμβεύσας, στηλιτεύσας, δημοσιεύσας. Rursum: Στηλιτεύσας, δημοτεύσας, παραδειγματίσας, ὡς ἐπὶ τῶν στύλων δημοσίᾳ προστιθεμένων. Scheda Basilica: Στηλιτεύω, ὅπερ κυρίως ἐπὶ κατηγορίας λέγεται. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios: τὴν μὲν εὐσεβῆ πίστιν κηρύττοντες, τὴν δὲ Ἀρειανὴν αἵρεσιν ἀναθεματίζοντες, καὶ τὴν μετάνοιαν Οὐρσακίου καὶ Οὐάλεντος στηλιτεύοντες. Theodoritus lib. 4. Hæretic. fabul. ὁ δὲ πάντων ἄριστος Ἀμφιλόχιος, ὁ τῶν Ἰκονίου τὴν ἐκκλησίαν ἰθύνας, ἀκριβέστερον τὴν αἵρεσιν (τῶν Ἐνθουσιαστῶν) ἐστηλίτευσε. Pantaleon Byzantiorum Hegumenus in Exaltat. S. Crucis: στηλιτεύονται δαίμονες, καὶ τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας φυγαδεύονται στίφη. Vox passim obvia.

ΣΤΗΛΟΓΡΑΦΙΑ, *Tituli inscriptio*, apud S. Maximum in Psalmum 59. p. 335.

ΣΤΗΜΑΡΙΖΕΙΝ, *Æstimare.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Ἔχει ποῦ στημαρίζεσθαι εἰς τέχνην καὶ εἰς βάρος,
> Πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν φλουρία διακόσια εἰς θάρος.

Infrà:

> Τρίαντα ναξίζουσι φλούρια να τὰ στημάρης δίκια.

Στημιάζειν, Στιμιάζειν, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ἄξιον ἡγούμενος, ἤγουν ὁποῦ λογίζεται, ἢ λογιάζει, ἢ λογαριάζει, ἢ νομίζει, ἢ ψηφίζει, ἢ στημιάζει ἄξιον. Alibi: θέλει με ψηφίζειν, ἢ θέλει με στιμιάζειν προτιμοτέραν ἀπὸ τῶν ἄλλαις.

Στημιαστάδες, *Æstimatores*, ἀποτιμηταὶ, in iisdem Glossis.

ΣΤΗΜΟΝΙΖΩΝ, de veste rasa, cujus *stamina* apparent: *dont on voit les cordes*, ut vulgò dicimus. Eustathius Od. ξ. ἔστι δὲ, φασὶ, ῥάκος μὲν τὸ διερρυγὸς, τρίβων δὲ τὸ ἀποβεβληκὸς τὰς κροκύδας, ὃ καὶ στημονίζων οἱ ἰδιῶται φασίν. Est igitur στημονίζειν ἀποβάλλειν τὰς κροκύδας.

ΣΤΗΥΓΕΙΝ, Στήφειν, *Maculare*, Μιαίνειν, ῥυπαίνειν. Στῆμμα, *Macula*, *Labes*, Στίγμα, μόλυσμα.

ΣΤΗΣΙΟΝ, *Staphis agria*, apud Interpol. Dioscor. c. 638.

ΣΤΙΑ, *Focus*, Ἑστία, ἐσχάρα. Glossæ Græcobarb. τὸ μόνον πρὸς τὸ πῦρ στῆναι... νὰ σταθῇ μοναχὰ κοιτά εἰς λαμπρὸν, ἢ εἰς τὴν στίαν, ἢ νιστίαν, ἤγουν ἑστίαν. Agapius in Geopon. cap. 141. τὸ ὁποῖον ἀντάμα μὲ τὸ ἄνωθεν νερὸν βράσε ὥραν πολλὴν μὲ ὀλίγην στίαν.

Παραστία, idem quod στία. Joan. Canabutzes MS. fol. 59. ἐν ᾧ ἅπτεται πῦρ ὁ τόπος ἐκεῖνος Ἑστία καλεῖται, καὶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τῆς ἑστίας λέγεται· ἡ γὰρ λεγομένη βαρβαρικῶς Παραστία, παρά δὲ τινῶν πυραστία, αὐτὸ τοῦτο σημαίνει ὅπερ εἶπον ἄνωθεν· πῦρ γὰρ ἑστίας ὀφεῖλον λέγεσθαι, βαρβαρωθὲν Πυροστία λέγεται. Idem Agapius c. 158. ἔπαρε στάκτην ἤγουν ἄθον ἀπὸ τὴν παραστίαν. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. p. 338. κινώνεται ἀπὸ τὸ τραπέζι, πάγει εἰς τὴν παραστιὰν, καὶ βάνοντας τὴν στάκτην ἀπάνω στὴν κεφαλήν του, &c.

ΣΤΙΑΤΑ, *Ossa*, Ὀστέα. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ τ᾽ ἄλλα στίατα ποῦ εἶναι αὐτῶν δὲν εἶναι ὀκτὰ κορμία τους.

Occurrit etiam in Turcogr. Crusij pag. 208.

ΣΤΙΒΑΖΕΙΝ, *Accommodare*, Ἁρμόζεσθαι.

ΣΤΙΒΑΛΙΑ, *Ocreæ*, *Æstivalia.* Ita Portius. Vide Gloss. med. Lat. in postrema voce.

ΣΤΙΒΙΔΕ,

ΣΤΙΒΙΔΕΣ, *Stibæ*, Στιβάδες.

ΣΤΙΛΒΩΝΕΙΝ, Στιλβόννειν, Στλιβόννειν, *Lævigare*, *Polire*, Στίλβειν, λεαίνειν, λιαίνειν. Glossæ Græcobarb. Στίλβει, λάμπει, στιλβόννει, στλιβόννει, ἢ στιλβόννει.

ΣΤΙΛΙΠΙΠΙΣ, *Passer troglodytes*; apud Myrepsum sect. 1. cap. 60.

ΣΤΙΛΛΟΝΕΙΝ, *Erigere*, *Attollere*. Glossæ Græcobarb. Ἀγεσίφρων, ὁ ἐπαίρων τὰς ὀφρῦς· ὅπου ψιλόννει τὰ φρύδιά του, ἢ ὅπου τὰ στιλλόννει, ἢ ὅπου τὰ σικόννει.

ΣΤΙΜΗ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 848. χοχλίος θαλάσσιος, ὁ λεγόμενος πορφύρεος. In al. Cod. πορφύρα. meminit Aëtius l. 1. Vide Τζιτάρειον.

ΣΤΙΝΝΕΙΝ, pro ἱστάναι. Glossæ Græcobarb. τὰ λῖνα ἃ ἱστᾶσι πρὸς ἄγραν τῶν λεόντων· ἤγουν τὰ νήματα, ὅπου στίννουσιν νὰ κυνηγήσουν, καὶ νὰ πιάσουν τοὺς λέοντες.

ΣΤΙΟΞΥΛΛΟΝ, *Lignum cremium* Stamatius in Epist. in Turcogr. Crusij: στέλνω τὴν ἀφεντίαν σου διὰ ὥραν στιόξυλλα τζεκία πέντε μὲ τὸν παρὸν καραβοκύρη.

ΣΤΙΠΟΥΛΟΝ, *Firmum*. Glossæ Basilic. στίπουλον, ἰσχυρόν. Ex Paulo lib. 5. sentent. ubi *stipulationes* ait *appellatas, quod per eas firmitas obligationum constringatur. Stipulum enim veteres firmum appellaverunt.* Ita etiam in Institut. Justiniani lib. 3.

ΣΤΙΡΑΚΙ, *Torcular*, Ληνὸς, Πιεστήρ.

ΣΤΙΤΙΚΟΣ, *Astrictorius*, Στυπτικός. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐρόταὰ ποῦ νὰ εὕρῃ νερὸ, νὰ πίνει ἀπὸ γιστέρνα,
Διότι ἔνει στιτικὸν, καὶ στεῖ τὴν κιλήαν.

ΣΤΙΧΑΔΑ, Herbæ species. Στιχὰς fortè Dioscoridis. Anonymus Botanicus MS. ἡ στιχάδα γίνεται ἐπὶ πετρώδεσι βουνοῖς, βοτάνη ξυλώδη, &c.

ΣΤΙΧΑΡΙΟΝ, Στοιχάρειον, *Sticharium*. Glossæ Gr. Lat. Στιχάριον, *Tunica*. Gloss. Lat. Gr. *Strictoria*, Στιχάριον. Vox formata ex Στίχιον, *Tunica*. Hesychius: Ἄβολον, ὄνομα στιχέου, ubi perperam editum στοιχέου. Glossæ Isidori: *Stigium, genus vestimenti. Stigia, Tunica*, pro *Stichium* & *Stichia*. Glossæ Lat. Gr. *Palleatus*, Στιχολόγος. In Basilic. lib. 20. tit. 4. cap. 25. *Tunica*, στιχάρειον exponitur. S. Athanasius in Apol. 2. pag. 604. καὶ πλάττοντες πρώτην κατηγορίαν περὶ στιχαρίων λινῶν, &c. Testamentum Gregorij Nazianzeni: βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμασον α΄. στιχάριον α΄. παλλία β΄. Liber Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli: στιχάρειον ναυκληρικὸν φορέσας. Vita MS. S. Martiniani: ἐπικάμψον μοι βηρὶν καὶ στιχάριν τρίχινον. Concilium Constantinopol. sub Mena act. 5. ἐν τῷ φωτιστηρίῳ ὄντες εἰς κατήχησιν τῶν νεοφωτίστων, ἀποστιχαρίων καὶ ἀνυποδέτων ὄντων, ἐπιορκιζόντων αὐτοὺς τῶν Διακόνων, &c. Occurrit passim. Vita MS. S. Pauli Thebani: τότε καὶ ὁ θεῖος Ἀντώνιος τὸ τοῦ μακαρίου Παύλου λαβὼν στιχάρειον, γνήσιος ὥσπερ καὶ τῆς στολῆς καὶ τῆς ἀρετῆς κληρονόμος, ὅπερ ἐκεῖνος ἐκ βαΐων φοινίκων ὑπῆρχε κατασκευάσας, ἐπὶ τὸ μοναστήριόν τε ἀπέρχεται. Occurrit passim, apud Moschum in Limon. cap. 55. & in edit. Coteleriana cap. 87. 106. 171. Palladium in Hist. Lausiaca cap. 135. in Chronico Alexandrino an. 4. Justini Thracis, apud Theophanem an. 5. ejusdem Augusti, Pseudo Eustochium in Vita S. Eusignij, Zachariam Pap. lib. 3. Dial. cap. 15. extr. (ubi *tunicam*, στοιχάριον vertit) in Vita S. Eupraxiæ Virg. n. 28. in Vita S. Eudociæ Mart. n. 27. 30. in Vita S. Maximi Confess. n. 31. in ejusdem Actis pag. 59. (ubi στιχάριν scribitur,) apud Gregorium in Vita S. Basilij junior. num. 47. (ubi στοιχάριον pariter scribitur) & alios. Adde Bollandum ad Vitam S. Auxentij cap. 1. & Salmasium ad Hist. Aug. p. 398. & ad Solinum p. 1062. Vide in Παλλίον.

Στιχάριον appellatur præterea *vestis strictior Ecclesiastica*, quæ est Antistitum, Presbyterorum, Diaconorum & Subdiaconorum propria. Ac de Antistibus & Presbyteris, testatur id in primis Symeon Thessalonic. lib. de Templo pag. 218. ubi de Presbytero: τὴν στολὴν τὴν ἱερὰν ἐνδυόμενος, πρότερον τὸ στιχάριον περιβάλλεται, &c. Liturgia S. Joannis Chrysostomi p. 59. edit. Goari: ὁ ἱερεὺς λαβὼν καὶ αὐτὸς τὸ στοιχάριον, εὐλογεῖ αὐτὸ, καὶ ἀσπασάμενος ἐνδύεται, &c. Gregorius Protosyncellus in Respons. ad argumenta Marci Ephesij: ἀλλ᾽ ἅμα τῷ παραγγεῖλαι τοὺς τοποτηρητὰς τοῦ Πάπα, καὶ τῷ Φωτίῳ κομίσαι τὰ σταλέντα, τότε ὠμοφόριον, καὶ τὸ στιχάριον, καὶ τὰ σανδάλια, &c. Matth. Blastares lit. K. cap. 32. μετὰ στιχαρίων τὰ ἅγια μεταχειριζομένων. *Sticharia* Patriarcharum & Antistitum ornata sunt quibusdam segmentis, quæ ποταμοὶ dicuntur, & trigonis & gammis, ut est apud Balsamonem in Meditat. pag. 449. qui & pag. 447. ea vocat τὰ μετὰ ποταμίων στιχάρια. Vide in Γάμμα, & Ποταμός.

Στιχάριον Diaconis perinde adscribit Liturgia Chrysostomi: εἶτα ὑποχωρεῖ ὁ Διάκονος καθ᾽ ἑαυτὸν εἰς ἓν μέρος τοῦ ἱερατείου, καὶ ἐνδύεται τὸ στιχάριον, στοιχόμενος οὕτως, &c. & Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij pag. 2. & 3. καὶ λαβὼν τὸ στοιχάριον ὁ Διάκονος, καὶ τὸ ὠράριον &c. pag. 8. καὶ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως τὸ στοιχάριον, ἐνδύεται τοῦτο ὁ Διάκονος συνήθως, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον. Codinus de offic. cap. 9. n. 2. de Archidiacono: φέρων μὲν τὸ συνήθες αὐτῷ στιχάριον. In Catalogo offic. M. Eccl. Medoniano; Magnus Oeconomus ex ordine Diaconorum, dicitur φορεῖν τὸ στιχάριον αὐτοῦ, & στήκεσθαι ἐν τῇ δεξιᾷ μερεᾷ τῆς ἁγίας τραπέζης, ὅταν λειτουργεῖ ὁ ἀρχιερεύς. Idem habetur de M. Sacellario.

Στιχάριον, præterea est vestis Monachica. Vide Euchologium Goari p. 484.

Στιχάριον, Subdiaconorum etiam est. Sed Goarus ad Euchologium p. 247. στιχάριον Subdiaconi differre ait à Stichario Diaconi, cùm Subdiaconorum *strictior & brevior tunica* sit; Zona subcincta, quomodo apud Latinos Subdiaconorum *subtilis & stricta tunica* dicitur. Idem Euchologium ubi de Ordinatione Subdiaconi: κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦτον τὸ φαινόλιον, ἢ τὸ μανδύον, καὶ ἐνδύσασθαι στοιχάριον, καὶ ζώσασθαι.

Stichariorum Ecclesiasticorum color albus est. Germanus Patr. Constantinop. in Hist. Eccl. ubi de Diaconis: πρῶτον μὲν τὸ στιχάριον λευκὸν ὂν, τῆς θεότητος τὴν αἴγλην ἐμφαίνει, καὶ τοῦ ἱερέως τὴν λαμπρὰν πολιτείαν. Simeon Thessalonicensis de Sacris ordinat. cap. 3. τὸ λευκὸν στιχάριον, τὴν καθαρωτέραν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ περιβολὴν ἀπαθῆ ἐμφαῖνον ἐνδύεται. At in Quadragesima, excepto festo Annuntiationis Deiparæ, Palmarum, & Magno Sabbato, purpureum Sticharium gestant. Codinus de Offic. Palat. cap. 9. 7. εἰδέναι δεῖ, ὅτε ὑπὲρ ὅλης τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς, οἱ ἱερεῖς τε καὶ οἱ Διάκονοι πορφυρᾶ στιχάρια καὶ φελῶνας φοροῦσι, πλὴν τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτῆς, καὶ τῶν Βαΐων, καὶ τοῦ μεγάλου Σαββάτου. Is nempe color signum est luctus, ut ait Demetrius Chomatenus in Resp. nbi de sacco & stichario: πένθους εἰσὶ τὰ πορφυρᾶ ταῦτα τὰ ἐσθήματα. Symeon Thessalonic. lib. de Sacram. ad Quæst. 71. τί δηλοῦσι τὰ λευκὰ ἐνδύματα τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τὰ τί ἐρυθρὰ κατὰ τὴν πεντηκοστήν; ita reponit: λευκὰ ταῦτα διὰ τὸ καθαρὸν χάριτος τε καὶ φωτεινόν· πολλάκις δὲ καὶ πορφυρᾶ κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Νηστειῶν, διὰ τὸ πενθεῖν ἡμᾶς ἁμαρτήσαντας, καὶ διὰ τὸν σφαγέντα ὑπὲρ ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Stichario Phenolium superinducitur. Eucholog. in Ordinat. Subdiaconi: προσφέρεται ὁ χειροτονούμενος ἐνδεδυμένος στιχάριον, καὶ ἐπάνωθεν περιβεβλημένος φαινόλιον. Et Codinus de Offic. Palat. cap. 9. num. 2. περὶ

τὸ τέλος φέρει τὸν σταυρὸν ἀπὸ τοῦ Παλατίου ἐκκλησίας μετὰ τὸν ψάλτην ὁ Ἀρχιδιάκονος, φορῶν μὲν τὸ συνήθες αὐτοῦ στιχάριον, φορῶν δ' ἐπ' αὐτοῦ καὶ φελώνην. Lucas Patr. in Sancito: λέγων ἀνένδεκτον εἶναι τοὺς μετὰ φαινολίων καὶ στιχαρίων τὰ ἅγια μεταχειριζομένους κοσμικὰς στολὰς ἐνδιδύσκεσθαι.

ΣΤΙ'ΧΗΜΑ, *Sponsio*, *Certatio pignoratitia*, ἐγγύη, ἐγγύησις, ὁμολογία. Βάζειν στίχημα, *deposito pignore spondere*. Damascenus Studita Hom. 24. ἔλατε νὰ βάλωμεν στίχημαν εἰς μέσον μας, &c. Agapius in Geoponico cap. 189. καὶ κερδαίνεις τὸ στίχημα. Vide Στοιχεῖν.

ΣΤΙΧΗΡΟ'Ν, *Versus paulò longior ab Hymnographo Ecclesiatico conscriptus*. Vide Goarum ad Euchologium p. 32. 206. Vox inde videtur deducta, quod sancti Patres singulos sacræ scripturæ libros στιχηρὰς βίβλους vocarent, ut Gregorius Nazianzen. Carm. 33. & Amphilochius Iconiensis in Carm. Jambico ad Seleucum: στιχήρεις verò Epiphanius lib. de Ponderib. & Joan. Damascenus lib. 4. Orth. fid. cap. 18. στιχηρὰ βιβλία Polychronius in Prolegom. in Job. στιχηρὰ denique, nudè, S. Cyrillus in Catech. 4. Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij pag. 5. καὶ ψαλλομένων τῶν ἀπὸ στίχου στιχηρῶν, προπορευομένων λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ ναῷ. Mox pag. 6. πληρωθέντων τῶν ἀπὸ στίχου στιχηρῶν, λέγεται &c. Infrà: μετὰ τὴν ἀπὸ στίχου στιχηρῶν συμπλήρωσιν, ὁ μὲν ἱερεὺς εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ ἁγίου βήματος. Continuator Theophanis lib. 3. num. 16. καὶ τὸ στιχηρὸν δὲ τὸ κατὰ τὴν Βαϊοφόρον, Ἐξέλθετε ἔθνη, &c. Ita Scylitzes & Zonaras. Constantinus Acropol. in Serm. de S. Joan. Damasceno num. 63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασι τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν. Gennadius περὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἁγίων, cap. 4. καὶ τροπάρια, καὶ ἰδιόμελα, καὶ κοντάρια. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 128. ex Cod. Reg. de Icasia: κανόνας πολλοὺς καὶ στιχηρὰ, καὶ ἄλλα τινα ἀξιοθαύματα ποιήσασα. Synodus Hierosolymitana an. 1672. pag. 329. τὰ τῆς γραφῆς ἀεὶ ψάλλομεν ἐν ἑκάστῳ τῶν ὕμνων λεγομένῳ τροπαρίῳ· εἰ δὲ καὶ Στιχηρὰ, καὶ ἄλλας τοῖς πάλαι πατράσι πονηθείσας εὐχὰς ψάλλομεν καὶ ἀναγινώσκομεν, &c. ubi perperam edit. Θηκαρᾶ. Laudatur ex Bibl. Augustana Hesychij Presbyteri Hierosolymitani στιχηρὸν τῶν ιβ'. Προφητῶν, καὶ τῶν ἑξῆς, ἔχον ἐν παραθέσεσιν τὰς τῶν δυσχερεστέρων ἑρμηνείας. Habetur præterea in Bibl. Colbertea Codex sign. 837. in quo describuntur στίχηρα, cum notis musicis, quæ canuntur singulis annis in festis in cujus fine στιχηρὰ ἀνατολικὰ, προσόμοια, κατ' ἀλφάβητον, &c. describuntur, ut & in Paracletico pag. 35. 47. 58. 154 &c. στιχηρὰ verò ἀναστάσιμα, in Anthologio Arcudij part. 1. pag. 179. & seqq. στιχηρὰ θεοτόκια, p. 150. Vide Eustathium Iliad. α. p. 12.

Στιχεράριον, liber in quo describuntur *Sticharia*, apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. p. 238.

ΣΤΙΧΙ'Σ, *Umbilicus Veneris*, apud Interpol. Dioscor. cap. 694.

ΣΤΙ'ΧΟΣ, & στίχη, *Versus* è Psalmis Davidicis, vel è sacra Scriptura excerpti: proinde differt à στιχηρῷ, versu scilicet qui ab hymnographo Ecclesiastico, licet prolixiori sententia, ad longiuscularum etiam periodorum normam composito: Ita ut στίχος *versiculus*, στιχηρὸν *versus* reddi possit. Ita Goarus ad Euchologium p. 32. 206. Idem Euchologium in Liturgia Præsanctificatorum: καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ τριῳδίου, καὶ τοῦ μηναίου τὰ τρία, εἰς στίχους δ'. &c. Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerij: καὶ πάλιν ἵσταται ἐν ᾧ τόπῳ πρότερον ἵστατο, περιμένων τὴν τῶν στίχων ἐκπλήρωσιν. Horologium: τέλος τῶν Τριαδικῶν ὕμνων. Εἶτα ἡ στιχολογία τοῦ ψαλτηρίου καὶ τὰ καθίσματα εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ μετὰ τούτων λέγομεν τὸν πεντηκοστὸν ψαλμὸν, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τῶν ᾠδῶν. Typicum Casulense cap. 19. χρὴ γινώσκειν ὅτι εἰς ἕκαστον ὄρθρον δέκα στίχους ἱστῶμεν μετὰ τοῦ εἱρμοῦ, καὶ τὸ Δόξα καὶ νῦν, &c. Ptochoptodromus in Hegumenum, ex Cod. MS.

> Τὸ ποῦ ἦτον εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἂς τὸν ἐκβάλλουν ἔξω,
> Τὸν στίχον βάλε ἀπὸ ψυχῆς, καὶ φώναζε μεγάλως.

Vide Codin. de offic. cap. 6. num. 43. cap. 14. n. 2. & Suicerum in Thesauro Ecclesiastico.

Πεντάστιχος, *Collecta quinque constans versibus*. Euchologium pag. 429. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν ἑκτὴν ᾠδὴν ὁ ἱερεὺς τὴν τρίτην εὐχὴν, καὶ ἕτερος τὸ πεντάστιχον, καθὼς προεγράφη.

Ἀποστιχὶς, Ἀπόστιχος. Triodium. τῇ τρίτῃ τῆς ἑσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὸ στιχηρὸν τοῦ Μηναίου, ὡς συνήθως· ἀποστιχὶς· τὸ ἰδιόμελον· ἦχος, α'. Paracleticum pag. 22. τῇ παρασκευῇ πρωῒ ἀπόστιχος, τῶν αἴνων, στιχηρὰ σταυρώσιμα, ἦχος α'. Anthologium 24. Febr. εἰ μὲν οὐκ ἔστι μ'. ψάλλομεν ἀποστίχου γὰρ προσόμοια.

Στιχολογεῖν, *Psalmos per versus recitare*, *decantare*. Concilium Oecumenicum VIII. Act. 2. extr. ἔστω τὸ ἐπιτίμιον—τὸ Κύριε συγχώρησόν μοι, κράζειν ρ'. καὶ στιχολογεῖν τὸν ϛ'. ψαλμὸν, &c. Triodium in Dominica Tyrophagi: μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Feria 2. hebd. 1. jejun. εἶτα στιχολογοῦμεν ἓν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου. Infrà: εἰς τὴν τρίτην ὥραν, οὐ στιχολογοῦμεν· τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας στιχολογοῦμεν, καὶ ποιοῦμεν καθ' ἓν ἀντίφωνον μετανοίας γ'. Philotheus Patr. Constantinopol. pag. 10. καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 43. καὶ στιχολογήσας ἀκαταπαύστως τὸ ψαλτήριον. Gregorius Decapolita de Visione Saraceni in æde sacra S. Georgij num. 47. ἔμαθε δὲ καὶ τὸ ψαλτήριον, καὶ ἀπεστιχολόγει αὐτὸ καθ' ἑκάστην. Vide Joannem Moschum in Limon. cap. 106. 160. Occurrit passim in libris Ecclesiasticis Græcorum.

Στιχολογία, *Psalmorum secundum singulos* στίχους, seu *versus*, *recitatio*, seu *decantatio quæ fit in Ecclesia*. Triodium: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν συνήθως στιχολογίαν τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ ψαλτηρίου, ψάλλομεν, &c. Horologium: εἶτα ἡ στιχολογία τοῦ ψαλτηρίου, καὶ τὰ καθίσματα, εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij: εἰ δ' οὐκ ἔστι στιχολογία, ἐνδύεται, &c. Vita S. Lucæ Junioris p. 1001. κατακλιθῆναι αὖθις ἐπέτρεπεν, ἄχρι γοῦν καὶ τέλους τῶν προοιμιακῶν ὕμνων, καὶ τῆς οὕτω καλουμένης στιχολογίας. Joan. Moschus in Limon. cap. 25. εἶπεν τὴν προσκομιδὴν ὡς ἐν τάξει τῆς στιχολογίας.

Στιχομετρία, ita inscribitur *laterculus in quo exposita est mensura versuum universorum operum veteris ac novi Testamenti*. Vide Salmasium in Præfat. ad Plinium.

ΣΤΙΧΟΠΛΟ'ΚΟΙ. Apomasar in Mysteriis: καλοσύνην γυναικῶν, εὐνούχων, στιχοπλόκων, καὶ παιγνιωτῶν, χαροκόπων ἀνδρῶν. Et mox: εὐεξίαν τῶν στιχοπλόκων, θάνατον μεγάλων ἄνδρων. *Ornatrices* hic fortè intelliguntur, quæ capillos discriminant, ordinant, & in lineas dividunt.

ΣΤΙ'ΨΥ, *Alumen*, Στυπτηρία.

ΣΤΛΙΒΙ'ΤΖΗΣ. Ptochoprodromus MS. contta Hegumenum:

> Στλιβίτζης ὁ ταλαίπωρος καλούμενος πολλάκις
> Ὁ λεγόμενος ἀπέμεινα διὰ τὰς ὀνειδισίας.

ΣΤΛΙΒΩ'ΝΝΕΙΝ. Vide in Στιλβώνειν.

ΣΤΟΑ', *Musculus*, Vegetio: recentioribus Latinis scriptoribus, *Catus*, de qua machina & ejus usu pluribus egimus in Gloss. med. Lat. & in Notis ad Joinvillam pag. 68. Sic porro dicta machina, quod in modum porticus compingatur. Procopius lib. 2. de Bello Gotth. cap. 19. τινὰς δὲ ἐκέλευσεν ἐν τῷ ὁμαλῷ ἀπὸ τῶν ῥάβδων ἐπάγειν στοάν· οὕτω γὰρ καλεῖν τὴν μηχανὴν νενομίκασιν ταύτην. οἱ δὲ αὐτῆς ἐντὸς ὑποδύντες ἐβάδιζον

ἐβάδιζον τε, καὶ τὴν σοὰν ἐφέλκον, τοὺς πολεμίους λανθάνοντες. Biton in Mechanicis MSS. οὔτ' ἂν γεῤῥοχελώνη, οὔτ' ἂν σοὰ, οὔτε χελώνη ῥαδίως προσαχθείη. Philon in Belopœecis MSS. τὰ δὲ μηχανήματα ὑπορύχια καὶ περίακτα σκευάζειν, καὶ φοινικὰς σανίδας ἔχοντας, ἵνα μὴ συντρίβωνται, καὶ τὰς σοὰς οἰκοδομεῖν, καὶ τοὺς ἐπιτηδείους ὑπορύτλαν. Anonymus Tacticus M S. de Tuenda urbe obsessa: οἱ προεσῶτες τῶν πολιορκουμένων ὤρυττον τάφρον ἔσωθεν ἐνεργῶς παράλληλον τῇ πόλει, καὶ τῇ σοᾷ τῇ τῶν πύργων.

Στοΐδιον, eâdem notione. Athenæus de Machinis bellic. περὶ δὲ τῆς ὑπορύξεων καὶ σοϊδίων κατασκευῆς, καὶ τῆς περὶ αὐτὰ πραγματείας, ὃν τρόπον δεῖ γίνεσθαι, γεγραφότος Πύῤῥου ἐν τοῖς Πολιορκητικοῖς, οὐκ ἔκρινα τοῖς καλῶς εἰρημένοις ὑπ' αὐτοῦ ἀντιλέγειν.

ΣΤΟΙΧΑΡΙΟΝ. Vide in Στιχάριον.

ΣΤΟΙΧΕΙΑΤΑΙ. Orig. Constantinopolit. ineditæ: ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἀρκαδιανὴ περὶ Ἀρκαδίου ἐκλήθη, ἐπιλεξαμένου καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν σοιχειατῶν ς'. εἰς ἐψίκιον αὐτοῦ, ἢ εἰς τὰ πρόκενσα, &c. ubi Codinus habet ἐκ τῶν πολιτῶν, nudè. Vide Constantinopolim Christianam lib. 4. p. 114.

ΣΤΟΙΧΕΙΝ, *Pacisci*, *Convenire*. Theophanes in Phoca an. 7. σοιχήσαντες ἵνα ὅς τις προλάβοι καὶ νικήσει τὸν τύραννον, βασιλεύσῃ. Idem an. 10. Heraclij: καὶ σοιχήσαντες πάντα, ὑπέστρεψαν. Et pag. 324. οἱ δὲ ἔφασκον, Στοίχησον τὴν εἰρήνην, καὶ τότε ἀναχωροῦμεν. pag. 385. καὶ ἐβιάσθησαν ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ ποιῆσαι εἰρήνην, καὶ ἐποιήσαντο ἀλλήλοις ἥτε Αὐγοῦστα καὶ ὁ Ἀαρὼν ξένια πολλὰ, σοιχήσαντες καὶ κατὰ καιρὸν τελεῖν αὐτοῖς. Et pag. 407. καὶ πολλὰ διαλεχθέντων αὐτῶν, ἐσοίχησαν εἰρήνην. Adde pag. 282. & 285. Στοιχηθὲν, *Pactum*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 8. §. 1. Στοίχημα, *Pactum*, *Conventio*. Theophanes an. 25. Heraclij: ἀποστέλλει Κῦρον προσπεῖσαι αὐτοὺς ἀναχωρῆσαι τῆς Αἰγύπτου, τῷ πρώτῳ σοιχήματι. Occurrit præterea an. 25. Constantis, an. 9. Pogonati, &c. apud Arsenium in synopsi Canonum pag. 777. & in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani passim. Vide Στίχημα, & Salmasium ad Solinum pag. 1072.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ, *Dæmon*: existimabant enim Platonici καθ' ἕκασον τῶν σοιχείων in æthere, igne, aëre & aqua, esse spiritus, aliàs invisibiles, ut auctor est Alcinous de doctrina Platonis cap. 5. Testamentum MS. Salomonis: καὶ ἐκέλευσα παρεῖναί μοι ἕτερον δαίμονα, καὶ εἰσήλθεσαν πνεύματα συνδεδεμένα εὔμορφα τῷ εἴδει, κἀγὼ Σαλομὼν ταῦτα ἐθαύμασα, καὶ ἐπηρώθησα, λέγων, Καὶ ὑμεῖς τινές ἐστε; οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν ἔφησαν μιᾷ φωνῇ, καὶ εἶπον, Ἡμεῖς ἐσμὲν τὰ λεγόμενα σοιχεῖα, οἱ κοσμοκράτορες τοῦ σκότους τούτου, Ἀπάτη, Ἔρις, Κλώθων, Ζάλη, &c.

Στοιχεῖα præterea appellabant solem ac lunam, & reliquos planetas, ut ex Chrysostomo Homil. 2. observat Henric. Valesius ad Euseb. lib. 3. Hist. cap. 31. Eustathius Odyss. λ. ἀνασέχειν ἢ σέχειν πρὸς οὐρανὸν ἥλιος λέγεται, διὰ τὴν κατὰ σοῖχον, ὅ ἐστι τάξιν, πορίαν αὐτοῦ· ὅθεν καὶ σοιχεῖον τῶν τις μεγάλων ἡμερῶν λέγει αὐτοῦ. Sed & cœlum ipsum, ut Theophanes Cerameus in Homil. 18. & 41. Vita S. Acepsimæ & soc. num. 4. ὁ δὲ, Ἀνόσια δρᾶν ἡμᾶς λέγειν τολμᾷς, ἔφη, τηλικούτῳ προσκυνοῦντας σοιχείῳ καὶ ζωογόνῳ ἡλίῳ; Nicetas in Man. lib. 7. num. 6. ex Cod. barbarogr. ὅτι καὶ σοιχεῖα τοῦ οὐρανοῦ εἰς ἓν συναχθήσονται. Hinc

Στοιχεῖον, pro eo quod Τέλεσμα vocant Græci, usurpant alij, quod principia vitæ hominum ac fortunæ in planetis & signis Zodiaci posita esse existimarent. Lexicon MS. Cyrilli: Στοιχεῖον, οὐσία ἁπλῆ, κλίσεως τέρας, ἡ μοῖρα, &c. Leo Grammaticus in Alexandro: οἱ καὶ πεπείκασιν αὐτὸν ὡς τὸ τοῦ ὀνάγρου σοιχεῖον τὸ ἐν τῷ ἱππικῷ σοῦ καὶ τῇ σῇ ζωῇ προσανάκειται. Ita Anonymus Combefisianus in eodem Alexandro num. 4 Symeon Logotheta num. 1. Zonaras, Scylitzes p. 608. & Glycas pag. 375. Codinus in Orig. Constantinop. num. 46. ὑποκάτω δὲ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ Παλλάδιον σοιχεῖον, καὶ ἕτερα σημειοφορικὰ πολλά. Idem num. 64. ᾔτησε τοῦ Βασιλέα θεάσασθαι τὰ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ σοιχεῖα, &c.

Στοιχειοῦν, *Magicis præstigiis initiare*, *Consecrare*. Apollonius Mathematicus ἐν νυχθημέρῳ, de secunda hora: ἐναινοῦσιν οἱ ἰχθύες τὸν Θεὸν· καὶ τὸ τοῦ πυρὸς βάθος, ἐν ᾗ ὀφείλει σοιχειοῦσθαι, ἀποτελέσματα εἰς δράκοντας καὶ τὸ πῦρ. Cedrenus in Claudio pag. 197. de Apollonio Tyanæo: οὗτος ἐν Βυζαντίῳ ἐλθὼν παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, ἐσοιχείωσεν ὄφεις μὲν καὶ σκορπίους μὴ πλήττειν, κώνωπας δὲ μὴ παρεῖναι, ἵππον μὴ κατωφρυάζεσθαι, μήτε μὴν ἀγριαίνεσθαι κατ' ἀλλήλων, ἢ καὶ κατά τινος· καὶ Λύκον δὲ τὸν ποταμὸν ἐσοιχείωσεν, ὥστε μὴ πλημμυρίσαντα τὸ Βυζάντιον καταλυμαίνεσθαι. Codinus in Orig. Constantinop. num. 39. μέσον δὲ τοῦ σαυροῦ ἡ τύχη τῆς πόλεως, καλήνιον κλειδόμενον καὶ ἐσοιχειωμένον, &c. Idem num. 62. de eodem Apollonio Tyaneo: ὁμοίως καὶ ἐπὶ πάσης τῆς πόλεως τὰ ἀγάλματα ἐσοιχείωσατο. Ita num. 77. ubi de eodem Apollonio. Apud Juvenalis Interpretem sat. 15. *Statua Memnonis magice consecrata, id est præcantationibus consecrata*. Vide Zonaram in Lacapeno pag. 152. 1. edit. Sed & huc referenda quæ scribit Isaacius Tzetzes in Lycophronem, ubi de Palladio: Ἀσιός τις μαθηματικὸς ὡροσκοπήσας καὶ ἀστρολογήσας καλῶς, τοῦτο κατεσκεύασεν, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν, τὴν ἄσυλον τοῦτο φυλάττουσαν· ὅθεν διὰ τὴν ὡροσκοπίαν καὶ τὸ ἀστρολόγημα ἐμυθεύσαντο ὡς ἐξ οὐρανοῦ καταπέπτωκεν.

Στοιχείωσις, *Incantatio*, *verba magica*, apud Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 7. Symeon. Logoth. in Michaele Theophili F. num. 2. Scylitzem pag. 537. Vide Gloss. med. Lat. in *Elementum*, & quæ de hac voce observat Suicerus.

Στοιχειωματικὸς, *Præstigiator*, *qui magicis artibus mira operatur*. Cedrenus in Claudio pag. 199. ἐπὶ τούτου καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἦν φιλόσοφος Πυθαγόρειος σοιχειωματικός.

Στοιχειωτικοὶ λόγοι, *Magica carmina*, *Susurri magici*, apud Scylitzem in Michaele Theophili F. pag. 537.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ, in Musica recentiorum Græcorum, idem est quod Πνεῦμα. Sunt autem Πνεύματα quatuor. Hagiopolites, seu liber MS. de Musica Ecclesiastica: τῶν δεκαπέντε τάσιν τόνων συναριθμουμένων, καὶ τῶν τεσσάρων πνευμάτων λεγομένων σοιχείων, τῶν δύο φωνέντων, καὶ τῶν δύο βαρυνομένων, συμπληροῦται ὁ ἐννέα καὶ δέκατος ἀριθμός. Rursum: ὥσπερ σῶμα πολλὰ ἔχοντα μέλη ἀνενέργητά εἰσι, εἰ μὴ διὰ τῶν σοιχείων ἐνεργοῦνται, οὕτω καὶ οἱ τόνοι εἰς μέλη πολλὰ σώματος ποιηθῶσι θέλουσι, ὅτε μέλλουσιν ἐνεργεῖν, ἐν οἷς ἐπενοήθησαν τὰ ταῦτα τὰ σοιχεῖα, ὧν τὰ μὲν δύο φωνητικὰ, τὰ δὲ δύο βαρυνόμενα, ἵν ἐν τούτοις ἐνεργοῦσι μὲν καὶ αὐτὰ, πλὴν νεκρά ἐστιν ἡ τούτων ἐνέργεια, &c.

ΣΤΟΛΗ, *Stola*, vestis Pontificalis & Sacerdotalis, quæ περιβόλαιον τῆς ἱερωσύνης appellatur in Concilio Calchedonensi act. 11. pag. 690. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. ἡ σολὴ τοῦ ἱερέως ὑπάρχει κατὰ τὸν ποδήρη Ἀαρὼν, τουτέστιν ἱμάτιον, ὅ ἐστιν ἱερατικὸν ἔνδυμα τὸ μέχρι τῶν ποδῶν τὸ τιμιώτατον ἐστὶ δὲ πυροειδὲς, &c Patriarcha Hierosol. in Epist. ad S. Ignatium Patr. Constantinop. in Concilio Constantinopolit. IV. act. 1. σείλαμεν τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα σὺν τῇ μίτρᾳ, τὴν ἱεραρχικὴν σολὴν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου τῇ σῇ περιποθήτῳ κεφαλῇ, cum qua idem S. Ignatius sepeliri voluit, ut narrat Nicetas Paphlago in illius vita. Vide Gloss. med. Lat. in *Stola*, & Tabellam IX. & X. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΣΤΟΜΑΝ,

ΣΤΌΜΑΝ, *Os*, Στόμα. Glossæ Græcobarb. νὰ πέρνει ὀπνὰν ἀπὸ τὸ στόμαν.

Στομαλάκι, *Os exile*, Στόμιον.

ΣΤΟΜΆΧΗ, Στομάχι, *Stomachus*, Στόμαχος.

ΣΤΌΜΙΟΝ, Græcis est ἐκβολὴ ποταμοῦ εἰς θάλασσαν. At in Sylloge Historica edita à Scaligero, & à Cedreno usurpatur pro aggere: αὕτη διὰ ῥεύματα τοῖς ποταμοῖς προέβαλε στόμια. Vide eundem Scaligerum ad Eusebij Chron. p.16.

ΣΤΟΜΟΜΆΝΙΚΟΝ. Vide in Μανικόν.

ΣΤΌΝ, pro εἰς τὸν, ut Στὴν, pro εἰς τὴν. Στὸ, pro εἰς τό. Passim occurrit.

ΣΤΟΡΊΑ, Ἱστορία. Vide in Ἱστορεῖν.

ΣΤΟΥΠΗ͂, Στουπὶ, Στύππα, *Stuppa*, Στυπὴ, στυππίον. Historia Apollonij Tyrij:

> Καί τις καὶ λέγω μὲ στουπὴ τὴν ἐκαλαφάτησαν.

Στουπίον, Στουππίον. Anonymus Medicus MS. de Urinis: καὶ ἐπίθες στουπία ζεστὰ, καὶ δῆσον αὐτὰ μετὰ τὸ μανδήλιον καλῶς. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag.197. ἄλλαι δὲ (γυναῖκες) ἐκρατοῦσαν ὠὰ καὶ στουππία, καὶ τοὺς λαβωμένους ἰάτρευον.

Στουπὶ, Στουπεῖον, *Ellychnium*, quod & ἄπτειον, & corruptè τουβὶν, sive τουβίον dicitur, inquit Goarus ad Euchologium p.431.

Στούππα. Vita MS. S. Auxentij: ἦλθεν φέρουσα ἐπὶ ζώοις πεφορτωμένοις ἔλαιον, οἶνον, ἄρτους, τυρὸν, ὄσπρια, στούππαν, κηροὺς, &c.

Στουπώνειν, Στουμπώνειν, *Obturare*, *Oppilare*, Περιφράττειν, καταστύφειν. Cosmas Hieromonachus MS. de Arte auri conficiendi: εἶτα ὑέρων πινάκια δύο, ὥστε πομμώνεσθαι ἡρμοσμένα. Infrà: καὶ στάμπωνε τὴν τρῖπαν τοῦ καυκίου, &c.

Στουπίζειν, eâdem notione, apud Agapium in Geoponico cap.123. στουπίζεται μὲ τὸ σκόρδον. Et cap.155. ἔπειτα στούπισε, καὶ τὴ λιξέ την εἰς τὰ ὁποῖα βάλε καμπόσον λάδι.

Στουμπομύτης, *Valde nasutus*, cujus nasus vice esse potest obturamenti. Vide Μύτη.

ΣΤΟΥ͂ΠΟΣ, pro στόμωμα, poni apud Myrepsum de Antidotis cap.304. putat Fuchsius, ubi σιδήρου στούπου meminit.

ΣΤΟΥ͂ΠΤΡΟΝ, ποινή. Στοῦπτρον, διακυρωθὲν, in Glossis Basilic.

ΣΤΟΥΡΆΚΙΟΝ, *Pampinus*, *Corymbus*. Moschopulus: Ἕλιξ, ὄνομα κύριον, καὶ τὸ κατὰ κύκλον στρεφόμενον, ὡς τὰ κοινῶς στουράκια ἕλικες λέγονται.

ΣΤΟΥ͂ΧΟΣ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀπουλ, τὸ στοῦχος.

ΣΤΡΑΒΆΡΑ, *Luscitio*, vitium oculorum. Vox formata ex στράβος. Glossæ Græcobarb. ἀλαοσκοπὴ, τύφλωσις τῶν ὀφθαλμῶν, στραβάρα τῶν ἀμμαλιῶν. Alio loco: τυφλάραν, στραβάραν.

ΣΤΡΑΒΟΚΆΜΠΟΥΡΟΣ. Vide in Καμποῦρης.

ΣΤΡΑΒΟΚΟΛΊΖΕΙΝ, *Nugari, Ineptire*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Τί τζαμπουνίζεις, γάδαρε, καὶ τι στραβοκολίζεις;

ΣΤΡΑΒΟΜΆΤΗΣ. Vide in Ὀμμάτι.

ΣΤΡΑΒΟΜΟΥΤΖΟΥΝΟΣ. Vide in Μύτη.

ΣΤΡΑΒΟΜΎΤΗΣ. Vide in Μύτη.

ΣΤΡΑΒΌΞΥΛΟΝ. Glossæ Græcobarb. Ἀμφιμήτρια, τὰ μετὰ τὴν τρόπιν τοῦ νεὼς ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐπιτιθέμενα στραβόξυλα.

ΣΤΡΑΒΟΠΈΦΤΕΙΝ, *Dormire collo obtorto, vel malè locato*, apud Hieron. Germanum.

ΣΤΑΒΟΠΌΔΑΡΟΣ, *Varus*, *Valgus*, *cui pedes sunt obliqui*, Βλαισὸς, ῥαιβοσκελής.

ΣΤΡΑΒΟΧΈΡΑΣ. Vide in Χέρα.

ΣΤΡΑΓΆΛΙΝΟΣ, *Carduelis*, avis, nostris *Chardoneret* dicta, Cretensibus sic appellata, ut scribit Petrus Belonius lib. 1. observ. cap. 11.

ΣΤΡΑΓΓΊΛΙΟΝ. Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶτον ἀφέντης φίλος του, στραγγίλιον τὴν λέση,
> Ὡς τά μαθε για λόγου του, ἦλθε νὰ τὴν καλέση.

ΣΤΡΑΓΧΊΖΕΙΝ, *Exprimere*, Στραγγίζειν.

ΣΤΡΑΓΛΊΟΝ, *Stragulum*, lib. 2. Basilic. tit. de verbor. signific. cap.45. τῷ ὀνόματι τῆς στρωμνῆς πᾶσα ἐσθὴς περιέχεται, καὶ τὰ στραγλία καὶ τὰ παλλία, καὶ πᾶν ὃ περιβαλόμεθα· τῷ δὲ ὀνόματι τῆς τροφῆς, ἡ ἐσθὴς, οὐ μὴν τὰ στραγλία περιέχεται. Ubi Glossæ Labbei habent, στραγαλία, in v. στρωμνή.

Στραγλομαλωτάριον, *Stragulum*, *Lecti coopertorium*. Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 9. λαβόντες καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἀρμενιατικὰ στραγλομαλωτάρια, καὶ νακοτάπητα ἀνώτερα, καὶ ἱματισμὸν πολὺν, &c. ubi *Stragula Armenia* ea interpretor, quæ ex Armeniacis pellibus, quas inde *Erminas* vulgò dicimus, confecta erant. Eadem habet Auctor incertus post Theophanem pag. 434. apud quem malè editum στραγλομαλάρια. Vide Gloss. med. Lat. in *coopertorium*.

ΣΤΡΑΜΠΟΥΛΊΖΕΙΝ, *Luxare*, *Eximere*, *Demere*, *Ejicere*, λορδαίνειν, μεθίστασθαι. Στραπούλισμα, *Ossis luxatio*, ἐξάρθρημα.

Ἐξστραμβουλίζειν, eâdem notione. Nicetas barbarogr. MS. in Isaacio & Alexio n.3. μετ' ἐκείνου καὶ τὸ Τριγλιανὸν καὶ Σάμιον κρασὶν πίνοντες μετ' αὐτοῦ ἀκράτως, τὰς ἐξστραβουλισμένας χεῖρας ἐκείνου τὰς ἀθροιτικὰς κρατοῦντες καὶ καταφιλοῦντες, ubi Cod. edit. τὰς ἐξηρτρωμένας.

ΣΤΡΑΝΕΎΩ, *Morosus sum*, Δυστροπεύω.

ΣΤΡΑΠΗ, *Fulgur*, Ἀστραπὴ, in Gloss. Græcobarb. & στράπτειν, & στράφτειν, pro ἀστράπτειν, in iisdem Glossis: ἀστεροπητὴς, ὅπου ἀστράπτει, ἢ στράπτει, ἢ στράφτει.

Στραποπελέκιν, *Anceps securis*, quod fulguris cadentis formam referat, eædem Glossæ Græcobarb. ἀμφῆκες, στραποπελέκιν, ἢ σπαθὴν, ἤγουν μάχαιρα. Item pro fulmine. Eadem Glossæ: ἀργὴς, ὁ κεραυνὸς, τὸ στραβοπελέκιν. Vide Ἀστροπελέκη.

ΣΤΡΆΤΑ, *Via*, *Trames*, ὁδός, ex Italico & Latino *Strata*, & *Strada*. Vide Gloss. med. Latin. Lexicon MS. Cyrilli: Βαμβάκης, ὁδὸς, στράτα. Alib.: ὁδὸς, ἡ στράτα, καὶ ὁ βίος. Procopius lib. 1. de Bello Pers. cap.1. στράτα γὰρ ἡ ἐστρωμένη ὁδὸς τῇ Λατίνων καλεῖται φωνῇ. Theophanes an.20. Mauricij p.240. ὁ δὲ Πέτρος ἀπὸ εἴκοσι μιλίων τῆς στράτας τὴν διατριβὴν ἐποιεῖτο. Ubi Anastasius & Miscella: *Petrus autem viginti millibus procul ab exercitu morabatur*. Unde conjicit Combefisius legisse τοῦ στρατοῦ, *à castris*. Nicetas Barbarogr. in Joanne n.11. ἀλλὰ πάλιν τὰ πρὸς Συρίαν στράτας ἐφέρετο. Et in Manuele lib.3. num.2. οὐδὲ αἱ ἄμφοδοι ἦσαν ἀδιασκόπητοι. Ubi Cod. Barbarogr. ῥύμαι, στράται, habet: utitur etiam in Isaacio & Alexio num. 1. 2. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus: ὁ Δεποτάτος περιπατεῖ ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, καθαρίζει τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν στράταν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. ἄλλη φορὰ τὸ βλέπουν εἰς στράταν, καὶ περιπατεῖ, ἢ στέκεται. Ptochoprodromus MS.

> Τὴν στράταν ἠρχούμεν ποτὲ μὲ πεῖναν καὶ μὲ δίψαν.

Historia MS. Bertrandi Romani:

> Ὡς δ' εἶχεν ἀπαραίτητον τῆς ξενητίας τὴν στράτα.

Historia Apollonij Tyrij:

> Καὶ αὐτῇ σεκείνην τὴν σκληρία τὴν στράτα τοῦ ὁδεύει.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Thesei: lib. 5.

> Ὁδήγησε τὴν στράτα μου, ὡς ἔποικες ἐκείνου.

Occurrit

Occurrit prӕterea semel ac iterum apud Astrampsychum in Pythagorico λαξόντ. Ex his emendare licet Glossas Basilic. ἴντερ, ἀναμέσον, τουτέστι στράτα. Legendum, ἴτερ, τουτέστι στράτα. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 3. ὁδὸς, ἐλασία, στράτα.

Est etiam *ratio rei conficiendæ*: Historia Apollonij Tyrij:

Στὴν στράταν πὸυ τ' ἔδωκε νὰ τὴν δασκαλεύσῃ.

Alibi:

Μὰ βούλομαι γιανασκέπτω καὶ στράτα να γυρέψω.

Στρατεύειν, *Deducere*, *Ducere*, Ἄγειν, Ἡγεμονεύειν.

ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ, *Viator*, ὁδοιπόρος. Στρατοκοπία, *Iter, peregrinatio*. Glossæ Græcobarb. ἄλλος διαβάτης, ἄλλος στρατοκόπος. Syntipas MS. στρατοκόπος ὑπάρχω, καθὼς ὁρᾷς. Fabulæ Æsopi Græcobarb. p. 58. Στρατοκόπος ἐπερπάτει. Ubi Cod. Gr. ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, &c. Adde pag. 131. Occurrit etiam apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. p. 251. & Panagiotam p. 75.

Δίστρατον, *Bivium*, *Compitum*, ἄμφοδον, δίβαμον, Portio, quasi *duplex strata*, seu via. Glossæ Græcobarbaræ, ἄμφοδα, δίοδα, δίστρατα, ζαρέπια.

Μερόστρατον, *Via*, *iter unius Divi*. Synaxar. Maximi Cythær. 26. Nov. in S. Jacobo: ὑπάντα εἰς τὸ μερόστρατον ἐκεῖνον τοῦ ὑπηρέτου. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἀκούει, βλέπει καὶ μακρὰ σάραντα μερόστρατα.

Vide Μέρα.

Τρίστρατον, *Trivium*, Τρίοδος.

Παράστρατα *Quidquid est extra viam*, *stratam*. Epiphanius de Locis SS. p. 51. καὶ νότινον μέρος τῆς ἁγίας πόλεως ὡς ἀπὸ μιλίων δύο, παράστρατα, ἐστὶ Ῥαχὴλ ὁ τάφος.

Παραστρατεύειν, Παραστρατίζειν, *Deviare*, *à via deflectere*: Historia Apollonij Tyrij:

Ἐκεῖ πὸ κάτεχε καλὰ, καὶ δὲν παραστρατίζει.

Alibi:

Καὶ ὅλοι παραστρατίζουσι ταφέντι νὰ περάσῃ.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

—— Θέλει τὴν μπέσουλά σου
Νὰ μὴ παραστρατήσομε, &c.

Ἀστράτευτος, *Invius*. Glossæ Græcobarb. Ἀστράτευτος, Ἄπορος, ὅπου δὲν ἔχει στράταν, ἤγουν ὁδόν.

ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ, *Dux exercitus*. Corona pretiosa: Στρατάρχης, *Ductor exercitus*. Nicephorus Bryennius in Præfat. ad Histor. num. 8. ἅτε καὶ ὑπ' αὐτῷ στρατάρχῃ πολλὰς ἀνδραγαθίας διαπραξάμενος. Theodorus Prodromus Carm. εἰς φιλίας:

Καὶ τῆς προλοίποις αὔλαις στρατάρχίαις.

Στρατίαρχος, apud Anonymum in Porphyrog. n. 17. Historia Belisarij MS.

Νάνεν αὐθέντης, στρατηγὸς, στρατάρχης, καὶ κρατάρχης.

Occurrit non semel apud Constantinum Manassem, Joan. Cananum de Bello Constantinopolit. & al. Vide Στρατηγάρχης.

ΣΤΡΑΤΕΙΑ, Στρατία, *Militia*, *Munus quodvis*, quomodo hanc vocem sumi apud scriptores Latinos indicavimus in Gloss. med. Lat. Στρατεία σχολάζων, in Can. 83. Apost. ubi consulendi Zonaras & Balsamon. & ad Can. 7. Concilij Calchedonensis. Dorotheus Doctr. 12. τὴν σύγκλητον, τοὺς Πατρικίους, Στρατηλάτας, Ὑπάρχους, Σιλεντιαρίους· εἰσὶ γὰρ αὐταὶ πολύτιμοι στρατιαί. Concilium Calchedonense act. 1. pag. 275. καὶ οἷς ἕκαστος ἐκοσμεῖτο ἀξιώμασί τε, καὶ διαφόροις στρατείαις. Act. 3. pag. 398. in libello Theodori Diaconi Alexandrinæ Ecclesiæ, qui prius in Schola Magisterianorum militaverat: στρατείας τοσούτου χρόνου καταφρονήσας, μείζονα τὴν τῆς ἱεροσύνης τάξιν ἡγησάμενος. Ibidem, parte 3. cap. 3. εἰ δὲ στρατεία κοσμούμενος τὴν ζώνην ἀφαιρεθήσεται, &c. Concil. VI. Oecumen. act. 15. pag. 951. ἅμα καὶ τοῖς ἐν ἀξίαις καὶ στρατείαις διαλάμπουσιν. Epistola Nicolai Pap. cap. 1. in Concilio VIII. Oecumenico act. 7. Φώτιος ὁ ἀπὸ κοσμικῆς ὑπηρεσίας, καὶ στρατείας, καὶ ἐκ τῆς ἀγορᾶς αἰφνιδίως καρείς, &c. Ita passim usurpatur in Novell. Justin. 6. cap. 6. 8. Nov 8. cap. 6. Nov. 15. init. Nov. 27. cap. 1. Nov. 43. cap. 1. Nov. 53. cap. 5. Nov. 117. cap. 4. 11. & alibi non semel. Alia vero est ἔνοπλος στρατεία, in Nov. 117. cap. 11. in edicto 9. cap. 6. lib. 9. Basilic. tit. 3. l. 6. &c. Στράτευμα eadem notione apud Theophylactum Simocattam lib. 8. cap. 9. Hinc

Στρατεύεσθαι, *Militare*, *officio aliquo* vel *dignitate fungi*. Concilium Calchedon. act. 6. ὁ δὲ στρατευόμενος περὶ τῆς ἑαυτοῦ στρατείας, καὶ ὁ Κληρικὸς περὶ τοῦ ἰδίου βαθμοῦ κινδυνεύσει. Ibid. pag. 839. μηδεὶς οὖν Κληρικὸς, ἤγουν στρατευόμενος, ἤγουν ἑτέρας αἱρέσεως οἵας δήποτε, &c. Vide Justiniani Nov. 8. cap. 2. Socratem lib. 2 cap. 2. lib. 3. cap. 9. lib. 7. cap. 12. Sozomenum lib. 2. cap. 3. &c. Apud Ammianum, *Notarius militans inter primos*. Hinc στρατόπεδον, *Palatinus*, *Regius Comitatus*.

Στρατιὰ, *Militia cohortalis* præsertim, officialium & Apparitorum dicta, ut observat Henric. Valesius ad Ammianum Marcellin. & ad Philostorgium lib. 3. cap. 15.

Στρατεῖαι, *Militiæ*, inter onera vel tributa recensentur in Novella Manuelis Comneni, lib. 2. Juris Græcorom. pag. 153. εἴτε περὶ κλασμάτων, εἴτε περὶ συμπαθειῶν, εἴτε περὶ τῶν ἀπὸ ταπεινῶν στίχων, εἴτε περὶ τῶν ὑποκειμένων τῆς χαραγαῖς, εἴτε περὶ στρατειῶν συμπαθουμένων, κἂν μὴ ἀντισηκώσεως τούτων ἐχοῦσι. Et Nov. 4. pag 158. ἢ ἐκκοπῶναί τινὰ τελέσματα, ἢ ἀπαιτικὰ, ἢ στρατεῖαι, ἢ δημόσια.

ΣΤΡΑΤΕΛΑΤΗΣ. Vide in Στράτα.

ΣΤΡΑΤΕΥΤΙΚΟΙ, Sic appellati è Numeris militaribus, qui tributorum exactioni inserviebant. Zonaras in Nicephoro Phoca: οὐ διέλιπον ἐν τῆς χώραις ἁπάσαις, αὐτοῦ βασιλεύοντος, ἀπογραφεῖς στελλόμενοι, Ἐπόπται τε καὶ Στρατευτικοὶ, καὶ οἱ κεκλημένοι Πρωτονοτάριοι, οἳ ταῖς ἰδίαις κακώσεσιν ἐξέπιεζον τὸ ὑπήκοον.

ΣΤΡΑΤΗΓΑΡΧΗΣ, qui Nicephoro Bryennio στρατάρχης, vel *qui cæteris exercituum ducibus imperat*. S. Basilius in cap. 6. proverb. τίς ἔταξε ταῦτα; ἐγὼ νομίζω καὶ τοὺς ταξιάρχας, τοὺς στρατηγάρχας, ἐντεῦθεν λαμβάνοντας τὰ τακτικὰ μετατιθέναι ἐπὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων εὐταξίαν.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΝ, pro *Prætorio* usurpari à veteribus nemo nescit. Philon in Belopœecis MSS. καταλαμβάνει δ' ἐν τῆς ἁλώσεσι μάλιστα δὴ τὰ τείχη, καὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸ στρατήγιον. Adde Synesium Epist. 109.

Στρατήγιον βάλλειν. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 1. ex Cod. Reg. τὸ δὲ λοιπὸν ὅθεν δηλονότι ταῦλινον ἐτήρει τὴν πόλιν τῆς Θετταλῶν, οὐδ' οὕτως ὄντες ὁμοθυμαδὸν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ βάλλοντες ἐν στρατήγιον, ἔνι τινὶ συμπλακῆναι ἀπεθάῤῥησεν τμήματι. Ita etiam Cod. edit. In indice, lego, στρατήγιον διακριδὸν βάλλειν, loco non indicato. Ubi στρατήγιον βάλλειν, videtur idem esse quod βάλλειν χάρακα, vel *Castra metari*. Nam pro Castris à Sophocle usurpari observatum à Grammaticis.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, *Prætor*, in Gloss. Lat. Gr. & Basilic. *Strategus*, *Rector provinciæ*, vel *urbis*, apud Modestinum in l. 15. §. 9. D. de Excusat. ὁ τῆς πόλεως ἀρχῶν, τουτέστι ὁ στρατηγὸς. Justinianus in Nov. 29. cap. 2. καὶ καλέσεις μὲν, καθάπερ εἴποντες ἔφημεν, τὸν ἐπὶ ταύτης ἡγούμενον Πραίτωρα Παφλαγονίας Ἰουστινιανὸν ἔξεστι δὲ αὐτὸν Ἑλλάδι γλώττῃ καὶ Στρατηγὸν καλεῖν. Theophanes an. 2.

ZZzz

Leonis Isauri : Σέργιος ὁ Πρωτοσπαθάριος καὶ Στρατηγὸς Σικελίας. Ita Strategius Patricius eadem dignitate donatur an.25. Copronymi. Apud Cedrenum pag.442. Στρατηγὸς Ἀφρικῆς. Apud Scylitzem pag. 656. Στρατηγὸς τῆς Μαύρου ὄρους. Apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. Στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν, & in edicto 13. Justiniani c.2. Στρατηγὸς τῶν Πραισεντάλιων ἀνδριότατοι τῆς θείας Πραισέντου, in Concil.Constantinop.sub Mena, act.5.p.233.Leo Ostiensis lib.1. cap.52. *hic Symbaticius cum esset Imperatoris Protospatharius, & στρατηγὸς, id est Dux Macedoniæ, Thraciæ, Cephaloniæ, atque Longobardiæ*. &c. Vide Gloss. med.Lat. in *Strategus*.

Στρατηγοὶ præterea dicti *municipales Magistratus*, seu *Duumviri* in Nov.46. Leonis Imp.in Basilic.lib.7. tit.6.c.16.tit.7.c.1.lib.8.tit.2. c.106.lib.38. tit.1. c.6. &c. lib.60.tit.21.c.13. &c. Glossæ Gr.Lat. Στρατηγὸς. *Magistratus*, *Duumvir*. Στρατηγία, *Magistratus*. πολιτικοὶ ἄρχοντες καὶ στρατηγοὶ, apud Sozomenum lib. 5. cap.3. Vide Fabrotum ad Theophilum Antecess. lib.1. tit.20. §. 4. & Henricum Valesium ad lib. 31. Ammiani, & ad Eusebij Histor. Eccl. lib.7. cap.12. & ad Evagrium lib.1.cap.18.

Στρατηγὸς ἑκατέρας δυνάμεως, *Magister utriusque militiæ*, apud Olympiodorum.

Στρατηγοὶ dicti qui postea Κόμητες, apud Constantin. lib.1. them.1.

Ὑποστράτηγος, in Concilio Constantinopol. III. act.3. initio.

Πρωτοστράτηγος τοῦ Ὀψικίου, apud Theophanem & Cedrenum in Philipico.

Στρατηγία, *Pratura*, in Gloss. Lat. Gr.

Στρατηγάτον, ut Δουκάτον, *Præfectura* στρατηγοῦ, seu *Prætoris provincialis*. Anna Comnena in pacto Boëmundi cum Alexio Imp. lib.13.pag.412. τὸ στρατηγάτον Παγρᾶς. τὸ στρατηγάτον Γαλατζᾶ. Occurrit pag. seq. ubi promiscuè

Στρατηγὶς etiam scribitur, ut & pag. 412. ὁ ἅγιος Ἠλίας ἡ στρατηγὶς μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πολιχνίων, ἡ στρατηγὶς τὸ Βορζὲ, καὶ τὰ ὑπὸ ταύτην πολίχνια, ἡ περὶ τὴν στρατηγίδα τὸ Σέσερ ἅπασα χώρα, —— καὶ τὸ Ἀρτὰχ καὶ τὸ τελοὺχ αἱ στρατηγίδες μετὰ τῆς ἑκάστης περιοχῆς, &c. Constantinus lib.1. de Themat. cap. 9. καὶ ἐπλατύνθη τόπος, καὶ ἐγένετο εἰς ὄνομα στρατηγίδος. Idem lib. de Adm. Imp. cap.50. ἰστέον ὅτι ἡ τῆς Καππαδοκίας στρατηγὶς τὸ παλαιὸν τέρμα ἦν τῆς τῶν ἀνατολικῶν στρατηγίδος. Infrà Καλαβρίας στρατηγὶς, &c. Ita in Justin. Nov. 158. init. & apud Continuatorem Theophan.lib.2. num.22.& alibi. Vide Gloss. med. Lat.

Στρατηγὶς, *Præfectura*, *dignitas* στρατηγοῦ, in Nov. 84. Leonis Imp. Constantinus in Basilio num.19. ed. Combef. ὃς κατὰ τὸ Ὀψίκιον ἡγεῖτο στρατηγίδος.

ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΑΙ, *Magistri militum*, quibus scilicet exercituum in singulis provinciis cura demandabatur. Glossæ Gr. Lat. Στρατηλάτης, *Magister militum*. Damascenus Studita Homil.19.initio: στρατηλάτης δὲ ὀνομάζεται ὁ πρῶτος τῶν στρατιωτῶν τοῦ Βασιλέως, αὐτοῦ ὅπου λέγομεν ἡμεῖς τουρκικότερα Γιανιτζάραγα. In provinciis enim Præsidum alteri politicarum, alteri militarium rerum cura demandata erat. Constantinus lib.1. de Themat. pag. 10. καὶ ἄλλος μὲν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἦρχεν, ἄλλος δὲ τῶν στρατιωτικῶν. Scholiastes Basilic. ad lib.60.tit.35. τῷ στρατηλάτῃ. Ἑκάστη γὰρ ἐπαρχία δύο ἄρχοντες προΐσταντο, ὁ μὲν πολιτικὸς, ὁ δὲ στρατιωτικός· ἐπὶ μὲν τὸ ἀπαιτῆσαι τὰ δημόσια τέλη ὁ στρατιωτικός· ἐπὶ δὲ τὸ δικάζειν τὰς ἀναφυομένας δίκας ὁ πολιτικός. Eunapius in Maximo: Εὐθὺς δὲ τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν ἄρχοντος Ῥωμαίου δὲ τοὺς κατ' Αἴγυπτον στρατιώτας πεπιστευμένου, &c. Vide Ἀρχων στρατιωτικός. Scribit Zosimus Constantinum instituisse Στρατηλάτην τὸν μὲν ἱππέων, τὸν δὲ πεζῶν. Macarius Homil.16. ἄλλος ἐστὶν ὁ στρατηλάτης ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ ἄλλος ἐστὶν ὁ Ἡγεμών. Socrates lib.6. cap.6. στρατηλάτης Ῥωμαίων ἱππικῆς καὶ πεζικῆς ἀναδείκνυται, *Magister utriusque militiæ*. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 817. εἴποτε δὲ Βασιλεὺς, ἢ Στρατηλάτης, ἢ ἄλλος δικαστὴς ἀπέστελλε &c. In Concilio Calchedon. act. 1. Anatolius dicitur μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος Στρατηλάτης, καὶ ἀπὸ Ὑπάτων Πατρίκιος. Damascius in excerptis Photianis: μετὰ ταῦτα ὁ μέγας τῆς ἕω Στρατηλάτης ἐπεχείρησεν. Chronicon Alexandrin. an.2. Leonis M. Ἄσπαρ ὁ Στρατηλάτης. an. 12. ἐσφάγη ὑπὸ Ἀναγάστου τοῦ Στρατηλάτου Θρᾴκης. an. 4. Zenonis: ἔπεμψεν Ἁρμάτον τὸν Στρατηλάτην τῶν Πραισέντου. Ita an. 10. ejusdem Zenonis. Idem Chronicon. an. 1. Justiniani meminit Petri Στρατηλάτου τοῦ ἀπὸ Νοταρίων, & Diogeniani & Loxeni ἀπὸ Στρατηλάτων, ut an.5. Belisarij τοῦ Στρατηλάτου. Menologium Basilij 25.April. in S.Saba Duce: τὴν Στρατηλάτου ἐπέχων ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει. Theophanes an. 6. Justini Thracis: καὶ προεβάλετο τὸν Πατρίκιον Ὑπάτιον Στρατηλάτην Ἀνατολῆς. Vide eundem anno 13.Leonis M. & an. 1. ejusd. Justini. Rursum an.1. Justiniani: προεβάλετο δὲ ὁ Βασιλεὺς Στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν, ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἱκανώτατον· οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία Στρατηλάτην, ἀλλὰ Δοῦκας καὶ Κόμητας. Vide eundem an.2. & 12.ejusdem Justiniani, Dorotheum Doctr. 12. Porphyrog. lib.1. Them.1. pag. 8. lib.6.Basilic.tit.1. cap.36.&c. Neque alij sunt Στρατηλάται ab iis qui interdum Στρατηγοὶ appellantur. Id evincit locus Theophanis an. 6. Zenonis: ἐποίησεν αὐτὸν Στρατηγὸν τῆς ἑῴας πάσης, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πᾶσαν ὥστε καὶ Δοῦκας ποιεῖν. Sed & in ejusdem scriptoris Codicib. MSS. sæpe στρατηγὸς vocem occurrere, ubi alij στρατηλάτης habent, monet Goarus.

Στρατηλατιανὸς, officialis τοῦ στρατηλάτου, *Agens in rebus*, *Magistrianus*. Apud Theodoritum Epist. 79. occurrit ὁ Καθοσιωμένος Εὐφρόνιος ὁ Στρατηλατιανός.

Στρατηλάτης τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου, in Concilio VI. Oecumenico act. 14. pag. 982. idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου.

Στρατηλάται, Tacticis, dicti etiam qui aliis Μεράρχαι. Leo in Tactic. cap.4. §.43. Μεράρχαι οἱ λεγόμενοι ποτε Στρατηλάται, νῦν δὲ τῇ συνηθείᾳ καλούμενοι Τουρμάρχαι. Et §. 65. Τουτέστιν εἰς δεξιὸν οὗ ἄρχει ὁ δεξιὸς Μεράρχης, ἤτοι Στρατηλάτης, ὃν τουρμάρχην καλοῦμεν. Ita etiam Mauricius lib.2. cap.4.

Στρατηλασία, *Præfectoria*. Justinianus in Nov.39. in procem. §. 3. τὰς γὰρ διὰ μόνην τιμὴν διδομένας τοιαύτας ἀξίας (τὰς Πραιφεκτωρίας φαμὲν· ταυτὸ δὲ ἐστὶν εἰπεῖν καὶ Στρατηλασίας) ἐκ ἐξαιρεῖν τοῦ βουλευτικοῦ λευκώματος τούτων τυχόντας ἐθεσπίσαμεν. Adde Nov. 70. in procem.

Στρατηλατία, *Magisteria militum*, apud Theophanem an.3. Zenonis.

Στρατηλατίκια. Ita vocabant quædam in vestibus Imperatorum ornamenta, quæ Στρατηλάταις olim fuisse peculiaria vero simile est. Codinus de Offic.Palat. cap.3. num.3. τὸ κόκκινον ἱμάτιον, ἤγουν τὸ ῥοῦχον αὐτοῦ (Δεσπότου) ὥσπερ καὶ τὸ βασιλικὸν, μετὰ ῥιζῶν ἄνευ στρατηλατικίων.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ, videntur quibusdam milites ita speciatim appellati inter Imperatoris custodes, ex hoc Gregoræ loco lib. 8. Hist. τῶν περὶ τὸν Βασιλέα Πελεκυφόρων, καὶ Στρατιωτῶν, καὶ Ξιφηφόρων καταδραμόντων μελλόντων. Et ex Codino de Offic. Palat. cap.5. num. 46. ἐν τῇ αὐλῇ παλαιὸς Στρατιῶται ὀνομαζόμενοι οὗτοι Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Ἀλαγάτωρ, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι, Παραμοναὶ μὲν καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, &c. Sed ex his locis non clarè evincitur *Stratiotas* fuisse

fuisse peculiare custodum Palatij genus. Certè *Stradiots* Albanos nostris militantes vulgò appellant, quod ij se se στρατιώτας indigitarent, voce patria. Sed an extrema Græcia in Imperatorio excubitu fuerint, haud planè constat.

Στρατιώτης, *Officialis, vel qui in aliquo actu est*, quomodo vox *Miles* usurpatur à scriptoribus med. ætat. uti in Gloss. med. Lat. docuimus. Nomocanon Cotelerianus num.63. εἴ τις ἐπίσκοπος καταλαλήσει ἕτερον ἐπίσκοπον τοῦ λαβεῖν τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ, ἢ ἡγούμενος τοῦ λαβεῖν ἑτέρου τὸ μοναστήριον, ἢ ἱερεὺς τοῦ λαβεῖν ἑτέρου στρατιώτου οἰκονομίαν, χωρὶς πλασμοῦ τινὸς, &c. Et n. 105. κἂν τε ἐπίσκοπος, ἤτε ἡγούμενος, ἤτε στρατιώτης. Denique num.113. εἴτις ἱερεὺς δεσμεύσει στρατιώτην ἀξιωματικὸν, καὶ ὁ στρατιώτης περιζωσάμενος τὰ ὅπλα αὐτοῦ, ἀντιδεσμεύσει τὸν ἱερέαν, &c. Vide Στρατιά.

Στρατιώτιδες, uxores militum. Canon Pœnitentialis MS. στρατιώτιδες καὶ αἱ τῶν ἀνδρῶν ὄντων γαμηθεῖσαι, τῷ αὐτῷ ὑπόκεινται λόγῳ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ'Σ. Scylitzes in Theophilo pag.528. προεῖπε δὲ καὶ Γεωργίῳ τῷ Στρατιωτικῷ τὸν καταληφότα αὐτὸν θάνατον ἐν τῇ σφενδόνῃ. Ubi Continuator Theophanis lib.3 num.27.& Symeon Magister n.14. καὶ Γεωργίῳ δὲ τῷ τὰς στρατιωτικὰς δέλτους ἐπειλημμένῳ, &c. Ita igitur appellabatur qui militares Catalogos servabat: vel is qui *Præpositus Tabular.rationis Castrensis* dicitur in vet. Inscript. apud Reinesium pag.559. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num.1. ἔπαρχον πόλεως τὸν Πατρίκιον Θεόδωρον τὸν ἀπὸ Στρατιωτικῶν, τὸν λεγόμενον Δαφνοπάτην, ἐποίησεν.

Στρατιωτικοὶ, in Ægypto appellati Hæretici *Gnostici*, ut est apud scriptorem de initiis hæreseon num. 26. Illorum meminit VI. Synodus act.11. ut & Epiphan. hær.25. n.2. & hær.26. n.3.4.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΟ'Σ, dictus Ægyptiis *Scriniarius Augustalis*. Justinianus in edicto 13. cap.13. διὰ Σκρινιαρίου τῆς σῆς ὑπεροχῆς, ὃν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς διοικεῖν, Στρατιωτὸν καλοῦσιν Αἰγύπτιοι. Eundem quidam censent qui Στρατήγιος dicitur in eodem edicto cap.15.16.

ΣΤΡΑΤΟΚΟ'ΠΟΣ. Vide in Στράτα.

ΣΤΡΑΤΟ'ΠΕΔΟΝ, *Comitatus, Domus* seu *familia Regia*. Zonaras ad Can.7. Concil.Sardic. στρατοπέδου δὲ ἐμνήσθη, ὅτι ὡς ἐπίπολυ οἱ βασιλεῖς στρατείᾳ ἐσχόλαζον. Epistola Constantini M.apud S.Athanasium in Apol.2. de Fuga sua pag. 787. ἵνα τοίνυν καὶ ὧν ἐπιθυμεῖς τετυχέναι δοκοίης, ἐπιτρέψαι σοι δεῖν ᾠήθην ὄχημα ἐπιβῆναι δημοσίου, καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς ἐμῆς ἡμερότητος σπουδάσαι. Idem Athanasius in Apol. ad Constantium p.675. ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, οὐκ εἰς στρατόπεδον ἀδελφοῦ σου, &c. Utitur præterea in Epist. ad Solitarios p.834. 839. Concil. Sardicense Can.7. πολλοὶ γὰρ τῶν ἐπισκόπων οὐ διαλείπουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον γινόμενοι. Ita Can. 8. 9. 20. ubi Dionysius exiguus & Isidorus Mercator *Comitatum* vertunt. Epistola Theodosij & Valentiniani Impp. in Concilio Ephesino part.1. cap.35. ἢ καὶ τὸ θεῖον ἡμῶν στρατόπεδον καταλαβεῖν βουλόμενον, ἢ ἀλλαχοῦ ἀφικνεῖσθαι προῃρημένον, &c. Utuntur passim scriptores, Julianus Imp. in Epist. 31. S.Basilius in Epist.59. 234. 242.264. 331. 394. 406. 421. Liturgia ejusdem Basilij & Chrysostomi, Socrates lib.1. cap.25. 34. Sozomenus lib.4. cap.22.lib. 6. cap.4. Evagrius lib.2. cap. 5. 9. Isidorus Pelusiota lib.1. Epist.483. 490. Palladius in Vita Chrysostomi pag.58.61.98.145.147.161. Macarius in Homil. 15. p.212. &c.

Est etiam στρατόπεδον statio militum circa palatium Imperatoris, *Prætoriani*: atque ita usurpat Dio, & ex eo Zonaras in Nerone, in Galba, in Pertinace, & alibi. Unde apud Herodianum, στρατοπέδων ἔπαρχος, est Præfectus Prætorio. Meminit Balsamon de Chartophyl. Σκευοφύλακος τοῦ βασιλικοῦ στρατοπέδου. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Castra*.

Qui porrò erant in Palatio, seu qui ex domo regia, vel denique ex regiis officialibus, quos Latini *Castrenses*, & *Castrensianos* vocant, Στρατευόμενοι dicuntur apud Socratem lib.2. Hist. cap.2. lib.3. cap.9. lib.7. cap.12. & Sozomenum lib. 2. cap. 3. & lib.4. cap.20.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ'ΡΧΗΣ, *Præfectus Castrorum*, in Gloss. Lat. Gr. *Castris*, vel *Copiis præfectus*. Juvenalis sat. 11.

> *Cognatorum aliqui titulo ter Consulis, atque*
> *Castrorum Imperiis, & Dictatoris honore*
> *Functus*, &c.

Ubi vetus Scholiastes, *Dux, Magister exercitus*. Concil. Calchedonense act.4. καὶ πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον Στρατοπεδάρχην τῆς ἕω. Ubi vetus Interpres: *ad Magnificentissimum & gloriosissimum Præfectum exercituum Orientis*. Eunapius in Præoresio: ὁ δὲ καὶ ταῦτα ἔδωκεν, καὶ προσετέθεικε τὸ μέγιστον τῶν ἀξιωμάτων, στρατοπεδάρχην ἐπιτρέψας καλεῖσθαι. Vide eundem in Ædesio pag. 50. Zonaras in Nicephoro Phoca pag.163. Πέτρον ἐκτομίαν, δραστήριον δὲ γε καὶ ἐμβριθῆ, καὶ ἄρχειν εἰδότα στρατιωτῶν, Στρατοπεδάρχην ὀνομάσας, κατέλιπεν, ἵν' ἐν Κιλικίᾳ δοίη χώραν τῇ στρατιᾷ τὸν χειμῶνα διαγαγεῖν. Ita etiam Scylitzes pag.656. Anna Comnena lib.8. δεῖν ἔγνω Ἀλέξιος τὰ κατὰ τὴν Κύπρον ἀσφαλίσασθαι, καὶ τὸν Φιλοκάλην Εὐμάθιον τὴν ταύτης ἀναθέμενος φρουρὰν, Στρατοπεδάρχην προεχειρίσατο, ναῦς πολεμικὰς δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱππότας, ἐφ' ᾧ τὰ κατὰ τὴν Κύπρον διά τε θαλάσσης καὶ ἠπείρου ἀσφαλίζεσθαι. Et lib. 12. de Aspiete: στρατοπεδάρχην τετιμηκώς. Supra: στρατοπεδάρχην αὐτὸν ἠξιώκει πάσης ἀνατολῆς.

Στρατοπεδαρχία, *Stratopedarchæ dignitas*, apud Scylitzem in Theodora p.791.

Μέγας Στρατοπεδάρχης, dignitas Palatina ordine nona, apud Codin. de Offic. Palat. cap.19. num. 9. cujus munus ita describit cap. 5. num. 20. ὁ Μέγας Στρατοπεδάρχης ἐστὶν ἐπιμελητὴς τῶν τῆς στρατείας ἐπιτηδείων, ἤτοι τροφίμων, ποτῶν, καὶ πάντων τῶν χρειωδῶν. Ejus vestes & insignia idem recenset cap. 4. num. 12. ut & Matthæus Monachus, scribens ex iis fuisse quibus concessum erat uti Pileo rubeo:

> ——— Ὧν ἐρυθρὰ τὰ πῖλα
> Διάχρυσον ἐμφέροντα τὸ μέρος ἄνω μόνον.

Ita etiam Anonymus ex Bibl. Mazarina:

> Στρατοπεδάρχης ὁ μέγας ἐπὶ τούτοις
> Τούτων ὀρθαῖς ἐκ χρυσοῦ τῶν καλύπτραις
> Ὁρᾷς κεφαλάς ἀεί κεκοσμημένας.

Occurrit præterea ejusce dignitatis mentio apud Georgium Acropolitam in Chron. cap.60. Pachymerem lib. 2. cap.13. lib.5. cap. 26. Nicephor. Gregoram lib.7. & Cantacuzenum lib.1. cap.18. 53. lib. 2. cap.25. lib.3. cap.36. 76. Erant & inter Palatinas dignitates Στρατοπεδάρχαι alij, scilicet τῶν Μουρτάτων, τῶν Τζακόνων, τῶν Μονοκαβάλλων, & τῶν Τζαγγρατόρων, de quibus singulis agimus in his vocibus.

ὁ ΣΤΡΑΤΟΥ', ὁ ἐπὶ τοῦ στρατοῦ, dignitas in Palatio Constantinopolitano, apud Codinum cap. 5. num.40. & in Catalogo officior. Palatij MS. in Cod. Reg. 5. ubi recensetur post Πρωτασηκρήτην, ut & apud Matthæum Monachum de Offic. Palatij Constantinop. Anonymus de ejusdem offic.

> Ὅρα καὶ στρατοῦ τὸν καλὸν ἐπιστάτην.

Illius munus sic describit idem Codinus cap. 16. n. 3. ὁπηνίκα δεήσει πεζεῦσαι τὸ φοσάτον, προαπέρχεται ὁ Ἐπὶ στρατοῦ, καὶ ἐκλέγεται ὃ ἂν αὐτὸς διακρίνοι καλοῦ ὁπόπιον. Designabat igitur locum figendis tentoriis idoneum.

ΣΤΡΑ'ΤΩΡ, *Strator*, *Equorum curator*. Glossæ MS. Reg. Πωλοδάμνης, ὁ στράτωρ, ὁ τοὺς πώλους δαμάζων. Vetus Inscriptio, 1161. 2. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΩΡΟΣ ΚΑΙ ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ. Constantinus in Basilio num. 11. edit. Combef. αὐτὸν ἀνέλαβέ τε καὶ εἰς βασιλικοὺς κατέταξε Στράτωρας. Theophanes an. 10. Leonis Isauri: Κωνσταντῖνος δέ τις Στράτωρ Ἀρταβάσδου, &c. Idem an. 1. Leonis Chazari: ὡς ἐπιβουλὴν σκευάζων κατ᾽ αὐτοῦ μετὰ Σπαθαρίων τινῶν καὶ Στρατώρων, καὶ βασιλικῶν ἀνθρώπων. Atque ij inter viles habiti: Vita S. Theophanis Confess. num. 9. ἦν γὰρ καὶ βασιλικοῦ ἀξιώματος, οὐ τοῦ ἐν τέλει, ἀλλ᾽ ὑπηρέτης τῶν βασιλικῶν κεκοσμημένων ἵππων, οὓς δὲ Στράτωρας καλεῖν ἡ τάξις εἴθισται. Idem testatur Pachymeres lib. 5. cap. 23. καὶ εὐθὺς ζῆλος εἰσέδυ τοὺς ἱερέας· Καὶ τί δὲ, φησὶ, καὶ ἀπό τινων Ἀρχιερεῖς εἶναι ἄξιον, ἢ μαγείρους, ἢ Στράτωρας, οὓς ὑποκλίνειν ἀνάγκη, κἂν ὅτι πέλοιτε; Lexicon MS. ad Schedographiam:

Οἰκονόμος δὲ ἐστὶν ὁ Στρατωρ τοῦ τοιούτου.

Δομέστικος τῶν στρατώρων, apud Theophanem pag. 325.

Στράτωρες, *Stratores militares*, de quibus pluribus egimus in Notis ad Cinnamum pag. 474. & in Gloss. med. Lat. Leo in Tacticis cap. 14. §. 81. μηδὲ ἐν καιρῷ μάχης ἔμπροσθεν τῆς παρατάξεως περιπατεῖν, πλὴν τῶν τουρμάρχων, Καβαλλαρίων, καὶ Μανδατόρων δύο καὶ Καμπιδουκτόρων δύο, Στράτωρος ἑνὸς καὶ Σπαθαρίου ἑνός, &c.

Στρατωρίκιον, *Stratoris* dignitas. Vita MS. S. Stephani Jun. εἰς βαθμὸν προανεβίβασε στρατωρικοῦ ἀξίας.

Πρωτοστράτωρ, *qui Stratoribus praerat*: ὃς τοῖς βασιλικοῖς τηνικαῦτα ἱπποκομίαν ἐφεστὼς ἦν, Πρωτοστράτωρα καλοῦσι Ῥωμαῖοι τὸ λειτούργημα, inquit Cinnamus lib. 3. cui concinit Continuator Theophanis lib. 3. num. 19. & ex eo Scylitzes pag. 523 ἱπποκόμων ὁ πρῶτος γνωριμος, Πρωτοστράτορα τοῦτον φασι. Et Zonaras p. 132. τοῖς οἰκείοις ἱπποκόμοις ἐπέστησε, Πρωτοστράτορα τοῦτον οἶδεν ὀνομάζειν ἡ διάλεκτος κοινή. Theophan. an. 25. Copronymi: Κωνσταντῖνος Σπαθάριος καὶ βασιλικὸς Πρωτοστράτωρ. Πρωτοστράτωρ τοῦ ὀψικίου, apud eundem an. 2. Philippici. Continuator Theophan. lib. 1. n. 9. de Michaele Balbo: ἐπιμελητὴς τῶν τοῦ Λέοντος ἵππων τυγχάνων. Et num. 12. πρωτοστράτωρ appellatur. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 12. καὶ κτένουσι μὲν ἐν πρώτοις τὸν αὐτοῦ Πρωτοστράτορα, &c. Cinnamus lib. 4. num. 4. Ἀλέξιον τοίνυν, ὃς τὸ τοῦ Πρωτοστράτορος ἀνεζώννυτο τότε λειτούργημα. Adde Constantinum in Basilio num. 7. edit. Allatij, & 14. Combefisij.

Ea porrò dignitas inter illustriores semper habita. Nicephorus Bryennius lib. 2. num. 2. θάτερος δὲ τούτου υἱέων ὁ Κωνσταντῖνος ἔμενε παρὰ τῷ Βασιλεῖ· προυβέβλητο γὰρ πρὸς αὐτοῦ Πρωτοστράτωρ. τοῦτο δὲ τὸ ὀφίκιον μέγα ἦν ἀεὶ παρὰ Βασιλεῦσι, καὶ μεγίστοις ἐδίδοτο. Et Zonaras in Michaele Theophili F. καὶ προϊὼν καὶ Πρωτοστράτορα τὸν ἄνδρα ἐτίμησεν· ἡ δὲ ἀξία τῶν ἐπισήμων, καὶ τῶν οἰκειωμένων τῷ Βασιλεῖ. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 2. octava esse dicitur dignitas, tertia nempe in secunda Pentade: Catalogus Offic. Palatij ex Cod. Reg.

Καὶ τρίτος αὐτοῖς Πρωτοστράτωρ ἀξίαν.

Et Matthæus Monachus:

Τῆς δὲ δευτέρας δυὰς, μέγας Δομέστικός τε,
Ὁ Πρωτοστράτωρ πέφυκεν, &c.

Protostratoris munus varium fuit: neque enim equili duntaxat Imperatorio præerat, sed & cum Imperator equum ascensurus erat, apprehenso fræno huc adducebat usque ad quartam vel quintam Palatij partem: tum succedebat Chartularius, equo usque ad portam adducto. Idem observabatur cùm Imperator in Regiam redibat: tum enim Chartularius à porta Palatij equum ducebat ad locum ubi Protostrator solebat succedere, adducto ab eo perinde equo ad locum ubi solebat descendere Imperator: ita Codinus cap. 5. num. 5. & 6. Id etiam muneris Protostratori adscribit Nicetas in Alexio lib. 1. n. 2. ἐξιὼν δὲ τοῦ νεὼ, καὶ μέλλων ἐπιβῆναι τοῦ ὀχήματος, ὁ μὲν ἵππος προσάγεται παρὰ τοῦ Πρωτοστράτορος, ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ ἑλκυσθείς. Addit denique Codinus eodem n. 5. Protostratorem absente magno Domestico deferre Imperatoris Spatham: ὁ Πρωτοστράτωρ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου ἀπόντος φέρει τὴν τοῦ Βασιλέως σπάθην. Ferebat etiam Imperatoris βαρδούκιον, clavam scilicet seu venabulum, si quando ad venationem exiret. Scylitzes p. 564. κυνηγεσίας δὲ τότε γινομένης κατὰ τὸ Φιλοπάτιον, προεπορεύετο τούτου ὁ Πρωτοστράτωρ ἔφιππος, ἐπιφερόμενος ἐπὶ ζώνης καὶ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον.

Sed & militare Protostratoris munus fuit: nam ut ait Codinus in laudato cap. 5. num. 16. in bellicis expeditionibus defensor erat eorum qui excursiones faciebant: ὁ Πρωτοστράτωρ ἔτι καὶ δεφένσωρ τῶν κουρσευόντων· τούτων γὰρ μήτε τάξιν ἐχόντων, μήτε φλάμουλον ἴδιον, ἀλλ᾽ ἀτάκτως οὕτως ἀπολυομένων, ὁ Πρωτοστράτωρ ὀπίσω τούτων εὑρισκόμενος δεφενδεύει τούτους, ἐὰν ἄρα πόλεμον εὕρωσιν. Deinde subdit Protostratorem appellatum, διὰ τὸ προηγεῖσθαι παντὸς τοῦ στρατοῦ, quo in etymo hallucinari Codinum pridem observavimus in Notis ad Cinnamum pag. 475. cum Protostrator militaris appellatus fuerit, quod Stratoribus militaribus præfectus esset, de quibus ibi pluribus egimus.

Jam verò excursores tutatum, docemur præterea ex Anna Comnena lib. 5. Alexiad. pag. 142. ὁ δέ γε Πρωτοστράτωρ θεασάμενος τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν κατὰ μικρὸν ἐκρέοντας, καὶ εἰσερχομένους διὰ τοῦ στομίου, εἰσῆλθε καὶ αὐτός. Agitur enim hoc loco de velitationibus bellicis inter Latinos & Græcos. Adde pag. 196. & 229.

Neque prorsus omnino diversum fuit apud Latinos Marescalli munus, ut ex Fleta alibi docuimus, cum is *cum foratoribus*, *vexillo explicato*, *singulis diebus ire debeat in protectionem.* Unde non mirum si Nicetas in Balduino ubi de Gaufrido de Villaharduini Campaniæ Marescallo agit hæc ait: Μαρίσχαλκος ἦν τ᾽ ἀξίωμα ὃ ἀνὴρ δηλοῖ καθ᾽ Ἕλληνας ἡ φωνὴ τοῦ Πρωτοστράτορα. Neque alia notione hanc vocem usurpavit Anonymus MS. de Bello sacro, de eodem Gaufrido:

Μισὲρ Τζεφρὲ τὸν ἔλεγαν, Βαλλαρδουὴν τὸ ἐπίκλην,
Καὶ μέγας πρωτοστράτορας ἦτον εἰς τὴν Τζαμπανίαν.

Alibi:

Τοῦ μεγαπρωτοστράτορος Μιζὲρ Νικολὰ ἐκείνου.

Cæterum istius apud Constantinopolitanos dignitatis insignia describit idem Codinus cap. 4. num. 10. ubi & de illius *Dicanicio*, quod Πρωτοστρατορικὴν βακτηρίαν vocat Gregoras lib. 7. p. 120. Protostratorum vero passim occurrit mentio, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. epist. 29. Scylitzem p. 756. Georgium Acropolitam in Chron. cap. 24. 77. Nicephor. Gregor. non uno loco, Cantacuzen. lib. 2. cap. 15. 26. Phranzem lib. 1. cap. 9. lib. 2. cap. 8. 18. &c.

Στρατορίκιον, *Locus in Palatio, ubi Imperator à stratore in equum tollebatur*, ut Gretzero: vel, *locus ubi consistebant stratores*, ut Goaro placet. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 9. οὕτω καβαλλικεύει, ἀπερχόμενος ἀλλαχοῦ μὲν οὐδαμῶς, ἕως δὲ καὶ μόνον τοῦ στρατορικίου.

Στρατούρεια, *Stragulæ* quibus equi insternuntur: *Stratoria*, in Vita S. Benedicti Anianensis num. 28. *Straturæ*, apud Fredegar. Scholast. cap. 38. Cyrillus in Lexico: Σάγματα, στρατούρεια ἀλόγων.

ΣΤΡΑ'ΦΤΕΙΝ. Vide in Στραπή.

ΣΤΡΑΧΥΣ, Σϛραχύδιον, *Arista*, *Spica*. Glossæ Græcobarb. τὸ ἀς τ̃ ϛαχυῶ τ̃ σίτε ἄνω ὡς κέντρον· ἐκεῖνον ὅπε ϛέκε) ἀπάνω τ̃ ϛραχυδίε τ̃ σιταρίε ὡσὰν κέντρον, ἤγεν σκιθθὶν. Alibi: ἐπὶ τ̃ ἀϛαχύων, εἰς τὰ ϛραχύδια. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de formica: εἰς τ̃ σῖτον εἰσέρχε), κ̀ κνηκία συνάγει, κ̀ ϛραχυδῶν, &c.

ΣΤΡΕΜΑ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Κύρα με τ̃ πάτέρα μυ σ' ἀφῶω κιακαρτέρη,
Ὥϛε καιρὸς τὸ ϛρέμαμυ ἐκεῖθο νὰ τὸ φέρει.

Idem lib. 4.

Τὸ ϛρέμα τε ἐκ τ̃ Θησίον θάνατον πεειμῶῶη.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὀπήσω ϛρέμαν ἔπικαν ἐκεῖ πρὸς ταῖς καῖναις.

Vide Στειμός, & Στρόμαν.

ΣΤΡΕΜΦΥΛΟΝ, pro ϛέμφυλον, *Vinacea*. Moschopulus: Στέμφυλα, τὰ κοινῶς ϛρέμφυλα.

ΣΤΡΕΠΤΑΡΙΟΝ. Glossæ MSS. ad Hippocratem: ϛρύβλω, ϛρεπτάειόν τι. Ubi Galenus in Lexico Hippocr. habet ϛρεπτός.

ΣΤΡΕΠΤΟΝ, *Tortile*, in Gloss. Lat. Gr. Rursum: *Torques*, Στρεπτοὶ, Μανιάκεις. Themistius in Orat. 14. pag. 338. τιάρα ἐ ποιεῖ βασιλέα, ἐδὲ κάνδυς, ἐδὲ μανδύη, ἐδὲ ἀκινάκης χρυσῦς, ἐδὲ ϛρεπτοί τε κ̀ ψέλλια. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 34. οἱ τύραννοι πρῶτον ἀφήρεν τ̃ ζώνας, κ̀ τ̃ ϛρεπτε, τὺς τ̃ Μαρτύρων ἐνίμυς τ̃ χριςὸν ὁμολογῦντας, ἔπειτα παρεδίδεν τέτυς βασανιςαῖς· ϛρεπτ̃ ἢ ὅζιν ἐληλαμένος χρυσὸς, ἐκ τριῶν πεπλεγμένος καθάπερ σχοίνιον, ὅπερ ἐφόρεν ἐπὶ τραχήλε. Adde num. 48.

ΣΤΡΕΥΛΟΤΗΣ, pro ϛρεβλότης, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 3.

ΣΤΡΕΦΟΓΥΡΙΖΕΙΝ, *Torquere*, *Contorquere*, Περιάγειν, συϛρέφειν.

ΣΤΡΕΨΙΜΟΝ, *Restitutio*, *redditio*, Ἀπόδοσις, ἀποκατάϛασις.

ΣΤΡΙΓΓΑ, *Ligula astrictoria*, Σφαιρωτήρ.

ΣΤΡΙΓΓΙΑ, *Rupicapræ tergus*, vel *Corium*, τὸ τ̃ ἀγρίας αἰγὸς δέρμα.

ΣΤΡΙΓΓΙΖΕΙΝ, *Clamare*, *Vocare*. Hieracosophium pag. 121. ἀλλὰ μ̃ βίας ἀπορομβίζει ϛριγίζων. Nomocanon Cotelerianus num. 124. ἱερεὺς ἐὰν κ̃ τυχὸν βοΐδιον θνῆσκον ἐν ἀπόρῳ τόπῳ, ὀφείλει ϛειγίσαι, Οὐκ ἔνι ἄνθρωπος σφάξαι τ̃ βῦν. Anonymus de Amorib. Callimachi:

Κράζει δυνῶ Καλλίμαχον, Καλλίμαχον ϛριγίζει.

Alius MS. de Amorib. Lybystri & Rhodamnes:

Ἐϛρύγισα εἰς τ̃ ὐρανὸν, κ̀ ἐλάλεν εἰς τὰ νέφη,
Εἰς γλῶ κατεμαρτύρεισο, κ̀ εἰς ἀέρα ἔλεγά το.

Rursum:

Περδίκῳ εἰς τὰ ὀνύχιά τυ κόκκινον νὰ κρατεῖ)
Καὶ εἰς ὐρανὸν ἐπέτετο, κ̀ ἐϛρύγιζεν τὸ περδίκῳ.

Ἀναϛριγίζειν. Idem Nomocanon Cotelerianus n. 213. ἐὰν εὑρεθῇ ἄνθρωπος ποιμένα βόσκοντα τ̃ χώρας αὐτ̃, ἢ τ̃ κήπε, ἢ τ̃ ἀμπελῶνος, κ̀ ἀναϛριγίσῃ, αὐτὸς, κ̀ δόσῃ τὴν ῥάβδον αὐτ̃ ἐπὶ τὴν γῆν, κ̀ τυχὸν πεσῇ κ̀ ἀποθάνῃ, &c. τῦτο γ̃ δαιμονικόν ὅζι, κ̀ εὕρεμα διαβόλε.

ΣΤΡΙΓΓΛΑ, *Striglis*, ξυϛρίς. Στρίγλισμα, *Strigmentum*, ξύσμα.

ΣΤΡΙΓΛΟΣ, Præstigiator, Γόης. Στρίγλα, *Strix*, *malefica*. Στριγλίαι, *magiæ*, apud Fr. Richardum in scuto fidei part. 1. pag. 209. Vide Allatium de Opinat. Græcor. pag. 116. 128.

ΣΤΡΙΚΤΟΣ, *Strictus*. Suidas: Στρικτὸν, ὕτω καλεῖ) παρὰ Ῥωμαίοις τὸ ἐϛενωμένον κ̀ ἀπλατὲς ἐπὶ παντὸς εἴδες, κυρίως ἢ ἐπὶ ὑποδήματος. Glossæ Basilic. ϛρικτὰ, ϛερέα, ἀναμφίβολος.

ΣΤΡΙΜΟΣ. *Arboris species*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἀλλ' ὐ διαφεντεύθηκεν ἐκ τὸ κακὸν ἐκεῖνον,
Ὀξία σφεντά μη κ̀ ὀϛρία, πυξὸς, ϛριμὸς, κ̀ λεύκης
Τὰ κυπαρίσια τάμορφα, &c.

ΣΤΡΙΜΩΝΕΙΝ, *Movere*, *pellere*, *impellere*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 653. κ̀ ἐτζίφτηκε τὸ μυλάει ἀπὸ τ̃ τεῖχον, κ̀ ἐϛειμώθηκε τὸ σχοινὴ, κ̀ ἐκτύπησεν ἡ καμπάνα, &c. Id est, *mulus ad murum stetit*, *& motus est funis*, *campanaque sonum edidit*. Damascenus Studita Homil. 27. de S. Maria Ægyptiaca: ἔβλεπα ἢ ἀνθρώπες τὴν νύκτα ὅπε ἐπήγαιναν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, — ὅθεν ἢ ἐϛριμώνναν νὰ σέβω εἰς τὴν θύραν, μὲ ἐϛρίμωνναν ἄλλοι, κ̀ δὲν μὲ ἀφῆκαν νὰ σέβω. Ubi vita edita n. 22. πάλιν ἐμαυτὴν ἑτέροις ἐγκαταμίξασα ἐβιαζόμην ὡς οἷόν τε παραγκωνιζομένη, κ̀ ἐμαυτὴν εἰσωθῦσα.

ΣΤΡΙΝ. Anonymus MS. de Matellis, seu de urinis: ἐὰν ὅζιν κλόκιον καθαρὸν ἔχον μικρὺς ἀφρὺς ὡς φύσκας μικρὰς, ἐκ τ̃ ἀριϛερῦ μέρυς ἦλθεν τὸ νόσημα, τῦτο γ̃ ὅζιν τὸ νόσημα ἀπὸ τ̃ ϛρινός. Fortè, ex renibus.

ΣΤΡΙΝΙΑΖΕΙΝ. Physiologus de Natura animalium, MS. πάλιν κεῖτος, ἤγεν ψάειον, αὐτὸς πολλάκις εἰς τὴν γῆν εἰς τ̃ ἄμμον εὑρίσκη, κ̀ πέζη μ̃ ἄλογα τ̃ γῆς, κ̀ ὅταν ϛριννιάσωσιν τὰ ψάεια τ̃ θάλασσον, πορεύον) τ̃ ὕδρωπα ἐκ νότε κ̀ βορέως, αἱ θηλυ πᾶσιν ἔμπροσθεν, αἱ ἄῤῥενες ὀπίσω, &c.

ΣΤΡΙΣΠΑΙ *Teredines*. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. τεειδόναι, αἱ ϛρίσπαι. Fortè pro τεύπαι.

ΣΤΡΙΦΟΚΑΜΗΛΟΣ, *Struthio*, Στρυθὸς, in Corona pretiosa.

ΣΤΡΙΦΟΚΕΡΙ, *Ovis* species, apud Cretenses, quarum cornua recta, non vero incurva, sunt Petro Belon. lib. 1. observ. cap. 13. 14. ubi etiam appellatur ϛρεψίκερος.

ΣΤΡΟΒΑ, *Rhombus*, quem pueri ludentes torquent. Eustathius Il. ξ. ἕτεροι ἢ τὴν παιζομένην βέμβικα, ἣν κ̀ ϛρόβαν βύλον) λέγειν οἱ ἰδιωτίζοντες. Vide Στρόμβα. & Ῥόμβα.

ΣΤΡΟΒΙΛΟΝ, *Nux pinea*. Moschopulus: ϛρόβιλοι, παρὰ μὲν τῇ πολλῇ χρήσει οἱ κοινῶς λεγόμενοι ϛροβίλα, κ̀ τὸ ποιῦν αὐτὴν δένδρον.

ΣΤΡΟΒΗΛΙΟΝ, seu potius ϛροβίλιον, vas in modum nucis pineæ effictum, apud Continuat. Theophanis lib. 3. num. 43. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Constantinop. ἀλλὰ κ̀ τ̃ τετραπλεύρυ μονολίθυ κίονος ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ τὸ ἐπὶ τ̃ κορυφῆς ἐϛηλωμένον χαλκῦν ϛροβίλιον βαρύτατον ὃν ὡς ποῤῥωτάτω συνετρίβη πεσόν. Constanstinus in Basilio num. 84. edit. Combefisij, ubi describit Phialam Novæ ædis: ἧς διατρητος ἀνέϛηκε ϛρόβιλος.

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΣΤΕΓΟΣ ναὸς, *In rotundum tecta ædes sacra*. Codin. in Orig. Constantinopolit. n. 116. ὁ ἢ Πρόδρομος ὁ ϛρογγυλόϛεγος. Ubi Codex Reg. addit, ὁ ἔχων τὰς κόγχας.

ΣΤΡΟΓΓΑΙ, *Fissura*. Eusebius Monachus in Vita S. Philippi Presbyteri num. 8. ἐν τοῖς ὅροις τοῖς ἐκεῖσε τόπος ἐϛίκε), — ἐν ᾧ πνευμάτων ἀκαθάρτων τοπικὴ μετάβασις γέγονεν, ἀπὸ Ἱερυσαλὴμ μ̃ τὴν αἰχμαλωσίαν τ̃ πόλεως, εἰσελθόντος τ̃ Ναβυχοδονόσωρ ἐν τῇ πόλει, κ̀ καταῤῥάξαντων τὰς πύλας τ̃ ναῦ, εὑρωσαν αὐτὺς ἐν σκεύεσιν χαλκοῖς ἀποκεκλεισμένυς· ὑπολαβόντες ἢ ὅτι χρήματά εἰσιν, λύσαντες αὐτὺς, κ̀ παραυτίκα ἐξέδρασαν ἐκ τ̃ ἐκεῖσε, κ̀ κατοικῦσιν ἐν ϛρογγλαῖς πετρῶν ἐν τῷ προειρημένῳ τόπῳ τ̃ Ἀργυρίε, ἄντικρυς τ̃ ὄρυς ἐπιλεγομένε Αἴτνη. Martyrium apocryphum S. Theodori Tyronis MS. ὁ ἢ τόπος ὅπυ ἦν ἡ πηγὴ ὅζιν φρικτὴ κ̀ φοβερὰ, ἔχυσα ϛρογγλὰς κ̀ σχίσματα, εἰσόδυς τε κ̀ ἐξόδυς. Vide Στρυγαί.

ΣΤΡΟΜΑΝ, pro ϛρῶμα. Stephanus Sachlece-

in versib. Politic. MSS. ἀμὴ ὅπου νεφρόνιμος στὸ στρόμαν τοῦ κοιμᾶται.

ΣΤΡΟΠΙΤΖΑ. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Τὸν πάτον γὰρ ἐσκέπασαν ἀπὸ κλαδία κλημάτων,
Καί με στροπίτζες ἔμορφαις, ἐκ τῶν δένδρων τοὺς κλόνους,
Χοντρὲς μεγάλαις καὶ ψηλαῖς τὸ ἔργον ἐπλήρωσαν.

ΣΤΡΟΥΓΑΙ, Bulgarica lingua, dicuntur *Fossæ, stagna, vivaria, in quibus delitescunt pisces.* Ita autem propriè appellabantur paludes circa Achridam, è quibus magnus piscium proventus eruebatur. Theophylactus Bulgar. Archiep. in Epist.41. καὶ γὰρ ἐπίτε τοῖς μύλοις διπλασίω οἱ Κληρικοὶ, ἢ οἱ λαϊκοὶ ὑπετέλεσαν, καὶ ἐπὶ τῇ Βουλγάρων μὲν γλώτταις λεγομέναις στρουγαῖς, (Ἑλλὴν δ' ἀνὴρ Διώρυχας ταύτας ἂν ἐρεῖ) ἰχθύων ἄγραν προξενούσαις, καὶ ἐπὶ ταύταις δὲ πολλαπλασίω τῶν τοῦ κοινοῦ πλήθους ἐζημιώθησαν. Anna Comnena lib.3. pag. 135. καὶ οὕτως ἀμετρήτους καὶ μεγίστους διεκφυγὼν κινδύνους, αὖθις σώζεται διὰ τῶν στρουγῶν διελθὼν εἰς Ἀκρίδας. Joannes Phocas in Descript. Terræ sanctæ num. 20. ἔχει γοῦν σχήματος ἡ πᾶσα ἔρημος καὶ ὁ Ἰορδάνης ἅμα τῇ Νεκρᾷ τῶν Σοδόμων θαλάσσῃ κατὰ τὸν ἡμέτερον στοχασμὸν τοῦ τοῦ θεάματος θέσεως Ἀχρίδος, ἐν τούτῳ τὴν ἐναλλαγὴν μόνην φαινομένην ἐν τῷ ἀπὸ μὲν τῆς λίμνης Ἀχρίδος ἐξέρχεσθαι ὕδωρ εἰς διαφόρους τῆς γῆς περιλιμναζόμενον φάραγγας, ἃς στρούγας οἱ τῆς ἐκεῖσε γῆς οἰκήτορες ὀνομάζουσιν, ἐνταῦθα καὶ ὁ Ἰορδάνης ἐπιχωρίζει τὴν λίμνην. Vide Notas nostras ad Alexiadem p.296. & supra in στρόγλαι.

ΣΤΡΟΥΓΑΙΤΗΣ, *Passer*, Τρωγλίτης. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. τὰ νεφρὰ, καὶ τὰ βάσταρα, χαλκίωνα ὅμοιον, ψιμμίθιον, φοινία, σύκα, σταφύλα, στρουγλίτην, δορκάδα, &c. Vide in Ξοῦθρον.

ΣΤΡΟΥΘΙΟΝ non modo pro *passerculo*, ut apud Græcos veteres, sed etiam pro qualibet *avicula* usurpari observat Moschopulus. Postquam enim dixit, τρώγλη ἡ τρύπα, ἀφ' οὗ τρωγλίτης, ὃς καὶ στρουθὸς λέγεται, ad neutram illam vocem veniens, addit, στρουθία δὲ οὐδετέρως, πάντα τὰ μικρὰ τῶν ὀρνίθων. Unde Henr. Stephanus in Dial. de parum fidis Græcæ linguæ magistris, hanc significationem aptari posse existimat Matthæi loco cap. 5. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; ubi vetus Interpres, *nonne duo passeres asse vaneunt?* Ita ut vertendum fuerit *aviculæ*.

ΣΤΡΟΥΘΟΠΙΑΣΤΗΣ, *Auceps*. Etymologic. MS. ἰξευτὴς, ἰξευτικὸς, στρουθοπιαστής. Vide Πιάνειν.

ΣΤΡΟΥΚΤΟΝ, *Instructum*, vox J C. Scholiastes Theophili Antecess. lib.2. tit.20. §. 17. Στροῦκτον, κυρίως ἐστὶν ἡ εὐτρέπισις, τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶ ἰνστρουμέντον.

ΣΤΡΟΥΚΤΩΡ, ὁ τὰ ὦτα συνάπτων. Ita Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. sed videtur legendum, ὁ τὰ ὅπλα συνάπτων, quæ vis est vocis *Structor* apud Latinos, de qua egimus in Gloss.med. Latin. Vetus Inscriptio apud Reinesium p. 233. C. MEMMIVS THEODORVS SEVERI AVG. STRVCTOR. Adde p. 584.

ΣΤΡΟΥΜΒΑ, Στροῦμπα, *Trochus*, *Rhombus*. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. Στρόμβον, τὴν στρούμβαν. Scholiastes Pindari ad Olymp. Od. 13. ῥόμβος, ἡ κοινῶς στροῦμπα, ἥτις καὶ βόμβιξ λέγεται, καὶ στρόμβος. Lacapenus in Schedis Grammaticis: ἐλαύνει τὸν στρόμβον, ἤτοι τὴν, λέγειν, στροῦμπαν ἐπὶ παιδιᾷ.

ΣΤΡΟΥΜΕΝΤΑΡΙΟΣ, *Instrumentarius, Instrumentorum*, seu *chartarum custos*. Lexicon MS. Cyrilli: στρουμεντάριος, χαρτοφύλαξ. Vide Gloss.med. Lat. in *Strumentum*.

ΣΤΡΟΥΠΤΟΝ, *Stuprum*. Mich. Psellus in Opusc. MS. περὶ διαφόρων νομίμων. Περὶ μοιχείας ἢ στρούπτου. Glossæ Basil. στοῦμπτρον, ποινή. στοῦπρον, μοιχεία, ὃ ἐστι ποινή.

ΣΤΡΟΥΦΙΖΕΙΝ, Στρουφνίζειν, Στρουφογυρίζειν, *Voluere*, *Volutare*, *Involuere*, *Tegere*, συστρέφειν, ἀνελίττειν. Physiologus de Natura animalium MS. de Basilisco: στρουφνίζει τὴν οὐράν του ὥσπερ τὸ σύρμα ὁ χρυσοχὸς, Agapius Cretensis in Geopon. cap.58. καὶ ὅταν ὑπάγῃς νά κοιμηθῇς, μὴ στρουφογυρίζεις ζερβὰ, μὴ δεξιά. Idem cap. 172. καὶ μὲ βιδανὰ στρουφίζῃ στενὰ ὡς εἶναι τὸ χέειτου.

Στρουφνισμα. Glossæ Græcobarb. στρουφνίσματα, καὶ στεφανώματα, καὶ ἰσάματα.

ΣΤΡΟΥΦΟΚΑΜΗΛΟΣ, pro στρουθοκάμηλος, in Physiologo MS. de Natura animalium, semel ac iterum.

ΣΤΡΟΦΗ, & Ἐκτροφὴ, καῦσις καὶ λέωσις, in Glossis Chymicis MSS. Vide in his vocibus.

ΣΤΡΟΦΙΟΛΟΣ. Heronis Isagogæ περὶ Εὐθυμετρικῶν, MS. Εὐθυμετρικὸν μὲν οὖν ἐστι πᾶν τὸ κατὰ μῆκος μόνον μετρούμενον, ὥσπερ ἐν τοῖς σκυτλώσεσιν οἱ στροφίολοι, καὶ ἐν τοῖς ξυλικοῖς τὰ κυμάτια, καὶ ὅσα πρὸς μῆκος μόνον μετρεῖται. Ex Lat. *Strophiolum*.

ΣΤΡΟΦΙΔΙ, *Cardo*, Στρόφιγξ.

ΣΤΡΩΓΝΟΣ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioscoridis, pro στριχνός.

ΣΤΡΩΝΕΙΝ, pro Στρωννύειν, *Sternere*, *instruere*, *tendere*, *expandere*, καταστορεῖν, ἐπιστρώννυσθαι, σκηνοῦν. ξεστρωμένος, *expassus*, ἐκτανθείς, ἐξηπλωμένος.

ΣΤΡΩΣΙΑ. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. n.7. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἔθος ἐστὶ καθ' ἑκάστην ἑτοίμους εἶναι ἵππους ἑπτὰ, οἳ καλοῦνται Στρώσια, ἐκδεχομένους τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, οἷς ἂν ἐκ τούτων βούλοιτο· οἱ δὲ λοιποὶ ἵπποι ἀκολουθοῦσιν, οἳ καὶ καλοῦνται Συρτά. Ita igitur appellabant *equos sagis instratos*, quos scriptores mediæ Latinitatis, *Vestitos*, *Palliatos*, *Coopertos* vocabant *Stratos* Anselmus Havesbergensis, uti docuimus, in Gloss.med.Lat. in V. *Equus*. S.Basilius Homil. εἰς Πλουτοῦντας, de equis: τάπητες ἁλουργοὶ κοσμοῦντες τοὺς ἵππους, ὥσπερ νυμφίους. Theodorus Prodromus Carm. εἰς Πρόνοιαν:

Ἵππων δὲ γαυρῶν ἀγέλας ὅλας τρέφει,
Ἐκ Θετταλῆς γῆς, καὶ πέδων Ἀῤῥαβίας,
Χρυσοῖς δὲ τούτους ἐνστολίζει φαλάροις.

Apud Constantinum de Adm. Imp. cap.51. extr. ἱππάρια ἐστρωμένα καὶ χαλινωμένα. Vide Notas nostras ad Villharduinum num. 83. & ad Alexiadem p. 227.

ΣΤΡΩΤΗ, in Glossis Græcolat. *Strata*. Sellam equestrem hic interpretatur Meursius ex Gloss. Lat. Gr. *Strata*, Ἐφίππιον.

Στρωτηρίδιον. Cyrillus in Lexico MS. Γεῤῥάδια, στρωτηρίδια.

ΣΤΥΒΑΔΙΟΝ, *Pheos spina*, Græcis Στοιβή. Neophytus Monachus MS. Στοιβὴ, οἱ δὲ στοιβίον, οἱ δὲ στοιβίδα, οἱ δὲ στυβάδιον, Ῥωμαῖοι στίπαν γνώριμον.

ΣΤΥΒΗ ξύλων, *Congeries lignorum*, *rogus*. Zacharias Papa lib.4. dialog. cap.32. ἔλεγε γὰρ ὅτι μεγίστη στυβὴ ξύλων ἑτοίμη ὑπῆρχεν. Ubi Gregorius M. *Paratus fuerat rogus ingens*. Mox: ἑτέρα δὲ στυβὴ ξύλων ἑτοιμάζετο, *alius autem parabatur rogus*. Vide Gloss. med. Lat. in *Stuba*.

ΣΤΥΒΗΣ, *Stuppa*. Glossæ Latin. Gr. *Stuppa*, Κάνναβις, στύβης, ἄγλαθα.

ΣΤΥΛΙΤΗΣ, *Stylita*, *Monachus qui in columna vitam exigit*: cujus instituti autor fuit S. Symeon cogn. Stylita. Theodorus Lector Ecl. 1. Συμεὼν, ἀπὸ κώμης τῆς Σιζὰν καὶ πρῶτος τῶν κιόνων ἐπιτήδευμα ἐπενόησεν. Evagrius lib. 1. cap. 13. de eodem S. Symeone: πρῶτος τὴν ἐπὶ κίονος στάσιν ἐπιτηδεύσας δίπηχυ μόλις ἐνδιαίτημα τὸ περίμετρον. Adde lib. 5. cap. 23. Vita MS. Sancti Theodosij Cœnobiarchæ,

Cœnobiarchæ, de eod. Συμεὼν τῷ ςύλῳ πρῶτον. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 114. ad Nicandrum ςυλίτην. Σὺ δὲ μηδὲν κατορθώσας ἐπαιρόμενον, καὶ ὑψώσας σεαυτὸν ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ ςύλου, καὶ βούλει μεγίστων τυγχάνειν εὐφημιῶν. Et Epist. 115. ἄτοπον ἂν εἴη ἐφ' ὑψηλοῦ μὲν τοῦ κίονος ἱςάμενος τοῖς πᾶσι φαινόμενος ἔνδοξος, κάτω δὲ τοῖς λογισμοῖς σύρεσθαι. Vita S. Lucæ Junioris pag. 980. ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας ςυλίτης ἱκέτευε βίου μελαποιούμενος ὑψηλότερος. Vide Joan. Moschum in Limon. cap. 28. 29. 36. 118. 129. & alios passim.

ΣΤΥΛΟΜΑΧΙ'Α, *Invectiva*, Στηλιτευσις. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐξάφες τὰ ςυλομαχία, καὶ τὰς ἀδρολαλίας.

Vide ςηλιτεύειν.

ΣΤΥΠΤΗΡΙ'Α, in Glossis Chymicis MSS. ὕδωρ θεῖον λευκὸν καὶ ἄσκιος χαλκός.

ΣΤΥ'ΡΑΤΡΑΞ, *Cuspis lanceæ*, Στύραξ. Vide in Οὐρίσχος.

ΣΤΥΦΩΝΙ'Α, *Stœchas*, apud Interpol. Dioscor. cap. 436.

ΣΤΥΡΑ'ΚΙΟΝ, *Columella*, *instar hastilis*, quæ vis est vocis Græcæ. Codinus in Orig. Constantinop. num. 129. ἡ δὲ γυναικοειδὴς ςήλη ἡ ἱςαμένη εἰς τὴν φιάλην τοῦ ἱπποδρομίου, εἰς τὸ ςυράκιον, Εἰρήνης ἐςὶ τῆς Ἀθηναίας. Idem num. 132. τὸν Σωτῆρα εἰς τὴν χαλκῆν Ῥωμανὸς ὁ γέρων ἀνήγειρεν, ἀπὸ ςυρακίων μικρῶν δύο, &c. Ubi Cod. Reg. ἀπὸ ςυλῶν δύο μικρῶν. Antiquitates Constantinopolit. ἐν δὲ τῇ πρὸς βοῤῥᾶν πόρτῃ τοῦ αὐτοῦ κάςρου ἵςατο ςυράκιον ἠχμώδη καὶ ςήλη γυναικεία δικέφαλος. Ubi fortè leg. αἰχμώδη, *acutum*. Vide Menologium Basilij 29. Martij in SS. Jona & Barachesio.

ΣΤΥ'ΑΞ, *Piscis genus*, apud Nicetam in Manuele lib. 1. num. 3. καὶ τὰ πεμπόμενα πολλάκις τῶν ἐδωδίμων ἀνέπεμπεν εἰς τὸ πωλητήριον, ἢ δεῖγμα, ὡς ἰχθύας, σύακα ἢ λάβρακα, &c.

ΣΥΒΑΛΤΑΡΕ'Α. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 21. τὸ δὲ δικανίκιον, αὐτοῦ ὁ πρῶτος μὲν κόνδυλος χρυσοῦς, τὸ δὲ ἐφεξῆς συβαλλαρέα χρυσοκόκκινα. num. 36. τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ χρυσοπέρανον συβαλλαρέα, ὥσπερ τὸ τοῦ Πρωτοβεςιαρίου, χρυσοκόκκινον. Vox adverbialiter sumpta, quam per *subalterna*, id est, *alternatim*, explicat Meursius: Goarus vero à συμβάλλειν deductam putat, ita ut συβαλλαρέος sit in storeæ modum commissus ac complexus: sed potior videtur Meursij conjectura.

ΣΥΒΑ'ΛΑΤΗ. Constantinus in Tacticis pag. 12. πρὸς δὲ χειροπολέμους ἔχει μαγγανικὰ διάφορα, καὶ σκάλας ξυλίνας, συβάλας, καὶ ἄλλα μηχανικὰ ἔργα ὅσα ἐπινοήσεις.

ΣΥ'ΒΒΑΛΜΑ, *Vestis*. Glossæ Græcobarb. ἀλλῆκα, χλαμύδα, οἱ δὲ πορπίδα χλαμύδος ἀλληλοχέρου. Χιτὼν ἢ χλαμὺς πορφυρᾶ, ἢ ἱμάτιον χαμεσινὸν, ῥοῦχον κόκκινον, ἄλλοι σύββαλμα τοῦ κοκκίνου. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀμὴ ἔτζη τὰ συββάλματα ὑπᾶν τοῦ κόσμου τούτου.

Vide Σήβαλμα.

ΣΥ'ΒΛΑ, *Fibula*. Eudemus MS. περόνη, σύβλα, ἢ κόσμος τίς. Vide Σοῦβλα.

ΣΥΒΟΥΚΙ'ΖΕΣΘΑΙ, submurmurare intra *buccam*. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Ἐγὼ δ' ὡς εὗρον κείμενον τὸ σύμπλευρον ἀπάκλιν,
Ἤρξάμην συβουκίζεσθαι, καὶ εἰς τὸν νοῦν μου λέγω.
Οὐκ εἰμ' ἐγὼ τὸν ἔλεγαν οὐ διάβη εἰς λάρυγγά σου.

ΣΥΓΑΡΑ'ΤΗΣ. Constantinus in Tacticis pag. 6. ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τοξεύειν συντόμως ἐπάνω ἱππαρίου τρέχοντος, καθὼς εἴρηται, καὶ ῥίπτειν συγαράτζαν μίαν, καὶ δύο σαγίτζας, &c. Fortè τζαγγράτζαν. Vide τζάγγρα.

ΣΥ'ΓΓΑΜΒΡΟΣ, *Congener*, in Glossis Græco-Lat. Hesychius: Ἀέλιοι, οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἐσχηκότες, ἤγουν σύγγαμβροι. Auctor Incertus post Theophanem pag. 441. σύγγαμβρος ὄντος Κωνςαντίνου τοῦ καβαλλίνου κατὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ γυναῖκα. Vide Sisinnij Patr. Constantinopol. Sancitum in jure Græcorom. pag. 199. & Responsum Basilij Achriden. pag. 309. præterea Petr. Arcudium de Concord. lib. 7. cap. 30. Notas ad Alexiadem pag. 274. & Gloss. med. Lat. in *Congeneri*.

ΣΥΓΓΕ'ΝΕΙΝ, *Coire*, *rem habere cum muliere*. Anonymus in Pœnitentiali, apud Morinum: συνεγγὺς γυναῖκα ἀβάπτιςον; συνεγγὺς μοναςρίᾳ.

ΣΥ'ΓΓΙΛΙΝ, pro σιγίλλιον, *Sigillum*, *Pactum*, *Diploma*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 902. ποιούμενοι σύγγιλιν πρὸς τὸν Σάλβαρον. Macarius Hieromonachus in Epist. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Ep. 18. extr. καὶ ἔχομεν καὶ ἕτερα πλεῖςα εἰς τὸ μονὴν μετὰ χρυσοβούλλων, καὶ ἑτέρων ἁγίων Πατριαρχῶν συγγίλια. Vide Σιγίλλιον.

ΣΥΓΓΝΩ'ΜΗΝ αἰτεῖν, voces Monachorum; cum ab invicem discedunt. Vita MS. S. Theoctistæ Lesbiæ: τοῖς ποσὶ προσπεσόντες ἦτουν μὲν εὐχὴν καὶ συγγνώμην· ὁ δὲ καὶ ηὔξατο, καὶ παρακλήσεως προέτεινε λόγους, καὶ προσέχειν ἐκέλευσεν αὐτοῖς, καὶ μὴ ἀθυμεῖν. Vita S. Bartholomæi Junioris: συγγνώμην τε αἰτήσας καὶ λαβὼν, οἴκαδε χαίρων ὑπέςρεψε. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Venia*.

ΣΥΓΓΡΟΥΛΙ'ΖΕΙΝ, *Pulsare tympana*, *aut instrumenta musica*, pro συγκρούειν. Sic auguror apud Stephanum Sachlecem in Narrat. MSS.

Καὶ πρώτην ὡς τὸ κόκαλον διατὶ τὴν συγγρουλίζει.

Συγγρουλίςρες, *quæ instrumenta musica pulsant*. Idem Sachleces:

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μεριὰν ἐκάτζαν οἱ μαυλίςρες,
Ὅπου καλέχουν τὰ πολλὰ, ἔνε καὶ συγγρουλίςρες.

ΣΥΓΚΑ'ΘΕΔΡΟΣ, *Collega*, veteri Interpreti, apud Modestinum in l. 10. §. 6. D. de Excusat. *Adsessor*, Antonio Augustino, & in utroque Glossario. Adde Harmenopul. lib. 4. tit. 2. §. 11.

ΣΥΓΚΑΤΑ'ΘΕΣΙΣ, vox Asceticorum, quæ sic definitur à Joanne Climaco, νεῦσις ἐνήδονος τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ὀφθὲν γινομένη.

ΣΥΓΚΕ'ΛΛΟΣ, *Concellaneus*, *Domesticus*, *qui in eadem cella habitat*, *tanquam socij vitæ testis*: quod obtinuit maximè in Monachis & Episcopis, uti pluribus docuimus in Gloss. med. Lat. in V. *Syncellus*, de quo more præter ibi allata, præmittendus S. Basilius in Epist. 79. ἐπεὶ δὲ λοιπὸν ἐκλήθημεν εἰς τὴν προςασίαν τῆς ἐκκλησίας, τοὺς μὲν παραδοθέντας ἡμῖν φύλακας καὶ σκοπεύοντας τοῦ βίου ἐν προσποιήσει δῆθεν βοηθείας ἢ κοινωνίας ἀγαπητικῆς, &c. Idem de Monachis, in Epist. 295. πολλὴ γὰρ ἡ ἐπιθυμία καὶ ἰδεῖν ὑμᾶς συνηγμένους, ὅτι οὐχὶ τὸν ἀμάρτυρον ἀγαπᾶτε βίον, ἀλλὰ μᾶλλον καταδέχεσθε πάντες; φύλακες τῆς ἀλλήλων ἀκριβείας εἶναι, καὶ μάρτυρες τῶν κατορθουμένων. Supplicatio Basilij Diaconi, in Concilio Ephesino parte 1. cap. 30. §. 4. οὐ μόνον δὲ τοὺς αὐτοῦ δῆθεν κληρικοὺς, ἢ συγκέλλους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν παροικιῶν προσεβάλετό τινας, &c. Concilium Constantinop. sub Flaviano act. 6. εἰσὶν δὲ οἱ ἐπιζητούμενοι παρ' ἐμοῦ Ναρσῆς ὁ πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος αὐτοῦ, Μάξιμος Ἀρχιμανδρίτης ὁ φίλος αὐτοῦ, καὶ Κωνςαντῖνος Διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ αὐτοῦ Εὐτυχοῦς. Libellus Ischyrionis Diaconi Alexandrini, sub fin. in Concilio Calchedon. act. 3. οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τῶν ἐκδοθέντων παρ' ἐμοῦ μαρτύρων, συγκέλλων αὐτοῦ ὄντων, καὶ μετ' αὐτοῦ μέχρι καὶ νῦν ὄντων καὶ παραφερομένων. Adde libellos Ischyrionis & Sophronij sub fin. in ead. act. 3. & Joannem Moschum in Limon. cap. 127.

Σύγκελλος,

Σύγκελλος, & Σύγγελλος, (promiscuè enim hæc vox, tametsi pravè postrema, scribitur) Dignitas Ecclesiastica. Glossæ MSS. Σύγκελος, ἀξίωμα. Ita præsertim appellabantur Patriarcharum Metropolitarum, & Episcoporum Concellanei, velut eorum Vitæ testes. Horum dignitas magna, ut qui ex eorum ordine Patriarcharum & Metropolitanorum successores, plerumque, neque tamen semper, deligerentur, quod præ cæteris testantur Scylitzes pag. 775. & Zonaras pag. 204. scribentes, Seriphos apud Saracenos eundem obtinuisse apud Chalyphas gradum, quem Syncelli apud Patriarcham: ὡς γὰρ Σύγκελλος τοῦ Πατριάρχου θανόντος εἰς τὸν ἐκείνου τόπον ἀντικαθίσατο, οὕτω καὶ ὁ Σερίφης τοῦ χαλιφᾶ φθαρέντος τὸν τελευτήσαντα διαδέχεται. Leo Diaconus lib. 10. Hist. MS. de Patr. Antiocheno, qui antea Syncellus fuerat: οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσόντος αὐτῷ ἀξιώματος πορισάμενος· τῷ τοῦ συγκέλου γὰρ τὸ πρότερον ἐτιμᾶτο ἀξιώματι. Unde apud Zonaram pag. 152. Romanus Lacapenus Theophylacto filio natu minimo τὸν θρόνον τὸν ἀρχιερατικὸν τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων μνηστευόμενος, hunc ἀπέκειρε κληρικὸν διὰ τοῦ Πατριάρχου προχειρισθέντα, καὶ Σύγκελον. Syncellorum ejusmodi crebra occurrit mentio apud Scriptores, Anonymum in Chronico Alexandrino pag. 886. 900. Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Constantinopol. pag. 1229. Theophanem an. 23. Theodosij Jun. an. 13. Leonis Isauri, an. 5. Constantini filij Irenes, in Concilio Nicæno II. act. 4. pag. 324. in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 203. &c.

Syncellorum porrò dignitas magna fuit, adeo ut sub Romano Argyro consessus prærogativam in sacris Liturgiis supra Metropolitas sibi arrogare ausi fuerint. Scylitzes pag. 723. ἐγένετο δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς ταραχὴ, διὰ τὴν καθέδραν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, μὴ καταδεξαμένων τῶν Μητροπολιτῶν προκαθίσαι αὐτῶν τοὺς Συγκέλλους ἐν τῷ συνθρόνῳ. Erant quippe hac una & simul dignitate plures donati, ita ut horum numerum ad duos in singulis Ecclesiis reduxerit Heraclius in Constitut. descripta in jure Græcorom. Cum igitur plures essent hac donati dignitate, qui inter eos primas obtinebat, dictus

Πρωτοσύγκελλος, *Primus inter Syncellos*. Liturgia Chrysostomi: εἶτα τὸ ὑπογονάτιον λαβὼν, εἰ ἔστι Πρωτοσύγκελλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἢ ἄλλος τις ἔχων ἀξιότητά τινα, &c. Balsamon in Medit. de Chartophylace: κἂν τύχῃ τοῦτον καὶ βασιλικὸν ἔχειν ἀξίωμα, Ὑπερτίμου, ἢ Πρωτοσυγκέλλου τυχόν, &c. In jure Græco-Rom. pag. 206. & 210. fit mentio Nicetæ τοῦ ὁσιωτάτου Πρωτοσυγκέλλου καὶ Χαρτοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Michael Psellus in Carmine de S. Gregorio Thaumaturgo ad Protosyncellum:

Σύγγελος ὡς σύνοικος, ἀλλὰ τοῦ Λόγου,
Καὶ πρῶτος ὡς πρόεδρος, ἀλλὰ τοῦ πόλου,
Πῶς οὖν τις αὐτὸν Πρωτοσύγγελον λέγει,
Ὡς οὐρανοῦ πρόεδρον, ὡς Θεοῦ φίλον.

Apud Zonaram in Michaele Stratiotico, Leo qui nudè primùm Σύγκελλος, infrà Πρωτοσύγκελλος appellatur, ut & à Scylitze pag. 796. Meminit denique Protosyncellorum Codinus de Offic. Palat. cap. 20. num. 16. οἱ δὲ Ἀρχιμανδρῖται, καὶ πρωτοσύγκελλοι, ἀλλὰ δὴ καὶ καθηγούμενοι τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, &c. Adde Lambecium lib. 6. de Bibl. Cæsar. pag. 45. Quinetiam neque is unicus fuit, sed plures perinde fuere interdum *Protosyncelli*, quorum primus

Πρωτοπρόεδρος τῶν Πρωτοσυγκέλλων deinceps appellatus est, quod in Syncellorum & Protosyncellorum consessibus, primas partes haberet. Nec nupera hæc dignitas, cum illius meminerit Scylitzes in Michaele Parapinacio pag. 845. προσελάβετο δὲ διὰ τοῦτο τὸν Σίδης Μητροπολίτην εἰς τὸ τὰ κοινὰ διοικεῖν, ἰσχύοντα μὲν τὴν φύσιν, δραστήριον δὲ καὶ ἀμφιδέξιον, Πρωτοπρόεδρον τῶν Πρωτοσυγκέλλων τυχάνοντα, ἄνδρα πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς σεμνυνόμενον. Laudatur præterea à Lambecio ex Bibliotheca Cæsarea Νικολάου τῆς ΚΠόλεως τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Πατριαρχικοῦ Νοταρίου, καὶ Πρωτοπροέδρου τῶν Συγκέλλων, καὶ Νομοφύλακος τοῦ τῶν Ῥωμαίων Βασιλείας τοῦ Δοξαπατρὶ, Ἐξήγησις τῶν Τετραστίχων ἰαμβικῶν Παραινετικοῦ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Atque is denique videtur appellatus, extrema Græcia,

Μέγας Πρωτοσύγκελλος. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 19. ἐξελέξαντο δὲ ἀντ' ἐκείνου τὸν πρώτως ἀπιόντα εἰς τὸν Μαρτῖνον, Ἡγούμενον τοῦ προδρόμου, καὶ μέγαν Πρωτοσύγκελλον. & sect. 7. cap. 14. εὐεργέτησεν οὖν αὐτῷ ὁ Βασιλεὺς τὸ τοῦ μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου ὀφφίκιον. Meminit etiam Phranzes *Magni Protosyncelli* lib. 2. cap. 9. Vide Morinum de Ordinat. pag. 247. & quæ de Syncellis observavimus in Gloss. med. Lat.

Συγκέλλων dignitas & nomenclatura ad ipsos postmodum Pontifices transiit, atque adeo etiam Metropolitas. Nec id omnino nuperum: nam apud Scylitzem in Basilio & Constantino, occurrit ὁ Σύγκελλος Στέφανος καὶ τῆς Νικομηδείας Πρόεδρος. Idem in Romano Argyro pag. 723. ἐτίμησε δὲ Συγκέλλους μητροπολίτας τρεῖς, τὸν Ἐφέσου Κυριακὸν, ὡς τοῦ Πατριάρχου ὁμαίμονα, Δημήτριον τὸν Κυζίκου, ὡς λίαν αὐτῷ καὶ πρὸ τῆς βασιλείας πεφιλημένον, καὶ Μιχαὴλ τὸν τῶν Εὐχαΐτων καθ' αἷμα τούτῳ ἐγγίζοντα. Inter Epistolas Pselli MSS. 188. inscribitur τῷ μητροπολίτῃ Κυζίκου τῷ συγκέλλῳ κυρίῳ Ῥωμανῷ. Habetur in eod. Cod. ejusdem Pselli ἐγκώμιον εἰς Ἰωάννην τὸν θεοσεβέστατον μητροπολίτην Εὐχαΐτων, καὶ Πρωτοσύγκελλον. In Edicto Michaelis Cerularij Patr. Constantinopol. de projecto pittacio, apud Allatium de libris Eccl. Græcor. pag. 161. & 171. Theophanes Cyzici, Nicetas Calchedonis, Laurentius Dyrrachij, Leo Athenarum, Michael Sylæi, & Nicolaus Euchaneæ ἐπίσκοποι & Σύγκελλοι indigitantur. Sed & aliquot Præsulibus Italicis eandem dignitatem attributam docuimus in Gloss. med. Lat. qui *Pontificales* & *Augustales* Syncelli inscribuntur. Ex quibus emendandus Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 292. ubi sic, *Antidotus alia Michaëlis Angeli regij*, legendum enim ex MS. Reg. *Syngeli*, seu συγγέλου βασιλικοῦ. Jam vero Præsulibus Syncellorum dignitatem attributam par est existimare, ut in publicis & Ecclesiasticis consessibus Patriarchales Syncellos præcederent, duplici donati dignitate, cum Syncelli, ut supra attigimus, ipsos præsules antecederent, vel certe ex hac Syncellorum dignitate ante cæteros etiam metropolitas & Episcopos.

Σύγκελλοι denique iidem qui *Episcopi suffraganei*. Vvillelmus Tyrius in Notitia Ecclesiæ Antiochenæ: *Et quoniam iterum eundem Patriarcham oportebat habere præter supra dictos Metropolitanos, familiares suffraganeos, quos Græci Cyncellos vocant, subtraxerunt prædictis Metropolitanis quosdam Episcopos, & quosdam de novo creaverunt usque ad viginti quinque*, &c.

ΣΥΓΚΕΡΑΣΤΌΝ, *Vinum aqua dilutum*. Apophtegmata patrum in Petro Pionita num. 1. οἶνον οὐκ ἔπινον, ὅτε οὖν ἔβρασεν, ἐποίουν οἱ ἀδελφοὶ μικρὸν συγκεραστὸν, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ δέξασθαι, καὶ ἔλεγε, Θαρσεῖτέ μοι, ὅτι ὡς κονδῖτον αὐτὸ ἔχω· καὶ ἔκεινεν ἑαυτὸν εἰς τὸ συγκεραστόν. Ubi Codd. alij habent συγκερασμόν.

ΣΥΓΚΑΙΏΨ, *Stæchas*, apud Interpol. Dioscor. cap. 436.

ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΟΊ, *Senatores*, *Proceres*, apud Modestinum in l. 15. §. 3. de Excusat. & alios, ubi

Consulendus

Consulendus Ant. Augustinus. Gloss. Gr. Lat. Συγκλητικὸς, *Senatorius*, *Senator*. Συγκλητικὸς ἀνὴρ, ὁ ἔχων πορφύραν, *Penulatus*. Theophanes an. 9. Arcadij: ἐποίησεν αὐτ͂ συγκλητικόν. Adde eundem an. 6. Zenonis, &c. ejusmodi συγκλητικοῖς habentur scriptæ aliquot Epistolæ apud Nilum Monach. lib. 1. Epist. 1. 8. 184. 316. 320. Occurrit etiam passim in Libr. JC. Græc.

Συγκλητικῶς, *more procerum*, *Senatorum*. Nicetas in Alexio Man. F. συγκλητικῶς ἐξυφασμένον τ͂ κεφαλῆς κάλυμμα.

ΣΥΓΚΟΜΑ ἠπατικὸν, apud Nonum de morbor. curat. cap. 184. vide in ἀθερίνα.

ΣΥΓΚΟΠΗ, *Opus tessellatum*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 7. ἐκ συγκοπῶν δὲ καὶ διαφόρων χροιῶν τὸ ἔδαφος πᾶν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 19. ἐπάτωσε δὲ τοὺς αὐτοὺς περιπάτους μετὰ συγκοπῆς. Vide Μυσικός.

ΣΥΓΚΟΥΡΙΟΝ, *Avis venaticæ genus*. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum, pag. 245. τὰ συγκύρια τὰ Μιλυλωαῖα κρείττονα τ͂ ἄλλων.

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ, *Cucumis silvestris*, apud Interpol. Dioscor. c. 736.

ΣΥΓΚΡΙΤΗΣ, *Adsessor judicis*. Synaxarium 8. Martij in S. Theophylacto Episcopo Nicomediensi: εἰς ΚΠολιν δὲ ἐλθὼν, ἐδέλετο Ταρασίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ τότε πρώτῳ Συγκρίτῃ ὑπάρχοντι· ἐπεὶ δὲ Πατριάρχης προεχειρίσθη, &c.

ΣΥΓΚΤΗΣΙΑ, *Massa*. Glossæ Lat. Gr. *Saltus*, Σύγκλησις. In aliis, *compossessio* exponitur. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 56. ἑκάστῳ Ἐπισκόπῳ τὸ πρέπον ἐφυλάχθη, ἵνα ἐκ τ͂ συγκλησίας τ͂ παροικιῶν μηδὲν ἀποδρεφθείη πρὸς τὸ ἴδιον κλήσασθαι Ἐπίσκοπον, &c. Ubi interpr. *Ut ex massa diœcesium nulla carperetur*, *&c.*

ΣΥΓΛΑ, *Urna*, Ἀντλία. Italis, *Secchio*. Vide Σίγλα.

ΣΥΓΝΟΦΟ, *Nubes*, Νεφέλη, in Corona pretiosa. Συγνεφιά, *Caligo*, ζόφος, ἀχλύ. Σύγνεφος, Συγνεφιασμένος, *Caliginosus*, Γνοφώδης. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ὅπῃ σχεδὸν ἐφαίνετο νὰ ἦτον νύκτα, χωρὶς νὰ ἔχῃ σύγνεφα νὰ τ͂ ἐμποδίζουσι, &c. Vide Σωόφον.

ΣΥΓΟΥΡΟΣ, *Securus*, ex Ital. *Sigouro*. Vide in Σεγοῦρος.

ΣΥΓΧΑΡΙΑΡΙΑ, *Præmia nuntiatæ lætitiæ*. In lib. 56. Basilic. tit. 17. ita concipitur: περὶ φροντιστῶν δημοσίων τ͂ ἐν τ͂ πόλεσι τ͂ δημοσίων πραγμάτων φροντιζόντων, καὶ περὶ συγχαριαρίων. Rursum ibidem ex l. 1. C. publ. lætit. οἱ τὰς δημοσίας ἱλαρίας, εἴτ᾽ οὖν χαρμόσυνα ἐπιφερόμενοι, μηδὲν παντελῶς παρὰ ἐπαρχιωτῶν λαμβανέτωσαν, &c.

Συγχαρίκια, eadem notione. Theophanes an. 22. Heraclij: ὁ βασιλεὺς τ͂ Ἰνδῶν πέμπει συγχαρίκια τῷ Ἡρακλείῳ ἐν τῇ Περσῶν νίκῃ μαργαρίτας καὶ λίθους τιμίους ἱκανούς. Ubi Miscella: *Munera congratulatoria*: quo loco Cedrenus habet συγχάρια. Historia MS. Bertrandi Romani:

Δίδουν πρὸς τ͂ Ῥοδόφιλον ἔκλαμπρα συγχαρίκια.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Callirrhoes:

Ὡς εἶδον ἀνέλωτα τ͂ τ͂ Δεσποίνης ὕπνον,
Οἱ πρώτιστοι τῷ Βασιλεῖ, καὶ φύλακες τ͂ κόρης,
Καὶ τὴν τ͂ θρηνῶν καὶ κλαυθμῶν κελάπαυσιν ἐκείνων,
Τὸ συγχαρίκιν γράφουσιν ὡς πρὸς τ͂ Βασιλέα,

Πέμπουσι ταύτην τὴν γραφὴν μετὰ σπουδῆς μεγάλης.

ΣΥΓΧΛΟΣ. *Herbæ genus*. Demetrius Constantinopol. lib. 1. Hieracosophij cap. 171. λαβὼν βοτάνην Σύγχλον καλουμένην, καὶ ζέσας τῷ ὕδατι, κελάντει τοὺς τόπους τ͂ βλάσματος ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά.

ΣΥΓΧΥΤΙΚΟΙ, Hæretici, μίαν φύσιν δοξάζοντες ἐπὶ τ͂ Σωτῆρος Χριστοῦ, μετὰ τὴν ἕνωσιν τ͂ διττῶν φύσεων, inquit Zonaras in Anastasio. Vide quæ ibi adnotamus.

ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ, *Venia*, *Absolutio*. Glossæ Gr. Lat. Συγχώρησις, *Indulgentia*, *Concedentia*, *Remissio*, *Iudicia*. Liturgia Chrysostomi: καὶ προσελθὼν ὁ διάκονος, ποιεῖ μετάνοιαν εὐλαβῶς, αἰτῶν συγχώρησιν. Triodium fer. 2. hebd. 1. jejun. ἰστέον ὅτι τ͂ προεστῶτος τ͂ στίχον λέγοντος, ἡμεῖς τὸ Εὐλόγησον ἀποκρινόμεθα, λαβόντες τὴν συγχώρησιν καὶ παράθεσιν. Horologium: ὁ προεστὼς, Δι᾽ εὐχῶν τ͂ ἁγίων πατέρων· καὶ λαμβάνομεν οἱ πάντες συγχώρησιν ἀπὸ τ͂ προεστῶτος. Symeon Thessalonicensis lib. de Sacram. μετ᾽ εὐλογίας καὶ συγχωρήσεως, καὶ μεθ᾽ ὑπολαγῆς τε καὶ εἰρήνης, τὸ τ͂ διακονίας ἐκπλέσαι ἕκαστος ἔρχεται. Vita S. Nili Junioris pag. 70. οἱ δὲ καταπλαγέντες, ἐπὶ τῷ θαύματι, ἔβαλον μετάνοιαν, καὶ συγχώρησιν ἐξῃτήσαντο. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrog. num. 4. τ͂ δὲ μοναχῶν κραζόντων τὸ, Κύριε ἐλέησον, καὶ δακρυρρούντων, ἐπὶ ἑκάστῳ βαλὼν μετάνοιαν, συγχώρησιν ᾔτει. Nicephorus Gregoras lib. 4. hist. ineditæ cap. 30. ἔγγραφον ὁ Πατριαρχεύων τέως Ἰσίδωρος ἐπ᾽ ἄμβωνος ἀναβεβηκὼς, διεξῆλθε συγχώρησιν. Georgius Pachymeres lib. 5. Hist. cap. 17. ἀντείχετο ὡς λέπας ἐκείνε διά τε τὴν ἀπ᾽ ἐκείνε συγχώρησιν. Historia Apollonij Tyrij:

Ἀπλῶς ἐστάθηκεν καιρὸν ἐσώθη ἡγεμόνη,
Συγχώρησιν ἐκάλεσε, καὶ τότες ἀποθένει.

Istius porro συγχωρήσεως habetur formula in eadem Chrysostomi Liturgia apud Goarum pag. 98. ubi Sacerdos ad Diaconum: ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ, συγχώρησόν μοι ἁμαρτωλῷ. Et infrà de Diacono: καὶ βαλὼν μετάνοιαν, τῷ ἱερεῖ λέγει, Εὐλόγησον, δέσποτα, &c. Occurrit hæc formula non semel, apud Dorotheum doctr. 11. pag. 816. Joannem Moschum in Limon. cap. 98. & in Apophthegm. patrum passim. Vide Scylitzem pag. 637.

Συγχώρειον, Συγχώρεσις, Συγχώρεμα, eâdem notione, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. cap. 5. ubi de Indulgentiis Pontificiis.

ΣΥΓΧΩΡΗΣΟΝ, *Ignosce*: Formula familiaris: qualis illa hodie apud nos, *Pardonnez-moy*. Vita MS. S. Xenes: ὁρῶ γὰρ ἐγὼ πρόσχημα ἔχοντα Ἐπισκόπε ἔφη αὐτῇ ὁ τ͂ Θεοῦ ἄνθρωπος, Συγχώρησόν μοι, ἀδελφὴ, ἄνθρωπος εἰμὶ ἁμαρτωλός. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 24. καὶ ἔβαλεν αὐτῷ μετάνοιαν, λέγων, Συγχώρησόν μοι, ἐγὼ ἡμῖν &c. Occurrit ibi sæpe, apud Joan. Moschum, Pelagium, Palladium in Vita Chrysostomi pag. 40. in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 3. in colloquiis Zosimæ pag. 292. 294. &c. Quam quidem formulam fortè spectavit auctor Glossarij Gr. Lat. Σύγγνωθι, *Ignosce*.

Κύριε, Συγχώρεσόν μοι, precatiuncula indicta in ἐπιτίμιον. Concilium Constantinopolit. IV. act. 2. extr. ubi de pœnitentiis impositis Photij sectatoribus Episcopis: ποιεῖν τε γονυκλισίας καθ᾽ ἡμέραν ρ᾽, καὶ τὸ Κύριε, συγχώρησόν μοι ν᾽.

ΣΥΓΧΩΡΗΤΙΚΟΝ σύμφωνον, *Pactum de remittendo & non petendo*, apud Harmenop. lib. 5. tit. 9. §. 29.

ΣΥΓΧΩΡΟΧΑΡΤΙΟΝ, *Venia*, *Remissio*, *Indulgentia*, *absolutio à peccatis*; ἡ τ͂ ἁμαρτημάτων ἀρχιερατικὴ ἄνεσις. Συγχωρητικὰ γράμματα, in Epistola Hieremiæ Patr. Constantinopol. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 9. Nicephorus Gregoras lib. 4. enarrans ut Michael Palæologus Imp. ob perjurium & excæcatum Juniorem Lascarim veniam à Germano Patr. Constantinopolit. expetierit & impetraverit: πρῶτος μὲν οὖν ὁ Πατριάρχης ἐπιστὰς αὐτῷ κάμνοντι, συγχωρήσεως ἔγγραφόν τινα διεξήει λόγον, καὶ μετ᾽

αὐτὸν ἕκαςος τῶν Ἀρχιερέων κατὰ τὴν ἑκάςῳ προσήκουσαν τάξιν διαδεχόμενος, ἀνέγνωσαν ἅπαντες ἐφεξῆς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἰρημένου τῆς συγχωρήσεως λόγον. Idem lib. 9. τῷ μὲν ἐν λαῷ τῷ τε ζῶντι καὶ τῷ τεθνεῶτι, συγχώρησιν ἔγγραφον ἐπ' ἄμβωνος ἀνεγνώκει τὴν ἱερατικὴν περιβαλόμενος ςολὴν ἐν ὥρᾳ τῆς μυςαγωγίας ὁ Πατριάρχης.

Arcudius de Concordia lib.4.pag.373.scribit Græcos Patriarchas solere ejusmodi diplomata, instar indulgentiarum vel Jubilæi, concedere, hacque de causa ea appellare Συγχωροχάρτια, quasi dixeris *Condonatitias literas*. Concedunt autem tum his qui apud eos confitentur, si postulant, tum aliis quos jam supponunt confessos fuisse: cujus etiam confessionis auricularis mentionem in literis faciunt. Sed Jacobus Goarus in Euchologio pag.680.tradit quosvis pontifices, præsertim Episcopali dignitate superiores, diplomata quædam à Pœnis & Canonibus non plenè impletis pœnitentes eximentia, maximè circa decessum ex hac vita, extra sacramenti susceptionem, ut fiant παντὶ τρόπῳ συγκεχωρημένοι, concedere: & hæc Συγχωροχάρτια, seu Chartas condonatitias, indulgentiarum vicem apud Græcos obtinere. Descripsit Crusius in Turcogræcia pag. 104. ejusmodi συγχωρητικὴν, concessam Theodosio Zygomalæ à Michaele Patriarcha Antiocheno, hoc titulo: Συγχωρητικὴ εὐχὴ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Μιχαὴλ, ἣν ἀνέγνωσε ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τοῦ εἰς αὐτὸν ἐξομολογηθέντος, φέρων καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν ςολὴν, καὶ ἐπεύχόμενος τὰ σωτήρια, καὶ νουθετῶν ἐκκλίνειν ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιεῖν ἀγαθόν. Sequitur deinde ejusdem Michaelis diploma, ex quo cujusmodi sit τῆς συγχωρητικῆς formula, lector percipere potest. Alias describit Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. cap. 5. §. 4. pag. 130. 131. ut & Arcudius pag. 371.

ΣΥΔΟΡΟΚΕΦΑΛΟΝ, *Sudarium*, Nomocanon Cotelerianus num. 251. ἐὰν ἀνδρόγυνοι, ἀλλήλως ἔσωσαν εἰς μίαν σάρκα, καὶ οὐδὲν τεκνοποιήσουσιν, ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, μερίζων οὕτως· γαμβροῦ καὶ νύμφης τὰ συδοροκέφαλα αὐτῶν, τὰ δὲ προσφερόμενα, ἤγουν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακληθέντα μεριζέσθωσαν ἐν μέσῳ, &c.

ΣΥΚΑΜΙΝΟΝ. Aristophanis Scholiastes ad Ranas: σύκον, εἶδος παθήματος, ἀεὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος, ὃ φασιν ἰδιωτικῶς Συκάμινον.

ΣΥΚΟΤΙΝΑ, pro σουκοτρίνη, *Succotricitrina*, apud Myrepsum sect.32.cap.17.quæ ita appellatur, inquit Fuchsius, ob nimiam aloës copiam: hodie *Sucitrina* dicta. At in Cod. Reg. Συκοτρίνα legitur.

ΣΥΚΩΤΟΝ, *Ficatum*, *Iecur*, Recentioribus Græcis. Vide Salmasium ad Solinum p.1319.

ΣΥΚΟΤΟΚΥΛΟΝ. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. n.38. ait eundem Patr. accusatum ab inimicis, ὅτι συκοτόκυλα ὀρνιθίων ἔφαγεν, καὶ ὅτι πολλὰς ὥρας γονυκλισίας ποιῶν ηὔχετο. Fortè legendum συκοτόχυλα, *succos jecorum*, vel συκοτόπελα. Vide Σικότι.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑΣ ἐναγωγὴ, *Actio calumniæ*, in Basilicis & libris JC.

Συκοφαντικὸν, *Sacramentum*, seu *juramentum de calumnia*, vox etiam Jurisconsultorum Græc. Nicetas Metropolita Heracleæ in Respons. τὰ ἐγκλήματα οὐ διὰ συκοφαντικοῦ καὶ τελείου λύονται. Occurrit in jure Græcorom. p.119. 120. &c.

ΣΥΚΟΦΑΣ, *Ficedula*, Συκαλίς.

ΣΥΚΟΝΕΙΝ. Vide in Σικόνειν.

ΣΥΛΕΜ, τὸ ἔρας τὸ ἄλευρον, in Glossis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. τὸ ἦρας, in Cod. 1843. Farina olij, αἶραι. Matthæus Silvaticus: *Silem est herba nascens inter frumentum, cum est tempus pluviosum, & est gramen.*

ΣΥΛΗΓΟΥΔΙΝ. Vide in Τοιχοβαύςης.

ΣΥΛΙΓΟΥΡΔΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. de Medicis Imperatoris:

Λέγουσι, ποίσε τὰ καὶ τὰ, καὶ ἂς γένη τόδε τόδε,
Καὶ ἂς φέρουσι συλίγουρδον, καὶ ἂς βάλησιν ἀπάνω.

Vide Συλλιγοῦδι.

ΣΥΛΙΚΤΑΡΙΔΕΣ, inter excubitores aulæ Turcicæ recensentur à Laonico Chalcondila lib.5. Hist. pag. 122. μετὰ δὲ Συλικτάριδες ἔνεισι τοῦ Βασιλέως θυρῶν ἀμφὶ τοὺς τριακοσίους, οἳ ἱππεῖς ὄντες ἀπὸ τῶν νεηλύδων ἐπὶ ταύτην παραγίνονται τὴν χώραν. Apud eundem in fine libri 8. scribitur Σεληκτάριδες, in libro verò 9.

Σιλικτάριοι. Videntur intelligi ij de quibus Menavinus apud Sansovinum de Reb. Turcic. pag. 37. cap. *De servitori continovi del palazzo. Il terzo è saftar, che porta l'arco & la saette, & la sua spada: & questi sono i piu propinqui al signore, & hanno per provisione dieci ducati d'oro il mese per ciascuno, & sono due volte l'anno vestiti del broccato d'oro, & quando sono d'età d'anni 24. gli togliono da qual servigio, & mettongli in magior grado, &c.*

ΣΥΛΙΤΡΑ, *Dulcis radix*, γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioscorid. c.412.

ΣΥΛΛΑΒΑΙ, *Apices*, in Gloss. Gr.Lat. *Literæ, sacri affatus, Rescripta principum.* Vox apud JC. Græcos passim obvia.

ΣΥΛΛΕΓΕΙΝ, *Collectam agere*, *in sacram ædem coire*, quomodo, *colligere*, usurpant scriptores Latini, ut in Gloss.med.Lat. docuimus. Joan.Chrysost. Homil. in Cœmeterij nomen: ἔξωθεν οὖν διὰ τοῦτο συλλεγόμεθα· τίνος δὲ ἕνεκεν τῷ μαρτυρίῳ τούτῳ, καὶ οὐχὶ ἐν ἑτέρῳ; utitur mox, & alibi.

ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ, *Lectoris missæ inservientis ministeria*; quo nomine inscribitur liber Ecclesiasticus Græcorum Edit. Venetiis an. 1635. hoc nempe titulo, ἀκολουθία τοῦ ἀναγνώςου, ἤγουν τὰ Συλλειτουργικά. Deinde in ipso libri initio: εἴδησις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἑσπερινοῦ. μετὰ τὸ εὐλογητὸν, ὁ ἀναγνώςης λέγει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, οὕτως ἡσύχῳ καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, &c. In Liturgia Chrysostomi apud Goarum ad Euchologium pag. 98. Sacerdos sic Diaconum compellat: ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ, συγχώρησόν μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Pachymeres lib.11. cap. 20. ἡ δ' οἰκονομία οὕτω πως ἦν· Πατριάρχην μὲν αὐτὸν μὴ λειτουργεῖν ὅλως, ὡς ἂν μὴ συλλειτουργεῖν κατὰ τὸ εἰκὸς διακόνων. Vide eundem Goarum ad Euchologium p.12.

ΣΥΛΛΗΒΑΡΙ, *Frænum*, κημὸς, ἡνία. Συλληβαρώνειν, *Frænare*, ἀναχαιτίζειν. Vide Σαληβάρι.

ΣΥΛΛΗΓΟΥΔΙΑ, *Angina*, Συνάγχη, ἀγχόνη.

ΣΥΛΛΙΓΟΥΔΙ, *Lacertus*, Σαυρός. Vide Συλίγουρδον, & Τοιχοβαύςης.

ΣΥΛΛΟΓΗ, apud Suidam, ὄνομα ἀρχῆς, nomen dignitatis, *Collector* scilicet tributorum. Procopius in Anecdot. τότε λῃςὴς ἔννομος ὄνομα τὴν Συλλογὴν, τῶν ἐπὶ τοῖς τιμήμασι τῆς ἀρχῆς καταβολημένων χρημάτων οὐκ ἐχούσης τινὰ ἐλπίδα τῆς τῶν ἁμαρτανομένων ἐπιςροφῆς.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ, *Contractus.* Vox JC. familiaris, cujus vim sic explicat Scholiastes Basilic. scribens τὸ μίγμα τῶν βουλημάτων τῶν συμβαλλόντων προσώπων, συμβολὴν λέγεσθαι διὸ, inquit, καὶ ἀπὸ ταύτης ἔγγραφον σύνταγμα Συμβολὴ καλεῖται, διὰ ὑπόμνημα τῶν συμφωνηθέντων μεταξὺ τῶν συμβαλλόντων, ἤτοι συμμιξάντων καὶ συναινεσάντων, καὶ εἰς ταυτὸ τὰς ἰδίας ἀγαγόντων γνώμας. Lexicon MS. Cyrilli: Συμβόλαιον, τὸ γραμματεῖον, ἀφ' οὗ καὶ Συμβολαιογράφος. Quæ postrema vox occurrit in Nov. Justiniani 7. 44. &c. Idem Lexicon: χειρόγραφον, συμβόλαιον, γραμματεῖον. Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi orat. de Bello & pace:

Pace : *συμβόλαιά εἰσι τὰ ἐπὶ γάμῳ γινόμενα γράμματα.*

ΣΥΜΑ', *Συμώνειν*, *Συμαζώνειν*. Vide in *Σιμά*.

ΣΥ'ΜΒΑΣΜΑ, *Transactio*. *Συμβαστὴς*, *Transactor*; *Διαλλάκτης*.

ΣΥ'ΜΒΟΛΟΝ, *Sacra cœna*; *Divina Eucharistia*. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 66. de Libellis accusationis adversus eundem Chrysostomum : *ἔχοντας μὲν ἀληθὲς οὐδὲν, πλὴν τούτου, ὅτι παρῄνει πᾶσι, μετὰ τὴν κοινωνίαν ἀπογεύεσθαι ὕδατος ἢ παστίλου, ἵνα μὴ ἀκουσίως τῷ σιέλῳ, ἢ τῷ φλέγματι, συνεκπλύσωσί τι τοῦ συμβόλου.*

Σύμβολον, *Symbolum Apostolorum*; *brevis fidei confessio Religionis continens elementa*, inquit Euthymius Zigabenus in Panoplia, initio. Theodorus Lector & Cedrenus an. 23. Constantij, de Petro Fullone Antiocheno Patr. *καὶ ἐπὶ πάσῃ συνάξει τὸ σύμβολον λέγεσθαι*, præcepit, *πρότερον τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ καὶ μόνον λεγόμενον*. Passim.

Σύμβολα, *Codicilli datorum officiorum*, apud Justinian. in Nov. 81. Vide Cujacium ad Nov. 8.

Σύμβολα τῶν ἀριθμῶν, in Nov. 118. Justin. cap. 1. Galli *Chiffres* vocant. Vide Cujacium lib. 1. observ. cap. 3. & lib. 12. cap. ult.

Σύμβολον, *Signum*, *Campana*. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 35. *καὶ τὰ τῆς Ἐννάτης ὥρας μεσώρια ἐν τῷ κοιμητηρίῳ ὑμῶν ψάλλεσθαι βουλόμεθα, τοῦ μικροῦ συμβόλου κρουομένου.* Typicum S. Sabæ cap. 40. *ὅτε δὲ ἐπιστῇ ὁ καιρὸς τοῦ ἑσπερινοῦ, κρουομένου τοῦ συμβόλου, συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.* Cap. 41. *περὶ δὲ ὥραν ἕκτην, κρουομένου τοῦ συμβόλου, συναγόμεθα ἐν τῷ νάρθηκι.* Cap. 45. *αἱ λοιπαὶ λιταὶ ψάλλονται ὁμοῦ λιτῶς ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ τὴν κτύπων τοῦ συμβόλου κρουομένου καθ' ὥραν ς'.* Vide Gloss. med. Lat. in *Signum*.

ΣΥΜΒΟΥΛΑ'ΤΩΡ, *Consiliarius*, *Assessor*, *πάρεδρος*, *Σύμβουλος*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

> *Τὸν ἐς ἐκ τοὺς οἰδίους του καὶ συμβουλάτωράς του.*

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. θ'.

> *Ἔμεινε μόνος ὁ Νέστωρ συμβουλάτωρ τῶν Ἑλλήνων.*

ΣΥΜΒΟΥ'ΛΙΟΝ, *Consilium*, in Gloss. Gr. Lat. & Lat. Gr. *Concilium*, *Συνέδριον*, *Συμβούλιον*. Alibi : *Collegium*, *Συμβούλιον*. S. Athanasius de Synod. Arimin. pag. 878. *εἰς τὸ συμβούλιον ἡμῶν κατήγαγον ἑαυτούς.* Theophanes an. 34. Justiniani : *περὶ ὥραν δὲ ἐννάτην συμβούλιον ἐποίησε καὶ ἔπεμψεν τὸν Ὕπαρχον*, &c. Martyrium S. Procopij : *συμβούλιον ποιήσαντες, ἔστησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ* &c. Vita S. Eudociæ Mart. num. 35. *συμβούλιον ποιήσαντες ἀπέστειλαν ἀναφορὰν πρὸς τὸν προειρημένον βασιλέα κατὰ τῆς μακαρίας Εὐδοκίας.*

Συμβούλιον maximè in malam partem sumitur, cùm de aliquo opprimendo consilium initur. Vita S. Maximi Confess. num. 26. *συμβούλιον δὲ ποιησάμενοι βασιλεὺς ἅμα καὶ Πατριάρχης, οὐδὲν ἧττον ἢ Πιλάτος ἢ Ἰουδαῖοι ἐπὶ τῷ ἐμῷ Ἰησοῦ*, &c. In ejusdem Actis pag. 40. *συμβούλιον ποιήσαντες οἱ τῆς ἐκκλησίας, ἔπεισαν τὸν βασιλέα ταύτην αὐτοὺς κατακρῖναι τὴν πικρὰν καὶ ἀπάνθρωπον ἐξορίαν.* S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus de Jesu-Christo, MS. *συμβούλιον δὲ ἐποίησαν Ἄννας καὶ Καϊάφας.* Pseudo Eustochius in Vita S. Eusignij : *συμβούλιον δὲ ποιησάμενος μετὰ τῆς συγκλήτου, φησὶν, Ζητήσατέ μοι παῖδα εὔμορφον καὶ φρόνιμον*, &c. Ubi *συμβούλιον ποιεῖν*, idem valet quod apud Latinos inferioris ætatis, *Consiliari*, pro *conspirationem moliri*. Utitur præterea Symeon Logotheta in Leone Philosopho n. 4. Occurrit etiam non semel apud Matthæum & Marcum.

ΣΥ'ΜΜΕΤΡΟΣ. Joannes Episcopus Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis : *δύο πραγματευταὶ ἦσαν φίλοι, ὁ εἷς πλούσιος, ἕτερος σύμμετρος.* Id est *modicè dives.*

ΣΥΜΠΑ'ΘΕΙΑ, *Venia*; *Absolutio*, *Remissio*. Glossæ MSS. *ἐπιχώρησις, συμπάθεια, παραχώρησις.* Corona pretiosa : *συμπάθιο*, *Indulgentia*, *Συγχώρησις*. *Συμπάθιον*, Portio, *συμπάθειον*, Hieron. Germano. Bulla aurea Alexij Comneni apud Annam filiam lib. 3. pag. 85. *ἀλλὰ καὶ αὐξήσεις ῥογῶν, καὶ προσθήκας δόσεων, καὶ συμπαθείας τῶν λεγομένων συνηθειῶν, καὶ σχιδευμοὺς καὶ ἀποσχιδευμοὺς*, &c. Paulò ante : *συμπάθειαι δημοσιακῶν ὀφλημάτων.* Novella 2. Manuelis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græcorom. *πᾶσα δὲ πρόσταξις γεγονυῖα εἴτε περὶ τῶν προαφωρισμένων, εἴτε περὶ κλασμάτων, εἴτε περὶ συμπαθειῶν, εἴτε περὶ τῶν ἀπὸ ταπεινῶν στίχων, εἴτε περὶ τῶν ὑποκειμένων ταῖς χαραγαῖς, εἴτε περὶ στρατιῶν συμπεπαθημένων, κἂν μὴ ἀντισήκωσις ἐγένετο*, &c. Idem Jus Græcorom. lib. 2. pag. 104. *καὶ πολλάκις μὲν ὅρκοις διαβεβαιοῦντα καὶ ὑποσχόμενον δοῦναι τῷ βασιλεῖ τὴν τῶν ἐπιτιμίων συμπάθειαν.* Codinus in Orig. Constantinop. num. 149. *ἠπλώτησεν αὐτὸν ἐκεῖσε, αἰτῶν λόγον συμπαθείας τοῦ μὴ φοβηθῆναι.* Damascenus Studita Homil. 20. *καὶ ἔζητα συμπάθιον.*

Συμπαθεῖν, *Crimen condonare*. Epistola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. *ἀλλὰ ἐφύλαξες τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐσυνεπάθησες τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐχάρημεν εἰς τοῦτο πολλά.*

ΣΥΜΠΑΙΓΝΙΑ', *Collusio*. Vox Jurisconsultorum in Basilicis, &c.

ΣΥ'ΜΠΑΜΟΣ, *Accidens*; *Σύμβαμα*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 269. *ἐὰν γένηται τὸ ἄπου κάνενα σύμπαμον οὐ διὰ κανένα κακὸν*, &c. Ubi versio Veneta : *Per alcuna mala sorte.*

ΣΥΜΠΕ'ΝΘΕΡΟΣ, *Consocer*. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 484. *ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Γρηγορᾶν Δομεστικὸν τῶν σχολῶν τὸν λεγόμενον Ἰβηρίτζην, συμπένθερον ὄντα Ἀνδρονίκου, καταπολεμῆσαι αὐτόν.* Idem in Porphyrogenito p. 494. *Νικήτας δὲ Πατρίκιος ὁ συμπένθερος Ῥωμανοῦ*, &c. Adde Anonymum in eod. Porph. n. 12. & in Lacapeno n. 22.

Συμπενθέρα, *Socrus*; *Πένθερα*, apud Portium. *Συμπενθερία*, affinitas inter duos, ex filiorum vel filiarum nuptiis, sic ut uterque socer dicatur, hic quidem respectu nurus, alter respectu generi. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. *συμπενθερίας μετὰ τοὺς Τούρκους, καὶ ἀγάπας ἔχοντες.* Balsamon interrog. 43. *ἡ συμπενθερία τῶν συντέκνων μέχρι πόσου βαθμοῦ κωλύεται.* Adde Nomocanon. Cotelerianum n. 492.

Συμπενθεριάζειν, *Affinitatem contrahere per matrimonia liberorum*. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 13. *εἰ — ἀτίμων βορείων ἐθνῶν αἰτήσεται συμπενθεριάσαι μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ ἢ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς νύμφην λαβεῖν, ἢ ἐπιδοῦναι οἰκείαν θυγατέρα*, &c. Occurrit ibi rursum semel ac iterum. Vide Notata ad Alexiadem Anneam p. 233. 281. & Gloss. med. Lat. in *Consocer*.

ΣΥ'ΜΠΕΣΜΑ, *Accidens*. Anonymus de Nuptiis Thesei :

> *Γιατὸ λεεινὸ τὸ σύμπεσμα ἀθλίου τοῦ Ἀρκήτα*
> *Ἡ νύκτα ἐκαλέβαλεν, ἐκρίβετον ἡμέρα.*

Vide *Σύβασμα*, & *Συμπαμός*.

ΣΥΜΠΕ'ΦΤΕΙΝ, *Concordare*; *Convenire*, *Ὁμογνωμονεῖν*, *συμφωνεῖν*.

ΣΥΜΠΙΣΤΕ'ΝΕ, *Sebesten*, Myrepso de Antidotis cap. 99. Actuario, & aliis. *Mixa*, & *Mixaria*.

ΣΥ'ΜΠΛΕΥΡΟΝ, *Perna*. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

> *Σύμπλευρον ἐμαγείρευον σύγλαρδον ἐκ ταξεύρης.*

Infrà :

> *Ἐγὼ δ' ὡς ηὗρα κείμενον σύμπλευρον τὸ ἀπάκιν.*

Vide in *Ἀπάκιν*.

ΣΥ'ΜΠΛΙΟΝ, *Proximè*. Anonymus de Locis

 Hierosol.

Hierosol. num. 4. αὐτοῦ σύμπλιον ἔναι τὸ σπήλαιον, ὅπου ἦτον ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους κεκρυμμένος. Et num. 12. αὐτοῦ σύμπλιον ἔναι ὁ οἶκος τοῦ Ἰωακείμ.

ΣΥΜΠΟΝΟΣ, *Assessor judicis*, in Basilicis. Glossæ Lat. Gr. Assessor, Σύμπονος.

ΣΥΦΑΜΙΛΟΣ. Vide in Φαμιλία.

ΣΥΜΦΕΡΜΑ, *Symbolum, collatio.* Alexij Comneni monita MSS. ad Spaneam nepotem:

Καὶ λείπειν τὰ χαρίσματα, καὶ τὰ συμφέρματά σου.

ΣΥΜΦΑΙΡΟΥ, Ægyptiis, *Lilium*, apud Interpol. Dioscorid. c. 522.

ΣΥΜΦΕΡΝΕΙΝ, *Assimilare, Comparare*, Παραβάλλειν, εἰκάζειν.

ΣΥΜΦΟΓΝΑ, *Cicada.* Vide Petr. Belonium lib. 1. observ. cap. 18.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΙΣ, *Pactum, Contractus.* Catalogus offic M. Eccl. Allatianus, de Protonotario: σκεπάμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, &c. Liuthprandus in Legat. *Symphona, id est consonantiæ scripta juramento firmata sunt.*

ΣΥΜΦΩΝΗΤΗΣ, *Socius, Sodalis.* Apophthegmata Patrum in Petro Pionita num. 3. ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Πέτρου καὶ τοῦ ἀββᾶ Ἐπιμάχου, ὅτι συμφωνηταὶ εἰσαν εἰς Ραϊθοῦ. Ita in Sereno num. 1.

ΣΥΜΨΕΛΛΙΟΝ, *Subsellium.* S. Athanasius in Epist. ad Solitar. οἱ Χριστόμαχοι, τοῦτο καὶ Κόμης καὶ ὁ Καθολικὸς παρήγγελλον, ἁρπάσαντες τὰ συμψέλλια, καὶ τὸν θρόνον, καὶ τὴν τράπεζαν. Epiphanius hæresi 58. num. 1. ἀλλὰ πολλάκις καὶ ξένους παρερχομένους, καὶ παρ' αὐτοῖς ἐπιξενωθέντας ταύτῃ διέθεντο τῇ διαγωγῇ, ὡς πολὺς περὶ τούτου θρυλλεῖται λόγος· ἁρπάζουσι γὰρ τοὺς τοιούτους ἔνδον, καὶ ἐπὶ συμψελίοις δήσαντες, μετ' ἀνάγκης τὸ χειρότμητον ἐργάζονται τῶν μελῶν ἀφαιρέσεως. Hanc vocem non intellexit Petavius. Vide Gloss. med. Lat. in *Scamnum.*

ΣΥΜΨΗΦΟΙ, Græcis dictis, *qui populi clerique suffragiis simul ad Episcopatum eliguntur*, seu *proponuntur.* Nam, ut fieri solet in ejusmodi electionibus, alij alium postulant, ἄλλοι ἄλλον ἐπιζητοῦσι, ut ait Socrates lib. 5. cap. 2. lib. 6. cap. 11. tanquam τοὺς ἐπισκοπεῖν ἐπιτηδείους, ἢ προσδοκωμένους, ut loquitur Sozomenus lib. 7. cap. 3. donec conspirantibus omnium suffragiis, unus eligatur, vel è tribus ad Principem delatis, horum unus ad Episcopatum provehatur: quod postremum obtinuit extremis saltem Græciæ sæculis, cui in Patriarchæ Constantinopolitani electione id competiisse juris constat: immò etiam prioribus, ut testatur idem Sozomenus lib. 7. cap. 8. Quippe, ut scribit Nicephorus Gregoras lib. 9. p. 201. 1. edit. ut Imperatores olim Ecclesiæ privilegia concesserant, sic δέδωκε δ' αὖ ἡ ἐκκλησία τῇ βασιλείᾳ, τὸ Πατριάρχην, ὃν ἂν ἐθέλοι τῶν ψηφισθέντων προβάλλεσθαι. Theodorus Lector Ecl. 1. Ἀνατολίου τελευτήσαντος, Γεννάδιος προχειρίζεται πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας, Ἀκακίου τοῦ Ὀρφανοτρόφου συμψήφου γενομένου. Theophanes pag. 116. ubi de electione Palladij Episcopi Antiocheni: συνεψηφίσθη δὲ καὶ Παλλαδίῳ καὶ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντίνου, καὶ Ἀναστάσιος Σιλεντιάριος ὁ κακῶς βασιλεύσας. Ubi observandum tres ibi συμψήφους appellari, licet plures fortean essent, quod ex iis unum Princeps, vel certè Metropolita seligeret pro arbitrio: quippe, uti docemur ex Novella 138. Justiniani cap. 2. mortuo Episcopo, coibant κληρικοὶ καὶ πρῶτοι τῆς πόλεως, iique propositis sanctis Evangeliis ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψήφισμα faciebant, seu *decretum*, ὡς ἐκ τῶν ψηφιζομένων τριῶν προσώπων ὁ βελτίων χειροτονηθῇ τῇ ἐπιλογῇ καὶ τῇ κρίμασι τοῦ χειροτονοῦντος, qui quidem tres electi invicem σύμψηφοι appellabantur, interdum etiam ὑπόψηφοι, ut apud eundem Socratem lib. 5. c. 5. συναγαγόντες τοὺς ὑποψήφους εἰς ἐπισκοπὴν, εὑρίσκουσι τοὺς πάντας τὸν ἀριθμὸν ἕξ.

ΣΥΜΨΥΧΑ, Συμψύχως. Vide in Ψυχή.

ΣΥΝΑΓΕΙΝ, *Synaxin celebrare, in Ecclesiam coire*, ἐκκλησιάζειν. Vide in hac voce. S. Athanasius in Apol. ad Constantium p. 683. ὁ γὰρ μακαρίτης Ἀλέξανδρος, στενῶν ὄντων τῶν ἄλλων τόπων, καὶ οἰκοδομῶν τὴν τότε μείζονα νομιζομένην ἐκκλησίαν τὴν καλουμένην Θεωνᾶ, συνῆγεν ἐκεῖ διὰ τὸ πλῆθος, καὶ συνάγων οὐκ ἠμέλει τῆς οἰκοδομῆς. Infrà: ἀλλὰ καὶ ὁ μακαρίτης σου ἀδελφὸς ἐν Ἀκυληΐᾳ τοιαύτης οὔσης συνάξεως, συνήχθη, οὕτω κἀγὼ πεποίηκα, καὶ γέγονεν οὐκ ἐγκαίνια, ἀλλὰ σύναξις εὐχῆς. Et in Apol. 2. de Fuga sua pag. 747. διαβεβαιουμένων καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, μηδὲ ὅλως αὐτὸν πρεσβύτερον γεγενῆσθαι πότε ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, μηδὲ συναχθῆναι αὐτόν ποτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς πρεσβύτερον. Vide Sozomen. lib. 8. cap. 3. & observata ab Henrico Valesio ad Euseb. lib. 3. de Vita Const. cap. 65. 67.

Σύναξις μεγάλη. Joan. Carpathi Episc. in Narrat. MSS. de Anachoret. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, ἐποίησεν μεγάλην σύναξιν· καὶ εἶπεν, Καταλύομεν δι' ὑμᾶς, ὅτι ἀπὸ κόπου ἐστέ. Infrà: καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους ξηροὺς καὶ ἅλας, εἰπὼν, ὅτι, Χρεία ἐστὶ δι' ὑμᾶς ἑορτὴν ποιῆσαι, καὶ ἔβαλεν ὀλίγον ὄξος εἰς τὸ ἅλας, καὶ ἀναστάντες ἔβαλον σύναξιν ἕως πρωΐ.

Σύναξις, *Collecta.* Acclamationes in Concil. Constantinopol. sub Mena act. 5. Κήρυξον τὴν σύναξιν, ἄγωμεν, εἰσέλθωμεν ἔσω εἰς τὴν Θεοτόκον. ποιεῖν συνάξεις, apud Socratem lib. 5. cap. 22. & alios passim.

Παρασύναξις, *Illegitima collecta, conventus Schismaticorum.* Idem Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 1. παραδέδωκε τοῖς σχισματικοῖς τὸ εὐκτήριον οἶκον τῆς Θεοτόκου καθεστῶτα τοῖς ἀπὸ τῆς πόλεως, ἐκκλησιάν ἐν αὐτῷ τολμήσας, καὶ παρασυνάξεις καὶ παραφωτίσματα πληρῶσαι. Ita etiam act. 1. pag. 13. Utuntur præterea S. Basilius in Epist. ad Amphilochium, & Socrates lib. 4. cap. 29.

Παρασυναγωγή, *Conventiculum*, in Hist. Concilij Nicæni II. cap. 6. Aristenus ad Can. 1. Epist. 1. S. Basilij: οἱ μὴ κοινωνοῦντες τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, εἰς τρία διαιροῦνται, εἰς αἱρετικοὺς, εἰς σχισματικοὺς, εἰς παρασυναγώγους. Deinde: Παρασυνάγωγοι δέ εἰσιν οἱ καταχριθέντες ἐπί τισι πλαίσμασιν Ἐπίσκοποι, ἢ πρεσβύτεροι, καὶ μετακινηθέντες τῆς λειτουργίας, καὶ μὴ ὑποκύψαντες τοῖς κανόσιν, ἀλλ' ἑαυτοὺς αὐθεντικῶς ἐκδικήσαντες τὴν προεδρίαν καὶ τὴν λειτουργίαν, καὶ θυσιαστήριον πηξάμενοι ἕτερον, καὶ τῆς γνώμης αὐτῶν γενέσθαι τινὰς παραπείσαντες, ὥστε συνακολουθῆσαι αὐτοῖς, καὶ τὴν καθολικὴν καταλιπεῖν ἐκκλησίαν.

Ἀποσύνακτος, *Qui à Synaxi seu Collecta abstinet*, apud S. Cyrillum in Epist. ad Celestinum Papam.

Σύναξις τῶν Μαρτύρων, in Concilio Gangrensi Can. 20. *Concilium Martyrum*, de quo egimus in Gloss. med. Lat. Epistola ejusdem Concilij de Eustathianis: καὶ τὰς συνάξεις τῶν Μαρτύρων, καὶ τῶν ἐκεῖ συνερχομένων καὶ τῶν λειτουργούντων καταγινώσκοντες. Ubi Balsamon, ἐν μνήμαις ἁγίων μαρτύρων ἐγίνοντο συνάξεις καὶ πανηγύρεις ἔν τισι ναοῖς, &c. Et Zonaras: κατεφρόνουν γὰρ τῶν τόπων ἐν οἷς μαρτύρων ἀπέκειντο λείψανα.

ΣΥΝΑΓΡΙΣ, *Vermis species*, in Oratione S. Thryphonis. Vide in Ριζοφυλήτης.

ΣΥΝΑΓΩΓΗ, *Oratorium Iudæorum*, locus ubi simul coënt. Socrates lib. 7. cap. 13. ἐφ' ᾧ κινηθεὶς ὁ Κύριλλος σὺν πολλῷ πλήθει ἐπὶ τὰς συναγωγὰς τῶν Ἰουδαίων παραγενόμενος, οὕτω γὰρ τοὺς εὐκτηρίους αὐτῶν ὀνομάζουσι τόπους, τὰς μὲν ἀφαιρεῖται, τοὺς δὲ ἐξελαύνει τῆς πόλεως.

ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ, *Ejusdem artis, ejusdem professionis ac muneris*, quomodo *Confreres* vulgò dicimus. Nomocanon Cotelerianus num. 475. οἱ τεχνῖται οἱ ψέγοντες τὰς τεχνὰς τῶν συναδελφῶν αὐτῶν.

ΣΥΝΑΖΕΙΝ, pro Συνάγειν, colligere. Theophylactus

phylactus Hierodiac. Homil. 13. pag. 252. ὅτι συνάζει μαθητὰς καὶ πλῆθος λαοῦ.

ΣΥΝΑΚΟΜΒΙΖΕΙΝ. Vide in Ἀκουμβίζειν.

ΣΥΝΑΚΤΗΡΙΟΝ, *Conventiculum*, *Conciliabulum*, apud Theophanem an. 38. Justiniani.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΙΟΝ, *Pactum*, *Contractus*. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 13. συνεςήσατο καὶ μετὰ τοῦ Χαγάνου Χαζαρίας γαμικὸν συνάλλαγιον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα ἐδέξατο.

ΣΥΝΑΛΛΑΤΤΕΙΝ, *Coire*. Ita hanc vocem Interpretatnur Zonaras & Balsamon ad Can. 69. Epist. S. Basilij ad Amphilochium.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ. ita vocant Græci *Vitas Sanctorum in compendium redactas*, & succinctas expositiones solemnitatis de qua agitur: quæ quidem in Menæis aliisque Ecclesiasticis libris insertæ passim leguntur. Circumferuntur porro Synaxaria præsertim Nicephori Callisti Xanthopuli, qui vixit sub Andronico seniore, quæ variis subinde hæresibus scatere ostenstit Leo Allatius in Dissert. 2. de libris Ecclesiasticis Græcorum, ubi de Triodio, in quo eorum lemma ita concipitur: Νικηφόρου Καλλίςου τοῦ Ξανθοπούλου συναξάρια εἰς τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς τοῦ τριωδίου μίαν ἑκάστην αὐτῶν αἰτιολογοῦντα, πῶς ποτε κατ' ἀρχὰς γέγονε, καὶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτω νῦν ἔχουσι, καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἐτάχθησαν μετά τινων ἐπιςάσεων μερικῶν, &c. Ejusdem etiam Synaxaria alia in Pentecostario & alibi assuuntur. Utraque vero & Triodij & Pentecostarij Synaxaria ejusdem Xanthopuli in linguam Græcam vulgarem conversa tum à Matthæo Cigala Cyprio, tum à Maximo Cytherensi Episcopo seorsim edita sunt Venetiis an. 1637. & 1649. in 4. Xanthopuli Synaxariorum meminit præ cæteris Gennadius cap. 2. de Azymo, ubi ea legi Constantinopoli non fuisse solita annotat, sed etiam suggillat ut schismatica.

Varia extant in Bibliothecis ejusmodi Synaxaria, quorum quædam hunc titulum præferunt, Συναξάριον τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου, ὅθεν ἕκαςος, καὶ ἐκ τινῶν ἔφυ, καὶ ἐν οἷς χρόνοις, καὶ εἴτε τῆς διὰ μαρτυρίου, εἴτε τῆς δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο θάνατον. Atque illud quidem quod legi, duobus voluminibus continetur. Laudantur etiam in Typico S. Sabæ cap. 21. pag. 48. alia & antiquiora Synaxaria: καὶ γὰρ τῷ τυπικῷ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀκολουθήσαντες, καὶ ἀκριβεςέροις συναξαρίοις ἐντυχόντες, τῆς τε ἀοιδίμου μονῆς τοῦ Στουδίου, καὶ λοιπῶν, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, &c. Infra ead. pag. ἀλλ' οὖν εὕρομεν ἐν τῷ συναξαρίῳ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους τῆς Θεοτόκου γίνεσθαι προσκομιδὴν, καὶ τελείαν λειτουργίαν. Sed hic non tam vitarum SS. compendia, quam τυπικὰ intelliguntur.

Συναξαριςὴς, *Synaxariorum scriptor*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 104. & Theophylactum Hierodiac. pag. 154. Index MS. Bibliothecæ Monast. S. Trinitatis insulæ Chalces: συναξαριςὴς μῆνας ἔχων ἕξ. Infra: Συναξαριςὴς χαμηλός.

ΣΥΝΑΞΙΣ. Vide in Συνάγειν.

ΣΥΝΑΠΤΕΙΝ, *Conjungere*, *Connectere*. Vox Liturgica, cùm scilicet Horæ Ecclesiasticæ invicem convertuntur, & nullo temporis interstitio alia post aliam decantatur. Pentecostarium: καὶ εὐθὺς συνάπτομεν τὴν πρώτην ὥραν τρίψαλμον κατὰ τὸ σύνηθες. Triodium 2. Feria 1. hebd. Jejunior. καὶ συνάπτομεν τὴν πρώτην ὥραν, καὶ πληρουμένου τοῦ τρίτου ψαλμοῦ, λέγομεν, &c. Ita Sabbato ejusdem hebdom. Rursum Feria 5. Magni Canonis: συνάπτεται δὲ καὶ ἡ πρώτη ὥρα ἄνευ ςιχολογίας. Codinus de Offic. Palat. cap. 14. num. 27. ψάλλεται ἔξω περὶ τὰ πρόθυρα τοῦ τρικλίνου τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ὄρθρου, εἶτα συνημμένως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ.

Ἐπισυνάπτειν, eâdem notione. Triodium Feria 6. hebd. ἐπισυνάπτομεν καὶ τὴν θ'. ὥραν. Infrà: ψαλμὸς τοῦ ἐπισυνάπτεται. Liturgia Chrysostomi pag. 75. καὶ ὁ διάκονος περιπτύσσεται τὸ ὠράριον αὐτοῦ, καὶ προσκυνεῖ τρὶς, καὶ ἐπισυνάπτει ἐκφώνως, Τὰς θύρας, τὰς θύρας, ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν. Vide Can. 17. Concilij Laodiceni.

Συναπτὴ, Græcis dicitur, quod Latini scriptores Ecclesiastici *Collectam* vocant: quandam scilicet orationē quæ inter Psalmos, aut alias quasvis prolixiores preces, à Diacono, ut plurimùm, pronuntiatur, & Psalmos invicem connectit, idque ex veteri instituto: nam in Concilio Laodiceno Can. 17. μὴ δεῖν ἐπισυνάπτειν ἐν ταῖς συνάξεσι τοὺς ψαλμοὺς, ἀλλὰ διὰ μέσου καθ' ἕκαςον ψαλμὸν γίνεσθαι ἀνάγνωσιν statuitur: quæ quidem verba sic vertit Dionysius Exiguus: *Quod in Conventu fidelium nequaquam Psalmos continuare conveniat, sed per intervallum; id est per Psalmos singulos, recenseri debeant lectiones*. At Isidorus mercator alio prorsus & minus idoneo sensu hæc est interpretatus. Typicum S. Sabæ cap. 2. εἶτα ποιεῖ συναπτὴν, καὶ ἐκφωνεῖ, &c. Triodium: ἐν δὲ ταῖς συναπταῖς πάσαις ςιχολογίας καὶ τοῦ κανόνος, μνημονεύονται οἱ πάντες οἱ προαπελθόντες πατέρες, &c. Idem Feria 5. Magnæ hebd. μετὰ δὲ τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν γίνεται συναπτὴ, τὸ, Κύριε ἐκέκραξα. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap. 5. κατὰ δὲ τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ ὕμνου παρεγινώμεθα καὶ ἡμεῖς, ὁ οὖν τὴν συνήθη συναπτὴν λέγων Διάκονος. Quinetiam αἱ προσευχαὶ καὶ δεήσεις συνάπτουσιν ἡμᾶς τῷ Θεῷ, ut ait Anonymus in Homil. MS. in Dominic. τοῦ διακαινισίμου. Collectarum verò aliæ ampliores, aliæ contractiores. Ampliores.

Μεγάλαι συναπταὶ dicuntur. Typicum S. Sabæ cap. 2. πληρουμένου δὲ τοῦ ψαλμοῦ, γίνεται συναπτὴ παρὰ τοῦ Διακόνου. Pentecostarium: εἰσερχομένου δὲ τοῦ Ἱερέως, ἐν τῷ Βήματι, ποιεῖ μεγάλην συναπτὴν, μεθ' ἣν ἐκφωνεῖ, Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij: καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν λέγει μεγάλην συναπτήν. Adde Eucholog. pag. 766.

Συναπταὶ μικραὶ, appellantur contractiores collectæ, eæque propriè sunt quæ ad Tertiam, Sextam, & Nonam dicuntur. Triodium 2. Fer. 1. hebd. Jejunior. & Typicum cap. 2. ὅταν δὲ γίνεται ἡ προηγιασμένη, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς ἐν ἑκάςῳ ἀντιφώνῳ τῆς ςιχολογίας μικρὰν συναπτὴν, Pentecostarium: γίνεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἔσωθεν τοῦ ἁγίου Βήματος συναπτὴ μικρὰ ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ ἡμέρᾳ. Est &

Συναπτὴ αἰτήσεως, collecta scilicet in qua crebrius τοῦ κυρίου δεηθῶμεν repetitur, vel παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα. Pentecostarium: καὶ ταύτης τῆς ἀναγνώσεως πληρωθείσης, ψάλλομεν τὸ, Χριςὸς ἀνέςη, γ'. καὶ γίνεται ἡ ἐκτενὴς, Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς, καὶ τὰ λοιπά, εἶτα ἡ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων. Sed de Synaptis videndi Goarus ad Euchollog. pag. 46. 47. Morinus de Sacris ordinat. pag. 227. & alij.

ΣΥΝΑΠΤΗ, *Sacra Liturgia*, Σύναξις. Pachymeres lib. 3. cap. 2. extr. μὴ μὴν δ' ἔτι τὴν τὸ συνόλον Ἰωάννου, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τῷ Καίσαρι Ἀλεξίῳ προσεπιφιλοτιμεῖτο, ὡς δι' αὐτοῦ ἁλώσεως τῆς πόλεως, τὸ μετά γε τοὺς βασιλεῖς καὶ τοῦ Πατριάρχην ἐν τῇ συναπτῇ μνημονεύεσθαι.

ΣΥΝΑΡΠΑΓΗ, *obreptio*, vox JC. in Basilicis. Vide Cujacium ad Nov. 13.

ΣΥΝΑΦΕΙΑ, *Coitus*, apud Moschionem de Morbis mulierum, cap. 25.

ΣΥΝΑΧΙ, *Catarrhus*, Κατάρρους. fortè pro συνάγχη, *Angina*.

ΣΥΝΔΙΜΑΝ, Σύνδεσμος, in Glossis Græcobarb.

ΣΥΝΔΟΥΧΙΟΝ. Vide in Σενδούκιν.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ'Σ, Asceticis quod sit, ita docet Joan. Climacus Grad. 18. ubi ait, esse, τὸ συλλαλῆσαι τῷ παρέντι καὶ πάθος, ἢ ἀπάθως.

ΣΥ'ΝΕΔΡΟΣ, *Assessor*, in Basilicis, &c.

ΣΥΝΕΙ'ΣΑΚΤΟΙ, *Extraneæ*, *subintroductæ mulieres*, quarum consortia interdicuntur clericis. Vox Antiochenorum, ut testatur Eusebius lib. 7. Hist. Eccl. cap. 30. τὰς δὲ συνεισάκτους αὐτοῦ γυναῖκας, ὡς οἱ Ἀντιοχεῖς ὀνομάζουσι. Synodus Nicæna Can. 3. ἀπηγόρευσε καθόλου ἡ μεγάλη σύνοδος, μήτε Ἐπισκόπῳ, μήτε Πρεσβυτέρῳ, μήτε Διακόνῳ, μήτε ὅλως τινὶ ἐν Κλήρῳ, ἐξεῖναι συνείσακτον ἔχειν. Ad quem locum consulendi Zonaras & Balsamon, ubi de hac voce plura habent. Palladius in Vita S. Joannis Chrysostomi pag. 47. καὶ τ' ἀσχήμου κακοζωΐας περὶ τῶν καλουμένων συνεισάκτων, (καταλείπει τὸν λόγον) Georgius Alexandrinus in Vita ejusdem Chrysost. ὁ μέγας Χρυσόστομος παραυτίκα τὰς ἔχοντας συνεισάκτους τῷ ἔθους ἐξέκοψε. Epiphanius contra Origenem: κατηγοροῦσι δὲ ὅθεν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰς Ἀγαπητὰς λεγομένας συνεισάκτους γυναῖκας κεκτημένων. Vide Matth. Blastarem litt. Γ. tit. 19. Petr. Arcudium lib. 6. de Concord. cap. 10. Jacob. Billium lib. 1. observ. sacr. cap. 39. Langum ad Niceph. Call. lib. 6. cap. 30. Rhenanum ad lib. 7. Rufinij, Suicerum, & Gloss. med. Lat. Sed & συνεισάκτους, spurios & ex illegitimo concubitu natos liberos videtur appellare Eudocia Augusta in Joniis MS. ubi de Nereidibus: εἰσὶν οἳ φασιν διαφέρειν τὰς Νηρεΐδας, τῶν τοῦ Νήρεως θυγατέρων, καὶ τὰς μὲν ἐκ Δωρίδος γνησίας αὐτοῦ θυγατέρας νομίζεσθαι, τὰς δὲ ἐξ ἄλλων κοινότερον Νηρεΐδας καλεῖσθαι· πιθανὸν οὖν τὰς μὲν ἐκ μιᾶς τῆς Δωρίδος γνησιωτέρας τῶν ἄλλων οὔσας, Νήρεως θυγατέρας λέγεσθαι, Νηρεΐδας δὲ τὰς συνεισάκτους.

Παρείσακτος, eadem notione, apud auctorem de initiis hæreseon num. 100. Glossæ Gr. Lat. παρείσακτος, *abinductus*. Lexicon MS. Cyrilli: Παρεισάκτους, ἀλλοτρίους.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ', *Collatio bonorum*, apud Harmenopul. & al JC.

ΣΥΝΕΚΚΛΗΤΙΚΑΙ' *Epistolæ accusatoriæ*, *criminatoriæ*: est enim ἐκκλητεύειν, *vocare in jus*. Synodicon adversus tragædiam Irenæi cap. 95. *Sed deliberavimus potius ego & sanctissimus Andreas Episcopus, non Syneccliticis litteris, sed amicabilibus, hæc tua innotescere sanctitati.*

ΣΥΝΕ'ΛΕΥΣΙΣ, *Consultatio*, in Basilicis to. 1. p. 477. *Consolidatio*, vox IC. ita Schol. MS. Theophili Antecess. instit. de usufructu.

ΣΥΝΕ'ΡΓΙΟΝ, *Officina*, in Gloss. Gr. Lat.

ΣΥ'ΝΕΡΓΟΝ, *Instrumentum quodvis.* Vide in τζιμπεῖν.

ΣΥ'ΝΕΣΙΣ, *Prudentia*, titulus compellatorius in epistolis, apud S. Basilium & alios.

ΣΥΝΕΣΤΙΑ'ΤΩΡ, *Conviva*, Συμβιωτὴς, in Gloss. Lat. Gr. pro Συνέστιος.

ΣΥΝΕΣΤΟ'ΤΕΣ. Vide in Σύστασις.

ΣΥ'ΝΕΦΟΝ, *Nubes*, Νεφέλη, Νέφος. Συννεφάκι, *Nubecula*, Νεφέλιον. Συννεφιά, *Nubilum*, Σκοτεινὸν νέφος. Hesychius: Συννεφὲς, σκοτεινόν. Occurrit in Genesi cap. 19. Manuel Malaxus in Chron. MS. p. 402. τότε ἐφάνησαν καὶ εἰς τὰ σύννεφα ὥσπερ ἄνδρες ἀρματωμένοι. Vide Σύννοφο.

ΣΥΝΗΒΑΣΜΑ, *Conspiratio*, συνωμοσία. In Corona pretiosa, συνηβασμὸς, exponitur, *Pactum*, συνθήκη, Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ὅθεν καὶ ἀνηξεύρασι τὰ συνηβάσματά τους.

Ἀσυνηβασία, *Discordia.* Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ἐκεῖ τὴν ἀσυνηβασία, μὲ τῆς διαφωνίας.

ΣΥΝΗ'ΓΟΡΟΣ, *Advocatus*, *Patronus causæ*, in Gloss. S. Bened. Scholiastes Basilic. lib. 8. tit. 1. Συνήγορός ἐστιν ὁ τῇ δίκῃ παραγινόμενος, οὐ μὴν ὁ πρακταΐζων· Συνήγορος τοῦ ταμείου, *Advocatus fisci*, apud S. Basilium in Epist. 84. Συνήγορος τῆς ἐκκλησίας, *Advocatus Ecclesiæ*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis Can. 45. Συνηγορία, *Advocatio.* Συνηγοράτος, *Patronatus*, *Advocati officicinus*, in lib. 8. Basilic. tit. 1. cap. 24. Συνηγορεῖν, *Postulare*, in iisdem Basilic. eod. lib. cap. 1. Συνηγορεῖν, ἐστι τὸ προθεῖναι τὴν οἰκείαν ἐν δικαστηρίῳ θέλησιν, ἢ τὴν τοῦ φίλου πρόθεσιν τῷ ἔχοντι δικαιοδοσίαν, ἢ τῇ ἑτέρου θελήσει ἀντειπεῖν. Scholiastes eorumdem Basilic. ad lib. 21. pag. 560. συνηγορῆσαι ἐστι τὸ ἐν δικαστηρίῳ παραθέσθαι οἰκείαν, ἢ τοῦ φίλου θέλησιν πρόθεσιν τῷ ἔχοντι δικαιοδοσίαν, ἢ τῇ ἑτέρου θελήσει ἀντειπεῖν. Συνηγόρων verò σύστημα, seu collegium erat sub dispositione Primicerij. Balsamon ad Nomocan. tit. 8. cap. 13. ἀλλ' εἰς τοὺς τότε συνηγόρους τοὺς τελουμένους εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καὶ λαμβάνοντας βασιλικὰ σιτηρέσια, καὶ ὑπὸ Πριμμικηρίους ὄντας, καὶ σφραγιζομένους ὑπὸ κοσμικῶν ἀρχόντων, &c. Mox: ὅτι δὲ τὸ συνηγορεῖν ὀφφίκιον ἦν ποτε κοσμικὸν, καὶ σιτηρέσια ἐλάμβανον δημοσιακὰ οἱ τελούμενοι συνήγοροι, καὶ ὑπὸ Πριμμικηρίων ἦσαν δῆλόν ἐστιν ἀπὸ πολλῶν. Deinde addit illos σφραγίζεσθαι à Præfecto. Vide 86. Novellam Leonis Imp.

ΣΥΝΗ'ΘΕΙΑ, *Consuetudo*, *Tributum*, *Vectigal.* Κέρδη, ἃ δοκεῖν εἶναι νόμιμα πεποίηκεν ἡ συνήθεια, apud Synesium Epist. 62. Novella Leonis & Alexandri in Jure Græcorom. lib. 2. καὶ παράσχειν τὸ τελούμενον ἐμφυτευτικὸν τέλος, καὶ τὴν συνήθειαν. Idem Leo in Tacticis cap. 19. §. 18. παραγγέλλεις καὶ τοῖς ἄρχουσι, μηδένα τῶν ὑπ' αὐτοῖς στρατιωτῶν ἀδικεῖν, ἢ τὸ οἱονοῦν δῶρον παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἢ τὰς λεγομένας συνηθείας. Extant prætereà in eodem jure Græcorom. pag. 120. 123. Novellæ aliæ Isaacij & Alexij Comneni περὶ τῶν ὑπὲρ χειροτονίας διδομένων συνηθειῶν, καὶ περὶ τοῦ κανονικοῦ. Mandatum datum Exarchis Monasteriorum in eodem jure Græcorom lib. 6. & apud Habertum in Archierat. pag. 572. καὶ πρός γε τούτοις ἐκ πάσης δωροληψίας καθαρὰν αὐτὴν καὶ ἀμόλυντον διατηρήσει, καὶ μήτε τὰς λεγομένας συνηθείας, ὅπως δήποτε ἀποσκευάζει τῷ ὀνόματος. Aliud mandatum datum Metropolitano, in eodem Jure Gr. Rom. pag. 430. μηδὲ σεμνῷ ὀνόματι συνηθείας ἐπισκιάζειν τὴν τῆς ἁρπαγῆς καὶ τυραννίδος ἀπηγορευμένην πρᾶξιν. Anna Comnena lib. 3. pag. 85. ἀλλὰ καὶ αὐξήσεις ῥογῶν, καὶ προσθήκας δόσεων, συμπαθείας τῶν λεγομένων συνηθειῶν, &c. Utuntur alij, Justinianus in Nov. 30. cap. 7. Nov. 112. cap. 3. & in aliis passim, Eclogæ Leonis & Constantini tit. 5. §. 6. lib. 7. Basilic. tit. 4. §. 2. &c.

Συνήθειαι, *Stipendia.* Glossæ Lat. Gr. *Salarium*, ὀψώνιον, παροχὴ, συνήθεια, σιταλικόν. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. καὶ ἔχειν ταῦτα πάντας μὲν ἀναλόγως πρός τε τὴν ἑκάστου ποιότητα, καὶ τὰς χορηγουμένας αὐτοῖς χρυσικὰς συνηθείας. Id est stipendia in pecunia numerata, quæ infrà vocat χρυσικὴν ῥόγαν. Ita συνηθείας salaria judicum & scribarum dicuntur in Novella Constantini Porph. περὶ συνηθειῶν, & περὶ συνηθειῶν τῶν σκρίβα. Vide Gloss. med. Lat. in *Consuetudo.*

ΣΥΝΗΘΕΙ'Α, τὰ Σύνηθα, *Menstrua mulierum*, ἔμμηνα, in Canonario Joannis Monachi pag. 112. in Pœnitentiali Anonymi apud Morinum pag. 120. & in Nomocanone Coteleriano, locis indicatis in Gloss. med. Lat. in V. *Consuetudo.* Theophilus, aliis Timotheus, Patr. Alexandr. in Responsis Canonicis: ἐὰν γυνὴ ἴδῃ τὸ κατ' ἔθος τῶν γυναικῶν αὐτῆς, &c. Formula loquendi ipsis mulieribus familiaris in quibusdam provinciis: qua etiam utitur Theophylactus Simocatta lib. 5. cap. 14. ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ Συρὰ τὸ ἐθισμένον τῶν γυναιξὶν οὐκ εἶδεν. Ab eo hausit Evagrius lib. 6. cap. 20. Vide Βλέπειν. Gregorius M. ad Augustinum: *Quippe eum & sine partus causa, eum*

in

in consuetis menstruis detinentur, viris suis commisceri prohibeantur. Solinus: *quamdiu sunt in lege sua.*

ΣΥΝΗ´ΘΗΣ, *Familiaris.* Hesychius, συνήθεις, ὁμοιοτρόπους, ἐν ὁμοίοις ἤθεσι τετραμμένους. Nicetas de Statu urb. Constantinopol. num. 2. ἣν οὐν ἐμοί τις συνήθης καὶ συνέστιος ἐκ τῶν Βενετίκων γένους, &c. Et num. 3. ὡς δὴ ἱκανοὶ συνήθεις καὶ συγγενεῖς, &c.

ΣΥΝΘΕΝΕΙΝ, *Componere, Constituere*, συνίστασθαι.

ΣΥΝΘΗΚΑ´ΡΙΟΣ, Συνθηκίζειν. Populares acclamationes, in Concilio Const. sub Mena act. 5. ἔξω βάλε τὸν συνθηκάριον καὶ Μανιχαῖον· ὁ Ῥωμαϊκὸς δόλιος ἐνὶ, τὸν Ῥωμαϊκὸν ἔξω βάλε, τὸν Μανιχαῖον ἔξω βάλε. καθάριζον τὰς ἐκκλησίας, μετὰ σοῦ ἐστι, καὶ συνθηκίζει τοὺς ἐπισκόπους. Editio Binij habet συνθηκάριον, quæ vox, *conjuratorem* significat, seu eum qui cum altero pactum inivit ut alium opprimat; Galli dicunt, *complotter.* Pachymeres lib. 3. cap. 10. ὅρκος δ' ἐκεῖνος, καὶ συνθεσίαι, καὶ ἐμπεδώσεις φρικταὶ, &c. Utitur etiam lib. 11. cap. 22. Manethon apotelesmaticus MS. λῃσταὶ, κουλιστὰς, συνθηκαρίους, ἀθέους, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Sinthicia*, & infrà in Συνθηκίζειν.

ΣΥΝΘΗ´ΚΗ, *Pactum, professio monachica*: vox Patribus Græcis familiaris, uti à nobis observatum in Gloss. med. Lat. in *Pactum.* S. Basilius in Epist. ad Virgin. lapsam: αὐτὰς ἀπαρνῇ τὰς πρὸς τὸν ἀληθινὸν νυμφίον συνθήκας, οὔτε εἶναι παρθένος, οὔτε ὑποσχέσθαι ποτὲ βοῶσα. S. Ephremius in lib. MS. de Perfectione vitæ Monasticæ: σὺ μὴ ἀποπηδήσῃς ἀπὸ τῶν συνθηκῶν, ὧν συνέθου χάριν τῆς αἰωνίου ζωῆς. Mandatum datum Exarchis Monasteriorum, in jure Græcorom. §. 9. pag. 435. δεῖ τὴν σὴν εὐλάβειαν τοῖς ἡγουμένοις ἐν ἑτέροις μοναστηρίοις τάς τε συνθήκας καὶ ἐξαγορεύσεις ποιουμένους ἄνευ γνώμης τοῦ ἀποκειραμένου μὴ προσδέχεσθαι. Aristenus ad Can. 16. Concilij Calched. οὗτοι τῆς ἐπαγγελίας αὐτῶν ἀθετήσαντες, ἀκοινωνησίᾳ ὑπόκεινται. Theodorus Balsamon in Resp. 27. οἱ θεῖοι κανόνες τῆς ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συστάσης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς λεγομένης α΄. καὶ β΄. διορίζεται κατὰ τὸ ἀπαραίτητον εἰς μοναστήρια τὰς ἀποκάρσεις γίνεσθαι, καὶ ὑπὸ ἀναδόχων τὰς συνθήκας τῶν ἀποκειρομένων δέχεσθαι. In officio Parvi habitus in Euchologio pag. 475. Abbas sic Novitium alloquitur: βλέπε, τέκνον, οἵας συνθήκας δίδως τῷ δεσπότῃ Χριστῷ. Joannes Climacus: ψυχὴ δὲ μὴ φυλάξασα συνθήκην, ἐμίανε πνεῦμα. Laudatur Homilia Symeonis Hegumeni S. Mamantis, περὶ τοῦ ὅτι χρὴ καλῶς ὑποτάσσεσθαι, καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθαι τῶν συνθηκῶν, ὧν πρὸς Θεὸν συνθέμεθα. Eustathius Il. ε, de voce συνθεσία. λαμβάνεται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶς λεγομένων συνθηκῶν, ἤτοι συμφωνιῶν. Vide Theodorum Edessenum in capitulis practicis num. 43.

ΣΥΝΘΗΚΙ´ΖΕΙΝ, *Pignore deposito certare*: Gallis *Gager.* Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 29. ὡσαύτως οὐδὲ τὸ συνθηκίζειν τοὺς πλουσίους μέχρις ἑνὸς νομίσματος. Infrà: καὶ ἐπὶ τῷ πέμπτῳ δὲ παιγνίῳ τῶν ἐπιτετραμμένων, συνθηκίζειν καθὼς τοῖς μέρεσι δόξει, καὶ οὐ μέχρι νομίσματος ἑνὸς κατὰ τὴν παλαιὰν νομοθεσίαν. Vide suprà in Συνθηκάριος.

ΣΥ´ΝΘΗΜΑ, *Evectio*, in Gloss. Gr. Lat. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 31. καὶ ὑπομνηστικὸν τῆς συνόδου πάσης δύσεως δημοσίοις συνθήμασιν ἀπεστάλησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Extat formula *Evectionis* apud S. Athanasium Apol. 2. de Fuga sua, pag. 787. Vide eundem in Epist. ad Solit. pag. 821. Gregorius Nazianzen. contra Julianum sic vocat literas *Formatas*: ἐν ἐπιστολιμαίοις συνθήμασιν, οἷς ἡμεῖς ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος τοὺς χρήζοντας παραπέμπομεν. Vide Gloss. med. Lat. *in Evectio.*

ΣΥ´ΝΘΡΟΝΟΝ. Vide in Θρόνος.

ΣΥΝΙΠΠΙ´Α, in Gloss. Gr. Lat. Ἀγέλη ἵππων; *Equicium.*

ΣΥΝΟΔΙΚΑ´ΡΙΟΣ, *Qui ad Synodum proficiscitur Episcopus*, vel *Episcopi Vicarius.* VI. Synodus act. 18. ἀντίγραφον θείας σάκρας τοῦ βασιλέως πρὸς Λέοντα Πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, σταλεῖσα διὰ τῶν ἐκεῖθεν ἀποσταλέντων συνοδικαρίων παρὰ περιόντος Ἀγάθωνος τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης. pag. 213. 216. edit. 1618. Extat in operibus S. Maximi tom. 2. pag. 116. Ἀπορία Θεοδώρου Διακόνου Βυζαντίου Ῥήτορος καὶ Συνοδικαρίου Παύλου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

ΣΥΝΟΔΙΚΗ´, Συνοδικὸν, Epistola à Patribus Synodi, ad Summum Pontificem, vel alios Episcopos, missa, qua Decretorum in Concilio ratio & series exponitur. Interdum etiam ita appellatur Epistola à recens electis Episcopis de Fide sua ad Summum Pontificem aut Metropolitam missa. Codex Canonum Ecclesiæ Afric. cap. 90. ἐπεὶ καὶ τὴν συνοδικὴν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης τῷ ἁγιωτάτῳ γέροντι Ξανθίππῳ ὡς ἀνήγαγον, &c. Concilium Ephesinum parte 1. cap. 14. ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ καίτοι βουληθεὶς συνοδικῷ γράμματι φανερὸν αὐτῶν καταστῆσαι, ὅτι ταῦτα λέγουσι καὶ φρονοῦσι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα. Photius Tyri Episcopus in Epist. ad Marcianum Imp. in Concil. Calchedonensi act. 5. τοσαύτῃ δὲ ὁ μνημονευθεὶς ὁσιώτατος ἐπίσκοπος εἰς τὸ περιγράψαι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δίκαια ἐνστάσει ἐχρήσατο, ὡς καὶ συνοδικὸν πρός με παρασκευάσαι ἐκπεμφθῆναι, καθαίρεσιν ἀπειλοῦν, εἰ μή γε τοιούτων ἐπισημαίνωμαι χάριν. Idem Concil. Act. 10. καὶ συνοδικὰ ποιήσας, — ἀπέστειλε καὶ τῇ δὲ πόλει, καὶ τοῖς ἐπισκόποις. Et Act. 11. καὶ ἐποίησε συνοδικὰ γράμματα, καὶ εἰς τὰ δίπτυχα αὐτοῦ ἔταξεν. Agatho Diacon. de VI. Synodo: ἅτινα (acta Synodi) καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἔθους συνοδικῶν γραμμάτων ἐξαπεστάλησαν. Cyrillus Scythopol. in Vita MS. S. Sabæ c. 56. ἀποστέλλει δὲ ἑαυτοῦ συνοδικὰ τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἠλίᾳ, cap. 50. Theophanes an 15. Zenon. καὶ φθασάντων τῶν Ἀποκρισιαρίων Φραυίτα μετὰ τῶν συνοδικῶν, ἀτίμως τούτους ὁ Φῆλιξ ἀπέπεμψεν. Et an. 17. ejusdem Zenonis: τούτῳ τῷ ἔτει τὰ συνοδικὰ Εὐφημίου Φῆλιξ ἐπεδέξατο, καὶ ὡς ὀρθόδοξῳ αὐτῷ προσετέθη. Idem an. 21. Anastasij: Ἰωάννην δὲ τὸν Ἀλεξανδρείας ἐν τοῖς διπτύχοις ἐνέταξε, καὶ συνοδικὰ πρὸς αὐτὸν ἔγραψεν. An. 5. Constantini Irenes filij: ἐχειροτονήθη ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ταράσιος Πατριάρχης ΚΠ. καὶ ἀποστείλας ἐν Ῥώμῃ τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ, ἀπεδέχθη παρὰ τοῦ Πάπα Ἀδριανοῦ. An. 1. Michaëlis Curopal. καὶ Νικηφόρος ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης ἀπέστειλεν συνοδικὰ γράμματα πρὸς Λέοντα τὸν ἁγιώτατον Πάπαν Ῥώμης. Vide Gloss. med. Lat. in *Synodica.*

Συνοδικὸς τόμος. Novella Constantini Porph. in Apostatas, seu defectionum auctores: Νεαρὰ — ἡ καὶ τάξιν τόμου συνοδικοῦ ἐπέχοντα. Leo Grammaticus pag. 506. χειροτονεῖται δὲ Πατριάρχης ὁ προρρηθεὶς τοῦ Βασιλέως υἱὸς Θεοφύλακτος, — τοποτηρητῶν ἐκ Ῥώμης ἀνελθόντων, καὶ τόμον συνοδικὸν ἐπιφερομένων περὶ τῆς αὐτοῦ χειροτονίας διαγορεύοντα.

Συνοδικὸν denique peculiari appellatione donatur Synodalis illa sententia promulgata in Concilio Constantinopolitano contra Iconomachos, Theodora & Michale filio Imperantibus, quod deinceps legi quotannis decretum prima Dominica Jejuniorum, quæ ob restitutionem cultus imaginum, *Orthodoxiæ* nomenclatura donata est. Typicum S. Sabæ cap. 12. ἀπερχόμεθα ἐν τόπῳ ὡρισμένῳ, ὅπου δεῖ ἀναγινώσκειν τὸ συνοδικόν. Similia habent Triodium in 1. Dominica Quadragesimæ, & Codinus de Offic. Palat. cap. 15. Legi autem consuevit à Chartophylace. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus: ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ Συνοδικὸν καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἅπασα, ὁ Χαρτοφύλαξ ἀναγινώσκει αὐτά· εἰ δὲ οὐκ ἔστι ὁ Χαρτοφύλαξ, ὁ τὸ πρωτεύει τῶν ἀξιωμάτων.

ΣΥΝΟΔΙ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΙ & Συνοδῖται, dicti Catholici qui Synodum Calchedonensem admittebant. Apophthegmata patrum in Phoca. num.1. καὶ εὐθέως σὺν τῷ λόγῳ εὑρέθη πρὸ τῶν θυρῶν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων τῶν συνοδικῶν. Leontius de sectis act.5. Ἰουστινιανοῦ βασιλεύσαντος, καὶ τοῦ συνοδιτοῦ ὄντος. Infrà: ὀφείλων ἢ πεῖσαι γενέσθαι συνοδίτην, ἢ καθελεῖν αὐτόν.

ΣΥΝΟΔΙΤΑΙ, *Conventuales*, alij à Monachis, ut sunt in Ecclesia Latina *Patres oratorij*, & similes οἱ ἐν συνοδίᾳ ζῶντες, apud Symeonem Magistrum in collectaneis. Collectio constitut. Eccl. lib. 1. Cod. Just. in Paratitl. ad tit.3. pag. 1266. μηδεὶς κληρικὸς, ἢ μοναχὸς, ἢ καλούμενος Συνοδίτης ἁρπαζέτω, ἢ κατεχέτω τὴν κατάκλειστον. Ita fere pag.1270. 1273.

ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ, *Contubernium*, in Gloss.L.G. *Matrimonium*, γάμος, in Concil. Calchedon. Can.27. in Concil. Quinisexto Can. 3. 53. 92. in Nov. Justiniani 14. in Nov.1. Basilij Macedonis, in Nov. Leonis 89, in Nov. Basilij & Romani senioris, & alibi non semel. Glossæ Gr. Lat. Συνοικέσιον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, *Conjugium, Matrimonium*. Notum illud Greg. Nazianzeni: τὸ πρῶτον συνοικέσιον, νόμος· τὸ δεύτερον, συγχώρησις· τὸ τρίτον, παρανομία. τὸ τέταρτον, χοιρώδης βίος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Ἀλλ' ἦσεν δῶ γιαμαρτυρία ἐνώπιον στοὺς πάντας,
Πῶς γὰρ τὸ συνοικέσιον τοῦτο οὐκ ἤθελάτο.

Vide Photij Bibl. pag.1073.

ΣΥΝΟΠΟΝ, τὸ σινάπιν, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Synapi.*

ΣΥΝΟΡΙΣΤΙΚΑ, *Certatim*, Ἐφαμίλως, φιλοτίμως.

ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΙ, Apollinaristæ Hæretici, contra quos scripsere Theodorus Episcopus Antiochenus ad Heraclidem, & S. Cyrillus Episcopus Alexandrinus.

ΣΥΝΟΧΗ, ὁ φιλακισμὸς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΥΝΟΨΙΖΕΙΝ, *In conspectum alicujus venire*: εἰς ὄψιν ἔρχεσθαι, apud Leonem Grammaticum in Theophilo pag.452. Theophanes an.6. Apsimari: ᾐτήσατο παρὰ τοῦ χαζάρων χαγάνῳ συνοψισθῆναι. Utitur rursum an.24. Copronymi. Idem Leo Grammaticus in Basilio pag. 473. Φώτιος δὲ τοῦτον Βασιλείῳ βασιλεῖ μεσιτεύει, καὶ συνοψίζει. Id est *in conspectum admittit*. ἀπὸ τῆς ὄψεως ποιεῖν, *conspectu privari*, apud eundem p.473.

Ἀποσυνοψίζειν, *In conspectum alicujus redire*. Idem scriptor in eodem Basilio pag.473. de Leone ejus filio: ἐποίησεν δὲ ἀπὸ ὄψεως μῆνας τρεῖς θρηνῶν καὶ ὀδυρόμενος, καὶ δι' ἐπιστολῶν πολλὰ δυσωπῶν τὸν Βασιλέα· μεγάλην δὲ πίστιν τοῦ Βασιλέως ἔχοντος εἰς ἅγιον Ἠλίαν, ἀποσυνοψίζει Λεὼν ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Ἠλίου μνήμῃ. Idem in Leone pag.483. ἤθελεν γὰρ ὁ Βασιλεὺς ἀποσυνοψισθῆναι αὐτῷ. Infrà: ἐποίησε Σαμωνᾶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Βάρδα· ἀπεσυνόψισεν δὲ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Βασιλέως. Ubi Anonymus: ἐποίησε Σαμωνᾶς ἀπὸ ὄψεως μῆνας τέσσαρας ἐν τῷ Καίσαρος καθήμενος· καὶ μετὰ ταῦτα τῆς βασιλικῆς ὄψεως καὶ ὁμιλίας κατηξιώθη.

Συνοψιασμός. Vide Typicum S. Sabæ pag.70.

Συνοψίζειν, *In synopsin redigere, breviare*. Passim apud Balsamonem in Nomocanonem Photij.

ΣΥΝΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, *Commilito*, apud Modestinum in l.9. §.11. D. de Excusat. Glossæ Lat. Gr. *Commilitat*, Συστρατεύεται.

ΣΥΝΤΑΓΗ, *Constitutio*. Συνταγὴ μετὰ παραγγελίας, *Condictio*, in Gloss. Gr. Lat. Ita Lat. Gr. *Condictio*, Συνταγή. Vox J C.

ΣΥΝΤΑΣΣΕΣΘΑΙ, apud Hesychium exponitur ἀσπάσασθαι, *Vale dicere*, seu ut vulgò loquimur, *prendre congé de quelqu'un*. Concilium Calchedon. act.1. καὶ ἡμεῖς συνταξάμενοι, ἐξήλθομεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 54. ἔπειτα μετ' αὐτοῖς συνταξάμενος αὐτῷ, καὶ Συνόδιος ἀπαίρει τῆς Λαύρας, &c. Adde n.57. 84. 101. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: Συνταξάμενοι δὲ αὐτῇ, καὶ τὸ τέλειον τακτήριον ἀποδοὺς, ἀπέλυσεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν, &c. Joannes Colobus in Vita MS. S. Païsij: καὶ συνταξάμενος ἐπανῆλθεν χαίρων καὶ ἀλλόμενος. Zonaras in Michaele Theophili F. ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν τῆς Θεοτόκου ναὸν, τὸν τῶν Ὁδηγῶν καλούμενον, ἀπῆλθε τῇ Θεομήτορι συνταξάμενος. Cantacuzenus lib.1. Hist. cap.3. ἀλλήλοις συνταξάμενοι, *vale invicem dicto*. Hinc

Συντακτήριον, in Vita laudata S. Dalmati, pro *Valedictione*. Theophanes Cerameus Homil. 6. καὶ μόλις ἐπισκήπτοντα τῇ μητρὶ τὰ τελευταῖα καὶ συντακτήρια. Συντακτικὸς λόγος, *Oratio qua quis vale dicit*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ ex Cod. Reg. 930. συντακτήριοι, οἱ ἐν ἐξόδοις τῶν τῆς πόλεων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων ἀποχαιρετισμὸς, οἷος ὁ τοῦ μεγάλου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Inter Epistolas MSS. Pselli, 94. inscribitur συντακτήριος πρὸς τὸν Βασιλέα. Vide Scilitzem p.835. 842. Francisc. Scorsum ad eundem Theophanem, Henr. Valesium ad Eusebij lib.1. de Vita Constantini cap. 21. lib. 3. cap.21. & ad Evagrij lib. 4. cap.40. & Suicerum in Thesauro Eccles.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ, *Mandatum*. Passio S. Basilei Episcopi Amaseæ num.18. καὶ Ἐλπιδηφόρος, Ὑμεῖς, ἔφη, τὸν κόπον καὶ τὴν σύνταξιν πεπληρώκατε.

Σύνταξις, *Comitatus*, *Obsequium*. Vide in Τάξις.

ΣΥΝΤΕΚΝΟΣ, *Compater*, *Pater spiritualis*. Constantinus de Adm. Imp. cap.26. ὕστερον δὲ τοῦ Βεριγγέρη ἀπελθόντος εἰς Βερόναν, ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμβαρτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ. Cap.32. εἰρήνευσε δὲ καὶ μετὰ Συμεὼν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας, ὥστε καὶ σύντεκνον αὐτὸν ἐποίησε. Leo Grammaticus in Michaele Theophili filio pag. 457. ἐξελαύνει τε τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πόλεως τὸν Πατριάρχην Ἰωάννην σύντεκνον αὐτοῦ ὄντα. Continuator Theophanis lib.3. num.26. & Scylitzes pag.527. ὅθεν καὶ Μάγιστρος τιμᾶται, καὶ σύντεκνος ἔκτοτε χρηματίζει αὐτοῦ, καὶ Δομέστικος προβιβάζεται τῶν σχολῶν. Nomocanon Cotelerianus num. 54. ὅτι ὁ πρῶτος σύντεκνος ὁ ἱερεύς ἐστιν. Adde num.159. 182. 301. 303. Symeonem Logoth. in Michaele & Theodora num.1. Balsamonem in Can. 53. Trull. Joannem Episc. Citri in Resp. pag.326. &c.

Συντέκνισσα, *Commater*. Joannes Monach. in Canonario: ἔστι δὲ ἡ πνευματικὴ ἡ αἱμομιξία εἰς δύο διῃρημένη, εἰς ἣν τις ἐδέξατο θυγατέρα, καὶ εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἰδίαν συντέκνισσαν. Anonymi Pœnitentialis: ἔπεσες εἰς συντέχνισσάν σου.

Συντεκνία, *Compaternitas*, *Affinitas spiritualis*. Constantinus de Adm. Imp. cap.32. δόλῳ οὖν ἐπελθόντες οἱ Βούλγαροι, καὶ συντεκνίαν μετ' αὐτοῦ ποιησάμενοι, καὶ ὅρκῳ βεβαιώσαντες μὴ παθεῖν τι παρ' αὐτῶν ἐναντίον, ἠπάτησαν αὐτόν. Mandatum ad Archimandritas in Jure Græcorom. & apud Habertum in Archieratico pag. 575. διακωλύειν τὰς ἐν τῇ πόλεσι προόδους, πᾶσάν τε προσπάθειαν συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ τὰς λεγομένας συντεκνίας τελέον ἐκκόπτειν. Nicephorus Chartophylax in Epist. ad Theodosium Inclusum: συντεκνίας δὲ ἢ ἀδελφοποιήσεις ποιεῖν μοναχοὺς κεκωλυμένον ἐστί. Occurrit præterea apud Scylitzem pag.649. Vide Cujac. lib.6. observat. cap.6. & Gloss. med. Lat. in *Compater*.

Σύντεκνος, *Conciliator nuptiarum*, *Paranymphus*, πληρωτὴς τοῦ γάμου, in indice ad Nicetam: ὁ τῆς σωφροσύνης καὶ ὁμονοίας ἀνάδοχος, apud Symeonem Thessalonicensem. Euchologium pag. 382. εἶτα ἀλλάσσουσιν οἱ παράνυμφοι, ἤγουν οἱ κοινῶς λεγόμενοι Σύντεκνοι, τὰ δακτυλίδια τῶν νεονύμφων. Adde pag.392. 404. 405. Nomocanon Cotelerianus num. 197. στεφάνων σύντεκνος κ

χρόνους,

χρόνους ϛ. μελανοίας ρν´. Ita autem appellari παράνυμφον ait Goarus, p.398. à spe prolis è conjugio, quod promoveat, concepta.

ΣΥΝΤΕΛΕΙ´Α, Συντέλεια κοσμικὴ, Συντέλεια τοῦ αἰῶνος, *Mundi consummatio & finis*, apud Matthæum Evang. Paulum Apost. &c.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ´Σ, *Oblator*, in Gloss. Lat.Gr. Alibi: *Conlatoribus*, (ita leg.pro *Condatoribus*) συντελεσταῖς. Gloss.Gr.Lat. Συντελεσταὶ, *Tributarij*: iidem qui Evagrio lib.5.cap.13. δασμολογίαν συντελοῦντες, dicuntur: Συντελεῖς, nudè, eod. lib. cap. 8. lib.3. c.42. & in Constitutione Anastasij apud Cujacium ad leg. 8. Cod. de Exact. tribut. Glossæ Lat.Gr. *Funguntur*, Διατελοῦσιν, συντελοῦσιν. Συντελοῦντες, apud Synesium Epist. 79. nos *contribuables aux tailles* vulgò appellamus. Ejusmodi Συντελεσταὶ occurrunt passim, in Chronico Alexandrino an. 20. Constantini M. apud Leonem in Tactic. cap. 19. §. 35. Rufum in legib. militarib. §. 23. & Mauricium lib.1. strateg. cap.7. apud quos perperam Janus Rutgersius lib.2. Variar. Lect. cap. 11. *Caculam militarem*, & Leunclavius *Collectorem*, interpretantur præterea apud Socratem lib.4. Hist.Eccl.cap.24. in Nov. Justiniani 7.cap. 10. Nov.17. cap.9. Nov.128.cap.5. Nov. Romani Senioris de Potentib. &c. in Basilicis to.2. pag.230. & alibi, &c.

Συντέλειαι δημόσιαι, *Fiscalium tributorum præstationes*, in Nov. Just. 17. cap.8. Nov.128. cap.12. Τὰς συντελείας κουφίσας αὐτοῖς, apud Socratem loco laudato. Καιρὸς συντελείας, apud Theophyl. Bulgar. Archiep. Epist. 41. Συντέλεια, *Capitatio*, in lib.19. Basilic. tit. 8.17. Glossæ Lat. Gr. *Pensionum*, τῶν Συντελειῶν. *Pensitatio*, Συντέλεια. Glossæ Lat. Gr. *Conlatio*, Συνεισφορὰ, Συνεισένεξις. Συντέλειαι βοῶν, apud Cedrenum pag. 367. Ἀπαιτήσεις τῶν δημοσίων συντελειῶν, apud Balsamon. Can. 21. Apost. Vide Scylitz. pag. 367.

ΣΥ´ΝΤΖΕ, σπόρος σαμψούχου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΥΝΤΖΕΛΕ´ΤΗ, *Relatio ad judicem*, *Libellus supplex*, Ἀναφορὰ, Theodosio Zygomalæ. Vox Turcica. Malaxus in Hist. Patr. pag.165. καὶ ἐσυνάξαν τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ὅλους, καὶ συντζελέτη τοὺς ἔκαμναν εἰς τὸν Καδδῆ.

ΣΥ´ΝΤΖΕΦΛΟΣ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Καὶ πιάσω καὶ συντρίψω τα, καὶ σφίξω τοὺς ὀδόντας,
Καὶ σύντζεφλον λαφύξω τον καθάπερ ἄρνα λέων.

ΣΥΝΤΖΗΑ´ΖΕΙΝ, *Cingere*, *Circumsedere*, *Obsidère*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἀπήλθασιν τὰ κάτεργα ὄλορθα εἰς τὰ Ἀνάπλη,
Τὸ κάστρον ἐσυντζήασαν ἐκ μέρος τῆς θαλάσσης,
Καὶ ὁ Πρηγκίπας ἐκ τὴν στερεὰν μετὰ φουσάτο ὅλα.

ΣΥΝΤΟΝΑ´ΡΙΟΣ, *Pedicularius*, in Gloss. Gr. Lat.

ΣΥΝΤΟΠΙ´ΤΗΣ, *Compatriota*, *Conterraneus*, Συμπατριώτης, ὁμοπάτριος.

ΣΥΝΤΡΕ´ΧΕΙΝ, pro Συμβαίνειν, passim usurpat Moschion de Morbis mulierum.

ΣΥΝΤΡΙΒΗ´, *Contritio*, *Devotio*. Euchologium pag.624. ψαλλόντων ἐν συντριβῇ ἀνέτως τὸν ν´. ἤγουν, Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

ΣΥΝΤΡΙΜΟ´Σ, pro σύντριψις. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Κρότος καὶ μέγας συντριμὸς ἐγίνετον σεκείνους.

ΣΥ´ΝΤΡΟΦΟΣ, *Socius*, *Comes itineris*, *Contubernalis*, ὁμόστοιχος, ἑταῖρος. Corona pretiosa: Σύντροφος, *Comes*, Συνοπαδός. Zacharias Papa lib.3 Dialog. cap.24. σύντροφε, διά τι τοσοῦτον ταχίον ἀνέστης; Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὁρίζει συντρόφους του, καὶ εὐγαίνουντο τὴν ὥρα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Ὁ σύντροφος ἀπέθανε, οὐδὲ ἠξεύρω πῶς να ποίσω.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 1.

Μεταξὺ δὲ ἐπανεστράφη Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς συντρόφους.

Vide Nomocanonem Cotelerianum num.521.

Συντροφία, *Societas*, *Comitatus*, ἑταιρία, συνοδία. Glossæ Græcobarb. κουστωδία, συντροφία ξένων. Anonymus de Nuptij Thesei eodem lib.5.

Με τὴν καλὴν της συντροφία ἠξεύροντο οἱ πάντες.

Historia Apollonij Tyrij:

Τὴν συντροφία του ἐμάζωξεν, ἐμίσεψεν τὴν ὥρα.

Vide Crusium lib.4. Turcogr. Epist.37.

Συντροφιάζειν, *Comitari*, παρομαρτεῖν. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ὅλοι τὸν συντροφιάζουσιν, καὶ ὀπίσω ἐστράφηκαν.

Rursum:

μαζὴ κ' ἡ θυγατέρα της τὰ δύο συντροφιασμένα.
Εἶχεν τὰ ἐκεῖνα τὰ παιδία ἐμορφαστολισμένα.

Συντροφεύειν, eâdem notione. Anonymus Astronomus MS. καλὸν συντροφεῦσαι, πραγματεύσασθαι. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ μὲ μεγάλην τὴν χαρὰν Θήσεον συντρόφευσαν.

Ἀσυντροφίαστος, *Insociabilis*, *Incomitatus*, ἀνακόλουθος. Portius.

ΣΥΝΤΥΧΑ´ΝΕΙΝ, *Loqui*: ut, ὁ δοῦλός της μὲ ἐσυντύχεν διὰ τὸν ἀνεψιόν του ἂν θέλω νὰ θέλω νὰ τὸν πάρω, *servus meus locutus est mihi de nepote suo si volo illum accipere*. Συντύχαινε πάντα τὴν ἀλήθειαν, *loquere semper veritatem*. Ita quidem in continente Græci: at Cretenses μιλεῖν pro *loqui* usurpant. Romanus Nicephor. in Grammat. MS. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chrysostomi nomen præferens: ὅστις συντυχάνει ἐν τῷ καιρῷ τῆς λειτουργίας, ἔστι ἐπικατάρατος. Prochoprodromus MS. de sua paupertate;

Καὶ λέγουσίν με, Σώμασε, σαλὲ, μὴ συντυχένης.

Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes;

Καὶ πρὸς τὸν εὐνουχόπολόν της συντύχενεν ὀκάτι.

Manuel Malaxus in Chron MS. pag.628. ἡ δὲ ἀδελφὴ τοῦ Βασιλέως ἄκουε ὅτι βλασφημᾶ ὁ κόσμος τὸν Βασιλέαν, καὶ ἐλυπεῖτο. ὅμως ἐσύντυχε πρὸς αὐτόν.

ΣΥΝΩΝΗ´, pro *Annona*, occurrit semel atque iterum apud Procopium in Hist. arcana, ubi Alemanus restituendum putat ἀννώνη. Hunc vide pag.99. 100. edit.1. Nov. Justini de Sacris domib. cap. 6. εἰ — συνωνὴν τινα εἰδῶν γίνεσθαι συμβαίνῃ. Ita pro comparatione frumenti vel specierum hæc vox usurpatur in Basilicis lib.56.tit.9. Glossæ Gr. Lat. Συνωνὴ, *Comparatio*, *Commercium*. Gloss. Lat. Gr. *Comparare*, Συνωνήσασθαι. Vide Cujacium lib.1.observ.c.35.

ΣΥ´Ρ, *Dominus*: ex Gallico *Sire*. Pachymeres lib.4. cap.31. ἐκεῖσε τοίνυν τὸν Μέγαν κύριον καταλαμβάνει ὁμωνυμοῦντά οἱ, Σὺρ Ἰωάννης γὰρ κατὰ γλῶσσαν ἐλέγετο. Ducas hist. cap.44. Σύρ Νικόλαος Γατελοῦζος. Σὺρ γιάννης apud Joannem Cantacuzenum lib. 1. cap. 2. *Sire Iean*: ut in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap.213. σὺρ τζουὰν, non semel. Historia Apollonij Tyrij:

Σύρε, νὰ φύγης ἀπ' ἐδῶ πλέον, καὶ μὴν ἀργήσης.

ΣΥΡΑΥ´ΛΙΟΝ. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. κύπελον, ποτήριον μετὰ συραυλίου, κιστίμιον.

ΣΥΡΓΕ´ΝΤΗΣ. Vide in Σεργέντης.

ΣΥ´ΡΕΙΝ, *Ire*, *Proficisci*, quomodo nos dicimus, *tirer en quelque part*, aliquò proficisci. Corona pretiosa: Σύρε ἐκεῖ, *Vade illuc*, Ἄπελθε ἐκεῖσε.

Infrà: Σύρε, *Abi*, Ἄπελθε. Σύρε νὰ κοιμηθῇς, *Abi dormitum*, ἴθι κοιμηθησόμενος.

ΣΥΡΕΜΒΟΛΟΣ, Συριγγέμβολος. Vide in Ἔμβολος.

ΣΥΡΕΠΟΥΛΟΝ, *Serpyllum*, apud Nicolaum Myrepsum de Antidot. cap.90.

ΣΥΡΗΜΗ, Συρήμα *Corrigia, calcei ligula, lorum*, ἱμὰς, ῥινός.

ΣΥΡΙ, *Mustum*. Glossæ botanicæ: Γλεῦκος, τὸ σύρι. Σύρεον, τὸ ἕψημα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Sapa, Defrutum*, Σίραιον, apud Galenum. Matthæus Silvaticus: *Sireum, id est vinum coctum, epsima, vel decoctio ficuum*. Vide Gorræum in Definit. Medic.

ΣΥΡΙΑΡΧΗΣ, *Sacerdos provinciæ Syriæ*. Συριαρχία, Dignitas Συριάρχου, apud Scholiast. Basilic. ad lib.38. pag.28.29. Acta Martyrij SS.Tarachi, Probi & Andronici cap.10. ἐκέλευσεν λέαιναν τὴν ἀποσταλεῖσαν αὐτῷ παρὰ Ἡρώδου τοῦ Ἀντιοχέως Συριάρχου ἀφεθῆναι, &c. Vide Jacob. Gottofredum ad leg. 1. Cod.Theod. de Præd. Senator.

ΣΥΡΙΚΟΝ, *Sandix*. *Syricum* verò dicitur *pigmentum quod Phœnices in Rubri maris littoribus colligunt*, inquit Isidorus lib.19. cap. 17. *Rubri coloris pigmentum* exponitur in Gloss. Arabicolat. Neophytus Monachus MS. Σῶρι, καὶ τὸ Συρικὸν, ὃ καὶ Σάνδυξ λέγεται. Alibi: ὃ παρὰ τοῖς ζωγράφοις συρικοῦ, τοῦτο τοῖς ἰατροῖς Σάνδυξ λέγεται. S. Joannes Damascenus orat. in Constantinum Caballinum pag.675. συρικὸν colorem etiam facit, quem μέλανι opponit. Vide Ζακοῦλ.

ΣΥΡΥΓΓΙΤΗΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum.

ΣΥΡΙΣ. Ægyptiis, *Saponaria*, στρούθιον, apud Interpol.Dioscorid. c.381.

ΣΥ'ΡΜΑ, unus è 19. tonis musicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΣΥΡΜΑ, *Aurum* vel *argentum ductile*, vel in fila diductum. Zosimus Panopolita MS. de Rotundandis margaritis: ἐχέτω δὲ ἑκάστη σύρμα ἀργύρεον, καὶ δέχου ταύτην ἐνδέξιον δι' αὐτοῦ. Infrà: ποίησον δὲ ὀπὰς λεπτὰς ἐν αὐτῷ, καὶ πήγνυε ἀπὸ τοῦ ἔνδοθεν μέρους τοῦ τοιαύταις ὀπαῖς τὰ συρμάτια. Eustathius ad Odyss. Κ. pag. 1645. ὡς τοῦ ἀργυρέου μίτου, ὃ σύρμα φασὶν οἱ ἰδιωτίζοντες, στιλπνότερον πλέζοντος, ἤπερ ὁ σχοῖνος, καὶ βαθύτερον. Physiologus de Natura animalium, MS. ubi de Basilico: στραφτίζει τὴν οὐράν του, ὥσπερ τὸ σύρμα χρυσοχὸς.

Sed maximè hæc vox sumitur pro quovis filo aureo vel argenteo etiam molis tuso, quo serica fila circumvestiuntur, ex quibus panni, quos aureos vel argenteos dicimus, (*Draps d'or ou d'argent*) confici solent. Nicetas in Manuele lib.6. n.5. ex Cod. Barbarogr. ἰδὼν δὲ καὶ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ Βασιλεὺς ἐπάνω τοῦ ἁρμάτων ἐφόρει, ὁλόχρυσον ὄντα μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. alter: θεασάμενος δὲ Γαβρᾶς ἣν εἶχε στολάδα ἐπὶ τοῦ θώρακος Βασιλεὺς, &c. Idem in Isaacio & Alexio num.3. καὶ τὰ ἅγια σκεπάσματα τὰ πολύτιμα τὰ ἐκ σύρματος χρυσοῦ ὄντα. Ita in Cod. MS. ubi perperam emendat Salmasius, σύρματος καὶ χρυσοῦ, quasi σύρμα non etiam diceretur de argento, ut de auro, quod satis firmat locus Eustathij allatus. Codinus cap.6.num. 47. ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος. cap.4.num.15. τὰ τοῦ Πρωτοσεβάστου φορέματα, οἷα τὰ τοῦ μεγάλου Κοντοσταύλου, πλὴν τὸ σύρμα τοῦτο (al. οὐ τὸ) βλάτιον. Raimundus Montanerius in Chron. Catalanico cap.212. describens vestes Rogerij Cæsaris: *E el Cesar porta capell blau, e totes ses robes blaves, ab fres dor estret*. Quibus verbis expressit ista Codini cap.3. num.21. τὸ τοῦ Καίσαρος σκιάδιον συρμάτινον χρυσοκόκκινον. Id est cum fimbriis ex auro *ductili*: nam *fres*, apud Montanerium, *Phrygium* interpretor, quod *frenges* dicimus.

Συρμεογραφεῖν, pro *aureas aut argenteas literas in Codicibus exarare*, videtur dixisse Theodorus Studita in Vita S. Platonis Hegumeni num.16. ποία γὰρ χεὶρ τῆς ἐκείνου δεξιᾶς μουσικώτερον ἐσυρμαιογράφησεν, ἥτις ἐπιπονώτερον τῆς ἐκείνου προθυμίας ἐσπουδαιογράφησεν; ubi Interpres: *Quæ enim manus elegantius quam illius dextera literarum formabat tractus?* Et Auctor Vitæ S.Nicolai Studitæ pag.901. ἀλλ' ἦν τῇ χερσὶ κοπιῶν, καὶ δέλτους ἄριστα συρμεογραφῶν, εἰ καί ἄλλος. Ubi Combefisius, συρμεογραφεῖν, longo literarum ductu seu uncialibus literis scribere esse observat. Sed & huc referri posse videtur quod habet Anonymus in Arithmetica practica MS. οἱ γράφουσιν ἄνωθεν, ὅπου εἰσὶν τὰ ψηφία μὲ τὰ σύρματα.

Χρυσόσυρμα, *Filum auro ductili vestitum*, vel *pannus ex filis ejusmodi textus*. Pachymeres lib.5.cap. 1. κοινὴν ἄλλως ἐκ χρυσοσύρματος καλύπτραν ἐνθέμενος. Ubi loquitur de Joanne Despota, dignitatis pileum deponente, qui ἐκ χρυσοσύρματος erat, id est χρυσοκόκκινος συρματένος, ut est apud Codinum.

Συρμάτειος, *Ex auro ductili*. Nicetas in Murtzuphlo n.3. τὰς συρματείας ποδέας καὶ χρυσᾶς. Ubi Cod. al. τὰ παναγῆ σκεύη καὶ ἔπιπλα.

Συρματένος, Συρμάτινος, eodem significatu. Codinus de Offic. Palat. cap.3. num. 1. de sciadio Despotæ: ὁ ἀὴρ αὐτοῦ ἔχει ὀνόματα τοῦ φοροῦντος αὐτὸ, χρυσοκλαβαρικὸν, συρματένον. Ita num.15. & cap.6. num.47. Συρματένια φορεῖες, cap.7. n.3. Idem Codinus cap.3. n.17. de Sebastocratoris calceis n.17. τὰ ὑποδήματα ἠεράνεα, ἔχοντα αετοὺς συρματένους εἰς ἀέρα κόκκινον. Georgius Acropolita in Chron.n.82. extr. ἐν τούτοις δὲ τὰ τῶν Σεβαστοκρατόρων διέφερον, ἐν οἷς ὁ μὲν αὐτάδελφος τοῦ Βασιλέως τοῖς κυανοῖς πεδίλοις ἐγκεκολλημένους εἶχε, καὶ χρυσοϋφεῖς αετοὺς, ὁ δὲ Τορνίκιος γυμνὰ τούτων τὰ πέδιλα ἐπεδέδυτο. Nicephorus Gregoras id ipsum enarrans lib.4. statim initio: ἐποίει δ' ἐπίσημον τὴν ἐκ τοῦ πενθεροῦ διαφορὰν, ὅτι ἐν τοῖς κυανοῖς πεδίλοις, καὶ χρυσοϋφεῖς αὐτῷ ἐνηρμόζοντο αετοί. Ubi observandum voces συρματένους & χρυσοϋφεῖς, apud hosce scriptores, esse synonymas, proindeque σύρμα non esse aurum vel argentum ductile solidum, quod vult Goarus. Matthæus Monachus de Offic. Palatij Constantinop.

Τρίτη μὲν τοι πενθὰς χρώννυται πίλοις συρματίνοις.

Συρματηρὸς, eâdem notione. Catalog.Offic. Pal. ex Cod.Reg. τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια φοροῦσιν οἱ ἀπὸ τοῦ Πανυπερσεβάστου μέχρι τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου· τὰ δὲ συρματηρὰ, οἱ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Πριμμικηρίου μέχρι τοῦ Κουροπαλάτου.

Σύρτη. Harmenopulus lib.2. tit.4. §.63. αὐτὸς δὲ τὰ ἑαυτοῦ ἀσφαλιζέτω οἰκήματα, καὶ ἀθεώρητα φυλαττέτω, εἴτε διὰ τῶν ἀνοικτῶν καλυμμάτων καγγέλων, εἴτε διὰ τῶν συρτῶν. Ubi interpres, *vel sæpibus*: quin potius σύρται videntur esse fila ex metallo quovis: unde &

Συρτάειον, appellatur instrumentum quo metalla in fila diducuntur. Cod. Reg. MS. 618. καὶ ἔκτοτε σύρε (σύρε) νέμαν ἐν τῷ συρταρίῳ. Locum integrum vide in Κλαπωτός. Et in pag.286. hæc lego: περὶ τοῦ ποιῆσαι σύρμαν κάφιον. Ἔπαρον ἀσήμιν φίνω, σφήριξον καὶ καλάκωσον, καὶ γύρε το εἰς σίδηρον στρόγγυλον, ἔπειτα βάλετα εἰς τὸ σύρτιν, καὶ σύρε τὸ μίαν φορὰν κόπτε με ῥίνη, καὶ ποίει βούκινον, καὶ βάλετου στεφάνιν, καὶ βάλε ἄνωθεν ὕελον θέλεις ἄσπρον, καὶ κόλλησον. Eod. fol. περὶ τῶν συρμάτων τῆς χρυσοχοϊκῆς τέχνης. Infrà: καὶ ποίησε τὸ νῆμαν ὑψηλὸν εἰς τὸν σύρτην.

ΣΥΡΝΕΙΝ, *Trahere*, Σύρειν. Glossæ Græcobarb. ἐξαπλώνει, ταυρίζει, σύρει, σύρνει. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Ἄλλοι

Ἄλλοι γεράκια βάσαζαν, ἄλλοι σκυλιὰ ἔσυρναν.

Lib. 9.

Τῶν ἵππων πυ ἐσύρνασι τὸ θρίαμβον ἐκεῖνον.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ πρὸς τὸ ἄδην μὲ σπουδὴν μας σύρνεσιν οἱ χρόνοι.

Anonymus MS. de Amoribus Lybistri:

Πεζένω ἀπὸ τὸ ἄλογον, κὶ σύρνω τὸ σπαθίν μυ.

Ptochoprodromus de sua Paupertate, MS.

Καὶ τὸ τραπέζιν μέθηκεν, κὶ σύρνει μὲ μανδύλυ.

Vide Fabulas Æsopi Gr. barb. pag. 133. & supra in Γενέκια.

Ἀποσύρνειν, pro ἀποσύρειν, *Retrahere.* Ἀποσύρνεσθαι, *Recedere, Retrogredi.*

Κολοσύρνειν. Historia MS. Apollonij Tyrij: οἱ δὲ ταρσιαζήτησαν τὸ δισιχὴν τὸ γέρον, πέμπη, καὶ κολοσύρνειν τὸ κόπλον τὴν κεφαλὴν τυ. Maximus Cythærensis Episcop. in Synaxar. 3. Nov. in S. Arbdemonide: ἀκόμι δὲ καὶ ἀπὸ τὰ φορέματα, ἐπρόςαξε νὰ τὸ κολοσύρνυν γυμνὸν τὸ φοσάτυ τὰ καμύλια, φορῶντα μόνον διάζωσμα.

ΣΥΡΌΠΙΟΝ, *Syrupus*, in Geoponico Agapij cap. 95.

ΣΥΡΠΕΝΤΊΝΑ, *Serpentina*, Machinæ bellicæ manualis species, nostris olim nota. Hist. MS. Belisarij:

Σκεύη κὶ πεμπαρδιέριδες, τομφάκια, συρπεντίνας.

ΣΥΡΤΆ, *per vim trahendo.* Auctor Incertus post Theophanem pag. 440. παρασκευάζει—— συρτὰ καταβάσαι αὐτόν.

ΣΎΡΤΗ. Vide in Σύρμα.

ΣΥΡΤΗΣ, apud Mechanicos quid sit docet Apollodorus in Polioreticis MSS. ὁ δὲ σύρτης ἐστὶν κάρυον μέγα ἐπίμηκες τροχιλίσκον.

Σύρτης, *Calcipes* ὑποδητικὴ ἱμάς.

ΣΥΡΤΟΘΗΛΙΆ, *Laqueus, Pedica*, ἀγχόνη βρόχος, πάγη. Glossæ Græcobarbaræ: ὅπυ κάμνει συρτοθηλέαις, ἤγυν βρόχον, καὶ πνίγει. Vox confecta, ut videtur, ex Σύρτης, quæ χαλινὸς exponitur apud Hesychium.

ΣΥΡΤΌΝ, *Equus, qui manu trahitur, ducitur, Dextrarius*; ἐπισυρόμενος ἵππος, apud Nicephorum Callist. lib. 18. cap. 18. qui πάροχος Evagrio, uti in hac voce docemus. Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 13. ὁρᾷ τὸ ἱπποκόμων ἕνα τὸ Βρυεννίυ ἵππον τινα τῶν Βασιλικῶν ἐπισυρόμενον, τῇ τε ἀλέργῳ ἐφεςρίδι κεκοσμημένον, κὶ καὶ τὰ χρυσᾶ τὰ φάλαρα ἔχοντα. Auctor Incertus post Theophanem pag. 440. παρασκευάζει λάθρα διά τινῶν τὺς στρατιώτας ἀνελθεῖν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, κὶ συρτὰ καταβάσαι αὐτ. Constantinus in Tacticis pag. 44. καὶ τὰ σαγμάρια δὲ, καὶ τὴν λοιπὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰ συρτὰ, ἵνα καταλιμπάνας μετὰ τὸ τέλδυ καὶ γὰρ μὲν εἰς τὰ κοῦρσα, καὶ τὰς ἄλλας ἐπιδρομὰς, ἔχυσιν οἱ στρατιῶται τὰ συρτὰ μετ᾽ αὐτῶν, μέχρι καὶ αὐτ τυχὸν τὸ ἡμέρας τὸ πολέμυ, ποιῦντες εἰς αὐτὰ γύρωθεν πολλὴν ἀσφάλειαν. Infrà: εἴτε δὲ, ἵνα ἔλθωσιν εἰς τὸ στρατ, ἀποκινῦσιν ἀπὸ τὸ τέλδυ πρὸς τὸ πόλεμον οἱ στρατιῶται, ὀφείλυσι βαςάζειν εἰς τὰ συρτὰ, ἢ τένδας μικρὰς, ἢ σαγία διπλᾶ, πρὸς τὸ ἔχειν ἓν εἰς τένδαν, καὶ τὸ ἄλλο σκεπάζεσθαι. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes:

Καὶ μετὰ τὸ ἀλόγων μας, καὶ τὸ συρτῶν μας μόνον,
Ὡς ἄνδρες ἀναδραμωμὲν δεινοπετρόβυνιν.

Habebant autem Imperatores ejusmodi aliquot συρτὰ, seu *dextrarios vestitos*, id est stragulis instructos, quos etiam στρώσια recentiores Græci vocabant, ut essent ad manum, cum is equitaturus erat, ex iis delecto quem vellet. Cujus quidem instituti Theophilum Imperatorem auctorem facit Manuel Malaxus in Chron. MS. loco allato in voce Γενίκεα. Codinus de Offic cap. 5. num. 7. Σημειῶσαι διά τι οἱ συρτοὶ ἵπποι τὸ Βασιλέως, κὶ διὰ τὴν αἰτίαν. Deinde: δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἔθος ἐστὶ καθ᾽ ἑκάστην ἑτοίμυς εἶναι ἵππυς ἑπτὰ, οἱ καὶ καλῦνται Στρώσια, ἐκδεχομένυς τὸ Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, ὅσι ἂν τύτων βύλοιτο· οἱ δὲ λοιποὶ ἵπποι ἀκολυθῦσι, οἳ κὶ καλῦνται Συρτά. Quæ postrema verba absunt à Cod. Reg. Ejusmodi est equus Bryennianus, cujus supra mentio est in allato Annæ loco. Vide Ἀδίςρατα, & Πάροχος, & Gloss. med. Lat. in *Dextrarius.*

Παρασυρτάτοι, *Famuli qui* συρτὰ, seu *equos illos ducebant.* Nicephorus περὶ παραδρ. πολ. cap. 11. ἀναλαμβάνεσθαι τὸ λαὸν αὐτῦ, καὶ τὺς παρασυρτάτυς, κὶ ὁρμᾷν πρὸς τὴν ὁδὸν καθ᾽ ἣν οἱ πολέμιοι διέρχονται.

ΣΥΡΩΜΑ, seu Σίρωμα, *Aqua* vel *succus opobalsami.* Aëtius: σύρωματος, τυτέςι τὸ ὕδωρ τὸ ὀποβαλσάμυ. Myrepsus sect. 16. cap. 34. ex Cod. Reg. συρώματος, τὸ ὕδωρ τὸ ὀποβαλσάμυ. Cod. Fuchsij habuit, τὸ ὕδατος.

ΣΥΣΓΟΥΔΟΝ. Vide in Κίθαρος.

ΣΥΣΚΑ͂Ν. Leo Grammaticus in Basilio p. 474. ἐγένετο δὲ Συσκᾶν κατὰ τὸ Βασιλέως παρὰ τὸ Ἰωάννυ τὸ Κυρκύα, &c. Ubi Interpres, *Conjuratio*, vertit. Quo loco Symeon Logotheta num. 22. habet μελετᾶται ἀνταρσία παρὰ τὸ, &c. Fortè legendum συσκευὴ, ut pag. seq.

ΣΥΣΚΟΥΤΟΝ, *Scutorum conjunctio.* Leo in Tactic. cap. 18. κὶ μετὰ τὸ βαλλομένων κατ᾽ αὐτῶν καταπλήρωσιν τὰ σύσκυτα ποιῦντα καρτερεῖν. & cap. 19. μήποτε οἱ ἐναντίοι σύσκυτα ποιήσαντες, καὶ τὰς βολὰς ὁπωσῦν δεξάμενοι, εἶτα τύτων πληρωθέντων, κὶ τὸ βαλλόντων ἀποκαμόντων, ἀθρόοι ἀναςάντες τὸ σπάθαις καὶ τοῖς μεναύλοις ἀμύνωνται. Mauricius lib. 12. c. 10. pag. 381. καὶ ἱςᾶν σύσκυτα ἔμπροσθεν ἀλλήλοις ἁρμοζομένων τε συσφιγγομένων αὐτοῖς κατὰ τὰ ἄκρα κὶ τὸ ἄλλων μερῶν.

ΣΥΣΣΗΜΟΝ, *Signum*, vox quam ab Atticis nusquam usurpatam contendit Phrynichus, Menandrum incusans. Usus etiam Hedylus poëta:

Θὲς μόνον ἢ ζώνην, ἢ ἐνώτιον, ἤτι τοιῦτον
Σύσσημον, &c.

Atque inde deinceps alij: Marcus cap. 14. de Juda, δεδώκει δὲ σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν. S. Cyrillus in Catech. 6. διὰ συσσήμων μόνον δηλέσθω. Vita MS. S. Euphrosynes: τῷ μὲν κυκυλλίῳ κατεκάλυψεν τὸ αὐτ πρόσωπον, ἵνα μὴ διὰ συσσήμυ τινὸς ἀναγνωρισθῇ αὐτῷ. Auctor Incertus post Theophanem pag. 432. καὶ κατέκρυψαν αὐτὺς ἐν δωματίοις τισὶν τὸ Γάλλης, ἔξωθεν τὸ πόρτης τὸ Βλαχερνῶν, δώσαντες αὐτοῖς σύσσημον. Mox: σημεῖον appellat. Eadem voce utuntur Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 8. Æneas in Poliorceticis MSS. cap. περὶ συσσήμων, Leo Imp. in Tactic. cap. 17. §. 112. Georgius Acropolita in Chron. cap. 9. Auctor Etymologici in Σωμάτισμα, & alij. Vide Salmasium de Modo usurarum, pag. 449. 584.

ΣΥΣΤΑΜΝΑ, *Ægyptiis, Ricinus*, Σίκις, apud Interpol. Dioscor. c. 746.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ, Quartus gradus Pœnitentium: cùm scilicet ij cum fidelibus admittebantur ad κοινωνίαν τὸ εὐχῶν, sed χωρὶς προσφορᾶς, ut est in Concilio Ancyrano Can. 4. & 5. S. Basilius de Pœnarum locis: Σύστασίς ἐστιν ἡ μέχρι συμπληρώσεως τὸ θείας μυσταγωγίας μετὰ τὸ πιςῶν ςάσις· σωζέσθω μὲν γὰρ, ἐκ ἀξιῦται δὲ τὸ κοινωνίας, ἕως πληρώσῃ τὸ ὁρισμένον χρόνον. Idem in Epist. ad Amphilochium cap. 4. ἀλλ᾽ ἀκροάσεως αὐτὺς ἀξιῦν ἐν δύο πυ ἔτεσιν, ἢ τρισὶ καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συςῆναι μὲν, τὸ δὲ κοινωνίας τὸ ἀγαθῦ ἀπέχεσθαι. Adde Can. 56. 57. 58. 61. 64. 75. 77. 81. 82. 33. Canones S. Gregorij Thaumaturgi Can. 11. ἡ σύςασις, ἵνα συνίςαται τοῖς πιςοῖς, κὶ μὴ ἐξέρχηται μετὰ τὸ κατηχυμένων. Idem Concilium Ancyranum Can. 25. οἱ συςαθότες

παιδότες ἐκελεύθησαν ἐν δεκαετίᾳ δεχθῆναι εἰς τοὺς συνεστῶτας, κατὰ τοὺς ὡρισμένους βαθμούς. Alia & plura vide apud Allatium de Narthece pag. 85.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑῚ, *Commendatitiæ litteræ.* Glossæ MSS. συστατικαὶ. ἐπιστολαὶ αἱ ἐγχειριζόμεναι κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς ἀφωρισμένοις, ἢ ἀναγνώσταις ἐν ἑτέρᾳ χώρᾳ ἀπιοῦσιν. Scholion ad Can. 33. Apost. Συστατικὴ ἐπιστολή ἐστιν ἡ κινηθεισῶν τινων κατηγοριῶν, καὶ εἰς συκοφαντίαν ἀπελεγχθεισῶν, τὸ ἀνεπίληπτον τῷ ἐπιφερομένῳ προσμαρτυροῦσα. Εἰρηνικὴ δέ ἐστιν ἡ ἄνευ σκανδάλου τινὸς τοῦ ἐπικομιζομένου ἐγχειριζομένη ὑπὸ τοῦ προέχοντος πρός τινας ἀποφέρεσθαι. Scholion ad Harmenopuli Epitom. Canon. in jure Græco Rom. συστατικαὶ δέ εἰσιν ἐπιστολαὶ, αἱ διδόμεναι παρὰ ἐπισκόπου κληρικοῖς ἢ ἱερωμένοις, εἰς ἑτέραν πόλιν ἀπιοῦσι, καὶ συνιστῶσαι τούτους τῷ ἐκεῖ ἐπισκόπῳ, ὡς παντάπασιν ἀναιτίους. Alibi: συστατικαὶ δέ εἰσιν αἱ διδόμεναι τοῖς ὑπὸ ἐπιτίμιον εἰς ἀθώωσιν, ἑτέρῳ αὐτοὺς ἐπισκόπῳ συνιστῶσαι πρὸς κοινωνίαν. Adde Zonaram, Aristenum, & Balsamonem ad Canon. 11. Concilij Calchedon. & Matth. Blastarem in Syntagm. juris Canon. Synodus Sardicensis Can. 9. παρέχων αὐτῷ καὶ συστατικὰς ἐπιστολὰς, &c. Adde Concil. Calchedon. Can. 11. 13. Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 1. pag. 20. ταύτας τὰς δικαίας ἡμῶν αἰτήσεις προσδεξάμενος ὁ εἰρημένος ὁ ὅσιος ἀνὴρ, ἐν μὲν συστατικοῖς γράμμασι γινομένοις, &c. Michaël Anchiali Patriarcha Constantinopol. in Dial. cum Manuele Comneno Imp. πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς καὶ συμπατριάρχας συστατικὰς ἐκπέμπει ἐπιστολὰς ἐγκυκλίους, δι' ὧν τῆς οἰκουμένης ἀπαλλαγῇ τὴν οἰκείαν διατρανοῦσιν εὐσέβειαν. Vide S. Basilium Epist. 11. Petrum Antiochen. Patr. in Epist. ad Dominic. Grad. Episc. n. 26. &c.

Συστατικον, eadem notione, in Nov. 6. Justin. cap. 3. in Jure Græcorom. pag. 228. 252. & in Euchologio pag. 935. ubi ejus formula describitur. Glossæ Lat. Græc. *Commendatitiæ* litteræ, Συστατικά. Συστατικὰ γραμματα, in Concilio Constantinopol. sub Mena Act. 1. Συστατικὰ, in Nomocanone Coteleriano num. 295. Συστατικὰ, *Literæ patentes*, Hieron. Germano. Describitur apud Anonymum MS. de Arte Notaria fol. 169. Συστατικὸν ἱερέως ὃ ποιεῖ ἐπίσκοπος. Vide Cujac. ad Nov. 6. & Gloss. med. Lat. in *Commendatitiæ.*

ΣΥΣΤῊ. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον, — ἄλλοι δὲ τζόκους, καὶ ἕτεροι πῦρ. Infra: ἄλλοι δὲ ἐτρυποῦσαν με συστὰς τοὺς πύργους. *Trabes* vertit Allatius: sed quo fundamento, incertum.

ΣΥΣΤΗΜΑ, *Collegium*, *Corpus.* Σύστημα ἑταιρικὸν, in Basilicis. Vide Cujac. lib. 7. obser. cap. 30. & Eustathium Iliad. β. pag. 239.

Συστηματικοὶ, *Collegiati*, de quibus in Cod. Theodorus Balsamon in Responsis: οἱ γοῦν τολμήσαντες κληρικοὶ, πολλῷ δὲ πλέον οἱ τοῦ βήματος, δημοσιακῶν ἐνέργειαν ἀναδέξασθαι, ἢ συστηματικῶν πολιτείαν καὶ μεταχείρισιν ἐμπορεύεσθαι, καταλλάκται τυχὸν γινόμενοι, ἢ πρανδιοπρᾶται, ἢ οἰνοπρᾶται, &c.

ΣΥΣΤΗΜΆΤΙΟΝ, ædis pars in qua complures simul stant columnæ. Symeon Logotheta in Basilio num. 5. αὐτὸς δὲ ὁ φιλόσοφος εἰς κίονα ὑπὸ συσταματίου σταθεὶς μετὰ καὶ ἑτέρων δύο ἐσώθη. Leo Grammaticus habet ὑπὸ συστημάτων. Codinus in Orig. Constantinop. num. 77. συστημάτια δὲ ἵστανται μέσον τοῦ φόρου ἔνζωδα ἐπὶ κιόνων, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει, &c. Idem num. 134. κίονάς τε, καὶ συστημάτια, στήθεά τε καὶ ἀβάκια, καγκελωθεῖσα. Quibus locis Interpres συστημάτια ἔνζωδα, *compages* vertit, seu *coagmenta compactitia*, quibus vel figuræ insculptæ, vel impositæ fuerunt: nam ζώδια passim *figuras* & *statuas* appellat Codinus.

ΣΥΤΡΑΖ, Σάμψυχον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΥΦΑΙΟΝ. Diploma ex Græca Lingua in Latinam versa, apud Rocchum Pirrhum in Notitia Archimandritatus Messanensis pag. 56. *Dono Monasterio ornamenta altaris octo ex serico: quatuor alba syphæa aurea habentia, duo quadragesimalia, & reliqua duo rubea Græca habentia eminentias aureas.*

ΣΥΧ, τὸ ἀβρότονον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΥΧΑΊΝΕΣΘΑΙ, *Abominari*, *Abhorrere*, *Detestari*, βδελύττεσθαι, καταπτύειν. Σύχαμα, Σύχαμος, Συχασμὸς, *Abominatio*, *Execratio*, *Nausea*, μύσος, βδέλυγμα, ἄτη. Συχάρης, Συκαδιάρης, *stomachosus*, ἀγακλικὸς, ἀηδής.

ΣΎΧΑΡΟΣ, *Hilaris*, *Lætus*, *Alacer*, Ἱλαρὸς, φαιδρὸς, εὔθυμος.

ΣΥΧἘΜ, τὸ ἀφιολάχανον, ἤως ἡ δρακοντία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΣΎΧΛΙΟΣ, *Humidus*, *Tepidus*, Χλιαρὸς. Vide in Χλιός.

ΣΥΧΟΎΜΟ. Agapius in Geoponico cap. 184. διὰ νὰ πίπτῃ τὸ συχοῦμο μέσα νὰ μὴ χάνεται, &c. Infrà: καὶ ἀφοῦ τὰ στοιβιάσῃς εἰς τὸ ἀγγεῖον ἐπιμελῶς, τότε βάλε μέσα καὶ τὸ συχούμιον, ὁποῦ ἐστράγγιζεν ἀπὸ ταῦτα.

ΣΥΨΈΛΙΟΝ, *Subsellium.* Vetus Epigramma:

Καίρετ' Ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος ἑπτὰ μαθηταὶ
Τέσσαρες οἱ τοῖχοι, καὶ τρία συψέλια.

Vide Συμψέλιον.

ΣΦΑΓῊ, *Plaga*, apud S. Athanasium de Imagine Berytensi. Locum vide in Βήσα.

ΣΦΑΓῚΣ, Σφαγίον, *Culter Macellarij.* Glossæ Lat. Gr. *Cultra*, Μαγείρου σφαγίον. *Cultrus*, Σφαγίς. *Iugulat*, Σφάζει. Σφάκται, *jugulatores.* Hinc Σφάγιον, *Victima.*

ΣΦΆΓΝΟΝ, μάλατρον ὅπου γίνεται εἰς τὰ βουνᾶ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Muscus arboreus*, Aëtio appellatur. Vide Ruellium lib. 1. cap. 66.

ΣΦΑΓΊΖΕΙΝ. Vide in Τζυκανίζειν.

ΣΦΑΙΡΊΤΗΣ, in Glossis Botanicis MSS. ὁ κυπάρισσος, *Cupressus.* Occurrit apud Aëtium. Vide Ruellium lib. 2. cap. 94.

ΣΦΑΙΡΊΑ, *Tragemata* fortè in sphærularum speciem, quas vulgò *dragées* dicimus. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ σφαιρία, καὶ ὀψάρια, καὶ οἶνον διάφορον, καὶ ψαθύρια, καὶ γλυκὺν, &c.

ΣΦΆΚΕΛΟΣ, *Digitus medius.* Scholia inedita in Æschyli Prometheum vinctum: Σφάκελος, νόσος, καὶ σφακελισμὸς, ἡ παραπληξία, καὶ ἡ σῆψις τῶν μυελῶν· λέγεται δὲ σφάκελος, καὶ ὁ μέσος τῆς χειρὸς δάκτυλος, λέγεται καὶ ὁ σφιγμός. Σφάκελον δὲ ἔνιοι τὴν σῆψιν λέγουσι τῶν ὀστέων, καὶ σφακελῆσαι τὸ ἀνασαπῆναι. Σφάκελος, καὶ ἡ συλλογὴ τῶν ξύλων. Nicolaus Malaxus περὶ τῆς σημασίας τῶν ἑνομένων δακτύλων τῆς χειρὸς ἱέρεως ἐν τῷ εὐλογεῖν, &c. Τὸ μὲν ὄρθιον τοῦ λιχανοῦ, καὶ τὸ ἐπικαμπὲς τοῦ μέσου, τοῦ καὶ σφακέλου λεγομένου, τὸ Ἰησοῦς ὄνομα προδήλως χαρακτηρίζει. Vide in Φάκελος.

Σφάκλος, eâdem notione. Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Σφάκλος ὁ τρίτος δάκτυλος, τέταρτος ἐπιβάτης.

ΣΦΑΚΤῸ, Σφακτὸν, *Capra*, *Pecus*, Αἶξ, Κτῆνος, Βόσκημα, Θρέμμα. Glossæ Græcobarb. Αἶγες, Σφακτά. Alibi: Ἀμέλγει, ἐπισπᾶται τὸ γάλα, σύρει τὸ γάλαν ἀπὸ τοῦ βυζὶν τοῦ σφακτοῦ, ἤγουν τῆς αἰγὸς, ἢ αἰγάς.

Ἀγριόσφακτον, *Rupricapra.* Eædem Glossæ: Αἴαγρον, Αἶγα ἄγριον, Ἀγριόσφακτον.

ΣΦΑΛΑΓΚΙ, *Talpa*, Ἀσπάλαξ. Fabulæ Æsopi Græcobarb. τὸ σφαλάγκι εἶναι ζῶον τυφλόν.

Σφαλάγκη, *Aranea*, Ἀράχνης, in Corona pretiosa.

ΣΦΑΛΙΑΖΕΙΝ, *Errare, falli, delinquere*, pro σφάλλειν.

ΣΦΑΛΙΖΕΙΝ, Græcis antiquis, est *vincire, ligare*: at recentiores usurpant pro ἀσφαλίζειν, ἀποκλείειν, ut Latini sequioris ætatis, *Firmare*, nos *fermer*, Corona pretiosa: νὰ σφαλίσει, *Claudere*, Κλύειν. Orneosophium pag. 250. τοῦ φασιάσματος — ξηροῦ εἰσὶ σημεῖα ταῦτα· ἀνοίγει καὶ σφαλίζει τὸ στόμα αὐτοῦ συχνὰ διὰ τὴν στενοχωρίαν ἣν ἔχει. Id est *Claudit*. Malaxus in Hist. Patr. in Gennadio: καὶ ἀφῆκε τὸν ναὸν ἐκεῖνον σφαλισμένον. Rursum pag. 135. ἵνα βάλλουν αὐτὸ τὸ λείψανον, εἰς ἕνα τόπον, νὰ τὸ σφαλίσουν, καὶ τὸ βουλώσουν. Vide Hist. Athenarum Georgij Contaris pag. 156. & Fr. Richardum part. 2. pag. 181.

Σφάλισμα, Σφαλιστήρι, *Claustrum*, Κλεῖθρον.

ΣΦΑΜΟΣ, *Ingulatio, Trucidatio*, σφαγή. Σφαμένος, *Interfectus*. Glossæ Græcobarb. σκοτωμένοι, ἢ θανατωμένοι, ἢ φονευμένοι, ἢ σφαμένοι.

ΣΦΑΝΤΑΖΕΙΝ, φαντάζειν, *Ostentare, inspiciendum se dare*, φανηλιᾶν, ἐπικομπάζειν.

ΣΦΑΡΑΓΓΙ, *Asparagus*, Ἀσπάραγος.

ΣΦΑΧΤΗΣ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Ἂν τὶς ψωμὴν τοῦ δρόλικον, ἂν τὶς φαγὴν τοῦ σφάχτην.

ΣΦΕΚΛΑΡΙΟΝ. Vide in Σπέκλον.

ΣΦΕΚΛΗ, Σφέκλος, Σφέτλη. Vide in Φέκλη.

ΣΦΕΝΔΑΚΗ, lignum ex quo conficitur Græcorum in Ecclesiis σήμαντρον, corruptè, inquit Allatius in Dissertat. de Rec. Græcor. templis, quod non aliud fuerit, ut ipse existimat, quam σφένδαμνος Theophrasti, & *acer* Plinij. Vide Σφενδάμη.

ΣΦΕΝΔΟΒΟΛΟΝ, *Annuli pala*. Etymologicum MS. σφενδόνη, τὸ σφενδόβολον, τοῦ δακτυλίου τὸ περιφερές.

ΣΦΕΝΔΟΒΟΛΟΝ, *Fundibulum*, Machina bellica, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus in Tacticis pag. 4. οἱ δὲ ἢ τοξεύοντες, ἢ ῥιπταρίζοντες, ἢ λίθους ῥίπτοντες, τοὺς μὲν διὰ χειρὸς, τοὺς δὲ διὰ σφενδοβόλων. Rursum pag. 6. καὶ εἰς τὸ ῥίπτειν ἀπὸ μακρόθεν ῥιπτάριον καὶ σφενδοβόλον. Pag. 11. σφενδοβόλα μεγάλα. Adde pag. 18. 19. Mauricium lib. 12. & Leonem cap. 6. num. 26.

Σφενδοβολιστής, *Fundibularius*. Idem Constantinus in Tacticis pag. 8. ἔχει δὲ καὶ ψιλοὺς, ἤγουν τοξότας, καὶ ῥιπταριστὰς, καὶ σφενδοβολιστάς. Infrà: τοὺς δὲ ψιλοὺς, ἤγουν τοὺς τοξότας, καὶ ῥιπταριστὰς, καὶ σφενδοβολιστὰς, διὰ τὸ εἶναι ἐλαφροὺς καὶ γοργοὺς, προτάσσειν ἰδίως, ἢ ἔμπροσθεν εἰς τὸ διῶξαι τοὺς ἐχθροὺς ἂν τραπῶσιν, &c. Adde pag. 42.

ΣΦΕΝΔΟΝΗ, *Pars circi extrema in fundæ formam flexa*, Σκάμματι, *opposita*, quam Καμπτοῦ vocat Chronicon Alexandrium an. 25. Constantini: καὶ περιέρχεσθαι τὸ σχῆμα τοῦ ἄνω καμπτοῦ, καὶ ἔρχεσθαι ἕως τὸ σκάμμα, κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος. Sed de Sphendone, vide quæ congessimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 1. num. 9.

ΣΦΕΝΔΥΛΗ, *Vertebra*, Σπόνδυλος.

ΣΦΕΝΤΑΜΗ, *Acer*, Arboris species. Σφένδαμνος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

ἀλλ᾽ οὐ διαφεντεύθηκεν ἐκ τὸ κακὸν ἐκεῖνον
Ὀξεῖα, σφεντάμη τε ὀστρία, πύξος, στρίμος, καὶ λεύκη,
Τὰ κυπαρίσσια τάμορφα, μετὰ τὴν μυροδιά τους.

Vide Σφενδάμη.

ΣΦΕΝΤΙΛΛΙ, *Harpax*, Ἅρπαξ.

ΣΦΕΝΤΟΝΑ, *Balista*, Σφενδόνη.

ΣΦΕΡΔΟΚΛΟΣ, ostrei species, quam Græci τεθίαν, Latini *Vertibulam* vocant. Petr. Belon. lib. 2. de Piscibus pag. 433.

ΣΦΕΡΙΑ, τὰ κυπαρισσόμηλα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. fortè leg. σφαίρια.

ΣΦΕΤΕΡΙΖΕΣΘΑΙ, *Peculari*. Σφετερισμὸς, *usurpatio*. Σφετερισμὸς δημοσίων χρημάτων, *Peculatus*, in Gloss. Gr. Lat. Voces Jurisconsultorum.

ΣΦΗΓΓΑ, Σφῆκα, Σφίκα, *Vespa*, Σφήξ.

ΣΦΙΖΕΙΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 127. εἰ μάρτυρες οὐδὲν πρέπει νὰ τοὺς σφίζουν, νὰ φέρνουν μαρτυρίαν εἰς τὴν αὐλὴν διὰ κανέναν πρᾶγμαν. cap. 208. τὸ δίκεον κελεύει τὸ εὐγενικὸς οὐδὲ πρέπει νὰ τὴν σφίζουν νὰ ἁμαρτήσῃ μετά του.

ΣΦΙΚΤΟΥΡΙΟΝ, *Strictorium*. Glossæ Lat. Gr. *Strictoria*, Στιχάρια. Recentiores Græci, inquit Salmasius ad Lampridium, appellarunt hoc genus vestimenti, quod nulla parte apertum esset, sed totum corpus includeret & stringeret. Hesychius: Σφιγκτὴρ, χιτὼν, Ταραντῖνοι. Joannes Tzetzes ad Hesiod. ἔργ. β´ χλαῖνα δὲ καὶ χλανίσκιον, τὸ νῦν καλούμενον σφικτούριον, καὶ πᾶν παχὺ ἱμάτιον. Achmes cap. 232. εἰ δὲ κοντὰ, καὶ ὑψηλὰ δόξει σφικτουρίων, χαρὰν ἐλπίζει μεγάλην, καὶ ἐλάττονα εὑρήσει ἀναλόγως. Ubi leg. σφιγκτουρίων. Catalogus offic. M. Ecclesiæ Allatianus: οἱ δύο Δομέστικοι ἵστανται ἐν τοῖς δύο χοροῖς, καὶ ψάλλοντες φοροῦσι σφικτούρια, ὡς Πρωτοψάλτης. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 148. καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὑποκαμισοβράκιον, καὶ τὸ σφικτούριον, καὶ τὸ φακεώλιον αὐτοῦ λαβὼν, συνέδυσεν αὐτά.

ΣΦΙΚΤΡΑ, *Vis, Necessitas*. Glossæ Græcobarb. ἐξ ἀνάγκης, ἀπὸ βίαν, ἀπὸ σφίκτραν. Iterum: ἀνάγκη, βία, σφίκτρα.

ΣΦΙΡΙΖΕΙΝ, *Sibilare*, Συρίσμα, *Sibilus*, Συρισμός.

ΣΦΛΥΓΓΟΥΝΑΣ, Σφλυγγοῦνας, *Pulmo*, Πνεύμων.

ΣΦΟΝΤΥΛΙΝ, pro σφονδύλιον, *Verticillus*, bis occurrit apud Constantinum de Adm. Imp. pag. 219. 220. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 226. καὶ διὰ τοῦτο εὐγάνει ἀπὸ τὸ ἦκον τοῦ, καὶ προρέβετε ἔξω, καὶ τζακίζει τὸ σφόντιλόν του, &c. Σφονδύλιον in Nomocanone Coteleriano num. 407. Σφοντύλα, eadem notione habet Gerasimus Ulaccus.

ΣΦΟΡΑ, pro Σφόδρα, *Vehementer*, apud Myrepsum sect. de Salibus cap. 5.

ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ, *Spongia*, Σπόγγος, apud Agapium in Geoponico cap. 176. 212. &c. Cod. Reg. MS. 618. fol. 288. σύψον γοῦν τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ μὲ σφογκάριν. Damascenus Studita serm. 9. ζωόφυτα δὲ λέγονται ὥσαν τὰ σφογγάρια, ὅπου ἔχουσι μὲν αἴσθησιν, &c.

Σφογγίζειν, *Abstergere, Spongia detergere*, ἀποσπογγίζειν, ἐκμάσσειν. Canon Pœnitentialis Chrysostomi nomen falso præferens: ἥτις γυνὴ λάβῃ ζύμην, καὶ ἀποσφουγγίσῃ τὸ σῶμα αὐτῆς, ἔξω ἀκοινώνητος ἔτη ζ´. &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ μετὰ τὰς χεῖρας τὰς λευκὰς ἐκατεσφούγγιζε τὴν.

Rursum:

Τὸν ὑδρωτὰν σφογγίζουσι μὲ δειωαστεία μεγάλη.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 582. καὶ ἐπειδὴ ἔπειρεν ἕνα μανδήλιον, καὶ ἐσφουγγίσθη, &c. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 260.

Σφογκάριον, *Spongia*. Stamatius in Epist. ad Theodos. Zygomalam: ἔλαβα καὶ τὸ ζουνάρι, ὅπου μᾶς ἀπέστειλες, καὶ τὴν καλαπώδην, καὶ τὰ σφογκάρια, &c. Vide Menæa 23. April. in S. Georgij Miraculis: & in Ἀμούχλη, in Addit.

ΣΦΟΥΓΓΑΤΟ, *Oua frixa*, τὸ τηγανιστὸν ὠόν. Damascenus Studita Homil. 14. καὶ λέγει, Ἅγιε Γεώργιε, βοήθησέ με νὰ νικήσω, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ φέρω ἕνα σφουγγάτον καλόν.

καλόν· τὸ δὲ σφουγάτον ἠξεύρετε τί ἐστι; αὖγα συντριμμένα καὶ τηγανισμένα μὲ κρομίδια καὶ ἄλλα μυροδικά. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Ἐξάφες τὰ προζύμαθα, καὶ τὰ διπλοσφουγάτα.

Alibi:

Καὶ πρῶτον μίζον ἔκξεσον, δεύτερον τὸ σφουγάτον.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἤπιαν καὶ ἐγεύθησα σὺν δύο τὸ σφογκάτον.

ΣΦΟΥΝΙΖΕΙΝ. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. pag. 181. σφαλίζει τότες τὸ χέρι τοῦ νεκρὸς, καὶ τρεῖς τάξες μόνον ἀπὸ τὸ βρωμοκαύσερον τὸ σάπημα ἀποσφουνίζει, καὶ ῥίπτοντας τὸ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ συντρόφου τοῦ, σφουπᾷ τὸ τὸ μέτωπον.

ΣΦΡΑΓΙΣ, *Signaculum*, vel *sigillum* quod imponitur rebus mobilibus, ut *titulus* immobilibus. Nov. Justiniani 164. τοῖς μὲν κινητοῖς πράγμασι σφραγίδας ἐπιβάλλοντες, τοῖς δὲ ἀκινήτοις σανίδας ἐπιθέντες. Vide Σανίς.

Σφραγὶς, *Syngrapha*. Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ ἔρχεται τις φέρων σφραγίδα πεντακοσίων νομισμάτων, καὶ λέγει αὐτῷ, Λάβε τὴν σφραγίδα ταύτην, καὶ ὅτε χρείαν σχῶ, παρέσχες μοι κατὰ μέρος,

ΣΦΡΑΓΙΣ, *Suffragium*, quomodo hanc vocem usurpat Ecclesia pro orationibus quibus Dei clementia invocatur per Sanctorum preces. Paulus Silentiarius in Descript. ædis Sophianæ part. 2. v. 565. ubi de Patr. Constantinopol.

Σῇ μὲν ὑπὸ σφρηγῖδι φυλάσσεται εὐχὸς Ἀνάκτων.

Vide Gloss. med. Lat. in *Suffragium*.

ΣΦΡΑΓΙΣ, *Signum Crucis*: Σφραγὶς τοῦ σταυροῦ, apud Nilum lib. 3. Epist. 98. 278. τὸ σημεῖον τοῦ κυριακοῦ σταυροῦ, apud S. Athanasium in lib. de Virginitate, & Gregorium Nazianz. orat. in Julian. Apostat. Rationem nominis indicat Chrysostomus in Homil. de Adorat. S. Crucis: διὸ Σφραγὶς κεκλῆται, ὅτι πάσας τοῦ Θεοῦ τὰς παρακαταθήκας, ὅσας ἂν λάβωμεν, τούτῳ καθάπερ τινὶ σημάντρῳ βασιλικῷ καὶ δακτυλίῳ σφραγιζόμεθα, &c. Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. ἡ σφραγὶς, ἣν ὁ Ἀρχιερεὺς εἴωθε ποιεῖν ἐν τῷ τέλει τοῦ τρισαγίου, &c. Quomodo verò signum Crucis faciant Græci, accipe ex Panagiota in Catechismo Russorum, seu Græcorum pag. 73. πῶς χρεωστοῦμεν νὰ σημειωνώμεθαν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα πρέπει νὰ κάμνῃς τὸν σταυρὸν, βάνοντας εἰς τὸ μέτωπόν σου τὰ τρία μεγάλα δάκτυλα, καὶ νὰ λέγῃς, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τότε καταβάζῃς τὸ χέρι εἰς τὸν θώρακα, καὶ τοῦ Υἱοῦ· καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὸν δεξιὸν βραχίονα, λέγοντας, Καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, παγαίνοντας ἕως εἰς τὸ ἀριστερόν· καὶ ἀφ' οὗ σημειώσῃς τὸν ἑαυτόν σου μὲ τὸ ἅγιον τοῦτο σημεῖον τοῦ σταυροῦ, πρέπει νὰ τελειώσῃς μὲ τὸν λόγον τοῦτον, Ἀμήν. ἢ καὶ ἑτέραν κάμνῃς τὸν σταυρόν σου, ἠμπορεῖς νὰ λέγεις, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν, ἀμήν. Adde Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. cap. 2. pag. 52.

Σφραγίζειν, *Signare*, *Crucis signo munire*. S. Athanasius de Virginitate: καὶ ὅταν καθεσθῇς ἐπὶ τὴν τράπεζης, ἔρχῃ κλάσαι τὸν ἄρτον, σφραγίσασα αὐτὸν τρίτον τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, οὕτως εὐχαριστοῦσα, λέγε, &c. Idem in Vita S. Antonij pag. mihi 49. σφραγίζετε δὲ μᾶλλον ἑαυτοὺς, καὶ τὸν οἶκον, εὔχεσθε. S. Cyrillus in Catech. 4. μὴ τοίνυν ἐπαισχυνθῶμεν τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ κἂν ἄλλος ἀποκρύβῃ, σὺ φανερῶς ἐπὶ μετώπῳ σφραγίζου, ἵνα οἱ δαίμονες τὸ σημεῖον ἰδόντες τὸ βασιλικὸν, μάκραν φύγωσι τρέμοντες. ποίει δὲ τοῦτο τὸ σημεῖον, ἐσθίων καὶ πίνων, καθήμενος, κοιταζόμενος, ἐξανιστάμενος, λαλῶν, περιπατῶν, ἁπαξαπλῶς ἐν παντὶ πράγματι. Vita S. Eliæ Junioris pag. 198. καὶ σφραγιζομένους τῷ σημείῳ τοῦ τὸ πρόσωπον, &c. Liturgia S. Basilij: καὶ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν λαὸν ἐπιστρεφόμενος, σφραγίζει τρίτον εἰς τὸ μέσον, εἰς τὸ ἀριστερον, καὶ εἰς τὸ δεξιόν. Occurrit passim. Vide Morinum de Sacris Ordinat. exercit. 14. cap. 4. ubi locos alios veterum Patrum collegit.

ΣΦΡΑΓΙΣ, *Baptismus*. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap. 107. τὴν σφραγίδα, τὸ βάπτισμα. Σφραγὶς τοῦ Κυρίου, Eusebio lib. 3. Hist. Eccl. cap. 23. Σφραγὶς δωρεᾶς πνεύματος ἁγίου, in Euchologio pag. 359. Σφραγὶς ἐν Χριστῷ, in Vita S. Basilij Cæsareæ Archiep. S. Athanasius orat. in Pascha pag. 545. edit. Combefisij: σήμερον ἀποδύεσθε τὴν φορεμένην ἐσθῆτα, ἀλλὰ μὴ ἀποθέσθε τὴν κεκρυμμένην σφραγίδα. Gregorius Nazianzenus orat. 40. de Baptismo: Δῶρον καλοῦμεν, Χαρισμα, Βάπτισμα, Χρίσμα, Φώτισμα, Ἀφθαρσίας ἔνδυμα, Λουτρὸν παλιγγενεσίας, Σφραγίδα, πᾶν ὅτι τίμιον. Synodus Constantinopolitana I. Can. 7. καὶ σφραγιζομένους ἤτοι χριομένους πρῶτον τῷ ἁγίῳ μύρῳ τό τε μέτωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὰς ῥίνας, καὶ τὸ στόμα, καὶ τὰ ὦτα, καὶ σφραγίζοντες αὐτοὺς, λέγομεν, Σφραγὶς δωρεᾶς πνεύματος ἁγίου. Concil. Constantinop. sub Mena, Act. 5. pag. 229. ἐλθόντα αὐτὸν ἐν τῷ φωτιστηρίῳ τῆς αὐτῆς ἁγίας τῆς Θεοτόκου Μαρίας, διαλεγομένῳ γυναικί τινι, μήπω μετόχῳ γινομένῃ, οὐ λέγω τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἁγίας σφραγῖδος, &c. S. Hippolytus de Antichristo pag. 904. οἱ τὴν σφραγίδα τῆς πίστεως ἄθραυστον διαφυλάξαντες. Vita S. Eudociæ Mart. num. 7. πρῶτον μὲν λάβε τὸ λουτρὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ σφραγῖδος. Vita S. Mauritij ex Metaphraste, n. 19. πρότερον τὴν ἐν Χριστῷ σφραγίδα παρὰ τοῦ ἁγίου δεξάμενον. Elogium S. Pantaleonis:

Ὁμοῦ δὲ θάτλον αὖθις εἰς τὴν οἰκίαν
Τοῦ πρεσβύτου πρέσβευσαν, οὗ τὴν φωσφόρον
Σφραγίδα σεπτὴν εἰς τρισήλιον φάος
Ἔθηκε πιστεύοντι, &c.

Σφραγὶς τοῦ Βαπτίσματος, apud Joan. Moschum cap. 198. & Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Euthymij num. 39. φωτεινὴ σφραγὶς, in Periodo & Martyrio S. Philippi Apostoli MS. Joannes Climacus: ὅταν ἂν αὐτοὶ τὴν σφραγίδα λαβόντα θεάσονται, (dæmones) ubi Scholiastes MS. τὴν σφραγίδα τὸ βάπτισμά φησι. τὴν τοῦ Χριστοῦ σφραγίδα φοροῦντες, apud Basilium Seleuc. in Homil. in Olympia, ubi malè edit. φρονοῦντες. Infrà: τῇ τοῦ Χριστοῦ σφραγῖδι τελειωμένοι. Eundem vide in S. Thecla pag. 68. 90. 108. 122. & ibi Pantinum pag. 230. Vita Sancti Neoti Abbat. num. 2. apud eruditum Joan. Mabillonium tom. 6. Vitar. SS. Ord. Bened. *Salutari traditur à parentibus lavacro regenerandus, sicque expurgato in eo veteri fermento massa corruptibilis, factus est nova conspersio, sigillum accipiens supernæ hæreditatis.* Adde præterea Theodoritum lib. 4. Hist. Eccl. cap. 18. Arcudium lib. 2. de Concord. cap. 8. Morinum de Pœnitent. lib. 8. cap. 16. num. 9. 10. 11. & Combefisium tom. 1. Auctarij Bibl. Patr. pag. 991. 992. ubi observant Σφραγίδα sæpe usurpari pro Confirmationis sacramento, quod conferebatur statim post Baptismum. Vide Τελείωσις.

ΣΦΡΑΓΙΣ, *Electio*, *Designatio*, *ordinatio*, *Benedictio*, quæ fit Crucis signatione. Periodus S. Bernabæ MS. οὗτος λεπρὸς ὢν ἐκαθαρίσθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὃν καὶ ἐσφράγισαν ὁ Παῦλος καὶ Βαρνάβας εἰς Ἐπίσκοπον. Quæ quidem vox pro ordinatione usurpari solet in Lectoribus, Subdiaconis, & Diaconis. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus; χρὴ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτα δίδονται εἰς τρεῖς σφραγίδας ταύτας· καὶ εἴ τις ἂν δὲν ἔχει ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν σφραγίδων, ἀναβιβάζεται εἰς τὴν τάξιν τῶν κληρικῶν. Alter Catalogus apud Goarum ad Euchólog. pag. 275. οὐκ ὀφείλει γὰρ εἶναι ἱερέα κληρικόν. Euchologium in Ordinatione Lectoris: καὶ τρίτον τὴν τούτου κεφαλὴν σφραγίζων, ἐπιτίθησιν αὐτῷ τὴν χεῖρα. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus de Hieromnemone: σφραγίζει δὲ καὶ Ἀναγνώστας. Theodorus

dorus Balsamon ad Can. 14. Syn. VII. οὐδὲ γὰρ τὴν ἡγουμενείαν προσετέθη παρὰ τῶν ἁγιῶν πατέρων τὸ εἶναι πάντως ἱερεῖς τοὺς ἡγουμένους, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναγνώστου σφραγῖδα ὡς δυνατοῦ μὴ ὄντος παρὰ ἀνιεροῦ καθηγουμένου ἀναγνώστου σφραγισθῆναι. Idem ad Can. 51. Epist. S. Basilij ad Amphil. κἂν τε διὰ μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχωσιν ἱερατικὴν, ὡς οἱ ἀναγνῶσται, καὶ ψάλται, καὶ οἱ θεωροὶ, καὶ οἱ ὅμοιοι. Utitur rursum infrà, ut & ad Nomocanonem Photij tit. 1. cap. 35. Sancitum Lucæ Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græcorom. pag. 236. καὶ αὐτοῦ (ἐπισκόπου) ἔσται ἡ ἀναφορὰ, ἡ σφραγὶς, ἡ ἐξέτασις, ἡ πρόσοδος τῶν κανονικῶν, αἱ χειροτονίαι, &c. Joannes Episc. Citri in Respons. p. 327. αἱ τούτων (ἀρχοντικίων) σφραγῖδες τοῦ θελήματος τῶν Ἀρχιερέων ἐξήρτηνται. Vide Codinum de Off. cap. 20. num. 16.

Σφραγὶς μικρὰ, quid sit, hisce docet idem Codinus cap. 20. num. 13. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι Ἀρχιερεῖς χειροτονοῦνται σφραγιζόμενοι ἐκ δευτέρου· τὴν μὲν πρώτην σφραγῖδα καλοῦσι μικρὰν, τὴν δὲ δευτέραν μεγάλην, ἥτις ἐστὶ χειροτονία· ὁ δὲ Πατριάρχης χειροτονεῖται μόνον, ἐπεὶ ἡ τοῦ Βασιλέως πρόβλησις ἀντὶ τῆς μικρᾶς λογίζεται. *Pittacium quod mittit electus.* Apud Habertum in Archierat. pag. 559. ἐπεὶ —— ἐφημίσθημεν εἰς τὴν καθ' ὑμᾶς ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν, ἣν καὶ κατεδεξάμεθα διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ, καὶ τῇ τελεταρχικῇ τοῦ πνεύματος χάριτι, εἰς ποιμένα ὑμῶν καὶ διδάσκαλον ἐτελέσθημεν διὰ τῆς χειροτονίας, καὶ ἐδεξάμεθα καὶ τὴν μικρὰν σφραγῖδα, δῆλον καθιστῶμεν τοῦτο τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν γραφῆς.

Σφραγίζειν, *Ordinare.* Sancitum Germani Patr. Constantinopol. lib. 3. Juris Græcorom. pag. 233. καὶ ἐσφράγισε ἐν ταύτῃ (τῇ μονῇ) ἡγούμενον. Balsamon in Canon. Apost. 36. διακόνους χειροτονεῖσθαι μὲν, τουτέστι σφραγίζεσθαι ἐμάθομεν. Codinus de Offic. Palat. cap. 9. num. 5. ὅταν οὖν ὁ Πατριάρχης σφραγίζει τοὺς τοιούτους Ἐξωκατακοίλους, &c. Adde cap. 20. num. 13. Martyrium S. Aretæ & socior. MS. ἐπεὶ τῷ σφραγίσματι παρθενίας, καὶ τὸ εὐαγὲς πρόσχημα τῶν ἀγγέλων περιβλήμεθα αἱ ἀνάξιαι. Hinc

Σφραγίζειν vox usurpata etiam in civilibus promotionibus: Blastares lit. K. cap. 32. τοὺς συνηγόρους φησὶν ἡ πς΄. νεαρὰ τοῦ Βασιλέως Λέοντος τοὺς ἐν πολιτικοῖς τεταγμένους δικαστηρίοις, καὶ ὑπὸ Πριμμικηρίοις ὄντας, καὶ ὑπὸ κοσμικῶν ἀρχόντων σφραγιζομένους, &c. Sancitum Lucæ Patriarchæ Constantinopol. lib. 3. Juris Græcorom. pag. 225. Τὸ δὲ συνηγορῆσαι κληρικὸν, ὡς οἱ κοσμικοὶ ὀφφικιάλιοι, καὶ δέξασθαι σφραγῖδα λαϊκοῦ, μισεῖται καὶ κολάζεται. Ita etiam Balsamon ad Nomocanonem Photij. Locum damus in Συνήγορος.

Ἀσφράγιστος, *Inordinatus*, absque ullo charactere clericali. Interrogationes Monachorum extra urbem in Synodo Constantinopol. sub Alexio Comneno: ὁ κανὼν οὐ παραχωρεῖ ἐπ' ἄμβωνος ψάλλειν ἢ ἀναγινώσκειν ἀσφράγιστόν τινα, ἢ μοναχὸν, &c.

ΣΦΡΑΓΙ'Σ, *Corona clericalis*, seu potius Benedictio Pontificalis, cum ea fit. Symeon Thessalon. de Sacram. ἐπάνω τῆς σφραγῖδος σφραγίζεται ὁ Ἀναγνώστης, θεμένου τὴν χεῖρα ἐπὶ τῇ σφραγῖδι δι' ἱεράρχου. Balsamon ad Can. 62. Apost. οἱ σφραγῖδα ἐπικουρίδος λαβόντες, &c. Zonaras ad Can. 33. Concilij Trull. ὃς οὐ κατὰ τὴν ἱερατικὴν συνήθειαν τὴν κόμην κέκαρται, ὑπὸ τοῦ οἰκείου ποιμένος εὐλογηθεὶς κανονικῶς, ἤγουν τὴν συνήθη σφραγῖδα δεξάμενος. Idem Balsamon ad Can. 77. Synodi Trull. ἀσκηταὶ δὲ οἱ μοναχοὶ ὄντες ἐκ ἐπισκοπικὴν σφραγῖδα δέξασθαι, ἀλλὰ μόνην ἐπικουρίδα μοναχικήν· οἱ γὰρ σφραγῖδα δεξάμενοι ἐπισκοπικὴν μοναχοὶ, κληρικοὶ λέγονται. Vide eundem ad Can. 15. Concilij Laodiceni, & Goarum ad Eucholog. pag. 242.

ΣΦΡΑΓΙ'ΔΑΣ, vocant recentiores Græci, quod alij, προσφορὰς, scilicet panum oblatorum particulas, quæ decerpuntur ad sacrificium, præterea in honorem Deiparæ, S. Joannis Baptistæ, &c. quod hæ particulæ in ipso pane sanctæ Crucis signum impressum habeant. Liturgia Chrysostomi: εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, καὶ σφραγίζων σὺν αὐτῇ ἐπάνω τῆς σφραγῖδος τῆς προσφορᾶς, τρὶς λέγει, &c. Infrà: καὶ εὐθὺς πήγνυσι τὴν ἁγίαν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφραγῖδος, &c. Liturgia προηγιασμένων pag. 190. καὶ εἰσφέρει τὴν ἁγίαν λαβίδα μετὰ τοῦ ἁγίου αἵματος βεβαμμένην, καὶ ἐγγίζει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ ἄρτῳ σταυροειδῶς, ἐν τῷ μέρει ἐν ᾧ ἐχαράχθη ὁ σταυρὸς ὑπὸ τὴν λόγχην, καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Nam ut observat Arcudius lib. 3. cap. 17. apud Græcos, in Prothesi plures panes à populo oblati apponuntur, quandoque unus; à quo particulas omnes sumunt. Cum plures offerunt, è primò majorem hostiam: è secundo particulam in honorem Dei matris: ex alio particulam in honorem S. Joannis Baptistæ: & è singulis aliis singulas particulas. Cunctique hi panes προσφοραὶ appellantur in Liturgia S. Joannis Chrysostomi, quos auctor rubricarum Euchologij ultimò editi σφραγῖδας vocat. Idem Euchologium: ὁ δὲ διάκονος λαβὼν καὶ αὐτὸς σφραγῖδα, καὶ τὴν ἁγίαν λόγχην, μνημονεύει ὧν βούλεται τεθνεώτων. Sed de ejusmodi *signaculis* audiendus præterea Allatius lib. 3. de utriusque Ecclesiæ Consens. c. 15. §. 18. Σφραγὶς, inquit, est pars illa panis, signaculo crucis pro more Græcorum, aut quadrato aut circulari obsignata: in quo est signum crucis cum literis Græcis Ἰησοῦς Χριστὸς abbreviatis, IC XC NIKA; *Iesus-Christus vincit.* Græci etenim cum panem ad sacrificandum conficiunt, ut plurimum non rotundant, sed in quatuor ramos ad modum crucis extendunt; postea sigillum jam dictum imprimunt in medio crucis, & in ramorum extremitatibus. Sacerdos celebraturus, in Prothesi acceptum panem in partes dividit, ita tamen ut singulæ partes sigillum integrum habeant, vocanturque illæ partes σφραγῖδες, *signacula.* Quotiescumque itaque dicitur accipere signaculum, intelligitur sumendam esse novam partem panis sic assignatam, ex quo excidendæ sunt, quas ipse dicit, particulæ: & si unus panis non sufficit, accipiunt alium. Hæc tamen non ita religiosè servantur, ut, si non ita sint, neque ipsi celebrent, neque alios celebrare sinant: sæpè enim pane rotundo, nullo signato sigillo, utuntur, & partes illius licet sigillo careant, σφραγῖδας nuncupant, & particulas ab iis pro sacrificio excidunt. Ipsam vero Eucharistiam σφράγισμα πνεύματος vocat Ducas Hist. c. 37. pag. 147.

ΣΦΡΑΓΙ'ΔΕΣ Σολομῶντος, *Signacula Salomonis.* Signa scilicet impressa annulis ex præscripto testamenti Solomonis, in quo ea describuntur in Cod. Reg. nunc signato 1843. ubi hæc habentur: ἐδόθη μοι παρὰ κυρίου Σαβαώθ, διὰ Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου δακτύλιον ἔχον σφραγῖδας γλυφῆς λιθίδος τιμίου, &c. Liber MS. Phylacteriorum: διὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου, καὶ τὴν σφραγῖδα, ἣν ἐδωρήσω Σολομῶντος. Aliud Phylacterium: εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ τούτου, οὗ εἰς χέρας ἐδωρήσω παρὰ θεοῦ κατεσάς, καὶ διὰ τῶν ἐπικειμένων σφραγίδων Σολομῶντος, ἃ συντόμως εἴπονται, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Signum Salomonis.*

ΣΦΥ'ΡΝΑ, Piscis quem σφύραιναν Græci vocant, sic dictus Mitylenæis, ut auctor est Belonius lib. 1. cap. 4.

ΣΧΑ'ΔΑ, Σχάδιον, *Carica*, *Ficus arida*, ἰσχάς: Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij n. 25. ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν λαβὼν ὁ ἅγιος οὗτος γέρων σπέρμα ἑνὸς σχαδίου. Mox: καὶ τοῦτο εἰπὼν, προσέπλασε τῇ ἀρρήκτῳ ἐκείνῃ πέτρᾳ τὴν σχάδαν —— Infrà: καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, τῷ χρόνῳ ἰδοὺ τρία σύκα ἐκαρποφόρησεν. Vide Χάσδιον.

ΣΧΑΙΩΜΑΤΑ

ΣΧΑΙΩΜΑΤΑ, Ornamenta equi Imperatoris circa collum & ponè ſellam. Codinus de Offic. palat. ἦν δὲ πρότερον μὲν συνήθεια φορεῖν τὸν τοῦ Βασιλέως ἵππον ἐν τῇ τοιαύτῃ πανηγύρει περὶ τὸν τράχηλον, καὶ ὄπισθεν τῆς σέλας ἐπάνω τῶν σκαπουλίων, ἅπερ ὀνομάζεται Σχαιώματα, ἐκ μαργάρων καὶ λίθων συγκείμενα.

ΣΧΑΛΑ. Vide in Σκάλα.

ΣΧΑΝΤΖΟΧΟΙΡΟΣ, *Echinus terreſtris*. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. χερσαῖος ἐχῖνος, ὃς καὶ ἀκανθίας ἐπίγειος λέγεται, ὁ κοινῶς λεγόμενος σχαντζόχοιρος.

ΣΧΑΡΑ, pro Ἐσχάρα, *Focus*, *Ignis*. Vita S. Pachomij n. 50. εἶχε γὰρ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ σχάριν σφόδρα, pro σχάρα. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini num. 43. ἀπελθὼν ἄγαγε ἡμῖν τὴν σχάραν καὶ τὸ τήγανον, καὶ τοὺς ὀβελίσκους, ἃ ἐπετάξαμεν εἰς ἀπώλειαν αὐτῶν. Occurrit præterea n. 44.

ΣΧΑΡΙΟΝ, ſive Σκαρίον, pro ἐσχάρειον, *Baſis*. Nam ἐσχάρα *Baſim* ſignificat, ut teſtatur Vitruvius lib. 10. cap. 16. & 22. Athenæus de Machin. Bell. γίνεται τὸ μὲν μῆκος τοῦ σχαρίου πηχῶν μβ΄. πλάτος δὲ, κη΄. τὰ δὲ σκέλη τὰ ἐπὶ τοῦ σχαρίου πηγνύμενα δ΄. τίθενται. Occurrit illic pluries. Apollodorus in Poliorcet. κατὰ δὲ τοὺς ὀρθοστάτας ἀπὸ τῶν διπλῶν ἐπὶ τὰ διπλᾶ ἐπιτίθενται ἕτερα ξύλα τετραγωνίζοντα τὸ σχῆμα, καὶ τὸ σχαρίον συμπληροῦται.

Σκαρίον, *Machina qua recens exſtructæ naves in mare deducuntur & pertrahuntur*. Euſtathius ad Odyſſ. η. Ἀθηναῖος δὲ καὶ ἐσχάρειον παραγωγῶς οἶδε, δι' οὗ καθέλκονται νῆες εἰς θάλασσαν· ὅθεν ἡ ἀπερίεργος γλῶσσα παραφθείρουσα, τὸ καινὸν πλοῖον ἀπὸ σκαρίου εἶναι φασὶ, βουλομένη πάντως ἀπὸ ἐσχαρίου εἰπεῖν. Vide Henric. Stephan. in Theſauro, & Bernaldinum Baldum de Verbor. Vitruvianor. ſignificat.

ΣΧΑΤΗΣ. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 26. καὶ ἀποστασιάζει οὗτος πρὸς τὸν Εὐλόγιον, καὶ ἤρξατο λέγειν κατ' αὐτοῦ δύσφημα, ὡς καὶ λοιδορείας λοιπὸν πλύνειν τὸν ἄνδρα, ἐπιλέγων αὐτῷ, Σχάτα, γλούτων, φυγοκύρε, ἀλλότρια χρήματα ἔκλεψας. Ubi viri docti legendum cenſent σκατογλούτων, quod idem eſſe volunt quod apud Ariſtophanem, σκατοφάγος, *Stercorivorus*. Non videntur tamen jungi debere voces, cum ſingulæ ſuum convitium ferant, ſiquidem pro σχάτα, legendum ſit σκάτα, *ſtercus*: vel ſi jungendæ ſint, legi poſſet σκατογλούτων, *inſignis glutto*, ut σκατόγερως, uſurpatur in Eccleſiaſte, pro ἐσκατόγερως, *ſenex capularis*.

ΣΧΕΔΑΡΙΟΝ, Σχιδάριον, *Schedula*, vel *Armarium reponendis ſchedis proprium*. Gloſſæ MSS. Cod. Reg. 2062. Δέλτος, πινακίδιον, σχεδάριον. Suidas addit τιτλάριον. Gloſſæ Baſilic. & MSS. Σχιδάριον, ἀρμάριον. Euſtathius Il. ν. καὶ ἡ σχεδία ναῦς, καὶ ὁ σχέδιος λόγος, καὶ τὸ κοινῶς καλούμενον σχεδάριον, ὃ σχεδίων λόγων ἐστὶν ἐδάφιον, δὶς κεῖται διὰ τὸ καίριον. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 100. ἐπαναγνωσθέντος τοῦ σχεδαρίου, ὅπερ προσήνεγκε Πλακέντιος. Ubi vetus Interpres, *cum lecta fuiſſet ſcheda*. Concil. Calchedon. act. 1. ἀπὸ σχεδαρίου — ἀνέγνω θεῖον γράμμα. Acta Synodi Epheſinæ: τὸ σχεδάριον τῆς δεήσεως τὸ ἀποσταλὲν παρ' ἡμῶν. Adde S. Athanaſium Dial. 1. contra Macedon. pag. 261. & Leontium mechanic. de Sphæra Arati p. 128. edit. Morelli, &c.

Σχεδάριον, Juriſconſultis Græcis, dicitur *Exemplum Prototypi*. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 22. p. 51. τὸ σχεδάριον γὰρ ἴσον ἐστὶ, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παρεκβληθέν· ἀλλ' ἢ αὐτὸ τὸ πρωτότυπον, ἢ ὃ παρεκβληθῇ οὐκ ἀπὸ σχεδαρίου, ἀλλὰ τοῦ κώδικος, ἤτοι τῆς θέσεως τοῦ Σεκρέτου, τοῦτο γὰρ πρωτότυπόν ἐστι. Adde pag. 78. & to. 1. pag. 809.

ΣΧΕΔΟΣ, artis Grammaticæ pars ea dicta quam Latini inferioris ævi *Partes* appellant: qua ſcilicet docentur pueri orationem per *partes* ac verba ſingula examinare. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 930 Σχέδος, τὸ διαχωρίζον τὰς λέξεις. Ita Baſilius de Exercitat. Grammat. Σχεδογραφεῖν, πόθεν γίνεται, ἐκ τοῦ σχέδους, καὶ τοῦ γράφω· τὸ δὲ σχέδος, παρὰ τὸ χέω, χέδος & σχέδος, οἱονεὶ τὸ διαχέον καὶ διαχωρίζον τὰς λέξεις ἀπ' ἀλλήλων· ἢ παρὰ τὸ σκεδάζω, σκεδάσω· σκεδαζόμεναι γὰρ αἱ λέξεις, καὶ οἱονεὶ μεριζόμεναι, εἰς γνῶσιν παραλαμβάνονται. Eadem habent Phavorinus & Auctor Etymologici. Novitium ac ſuæ ætatis inventum eſſe ſcribit Anna Comnena lib. 15. pag. 485. τὸ δὲ σχέδους ἡ τέχνη εὕρημα τῶν νεωτέρων ἐστὶ, καὶ τῆς ἐφ' ἡμῶν γενεᾶς. Deinde ſubdit illius uſum inductum à neſcio quibus Longobardis: quibus verbis intelligit quendam hoc nomine appellatum, cujus liber de Schedographia laudatur in indice bibliothecæ, in Cod. Colbertæo, & in indice MS. libror. Græcor. Bibl. Vaticanæ, hoc titulo: Λογγιβάρδου τοῦ σοφοῦ παρεκβόλαιον τῆς σχεδογραφίας. Neque alius videtur à Joanne Longobardo, in quem deſcribitur in Cod. Reg. Pſelli oratio Encomiaſtica, hoc titulo: Εἰς τὸν Λογγίβαρδον Ἰωάννην Ἐπαινετικός. Verum id in dubium vocari poteſt, cum ejuſmodi extent 12 primorum verſuum Æneidis Virgilianæ à Priſciano editæ partitiones. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Partes edere*.

Σχεδογράφος, *primorum Græcæ linguæ Elementorum Præceptor*, quem ſic deſignat Anna loco laudato: κατὰ δὲ τὴν δεξιὰν τοῦ μεγάλου τεμένους παιδευτήριον ἔθηκε τῶν Γραμματικῶν παισὶν ὀρφανοῖς ἐκ παντοδαποῦ γένους συνειλεγμένοις, ἐν ᾧ παιδευτής τις προκάθηται, καὶ παῖδες περὶ αὐτὸν ἑστᾶσιν. οἱ μὲν περὶ ἐρωτήσεις ἐπτοημένοι γραμματικὰς, οἱ δὲ ξυγγραφεῖς τῶν λεγομένων σχεδῶν. Joannes Euchaitorum Metropolitanus pag. 25.

Τὸ γὰρ σαφές τε καὶ πρόδηλον λόγοις,
Λογογράφοις ἥδιστον, οὐ σχεδογράφοις,
Καὶ ταῦτα κλῆσιν τὸ σχέδην κεκτημένοις.
Γρίφους δὲ ἔτι πλέκοντι τοὺς ἐν τῷ σχέδει,
Ἐπαχθές ἐστι πᾶν πρόχειρον, καὶ σχέδην.

Alludit ad vocem σχέδην, *Pedetentim*, *ſenſim*.

Σχεδογραφεῖν, *Edere partes*. Σχεδογραφία, pars hæc Grammatices. Scholiaſtes ineditus Heſiodi, ubi affert rationem diſcendæ Grammatices, quæ ſuo tempore (& multò etiam ante fortaſſe) in uſu erat: τυχόν τις ἐθέλει γραμματικὴν ἐπικτήσασθαι ἀρετὴν, καὶ οὐκ εὐθέως αὐτῆς γίνεται μέτοχος· ἀλλὰ πρότερον ἐνδίδωσιν αὐτὸν τοῖς στοιχειώδεσι γράμμασιν, εἶτα ταῖς συλλαβαῖς καὶ τῇ λοιπῇ προτερείᾳ, ἔπειτα τῇ Διονυσίου βίβλῳ προσέχει, καὶ τοῖς Θεοδοσίου κανόσι, καὶ Ποιηταῖς· εἶτα σχεδογραφίας ἀπάρχεται, καὶ πολλοῖς μογήσας τοῖς χρόνοις, μόλις τὴν γραμματικὴν ἀρετὴν ἐπικτᾶται. Baſilius de Exercit. Grammat. τοῦ νῦν ἀρξαμένου τοῦ σχεδογραφεῖν, καὶ τὴν ἀρχὴν Εὐλόγησον τοῦ σχέδους. Horum porrò vocabulorum Σχέδος, & Σχεδογραφεῖν vim & notionem multis expendit Henricus Stephanus in Dial. de Bene inſtituendis linguæ Græcæ ſtudiis pag. 7. 8. &c. 23. 24. ubi vidiſſe ſe ait Moſchopuli ſcriptum exemplar, quod multò plura, quam leguntur in excuſis habebat, & de eo opere judicium ſuum prodit. Vide Indic. Auctorum.

Σχέδος. Extant Senarij Jambici apud eundem Joannem Euchaitorum Metropolitanum pag. 50. quos ut αἴνιγμα, lectoribus propono: cum ejus interpretationem ſe non aſſecutum profiteatur Matthæus Buſtius editor:

Τεσσαράκοντα συμμάχους θείους ἔχω,
Τεσσαράκοντα φράσσομαι παραστάταις.
Τίς πρὸς τοσούτους χεῖρας ὁπλίτας ἄροι;
Τίς πρὸς φάλαγγα μαρτύρων στήσει μάχην;
Ὅρα σχιδευτὰ πρὸς τινάς μοι συμπλέκῃ,
Πόσῳ στρατῷ δὲ συμβαλεῖν τολμᾷς μάχην.

Verùm, ni fallor, hic intelligitur ſcriptum, vel Chirographum

Chirographum 40 testium Ecclesiasticorum signis & subscriptionibus munitum; adeo ut nemo sit σχιδευτὴς, & *infractor* tam audax, qui illud σχίζειν seu *infringere* audeat.

ΣΧΈΣΙΣ; Σχετικὴ, *ita dicitur affectiva imaginum adoratio*, quarum cultus in Prototypum transit: est autem Σχέσις, quivis affectus. Michael Psellus in Synopsi legum, v. 79.

Συλλήψεως, γεννήσεως, σχέσεως, συναφείας.

Anonymus MS. de Cultu imaginum, ex Cod. Reg. 1595. ἡ εἰκὼν σχέσιν ἔχει πρὸς ἀρχέτυπον, &c. Mox: Σχέσις δέ ἐστιν δύναμις φύσεως συνδετικὴ τῶν ὁμοειδῶν· λέγεται δὲ σχέσις, ὅταν διάφορα πράγματα κατά τι κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις, &c. Theophorus Episcopus Myrorum, in Concilio Nicæno II. τὰς εἰκόνας δέχομαι καὶ προσκυνῶ, οὐχ ὡς θεοὺς, μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τὴν σχέσιν καὶ τὸν πόθον ψυχῆς μου, ὃν εἶχον πρὸς αὐτοὺς τὸ πρῶτον, &c. Tarasius Patr. Constantinopol. in eod. Concilio, act. 2. καὶ ταύτας σχετικῷ πόθῳ προσκυνοῦμεν. Synaxarium 10. Octobr. ἤρξατο δὲ διαλέγεσθαι περὶ τιμῆς καὶ σχέσεως τῶν σεβασμίων καὶ ἁγίων εἰκόνων. S. Joannes Damascenus orat. in Constantin. Caballinum pag. 669. ἀσπάζονται αὐτὰς (εἰκόνας) οὐχ ὡς θεοὺς, ἀλλ' ὡς προεῖπον, διὰ πόθον καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν. Constantinus Manasses in Theodora:

Καὶ τοῖς ἀπεικονίσμασι Χριστοῦ καὶ τῶν μαρτύρων,
Τοῖς ἀπονέμοντας αὐτοῖς τὸ κατὰ σχέσιν σέβας.

Cæsarius de Usu Imaginum: ἔστι δὲ καὶ σχετικὴ καὶ ἀσπαστικὴ προσκύνησις ἐκ φιλικῆς διαθέσεως καὶ εὐγνώμονος, οἰκείωσιν καὶ εὔνοιαν τοῖς ἠγαπημένοις ἐπαγγελλομένη. Theophanes an. 10. Leonis Isauri: οὐ μόνον γὰρ περὶ τὴν σχετικὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων ὁ δυσσεβὴς ἐσφάλλετο προσκύνησιν, &c. Demetrius Chomatenus in Responsis pag. 321. καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς τιμωμένοις ἁγίοις τὴν σχετικὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν ἀπονέμουσι.

Σχετικῶς, *Affective, Relative.* Gregorius II. Papa in Epist. 1. ad Leonem Isaurum Imp. ταύτας (εἰκόνας) προσεκύνησαν, οὐ λατρευτικῶς, ἀλλὰ σχετικῶς. Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confessoris num. 26. κατὰ τὸ ἡμέτερον νοῦν διαφορὰν προσκυνήσεως οἶδεν ὁ λόγος, τὴν μὲν κατὰ λατρείαν, ἣν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ θείας φύσεως ποιεῖν ἐδιδάχθημεν, τὴν δὲ σχετικῶς καὶ ἀναγωγικῶς, ὡς καὶ ὁ μέγας Διονύσιος φησίν. Vita S. Theophanis Confessoris num. 16. εἰ οὖν αἱ προλαβοῦσαι ἓξ ἅγιαι σύνοδοι προσκυνεῖσθαι τὰς ἁγίας εἰκόνας σχετικῶς οὐκ ἀπεκήρυξαν, σοφώτερος τούτων γένῃ. Vita S. Nicolai Studitæ p. 908. οἱ Χριστοῦ τὴν εἰκόνα σχετικῶς σεβαζόμενοι. Continuator Theophanis lib. 4. n. 10. ἀνέλαμψαν δὲ αἱ τῶν ἁγίων εἰκόνων μορφαὶ, οὐ θεϊκῶς ἡμῖν λατρευόμεναι τε καὶ τυπούμεναι, σχετικῶς δὲ καὶ σεβασμίως τὴν δι' αὐτῶν πρὸς τὰ πρωτότυπα ἡμῖν τιμὴν πως διαπορθμεύουσαι. Ita apud Theophanem Cerameum Homil. 20. in Menologio Basilij 13. Maij in S. Sergio, &c. Michael Psellus περὶ δόγματος, ubi de Christo:

Καὶ φύσιν ἀνελάβετο τὴν ἡμῶν ἐκ παρθένου,
Οὐσιωδῶς καὶ σχετικῶς, φύσει, οὐ φαντασίᾳ.

Vide Davidem Chytræum de Statu Ecclesiar. Orient. p. 131. & Notas notas nostras ad Alexiadem p. 293. De alia verò hujus vocis notione, consule Frontonē Ducæum ad Epist. Dionysii Alexandrini Archiep.

ΣΧΗ͂ΜΑ, *Quævis hominis conditio, vel quivis status*, præsertim *Ecclesiasticus*. Justinianus in Nov. 6. c. 6. de Diaconissis: ἐπεὶ κἂν εἰ χειροτονηθείη, καὶ τί τοιοῦτο πράξειε, καὶ συνοικοίη τινι μετὰ τοῦ ῥηθέντος ὀνόματος, ἢ σχήματος, εἰς ἰδιωτικὴν διαγωγὴν μετασχηματίζεσθαι. in Nov 123. c. 10. καὶ διακόνοις καὶ ὑποδιακόνοις, καὶ ἀναγνώσταις, καὶ παντὶ ἄλλῳ οἱουδήποτε εὐαγοῦς τάγματος ἢ σχήματος καθεστῶτι, &c. In Leonis Nov. 7. τὸ κληρικὸν, καὶ λαϊκὸν σχῆμα.

Σχῆμα, *Habitus Magistratus.* Chronicon Alexandr. an. 11. Theodosij Jun. εἰσελθόντος Ἀετίου Ἐπάρχου πόλεως μετὰ τοῦ σχήματος ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, &c.

ΣΧΗ͂ΜΑ præterea interdum pro *habitu Monachico* usurpatur, quem ἅγιον σχῆμα vocant Theosterictus in S. Niceta n. 19. Moschus in Limon. cap. 144. 146. Nomocanon Cotelerianus n. 445. &c. Ἀγγελικὸν σχῆμα, Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. & alij quos laudamus in v. Ἀγγελικὸς βίος. Vita MS. S. Joannicij: τὸ τοιοῦτο τοιγαροῦν τῶν μοναζόντων σχῆμα ἐνδὺς ὁ μονάζων καὶ πρὸ τοῦ σχήματος. Vita MS. S. Galactionis: τὸ σχῆμα μοναχὸς, τὸν τρόπον ἀγαθός. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ & Theophanes p. 415. καὶ τὸ τῶν μοναχῶν ἱερὸν σχῆμα, τὸ τῆς κατὰ Θεὸν φιλοσοφίας γυμνάσιον. Florentius in Martyrio SS. Senatoris & Soc. καὶ ἐνδυσάμενον τὸ ἅγιον σχῆμα τοῦ μονήρους βίου. Josephus Episc. Methonensis in Respons. ad libellum Marci Ephesij pag. 697. Ἰωάννης ὁ τοῦ σχήματος τοῦ ἁγίου Δομινίκου ἔπαρχος. Apophthegmata Patrum in Dioscoro n. 3. μεγάλη αἰσχύνη ἡμῖν μετὰ τοιοῦτον χρόνον φοροῦντας ἡμᾶς τὸ σχῆμα, εὑρεθῆναι ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀνάγκης μὴ ἔχοντας τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου. Ita in Epiphanio n. 4. in Theodoro Phermensi n. 2. in Joanne Cœnobita, & in Pœmene n. 11. 182. Μοναδικὸν σχῆμα, in Serapione n. 4. & apud Theodorum Studitam in Testamento. Idem in Epist. ad Gregorium filium: τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα παρθενίας ἐστὶ ἐπάγγελμα, καὶ μυστήριόν ἐστι μοναχικῆς τελειώσεως. Sic etiam apud Moschum c. 78. 118. & alibi non semel, Justinianum in Nov. 5. cap. 2. 4. Nov. 6. c. 6. Nov. 123. c. 35. Cantacuzenū lib. 1. Hist. c. 31. 52. lib. 2. cap. 14. in Euchologio p. 471. 483. 484. &c. Τῆς μοναχικῆς πολιτείας σχῆμα, apud Zachariā Pap. lib. 3. Dial. c. 21. Observare porro hic licet Jobum Monachum τὸ ἅγιον σχῆμα inter septem Ecclesiæ sacramenta recensere, ut & Damascenum Hieromon. serm. 3. hisce verbis: ἐκ τοῦ (μυστηρίου) ἡ καλογερικὴ, ἤγουν τὸ μέγα σχῆμα. Aliud porro fuit σχῆμα monachorum, aliud Anachoretarum. Joan. Episc. Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis: αὐτοὶ εἰσιν μοναχοὶ τῶν κωμῶν· ἄλλο δὲ σχῆμα ἔχουσιν οὗτοι, καὶ οἱ ἐρημῖται ἄλλο.

Duplex autem, vel potius triplex est apud Græcos τῶν μοναχῶν σχῆμα, vel certè monachorum tres sunt gradus: Ἀρχαρίων, seu *Novitiorum*, quorum vestes sunt ῥάσον, seu *tunica*, ζώνη & Καμηλαύχιον, seu *Cingulum & Pileus*: Μικροσχήμων, eorum scilicet qui votis perpetuis Monachicæ vitæ sese obligarunt, quorum vestis est Μανδύας, seu *Pallium*: Μεγαλοσχήμων denique, seu eorum qui ad summam perfectionis apicem pervenerunt, & severiorem vitæ rationem inierunt, quorum est Κουκούλιον, ut habetur in Euchologio, ubi de exequiis Monachorum: περιβάλλεται αὐτοῦ κουκούλιον, εἰ μεγαλόσχημός ἐστι. Extant in eodem Euchologio p. 473. & 499. utriusque habitus Ἀκολουθίαι. Ac prioris quidem inscribitur Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος, ἤτοι τοῦ μανδύου. Alterius verò, Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος. Utriusque habitus non semel mentio occurrit apud Græcos scriptores: ac de Magno, ita Anonymus in Vita S. Lucæ Junioris p. 973. ἐπεὶ δὲ κατὰ τοῦ θείου καὶ μεγάλου σχήματος τελειωτικῆς χάριτος οὔπω τετυχὼς ἦν, &c. Nicetas Barbarogr. ex Cod. Reg. in Isaacio & Alexio n. 3. καὶ οἱ ἐπικατάρατοι τῶν μοναχῶν, οἱ μακρὰ γένεια ἔχοντες, καὶ εἰς ἐντροπὴν αὐτῶν τὸ μέγα καὶ θεῖον σχῆμα φοροῦντες. Synaxaria 17. Decembr. in S. Donale: καὶ τὸ μέγα σχῆμα παρὰ τοῦ πατριαρχοῦντος ἀμφιασάμενος. Joannes Cantacuzenus lib. 3. c. 50. ἱμάτια μοναχῶν ἐνδύσαντες, καὶ τὸ λεγόμενον μέγα σχῆμα ἐπιτιθέντες, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 11. cap. 1. initio, de Metrophane Cyziceno Metropolitano: ὅτε τοίνυν παρεσκευάζετο καὶ οὗτος ἐξελθεῖν ἐκ τῆς Φλωρεντίας μετὰ καὶ ἑτέρων ἀρχιερέων, εἶχε μὲν τὸ μέγα σχῆμα ὃ περιέθετο ἀπῃωρημένον ἄνωθεν τοῦ ἰδίου κοιτωνίσκου, &c. Damascenus Hieromonachus Thessalonicensis Homil. in Epiphan. ἡ καλογερικὴ, ἤγουν τὸ μέγα σχῆμα. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δείχνω μεγαλοσχήμη, καὶ μιάζω σὰν γουμένη.

Hinc μεγαλοσχημεῖν, *Magnum habitum induere.* Phi-

lippus Cyprius in Catalogo Patr.Constantinop.p.14. κακεῖσε παρέδωσας καὶ μεγαλοσχημίσας, ἐτελεύτησεν. & pag.15. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἄθωνος, καὶ μεγαλοσχημίσας, ἐκεῖσε προσέμεινε. De parvo vero habitu, Nomocanon Cotelerianus num. 148. Μοναχὸς μικρόσχημος ἐὰν πορνεύσει, &c. Vide Matth. Blastarem lit. E, cap.29.

Neque tamen semper post exactos in vita monastica aliquot annos, ad illud perfectioris vitæ genus perveniebatur, sed statim, saltem morituri, Angelicum illum habitum induebant, *Monachi ad succurrendum*, Latinis, vocati. Phranzes de se ipso lib.3. cap.30. *in tam gravem morbum, quod non putaram, incidi, ut perfectè Monachus* μεγάλου σχήματος *factus sim.* Et Malaxus in Hist. Patr. pag.164. de Hieremia Patr.Constantinop. ἔγινε δὲ εἰς τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ μεγαλόσχημος, καὶ ἐμετωνομάσθη Ἰωάννης.

In Pœnitentiali Joannis Jejunatoris Patr. Constantinop.p.79. stuprum in Monacha Magni habitus, tanquam in conjugata; in Monacha parvi habitus, tanquam in meretrice perpetratum, in pœnitentiarum judiciis æquatur: αἱ γὰρ μικρόσχημοι, ὡς πόρναι κρίνονται· αἱ δὲ μεγαλόσχημοι, ὡς ὕπανδροι. Adde p.87. 93. præterea Joannis Monachi Canonarium p.106.108. Id porro discrimen Magni & parvi habitus improbatum olim à Theodoro Studita in Epist. ad Nicolaum discipulum, scribenti, quemadmodum in Ecclesia est unus Baptismus, ita & unum esse debere habitum Monachorum: οὐ δώσεις ὅπερ λέγουσι μικρὸν σχῆμα, εἶτα μετὰ χρόνους ἕτερον ὡς μέγα· ἓν γὰρ τὸ σχῆμα, ὥσπερ καὶ τὸ βάπτισμα, καθὼς οἱ ἅγιοι πατέρες ἐχρήσαντο. Qui quidem Studitæ locus affertur à Gregorio Palama Archiep. Thessalonicensi in Epist.MS. πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα περὶ τῆς ἀναλήψεως τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος. Ubi hæc de ejusmodi Monachorum strictiori vita: δεῖ δὲ συνεῖναι ὄντα, κεχαλινωμένε, μὴ σχημάτων ἁπλῶς ὑπαλλαγὴν, ἀλλὰ πολιτείας βελτίωσιν τὴν λυσιτελοῦσαν εἰδέναι· τίς δὲ πολιτεία; τίς δὲ ταύτης ἐπαγγελία; τίνα δὲ βίου τελειοτέρου τὰ σύμβολα ἐν τοῖς τάφοις κειμένοις, ἢ τοῖς ἀπολείπουσιν ἤδη τὸν βίον, καὶ πρὸς ἐκφορὰν οὖσιν ἑτοιμοτάτοις.

Ἀποσχηματίζειν, *habitum monachicum detrahere.* Apophthegm. Patrum in Cronio num. 5. ὅτι δοῦλος εἰμί τινος μεγάλου ἐκεῖ, καὶ ἐὰν γνωρίσῃ με, ἀποσχηματίζει με, καὶ φέρει πάλιν εἰς τὸ δουλεύειν αὐτῷ.

Σχηματολόγιον, *Liber continens* ἀκολουθίαν *dandi sancti habitus.* Ita inscribitur liber MS. in Bibliotheca Scoriacensi: Σχηματολόγιον περιέχον τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ καὶ μεγάλου σχήματος. Euchologium p.477.ubi de Officio parvi habitus: τίθησιν ὁ ἱερεὺς ἐπάνω αὐτοῦ τὸ Σχηματολόγιον, καὶ λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην εἰς ὑπήκοον,&c. Ubi perperam interpres vertit, *totius monastici congeriem.* Canones S.Nicephori Patr.Constantin.MSS. δεῖ τὸν ἐθελήσαντα τὸ τῶν μοναχῶν ἅγιον σχῆμα, καὶ πάλιν ἐπιστρέψαντα νουθετηθῆναι ἀπὸ τῶν ἐχόντων πεῖραν καὶ γνῶσιν, οὐ μὴν δὲ ἐκ τοῦ τοῦ σχηματολογίου κατηχήσεων, ψάλλειν δὲ τὸν κανόνα ἐν τῷ ναῷ, &c.

Πρόσχηματα, *vestes quibus induitur Novitius monachus.* Habetur in Euchologio p. 469. ἀκολουθία τῶν προσχημάτων τοῦ ἀρχαρίου. Ubi Barberinum: εὐχὴ ἐπὶ τοῦ λαμβάνειν μέλλοντος σχῆμα μοναχοῦ. Venetum: τάξις γινομένη εἰς τὸ φορέσαι τινὰ ῥάσον μόνον, καὶ καμηλαύχιον.

ΣΧΗΜΑΤΑ, Tacticis, dicuntur varij exercituum ac copiarum motus, Κινήσεις, cum sese scilicet explicant in diversas formas. Ἐναλλαγὴ σχήματος, apud Anonymum MS. de Tactica. Σχημάτων μεταβολὴ, apud Continuator. Theophanis lib.3. n.25. Leo in Tacticis c.7.§. 67. γίνονται δὲ τὰ σχήματα ταῦτα διὰ τὰς διαφόρους ἀνακυπτούσας αἰτίας. Cap.17. §.92. τοσαύτης τοίνυν διαφορᾶς οὔσης εἴς τε τὰς τάξεις, καὶ εἰς τὰ σχήματα, &c.& §.113. οὐκ ἄτοπον δὲ, ἀλλὰ καὶ σχήματα καὶ μάνδατα διδόναι, καὶ ἐν ἔθει γίνων τὸν φυλάττειν. Denique c.18.§.9. εἰσὶν οὖν διαφοραὶ τῆς τάξεων τῶν κατὰ σχῆμα γινομένων τρεῖς, &c. Vide Mauricium lib.12. Strateg. c.14. Hinc, Μετασχηματίζειν, apud eundem Leonem c.7.§.39. ἀσύμφωνα σχηματίζεσθαι, apud Mauricium lib.11. c.4. ἡ τοῦ σχηματισμοῦ γυμνασία, apud Julium Africanum MS. de Apparatu bellico cap.67. Et c.69. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ φοσάτου οὐ δεῖ εἶναι στρογγύλον διὰ τὸ εὐχερῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων κυκλόθεν καθαπολεμεῖσθαι. Vide Rutgersium in Var. lect. p.130.

ΣΧΗ͂ΜΑ, in Nov. Justiniani 46.c.2.dicitur *titulus pro soluto*: εἰ μὲν οὖν ἰδιώτης τις ὀφειλόμενος εἴη, δυνάσθω καὶ τὸ *pro soluto* σχῆμα, λαμβάνειν ἀκινήτους κλήσεις, &c.

ΣΧΗΝΟΚΟ͂ΛΑ, πρόπολος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1261.

ΣΧΙΔΑ͂ΡΙΟΝ, Ἀρμάριον, *Armarium*, in Gloss. Basilic. Vide in Σχεδάριον.

ΣΧΙΔΕΥΜΟ͂Σ, *Rescissio stipendiorum, vel donativorum*, in Bulla aurea Alexij Comneni apud Annā filiam lib.3.p.85. ἀλλὰ καὶ αὐξήσεις ῥογῶν, καὶ προσθήκας δόσεων, καὶ συμπαθείας τῶν λεγομένων Συνηθειῶν, καὶ σχιδευμοὺς καὶ ἀποσχιδευμοὺς, &c. Vide ibi notas nostras p. 270.

ΣΧΙΖΙ͂ΟΝ, *Frustum.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ cap. 24. δέδωκεν Ἀγαπητῷ τὸ μηλωτάριον δέκα ἔχον σχιζία ἄρτου ξηροῦ, ὡς ἀπὸ δέκα οὐγγίων σταθμὸν ἔχοντα. Occurrit rursum infrà cap.

ΣΧΙΝΗ, *Laqueus*, Ἀρπεδόνη, in Corona pretiosa. Alibi scribitur Σχοινί.

ΣΧΙΝΟΠΟΥ͂ΛΛΟΝ, *Turdus*, Gr.κίχλα, apud Petrum Belonium lib.1. observ. cap. 10.

ΣΧΙΝΟΣΤΡΟΦΟΣ, *Cannabis sativa*, apud Interpol. Dioscor.cap.572.

ΣΧΙΣΜΑ͂ΔΑ, Σχιμάδα, *Segmentum.* Phortius de Re militari:

> Καὶ ποίσε σχισμάδαν μίαν,
> Νὰ ἦ κενδόζον μακρίαν.

Syntipas MS. εἰς τὴν σχιμάδα τοῦ δένδρου εἰσῆλθε.

ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΟΊ, *Schismatici.* Zonaras ad Can. 33. Concil. Laodiceni: Σχισματικοὶ δὲ οἱ περὶ μὲν τὴν πίστιν καὶ τὰ δόγματα ὑγιῶς ἔχοντες, διὰ τινὰς δ' αἰτίας ἀποσχίζοντες καὶ ἀντισυνάγοντες. S. Athanasius in Vita S. Antonij p.116. μὴ ἐγγίζειν δὲ Μελετιανοῖς τοῖς σχισματικοῖς. Concilium Constantinopolit. I. Can. 6. πρὸς δὲ τούτοις (τοῖς αἱρετικοῖς) καὶ τοὺς τὴν πίστιν μὲν ὑγιῆ προσποιουμένους ὁμολογεῖν, ἀποσχίσαντας δὲ καὶ ἀντισυνάγοντας τοῖς κανονικοῖς ἡμῶν ἐπισκόποις. S. Basilius in Epist.1. ad Amphiloch. Can.1. σχίσμα δὲ τὸ περὶ τῆς μετανοίας διαφόρως ἔχειν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ubi consulendus Aristenus. Idem Epist.62. οἱ σχίσμασι καὶ κατατομαῖς ἐφηδόμενοι, καὶ μὴ τὴν συνάφειαν τῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν τιθέμενοι.

Σχισματάρις, eadē notione. Palladius in Vita S.Joan. Chrysost.p.151. Ἐπιφάνιον γὰρ τὸν μακάριον τῆς Κωνσταντίας τῆς Κύπρου ἐπίσκοπον—δυσφημίσας ὡς αἱρετικὸν καὶ σχισματάριν.

ΣΧΙΣΤΑ. Theophanes an. 7. Justini Jun. κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαριτῶν τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσι ἀνὰ πέντε κλαβίων, &c. Ubi Miscella lib.16. *Circa ventrem verò portabat vestimenta scissa cum margaritis.* Pollux lib. 7. cap.2. ὁ δὲ σχιστὸς χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους δίηπτο. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. ex Cod. Barbarogr. φορῶν ῥοῦχον σχιστὸν ἐκ χρωμάτων δύο. Ubi Cod. al, ἐνδεδυμένον ἀμπεχόνην ἐς γλουτὸν ἀμφισχιδῆ καταβαίνουσαν. Et de rebus post excid. urb. gest. num. 4. τὰ χάρβαζα ταῦτα καὶ ἐσχισμένα ῥοῦχα. Sed an apud Theophanem vox Σχιστὰ, vestimenta scissa, aut fissa, significet, non plane constat. Paulus Ægineta lib. 7. pag. 245. Aëtius lib.1.& M.Psellus in lib. de Lapidib. inter pretiosos lapillos Σχιστοὺς memorant. Apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 16. Occurrit Anastasius Σακελλάριος καὶ ἄρχων τοῦ χρυσοσχίστου, locus, seu ædes

ædes fuerit ubi conficiebantur, vel servabantur Σχισά. At apud Leonem Grammaticum vocatur ἄρχων χρυσοχόος pag. 497. Vide V. C. Gisbertum Cuperum in Apotheosi Homeri p. 143.

ΣΧΟΙΝΗ, *Funis*, κάλως, in Corona pretiosa. Σχοινίον. Vide Σχινή.

ΣΧΟΙΝΟΠΛΟΚΙΟΝ, *Funiculus plexus*. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 1. ὁ δὲ τέταρτος κατὰ τὸ δεύτερον ἐντετυλιγμένος σχοινοπλοκίῳ ἀργυρῷ. Adde num. 9. Anonymus alter Interpres MS. Rhamplij: εἰ δὲ... ὄνομα ἔχει Ῥωμαϊκὸν, καὶ τάξιν ταλαλάτυ, ἢ σχοινοπλόκυ.

ΣΧΟΛΑΙ, *Scholæ Palatinæ*, *Cohortes ad custodiam Imperatoris vel palatij destinatæ*, de qua voce pluribus egimus in Gloss. med. Lat. αἱ περὶ τὸν βασιλέα σχολαὶ, apud Palladium in Vita Chrysostomi p. 197. Procopius: οἱ περὶ τὸ τῆς παλατίου φυλακῆς λόχοι, ὥσπερ σχολὰς ὀνομάζουσι, Theophan. in Just. αἱ σχολαὶ, καὶ οἱ προτίκτορες, καὶ οἱ ἀριθμοί. An. 1. Leonis Isauri: ὀψικευομένη διὰ τῶν σκήπτρων ὑπὸ τῶν σχολῶν. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 8. καὶ ὀλίμυς γίνεσθαι τῶν ἀρχομένων ὑπ' αὐτῶν, ἤτοι σχολῶν ἐν αἷς ἀναφέρονται. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ αἱ τῶν στρατευμάτων σχολαὶ θεὺς αὐτὺς ἀπεκάλυν. Vita MS. S. Stephani Junior. ἐν ταύτῃ δὲ ἡμέρᾳ πρώϊθεν συγκαθήσας ἐπὶ τὰς τῶν σχολῶν στοὰς, &c. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 17. καὶ τὴν θόλον τῆς ἐπταλύχνυ, ἣ καὶ μέχρι τῆς νῦν σώζεται ἔσωθεν τῶν σχολῶν. Idem num. 100. ex Cod. Vatic. αἱ σχολαὶ καὶ τὰ τάγματα.

Erant porro scholæ variæ. Primæ Cyrillus Scythopolitanus, secundæ Vita S. Dalmati, sextæ vero meminit Chronicon Alexandr. an. 3. Gordiani, ubi ait *Candidatos* ab eo institutos ἐκ τῆς ἕκτης σχολῆς fuisse: septimæ, idem Chronicon an. 5. Philippi, scribens Candidatos Juniores ab eo institutos, ἐκ τῆς ἑβδόμης σχολῆς fuisse. Agatho Bibliothecarius M. Ecclesiæ, de Bardæ tyrannide: τῆς μὲν ἀπὸ χρόνων ἀνατεθεῖσαν εἰκόνα τῆς αὐτῆς ἁγίας ἕκτης συνόδυ πλησίον καὶ μεταξὺ τῆς τετάρτης καὶ ἕκτης σχολῆς, ἐν τοῖς προαυλίοις τῆς βασιλικῆς παλατίυ, καλενεχθῆναι προσέταξε. Vide Nov. 128. Justin. cap. 17. Theophanem an. 32. Justiniani, &c.

Σχολάριοι, *Scholarij*, *Custodes Palatij vel Imperatoris*: *Qui in scholis Palatinis militant*. Glossæ Basilic. Σχολάριοι, εἶδος φυλάκων. Agathias lib. 5. p. 159. ἐκ τῶν ταγμάτων ἐκείνων, οἳ ἐς τὸ διημερεύειν τε καὶ διανυκτερεύειν ἐν τῇ αὐλῇ ἀποκέκριται, οὓς δὴ Σχολαρίυς ἀποκαλῦσιν· ὗτοι δὴ στρατιῶται μὲν ὠνομάζονται καὶ ἐγγεγράφαται τοῖς τῶν καταλόγων βιβλίοις. Mitto reliqua, ubi militiam hanc pluribus perstringit, ut venalem, & ex Urbanis ac splendidè vestitis, ad Processuum publicorum pompam duntaxat conflatam, cujusmodi sunt hodiernæ ad Principum custodiam militiæ. Concil. Calchedonense Act. 3. κωλύομαι ὑπὸ τῶν καθωσιωμένων Μαγιστριανῶν καὶ Σχολαρίων. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 38. Ἰωάννης δὲ τῇ κλήσει ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν Σχολαρίων σχολῆς, &c. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: ὗτος ὁ ὅσιος Δαλμάτος Σχολάριος ὑπῆρχεν, στρατευόμενος ἐν τῇ δευτέρᾳ σχολῇ τῶν Σχολαρίων, ἐπὶ Θεοδοσίυ τῆς Βασιλέως. Procopius in Anecdot. pag. 106. 1. edit. ἕτεροι στρατιῶται ὐχ ἧσσυς ἢ πεντακόσιοι καὶ τρισχίλιοι, τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ φυλακῇ τῆς Παλατίυ κατέστησαν, ὥσπερ Σχολαρίυς καλῦσιν. Auctor Chronici Alexandrini. an. 3. Gordiani, ait eundem Augustum *Candidatorum* cohortem instituisse, hancque selegisse potissimùm ἀπὸ τῆς τάγματος τῶν λεγομένων Σχολαρίων. Eundem vide an. 5. Philippi. Idem an. 5. Justiniani: Πόρλιος τῶν Σχολαρίων καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδάτων. Vide Theophanem an. 6. Zenonis, an. 32. & 35. Justiniani, an. 25. Copronymi, an. 6. Constantini filij Irenes, an. 3. ejusdem Irenes, Leonem Grammaticum pag. 454. Symeonem Logothetam in Theophilo num. 17. Nilum monachum lib. 1. Epist. 226. Justinianum in Nov. 30. cap. 7. §. 2. Concilium Nicænum II. pag. 37. edit. Labbei, Moschum in Limon. cap. 25. Agathiam lib. 6. pag. 154. 1. edit. &c.

Scholariorum militia, τῶν στρατιωτῶν vulgarium militiam dignitate superabat, ut est in Novella Constantini Porpyr. περὶ δυνατῶν, &c. εἰ δὲ ἐκ τῶν περιφανεστέρων τῆς ὁμάδος πρὸς ἴσυς, ἢ ὀλίγον ὑποβεβηκότας ἐν ἀξιώμασι, τυχὸν σχολαρίων πρὸς στρατιώτας, &c. & in Novella Basilij Porphyrog. de præscript. 40. annot. ubi de Romano Lacapeno: ὗτος γὰρ αὐτὺς τὺς σχολαρίυς ὠνόμασεν. Id est, potentibus viris hos accensuit. Vide lib. 6. Basil. tit. 1. §. 33. Vita S. Nicolai Studitæ pag. 920. ἐν τῇ τῶν Σχολαρίων στρατείᾳ καταλεγόμενος.

ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΑ ἐκκλησία, Σχολάζων Ἐπίσκοπος, *vacans Ecclesia, vacans Episcopus*. Zonaras ad Can. 16. Concilij Antiocheni: Σχολάζων ἐστὶν ἐπίσκοπος ὁ μὴ ἔχων ἐκκλησίαν, ἢ ὑπὸ ἐθνῶν κρατυμένην, ἢ ὑπὸ τῆς λαῦ τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἐχειροτονήθη μὴ δεχθείς, ὐκ αὐτῦ δόντος αἰτίαν, ἀλλ' ἀταχθήσαντος τῆς λαῦ. Σχολάζυσα δὲ ἐστὶν ἐκκλησία, ἡ μὴ ἔχυσα ἐπίσκοπον. Vide Ἐπίσκοπος.

ΣΧΟΛΑΡΙΚΙΟΝ, *Inauris*. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 202. ἐνώτιον, σχολαρίκιον. Suidas in Etymologico: ἐλλώβια, τὰ ἐνώτια, ὅ ἐστι σχολαρίκια. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. & Moschopulus: ἐνώτια, κόσμος γυναικεῖος, ἤγυν τὸ κοινῶς σχολαρίκια. al. σκυλαρίκια. Synopsis legum MS. ex Cod. Colberteo: ἐὰν κλάσω κιβωτὸν ἐπὶ τῷ κλέψαι ἐνώτια ἐκεῖ κείμενα. Ubi ibi in margine scriptum, σχολαρίκια. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. extr. ἀνελάβετο καὶ τεσσαράκοντα λίτρας, καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια, τῆς τραπεζίυ τὸ ἀνάγλυφον, καὶ διάχυτον ἀσίμιν, &c. Nicetas Græcobarb. in Alexio lib. 1. n. 8. γυναῖκες ἐψιμυθισμέναι, καὶ κοχλωμέναι, καὶ σκολαρίκια φορῦσαι. Ubi Cod. edit. ἐπιδηδείων γυναιξὶν ἐμπορπισμάτων καὶ στολισμάτων. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarograec. ιέ.

Κ' ἔβαλε σκολαρίκια μὲ ἀδαμάντας τρίγονες.

Vide Συυλαρίκια.

Σχολαρίκιον, longè alia notione usurpat Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 45. διηγήσαντό ποτέ τινες, ὅτι ὁ Ἀββᾶς Ποιμὴν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ εἰργάζοντο σχολαρίκια, ὐ προσεχώρει διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸ ἀγοράσαι λινάρια. καί τις αὐτῶν Ἀγαπητὸς διηγήσατο τινι πραγματευτῇ πιστῷ τὸ πρᾶγμα· ὁ δὲ ἀββᾶς Ποιμὴν ὐκ ἤθελε λαβεῖν παρά τινος τίποτε, διὰ τὴν ὄχλησιν· ὁ δὲ πραγματευτὴς θέλων ποιῆσαι ἔργον τῷ γέροντι, προεφασίσατο χρείαν ἔχειν τῶν σχολαρικίων, καὶ ἐπήνεγκε τὺς καμήλυς, καὶ ἔλαβεν αὐτὰ, &c.

ΣΧΟΛΑΡΧΑΙ, *Professores*, in Gloss. Lat. Gr. Σοφισταὶ, καθηγηταὶ.

ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΣ, *Disertus*, *Eloquens*, *Facundus*. Zonaras ad Canon. 10. Concil. Sardic. κἂν σχολαστικὸς, τυτέστι περὶ λόγυς σχολάζων. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 26. ὗτος ὁ Εὐλόγιος σχολαστικὸς ὑπῆρχεν ἐκ τῶν ἐγκυκλίων παιδευμάτων. Macarius in Homil. 26. εἰς χωρίον ἐὰν τις ἀπέλθῃ, ὀλίγα γράμματα εἰδὼς, ὅπυ εἰσὶν ἰδιῶται, δεξάζεται ὑπ' αὐτῶν σχολαστικός, ὅτι χωρικοὶ εἰσιν ὁλοτελῶς, μὴ εἰδότες δοκιμάσαι· αὐτὸς δὲ ὗτος ὁ τὰ ὀλίγα εἰδὼς γράμματα ἐὰν ἀπέλθῃ εἰς πόλιν. ὅπυ εἰσὶ ῥήτορες καὶ σχολαστικοὶ, ὐ τόλμα παραφανῆναι αὐτοῖς, ὥστε λαλῆσαι· ὡς χωρικὸς γὰρ κρίνεται ὑπὸ τῶν σχολαστικῶν. Vide Synesium Epist. 105.

Σχολαστικοὶ præterea interdum appellati Gentiles, respectu Christianorum ὑπὸ φιλοτιμίας λόγων κομπάζοντες, ut est apud Sozomenum lib. 1. c. 8. Colloquium Joviani

Joviani Imp. cum Arianis, tom.2. operum S. Athanaſij pag.29. ἑτερός τις σχολαςικὸς Παταλᾶς εἶπε, Κατηγορίαν ἔχω κατ' Ἀθανασίου· ὁ βασιλεὺς εἶπε, Καὶ σὺ τί κοινὸν ἔχεις πρὸς Χριςιανοὺς, Ἕλλην ὤν; ita paulo ſuprà ſimili ſenſu hæc vox uſurpatur.

Σχολαςικὸς, *Advocatus.* Synodus Sardicenſis Can. 10. ὥςε ἐάν τις πλούσιος, ἢ σχολαςικὸς ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἀξιοῖτο ἐπίσκοπος γίνεσθαι, &c. Eadem habentur in Synodo VIII. Conſtantinopolit. Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ cap.97. αἰτήσωσιν ἀπὸ τῶν ἐνδοξοτάτων βασιλέων, ὥςε δοθῆναι ἄδειαν τοῦ καταςῆσαι ἐκδίκους σχολαςικοὺς, οἵ τινες αὐτὸ τοῦτο τὸ λειτούργημα τοῦ ἐκδικεῖν τὰ πράγματα ἐπιτήδευμα ἔχουσιν, &c. Macarius Homil. 15. pag.225. ἀπέρχεται πρὸς τὴν σχολὴν τῶν γραμμάτων, καὶ ἔςι πάλιν ἐκεῖ ὅλων ἔσχατος καὶ ἀρχάριος· εἶτα ὅταν γένηται σχολαςικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐςι· πάλιν ὅταν ἐκεῖ γένηται πρῶτος, τότε γίνεται ἡγεμὼν, &c. Nilus Monach. lib. 1. Epiſt. 76. ad Ruffinum Scholaſticum: ἐπειδὴ σὺν τοῖς νόμοις τοῖς δημοσίοις καὶ τὴν θείαν μεταχειρίζῃ γραφὴν, ὅπερ οὖν πολυμαθίας ὑπάρχει τεκμήριον, &c. Habentur apud eundem Nilum complures Epiſtolæ ſcriptæ ejuſmodi Scholaſticis, ut & apud Syneſium Epiſt.155. 156. Adde Epiſt. 105. extr. Theophanes an. 23. Theodoſij Jun. Εὐσέβιός τις σχολαςικὸς τῆς βασιλίδος Κωνςαντινουπόλεως. Ubi Cedrenus pag. 338. habet σχολαςικὸς τῆς βασιλίσσης. Sed legendum Βασιλικῆς, de qua copioſè egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. Extat apud S. Marcum Eremitam, ejuſdem Ἀντιβολὴ πρὸς σχολαςικὸν, qui mox τὶς τῶν ἐν λόγοις δικανικῶν, & alibi nudè δικανικὸς dicitur: ita hanc vocem uſurpant præterea Leontius de Sphæra Arati init. Zacharias Epiſcopus Mitylen. in lib. de mundi opificio, initio, Suidas in Agathia, &c. Apud Photium Cod. 75. Joannes Patr. Conſtantinop. qui vixit ſub Juſtino Jun. dicitur ἀπὸ σχολαςικῶν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Scholaſticus.*

ΣΧΟΛΕΏΣ, ſeu σχολαίως, *Lentè.* Typicum S. Sabæ c.2. εἶτα ἀνέρχεται καὶ κρούει τὰς βαρέας σχολέως. Cap.5. εἰς δὲ τὸν ὄρθρον κρούει ὁ κανδηλάπτης τὰς βαρέας πρῶτον σχολαιότερον, ἄχρι τοῦ ν'. Vide Auctorem Etymologici in Σχολή.

ΣΧΌΛΗ, *Feſtum, Feſtivitas,* Ἑορτή. Μεγάλαις σχόλαις, Δεσποτικαῖς ἑορταῖς, *Feſta mobilia, Dominica.*

ΣΧΟΛΉ, *Fel,* χολή.

ΣΧΟΛΙΟΓΡΑΦΕΙ͂Ν, apud Euſebium lib. 6. cap.25. eſt brevibus ſcholiis illuſtrare, quod fit cum obſcuras voces aliis vocibus magis uſitatis explicamus. Ita Henricus Valeſius. Auctor Etymologici: σχόλιον εἴρηται διὰ τὸ κατὰ σχολὴν παρατίθεσθαι πρὸς σαφεςέραν ἑρμηνείαν τῶν δυσνοήτων ῥημάτων. Conſtantinus Porph. lib.1. de Themat. cap.17. καθώς φασιν οἱ τὸν Ὅμηρον σχολιάσαντες. Ubi Cod. Reg. σχολιογραφήσαντες. Verſus præfixi Joan. Tzetzæ Scholiis in Heſiodum in edit. Baſileenſi, de eodem Tzetze:

> Τὴν Ἀσκραϊκὴν ἡμερῶν ταύτην βίβλον
> Σχολιογράφων, ἐκ νοὸς καταρτύει.

Σχολικὴ σύνοψις, inſcribitur liber Arethæ in Apocalypſin.

ΣΧΌΛΙΟΝ, *Schola.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. Λογεῖον, τὸ μαντεῖον, καὶ τὸ σχολεῖον. Alibi: Μουσεῖον, τὸ σχολεῖον. Lexicon MS. Cyrilli: διδασκαλεῖον, παίδευσις, καὶ τὸ σχόλιον. Hiſtoria de Judæo Conſtantinop. ex Cod. Reg. 973. τὸν οὖν υἱὸν αὐτοῦ παρέδωκεν εἰς σχόλιον μανθάνειν τὰ γράμματα. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: καὶ εἰσερχόμενος διὰ τῆς πόρτης, ὅπου πλησίον ἐςὶ τὸ σχολεῖον τῶν παίδων. Infrà σχολεῖον ſcribitur. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus, de Didaſcalo: κρατεῖ καὶ τὰ σχόλια τῆς Ἐπισκοπῆς. Vide Σχόλιον.

ΣΧΟΥΡΝΟΥ͂ΚΑ, Piſcis ſpecies, cujus meminit Petr. Belonius lib.1. obſerv. cap.53.

ΣΩΒΆΡΙΟΝ, *Supparium, Abolla.* Achmes Onirocrit. cap. 158. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ ἀναβόλιον, ἤτοι σωβάριον, εὑρήσει γυναῖκα κατὰ τὸ κάλλος, καὶ τὴν πῆξιν αὐτοῦ. Puto leg. σωδάριον.

ΣΏΔΟΝΕΣ, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap.22. ubi de Medicis. Vox incertæ notionis.

ΣΏΖΕΙΝ, *Ire, Pergere.* Anonymus de Nuptiis Theſei in prologo:

> Λοιπὸν ἀφ' ὧν ἐσώσασι τὴν πόλιν τὴν Ἀθήνα,
> Στὴν φυλακὴν τοὺς ἔβαλαν με δίψαν καὶ με πίνα.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.1.

> Εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἔσωσε κ' ἡ Θέτις τότε.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔσωσεν εἰς τὴν Ἀντιοχίαν.

Mox:

> Ὁ ῥύγας βαρέθηκε, γιατὶ δὲν τὸν ἐσῶσαν.
> Πῶς ἐγυρέψασιν κακὰ, δὲν τὸν ἐσκοτῶσαν.

Rurſum:

> Ἀπὴν ςὴν τάβλαν ἔσωσεν, κοντὰ ςὴν ἀφεντία του.

Epiſt.22. apud Cruſium lib.4. Turcogr. ἔσωσα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πατρίδα μου, &c. Vide Διασώζειν.

ΣΏΖΟΥΣΑ, *Artemiſia,* apud Interpol. Dioſcor. cap.534. & Apul. cap.10.

ΣΏΘΙΑ, Σωθικὰ, *Interanea, Viſcera,* Ἔντερα, pro ἐσώθικα, vel ἐσώτικα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.10.

> Δείχνη πῶς κέη τὰ σώθιά μου, ὁ φόβος κ' ἡ ὁρμή του.

Georgius Contares lib.3. Hiſt. Athenar. καὶ τοῦτο τὸ μικρότατον καὶ ἀδυναμώτατον πάθος τοῦ φθόνου νὰ μὴν ἔχῃ ὀλίγην δύναμιν νὰ τὸ καταπονέσῃ, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφίνῃ νὰ θρέφεται τρώγοντας μέσα τὰ σωτικά του. Scribitur etiam Σωτικὰ, cum T. ut apud Cruſium σωφικὰ, eâdem notione.

ΣΩ͂ΚΟΣ, *Laquei* ſpecies: undè Σοκεύειν, & Σοκίζειν, *Laqueo irretire,* quemadmodum *retiarij* apud Romanos ſolebant. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Theodoſio Juniore: πρῶτος ὁ Πέρσης ὥρμησε· δορυφόρος δὲ Γότθος δεξιὸν πλαγιασθεὶς, ἐσόκευσεν αὐτὸν κατὰ τὸ Γοτθικὸν ἔθος, καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἵππου καταγαγὼν αὐτίκα ἔσφαξε. Theophanes an. 12. Juſtiniani: καὶ ἐν τῷ ὑποςρέφειν αὐτοὺς μετὰ χαρᾶς, ὑπήντησαν αὐτοὺς ἄλλοι Βουλγάροι, καὶ ἐσώκισαν αὐτοὺς φεύγοντας, Κωνςάντιον καὶ τὸν Ἀκοὺμ καὶ Γογίλλαν. καὶ ὁ μὲν Γογίλλας μετὰ τοῦ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τὸν σῶκον, ἐξήλασεν. Eudocia Macrembolitiſſa in Joniis MSS. de Pittaco Mitylinæo: καὶ Φρύνωνα ςρατηγὸν Ἀθηναίων πολιορκοῦντα ὑπὲρ τοῦ Σιγείου μονομαχῶν ἀπέκτεινε, δικτύῳ περιβαλὼν αὐτόν.

Σώκαριον, *Menſuræ agrariæ ſpecies: Funiculus,* cujus paſſim mentio in libris ſacris. Hero in Geodæſia MS. εἰσὶ δὲ καὶ μέτρα τάδε, δάκτυλος, κόνδυλος, παλαιςὴ, διχὰς, σπιθαμὴ, ποὺς, πῆχυς, βῆμα, οὐργυιὰ, σωκάριον, πλέθρον, ἰούγερον, &c. Infrà: τὸ σωκάριον τῆς σπορίμου γῆς ἱ. οὐργυιὰς ὀφείλειν. Vide Οὐργιά.

ΣΩΡΌΣ, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap.22.

ΣΩΛΆΡΙΟΝ, *Solarium.* Suidas in Etymolog. & Gloſſæ Baſilic. Σωλάριον, Ἡλιακόν. Eædem Gloſſæ: Σωλάριον, ἐξοχὴ τοῦ ἐξάτου. Lex 12. quæ eſt Zenonis Imp. Cod. de ædific. privat. ἔτι δὲ θεσπίζομεν τὰ καλούμενα σωλάρια μετὰ τὸν παρόντα νόμον, μὴ ἐκ μόνων ξύλων τε καὶ σανίδων γίνεσθαι. lib.58. Baſilic. tit. 2. cap.2. καὶ τὸ ἐμβαλεῖν ξύλα τῷ τοίχῳ τοῦ γείτονος, καὶ τὸ ποιῆσαι σωλάριον.

Σωλάριον, *Tributum quod pro ſolo pendebant qui in publico ædificaſſent.* Eadem Baſilica: εἰ δὲ μὴ βλάπτει τὸ κτισθὲν, φόρον ἐπιτίθησιν αὐτῷ, ὃ λέγεται ἀπὸ τοῦ ἐδάφους σωλάριον.

ΣΩΛΈΑΣ, Σολέα, Pars templi quæ Bemati obverſatur

versatur, quæ uno aut altero gradu ædis sacræ pavimento eductior est: cujusmodi est solea ædis Sophianæ etiamnum binis gradibus inter utramque pilam orientalem elevatior; uti scribit Gelotius in Descriptione ejusdem ædis, quam ex Ichnographia nostra, suppresso nostro nomine, adornavit, pag. 147. ubi tradit hos gradus Turcos versus *Koble*, seu Mahumetanorum altare, postmodum obliquè detorsisse. Lexicon MS. Cyrilli: κιγκλὶς, τὸ τοῦ δικαστηρίου κάγκελον, ἢ ἡ τοῦ ἱεροῦ σωλαία, quia scilicet in solea erat Cancellus Bematis. Theophanes an.27. Copronymi: ἐκέλευσε δὲ αὐτοὺς εἰς φορεῖον βασταχθῆναι, καὶ ἀπελθόντα καθίσαι ἐν τῇ σωλαίᾳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. Georgius Monachus in Leone Armenio num.21. οἵ τε θεῖοι κίονες, καὶ αἱ Σωλαῖαι αἱ καλούμεναι, αἳ τὸ σεβάσμιον τοῦ ἱεροῦ διαλαχίζουσι θυσιαστηρίου. Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag.481. & Symeon Logotheta num.11. τοῦ βασιλέως ἀπελθόντος εἰς τὸν ἅγιον Μώκιον, καὶ εἰσοδεύοντος, ὅτε ἦλθεν πλησίον τῆς σωλέας, ἐξελθών τις ἐξ ἄμβωνος, &c. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Anastasio: καὶ τοῦ βασιλέως τῇ σωλαίᾳ πλησιάσαντος, &c. Ita apud Georgium Monach. in Theophilo num.8. Pachymeres lib.3. cap.2. τό τε βῆμα, καὶ ἄμβωνα, καὶ σωλέαν, καὶ ἄλλα τὰ βασιλικαῖς ἐξόδοις ἀνῳκοδόμει. Euchologium in Ordinat. Diaconi: ἐξελθόντες δύο διάκονοι ἐκ τοῦ ἁγίου βήματος, λαμβάνουσι τὸν μέλλοντα χειροτονεῖσθαι διάκονον ἔσωθεν ἐν τῇ σολέᾳ. Idem in Ordin. Presbyteri pag.292. μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν χερουβικὸν ὕμνον, ἵσταται ἐν τῇ σωλέᾳ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι πρεσβύτερος, καὶ ἐξαρχόμενοι δύο διάκονοι, λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐξ ἑκατέρου μέρους, καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἄχρι τῶν ἁγίων θυρῶν. Idem Euchol. pag.482. τούτου δὲ ψαλλομένου, ἔρχεται ἐν τῷ σωλέᾳ, ἤτοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ. Demetrius Gemistus MS. de Ordinationib. ὅτε Πρωτοπάπας καὶ ὁ Δευτερεύων τῶν ἱερέων διερχόμενοι διὰ τῆς θύρας τοῦ διακονικοῦ, προπορευομένου τοῦ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, διέρχονται διὰ τῆς σωλίας, μέχρις ἂν φθάσωσι εἰς τὰς ἁγίας θύρας. Σωλέα, in Euchologi. pag. 931. Symeon Thessalon. de Sacris Ordinat. cap.7. pag.158. παρακρατοῦντε δύο πρεσβυτέρων διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ναοῦ καὶ τῆς σωλέως ἄχρι τοῦ βήματος ἔρχεται. Alia vide de Solea apud Allatium in syntagmate de eadem Solea to.2. Symmictor. & nostram Constantinopolim Christ. lib.3. sect.73. ubi docuimus Clericos & Psaltas seu Cantores extra Bema constitisse. Proinde ea videtur ædis sacræ pars, de qua loquitur S. Athanasius lib. de Synodo Ariminensi pag. 887. ἐπέβαινεν οὖν εἰς τοὺς μὴ ἔξον αὐτῷ τόπους ὁ πάντα τολμηρὸς, καὶ εἰς τὸν τῶν Κληρικῶν τόπον καθεζόμενος, ἀνεγίνωσκε τὰ συντάγματα. Vide Tabellam I. & II. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ΣΩΛΗΝΑΡΙΟΝ, *Tubus*, *Tubulus*, Σωλὴν. Lexicon MS. Cyrilli: Ὀχετὸς, ῥύαξ, σωληνάριον. Glossæ Basilic. Τοῦβλα, σωληνάρια. Suidas: Σωλὴν, τὸ παρ' ἡμῖν Σωληνάριον. Moschopulus: Σωλὴν τὸ σωληνάριον. ita etiam in Epimerismis MSS. Herodiani. Hero Alexandrin. in Pneumaticis MSS. ἐπὶ δὲ τοῦ ὕδατος ἐπινηχέσθω λεβητάριον, τὸ δ' ἔχον ὀρθὸν σωληνάριον, &c. Utitur ibi non semel. Alexander Trallianus lib.11. cap. ult. καὶ ἐνδύσας εἰς νεῦρα γεράνου, εἶτα ὅμοιον τῷ πετάλῳ σωληνάριον ποιήσας. Infra: καὶ ποιήσας σωληνάρια, καλάκλειε. Harmenopulus lib.2.tit.4.§.95. ἐάν τις γίνηται χρεία ὑπαλλαγῆς ὀστράκων καὶ σωληναρίων τῶν καθεδρίων, &c. Malaxus in Hist.Patr. pag.152. αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ πάτον τοῦ ἔτρεχε καθὼς τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ σωληνάρι. Damascenus Studita serm.30. de Cisterna: διά τι εἶχεν πέντε καμάρας, καὶ πέντε σωληνάρια, &c. Vide Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag.149.

Σωληνάριον, apud Tacticos maximè sumitur pro *sagittarum theca*, *in modum tubuli confecta*. Leo cap.5. §.4. σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιτῶν, καὶ κουκούρων αὐτῶν & cap.6. num.26. σωληνάρια ξύλινα μετὰ μικρῶν σαγιτῶν, κουκούρων μικρῶν, ἅπερ καὶ ἐπὶ πολὺ διάστημα ῥίπτονται διὰ τῶν τοξαρίων. Similia habent Constantinus in Tactic. pag.11. 19. & Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 4. Pigafetta in notis Italicis ad Leonem pag.64. *Che cosa siano σωληνάρια, cioe solinari, veramente in sino adhora non ho potuto sapere: mà secondo il giudicio di dotti Greci, è una maniera di ferro da porre nelle lunate saette che non si possa cavar piu della carne, ô rigittare contra l'aversario*, &c.

Συληνάριον, idem quod Σωληνάριον, *Tubus*. Damascenus Studita Homil.18. ὅτι τὰ κάμουσι συληνάρια μεγάλα, καὶ νὰ σκάψουσι τὴν γῆν βαθέα, ἔπειτα νὰ χώσουν τὰ συληνάρια, νὰ ἔρχονται τὸ νερὸν εἰς τὸ μοναστήριον. Utitur rursum Homil. 32.

ΣΩΛΗΝΩΤΟΣ. Cedrenus an.1. Tiberij Thracis: γενεθλίου δὲ ἱππικοῦ γινομένου, καὶ τῶν Μερῶν φορούντων στολὰς σωληνωτὰς ἀπὸ βλατίου ὀξέως, καὶ χλαμύδας παραπλησίας τοῦ βασιλικοῦ, ἔπαυσε ταύτας, &c. *Imbricatas* vertit Xylander, quæ scilicet sua amplitudine σωλήνων, tubulorum, vel imbricum figuram demissæ conficiunt. Verùm hac voce aliud significari indicat Anonymus de Templo S.Sophiæ pag.259. ἀριθμὸς τῶν ἱερῶν σκευῶν χιλίας μία· ἐνδύτας διὰ λίθων σωληνωτὰς τ. &c. Ubi Combefisius *interulas*, *vaginasque tubi in morem lapillis interstinctas* vertit. Atqui ἐνδύται non sunt interulæ, sed altaris pepla, vel etiam ædium sacrarum aulæa, uti in hac voce observamus. Goarus censet Σωληνωτὰς dici vestes multifido tæniolarum textilium ordine variegatas: directis scilicet, vel obliquis interdum canaliculis distinctas. Manuel Malaxus in Chron. MS. eadem ex Anonymo enarrans pag.500. ita habet: ἔκαμε δὲ ὁ βασιλεὺς ἱερὰ σκεύη τῶν ιβ. ἑορτῶν, — καὶ στέματα, ἤγουν τέμπλα τῶν δώδεκα ἑορτῶν ἀνὰ ιβ. ὁμοῦ φορέματα τῶν ἱερέων ἑκατὸν σαράντα τέσσαρα, σωληνωτὰς τριακοσίας, ποτηροκαλύμματα καὶ ἀέρας χρυσοϋφάντους διὰ λίθων μαργάρων χιλιάδας γ'. Vide Gisbertum Cuperum in Apotheosi Homeri pagina 190.

ΣΩΛΙΝΑ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Μετὰ τῶν ἄλλων, Δέσποτα, κλένια, καὶ τὰς σωλῖνας.

Vide in Ξηροφαγεῖν.

ΣΩ͂ΜΑ, *Homo*, *Persona*. Eclogæ legum Mosis: περὶ τῶν ἐλεύθερα κλεπόντων σώματα, καὶ κλεπόντων σώματα, καὶ πιπρασκόντων. Ibid. περὶ τοῦ ἀγοράζοντος ἐλεύθερον σῶμα. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 2. χρὴ τὸν ἑκάστου τάγματος ἄρχοντα προκαθιστᾶν τὰ κοντουβέρνια, καὶ ἀναπληροῦν τὰ λείποντα σώματα. Sozomenus lib. 1. Hist. cap.9. καθότι οὐ πρὸ πολλοῦ τοῦ νόμου ἔτυχεν ἀποβαλόντες τὰ σώματα ἐν ἐμφυλίοις πολέμοις. Quæ sic vertit Epiphanius Scholasticus: *Quia non multum ante has leges plurimos in civilibus bellis amiserant.*

Σώματα, τὰ δοῦλα σώματα, *Mancipia*. Vox veteribus nota, & à recentioribus etiam usurpata, de qua Maussacus & Henric. Valesius ad Harpocrationem pag.258. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τοὺς ἐκ πάππων ἢ πατέρων κληρονομήσαντας διαιρεθέντας, ἐκ τῶν αὐτῶν χρόνων εἴκοσι, ἐξαναδιδόναι τῷ δημοσίῳ τοὺς πένητας, καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τοῦ Ἀβύδου σώματα οἰκετικὰ ἀνὰ δύο νομίσματα τελέσαι ἐπέταξεν. Idem an. 4. Tiberij: ὁ δὲ βασιλεὺς ἀγοράσας σώματα ἐθνικῶν, καλέσησεν στράτευμα εἰς ὄνομα ἴδιον, &c. Constantinus Porph. in Basilio num.62. edit. Combef. καὶ πολλὰ σώματα λαμβάνων αἰχμάλωτα. Adde num. 76. Ita Leo in Tactic. cap.16. §. 10. Cedrenus pag. 394. & alij. Vide Stuckium ad Arrianum in Periplo maris Erythræi pag.23.

Σωματοπρᾶται, Mancipiorum mangones. Codinus in Orig. Constantinopol. num.57. καὶ προσετάγησαν οἱ σωματοπρᾶται

σωματοπράται ἑκάστε πιπράσκειν τὰ οἰκετικὰ πρόσωπα. Plutarcho, Straboni, & aliis σωματέμποροι dicuntur, ut & in Basilic.lib.2. tit. de verbor. signific.cap.207. in Gloss.Gr. Lat. &c. Suidas, Ἀνδραποδοκάπηλος, ὁ Σωματέμπορος. Vide Artemidorum lib.3. cap.17. σωματεμπορεῖν, apud Strabon. lib. 14.

Ἀντίσωμον. Zacharias Papa lib.3. dialog. cap.1. ἰδὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον τὸν ἀντίσωμον ὑπὲρ αὐτοῦ παρέχω. Ubi Gregorius M. *Ecce hunc hominem pro eo vicarium prabeo.* Servum scilicet pro servo.

ΣΩ͂ΜΑ, *Corpus*, *Codex*, *Liber compactus*, qua voce usus est Cicero in Epist. ad Atticum. Concil. VI. Oecumenicum act.10. λαβὼν ὁ Πέτρος — τὸ αὐθεντικὸν βιβλίον τὸ σκευοφυλακίε ὑπάρχον τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἐν σώμασιν ἀργυρένδετον. Act.14. εὑρόντες τὰ αὐτὰ δύο ἐν σώμασι βιβλία, καὶ τὸ χαρτῷον εἰλητάριον τῆς ἑβδόμης πράξεως συμφωνοῦντα μετὰ αὐτοῖς, &c. Ubi σῶμα & εἰλητάριον opponuntur: aliud enim est *Codex* compactus, quem σῶμα vocant, aliud *volumen*, quod εἰλητάριον. Occurrit pluries in hoc Concilio. Vide Salmasium ad Hist. Aug. & ad Solinum.

Σωμάτιον, in Glossis Gr. Lat. *Membrana* & *Corpus*, exponitur, id est *membraneus Codex*, uti censet Salmasius de Modo usurar. pag.405. Glossæ Lat. Gr. *Membrana*, Διφθέρα, Σωμάτια. Epistola Constantini M.apud Theodoritum lib.1. Hist. Eccl. cap. 16. πρέπον γὰρ κατεφάνη δηλῶσαι τοῦτο τῇ σῇ συνέσει, ὅπως ἂν πεντήκοντα σωμάτια ἐν διφθέραις ἐγκατασκευοις εὐανάγνωστά τε καὶ πρὸς τὴν χρῆσιν εὐπαρακόμιστα, &c. S. Basilius in Epist.395. τὸ περὶ τοῦ πνεύματος βιβλίον γέγραπται μὲν ἡμῖν καὶ ἐξείργασται, ὡς αὐτὸς οἶδας· ἀποστεῖλαι δὲ ἐν χάρτῃ γεγραμμένον ἐκώλυσάν με οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί, εἰπόντες παρὰ τῆς εὐλαβείας σου ἐντολὰς ἔχειν ἐν σωματίῳ γράψαι. Macarius in Homil.26. pag.340. ὥσπερ σωμάτιον γραφόμενόν ἐστι, διαφόρως θελήσας ἔγραψας, πάλιν ἀπαλείψας· δέχεται γὰρ τὸ σωμάτιον πᾶσαν γραφήν.

Σωμάτινον, *Corporinum*, in Gloss. S.Benedicti, cap. de Laneis.

Σώματα, ἐστὶν ἡ σύνθεσις, καλοῦνται χαμαιλέων. Ita Glossæ Chymicæ MSS.

ΣΩΜΑΤΕΙ͂ΟΝ, *Corpus*, *Collegium*. lib.2. Basilic. tit.5. cap.27. πραγματικὸς δὲ θεῖος τύπος μὴ ἐκφωνείσθω πρὸς ἰδιωτικὴν τινὸς ἰδιωτικοῦ πράγματος δέησιν, ἀλλὰ μόνον πρὸς σωματεῖον, ἢ ἕτερον σύστημα, ἢ πόλιν, ἢ ἐπαρχίαν, &c. Adde cap.8. lib.7. tit.8. cap.11. tit.11. cap.20. Biblioth. Juris Canonici pag.129.&c.

Σωμάτιον. Scholiast. Basilic. lib. 7. pag. 239. πραγματικοὶ τύποι, πρὸς σωμάτιον ἢ σύστημα, ἢ πόλιν, ἢ ἐπαρχίαν.

ΣΩΜΑΤΙΚΟ͂Σ ὅρκος, *Corporale juramentum*, apud Harmenopul. lib. 1. tit.3. §. 22. Σωματικῶς ἐπωμόσαι, *corporaliter jurare*, lib.1. tit.1. §.17. Σωματικὸς λόγος, eadem notione, in Concilio Trullano act. 14. pag. 996. Vide Gloss. med. Lat. in *Iuramentum corporale*.

Σωματικὸν ἁμάρτημα. Vide in Ψυχικὸν ἁμάρτημα.

ΣΩ͂ΜΑ, *Summa*, seu *quantitas pecuniæ*. Rationale peræquatorum Alexij Comneni Imp.MS. καὶ γράφει ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ τελοῦντος χωρίε, οὕτως· ὁμοῦ ια. ρ. (id est νομίσματα ἑκατὸν) δικέρατον, μιλιαρίσια ἑκατὸν, ἤγουν ια. γ'. (id est νομίσματα τρία) ἑξάφολλον μιλιαρίσια κέ. ια. Ις. (νομίσματος ἥμισυ.) συνήθεια ια. γ'. καὶ ἐλατικὸν νόμισμα ἕν· ὁμοῦ σὺν δικερατοεξαφόλλῳ, τῇ συνηθείᾳ, καὶ τῷ ἑξαφόλλῳ νομίσματα ἑκατὸν δεκατέσσαρα, τριτὰ δώδεκα.

ΣΩ͂ΝΕΙΝ, Σώννειν, *Salvare*, *servare*, *sufficere*, *suggerere*, Σώζειν, Σώειν. Glossæ Græcobarb. σώζει, ἐλευθεροῖ, σώννει, ἐλευθερώννει. Σώνει, *Sufficit*, ἀρκεῖ, apud Crusium pag.208. Theodosius Zygomal. Themato Epist. 46. apud eundem: ἀλλὰ ἂν ἐσὺ ἦσε γέρος, καὶ τὰ χρυσᾶ παιδία, καὶ ἡ καλὴ μάνα αὐτῶν, σώννει μᾶς καὶ τοῦτο, Fr. Richardus in Clypeo Fidei part.1. pag.323. σώνουν τὰ κακὰ, ὅπου διὰ τῆς ἁμαρτίας μας, μᾶς ἐπλάκωσαν, &c.

Ἀποσώνειν, *Pervenire*, Ἀφικνεῖσθαι, περιΐστασθαι. Vide Σώζειν.

ΣΩΠΑ͂Ν, & Σωπαίνειν, pro Σιωπαίνειν, *Silere*, Σιωπᾶν. Glossæ Græcobarb. σωπᾷ, μελλώννει, Σωπέννει. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chrysorrhoes.

Σώπα τοῦ λέγει, Βασιλεῦ, ἄπαρτι μὴ μερίμνα.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀφ' ὧν ἔπαυσε ὁ Θησέος, καὶ σώπασε τοὺς λόγους.

ΣΩΠΑ΄ΔΙΟΝ. Vide in Συπαδίον.

ΣΩΡΑΝΘΙ͂Σ, *Solastrum*, Ἀνθυλλὶς, apud Interpol. Dioscor. cap.559.

ΣΩΡΕΥ΄ΓΕΙΝ, *Cumulare*, Συνάγειν, σωρεύειν, in Gloss. Græcobarb.

ΣΩ͂ΣΑΝΔΡΟΝ, *Delphinium*, apud Interpolat. Dioscor. cap.489.

ΣΩΣΤΟ͂Σ, *Integer*, *plenus*, *salvus*. Historia MS. Belisarij:

Καὶ τρεῖς ἡμέρας ἔποικε σωστὰς πεπληρωμένας,
Μή τε φαγεῖν καὶ ποτὲ μή τε ὕπνε προσψαῦσαι.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἐσὺ ἔχεις ὅλασε σωστὰ, πάντα σε τα πεδέξια.

Vide Fr.Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.379. & alibi.

ΣΩΣΑ΄ΝΙΟΝ. Vide in Σῶζον.

ΣΩΤΗ΄ΡΑΣ, *Servator*, Σωτὴρ, in Corona pretiosa.

ΣΩΤΗ΄ΡΙΑ, *Latrinæ*. Ita appellabantur Smyrnæ latrinæ publicæ, in quas habentur Agathiæ & aliorum epigrammata lib. 4. Anthol. cap. 28. pag. 371. 372. cum hoc lemmate, εἰς σωτήρια ἐν Σμύρνῃ. Constantinus Acropolita in sermone de S. Joanne Damasc. num.48. ὅλην τὴν λαύραν περιελθέτω, καὶ τὰ τῶν οἰκιδίων, ἃ δὴ καλοῦμεν σωτήρια, σαρωσάτω τὰ λύματα. Ubi Joannes Hierosol. Patr. num. 30. πᾶσαν διελθεῖν τὴν τῆς λαύρας περιοχὴν, καὶ δι' ἑαυτοῦ ἐκκαθᾶραι τὰ ἐν τοῖς κέλλαις τῶν μοναχῶν τῶν ῥυπισμάτων οἰκίδια. Neque aliter hanc vocem usurpat Suidas: Ἀφεδρὼν, ἀπὸ τῶν ἑδρῶν· ἕδραι γὰρ λέγονται αἱ σέλλαι· Σελλάρια, σωτήρια. Rursum: ἕδραι λέγονται καὶ αἱ σέλλαι, σελλάρια, σωτήριαι. Ubi Phavorinus: ἕδραι λέγονται αἱ σέλλαι, καὶ σελλάρια σωτήρια. Quo loco vox σωτήρια effertur ut apud Acropolitam. Idem Suidas alibi: σέλλαι, σελλάρια, σωτήριαι, ἕδραι. Idem Phavorinus: Ἀφεδρῶνες, σέλλαι· σελλάρια, σωτήρια, ἀναγκαῖα. Atque hinc omnino lucem accipit Suidas. At

ΣΩΤΗΡΙ΄Α, aliud sonat apud Tacticos, *sellam* scilicet *equestrem*. Constantinus in Tacticis pag. 15. σκεπάσθωσαν καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν (ἵππων) διὰ μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν ἀφελέτζων τῆς σωτηρίας. Ubi Leo Imp. cap.6. num.8. διὰ μικρῶν ἀποκρεμασμάτων, ἀπὸ τῶν λεγομένων ἀφελέτζων τῆς σέλας. Idem Constantinus infrà: κρεμάσθω καὶ τὸ τοιοῦτον τζικούριον μετὰ θηκαρίε δερματίνε εἰς τὴν σωτηρίαν.

ΣΩΤΗΡΙΚΙ΄ΟΣ, Moneta Constantini M. in qua expressa Labari, vel S.Crucis figura, quam σωτήριον Eusebius in orat. de laudibus Constant. c.9. seu ut Codd. MSS. præferunt, σωτήριον σημεῖον, Synodus vero Trullana Can.73. τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ σωτήριον vocant. Anonymus de Antiq. Constantinopol. ἐν οἷς καὶ χαραγὴ βασιλικὴ Κωνσταντίνε ἡ λεγομένη Σωτηρίκιος χίλια κεντινάρια. Vide quæ de hac moneta diximus in Dissertat. de Inferioris ævi Imperij Nomismatibus n.26.

ΣΩΤΙΚΑ΄, Σωθικά. Vide in Σωθικά.

ΣΩΦΟΒΙ΄, Ægyptiis, *Rubia*, ἐρυθρόδανον, apud Interpol. Dioscor. c.566.

T.

ΤΑΒΕ´ΛΛΑΙΣ, *Vari*, ἴουθοι, ἀκναί.

ΤΑΒΕΛΛΑ´ΡΙΟΣ, *Tabellarius*, in Glossis Basil. ὁ ἐν σανίσι γράφων, τάβελλα γὰρ ἡ σανίς. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 27. καὶ Εὐσταθίου Κοαίστορος καὶ Ταβελλαρίου.

ΤΑΒΕΛΛΙ´ΩΝ, *Tabellio*, Suidæ, ὁ τὰ τῆς πόλεως γράφων συμβόλαια. Hisce addunt Glossæ Basilic. ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς Νομικὸς λεγόμενος, ἅπαντα ἐπιτελῶν τὰ τῆς πολιτείας γραμματεῖα, ἕκαστον αὐτῶν οἰκείοις ἐπισφραγίζων γράμμασι. Quæ postrema verba sunt Procopij in Historia arcana pag. 124. 1. edit. ἡνίκα ὁ Μαμμιανὸς περιῆν, δόξαντι πολλὴν ἐπί τε ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ἔχων, ἅπαντα ἐπιτέλει τὰ τῆς πολιτείας γραμματεῖα, ἕκαστον οἰκείοις ἐπισφραγίζων γράμμασιν, ὅνπερ Ταβελλίωνα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Eadem verba laudat Suidas in Πρίσκος. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 6. Βασιλεὺς δὲ χολωθεὶς, ἀντὶ μὲν τῆς Κριτοῦ τῆς Βήλου, ταβελλίωνας ἀπέστειλεν ὀψίδας. Occurrit apud IC. non semel. Glossæ juris MSS. ταβελλίωνος ταβουλαρίου.

ΤΑΒΕ´ΡΝΑ, *Taberna*. Lexicon MS. Cyrilli: Ταβερνῶν, πανδοχείων. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 202. ταβερνῶν, καπηλείων. Glossæ Basilic. ταβέρνα, ἐργαστήριον. S. Lucas Act. cap. 28. ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου φόρου, καὶ τριῶν ταβερνῶν. Ab eo Euthalius de Peregrinat. S. Pauli: κἀκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην ἀπαντησάντων αὐτῷ τῶν ἀδελφῶν εἰς Ἀππίου φόρον, καὶ Τρεῖς ταβέρνας. Ubi Theophylactus cap. 28. τὸ δὲ τῶν ταβερνῶν, πανδοχείων τινῶν, ἢ καπηλείων χρῆσιν αἰνίττονται, τῇ τῶν Ῥωμαίων φωνῇ οὕτω ὀνομαζομένων. Scævola in l. 34. de Pignorib. & Hypoth. οἶδας γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι καὶ ἡ ταβέρνα, καὶ οἱ δοῦλοι μου οὐδενὶ κατέχονται.

Ταβέρνιον. Lexicon MS. adespoton, & Suidas: ταβέρνια, καπηλεῖα, πανδοχεῖα. Pseudo-Eustochius in Vita S. Eusignij: καὶ κατέλυσαν ὁμοίως κἀκεῖνοι ἐν τῷ πανδοχείῳ πρὸς τὴν Ἑλλένην· προσδήσαντες οὖν τοὺς ἵππους αὐτῶν ἔξω τοῦ ταβερνίου, καὶ εἰσελθόντες ἔσω, &c.

Ταβερνεῖον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. ταβερνεῖα, καπηλεῖα.

Ταβερναῖος, *Tabernarius*, *Caupo*. Theodorus Prodromus in Lexico: Ταβερναῖοι, οἱ κάπηλοι.

Ταβερνάρης, eâdem notione. Ταβερνάρισσα, *Tabernaria*, *Cauponis uxor*, apud Portium. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Δυνάμεια ἔχετε πολλὰ, δῶτε τῷ ταβερνάρη,
> Ἐπάρατε πολὺ κρασὶ, καὶ πίνετε μετ' αὐτούς.

ΤΑ´ΒΛΑ, *Tabula lusoria*. Suidas: τάβλα, ὄνομα παιδιᾶς. Glossæ Gr. Lat. τάβλα, *Tabula*. Rursum: Μονόχωρος, ἐν τάβλα. Apollonius contra Cataphrygas, apud Eusebium lib. 5. Hist. Eccl. cap. 18. εἰπέ μοι, βάπτεται; προφήτης στιβίζεται; προφήτης φιλοκοσμεῖ; προφήτης τάβλαις καὶ κύβοις παίζει; Ex eo Sophronius in versione libri S. Hieron. de Scriptoribus Eccles. in Apollonio: τάβλαις καὶ βολίοις παίζει.

Ταβλίον, idem quod Τάβλα. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἔστρεψε τὰ ταβλία τῶν πλακουλαρίων. Nicetas in Isaacio & Alexio num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ δύο ἡμέρας πολλάκις ἐποίει παίζων ταβλία καὶ ζάρια.

Ταβλίζειν, *Tabula ludere*. Hesychius: Κυβεῦσαι, Ταβλίσαι. Glossæ Gr. MSS. ex Cod. Reg. 2062. πεττοὶ καὶ πεσσοὶ, τὰ βόλια ἐν οἷς ταβλίζουσι. Glossæ aliæ ex Cod. 930. Πέσσουσιν, Ταβλίζουσιν.

Ταβλιστὴς, ταβλοπάροχος, in veteribus Glossis: qui scilicet tabulam lusoriam exhibet, porrigit.

Ταβλοδόχος, & Ταυλοδόχος, eâdem notione, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 60. tit. 8. ὁ παρέχων τοῖς κοττοῖς βουλομένοις κοττίσαι, ταβλοδόχος λέγεται. Infra, ταυλοδόχος scribitur.

Ταβλιόπη, *Dea Aleatorum*. Ita dicta per lusum. Palladas in Anthol lib. 2.

> Πάντων μουσοπόλων ἡ καλλιόπη θεός ἐστι,
> Σοῦ δὲ καλλιόπη ταβλιόπη λέγεται.

Ταβλία, *Tabulæ*, *Clavi*, *quibus vestes ornari solebant*: *Tabulæ & orbiculi*, Anastasio in vitis Paparum non semel Chronicon Alexandrinum pag. 274. in Numa: οὗτος ὁ Νουμᾶς, ὁ καὶ Πομπήλιος, δεξάμενος πρεσβεύοντας ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν φορέσαντων χλαμύδας ἐχόντας ταβλία ῥούσαια, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας χώρας, καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, ἐπενόησεν πρῶτος ἐν Ῥώμῃ χλαμύδας φορεῖσθαι, τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἀξίαις καὶ στρατείαις χλαμύδας, σημαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ ἀξίαν δηλοῦντα Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, &c. Similia habet Cedrenus pag. 19.

Ταῦλις, eâdem notione. Idem Chronicon Alexandrinum an. 4. Justiniani, de Lazorum Rege: φορέσας στεφανὸν Ῥωμαϊκὸν, καὶ χλαμύδιν ὁλοσηρικὸν, ἔχων ἀντὶ πορφυροῦ χρυσοῦν βασιλικὸν ταῦλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάριν ἀληθινὸν μικρὸν τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρος Ἰουστίνου. Quibus quidem verbis nescio an intelligatur segmentum illud aureum, quod vestibus circa pectus non tam assutum, quam depictum cernitur, in Græcorum imaginibus aliquot: verbi gratiâ in vetustissima imagine Theodosij M. Imp. in qua exprimitur Synodus secunda contra Macedonium, in Cod. Reg. S. Gregorij Theologi: præterea in alio Cod. Reg. ejusdem Sancti Gregorij 2296. fol. 59. in Sancti Cypriani, fol. 194. v. in Sancti Basilij, fol. 409. & in S. Athanasij Imaginibus: in priori vero Cod. in imagine Cæsarij, Patris ejusdem Sancti Theologi, quam in nostra Constantinopoli lib. 3. pag. 77. & lib. 4. pag. 125. descripsimus, & in effigie mulieris, quæ ad sinistram Consulis stat, in Diptycho Consulari, quod dedimus in Dissertat. de Nomismat. Imperatorum Constantinopolit. cujus quidem moris (nam in aliis similibus ἐκτύποις non semel observare licet) rationem nondum sum assecutus: nec scio an eò spectarit Achmes in Onirocriticis c. 258. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ὡς χρῶμα χρυσοῦν, εὑρήσει θλῖψιν καὶ στένωσιν καὶ νόσον.

Ταυολέτα, *Pugillares*, in Turcogræcia Crusij pag. 208.

Ταῦλα, *Tabula*, *Mensa*, *Tabula lusoria*. Corona pretiosa: Ταῦλες, *Tabulæ*, Σανίδες. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

> Σταῖς ταύλαις ἐκαθίσασι, ὅλο χαρὰ γεμάτοι.

Isaacius Porphyrogenitus, in Characteribus Græcor.

cor. & Trojanor. ubi de Palamede: ὡρίσατο τὴν ταύλαν, ἤτοι τ̃ πίνακα τ̃ παιγνίε, &c. Cedrenus de eodem Palamede: ὗτός ἐστι Παλαμήδης, ὁ καὶ τὴν ταύλαν ἐφευρών. Ismenius: τῇ λεγομένῃ ταύλᾳ Βασιλεὺς ἐδέχετο τοὺς ἀπὸ τ̃ ἐθνῶν δυνάστας. Agathias lib. 1. Anthol. pag. 87. edit. H. Steph.

> Ταύλην φεύγετε πάντες, ἐπεὶ καὶ κοίρανος αὐτὸς
> Κείνης τὰς ἀλόγους οὐχ ὑπάλυξε τύχας.

Historia Apollonij Tyrij:

> Εἶπεν τοὺς καὶ τὰ βύκινα, νὰ παίξουν νὰ σχολάσουν νάσουν.
> Καὶ ἄλλως σοπήτην ἔθεξε τ̃ ταύλαις παρδυνάσουν.

Joannes Cananus de Bello Constantinopol. p. 196. τὰς ταύλας ὅπου ἔτρωγον, &c.

Ταυλίον, *Tabula lusoria*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. & Basilius de Exercit. Grammat. κύβος, τὸ ταυλίον. Corona pretiosa: ταυλὴ, *Fritillus*, ταυλίον. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 62. ἔχει κοινωνίαν πρὸς γυναῖκα καὶ παῖδας ἀγυιαίους εὐνούχους, καὶ παίγνια, καὶ ζατρίκια, καὶ ταυλία, καὶ ἕτερα. Nicetas barbarogr. in Isaacio & Alexio n. 1. οὐδὲ κενοδομεῖν καὶ ἐξοδιάζειν (ἐλογίζοντο) εἰς τρυφὰς καὶ ταυλία καὶ ζάρια πλειστότερον τούτων.

Ταυλίζειν, idem quod Ταβλίζειν. Auctor Etymologici: Πεττεύειν, τὸ ταυλίζειν. Isaacius Porphyrogen. loco laudato: ὁ δὲ δὴ πρῶτος τὸ ταυλίζειν, ἤτοι κυβεύειν ἐξεύρηται. Moschopulus: ἐπεκράτησε δὲ ἰδίως λέγεσθαι κύβους τὰ ἐστιγμένα ὀστᾶ, οἷς χρῶνται οἱ ταυλίζοντες. Eadem habet Thomas Magister, ubi in edit. Rom. pag. 59. rectè edit. ταυλίζοντες, contra quam in posteriori, ταυλίζοντες. Auctor Etymologici: Πεττεύειν, τὸ ταυλίζειν. Ita Eustath. Od. α. Lexicon MS. Reg. ex Cod. 1708. Πεττοὶ, καὶ πεσσοὶ τὰ βόλια ἐν οἷς ταυλίζουσιν. Nov. Justiniani 123. cap. 10. Ἀπαγορεύομεν τοῖς ὁσιωτάτοις Ἐπισκόποις καὶ Πρεσβυτέροις, — ταυλίζειν, ἢ τ̃ τοιαῦτα παιζόντων κοινωνίας ἢ θεωρίας χάριν παραγίνεσθαι.

Ταυλώματα, *Tabulamenta, Tabulata*. Scholiastes Aristophanis ad Equites: τοὺς δρυφάκτους, τὰ νῦν ταυλώματα καλούμενα. Idem ad vespas: ταυλώματα τ̃ δικαστηρίου.

Ταυλώσεις, *Tabulationes*. Callisthenes in Vita MS. Alexandri: ἐξῆλθον αἱ ταυλώσεις τ̃ ἵππων, ὥστε ἦσαν δὲ ἀφετῆρες τ̃ καγκέλλων, προσεπήδησαν πάντες, ὀξεῖ ἅρματι χρησάμενοι.

Ταυλωτὸν, *Tabulatum*. Scholiastes Aristophanis ad Vespas, & Suidas: δρύφακτοι, ξυλινοὶ θώρακες, τὰ διαφράγματα, ἢ τὰ περιδυχίσματα, ἢ κιγκλίδες, περιφράγματα, τὰ νῦν ταυλωτὰ καλούμενα, τὰ τ̃ οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα.

Ταυλάδο, eâdem notione, in Corona pretiosa, ἴκριον.

ΤΑΒΛΙΣ, *Vannus*, in Glossis Servij laudatis à Meursio; sed vereor ne legendum sit, *Pannus*, ut ταβλίδες fuerint *Panni segmenta*, seu *clavi*. Vide supra Ταβλίον.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ, Ταβουλλάριος, *Tabularius*, de quo vide Henric. Valesium ad lib. 28. Ammiani. Glossæ Basilic. ταβουλλάριοι, Δημόσιοι. Scholiastes Basilic. ad lib. 60. tit. 9. καὶ ὁ ταβουλάριος δὲ, τουτέστι ὁ λογογράφος. Eusebius de Martyrib. Palæstinæ cap. 9. τοὺς ἐν ἁπάσαις πόλεσι λογιστὰς ἅμα στρατηγοῖς καὶ ταβουλλαρίοις ἐπέσπερχον. Al. Ταβουλαρίοις. Concil. Ephesinum part. 2. act. 4. ὡς δὲ ἐπέμψαμεν ἀκριβέστερον μαθεῖν, ἔφησαν, ὅτι καὶ ἐπὶ ταβουλαρίων ταῦτα οὐ παραιτούμεθα εἰπεῖν. Infrà: κληρικοὶ ἐσμὲν, καὶ οὐ ταβουλάριοι. Synodica Hadriani II. Papæ in Synodo VIII. part. 3. cap. 10. Φώτιον τ̃ ἀγοραῖον, τ̃ βουλευτικὸν, καὶ ταβουλλάριον, &c. Chronicon Alexandrinum pag. 918. καὶ ἀπελύσαμεν μετ' αὐτοῦ Εὐστάθιον τ̃ μεγαλοπρεπέστατον ταβουλάριον. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 26. §. 7. ἐν μαρτυρίῳ μὴ πιστευέτω ταβουλάριος. Joannes Botaniata de versib. Jambicis, MS.

> Τὰ βουλεύματα ταῦτα Ταβουλαρίῳ.
> Βοτανιάτας Ἰσιδώρῳ φιλτάτῳ,
> Βλασῳ Χίῳ, Κρὴς εὐτελὴς Ἰωάννης.

Occurrit præterea in aliquot veteribus inscriptionibus apud Gualterum in Tabulis Siculis pag. 96. & Gruterum 595. 11. apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 214. in Nov. 73. Justin. cap. 8. Nov. 112. c. 2. & apud Jurisconsultos.

ΤΑΒΟΥΛΙΟΝ, *Tympanum* quod nostri *Tabour* olim, nunc *Tambour* vocant. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8. initio:

> Ἅρματα, βύκινα, φωναῖς, ταβούλια καὶ τρουμπέταις.

ΤΑΒΡΙΣΜΟΣ. Vide in Ταυρίζειν.

ΤΑΓΑΙ, *Quidquid ad victum, equi præsertim, τάττεται, ordinatur, decernitur*: Latinis sequioris ætatis, *Prabenda equi*. Nam ταγὴ, Græcis, est *commeatus, & comparatio rerum necessariarum*. Leo in Tacticis cap. 20. §. 82. ὡσπερ Θεὸς παράσχῃ σοι μαχομένῳ τρέψασθαι τοὺς ἐχθροὺς, μὴ ἐάσεις τοὺς στρατιώτας λύσαντας τὴν ταγὴν διαρπάζειν, ἢ τὰ ὅπλα, ἢ τὰ σκεύη τ̃ πολεμίων, &c. Anonymus de Castrametat. τ̃ μὲν τοι τέλους ἀποδιαχωριζομένους, ἀναλαμβάνειν σε δεῖ ἐπὶ σιτισμὸν τ̃ λαοῦ, καὶ ταγὰς τ̃ ἵππων δύο ἡμερῶν ἢ τριῶν βασταζομένας εἰς ταχέας ἡμιόνους, &c. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμου, cap. 22. καὶ τοὺς μὲν παραιπαριάτους, καὶ τὰς ταγὰς τ̃ ἵππων ἐπιφερομένους, μήκοθεν ἀποστέλλειν ἐν ὀχυρῷ τόπῳ. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 102. ἐκοσκίνιζεν ὁ αἱρετικὸς ταγὶ, διὰ νὰ φάγῃ τὸ ζῶ, &c. Hinc

Ταγίζειν, *Pascere, Cibare*, in Glossis Græcobarbaris: πρόβατον γεγευμένον πόας, πρόβατον ταγισμένον βότανα. Theophanes an. 17. Heraclij: οἱ δὲ τ̃ Ῥωμαίων λαοὶ τῇ νυκτὶ ἐπότισαν καὶ ἐτάγισαν τὰ ἄλογα αὐτῶν. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. c. 15. n. 6. λέγει οὕτως· Ἄρχοντες, ἑτοιμάσθητε, δειπνήσατε, καὶ δότε τροφὴν τοῖς ἵπποις. Ubi Cod. Reg. ταγίσατε τὰ ἄλογα. Agapius in Geoponico cap. 174. βράσε τὸ βρωμάει ἢ κριθάει, ἢ ἔτι ἄλο ταγίζεις τὰς ὄρνιθας, μὲ τ̃ σπόρον τ̃ ἀτζινίδας, &c.

Ταὴ, idem quod ταγὴ, *Cibus, Pastus*.

Ταΐζειν, pro Ταγίζειν, *Cibare*, Σιτίζειν, τρέφειν.

Ἐκταγιάζειν, *Damnare in expensas, in sumptus*. Ἔνταλμα πρακτικὸν, apud Anonymum de Arte notaria, MS. κρίνειν τε παρεμπιπτούσας ὑποθέσεις, παρουσίᾳ τ̃ διεκδικοῦντος καὶ διεκδικουμένου, καὶ μονομερῶς καὶ ἀπὸ εἰσηγήσεως καὶ τ̃ ἀναφαινομένου ὑπαιτίου παιδεύειν καὶ ἐκταγιάζειν πρός τε τὴν ὑπόθεσιν καὶ τὸ πλαῖσμα.

Ἐκταγὴ, *Sportula*. Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: τὰ πρυτανεῖα, τὰς ἐκταγάς. Infra: ἄπειμι καὶ τοῦτ' ἴσθ' ὅτι θήσω πρυτανεῖ' ἢ μηκέτι ζῶ ἐγὼ τοῖς δικασταῖς κατὰ ἐκταγάς. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philosoph. in Pogonato: καὶ ἐκ τ̃ οἰκητόρων τ̃ πόλεως ἀπαιτήσεις καὶ ἐκταγὰς ἀπροφασίστους ποιούμενος μισητὸν τ̃ Βασιλέα τῇ πόλει πεποίηκεν.

Ἐκταγιατικὰ, vel Ἐκταγιαστικὰ, *Sportulæ*, quæ judicibus dantur, sic dictæ non ἀπὸ τ̃ ἐκταγῆς, *à delegatione*, uti hæc vox redditur in Gloss. Gr. Lat. ut censet Carol. Labbeus ad Novellam 8. Constantini Porphyrog. περὶ ἐκταγιατικῶν, sed ex voce ταγὴ, quæ *commeatum*, & res ad victum necessarias denotat, quidquid scilicet cuique ad victum decernitur, quomodo ταγὰς equorum & jumentorum *prabendas*, seu victum quotidianum, appellari diximus. Eadem Novella: μὴ ὑπερβαινέτω ἡ ἀπαίτησις τ̃ ἐκταγιατικοῦ τὰ ἑκατὸν νομίσματα. Et Nov. 9. φυσάτων τι ἐξκουσσείας, καὶ

καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι, ἐχέτωσαν καὶ τὰ τῶν ἐκστρατιωτικῶν. Vide Gloss. med. Lat. in V. *Species*.

Ταγιστήειον, *Mensura annonæ prabendariæ ad equos, Prabendarium*. Ducas Hist. cap. 45. περὶ τῷ δεσπόζοντος τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας, καὶ γειτνιάζοντος τοῖς Κόλχοις Οὔσεν Χασᾶν, αὐτὸς παρ' αὐτοῦ τινὸς παραφροσύνεως πράγματα, λέγων κεχρεωστῆσθαι αὐτῷ τέλος ἐπέκεινα ἐτῶν ξ. τῷ δῦναι κατ' ἔτος χίλια σαγίσματα διὰ τοὺς ἵππους αὐτοῦ, καὶ χίλια ταγιστήεια, καὶ χίλια κεφαλόδεσμια. ubi perperam tapetes vertit eruditus Interpres, quasi legisset ταπιστήεια. Vide Gloss. med. Lat. in *Prabendarius*.

Τάγιστρον, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. extr. ὁ δὲ Βαρβαλίτης τηειλίῳ τὴν τῆς Βαλάτζη κεφαλὴν ἐνθέμενος, εὔζωνος ἐπανῆκεν εἰς Βασιλέα. Ubi Cod. Barbarogr. habet ταγίστρῳ. Vvolfius πηρίδιον, *Capsulam* vertit.

Ἐνταγιστάτοι, *qui pabulum equorum parant in exercitibus, Pabulatores, Fodrarii*. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμου, cap. 15. τοὺς Παραπαριάτους καὶ Ἐνταγιστάτους διαχωρίζων ἐξ αὐτοῦ, εἰς ὀχυρώματα, εἴτε κάστρα ἀποστέλλων, εἰ τύχῃ πλησίον. Et cap. 22. καὶ τοὺς μὲν παριππαριάτους, καὶ τὰς ταγὰς τῶν ἵππων ἐπιφερομένους, &c.

Ταγάειον, *Cribrum*, quo fortè ταγαὶ equorum seu avenæ excernuntur. Zosimus Panapolita MS. de Rotundandis margaritis: καὶ λαβὼν κόσκινον, ὃ ταγάριον καλοῦσι, ποίησον ὅπως λεπτὰς ἐν αὐτῷ. Occurrit ibi rursum mox.

ΤΑΓΕΟΝ, καὶ ταύγεον, διώνυμον μὲν, τὸ φρύγιον ἅλας. Ita Neophytus in Glossis Jatricis MSS. *Sal Phrygium*.

ΤΑΓΥΝΟΝ, *Sartago, Patella*, Τήγανον. Glossæ Græcobarb. Καθέδραν, καθίσιν, κάθισμα, σκαμνίν, τάγηνα, τηγάνια. Vide Ταγή.

ΤΑΓΙΝΑΡΙ, *Attagen*, avis sic dicta Cretensibus. Petr. Bellonius lib. 1. observ. cap. 9.

ΤΑΓΜΑΤΑ, *Numeri militares*. Sozomenus lib. 1. cap. 8. ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ τὰ Ῥωμαίων τάγματα, ἃ νῦν ἀριθμοὺς καλοῦσιν, ἕκαστοι ἰδίαν σκηνὴν κατεσκευάσαντο. Apud Eusebium lib. 4. de Vita Constantini cap. 51. στρατευμάτων τάγματα παντοῖα. Ita cap. 2. & ibi non semel. Περατικὰ τάγματα, apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 43. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Leone Chazaro: καὶ ὤμοσαν οἵτε τῶν θεμάτων ἔσω ταγμάτων, καὶ τῶν πολιτῶν πάντων, &c. In Constantino & Irene: τῶν δὲ ταγμάτων καὶ τῶν θεμάτων ἐν τῇ πόλει ἐπισυναχθέντων. &c. Passim.

Ταγματάρχης, Ταγμάταρχος, *Tribunus numeri militaris*, vel etiam *Dux exercitus*. Glossæ vett. τάγματος ἡγούμενος, *Factionarius*. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 1. οἱ ταγματάρχοι ἀπάντων τοῦ στρατηγοῦ &c. Theophanes an. 3. Mauricij: χειροτονήσας τὸν ἀνεψιὸν καθηγεῖσθαι λαῶν, καὶ Στέφανον Ταγματάρχην προστησάμενος. Constantinus Manasses pag. 86.

Πατρίκιος καθίσαι καὶ Μέγας Ταγματάρχης.

Rursum:

Καὶ ταγματάρχας ἰσχυροὺς, καὶ κραταιοὺς ταγματάρχας.

Pachymeres lib. 4. cap. 26. οἱ δ' ὑπὸ ἐκείνῳ πολλοί τε ὄντες καὶ μέγιστοι εἰς λοχαγοὺς καὶ Ταγματάρχας, καὶ Κόμητας, καὶ Ναυάρχους ἐτάττοντο. Ducas Hist. cap. 16. παρετάξατο πάντας τοὺς Ταγματάρχας καὶ χιλιάρχας.

Συνταγματάρχαι, apud Sozomen. lib. 8. cap. 4. ubi consulendus Henr. Valesius.

Ταγματικοί, *Numeri militares*. Iidem qui τακτικοί, in Glossis Basilic. Scylitz. pag. 620. τὸν Ῥαίκτωρα Ἰωάννην ἅμα Λέοντι καὶ Πόθῳ τοῖς Ἀργυροῖς ἐκπέμπει μετὰ πλήθους ἱκανοῦ, ἔκτε τῆς βασιλικῆς Ἑταιρείας, καὶ τῶν ταγματικῶν. In Novella Constant. Porphyrog. cap. de Fundis Armeniac. ἄρχοντες θεματικοὶ καὶ ταγματικοί. Ita apud Zonaram in Alexio p. 236. ταγματικοὶ ἄρχοντες. Leo Grammaticus p. 498. πλῆθος ἔκτε τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν τῆς Ἑταιρίας, καὶ τῶν ταγματικῶν. Vide Βανδοφόρος, in Appendice.

Ταγματοφύλαξ, dignitas, cujus meminit Alexius Comnenus in Nov. de Testibus.

ΤΑΔΕΠΟΙΟΣ, *Talis*, Τοῖος, Τοιοῦτος.

ΤΑΖΑΝ. Jatrosophium MS. fol. 375. Cod. Reg. καὶ ὡς ἐπάρῃς τὴν χολὴν τῷ ταζᾶν, καὶ ὡς τὴν ζωλήσιν.

ΤΑΖΕΙΝ, *Vovere, Votum facere, polliceri*, εὔχεσθαι, ὑπισχνεῖσθαι. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἐδῶ τὰ ἐρωτιδόπουλα, καὶ ἐπάνω τάζω διὰ ταῦτα.

Historia Apollonij Tyrij:

Τάζω καὶ νὰ σ' εὐγάλω ἐγὼ κιλιαχέρια τῷ ῥαφιάνου.

Vide Georgium Contarem lib. 6. Histor. Athenar. pag. 158.

Τασιμὸν, Τάμμα, *Votum*, Εὐχὴ, Ἀρά. Eadem Historia Apollonij:

Τὸ τάσιμον ὀπήκυσεν, ἐχάρην ἡ καρδιάτης.

Vide Τάξιμα.

Ταμμένος, *Votivus*, εὐκτικός.

Ἀπoτάζειν, *Adipisci, Acquirere*, ἐπιτυγχάνειν, περιποιεῖσθαι.

Τάξιμον, *Pollicitatio, Votum*.

ΤΑΗΝ μαχτοῦμ, Λημίαν σφραγίδα, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Terra sigillata, Lemnia*, de qua præ cæteris Martinus Rulandus in Lexico Chymico.

ΤΑΓΖΕΙΝ. Vide in Ταχαί.

ΤΑΓΤΗΣ, Lapidis species. Cœranis MS. lib. 1. ταΐτης λίθος ἐστὶν εὐανθὴς ποικίλος, ὅμοιος τῷ ταῶνι, ὃ καὶ Πάγχους καλέμενος ὅτος ἀνήκει τῷ ταῶνι, διὰ τὸ πολύχρωμον, ὡς καθεὶς καὶ ὁ ταών.

ΤΑΚΑ, *Stigma, Macula, Labes*, στίγμα, κηλὶς, λώβη. Ex Gall. *Tache*.

ΤΑΚΙΣ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 132. καὶ νὰ εἶπεν, Λάβε, κίρι, τὸ αὐτὸ χάρτι, στέλλι σας τὸ ὁ Βισκόντης τις τάκις, καὶ εἰ κριλάδες, καὶ μίνε σας νὰ πιστεύσετε τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ χάρτι νὰ λαλῇ ὁ Βισκόντης, καὶ εἰ κριλάδες τις τάκις φέρνου μαρτυρίαν τῷ μάρτυρος, οὐ (vel) τῶν τζέαν τὸ πὸς ὁ τζίραρτ ἐμολόγισεν ἔμπρὸς τοὺς τόπους του, &c. cap. 298. περὶ παντας τοὺς χωριατὸς, ὅτι καλίκευσι εἰς τὴν ἐξουσίαν μας, τελέσιν μέτοχι εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῷ τάκις, &c. Cap. 299. ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῷ χόματος τὸ φέρνειν ἀπὸ τὴν Σαρακινίαν εἰς τὴν τάκιν, κελέβι τὸ δίκεον, &c.

ΤΑΚΤΙΚΑ, *Acta publica, Commentarij publici*. Vide in Τάξις. Balsamon de Incens. pag. 471. ἀλλὰ μέμβράναι βίβλων ἱστορικῶν, καὶ συγγραφαὶ τακτικῶν ἀνακτορικῶν κεκράξονται κατὰ Στέντορα, &c. Nilus Doxapatrius de V. Patriarchatib. καὶ εἰσιν ἀναγεγραμμέναι καὶ αὗται αἱ ἐκκλησίαι ἐν τοῖς τακτικοῖς τῷ Νομοκανόνος ἐν τοῖς θρόνοις ΚΠόλεως. Infrà: διὸ καὶ οὐδὲ ἔχει ἐπισκοπὰς ὑφ' ἑαυτὴν, πλὴν ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμεῖται, καὶ αὐτὴ ἐν τοῖς θρόνοις ΚΠόλεως.

Τακτικά, libri quos *Ceremoniales* dicimus. Continuator Theophanis lib. 3. num. 53. ὡς καὶ τὰ τακτικὰ διαγορεύουσιν. Sic etiam dicuntur libri Ecclesiastici, qui apud Latinos *Ordinarij* vulgò appellantur, in quibus *ordo* & regula divinorum officiorum continentur, & quid singulis diebus in rebus sacris peragendis præstandum sit præscribitur: hos Græci præterea τυπικὰ appellant. Apud Panagiotam in Catechismo Russorum seu Græcorum pag. 131. τὰ ἀρχιερατικὰ εὐχολόγια τὰ λεγόμενα τακτικὰ dicuntur, quæ unà cum Orationibus in Ecclesia recitari solitis Ecclesiasticum ordinem seu ritum continent. Ea etiam Typica vocant, quæ varia interdum fuere in variis Ecclesiis. Unde Gregorius Protosyncellus & Patr. in Apologia adversus Marci Ephesij Epistolam:

καὶ γδ. ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν τ̃ ψαλμῳδίαις ἄλλίω τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλω αἱ μεγάλαι μοναί.

Τακτικὸς, *Miles*, ςρατιώτης, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Philemon in Lexico Technologico MS. τακτικὰ, τὰ ςρατιωτικὰ ἢ πολεμικά. S. Cyrillus de Recta in Christum fide num. 3. ἐδὲ τ̃ ταχτικῶν ἐμπειρίας τ̃ ὑπὸ χεῖρα χωρύμϑρ, &c. Constantinus in Basilio num. 36. Ed. Combef. de militibus: γυμνάσας τέτες τ̃ ταχτικαῖς μελέταις, &c. apud Eustathium Il. δ. Menestheus & Nestor Ταχτικώτατοι dicuntur. V. Danielem cap. 6.

Τακτικὰ denique dicuntur *libri de re militari conscripti*: περὶ τέχνης ταχτικῆς, seu ταχτικοὶ λόγοι, uti inscribitur liber Arriani à Scheffero primùm editus: περὶ ταχτικῆς θεωρίας, περὶ ταχτικῆς ἐπιςήμης, uti aliorum Tacticorum libri, apud Ælianum cap. 1. qui suos de hac arte libros περὶ ςρατηγικῶν τάξεων Ἑλληνικῶν inscripsit, ubi videndus Sixtus Arcerius. Τακτικὰ συγγράμματα, apud Constantin. in Basilio num. 35. Apud Eudociam Augustam in Joniis MSS. Polyænus Macedo Rhetor dicitur scripsisse ταχτικῶν βιβλία τρία, ut Damocritus Historicus, ταχτικὰ ἐν δυσὶ βιβλίοις. Sed ςρατηγικὰ Ducem potissimum spectare, Ταχτικὰ verò milites, ex inscriptione lib. 7. Mauricij, rectè observat idem Schefferus, quomodo ςρατηγικὰ libros suos appellarunt Polyænus & Frontinus, quod ii *artem imperatoriam*, uti vocatur à Fabio lib. 11. cap. 17. duntaxat spectent. Et certè ita Ταχτικὰ usurpavit Scylitzes pag. 491. ἐκπέμπεται παρὰ Βασιλέως ταχτικὰ διδάσκειν τ̃ ὑπὸ χεῖρα λαὸν, id est milites. Neque aliter S. Chrysostomus in homil. 3. ad Epist. 3. S. Pauli ad Thessalon. μετὰ τ̃ διδασκάλων τ̃ τὰ ταχτικὰ διδασκόντων αὐτὲς, & Gregorius Nyssen. orat. Catechet. 35. ὥσπερ γδ παρὰ τ̃ πεπευδευμένων τὰ ταχτικὰ πρὸς τὴν ὁπλιτικὴν ἐμπειρίαν ἀνάγονται, δι᾽ ὧν βλέπεσιν οἱ πρὸς τὴν εὔρυθμόν τε καὶ ἔνοπλον κίνησιν παιδευόμενοι.

Ταχτικὰ, *Exercitus*. Nicephor. Constantinopol. in Brev. pag. 160. 1. edit. καὶ τὰ ταχτικὰ διελύετο.

Ταχτικὸς κριτὴς, *Index ordinarius*. Ἐξωταχτικὸς, *extraordinarius*, apud Græcum interpretem Concilij Lateran. cap. 38.

ΤΑΛΑΓΟΥΡΙ, *Quadra*, *Orbiculus*, Πίναξ, Τετράγωνον. Vide Ταλιέρι.

ΤΑΛΑΝΤΟΝ, *Talentum*, *centum viginti libræ*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. τάλαντον, λίτραι ἑκατὸν εἰκοσιπέντε. Pro centenario, seu centum auri signati libris usurpat Theophanes an. 9. Nicephori gener. τάλαντα ἢ ἦν ιγ'. γινόμενα λίτραι χίλιαι τριακόσιαι. Hac voce alibi non semel utitur idem Theophan. an. 2. Justiniani M. an. 4. Focæ an. 16. Leonis Isauri, an. 24. Copronymi, an. 1. 22. Michaëlis Curopal. Zonaras pag. 179. &c. Sed an in hisce locis semper centenarium sonet, nolim asserere, cum Anna Comnena pro libra auri Talentum usurpet, uti monuimus ad Alexiadem Annææm pag. 400.

ΤΑΛΙΕΡΗ, ex Italico *Tagliere*, *Orbis*, *Orbiculus mensarius*, in quo scinduntur dapes: nostris *Tailloir*. *Talhadorium*, in Monarchia Lusitana Brandaonis tom. 5. pag. 304. *Scissorium*, aliis de qua voce nos in Gloss. med. Lat. Corona pretiosa: Ταλιέρη, *Orbis ligneus*, κύκλος ξύλινος.

Ταλιέριον, eâdem notione. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 6. cap. 2. καὶ τ̃ ἀσημογράφε καθημένε ἐφ᾽ ὑψηλὲ, καὶ γράφοντος τὰ σκεύη, ἐπεὶ πάντα ἦσαν ἀργύρεα μέχρι καὶ τ̃ ταλιερίων.

ΤΑΛΙΚΟΣ, *Fragilis*, εὔθραυςος. Ταλικοσύνη, *Fragilitas*, *delitiæ*, *mollities*, *cultus mollitia*.

ΤΕΜΑΡΕΝΤΙ, *Acidæ palmulæ*, vulgò *Tamarindi*. Lexicon Græcobarb. post Apsyrti Hippiatrica, in Cod. Reg. ὀσιφινίκια, ταμαρόντι, τὸ λέγεν Πρῦνα Δαμασκηνά. Τελαρχένι, in Glossis Græco-Arabicis MSS. τὸ ὀξυφοίνικον.

ΤΑΜΕΙ͂ΟΝ θεῖον, *Sacrum ærarium*, *Cellarium*, seu *Cubiculum sacrum*, uti interpretatur Cujacius ad Nov. 30. & 149. cap. 1. τ̃ ταμείε ἡγέμενος, apud Procopium lib. 1. Vandal. cap. 10. βασίλειον ταμεῖον, in Concil. Constantinopol. sub Mena act. 1. pag. 44. apud Nicetam in Man. lib. 4. 2. 7. extr. &c. τ̃ βασιλικῶν θησαυρῶν ταμεῖα, apud Theophanem an. 9. Valentiniani. Vide Scylitz. pag. 641. Phavorinus: Πρυτανεῖον, τὸ κοινῶς ταμεῖον, καὶ οἰκίσκος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὅθεν αἱ κοιναὶ εὐεργεσίαι καὶ σιτήσεις ἐδίδοντο.

Ταμιακὰ, *Possessiones*, *Patrimonium Principis*. Scholiastes Juliani Antecessor. ad cap. 83. *Tamiaca*, *id est Fiscalia. Nam* Ταμεῖον *appellant Græci ærarium. Ergo Tamiaca ad fiscum pertinentia*. Justinianus in Nov. 30. cap. 1. de Cæsarea Cappadociæ: καὶ μεμερισμένα ἢ τὰ τ̃ πόλεως ἐςὶ· ὃ τὸ μέν τι ταμιακόν ἐςιν αὐτ̃· Ἐλευτεριακὸν ἢ καλᾶσι θάτερον, καὶ μία μέν ἐςιν ἡ πόλις τ̃ περιβόλῳ. Et cap. 5. §. 1. προσεχέτω ἢ τὰ μάλιςα τ̃ νῦν τῇ τ̃ ταμιακῶν διοικήσει πραγμάτων. Cap. 7. ταμιακὴ κτῆσις. Adde Nov. 68. hinc fortè emendandus Manethon in Apotelesmatis ascendentium MSS. καὶ ποιεῖ ἄρχοντας πλεσίες ἀπαμιακῶν πραγμάτων μετέχοντας. Legendum enim videtur ταμιακῶν. Ταμιακαὶ ψῆφοι, *Fiscales rationes*, apud Palladium in Vita S. Chrysostomi pag. 28.

Ταμιακοὶ, *Qui tractant patrimonium Principis*, in eadem Nov. 30. cap. 1. §. 1. Eorum officium ταμιακὴ ζώνη dicitur cap. 7. Scholiastes Juliani Antecess. cap. 83. *Tamiacum cingulum*, *id est*, *si Palatinus sit vel Apparitor Comitianus*, *is est qui ante Comes domorum dicebatur*.

ΤΆΜΜΑ. Vide in Τάξιν.

ΤΑΜΟΥΤΖΑ, *Simia*, in Turcogræcia Crusij pag. 208.

ΤΆΜΠΑΚΟΣ, *Exactor reliquorum*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τότε καὶ ἀνήρχετον ὁ σκύλος μοναχός τε,
Ἀμ ἔρχετον καὶ ἔφερνε μὲ τὲς ἀγροίκες ταμπάκες
Σκυλέρες καὶ παιδόπελα, Λυμπάρδες καὶ Γτυδέσκες.

Ταμπάκια, *Reliqua*, Gallis, *arrerages*. Diploma Græcanici Antistitis MS. Communicatum à V. C. Ulrico Obrechto Argentinensi: μετὰ τὴν κοίμησιν τ̃ κυρίε Λεοντίε, δέδωκα αὐτ̃ τ̃ τόπον, ὡς ἐκέλευσεν ἡ παναγιώτης σε μὲ τοιῦτον τρόπον, ὅτι νὰ συνάξωμεν ἡμᾶς τόμπακι (sic) διὰ τὸ χαράτζιον. Infrà: καὶ ἐξαπέςειλα καὶ Ἐξάρχες μετ᾽ αὐτ̃ ὁμῦ ἐκεῖσε, νὰ συνάξεν ταμπάκια τ̃ κυρίε Λεοντίε. Patriarchicon Exarchicon, quo Hieremias Patr. Constantinopolit. an. Mundi 7085. Chr. 1577. potestatem concedit suis Exarchis, exigendi ab Antistibus & Presbyteris Græcis tributum, quod quotannis pendi solet Sultano, ab eodem viro doctissimo communicatum: οἵ τινες πρῶτον μὲν ὀφείλεσι, καὶ πᾶσαν ἄδειαν ἔχεσι συνάξαι καὶ παραλαβεῖν τὰ αὐθεντικὰ χαράτζια, καὶ τὰ ἄλλα δικαιώματα ἡμῶν, καὶ τὸ δοθὲν αὐτοῖς Πατριαρχικὸν καλάσιχον, τ̃ ἢ καὶ ε . . . . τὰ τεμπάκια (sic,) ἤτοι τὰ ὀφειλόμενα ἐκ πολλῦ.

Ταμπάκιδες, *Librorum compactores* videntur appellari ab Agapio Cretensi in Geoponico cap. 229. fortè ex *reliquiis* pergameni ab iis projectis: ἐπαρε ὑπὸ τὲς ταμπάκιδες, ὅπε γράφεσι τὰ πετζὰ καὶ δερμάτια τ̃ βοδιῶν καὶ τράγων, καὶ ἄλλων ζώων, τὰ ἄκρα ὅπε ῥίπτεσιν ὡς ἄχρηςα τὰ ὁποῖα ἂς ἦ) ὠμὰ, &c.

ΤΑΜΠΑΡΙΟΝ, *Chlamydis*, vel *Sagi militaris species*, Italis *Tabarro*, Gallis & Anglis *Tabars*. Nicetas

Nicetas in Manuele lib.4. num.2. καὶ τῷ μὲν ταμπαρίῳ τοῦ σώματος περιείλησε τὸ λῦγον, τὸ δ' ἐπὶ κρατὸς πῖλον ἐπέθηκεν ἄνωθεν. Ubi Cod. al. χλαμύδα habet. Codinus de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 3. num. 4. τὸ ταμπάελον αὐτοῦ κόκκινον, μετὰ μαργελλίων. Adde n. 16. Chlamydis verò Imperatoriæ mentio est prætera in Euchologio Goari pag.925. ubi de Imperatoris inauguratione: μετὰ τὸ φορέσαι τὸν μέλλοντα σὺν Θεῷ βασιλεύειν πάντα τὰ βασιλικὰ ἱμάτια ἄνευ τῆς χλαμύδος, τοῦ στέμματος, καὶ φίβλας. Infrà: καὶ μετὰ τὸ, Ἄμην, ἐπαίρει τὸ χλαμύδιον ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστίτορσι καὶ τὴν φίβλαν. Quo loco idem Goarus ejusmodi Chlamydis figuram ex Codd. MSS. descripsit. Vide Gloss. med. Lat. in *Tabardum*.

ΤΑΜΠΟΥΡΛΟ, *Tympanum*. Ταμπουρλίζειν, *Tympanizare*. Ex Ital. *Tamburlo*.

ΤΑΝΑ, *Navis pars interior*, Italis *Tana*, nostris *Tane*, vel *Dane*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ὅταν τὴν θάλασσαν φθάσε, καὶ σέβηκε τῆς τάνας.

Alius de Vulpe & Lupo:

——— Τὰ πᾶμε εἰς τὴν τάνα,
Καὶ θέλη ναὸ ἡ πλόει μας μέσα στὴν τρεμουντάνα.

ΤΑΝΑΛΙΑ, *Forceps*, πυράγρα, in Corona pretiosa. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Πυράγραν, τὴν τανάλια. Ex Ital. *Tanaglia*.

ΤΑΝΑΧΙΟΝ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioscor. c.541.

ΤΑΝΕΒΑΣ, Clypeus, quem *Talevas* nostri appellabant, de quo egimus in Gloss. med. Lat. in *Talevacium*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.255. καὶ νὰ τοῦ δίδει ἡ αὐλὴ τὸ ἔνδυμαν κόκκινον, καὶ ἡ κλάτζες κόκιναι, καὶ τὸ τάνεβας, καὶ τὸ ῥαβδίν. Ubi versio Veneta cap.236. & *la corte li deve dar li vestimenti vermigli, & le calce rosse, & le targe, & bastoni*. Rursum cap. 157. καὶ ἐντέχετε νὰ ἔνι τὰ σκουτάελια τὰ λεγόμενα τάνεβας κόκινα.

ΤΑΝΗΚΑΡ, ἡ μπουράνα, in Lexico MS ex Cod. Reg. 1843.

ΤΑΝΤΖΑ, *Chorea*: ex Ital. *Danza*, & Gall. *Dance*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ ἀρχινῶ τὴν τάντζα.

ΤΑΞΑΤΙΟΝ. Vide in Τάξις.

ΤΑΞΑΤΟΙ, *Milites quivis*, à voce τάξις, nisi quis malit sic appellatos, quòd iis taxetur certa in stipendium pecuniæ summa. Vita S.Symeonis Montis mirabilis: ὄντων δὲ αὐτῶν ἐν Γαβάλοις, κατὰ τὸ συνήθες ταξάτοι τῶν Ἀγαρηνῶν κατῆλθον εἰς τὴν παραθαλασσίαν. Theophanes an. 17. Heraclij: ἐδήλωσέν μοι, ἵνα τῇ κγ'. τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτας νεωτέρους, καὶ εἰς τὴν πονταγεφύραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ. Codd. alii habent ταξάτους. Ubi Miscella ταξάτας, *Iuniores* interpretatur. Sed

Ταξάτοι, maximè dicuntur *Milites Præsidiarij*, seu *qui in Castrorum præsidia inducuntur*. Constantinus Porph. in Basilio num.70. edit. Combefisii, & 49. edit. Allatij: τινὲς τῶν διαδράντων τὸν ὄλεθρον ἀπὸ τῶν κατὰ Πελοπόννησον Μαρδαιτῶν καὶ Ταξάτων τυγχάνοντες, &c. & in lib. de Adm. Imp. καὶ ὁ κύρις Ῥωμανὸς καὶ αὐτὴ ἡ Βασίλισσα ἐπεζήτησε τὸ κάστρον τὸ Κετζέον τοῦ ἀναλαβέσθαι αὐτὸ, καὶ εἰσαγαγεῖν ταξάτους. Theophanes an. 2. Artemij: ἐπιλεξάμενος αὐτοῦ οἰκείου στόλου τὰ εὔδρομα σκάφη, ἔβαλε ταξάτας ἐκ τοῦ Ὀψικίου θέματος, &c. Ubi Miscella, *misit taxatos ex themate Opsicio*. Ita usurpat pag.322. 324. 326. 376. 377. 410. &c. ubi Θεμάτων ταξάτοι, non semel memorantur, milites scilicet ex iis qui in Provinciarum præsidia seligebantur.

Ταξατεύειν, *Præsidium imponere*. Constantinus de Adm.Imp.cap.46. καὶ ἵνα ἀποστείλῃ ὁ βασιλεὺς βοήθειαν τοῦ ταξατεῦσαι τὸ κάστρον.

Ταξατιὼν, *Præsidium militare*. Vox Tacticorum. Theophanes an.3. Leontij: τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Ἄραβες τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ταύτην παρέλαβον, καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξατιῶνα ἐν ταύτῃ κατέστησαν. Ubi Miscella: *& ex proprio exercitu taxatos in ea quosdam constituerunt*. Mox: ἅπαντα τὰ τῆς Ἀφρικῆς κάστρα ἠλευθέρωσεν, καὶ καταλιπὼν ταξατιῶνα ἴδιον, τῷ βασιλεῖ ταῦτα ἀνήγαγεν. & an. 1. Michaelis Curopalatæ: οἱ δὲ Βούλγαροι τὰ τῆς στάσεως μαθόντες τῶν στρατευμάτων, καὶ ὅτι πλουμένοι τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ταξατιῶνα ἀτακτοῦσι, πλέον κατίσχυσαν Θράκης καὶ Μακεδονίας. Leo Imp. in Tactic. c.8. §.4. ἐάν τις τολμήσῃ βαγεῦσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον τοῦ κομεάτου, ἤγουν τῆς ἀπολύσεως τῶν στρατιωτῶν, εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους, εἰς διηνεκῆ ταξατιῶνα κατακριθῇ. Constantinus Porph. de Adm.Imp. cap.22. καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξατιῶνα ἐν αὐτῇ (πόλει) κατέστησεν. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F.pag.460. καὶ λιζομένων τὰ τοιαῦτα θέματα, ἡ Θεοδώρα ταξατιῶνα ἐποιήσατο. Ubi Symeon Logoth num.12. ἡ Θεοδώρα ταξατιῶνα πέμψασα, τούτους τῆς ῥύμης ἔστησεν.

Ταξατίων, *Taxatio*. Vox Jurisconsultorum. Glossæ Basilic. Ταξατίων, ἡ δικαία διατίμησις· ἡ φαινομένη ποσότης τῶν ὀρθῶς καὶ ἀληθῶς δαπανηθέντων· ἐφ' οἷς καὶ ὁ ὅρκος ἐτελεσιουργήθη. Liber 7. Basilic. tit. 1. cap.13. εἴπερ ὅρκον ἐπαγάγοι περὶ τῶν δαπανημάτων ὁ δικαστὴς τῷ νενικηκότι, δηλαδὴ μετὰ τῆς φαινομένης αὐτῷ ὀρθῶς ἔχειν ποσότητος, ἣν δὴ ταξατίωνα καλοῦσιν οἱ νόμοι, &c. Vide Nov. 53. cap. 2.

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ, ταξίδιον, *Expeditio bellica*. Philemon in Lexico Technologico MS. in Κλινίδιον· διὰ — ταξείδιον, δαμαλείδιον, &c. Agatho Diaconus de Actis VI. Synodi: τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐν διαφόροις ταξειδίοις ἀποσταλέντος διὰ θαλάσσης. Inter Epistolas MSS.Pselli, 13.75. & 76. inscribuntur Alexio Comneno Imp. ἐν ταξειδίῳ ὄντι. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 29. τοῦ δὲ Πατρικίου Βασιλείου Ἐξουμηλήτου καὶ στρατηγοῦ τῶν Κιβυραιωτῶν ταξείδιον χρὴ διηγήσασθαι. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. pag. 466. ἐπεφώνει, Καλὸν ταξίδιον ἐποίησας, ὦ Βασιλεῦ. Adde pag. 465. Utuntur passim scriptores, Leo & Constantinus in Eclog. tit. 26. §. 8. Idem Constantinus de Adm. Imp.cap.30. 40. 51. 52.53. in Tacticis pag. 13. in Nov. tom.2. Juris Gr. Rom. pag.166. Basilius Porph. in Nov. Simeon Logotheta in Michaele num. 40. 42 Scylitzes pag. 658. Nicetas Barbarogr. in Alexio lib.2. num.2. Achmes Onirocrit.cap.158. 160.165. 172. 235. 263. Jus Gr.Rom. in Patr.Constantinopol. pag. 303. Joannes Mon. in Canonario pag.111.114. Euchologium Goari pag.865. Nomocanon Coteleriānus num 340. Synaxaria in S. Domna 28. Decemb. Ducas Hist. cap. 43. Codinus in Orig.Constantinop. num 100. 102. 132. Manuel Palæologus in Onirocritico MS.&c.Cujacius ad Nov. 43. ait apud Cedrenum, ταξίδιον esse locum in quo acta & insinuationes fiebant: sed aliud sonat locus à me ex Scylitze indicatus.

Ταξιδεύειν, *Expeditionem bellicam suscipere, in expeditionem pergere*, vel *in expeditione esse*. Glossæ Græcobarb. ἀπεδήμησεν, ἐπορεύθη, ἐταξίδευσεν. Constantinus in Tacticis pag.13. δεῖ ἐξοπλισθῆναι τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν ἰδίων ἀρχόντων, καὶ ἑτοιμάζειν τὰ ἐπιτήδεια πρὸς τὸν καιρὸν, ἄν τε παραχειμάσαι μέλλῃ που τὸ φοσσάτον, ἄν τε ταξιδεῦσαι. Idem pag.27. τοῦτο γὰρ ὁ ἡμέτερος πατὴρ καὶ βασιλεὺς ἐποίησεν, ὅτε κατὰ Γερμανικείας ἐν Συρίᾳ ἐταξιδεύσαμεν. Idem lib. de Adm. Imp.cap.51. διὰ τὸ τάγμα τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον ἐπικρατῆσαν μετὰ τοῦ Δομεστίκου τῶν σχολῶν ταξιδεύειν, &c. & sub finem capitis: ᾑρετίσαντο οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεῦσαι, ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλινωμένα. Anonymus de Castrametat.

ὅπως γνωθῶσιν ὅτι μὲν πρὸς τὸ ταξιδεῦσαι σύνεισιν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Βασιλείᳵ. Achmes Onirocrit. cap. 158. ἀπόδημος ἔσται, ταξιδεύων, ἐπὶ τοσοῦτον ὅτι ἐῤῥυπώθη. Cap. 161. εἰς τὸν πλοῦτον ἑαυτοῦ θαῤῥῶν ταξιδεύει. Adde cap. 213. Ptochoprodromus inversibus Politicis de sua paupertate lib. 1. extr.

Τοὺς τέσσαρας προβάλλομαι, Θεόστεπτε, μεσίτας,
τοὺς μαρτυρήσαντας στεῤῥῶς ὑπὲρ Χριστοῦ σωτῆρος,
Γεώργιον, Δημήτριον, Τήρωνα, Στρατηλάτην,
Οἳ καὶ ταξιδεύοιεν ἐν πᾶσι ταξιδίοις,
καὶ συνοδοιποροῦσι σοῦ τῷ τρισκρατίστῳ κράτει.

Συνταξιδεύειν. Constantinus de adm. Imp. cap. 45. τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου κατὰ Περσίδος ἐκστρατεύσαντος, ἑνώθησαν καὶ συνεταξίδευσαν αὐτῷ. Infrà: ὁ δὲ Μάγιστρος Παγκράτειος συνταξιδεύσας τῷ αὐτῷ Μαγίστρῳ ἐν Θεοδοσιουπόλει, &c. Utitur rursum cap. 50. pag. 178. ut & Balsamon ad Can. 4. Concilij Constantinopol. sub Photio.

Ταξιδεύειν, *Navigare*, *Navigio iter facere*, ἀποπλεῖν, διαπλεῖν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ὁ Πέρσης ἐταξίδευσεν μακρὰν ἐκ τῆς Αἰγύπτου.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 60. ἔτυχε καὶ ἦτον γαλοῦν μεγάλη· λοιπὸν ἐπέθυμησε νὰ ταξιδεύσῃ ὡς πραγματευτής. Ubi Cod. Gr. ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν. Vide Georgium Contarem in Hist. Athenar. p. 79.

Ταξιδευτικὸς, *Navigabilis*, ναυσίπορος.

Ταξίδι, *Navigatio*, πλοῦς, ναυτιλία. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 46. ἐὰν γένῃ τὸ ναύτης συνπάνβουν μὲ τὸ καραβοκύρι, νὰ πίσουν ἕνα ταξίδιν, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Νά νε γιατὸ ταξίδη σου, καὶ γιατὴν συντροφία σου.

Rursum:

Μήπως ὁ Ἀπολώνιος ἀφήσῃ την καὶ πίκνη
Εἰς τὸ ταξίδι τὸ μακρὺ, ὅπου τὴν ἀναμένῃ.

Ἀταξίδευτος, *Innavigabilis*, Ἄπλωτος.

Ταξειδάριος, Idem qui Ταξάτος, *Miles gregarius*. Apomasar in Mysteriis: πλῆθος κλεπτῶν καὶ λῃστῶν, κῦρος ταξειδαρίων. Achmes in Introduct. in Astrolog. δηλοῖ δολιότητας τῶν χαραγμάτων, καὶ τῆς χημίας, φόβον ταξειδαρίων, πολλὴν ὄχλησιν, καὶ πολέμους. Scribit Nicolaus Alemannus in Notis ad Anecdota Procopij, in diversis antiquis monumentis Ταξιδάειν, *Ordinarium* vocatum Justinum Thracem Imp. quemadmodum & alios Imperatores, Julianum, Jovinianum, Valentinianum, Valentem, Theodosium, qui militari deposito sago purpuram induerunt.

Ταξεῶται, *Apparitores*, *Cohortales*, *Officiales judicum*. Glossæ Gr. Lat. Ταξεώτης, *Apparitor*, *Officialis*: ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος, apud Eustathium Iliad. α. pag. 104. Concilium Constantinop. sub Flaviano Act. 7. μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν καὶ μοναχῶν, καὶ ταξεωτῶν τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου Ἐπάρχου τῶν Πραιτωρίων. Suprà Ἐπαρχικοὶ appellantur. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 63. γυναῖκα εὔμορφον εὑρὼν φυγαδευθεῖσαν ὑπὸ τῶν ταξεωτῶν Ἄρχοντος, καὶ τῶν Βουλευτῶν, διὰ χρέος δημόσιον ἀνδρικόν, &c. Adde cap. 67. Macarius in Homil. 15. καὶ τοῦτον οἱ διάκονοι τοῦ Ἄρχοντος, καὶ οἱ ταξεῶται ἁρπάσωσιν πρὸς ἑαυτὸν, &c. Occurrit passim apud Scriptores, Justinian. in Nov. 5. cap. 1. 4. Nov. 15. cap. 3. Nov. 30. cap. 10. in Edicto 10. & alibi sæpe: in lib. 6. Basilic. tit. 1. cap. 58. lib. 7. tit. 3. cap. 27. tit. 15. cap. 20. lib. 9. tit. 3. 69. &c. in Chron. Alexandrino an. 8. Phocæ, in Martyrio S. Bonifacij pag. 322. in Anonymi Narrat. apud Combefisium to. 2. auctarij Bibl. Patr. pag. 324. apud Joelem in Chron. in Philippico, Socratem lib. 7. Hist. Eccl. cap. 14. Porph. in Nov. 11. de Scribis, Aristænum ad Can. 80. Apost. Codinum in Orig. Constantinop. num. 40. 76. &c.

Ταξεῶται, *Milites Præsidiarij*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 30. ἐπεὶ οὖν οἱ ταξεῶται ἀπεστάλησαν ἀπὸ Σαλῶνος. Occurrit rursum infra. Idem cap. 45. μέχρι τοῦ Σάρκελ τοῦ τῶν Χαζάρων κάστρου, ἐν ᾧ ταξεῶται καθέζονται, τὰ κατὰ χρόνον ἐναλλασσόμενοι. Continuator Theophanis lib. 2. num. 11. ἐντεῦθεν καὶ δοῦλοι κατὰ δεσποτῶν, καὶ στρατιώτης κατὰ ταξεώτου, καὶ λοχαγὸς κατὰ στρατηγέτου τὴν χεῖρα φονῶσαν καθώπλισεν. Adde lib. 3. num. 28. ubi Ταξεώτης quendam militarem gradum supra milites gregarios videtur denotare.

ΤΑΞΙΆΡΧΟΣ, Ταξιάρχης, *Dux manipuli militaris: Centurio*, Ἑκατοντάρχης, Suidæ. Glossæ Basilic. ταξίαρχος, ἡγεμὼν, στρατοπεδάρχης. Glossæ Gr. Lat. ταξιάρχης, *Ordinarius*: Manipularius in aliis, *Evocatus* exponitur. Theophanes an. 15. Mauricij: ὁ δὲ στρατηγὸς τὸν ταξίαρχον τῶν προτρεχόντων χαλεπῶς ἐμαστίγωσεν. Idem an. 20. pag. 241. μεταστειλάμενος δὲ τοὺς ταξιάρχας τοῦ λαοῦ, &c. Ubi λαὸς pro *exercitu* sumitur. Anonymus MS. de Castrametatione: εἰ δὲ ιβ'. ταξιαρχίαι ὦσιν ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ, καὶ τούτων ἑκάστη τοὺς ἀνὰ πεντακοσίους ὁπλίτας ἔχει, &c. Utuntur alij, S. Basilius in cap. 6. proverb. pag. 34. edit. Cotelerianæ, Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 1. Synesius Epist. 62. Eusebius lib. 4. de Vita Constantini cap. 51. Porphyrogenit. lib. 1. de Themat. cap. 1. in avi Vita cap. 42. edit. Combefisij, Sancitum Eustratij Patr. Constantinop. lib. 4. Juris Græcorom. p. 268. &c. Vide Salmasium ad Vopiscum pag. 473. & Eustathium Iliad. α. pag. 80.

Ταξιάρχης, Epitheton S. Michaëli vulgò attributum, quod sit *Dux & Capitaneus cælestis militiæ*, & ἀρχιστράτηγος. Hirmologium: ἔχω σε προστάτην καὶ βοηθὸν, φύλακα, καὶ σκέπην τῆς ψυχῆς μου ταπεινῆς, Μιχαὴλ πρωτάρχα καὶ μέγα Ταξιάρχα, ἐν ὥρᾳ τοῦ θανάτου σύ μοι βοήθησον. In Anthologio 9. Novembr. ταξιάρχης τῶν ἄνω δυνάμεων Μιχαὴλ, πρωτοστάτης τῶν θείων ταγμάτων. Apud Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patriarchæ Constantinop. τοῦ μεγάλου Ταξιάρχου μονή. Ducas cap. 34. τοῦ ναοῦ τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ. Adde Anonymum de Locis Hierosol. cap. 8. Laudatur Macarij Chrysocephali λόγος εἰς τὰ ἐννέα τάγματα τῶν ἀΰλων δυνάμεων, καὶ εἰς τὸν παμμέγαν Ταξιάρχην Μιχαὴλ τὸν Ἀρχιστράτηγον. Et alter, εἰς τοὺς δύο Ταξιάρχας καὶ πρωτοστάτας τῶν ἀγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ. Οὐράνιοι ταξιάρχαι, apud Zonaram pag. 14. 2. edit. id enim Epitheti S. Gabrieli etiam adscribitur in eodem Hirmologio: δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοὶ τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους καὶ φωταυγεῖς Μιχαὴλ τὸν μέγαν, καὶ Γαβριὴλ τὸν θεῖον, τοὺς δύο Ταξιάρχας τοῦ παντοκράτορος. Vide Anthologium 8. Novembr. & I. Sponium tom. 2. Itiner. pag. 284.

Ταξιάρχης, in Monasteriis, idem qui ὁ εὐταξίας, de quo officio egimus supra. Illud potissimum describunt subjecti Jambi ex Cod. MS. Thuaneo.

Εἰς τὸν Ταξιάρχην.
Τοῦ Ταξιαρχεῖν τὸν λόγον δεδεγμένος,
Ὡς Ταξίαρχος τοῦ λεὼ τοῦ Κυρίου,
Τάξιν φύλαττε παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ,
Ἐν εἰσόδοις ὁμοῦ τε καὶ διεξόδοις,
Ἐν τῇ ὑπαντῇ ὄψεων τῶν ἐξόχων,
Ἐν τοῖς ἀθροισμοῖς τοῦ ναοῦ δεσπότου,
Χοροστατῶν ἅπαντας εἱρμῷ καὶ λόγῳ,
Τηρῶν ἑκάστου τὴν τεταγμένην στάσιν,
Στολὴν ἀπαιτῶν, καὶ βάδισμα τὸ πρέπον,
Εἰ ταῦτα ποιῇς ἐμφρόνως καὶ συντόνως,
Θεοπρεπῶς τε, πραέως, κεκριμένως,
Ἕξεις χάριν καὶ μισθὸν ἐκ Θεοῦ μέγαν.

ΤΑΞΙΜΑ, *Votum*. Ex voce Τάζειν, de qua supra. Panagiota in Catechismo Russorum pagina 241.

na 241. ubi de tertio mandato, & quid doceat, *Non accipies nomen Domini in vanum:* τέταρτον, ὅτι ἐκεῖνοι ὁπȣ̃ κάνουσι τὰ ταξίματα, νὰ τὰ ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ τὰ πληρώνουσι, καθὼς ἡ γραφὴ παραγγέλλει, λέγουσα, Ἐὰν εὔξῃ εὐχὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, &c.

ΤΑΞΙΜΟΝ, *Pars*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἢ τάξιμον, ἢ σάμβα τὴν αὐθεντίαν να δώσει.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 59. καὶ τὰ τζακίσματα τὰ ἔδωσαν εἰς τὸ τάξιμόν του, &c. Vide Τάσσα, & Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 330.

ΤΑΞΙΣ, *Manipulus militum*. Ælianus in Tactic. cap. 9. αἱ δύο Τετραρχίαι καλοῦνται Τάξις, ἀνδρῶν ρκ'. λόχων η' καὶ ὁ τούτων ἀφηγούμενος καλεῖται Ταξίαρχος. Ubi Suidas addit, νῦν δὲ Ἑκατοντάρχης. Lexicon Cyrilli MS. Τάξις, τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, ἐξ οὗ καὶ ταξεῶται, καὶ ταξείδιον.

Τάξις, *Apparitor, Officium:* Militaris scilicet manipulus ad summorum magistratuum custodiam, ut fuit *Cohors Consulis*, aut *Prætoris*, apud Tullium variis in locis. Glossæ Græcolat. Τάξις ἀρχόντων, *Apparitio*. Ἀξιωμάτων τάξεις, apud Eusebium lib. 1. de Vita Constantini cap. 54. Ἐπαρχικὴ τάξις, *Officium Præfecti prætorio*, apud eundem lib. 2. de Vita eiusdem Constantini cap. 46. & Theodoritum lib. 1. Hist. Eccl. cap. 15. Μεγίστη τάξις, in Concilio Calchedon. act. 3. pag. 414. Epistola Ecclesiæ Alexandrinæ apud Athanasium ad solit. pag. 868. καὶ γὰρ πολλάκις ἀπέστειλε τὸν τῆς τάξεως δήμιον, καὶ τὸν στρατηγὸν, θέλων αὐτὰ ἆραι. Ubi δήμιος τῆς τάξεως, est qui *scurro* apud Liberatum Diaconum dicitur. Passio SS. XLII. Martyrum num. 2. Ἀρειανὸς εἶπεν τῇ τάξει, Καλέσατε Φιλήμονα τὸν χοραύλην μετὰ τῶν αὐλῶν. Mox: ἅπασα δὲ σχεδὸν περιελθοῦσα ἡ τάξις τὸν δῆμον ἅπαντα, &c. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi num. 1. προκαθίσας δὲ ὁ ἄρχων ἐπὶ τοῦ βήματος ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, εἶπεν πρὸς τὴν τάξιν. Martyrium MS. S. Mercurij: ἡ δὲ τάξις ἦγε τὸν ἅγιον. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 63. οὕτως ἡ τάξις βάλλει αὐτοὺς εἰς δεσμωτήριον.

ΤΑΞΙΣ, *Satellites Regij, Comitatus Regius, Imperatorius, Obsequium*. Τάξεις τῶν πομπῶν, apud Gregorium II. Pap. Epist. 2. ad Leonem Isaurum. Anonymus apud Basilium in Grammat. ἐκάθισεν μὲν ὁ τύραννος μετὰ σοβαροῦ τοῦ φρονήματος, καὶ πλησίον αὐτοῦ αἱ δορυφόροι τάξεις. Disputatio Gregentij: πάσης τε τῆς τάξεως ἀθροισθείσης παρούσης, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, παρεγένετο ὁ βασιλεὺς, &c. Theophanes an. 7. Constantini filij Irenes: καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς καταλιπὼν τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐν τοῖς θερμοῖς σὺν τῇ βασιλικῇ τάξει, καὶ τοῖς ἄρχουσιν, &c. ubi Miscella, *unà cum ordine regio universo atque Principibus*. Rectius Goarus, *cum omni Imperatorio comitatu*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 4. παραγγενόμενος περὶ τὴν πρύμναν ἔστη τῆς νεὼς, ἀκολουθούσης τῆς τάξεως. Lib. 3. num. 43. καὶ τὸ πολίτευμα μετὰ τῶν περατικῶν τὴν τάξιν ἐπλήρουν τὴν βασιλικήν. Apud Nicetam Barbarogr. in Manuele lib. 1. τάξις, exponitur δορυφορία. Vide Continuat. Theophanis lib. 3. num. 4. Zonaram tom. 3. pag. 191. 1. edit. Novell. Justiniani, Martyrium S. Acacij num. 4. 10. Leonem Imp. Homil. 6. pag. 365. lib. 1. Basilic. cap. 16. lib. 50. tit. 18. cap. 20. & alibi, Cujac. lib. 7. observat. cap. 6. & supra Ἀρχων.

Παράταξις, eâdem notione. Chronicon Alexandr. & Theophanes an. 20. Constantij: ἐλθὼν δὲ ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος εἰσῆλθεν μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως. Idem Chronicon in eodem Constantio: τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κωνσταντῖνον ἐν τοσαύτῃ παρατάξει, καὶ δόξῃ βασιλικῆς προόδου, &c.

Σύνταξις, simili notione. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 22. de Magno Primicerio: εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸ φωσάτον κεφαλὴ τῆς βασιλικῆς συντάξεως. Et n. 58. οἱ μεγάλοι τζαούσιοι εὑρίσκονται εὐτακτοῦντες τὴν τοῦ Βασιλέως σύνταξιν, ὑπὸ τὸν μέγαν Πριμμικήριον ὄντες. Ita num. 74. cap. 6. num. 26.

ΤΑΞΙΣ, *Curia*. Ταξεώτης, *Curialis, Curiæ obnoxius*. Justinianus in Nov. 123. c. 1. ἀλλ' οὐδὲ βουλευτὴν, τινὰ τῶν ψηφιζομένων εἶναι γινώσκουσι. Et cap. 11. μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν καὶ δουλικῆς καὶ ἐναπογράφου τύχης τοὺς ἐπισκόπους ἐλευθέρους εἶναι κελεύομεν· εἰ μὴ ταξεώτης περὶ τὴν προειρημένην παραθήρησιν χειροτονηθείη τοὺς τοιούτους τῆς ἐπισκοπῆς ἀποκινουμένους, τῇ τάξει ἀποκαθίστασθαι κελεύομεν. Et cap. 15. ἀλλὰ μηδὲ ταξεώτας κληρικοὺς γίνεσθαι· ἵνα μήτις ἐκ τούτου τῷ εὐαγεῖ οἴκῳ ὕβρις προσγένηται. Theognostus Archimandrita de causa Ignatij Patr. Constantinopol. ubi de Photio: ταξεώτης ὤν, καὶ ἐκ λαϊκοῦ τάγματος. Et Nicolaus Papa de eodem Photio: νεόφυτος, καὶ ἐκ ταξιωτικοῦ καὶ λαϊκοῦ τάγματος προήχθη. Synodica Hadriani II. Papæ: Φώτιον τὸν ἀγοραῖον, τὸν βουλευτικὸν, καὶ ταβουλλάριον, τὸν νεόφυτον, &c.

ΤΑΞΙΣ, *Acta publica*, libri seu commentarij publici in quibus actarum rerum series & *ordo* continetur. S. Athanasius in Apol. 2. de Fuga sua, pag. 774. Ταῦτα γράψας, ἐκέλευσε καὶ τὰ πρότερον παρ' αὐτοῦ γραφέντα κατ' ἐμοῦ ἐκ διαβολῆς τῆς περὶ Εὐσέβιον, ἀναιρεθῆναι καὶ ἀφανισθῆναι ἀπὸ τῆς τάξεων τοῦ τε Δουκὸς, καὶ τοῦ Ἐπάρχου, καὶ Αἰγύπτου καὶ ἀπόσταλεὶς Εὐσέβιος ὁ Δεκουρίων, ἔλαβεν αὐτὰ ἀπὸ τῆς τάξεων. Vide supra in Τακτικά.

ΤΑΞΙΣ, *Ordo Ecclesiasticus, Officium Ecclesiasticum*. Isaac in invectiva 2. in Armenios: οἱ δὲ αἱρετικοὶ ἐν τῇ παραμονῇ τῶν φώτων ψάλλουσι τάξιν εὐαγγελισμοῦ. Infrà: ἀκολουθίαν vocat. Vide Goarum ad Euchölog. p. 11.

ΤΑΞΙΣ, *Ordo monasticus*. S. Ephrem in lib. περὶ τελειότητος τῆς Μοναχικῆς πολιτείας· ὁ τῶν μοναχῶν βίος ἀγγέλοις ἔοικε, καὶ ἡ τάξις αὐτῶν θείας λειτουργίας πεπλήρωται, &c. Gregorij Papæ confessio fidei Latinorum ad Germanum Patr. Constantinopolit. sic clauditur, apud Combefis. tom. 2. operum S. Maximi pag. 693. ταύτην τὴν πίστιν ὁ ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν Κηρύκων, τοῦ Κυρίου Πάπα Γρηγορίου τοῦ πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἐπισκόπου Ἀποκρισιάριος ὑπογράφω, καὶ οὕτως πιστεύω. Occurrit ibi rursum. Cantacuzen. lib. 3. cap. 82. καὶ πέμπουσι δύο τινὰς τῶν τῆς Μονηρίων τάξεως μοναχούς. Alia vide in Πρεδικάτωρ.

ΤΑΞΙΣ, *Sacramentum ordinis*. Joannes Palæologus Imp. Andronici Junioris filius, in Professione fidei: ἄλλο δὲ τὸ μυστήριον τῆς τάξεως, ἤτοι τῆς χειροτονιῶν. Vide Leonem Allatium lib. 3. de Consens. c. 16. n. 4.

ΤΑΠΕΙΝΟΙ, *Pauperes*, apud Modestinum, ut observat Anton. Augustin. pag. 332.

ΤΑΠΕΙΝΟΤΗΣ, *Humilitas*, titulus quo utuntur Patriarchæ, ut est apud Ignatium Diaconum in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 68. & alios: sed & Metropolitæ cum ad magistratus & plebem scribunt, ut est in salutat. Epistol. Pontif. apud Habertum & Goarum. Archimandritæ institutio apud eundem Habertum pag. 570. λεγόμενος τοῦ Πατριάρχου, Ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἢ τοῦ ἀρχιερέως, Ἡ Ταπεινότης ἡμῶν. Charta Landerici Episcopi Parisiensis pro Monasterio S. Dionysij: *quod Domnus Gloriosissimus Cludovicus Francorum Rex divino irradiatus lumine humilitatis nostræ extremitatem poposcit, ut &c.* paulò aliter Bertefridus Episcopus Ambianensis in privilegio pro Corbeiensi Monasterio: *Sancto igitur amore succensi nostræ vilitatis extremitatem petierunt, ut &c.*

ΤΑΠΕΙΝΩΝΝΕΙΝ, *Humiliare*, ταπεινοῦν. Glossæ Græcobarb. Μαλάσσουσι, μαλακτιονίσκουσι, ταπεινώνουσι.

ΤΑΠΙΟΝ, *Tapes*, τάπης. Theophanes an. 17. Heraclij: τινὲς δὲ καὶ ἄσημον (εὗρον) καὶ ὁλοσηρικὰ ἱμάτια, σακολάπιλατε καὶ τάπια ἀπὸ βελόνης. Ubi quidam Codd. habent ταπήτια.

Ταπέτον, eâdem notione. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.10.

Κεὶς τὲς θρόνες τὲς καθίζει μὲ τὰ πορφυρὰ ταπέτα.

ΤΑΠΛΑΡΑ. Rhuzanus in Paraphr. Vaticin. ὅτε ἔλθη ὁ ςαχέτζης, καὶ σωύτειψεν τάπλαρά τε. *Tabularia* hic Meursius interpretatur.

ΤΑΠΛΗ, ῥὺς μαγειρικὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2843.

ΤΑΠΥΡΑ, vel Τάπυροι. Nicetas in Isaacio lib.1. num.10. extr. ἐν γὰρ οἴνῳ προκαλεληφθησαν οἱ ταπύρων οἰνοβαρέςεροι, οἱ τὲ σμήλαις καὶ τὲ ῥαφίσι προσανέχοντες, &c. Videntur esse ista animacula quæ se in vasa vinaria immittunt.

ΤΑΡΑΒΕΙΝΑ. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δακτύλιον κρίνεται εἰς ταραβείνας εὐτελὲς ὑπὸ θέσεως. εἰ δὲ διαρραγῇ, δηλοῖ παρασάλευσιν τὲ ὑπισχνεμένε πράγματος τὲ συμφωνίας.

ΤΑΡΑΖΕΙΝ, *Turbare*, Ταράσσειν.

ΤΑΡΑΣΟΥΚΤΗΝ, χαλκὰ κεκαυμένον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Æs ustum*.

ΤΑΡΔΗΛΟΤΑΡΙΟΝ, *Plantago minor*, apud Interpol. Dioscor. cap.340.

ΤΑΡΔΕΙΛΟΝ, τὸ Κρητικὸν σεσέλι, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. *Seseli Creticum*.

ΤΑΡΓΑ, *Pelta*, *Cetra*, ἀσπὶς, πέλτη. Glossæ Græcobarb. ἀσπίδων, ἤγεν σκελαρίων, ἢ ὅπλων, ἢ ἁρμάτων, ἢ τάργων. Alibi: τὸ μανίκιν τὲ σκεταρίε, ἤγεν τάργας. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ταργενοσπαθοκόνταρον, καὶ σκλίμας ἀγαπήση.

Vox confecta ex τάργα, σπάθη, & κοντάριον. Extat liber Francisci Richardi Soc. Jesu inscriptus, Τάργα τῆς πίςεως τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν διαφένδευσιν τῆς ὀρθοδοξίας. edit. Paris. an. 1658. Vide Gloss. med. Lat. in *Targa*.

Ταργικὰ, *Clypeatim*. Glossæ Græcobarb. ἀσπιδὸν, ταργικὰ, μὲ τὲ τάργαις.

Ταργοπέλα, *Parva pelta*, Πελτάριον.

Ταργοφορεμένος, *Peltasta*, *Cetratus*, Πελταςής.

ΤΑΡΔΟΣ, *Iaculum*, Gall. *Dard*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ξιλάρδες καὶ δοξάρια, σαΐτες καὶ λατζόνια.

Vide Gloss. med. Lat. in *Dardum*.

ΤΑΡΘΟΥΝΙΟΝ. Ptochoprodromus in versibus Politic. MSS. de sua paupertate:

Καὶ τζίκνα γέμισαν πολλὴν ταρθένια με τὴν ςράταν.

Vide Νταρδένη.

ΤΑΡΙΔΕΣ, Ταρίδαι. *Naves contractæ Longitudinis*, uti eas describit Pachymeres lib.5. cap.30. καὶ καλετόλμων αὐτὲ (Εὐξείνε πόντε) καὶ μέσε χειμῶνος ἐν συςελλομέναις κατὰ μῆκος ναυσὶν, ἃς ἐκεῖνοι Ταρίτας λέγεσι, πλέοντες. Nicetæ in Alexio lib.3. num. 9. ταρίδες, δρόμωνες dicuntur. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Εἰς κάτεργα εἰσέβησαν, καράβια καὶ ταρίταις.

Infrà:

Ἔξω τὰ κάτεργα ἦλθασιν, καράβη, καὶ ταρίταις,

Andreas Dandulus in Chron. MS. an.1275. *duæ galeæ Ianuensium circa Messanam unam Venetorum taridam capiunt*. Vide Gloss. med. Lat. in *Tarida*.

ΤΑΡΙΟΝ, ponderis apud Medicos species. Anonymus de Oxymelle: καὶ ἄνζαρεθ καὶ κρόκε ἀνὰ δύο ταρία ςάθμιν καὶ χύλον παπαρίνας ἑψημένης, &c. Fuchsius apud Myrepsum sect. 10. cap. 94. quale sit pondus ignorare se fatetur: ῥόδων ξηρῶν, καρποβαλσάμε ἀνὰ ταρὶν α. σμύρνης ταρία β΄. Ad Sect. 1. c. 193. pro σιλίκιον usurpari putat: apud Nicandri verò Scholiastem σιλίκια quatuor faciunt κεράτιον, seu siliquam. At idem videtur quod *Tarenus* apud Matthæum Silvaticum, qui appendere dicitur 20. grana: nam *Tarinus*, dicitur etiam *Taris* Italis, uti monemus in Gloss. med. Lat. in voce *Tarenus*, de qua moneta pluribus ibi agimus. Vita S. Nili Junior. pag.121. ἀγαγὼν τὲς μοναχὲς καὶ φιλοφρονησάμενος προσηνῶς, καταςχών τε διὰ ὑπόμνησιν καὶ καύχημα τὸ βορδόνιον, ἀπέλυσεν αὐτὲς σὺν τοῖς ταρίοις. Hinc fortè orta vox *Tariffe* apud Gallos & Italos.

ΤΑΡΙΧΕΙΑ, Ταρυχεία, *Ars Chymia*. Zosimus Panopolita MS. de Lapide Philosophor. ταριχεία δὲ εἴρηται ἐκ τὲ τὰ ῥευςὰ χέειν, καὶ ἀνάπλειν, καὶ ἐπισυμπαγέειν τοῖς πλωσεσι δηλέσης, &c. Alibi: τόπος ἀσκήσεως τὲ λεγομένης ταρυχείας. Olympiodorus Philosophus MS. in eundem Zosimum: ἰσὸν δὲ ἡ ταριχεία περὶ τὲ πηλώδες γῆς μέχρις ἂν τὸ πηλῶδες ἐξέλθη, καὶ εἰς ψάμμον καταλήξει, ὅτι ἡ τέχνη αὐτὴ διὰ πυρὸς ἐ γίνεται. Infrà: τίς ἡ ταριχεία, καί τις ἡ πλύσις, καί τις ἡ ξήρανσις, &c.

ΤΑΡΙΧΙΝ, *Salsamentum*, τάριχος, in Apophthegm. Patr. in Romano num.1.

ΤΑΡΚΑΣΙΟΝ, Ταρχάσιον, *Pharetra*, Italis *Tarcasso*, sive *Carcasso*, nostris *Carquois*. Glossæ ad Iliad. Græcobarb. φαρέτρα, τὸ ταρκάσι. Corona pretiosa. Ταρκάσι, *Pharetra*, Φαρέτρα. Glossæ Græcobarb. ἄρδις πληθυντικῶς φαρέτρας, ταρκάσια, ἰςοδόκας, βελοθήκας. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. καὶ δύσεως πάσης δέδωκε τέτων ἑκάςῃ ἀπὸ δέκα ἕως εἴκοσι σαγίτας τὲ τόξων, ἀλλὰ καὶ πλείονας τέτων ἐδόξευσαν τὲ πολέμε τὴν ὥραν, ὁμοίας τὸ ἁρματοφυλάκιον εἶχε τὲ Τέρκε, καὶ τὰ ταρχάσια τὲ φοσάτε. Anonymus de Nuptiis Thesei & Æmiliæ lib.5.

Κ' εἰς τὸ πλευρόν της ἔςεκεν ὁλόχρυσον ταρκάσι,
Σαΐτες χρυσοπτέρυγες ἦτον νε γὰρ γεμάτο.

Et lib.6.

Ταρκάσια πλεσιοκάμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Lib.7.

Καὶ τὰ ταρκάσια σήμαναν τὲ ἔμορφης Διάνας.

Et lib.9.

Ταρκάσιά τε ἔδωκεν ἔμορφα καμομένα.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ταρκάσια ἐβάςαζεν, τὸ πελαλίκη ἐκράτη.

Ταρκασοδόξαρον, *Pharetra cum arcu*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.11.

Ἄλλοι ταρκασοδόξαρα γεμάτα τὲ σαΐταις.

Vide Δοξάρι.

ΤΑΡΜΕ, *Terminus*, ex Gallico *terme*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.68. ἐὰν ἔναι τὸ ἂς ἄνθρωπος ἔχι τὲ χειροφελέτιν, καὶ ἔρχεται εἰς αὐτὲ τὲ εἰς τὲ κερὸν τὲ λέγεται εἰς τὸ ταρμε, καὶ ζίτα τὲτον βίον τε, &c. Vide in voce Ἀμαχί.

ΤΑΡΟΥ, ὁ κεῖχος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΑΡΠΗ. Pachymeres lib.11. cap. 13 Cod. Reg. Γενοίατο δὲ αὐτόθεν κατὰ Ἰταλὲς βέτζοις, καὶ τάρπαις, καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ, &c. Ita etiam editio Romana cap.14. ubi Possinus, fortè, inquit, τάργαις. Sed aliud hic sonat à *targa*, seu Clypeo. Vide Hesych. Gloss. med. Lat. in *Tarpetum* & Add. in Ταρπίον.

ΤΑΡΤΑΡΟΝ, *Tartarum*, fæx vini indurata, & doliis adhærens, apud Myrepsum de Antidotis c.76. & Petrum Theoctonicum de Archemia, MS. ubi ejus virtutes exponuntur.

ΤΑΡΤΖΗΝΗ, & Ταρσενῆ, Κιννάμωμον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MS. In aliis ex Cod. Reg. Ταρτζίνη,

ταρτζώη, τὸ κινάμωμον. In aliis ex Cod. 1237. Τερσενὴ, τὸ κινάμωμον.

ΤΑΡΤΕΜΠΕΛΙΤΗΣ, τὸ μακροπέπερι, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Longum piper.*

ΤΑΡΤΕΡΟΝ, pro Τελάρτερον, de qua voce infra. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Καὶ τέως ὁ κάπε ἔωρικα τὸ ταρτερὸν τὸ λέγει.

Infrà :

Μετὰ βελόνης, ταρτερῦ καὶ ῥάμμαλος σαμψὸς.

Idem lib. 2.

Καὶ σὺ πόλε ἐκ ἠγόρασες κἂν ταρτερῦ καβιάριν.

ΤΑΡΦΕ, μυρίκης τὰ φύλλα, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Myrices, seu Tamarices folia.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ταρφὲτ, ἡ μυρσίνη. Matthæus Silvaticus : *Tarafa & Tarfe, Tamariscus.* Rursum : *Tarfa, Tarmezit, Arab. id est Tamariscus.* Vide Ruellium lib. 1. cap. 91.

ΤΑΡΧΑΝ, Dignitas apud Persas, de qua Menander Protector in excerptis de Legat. pag. 154. edit. Reg.

ΤΑΣ. Vide in Ταλᾶς.

ΤΑΣΙ, vox Italica, inquit Nicolaus Myrepsus sect. 8. cap. 42. Pro thapso usurpari putat Fuchsius. At Italis *Taso*, est *tartarum.*

ΤΑΣΙΝΑΡΙΑΙ, ita appellati viri quidam ob fortitudinem illustres, apud Armenios. Anonymus de Castrametat. & Nicephorus περὶ παραδρ. cap. 5. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ὐδὲ αὐτοὶ οἱ μετὰ μισθῦ καὶ ἀννόνας Ἀρμένιοι ὄντες, καλῶς τὴν τῶν βιγλῶν ὑπηρετῶσι δέλειαν ἀπὸ τῶν ἀποστελλομένων καλασκόπων, ἀλλ᾽ ἢ τὰς κινήσεις τῶν φοσσάτων ἀναμανθάνειν καὶ Τραπεζίτας ἐπιλέγεσθαι γυναῖκας καὶ ἀνδρείας, ὓς οἱ Ἀρμένιοι Τασιναρίας καλῦσι· καὶ ἐκ ματρικίῳ ἀπογράφεσθαι, καὶ ἀρχηγὺς ἐν αὐτοῖς ἐφιστάναι. Alibi : τὺς τραπεζίτας ἀποστέλλειν, ἤτοι τὰ σινάκια, καὶ καλασκόπυς πλείυς. Ita etiam apud Nicephor. cap. 10. sed emendat Meursius, Τασιναρίας.

ΤΑΣΙΜΑΝΗΣ, qui Leunclavio in Historia Musulmanica *Talismanus*, qui scilicet apud Turcos Meschitis & precibus præest. Gregorius Palama Archiepiscopus Thessalonicensis in Epist. MS. ad Thessalonicenses, de sua captivitate, ubi funus Turcicum describit : καὶ τὸ κιβώτιον σινδόσιν ἐσταλμένον λευκαῖς ὃ τὸ νεκρὸν ἔνδον ἔφερε συναράμενοι πλείυς ἐπὶ τῶν κύβυ κοσμίως ἔθεντο· εἶτα περιστάντες αὐτὸ, μέσον εἶχον παρ᾽ αὐτοῖς. τασιμάνην ἕνα· καλεῖν δὲ εἰώθασιν ὕτω τὺς ἀνακειμένυς τῷ κατ᾽ αὐτὺς ἱερῷ, &c. Occurrunt ii ibi pluries.

ΤΑΣΚΟΔΡΟΥΓΓΟΙ, Hæretici, qui & Montanistæ & Cataphrygæ : sic dicti à τασκὸς, Phrygio idiomate, *Paxillus*, & δρῦγγος, *nasus*, quia solebant, quo tempore Deum precabantur, naso medium supponere digitum : hoc nimirum signo se ad justitiam ultro amplexandam paratos esse significantes. Timotheus Presb. κατὰ τῦτον ὖν τὸν τρόπον λέγονται Γαλάλις Τασκοδρῦγοι, ὅπερ ἑρμηνεύεται Πασσαλορυγχῖται. De iis agunt præterea Synod. VI. act. 11. Theodorit. contra hæretic. serm. 1. Epiphanius hæresi 48. Nicetas in Thesauro fidei Cathol. lib. 4. pag. 193. Scholiastes Basilic. ad lib. 21. p. 581. &c.

ΤΑΣΣΑ, ταξάρισμα, *Taxatio*, *æstimatio*, τίμησις. Ex Ital. *Tassa*. Ταξάρειν, *Taxare*, *Æstimare*, τιμᾶν, ὑπολογίζεσθαι.

ΤΑΤΑΡΟΣ, *Centaurus*. Glossæ MSS. ad Batrachom. Homeri : οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται· ὥσπερ ταταρων φοσσάτον. Nisi Tartari intelligantur, quos Græci posterioris ævi *Tataros* vocant.

ΤΑΤΑΣ, τῆς αὐλῆς, 36. officium aulæ Palatinæ, cujus munus ignotum postremis sæculis, testatur Codinus de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 5. num. 57. Sed cum τατᾶς, *Pædagogum* significarit, uti docemur ex Duca in Hist. Byzant. cap. 35. fuit ille fortè filiorum Imperatoris adhuc impuberum nutritius ac Pædagogus : quæ est etiam sententia Possini. Acropolita in Chron. cap. 66. de Theodoro Lascari Imp. ἀφῆκε Θεόδωρον Καλαμπάκην, ὃν καὶ ταλᾶν τῆς αὐλῆς καλωνόμαζον. Pachymeres lib. 4. cap. 29. καὶ τὸν τρίτον τὸν ἐκ Χριστυπόλεως Τζαμπλάκωνα Ταλᾶν τῆς αὐλῆς ἐγκατίστησιν. Idem lib. 6. cap. 32. τὸν Ἀνδρόνικον ἐκ τῆς μίας Ταλᾶν τῆς αὐλῆς ὄντα τῷ πότε. Τατᾶ τῆς αὐλῆς, in Codice Reg. Codini dicitur : Τατ αὐλῆς, in Catalogo Offic. Constantinopol. ex Bibl. Mazarina : Τατᾶς verò Matthæo Monacho. Vide Gloss. med. Lat. in *Tatas.*

ΤΑΥΛΑ, Ταῦλις, Ταυλίζειν, &c. Vide in Τάβλα.

ΤΑΥΡΑΙΑ, *Tubæ species quæ tauri mugitum efferebat.* Est enim ταυρεία, φωνὴ τῦ ταύρυ, Suidæ. Mauricius lib. 12. c. 16. γίνονται δὲ τὰ σχήματα ταῦτα διὰ τὰς ταύτας, φωνῇ αἰτίας ἤτοι νεύματι διὰ σημείυ τινὸς, κινῦσι καὶ ἵστανται· καὶ ὅτε θέλει κινῆσαι, σημαίνει βυκίνῳ, ἢ τῇ ταυραίᾳ ὁ Καμπιδύκτωρ, ἢ τῇ φονῇ· καὶ κινῦσιν· εἰ δὲ στῆναι, ἢ τῇ τύβα, ἢ τῇ φωνῇ, καὶ κινῦσιν. Leo cap. 7. §. 31. ὅταν δὲ θέλη στῆναι, τὸ σημεῖον ἢ τῇ φωνῇ συ, ἢ τῷ ἤχῳ τῦ σκυλαρίυ, ἤτοι τύβα, ἣν λέγυσιν οἱ νῦν βύκινον, ἢ τῇ ταυραίᾳ. Idem §. 68. φωνῆς τοίνυν ἢ νεύματος διὰ σημείυ τινὸς κινῦσι καὶ ἵστανται· ὅτε δὲ θέλη κινῆσαι, σημαίνει ἢ βυκίνῳ, ἢ ταυραίᾳ ὁ Καμπιδύκτωρ. Frustra Meursius *Tympanum è pelle taurina*, & Schefferus *Tauream scuticam* interpretantur. Procopius lib. 2. de Bello Gothico cap. 23. duas tubarum fuisse species docet ; alteram æream, qua in equitatu, alteram ex corio, lignoque tenuissimo, ἐκ βύρσης τε καὶ ξύλυ ὑπεράγαν λεπτῦ, qua in peditatu utebantur : postremam ταυραίαν dictam putem. Sed & de hac tuba forte intelligendus Eustathius recensens varias tubarum species, Il. σ'. τελάρτη ἡ Παφλαγονικὴ, ἧς ὁ κώδων βοὸς ἣν προτομὴ, βαρύφωνος, ἀναφυσηθεῖσα καλεῖται δὲ, φασὶ, βόϊνος. Vide Gloss. med. Lat. in *Taurea.*

ΤΑΥΡΙΑ, ταυρέα, *Scutica*, *Taurea* : βοεία, Sozomeno lib. 6. cap. 19. lib. 8. cap. 24. S. Athanasius in Epist. ad Solitar. καὶ ποιήσαντες εἰς τὰ νῶτα ταυρίαις ἴσα θανάτῳ καταικοπῆναι, &c. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 18. παραγίνεται ὁ δαίμων ἐν νυκτὶ, ταυρέαν κατέχων, ὥσπερ οἱ δήμιοι, σχῆμα ἔχων στρατιώτυ ῥακκοδυθέντος, ψόφυς ἐργαζόμενος τῇ ταυρέᾳ.

ΤΑΥΡΙΑΡΙΟΣ, *Taurearius* : Glossæ Lat. Gr. *Pilæ*, ταυριάριοι, ταυροκαθάπται.

ΤΑΥΡΙΖΕΙΝ, *Trahere, vim inferre.* Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀνατείνει, Ταυρίζει. Rursum, Ἕλκει, Εταύρισε. Glossæ Græcobarb. Τείνει, ἐξαπλοῖ, ἐξαπλόνει, ταυρίζει, σύρει, σύρνει. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. pag. 100. εἰς δὲ τὸν κόμπον δήσεις τὸ ῥάμμα, καὶ ὅτε μέλει, ἔκβαλε, ἵνα ταυρίσεις τὸ ῥάμμα. Cananus de Bello Constantinopolit. πύργυς ξυλίνυς μεγίστυς μετὰ τρόχυς σιδηροδεσμομένυς πολλὺς ἐποιήσαντο τότε, ὧν τὸ ὕψος τῶν πύργων τῆς πόλεως μᾶλλον καὶ ὑπερέχον ἐκείνυς, καὶ ζεύγη βοῶν καὶ βυβαλίων ἀπείρων εἶχασιν ἐξ ἑτοίμυ, ἵνα τὺς πύργυς ταυρίσωσι μετὰ σχοινίων, καὶ πλησίον τῦ τείχυς φέρωσιν. Thomas Magister in Scholiis MSS. ad Nubes Aristophan. σκορινιᾶν, τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν σκορδινᾶσθαι ἔλεγον, ἢ ἀποταυρίζειν. Joannicius Cartanus in serm. de Avaritia : καὶ ὁπόταν οἱ ἐπίτροποι τὺς φέρνυν τὰ σάμματα, καὶ τὸ τόκον, ἁρπάζυντα καὶ μετρῦντα ἀτοίτυς, καὶ μετρῦντα ἀτοίτυς, καὶ ταυρίζοντα γλήγορα, ὥσπερ λύκοι ἀνήμεροι καὶ ἄγριοι, ὅταν ἁρπάξυν τίποτες θήραμα. Historia Apollonij Tyrij :

Εδιάβηκε 'ς τὸ μνημάτης, ἀπανόθιο ἐστάθη,
Καὶ τὰ μαλλιά τυ ἐταύρισε, καὶ σὰν γυναῖκα ἐδάρθη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 8.

Ἀπὲ τὸ ἵππον ταυρίζει κάτω να τὸ ἐρίζη.

Ταβεισμὸς, pro Ταυρισμὸς, *Raptus*. Nicetas in Murtzuphlo

zuphlo num.4. ἀνδρῶν οἰμωγαὶ, γυναικῶν ὀλολυγαὶ, ταβρισμοὶ, διαχωρισμοὶ, ἑλκυσμοὶ, ἀνδραποδισμοί.

ΤΑΥΡΟΚΕΡΩΣ, *Tribulus marinus*, apud Interpol. Dioscor. cap.597.

ΤΑΥΡΟΚΟΛΛΑ, in Glossis Botanicis Colberteis MSS. ἡ ἀπὸ τῶν βύρσων κόλλα, *Gluten ex coriis.*

ΤΑΥΡΟΥΡΑ, *Cauda Tauri*, Constellatio: ταύρε κέρκος, Gemino in elementis Astronomicis. Theophanes pag.316. καὶ ἐν τῷ πελάγει φθαθέντος ἐν τῇ τῦ ἄστρε ἐπιτολῇ, τῦ λεγομένε ταυρυρᾶ.

ΤΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ, Talionis pœna, in Concilio Nicæno II. Can. 4. in Basilicis, & apud Michaelem Psellum in Synopsi leg. v.864. & Harmenopulum non semel. Vide Balsamon. ad Concil. VII. Can.4.

ΤΑΦΑΤΑ, Pannus sericus, in Turcogr. Crusij, pag.188. Gallis, *Tafetas.*

ΤΑΦΙ, *Catinus argenteus*, vel ex quovis metallo. Συυζακίζω τὰ ἄβγα μέσα ςὸ σκυτιλίδι, vel ςὸ τάφι, vel ςὸ πινάκι, vel ςὴν λεκάνην, διὰ νὰ τηγανίσω ςὸ τηγάνι μὲ τὸ βούτυρον ἢ μὲ τὸ λάδι. *Contero ova in scutella, vel in catino argenteo, vel catino ligneo, vel in pelui, ut ea frigantur cum butyro vel cum oleo.* Ex Romano Nicephoro in Grammatica inedita. Hinc fortè docemur quid sit.

Ταφίω, in Glossis Basilic. quæ vox exponitur τὸ ἔνδον τῆ πεπραμένης οἰκίας κείμενον, κεκρυμμένον, καὶ τεθησαυρισμένον. Ubi leg. fortè, ταφίαν, ut sint vasa argentea *recondita*, *defossa*, vel *pecunia sepulta.*

ΤΑΦΘΕΙΝ, *Tumulare*, Θάπτειν. Vide Ταῦθειν.

ΤΑΦΙΑΡΙΟΝ, *Ligonis species*, qua fossæ, vel sepulcra effodiuntur. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.388. καὶ τόσον βίος ἐμαζώχθη, ὅτι τὰ τζαπία καὶ ταφιάρια, τὰ μυστρία τῶ μαςόρων τὰ ἔκαμαν ἀργυρά.

ΤΑΧΑ, vox præmitti solita à Græculis nomini dignitatis, in demissi animi ac humilitatis argumentum. Verbi gratiâ in Georgij Phranzæ historiæ titulo: οἰκτρὸς Γεώργιος ὁ Φραντζῆς Πρωτοβεςιάριος, καὶ Γρηγόριος, τάχα μοναχὸς, ταῦτα ἔγραψεν ὑπὲρ τῶ καθ' ἑαυτῦ καὶ τινῶν μερικῶν γεγονότων, ἐν τῷ τῆ ἀθλίας αὐτῷ ζωῆς χρόνῳ. Theodulus Trapezuntius Episcopus: ἐγράφησαν αἱ βίβλοι αὗται —— διὰ χειρὸς ἐμῦ τῦ ἁμαρτωλῦ, τάχα δὲ καὶ ἀναξίε ἐπισκόπε τῦ Θεοδέλε τῦ ποτὲ Τραπεζῦντος, &c. Et ad calcem Typici in Cod. Vatic.784. χειρὶ ἁμαρτωλῦ γραφέως Νείλε, τάχα Ἱερομονάχε, γραφεῖσα, &c. Ad calcem Cod. Reg. in quo continentur Dialogi S.Gregorij à Zacharia in linguam Græcam conversi, habentur hi Jambi:

> Θεῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάννε πόνος,
> Τληπαθῦς ἔργον καὶ τάχα θύτε.

Vide Allatium de Symeonibus pag.181.

ΤΑΧΙ, species quædam. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὲ τὴν ταχι, τὸ δέκατον. Apud Matthæum Silvaticum, *Tachie*, est *Ebulus*. *Tachir* verò, *Papaver.*

ΤΑΧΥ, *Manè matutino tempore*, ἕωθεν, πρωΐ. Achmes in Præfat. MS. Onirocrit. καὶ ἄλλα τῶ ὀνειράτων ταχέως, καὶ ἄλλα βραδέως γίνονται. Damascenus Studita Hom.18. καὶ τὸ ταχὺ ἐσυκώθη ὁ Κανδηλάπτης, καὶ ὕπηγε νὰ ἀνάψη τὰ κανδίλια τῆ ἐκκλησίας. Et Homil.27. καὶ τὸ ταχὺ ὅταν ἐξημέρωσεν, ἐκατέβηκα κάτω εἰς τῦ ποταμόν.

Ταχιά, eâdem notione, in Glossis Græcobarb.

Ταχιέτζικα, *sub matutinum tempus.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.3.

> Ἕνα πρῶρνον ταχιέτζικα ἐγέρθηκεν ἡ κόρη.

Eodem lib.

> Κάθε πρωρνῶ ταχιέτζικα πολὲ τις ἐδὲν σφάλη.

Alio loco:

> Ἀρκήτας καὶ ὁ Παλαμὼν κάθε πρωρνῶ πορχέτον
> Ταχιέτζικα μὲ τὴν αὐγὴν τῆς λογισμῆς γεμάτοι.

Ταχινὴ, *Matutinum tempus*, ὄρθρος. Agapius in Geoponico cap. 152. καὶ πίνε τὴν ὁμοίως τρεῖς ταχυναῖς, &c.

Ταχινὸς, *Matutinus*, ἑωθινός.

ΤΑΨΙ, *Patera*, Italis *Tassa*, Gallis *Tasse*. Manuel Malaxus in Hist. Patr. pag.126. καὶ ἔβαλε μέσα εἰς ἕνα ταψὶν ἀργυρὸν φλωρία χιλιάδας δύο. Mox: τὴν ἐρώτησεν, ὅτι τὶ εἶναι ταῦτα τὰ φλωρία μετὸ ἀργυρὸν ταψίν. Theophylactus Hierodiac. Homil.5. pag. 61. ἔκραξε γῦν τῦ χρυσοχόον, καὶ ἐπάγγειλέν τον, ὅτι νὰ μὲ κάμης δύο ταψία ἀσήμενα, &c. Et serm.6. pag.89. καὶ τὰ ἔκαμαν ταψία καὶ μασραπάδες.

ΤΑΨΙΑ, ἡ Φαψία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΑΦΗ, Τεάφιν, *Sulphur*, pro θέαφος, vel θεάφιον, ut habet Joannes Tzetzes Chil. 11.v.750. Lexicon MS. Reg. θεῖον, ἡ θεάφη. Moschopulus pag. 112. θεῖον δὲ ἄπυρον, ἡ κοινῶς τεάφη. Glossæ Biblicæ MSS. ναῦταν, θεάφην, θεῖον. Glossæ aliæ MSS. θεῖον, τὸ θεάφιον. Glossæ aliæ ex Codd. Reg. 848. & 1177. θεῖον ἄπυρον, τεάφιν ἄβραςον. Michael Psellus in Grammat. MS.

> Θαμάλωπες, ἡμίφεκλοι τεάφιν, θάοις ἴσος.

Synaxaria 3. Sept. ἔβαλον πίσσαν, καὶ ἄσφαλον, καὶ τεάφον. Orneosophium cap. 23. ὅταν ἀφοδεύει τεάφιν, —— ἐὰν κόπτωνται τὰ πτερὰ αὐτῦ ἀπὸ τῦ πτερύγων, καὶ ἐπὶ τῦ μελαφρενῶν αὐτῦ πτερὰ ςήκωσι καὶ ἀφοδεύῃ ὡς τεάφιν, καὶ φαίνεται ὡς ἀμαυλάειν, &c. Adde cap.43. Ducas Hist. cap.30. ἐξ ὄπισθεν ὢν τῦ χαλκῆς καλάμε βολάνης σκευασία ἐκ νίτρε τεάφης καὶ καρβένε ἰτέας πλήρης. Ita Τέαφιν usurpat Nicolaus Myrepsus sect.12.cap.27.

Θειάφι etiam in Dictionariis Græcobarb. Glossæ Gr. Lat. Θεάφιον, *Sulphurium.*

Τεαφικὸς *Sulphureus*. Glossæ Basilic. συρφίκιον, τεαφικὸν, τεαφικόν.

Τιάφη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.7.

> Τὸ χρῶμα της ὁλόχλομον σὰν νὰ τῦ ἀπὸ τιάφη.

Et lib.9.

> Καὶ ὅποι' ἀπετ' ξελαμπρον, λαμπρὸν ἀπὲ τὸ τιάφη.

Τιάφι, apud Agapium in Geoponico cap. 183. βράσε ἄπυρον, ἤγυν τιάφι μὲ νερόν.

Θειαφοκέει, *Solfanello*, apud Hieronymum Germanum.

ΤΕΓΟΣ, *Lupanar*, apud Clementem Alexandr. lib.3. Stromat. Chrysostomum in Orat. de S. Babyla contra Gentiles, & Eusebium lib.2. Hist. Eccl. cap. 13. ut observatum ab Henrico Valesio.

ΤΕΙΧΟΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάςρον.

ΤΕΙΧΟΜΑΧΙΟΝ, *Machina bellica diruendis muris.* Nicetas in Andronico lib.1. num. 2. τειχομάχια ἴσων, βελοςάσιά τε, καὶ ὀρυκτῆρας ἐπιτεχνώμενος. Apud eundem in Manuele lib. 6. num. 2. τειχομάχοι μηχαναί.

ΤΕΙΩΣ, *Saltem*, Τέως.

ΤΕΚΕΝΔΕΤ, τὸ πύρεθρον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod.Reg. 190. In Lexico MS.ex Cod.Reg. 1843. scribitur τεκενδέτ. De Pyrethro, vide Ruellium lib.3.cap.49.

ΤΕΚΝΑ & Παῖδες, *Liberi*: Filij υἱοὶ dicuntur Modestino. Vide Anton. Augustin. ad eundem pag. 297. 362. & Nicol. Fullerum lib. 2. Miscell. sacr. cap.20. Gloss. Lat.Gr. *Liberi*, τέκνα. Ita in Gloss. Gr. Latin.

Τεκνοποιΐα, υἱοθεσία, *Adoptio*. in Gloss. Lat. Gr. τεκνοποίημα,

τεκνοποίημα, in Gloss. Basilic. Theophanes an. 7. Mauricij, τεκνοποιηθεὶς ὁ Βασιλεὺς Μαυρίκιος Χοσρόῃ τοῦ Βασιλέα Περσῶν.

ΤΕΚΝΑΔΕΛΦΟΣ, *Filius fratris, ex fratre nepos*, in Apophthegm. Patrum, in Arsenionum. 34.

ΤΕΛΕΙ'Α. Vide in Τέλεσμα.

ΤΕ'ΛΕΙΟΙ, *Perfecti*, dicti qui Baptismum jam consecuti erant, in Clementina epitome de gestis S. Petri n. 34.

ΤΕ'ΛΕΙΟΝ *consequi*, dicebantur Pœnitentes, qui exactis pœnitentiæ βαθμοῖς, seu *gradibus*, ad Sacramentorum participationem, τῶν ἁγιασμάτων μετοχὴν, admittebantur. *Perfectionem consequi*, dixit Concilium Triburiense Can. ult. *Ad Perfectum suscipi*, Ordo Romanus cap. 6. Concilium Ancyranum Can. 4. ἔδοξεν ἐνιαυτὸν ἀκροάσθαι, ὑποπεσεῖν δὲ τρία ἔτη, εὐχῆς δὲ μόνης κοινωνῆσαι ἔτη δύο, καὶ τότε ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ τέλειον. Et Can. 5. εἰ μὴ ἔφαγον, δύο ὑποπεσόντες ἔτη, τῷ τρίτῳ κοινωνησάτωσαν χωρὶς προσφορᾶς, ἵνα τῇ τετραετίᾳ τὸ τέλειον λάβωσι. Adde Can. 6. 9. 20. 22. Id Can. 16. τυγχάνειν τῆς προσφορᾶς vocat.

ΤΕΛΕΙΩ'ΝΝΕΙΝ, *Perficere*, *Absolvere*. Glossæ Græcobarb. ἀληκτον, ἀκατάπαυστον, ὅπου δὲ καταπαύει, ἤγουν δὲν τελειώννει.

Τελειοῦν, *vitam finire*, *præsertim martyrio*. Eusebius lib. 7. hist. Eccl. c. 16. παρὼν τηνικάδε τελειωμένῳ τῷ μάρτυρι. Apophthegmata Patrum in Besarione n. 4. καὶ ὡς εἰσήλθομεν, εὕρομεν αὐτὸν τελειωθέντα. S. Ephrem de Miraculo in puero facto &c. de S. Clemente: καὶ τῆς τῆδε τοῦ μαρτυρίου τελειώσεως μεταπεχωρηκότος. Clemens Alexandr. lib. 4. Stromat. pag. 206. αὐτίκα τελείωσιν τὸ μαρτύριον καλοῦμεν, οὐχ ὅτι τέλος τοῦ βίου ὁ ἄνθρωπος ἔλαβεν, ὡς οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ὅτι τέλειον ἔργον ἀγάπης ἐνεδείξατο. Nilus in Vita S. Theodoti Ancyrani num. 6. οἱ γὰρ τελειούμενοι διὰ ποικίλων κολάσεων, τούτων τὰ σώματα κυσὶν ἐρρίπτοντο πρὸς ἀνάλωσιν. Chronicon Alexandrinum an. 5. Constantini M. Αἰγύπτιοι δὲ Πηλεὺς καὶ Νεῖλος ἐπίσκοποι μεθ' ἑτέρων διὰ πυρὸς τελειωθέντες. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 76. Edit. Coteleriianæ: ἀποστέλλας ἐπὶ τὴν Λαύραν πρὸς τὸ ἐν κελλίῳ τελειωθῆναι. Apud Balsamonem de Rasophoris num. 2. τελειωθῆναι δι' ἀποκάρσεως. num. 15. τελειωποιεῖν δι' ἀποκάρσεως. num. 17. τελειοποιοῦσα ἀπόκαρσις. Utuntur Zacharias Papa lib. 2. dial. cap. 24. 25. lib. 4. cap. 9. Leo Imp. in Nov. 87. & alij passim. Vide Hœschelium ad S. Athanasium in Vita S. Antonij pag. 137.

ΤΕΛΕΙ'ΩΣΙΣ, vox usurpata à Patribus Græcis pro Baptismo, ut multis probat Henricus Valesius ad Euseb. lib. 4. de Vita Constant. cap. 62. & ad Theodorit. lib. 4. cap. 3. vel pro Sacramento Confirmationis, ut Petr. Arcudius lib. 2. de Concordia cap. 1. quia scilicet Confirmatio, præsertim apud Græcos, in Baptismo exhibetur, cui Confirmationis effectus sæpe tribuunt scriptores, cùm tamen per unctionem in baptismate non accipiatur Spiritus sanctus, siquidem quæ antecedit Catechumenorum est. Clementina Epitome de gestis S. Petri num. 18. & num. 141. τελειωθῆναι διὰ βαπτίσματος. Martyrium S. Polyeucti MS. μέλλων γὰρ ἤδη τελειοῦσθαι, καὶ διὰ τοῦ αἵματός σου τοῦ ἱεροῦ, τὸ θεῖον βάπτισμα, καὶ τὴν ἐν Χριστῷ σφραγίδα λαμβάνειν, &c. Vita MS. S. Hilarionis: καὶ τοῦ μακαρίας τούτου χερσὶ, τὸ μέτωπον ὡς εἶχεν ἐθοῦς ὑποσχὼν, σφραγισθῆναι τῇ τοῦ Χριστοῦ σφραγῖδι, καὶ τελειωθῆναι διὰ τοῦ βαπτίσματος. Michael Psellus in Epist. MS. ad Neophotistum: ἡμέρα δὲ σοι τῆς τελειώσεως ἀφώρισαι, ἡ μετὰ τὴν πανήγυριν τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων κυριακή. Constant. Manasses pag. 59.

Ἀπάγουσι, καὶ λουτρῷ τῷ θείῳ τελοῦσι.

Ita apud Continuator. Theophanis lib. 4. num. 12. & Scylitzem pag. 539. Locos vide in Μύρον. Joannes Cyparissiotus de Palamitis cap. 2. τὸ μέγα τῆς ἡμῶν τελειώσεως μύρον.

Τελειοποιεῖν, *Baptizare*. Geronticon apud Niconem Monachum in Pandect. MS. lib. 1. serm. 29. Ὑποδιάκονος δὲ καὶ Διάκονος διὰ τὸ διακονεῖν τῷ θυσιαστηρίῳ· πρεσβύτερος δὲ διὰ τὸ ἱερουργεῖν, καὶ τελειοποιεῖν, καὶ βαπτίζειν.

ΤΕΛΕΙΩ'ΤΗΣ, *Integritas*, Titulus Compellatorius, in Epistolis S. Basilii, & Photii 191.

ΤΕΛΕ'ΣΜΑΤΑ vocant J C. Græci *Completiones instrumentorum*. Prius enim solent tabelliones contractus scribere in scedulis, deinde complere in mundo. Justinianus in Nov. 73. τὰ συμβόλαια τὰ ἐπ' ἀγορᾶς συντελούμενα, καὶ τὴν τοῦ συμβολαιογράφου ἔχει πλήρωσιν, προσλαμβανέτω καὶ αὐτὰ πρὸ τοῦ τελέσματος, τὴν ἐν γράμμασι τῶν μαρτύρων, ὡς εἴρηται, παρουσίαν.

ΤΕΛΕ'ΣΜΑΤΑ, *Operationes diabolicæ*. Andreas Cretensis in S. Patapio pag. 206. ἐσείσθη δὲ αὐτῆς τὰ χειροποίητα, καὶ πάντα τῶν δαιμόνων τὰ μυσαρὰ τελέσματα καταλέλυται. Præsertim vero ac peculiari notione, ita appellantur *Magicæ consecrationes*, statuarum videlicet, vel aliarum rerum quarumvis, ad hostium transitus aut superventus prohibendos, vel morborum ingruentium aut bestiarum incursum avertendum. Ejusmodi porrò statuas τετελεσμένας vocant Græci: unde *Ta'sman* dicuntur Arabibus. Ἀπολλωνίου τελέσματα, apud Justinum M. rtyr. quæst. 24. Olympiodorus: περὶ ἀνδριάντων ἀργυρῶν τετελεσμένων εἰς βαρβάρων ἀποκώλυσιν. Infrà: ἱερὸν τοῦ τόπου ἐστὶ, καὶ ἐξ ἀρχαίας τελετῆς ἀνδριάντας ἐν αὐτῷ ἀφιερῶσθαι. Chronicon Alexandrinum: ἐπὶ τούτων τῶν Ὑπάτων Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἤκμαζεν, περιπολεύων πανταχοῦ, καὶ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις καὶ χώρας. Idem Chronicon, ubi de Perseo & Medusa: καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ᾧ ἐβάσαζεν λαγχοδρεπάνῳ ξίφει, ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ λαβὼν αὐτὸς ὁ Περσεὺς, εὐθέως ἐτέλεσε τὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Πίκου τοῦ καὶ Διός. Symeon Logotheta in Chronico MS. τὸ Παλλάδιον λεγόμενον, ξυλινὸν ὑπῆρχεν εἴδωλον τῆς Παλλάδος· τοῦτο ἔλεγον τετελεσμένον ἀρρήτοις τισὶ καὶ δαιμονιώδεσι τελεστηρίοις, ἤτοι μυσαροῖς μυστηρίοις ἐστοιχειωμένον, &c. Scriptor alius: παλλάδιον τοῦτο ἦν ζώδιον μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον ἐστὶ τετελεσμένον, φυλάττον τὴν βασιλείαν τῆς Τροίας. Aliis verbis Joannes Antiochensis περὶ ἀρχαιολογίας. Τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον Ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπὸ Ἀσίου τινὸς φιλοσόφου κατασκευασθὲν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως. Hunc porro Ἄσιον, τελεστὴν vocat Suidas: ut Laium Philosophum, τελεστὴν & μυστικὸν, Tzetzes: & Libanium quendam, τελεστικὸν, Olympiodorus. Meminit Scholiastes Aristophanis Eudami cujusdam Pharmacopolæ, φυσικοὺς δακτυλίους ποιοῦντος πρὸς δαίμονας καὶ ὄφεις, καὶ τὰ τοιαῦτα. Agunt etiam de hisce magicis consecrationibus scriptores Latini, atque in his Spartianus in Heliogabalo: *Dictum est à quibusdam per Chaldæos & Magos Antoninum Marcum id egisse, ut Marcomanni P. R. devoti semper essent, atque amici, idque factis carminibus, & consecratione: cum quæreret quæ illa essent, aut ubi esset, supressum est. Constabat enim illum ob hoc consecrationem quærere, ut eam dissipa-ret spe belli concitandi.* Et Vopiscus in Aureliano: *In illo autem timore, quo Marcomanni cuncta vastabant, ingentes Romæ seditiones motæ sunt, paventibus*

tibus ne eodem quæ sub Gallieno fuerant provenirent. Quare etiam libri Sibyllini noti beneficiis publicis inspecti sunt, inventumque, ut in certis locis sacrificia fierent, quæ barbari transire non posse t. Ita apud laudatum Olympiodorum mentio fit statuæ consecratæ in Sicilia, ἀγάλματος τετελεσμένου, ad ignem Ætnæ compescendum, καὶ πρὸς κώλυσιν παρόδου διὰ θαλάττης βαρβάρων. Vide Στοιχεῖον. & Epistolam Joannis Tzetzæ ad Patrarum Metropolitanum Chiliadibus subditam.

Τελέα, eadem ferme notione. Chronicon MS. Georgii Hamartoli in Leone Isauro: καὶ δὴ τοῦ Λέοντος ἀναβαλλομένου καὶ διαποροῦντος, πρὸς τὸ ἀκρότατον τοῦ ἑαυτοῦ τελείας ἀφορῶντος, &c.

ΤΕΛΕΤΡΟΝ, pro Τέρετρον, *Terebella*. Philemon in Lexico technologico MS. Τέρετρον, τὸ τρύπανον. ὃ δέλετρον καὶ τέλετρον Ἀσιανή τις γλῶσσα φησὶ παραφθείρουσα. Paullò aliter Eustathius Odyss. ε. τὸ δὲ τέρετρον ὃ δέλετρον καὶ τέλετρον Ἀσιανή τις γλῶσσα φησὶ παραφθείρουσα. Vide Δέλετρον.

ΤΕΛΗ, *Intestina*. Epiphanius de Ario, Hær. 69. num. 10. οὕτως πέπληται ἐν τῷ δυσώδει τόπῳ ἀπόδους αὐτοῦ τὰ τέλη.

ΤΕΛΜΑ. Vide Adamantium Sylburgij ad pag. 188. 7. 234. 7.

ΤΕΛΩΝΟΥ καὶ Φαρισαίου Κυριακή, Dominica quæ Latinis *Tertia post Epiphaniam*, sic dicta à Græcis quod in ea Evangelium S. Lucæ de Publicano & Pharisæo legatur. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcor. statu cap. 9. & Allatium de Domin. & Hebdomad. Græc. n. 8.

ΤΕΛΩΝΙΑ, τὰ τοῦ ἀέρος δαιμόνια, apud Maximum Mazari Monach. in Canone MS. Anonymus Astronomus in Cod. Reg. sign. 3004. τὰ φαινόμενα ἄστρα καὶ πίπτουσιν· τινὲς λέγουσιν ὅτι ἀστέρες εἰσίν· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι τελώνιά εἰσιν πονηρά. οὔτε ἀστέρες εἰσὶν οὔτε τελώνια, ἀλλὰ ἀποκόμματά εἰσιν τοῦ οὐρανίου πυρός. Infrà: ἀστέρες δὲ οὐδέποτε πίπτουσιν, εἰ μὴ ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ παρουσίᾳ· τότε γὰρ καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται, ὁμοίως καὶ τὰ τελώνια πνεύματα τότε πεσοῦνται ἐν τῷ πυρὶ αἰωνίῳ. Damascenus Hierodiac. serm. 3. καὶ ἄλλοι ἐστάθησαν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἄλλοι ἐστάθησαν εἰς τὸν ἀέρα, αὐτοὶ ὅπου λέγονται ἐναέρια Τελώνια. Eadem, φορολόγα πνεύματα, vocat Maximus Cythærensis Episcop. 18. Novemb. fol. 97. v. βάνω καθημερινὸν εἰς τὸν νοῦν μου τὸν κριτὴν, καὶ τὰς καταδρομὰς τῶν φορολόγων πνευμάτων. Georgius Hamartolus in Chronico MS. in Constantino Heraclii filio: καὶ ἀναφερόμενοι εὑρίσκουσι τελώνια φυλάττοντα μετὰ πολλῆς ἀκριβείας τὴν ἄνοδον, καὶ κωλύοντα τὰς ἀνερχομένας ψυχὰς, καὶ λογοθετοῦντα καθ' ἕκαστον τελώνιον τὴν οἰκείαν ἁμαρτίαν, τὸ μὲν τοῦ ψεύδους, τὸ δὲ τοῦ φθόνου, τὸ δὲ τῆς λοιδορίας, καὶ ἁπλῶς οὕτω καθ' ἑξῆς ἕκαστον πάθος ἰδίους τελώνας ἔχει καὶ διαλόγους, &c. Mox: καὶ πρὸς τὴν πύλην τοῦ οὐρανοῦ φθασάντων ἡμῶν ἐν ᾧ τὸ τελώνιον τῆς προνοίας ἦν, &c. Rursum in eodem Augusto: καὶ τοὺς ὁδοστάτας τοῦ ἀέρος, καὶ δικολόγους, οὓς τελώνας καὶ φορολόγους ἡ θεία γραφὴ προσαγορεύει. Non quidem sacra Scriptura, sed illius interpretes ad illum locum Lucæ cap. 12. v. 20. ubi Christus, ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ. Vide Theophylactum ad hunc locum. S. Cyrillus, de dæmonibus: οἱ τελονάρχαι, λογοθέται, καὶ πρακτοψηφισταί. Anastasius Sinaita orat. in defunctos: οἱ δεινοὶ τελῶναι, καὶ λογοθέται. Nilus Monach. lib. 2. Epist. 22. πικρότερον ἀπαιτήσουσιν οἱ πράκτορες ἄγγελοι. Sed & ἐμπόρους in Apocalypsi appellari δυνάμεις θείας, ἢ δαίμονας, observat Arethas cap. 55. Euchologium in officio agentis animam: ἐλεήσατέ με, ἄγγελοι πανάγιοι Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, καὶ λυτρώσασθε τελωνίων πάντων πονηρῶν. οὐκ ἔχω γὰρ ἔργον ἀντισταθμίζον τὸν ζυγὸν τῶν φαύλων πράξεων. De iis dæmonibus rursum initio: ἰδοὺ ἐφέστηκαν ὄχλος τῶν πονηρῶν πνευμάτων κατέχοντες τὰ ἐμὰ ἁμαρτιῶν ἔγγραφας, καὶ κράζουσι σφοδρῶς, ἐκζητοῦντες ἀναιδῶς τὴν ταπεινήν μου ψυχήν. Ejusmodi porro exacti à Dæmonibus ægrum Monachum sub vitæ exitum circumstantibus λογοθεσίου historiam narrat Joannes Scholasticus, seu Climacus, grad. 7.

ΤΕΜΑΡΧΕΝΤΙ, τὸ ὀξυφοίνικον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΜΑΧΙΟΝ, *Frustum panis*, Nicephorus Monachus de Custodia cordis pag. 423. τὰ δὲ πάντα ἐν καὶ τὸ αὐτὸ δηλοῦσιν, ὡς ἄν τις εἴποι ἄρτον, καὶ τὸ τεμάχιον, καὶ τὸ βούκιον.

ΤΕΜΠΗ, dicti quivis *Montium* στενωποὶ, quos Κλεισοῦρας vocant Græci ævi sequioris. Lexicon Herodoti: Τέμπεα, τὰ στενὰ τῶν ὄρων, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. Τέμπη τῆς Κιλικίας, apud Nicephor. Bryennium lib. 1. num. 21. τέμπη τοῦ Αἵμου, apud Annam conjugem lib. 7. Solinus in Pontico:

Vos quoque qui resono colitis cava tempea citu.

Aliàs τέμπη Hesychio & aliis, dicuntur σύνδενδρα χωρία. Vide Auctorem Etymologici, & Notas nostras ad Historiam Comnenicam pag. 206. 328.

ΤΕΜΠΛΟΝ, Pars ædis sacræ: sed quæ illa sit non liquido constat ex scriptoribus. Theodorus Studita in Jambis, εἰς τὸ τέμπλον.

> Θείαν τράπεζαν πρὸ προσώπου σου βλέπων,
> Λίδου τὸ στεπτὸν, καὶ ὅλως στῆθι φόβῳ.

Eusebius Monachus in Vita S. Philippi Presbyteri n. 7. ubi de ejus adventu Romam: ἐξελθὼν Φίλιππος ἅμα Εὐσεβίῳ τῷ μοναχῷ, ἔρχονται ὁμοθυμαδὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (S. Petri) καὶ στάντων ἀμφοτέρων ἐπὶ τὰ εὐώνυμα τοῦ ναοῦ, ἔνθα τὸ Τέμπλον τῆς ἐκκλησίας ἐστὶν, αὖθις κατὰ θείαν οἰκονομίαν ἀποκαλύπτεται τῷ Πάπᾳ· καὶ ἀποστείλας ἕνα τῶν διακόνων, λέγει αὐτῷ, Ἄπελθε ἐπὶ τὰ εὐώνυμα τοῦ ναοῦ, καὶ εὑρήσεις ἕνα τῶν διακόνων φέροντα φελόνιον, σὺν ἑτέρῳ μοναχῷ, &c. Ecce in sinistra S. Petri ædis sacræ parte *Templum* statuitur: quippe perperam vertit Eruditus Interpres: *Constiteruntque in læva templi parte.* Ita enim vertendum fuit: *constiteruntque in læva ædis sacræ parte, in qua est templum Ecclesiæ.* Proinde *Templum* pars fuit ædis sacræ. Id præterea exertè indicat Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος ἐντὲ τῶν λάμπαις τῶν τέμπλων, καὶ τῶν προσκυνήσεων. Cap. 60. ἐν δὲ ἑορτῇ τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου ὀφείλουσιν ἅπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἱσταμένων κηρίων ἐν τοῖς δωδεκαφωτίοις ἀνὰ ἓξ, εἰς τὸ Τέμπλον ἕξ. Eadem habentur cap. 62. 66. 67. 68. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὥρισεν καὶ παρήγγειλεν ἀφότου ἀποθάνη
> Μήπαραπεράσι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος καὶ ὁ χρόνος,
> Τὰ ὀστέα τὰ μοναχὰ νὰ θέσουν εἰς στεντοῦκιν,
> Στὸν ἅγιον Ἰάκωβον, ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν,
> Στὴν ἐκκλησίαν τὴν ἔπικεν, καὶ ἔδωκεν στὸ τέμπλος,
> Τὸ κιβούρι ὅπου ἔπικεν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του.

Ubi monendus Lector per Κιβούριν, hoc sepulcrum intelligi, uti in hac voce docemus. Proinde sepulcrum extructum est in Templo. Sguropulus in Historia Concilij Florentini sect. 4. cap. 16. ubi de Joanne Palæologo Imp. Venetias appulso: ἀπῆλθε πρῶτον εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, καὶ τὰ ἐκεῖσε ἱερὰ κειμήλια ἐθεάσατο πολύολβα ὄντα καὶ πολυτάλαντα. Mox: ἔνθα δὴ καὶ τὰς

τὰς τῦ ἱερῦ καλυμμάτυ Τέμπλυ θείας εἰκονογραφίας κατεσόμθυ τῇ αἴγλῃ τῦ χρυσῦ μαρμαιρέσας, &c. Deinde eas imagines olim ablatas è *Templo* Ecclesiæ Sophianæ Constantinopol. cum urbs à Francis & Venetis est expugnata, se accepisse tradit: πλὴν εἰ καὶ ἐκ τῦ Τέμπλυ τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἠκέσμθυ εἶναι ταύτας, &c. Ubi observare licet, Τέμπλον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, peculiari appellatione, dici, ita ut *Templum* aliud fuerit ab ipsa æde sacra, & illius duntaxat pars quædam. Neque alia notione hanc vocem usurpasse videtur Malaxus in Historia Patr. pag. 180. ubi de Hieremia Patr. Constantinop. à quo ædes sacra Deiparæ τῆς Παμμακαρίςυ instaurata est & adornata: καὶ ἐν τῷ ἅμα ὅλον τὸ Τέμπλον, με τὰ ἅγια θύρη, τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο, τὸ σεσαθρωμθύον, τὸ εὔγαλε· καὶ ἔκαμθυ αὐτὸ νέον, ὅλον γλυπτὸν μὲ καθαρὸν χρυσάφη, καὶ τὰς θύρας τῦ βήματ©. Deinde scribit supra Templum stetisse crucem, cui affixus erat mundi Salvator: τὴν δὲ τρίτην (κανδήλαν) ἄνωθεν τῦ Τέμπλυ τῦ χρυσῦ, ὅπυ ἔναι ὁ ςαυρὸς με τὸ χρυσάφη, καὶ ἔναι ςρωμθύ© εἰς αὐτὸ ὁ κύει© καὶ σωτὴρ τῦ κόσμυ αὐτὸς ὁ Χειςὸς, τὴν δὲ τετάρτην ἐκρέμασεν εἰς τὸ μέσον τῦ ναῦ λέγω δὲ εἰς τὸ χορόν. Et infrà p. 184. ἔχει δὲ αὐτὸς ὁ ναὸς τῆς Παμμακαρίςυ ἀντὶ τῦ φωτὸς τῦ ἡλίυ τὸ ὡραιότατον καὶ λαμπρότατον χρυσὸν Τέμπλον, ἀπάνω μέσα τῦ ζωοποιῦ χρυσῦ ςαυρῦ, ὅπῦ ἔναι εἰς αὐτὸ ἐςρωμθύ© ὁ Κύει© καὶ σώτηρ παιδὸς τῦ ἀνθρωπείνυ γ͂ύας, καὶ αἱ εἰκόναι τῶν ιβ'. δεσποτικῶν ἑορτῶν· καὶ κάτωθεν τῦ Τέμπλυ, ἡ εἰκόνα τῦ κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χειςῦ μεγάλη καὶ λαμπροτάτη, &c. Exornatum igitur erat Templum cereis, & variis imaginibus duodecim Festorum, quæ Græci Dominica appellabant: quod idem Malaxus observat in Chronico MS. in Justiniano pag. 500. ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς — καὶ ςέματα, ἤγυν Τέμπλα τῶν δώδεκα ἑορτῶν. Sed præsertim in apice crux eminebat, ut scribit Malaxus: unde licet conjicere *Templum* nihil aliud esse quam *Ciborium*, cui crucem imponi solitam docuimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. cap. 61. Sed & Ciborium Ecclesiæ S. Marci Venetiis variis adornatum imaginibus & candelabris habent Sansovinus & Stringa lib. 1. Descript. Venet. cap. 41. 42. Enimvero *Templum* appellatur, quod ædis cujusdam à cætera æde discretæ figuram exhibeat: unde Chrysostomus exponens ναὺς ἀργυρῦς, in Actis Apostol. ἴσως κιβώεια μικρὰ dixit, quod ciboria quatuor altioribus columnis innixa Templi revera formam referant: quæ quidem, cum altari superimposita illud tegant, cælum exhibere dixit Germanus Patr. Constantinop. in Mystagogia: quò referri possunt quæ scribit Sallustius Philosophus in libro de Diis & mundo c. 15. οἱ μὲν ναοὶ τὸν ὐρανὸν, οἱ δὲ βωμοὶ μιμῦνται τὴν γῆν. Denique *Templum* seu *Ciborium* Sophianum, urbe expugnata à Francis & Venetis, Venetias translatum scribit pariter Malaxus in eodem Chronico MS. pag. 790. ubi de Capta à nostris Constantinopoli agit: καὶ ἐσυνάξαν ὅλλα τὰ ἅγια λείψανα καὶ τὰ ἐπείραν, καὶ εἰκονίσματα, τζανὰ καὶ μικρὰ πότηρια ἐγκοσμημθύα, βημόθυρα, Τέμπλα, ποδίαις, ἀέραις, καλύματα ἔκλεπτα μετὰ μαγγάνυ, τὰ πολύτιμα Τέμπλα τῆς ἁγίας Σοφίας, τὰ ὁποῖα εὑρίσκυνται ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸ τζίκόρε τῶν τῆς Βενετίας. Mox: ἐπῆραν δὲ καὶ τὰ θυμιάματα τὰ μαλαμαθέντα, — ὁμοίως καὶ τὸ Τέμπλυ ὁ ὁποῖ© ἦτον ὅλ© ἀργυροδιάχρυσ©, πολύτιμ©, γλυπτὸς, μετὰ Ἀποςόλων καὶ Προφητῶν, ἱεράρχων, Μαρτύρων, ὁσίων, ἔχων δὲ τῷ μέσῳ εἰκόνα τῦ Κυρίυ ἡμῶν τῦ Χριςῦ, καὶ τὴν Δέσποιναν Θεοτόκον μετὰ τῦ Προδρόμυ. Idem scribit Anonymus in Epistola ad Innocentium III. Papam edita ab erudito Cotelerio tom. 3. monument. Eccl. Gr. Præallatis addere lubet diploma Scholarii Abbatis S. Pantaleonis ex Gr. Lat. versum à Constantino Lascari, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 56. *Item dono imagines perpulcras, & coopertas auro, & Templum pulcrum: his omnibus intra ornatur Monasterium.* Ubi perperam Pirrhus ædem sacram Monasterij ibi innui existimavit.

ΤΕΜΠΛΟΝ, *Templum*, seu ordo *Templariorum equitum.* Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Μητροπολίτας, Ἀρχιερεῖς, τὸ Τέμπλο, τὸ Σπιτάλη.

Alibi:

> Στὴν ἐκκλησίαν τὴν ἔπικεν, καὶ ἔδωκεν ςὸ Τέμπλ©.

Τεμπλυμαΐςωρ, *Magister-Templi: toti Templariorum ordini præfectus.* Joan. Cinnamus lib. 4. n. 21. τῦ Σαγέλη τε ἔλυσεν ὑία, ἄνδρα Ἰταλὸν, καὶ τῦ τοῖς ἐν Παλαιςίνῃ ἐφεςῶτα ἱππεῦσιν, ὃν Τεμπλυμαΐςορα Λατῖνοι ὀνομάζυσι. Vide Gloss. med. Lat. in *Templum.*

ΤΕΜΠΟΡΕΣ, *Quatuor tempora*, quibus jejunium indicitur. Paulus Lagnius in Enchiridio orthodoxo: ἂν ἐνίςεψει τῆς νηςείας τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὴν σαρακοςὴν, τῶν τέμπορες.

ΤΕΝΑΝΤΙΟΝ, *Fibula* qua quid tenetur, ex Gallico *Tenant*, aut Italico *Tenente.* Oratio in Festum τῆς ὀρθοδοξίας, seu restitutionis imaginum, pag. 723. βλέπε τὸ τῦ ἐγκολπίυ τενάτιον ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτῦ, τὴν ἁγίαν καὶ ἀπαράλλακτον εἰκόνα τῦ ὑψίςυ ἐμφέροντ©. Infrà: καὶ δὴ τεθέντ© τῦ τεναλίυ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῦ, &c. Nicetas in Manuele lib. 3. num. 3. Χλαμύδα ἠθημέν© ἀςειοτέραν περὶ τὸ δεξιὸν ὦμον περονυμένην. Ubi Cod. Græcobarb. μετὰ τρεναλίυ, ἤτοι βύκλας ἠσφαλισμένην. Sed legendum Τεναλίυ. Vox deducta fortè à Τένας, de qua mox, quæ collum significat, quod ejusmodi encolpia collo aptarentur.

ΤΕΝΑΣ, pro Τένων, *Collum, Cervix.* Martyrium MS. S. Theodori Magistri militum: κελεύει ὁ Βασιλεὺς σφαίρας μολυβδίνας τῦ τένατα αὐτῦ τῦ μάρτυρ© τῦ Χριςῦ τύπτεσθαι ἀνηλεῶς, καὶ ὄνυξι σιδηροῖς ἀποξέειν τὰς σάρκας αὐτῦ. Occurrit eâdem notione in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 7. ἀπὸ τῦ τένατ©, &c.

ΤΕΝΔΑ, *Tentorium, Tabernaculum.* Suidas: Παπυλεῶν©, σκηνῆς, ἤτοι τένδας. Rursum: Τένδα, παρ' ἡμῖν, οἰκία ἐκ λίνυ. Glossæ Basilic. Τένδα τὸ σφαιρικὸν διατεταμένον ὕφασμα· τένδω γὰρ τὸ διατείνω. Theophanes an. 1. Theodosij M. καὶ ἐκτρέψαντες τὰς τένδας ἀνεχώρησαν. Leo in Tactic. cap. 5. §. 9. ἑτοιμάσει καὶ τὰς λεγομένας τένδας, καὶ ἀτεγείας μετὰ τῆς αὐτῶν ἐξοπλίσεως, αἵτινες καὶ βροχὰς καὶ καύματα ἀπαντήσυσιν. Constantinus in Tactic. pag. 16. διὰ τὰ λωρίκια, καὶ τὰς τένδας. Adde pag. 12. 44. 45. 50.

Τέντα, eâdem notione, quomodo Galli *Tente* efferimus. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. Κλισίας, τὰς τέντας. Idem Leo cap. 10. §. 12. τέντα διπλᾶ. Cap. 18. §. 54. τυρκικὴ τέντη. Occurrit præterea cap. 11. §. 16. 20. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico c. 69. τῶν ἱππέων ταγῆναι τέντας. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. καλὸν δὲ εἶναι τὰς τέντας κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων, ἢ Τύρκων, γίνεσθαι, ὅτι καὶ κομπαὶ καὶ χρειώδεις εἰσί. Occurrit præterea infrà, lib. 5. cap. 3. lib. 11. cap. 3. lib. 12. cap. 22. 24. apud Leonem Grammat. in Michaele Theophili F. pag. 465. Georgium Monachum in eod. Michaele, Nicetam in Manuele lib. 3. num. 2. ex Cod. Barbarogr. & in Murtzuphlo, Anonymum de Locis Hierosol. num. 1. Codinum de Offic. Aulæ Constantinopol. cap. 3. num. 11. cap. 16. num. 1. Joannem Cananum de Bello Constantinopolit. & Ducam Hist. cap. 16.

Τεντώνειν, *Tabernacula figere.* Ducas Hist. cap. 17. κἀκεῖ τεντώσας ἐν τῷ πολιχνίῳ τῶν Φερείων, &c. Utitur rursum cap. 28. pag. 106. Malaxus in Hist. Patr. pag. 161. ὅσαν ἤλθαμε μὲ τὰ φυσάτα ἐδῶ μὲ τῦ Σκλάβον, ἐτεντώσαμεν

ἐτενὶόσαμεν ἔξω, καὶ ἐκαθήσαμεν, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ἐτζ' ὥρισε καὶ τένλοσαν τῆ τένλαις ὁ Θησεὺς.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν εἶναι αὐτοὶ ὅπ8 τὸ συχνὸς εἰς τὰς κάμπυς ἐτενὶόναν.

Vide Historiam Athenarum Georgij Contaris p. 65.

Ντένζα, in Chronico MS. ejusdem Malaxi pag. 838. αὐτοὶ ἐπέρααν καὶ τῶ μερῶν τὰ ἅρματα, τὰς ντένζας, τὸ βίον, &c.

ΤΕΝΙΑΖΕΙΝ. Vide in Κασιριάζειν.

ΤΕΝΤΑΛΙ, apud Myrepsum de Unguentis c. 42. Vide in Ἀνὶάλι.

ΤΕΠΠΙΤΟΠΟΤΙΟΥΜ, πάντες οἱ ἐν τῇ πόλει ἀγροὶ, in Glossis Basilic. Legendum videtur Τερρι-τόριουμ.

ΤΕΡΑ, *Terra*. Pachymeres lib. 11. cap. 12. quo loco ait Carolum Comitem Vadensem, ducta Catharina Balduini II. Imp. Constantinopol. filia, Imperatorem Constantinopolitanum à Papa solemni ritu coronatum: ὃν καὶ εἰς βασιλέα σέψας ὁ Πάπας, καὶ δίχα τέρας, ἤγουν γῆς, ἐπικηρύξας κράτορα, &c. Quibus verbis innuit Carolum ea tempestate donatum eodem epitheto, quo Joannes Anglorum Rex, qui Regno pulsus & exactus, *Sine terra*, ab Anglis & Francis nostris cognominatus est.

ΤΕΡΑΓΝΟΥΠΗΛ, τὸ ὑδρόμελι, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΡΑΡΕΙΑ. Vide in Τετραρεία.

ΤΕΡΒΕΤ, in Glossis Saracenicis MSS. ἡ λευκὴ ἀλυπία, *Alypia*, *Turbet album*, Aetio.

ΤΕΡΒΗΣΙΔΕΣ, *Dervij*, qui apud Turcos Calogeris Græcorum & Monachis nostris respondent, in Chronico Veneto-Byzantino an. 1522. Vide Pandectem Turcic. Leunclavij num. 34. 64. 171. ubi de eorum institutis.

ΤΕΡΓΙΑΖΕΙΝ, *Comparare*, *Consonare*, *Convenire*, *Concordare*, παραβάλλειν, &c. Glossæ Græcobarb. νὰ συμφωνήσῃ, νὰ τεργιάσῃ, νὰ ὁμοφωνήσῃ. Τεργιασὸν, σύμφωνον, in iisdem Glossis. Ἀτεργίαστα, ἄπρεπα, ἀνάρμοστα, ibidem.

ΤΕΡΕΜΠΕΠΟΥΛ, καὶ τὰ ῥαμφιφίλ, τὸ πέπερι μακρὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΡΕΝΟΥΘΙΝ. Vide in Ὀίτης.

ΤΕΡΙ, *Æqualis*, *Iugalis*, ἴσος, ὅμοιος. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes, de turture:

Πάντως εἰς ὄρος πέτεται, καὶ εἰς ἀέραν ἐντρέχει,
Καὶ ἐὰν φονευθῇ τὸ τέρι της, καὶ λείψει ἀπὸ τῆ κόσμε,
Εἰς δένδρον ᾧ κατέζεται, &c.

Τεριάζειν, *Æquipare*, *Comparare*, ἰσᾶν, παραβάλλειν. Τέριασμα, comparatio, παραβολή. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 48. κάμε καὶ μίαν ξηγορίαν ἀπ' ὅσα κρίματα ἔκαμες εἰς ἐκεῖνον τῆ χρόνον ἐξετάζοντας τὰ περσινὰ κρίματα, καὶ τεριάζοντας τὰ μὲ ἐφέλινά.

Ἀτέριαστος, *Impar*, *Incomparabilis*, *Dispar*, ἀσύμβλητος, ἄνισος, ἀνώμαλος, ἀπαράβλητος, ἀνόμοιος. Ἀτεριάστα, adverbialiter, ἀνίσως, &c. Ἀτεελοσιών, *Disparitas*, ἀνισότης.

ΤΕΡΜΕΝΤΙΝΗ, *Terebintina*, τέρμινθος, Dioscoridi; occurrit apud Nicolaum Myrepsum MS. sect. 1. cap. 87. & alibi: Τερεμίνθη, in Euchologio pag. 638.

ΤΕΡΜΙΝΟΝ, *Terminus*, Glossæ Basilic. τέρμινος, ὅρος. Alibi: προθεσμία, ἡ ῥητὴ καὶ τεταγμένη ἡμέρα εἰς τὸ γὰρ τι, ἤγουν συμπεφωνημένη, ἣ παρ' Ἰταλοῖς λέγεται τέρμινον.

Τέρμενον. Innocentius IV. Papa in Constit. pro Cypriis: εἰ μὴ ἴσως ὅταν ἴδῃ τοὺς Κληρικοὺς ἀμελοῦντας, καὶ μὴ βουλομένους ἐκλέξασθαι Ἐπίσκοπον, ὀφείλει αὐτὸς, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς τέρμενον δύο καὶ τρεῖς φοράς. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Δότε με μίαν τέρμενο, ὅπως διά να μιλῶ.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Τὸ τέρμενο πῦ ἔστησε ἀφέντης ὁ Θησεὺς.

Infrà:

Μέσα σε τοῦτο νόνλεβε τὸ τέρμενο κ' ἡμέρα.

Historia Apollonij Tyrij:

Σύρει νὰ φεύγῃς ἀπὸ δῶ πλέον καὶ μὴν ἀργήσῃς,
Καὶ τριάντα μέρες τέρμενα σοῦ δίνωνα γυρίσῃς.

Rursum:

Τὴν ὥραν δὲν ἐβλέπασι, τὰ τέρμενα νὰ σώσῃ.
Σαεέσωσεν τὸ τέρμενον, ὁ ῥύγας τῆ ἐκράζει.

Vide Ταρμε.

ΤΕΡΜΟΤΡΥΧΟΣ. Glossæ Basilic. τερμίπυλον, τερμότρυχος. Nescio an huc referri debeant Glossæ Lat. Gr. *Margum*, τερμάτειχος ἐκχαλκοῦν ἱππικός. Quæ verba mendo non carent.

ΤΕΡΝΕΜΕΝΤΟΝ, *Torneamentum*, *Decursio militaris*, *Hastiludium*. Joannes Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 42. de Latinis: καὶ τὴν λεγομένην τζουστρίαν, καὶ τὰ τερνεμέντα αὐτοὶ πρῶτοι ἐδίδαξαν Ῥωμαίους, οὔπω πρότερον περὶ τοιούτων εἰδότας οὐδέν. Vide Gloss. med. Lat. in *Tormentum*, & Dissertat. 6. ad Joinvillam.

ΤΕΡΟΝΑΤΖ, ἡ κεδρία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΡΠΩΝ. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: παραγίνονται σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις, βαστάζοντες φορτία μεγάλα τέρπονας ὠμαμπελίνων παραπλήσια. Et infrà: καὶ ἁρπάζουσιν ἐπί τινας ἡμέρας, ὑποστρώσαντες ἑαυτοῖς τὰς τέρπονας, καὶ ἀπαίρουσιν εἰς τὰ ἴδια εἰς τοὺς ἐσωτέρους τόπους.

ΤΕΡΣΕΝΗ. Vide in Ταρσενή.

ΤΕΡΤΕΡΙΑΖΕΙΝ. Orneosophium cap. 62. pag. 224. ἱέραξ ὅταν ἄρξηται τερτεριάζεσθαι, οὕτως αὐτῷ ποιήσῃ. Nescio an hæc Glossarii Græco-Lat. ex Cod. Reg. 85. huc spectent: Τέτερίζω, *Biscanto*, *Facio tenorem*. In Cod. Reg. 1596. ubi voces animalium describuntur. Τερετίζειν dicuntur ἀηδόνες.

ΤΕΡΤΙΑ, *Tertia*, ἡ τρίτη, Hesychio, apud quem ut & apud Phavorinum Τέρτα scribitur.

ΤΕΡΤΙΟΔΕΛΜΑΤΑΙ, dicti *officiales ac Domestici Moderatoris Phœniciæ Libanicæ*, in edicto 4. Justiniani ubi τὸ ἀριθμὸν τῶ ἀνδρειολάτων Τερτιοδελμάτων, legere est. In collatione septima Concilij V. in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 72. fit mentio *Tertiostabilisianorum*: ubi vox *tertio* præponitur, quod ii essent ex tertio numero legionum *Dalmaticarum*, & *Stabilisianorum*, & ut Δαλμάτας, ἀνδρειολάτας Justinianus, ita *fortissimos* hos vocat idem Synodicon. Neque enim placet eorum sententia qui has voces à Syriaco accersunt.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΘΗΜΕΡΟΝ, *Iejunium quadragesimale ante Pascha*: ἡ κατὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστεία, Balsamoni Idem in Responso 53. μία γὰρ τεσσαρακονθήμερος νηστεία ἐστὶν, ἡ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Πάσχα, cum aliæ scilicet νηστεῖαι ἑπταήμεροι sint ex præscripto: nempe jejunia ante quatuor festa, ut SS. Apostolorum, Natalis Christi, Transfigurationis Christi, & Deiparæ Assumptionis: ita ut si jejunium SS. Apostolorum & Natalis Christi ultra septem dies protendatur, id sponte & ultro fiat, vel ἀπὸ κτητορικοῦ τυπικοῦ, seu ex Monasterij libro ordinario. Ita Balsamon. Michaël Patriarcha Constantinopolitanus; ubi de Liturgia Præsanctificatorum: ἡ τοιαύτη γὰρ μυσταγωγία ἐξ ἀνάγκης συνδρομός ἐστι τῷ κηρύγματι, καὶ ἅμα τῇ τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας παραδόσει συνεξακουθήσασα, ἐάν τις τὰ αἴτια ἀναλέξηται

ἀναλέξηται διά τινα κεκώλυται αἱ ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ γίνεσθαι, &c. Sic etiam appellatur in Novella Manuelis Comneni de Feriis, ubi ait μεσότητας τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας feriatas & ἀπράκτους esse. Vide Epist. 2. Photij in Additis.

Τεσσαρακονθήμερον præterea dicitur *Iejunium quadraginta dierum*, quod *ante Christi Natalem* observant Græci, sed maximè Monachi. Nam postea, refrigescente paululum pietate, illud ut cætera alia ante Sanctorum festa jejunia, ad septem dies redigunt, adeo ut si ultra jejunium producatur, non ex necessitate, sed ex mera devotione fiat, aut ex præscripta monasterio lege. Qui porrò quadragenarium dierum numerum observant, jejunium auspicantur 15. die Novembr. ut scribit Goarus in Euchologio pag. 207. cui concinit Anthologium Arcudij, in quo dicitur is dies esse ἀρχὴ τῆς Χριστοῦ νηστείας. Georgius Protosyncellus scribens contra Marcum Ephesium, qui Latinis in Concilio Florentino utriusque Ecclesiæ in ritibus dissonantiam objecerat, eandem in Græcis ipsis Constantinopolitanis sua etiamnum ætate rituum diversitatem obtinere aliquot exemplis ostendit, ac præsertim in Christi Nativitatis jejunio: quidam enim, inquit pag. 764. ἀπὸ τῆς δεκάτης τετάρτης τοῦ Νοεμβρίου ἄρχονται νηστεύειν τὸ Τεσσαρακονθήμερον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ά. τοῦ Δεκεμβρίου, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς εἰκοστῆς. Ubi ἀπὸ significat post 14. Novembris, à quo jejunium S. Philippi interdum appellatur. Nomocanon Cotelerianus num. 433. de hoc jejunio: καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ νηστείαν, Τεσσαρακονθήμερον ἀπὸ τοῦ ἁγίου Φιλίππου· τετράδι, τῇ τρίτῃ ἑσπέρᾳ· εἰ δὲ παρασκευῇ, τῇ πέμπτῃ ἑσπέρᾳ· εἰ δὲ τοῦ Χριστοῦ νηστειῶν ἑορτὴν, ἢ τετράδι, ἢ παρασκευῇ, ἀκολύτως ἐσθίειν. A Festo porro S. Philippi, à quo initium ducit hæc quadragesima, τεσσαρακοστὴν τοῦ ἁγίου Φιλίππου interdum appellant Græci, ut est apud Arcudium 15. Nov. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 89. τὰς δὲ δύο τεσσαρακοστὰς, τοῦ δὲ ἁγίου Φιλίππου. καὶ τῆς ιβ'. Ἀποστόλων, κρέατος μὲν μὴ μετέχειν τοὺς κοσμικοὺς ὁρίζομεν. Sua denique ætate ἑπταήμερον fuisse auctor est Balsamon Resp. 53. Vide Christophor. Angelum de Hodierno Græcor. statu cap. 6.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΆΡΙΟΙ, *Milites quorum stipendium erat aureorum quadraginta.* Scylitzes in Michaële Balbo pag. 511. μετὰ δὲ ταῦτα ἀνήρ τις πολεμικὸς, καὶ φρονήσεως, καὶ ἀγχινοίας οὐκ ἄπειρος, τὸ ἐπώνυμον Ὀρύφας, στρατόν τινα προσάξει ἀθροίσας βασιλικὴν, τεσσαρακοντάριον τότε καλούμενον, ἐκ τοῦ διανεμηθῆναι αὐτοῖς ἀνὰ τεσσαράκοντα χρυσίνους. Aliam nominis rationem videtur suggerere Symeon Logotheta in eodem Michaële num. 4. ubi de infausta in Cretenses Agarenos Ory, hæ Ducis expeditione: καὶ ἐπὶ Κρήτης στρατεύσαντες, ἄπρακτοι ἐκ τοῦ πολέμου ὑπεχώρησαν, οἱ πλείους ἐκεῖσε κατασφαγέντες, ὧν καὶ τοὺς ἀπολειφθέντας Τεσσαρακονταρίους ὠνόμασαν. Nescio porrò an huc referri possit quod habet Synesius ἐν Καταστάσει, sive in Elogio Anysij: Οὐνιγάρδαι μετὰ Ἀνυσίου Ῥωμαϊκαὶ χεῖρές εἰσιν· ἀνδρῶν δὲ τούτου καὶ τοὺς τεσσαράκοντα τοὺς παρόντας ἐπαινεῖν μὲν ἔχω τῆς ῥώμης, ἐγγυήσασθαι δὲ τῆς γνώμης οὐ βούλομαι.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΆ, quadragesimus dies à morte alicujus; quo officium defunctorum pro eo agitur. Clemens lib. 8. Constit. Apostol. cap. 42. ἐπιτελείσθω δὲ τριτὰ τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσεσι καὶ προσευχαῖς, — ἔννατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ κεκοιμημένων· καὶ τεσσαρακοστὰ κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον. Typicum S. Sabæ cap. 30. pag. 66. τὰ δὲ τεσσαρακοστὰ αὐτοῦ γίνονται, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ πληρωθῇ. Vide Codinum de Offic. Aulæ Constantinop. cap. 21. num. 3. & infrà in Τριτα.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ, *Quadragesima, Quadragesimale jejunium*, quod & τεσσαρακονθήμερον appellatur. Cùm verò quatuor Quadragesimas celebrent Græci, ea quæ Paschatem præcedit, κατ' ἐξοχὴν, appellatur Μεγάλη. Symeon Thessalonicensis in Responso 57. καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον τῶν ἄλλων Μεγάλη λέγεται. ὅτι καὶ ἕτεραί εἰσιν, αὐτὴ δὲ τούτων ὑπερέχει. Phavorinus: τεσσαρακοστὴ ἐστι σύμβολον καθαρισμοῦ τῆς ἡμετέρου σώματος εἰς παρασκευασίαν δοχῆς τοῦ ἁγίου σώματος τοῦ Χριστοῦ· τάφος γὰρ τοῦ Χριστοῦ ἐστι, τὸ σῶμα τῶν λογικῶν· ἡ δὲ ἀνάστασις αὐτοῦ ζωὴ παντὸς ἀνθρώπου. Licet porro jejunium Quadragesimæ apud Græcos numerum 40. dierum excedat, ut quod septem hebdomadas contineat, Τεσσαρακοστῆς tamen appellationem semper servavit. Socrates lib. 5. cap. 22. οἱ δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς, καὶ ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι, καὶ οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πρὸ ἑβδομάδων ἕξ, τὴν πρὸ τοῦ Πάσχα νηστεύουσι, Τεσσαρακοστὴν αὐτὴν ὀνομάζοντες.

Sed & jejunia septem aut plurium dierum ante festa Sanctorum observari solita eandem nomenclaturam obtinent. Vide Τεσσαρακοστὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, apud Joannem jejunatorem loco supra allato. Atque hæc quadragesima prima post festum Pentecostes septimana initium, finem verò die 29. Junij, hoc est in eodem festo SS. Petri & Pauli sortitur, ut scribit Christophorus Angelus de Hodierno Græcorum statu cap. 6. Habetur in Paschalio MS. Nicephori Gregoræ caput hoc titulo: ὅπως δεῖ εὑρίσκειν τὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων νηστείαν.

Sunt & duæ aliæ Quadragesimæ, quarum altera est quæ τεσσαρακονθήμερον dicitur, & observatur ante festum Nativitatis Christi, ut innuimus in hac voce: altera est quæ observatur ante festum Assumptionis Deiparæ, initiumque sumit à 1. die Augusti, ut habet idem Angelus cap. 7. qui cap. 8. discrimen inter harum trium Quadragesimarum jejunia esse scribit, quod in Quadragesimis festorum Nativitatis Christi & SS. Apostolorum, non solum pisces, sed etiam iterata vice de die: in quadragesima Virginis bis quidem de die, sed pisces nequaquam comedere liceat. Præterea observandum Græcorum majorem Quadragesimam, seu jejunium Quadragesimale in feriam sextam ante sabbatum Lazari, hoc est in diem Veneris ante festum Palmarum desinere. Ita exertè Theophylactus Homil. in Mediam jejuniorum hebdomaden p. 1501. sed & Anonymus in Tractatu contra Græcos apud Stevartium: *Nec Quadragesimam celebrant, cum Quadrasima sit jejunium quadraginta dierum. Ipsi verò majorem septimanam à numero Quadragesimæ secludentes, sex hebdomadis Quadragesimam claudunt, tot enim sunt à prima eorum septimana, usque ad sabbatum, quod Palmarum ramos præcedit, in quo universaliter ab illis cantatur: Quæ animæ utilis est complemus Quadragesimam.* Vide quæ in hanc rem commentatur Henricus Valesius ad Eusebij lib. 5. cap. 24.

Τεσσαρακοστίζειν, *Quadragesimam agere*, apud Theodorum in Epitaphio matris suæ MS.

ΤΕΣΣΑΡΑΝΤΟΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑ, *Missa per 40. dies celebranda.* Vide Goarum ad Eucholog. p. 678. & in Σαράντα.

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΙΤΑΙ, sic dicti quidam Hæretici in Asia, qui Pascha quarto decimo die observabant, licet in sabbatum incideret. De iis agunt Concil. Laodicen. Can. 7. Ephesinum act. 6. p. 674. 682. sexta Synod. act. 11. Trullana Can. 95. Socrates lib. 5. Hist. Eccl. cap. 22. lib. 6. c. 1. lib. 7. cap. 29. Sozomenus lib. 7. cap. 18. Theodoritus serm. 3. Contra hæref. Epiphanius pag. 182. Photius in Bibl. Cod. 115. Harmenopul. de sectis, Auctor de initiis hæreseon num. 50. Nicetas in Thesauro Orthod. fid. lib. 4. pag. 195. Matthæus Blastares pag. 9. & alij.

Adde novam Collectionem Conciliorum Baluzij pag. 651. & Petavium l.2.de doctr. temp.c.58.

ΤΕΣΣΑΡΟΚΆΝΤΟΥΝΟΣ, *Quadratus*, Τετράγωνος. Τεσσαροκαντίζειν, *Quadrare*, *in quadram figurare*, τετραγωνίζειν.

ΤΕΣΣΑΡΌΣΤΡΑΤΟΝ, *Quadrivium*, Τετράοδος. Vide Στράτα.

ΤΕΣΣΕΡΆΡΙΟΣ, *Tesserarius*. Plutarchus: ἐν δὲ τούτοις, Οὐέτειος καὶ Βάργιος, ὁ μὲν Ὀπτίων, ὁ δὲ Τεσσεράριος· οὕτω δὲ καλοῦνται οἱ τὰς διὰ ὀπτήρων ὑπηρέσια τελοῦντες. Vide Vegetium lib.2. cap.7.

ΤΕΣΤΑ, *Catinus testaceus*. Euchologium pag. 624. ὧν δὲ ψαλμῶν λεγομένων, κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μύσας τε, καὶ δισκάρια τὰ κοινῶς λεγόμενα, καὶ τέστα ὃ λέγεται λεκάνη.

ΤΕΣΤΑΜΈΛΙ, *Parvum mantile*, in Turcogræcia Crusij pag. 188.

ΤΕΣΤΑΜΕΝΤΆΡΙΟΣ, *Testamentarius*, ὁ γραφεὺς εἰς διαθήκην, in Glossis juris MSS. Qui in Testamento scribitur.

ΤΕΤΑΡΤΗΡΌΝ, Monetæ species tum primum cusa à Nicephoro Phoca Imp. Scylitzes pag. 658. ἠλάττωσε δὲ καὶ νόμισμα, τὸ λεγόμενον τεταρτηρὸν ἐπινοήσας. Vide Salmasium ad Lampridium pag. 217. 218. & quæ de hac moneta observamus in Dissertat. de inferioris ævi Nomismatibus n.87. & in Gloss.med. Lat. in *Tartaron*.

ΤΕΤΑΡΤΙΆΖΕΙΝ, *Quadripertiri*, τετραχῶς μερίζειν.

ΤΕΤΕΛΕΣΜΈΝΑ, *Hostiæ præsanctificatæ*, προηγιασμένα δῶρα, apud Pachymerem lib.7.cap.28. Euchologium in Liturgia Præsanctificatorum pag. 191. προηγιασμένη γάρ ἐστι καὶ τετελειωμένη αὐτὴ ἡ θυσία. Chronicon Alexandrinum an.5. Heraclij: ἰδοὺ θυσία τετελειωμένη δορυφορεῖται. Vide Τέλεσμα.

ΤΕΤΕΡΊΖΕΙΝ. Vide in Τετεριάζειν.

ΤΈΤΙΟΣ, τέτοιος, τοῦτοιος, *Talis*, τοιοῦτος. Historia Apollonij Tyrij:

Γυναῖκες, ἄνδρες, καὶ παιδία, να κάμνουν τέτιο κλάμα.

Anonymus de Nuptiis Thesei:

Εἰς τέτιον τρόπον ὁ Θησεὺς μιλῶντες πολλοὺς ἐστάθη.

ΤΕΤΡΆΒΗΛΟΝ. Vide in Βῆλον.

ΤΕΤΡΆΒΗΟΝ, *Quadrivium*, ita dictum quoddam ædificium quatuor portis pervium Constantinopoli, quod postmodum τετράπυλον appellatum fuisse scribit Codinus in Origin. Constantinopol. num.53. De eo pluribus egimus in nostra Constantinopoli.

ΤΕΤΡΑΒΌΛΟΣ. Auctor Incertus post Theophanem in Leone Armenio, pag.434. πρὸς δὲ τούτοις παρασκευάζει διαφόρων ἑλεπόλεων ὄργανα τε καὶ μηχανήματα, καὶ μαγγανικὰ παμμεγέθη, τριβόλους δὲ, καὶ τετραβόλους, καὶ χελώνας. Vide Gloss. med. Lat. in *Tribulus*.

ΤΕΤΡΑΓΑΜΊΑ. Scylitzes in Basilio & Constantino, de Nicolao Chrysoberga Patr. Constantinop. ὅστις καὶ τοὺς διακρινομένους ἥνωσε διὰ τὴν τεταραγαμίαν. Ita Meursius. Sed editio Regia pag.702. rectè τετραγαμίαν præfert. Univit nempe eos qui ab Ecclesia se separaverant ob controversiam ortam sub Leone Philosopho Imp. de quartis nuptiis.

ΤΕΤΡΆΓΓΟΥΡΟΝ. Vide in Ἀγγούριον.

ΤΕΤΡΆΓΚΑΝΘΟΝ, pro τραγάκανθον, apud Nicolaum Myrepsum sect.1. cap.96. 97. ex Cod. Reg. & alibi.

ΤΕΤΡΑΓΩΝΆΚΗΣ, *Quadrangulus*. Phortius περὶ στρατηγ. παραγγελ. lib. 2.

Εὗρον φελὸν κομαλάκη
Καθ' ὥσπερ τετραγωνάκη.

ΤΕΤΡΆΓΩΝΟΝ, *Quadriporticus*, in atriis Ecclesiarum Theophanes an. 8. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τὸ ἁγιαστήριον. Ubi Cod. Palatinus τετράστωον præfert.

ΤΕΤΡΆΔΑ, τετρὰς, *Quarta feria hebdomadæ: Dies Mercurij*. Clemens Alexandrin. lib.7. Strom. οἶδεν αὐτὸς καὶ τῆς νηστείας τὰ αἰνίγματα τῶν ἡμερῶν τούτων, τῆς τετράδος καὶ παρασκευῆς λέγω. Socrates lib. 7. cap.22.de Theodosio Juniore: νηστεύειν τε τὰ πολλὰ, καὶ μάλιστα τὰς καλουμένας τετράδας καὶ παρασκευὰς ἡμέρας. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag.88. καὶ μὴ τετράδα ἢ παρασκευὴν φυλάττειν ἐν τοιούτῳ. Petrus Alexandrinus in Epitome Canon. τετράδι γὰρ καὶ παρασκευῇ νηστευτέον, &c. Ita apud Philostorgium lib. 10. cap. 12. τετράδος καὶ παρασκευῆς νηστεία. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. καὶ τετράδην καὶ παρασκευὴν ἵνα δίδωται — ἕνα ἕκαστον ἄνθρωπον ἀνὰ φολέας δεκαπέντε. Nicetas in Man. lib.4. num. 6. τετράδα καὶ παρασκευὴν νηστίμους ἡμέρας vocat. Vide Nomocanon Cotelerianum num. 160. 279. Occurrit passim.

Τετραδοπαρασκευὴ, *Tertia & quinta feria hebdomadis*. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 88. δευτέραν μὲν, καὶ τετραδοπαρασκευὴν ἐσθίειν ἔλαιον καὶ ὄσπρεον μετὰ λαχάνων μόνον. Occurrit ibi non semel, & in Canonario Joannis Monachi pag.113. apud Anonymum de Dissidio Græcorum & Latinorum; in Nomocanone Coteleriano num.417. in Epist.44. Joannis Zonaræ, quæ est 45. apud Lambecium lib. 3. Comment.de Bibl. Cæsar. p.156. &c.

Τετραδῖται, Hæretici Sabbatiani, sic dicti, inquit Constantinus Harmenopulus de sect. cap. 15. ὅτι τὸ Πάσχα ἑορτάζοντες, οὐ καταλύειν, ἀλλὰ νηστεύειν αἱροῦνται, ὡς ἐν ταῖς τετράσιν ἡμεῖς. Interrogationes de Jejunio post Typicum pag.131. κατὰ μὲν τοι τυροφάγον οἱ αἱρετικοὶ οἱ λεγόμενοι τετραδῖται μεγάλην νηστείαν παρατηροῦσιν. Horum præterea meminere Synodus Trullana Can.95. Balsamon ad Concil. Constantinopol. Can.7. Theophanes an. 1. Michaelis, Scholiastes Bibl. Photij ad p.404. Nicephorus Callist. lib.18. cap.49. Matthæus Blastares p.9. &c.

ΤΕΤΡΆΔΕΡΜΑ. Vide in Δέρμα.

ΤΕΤΡΆΔΙΑ, *Excubiæ extra castra, quæ quatuor militibus constabant*: Gallis, *Garde avancée*. Anonymus MS. de Castrametatione: τὰ δὲ ἐξ ἔθους ἐξώβιγλα καὶ ἐσώβιγλα τὰ καὶ πλησιέστερον ἱστάμενα, δεῖ ποιεῖν ἀκοντιστῶν καὶ τοξοτῶν πεζῶν· τὸ ἐσώβιγλον ἐχέτω ἄνδρας ὀκτὼ, διϊστάμενα ἕκαστα ἀπὸ τοῦ χαρακος ὡσεὶ τόξου βολὴν, ἢ καὶ μικρόν τι πλέον. τὰ δὲ ἐξώβιγλα μακρότερον στηκέτωσαν ἀπέχοντα τῶν ἐσωβίγλων μὴ πλέον λιθοβολῆς· ταῦτα δὲ ἀπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν ἔστωσαν, ἅτινα καὶ καλοῦνται Τετράδια. Infrà: αἱ δὲ πορρωτέρω γινόμεναι (βίγλαι) αἱ καὶ ἐξώβιγλα καλοῦνται τετράδια ἔστωσαν. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμ. c.9. ἀποστέλλειν δὲ καὶ τέσσαρα ἕτερα Τετράδια ἴσαθδ, ἐφίππους καὶ αὐτοὺς, ἔνθεν κἀκεῖθεν τοῦ φοσσάτου ἀπ' ἀλλήλων διακεχωρισμένα. Aliàs,

Τετράδιον στρατιωτῶν, apud S. Lucam Act. cap. 12. v. 4. & Nicetam in Man. lib. 1. est *quaternio quorumvis militum*.

ΤΕΤΡΑΔΊΣΙΟΣ, nempe λίθος, *lapis quadratus*, majoris magnitudinis. Codinus de Orig. Constantinop. pag.21. ἔστησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κουλόρους ἀντζοκοπημένους, λιθίνους τετραδισίους συνεζυγίους τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Φωκᾶ. Rursum pag.24. ὑπερθεν δὲ τῶν μεγάλων κιόνων τῶν τετραδισίων, &c. Atque inde fortè dictum Constantinopoli τετραδίσιον τὸ ὀκτάγωνον, juxta Chalcen, constans octo porticibus, in quo morabantur 12. Oecumenici Doctores, quos una cum ipsa æde ac libris igne consumpsit Leo Isaurus, quod illud ex

lapidibus

lapidibus quadratis constructum esset. Vide eundem Codinum pag.42.

Τετραδιαῖος, eâdem notione. Anonymus in Paraphrasi oraculor. Leonis Imp. pag. 277. πλατεῖα ὁδὸς καὶ λιθόστρωτος ἔχουσα λίθους ξεστοὺς καὶ τετραδιαίους. Vide Gloss. med. Lat. in *Quadratarii*, & infrà in Τετραπέδικος.

ΤΕΤΡΑΈΝΤΟΝ. Chronicon Alexandrin. ubi de Seditione Victoriatorum: καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία πᾶσα σὺν τοῖς φοβεροῖς καὶ θαυμασίοις κίοσι πᾶσι ἐκ τετραέντε κατηνέχθη. Paulò aliter Theophanes an. 5. Justiniani pag.157. καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν σὺν τοῖς ἀμφοτέροις κίοσι, καὶ πᾶσα ἐκ τετραέντε κατηνέχθη. Ubi Goarus Interpres: *Tota vero quadripartito in ruinam concidit.* Vide Τρίλιθος.

ΤΕΤΡΑΕΥΑΓΓΈΛΙΟΝ. Vide in Εὐαγγέλιον.

ΤΕΤΡΑΚΆΝΘΗΛΟΣ. Vide in Κανθήλιος.

ΤΕΤΡΑΚΈΡΑΤΟΝ. Vide in Κεράτιον.

ΤΕΤΡΑΚΊΟΝΙΝ, *Quatuor columnæ.* Epiphanius Hagiopolita de locis SS. pag. 50. κάτωθεν δὲ τοῦ οἴκου ἐπὶ τετρακίονιν, &c. Adde pag.57.

ΤΕΤΡΆΜΕΡΟΝ, Τετραμήρειον. Vide in Μέρος.

ΤΕΤΡΆΝΣΙΤΟΝ. Anastasius Bibliothecarius in Collectaneis pag.257. meminit *Plutini beatissimi Imperatorii Pistoris*, id est, *qui super omnes pistores publicos est, eorum videlicet qui annonas Scholarium omnium solvunt, quod appellatur Tetransiton.* Vox videtur formata ex τετράσιτος, *quadruplex annona*, ut monui in Gloss. med. Lat.

ΤΕΤΡΆΝΥΜΦΟΝ, ædes sic appellata Hierosolymis, quatuor Nymphis fortè dicata. Aut potius regio sic dicta à quatuor Nymphæis, seu aquarum receptaculis ibi extructis, de quibus videtur intelligendus Libanius in Monodia de Nicomedia terræ motu subversa: τὰ λουτρὰ χαρίτων καὶ Νυμφῶν αὐτῶν, ὧν τὸ μέγιστον ὁμώνυμον Βασιλεῖ τῷ ἐκπονήσαντι, πόλεως ἀντάξιον. His enim verbis non balneas publicas, sed aquarum receptacula intelligit, Gratiis ac Nymphis dicata. Chronicon Alexandrin. an.3. Hadriani: καὶ καθελὼν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, καὶ τὸ θέατρον, καὶ τὸ τρικάμαρον, καὶ τὸ τετράνυμφον, καὶ τὸ δωδεκάπυλον, τὸ πρὶν ὀνομαζόμενον Ἀναβαθμοί, καὶ τὴν Κόδραν.

ΤΕΤΡΑΟΥΓΓΙΟΝ, *Triens.* Chronicon Alexandrin. an.18. Aurelij Antonini: ἐπὶ τούτων ὑπάτων νόμος ἐτέθη, ὥστε ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα, καὶ τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ τετραούγγιον δίδοσθαι τῆς πατρῴας περιουσίας.

ΤΕΤΡΑΠΈΔΙΚΟΣ. Constantin. de Adm. Imp. cap.29. αὐτὸ κάστρον οὔτε ἀπὸ βησάλων ἐστὶν ἐκτισμένον, οὔτε ἀπὸ ἐγχωρίου, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετραπεδίκων ἐχόντων εἰς μῆκος ἀνὰ ὀργυιὰς α, πολλάκις καὶ ἀνὰ δύο, καὶ τὸ πλάτος ἀνὰ ὀργυιᾶς μιᾶς, &c. Ubi Meursius *lapides quadratos*: putabant legendum τετραδισίων, de qua voce egimus supra.

ΤΕΤΡΆΠΕΖΟΝ, *Cœnaculum*, Τρικλίνιον, in Corona pretiosa.

ΤΕΤΡΑΠΛΑΤΕΊΑ, *Quadrivium*, vel *quadriporticus*, seu potius *forum quaterna porticu cinctum.* Chronicon Alexandrinum an. 10. Hadriani: Ἀδριανὸς ἐν Νικομηδείᾳ καὶ Νικαίᾳ καὶ ἀγορὰς ἐποίησε, καὶ τετραπλατείας, καὶ τὰ τείχεα. Interpres *quatuor regiones* vertit.

ΤΕΤΡΑΠΛΗ, *Quadrupla*, exactio inducta fortè sub Constantio, vel sub Juliano. S. Basilius Epist. 373. οὐδὲ γὰρ οἱ Πυθαγόρειοι τοσοῦτον προσετίμησαν τὴν Τετρακτὺν, ὅσον οἱ νῦν ἐκλέγοντες τὰ δημόσια τὴν Τετραπλῆν· καὶ τοίγε ἴσως τὸ ἐναντίον εἰκὸς ἦν, ἐφισῶν ὄντα, καὶ εὐπορῆντα λόγων τοσούτων, αὐτὸ ἡμῖν εἰς τὴν τῆς τετραπλασίων ἔκτισιν ὑποκεῖσθαι.

ΤΕΤΡΑΠΌΔΙΟΝ, *Mensa quævis*, sed maximè illa in qua vasa ad ornatum reponuntur: *Abacus.* Martyrium S. Placidæ, seu S. Eustathij, ex Cod. Cæsareo: ὑπερβάλλων πάντας τοὺς ἐνδόξους, ἐστὲ κτήμασιν, καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ τετραποδίοις, καὶ τῇ λοιπῇ περιουσίᾳ.

Τετραπόδιον, *Mensa quadrupes*, in qua panis cum frumento, vinum, & oleum benedicenda offeruntur, quæ interdum in Analogio reponuntur, ut in voce Ἀναλόγιον observatum: vel etiam ad alios usus Ecclesiasticos. Philotheus Patr. Constantinopol. de Ordine sacri Ministerii pag. 6. καὶ τὰ μὲν μανουάλια τίθενται παρ' ἑκάτερα τοῦ προτιθεμένου τετραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου, καὶ πέντε ἄρτων, δίσκος, &c. Adde Euchlog. pag.625. 898. Typicum S.Sabæ cap.11: καὶ οὕτως εἰσοδεύει μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ ὄντος ἐσωτερικωτάτου τετραποδίου, τίθεται ὁ τίμιος σταυρὸς ἐπάνω αὐτοῦ.

ΤΕΤΡΆΠΟΡΤΟΣ. Vide in Πόρτα.

ΤΕΤΡΆΠΥΛΟΝ, *ædificium quatuor portis pervium.* Joannes Carpathi Episcopus, in Narrat. MSS. de Anachoretis: σὺ τετράπυλον εἶ, καὶ ὁ θέλων εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται. Vide Martyrium S. Anastasii & Sophronium Patr. Hieros. de SS. Cyri & Joan. miraculis, in act.4. Concilij Nicæni II. pag.216. 215. & Constantinopolim Christ. lib.2. pag.178. 179. τετράπυλον τῆς Ἀντιοχείας meminit Theophanes an. 1. Joviani.

ΤΕΤΡΑΡΕΪΑ, *Petraria*, Λιθοβόλος. Ita tùm efferebant, pro Πετραρέα. Parecbolæ Heronis: οἱ δὲ μηχανοποιοὶ περὶ τὰς μηχανὰς κινοῦντα ἔργα, διὰ τετραρέας μαγγανικὰς, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας. Similia habet Anonymus MS. de urbe obsessa. Leo in Tacticis cap. 15. §.27. πέμπε καὶ ἐμπύευσε ὕλην πυρὸς προσδεσμένην τῇ σαγίτῃ διὰ τῶν πετροβόλων μαγγανικῶν τῶν λεγομένων αλακατίων, ἢ τετραρέων τῶν πετρῶν πυρὸς πεπληρωμένων δι' ὕλης, καὶ βαλλομένων κατὰ τῶν ἐνεμπρησμῶν οἴκων, &c. ubi Pigafetta, *co' difici detti petrarii*, rectè vertit. Apud Nicetam in Manuele lib. 5. num. 7. ex Cod. Barb.MS. τετραρέαι καὶ μαγγανικὰ ξύλα. Ubi alter, ἑλεπόλεις. & in Alexio lib. 3. num. 10. λίθους μετ' αὐτῶν τετραρέων ῥιπτοῦντες. In Balduino num.2. ex eodem Cod. MS. ἵνα στήσῃ τετρασέας ὅπως ἐκφοβήσει τοὺς δύμισκομένους ἐντός. Infrà: ἀπὸ τετραρέας τῶν λόγων πνευματικῶν.

Τεραραία, perperam, ni fallor, pro τετραρέα; apud Theophanem an. 1. Artemii: κτίσας τοξοβολιστρας καὶ τεραραίας εἰς τοὺς πύργους, καὶ μαγγανικά. Ubi Miscella: *Sistens arcobalistas, & magnas in turribus, & argumentosas alias machinas.* Cod. al. habet τεραρέας. Vide Gloss. med. Lat. in *Petraria.*

ΤΕΤΡΆΡΧΗΣ, vox Tacticorum, quam sic explicat Leo in Tacticis cap. 4. num. 13. Τετράρχης ἐστὶν ὁ καὶ Φύλαξ, ὁ λεγόμενος Οὐραγὸς καὶ τελευταῖος ἱστάμενος τῆς ἀκίας.

ΤΕΤΡΑΣ, Τετράδιον, Τετραδίσκιον, *Quaternio*; Quaterna folia simul juncta. Glossæ Basilic. ἰστέον δὲ ὅτι μὲν ἐν σχήματι τετράδος ἐξ οἱασδήποτε ὕλης συντεθέμενον καὶ δεχόμενον τὴν διαθήκην, τάβουλα λέγεται· τὰ δὲ ἐξαλήμματα χάρτα, αὐτὸ χάρτης καλεῖται. S. Cyrillus in Epist. ad Clericos Constantinopolit. ἐν δὲ ὡς ἐν σχήματι τετράδος ἀλλόκοτον ἔχει τὴν ἐπιγραφήν. Basilius Seleuciensis lib.2. de Miracul. S.Theclæ cap. 16. καὶ ἀφαιρεῖσθαι με τῆς χειρὸς τὴν τετράδα, ἐν ᾗπερ καὶ ταῦτα ἐκ τῆς δέλτου μετεγραφόμην. Nilus Monachus de Octo vitiis, ubi de deside lectore: πάλιν ἀναστρέψας αἰτίως μικρὸν, καὶ ἀναπτύσσων, τὰ τέλη τῶν λόγων περιεργάζεται, ἀριθμεῖ τὰ φύλλα, καὶ τετράδας ἐπιψηφίζει. His similia habet S. Antiochus in Homil. de Acedia. Concilium Ephesinum part. 1. cap.1. cap.17. δεξάμενος — τετράδας ἐξηγήσεων παρ' αὐτοῦ Νεστορίου δι' Ἀντιόχου, &c. Synodus VI. Constantinopolit. act. 14. ἀλλ' ἐν προσθήκῃ μὲν εἶναι τὰς τρεῖς τετράδας τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς ἁγίας

ἁγίας πέμπτης ὠιδῆς. Adde Synesium Epist. 141.

Τετράδιον, eâdem notione. Idem Synesius Epist. 143. ἐν τετραδίῳ τῶν ἰαμβείων εὗρον ἐπὶ τέλους τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας ἅμα, ὡς ἐπίγραμμα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 291.

Λαβὼν δέ τι τετράδιον μέγιστον, ἐγεγράφειν,
Τριφταγισμοῖς ἐν στιχισμοῖς τετράδια ὡς δέκα.

Laudantur non semel in Concilio Ephesino act. 1. Τετράδια Νεστορίου Patr. Constantinopolit.

Τετραδίσκιον. Idem Tzetzes Chil. 9. v. 284.

Ἀνθ' οὗ γράφων ἐξήγησιν Ὁμήρου τῇ Αὐγούστῃ,
Ἔχυσα καὶ μετάφρασιν ἡμαξευμένοις στίχοις,
Πρῶτον μὲν τετραδίσκια τῶν σμικροτάτων γράφων.

Vide Τετράδα.

ΤΕΤΡΑΣΈΡΟΝ. Vide in Σέρα.

ΤΕΤΡΆΣΣΑΡΟΝ. Vide in Ἀσσάριον.

ΤΕΤΡΆΦΥΛΛΟΝ, *Coronæ Imperatoriæ species*, è qua emergunt quatuor folia aurea, cujusmodi fuere, quas Latini *Hetruscas* appellatas scribit Plinius, sicque describit Tertullianus de Corona milit. *Præferuntur etiam illis* (Magistratibus) *Hetruscæ: hoc vocabulum est Coronarum, quas gemmis & foliis ex auro quercinis ob Iovem insignes, ad deducendas thensas cum palmatis togis sumunt*. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 6. num. 18. de Imp. φορεῖ δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα, ἤγουν ἢ κεινωνίαν, ἢ τετράφυλλον, ἤτι ἕτερον ὅμοιον τούτοις.

ΤΕΤΡΑΏΔΙΟΝ, *Canon quatuor odis constans*, in Sabbatis, Quadragesimæ præsertim, cani solitus. Triodium in Sabbato 2. Hebdom. jejunior. ἀπὸ δὲ τῆς ϛ΄. ὥρας εἰσέρχονται τὰ τετραώδια καὶ καταλιμπάνεται ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς. In sabbato mediæ Hebdom. ψάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ Μωσαίου, καὶ τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, καὶ τὰ παρόντα τετραώδια κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Ex his Tetraodiis Canonibus, extat ille qui in Sabbato sancto canitur, à Cosma Monacho, Majumensi Episcopo, inter Melodos præcipuo, primùm compositum, deinde auctus & completus à Marco perinde Monacho, Episcopo Hydruntino, Leonis Philosophi Imp. suasionibus. Leo Grammaticus in eodem Leone p. 482. μετὰ δὲ τινα καιρὸν ἀνῆλθεν Μάρκος ὁ φιλοσοφώτατος Οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ὤν, ὃς τὴν ἀναπληρώσας τοῦ μεγάλου σαββάτου τετραῴδιον τοῦ κυρίου Κοσμᾶ. Similia habent Anonymus Combefisianus in eod. Leone num. 19. Scylitzes, Symeon Logotheta & Zonaras pag. 144. Laudantur ab Allatio in Dissertat. de Georgiis pag. 419. Gregorij seu Georgij Metropolitæ Corinthi in Cosmæ Monachi Canones expositiones, in quibus una est, quæ sic inscribitur: εἰς τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου σαββάτου, ποίημα Μάρκου μοναχοῦ, ἄχρι τῆς πεμπτῆς ᾠδῆς καὶ αὐτὸ· τὸ δὲ ἑξῆς ᾠδῶν Κοσμᾶ μοναχοῦ. Canonis autem istius principium est,

Προσάββατόν τε σάββατον μέλπω μέγα.

Sed de hoc Tetraodio, consulendus omnino supralaudatus Allatius in Dissertat. 1. de libris Eccles. Græcor. p. 72. 73. 74. 76. 77. præsertim ex Theodoro Prodromo, Nicephoro Callisto, & aliis. Vide Typicum S. Sabæ p. 73. 78.

ΤΈΤΤΑΝΟΣ, pro *Calx*, occurrit non semel apud Nicolaum Myrepsum. Vide sect. 9. cap. 71.

ΤΕΤΥΠΩΜΈΝΗ, *Formata*, *Epistola* τύπῳ, *seu sigillo Episcopi munita*. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ cap. 23. εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ Πρωτεύοντος κατεξαίρετον λάβῃ τὴν, ἥτις λέγεται ἀπολυτική, τετυπωμένην, ἤτοι παράθεσιν. Ubi Concil. Carthaginense III. c. 28. habet *formatam*. Vide in Τύπος, & Gloss. med. Lat. in *Formata*.

ΤΕΥΞΙΝΟΝ, *Aristolochia longa*, apud Interpol. Dioscor. cap. 410.

ΤΕΥΤΕΡΤΈΡΗΣ, ita *Quæstor* dictus apud Turcos. Malaxus in Hist. Patr. pag. 129. καὶ ἔδωκαν εἰς τὴν πόρτα τοῦ Σουλτάνου πεσκέσιον τὰ χίλια φλωρία, — καὶ ὁ Τευτερτέρης δὲν τοὺς ἐδέχθη τελείως. Sic pag. 141. 168. 178.

ΤΕΥΤΡΙΟΝ, τὸ Πόλιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΥΧΟΣ, *Volumen*, in Gloss. Gr. Lat. & apud Harmenopul. lib. 1. tit. 1. §. 11. Moeris Atticista MS. Τεῦχος, τὸ ἀγγεῖον· τὸ δὲ βιβλίον λέγουσι Ἕλληνες. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 77. τετράδια τεύχη.

ΤΕΦΈΣ, ἄγριον πήγανον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΕΦΈΣΙΑ, τὸ κασόρειον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. Aliæ ex Cod. 190. τεφεσία, τὸ ἄγριον πήγανον.

ΤΕΦΛΟΤΙ, Τεφλίτι, serpentis species, apud Cretenses. Vide Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 18. extr. & cap. 31.

ΤΈΦΡΑ, *Rogus*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Μετὰ μεγάλης τῆς τιμῆς μνημόσυνόν του ποίκε,
Κεὶς τέφραν ἐκατόρθωσεν ἐκεῖνο τὸ κόρμι του.

Infrà:

Μνημμέρια νὰ τοὺς κάμουσι, καὶ τέφρα τοὺς ποίσουν.

ΤΕΦΡΑΤΊΤΖΗΝ, *Panis in cinere coctus*, vel *cinereus*. Ptochoprodromus de sua Paupertate, ex Cod. Reg.

Ὅρμησα τάχα καὶ ἐγὼ τοῦ να ψωθῶ τζαγκάρης,
Ἵνα χορτάσης τὸ ψωμὶν τὸ λέγουν τεφρατίτζην,
Ἀλλὰ τὸ μεσοκάθαρον τὸ λέγουν κιβαρίτην.

ΤΕΧΝΙΚΟΊ, & Τεχνολόγοι, *Grammatici*, seu *Grammaticæ artis doctores*, ut est apud Eustathium, Iliad. α. pag. 14. 22. & alibi passim: quomodo *Artigraphi* apud Latinos sequioris ætatis dicuntur. Idem Eustathius Il. β. pag. 368. ait τεχνικὸν nudè Herodianum Grammaticum appellatum. Apud Stephanum de Urbib. & Auctorem Etymologici, Apollonius Alexandrinus cognomento Dyscolus, Grammaticus insignis, Τεχνικὸς indigitatur: ut & Georgius Chœroboscus, in arte Grammatica sua ætate pariter singularis, apud Allatium in Syntagm. de Georgiis pag. 320. & ex quo Phavorinus Camers pleraque in sua cornucopia collegit. Laudatur in eodem syntagmate pag. 363. Georgii Lecapeni Τεχνολογία περὶ Γραμματικῆς. Denique Manuel Phile in Carm. in obitum Georgii Pachymeris:

Ὁ γὰρ καλὰ σε τεχνικὸς διδάσκαλος
Ἄειστον ἐκτήσατο, καὶ φίλον τέλος
Ἀναλυτικῶς ἐκδοθεὶς τοῖς πατράσιν.

Psellus in Synopsi disciplinarum MS.

Ὁ τεχνικὸς μὲν τίθησι ψιλὰ καὶ δασέα.

Et Joannes Tzetzes Chil. 6. v. 406.

Οἱ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, ῥήτορες, λογογράφοι,
Ἱστορικοὶ καὶ χρονικοί, καὶ τεχνικοὶ παλαιοί.

Ubi perperam Interpres Τεχνικοὺς *artifices* vertit. Adde Chil. 9. v. 376. Idem rursum Chil. 13. v. 560. Τέχνην pro Grammatica usurpat:

Πᾶς δὲ κανόνων ἐργασὴς, καὶ τέχνης ζυγοστάτης.

Apud Eudociam in Joniis MSS. & Suidam, idem Apollonius Dyscolus, dicitur pater Herodiani τοῦ τεχνογράφου, cujus scilicet extat Grammatica.

Τέχνιον, *Artificium*, in Gloss. Græc. Latin. τέχνη τοῦ Γεωργίου, laudatur ab Eustathio Il. α. pag. 107. Chœrobosci, fortè, quem sæpius laudat. Τεχνικὴ γλῶσσα, apud eundem pag. 140. Ptochoprodromus MS. de sua paupertate:

Ἀφ' οὗ δὲ τάχα γέγονα γραμματικὸς τεχνίτης.

Vide Gloss. med. Lat. in V. *Ars*.

ΤΖ, pro Σ, usurpant passim recentiores Græci scriptores. Eustathius in Dionysii περιήγησιν pag 100. edit. Henr. Steph. Τέτες νιῶ Σάννες φαμὲν, ἰδιωτικώτερον δὲ τζάνες, ὡς τὴν Κελσλιὴν, Κελζλιὴν καὶ τὴν χώραν δὲ τ Σάννων Τζανικὴν λέγεσιν οἱ τὴν φράσιν ἰδιωτεύοντες. Vide Casaubonum ad Hist. Aug. pag. 343.

ΤΖΑΒΑ'Ρ σισχχιὶλ, κέρχος ἰνδικὸς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΖΑΒΟΥΣΗΡ, τὸ ὀποπάναξ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΖΑΓΑΝΟΣ, *Cancer*, ex Hispanico *Zangano*, Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 280. καρκῖνοι, ἰδιωτικῶς τζαγανοί.

ΤΖΑΓΓΑΙ, Τζαγγία, *Calcei*, seu potius *Cothurni*, cum crura & pedes tegerent: *Soccos* vocat Liuthprandus lib. 1. cap. 3. Glossæ Basilic. Τζάγγα, τὸ ὑπόδημα. Ita vero præsertim dicti Imperatorum coccinei coloris Cothurni, qui, tacito licet Tzangarum nomine, ita describuntur à Procopio lib. 3. de Ædific. Justiniani cap. 1. ὑποδήματα μέχρι ἐς γόνυ φοινικῶ χρώματος, ἃ δὴ βασιλέα μόνον Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ὑποδεῖσθαι θέμις. Leo Diacon. hist. MS. lib. 3. de Nicephoro Phoca: ὁ δὲ καθαδέχεται τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ ἐρυθρὸν πέδιλον, ὃ τ βασιλείας παράσημον μέγιστον πέφυκεν, ὑποδύεται. Eæ autem Tzangæ quas Sycioniis calceis similes fuisse innuit idem Liuthprandus in Legat. ubi Nicephorum Phocam Imp. describit *Sycioniis calceamentis calceatum*, asservabantur in Vestiario Regio cum vestes cæteræ essent in Ruchario. Aquilis ex margaritis & lapillis interstinguebantur, saltem extremis sæculis, ut est apud Codinum de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 5. num. 14. ἔςι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος ὑποδημάτων, ἃ καλεῖται τζαγγία, ἔχοντα ἐκ πλαγίων κατὰ τὰς κνήμας καὶ ἐπὶ ταρσῶν ἀετὲς διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἅτινα καὶ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς εἰς τε τὰς περιπάτες καὶ τὰς προκύψεις· καὶ ὁ ταῦτα ποιῶν ἐ Τζαγγάριος, ἤως σκυλεὺς, ὡς οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ Τζαγγᾶς ὀνομάζεται. Addere debuerat colorem Tzancharum Imperatoriarum, Rubeum scilicet seu purpureum, uti passim ii cothurni describuntur ab auctoribus à nobis laudatis ad Villharduinum, & in Gloss. med. Latin. in V. *Tzancha*, ubi multa de Cothurnis istis annotavimus, quibus addi possunt quæ habent Scylitzes pag. 485. Theophylactus Bulgar. Archiep. de Institut. Reg. part. 2. cap. 27. Contin. Theophanis lib. 1. num. 24. Zonaras pag. 134. 172. Nicetas non uno loco, Constantinus in Avi vita num. 25. ed. Combefisij, Pachymeres lib. 2. cap. 4. 24. lib. 6. cap. 34. Cantacuzenus lib. 3. cap. 27. lib. 4. cap. 37. & alii sine numero.

At cùm ejusmodi Tzangæ Imperatoriæ ex *pellibus rubricatis*, ut ait Liuthprandus lib. 3. cap. 9. quas *Parthicas* vocat Pollio in Claudio, confectæ dicantur, quid hac voce intelligatur dubitari potest: tametsi in Gloss. med. Lat. ubi de *Parthicis pellibus* egimus, à Parthis populis, apud quos reperiebantur, dictas fuisse innuerim. Sed hujusce sententiæ, ne quid dissimulem, videntur refragari, quæ habet Mandevilla in Itinerario, si tamen fidem aliquam meretur autor meo judicio cæterà futilissimus. Is enim ubi Tartarorum Chami aulam describit, animalia ita fuisse appellata docet. Sic ille porrò: *Les murs d'entour sont couvers de peaux rouges qu'ils font de bestes qu'on appelle Patres, qu'ils font bien fort odorans, tellement que pour la bonne odeurs des peaux nul mauvais aër ne puet entrer au palais, & sont les peaux aussi rouges que sang, & luisent si fort contre le souleil, que a tres grant peine les peut t'en regarder, & plusieurs gens adorent ces bestes, quand il les voient, pour la grand & bonne odeur qu'elles ont, & prisent plus les peaulx, qu'ils ne feroient plates de fin or.* Atque hinc discere est, si, inquam, fides adhibenda huicce scriptori, quæ fuerint *Parthicæ pelles*: nam Paulus Venetus lib. 2. cap. 20. parietes tentorii Regij, non ejusmodi pellibus coccineis, sed Armellinis & Zebellinis vestitas fuisse scribit. Nescio tamen an ad has pelles coccineas & rubro tinctas colore, quibus ædium parietes exornabant, referri debeat quod scribit Lactantius in libro de Mortibus persecutorum num. 4. Decio Imperatori à Sapore Persarum Rege *exutam visceribus pellem, infectam rubro colore, ut in templo barbarorum Deorum ad memoriam clarissimi triumphi poneretur.* Sed & Ammianus lib. 23. scribit Persas pellibus solum stravisse, in quas expuisse nefas. Thephanes an. 2. Michaëlis Curopalatæ meminit pariter κοκκίνων δερμάτων. Utcumque sit, constat primitus Imperatorum calceos ex corio rubeo confectos, quod an sequioribus sæculis obtinuerit dubitari potest. Synesius in Orat. de Regno pag. 16. ἐ γὰρ βασιλικὸν ἡλέηθῆς, μὴ ἐχὶ καὶ τοῖς σκύτεσι τ ὑποδημάτων τρυφᾶν. Et suprà, calceos ejusmodi Augustorum margaritis exornatos fuisse innuit. Scribit Anna Comnena lib. 3 Alexiad. pag. 79. acto in ordinem Michaële Duca Imp. à Nicephora Botaviata Constantino Porphyrogenito illius filio, ut certis in locis cothurnorum color intermisceretur coccineus indulsisse, cum ut planè rubris uteretur non concederet: τὰ μὲν μέλανα ἐκεῖνον ἀποβαλεῖν διωρίσαλο, ἐκ ποικίλων δὲ σηρικῶν ὑφασμάτων ὑποδήματα προσέταττε περιδεῖσθαι, ὥσπερ τ νεανίσκον ἐπαισχυνόμενος, καὶ τ κάλλες ὁμῶ καὶ τ γένες ἀγάμενος· τὸ μὲν κόκκινον δι' ὅλε ἀπαςράπλειν αὐτὸ τ πεδίλων διέ ἐφθόνει, τὸ δὲ τινὰς τόπες ἐκ τ ὑφασμάτων ἀνθεῖν τὸ κόκκινον ὑπεδίδε.

Summarum deinde dignatum Fastigia per Tzangarum colores & ornamenta distinguebantur. Eæ porro erant, Despota, Sebastocrator, Cæsar, Panhypersebastus, & Protovestiarius. Anonymi Catalogus postquam hos recensuit:

> Οὗτοι καὶ τοῖς σχήμασι καὶ τοῖς πεδίλοις
> Τὴν πρώτην ἐσχήκασιν ἐν τέλῃ τάξιν.

Despotæ, Sebastocratoris, & Cæsaris Tzangæ aquilarum figuris interstinctæ micabant. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij Constantinopol. de iisdem:

> Ὧν κεφαλῆς τὸ κάλυμμα κεκόσμηται μαργάροις.
> Τῶν δ' ἀετοὶ τοῖς σχήμασιν αἱ τ ποδῶν ἐμβάδες.

At licet aquilis ejusmodi exornarentur, harum dignitatum Tzangæ, erat tamen color diversus. Despotæ quippe τὰ ὑποδήματα erant διβολέα, seu duplicis coloris, χρώματος ὀξέως καὶ λευκῶ, violacei & albi: ἔχοντα ἀετὰς μαργαριταρένες ἐκ πλαγίων τε καὶ ἐπὶ τ ταρσῶν, ἤτοι ἐπάνω τ ὑποδημάτων τ μυζακίων. Ita describuntur à Codino cap. 3. num. 5.

Despotam excipit Sebastocrator, cujus erant τὰ ὑποδήματα ἱεράνεα, ἔχοντα ἀετὰς συρμαλένες εἰς ἀέρα κόκκινον, ἐφ' ὧν εἴρηται τόπων τ τ Δεσπότε. Ita Codinus eodem cap. num. 17. ex quo discimus ea coloris fuisse aërij seu cyanei, interstincta aquilis auro ductili adornatis in campo rubeo. Acropolita in Chron. num. 82. extr. ἐν τέτοις δὲ τὰ τ Σεβαςοκραλόρων διέφερον, ἐν οἷς ὁ μὲν αὐταδελφὸς τ βασιλέως τοῖς κυανοῖς πεδίλοις ἐγκεκολλημένες εἶχε, καὶ χρυσῦφεῖς ἀετὰς, ὁ δὲ Τορνίκιος γυμνὰ τέτων τὰ πέδιλα ἐπεδέδυτο.

Cæsaris Tzangas ἱερανὲς coloris pariter extitisse scribit idem Codinus num. 23. in eo tamen differebant à Despoticis, quod aquilas non haberent. Nicephorus Gregoras lib. 4. init. ὁ δὲ μέγας Δομέςικος

εἰς τὸ τοῦ Σεβαστοκράτορος· ἐποίει δ' ἐπίσημον τὴν ἐκ τοῦ πενθεροῦ διαφοράν, ὅτι ἐν τοῖς κυανοῖς πεδίλοις καὶ χρυσουφεῖς αὐτῷ ἐνηρμόζοντο ἀετοί.

Post Cæsarem erat Πανυπερσέβαστος, cujus τὰ ὑποδήματα erant κίτρινα, ut habet Codinus cap. 4. num. 4. Scribit Nicephorus Gregoras lib. 7. Panhypersebasti dignitatem Theodoro Metochitæ Logothetæ cursus publici datam, angustiorem, quàm prius fuerat, effecisse Andronicum Palæologum Seniorem, concessis vestimentis, calceis, & equi ornamentis coloris lutei. καὶ τῷ τοῦ Πανυπερσεβάστου ἀξιώματι, ὃ νῦν καὶ αὐτὸ, διὰ τὴν πρὸς αὐτοῦ στοργὴν, ἐνδοξότερον ἢ πρότερον εἶχε, πολλῷ κατεστήσατο· ἐνδύμασι γὰρ καὶ πεδίλοις αὐτοῦ, καὶ ὅσα τοῦ ἵππον τούτου κοσμεῖ, κιῤῥοῖς τοῖς ἅπασι χρῆσθαι κεχάρισται.

Protovestiarii verò ὑποδήματα erant πράσινα, secundum eundem Codinum num. 5. quomodo etiam ea describit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 1. ἀμέλει καὶ τὰ ἐν τῇ σκηνῇ διελόμενοι, ἐν οἷς ἦν καὶ τὰ βατράχια τὸ χρῶμα πέδιλα τοῦ Πρωτοβεστιαρίου. Et in Isaacio & Alexio num. 5. ἦν γὰρ ᾠκειωμένος αὐτῷ ὑπὲρ ἅπαντας, Πρωτοβεστιάριος ὢν, καὶ πράσινα φορῶν ὑποδήματα. Utriusque porrò Tzangas sic pariter attigit Matthæus Monachus:

Ὁ Πρωτοβεστιάριος, ὁ Πανυπερσέβαστος τε,
Οἱ σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ καθυφασμένοις,
Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν χρῶνται νομίμως μόνοι,
Πρασίνοις δ' ὑποδήμασιν ὁ μὲν, ὁ δὲ κιτρίνοις.

Enimvero cæterorum ex plebe, vel etiam eorum qui dignitatibus Palatinis fulgebant μέλανα erant ὑποδήματα, ut est apud Theophanem an. 1. Nicephori general. Annam Comnenam lib. 3. pag. 79. Nicetam in Andronico lib. 2. & alios. Georgius Hamartolus, & ex eo Cedrenus de Heraclio: καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μέλανα ὑποδήματα περιβαλλόμενος ηὔξατο ὃν ἰδὼν ὁ Γεώργιος ὁ Πισίδης μετὰ τῆς τοιαύτης ταπεινώσεως, ἔφη, ὦ Βασιλεῦ:

Μελαμβαφὲς πέδιλον εἰλήσας ποδὸς,
Βάψεις ἐρυθρὸν Περσικῶν ἐξ αἱμάτων.

Leo Diaconus lib. 7. Hist. MS. de Phoca Tyranno sub Tzimisce: ἐρεῖσαί τε τοῖς πεδίλοις τὸν ὀφθαλμὸν ἐρείσαντι δὲ φαντασίαν γενέσθαι ἀλλόκοτον· δόξαι γὰρ ἐκ ἐρυθρὰ ταῦτα τυγχάνειν, ἀτραφῶς δὲ μελεμβαφῆ, &c. mox ea vocat ἰδιωτικὰ πέδιλα. Vide Tabell. IV. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Τζαγγίον. Chronicon Alexandrinum an. 4. Justini Thracis: τὰ γὰρ τζάγγια αὐτοῦ ἀπὸ τῆς χώρας αὐτοῦ ῥουσαῖα Περσικῷ σχήματι ἔχοντα μαργαρίτας. Ita etiam Theophanes an. 5. ejusdem Justini. Idem Theophanes an. 15. Heraclij: ἐκ γὰρ τῶν ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο. Et an. 2. Constantini & Irenes: καὶ περιθέντες στέφανον καὶ τζαγγίον. Leo Grammaticus pag. 466. καὶ οἱ Πραιπόσιτοι ἐνέγκαντες δεβιτίσιον καὶ τζάγγια ἐνέδυσαν Βασίλειον. Adde pag. 468. Prochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Σὺ παρατρέχεις τὴν ὁδὸν πεζὸς μετὰ τζαγγίων.

Historia Belisarii MS.

Πρῶτα φιλεῖ τὰ χώματα, ἔπειτα τὸ τζάγγιν του.

Vide Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. n. 47. Codinum de Offic. cap. 5. n. 14. &c.

Τζαγγάειος, *Calceolarius*, *Sutor calcearius*, σκυτεύς, qui ὑποδηματοράφος, Constantino Porph. in Basilio n. 36. edit. Combef. dicitur. Moschopulus: σκυτοτόμος, παρ' Ἀττικοῖς, σκυτεύς, ἤγουν ὁ κοινῶς τζαγγάειος. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obsessa, &c. διὰ ἁρματοποιοὺς, μηχανοποιοὺς, τζαγγαρίους, ῥάπτας, &c. Joan. Tzetzes Chil. 11. v. 223.

Πετζομαχασκοπάπετζον, τζαγγάειον, ξυλόσυβλον.

Occurrit præterea apud Zachariam Pap. lib. 4. dialog. cap. 38. Auctorem incertum post Theophanem p. 436. Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 4. & Codinum de Offic. aulæ Constantinop. c. 5. n. 14. &c.

Τζαγκάρης, eâdem notione. Corona pretiosa: Τζαγκάρης, *Cerdo*, σκυτεύς. Alibi, *Coriarius*. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. Σκυλοτόμος, ὁ Τζαγκάρης. Σκυλοδέψης, τὸ αὐτό. Ptochoprodromus de sua paupertate:

Νὰ τὸ εἰπῶ τίμαθε τὸ τζαγγάρην τὸ παιδίν σου,
Ἦτον ἂν ἔχω πετζοτὴν τάχα ψευδοτζαγγάρην.

Maximus Cythær. 13. Febr. ἦτον τζαγκάρης εἰς τὴν τέχνην, Fabulæ Æsopi Græcobarb. καὶ ἔδωσεν πάντων τῶν τεχνιτῶν, μόνον ὁ τζαγκάρης δὲν ἔσωσε νὰ παρῇ. Infrà: καὶ διὰ τοῦτο ἐσυνέβη ὅτι ὅλοι οἱ τεχνῖταις εἶναι ψεύσταις, καὶ πλεότερον οἱ τζαγαράδες. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. Τζαγγάρης ἀξυπόλυτος, ῥάφτης παραλυμένος. Galli dicimus, *il n'y a pas de plus mal chaussé que les cordonniers*.

Τζαγγάρος, Τζαγκάρος, eâdem notione. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. πραγματευταὶ, καλαλάκαι, μυρεψοὶ, καὶ τζαγγάροι. Nomocanon Coteleriamus n. 475. καθὼς καὶ οἱ τεχνῖται οἱ ψέγοντες τὰς τέχνας τοῦ συναδελφῶν αὐτῶν, καὶ τοῦ μισθὸν αὐτοῦ κρατοῦσιν, ἤτε τζαγκάρου, ἢ ῥάπτου, ἢ παντεχνίτου, &c. Cœranis MS. ἴρεως ἰλλυεικῆς γο... δ' μαυρῆς τζαγκαρίου κοκκία δ'.

Σαγγάειος. Hesychius: σκυτεὺς, σαγγάειος, καλιγάριος. Nomocanon Cotelerianus num. 102. ἱερεὺς ὁ ἠξεύρων χειροτέχνας, κἂν τε ῥάπτης, κἂν τε σαγγάειος, &c.

Τζαγγᾶς, *Calcearius Imperatoris*, cum alij τζαγγάριοι dicerentur: ita Codinus cap. 5. n. 14. cujus verba supra descripsimus, & cap. 15. num. 20. cap. 18. n. 1. De ejus prærogativa, Vide in Διβέλλιον.

Τζαγγαρικὴ, *Ars sutoria*, apud Nicetam in Cod. Barbarogr. Τζαγγαρικὴ, καὶ ῥαπτικὴ, καὶ βαλμαδική. Michael Patr. Constantinop. in epist. apud Crusium lib. 4. Turcogr. ep. 11. καὶ τζαγγαρικὴν τέχνην ἐπίσταται.

Τζαγγάρια, locus dictus Constantinopoli ubi habitabant τζαγγάριοι, apud Theophanem an. 5. Justiniani p. 155. ubi Cod. alter habet τζαγγαρεῖα.

Τζαγγότουβος, *Qui tzangas & tibialia induit*. Ita cognominatus nescio quis apud Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 23. Vide Τουβίον.

ΤΖΑΓΓΟΣ, *Sinister*, ex Italico *Zanco*, Occurrit in Scholiis ad Oppianum.

ΤΖΑΓΓΡΑ, *Arcus Balistarius*, *balearis*, Græcis pridem incognitus, qui unde id nominis acceperint, non tradiderunt: alius proindè ab eo quem χειροβαλλίστραν vocant, cujus descriptionem habemus ex Herone Ctesibio. Heron alter in Parecbol. δεῖ μελετᾶν πάντα πῶς δεῖ κλίζειν (leg. ἀκοντίζειν) μετὰ τοῦ τοξοβαλιστρῶν, ἤτοι τοῦ τζαγγρῶν. Perperam scriptum in Cod. Colberteo τζαρχῶν. Anna Comnena lib. 10. Alexiad. pag. 291. βάλλει δέ τις τοῦτον τῶν Λατίνων διὰ τῆς τζάγγρας κατὰ τῆς κόρυθος. ἡ δὲ τζάγγρα τόξον μέν ἐστι βαρβαρικὸν, καὶ Ἕλλησι παντελῶς ἀγνοούμενον. Deinde multis arcum hunc balearem describit, cujus verba omittimus, dum brevitati studemus. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 3. ex Cod. barbarogr. μετὰ τζαγγρῶν καὶ ἑτέρων ὅπλων. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὰ τρουμπετζέτα ἐσύρασιν, γύροθεν εἰς τοὺς τοίχους,
Ἡ τζάγγραις ἐκ ἀφήνασιν ἄνθρωπον νὰ προκύψῃ.

Cantacuzenus lib. 1. Hist. c. 36. ὑπεράνω δὲ τοῦ οἰκήματος ξύλινον πύργον καταστρώματα ἔχοντα πέντε, ὡς ἐν ἑκάστῳ δὴ καταστρώματι τῶν ἐκτόξων Λατινικῶν, τῶν λεγομένων τζαγγρῶν, ἀφιέντων βέλη ἐσμένων ὅπλων, οἱ ἔμελλον τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους βάλλοντας ἀπώσεσθαι. Joan. Cananus de Bello Constantinop. καὶ πλοκοτὰς ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τοῦ πασίας, ἵνα δέχονται τὰς σαγίτας τοῦ τόξων καὶ τοῦ τζαγγρῶν τοῦ Ῥωμαίων. pag. 189. μετὰ ζαγρῶν τε καὶ τόξων. Vide quæ annotamus ad Alexiadem pag. 357.

Μαγγανότζαγγρα, apud Heronem in Belopœecis.

Τζαγγράτωρ,

Τζαγγράτωρ, *Arcubalistirius.* Nicetas in Manuele lib.2. num.2. Φραζόμενοι τε ὡς εἶχον τὰ τείχη τοξόταις καὶ ζαγγράτορσι. Pachymeres lib.11. cap.21. πέμπει τινὰ Σγοῦρον, στρατοπεδάρχην τῶν τζαγκρατόρων τετιμημένον. Meminit ejusdem dignitatis Codinus cap. 2. num. 68. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 12. ἐρωτηθέντες δὲ περὶ τῆς ποσότητος τῆς ἐξόδων, ἐσκέψαντο, καὶ εἶπον ὅτι ἐνὶ χρεία τζαγγρατόρων τριακοσίων, καὶ κατέργων τριῶν, διὰ φυλακὴν τῆς πόλεως. Cap.23. καὶ ὁ μὲν εἰς ἐξ αὐτῶν γραφῇ πρὸς τὴν Βασιλείαν, καὶ οἰκονομήσῃ κατεργα καὶ τζαγγράτορας, ἵνα ἐλθῶσι &c. Adde sect. 3. cap.8. sect. 8. cap. 3. & idem Concilium Florentinum pag. 7. ult. edit. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ τζαγγρατόρους διακοσίους, ἐκκλέκτους γὰρ εἰς ἄκρον.

Rursum:

> Τοὺς τζαγγράτορας ἔβαλαν, τὸν πόλεμον ἀρχήσαν.

Ducas cap. 27. ἵνα λάβωσι γῆν ὄντες ἔνδον τούτων ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους Φράγγους τζαγγράτορας καὶ δορυπόμπους. Cap.39. εἰς ἢ τοξότης, ἢ τζαγγρότης, ἢ πετροβολιστής. Utitur etiam Phranzes lib. 2. cap. 14. Ex his emendandus Græcus Interpres Concilij Lateranensis an. 1215. cap.18. μηδεὶς δὲ κληρικὸς τοξοτῶν, ἢ τζαγγρατόρων, ἢ τῶν τοιούτων ἀνδρῶν αἱμάτων προηγείσθω. Ubi Lat. *Nullus quoque clericus Rottariis, aut hujusmodi viris sanguinum præponatur.* Perperam edit. τζαγαρίων.

Τζαγγροτοξόται, eâdem notione. Nicetas in Alexio τρισμύριοι εἰς ὁπλιτὰς διῃρημένοι, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς καλουμένους τζαγγροτοξότας. Et num. 10. οἱ δὲ τειχεσιπλήκτην κριὸν κραδαίνοντες, καὶ τοὺς τζαγγροτοξότας πολλακῆ περιστήσαντες, καὶ ἀφ' ἑνὸς συνθέματος ποιοῦνται τὴν σύρρηξιν.

Τζαγγρόβελος, *Tzangra*, seu *Arcubalistæ spiculum*, quod describitur ab Anna loco supra laudato. Ducas hist. cap.7. καὶ βέλος ἀφίεται τζαγγρόβελος κατ' αὐτοῦ. Cap. 37. διὰ τζαγγροβολικῶν βελῶν. Infra: τὰ βέλη τῶν τζαγγρῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Quadrellus*.

Τζάκρες. Vide in Μπαρβοῦτα.

ΤΖΑΓΔΑΡΟΣ. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Χαλὴ τὴν αἰτίαν τῶν συγγενῶν, φίλους γὰρ καὶ γυλόνας,
> Τζάγδαρους καὶ λημαντικοὺς βουλὴ τῆς ἐβουλεύθη.

Alibi:

> Καὶ αὐτός να ἔνει ὡς τζάγδαρος, ἔρημος εἰς τὸν κόσμον.

ΤΖΑΓΙΟΣ, pro ἅγιος. Historia Apollonij Tyrij pag.2.

> Μ' αὐτὸς ἐκείνην τὴν φορὰν Θεοῦ δὲν ἐθυμᾶ τον,
> Γιὰ τὴν κακὴν τῆς ὄρεξιν ὅλους τζαγίους ἀρνάτον.

ΤΖΑΓΚΟΥΡΝΙΖΕΙΝ, *Unguibus lacerare*, κατάξαίνειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἀναντζανίζω βλέπω τιν, κ' ἦτον τζαγκουρνισμένη.

ΤΖΑΚΑΠΑΝ, φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Lens palustris.

ΤΖΑΚΙΖΕΙΝ, Τζακκίζειν, *Frangere*, *Confringere*, ἀναῤῥηγνύειν, συντρίβειν. Nicetas in man. lib.6. num.5. τῆς νηὸς τραυθείσης, ubi Cod. Barbarogr. habet, τζακισθείσης. Idem in Andron. lib.2.num.12. ἵνα τὶ κάλαμον συντετριμμένον προσεπικλᾶτε; ubi idem Cod. τζακίζητε. Chronicon Veneto-Byzant. an.1514. ἔδοκαν πόλεμον εἰς τὸν τόπον τὴν Σοφὶν, καὶ ἐτζάκησαν αὐτὸν ὁ Σοφὶς, — καὶ ἐγύρισεν ὁ Σαλήμης τζακισμένος. Rhuzanus in Paraphr. Vaticinior. ἔφαγε τὸ μικρὸν ποντίκιν τὸ μασάριν τῆς κανδήλας, καὶ ἐτζακίσθη ἡ κανδήλα. Prochoprodromus MS.

> Καὶ βάνω τὸ χέριτζίν μου, συντρίβω, καὶ τζακίζω.
> Καὶ ὥσπερ χαλάζιν ἄμπελον ὅταν τὴν καλακρύει,
> Τζακήσει καὶ τὰ κλήματα, καὶ ρίψῃ τοὺς καρποὺς τῆς.

Monita MSS. Alexii Comneni ad Spaneam nepotem: Fabulæ Æsopi Græcobarb. ἔπεσαν τὰ αὐγὰ ἀπὸ τὴν ποδίαν της, καὶ ἐτζακίσθησαν. occurrit passim.

Τζακή, *Fissura*. Glossæ Botanicæ MSS. Colbertteæ: Ἀριστολοχία, τῆς κόρης τὸ τζακήν.

Τζάκκισμα, *Fractio*. Glossæ Græcobarb. κάταγμα, τζάκκισμα, κλέψια. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum: περὶ συνθλάσματος ἀπὸ ἐμπλαστῆς, ἤτε τζακίσματος. In Fab. Æsopi pag.59. τζακίσματα ἀμυγδάλων, κέλυφαι dicuntur. Τζακισμὸς, eâdem notione in Synaxario Maximi Cythær. 2. Martii.

Καλατζάκκισμα, *Fissura*, *Præcipium*. Eædem Glossæ: αἱμιαῖς, παραθραύσεις, θραύσεις, καλατζακκίσματα. Rursum: παραθραύσεις, καλατζακκίσματα, ἀποῤῥῶγες, κατασχίσματα.

Ζακίζειν, pro τζακίζειν, semper habet Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Chronicon MS. Georgii Hamartoli in Justiniano Rhinotmeto: τοὺς μὲν γὰρ προφανῶς ἔσφαζεν, τοὺς δὲ νυκτὸς ἐσάκιζε.

ΤΖΑΚΟΣ, *Lorica*, Θώραξ. Vide in Τζόκος.

ΤΖΑΚΟΤΑΡΙΟΝ. Index MS. Bibliothecæ Monast. S. Trinitatis insulæ Chalces: Βιβλάριον ἐν μεμβράναις μικρὸν, περιέχον τὰς Πτωχοπροδρόμου ἐξηγήσεις, καὶ ἐρωταποκρίσεις, ὃ δὴ καλῶς ἂν κληθείη τζακοτάριον. Idem fortè quod τζάκος.

ΤΖΑΚΩΜΑΝ. Anonymus alter interpres MS. Rhamplij: ἤτοι πρᾶγμα φανερὸν ἄσχημον, ἤτοι τζάκωμαν, κέπλην, καὶ πλήρωμαν τῶν ζηλευμένων ἔργων.

ΤΖΑΚΩΝΕΣ, dicti, extremis sæculis, qui prioribus *Lacones*, seu Peloponnesi, & Lacedemonii tractus incolæ: maximè qui 14. pagos inter Nauplium & Monembasiam seu Epidaurum inhabitant, qui, ait Gerlachius in Epist. ad Martinum Crusium in Turcogr. pag.489. antiqua Græcorum lingua, sed multifariam in Grammaticam peccante, utuntur: qui Grammaticè loquentem intelligunt, vulgarem verò linguam minimè. Hos quidam à monte, qui antiquis *Cronion* dicebatur, appellatos volunt, ex descript. Peloponnesi Gemisto Plethoni subjecta pag. 231. ubi hæc leguntur: Κρόνιον, τὸ τῆς νῦν Τζακονίας, quasi ita mons iste Τζακονίας appellatus fuerit, ut censuit Ortelius: imò *Mons Tzaconiæ* dictus fuit, quod in eo tractu, qui *Tzaconia* appellatur, situs sit, ab eoque nomen sit sortitus. Ex quibus situm *Tzaconiæ* percipere licet, quam esse, quæ olim *Laconia* dicebatur, scribit Leunclavius in Pand. Turc. num. 120. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἐτριφιέτης ἐδόθησαν, νὰ ἔχῃ τὴν Τζακονίαν.

Alibi:

> Ἀρχήσαν νὰ κουρσέβουν ὅλον τὸ μέρος Τζακονίας.

Portolanus MS. ἀπολαυάπλοι νὰ βάλῃ τὴν πλόρι τῆς σιώσπρια στὸ σιρόκο, νὰ ἔλθῃς ἐλάργον μίλια ἑξήντα, νὰ ἦσε ἀνὰ μέσος τὴν Τζακονία, καὶ τῆς σπέτζες ἀυρίσκις φόντος καθάριο. Itinerarium MS. Theodosij Zygomalæ: ἀντικρὺ Ναύπλιον ἐν Τζακονίᾳ, μέσον Ναυπλίου καὶ Μονεμβασίας, &c.

Tzacones verò cum uxoribus & liberis, captâ recens Constantinopoli, in urbem traduxit Michael Palæologus Imperator, ut expertè scribit Pachymeres lib. 4. cap. 26. ἄλλοι τε πλεῖστοι ἐκ τῆς Λακόνων, οὓς καὶ Τζάκωνας παραφθείροντες ἔλεγον, οὓς εἶχε Μωρέως καὶ τῶν δυσικῶν μερῶν, ἅμα μὲν πολλοὺς, ἅμα δὲ καὶ μαχίμους, ἅμα γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς Κωνσαντινούπολιν μετῴκιζεν ὁ Κρατῶν. Et Nicephorus Gregoras lib. 4. σὺν αὐτῷ δὲ τούτοις (Γαμούλοις) καὶ στρατὸς ἐν τοῖς ὅπλοις θαλάττιος, Λάκωνες ἄρτι προσελθόντες ἐκ Πελοποννήσου τῷ Βασιλεῖ, οὓς ἡ κοινὴ γλῶσσα Τζάκωνας μετωνόμασεν. At quæ

hi audaces & fortes censebantur: quos non in militiam suam modò, sed & in custodiam Palatinam adscivit Michael, iis Præfecto Duce, qui Στρατοπεδάρχης τῶ Τζακόνων dicebatur, in officialium Palatinorum numerum relatus, ut ex Codino docemur cap.2. num.6. & cap.5. num. 47. 50. ubi πιλάλικια & καπάσια gessisse observat. Vide Leonem in Tact. c.7. num.88.

ΤΖΑΛΑΒΥΤΕΙ͂Ν, *supervadere*, διαπερᾷν.

ΤΖΑΛΑΠΑΤΕΙ͂Ν, *Calcare*, *pedibus premere*, *Vadere*, Καλαπαλεῖν, διεκπερᾷν, ποσὶ διαβαίνειν. Occurrit apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.42.

ΤΖΑΛΟΠΕΡΙΠΑΤΗΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ὥσπερ αὐτὸς ὁ λιγυρὸς, ὁ τζαλοπεριπάτης
> Ὅπου λιτζάτζης ὁ χονδρὸς ὁ λεπρομενολζόχος

ΤΖΑΜΑΝΔΑΣ, *Pera*, *in qua vestes includuntur*: nostris, *Portemanteau*, quasi *saccus* τῶν μανδύων. Thomas Magister pag.122. edit. Rom. φάσκωλος, ὁ ἐκ δέρματος, ὁ λεγόμενος ἰδιωτικῶς τζαμανδᾶς, ἐν ᾧ τὰ ἱμάτια φέρομεν.

ΤΖΑΜΗΛΟΤΙΟΝ, & Τζαμπελῶτο, *Capripilium*, pannus ex camelorum pilis confectus, *Ciambelloto*, Italis, nostris *Camelot*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Μοῖραις ἀπαύταις να φορῦν βελοῦδα τζαμηλότια.

Idem sub extremum:

> Πολλοὶ φορῦν μέλαξωλὰ, βελοῦδα, τζαμηλότια.

Excerpta Jatrica MSS. in Cod. Reg. 1843. ἐὰν ᾖ τὸ τζαμηλότιον, ἢ ἡ τζόχαν, ἢ ἕτερόν τι βρέξῃς, &c.

ΤΖΑΜΠΕΡΛΑΝΑ, *Cambellana*, *Cameraria*, *Abra*, *ancilla honestior*. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap.86. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος κρατίσει ἕνα σεργοῦτι, ἢ μίαν τζαμπερλάνα εἰς τὴν δούλεψίν του, &c. Ita non semel in Capitibus 87. 88. 89.

ΤΖΑΜΠΙ͂, Τζαμπίον, *Racemus uvæ*, βότρυς, *Pampinus*, in Lexico Cyrilli: ἐπιφυλλίδες, τὰ τζαμπία. Ex Italico *Zampa*.

Τζαμπουνίτζειν, *Tricari*, *nugari*, φλυαρεῖν, ληρεῖν, quod faciunt qui de acinis uvæ contendunt. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Τί τζαμπουνίτζεις, γάδαρε, καὶ τί γραβοκολίζεις;

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ ὅσα καὶ ἀνετζαμπούνιζε τίποτι ἐφελάτην.

Τζαμπουνίσματα, *Nugæ*, φλυαρίαι. Τζαμπουνιστὴς, *Nugator*, φλυαρὸς, in Corona pretiosa. Vide mox τζαμπέρνα.

ΤΖΑΜΠΟΥΡΝΑ, Ἀσκοτζαμπέρνα, *Fistula*, Σύριγξ, αὐλὸς, ex Italico *Zampogna*.

ΤΖΑΜΠΡΑ, *Camera*, *Cubiculum*, ex Gall. *Chambre*. Lexicon Cyrilli: Θαλαμηπόλον, τζάμπρας δοῦλον. Rursum: Θάλαμος, ὁ κοιτὼν, ἡ τζάμπρα. Corona Pretiosa: Τζάμπρα, *Thalamus*, Θάλαμος. Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis:

> Ἐπῆσαν κρεβάτιν του, ἐκεῖτέτον στὴν τζάμπραν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.2. extr.

> Εἰς τζάμπραν μίαν ὁλόχρυση, ἐκεῖ γὰρ τοὺς ἔκλεισαν.

Idem lib. 4.

> Οἱ τζάμπρες οἱ ὁλόχρυσες, ὁπέσαν μέσα ταῦτα.

Et lib.7.

> Οὕτως ἐγράφη ἡ λυγερὴ, ὡς ἦτον μαθημένη,
> Δειλοσκοποῦσα δυνατὰ στὴν τζάμπραν της ἀπέσω.

Infrà:

> Ἀκόμη εἰς τὴν τζάμπραν της ἐσέκεῖτον ἐκεῖνος.

Et lib.12.

> Εὔγηκαν ἐκ τῆς τζάμπρες τους, κύπαν εἰς τὸ παλάτη.

Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.264. πρέπει νὰ ἔχει κλέπτης ἔνοχος εἰς τὴν κέλλαν του, τὸ λέγουν τζάμπραν.

Τζαμπρελίανος, *Cambellanus*. Idem Anonymus MS. de Bellis Peloponnesiacis:

> Νὰ τὸ δεχθῇ εἰς τὸ κάστρον μὰ ἕναν τζαμπρελίανον.

ΤΖΑΝΔΑΝΑΝ. Cosmas Indicopleustes, ubi de insula Taprobana: δέχεται μέταξιν, ἀλόην καρυόφυλλον, ξυλοκαρυόφυλλον, τζανδανὰν, καὶ ὅσα κατὰ χώραν εἰσὶ, &c.

ΤΖΑΝΝΟΣ, *Stultus*, ex Italico, *Zano*. Eustath. ad Odyss. ξ. ὁ τὸ εὔηθες ἁπλῶς δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ μωρὸν, ὃν ἴσως ἡ κοινὴ γλῶσσα τζαννὸν καλεῖ. Vide Τζενιάζειν.

ΤΖΑΝΟΣ, *Ioannes*, ex Ital. *Iano*, apud Crusium in Turcogr. p.217. 218.

ΤΖΑΝΤΖΑΛΙΑΡΗΣ, Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ ἐλένσαν καλόγηρον ἐκ τῆς ῥυχοσωάκλας,
> Ἢ τζαντζαλιάρην τζέρουχον ἀπὸ τὸ δυμακέλλην.

ΤΖΑΝΤΖΑΛΟΝ, *Nugamentum*, φλυαρία, apud Portium: vel certè quidpiam vile ac tritum. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καβάδιν εἶχεν σύπινον τζαντζαλο φορεμένον.

Rursum:

> Καὶ φαίνονται καὶ οἱ σάρκες μου, καὶ ὁμοιάζω κυκλοκλέπτης,
> Ξυραφιστὴς κακότυχος, ἀπορουχοσωάχθης,
> Καὶ τζαντζαλιαρουλζούειχος ἀπὸ τὸ δημοσίαν.

Demetrius Metropolitanus Cyzici de Jacobitis & Chatzizariis, ait Jacobitas dici à quodam Jacobo hæretico, qui διὰ τὴν ἄγαν εὐτελείαν Τζάντζαλος vocatus est: propter nimiam *parsimoniam* nempe, non verò propter *prosperam fortunam*, ut vertit Interpres: unde colligitur τζάντζαλον, fuisse vile aliquid.

ΤΖΑΝΤΖΑΡΙΖΕΙΝ, *Iocari*, ex Ital. *Zanzeare*, *Zanzerare*, quasi muscas capere: est enim *Zanzera*, musca. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.MS.

> Ἅπαξ τὸ χρόνον ἄλογον πολλάκις ἐνζηλήσω,
> Νὰ εὔγω νὰ ἴδω φίλον μου μικρὸν νὰ τζαντζαρίσω,
> Καὶ νὰ φανῶ τοῖς γείτονας ὅτι με καβαλάεις.

Vide Τζαντζαλιάρις.

ΤΖΑΝΤΖΗΡΙΝ, Herba quæ Græcis εὔζωμος appellatur. Cœranis MS. lib.1. εὔζωμος βοτάνη, τζαντζήειν λεγομένη.

ΤΖΑΞΙΡΙ, *Ocrea*, in Turcogr. Crusij p.208. Τζάγγαι.

ΤΖΑΟΥΡΣΗΡ, & Τζουσὴρ, ὀποπάνακος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΤΖΑΟΥΣ, τὸ λεγόμενον μοσχοκαρίδαις, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1237. *Nux Myristica*. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1843. Τζάυς, τὰ μυριστικὰ κάρυα.

ΤΖΑΟΥΣΙΟΙ, *Zauzij*, Officiales Turcici, quorum opera Sultani in expediundis variis negotiis uti solent, ut est apud Busbequium in Legat. Asiat. Leunclavius in Onomastico ad Hist.Musulm. *Tzaus, Commissarius aulicus, hoc est cui variæ res à Sultano & Veziribus committuntur, ut eas expediat: cujusmodi sunt diversæ legationes, exterorum legatorum deductiones, aut quum literas ad Principes extraneos & alios proceres perferre jubentur.* His præest *Tzaus-Bassa, sub quo Tzausii plus minus* 700. *militant.* Vide eundem in Pand.Turc. num. 172. 228. Anonymus Astronomus ex Cod. MS. Colberteo 2079. καλὸν ποιῆσαι ζήτησιν ἀπὸ σωματοφυλάκων καὶ τζαουσίων. Occurrit rursum infrà. Σιαοὺς apud Annam Comnenam pag. 170. Τζαοῦσι, apud Malaxum in Hist. Patr.

Patr. pag. 134. & alibi, cui aliorum supremus, qui & *Vizirus* dicitur, Μέγας Τζαούσης τοῦ Βασιλέως appellatur. Transiit à Turcis eadem appellatio, atque adeo dignitas, in Aulam Imperatorum Constantinopolitanorum. Nam (ut omittam Stylianum; cujus filiam Zoen in uxorem duxit Leo Philosophus, quem Στυλιανὸν Τζαούτζαν vocat Leo Grammaticus, ut & Codex Regius 2023. Ζαουτζᾶν Scylitzes & Zonaras, cùm incertum sit an cognomen fuerit Styliani, an verò nomen dignitatis) scribit Acropolita cap. 60. Constantinum quendam Margaritem seu potius *Magaritem*, id est Saracenum, ex Neocastris oriundum, in eo Themate primùm militiæ operam navasse, Τζαούσιον deinde factum, Joanni Vatatzæ Imperatori, ὡς ἐντρεχὴς erat, καὶ ὑπηρετεῖν ἱκανὸς ἐν τοῖς ἀνακτόροις, cognitum, indeque ab eo amotum, τζαουσίων τῆς αὐτοῦ τάξεως, seu obsequij Palatini, (nam id sonat vox τάξις) creatum, Magni exinde addita appellatione, quæ ad hæc tempora nemini concessa fuerat. Verba ejus sunt: Ἐκ Νεοκάστρων δὲ οὗτος ὥρμητο, καὶ ἐτέλει τὰ πρῶτα ἐν τῇ τοῦ Θέματος τούτου στρατιᾷ, εἶτα καὶ Τζαούσιος γέγονεν· δόξαν δὲ παρασχὼν τῷ Βασιλεῖ Ἰωάννῃ ὡς ἐντρεχής ἐστι, καὶ ὑπηρετεῖν ἱκανὸς ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ἐκεῖθεν ἐκβαλὼν, Τζαούσιον τῆς αὐτοῦ πεποίηκε τάξεως· εἶτα αὐτῷ καὶ τὸ, Μέγας, προσέθετο· ὁ δὲ Βασιλεὺς Θεόδωρος Ἄρχοντα τῆς αὐτοῦ καλωνόμασε τάξεως, ὅπω μέχρις αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον ἄν τινι γεγονός· ὁ δὲ καὶ τὸ Μέγας προσέγραφε τῷ ὀνόματι. Ex his discimus Margaritem illum in Neocastrensi legione militasse, in eaque postea τζαουσίου, id est *Mandatoris*, munus gessisse: inde amotum à Joanne Imp. factum Magnum Τζαούσιον obsequii Palatini, cui tandem præfectus est à Theodori Lascari Imp. μεγάλου ἄρχοντος τῆς τάξεως dignitate donatus. Ex hinc Μεγάλου Τζαουσίου mentionem fieri videmus inter officia Palatina, præsertim apud Pachymerem lib. 7. cap. 1. lib. 12. cap. 30. lib. 13. cap. 22. & Codinum de Offic. cap. 2. num. 58. ubi ejus munus sic describitur: οἱ Μεγάλοι τζαούσιοι εὑρίσκονται εὐτακτοῦντες τὴν τοῦ Βασιλέως σύνταξιν, ὑπὸ τὸν Μέγαν Πριμμικήριον ὄντες. Sed pro σύνταξιν, Cod. Reg. habet τάξιν, quomodo legitur apud Acropolitam. Cap. vero 4. num. 40. illius pileum Cabbadium, & Scaranicum describit, additque hunc φέρειν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς ζώνης αὐτοῦ Σειρομάστιν, ὃν κοινῶς καλοῦσι Σαλίβαν. Quid sit vero Σειρομάστης & Σαλίβα, alibi indicamus. Τζουσίου præterea mentio fit in aurea bulla ex Cod. Reg. 1598. f. 3. & apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 6. pag. 102. 112. Vide Οὐσίας.

ΤΖΑΠΑ, Τζάπα, Τζαπίον, *Ligo*, ex Ital. *Zappa*. Glossæ Græcobarb. δίκελλα, γεωργικὸν ἐργαλεῖον ἀργαλειὸν τοὺς γεωργοὺς, τζάπα.

Τζαπίον. Scholiastes Theocriti Idyll. 4. v. 10. σκαφίον, τὸ κοινῶς λεγόμενον τζαπίον. Moschopulus ad Hesiodi ἔργ. β' pag. 100. κρατεῖν μακέλλην, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς τζαπίον. Hero in παρεμβολ. MSS. Δεῖ ἐπιφέρεσθαι τοῦ στρατηγοῦ τζαπία, καὶ ἀξινορύγια, πτυάρια, τζόκους, &c. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 331. καὶ λαβὼν τζαπὶ μετὰ καὶ ἀρχόντων πολλῶν, ἔσκαψαν ἕως εἴκοσι πήχες. Et pag. 388. τὰ τζαπία, ἡ ταφιάδια, τὰ μυστρία τῶν μαστόρων τὰ ἔκαμαν ἀργυρά. Fabulæ Æsopi Græcobarb. διὰ τοῦτο ἔλαβαν τὰ τζαπία καὶ δικέλλια, καὶ ἔσκαπταν τὸ ἀμπέλι, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Sapa*.

Τζαπαεικὸς, Τζαπουρίκιος, *Fossitius*. Rhases de Peste cap. 11. εἰσὶ τοίνυν νίτρον γαγγραινὸν, ἅλας τζαπαεικὸν, ἀσάρκη, καρκῖνος κεκαυμένος. *Sal Ammoniacum, Fossitium*. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: Ἅλας Ἀμμωνιακὸν, τὸ τζαπαρικόν. Anonymus MS. περὶ Ἀντωνυμιῶν βοτανῶν ἰατρικῶν· ἅλας Ἀρμονιακὸν, τὸ τζαπουρίκιον. Zosimus Panopolita, seu Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: καὶ ἀπὸ τοῦ οἰκονομηθέντος διὰ τοῦ ἀσβέστου τζαπαεικοῦ. Cosmas Hieromonachus MS. de Chrysopœa: εἶτα ἕνωσον τὸ μίγμα ἴσῳ καλῷ καὶ τζαπαρικῷ.

Τζαπαρικὸν, nudè, pro sale fossitio, non semel usurpatur in Cod. Reg. 618. f. 282. v. &c. Vide in Μελχαδαράνι.

Τζαπίτζειν, *Fodere, Suffodere*. Sguropulus in Hist. Concilii Florentini sect. 7. cap. 2. καὶ τοι γε ὅταν τζαπίτζητε τὰ ἀμπέλια ὑμῶν, οὐ λέγετε, ὅτι τζαπίσατε ταῦτα ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ παραγγέλλετε σκάπτειν καλῶς καὶ ἐπιμελῶς.

ΤΖΑΠΙΟΥΝΙ, *Campio*, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 255. editionis verò Venetæ 236.

ΤΖΑΠΟΣΩ. Historia Apollonij Tyrij:

Ἐπίασε τὴν ἀγάπη της εἰς τὴν καρδία τζαπόσω.

ΤΖΑΠΩΤΟΣ, Idem videtur quod Κλαπωτὸς, de qua voce supra egimus: ὁλοτζάπωτος, apud Emmanuelem Georgillam de Mortalitate Rhodi, MS.

Τρίαντα ναξίζουσι φλωρία να τα σημάρης δίκια·
Διατ' ἦσαν ὁλοτζάποτα χρυσοκλαβαρισμένα·
Μὲ λιθομαργαρίταρα τειγύρου σολισμένα.

Χρυσοτζάπωτος, in Hist. MB Belisarii:

Σκάδια χρυσοτζάπωτα πολλὰ ὡραιωμένα.

ΤΖΑΡΛΑΤΑΝΟΣ, *Circulator*, ex Ital. *Ciarlatano*, ex Gallico *Charlatan*.

ΤΖΑΡΜΑΤΩΝΕΙΝ. Vide in Ἄρμα.

ΤΖΑΡΟΥΚΑΣ, *Gurgulio*, Γαργαρεών.

ΤΖΑΡΤΖΙΡΗ, ἡ ῥόκα, in Glossis Jatricis MSS. Græcobarb. Vide Ῥόκα, & Μπαζάρ.

ΤΖΑΣΜΑΖΑΝ, σπέρμα πλατῆ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΤΖΑΤΖΑΡΙΖΕΙΝ. Occurrit in indice ad Nicetam, loco non indicato. *Zazzeare*, Italis, est *tempus malè collocare*. Vide Τζαντζαρίζειν.

ΤΖΑΤΖΙΟΙ. Achmes in Introduct. in Astrolog. εἰ δὲ ἐστιν ὁ ἥλιος, δηλοῖ δύναμιν Βασιλέων, καὶ μεγιστάνων τῶν ὑψηλῶν, ἀπώλειαν τῶν κακῶν καὶ φθειροποιῶν, τζατζίων καὶ μυρεψῶν. Τζάτζων occurrit nescio quis apud Theophanem pag. 166.

ΤΖΑΤΗΡ, τὸ χαλβάνη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΤΖΑΤΟΥΝΙΝ, *Pannus sericeus*, quem *satin* appellamus. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Βελούδιν ἢ καὶ τζατούνι, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπῆξαν,
Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχη τὴν κεραμπιζα.

ΤΖΑΝΟΥΧΕΙ, Osthani, *Buglossum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 710. *Tzanuchi*, apud Apul. cap. 41.

ΤΖΑΦΑΡΙΑ, *Cohors*, Σπεῖρα.

ΤΖΕΑΝΑ, Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 272. οὐ σιωπάβι νὰ κλέψῃ, οὐ πεληκράτη ἀπ' ἐκεῖνο τὸ θέλει νὰ πλερώσῃ εἰς τοῦ φυλέναν οὐ ἀς τὶν τζεάναν, οὐ ἂν τὸ ποίῃ διὰ τοῦ ἄπιστον τοῦ γραψίμου, &c. Ubi Versio Veneta cap. 251. *ò retien dal haver che si da al fontego, ò al comerchio, & questo fa per il suo consiglio fals..., ò per sua scrittura falsa*, &c. Videtur per τζεάνα, intelligenda *Doana*, seu *Deana*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat.

ΤΖΕΓΡΕΚΙΑ, *Rhadachne Blitum*, herba de qua Botanici. Neophytus in Gloss. Jatric. MSS. Ῥαδάχνη, ἡ τζεγρεκία, ἤτοι τὸ βλῆτον, ἕτεροι τὴν ἐγκλυστρίδα λέγουσι.

Τζετζενικαία, eâdem notione, apud eundem Neophytum.

ΤΖΕΚΗΝΙΟΝ, *Sequinus*, Monetæ species nota. Occurrit apud Franc. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 141.

ΤΖΕΚΗΟΝ, pro ζυγίον. Stamaticus in Epist. ad Theodosium Zygomalam apud Crusium in Turcogr. pag. 226.

pag.226. ϛέλνω τὴν ἀφεντίαν σου, διὰ τὴν ὥραν, ϛιώζυλα τζεκῆα πένῖε, μὲ τ πάρων καραβοκύρη. Ubi idem Zygomalas ζυγῷ ligna vendi Constantinopoli, seu ponderatione observat.

ΤΖΕΚΟΥ'ΡΙΟΝ, Τζικκέλιον, Τζικέλιον, Τζυκύριον, *Securis.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Λοιπὸν αὐτὸς μέσωντεοφία τ ἀγρίε τ παρμῦς
Βάρεια τζεκέλεια ἐπίασαν, καὶ μεθυμὸν μεγάλον.

Manuel Malaxus in Chron.MS. pag.488. ἔδραμαν μὲ τζεκέλεια, καὶ μὲ ἄλλα ἄρμαλα, &c.

Τζηκκύριον. Corona pretiosa: Τζηκκύρη, *Securis*, πέλεκυς. Constantinus in Tact. pag.6. ῥιπλάελον, καὶ σαλίβαν, ἢ τζηκκύριον.

Τζικέλιον. Leo in Tact. cap.5. §. 3. τζικύρια, ἕτερα τζικύρια ἀμφίςομα, ἐφ' ἑνὸς μέρους οἱονεὶ σπαθίον, ἐπὶ δὲ ἕτερον, ὡς ξίφος κονταρίε. Cap. 6. §. 11. 25. & ex eo Constantinus pag.10. ῥιπλάρια, τζικύρια, καὶ ἕτερα τζικύρια δίςομα ἅπερ εἰσὶν εἰς μὲν τὸ ἓν μέρος ὡς σπαθίον, εἰς δὲ τὸ ἕτερον ὡς ξιφάριον κονταρίε. pag. 10. ἁρμόζει δὲ καὶ τ καβαλλάριον ςρατιώτην ἔχειν τζικύριον δίςομον, &c. Adde pag. 18. & eundem Leonem cap.7. §.58. cap.14. §.69. πέλεκυς ἑτερόςομος, apud Nicetam in Joanne n.4.

Τζυχύριον. Idem Nicetas in Alexio lib. 2. num.5. δέδωκε καὶ τζυχύρια ἀνὰ χεῖρας, ὥςε κόπτειν τὰ ξύλα, καὶ ἑςίας ἅπτειν, καὶ θερμαίνεσθαι. Vide Notas ad Alexiadem p.257.

ΤΖΕΛΑΔΑ, *Galea*, Κόρυς. Ex Ital.& Gallico, *Salada*, *Salade.*

ΤΖΕΛΕΣΤΡΙ͂ΝΟΣ, *Cælestinus*, *Caruleus*. Anonymus MS. Græcobarb. de lapidibus: Κυρκέζα, οὐδὲ ἄσπρι οὐδὲ πράσινη, ἔνι εἰς χλορὲ τζελεςρίνα, καὶ ἔνε σπέσα, καὶ οὐδὲν λάμπη.

ΤΖΕ'ΛΥΜΟΙ, *Solymi.* Eustath. ad Iliad. β'. pag. 369. δῆλον δὲ ὅτι μέχρι καὶ νῦν μέρος Λυκίας ὑποπλεύονται καὶ οἱ Σόλυμοι, ἔρυμνον μὲν χωρίον ἔχοντες, βαρβαρικώτερον δὲ Τζέλυμοι ὑπὸ τ ἐγχωρίων καλέμενοι. Eadem iterat ad Iliad. ζ'. pag.611.

ΤΕΜΠΟΡΑ'Χ, ἡ ἀγρία μολοχὴ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Malva Silvestris.

ΤΖΕΝΑΡΑ'Λ, ex Gallico *General.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὁ Δέκας δὲ τ Ἀθίωῶν, ἐκεῖνος ὁ Γυλιάμος,
Μπαῖλος βικάριος τζεναρὰλ ὅλε τ Πριγκιπάτε.

Vicarius Generalis. Τζενεράλις, in Chronico MS. Manuelis Malaxi p.887.

ΤΖΕΝΚΑΡΗ', τὸ ἰάριν, *Æs*, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΖΕ'ΝΙΟΝ, *Sannium*, *Subsannatio*, Italis. *Zane*, & *Zani*, circulatorem, scurram, ludionem sonat. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ κάμνη καὶ τὰ τζένια τις σὰν εἶναι μαθημένη.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ἄλλα τζένια περισσὰ κανεὶς να μὴ κονλεύγη.

Τζενιάζειν, *Illudere*, *Subsannare*, *Decipere.* Glossæ Græcobarb. ἀπατῶ, γελῶ, τζενιάζω.

Τζενιαςὴς, *Planus*, *Sannio*, *Impostor.* Eædem Glossæ: ἀπαλεὼν, γελαςὴς, πλάνος, τζενιαςής. Vide Salmasium ad Hist. Aug.p.283. & supra, Τζάννος.

ΤΖΕΝΤΖΑ'ΒΡΟΥ, *Zinziber.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod.Reg.2690. ζιζίβερ λέγεται τζεντζάβρε.

ΤΖΕ'ΝΤΖΕΡΙ, Τζέντζερον, *Zinziber*, Ζιγγίβερ. Ital. *Zenzero*, & *Zenzenero.*

ΤΖΕ'ΝΤΖΙΔΕΣ. Chonicon MS. Manuelis Malaxi pag.857. ubi de Turcis: ὁ δὲ ἀφέντης ἔκαμε μάχην μετὰ τ Τζεντζίδων, καὶ ἐπολεμᾶ εἰς τὴν Καραμανίαν εἰς τὰ Ἄταια. Nescio an sit nomen proprium Gentis.

ΤΖΕΝΤΟΓΑ'ΛΗ, *Centrum gallinæ*, vulgò *Salvia silvestris.* Occurrit apud Myrepsum sect. de Unguentis cap. 62.

ΤΖΕΟΥΣΗ', ὀποπάναξ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1237. Vide Τζηβυσήρ.

ΤΖΕ'ΠΠΗ, Τζέπη, *Vidulus*, *Crumena*, Πήρα.

ΤΖΕΠΟΥ'ΝΗ, *Sagum*, διπλοΐς, in Corona pretiosa, ex Ital. *Giuppone.*

ΤΖΕΡΒΙ'ΝΑ. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Ἀτήγλωσσον ἡ ἐςὶ τζερβίνα πλαντίνα.

ΤΖΕΡΒΟΥΛΙΑΝΟΙ'. Vide in Σέρβουλα.

ΤΖΕ'ΡΓΗ. Apomasar in Mysteriis: δύναμιν τ ἐνοικέντων εἰς τὰς τζέργας καὶ χαρκάδας τέτε Ταρτάρων καὶ Τέρκων. Meursius Gallicum *Charge* interpretatur, quomodo dicimus, *charger quelqu'un*, impetum facere in aliquem.

ΤΖΕΡΔΕΛΑ, *Sardinia*, Piscis: ex Ital. *Sardella.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Τοπῶς νὰ ζήσω ἐξαπορῶ μηδὲν αὐτὰς τὰς τζερδέλας.

ΤΖΕΡΕ'ΜΠΟΥΛΟΝ. Vide in Ἔμβολος.

ΤΖΕΡΙΜΟΝΙ'Α, *Cerimonia*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag.34. & alibi.

ΤΖΕ'ΡΚΗ, Τζέρκι, Τζέρκελο, *Circulus doliaris.* Hinc fortè *Zercola* dictum capitis è filtro tegumentum apud Turcos, latam auream fimbriam habens, (instar circuli) qua parte capiti imponitur. Vide Leunclav. in Pand.Turc. num.21.

ΤΖΕ'ΡΜΑ, vitii vel morbi genus in avibus, de quo in Orneosophio pag.248. est caput, hoc titulo, περὶ τζέρματος.

ΤΖΕΡΟ'Ν, *Serum.* Agapius in Geoponico c.226. ἔπαρε ἅλας Ἀρμονιακὸν, ἀνακάτωσέτο μὲ ξύδι, νὰ γένη ὡσὰν τζερόνιο. Vide Τζίρος.

ΤΖΕΡΟΥ'ΠΟΣ. Synodicon Pappi MS. cap.67. μάλιςα τ Χρυσάφιον τ Τζεροῦπον ἐπιλεγόμενον Πραιπόσιτον χρηματίζοντα, καὶ διὰ αὐτῦ ὡς μεγάλα ἰσχύοντος Θεοδόσιον.

ΤΖΕ'ΡΤΟΣ, & Ἰντζέρτος, *Certus* & *Incertus*, apud Michaelem Psellum in Synopsi legum v.144.

ΤΖΕΣΜΕΖΕ', τὸ λεγόμενον μαυροκύκιν Ἰνδικὸν, in Lexico MS. ex Cod.Reg.1843.

ΤΖΕΣΤΟΥΑ'ΡΙΑ, *Zedoaria*, apud Myrepsum sect.1. cap.1.36. 38. &c.

ΤΖΕ'ΣΤΟΣ, *Cestus*, Κέςος. Glossæ Græcobarb. αἰγυλὶς, λυγὸς, φύλον ἱμαντῶδες, ἴσως τὸ πλόκιν, ὅπε πλέκυν μετὰ τὺς κέςυς, ἤγυν τζέςυς.

ΤΖΕΤΑ'ΡΙΟΙ, *Prædones variis ex locis coacti.* Joannes Anagnosta de Excidio Thessalonicæ num.7. ὡς δ' ἀνέβημεν διημερεύειν ἐκεῖσε καὶ διανυκτερεύειν συνδέμενοι, καὶ διέκριναν ἡμᾶς οἱ κρατῦντες τ πόλεως, Λατίνυς καὶ Ῥωμαίυς, καὶ τὺς τὴν λῃςείαν μετερχομένυς ἀναμίξ ςήσαντες· ἐ γὸ πιςεύειν ἡμῖν καθαρῶς εἶχον, καὶ θάνατον τοῖς φρονήσουσιν προδοσίαν ἠπείλησαν, τὺς Τζεταρίυς, ὡς ἡ κοινὴ φωνὴ τύτυς ἐκάλει, (λῃςαὶ δ' ἦσαν ἔτοι σύνταγμα ἐκ διαφόρων τόπων συναθροισθέντες) φύλακας εἰς τῦτ' ἐπιςήσαντες. Horum præterea mentio occurrit num. 13. extr. Vide Gloss. med.Lat. in *Zeta* & *Zetarius.*

ΤΖΕΤΖΕΝΙ'ΚΙΑ. Glossæ Jatricæ, MSS. Neophyti: Ἀδράχνη, ἡ ἔγκλυςρις, ἡ τζετζενίκια, καὶ ἀγράυλη λέγεται.

ΤΖΕ'ΤΖΗΣ, *Cæcus.* Ita Joannem & Isaacium Tzetzes, fratres, ac scriptores recentioris Græciæ sat notos, appellant Theodorus Gaza in lib.de Mensib. Aldus Manutius, & Leonicus Thomæus in libris variarum Historiarum. Verba Gazæ sunt ex cap.5. Κένος δὲ Πρόκλυ χλευάζων, &c.

ΤΖΕΥΔΟ'Σ, *Balbus*, ψελλός. Τζευδίζειν, *Balbutire*, ψελλίζειν. Τζεύδισμα, Τζευδισμὸς, *Balbuties*, ψελλισμός. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num.1. ὡς κόμιον διευθετίζειν μετὰ τὴν ἐκείνε ὑποξανθίζυσαν, καὶ

καὶ τ τ γλώτης τ παιδὸς καὶ Βασιλέως σχηματίζεσθαι τζυδισμόν. Ubi Cod. al. ψελλισμὸν præfert.

ΤΖΕΦΕΣ, αἷμα νυκτεριδῶ, *Sanguis noctuæ*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Τζηφὲς.

ΤΖΕΦΕΤΟΝ. Vide in Ζαπέτιον.

ΤΖΕΦΛΙΝ. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. καὶ τρίψον αὐτ καλῶς, καὶ καῦσον αὐτ εἰς τζέφλιν, ἕως ἂν μαυρίση.

ΤΖΕΦΛΟΣ. Vide Σωύτζεφλος.

ΤΖΕΧΟΙ, *Bohemi*, sic dicti à Zecho, seu Zechio primo eorum Duce, de quo Æneas Sylvius in Hist. Bohem. cap. 4. & Luccarius in Annal. Ragusin. lib. 1. Laonicus lib. 5. Hist. μετὰ δὲ καὶ πρὸς τὺς Βοεμίυς τζέχυς καλυμένυς ἐπὶ συχνόν τινα χρόνον τ πόλεμον διαφέροντες μεγάλα κακὰ ἐποίυν ἀλλήλοις.

ΤΖΗΒΗΤ, τὸ λυλάκιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΖΗΒΟΥΣΗΡ, τὸ ὀποπάνακας, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Opopanax, Succus panacis.* Vide Τζευσή.

ΤΖΗΓΑΡΙΖΕΙΝ, *Incantare more sagarum.* Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Διάτι τ βάλ' ἡ φυλακὴ πολλὰ τ τζηγαρίζη,
Ἀμὴ ὅπυ ἔμπη καὶ μάθηλιν ὅλως ἀνατσικιάζη.

Rursum:

Ὁποῖον πιάση πολυλικὴ πολλὰ τ τζηγαρίζη.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τόσω ἐλύπλωε πολλὰ, τόσω ἐτζηγαρίζη
Εἰς τ καιρὸν τ δολερὸν ἐκεῖνον τ θλιμμένον.

Alter Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Τὸ πόσα με ἐτζηγάεισεν ἢ ἔλαθέ σε ὁ πόθος.

Alius Anonymus de Amorib. Callimachi:

Ἀνάθεμα καὶ τ καιρὸν, ἀνάθεμα τὴν ὥραν,
Ὅταν αὐτὴν τὴν δέσποιναν εἰς τῦτο τὸ παλάτιν
Ἀπήρασιν, ἐφέρασιν τὰ μαγικὰ τ γραίας,
Αὐτὴν ἐξετζηγάεισεν, ἡμᾶς ἀγανακτῦμεν.

Τζυγαρίζειν, cum υ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἔχει τὸ ὄνομα καλὸν παράξενον ὀκάτι,
Καὶ τζυγαρίζεται κἂν ἕς ὡς τ νὰ τοπίζεται.

Infrà:

Ἐδὲ κεφάλην σκορδαφὸς ὀκάτι ἐγὼ ἐμαζώθην.

Rursum:

Ἴδε τ βρῶμον πῦ ἔκειτο καὶ γω τζυγαριζόμην.

Τζυγαρισμὸς, *Incantatio.* Idem Anonymus de Amoribus Lybistri:

Καὶ πάλιν βάνεις με εἰς τζυγαρισμὸν τ πόθυ τ ἰδικῦ συ,
Ταῦτα μυελοτζυγαειζόμενος διὰ τὴν ὑπόσχεσίν συ.

Τζυγάεισις. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 89. ἀσίζα ὁρίζη τὸ ὁ ἐργόλαβον ἀνεδέλεψεν τί ποτε εἰς τὸ φίεσμάν τυ ἐδίκυ τυ, καὶ χρόσι τυ τὴν τζιγάεισίν τυ, δίκεον ἔνι νὰ δόθι ἐκεῖνος ὅπυ χάνι τὸ πρᾶγμαν πάντα ὅσα χρόσι διὰ τὸ αὐτ ῥέχην.

Τζηγαρᾶς, *Incantator.* Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 360.

ΤΖΗΓΚΟΥΝΑΣ, *Scaturigo*, Κρυνός. Τζηγκυνίζειν, *Scaturire*, Ἰκμάζειν.

ΤΖΗΚΑΛΗ. Vide in Τζυκάλη.

ΤΖΗΚΝΙΔΑ, *Urtica*, Glossæ Jatricæ MSS. Græcobarb. Πεζορονίτζυρα, τὸ σπέρμαν τ ἀκαλήφης. Aliæ: Πεζαρῦ τζηρ, τζηκνίδας σπέρμα.

ΤΖΗΚΟΥΔΑ, *Cortices uvæ*, Στύμφυλα.

ΤΖΗΚΟΥΡΕΑ, *Cicorea.* Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. μυελόβλον, τζηκυρέα.

ΤΖΗΚΟΥΡΙΟΝ. Vide in Τζεκύριον.

ΤΖΗΛΑ, *Pruritus, impetigo.* Apud Constantinum Asecretis MS. caput 137. inscribitur, περὶ τ λεπτοπυρώδυς κνησμονῆς λεγομένης παρὰ τ ἰδιωτῶν τζήλα.

ΤΖΗΛΗΠΟΥΡΔΕΙΝ, *Iocari, Ludere, Nugari.* Anonymus de Mulo, Lupo, & Vulpe:

Οἱ σκύλοι σαν γρικήσυσι, τζηλιπυρδῶ καὶ φεύγω,
Καὶ δὲν τὺς χρίζω τίποτες μὰ τρέχοντας χορεύγω.

Mox:

Κ' εἰς τὰ τζηληπυρδίσματα, κ' εἰς τ πιδεξιοσύνη.

Rursum:

Συχνὰ πηδὰ τζηλοπυρδὰ, καὶ τὴν ὥραν σικόνει.

Vide Gloss. med. Lat. in *Burdare.*

ΤΖΗΜΟΛΕΑ, ἥ ἐστι ἐν ταίρα τε πάνια, in Glossis Jatricis Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. *Cimolea, quæ est in terra Hispania.*

ΤΖΗΜΟΥΡΙΑ. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Κρέτλονες, τὰ τζημύρια.

ΤΖΗΜΠΛΕΙΝ, *Lippire.* Lexicon MS. Cyrilli: Λημῶ, τὸ τζημπλῶ. Vide Τζίμπλα.

ΤΖΗΜΠΛΟΤΙΝ, ἰγλαμὰν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΖΗΜΠΑΓΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος. Τζημπαγώνειν, *Geminare*, Διπλασιάζειν.

ΤΖΗΝΙΑ. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 739. ubi de Theophylacto Patr. Constantinopol. ἔκαμε ἕνα ἀχύρι με τζηνία, καὶ τὰ ἔβαλε μέσα.

ΤΖΗΝΤΖΙΚΑΣ, *Cicada*, τέτλιξ, in Corona pretiosa. Portius habet τζίντζικας, Fabulæ vero Æsopi vernaculæ pag. 150. τζίτζηκας. Ita etiam Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τζίτζικας ἐλάλησε, μαύρη ῥόγα ὑάλισε. Italis *Zinziculare*, idem sonat quod Gallis *Gazouiller.*, fortè, more cicadarum.

ΤΖΗΝΤΖΗΦΑ. Anonymus Philosophus Græcobarb. MS. de ciborum facultate, ubi de plantis: περὶ τζιντζίφων· κακόχυμα εἰσὶν καὶ χολώδη, καὶ δύσπεπτα καὶ κραδία καὶ κοιλίας.

ΤΖΗΝΤΟΥΑΡ, vulgatum, *Zedoaria.* Demetrius Pepagomenus de Podagra cap. 33. ἀριστολοχίας, ἀγαρικῦ, σίυ, τζιντύαρος, ἀνὰ γραμμάτια ϛ'.

ΤΖΗΠΑ, Τζίπα, Τζύπα, *Membrana*; *Vena*; *Musculus*, *Pellicula.* Glossæ Botanicæ MSS. κακλιδόνας, τὰς τζίπας. Alibi: Μύες, οἱ τζῆπες. Glossæ aliæ ex Cod. Reg. 1673. ὑμὴν, ἡ τζύπα τ μυελῦ. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: τὸ τέταρτον ἐὰν ἔστι ξανθὸν, καὶ ἔχει ἐπάνω τζήπαν, ὥσπερ ἐλάδιν, πρόσεξαι ὅτι ἔστιν ἀπὸ τ χολῆς ξανθῆς. Infrà: εἰ δὲ ἔστι ἔχει νέφος μαῦρον, καὶ ἔχει τζήπαν ἐκ πλαγίυ, ὥσπερ ἔστιν ἀπὸ τ χολῆς, &c. Anonymus MS. de Avibus: ὁ δὲ ὑμὴν, ἤγυν τζίπα πεποίηται πρὸς χείλη διερρωγότα καὶ τραχέαν καὶ γλῶτταν. Anonymus Medicus in Cod. Reg. 945. τ φινικίυ τὸ ὀστῦν ἔχει ὀσὰν τζύπα, ταύτην ἔπαρον καὶ κολητὸν εἰς τὰ χείλη. Alter Anonymus ex Cod. 1595. ὥσπερ τὸ ὠὸν ἐν τῇ μέσῃ αὐτῦ τ κρόκον ἔχει κύκλοθεν τ κρόκυ δαὶ τζύπα κυκλοῖ, μετὰ δὲ τὴν τζύπαν τὸ λευκὸν τ ὠῦ ἔνει, &c.

Ἀποτζυπιάζειν, *Membranam auferre*, vel *pelliculam.* Idem Anonymus Medicus: καὶ βαλὼν ὕδωρ ὀσὰν λίτραν μίαν, καὶ ἀποτζυπιάσας, δὸς πίειν τρεῖς πρωΐας. Ἀποτζηπῦν, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 338. & part. 2. pag. 81. pro *expellere.*

ΤΖΗΡΙΤΗΣ, Herbæ species, cujus mentio est in lib. MS. Coeranidis l. 2.

ΤΖΗΡΑΚΙΣ. Manuel Paleæologus in Onitocritico MS. c. 10. ἐὰν δὲ ἴδη τις ὅτι ἤσθιεν ἄρτυς καθαρὺς, εὑρίσει κέρδος ἀρκετὸν πρὸς ζωαρχίαν, εἰ δὲ ζέοντα, ἀσθενήσει, εἰ δὲ ἴδη ὅτι ἑτέρυς ἄρτυς κυβαρὺς, ἢ ἐδέξατο αὐτὺς παρά τινος, καὶ μετέδωκεν πρὸς ἄλλυς, μέλλει εὑρεῖν κινδύνον καὶ ἀργίαν, καὶ ἀπονέκρωσιν, καὶ καταβολὴν παρὰ τ ἐχθρῶν αὐτῦ, καὶ αἰχμαλωσίαν ἅπερ συναρίθμηται τῷ στρατιωτικῷ καταλόγῳ, ὅσυν Τζηράκις ἐκεῖνος ὁ μεσωθανιάτης, καὶ ὁ Λεοντόπαρδος ὁ Πρωτοσπαθάριος ὅστις ὁ Τζηράκις αἰχμαλωτισθεὶς παρὰ τ πολεμίων ἐδεσμεύθη καιρὸν ἱκανόν· ὁ δὲ λεον

ἢ Λυνδόπαρδ☉ κονδαρέαν δεξάμϛνο κὴ τ̃ σόματ☉ αὐτ̃. Videtur esse nomen proprium.

ΤΖΗΡΟΣ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα, κὴ τζήρυς δεκαπένϊε.

Italis *Ziro*, est amphora olei, seu vas olearium.

ΤΖΗΤΖ, ἀναγάλλιδ☉, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Anagallis*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. τζητζὴ, τὸ ἔλαιον τ̃ ἀναγαλλίδ☉.

ΤΖΗΤΖΟΥΝΙΟΝ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἡ πολυλικὴ τ̃ καύχυ τις κάμνη μῦτον τζητζύνια,
Κ' ἡ μάνα τις μαλόνη τυ ὡς διαναφέρνη ψύνια.

ΤΖΟΥΛΟΥΝΑΡ, Βαλαύςιον. Βαλαύςιον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Balaustium*, *Flos punicæ*.

ΤΖΗΦΕΣ, τὸ αἷμαν τ̃ νυκτερίδ☉, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Sanguis noctuæ*. Vide Τζεφέτ.

ΤΖΙΑ, *Tibia*. Demetrius Zenus in Batrachomach.

Κυκία κλορὰ ἐσχίσασι, κὴ σκέπαζαν τὰ τζία τυς.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἡ βαρελοπῦλα τρέχοντα τὰ τζίατις ἐκλυπῦσα.

ΤΖΙΑΒΟΥΣΙΔΕΣ, ita appellantur Temiris regiæ viri præcipui. Ducas Hist. cap. 16. ἤρξατο ὖν ὁ Παγιαζὴτ ἀδολεσχῶν κὴ ὑβρίζων τὺς μεγιςᾶνας αὐτῦ κὴ τὺς τζιαβύσιδας ὑποβιβάζων ἃ δέρων, ὡς ὐ καλῶς τ̃ πόλεμον ἀντιτιθένϊ.

ΤΖΙΑΚΝΙΑΣ, Avis species. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ἐμίσκ☉, ὄρνεον, ὁ τζιακνίας. Vide Τζικνέα.

ΤΖΙΑΡΙΟΝ. Acta Concilij Florentini sess. 16. ἵππυς γδ ᾠκονόμησαν λδυκὺς δώδεκα μϛ̀ τζιαρίων κὴ ἐνδυμάτων λαμπρῶν. Ubi Cariophyllus, *Equos albos 12. phaleris & operimentis superbis ornatos paraverant*.

ΤΖΙΒΕΛΙΣ, *Civilis*, in Glossis Basilic.

ΤΖΙΒΙΚΙΟΝ. Vide Τριβίκιον.

ΤΖΙΓΑΡΙΖΕΙΝ. Vide in Τζηγαρίζειν.

ΤΖΙΓΚΙΣΜΟΣ. Theodorus Studita in Catechesi MS. κὴ ἕτερ☉, ὁ οἶν☉ τζίγκισμὸν ἔχἰ, φασὶ, κὴ τὸ ἔψημα ἀνάλατον.

ΤΖΙΕΡΜΙΠΟΣ. Vide in Ῥαζῦρα.

ΤΖΗΚΑΡΙΑ, ἡ ἐςὶ μέλισιν, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047.

ΤΖΙΚΗΤΖΙΠΗ, vox incertæ notionis apud Myrepsum sect. 7. cap. 23.

ΤΖΙΚΝΑ, Τζύκνα, *Fumigatio*, καπνισμὸς, Portio. *Cinerem* exponunt Glossæ Græcobarb. Τζίκρα, κόνις, τέφρα, κονιορτός. *Odorem ex cibis* intelligere videtur Prochoprodromus MS.

Καὶ πῶς ἀπὸ τα κρέατα μοσχομυρίζη τζίκνα.

Rursum:

Καὶ τζίκναν φέρυσι πολλὼ ὡς ἀπὸ τ̃ βρομάτων.

Infrà:

Καὶ τζίκνα γέμισαν πολλὼ ταρθένια με ςὼ ςράταν.

Deinde:

Τὼ τζίκνὼ ἠκολύθησα, κ' ἐς μακέλιον μὲ πάγει.

Alibi:

Καὶ πῶς πολλάκις τ̃ κρεῶν ἀπολυόνϊων τζύκναν.

Τζικνώνειν, *Ustulare*, *torrere*, καυτηριάζειν, ὀπλᾷν. *Odorem ex cibis haurire*. Idem Prochoprodromus:

Καὶ γὼ τζικνώνω διὰ φομλὼ, κὴ ὐκ ἔχω τι νὰ φάγω.

ΤΖΙΝΕΑ, & ζυκνέα, *Cygnus*, Κύκν☉. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum, pag. 244. τὺς χηλαύρυς, τ̃ τζικνέαν, τὼ αἴθυιαν, κὴ τὰ τοιαῦτα, ὀφέλεις ἕνα προσέχης αὐτά. Et pag. 254. τζυκνέα σάρκας, ἢ πελαργῦ, ἢ χηλαύρυ, ἢ αἰθύιας μὴ πολὺ παραβάλλης ὀρνέω. Anonymus MS. de Avibus: τὸ ἢ ὠὸν τ̃ ἴβεως, ἤγυν τ̃ τζικνίας, διώκει θηρία.

ΤΖΙΚΟΥΔΟΝ, *Bacca*, Ἀκρόδρυον, ςέμφυλον. Τζικύδάκι, *Baccula*, Κοκκίδιον.

ΤΖΙΚΟΥΡΙΟΝ. Vide in Τζεκύρεον.

ΤΖΙΚΟΥΤΑ, *Cicuta*, Κώνειον, apud Agapium in Geoponico cap. 171.

ΤΖΙΛΙΑΚΟΝ, *Ventris profluvium*, κοιλιολυσία. Τζιλιάρης, *Qui ventris profluvio laborat*, Ὑγρόκοιλ☉.

ΤΖΙΜΒΛΑ, Τζίμβλ☉. Vide in Τζίμπλα.

ΤΖΙΜΙΛΑΡΙΟΣ. Vide in Ἀμμυδάει☉. Hic tantum moneo in Cod. Reg. Harmenopuli sign. 558. nunc 2522. legi, ἡ τ̃ ἀμμυδαρίων, κὴ ἡ τ̃ καπήλων τέχνη.

ΤΖΙΜΙΣΚΗΣ, *Adolescentulus*, Armeniorum lingua. Leo Diaconus MS. lib. 4. Sub finem, de Joanne Tzimisce Imp. ὃς κατεπίκλω Τζιμισκὴς ἐκαλεῖτο· τῦτο ἢ τὸ τ̃ Ἀρμϛυίων διαλέκτυ πρόσρημα ὂν, εἰς τὼ Ἑλλάδα μεθερμλωευόμϛνον μυζακίτζω δηλοῖ. βραχύτατ☉ γδ τὼ ἡλικίαν τελῶν, ἐπωνυμίαν ταύτω ἐκλήσατο. Sed legendum μοιρακίτζω docent Excerpta historica MSS. ex Cod. Reg. 1334. ubi de eodem Joanne: τὸ τζιμισκῆς πρόσρημα, τῇ τ̃ Ἀρμϛυίων διαλέκτῳ, μεθερμλωδυόμϛνον, μοιρακίτζω δηλοῖ ἐπεκλήθη ἢ ὕτ☉ διὰ τὸ βραχὺ τ̃ ἡλικίας. Constantinus Manasses:

Τῷ τζιμισχῆ ἢ κλῆσις ἰὼ βρεφόθεν Ἰωάννης.

ΤΖΙΜΜΙΖΕΙΝ. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἔςιν ὅτε ἔβαλλον τὰς χεῖρας αὐτῦ τὰ ἄσεμνα δύναμαι εἰς τ̃ κόλπον αὐτ̃, κὴ ἐσίαινεν αὐτ̃, κὴ ἐκόαιζον, κὴ ἐτζίμμιζον αὐτ̃.

ΤΖΙΜΟΥΡΙΟΝ, *Ricinus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κρότονες, τζημύεια. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. Κρότων, τὸ τζιμῦειν, κὴ τὸ σκυλάκιον. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Κρότων, τὸ τζυμύριον, ὁ κὴ κρολώνιον λέγεϊ. Vide in Ζαδόαρ, & Ruellium lib. 3. de Nat. stirp. cap. 144. Nonus de Curat. morbor. cap. 43. ἀνασπάσας ταύτας, πρῶτον τζιμυρὶς αἷμα ἐπίχεε.

ΤΖΙΜΠΕΙΝ, *Extremis digitis carpere*, *rostro impetere*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Πάλιν ἐξαναπιάνω τὼ, μαλάσσω κὴ τζιμπῶ τὼ.

Τζίμπημα, *Rostro perstrictio*.

Τζιμπίδιον, *Ungula*. Damascenus Studita Homil. 25. βαςῶνϊες εἰς τὰ χέρια τυς παιδδυτικὰ σιώεργα· ἄλλ☉ σπαθίον, ἄλλ☉ μαχέριον, ἄλλ☉ βίτζαν, ἄλλ☉ τζιμπίδιον, κὴ ἄλλ☉ φερώτατα ὄργανα.

ΤΖΙΜΠΛΑ, Τζίμπλα, Τζύμβλα, Τζιμπλιά, *Lippitudo*, λήμη, ξεροφθαλμία. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λήμη, τὸ τζίμπλη. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Λήμη, λακὸν ὑγρὸν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σιωαγόμϛνον, ὅπερ ὅζιν ἡ τζίμπλα. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ποῖ☉ παινᾷ τὼ νύφη μας, ὅπῦ ἡ τζίμπλα ἡ πάνα της.

Τζιμπλᾷν, *Lippire*, Λημᾷν, in laudatis Glossis. Lexicon MS. Cyrilli: γλάμων, ὁ λημῶν, ἤτοι τζιμπλῶν τὺς ὀφθαλμὺς. Glossæ MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Λημῶ, τὸ Ἰζιμπλῶ. Aliud Lexic. MS. Λημμᾶν, τὸ τζημπλώτιειν.

Τζημπλιάζειν, eâdem notione. Τζιμπλιάρης, *Lippus*, Λημῶν, γλάμυρ☉.

Τζίμβλα. Suidas in Etymolog. λήμη, ἡ τζίμβλα.

Τζίμβλ☉, *Lippus*. Idem Suidas: Λημαλέ☉. Τζίμβλ☉. Rursum: Πηλὸς, ὁ μαδαρὸς τοῖς βλεφάροις, τζίμβλ☉. Lexicon Stephani: πιλὸς, τζίμβλ☉.

Τζύμβλα,

Τζύμβλα, τζύμπλα. Moschopulus: Λήμη, ἡ κοινῶς τζύμβλα, ἀφ' ἧ λημᾶν, τὸ τζυμβλώτῖειν. Apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosoph. caput 75. inscribitur εἰς τζύμπλαν. τζυμβλώτῖειν, apud Phavorinum, λημᾶν pariter exponitur. Glossæ MSS. in Aristophanis Nubes: εἰ μὴ λημᾶς κολοκύνθαις. Τζυμβλώτῖεις.

Τζημπλότιν, ἰγλαμάν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΖΙ´ΝΑ, *Fraus*. Glossæ Græcobarb. δέλεαρ, δόλος, ἀπάτη, τζίνα.

ΤΖΙΝΑ´ΜΩΜΟΝ, *Cinnamomum*. Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Cod Reg. 1047. Κιληρένς δρόβιν, τηκοιασότας μὲ ἔςι τζιναμώμον το λέγϑν κανέλαν ρομεηνα τριψύδιω.

ΤΖΙΝΖΕΥ´ΡΟ, *Gingiber*, in Corona pretiosa, ex Ital. *Zenzevero.*

ΤΖΙΝΤΖΙ´ΒΑ, *Gingiva*, Ἐ´νϑλον.

ΤΖΙΝΤΖΙ´ΚΑΣ, *Cicada*, Τέτῖιξ. Vide in Τζλωτζίκας.

ΤΖΙΝΤΖΙΛΟΥ´ΚΙΟΣ, ita cognominatus quidam Cosmas Monachus, apud Joëlem in Zoe.

ΤΖΙΝΤΖΙ´ΦΟ, τζινῖζέφρον, *Zizipha*, ζίζιφον. Joannes Iatrosophista MS. cap. 140. καὶ σύϑκος, ἤτοι τζίνῖζιφα.

Τζινῖζιφοζϑλαπον, *Iulepon ex ziziphis.* Anonymus MS. de Methodo urinarum: καὶ πότιζον αὐτ' τζινῖζιφο ζϑλαπον, καὶ σαζάπλυον, καὶ χλίϑ μέλιν, καὶ κατὰ Θεὸν ἰᾶται.

ΤΖΙ´ΝΤΟΣ, *Cingulum*, Ital. *Cinto.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σπαθία σας καὶ μπϑνιάλα σας, καὶ τζίνῖϑς χρυσωμϑύϑς.

ΤΖΙΠΑ´ΤΑ. Heronis Parecbolæ: ἐπὶ τϑτοις κατασκευάζειν καὶ τζιπάτα ἐκῖὸς τ' ταφρῶν. Vide Τζήπα.

ΤΖΙ´ΠΟΤΟΣ, Ἀπολζίπολος, Ἀπολζιπομένος, *Temerarius.*

ΤΖΙ´ΠΟΥΡΑ, Τζιπερίτης, *Vinacea, flores*, Στέμφυλα, περιπίσματα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. γίγαρία, τὰ κοινῶς λεγόμϑυα τζήπϑρα.

ΤΖΙΠΟΥ´ΡΕΣ, Piscium species. Theodosii Zygomalæ itinerarium MS. εἰσὶ κῶμαι καὶ χωρία πολλὰ κείμϑυα ἀπὸ τ' λίμνης τ' ἰχθυώδϑς καὶ θαυμασίας, τ' πλϑύσης ὀψάρια πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, λεγόμϑυα ἐκεῖ κατὰ τόπον τζιπϑρες.

ΤΖΙ´ΠΠΑ. Glossæ Græcobarb. τὰ πονήματα ὅπϑ ἔρχοντα ὑποκάτω τ' λευκϑ τ' ὀφθαλμϑ ϑτως τὰ λέγϑσιν, ἤγϑν τζίππαν.

ΤΖΙΡΕ´ΜΒΟΛΟΣ. Vide in Ἔμβολος.

ΤΖΙ´ΡΟΣ, *Serum lactis*, ὀρὸς, ὀῤῥὸς γάλακῖος. Vide in Τζερὸν, & Τζϑρός.

ΤΖΙΤΑ´ΡΙΟΝ, pro σιτάριον, *Frumentum*. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 91. in Cod. MS al. 93. καφοῤὰν σκόρπελον α. τζιταρίϑ σίμον, καὶ ζιλάπλω τ' ῥόδων τὸ ἀφρϑν. Fuchsius legendum putat κιτρίϑ σάλμα. Sed videtur indicari *cochlea frumenti*. Vide in Στίμη.

ΤΖΙ´ΤΖΗΣ. Vide Τζίτζιρος.

ΤΖΙΤΖΙΛΙΑ´ΝΟΣ, *Siculus*, ex Ital. *Siciliano.* Glossæ Græcobarb. οἱ Σικελοί, ἤγϑν οἱ τζιτζιλιάνοι. Τζητζήλια, *Sicilia* insula, in Chron. MS. Manuel. Malaxi pag. 574. &c.

ΤΖΙΤΖΙΝΙΚΙ´Α, *Portulaca*, Ἀνδράχνη. Neophytus in Lexico Jatrico MS. Ἀνδράχνη, ἡ ἔγκλυσρις, καὶ τζετζινικία, καὶ τραύλη λέγεται.

ΤΖΙΤΖΙΡΙΖΕΙΝ, *Stridere*, τρίζειν, βρύχειν.

ΤΖΙΤΖΙ´ΠΕΡ, *Gingiber*. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: ἔπαρε γαρεόφαλον, μοσχοκάρυδον, τζιτζίπερ, κανέλαν, καὶ κίμινον.

ΤΖΙ´ΤΖΙΡΟΣ, *Nudus*. Glossæ Græcobarb. ἀνείμονες, μὴ ἔχοντες ἱμάτια· ἐκεῖνος ὅπϑ δὲν ἔχϑν ῥϑχα, γυμνοὶ τζίτζιροι. Ptochoprodromus contra Hegumenum MS.

Ὁ πηλυτζίτης ὁ πλωχὸς ὁ λεροψωμοσόλης.

ΤΖΙΤΡΑ´ΚΟΥΛΑ. Glossæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. ὀξισιτζηλόμηλης, τζηὲ σϑκϑς τε τζιτράκϑλα.

ΤΖΙΤΟΥ´ΛΑ, *Cithara*, Κινύρα, φόρμιγξ.

ΤΖΙ´ΤΤΑ, *Civitas*, ex Ital. *Citta*. Constantin. de Adm. Imp. cap. 27. ἐξ ϑ ὀνομάζεται τζίτῖα νόβα, τϑτέσι νεόκαςρον. Adde cap. 28. extr.

ΤΖΙΦΕΣ, καὶ ϑτ, καὶ ϑάτ, ὅ ἐςι τὸ αὐτὸ, ἐςι τὸ αἷμα τ' νυκῖερίδος. Ita Glossæ Saracenicæ MSS. *Sanguis noctuæ.*

ΤΖΙ´ΦΡΑ, *Nota numeri*, *Cifra*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. ubi ex Valla indorum nomen esse docuimus, quod & innuit Maximus Planudes in Psephophoria Indorum MS. τιθέασι δὲ καὶ ἕτερον σχῆμα, ὃ καλϑσι τζίφραν. Infrà: εἰ δὲ δεκάμονα, γραφέ τζίφραν, ἥτις σημαίνει ϑδέν. Scholion MS. Neophyti Monachi ad Characteres Numerorum Indicorum: τζύμφρα δὲ καὶ λέγεται τὸ ἐπάνω ἑκάςῳ τ' ςοιχείων ἀπὸ τ' δέκα, καὶ τ' καθεξῆς ἀριθμῶν κείμϑυον, ὡς ο μικρὸν. σημαίνει δὲ διὰ ταύτης τ' Ἰνδικῆς φωνῆς τὸ τοιϑτον τὴν ἀναλογίαν τ' ἀριθμῶν.

ΤΖΙ´ΧΛΑ, *Turdus*, Κίχλα, in Corona pretiosa & apud Portium.

ΤΖΟ´ΓΕΣ, τζόγιον, *Res*, ex Gall. *Chose*, inquit Meursius. Glossæ Græcobarb. τὰ πράγματα, ἤγϑν τζόγες. Alibi: νικητήρια, τζόγες, βραβεῖα. Rursum: ἀειθαλὴς, τὸ βραβεῖον τ' νίκης ἀεὶ θάλλον· ἢ τζόγια τ' νίκης. ὅπϑ θάλλϑ πάντοτε. Vide τζόχα.

ΤΖΟΙΜΑΡΟ´ΛΚΟΣ. Portolanus MS. ἡ Μέλος ἔναι νησὶ μεγάλο, καὶ ἔχη βένα τρία τζοιμαρόλκα, τὸ μεσινὸ ἐς ὑψιλό, &c.

ΤΖΟ´ΚΑΡΑ, *Soccus*, *Calceus ligneus*, ξύλινον ὑπόδημα. Ital. *Zoccolo*.

ΤΖΟ´ΚΟΣ. *Stipes*, *Truncus*, Ital. *Zocco*. Heronis παρεκβολαὶ MSS. δεῖ ἐπιφέρεσθαι τ' ςρατηγὸν τζαπία καὶ ἀξινορύγια, καὶ πτυάρια δι' ἐργασίαν σϑδας, ὁμοίως καὶ τζόκϑς διὰ τὰς κατὰ σύγκρισιν ϵὑρισκομένας πέτρας ἐν τῇ γῇ. Rursum: συναγαγεῖν πλῆθος λαϑ ἀπὸ τ' χώρας μετὰ ἀξινῶν, καὶ τζαπίων, καὶ τζάκων. Ubi leg. τζόκων. Joannes Cananus de Bello Constantinopol. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον; —— ἄλλοι δὲ τζόκϑς, καὶ ἕτεροι συσὰς, καὶ ἕτεροι πῦρ μετὰ μαζαλάδων, &c. Infrà: ἄλλοι δὲ ἐπεσπϑσαν μὲ σϑσὰς τϑς πύργϑς, ἄλλοι ἐχαλάσανε μὲ τζόκϑς τὸ κάςρον. Ubi Allatius *Stipites* interpretatur. Vide Gloss. med. Lat. in *Zoccus*, & infra hic in τζόχας.

ΤΖΟ´ΜΑΧΟΣ, pro Στόμαχος, *Stomachus*. Liber de Antidotis ex Cod. MS. Reg. 1673. καὶ ἐνδυνάμη τ' τζόμαχον. Occurrit ibi pluries. Κακοτζομαχία, *Dolor stomachi*, ibidem.

ΤΖΟΝΑΡΙ´Σ, *Dulciarium*. Apud Constantinum Meletiniotem MS. de Medicamentis Persicis hæc vox passim occurrit in capit. cujus titulus ita concipitur: ἀρχὴ τ' γλυκισμάτων, ἤως τζοναρισίων. In contextu semper scribitur τζοναρὶς, adjunctis variis specierum nominibus Persicis.

ΤΖΟΝΝΙ´ΖΕΙΝ, *Siphone instillare*, τὸ σιφωνίζειν.

ΤΖΟΠΕ´ΛΟΥΣ, Græci hodierni vocant eos qui semper utuntur τζ. sive τζίνα, id est talibus verbis quæ sic incipiunt aut desinunt. Crusius in Turcogr. p. 209.

ΤΖΟΥΒΑ´ΧΑ. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS. ubi de Meretricibus:

Καὶ ἀνοίξη καὶ ἀνοίξη τϑνάτη ἐγέλασεν τὴν τάχα,
Καὶ τάσπιζο εἰς ἀνδραγαθίαν εἰς τ' παλαιὰν τ' τζϑβάχα.

ΤΖΟΥ´ΒΑΛΟΝ, *Stola Persica*. Nicetas in Man. lib. 6. n. 8. ἦσαν τζϑβαλα καὶ πήρας ἐντὸς οἷς πηγεσίμαλλος. Ubi Cod. edit. ςολαὶ Περσικαί.

ΤΖΟΥΒΆΡΙΝ. Achmes in introd. in Astrolog. δηλοῖ αἰωμαλίαν γιωαικῶν, πομπὴν εἰς τὰς γιωαῖκας, καὶ τζυβάειν, ἔννοιαν εἰς τὰς καρδίας πάντων.

ΤΟΥΓΚΡΙΑΝΙΖΕΙΝ, *Scabere*, *unguibus radere*, κνίζειν, ἐπιξέειν.

ΤΖΟΥΖΕΙΝ, *Exugere*, *Sugere*, Ἐκπιπίζειν, Ἐκθηλάζειν. Pro *Fulgere*, usurpat Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Κόκκινα λυχνιλάεια νὰ τζέζυν ὡς ἡ φλόγα.

ΤΖΟΥΙΖΑ, *Iudicium*, *judicium Dei*, seu purgatio Canonica per duellum, vel perferrum candens; vel per sacramentum: *Iuisum*, scriptoribus Latinis inferioris ævi, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 125. ἐὰν γινέτε τὸ εἰς ἄνθρωπος πονίσι παρθενίαν κορασίυ, καὶ ὐδὲν ἠμπορῦν νὰ τ̃ κραλισῦν ἔνοχον μελιώντες μάρτιρες, καθ' ὁ νόμος καὶ εἰ ἀσίζα ἐθέσπισαν, ἐπάνο εἰς τὸ ἄλλον κρίσιμον κακίνος ἔσοντε εἰς τὴν φίλακιν, λαλη, ὐ ἀφίνι τινὰν νὰ πίδι διὰ λόγυ ἔμπροσθεν τ̃ Βισκόντυ, καὶ ἔμπροσθεν τ̃ κριτάδα τὸ θέλι νὰ δο πίσιν τζυίζαν τὸ ὐδὲν ἔπικεν αὐτὸ τὸ κάμομαν τις κοπέλλας, τὸ κίμμυνον ὁρίζει τὸ πρέπει νὰ βάλι εἰς τὴν τζυίζαν νὰ μίνι, καὶ ἀποφαλμένος, καὶ ἀπὸ κείνυ τὴν κακοεργίαν μὲ τὸ κίμμυνον τὸ ἐπάνο τ̃ ὅρκυ καὶ τὶν μαρτιρίαν τ̃ Θεῦ, &c. Et cap. 248. ἂν θελίσει νὰ βασάζι καμίαν τζυίζαν, &c. Ubi Editio Veneta cap. 229. *& alcun d'essi volo portar el judicio per monstrar che non l'ha ferito*, &c. Adde cap. 249. Denique cap. 251. πρέπι νὰ δινασέψυν τινὰν νὰ βασάζυν ὁρκομοτικὸν λεγόμενον τζυίζαν. Ita cap. 267. 268. De hac formula pluribus agimus in Gloss. laudato.

ΤΖΟΥΚΑ. Prochoprodromus MS.

Στενάζω καὶ λυπέμενος ἄλλην ἔδωκα ῥύμην,
Ἐὰν ἤμυν ὀξυγαλαδὰς ὀξύγαλον νὰ πώλυν,
Τὸν τζῦκαν ἢ τ̃ ὀξύγαλον εἰς τ̃ ὦμον μυ ἐκράτυν.

Rursum:

Καὶ ἀνακομβόμαλα πολλὰ καὶ βλέπε τότε ἀγύρυς
Αἱ τζῦκα ὅπυ τὰ ἐχώρεσες καὶ παρ' ὐδὲν ἐσχίθης
Ἐκείνη βαπτισῆρα ἦτον ἐκείνη τζῦκα ὐκ ἦτον.

ΤΖΟΥΚΑΛΙ, τζικάλη, τζυκάλη, *Olla fictilis*, κεραμῦν ἀγγεῖον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λοπὰς ἡ χύτρα καλεῖται, ὅπερ ἐστὶ τζυκάλι.

Liber Chymicus MS. ex Cod. Reg. 930. λαβὼν ὑγράργυρον ὅσον θετὸν, βάλλον τῦτο εἰς τζυκάλιν κενέργιον. Joannes Jatrosophista MS, cap. 16. βάλε ὕδωρ εἰς τζυκάλιν, καὶ ἀγρυοκορέαν, καὶ τὰ μικρὰ λεπτιμάρια. Demetrius Zenus in Batrachom.

Οὐδ' ἄλλα ὅσα φαγητά πυ βράζυν μετζυκάλια.

Alibi:

Μαντλοφόρος ἔφθασεν ὁ ἐμπατζυκάλης.

Agapius Cretensis in Geoponico cap. 34. βάλε ἕνα τζυκάλιον ἄνω κάτω. Adde cap. 81. &c. τζυκαλάκι, *Testula*, ὀςράκιον.

Τζυκαλᾶς, *Figulus*, Κεραμεύς. Emmanuel Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ἂν ἴσως καὶ ὁ τζυκαλῆς ἔχῃ μεγάλην ἄδειαν,
Καὶ κάμνη ἄγγοια εὔμορφα χυλὰ μετὰ σημάδια.

Syntipas MS. σινιατζον ἤτοι κόσκινον ἀντὶ τζυκαλίυ ἐκόμισε.

Τζυκαλολάγινον, *Olla facta instar lagenæ*. Nicetas Græcobarb. in Man. lib. 4. ἔτυχε γῦν ἀπὸ μελεώρυ τ̃ βασιλείων βλέπων εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἦλθε ἢ ἁλιάς τζυκαλολάγινα ἔχυσα τὰ ἀγώγιμα.

Τζυκαλῦδα. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκείνη βαπτισῆρα τ̃ ὐκ εἶτον τζυκαλῦδα.

Τζυκαλόπυλον, *Ollula*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 133. ὅταν ἐκβάλλης ἢ ἔξω τὸ τζυκαλόπυλον ὅπυ ἔχη τὸ μέλι.

Τζικάλη, *Olla*, χύτρα in Corona pretiosa. Anonymus in Canonico Mathematico: τὸ τζικάλιν; ἢ τὸ χάλκωμα, ὅταν ἐξάψῃ.

Τζυκάλι, τζυκάλιον. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: κοσμῦντες χύτρας, ςολίζοντες τζυκάλια. Glossæ MSS. Colberteæ: χύτρα, τὸ τζυκάλιον. In Epimerismis MSS. Herodiani, τζικάλιον scribitur. Vide Ὀλλάρια.

Τζυκκαλάριος, *Ollarum artifex*. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 24. καὶ διήρχετο εἰς τὺς πλεκτὺς κίονας τ̃ τζυκκαλαρίων. Idem n. 77. meminit, τ̃ τζυκαλαρίων τ̃ χαλκῆς.

ΤΖΟΥΚΑΝΙΣΤΗΡΙΟΝ. Vide Τζυκανιςήριον.

ΤΖΟΥΚΛΙΑΖΕΙΝ. Vide Παρατζυκλιάζειν.

ΤΖΟΥΚΝΙΑ, τζυκνάδα *Fumigatio*, *Vaporatio*, Κνίσα, ἀτμισμός.

ΤΖΟΥΚΝΙΔΑ, *Urtica*, ἀκαλήφη, in Corona pretiosa, & apud Portium. Scholiastes Oppiani Halieut. lib. 2. vers. 429. τὴν κνίδα, ἣν τινες τζυκνίδα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀκαλήφη, ἡ τζυκνίδα ἡ ἥμερος. Vide Ἀτζικίδα.

Τζυκνῦν, *Pungere*, *Urticare*. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 141. τὸ ὁποῖον ἀνλάμα καὶ τὸ ἄνωθεν τ̃ νερὸν βράσε ὥραν πολλὴν μὲ ὀλίγην ςίαν, νὰ μὴ τὸ τζυκνώσῃς, καὶ ἀνακαλωνέτο μὲ ἕνα ξύλον ὅσην ὥραν τὸ βράζει.

Τζύκνισμα, *Punctura*. Glossæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. μύγματα, ξύσματα, τζυκνίσματα. Lexicon MS. Cyrilli omittit vocem ξύσματα.

Τζύκνιον, eâdem notione. Historia Bertrandi Romani MS.

Ἀκμὴν ὐδὲν ἐνέμπλεξες εἰς τζύκνια τ̃ Τύχης.

ΤΖΟΥΛΑΝΑΡ, *Balaustium*. Lexic. MS. ex Cod. Reg. 1843. τζυλυνάρ, τὰ βαλαύςια. Constantinus Asecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 50. δεῖ πίνειν ξηραντικὰ φάρμακα καὶ κολλητικὰ ἤως ῥόδα τζυλανάρ, ἀκακίαν, τραγακάνθην, &c. Infrà: λάβε Τζυλανάρ ῥόδα ἀνὰ ὐγκίας β. &c. Vide Τζυλυράρ.

ΤΖΟΥΛΕΒΗ, *Iulepum*. Constantinus Asecretis in Viatico: πιέτο τ̃ ὀμφακίνης ςαφύλης ζυλάπην καὶ σάκχαρ, ἢ τζυλέβην, ἢ ὑδρομέλι.

ΤΖΟΥΛΟΥΚΩΝΕΣ, *Calones*. Georgius Acropolita in Chron. cap. 43. τὺς ἐπὶ μισθῷ τοῖς ςρατιώταις δυλεύοντας, ὓς καὶ τζυλύκωνας ἡ χυδαία γλῶττα καλονομάζει, συναθροίσας.

ΤΖΟΥΛΟΥΡΝΑΡ, τὸ βαλαύςιον, in Glossis Saracenicis. Τζυλυνάρ, τὰ βαλαύςια, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Vide Τζυλανάρ.

ΤΖΟΥΚΟΥΦΙ, *Antia*, *Apex*, *Frontis capillitium*, προκόμιον, ex Ital. *Ciuffo*.

ΤΖΟΥΛΤΖΟΥΛΕΝΗΝ, σήσαμον κεκαυμένον, in Glossis Jatricis Græcobarb. *Sesamum ustum*.

ΤΖΟΥΝΙΠΕΡΙΝ, *Iuniperus*, apud Nicolaum Myrepsum MS. sect. 1. cap. 36.

ΤΖΟΥΝΕΙΝ, Hieronymo Germano, *Sghizzare*, *Saltare qualche liquore*. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. p. 181. ὦ κακορίζικα, τζυνᾶς ἀκόμι, καὶ δὲν θὲς νὰ σώσῃς τὴν ψυχήν σῦ.

ΤΖΟΥΡΑΚΙΟΝ, Avis venaticæ species. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum p. 245. τὰ τζυράκια ὀφείλυσιν εἶναι κοντόψια, τετράγονα, πλατυκέφαλα. Mox: κρείττονα ἢ τζυράκια τὰ μελενικιώτικα καὶ μεσιωτικά. Anonymi Hieracosophium ex Cod. Cæsareo, apud Lambecium lib. 7. hoc titulo: Ἱερακοσόφιον εἰς ἰατρείαν ὀρνέων, καὶ εἰς κοπὰς καὶ χῶμα, διὰ ζαγάνων, φαλκονίων, πελριτζῶν, ἱερακίων, τζυρακίων, καὶ ὀξυπτερύγων.

ΤΖΟΥΡΗ, Herbæ species. Jatrosophium MS. Πρὸς μύρμηκας, τζύρης τὴν ῥίζαν ἑψήσας, δὸς πίνειν, καὶ ὑγιαίνει.

ΤΖΟΥΡΙΧΗΝ

ΤΖΟΥΡΙΧΗΝ. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. λαχάνειν, τετράδια μαδιναία, γόνατα καὶ νεῦρα, ὑδράργυρος, ἄβεστος, φάβα, καὶ ὅμοιον, καναβόσπορον, τζουρίχλιν, καὶ μόντζον.

ΤΖΟΥΡΙΧΟΣ. Joannes Tzetzes Epist. 57. ex MSS. ἐπόπλαις, ἐπιτηρητῇ, Πρωτοπαδικελλαρίοις, μανδάτωρσι, δομεστικοῖς, καὶ πάσῃ τάξει τῇ τῶν ἐπάρχων· οἱ δὲ ῥηθέντες οὗτοι τζούριχοι, καὶ τζουριχοχειροτόνητοι ἅγιοι ἄνευ βάρους τοιούτου, &c.

Τζουριχοάγιος, *Irrisor sacrorum*, fortè, quasi συνεισηὴς τῶν ἁγίων. Idem Tzetzes Chil.9. v.276.

Τηρεῖν, μὴ ὑποκλέπτεσθαι, καὶ ἀπαλλάττεσθαι δόλοις,
Τοῖς τῶν κλεπτοαγίων τε καὶ τζουριχοαγίων.

Et vers. 369.

Εἰ λίτρας κλεπταββάσι τε καὶ τζουριχοαγίοις,
Ἐπὶ ἑνὶ τῷ μήλῳ τε δωρεῖσθαι, καὶ τῇ ῥοᾷ.

ΤΖΟΥΡΙΖΕΙΝ, τζουρλᾶν, *Circumvolvere*, περιελίσσειν.

ΤΖΟΥΡΟΣ, *Serum lactis*, ὀρὸς, ὀῤῥὸς γάλακτος. Agapius in Geoponico cap.184. ὅπου ἔχει τὸ ὀρὸν, ἤγουν τὸ χυμᾶν, ἢ τζύρον τοῦ γάλακτος. Portius habet τζίρος eâdem notione. Ptochoprodromus de sua paupertate MS.

Νὰ ἄνοιγα ἀρμάριν μου νὰ τὸ βρίσκω γεμάτον,
Ψωμὶν, κρασὶν πληθυντικὸν, καὶ θυνομαγερίαν,
Καὶ παλαμιδοκόματα, καὶ τζίρους, καὶ σκουμπρία.

Sed hoc loco τζίρος sumitur pro pisce. V. τζύρος.

ΤΖΟΥΡΟΥΧΟΣ. Vide in Τζαντζαλιάρης.

ΤΖΟΥΡΤΖΟΥΝΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ κείνη ὅπου γλύτζεσεν ἐκ τὴν οὐρὰν τ' ἀγγέλου,
Κ' ἡ γιάκουμα τοῦ τζουρτζουνᾶ, ὅπου καλὸν τὸ θέλουν.

ΤΖΟΥΣΤΡΑ, Τζουστρία, *Monomachia ludicra, Hastiludium singulare.* Nicephorus Gregoras lib.10. pag.339. edit. Geneu. εἶτα καὶ ἀγῶνας ἐξέλεξε δύο, οἳ δὴ τοῖς Λατίνοις πάλαι ἐπινενόηνται γυμνασίας ἕνεκα σώματος, ὁπότε σχολὴν ἄγοιεν τῶν πολεμικῶν· τούτων ὁ μὲν εἰς μονομαχίας ἔνδειξιν ἔχει, καὶ τζοῦστρα παρὰ Λατίνοις καλεῖται. Joannes Cantacuzenus lib.1. hist. cap. 42. de Latinis: καὶ τὴν λεγομένην τζουστρίαν, καὶ τὰ τερνεμέντα αὐτοὶ πρῶτοι ἐδίδαξαν Ῥωμαίους, οὔπω πρότερον περὶ τοιούτων εἰδότας. Historia Apollonij Tyrij:

Ναρθοῦν μεγάλοι καὶ μικροὶ εἰς τὴν χώρα μου νὰ σώσουν,
Καὶ νάμπουσιν εἰς ὀρδινία τὴν τζοῦστρα γιαναδώσουν.

Infrà:

Στὴν τζοῦστραν ὁπογίνεται, σύρε, καὶ σὺ νὰ κάμεις.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib.5.

Κουδάεια οὐκ ἔχασι οἱ δύο καλοὶ σραλιῶται,
Γιατοῦτο οὐκ ἐδώκασι ὡς τζοῦστρα σὰ κουδάεια.

Et lib.6.

Ἐκάμναν τζοῦστραις ἔμορφαις πολὲ χάραις μεγάλαις.

Τζουστρίζειν, *Hastiludio singulari certare, contendere.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.6. extr.

Τὸν πλῆον κέρον οἱ νιότεροι ἔπαιζαν, ἐτζουστρίζαν,
Εἰς περιβόλια χαίροντας μὲ ἔμορφα κοράσια.

Τζουστράρειν, eâdem notione. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες Ἀπολώνιος θελ' ἔλθη νατζουστράρη,
Καὶ θέλομεν ἰδεῖ καλὰ ἀρέννε παλικάρη.

Vide Dissertat. 6. ad Joinvillam.

ΤΖΟΥΧΟΥΡΙΟΝ. Vide in τζεκούριον.

ΤΖΟΦΕΣ, ἤτοι ἰκτηρίδας in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Ἰκτερὸς, Græcis *Galbulam* avim,& *morbum ictericum* sonat. Sed an idem valeat ἰκτηρὶς, hoc loco, alij disquirent.

ΤΖΟΦΑΙ, τζόφλιον, *Cortex*, *Cutis, Liber*, φλοιὸς, λέπισμα, δέρμα. Item, *Limacis concha.*

ΤΖΟΧΑ, *Pannus ex filis & lana animalium contextus*: unde Illyrici, inquit Allatius in Creyghton. pag.671. τζόχας vocant *indumenta ex panno laneo ad talos usque demissa.* Portius: τζόχα, *Pannus*; ῥάκος, πάνιον, ὕφασμα. Italis, *zocca*, est *floccus.* Codex Reg. MS. 1299. ad calcem: τζόχον πράσινον πήχεις ς ρ'. ἕτερον τζόχον βιολέτων πήχεις δ ς. Thomæ Israelitæ lib. Apocryphus de Infantia Christi: πορευομένου δὲ τοῦ Ἰησοῦ, εἶδέ τινα ἐργαστήριον, καί τινα νεανίσκον βάπτοντα εἰς λέβητα ἱμάτια καὶ τζόχας τινὰς διαφόρους φαιάς, &c. Sguropulus in Hist. Concilii Florentini sect. 4. cap.12. ὑπερθεν δὲ τούτων κιγκλίσι κοκκοβαφέσι κυλινδρικῶς διεσκευασμέναις εἰς ὕψος ἱκανὸν ἐπηρμέναις, ἐφ' ὧν ἐπίβλημα περιτιθέασι ἐκ κοκκίνων τζοχῶν, χρείαν σκέπης οὐκ ἄνευ τέρψεως ἐκπληροῦν. & sect.6. cap.16. τὸ δὲ ἔδαφος ἅπαν κατεστρωμένον τὴν τζόχαις πρασίναις. Vide Τζαμηλότιον, & Τζόχες.

Τζοχαρικὴ, *res Pannaria.* Diploma Andronici pro Monembasiotis, apud Phranzem: διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἢ πετζίων, ἢ πάνου, ἢ λινοκόκκου, ἢ τζοχαρικῆς, ἢ τετραπόδων, &c.

Τζόχα. Joan. Tzetzes Chil. 12. v.165.

Ἡσίοδος ὁ πρότερος, κατά τινας, Ὁμήρου,
Κατά τινας δ' ἰσόχρονος, ὕστερος καθ' ἑτέρους,
Κατὰ ἡμᾶς τοῦ τζέτζου δὲ, τὰς τζόχασμου τὰς μιάς,
Ὀλίγον ὑστερότζικος χρόνοις τετρακοσίοις.

Ubi Meursius τζόχας, *Calculos* interpretatur.

ΤΖΟΧΗΝΟΣ. Vide in Καβάδιον, in Append.

ΤΖΥΓΑΡΙΖΕΙΝ. Vide in τζηγαρίζειν.

ΤΖΥΚΑΛΗ. Vide in Τζουκάλη.

ΤΖΥΚΑΝΙΟΝ, *Ludus pilæ in equis*; de quo dissertationem instituimus ad Joinvillam, quæ est 8. Nicephorus Blemmides in libro MS. cujus titulus, ὁποῖον δεῖ εἶναι βασιλεύς. Ποτὲ μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ, ποτὲ δὴ ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐν τῷ μετεωρίζειν εἰς ὕψος διὰ τοῦ δίνου τὴν σφαῖραν, ὃ δὴ κοινῶς ὀνομάζεται τζυκάνιον. Meminit Michael Psellus in Hist. MS. ἵππων τῶν πρὸς τὴν σφαῖραν ἐπιτηδείων.

Τζυκανίζειν, *Pila in equis ludere.* Achmes Onir. cap.156. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι ἔφιππος ἅμα τῷ βασιλεῖ αὐτοῦ, ἤτοι μεγίστῳ, ἐλαύνει τὴν σφαῖραν, ἤτοι τζυκανίζει, εὑρήσει χάραν καὶ δόξαν παρ' αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς ἐπιτυχίας τῆς σφαίρας, καὶ τῆς εὐθύτητος τοῦ ἵππου. Rursum: ἐὰν ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐτζυκάνιζεν, εὑρήσει ὀρθότητα.

Τζυκανιστήριον, *Locus in quo Pila ludebant in equis, Zucanistrium*, Luithprando lib.5. cap.9. Βασιλικὴ αὐλὴ, καθ' ἣν μεθ' ἵππου σφαιρίζειν βασιλεῦσιν, καὶ τοῖς εὐδαιμόνων παισὶ καθέστηκε συνήθες, ut ait Constantinus in Basilii vita cap.55. edit. Allatii, & 85. edit. Combefisij. Theophanes an.30 Copronymi: πάντα μοναχὸν καὶ μοναστρίαν τοὺς ὑπὸ τῶν θεμάτων τῶν Θρακησίων ὄντας συνῆξεν εἰς Ἔφεσον, καὶ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς εἰς πεδίον λεγόμενον Τζυκανιστήριον, ἔφη πρὸς αὐτοὺς, &c. Ita etiam scribit ejusdem Continuator lib.3. num.43. pag.89. Constantinus de Adm. Imp. cap.9. ὁ δὲ τούτου φραγμὸς τοσοῦτόν ἐστι στενὸς, ὅσον τὸ πλάτος τοῦ τζυκανιστηρίου. Καταβάσις τοῦ τζυκανιστηρίου, apud Leonem Grammaticum p.480. Τρικύμβαλον τοῦ τζυκανιστηρίου, apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num.4. Idem in Romano Juniore num.5. καὶ τῇ ἄλλῃ ἐν τζυκανιστηρίῳ σφαιρίσας μετὰ τῶν δοκίμων καὶ ἐμπείρων, καὶ πολλάκις νικήσας, &c. Vide Scylitzem pag. 751. præterea Constantinopolim Christianam lib.2. sect.4. num. 30.

ΤΖΥΚΝΑ. Vide in Τζίκνα.

ΤΖΥΚΝΕΑ. Vide in Τζικνέα.

ΤΖΥΜΒΛΑ, Τζυμβλώτιον. Vide in Τζίμπλα.

ΤΖΥΜΦΡΑ. Vide in Τζίφρα.

ΤΖΥΠΑ. Vide in Τζήπα.

ΤΖΥΡΕΜΒΟΛΟΣ. Vide in Ἔμβολος.

ΤΖΥΡΟΣ, Τζηρὸς. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Σκυμπρία πασὰ μὲν εἴκοσι, καὶ τζύρες δεκαέξη.

Alibi:

Καὶ παλαμιδοκόμαλα, καὶ τζῆρες, καὶ σκυμπρία.

ΤΗΒΕΝΝΑ, Τήβεννος, *Toga*, vestis Romana, cujus mentio apud Polybium, Plutarchum, Synesium, Artemidorum lib. 2. cap. 3. & alios. Auctor Etymologici: Τήβεννα, ἱμάτιον, ἢ χλαμὺς, ἣν φοροῦσι τύραννοι. Lexicon MS. Cyrilli: Τήβεννα, μανδύας, καὶ πόλις. Eunapius in Juliano sub fin. ἐπήδησεν ὁ ἀνθύπατος ἐκ τοῦ θρόνου, καὶ τὴν περιπορφύραν ἀνασείων ἐσθῆτα, Τήβεννον αὐτὴν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, &c. Justinianus in Nov. 105. cap. 1. κοσμεῖται δὲ καὶ τῇ σεμνῇ καὶ ἀρχαίᾳ τηβέννῳ, (φαμὲν δὲ τῇ περιπορφύρᾳ στολῇ) ἐν τῷ ἱερομηνίας αὐτὴν περιθέμενος. Περιπόρφυρος τήβεννα, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. in Institut. Reg. cap. 3. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 4. ὁ δὲ τηβεννοφορεῖ νῦν, καὶ διαδεῖται ἀρχικῷ στεφανώματι. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hist. cap. 81. Βασιλέα δὲ τὸν πατέρα τήβεννον ἔχοντα, καὶ χιτῶνα, περιπόρφυρα. Τηβεννηφόρος, *togatus*, in utroque Gloss. Vide Cujacium ad Nov. 105. & Petrum Fabrum lib. 2. semestr. cap. 10.

ΤΗΓΑΝΑ'ΡΙΟΝ, Avis species. Anonymus Philosophus MS. de ciborum facultate: τὸ γένος ἁπάντων τῶν πτηνῶν ὀρνίθων, ὀλιγότροφον, τῶν καὶ τετραπόδων εὐπεπτότερα δὲ ἢ τῶν πτηνῶν, καὶ μάλιστα πέρδικος, τηγαναρίου, περιστέρας καὶ ὀρνιθίου· ξηρότερον δὲ τούτων κίχλαι κοτζηφοὶ, καὶ τὰ μικρὰ στρουθία, &c.

ΤΗΓΑΝΟ'ΣΤΡΟΦΟΝ. Phavorinus: Λιτρίον τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον τηγανόστροφον· οἱ δὲ μέτρον τι μεθ' ὃ ἐπὶ τὸ τήγανον ἄλευρον ἐπιχεύουσι.

ΤΗΚΕΑ, Τήκεννα. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 1708. & 2062. τήκεα & τήκεννα, τὰ κατίκια.

ΤΗΛ ἀμμὸν, ὁ ἀμμώδης βῶλος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΗΛΙΓΕΙΝ, Τηλύγειν, *Involuere*, ἐλυλίττειν. Τηλιμμένος, *Involutus*, ἐνειλημμένος. Τηλικίδει, *Involucrum*, ἐνείλημα.

Τηλυγάδιον, *Involucrum*. Index MS. Bibl. Monasterij S. Trinitatis insulæ Chalces: τηλυγάδια πλεῖστα περιέχοντα λειτουργίας Χρυσοστόμου, Βασιλείου, καὶ τὴν προηγιασμένην, &c.

ΤΗΝ, τὰ σῦκα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Ficus*.

ΤΗΝΙΟΛΙ'Α, *Tineola*. In Orneosophio caput 13. pag. 185. inscribitur, εἰς τραῦμα τηνιόλας. Infrà: ὅταν ἴδῃς τὸν ἱέρακα ὅτι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ μαδίζει, καὶ τὸ κῶλον αὐτοῦ, ἤδη δεῖ σε νοεῖν, ὅτι τηνιόλας ἔχει.

ΤΥ'ΡΒΕΤ, ἡ ἀλυπία, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Glossæ aliæ Græcobarb. MSS. τερβὲθ, ἀλλιπιαν, ἤτι τέρτεται. *Alypia*, quæ Actuario *turpet candidum* appellatur.

ΤΗΡΗΤΗΣ, *Custos, qui servorum operis invigilat*. Apophthegmata Patrum in Romano num. 1. καὶ ἐπερώτησεν αὐτὸν, λέγων, Ποίας χώρας εἶ; καὶ λέγει Αἰγύπτιος, —— καὶ λέγει τί οὖν ἔργον σου εἰς τὴν κώμην σου; καὶ λέγει Τηρητής. In Macario num. 31. ἀββᾶ, ἄρα ὅταν ἦς καμηλίτης, καὶ ἔκλεπτες νίτρον, καὶ ἐπώλεις αὐτὸ, οὐκ ἔδερόν σε οἱ Τηρηταί;

ΤΗΡΙ'ΔΙΟΝ. Vide in Ταγιστήρειον.

ΤΗ'ΡΩΝ. Vide in Τίρων.

ΤΗΦΩΝΙΟΝ, Zoroastri, *Hioscyamus*, apud Interpol. Dioscor. cap. 651.

ΤΙΑΛΟΣ, *Lilium*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 522.

ΤΙΑΦΙ. Vide in Τεάφι.

ΤΙΒΑ'ΠΥΡΙ, apud Myrepsum sect. 1. cap. 295. Cod. MS. editi vero, 301. pro θεῖον ἄπυρον, id est *sulphure ignem non experto*, seu *sulphure vivo*, sumi putat Fuchsius. At capite 296. τιμάπυρι scribitur. Vide Τιμαρτυρι.

ΤΙΒΕΡΙ'ΑΣ, καὶ Περδίκιον, τὸ ἄγριον κάρδαμον, in Gloss. Jatric. MSS. Neophyti. *Cardamum*, Herba de qua Botanici.

ΤΙ'ΒΟΤΑΣ. Vide in Τίποτε.

ΤΙΓΓΑΒΑΡΙ'ΝΟΣ, *Color*. Damascius in Vita Isidori Philosophi, apud Photium: καὶ γράμματα ἀνέδειξεν ἡμῖν ἐν τῷ λίθῳ γεγραμμένα, χρώματι τῷ καλουμένῳ τιγγαβαρίνῳ καλακεχρωσμένα. Legendum fortè κινναβαρίνῳ.

ΤΙ'ΓΚΑ, *Tinca*, Piscis, ψύλων.

ΤΙ'ΓΝΟΝ, *Tignum*. Lexicon MS. adespoton, Suidas & Hesychius: Πέταυρα, τίγνα Glossæ Basilic. τίγνον, λίθος, βήσαλον, καταχρηστικῶς, πᾶσα ὕλη. Ex Theophilo de rer. divis. ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰ λίθον ἢ βήσαλον, ἢ κίονα, τῇ γὰρ τοῦ τίγνου προσηγορίᾳ ἅπασα ὕλη σημαίνεται.

ΤΙΕΛΤΙ'ΤΖΕ. Vox incognita Fuchsio apud Myrepsum sect. 1. cap. 314. Cod. MS. editi vero 320.

ΤΙΘΟ'ΜΑΛΟΝ, *Tithymallus*, Herba: Τιθύμαλος, apud Agapium in Geoponico cap. 172.

ΤΙΚΟ'ΛΙΘΟΣ, apud Myrepsum sect. 1. cap. 427. in Cod. Reg. in edito vero 433. ubi Fuchsii Codex prætulit τηκόλιθος, quem *Iudaicum lapidem* vocari observat à Paulo Ægineta lib. 7.

ΤΙ'ΜΑΡΙΟΝ, *Honorarium*. Damascenus Studita Homil. 17. in Martyrio S. Theodori, scribit, Tribuno militum, virtutis & rerum fortiter gestarum nomine, à Licinio Augusto datum, vice τιμαρίου, castrum Heracleæ: quam vocem retinuere Turci, quibus etiamnum *Timar* dicitur pensio, vel stipendium, vel reditus assignatus in prædiis, & possessionibus castrorum, oppidorum, pagorum, agrorum, vel in percipiendis decimis aliisque fructibus. Duo enim sunt stipendiorum genera apud Turcos, quorum alterum vocatur *Ulefe*, estque illud quod more nostro militibus vel aulicis solvitur à Rationalibus vel Quæstoribus, apud nos menstruum vel annum, apud Turcos, in singulos dies. Hi *Ulefedzii* dicuntur. Hæc ferè Leunclavius in Pandecte Turcico num. 186. prius vero ῥόγα Græcis appellatur, qui ut & Romani olim & Franci etiam nostri, militibus interdum agros, vel in ipsum stipendium, vel in laboris bellici mercedem, assignare soliti erant. De postremis Imperatoribus Constantinopolitanis, id testatur Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 33. Vide dissertat. 17. ad Joinvillam. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli, de Mahumeto II.

Ῥόγες δίδει παράξενες, δόξες τιμῆς, τιμάρια,
Καὶ καθ' ἡμέρα δίδει δὲ, λαμβάνουσι τὲς ῥόγες.

Idem Damascenus Homil. 17. loco laudato à Leunclavio: ἄξιος τόπος ἐστὶ διὰ τιμάριόν του. Et serm. 25. ἡμεῖς, κράτιστε Βασιλεῦ, μηδὲ βίον σε γυρεύομεν, μήτε τιμαῖς, &c.

Τιμαράτοι, *Timariotæ*, vocantur ejusmodi apud Turcos Τιμαρίοις donati. Leunclavius in Onomastico ad Hist. Musulman. *Timarati*, *qui Timariis fruuntur, iidem & Timariotæ dicuntur*. Laonicus lib. 8. extr. ὕπαρχοί τε καὶ ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ, καὶ Τιμαράτοι καλούμενοι, μεγίστην ἀποφέρουσι τὴν πρόσοδον. Idem Leunclavius: *Timarchana*, *Græcis* νοσοκομεῖον, *locus ubi pascuntur & curantur ægri certis è reditibus ad hanc piam causam ædificio collatis*.

ΤΙΜΑ'ΡΤΥΡΙ. Nicolaus Myrepsus sect. 1. cap. 148. in Cod. Reg. καρδαμώμου ἀνὰ ἐξάγ. γ'. τιμάρτυρι ἐλκ. δ'. ubi Cod. Fuchsij τιμάρτιρι prætulit, cui hæc vox incognita. Vide Τιβάπυρι.

ΤΙΜΑΣΙ'Α, *Opprobrium*, pro ἀτιμασία, ἀτιμία. Glossæ Græcobarb. ὄνειδος, ἀτιμία, ἀτιμασία, τιμασία.

ΤΙΜΗΡ, τὰ φοινίκια, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΙΜΗΤΗΣ, *Censor*, παρὰ Ῥωμαίοις, ἀρχὴ φροντισμάτων, in Gloss. Græc. Lat. Vide Suidam in Ἀππία ὁδός.

ΤΙΜΙΟΤΗΣ, *Veneratio*, *Reverentia*, *Dignitas*: titulus compellatorius, apud Joannem Patr. Hierosol. in Vita S. Joannis Damasceni, ubi illius pater sic Monachum alloquitur, num. 10. τοῦτο δὲ μόνον πρὸς τῆς σῆς αὐτοῦ τιμιότητος, &c. Ita etiam in Epistolis S. Basilii, & aliorum non semel.

ΤΙΜΌΝΗ, Τιμόνι, *Gubernaculum*, πηδάλιον, in Corona pretiosa, & apud Portium: ex Italico *Timone*, & Gall. *Timon*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ πρὸς τάξη μερώματα, ἐχάσαν τὸ τιμόνι.

Damascenus Studita Homil. 20. ἐφάνη ὁ μέγας Νικόλαος εἰς τὴν πρύμνην τοῦ καραβίου, καὶ ἐπίασεν τὸ τιμόνιν, &c. Agapius in Geoponico cap. 60. ὁ μεθυσμένος εἶναι ὡσὰν ἕνα καράβι χωρὶς τιμόνι εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγου.

Τιμονεύειν, *Clavum tenere*, *Regere*, οἰακίζειν.

Τέμω, in Glossis Basilic. αὐχὼν πλοίου κάτωθεν τέμωνος ἀνάγκη, ἢ τῆς γυβερνήσεως, ἤγουν ἀναπληρώσεως. *Temonum præstatio*, in l. maximar. C. de Excusat. muner. l. 4. C. de dignitat. &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Temonaticum*.

ΤΙΜΩΝΙΤΗΣ, judicis pedanei species apud Byzantios, cujus non semel meminit Theodorus Hermopolites MS. locis allatis in V. Ἀλωπάς.

ΤΊΜΩΡΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioscor. cap. 661.

ΤΙΝΆ, *Aliquis*, pro τίς. Glossæ Græcobarb. νὰ παραλογίζῃ τινάν.

ΤΙΝΑ, *Cupa*, *vas balnearium*. Alexander Trallianus lib. 12. διόπερ οὐδὲ τοὺς ἔχοντας ἀσθενῆ πάνυ τὴν δύναμιν δεῖ σκαφολουτρεῖν, ὃ ἐστι παρὰ Ῥωμαίοις, Τίναν ἐμβαλεῖν. Ptochoprodromus in Hegumenum, ex MS.

Τίναν λάχειν τὸ δερμάς δὲ πάλιν τίναν,
Καὶ τὸ παραβατὸν, καὶ τίναν τὸ τῆς πρόβας.

Vide Gloss. med. Lat. in *Tina*.

ΤΙΝΆΖΕΙΝ, *Agitare*, *Quassare*, κραδαίνειν.

ΤΙΝΆΡΙΟΝ. Anonymus Interpres MS. Rhamplii: σημεῖόν ἐστι δυνασταῖς καὶ πλουσίοις, τοῖς δὲ μέσοις, καλὸν τινάρειον συνέλθῃ, οἱ δὲ πτωχοὶ καὶ πένητες δεκάδας δηλοῦσιν· εἰ δὲ . . . . . καλὰ τινάρεια δηλοῖ, ἢ δεκάδας.

ΤΊΠΟΤΑ, Τίποτε, Τίποτες, *Nihil*, οὐδὲν, μηδὲν. Glossæ Græcobarb. οἱ ἐκ διαγωγῆς τι πράττοντες, ὅπου κάνουν τίποτες ἀπὸ τὴν διαγωγὴν τους. Cosmas Hieromonachus MS. de Chrysopœa: ὅστις ἐφόδιον καὶ τίποτες μικρὸν ἐκ ταύτης τέχνασμα. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 34. καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, καὶ ἐσιάσθη νὰ τὴν γιάνῃ, καὶ νὰ τοῦ δόσει τόσον· καὶ ἀδὲν ἤθελε τὴν γιάνῃ, νὰ μὴν τοῦ δόσῃ τίποτες.

Τίβοτας, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἀμὴ ἂν ἔχῃ καὶ τίβοτας πρᾶγμα νὰ τὸ πουλήσει.

ΤΙΡΙΚΤΆ. Afris, Herba quæ Græcis γιγγίδιον. Interpolat. Dioscorid. cap. 355.

ΤΊΡΩΝ, Τήρων, Τήρων, *Tyro*.

Τίρων. Macarius in Homil. 43. ὥσπερ δὲ ἐν φανομένοις πολέμοις συγκρουομένων, οὐκ ἀπέρχονται οἱ σοφοὶ καὶ μεγιστᾶνες ἐκεῖ, ἀλλὰ φοβούμενοι τὸν θάνατον ἀπομένουσι· λοιπὸν προβάλλονται οἱ τίρωνες, καὶ οἱ πένητες, καὶ οἱ ἰδιῶται, &c. Vita S. Pachomij, num. 2. de Constantino M. καὶ πρός τινα τύραννον πολεμοῦντος, ἐκέλευσεν λοιπὸν πολλοὺς τίρωνας συναναλαβεῖν, &c. Triodium: ἐπιπέμπει τὸν μέγαν αὐτοῦ ἀθλοφόρον Θεόδωρον, τὸν ἀπὸ τοῦ τιρωνικοῦ τάγματος Τίρωνα ἐπονομαζόμενον.

Τήρων. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 1708. & 2062. τήρων, ὁ νέος στρατιώτης, ὁ νεόλεκτος στρατός. Nicetas Paphlago in laudat. S. Eustachij pag. 69. καὶ τούτους εἰς τήρωνας ἅμα ξένους εὐθὺς οἱ κώμηται προεβάλοντο.

Τύρων. Menologium: ἄρτι δὲ τῇ στρατείᾳ τῶν τυρώνων καταλεγεὶς, καὶ ὑπὸ τὴν τάξιν τοῦ Πραιποσίτου Βρίγκα τυγχάνων, παρ' αὐτοῦ εἰς ἐξέτασιν κατέστη. Acta S. Eustachii pag. 29. καὶ ἐγράφησαν κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην τῆς Ῥωμανίας πεμφθῆναι εἰς τύρωνας. Theophanes an. 7. Phocæ: εἰς τὸ κονδάειν, εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τύρωνες.

Τιρωνάτον, *Rudimen*, *Exercitus ex Tironibus conscriptus*, νεολεκτοστράτευμα in Glossis MSS. Reg. Cod. 1013. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ cap. 90. ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς Νουμιδίας τοποτηρηταὶ πεμφθῆναι οὐκ ἠδυνήθησαν, ὅτι ἀκμὴν τῷ θορύβῳ τοῦ τιρωνάτου οἱ ἐπίσκοποι ἰδίαις ἀνάγκαις ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπασχολοῦνται ἐμποδιζόμενοι. Infrà: ἀπελογήσατο δι' οἰκείων γραμμάτων περὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ τιρώνων ἐμποδισμοῦ. Vide l. 21. Cod. Th. de Tironib. ubi *Tironatus*, sumitur pro eo tempore quo tirones militiam exercent.

Τιρονικὸν, *Stipendium quod in Tironum stipendium exigebatur*. Synesius in Epist. 79. ad Anastasium: ὃς ἐπὶ τῷ δεσμωτηρίῳ ὄντα τῷ ἀπαιτήσεσιν ἔταξε τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσίου τοῦ καλουμένου Τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ Αὐλαναῖα.

ΤΊΣ, Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpol. Dioscor. c. 446.

ΤΙΣΆΝΗ, *Tisana*, in Gloss. Gr. Lat. πτισάνη, vel πτισάνη.

ΤΙΤΑΝΙΣ, εως, pro τίτανος, apud Alexandrum Trallianum lib. 10. cap. 1. & apud recentiores rei medicæ scriptores, sæpe poni, observavit Jacobus Goupylus ad eundem Trallianum.

ΤΙΤΑΝΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεστος ὡς.

ΤΙΤΖΗΝΗ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀρεβὰν, τιτζίνη, τὸ ῥέον.

ΤΊΤΛΟΣ, *Titulus*, in Gloss. Gr. Lat. in Lexico MS. Cyrilli, ἀβάκιον, σανίδιον; in Glossis Nomicis Vaticanis MSS. ἡ τῆς διακατοχῆς αἰτία: Hesychio, πτυχίον, ἐπίγραμμα: Moschopulo, ἡ ἐπιγραφή: Cedreno, κυρίως, ἐπιγραφὴ τῶν ἀξιωμάτων. Psellus in Glossis Juris MSS. τίτλος, ἡ προγραφὴ τοῦ ἀξιώματος. Nonnus Panopolitan. in Joan. cap. 19.

Καὶ Πιλάτος θηητὸν ἐπέγραφε μάρτυρι γόμφῳ
Γράμμα, τόπερ καλέουσι λατινίδι τίτλον ἰωνῇ.

Michaël Psellus in Nomocanonem Photii:

Πάντας εἰς ἓν συνήγαγεν ὥσπερ ὑπὸ τίτλους.

Martyrium S. Euphemiæ MS. τίτλους γραμμάτων ἐμφόβων κατὰ τοὺς ἐπισήμους προέθηκε. Theophanes in Canone Theodori Grapti: τὸν τίτλον τῆς σῆς τιμίας ὄψεως ἰδόντα παραχωρεῖ, τὰ χερουβὶμ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. Apud Justinianum in Nov. 29. cap. 4. τὸ μὴ συγχωρεῖν τίτλους ἐπιτιθέναι χωρίοις τισὶν, ἀναγεγραμμένους εἰς τινὸς ὄνομα, &c. Occurrit præterea in Cod. Canon. Eccl. Africanæ cap. 33. in Martyrio S. Glyceriæ num. 1. apud Joan. Damascenum orat. in Constantin. Cabalinum pag. 671. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 2. interpretem Gr. Concilii Lateran. Can. 54. Xanthopulum in Synopsi Evangel. in Synopsi Basilic. lib. 7. tit. 10. & alibi passim.

Τιτλάειον. Lexicon Cyrilli MS. δέλτος, πινακίδιον, τιτλάειον, σχεδάειον. Eadem ferè Suidas & Phavorinus. Arrianus ad Epictetum lib. 3. cap. 22. ἄγε πρὸς γραμματιστὴν ἀποστεῖλαι πινακίδια ἔχοντα γραφεῖα, τιτλάρια, καὶ τοὺς κραββάτιον ἑτοιμάσαι.

Δωδεκάτιτλος, ita inscribitur S. Athanasii Στοιχείωσις, de qua Petrus Morellus in Parergo ad Nicetæ Thesaurum Orthodoxæ fidei pag. 273.

Παράτιτλα, *Appendices titulorum*, seu *collectio*

eorum quæ ad certum titulum spectant, quibus scilicet supplentur ea quæ ad titulum pertinere videntur. Atque ita hanc vocem interpretantur Janus à Costa, Franciscus Florens, Fabrotus, & novissimè V. Cl. Ægid. Menagius in Amœnitatibus juris cap. 15. Matthæus Blastares in Præfat. διὸ πάλιν ὡρίσθη καὶ ἐγράφη τὰ λεγόμενα παράτιτλα, καθ' ἕκαστον τίτλον ἀναπληρώσεις ἔχοντα τῶν παραλελειμμένων χρησίμων. Justinianus in Epist. ad Tribonianum, seu præfatio de Conceptio-Digestor. *Sufficiat per indices tantummodo, & titulorum subtilitatem, quæ* Παράτιτλα *nuncupantur, quædam admonitoria ejus facere*. Ita in alia ad Senatum. Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 53. σημείωσαι δὲ τὸ περὶ γάμου παράτιτλον, ὅτι καὶ ἀγράφως συνίσταται γάμος. Adde eundem Schol. ad lib. 41. pag. 521. Laudatur Theodori Balsamonis Diaconi collectio Græca Constitutionum Ecclesiasticarum, ex titulis lib. 1. Cod. Justinianei, quæ perperam à Leunclavio inscribitur παράτιτλα, cum MS. Cod. συλλογὴ præferat, additis Paratitlis in singulos titulos, cum hac inscriptione, Ὅσα παράτιτλα, quibus ex reliquis titulis supplentur ea quæ ad titulum pertinere videntur. Laudatur præterea liber Photii Patr. Constantinop. Παράτιτλος ἐκ τῆς πρὸς Μιχαὴλ τὸν ἄρχοντα Βουλγάρων ἐπιστολῆς, περὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων. In editione Justelli post Nomocanonem, deest vox παράτιτλος. In Codice Colberteo 582. describuntur Canones Africani, & aliorum Conciliorum: deinde subduntur sequentia: ἐκ τῶν μετὰ τὸν Κώδικα θείων νεαρῶν διατάξεων τοῦ τῆς θείας λήξεως Ἰουστινιανοῦ διάφοροι διατάξεις συνᾴδουσαι ἐξαιρέτως τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς κανόσι, καὶ ἐκ περιουσίας τὴν οἰκείαν ἰσχὺν νέμουσαι, αἷς τάξιν τινὰ καὶ ἀριθμὸν ἐπεθήκαμεν πρὸς σύντονον εὕρεσιν τῶν ἐπιζητουμένων κεφαλαίων, διὰ τό, ὡς εἴρηται, ἐκ διαφόρων διατάξεων εἶναι τὰ συναχθέντα ὡς ὑποτέτακται τῆς ἐγκειμένης μετὰ τοὺς κανόνας τῶν συνόδων διατάξεως τὰ κεφάλαια. In fine ejusce collectionis, adduntur καὶ ὅσα παράτιτλα, quæ desumuntur ex variis libris Codicis.

Τιτλοῦν, Προτιτλοῦν, *Titulare*, *Titulum inscribere*. Eustathius ad Iliad. ι. initio: ὅτι λιταὶ ἡ ῥαψῳδία ἐπιγράφεται αὐτῇ, ὑπὸ μιᾶς ταύτης τιτλουμένη λέξεως. Idem Il. μ. ἄλλως δὲ διὰ μιᾶς λέξεως ἐπιγράφεται· τειχομαχία γὰρ, οὕτω προτιτλωσάντων τῶν παλαιῶν.

Ὑποτιτλοῦν. Michaël Psellus in Synopsi legum v. 47.

> Διακρινοῦν ὑποτιτλοῦν οἰκείως καὶ δικαίως.

Τίτλωμα, ἡ ἐπιγραφὴ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708.

ΤΙΚΕΡΑ, *Fortuitò*, *Commodum*, τυχερῶς. Demetrius Raules Cabaces in Epist. ad Manuelem filium: ἀλλὰ τιχερὰ καὶ ἀπὸ διηγήσεων ἐκαλέρωθεν ἀκουν.

ΤΛΑΩΝ. Jatrosophium MS. τλάωνος ἀφοδεύματα σὺν ὄξει λειώσας, &c.

ΤΟΒΙΟΝ, *Scabiosa*, Στοιβὴ, apud Interpol. Dioscor. c. 594.

ΤΟΓΑ, *Toga*. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodosii Jun. ἔχρυσεν αὐτῷ κατὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους στήθους, ὥστε τὸ πενώλιον αὐτοῦ, καὶ τὴν τόγαν τρηθῆναι.

ΤΟΙΧΟΒΑΥΣΤΗΣ, τοιχοβάτης, *Lacertus*. Simeon Magister de Quadrupedibus, MS. ξυλόβαλός ἐστι ζῶον, ὃ τινες τοιχοβαύστην καλοῦσιν. Ubi ad marginem, ἢ τοιχοβάτην, ὃ οἱ πολλοὶ συνήθως Σαμαμύθιν λέγουσιν, ἕτεροι Συλληγοῦδιν. Vide Συλλιγοῦδι.

ΤΟΙΧΑΡΜΑΡΙΟΝ, *Armarium ad parietem positum*. Leo Philosophus de Regno, MS. cap. 50. εὑρεῖν ... ἐστιν συνδέκιον ἐπὶ τὸ πλαπὲν, ἢ εἰς τοιχαρμάριον, εἰς σκευβροάβακον. Anonymus de Amorib. Callimachi:

> Καὶ τὸ κλειδὶν ἀναλαβὼν ἀπὸ τοῦ προσκεφάλων,
> Ἐκεῖνο τὸ τοῦ δράκοντος βλέπεις τὸ τοιχαρμάειν,
> Τὸ τοιχαρμάειν ἄνοιξε, &c.

ΤΟΙΧΟΔΑΙΜΩΝ, in Glossis Botanicis Colbert. MSS. στρουθίον μικρὸν, *Passerculus*.

ΤΟΙΧΟΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΤΟΚΑΡΥΔΙΟΝ, *Usurula*, in Gloss. Gr. Lat.

ΤΟΚΟΛΗΠΤΗΣ, *Usurarius*, Δανειστής.

ΤΟΛΑΜΠΡΟΝ. Vide in Λαμπρόν.

ΤΟΛΜΩΝ, Τολμηρῶς, Τολμήσας, voces usurpatæ in epistolis, quæ ad Imperatorem, vel ad Despotam Imperatoris filium scribebantur à Patriarchis, Metropolitis, & aliis, hac formula: Τολμῶν ὁ δοῦλος καὶ εὐχέτης τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου, Δέσποτα μου ἅγιε. Et in fine: τολμήσας ἀνέφερον. Michaël Glycas in Epist. 39. MS. ad Manuelem Comnenum Imp. τολμῶν ὑπομιμνήσκω τὸ προγεγονὸς γράμμα τῇ Βασιλείᾳ σου, &c. Vel τολμηρῶς ἀναφέρω τῇ βασιλείᾳ σου, Πανευτυχέστατε Δέσποτα. In Jure Græcorom. lib. 2. pag. 132. suggestio Joannis Thracesii Curopalatæ ad Alexium Comnenum Imp. sic clauditur: ὡς δοῦλος ἀνάξιος τολμήσας ἀνήνεγκα. Prochoprodromus in versibus politicis MSS. contra Hegumenum:

> Τολμήσας ἀναφέρω σοι τῷ κραταιῷ δεσπότῃ,
> Τῷ νικοποιῷ, κραταιῷ, στεφανηφόρῳ.

Nec recens hæc formula. Epistola Epiphanij Episcopi Cypri ad Ignatium Patr. Constantinop. in Concilio Constantinopol. IV. Τολμῶν ὁ ἀνάξιος καὶ πανευτελὴς τῷ πανιέρῳ καὶ ἰσαγγέλῳ δεσπότῃ μου δοῦλος γράφω. Vide Epistolam Eugenij Episcopi & Abbatis Montis Sina, apud Davidem Chytræum de Statu Eccles. Oriental. pag. 79.

ΤΟΛΟΙΠΟΝΙΝ, pro τὸ λοιπόν. Glossæ Græcobarb. λοιπὸν, τολοιπὸν, τολοιπονίν.

ΤΟΛΟΥΤΕΓΟΝ, vox tactica apud veteres Gallos, cujus vim ac significationem prodit Arrianus in Tacticis pag. 67.

ΤΟΜΑΡΗ, Τομάρι, *Scortum*, *Corium*, *Pellis*, σκῦτος, δέρμα. Corona pretiosa: Τομάρη, *Cutis*, Δέρμα. Malaxus in Hist. Patr. pag. 128. ὅλοι ἐξεπλάγησαν καὶ ἐθαύμασαν, διότι δὲν ἦτον σαρκὸς σημεῖον εἰς αὐτὸν, ἤγουν τοῦ αὐλοῦ, εἰμὴ μόνον ὀλίγον κομάτι τομάρη. Id est, μέρος δέρματος, ut ibi interpretatur Zygomalas. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Τὸν ἔδωκες καὶ ἐγίνετον λάφη μὲ τὸ τομάρη.

Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 226.

Τομαρένιος, *Pelliceus*, *Coriaceus*, σκύτινος, δερμάτινος. Glossæ Græcobarb. σκεπαστήελα ἐκ δέρματος, ἤγουν τὰ τομαρένα σκεπάσματα.

ΤΟΜΟΣ, *Membrana explicata*, *Libellus*, *Epistola*. Constantinus in Basilio num. 58. edit. Allatii: ubi de liberorum ejus imaginibus in æde Sacra: ὧν οἱ μὲν ἄρρενες τόμους ἐπιφερόμενοι δείκνυνται τὰς θείας ἐντολὰς, αἷς στοιχεῖν ἐπαιδεύοντο περιέχοντες· τὸ δὲ θηλυγενὲς καὶ αὐτὸ βίβλους τινὰς κατέχον ὁρᾶται, νόμων θείων ἐχούσας περιοχήν. Joannes Cinnamus lib. 2. ἐδόκει τοίνυν αὐτῷ τόμους ἐς Βυζάντιον ἐκπέμψαι, καθοσιώσει δῆθεν τοὺς ἄνδρας καθυποβάλλοντας, &c. Ita τόμον habet Codex edit. Nicetæ in Isaacio lib. 3. num. 5. & de urbis statu num. 1. ubi Barbarogr. γραμμάτιον & χάρτην præfert.

Τομάειον, eâdem notione. Concil. Constantinopolit. III. act. 14 pag. 978. εἰσὶ τὰ δύο τεύχη τὰ φέροντα τὰ πεπραγμένα τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς πέμπτης συνόδου, καὶ τομάειον τῆς ἑβδόμης αὐθεντικῆς πράξεως τῆς αὐτῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου.

Τόμος, *Libellus*, *acta & decreta synodi & totum illud, quod fidei professionem & expositionem continet, complectens*, indeque interdum *ipsa dogmata*: ut Tomus Leonis Papæ contra Eutichen dicitur ipsum dogma Ecclesiæ contra eundem hæreticum: cur autem Τόμος dicatur ejusmodi libellus, sic explicat

explicat Philotheus Patr. lib.2. contra Nicephorum Gregoram: τομογραφεῖν, ἔστι τὸ συντετμημένως ἐνδιδόναι, καὶ ὅσα ὁρίζεσθαι τὰ ἔξω μακρῶν διαλαληθέντα, καὶ γραφέντα πολλάκις. Diurnus Romanus cap. 3. tit. 6. *Sancta & beata recordationis Leonis Apostolicæ sedis Antistitis Epistolam ad Flavianum Constantinopolitanum Episcopum datam, quæ & Tomus appellatur, &c.* Et pag.40. de Concilio VI. *Cui Apostolicæ recordationis Agatho Papa per Legatos suos & Responsales præfuit, cujus venerabilem Tomum celebriter exequentes*, &c. Ubi *Tomus* nihil aliud est quam *fidei juxta concilia professio.* Ita passim in Conciliis & in Hist. Eccles. τόμος περὶ πίστεως, apud Zonaram in Marciano: τόμος συνοδικός, apud Harmenopul. lib. 4. tit.6. §.30. Vide Cantacuzen. lib.2. Hist.cap.40. Georgium Monachum in Theophilo num.7. & alios laudatos scriptores in Gloss. med. Lat. in V. *Tomus.*

Τόμος, *Decretum*, seu Epistola cleri & populi, qua quempiam in Episcopum electum esse Metropolitano significatur: vel etiam commune suffragium scripto exaratum. Pachymeres lib.4. c. 13. ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἑορτῇ, ὑπὸ τόμῳ κοινῷ γεγονότι, Πατριάρχης ἐπικηρύσσεται. Hinc

Τομογραφεῖν, *Decretum Synodale conscribere, electionem Decreto firmare*, apud eundem lib.6. cap.29. ubi de Andronici Imp. coronatione.

ΤΟΝΑΔΙΟΝ, instrumenti musici species. Vide in Χειράργανον.

ΤΟΞΑΡΙΟΝ, *Arcus*, τόξον. Constantinus in Tacticis: οἱ δὲ ἔρριπτον μετὰ τῶν τοξαρίων, οὓς ἔλεγον ἱπποτοξότας. Adde pag 6. Mauricium lib. 1. cap. 2. Leonem cap.5. §.3. cap.6. §.2. 6. 23. 28. Chronicon Veneto-Byzant. τοῦ ὁποῖον ἔπνιξεν με τὴν χόρδαν τοῦ τοξαρίου.

Τοξάτωρ, *Arcarius.* Hist. MS. Belisarij:

Τζάγκρας καὶ μπαλαιστρερίδες, τόξα καὶ τοξάτορες.

ΤΟΞΗΤΗΣΙΑ, *Artemisia*, apud Interpol. Dioscor. cap 534.

ΤΟΞΙΚΗ, *Fenestra quævis*: sed propriè *Fenestricula oblongior & strictior in urbium & castrorum muris, per quam sagittæ emittuntur in hostes*: Τοξικὴ φωταγωγός, Constantino de Adm.Imp. cap.29. Τοξικὴ, nudè, Harmenopulo & aliis. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 73. οὐδὲ ἐν τοιούτῳ τοίχῳ βούλομαι ὅλως ἀνοιγῆναι πόρταν πότε, ἢ παραπόρτιον, εἴτε θύραν τὴν οἱανοῦν, ἢ θυρίδα, ἢ τοξικὴν, ἤτε μικρὰν ὀπὴν οἱανδήτινα. Vide Cujac. lib.13. observat. cap.30. Fullerum lib.6. Miscellan. cap.13. & Gloss. med.Lat. in *Archeria.*

ΤΟΞΟΒΟΛΙΣΤΡΑ, vel τοξοβαλλίστρα, *Machina quæ sagittas plures unà emittit.* Theophanes an.1. Artemij: καὶ τὰ παράλια δὲ ἀνεκαίνισε τείχη, ὡσαύτως καὶ τὰ χερσαῖα, κτίσας τοξοβολίστρας, καὶ τεραραίας εἰς τοὺς πύργους, καὶ μαγγανικά. Leo in Tacticis cap.5. §.7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ ἀλακάτια ε. cap. 6. §.27. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίστρας καὶ σαγίτας αὐτῶν, καὶ βαλίστρας, ἤτοι μαγγανικὰ τὰ λεγόμενα ἀλακάτια, &c. Et cap.14. §.83. τὰς δὲ βαλίστρας. Adde cap.15.§.61.cap.19. §.53. Constantinum in Tacticis pag. 11. & in Basilio num. 59. edit. Combef.

ΤΟΞΟΖΩΝΙΑ, *Zonæ è quibus arcus pendent.* Mauricius lib.2. Strateg. cap.2. ἐν τοῖς τοξοζωνίοις ῥινία καὶ σουβλία. Eadem habet Leo cap.6. §.2. ubi perperam in edit. Meursij τοξαρίοις editur.

ΤΟΞΟΝ, *Arcus cœlestis, Iris*, nostris *Arc-en Ciel.* Hesychius: Εἶρις, ἡ τοῦ ἡλίου ἐν τοῖς νεφέλαις χρόα, τὸ λεγόμενον τόξον. Lexicon MS ex Cod.Colberteo 6076. Ἶρις, νέφος ὑγρὸν μετὰ ἐμφάσεως, ἢ ἡλίου πεποικιλμένος, ὃ καλεῖται τόξον. Infrà: Ἶρις, τόξον, ζώνη περὶ τὸν οὐρανόν. Scholiastes MS. Joannis Climaci ad cap. 324. Ἶρις ἐστὶ τὸ τεινόμενον ἐν τῇ νεφέλῃ τόξον. Alibi: τὸ πολύχροον μετὰ τὸν ὄμβρον ἐν νέφει τόξον, Ἶρις λέγεται. Vide Genes. cap.9. Aretham in Apocal.cap.10. &c.

ΤΟΞΟΦΑΡΕΤΡΟΝ. *Arcus cum Pharetra.* Mauricius lib.1. Strateg. cap. 2. καὶ πάντας τοὺς νεωτέρους Ῥωμαίους δίχα τῶν ἐθνικῶν τοὺς μέχρι τοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους ἀναγκάζεσθαι, εἴτε κατὰ λόγον οἴδασι τοξεῦσαι, εἴτε καὶ μετρίως τοὺς πάντας τοξοφάρετρα φορεῖν. Lib. 12. cap. 5. τοξοφάρετρα ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναβασταζόμενα, ἔχοντα κούκρα μεγάλα χωροῦντα ἀπὸ τριάκοντα, ἢ καὶ τεσσαράκοντα σαγίτας. Cap.20. pag.337. τοὺς δὲ ψιλοὺς σκουταρίοις μικροτέροις, καὶ ἐλαφροτέροις τοξοφαρέτροις, &c. Adde Leonem in Tactic. cap.6. §. 5. & Constantinum in Tacticis pag.14. 18.

ΤΟΠΑΡΧΗΣ, *Toparcha.* Procopius lib.1. de Bello Gotthico cap.12. Αὔγαρος ἦν τις ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις Ἐδέσσης τοπάρχης, οὕτω γὰρ τοὺς κατὰ ἔθνος Βασιλεῖς τηνικαῦτα ἐκάλουν.

Τοπάρχαι, *Urbium ac civitatum præfecti vel judices.* Nov. Justin. 128. cap.21. κελεύομεν δὲ πάντας τοπάρχας, τοῦτο μὲν στρατιωτικοὺς, τοῦτο δὲ καὶ πολιτικοὺς, δι' ἑαυτῶν ἀναζητεῖν τὰς λῃστείας, &c. Supra cap.20. ἄρχοντας πολιτικοὺς τε καὶ στρατιωτικοὺς appellavit.

Τοπαρχία, *Pagus*, in Gloss. Græc. Latin. & in Lat.Gr.

ΤΟΠΑΤΖΗ, *Topasius.* Anonymus Græcobarb. MS. de Lapidibus, τοπάτζη ἔνε πέτρα κίτρινη, εἰς τὸ χλόαιν τοῦ ἀλεφαντίνου, ἔλαμπρι, &c.

ΤΟΠΗΤΕΣ, *Loci incolæ.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib.4.

Ἀγρίμια, λάφια καὶ λαγοὺς, πλατόνια, μουζομήτες;
Ἐπίασαν μετὰ δίκτυα καὶ μὲ σκυλιὰ τοπήτες.

Vide Τοπικοί.

ΤΟΠΙΑΤΙΚΟΝ, *Locarium*, uti à Varrone dicitur merces quæ datur ab eo qui locum quo consisteret conduxit in taberna, vel in stabulo: sic autem appellatur à recentioribus Jurisconsultis προθυρίου κέρδος, lucrum ἐξ ἐποχῶν, seu ex *Tranis*, de quo Cujacius lib.14. obser.c.1. ubi hæc de iis affert: πλὴν καὶ ὁ πρότερος τοῦ προθύρου δεσπότης λαμβάνει ὑπὲρ τοῦ προθύρου τὸ ἐπιλαγχάνον αὐτῷ τοπιατικὸν, ὃ καὶ κέρδος προθυρίου ὀνομάζεται, ὡς ὑπὲρ τοῦ προθύρου διδόμενον. Quo loco Michaël Attaliotes in Synopsi tit. 95. τοπικὸν habet: πλὴν μηδὲ τοῦ δεσπότην στερεῖσθαι τοῦ προθυρίου κέρδους, ἀλλὰ λαμβάνει τὸ ἐπιλαγχάνον αὐτῷ τοπικόν. In Leonis Imp.Nov.56. dicitur ἡ ὑπὲρ τοῦ τόπου πρόσοδος. Michael Psellus in Synopsi legum:

Δεῖ κατὰ τὴν συνήθειαν τὴν πάλαι τυπωθεῖσαν
Τὰς ἐποχὰς ἐφίστασθαι ἀλλήλων ἐν θαλάσσῃ
Ταῖς ἀκριβέσιν οὐργυιαῖς, καὶ προδιαλαχθείσαις
Πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα καὶ τριακοσίαις,
Ὡς ἐστὶ τὸ μὲν ἥμισυ τούτου παντὸς τοῦ μέτρου,
Ἐκ τῶν ὁρίων, δέσποτα, τοῦ γε θατέρου μέρους,
Μέχρι τοῦ γειτονεύσαντος τοῦ λοιποῦ τελουμένου.

ΤΟΠΙΚΗ, Vectigalis species: idem fortè quod τοπιατικὸν, *Locarium.* Joannes Cantacuzenus lib.2.c.1. καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐστὶν ὅ, τι ἂν κελεύῃ ποιεῖν, καὶ ἀναλωμάτων ἕνεκα αὐτοῦ τε καὶ οἰκετικοῦ, ἀπό τε τῶν δημοσίων φόρων τὴν λεγομένην παρέχεσθαι τοπικὴν, φέρουσαν ἐπ' ἐνιαυτῷ δισχιλίους ἐπὶ μυρίοις χρυσοῦς, &c. Et lib.4. cap.42. καὶ ἐκ τῶν ἐν Βυζαντίῳ δημοσίων φόρων τὴν τοπικὴν ὀνομασμένην, μυρίων χρυσῶν ὀλίγῳ πλείους ἐτησίως φέρουσαν. Nescio an quis probet conjecturas Gretzeri & Pontani ad hunc locum pag.1058.

ΤΟΠΙΚΟΙ, *Loci incolæ, qui in loco habitant*, Ἐντόπιοι. Clemens lib.2. Constitut Apostol. cap. 9. οὐχ οἱ πόῤῥωθεν οἰκοῦντες. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 4. καὶ

καὶ τὰς ἐνόντας ὑπαρπάσατο. Ubi Cod. Barbarogr. οἱ τοπικοί. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τινὰς ἀπὲ τοὺς τοπικοὺς ἀλλ' οὐδ' ἀπετοὺς ξένους.

Occurrit etiam in epistola Sultani Ægyptii apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. pag. 757. Vide Τοπίτες.

ΤΟΠΙ'ΟΝ, pro τόπος, sed non tam *Locus*, quam *ager*, *Prædium*. Glossæ Basilic. ὁ τόπος, μέρος ἀγροῦ ἐστιν ὁ δὲ ἀγρὸς, ὁλόκληρός ἐστι, καὶ ὡς ἔπιπαν χωρὶς τῶν οἰκημάτων. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 41. πολλὰς γὰρ καὶ πλείστας πόλεις, κάστρα, καὶ χώρας, καὶ καστέλλια, καὶ τοπία τῶν Ἀγαρηνῶν ἐχειρώσατο. Idem in Porphyrogenito num. 15. καὶ ἐξωνησαμένους ἢ δωρησαμένους, καὶ κατακρατήσαντας τοπία ἢ ἀγροὺς ἢ χωρία, &c. Zacharias Papa lib. 3. dialog. cap. 9. καὶ μόνος τῇ εὐχῇ ἑαυτὸν ἐπικλίνας, τῷ ποταμῷ ἐκέλευσεν, ἵνα ἀκολουθήσῃ αὐτῷ διὰ τοπία, ὡς αὐτὸς συνεῖδε, τῷ σκαλιδίῳ τὴν γῆν παρασύρων. Ubi Gregorius, *ut sequeretur per loca quaque ei visa sunt*. Et cap. 10. de fluvio qui agros Ecclesiæ inundaverat: παρευθὺ τῆς ἐκκλησίας ἀνέστειλεν, καὶ εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὑποστρέψας ἐξελθεῖν τοῦ λοιποῦ εἰς τὰ τοπία τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἐτόλμησεν. Extat Novella Constantini Porphyrog. περὶ στρατιωτικῶν τοπίων, *de militaribus fundis*, ad quam consulendus omnino Carolus Labbeus, qui horum prædiorum eandem fuisse conditionem observat, quæ fuit apud nostros *feudorum*, quæ militantibus primùm attributa constat. Novella Romani Lacapeni de Potentibus §. 8. περὶ τοῦ λαβεῖν, τὰ μοναστήρια τὰ ὑπὲρ ἀπολαγῆς διδομένων τοπίων τὰς τιμὰς, καὶ οὐ τὸν τόπον. In Novella 1. & 2. Phocæ iidem fundi militares, τόποι pariter dicuntur. Novella 4. Manuelis Comneni, lib. 2. juris Græcorom. pag. 159. ὅτι ὁ ἀναγραφεὺς δεικνύει, ὡς ἐπέκεινα τοῦ περιορισμοῦ κατέχει ἡ μονὴ τοπία, ἢ παροίκους, ἢ ἕτερον δίκαιον. Infrà: εἴτε πάροικοι εἶεν εἴτε τόποι, εἴτε αὐτουργία. Eustathius de Tempor. intervall. οἱ ἄπορα κρατοῦντες τοπία, &c.

Τοπαράκι, *Prædiolum*. Maximus Cythærensis Episc. in Synax. 13. Oct. in S. Niceta: μισεύοντες λοιπὸν ἀπ' ἐκεῖ, ἐπῆγαν εἰς κατισίαν, καὶ εὑρίσκοντας μικρὸν τοπαράκι, τὸ ἠγόρασεν, καὶ κτίζοντας ἕνα ναὸν, &c.

ΤΟΠΙ'ΤΖΙΝ, *Locus*, τόπος. Anonymus de Anonyribus Callimachi & Chrysorrhoes:

Εἰς τὸ ἀφρόδιτον καλλὸν τοπίτζιν ἐκοιμᾶτο.

ΤΟΠΟΘΕΣΙ'Α. Anonymus Combefisianus in Leone Phil. num. 32. γέγονε δὲ καὶ ἐμπορισμὸς εἰς τὰ κηρυλάεια, καίοντων τοποθεσίων καὶ χαρτοθεσίων τῆς Πατριαρχικῆς σακέλλης. Vox τοποθεσίων abest à Scylitze: sed legendum λογοθεσίων. Vide in hac voce.

ΤΟΠΟΤΕΝΕΙΝ, *Collocare*, *Locare*, καθίσασθαι, ἐγκαθεδρεύειν.

ΤΟ'ΠΟΣ, *Sepulcrum*. Vetus Inscriptio apud Aringhum lib. 4. cap. 37. τόπος ἀναπαύσεως Ἀμμοίου καὶ Εὐτυχέου θρεπτοῦ. Quomodo *locus* usurpatur passim in inscriptionibus Latinis apud Reinesium pag. 901. 905. 911. 915. 921. 922. 932. 933. 937. 940. 946. &c.

ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ, *Vicarius*, *Loci servator*, *Locum tenens*: τόπον ἐπέχων, in Concil. Calchedon. act. 1. & Nicæno II. act. 3. &c. Gloss. Gr. Lat. Τοποτηρητὴς, *Vicarius*. Balsamon ad Can. 21. Concilij Carthag. τοποτηρηταὶ δὲ οὗτοι λέγονται, διὰ τὸ τὸν τόπον τηρεῖν ἤγουν ἐπέχειν, καὶ ἀναπληροῦν τῶν ἀποστελλόντων αὐτούς. Justinianus in Nov. 8. cap. 4. οὐδενὶ δὲ Ἄρχοντι παντελῶς ἐξέσται, εἴτε πολιτικῷ, εἴτε στρατιωτικῷ ἐκπέμπειν ἐν ταῖς πόλεσι τῆς ἐπαρχίας, ἧς ἄρχει, τοὺς καλουμένους τοποτηρητὰς, &c. Adde Nov. 128. cap. 19. Concilium Calchedonense act. 1. καθεσθέντων τῶν ὁσιωτάτων τοποτηρητῶν τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος. Joan. Moschus in Limon. cap. 186. ἀπεκατέστησέν με εἰς τόπον μου, ποιήσας με καὶ τοποτηρητήν. Chronicon Alexandrinum an. 5. Justiniani: καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς παλατίου ὁ Πατρίκιος Βασιλίδης ὁ ποιῶν τὸν τόπον τοῦ Μαγίστρου Ἑρμογένους ἐν ΚΠ. Infra, de eodem: τὸν Πατρίκιον Βασιλίδην Κυαίστωρα, τὸν τοποτηρητὴν τὸν Μάγιστρον, ὡς προείρηται. Vide Theophanem an. 41. Theodosij jun. an. 1. Leonis Isauri, Leonem Grammatiam in Porphyrogen. pag. 497. 506. Continuatorem ejusdem Theophanis lib. 4. num. 32. Anonymum Combefisian. in Porphyr. num. 4. in Lacapeno n. 5. Vitam S. Theophanis num. 10. 13. & alios scriptores laudatos in Notis ad Alexiadem pag. 273. & in Gloss. med. Lat. in V. *Loci servator*.

Τοποτηρητὴς τοῦ βασιλικοῦ πλωΐμου, *Vicarius* dromonum & agrariorum Imperatoriorum, de qua dignitate, Constantinus de Adm. Imp. cap. 51.

Τοποτηρητὴς τῶν σχολῶν, apud Anonymum de Castrametatione, MS.

Τοποτηρησία, *Vicariatus*. Scribit Porphyrogenitus lib. 1. de Themat. cap. 16. στρατηγίδας, seu Thematum & Provinciarum Præfecturas, divisas fuisse εἰς Τούρμας, Turmas verò εἰς βάνδα, ἤτοι τοποτηρησίας, de quibus rursum agit in lib. de Adm. Imp. cap. 50. ἀπὸ τοῦ Θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία Βαρέτας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, ἡ τοποτηρησία Ἀσπόνας, &c.

Τοποτηρησία, *Legatio*. Codex Canon Eccl. Afric. cap. 14. ὁμοίως ἤρεσεν ἀπὸ Τριπόλεως, διὰ τὴν τῆς χώρας ἔνδειαν, ἵνα ἐπίσκοπον εἰς τοποτηρησίαν ἐλθεῖν, καὶ ἵνα ὁ πρεσβύτερος ἐκεῖσε ἀπὸ πέντε ἀκούηται ἐπισκόπων, &c. Adde Can. 94.

ΤΟ'ΡΑ, *Abacus*, Ἄβαξ, Πινακίς.

ΤΟ'ΡΑ, τῶρα, *Nunc*, νῦν. Τόρα, τόρα, *Iam, jam*. Τόρα ἀπὸ καιρὸν, *Iamdiu*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ τόρα λέγεις, οὐκ οἶδα αὐτόν. Joannicius Cartanus serm. 5. καὶ τὸ κρᾶσι τόρα πουλεῖται τὸ στάμνι δέκα ἄσπρα. Demetrius Raules Cabaces in Epist. ad Manuelem filium: λοιπὸν τόρα ἐφάνη καὶ ἐμὲ καλὸν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν πραγμάτων τούτους πρὸς τὸ νὰ σὲ φέρωμεν ἐνταῦθα. Occurrit passim.

Τῶρα, in Epistola Sultani Ægyptii apud Cantacuzenum lib. 14. pag. 756. eâdem notione, & apud alios scribitur.

Τοράτζι, pro Τόρα ἔρατζη, *Ita-nunc*. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Τοράτζι ἐν οὐκ ἠμπορῇ ὀπίσω νὰ διαγύρῃ,
Εἴτι καὶ ἂν ἐγίνετον λοιπὸν εἰς τέτιον τρόπον.

Ἀπὸ τῶρα, *Ab hinc*, ἀπὸ τοῦδε, ἐνθένδε.

Τωρινὸς, *Hodiernus*, *hujusce ævi*. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 383. ὅλοι οἱ τωρινοὶ Γραικοὶ ὀρθόδοξοι, καὶ νὰ μὴν ἐδοξολογοῦσαν τὸν αἱρετικὸν καὶ βλάσφημον Παλαμᾶν.

ΤΟΡΑΚΕ'ΤΟ. Vide in Παπαγάς.

ΤΟΡΑΠΑ'ΛΗ, *Caseus*, *Colastrum*. Moeris Atticista MS. Τροφαλὶς, Ἀττικοὶ, Τοραπάλη, Ἕλληνες.

ΤΟ'ΡΜΗ. Vide in Τέρμα.

ΤΟ'ΡΜΟΣ, vox quæ crebro occcurrit apud Heronem in Belop. & de Chirobalistra, pag. 9. 16. 22. 23. 25. &c. 66. &c. Ubi Bernardinus Baldus Interpres, *Cardinem* vertit. Δίτορμία, *Duplex cardo*, pag. 20. 24. Ἀντίτορμος, pag. 24.

ΤΟ'ΡΝΑ, *Diverte*, *Deflecte*, vox hac notione à Tacticis usurpata: Galli dicerent, *Tournez*. Vox, ut videtur, traducta ex Græco τορνοῦν, & τόρνος, de quibus vocibus agunt Eustathius Odyss. ε. p. 1533. & alii. Mauricius lib. 3. cap. 5. κράζει πάλιν, Τόρνα μίνα, καὶ ἀνθυποστρέφουσιν, ὡσανεὶ κατὰ τῶν ἐναντίων. Nescio an

an ab Avaribus & Pannonibus hauserint, quibus olim in usu fuit. Theophanes an. 5. Mauricii: ἑνὸς γὰρ ζώου τοῦ φόρτου διαστρέψαντος, ἕτερος τὸν δεσπότην τοῦ ζώου προσφωνεῖ τὸν φόρτον ἀνορθώσασθαι τῇ πατρῴᾳ φωνῇ, τόρνα, τόρνα, φράτρε, μεγίσταις φωναῖς ἀνακράζοντες· καὶ ὁ μὲν κύριος τοῦ ἡμιόνου τῆς φωνῆς οὐκ ᾔσθετο· οἱ δὲ λαοὶ ἀκούσαντες, καὶ τοὺς πολεμίους ἐπιστῆναι αὐτοῖς ὑπονοήσαντες, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν, τόρνα, τόρνα, μεγίσταις φωναῖς ἀνακράζοντες.

Ῥετόρνα, Gallis, *Retournez*, *Redite*. Theophylactus Simocatta lib.2.cap.15. de iisdem Avaribus: ἐπιχωρίῳ τε γλώττῃ εἰς τοὐπίσω τρέπεσθαι ἄλλος ἄλλῳ προσέταττε, Ῥετόρνα, μετὰ μεγίστου ταράχου φθεγγόμενος. Vide Gloss. med.Lat. in *Tornare* & *Retornare*.

ΤΟΡΝΕ, *Torneamentum*, *Hastiludium*, ex Gallico *Tournoi*. Nicephorus Gregoras lib.10. pag.339. edit. Geneu. εἶτα καὶ ἀγῶνας ἐξετέλεσεν δύο, οἳ δὴ τοῖς Λατίνοις πάλαι ἐπινενόηνται γυμνασίας ἕνεκα σώματος, ὁπότε σχολὴν ἄγοιεν τῶν πολεμικῶν. τούτων ὁ μὲν εἰς μονομαχίας ἔνδειξιν ἔχει, καὶ τζούστρα παρὰ Λατίνοις καλεῖται, ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἀγώνων Τόρνε προσαγορεύεται.

Τουρνέσειν, pro *Hastiludio contendere*, in Cod. Barbarogr. Nicetæ reperiri aiunt. Galli *Tournoier*, dicunt. Vide supra in Τέρνεμενα.

ΤΟΡΝΕΜΕΝΟΣ, pro τετορνευμένος. Glossæ Græcobarb. πολήριον τετορνευμένον. πολήειν τορνεμένον.

ΤΟΡΝΕΣΙΟΝ, Minutior moneta, nostris *Turonensis*, Gallicè *Tournois*, dicta, de qua pluribus egimus in Gloss. med.Lat. *Semiassis*: vel etiam Pondus apud Medicos. Glossæ Græcobarb. χρήματα, ἢ στάμενα, ἢ τορνέσια, ἢ χαρτζά. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύ ποτε οὐκ ἠγόρασες κἂν τορνεσίου χαβιάριν.

Joannes Jatrosophista MS. cap. 292. τρεῖς χουλιάρας μέλι καὶ βουτύρου οὐγκίας α. καὶ κηρὶν τρίων τορνεσίων. Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epist. ad Theodosium Zygomalam, in Turcogr. pag.268. στέλλουσί μοι ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ ἡμετέρου καλογήρου ὀβολὰς ε. ἅτινα εἰσὶ πολιτικὰ τορνέσια ς΄ καὶ κριθῆς πίνακα β΄. Bessarion in Epist. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ οὐ μόνον καταγινώσκονται τὰ ἃ μὴ οὐδὲ βούλονται νὰ ἐξοδιάζωσιν ἕνα τορνέσιν πλέον. Oribasius de ponderibus & mensuris, ex Cod. Reg. 1177. τὸ σκρόπουλον, ἔχει τουρνέσιον α΄. Myrepsus sect. 8. cap. 116. datur vero Rheubarbarum, ὅσον κάμπανον τουρνεσίου ἑνός.

ΤΟΡΤΑ. Vide in Τοῦρτα.

ΤΟΡΤΖΑ, *Fax*, ex Gall. *Torches*, & Ital. *Torchio*. Theodosius Zygomalas in Turcogr. Crusij: τόρτζαι, φῶς ποιοῦσαι, κηροὶ τέσσαρες ἅμα κεκολλημένοι.

ΤΟΣΙΤΖΟΝ, *Toxicum*, apud Myrepsum sect. 1. cap.89. Vide Βιτζιτότζι.

ΤΟΣΟΣ, εἰς τὰς τόσας, familiaris loquendi formula apud Græcos hodiernos, cùm mensis dierum numerum incertum exprimunt. Epitaphium Similis Præfecti Prætorio sub Hadriano Imp. apud Xiphilinum & Zonaram: Σίμιλις ἐνταῦθα κεῖται, βιοὺς μὲν ἔτη τόσα, ζήσας δὲ ἑπτά. Ubi Cedrenus pag. 249. βιώσας μὲν ἔτη ζ΄. &c. Apud Joannem Gazensem περὶ ἀρχαιολογίας, laudatum à Salmasio ad Spartianum, habetur, βιοὺς μὲν ἔτη ν΄. At Leunclavius ex relatione Theodosij Zygomalæ, in antiquo ejusdem Cedreni Codice legi ait, Σίμιλις ἐνταῦθα κεῖται, βιοὺς μὲν ἔτη ος΄. ζήσας δὲ ἔτη ἑπτά. Verum quidquid sit de scriptura Cedreni, apud Dionem, ut dixi, & Zonaram τόσα rectè legitur, licet mendum inesse putet Leunclavius, cùm iis vitæ anni incerti essent, quod Græcorum vulgus voce τόσος exprimere solebat. Ita apud Codinum de Offic. cap.16. num.6. κατὰ μῆνα τὸν δὲ, εἰς τὰς τόσας, (supple ἡμέρας) ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι τῇδε τοῦδε τοῦ ἔτους. Theodorus Studita in Catechesi MS. πάλιν ἄλλος (φησὶ) εἰ μὴ ἔχω τόσα βαλωτάρια, ἢ καὶ προσκεφάλαιον, ἢ καὶ ἄλλαγμα κατάπλυτον, οὐκ ἀναπαύομαι. Vide in Τρικέφαλον.

ΤΟΥΒΑ, *Tuba*. Leo in Tactic. cap.7. §.31. ὅταν δὲ θέλῃ στῆναι, τὸ σημεῖον ἢ τῇ φωνῇ σου, ἢ τῷ ἤχῳ τοῦ σκουταρίου, ἤτοι τοῦβα, ἣν λέγουσιν οἱ νῦν βούκινον, ἢ τῇ ταύρᾳ, καὶ αὕτη μὲν μία κίνησις. Mauricius lib.3.c.5. καὶ τῇ χειρὶ νεύει, ἤτοι τοῦβα. Lib.7. cap.10. δοθῆναι δὲ μανδάτα τοῖς παλλίξι, καὶ σημεῖα ἐν ὑψηλοτέροις καὶ διαφόροις τόποις καθισαμένου, ἢ τοῦβας βαλλομένης, τουτέστι τὸ ἀνακλητικὸν σημαινούσης. Utitur alibi non semel.

Τουβάκιον, *Minor tuba*. Historia MS. Belisarij:

Τρουμπέτες, ὄργανα, τουβάκια, ἀνακαράδες.

Τουβάτωρ, *Tubicen*, *Tubator*. Mauricius lib.12. cap.11. καὶ προπορευομένου τοῦ ἄρχοντος ἅμα τῷ βανδοφόρῳ, καὶ μανδάτορι, καὶ καμπιδουκτόρι, ἐπακολουθοῦσιν ὡς ὡρίσθησαν οἱ λοχαγοί. Et cap.22. δεῖ δὲ τὸν στρατηγὸν περὶ αὐτὸν ἔχειν τουβάτωρας καὶ βουκινάτωρας, &c.

ΤΟΥΒΙΟΝ, *Tibiale*. Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi in Boristenitico: ἀναξυρίδας, τὰ Αἰολικῶς ἐπικρατήσαντα βρακία λέγεσθαι, ἀπὸ τοῦ ῥάκια πλεοναζόντων Αἰολέων τὸ β. τοῖς ἀπὸ τοῦ ρ. ἀρχομένοις τῶν ὀνομάτων. νῦν μέν τοι ἀναξυρίδας, τὰ ἐν τῇ συνηθείᾳ φησὶ τουβία. Leo Grammaticus in Basilio pag.473. κατηγορήθη δὲ Λέων ὁ βασιλεὺς παρὰ Σανταβαρηνοῦ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὡς ὅτι μαχαίριον ἐπιφέρεται βουλόμενος ἀνελεῖν σε μετ' αὐτοῦ· ὅπερ αὐτὸ μαχαίριον διὰ δολίας συμβολῆς ἐποίησε Λέοντα κατασκευάσαι ἐν τῷ τουβίῳ αὐτοῦ. Ita etiam Georgius Monachus num.24. Achmes Oniroctit. cap.244. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔβαλε τουβία νέα, εὑρήσει νέαν χαρὰν, διὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν σκελῶν· εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐρυθρὰ ἦν τὰ τουβία, ἔσται ἡ χαρὰ δαψιλεστέρα. Occurrit illic pluries. Rursum cap. 268. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει τουβία, ἢ ὑποδήματα γυναικὸς, &c.

Τουβία præterea appellabant segmenta serici panni, quæ ad pedum, seu tibiæ articulos, equorum Imperatoris, ornamenti gratia, aptabantur: cujusmodi videre est in Bulla Balduini II. Imperatoris, quam ad Villharduinum, & Alexiadem, præterea in Familiis Augustis Byzantinis, & in tabella V. ex iis quas initio Glossarij describi curavimus. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 17. num.47. ubi varios equi Imperatoris ornatus refert: μικρὸν δὲ ἄνωθεν (ἔχει) τῶν ἀστραγάλων περιδεδεμένας μετάξας ἐρυθρὰς, ἅπερ ὀνομάζονται τουβία. Additque, licet ij quos describit ornatus sua ætate desierint, adhuc tamen τὸ τῶν τουβίων γίνεσθαι. Idem videtur quod

Ἡμιτύβιον. Damascius in Vita Isidori Philosophi pag.1063. edit. Photij: κρήδεμνον, φωσώνιον, ὀράριον, τοῦ προσώπου ἐκμαγεῖον, ἡμιτύβιον. Scholiastes Aristophan. ἡμίτυβον exponit δίκρωσσον φακεώλιον & σουδάριον. ἡμιτύβιον habet eâdem notione Hippocrates de Morb. lib.2. & alibi, ubi Galenus in Lexico Hippocr. Ἡμιτύβιον, μέρος ὀθονίου παχέος. Psellus in Grammatica MS.

Τὸ δίκρωσσον ἐξύφασμα ἡμιτύβιον λέγε.

Τουβιάζειν, *Tibiale induere*. Theodorus Studita in Catechesi MS. σφίγγει με καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστί μοι ἀλλαγὴ ὀραρίων ἑτέρων, καὶ τετουβιασμένος ὡς ὁ ἄλλος ὀφείλω εἶναι, καὶ ἅπερ, φησιν, ἔχω, οὐκ εἰσὶ πρόσβολα.

Τζαγγότουβος. Vide in Τζάγγη.

Χαλκότουβον, *Æneum tibiale*. Constantinus in Tacticis pag.4. κλιβάνια, καὶ κασίδας, καὶ μανικέλλια, καὶ χαλκότουβα, καὶ κοντάρια μακρότερα. Idem pag. 18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα. Adde Leonem cap. 6. n.25. & 36. cap.7. n.75. Apud Scylitzem pag.739. occurrit nescio quis Leo χαλκότουβης cognominatus.

ΤΟΥΒΙΝ, *Ellychnium*. Vox formata ex στουπεῖον seu στυπεῖον. Euchologium ex Cod. Barbarino p.428. ubi de Officio sancti Olei: καὶ λέγων τὴν εὐχὴν, ἅπτει τὸ τουβὶν τὸ ἴδιον, ποιῶν τύπον σταυροῦ. Pag. 429. καὶ ἁπλῶς ἕκαστος τῶν ἱερέων ποιῶν, μετὰ τὸ τουβὶν ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς, καὶ ἅπτει αὐτό. Denique pag.430. καὶ σβεννύουσι τὸ τουβὶν αὐτοῦ ἕκαστος. Hinc

Ἀπρότουβον, seu potius ἀπτότουβον, eâdem notione apud Nicephorum Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἑτοίμασόν μοι κανδήλαν, καὶ ἔλαιον, καὶ ἀπρότουβον, καὶ ζώνην. καὶ πῦρ. Mox: λαβὼν τὸ ἔλαιον, ὑποψιθυρίζων καὶ ἐπικαλούμενος, ἐν τῇ κανδήλῃ ἔθηκε, καὶ ἀπάρας τὸ ἀπρότουβον, ἧψεν αὐτήν. Occurrit rursum infra.

ΤΟΥ͂ΒΛΟΝ, *Later*, *later coctilis*, πλίνθος. Moschopulus in Lexico Philostrati: ὀπτὴ λίθος, τὸ τοῦβλον. γράφεται δὲ καὶ χοῦς ὀστράκων, τὸ αὐτό. Nicetas in Manuele lib. 3. num. 2. πύργος δὲ οὗτος ἦν ἐκ πλίνθου ἅπας ὀπτῆς. Ubi Codex Barbarogr. ἐκ τούβλων. & in Isaacio & Alexio num. 2. ἐκ τούβλων κλιθεῖσαι καμάραι. Agapius in Geoponico cap. 212. ἔπαρε——κομάτι σφογγάρι, κάμε το ὡσὰν τοῦβλο, καὶ βρέξε το εἰς αὐτὸ τὸ λάδι, &c. Damascenus Studita Homil. 25. ἔκλισεν ἀπομπροστὰ τὸν τόπον μὲ τοῦβλα καὶ ἀσβέστην.

Τουβλώνειν, *Pavimentum struere*, τὸ ἔδαφος κατασκευάζειν τοῖς λίθοις. Τούβλωμα, *Pavimentum lapidibus stratum*. Τουβλᾶς, *Laterarius*, πλινθουργός.

Τούβουλον, idem quod τοῦβλον. Malaxus in Hist. Patr. pag. 169. ὅλον τὸν περιφραγμὸν τοῦ Πατριαρχείου ὅπου ἦτον γύροθεν μὲ παλαιὰ πέταυρα σεσαθρωμένα, ἔρρηξεν αὐτά, καὶ ἤφερεν ἀσβέστην, καὶ λιθάρια, καὶ κεραμίδες, καὶ τούβουλα, καὶ ἔκλισεν αὐτὸ γύροθεν.

Τούβουλον, alia notione, *Tubulus*, *Sipho*. Glossæ Basil. Τούβουλα, Σωληνάρια.

ΤΟΥ΄ΔΟΥΝΟΙ, Turcis, *Locum tenentes*, *vicarij*. Etymologicum MS. τούδουνοι, οἱ τοποτηρηταὶ παρὰ τούρκοις. Phavorinus rectiùs, τοποτηρηταί.

ΤΟΥΛΒΗΛΑ΄, *Centaurium minus*, Dacis, apud Interpol. Dioscor. cap. 414. *Stirsozila*, apud Apul. cap. 35. perperam scribitur.

ΤΟΥΛΚΑΤΗΡΙΔΕΣ, *Phrygiæ majoris* incolæ, quam *Durgutili* Turcæ vocant. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 851. ὅτι ἤθελαν οἱ Βαρσάκιδες, καὶ οἱ Τουλκατήριδες, καὶ οἱ Καραμανοὶ νὰ τοὺς κάμουν αὐθέντην. Vide Onomasticon Turcicum Leunclavij in *Durgutilli*, & in *Turgaturius*.

ΤΟΥ͂ΛΔΟΝ, τοῦλδος, *Sarcinæ militares*, *impedimenta*, Gallis *Toudis*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. ἀποσκευή, τὸ λεγόμενον παρ' ἡμῖν τοῦλδον. τὰ σαγμάρια, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον τοῦλδον, τὰ βαστάζοντα τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὴν μετακομιδὴν ἐπιτηδείων. Vide præterea Glossas Basilic. Theophylactus Simocatta lib. 2. Hist. Mauricii cap. 4. τήν τε Περσικὴν ἐχειρώσατο, ἣν σύνηθες Ῥωμαίοις τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ τοῦλδον ἀποκαλεῖν. Theophanes an. 3. Tiberii: παραλαμβάνουσι καὶ τὸ τῶν Περσῶν τοῦλδον, καὶ τὸ βασιλικὸν σκηνοπήγιον, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν. Idem an. 4. Mauricii: καὶ τὸ τοῦλδον παρέλαβεν. Ita an. 7. ejusdem Imp. an. 14. & 17. Heraclij: & pag. 215. 400. 410. 426. Leo in Tacticis in præfat. περί τε τῶν λεγομένων τούλδου καὶ ἀπλήκτων. cap 4. §. 29. καὶ τοῦλδόν ἐστιν ἡ ἀποσκευή, καὶ χρεία πᾶσα τῶν στρατιωτῶν, τουτ' ἔστι παῖδές τε καὶ ὑποζύγια, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα, καὶ ἔτι ἕτερον πρᾶγμα πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ φοσσάτου ἐπισύρεται, (eadem habet Mauricius lib. 1. cap. 3.) Adde §. 52. cap. 6. §. 15. cap. 8. §. 20. cap. 9. §. 36. 46. 58. 60. cap. 10. §. 1. c. 16. §. 6. cap. 17. §. 33. 60. Constantinum in Tacticis pag. 16. 31. 43. 44. 46. & Mauricium cap. 5. Nicephorus Bryennius lib. 4. num. 9. συγχύσεως δὲ ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας γινομένης ταῖς τάξεσιν, ἅτε τῶν περὶ τὸ τοῦλδον Ῥωμαίοις καλούμενον, εἰς αὐτὰς καταφευγόντων δέει τῷ τῶν Σκυθῶν, &c.

Τουλδοφύλαξ, *Impedimentis militaribus custodiendis præfectus*. Mauricius lib. 3. Strateg. c. 7. βάνδον τουλδοφύλακος ὅταν σύνεστιν. Lib. 7. part. 2. cap. 17. καὶ χρὴ τουλδοφύλακα ἐκ τῶν παλαιοτέρων καὶ τεταγμένων ἕνα στρατιώτην ἀφορίζεσθαι. Idem ὁ ἐπάνω τοῦ τούλδου dicitur lib. 5. cap. 3. ὁ ἐν τοῖς τούλδοις φύλαξ καταλειπόμενος, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 6. §. 8. uti emendat Cujacius lib. 9. observ. cap. 1. pro τούλφοις, uti duos MSS. Codd. præferre, præter editos, monet Fabrotus. Anonymus de Castrametat. τοὺς εἰς φυλακὴν τοῦ τούλδου τῶν πολεμίων ἐν τοῖς χωρίοις μὴ ἔξερχόμενος.

ΤΟΥΛΟΥΠΑΝΙ΄, *Turbanus*, Turcicus pileus, apud Crusium in Turcogræcia pag. 188.

ΤΟΥΛΦΟΣ. Vide in Τοῦλδον.

ΤΟΥΜ, τὰ θερμά, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΤΟΥ͂ΜΠΕΣ, *Tumbæ*, *Tumuli*, *Colles*. Glossæ Græcobarb. ἀνώμαλον, τραχεῖαν, σκληράν. τὴν γῆν ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παροῦ μερτικὸν ψηλή, καὶ μερτικὸν χαμαλή, ἤγουν τοῦμπες καὶ λαξιές. Vide Gloss. med. Lat. in *Tumba*.

ΤΟΥΜΠΙ΄, *Tympanum*, Τύμπανον, τουμπάκιον, diminut. Historia MS. Belisarii:

> Παίζουν τρουμπέτες, ὄργανα, τουμπάκια, ἀνακαράδες.

Vide Τούβα.

ΤΥ΄ΜΠΙΚΕΣ, Suidæ: οἱ Βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων. Quid sibi hæc velint minime liquet Meursio & aliis.

ΤΟΥΤΕ΄ΣΚΟΣ, *Theuto*, ex Ital. *Tudesco*, *Alemanus*, *Germanus*, in Corona pretiosa.

ΤΟΥΡΔΑ΄ΤΟΣ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Πρῶτον διαβαίνει τὸ ἔγζεστον ψισόπουλον τουρδάτον.

ΤΟΥ΄ΡΗ, *Turris*, Πύργος, in Gloss. ad Iliad. Græcobar.

ΤΟΥΡΙ΄ΤΖ, μῆλον ἰνδικόν, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΟΥΡΚΟΚΑΛΟ΄ΓΗΡΟΣ. Vide in Καλόγηρος.

ΤΟΥΡΚΟΠΕ΄ΡΣΑΙ. *Turci Iconienses*, apud Ducam Hist. cap. 21. quos scriptores alij Byzantini nudè πέρσας ferè semper vocant.

ΤΟΥΡΚΟ΄ΠΟΥΛΟΙ, *Turcopuli*, *Milites levis armaturæ*, de quibus pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Niceph. Gregoras lib. 7. καὶ ὅσαι τῶν τουρκοπούλων φάλαγγες ἦσαν. Adde pag. 111. 1. edit.

ΤΟΥ͂ΡΚΟΣ, Ægyptiis, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 596.

ΤΟΥ΄ΡΛΑ. Vide in Τροῦλλα.

ΤΟΥΡΜΠΗ΄Τ. Vide in Τουρμέτ.

ΤΟΥ͂ΡΜΑ, *Turma*, Leo in Tacticis cap. 4. §. 9. μέρος γάρ ἐστιν ἡ Τοῦρμα, ἐκ τριῶν μοιρῶν, ἤγουν δρούγγων συγκείμενον ἄθροισμα. Μοῖρα δέ ἐστιν, ἤτοι δροῦγγος, τὸ ἐκ ταγμάτων, ἤτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων Κομήτων συγκείμενον πλῆθος. Adde §. 44. 45. 47. c. 7. §. 55. c. 9. §. 5. 6. c. 13. §. 1. c. 16. Leo Grammat. in Theophilo p. 450. τούτῳ Θεοφίλῳ προσέφυγεν Θεόφοβος Πέρσης ἅμα τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ Περσῶν χιλιάδων ιδ'. οὓς διένειμεν οὗτος ἐν τοῖς θέμασι κατασκηνώσας, καὶ εἰς τούρμας ἀποκαταστήσας, οἱ μέχρι τοῦ νῦν λέγονται Τοῦρμαι Περσῶν. Adde Symeonem Logoth. n. 3. & Chr. MS. Georgii Harmartoli. Continuator Theophanis lib. 3. n. 29. ἀλλὰ καλῶς σκεψάμενος, ἑκάστῳ θέματι χιλιάδας δύο ἀπέσταλκεν, ὑπὸ χεῖρα τελεῖν τοῖς εἰς στρατηγίαν τεταγμένοις· ἐφ' ὧν καὶ Τουρμάρχας ἐπιστατεῖν ἐξετίθετο, ὅθεν ἄχρις ἡμῶν τὴν προσηγορίαν Περσῶν αἱ τῶν θεμάτων τοῦρμαι κεκλήρωνται, ἐφ' οἷς διεσπάρησαν.

Τοῦρμα, pars Θέματος, vel στρατηγίδος: nam Provinciarum præfecturæ distinguebantur εἰς τούρμας, *Turmæ* verò εἰς βάνδα, seu τοποτηρησίας. Sic autem propterea appellatæ, quod ejusmodi militares Turmæ in præsidiis essent in statis regionibus provinciarum. Constantinus lib. 1. de Themat. c. 7. διῄρηται δὲ τὸ θέμα τῆς Σάμου εἰς τούρμας δύο, μίαν μὲν Ἐφέσιον, ἑτέραν δὲ Ἀτραμυττηνήν. Idem de Adm. Imp. c. 47. ὁ οὖν Δαβὶδ ὁ μέγας τὴν ἑαυτοῦ χώραν οὐκ ἐδίδου τῷ βασιλέα, κἂν τάχα συνορῇ τὴν τούρμαν τοῦ Ἀκαμψὴ καὶ τῇ Μουργούλῃ. cap. 50. ἡ τῆς Καππαδοκίας στρατηγὶς τὸ παλαιὸν τούρμα ἦν τῆς τῶν ἀνατολικῶν στρατηγίδος. Occurrit ibi non semel eodem significatu. Rectè igitur τόρμας, seu τούρμας, *regiones* esse dixit Eustathius ad Iliad. ω. καὶ τόποι Λιβυκοὶ Νόμοι ἐγχωρίως λέγονται, κατά τις ἂν εἴποι ῥεγεῶνες, ἢ τόρμαι, ἢ μᾶλλον ἐνορίαι.

Τουρμάρχης, *Turmarcha*, *qui turmæ militari præest*, qui olim ὑποστράτηγος, deinde Μεράρχης. Vel etiam qui *Turmæ*, seu regioni vel tractui alicujus Θέματος seu

seu Provinciæ præfectus erat. Leonis Tactica cap.4. §.7. νῦν δὲ Ὑποστράτηγος οὐ γνωρίζεται, εἰ μὴ ὁ καλούμενος Μεράρχης· καὶ Τουρμάρχης ἐστὶν ὁ ποτὲ καλούμενος Μεράρχης, ἤτοι ὁ τοῦ μέρους τὴν ἀρχὴν ἐμπεπιστευμένος. Et §. 42. τὰς δὲ μοίρας ταύτας, ἤτοι τοὺς δρούγγους, συντάξεις εἰς μέρη, ἤγουν τούρμας, καὶ ἐπιστήσονται αὐτοῖς γνώμῃ τῆς βασιλείας ἡμῶν Μεράρχαι, οἱ λεγόμενοι πότε Στρατηλάται, νῦν δὲ τῇ συνηθείᾳ καλούμενοι Τουρμάρχαι. Adde §. 65. cap.7. §.55. cap.12. §.61. cap.13. §.3. cap.17. §.52.54. Constantinus Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap.1. οἱ δὲ λεγόμενοι Τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐλάχθησαν· σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ᾽ ἑαυτοῦ στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους, καὶ πελταστὰς τριακοσίους, καὶ δεξιολάβους ἑκατόν. Idem de Adm. Imp. cap. 46. καὶ ἀναλαβόμενοι τουρμάρχας χρησίμους, καὶ ἄρχοντας, καὶ λαὸν μέχρι τ'. &c. Adde cap.45. pag.154. & ejus Tactica p.9.17. Theophanes an.17. Heraclii: πίπτει οὖν ἐν τῷ πολέμῳ ὁ Ῥαζάτης, καὶ οἱ τρεῖς τουρμάρχαι τῶν Περσῶν. Idem in Rhinotmeto p.317. καὶ Χριστοφόρον τουρμάρχην τῶν Θρακησίων. Adde pag.325. 326. 339. 396. Leo Grammaticus pag. 495. τουρμάρχαι ὄντες ἀμφότεροι. Vide Continuator. Theophanis lib.3. num.5. 29. Symeon. Logoth. in Porphyrogen. 14. Zonaram in Leone Armenio, &c.

Τουρμαρχάτον, *Præfectura Turmarchæ*, in Themate, seu Provincia. Constantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἐκράτησε δὲ καὶ τὸ Συμπόσιον, ποιήσας αὐτὸ Τουρμαρχάτον.

ΤΟΥΡΤΟΙ. Nicephorus Gregoras lib. 5. hist. ineditæ c. 10. ubi Genuensium cum Græcis prælium circa Constantinopolim enarrat, καὶ ἅμα εὐώνυμον τῶν ἱππέων πιεζόμενον ἔξωθεν ὑπὸ τῶν ἐλαφρῶν ἐκείνων τουρτῶν, τὰς ψυχὰς θορυβεῖσθαι. leg. fortè τουρμῶν.

ΤΟΥΡΜΈΝΙΟΝ, *Turma*, Constantinus in Tacticis pag.16. προστάσσομεν δὲ ἵνα ἕκαστον τουρμένιον ἔχῃ καὶ δρέπανα καὶ ἀξινάρια, διὰ τὸ ἐξ ἀναγκαίου εἶναι τὴν χρείαν αὐτῶν.

ΤΟΥΡΜΗ, ὁ θέρμος, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΟΥΝΈΣΣΕΙΝ. Vide in Τόρνε.

ΤΟΥΡΝΕΥΈΙΝ, *Tornare*, *Torno elaborare*. Historia Bertrandi Romani MS.

Ὅτινα εἶπες ἐκ παντὸς ὅτι ῥουκανοτέκτων
Ἐρρουκανοετόρνευσε, σταθμήσας ἔπηξέν τα.

Τούρνευμα. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ἀπάνω εἰς τὰ τραχήλια τῶν εἰς τὰ τουρνεύματά των.
Χρυσά να ἔχουν γουρζέελα μέχρι καὶ τὰ βιζιάτων.

ΤΟΥΡΌΝ. Leo in Tacticis cap. 6. §.10. καὶ τουφία δὲ (ἐξέτω) εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ κορυφάδιν τοῦ ἵππου τουρὸν, καὶ ὑπογένειον ὁμοίως. Hanc vocem non habet in versione sua Checus: sed Pigafetta legisse videtur τουφίον: *Habbiamo nelle coperte delle groppe quatro tuphi, cioe pertuggi, ò buchi, per metterui i flamuli, overo penoncelli, ò di altro ornamento, & in cima della testa del cavallo, un altro tuphio, e sotto il mento parimente.* Certè ita præfert Cod Reg. laudatus à Rigaltio: τουφία εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, κορυφάδιν, καὶ ὑπογένειον τουφίν. Vide in Τουφίον, & in Νούρτιον.

ΤΟΥΡΟΥΠΙΝΆΣ, *Ciconia*, Πελαργός.

ΤΟΥΡΠ, ἡ ῥαφανὶς, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1743.

ΤΟΥΡΠΑἼΝΑ, *Turpana*, apud Alexandrum Trallianum lib.11. pag.197. edit. H.Stephani.

ΤΟΥΡΠΕΤ, τουρπίτη, *Alipia*, herba quæ Actuario dicitur *Turpet album*. Ἀλήπιαν, τουρπίτη, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg.1237. τουρποῦτ τὸ τουρπέτ. Aliæ ex Cod.190. Πιτύουσα, τὸ τούρμπητ. Interpolat. Dioscorid. cap.740. τὸ τούρπετ θερμόν ἐστι ξηρὸν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. Vox Afrorum. Vide Ruellium lib.3. cap.132.

ΤΟΥΡΣΆ, τὸ λάπαθον, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΟΥΡΤΑ, Τόρτα, *Placenta*, Gall. *Tourte*. Corona pretiosa: τόρτα, *Placenta*, Πλακοῦς. Erotianus in Lexico Hippocratis: Ἄρτον ἐγκρυφίαν· παρ᾽ Ἀττικοῖς οὕτως ὀνομάζεται ὁ συντιθέμενος ἔκ τε φοινικῶν λιπαρῶν καὶ ἀλεύρου καὶ ὕδατος· εἰκὸς δὲ λέγειν τὸν ἐν θερμοσποδιᾷ ἐγκρυβέντα, ὀπτηθῆναι, ὃν τοῦρταν καλοῦσι. Ab eo hausit Neophytus in Glossis Jatricis MSS. At de loco Erotiani ita sentit Hieron. Mercurialis lib. 2. var. lect. cap.5. ut Glossema sit temerè in textum immissum. Vide Commentatores Mesuæ in Antidot. p.463. & Gloss. med. Lat. in *Torta*.

ΤΟΥΡΤΟΥΡΊΖΕΙΝ, *Algore inhorrere*. Gall. *Frissonner*. Ptochoprodromus in versibus politicis MSS. de sua paupertate:

Τάρταρον τοῦ τουρτουρισμοῦ τοῦ τουρτουρίζω τώρα;
Ὡς ἐκ χειμῶνος παγετοῦ, καὶ τι φορεῖν οὐκ ἔχω;
Καὶ γὰρ οὐκ ἔχων τὸ φορεῖν, μεγάλως τουρτουρίζω.

ΤΟΥΤ, καὶ Τία, τὰ μόρα, ita Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΟΥΤΔΟΥΜΠΆΝ, τὸ δουμάκιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΟΥΤΙΆ, *Tutia*, cujus passim mentio in libris recentiorum Medicorum. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. τουτία, εἶδος μυκεψικόν. Glossæ aliæ Jatricæ MSS. ex Cod. 1334. Καδμία λεπτὴ, ἡ τουτία. Lexicon Nicomedis MS. Καδμία, τουτία. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Καδμία, ἡ κυπρία, ἡ καὶ βοτρυΐτης, καὶ τουτία λέγεται. Rursum: Καδμία λεπτὴ, ἡ τουτία. Hinc emendanda Joannis Garlandii Synonyma: *Cadima, id est tucia.* Legendum enim, *Cadmia, Katimia, i. tutia.* Zosimo Panopolitano θουτία dicitur. Myrepsus de Unguentis cap. 69. *recipit aloes flavæ, succi lycii, caphuræ*, τουτίας, *sing. drach. 2.* Rhazes lib. de peste cap.11. ἐβένου τμῆμα, μαμηρὰ, τουτία, αἱματίτης. Diodorus Euchyon Polychemiæ lib.1. c. 2. *plumbi, stanni, acachymiæ argenti & auri, tutiæ, storacis non liquidæ.* Ubi Meursio nihil aliud est quam lapis Lydius, ex idiomate Italico, Gallico, & Hispanico. Dictionarium Medicum Hispanicum: *Tutia, la atutia, medizina para los ojos, adonde reduxeron algunos el Ponfolia, spodio que es sucudus de Avicena, y otros hollines.*

Τούτζια, apud Agapium Cretensem in Geoponico cap.159. Τούτζια, ἥτις λέγεται Ἑλληνικὰ πομφόλυξ. Adde cap.143.

ΤΟΥΤΟΥΜΆΛΟΥ, *Tithymallus*. Vide Γαλατζίδαι.

ΤΟΥΤΡΑΣΤΡΑ, Dacis, *Cucurbita silvatica*, apud Interpol. Dioscor. cap.757.

ΤΟΥΦΑ, *Tufa*, *Apex cassidis* ex indicorum boum caudis, ut tradit Cosmas Indicopleustes: ἀγριόβους ἐστὶ μέγας τῆς Ἰνδικῆς· τοῦτο τὸ ζῶον, ἐξ οὗ ἐστιν ἡ λεγομένη τοῦφα, ᾗ κοσμοῦσι τοὺς ἵππους καὶ τὰ βάνδα οἱ ἄρχοντες εἰς τοὺς κάμπους. Φασὶ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτε ἐὰν ἀντιλάβηται δένδρου τῆς οὐρᾶς, οὐκ ἔτι κλίνεται, ἀλλ᾽ ἵσταται ἀνδρῶς ἔχων ἐᾶσαι μίαν τρίχα ἐξ αὐτῆς. λοιπὸν ἔρχονται οἱ ἐγχώριοι καὶ κόπτουσι τὴν οὐρὰν, καὶ τότε φεύγει, τὸ πᾶν τῆς οὐρᾶς ἀπολέσας. αὕτη ἡ φύσις τοῦ ζώου. Huc spectant ista Scholiastæ Homeri MS. Iliad. μ'. τριφαλείας ἱπποκόμους λέγει τὰς περικεφαλαίας, ἐχούσας ἄνωθεν περὶ τὸ μέσον τῆς κορυφῆς ἐμπεπηγμένας τῇ τέχνῃ τρίχας οὐραίου ἵππειου. Sic potissimum dictus ille qui Justiniani Galeæ, seu potius Camelaucio imminebat, in ejus statua Equestri, quæ Constantinopoli stetit in Augustæo. Georgius Hamartolus in Chronico MS. & Leo Grammaticus

in Theophilo pag.456. ἐπὶ αὐτῷ ἔπεσεν ἡ χρυσῆ τῦφα τῆς ἐσθνιας, τῆς λεγομένης Αὐγουστέως. Eadem habet Symeon Logotheta num. 25. apud quem expungendæ voces τῆς φαῖς. Joan. Tzetzes Chil.8. cap.184.

Τιάρα σκέπη κεφαλῆς ὑπῆρχε παρὰ Πέρσαις,
Ὕστερον ἐν τῇ νίκαις δὲ ἡμῖν οἱ στεφηφόροι
Στραῖς κεφαλαῖς ἐπέθεντο τιάρας, ἤτοι τύφας,
Οἷον ἔφιππος φορεῖ ὁ ἀνδριὰς ἐκεῖνος
Ὁ Ἰουστινιάνειος τῆς κίονος ἐπάνω.

Ubi videtur legendum τῦφας. Zonaras in Basilio Porphyrog. τιάρα ταινιωθεὶς ὀρθία, ἣν τῦφαν καλεῖ ὁ δημώδης, καὶ πολὺς ἄνθρωπος, τύφον οἶμαι ὠνομασμένην, ὡς τετυφῶσθαι ποιοῦσαν τοὺς ταύτῃ ἀναδουμένους. Nicetas in Man.lib.3. num.3. καὶ πῖλον ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς κατὰ τιάραν ἐπικλινῆ. Ubi Codex barbarogr. pro τιάραν, habet τῦφαν. Vide in Φοῦλα, præterea Dissertat. 24. ad Joinvillam pag.292. & Gloss. med. Lat. in *Tufa*.

Τουφίον, eâdem notione Leo in Tacticis cap.6.§.2. & ex eo Constantinus in Tactic. pag.13. ἐχέτωσαν δὲ καὶ κασίδας σιδηρᾶς σεσαμιωμένας, λαμπρὰς πάντοτε, ἐχούσας ἄνω εἰς τὰς κορυφὰς τουφία μικρὰ, ἤγουν λιβρία. Pag. 14. ἐχέτωσαν δὲ καὶ τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρας, καὶ εἰς τὸ κορυφάελον τῆς ἱπποαρίου τουφίον, καὶ εἰς τὸ ὑποσχύειον ὁμοίως. Adde pag.18. & Leonem d. cap.6. §.10. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. κασσίδας ἐχούσας ἄνωθεν τουφία μικρά. Lib. 12. cap.4. κασσίδια ἔχοντα τουφία μικρὰ καὶ φλάμουλα μετὰ τῆς μήλων. Nescio cur Pigafetta ad cap.6. Leonis, §.2.& 10. *Foramina* interpretetur, in casside scilicet, cui infigi possit *Plumatile*, seu quodvis aliud ornamentum, cum sit ipsum ornamentum. Vide in Τουρὸν.

ΤΟΥΦΕ΄ΧΙ, τουφέκιον, *Sclopus*, *Tormentum bellicum minus*, *quod manu gestatur*, Καλαπέλτης διάπυρος, Portio, nostris, *Mousquet*. Historia Politica pag.41. εἶχον γὰρ μπομπάρδας καὶ τουφέκια πολλὰ, καὶ ῥίπτασιν πάντα, ἐγένετο καπνός. Manuel Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag.16. καὶ ἀπὸ τῆς λουμπάρδας, καὶ ἀπὸ τὰ τουφέκια, καὶ ἀπὸ τῆς πλῆθος τῆς λαοῦ, ἐσκοτίνιασεν ὁ κόσμος. Infra: καὶ ἡμεῖς εἰς τοὺς Ῥωμαίους πολλὺ κάματον ἐκάμαμεν εἰς αὐτοὺς μὲ τῆς λουμπάρδαις, καὶ μὲ τὰ τουφέκια. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λουμπάρδες ναχὶ μπρούτζινες, τουφέκια γεμισμένα.

Agapius in Geoponico cap.173. καὶ τότε τὴν κάμε κομάτια, καὶ ῥίξε τα τριγύρου ἐκεῖ ὅπου ἔσαι κρυμμένος μὲ τὸ τουφέκι. Adde cap. 175. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.5. pag. 126. διατὶ οἱ παλαιοὶ τουκια ποτὲ δὲν ἐπιχειρίζοντο, &c. Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 201. ait vocem τουφέκιον formatam ex sono τουφ, ut Bombardæ ex sono βομ. Hinc apud Turcos mansit vox *Top*, pro tormento bellico, & *Topschi*, seu *Topgibassi*, Præfecto munitionum bellicarum: & *Topcapisi*, Portæ bombardicæ, Constantinopoli, de qua Leunclavius in Pand. Turc. num.220.

Τομφάκιον, eâdem notione in Hist. MS. Belisarij:

Σκεύη καὶ πεμπαρδιέριδες, τομφάκια, συρπενίνας.

Ντουφέκιον, crebro in Chron. MS. Manuelis Malaxi pag 866. &c.

ΤΟ΄ΧΑ, pro τάχα, *Fortè*. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν τόχα ξεύρω, ἄτυχος δὲ ἤθελα σαφήσει,
Τὸν κόσμον ὅλον ἀνήμελα, τὸν ἤθελα γυρίσει.

Vide Τάχα.

ΤΟ΄ΧΜΕ ΧΑΡΠΟΥΖΑ΄, σπόρος πέπονος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Τόχμε κικίρις, σπόρος εὐζώμου, in eod. Lexico.

Τόχμε καχοῦ, σπόρος θρίδακος, in eod. Lexico.

Τόχμε κάνλανα, σπόρος πράσου, in eod. Lexico.

Τόχμη σαζὰτ, σπόρος πηγάνου, in eod. Lexico.

ΤΡΑ΄ΒΑ, *Trabs*, Δοκὸς, Ital. *Trava*. Τραβοσιά, *Tectum*, *Contignatio*, Δόκωσις. Τραβώνειν, *Tegere*, &c.

ΤΡΑΒΑΖΑ΄ΡΕΙΝ, *In aliud vas refundere*, ex Ital. *Travasare*. Agapius in Geopon. cap.48. πρέπει νὰ μεταγγίζῃς τὸ οἶνον, ἤγουν νὰ τὸ τραβαζάρῃς, νὰ μὴ χαλάσῃ.

ΤΡΑΒΕ΄Α, τραβαῖα, *Trabea*. Suidas: τραβαῖα, αἱ πολυτελεῖς χλαμύδες, παρὰ Ῥωμαίοις. Similia habet Codinus in Orig. Constantinopol. num. 31. τραβέαι δὲ λέγονται αἱ πολυτελεῖς χλαμύδες. Joannes Lydus lib. de Mensibus: τραβέα δὲ εἴρηται ὡσανεὶ τρίβαφος ἐκ τριῶν γὰρ ἀποτελεῖται χρωμάτων, πορφύρας, κόκκου, καὶ τῆς λεγομένης ἰσάτιδος βοτάνης. Pæanius seu Capito Lycius in Metaphrasi Eutropii lib.1. ἐνέδυε τὸ σχῆμα, τραβέαν τόγαν αὐτὴν ὀνομάζουσιν, ἐκ τῆς ὁπλίσεως τῆς Ῥωμύλου μετενεχθεῖσαν εἰς φάρος. Vide Gloss. med. Lat. in *Atrebatica*.

ΤΡΑΒΙ΄ΖΕΙΝ, τραβᾶν, *Trahere*, *Attrahere*, ἕλκειν, σύρειν. Τράβισμα, *attractio*, ἕλκυσις. Damascenus Studita in Homil.21. καὶ τραβίζοντες τὰ μάλια τους &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

Τόσω τοὺς ἐτραβήξασι τάλογα καὶ τοὺς δύο.

Portius: *Moneris*, ἕνα καράβι μ' ἕναν ἄνθρωπον, ὅπου τραβᾷ τὸ κουπὶ σὲ κάθε πάγκο. Manuel Malaxus in Chron. MS. in Theophilo Imp. pag. 652. καὶ ἐπίασε τὸ σχοινίον τῆς καμπάνας, καὶ τὸ ἐτράβα, καὶ ἔκρουεν ἡ καμπάνα. Rursum pag. 595. ἐτράβιξαν τὴν σκάλαν ὅπου ἐστέκοντο. Georgius Contares lib.5. Hist. Athenar. pag. 120. καὶ τραβίζοντάς του εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς σαγίττας, ἐφόνευσαν. Γλυκοτραβίζειν, *dulciter attrahere*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.50. A voce Latina, *Trahere*, deducit Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΤΡΑΓΑΝΟ΄Σ, *Citus*, *velox*. Nicetas in Murtzuphlo num.4. ἡ ἄοργος γνώμη, ἡ τορὴ καὶ τροχαλὴ λαλιὰ, καὶ μόνον οὐκ ἐπορχουμένη τοῖς χείλεσι. Ubi Codex Barbarogr. ἡ τετρωμένη καὶ τραγανὴ συντυχία, præfert. In Gloss. Gr. Lat. τραγανὸν, *Callosum* exponitur. In Gloss. S. Bened. *Cartilago*.

ΤΡΑΓΟΔΙ͂ΝΟΣ. Vide in Ἀστραγαλῖνος.

ΤΡΑΓΟ΄ΚΕΡΑΣ, *Cornulaca*, τραγίον, & τράγος, apud Interpolat. Dioscor. cap. 632. Vide Ruellium lib.3. cap.99. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. τραγόκερως, ἡ ἀλόη.

ΤΡΑΓΟ΄ΛΑΣ, *Stragula*. Suidas: τραγόλας, ὅπλον ᾧ χρησάμενος ὁ Κότλας οὕτω βίαιον ἐφῆκε πληγὴν, ὥστε τὸ βληθέντα διὰ τῆς θώρακος, καὶ διὰ τῆς πλευρῶν διαπεῖραι, καὶ τῇ γῇ προσηλῶσαι. Vide eundem in Κότλας.

ΤΡΑΓΟ΄ΝΑΤΟΝ, *Lychnis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. c.521.

ΤΡΑΓΟΥΔΕΙ͂Ν, *Canere*, *cantum edere*, *modulari*, Ἀείδειν, ᾄδειν, μέλπειν, λιγυρίζειν, ex τραγῳδεῖν. Nicetas Barbarogr. MS. in Murtzuphlo num.4. καθήσασα σώφρονον, ἐτραγῴδει καὶ ὠρχεῖτο. Ubi Cod. edit. κεκλασμένον ἀφῆκε μέλος. Achmes Onirocrit. cap.254. εἰ δὲ ἐτραγῴδει καὶ μόνον αὐτὸς ἡδυφώνως, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Νὰ τραγουδῇ γιανὰ κλυπᾶ νὰ τὴν ἐδιακονοῦσι.

Alibi:

Μόνο νὰ πῇ τῆς Ταρσίας ναρθῇ νὰ τραγουδήσῃ.

Mox:

Καὶ τραγούδι του ἡ ἄτυχος μὲ τελίαν μελοδία.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag.97. ἀπὸ μίαν θυρίδα ἐκρέματον ἕνα τριτζόνι, ἤγουν γρύλλος, καὶ ἐτραγούδιε, καὶ ἡ νυκτερίδα τὸ ἐρώτησε διὰ τι αἰτία τὴν ἡμέρα ἡσυχάζει, τὴν δὲ νύκτα τραγουδεῖ.

Τραγούδι, *Cantilena*, ᾠδὴ, in Corona pretiosa: Glossæ

Glossæ Græcobarb. τὰ τραγέδια, καὶ ὕμνοι, ἢ δοξολογήματα. Anonymus de Nuptiis Thesei :

Τότε με λόγια δωνικά, καὶ με γλυκύα τραγέδια,
Ἀλάξαν τὲ φωνήτζαις τὰς, &c.

Et lib.6.

Ἤμη τραγέδια καὶ χαραῖς, παιγνίδια νὰ σημαίνυν.

Hermodorus Rhegius in Proverbiis MSS. ὅπε καὶ ἀπόξω τὲ χορὲ, πολλὰ τραγέδια ξεύρει. Apud Panagiotam, pag.248. τὰ ἄσεμνα τραγέδια.

Τραγῴδημα, eâdem notione. Luithprandus lib.1. cap.11. *post nonnulla inutilia* τραγῳδήματα, *id est cantilenas, somno sese dedere.*

Τραγεδακάκι, *Cantiuncula.*

Τραγῳδητής, & Τραγεδιςής, *Cantor, Cantator*, ἀοιδός. Scholiastes Theocriti Idyll. 7. συρίκτω λέγε, ἢ τὲ κοινῶς τραγῳδητήν. Fabulæ Æsopi Græcobarb.pag. 103. δίκαια ἔπαθα, ὅτι ἐςόντας νὰ εἶμαι μάγειρος, δὲν ἔπρεπε νὰ γένω τραγεδιςής. Et pag.105. τραγεδιςὴς κακόφωνος ἐτραγέδει συχνὰ εἰς ἕνα σπήθι θολοσκέπαςον. Stephanus Sachleces in versibus Politicis :

Τραγεδιςάδες περπατεῖν, παίζνησες κατάκρυσιν.

Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag.849. ἔμαθε δὲ ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι γράφειν τὴν φωνὰν τὲ ψαλτῦ, καὶ τὲ τραγεδιςάδων, &c.

ΤΡΑΓΟΥΛΛΟΣ, *Caper, Hircus*, ἡ αἶγα, in Glossis Græcobarb.

ΤΡΑΔΙΤΕΥΕΙΝ, *Tradere*, vox frequens apud J.C. Græcos. Responsum de Nudis pactis, in jure Græcorom. tom.2. pag.193. ἐμὲ γάρ τις, φησὶ, τραδιτεύων ἀγρὸν αὐτῷ· τραδιτεύω σοι τὸν ἀγρὸν, &c. Utitur præterea Scholiastes Basilic. lib.2. pag. 99.

ΤΡΑΪΤΟΥΡΗΣ, *Proditor, Traditor*, προδότης. Τραϊτωριὰ, *Insidiæ, Proditio*, ἐνέδρα, προδοσία. Τραϊτωρεύειν, *Prodere*. Historia MS. Belisarii:

Ἀνῶν καὶ γῶ πράξα ποτὲ δόλον δημηγερσία;
Ἂν ἐτραϊτωρεύτικα τὸν μέγα Βασιλέα.

ΤΡΑΚΑΔΑ, *Strues lignorum*, apud Crusium in Turcogræcia pag.255.

ΤΡΑΚΤΑΪΖΕΙΝ, *Tractare*. Glossæ MSS. τρακταϊςέα, σκοπιςέα. Glossæ Basilic. τρακταΐζεται, ψηλαφᾶται. Τρακταΐζεσι, ἀνακοινεσι. Τρακταΐσαι, σκοπῆσαι, ἐξετάσαι. Codex Canon. Eccl. Afric. καθὼς ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη παρ' ἑαυτῇ τρακταΐζει. Et Can. 56. ἅπερ ὧν πάντα νομίζω εἶναι τετρακταϊσμένα, &c. Menander in Legat. τὰ περὶ τὲ εἰρήνης κοινῶς ἐλάλησαν καὶ ἐτρακταΐσαν τὴν εἰρήνην πεντήκοντα ἐνιαυτῶν. Chronicon Alexandr. an. 5. Justiniani : καὶ λοιπὸν τρακταΐσαντες οἱ ἐν τῷ παλατίῳ ὄντες, ἔλαβον τὴν εὑρεθεῖσαν ἔσω βοήθειαν. Sic ibi legendum. Photius in Bibl. Cod.18. ἀνεγνώσθη πρακτικὰ τῆς ε. συνόδε, ἐν οἷς τὰ λεγόμενα τρία κεφάλαια ἐτρακταΐσθη περὶ Ωριγένες. Nicetas Nicænus, ubi de Canonibus Synodi Trullanæ : οἵ τινες ἐδὲ φαίνονται δεχθῆναι παρὰ Ῥωμαίων, ἢ τρακταϊσθῆναι. Occurrit præterea, in Basilicis lib. 8. tit.1. cap. 17. 38. & alibi non semel, in jure Græcorom. lib.3. pag. 217. apud Theophilum Antecess. lib.2. tit.22. Harmenopulum lib.2. tit.3. §.9. &c. Vide Τράκτον.

Τρακταϊσμὸς, *Tractatus*. Græcus Interpres Concilii Lateranensis an.1215. cap.12. τέτο δὲ τὸ καπίτυλον τισὶ ῥητῇ ἡμέραις συνεχῶς, κατὰ τὸ ἔθος τὲ Κιςέλκης, ἐπιτελείσθω, ἐν ᾧ ἀκριβὴς κρατείσθω τρακταϊσμὸς περὶ ἀναλυπώσεως τὲ τάξεως καὶ φυλάξεως κανονικῆς.

Τρακτεύειν, idem quod Τρακταΐζειν. Apophthegmata Patrum in Nisteroo, num.5. καὶ ὅτως τρακτεύοντες ἑαυτῶν τὴν πᾶσαν ζωήν. Theodorus Studita orat. in S. Platonem num.27. καὶ ἰδὼν τὸ ὅραμα κατὰ μὲν τὸ ἀδόμενον ἑτέρων, ἢ δὲ χεὶρ Ἀβεσαλὲμ ἡ τέτο τρακτεύσα. Mauricius lib.2. Strateg. c.7. ἐ γὰρ δυνατόν ἐςι δεόντως τρακτεύειν τινα τόξον ἐπάνω ἵππε ἐν τῇ ἀριςερᾷ σκελαρίε καλεχομένε καὶ τόξε. Constantinus de Adm. Imp. cap.53. καὶ δὴ κατελθόντων αὐτῶν ἀμφοτέρων ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς τὴν μονομαχίαν, καὶ τρακτευόντων ἑαυτὰς, &c.

Τρακτευτὴς, *Tractator*. Lexicon MS. Cyrilli : τοῖς τρακτευταῖς, τοῖς τὰ τὲ δημοσίε πράγματα διοικεσι. Τρακτευτὴς τὲ Ἐπάρχε, apud S. Basilium Epist. 420.

Τρακτευταὶ τῶν δημοσίων φόρων, in Nov.28. Justiniani cap.84. Nov.147. cap. 2. & in edicto 13. cap.12. Horum nomen ut odiosum abolevit idem Justinianus Nov.30. cap. 2. 3. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num.68. συνέβη πάντας τὰς τὴν ἐπαρχίαν τὲ Πόντε διοικέντας, τρακτευτάς φημι καὶ ἀνυτὰς τῶν δημοσίων, ἔτι γε μὴν τὰ τὲ Μοδεςαλιανῆς τάξεως ἐμπεπιςευμένες, ὁρμᾶσθαι πάντας ἐκ τῆς Ἀραβισσηνῶν πόλεως, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.54. οἱ κατὰ καιρὸν Τρακτευταὶ, καὶ Βίνδικες τῆς κατὰ Παλαιςίνην δημοσίων, ἑκατὸν χρυσίε λίτρας ἐξ ἀπόρων προσώπων καὶ δυσπράκτων ἀνυσθῆναι μὴ δυναμένας εἰσπραττόμενοι ἠναγκάσθησαν ἐπιῤῥίψαι τὴν τέτων εἴσπραξιν τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα συντελεςαῖς κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἑκάςε δυνάμεως. Et cap.73. κελεύσας τοῖς τρακτευταῖς Παλαιςίνης χρυσίον ὑπεργῆσαι εἰς τὴν οἰκοδομήν.

Τρακτευτικὰ, quæ ab ejusmodi tractatoribus sed exactoribus, præter consuetum tributum exigebantur, in eadem Nov.30. c.3. Vide Ἀσπαςικὸν, & Gloss. med.Lat. in *Tractatores.*

Τρακτάτον, *Tractatus*. Glossar.Lat.Gr. *Tractatibus*, (sic leg.) τοῖς τρακτάτοις, καὶ δικαιολογίαις. Glossæ Basilic. Τρακτάτες, Ἀνακάθαρσις, Σύνοψις, Ἐπιτομή. Psellus in Gloss.MSS.eadem habet, nisi quod τράκτατον præfert. Codex Canonum Eccl. Afric.cap.47. al.51. περὶ τῆς πίςεως γὰρ τὲ ἐν Νικαίᾳ τρακτάτε ἠκέσαμεν. Ubi Balsamon : ἐν τῷ περὶ τῆς πίςεως τρακτάτῳ, ἤγεν ἐν τῇ καλεξετάσει τῆς πίςεως· τρακτάτον γάρ ἐςι κατὰ Λατίνες ἡ δοκιμασία. Vide Gloss.med. Lat. in *Tractatus.*

ΤΡΑΚΤΕ καννεμπεάν, δένδρον τὲ σφόρε ἠλέκτρε. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΡΑΚΤΟΝ, *Cera alba*. Glossæ jatricæ MSS.ex Cod. Reg. 190. κηρὸς τρακτὸς, ὁ λευκός. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. κηρὸς τηκτὸς, τὸ τράκτον. Auctor Etymologici, & ex eo Phavorinus : τρακταΐζω, τὸ λευκαίνω, καὶ καλασκευάζω, ἐξ ἔ τὸ τρακτὸν, ὁ κηρὸς ὁ πεποιημένος λευκός. Glossæ MSS. habent post καλασκευάζω, ἀπὸ τὲ τρακτὸν κηρὸν. Orneosophium cap. 46. pag. 214. κηρίον τρακτὸν καὶ μάρμαρον καλῶς κεκοπανισμένον, καὶ κοχλίας, καὶ τὸ λευκὸν τὲ ὠὲ μίξας καὶ κοπανίσας εἰς τὸ κλάσμα ἐπίθες, καὶ ἰαθήσεται. Ubi Interpres Gyllius *Ceram albam* vertit. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. κηρὲ τράκτε, ῥῖζαν τετριμμένην, πρόπολιν, &c. Sic apud Paulum Æginetam lib.4. cap.21. ubi Cornarius ita ceram albam appellari censet, quia tractu & tractionem eò devenit, ut alba evadat, quo modo fieri docet Dioscorid. lib.2. cap. 105. viderique vocem à Latinis sumptam esse, & à Græcis usurpatam : quæ est etiam sententia Ant. Saraceni ad eundem Dioscoridem. De *Tracta* veterum vide Hieron. Mercurial. lib.1. var. lect. cap.12.

Τράκτωμα, *Emplastrum quod ex cera alba*, & aliis speciebus, confici solet. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. τράκτωμα εἰς ἰσχίε πόνον. Occurrit apud Apsyrtum, & Demetrium Constantinopolit. in Hieracosophio pag.146. 147. & Medicos recentiores.

ΤΡΑΚΤΩΡΙΑ, τρακτωρέα, *Tractoria*, de qua voce diximus in Gloss. med. Latin. Glossæ Basilic. τρακτωρία, κέλευσις Ἐπάρχε, καὶ κομβίνα, ἤτοι σύνθημα περὶ τῶν δρομικῶν ζώων. Eustathius Antecessor de Tempor. intervall. τρακτωρέαι ἐλέγοντο αἱ κελεύσεις αἱ παρὰ τῶν Ἐπάρχων προφάσει ζώων δρομικῶν γινόμεναι.

ΤΡΑΜΙΟΝ. Vide in Δράμα, & in Φατζαλιαρίσιον.

ΤΡΑΜΠΟΥΚΑ, *Trabucha*, Machinæ bellicæ species, de qua pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.1.

> Καὶ παρευθὺς γδ᾽ ὅρισε ξυλόκαστρα νὰ ποίσυν,
> Καὶ μαγγανέλαις φοβεραῖς, καὶ πύργυς, καὶ τραμποῦκα.

ΤΡΆΝΑ, *Trana*, Maris ἐποχαὶ, in quibus *Piscatoria* fiunt, de quibus egimus in Gloss. med. Lat. Michaël Attaliates in Synopsi tit.95. καὶ ἐτυπώθη τὸ ἐν μέσῳ διάστημα ἀπὸ στάνας ἕως τράνας ὀργυιῶν τξέ.

ΤΡΑΝΣΛΑΤΕΎΕΙΝ, *Transferre*. Glossæ Basilic. τρανσλατευόμενον, μεταιθέμενον. Vide Gloss. med. Lat. in *Translatare*.

ΤΡΆΝΤΑ, Τραντάεια. Vide in Τριάντα.

ΤΡΆΠΑ. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect.4. cap. 22. de Patriarcha: ἐκεῖσε δὲ ἀποβάντος καὶ αὐτοῦ, ἀνήλθομεν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ διελθόντες τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ πύλῃ ὑπηρέτας τοῦ Πάπα τοὺς τὰς ἀργυρέας τράπας κατέχοντας ὑπὲρ εἴκοσιν ὄντας, εἰσήλθομεν εἰς τὸ τρίκλινον. Idem sect.16. c.15. προηγεῖτο δὲ αὐτοῦ (τοῦ Πάπα) σταυρὸς, καὶ κανονικοὶ, καὶ οἱ Πρωτονοτάριοι, καὶ οἱ τὰς ἀργυρέας τράπας κατέχοντες, &c. Hos *servientes armorum cum argenteis baculis* vocat ceremoniale Romanum pag. mihi 120.

ΤΡΆΠΕΖΑ ἱερὰ, *Altare*, *Mensa sacra quæ in Bemate consistit, in qua sacrificium conficitur.* ἡ θεία, καὶ ἱερὰ, καὶ λειτουργὸς τράπεζα, apud Basilium Seleuciensem lib.1. de Vita S.Theclæ pag.122. τράπεζαι τῶν ἀναιμάτων θυσιῶν, apud Theophanem an. 12. Heraclii. Vide eundem an.32. Justiniani: παναγὴς καὶ θυωρὸς τράπεζα, apud Nicetam in Isaacio lib. 3. num.1. extr. Versus Politici MSS. de sacra Liturgia:

> Ἡ δ᾽ ἁγία τράπεζα τὴν φάτνην προμηνύει,
> Ἐν ᾗ Χριστὸς κατέκειτο γεννηθεὶς ἐκ παρθένου.

Vide in hanc sententiam S.Maximum & Germanum Patr. Constantinopol. in Mystagog. Palladius in Vita S. Chrysostomi pag.51. δίδωσι χιλίους χρυσίνους, ὁρκώσασα αὐτὸν κατὰ τῆς τοῦ σωτῆρος τραπέζης, &c. Idem Theophanes an.3. Leontij: προδοσία γέγονε διὰ τῶν μονοτείχους ὑπὸ ἐξωτικῶν ἀρχόντων τῶν τὰς κλεῖς τοῦ χερσαίου τείχους μεθ᾽ ὅρκου φρικτοῦ ἐκ τῆς ἁγίας τραπέζης ἐμπιστευτέντων. Theophanes Cerameus Homil. 55. ἡ δὲ θεία τράπεζα τοῦ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ μαρμαρυγαῖς ἀπαστράπτουσα καταπλήττει τὸν θεατήν. Constantinus Manasses:

> Καὶ τράπεζαν τὴν μυστικὴν καταφυγὴν ποιεῖται.

Pachymeres lib.7. cap.17. εἰσέρχεται τὰ ἄδυτα τοῦ ναοῦ, καὶ ὡς ἱερᾷ ἀσυλίᾳ τῇ μυστικῇ τραπέζῃ χρώμενος, ἐκεῖθεν ἀντιπέμπειν τοὺς ἀπεροῦντας μὴ ἐξελθεῖν, μήτε μὴν ἀφικέσθαι, κἂν ὅτι καὶ πάσχοιεν. Vide nostram Constantinopolim Christianam lib.3.num.53.54.55. & Gloss. med.Lat. in *Mensa*. præterea Symeonem Logothetam in Basilio num. 9. Tabellam I. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Nec Bematis τράπεζα duntaxat ἱερὰ appellata, sed & illa quæ in Diaconico stabat. Euchologium Goari pag.245. τοῦ ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, &c. nimirum priusquam μεγάλη εἴσοδος sacræ Liturgiæ fiat, in ea disponuntur panis & vinum ad sacrificium, quæ quidem τῶν ἁγίων nomine donant, licet nondum consecrata, ut ex Liturgiis passim docemur.

Τράπεζα, *sacra Eucharistiæ participatio*. Synesius Epist. 66. ἐκκλησία μὲν ἐκ ἐδεξάμην αὐτὸν, οὐδὲ τραπέζης ἱερᾶς ἐκοινώνησα. Synodicon adversus Tragœdiam Irenæi cap.3. *Sermo Nestorii Constantinopotani Episcopi, quem dixit dum tardius intrasset ad mensas, eo quod necessitates poposcissent in secretario.* Id est ad celebrandam sacram Liturgiam, & cap.133. *nec patris senectam miseratus, nec communionem mensæ formidans, nec naturam reveritus, &c.* Vide Παρατραπέζιον.

Τράπεζα, *Mensa*: dicitur interdum quidquid ad mensam, seu ad victum, infertur à collatoribus, vel in specie, vel in adæratione, (ἐξαργυρισμῷ) Præsidibus, judicibus, atque adeo militibus. Illa autem erat duplex, altera δημοσία, altera ἰδική. Utriusque meminit Edictum 13. Justiniani cap. 6. 21. ubi dicuntur inferri εἰς ἀποτροφὴν τῶν ἀρχόντων, καὶ τῶν τάξεων, τάς τε στρατιωτικὰς, τάς τε τῶν πλεμνίων. Unde colligere licet ἰδικὴν τράπεζαν videri appellari, quæ Præsides spectabat: δημοσίαν verò, quæ milites vel donativa. Adde cap.23. §.2. & lib. 56. Basilic. tit. 17. §.19. & Gloss. med. Lat. in *Mensa*. Atque ita intelligendus Synesius Epist. 127. ubi de Rufino Præfecto Prætorio: τάττει δὲ στρατιώτας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ᾤετο, τοὺς ἀνδρειοτάτους, καὶ εὐνουστάτους, ἐφ᾽ ᾧ σὺν βίᾳ πράξαντας τὸ χρυσίον ἀνακομίσαι πιστῶς, εἰς τὴν τράπεζαν τὴν αὐτοῦ.

Apud Codinum, caput 7. inscribitur περὶ τῆς τοῦ Βασιλέως τραπέζης. Et cap. 14. num.24. γίνεσθαι τράπεζαν dicitur, cum Imperator in Festis solemnioribus publicè convivabatur cum Proceribus. Vide Gloss. med. Lat. in *Mensa*.

Ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης, *Præfectus mensæ Imperatoriæ*. Acta S. Maximi Conf. num.6. pag. 36. καὶ Σέργιος ὁ Εὐκρατᾶς ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης βασιλικῆς. Leo Grammaticus in Basilio pag.472. Νικήτας δὲ ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης ὁ Ξυλινίτης καλησορηθεὶς, &c. pag.476. ἀπέστειλεν Κωνσταντῖνον τὸν τῆς τραπέζης, &c. pag. 5. Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ Βουλᾶ ὁ τραπέζης. Ita de eodem Constantino Anonymus in Leone Philosopho num.2. & Symeon Logotheta num.6. Apud Annam Comnenam lib.13. Alexiad. pag. 377. occurrit alter Constantinus εὐνοῦχος ἐπὶ τραπέζης, qui pag. seq. dicitur ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Georgius Acropolita in Chron. cap.36. Ταρχανειώτης Νικηφόρος, ὃς ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Βασιλέως ὑπῆρχε τότε, μέγας Δομέστικος τετίμηται ὕστερον. Adde cap. 40. 68. Joannes Cantacuzenus lib.1. cap.41. διακονεῖται δὲ αὐτοῖς ὁ ἐπὶ τῆς βασιλικῆς τεταγμένος τραπέζης. Pachymeres lib.4. cap.29. τὸν μὲν Λιβαδάριον Πιγκέρνην ἀποκαθίστησι, τὸν δὲ Βρυέννιον ἐπὶ τῆς τραπέζης τιμᾷ. Ita lib.11. cap. 15. huic præterea primitus incumbebat cura agrariorum vel Dromonum Imperatoris, ut τῷ ἐπὶ τραπέζης Augustæ cura τῶν ἀγραρίων vel δρομωνίων Αὐγουστιακῶν, ut scribit Porphyrogenitus lib de Administr. Imp. cap.51. sed hæc postea translata ad Præfectum Phialæ, τὸν τῆς Φιάλης. Scribit seu potius fingit, Gregoras lib.7. jam inde à Constantini M. temporibus Russiæ Principem habuisse τοῦ ἐπὶ τραπέζης dignitatem.

ΤΡΑΠΕΖΆΡΗΣ, exponitur à Goaro ad Euchologium pag.867. *Refectorarius*, cui, uti scribit, in Monasteriis Refectorii & mensæ sternendæ cura incumbit.

Τραπεζαρία, idem munus & officium in monasteriis Puellarum. Typicum MS. Monasterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.25. προχειρίζεται ἡ Ἡγουμένη καὶ Τραπεζαρίαν, διακονοῦσαν μὲν καὶ τἄλλα ὅσαπερ ἡ Κελλαρία αὐτῇ ἐπιτρέψειε, καὶ ἐν αὐτῇ δὲ ἐστιάσει περιέρχεσθαι τὴν τράπεζαν ἡσυχῇ καὶ ἠρεμαίως ὀφείλουσαν· καὶ εἴ τινας εἴδοι τῶν ἀδελφῶν διοχλούσας καὶ ταραττομένας ἢ ψιθυριζούσας, ἠρέμα ταύτας ἡσυχίας ὑπομιμνήσκειν, καὶ συμβουλεύειν αὐτὰς ψάλλειν κατὰ νοῦν, καὶ ὁμιλίας ἀπέχεσθαι· καὶ προσέτι μελήσει ταύτῃ καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν ἀκριβολογία, καὶ τὸ μὴ ἀγνοῆσαι τίς μὲν αὐτῶν οὐ παρῆν ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ, τίς δὲ ἀπελείφθη εἰς τὴν ἑστίασιν, καὶ περὶ ἑκάστης ἀναγγέλλειν τῇ προεστώσῃ. Adde c.47. Ejusmodi porro Refectorariorum munus

Τραπεζαρεῖον

τραπεζαρεῖον videtur appellari à Paulo Monacho lib. 1. Collectan. μετὰ γὰρ τὸ παρελθεῖν τὸν καιρὸν τοῦ τρυγητοῦ, παραδίδοται δουλεύειν εἰς τὸ τραπεζαρεῖον.

ΤΡΑΠΕΖΙΑΤΙΚΟ'Ν, *Sumptus pro mensa*, seu *pro quotidiano victu.* Typicum MS. Monasterii Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.7. Δωρεὰν δὲ προσλαμβάνεσθαι καὶ ἀποκείρεσθαι, τὰς προσιούσας βουλόμεθα, καὶ τῇ ῥηθείσῃ τῶν ἀδελφῶν καταριθμεῖσθαι ποσότητι δόσεως ἄνευ τινὸς· οὔτε γὰρ ἀποταγὴν παρέξει τις, οὔτε συνήθειαν, οὔτε προσευχὴν ἐπιζητήσεται, οὔτε τὸ λεγόμενον τραπεζιατικὸν, οὔτ' ἄλλο τι ὁποιῳ δήποτε ὀνόματι κατονομαζόμενον. Vide Gloss. med. Lat. in *Cœnaticum.*

ΤΡΑΠΕΖΙ'ΤΑΙ. Vide supra in Τασιναρίαι.

ΤΡΑΠΕΖΟΓΙΓΑ'ΝΤΕΣ, *Summi helluones*, in invectiva in Constantem ac Maximi judices.

ΤΡΑΠΕΖΟΚΡΑ'ΒΒΑΤΟΝ. Vide in Κράββατος.

ΤΡΑΠΕΖΟΜΑ'ΝΔΗΛΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΤΡΑΠΕΖΟΠΟΙΟ'Σ, *Structor*, *Infertor.* Hesychio, ὁ τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος. Similia habet Auctor Etymologici. Synesius de Regno pag.25. Σκυθικὸν ἔχει τὸν δοῦλον, καὶ ὁ τραπεζοποιὸς, καὶ ὁ περὶ τὸν ἰπνὸν, καὶ ὁ ἀμφορεαφόρος.

ΤΡΑΠΕΖΟ'ΦΟΡΟΣ, *Trapezophorus*, apud Paulum JC. in l.3. D. de supellectile leg. quam vocem variè interpretes vertunt. Quibusdam enim dicitur mensa, in qua vasa potoria reponuntur, quam ita recenti significatione appellatam sua ætate scribit Julius Pollux. Glossæ Gr. Lat. Τραπεζόφορον, *Caliclare.* Hac etiam voce utitur Artemidorus lib. 1. Onirocrit. cap.76. Alij τραπεζόφορα columellas esse volunt, quibus mensa ipsa sustentatur. Vide Auctorem Etymologici. At si recentior spectetur ætas, Τραπεζόφορον, erit Mappa quæ mensæ sacræ insternitur: nam ita *Pallam altaris*, quæ alteri, quam Κατασάρκα vocant, insterni solet, & quæ interdum ἅπλωμα dicitur, uti in hac voce docemus, appellant. Symeon Thessalonic. lib. de Templo pag. 216. Κατασάρκα δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ, τραπεζόφορον κέκληται, ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ θρόνος τοῦ Ἰησοῦ· καὶ τὸ μὲν ἐστιν ὡς σινδὼν ἡ περιειλήθη νεκρὸς· τὸ δὲ ὡς δόξης περιβολή. Et lib. de Sacrament. Καλασάρκα τίθεται, ὃ δηλοῖ τὴν σινδόνα ἐπὶ τῷ νεκρωθέντι δι' ἡμᾶς θείῳ σώματι. εἶτα τὸ τραπεζόφορον, ὅπερ λαμπρότερον, ὃ εἰς τύπον τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὅτι καθέδρα Θεοῦ τὸ θυσιαστήριον. Græcus Interpres Concilij Lateranensis an.1215. cap.9. καὶ τὰ σκεύη τῆς διακονίας, καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν διακόνων, καὶ τὰ τραπεζόφορα, &c. Ubi Lat. *Vasa ministerij & vestimenta ministrorum, ac pallas altaris*, &c. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.3. cap.17. τίς ἡ χρεία τῶν τοσούτων ἱερῶν σκευῶν; ἢ ἐν ποίας τραπέζης μεγέθει ἀπλωθήσονται τὰ τοιαῦτα ἱερὰ τραπεζόφορα.

ΤΡΑΠΕ'ΛΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τῶν παπάδων ὅλονῶν καὶ κάμνουσι τραπέλα.

ΤΡΑΠΗΔΑ͂Ν, τραπηδᾶν, *Tripedare*, τριποδίζειν, ut est in Glossis Græcolat. Glossæ Græcobarb. ἀγκωνιάζων, ἀλλόμενος τῷ ἑτέρῳ ποδί. τραπηδόντα μὲ τὸ ἕναν πόδιν. Alibi: Ἀθυρεύεσθαι, παίζειν, σκιρτᾶν. νὰ παίζειν, νὰ σμίγειν, νὰ τραππηδᾷ. Vide Salmasium ad Hist. aug. pag.244.

ΤΡΑ'ΠΠΑΓΑ, Navigij barbarici species. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: τούτου χάριν περὶ αὐτὸν εἴσπλουν βασιλικοὶ ἁλιεῖς ἐντόπιοι πληρώμασι μακρῶν πλοίων, ἃ λέγεται Τράππαγα καὶ Κότυμβα, πρὸς ἀπάντησιν ἐξέρχονται.

ΤΡΑΤΕ'ΡΕΙΝ. *Tractare*, ex Ital. *Trattare*, *agere.* Theodosius Zygomalas Epist. 6. apud Crusium in Turcogr. ἐχθὲς τὸ ταχὺ εἶχα ἔννοιαν μεγάλην διὰ λόγου σου, πῶς νά με τρατάρεις. Et Epist.36. σὺ δὲ δὲν ηὕρηκα πῶς με τρατάρεις, ὅπου οὐδὲ καμίαν γραφὴν σου ἔλαβα.

ΤΡΑ'ΦΟΣ, *Fossa*, *Vallum*, τάφρος. Corona pretiosa: Τράφος, *Fovea*, Βόθυνος. Herodiani Epimerismi MSS. Σήραγξ, ὁ τράφος. Glossæ Basilic. μετὰ τὸ φοσάτον εἰς τὸ πολεμίων γῆν εἰσελθεῖν ἄρξεται ποιεῖν τράφον, ἤτοι παρεμβολὴν, &c. Scholiastes Hermogenis: τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, ἐὰν τὴν τάφρον τράφον εἴπῃς, ἢ τὴν καχυδίαν, ἄρτον κεχυδίαν. Adde Eustathium Il. ε. pag. 582. & Il. θ. pag.706. Leo in Tacticis cap.11. n.8. ἀσφαλίζεσθαι ἢ ὀρύγμασιν, ἢ πάλαις, (al. πάλιν sed leg. πάλοις) ἢ ὁλοκλήρῳ τράφῳ, ὃ λέγουσι φόσσα. Et cap.20. §.2. εἴτε τράφους ὀρύσσεις, εἴτε τράφους προσχωννύεις. Julius Africanus MS. de Apparatu Bell. cap. 69. ἔσωθεν δὲ τοῦ τράφου, μὲν εἰσὶν ἅμαξαι, ἢ ἕτερον οἰκοδόμημα ἐπισκευάζεσθαι. Cyrillus nuperus Patr. Constantinopol. in Homil. de Publicano: καὶ ἂν ἔλθῃ κλέπτης, ὑλακτεῖ ὁ κύων, καὶ ἀπὸ τοῦ τράφου τὸν διωχνεύει. Ubi, ut & infrà, sumitur pro septo seu vallo quo muniuntur oves à lupis. Damascenus Studita Homil.18. καὶ ἔκαμναν χαντάκια μεγάλα, καὶ τράφους, &c. Vide Theophylact. Hierodiac. in Homil. p.6.

ΤΡΑΧΑΙ'Α, *Bellaria*, Gallis *Dragées*, δραγήματα. Vide Salmasium ad Solinum pag.1323.

ΤΡΑ'ΧΑΛΟΣ, pro τράχηλος, *Torques*, seu *collum indusii*, apud Crusium in Turcogr. pag.188. est etiam idem quod τράχηλος, *Collum.* Eustathius: τὸ ἀπὸ τραχάλου μέχρις αἰδοίων κύτος τοῦ σώματος δίχα τῶν χειρῶν, καὶ θώρακά τινες καλοῦσιν.

Τραχαλᾶς, *qui est crasso collo.* Symeon Logotheta in Chronico MS. & ex eo Cedrenus de Constantino M. pag.269. εὐρύτερος τοὺς ὤμους, καὶ παχὺς τὸν αὐχένα, ὅθεν καὶ τραχηλᾶν αὐτὸν ἐπωνόμαζον. Aurelius Victor in Epitome, ubi de eodem Augusto: *Irrisor potius quam blandus; unde proverbio vulgari, Trachala, decem annis Præstantissimus, duodecim sequentibus latro, decem novissimis pupillus, ob profusiones immodicas nominatus.* Solent porrò Græci scurrilia ista vocabula fere per ᾶς semper efferre, ut φαγᾶς, apud Procopium, Δακνᾶς, apud Agathiam, φακᾶς, apud Eudociam & Suidam in Dioscoride, Κεφαλᾶς, apud Symeonem Logothetam & Joelem in Michaele Theophili F. num.11. Τοξαρᾶς, num.42. Βουκεφαλᾶς, apud Zonaram MS. & Manassem pag. 170. qui aliis *Bucephalus dicitur*, &c. Apud Polemonem in Physiognomon. τράχηλος, παχὺς ἅμα καὶ εὐμήκης θυμικὸν ἄνδρα καὶ μεγάλαυχον καὶ αὐθάδη σημαίνει. Ita etiam apud Adamantium lib.2. Physiogn.

ΤΡΑ'ΧΑΝΑ, condimenti species. Vide Petr. Belon. lib.1. observ. cap.59. lib.2. cap.7.

ΤΡΑΧΗΛΑ'ΓΧΗ, *Funis collo injectus* quo quis strangulatur, apud Eunapium in Maximo pag. 113.

ΤΡΑΧΗ'ΛΕΟΝ, apud Nicetam Græcobar. in Isaacio lib.3. n. 7. init. ubi editus habet περιδέῤῥαιον. *Monilia, torques.*

ΤΡΑΧΥ'Σ, *Asper*: vox Monetariorum. Rationale peræquatorum Alexii Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. ἐπὶ δὲ ἀπαιτήσει τῶν νομισμάτων τὸ τραχὺ παλαιὸν ἐν ἀπαλεῖται βαρεῖαν ἐλογίζοντο τὴν ἀπαίτησιν. Rursum: καὶ διὰ σεβασμίας προσέταξε λύσεως τὸ μὲν χάραγμα διὰ τραχέων ἀσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία διὰ νουμίων χαλκῶν, &c. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.59. ψωμίων μὲν μοδίων τριῶν, νουμμία δὲ νομισμάτων τραχέων ἐξ παρεχέσθω. Occurrit ibi pluries. Vide Gloss. med. Lat. in *Asperi.*

ΤΡΑΧΟ'Ν, Herba ignota Dioscoridi, & aliis, nuperque inventa, de qua vide Geoponicum Agapij cap.96.

ΤΡΕ'ΒΑ,

ΤΡΕ΄ΒΑ, Τρεύα, *Induciæ*, Gall. *Treve*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Στὸ κάστρον ἐπλησίασαν, καὶ τρέβαν ἐζήτησαν.

Alibi:

Τραίβαν ἐπίκεν με ταυτ', ἀγάπην χρόνον ἕνα.

Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 14. n. 12. ἵνα ἐποίησε διὰ τοῦτο ἀγάπην τελείαν, ἀλλὰ τρεύαν μέχρι τινὸς ὀλίγου καιροῦ. Ubi Cod. Reg. τρέβαν præfert.

Τριβά. Pachymeres lib. 13. cap. 34. ὅθεν καὶ τὰ κατ' ἀνατολὴν, οἷς ἐς τριβὰς ἐτίθει, ὡς αὐτίκα ἐφεξόμενος ἰδίων, ἣν γε ἐπιεικῶς ὁρμήσειε. Vide Gloss. med. Latin. in *Treva*.

ΤΡΕΖΑ΄ΖΕΙΝ. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. pag. 167. πῶς ἐτρεζάζηκε καὶ ἔγραψε μέσα εἰς τὸ αὐτὸ συναξάει.

ΤΡΕΖΟΥΡΙΕ΄ΡΗΣ, *Thesaurarius*, ex Ital. *Tresoriere*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

Πρωτοβεστιάριον ἔβαλον, ὁμοίως, καὶ τρεζουριέρην.

Suprà:

Πρωτοβεστιάριον ἄλλαξεν, ὁμοίως τριζουεριέρην,
Τοὺς προβεδούρους τῶν καστρῶν, τοὺς καστελάνους ὅλους.

Ubi leg. Τρεζουεριέρην.

ΤΡΕΚΛΟ΄Σ, *Mutilus*, *mancus*.

ΤΡΕΛΟ΄Σ, Τρελλὸς, pro στρεβλὸς, *Vesanus*, *Stolidus*, Ἀνόητος, ἠλίθιος. Τρελλότης, *Delirium*, Παραλήρησις. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 141. καὶ πολλὰ μοῦ φαίνεται νὰ εἶσαι τρελὸς καὶ ἄγνωστος. Ubi Gr. Cod. στρεβλὸς ὑπάρχεις, ὥστε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. Portius: *Contremisco*, τρέμω, Εἶμαι τρελός.

Τρελάς. Manuel Malaxus in Chron. MS. in Andronico tyranno, pag. 705. καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀπήκασεν τρελὰς, ὅτι γυρεύουν καλογερικαῖς, καὶ τοὺς εἶπεν, &c.

Τρελάδα, *Vesania*, *Væcordia*, *Stupor*, ἀφροσύνη, ἀνοησία, &c. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 33. ὦ κύρα μαΐμου, τέτοιαν τρελάδαν ἔχεις, καὶ θέλεις νὰ γένῃς βασιλεὺς τῶν ζώων. Ubi Gr. Cod. τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 401. καὶ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο παράφρων, καὶ ἀπὸ τὴν τρελάδαν ὑπήγε εἰς τὸ χαλκίωμα τοῦ λουτροῦ, ὅπου ἔβραζε.

ΤΡΕΜΑΝΤΙ΄ΝΗ, *Terebinthus*, apud Myrepsum sect. 3. cap. 15. & alibi passim, pro Τερεβινθίνη.

ΤΡΕΜΟΥΛΙΑ΄ΡΗΣ, *Humeris & capite subsiliens*, *Tremulus*. Ita Goarus ad Cedrenum p. 46. Vide Τρεμουχιάζειν.

ΤΡΕΜΟΜΟΥΤΑ΄ΝΑ, *Boreas*, *Aquilo*, *Septentrio*, ex Ital. *Tramontana*. Portolanus MS. ἡ Σαπιέντζα ἔνε νησὶ καὶ στὴν μερίαν τῆς τρεμουντάνας. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ κεῖθεν μὲ τὸ βόρισμα, καὶ μὲ τὴν τρεμουντάνα,
Ἀπὸ τὸ τόπον μίσευσαν ὁλόχαροι τοὺς ὅλοι.

Alius de Vulpe & Lupo:

———Τὰ πᾶ με εἰς τὴν τάνα
Καὶ θέλη νὰ ἡ πλόει μας μέσα τὴν τρεμουντάνα.

ΤΡΕΜΟΥΧΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Tremere*. Glossæ Græcobarb. νὰ τρέμει, νὰ τρεμουχιάζει. Alio loco: πεφρίκασιν. Nostri *Tremousser* dicunt. Τρεμουχίασμα, *Tremor*. Eædem Glossæ: ἀτρέμας, ἠρέμα, ἡσύχως, χωρὶς τρεμουχίασμα.

ΤΡΕΝΑ΄ΝΤΙΟΝ. Vide in Τενάντιον.

ΤΡΕΝΣΙΕ΄ΡΑ, *Vallum*, ex Ital. *Trinciera*. Phortius περὶ στρατ. πραγμ. lib. 2.

Τὸ τεῖχος νὰ σημειώσης,
Τρενσιέρας νὰ ἑτοιμώσης.

Rursum:

Ποίησε καὶ τρενσιέρας,
Μετὰ τας λουμβαρδιέρας.

ΤΡΕ΄ΞΗΜΑ, Τρέξιμον, *Cursus*, Δρόμος. Glossæ Græcobarb. ἀγάρρoον, ἄγαν ῥοώδη; ὅπου ἔχει δυνατὸν ῥεῦμα, ἢ τρέξιμον. Rursum: τὰς χαράξεις τῶν τροχῶν, καὶ ὁμοδρομίας· τὰ σημαδεύματα τῶν τρεξημάτων· τὰ τρεξήματα ὅπου ἔτρεξαν ἁντάμα.

ΤΡΕ΄ΣΠΙ, *Tripes*, τρίπους, τρισκελής. Gallis, *Trespié*.

ΤΡΕ΄ΥΑ. Vide in Τρέβα.

ΤΡΕ΄ΧΑΤΑ, *Cursim*, *Curriculo*, Δρομαίως, δρομάδην.

ΤΡΕ΄ΧΩΝ, *Argentum vivum*, sic dictum quod hinc inde currat & moveatur, nec stabile maneat. Nicolaus Myrepsus MS. sect. 3. cap. 97. τρέχων, ἤτοι ἀρτζένιω βίβω ἐξάγ. β'. Ita alibi non semel.

ΤΡΗΓΥΡΕΙ΄Ν. Vide in Γυρεύειν.

ΤΡΙΑΔΙΚΑ΄, τροπάρια, vel στιχηρά, in honorem S. Trinitatis in sacris Liturgiis decantari solita, maximè in μεσονυκτίῳ, seu μεσονυκτικῷ, mediæ scilicet noctis, officio, ut ait Allatius. Hinc in Octoëcho: τῇ κυριακῇ, εἰς τὸ μεσονυκτικὸν, κανὼν τριαδικός. Triodium: καὶ ψάλλομεν τὰ τριαδικὰ τὰ εἰς τὸν ἦχον, &c. Feria 5. Tyrophagi: τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. 2. Feria 1. hebdom. Jejun. καὶ ψάλλομεν τὸ τριαδικὸν τροπάριον τῆς τριάδος. Describuntur porrò ὕμνοι isti τριαδικοὶ integri in eodem Triodio in officio vespertino sabbati sancti, & in Horologio.

ΤΡΙ΄ΑΝΤΑ, *Triginta*, τριάκοντα. Lexicon MS. adespoton: Παρασάγγης, εἶδος μέτρου Περσικοῦ, στάδια τριάντα. Anonymus de locis Hierosol. cap. 8. παρέκει μίλια τράντα ἔναι ἡ ἁγία μονὴ τοῦ ἁγίου χαρίτωνος. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ τρίαντα μέραις τέρμενο σου δίδω νὰ γυρίσης.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὁ πρὸς ὀπίσω ἐξέβησαν πρὸς εἴκοσι καὶ τριάντα.

Τράντα etiam dicunt, ex Ital. *Trenta*, & Gall. *Trente*. Hinc τρανταρία, *Tricenarius*, τριακάς. Glossæ Græcobarb. τριακάδες δέκα, τρανταρίας.

Τριανταφυλλον, τρανταφυλλον, τριακονταφυλλον, *Rosa*, ῥόδον. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Ῥόδα, τὰ τριαντάφυλλα. Corona pretiosa: τριανταφιλο, *Rosa*, ῥόδον, *Rosa alba*, Ulacco. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Ἀληθινὸν τριαντάφυλλον εἰς τὸ χαίειν της ἐβάσα.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Καὶ ὡς καθὼς ἐβλέπομε τριαντάφυλλον καὶ ῥόδον.

Τρανταφυλλον. Glossæ Græcobarb. ἄβατνα, ῥόδα, τρανταφυλλα. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Αὐτὴ ἐμιάζε αὐγερινοῦ, ἔλαμπεν ὡς ἀστέρας,
Καὶ τοῦ Μαΐου τρανταφυλον, καὶ ῥόδον μυρισμένον.

Ita lib. 3. & alibi. Vide Σαρακοστ'.

Τριακονταφυλλον, eâdem notione. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag. 199. ῥόδον, τὸ κοινῶς τριακοντάφυλλον, Joannes Jatrosophista MS. cap. 130. τριακονταφύλλων σπόρον κοπάνισον, καὶ ψιλὸν ποίησας, μίξε τὸ μετὰ μέλι, καὶ ἄλειφε τὸν ὄγκον. Joannes Tzetzes Chil. 3. v. 218.

Τοῦ δυσοσμίας γέμοντος τοῦ τριακονταφύλλου.

Codinus in Orig. Constantinopol. num. 80. καὶ τὰ εὑρεθέντα ἐπάνω τοῦ σταυροῦ κρίνα τε καὶ φύλλα, καὶ βασιλικά, καὶ τριακοντάφυλλα, καὶ κώστους, καὶ σάμψυχα, καὶ βάλσαμα ἐφύτευσεν. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Καὶ εἰς τὸ ἐν τὸ χαίριν της τριακοντάφυλλον ἐκράτει.

Vide Joan. Tzetzem Chil. 3. cap. 70. sub fin.

ΤΡΙ΄ΒΑ. Vide in Τρέυα.

ΤΡΙΒΑΙ΄Α, *Ptisana*. Lexicon MS. Cyrilli: Πτισάνη, ἡ τριβαία, ἢ τὸ πίτυρον.

ΤΡΙΒΑΚΟ΄Σ, *Pannosus*, in Glossis Græcolat. Alibi:

Alibi : Τειβακὰ, *Trita*. Hinc Τριβακὸν, nudè, ἱμάτιον exponitur apud Hesychium, ut Τριβακα, apud Suidam, καλατεθριμμένα ὀθόνια. Scholiastes Theocriti Idyll. 7. v. 17. Τριβακὸν ἱμάτιον, ὅ ἐστι παλαιόν. Ubi perperam editum Τειβαλὸν. Ἡμιτριβακὸς, *Semitritus*. Regula S. Pachomii num. 29. δύο λεβιτωνάρια, καὶ ἡμιτρίβακον σρῶμα, δέρμα, μηλωτή. Vide Gloss. med. Lat. in *Trebax*.

ΤΡΙΒΓΕΙΝ, *Terere*, τρίβειν. Glossæ Græcobarb. ἄλμα, σιούτριμμα, πρᾶγμα ὁπῦ τρίβεται μὲ ἄλλον πρᾶγμα, ὁπῦ τρίβγεται σμικρὸν μὲ ἄλλον.

ΤΡΙΒΕΛΙΟΝ, *Terebellum*, Ital. *Trevella*, *Trevellino*. Agapius in Geoponico cap. 35. μὲ ἕνα χοντρὸν τειβέλιον ὅσον εἶναι τὸ κλῆμα, καὶ περάσετο ἀπὸ τὴν τρύπαν τοῦ δένδρου, &c.

ΤΡΙΒΗ, *Satureia*, herba Græcis Θύμβρα dicta.

ΤΡΙΒΗΚΟΝ, vas Chymicum, cujus confectio describitur in Cod. Reg. 618. fol. 81. vox formata ex βῖκος, de qua supra.

ΤΡΙΒΙΚΙΟΝ, *Ricinus*. Didymus seu Anonymus ad Homeri Odyss. 17. τινὲς δὲ λέγουσιν ἄλλα ζῶα ἐγγίνεσθαι, ἃ λέγεται Κυνοραῖσται· ῥαίουσι γὰρ τοὺς κύνας πίνοντες τὸ αἷμα αὐτῶν, ἀσὶ δὲ ταῦτα τὰ καλούμενα τριβίκια. Ita editiones an. 1530. & 1539. Meursius legit Τζιβίκια.

ΤΡΙΒΟΛΙΟΝ, *Murex ferreus*, τρίβολος. Constantinus in Tacticis pag. 11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, πριόνια, σκέπαρια, τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ σφηκωμάτων. pag. 19. τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ λεπτῶν σφηκωμάτων εἰς ἠλάριον σιδηροῦν, διὰ τὸ εὐκόλως συνάγεσθαι αὐτά. Denique Pag. 49. ἔξωθεν δὲ τῆς σέδας ῥίπτε τριβόλια, ἢ καὶ ὄρυσσε λάκκους μικρούς, καὶ πῆσον πάλους ἔσωθεν αὐτῶν. Aliud porrò est à murice vox ista.

Τρίβολος, apud Anonymum post Theophanem pag. 434. ubi pro Machinæ bellicæ specie usurpatur. Vi- Gloss. med. Lat. in *Tribulus*.

ΤΡΙΒΟΛΟΚΡΑΤΗΛΑ, σκληρὰ, in Lexico MS. *Dura*.

ΤΡΙΒΟΛΟΝ. Metaphrastes in S. Demetrio in Synaxario 26 Octob. ἐπεισιόντες μὲν ἐν τῷ ναῷ ἔξωθεν· πρὸς δὲ τὸ λεγόμενον τρίβολον γενόμενος· ἀρχὴ δὲ τοῦτο τῆς πρὸ τοῦ ναοῦ εἰσόδου. Ita Cod. MS. Colberteus, & Maximus Cythærensis Episcop. Sed videtur legendum περίβολον. Vide in hac voce.

ΤΡΙΒΟΥΔΑ. Historia politica pag. 10. καὶ ἀφέντες σκεύων Λομβάρδαν (Μπομπάρδαν) λεγομένην, ἐκ τῶν καλέργων, ἐβύλησαν τὴν τριβοῦδαν, καὶ ἀποπνίγησαν οἱ θαύμασοι νέοι ἐκεῖνοι, καὶ ἐν ὕδασιν ἐπνίγησαν. Ubi Crusius, *Celocem submerserunt*. Meursius malè legit τζιβοῦδαν.

ΤΡΙΒΟΥΝΑΛΙΟΝ, *Tribunal*. Psellus in Glossis Juris MSS. Τριβυνάλιον, δικαστήριον. Philostorgius lib. 11. cap. 3. ἐν τῷ λεγομένῳ Τριβυναλίῳ πρὸς αὐτοῖς τοῖς τοῦ βασιλέως ποσὶ τὰς μαχαίρας καλεκόψαντο. Theophanes an. 21. Constantij : καὶ ἐποίησεν ιδ΄. ἡμέρας ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἐξελθὼν δὲ ἐν τῷ τριβυναλίῳ κάμπῳ, καὶ στὰς ἐφ' ὕψους, συμπαρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου, καὶ τῶν Βρετλανίωνος, ἐδημηγόρει, πειθὼν τὸν λαόν, &c. Chronicon Paschale an. 5. Theodosii : ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀρκάδιος αὔγουστος ἐν ΚΠ. ἐν τῷ τριβυναλίῳ τοῦ Ἑβδόμου ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Αὐγούστου ἀνηγορεύθη. An. 7. Arcadii : ἐπήρθη Θεοδόσιος νέος αὔγουστος ἐν ΚΠ. εἰς τὸ Ἕβδομον ἐν τῷ τριβυναλίῳ. Euchologium pag. 811. τάξις γινομένη ἐν τῷ τριβυναλίῳ ἐν τῇ ἐξ ἔθους ἀπερχομέναις ἐκεῖσε λιτῇ. De his processionibus ut & de Tribunali, pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib. 2. sect. 6. pag. 135.

Τριβωνάλιον, in Martyrio S. Eupli num. 1. τότε ἐκέλευσεν ὁ Καλβισιανὸς τὸ τριβωνάλιον αὐτοῦ τεθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ Ἀχιλλίῳ.

ΤΡΙΒΟΥΝΟΣ, *Tribunus*, in Glossis Græc. Latin. ὁ χιλίαρχος aliis Leo in Tacticis cap. 8. §. 150. Πεντηκοντάρχαι δὲ καὶ οἱ Τριβοῦνοι λεγόμενοι. Theodorus Lector Ecl. 1. Μαυρίκιος τὸ γένος, τριβοῦνος ὤν, &c. Basilius Epist. 208. Λαῦσος περιβλεπτότατος Τριβοῦνος. Constantinus *Tribunus ordinis primi* fuiss. dicitur apud Lactantium de Mortib. persecutor. num. 18. Martyrium S. Petri Patr. Alexandrini pag. 190. ἄνδρας ἀπολεξάμενος πέντε τὸν ἀριθμόν. Τριβοῦνες τούτης ἡ τάξις ἐκάλει. Eustathius in Vita S Eutychii Patr. Constantinopol. num. 67. τριβοῦνός τις τῶν καθεζομένων ἀριθμῶν ἐν Ἀμασείᾳ. Martyrium S. Mauricii num. 3. τριβοῦνος ἐχηματίσεν ἐπισημοτάτων νεμέρων.

Τριβοῦνος ἀριθμοῦ, apud Zonaram de Valentiniano: Ammiano, *Protector Domesticus*, qui Theophani χιλίαρχος dicitur. Sub tempora Alexii Comneni Imp. hoc est circa an. 1100. Tribuni videntur habuisse curam Aquæductuum. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 69. ubi de aqua in idem Monasterium inducenda : ἐπεὶ δὲ γίνεται κλάσμα ἐν τῷ ἀγωγῷ τῷ εἰσάγοντι τὸ τοιοῦτον ὕδωρ, ὀφείλει γίνεσθαι πρακτικὸν παρά τινος τῶν τριβούνων, καὶ δίδοσθαι τὴν ἔξοδον ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μοναστηρίων.

Τειβοῦνος θυμέλης, in Actis S. Maximi Conf. n. 12. pag. 38. qui *Tribunus voluptatum*, Latinis, de quo in Gloss. med. Lat.

Τριβουνονοτάριος, *Tribunus Notarius*, conjunctim, quomodo habetur passim in Nov. 8. Justin. cap. 15. Theodorus Iconiensis de Martyrio SS Cyrici & Julittæ pag. 233. Μαρκιανὸς τοιγαροῦν φιλόχριστος τριβουνονοτάριος, καὶ καγκελλάριος γενόμενος Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως. Apud Isidorum Pelusiotam lib. 2. Epistola 292. inscribitur Sereno τειβούνῳ Νοταρίῳ. Vide Gloss. med. Lat. in *Notarius*.

ΤΡΙΒΟΥΤΟΝ, *Tributum*, φόρος, τέλος, in Gloss. Basilic.

ΤΡΙΓΕΝΕΙΑ, *Tertius consanguinitatis gradus*, apud Harmenopulum lib. 6. tit. 6. §. 17.

ΤΡΙΓΑΙΤΗΣ, Lapidis pretiosi species, apud Anonymum MS. de virtutibus lapidum.

ΤΡΙΓΟΝΟΠΟΥΛΟΝ, *Turturella*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Καὶ τότε τριγονόπουλα ἤφεραν, καὶ σφάζε τα.

ΤΡΙΓΥΡΙΖΕΙΝ, *Circundare*. Nicetas Barbarogr. in Alexio lib. 3. num. 10. μετὰ ξύλων σαυρωμάτων τὸν χάρακα αὐτῶν τριγυρίσαντες. Vide Γύρος.

ΤΡΙΔΑΚΤΥΛΟΣ, *Vitex*, ἄγνος, Interpolatori Dioscoridis cap. 136.

ΤΡΙΕΙΟΝ. Thomas Magister in Scholiis MSS. in Nubes Aristophanis : θρυαλλὶς, τὸ κοινῶς λεγόμενον φυτίλιον· λέγεται δὲ ἀπὸ φύειν τρίειον. Occurrit vox τρίειος, non semel apud Constantinum in Tacticis, & τρίειν. Ubi Meursius emendat τέλειος & τελεῖν. Pag. 13. καὶ τὸ τρίειν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου. Eadem pag. λωρίκια τρίεια μέχρι τῶν ἀστραγάλων. Et pag. 18. ἐξόπλιζον τὸν πεζὸν σκυλαράτον, ὥστε ἔχειν σπαθίον κονλαρίου, σκυλάριον, ὅταν μὲν ἡ χρεία ἐπίμακρον μετὰ ὅπερ λέγεται θυρεὸς· εἰ δὲ μή, στρογγύλον τρίειον. Pag. 43. ὁ γὰρ φρόνιμος ἀνὴρ σπουδάζει ἵνα μήτε ἐκεῖνος βλαβῇ, καὶ κερδήσῃ μᾶλλον τὰ τῶν ἐχθρῶν· ἂν δὲ ὑποπλεύσῃ βλαβῆναι, ἢ τριείως φιλεῖ τὸν πόλεμον, &c.

ΤΡΙΖΟΜΑΝΙΑ, *Stridor*, *stridor dentium*, βρυγμὸς, τρισμός.

ΤΡΙΘΕΙΤΑΙ, Hæretici, qui τῆς τελείας τρισυποστάτου τρόμαχοι, in Concil. Trullano act. 11. dicuntur, qui ex sententia Joannis Philoponi, οὐσίας καὶ φύσεις τρεῖς μερικὰς ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος admittunt, &c.

Ita Leontius de sectis pag. 474. Photius in Bibl. Cod.24. Nicetas Byzantius pro Concilio Calched. pag. 715. Timotheus Presbyter de iis qui accedunt ad Ecclesiam, Victor Tunnunensis in Chron. Nicephor. Calist. lib.18. cap. 45. 45. 46. 49. &c.

ΤΡΙΘΕΚΤΗ, τεσσέκτη, *Tertium & sextum canticum Canonis in Matutinis horis cantati.* Duo verò illa cantica seliguntur præ aliis in Liturgia cantanda, eo quod inter tertiam & sextam horam, & post tertiam & ante sextam Officij, illa celebratur. Ita Goarus ad Euchol. pag. 124. 625. liturgia Chrysostomi pag 67. ἐνθάδε χορὸς ψάλλει τὸ τρίτον ἀντίφωνον, ἢ τὴν τριθέκτην. Triodium Fer.6. quartæ hebdom. jejunior. μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὡρῶν, καὶ αἴρεται ὁ τίμιος σταυρὸς εἰς τὴν τριθέκτην. Typicum cap.21. ἡ δὲ τριθέκτη ψάλλεται εἰς τὴν τάξιν αὐτῆς, ὡς συνήθες. Pentecostarium: ἰστέον ὅτι ὅτε οὐκ ἔχομεν λειτουργίαν, ψάλλομεν τὴν τριθέκτην ὥραν ἐν τῷ ναῷ, καὶ ψάλλομεν τυπικά.

ΤΡΙΘΥΡΟΝ, *Triforium.* Macarius in Homil. 27. pag.384. ὁ γὰρ πολύπλοκος διάβολος ἔχων μάγγανα, καὶ τρίθυρα, καὶ ποικιλίαν πολλὴν, κατέχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς. Vide Gloss. med. Lat. in *Triforium.*

ΤΡΙΚΑΒΑΛΛΟΣ. Vide in Κάβαλλος.

ΤΡΙΚΑΜΑΡΟΝ, idem quod Τρίκογχον, *Ædificium tribus cameris vel conchis constans.* Vide in Τετράνυμφον.

ΤΡΙΚΕΑ, μέσπιλα, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΤΡΙΚΕΦΑΛΟΝ, *Nummus trino capite insignitus*, uti hanc vocem interpretati sumus in Dissert. de inferioris ævi nomismatibus n. 72. Liber in Bibl. Reg. inscriptus, Τύπος τέχνης τῶν γραμματέων. ἠριθμήθησαν καὶ κατεβλήθησαν ἀπὸ τῶν σῶν χειρῶν εἰς τὰς χεῖράς μου τόσα νομίσματα τρικέφαλα. Rursum: ἐπὶ τιμήματι ὑπερπύρων τρικεφάλων τόσων, καθὼς ἀμφότεροι συνηρέσθημεν, καὶ τὰ τοιαῦτα τόσα χαράγματα τρικέφαλα χειροδότως ἅμα καὶ μετρητῶς ἀπὸ τῶν σῶν χειρῶν λαβόντες, &c. Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. p.56. καὶ περὶ ἀπωλείας πραγμάτων, δηλονότι ἄσπρων, ἢ τρικεφάλων, καὶ τῶν ὁμοίων. Ex his lucem mutuatur Balsamon de Incensis Patriarchæ, die Catecheseos, pag.473. ῥητέον ὅπως καὶ διά τι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν μετὰ τὴν κατήχησιν θυμιάματα δίδονται, κατὰ τὴν Βαΐφόρον σταυροί, καὶ αὖθις κατὰ μεγάλην τετράδα κηρία, καὶ κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα ἀσπασμοὶ καὶ τρικέφαλα. Leges MSS. Cypriorum Græcor. sub Latinis: ἑξήκοντα σόρδια τερνέσια; ἢ τὴν ὁ μάσα τρικέφαλον. Gloss. MSS. Τρικέφαλος, τρικάρινος.

ΤΡΙΚΗ, *Trica, Fraus*, Gallis *Tricherie.* Synaxarium vitæ S. Joannis τοῦ νέου, 18. April. in Anthologio: οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ Χριστὸν αὐτοῦ ἐν τρίκῃ αὐτοῦ ἐξωμοσάμενος. Infrà: οὐδέ γε ἐξωμοσάμην ἔγωγε ἄλλοτε, οὔτ' ἐν τρίκῃ, οὔτ' ἀλλαχοῦ, μὴ δὲ μοι γένοιτο τοῦτο.

ΤΡΙΚΗΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΤΡΙΚΛΙΩΝ, *Triclinium*, Τρικλίνιον, apud Anonymum de Nuptiis Thesei lib.6.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξόστεγα, καὶ οἱ ψιλοὶ τρικλίοναις.

Idem lib. 4.

Τὰ παραθύρια τάμορφα, καὶ οἱ ψιλοὶ τρικλίονες.

Eustathius Odyss. η. καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενος ἀνδρὼν, ἀνδρεὼν κεῖται παρ' Ἡροδότῳ οἶκος καὶ αὐτὸς μέγας, ὁ παρ' ἄλλοις ἀνδροδρόμος, ἢ τρίκλινος.

ΤΡΙΚΡΙΑΝΙ, Tridens, fuscina, τρίαινα. Τρικριανοβάστακτος, τριαινοφόρος.

ΤΡΙΛΑΤΟΝ, *Regulus, Regaliolus*, avis, Cretensibus, apud Petr. Belon. lib.1. observ. c.10. & Portium.

ΤΡΙΛΙΘΟΣ, quid sit in Chronico Alexandrino anno 1. Theodosij M. quærunt viri eruditi: κατέλυσε καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα, καὶ περιβόητον, καὶ τὸ τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν Χριστιανῶν. Reinesius lib. 1. Var. lect. cap. 25. πολυφύλλιθον legendum censet. Holstenius vero triplex lapidum genus hanc vocem significare putat, ita ut Heliopolitanum templum ex triplici lapidum genere constructum fuerit. Possit etiam existimari τρίλιθον fuisse marmor triplicis coloris, sic ut triplex marmor effinxerit, atque adeo τρίλιθον appellatum fuerit. Sed rem ni fallor, aliter explicare videtur Lampridius in Alexandro Severo: *Alexandrinum opus marmoris de duobus marmoribus, hoc est Porphyretico & Lacedæmonio primus instituit, Palatio exornato hoc genere marmorandi.* Ubi observare est marmorationem hanc rectè τρίλιθον posse appellari, ut quæ ex tribus marmoribus constiterit, Alexandrino primario, deinde Porphyretico & Lacedæmonio, quibus Alexandrinum marmor incrustatum fuit. Nam ut ex Plinio lib.35. cap.1. docemur, duæ sunt ψηφοβολίας seu vermiculationis species: altera quæ crustis marmorum varij coloris, animalium, aut rerum quarumvis aliarum species referret: altera, quæ marmoris alterius coloris maculas alteri marmori insereret, crustas scilicet vel orbiculatas vel ovatas. Ita enim ille de hac postrema marmorationis specie, postquam de priori egit: *Neronis vero* (principatu inventum) *maculas, quæ non essent, in crustis inserendo unitatem variare, ut ovatus esset Numidicus, ut purpura distingueretur Sinnadicus, qualiter illos nasci optarent deliciæ.* Quò hæc referunt viri docti ex Seneca Epist.87. *Pauper sibi videtur ac sordidus, nisi parietes magnis ac pretiosis orbibus refulserint; nisi Alexandrina marmora Numidicis crustis distincta sint.* Ecce Alexandrinum marmor de alio marmore incrustatum, ac de *unitate* variatum: proinde, inquit Casaubonus, ejusmodi marmorationis inventor Alexander Severus censeri non debet, siquidem ejus repertor dicitur Nero. Quod ita conciliat, ut Alexander fortasse nova aliqua è Porphyretico & Lacedæmonio inventa incrustatione illius auctor haberi debeat. Ut ut res sit, eâdem ratione, non aliud fuerit, ἑκατοντάλιθος, quam marmor distinctum multis ac variis crustis: hic enim centenarius numerus pro multiplici sumitur. Symeon Thessalonicensis in Chron. MS. de Philippico Imp. ὁ δὲ Θεοδόσιος ἀβλαβῆ τοῦτον τηρήσας, ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξώρισεν· ἀνεκομίσθη δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ μετὰ τὸ ἀναιρεθῆναι παρὰ Λέοντος, καὶ ἐτέθη ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν ἑκατονταλίθῳ λάρνακι, ἣν Κοχλαρίτην λέγουσι. Origines, seu Πάτρια Constantinopoleos à nobis ex MSS. laudata lib. 3. Constantinopol. Christ. pag.110. ubi de sepulcris Imperatorum: ἑτέρα λάρναξ ἑκατοντάλιθος, ἐν ᾗ ἀπόκειται Κώνστας ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου υἱοῦ Ἡρακλείου. Infrà: ἵσταται λάρναξ ἀπὸ λίθου ἑκατοντάλιθου, ἐν ᾗ ἀπόκειται Κωνσταντίνα ἡ τοῦ Μαυρικίου γυνή. Quod vero istiusmodi lapidem Κοχλαρίτην vocet Logotheta, id fortè causæ fuerit, quod crustæ illæ cochlearum, ut aliæ apud Plinium, ovorum & orbium, figuram expresserint. Nescio porro an ex hisce annotatis emendari posse locum alterum auctoris ejusdem Chronici Paschalis anno 5. Justiniani quispiam existimet, ubi ait, in seditione Victoriatorum, μεγάλην ἐκκλησίαν πᾶσαν σὺν τοῖς φοβεροῖς καὶ θαυμαστοῖς κίοσι πᾶσι ἐκ τετραέντου κατενεχθῆναι, cujus vocis ἐκ τετραέντου notionem nemo, opinor, est assecutus: tametsi eandem hoc loco usurpet Theophanes, auctorem Chronici, ut videtur, secutus. Ita enim ille: καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν σὺν τοῖς ἀμφοτέροις (ita legit, pro φοβεροῖς) κίοσι, καὶ πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη. Ubi legendum, κίοσι πᾶσι ἐκ τετραέντου. Quæquidem postrema vox, cum nihil sani significet, scribendum censebam, facili & prona emendatione,

tione, ἐκ τετραλίθε, ita ut columnæ istæ stupendæ ex marmore fuerint crustis triplicis marmoris distinctæ, quod inde τετράλιθον appellatum fuerit. Videat tamen lector an hanc conjecturam probet, vel potiorem proferat, cui lubens manus dederim.

ΤΡΙ'ΜΕΡΟΝ, *Triduum*, Τριήμερον. Vide Μέρα.

ΤΡΙ'ΜΗΝΑ, quæ ærario publico tertio quoque mense Principi præbentur. Scholiastes Synopseos Basilic. apud Car. Labbeum: τρεῖς εἰσὶ τάξεις τῶν βασιλικῶν κλήσεων, μία μὲν, αἱ Λαργιτίονες, τυτέςιν, ὅταν αἱ δημόσιαι ἔσοδοι εἰς δημοσίας ἀναλίσκονται χρείας καὶ τῦ κοινῦ, ἅπερ Δαψίλεια λέγονται, καὶ Παροχαὶ, αἱ δὲ λέγονται Πριβάτα, ὅταν αἱ δημόσιαι εἰσφοραὶ εἰς ἰδικὰς τῦ Βασιλέως παρέχονται χρείας, οἷά εἰσι τὰ διδόμενα Τρίμηνα τῷ Βασιλεῖ, ἅτινα εἰς ἕτερον ὐ μεταφέρονται· αἱ δὲ λέγονται Πατριμόνιαι, αἵτινες μεταφέρονται, οἷα τὰ ἴδια κτήματα καὶ προάςεια τῦ Βασιλέως.

ΤΡΙΜΗ'ΠΗΛΟΝ, τὴν ἰνρὲμ, ὁποῖον δήποτε κτῆμα. Τριμίπυλον, τερμότρυχος. Ita Glossæ Basilic.

ΤΡΙΜΙ'ΣΙΟΝ, Τριμήσιον, *Tremissis*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap.81. καὶ παρέσχον ἐκ τῦ ἑαυτῦ κόπυ τὸ κατὰ καιρὸν οἰκονόμῳ τριμίσιν ἓν ὑπὲρ εὐχαριςίας. Leontius Episc. Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joan. Eleemonis: δός μοι ἕνα τριμίσιν. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: δὸς δέ μοι ἓν τριμήσιον τῦ διανεῖμαι τοῖς πένησιν ὑπὲρ ψυχῆς σῦ σωτηρίας. Theophanes an.27. Copronymi: καὶ ὕτως προῆλθον οἱ βασιλεῖς ῥίπτοντες ὑπατείαν τριμίσια, καὶ σιμίσια καὶ νομίσματα καινύργια, ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Leo Grammatic. in Porphyrog. pag. 504. Anonymus in Lacapeno num.27. & Logoth. num.38. διετάξατο καὶ τὰ μηνιαῖα τριμίσια ἐν τῇ ἐκκλησίαις τοῖς πένησι διανέμεσθαι. Vetus Inscriptio Romana apud Reinesium p. 964. QVEM SE VIVO COMPARAVIT SOL. TRIS ET TRIMISSE. Vide Dissertat. nostram de Nomismatibus Impp. Constantinop. num. 86.

ΤΡΙ'ΜΟΣΙ, Τρίμοξη. Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

> Στὴν τρίμοσι ἐσέβηκεν διὰ τῦ ἀδελφόν τυ.

Infrà:

> Ἐκεῖ πυ τρίμοξη βλεπον ὅλη τὴν ἀναδέβαν.

ΤΡΙ'ΜΠΟΥΛΟΝ μαρίνον, *Tribulum marinum*, apud Myrepsum MS. sect.3. cap.43.

ΤΡΙΜΠΟΥΤΖΕ'ΤΟΝ, Machinæ bellicæ species, quæ Latinis inferioris ævi Scriptoribus *Trebuchetum* dicitur. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Τὰ τριμπυτζέτα ἔςησαν κατὰ πάσης τρηγήρυ.

Alibi:

> Ἔδοσαν τὰ σαλπίγγια, τὸν πόλεμον ἀρχήσαν,
> Τὰ τριμπυτζέτα ἐσύρασιν γυρόθεν εἰς τὺς τοίχυς.

Occurrit non semel apud hunc Scriptorem.

ΤΡΙΜΦΑΛΙ'ΤΗΣ, *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioscor. cap.382.

ΤΡΙΟ'ΚΟΚΑ, *Mespila*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. τριόκοκκα, μέσπυλα.

ΤΡΙ'ΞΕΛΛΑΣ, *Grillus*, in Gloss. Gr. Lat. ubi leg. τρωξαλλὶς, ut in aliis.

ΤΡΙ'ΞΙΣ, *Ricinus*, κίκις, apud Interpolat. Dioscor. c.746.

ΤΡΙΟ'ΦΘΑΛΜΟΣ, lapidis pretiosi species, apud Anonymum MS. de lapidum virtutibus.

ΤΡΙΟΥΜΒΙΡΑΤΟΡΙ'Α, *Triumviratus*, in Chronico Alexandrino. p.438. 456. 1. edit. ubi de Julio Cæsare.

ΤΡΙΟΓΓΙΟΝ. Vide Διύγγιον.

ΤΡΙ'ΟΥΛΟΝ; ἡ ἀσφάλτη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Asphaltion*, vel *asphaltites*, Trifolii species.

ΤΡΙ'ΠΑ, *Foramen*, pro τρύπα. Corona pretiosa: τρίπα, *Foramen*, ὀπή. Glossæ Græcobarb. αἱ τρίπαι ἤγυν τρῖπες τὺς ἀλωπῦς. Liber Chymiæ Orphei & Cleopatræ MS. ποίησον δὲ ἐπάνω τρίπαν μικρὰν, ὅσον βελόνην.

ΤΡΙΠΑ'ΓΙΝΟΝ. Vide in Πηγάνη.

ΤΡΙΠΕ'ΔΙΚΛΟΝ, *Marrubium*, apud Interpol. Dioscor. cap.525.

ΤΡΙΠΛΑ῀ νηςεύειν. Vide in Διπλᾶ, in Additionibus.

ΤΡΙ'ΠΟΔΟΝ, *Incessus equi moderatus & ordinarius*, nostris, *le trot*, à pedum strepitu. Leo in Tact. cap.7. §. 35. μετὰ τῦ σκυταρίων ἐπελαύνειν εὐτάκτως τριπόδῳ μόνῳ, ἤγυν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπα, καὶ μὴ βιαίως. Pelagonius lib.1. Hippiatr. cap.34. 128. καὶ ἀναβάτην ἐπικαθῆσαι ποιήσας, δρόμῳ διὰ κάλπης γύμναζε, ἤτοι τῷ λεγομένῳ τριπόδῳ. Hinc τριποδίζειν, *Trepidare*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Salmasium ad Capitolinum pag.245. & supra in Κάλπα.

ΤΡΙΠΟΚΑΡΙ'ΔΗΣ, τρογλοδύτις, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Græcis τρωγλοδύτης, est *Passer*. Sed an hic herba aliqua intelligatur, nescire me fateor

ΤΡΙΠΟΥΛΑΙ'Α, *Casus*, *Lapsus*. Phortius lib.2. de Re militari:

> Μόνον ἐκ τὴν τριπυλίαν,
> Ὡς τὴν ὁμοιβραδύαν.

Τριπυλίτζα. Idem Phortius lib. laudato:

> Καὶ ποίσε τὺς μίαν κάτω
> Τριπυλίτζαν εἰς τὸν πάτον.

ΤΡΙ'ΠΩΛΑ, *Triga*, in Gloss. Gr. Lat.

ΤΡΙΣΑ'ΓΙΟΝ, *Hymnus, sic dictus à ter repetita voce*, ἅγιος, nempe Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς, qui τῆς τρισαγίυ δοξολογίας, & τελετῆς τῦ ἁγιασμῦ τῆς θείας ὑμνολογίας ἐκβόησις dicitur S. Maximo in Mystagogia cap.19. Versus Politici MSS. de sacra Liturgia, ex Cod. Reg.

> Ὁ δ' ὕμνος ὁ Τρισάγιος δηλοῖ τὰς ὑποςάσεις
> Τῦτε Πατρὸς καὶ τῦ Υἱῦ, καὶ Πνεύματος ἁγίυ,
> Κἂν ἐφ' ἑκάςῳ τῶν τριῶν ἁρμόζῃ παραδόξως,
> Καὶ γὰρ ἕκαςος ἅγιος, καὶ ἰσχυρὸς ὑπάρχει,
> Καὶ σὺν τύτοις ἀθάνατος, ὡς Θεὸς καὶ δεσπότης.

Atque hac quidem oratione nulla frequentior, ac majoris dignationis apud Græcos, quam non modo in sacris Liturgiis adhibent, sed è lecto surgentes, in Ecclesiarum ingressu, atque adeo morituri pronuntiare amant. Ac de Missæ solemniis, ita Jovius lib. 6. cap. 25. apud Photium: καὶ ἅμα τῷ πρὸς τὸ θυσιαςήριον εἰσιέναι τὺς ἱερεῖς, ὁ ἱεροψάλτης ἄνωθεν ἀναβοᾷ τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος ἰσχυρὸς, Ἅγιος ἀθάνατος, ἣν τινα ὑμνολογίαν συγκεῖσθαί φησιν ἐκ τῆς τῶν Σεραφὴμ θεικῆς ὁμολογίας. Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 5. pag.185. ubi de sacra Liturgia: ἐπὶ πολλὴν δὲ ὥραν ἀντιφωνύντων ἑκατέρων τῶν μερῶν, καὶ ψαλλόντων τὴν ψαλμῳδίαν, ταύτην οἱ ψάλται, ἐπετράπησαν ἀνελθόντες εἰπεῖν τὸ Τρισάγιον, καὶ αὐτῶν ἀρξαμένων, πᾶς ὁ λαὸς ἐπαύσατο καὶ ὑπήκυσε τῦ Τρισαγίυ, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῦ εὐαγγελίυ, ἐξ ἔθυς τῆς θείας λειτυργίας ἐπιτελυμένης, καὶ τῶν θυρῶν κλειθεισῶν, καὶ τῦ ἁγίυ Μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος, &c. Adde Cyrillum in Vita S. Euthymij c.78.

Hunc hymnum tum primum cani in Ecclesia cœptum aiunt, Theodosio Juniore imperante, atque hunc edoctum δι' ἀποκαλύψεως, uti scribit idem Jovius, Proclum Patriarcham Constantinopolitanum. Quippe sub an. 30. ejusdem Theodosii terræ motu quatuor mensium spatio urbem Constantinopolitanam concutiente, Byzantios terrore consternatos, in campum urbi vicinum secessisse ferunt, dies noctesque orationibus & supplicationibus cum Proclo Antistite vacantes: accidisseque ut quodam die,

terra violentius agitata, populoque universim Κύριε ἐλέησον conclamante, sub omnium conspectu, circa horam diei tertiam, puer in aërem sublatus, divinam vocem audierit sibi præcipientem, ut Episcopo plebique nuntiaret, λιτανεύειν οὕτω, καὶ λέγειν, Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· μηδὲν ἕτερον προστιθέντας, quo facto, cessaverit terræ motus, indeque Pulcheriam ac Theodosium, per universum orbem hunc hymnum decantari præcepisse: καὶ ἀπὸ τότε παρέλαβον πᾶσαι ἐκκλησίαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾄδειν αὐτὸν τῷ Θεῷ. Ita Theophanes, ut perinde alii, Felix Papa, Acacius Patriarcha Constantinopol. Quintianus & Justinianus Episcopi in Epistolis ad Petrum Cnaphæum, Joannes Damascenus lib. 3. de Fide orthodoxa, idem Jovius loco laudato, Auctor Narrationis de recta fide Armeniorum apud Combefisium pag. 273. Alexander Monachus in laudatione S. Barnabæ, Cedrenus, &c. Id porrò πρὸ τῆς ἀναστάσεως accidisse testantur Menæa, unde in die Parasceves hunc hymnum cani solitum apud Latinos quidam volunt.

Enimverò cum Petrus Fullo Antiochenus Episcopus Trisagio hæc verba addidisset, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, eo postmodum pulso, Calandio Catholicus ejus successor, eidem Trisagio hæcce verba interseruit, Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Petrus verò Fullo, pulso Calandione, eandem Antiochenam sedem rursum adeptus, verba, Χριστὲ βασιλεῦ sustulit. Rem ita narrat Theophanes sub an. 16. Zenonis, postquam de Fullone recepta sede quædam præmisit: πρότερον δὲ τῷ Τρισαγίῳ προσέθηκεν, Χριστὲ βασιλεῦ ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· Πέτρος δὲ πάλιν ἐλθὼν, περιεῖλεν τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Ubi ex Theodoro Lectore Ecl. 2. & Nicephoro Call. lib. 15. cap. 28. post πρότερον, omissam vocem, Καλανδίων, observat Henricus Valesius: neque enim hæc de Petro Fullone dici, ut qui reversus ex exilio sententiam mutaverit. Ita porrò Lector: Καλάνδιωνα λέγει προσθεῖναι τῷ τρισαγίῳ, Χριστὲ βασιλεῦ, διὰ τοὺς προστιθέντας, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Quippe Fullo hæc verba longè antea Trisagio addiderat, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, factusque Antiochenus Episcopus, à sede statim ejectus fuerat, uti narrat idem Theophanes an. 7. Leonis. Quò igitur dissidia ex his additamentis in urbe Antiochena enata sedaret Calandion, omnique dubietate sublata, hæc de secunda persona intelligi debere doceret, hæc verba Fullonianis addiderat, Χριστὲ βασιλεῦ, tametsi longè alia mens fuerit Petri Fullonis, cum προσθήκην illam adjecit, ut qui non Filium in mente haberet, sed Deum crucifixum adstruere cum Theopaschitis satageret: quod maximè ex eo colligitur, quod Antiochiam reversus, addita à Calandione verba statim sustulerit. Nam constat veteres omnes Trisagium hymnum nunquam de Filio solo accepisse, sed de Deo trino, quem τριαδικὸν ὕμνον ea de causa nuncupant.

Quinetiam Τρισάγιον pro sancta Trinitate usurpatum legere est apud Theophylactum Simocattam lib. 1. cap. 2. Σταυρωθεὶς porro se addidisse profitebatur Petrus Fullo propter Nestorium, διὰ τὸ αὐτὸν παρεξωθεῖσθαι ἐν τούτῳ τὴν θεότητα καὶ ἐν τῷ σταυροῦσθαι αὐτὸν, ut est apud Asclepiadem Episcopum Trallium in Epist. ad eundem Petrum. Sed quod παθητὴν τὴν ἀπαθῆ τοῦ Θεοῦ θεότητα conficeret, in eum insurrexere Catholici, à quibus ille & ejus sectatores θεοπασχῖται, habiti sunt: in iisque S. Joannes, ut est in ejus synaxario 12. Nov. πρῶτος τὴν ἐν τῷ τρισαγίῳ ὕμνῳ προσθήκην κωλύσας, προστιθέντων γνώμῃ κακούργῳ τινῶν, τὸ Ἅγιος ἀθάνατος ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Subsequuti deinde alii, atque in primis Felix III. Papa, Acacius P. Constantinopolit. Quintianus Episcopus Acullianarum, Justinus in Sicilia Episcopus, Antheon Arsinoes Episcopus, Faustus Apolloniadis Episcopus, Pamphilus Abydarum Episcopus, Asclepiades Trallium Episcopus, & alii quorum Epistolæ ad eundem Petrum Antiochenum describuntur in Conciliorum Collectione. Vide Suidam in V. ἅγιος.

Hanc postea hæresim fovit amplexusque est Anastasius Imperator, & in Ecclesia, Trisagio dum caneretur, eadem verba, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, addi præcepit reluctante licèt populo, & seditionem excitante, ut habent Cyrillus Scythopol. in Vita S. Sabæ cap. 32. Idem Theophanes anno 20. & 22. ejusdem Anastasij, Marcellinus Comes, Victor Tunnonensis, Evagrius lib. 3. cap. 44. Constantinus Manasses, Cedrenus, & alii. Sed & sub Justiniano eandem additionem adhuc Trisagio insertam observare est ex Chronici Alexandrini auctore sub an. 6. ejusdem Imperatoris, scribente, in quodam Terræ motu, πᾶσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν φόρον τοῦ Κωνσταντίνου secedentem, supplicasse, & dixisse, Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος ἰσχυρὸς, Ἅγιος [illegible] ἀθάνατος, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς. Perstitit porro hæc hæresis apud Syros Monophysitas, ut Theophanes an. 5. Copronymi, & apud Armenios, ut Nicon de Relig. Armenior. scribunt. Sed tandem proscripta, præsertim in Synodo Trullana Can. 8. Ephræmius Patr. Antiochenus, apud Photium Cod. 228. hæc videtur velle conciliare: φησὶ δὲ ὁ Ἐφραίμιος τὴν τοιαύτην ὑμνολογίαν τοὺς μὲν τὴν ἀνατολὴν οἰκοῦντας, εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀναφέρειν, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν ἐξαμαρτάνειν, ἐπισυνάπτοντας τὸ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· τοὺς δὲ τὸ Βυζάντιόν τε καὶ τὴν ἑσπερίαν νεμομένους, εἰς τὴν ὑπερτάτην καὶ πανίερον πηγὴν τῆς ἀγαθότητος, τὴν ὁμοούσιον Τριάδα, τὴν δοξολογίαν ἀνάπτειν, διὸ μηδ' ἀνέχεσθαι τούτους ἐπισυνάπτειν τὸ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἵνα μὴ πάθος τῇ Τριάδι περιάψωσιν· ἐν πολλαῖς δὲ ἐπαρχίαις ἀντὶ τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, τὸ Ἁγία Τριὰς ἐλέησον ἡμᾶς ἐπάγειν. Tum addit rectè utrosque facere, neque ullam reperire rationem cur alterutra sententia reprehendatur, vel in disquisitionem revocetur. Ita sanè, modo constet de Filio hæc dici, ut ait Sirmondus ad Epist. 3. Aviti Viennensis.

Sed an ante Petrum Fullonem hæc verba, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, Trisagio Patripassiani olim addiderint, subdubitant plerique. Certè id videtur innuere Theophanes, scribens Puerum in aërem sublatum nuntiasse Proclo Episcopo Constantinopolitano, ita hunc hymnum decantare in posterum debere Catholicos, cum nullo alio additamento, μηδὲν ἕτερον προστιθέντας. Et Zonaras pag. 37. de eodem puero, λέγων μυηθῆναι, μὴ δεῖν προστίθεσθαι τῷ τρισαγίῳ τὸ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Præterea Constantinus Manasses:

Ἐν μέσοις ἐξεβόησε πῶς χρὴ τὸν ὕμνον πλέκειν,
Ἦσαν γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ πρὸς τοῦτον ἐσφαλμένοι.

Denique Codinus in Orig. Constantinop. num. 25. historiam eandem enarrans, ait id potissimum evenisse, cum Amalechitæ & χατζιντζάριοι in urbe habitantes, in Trisagium blasphemarent. Sed Jovius loco laudato tum primùm sub Proclo ab Angelis decantatum hymnum hunc scribit, eundemque deinceps cani præcepisse: λέγει δὲ τὸν αὐτὸν ἱερὸν ἄνδρα, καὶ τοῦτο αὐτὸν ἐκδιδάξασθαι, καθὰ καὶ ἑτέροις ἐξιστόρηται, ὡς τῷ μακαρίῳ Πρόκλῳ (ΚΠόλεως δὲ πρόεδρος ἦν) ἡ τοῦ εἰρημένου μελῳδήματος διὰ ἀποκαλύψεως ἐμυήθη σύνθεσις· ἀγγέλων μὲν τὴν ἱερολογίαν ταύτην ἀναμελπόντων, ἐκείνου δὲ τὴν μύησιν πρώτου ἐκεῖθεν ἐκδεξαμένου.

Alij contra sentire videntur, longéque ante Proclum in Ecclesia Trisagium hymnum decantatum volunt, tum quod in sacris Liturgiis, Jacobi, Marci, Basilij, & Chrysostomi, passim reperiatur (quibus alij

alij post Proclum insertum putant) tum etiam quod hymnus Cherubicus, qui non alius est à Trisagio, etiam ante Christum obtinuerit, uti ait Nicephorus Call. lib. 18. cap. 51. & pluribus probat Leo Allatius in Dissertat. de Liturgia S. Jacobi num. 16. 17. 18. Sed tametsi vox ἅγιος in Cherubico ter, ut in Trisagio, occurrat, in eo tamen quæ in Trisagio dicuntur verba non habentur, quorum aliàs mysticam significationem variè tradunt Jovius loco laudato, Joannes Damascenus de Orthodoxa fide cap. 57. S. Maximus in Mystagog. cap. 24. & Germanus Patr. Constantinopol. in Theoria pag. 157. edit. Morelli, qui præterea observat λέγεσθαι ἐκ τρίτου τὸ Τρισάγιον ἐπεὶ ἁρμόττει καὶ ἐφ' ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν τριῶν προσώπων τῆς μιᾶς θεότητος, τὰ τρία ταῦτα ἅγια· ἕκαστος γὰρ τούτων καὶ ἅγιός ἐστι, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ ἀθάνατος.

Trisagium præterea efferri vel cani à militibus solitum in castris, monent Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 22. & Leo Imp. in Tactic. cap. 11. num. 21. scilicet vespere adveniente, ubi cœnassent: δεῖ τὸν στρατηγὸν περὶ αὐτὸν ἔχειν τουβάτωράς τε καὶ βουκινάτωρας, καὶ τῆς τούβης τρισσάκις σημαινούσης περὶ ἑσπέραν παύεσθαι τῶν πόνων, καὶ δειπνοῦντας ψάλλειν τὸν Τρισάγιον ὕμνον. Ita rursum idem Leo cap. 12. num. 115. & Porphyrogenitus in Tacticis pag. 51. Scribit Eustathius Il. β. pag. 258. ex Ælio Dionysio, ὅτι καὶ ἐν ἱεροποιΐαις καὶ ἄλλαις πράξεσι, τὸ Θεὸς, Θεὸς, ἐπελέγετο, quod & ex alio scriptore rursum tradit.

In morborum curationibus etiam τρισάγιον dicebatur. Vide Myrepsum sect. 21. cap. 1.

Τρισάγιον ποιεῖν, *Trisagium dicere.* Joannes Jejunator in Ordine Confessionis: ποιήσας οὖν τρισάγιον, καὶ τὸ προγεγραμμένῳ τρόπῳ αὖθις εἰπὼν, &c.

Εὐχὴ τρισαγίου, dicitur ea oratio quam Pontifex sacra faciens, μυστικῶς, seu secretò dicit, dum chorus Trisagium hymnum canit, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ τρισάγιον, ut est in Liturgia Chrysostomi pag. 68. edit. Goari, ubi illa describitur, ut in Liturgia Basilij pag. 160. in qua præ cæteris Pontifex hæc orat: αὐτὸς, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον ὕμνον, &c. Qua quidem expleta oratione, ψάλλουσιν καὶ αὐτοί, ὅτε ἱερεὺς καὶ Διάκονος τὸ Τρισάγιον, ποιοῦντες ὁμοῦ καὶ προσκυνήματα τρία ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης. Aliam in eandem ferme sententiam orationem descripsit ex Cod. Barberino idem Goarus pag. 98. Euchologij, in qua hæc pariter habentur: αὐτὸς, φιλάνθρωπε, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον ὕμνον προσφερόμενον παρ' ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ καταπέμψον ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου. Apud Balsamon. ad Concil. Constantinop. sub Photio Can. 5. semel ac iterum, οἱ μετὰ τρισαγίου ῥασοφορήσαντες ad laicalem habitum redire non sinuntur, οὐ παραχωρηθήσονται μετασχηματισθῆναι εἰς λαϊκούς.

ΤΡΙΣΚΕΛΛΙΟΝ. Vide in Δισκέλλιον.

ΤΡΙΣΟΥΡΟΣ, *Thesaurus*, ex Gall. *Tresor*. Epistola Solimi Sultani ad Venetos, apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 60. μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ τρισούρου σας.

ΤΡΙΣΠΕΡΜΟΝ. Nonus de Morb. curat. c. 182. καταπλάττοντα μετὰ τοῦ τρισπέρμου μετὰ τηλίνης, μάννης, πίσσης, &c.

ΤΡΙΣΤΑΤΑΙ, in Lexico MS. Cyrilli, τρίτης μοίρας ἄρχοντες. Lexicon aliud MS. Colberteum, & Hesychius: τριστάτας, τοὺς παρὰ χεῖρα τοῦ βασιλέως τοὺς ἔχοντας λόγχας ἀνὰ τρεῖς κατὰ χεῖρα. Gloss. Græc. Lat. MS. τριστάτας, *ternes ferratores*. Sic Cod. Reg. Occurrit in Exodo, apud Arrianum in Indic. Zonaram lib. 2. Annal. num. 17. Manassem in Heraclio, Eustathium Iliad. δ. &c. Vide Henr. Valesium ad Euseb. lib. 9. cap. 4. & Gloss. med. Lat. in *Tristata*.

ΤΡΙΣΤΡΑΤΟΝ, *Trivium*, Τρίοδος. Vide in Στράτα.

ΤΡΙΣΩΜΟΝ, Sepulcrum quod tria duntaxat corpora capiebat, in quo plura condere fas non erat: *neque* enim *licet mortuum super mortuum poni*, ut est in Concilio Antisiodorensi Can. 26. Hujusce instituti rationem videtur aperire Ammonius de SS. Monachis Sinaitis pag. 129. ὅν τινα πάλιν βαστάζοντες, ἔθαψαν, οὐ μετὰ τῶν ἁγίων, ἀλλὰ χωρὶς εἰς ἕνα τόπον πλησίον αὐτῶν, ἵνα μὴ πάλιν ἀνοίξωμεν τὸν τάφον αὐτῶν, καὶ ὄχλησιν ποιήσωμεν τοῖς ἁγίοις καὶ Μάρτυσιν τοῦ Χριστοῦ. Hinc formula in illa in quodam Epitaphio apud Aringum lib. 1. Romæ subterraneæ cap. 26. pag. 89. SI QVIS ALTERVM OMINE SVPERPOSVERIT ANATHEMA ABEAS DA TRICENTI DECEM ET OCTO PATRIARCHÆ QVI CANONES EXPOSVERVNT ET DA SCA XRI QVATVOR EVANGELIA. Extat Joannis Euchaitorum Merropolitani Epigramma in ejusmodi Trisomum, cum simili fere anathemate, hoc titulo:

Εἰς τάφον.
Κοινὸς τριῶν ἐστι φιλτάτων οὗτος τάφος,
Μηδεὶς δὲ τέταρτον ἄλλον ἐμβάλοι,
Ἕξει γὰρ οὗτος, ὅστις ἂν πῃ καὶ τύχοι,
Τολμῆς ἀμοιβὴν τὴν Θεοῦ φρικτὴν δίκην.

Trisomi vero *Bisomi*, & *Quadrisomi*, non semel mentio habetur in inscriptionibus Christianis, apud eundem Aringhum, & apud Reinesium in inscript. pag. 964. 976. 982. 999. Jacob. Sponium in Itinerario, &c. Vide Gregorium M. lib. 3. Dialog. cap. 23. & Gloss. med. Lat. in his vocibus.

ΤΡΙΤΑ, *Officium Ecclesiasticum pro defuncto, tertio ab ejus obitu die celebratum.* Clemens lib. 8. Constit. Apostolic. cap. 42. ἐπιτελείσθω δὲ Τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς, καὶ ἀναγνώσεσι, καὶ προσευχαῖς, διὰ τὸν τριῶν ἡμερῶν ἐγερθέντα· καὶ Ἔννατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ κεκοιμημένων· καὶ Τεσσαρακοστὰ κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον, &c. Synaxarium in Triodio, ubi de mortuis: τρίτα δὲ ποιοῦμεν, ὅτι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀλλοιοῦται τὴν ὄψιν. Ἔννατα δὲ, πᾶσα τότε διαρρεῖ ἡ πλάσις, σωζομένης τῆς καρδίας μόνης· τεσσαρακοστὰ δὲ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ καρδία τότε ἀπόλλυται· καὶ γὰρ γέννησις οὕτω προβαίνει· τῇ γὰρ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ζωγραφεῖται ἡ καρδία· τῇ δὲ ἐννάτῃ, πήγνυται εἰς σάρκα ἡ καρδία· τῇ δὲ ἐννάτῃ, πήγνυται εἰς σάρκα, τῇ δὲ τεσσαρακοστῇ, εἰς τέλειαν ὄψιν διατυποῦται· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν ψυχῶν μνείαν ποιούμεθα. Vita MS. S. Theodosij Cœnobiarchæ: ἐκέλευσε ὁ πατὴρ πάντα ἐπ' αὐτῷ ποιεῖν, ὅσα νόμος ἐν τεθνεῶσιν ἐστι, τρίτα φημὶ, καὶ ἔννατα, καὶ ἀκολούθως δὴ τεσσαρακοστά. Extat apud Philippum Solitarium lib. 4. Dioptræ, caput περὶ τοῦ πῶς ἐπιτελοῦμεν Τρίτα, Ἔννατα, καὶ Τεσσαρακοστά, cujus capitis verba delibantur apud Crusium in Turcogr. pag. 203. integra vero describuntur ab eruditissimo Cotelerio ad Constitut. Apostol. pag. 324. ubi doctè, ut solet, de hoc ritu. Idem Triodium in Dominica Tyrophagi: ἐὰν γένηται ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐν ταῖς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις διὰ μέσης ἑβδομάδος, παννυχὶς οὐ γίνεται τῶν Τρίτων αὐτοῦ ἕως τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας, — τὸ δὲ ἐπιὸν σάββατον γίνονται τὰ ἔννατα αὐτοῦ, — τὰ δὲ τεσσαρακοστὰ αὐτοῦ γίνονται, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ πληρωθῇ. Adde Typicum S. Sabæ cap. 30. pag. 66. Palladius in Hist. Lausiaca in Eulogio: καὶ συνέβη τῶν μετὰ μακαρίου Εὐλογίου τὰ τεσσαρακοστὰ ἐπιτελέσαι, τὸ δὲ λελωβημένου τὸ σῶμα τὰ τρίτα παρὰ τῆς ἀδελφότητος. Joannes Damascenus de iis qui in fide mortui sunt pag. 147. edit. Veronensis: οὐ γὰρ ἂν ἡμῖν ἀφορμὴν ἐδεδώκει τὸ μνήμην ἐπὶ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας ποιεῖσθαι τῶν προλαβόντων, καὶ πάλιν τρίτα, καὶ ἔννατα, καὶ

 τεσσαρακο-

τεσσαρακοστά, καὶ τὰς ἐτησίους μνήμας, καὶ τελετάς. Vita S. Lucæ Junioris pag. 977. δάκρυά τε αὐτοῦ πολλὰ καταπείσας, καὶ τρίτα, καὶ ἔννατα, καὶ τεσσαρακοστὰ τούτου πολυτελῶς ἐκτελέσας. Vide Gloss. med. Lat. in *Tertius dies*.

Τριτεννάται, id est, Τρίτα καὶ Ἔννατα. Typicum S. Sabæ cap. 30. παύονται δὲ καὶ αἱ περὶ τὰς διατυπώσεις τῶν πενήτων ἐγγραφόμεναι μοῖραι, καὶ σὺν ταύταις αἱ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν λειτουργίαι, ὑμνῳδίαι τε, καὶ ψαλμῳδίαι, τεσσαρακοστὰ σὺν τριεννάταις, καὶ ἐτήσιοι μνῆμαι, καὶ τελεταὶ, αἵτινες ἦν ἐς μάτην ἐπεποίηντο.

ΤΡΙΤΑΚΙΟΝ, *Spissior Charta*, quam vulgò *carte* dicimus. Euchologium pag. 611. & 616. λαμβάνουσι οἱ εἰς ταῦτα τελούμενοι χαρτία ἀπὸ τριτακίου. Ita enim in plerisque MSS. legi monet Goarus, pro πιττακίου. Et pag. 832. in offic. dedicationis Templi: ζώνας τρεῖς, τάπητα ἤγουν ἐπεύχιον, χάρτην χόρτινον, ἢ καὶ τριτάκιον, πρὸς τὸ πάχος τῶν ὑπερειδόντων κιόνων τῆς τραπέζης. Adde pag. seq.

ΤΡΙΤΖΕΙΝ, *Terere*, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti. Locum vide in Ὀλεσίκαρπος.

ΤΡΙΤΖΕΡΙΟΝ, *Triremis*. Moschopulus: τριήρης, ἡ τρεῖς ἐρεσίας ἔχουσα ναῦς, ἤγουν τὸ κοινῶς τριτζέριον. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 1. κάτεργα διτζέρια, καὶ τριτζέρια πεζάμενος. Ubi Cod. al. νῆας δικρότους καὶ τρικρότους, &c. Vide Διτζέριον.

ΤΡΙΤΖΕΡΙΖΕΙΝ, *Stridere*, Τρίζειν.

ΤΡΙΤΖΟΝΙ, *Bubo*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 97. ἀπὸ μίαν θυρίδα ἐκρέματον ἕνα τριτζόνι, ἤγουν γρύλλος, καὶ ἐτραγούδια. Ubi Gr. Cod. habet βυζαλίς.

ΤΡΙΤΖΟΥΛΟΣ, *Mentula*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi de concessu meretricum:

> Ἡ Μαργαρίτα πέσωσε τὸ πολυτικαδάκιν,
> Ὅπουκαμε με τὸ κύρτον τρίτζουλον τὸ παιδάκιν.

ΤΡΙΤΗ, *Tertia*, Officium Ecclesiasticum quod hora tertia decantatur. Joan. Moschus in Limon. cap. 136. ἐν μιᾷ οὖν εἰς τὸ σπήλαιόν μου πλησίον τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου· καὶ ὡς ἔψαλον τὴν τρίτην, ἰδοὺ Σαρακηνίσσα ἐλθοῦσα, &c. Vide Achmetem in Onirocrit. cap. 72. & Gloss. med. Lat. in *Tertia*, & suprà Τριθέκτη.

Τρίτη μεγάλη, *Feria tertia Majoris Hebdomadis*, apud Zonaram in Nicephoro Botaniata, initio, & alios.

ΤΡΙΤΑΠΕΖΟΝ, *Cœnaculum*, Τρικλίνιον, in Corona pretiosa.

ΤΡΙΥΓΕΙΝ, *Terere*, Τρίβειν. Agapius in Geoponico cap. 142. καὶ καμίαν φορὰν πάλιν τὰ τρίυγε μὲ ψυχὰν ψωμίου.

ΤΡΙΦΘΟΙ, *Tyrocnestis*, in Turcogræcia Crusij.

ΤΡΙΦΙΛΟΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ τριφιλόν με λέγουσι ἀδδήφαγον, γυλάειν.

ΤΡΙΦΛΙΟΝ. Physiologus MS. de Natura animalium, ubi de Struthocamelo: κάμνουν χολὰ οἷα ἄνθρωπος διὰ τοὺς ὀφθαλμούς τους, καὶ βάλουν τριφλιῶν ὠὰ στρουθοκαμήλου.

ΤΡΙΦΤΕΙΝ, pro Τρίβειν, *Morari*. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 653. καὶ ἐκεῖ ἐτρίφθηκε τὸ μουλάρι ἀπὸ τὸ τεῖχος.

ΤΡΙΦΤΟΝΤΖΙΚΟΣ. Ptochoprodromus ex Cod Reg. MS.

> Λέγω, κύρα μαγκίπησα, τὸ πῶς ἀκοὰς οὐκ εἶδα,
> Δός καὶ μίαν τριφτόντζικον δαμὶν νὰ ῥουκανίσω.

ΤΡΙΦΥΛΛΟΝ, *Herba pedicularia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 738.

ΤΡΙΦΩΤΟΝ, *Lychnus tribus cereis*, aut *lucernis olearius instructus*, in honorem S. Trinitatis. Symeon Thessalonic. lib. de Templo, quærit, τί τὰ πολύφωτα, καὶ δωδεκάφωτα, καὶ τρίφωτα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναπτόμενα ἐν ἐκκλησίᾳ; & Mox: τὰ μὲν τριλαμπῆ διὰ τὴν Τριάδα, ὡς καὶ Τεικήρεια. Vide Τρικήρεον.

ΤΡΙΧΑ, *Pilus*, Θρίξ, in Corona pretiosa.

Τριχαράτος, *Crinosus*, εὐπλόκαμος. Ptochoprodromus MS.

> Καὶ τόρα καλοκίλιστος, καὶ μακροτριχαράτος.

Vide Κεισάται.

Σταβοτριχάρης, quidam cognominatus apud Scylitzen p. 739.

ΤΡΙΧΑΙΟΣ, *Scarabei species*. Scholiastes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 339. ad illud:

> ——— Ἀγαθὸς δ' οἱ ἔσεται ἰχθὺς
> Κάνθαρος, ὃς πέτρῃσιν ἀεὶ, λεπρῇσι μέμηλε.

Ἀγαθὸς γάρ εἰς τὸ ἀγρεύεσθαι τῷ ἁλιεῖ οὕτω ποιοῦντι κάνθαρος· δύο δὲ εἰσὶ γένη κανθάρων, τὸ μὲν ἓν ὃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ Τριχαῖος· τὸ δὲ ἕτερον γομφαρίοις ὅμοιον.

ΤΡΙΧΑΠΤΟΝ, *Vestis bombacina*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Τρίχαπτον, βαμβάκινον ἱμάτιον. Pollux lib. 1. Τρίχαπτον δὲ φασι πλέγμα ἐκ τριχῶν. Vide Gloss. med. Lat. in *Gambeso*.

ΤΡΙΧΑΡΑΣΣΟΜΕΝΟΣ. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

> Ὅταν γὰρ ἴδῃ τὴν αὐγὴν τριχαρασσομένην.

ΤΡΙΧΑΡΑΤΟΣ. Vide in Τρίχα.

ΤΡΙΧΑΡΙΚΙΑ. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 945. τὸ διακαλαμινθίν, τὸ διαπρασίου, καὶ σὺν τούτοις κοκκία τὰ λεγόμενα τριχαρίκια.

ΤΡΙΧΕΣ κυνοκεφάλου, Prophetis, *Anethum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 472.

ΤΡΙΧΗΛΑΒΟΣ, *Volsella*, *Forpex*. Marcellus Sidetes in Jatricis p. 7.

> Ἧπαρ δ' αὐτε χολή τε φιλοσκοπέλου θωοῖο,
> Οὐκ ἐᾷ ὄρνυσθαι θαμινὰς τρίχας ἐν βλεφάροισι,
> Νύσσουσας εὖτ' ἂν κε τριχηλάβῳ ἐξερύσειας.

In Glossis Philoxeni & Benedicti, Τριχολαβίς scribitur, & τριχολάβιον apud Aetium.

ΤΡΙΧΙΝΑ, *Vestes monachorum ex pilis camelorum contexta*. S. Ephrem in Actis SS. Abramii & Mariæ num. 24. ἐν γὰρ τοῖς πεντήκοντα ἔτεσιν τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, ἅπερ ἐνεδιδύσκετο τρίχινα, οὕτως διαρκῶς ὑπηρέτησαν, ὡς καὶ ἑτέρους καλαξιωθῆναι τῶν παλαιωθέντων παρ' αὐτοῦ ὑπουργῆσαι. Idem num. 27. χιτὼν τρίχινος. Vita S. Eupraxiæ num. 6. ἦν δὲ καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτῆς χειλόνια τρίχινα ἑκάστη κατακαλύπτοντα τῶν ποδῶν τὰ ἄκρα. Et num. 14. ἐκέλευσεν, καὶ λίθους κομίζεσθαι, καὶ τιθέναι ὑπὸ τὴν κοίτην τῆς ἀδελφῆς ὑπὸ τὸν σάκκον, καὶ τέφραν ἐπάνω τοῦ τριχίνου καταραίνεσθαι. S. Dorotheus Doctr. 3. ἔχει τρίχινον, ἔθ' ὅτε καὶ θέλει ἀλλάξαι αὐτὸ, καὶ λαβεῖν ἄλλο, ἢ νέον, ἢ εὔμορφον, &c. Nicon MS. lib. 2. f. 768. αἱρετικοί τινες μονάζοντες τριχινοφόροι, &c. Vita MS. S. Stephani Junioris: καὶ μοναστήριον ἅγιον γυναικῶν ἐποίησεν Τριχιναρέας τοῦτο ἐπονομάσας, ἢ διὰ τὸ τραχὺ τοῦ τόπου καὶ δύσβατον, ἢ καὶ διὰ τὴν τῶν ἐνδυμάτων ἀκανθώδη καὶ σκληρὰν τραχύτητα καὶ ἐπένδυσιν. Herodiani Epimerismi MSS. τρίχινον, ῥάκος τὸ τραχύ. Vide Vitam Sancti Maximi Confess. num. 5. Ammonium Mon. de SS. Monachis Sinaitis pag. 117. 126. Menologium Basilij Imp. 20. April. in S. Theodoro Trichino. Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 3. Hoeschelium ad S. Athanasium in Vita S. Antonij pag. 138. 151. & Notas ad Cinnamum p. 456. 457.

ΤΡΙΧΟΒΑΠΤΑΙ & Τριχοπλάσαι, Balsamoni ad Can. 96. Synodi Trullanæ dicuntur, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενοι κομᾶν, καὶ γυναικώδεις φέρειν βοστρύχους μέχρι ζωστῆρος καθιεμένους, εἰ δυνατὸν, —— καὶ βάπτονται δὲ ἵν' εἶεν ξανθαὶ καὶ χρυσίζουσαι, καὶ ὕδατι τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς

κεφαλῆς ποιοῦσι διάβροχον, εἰληθερεῖσθαι ταύτην ἐν ἀκμῇ θέρους ἀνέχονται, ἵν᾽ αὐτοῖς τὸ μέλαν μεταβληθείη τὸ τῶν τριχῶν· εἰσὶ δ᾽ οἱ καὶ νόθους πλοκάμους περιτιθέασιν ἑαυτοῖς, τὴν ἐγγενῆ καὶ ξυμφυῆ ξυρώμενοι τρίχωσιν. Vide præterea Zonaram ad hunc Can. & Matthæum Blastarem lit. T cap.9. Cæterum mitto quæ in hanc rem habent criticorum filij.

ΤΡΙΧΟΒΕΛΌΝΑΣ, *Discerniculum*, Καλαμὶς.. Vide Gloss. med. Lat. in *Discrimen*.

ΤΡΙΧΟΒΌΤΑΝΟΝ, *Adiantum*, Herba de qua Botanici. Glossæ MSS. Botanicæ: ἀδίαντον, τὸ τριχοβότανον. Glossæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἀδίαντον καὶ καλλίτριχον, τὸ τριχοβότανον. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: λαβὼν τριχοβότανον, καὶ σέλινον, καὶ καλάμινθον, καὶ μέλιν, καὶ ῥεβίνθια μαῦρα, &c.

ΤΡΙΧΌΔΕΣΜΟΣ, *Fascia qua crines religantur & continentur*. Glossæ Græcobarb. Ἄμπυξ, Χαλινὸς, Τριχόδεσμος.

ΤΡΙΧΟΚΟΥΡΊΑ, *Prima capillorum detonsio, quæ fit in Ecclesia, cum orationibus à Sacerdote recitatis*, quæ habentur in Euchologio pag. 375. Sacerdos verò κείρει τὴν κόμην τετραμερῶς εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας τριάδος. Ubi consulendus Goarus. Vide etiam Dissertat. 22. ad Joinvillam, & suprà in κουρόσωμα.

ΤΡΙΧΟΛΑΥΔΗ. Cod. Reg. MS. 3178. f. 285. cap. περὶ τῶν συρμάτων τῆς χρυσοχοϊκῆς τέχνης. Infrà: θὲς τὸ ἐν τῷ πυρὶ, καὶ ἀνάδευσον καλῶς, ὥστε να γένη κόλλα, ἔπειτα ἔπαρον τριχολαύδην, καὶ ἔπαρον πρὸς ἕνα σύρμαν, &c.

ΤΡΙΧΟΡΑΧΆΤΑΙ. Vide in Κεραστάται.

ΤΡΊΧΩΡΟΣ, *Trichorus*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Vetus Inscriptio apud Reinesium pag. 968. SIBI SARCOPHAGVM ET PANTHEVM CVM TRICORO DISPOSVIT AC PERFECIT.

ΤΡΊΨΑΛΜΟΣ, *Tres Psalmi Davidici*, 3. 6. & 62. qui in libris Ecclesiasticis Græcorum nudè τρεῖς ψαλμοὶ dicuntur, ut in Euchologio Goari pag. 48. & in statis officiis decantantur. Triodium 2. Feria Magnæ hebdom. ἰστέον ὅτι ἡ πρώτη ὥρα καὶ ἡ ἐννάτη στιχολογεῖται ἐν τῇ μεγάλῃ ἑβδομάδι, ἀλλὰ μόνον ψάλλεται τρίψαλμος, ἡ δὲ τριθέκτη στιχολογεῖται. Typicum cap. 15. συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ψάλλομεν τὰς τρεῖς ὥρας τριψάλμους, ἤγουν εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως, ἀρχόμεθα τὸ τρισάγιον, εἶτα τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, τρὶς, καὶ στιχολογοῦμεν ψαλμοὺς τρεῖς. Cap. ult. ψάλλοντες τὴν τρίτην ὥραν τρίψαλμον. Infrà: συνημμένως δὲ ψάλλομεν καὶ τὴν ς΄. ὥραν, καὶ αὐτὴν τρίψαλμον. Marcus Hieronom. de dubiis Typicis cap. 41. & 42. ψάλλομεν τὰς τρεῖς ὥρας τριψάλμους ἐν τῷ νάρθηκι.

ΤΡΙΨΗΆΔΙΝ, τὸ κινάμωμον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Cinamomum*. Gloss. Botan. MS. ex Cod. Reg. 2690. ξυλοκινάμωμον, καὶ κινάμωμον, κοινῶς τὸ τριψίδιν. Glossæ aliæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. 1047. ξυλοκινάμωμον, καὶ κοινὸν τριψίδειον, ξανθόν ἐστιν στίραξ. Τριψίδιν, apud Nicolaum Myrepsum sect. 1. cap. 410. in Cod. Reg. MS. in edito vero 416. ubi Fuchsio vox ignota. Ptochoprodromus. MS. contra Hegumenum:

Ἔχουσι στάχος, σύσγουδον, καρυόφαλον, τριψίδης.

Vide in Βαβαλίζειν.

ΤΡΊΨΙΜΟΝ, *Intritum, farcimen*. Glossæ Græcobarb. ἐπίτριμμα ἐκ πλειόνων κρεῶν, Τρύψιμον ἀπὸ πολλὰ κρέατα.

ΤΡΙΏΔΙΟΝ, *Triodium*, Τριῴδι, recentioribus Græcis. Hæc vox duplici significatione sumitur apud Græcos: est enim *Triodium*, ut ait Allatius in Dissertat. de Georgiis pag. 417. Canon omnibus diebus jejuniorum, præterquam in Dominicis & in celebriori aliqua solemnitate, usitatissimus: Quare liber ille in quo jejuniorum officia, à Dominica nempe septuagesimæ ad diem Paschatis continentur, Triodium dicitur. Idem de libris Ecclesiast. Græcor. *Triodium appellatur liber Græcorum Ecclesiasticus, in eorum Ecclesiis recitari solitus, à Dominica septuagesimæ, quam ipsi vocant, Publicani & Pharisæi, ad sabbatum sanctum continetur: quod cum Canones & hymni in solemnitates D. N. Iesu Christi, & B. Mariæ Virginis, & aliorum Sanctorum, qui in eo describuntur, novem habeant strophas, ᾠδὰς nuncupatas, liber canones hujusmodi, ternas, ut plurimum, non excedentes ᾠδὰς, complectatur.* Hæc autem Dominica τοῦ Τελώνου, seu Septuagesimæ, à qua Græci νηστείας, seu jejunia sua, auspicantur, Triodia, inde nudè interdum vocatur Τριῴδιον, ut in Paschaliis passim hac formula usurpatur: Τριῴδιον ἄρχεται — τοῦ Ἰανουαρίου. Nicephorus Xanthopulus Callist. in Synaxario istius diei: κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν σὺν Θεῷ καὶ τοῦ τριῳδίου ἀρχόμεθα. Typicum S. Sabæ cap. 15. ἀρχόμεθα οὖν ἀπὸ τοῦδε ψάλλειν τριῴδια ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, ἦχος β΄. Idem Xanthopulus de primis Triodij inventoribus hæc subdit de eadem Dominica: πρῶτος δὲ πάντων τοῦτο ἐπενόησεν, τὰ τρεῖς φημὶ τῶν ᾠδῶν, εἰς τύπον, οἶμαι, τῆς ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος, ὁ μέγας ποιητὴς Κοσμᾶς, ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ ἁγίᾳ τῶν παθῶν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑβδομάδι, κατὰ τὴν ὀνομασίαν σχεδὸν ἑκάστης ἡμέρας, διὰ τῶν ἀκροστιχίδων ἐπινοήσας τὰ μέλη ἐξ οὗπερ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν πατέρων, καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων, Θεόδωρος καὶ Ἰωσὴφ οἱ Στουδῖται, κατὰ ζῆλον ἐκείνου κἀν ταῖς λοιπαῖς ἑβδομάσι τῆς ἁγίας μεγάλης τεσσαρακοστῆς συνταξάμενοι, τῇ αὐτῶν μονῇ τοῦ Στουδίου πρῶτον παραδεδώκασιν, ἐπὶ μᾶλλον τὰς ᾠδὰς καταλάξαντες καὶ ῥυθμίσαντες, καὶ τ᾽ ἄλλα τοῦ Βιβλίου, ὅθεν δήποτε παρὰ τῶν πατέρων ἀθροίσαντες, καὶ ἐρανισάμενοι. Ut porro singulæ Triodij odæ singulis jejuniorum Hebdomadis diebus recitentur, sic idem Nicephorus: ἐπεὶ οὖν τὴν πρώτην τῶν ἡμερῶν ἡ κυριακὴ περικλέεια, ὡς ἀναστάσιμος πρώτη τε οὖσα, καὶ ὀγδόη καὶ τελευταία, ἀρίστως διαπραττόμενοι, τῇ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν τὴν πρώτην ἀνέθεντο τῶν ᾠδῶν· τῇ δ᾽ αὖγε τρίτῃ τῶν ἡμερῶν, τῶν ᾠδῶν τὴν δευτέραν· καὶ τῇ τετάρτῃ τὴν τρίτην· καὶ τῇ πέμπτῃ τὴν τετάρτην, καὶ τῇ ἕκτῃ τὴν πέμπτην, τῇ δὲ ἑβδόμῃ, τῷ σαββάτῳ δηλαδὴ, αὐτήν τε τὴν ἕκτην, καὶ ἑβδόμην, καὶ τὰς λοιπὰς δύο, ἃς ἐπικοίνως τῶν ἡμερῶν, ὡς κυριωτέρας ἔχουσιν, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ θεῖος Κοσμᾶς ἐν τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ τέθεικε, τετρᾴδιον ἐκεῖσε πεποιηκώς, κἂν ὕστερον ὁ σοφώτατος βασιλεὺς Λέων κελεύσας εἰς τέλειον κανόνα διὰ τοῦ ἐπισκόπου Ἰδρούντος τοῦ μοναχοῦ Μάρκου εἰργάσατο· καταχρηστικῶς δὲ Τριῴδιον ὀνομάζεται, οὐ γὰρ ἀεὶ τριῴδια ἔχει, ἀλλ᾽ οἶμαι ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος τὴν ἐπωνυμίαν λαβεῖν, ἢ διὰ τὰ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος, ὡς εἴρηται, πρώτως γινόμενα. Triodij porrò σύνοψιν, versibus Jambicis conscripsit supra laudatus Nicephorus sub finem carminum Basileæ an. 1536. editorum. Vide Τετρᾴδιον, ubi de Cosma Triodii autore quædam attigimus, & Allatium de Georgiis pag. 419. ubi laudat Gregorij Metropolitæ Corinthi expositiones in Troparia & Canones.

ΤΡΟΓΙΆΝΟΣ, *Trojanus*. Glossæ Græcobarb. παρὰ Φρυξὶν, κοντὰ εἰς τοὺς Τρογιάνους.

ΤΡΟΓΊΖΕΣΘΑΙ, *Tabescere*, Συντήκεσθαι.

ΤΡΟΔΗΛΟΣΠΕΡΜΑΝ, apud Myrepsum sect. 1. cap. 405. in Cod. MS. ubi Fuchsius cap. 411. pro τορδιλίου σπέρμα poni censet.

ΤΡΟΜΆΡΑ, *Tremor*, *Pavor*. Threnus de capta à Turcis Constantinopoli MS.

Μετὰ τὴν τρομάραν τὴν πολλὴν, μετὰ θρηνισμὸν καρδίας.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἔμπροσθεν στὸν Δοῦκα προσκυνᾷ με τὴν πολλὴν τρομάραν.

ΤΡΌΜΥΞΟΝ,

ΤΡΟΜΥΞΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 848. τὸ ἀγριομάρουλον. *Lactuca silvestris.*

ΤΡΟΞΑΛΛΙΔΑ, pro Τρωξαλλίς. Glossæ Græcobarb. ἀδιγόρ, τρωξαλλὶς, τροξαλλίδα.

ΤΡΟΠΑΪΚΟΝ, *Victoriatus*, Moneta. Hero, seu Africanus apud Scaligerum de Re nummaria: διαιρεῖται δὲ ἐκ περιουσίας καὶ τὸ δηνάριον κατὰ Ῥωμαίους εἰς μέρη ἀριθ. ἔχει γὰρ τροπαϊκὰ β. νούμους δ'. ἀσσάρια ιϛ'.

ΤΡΟΠΑΙΟΥΧΙΑ, *Coronæ Imperatoriæ species.* Codinus de offic. aulæ Constantinopol. cap. 6. n. 36. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς φορέματα διάφορα (φορεῖ) ποτὲ μὲν τὸ ὀνομαζόμενον τροπαιουχίαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον, &c.

ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ, Epitheton unicè ferè S. Georgio à Græcis attributum. Joannes Euchaitorum Metropolita p. 23.

> Αὐτόν τε τὸν σύμμαχον καὶ προστάτην,
> Οὗ τὰ τρόπαια κλῆσιν ἀξίαν ἔθου.

Idem pag. 51. Carm. εἰς Τροπαιοφόρον.

> Τὸ πρός σε φίλτρον, οἶδας ἐν ψυχῇ φέρω,
> Ἔργοις ἔδειξα, λαμπρὲ τροπαιοφόρε.

Adde pag. 69.

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ, vox generica, & canticis in Ecclesia Græca receptis communis: *modulum* semper vertit, & Antiphonis Latinorum quadantenus respondere observat Goarus ad Euchólog. pag. 32. cui concinit Zacharias Papa lib. 4. dialog. cap. 36. ὃς ἀντιφωνῶν τὸ τροπάριον αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ ὑπέλαβε, λέγων, Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης. Ubi Gregorius M. *quibus tamen antiphonam ipse per semetipsum de semetipso imposuit, dicens, &c.* Allatius in Diatriba de Georgiis pag. 418. *Canones*, inquit, in *Odas* dividuntur: *Odæ* in *Troparia* ex quibus componuntur. Singulæ namque Troparia continent aut plura aut pauciora, cum eorum numerus determinatus non sit. Troparia quandoque libera ac vaga relinquuntur, quandoque primis literis, quasi annulis in verbis veluti catenula inseruntur, quam Acrostichida autores vocant, &c. Vide in Ἀκροστιχίς.

Unde porrò dicta Troparia, indicat Zonaras ad Canon. Anastasim. Joan. Damasceni: τροπάρια δὲ λέγονται ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα, καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα, ἢ καὶ ὡς τρέφοντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν εἱρμῶν· εἰ μὴ γὰρ πρὸς ἐκείνους ὁ τῶν αὐτὰ ψαλλόντων φθόγγος εὐθύνοιτο, οὐκ εὔρυθμον ἔσται τὸ μέλος, οὐδὲ ἐναρμόνιον, οὐδὲ μέλος λέγοιτο, ἀλλ' ἀπηχὲς, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ ἄρρυθμον φώνημα. Tropariorum verò scriptores varij recensentur, atque in his Josephus & Nicodemus à Germano Patr. Constantinopol. in Theoria pag. mihi 155. præterea Anthimus & Theocles, qui Leone Macela imperante vixere, ut est apud Theodorum Lectorem Ecl. 1. Theophanem & Cedrenum an. 8. ejusdem Augusti. Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasceni pag. 260. edit. Rom. δυσωπεῖ δὲ τοῦτον ὁ πενθῶν καί τι αὐτῷ μελουργῆσαι τροπάριον ἐκλιπαρεῖ, παρηγοροῦν τὸ πένθος καὶ τὴν ψυχὴν καταψῶν. Vita S. Nili Jun. pag. 143. πολλάκις γὰρ εἶπου ηὑρίσκε χρῆσιν, ἢ γνώμην, εἴτε τροπάριον ἐκ τῶν κανόνων, κατόρθωσιν ἤχους διδάσκοντα, &c. Vita MS. S. Auxentij: τινὰ οὖν τροπάρια ἀπὸ δύο ῥητῶν ἢ τριῶν λίαν τερπνὰ καὶ ἐπωφελῆ μετὰ ἤχου ἁπλουστέρου καὶ ἀπεριέργου διατυπώσας, &c. Joannes Archiep. Nicænus de Christi Nativitate pag. 310. ὡσαύτως καὶ νῦν τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων καὶ τοῦ βαπτίσματος ἑορτάζομεν, ἑκάστην τελουμένην ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ, καὶ μετὰ τελείων ἀναγνωσμάτων, τροπαρίων καὶ κανόνων τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τροπάρια τῶν κανόνων, apud Joannem Plusiadenum pro Concil. Florent. p. 643. Vide Cedren. pag. 371. Horologium: τροπάρια ἀναστάσιμα ψαλλόμενα μετὰ τὸν Ἄμωμον ἐν ταῖς κυριακαῖς τοῦ ὅλου χρόνου.

ΤΡΟΠΙΚΗ, pars ædificij. Anonymus MS. de Amorib. Lybistri & Rhodamnes:

> Τὰ πρῶτα εἰσέβην τὴν τροπικὴν, καὶ εἶτον ὁ πάτος ὅλος
> Ἀπὸ χρυσολιθόματος ἐρωτοϊστορισμένος.

Infrà:

> Καὶ εἶχον ἀπάνω ἱστορισμὴν τῆς τροπικῆς τὸ γένος.

Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. κατὰ τὴν εἰρημένην μαρμάρινον τροπικήν. Anonymus Combefisianus in Porphyrogenito num. 4. ἐνδυσάσα αὐτὸν ἡ Θεολόκος, εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τροπικήν.

ΤΡΟΠΟΔΕΜΕΝΟΣ, *Versutus, Callidus.* Glossæ Græcobarb. πανοῦργος, πολύτροπος, τροποδεμένος, παράβουλος.

ΤΡΟΠΩΣΕΙΣ, in Glossis Basilic. αἱ τῶν τρόπων γνώσεις.

ΤΡΟΥΓΑΝΙΣΜΟΣ, *Stridor, crepitus dentium*, Βρυγμὸς, τῶν ὀδόντων ψόφος.

ΤΡΟΥΓΑΝΟΝ τοῦ αὐτίου, ἢ τῆς μύτης, *Cartilago auris vel nasi*, χόνδρος, λοπός.

ΤΡΟΥΔΑΤΟΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Πρῶτον διαβένει τὸ ἔκζεστον ψισίπουλον τρουδάτον.

Vide in Βαβαλίζειν.

ΤΡΟΥΛΑ, Τρουλίον, Τροῦλλα, Τρουλλίον, Τρυλλίον, *Trulla*: vas de quo Cujacius lib. 11. observat. cap. 7. & alij. Glossæ Gr. Lat. τροῦλλα, *Trulla.* Olympiodorus apud Photium pag. 189. οἱ Οὐάνδαλοι τοὺς Γότθους Τρούλους καλοῦσι, διὰ τὸ λιμῷ πιεζομένους αὐτοὺς, τροῦλαν σίτου παρὰ τῶν Οὐανδάλων ἀγοράζειν ἑνὸς χρυσίου· ἡ δὲ τροῦλα οὐδὲ τρίτον ξέστου χωρεῖ. Liber 44. Basilic. tit. 13. cap. 3. κανδηλάβρα, λύχνοι, τροῦλλαι, χαλκᾶ σκεύη.

Τρουλίον, Τρουλλίον. Lexicon MS. adespoton: ἐπαρυστρίδες, ἐλαιόχυτοι· εἰσὶ δὲ μικρὰ τρουλλία ἐν τοῖς λυχνάσταις. Glossæ MSS. in lib. Job: Ἐξάλειπτρον, ἐνάλειπτρον, τρουλλίον ἐντελές. Hierocles lib. 2. Veterin. c. 74. καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ τρουλίον, ἐπίβαλλε τὴν ἄσφαλτον, καὶ κινῶν αὐτὴν, &c.

Τρυλλίον. Olympiodorus in Psalmum 106. pag. 596. τὸ ἐξάλειπτρον, τρυλλίον μύρου.

ΤΡΟΥΛΛΑ, Τροῦλλος, *Testudo* orbiculata, Græcis θόλος, sic dicta quod *Trullæ* fundum seu imum specie sua referat. Ita porrò appellant vulgò scriptores Byzantini Hemisphæria in medio ædium sacrarum, ut est etiamnum Trulla, seu Trullus ædis Sophianæ Constantinopoli, & S. Petri Romæ. At ex iis paulò antiquiores scriptores hanc vocem masculino, posteriores verò feminino genere efferre solent.

Τροῦλλος. Metrodorus in Martyrio S. Dionysij: τόπον εὔθετον ὀφείλοντα φυλάττειν τῶν ἁγίων Μαρτύρων τὰ ὀστᾶ, πάσῃ ἐπιμελείᾳ κατεζήτησε, καὶ εὑροῦσα μέγα τροῦλλον, οἰκοδομὴν ἐσφράγισεν. Theophanes an. 32. Justiniani: ἐτρύπησαν τοὺς πινσοὺς τοὺς βαστάζοντας τὸν τροῦλλον. Mox: ἔγειρεν ἄλλους πινσοὺς, καὶ ἐδέξατο τὸ τροῦλλον. An. 10. Pogonati: γέγονε σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πίπτει τὸ βατὰν, καὶ ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσσης. Leo Grammaticus in Theophilo: οἴκημα ἐκ λίθων λαξευτῶν κατασκευάσας, ὃ Τροῦλλος μέχρι τοῦ νῦν ὀνομάζεται. Ubi Symeon Logotheta num. 13. habet τροῦλος, ut & Georgius Hamartholus in Chr. MS. Constantinus lib. 1. de Themat. cap. 13. Δαλίσανδος, ἐν ᾗ τὸ σκευάριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου ἐν τῷ τρούλλῳ ναοῦ αὐτοῦ ἀποκρέμαται. Adde cæteros scriptores quos laudamus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 3. sect. 33. & 35. ubi de Trullo Sophiano, & in lib. 2. sect. 4. n. 20. ubi de Triclinio Magni Palatii, quod τροῦλλον vocabant, in quo habita Quinisexta Synodus, *Trullana* inde appellata.

Τροῦλλα

Τρȣ́λλα, eâdem notione. Anonymus de locis Hierosol. num. 1. ὁ μὲν ναὸς τȣ̃ ἁγίȣ Τάφȣ ὑπάρχει στρογγυλοειδὴς, ἐστὶν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερȣσαλὴμ, καὶ ἔχει τρȣ́λλας δύο. Occurrit ibi pluries. Idem n. 12. ἔναι καὶ ὁ ναὸς μέγας στρογγυλοειδὴς, καὶ μὲ τρȣ́λλα μολιβοσκεπάστη ἱστορισμένη ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν μετὰ μωσίȣ. Adde num. 14. Sed & Codinus de Offic. cap. 4. num. 31. sciadij ambitum τρȣ́λλαν vocat. Crusius pag. 208. ait τρȣ́λλαν ναȣ̃, *Campanile* Græcis dici.

Τȣ́ρλα, pro τρȣ́λλα, usurpat semper Manuel Malaxus in Chron. MS. ἡ δὲ μία τȣ́ρλα ὁπȣ̃ εἶναι ἀπάνω τȣ̃ ἁγίȣ τάφȣ. Ita alibi passim. Vide Tabellam I. & III. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Τρȣλλωτὸς, *in Trulli formam ædificatus*, θολωτός. Joannes Phocas in Descript. T. S. num. 12. ὑπάρχει ȣ̃ν ὁ ναὸς τῆς τοιαύτης μονῆς τρȣλλωτός. num. 14. ὑπάρχει ȣ̃ν ὁ τοιȣ̃τος ναὸς τετρακάμαρος τρȣλλωτός. Infrà: ὁ δὲ τοιȣ̃τος ναὸς ἐστὶ πάνυ περικαλλέστατος, τρȣλλωτὸν ἔχων τὴν ὀροφήν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 88. τὸ δὲ στȣ̃λον τὸ τρȣλλωτὸν ἔκτισε Μιχαὴλ, &c. Ex his emendare licet Gregentij disputationem cum Herbano Judæo, quæ facta dicitur ἐν τῷ θρελλέτῳ, pro τρȣλλωτῷ. Vide Lambecium lib. 3. comment. de Bibl. Cæsar. pag. 129.

Τρȣ́λοτον, *Lignorum struem* interpretatur Portius.

Τρȣλȣ̃ν, *In trulli formam ædificare*. Codinus in Orig. Constantinop. num. 144. καὶ ἐποίȣν ὁπὰς, βάλλοντες διάφορα λείψανα ἁγίων πάντων, ἕως ἂν τρȣλωθῇ ὁ τρȣ̃λος.

Ξυλότρȣλλος, *Trullus ligneus*, *ex ligno confectus*. Michael Glycas in Chron. pag. 269. ἡ δὲ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκκλησία δρομικὴ ξυλότρȣλλος ἐκλίθη τὸ πρότερον παρὰ τȣ̃ μεγάλȣ Κωνσταντίνȣ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 95. πρῶτον γὰρ εὐκτήριον μικρὸν ἦν ἡ ἁγία Ἀνάστασις καὶ ξυλότρȣλλος. Idem num. 128. ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ πλησίον τȣ̃ Ταύρȣ ἐκκλησία ἦν μεγάλη ξυλότρȣλλος. Adde n. 149.

ΤΡΟΥΜΠΕΤΑ, *Tuba*, Σάλπιγξ. Ital. *Trombetta*, Gall. *Trompete*. Historia Belisarij MS.

Παίζȣν τρȣμπέτες, ὄργανα, τυμπάνια, ἀνακαράδες.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 2.

Καὶ τότες ἀρχινήσασι τρομπέτες καὶ πεΐνήδια.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 1023. ἔπειτα ἐκτύπησαν τὰ τύμπανα, καὶ αἱ τρȣμπέτες. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 155. μόνον αὐτὴν τὴν τρȣμπέτα λαλῶ. Occurrit etiam apud Contarem in Hist. Athenar. lib. 11. pag. 293. Dorotheum Monembas. in Synopsi Histor. non semel. Theophylact. Hierodiac. Hom. 7. pag. 143. &c.

Τρȣμπετάρης, *Tubicen*, σαλπιστής, in Corona pretiosa, τρȣμπετάεις, in laudatis Fabul. Æsopi Græcobarb. ubi Gr. σαλπιγκτής. Glossæ ad Iliadem barbarogr. Κῆρυξ, σημαίνει ὅλον τρȣμπετάειν.

ΤΡΟΥΠΗΤΗΝ, *Turpetum*, apud Nicol. Myrepsum MS. sect. 1. cap. 30. 31. &c.

ΤΡΟΥ΄Ζ, τὸ ῥεπανόσπερμαν, in Glossis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. *semen raphani*: in Lexico ex Cod. Reg. 1843. ὁ ῥέπανος.

ΤΡΟΥΝΤΖΟΥΘΑ΄ΡΙΟΝ. Astrampsychus MS. in cælo Pythagorico: χρυσίον, μάργαρος, λυχνίτης, λαζȣ́ρειον, τρȣντζȣθάριον, τρυγὼν, κοζᾶν, &c.

ΤΡΟΧΑΛΟ΄Σ, *Currax*, in Basilicis lib. 19. tit. 10. c. 5. Glossæ Gr. Lat. τροχαλὸς, *Velox*, *Loquax*. Τροχαλῶς, ἐπὶ δρόμȣ, *Cursim*. Nicetas in Murtzuphlo, num. 4. ἡ ἄοργος γνώμη, ἡ τορὴ καὶ τροχαλὴ λαλία. Ubi Cod. Barbarogr. ἡ τραχαλὴ συνδυχία.

ΤΡΟΧΑ͂Ν, *Acuere*, *Exacuere*. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἷς ἀγριόχοιρος ἔστεκε εἰς ἕνα δένδρον κάτωθεν, καὶ ἐτρόχα τὰ δόντιά τȣ. Ubi Cod. Gr. τȣ̀ς ὀδόντας ἐθήγε. Infrà: διὰ τροχᾶς τὰ δόντιά σȣ; ubi Gr. τί πȣ̃ ὀδόντας θήγεις.

ΤΡΟΧΟ΄Σ, pro Τροχίσκος, *Pastillus*, usurpat Nonnus de curat. morbor. cap. 120. 132. 161. 167. & 168.

ΤΡΥΓΥΡΙ΄ΖΕΙΝ. Vide Τριγυρίζειν.

ΤΡΥ΄ΛΛΑ, *Trulla*, vas, apud Myrepsum sect. 9. cap. 71. Ita Codex Fuchsij, at Regius habet βάλλε εἰς τρȣ́λλαν. Vide Τρȣ́λλα.

ΤΡΥ΄ΠΑ, *Præfurnium*, *os furni*, in Turcogræcia Crusij. Est & *foramen*. Syntypas MS. ἡ περιστερὰ ἀκολȣθȣ̃σα ὄπισθεν τῶν θερισῶν συνάγȣσα τὸν σίτον, καὶ ἐσθίȣσα: ὡς δὲ ἐχόρτασε, τὸ πέρισσον σίδει ἐσώριαζεν εἰς τινα τρύπαν τȣ̃ τοίχȣ, &c.

ΤΡΥΦΕΡΙΜΑ΄ΝΝΑ, Herbæ species, quam ita describunt Stephani Magnetis Empirica MSS. ὁμοίως πότιζε καὶ τὴν τρυφεριμάνναν λεγομένην βοτάνην, τȣ̃ δὲ τȣ̃ πετρῶν φυομένην, καὶ τεμνομένην βλύζȣσαν γάλα, μετὰ γάλακτος βοείȣ.

ΤΡΥΚΕΡΟ΄ΤΗΤΑ, *Mollities*, Τρυφερότης. Vide in Μαλακιζοποπία.

ΤΡΩΑΥ΄ΝΗ κερμὰκ, ὕσωπον κωὸν ὁ πλύνȣσιν τὰ ἱμάτια. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΡΩΓΑ΄ΛΛΙΑ. Vita MS. sancti Symeonis propter Christum Sali: τȣτέστι τὰ φάβαλα, καὶ τὴν φακὴν καὶ τὰ τρωγάλλια.

ΤΡΩΓΑΝΙ΄ΖΕΙΝ, *Crepare*, *Crepitare*, *Crepare dentibus*, ἐπιψοφεῖν, ἀποκροτεῖν.

ΤΡΩΓΑΙ΄ΤΗΣ, *Passer*. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: στρȣθὸς δὲ κυρίως ὁ λεγόμενος τρωγλίτης. Similia habet Eustathius ad Iliad. β´ διαζωγραφεῖ τὸν στρȣθόν· ἔοικεν αὐτὴ εἶναι ὁ λεγόμενος ἰδιωτικότερον τρωγλίτης.

Τρωγλῖται, & τρωγλοδύται dicti Eunomiani & Aëtiani hæretici, ὡς ἐν οἰκίαις λαθραιοτάταις τὰς συνόδȣς ποιȣ́μενοι, inquit, Theodoritus lib. 4. Hæreticar. fabul.

ΤΡΩΓΟΠΩ΄ΓΩΝ, in Glossis Botanicis Colbert. MSS. τὸ λάδανον. *Ladanum*.

ΤΡΩΚΤΑ΄ καὶ ποτὰ, *Edulia & Potus* offerri solita in Festis Sanctorum & in exequiis mortuorum, apud Græcos Balsamon in Respons. τὰ δὲ τρωκτὰ καὶ ποτὰ συνήθως ἐν μνήμαις ἁγίων, καὶ ὑπὲρ μνημοσυνῶν κατοιχομένων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, καὶ τὰ ὑπὲρ ψυχικῶν διαδόσεων τῆς ἐκκλησίας παρά τινων προσφερόμενα, τοῖς Ἐπισκόποις δίδοσθαι κεκανόνισται.

ΤΡΩΚΤΟ΄Σ. Mauricius lib. 12. Strateg. p. 178. τὰ πλείονα δὲ τῶν ἀλόγων, καὶ τὴν περισσὴν ἀποσκευὴν ἐν τοῖς ἰδίοις καταλιμπάνειν ἐν ἀσφαλεστέρῳ τόπῳ, μετὰ μετρίας παραφυλακῆς καὶ ἄρχοντος· τȣ̀ς δὲ δρόμωνας καλαστῆσαι ἐν τοῖς τρωκτοῖς τοῖς ἀναγκαίοις. Schefferus legendum opinatur τρακτοῖς, ut sit à Latino *tractus*, id est χώρα, quod vix putem.

ΤΡΩ΄ΝΝΕΙΝ, *Vulnerare*. Glossæ Græcobarb. ἄτρωτος, ὁπȣ̃ δὲν τρώννεται, ἢ πληγώννεται.

ΤΡΩ΄ΞΙΜΑ, *Acetaria*, in Glossis Lat. Gr. μαρȣ́λιον, seu *Lactuca*, in Glossis Botanicis. Glossæ aliæ: Τρώξιμα, λάχανον, *Acetaria*. Glossæ S. Benedicti: *Escaria*, Τρώξιμα. Geoponica ex Didymo: Σέρεις, τȣτέστι τρώξιμα ἐν ὄξει βαπτόμενα καὶ ἐσθιόμενα, στομάχῳ κατάλληλα.

ΤΥΒΙ΄ΟΝ. Vide in Τȣβίον.

ΤΥΒΟΥ΄Σ. Ægyptiis, *Stratiotes*, apud Interpol. Dioscorid. c. 684.

ΤΥ΄ΜΒΟΛΟΣ. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 70. καὶ τύμβολοι Ἑλλήνων καὶ Ἀρειανῶν ὑπῆρχον ἐν τῷ πάτῳ. Ita perperam legi in aliquot MSS. observat Lambecius, seu potius Holstenius, ubi meliores præferunt, καὶ τύμβοι δὲ πολλοὶ, &c. Unde Meursius *Tumulum* vocem τύβολος expressisse putavit.

ΤΥΜΒΟΡΑ΄. Jatrosophium MS. ex Cod. Reg.

 φλεβοτομȣμένȣ

φλεβολομέμενον μερῶν μὲ τετρατέσσαρα ἐκ τῶν ὠτίων ἐξ ἀνιλογίας, τελέσιν ὕδωρ τυμβορὰ διὰ τὴν πρόσχυσιν τῶν ὀφθαλμῶν.

ΤΥΜΠΑΝΟΝ, *Fustis*, Suidæ, Damascio in Vita Isidori apud Phot.p.1060. unde τυμπαμίζειν & ἀποτυμπανίζειν, *fustibus cadere*, apud S.Paulum, de quibus vocibus vide Scaliger. ad fragm. veterum Græc. post libros de emendat.temp. pag.15.& Suicerum.

ΤΥΜΠΑΝΙΑ, *Pilei mulierum Constantinopolitanarum, in formam tympani*, cujusmodi videre est in Theodoræ Michaelis Palæologi Imp. & Helenæ Manuelis Palæologi Imp. uxorum figuris, quas delineavimus in familiis Augustis Byzantinis, in syntagmate de inferioris ævi Impp. nomismatibus, & in Tabella VI. ex his quæ initio hujusce operis delineantur. Nicetas in Alexio lib. 1. num.3. προεκάθητο λαμπρῶς διεσκευασμένη λίθοις τε καὶ μαργάροις τὸ τυμπάνιον ἀναδέουσα. Idem de Reb. gest. post excidium Urbis num.5. τὰ δὲ γυναικεῖα, καὶ τὰ τῶν ὅλων καὶ λευκῶν τριχῶν ἐπικρόλαφια καθέμαλα, τοῖς ἵπποις περιελίθεσαν. Strabo quoque lib.3. ait mulieres Hispanas, τυμπάνιον περιτίθεσθαι, πρὸς μὲν τῷ ἰνίῳ περιφερὲς, καὶ σφίγγον τὴν κεφαλὴν μέχρι τῶν παρωτίδων, εἰς ὕψος δὲ καὶ πλάτος ἐξυπτιασμένον κατ᾽ ὀλίγον.

Τυμπάνιον. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. ἄλλοι δὲ μετὰ ξιφῶν καὶ κοντάρίων, ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν εὐπορῦσαν, ἀλλὰ τὰς ταύλας ὅπῦ ἔτρωγαν, καὶ τὰ τυμπάνια τῶν βυτζίων ἔδησαν με σχοινία, καὶ ἐβάσταζαν ἀντὶ σκυταρίων. *Asseres quibus compinguntur dolia.*

ΤΥΜΠΑΝΙΤΑΙ dicuntur Græcis recentioribus qui in excommunicatione mortem obierunt, & quorum cadavera post obitum ad *tympani morem Turgentia*, nigra, deformia apparent, eaque incorrupta, & quæ tum resolvuntur, postquam excommunicationis & interdicti à Sacerdote data est absolutio. Vide Christoph. Angelum de Hodierno Græc. statu cap. 25. Goarum ad Euchologium pag.688. 689. & Allatium de Opinationibus Græcor. Portius: *Tympanites*, ὅταν ἡ κοιλιὰ εἶναι ἔτζι φυσκωμένη, καὶ κορδισμένη, ὅπῦ σημαίνει σὰν ἕνα τυμπί. Gregorius Protosyncellus Patr. Constantinopol. pag.432. εἰ γὰρ ἁπλῶς ἀφορισμὸν ἐπισκόπῳ δεξάμενός τις, τυμπανίας ὁρᾶται, ὡς καὶ νῦν εἴδομεν, καὶ τῇ συγχωρήσει τῦ Ἀρχιερέως διαλύεται. Malaxus in Hist. Patr. pag.133. ἡ γῆς δὲν λύει τὸ κορμὴ ἐκείνο τῦ ἀφορισμένε, ἀμὴ μένουν ὡσὰν τύμπανα. Et pag. 151. de excommunicato: καὶ εὑρέθη μετὰ καιρὸν αὐτῦ κορμὴ μαῦρον καὶ τυμπανιαῖον. Ita pag.165.

ΤΥΠΑΡΙΟΝ, *Figura seu τύπος in Moneta*, ἀρχέτυπον σφραγιστήριον. Glossæ Basilic. Μονίτα, τὸ τυπάριον νομίσματος. Sic leg. pro μονίτατος. Cod.Reg.MS. 618. f. 283. περὶ τῦ ποιῆσαι φέρμας. Deinde: ποίησον χύμαν ἐκ τὰ μέταλλα, ἢ ἀλκίμιον, καὶ χύσον αὐτὰ εἰς τυπαρίῳ, &c. Adde Joan. Tzetzem Chil. 11. v. 475. Vide Gloss.med.Lat. in *Typarium*.

ΤΥΠΟΙ, *Decreta*, *Constitutiones Principum*, *Forma*, *Decreta de fide*. Concil. Calchedonense act. 13. μήτε τοὺς τῆς εὐσεβείας ὑμῶν ἐντρεπομένος, συγχέειν καὶ καταῤῥάσσειν ἐν τῇ Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ πειρᾶται τοὺς κρατήσαντας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βασιλικοὺς τε καὶ κανονικοὺς τύπους. Balsamon ad Synod.Trull. Can.38. δέον γάρ ἐστιν ἀκολουθεῖν τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, ἤτοι τοῖς βασιλικοῖς προστάγμασι. Cedrenus in Zenone: τοῦτον ὁ Βασιλίσκος μετὰ τύπου εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐξέπεμψε. Θεῖοι τύποι, θεῖαι κελεύσεις, in Nov. 113. 152. Justiniani. τύποι πραγματικοί. Vide Πραγματικόν. Adde Theophan. an.2. Zenonis, &c.

Τυποῦν, *Decernere*. Nicetas in Man. lib.3. num.1. γράμμα ἐρυθροσήμαντον —— τυποῦν αὐτοῖς ἀργύρεα ἐτήσια κέρματα. Ubi Cod. al. τάττον.

Τυπώνειν, *Formare*, *Effingere*. Glossæ Græcobarb. τυπώννει καὶ εἰκονίζει τὴν δόξαν.

Τετυπωμένη, *Formata*. Codex Canon. Eccl. Afric. c. 23. ubi vetatur Episcopus trans mare proficisci, εἰ μὴ ἀπὸ τῦ Πρωτεύοντος κατ᾽ ἐξαίρετον λάβῃ τὴν, ἥτις λέγεται ἀπολυτικὴ, τετυπωμένην, ἤτοι παράθεσιν. Adde Can.73. & Gloss. med. Lat. in *Forma*, & in *Typus*.

Τυπικὸν, *Edictum*, *Præceptio*. Nicetas in Isaacio lib.2.num.6. ὅτι τὸ τυπικὸν αὐτῦ (Regis Bulgarorum) Βασιλεὺς παρεβλέψατο. Ubi Cod. Barbarogr. διάταξιν præfert. Τυπικὸν χρυσόβυλλον, & τυπικὸν, nude in Novella 1. Alexij Comneni de Canonico, &c.

ΤΥΠΙΚΟΝ, Liber Græcorum Ecclesiasticus, in quo, ait Allatius, à primo die anni singulis diebus, quid inter missarum solemnia, quid ad vesperas, quid ad Horas, quid ad Matutinum, quid denique ad reliqua divina officia, sive dies illi feriales sint, sive festi, recitandum, quid psallendum aut legendum sit, quibus diebus jejunandum, quibus & quomodo solvendum jejunium, verbis clarissimis ac facillima methodo præscribitur, variisque est distinctum pro materiæ varietate capitibus. *Ordinarium* ejusmodi librum Ecclesia Latina vocat: qui scilicet *ordinem recitandi officij* complectitur, sic dictus porrò, quod sit τύπος, seu forma ac norma officii recitandi, & Ecclesiasticarum cerimoniarum. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Constantino & Irene: τῇ δὲ δευτέρᾳ τῦ ἁγίου Πάσχα, ἀπελθοῦσα ἡ Βασίλισσα ἐπὶ τῇ κατὰ τύπον γινομένῃ προελεύσει εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, &c. Habebant autem Ecclesiæ ferè omnes sua τυπικὰ, quomodo apud nos suos *Ordinarios*. Sed præsertim obtinuit illud quod S.Sabæ nomen præfert, & quod S. Saba Monachis suis Hierosolymis præscripsit à SS. Euthymio & Theoctisto acceptum, à Sophronio Patr. Constantinopol. & Joanne Damasceno restitutum ac renovatum, cum illud scilicet barbarorum incursione excidisset, ut auctor est Symeon Thessalonicensis in Dial. contra hæreses, & in Responsis ad Quæstiones Gabrielis Pentapolitani Metropolitæ, à quo etiam ἱεροσολυμιτικὸν τυπικὸν interdum appellatur: ut & à Theodoro Balsamone in Epist.de jejuniis num.5. Ita porrò inscribitur: τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ ἀκολουθίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίας Λαύρας τῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τῦ ἡγιασμένου. Ἐκκλησιαστικὸς κανὼν dicitur Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Theodosij Archimandritæ.

Varia denique pro varietate Ecclesiarum & quandoque in eadem Ecclesia, fuisse Typica, docemur ex ipso Typico S.Sabæ: ταῦτα πάντα πατέρες καὶ ἀδελφοὶ οὐχ ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ἐτέθησαν παρ᾽ ἡμῖν, ὡς ἄν τις οἰηθῇ, ἀλλὰ διαφόροις ἐντυχόντες τυπικοῖς τὴν πραγματείαν τῦ λόγου. Nicon in Pandecte MS. Serm.57. τοῦτο δὲ ἕτερον λογισμὸν ἡμῖν ἐντίθησι πάλιν· καὶ γὰρ τῦ Ἱεροσολύμων μὲν τὸ τυπικὸν ἡμέρας ὀκτὼ ἑορτάζει· τῦ δὲ Στυδίων τέσσαρας, τῆς δὲ μεγάλης ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, ἤτοι τῦ Πατριάρχου ὁ τύπος μίαν ἡμέραν ἑορτάζει. Apud Scylitzem pag.635. τυπικαὶ προσελεύσεις, quæ in typicis præscribuntur.Ejusmodi fuere τυπικὸν τῆς Λαύρας, apud Joannem Euchaitorum Metropolitam pag. 37. & aliquot alia quæ in Bibliotheca Barberina asservari num.75. & 76. observat Allatius. In indice MS. Bibliothecæ Monast. S.Trinitatis laudatur τυπικὸν τῦ ἁγίου Ἀθανασίου τῦ ἐν τῷ Ἄθῳ. Scribit Pachymeres lib.12. Athanasium Patr. Constantinop. sub Andronico seniore Palæologo τὰ μονῶν τυπικὰ immutasse. τυπικῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας meminit Symeon Thessalonicensis Respon so 57. Meminit etiam ibidem τυπικῦ τῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ, quod non aliud est à Typico S.Sabæ, ut diximus: ut Balsamon loco laudato, Studiani. Ejusmodi est etiam Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης Constantinopoli.

stantinopoli ab Irene Ducena Alexii Comneni Imp. conjuge exstructi, quod asservatur in Bibliotheca Regia: quod non modo Officij Ecclesiastici ordinem, sed etiam Regulas monasticas sanctimonialium continet. Agit pariter de Fundatorum Typicis Balsamon ad Canon. 1. Concil. Constantinopol. sub Photio ἠρώθησεν γοῦν τις, πῶς παρὰ τὴν τούτου (Ἐπισκόπου) περίληψιν οἱ τῶν μοναστηρίων δομήτορες τυπικά τε ἐκτιθέασι, καὶ οὐ μόνον ἡγουμένους, ἀλλὰ καὶ ἐφόρους ἐν αὐτοῖς καθιστῶσι, καί ἐστιν ὅτε ὑποτυποῦσι σὺν ἑτέροις ἀκανονίστως τισι, καὶ τὸ μὴ ἔχειν πάροδον ἐν αὐτῇ τὸν κατὰ χώραν Ἐπίσκοπον. De iisdem præterea agit ad Nomocanonem Photii tit. 2. cap. 1. Atque ea.

Τυπικὰ, κτητορικὰ proprio nomine appellabantur, ut quæ à Monasteriorum conditoribus & institutoribus fuerant exarata. Scholion in sect. 2. tit. 6. sacrorum Canonum Constantini Harmenopuli, & Balsamon in Responso 53. εἰ δέ τις καὶ πλέον τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς τούτων, ἢ ἀπὸ κτητορικοῦ τυπικοῦ συνωθούμενος νηστεύσει, οὐ καταισχυνθήσεται. Idem ad interrogationes Monachorum, &c. Interrog. 3. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν κτητορικῶν τυπικῶν συνωθούμενοι μοναχοὶ, νηστεύειν ἐπὶ πλέον, — καὶ ἄκοντες ἀναγκασθήσονται τοῖς κτητορικοῖς αὐτῶν τυπικοῖς ἀκολουθεῖν, ὅτι τοῦτο κανονικὸν καὶ σωτηριῶδές ἐστιν, &c. Titulus Typici quod in Barberina Bibliotheca asservatur: Τυπικὸν σὺν Θεῷ τοῦ ὅλου χρόνου ἔχον τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν ἁπασῶν τῶν δὲ δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῶν ἐπισήμων ἁγίων, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων πατέρων τοῦ τε ἁγίου Σάββα, καὶ τοῦ Στουδίτου, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἁγίου ὄρους· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσὴφ τοῦ κτήτορος τῆς ἁγίας μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Κασούλων. Typici κτητορικοῦ meminit etiam Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Τὸ τυπικὸν τοῦ κτήτορος βλέπω ἠμελημένον.

Rursum:

> Τὸ τυπικὸν τοῦ κτήτορος ἰσχύουσιν ἀνύσαι.

Infrà:

> Τὸ τυπικὸν φυλάσσοντες, καὶ νόμους τῶν πατέρων.

Τυπικὰ præterea dicuntur versuum ex Psalmis hinc inde congestorum, & ad solemnitatis arcana exponenda aptiorum eclogæ: quæ quidem in Festis Christo & B. Mariæ dicatis, quæ Δεσποτικὰ vocant, recitantur, variè pro solemnitatum diversitate concinnata, cum aliis diebus Dominicis non dicantur; sed loco eorum Psalmus, qui Græcis Ἄμωμος nuncupatur. Ejusmodi porro Typicorum duo sunt genera, alterum quod in precibus dum Vigiliæ, quod eam noctem insomnes traducant, recitari aut cani solet, in festis scilicet Dominicis quæ sola vigilias habent. Alterum Typicorum genus est, quod inter Missarum solemnia diebus etsi non omnibus dicuntur, eaque sunt πρῶτα & δεύτερα, quæ non alia sunt à Psalmo 102. qui πρῶτα, & 145. qui δεύτερα dicuntur. Quando vero ea dicuntur, docet Typicon S. Sabæ: ἰστέον ὡς ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς, ἕως τῶν Ἁγίων πάντων Ἀντίφωνα ψάλλει ἡ ἐκκλησία, καὶ οὐ τυπικά. ὁμοίως καὶ τῷ δωδεκαημέρῳ, τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ εἰς τὰς μνήμας τῶν ἁγίων ἃς ἑορτάζομεν, τὰ Ἀντίφωνα ψάλλομεν· τὰς δὲ λοιπὰς πάσας κυριακὰς τοῦ χρόνου ψάλλομεν τυπικά. De iis Typicis agit etiam Liturgia S. Basilii: μετὰ τὰ εἰρηνικὰ, ὁ χορὸς ψάλλει τὸ πρῶτον ἀντίφωνον, ἢ τὰ τυπικὰ, εἰ ἔστι κυριακὴ, &c. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. καὶ θυμίαμα καύσας, τοὺς τῶν τυπικῶν ψαλμοὺς, ἢ τὸ τρισάγιον ἐπᾴδειν μετὰ τοῦ συμβόλου πίστεως. Vide Goarum ad Euchologium pag. 124. 186.

ΤΥΠΟΣ. Stephanus Alexandrinus Philosophus in Apotelesmatis MSS. ἀνὴρ διμοιραῖος, τυπὸς, λασιόθριξ, &c.

ΤΥΡΑΓΝΙΖΕΙΝ, pro Τυραννίζειν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

> Ἐκείνους πού ἀπέθαναν, πολλὰ τυράγνισέ τους.

Utitur non semel.

Τυραγνισμὸς, *Tyrannis.* Idem Anonymus lib 10.

> Νὰ σέβω εἰς τυραγνισμὸν γιασὲν γλυκύτατέ μου.

Et lib. 4.

> Παρουνάζω τέτιαν ζωὴν πολλὰ τυραγνισμένη.

Τυραγνία, eâdem notione. Idem Anonymus lib. 1.

> Φόβον μόνον καὶ κόλασι καὶ τυραγνία μεγάλη,
> Θήσεος εἶχε ἐπ᾽ αὐτὰς, λέγω τὰς κορασίδες.

ΤΥΡΕΥΕΙΝ, pro *Moliri, struere,* usurpari observat Eustathius ad Iliad. λ. Concilium Calched. Can. 18. ἢ φρατριάζοντας, ἢ κατασκευὰς τυρεύοντας ἐπισκόποις. Ubi Balsamon: καὶ τινὰ μηχανώμενοι, τοῦτο γὰρ τὸ τυρεύοντες, ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ πονηρὰ κατασκευάζοντες, κατὰ τὸ, καὶ ἐτυρώθη ἡ καρδία αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ, ἐσκληρύνθη. Constantinus Manasses pag. 91.

> Τυρεύει τὴν ἐπιβουλὴν, φεῦ; κατὰ τοῦ φιλτάτου.

ΤΥΡΗ, Τυρίτζη, *Caseus*, Τυρὸς. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

> Αὐγὰ καὶ δεκαλέσαρα καὶ Κρητικὸν τυρίτζην.

Supra, Creticum caseum etiam commendat:

> Καὶ τὸ τυρὴν τὸ Κρητικὸν να γδάρη τὸ λεμόν σου.

Commendat etiam Blachicum. Vide Ἀθότυρον.

ΤΥΡΙΝΗ. Vide in Τυροφάγος.

ΤΥΡΟΒΟΛΟΝ, *Fiscella, Calathus vimineus.* Glossæ MSS. ad Aristophanis Ranas: ταλαροῖς, τυροβόλοις. Apud Scholiastem Theocriti Idill. 11. v. 37. τυροβόλλιον scribitur. Ταρσοὶ, τὰ κοινῶς λεγόμενα τυροβόλια. Vide Τυροψύκτης.

ΤΥΡΟΓΑΛΟΝ, *Serum lactis.* Moschopulus: ὀῤῥὸς, τὸ κοινῶς καλούμενον τυρόγαλον.

ΤΥΡΟΦΑΓΟΣ, *Hebdomada quæ subsequitur Dominicam τῆς ἀποκρέου*, sic appellata à Dominica quæ hanc perinde excipit, cui *Tyrophago*, à casei esu nomen est, ut τυροφάγος nominetur: quæ quidem Hebdomada Latinis *Quinquagesima* appellatur, qua scilicet Græci caseo ac ovis, quando jam præterita Dominica carnibus vescendis finem imponunt, vescuntur. Symeon Thessalonicensis in Responso 57. scribit, etsi in Magna Quadragesima cum προηγιασμένοις sacra Liturgia celebratur, exceptis Sabbato & Dominica, in ea tamen Hebdomade quæ τυροφάγου appellatur, Feria quarta & sexta, τελείαν λειτουργίαν confici: hancque rationem addit, ἐπεὶ καὶ ἡ τυροφάγος ἑβδομὰς διὰ τοῦτο νενομοθέτηται εἰς προκάθαρσιν ἡμῶν, καὶ πρὸς τὴν εἰς ἁγίαν νηστείαν ἑτοιμασίαν· ἵνα προκαθαρθέντες τῇ νηστείᾳ προσέλθωμεν, καὶ ἀπὸ βρομάτων λιπαινόντων καὶ σαρκωδῶν πρὸς ὀλίγον ἐγκρατευόμενοι, τῆς νηστείας ἀψώμεθα καθαροὶ τοῦ καθαρωτάτης, καὶ ἅγιοι τῆς ἁγνῆς· διὸ καὶ πρότερον μὲν οἱ πατέρες τὴν ψυχὴν ἐκκαθαίρουσιν ἑβδομάσιν εἰς τιμὴν τῆς Τριάδος τὰ περὶ τῆς νηστείας κηρύττοντες τοῖς εὐαγγελικοῖς τοῦ σωτῆρος ῥήμασι πρὸς μετάνοιαν καὶ τὴν κάθαρσιν ἡμᾶς ἐκκαλούμενοι. Laudat Lambecius lib. 8. Bibl. Cæsar. pag. 451. excerptum ἐκ τῶν ὅρων τοῦ ὁσίου πατρὸς Θεοδώρου καὶ ὁμολογητοῦ τοῦ Στουδίτου, περὶ τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυροφάγου· Ὅτι ἐν ταύτῃ οἱ μὴ μετέχοντες τυροῦ, ἀναθέματι καθυποβάλλονται. Hebdomadam τῆς τυροφάγου institutam ab Heraclio Imp. nescio an verè, prodit Synaxarium in Triodio: περὶ μὲν τοι τῆς τυροφάγου φασί τινες τὸν βασιλέα Ἡράκλειον ταύτην ἐντάξαι, κρεοφάγιον οὖσαν τὸ πρότερον. Κατὰ Χοσρόου γὰρ καὶ Περσῶν ἐπὶ ἓξ ἔτεσιν ἐκστρατεύσας, ηὔξατο τῷ Θεῷ, εἰ κατ᾽ ἐκεῖνον ἰσχύσει, ταύτην μεταμεῖψαι, καὶ μεταξὺ νηστείας καὶ τρυφῆς καταστῆσαι, ὃ καὶ ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ οἶμαι καὶ τούτου συμβάντος ἴσως, τοῖς ἁγίοις ἐπινοηθῆναι καὶ ταύτην πατράσι διὰ προκάθαρσίν τινα, ὡς ἂν μὴ ἐκ κρεῶν καὶ ἀδδηφαγίας αὐτίκα εἰς ἀσιτίαν ἀγόμενοι δυσχεραίνωμεν. Idem Triodium, ex Nicephori

Patr. Constantinopol. Canone: δεῖ νηστεύειν τοὺς μοναχοὺς τῇ δ'. καὶ τῇ ς'. τῆς τυροφάγου· καὶ μετὰ τὴν τῶν προηγιασμένων ἀπόλυσιν ἐσθίειν τυρὸν καὶ ὠὰ, ὅπου ἂν εὑρεθῶσιν. ἀνατρέπει δὲ οὗτος ὁ κανὼν τὸ δόγμα τῶν Ιακωβιτῶν, καὶ τὴν τῶν Τετραδιτῶν αἵρεσιν. Κυριακὴ τῆς τυροφάγου, apud Theophanem an.5. Leonis Chazari. Anna Comn. lib. 8. Alexiad. pag.221. κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς τυροφάγου. Adde pag.224. Pachymeres lib.11.cap.3. τὰ γὰρ τῆς τεσσαρακοστῆς ἐφειστήκει εἰσόδια, καὶ τυροφαγίας ἦσαν ἡμέραι. Vide præterea Nomocanonem Cotelerianum num. 288. 299.

Τυρινὴ, eâdem Dominica & Hebdomada, quæ τυροφάγος. Michael Cerularius Patr. Constantinopol. in Epist. ad Petrum Anthiochenum num. 12. καὶ τὸ κατὰ τὴν πρώτην τὴν ἁγίαν νηστειῶν ἑβδομάδα, καὶ τὴν ἀπόκρεων ἐν ταύτῳ, καὶ τὴν τυρινὴν ἐκτελεῖν. Isaac Catholicus in invectiva 2. in Armenios: ὅτι τὴν τυρινὴν, ἣν παρέλαβεν ἡ τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησία, — καταφρονοῦσι. Τὸ σάββατον τῆς τυρινῆς, apud Annam Comnenam lib.2 Alexiad. pag.51. ἑβδομὰς τῆς τορινῆς, in Triodio. Pachymeres lib.7. cap.28. ἡμέρα μὲν ἦν τῆς τυρινῆς κυριώνυμος τοτ' ἐφίστατο. Christophorus Angelus de Hodierno Græcor. statu cap. 11. ἡ ὀγδόη Κυριακὴ πρὸ τοῦ Πάσχα καλεῖται τυρινὴ, διὰ τὸ ἐσθίειν τυρὸν καὶ ὠὰ, πᾶν ἄλειμμα, καὶ χαίρειν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τελέσιν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἄρχονται νηστεύειν. Adde Nomocanon. Cotelerianum num. 417. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1391. &c.

Τυροαπόθεσις, septimana qua Græci à caseo abstinere incipiunt, quæ est post Dominicam τῆς τυροφάγου. Laudatur à Lambecio lib. 5. Commentar. de Bibl. Cæsarea Clementis ἀπόδειξις de Paschate, hoc initio: γίνωσκε εἶναι τὴν ἀρχὴν τῆς τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς τυροαποθέσεως, ἕως τῆς παρασκευῆς τῶν Βαΐων, &c.

Ἀπότύρωσις, eâdem notione. Extat Damasceni Studitæ Homil. 16. dicta τῇ κυριακῇ ἑσπέρας τῆς ἀποτυρώσεως.

ΤΥΡΟΨΥΚΤΗΣ. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ταρσὸς, ἐπὶ χειρὸς λαμβάνεται· λέγεται καὶ ὁ τυροψύκτης. Vide Τυροβόλιον.

ΤΥΡΡΙΔΙΟΝ, *Turricula.* Vetus inscriptio Messanæ apud Gruterum 213. ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΤΑΝ ΕΧΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΤΥΡΡΙΔΙΟΥ. &c.

ΤΥΡΧΗ, *Furca*, in Gloss. Gr. Lat. Puto legendum φύρκη. Vide φύρκα.

ΤΥΡΩΝ. Vide in Τίρων.

ΤΥΦΑ. Vide in Τοῦφα.

ΤΥΦΛΑΡΑ, *Cecitas.* Glossæ Græcobarb. στέρημον τῶν ὀμματίων, τυφλάραν, στραβάραν. Τυφλάγρα, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.290.

ΤΥΦΛΟΚΩΜΕΪΟΝ, in Miraculis S. Anastasij Persæ Mart. c. 12. *Hospitium cæcorum.*

ΤΥΦΛΟΠΑΝΙΑΖΕΙΝ, *Colaphum impingere.* Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κολαφίζειν, πυγμῇ παίειν, τύπτειν, ἀποκωλύειν τὸ φῶς, ἢ τὸ τυφλοπανιάζειν. Vox formata videtur ex Τυφλοπάνιον, id est, Pannus qui cœci oculis aptatur, ut alapa præstet quod τυφλοπάνιον.

ΤΥΦΛΩΝΕΙΝ, pro τυφλοῦν, *Excæcare.* Glossæ Græcobarb. σχίζει, σπαράσσει, ἢ ὅπου τυφλώννει. Theophanes an.27. Copronymi: τυφλώνων, ῥινοκοπῶν, μάστιξι ξαίνων, &c.

ΤΥΦΩΝΙΟΝ, Zoroastri, *Hyoscyamus*, apud Apuleium cap.4. *Dracontea*, c.14.

ΤΥΧΗ, *Status.* Περὶ τῆς τύχης ζήτησις, *Quæstio de statu*, in Basilicis.

ΤΥΧΟΔΑΙΜΩΝ. Nonus de Curat. morb. cap. 274. πρὸς λίθους λαβὼν τυχοδαίμονα, καὶ καρκίνους ποταμίους καῦσον ἐν χύτρᾳ.

ΤΩΘΟΣ, pro τωθασμός. Vita S. Bartholomæi Junioris Cryptoferratensis: οὐ γὰρ παιδείαις τῶν σχολάζων καὶ ἀθύρμασιν, οὐδὲ τώθοις, καὶ δρόμοις, καὶ ἅλμασιν, οἷς οἱ τὰ πολλὰ ἡ νεότης φιλεῖ τέρπεσθαι, &c.

ΤΩΡΑ. Vide Τόρα.

ΤΩΣ, pro τοῦ, seu αὐτοῦ, Idiotismus Thessalorum hodiernorum. Verbi gratiâ apud Georgium Contarem in Hist. Athenarum lib.3. ἐνίκησαν μὲ τὴν μεγάλην τως φρόνεσιν καὶ μεγαλοψυχίαν τοὺς πλέον δυνατοὺς αὐτοκράτορας ἢ ἀκόμι καὶ δημοκρατείας. Sic apud hunc scriptorem passim, ubi alij τοῦ scriberent.

ΤΩΤΟΙ, pro τοίνυν, *Igitur.* Nicetas in Man. lib.6. num.1. τῶτοι καὶ ἀλλήλοι ἀντενεκάλουν τε καὶ προσῖπτον. Ubi Cod. barbar. Gr. τοίνυν.

Υ.

ΥΑΙΝΟΨΘΑΛΟΝ, *Ocimastrum*, apud Interpolat. Dioscor. cap.610.

ΥΑΛΗ, *Vas vitreum colli angustioris*, nostris inde *Fiole.* Interpolator Dioscoridis lib.1. Parabil. cap.170. πύρετρον καὶ γαλαγγὰν ἀνὰ Lγ, τρίψας, ἔνωσον μετὰ ζάμβακος, Γο. γ, βαλὼν αὐτὸ εἰς ὑαλὴν, καὶ κρέμασον εἰς ἥλιον ἡμέρας λ. &c.

Ὑάλιον, *Speculum.* Damascenus Studita Homil. 25. ἐκήταζα εἰς τὸ ὑάλιον τὸ πρόσωπόν μου, &c. Vide Ὑέλιον.

ΥΒΡΙΣΣΙΑ, *Injuria*, ὕβρις, in Corona pretiosa.

ΥΓΕΙΑ, Ædes sic dicta Alexandriæ. Vide in Γάσις.

ΥΓΡΑ, vox incertæ notionis Fuchsio, apud Myrepsum de Antidotis cap.403.

ΥΓΡΟΠΙΣΣΗΝ, Ὑγροπίσσιον, *Pix liquida.* Anonymus MS. περὶ ἀντωνομιῶν βοτανῶν ἰατρικῶν. Ἀσφαλτον, τὸ ὑγροπίσσιν. Infrà: Σισάγρα, τὸ ὑγροπίσσιν. Scholiastes Nicandri ad Alexipharm. ὧν ἡ μὲν ὀσμὴ ὁμοία ἐστὶ πίσσῃ χυτῇ, τῷ ὑγροπίσσῳ· ἡ δὲ γεῦσις, κεδρίσι. Demetrius Constantinopol. lib. 2. Hieracosoph. cap. 8. ὑγρόπισσον καθαρὸν μετὰ μέλιτος αὐτοῦ δώσεις πιεῖν ὀφὰς τρεῖς. Cap.11. καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸν ἱέρακα ἀνλήσεις, ἢ ἀπὸ ὑγροπισσίου ἀλείψεις. Alibi: ὑγρόπισσιν scribitur.

ΥΓΡΟΣΑΓΤΗΣ. Vide in Σαΐτης.

ΥΔΑΤΟΣΤΑΤΟΣ. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ μὴ ἔχων τι εἰσπράξασθαι, εὑρίσκον πηλὸν ὑδάτοστατον ἐπὶ τῆς λεωφόρου, ὡς ἀπὸ ὑετοῦ γεγονότα, &c. Vide Ὑδροσάσιον.

ΥΔΡΑΓΩΓΙΟΝ, *Ius aquæ rivo ducendæ*, apud Harmenopulum lib.2.tit.4. §.122. 125. Glossæ Lat. Gr. *Aquarium*, ὑδραγώγιον.

ΥΔΡΑΓΩΓΟΣ, *Laureola mas*, Δαφνοειδὲς, apud Interpol. Dioscor. cap.731. & Apul. c.27.

ΥΔΡΑΣΤΙΝΑ, *Cannabis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 571.

ΥΔΡΕΙΟΝ

Υ῾ΔΡΕΙ͂ΟΝ, *Aquarum receptaculum*, apud Theophanem an. 36. Justiniani : propriè, *Nymphæum*, ut docuimus in Constantinopoli Christ. lib. 1. ubi de Nymphæis. Chron. MS. Simeonis Logothetæ in Leone Isauro, ubi de Crumo Bulgarorum Rege, καὶ τ̃ χαλκοῦν λέοντα τ̃ ἱππικοῦ σὺν ἄρκῳ καὶ τῷ δράκοντι τ̃ ὑδρείου, καὶ μαρμάροις ἐπιλέκτοις ἐν ἁμάξαις, ὑπέστρεψε. Ubi apud eundem Theophanem perperam editum ὑδρίου, quam vocem non videtur intellexisse interpres.

Υ῾ΔΡΟΜΙΚΤΑΙ͂, *Caupones qui aquam vino miscent*, apud Joannem Jejunatorem serm. de Confess. & pœnitent. pag.93. ubi Anonymi Pœnitentialis, apud Morinum : ἔβαλες ὕδωρ εἰς οἶνον, καὶ ἐπώλησας;

Υ῾ΔΡΟΜΥ͂ΛΗ, *Aqua mulina*, in Gloss. Gr. Lat. seu *Aquimola* : ὑδρομύλιον, in Basilicis lib. 58. tit.19. cap.10. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. de Constantino M. εἰργάζετο δὲ ὑδρομύλους καὶ λοῦτρα μέχρι τὸ τέως μὴ γνωριζόμενα. Vide Gloss. med. Lat. in *Aquimola*.

Υ῾ΔΡΟΜΥ͂ΣΤΗΣ. Habetur Epistola Synesii 121. inscripta Ἀναστασίῳ Ὑδρομύστῃ. Meursius eum censet qui aquæ lustrali in vestibulo Templi præfectus, ineuntes exeuntesque aspergebat : quasi vero is obtinuerit unquam ritus, qui nusquam legitur. Sed indulgendum Heterodoxo, cui mores nostri Ecclesiastici minimè noti fuere. Alii legunt Ὑδροκομιστῇ.

Υ῾ΔΡΟΠΑΡΑΣΤΑ͂ΤΑΙ, *Aquarij*, Hæretici qui & Ἀκουαφόροι, voce hybride, ex Latina, *Aqua*, & φέρειν Gr. qui scilicet aquam offerebant in sacrificio : οἱ ἀντὶ οἴνου μόνῳ τῷ ὕδατι ἐν τῇ οἰκείᾳ θυσίᾳ κέχρηνται, ut est in Synodo Trullana can. 32. Agunt de iis Synod. VI. act.11. Theodoritus serm. 1. de Hæretic. S. Basilius in Epist. 1. ad Amphilochium can.1. Timotheus Presbyter, S. Augustinus hæresi 64. ubi Danæus : Aristenus, Balsamon & Zonaras ad Canon.32. Concil. Trull. Matthæus Blastares pag.8. & 152. &c.

Υ῾ΔΡΟΠΙ͂ΠΕΡΟΝ, *Persicaria*, herba, juxta quosdam, licet contra sentiat Ruellius lib.2. de Natura Stirpium cap.92. Agapius in Geoponico c.144. ἔπαρε ἕνα χόρτον ὅπου τὸ λέγουσιν οἱ Ἰταλοὶ Περσικάρια, καὶ ἡμεῖς Ὑδροπίπερον.

Υ῾ΔΡΟΣΑ͂ΤΟΝ, Ὑδροροσάτον, *Aqua rosacea*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 143. πότιζε δὲ τοὺς τοιούτους, ὑδροσάτον, τὸ λεγόμενον ζουλάπιν μετ᾽ ὕδατος ψυχροῦ. Occurrit passim apud Alexandrum Trallianum, Nonum, Symeonem Sethi, & alios medicos.

Δροσάτον, contractè, vox Nicolao Myrepso peculiaris, inquit Fuchsius ad eundem, sect. de Antidotis cap. 12. 97. & sect. 8. quæ est περὶ δροσάτων, pro *serapio*, seu uti hodie loquimur, *sirupo*. Utitur etiam Demetrius Constantinopolit. Hieracosophij lib. 1. cap.87. apud quem interdum ὑδροσάτον, & ὑδροροσάτον scribitur, *Aqua rosacea* : item Orneosophium pag. 186. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ὁ μὲν τὸ σακχαρόθερμον, ἄλλος δὲ τὸ δροσάτον.

Υ῾ΔΡΟΣΤΑ͂ΣΙΟΝ, *Stagnum, Lacum*, in Gloss. Gr. Lat. *Stillicidium*, in Lat. Gr. Glossæ Basilic. ὄρυγμα ὑδροστάσιος καὶ λίμνης διαφέρει. Λίμνη γάρ ἐστιν ἡ διηνεκῶς ἔχουσα ὕδωρ. Ὑδροστάσιον, τὸ πρὸς καιρὸν, καὶ ὡς ἐπίπαν ἐν χειμῶνι συναγόμενον. Ὄρυγμα δὲ, δοχεῖον ὕδατος χειροποίητον. Suidas : Ὑδροστάσιον, λίμνη μικρά. Παραμειψάμενοι τὸ μέγα τοῦτο ὑδροστάσιον, ἀφίκοντο εἰς τὰ λίμνας, ἐν αἷς ἐπιμιγνύμενος ἀπόλλυται ὁ Κωφὴν ποταμός. Verba sunt Menandri Protectoris in legat. pag.109. qui supra λίμνην vocat, quod postea ὑδροστάσιον. Occurrit præterea in Basilicis lib. 16. tit.1. cap. 10. lib. 58. tit.21. cap. 1.

Υ῾ΔΡΟΣΤΑ͂ΤΗΣ, *Tubus, canalis, quo aqua ad restinguenda incendia ejicitur*. Vita MS. S. Stephani Junioris : καὶ ἀσθρομένου πρὸς τοὺς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἱσταμένους ὑδροστάτας τ̃ ἐμπρισμοῦ, οὕσπερ Σίφωνας καλοῦσιν, καὶ ἐξ ἑνὸς τούτων μεγάλου λαβόμενος, ὅπερ ἀντίον λέγουσιν, ὀργίλως ἀνταναλκάσας, —— καὶ κατὰ τ̃ μιαρωτάτου κρούσας, δίκην κυνὸς παραυτὰ τ̃ ἅγιον πεφόνευκεν.

Υ῾ΔΩΡ, *Aquæ potus ac refectio*, extra prandium, apud Græcos Monachos. Typicum S. Sabæ cap.10. extr. χρὴ εἰδέναι ὅτι παρελάβομεν, ὅλον τ̃ χρόνον, μετὰ τὸ ἀριστῆσαι ἐν τῇ τραπέζῃ, μὴ πίνειν ὕδωρ μέχρι τ̃ ἀπολύσεως τ̃ ἑσπερινοῦ· παρελάβομεν δὲ καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλειν κανόνας παρακλητικοὺς τ̃ ἁγίας Θεοτόκου. εἰς δὲ τὴν ν᾽. ἐπιδίδωσιν ὁ κανδηλάπτης ὕδωρ τοῖς ἀδελφοῖς. Cap.41. διακλυόμεθα δὲ οἱ μεταλαμβάνοντες ὕδωρ, ὡς ἐν τῇ τετάρτῃ, ποιοῦντες οὕτως καθ᾽ ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν ἐν τοῖς προηγιασμένοις. Similia ferè occurrunt alibi semel ac iterum. Vide Christophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu cap. 34. & supra in Διακλύειν.

Ὕδωρ ζέον. Vide in Ζέον.

Ὕδωρ θεῖον, in Glossis Chymicis MSS. ἀθικτόν ἐστι, ὑδράργυρος πεπηγμένη μετ᾽ ἀλῶν. Illius confectio describitur in Cod. Reg. 618. fol.83. Stephanus Chymicus MS. μετ᾽ ἓν τὸ ὁπληθῆναι τῷ θείῳ ὑγρῷ, ὃ καλοῦσιν ὕδωρ θεῖον τὸ ἀπολυόμενον ἔλαιον. Alibi : ὑγρὰ δὲ ἐκάλεσεν, ὡς οὕτως αὐτὰ διὰ ὑγρῶν ἀποκαθίστανται, τελέσι διὰ ὕδατος θείου. τι οὖν ἄρα ἐστὶ τὸ θεῖον ὕδωρ τοῦτο, καὶ διά τι αὐτὸ θεῖον ἐκάλεσα; μέγα ὄνομα, καὶ ἄξιον τοῦτο ὑπὲρ πάντα τὰ λοιπά. Mitto cætera nugacis scriptoris. Habetur præterea apud Christianum Chymicum MS. cap. hoc tit. περὶ τ̃ θείου ὕδατος, καὶ πόσα τὰ εἴδη τ̃ χρυσοῦ καὶ θείου ὕδατος, &c. Rursum : Ὕδωρ θεῖον, ἀπὸ ὑδραργύρου, λέγεται δὲ μεταρσίως καὶ δράκοντος χολή. Mox : Ὕδωρ θεῖον, πεπηγμένον μεταβολὴ ὑδραργύρου ἐστὶ ἡ ἀπὸ... τελέσι ἡ τετρασωμία.

Ὕδωρ πιστῆς οἰκονομίας, cujus confectio describitur in eod. Cod. fol.289.

Ὕδωρ λευκὸν, ἀρχαῖοι ὄμβριον ὕδωρ ἐκάλεσαν, in eod. Cod. fol.290.

Ὕδωρ Σκυθικὸν, ἐστὶ ἀρσενικὸν, in iisdem Glossis Chymicis MSS.

Ὕδωρ μιλώης, καὶ ὕδωρ χαλκοῦ, καὶ ὕδωρ πύρινον, καὶ ὕδωρ ὑάλου, καὶ ὕδωρ ἀργύρου, καὶ ὕδωρ ἀρσενικοῦ, καὶ ὕδωρ ποτάμιον, ἡ νεφέλη ἐστίν, ibid. Vide in postrema voce.

Ὕδωρ θείου, ἐστὶ θεῖον, ibid.

Ὕδωρ ὑδραργύρου, λευκὴ βαφική ἐστιν ἡ ἀπὸ Θ... γινομένη ἡ νεφέλη, ibid.

Ὕδωρ χαλκοῦ, καὶ νίτρου, καὶ ἀργύρου, καὶ ὕδωρ ποτάμιον, ἐστὶν ὕδωρ θεῖον, τὸ εἰς τὸ λευκὸν σύνθεμα ἀπερχόμενον, ibid.

Ὕδωρ ἁπλοῦν τῶν τριῶν θείων συνθέτων διὰ ἀσβέστου, ibid.

Ὕδωρ τὸ ἀπὸ ἀσήμου, λέγεται ἀφρὸς καὶ δρόσος καὶ ἀφρόνιτρον ὑγρόν, ibid.

Ὕδωρ κνίκου, τὸ ὕδωρ τ̃ θείου τὸ ἄθικτον.

Hisce addo quæ habet Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. τοῦτο λέγεται ὕδωρ θεῖον, καὶ ὕδωρ θαλάσσιον, καὶ ὄξος, καὶ λιθάργυρος, καὶ γάλα παρθένου, καὶ οὖρον παιδὸς ἀφθόρου, καὶ ὕδωρ στυπτηρίας, καὶ ὕδωρ σποδοκράμβης, καὶ ὕδωρ νίτρου, καὶ ὕδωρ πρωτοστάκτου, καὶ ἕτερα ὀνόματα, τοῦτο ὑπάρχει τὸ θεῖον ὕδωρ, διὰ οὗ λευκαίνεται τὸ σῶμα τ̃ μαγνησίας.

Υ῾ΕΛΛΟΝ, *Vitrum*. Georgius Lecapenus de Syntaxi pag.114. ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος διὰ μέσου ὑέλλου, ἡ ὕδατος τὰς ἀκτῖνας ἐκπέμπει τὸ φῶς.

Ὑέλλιον. Typicum MS. Monasterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap.73. ἀλλὰ κἂν ἄχει ἑνὸς ὑελλίου ἡ μείωσις γένηται.

ὙΈΛΙΟΝ, *Urina*, vel *Color urinæ in scypho vitreo*. Habetur in Cod. Reg. 957. διατύπωσις ὑελίων τοῦ οὔρου, περί τε χρωμάτων ὑποστάσεως αὐτῶν, καὶ αἰτίας ὅθεν συνέβη, καὶ ἐφεξῆς θεραπείας αὐτῶν, ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου μοναχοῦ Κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη. Deinde sequitur: λευκὸν ὑέλιον δηλοῖ ψυχρότητα καὶ πόνον νεφρῶν, &c. Describitur præterea in Cod. Colberteo Anonymi μέθοδος τῶν ὑελίων Γαληνοῦ φιλοσόφου, in quo tractatur de coloribus urinarum. Mox: καὶ βλέπε ὅτι ἔχει δισκεψίαν, καὶ ἐὰν ἔχεις καὶ πιάσεις τρία ὑέλια καὶ εἶναι τὰ τρία ὅμοια, δηλινὸν θάνατον σημαίνει. Prochoprodromus contra Hegumenum ex MS. ubi de Medicis Manuëlis Comneni Imp.

Ἔχονται, βλέπουσιν εὐθὺς, κρατοῦσι τὸν σφιγμόν του,
Θωροῦσι καὶ τὰ σκύβαλα, μετὰ τοῦ ὑελίου.

Id est inspiciunt excrementa cum urinis, neque enim hæc ad specilla spectant.

Ὑέλια, *Monilia*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κλάθεια, ὑέλια βραχιόνων.

Ὑέλιος, ὑέλιος, *Vitreus*, seu *pellucens ut vitrum*, vel *encaustico opere confectus*, *adornatus*. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 4. num. 5. τὸ διβανίκιον τοῦ Πρωτοβεστιαρίου χρυσοπράσινον, χρυσοχοϊκὸν, ὑποϋέλιον. Cod. al. habet ὑπὸ ὑελίου. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Theophilo: καὶ τὰ δύο μέγιστα ὄργανα ὁλόχρυσα διαφόροις λίθοις καὶ ὑελίοις καταλλώπας αὐτά. Ita apud Georgium Monachum in eod. Theophilo num. 5. ubi perperam Interpres ἑλίοις edidit. Vide Gloss. med. Latin. in *Limogia*, & *Smaltum*.

ὙΕΛΟΠΗ, vitium in Accipitribus, cum scilicet *oculos* quasi *vitreos* habent. Apud Demetrium Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophij, cap. 62. inscribitur, εἰς ὑελοπὴν ὀφθαλμοῦ.

Ὑελοπίζειν, *hoc vitio laborare*. Ibid. ἐὰν ὁ ἱέραξ ὑελοπίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὕτως αὐτὸν νοήσεις.

ὙΙΟΘΕΤΕΙ͂Ν, *Adrogare*. Ὑιοθεσία, *Adrogatio*, ὑιοθετησάμενος, *Adrogator*, in Basilicis tom. 1. pag. 153. apud Harmenopul. &c. Vide Glossas Basil. in Ἀδοπτίων, Glossæ Gr. Lat. ὑιοθεσία, *Adrogatio*, *Adoptio*. Scylitzes in Stratiotico pag. 803. αὐτὸν μὲν ὑιοθετῆναι παρὰ τοῦ Βασιλέως, &c. ὑιοποιεῖν, apud Constantinum in Basilio n. 18. edit. Combef. Cedrenum an. 10. Justini Jun. &c.

Ὑιοθεσίας, seu *Adoptionis in filium*, ritum apud Græcos ita describit Euchologium pag. 706. ἵσταται ὁ μέλλων ἀναγεννᾶσθαι ὑιὸς, ἢ θυγάτηρ, ἔσωθεν τῶν πυλῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ ἀνάδοχος ἔξωθεν, ἀμφότεροι κηροὺς κατέχοντες ἀπτομένους, tum Presbyter quasdam orationes præmittit ibi descriptas, quibus exactis, λαμβάνει ὁ πατὴρ τὸν ὑιὸν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ δὲ ὑιὸς πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς, καὶ παλεῖ αὐτὸν ὁ πατὴρ εἰς τὸν τράχηλον, λέγων, Σήμερον ὑιός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καὶ ἀνιστᾷ αὐτὸν, εἶτα ἀσπάζονται ἀλλήλους· ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν, καὶ εὐλογεῖ αὐτοὺς, καὶ διδάσκει αὐτούς. In aliis Euchologiis alio ritu adoptiones fiunt: quippe post lectum Evangelium, adoptans Bema ingreditur; tum facta à Sacerdote oratione, adoptandus manus protendit ad διάστυλα, seu ad cancellos altaris, & salutato Sacerdote, ab eo in Bema inducitur, & ad sanctam mensam, quam ille adorat. Tum κυκλοῖ τὸν ἤδη ταχθέντα πατέρα τρὶς, designatum sibi patrem ter circuit, pedesque illius osculatur. Deinde Sacerdos orationem dicit, quæ describitur in Euchologio pag. 708. Ejusmodi adoptiones ante Bematis cancellos factas testatur præterea Michael Psellus lib. 4. hist. MS. de Zoe Augusta Michaelem adoptante: ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν τοῦ θείου προθύρων βήματος εἰς ὑιοῦ τάξιν ἀναλαμβάνει. Alios ritus adoptionis apud Græcos, vide in Dissertat. 22. & 23. ad Joinvillam.

Ὑιοθεσία præterea dicitur *Adoptio per baptismum*. Hesychius: ὑιοθεσία, ὅταν τὶς θετὸν ὑιὸν λαμβάνει, καὶ τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ubi Salmasius reponit κατά. Alij nihil mutandum volunt. Sanctus Maximus ad calcem computi Eccl. ἐν ἔτει ιέ τῆς βασιλείας Τιβερίου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτίζεται (Χριστὸς) καὶ τὴν ἐν πνεύματι ἁγίῳ τοῖς πιστεύουσιν ὑιοθεσίαν χαρίζεται. Procopius in Anecdot. initio: τοῦτον ἡνίκα ἐς Λιβύην ἀποπλεῖν ἔμελλεν, ἔλουσε μὲν ὁ Βελισάριος τὸ θεῖον λουτρὸν, καὶ χερσὶν ἐνθένδε ἀνελόμενος οἰκείαις, εἰσποιητὸν ἐποιήσατο σὺν τῇ γυναικὶ παῖδα. Continuator Theophanis lib. 1. num. 12. τὸν ὑιὸν αὐτοῦ ἐκ τοῦ θείου λουτροῦ ὑιοποιησάμενος. Ita rursum lib. 2. num. 7. lib. 4. num. 21. S. Nicephorus in Breviario pag. 35. 1. edit. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἄρχοντες τοὺς Οὐννικοὺς ἄρχοντας, καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς αἱ τούτων αὐτῶν τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτεκνώσαντο σύζυγοι. Ita alibi, Photius Epist. 97. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 7. in Michaele Theophili F. num. 14. & alij à nobis laudati in Dissert. 22. ad Joinvillam. Vide Gloss. med. Lat. in *Adoptio*.

ὙΙΟΠΑΤΟΡΊΑ*, Patris & Filij eadem persona: hæresis Sabellianorum. Synodus Constantinopolitana I. Can. 7. καὶ Μοντανιστὰς, τοὺς ἐνταῦθα λεγομένους Φρύγας, καὶ Σαβελλιανοὺς τοὺς ὑιοπατορίαν διδάσκοντας. S. Cyrillus Catech. 11. ἀπέστησαν γὰρ οἱ ἄνθρωποι τῆς ὀρθῆς πίστεως· καὶ οἱ μὲν ὑιοπατορίαν καταγγέλλουσιν, οἱ δὲ τὸν Χριστὸν ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρενεχθέντα λέγειν τολμῶσι. Adde Gregor. Nyssen. orat. 12. contra Eunomium pag. 733. & al.

ὙΙΟ͂ΤΗΣ, *Filiatio*, titulus honorarius, quo Episcopos compellare solent summi Pontifices. Basilius Achridenus in Epist. ad Hadrianum Papam τί οὖν πρὸς ἡμᾶς ἡ παραβολὴ τοῦ πλανηθέντος προβάτου, Ἁγιώτατε Πάπα; τί δὲ ἡ εἰκὼν τῆς ἀπολωλυίας δραχμῆς; ἡμεῖς γὰρ οὔτε ἐκπεσόντας ἑαυτοὺς τῶν σῶν κόλπων φαμὲν, οὔτε τὴν ὑιότητα, ἢ τὴν ποιμαντικὴν ἀποφεύγομεν, ἵνα καὶ οὕτως ὀνειδιζώμεθα. Vide Luithprandum lib. 5. cap. 11. & Gloss. med. Lat. in *Filiatio*.

ὙΛΙΛΑ͂Σ. Auctor Incertus post Theophanem p. 435. de quodam Joanne: ὅντινα Ὑλιλᾶν ἐπωνόμαζον, ὥς τινές φασιν, ἑρμηνευόμενον Ἑβραϊστὶ λέγεται Πρόδρομος καὶ συνεργὸς τοῦ διαβόλου.

ὙΛΙΣΜΟ͂Σ, *Fusio*, Εἰσφορὰ δημοσίων, in Gloss. Lat. Gr. Rursum: *Fusiones*, Ὑλισμοὶ, Συντελειαὶ, Εἰσφοραί. *Fusionaticum*, Ὑλικόν. Vide Gloss. med. Lat.

ὙΛΟΓΡΑΦΊΑ. Vide in Κηρόχυτος γραφή.

ὝΜΝΟΣ, *Hymnus*. Gregorius Nazianzenus in Definitionibus:

Ὁ δ' ὕμνος, αἶνος ἐμμελὴς, ὡς οἴομαι.

Vide Gloss. med. Lat.

Ὕμνος Ἀγγελικὸς, *Angelicus Hymnus*, *Gloria in Excelsis Deo*, de quo pluribus egimus in eodem Gloss.

Ὕμνος Ἀγγελικὸς, sic etiam appellatum *Trisagium*, *Sanctus*, *Sanctus*, *Sanctus*, *&c.* Nomenclaturæ rationem, ita aperit Nicolaus Cabasilas in exposit. missæ cap. 20. de Hymno Angelico, seu Trisagio: ὁ δὲ ὕμνος οὗτος εἴληπται μὲν ἀπὸ τῶν ἀγγέλων· εἴληπται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς βίβλου τῶν ἱερῶν του Προφήτου ψαλμῶν· συνήχθη δὲ παρὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, καὶ ἀνετέθη τῇ Τριάδι· τὸ μὲν γὰρ Ἅγιος προσβοώμενον, τῶν Ἀγγέλων· τὸ δὲ, Θεὸς καὶ ἰσχυρὸς καὶ ἀθάνατος, τοῦ μακαρίου Δαβὶδ, ἐν οἷς φησὶ, Ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα, &c. Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 6. pag. 152. εἶτα τὸν τρισάγιον ὕμνον τῶν ἀγγέλων ὑμνήσαντες. Cap. 7. μετὰ γὰρ τὸν τρισάγιον ὕμνον, τὴν τῶν ἀγγέλων ᾠδὴν, &c.

Ὕμνος Σεραφικὸς, idem supradictus Hymnus appellatur ab aliis, ἡ ἐκ τῶν Σεραφὶμ θεολογία, apud S. Cyrillum in Catech. myst. 5. ὁ τρισάγιος τῶν Σεραφὶμ ὕμνος,

ὕμνος, apud Aretham in Apocal. cap. 1. Narratio de Rebus Armeniæ pag. 273. τῷ ἐ ἔτει τῆ μικρῆ Θεοδοσίου τῆ Βασιλέως, ἐγένετο ἡ τρίτη σύνοδος τῶν σ'. πατέρων, οἵ τινες ἀνεθεμάτισαν τὸν Νεστόριον, καὶ μετὰ ταῦτα ἡμνόθη τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, παρὰ τῆ μακαριωτάτου Πρόκλου τῆ Ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὲρ τὸ εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου τῆ Θεῆ, διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν συμφορὰν τῆ σεισμοῦ· καὶ ἀπὸ τότε παρέλαβεν ἡ ἐκκλησία τὸν ὕμνον τὸν Τρισάγιον, κατὰ τὴν δοξολογίαν τῶν Σεραφίμ, ἣν καὶ παρὰ τῆ Προφήτου Ἠσαΐου μεμαθήκαμεν. Infrà pag. 366. τῶν ἁγίων πατέρων συμφώνως τὸν Τρισάγιον ὕμνον εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα Σεραφικῶς καὶ εὐαγγελικῶς ἀναπεμπόντων, &c.

Ὕμνος Χερουβικὸς, idem Hymnus interdum etiam dictus. Photius in Bibl. Cod. 228. in Ephræmio Antiocheno Patr. τὸ γὰρ Τριάδος θεολογίας ὕμνον εἶναι τὸ θεολόγημα· ἐπεὶ καὶ ὁ χερουβικὸς ὕμνος ἐν τῇ Τριαδικῇ φωνῇ τῆς ἁγιότητος προερχόμενος, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὑπὲρ πᾶσαν ἁγιότητα καὶ ἀγαθότητα Τριάδος μελῴδημα ἐγνωρίζετο. Liturgia S. Chrysostomi: καὶ οἱ μὲν ψάλται ψάλλουσιν τὸν Χερουβικὸν ὕμνον. Alia editio: οἱ τὰ χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον ᾄδοντες, &c. Euchologium Goari pag. 106. οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον ᾄδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν εἰς τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξάμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν, Ἀλληλούϊα. Tum verò cani primitus cœptus Justino Juniore Imperante. Cedrenus an. 9. ἐτυπώθη ψάλλεσθαι καὶ ὁ Χερουβικὸς ὕμνος. Hymni finem declarat Germanus Patr. Constantinopolit. in mystagogia: ὁ δὲ χερουβικὸς ὕμνος ᾀδόμενος παρακελεύεται πάντας ἐντεῦθεν καὶ μέχρι τέλους τῆς ἱερουργίας προσεκτικώτερον ἔχειν τὸν νοῦν, πᾶσαν βιωτικὴν μέριμναν κάτωθεν ἀφεμένους, ὡς βασιλέα μέγαν μέλλοντες ὑποδέχεσθαι διὰ τῆς κοινωνίας. Decantatur quippe in sacra Liturgia post Catechumenorum missam, ut est in Liturgia S. Joannis Chrysostomi. Vide eumdem Germanum Patr. Constantinopol. in Mystagog. pag. 168. edit. Morelli.

Ὕμνος ἐπινίκιος, dictus denique idem Hymnus. Liturgia S Chrysostomi: Ἐκφώνως, τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα, καὶ λέγοντα. Ὁ χορός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος κύριος Σαβαώθ, &c. Vide Simeonem Thessalonic. de Templo pag. 227. & Goarum ad Euchol. p. 135.

Ὕμνος Ἐπιλύχνιος, Psalmus 140. qui post παροιμιακὸν canitur in ea Liturgia quam Λυχνικὸν vocant. Vide Goarum ad Euchologium pag. 30. & supra in Ἑσπερινόν.

Ὕμνος ἑωθινὸς, *Matutinum officium.* Scylitzes pag. 714. ἄρτι δὲ τελεσθέντος τῆ ἑωθινοῦ ὕμνου, &c.

Ὕμνος μυστικὸς. Ordo officij in Ordinatione Presbyteri, apud Morinum de sacris Ordinat. pag. 77. καὶ ἵσταται ὄπισθεν τῆ Πατριάρχου ἀναμένων πληρωθέντα τὸν μυστικὸν ὕμνον, &c. Id est fortè qui secretò à Sacerdote dicitur, seu μυστικῶς.

Ὕμνοι τριαδικοὶ, Hymni octo in honorem S. Trinitatis, qui ἐν ὄρθρῳ decantantur. Describuntur ij in Horologio.

Ἐφύμνιον, *Replica Antiphoni*, Goaro ad Euchologium p. 124. versus scilicet qui Antiphono seu Psalmo subditur, ac respondetur. Vide eundem p. 123. Joannes Damascenus in Dormitionem Deiparæ: μὴ μὲν τις οὖν εὐθυνέτω εἰ ἐπὶ τοῖς προλαβοῦσι λόγοις καὶ τὸ παρὸν ἐποιησάμην ἐφύμνιον τῇ μητρὶ τῆ Θεῆ μου, ὥσπερ δῶρον ἐξόδιον, &c. Idem in Jambis de Christi nativitate:

Εὐεπίης μελέεσιν ἐφύμνια, &c.

Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. συντέτακται δὲ τῷ τέλει τῆ πρώτου Ἀντιφώνου, τὸ, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου σῶσον ἡμᾶς· τινὸς χάριν ἢ πάντως βεβαιοῦν τὰ πρότερον εἰρημένα, περὶ τῆ τύπου τῆς ἀειπαρθένου, ὡς τῆς αὐτὴν προηγεῖται διακονίας, καὶ ἀληθοῦς οἰκονομίας· τῆ δευτέρου δὲ τὸ Ἐφύμνιον, Ταῖς πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου, &c. Adde Symeonem Thessalonicensem de Templo pag. 221. Theophanes Monachus in Vita MS. S. Josephi Hymnograhi: ὁ μεγαλόφρων Ἰωσὴφ ἀπαρξάμενος τὰ ἐφύμνια, εἰς πέρας ῥᾶστα ταῦτα προῆνέγκεν. Ἐφυμνεῖν voce, hac fere notione, usus est Arrianus in Epictetum lib. 1. cap. 16. ταῦτα ἐφ' ἑκάστου ἐφυμνεῖν ἔδει, καὶ τὸ μέγιστον καὶ θειότατον ὕμνον ἐφυμνεῖν, ὅτι τὴν δύναμιν ἔδωκε τὴν παρακολουθητικὴν τούτων καὶ ὁδῷ χρηστικήν.

ὙΠΑΓΟΡΕΥΕΙΝ. Vide in Ὑπεκκλησίων.

ὙΜΠΟΡΕΙ͂Ν. Vide in Ἐμπορεῖν.

ὙΠΑΚΟΗ͂, Hymnus in Ecclesia Græcanica sic dictus, de cujus appellationis ratione haud benè constat, etiam apud ipsos Græcos, quorum sententias refert Goarus ad Euchologium pag. 57. Typicum S. Sabæ cap. 2. τροπάριον ἀναστάσιμον, ἦχος πλ. α', τῶν ἀγγέλων ὁ δῆμος, καὶ τὰ λοιπά· ἡ ὑπακοὴ, καὶ ὑπακοὴ, καὶ ἡ ἀνάγνωσις. Horologium: τῇ δὲ κυριακῇ λεγομένη τὴν ὑπακοὴν τῆ τυχόντος ἤχου. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 10. ὁ Ἄμωμος. ἡ ὑπακοὴ τῆ ἤχου. Occurrit ferè semper hæc vox post ἄμωμος, ita ut statim post hunc Psalmum dicatur. Paracleticum pag. 29. v. μετὰ τὸν Ἄμωμον ἡ ὑπακοὴ, ἦχος β'. Deinde illa describitur. Anthologium pag. 122. v. ἰστέον ὅτι ὅτε λέγομεν ὑπακοὴν, κάθισμα οὐ λέγομεν, ὡς ἐν τισι τυπικοῖς εὕρομεν. Describuntur porrò aliquot ejusmodi ὑπακοαὶ, ibid. pag. 100. 155. 229. &c. & in Paraclетico δ. 3. v.

Ὑπακουστικὸν, eâdem notione, in Martyrio S. Clementis num. 21. τηνικαῦτα ὁ ἅγιος πάντων ἀγαλλιωμένων, ὑπακουστικὸν εἶπε, Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τῆ Θεοῦ.

ὙΠΑΚΟΥ͂ΤΕΡΟΣ, Ὑπηκούτερος, *Obediens, Obsequens*, Εὐπειθὴς, Πιθανὸς, ὑπήκοος.

ὙΠΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ͂Ν, idem quod Ἀναγνωστικὸν, *Commonitorium*, in sexta Synodo Act. 12. Vide in Ἀναγνωστικόν.

ὝΠΑΝΔΡΟΣ, *Maritata*, in Gloss. Græc. Lat. Glossæ Nomicæ Vaticanæ: Μαριτάτα, Γεγαμημένη, Ὕπανδρος. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ὃς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὴν πορνεύσας εἰς ὕπανδρον.

Ὑπανδρία, *Matrimonium, Conjugium.* Nomocanon Cotelerianus num. 332. ὅτε καὶ οὐ πάρη αὐτὴν, καὶ ἀποτύχη τῆς ὑπανδρίας, &c. num. 452. ἐὰν ἀνδρόγυνον συμμιχθῇ, καὶ εἰσὶν καθαροὶ, μετὰ τῆς ὑπανδρίας, &c.

Ὑπανδρεμάτον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. ὥρα γάμου, καιρὸν ἐπιτήδειον τῆ ὑπανδρεμάτου καὶ ἁρμασίας.

Ὑπανδρεύειν, *Conjugio illigare, Nuptui dare*, Γαμίζειν, Ἐργαμίζειν. Ὕπανδρος γυνὴ, *Mulier subjecta viro*, in Epist. 7. ad Rom. & apud Clementem lib. 2. Constit. Apost. cap. 58. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τρεῖς ἀδελφάδες ὕπανδρες, κ' ἡκαθεμία παιδία.

Nomocanon Cotelerianus num. 334. εἰ τινῶν τέκνα ἀγαπηθῶσιν τῆ ἐπάραι ἀλλήλους, καὶ ἔσαι τὸ ἓν μέρος πλούσιον, ἢ εὐγενικότερον, καὶ οὐ θέλουσιν οἱ τούτου γονεῖς τῆ ποιῆσαι ἄλις, καὶ ὑπανδρευθῇ τὸ ἓν μέρος, καὶ τὸ ἕτερον ἀποτύχῃ, &c. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὴν προτὴν γὰρ ἠπάνδρεσαν ὅπου τὴν κληρονόμην,
Με ἀδελφὸν τῆ δεύτερον του Ῥῆγες δὲ τῆ Φράντζας.

Infrà:

Καὶ ἀφῶ του γὰρ ὑπάνδρευσεν ὁ Κόντος τῆ Πρεβέντζα,
Ταῖς θυγατέραις τούταις τρεῖς, καθὼς τὸ ἀρίζαμαι.

Πανδρεύειν, & Παντρεύειν, eâdem notione. Παντρεύεσθαι

cho, in Edicto Michaëlis Cerularij Patr. Constantinop. de projecto pittacio, apud Allatium in Dissertat. de libris Eccl. Græcor. pag. 169.

Ioannes Italus, apud Annam Comnenam lib. 5. Alexiad. pag. 144. cujus Encomium scripsit Michaël Psellus, de quo quædam attigimus in Not. ad eandem Alexiadem, sed plura congessit Eruditus Cotelerius tom. 1. Monument. Eccl. Græc. vixit autem ille sub Michaële Duca. Illius varia laudantur in indice MS. libror. Græcor. Bibl. Vaticanæ, hoc titulo, Ἰωάννȣ ὑπάτȣ καὶ διδασκάλȣ τῶν φιλοσόφων τȣ͂ Ἰταλȣ͂, &c. ut & in Codd. MSS. apud Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæsar. pag. 148. 257.

Constantinus Psellus Hypertimus sub Stratiotico & Romano Diogene, apud Scylitzem pag. 803. 835. 843. 846. quem Zonaras pag. 225. & 229. Michaëlem vocat, qui non alius est à Michaële Psello sub eodem Duca, de quo Allatius in Dissert. de Psellis pag. 44. & qui in Cod. Reg. in quo illius opusculum de Grammatica continetur Ὑπέρτιμος, & Πρόεδρος τῶν Φιλοσόφων, inscribitur.

Amyrnaus, sub Alexio Comneno Imp. apud Theophylactum Archiep. Bulgar. Epist. 40. cui dicitur τῷ ἐν Φιλοσόφοις Χριστιανῶν, ἢ τῷ ἐν Χριστιανοῖς φιλοσόφων Ὑπάτῳ, ubi legendum fortem *Smyrnaus*, ut sit

Theodorus Smyrnaus, hac dignitate donatus in Cod. Cæsaræo apud eundem Lambecium lib. 3. pag. 125. ubi ejus scripta laudantur.

Michaël Curcuas, qui & Anchiali cognominabatur, postea Patriarcha Constantinopolit. sub Manuele Comneno, in Jure Græcorom. p. 6. 227. & apud Balsamon. ad Can. 65. Synodi Trullanæ, & in Præfat. ad Nomocanonem Photij.

Theodorus Irenicus, deinde Patr. Constantinopolit. sub Theodoro Lascari, apud Ephræmium, & in jure Græcorom. pag. 307.

Cyprianus, sub Andronico Palæologo Seniore, ad quem extat Epistola 42. Nicephori, seu Nathanaëlis Chumni, Præfecti Canicleo, in Cod. Reg. 1751.

Ioannes Diaconus, cognom. *Pædiasimus*, Primæ Justinianæ & totius Bulgariæ Chartophylax, cujus extant Scholia in Hesiodum, & in Cleomedis sphæram, sub Andronico Palæologo Juniore. Denique

Emparis Magnus Chartophylax, in Pseudosynodo Palamitarum, sub Joanne Cantacuzeno, is, ni fallor, cujus meminit Demetrius Cydonius adversus Palamam pag. 414.

ὙΠΕΙΣΈΡΧΕΣΘΑΙ, *Adire hæreditatem*. Ὑπεισέλευσις, *Aditio*, in Glossis Basilic.

ὙΠΕΚΚΛΗΣΊΩΝ, qui vices Imperatoris ἐν ἐκκλησίαις, seu in *Silentiis* publicis, seu consessibus fungebatur, ejusque nomine orabat: non verò ut Meursius, qui Imperatoris partes in Ecclesiasticis rebus obibat. Neque enim ullam partem habuit Imperator in rebus Ecclesiasticis, ut hodie Principes apud Hetærodoxos. Quò spectant ista Cinnami lib. 6. num. 13. κατὰ τȣ͂τον τὸν χρόνον, καὶ τὸ σιλέντιον ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς ξυνεΐλεξατο λόγων, ȣ̓χ ὥσπερ εἴθιστο, τοῦ Ἀσηκρῆτις αὐτῷ ἐκ Βασιλέως δῆθεν ὑπαγορεύσαντος, ubi consulere licet quæ ad hunc Cinnami locum annotavimus. Est igitur ὑπεκκλησίων, qui pro Imperatore orabat, ἐγχειρισθεὶς βασιλικὸν ἐπιφώνημα, ut est apud Ignatium Diaconum in Vita Nicephori Patr. Constantinopol. Disputatio Gregentij pag. 201. ἕνα τῆς συγκλήτȣ αὐτȣ͂ τȣ͂τον ἀπέφηνε, Ὑπεκκλησίονα αὐτȣ͂ ποιήσας, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Κανικλείονα προσαγορεύȣσι.

ὙΠΈΝ, τὸ μολίβιν κεκαυμένον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Plumbum ustum*, seu *scoria & recrementum plumbi*.

ὙΠΕΞΟΥΣΙΟΣ, *Filius-familias*, Ὑπεξȣσιότητος δίκαιον, *Ius-patriæ* potestatis: λύσις, *emancipatio*, passim in libr. JC. Glossæ Gr. Lat. ἐν ὑπεξȣσιότητι, *in sacris*, (paternis.)

ὙΠΕΡΑΠΑΊΤΗΣΙΣ, *Plus petitio*, vox JC. quæ in Basilicis non semel occurrit.

ὙΠΕΡΒΕΡΕΤΑΐΟΣ, *October mensis*, apud Macedones. Vide Suidam & alios passim.

ὙΠΕΡΉΜΕΡΟΣ, *Qui ultra diem distulit*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 5. §. 66. in Gloss. Græc. Lat. ὑπερήμερος, ὑπερημερία, nulla addita explicatione.

ὙΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΜΌΣ, *Licitatio*, ἡ ἐπαύξησις τȣ͂ τιμήματος τῆς πράσεως, in Basilicis to. 2. p. 31. 50. 381. &c. & in Gloss. Gr. Lat. Πλειστηριασμὸς, ὁ ὑπερθεματισμὸς, *Licitatio*. Alibi: Πρᾶσις κατὰ ὑπερθεματισμὸν, *Auctio*, *Asta*. Rursum: ὑπερθεματίζω, *Licitor*, *Liceor*. ὑπερθεματιστὴς, *Licitator*. ὑπερθεματισμὸς, *Licitatio*, *Adjectio*. Utitur hisce vocibus Harmenopulus non uno loco.

ὙΠΈΡΘΕΣΙΣ, *Dilatio*, *Mora*, in Basilic. apud Harmenopulum, &c. Vide Glossar. Græc. Latin.

Ὑπέρθεσις, *Superpositio jejunii*, de qua egimus in Glossario mediæ Lat. in hac voce. Dionysius Patr. Alexandrinus in Epist. ad Basilidem Can. 1. ἐπεὶ μηδὲ τὰς ἓξ τῶν νηστειῶν ἡμέρας ἴσως μηδὲ ὁμοίως πάντες διαμένȣσιν· ἀλλ' οἱ μὲν καὶ πάσας ὑπερτιθέασιν ἄσιτοι διατελȣ͂ντες· οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ τρεῖς, οἱ δὲ τέσσαρες, οἱ δὲ ȣ̓δεμίαν· καὶ τοῖς μὲν πάνυ διακονηθεῖσιν ἐν ταῖς ὑπερθέσεσιν ἔπειτα ἀποκαμȣ͂σι, καὶ μονονȣ̓κ ἐκλείπȣσι, συγγνώμη τῆς ταχυτέρας γεύσεως. Evagrius lib. 1. cap. 21. οἱ πολλάκις μὲν τὰς καλȣμένας ὑπερθεσίμȣς πράττȣσι, διήμεροι καὶ τριήμεροι τὰς νηστείας ἐκτελȣ͂ντες, &c. Epiphanius in Epilogo libri de Hæresib. καὶ οἱ σπȣδαῖοι διπλᾶς καὶ τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς ὑπερτίθενται. Ammon Episcopus de Vita & conversatione SS. Pachomii & Theodori num. 13. de quodam monacho qui furtim comederat: καὶ νῦν ἐν μέσῳ τῶν μοναζόντων κάθηται ὁ κλέπτης, παραβάτης τῆς οἰκείας προθέσεως γενόμενος, ὡς μήτε αὐτὸν ὑπερθέμενος. Vide Δύο δύο. Sed hæc pluribus sumus prosequuti in laudato opere, ubi hæc addi velim ex Cumeano Abbate de Mensura pœnitentiarum cap. 1. *qui dederit aliquos liquores, in quibus fuerit mustella, miluus*, (l. f. viva) *vel mortua inveniatur, tribus superpositionibus pœniteat: qui non noverit, postea quod talis visus est, potum superponat.* Idem cap. 2. *veniam omni hora roget, superpositionem faciat in unaquaque hebdomada, exceptis quinquagesimis diebus: post superpositionem pane sine mensura utatur, & ferculo aliquatenus butyro impinguato, hoc est quadrante, & die Dominica sic vivat.* De linguæ seu silentij superpositione agit eod. cap. 1. *Qui psallere non potest, in lingua superponat.* Et cap. 5. *Mendax vero per ignorantiam, & non nocuit, confiteatur ei cui mentitus est, & Sacerdoti, & hora tacendi damnetur, vel 12. Psalmos cantet: si vero de industria, tribus diebus tacendi, vel 30. Psalmos, si praeest.* Cap. 9. *Si vero verbositatem diligens fratri derogет, uno die, vel 2. dies tacens pœniteat.*

Ὑπέρθεσις, *Superstitio*. ὑπέρθεσις τῶν ἀρχαίων, apud Moschionem de Morbis mulierum cap. 65. ita vetus Interpres vertit.

ὙΠΈΡΘΥΡΟΝ, superlimen, in vett. Gloss. apud Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §. 59. & alios. Constantinus in Basilij vita num. 83. edit. Combefisij: καὶ αἱ τῶν ἐκτὸς διήρχȣσαι τὰ θυσιαστήρια κιγκλίδες, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περίστυλα, καὶ τὰ ἄνωθεν δὲ ὑπέρθυρα χρυσῷ μαλίζονται.

ὙΠΕΡΊΛΑΜΠΡΟΣ, dignitas in aula Constantinopolitana,

stantinopolitana, Inventa ab Alexio Comneno Imp. qua ab eo donatus Scaliarius, Turcicus Satrapa, apud Annam Comnenam lib. 6. Alexiad. pag. 180. Vide in Λαμπρός.

ΥΠΕΡΙΣΤΗΣ, *Æditums*. Glossæ Biblicæ MSS. in Act. Apost. Νεωκόρος, κοσμήτωρ ναοῦ, ὑπερίστης. Idem qui *Superista* apud Anastasium Biblioth. de qua voce vide Gloss. med. Latinit.

ΥΠΕΡΟΧΗ, *Excellentia*, titulus Compellatorius summarum potestatum, verbi gratiâ Magistri officiorum, &c. in Concilio Constantinop. sub Mena act. 5. pag. 233. In Nov. 19. Justiniani ad Joannem Præfectum Prætorio, ἡ σὴ ὑπεροχὴ, ubi vetus Interpres, *tua Sublimitas*: in Nov. verò 25. cap. 5. vertit, *Excellentia*: in Nov. 21. in Proœm. *Celsitudo*.

ΥΠΕΡΠΑΣΙΔΙΟΝ, *Passus*, Angustiæ & claustra itinerum & montium, seu potius, quæ *ultra passus* sunt regiones. Constantinus in Tacticis pag. 30. ὅταν δὲ μέλλῃς λαμβάνειν μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς ὀρεινοὺς τόπους καὶ στενοὺς, καὶ δύσκολον χώραν, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἵνα προπέμπῃς μέρος ἐκ τοῦ στρατεύματος, καὶ κρατῇ τὰ ὑπερπασίδια καὶ κλεισούρας, πρὸς τὸ μὴ προλαβεῖν τοὺς πολεμίους. Vide Gloss. med. Lat. in *Passus*.

ΥΠΕΡΠΛΕΟΝ, *Residuum alicujus majoris summæ*: quod summam aliquam excedit, Gallis, *Surplus*: tributi genus inventum & exactum ab Alexio Comneno. Zonaras in eodem Augusto pag. 237. ἐντεῦθεν ἀπογραφεῖς πανταχοῦ τοῖς ἐν ἀγροῖς καὶ χωρίοις διαφερουσῶν τοῖς ὑπηκόοις ἐστέλλοντο κτήσεων, καὶ τὰ καινὰ τῶν ὀνομάτων ἐπινενόηντο, τὰ Ὑπέρτιμα λέγω, καὶ τὰ Ὑπέρπλεα, καὶ ἄλλοι ἄλλοι τρόποι ἐπηρειῶν μετὰ τῶν ὑπηκόων εἰσήγοντο. Hausit à Zonara Glycas pag. 332. Novella 4. Manuelis Imp. lib. 2. Juris Græcorom. pag. 159. οὐκ ἐξέσται οὖν ἀντιγραφεῦσι τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, ἢ γῆς τὸ Ὑπέρτιμον, ἢ τὸ ἀδίκως κατεχόμενον ἐξετάζειν. Vide Gloss. med. Lat. in *Superplus*.

ΥΠΕΡΠΥΡΟΝ, *Aurea moneta Imperatorum Constantinopolitan.* de qua copiosè egimus in Gloss. med. Lat. in V. *Hyperperum*: & in syntagmate de inferioris ævi Nomismatibus n. 80. Theorianus in Legat. Armen. ἔσωσαν ὡς ἐν ὑποθέσει ἐντῷ ὑπέρπυρα τρία, μιᾶς ὄντα φύσεως, χρυσοῦ δηλονότι. Mox: τόσα νῦν εἰσὶ ταῦτα τὰ ὑπέρπυρα. Balsamon ad Concil. Nicænum Can. 24. κἂν γοῦν, φησὶν, οὐκ ἀπαιτεῖ ὁ κληρικὸς ἑκατοστιαίους τόκους βαρυτάτους, ἤτοι ὑπὲρ ἑκάστης ὑπέρπυρα νομίσματα δώδεκα, &c. Vide eundem ad Can. 85. Synodi Trull. Liber MS. Reg. cui titulus, τύπος τέχνης τῶν γραμματέων. Ἀλλὰ χωρὶς λόγου καὶ ἀμφιβολίας τινὸς καθυπισχνοῦμαι, ἀποπληρῶσαι σοι τὰ κεκρεωστημένα σοι παρ' ἐμοῦ τόσα ὑπέρπυρα, διὰ σίτου ἢ οἴνου μύσσου, &c. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὸν τόπον τοῦ ἐσιμάδευσαν, ὑπέρπυρα ἐδανήστην.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὅλοι τὰ πράγματα ἀγάπουν, τὰ ὑπέρπυρα σκοποῦσιν.

Historia MS. Belisarij:

Τί με ὠφελοῦν τὰ ὑπέρπυρα, τίμε φελᾶ ὁ πλοῦτος.

Codinus in Orig. Constantinopol. num. 117. δέδωκε τῷ κομίσαντι ὑπέρπυρα ἑκατόν. Ubi Cod. alius, νομίσματα. Idem n. 136. ὃς ἀπετιμήθη εἰς ὑπέρπυρα λίτρας ν'. Ita idem Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 5. num. 22. Scholiastes Harmenopuli lib. 1. tit. 15. §. 3. & alij.

Ὑπερπυράκιος, ab Hyperperis cognominatus nescio quis occurrit apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 69.

Πέρπερον, truncatè. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Αὐτὸς ψηφίζει πέρπερα, καὶ γράφει καὶ στρογγύλια.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Με πέρπηρα καὶ χρήματα ἐξαγοράσουσίν τον.

Vide Histor. Corcyrensem pag. 245.

Περπυρίνες, *Cambitrices*. Idem Sachleces:

Οἱ Περπυρίνες ἤλθασι ὅλη ἀδελφοσιώη,

Ἐσμίξαν οἱ κυράδενες με πᾶσα καλοσιώνη.

ΥΠΕΡΣΤΡΟΓΓΥΛΟΣ, *Malva terrestris*; Ἀνάγυρις, apud Interpol. Dioscor. cap. 573.

ΥΠΕΡΤΕΡΟΝ, *Calyptra Imperatoriæ species*. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. num. 36. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς φορέματα διάφορα, ποτὲ δὲ ὀνομαζόμενον Τροπαιοῦχίαν, ποτὲ δὲ ἱστινιάνειον, ἐν ἄλλοις δὲ Ὑπέρτερον, ὧν τὰ σχήματα ἑκάστων οὐκ ἔστι νῦν κατὰ μέρος λέγειν.

ΥΠΕΡΤΙΜΟΝ, Tributi genus ab Alexio Comneno Imp. institutum, ut scribunt Zonaras & Glycas. Vide in Ὑπέρπλεον.

ΥΠΕΡΤΙΜΟΣ, titulus Metropolitanis attributus: sed à quo & quando juventus, non omnino constat. Ilius certè mentio occurrit circa tempora Alexij Comneni: tradit quippe Anna filia eo donasse Patriarcham Venetorum: Ὑπέρτιμον δὲ καὶ τὸν Πατριάρχην σφῶν (Βενετικῶν) ἠξίωσε μετὰ τῆς ἀναλόγου ῥόγας. Ex hinc Dyrrachinus Antistes & Metropolita sic appellatur in jure Græcorom. pag. 285. sub Joanne Camatero Patr. Constantinop. Denique in notitia Episcopatuum exarata sub Andronico seniore, observare est generaliter omnes Metropolitas Ὑπερτίμους μόνον γράφεσθαι. Nam alij sunt Metropolitæ qui non modo Ὑπέρτιμοι, sed & Ἔξαρχοι, Provinciarum scilicet sibi subditarum appellantur: verbi gratiâ, in Synodico Dominica Orthodoxiæ recitari solito Niphon, Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος τῆς Θεσσαλίας dicitur. Erant & alij, qui suprà Hypertimos & Exarchos erant, atque in iis Metropolitanus Cæsareæ Cappodociæ, qui Ὑπέρτιμος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης Ἀνατολῆς dicitur. Theodosius Zygomalas in Itinerario MS. ὁ δὲ Καισαρείας Ὑπέρτιμος τῶν ὑπερτίμων, τουτέστι Πρωτόθρονος καὶ πρῶτος ἐν τιμῇ τῶν Ὑπερτίμων, τουτέστι τῶν ἀρχιεπισκοπευσάντων, οἱ τιμῶντας παρὰ τῶν Ἐπισκόπων αὐτῶν, καὶ παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ ἄλλων. Ephesinus verò Ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀσίας, inscribitur in eadem notitia, ut Heracleensis Metropolita, πρόεδρος τῶν ὑπερτίμων καὶ Ἔξαρχος πάσης Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini sect. 7. cap. 9. ὡς τοποτηρητὴς τοῦ Ἀλεξανδρείας, καὶ ὡς πρόεδρος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ πρώτῳ Μητροπολίτῃ. Is etiam in Concilio Lugdunensi Præsul Honoratorum appellatur. Idem Zygomalas: Πρόεδρος λέγεται ὁ Ἡρακλείας, ὅτι ἡ καθέδρα ΚΠόλεως ἐπισκοπὴ ἦν αὐτοῦ, ὅθεν καὶ ὑπερτίμων Πρόεδρος λέγεται. Eorum verò qui Ὑπέρτιμοι & Ἔξαρχοι erant, nomina eadem notitia recenset, ubi hæc subdit: οἱ δὲ Ἀρχιεπίσκοποι οὐ γράφονται Ὑπέρτιμοι. Neque porrò Metropolitis duntaxat is titulus concessus: nam in Jure Græcoromano lib. 4. pag. 284. Joannis Xiphilini Patr. Constantinopol. Sancitum an. 1197. subscribit Ἰωάννης Χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ Ὑπέρτιμος ὁ Καματηρὸς, qui scilicet postmodum Patriarcha Constantinop. extitit. Ita Aristænus Magnus Chartophylax ὑπέρτιμος appellatur à Balsamone ad Can. 6. Apost. & ad Can. 37. Concil. Trull. &c. Vide Joan. Morinum lib. 1. exercit. 10. & subscriptiones Pseudosynodi Palamitarum pag. 170.

Sed & Ὑπερτίμου titulo donatus passim legitur Michael Psellus, apud Cedrenum sub initium Annalium, Zonaram in Romano Diogene, Theophylactum Archiep. Bulgar. Epist. 15. qui de Psello verba faciens tum extincto, τρισμακαριώτατον Ὑπέρτιμον καὶ παράμιλλον τὴν γλῶτταν vocat, & in ipsius Pselli opusculis editis & ineditis. Verùm id Epitheti ipsimet

met superstiti ob eruditionis amplitudinem vulgò indultum constat, adeo ut plurimorum suæ ætatis ipsi invidiam conflarit: quod testatur illius oratiuncula: πρὸς τοὺς βασκήναντας αὐτῷ τ' αὐτοῦ Ὑπερτίμου τιμῆς, qui inter varia ejus opera habetur in Cod. MS. Reg. fol. 64. ubi ob doctrinæ præstantiam illud sese adeptum innuit, hisce potissimum verbis: καὶ ἵνα συλλήψας ἐρῶ, ἔδει δραμεῖν ὑμῶν πλέον δεδράμηκα· πυσμὴ πρέπετο, καὶ πυκνότερος τῶν ἄλλων ἐγὼ δίσκου βολὴν, καὶ ἀνέῤῥιψα ὑμῶν ὑψηλότερον, &c.

ὙΠΕΡΤΟΝΟΝ. Eustathius Il. β. pag. 249. λέγεται δὲ μέλαθρον μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ ὁ ὄροφος, ἢ τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, ὃ φασι καλεῖσθαι ὑπέρτονον.

ὙΠΕΡΦΥΗΣ, & Ὑπερφυεστάτη, titulus datus Senatui Constantinop. Ὑπερφυεστάτη Σύγκλητος, in Concilio Constantinopol. & Calchedon. act. 1. Ὑπερφυὴς σύγκλητος, in eodem Concil. pag. 61. 97. 155. &c. Ὑπερφυέστατοι πατρίκιοι, in Synodo VII. act. 1. pag. 161. in Leonis Nov. 19. &c. Stylianus Magister officiorum ὑπερφυέστατος, qui in Nov. 1. περιφανέστατος, indigitatur. Sed & Ὑπερφυὴς appellatur Joannes Zonaras à Balsamone in Can. 36. Apost. & Matthæo Blastare litt. E, cap. 11. fortè ob obitas dignitates, antequam monachum induisset.

ὙΠΕΡΩΟΝ, *Superficies soli*, τὸ ἄνωθεν κατασκευασθὲν τοῦ μισθωθέντος ἐδάφους οἴκημα, in Glossis Basil. quas vide in Συπερφίκιον, ut & Harmenopulum. Glossæ S. Benedicti, *Cœnaculum*, ὑπερῷον.

Ὑπερῷον, *Batillus*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ὄλβος ἐν ᾧ πτήσουσι τὰς κριθὰς, καὶ τὰ τῶν μυρεψικῶν· τὸ δὲ τύπιον, ὑπερῷον λέγεται.

ὙΠΗΚΟΥΤΕΡΟΣ. Vide in Ὑπακούτερος.

ὙΠΗΡΕΣΙ'Α, *Famulitium*, *Familia*. Eusebius lib. 4. de Vita Constant. cap. 43. παρῆν δὲ τούτοις ἅπασι βασιλική τις ὑπηρεσία. Petrus Patricius in excerpt. pag. 27. μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τὸ ἄδηλον τοῦ πολέμου ἀποβλέπων, ἅμα τε καὶ ὅτι οἱ τοῦ Λικινίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι, τὴν βασταγὴν αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον, δέχεται αὐτόν. Ubi Valesius, τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν, *Supellectilem regiam* interpretatur. Malim, *famulitium* hic intelligere, & *obsequium*, ut interpretatur apud Eusebium. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ ἐπέρασε τὰ φλάμκρα, καὶ ἡ ὑπηρεσία. Nicephorus Bryennius lib. 1. num. 2. ἔθος γὰρ τοῦτο βασιλεῦσι Ῥωμαίων τοὺς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν παῖδας, καὶ τῶν εὖ γεγονότων, τῇ σφῶν αὐτῶν ὑπηρεσίᾳ συγκαταλέγειν. Nos dicimus, *estre au service de quelqu'un*. In Basilicis lib. 9. tit. 4. cap. 6. *opera*, ὑπηρεσίαι, exponuntur, ut & lib. 16. tit. 7. Vide Ὑπουργία.

Ὑπηρεσία, *Ministerium*, vasa sacra & Ecclesiastica. Concil. Calchedonense act. 10. καὶ ταῦτα ἐπράχθη τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν τῆς ὑπηρεσίας ἰδόντος. Ubi vetus Interpres: *Conscio eo qui potestatem ministeriorum habebat*. Vide Glossar. med. Lat. in *Ministerium*.

ὙΠΗΡΕ'ΤΑΙ, *Subdiaconi*, qui & *Ministri* Latinis interdum dicti. Concil. Laodicenum Can. 21. οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἔχειν χώραν ἐν τῷ διακονικῷ, καὶ ἅπτεσθαι δεσποτικῶν σκευῶν. Adde can. 22. 25. 43. & Gloss. med. Lat. in V. *Minister*.

Ὑπηρέται ἄρχοντες. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. cap. 14. num. 1. ἐξέρχεται ὁ Πρωτοπαπᾶς τῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Ἀρχιδιακόνου καὶ τινῶν τῶν Ἀναγνωστῶν, καὶ δίδωσι λαμπάδα τῷ βασιλεῖ, καὶ οἱ Ὑπηρέται ἄρχοντες, ὧν πολλάκις ἐμνήσθημεν, διδόασι πᾶσι τοῖς Ἄρχουσιν, ὡς καὶ ἐν ταῖς προῤῥηθείσαις ἑορταῖς, κηρούς. De iisdem cap. 8. num. 2. δίδοται δὲ παρὰ μὲν τοῦ Πατριάρχου τῷ Βασιλεῖ λαμπάς· παρὰ δὲ τῶν προῤῥηθέντων ὑπηρετῶν, τοῖς ἀξιώμασι, καὶ πᾶσι τοῖς τε ἐθος τῆς παραστάσεως Ἄρχουσι. Goarus Lectores & Canonarchas intelligi censet, de quibus idem Codinus cap. 6. num. 2. 3. aitque appellari ὑπηρέτας, quod Protopapæ sint subditi: ἄρχοντας verò, quia Palatini. Malim hic intelligi eos è clero qui dignitates Ecclesiasticas possidebant, quas Ἀρχοντίκια appellabant, de quibus supra in hac voce.

ὙΠΝΙΧΟΝ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 2690. μανδραγόρα. *Mandragora*.

ὙΠΟΒΟΛΕΥΣ, in Gloss. Gr. Lat. *Subjector*, *Submissor*. Socrates lib. 5. Hist. Eccl. cap. 22. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ Ἀλεξανδρείᾳ ἀναγνῶσται, καὶ ὑποβολεῖς ἀδιάφορον, εἴτε κατηχούμενοι εἰσιν, εἴτε πιστοί, τῶν πανταχοῦ ἐκκλησιῶν πιστοὺς εἰς τὸ τάγμα τοῦτο προβαλλομένων. Quam vocem ὑποβολεῖς Musculus & Christophorsonus, *Interpretes* verterunt. Nicephorus Callistus pro ὑποβολεῖς, legit ὑπογραφεῖς, id est *Notarios*, quos idem ferè muneris objisse in Ecclesia quod ἀναγνῶσται, *Lectores*, probare conatur Henricus Valesius, quem consule, si lubet. Goarus ad Euchólog. pag. 30. eum esse ait, qui Canones Hymnosque per membra concisos suggerit, decantandaque cuncta edicit, & voce præit, Κανονάρχης hodie, *Canonum dux & incœptor*, non præfectus nuncupatur. Vide Cujacium ad Nov. 3. Justiniani, & Arcudium de concordia pag. 465.

ὙΠΟ'ΒΟΛΟΝ, apud auctorem Etymologici, exponitur ὑποκείμενον πρὸς δάνειον καὶ τόκον. Eustathius Thessalonicensis Odyss. α. pag. 1405. ἐκεῖθεν καὶ ὑπόβολον, οὐ μόνον παρὰ τοῖς νομικοῖς, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποβεβλημένον, ἤγουν ὑποκείμενον πρὸς δάνειον καὶ τόκον, εἴτε ἀγρὸς, εἴτε οἶκος, εἴτε ἄλλο τι. Φερεκράτης, Οὐχ ὁρᾷς τὴν οἰκίαν τὴν Πολυλίωνος κειμένην ὑπόβολον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἕτερον ἦν ὑπόβολον ἐκεῖνον τὴν προπαραλήγουσαν, καὶ δηλοῦν τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ ὀβολιμαίῳ τόκῳ, τοῦτο μὲν τοι, ἐκ ἀπὸ τῆς βολῆς, ἢ τῆς βόλου, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ὀβολοῦ. Sed Recentioribus Jurisconsultis Ὑπόβολον dicitur incrementum dotis, vel quod mortuo marito uxori superstiti redditur supra dotem; ἀπὸ τοῦ ὑποβάλλειν, quod est majori rei vel summæ minorem adjicere, ut censet Cujacius lib. 5. observ. cap. 4. vel eadem planè res, quæ Gallis *doarii*, hoc est *dotarii* nomine nuncupatur, ut vult Salmasius. Suidas, ὑπόβολον, δακτυλίδιον interpretatur, annulum scilicet pronubum. Eclogæ Leonis & Constantini, Ἀῤῥαβῶνα. Rectius Glossæ Basilic. Ὑπόβολόν ἐστι τὸ ἐπὶ τῇ ποσότητι τῆς προικὸς ὑποβαλλόμενον παρὰ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ εἰς πλέον ἀναβιβαζομένης τῆς προικός. Georgius Phorbenus Dicæophylax Thessalonic. in Tract. περὶ ὑποβόλου. Τὸ ὑπόβολον, ὃ καὶ προγαμιαία καλεῖται δωρεὰ, ἰδία τις συμφωνία ἐστιν, ὥσπερ καρπὸς τῆς προικὸς συμφωνούμενος ἀπαιτεῖσθαι, διὸ καὶ ὑπόβολον λέγεται· ἔχει δὲ τοῦτο προνόμιον. θανόντος γὰρ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν τῆς προικὸς ποσότητα, καὶ εἰ μὲν συμφωνηθῇ, τὸ ἥμισυ τῆς εἰρημένης προικὸς δίδοται· καλεῖται δὲ τοῦτο καὶ πρὸ γάμου δωρεὰ, διότι πρὸ τοῦ γάμου συμφωνεῖται. Et Eustathius Magister Romanus in tractatu MS. de Hypobolo: ἰστέον ὅτι μὲν τὸ παλαιὸν ἰσότης ἦν ὑποβόλου καὶ προικός· καὶ ὑπὲρ ἡ προὶξ εἰς ρ. λίτρας ἦν· ὑπέβαλε ἀνὴρ λίτρας ρ. ἐκ γὰρ τοῦ ὑποβάλλειν αὐτοῦ τὰ ἴδια, ἐκλήθη τὸ ὑπόβολον· γέγονε δὲ ὕστερον Νεαρὰ ἔλαττον γίνεσθαι τὸ ὑπόβολον τῆς προικός· τοῦτο δὲ ἡ πατήρ ἐστιν ὁ προικίζων ἐκ τῶν ἰδίων, καθὼς ἔχει βουλῆς καὶ γνώμης συμφωνεῖ, καὶ δοκεῖ περιγράφειν τῇ θυγατρί. Mitto reliqua quæ ibi de Hypobolo suggerit idem Eustathius. Aliud igitur fuit à dote vel donatione propter nuptias: quippe ad constituendum in bona viri tale mulieri hypobolum, ratio habebatur quantitatis ipsius dotis, quam mulier afferebat. Verbi gratiâ si nongentos aureos in dote haberet, Hypobolum in trecentis constituebatur, ut constat ex libro cui titulus, Μικρὸν κατὰ στοιχεῖον. ὅτι, inquit, ἂν μία λίτρα ὑπάρχῃ ἡ προὶξ, τὸ τρίτον τῆς λίτρας, ὅπερ ἐστιν νομίσματα κδ΄, καὶ τοῦτο μὲν παρὰ τοῖς νέοις ὡς ἄρτι κρατεῖ, παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὑπόβολον ἕως τοῦ ἡμίσεως τῆς προικὸς ἐψηφίζετο. Ubi & dicitur

tur locum habere, si vir prior decesserit, quod & scribit Demetrius, Chartophylax Archiepiscopus Bulgariæ quæst. 55. ut & Harmenopulus & alij. Atque ita vocem hanc usurpant J C. Græci, idem Harmenopulus lib. 2 tit. 10. §. 14. lib. 4. §. 7. lib. 5. tit. 9. §. 22. Michael Attaliates in Pragmat. tit. 27. & alij. Sed de Hypobolo consulendi iidem Eustathius, Phorbenus, Cujacius loco laudato, & Salmasius de Modo usurar. pag. 150. 151. 585. 586.

Ὑποβολοθεώρητρον. Anonymus MS. in Formulario Notariorum: εἰ δὲ αὐτὸς πρὸ αὐτῆς ἄπαις καὶ ἀδιάθετος φθάσῃ ἀποθανεῖν, ἵνα λαμβάνῃ αὐτὴ χάριν ὑποβολοθεωρήτρου αὐτοῦ τὸ τρίτον τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῷ μερίδος ἐκ γονικῆς κληρουχίας. Ubi mirari licet cur hic ὑποβολοθεώρητρον junctis vocibus efferatur, cum diversa fuerint θεώρητρον & ὑπόβολον: nam viduæ ὑπόβολον tantum accipiebant, virgines ὑπόβολον, & θεώρητρον, quod ultimum ob pretium virginitatis ipsis competebat. Vide in hac voce.

ὙΠΟΓΕΝΕΙΟΝ, *Submentum*, ornamentum equi, quod ejus γενείοις supponitur. Constantinus in Tactic. pag. 15. ἐχέτωσαν δὲ καὶ τουφία εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφαῖον τοῦ ἱππαρίου τουφίον, καὶ εἰς τὸ ὑπογένειον ὁμοίως. Ejusmodi ornamenta intelligit Nicetas de statu urbis Constantinopol. num. 4. τὰς αἰγίδας περιήεσαν, καὶ τὰς ὀθονοσκεπεῖς περικρανίους καλύπτρας τῶν κορυφαῖς τῶν ὀχημάτων περιθέντες, καὶ τὰ κατὰ νῶτα λευκέλινα τῶν ἱππείαις γένυσιν αὐτῶν περιδέοντες, ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς πόλεως ἱππάζοντο.

ὙΠΟΓΛΩΣΣΙΟΝ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioscor. cap. 729.

ὙΠΟΓΟΝΑΤΙΟΝ, & Ἐπιγονάτιον, *Mappula*, cujus vicem fortè obtinuit, vel ornamenti species, Episcoporum apud Græcos propria. Figura est quadrangula, latitudinis sesquipalmi, vel circiter, à zona dependens, & super femur ad usque genu fluitans, nullo inferius loco constricta, rhombi formam efficiens: inde vocis Etymon. Atque hanc quidem mappulam in veterum è Græcia Episcoporum imaginibus licet passim observare, ac præsertim in iis quas in æs incidi curavimus in Dissertatione de inferioris ævi nomismatibus, & in Constantinopoli Christiana. Liturgia Chrysostomi: εἶτα ὑπογονάτιον λαβὼν, εἰ ἔστι Πρωτοσύγκελλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἢ ἄλλος τις ἔχων ἀξιότητά τινα, καὶ εὐλογήσας αὐτὸ, καὶ ἀσπασάμενος, λέγει, &c. Euchologinm in Ordinatione Episcopi pag. 310. καὶ εὐθὺς ἀνίσταται ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς μετ' αὐτοῦ· εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν φορεῖ τῷ ὑποψηφίῳ τὸ ὑπογονάτιον, καὶ πολυχρονεῖται παρὰ ἁπάντων ὁ ἐπίσκοπος ὁ χειροτονούμενος. Adde Morinum de sacris ordinat. pag. 124. Symeon Thessalonicensis lib. de Templo pag. 219. ἐν τῇ ζώνῃ τὸ λεγόμενον ὑπογονάτιον ὁ ἱεράρχης περιτίθεται ἐξαρτήσας, τὸ τὴν κατὰ τοῦ θανάτου νίκην, καὶ τὴν ἀφθαρσίαν τῆς ἡμετέρας φύσεως, καὶ τὸ μέγα τῆς τοῦ Θεοῦ ἰσχύος κατὰ τῆς πονηροῦ τυραννίδος ἐμφαίνει· διὸ καὶ σχῆμα ῥομφαίας ἔχει, καὶ ἐπὶ τῆς ὀσφύος ἐκκρέμαται, ἔνθα τὸ δύνασθαι ἄνθρωπον εἶναι φασί. Idem de sacris Ordinat. cap. 7. ubi de Episcopi ordinatione: ὁ ὑποψήφιος δὲ ἐν τῷ διακονικῷ φορήσας, καὶ ἐπιγονάτιον περιθέμενος, ἤδη γὰρ καὶ αὐτὸς τὸν ἀῤῥαβῶνα ἔσχε τῆς καθαρωτάτης νύμφης τῆς ἐκκλησίας, τὸ σημεῖον διὰ σταυροῦ ἐν ἁγνείᾳ καὶ καθαρότητι νίκης καὶ ἀναστάσεως τοῦ ὡραίου νυμφίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ταῦτα γὰρ δηλοῖ τὸ ἐπιγονάτιον, ὡς ῥομφαία κατὰ τὴν ζώνην ἐκκρεμάμενον, τόν τε σταυρὸν ἐκτυποῦν, καὶ τὴν ἀνάστασιν γεγραμμένην ἔχον, τὸ κατὰ τοῦ θανάτου κράτος δηλοῦν. Similia habet in lib. de Templo p. 219. Sed & Nicolaus Cabasilas de Veste sacra, καὶ τύπον τινὰ ῥομφαίας περιζώννυσιν αὐτοῦ τὸ λεγόμενον Γονάτιον, ὃ πρὸς σχῆμα ξίφους ἐσχημάτισται. Ubi γονάτιον vocat, quod alij ἐπιγονάτιον. Theodorus Balsamon in Responso 37. ἡ τῶν ἐπιμανικῶν καὶ τῶν ἐπιγονατίων ἱερωτάτη ἐνδυμένη μόνοις τοῖς ἀρχιερεῦσι πεφιλοτίμηται, ὡς τὸν τύπον ἐπέχουσι τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Infrà: τὸ δὲ ἐπιγονάτιον εἰς τύπον τοῦ λεντίου ἐστὶν, ὃ ὁ κύριος ἐνεδύσατο, καὶ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν ἔνιψεν. Idem in Medit. de Patr. τῶν γονατίων τὰ ἐπιβλήματα, τὸ λέντιον τὸ ἐγχειρίδιον, δι' οὗ τοὺς πόδας ὁ κύριος τῶν ἀποστόλων ἀπέσμηξεν. Mappulæ speciem referre, reveraque primitus Mappulam fuisse supra observavimus, idque firmat Petrus Antiochenus Patr. in Epist. ad Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopolit. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια, καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Ubi ἐγχειρίων vocabulo intelliguntur Ὑπογονάτια. Vide ἐγχείριον.

Ἐπὶ τῶν γονάτων, Dignitas Ecclesiastica: qui Pontifici sacra facturo, ἐπιγονάτιον seu ὑπογονάτιον zonæ ejus alligat. Catalogus Officiorum M. Ecclesiæ Medonianus: ὁ Ἐπὶ γονάτων, ὅταν ἱερουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, αὐτός τὸ ὑπογονάτιον αὐτοῦ φορένει. Demetrius Gemistus de Sacra Patriarchæ Liturgia, ex Cod. MS. ὁ δὲ Ἐπὶ τῶν γονάτων λαβὼν τὸ ἐπιγονάτιον, ἔρχεται πρὸς τὸν Πατριάρχην, ὃς εὐλογεῖ καὶ ἀσπάζεται τοῦτο· καὶ περιτίθησιν αὐτὸ ὁ Ἐπὶ τῶν γονάτων κάτωθεν τῆς ζώνης ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους, λέγων: Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τῶν μηρῶν, εὐδύναστε, &c.

ὙΠΟΓΡΑΜΜΟΝ, *Exemplum*, *Exemplar*. 1. Petr. 1. ὅτι Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν. Paralipomena de S. Pachomio num. 2. οὕτως ἠγωνίσατο πάσῃ ἀρετῇ, ὥστε αὐτὸν ὑπογραμμὸν γενέσθαι εἰς πᾶσαν ἀρετὴν θεοσεβείας πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Utitur præterea Ammon Episcopus in Epist. de Vita & conversat. ejusdem S. Pachomii & S. Theodori num. 15. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 7. ὥσπερ ὑπέρ τινος ὑπογραμμοῦ καὶ τύπου.

ὙΠΟΓΡΑΦΕΥΣ, *Descriptor*, *Tributorum exator*. Vita MS S. Joannicij: ὑπογράφοντι καὶ πράκτορσι πᾶσαν ὁμοῦ κώμην διαλαμβάνει. Vide Gloss. med. Lat. in *Descriptor*.

ὙΠΟΔΕΚΤΗΣ, *Susceptor*; in Gloss. Gr. Lat. *Exactor*, *Coactor tributorum*. S. Athanasius in Epist. ad Solit. pag. 861. νῦν δὲ πάλιν Γεώργιόν τινα Καππαδόκην ἄνθρωπον ὑποδέκτην ἐν Κωνσταντινουπόλει ταμιακῶν γενόμενον, &c. Idem de Synodo Arimin. pag. 881. καὶ τὸν ἀπὸ Ὑποδεκτῶν Γεώργιον. Vide Justin. in Nov. 163. cap. 2. Basilic. lib. 56. tit. 11. cap. 12. lib. 60. tit. 27. & Harmenopulum lib. 2. tit. 6. §. 2. Χρυσυποδέκτης, *Susceptor aurarius*, in Gloss. Gr. Lat. Ὑποδέκτης χρυσοῦ, in Lat. Gr. Ἀργυρυποδέκτης, *Argenti susceptor*, in iisdem Gloss.

ὙΠΟΔΗΜΑ, pro *Calciario*, uti hæc vox sumitur in Digestis, usurpatur in Basilicis lib. 11. leg. 8. §. 7. Vide Gloss. med. Lat. in *Calciarium*.

ὙΠΟΔΗΜΑΤΑΡΙΟΣ, *Calceamentarius*, *Caligarius*, in Glossis Græcolat.

ὙΠΟΔΗΣΙΑ, *Calcei*, Ὑποδήματα, in Glossis Græcobarb. Vide in Πόδημα.

ὙΠΟΔΙΑΚΟΝΟΣ, *Subdiaconus*. Leo Grammaticus in Porphyrogenito pag. 502. ἀλλὰ καὶ Θεοφύλακτον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης ἀπέκειρεν κληρικὸν, χειροτονήσας Ὑποδιάκονον, &c. Passim.

Ὑποδιακονικὸν, *Ædicula Ecclesiæ adjuncta, in qua consistebant subdiaconi*, ut Διακονικὸν, in qua Diaconi. Concilium Constantinopol. sub Mena act. 5. pag. 227. καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος καὶ ὁ πρεσβύτερος Ῥωμανὸς, λέγων οὕτως, (τῷ διακόνῳ μεταδίδοντι ἐν τῷ φωτιστηρίῳ) Σὺ ἔπαρον τὴν κοινωνίαν, καὶ ἄπελθε, μετάδος εἰς τὸ Ὑποδιακονικόν.

ὙΠΟΔΟΧΑΡΙΟΙ, appellati *milites qui alios à pugna redeuntes excipiebant*: vel *qui in subsidium servabantur*. Lexicon MS. Cyrilli: Δεκτῆρες, ὑποδοχεῖς. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. cap. 11. ἐπὰν οὐχ εὑρήσοσιν

σοῖσιν ἐκεῖσε αὐτ᾽, ἀλλ᾽ ὑποδοχαρίυς πάρ αὐτ᾽ καταλειφθέντας. Mox: εἰς ἑτέρυς πάλιν ἀπαγεῖν ὑποδοχαρίυς, τ᾽ σρατηγ᾽ ἴσως πάλιν μὴ κινήσαντ@. Et cap.21. καταλιμπανέτω δ᾽ ἐν ᾧ τόπῳ ηὐλίζετο ἐξ ἄνδρας, ἢ ὀκτὼ, τὺς ὑποδοχαρίυς καλυμβύυς, μετ᾽ καί τιν@ ἄρχοντ@ τῶν ἠπισίμων.

Υ῾ΠΟ΄ΘΕΣΙΣ, *Negotium*, *Materia*, *Lis*, *Actio*, Υ῞λη, Υποκείμϑυον. Synodus Calchedonensis Can. 9. εἴτις κληρικὸς πρὸς τ᾽ κληρικὸν πρᾶγμα ἔχοι, μὴ ἐγκαταλιμπανέτω τ᾽ ἴδιον Ἐπίσκοπον, καὶ ἐπὶ κοσμικὰ δικαςήρια καταςρεχέτω, ἀλλὰ πρότερον τ᾽ ὑπόθεσιν γυμναζέτω παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, &c. Codinus de Offic. cap.1. num. 5. de Chartophylace: κριτὴς τ᾽ ὅλων ὑποθέσεων ἐκκλησιαςικῶν. Num.7. de Protecdico: καὶ κριτὴς τ᾽ ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Ita δημοσιακαὶ & ἀρχοντικαὶ ὑποθέσεις, num.9. Adde cap.5. n.72.

Υ῾πόθεσις, *Praeceptum*, *Constitutio Imperatoris.* Nicetas in Manuele lib.1. n.3. initio: μελεδωνὸν δ᾽ μεσεύοντα κ᾽ τ᾽ οἰκείων ὑποδρηςῆρα διαταγμάτων. Ubi Cod. al. habet ὑποθέσεων.

Υ῾ποθέσεις, *Preces quæ fini hymnorum subjecta adduntur.* Vide in Παράθεσις.

Υ῾ΠΟ΄ΘΕΤΟΝ, seu βάλαν@, *Suppositorium*, apud Paulum Æginetam lib.7. cap. 12. Myrepsum sect.6. cap. 1. &c. Vox medicis nota. Damascenus Studita Hom. 18. ὁ δ᾽ ἰατρὸς ἔδωκέν τυς τὰ λεγόμϑυα ὑπόθετα.

Υ῾ΠΟΘΗ΄ΚΗ, *Ypotheca*, *Obligatus*, *Obligatio*, *Fiducia.* Υποθηκημαῖ@, *Fiduciarius*, in Gloss. Græc. Latin.

Υ῾ποθηκαρία, *Rescissoria*, Ἀναλυτική, in Gloss. Basilic.

Υ῾ποθῆκαι, *Mandata* quæ dantur his qui extra ordinem in Provincias mittuntur. Vide Cujac. ad Nov. 17.

Υ῾ΠΟΘΗΣΙΑ΄ΡΙΟΣ, *Subditus.* Michael Balsamon, ubi de Synodo Florentina: καὶ τρίτον ὐδὲ κριτὴν ἔχομϑυ τ᾽ ἀπαθῶς κ᾽ ἀμφοτέρων τὺς λόγυς ἀκυσόμϑυον, καὶ τὴν δικαίαν ἀποδώσοντα ψῆφον, ἀλλ᾽ ἐσμϑυ ὑποθησιάριοι πάντες. Allatius vertit, *sed sumus omnes Hypothesiarij.* Locum integrum dedit lib.3. de utriusque Eccles. Consens. cap.2. num.4.

Υ῾ΠΟΚΑ΄ΜΙΣΟΝ. Vide in Καμίσιον.

Υ῾ΠΟΚΑΤΑ΄ΣΤΑΣΙΣ, *Substitutio*, in Gloss. Gr. Lat. ἡ ἐξ ἀπυσίας τ᾽ πρώτυ κληρονόμυ ἐπὶ ἕτερον τ᾽ κληρονομίας κατάθεσις· ὡς ὅταν εἴποι ὁ κληροδότης, Ε῎σω μοι ὁ δεῖνα κληρονόμ@, εἰ δ᾽ μὴ, ἔσω ὁ δεῖνα. ita Glossæ Basilic. Vide Blastarem lit. K. cap. 38. & Cujac. in Præfat.ad lib.60. Basilic.

Υ῾ποκατάςατ@, *Substitutus*, in iisdem Basilic.tom. 1. pag.509.542.&c. Item *subrogatus Iudex*, in Gloss. Gr. Lat.

Υ῾ΠΟ΄ΛΗΨΙΣ. Concilium Calchedon. Can.11. διὰ τὸ τὰς συςατικὰς ἐπιςολὰς προσήκειν τοῖς ὑσιμένοις ἐν ὑπολήψει παρέχεσθαι προσώποις. Ubi Dionysius: *propterea quod commendatitias literas honoratioribus tantummodo personis præstari conveniat.* Isidorus verò Mercator, *qui in opere sunt clariores*, vel *in opinione*, ut Codices alij præferunt. Zonaras denique & Balsamon hic *personas suspectas* interpretantur, quam postremam interpretationem amplectuntur Cujacius ad Nov. 6. Bernardinus Ferrarius de Epist. Canon. Hervetus & alij. Sed Isidori & Mercatoris longè veri similiorem contendit Albaspinæus, eamque esse, ὑπόληψις, vocis vim variis veterum scriptorum auctoritatibus probat: quibus certè omissis, Albaspinei conjecturam firmat omnino locus insignis rescripti Valentiniani & Marciani in eodem Concilio part.3. cap.11. ὐδέποτε δόξα τῷ θανάτῳ τ᾽ ἐνδόξων ἀπόλλυται, ὐδὲ συναποθνήσκυσι τοῖς τελευτῶσιν αἱ ἀρεταὶ· μᾶλλον δ᾽ τ᾽ ἀγαθῶν ἡ ὑπόληψις αὔξεται τῇ τελευτῇ, ἐπειδήπερ ἅπας ὁ κατ᾽ τ᾽ τελευτώντων ἐκποδὼν τῆς φθόν@. Ubi vetus Interpres, *existimatio augetur proborum hominum.* Alios locos ex veteribus Græcis affert Henricus Stephanus in Thesauro, quibus unicum addam ex Nov. 3. Justiniani: παραγίνεσθαι μάρτυρας τ᾽ ἐξ αὐτ᾽ τ᾽ πόλεως ἀξιοπίςων, κ᾽ κεκτημϑύων ὐσίαν, καὶ ἐπὶ χρηςῆς ὑπολήψεώς ὄντων, &c. Pro existimatione & bona fama utitur etiam Zonaras in Annalib. tom.2. Annal. pag.12. 1. edit, ut & Michael Psellus in Hist.MS. lib. 5. ἐπισημότατ@ δ᾽ παρὰ πᾶσιν ὢν ἀξιώματ@ ἕνεκα, κ᾽ τ᾽ κρείττον@ ὑπολήψεως.

Υ῾ΠΟΛΟ΄ΓΙΟΣ. Vide in Λόγ@.

Υ῾ΠΟΜΑΝΙ΄ΚΙΟΝ. Vide Ἐπιμανίκιον.

Υ῾ΠΟΜΑ΄ΣΧΑΛΟΝ. Liber Miraculor.SS.Cosmæ & Damiani: καὶ ὁ ἀνὴρ εἰς ἀνάμνησιν ἐλθὼν τ᾽ διηγήματ@, ὃ εἶχεν ἐν τῷ ὑπομασχάλῳ αὐτ᾽ τὸ τ᾽ ἁγίων ἐν εἰκονιδίῳ ἐκτύπωμα, &c. Ubi vetus Interpres in Synodo VII. act.4. *sub axilla sua*, sed malè, ut opinor: nam hic ὑπομάσχαλον, arcam, aut quid simile significat. Videtur etiam usurpari pro *Pera* seu *Mantica ad vestes viatorias sub alis equi succincta*, in Narratione de uxore Constantini Laodicensis MS. εἶχεν ἐν τῷ ὑπομασχάλῳ αὐτ᾽ τὸ τῶν ἁγίων ἐνεικόνισμα. Vide Ἀβέρτα, & Budæum in Pand. part.2.

Υ῾ΠΟΜΗΝΙ΄ΣΚΕΙΝ, *Ferre*, *Tolerare*, Υ῾πομϑύειν. Glossæ Græcobarb. ἐκεῖν@ ὅπυ ὑποφέρει, κ᾽ ὑποφέρει, καὶ ὑπομϑύει, καὶ ὑπομνίσκει, ἢ ἀπομλωίσκει.

Υ῾ΠΟΜΙΜΝΗ΄ΣΚΩΝ, *Monitor*, *Suggestor*, Dignitas in Ecclesia Constantinopol. apud Codinum cap.1. à quo statuitur Prima quartæ Pentadis, num.18. ejusque officium sic describitur: ὁ Υ῾πομιμνήσκων, εἰς τὸ ἐνθυμίζειν τ᾽ Ἀρχιερέα μυςικῶς. In Regio Cod. is primus tertiæ Pentadis ponitur, hisce verbis: ὁ Υ῾πομιμνήσκων, ἀσχολύμϑυ@ τῷ Πατριάρχῃ ἐν τῇ λειτυργίᾳ τὰς εὐχὰς καθ᾽ ἑκάςω ὑπομιμνήσκων. Longè porrò aliud huicce dignitati officium adscribit Codex Allatianus: ὁ Υ῾πομιμνήσκων, δεχόμϑυ@ τὰς ὑπομνήσεις τ᾽ ὑπομνημάτων τ᾽ ἐρχομϑύων ἐν τῇ κρίσει, καὶ ἀναφέρει τῷ Ἀρχιερεῖ κ᾽ τῷ Κλήρῳ. Ἐπιμιμνήσκων dicitur in Catalogo Reg. additurque, εἰς τὸ ῥυθμίζειν τ᾽ Ἀρχιερέα μυςικῶς. Istius dignitatis meminit preterea Michael Psellus apud Allatium de Simeonibus pag. 150.

Ὀςιαρίοις, ὑπομιμνήσκυσί τε
Κλητοῖς, ἀκλήτοις, γνωρίμοις, ἀνωνύμοις, &c.

Υ῾ΠΟΜΝΗΜΑΤΟΓΡΑ΄ΦΟΣ, *Actuarius*, *Memoralius*, in Gloss. Græc. Latin. Dignitas Ecclesiastica, apud Codinum cap. 1. num. 12. ubi ejus munus sic describit: Υ῾πομνηματογράφων, εἰς τὸ γράφειν τὰ ὑπομνήματα. Codex Allatianus: ὁ ὑπομνηματογράφ@ καθεζόμϑυ@ εἰς ψήφυς ἐπισκόπων, καὶ γράφει, εἴ τι τ᾽ ὁρίσωσιν ἀληθῶς. Joannes Episcop. Citri in Resp. lib.5. Juris Græcorom. νοσῦντ@ μϑυ τοι τ᾽ Χαρτοφύλακ@, ἢ ἀποδημῦντ@, ἀντ᾽ ἐκείνυ τῷ Υ῾πομνηματογράφῳ ἀνεῖται ἡ ἔκθεσις καὶ ἀνάγνωσις τ᾽ τ᾽ χαρτοφυλακικῦ Σεκρέτυ ὑπομνηματισμῶν. Michaël Cerularius Patr. Constantinopol. in edicto de projecto Pittacio: διὰ ἀποκρίσεως τ᾽ περιβλέπτυ Μαγίςρυ, κ᾽ Ἐπὶ τ᾽ δεήσεων, καὶ τ᾽ θεοφιλεςάτυ Χαρτοφύλακ@, κ᾽ τ᾽ Υ῾πομνηματογράφυ, &c. Euchologium pag.623. ἐξέρχεται ὁ Χαρτοφύλαξ ἅμα τῷ Υ῾πομνηματογράφῳ καὶ τῷ Ἱερομνήμονι. Nicephorus Call.lib.14. cap.7. Ἰωάννης, εἷς τ᾽ τὰ ὑπομνήματα Βασιλεῖ γραφόντων.

Υ῾πομνηματογράφ@, *Commentariensis*, *Custos carceris*, in lib. 60. Basilic. tit.35. c.20. 21.

Υ῾ΠΟΜΝΗΣΤΙΚΟ΄Ν, *Commonitorium*, in Gloss.

Gloss. Græc. Lat. Glossæ Basilic. Πιτίτιον, ζήτημα, ἤτοι τὸ ὑπομνηστικόν. Glossæ Lat. Gr. *Commentarium*, Ὑπομνηστικόν. Concil. Calchedonense Act. 1. Σηκρητάειος τοῦ θείου κονσιστορίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω θεῖον ὑπομνηστικὸν δοθὲν Ἐλπιδίῳ Κόμητι. Adde Act. 10. pag. 638. Concilium Constantinopol. sub Flaviano Patr. ἀποδεδώκαμεν—Εὐτυχεῖ τὸ γραφὲν αὐτῷ ὑπομνηστικόν. Occurrit passim in Conciliis Gr. apud Basil. Epist. 58. 59. Palladium in Vita Chrysostomi pag. 31. in Chronico Alexandr. pag. 912. 916. apud Theophanem an. 21. & 22. Anastasij, in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 93. &c.

ὙΠΟΝΟΡΙΟΝ. Hero in παρεκβολ. τοῦ δὲ λαοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐξορμῶντος, εἴτε διὰ παραπορτίων, εἴτε διὰ τῶν ὑπονορίων. Videtur legendum ὑπονομίων.

ὙΠΟΝΥΜΦΙΣ, *Paranympha*. Suidas, & Scholiastes Aristophanis in equitibus: δημιούργους ἐκάλουν τὰς νῦν λεγομένας Ὑπονυμφίδας, τελέσει τὰς παρεστώσας τῇ νύμφῃ γυναῖκας. V. Hesych. in δημιουργός.

ὙΠΟΠΑΤΡΙΟΣ, *Filius-familias* in Glossis Græc. Lat.

ὙΠΟΠΤΩΣΙΣ, tertius gradus Pœnitentium, qui scilicet ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ἵσανται ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ μετὰ τῶν Κατηχουμένων ἐξέρχονται, ut est apud Scholiastem Epitomes Canonum cap. 58. & Matth. Blastarem. S. Basilius de pœnarum locis: ὑπόπτωσίς ἐστιν ἡ ἔσω τῆς περιβολαίας τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ ἄμβωνος στάσις· ὁ γὰρ ὑποπίπτων συνίσαται μὲν ἐν τῷ ναῷ, οὐκ ἀξιοῦται δὲ τῆς κοινωνίας, ἕως πληρώσει τὸν ὁρισμένον χρόνον. Theorianus in legat. Armen. εἶτε τι φησὶν ὁ κανὼν Καὶ ἑπτὰ ἔτη πεσοῦνται· τοῦτο δέ ἐστιν ἐντὸς μὲν ἐκκλησίας εἰσέρχεσθαι, ἐν δὲ τῷ ὄπισθεν μέρος τοῦ ἄμβωνος ἵσασθαι, καὶ ἐξιέναι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Canones S. Gregorij Thaumaturgi, Can. 11. ἡ δὲ ὑπόπτωσις, ἵνα ἔσωθεν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἱστάμενος, μετὰ τῶν κατηχουμένων ἐξέρχηται. Concilium Ancyranum Can. 1. ἔδοξεν ἐνιαυτὸν ἀκροάσασθαι, ὑποπεσεῖν δὲ τρία ἔτη, εὐχῆς δὲ μόνης κοινωνῆσαι ἔτη δύο, καὶ τότε ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ Τέλειον. Ita Can. 5. 6. 8. 16. 22. Laodicen. Can. 5. 6. 15. & alia Concilia, S. Basilius in Epist. ad Amphilochium Can. 56. 57. 58. 59. 61. 64. 75. 77. 80. 81. 82. &c. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium: ἐν τελεσὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι, ἐν τρισὶ δὲ τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μόνης· ἐν ἄλλοις δὲ τρισὶν μετὰ τῶν ἐν τῇ ἐπιστροφῇ ὑποπιπτόντων προσέρχεσθαι, καὶ τότε μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων. Vide Allatium de Narthece, pag. 81. & Joan. Morinum lib. 4. de Pœnit. cap. 7. 8.

Ὑπόπτωσιν verò non nudam fuisse genuum flexionem, quod vult Allatius, monuimus in Gloss. med. Lat. in V. *Prostratus*. Quò præterea referri potest, quod tradit Socrates lib. 3. Hist. Eccl. cap. 13. de Ecebolio Sophista, qui ejurato Christianismo, ut Juliani Parabatæ gratiam demereretur, eo mortuo, rursum Christianus factus fuerat: καὶ αὖθις μετὰ Ἰουλιανὸν Χριστιανίζειν ἤθελε· ῥίψας γὰρ ἑαυτὸν πρηνῆ πρὸ τῆς πύλης τοῦ εὐκτηρίου οἴκου, Πατήσατέ με, ἐβόα, τὸ ἅλας τὸ ἀναίσθητον. Sed & Sozomenus lib. 7. cap. 16. ait in Ecclesia Romana ἔκδηλον εἶναι τὸν τόπον τῶν ἐν μετανοίᾳ ὄντων, in quo ἑστᾶσι κατηφεῖς, καὶ οἱονεὶ πενθοῦντες, ἤδη δὲ πληρωθείσης τῆς τοῦ Θεοῦ λειτουργίας, μὴ μετασχόντες ὧν μύσταις θέμις, σὺν οἰμωγῇ καὶ ὀδυρμῷ πρηνεῖς ἐπὶ γῆς ῥίπτουσι σφᾶς· ἀντιπρόσωπος δὲ δακρύων ὁ Ἐπίσκοπος ὁμοίως καὶ ἐπὶ ἐδάφους πίπτει σὺν ὀλολυγῇ, καὶ τὸ πᾶν τῆς ἐκκλησίας πλῆθος δακρύων ἐμπίπλαται. μετὰ τοῦτο δὲ πρῶτος ὁ Ἐπίσκοπος ἐξανίσταται, καὶ τοὺς κειμένους ἐξανίστησι, &c.

ὙΠΟΡΘΩΜΑΤΑ, *Vitium pedamenta*, in Basilic. lib. 16. tit. 1. §. 10.

ὙΠΟΡΡΙΝΙΟΝ, μύσταξ, Moschopulo. Glossæ Lat. Gr. *Infranares*, μύσταξ.

ὙΠΟΣΕΛΛΙΑΚΟΣ. Vide in Σέλλα.

ὙΠΟΣΗΜΑΙΝΕΙΝ, *Subscribere*, ut notat Cujacius lib. 6. observ. cap. 6. & ad Nov. 82. Glossæ Basilic. ὑποσημανθὲν, τὸ ὑφ' ἑτέρου ὑπογραφόμενον· οἱ γὰρ παλαιοὶ τῷ ὑποσημειώσεως ὀνόματι, ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς χρῆσθαι εἰώθασιν. Glossæ Gr. Lat. ὑποσημειοῦμαι, *Adumbro*, *Designo*. Vide Σημείωσις.

ὙΠΟΣΤΑΣΙΣ, apud Favorinum, ἔστιν κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ Ἀποστολικὴν παράδοσιν, τὸ πρόσωπον, ἤγουν ὁ χαρακτὴρ, κατὰ φησὶν ὁ Ἀπόστολος, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ; τελέσει πρόσωπον ὁμοούσιον τοῦ χαρακτῆρος, καὶ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ τοῦ Πατρός. Πρόσωπα δὲ λέγομεν ἐπὶ Θεοῦ, ἀσώματος καὶ ἀπερίγραπτος, καὶ ἀσχημάτιστος ὑπόστασίς ἐστιν, οὐσία μὲν ἰδιωμάτων, &c. Vox Christianis scriptoribus passim usurpata in S. Trinitate. Epiphanius hæresi 73. n. 17. καὶ μὴ ταρασσέτω τὸ τῆς ὑποστάσεως ὄνομα τινάς· διὰ τοῦτο γὰρ ὑποστάσεις οἱ ἀνατολικοὶ λέγουσιν, ἵνα τὰς ἰδιότητας τῶν προσώπων ὑφεστώσας καὶ ὑπαρχούσας γνωρίσωσιν.

ὙΠΟΣΤΑΤΙΚΑ, *Bona*, *Substantia*; *Hæreditas*, χωρία πατρικὰ, Portio: Ὑπάρχοντα Græcis. Glossæ Lat. Gr. *Prædiator*, ὠνητὴς ὑπαρχόντων; ὑπόστασις, apud Theophanem an. 29. & 35. Justiniani. Nicetas in Balduino num. 1. ex Cod. barb. Gr. ὅσους ἔμαθε πλουσίους εἶναι, καὶ γονικὰ ὑποστατικὰ πολλὰ ἔχοντας. Georg. Contares lib. 9. Hist. Athenar. p. 244. τέκνα, ὑποστατικὰ, καὶ ἄλλα ὅσα πράγματα εἶχαν εἰς τὴν χώραν τως.

ὙΠΟΣΤΕΓΟΝ, *Suggrunda*, in Gloss. S. Benedicti.

ὙΠΟΣΤΡΟΦΗΣ ΔΙΚΑΙΟΝ, *Ius Postliminij*, in Basilic. tom. 1. pag. 714. apud Harmenopul. lib. 2. tit. 7. §. 1. lib. 5. tit. 8. §. 50. &c.

ὙΠΟΣΤΡΩΜΑ, *Stragulum quod equi sellæ substernitur*. Anna lib. 4. Alexiad. καὶ μὴν καὶ ἡ τοῦ μύωπος ἀκμὴ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐνδακοῦσα τὸ ἄκρον τῆς ἐφεστρίδος, ὃ ὑπόστρωμα λέγουσιν, ἀκλινέστερον τὸν ἵππον ἐποίει. Vide Στρώσιον.

ὙΠΟΤΑΓΑΤΟΣ, *Subjectitius*, *Subditus*. Germanus Patr. Constantinop. in Epist. ad Cyprios n. 8. κρεῖσσον γάρ ἐστιν ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι καλαμόνας, ἢ εἰς ἐκκλησίας συνάγεσθαι μετὰ τῶν Λατινοφρόνων ὑποταγατῶν.

ὙΠΟΤΑΚΤΙΤΑΙ, *Subditi*, quæ quidem vox non semel occurrit in legibus Cypriorum hodiernorum MSS.

ὙΠΟΤΑΡΓΑΤΗΣ. Monita MSS. Salomonis ad filium Roboam MSS. ὑιέ μου, ἀνέχεις μυσταγὸν, εἴτε ὑποταργάτην, καὶ συνταγὶς τῷ τίποτε, βλέπε μὴ τῷ κουγπώσης τὸ χάρισμα, τὴν ῥόγαν του, καὶ τὴν φιλοτιμίαν του, καὶ ἔχεις κρίμαν ἐκ Θεοῦ, καὶ φλασμίαν μεγάλως. Quæ quidem nescio an ita interpretari liceat: *Fili, dimitte diabolum, illiusque consortium devita: vide ne hunc tibi adjungas, ejusque munera ac dona & honores accipias: quod si feceris, in Deum peccabis, & in opprobrium magnum incurres.* Nam hic videtur innui *Dagon*, qui & Ἀταργάτης dicitur, de quibus vocibus consulendus præ cæteris Seldenus de Dîs Syris synt. 2. c. 3.

ὙΠΟΤΟΜΗ σελήνης, Compotistis Græcis; *Saltus lunæ*, Latinis. Vide Petavium lib. 8. dissertat. ad auctor. oper. de doctr. temp. c. 14.

ὙΠΟΤΟΝΟΝ, *Tabecula mediana tectum intersecans*. Scholiastes MS. Oppiani ad lib. 2. Halieut. μέλαθρα, οἰκήματα. μέλαθρον κυρίως λέγεται τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, τὸ ὑπότονον λεγόμενον, ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ.

ὙΠΟΤΥΡΟΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ὠὰ κὰν δεκατέσσαρα, καὶ Κρητικὸν τυρίτζιν,
Ὑπότυρα κὰν δώδεκα, καὶ Βλαχικὸν τετάρτιν.

Καὶ λύτρας μίαν ἔλαιον, πεπερὶν, φοῦζα μίαν.
Athenæus ὑπόλυρίδα Edulium ex lacte & melle vocat.

ΥΠΟΥΕΛΙΟΣ. Vide in Διαγέλας⊕.

ΥΠΟΥΡΓΙΑ, *Ministerium*, *Officium*, seu *officiales minores domus regiæ*: qui scilicet in variis ministeriis subserviunt, ὑπουργοῦσι, quomodo hanc vocem usurpat Porphyrogenitus in Novella 8. & Harmenopulus lib.1. tit.5. §.3. Ita δυλείας Palatina officia vocat Nicetas in Alexio lib.3. num.2. μεγάλας δυλείας τῆς βασιλείας ποιῶν. Ubi Cod. al. χειρίζων μεγίστας ἀρχάς. Theophanes pag. 327. περιτυχὼν δὲ τῷ Θεοδόσιον υἱὸν, χειροῦται τοῦτον μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας, καὶ τῆς ἐν τέλει ἀνδρῶν τῶν παλατίου, & pag.390. ἐξῆλθε πᾶσα ἡ ὑπουργία καὶ ἡ κόρτις ἕως τῶν Μαλαγίνων. Adde pag. 270. 395. Leo Grammaticus pag. 496. & 497. & Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num.16. & in Lacapeno num.5. mentionem agunt Theocleti Νοταρίου τῆς ὑπουργίας. Ubi Notarius idem videtur qui in Palatio Regum nostrorum *Clericus* dictus. Ejusmodi ministris præerat Domesticus, qui Δομέστικος τῆς ὑπουργίας dicebatur. Idem Porphyrogenitus de Adm. Imp. cap.43. ἐξαπεστάλη ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντῖνος καὶ Δομέστικος τῆς ὑπουργίας, τῆς Λιβὸς, ὁ νῦν Ἀνθύπατος, Πατρίκιος καὶ Μέγας Ἑταιρειάρχης. Quæ quidem ita capienda videntur, ut is Constantinus filius fuerit Constantini Libis, conditoris Monasterij *Libis* dicti, de quo pluribus egimus in nostra Constantinopoli Christiana lib. 4. pag. 92. Sed de voce ὑπουργία, vide præterea Joannem Euchaitorum Metropolitam p.70. & Chronicon Alexandrinum pag. 916. Vide etiam supra in ὑπηρεσία.

ΥΠΟΦΩΝΗΤΗΣ, *Succentor*. Epistola interpolata S. Ignatij ad Philadelph. num.4. extr. τίς γάρ εἰμι ἐγὼ, ἢ τις ὁ οἶκός μου, ἵνα ἰσότιμον ἐμαυτὸν ἐκείνων εἴπω, ἀλλ' ὡς συστρατιώτης ὑμῶν, ὑποφωνητοῦ τάξιν ἐπέχων.

ΥΠΟΧΑΡΤΗΣ, Ὑποχάρτωσις, *Opus tectorium*. Glossæ Græcolat. Ὑποχάρτωσις, *Tectoria*. Polychronius in Canticum Canticor. pag. 88. εὔρυθμός τις καὶ καὶ δίγλυφος πῆξις τὸ τῆς ὀροφῆς κάλλος διαποικίλλουσα, ὃ λέγεται Ὑποχάρτης. Anonymus in Exaltat. S. Crucis pag.1285. ἥλιος ἐσκοτίζετο, καὶ ἐκ τὴν ἰδέσθαι τὸν οὐρανὸν, καὶ τὸ φαινόμενον στερέωμα, τὸ κόσμου περίβολον, τῆς κτίσεως ὄροφον, τὴν τοῦ πανδήμου οἰκίας κεράμωσιν, τὴν ἀπαλαιωτὸν στέγην, τὴν ὑδροπαγῆ καμάραν, τὴν κρυστάλλινον φιάλην, τὴν ὁμαλὴν ὑποχάρτωσιν, τὴν χρυσογράμματον βίβλον, &c. Epistola Hadriani Papæ ad Carolum M. *de Camarado autem quod est Hypocartosa*, &c. Prior vox occurrit in Vet. Inscriptione apud Reinesium pag.1031. DVM AEDICVLA MEDIAM PART.... QVAE EST SVB SECVND. ASCENS.. CAMARATVM EMIT MLX. Vide Gloss. med. Lat. in *Camaradum*.

ΥΠΟΧΕΙΡΙΟΙ, *Famuli*, *Subditi*. Pactum Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib. 13. Alexiad. ὥστε λίζιον ἀφιέναι τῶν σκήπτρων σου ἄνθρωπον, καὶ ἵνα σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον. Infrà: καὶ τῆς βασιλικῆς ῥάβδου (δοῦλον εἶναι καὶ λίζιον ὑποχείριον.) Nicetas barbarogr. in Manuele lib.6. num.2. τὰ σαγμάρεια, καὶ καμῆλοι, καὶ οἱ ὑποχείριοι, αἵ τε ἅμαξαι. Ita Leo Grammaticus in Theophilo pag. 452.

Ὑποχείριος, *Captivus*. Glycas in Annal. pag.334. ὁ δὲ Βασίλειος διὰ τόπων δυσβάτων, καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν καταλαβὼν, ὑποχείρια ποιεῖται. Ubi Cod. al. ὑπὸ χεῖρα præfert. Vide Theophanem an.18. Copronymi, & Eustathium Odyss. ό. p. 1788.

ΥΠΟΨΗΦΟΣ, Ὑποψήφιος, *Cleri ac populi* ψήφοις, *seu calculis electus in Episcopum*, *vel etiam in Abbatem*: nec dum confirmatus & consecratus. Ψηφίζεσθαι quippe dicebantur qui ad Episcopalem dignitatem eligebantur. Pachymeres lib. 8. cap.13. καὶ δὴ ψηφίζονται τρεῖς γε κατὰ τὸ σύνηθες· πρῶτον μὲν Γεννάδιον, ὃς δὴ καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ Ἰουστινιανοῦ ψηφισθεὶς, καὶ τὴν ψῆφον δεξάμενος, ἐπιδημήσας καὶ ἐγχρονίσας, ἔπειτα παρῃτεῖτο, &c. Sed & ψήφους ipsas Episcoporum electiones vocat lib. 10. cap.11. Idem scriptor lib.6. cap.5. γέγονε ταῦτα καὶ ὡς ὑποψηφίῳ ἐντεῦθεν προσφερόμενος ὁ Κράτης, τὰ φιλικά τε ἐπέστελλε. Georgius Corcyrensis in Tractatu de communione: οἱ τοῦτον εὑρόντες ὑπῆρχον ὁ Ἀλβελανίας ἐπίσκοπος, καὶ ὁ τῆς Βηθλεέμ ὑποψήφιος. Ephræmius in Chronico:

> Σωτήριχός τις Πανεύγενος τοὔπικλην,
> Τελῶν ὑποψήφιος Ἀντιοχείας.

Codinus de Offic. Palat. cap.20. num.4. de Patriarcha Electo: ἔρχεται ὁ ὑπόψηφος Πατριάρχης, (ὑπόψηφος γὰρ μέχρι τότε λέγεται) καὶ καθίζει ἐπ' αὐτοῦ (θρόνου.) Ita vocem hanc usurpant passim scriptores, Isaacius Angelus in Nov.2. descripta in jure Græcorom. Euchologium apud Goarum pag. 305. & seqq. 490. & apud Morinum pag. 117. 119. Symeon Thessalonicensis in dialogo de Hæresibus, Ignatius Patr. Antiochenus in Tomo contra Isidorum Patr. Constantinopol. Malaxus in Hist. Patr. Constantinopol. pag.154. &c.

Sed & vox ὑποψήφιος usurpatur in dignitatibus politicis & Palatinis, apud eundem Codinum c.18. num.2. ubi de Despota creato, necdum solenni ritu inaugurato, Dorotheus Monembasiota, de Theodoro Lascari Imp. καὶ ἔτζη ἐπῆραν αὐτὸν τὸν ὑποψήφιον Βασιλέα, καὶ ἐπῆγαν ἐν τῇ μητροπόλει Φιλαδελφίας, ὅτι ἔκαμαν τὸν θρόνον τοῦ Βασιλέως.

Ὑποψήφιοι & Ὑπόψηφοι præterea dicebantur qui ad dignitatem Episcopalem eligebantur, seu proponebantur, cum ex iis tamen eam unus duntaxat consequeretur. Ita usurpant Socrates lib.5. cap.5. & Sozomenus lib.2. cap.20. lib.7. cap.8. præterea Pachymeres d. lib.8. cap.13.

ΥΠΩΠΙΟΝ, *Ferulago*, *Thapsia*, apud Interpol. Dioscorid. c.739.

ΥΠΩΡΟΝ, *Fructus*, ὀπώρα. Georgius Contares lib. 7. Hist. Athenar. nbi de hortis: καὶ νὰ μὴν ἐμποδίζουν οὐδένα ἀπὸ ὅσους ἤθελαν νὰ πηγαίνειν μέσα, καὶ νὰ τρώγουν ἀπὸ τὰ ὕπωρα.

ΥΣΚΑ, *Fomes*, *Ignitabulum*, Hispanis, *Hiesca*. Suidas: Ὕσκα, ὀψάριον, καὶ ξύλον ἐν ᾧ ἅπτεται πῦρ. Guido II. in statutis Ord. Cartusiensis cap. 38. §.5. *Ad ignem*, *focile*, *esca*, *lapis ignitus*, *ligna*, *securis*. Leo in Tactic. cap.5. §.4. σελλοπούγγια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ὕσκας. Sic enim rectè legit Interpres, pro ἴσακας, uti præfert Meursij editio, nisi quod *Iscas*, vertit: Pigafatta verò *Focili* & *Esca*. Sed & ὕσκας legere est apud Constantinum in Tacticis pag. 11. ubi eadem verba habet quæ Leo. Vide Ἴσκα.

ΥΣΚΑ, Suidæ, ὀψάριον, id est Piscis. *Sturjonem* apud Symeonem Sethi de Aliment. interpretatur Martinus Bogdanus: ὁ ἰχθὺς ὁ κοινῶς Ὕσκα ὀνομαζόμενος φλεγματικὸν ἀπογεννᾷ χυμὸν, &c. Certè ab hac notione non abludit Michael Psellus de facultatibus aliment. MS. οἱ ἰχθύες κοινῶς ὕσκαι ὀνομαζόμενοι, φλεγματικὸν ἀπογεννᾶ χυμὸν· κακόχυμον δὲ ἐστι, διὰ τὸ ἡδέως σχεδὸν ἅπαντας τοῦτο προσφέρεσθαι, ὡς οἰκειότητά τινα ἐχούσης τῆς σαρκὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν, οἶμαι δὲ ὅτι διὰ τὸ μεταλῆψαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὗς, ὃ σημαίνει τὸν χοῖρον, &c.

ΥΣΟΡΟΠΟΣ, τὸ λινόσπερμα, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Semen lini*.

ΥΣΤΕΡΝΟΣ, Ὕστερος, *Supremus*, *Ultimus*, ὕστατος, ἔσχατος. Ὑστερὰ, Ὑστερνὰ, *Supremò*, *ultimò*, ἐσχάτως.

ἐσχάτας, ὕςατον. Υ῾ςερέτζικ@, *Posterior*, Joannes Tzetzes Chil. 1.

Ὀλίγον δ' ὑςερέτζικ@ χρόνοις τετρακοσίοις.

Υ῾ΣΩΠΟΣ, Υ῾σωπ@, *Hysopus*. Glossæ MSS.ex Cod.Reg.1673. Υ῾σωπον, ἡ βολάνη, καὶ ὁ ῥίπ@ τῶ ἐρίων τῶ προβάτων. Nempe recentioribus Græcis dicitur id quod veteribus οἴσυπ@, *Lana succida* simpliciter appellatur. Ita usurpant Aretæus lib.1.de curat.Acut. cap.7. Paulus Ægineta lib.4. cap.28. Nicolaus Myrepsus de Unguentis cap. 2. 25. ubi Fuchsius. Hinc Υ῾σωπον, in Glossis Chymicis MSS. dicitur esse ἀπόβρεγμα τῶ ῥυπαρῶν ἐρίων.

Υ῾ΦΑΔΙΟΝ, *Textum*, ὑφή. Glossæ interlin.MSS. ad Homeri Batrachom. χρισαμένη γὸ ὕφλωα· διανεισαμένη ὑφάδιον.

Υ῾ΦΑΝΤΗΣ, *Aranea*. Aetius lib. 1. ex Cod. Reg. de Arachne, ὁ καὶ περὶ τῶ ἰδιωτῶν καλεῖται ὑφάντης, διὰ τὸ μιμεῖσθαι τὴν τῶ ὑφαντῶν τέχνην, ἀποτελῶν ἱςὸν, ὃ λέγεται ἱςὸς ἀράχνης.

Υ῾ΦΟΣ, *Textus Evangeliorum*, seu liber Evangeliorum cujusque Evangelistæ. Verbi Gratiâ in Præfat. ad Evangelistarium: ἰςέον ὅτι τὸ ὕφ@ τῶ κατὰ Ἰωάννην ἁγίε εὐαγγελίε ἀναγινώσκεται, &c. Pentecostarium pag.76. v.125. v. 149. 172. εὐαγγέλιον ἑωθινὸν τῶ ὕφες. Sic non semel in libris Ecclesiast. Græcor. ubi ὕφ@ intelligitur ipsum Evangelistarium, in quo describuntur undecim Evangelia ἑωθινά. Τὸ τῆς δεσποτικῆς εὐχῆς ὕφ@, in Vita S.Nili Junioris pag. 22. Ita ὕφ@ pro ipsis Notariorum scripturis usurpat Martyrium SS. Maximi & Dadæ num.4. Μαγνιλλιανὸς ὁ Νωτάει@ ἀπεκρίθη, Ἐὰν κελεύει ἡ ἐξεσία ὑμῶν, ἀναγνωςήθω τὸ ὕφ@.

Υ῾ΨΗΛΗ, unus è quatuor spiritibus, seu Pneumatibus, in Musica Græcanica. Vide in Φωνή.

Υ῾ΨΗΛΩΝΕΙΝ, Υ῾ψώνειν, *Sustollere*, *Evehere*, ἐπαίρειν, ὑψῦν. Glossæ Græcobarb. ἄρας, κεφίσας, ὑψώνοντας, ψιλώνοντας.

Υ῾ΨΙΣΤΑΡΙΟΙ, *Heretici*, qui, ut ait Hesychius, τὸ ὕψιςον σέβεσι. Etymologicum MS. Υ῾ψιςάριοι, αἵρεσις αὐτὴ· ἄνθρωποι γάρ τινες αἱρετικοὶ ἔτε πατέρα, ἔτε ὑὸν ὁμολογῦντες, εἰ μὴ μόνον ὕψιςον, quo nomine vulgo donabatur Deus Judæorum, ut est apud Philonem in Legat ad Caium, de quo scribens, διετάξατο ἐκ τῶ ἰδίων προσόδων ἀνάγεσθαι θυσίας ἐντελεῖς τῷ Υ῾ψίςῳ Θεῷ καθ' ἑκάςην ἡμέραν. Quomodo etiam reperire est in ejusdem Caligulæ edictis appellari, quia in eorum libris ita ferè semper indigitantur. Gregorius Presbyter in Vita Sancti Gregorii Nazianzeni: καὶ τὴν τῶ Υ῾ψιςαρίων ἀποσεισάμεν@ δεισιδαιμονίαν ἢ πλάνην, γνήσι@ μύςης ἀνεφάνη τῆς χάριτ@. Ipse Nazianzenus in Orat. funebri in Patrem: Υ῾ψιςάειοι τοῖς ταπεινοῖς ὄνομα. Eorum rursum meminit in Orat. contra Eunomium, ubi malè edit. ὑψισιανοῖς, pro Υ῾ψιςαρίοις, observarunt viri docti.

Υ῾ΦΟΣ, *Gypsus*, γύψ@.

Υ῾ΨΩΜΑ. Vide in Παναγία.

Υ῾ΨΩΣΙΣ, nempe τῶ ςαυρῶ, Festum Exaltationis S. Crucis, 14. Sept. Theophanes an. 22. Anastasij: διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν ἐν τῇ ὑψώσει τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ. Typicum S.Sabæ cap.12. pag.13. v. σαββάτῳ μετὰ τὴν ὕψωσιν. Mox: κυριακῇ μετὰ τὴν ὕψωσιν, ἀναγινώσκεται τὸ συνοδικὸν τῆς ϛ'. συνόδε, &c. Infrà: δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς β, ἥτις κυριακὴ μετὰ τῆς ὕψωσιν ὅζιν, ἄρχεται ἀναγινώσκεσθαι, &c. Alibi dicitur ὕψωσις τῶ τιμίε ςαυρῶ. Vita MS. S.Theodosij Cœnobiarchæ: τόπ@ δὲ τῦτο τῆς καθέδρας ἐςὶν, ὁ Κωνςαντῖνον τῆς μέγαν ἐν Βασιλεῦσιν ἀναςῆσαι λόγ@· καθ' ὃν δὴ καὶ ἔτυς ἑκάςε τῶ τίμιον ὑψῦσθαι ςαυρὸν ἔθ@ ἐκ παιδὸς σωτηρόμενον. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. num. 33. Φωτίε τῶ τίμιον ςαυρὸν εἰς τὴν ἑορτὴν ὑψῦντ@, &c. Nicephorus Constantinopol. in Brev. pag. 67. 1. edit. de S. Cruce ab Hierusalem in urbem ab Heraclio allata: καὶ πρὸς τὴν μεγίςην ἐκκλησίαν ἀγαγὼν ταῦτα ἀνύψωσε. Hinc festum Exaltationis S.Crucis initium cepit. Vide Bedam de Locis sanctis cap.20. Luithprandus in Legat. *Post biduum, decimo octavo scilicet Kal. Octobr. pretiis muneribusque effeci, ut vivificum atque salutiferum adorarem lignum, &c.* dum scilicet Constantinopoli moraretur. Vide Euchologium pag. 828. Chron. Alexandr. an. 4. Heraclij, Scylitzem pag. 729. Vitam S. Mariæ Ægyptiacæ num.19.24. & suprà in ςαυροπροσκυνήσις.

Υ῾ψωσις ἁγία, in Liturgia Chrysostomi, *Sacra hostiæ elevatio* in sacra Liturgia, quæ apud Græcos fit longè post orationem dominicam & paulò ante ante communionem juxta Jacobi, Basilij & Chrysostomi Liturgias: tum enim Dominicum corpus, non ita tamen ut à populo conspiciatur, elevat Græcus Sacerdos. Ita Goarus ad Euchol. pag.145. eadem Liturgia Chrysostomi: ὅταν δὲ ἴδη ὁ διάκον@ τῶ ἱερέα ἐκτείνοντα τὰς χεῖρας, καὶ ἁπτόμενον τῶ ἁγίε ἄρτε πρὸς τὸ ποιῆσαι τὴν ἁγίαν ὕψωσιν, &c. Pantaleon de Miraculis S.Michaëlis, MS. ἐν μιᾷ συνάξει τῆς θείας λειτεργίας ἐπιτελεμένης, ἐν τῷ ὑψῶσαι μέλλειν τῶ ἀρχιερέα τὴν μυςικὴν καὶ ἁγίαν ἀναίμακτον ἀναφορὰν, &c. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 4. ςαθεὶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅτε ἔμελλεν ὁ Πρεσβύτερ@ ὑψώσειν τῶ θεῖον καὶ ἅγιον ἄρτον, &c. Apud Codinum cap. 17. num. 41. ὕψωσις τῶ δεσποτικῶ καὶ ἁγίε σώματ@. Adde num.42. & Catalogum offic. M. Eccl. Allatianum ubi de Protonotario.

Est & alia ὕψωσις τῶ ἁγίων, quæ fit in fine Lychnici, tempore quadragesimali, quo τὰ προηγιασμένα conficiuntur: tum enim quæ in sacra pyxide ad ejusmodi sacrificia reservantur, sub exitum λυχνικῶ, à populo adoranda à Sacerdote elevantur & proponuntur. Nicetas Pectoratus, & ex eo Joannes Claudiæ Metropolitanus de Azymis & suffocatis: ἔτω τοίνυν παραλαβόντες ἡμεῖς, Σαββάτῳ λειτεργῦμεν, καὶ κυριακῇ, κατὰ τὴν τρίτην τῆς ἡμέρας, (sacrificio scilicet perfecto) ὅτι εἰς τὰς θείες Ἀποςόλες κατῆλθε τὸ ἅγιον πνεῦμα· διὸ καὶ προσκομίζοντες ἐν αὐτῇ ἁγιάζομεν τὰ δῶρα, ἐξ ὧν ἀρκῦντες ἔχομεν τῇ ἑβδομάδι ὅλη, καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ὥρᾳ συμπεράναντες πᾶσαν ὑμνολογίαν ἐν τῷ πληρώματι τῶ λυχνικῶ, ἀποντες τὰς τυπωμένας παρὰ τῦ Μεγάλε Βασιλείε εὐχὰς, ὑψῦμεν τὰ Ἅγια, λέγοντες, Πρόσχωμεν, τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις. καὶ τῦτο τελεῖται ἡ τάξις τῶ θείων ἱεροτελεςῶν, &c. Vide Allatium in Dissertat. de Missa Præsanctificat. num. 16. 20. In Euchologio Allatiano apud Goarum pag. 641. hæc leguntur: ἡ δὲ τῆς ὑψώσεως τελετὴ ἄρχεται ἐν τῷ συμπληρῦσθαι τὴν τετάρτην τῶ νηςειῶν ἑβδομάδα· κατὰ γὸ τὴν παρασκευὴν, καθ' ἣν ἕωθεν ἡ τῶ τιμίων ἄρσις γίνεσθαι, &c. Quæ quidem verba de elevatione τῶ προηγιασμένων capienda esse arbitror.

Υ῾ψωθέσης κλάσματα, Panis ex quo desumpta est hostia, quæ supersunt, in Ecclesia à fidelibus edi solita. Responsa ad Monachos in Synodo Constantinopol. sub Alexio Comneno: τὰ μὲν τῆς ὑψωθέσης κλάσματα ἔχι, ἀλλ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μόνη ἐσθίειν, ἐς τ' ἂν ἅπαντα δαπανήσωσι· τὰ δὲ περιττὰ τῶ ἄλλων μὴ μετὰ γάλακτ@ ἢ τυρῦ καὶ ὠῶν ἢ ἰχθύων, ἀλλ' ἀποτεταγμένως καὶ ἰδιαζόντως.

Φ.

ΦΑ'ΒΑ, *Faba*, in Glossis Servij. Neophytus & Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ἔτνος, τὸ φάβα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 184. ἔτνος, εἶδος ὀσπρίου, ὃ δεύτερος, ὃ νῦν φάββα οἱ ἰδιῶται καταχρηστικῶς, καὶ ἀγροικοὶ καλοῦσιν. Auctor Etymologici: ἔτνος, ὃ δεύτερας, νῦν φάβα καὶ ἰδιῶται καὶ ἄγροικοι ὀνομάζουσιν. Hesychius: Φάβα, μέγας φόβος, καὶ τὸ συνήθες ὄσπριον. Glossæ MSS. ad Batrochom. Homeri: Κυάμους, φάβατα. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἔτνος τὸ φάβα γίνωσκε, ταῦτα φιλογραφοῦνται.

Anonymus MS. de Alimentis ad Imp. Pogonatum: σῖτος ἑφθὸς, φάβα, αὐχὸς, λοβοὶ τῶν φασυλίων. Leo Philosophus in *Carcinis*. Ἀβὰ φαγε μέγα φάβα. Hippiatrica: φάβα ἑψήσας εἰς ὕδωρ λέαισον μετὰ μέλιτος. Vide pag. 31. 79. 68. 185. Ordo Monasterij Casulorum: τῇ πέμπτῃ τῆς πρώτης ἑβδομάδος μετὰ τὴν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων ἐσθίομεν ἄρτον, καὶ φάβα βρεκτὸν, καὶ οὐδέν τι ἄλλο. Ubi observare licet vocem φάβα, neutro genere efferri, ut in Glossis laudatis & in Gloss. Lat. Gr. ubi *Fabatrum*, φάβατος κόκκος, exponitur, ut & in Orneosophio pag. 100. καὶ κόκκον φάβατος μετὰ ἅλατος. Ita in Orneosophio Michaëlis Imp. pag. 247. 248. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Codic. MS.

Καὶ ψηφίζεις φάβατα, καὶ γράφεις κονδύλατα.

Vita MS. S. Symeonis Sali: τούτεστι τὰ φάβατα, καὶ, τρωγάλλια, &c. Anonymus MS. de ciborum facultate: τὰ φάβατα τὰ καρυβαρικὰ, κακοστόμαχα, καὶ ὀνείρους ἐργάζεται.

Φάβατα βεβρεγμένα, apud Anonymum MS. de Tuenda urbe obsessa. Feminino gen. usurpat Christophorus Angelus de hodierno Græcorum statu cap. 34. καὶ ἐσθίουσι φάβας μετὰ ζωμοῦ. Utitur etiam Moschion de Morbis mulierum cap. 158.

Φαβαΐτζη, diminutivum ex φάβα. Idem Ptochoprodromus:

Καὶ φαβατίτζιν ἄλεσον, ὀρίζιν μετὰ μέλι.

Φαβάτον, *Puls fabaria*, quæ *Fabatia* dicitur Apicio: φαβάτιον ἄλευρον, Paulo Æginetæ pag. mihi 126. Phæmon in Cynosophio cap. 24. pag. 271. φαβάτου λευκοῦ ξέστην α᾽ ἀξυγγίου ἄλευρον τὸ ἴσον. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: ἐὰν δὲ κλόκιον χλωρὸν ὡς πισακίζοντα, καὶ ἔχῃ φουσκία ὡς φαβάτου ζωμὸν, &c. Vide Salmasium ad Lampridium p. 187.

ΦΑ'ΒΡΙΞ, *Fabrica armorum*. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 820. καὶ πεποιήκασιν ἀπὸ τῆς ἐκεῖ καλουμένης φάβρικος δίκην λαϊκῶν ἀποτμηθῆναι τὰς κεφαλάς. Justinianus in Nov. 85. cap. 2. συνείδομεν τὸ τῆς ὁπλοποιΐας ἔργον μηδένα μὲν ἰδιώτην ἐργάζεσθαι, μόνους δὲ ἐκείνους τὰ ὅπλα κατασκευάζειν τοὺς ἐν ταῖς δημοσίαις καλουμένους φαβρικαῖς. Mox: ἐν τῷ σκευείῳ τεταγμένους τῶν φαβρίκων.

Φαυεικῆ. Anastasius Sinaita in Hodego: καθ᾽ ἑτέραν κάθοδον συνήχθησαν εἰς διάλεξιν ὁμοίως ἐν τῇ φαυεικῇ τῇ δημοσίᾳ.

Φαβεικίσιοι, φαυεικίσιοι, *Fabricenses*. Cedrenus pag. 168. οἱ φαυεικίσιοι, οἱ τῶν ὅπλων δημιουργοί. Justinianus in Nov. 75. cap. 2. εἴτινες φανεῖεν ἢ Δεπυλάτοι, ἢ φαβεικίσιοι διαπιπράσκοντες, φρονούσιν οἱ κατὰ τόπον ἄρχοντες τιμωρίαις τοὺς τοιούτους ὑποβάλλειν. Φαυρικένσιοι, apud Scholiast. Basilic. ad lib. 45. tit. 1.

ΦΑΓΑ͂Σ, *Helluo*, *Edax*, *vorax*, φάγος, ἀδδηφάγος, λαίμαργος, &c. Portio. Procopius in Hist. arcana: καὶ Ἰωάννης, ὅνπερ ἐπίκλησιν Φαγᾶν ἐκάλουν. Apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 213. πλουσιοφαγᾶς dicitur *dives avarus* Evangelij. Vide Τραχηλᾶς.

ΦΑΓΕ'ΝΗ, *Dolium*, apud Crusium in Turcogræcia p. 255.

ΦΑΓΗ', φαγὶ, *Cibus*, *Edulium*, *Opsonium*, βρῶσις, τροφὴ, ἔδεσμα. Corona pretiosa: φαγὴ, *Pabulum*, βορά.

Φαγητὸν, idem quòd φαγή. Occurrit non semel in Geoponico Agapij Cretensis, apud Georgium Contarem in Hist. Athenar. pag. 126. Richard. & alios.

Φαγεῖον, eâdem notione. Vita S. Pachomij num. 40. καὶ λέγει αὐτῷ, Τί τοῦτο ποιεῖς, πάτερ, ὡς καὶ τῷ φαγείῳ; ἀπεκρίθη αὐτῷ, Τὸ φαγεῖον, ἵνα μὴ ἔχω ἡδονὴν ἐν τῷ φαγεῖν.

Φαγίον, simili significatu. Lexicon MS. adespoton: ἐδέσματα φαγία. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: Σύγγνωθί μοι, ἀδελφὲ, ὅτι οὐκ οἶδα ἀρτύειν καλῶς, καὶ ἴσως οὐκ ἐθεραπεύθης ἐπὶ τῷ φαγίῳ. Apophtegmata patrum in Sisoë num. 52. ἢ ἄρτον ἔχω μεταλαβεῖν, ὅσα ἐποίησαν φαγία. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὁρίζει ταύλαις, τένουσιν φαγία, ποτὰ, καὶ φέρας.

Historia MS. Belisarij:

Μήτε φαγίου καὶ ποτοῦ, μήτε ὕπνου προσ-ψαύσαν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 12.

Καὶ τὰ φαγία ἂς σιωπῶ ὅτισαν τόσω πλῆθος.

Vide in Δελικάτος.

Φαγοπότιον, *Cibus & potus*. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Συμφαμίλοι νὰ τρέχουσι μὲ φαγοπότια ὅλοι.

Occurrit apud Theophylactum Hieromon. serm. 1. p. 8. serm. 18. pag. 351.

Φαγοκύριος. *Ciborum dominus*, *Helluo*, vel ut interpretatur Salmasius ad Vopiscum, *Magister Comedo*. Palladius in Historia Lausiaca in Eulogio: καὶ ἤρξατο λέγειν κατ᾽ αὐτοῦ δύσφημα, ὡς λοιπὸν πλυώαν τῶν ἄνδρα, ἐπιλέγων αὐτῷ, σκαλογλύτην, φαγοκύριε, ἀλλότρια χρήματα ἔχεις. Quem verò σκαλογλύτην hic compellat, Aristophanes in Pluto p. mihi 74. σκατοφάγον *Merdivorum* vocat.

Φαγοπόλις, *Canus vorax*. Collatio S. Maximi: κακέσχατε, φαγοπόλις. Colloquia Zosimæ, ἐκεῖνος δὲ μαινόμενος καὶ λέγοντος ναὶ φαῦλε φαγοπόλι, ταῦτα λέγεις, ἵνα δόξης τραγος φαίνεσθαι.

Φαγλίν, *Mensa in qua cibus exponitur*. Glossæ Græcobarb. τράπεζα, ταῦλα, φαγλίν.

Ἀποφαγλίν, ἀποφαγίς, *Quidquid à mensa vel cibo sumpto remanet*. Roman. Nicephor. in Gram.

Ἀποφάγια, *Tragemata*, Τραγήματα.

Προσφάγι, προσφάγιον, *Stipendium*, σιτηρέσιον, Portio. At pro *Pulmento & Pulmentario*, usurpant Glossæ Lat. Gr. & Gr. Lat. ut & Herodianus in Epimerismis MSS. ὄψον, τὸ προσφάγιον. Hieronymus Dalmata in Historia MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. ἄρτον ἢ ἐλαίας, ἢ τι τῶν παρακειμένων ἀπλάμενοι, καὶ ἕκαστος προσφαγίου

φαγὶν ἅπαξ γδυσάμβροι. Zacharias Papa lib.3. dialog. cap. 14. ἀπέλθετε, καὶ τ̃ ἐργάταις ἡμῶν προσφάγιον ἑψήσατε. Ubi Gregorius M. *Ite, & operariis nostris pulmentum coquite*. Critodemus in Apotelesmatis MSS. ἐχθεσινὰ ἢ τινα προσφάγια ἑτοιμάζετε. Moschion de Morbis mulierum cap.55. ἁπλᾶς ἢ τροφάς, τυτέςι ἄρτον καὶ ὕδωρ, ἢ προσφάγια καὶ ὠὰ ῥοφητὰ δώσεις. Utitur præterea cap.86. 115. 116. ubi vetus interpres *Pultes* vertit. Diploma Andronici Jun. pro Monembasiotis: εἴτε διὰ οἴνυ ἐὰν ἐξ οἵας δήποτε χώρας διακομίσωσι τέτοις, ἢ διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πανὶυ, &c. Glossæ laudatæ: τρίμμα προσφαγίυ, *Infusura*.

Ὀψοφάγια, *Condimentum*. Lexicon MS. Colberteum: Καρύκια, ἀρτυσία, ἢ ἡδύτης τ̃ ζωμῦ, ὀψοφάγια.

ΦΑΓΙΔΙΟΝ, Φαγύλιον, Φαγήλιον, *Marsupium, Uber, Sumen*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 2062. Φαγίλιον, μαρσίπιον. Codex alius Reg. 1673. habet φαγήλιον, Suidas verò φαγύλιον. Hesychius: Φάκυλλοι, θαθοὶ, Μάρσιπποι. Glossæ Isidori: *Phaculla, Perna, Petazo*.

ΦΑΓΚΡΙ, *Phagrus*, Piscis, φάγρος, apud Agapium in Geoponico cap.138.

ΦΑΓΟΠΟΤΙΟΝ, *Cibus & potus*. Emanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Συμφάμιλοι να τρέχυσι με φαγοπότια ὅλοι.

ΦΑΓΟΣ, *Vorax*. Moschopulus: τρῶκτης, παρὰ φιλοςράτῳ, οἱ πολλὰ ἐσθίοντες, ἤγυν οἱ κοινῶς φαγοί. Anonymus de Nævis corporis: ἐὰν εἰς τὴν κοιλίαν, φαγοὶ ἀμφότεροι ἔσονται.

ΦΑΓΟΥΡΑ, *Pruritus, Prurigo*, Κνησμός. Φαγώνειν, *Pruritum movere*, Κνήζειν. φαγώνεσαι, *Prurire*, κνήθεσθαι.

ΦΑΓΟΥΣΑ, *Cancer*, Γάγγραινα, καρκίνωμα. Agapius in Geoponico cap.206. ςύπισον τὰ φύλλα, βάλλε τα εἰς τὴν φάγυσαν, ἢ ἄλλην πληγήν, &c.

ΦΑΓΩΝΕΙΝ, *Polire, Limare, Dolare*. φαγώνω τὸ παλοῦκι μὲ τ̃ ξυλοφᾶ διὰ νὰ τὸ βάλω ςὴν τρύπαν τ̃ σιδέρυ, *polio palum cum lima, ut ponam illum in foramine ferri*. Τὸ σχοινὶ φαγόνει τὴν πέτραν τ̃ πηγαδίυ, *Funis rodit lapidem putei*. Et ἡ ςαλαμαδία πέτροντας συχνὰ φαγόνει τὴν πέτραν, *gutta cadens sæpe cavat lapidem*. Ex Romani Nicephori Grammatica MS.

ΦΑΔΙ, *Trama*, Κρόκη, πλωίον. Φαδιάζειν, *Texere*.

ΦΑΖΟΣ, Coloris nomen, forte pro φαιός. Agapius in Geoponico cap.119. τὰ ἄσπρα (σύκα) εἶναι καλίτερα, δεύτερα τὰ φαζά, καὶ τὰ μαῦρα ὕςερα.

ΦΘΟΡΑ in musica quid sit, docet Hagiopolites MS. ἔςι δὲ καὶ ἡ λεγομένη Φθορά, ἡ ἀπὸ τ̃ κεντήματος καὶ τ̃ ψιλῆς ἔχυσα τὴν ἀπόῤῥοιαν, καὶ γὰρ ὐδ' αὐτὴ μόνη ἐνεργεῖ, ἀλλὰ μετ' ὀξείας· ἢ δὲ καὶ δύο, ἢ καὶ τριῶν ὀξειῶν, ἢ καὶ δύο ἀποςρόφων, καὶ ὀξείας, ἀποτελεῖ κεντήματος δύναμιν· ὅτε δὲ ἐπάνω, πληροῖ δύναμιν ὑψηλῆς, εἰ καὶ μὴ δι' ὅλυ. Rursum: φθοραὶ δὲ ὠνομάσθησαν ὅτι ἐκ τ̃ ἰδίων ἤχων ἀπάρχονται· τελειῦνται δὲ εἰς ἑτέρων ἤχων φθογγάς αἱ θέσεις αὐτῶν καὶ ἀποτελέσματα. De iis agit ibi pluribus. Vide Μέσοι ἦχοι.

ΦΑΪΛΑΖΑΧΑΡΑΤ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843.

ΦΑΙΔΡΑ, *Equisetum*, ἵππυρις, apud Interpol. Dioscor. cap. 628.

ΦΑΙΚΙΣΕΝ, καςόριον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg.1845. *Castorium*.

ΦΑΙΝΟΥΚΛΟΝ, *Fœniculum*. Suidas in Etymologico: Μάραθρον, Ῥωμαῖοι λέγυσιν αὐτὸ φαίνυκλον, παρ' ὅτι φαιὸν ποιεῖ τ̃ ὄκλον, ἤγυν τ̃ ὀφθαλμόν. Ubi ridere licet de ineptia etymi.

ΦΑΙΝΙΔ. Constantinus à secretis MS. cap. 91. μακροπίπερι, λινόσπερμα ἄνα γο' ι. φαινίδ, ἀμίγδαλα, &c.

ΦΑΙΝΟΛΗΣ, Φαινόλιον, Φενόλιον, Φελώνης, Φελόνιον, &c. voces unius ejusdemque significationis, quarum Etymon videtur peti à φαινόλης, vocabulo quo utitur Athenæus lib.3. qui κενόν καὶ ὐδέπω ἐν χρείᾳ γεγονμένον scribit: unde Lucianus in Lexiphane, illud barbaris accenset, fortè quia à Latinis acceptum, quibus *Pænula* idem sonat. Gloss. Lat. Gr. *Penula* φελόλης. Est autem φελόνης, seu φενόλιον, vestis Sacerdotum propria, absque manicis, talaris, & totum corpus ambiens, ita ut Latinorum casulæ antiquæ omnino respondeat: quæ quidem in Presbyteris est purpurea, ut testantur Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagog. & Symeon Thessalonic. in lib. de Templo. Sed licet φαινόλιον, propria sit vestis Sacerdotum, ea tamen utuntur *Exocatacœli*, seu præcipui in Ecclesia ἄρχοντες, quibus id peculiari privilegio ob dignitatis excellentiam conceditur, ut & Archidiacono Cleri Palatini in Festo adorationis S. Crucis, uti pluribus tradit Codinus de Offic. Palat. cap.9. num. 2. 4. 5. 6.

Φαινόλης, τὸ φελόνιον, *Penula*. Glossæ MSS. ex Cod. Reg.930. φαινόλις, χιτὼν οἱ δὲ παλαιοὶ, ἐφεςρίδα. Aliæ ex Cod.1708. & 2062. Φαινόλης, χιτὼν ἱεραρχικός· οἱ δὲ παλαιοὶ ἐφεςρίδα. ἢ φαινόλης, ὁ ἀπατεών, καὶ φαιλόνιον, ἱμάτιον, ἢ ἀρχιερατικὸς χιτών. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Τόγα, οἰωνεὶ σκέπασμα, ἣν δὲ φαινόλης λευκὸς ποδήρης, ἀπὸ τ̃ ὤμων ἔμπροσθεν μέχρι τ̃ ποδῶν πορφυροῖς ὑφάσμασι καλυπτόμενος. Artemidorus lib.2. Onirocrit. cap.3. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὁ λεγόμενος φαινόλης. Eustathius ad Od. Τ. Περσικὸν ὄνομα καὶ μανδύας ἔοικε δὲ, φησὶν, φαινόλη. Maximè verò sumitur pro indumento proprio Sacerdotum & Episcoporum, quo cæteri è Clero carent, ut ex variis auctorum locis colligere est.

Φελώνης. Theophylactus Simocatta lib. 7. cap. 6. scribit post mortem Joannis Jejunatoris Patr. Constantinopol. nihil inventum aliud in ejus æde, præter σκίμποδα ξύλινον, καὶ σισύραν ἐξ ἐρίυ ἐς τὰ μάλιςα εὐτελῆ, φαινώλην τε ἀκαλλῆ. Lucas Patr. Constantinopol. in Sancito 13. lib.3 Juris Græcorom. τὰς μὲν φαινολίων καὶ ςιχαρίων τὰ ἅγια μεταχειριζομένυς, κοσμικὰς ςολὰς ἐνδιδύσκεσθαι, &c. Symeon Thessalonic. de Sacris ordinat. c. 2. ubi de Lectore: προσάγεται πάλιν ἤδη ἀνατεθεὶς διὰ αὐτ̃ κεφᾶς, καὶ φαινολίυ εὐλογημένυ, ἤτοι καμισίυ, ὅπερ τ̃ ἱερῶν ἐνδυμάτων ἐςὶν ἀπαρχή. Cap.5. ubi de Ordinat. Sacerdot. φαινόλιον περιβάλλεται, ὅπερ ἔνδυμα λευκὸν ἐςὶ, δίχα μανικίων, ὅλον τὸ σῶμα περιςέλλον· λευκὸν μὲν διὰ τὴν καθαρότητα καὶ ἁγιοσύνην, καὶ τ̃ θείας δόξης περιβολήν, —— ἐκ ἔχον δὲ μανίκια, ἐκλυπὲν τ̃ σάκκον, ὃν ὁ Σωτὴρ ἐμπαιζόμενος ἐνεδύσατο περιςέλλον δὲ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τ̃ ποδῶν ἀπὸ κεφαλῆς, &c. Vide eundem lib. de Templo pag. 210. Quæritur apud Demetrium Chomatenum pag.318. an consentaneum sit ἐν μὲν τῷ ςιχαρίῳ τὰς πόλαμυς, καὶ ἐν τῷ φαινολίῳ ςαυρὰς ponere. Erant enim *Phænolia* crucibus ubique interstincta. Balsamon de Privileg. Patr. ubi de ejus vestib. pag.447. τὰ διὰ πολυςαυρίων φαινόλια, τ̃ τιμίυ ςαυρῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν significare scribit.

Φελόνης, Φελώνης, idem quod φαινόλης, unde detorta vox, ut volunt plerique. At Salmasius ad Spartianum pag.7. contra censet, aitque vocem formatam ex Lat. *Penula*. Glossæ S. Benedicti: φαιλόνης, *Penula*. Sed quicquid hac de re sit, constat idem sonare apud posteriores Græcos, quod φαινώλης. Methodius Patr. Constantinopol. in Miraculis S. Nicolai ex Cod. MS. καὶ τ̃ φελόνην ἐξαπλώσας ὃν φορῶν καλυπτεύετο, σκεπάσας δὲ τῦτον διὰ τ̃ βυθῦ περιπατῆσαι, &c. Constantinus Porphyrogenitus in Basilio n.21. edit. Combefisii: τοῖς ὤμοις τὰς φελώνας μετεωρίσαντες.

Utitur præterea S. Paulus ad Timoth. 2. cap. 4. v. 13. Vide Πενόλης. Inde

Φελόνιον, Φελώνιον. liber 20. Basilic. tit. 4. cap. 25. ὥσπερ ἐὰν δῶσω φελώνιον, ἐπὶ τὸ λαβεῖν στιχάριον. Ubi Jurisconsultus: *Sicuti si penulam dederint, ut tunicam acciperent.* Germanus Patr. Constantinop. in Mystagog. τὸ δὲ ἀπεζωσμένως τοὺς ἱερεῖς περιπατεῖν φελωνίοις, δείκνυσιν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σταυρῷ ἀπερχόμενος, οὕτως τὴν βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Infrà: τὸ φελώνιον ἐμφαίνει τὴν ἀπὸ κοκκίνου πορφύραν, ἣνπερ τῷ Ἰησοῦ ἐμπαίζοντες ἀσεβεῖς ἐφόρεσαν· ἔστι δὲ καὶ ἡ στολὴ τοῦ Βαπτίσματος. Theognostus Archimandrita de causa Ignatij Patr. Constantinopol. μετὰ γὰρ τὴν Ῥαίδεστον αὐτὰ ἀπημπολήκασιν ἱμάτιά τε καὶ φελώνια καὶ ἐγκόλπια. Leo Grammaticus & Georgius Monachus in Leone Armenio: ὡς οἱ ἱερεῖς μετὰ φελωνίων εἰσῆλθον, τοῦ δὲ βασιλέως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰσελθόντος, &c. Symeon Logotheta in eod. Leone n. 14. οἱ δὲ συναχθέντες, καὶ φελόνια ὡς ἱερεῖς φορέσαντες. Philotheus Patr. Constantinop. in ordine sacri ministerij pag. 2. ἀλλ' ὁ ἱερεὺς μόνος προσκυνεῖ, καὶ μόνος ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον. Et pag. 4. καὶ ὁ ἱερεὺς κεχαλασμένον ἔχων τὸ φελώνιον. Pag. 7. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀνοίξας τὰ ἅγια θυρία, χαλάσας τε τὸ φελώνιον, ἱστάμενος τοῦ διακόνου ἔξωθεν ἐκ δεξιῶν, &c. Pag. 9. ὁ δὲ ἱερεὺς χαλάσας τὸ φελώνιον, καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἐξέρχεται, &c. Adde Euchologium pag. 233. 236. 294. 295. 246. 607. Eusebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyt. num. 7. καὶ εὑρήσεις διάκονον φοροῦντα φελόνιον, &c. Ita num. 24. Isaac Catholicus in invectiva 2. in Armenios pag. 413. ὅτι τὸ φελώνιον τὸ κυκλοῦν ὥσπερ τεῖχος πάντα τὰ μέλη ἔνδοθεν ἀποκλείει, καὶ εἰκονίζει μετὰ φόβου Θεοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἔνδοθεν τοῦ ναοῦ οἰκήτηριον, καὶ ἐκεῖσε ὁμιλῆσαι Θεῷ, nempe καταφρονοῦσι. Vide Bolandum ad cap. 1. Vitæ S. Auxentij 14. Febr. & Tabellam VIII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

Φαιλώνιον, apud Sguropulum in Hist. Concil. Florent. sect. 10. cap. 4. Malaxum in Hist. Patr. pag. 183. & in Euchologio ex Cod. Reg. apud Goarum p. 233. & 244. Est etiam

Φαιλόνης, *Volumen chartaceum.* Lexicon MS. Cyrilli: φαιλόνης, εἰλητὸν τομάρειον μεμβράϊνον, ἢ γλωσσόκομον, ἢ καὶ χιτώνιον. Similia fere habent Auctor Etymologici, & Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930.

ΦΑΪΤΟΝ, *Cibus*, Ἔδεσμα, σιτίον, pro φαγητόν. Vide in Φαγή.

ΦΑΚΑΡΙΣ, *Fulica*, λάρος, in Glossis Lat. Gr.

ΦΑΚΕΩΛΙΟΝ, Φακιόλιον, Φακεόλιον, & Φακεωλίς. *Fascia qua caput involuebant olim Saraceni*, atque adeo Græci ipsi Byzantini, ut hodie Turci: ita enim hanc vocem usurpatam pro fasciola, instita seu loro, indeque acceptam opinatur Salmasius ad Vopiscum, Nonnosi apud Photium auctoritate præsertim fultus, cujus hæc sunt: ὅτι τὰ σανδάλια νῦν λεγόμενα φαβύλας ἔλεγον οἱ παλαιοί, καὶ τὸ φακιόλιον, φασκιόλιν. Sic quippe emendat, pro φασώλιν, qua certè notione usurpasse videtur Germanus Patr. Constantinopol. in Mystagogia pag. 150. περιτραχήλιόν ἐστι τὸ φακεώλιον, μεθ' οὗ ἐπεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεδεμένος καὶ συρόμενος ἐπὶ τὸ πρόσθεν. Grammatici verò omnes φακεώλιον, *capitis tegumentum*, interpretantur. Suidas: Φάκελλος, τὸ τῆς κεφαλῆς φόρεμα, ὃ καὶ φακιόλιον λέγεται. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Θέριστρον, τὸ δρέπανον, καὶ τὸ φακεόλιον. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ἡμιτύβιον, λινοῦν τι φακιόλιον. Scholiastes MS. Joannis Climaci gradu 15. τῷ θεριστρῷ, ἤτοι φακιολίῳ. *Theristrum* autem interdum sumi pro capitis tegumento, observamus in Gloss. med. Lat. Scholiastes ineditus Æschyli in Prometheo vincto: διαφέρει δὲ σφάκελος φακελίου· σφάκελος γὰρ μέν ἐστιν ὁ σπασμὸς τῆς κεφαλῆς· φάκελος δὲ ὁ δεσμός, ἀφ' οὗ καὶ φακιόλιον· φάκελος γὰρ περὶ Ῥωμαίοις τὰ δεσμά. Glossæ Basilic. σιμικίνθια, φακιόλια, ἢ ζωνάρια. Denique Scholiastes Aristophanis in Pluto: ἡμιτύβιον, ἀντὶ τοῦ σουδάριον, ῥάκος ἡμιτριβές· λινοῦν τι, δι' οὗ ἐκμαγεῖον· καὶ Σαπφώ, ἡμιτύβιον σταλάσσον, ἢ δίκροσσον φακιώλιον. Licèt porrò hic pro mappula, seu orario, videatur sumi, non obstat tamen quin φακιώλιον fuerit capitis Καλύπτρα, complicatum scilicet, seu potius circa caput convolutum: quippe explicatum mappulæ seu orarii vicem præbebat. Joannes Moschus in Limon cap. 196. οἱ δὲ τοῖς, οἷς ἔφερον, ἐρρίπιζον. Et Anastasius Sinaita in Psalm. 61. καὶ τῷ ἰδίῳ φακιολίῳ τὰ δάκρυα ἐκμάσσων, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Infrà: ὄντως τὸ φακιόλιον τῶν δακρύων αὐτοῦ τὴν. Idem, τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα pag. 972. Commentarius S. Joannis Theologi de JC. apochryphus MS. καὶ ἐκβαλὼν τὸ φακεόλιον αὐτοῦ ἥπλωσεν χαμαί.

Ea verò mappula, rursum εἰς φακίολον, seu φάκελον, *in fascem*, quodammodo convoluebatur, circa caput: unde fortè vocis arcessendum etymon potius quam à *fascia*, vel *faciali*. Nam φακιόλους pro *fascibus* usurpat Nicetas in Alexio Man. F. num. 13. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 6. n. 46. 47. ejusmodi Calyptras à Medis & Persis fluxisse innuit; apud quos, κριταὶ ἐφόρουν ἐπιλώρικα, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς φακεώλια. ἐν δὲ τῷ φακεωλίῳ ἑκάστῳ, addit ille, κρέματαί τε κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος μαργέλλιον συρμαλένον, καὶ ἕτερον τοῦ φοροῦντος τοῦ ὠτὸς καλύπτον· δῆλον ὡς τὸ ἀσκεπὲς τῶν ἐγκαλούντων ἐστί, τὸ δὲ σκεπόμενον τῆς, τῶν κατηγορουμένων μὲν, μὴ παρόντων δέ. Regi Homeritarum, qui Persis vicini erant, φακιόλιον pariter adscribit Theophanes an. 7. Justini Jun. ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον —— ἐφόρει. Ubi videre licet φακιόλιον nihil aliud esse quam *fasciolam* circa caput convolutam. Sed & Saracenorum pariter fuit. Vita S. Nili Junioris p. 156. de iisdem Saracenis: καὶ ἰδοὺ ἤρχοντο ὡσεὶ δέκα καβαλλάριοι, ἐνδύματα, καὶ ὅπλα, καὶ φακιόλια, ὅλον τὸ σχῆμα ἔχοντες τῶν Σαρακηνῶν.

A Saracenis ad Turcos transiit. Leunclavius in Pand. num. 240. *Tulipantum est lineum illud tegmen, quo capita Turci candidis involvere spiris solent. Græci nunc* φακιόλιον. Atque in his Nicetas in Alexio lib. 3. num. 4. ubi de Chaichosroe Iconiensium Turcorum Sultano: φακεόλιν χρυσοῦν ἐπὶ κεφαλῆς ἔχων. Ubi Cod. edit. κυρβασίαν præfert. Et Ducas Hist. cap. 37. de Turcis hodiernis: κρειττότερόν ἐστιν εἰδέναι ἐν μέσῃ τῇ πόλει φακιόλιον βασιλεῦον Τούρκων, ἢ καλύπτραν Λατινικήν.

A Saracenis denique φακιόλια accepere Græci, quo, jam ab ipsis Justiniani temporibus, utebantur Byzantij, si qua hac in re fides præstanda Codino in Orig. Constantinop. num. 148. ubi de quodam Architecto: καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὑποκαμισοβράκιον, καὶ τὸ σφικτήριον, καὶ τὸ φακεώλιον αὐτοῦ λαβών, συνέδησεν αὐτά, &c. Liuthprandus in legat. teristratos Græcos non semel depingit: *Mihi mandavit fas non esse quempiam, ubi Imperator esset, pileatum, sed teristratum incedere.* Mox: *manicati enim, fasciati, fibulati, criniti, talari tunica induti pedes incedunt, equitant, mensæ assident: & quod nobis omnibus turpe videtur, ipsi soli capite aperto Imperatores nostros deosculantur.* Quæ postrema verba potissimum observanda. Rursum: *Græcorum Rex crinitus, tunicatus, manicatus, teristratus*, &c. Denique *molles, effeminatos, manicatos, tiaratos, teristratos*, eosdem vocat in Hist. lib. 3. cap. 5. *Qui cum eodem pervenisset, inter cætera quæ Imperatori Romano Rex Hugo miserat munera, duxit duos canes, quales in eadem patria non sunt alicui visi. Qui cum ante ejus præsentiam adducti fuissent, nisi multorum brachiis constricti fuissent, eum protinus morsibus laniassent.*

laniassent. Puto enim quod dum hunc Græcorum more theristro opertum, habituque insolito viderunt indutum, non hominem, sed monstrum aliquod putaverint. Michaël Psellus lib. 7. Hist. MS. de Græcis: ἀναδεσμοῦνται ταινίαις τὰς κεφαλάς. Certè ejusmodi theristris seu calyptris usos etiam Byzantios sub Michaele Stratioco videtur innuere Scylitzes pag. 793. scribens hunc Augustum veteres Consuetudines reduxisse: & præ cæteris statuisse, τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς σκέπεσθαι, μὴ διὰ γραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων ὀθονίων ἐκ βυσσοῦ πορφύρας ἐξυφασμένων. (Vide in Γράμμα.) Sed & ejusmodi fasciolis utebantur, cum Franci nostri Urbem expugnarunt, ut testatur Nicetas de Statu urb. Constantinopol. num. 5. τὰς ἀγυιὰς περιήεσαν, καὶ τὰς ὀθονοσκεπεῖς πεζικρανίας καλύπτρας τῶν κορυφαῖς τῶν ὀχημάτων περιθέντες, καὶ τὰ κατὰ νώτου λευκόλινα τῶν ἱππείοις χρύσιν αὐτῶν περιδέοντες, ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς πόλεως ἐξιππάζοντο. Ubi Codex Barbarogr. τὰ χρυσύφαντα σενδόνια, σάβανα, καὶ προσόψια. Idem in Alexio Man F. num. 18. τὰ συγκλητικῶς ἐξυφασμένα τῶν κεφαλῶν ἐξενεγκόντες καλύμματα, καὶ τῶν κατὰ νώτου λευκολίνων λαβόμενοι, διέλυον αὐτὰ ὡς σφαίρας, χορεύοντες τοῖς ἐν τριόδων. Logothetæ cursus φακεωλίδα, & ἐπιλωρίκιον tribuit Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 4. num. 30. atque adeo ipsi Imperatori, cap. 6. num. 35. ὅτε γοῦν ὁ Βασιλεὺς τὸ στέμμα φορεῖ, ἕτερόν τι ἔνδυμα οὐ φορεῖ, εἰ μὴ τὸ σάκκον καὶ τὸ διάδημα· καὶ ὅτε μὲν ταῦτα, ὅτε δὲ ἐπιλωρίκιον καὶ φακεωλίδα φορεῖ, ἄλλοτε καββάδιον καὶ φυαλίν. Immò omnibus Archontibus: οἱ δὲ ἄρχοντες φοροῦσι σκαράνικα, φακεώλια, καββάδια. Denique Phaceolia Græcos gestasse testatur præterea Nomocanon Cotelerianus num. 500. εἴτις τοῦ πλησίον αὐτοῦ φακιόλιον, ἤτε μανδήλιον, ἤτε νῆμα, ἢ ἕτερόν τι τῶν βίῳ ἀποκλέψῃ, &c. Ita porro Græcanica ista Calyptra describitur à Coresio Chiensi apud Goarum: *Φακεώλις tiara est, & militum pileus, propriè, inquam, capisis* καλύπτρα, *Turcicæ persimilis, qua caput velut zona vel cingulo circumcingitur.* In hoc tamen à Turcica differebat quod teniæ illius caput circumducentis extrema ad aures dependerent, quemadmodum Codinus ait fuisse Medorum seu Persarum Phaceolia. Quippe ita effinguntur in *Vineolis* editionis Regiæ Historicorum Byzantinorum, ubi Josephi Patriarchæ Constantinopol. in urbem Romam ingressus, & illius cum Summo Pontifice colloquium effinguntur. Vide Tabellam V. ex his quæ initio hujusce operis delineantur. Præallatis addo quæ habet Achmes Onirocrit. cap. 226. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρεσε φακεώλιον, εὑρήσει ἀξίωμα στρατηγικὸν μέγιστον, ἀναλόγως τοῦ τε ἐν μήκους κυκλώσεως τοῦ φακεωλίου. Sed & quidam existimant Timotheum Patriarcham Alexandrinum, qui in ea dignitate Proterio successit, dictum Σαλαφακιόλον, quod *albo faciali* caput tegeret: Nam *Salaphaciolus* sive *Albus* dicitur apud Liberatum Diacon. cap. 16. Σαλοφακίαλος nuncupatur ab Evagrio lib. 2. c. 12. quod si ita est, Σαλὸς Ægyptiis *albus* fuerit. Theophanes an. 3. Leonis M. Τιμόθεος ὁ ἄλλος, ἐπίκλην Λευκός, καὶ ὁ Σαλοφακίαλος.

ΦΑΚΖΗ. Cohortis Turcicæ nomen. Laonicus Chalcondyles lib. 7. initio: καὶ Ἰωάννης μὲν ὁ χωνιάτης ἔχων τὴν φακζῆν, τοὺς Βλαξίδας καλουμένους, ἐπήει ἐπὶ τὸ τῆς Ἀσίας στράτευμα. Ita utraque editio: unde nescio cur Meursius legerit φάκρην. Fabrotus monet in uno è Regiis Codd. legi *Factionem*.

ΦΆΚΗΤΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ αἷμα τῆς φάσσης, *Sanguis columbæ*, exponitur.

ΦΑΚΙΆΛΙΟΝ, *Facialis*, vel *Faciale*, *Orarium*. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 1. οὗτος ὁ ἅγιος μένεις αὐτοῦ τῆς τελευτῆς ἐκ ὀθόνην ἐφόρησεν, ἐκτὸς φακιαλίου. Vide Gloss. med. Lat. in *Facialis*.

ΦΆΚΛΑ, *Verbascum*, arbor. Vide in Κόκλαξον.

ΦΑΚΛΑΡΊΖΕΙΝ. Prochoprodromus de sua Paupertate ex Cod. MS.

> Καὶ βλέπω τὴν ἐςίαν των πῶς συχνοφακλαρίζει
> Καὶ πῶς ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζει τζύκνα.

ΦΆΚΛΗ, *Facula*, διὰ τὸ φαίνειν, apud Suidam in Etymologico.

ΦΑΚΟΨΙΣ, *Lentiginosus*, *sparso ore*, in Gloss. Gr. Lat.

ΦΑΚΡΑΣΙΣ, *Vino crapulatus*, ex κρασὶ, *vinum*. Prochoprodromus MS. Contra Hegumenum:

> Καὶ φακράσιν με λέγουσιν, καὶ ἐγὼ οὐ μυεισμένος,
> Καὶ μεθυςὴν τοῦ ἐκ νεροῦ νῦν ὑδροπικιασμένον.

ΦΆΚΤΟΝ, *Factum*, ἔργον, ποίησις, ἀρίθμησις, πρᾶγμα, in Glossis Basilic. Leo I. Papa in Epist. ad Flavian. Patriarch. Constantinop. in Concil. Calched. part. 1. προσέχοντες τῇ αἰτίᾳ, θέλομεν τοῦ σοῦ φάκτω τὸν λογισμὸν μαθεῖν. Balsamon in Resp. 72. ὁ μὲν φάκτον ἀγνοήσας, οἷος ἂν καὶ εἴη, ἄξιός ἐστι κατὰ νόμους συγγνώμης. Νόμου καὶ φάκτου ἄγνοια, in Formulario MS. Notariorum. ἡ τοῦ φάκτου ζήτησις, apud Photium in Nomoc. tit. 9. cap. 38. Vide Zonaram ad Can. 69. Epist. S. Basilij ad Amphiloch.

ΦΑΚΤΟΝΆΡΗΣ, *Factionarius*, quivis ex Circi factionibus. Glossæ Basilic. Φακτονάριοι, ποιηταὶ, τεχνῖται. Meursius legit φακτιάριοι, contra editi fidem. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 453. ἱππικὸν ποιήσας, καὶ τὸ πρῶτον βαΐον παίξας, ἅρματι λευκῷ ἐποχησάμενος, χρώματι δὲ τῷ Βενετῷ ἀμφιασάμενος, καὶ νικήσας ἐστεφανώθη, τῶν δήμων ἐπιβοώντων, Καλῶς ἦλθες ἀσύγκριτε φακτονάρη. Eadem habent Symeon Logotheta n. 11. extr. & Georgius Hamartolus in Chron. MS.

ΦΆΛΑΓΓΕΣ, *Ædes ligneæ*, à voce Φαλάγγια, quæ Græcis ξύλα significat. Eustathius Iliad. δ. pag. 469. διὸ φασὶ καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ ξύλων οἰκοδομήματα φάλαγγας καλοῦμεν· καὶ μή ποτε διὰ τοῦτο, καὶ τὰ ἐν τοῖς δοκοῖς τῶν οἴκων τεχνουργοῦντα ἀράχνια, φαλάγγια λέγεται, ἴσως δὲ καὶ τὰ τοῖς πλοίοις ὑποτιθέμενα ἕρματα ἐντεῦθεν οἱ πολλοὶ φαλάγγια λέγουσιν. Ita Iliad. α. pag. 140. Inde *Phalanges* dictæ. Idem Eustathius ad Iliad. δ. ὅθεν αἱ στρατιωτικαὶ φάλαγγες, ἐπεὶ ξύλοις οἱ πάλαι καὶ ῥοπάλοις καὶ κορυναις ἐμάχοντο, διὸ φασὶ καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ ξύλων οἰκοδομήματα φάλαγγας καλοῦμεν.

ΦΑΛΆΓΓΗΝ, ἤτοι ἀράχνης ὠά, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 848. *Ova araneæ*.

ΦΑΛΑΝΤΖΑΜΕΤ, σπέρμα βασιλικοῦ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΆΛΒΑΣ. Theophanes pag. 266. de equo Heraclij Imp. ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ βασιλέως ἵππος, λεγόμενος Φάλβας, ὁ καὶ Δόρκων. Si Φάλβας & δόρκων, idem sonant Φαλβᾶς capream significaverit: si verò binis nominibus vocatus fuerit equus Heraclij, Φαλβᾶς dici potuit à colore fulvo, quem *Fauve* dicimus, & Procopius lib. 1. Gotthic. cap. 18. φάλιον appellat, id est, ut ipse interpretatur, φαιόν. Tametsi τὸ φάλιον, τὸ λευκὸν esse dicat Eustathius Il. γ. Hinc fortè Βουκέφαλος, equus Alexandri celeberrimus, quem Zonaras tom. 1. pag. 136. 1. edit. Βουκεφαλᾶν semper vocat, licet à bovino capite appellatum communis sit sententia, ut bovi fulvo similis fuerit. Vide supra in Βάλαν & Gloss. med. Lat. in *Bagus*.

ΦΆΛΕΙΑ, pro ἀσφάλεια. Stephanus Sachlekes MS.

> Δι' αὐτὸ ἂς τὸ διαλαλήσωμεν, καὶ φάλειαν νὰ μὴ ἔχῃ.

ΦΑΛΕΡΑΙ. Joannes Moschus in Limon. cap. 85. συνήθεια ἦν κατὰ μεγάλην ἁγίαν πέμπτην ἔρχεσθαι ἐνταῦθα τοὺς πτωχοὺς, καὶ ὀρφανοὺς τῆς ταύτης χώρας, καὶ λαμβάνειν

αὐτὺς ἀπὸ ἡμίσεως μοδίε σίτον, ἤτοι καὶ ἀπὸ πέντε εὐλογιῶν, καὶ ἀπὸ φαλερῶν έ. καὶ ἀπὸ ξεςίε οἶνον, καὶ ἀπὸ ἡμίσεως ξεςίε μέλιτος. Quam vocem omisit interpres.

ΦΑ΄ΛΕΩΣ, *Brassica canina*, *Apocynon*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 663.

ΦΑ΄ΛΗ. Myrepsus sect. 36. cap. 82. ταρίχυ κεκαυμένυ, φάλης κεκαυμένης. Vox Fuchsio incognita. Vide an non legendum φάβης.

ΦΑ΄ΛΙ, *Umbilicus*, *venterculus*, ὕμφαλος, γαςρίδιον. Agapius in Geoponico cap. 149. καὶ ἔνοσον αὐτὰ μὲ κομάτι ψύχαν ψωμίε ζεςὴν, καὶ βαλετὴν εἰς τὸ φάλι. Ita cap. 217.

ΦΑΛΙΑ΄, Φάλεια, *Error*. Glossæ Græcobarb. Ἁμαρτία, σφάλμα, φαλιά. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Διὰ αὐτὸ ἂς τὸ διαλαλήσωμεν, καὶ φάλειαν να μὴ ἔχυν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἀπεύρη τέριν ναν πιςὸν ὀλίγλυε ἡ φαλία.

Φαλιάζειν, Φαλιᾶν, *Fallere*. Eædem Glossæ: ἐφαλίασε, ἔσφαλε. Alibi: νὰ φαλιᾶ, νὰ σφάλλει. Φαλίασμαν, *Error*, *Peccatum*. Eædem Glossæ: ἄβλεμα, φαλίασμαν, ἁμάρτημα, σφάλμα.

ΦΑ΄ΛΙΟΣ. Vide in Φάλβας.

ΦΑ΄ΛΚΑ, *Falx*, *Falcastrum*, genus armorum, de quo in Gloss. med. Latin. in eadem voce *Falcastrum*. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. p. 194. ἄλλοι δὲ σιδηρᾶ μάχιμα ὅπλα δρεπανηφόρα μετὰ κοντάρίων μακρέων, τὰ ἐπονομαζόμενα φάλκας. Infrà pag. 197. καὶ τὺς μὲν ἀναβαίνοντας μετὰ τῶν φάλκας ἐπάνω τῶν ἐξωκάςρυ τὰς κεφαλὰς ἀπέτεμον τύτων.

Φαλκιὸς, ὁ κόπλων, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς δρεπάνυ, in Gloss. Basilic.

Φαλκιδία, *Falcidia*, vox J C. τὸ τέταρτον τῆς καθαρᾶς περιυσίας, ἀπὸ τῆς φάλκυς ὃ δηλοῖ τὴν δρεπάνην, ut est in iisdem Glossis. Hinc φαλκιδεῦσθαι, *Falcidiæ subjacere*, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 3. ubi perperam ἐ φαιδικεῦνται scriptum in prima edit.

Φαλκίον, idem quod φάλκα. Leo in Tacticis, cap. 6. n. 27. κοφίνια, κιλίκια, φαλκία, τζικύρια.

Φάλκος, eâdem notione. Glossæ Basilic. & Scholiastes Harmenopuli lib. 5. tit. 10. §. 2. ubi de lege Falcidia: ἔςι δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκὴ, δοκεῖ τισὶν ἀπὸ τῆς φάλκυς, ὃ δηλοῖ τὴν δρεπάνην, καὶ τὴν τομὴν τὴν ἀπὸ τῆς δρεπάνης, παράγεσθαι.

Φαλκίδιον, *Falcula*. Suidas in Etymologico: φαλκίδιον, δρεπάνιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 216. Φαρκίς, τὸ φαλκίδιον. Leo in Tacticis cap. 5. num. 5. ἀξίνας, φαλκίδια, πελέκιες, σκέπαρνα, &c. Constantinus in Tactic. pag. 10. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, πελέκια. Pag. 19. πτυάρια δύο, κόφινον κιλίκιον, φαλκίδιον, τζικύρια. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 6. nisi quod scribit φαλκίδιν, & κιλίκιν.

ΦΑΛΚΙΝΗΝΟΝ. Absyrtus in Hippiatr. lib. 2. cap. 96. περιττώματα δὲ λέγεται, ἃ Ῥωμαϊκῶς καλῦσι φαλκίνινα· εἰσὶ δὲ ἐκβολαὶ ἐν τῷ σώματι ὅμοιαι δοθιῆσι, καὶ μείζονες, καὶ πυῦνται, καὶ ἔκρηξιν λαμβάνυσιν αὐτόματα. Ubi Ruellius Interpres: *Cum tubercula prosiliunt, quæ Romano sermone falcinina nominantur.* At Meursius φαλκίμηνον emendat, ex Vegetio lib. 1. artis Veterinar. cap. 7. qui *Farciminum* vocat.

ΦΑ΄ΛΚΩΝ, *Falco*. Suidas: Φάλκων, Φάλκωνος, ὄνομα καὶ εἶδος ἱέρακος. Achmes Onirocrit. cap. 287. ὁ ἱέραξ, καὶ ὁ φάλκων, εἰς δευτέραν ἐξυσίαν ἀπὸ τῆς βασιλέως κρίνεται. Sidonius in Panegyr. Aviti:

Quid volucrum studium, dat quas natura rapaces
In vulgus prope cognatum? quis doctior isto
Instituit varias per nubila jungere lites?
Alter vincit aves, celerique per æthera plausu
Hoc nulli melius pugnator militat unguis.

Sed præ cæteris hoc genus aucupij præclare describit Michaël Psellus in Isaacio Comneno lib. 7. hist. MS. περὶ δὲ τὴν τῶν γεράνων θήραν καὶ μᾶλλον ἐςρέφετο, καὶ τὸ γένος αἰθεροδρομύσας ἐκ ἀπεγίνωσκεν, ἀλλὰ καθήρει τῆς ὕψυς· καὶ ἦν ὡς ἀληθῶς ἡδονὴ μιγνυμένη θαύματι· τὸ μὲν γὰρ θαῦμα, ὅτι παμμέγεθες ὅτω ζῶον τοῖς ποσὶν διὰ δόρασι χωρύμενον, καὶ τοῖς νέφεσι ἤδη κρυπτόμενον, ὑπὸ βραχυτέρυ ἡλίσκετο· τὴν δὲ ἡδονὴν ἡ πτῶσις ἐδίδυ· ἔπιπτε γὰρ ἡ γέρανος ἐπορχυμένη τῷ θάνατον, καὶ νῦν μὲν τὰ πρανῆ, νῦν δὲ δεικνῦσα τὰ ὕπτια. Vide Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 11.

Φαλκόνιον, *Iunior Falco*, vel etiam *Falco adultus*. Leo Philosophus de Regno MS. cap. 50. εἰς τὸ περὶ φαλκονίων, ἱεράκων, λακωνικῶν, πάρδων, &c. Constantinus de Adm. Imp. cap. 32. καὶ ἐκεῖνοι ἀντέδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκώνια δύο, σκυλλία δύο, &c. Otneosophium pag. 244. τὰ φαλκώνια ἐξωπίαςα κρείττονα, παρ᾽ ὃ τὰ πωλότροφα. Historia Bertrandi Romani MS.

Ηὗρε παραῦτα λαγωὸν, κ᾽ ἔλυσαν τὸ φαλκόνιν.

Φαρκόνι, in Assisis MSS. Regni Hierosol. cap. 242. locum vide in Σάκρε.

Φαλκόνιον, Machina bellica, quam vulgo *Fauconneau* appellamus. Joannes Cananus de Bello Constantinopolit. pag. 190. ἀλλὰ καὶ φαλκόνια ἐποιήσαντο, καὶ χελώνας, καὶ ἀφιυδάμαξα, καὶ ἄλλα πολλὰ ξύλινα καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἐλεπόλεις κατασκευάσαν. Historia MS. Belisanij:

Καὶ καῦτες ὅντως να εἰπῆς φάλκονες καὶ πετρῖτες,
Τζαγίτας καὶ μπαλαιςρερίδες, τόξα καὶ τοξότορυς.

ΦΑ΄ΛΣΟΜΑΝ, *Falsus paries*, ut videtur. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Γήτωναν ἔχω κοσκινᾶν, φάλσωμαν μας χωρίζει
Ἀπ᾽ αὐτὺς, ὅπυ σπίγωσιν μετὰ κάμπον ματζύκης.

ΦΑ΄ΛΣΟΝ, *Falsum*, ψεῦδος, in Gloss. Græcobarb. Synodus VI. Constantinopol. act. 12. περιττὴ ἡ τῆς παρόντος λόγυ ἀνάγνωσις καθέςηκεν, ἐπεὶ πλαςὸς καὶ φάλσος ἐςί.

Φαλσία, *Falsitas*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καὶ τὰ κρυφὰ τὰ σιδερὰ εἶδε δημηγερσίαις,
Καὶ τῆς φαλσίαις πυ γίνονται, καὶ μόιαζυν δικαιοσύνης.

Idem lib. 4.

Τῦ παιγνιδίυ ἀν τέχνημα γεμάτον τῆς φαλσίας.

Φαλσεύειν, *Falsare*. Sexta Synodus Constantinopolit. act. 3. ἐφαλσεύθη καὶ αὐτὴ ἡ βίβλος, &c. Et act. 14. τὺς δὲ φαλσεύσαντας τὰ εἰρημένα δύο βιβλία. Occurrit ibi non semel. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ φαλσώσας τῆς χοσρόυ ἐπιςολὴν, &c.

Φαλσεύτης, Φαλσογράφος, *Falsator*. In Pseudosynodo contra imagines acclamatum Γεωργίῳ Φαλσεύτῃ τῶν πατερικῶν διδασκαλιῶν, ἀνάθεμα. τῷ εἰκονολάτρῃ καὶ φαλσογράφῳ Μανσὺρ, ἀνάθεμα.

ΦΑ΄ΜΑ, *Textum*, Ὕφασμα.

ΦΑΜΑΪ́ΖΑ, *Masa*, *Polenta*. Glossæ MS. interlin. ad Theocritum: καλεδαίσαιο μαίδας. ἔφαγε φαμαΐζας, ἀπαξιμάδια.

ΦΑΜΗΛΙ΄Α, Φαμιλία, *Familia*, λαός. Item περιυσία ἡ συνέχυσα καὶ ἀνδράποδα καὶ ἄλλα πολλὰ, in Glossis Basilic. Glossæ Juris MSS. φαμηλίας, οἰκετῶν ἀνδραπόδων. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 900. καὶ σώσατε ἑαυτὺς καὶ τὰς φαμιλίας ὑμῶν. Theophanes an. 1. Philippici: φαμηλιῶν καὶ κτηνῶν ἀμετρήτων ἅλωσιν ποιησάμενοι. Adde pag. 326. 330. 390. Codinus in Orig. Constantinopol. num. 19. καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὰς φαμιλίας. num. 20. καὶ λαβόντες τὰς φαμιλίας τῶν συγκλητικῶν. Adde num. 21. occurrit præterea apud

apud Theophanem pag. 326. Diophanem in Geopon. lib. 2. Zachariam Papam lib. 4. Dial. cap. 32. 40. 41. in Novellis Constantini Porph. apud eundem lib. de Adm. Imp. pag. 66. 77. 123. 200. 203. Simocattam lib. 6. cap. 5. Mauricium lib. 11. Strateg. cap. 5. Achmetem Onirocrit. cap. 79. 83. 104. 113. 130. 142. 149. 159. 299. apud Jureconsultos, & alios passim.

Φαμελία, hodie. Ducas Hist. cap. 42. αὐτὸς δὲ καταγράψας φαμελίας, &c. cap. ult. μετῴκισας ἐκ τῆς Πελοποννήσου φαμελίας δισχιλίας.

Φαμελίτης, *Domesticus*.

Φαμιλιαεικὸν, quidquid alendis *Familiaribus*, seu famulis, militibus datur & subministratur. Mauricius lib. 1. cap. 2. pag. 24. Δεῖ ἀναγκάζεσθαι τοὺς στρατιώτας, καὶ μάλιστα τοὺς τὰ φαμιλιαεικὰ λαμβάνοντας, πάντας, πάντως παῖδας ἑαυτοῖς ἐπινοεῖν, ἢ δούλους, ἐλευθέρους κατὰ τὴν γινομένην διάλυσιν.

Φαμιλικῶς. Cedrenus in Rhinotmeto pag. 447. τοὺς μὲν πρωτεύοντας Χερσῶνος, τεσσαράκοντα δύο ὄντας, φαμιλικῶς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαπέστειλεν. Id est *cum suis familiis*, quidquid contra censeat Meursius.

Φαμίλιος, *Famulus*. Φαμεύγειν, *Famulari*.

Συμφαμιλος. Theophanes an. 15. Copronymi: ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει ὀλιγωθέντων τῶν οἰκητόρων αὐτῆς ἐκ τοῦ θανατικοῦ, ἤνεγκεν συμφαμίλλους ἐκ τῶν νήσων καὶ Ἑλλάδος, καὶ τῶν κατωτικῶν μερῶν, καὶ ἐποίησεν κατοικῆσαι τὴν πόλιν, καὶ κατεπύκνωσεν αὐτήν. Ubi alij Codd. habent συμφαμήλους, & συμφαμίλους. Miscella verò vertit, *cum familiis*. Emanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Να πᾶν ναξεφαντόνουσι πᾶσα ἑορτὴ καὶ σχόλη,
Συμφάμηλοι να τρέχουσι με φατοπότια ὅλοι.

ΦΑΜΩΣΣΟΝ, φάμουσον, *Famosus libellus*: φλυαρία, nudè, apud Harmenopulum lib. 5. tit. 1. §. 24. lib. 6. tit. 9. §. 5. 6. 7. Glossæ Basilic. φάμουσα, λίβελλος περὶ ἀνωνύμων βιβλίων τῆς δηλώσεως φλυαρίας. Rursum: φάμουσον λέγεται τὸ γραφέν. Alibi: καὶ διὰ (ἡ κοντεμελία) καὶ προθέσει, καὶ φαμώσσῳ, ἤγουν γραφῇ. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 489.

Φάμουσα δέ μοι λέγεσθαι τοῖς νομογράφοις νόει,
Τὰ ἔγγραφα ληρήματα κατὰ τῶν ὑπερόχων,
Ἅπερ λατραίως καὶ κρυφῇ τῆς ἀγοραῖς ῥιπτοῦνται,
Εἴτε καὶ μέσως τοῖς, εἴτ' οὖν ἑτέροις τόποις,
Οἱ νόμοι τιμωροῦνται δὲ τοὺς ταῦτα γεγραφότας.

Joannes Antiochenus in Chron. MS. & apud Suidam in Ἰοβιανός. Ἀνέσκωπτεν οὖν αὐτὸν ᾠδαῖς καὶ παρῳδίαις, καὶ τοῖς λεγομένοις φαμώσσοις, διὰ τὴν τῆς Νισίβιδος προδοσίαν. Basilic. lib. 35. ὁ ἄσωτος οὔτε διατίθεται, οὔτε μαρτυρεῖν ἐν διαθήκῃ δύναται, οὔτε ὁ διὰ φάμωσσον καταδικασθείς. Anna Comnena lib. 13. pag. 377. φάμουσά τινα γράψαντες, κατὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἔρριπτον σκηνήν. — δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὰ φάμουσα, λοιδορήματά τινα ἔγγραφα. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 9. cap. 36. περὶ τῶν ὑβριζόντων, ἢ τυπτόντων, ἢ ποιούντων φάμωσσα. Pachymeres lib. 6. hist. cap. 24. ἐκκεκομμένης τοίνυν τῆς παρρησίας τοῖς ἐλευθέροις ὑπὸ σκότον φάμουσα ἐρρίπτοντο, τὴν τῆς ἀρχῆς παραβασίαν ἐλέγχοντα. lib. 9. cap. 22. σφάκελος γὰρ γραμμάτων καὶ τόμος, ὃ δὴ λέγεται φάμουσος, εἰς χεῖρας τῷ βασιλεῖ γίνεται. Adde lib. 13. cap. 5.

ΦΑΝΑ, *Myrica* species, de qua Consulendus Petr. Belonius lib. 1. observ. cap. 53.

ΦΑΝΑΡΗ, Φανὸς, *Laterna*, λαμπτὴρ, in Corona pretiosa, & apud Crusium pag. 208. Agapius in Geoponico cap. 172. κάμε ἕνα φανάρι με γιαλιὰ, κρύσταλλα, &c. Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in Λαμπτήρ.

Φαναρᾶς, *Laternarius*, *Laternarum opifex*, λυχνοποιός.

ΦΑΝΑΡΙΟΝ, *Speculum*. Eustathius Odyss. ν. καὶ τὸ φανίον δὲ ἐκ τοῦ φανὸς παράγοντων, οὗ ἡ χρῆσις παρὰ Μενάνδρῳ· οὗ φανίου, τὸ ὑποκόρισμα παράγει καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον φανάριον. Moschopulus in Lexico Philostrati: Κάτοπτρον, ὁ Λατινικῶς λεγόμενος Καθρέπτης· ἔσοπτρον δὲ τὸ κοινῶς φανάριον. In descriptione Peloponnesi Gemisto Plethoni subjecta: τροιζὴν πόλις, φανάριον.

Item *Furnus*, *Caminus*. Scholiastes Oppiani lib. 5. Halieut. v. 430. ἰπνοῦ, διὰ φαναρίου.

ΦΑΝΕΙΝ, pro φαγεῖν, crebrò usurpat Fr. Richardus in Clypeo fidei.

ΦΑΝΕΡΩΝΝΕΙΝ, *Manifestare*, Φανεροῦν. Glossæ Græcobarb. ἀναφαίνειν, λέγειν, νὰ φανερώνειν.

ΦΑΝΕΡΩΣΕΟΣ δικαστήριον, *Iudicium de tabulis exhibendis*, in Basilicis.

ΦΑΝΕΡΩΣΙΣ, cum Christus primo se manifestavit. Euthymius Zygabenus in Præfat. ad Psalmos: πρῶτον Θεοῦ σύλληψις, εἶτα γέννησις, εἶτα κλῆσις καὶ περιτομή, καὶ προσαγωγὴ πρὸς τὸν ναὸν, καὶ ὑπάντησις, εἶτα μετὰ τριάκοντα χρόνους ἡ βάπτισις, ἡ φανέρωσις, ἡ διδασκαλία, τὰ θαύματα, καὶ πάντων ἔσχατον ἡ ἀνάστασις. Infrà: ὁρᾷς ὅση τῶν μὲν ἑορτῶν ἡ ὑπόστασις, τῶν δὲ ἡμερῶν ἡ συνάφεια, πάλιν ἀνάληψις, μεταμόρφωσις, εἶθ' ἡ γέννησις, εἶτα πάντων ἔσχατον ἡ φανέρωσις.

ΦΑΝΙΖΕΙΝ, *Apparere*. Gregorius Hieromonachus in Synopsi Ecclesiastic. dogmat. cap. 4. de Spiritu Sancto: καθὼς ἐφάνισεν καὶ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐν εἴδει περιστερᾶς εἰς αὐτόν.

ΦΑΝΙΟΝ, *Facula*. Anonymus MS. de œconomia belli: ἐπὶ δοράτων ἀνηρτημένα φάνια κατέχοντες. Ubi describuntur ejusmodi Faculæ militares, ut & apud Annam Comnenam in Alexiade.

ΦΑΝΤΑΣΙΑ, *Pompa*, *Apparatus*. φαντασία βασιλική, *Pompa regia*, apud Nilum lib. 3. Epist. 14. S. Lucas Act. cap. 25. τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας. S. Athanasius in Epist. ad Solitarios pag. 817. ἐκ παλατίου μετὰ στρατιωτικῆς ἐξουσίας καὶ φαντασίας ἀπέσταλτο. Adde pag. 861. S. Proclus orat. 9. οὐ τὴν λοιπὴν φαντασίαν ἣν εἰώθασιν οἱ πρόσκαιροι Βασιλεῖς ἐν ταῖς προόδοις ἐπιδείκνυσθαι. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num. 16. μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν μετὰ πολλῆς φαντασίας τοῦ Σαρωνείτου ἀπερχομένου εἰς τὸ παλάτιον, &c. Martyrium S. Basilei num. 3. ἦλθεν μετὰ μεγάλης φαντασίας εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Νικομήδειαν. Vita S. Nili Jun. pag. 91. κατελθόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ πολλῆς ἐπάρσεως καὶ φαντασίας, &c. Acta S. Maximi Conf. p. 60. ἐξέρχονται πρὸς αὐτὸν — οἱ Πατρίκιοι μετὰ πολλῆς περιβολῆς καὶ φαντασίας. Chronicon Alexandrinum an. 20. Constantij: Κωνστάντιος αὔγουστος τὴν ἑαυτοῦ εἰκοσιετηρίδα μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παραλλάξεως εἰσῆλθεν ἐν Ῥώμῃ, &c. Similia habet Theophanes pag. 37. ἐλθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ Κωνστάντιος εἰσῆλθεν μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παραλλάξεως, &c. Adde pag. 100. Vide Salmasium ad Lampridium p. 210. Fronton. Ducæum ad S. Basil. pag. 30. & Gloss. med. Lat. in *Phantasia*.

Φαντασία, *Somnus venereus*. Apud Petrum Chartophylacem quæritur, an ἱερεὺς ἐὰν ἐν σωματικῇ φαντασίᾳ γένηται, λειτουργήσῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἢ κοσμικὸς μεταλήψεται.

ΦΑΝΤΑΣΙΑΣΤΑΙ. Hæretici qui Christi corpus incorruptibile esse, id est naturales affectiones in Christo non reipsa, sed specie & apparentia fuisse, seu τὰ τῆς οἰκονομίας ἅπαντα φαντασίαν εἶναι, asserebant, de quibus Liberatus Diacon. cap. 9. 19. 20. Synod. VII. act. 5. Chronicon Alexandrinum pag. 279. Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 45. &c. Vide Concil. Nicænum II. act. 5. p. 361.

Φαντασιοδοκῆται, iidem dicuntur apud Theophylactum in cap. 4. Joan. p. 605.

ΦΑΝΤΖΑΚΟΎΣΤ, τὸ πεντάφυλλον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΑΝΤΖΗ῎, ἡ ῥαφανίς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΑΝΤΊΖΕΣΘΑΙ, *Somniare*, *Somnio deludi.* Theodorus Patriarcha in Responsis MSS. λαϊκὸς ἐὰν φανλασθῇ ἀξιωθείη αὐθήμερον τῆς τῶν θείων ἁγιασμάτων μεθέξεως ἢ οὔ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

> Ἦλθε Χρυσὸς ὁ βασιλεὺς, στήκεται, ἐρώτα τὴν,
> Πῶς ἐφανλίσθην, διάτι ἦτον τὸ ἐφανλίσθην,
> Καὶ ἡ κόρη ὁμολόγησεν ὄνειρον ὡς ἦτον.

ΦΑΝΤΊΝΑ, *Virgo*, *Puella*, ex Italico *Fantina.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1. extr.

> Εἶπαν τὸ πῶς ἐν ἀδελφὴ κυρὰς γὰρ τῆς Ῥηγίνας,
> Ἐμίλία λέγουν τοὔνομα ἐκείνης τῆς φανλίνης.

Et lib. 3.

> Καὶ πρὸς τὴν Τζάμπρα κίνησε ἡ ἔμορφη φανλίνα.

ΦΑ῍Ρ, *Far*, apud Aretæum lib. 2. de curat. Acut. cap. 2. ubi φὰρ τὸ τυῤῥηνικὸν, *Far tyrrhenum* commendat. Adde pag. 144. Vide Φάρος.

Φάρα, eâdem notione. Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. ζία, τὸ ἐπιλεγόμενον Ἰταλίᾳ γλώττῃ φάρα, &c.

ΦΑΡΑΓΓΊΖΕΙΝ, *Præcipitare*, *in vallem detrudere.* Glossæ Græcobarb. Ἐκβαλεῖν, ὠθῆσαι, φαραγγίσαι.

ΦΑΡΑΚΛΟ῎Σ, pro Φαλακρὸς, *Calvus.* Lexic. MS. ἔρανος τῶν λέξεων· Ἀνάσιλλος, ὁ ἀναφλαντιὰς, (sic) φάρακλός. Ita occurrit in Chronico MS. ab Adam ad Leonem sapientem, nescio an errore antiquarij.

Φαράκλωμα, pro Φαλάκρωμα. Glossæ Græcobarb. Φαλακρώματι, εἰς τὸ φαλάκρωμα, ἢ φαράκλωμα.

ΦΆΡΑΣ, Φαρίον, Φάρης, *Equus Arabicus*, & *quivis equus sella instructus*, de qua voce pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 408. & in Gloss. med. Lat. in V. *Farius*: quem quidem à Pharaone sic appellatum videtur innuere Achmes Onirocritic. cap. 1. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐκάθησεν ἐπὶ ἵππῳ τοῦ Φαραῶ, ἤτοι σελλάριον, &c. Idem cap. 152. ἐάν τις ἴδῃ ἐποχούμενος τῆς φάρας τάξει διήρχετο ὑπήκοος τοῦ ἵππου, &c. & cap. 152. εἶδον κατ' ὄναρ φάραν ξανθὸν ἄχρι μιλίου ἐποχούμενον ἐμὲ ἐκεῖνον, &c. Adde cap. 233. Anonymus Combefisianus in Romano Juniore num. 14. Χαβδᾶς ἐχειροῦτο, σταθέντος καὶ ὀκλάσαντος τοῦ φάρα, οὗτινος, ἐπέβαινεν, εἰ μὴ ὁ μαγαρίτης Ἰωάννης ὁ ἄνθρωπος αὐτοῦ κρατηθέντος, καὶ τοῦ ἀλάζονος περισωθέντος. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 2. θέλων γοῦν ὁ Καῖσαρ τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἀνακαλέσασθαι, ἡρματώθη, καὶ ἐκαβαλίκευσεν Ἀραβικὸν φάραν. Ubi Cod. edit. ἵππῳ Ἀραβικῷ ἐποχος.

Φάρης. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Φάρην ἐκαβαλίκευε μέγα, χοντρὸν, ὡραῖον.

Rursum:

> Ἦτον ἀπάνω σε φάρην ἔμορφον καὶ μεγάλον.

Ibidem:

> Εἰς χαλκεδονικὸν φάρη ἦτον κουβερλιασμένω.

Mox:

> Εἰς φάρην μέγα θαυμαστὸν μαύρης τρίχας ὡραῖον.

Φαρίον. Leo Imp. In Tacticis cap. 18. §. 137. de Saracenis: οὕτω γὰρ τῶν ἵππων αὐτῶν τοξευομένων, τῶν λεγομένων φαρίων, καὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἄλλων τοξοτῶν αὐτῶν, &c. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Λέγει τῶν τὰ φάρια σας στρώσετέ τα οἱ πάντες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Εἶχεν Φλαμένγους ἑξακοσίους, καὶ τριακοσίους Φράγγους,
> Ὅπου εἶσαν ἔκλεκτοι ἐπάνω εἰς τὰ φαρία.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Φαρία ἐκαβαλίκευαν, καὶ πολὲ παλαφρία.

Hæc vox passim pro quovis equo usurpatur, præsertim Generoso, apud Poetastros Græculos.

ΦΑΡΆΣΙΟΝ, τὸ πράσιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΑΡΔΎΣ, *Latus*, *Largus.* Leo in Tacticis cap. 5. num. 4. κέντουκλα φαρδέα ἐνδυόντα τὸν στρατιώτην μετὰ τῶν ὅπλων. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. χρὴ κουνία, (leg. γουνία) ἤγουν νουρεικὰ ἀπὸ κεντούκλων πλατέα, πάνυ, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπινοῆσαι αὐτούς. Ubi Porphyrogenitus habet κέντουκλα εὐρύχωρα. Absyrtus lib. 2. Hippiatr. cap. 15. δεῖ ταῦτα ἔχειν τὸν ἵππον, μακρὸν τράχηλον, μακρὸν κορμὶν, καὶ μακροὺς πόδας, φαρδὺ στῆθος, φαρδέα ἀναπνευστικὰ, καὶ φαρδεῖς ὤμους. Orneosophium pag. 245. φαρδέα τὰ ῥωθώνια αὐτοῦ, τὸ στόμα μέγα, ἡ γλῶσσα μαύρη. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πολλοὶ φοροῦν μεταξωτὰ, βελοῦδα, τζαμηλότια,
> Πᾶσα λογὶς καλάκοπτα, φαρδία τὰ μανικότια.

Φαρδαίνειν, *Ampliare*, *Dilatare*, μεγεθύνειν, πλατύνειν. Vide Philipp. Pigafettam ad Leonis Tactic. lib. 5. pag. 66.

Φάρδος, *Latitudo*, apud Petrum Theoctonicum de Archemia, MS.

Φαρδυρώθωνος, *Qui habet latas nares.* Idem Orneosophium pag. 244. μεγαλόμματος, μεγαλόστομος, φαρδόστηθος, φαρδυρώθωνος. Et pag. 245. τετράγωνα, πλατυκέφαλα, φαρδυρώθωνα, μεγαλόμματα.

ΦΑΡΊΖΕΙΝ. Vide Δυσφαρίζειν.

ΦΑΡΚΌΝΙ. Vide in Φάλκων.

ΦΑΡΧΟΥ͂Σ. Hesychius in ἄλλην· καὶ ἐπὶ φαρκοῦντος κροκόπτου, ἐξ οὗ ἀλλαντοπώλης.

ΦΆΡΜΑΚΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη συντεθεῖσα διὰ τῆς οἰκονομίας.

ΦΑΡΟΓΑΜΗΜΈΝΟΣ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Τὴν ἀνεχιάν τις ἔσυρνε τὴν φαρογαμημένην.

ΦΆΡΟΣ, *Far*, ζειά. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. ἡ ζέα λέγεται καὶ φάρος. Myrepsus sect. 42. cap. 18. in Cod. MS. ζέας, ὅπερ φάρον οἱ Λατῖνοι λέγουσιν. Aëtius lib. 9. τὸ δὲ λεγόμενον Ῥωμαϊστὶ φὰρ ἐν τοῖς τῆς Ῥώμης μέρεσι σκευάζεται οὕτως, &c. Asclepiades apud Galenum lib. 7. & 9. Κατὰ τόπους, meminit ejusmodi φαρὸς. Vide J. Sponij Itinerar. to. 2. p. 390. & supra in φάρ.

ΦΆΡΣΩΜΑΝ. Ptochoprodromus de sua paupertate, ex Cod. MS.

> Γιτόναν ἔχω κόσκινον φάρσωμαν μας χωρίζει.

ΦΑΡΤΖΑΓΚΟΎΣΙΟΝ, Stirpis species. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. φαρτζαγκουσίου ἄνθη τράμια ιέ. φαρφίονι τράμιν ά. νερὸν βροχῆς οὐγγίαν ά. &c. Jatrosophium MS. περὶ κουφωμὸν αὐτίου. Φαρτζαγκουσίου ἄνθη τράμματα, μετὰ ιέ. φαρφιόνι, &c.

ΦΑΡΦΙΌΝΙ. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. καὶ ὅταν τὸ καταβάσεις, ἂς τὸ εἰλήσει εἰς πανίον, καὶ ἀπεκεῖ ἂς ἐμπάσει τὸ φαρφιόνι τρίμμενον λίαν εἰς καύκην σπαστρικόν. Occurrit paulò supra, Jatrosophium MS. περὶ κουφωμὸν αὐτίου· φαρτζαγκουσίου ἄνθη τραμία ιά. μετὰ ιέ φαρβιόνι, &c. Pro καρφίον, seu κάρφος fortè usurpatur.

ΦΑΣΊΑΣΜΑ, morbus quidam Accipitris. Orneosophium Michaëlis Imp. jussu scriptum p. 250. τῶν φασιασμάτων εἰσι γένη δύο· τὸ μὲν ἓν ξηρὸν, τὸ δὲ ἕτερον ὑγρὸν, &c.

ΦΑΣΊΝ, *Phasiolus.* Φασὶν λευκοῦ, apud Nicolaum Myrepsum sect. de Antidotis cap. 430.

ΦΑΣΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. ἀπὸ τοῦ φάσιες· τὸ δικαίωμαν τοῦ φασίου καὶ τὸ σέλλα, τὰ εὐγάνων ἔξω τῆς χώρας, &c.

ΦΑΣΧΑ, *Pascha Iudæorum.* Vox frequens in Paschaliis & computis Eccles. Græcorum. Damascenus Hieromon. serm. 8. τὸ Πάσχα ὅπερ λέγομεν ἡμεῖς, οἱ Ἑβραῖοι τὸ λέγουσιν Φάσχα· δηλοῖ δὲ Φάσχα τὴν διάβασιν, ἤγουν πῶς ἀπέρασαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὅταν ἔκαμαν τὸ Πάσχα αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι. Vide Πάσχα.

ΦΑΣΚΙΑ, *Fascia.* Glossæ Gr. Lat. φασκία, παρὰ τοῖς παλαιοῖς ταινία, *Fascia.* Eustathius ad Dionysium pag. 43. οἷόν τις ταινία, ἤτοι φασκία. Adde pag. 15. Scholiastes Aristophan. in Pluto: ταινία δὲ στενόν τι καὶ ἐπίμηκες ὕφασμα, κοινότερον δὲ εἰπεῖν, φασκία. Moschopulus: κειρία, ὁ νηπίων δεσμὸς, ἤγουν ἡ κοινῶς φασκία. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1703. Κειρία, ἡ λεγομένη φασκία. Rursum: Κειρία, οἱ δεσμοὶ, τὰ σχοινία. Auctor Etymologici: λέγονται αἱ πρῶται φασκίαι σπαργανώματα, ἔνθα δεσμοῦνται οἱ παῖδες ῥυθμιζόμενοι ἐπὶ τὸ ὀρθότερον. Vide eundem in Μίτρα, & in Ταινία, & Phavorinum. S. Basilius in Epist. ad Monach. lapsum: καὶ φασκίας μετὰ ἁπαλῆς τὴν χρῆσιν ἀπηρνήσω. Hippiatrica pag. 93. καὶ ἐπίδησον μετὰ φασκίας. Ita lib. 2. cap. 77. Moschion de Morb. mulier. cap. 34. καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα, εἰ τῷ βάρει πλέον κρέμαται, φασκίαις ἐπιμελῶς ἐσφιγμένην παραδέχεσθαι. Adde cap. 68. 100. Phavorinus: Πόδιοι, ἐνειλήμματα ποδῶν, ἤγουν φασκίαι.

Φασκέα scribitur apud Nicetam de excid. urb. n. 3. ex Cod. Barb. gr. μετὰ φασκέας βυζάνον κρατεῖν.

Φασκίδιον, *Fasciola.* Lexicon MS. Colberteum: μίτρα, διάδημα κεφαλῆς, φασκίδιον, ζώνη, χαλκῆ λεπίς. Joannes Episcop. Carpathi in Narrat. MSS. de Monachis: λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, Ἔνδυσον ἐπάνω ὧν ἐφόρει· ἐφόρει δὲ φασκίδιον σιβίνινον ἔσωθεν καὶ κενδώνιον.

Φασκιόννειν, *Fasciis involuere, alligare,* Σπαργανίζειν. Theophanes an. 2. Leonis Isauri: αὐτὸς δὲ τὸν μὲν Βασίλειον σὺν τῷ μονοστρατήγῳ αὐτοῦ ἀπεκεφάλισεν, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν φασκιώσας, τῷ βασιλεῖ διὰ Σπαθαρίων ἀπέστειλεν. Vide in Φῶσα. Moschion de morb. muliebr. cap. 62. καὶ κατ' ὀλίγον σφιγκτότερον τῇ χειρὶ αὐτοὺς τοὺς μαστοὺς φασκιόνειν ἀρχόμεθα. Ubi vetus Interpres *Fasciare* vertit. Adde cap. 68. 89. 102. 107. 138. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. χρῖσμα ποιήσας, ἐπάλειφε μέλλων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συνάπτων, καὶ πέρπερ συντετριμμένον, καὶ μάρμαρον, καὶ φασκίωσον.

ΦΑΣΧΟΜΗΛΙΑ, *Lens, Lenticula*: aliis, *Salvia.* σφάκος. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 54. βράσον φασκομηλίαν, ἤγουν φακὸν, καὶ δενδρολέβανον, &c. Adde cap. 56. 159.

ΦΑΣΚΩΛΙΟΝ, *Crumena, Marsupium.* Hesychius: Φασκώλιον, βαλλάντιον δερμάτινον· φάσκωλος δὲ τὸ μέγα, εἰς ὃ τὰ ἱμάτια ἐμβάλλεται. Scholiastes Homeri Od. θ. θυλάκοις, φασκωλίοις. Scholiastes Dionis Chrysost. orat. 7. φασκώλια, ταινιώδη βαλάντια ἐξ ὑφασμάτων λινέων. Hinc liquet vocem deductam à Latina *Fascia.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. φασκώλιον, ἱμάτιον, ἢ σακκέλιον. Nicetas in Manuële lib. 7. num. 2. τὰ φασκώλια σφραγῖδι διασημαίνεται. Ubi Cod. Barbarogr. habet σακκέλια. Theodorus Prodromus in Testrastichis, εἰς τὴν τοῦ κλῶνος ἀπόδοσιν.

Ἰχθὺς τὸ φασκώλιόν ἐστι τῷ Λόγῳ,
Ἄγκιστρον αἱ κλεῖς, εἷς σωτὴρ τὸ χρυσίον.

Occurrit præterea apud Hieroclem in Facetiis MSS. laudatum à Salmasio ad Jus Atticum pag. 35. & apud Photium in Bibl. pag. 4. ex Cod. Margunij, ubi alij habent φασώλων, &c. Adde Suidam, Auctorem Etymologici, & quæ observat Henr. Valesius ad Harpocrationem pag. 194.

ΦΑΣΟΣΤΗΘΟΣ, *Qui palumbi pectus habet.* Orneosophium: ὁ Πέρτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης, μακροδάκτυλος, μακροκέφαλος, μεγαλόμματος, μεγαλόστομος, φασόστηθος.

ΦΑΣΟΥΛΟΝ, Φασούλιον, genus leguminis, φασίολος Dioscoridi lib. 2. cap. 130. Vide Ruellium lib. 2. cap. 37. initio, & lib. 3. cap. 136. extr. Glossæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Δολιχοὶ, οἱ φάσουλοι. Lexicon MS. Cyrilli: Δολιχὸν, λοβίον, φασοῦλιν. Lexicon MS. adespoton: λόβος, ἐπὶ τοῦ ὀσπρίου, τὸ φασουλῶδες. Rhazes de peste cap. 12. ἄλευρον κυάμου καὶ ἐρεβίνθης, καὶ φασόλον. Symeon Sethi de Alimentis: οἱ φάσουλοι θερμοὶ εἰσιν καὶ ὑγροὶ κατὰ τὴν ά. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

Φασόλιν ἐξοφθάλμιστον, ἐλαίας, καὶ χαυριαρίτζιν.

Anonymus MS de Alimentis ad Imp. Pogonatum: φάβα, αὖχος, λοβοὶ τῶν φασουλίων, καὶ αὐτὰ λαθηέας. Anonymus Philosophus MS. de Ciborum facultate: λυμπινάρεια, φασούλια, συσάμιν, βαλάνια, &c. Agapius Cretensis in Geoponico c. 59. τυρὸν παλαιὸν, κουκιά, φασούλια, φυλάδες, &c. Adde cap. 88. Jatrosophium MS. φασούλια ἐξοφθαλμίσας, μετὰ ὄξους ἑψήσας, ἐπίχριε, &c.

Ὀροφάσουλον, *Phasiolum montanum.* Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: αὐτὸς ἐκεῖνον ἔψιε μικρῷ κυθριδίῳ, τὸ λεγόμενον ὀροφάσουλον.

ΦΑΣΦΑΣΑ. Constantinus à Secretis MS. cap. 91. σπέρμα εὐζώμου καὶ ἀγελοδαύκου, σπέρμα φάσφασα, ἄμμι, ἢ ναοῦχα.

ΦΑΤΕΙΑΖΕΙΝ, *Deferre, Accusare.* Antiquit. Constantinopol. spectac. 4. τὸ δεύτερον φατειασθεὶς ὁ αὐτὸς Γαλλωὸς παρὰ τοῦ Καλλιστράτου, τοσούτους ἐμπαιγμοὺς ἐπ' ἐνιαυτὸν, καὶ βολίδας ὑπέμεινεν, ὥστε, &c. Vide Φατριάρχαι.

ΦΑΤΛΙΟΝ, *Candela, Cereus.* Constantinus Porph. in Basilio n. 22. edit. Allatij, & 27. edit. Combef. καὶ ψόφον ἀκόλαστον ἀπὸ τῆς μιαρᾶς ἀφεὶς γαστρὸς οὕτως βαρὺν, καὶ σφοδρῶς καταηχίζοντα, ὥστε καὶ τὸ φαῖνον φατλίον ἀποσεισθῆναι. Ubi Allatius: *ut apparens phatlium dimoveretur.* Combefisius verò *ut lucentem faculam flatu extinxerit.* Φυλλίον, id ipsum enarrans, habet Continuator Theophanis lib. 4. num. 21. ἄλλως εἰσκυλισθέντι κατὰ τὴν τράπεζαν, καὶ ψόφον ἐκ τῆς βδελυρᾶς αὐτοῦ γαστρὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν συνδαιτυμόνων ἀφιέντι, ὡς καὶ τὸ φυτλίον τὸ τούτους φωταγωγοῦν ἐκ τοῦ τηλικούτου ψόφου κατασβέσαι, &c. At Simeon Logoth. num. 14. Φυλλίον præfert. Ex quibus exertè docemur φατλίον seu φυτλίον, nihil aliud fuisse quam *candelam*: quod præterea firmant quæ habent Leo Grammaticus p. 485. & Anonym. Combefisianus in Leone Philos. n. 26. Symeon Logotha n. 22. συνεβουλεύσαντο δέ τινες τῷ βασιλεῖ φιλοφρονεῖσθαί τινα τοῦ Πραιτωρίου Σαρακηνῶν, καὶ ἀποσταλῆναι ἐν Συρίᾳ μετὰ λόγου ἐνυπογράφου. τοῦτο δὴ καὶ πεποίηκεν ὁ βασιλεὺς, γράψας διὰ κινναβάρεως, καὶ ἀπέστειλας μετὰ Χρυσοβούλλου ἔνδοθεν φατλίου βραχέως τετάκτου. Ubi quod ij φατλίον, Scylitzes pag. 603. & Zonaras, κηρὸν λαμπάδι προσεοικότα, habent. Vide in Τραπλὸς, & Φιλίλης. Simile quid legitur in Vita MS. Dalmati Archimandritæ: δήσαντες γὰρ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐνθέντες ἔσω καλάμου, &c. Eadem habentur in Concilio Ephesino p. 752.

ΦΑΤΡΙΑΡΧΑΙ, dicti interdum Patriarchæ Hæretici, vel pravis moribus, tanquam seditionum & conjurationum auctores. Vita MS. S. Stephani Jun. Φατριάρχης γὰρ ὑπὲρ Πατριάρχης ἐξέφανεν, αὐτοῦ τοῦ τυράννου ἐκφωνήσαντος, ἄξιος. Vide Vitam S. Theophanis Confess. n. 13. Symeon. Logothetam in Michaële & Theodora n. 1. &c.

ΦΑΥΛΑΤΑΣ, *Nugator, Garrulus,* Σπερμολόγος, Ματαιολόγος. Φαυλατίζειν, *Tricari, Nugari,* φλυαρεῖν. Φαυλάτισμα, *Nuga, Garrulitas,* φλυαρία, πολυλογία.

ΦΑΥΡΙΚΟΙ, Φαυρικήσιοι. Vide in Φάβριξ.

ΦΑΧΗΤΕ, in Lexico Botanico Saracenico MS. τὸ αἷμα τῆς φάσσης. *Sanguis columbæ.*

ΦΕΓΓΑΡΙΟΝ. Vide in Φέγγος.

ΦΈΓΓΕΙΝ, cum accusativo, *Illuminare*, Gallis *Esclairer*, Γιὰ ὅπȣ φεγγᾶ, *jam illucescit.* Ex Grammatica MS. Romani Nicephori.

ΦΕΓΓΕΪΟΝ, *Nimbus*, qui Sanctorum capita circumdare solet in eorum imaginibus. Symeon Thessalonicensis de Ordinationibus: διὸ καὶ φεγγεῖον ἔχει ὁ ἀετὸς, ὡς τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον δηλῶν. Demetrius Gemistus de sacra Liturgia Patriarchæ, MS. ζωγραφᾶ ὁ ἐπὶ τῆς εὐταξίας ἀετὸν μετὰ φεγγίου. Vide in Ἀετός.

ΦΕΓΓΙΤΑΙ, *Perspicilia*, Διόπτρα. *Occhiali.* Neophytus in Gloss. Jatricis MSS. Σπέκλον, τὸ τῆς φεγγίτου ὕελιον. Isaacius Tzetzes in Lycophronem p. 22. σαλάμβαι δὲ οἱ φανόπαι, ἤτοι οἱ φεγγῖται ἰδιωτικῶς, παρὰ τὸ σέλας δι' αὐτῶν βαίνειν.

ΦΕΓΓΟΣ, *Luna.* Hesychius: φέγγος, φῶς ἡμέρας, φέγγος. Herodiani Epimerismi MSS. Σελήνη, τὸ φέγγος. Lexicon MS. Cyrilli: Σελήνη, τὸ φέγγος, ἥ τις μετὰ τῶν ἄστρων ἐτάχθη φωτίζειν τὴν νύκτα. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 2. ἐν δὲ νυξὶ τοίαις δεῖ χρὴ ἐπιχειρεῖν, τελέσιν ἢ ἐν πανσελήνῳ, ἢ ἐπαρκοῦντος τοῦ φέγγους τῷ διαστήματι τῆς ὅλης πορείας. Vide Leonem in Tacticis cap. 17. §. 22.

Φεγγίζειν, *Lucere*, φέγγειν.

Φεγγάρη, Φεγγάει, *Luna*, σελήνη, seu *prima lunæ visio, luna corniculata.* Glossæ Græcobarb. αἴθης, ἡ σελήνη, παρὰ Χαλδαίοις, τὸ φεγγάειν. Andreas Hierosolymitanus in computo paschali: εἰ βούλει εὑρεῖν τὸ θεμέλιον τῆς φεγγάεις, ὁπότε λήθη γένῃ, &c. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. τὴν ἐκρυφιαζομένην τῷ στεφάνῳ πρότερον φάλακραν ὡς πλησίφωτον σελήνην τότε καλῶς πεφηνότες. Ubi Cod. Græcobarb. φεγγάειον. Idem in Isaacio & Alexio num. 5. ex eod. Cod. MS. καθὼς καὶ τὸ φεγγάειν, ὅταν ἔχει τὴν αὐτῆς ἀπόχυσιν. Isidorus Metropolita Thessalon. in Ephemeridib. σκόπει οὖν ἀκριβῶς, ὅταν περάσουν χρόνοι δύο, καὶ μῆνες ἑπτὰ, τελεοῖ ἡ σελήνη φεγγάειν ἕν. Joannicius Cartanus in serm. de Avaritia: καὶ τοῦτος ὁ Ἰωσὴφ εἶδεν ἕνα ὄνειρον, πῶς τὸν ἐπροσκυνοῦσαν ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρην, καὶ ἕνδεκα ἄστρα. Orneosophium Michaelis Imp. jussu scriptum pag. 254. μετὰ τὴν ἀπόχυσιν τοῦ φεγγαρίου, δὸς αὐτῷ θηριακὴν, &c. Threnus Captæ Constantinopol. MS.

Νάχε χαθῆ ὁ ἥλιος, τ' ἄστροι καὶ τὸ φεγγάρη.

Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ σκοτεινίασεν ὁ καιρὸς, τ' ἄστρα καὶ τὸ φεγκάρη.

Alibi:

Καὶ ἄστραυτεν στὴν μέσην τοῦ, καὶ λάμπε σα φεγκάρη.

Φεγκάειν. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ πως ἐσιχνοκαίρομου εἰς ἥλιον καὶ φεγκάειν.

Alter de Amoribus Lybistri & Rhodamnes, MS.

Πολλὰ ἦσαν τὰ εὔγαλε σα εἰς ἐσένα τὸ φεγκάειν.

Rursum:

Ἦλθεν ἡ νὺξ, ἐσκότησεν, ἐφάνη τὸ φεγγάειν.

Vide Scaligerum de emendat. tempor. pag. 9. 377. & in Canonib. Isagogic. pag. 245. 283. 313. 2. edit.

Φεγγαράκι, *Lunula*, μηνίσκος, σεληνίδιον.

Φεγγαειάρης, *Lunaticus*, σεληνιαζόμενος.

Φεγγαριάζειν, *in cornutam lunam effingere*, ἀγκυλοῦν.

ΦΕΔΟΥΛΑ, *Puella*, fortè ex Italico *Fedele.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Καὶ μὲ ταυτίνην ἔρχετον μία ξελάμπρη φεδοῦλα,
Ἐμηλία ὀνομάζεται, &c. Lib. 3.
Ἡ νέα πὼς τοῦ χορικὴ ἡ ἔμορφα φεδοῦλα.

Et lib. 7.

Καὶ δίχος φόβον τίποτες ἡ ἔμορφα φεδοῦλα,
Ἀπὸ θωρεῖ τὴν τράπεζαν ἀπάνω.

Φεδοῦλα, eâdem notione. Anonymus MS. de Amorib. Libystri & Rhodamnes:

Καὶ κάναν τύχει κατ' ἐμοῦ νὰ ἐργάζεται φεδοῦλα.

Occurrit ibi pluries.

ΦΕΔΟΥΡΑ, *Vas ligneum*, apud Crusium in Turcogr. pag. 255.

ΦΕΪΤΙΦΑΝ, vox Turcica, νόμον, καὶ ἐρώτησιν, significans, uti exponit Theodosius Zygomalas apud Malaxum in Hist. Patr. pag. 156. καὶ εὐγάλαν φετιφᾶν, ὅτι ὁποῖον κάστρον ἐπάρθη μετὰ τὸ σπάθη, χωρὶς νὰ προσκυνήσῃ εἰς αὐτὸ τὸ κάστρον ἐκκλησία Ῥωμαϊκὴ νὰ μὴ δὲν ψάλλεται, οὐδὲ νὰ ἔναι μόνον νὰ τὰς χαλάσουν ἐκ βάθρων γῆς. εἶχον δὲ τοῦτον τὸ φετιφᾶν οἱ Τοῦρκοι κεκρυμμένον. Occurrit rursum pag. 164.

ΦΈΚΛΑ, Φέκλη, *Facula*, *Fax.* Glossæ Chymicæ MSS. φέκλη, τρυγία οἴνου, ἢ εἰς τὰς πορφύρας προχωροῦσα ἄσβεστος. Julius Africanus de Apparatu bell. μίαν τε ἀψινθίου καὶ τρυγὸν ὀπὴν, ἣν φέκλαν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Nicolaus Myrepsus sect. 9. cap. 71. ex Cod. MS. σάπωνος Γαλικοῦ, τιτάνου ζώσης, φέκλης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. Infrà: καὶ τὴν τιτάνην μετὰ καὶ τῆς φέκλης, &c. Stephanus Chymicus MS. καὶ ἡ ἄσβεστος, καὶ ἡ γύψος, καὶ ἡ φέκλη καλουμένη.

Φέκλη, Suidæ, Τρὺξ κεκαυμένη.

Σφέκλη, eâdem notione. Alexander Trallianus lib. 11. σφέκλης, τουτέστι τρυγίας οἴνου κεκαυμένης. Ita etiam scribitur apud Paulum Æginetam.

Σφέκλη, in Glossis Chymicis MSS. ἐστὶν ἀφρὸς ἀργύρου, καὶ σχιστὴ στυπτηρία.

Σφέκλος, ὁ κεκαυμένος τρύγειος οἶνος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

Σφέτλιν, idem quod Σφέκλη. Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 177. σφέτλιν, ἤτοι τρυγίαν οἴνου κεκαυμένου. Pseudodioscorides de Pharmacis simplicibus ex Cod. MS. sect. 15. cap. 3. ἔχε ἄσβεστον ζῶσαν, σφέτλιν δρυΐνην, occurrit ibi rursum. Vide Ant. Saracenum ad Dioscor. lib. 5. cap. 132.

ΦΕΚΟΥΛΗ, *Furca tricuspis*, in Crusij Turcogræcia.

ΦΈΛΕΤΡΟΝ. Vide in Ἀφέλετρον.

ΦΕΛΙΑΖΕΙΝ, *Congruere*, *Convenire.* Ex ὀφέλειν. Glossæ Græcobarb. ἁρμόζει, εὐήρμοστο, ἐτεργίασεν, ἐφελίασεν.

Φελιαστὸς, *Conveniens.* Eædem Glossæ: ἁρμόδιος, ἐνάρμοστον, καλοτεργίαστον, φελιαστόν.

ΦΕΛΛΟΣ, *Crepida*, Italis *Pantafola*, ἐμβάς. Φελλᾶς, *Crepidarius.*

ΦΕΛΛΟΥΡΊΑ. Lexicon Botanicum MS. Reg. Βαλάβαθρον, ἡ φελλουρία. Ubi legendum fortè vel intelligendum μαλάβαθρον, nam est in serie litt. M.

ΦΕΛΌΝΗ, Φελόνιον. Vide in Φαινόλης.

ΦΕΛΌΣ, *Suber*, φελλός. Phortius de re militari:

Εὗρον φελὸν κομμάτι,
Καθ' ὥσπερ τετράγωνον.

Vide in Σοῦρος.

ΦΕΛΌΣ, pro ὄφελος, *Emolumentum*, *Lucrum.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS

Ροῦχα, δηναίρια, καὶ φελοὺς, καὶ ψώνια εἰς τ' ἀρμάρη,
Καὶ ὅταν εὕρῃ ἀκρόνεον, κάμνῃ τὸ ἀφορμάρη.

Infrà:

Δίδῃ τὴν ῥοῦχα, καὶ φελοὺς, δηναίρια ναζοδιάζῃ.

ΦΕΛΤΕΡΑ, *Centaurium magnum*, apud Interpol. Dioscorid. c. 413.

ΦΈΛΤΖΑΙ. Constantinus à secretis MS. cap. 69. ὡς τὸ σύρτος οἱ μὲν καλοῦσι σίλοτε σάρτζε, οἱ δὲ φέλτζαι, καὶ ἐστὶ τὸ λεγόμενον οὖσπε, ἢ τὸ ἀβρότονο, ἢ τὸ ἡδύοσμον.

ΦΕΛΟΥΡΑ, *Falcula*, nostris, *Sarpe.* Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόψασι τὰ φελουραῖς τὰ τόσαις,
Ὅπου ἐκ τὰ κλοναριά τους ὀντάνι ἐξιφομένα.

ΦΕΛΏΝΙΟΝ. Vide Φαινώλιον.

ΦΕΜΈΛΙΟ,

ΦΕΜΕΛΙΟ, *Fundamentum*, θεμέλιον, in Turcogr. Crusij.

ΦΕΜΠΡΕ. Nota marginalis ad marginem Cedreni in Cod. quo usus est Xilander, ubi de mense Februario: καὶ τὰ περὶ τοῦ μηνὸς τούτου ἄλλως εὗρον ἐγὼ ἐν ἑτέροις ἱστορικοῖς, ἅπερ διὰ τὸ ἀπέραντον γράφειν οὐ δύναμαι· ἀρκέσει δὲ τοῦτο μόνον, ὅτι Ῥωμαῖοι φέμπρε τὸ πολὺ ψῦχος λέγουσι, τὸν δὲ μῆνα τοῦτον, ὡς ψυχρότατον Φεβρουάριον ἐκάλεσαν. Febrim forte intelligit.

ΦΕΝΟΥΛΙΝ, *Fœniculum*, ex Gall. *Fenoüil*, apud Myrepsum sect. de Antidot. cap. 37. 77. 492.

ΦΕΝΤΙΑ, Φέντζα. Vide in Ἀφέντης.

ΦΕΡΑΙΟΛΑ, Φεραγιόλο, Φεραγιόλι, Φεραγιώλι, *Penula*, *Pallium*, Φαινόλη, μανδύας, ex Ital. *Ferraiolo*.

ΦΕΡΑΚΛΑ. Cœranis MS. lib. 1. εἰ γάρ τις αὐτὴν καταστρύψει, καὶ μίξας ἐλαίῳ φεράκλας, περιχρίσει, &c.

ΦΕΡΓΑΔΑ, navicula, quam *Fregate*. dicimus. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. pag. 37. ὅθεν ἔστειλαν μίαν φεργάδα καλὰ ἀρματωμένην διὰ νὰ ἔβγῃ ἔξω πρὸς τὸ πέλαγος, νὰ μάθῃ τι ἀπογίνηκεν ἀρμάδα τῶν Ἀθηναίων. Utitur rursum lib. 4. pag. 88. lib. 9. pag. 232. &c.

ΦΕΡΕΙΝ, *Ducere*, *Adducere*. Eustathius Il. α. pag. 57. ubi de vocibus φέρειν & ἄγειν· ὅμως ἐστιν ὅτε ἀδιαφοροῦσιν, ὡς ἀντὶ ἀλλήλων λαμβάνεσθαι, καὶ ἐπὶ ἑτέρων δὲ τινων σημαινομένων τίθεσθαι, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς ὕστερον, οἱ καὶ τὸ προσφέρειν καὶ τὸ προσάγειν ἀδιαφορεῖν οἴδασιν. S. Athanasius tom. 2. p. 667. μετὰ οὖν τὸ λυθῆναι τὸν πῶλον ὑπὸ τῶν μαθητῶν, φέρουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, χαίρουσιν χαρὰν μεγάλην. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τῆς ἁγίας Ἀναλήψεως ἕνα ἕνα φέρε μοι ὧδε. Synodus Sidæ habita contra Massalianos apud Photium Cod. 51. ἔφη, Φέρε μίαν κόρην πρὸς ἐμὲ καλὴν, καὶ δέξω σοι ἁγιωσύνην. Moschus ex edit. Cotelerij cap. 139. ὅτι πολλοὺς ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ ἄλλους τινας ἔφερε πρὸς ὑμᾶς, &c. Testamentum Abraæ MS. ἀπέλθατε εἰς τὴν ἀγέλην τῶν ἵππων, καὶ ἐνέγκατε δύο ἵππους, εὐμενεῖς δὲ καὶ ἡμέρους. Zacharias Papa lib. 1. Dial. cap. 4. ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων πόλει ἐνεχθῆναι ἐκέλευσεν. Ubi Gregor. M. *Ut ad Romam urbem duci debuisset.* Occurrit passim, apud Evangelistas, Joan. Damascen. in Cabalin p. 685. Theoph. an. 23. Justiniani, an. 2. Phocæ, &c. Codinum cap. 5. num. 6. cap. 12. n. 4. cap. 17. num. 47. cap. 20. num. 6. in Concilio Nicæno II. act. 2. in Vita S. Bartholomei Junioris pag. 453. in actis S. Maximi Confess. num. 29. 30. in Euchologio p. 292. 294. &c. Προσφέρειν, apud Morinum de sacris Ordinat. p. 117. 119. &c.

Φορεῖν, eodem significatu. Codinus cap. 17. n. 47. ἦν δὲ πρότερον μὲν συνήθεια φορεῖν τὸν τοῦ Βασιλέως ἵππον ἐν τῇ τοιαύτῃ πανηγύρει περὶ τράχηλον, &c.

Φέρνειν, idem. Glossæ Græcobarb. ἀγάγας, ἀγαγῶν, φέροντα, φέρνοντα. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ἄλλα καὶ ἂν μας τοὺς φέρνουσιν ἐκεῖ ὅπου καλοινωμένοι.

ΦΕΡΕΤΖΕ, *Vestis*, *Cyclas*, Κυκλάς. Vestis exterior Tzaucij Turcici dicitur in Turcogræcia Crusij, ubi φερεζὲ scribitur.

ΦΕΡΙΟΣ, *Dies feriatus*. Sententia lata, post Alexij Comneni Imp. Novellam 1. tom. 2. Juris Græcorum. pag. 184. τὸ ἐντὸς τῶν τειμηνῶν καὶ τὰς ιέ. ἡμέρας ὑπεμφαινόντων, ἐν αἷς ἡ παράστασις τῶν μαρτύρων γίνεται, ἐκ τῶν τὰς φερίους, ἤγουν ἑορτασίμους ἡμέρας καὶ ἀπράκτους ἐντὸς τοῦ καιροῦ τοῦ λογίζεσθαι.

ΦΕΡΙΠΟΝΙΟΝ, Syris, *Vetonica*, apud Anton. Musam cap. 1.

ΦΕΡΜΠΙΟΝ, τὸ εὐφόρβιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Euphorbium*.

ΦΕΡΜΟΥΛΑ, τύπον, in Glossis Basil. edit. & MSS. *Formula*.

ΦΕΡΟΜΒΡΟΣ, *Cucumis silvestris*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 736.

ΦΕΡΟΥΛΑ, *Ferula*, ἡ κρύουσα, in Suidæ Etymologico, & in Glossis Basilic.

ΦΕΡΟΥΜΒΡΟΣ, *Lactuca silvestris*, Zoroastri, apud Interpol. Dioscor. cap. 354. Vide Φέρομβρος.

ΦΕΡΟΥΣΑ, *Carduus*, Σκόλυμος, apud Interpol. Dioscor. cap. 421. Apud Moschionem de morbis mulierum cap. 82. Φέρουσαν, *Cinerem* vertit vetus Interpres.

ΦΕΡΣΙΜΟΝ, *Tolerantia*. Maximus Cythærensis Episc. in synax. 19. Nov. οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐμπόδιζαν ἀπὸ τὸ φέρσιμον τῶν τιμωριῶν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

ΦΕΣΚΕΤΙΟΝ, Ἀσπροφεσκέτιον. Goarus ad Codinum de Offic. cap. 4. vocem esse ait Tinctorum Græcorum, & significare φλογόλευκον, *Flammeum colorem in album declinantem*.

ΦΕΣΤΑ, *Festum*, ex Ital. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Γενὺς εἴκοσι τέσσαρες, ἡ τοῦ Προδρόμου φέστα.

ΦΕΤΖΑ, *Fex*, Τρὺξ. Ex Ital. *Feccia*.

ΦΕΤΟΣ, pro ἐφέτος, *Hornus*, *anniculus*, ἐτεός, ἐπέτειος.

ΦΕΥΓΑΤΟΣ, Φυγὸς, *Fugitivus*, *Perfuga*, *Transfuga*, πρόσφυξ, αὐτόμολος.

ΦΕΥΓΙΟΝ, *Fuga*, *Exilium*. Glossæ Græcobarb. ἀειφυγία, τὸ ἀεὶ φυγαδεύεσθαι, τὸ παντοτινὸν φεύγιον. Alibi: συστροφὴν, φυγὴν, φεύγιον, στρέψιμον, στρέμμα.

ΦΕΥΚΤΗΝ, ἀληθινὴν, in Glossis Chymicis MSS.

ΦΕΥΣΑΣΠΙΔΙΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 530.

ΦΕΧΙΤΖΕ, in Glossis Saracenicis MSS. τὸ καστόρειον. *Castorium*, herba de qua Botanici.

ΦΗΚΑΡΙ, Φικάρι & Φουκάρι, *Theca*, *Vagina*, θήκη. κολεός. Glossæ Græcobarb. ἀργυρὶς θήκη, ἀργυρὸν φουκάριν, ἢ θηκάριν. Alibi: ἐκεῖνα ὅπου τὸ ἀνασηκόνουν ἀπάνω οἱ κρίκοι τῆς θήκης, ἢ τὰ κρικέλλια, ἢ κιρκέλια τοῦ φικαρίου. Occurrit præterea in Turcogræcia Crusij.

ΦΗΚΛΗ. Vide Φέκλη.

ΦΗΚΡΑΤΟΝ, Φικράτον, Φουκράτον. Historia Apollonij Tyrij:

> Ἄρχισεν τὸν ἀθιβολὴν ὁ ξένος καὶ διγάτου.
> Ὁ ῥῆγας μὲ τὸν λυγερὴν ἔστεκε καὶ φουκράτου.

Alibi φικράτου scribitur:

> Ἦλθα λέγει ἡ Τάρσια, νὰ στέκει τα φικάτε.

Rursum:

> Καὶ μετ' αὐτὴν ἐσγράφηκεν στὴν χώραν καὶ διγάτου;
> Τὰ πάθη ὅπου τὸν σέβησαν ὁ γέρος καὶ φικράτου.

ΦΗΜΗ, pro εὐφημία, *Acclamatio*, & *vitæ diuturnioris*, *seu* πολυχρονίου *adprecatio*. Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap. 10. μετὰ τὴν εἴσοδον δὲ ἡ φήμη κάτω οὐ γίνεται, ἀλλ' ὡς ἐν ἀρχιερέως χειροτονία ἐν σωφρόνῳ. Infrà: καὶ τότε ἡ φήμη γίνεται.

ΦΗΜΙΝΑΛΙΑ, Φιμινάλια, *Feminalia*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Καὶ φιμινάλιόν ἐστι, φίλε μου, τὸ βρακίον.

Eudemus MS. περισκελῆ, βρακία, φημινάλια. Glossæ MSS. φιμινάλια, βρακία, περίσκελα. Glossæ Græcobarb. βροκομένου, ὅπου φορεῖ φημινάλια, ἤγουν βρακία. Lexicon MS. Cyrilli, & Suidas: Ἀναξυρίδες, φιμινάλια, βρακία. Glossæ Lat. Gr. *Vastrapes*, Φημινάλια. Auctor Etymologici: Ἀναξυρίδας, φημινάλια βρακία. Ità variè hæc vox scribitur.

ΦΗΝΗ τὸ ὄριγον, apud Arcadium in Grammatica MS.

ΦΗΤΙΛΙΝ, *Ellychnium*. Canonicum Mathemat. adespot. τοῦ λιχνάρη τὸ φητίλιν ἐὰν λίπῃ. Φουΐλι dicitur Portio.

φυΐλιον, eâdem notione. Thomas Magister in Scholiis MSS. in Nubes Aristophanis: θρυαλλὶς, τὸ κοινῶς λεγόμενον· φυΐλιον· ἀπὸ φύειν τρίχαν. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 5. num. 17. ἀπὸ δὲ τῶν κουρσευομένων πάντα τὰ ποικίλα, ἃ ὀνομάζονται φυΐλια, ἔθος ἐστὶ λαμβάνειν τὸν Πρωτοστράτορα. Ubi Codd. Reg. habent, ἀπὸ τῶν ζώων κουρσευομένων, *ex animalibus prada abactis*. Goarus ad hunc locum, hæc verba sic interpretatur, *ex animalibus prada captis, quæcumque pili colore sunt varia*, id enim ποικίλα sonare ait: ita porrò hanc prædarum partem, quæ Protostratori cedit, φυΐλια appellari, ex voce, quæ hodie apud Græcos, ut *Fitil*, apud Turcos, *Funem pyritem*, nostris, *méche d'arquebuse* significat, familiari apud eos loquendi formula, quasi in levem officii sui mercedem.

Φιλυλόγλωσσος, Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 245. τὰ τζουράκια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόψια, τετράγωνα, πλατυκέφαλα, φαρδυρώθωνα, μεγαλόμματα, φιλυλόγλωσσα. Id est quæ habeant linguam instar Ellychnij Vox videtur formata, à φύτλιον, de qua vide in Φάτλιον.

ΦΘΑΖΕΙΝ, pro Φθάνειν, in Antiquitatib. Constantinop. spectac. 7. φθαζόμενοι δὲ τῷ δρόμῳ τῷ βασιλικῷ, &c. Et Constantinus de Adm. Imp. καὶ φθάζει ἕως τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ.

ΦΘΑΙΣΙΜΟΝ, Φθαῖσμα, *Culpa*, Αἰτία, ἔγκλημα, αἰτίασις.

ΦΘΑΡΘΟΛΑΤΡΑΙ appellati Orthodoxi ab Hæreticis Aphtartodocetis, ut scribit Eusebius Thessalonicensis Episcopus apud Photium Cod. 162. vide Nicephor. Callist. lib. 18. cap. 45.

ΦΘΕΙΡΑ, *Pediculus*, φθεὶρ. Joan. Carpathi Episcop. cap. 95. μηδὲ εἴπῃς τινι, ἆραι φθεῖραν ἀπὸ τοῦ πώγωνος. Vide Φθῆρα.

Φθειράριος, *Peduculosus*. Φθειράριος, ἐπὶ ἀλόγου ζώου, *Ricinosus*, in Gloss. Gr. Lat.

ΦΘΕΙΡΟΚΤΟΝΟΣ, Φθείριον, *Staphys agria*, apud Interpol. Dioscorid. c. 738.

ΦΘΗΝΑ, *Ubertim*, *abundè*, Ἀφθόνως. Φθηνιά, *Ubertas*, *Abundantia*, Ἀφθονία, εὐπορία.

ΦΘΗΡΑ, *Pediculus*. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: φθειρῶν τ' ἀριθμὸν καὶ κωνώπων· οἱ κοινῶς λεγόμενοι φθῆραι. Vide Φθεῖρα.

ΦΘΙΣΙ, Prophetis seu Chymicis, *Pæonia*, apud Interpol. Dioscor. c. 563.

ΦΘΟΡΑ, *Stuprum*, κυρίως ἐπὶ τῆς παρθένου λέγεται. καὶ ἐπὶ τῆς ἀνήβου, ait Balsamon ad Can. 25. Epist. 1. S. Basilij ad Amphiloch. Glossæ Basilic. τί διαφέρει φθορὰ τῆς μοιχείας; ὅτι ἡ μοιχεία, ὥς τινες δοξάζουσιν, εἰς τὴν γεγαμημένην· ἡ δὲ φθορὰ εἰς τὴν χήραν πλημμελεῖται· ὁ δὲ περὶ μοιχείας λόγος ἀδιαφόρως τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆται. Item *Stuprum in vidua vel sanctimoniali*. Theodorus Hermopolites MS. καὶ πρὸς παρθένον, καὶ ποιεῖται φθορὰν, ἐφ' ἧς ἡ φθορὰ κυρίως λέγεται· καταχρηστικῶς δὲ φθορὰ λέγεται πλημμελεῖσθαι καὶ ἐπὶ χήρας, ἢ πρὸς ἱερωμένην, ἤτοι μοναχὴν, &c. Vide Cotelerium ad lib. 7. constitut. Apostol. cap. 3.

ΦΘΟΡΙΟΝ, in Concilio Ancyrano Can. 21. dicitur ἅπαν φάρμακον φθεῖρον τὸ ἐγκυμονούμενον, *omne medicamentum, quod in utero conceptum perimit*, ut ait Balsamon. Vide Nomocan. Photij tit. 13. cap. 10.

ΦΙΑΓΚΟ, *Difficultas urinæ*, δυσουρία. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 97. ἀμὴ ὁποῖος τὸ πολυτρώγῃ, κινδυνεύει νὰ κάμῃ φιάγκο. Idem cap. 107. de raphanis: ὅτι δὲ ὠφελοῦσιν εἰς τὸ φιάγκο, &c. Φυάγκο scribitur cap. 127. & cap. 120. καὶ ὅσοι ἔχουσιν δυσουρίαν ἤγουν φυάγκο, &c. Ita cap. 152.

ΦΙΑΙ, Φίον, *Feudum*, seu ut efferebant, *Fevum*: ex Gallico *Fié*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Εἶχαν καβαλλάρην μὲ τοῦτ', καὶ δώδεκα σεργέντας,
> Καὶ ὅσοι κρατοῦν καὶ ἔχουσιν ἄνω φίαι τεσσάρων,
> Να δίδουν καὶ αὐτὰ ἐπλήρουν εἰς τὸ καθένα φίαι,
> Σεργέντας δύο εἰς ἄλογα ἢ ἕναν καβαλλάρην,
> Οἱ καβαλλάροι ὅπου κρατοῦν πρὸς ἕνα φίαι καθαίνας,
> Οστός του ὀφείλει καὶ χρεωστεῖ δουλεύειν διὰ τὸ φίε του.

Φίον, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranensis an. 1215. cap. 45. Φέω, apud eundem Anonymum de Bellis Peloponnesiacis, sub finem:

> Καὶ ἔδωκαν τοῦ εἰς γονικὸν τῆς Μορέας τὸ φέω.

Φιῶται, *Feudatarii*, apud eundem Interpretem eod. cap. Vide Gloss. med. Lat. in *Feudum*.

ΦΙΑΛΗ, *Phiala*, *Fons*, seu *Receptaculum aquarum*, in locis publicis ad civium utilitatem. Theophanes an. 9. Copronymi: θέλων ἐν τῷ τόπῳ ποιῆσαι φιάλην, καὶ βάθρα κτίσαι τοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχονται τὸν Βασιλέα. Ubi Cedrenus: πλησίον δὲ τοῦ παλατίου βουλόμενος βάθρα τῶν Βενέτων καὶ φιάλην κτίσαι, εἰς τὸ τελεῖσθαι ἐκεῖ τὸ Σαξιμοδέξιμον. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 24. καὶ πορφυρᾶν φιάλην ἔμπροσθεν τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ ἐδείματο, δοχεῖον ὑδάτων δημιουργήσας. Michael Psellus lib. 5. hist. MS. ubi de æde S. Georgij à Monomacho ædificata: ὑδάτων δὲ ἀγωγὴ, καὶ φιάλαι ἐκεῖθεν πληρούμεναι. Codinus in Orig. Constantinop. num. 43. ἐν ᾧ (οἴκῳ) καὶ ἀετοὶ λιθινοὶ, καὶ φιάλαι, καὶ βαθμοὶ, καὶ βωμοὶ τετράγωνοι εἰς διακόσμησιν τῆς πόλεως ἵστανται. Vide Gregorium in Vita S. Basilii Jun. n. 38.

Ita etiam appellabantur labra seu fontes in ædium Sacrarum atriis, unde perennes saliebant aquæ, in medio τῶν τετραστοῶν. Extat in Euchologio Goari pag. 449. εὐχὴ εἰς τὸ ὕδωρ τῶν ἁγίων βαπτισμάτων τῶν ἁγίων Θεοφανείων ἐν τῇ φιάλῃ τοῦ μεσαύλου τῆς ἐκκλησίας. Pag. verò 465. in Cod. Barberino λουτὴρ τοῦ μεσαύλου dicitur. Constantinus Porph. in Basilio num. 55. edit. Allatij, & 84. Combefisij: πρὸς ἑσπέραν μὲν κατ' αὐτὰ τοῦ ναοῦ τὰ προαύλια φιάλαι δύο ἑστήκασιν, &c. Mitto reliqua, quibus eæ pluribus describuntur. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἐκ δὲ τούτου ὑπαιθρόντι καὶ ἐξάερον κέχυται, μέσον μὲν φιάλην ἔχον χαλκῆν, ἐξ ἀργύρου τὸ χεῖλος ἔχουσαν ἐστεμμένον. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 72. ubi de Mandato Feriæ 5. majoris hebdomadis: ἐν τῷ ἄρθηκι,—ἐν ᾧ καὶ φιάλη ἵσταται. Balsamon ad Can. 76. Synodi Trull. οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέχρι τῶν θείων ναῶν, &c. Pachymeres lib. 7. cap. 7. καὶ δὴ τελεσθέντων τῶν ὕμνων, ἐπεὶ ἔδει καὶ τὴν τοῦ ἁγιάσματος γίνεσθαι τελετὴν, συνέρχονται μὲν ἀμφὶ τὴν φιάλην τῆς ἐκκλησίας. Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 2. sect. 13. num. 6. & lib. 3. num. 6. & lib. 3. num. 22. & tabellam I. initio hujusce operis. Sed & quadriporticus ante ædes sacras, & Phialas scitè describit Alexander Monach. in Encomio MS. S. Barnabæ, ubi de ejus templo: κατὰ δὲ τὸ κλίτος τοῦ ναοῦ πρὸς λίβαν, ἐποίησαν αὐλὴν μεγάλην τέσσαρας στοὰς ἔχουσαν, καὶ οἰκίσκους ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς αὐλῆς οἰκοδομήσας, καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς προσέταξεν τοὺς τὰς θείας ἐν τῷ ναῷ λειτουργίας ἐπιτελοῦντας μοναχούς· τὸν δὲ ὑδραγωγὸν ἐνέγκας ἀπὸ μακρόθεν πλουσίως ἀναβλύσαι πεποίηκεν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, ὑδροχεῖον κάλλιστον οἰκοδομήσας, ὅπως οἱ παροικοῦντες ἐν τῷ τόπῳ καὶ οἱ ξένοι ἔχουσιν ἄφθονον τὴν τῶν ναμάτων ἀπόλαυσιν.

Φιαλὶς, idem quod φιάλα. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἔρχεται εἰς τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον καὶ

καὶ πλησίον τῆ αὐτῦ τῆ φιαλέως καθεσθέντες διὰ τὸ ἥσυχον τῆ τόπυ, ἤρξατο πάλιν ἐρωτᾷν αὐτόν.

Φιάλη, dictus Alexandriæ locus ubi recondebatur publicum frumentum, apud Procopium lib. 5. de Ædif. Justin. cap. 1.

ΦΙΑΛΗ, φυάλιον, Georgio Coresio Chiensi, apud Goarum ad Codinum, dicitur esse πολυχρώματον ὑφασμένη καὶ πεπλεγμένη κάλυπτρα. Meursius *velum* hac voce designari contendit, cui assentitur Gretzerus, scribens etiamnum Germanis *ein Vuiil*, *Vuail*, seu *Vueil*, id significari. Hanc conjecturam firmat Hesychius, ἄμφιον, φιάλιον exponens: & Theophilus Protospatharius lib. 2. de Humani corp. fabr. ἔοικε δὲ τῷ μυώδες πλάτυσμα γυναικείῳ φιαλίῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ Σλομομανικίῳ. Certè ex his licet conjicere calyptram illam veli speciem fuisse, qua caput cingebant Græcorum primarij, quibus illud potissimum adscribit Georgius Acropolita in Hist. num. 11. ἐντεῦθεν ἐφυσιώθη τὸ τῆ Βυλγάρων φυλῶν γένος λίαν πολλὴν ἐκ τῆ Ῥωμαίων κερδῆσαν ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ τῆ Βασιλικῶν παρασήμων τὰ τιμιώτερα· τάς τε γὰρ τῆ Βασιλέως πυραμίδας ἀνελάβοντο, καὶ φιάλας τῆ ἐπισήμων, καὶ σχῆμα εἰς πλῆθος, καὶ αὐτὸ δὴ τὸ βασιλικὸν σταυρόν. Quæ quidem perperam Interpretes Dousa & Allatius verterunt. Φυαλὶν vocat cum, υ, & Imperatori tribuit Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 6. n. 35. καὶ ὅτε μὲν ταῦτα, καὶ ὅτε δὲ ἐπιλεῤῥίκιον καὶ φακεωλίδα φορεῖ, ἄλλοτε καββάδιον καὶ φυαλίν. & num. 40. εἰ δὲ μὴ, τὸ συνήθες ἱμάτιον αὐτῦ, ἤτοι ἔνδυμα, καὶ ἐπ' αὐτῷ τὸ λεγόμενον φυαλίν. Cap. 10. num. 6. εἰ δὲ μὴ, στέφανον καὶ φυαλίν, ὡς προείπομεν. Goarus putat sic appellatam hanc calyptram à Fialæ figura posse existimari. Apud Cosmam Hieromonachum MS. de Chymia occurrit φυαλόβωμος, & βωμὸς φυαλοειδής.

ΦΙΑΜΕΤΑ, *Flammula*, ex Italico *Fiametta*. Anonymus de Nuptiis Thesei in prologo:

Τυτίνας κεῖται ἡ εὔμορφη κὴ ξελάμπρη φιαμέτα,
Πῦ τὴν καρδίτζαμυ σφάζει μὲ τῆ χρυσὴν σαΐτα.

ΦΙΑΜΠΟΛΙ, *Tibia*, *Fistula*, αὐλός.

ΦΙΒΛΑ, *Fibula*. Hesychius, & ex eo Phavorinus: Φίβλα, πόρπη, φιπίον, περόνη. Suidas: πόρπη, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις φίβλα. Glossæ Græcolat. φίβλα, *Fibula*. Adde Auctorem Etymologici in Περόνη. Chronicon Alexandrinum pag. 102. οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας, καὶ μανδύα ἐπενόησαν ἑαυτοῖς πορφυραῖα ἢ ῥυσαῖα, βάπτοντες τὰ ἀπὸ βλαττῶν. Euchologium pag. 925. ubi de Imperatoris inauguratione: μετὰ τὸ φορέσαι τὸν μέλλοντα σὺν Θεῷ βασιλεύειν πάντα τὰ βασιλικὰ ἱμάτια, ἀνευ τῆ χλαμύδος, τῆ στέμματος, καὶ τῆ φίβλας. Infra: καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, ἐπαίρει τὸ χλαμύδιον ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστίτορσι, καὶ τὴν φίβλαν. Ubi videtur designari vestis Imperatoriæ species, atque eadem, quam

Φιβλατώριον, *Fibulatorium*, vocat Suidas, aitque esse περιβόλαιον Περσικόν. Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Φίβλα, περόνη, ἐντεῦθεν δὲ καὶ φιβλατώριον, ὁ διὰ περόνης συνεχόμενος μανδύας ἐπὶ τῶν ὤμων. Martyrium S. Acyndini & Sociorum, MS. παλαιστῶν τὸ φιβλατόριον ἑαυτῦ, εἰς τὸ ἔδαφος αὐτὸ κατέβαλεν. Vide conjecturam Goari ad locum Euchologij, præterea Salmasium ad Pollionem pag. 302. & Gloss. med. Lat. in *Fibulatorium*.

Φιβλίον, *Fibula*: πόρπη, in Gloss. Lat. Gr.

Φιβλῦν, *Fibulare*. Suidas: Πορπῦσθαι, φιβλῦσθαι. Hesychius: ἐμπορπῦσθαι, φιβλῦσθαι. Palladius in Hist. Lausiaca, in Eulogio: συνέβη δὲ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐλθεῖν τὸν μέγαν ἑσπέραν βαθεῖαν, ὡς Χρόνιος διηγήσατο, ἐμπεφιβλωμένον χλαμύδα δερματίνην.

Φιμβλῦσθαι. Lexicon MS. Cyrilli: ἐμπορπῦσθαι, φιμβλῦσθαι. Ubi leg. ἐμπορπῦσθαι.

Φιβλατώρα, *Fibulatura*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. παρέχομεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἀνδρίαντα χρυσῦν, μετὰ καὶ χλαμύδος βασιλικῆς, καὶ φιβλατόρας, καὶ στέφανον χρυσῦν.

Φίλβα, pro Φίβλα, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 21. pag. 602.

ΦΙΓΟΣΤΑΛΟΣ, *Equile*, in Turcogræcia Crusij.

ΦΙΔΔΙΕΝ. Anonymus de Oxymelite pag. 884. Ἀκλήριαν, φιδδιέν, καὶ διχπίεν, καὶ κόραλλον ῥέσιον, &c. In Lexico Chymico Joan. Garlandij *Fedeum*, est *Crocus*.

ΦΙΔΕΪΚΟΜΙΣΣΟΣ, *Fideicommissum*: vox Jurisconsultorum. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. & Hesychius: Φειδικόμισσος, ὁ διὰ μαρτύρων πίστις. Suidas: Φιδεϊκόμισσα, παρὰ Ῥωμαίοις, τὰ ἐν πίστει καταλιμπανόμενα ὑπὸ τῆ μέλλοντος τελευτᾷν. Glossæ Basilic. Φιδεϊκόμισσον, τὸ τῇ πίστει τῆ κληρονόμυ καταλιμπανόμενον. Gregorius Nazianzenus in Testamento: πλὴν ὧν ἂν ἐν ταύτῃ τῇ διαθήκῃ μυ τισὶν ἰδικῶς καταλίπω λεγάτυ, ἢ φιδεϊκομίσσυ χάριν. Vide lib. 1. Basil. tit. 1. c. 33. Photium in Nomocan. tit. 2. cap. 1. &c.

Φιδεϊκομισσάριος, *Fideicommissarius*, ὁ τὴν πίστιν ἔχων, in Glossis Basilic. ἐπιστολαὶ φιδεικομισσαρίαι, lib. 1. Basilic. cap. 23. φιδεϊκομισσαρία ἐλευθερία lib. 45. tit. 1. cap. 14. & alibi passim.

ΦΙΔΕΡΑΤΟΙ. Vide Φοιδεράτοι.

ΦΙΔΗΙΟΝ, τὸ στόμα τῆ ὑστέρυ, apud Psellum MS. de Morborum nominibus. *Os secundarum*.

ΦΙΔΙ, φιδὴ, Φίδιον, *Anguis*, *Serpens*, ὄφις, ὀφίδιον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Καὶ σὰν ἡ ξεύρης πάντοτες τὸ δόντι τῆ φιδίυ,
Πρῶτα δαγκάνη κάτωσαν μικρὰ δαγκοματία, &c.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 153. εἰς γεωργῦ πρόθυρα ἐφώλευε φίδι, καὶ ἐδάγκασε τὸ παιδὶ τῆ γεωργῦ. In tit. ὀφίδιον.

Φιδόδαρμα, Φιδόδαρμα, *Serpentis exuvia*, λεβηρίς, σύφαρ.

ΦΙΘΟΦΘΕΘΕΛΑ, Dacis, *Adiantum*, apud Interpol. Dioscor. c. 718.

ΦΙΚΟΠΕΤΡΟΣ, cognominatus quidam Gennadius apud Theophanem an. 18. Anastasij.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Xanthium*. Lexicon MS. Cod. Reg. 1843. ξάνθιον, ὁ φιλάνθρωπος. Suprà: Ἀπερίνη, ἡ φιλάνθρωπος.

ΦΙΑ, τὸ σάρτζες, ἢ δὲ τὸ σάρτζες. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS.

ΦΙΛΑ, *Fibula*, φιλὸ, *oculus cui fibula inseritur*, in Turcogræcia Crusii. Vide Φίβλα.

ΦΙΛΑΚΟΥΟΝ, Ægyptiis, *Ambuxus*, *Clematis*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 761.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ, pro Θεομηνία, seu ira divina, usurpant Theodorus Lector, Chronicon Paschale & Theophanes an. 17. Leonis M. & idem Chronicon ad an. 2. Justiniani.

ΦΙΛΕΝΑ, *Amasia*, *Amica*, Ἑταίρα, παλλακίς.

ΦΙΛΕΤΑΙΡΙΟΣ, *Pes Philetarius*, mensuræ agrariæ species. Theonis Isagogæ, περὶ ὀρθυμετρικῶν, MS. ὁ πῦς ὁ μὲν βασιλικὸς, καὶ φιλεταίρειος λεγόμενος, ἔχει πόδας δ'. δακτύλυς ιϛ'. ὁ δὲ Ἰταλικὸς πῦς ἔχει δακτύλυς ιγ'.

ΦΙΛΕΥΓΕΙΝ, *Amicè excipere*. Glossæ Græcobarb. νὰ φιλοξενῇ, νὰ φιλεύγῃ, νὰ ὑποδέχεται.

ΦΙΛΙΤΟΥΚΑ. Vide in Ῥάμα.

ΦΙΛΗΜΑ, *Insitum*, Ἐμφυλλισμός.

Φίλημα τῆ μυστηρίων, de quo Zonaras ad Can. 98. Synodi Nicænæ, & nos in Gloss. med. Lat. in V. *Osculum*.

ΦΙΛΙΚΑ ΣΥΜΠΟΣΙΑ, ea dicuntur convivia quæ

quæ ad parentum & affinium sepulcra fieri solebant, de quibus Epiphanius in Ancorato cap.87. nos etiam in Gloss.med. Lat. in V. *Festum epularum.* Chronicon Paschale in Romulo : ὅθεν καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς ἕκαστος τῶν συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον, τὸ ἴδιον βρῶμα καὶ πόμα μεθ' ἑαυτοῦ κομίζει, καὶ εἰς τὸ κοινὸν τὰ πάντα παρατίθεται, καὶ ἔθεσι, κρατοῦντες τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

ΦΙΛΙΚΛΑ', βότανον ὅταν ξηρανθῇ γέρνηλος τοῦ μαρασμοῦ. Ita Glossæ Jatricæ MSS. Græcobarb. *Filicula, seu Polypodium.* Vide Ruellium lib.3. cap.155.

ΦΙΛΙΚΟ'Ν, mercedis species data Naviculariis Alexandrinis, *quasi amicale, & quod datur amicè,* inquit Cujacius. Lex 4. Cod. de Navicular. lib.11. *Solatiis pro mercedula præstitis ex tributaria pensionis immunitate, & eo quod vocatur* φιλικόν. Glossæ Lat. Gr. *Salarium,* (sic leg. pro *Salialium,*) Στρατιωτικὸν, φιλάνθρωπον. Vide Chron. Alexandr.p.268.

ΦΙΛΙΠΕ'ΔΟΥΛΑ, *Filipendula,* apud Myrepsum de Antidot. cap. 40. Herba de qua Fuchsius to. 1. Commentar. de Stirpib. & Ruellius lib. 2. de Natura Stirp. cap.142.

ΦΙΛΙΤΟΥ'ΜΑΣ, *Æs Damascenum.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.297. τὸ δικέομαν τοῦ ραματε τοῦ Δαμασκηνοῦ, λεγομένου, φιλιτέμας, δικέομαν ἔσόν.

ΦΙΛΟΚΑΛΕΙ͂Ν, *Exornare, Verrere, Everrere,* παρασαροῦν, ἐκκαθαίρειν. *Munditias facere,* ut Monachi loquuntur. Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis : ἄνθρωπός τις εἶχεν χωρίον, καὶ ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ ἐχερσώθη, καὶ ἐπληρώθη θρύων καὶ ἀκανθῶν· ἔδοξεν δὲ αὐτῷ φιλοκαλῆσαι, &c. Alibi : ἐπανελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἤρξατο φιλοκαλεῖν ἀγρὸν, καὶ ἑτέραν κλίσιν. Lexicon MS. Reg.Cod.1843. Σαίρω, τὸ φιλοκαλῶ. Theophanes an.32. Justiniani : φιλοκαλουμένου τοῦ τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. ubi Miscella lib. 16. *ædificatus est trullus magnæ Ecclesiæ,* &c. Apud Nicetam, σεσαρωμένη, exponitur φιλοκαλουμένη. Catalogus offic.Ecclesiæ ex Cod. Allatiano : ὁ καλαγοριάρης, φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν, ἅπτει καὶ τὰς κανδήλας, φέρει δὲ καὶ λαμπρόν.

Φλοκαλεῖν, Φρυκαλεῖν, *truncatè,* eâdem notione. Glossæ Græcobarb. μηδὲ καλλωπίζεται, μηδὲ σαρώννεται. ἤγουν φλοκαλεῖται, ἢ φρυκαλεῖται, ἢ φυρκαλεῖται. Occurrit etiam in Turcogr. Crusij pag.210.

Φλοκάλι, Φροκάλι, *Everriculum, Scopa,* σάρωθρον, καλλωντρον. Occurrit apud Crusium ibidem. Φλόκαλα, Φρόκαλα, *Purgamenta,* τὰ σῦφαλα.

ΦΙΛΟ'ΑΒΙΟΝ. Vide in Φόλβιον.

ΦΙΛΟΜΗΔΕΙΟΝ, *Chelidonium magnum,* apud Interpolat. Dioscorid. cap.399.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ, *Philomela,* Piscis. *Cuculus,* de quo Aristot. lib.4. de Animal. Lexicon MS. Cyrilli : φιλομήλα, ὄνομα ἰχθύος. Glossa MS. interlinaris ad excerpta Oppiani : Κόκκυγες, φιλομήλι. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

> Αὐτὸς ψωνίζει πάντοτε λαυράκια, φιλομήλας.

Infrà :

> Καὶ μέσα κεῖται κόκινος μεγάλη φιλομήλα.
> Καὶ κέφαλος τριπίθαμος αὐγάτος ἐκ τὸ ῥυγλίν.

Rursum :

> Φιλομηλίτζας τρυφεράς, κοβίδια, γαλέας.

ΦΙΛΟΠΑ'ΤΙΟΝ, locus sic appellatus juxta & intra Constantinopolim, arboribus consitus, & venationi idoneus : nam bina φιλοπάτια recensent scriptores Byzantini. Leo Grammaticus in Basilio pag. 470. ὁ μὲν Ἰακωβίτζης κυνηγῶν μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Φιλοπατίῳ, &c. Constantinus Porph. in eod. Basilio n.14. edit. Combef. κυνηγεσίῳ καταγελθέντος εἰς τὸ λεγόμενον φιλοπάτιον. Vide nostram Constantinopolim Christianam, & Notas nostras ad Villharduinum.

ΦΙΛΟΣΟΦΙ'Α, *Vita Monachica.* Φιλοσοφία μοναχικὴ, apud Isidorum Pelusiotam Epist. 1. Sozomenum lib 3. cap.14.16.lib.6. cap.32. 34. lib.7. cap.28. lib.8. cap. 19. Theodorit. lib.4. Hist. cap. 27. Justinian. in Nov. 5. cap. 3. Joan. Anthiochenum de Charisticariis num.14. &c. Θεία Φιλοσοφία, apud eundem Isidorum Epist. 260. & Theophanem pag.66. Φιλοσοφία πνευματικὴ, apud Nilum Monach. lib. 3. Epist.72. eundem Theophanem pag 425. τὸ κατὰ Θεὸν Φιλοσοφίας γυμνάσιον, apud Joannem Patr. Hierosol.in Vita Joan. Damasceni num. 8. Φιλοσοφία φιλόθεος, in Vita S. Pauli Eremitæ. Ἀσκητικὴ Φιλόσοφος ἀγωγὴ, in Vita MS. S. Marcelli Archimandritæ Accemetensis, & in Vita MS. S. Abramij. Nicephorus seu Nathanael Chumnus opusc.12. MS. ad Thessalonicenses, ubi de eorum urbe : μοναζόντων ἐκεῖθεν ἄθρει τὰς ὁμηγύρεις, ὁρᾷς ὁπόσαι : καὶ τὴν ἐκείνων σκόπει Φιλοσοφίαν, καὶ τὸν ἀγγελικὸν βίον, καὶ τὴν πρὸς τὰ οὐράνια μίμησιν. Joannes Tzetzes Chil.10. v.198.

> Φιλοσοφία μὲν ψυχῆς, ἡ λόγοις ἀσκουμένη,
> Ὄντως Φιλοσοφία δὲ τῶν μοναστῶν τῶν ὄντως,
> Αὐτὴ θανάτου μάθησις, καὶ νέκρωσις σαρκὸς, &c.

Φιλόσοφος, *Monachus.* In Cod. Cæsareo Isaaci Syri Episcopi Ninevitæ sermones Ascetici dicuntur inventi ὑπὸ τῶν ὁσίων πατέρων τοῦ Ἀββᾶ Πατρικίου, καὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀβραμίου, τῶν φιλοσόφων καὶ ἡσυχαστῶν, ἐν τῇ Λαύρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Σάββα. Apud Sozomenum lib.6. cap.38. ἐκκλησιαστικοὶ φιλόσοφοι Monachi dicuntur.

Φιλοσοφεῖν, *Monachicam vitam profiteri.* Philo περὶ βίου θεωρητικοῦ, ubi de Essæis : τὰς μὲν οὖν ἓξ ἡμέρας χωρὶς ἕκαστοι μονούμενοι παρ' ἑαυτοῖς ἐν τοῖς λεχθεῖσι μοναστηρίοις Φιλοσοφοῦσι. Apud Diadochum cap. de Perfectione spirituali, ἀηδίας τῆς νοὸς, dicitur ὁ τῷ φιλοσοφῆσαι, ἡ τοῦ ψαλμῳδεῖν ἀμέλεια. Nilus Mon. in Ascetico cap.1. Φιλοσοφεῖν ἐπιτήδευσαν μὲν καὶ Ἑλλήνων πολλοὶ, καὶ Ἰουδαίων δὲ οὐκ ὀλίγοι, μόνοι δὲ τὴν ἀληθῆ Φιλοσοφίαν ἐζήλωσαν οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταί, &c. Socrates lib. 6. Hist. cap.7. Ἰωάννης δὲ ὅμως, ὅτι μὴ ἐφιλοσόφουν ὡς ἤθελον, τῇ ἀσκήσει προσκείμενοι. Leo Grammaticus in Theophilo, ubi de Icasia : μονὴν κατεσκεύασαν, εἰς ἣν ἀποκειραμένη ἀσκοῦσα καὶ φιλοσοφοῦσα, καὶ Θεῷ μόνῳ ζῶσα διετέλεσεν. Θεῷ Φιλοσοφεῖν, apud Sanctum Basilium in Epist. ad Monachum lapsum. Ἐν Χριστιανισμῷ Φιλοσοφεῖν, apud Sozomenum lib. 6. cap.34. 35. Ἄριστα Φιλοσοφεῖν, lib. 8. cap. 2. Φιλοσοφεῖν κατὰ τοὺς τῆς ἐκκλησίας θεσμὸν, cap. 9. Νόμῳ Χριστιανῶν Φιλοσοφεῖν, lib. 9. cap. 1. Vita & Martyrium Sancti Gregorij Archiep. magnæ Armeniæ, MS. παραγενόμενοι τοίνυν οὗτοι, καὶ τὴν μὲν ἐκκλησιάζοντα καταλαβόντες, τὴν δὲ ἐρημίαν Φιλοσοφοῦντα, &c. Michael Psellus lib. 4. hist.MS. οἶδα δὲ καὶ τὸν ἄνδρα — καὶ φιλοσόφοις ἀνδράσι προσκείμενον, καὶ ὑπερφυῶς θεραπεύοντα. Φιλοσόφους δὲ φημὶ, οὐ τοὺς τὰς οὐσίας τῶν ὄντων διερευνησαμένους, οὐδὲ τὰς ἀρχὰς μὲν τοῦ κόσμου ζητήσαντας, τῶν δὲ ἀρχῶν τῆς οἰκείας σωτηρίας καταμελήσαντας· ἀλλὰ τοὺς κόσμου καταφρονήσαντας, καὶ μετὰ τῶν ὑπερκοσμίων ζήσαντας. Vide eundem Sozomenum lib. 1. cap.12. 13. lib.5. cap.10. 16. lib.6. cap.15. 27. 28. 29. Photium Epist. 191. Vitam S.Maximi Confess. num. 5. Vitam S. Nili Junioris pag. 164. Cantacuzenum lib.4. Hist. cap.16. &c. Luithprand. lib.5.cap. 9.10. præterea Henric. Valesium ad lib.1. Eusebij cap. 17. lib.7. cap.31. & Gloss. med. Lat. in *Philosophia.*

ΦΙΛΟΤΙΜΟΝ, appellant Græci hodierni munus, quo Patriarcham donant, cum quarto aut quinto quoque anno cum suis comitibus Metropoles Ecclesiæ Græcanicæ subjectas lustrat ac circumit. Ita Crusius in Turcogræcia pag.502.

ΦΙΛΟΤΗΣΙΆ, vox nota veteribus. Vide Suidam in προπίνειν, ubi eadem verba recitantur ab Eudocia Augusta in Joniis MSS. præterquam quod sub finem illa ita scribit: καὶ ἐκαλεῖτο αὐτὸ τοῦτο προπίνειν, ὅπερ ἡμεῖς λεγόμεθα φιλοτησίαν. Suidas verò, ἡ δὲ ἡμέρα φιλοτησία.

ΦΙΛΌΦΑΡΕΣ, *Marrubium*, Πράσιον, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 525.

ΦΊΛΤΖΑ, Φίλχα. Vide in Σάρτζες.

ΦΙΛΤΡΟΠΟΣΙΜΟΝ, *Potio amatoria.* Liber Coeranidis MS. lib. 1. ἔχει δὲ καὶ ἄλλας ἐνεργείας πρὸς φιλτροπόσιμα.

ΦΙΜΒΛΟΥ̃ΣΘΑΙ. Vide in Φίβλα.

ΦΙΜΙΝΆΛΙΑ. Vide in Φημινάλια.

ΦΙ̃ΝΑΙ. Anonymus in Descript. S. Sophiæ pag. 261. edit. Combefisij; de Justiniano: τὰς γὰρ τέσσαρας φίνας τοῦ ναοῦ ὠνόμασε τοὺς δ'. ποταμοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ παραδείσου, καὶ ἔδωκεν νόμον, ἵνα κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἵστασθαι ἐν αὐτοῖς ἕνα ἕκαστον ἀφοριζομένους. Ab eo hausit quæ habet pag. 502. Manuel Malaxus in Chron. MS. ubi φήναις scribitur. Per φίνας verò Narthecès, seu porticus exteriores ad ædis Sophianæ aditum videntur intelligi, cum in iis consisterent pœnitentes. Hanc vocem, licet alia forsan notione, usurpat etiam Historia Apollonij Tyrij:

Βάλε καὶ ἀποτζαρμάλωσίαις, καὶ διάλεξε τοῦ φίναις.

ΦΙΝΙΒΙΚΙΝΙΟΥΜ, ὁρογειτόνιον, ἀγρογειτόνιον, οἵτινες περὶ ὅρων ἔχουσι φιλονεικίαν, in Glossis Nomicis Vaticanis MSS. *Finivicinium*, seu *actio finium regundorum.*

ΦΙ̃ΝΟΣ, *Merus*, *Excellens*, *Præstans.* Codex MS. Reg. 618. f. 284. ἀσήμιον φίνον κοπάνισον ὑψηλὰ, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Μονέδαν ὀπευβρίσμενον, χρυσάφη κ' ἦτον φίνον.

Portius: *Percautus*, πολλὰ προσεκτικὸς, Φῖνος. Emmanuel Georgillas MS.

Καὶ ἐξάλειψεν ὁ Θεὸς τὸν ἄτυχον τὸν φίνον.

Idem sub finem:

Ἄλλα καὶ Ὀρειβάσιος ὁ ἰατρὸς ὁ φίνος.

Vide Gloss. med. Lat. in *Finus.*

ΦΙΌΛΑ, *Ampulla*, φιάλη, Corona pretiosa, nostris *Fiole.* Vide Ὑέλιον, & Φιάλα.

ΦΙ̃ΟΝ. Vide in Φίαι.

ΦΙΡΜΈΝΟΣ, *Attonitus*, ἐκστατικὸς, ἀπόπληκτος.

ΦΙΣΚΙ̃ΝΑ, *Piscina*, Fons in hortis *aquas emittens.* Anonymus MS. de Amoribus Libystri & Rhodamnes:

Καὶ μόνον νὰ ἀφηγήσωμαι τὴν κάνστρου τὴν φισκίναν.

Mox:

Καὶ μέσα εἰς αὐτὸ κεῖτε τον ὑαλόκτιστος φισκίνα.

Rursum:

Εἰς τὴν φισκίναν γύροθεν ἐγλυκόνονται ζωδία.

Infra non semel βισκίνα scribitur.

ΦΙΣΚΙ̃ΟΝ, pro σφηκίον, nisi mendum subsit, apud Michaëlē Psellum de Grammatica, in Cod. MS.

Δάπηδες, ὑποστρώματα. Δέλιθες, τὰ φισκία.

Ita Codex Regius. Varinus: Δέλιθες, τὰ σφηκία. Hesychius: Δέλιθες, σφῆκες, ἢ ζῶον ὅμοιον μελίσσῃ. Vide Φίσκος.

ΦΙ̃ΣΚΟΣ, *Fiscus*, *Sporta.* Cedrenus in Julio: ἡ σπόρτα παρὰ τοῖς αὐτοῖς (Ῥωμαίοις) ἡ σπυρὶς, ἢ καὶ φίσκος καλεῖται. καὶ διαφέρουσι, τῷ φίσκον μὲν καλεῖσθαι τὴν ῥαβδωτὴν πλεκτάνην ἡ σπόρτη δὲ τὴν φλοιώδη. Item *Fiscus publicus.* Glossæ Basilic. φίσκος, ὁ δημόσιος. Glossæ MSS. φίσκος, δημόσιον. Addunt aliæ, ut & Auctor Etymologici, Ταμιεῖον, ut & Glossæ Basilic. Cod. Reg. 2023. Φίσκος, κόφινος ἐστὶν, ἐν ᾧ τὰ τοῦ δημευομένων ἐτίθετο χρήματα. μετὰ ταῦτα δὲ ταμεῖον γέγονε Καίσαρος ἐν ᾧπερ φυλάττονται τὰ φισκάλια χρήματα, καὶ ἐγένοντο ταμιακὰ, ἅτινα τὸ παλαιὸν ὄντα τοῦ δήμου, μετηνέχθησαν τῇ τοῦ Βασιλέων οὐσίᾳ. Vetus Inscriptio apud Eruditum Sponium: Ο ΔΕ ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ ΤΟΛΜΗΣΑΣ Η ΒΙΑΣΑΜΕΝΟΣ ΔΩΣΕΙ ΕΙΣ ΜΕΝ ΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΦΙΣΚΟΝ ΔΗΝΑΡΙΑ ΧΕΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ. Alia apud Gruter. 749. 4. ΕΙ ΔΕ ΤΙC ΕΚΒΑΛΗ ΤΗΝ ΜΥΡΤΑΛΗΝ ΔΩCΕΙ ΤΩ ΦΙΣΚΩ.... In indice MS. Bibliothecæ nescio cujus ex Cod. Colberteo, Zosimus Κόμης καὶ ἀπὸ φίσκου συνήγορος indigitatur. Ita φίσκου συνήγορος, *Advocatus fisci*, apud Nilum Monach. lib. 2. Epist. 178. qui unica voce dicitur Φισκοσυνήγορος, apud Hesychium, ubi exponitur ὁ ταμείων συνήγορος. Hinc emendandæ Glossæ Græcolat. φίσκου συνήγορος, *Fisci A.* Id est advocatus. Occurrit passim apud JC.

Φισκίον, eâdem notione. Lexicon MS. Cyrilli: φισκίον, δημόσιον ταμεῖον.

Φισκεύειν, *Confiscare.* Balsamon ad tit. 3. Nomocanon. Photij cap. 10. φισκεύεσθαι, ἤτοι δημοσιεύεσθαι. Interpres Gr. Concilij Lateranensis Can. 3. οὕτως ἵνα τὰ ἀγαθὰ τῶν τοιούτων καταχρίτων, ἐὰν λαϊκοὶ ὦσιν, φισκωθῶσι, εἰ δὲ κληρικοὶ, προσκυρωθῶσι τῆς ἐκκλησίαις, παρ' ὧν τὰ ὀψώνια ἐδέξατο. Dositheus sentent. lib. 3. ἐκ βιβλιδίου λέγοντός τινος πατέρα ἴδιον ἀποπεφισκῶσθαι.

ΦΙΣΤΟΥ̃ΚΙΟΝ, *Fistuca.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὸ δικέομαν τοῦ φιστουκίου, καὶ τοῦ φίλου τοῦ κορβελίων, &c.

ΦΙ̃ΣΤΟΥΛΑ, *Fistula.* Κασίας φίστουλα, apud Myrepsum sect. de Unguent. cap. 2. 10. In Stephani Magnetis Empiricis MSS. extat caput περὶ φυστούλας, ubi *Fistula* est morbi species, seu potius vulneris.

ΦΙΤΈΝΕΙΝ, *Defodere.* Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 266. τὸ δίκεον κρίνι τὸ πὰν τοῦ ἐκείνους ὅπου ἔσαν εἰς τὸ αὐτὸ κακὸν, ἐντέχεται νὰ τοὺς φιτέψουν ὁλοζοντάνους ἀπακάτω τῆς γῆς τὴν κεφαλὴν κάτω, καὶ τοὺς πόδας ἄνω, &c. Ubi editio Veneta cap. 246. *Debessi esser piantati interi cosi vivi, la testa sotto, & li piedi sopro suor del semiterio.*

ΦΙΤΖΟΠΑΙ̃ΓΝΙΔΟΝ. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Οὔτε τὸ φιτζοπαίγνιδον ἀπὸ τῆς δάφνης κλῶνας,
Ἢ ἐκ τὸ σελινόμορφον στεφάνι τοὺς Νεμέους.

ΦΙΤΌΓΛΩΣΣΟΣ. Vide in Φιλίλιν.

ΦΙΏΤΗΣ. Vide in Φίον.

ΦΚΕΡΕΙ̃Ν, Φκερέννειν, *Stillare*, *Fluere.* Glossæ Græcobarb. σταλάσσουσιν, ἢ σταλαμαλίζουσιν, καὶ φκερεῦσι, καὶ φκερέννουσι. Alibi: ἀέναος, διαῤῥεῖς ἀεὶ, ὅπου τρέχει πάντοτε, καὶ δὲν στέκει, ἢ δὲν φκερέννει. Rursum: ἀποπατεῖ, νὰ φκερέννει, ἢ νὰ ἀφίννει.

ΦΛΆΒΑ. Demetrius Constantinop. lib. 2. Hieracosophij cap. 64. τὰς μὲν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ γινομένας φλάβας θεραπεύσης ῥαδίως. Recentioribus Latinis, *Flava*, est ἴκτερος, morbus regius. Vide Gloss. med. Lat. in hac voce.

ΦΛΑΒΕΛΛΙΟΝ, *Flabellum.* Athenæus lib. 14. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ κοσκίνια, φλαβελλίοις καινοῖς χρῶ, ἐν οἷς τὸ πῦρ ῥιπίζεται.

ΦΛΑΒΙΌΝΕΣ, *Flavi.* Sic dicti Franci nostri à Græcis scriptoribus ævi inferioris, uti docuimus in Gloss. med. Lat. Nicetas in Isaacio & Alexio n. 2. Τινὲς τῶν φραγγίσκων, (οἱ καὶ φλαβιόνες ὀνομαζόμενοι,) Πισσαίων καὶ Βενετικῶν μοῖραν λαβόντες, &c. Ubi Codex ed. habet φλαμιόνες. Id est *Flandrienses*, quos *Flamens* dicimus.

ΦΛΑΓΈΛΛΙΟΝ, *Flagellum.* Glossæ MSS. Reg. Cod. 2062. σκυτάλη, τὸ φλαγέλλιον. Hesychius: σκυτάλαι, βακτηρίαι, καὶ αἱ ἱππικαὶ ἶλαι, καὶ ὄφεων εἰσὶ φλαγέλλια, λῶροι. Occurrit apud Zachariam Papam lib. 1. dialog. cap. 2. lib. 3. cap. 1.

Φλαγελλώνειν

Φλαγελλώνειν, Φλαγελλῶν, *Flagellare*, *flagris cadere*, μαςίζειν, καταπαίειν. Metaphrastes in Vita S.Theclæ: τὸ μὲν Παῦλον φλαγελλώσας, ἐκβάλλει τῆς πόλεως. Vide Φραγέλλιον.

ΦΛΑΓΓΙΟΝ, *Latus*, Gall. *Flanc*. Glossæ Græcobarb. μέρος τι τῆς ἥπατος, μερτικόν τι τῆς φλαγγίς, ἤγουν σιπόλις.

ΦΛΑΓΚΙΑ, *Latera*, Ital. *Fianci*, Gallis *Flancs*. Glossæ Græcobarb. ἀκρῶα, σπλάγχνα, φλαγκία, ἔντερα. Vide Φιάγκο.

ΦΛΑΜΑΡΙΖΕΙΝ, *Flammas emittere*. Ptochoprodromus MS. lib.1.

> Ὅταν ἔκβουν καὶ τρέχουσιν αἱ δύο αἱ καροῦχαι,
> Καὶ βλέπω τὴν ἑςίαν πῶς συχνοφλαμαρίζει,
> Καὶ πῶς πολλάκις τῶν κρεῶν ἀπολυόντων τζύκναν.

ΦΛΑΜΟΝΑΡΗΣ. Vide φλαμουλάριος.

ΦΛΑΜΟΥΛΟΝ, Φλάμπουρον, &c. *Flammulum*, *Vexillum*. *Flammeum vexillum*, Ammiano lib.20. Glossæ MSS. & Basilic. σημαία, τὸ φλάμουλον. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Σωύθημα, γνώρισμα, σημεῖον, βάνδον, φλάμουλον. Theophanes an.7. Rhinotmeti: τὸ τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες, καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄρας ἀντὶ φλαμούλου προάγειν κρεμάσαντες, κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὥρμησαν. Ubi Cedrenus, ἐπὶ φλαμούλου. Constantinus de Adm. Imp. cap.29. καὶ ἀναλαβόμενοι τά τε ὅπλα αὐτῶν, καὶ τὰ φλάμουλα, καὶ τὰ λοιπὰ πολεμικὰ σημεῖα, &c. Idem cap.46. ὅδε Πατρίκιος Κώνςας εἶχε παρ' ἑαυτῷ φλάμουλα, καὶ ἐπεδέδωκε τῷ Πατρικίῳ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισνάσῃ· ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸ, εἰς κονδάκιον περιέθηκε, καὶ ἐπιδέδωκε τῷ Πατρικίῳ Κωνςαντίνῳ, εἰπὼν, ὅτι Ἐπίςηθι ἄνωθεν εἰς τεῖχος, ἵνα γνῶσι πάντες τῶν Βασιλέως εἶναι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ τοιοῦτον κάςρον. Adde cap. 30. 49. Mauricius lib.1. Strateg. cap. 2. χρὴ τὰς μὲν κεφαλὰς τῶν βάνδων ἑκάςου μέρους ὁμοχρόους γίνεσθαι, τὰ δὲ φλάμουλα ἑκάςης μοίρας ἰδιόχροα εἶναι. Eadem habet Leo cap.6. num.18.Eundem vide cap.7.num.31. Nicetas in Isaacio lib.1.num.10. ἡρπάσθησαν παρὰ τῶν βαρβάρων —— τὰ φλάμουλα, ἅτινα καὶ ἐνεδύσαντο ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀσὰν προπορευόμενοι ἔμπροσθεν τοῦ ςρατοῦ αὐτῶν. In Alexio lib.1.n.4. φλάμουλον κρεμάμενον. Laudatur ab Allatio in Dissert. de Psellis Carmen εἰς τὸ φλάμουλον τοῦ Μονομάχου ἔχον ἱςορισμένους τὸν ἅγιον Γεώργιον, τὸν βασιλέα ἔφιππον, φέροντα λόγχην, καὶ τοὺς βαρβάρους διώκοντα. Occurrit passim apud Scriptores. Vide Gloss. med. Latin. in *Flammulum*.

Φλαμουλίσκιον, dicebatur Panni segmentum, quod humeris militum, vel etiam hastis ipsis aptabatur, διὰ τὸν κόμπον τῆς παρατάξεως, ut ait Leo in Tactic. cap.12. num.55. Ac ad humeros quidem: idem Leo cap.6. num.3. καὶ φλάμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τὸν ὦμον. Eadem habet Mauricius lib.1. cap. 2. Rursum Leo num.25. κατὰ δὲ τοὺς ὤμους τῶν ζάβας φλαμουλίσκια μικρά. Constantinus in Tacticis pag.18. καὶ εἰς τοὺς τῶν λωρικίων φλαμουλίσκια μικρά. De Flammulis hastarum,idem Leo cap. 5. num. 5.& Constantinus pag. 11. ὁμοίως φλάμουλα μεγάλα, φλαμουλίσκια τῶν κονταρίων. Ea verò, si prælium ingrueret, deponebantur. Idem Leo cap. 12. num.55. ἀλλὰ μὲν διὰ τὸν κόμπον τῆς παρατάξεως, ὥςε φαίνεσθαι μήκοθεν ἔχειν μετὰ τὰ φλάμουλα εἰς τὰ κοντάρια, ἕως ἂν οἱ ἐχθροὶ φθάσωσιν ἀπὸ μιλίου ἑνὸς, ἀπὸ τότε δὲ ἵνα συςέλλωσιν αὐτὰ, καὶ ἐν τοῖς θηκαρίοις αὐτῶν ἀποτιθῶσιν. Et §. 118. τὰ δὲ φλάμουλα τῶν κονταρίων ἐν τῷ καιρῷ πολέμου μὴ ἀφίειν, ὡς εἴρηται, εἰς τὰ κοντάρια, ἵνα μὴ τοῖς ὄπισθεν καὶ αὐτοῖς ἔχουσιν κοντάρια ἐμποδίζωσιν. Mauricius lib.2. cap.9. φλάμμουλα δὲ ἐν καιρῷ μάχης τὰ κοντάρια ἔχειν οὐ συμβουλεύομεν· ὅσον γὰρ εἰς ἁρμοςατιόνα καὶ πολιορκίαν, ἤτοι ἐπίδειξιν καὶ κόμπον ἀναγκαῖά εἰσι, τοσοῦτον ἐν τῷ μάχαις ἀχρεῖα ἦσαν. Similia habet idem Leo c. 12. num.54.

Φλαμουλάριος, *Vexillifer*. Glossæ MSS. φλαμουλάριοι, ὧν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ δόρατος φοινικᾶ ῥάκη ἐξήρτηνται. Glossæ Basil. habent φλαμβουλάριοι.

Φλάμουρον. Moschopulus περὶ σχεδῶν pag.54. σημαία, τὸ φλάμουρον. Theophanes an.33. Copron. καὶ ἐπέρασε τὰ φλάμουρα, καὶ ὑπηρεσία. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponnesiacis:

> Νὰ ἠκολουθοῦν τὰ φλάμουρα τοῦ Μεγαπρωτοςράτωρ,

Rursum:

> Οὔτε φλάμουρα ἐσίμωσαν, οὐ πόλεμον ἔδωκαν.

Historia MS. Belisarij:

> Ἔρραξε τὸ καράκη, ἔςεσαν φλάμμουρα πολλά.

Rursum:

> Συκονοῦσι τὰ φλάμουρα τοῦ βασιλέων τότε καταζαμήτου
> Ταῦτα δὲ μετὰ κορδουνίων, &c.

Φλαμουράριος, *Vexillifer*. Damascenus Studita serm. 14. καὶ μετὰ τὴν ςρατιωτικὴν τάξιν ἔγινε φλαμουράρης. Ita leg. serm. 35. ubi perperam editum Φαμονάρης. Maximè & fere semper pro eo qui apud nos *Miles banneretus* seu *Baro*, appellatur, usurpat idem Anonymus MS.de Bellis Francorum in Morea:

> Οἱ δὲ ἄλλοι φλαμουριάροι εἰσὰν καὶ πλούσιοι ἄνθρωποι.

Rursum:

> Ἀρχιερεῖς, φλαμουράριους, καὶ εἰς τοὺς καβαλάρους.

Alio loco:

> Ὁσαύτως οἱ φλαμουροιαροὶ, καὶ οἱ πρώτοι τοῦ φοσάτου.

Passim toto libro.

Φλαμπουριάρον, *Baronatus*. Idem scriptor:

> Τὸ δὲ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ φλαμπουριάρον,
> Οὐκ ἠμπορῶ νὰ το εἰπῶ διὰ τὴν πολυγραφίαν.

Φλάμπουλον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Σημαία τε τοῦ φλαμπούλου, καὶ Σηλιμβρία τόπος.

Φλάμπουρον. Corona pretiosa: φλάμπουρον, *Vexillum*, Σημαία. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap.5. num.4. καὶ οἱ μὲν εἰς τὰ ἕτερα εὑρισκόμενοι ἄρχοντες, ὡς κεφαλαὶ, ἱςῶσι το συνήθες βασιλικὸν φλάμπουρον. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

> Μπεντέος που τὸ φλάμπουρον εἶχε σε φύλαξιν του.

Infrà:

> Φλάμπουρον εἶχε καθεὼς σημάδιν ἰδικόν του.

Anonymus Græcobarb. λοιπὸν αὐτοὶ Χριςιανοὶ ἀκαρτεροῦν νὰ δοῦσιν σημάδιν μέγα φλάμπουρον, τὸν ςαυρὸν τοῦ κυρίου. Hist. MS. Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὁρίζει νὰ ἔμπουν χωρὶς σημάδιν φλάμπουρον
> Ὅλη μαυροθορεῦσαι, &c.

Georg. Contares lib.9. Hist. Athenar. καὶ φλάμπουρα εἶχω μέσα εἰς ἐκεῖνα τὰ κάτεργα. Dorotheus Monembasiensis in Synopsi Histor. καὶ τότε ἐμπῆκαν τὰ φουσάτα τὰ ἄλλα, καὶ ἔβαλαν παντιέρες ἤτοι φλάμπουρα εἰς τὰ τοιχεῖα.

Φλαμπουριάρις, *Flamularius*, Vexillifer. Damascenus Studita serm.33. ὁ ὁποῖος ἦτον φλαμπουράρης ὅλης τῆς ἀνατολῆς. Chronicon Veneto-Byzantinum an.1522. καὶ ἐποίσεν αὐτὸν Σουλτάνον, οὐ ἀδελφὸς τὸν φλαμπουριάρις εἰς τὸν Μωραίαν, quo loco *Sangiacum* rectè interpretatur Bulialdus. Quippe,ut scribit Leunclavius in Pandecte Turcico cap. 2. *Sangiac*, dissyllabum, vexillum significat, à quibus quidem signis dicti *Sangiacbegi*, Provinciarum scilicet Præsides, qui cùm ad expeditiones suscipiendas mandaro Sultani evocantur, curant ante se vexillum, cujusmodi ibi describit, cum strepitu tympanorum & aliorum instrumentorum, quibus utuntur, gestari. Mox addit, Turcicum illud *Sanzac*, *Flambarum & Flambulum* Græcos appellare: *Sanzacos* autem, *Flambulares*. Ita Anonymus de Nuptiis Thesei lib.8.

> Ἐμέλαςράφη ςὸν Δριὰν ὅπου τὸ φλαμπουριάρους.

Et

Et Malaxus in Hist. Patriarch. pag. 161. ἀγάδες, φλαμπουράρεοι, παῖδες καὶ ἄλλοι πολλοί. Historia MS. Belisarii:

Περσῶν καὶ γινωμένου τυφλὸς, ὢ σὺ ἦσο φλαμπουριάρης.

S. Demetrius Martyr φλαμπουράρης ac præses Thessaliæ nuncupatur etiamnum apud Græcos. Φλαμπουλάρεοι, apud Crusium in Turcogræcia Crusii pag. 201.

ΦΛΑΡΙ'Α, *Nuga*, φλυαρία. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Μὴ ναύρη τὸ συμπάθιόν του εἰς τὰ κρίματα τὰ ποίκεν,
Καὶ τῆς λολίας, καὶ τῆς φλαρίας παντάπασι ναφῆκεν.

ΦΛΑ'ΣΚΗ, φλάσκι, in Corona pretiosa, *œnophorum*, οἰνοφόρον.

Φλασκίον. Lexicon MS. Cyrilli, & Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1078. & 2062. Κιβύσιον, Φλασκίον. Glossæ aliæ: πυθὴν, φλασκίον. Vita S. Marci Atheniensis num. 3. τότε ἔβαλον εἰς φλασκίον ὕδωρ. Zacharias Papa lib. 2. dialog. cap. 18. ἔπεμψε πρὸς αὐτοὺς μετὰ ἀνθρώπου αὐτοῦ φλασκία δύο. Leo Imp. in Tacticis cap. 12. §. 53. ἀναγκαῖον δέ ἐστιν τοὺς λεγομένους Δεπουτάτους εἰς φλασκία ὕδωρ βαστάζειν διὰ τοὺς πολλάκις λειποθυμοῦντας τραυματίας. §. 123. χρὴ οὖν καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου ἕκαστον στρατιώτην ἐν τῇ σέλλαις αὐτοῦ ἐπιφέρεσθαι ὕδωρ εἰς τὰ λεγόμενα φλασκία. cap. 13. §. 11 ἔχειν δὲ καὶ φλασκὶν μικρὸν ἐν τῇ ἀγγαβίᾳ ὕδατος γέμον. Adde Mauricium lib. 2. cap. 8. extr. lib. 7. cap. 11. Leonardus Phortius περὶ στρατ. πραγματ. φλασκία γεμήσεις μπούλπερ ἀρτελαρία. Rursum lib. 2. ξέρας ἔτι καὶ φλασκία πηλινὰ μετὰ καὶ ῥογία. Vide Agapij Geoponicon cap. 206.

Φλασκάκι, *Laguncula*, λαγήνιον.

Φλάσκων. Galli *Flacon* dicunt. Hesychius: ἀρυβάσσαλον, κολύλη, ἢ φλάσκων· φλάσκων δὲ εἶδος ποτηρίου. Ita emendat Meursius, pro φάσκων. Joannes Tzetzes Chil. 13.

Ὃν βίκονα καὶ φλάσκωνα παίζων ὁ Τζέτζης λέγει.

Φλασκόψαρον. Vide in ὄψαρον. Vide Gloss. med. Lat. in *Flasca*.

ΦΛΑΣΚΟΜΗΛΙΑ', *Salvia sativa & agrestis*, Ἐλελίσφακος, Φάκος.

ΦΛΑΣΜΙ'Α, pro βλασφημία. Monita MSS. Salomonis ad Roboam filium:

Καὶ ἔχεις κρίμαν ἐκ Θεοῦ καὶ φλασμίαν μεγάλην.

ΦΛΕ'ΒΑ, *Vena*, φλὲψ, in Corona pretiosa. Item *Fodina* μέταλλον.

Φλέγα, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. Αἱματίτης, ἡ φλέψ, ἡ φλέβα, ἡ φλέγα. Ita etiam Portius.

ΦΛΕΒΑ'ΡΗΣ, *Februarius mensis*, Φεβρουάριος.

ΦΛΕ'ΓΑ. Vide in Φλέβα.

ΦΛΕΜΜΟ'ΝΙ, *Pulmo*, πνεύμων, Πλεύμων. Agapius in Geoponico cap. 169. ἡ φάγε Φλεμμόνι τῆς αἴγας ψημμένον. Vide Πνέμονας.

ΦΛΕΜΟΥΝΟ'ΣΤΕΡΑ, *Fumus terræ*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. φλεμουνόστερα, λέγεται ὁ καπνὸς τῆς γῆς. Vox ex Lat. formata, ac malè à Græculis elata.

ΦΛΕΣΣΑ'ΔΑ, apud Zacinthios, *Stragulum*.

ΦΛΕΥΟΤΟΜΙ'Α, pro Φλεβοτομία, in Methodo MS. Anonymi de Urinis: καὶ βλέπε ἕως τρεῖς ἡμέρας νὰ ποιήσεις φλευοτομίαν.

ΦΛΕ'ΒΑΡΑ, pro βλέφαρα, in Cod. Jatrico Reg. 945. nunc 3177. fol. 336.

ΦΛΙΜΕ'ΛΙΟΝ, *Flemen*, *Flegmen*. Apsyrtus in Hippiatricis lib. 1. cap. 51. ἀναγκαῖον καὶ τοῦτο εἰδέναι, ῥεύματα εἰς τὰ γόνατα ἐμπίπτοντα, ἅτινα Ῥωμαϊστὶ λέγονται φλιμέλια, οὐ δεῖ τέμνειν. Et Hierocles, in eod. cap. ἐμπίπτει τῷ γόνατι ῥεῦμα· καλοῦσι δὲ αὐτὸ Ῥωμαϊστὶ φλιμέλιον, ὃ οὐ δεῖ τέμνειν. Ubi Ruellius *Flimelia* vertit.

ΦΛΙΣΚΗ'ΝΑ, *Piscina*. Historia MS. Bertrandi Romani:

Λοιπὸν παρέξω τοῦ λουτροῦ ἐκεῖνο ἡ φλισκίνα,
Ὡραῖα, πανεξαιρέτη, ὅλη λιθαρωμένη.

Mox:

Τῆς δὲ φλυσκίνας κάτωθεν, κακὴ τῶν ζωδιῶν ἐκείνων
Ἔβρυε βρύση καθαρὰ πολλὰ διαδεστάτη.

Vide Φισκίνα.

ΦΛΙΣΚΟΥ'ΝΗ, Φλισκούνιον. Anonymus Philosophus Græcobarb. de ciborum facultate MS. ἰσχάδια —— βλαβερὰ καθάπερ καὶ τὰ σῦκα, καθὼς πλευτὰ τὰ γλυκαῖα, ἐμπεφραγμένα δὲ καὶ σκληρυμμένα, ἤγουν τὰ σπλάγχνα μετὰ ἰσώπου, ἢ φλισκουνίου ἐσθιόμενα, μεγάλως ὠφελοῦσιν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ψυχίτζας ζεματίσεται μικρὰς εἰς τὸ πινάκιν,
Καὶ ψησε τε μικρούτζικον κεφάλιν κρομμυδίτζιν,
Καὶ βάλετε λιγούτζικον ἐλάδιν νὰ μυρίσῃ,
Καὶ φλισκουνίτζιν ὀλίγον διὰ τὴν εὐοδίαν,
Εἰ δὲ δειψήσει δότε τὸ νερούτζικον ὀλίγον.

ΦΛΙΣΚΥΣΙΝΙ'Α. Vide in Πιονία.

ΦΛΟ'ΓΑ, *Flamma*, Φλόξ. Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

Εἴπατον καὶ εὐγάνετο ἦτον ὡς δακτυλίδιν,
Αὐτόφυον, αὐτοκάματον, κόκκινον ὡς ἡ φλόγα.

ΦΛΟΓΙΝΟ'Σ, *Color igneus*. Joannes Prisdianorum Episcopus de Urinis MS. αὖθις δὲ τὸ ἐρυθρὸν γινόμενον ἀπὸ ἰχωροειδοῦς αἵματος, ὡς τὸ ἐκ λευκοῦ χρώματος λαμπρὸν προέλθον, ὃ καὶ οἱ βαφεῖς φλογινὸν ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ περὶ τὸν Γαληνὸν φοινικοῦν καλοῦσι.

ΦΛΟΓΟΤΟΜΙ'ΖΕΙΝ, pro φλεβοτομίζειν, occurrit non semel in Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap. 225.

ΦΛΟΚΑΛΕΙ͂Ν. Vide in Φιλοκαλεῖν.

ΦΛΟΚΤΙ'Σ, *Pustula*, *Papula pusilla*, *Pessula*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Græcobarb. φυκταίνας, καυσίματα, φλοκτίδες.

ΦΛΟΜΟ'ΝΕΙΝ, *Inficere*, *Corrumpere*. Præterea *Taxare*, *rei pretium imponere*, μολύνειν, τιμᾷν. Historia Apollonij Tyrij:

Κ' εὐγῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, σὰν φλομωμένο ψάρι,
Πουδὲν ἠξέβρη τὴν ὁδὸν, τῆς σωτηρίας νὰ πάρη.

ΦΛΟΜΟΝΙ'ΔΙΟΝ, *Symphytum* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. φλομονίδιον, τὸ σύμφυτον.

ΦΛΟΜΟ'Σ ἰδαῖος, *Helenium*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 27.

ΦΛΟ'ΡΟΙ, Cretensibus, aves quas ἄντους Græci, nostri *Bruans* vocant. Vide Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 11.

ΦΛΟΥ'ΔΑ, Φλοῦδι, *Cortex*, φλοιός. Φλουδάκι, *Corticula*, φλοιάδιον, seu ut est in Lexico MS. Cyrilli, τὸ φλούδιν. Joannes Jatrosophista MS. ὅταν κνίφονται οἱ ὀφθαλμοὶ, ἔπαρον φλούδιν ῥοιδίου ὀξινοῦ, καὶ φρύξε τὸ εἰς τὸν ἥλιον, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Χλωρῶν ῥεβίθων εἴχασι φλοῦδες εἰς τὰ κεφάλια.

Agapius Monach. in Geoponico cap. 15. ὅσα κλαρία ἔχουσιν τὴν φλοῦδα κοντρὴν καὶ ζουμερὴν, αὐτὰ κεντρονοῦνται εἰς τὴν φλοῦδα. Passim apud hunc scriptorem. Φλουδάκι, Φλουδαράκι, *Corticula*, Φλοίδιον. Φλουδερὸς, *Corticosus*, Λεπώδης.

ΦΛΟΥ'ΜΠΑ, Φλουμπέτα, *Fibula*, Πόρπη, Περόνη. Φλουμπωδένειν, *Fibulare*.

ΦΛΟΥ'ΡΗ, Φλουρίον. Vide in Φλωρίον.

ΦΛΟΥ'ΡΟΣ. Anonymus Jatricus ex Cod. Reg. 945. φλοῦρος χολὴν μίξον μετὰ μέλιτος τὸ λεγόμενον ἄκαπνον, &c.

ΦΛΟΥ'ΣΣΟΣ, *Ventris fluxus*, κοιλίας ῥύσις. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 65. χοντραίνει τὸ αἷμα, ἀργεῖ νὰ χωνευθῇ, καὶ κάμνει φλοῦσον τοῦ σώματος. Adde cap. 133. 150.

ΦΛΟΥ͂ΣΤΡΟΝ, *Putamen.* Lexicum MS. Jatricum: σίδια φλῦςρα ῥοΐδίων. Vide Ruellium lib. 1. de Plant. cap. 122. extr. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. φλῦςρα ῥοΐδιων. Vide in Σίδια.

ΦΛΥΑΡΊΑΙ, *Famosi libelli*, in lib. 6. Basil. tit. 21. & tit. 60. Glossæ: φάμυσα, λιβέλλοις, περὶ ἀνωνύμων βιβλίων δηλῦντων φλυαρίας. Vide Cujac. lib. 6. observ. cap. 6.

ΦΛΥΣΚΎΝΙ. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 86. ἀμὴ ὅταν τὰ βράσης μὲ ῥοσμάει, ἢ σκόρδον, ἢ ῥίζας πετροσελίνυ, ἢ μὲ φλυσκῦνι, &c.

ΦΛΩΡΊΟΝ, *Florenus*, Moneta aurea, de qua egimus in Gloss. med. Lat. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 12. καὶ ποσῦνται ταῦτα εἰς φλωρία χιλιάδας σε, cap. 13. ὅτι ὑμεῖς νομίζετε ὡς ἐν τῷ ἔχομεν τὰ φλωρία περισσά, &c. Adde cap. 18. 23. sect. 3. cap. 12.

Φλυρὶ, Φλυρὴ, Φλυρίον, Φλυρίνιον, eâdem notione. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἔχει πῦ ςημαρίζεσθαι εἰς τέχνην καὶ εἰς βάρος.

Πενήκοντα καὶ ἑκατ φλυρία διακόσια εἰς θάρος.

Infrà:

Τρίαντα ναξίζυσι φλυρία να τὰ ςημάρης δίκια.

Joannicius Cartanus in serm. de avaritia: ὅπῦ θέλεις νὰ μῦ δώσης εἴκοσι μέτρα κρασὴ ἀπὸ καιρῦ, καὶ μετὰ ἕνα τῦ φλυρὴ ὅπῦ ἔδωσε τῦ ἐπιωχῦ τῦ πέρνη εἴκοσι μέτρα κρασὴ, ὅπῦ ἀξίζυν δεκαπέντε φλυρία. Anonymus in Arithmetica practica MS. τόρα γῦν εὑρέθη εἰς τὴν πῦλησιν ὡς καθὼς τῦ ἐπρόσαξα, ὅτι ἔχει κέρδος φλυρίνια γ', καὶ ἕναν τρίτον τῦ αὐτῦ. Occurrit ibi plures.

ΦΝΙΑ΄ΖΕΙΝ, Φυνδιάζειν, *Luxare*, *detorquere*, λορδαίνειν, ἐξαρθρῦν. Vide Auctorem Etymologici in Φνεῖ.

ΦΟΒΕ΄ΡΑ *Minæ*, *Terror.* Glossæ Græcobarb. Ἀπειλὴ, ὀργὴ, θυμὸς, φοβέρα, φοβέρισμα.

Φοβερίζειν, *Minari*, *Deterrere*, in Gloss. Lat. Gr. Ἀπειλεῖν. Glossæ MSS. in Batrachom. Homeri: Ἀπειλήσαντες, φοβερίσαντες. Vita S. Pachomij num. 65. τὸ ἔνδυμα αὐτῦ συνάξας εἰς μέσον τῆς μονῆς ἔκαυσεν, φοβερίζων πάντας μὴ καταφρονεῖν τῆς ζωῆς αὐτῶν. Paralipomena de eodem S. Pachomio: φοβερίζων αὐτὺς ἐπὶ τῇ τῦ πόλε ἐνοικύντων ἀπωλεία. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὅειστε τὰς γυναῖκας τὸ ὅλαις τῦ φοβερίζη.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Πάντα ὑπάσιν λέγοντα τὺς Φράγγυς φοβερίζων.

Stephanus Sachleces MS.

Νὰ μηδὲν πάθη τίβοτας, καὶ ἄλλυς νὰ φοβερίζει.

Φοβέεισμα, Φοβερισμὸς, *Minæ*, *Terror.* Chron. MS. Malaxi pag. 662. τὺς φοβεεισμὺς τῦ Θεῦ ὅπῦ ἔβλεπε. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Ὅλος ὁ τόπος ἔδειχνε, ἄγειος καὶ χολιασμένος.

Ἀγρίυς γὰρ φοβεεισμὺς, καὶ ὁμοίατην μαλέαν.

Utitur etiam Anonymus MS. de Amoribus Lybistri & Rhodamnes:

ΦΟΒΕΡΟ΄Σ, Φοβερόβαφος. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ ἰδὼν ἐκ παντοίων ἀνθέων πεπλεγμένος σέφανος ἀλλὰ καὶ ὑποδήματα ἐπὶ τῦ ποδῶν μετὰ ζώνην δὲ ἤμην διεζωσμένος ὡς κόκκινον φοβερόβαφον τὸ χρῶμα ἔχυσαν. Infra: καὶ ἰδὼν ἐκεῖσε φοβερὸν καταπέτασμα, ὡς ἤλεκτρος ὑπέρλαμπρον καὶ σφόδρα καθαρώτατον. Videtur esse intentior rubeus color, cujusmodi est in vultu minitantium.

ΦΟΒΗ΄ΤΖΑΡΟΣ, *Timidus*, *Meticulosus*, Δειλὸς, ἔμφοβος, apud Agapium in Geopon. cap. 177. Φοβητζιάρης, apud Portium: Φοβηκιάρης, apud Hieron. Germanum. Glossæ Græcobarb. Ἀβλεμὴς, δειλὸς, φοβικιάρης, ἄχαρος, χαμιλοπλεεισμένος, κακός. Φοβητζιάεικος, eâdem notione. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. ἰςῶντας νὰ εἶναι ὁ λαγωὸς ἕνα ζῶον τόσον φοβητζίαεικον, &c. Φοβητζιαεικὰ, *Timidè*, Δειλῶς. Φοβικίασμα, *Timor.* Eædem Glossæ: ἡ δειλία, ἡ φόβος ἡ φοβικιάσμα.

ΦΟΓΑ΄ΤΖΑ, *Panis subcinericius*, ex Ital. *Focacia.* Agapius Cretensis in Geoponico cap. 53. ἢ κάμε μίαν πίταν, ἤγυν φογάτζα κέκρινη, βάλε τὴν εἰς τὸ κράσι. Et cap. 85. καὶ μάλιςα ἐκεῖνο ὅπῦ ἔχει τὴν ἴραν· καὶ ἡ ποπάτζα, ἤγυν λειψόπιτα, ὅπῦ ψήνυν εἰς τὴν αἰθάλην. Fortè leg. Φογάτζα. Vide Gloss. med. Latin. in *Focacia.*

ΦΌΔΕΡΑ, *Pellitium*, ex Ital. *Fodra*, *Forura.* Φοδραρίζειν, Φοραρίζειν, *Foderare.* Vide Gloss. med. Lat. in *Fodera.*

ΦΟΔΈΡΑΙ, ὀρύξαι, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. ex Lat. *Fodere*, ubi Psellum laudat.

ΦΌΔΕΡΑ, seu potius φοίδερα, *Fœdera.* Mich. Psellus in Grammatica MS.

Φάτνωμα, τὸ σανίδωμα. Φόδερα καὶ συνθῆκαι.

Cod. al. habet φύδερα.

ΦΌΔΟΣ, *Stercus*, ἄφοδος. Nonus de curat. morb. cap. 124. φόδον χοίρυ λειώσας μετὰ μέλιτος, &c.

ΦΟΙΒΕΡΑΤΟΙ, apud Scylitzem pag. 477. 500. 755. alij sunt à *Fœderatis* de quibus mox, si Goaro credimus: sed *non ego credulus illi.* Scribendum enim utrobique Φοιδεράτοι.

ΦΟΙΔΕΡΑΤΟΙ, *Fœderati.* Scholiastes Basilic. ad lib. 22. pag. 23. τὸ δὲ ἔθνος τὸ μὲν παλαιὸν ὕτως ἐθεματίζετο· ἦσαν τινες οἱ συμμάχυς Ῥωμαίων ἐπέγραφον ἑαυτὺς, ἦσαν δὲ ὗτοι φοιδεράτοι, καὶ διὰ τῦτο πολλὰ παρὰ Ῥωμαίοις εἶχον προνόμια, &c.

Φοιδεράτοι, *Fœderati*, ita appellati Gotthi asciti à Romanis in Fœderatos, uti pluribus monuimus in Gloss. med. Lat. quibus qui præerat, Κόμης φοιδεράτων dicitur Theophani pag. 134. Cedreno pag. 341. & aliis: τυρμάρχης, Zonaræ pag. 104. unde videntur emendandæ Glossæ Basilic. Φοιδεράτοι, οἱ ὑπόσπονδοι τῶν Σκυθῶν. Legendum enim videtur Γότθων, nisi per Scythas Gotthi intelligantur. Emendationem adstruit Malchus in Ecl. de legat. ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἦλθον ἐκ Θράκης τῶν ὑποσπόνδων Γότθων, ὓς δὴ καὶ Φοιδεράτυς οἱ Ῥωμαῖοι καλῦσιν. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. φοιδεράτος, ἀξίωμα. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. βυκελλαρίυς καὶ φοιδεράτυς. Horum præterea meminit lib. 2. cap. 5. 10. lib. 3. cap. 6. ut & Olympiodorus apud Photium pag. 179. Procopius locis alibi laudatis, Justinianus in Nov. 103. 116. 117. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. 4. 12. 21. lib. 2. num. 11. Cedrenus pag. 487. Scylitz. pag. 755. Harmenopulus lib. 4. tit. 12. §. 28. &c. Habetur denique apud Nilum Monachum Epistola 284. lib. 1. inscripta *Iulio* Φοιδεράτῳ.

Φοιδηρατικὰ, *Fœderatorum cohortes*, apud Laudatum Mauricium lib. 2. cap. 5. φοιδερατικαὶ *discussiones*, in Nov. Justiniani 147. cap. 2. Nov. 149. cap. 2.

ΦΟΙΚΆΡΙΝΟΝ ὄξος, apud Myrepsum sect. 38. cap. 123. in Cod. MS. & 125. in edito. Vox ignota Fuchsio.

ΦΟΊΝΙΚΕΣ, Φοινίκια, Extremæ vittarum aut tæniarum quarumvis partes, unionibus aliquot in dactylorum, atque adeo uvarum, speciem quodammodo dispositis, adornatæ, cujusmodi videre est in vittis Calyptrarum posteriorum Imperatorum, in nummis & figuris à nobis delineatis. Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap. 3. num. 2. de calyptra Despotæ: τὰ ςέμα, οἷα τὰ βασιλικὰ, πλὴν τῦ κόμβυ τῦ φοινίκων. Infrà num. 9. ubi de equo ejusdem: ἐπὶ τῦ μετώπυ τῦ κεφαλαρέας τῦ χαλιναρίυ, διβολέας καὶ αὐτῦ, ἀπηώρηται τέφα μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τῦ βασιλικῦ, ὁ μὴν δὲ καὶ κόμπωσιν.

ΦΟΙΤΗ΄ΔΙ

ΦΟΙΤΗΑΙ. Vide in φυῖλιν.

ΦΟΛΑ, Φόλλα, Φόλης, Φόλλις, *Follis*, *Obolus*. Φόλα. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φορβὴ δὲ ἐστιν ἡ τροφή. Φολάς τε καὶ ἡ φόλη.

Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. λαβὼν τὰ ἄνωθεν εἰρημένα, τέ με αὐτὰ οἰωνεῖα φόλας. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

Αὐτός μετὰ φόλαν οὐ δὲν ἔχεις, νὰ δὸς διὰ τὴν ψυχήν σου.

Φόλλα. Glossæ Græcobarb. ὁμοίως ὀβολὸς, ὁμοιασὴ φόλλα.

Φόλις, Moschopulus pag. 43. Epimerismi MSS. Herodiani, & Basilius in Grammat. φόλις, ὁ ὀβολός. Lexicon MS. Cyrilli: Ὀβελισμὸς, ὀβολὸς, ἡ φόλις. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 26. ἐξερχομένην δέ τις ἑωρακώς με, ἐπιδίδωσίν μοι τρεῖς φόλεις, δέξαι ταυτας, Ἀμμά μου, εἰπών. Joan. Moschus in Limon. cap. 134. ἐλάμβανεν ἡμερήσιον φόλεις πέντε. Et cap. 185. νομίζουσα ἢ ε. ἢ ι. φολεῶν αὐτῷ πεπρακέναι. Ita scribitur apud Theophanem an. 24. Anastasii, Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 44 in Chronico Alexandrino an. 6. Leonis M. Symeonem Logoth. in Theophilo num. 20. &c. Vide varias lect. ad Theophanis pag. 147.

Φόλλις, cum duplici λ. Cedrenus: Κέρατα δὲ αἱ δώδεκα φόλλεις ὀνομάσθησαν. Chronicon Alexandr. an. 16. Heraclij: ὁ γὰρ λεχθεὶς Ἰωάννης ὁ Σεισμὸς γ´ φολλέων πιπρασκομένου τοῦ ψωμίου, αὐτὸς ἡ φόλλεων αὐτὸ ἠβουλήθη ποιῆσαι. Theophanes An. 7. Justini Thracis: γυρεύουσα τὰς πόλεις, ἐλάμβανεν κατ' ἐργαστήριον φόλλιν μίαν. Eustathius Iliad. α. pag. 136. καὶ ὡς ἄν τις ἐρεῖ ἐπιπέδους ἐποίησαν ὀβολοὺς τοὺς λεγομένους φόλλεις. Syntipas MS. θέλω ἵνα μοι δώσῃς ἐν τῷ πίνακι φόλλεις ὅσους ἔχεις. Sed & hujus vocis mentio passim occurrit apud scriptores, Eusebium lib. 10. hist. Eccl. cap. 6. Epiphanium de Ponderib. Procopium in Hist. arcana, Achmetem onirocrit. cap. 257. Zonaram tom. 3. pag. 86. Constantinum Manassem pag. 63. edit. Reg. Harmenopulum in legib. Georgic. lib. 6. tit. 2. §. 1, 10. &c. Apud Hispanos obtinet etiamnum minutissima moneta *Follaz* dicta, quæ tertia pars est Denarij Turonensis.

Erat & φόλλις majoris pretij, de quo ex Zosimo lib. 2. & Hesychio Milesio quædam attigimus in Gloss. med. Lat. & in Dissertat. de Nomismatib. Impp. Constantinopolit. Sed de Follibus consulendi inprimis qui de re Nummaria commentarios ediderunt, Hotomanus, Scaliger, Casaubonus, Salmasius, Petavius, Bolandus ad cap. 1. Vitæ S. Auxentij, & alii.

Φόλερα, Φόλλερα, *Follera*, *Folleralis*, *Follis æreus*. Geronticum apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 45. ποίησον οὖν ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ φόλλερα νομίσματα τρία. Moschus in Limon. cap. 61. ex edit. Coteleriana, ἐτίθει ἔμπροσθεν αὐτοῦ — τὰ φολερά; κἀκεῖθεν ἐλάμβανεν αὐτὰ ὁ πτωχός. Cap. 111. λέγει οὖν μοι ὁ ἀββᾶς Σωφρόνιος, Δός μοι φόλερα, καὶ θεωρεῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ ἐρχομένου δίδωμι αὐτῷ πέντε φόλλεις, ὁ δὲ λαβὼν δίδωσι τῷ φαινομένῳ σαλῷ, &c. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὁ δὲ σκορπίζων τὰ φόλερα, ἐχρῆτο φυγῇ. Supra: καὶ ἀπήρχετο ἐκεῖ κατέχων τὰ φόλερα, ὡς δῆθεν παίζων. Vide Gloss. med. Lat.

Δικεραλοεξάφολλον. Vide in Κεράτιον.

Ἑξάφολλον, *superindictum sex follium*, inventum ac impositum ab Leone Isauro: Rationale Peræquatorum sub Cæsare Augusto MS. χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι Ἑξάφολλον προσθήκη ἐγεγόνει Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου.

ΦΟΛΒΙΟΝ. Vide in Ἐφόλβιον.

ΦΟΛΕΑ, Nidus, Κελία, in Coron. pretio a. Φωλεός.

ΦΟΛΕΑ, *Bombarda*. seu *Bombardæ canalis*. Ducas Hist. cap. 38. pag. 153. εἶχε γὰρ ἐκ πλαγίου φολέας δύο κατασκευασμένας, χωρέσας πέτρας ὡς λιτρῶν.... αὐτοφυῶς τεχνασμένας. Infra: pag. 156. ἄλλον λίθον καὶ αὐτὸν παμμεγέθη τῇ φολέᾳ τοῦ χωνείας σύμμετρον.

ΦΟΛΕΡΑ. Vide in Φόλα.

ΦΟΛΙΣ, *Follis*, *Saccus*. Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Φολὶς ἐστὶν ὁ σόμαχος, ἤτοι καρδίας τόπος.

Nescio an stomachum vel pulmonem intelligat Agapius Cretensis in Geoponico cap. 62. de aceto: ἀμὴ βλάπτει τοὺς χολερικοὺς, τὰ νεῦρα, τὴν φόλισες, καὶ τὸ σόμαχον. Vide Φόλα.

ΦΟΛΚΟΣ, *Strabo*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φορκὸς, ὁ καλαθίσκος. Φολκὸς καὶ ὁ στραβός τε.

Moschopulus: φολκὸς, ὁ παράβλωψ. Vide Hesychium, &c.

ΦΟΛΟΝΙΑ. Vide in Ζικζινάειν.

ΦΟΝΔΩΜΑΤΑ, *Fundi*, in Turcogræcia Crusii pag. 255.

ΦΟΝΕΑΣ, *Eupatorium*. Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Εὐπατώριον, ὁ κοινῶς φονέας.

ΦΟΝΕΜΕΝΟΣ, *Interfectus*. Glossæ Græcobarb. σκοτωμένοι, ἢ θανατωμένοι, ἢ φονεμένοι.

ΦΟΝΙΑΔΕΣ, *Homicidæ*, Ἀνδροφόνοι, in Glossis Græcobarb.

ΦΟΝΙΣΚΟΣ, *Homicida*. Stephanus Sachlices in versibus politic. MSS.

Τὴν νύκτα πόρνοι περπατοῦν καὶ κλέπται καὶ φονίσκοι.

ΦΟΝΟΚΟΠΙΟΝ, *Cædes*. Theophanes an. 36. Justiniani M. τῷ δ' Αὐγούστῳ μηνὶ γέγονε λεῖψις ὕδατος, ὥστε σφαλισθῆναι τὰ δημόσια λουτρὰ, καὶ γίνεσθαι φονοκόπια εἰς τὰ ὑδρεῖα. Ubi Cod. Barberin. habet φονοκοπεῖα.

ΦΟΡΑΙ, ἡ κατὰ ὅλου τόπου ἐναλλαγὴ, apud Auctorem Etymologici: recentioribus, *vices*. Corona pretiosa: μία φορὰ, *semel*, ἅπαξ. Rursum: πόσαις φοραῖς, *quoties*, ποσάκις. Glossæ Græcobarb. ἀγρίμων, ἐπιδήμιος, ὅπου θυσιάζει μίαν φορὰν τὸν μῆνα. Theophanes an. 20. Heraclij: καὶ αὕτη πρώτη φορὰ ἥττωσις τοῦ Ῥωμαίκου στρατοῦ. *Prima vice*. Leo in Tacticis cap. 6. num. 30. παρὰ γὰρ τοῖς ἀρχαίοις τὴν μὲν ἱππικὴν τάξιν εἰς δύο φορὰς ὁπλίσεως ἐποίουν οἱ στρατηγοὶ, μίαν μὲν κατάφρακτον λεγομένην, καὶ ἑτέραν οὐ κατάφρακτον. Menologium Basilii Imp. 8. April. in S. Pausilypo: καὶ τύπτεται ῥάβδοις ἀφειδῶς τριάκοντα φοραῖς. Græcus Interpres Concilij Lateran. cap. 24. τῇ αὐτῇ φορᾷ τῆς ἐκλογῆς κύρους στερεῖσθωσαν, *ea vice*. Nomocanon Cotelerianus n. 46. ἱερεὺς ἐὰν βαπτίσει παιδίον δύο φορὰς, &c. *Bis*. Nicolaus Myrepsus MS. de Antidotis cap. 511. ἐπιστρεφόντων ὅσον φοραῖς δ´. ἢ καὶ πέντε. Idem sect. 8. cap. 7. φορὰς τρεῖς, *Ter*. Occurrit passim.

ΦΟΡΑΔΑ, φοράδιον, *Iumentum*, ἡ ἵππος, apud Leonem in Tactic. cap. 18. §. 53. Hesychius: φοράδες, αἱ θήλειαι ἵππων. Moschopulus pag. 43. φορβὰς, τὸ φοράδιον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φορβὰς δὲ τὸ φοράδιον, Φοσάτον ὁ στρατός.

ΦΟΡΑΚΙΔΕΣ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ οἱ μὲν μουσικοὶ κρούουσι τὰς μουσικοὺς τὰς μουσικὰς, οἱ δὲ φορακίδες ὀρχοῦνται ἀσκεπεῖς κύκλοι καὶ οἱ κοσμικοὶ, καὶ οἱ λαϊκοὶ μετὰ τῶν παίδων αὐτῶν κρούουσι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας, καὶ ἀναιδῶς φωνάζουσι, καὶ οἱ κύκλοι ὀρχοῦνται, καὶ οὕτως καταπίπτουσιν.

ΦΟΡΑΣΑΙ, *Conjicere*, *Conjecturare*, Στοχάζειν. φορασιὰ, *Conjectura*, Στοχασμός.

ΦΟΡΕΙΝ, *Venire*, *Accedere*, *Adesse*, quomodo sese

sese aliquo transferre Latini dicunt: qua notione vocem hanc passim usurpat Sguropulus in Historia Concilij Florentini: sect. 10. cap. 6. ὁρίζει ὖν ἵνα ὑπογράψητε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ὑμεῖς, καὶ φορέσητε ἄνεσιν καὶ εἰς τὴν ἕνωσιν. Infrà: καὶ πάλιν μαθέτω ὁ βασιλεὺς ὅτι ὔτε ὑπογραφόμεθα, ὔτε φορέζομεθα. Ita φορεῖν, & συμφορεῖν eadem sect. sub finem, sect. 7. initio, & cap. 4. 10. sect. 11. cap. 4. sect. 12. cap. 5.

Φορεῖν, *Adducere*. Vide in Φέρειν.

ΦΟΡΕΙ͂Ν, φορένειν, *Vestem induere, amictum gestare, veste uti*, ἀμφιέννυσθαι τὸν χιτῶνα. Eustathius Il. δ. τὸ δὲ, ἐφόρει, δηλοῖ μὲν τὸ ἔφερε· κεῖται δὲ κοινότερον καὶ ἐπὶ ἐνδύσεως, φορεῖ γοῦν ἱμάτιον, &c. S. Athanasius Orat. illud Lucæ, *Eunte autem illo*, &c. Εὔα, γυνὴ Μαρία, ἐξ ἧς ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς ἄνθρωπος ὁ Ἀδάμ, ἄνθρωπος ὃν ἐφόρεσεν ὁ Χριστός. Joan. Moschus in Limon. cap. 134. δός μοι σακκομάχλιν, ἵνα φορέσω· εἰμὶ γὰρ γυμνός. Et cap. 168. ex edit. Coteleriana: φαγεῖν καὶ πιεῖν πολλὰ, καὶ φορέσαι καλῶς δυνάμεθα. Apothegmata Patrum in Panephio num. 1. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν κέλλαν, καὶ ἐφόρεσεν ἱμάτια ἐπαιτικὰ, καὶ ἐξελθὼν ἐπέρασεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ πάλιν εἰσελθὼν δὲ ἐφόρεσε τὰ ἴδια ἱμάτια. Theorianus in legat. pag. 192. πορήσῃ τὸν ἁγιώτατον καὶ οἰκουμενικὸν Πατριάρχην φορέσαι τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ, ὅσα φορεῖν εἴωθε τὴν θείαν ἐκτελῶν λειτουργίαν. Symeon Thessalon. de sacris Ordinat. cap. 7. pag. 157. ὁ ὑποψήφιος δὲ ἐν τῷ διακονικῷ φορήσας, καὶ ἐπιγονάτιον περιθέμενος, &c. Vide Philotheum Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij pag. 3. litteras Pontific. apud Habertum in Archierat. pag. 561. &c.

Φορεμένος, *Vestitus*, ἐνδεδυμένος, apud Portium: φορεμένοι πάντες, *omnes cum sacris vestibus*, in Concilio Florentino sess. 16. & in Euchologio Goari pag. 667.

Φορένειν, *Induere*. Demetrius Gemistus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: ὅταν τοίνυν ἄρξηται φορένειν ὁ Πατριάρχης, &c. Catalogus Offic. Eccl. Constantinop. ex Cod. Reg. Ὁ ἐπὶ τῶν γονάτων φορένων τῷ Πατριάρχῃ τὸ ἐπιγονάτιον. Euchologium Allatianum apud Goarum pag. 284. καὶ φορένει αὐτὰ τὰ ὑπομάνικα, καὶ λέγει, &c. Adde pag. 607.

Φόρεμα, *Vestis, Vestitus*, ἐσθὴς, ἔνδυμα. Glossæ ad Iliadem barbarogr. Ἐσθῆτας, Ῥοῦχα καὶ φορέματα. Glossæ Basil. παραλέξτα, τὸ φόρεμα Ῥωμαϊκόν. Apophthegmata Patrum in Josepho Panephio num. 1. μὴ ἠλλάγην ἀπὸ τῶν ἀτίμων φορεμάτων. Nicetas in Manuele lib. 6. n. 8. γυναικείαν στολὴν περιεκέμενον. Ubi Codex Græcobarb. φόρεμα præfert. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ ὅστις δὲ ἔχει καθαρὰν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν μετασχηματίζεται διάβολος, καὶ ἐνδύεται ἤγουν φορένει ὡσὰν φόρεμα τῶν ἀπεθαμένου ἐκείνου σῶματος. Symeon Thessalonic. de sacris Ordinat. cap. 5. extr. τοίνυν οἱ διάκονοι καὶ ἱερεῖς ὅμοια ἱματίοις ἄνωθεν ἐνδύονται ἀμφία, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὰ σκιάδια, καὶ λοιπὰ συνήθη φορέματα, &c. Utuntur præterea, Acta Concilij Florentini pag. 8. edit. Labbei, Codinus de Offic. cap. 4. num. 15. cap. 6. num. 29. 31. 36. 37. cap. 11. num. 2. &c. Malaxus in Hist. Patr. pag. 158. Demetrius Zenus in Batrachom. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 135. &c.

Πανφόρεμα, *Tota vestis, Vestes omnes*, apud Crusium in Turcogr.

Φορεσία, *Forma habitus, vestimenti*. Corona pretiosa: φορεσία, *habitus*, σχῆμα. Chronicon Alexandrinum pag. 274. σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ ἄξιον δηλοῦντα Ῥωμαϊκῆς πολιτείας. Theophanes an. 31. Justiniani, de Avaribus: ἡ δὲ λοιπὴ φορεσία αὐτῶν ὁμοία τῶν λοιπῶν Οὔννων. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. p. 134. εἰς στρατιωτικὴν ἐξόπλισιν, εἰς δαπάνην αὐτοῦ, καὶ εἰς φορεσίαν, &c. Joannes Antiochenus pag. 825. & ex eo Suidas in Ἀντωνῖνος· ὡς καὶ συμμάχους παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, καὶ τὸ σώματος φρυρὺς, καὶ τὸ φορεσίας αὐτῶν ζηλῶσαι. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 8. de ocreis: ὡς τούτων ἐν τῇ ὁδοιπορίαις ὄντων ἐπιτηδείων ὅπλων, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν φορεσίαν βραδέων. Et in Præfat. pag. 5. λιτόν τε καὶ ἁπλοῦν περὶ τὴν δίαιταν καὶ φορεσίαν, καὶ μὴ ποικίλον καὶ κομπὸν περὶ τὴν εἰς ἑαυτὸν θεράπειαν. Anonymus Astronomus MS. Colberteus: ὥσπερ χροῖδα φορεσία αὐτοῦ, &c. Historia Apollonij Tyrij:

> Νά σε στολίσω φορεσίες πολλὰ μαργαριτάρια.

Alibi:

> Καὶ γιατὴν μαύρην φορεσίαν στέκει καὶ ἀνεραθῦνται.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

> Πολλοίχασι τέτιαν φορεσίαν ἀπετοὺς ἐδικούς του.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Μίαν εἴχασι τὴν φορεσίαν Φραγκίσσες καὶ Ῥωμαίσες.

Vide Cedrenum pag. 19. Nomocanonem Photij tit. 3. cap. 1. 10. &c.

Φορέσιν, apud Codinum de Off. Palat. cap. 6. num. 31. ex Cod. Reg.

ΦΟΡΙΑΜΟΣ, τὸ κιβώτιον, in Lexico MS.

ΦΟΡΙ͂ΜΗ, in Lexico MS. Neophyti, ἡ ὑγρὰ στυπτηρία, *Alumen liquidum*.

ΦΟΡΚΙ͂Α, apud Paulum Æginetam lib. 3. cap. 18. *Forceps*, ut quidam volunt.

ΦΟΡΜΑ͂ΡΙΑ, *Formula, sententia mortis*. Suidas: Φορμάρεια, παρὰ Ῥωμαίοις, ἀπόφασις θανάτου. Ammianus lib. 14. *ablato pretioso Reginæ monili id assecuta est, ut ad Honoratum tum Comitem Orientis, Formula missa, lethali odio, scelere nullo contactus idem Clematius, nec hiscere, nec loqui permissus, occideretur.*

ΦΟΡΜΙ͂ΖΕΙΝ, *Exulcerare*. Maximus Cythærensis in Synax. 4. Sept. ταῦτα τὰ λόγια ἐξεφόρμισαν τὸν Βασιλέα, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.

ΦΟΡΟΛΟΓΑ πνεύματα. Vide in Τελώνια.

ΦΟ͂ΡΟΙ, *Imagines Imperatorum*. Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 337. τὸ ἄχρις Ἀππίου φόρου, καὶ Τριῶν ταβερνῶν τῷ Λουκᾷ ἐν ταῖς τῶν Ἀποστόλων πράξεσιν εἰρημένον, τόπους τινὰς σημαίνει πρὸ τῆς Ῥώμης, τὸ μὲν εἰκόνα τινὰ Ἀππίου ἔχοντα, ὡς εἰκὸς, καὶ φόρον ἐκείνου καλούμενον, ὡς μέχρι νῦν αἱ τῶν βασιλέων εἰκόνες τοῦδε φόροι προσαγορεύονται. Eadem habent Oecumenius in Acta Apost. cap. 40. & Theophylactus in eadem Acta cap. 28. Sed unde orta hæc vox, alij fortè indicabunt: in Glossis Basilic. φόρος, αἱματοπόδειξις.

ΦΟΡΟΛΟ͂ΓΟΙ. Vide in Τελώνιον.

ΦΟ͂ΡΟΣ, *Forum*, Ἀγορά, in Glossis Græcolat. Suidas: Φόρος, τὸ πωλητήριον, ὁ τόπος ἐν ᾧ πωλοῦνται τὰ ὤνια. Scholiastes Oppiani lib. 2. Halieut. Ἀγορὰ, τὸ πλῆθος, ὁ τόπος εἰς ὃν καθέζονται, ὁ φόρος. Olympiodorus: ἱππόδρομον, καὶ φόρους, καὶ ναοὺς, καὶ πηγὰς, &c. Scholiastes Theophili Antecess. lib. 2. tit. 1. §. 40. εἰς τὸν φόρον καὶ εἰς τὸ Αὐγουστεῖον. Justinus Apol. 2. ἐν τῷ φόρῳ τοῦ Τραιανοῦ. Chronicon Alexandr. in Constantino M. ubi de Constantinopoli: κτίσας καὶ φόρον μέγαν. Acta S. Maximi Confess. pag. 65. εἰσάγομεν σε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἱστῶμεν εἰς τὸν φόρον δεδεμένον, &c. Constantinus Porph. in Basilio num. 91. edit. Combef. κατὰ τὴν ἀγορὰν, ἣ φόρος προσαγορεύεται. Utuntur passim scriptores ac præsertim Byzantini, Evagrius lib. 18. Anna Comnena pag. 52. 68. Zacharias Papa lib. 3. Dialog. cap. 7. & alij à nobis laudati in Constantinopoli Christ. lib. 1. ubi de Foris urbis.

Item *Forum juridicum*. Phebamon Sophista de Figuris Rhetoricis, MS. ὡς ἂν εἴπω, ὁ δεῖνα ὁ σχολαστικὸς ἦλθε, καὶ ὅλος ὁ φόρος. Auctor innominatus: ὡς ὑπεναντίον τοῖς νόμοις τοῖς διοριζομένων τῷ φόρῳ τοὺς ἐναγομένω

γομθύων τῷ φόρῳ τοὺς ἐνάγοντας ἔπεσθαι. Φόρου παραγραφὴ, *Fori praescriptio*, in basilicis tom.1. p.750.

Ἀυλίφορος, *Locus ante Forum.* Nicephorus Presbyter in Vita MS. S.Andreae Sali: ἐν μιᾷ οὖν τῇ ἡμέρᾳ παίζων ὁ ὅσιος ἐντὸς αὐλιφόρου, &c.

ΦΟΡΤΙΚΟΣ, *Coactus*, βεβιασμένος, in Corona pretiosa.

ΦΟΡΤΟΥΝΑ, Φουρτοῦνα, *Tempestas, maris aestus*, Ζάλη, Πλημμυρὶς, Ἀνέμων ἐμβολή. Glossae ad Iliadem Graecobarb. Τρικυμία, Φουρτοῦνα. Chronicon Manuelis Malaxi MS. pag.567. ἀπέστειλε κάτεργα πολλὰ νὰ φέρουν τὴν γυναῖκαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Χαζαρίας, καὶ ὑπάγοντα τὰ κάτεργα τὰ ηὗρε φορτοῦνα μεγάλη, καὶ ἐχάθησαν ὁμοῦ μετὰ ἀνθρώπους. Dorotheus Monembasiota in Synopsi histor. ὅταν κάμνη φουρτοῦνα, ἡ πάλαασα ὅλη κάμνη νύκτα φουρτοῦνα, ἡ θάλασσα ὅλη κάμνη νύκτα φοβεράν. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 61. λοιπὸν ὅταν τύχη νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ νερὸν ἀπὸ φουρτοῦνας, καὶ χιόνας, καὶ ταραχὰς στοιχείων τοιοῦτον εἶναι βλαβερώτερον. Idem in Praefat. καὶ τὰ θαλάσσια (ζῶα) ἐγνωρίζουσιν ὅταν θέλη νὰ ἀλλάξη ὁ καιρὸς, νὰ γένη φορτοῦνα. Adde cap.202. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. ἀμὴ ἐσώντας νὰ ἐσυκώθη μία φορτοῦνα μεγάλη καὶ χαλάζι ὁμοῦ, &c. Vide pag. 96.113. Maxim. Cythaer.28. April.&c.

ΦΟΡΤΩΝΕΙΝ, *Onerare, Onus imponere*, Βαρύνειν, φορτίζειν, φόρτον ἐπιτιθέναι. Corona pretiosa: Φορτωμένος, *Onustus*, φορτιζόμενος. Pantaleon de Miraculis S.Michaelis, MS. πλεῖστας καμήλους φορτώσαντες κηρὸν καὶ ἔλαιον. Theodorus Episcopus Paphensis in Vita MS. S.Spiridonis: φορτώσας τὰ ἄλογα, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ἅγιον τάφον, &c. Anonymus post Theophanem pag.434. λαβόντες δὲ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, — ἐφόρτωσαν πάντα εἰς τὰς ἁμάξας. Nicetas Barbarogr. MS. in Murtzuphlo num. 3. εἰσῆγον τὰ ζῶα πρὸς τὸ φορτώνειν αὐτὰ μέχρι καὶ τοῦ ἄμβωνος. Anonymi Doctrinae MSS. οὗ ἐπῆραν εἰς τὸν ἐφόρτωσαν τὸν σταυρὸν ὡς καλάκριον, &c. Historia Apollonij Tyrij:

Εἰς σὲ καράβιν ἔβαλε, καὶ φόρτωσε μὲ τρόμον
Σπλάχνα ὅταν πέπερνε, καὶ κίνησε τὸν δρόμον.

Alibi:

Τρέχει περιλαμβάνει την με δάκρυα φορτωμένος.

Vide Theophanem an.12. Constantis, Simeon. Logothet. in Leone Armenio n.10. &c.

Φόρτωμα, *Onus, Sarcina*, ἄχθος, φορτίον.

ΦΟΣΣΑ, *Fossa*. Glossae Basilic. κάστρον, τουτέστι φόσσαν, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν κατοῦναν. Julius Africanus de Apparatu Bell. ἔξωθεν δὲ τοιαύτης τάφρου καταπείρειν τριβόλους συνδεμένους, ἢ φόσσας μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ποδοκλάστας. Mauricius lib. 4. Strateg. cap.3. τοὺς πλείους τῶν ἐχθρῶν ἀπώλεσαν, τοὺς μὲν ὡς ἐμπεσόντας ἐν τῇ φόσσῃ, τοὺς δὲ ὡς τραπέντας ἐπὶ τῷ ἀδοκήτῳ συμπτώματι. Adde lib. 10. cap. 4. Leonem in Tact. cap.11. §.8. cap.14. §.43. cap.20. §.40.

Φῶσα. Theophanes an.1. Leonis Isauri: ὤρυξαν φῶσαν μεγάλην, &c. In Lexico MS. ex Cod.Reg. 1708. φόσαι, ὀρύξαι exponitur.

Φοσσίον. Scholiast. Demosth. in Orat. Cherson. σιρὸς ἐκάλουν οἱ Θρᾶκες καὶ οἱ Λίβυες, ἃ νῦν φοσσία ἰδιωτικῶς.

Φοσσᾶν, *Fossam facere.* Apomasar in Myster. θεμελιατέον, ἐφοπλιστέον, φοσσατέον, iterum: κυνηγητέον, φοσσατέον. ἑτοιμαστέον.

Φοσσεύειν, eadem notione, apud Mauricium lib.8. Strateg. cap.1. ποταμοῦ διάβασις ἀκώλυτος, τὸ φοσσεῦσαι περὶ τὸν ποταμὸν, καὶ βαθεῖαν ὀρύξαι τάφρον, &c.

ΦΩΣΣΑΤΟΝ, *Fossatum, Fossa.* Procopius Gazaeus in lib.1.Regum cap.20. παρὰ μὲν Ἕλλησι τάφρον, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις, φωσσάτον. Glossae MSS.ex Cod.Reg. 1727. Ἀματαρὶ, τὸ καλούμενον παρ' Ἕλλησι τάφρος, καὶ παρὰ Ῥωμαίοις φοσσάτον, τοῦτο παρ' Ἑβραίοις ἀματαρί.

Φοσσάτον, Φοσάτον, Φωσάτον, Φυσάτον, *Castra fossis circumducta*, atque adeo ipse *exercitus.* Glossae Basilic. Φόσσα ἐστὶ δοχεῖον ὕδατος χειροποίητον, ἐξ οὗ καὶ φοσσάτον ὀφείλει καλεῖν, μεθ' ὃ τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν τῶν πολέμων γῆν εἰσελθὸν ἄρξηται ποιεῖν τρόφον, ἤτοι παρεμβολὴν· ἤγουν κάστρον, τελέσι φόσσαν, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν κατοῦναν, Eaedem Glossae: Κάστρον, ἤγουν φοσσάτον. Basilius in exercitat. Grammat. φοσσάτον, ὁ στρατός. Maximus Mazari Monachus in Canone MS. φοσσάτον, τὸ πλῆθος τοῦ στρατεύματος. Chrysostomus Homil.23.in Epist.ad Ephes. ὁ παρὼν βίος ὁδός τίς ἐστι καὶ στρατεία, καὶ ὡς ἂν εἴποις, τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς φοσσάτον. Leo in Tactic. cap.17. §.19. καὶ ὀλίγον διάστημα τὸ φοσσάτον, ἤγουν τὸ ἄπληκτον, μεταστήσεις. Idem cap.20. §.40. ὑπὸ χάρακος πόλεως ἢ φοσσάτου φρουρούμενος. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 22: πῶς δεῖ ἄπληκτα γίνεσθαι, ἤτοι φοσσάτα. Urbicius: βαστάγαι παπυλεώνων, ἀσχολίαι περὶ τὴν τούτων κατάπηξιν· φοσσάτων ἢ συνδάτων ἐργασίαι. Constantinus de Adm. Imp.cap.46. καὶ βιαζόμενος κινῆσαι ἔχομεν φοσσάτον κατά τε τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου, καὶ τῆς χώρας αὐτοῦ, καὶ αὐτῆς τῆς Ῥωμανίας. Anna Comnena lib.11. pag.312. καὶ τὸ ἀπειρόπληθες τοῦ Φραγκικοῦ φοσσάτου. Pag.330. τὸ τῶν Νορμάνων φοσσάτον κατέλαβεν. Pag.340. μετὰ τοῦ ἱππικοῦ φοσσάτου παραλαμβάνει τὴν Λογγινιάδα. Meminit denique Procopius lib.3. de aedific. Justiniani, castri quod Λογγίνου φοσσάτον appellabatur. Occurrit passim apud Tacticos, aliosque Scriptores, Cedrenum an.32. Justiniani, Michaëlem Attaliatam tit. 56. Achmet. cap.300. in Actis S.Maximi n.1. 31. &c.

Φωσσάτον, φωσάτον, cum, ω, interdum habent, & saepe scriptores: Chronicon Alexandrin. pag. 906. 914. &c. Theophanes pag.329. Harmenopulus lib. 1. tit.16. §.8. Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum num.9. 12. Vita S.Bacchi Junior. pag. 101. Ducas Hist. pag. 33. 108. 115. 122. Joannes Cananus de Bello Constantinop. &c.

Φυσάτον. Glossae Graecobarb. ἄγυρος, ἄθροισις, σύρδουσις; στρατὸς, φυσάτον, στρατεία. Theophanes pag. 198. καὶ ἐποιήσατο φυσάτον, καὶ ἤρξατο πιέζειν τινὰς ἐξ αὐτῶν, &c. pag.424. στρατοπεδεύσας δὲ εἰς Βερσινικίαν ὡς ἀπὸ σημείων τριάκοντα τοῦ βασιλικοῦ φυσάτου. Ilias Graecobarb. Nicolai Lucani lib.3. initio:

Ἀφ' οὗ μὲν τὰ δύο φυσάτα εὐτρεπίσθησαν εἰς μάχην.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Ὅπου εἶναι ἄξιαις νὰ κρατοῦν, φυσάτα νὰ δηγέβουν.

Occurrit etiam apud Leonem in Tactic. cap. 8. n.24. in Hist.Politica, &c.

Φοσσαλεύειν, Φυσατεύειν, *Metari, Castra locare, eaque fossa circumducere.* Vita MS. S. Stephani Junioris: καὶ σὺν τῷ Βασιλεῖ κατὰ τῶν Σκυθῶν ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἐφυσάτευσεν. Theophanes an. 7. Justiniani: Βελισάριος δὲ ἐς Δέκιμον ὢν, οὐδὲν τούτων ἔμαθεν· ἀλλὰ χαράκωμα περιβαλὼν, ἐφωσάτευσεν, an.7. Constantini & Irenes: καὶ πλασαμένη φωσατεύειν μέλλειν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, &c. Bartholomaeus Monachus in Elencho Agareni: ἰδόντες ὁ λαὸς τοῦ Μεχαμὲτ νικήσαντα, ἐμαζώθη πολὺς λαὸς, καὶ ἐφυσάτευσεν ἐκ νέου ὁ Μεχαμὲτ καὶ ἐπάνω τους. Anonymus MS.de Bellis Francorum in Morea:

Βουλὴν ἐζήτησεν ὅλων, τόπον νὰ φουσαλεύση.

Παραφωσεύειν, *Iuxta castra metari.* Theophanes anno 24. Heraclii: κἀκεῖ παρὰ τὸν Βαρδανάσιον ποταμὸν παραφοσεύει. Hinc emendandum Chronicon Alexandrinum an.3. Carini: καὶ παραφωδεύσαντες οἱ Πέρσαι ἔλαβον αὐτοὺς αἰχμαλώτους, &c. Legendum enim παραφωσεύοντες: nisi haec vox, *declinantes*, vel *secedentes à viis* significet, legendumque sit παραφοδεύοντες.

Φοσσαλικῶς, *Cum exercitu*, Galli dicunt, *en corps d'armée.* Theophanes an.3. Leontij: καὶ εἰς περίδρομον λιτὸν εἶδον παραλαβὼν, ἔξωθεν φοσσαλικῶς ἠπλήκευσεν.

Et an. 15 Copronymi: ἐξῆλθον φοσσατικῶς, καὶ ἦλθον ἕως τῆς μακρῆς τείχους. Ubi Miscella, *exierunt hostiliter*. Vide Gloss. med. Latin. in hac voce. Constantinus de Adm. Imp. cap. 29. 91. ἀπῆραν πάντες φοσσατικῶς, καὶ κατὰ τὴν Σαλώναν ὥρμησαν. Concilium Nicænum II. pag. 40. edit. Labbei: ὅτι τὸ ἔθνος τῶν Ἀγαρηνῶν φοσσατικῶς ἐξέρχεται.

ΦΟΡΤΑ'ΖΕΙΝ, *Onerare*, pro φορτίζειν, apud Scholiastem Basilic. ad lib. 20. pag. 472.

Φορτώνειν, eâdem notione, in lib. 60. eorund. Basilic. tit. 3. pag. 53. & apud Theophanem in Leone Armenio pag. 427. Scylitzem in Romano Argyro pag. 727. &c.

ΦΟΤΕΙ'Α, *Ignis*, πῦρ, in Corona pretiosa. Vide infrà Φωτιά.

ΦΟΤΙΝΓΕ'ΣΤΗ, *Plagiola*, in Gloss. Lat. Gr.

ΦΟΥ', ὁ Κόπρος κόσος, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. Vide Ruellium lib. 1. cap. 32.

ΦΟΥΓΑΑ'ΡΟΝ, *Focularis*, *Ignitabulum*, Πυρεῖον.

ΦΟΥΔΟΥΛΙ'Α. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ τὸ βράκιον σου ἐφαίνετο ἀπὸ τῆς φουδουλίας.

ΦΟΥ'ΓΝΑ, *Gena*. Auctor Etymologici: παρειάς, παρὰ τὸ πεφυσιωμένας ἔχειν τὰς γνάθους, ἤγουν τὰς παρειάς, αἳ καὶ φοῦγναι λέγονται.

ΦΟΥΔΟΥΛΑ, Vide in Φεδοῦλα.

ΦΟΥ'ΕΝ, τὴν ῥυσίαν τῆς βαφέου. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Aliæ: Φυσία, φυέ τῆς βαφέως, *Phu*, *Nardus creticus*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 9.

ΦΟΥΙΑΚΑ'Χ. Constantinus à Secretis MS. lib. 4. σχοινάνθη, ἡ λεγομένη φουϊακάχ, &c. *Flos schœni*. Lexicon MS. Botanicum ex Cod. Reg. 1845. φούκκαα, τὸ σκαυάνθη.

ΦΟΥΚΑΙ'ΤΑ, φώκης ἄσσα, οἱονεὶ πυρόκλυπος, in Etymologico Suidæ.

ΦΟΥ'ΚΑΡΟΝ, Φυκάρεον, *Fucus mulierum*. Hesychius: Ἄγχουσα, ῥίζα ἧ φυκοῦνται τὰ γυναῖα. Rursum: Ἀγχουσίζεται, ἐντρίβεται τῆς παρειαῖς, οἱονεὶ φυκάρῳ. Vide Φικάει.

ΦΟΥΚΑ~Σ, *Camum*, cervisiæ species, quæ φύσκα dicitur Paulo Æginetæ, & φυσικά. Alexandro Tralliano lib. 7. cap. 5. in edit. Rob. Stephani, p. 109. πούσκα, in edit. Guinterij. Lexicon MS. Nicomedis Jatrosophistæ: ζῦθος, φουκᾶς πινόμενος. Glossæ Botanicæ Colberteæ MSS. ζύθος, τὸ φουκάδι. Symeon Sethi de Facultat. cibor. ὁ λεγόμενος φουκᾶς, ἁπλῶς μὲν κατασκευαζόμενος, ψυχρός ἐστι, σὺν δὲ ἀρώμασι θερμὸς γίνεται. Matthæus Sylvaticus: *Fuca, vel Fucach, vox Arabica, est potus factus ex ordeo & aliis rebus calidis, ut zinziber, & similia, quæ ponuntur in vasis parvis terreis, & bene obturantur. Cum aperiuntur, salit in altum, & vocatur cervisia.* Rursum: *Fuchala, Fulchalia, potus qui fit de ordeo & aqua, Fucadion, Gr. 1. Focha.* Vide eundem in *Camum*, Cujacium lib. 24. observat. cap. 39. Ruellium lib. 2. de Natura stirp. cap. 18. & infrà in φωκάδιον.

ΦΟΥΚΑ'Χ, ἰδιχχίρ, τὸ σχινάνθη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΟΥ'ΚΙΟΝ, ἤτοι βρύον θαλάσσης, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. MS 848. *Alga*, φύκος. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1146.

ΦΟΥΚΙ'Σ, forte pro φυκός, seu *Phycos*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 120. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ λαχανίτζιν ὡς φουκὶν, μετὰ ὀσπριδομιδίτζια.

Vide in Ξηροφαγεῖν.

ΦΟΥ'ΚΤΑ, Δραξ Κόνδυλος. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7. extr.

Καὶ εἰς τὴν φοῦκταν τῆς σπαθίου πάντα τῆς χέραν τέχειν.

Fr. Richardus in Scuto fidei, part. 1. pag. 30. καὶ δὲν ἠμπόρειε νὰ κάμῃ ἄλλο, παρὰ πῶς ἢ μὲ τὴν φοῦκτάν του, ἢ μὲ ἄλλο τίποτες ἔπερνεν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν, &c. Adde part. 2. pag. 182.

Item Mensuræ genus, δεσμὴ, quantum manu capi potest. Arithmetica adespota: ὁ θαλάσσιος μόδιος ὀφείλει χωρεῖν σίτου καθαροῦ καὶ ἀπόρου λίτρας μ'. ἢ φούκτας κα'. ἡ γὰρ φοῦκτα, ἢ κόμελος, ἢ λεγόμενον ἀνλητή, ἴσησι λίτρας, &c. Alexander Trallianus lib. 4. cap. 1. πιτύρου σίτου φοῦκτην μίαν, ῥόδα ξηρὰ ὀλίγα, νικολάους φοίνικας πέντε. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ λίτραν μίαν ἔλαιον, πυπέριν φοῦκταν μίαν.

Occurrit præterea apud Michaelem in Synopsi medicinæ, & alios.

ΦΟΥΤΙΑ', *Unguis animalis*, Hieronymo Germano: *Pugio*, Portio, ξιφίδιον.

ΦΟΥΚΧΑ', ἐδιχὺρ τῆς σχλώου τὰ ἄνθη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Flos schœni*, vel *schini*, seu *lentisci*. Glossæ aliæ Græcobarb. φουκκάα, τὸ σκλωάνθη. Ibid. φουκκὰ ἔδχιρ, κιωάνθη.

ΦΟΥΛΙ'Α, *Antrum*, *nidus*, Φωλεός. Physiologus MS. de Natura animalium: ἡ πέρδικα ὅπου ἔχασεν τὰ ὠὰ ἐκ τῆς φουλίας της, τρέχει εἰς τὰ ὄρη, τὰ βουνὰ, εἰς τὰς νάπας, εἰς τὰ λαγκάδια.

ΦΟΥΛΙ'ΑΤΟΝ, *Foliatum*, unguenti species. Aëtius: φυλίατον, εἶδος μύρου ἐστὶν, οὕτω παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενον· χρῶνται δὲ τούτῳ παρ' αὐτοῖς αἱ πλούσιαι τῶν γυναικῶν. Ex eo habet Neophytus. Joannes Jatrosophista MS. cap. 125. καστόριον ψιλὸν μίξε μὲ τὸ ἔλαιον λεγόμενον φυλιάτον.

ΦΟΥ'ΛΚΑ, φυλκίζειν. Vide in Φοῦρκα.

ΦΟΥ'ΛΚΟΝ, *Cuneus militum*. Theophanes an. 17. Heraclij: ὁ δὲ Ῥαζάτης καταλαβὼν καὶ αὐτὸς παρετάξατο τρισὶ φούλκοις, καὶ κατὰ τῆς βασιλέως ἐχώρησεν. Ubi Miscella pag. 555. *Razates verò cum pervenisset illuc, & ipse prælium dirigit, in cuneis tribus contra Imperatorem procedit.* Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyrogenito num. 41. καὶ ἦν ἰδεῖν θάμβος καὶ ἔμπληξιν τοῖς ὁρῶσιν τὸν Νικητὴν Νικηφόρον τὰς παρατάξεις καὶ δυνάμεις καὶ τὰ φοῦλκα τῆς ἀθέου Χάββαδα συγκόπτοντα καὶ ἀπορριπίζοντα. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda urbe obsessa: δεῖ κατασοχάζεσθαι τῆς καιροῦ καὶ τῆς ὥρας, καὶ φοῦλκα προεξάγειν τῆς κάστρου μήποτε προαιρθόμενοι τοῦτο, οἱ πολέμιοι, ὑπὸ γῆν ὀρύσσωσι βόθρους. Anonymus: οἱ δὲ ἄλλοι εἰς φυλακὴν καὶ ἐκδίκησιν καὶ βοήθειαν αὐτῶν ἔσωσαν, καὶ εἰ μύχῃ, φοῦλκον ἔξω τῆς φοσσάτου τῶν πολεμίων ἱστάμενον. Nicephorus περὶ Παραδρ. πολ. cap. 11. ὑποστρεφόντων πρὸς τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τὰ φοῦλκα τούτους φυλάττοντα. Anonymus de Castramet. MS. εἰ δὲ καὶ εἰς φοῦλκον τὸ εἰς φυλακὴν τῶν διασκορπιζομένων πρὸς λείαν πολεμίαν ὑπάρχον συναντήσει ὁ στρατηγὸς, &c. Rursum: εἰς τὸ φοῦλκον ἱστάμενοι πολέμιοι. Leo Imp. in Tacticis cap. 7. §. 66. ἐθίζεσθαι δὲ αὐτοὺς δέον πρὸς ταῦτα φωνῇ, ἢ νεύματι, διὰ σημείου τινὸς, ὅτε κινεῖν καὶ ἵστασθαι τὸ βάθος τῶν ἀκιῶν, φοῦλκῳ περιπατεῖν ἴσως συντεταγμένως ἐπὶ στόμα, ἤγουν ἐπ' εὐθείας, καὶ κατὰ κοίλους τόπους, καὶ διαφόρους πυκνοῦσθαι, ἤτοι σφίγγεσθαι κατὰ βάθος καὶ νίκος φοῦλκῳ περιπατεῖν, συμβάλλων ὡς ἐν τάξει μετὰ σχήματος. Idem §. 74. φοῦλκῳ δὲ περιπατεῖν λέγεται, ὅταν ἐγγίζωσι τῶν παρατάξεων τῆς τε ἡμέρας καὶ τῆς τῶν ἐναντίων, μέλλει ἄρχεσθαι ἡ τοξεία γίνεσθαι. Hæc paulo aliter efferuntur apud Mauricium lib. 12. cap. 16. φοῦλκῳ περιπατοῦσιν, ὅτ' ἂν ἐγγίζουσιν τῆς παρατάξεων τῆς τε ἡμέρας, καὶ τῆς ἐναντίων μέλλει ἄρχεσθαι ἡ τοξεία γίνεσθαι, καὶ οὐ φοροῦσιν οἱ ἐν τοῖς μετώποις τεταγμένοι ζάβας, ἢ γονυκλάδια, παραγγέλλει, Ἀδεφοῦλκα· καὶ τῆς ἔμπροσθεν κατὰ τὸ πυκνοῦν τὰ σκουτάρια αὐτῶν μέχρι τῆς ἐγγίζειν τοῖς βουκόλοις κατασκέποντες προσπεπλασμένως τὰς γαστέρας αὐτῶν μέχρι τῆς κνήμης. Idem Mauriciu

Mauricius eod. cap. 1. καὶ τὸ μὲν α'. καὶ β'. καὶ τρίτον ἑκάστης ἀκίας εἰς φοῦλκον καθίστασθαι, τουτέστιν ἐφ' ἓν σκουλέειν, καὶ τὰ κοντάρια αὐτῶν ἔξω τῶν σκουταρίων ὄρθια προβάλλοντας ἀντερείζειν ἀγωναίως τῇ γῇ, &c. cap. 24. ubi de mandatis: φοῦλκω περιπατεῖν, καὶ παραγγέλλειν, *Amifulco*, ubi leg. *ad Fulcum*.

Ex quibus percipimus φοῦλκον, esse turbam condensatam, maximè, militum, quæ vis est vocis Germanicæ *Folk*. Quod omnino testatur Mauricius, cum ait mandatum *Ad Fulcum*, idem sonare quod πύκνωσον, *densa*, *addensa*: quod faciunt milites cum se addensant ac constipant, scutis ita junctis, ut se totos tegant, nihilque nisi scuta cerni faciant. Codex Regius Leonis ad d. §. 67. φοῦλκω περιπατεῖν, ἤγουν τοὺς ὀπίσω σκέποντας τῶν ἔμπροσθεν κεφαλὰς τοῖς σκουταρίοις, καὶ οἱονεὶ κεραμωθέντας περιπατεῖν. Id est *Fulco ambulare*, est cum milites ita procedunt, ut qui in primo sunt ordine, sua ipsorum capita, atque adeo eos qui retro sunt tegant suis scutis, quæ vicem tecti præstent.

Sed nescio an huc pertineat, quod habet auctor Saracenicorum, quem Macarium Xinum vocat Meursius, pag. 24. ubi de Mahometico Alcorano: εἰσάγει τὸν Θεὸν αὐτοῦ τοιοῦτον ὅρκον ὀμνύοντα, Μὰ φελκὶ τῶν φελκῶν, καὶ προθίσματα τῶν προθισμάτων. Ubi Sylburgius in Ind. Gr. *Si* φέλεκ *legatur, significabit circulum circulorum, id est cœlum celestes spharas ambiens, &c.*

ΦΟΥΛΛΕΥΕΙΝ, *Ferire, Obterere, Calcare*, è Gallico *Fouller*. Glossæ Græcobarb. νὰ πληγώσῃ, νὰ κρούσῃ, νὰ σαρώσῃ, νὰ φουλλεύσῃ.

ΦΟΥ͂ΜΟΣ, *Fama, Gloria*, φήμη. Historia MS. Belisarii:

Ἀνατολῆς καὶ δύσεως κύριε Αὐτοκράτωρ,
Καὶ τῶν Ῥωμαίων ὁ φρουρὸς, Χεισιανῶν τὸ φοῦμος.

Φουμίζειν, *Celebrare, Laudare*. Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ πάντα ἐμπρὸς καὶ πίσω του φουμίζει καὶ παινᾷ τον.

Alibi:

Καὶ οὐδὲ γυναῖκας ἐντρέπεται ναπαν ἀποφημίσει.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τόσα καὶ πλέα καὶ πλεότερα νὰ με ὑπερνικήσουν,
Ἀμεταχειλυράκιαμου τῶρα ἂς τῶν φουμίσουν.

Infrà:

Ταργόχειρα τὰ κάμνασιν πολλὰ νάχεν φουμίσῃ.

Φουμιστὸς, Φουμιςὸς, *Famosus, Celebris*. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 5.

Οὐχὶ γιαυτὸ ὁ εὐγενὴς καὶ φουμιστὸς Ἀρκήτας.

Eodem lib.

Καὶ ὡς καλὸς καὶ κιαπόκολος, καὶ φουμιςὸς στρατιώτης.

Laudatur à Lambecio lib. 5. ex Cod. Cæsareo, liber Græcobarb. hoc titulo: Διήγησις τῆς φουμιςῆς Βενετίας.

Φουμισμένος, eâdem notione: φημισμένος. Idem Anonymus lib. 7.

Ἀρχίλοχος ὁ θαυμαςὸς, Νῆσος ὁ φουμισμένος.

Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Ὦ Φράτζα τιμιωτάτη καὶ πολυφημισμένη.

ΦΟΥΜΙΤΈΡΑ, ἤτοι κάπνιον, apud Nicol. Myrepsum sect. 3. cap. 57. *Fumus terræ, Fumaria*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 124.

ΦΟΥ͂ΜΟΣ, *Fumus*. Petrus Theoctonicus MS. de Archemia: ἕως τε νὰ ἴδῃς ὅτι εὐγῆκε φοῦμος ἐρυθρός.

Φούμωσος, *Fumosus*. Athenæus lib. 3. ἐπειδὰν δ' ἐμβληθῇ εἰς τὸν φοῦρνον, ὑποστάσεται τῷ κεράμῳ χόνδρος τις, καὶ τότε ἐπιτίθεται ὁ ἄρτος, καὶ ἕλκει χρῶμα ἄειστον διὰ τῷ φουμώσῳ τυρῷ.

ΦΟΥ͂ΝΔΑ, *Funda, Marsupium*. Glossar. Lat. Gr. *Ventralis*, κοιλιόδεσμος, φοῦνδα. Item: *Ventrile*, φοῦνδαν. Scholiastes Dionis Chrysost. orat. 7. φασκώλια, ταμιευτήρια δὴ βαλάντια ἐξ ὑφασμάτων λινέων, ἃ καὶ τοῖς βραχίοσιν, ἔσθ' ὅτε καὶ ταῖς ζώναις περιειλίσσουσι· καὶ δὴ καλοῦσιν ὡς βαρβαρικώτερον φοῦνδας.

Φοῦνδαξ, *Funda, emporium*, Belgis, *Bourse*: Latinis mediæ ætatis, *Fundacus*. Scylitzes in Michaele Duca pag. 850. φούνδακα ἐν τῇ Ραιδέςῳ καὶ μονοπωλεῖον συνεςήσατο, κωλύσας καὶ ἀπείρξας τοὺς πωλοῦντας ἅπαντας· τὸ βασιλικὸν δὲ πραθήριον ἐμηχανήσατο. Michaël Glycas in eodem Michaële Parapinacio: αὐτὸς δὲ μόνος περὶ τὸ Ραίδεςον φούνδακα καὶ μονοπωλεῖον ςησάμενος. Vide Gloss. med. Lat. in *Funda*.

Φοῦνδικα, *Funda, Fundicus*, seu ædes in quam exportantur merces aliunde in portum aut civitatem advectæ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. ult. τὰ δικαιώματα τὰ ἀρχέα, καὶ λέγουσιν νὰ λάβουν εἰς τὴν φοῦνδικαν. Occurrit ibi pluries.

ΦΟΥΝΔΑΓΙ͂ΤΑΙ, Φουνδαϊᾶται, Φουνδαγιαγίται, Hæretici Massaliani & Bogomili, sic appellati in Anathematismis ex Cod. Cæsareo, apud Lambecium lib. 3. pag. 170. 171. lib. 5. p. 38.

ΦΟΥ͂ΝΤΑ, Portio, & Ulacco, *Pannicula, Apex, Floccus*, κύτταρος, ἀθήλη, κολοφὼν, Κροκίς. Alibi: *Antia*, Τζουλοῦφι, φοῦντα, πρόκοιμον. Codinus de offic. aulæ Constantinop. cap. 4. num. 53. τὸ σκαράνικον αὐτοῦ ἐνδεδυμένον χασδίῳ, ἔχον ἐπὶ κορυφῆς μικρὰν φοῦνταν κοκκίνην. Ita Codex Regius & Colberteus. Ubi editus habet τοῦφαν. Et cap. 5. num. 10. τὰς σέλας μετὰ τῶν κομπωσίων, καὶ τοὺς χαλινοὺς οὕτω μετὰ τῶν φουντῶν. Ita iidem Codd. ubi edit. τουφῶν. Junius legit φουντῶν. Vide Gretzerum ad eundem Codinum lib. 2. cap. 4. num. 9.

ΦΟΥΝΤΑΝΈΛΑ, *Cauterium*, Καυτήριον. Vox Italica.

ΦΟΥ͂ΝΤΗΣ, *Fundus dolii*. Vide in Βουτζίον.

ΦΟΥ͂ΝΤΙΚΑ. Vide in Φοῦνδα.

ΦΟΥ͂ΝΤΟΣ, *Fundus, Ima pars maris*, nostris *Fond*. Portolanus MS. ἐκεῖ πιάνουν τὰ πλωρίσια τῶν μικροκαράβων, ῥάζουν εἰς φοῦντος ὀργυίας ἐννέα. Occurrit ibi pluries.

ΦΟΥΡΔΟΥΛΛΗ͂ΣΙΝ. Glossæ Græcobarb. Ἀνθὸς μαῦρος καὶ μάλακος, ἴσως φουρδουλλῆσιν. Meursius putat hic exprimi Gallicam vocem, *Fleurs de lys*, cujus vim ignoraverit hic Grammaticus, qui nigrum florem esse putaverit.

ΦΟΥΡΙΆΖΕΙΝ, *Furere, Agitari*. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 345. de *Agnis Dei*: μαρτυροῦσιν οἱ ναῦταις, ὅτι ῥίπτοντας εἰς τὴν θάλασσαν φουριασμένην ἕνα κομμάτι ἀγιοκέρι, πολλαῖς φοραῖς θαυμαςοῦ τρόπου ἐγαλήνευε. Infrà: διὰ τοῦτο φουριάζει ὁ δαίμονας, &c.

ΦΟΥ͂ΡΚΑ, *Furca, Patibulum*, σταυρὸς, ἰκρίον. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. & Phavorinus: ἰκρίον, σταυρὸς, φοῦρκα, ξύλον ἐν ᾧ οἱ κακοῦργοι ξέονται. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: de Antichristo: τὸν δὲ σταυρὸν φοῦρκαν ὀνομάζει. Synaxarium Colberteum MS. in S. Anna, Euphemiano dicta, 29. Octobr. τῷ ξύλῳ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡς ἐν ἀγχόνῃ ἀποπιεσθάσης τῷ ἐγχωρίῳ οὕτω λεγομένῳ φούρκῃ. In edito legitur φούργῃ. Apud Achmetem MS. in Onirocrit. caput inscribitur περὶ φούρκα. Ubi in ipso contextu habetur ἀνασκολόπισις. Constantinus Porph. in Basilio num. 62. φούρκας ςῆναι προσέταξε, καὶ τοὺς ὡς ἐξάρχους τῆς φυγῆς πεμφθέντας ἀνεσκολόπισεν. lib. 48. Basil. & Rufus in legib. militarib. §. 63. ὁ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀποφυγὼν, καὶ ἀποςρέψας, βασανίζεται, καὶ θηρίοις παραδίδοται, ἢ εἰς φοῦρκαν καταδικάζεται. Ducas Hist. cap. 21. καὶ ἦν ἰδεῖν γυμνόθεν τὴν πᾶσαν νῆσον ὡς ἀμπέλους τὰς φούρκας, καὶ ὡς βότρυας τοὺς ἐν αὐτῶν κρεμαμένους. Anonymus apud Suidam in Ἰλλοῦςος· Εὐρὼν δὲ Ἴλλουςον φθορέα ἐκρέμασεν ἐπὶ διδύμου ξύλου, τουτέςι εἰς φούρκαν. Vide Harmenopulum lib. 6. tit. 8. §. 2.

Φουρκίον, *Furcilla*, δίκρος, apud Auctorem Etymologici in Μίκκος.

Φουρκάτα, *Furcata*, *Furcarum* seu *palorum series, vallus.* Portius περὶ στρατ. πραγμ. lib. 2.

Ἔτι νὰ ὀρδινιάσεις,
Φουρκάτας νὰ ἑτοιμάσεις.

Φουρκίζειν, *In patibulo suspendere*, ἀπαγχονίζειν. Historia de Judæo Constantinopolit. cujus meminit Evagrius lib. 4. cap. 36. ex Cod. Colberteo 973. καὶ προστέπεται αὐτὸν γενέσθαι Χριστιανὸν· αὐτοῦ δὲ μὴ πειθομένου, κελεύει αὐτὸν φουρκισθῆναι. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ ἐψηφίσθη ἵνα φουρκίσθη ὁ κύρις Ἰωάννης. Utuntur passim scriptores, Moschus in Limon. cap. 74. Theophanes an. 5. Justiniani pag. 156. an. 29. ejusdem Imp. an. 1. Pogonati, an. 1. Rhinotmeti restituti, an. 24. Leonis Isauri, an. 4. & 21. Copronymi, Nicetas de Statu Constantinop. num. 3. Gregorius in Vita S. Basilij jun. num. 13. Liber Leonis & Constantini Imp. tit. 28. §. 31. Leges militares Rufi §. 60. to. 2. Basilic. pag. 622. tom. 7. pag. 833. Harmenopulus lib. 6. tit. 6. §. 25. & in Georgicis tit. 9. §. 2. Stephanus Sachleces MS. p. 86. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 59. &c.

Φούρκησις, seu Φούρκισις, *Furcæ supplicium.* Apud Achmetem caput 88. inscribitur, Περὶ ἀνασκολοπήσεως, ἤτοι φουρκήσεως.

Φοῦλκα, idem quod φοῦρκα, *Furca*, non verò *laqueus*, ut contendit Meursius, ut rectè observat Lambecius, seu potius Holstenius, ad Codini orig. pag. 190. Cyrilli MSS. & Gloss. Gr. MSS. Reg. Cod. 2062. ἰκρίον, τὸ ὀρθὸν ξύλον, ἢ ὁ σταυρὸς, ἢ ἡ φοῦλκα, ἢ σανιδώματα τοῦ νηὸς, καὶ τὰ τῶν θεάτρων. Cyrillus in Lexico MS. ἀγχόνη, βρόχος, καὶ πνιγμονὴ, ἢ διὰ σχοινίου, ὡς φοῦλκα. Alibi: ἰκρίον, τὸ ὀρθὸν ξύλον, ὁ σταυρὸς, ἢ φοῦλκα, ἐν ᾧ οἱ κακοῦργοι κρεμῶνται.

Φουλκίζειν, *In Furcam agere*, ut φουρκίζειν. Lexicon Cyrilli: ἀπήγξατο, διὰ σχοινίου ἐφουλκίσθη. Cedrenus an. 29. Justiniani: ὡς ὁ βασιλεὺς διὰ Ἀδάμαντος ἐφούλκισε, καὶ ἀπεκεφάλισε, καὶ ἄλλους ἐξώρισε, πάντας δὲ ἠφάνισε. Et an. 1. Pogonati: καὶ ἀποστείλας ἐκράτησε τοὺς πρώτους αὐτῶν, καὶ ἐφούλκισεν ἐν Συκαῖς. Ita an. 24. Leonis Isauri. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 9. cap. 25. τῇ κεφαλικῇ τιμωρίᾳ περιέχεται, καὶ τὸ καίεσθαι, καὶ τὸ ἀποτέμνεσθαι, καὶ τὸ φουλκίζεσθαι. Codinus in Orig. Constantinopol. n. 91. καὶ κρατήσας τινὰς τῶν τοιούτων λῃστῶν, ἀνεσκολόπισεν ἐκεῖσε αὐτοὺς, ἤγουν ἐφούλκισεν, ὅθεν καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη Φουλκόληστος.

ΦΟΥΡΚΑΛΕΙ͂Ν, *Scopare, Verrere, Purgare.* Glossæ Græcobarb. μηδὲ καλλωπίζεται, σαρώνεται, ἤγουν φλοκαλεῖται, ἢ φρουκαλεῖται. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 284. καλὰ νὰ εἰ γνορίζετε τὸ εἰ κρίτις παντὸς οὐδὲ πέρνει δικέομαν τὰ ζ'. σόρδια τοῦ φουρκαλίματος τοῦ στενὸν διὸ τι ὁ Ρὲ Μπατουὶν, ἔβαλεν αὐτὸ τὸ θέσπισμα, &c. Ubi versio Veneta cap. 263. *Ben sapete chel Visconte non prende miga con rason li sette solidi & mezo da li scovatori de le rive chel Re Baduin fece questo statuto &c.* Vide Φιλοκαλεῖν.

ΦΟΥ͂ΡΜΑ, *Forma.* In Cod. Reg. MS. 618. fol. 282. v. περὶ τοῦ ποιῆσαι φοῦρμαν. Id est Τυπάριον, uti infrà exponitur. Vide in hac voce. Anonymi opus Chymicum, ex Cod. Cæsareo: εἰ θέλεις ποιῆσαι φούρμας, καὶ τόλυς ἀπὸ βρουλησίου, ποίει οὕτως· λαβὼν νόμισμα ὅσον θέλεις, &c. Anonymus MS. de Tinctura lapidum ex Cod. Reg. 3171. φούρμας β' αρ αφ'. φούρμας δύο μ'. &c. Occurrit ibi pluries. Supra, ἐλαίου τῆς φούρμαις χδ'.

ΦΟΎΡΝΑΞ, *Fornax.* Epiphanius contra Ebionæos: καμίνους τοίνυν ἔξωθεν τῆς πόλεως πολλὰς προσέταξε γενέσθαι τάχα τὸν ἀριθμὸν ἑπτὰ, φούρνακας δὲ ἐπιχωρίως ταύτας καλοῦσιν. Mox: καὶ ῥαίνει ἑκάστῳ φουρνάκι ἐκ τοῦ ὕδατος.

Φουρνάριος, qui *Fornacarius*, in l. 27. D. ad leg Juliam, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 40.

ΦΟΥ͂ΡΝΟΣ, *Furnus*, Κλίβανος, ἰπνός. Erotianus in Lexico Hippocratis: ἰπνοῦ, καμίνου, οἱ δὲ φούρνου· καὶ γὰρ ὁ φοῦρνος ἰπνὸς λέγεται. Lexicon MS. Cyrilli: ἰπνὸς, φοῦρνος, ἢ κάμινος, ἢ φανός. Aliud Lexicon ex Cod. Reg. 1708. ἶπνος, ἢ ἰπνὸς, ὁ φοῦρνος, κυρίως ἡ κάμινος, καταχρηστικῶς δὲ ἐσχάρα, &c. Glossæ aliæ MSS. ἶπνου αἰθάλη, καπνὸς φούρνου· ἴπνια, τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ φούρνου. Adde Auctorem Etymologici in ἰπνὸς & in Πνιγεύς. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἁπλώσας τὰ ἑαυτοῦ βρεχθέντα ἱμάτια ἔνδον ἐν τῇ θέρμῃ τοῦ φούρνου. Scylitzes in Isaacio Comneno pag. 808. de Patriarcha: καὶ τὴν βασιλείας ἔκπτωσιν ἀπειλούμενος, (Isaacio) τὸ δημῶδες τοῦτο καὶ καθημαξευμένον ἐπιλέγων, Ἐγὼ σὲ ἔκτισα, φοῦρνε. ἐγὼ, ἵνα σε χαλάσω. Constantinus à secretis in Viatico MS. ἡ τέφρας φούρνου μετ' ὄξους. Utuntur passim Scriptores, Athenæus lib. 3. Joannes Moschus cap. 92. 184. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 26. tit. 42. §. 4. 82. Achmes cap. 159. Joan. Tzetzes Chil. 6. v. 800. Vita S. Eupraxiæ num. 16. 18. 32. Vita S. Nili Junior. pag. 31. Martyrium S. Zoes n. 8. Martyrolog. Basilij 2. Maij in S. Hespero, Hippiatrica pag. 24. 92. Orneosophium pag. 223. Scholiastes MS. S. Joannis Climaci ad cap. 58. Matth. Blastares lit. K. cap. 3. &c.

Φουρνάκιον, *Minor fornax.* Zosimus Panopolita MS. de Rotundandis margaritis: ἔχε δὲ ἡτοιμασμένον ἐπὶ τούτῳ φουρνάκιον μικρὸν, &c.

Φουρνόπουλον, eâdem notione, apud Cosmam Hieromonachum in Chrysopœa MS.

Φουρνέλιον, *Fornaculus*, nostris, *Fourneau.* Codex Reg. MS. 618. fol. 281. v. εἶτα βάλε ἐν τῷ γλύματι, θὲς αὐτὸ ἐν τῇ πύρᾳ ἐν φουρνελίῳ σιδηροῦν, καθὼς καὶ τὴν ἔγκαψιν ἐν φουρνελίῳ.

Φουρνίκιος ἄρτος, *Panis in furno coctus*, apud eundem Athenæum, & Eustathium Illiad. η.

Φουρνάρης, φουρνάριος, *Furnarius*, *Pistor*, ἀρτοποιὸς, in Corona pretiosa: ὁ φουρνάριος δοῦλος, in lib. 60. Basilic. tit. 3. cap. 27. Occurrit in Synaxario Maximi Cythær. 20. Jan. in S. Petro Telona.

Φουρνεύτζι, *Pala Furnacea*, πάλετζον, τράφηξ.

Φουρνιάζειν, *Furnire*, *Præbere*, *Instruere.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἦλθα μὲν εἰς τὰ Γάδειρα, καὶ θέλω να σχολάσω,
Καὶ τ' ἄρμενα, καὶ τὰ κουπία θέλω να τὰ φουρνιάσω.

Vide Gloss. med. Latin. in *Furnire.*

Φουρνίζειν, *In furnum immittere*, εἰς κλίβανον ἐμβάλλειν. Proverbia Græcobarb. MSS. ὧδε μένω, καὶ ἄλλου φουρνίζω.

Φουρνικὸς, *Textus in modum furni*, seu ut ait Leunclavius in Pand. Turc. num. 210. *Habens formam furni, hoc est rotundam, non in longum porrectam*, θόλωτον. Alii *Fornicatum*, interpretantur, in hoc loco Cedreni in Juliano: ἡ τροῦλλα τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας φουρνικὴ οὖσα ἔπεσε. Vide Allatium in Dissertat. 2. de Recentiorum Græcor. templis.

Φουρνίκιος, *Furno coctus.* Eustathius Iliad. π'. ἐν δὲ τῷ τοιούτῳ τόπῳ καὶ φοῦρνον ἐκεῖνος φησὶ κοινότερον, οὗ παρώνυμον ἱστορεῖ φουρνίκιον ἄρτον, κατὰ τοῦ κλιβάνου, τὸν κλιβανίκιον. Hausit ex Athenæo.

Φουρνιτοῦσιν, *Panis fermentatus*, *furno excoctus*, quo utuntur Græci ad sacrificium, ut & aqua calida, contra quam Latini, atque adeo ipsi Armenii. Anonymus de Rebus Ecclesiasticis Armeniæ, pag. 281. διὸ προσέταξε πάντας τοὺς ἐπισκόπους, καὶ τὸν Καθολικὸν Μωσῆν σὺν τοῖς στρατεύμασι τοῦ παραγενέσθαι εἰς Κωνσταντινούπολιν.

πολιν· ὁ δὲ Καθολικὸς Μωσῆς οὐ προσέχετο τοῖς προσαχθεῖσι, λέγων, Οὐ μὴ γὰρ παρέλθω τὸν ποταμὸν Ἀζατ, οὐδὲ μὴ φάγω φουρνιτούειν, οὐδὲ μὴ πίω θερμόν.

Προφούρνιον, *Præfurnium*. Ptochoprodromus de sua paupertate, MS.

Ἂν ἦν μουνπαραζημιωτὴς, ἢ δουλευτὴς μαγκίπου,
Προφούρνια νὰ χορτένα, καὶ νὰ καλοπαθοῦμαι.
Καὶ γὰρ διέβενα προχθὲς πλησίον μαγκιπίου.

Φουρνιτάρης. Inter Epistolas Eustathij Metropolitæ Thessalonicensis, quæ in Pselliano Cod. MS. Reg. describuntur, habetur una fol. 245. inscripta τῷ Δισυπάτῳ καὶ φουρνιτάρῃ, dignitas ne, quæve illa, alii docebunt.

ΦΟΥΡΤΟΥ͂ΝΑ. Vide in Φορτοῦνα.

ΦΟΥ͂ΣΚΑ, *Vesica*, Κύστις, Φύσκη. Φυσκοποῦλα, *Vesicula*, Κυστίδιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. & Moschopulus: Φύσκη, ἡ κοινῶς φοῦσκα. Corona pretiosa: Φοῦσκα, *Vesica*, Κύστη. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Φύσκη ἡ φοῦσκα λέγεται, Φύραμα καὶ ἡ ζύμη.

Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. Κύστιν, ἤγουν φοῦσκαν αἰγὸς, ἢ προβάτου, καύσας καὶ λυώσας, &c. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 86. καὶ βλάπτουσι τὰ νεφρὰ, τὴν φοῦσκα, καὶ ὅλα τὰ ἐντόσθια. Adde cap. 159. & 174. Zosimus Panopolita MS. de rotundandis Margaritis: καὶ ἐξελὼν τοὺς τοιούτους ἰχθύας ἀπὸ τοῦ φουρνακίου, ἔασον χλιανθῆναι, καὶ οὕτως ἔκβαλε ἐξ αὐτοῦ φύσκας. Suprà, dixit φούσκας. Anonymus MS. de Matellis, seu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλόκιον καθαρὸν ἔχον μικροὺς ἀφροὺς, ὡς φούσκας μικρὰς ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, &c. Infrà: καὶ ἔχει φουσκία ὡς φαβάτου ζωμόν.

Φουσκαλίζειν, *Ebullire*, Ἀναβλύζειν, ἐκφυσᾶσθαι.

Φουσκώνειν, *Tumefacere*, *Inflare*, Ἐμφυσᾶν. Glossæ Græcobarb. ἀπ' ἔσω, ἢ ἀπὸ μέσα καμμένος, ἢ φουσκωμένος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Χεῖρέ μου νὰ τὴν ἐπίασα, σὰν ἦτον φουσκωμένη.

Joannes Jatrosophista MS. cap. 167. ἄφθα, ἔνι ὅταν τοῦ ἀνθρώπου τὸ στόμα φουσκόνει ἀπέσω τὰ ὅλη, &c. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 6.

Ὅταν φύσινη ἄνεμον, καὶ θάλασσα φουσκόνη.

Et lib. 8.

Ἂν ἡ σκληρία καὶ ὁ θυμὸς, ἀντάρα τε καὶ τὸ κρότος,
Τῆς φουσκωμένης θαλάσσης, ὅταν τὴν ἐφουσκόνη.

Stephanus Sachleces in versibus politicis MSS.

Καὶ τοῦ πατρός σου ἡ φιλία φουσκόνη με νὰ κλάψω.

Adde Rharturum Doctr. 7. Historiam Apollonij Tyrij, Agapium in Geoponico cap. 207. Maximum Cythæreum 5. Oct. 2. April. &c.

Φούσκωσις, *Superbia*, *Inflatio*. Threnus MS. de capta à Turcis Constantinopoli:

Φύσκωσις ἀνατολῆς ἐπέρασι τὴν πόλιν.

ΦΟΥ͂ΣΚΑ, *Pusca*. Phæmon in Cynosophio pag. 264. Φοῦσκα δέ ἐστιν ὄξος καὶ ὕδωρ θερμὸν, καὶ ὠὰ δύο. Adde pag. 273. 277. Paulus Ægineta lib. 3. cap. 45. ἤτε νεφριτικὴ φοῦσκα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντεθειμένα κόνδιτα. Idem lib. 7. pag. 260. φοῦσκα καθαρτική. Adde pag. 271. Alexander Trallianus lib. 11. παρέχε δὲ αὐτῷ πρὸ ἡμέραν εὐπεπτον ὄντι, ἢ εἰς ῥοσάτον, ἢ εἰς φοῦσκαν. Vide Gloss. med. Lat. in *Fusca*, & suprà in Φουκᾶς.

Φουσκάειος, *Puscarius*, *Pusca confector*: maximè verò pro *vini venditore*, Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: θεωρεῖ αὐτὸν εἰς φουσκάειος, Infrà: λέγει ἡ γυνὴ τοῦ φουσκαρίου. Infrà: ἐπάρας εὐθέως τὴν χύτραν τῆς φούσκας τῆς ζέστης, ἔκαυσε τὰ χείλη τῶν δύο, ἵνα μὴ δυνηθῶσι λαλῆσαι τότε εἶπεν αὐτοῖς· ἔλαβεν ὡς λοῦ εἰς τὸ φουσκάειον τὸ αὐτὸ ἐν μιᾷ πανδοῦριν, καὶ ἤρξατο αὐλεῖν, &c. Ubi φουσκάριον, est *officina Puscarij*, seu potius vini venditoris. Infrà: ἄνοιξον φουσκάριον ἐφέτος, καὶ συμφέρει σοι. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: εἰσῆλθεν ἐν φουσκαρίῳ, καὶ καθεσθέντες, οἶνον πριάμενοι, ἔπινον. Occurrit rursum infrà.

ΦΟΥΣΚΙ'ΖΕΙΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 246. ἂν ἐκεῖνος ἔχει μάρτυρας καλοὺς ἀνθρώπους τὸ πῶς ἐκεῖνον ἐτήμασέν τον, οὐ ἐφούσκισέν τον καλὰ, οὐ ἐλακτοπάτησέν τον. Ubi Versio Veneta cap. 226. *& havendo testimoni che li ha ditto villania, o dato pugni, o calzi*. Videtur vox deducta à φοῦσκα, ut φουσκίζειν sit *alapis inflare alterius genas*. Ut φουσκισμὸς, *Ictus* quem *orbum* Latini inferioris ætatis vocant, ut docuimus in Gloss. med. Lat. Neque fortè aliud sonat.

Φουσκιάζειν, apud Theophanem an. 2. Leonis Isauri: αὐτὸς δὲ τὸν μετὰ Βασίλειον σὺν τῷ μονοστρατήγῳ αὐτοῦ ἀπεκεφάλισεν, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν φουσκιάσας, τῷ Βασιλεῖ διὰ τῶν Σπαθαρίων ἀπέστειλεν. Ita Cod. Barberinus. Ubi alii φασκιάσας, & φουρκίσας. Ita si prior spectetur lectio, horum capita pugnis cæsa, ad Imperatorem missa fuere.

ΦΟΥ'ΣΚΙΞ, *Rana terrestris*. Nicolaus Myrepsus Sect. 3. cap. 59. ex Cod. MS. βατράχου τοῦ χερσαίου τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἤτοι φούσκικος λεγομένου.

ΦΟΥΣΚΟΛΟ'ΓΟΙ. Glossæ Græcobarb. Κατήγοροι, καταλαλητάιδες, ἢ φουσκολόγοι, ἢ κακολόγοι.

ΦΟΥΣΚΟΥΛΑ'ΡΙΟΝ. Anonymus alter Interpres MS Rhamplij: ἢ εἰς μαγείριον, ἢ εἰς πεζούλιον, ἐκλισμένον, καὶ εἰς τόπον ὅμοιον φουσκουλάριου, εἰ εἰς ἄλλην φλίαν, ἢ εἰς τόπον. Vide Φουσκάριος.

ΦΟΥΣΚΩΛΑ'ΤΗΣ. Vide in Καμπανός.

ΦΟΥΣΚΩ'ΝΕΙΝ. Vide in Φοῦσκα.

ΦΟΥΣΟΥ'ΓΡΕΣΤΙΣ, *Atractylis*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 513.

ΦΟΥΣΣΑ'ΤΟΝ. Vide Φοσσάτον.

ΦΟΥ͂ΣΤΑ, Φοῦστις, *Minor Biremis*, *Fustis*, διήρης, vulgò *Fuste*. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1522. καὶ στόλον διακοσίους ἑβδομήκοντα ἄρμενα, κάτεργα, καράβας, καὶ φοῦστες, &c. an. 1523. μετὰ κατέργων καὶ φούστων. Malaxus in Hist. Patriarch. Constantinop. pag. 137. καὶ ἀρμάδα ἔκαμε, κάτεργα καὶ φοῦστες διακόσια πέντε. Damascenus Studita serm. 35. εἰς δὲ τὴν στράταν ἀπὸ πειρασμὸν τοῦ δαίμονος, φοῦσταις ἐπίασαν τὸ καράβιν ἐκεῖνο, καὶ ἐπῆραν τοὺς ἀνθρώπους αἰχμαλώτους. Vide Gloss. med. Lat. in *Fustis*.

Φουστάριδες, *Prædones maritimi*, *Piratæ*, *Cursarii*. οἱ φουστάριδες, vel οἱ κουρσάριδα ἐπίασαν τὸν ἀνέψιον μου σκλάβον. *Piratæ ceperunt nepotem meum captivum*. Romanus Nicephor. in Grammat. MS. Idem Damascenus serm. 14. καὶ οἱ Κρητικοὶ φουστάροι ἐβάλασιν βουλὴν νὰ αἰχμαλωτίσουν τὴν Μιτηλίνην.

ΦΟΥΣΤΑ'ΝΗ, *Fustana*, Panni species, de qua in Gloss. med. Lat. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 3.

Μὲ φουστανάκη ξάμιτον γιὰ περιδία βασίτης.

Demetrius Zenus in Batrochom.

Καὶ φόρεμα ἐποίησα καλάλευκο φουστάνη.

Φουστοῦχ, τὰ φουστούκια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. Vide in Πουστοῦχ.

ΦΟΥΤΑ'Σ, *Sudarium tersorium*, ὠμόλινον. Vide φοῦντα.

ΦΟΥΤΡΕΙ'Σ, Φουτρὴς, *Carnifex*, Δήμιος, in Corona pretiosa, & apud Portium. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ νὰ τὴν δέρνη καὶ ὁ φουτρὶς διακαάχει μέγα βάρος.

ΦΟΥ'ΦΕΛ. Constantin. à secret. MS. φούφελ, στάχυς, καρυόφυλλον, κόστον, σχοίνου ἄνθος, &c.

ΦΟΥΦΟΥΔΟΤΟ'Σ. Vide in Ῥένδα, in addit.

ΦΟΥ͂ΧΤΑ, Φουχτιὰ, *Pugillus*, *Pugnus*, *Manipulus*, δράξ, δράγμα. *Manubrium* Glossæ Græcobarb. κώπη, ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους, τὸ πίασμαν, ἤγουν ἡ φοῦχτα τοῦ σπαθίου. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ εἰς τὴν φοῦχταν τοῦ σπαθίου παντα τὴν χέραν τοῦ χε.

Damascenus Studita serm.32. ἐπῆγα ὡς ἐκεῖ καὶ μόνον ὅτι ἔχουσα μίαν φοῦκταν νερὸν εἰς τὸ πρόσωπόν μου.

ΦΟΨΑΛΟΣ. Anonymus MS. in Naturali theoria de terræ motu, in Cod. Reg. 1843. τέλος δὲ ῥαγῦτος τοῦ λόφου, ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα πολλὸν, καὶ φόψαλον καὶ τὴν τέφραν ἀνήγαγεν.

ΦΡΑ, *Frater*, ex Ital. *Fra.* Monachus. Gennadius in orat. de Spiritu sancto: δειλιάσας ἐξέκλινε, τὸ μὲν προσδιαλεγομένου Φρὰ Ἰωάννου βοῶντος, φέρετε τοῦ Ἐφέσου ὧδε. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Φρὰ Πέρον δὲ Ἀβυσσὼ, καὶ μέγα Γαρδιμαλιν.

Frater Petrus de Aubussone M. Magister ord. Hospital. occurrit non semel apud Sguropulum in Hist. Concilij Florentini cap. 23. 28. & alibi sæpe. Apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 20. καὶ Καβαλλάριν Φραμπέριν τεμπινιὸλ, id est Gallicè *Frere Pierre Chevalier du temple*, Frater Petrus vel Perrinus Eques templarius. Vide Φρέριος, & Κήρυξ.

ΦΡΑΓΕΛΛΙΟΝ, Φραγέλλιον, *Flagellum.* Mœris Atticista MS. Σκυτάλη, βακτηρία ἀκροπαχὴς, ἢ φραγέλλιον. Scholiastes Antholog. lib. 1. cap. 1. pag. 3. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Auctor Etymologici: ὕσπληγξ, φραγέλλιον, ἀφετηρία, βούκεντρον. Lexicon MS. Cyrilli: Φραγέλλιον, σειρὰ ἐκ σχοινίου πεπλεγμένη, ἢ καλεῖται μάστιξ. Eudemus MS. φραγέλιον, Ῥωμαϊκόν ἐστι. ἔστι δὲ μάστιξ ἡ νῦν καλουμένη βίτζα. Michael Psellus MS. de Grammatica:

Σκυτάλη τὸ φραγέλλιον, Στύβη ψῦχος καὶ πάχνη.

Idem in Glossis Juris MSS. Φραγέλλιον, ὁ ἐπιπεπλεγμένος ἱμάς. Theophylactus Hierodiac. serm. 13. pag. 261. τὸ φραγέλλιον λέγουσιν οὗτοι τὸ τιμωρητικὸν ὄργανον, ὅπερ εἶναι ἀπὸ λωρὶ, ἢ σχοῖνον πεπλεγμένον, καὶ δαίρουσι τοὺς κακούργους, ὥσπερ αὐτὸ ὅπου λέγομεν ἡμεῖς κατὰ τὴν κοινὴν γλῶσσαν, βίτζαν. S. Joannes Evang. cap. 2. καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Chrysostomus in Orat. de circo: λάβε καὶ τὴν κασσίδα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ φραγέλλιον ἐν τῇ χειρί σου. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ δοὺς τῷ ἁγίῳ φραγέλλιον, παρεκάλει φοβῆσαι τὸν παῖδα, καὶ ἐξελάσαι τὸ δαιμόνιον. Paradisus Patrum MS. εἶπε δὲ αὐτῷ λαβεῖν φραγέλλιον, καὶ βόσκειν χοίρους. Utuntur passim Scriptores, Gregorius Nazianz. orat. in S. Athanasium, Palladius in Vita Chrysostomi pag. 226. Chronicon Paschale an. 11. Heraclii, Martyrium S. Sabæ Gotthi num. 4. Vita S. Germani Hegumeni num. 19. Basilica lib. 57. tit. 17. cap. 1. Menæa 7. Aug. in S. Donato. Zonaras in Can. 27. Apost. Balsamon de Privileg. Patr. pag. 477. Suidas in Ἀγορανομίας, Theodorus Prodrom. in Tetrastic. in S. Matthæum, &c. Sed & locum Φραγέλλιον appellatum Hierapoli scribit auctor MS. Vitæ S. Abercij Episcopi Hierapolitani.

Φραγέλλη. Vita MS. S. Isaacii Confess. καὶ τοῖς φραγέλλαις ἐμάστιξαν αὐτόν. Vide in Βέργα.

Φραγελλοῦν, *Flagellare.* Glossæ MSS. Colberteæ: φραγελλωθεὶς, μαστιχθείς. S. Matthæus Evang. cap. 27. τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκε ἵνα σταυρωθῇ. Adde. S. Marcum cap. 15. Basilic. lib. 7. tit. 8. τί γὰρ ὅτι ὕβρεως ὕβρισεν ὁ πάτρων τὸν ἀπελεύθερον, τυχὸν φραγελλώσας. Vide Menæa in S. Mercurio 25. Novemb. Maximum Planudem in Orat. de Sepult. Dom. Auctorem Etymologici in Φραγελῶ. & Theophylactum Hieromon. Hom. 13. p. 260.

Φραγελλίζειν, eâdem notione, in lib. 16. Basil. tit. 1. cap. 23. lib. 60. tit. 51. cap. 10. Epiphanius Hagiopolita p. 50. καὶ πλησίον αὐτοῦ ἵσταται ὁ λίθος ἐν ᾧ ἐφραγέλλισαν τὸν Χριστόν.

Φραγελισμὸς, *Flagellatio.* Index capitum Historiæ Michaëlis Glycæ: περὶ φραγελισμοῦ, καὶ περὶ τοῦ Πιλάτου, καὶ περὶ κρίσεως.

Φραγελίτης, *Lictor*, Ῥαβδοῦχος. Joannes Moschus in Limon. cap. 49. τῷ δὲ παρεστῶτι σταυροφύλακι Ἀζαρίᾳ, καὶ τοῖς παρεστῶσι φραγελίταις, &c. Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi: ἀνελθὼν ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, κελεύει ἀσφαλισθῆναι τὰς θύρας αὐτοῦ, καὶ τηρηθῆναι ταύτας ὑπὸ τοῦ ὑπηρετοῦ καὶ φραγελίτου τῆς ἐκκλησίας.

ΦΡΑΓΓΙΑΤΑ, *Tugurium*, Καλύβη. Vide Φράκτα.

ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ. Vide in Ποικιλκός.

ΦΡΑΖΕΙΝ, *Munire*, *Sepire*, φράττειν. Φράζω τὸ ἀμπέλι, *sapio vineam.* Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΦΡΑΚΤΑ, Φράχθη, *Sepes*, φραγμὸς, in Corona pretiosa: φράχτη, in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 19. ἀλεποῦ ἀνέβαινεν εἰς ἕνα φράχτην. At pag. 61. φράκτη scribitur. Ænigmata MSS. Leonis sapientis: τρέχει καὶ διαβαίνει καὶ τὸ τράφον, καὶ τὸ φράκτην καλαλύτει. Angelophorus in versibus politicis MSS. de Constantinopoli:

Καὶ ἀπεκεῖ ἔρχεται τὸ ἀφιέδιν, νανασπάσουλα παλέκια,
Καὶ τὸ φράκτην νὰ τὸ κάψει, καὶ τὸ τράφον νὰ ἀφανίσει.

Procopius lib. 2. de ædific. Justin. cap. 3. ubi aggerem describit, quo amnis, duos scopulos interluentis, cursus aversus est: τοῦτο δὲ τὸ ἔργον οἱ περὶ ταῦτα σοφοὶ φράκταν ἢ ἀψίδα καλοῦσιν. Hinc fortè φρακτικοὶ dicti δορυφόροι, & satellites, apud Athenæum lib. 5. quod latus principis obsepiant.

ΦΡΑΜΟΣ, *Sepes*, φραγμός. Glossæ Græcobarb. Αἱσονες, φραγμοὶ, φραμοί. Vide Φράζειν.

ΦΡΑΝΤΖΑΖΕΙΝ, *Scabie Francicâ laborare.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μου λέγεις κήσευε πιλάνα, καὶ μεθύστρα,
Καὶ φραντζασμένη, καὶ λοβὴ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

ΦΡΑΟΥΛΕ, pro φράγουλε, *Fragaria*, apud Myrepsum de unguentis cap. 46.

ΦΡΑΤΖΑ, *Francia.* Φρατζόρζιδες, *Franci.* Threnus MS. de Capta Constantinopoli:

Ὦ Φράτζα τιμιωτάτη καὶ πολυφημισμένη
Φρατζορζίδες πολεμισταὶ, ἄνδρες μου στρατιῶται.

Infrà:

Φραζζέζους καὶ Ουγλεζίνδες, Σπανιόλους, Αλαμάνους.

ΦΡΑΤΖΑΤΟΣ. Vide Φρουντζάτος.

ΦΡΑΤΗΡ, *Frater.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 930. φράτορες, διδάσκαλοι, ἢ πατέρες, ἢ συγγενεῖς, παρὰ Ῥωμαίοις. Φράτηρ, παρὰ τὸ φράτωρ, ὁ σημαίνει τὸν ἀδελφόν. Theophanes an. 5. Mauricii pag. 218. ubi ita Avares loquentes inducit, Τόρνα, τόρνα, φράτρα, quo loco Codd. alii habent, φράτερ.

ΦΡΑΤΗΡ, ὁ συγγενὴς, in Lexico Grammatico MS. Gloss. vetus nomicum: λέγονται δὲ κατ' Ἕλληνας αἱ κυρίαι, καὶ φρατρίαι, παρὰ τὸ τοὺς φρατριάζοντας φράζειν ἢ φαίνειν ἀπρέπτως καὶ ἀφόβως τὰ ἴδια βουλήματα, τάχα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς κατηνέχθη λέξεως τοῦ φράτερ, ὁ δηλοῖ τὸν ἀδελφόν.

ΦΡΑΤΟΜΕΝΟΥΡΙΟΣ. Vide in Μενσεῖος.

ΦΡΑΧΘΗ. Vide in Φράκτα.

ΦΡΕΑΡ. Theophanes an. 22. Constantii: καθήγαγεν τὸ σῶμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, πίπτουσιν προφασιζόμενος τοῦ ναοῦ. τοῦ δὲ λαοῦ κωλύοντος, φόνος γέγονε πολὺς, ὥστε πληρωθῆναι τὸ φρέαρ, καὶ τὴν αὐλὴν τοῦ μαρτυρίου, αἱμάτων, καὶ τὰς παρακειμένας πλατείας, &c. Ita etiam Cedrenus. Ubi αὐλὴ, est atrium seu quadriporticus ante ipsam ædem sacram: πλατεῖαι, porticus ipsæ, ac denique φρέαρ, fons in medio atrii, seu Phiala, de qua pluribus egimus in Constantinopoli Christiana lib. 3. n. 22. ejusmodi vero porticus, στοαὶ φρεατικαὶ dicuntur, quod φρέας ambirent, apud Anonymum in Descript. ædis Sophianæ.

Φρέαρ

Φρέαρ, *Puteus*, apud Athenienses, ut monet J. Sponius.

ΦΡΕΓΓΙΆΤΑ, φρίντζα, *Umbraculum, Tugurium, Pergula*, σκιάδιον, σκηνή. Vide Φραγγιάτα, & Φρυντζάτος.

ΦΡΈΝΑ, *Phrenesis*, φρενῖτις. Φρενιάζειν, *Phrenesi laborare*, φρενιτιᾷν.

ΦΡΈΝΕΣΙΣ, pro Φρόνησις, *Prudentia*. Glossæ Græcobarb. ἐπινόησιν, ἢ γνῶσιν, ἢ συνέσιν, ἢ φρόνησιν, φρένεσιν.

Φρένιμος, *Prudens*, φρόνιμος. Eædem Glossæ: συνετὸς, φράνισμος, Φρένιμος.

ΦΡΕΝΏΝΗ, *Crassum cribrum*, in Turcogræcia Crrusi pag.255.

ΦΡΕΡΙΟΣ, *Frater*, maximè ex Ordine Minorum vel Prædicatorum, ex Gall. *Frere*. Nicephorus Gregoras lib.5. pag.95. edit. Geneu. τὸ εὐδόσιμον εἰληφότες τῶν Φρερίων τινὲς ἐλειτούργησαν, ἅπαξ ἐν τῷ ναῷ τῶν Βλαχερνῶν διὰ χειροτονίαν τινὸς τῶν οἰκείων. Pachymeres lib.5. cap.8. ἔστι δ' ἐνίοτε καὶ οὓς Φρερίους αὐτοὶ λέγουσιν, ἀδελφοὺς δῆθεν, ὑπερχόμενος καὶ θωπεύων, &c. Idem lib.7. cap.6. τοῖς δὲ γ'. Ἀρχιδιακόνοις, τῷ τε Μελιτηνιώτῃ, φημὶ, καὶ τῷ Μετοχίτῃ, ὅτι πρέσβεις ἐκπεμφθέντες πρὸς Βασιλέως ξυνῆλθον τῷ Πάπᾳ λειτουργοῦντι; καί γε συνίσταντο ἐπείπερ καὶ ἐν τῷ ὡς ἀμφὶ τὸν Παράστρον Ἰωάννην, Φρέριοι, καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Πάπα κατὰ πρέσβειαν σταλέντες. Et lib. 9. cap.20. ὃς δὴ καὶ κατὰ Φρερίους Ἰταλοὺς διῆγε. Ita lib. 13. cap. 23. Laudatur ab Allatio lib. 2. de utriusque Eccl. Consens. cap. 12. num. 1. Michaelis Anchiali Patr. Constantinopolit. Dialogus, in cujus titulo, — ὅτι πολλοὶ τῶν Ἀρχιερέων ὑπὸ τοῦ Πάπα, καὶ Ἐπισκόπων, καὶ Φρερίων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβον. Vide Φρά, & Μενούελος.

Φράροι, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Καὶ ἐπάνω Θεὸν σοὺς ἑκατὸν ἦσαν καὶ πέντε φράροι.

Φρέριοι præterea, ac præsertim, dicti *Fratres* seu *Milites Templi*, vel *Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani*. Nicetas in Andronico lib.1.num.4. ὀψὲ δὲ πρὸς τῶν Ἱεροσολυμιτῶν λυθεὶς, οὓς Φρερίους φασίν, &c. Cinnamus lib.1. num 8. καὶ αἱ λοιπαὶ Λατίνων δυνάμεις Βασιλεῖ προσεχώρησαν, οἵ τε παρ' αὐτοῖς Φρέριοι λεγόμενοι, καὶ οἱ τὴν χώραν περιοικοῦσι. Pachymeres lib.11. cap.12. οὗτος τῇ κατὰ Συρίαν Πτολεμαΐδι, ὅτ' ἐν τοῖς οὖσιν ἦν, καὶ τὸ περίπυστον ἐν πόλεσιν εἶχε, τῷ Τέμπλῳ κατὰ Φρέριους συνήσκητο. Cantacuzenus lib.2. Hist. cap.12. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν Λατίνων Ἀρχιερέως, ὃς τὴν τῆς Χίου παρὰ τοῦ Πάπα ἐπιτέτραπτο ἐπισκοπὴν, καὶ φρερίων τινῶν καθ' ἱστορίαν, &c. Ducas Hist. cap.17. ἐν τῷ πολιχνίῳ τῶν Φρερίων. Idem cap. 22. ἀπαρτίσας οὖν καλῶς τὸ φρούριον, καὶ πύργους ἀεροβάμους ἁρμόσας, καὶ Φρερίους ἔνδον φύλακας ἐγκαταστήσας, ἐπανῆκεν εἰς Ῥόδον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄρχοντες, πλούσιοι καὶ πτωχοὶ, μικροί τε καὶ μεγάλοι,
Καὶ ἐσοῖς αὐθέντες Φρερίδες, ὅπου ἔθαι τὸ κεφαλή.

Φρέριοι Ῥόδου, in Chronico Veneto Byzant. an. 1404. Vide Notas ad locum laudatum Cinnami.

ΦΡΈΣΚΟΣ, *Novus, recens*, ex Ital. *Fresco*, apud Agapium in Geoponico cap.56. & alibi. Vide in Νωπὸς.

ΦΡΙΓΓΙΛΛΆΡΙ, Cretensibus dicta *Fringilla*, avis, nostris, *Pinson*. Petr. Belon. lib. 1. observ. cap.11.

ΦΡΙΓΗΤΗΣ, τὸ σκολοπέτριον, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. mox: φιλτροδότης, τὸ σκολοπέτριον, τὸ ἐπὶ τοῦ πέτρον. *Scolopendra*.

ΦΡΙΔΗ. Vide Φρύδη.

ΦΡΙΚΤΟΤΡΟΜΙΣΜΈΝΑ, *Cum formidine & tremore*, apud Fr.Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.326.

ΦΡΊΝΤΖΑ, *Tugurium, Umbraculum*, καλύβη σκηνή. Vide Φρεγγιάτα.

ΦΡΟΚΑΛΙΔΑ, herba, quam Σαρκόφαγον vocant Lemnii & alii insularum Ægei Pelagi incolæ. Vide Petr.Belon.lib.1. obs.cap.26.

ΦΡΟΝΗΜΕΥΕΙΝ, *Sapere*, *Prudentia pollere*, φρονεῖν. Φρονηματίζεσθαι, eâdem notione. Scylitzes. pag. 808. ὁ δὲ Πατριάρχης τῇ τοῦ Βασιλέως ἀπλήστῳ εὐνοίᾳ θαρρήσας, ἐφρονηματίσατο κατ' αὐτοῦ, οὐκ αἰτήσεσι καὶ παραινέσι, χρώμενος, &c.

Φρονημάδα, Φρονιμάδα, Φρονιμὰ, *Prudentia*, σύνεσις. Corona pretiosa: Φρονημάδα, *Prudentia*, φρόνησις. Φρόνιμα, Φρένιμα, *Prudenter*, ἐμφρόνως.

ΦΡΟΝΟΣ, pro Θρόνος, in Turcogræcia Crusij.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΉΡΙΟΝ, *Monasterium*, Ædes Monachorum, qui Ἀσκηταὶ καὶ τῆς ἀρετῆς φροντισταὶ dicuntur Basilio M. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: Φροντιστήρια, τὰ διδασκαλεῖα τῶν φιλοσόφων· λέγοντο δ' ἂν οὕτω καὶ τὰ παρ' ἡμῖν μοναστήρια. Ψυχῶν φροντιστήρια dicuntur in Synaxariis 26. Decembris in Constantino Judæo. Ita Theosterictus in Vita S. Nicetæ Confess. num.30. πανταχοῦ ἀσκητήρια, πανταχοῦ ψυχῶν φροντιστήρια. Et Vita MS. S.Theodosij Cœnobiarchæ: καὶ ναὸς ἀνεγείρετο, καὶ φροντιστήριον ἐπροκοδομεῖτο, φροντιστήριον ἀρετῆς μᾶλλον εἰπεῖν καταγώγιον. ἢ σκηνὴ ἀτεχνῶς ἐπὶ γῆς περίγειος καὶ οὐράνιος. Et Constantinus Manasses pag.95.

Καὶ φροντιστήρια ψυχῶν ἃ κατ' ἀγγέλους ἔζων.

Hauserunt ab Aristophane in Nubibus:

Ὁρᾷς τὸ θυρίδιον τοῦτο, καὶ τῴκίδιον.
Ὁρῶ, τί οὖν τοῦτ' ἔστιν ἐτεόν, ὦ Πάτερ,
Ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
Ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
Λέγοντες ἀναπείθουσιν, &c.

Sic hanc vocem pro schola usurpat Zacharias Scholast. de Mundo pag.460.464. Utuntur passim Scriptores hac voce pro Monasterio; Gregorius Nazianzenus orat. in S. Athanasium S. Basilius Epist. 23. Palladius in Vita Chrysost. pag. 96. Theodoritus lib.3. Hist. Eccl. cap.24. Evagrius lib.1. cap. 21. lib.4. cap.7. 38. lib.6. cap.23. Nilus Monach. lib.3. Epist.98. Gregorius in Vita S.Gregorij, Zacharias Papa lib.2. Dialog. cap.21. Theodorus Studita orat. in S. Platonem num.25. Joannes Diacon. in S.Josepho Hymnographo num. 7. 24. Photius Epist. 191. Vita S. Maximi Confess. num. 1. Simocatta lib. 1. Hist. cap.14. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num.49. in Romano Jun. num.3. Simeon Logotheta in Theophilo num. 14. Anna Comnena lib.15. pag.482. 485. Nicetas in Alexio lib.3. num. 2. Cantacuzen. lib.1. cap.22. Jus Græcorom. pag.434. tom. 2. pag. 159. Archieraticum Haberti pag. 572. 576. 588. Perdiccas Ephesius in Themat. Hierosol. Auctor Etymologici, &c.

Φροντιστήριον, *Tribunal iuridicum*. Martyrium Sancti Adriani, MS. καὶ ὡς ἤγγισαν τῷ κριτηρίῳ, ἀνήγγειλε τῷ Βασιλεῖ ὁ ἐπιτεταγμένος τὰς δίκας, λέγων, Ἔστησαν πρὸ τοῦ φροντιστηρίου οἱ κατάδικοι ἐκεῖνοι.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ, *Curator*, *Procurator*, in Gloss. Gr.Lat. Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: ἐπίτροπος, ὁ φροντιστής. Lib. 2. Basil. tit. de Regul. Jur. cap. 2. de feminis: οὐ δικάζουσιν, οὐκ ἄρχουσιν, οὐ παρεμβάλλουσιν, ὑπὲρ ἄλλων, οὐ γίνονται φροντισταί. *Nec procuratores fiunt*, in l.2. D. eod.ita lib.7. tit.7. cap. 1. Vide Epistol. S.Ignatij ad Polycarpum num.4. & Clementinas homil. 12. num. 10. In Vita S. Bonifacij Martyrio, φροντιστὴς exponitur *Procurator*, ubi de Aglaë nobili Romana: εἶχεν σα ὑφ' ἑαυτὴν ἑβδομήκοντα τρεῖς φροντιστὰς εἰς τὴν κτῆσιν αὐτῆς, καὶ ἕνα μειζότερον ἐπάνω αὐτῶν, ὀνόματι Βονιφάτιον, ubi versio vetus: *Ha-*

bens sub se septuaginta tres procuratores, qui curas agebant in possessionibus ejus, &c. Metaphrastes in eodem Martyrio: διὰ ταῦτα τε καὶ ἐρώτων ἀκρατῶς ἔχουσα τινὶ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῆς, εἴτουν φροντιστῇ τῶν κτημάτων, &c.

Præsertim vero dicti φροντισταὶ *Fisci procuratores.* Vetus Inscriptio 125. 1. Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΟΙ Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ, &c. Liber Leonis & Constantini Imp. tit. 24. εἰ δέ τις ἐκ τῶν φροντιστῶν, χαρτουλαρίων, &c. Φροντισταὶ τῆς δημοσίου, in Nov. Manuelis de Monaster. ad Urb. Theodorus Balsamon in Resp. 26. ἀκινδύνως ἐπίσκοποι, μοναχοί τε καὶ κληρικοὶ γίνονται φροντισταὶ δημοσίων ὀφφικίων καὶ κηδεμόνες πραγμάτων ἀρχοντικῶν. Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. initio: ἐμέλησε δὲ καὶ τῶν κοινῶν τῷ Βασιλεῖ τῷ δὲ πράξεων, καὶ τῶν μὲν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιστὴν καὶ Λογιστὴν μέγιστον τὸν ἐκ Πόντου Ἰωάννην προεβάλλετο καὶ αὐτὸς, &c. Extat apud Nilum Monach. Epistola 185. lib. 2. inscripta Capitani Φροντιστῇ, qua eum monet ne se exaltet beatumque prædicet, quod per manus suas & domum propriam, & plerosque alios nebulones atque infames sustentet, ἀγύρτας καὶ φαύλους. In Epistola vero 178. eodem libro, scripta Tauriano ex Præfecto, queritur quod is τοὺς εἰς σηκὸν Πλάτωνος τοῦ καλλινίκου μάρτυρος καταφυγόντας φροντιστὰς τελωνικῶς & ἀφορήτῳ βίᾳ rapuerit, & in carcerem conjecerit: ex quo quidem loco, ut id obiter adnotem, patet ædem S. Platonis, si Constantinopolitana intelligatur, longè ante Anastasium, qui ejus conditor dicitur, in urbe stetisse. Scylitzes in Stratiotico p. 793. καὶ δημοσίους φροντιστὰς οὐ συγκλητικοὺς προεβάλλετο, ἀλλά τινας τῶν ἐν ἑκάστῳ τῶν ἀρχείων ἐναυξηθέντων ταχυγράφων. Vide Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 78. & Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num. 17.

ΦΡΟΥ͂ΜΑ. Cod. MS. Reg. 618. f. 293. v. Βίβλος μεταλλικὴ, χυμευτικὴ, περὶ χρυσοποιΐας, ἀργυροποιΐας, καὶ ὑδραργύρου πήξεως, ἔχων αἰθάλας, βαφὰς, καὶ φρούμας ἀπὸ βρουτισίου, &c. Vide φοῦρμα. Ubi βρυτίσιον, est *as*, quod *Bronze* appellamus.

ΦΡΟΥΜΕΝΤΆΡΙΟΙ, dicti *Milites qui ad investigandos reos, & ad colligendos rumores per provincias mittebantur.* Joannes Lydus lib. de Mensibus, ubi de Magistro: ἐπάθετο δὲ αὐτῷ τάξις τις πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν, οἱ Φρουμεντάριοι καὶ Κουριῶσοι προσηγορεύοντο, οἷον σιτῶναι καὶ περίεργοι· καὶ οἱ μὲν σιτῶναι τῆς εὐθηνίας τῆς ἐν παλατίῳ ἀντέχοντο· οἱ δὲ περίεργοι ἡγοῦντο τοῦ δημοσίου δρόμου. Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 11. Σαβῖνος αὐτῆς ὥρας φρουμεντάριον ἔπεμψεν εἰς ἀναζήτησίν μου. Vide Gloss. med. Lat. in *Frumentarii.*

ΦΡΟΝΤΖΆΤΟΝ, φρουντζάτον, Φρατζάτον, *Ramata, locus Frondosus, opacus, arboribus consitus*, ex Ital. *Frondata*, vel *Fronduto, Frondosus.* Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrh.

Φρουντζάτον θέλω ἔμορφον νὰ ποίσετε εἰς τὸν κῆπον,
Καὶ τὸ νερὸν ἐκ μηχανῆς τριγύρον τοῦ φροντζάτου,
Καὶ κορμινήτζαν γύροθεν, καὶ δενδρίτας ὀλίγους.

Et alibi:

Τοῦτος ὁ τόπος τὸ δένδρον, καὶ τὸ φρουντζάτον τοῦτο,
Καὶ τὸ νεροκουβάλισμαν ἔπαυσεν ἀπὸ τότε.

Occurrit ibi plures, scribiturque promiscuè φρουντζάτον.

Φρατζάτον, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 1.

Λέγοντες, παίσετε μοναῖς, καὶ τένδες, καὶ φρατζάτους.

Vide infrà Φρεγιάτα, & Gloss. med. Lat. in *Frondare.*

ΦΡΟΥ͂Ξ λιμένος, *Custos Portus* Constantinopolitani, dignitas cujus meminit Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ. λιμένος φυλάκτορες, apud Damascium in Vita Isidori Philosophi. Vide Gloss. med. Lat. in *Custos Portuum.*

ΦΡΟΥ͂ΣΤΡΟΝ, *Frustum.* Nicephorus Blemydas de Chymia, MS. ὀφείλει δὲ λαμβάνειν ἕτερα φροῦστρα καυστὰ.... καὶ τρίψαι καλῶς.

ΦΡΥΑΡΊΑ, Herbæ genus. Orneosophium pag. 210. βοτάνην τὴν λεγομένην φρυαρίαν τρίψας καὶ μίξας μετ' οἴνου παλαιοῦ, καὶ ἐμβάψας κρέας χοίρειον ζεστὸν, δώσεις τῷ ἱέρακι.

ΦΡΥΓΊΑ, Φρυγίτις, *Asplenum*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 557.

ΦΡΥ΄ΓΙΟΝ, in Epimerismis MSS. Herodiani, φυτὸν, καὶ τὸ βασιλικὸν φακιόλιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Phrygium.*

ΦΡΥ΄ΔΙ, φρύδιον, φρίδι, *Supercilium*, ὀφρὺς, ὀφρύδιον. Glossæ Græcobarb. ἀβροῦνες, ὀφρῦς, φρύδια. Alibi: Ἀγεσίφρων, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπαίρων, ὅπου ψηλώννει τὰ φρύδια. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 4.

Τὰ φρίδια τοῦλα μαλιαρὰ ἐμίαζαν ἀγριανθρώπου.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Φρύδια ξενοχάραγα, ὡραιότικα μαλάκια.

Φρήδη. Idem Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 9.

Ἄγρια πολλὰ τὴν ἔδειχνεν στὰ μάτια καὶς τὰ φρίδε.

Ὀμματόφρυδον, *Supercilium.* Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Ταρσὸν τὸ ὀμματόφρυδον, νέλον, κοίλας, τοὺς λάκκους.

Vide in Ὀμμάτη.

ΦΡΥ΄ΞΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. ὠχρὸν, ὄπλησον, ἢ ξάνθωσον.

ΦΡΥ΄ΟΝ, *Olus album.* Agapius in Geoponico 186. κάμνουσι καὶ μὲ ἅρμην μόνον τὰ ἄσπρα λάχανα, ἤγουν φρύα, καὶ τὰ λέγουσι λαχαναρμίαν.

ΦΤΑΙ΄ΓΕΙΝ, Φταίειν, *Delinquere, Peccare*, παραπταίειν, πλημμελεῖν. Φταίσιμον, Φταίσιμον, *culpa, noxa*, πταίσμα, πλημμέλημα. Φταίστης, *Reus*, αἴτιος, ὑπεύθυνος. Damascenus Studita Homil. 20. ἄδικα ὅρισεν νὰ φονεύσουν ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ἄνδρας, χωρὶς νὰ φταίουν. Homil. 22. νὰ μὴν συγχωρέσῃ τὸ φθαίσιμόν μου. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. p. 153. 336.

ΦΤΑΙΡΝΙ΄ΖΕΣΘΑΙ, *Sternutare*, Πτάρνυσθαι. Φταίρνισμα, *Sternatatio*, Πταρμός.

ΦΤΕΛΗ΄, *Ulmus*, Πτελέα. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 11.

Ταῖς φοινικαῖς τῶν ἔμορφαις ὅλαις τῶν ἀφανίζουν,
Φτελαῖς ὅπου τὰ κλήματα πολλάκις ἀγαπήζουν.

Φτηλία, eâdem notione. Agapius in Geopon. cap. 160. βράσαι τὴν φλοῦδα τοῦ πτελέας, ἤγουν φτηλίας, *Cioe ulmo.*

ΦΤΕΝΟ΄Σ, *Tenuis*, ἰσχνὸς, ψιλός. Agapius in Geoponico cap. 175. ἔπαρε καιρὶ καινούργιον φτενὸν ὡσὰν μαχαίρι, &c. Φτενὰ, *Tenuiter*, λιτῶς, λεπτῶς. Φτενουτζικὸς, *Subtenuis*, ὑπόλεπτος. Φτεναίνειν, *Tenuare, Extenuare*, λεπτύνειν.

ΦΤΕ΄ΡΝΑ, *Perna*, Πτέρνη, in Corona pretiosa & apud Portium. Item *Calcaneus*, Πτέρνα.

Φτερνιστήρι, *Calcar*, πτερνιστήρ, in Corona pretiosa: Ptochoprodromus contra Hegumenum MS.

Αὐτὸς δὲ καβαλάρειος διλωενῶς, ὀδεύει,
Βουλουλομένας τοῖς ποσὶν φέρων τὰς φτερνιστήραν.

Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Τὰ φθερνιστήρια τὰ χρυσὰ ὁ Πόλος καὶ ὁ Κάστωρ
Τ' Ἀρκήτα τὰ φορέσασι μετὰ καλῆς καρδίας.

Idem Ptochoprodromus:

Καὶ τόρα βλέπεις γέγονε χρυσοφθερνιστηράτος.

Φτερνιστηρίζειν, *Calcaribus premere*, πτερνίζειν.

ΦΤΕΡΟ΄, Φτερὸν, Φτεροῦγα, *Penna, Ala*, πτερόν. Corona pretiosa: Φτερούγιες, *Ala*, Πτέρυχες. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅταν ὀργισθῇ ὁ Θεὸς τὴν μέρμιγγα, τῆς δίνει φτερὰ, καὶ πετᾷ.

ΦΤΗΝΙΑ,

ΦΤΗΝΙΑ', φτινιά, *Copia*, *Abundantia*, εὐθλωία, εὐπορία.

ΦΤΗΛΙ'Α. Vide in φλέλη.

ΦΘΙ'Α, *Hecticus morbus.* Joannes Jatrosophista MS. cap.140. εἰς νόσον τ̃ λέγουσιν φθίαν οἱ χωρικοὶ, οἱ δὲ οἱ ἰατροὶ λέγουσιν αὐτὴν ἑκτικὸν νόσημα.

ΦΤΙΑΝΕΙΝ, φτιάννειν, φτιάζειν, *Facere*, exponitur in Glossis Græcobarb. ποιεῖ, ἢ κάμνει, ἢ πράσσει, ἢ πράττει, ἢ φτιάννει, ἢ φτιάζει. Rursum: ἄβλης, νεοργὸς, νοστὰ φτιασμένος. In Corona pretiosa, exponitur *Præparare*, Καλασκευάζειν. Ptochoprodromus Contra Hegumenum, ex Cod.MS.

Ἄπελθε, φτίασε τὸ θερμὸν, δὸς νῆμαν τοῖς πατέρασιν.

Apud Portium denique *Fucare*, φυκοῦν, & Ulaccum, φενακίζειν. Ut φτίασις, φτιασίδι, φτιασμὸς, *Fucus*, *Cerussa*, φῦκος, φενακισμὸς, ψιμμύθιον.

φτίασμα, *Opus.* Malaxus in Chron. MS. pag.678. καὶ ἔκαμε δύο λεοντάρια, καὶ ὄρνεα μεγάλα, καὶ ἄλλα διάφορα ἔργα ὁλόχρυσα εἰς τὸ σφορὶ καὶ ἀμώνι φτιασμὰ ὅλα καλέμη.

ΦΤΙΑ'ΡΙ, *Pala ferrea*, Hieronymo Germano.

ΦΤΙ'ΟΝ, *Auris*, ὠτίον. Glossæ Græcobarb. ἀνήκοον, ἄνευ ἀκοῆς, χωρὶς ἀκοὴν, καὶ φτία, ἤγουν ὦτα. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Ἀνηκουστὴ γὰρ εἰς τὰ φτία τ' ἀφέντη τ̃ Θησέως.

ΦΤΥ'ΕΙΝ, pro πτύειν, *Spuere*, φτύμα, φτύσμα, *Sputum*, Πτύσμα.

ΦΤΩΧΟ'Σ, *Pauper*, πτωχός. Historia Apollonij Tyrij:

Ὅς σᾶν αὐτ̃ στὴν χώρα μας φτωχότερον νὰ εὕρη.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τόσο ἔχει ὁ φτωχὸς τὴν ὄρνιθά του, ὡσὰν ὁ ἄρχος τὸ βόδι του.

Φτωχαίνειν, pro Πτωχαίνειν, &c.

ΦΥΑ'ΓΚΟ. Vide in φιάσκο.

ΦΥΑ'ΛΙΝ. Vide in φιάλη.

ΦΥΓΟΔΙΚΕΙ'Ν, *Tergiversari*, *Judicium detrectare*, in Basilic. Glossæ Gr. Lat. φυγοδικία, *Tergiversatio.* φυγοδικῶ, *Tergiversor.* Ita in Lat.Gr.Voces JC. Utitur Demosthenes. Vide Pollucem p.395.

ΦΥΓΟΚΥ'ΡΙΟΣ, *Fugitivus*, *qui à domino fugit.* Palladius cap.26. ἤρξατο λέγειν κατ' αὐτ̃ δύσφημα, — ἐπιλέγων αὐτῷ, σχάτα, γλῦτων, φυγοκύριε, ἀλλότρια χρήματα ἔκλεψας. Ubi Meursius legit, φαγοκύρι. Sed Paschasius & alij Interpretes in Vitis Patrum, habent *Fugitive.*

ΦΥΓΟΜΑΧΕΙ'Ν, *Fugiendo* vel *simulata fuga pugnare.* Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 11. διὸ χρὴ ἀνάγκης καὶ περιστάσεως χωρὶς, μετὰ δημοσίου ἤτλαν μὴ ἐπιτηδεύειν κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας φανερῶς συμβαλεῖν ἐκ παρατάξεως, ἀλλὰ δόλῳ καὶ ἀπάτῃ σπουδάζειν, καιροσκοποῦντα αἰφνιδιάζειν, καὶ τὸ λεγόμενον, φυγομαχεῖν, μέχρι τ̃ ἐν λήθῃ τ̃ δειλίας ἐκείνης γινόμενος ὁ στρατὸς, πάλιν ἀναῤῥωσθῇ. Utitur Polyænus.

ΦΟΓΟΠΟ'ΛΕΜΟΣ, *Imbellis.* Theophanes an. 2. Valentis: οἱ δὲ Βυζάντιοι ὕβριζον αὐτ̃, ὡς ἄνανδρον καὶ φυγοπόλεμον.

ΦΥΓΟΥΡΑ'ΔΟ. Codex Cæsareus, apud Lambecium lib.5. pag.259. καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβάκινο φυγουράδο. Id est, ni fallor, *erat charta bombacina figurata.*

ΦΥΚΑ'ΡΙΟΝ, *Alga*, φῦκος, in Epimerismis MSS. Herodiani. Lexicon MS. Cyrilli: φῦκος, τὸ φυκος, τὸ φυκάριον, καὶ τὸ χορτῶδες τ̃ θαλάσσης.

ΦΥ'ΚΑΡΙΣ, vox ignota Fuschsio apud Myrepsum sect.36. cap.52. in Cod.Reg.MS.& 53. in edito. Idem fortè quod φυκάριον.

ΦΥ'ΧΙΡ, *Fucus.* Glossæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1673. φύμη, ὁ τὰς οἰκείας ὄψεις αἱ γυναῖκες χρίουσι· λέγεται δὲ καὶ φύκια βρύα.

ΦΥ'ΚΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. Reg. τὸ βάμμα ἔξωθεν καὶ φαεινόν.

ΦΥΛΑ'ΓΕΙΝ, pro φυλάσσειν, *Conservare*, *Custodire*, *Cavere.* Glossæ Græcobarb. αὐλίζεται, φυλάττει, ἢ φυλάττεται, ἢ φυλάγεται. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: φύλαγε μὴ ἀποστείψω τὴν αἰδῶ τ̃ ἀνατροφῆς, καὶ φονεύσω σε. Fabulæ Æsopi Barbarogr.p. 50. ἔπεν, ὦ καλὲ, σὺ ὅπου καὶ ἄν σε ἰδῶ, θέλω σε φυλάγωμαι. Gr. Cod. φυλάξομαί σε. Ita non semel in Hist. Athenar. Georgij Contaris pag.33.&c. Ubi & φυλακώνειν eâdem notione habetur p. 146. Cyrillus Chius in Sarantario:

Γιατί φυλάζει τὴν ζωὴν
Ἐκεῖ τ̃ πνεύματος μας.

ΦΥΛΑ'ΔΕΣ, *Folia*, φύλλα. Agapius in Geoponico cap.187. τὰ κράμβια, ἤγουν φυλάδες, καὶ καρμπολάχανα, &c.

ΦΥΛΑΚΑ'ΡΗΣ, *Commentariensis*, *Custos carceris.* Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ ὁρισμὸν ἐποίησε ἐκεῖ τ̃ φυλακάρη,
Ἅπαν τ̃ νάχουσι τιμὴν καλὰ νὰ τοὺς φυλάγη.

Rursum:

Ὁμοίως πάλι ἐσκόπησε στάμνα γιαναδώση
Τῶν φυλακάρων πέχασι ἐκεῖνον νὰ φυλάγουν.

ΦΥΛΑΚΑ'ΡΙΟΝ, *Amuletum*, φυλακτήριον. Ordo de Hebræo ad Christianismum recipiendo, in Euchologio Goari pag. 344. ἀποτάσσομαι — καὶ τοῖς σάββασι, καὶ τ̃ γοητείαις, καὶ ἐπῳδαῖς, καὶ τοῖς περιάσμασι, καὶ τοῖς φυλακαρίοις, καὶ τ̃ συναγωγαῖς, &c.

ΦΥΛΑΚΑ'ΤΟΡΕΣ, *Custodes*, in Chron. MS. Manuelis Malaxi pag. 684. apud Portium in Narrationibus MSS. Stephani Sachlecis, apud Maximum Cythær.16. Aug. &c.

ΦΥΛΑΚΗ', *Pera Pastoricia.* Item id in quo quid recondi solet, *Cellarium:* Colloquia Zosimæ n. 13. λαβὼν δὲ λαβὼν αὐτὰ ὁ γέρων, ἵνα ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν ποιήσῃ παράκλησιν τῷ ἀδελφῷ.

Φυλακαὶ, *Captivi*, *in carcere & ἐν φυλακαῖς detenti.* Concilium Calchedonense act. 10. ὅτι καὶ ἐκ τ̃ ἀφορισμένου μερους εἰς ἀνάλωμα τ̃ φυλακῶν, εἰς τὰς οἰκίας τ̃ αὐτ̃ συγγενῶν ἀναλίσκει. Ubi vetus Interpres, *in expensas captivorum.* Palladius in Hist. Lausiaca cap.15. ὁ μὲν γὰρ πάντα διασκορπίσας, ἔδωκεν ἀσκητηρίοις, καὶ ἐκκλησίαις, καὶ φυλακαῖς. Cap.39. ἐκ τ̃ περιασμάτων οἰκονομοῦντες καὶ τὰ τ̃ γυναικῶν μοναστήρια καὶ φυλακάς. Adde cap. 144. Ejusmodi φυλακαῖς præerat Ecclesiæ officialis, qui Ἐπὶ τ̃ φυλακῶν dicitur in Concilio Constantinopol. sub Mena act.3. Ἰωάννης ὁ θεοφιλέστατος Πρεσβύτερος Ἐκκλησιέκδικος, καὶ Ἐπὶ τ̃ φυλακῶν, εἶπε. Ubi vetus Interpres: *Ecclesiæ advocatus*, *& super custodias.* Chronicon Alexandrinum an.23. Constantii: καὶ φυλακῶν σιτομέτριον προέθηκεν πλείονος μέτρου, ὅπερ ὁ πατὴρ αὐτ̃ Κωνσταντῖνος ἐχαρίσατο.

ΦΥΛΑΚΕΙ'Α vocabant Alexandrini τὰ ἐκμαγεῖα τ̃ γυναικείων μολυσμῶν, ut scribit Damascius in Vita Isidori. Vide Suidam in hac voce.

Φυλακεῖν, *in carcerem conjicere*, *in carcere detinere.* Concilium Calchedonense act.10. φυλακήσας καὶ τῷ ἄρχοντι παραδοὺς τοὺς καταβοήσαντας. Φυλακιάζειν, & φυλακώνειν, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Thesei:

Καὶ μέσα τὸ στερεὸ ἀληθῶς τ̃ νὰ τοὺς φυλακώση.
Εἰς φυλακὴν πασδὶνή, &c.

Nomocanon Photij tit.9. c.5. ex Cod.MS. περὶ δικῶν

ἐπισκό

ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, καὶ περὶ τοῦ τύπτεσθαι ἢ φυλακίζεσθαι Ἐπισκόπους.

ΦΥΛΑΚΙΟΝ, *Carcer.* Hesychius: ἐκάτη, ξύλον ἐν τοῖς φυλακίοις, ᾧ προσδεσμεύοντες τοὺς κακούργους ἐμαστίγουν.

ΦΥΛΑΚΙΤΗΣ, *qui in carcere detinetur.* Clemens lib.4. Constitut. Apostolic. cap.2. διψῶσι ποτὸν, γυμνοῖς ἔνδυμα, νοσοῦσι θέαν, φυλακίταις βοήθειαν. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num.44. ἵνα δίδωται — τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ πάντας τοὺς φυλακίτας ἀνὰ νομίσματος ἑνός. Nicetas in Andronico lib.2. num. 2. ἐπὶ τοῦ τοῖς διατλῶσι τὰς κλεῖς καὶ τοὺς ὀχέας τῶν δημοσίων φρουρῶν, καὶ τοῖς φυλακίταις τιθέασι τὴν ἔξοδον ἄνετον.

Φυλακίτης, *Carcerarius, carceris custos.* Glossæ Gr. Lat. φυλακίτης, *carcerarius.* Glossæ Lat. Gr. habent φυλακίτης. Occurrit apud Moschum in Limon. cap. 189.

Φυλακάτωρ, eâdem notione apud Damascenum Studitam Homil. 14.

ΦΥΛΑΚΤΑΔΕΣ, *Custodes.* Glossæ Græcobarb. Γωργοὺς, ἢ φύλακας ἢ φυλακτάδες.

ΦΥΛΑΚΤΗΡΙΑ, in veteri lege, secundum Chrysostomum, λέγονται τὰ μικρὰ βιβλιδάρια, ἐν οἷς ἀπεγράφοντο τὰ δὲ γεγενημένα παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτοὺς ἀγαθὰ, καὶ τὰς καθ' ἑκάστην εὐεργείας καὶ χάριτας, διὰ τὸ εὐθυμεῖσθαι καὶ μνημονεύειν τούτων ἀεί· καὶ ἐκαλοῦντο διὰ τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν φυλακτήρια, ὅτι ἐφύλασσον τὴν μνήμην τῆς εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ ἀναγεγραμμένην καὶ ἀνεξάλειπτον.

Φυλακτήριον, *Amuletum ad arcendos & depellendos morbos.* Glossæ Lat. Gr. *Amoletum*, φυλακτήριον. Concil. Laodicenum Can.36. ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἱερατικοὺς ἢ κληρικοὺς μάγους ἢ ἐπαοιδοὺς εἶναι, ἢ Μαθηματικοὺς, ἢ ἀστρολόγους, ἢ ποιεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτήρια, ἅτινά ἐστι δεσμωτήρια τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Vide Horapollinem cap.24. & alios passim. Describuntur complura ejusmodi Phylacteria in Cod.Reg.945. pag.313. 345. 427.

Φυλακτήριοι, qui ejusmodi vetita Phylacteria distribuunt, in Synodo Trullana Can.61.

Φυλακτήριον, *Phylacterium*, Ἐγκόλπιον. Vide in hac postrema voce. Nicephorus Patr. Constantinopolit. Antirrhetico tertio: τὰ γὰρ ἀρχῆθεν καὶ παρὰ Χριστιανῶν ἔντε χρυσώμασιν κατεσκευασμένα καὶ καλούμενα φυλακτήρια, ἃ δὴ καὶ κατ' αὐχένος ἐκκρεμαννύμενα, καὶ πρὸς τὸ στέρνον καλείμενα φερόμενα, Χριστιανοὶ πρὸς φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τε καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· ἐντεῦθεν γὰρ αὐτοῖ καὶ τοὔνομα ἐπικέκληται, πρὸς ἰατρείαν τε παθῶν, καὶ ἀποτροπὴν δὲ τῶν ἀκαθάρτων δαιμονίων προσβολῆς ταῦτα κεκλῆσθαι πιστεύοντες· ἐν οἷς δὴ καὶ τὰ πάθη Χριστοῦ, καὶ τὰ θαύματα, καὶ ἡ ζωοποιὸς ἀνάστασις, ὡς τὰ πολλὰ εἰκονιζόμενα δείκνυται· καὶ τούτων πλῆθος ἄπειρον παρὰ Χριστιανοῖς εὑρίσκεται. Gregorius in Vita S.Basilii Junioris num. 11. πρὸς πίστωσιν δὲ καὶ τὰ ἴδια φυλακτήρια ἐξαπέστειλαν. Adde num. 28. Theophanes an. 31. Copronymi: καὶ εἶπε λείψανον ἅγιον ἐφάνη τις ἔχων εἰς φυλακτήριον, καὶ τοῦτο τῷ πυρὶ παρέδωκεν. Nicetas in Andronico lib.2. num. 11. καὶ τε ἀρχαῖον αὐτῷ περιφύλαγμα τοῦ σταυροῦ θεοβλαβῶς ἀποτραχηλισάμενος ἐκεῖ που, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Phylacterium.*

Φυλακτήριον, Prophetis, *Artemesia*, apud Apul. cap. 10.

Φυλακτὸν, idem quod φυλακτήριον, *Amuletum ad arcendos, vel pellendos morbos.* Germanus Patr. Constantinopol. in Antirrhetico 3. τί ταῦτα παρὰ τοῖς ἐναντίοις λελόγισται; βδελυκτὰ τὰ φυλακτὰ τὰ αἱρετὰ ἡγήσαντο. Vita MS. Sancti Symeonis Sali: καὶ οὐκέτι ἠδυνήθη ποιῆσαί τινι οὐδὲ μαγείαν, οὐδὲ φυλακτόν. Vita S. Nili Junioris pag.4. ὅθεν καὶ ὑπῆρξεν αὐτῷ τὸ μισοπόνηρον εἶναι, καὶ ἀποστρέφεσθαι τὰς ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ἀρχόντων διατριβὰς, μισεῖν τε καὶ ἀποβδελύττεσθαι πᾶσαν περιεργίαν, καὶ ἐξουθενεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτὰ, καὶ τοὺς λεγομένους ἐξορκισμούς. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit.28. §.25. οἱ ποιοῦντες φυλακτὰ, τὸ δοκεῖν ἐπ' ὠφελείας ἀνθρώπων, &c. Harmenopulus lib.6. tit.10. §.3. φυλακτὰ ἐπὶ φιλίᾳ, φίλτρα τῆς φιλίας ποιητικὰ appellat, §.8. Apud Panagiotam pag.236. οὓς βαστοῦσι φυλακτά.

Φυλακτογράφοι, qui Latinis sequioris ætatis *Caragi.* Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 2. serm. 49. Ὅτι ἴδης λαὸν ἐπισωρεύοντα πρὸς τοὺς μυθολόγους, καὶ φυλακτογράφους, καὶ γενεαλογίας προσέχοντας.

ΦΥΛΑΚΤΟΝ, *Theca sanctorum reliquias continens, quam collo appendebant.* Anastasius Sinaita in Psalm.6. Ἀκούσας ὁ θειότατος Βασιλεὺς Μαυρίκιος, διά τινος νεανίσκου παιδὸς, τὰ ἴδια φυλακτὰ ἀπέστειλε τῷ ἀρχιληστῇ, &c. Theophanes pag.318. εὗρεν τὸν Τιβέριον κρατοῦντα τῇ μιᾷ χειρὶ τὸ κιονάκιον τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ἁγίας Θεομήτορος, καὶ τῇ ἑτέρᾳ τὰ τίμια ξύλα, καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ φυλακτά. Infrà: καὶ τὰ φυλακτὰ εἰς τὸν ἴδιον ἐξήρτησεν τράχηλον. Georgius Hamartolus MS. & Leo Grammaticus in Theophilo p.451. καὶ δοὺς τὸ ἴδιον φυλακτὸν, ἀπέστειλεν εἰς Σικελίαν δοῦναι λόγον ἀπαθείας Ἀλεξίῳ. Adde pag. 452. Symeon Logotheta in eodem Thephilo num.11. καὶ δοῦναι αὐτῷ τὸν ἐνυπόγραφον λόγον, καὶ τὸ φυλακτὸν τοῦ Βασιλέως. Ita supra num. 9. & in Michaele ejusdem Theophili F. num. 31. & Georgius Monachus in eod. Theophilo n.8.11.

ΦΥΛΑΚΩΝΕΙΝ, pro φυλάσσειν. Georgius Contares lib.6. Hist. Athenar. καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν χωρὶς καμίαν ἐξέτασιν, διὰ νὰ χαθῇ ἐκεῖ φυλακωμένος, ὡς παρίκοος τῆς πατρίδος του.

ΦΥΛΑΞ, *Ærarium Principis.* Constantinus in Vita Basilij num.27. edit.Combefisij: ἑβδομήκοντα γὰρ καὶ ἐννακόσια κεντηνάρια κεχαραγμένου χρυσοῦ, χωρὶς ἀργύρου τοῦ τα ἀσήμου καὶ ἐπισήμου καταλιπόντος Θεοφίλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ φύλακι τηρούμενα τῷ βασιλικῷ, &c. & num. 28. προσκαλεσάμενος δὲ αὐτίκα τοὺς τῆς γερουσίας πρoὔχοντας, μετ' αὐτῶν τῶν βασιλείων θησαυρῶν ἀνέῳξε φύλακα, &c.

ΦΥΛΑΞ Ἀποστολικοῦ θρόνου dicitur Paschasinus Episcopus primus inter Leonis I. Pap. Vicarios seu Legatos in Concilio Calched. Act. 1. infrà: Πασχασῖνος — ἐπέχων τὸν Ἀποστολικὸν θρόνον. Act. 5. τοποτηρητὴς Ἀποστολικοῦ θρόνου. Anonymus de Rebus Armeniæ pag.290. δέδωκε δὲ αὐτοῖς ἀνθ' ἑαυτοῦ τὸν μακάριον Μαστιντζὴν φύλακα τοῦ θρόνου αὐτοῦ. Vide Gloss. med. Lat. in *Custos.*

ΦΥΛΑΞΙΣ, *Custodia*, seu *custodes castrorum, Præsidiarij.* Gallis, *Garde*, *Garnison.* Codinus de Offic. aulæ Constantinop. cap.5. num.88. ὁ Στρατοπεδάρχης τῶν τζακόνων, ἐπιμελεῖται τῶν εἰς τὰ κάστρα εὑρισκομένων φυλάξεων, οἵ τινες τζάκονες ὀνομάζονται. Apud Nicetam in Man. lib.6. num.8. præsidiarij εἰς πόλεως φύλαξιν τελοῦμενοι dicuntur. Chronicon Veneto—Byzant. an.1467. ἔκτισεν τὸν πύργον τοῦ Ἄργους, καὶ ἔβαλεν φύλαξιν, καὶ ἐκράτησεν αὐτό.

ΦΥΛΑΡΧΟΙ, veteribus Græcis, dicti οἱ κατὰ φυλὴν ἑκάστην τοῦ ἱππικοῦ ἄρχοντες, ὑποτεταγμένοι τῷ ἱππάρχῳ, ut est apud Auctorem Etymologici; de iis Gruterus 457. 1. 490.1. Recentioribus verò ita appellati ut plurimum Saracenorum Principes: ii quippe divisi erant in Tribus, quæ suos habebant Phylarchos, ut scribit Sozomenus lib.6. cap. 38. extr. Apud Ammianum lib. 24. occurrit quidam Phylarchus Saracenorum Assanitarum. Procopius lib. 1. Persic. cap.17. Σαρακηνῶν ἡγούμενοι, οἱ Φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται. Malchus Rhetor in excerpt. de legat. ἐπεθύμει Ῥωμαίοις ὑπόσπονδος γενέσθαι, καὶ Φύλαρχος τῶν ὑπὸ Πατραΐαν ὑπὸ Ῥωμαίων ὄντων Σαρακηνῶν. Nonnosus in Hist. Φύλαρχος δὲ τῶν Σαρακηνῶν ἐχρημάτιζε Καΐσος. Joan. Moschus

Moschus in Limon. cap. 155. Ναμὴς ὁ τῶ Σαρακηνῶν φύλαρχος. Ita de eodem Evagrius lib. 6. cap. 22. Vita MS. S. Symeonis Stylitæ: φύλαρχος ἕτερος Σαρακηνῶν ἦν καὶ αὐτὸς ἄρχων. Infrà: ἄλλος δέ τις φυλῆς μετὰ Σαρακηνῶν ἐξηγούμενος. Vita S. Nili Jun. p. 120. ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν Πανόρμῳ, γράψας ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Νόλαιον τὸν ἐκεῖσε φυλάρχου. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Euthymii num. 18. ἦν τις παρὰ Πέρσαις Ἕλλην, Ἀσπέβετος ὄνομα, Σαρακηνῶν φυλῆς ἄρχων γεγενημένος. Adde num. 143. Theophanem an. 7. & 14. Anastasii, an. 4. Mauricii, & alios passim. Vide Gloss. med. Lat. in *Phylarchus*.

Sed & id nominis tribuitur interdum promiscuè aliis Principibus vel Toparchis. Φύλαρχοι Balogritarum, apud Synesium Epist. 104. Olympiodorus apud Photium pag. 183. καὶ Γενϑίαριε, ὃς φύλαρχος ἐχρημάτιζε τῶν Βυρϛωτιόνων. Et pag. 189. ὃς τῶν Γότθων ἐχρημάτιζε φύλαρχος. Eunapius in excerptis de legat. pag. 21. de Scythis: διεβήκεσαν τῶν φυλῶν ἡγεμόνες. Justinianus in edicto 4. cap. 2. καὶ μὴ συγχωρεῖν μήτε τοῖς περὶ βλέπλοις Δουξὶ, μήτε τοῖς λαμπροτάτοις Φυλάρχοις. Ubi vetus Interpres *Tribunos* vertit. S. Chrysostomus Homil. 26. in Epist. 2. ad Corinth. γλυκὺ θέαμα χρυσοφοροῦντα βασιλέα, καὶ ἐστεφανωμένον ἰδεῖν, καὶ παρεστῶτας στρατηγοὺς, ἄρχοντας, Ταξιάρχους, Φυλάρχους, Ὑπάρχους. Constantinus Manasses pag. 174. edit. Meursii de Carolo M.

Ἦν δὲ Φράγγων φύλαρχος ὁ Κάρουλλος ἐκεῖνος.

Vide Cotelerium ad tom. 2. Monument. Eccl. Gr. pag. 612.

Φυλαρχία, *Dignitas*, vel *Districtus Phylarchi*, in Vita S. Euthymii num. 18. Constantinus Manasses in Justiniano:

Πᾶσαν κατετροπώσατο Λιβύων φυλαρχίαν.

Vide Theophanem in eod. Justiniano an. 37.

ΦΥΛΑ΄ΣΣΕΙΝ, *Festum* vel *jejunium observare*. Typicum S. Sabæ cap. 14. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ νηστείᾳ τῆς αὐτῆς τεσσαρακοστῆς, (ante Chisti nativitatem) φυλάσσομεν ἐν ἑκάστῃ ἑβδομάδι τὰς τρεῖς ἡμέρας, δευτέραν, τετράδα, καὶ παρασκευὴν τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, εἰ μὴ τύχῃ μεγάλου ἁγίου μνήμη τότε γὰρ καταλύομεν, καὶ ποιοῦμεν ἀγάπην διὰ τὸν ἅγιον. Vide Gloss. med. Lat. in *Custodire*.

ΦΥΛΑ΄ΤΓΕΙΝ. Vide Φυλάγειν.

ΦΥΛΑΧΤΟΚΥ΄ΛΑΡΟ, *Theca cochlearia*, in Turcogræcia Crusii.

ΦΥΛΛΕΡΕ΄Α, *Tilia*, Φίλυρα. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophii cap. 20. ὁ δὲ κοντὸς ἔσω ἐκ φυλλερέας μήτε λίαν παχὺς, μήτε λίαν λεπτός.

ΦΥ΄ΛΛΟΝ, *Folium libri*. Chronicon Paschale an. 27. Anastasii, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπτύξας φύλλα τοῦ κώδικος, &c. Nilus Monach. de octo Vitiis, de Lectore deside: πάλιν ἐπιστρέψας ἀνέγνω μικρὸν, καὶ ἀναπτύσσων, τὰ τέλη τῶν λόγων, περιεργάζεται, ἀριθμεῖ τὰ φύλλα, καὶ τετράδας ἐπιψηφίζει, &c. Vide Joann. Tzetzem Chil. 13. v. 485. & alios passim.

Φυλλοκρίνειν, *singula folia evoluere*. Utitur Pachymeres lib. 8. cap. 2. 16. Vide Possinum in Gloss. to. 2.

ΦΥΛΛΟΡΥ΄Η, exitus autumni, cum frondes ex arboribus decidunt. Achmes in prologo MS. Onirocrit. εἰ δὲ ἐν φθινοπώρῳ, καὶ ἐν φυλλορυΐᾳ, εἰς ἐναντίον ἡ ἔκβασις. Vide Pollucem.

ΦΥΛΛΟΦΑΡΕΣ, *Marrubium*, πράσιον, apud Interpol. Dioscorid. cap. 525. & Apul. c. 45.

ΦΥ΄ΛΟΝ, pro φύλλον, *Folium*. Phortius περὶ στρατ. παράγμ.

Ποίησον καὶ ἀπὸ ξύλον,
Λάμπαν δὴ ψιλὴν ὡς φύλον.

ΦΥ΄ΡΝΕΙΝ, *Complicare*, Συμπλέκειν.

ΦΥ΄ΣΑ, *Matula*. Auctor Etymologici in Κύστις. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον, τὴν λεγομένην φύσαν. Vide Moschionem de Morbis mulierum cap. 3. edit. Vvolphii.

ΦΥ΄ΣΕΙ, adverbialiter, *certè*, *re vera*. Apophthegmata Patrum in Arsenio num. 25. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ γέρων, φύσει, ἐὰν καθηταί τις ἐν ἡσυχίᾳ, ἀκούσει δὲ φωνὴν στρουθίου, οὐκ ἔχει ἡ καρδία τὴν αὐτὴν ἡσυχίαν. Et num. 360. λέγει καὶ αὐτὸς· φύσει, οὐ βλέπουσι τὸ πρόσωπον Ἀρσενίου, &c. Ita num. 34.

Φύσει, *Sponte*, in Clementin. homil. 12. n. 24.

ΦΥ΄ΣΗΜΑ, *Resina picea*. Galenus lib. 7. de compos. medicam. ἡ πίτυινη καλοῦσι δὲ αὐτὴν ἰδίως φύσημα. Utitur Myrepsus sect. 10. cap. 59.

ΦΥΣΙΓΝΑΘΟΝ, ὁ βάτραχος ὁ χερσαῖος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Rana* sic dicta, quod in Poëmate Homerico βατραχομυομαχία inscripto, Ranarum Rex ita indigitetur:

Εἰ μὲν δὲ ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην Τιμῶμαι, &c.

ΦΥΣΙ΄ΖΟΝ. Vide in Κρυσοκάνθαρον.

ΦΥΣΙΘΕΣΙ΄ΤΑΙ dicti *Itali* hæretici sectatores, eo quod circa has voces, φύσις, & θέσις, argutarentur, dum adstruere nitebantur, quod à verbo divino assumptum est, fuisse factum natura Deum, ut est in Anathematismo ejusdem Itali, in Triodio. Scholion ad S. Maximum tom. 1. pag. 233. βλέπε τὸ μυστήριον, βλέπε τὴν ἀγχόνην τῶν Φυσιθεσιτῶν, βλέπε τοῦ Ἰταλοῦ καὶ τοῦ Νάλου τὸν θάνατον.

ΦΥΣΙΚΕΥ΄ΕΙΝ, *Pronuntiare more augurum*, Latinis ævi paulò inferioris, *Physiculare*, φυσιολογεῖν. Leontius de Sphæræ constructione pag. 155. ὁ γὰρ Ἡσίοδος φυσικευόμενος φησὶν,

Ἐννέα γὰρ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων
Οὐρανόθεν κατιὼν, δεκάτῃ δ' ἐς γαῖαν ἵκοιτο.

Glossæ MSS. ad Nubes Aristophan. δι' ἐντερευόματος τοῦ φυσικευόματος τῆς ἑρμηνείας. Ubi Thomas Magister MS. τοῦ ἐρωτήματος τοῦ διὰ τοῦ ἐντέρου, τοῦ ἐπινοήματος. Vide Gloss. mediæ æt. in *Physiculatus*.

ΦΥΣΙΚΑ΄. Vide in Φυκᾶς.

ΦΥΣΙΚΟ΄ΜΑΣ. Historia MS. Bertrandi Romani:

Κἂν δὲ καὶ βασιλεὺς, κἂν δὲ καὶ αὐθέντης,
Κἂν καὶ αὐτὸ ὁ λεγόμενος, τὸ φυσικόμας στέμμα.

ΦΥ΄ΣΙΜΑΝ, pro φύσημα. Glossæ Græcobarb. πνεῦμα, φύσιμαν, ἄνεμον.

ΦΥ΄ΣΙΣ, *Natura*, *Virilia*, αἰδοῖον. Epistola S. Ignatii ad Philippenses num. 6. τί δὲ κακίζεις τὴν φύσιν τῆς παρθένου, καὶ τὰ μόρια ἀποκαλεῖς αἰσχρὰ, &c. Theophanes an. 7. Phocæ: καὶ ἀποσφάζουσιν Ἀναστάσιον τὸν μέγαν Πατριάρχην Ἀντιοχείας, βαλόντες τὴν φύσιν αὐτοῦ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. Utitur etiam Moschion de Morbis mulierum cap. 3. & 47. ubi vetus Interpres *Sexum* vertit, τὸ φυσικὸν, apud Anonymum de Nævis corporis. Adde Suidam in Καπρέαι, & Vide Gloss. med. Lat. in *Natura*.

ΦΥΣΚΙ΄ΝΑ. Vide in Πισκίνα.

ΦΥΣΟΥ΄ΝΙ, *Follis*, φύσα, κώρυκος. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. φύσας, τὰ φυσοῦνια. Vide Φύσκα.

ΦΥ΄ΣΣΑ, *Matula*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. κύστις, ἀπὸ τοῦ κεύθειν τὸ οὖρον· σημαίνει δὲ τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον, τὴν λεγομένην φύσσαν.

ΦΥΤΙ΄ΛΙΟΝ. Vide in Φίλιλιν.

ΦΥΤΛΙ΄ΟΝ. Vide in Φατλίον.

ΦΥΤΟΒΑΣΙ΄ΛΑ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 713.

ΦΥΤΟ΄ΡΙΟΝ, apud Anonymum MS. περὶ γεωργικῶν,

γικῶν, dicitur esse ἐν ᾧ τὰ φυλὰ τὰ μέλλ. φυλεύεσθαι μέλλοντα μετατίθεται *Plantarium*, φυτευτήριον. Occurrit non semel in Geoponicis.

ΦΥΤΡΩΝΕΙΝ, *Emergere*, *Evadere*. Nicetas in Isaacio lib. 3. n. 2. καὶ ἄλλοι ἄλλοθε πάλιν κ πάλιν, καὶ οὐκ ἔστιν ὁσάκις εἰπεῖν, ἐπανέστησαν, ἢ καὶ ὡς σπάρτοι ἐφυτρώτησαν γίγαντες. Ubi Cod. alius ἀνεδώθησαν. Agapius Cretensis in Geoponico c. 81. de Lepore: ὁμοίως καὶ τὰ βρέφη ὅταν φυτρώνυν τὰ ὀδόντια τυς, &c. & c. 96. ὅθεν ἐφύτρωσε τοιοῦτον χορτάελον, &c. Adde c. 161. Theophylactum Hierodiac. Homil. 8. p. 148. &c.

ΦΧΑΡΙΣΤΕΙ͂Ν, pro Ευχαριστεῖν. Anonymus de Nuptiis Thesei lib. 7.

Καθὼς νὰ μὴν εὑρέθηκε τόσα φχαριστημένος.

ΦΩΚΑ'ΔΙΟΝ, *Myrotheca*. Glossæ Græcobarb. ἀλάβαστρον, φωκάδιον, μυροθήκη, καννίον, καννίν. At φωκάδιον, Græcis hodiernis, *Camum*, cervisiæ speciem, vocari, scribit Cujacius lib. 24. observat. c. 39. Vide in Φυκᾶς.

ΦΩΚΙ'ΟΝ, instrumentum ferendis prunis vel ollis idoneum. Stephanus in etymologico: πύραυνος, ὁ χυτρόπυς, τὸ λεγόμενον φακίον.

ΦΩΚΙΟ'ΣΚΑΤΟΝ, ἀλκιώνιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΩΛΗ'ΤΖΑ, *Nidus*, φωλεός. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 3.

Ἔβλεπε πῶς ἐκτίζασι φωλήτζες τὰ πυλία.

ΦΩΝΑ'ΞΙΜΟΝ, *Strepitus*, *Clamor*. Glossæ Græcobarb. ἀναμένη βοὴ, ψηλωμένη βοὴ, ἢ κραυγὴ ἀπολελυμένη, ἤγυν φωνάξιμον μεγάλον.

ΦΩΝΕΙ͂Ν, *Vocare*, *Accire*. Gloss. Lat. Gr. *Arcessit*, μετεκαλέσατο, μετεπέμψατο, ἐφώνησεν. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorii Agrigentini: καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου φωνήσας αὐτὸν, εἰπών, Γρηγόριε, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii cap. 20. καὶ φωνεῖ τὸν Χρύσιππον Οἰκονόμον ὄντα τῆς Λαύρας. Vita MS. S. Stephani Jun. τὸν Θεοσήρικτον μόνον Μαρῖνον φωνήσας, &c. Visio cujusdam Monachi MS. πάλιν οἱ ἐυνοῦχοι προκύψαντες, καὶ τοὺς γηραιὺς φωνήσαντες, ὑποστρέψαντε, &c. Vita MS. S. Sampsonis: εἶτα καὶ τὸν σαπόικον φωνήσας, &c. Joannes Episcopus Carpathi MS. λέγει οὖν ὁ γέρων τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, Φώνησόν μοι τὴν ἡγυμένην εὐφυῶς. Ita usurpant Palladius in Hist. Lausiaca cap. 42. Moschus in prato spirit. cap. 76. 146. & alii non semel. Vide Gloss. med. Latin. in *Clamare*.

ΦΩΝΗ', *Suffragium*, *Decretum*. Concilium Calchedon. act. 1. de Dioscoro: φωνὴν οὐκ ἔχει, ἐπὶ πάσης τῆς συνόδου καθήρηται. & Act. 11. ὥστε κατὰ τὰς φωνὰς τῆς ἁγίας συνόδου, οὔτε Βασιλειος, οὔτε Στέφανος οἱ εὐλαβέστατοι, ἄξιοί εἰσιν ἐπίσκοποι εἶναι. Occurrit ibi non semel. Concilium Constantinopol. sub Mena act. 1. pag. 21. edit. Labbei: ὁ ἁγιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡ ἐνδημοῦσα ἁγία σύνοδος εἶπεν, Οἱ πατέρες — ὅσα περὶ τούτων ἴσασι δῆλα ποιεῖν ἀξιοῦτωσαν· καὶ ἀνέγνω φωνὴν Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, &c. Deinde sequitur Decretum Synodi. Alibi: καὶ ἀνέγνω — τὴν τῆς ἀναγνωσθήσης διὰ Ῥωμαϊκῶν λέξεων φωνῆς ἑρμηνείαν, οὕτως, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Vox*.

ΦΩΝΗ', *Testimonium*, quomodo, *Vox*, accipi à scriptoribus recentioribus observavimus in Gloss. med. Lat. Concilium Calchedonense act. 10. οὐ δεχόμεθα τὴν τῶν παραγγελομένων παρ' ὑμῶν τριῶν μαρτύρων φωνήν. Chronicon Paschale in Leone M. an. 10. de Isocasio Quæstore accusato: παρεπέμφθη ἐν χαλκηδόνι — τῷ Ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Id est testium depositiones. Michaël Psellus in Synopsi legum v. 944.

Ἀρκοῦσιν εἰς καταβολὴν δύο φωναὶ μαρτύρων.

Lactantius de Mortibus Persecutor. n. 13. de Christianis: *non de rebus ablatis agere possent, libertatem denique ac vocem non haberent. Nam servis testimonium interdicitur.*

ΦΩΝΗ', *Tessera militaris*, apud Continuator. Theophanis lib. 3. n. 25. Vide Gloss. med. Lat. in *Vox*.

ΦΩΝΗ', *Tonus*, in Musica Græcanica, in qua φωναὶ, seu *toni* 19. recensentur. Hagiopolites, seu liber MS. de Musica Ecclesiastica Græcor. καὶ αἱ τῶν φωνῶν ἰδιώτητες τῶν ἐν ἐκκλησίᾳ παραδεδομένων, προσάδεσθαι τῷ Θεῷ εἰσιν, οἱ δέκα ἐννέα ποσούμενοι μετὰ τῶν τεσσάρων πνευμάτων καὶ στοιχείων λεγομένων; ὧν καὶ τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα, Ἴσον, Ὀλίγον, Ὀξεῖα, Πέλαστὴ, Κοῦφισμα, Βαρεῖα, Ἀπόστροφον, Κατάβασμα, Κύλισμα, Αναστέιχισμα, Απόδερμα, Αντικένομα, ξηρὸν, κλάσμα, Κράτημα, Σύρμα, σὺν αὐτοῖς τὰ τέσσαρα Πνεύματα, Κέντημα, Υψηλὴ, Χαμηλὸν, καὶ Ἐλαφρὸν, ὁμοῦ δέκα ἐννέα, καὶ ἡ μίτονα τρία, Σεῖσμα, Κλάσμα μικρὸν, καὶ Παρακλητικὴ ταῦτα ὀρθῶς, εἴ τις ἐπισκοπήσει, εὑρεῖ ἐκ τῶν τῆς Μυσικῆς τόνων. De hisce tonis, & eorum notis, quædam attigit ex Græculi relatione Rutgersius lib. 2. variar. lect. c. 11. extr. De iis vero qui de Musica recentiorum Græcorum scripserunt videndus Philippus Labbeus in nova Bibl. MSS. librorum p. 181. 182.

ΦΩΝΗ', gemina licet notione, sæpe reperitur in libris Ecclesiasticis Græcorum cum variis adjunctis. Quippe non unico ac simili tono peraguntur sacræ Liturgiæ, sed diverso, prout exigunt recepti in orationibus ac precibus recitandis ritus. Quædam enim alta quædam submissa voce dicuntur: quæ quidem tonorum diversitas variis vocabulis exprimi solet, secundùm eorum varietates. Nam etsi, verbi gratiâ, alta voce quid dicatur, non tamen eodem tono & eadem vocis inflexione pronuntiatur. Atque ut ab altiori voce ordiamur, prima occurrit quæ Εκφώνησις dicitur, cum scilicet Sacerdos contentiori voce quidpiam ad populum pronuntiat: quod quidem tum demum peragit, cum orationem concludit. Sæpissimè enim Græci preces Ecclesiasticas submissa recitant, sed conclusio semper alta & sonora voce profertur. Hinc passim in libris Ecclesiasticis ἐκφωνεῖν, vel ἐκφώνως pronuntiare dicitur Sacerdos Scholiast. Juvenal. sat. 2. ἐκφωνὴ, *Ciceroni*, *proclamatio*. Philotheus Patr. Constantinop. in ordine sacri ministerii: καὶ ἐκφωνεῖ μετὰ μέλυς τὸ, Κύριε εὐλόγησον. Typicum S. Sabæ cap. 2. μετὰ ταῦτα ἐκφωνεῖ ὁ ἱερευς εἰς ὑπήκοον πάντων, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, &c. Triodium in Sabbato sancto: εἶτα συναπτὴ μικρὰ, καὶ ἐκφώνησις εἰς τὴν πρώτην στάσιν Ὅτι εὐλόγηταί σου ὄνομα, — καὶ θυμιάσας ἄρχεται τῆς δευτέρας στάσεως. Rursum: εἶτα συναπτὴ μικρὰ, ἐκφώνησις, εἰς τὴν δευτέραν στάσιν, &c. Occurrit passim in libris Eccles. Græcorum. Joan. Moschus, in Limon. cap. 196. ἐπεὶ δὲ ἔν τισι τόποις ἐκφωνεῖν μεγάλως εἰώθασιν οἱ πρεσβύτεροι, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 17. καὶ ἀναγινώσκει οὕτως τὰς ἐπὶ χερσὶ Βασιλέων συντεθειμένας εὐχὰς, τὰς μὲν μυστικῶς, τὰς δὲ ἐκφωνῶν. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 18. τάς τε ἐκφωνήσεις ἀνέτῳ φορᾷ καὶ διαπρυσίῳ ἐξεπλήρυν ἐκφώνως. In Euchólog. pag. 360. 391. 449. 456. ἐκφωνητικῶς, pag. 449. Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi orat. de Æschylo: ὅτι μετὰ μέλυς προῆγον τὰ τραγικὰ δοκεῖ δέ μοι οὐχὶ ψαλμεῖν μέλει, ἀλλὰ τινὸς τόνου φωνῆς, οἷς ταννῦν ἐν τῶν καθ' ἡμᾶς ἁγίαις ἐκκλησίαις τὰ ἐν τῷ ἄμβωνι ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ἱερέων ἐκφωνούμενα.

Προσφώνησις, idem quod ἐκφώνησις, in Concilio Laodiceno Can. 19. καὶ τούτων ὑποχωρησάντων, οὕτως τῶν πιστῶν τὰς εὐχὰς γίνεσθαι τρεῖς· μίαν μὲν πρώτην διὰ σιωπῆς, τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην διὰ προσφωνήσεως πληροῦσθαι.

Γεγωνότερα

Γεγωνοτέρᾳ φωνῇ, *Alta voce.* Liturgia Chrysostomi apud Goarum ad Euchol. p.96. καὶ βαλὼν μετ' εὐλαβείας μετάνοιαν, φησὶ γεγωνοτέρᾳ φωνῇ, Εὐλόγησον δέσποτα, sic pag.98.458. Syllliturgica lectoris: δόξα καὶ νῦν, γεγωνοτέρᾳ φωνῇ, Typicum S. Sabæ c.2. ὁ δὲ Κανδηλάπτης ἐκφωνεῖ, Κελεύσατε, γεγωνοτέρᾳ φωνῇ. Ita cap.5. 46. & Euchologium Goari pag.526.

Μεγαλοφώνως, in Euchologio p.387.456.754. Μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς. Philotheus Patr. Constantinopol. in Ordine sacri ministerij pag.6. ψαλλομένου δὲ τοῦ τελευταίου ἀπολυτικίου μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς, ὁ Διάκονος, &c. Adde pag. 10. μεγάλη φωνῇ, apud Codin.de offic. cap.17.§.30. Διαπρυσίᾳ καὶ μεγάλῃ φωνῇ εἰς ὑπήκοον πάντων, τὸ δεύτερον λίβελλον ζώσῃ φωνῇ ἀναγινώσκει, in Euchologi. pag.306.

Λαμπρᾷ φωνῇ, simili notione in eodem Euchologio pag.361. ἕως ὧδε μυστικῶς, καὶ λοιπὸν ἄρχεται λαμπρᾷ φωνῇ, Μέγας εἶ, Κύριε. Archelaus Philosophus MS. de sacra arte:

Καὶ λαμπρᾷ φωνῇ προσκαλεῖται κείμενον
Τὸ σῶμα, &c.

Joannes Hierosol. Patr. in Vita S. Joannis Damasc. n.20. ὁ δὲ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ καὶ μεγάλῃ κῆρυξ τοῦ θαύματος γίνεται. Anna Comnena lib.12. pag.347. Παῤῥησὸν αὐτὸν λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἀνακηρύττων. Philotheus Patr. Constantinop. lib.10. contra Gregoram: τῆς ἐκκλησίας φημὶ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ κηρυττομένους εὐαγγελικοὺς λόγους. Martyrium MS. S.Philemonis: λαμπρᾷ ὡς εἶχεν ἀνέκραγε τῇ φωνῇ, ὃν θύω, &c. Symeon Logoth. in Leone Armenio n.13. λαμπρᾷ φωνῇ καὶ καθαρᾷ. Adde Anonymum de cultu imaginum num. 3.

Φωνὴ λευκάς. Nomus Panopolit. cap.16.

Ἵξομαι ἀγγέλλων ἑτερότροπα λευκάδι φωνῇ.

Ζώσῃ φωνῇ. *Viva voce, & elata.* Euchologium Goari pag.306. καὶ ὁ ὑποψήφιος διαπρυσίᾳ καὶ μεγάλῃ φωνῇ εἰς ἐπήκοον πάντων τὸ δεύτερον λίβελλον ζώσῃ φωνῇ οὕτως ἀναγινώσκει. Theodorus Studita homil.in Nativit. S. Joannis Bapt. MS. ἔλαβε τοίνυν τὸ σήμερον ὁ Ζαχαρίας κατάλληλον τῷ πράγματι, σιωπὴν φθογγῆς λυομένης, πρὸς φωνὴν ζῶσαν, &c. Galenus lib.6.de compos. medicament. localium init. ἀληθὴς μὲν ἀμέλει, καὶ ὁ λεγόμενος ὑπὸ τῶν πλείστων τεχνιτῶν ἐστὶν ὁ λόγος, ὡς ἐκ ἴσον, οὐδ' ὅμοιον εἶναι παρὰ ζώσης φωνῆς μαθεῖν, ἢ ἐκ συγγράμματος ἀναλέξασθαι. Zonaras: ᾠδὴ δὲ οὐ δι' ὀργάνων γινομένη, ἀλλὰ διὰ ζώσης φωνῆς ἐναρμονίου τῷ Θεῷ. Theodosius Grammaticus in Grammatica MS. ζώσῃ φωνῇ τὴν φιλοσοφίαν πάλαι ἐπαιδεύοντο. Vide Theophanem an.9. Nicephori General. p.414.& alios passim.

Διατηρίῳ φωνῇ, Euchologi. pag.642. ἐμμελεῖ τῇ διατηρίῳ φωνῇ εἰς ἐπήκοον πάντων, &c. *Sonora voce*, vertit Interpres.

Βοᾷν, *Clamare, alta voce pronuntiare.* Euchologi. p.490. καὶ μετὰ τὴν δευτέραν προσαγωγὴν, βοᾷ ὁ Ἀρχιερεὺς, Ἡ θεία χάρις, &c. βοαὶ verò ἄτακτοι in psallendo vetantur in Synodo Trullana Can.75. ubi consulendi Balsamon & Zonaras.

Μελῳδικῶς, μετὰ μέλους, *cum modulatione*, Anthologium p.147. ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν ἰδιόμελον ἀναγινώσκεται πρότερον εὐλαβῶς, καὶ μεγαλοφώνως παρὰ τοῦ Κανονάρχου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ· εἶτα ψάλλεται μελῳδικῶς ὑπὸ τῶν δύο χορῶν εἰς ἦχον πλ. α΄. Vide Μέλος.

Χύμα, vox scriptoribus liturgicis frequens, cum psalmos scilicet, seu preces quasvis in Ecclesia decantari debere dicunt sine cantu ac modulatione, seu ἄνευ μέλους, quasi *fusa*, ac *liquida* voce. Ita Goarus ad Euchol. p.30. Horologium: εἶτα ἀπαρχόμεθα λέγειν τοὺς στίχους, οὐ μετὰ μέλους, ἀλλὰ χύμα, ἀργῶς, καὶ μεγάλῃ φωνῇ. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.4. extr. καὶ τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς, χύμα καὶ ἄνευ μέλους λεγόμενον. Pentecostarium: λεγόμενον τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ τρίτου, ἡσύχως, ἤγουν χύμα. Philotheus Patr. Constantinop. in Ordine sacri ministerii pag.3. λέγει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν χύμα. Triodium Fer.6. Magnæ hebdom. εἶτα Μακαρισμοὶ χύμα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία. Fer.7. ἀλληλούϊα οὐ ψάλλεται, ἀλλὰ θυσ. ὁ ψαλμὸς χύμα, τὸ στίχον, Ἀνάστα ὁ Θεὸς, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸν ψαλμὸν χύμα, Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρινεῖ. Καὶ ὁ ψάλτης, Ἀνάστα ὁ Θεὸς, &c. Typicum S.Sabæ cap.5. εἰς τὸ, τί σε καλέσωμεν, μετανοίας γ΄. Τὰ διαβήματα μὲν, χύμα, καὶ χωρὶς μετανοίας. Infra: εἰ δὲ τύχῃ Ἀλληλούϊα, ψάλλεται χύμα. Pag.6. ψαλλομένων τὰ τυπικὰ χύμα. Cap. 10. λέγοντες τὸ Μνήσθητι ἡμῶν Κύριε, χύμα. Sic c.44. & alibi non semel. Adde c.39. 40. 41. 42. 43. Anthologium pag.148. &c. In Gloss. Gr. Lat. χύμα, *confusio, commixtio*, exponitur.

Σιωπῇ. Horologium: καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἑξαψάλμου πάσῃ σιωπῇ καὶ κατανύξει ἀκροώμενοι.

Λιτῶς, idem quod χύμα. Typicum S.Sabæ c.45. καὶ αἱ λοιπαὶ λιταὶ ψάλλονται ὁμοῦ λιτῶς ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ τοῦ κλύπων τοῦ συμβόλου ἠρυομένου καθ' ὥραν ς΄. cap.ult. ψάλλοντες τὴν τρίτην ὥραν τρίψαλμον. Κύριε ὁ τὸ πανάγιον πνεῦμα λιτῶς, καὶ οὐ μετὰ ἤχου, τὸ Θεοτόκιον. Infra: ὁ ἐν ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, λιτῶς, de Tripsalmo.

Λιγυρὸς, *Stridula vox*, qua in sacræ hostiæ consecratione utuntur Sacerdotes. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F.n.18. καὶ τὰς ᾠδὰς ἐξεπλήρουν διὰ κιθάρων· καὶ τὰ μὲν μυστικὰ μιμούμενοι, λιγυρῶς ἐπήχουν. Adde continuat. Theophan. lib.4. num.38.

Ἀνέτως, *Remissè, lentè.* Euchologi. p.624. ψάλλοντων ἐν συντριβῇ ἀνέτως τὸν ν΄. ἤγουν τὸ, Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. serm. 29. καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ Ἑξάψαλμον, καὶ εἰπεῖν τὸ, Πάτερ ἡμῶν, ἠρξάμεθα τοὺς ψαλμοὺς ἀνέτως. Infra: καὶ ἀναστάντες ἠρξάμεθα τὰς ᾠδὰς ἀνέτως ἄνευ τροπαρίων.

Σχολαίως, *Lentè.* Typicum MS. Monasterii τῆς Κεχαριτωμένης cap. 39. μετὰ δὲ τὸ τελεσθῆναι τὸ Τρισάγιον, ἡ Ἐκκλησιάρχισσα τὸν Ἑξάψαλμον ἀπάρξεται, σχολαίως καὶ προσεκτικῶς ᾄδουσα αὐτὸ, καὶ ἡσύχῳ ὑπάδουσα τῇ φωνῇ, ἵν' ἔχοιεν ἀκολουθεῖν αὐτῇ αἱ λοιπαί.

Ἠρεμαία φωνὴ. Idem Typicum MS. cap.40. καὶ οὕτω τοῦ συνήθους ἀρξαμένας ψαλμοῦ ἠρεμαίᾳ καὶ καθηκούσῃ τῇ φωνῇ. Codinus de Offic.Palat. cap.14. n.15. τῆς λειτουργίας δὲ, ὡς εἴρηται, ἠρέμα ψαλλομένης, ὥστε μὴ ἐξακούεσθαι ταύτην, &c.

Λεπτῇ φωνῇ, *Submissa voce.* Euchologium p. 250. 252. 293. 295. 303. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ, ὅθεν ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας διακόνους, καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ διακονικὰ ταῦτα.

Ψιλὴ βοή. Vide in Βηματίκια.

Χθαμαλῇ φωνῇ. Triodium 2.feria 1. hebd. jejun. τὸ δὲ, Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, χθαμαλῇ τῇ φωνῇ.

Ἡσύχῳ καὶ πραείᾳ φωνῇ, cùm scilicet sacrum officium absque modulatione, ἄνευ μέλους, peragitur & cantatur. Triodium feria 2. Hebdom. 1. jejun. λέγεται πραείᾳ φωνῇ, καὶ ἄνευ μετανοίας καὶ μέλους, Κύριε ἐλέησον. Philotheus Patr. Constantinopol. in ordine sacri ministerij p.7. καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει ἡσύχῳ φωνῇ, Ὑπεραγία Θεοτόκε, — καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς ἡσύχως &c. Adde p.470. Euchologii. Apud Nicol. Cabasilam c.15. ἡσυχῇ καὶ καθ' ἑαυτὸν εὐχὴν ποιεῖται. Ita καθ' ἑαυτὸν, idem est quod ἡσυχῇ. Euchologi. δεῖ εἰδέναι, ὅτι οὐκ ἐκφωνεῖ, ἀλλὰ τὸ Ἀμὴν, καθ' ἑαυτὸν λέγει. Neque alia est πραεία φωνὴ, apud Joannem Moschum in Limon. cap. 3. 129.

Μυστικῶς, *Secretò, Submissa voce*, ita tamen ut à proximis Sacerdos μυστικῶς pronuntians intelligatur. Triodium 2. Fer. 1. hebd. jejun. καὶ λέγομεν καὶ τὴν εὐχὴν μυστικῶς τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ, &c. Typicum cap.2. καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν μυστικῶς. Ita cap.19. & alibi. Euchologium pag.4. λέγει μυστικῶς ὅθεν μόνον ἀκούειν τὸν ἱερέα, &c. Adde pag. 295. &c. Idem pag.361. καὶ ὁ ἱερεὺς

ἱερεὺς ἐν μυστηρίῳ τὴν εὐχὴν ταύτην (λέγει.) Infrà: ἕως ὧδε μυστικῶς, καὶ λοιπὸν ἄρχεται λαμπρᾷ φωνῇ. Hactenus de ejusmodi vocibus Ecclesiasticis.

Ἀπὸ ΦΩΝΗ͂Σ, Formula sat frequens in Codicibus MSS. de Libris, qui, ut plerique volunt, alio dictante, ex auctoris *voce* ab amanuensibus vel antiquariis exscripti sunt: quemadmodum apud Hieremiam Prophetam cap.36. v.4. legitur, καὶ ἔγραφεν ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου πάντας τοὺς λόγους Κυρίου. Qua simili ferme loquendi formula, ἀπὸ γλώττης εἰπεῖν, dixit S.Basilius Epist.45. τὸ δὲ αἰδεσιμώτατον ἀδελφὸν οὐδὲν ὠνεγκάσαμεν ἀπὸ γλώττης ἡμῖν, διότι οὐδὲ τὸ πρότερον μεμαρτυρημένον ἔχει τὸν λόγον ὑπὸ τῶν ἔργων. Sic Plato ἀπὸ τοῦ στόματος διηγεῖσθαι etiam dixit, cui phrasi opponit γράφειν Eustathius Il. ζ. pag. 631. Proinde ἀπὸ φωνῆς descripta censeri possunt, quæ ex ore vel docentis, vel conversantis, atque adeo dictantis, ab auditoribus vel à discipulis in Chartas referuntur, vel quæ jam olim ab iis relata sunt. Ita ex conversatione Ammonii Hermeæ Scholia Joannis Philoponi in librum Aristotelis de Anima dicuntur excerpta fuisse, in Codd. Regiis 2632. & 2636. his verbis: Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως εἰς τὴν περὶ ψυχῆς Ἀριστοτέλους Σχόλια, καὶ ἐπισημειώσεις, ἐκ τῶν συνουσιῶν Ἀμμωνίου τοῦ Ἑρμείου μετά τινων ἰδίων ἐπιστάσεων. Eudemus porro in Lexico MS. διαλέγεσθαι, τὸ συνουσιάζειν, interpretatur. In Codice vero 2611. habentur σχόλια εἰς τὸ μεῖζον ἄλφα τῶν μετὰ φυσικὰ Ἀριστοτέλους γενόμενα ὑπὸ Ἀσκληπιοῦ ἀπὸ φωνῆς ejusdem Ἀμμωνίου τοῦ Ἑρμείου. In Cod. 2640. fol.33. Ἐξήγησις τῶν δέκα κατηγοριῶν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς Δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου. In Cod. 2924. Σχόλια ἀπὸ φωνῆς Θεοδώρου ἡγεμένου καὶ φιλοσόφου περὶ αἱρέσεως Ἀρείου. In Cod.3092. fol.36. Σχόλια ἀπὸ φωνῆς Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους. Et fol.88. Σχόλια εἰς α΄ τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου. In Cod. 2759. Σχόλια εἰς τὴν διαίρεσιν, ἀπὸ φωνῆς τοῦ Γεωργίου τοῦ μόνου σοφιστοῦ Ἀλεξανδρείας, in Cod. 3231. τὸ πόσον τῆς ὀρθογραφίας κατὰ στοιχεῖον, ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου χοιροβόσκου Βυζαντίου γραμματικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου. In Cod. 3261. Ἐπιμερισμοὶ τοῦ ψαλτηρίου ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου ἐπίκλην χοιροβόσκου. In Cod.3179. ἀρχὴ τῶν ὅρων ὑπὸ Μάγνου γραφέντων, ἀπὸ φωνῆς Φιλοθέου. In Cod. 3177. fol.194. περὶ σφυγμῶν, ἀπὸ φωνῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Νύσσης. in Cod.1568. fol.132. Πυθαγόρου ὀκτάχορδος λύρα διάγραμμα, ἀπὸ φωνῆς Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ. In Cod. 2701. Metaphrasis Israëlitæ Medici Arabis ἀπὸ φωνῆς Κωνσταντίνου Μεμφίτου ἰατροῦ. In Cod.2732.pag.70.opus ἀπὸ φωνῆς Οὐαλέντος. In Cod.Reg.2112. habentur Σχόλια εἰς τὸν τοῦ Πλάτωνος Γοργίαν, & in Cod. D. Hautini, in ejusdem Ἀλκιβιάδην, ἀπὸ φωνῆς Ὀλυμπιοδώρου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου. In Codd. Colbert. 1758. & 3851. προθεωρία τοῦ Εὐκλείδου Διδομένων, ἀπὸ φωνῆς Μαρίνου φιλοσόφου. In alio Cod. Colbert. continente indicem nescio cujus bibliothecæ, laudatur Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου ἀπὸ φωνῆς Ἰωάννου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ. In alio Cod. Colb.1476. describitur Apollinarii Psalmorum Davidicorum Paraphrasis, cum Commentariis & Notis interlinearibus Cosmæ Indicopleustæ, in quorum fine describitur Μετάφρασις τῶν ᾠδῶν, ἀπὸ φωνῆς Ἰωάννου Γεωμέτρου. Habentur edita, & in Cod. Colb. 2225. Σχόλια εἰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ἀπὸ φωνῆς Σιμπλικίου διδασκάλου μεγάλου. Laudantur in Catalogo MS. cujusdam Bibliothecæ, in Cod. Colb.2276. Σχόλαια (sic) τῆς ς΄. ἐπιδημίας, ἀπὸ φωνῆς Παλλαδίου Σοφιστοῦ Τμήματα ὀκτώ, ab Hodeschelio ex Bibliotheca Augustana, Codex inscriptus, ἀπὸ φωνῆς τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πάσης Βουλγαρίας Κυροῦ Θεοφυλάκτου ὑπόθεσις κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον. A Lambecio vero lib. 3. de Bibl. Cæsarea Codex alter, hoc titulo: Σχόλια ἀπὸ φωνῆς τοῦ θεοφιλεστάτου Ἀββᾶ καὶ σοφωτάτου φιλοσόφου; τὴν τε θείαν καὶ ἐξωτικὴν φιλοσοφήσαντος γραφὴν, quæ quidem scholia sunt Leontii Byzantii de Sectis & hæresibus, edita à Leunclavio. Ab Allatio denique laudantur in lib. de Georgiis, ex Bibl. Reg. Cod. 1383. προλεγόμενα τῶν Θεοδοσίου κανόνων ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου Διακόνου οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, & ex Bib. Vaticana, Σχόλια περὶ ὅρων Μάγνου, ἀπὸ φωνῆς Θεοφίλου, denique ab eodem Allatio in Diatriba de Psellis pag.44. παράφρασις τῆς περὶ ἑρμηνείας ἀπὸ φωνῆς τοῦ κυροῦ Βεστάρχου καὶ Ὑπάτου τῶν φιλοσόφων τοῦ Ψελλοῦ. In Bibl. Reg. Cod.describitur liber de Terræ motu de variis apotelesmatis, in quo laudatur σχόλιον ἀπὸ φωνῆς Συμεὼν Μοναχοῦ τοῦ χρυσογράφου, & apud Theophilum MS. de mundialibus principiis, ex eadem Bibl. περὶ ὑετοῦ δόκιμον, ἀπὸ φωνῆς Σύρου τινός. Inter opera S. Joannis Damasceni, describitur Εἰσαγωγὴ δογμάτων στοιχειώδης, ἀπὸ φωνῆς Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου Μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ. Edita sunt Philostorgii excerpta, cum hac epigraphe: Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Φιλοστοργίου ἐπιτομὴ, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου Πατριάρχου: ut & excerpta Theodori Lectoris, hoc titulo: Ἐκλογαὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Θεοδώρου ἀναγνώστου, ἀπὸ φωνῆς Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου. Apud Constantinum Asyncritum, seu à Secretis, laudantur quædam ἀπὸ φωνῆς Παύλου. ἰατροῦ. Habetur denique ἐγκώμιον τὸν βίον δηλοῦν τοῦ μακαρίου Παλαπίου τέλειον, ἀπὸ φωνῆς Ἀνδρέου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης. Hactenus de hac Formula.

ΦΩΝΗ͂ΤΖΑ, *Vox*, φωνή. Φωνιτζική, φωνίδιον, *vocula.* Anonymus de nuptiis Thesei lib.3.

—— Καὶ με γλυκύα τραγούδια
Ἄλαξαν τὰ φωνήτζες τους, &c.

ΦΟ͂ΡΜΑ, ἀπόφασις, in Lexico MS. Colberteo, *Forma*, *Sententia*, τύπος. Vide Gloss. med. Lat. in *Forma*, & supra in Φόρμα.

ΦΩΡΟΥ͂ΣΘΑΙ, *Suspicari*, *Suspectum habere*, ὑφορᾶσθαι, στοχάζεσθαι. Φωρασιά, φώρασις, *suspicio*, *conjectura*, ὑπόνοια, δόκησις. Φωρασιάρης, *suspicax*, ὑπόπτης.

ΦΩ͂Σ ἅγιον, *Sacrum lumen*, quo Sabbato sancto quotannis accendebantur lucernæ supra dominicum sepulcrum appensæ, de quo pluribus egimus in Gloss. med.Lat. in V. *Ignis sacer Hierosolymitanus*. Anonymus de Locis sanctis num.1. ἐκεῖθεν καταβαίνει καὶ τὸ ἅγιον φῶς τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ ὥρα ἑσπερινοῦ, καὶ προσεγγίζει τοῦ ἁγίου τάφου τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθὺς ἅπτουσιν αἱ κανδήλαις τοῦ ἁγίου τάφου. Quinetiam id modò etiam obtinere constans est apud Græcos tametsi falsa opinio. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.888. ἠθέλησε γοῦν νὰ πάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἅγιον τάφον, καὶ νὰ ἴδῃ καὶ τὸ ἅγιον φῶς. Vide Leonem Allatium de Opinat. Græcor. num.30. Christophorum Angelum de hodierno Græcorum statu cap. 42. & Francisc. Richardum de insula S. Irenes p.157. & in Clypeo Fidei part.1. cap.16. pag.405.406. Vide Φῶτα.

ΦΩ͂ΣΑ, Φωσάτον. Vide in Φόσσα.

ΦΩΣΤΗ͂ΡΕΣ, *Luminaria*, sol & luna. Gen.1. γενήθησαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι. Chronicon Alexandrinum an.6. Heraclii: συνάδει δὲ ταῦτα καὶ τὰ προλεγόμενα παρὰ τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἐν τῇ τῶν φωστήρων ψηφοφορίᾳ. Vide pag. 176. 464. 500. 510. Apollinarius Episcopus Hierapoleos de Paschate: προλάξομεν δὲ τὸ ἑορταστικοῦ κύκλου τὸ φλβ΄. ἔτος τὴν κατὰ φύσιν ὀκτωκαιδεκαετηρίδα τοῦ ἡλίου, ἥτις συναρξαμένη τῇ γενέσει τῶν φωστήρων εἰς ἑαυτὴν διὰ παντὸς ἀνακυκλουμένη, δηλοῖ τὰς ἐν ἑκάστῳ ἔτει ἐπακτὰς τοῦ ἡλίου, &c. Infrà: Ἰστέον ὅτι ἐν γενέσει τῶν φωστήρων, ἤγουν ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως, τὸ πρῶτον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ιη. καὶ κ΄. ἐτηρίδος τοῦ ἡλίου ἐπακτὰς οὐκ ἔχει.

ΦΩΣΩ͂ΝΙΟΝ

ΦΩΣΩΝΙΟΝ. Damascius in Vita Isidori Philosophi apud Photium pag. 1063. κατεκοιμήθην ἐπὶ τ̃ νηός, καὶ πως ἀφροδισιάζομαι τοῖς ὀνείρασι, κρήδεμνον, φωσώνιον, ὀράριον, τ̃ προσώπε ἐκμαγεῖον, ἡμιλύβιον. Ubi Maximus Margunius existimat φωσώνιον, esse quod Græci ςιχάριον vocant.

ΦΩ͂ΤΑ. Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 9. ubi de exequiis defuncti Patriarchæ: τ̃ εὐχῆς ἕν, καὶ τ̃ τριῶν φώτων, καὶ τ̃ θυμιάματος, καὶ τ̃ μνημοσύνε, καὶ τ̃ ἀπολύσεως παρὰ τ̃ πρώτε ἀρχιερέως τελεσθέντων, &c. Id est *exacta benedictione cum triplici cereo.* Vide Τελκήκελόν, in Κηρός.

Φῶτα ποιεῖν, *curare candelas & lychnos olearios Ecclesiæ, eosque subministrare.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 74. de quodam ægroto: ἐγὼ δὲ, φασὶν, εὐθέως ἐξῆλθον εἰς τὸ μαρτύριον τ̃ ἁγίε Θεοδώρε, καὶ ἐποίησα ἐπὶ πέντε ἡμέρας τὰ φῶτα τ̃ ναῦ ἐπὶ τ̃ κανκέλλων τ̃ θυσιαςηρίε, περὶ δὲ μεσονύκτιον, &c. Vide Φωταψία.

ΦΩ͂ΤΑ, *Festum Epiphaniæ*, S. Maximo in computo Eccl. cap. 32. Πάμφωτον καὶ ὑπέρφωτον τ̃ Χριςδ̃ βάπτισμα, sic appellatum ut plerique censent, quod eo die festum φωτισμδ̃, seu *Baptismi* Christi, tum etiam quod multis luminibus accensis celebretur, quemadmodum φῶτα appellatum solemne Encæniorum Machabæi scribit Josephus, quod per illos octo dies complures lucernæ accendantur, unde & Λυχνοκαΐας festum vocatur. Neque enim diversa est τ̃ ἐπιφανίων solemnitas à Festo τ̃ φώτων, quod quidam volunt. Ecce exertè Georgius Alexandrinus in Vita Chrysostomi, ut alios omittam: τ̃ ἑορτῆς τ̃ ἁγίων ἐπιφανείων, τ̃ λεγομένης φώτων, καταλαβέσης. S. Asterius in homil. 5. in festum Kalendar. φῶτα πανήγυριν ἄγομεν, ἐπειδὴ τῇ τ̃ ἁμαρτημάτων ἀφέσει, διὰ ἐκ σκοτεινδ̃ τινὸς δεσμωτηρίε τ̃ προτέρε βίε πρὸς τ̃ φωτεινὸν καὶ ἀνεύθυνον ἀναγόμεθα. Concil. Constantinop. sub Mena act. 5. συνάξεως ἐπιτελεμένης τ̃ φώτων εἰς τ̃ ἅγιον Στέφανον, &c. Theophanes an. 17. Heraclij: ἐποίησεν δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν ἑορτὴν τ̃ φώτων ἐν Δασαγέρδ. Auctor incertus post eundem pag. 439. φθασάσης δὲ καὶ τ̃ ἑορτῆς τ̃ φώτων, Leo Grammaticus in Leone Philosopho pag. 483. ἐβαπτίσθη δὲ εἰς τὰ ἅγια φῶτα ὑπὸ Νικολάε τ̃ Πατριάρχε. pag. 496. ἡ τ̃ ἁγίων φώτων ἡμέρα, ἡ τ̃ φώτων πανήγυρις, apud Continuatorem Theophanis lib. 2. n. 7. Isaac in invectiva 2. in Armenios: ἐάν τις διαχωρίζῃ τὰ Χριςδ̃ γένα καὶ τὰ φῶτα, ἐπικαθάρατός ἐςι. Ita nugantur Armenii. Infrà ἐν τῇ παραμονῇ τ̃ φώτων. Adde Joan. Tzetzem Chil. 13. v. 249. Georgium Acropolit. in Chr. cap. 60. Jacob. Billium lib. 1. observ. sacrar. cap. 20. Gretzerum ad Codinum lib. 3. cap. 3. & Allatium de Dominic. & hebdom. Græcor. n. 32.

Ἄρχων τ̃ φώτων, dignitas in Ecclesia Constantinopolit. ἔχων τὴν ἐνοχλὴν τ̃ νεοφωτίςων, in Catal. dignit. ejusdem Ecclesiæ.

ΦΩΤΊΖΕΙΝ, *Illuminare*, *Baptizare*, vox primùm usurpata hac notione à S. Paulo Epist. 6. ad Hebræos, à quo ad Græcos Patres passim promanavit. Concilium Neocæsariense Can. 6. περὶ κυοφορέσης, ὅτι δεῖ φωτίζεσθαι ὁπότε βέλεται. Adde Can. 12. Concil. Laodicen. Can. 46. 48. &c. Timotheus Patr. Alexandr. in Responsis Canon. φωτισθῆναι ὀφείλει παρὰ θεδ̃ γὰρ κέκληται. Chronicon Alexandrinum an. 10. Leonis: καὶ κατηχηθεὶς ἐφωτίσθη, καὶ ἐπέμφθη εἰς τ̃ χώραν αὐτδ̃. Idem an. 4. Justiniani: καὶ δεχθεὶς ὁ Τζάθιος παρὰ τ̃ αὐτδ̃ βασιλέως Ἰεςίνε, ἐφωτίσθη, καὶ Χριςιανὸς γενόμενος, ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν. Theophanes an. 20. Constantini M. ἐπὶ τῇ νίκῃ τ̃ Κωνςαντίνε πλεῖςα μέρη τ̃ ἐθνῶν ἐφωτίσθησαν. an. 1. Justiniani, de Hunnorum Rege: καὶ ἐγένετο Χριςιανὸς, καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ βασιλεύς. Eundem vide an. 5. Justini Thracis, & an. 16. ejusdem Justiniani, & Joan. Moschum in Limon cap. 165. Martyrium S. Pelagiæ n. 8. ἐφώτισαν αὐτὴν εἰς ὄνομα τ̃ Πατρὸς, καὶ τ̃ Υἱδ̃, καὶ τ̃ ἁγίε Πνεύματος.

Φωτιςικὴ ἐσθὴς, *vestis alba quam induebant recens baptizati.* Vita S. Bacchi Junioris Mart. pag. 84. τ̃ τελεσμένων ἡμερῶν τ̃ ἑβδομάδος διελθεσῶν, καὶ τ̃ φωτιςικῆς ἀφαιρεθέσης ἐσθῆτος, &c. Νεοφωτιςικὰ ἐνδύματα, apud Joan. Moschum in Limon. c. 207.

Φώτισμα, φωτισμὸς, *Baptismus.* Concilium Laodicenum Can. 45. ὅτι δεῖ μετὰ δύο ἑβδομάδας τ̃ τεσσαρακοςῆς δέχεσθαι εἰς τὸ φώτισμα. Adde Can. 47. & Concil. Trullan. Can. 59. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 140. ταῦτα δὲ πάντα ἔπραξεν ὁ πρὸ τ̃ εἰς Χριςὸν μυςαγωγίας, ἀλλὰ μετὰ τὸ φώτισμα. Hieronymus de Baptismate. καὶ μάλιςα τῷ καιρῷ τ̃ ἑορτῆς καὶ συνάξεων, καὶ φωτισμάτων ἐπιδημέντος τ̃ ἁγίε πνεύματος συσκιρτᾷ ἡ χάρις αὐτδ̃ ἡ κατοικδ̃σα ἐν τῇ ψυχῇ τ̃ ἀνθρώπε. Petrus Chartophylax M. Ecclesiæ in Resp. pag. 396. τὰ τ̃ θείων φωτισμάτων ἅγια μόνοις τοῖς φωτίσμασιν ἀφορίζεσθωσαν. Theophanes Cerameus Homil. 22. ἐπεὶ καὶ τὰ βαπτιζόμενα νήπια διὰ τὴν τ̃ προσαγόντων πίςιν τ̃ φωτισμὸν τ̃ πνεύματος δέχονται.

Παραφώτισμα, *pravus baptismus.* Concil. Constantinopol. sub Mena act. 5. τολμήσας καὶ παρασυνάξεις, καὶ παραφωτίσματα πληρῶσαι. Alibi, παραβάπτισμα habetur.

Προφωτίσματα, videntur appellari ritus, observari soliti in Quadragesima circa μελλοφωτίςυς, laudantur Procli Patr. Constantinopol. & Leontii Λόγοι εἰς τὰ προφωτίσματα, εἰς τὰ Βαΐα, καὶ εἰς τὴν ἔγερσιν τ̃ Λαζάρε.

Φώτισμα, *Baptisterium*, apud Moschum in Limonario cap. 214. 215. edit. Cotelerian. tom. 2. Monumentor. Eccl. Gr.

Φωτιςήριον, *Baptisterium.* Vita MS. S. Marciani Oeconomi: κατασκευασθέντος αὐτῷ παγκάλε φωτιςηρίε, ὃ δὴ καὶ βαπτιςήρα καλεῖν εἰώθαμεν. Vita MS. S. Stephani Junioris: τὸ φωτιςήριον τ̃ ἁγιωτάτης τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας κατέλαβον τῇ τ̃ ἁγίε σαββάτε ὀψὲ, καὶ τ̃ ἱερὸν νεανίαν προσφέρεσιν πρὸς τὸ λετρὸν τ̃ παλιγγενεσίας. Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 5. Εμεσινὴν Μαρίαν — εἰσήγαγον ἐν τῷ ἁγίῳ φωτιςηρίῳ. Chronicon Alexandr. an. 4. Zenonis ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν — εἰς τὸ μέγα φωτιςήριον. Synodicon Nectarii Patr. Constantinop. lib. 4. Juris Græcorom. ἐν τῷ φωτιςηρίῳ τ̃ κατὰ Κωνςαντινέπολιν ἁγιωτάτης καθολικῆς ἐκκλησίας. Vide Palladium in Vita S. Joannis Chrysostomi p. 128. Joan. Moschum in Limon. cap. 207. &c.

Ἀφώτιςος, *Non baptizatus*, apud Chrysostom. Homil. 19. in Acta, Severus in catena in cap. 3. Joan. & in Euchologio. pag. 90.

Μελλοφώτιςοι, *Baptizandi*, οἱ πρὸς τὸ φώτισμα ἑτοιμαζόμενοι καὶ κατηχέμενοι, apud Balsam. ad Can. 78. Synodi Trull. Scholion ad Can. 5. Synodi Neocæsar. Κατηχεμένες λέγει πιςὲς βαπτίζεσθαι μέλλοντας. Φοτιζόμενοι, apud Clementem lib. 8. constitut. Apost. c. 7. 8. 35. Concilium Constantinop. sub Mena act. 5. καὶ ὅμως τέτων κρατέντων ἔτως, ἐκ ὤκνησεν ἀπώσεσθαι μετὰ τὲς μελλοφωτίςες.

Νεοφώτιςοι, *recens baptizati*, apud Clementem in Constit. Apost. lib. 2. c. 10. lib. 5. c. 6. Concil. Constantinop. sub Mena act. 5. ἐν τῷ φωτιςηρίῳ ὄντες εἰς κατήχησιν τ̃ νεοφωτίςων ἀπὸ ςιχαρίων καὶ ἀνυποδύτων ὄντων, ἐπορκιζόντων αὐτὲς τ̃ διακόνων, &c. Vide Photium Epist. 2. n. 35. Codin. cap. 1. n. 26. Euchol. &c.

Ἐμφώτιον, *Alba amictus*, qualis esse solet Baptizatorum, seu τ̃ φωτιζομένων. Continuator Theophanis lib. 4. num. 12. de Zelicis hæreticis: ἐθεραπεύθη, τε καὶ πρὸς Θεοσέβειαν μετῳκέσθη ἐν προόδῳ βασιλικῇ, τ̃ τ̃ μύρε μόνε μετὰ καινῶν ἐμφωτίων τε καὶ ἐσθημάτων καταξιωθέντων χρίσεως τ̃ ἀνιπισιεμένων αὐτῆς, καὶ τελεσθέντων λαμπρῶς. Eadem habet Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. n. 6.

ΦΩΤΑΓΩΓΑΡΙΑ, Φωταγωγικὰ, *Preces vespertinæ*, seu *quæ in vespertinis officiis canuntur*, cujusmodi habentur complures in Horologio F. 3. edit. 1535. ut & in Triodio, in officio vespertino Sabbati sancti, quibus clauduntur Τριαδικὰ, seu ὕμνοι τριαδικοὶ, hacce formula, vel simili: ὁ τὸ φῶς ἀνατέλλων κύριε, τὴν ψυχήν μακάρισον ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, καὶ σῶσόν με, &c. Aliud: τὸ φῶς σου ἀΐδιον ἐξαπόστειλον κύριε ὁ θεὸς, καὶ φώτισον τὰ ὄμματα, τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας μου, &c. Rursum: Φωτοδότα ὁ κύριε ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου. Ita in plerisque vox τὸ φῶς reperitur, unde & φωταγωγικὰ appellantur. Describuntur etiam sub finem Paracletici pag. 186. v. τὰ φωταγωγικὰ τῆς ὅλης ἑβδομάδος καθ' ἦχον, quæ eadem sunt cum Photagogicis Triodii. Triodium 5. Feria Tyrinæ: εἶτα τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου, &c. Feria 1. hebdom. jejunior. μετανοίας μίας, καὶ τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου, εἰς τοὺς αἴνους, εἰς τὸ, Πᾶσα πνοή. Typicum S. Sabæ c. 5. ψάλλει τοίνυν καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου, —— ὡσαύτως καὶ τὸ φωταγωγικὸν, ὅτε ὑπάρχῃ Ἀλληλούϊα. Horologium: λέγε τὰ φωταγωγάρια ταῦτα κατὰ τὴν ὀκτώηχον. Alibi: εἰ δὲ ἐστὶ τεσσαρακοστὴ, λέγομεν τὰ φωταγωγικὰ εἰς τὸν τυχόντα ἦχον. Vide Anthologiam Arcudii part. 1. pag. 124.

ΦΩΤΑΓΩΓΟΣ, *Lucerna*, *Lampas*: ὁ τὸ φῶς φέρων, Hesychio: *Luminarium* in Gloss. Gr. Lat. Cyrillus Scythopolitanus, seu Metaphrastes in S. Euthymii Vita num. 147. σὺν ἐλαίῳ τοῦ φωταγωγοῦ πίνουσα. Typicum MS. Monasterii τῆς Κεχαριτωμένης cap. 38. καὶ τὰς τοῦ ναοῦ φωταγωγοὺς ἀναπτέσθαι, &c. Vita MS. S. Pauli Latrensis: καὶ φωταγωγὸν ἀνάψας ἐν ὀνόματι τῷ ἐμῷ, &c. Pachymeres lib. 11. cap. ult. τοῦ φωταγωγοῦ ἐλαίῳ χρισθεὶς, τὸ φωταγωγεῖν, apud Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 21. Anonymus Combefisianus in Lacapeno num. 27. πάσας τὰς τῆς πόλεως ἐκκλησίας πέπλοις διαφανέσι, καὶ φωταγωγίαις λαμπρῶς καλλικόσμει καὶ καλλιεφαίδρυνεν. Idem num. 48. τῆς συγκλήτου πάσης προπορευομένης, καὶ φωταγωγίας μεγίστης προαγούσης.

Φωταγωγὸς, *Fenestra*. Theodoritus serm. 4. ad Græc. ubi de Atomis: ἃ διὰ τῶν φωταγωγῶν εἰσβάλλων ὁ ἥλιος, &c. φωταγωγοὶ, in lib. 58. Basilic. tit. 11. ubi differunt ab iis quæ θυρίδες παρακυπτικαὶ dicuntur. Adde Novell. Zenonis.

ΦΩΤΑΨΙΑΙ, *Sumptus in lumina Ecclesiæ*, seu *ad luminaria concinnanda*. Novella Basilii Porphyrog. de Præscript. 40. an. εἰ δὲ ἅς τινα τῶν εὐκτηρίων ζημία παρὰ Βασιλέως, ἢ φωταψίαι γεγόνασιν, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Luminaria*.

ΦΩΤΙΑ, *Focus*, *Ignis*, *Lux*, ἑστία, πῦρ. Item, *Incendium*. Hesychius: φωτία, λαμπρία, καὶ ὄμματα. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opination. Græcor. num. 12. καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιά, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Historia Belisarii MS.

Καὶ ὅταν οὕτως γένηται, κενώσουσι τὰ ξύλα,
Τότε να βάλλουσι φωτιὰ, καὶ ὅλα να τὰ καύσουν.

Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Φωτίαις να νάπτουσι πολλαῖς πάντα εἰς τὸν αἰῶνα.

Rursum:

Καὶ τότε μετὰ χέρια της ἀνάψε τὴν φωτίαν,
Καὶ κόνιν κατέβρεξεν μὲ οἶνον καὶ μεγάλα.

Vide Hist. Athenar. pag. 126. Panagiota in Catechismo Russorum seu Græcorum pag. 162. ὡς ἂν εἶναι θάνατοι, θανατικὸν πόλεμος, φωτιὰ, καὶ ἄλλα ὅμοια.

Φωτινὸς, *Igneus*, Πυρώδης.

Φωτέα, *Ignis*, Πῦρ, in Corona pretiosa.

X.

X. Literæ sonus scripturâ nequit ostendi, inquit Portius in Grammatica: qui tamen Florentinorum C. noverit ejusdem literæ pronuntiationem non ignorabit, quamvis non tam asperè sit edenda. Sanè si *Chi* Gallicum careret sibilo, & Italicum *Sci*, non longè distarent à Græco χ. Hæc præmittenda fuere, ut Lector percipiat, cur eadem verba in libris recentiorum Græcorum interdum per κ. interdum per χ. efferantur: nam secundùm varias eorum dialectos, id fieri solere observat Theodosius Zygomalas apud Crusium pag. 99. cum ex iis quidam sint, verbi gratiâ, Athenienses hodierni, qui quæ alii in κ. in χ. efferre soleant, quod prioris literæ pronuntiationem respuant, vel quod potius assequi nequeant: οὐ γὰρ, ait ille, δύναντο ὅλως λέγειν τὸ κα, adeo ut pro Καρακάξα, dicere soleant χαρακάξα, proindeque ἀντὶ τούτου ἐν πάσῃ λέξει τὸ χα λέγονται.

X. Hæc litera, inquit Scaliger ad Eusebium, frequentissima est in Scholiis Pindari & Aristophanis, ubi aliquid à Poëta novè usurpatur. Significabat enim Χρηστὸν, vel χρήσιμον, quando apposita margini notabilem locum, aut sententiam ostendebat, ut Eclogarius haberet paratam, quam usus postularet. Unde & sententias selectas χρηστομαθείας Græci, Latini *Laudabilia* dixerunt. Vide Χρήσιμον.

ΧΑΒΑΛΑΔΑΙ. Apomasar in Mysteriis: δύναμιν Χαβαλαδῶν καὶ ἐμφόβων ἀνθρώπων.

ΧΑΒΑΡ, ἡ ἀγρία σταφίδα, in Lexico MS. ex Cod Reg. 1843.

ΧΑΒΒ ἐζζελὲμ, τὰ κουκουνάρια, *Nuces pineæ*, in Lexico botanico MS. Reg. 1843. in aliis χαβιβαλέζεμ, scribitur.

ΧΑΒΕΛΑΡΟΥΜ, Μάραθρον, in Glossis Jatricis MSS. *Marathrum*, *Fœniculum*.

ΧΑΒΕΡΑΣ, ἡ ἀγριοσταφίδα, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Labrusca*. Aliæ habent χαβοῦρας.

ΧΑΒΙΑΡΙ, *Garum*, γάρος, Gallis, *caviart*, Italis, *caviale*. Salsamentum quoddam, seu τάριχος nigri coloris è piscibus, quod in deliciis, in Peloponneso præsertim, habetur. Arsenius Coronæ Episcopus in Epist. ad Theodos. Zygomalam, lib. 4. Turcogræciæ Crusii: τὸ χαβιάρι, ὅπερ ἔδοσες τοῦ Γιακώμου τοῦ Καλαφάτα, ἐλαβαμέτο, καὶ εὐχαριστοῦμεθα πεισσά.

Ptochoprodromus contra Hegumenum MS.

Αὐτὸς ψοινίζει πάντοτε λαυράκια φιλομήλης,
Καὶ σὺ ποτὲ οὐκ ἠγόρασες κἂν τορνέσιν χαβιάριν.

Idem scriptor:

Καρδαμαρίου παιδὰν ποτε χαβιαροκατελύτον.

Rursum:

Καὶ μόλις να μᾶς φέρουσιν θυννόκομαν δαμάκιν
Ἀσπρον, ἄξιστον, σαχλὸν, ἀνάλατον, βρωμάριν
Καὶ γὰρ λεπτοκοπούσιν το ὡς χαβιαρόπηλοι.

Infrà:

Φασόλιν ἐξοφθάλμιστον, ἐλαίας καὶ χαβιαρίτζιν.

Occurrit

Occurrit apud Francisc. Richardum in Scuto fidei parte 2. pag. 386.

ΧΑ'ΒΟΣ, *Capistrum*, *Frænum*. Scholiastes Aristophanis ad equit. Κημὸς, ὁ χάβος, ὁ περιθέμενος τοῖς ἵπποις. Moschopulus: Κημὸς, ὁ κοινῶς χάβος, ὁ περιθέμενος τῷ στόματι τῶν ἵππων. Rursum: φιμὸς, ὁ λεγόμενος κημὸς, ἤγουν, ὁ κοινῶς χάβος.

ΧΑΓΑ'ΝΟΣ, *Chaganus*. Ita indigitabatur Rex Avarum, Hunnorum, & vicinarum gentium. Menander Protector in excerptis pag. 117. ὁ παρὰ τοῖς Οὔννοις λεγόμενος χαγάνος. Nicephorus Constantinopol. in Breviario pag. 123. 1. edit. αὐτὰ δὲ Χάζαρον ἡγεμόνα, χαγάνους δὲ τούτους αὐτοὶ καλοῦσιν. Constantinus de Admin. Imper. cap. 38. ὁ δὲ χαγάνος ἄρχων Χαζαρίας, &c. Adde Joan. Tzetzem Chil. 3. vers. 237. occurrit passim apud Scriptores Byzantinos. Vide Gloss. med. Latin. in *Caganus*.

ΧΑ'ΔΙ, *Gestus*, *actio*, *corporis motus*, νεῦμα, σχῆμα· ὅσοις ἔχει πολλὰ χάδια, *gestuosus*, ὁ πολλῶν σχημάτων ὑποκριτικός. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 316. & Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo pag. 174.

ΧΑΖΑΝΑ', *Thesaurus*, *Fiscus Regius*. Vox Turcica, apud Malaxum in Hist. Patriarch. pag. 178. à quo πλοῦτος exponitur.

ΧΑ'ΖΕΙΝ, *Amittere*. Corona pretiosa: νὰ χάση, *Amittere*, ἀπολέσαι. Versus flebiles Adami & Paradisi MSS.

Μακροθυμίας μίμνησε, καὶ χάσον τὴν ὀργήν σου.

Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi:

Καὶ ἀπὸ τὸ θρῆνον τὸ πολλὴ ἔχασα τὸ κεφάλη.

Alexius Comnenus in versibus Politicis MSS. ad Spaneam nepotem, de Roboamo:

Τὰ δέκα σκῆπτρα ἔχασεν διὰ κακοβουλίαν.

Occurrit præterea in Fabulis Æsopi Græcobarb. pag. 104. 147. 160. Græcis, χάζειν, est *recedere*, unde fortè ea significatio: nam quidquid recedit, non comparet amplius.

Χαϊμὸς, χαμὸς, *Iactura*, ζημία, apud Fr. Richardum in scuto fidei part. 2. pag. 181. Χαμὸς ἡλίου, *defectus*, *eclipsis solis*, apud Georg. Contaren. in Hist. Athenarum pag. 87. Χάσις τοῦ φεγγαρίου, *defectus lunæ*, cùm luna non lucet, apud Agapium in Geoponico cap. 151.

ΧΑΪΔΕΥ'ΕΙΝ, *Blandiri*, ὑποκορίζεσθαι. Χαΐδεμα, *Blanditia*, θωπεία.

ΧΑΪΜΕ'ΝΟΣ, *Attonitus*, ἐμβρόντητος. Vide Χάζειν.

ΧΑΙΡΕΤΙ'ΖΕΙΝ, *Salutare*, *Consalutare*, ἀσπάζεσθαι, δεξιοῦσθαι. Corona pretiosa: νὰ χαιρετίσῃς, *Salutare*, ἀσπάσασθαι. Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: ἐμὲ γάρ τις οὐ προσεῖπε, οὐ Χαίροις, εἶπε ἐχαιρέτισε. Amphilochius de non desperando: τῷ δὲ πρωῒ παραγενόμενος ὡς ἄνθρωπος θρηνῶν σφοδρῶς, καὶ χαιρετίζων τὸν γέροντα, &c. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni pag. 347. εἶτα χαιρέτιζε ἐκ τοῦ δεξιοῦ ἀέρος λέγων, Εἰρήνη ὑμῖν. Occurrit non semel.

Χαιρετᾶν, eadem significatione. Anonymus de nuptiis Thesei:

Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Θησέως ὅλαις τοῦ χαιρετοῦσι.

Nicolaus Lucanus de excidio Troiæ:

——— Ὁ δὲ Πρίαμος ὁ γέρων
Χαιρετᾷ τὸν Ἀχιλλέα, λέγει πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα.

Χαιρέτισμα, *Salutatio*. Scholiastes Libanii ad Prosphonet. Juliani Imp. οἱ προσφωνητικοὶ λόγοι μικροὶ εἰσὶ λίαν. γράφονται δὲ ὅταν ἔξωθέν τις ὢν εἰς ἡμᾶς ἔλθοι, ἢ βασιλεὺς, ἢ μέγας στρατηγός· καὶ εἰσιν ὥσπερ χαιρέτισμα ὑπὸ τῶν κατοικούντων τὴν πόλιν.

Χαιρετισμὸς, eâdem notione, *data redditaque vicissim salutatio*, ἀσπασμός. Sguropulus in Hist. Concilij Florentini sect. 2. cap. 26. ἀπενείμαμεν οὖν ἐκεῖσε τοὺς ἁρμοδίους χαιρετισμούς. Vide Codin. de Offic. c. 17. num. 37.

Χαιρετισμὸς, Festum Annuntiationis Deiparæ, passim apud Scriptores, quod Ἀγγελοχαιρετισμὸς appellatur apud Franc. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 381.

Χαιρετισμοὶ præterea dicuntur Hymni in Laudem Deiparæ, quorum odæ singulæ incipiunt à voce Χαῖρε, cujusmodi describuntur in Cod. Reg. 2216. fol. 50. & seqq. quemadmodum etiam Hymni ij elegiaco carmine à Joanne Geometra compositi non semel editi, quorum initium, χαῖρε κόρη χαρίεσσα, &c.

Ἀποχαιρετισμός. Lexicon Anonymi συντακτήριοι λόγοι, οἱ ἐν ἐξόδοις ἐπὶ τῶν ἀρχόντων ἀποχαιρετισμοί, οἷος καὶ ὁ τοῦ μεγάλου πατρὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου συντακτήριος.

ΧΑΙΩ'ΜΑΤΑ, ornamenta circa equi collum, cujusmodi inspicere licet in Balduini II. Imp. Constantinopolit. bulla aurea à nobis descripta in Famil. Byzant. pag. 216. & in Tabella præfixa huic Glossario. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 47. ἦν δὲ πρότερον μὲν συνήθεια φωνεῖν τὸ τοῦ Βασιλέως ἵππον ἐν τῇ τοιαύτῃ πανηγύρει, καὶ ὄπισθεν τὸ σέλας, ἐπάνω τοῦ σκαπουλίων, ὅπερ ὀνομάζεται χαιώματα ἐκ μαργάρων καὶ λίθων συγκείμενα. Vocis Etymon, ut solet, ab Hebræo accersit Junius: sed cum vox χαῖον, Callimacho, baculum incurvum significet, videri possunt inde appellata ejusmodi equorum ornamenta, quod circa collum, & alias equi partes incurventur, & circumvolvantur. Nisi quis malit sic dicta quod fuerint argentea: nam χαῖον *argentum* sonat, ut est apud Grammaticos. Sed vix in animum inducam, priscis istis vocabulis usos fuisse recentiores Græcos. Ut ut sit, nescio an huc spectent ista Anonymi de Amorib. Lybistri & Rhodamnes, πολὺ ἔξυπνῶ παιδόπουλον στρώνει μου τὸ φάειν μου λαμπρὸν, σελινοχαλίνωτον μετὰ λαμπρῶν μαργάρων, καὶ ἡ χεωτὴ τοῦ με τὴν χλινέαν βαμμένη. Sed & vestigium hujus vocis videtur haberi in Hieracosophio Demetrii Constantinopol. pag. 11. ἐν τοῖς ὄνυξι δοκοῦσιν οἷα χαράγματα, ἤγουν εἰς τὰ χιώματα, λεπίδας, ὡς καλούμενος κυπρῖνος ἰχθὺς, καὶ ἔσωθεν, ὡς ὁ ἄρσην τοῦ περδίκων. Nisi legendum sit σκιώματα. Cæterum equorum circa collum & crines ornatus præclarè & eleganter describit Libanius, in ἐκφράσει 4. apud Allatium, ubi de equis cataphractis in Processu publico Regis Babylonici: τρίχες δὲ τῶν ἵππων ὅλαι διαπλέκονται καθάπερ πλόκαμοι γυναικῶν, καὶ διαδεῖται, καὶ περισφίγγονται πορφυραῖς τε καὶ ποικίλαις ζώναις· αἱ δὲ ἐν τῇ ἱππολοφίαις ἔνθεν καὶ ἔνθεν αἰωροῦνται, καὶ καθίενται κατὰ τῶν αὐχένων, αἱ μὲν ἁπαλαὶ, αἱ δὲ ὀρθαὶ, αἱ δὲ οὖλαι, αἱ μὲν φύσει πεφυκυῖαι, αἱ δὲ διὰ τέχνης ἐλιγμέναι.

ΧΑΚΟ'Σ, pro Χαλκός. Anonymus de Oxymelle: ῥίνισμα χακοῦ καὶ κασσιτέρου, καὶ ἄνθερις, καὶ χάτλους ἐλαχαρκοῦς, καὶ λειώσας, ἄλειφε.

ΚΑΛΑ'ΒΡΑ, *Ruina*, Καταστροφή.

ΧΑΛΑ'ΔΡΙΟΝ, Χαλάνδειον. Vide in Χαράδιον.

ΧΑ'ΛΑΖΑ, *Margarita*, sic dicta quod grandinei globuli formam referat: vel uti censet Salmasius ad Plinium, à suillis granis, quæ Græcis χάλαζαι dicuntur. Eustathius ad Il. λ. χάλαζαι δὲ, φασὶν, ἐν σαρκὶ ὀστέα καθὰ ἐν ὑείοις κρέασιν αἱ χάλαζαι, ἀφ' ὧν ῥῆμα τὸ χαλαζᾶν· ἃς δὴ χαλάζας ὀρόβους οἱ ἰδιῶται φασι, διαφέρει δὲ, φασὶν, εἰς διαύγειαν καὶ καθαρότητα καὶ μέγεθος ὁ ἐκ τοῦ ἐμβυθίου μάργαρος ὡς δὲ καὶ ἑτεροῖον ὄστρακον χαλαζᾷ, κατὰ τὸ Κωμικὸν εἰπεῖν, χαλάζαις τοιαύταις, καὶ ὅτι βέρβερι παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ἐκεῖνο καλεῖται. Idem Salmasius Græculum Anonymum laudat, hoc titulo: Μέθοδος δι'

δι' ἧς ἀποτελεῖται σφαιροειδὴς χάλαζα, καλασκευαθεῖσα παρὰ τῶ ἐν τεχνουργίᾳ περιβοήτου Ἄραβος τοῦ Σαλμανᾶ. ubi, inquit ille, χάλαζα vocatur *margaritum*. Is porro habetur in Bibl. Reg. Cod. 618. fol. 141. ubi deinde hæc leguntur: λαβὼν λεπιδώτας χαλάζας, μέβαλε αὐτὰς ἐν ὑέλῳ, &c.

ΧΑΛΑ'ΖΕΙΝ, *Destruere*, *Evertere*. Græci χαλάζεσθαι, *Pessum ire*, dicunt, à χάλαζα, *Grando*. Scylitzes pag. 808. σὲ ἔκτισα, φέρνε, ἐγὼ σε χαλάσω. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 1. ἔςι δ' ὅτε τὰ μὲν τείχη Μεδιολάνου ὑπ' Αλαμανῶν κατασράφησαν. Ubi Cod. Græcobarb. ἐχαλάςησαν. In Isaacio lib. 3. ex eodem Cod. Græcobarb. πολλοὺς ναοὺς περὶ τὸν αἰγιαλὸν ἰσαμβύας ἀπρομηθεύτους ἐχάλασε. Anonymus de locis Hierosol. c. 5. αὐτοῦ ἦτον, καὶ ἐχάλασεν. Anonymus in orat. contra Gregorium Palamam: τὰ τείχη καλεχαλάσθησαν, αἱ ἐπάλξεις ἠφανίσθησαν. Joannes Cananus de Bello Constantinop. ἔςησαν περιέργως εἰς τόπον ἐν ᾧ οὐδὲν εἶχεν ὁμοίαν οὐδῶν τῶν ἑτέρων, ἀλλὰ κεχαλασμένη ὑπῆρχεν, καὶ ἐκπάλαι γέμουσαν χῶμαν. Adde pag. 190. 191. 196. Chronicon Veneto-Byzant. ἐχάλασαν πλεῖςα ὁσπήτια, &c. Utitur alibi non semel. Historia Apollonij Tyrij:

Καὶ χῶρες ἐχαλάσασι, βασίλια ἐκάθηκα.

Χαλᾶν, eâdem notione. Nicetas MS. in Isaacio lib. 3. num. 9. τὰ ἔξωθεν τοῦ κάςρου ὁσπήτια χαλᾶν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. pag. 83. τότε γυρίζειν καταπάνω τους, καὶ χαλοῦσι τους.

Χαλνᾶν, pro χαλᾶν. Georgius Contares lib. 8. Hist. Athen. pag. 192. ὡς ἤκουσαν οἱ Πελοποννήσιοι πῶς ἐπῆγε ἡ ἀρμάδα τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐκαλα χάλνα τοὺς τόπους τως, καὶ ταῖς χώραις εἰς τοιοῦτον τρόπον, &c. Utitur alibi non semel pag. 206. 207. &c.

Χαλασμὸς, & χάλασμα, *Strages*, *destructio*, *eversio*, ὄλεθρος, ἐξώλεια. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 1. ex Cod. barbarogr. εἰ ἐξ ἑτοίμου εἴχομεν τὰ πρὸς τὸν χαλασμὸν τοῦ τείχους ἐπιτήδεια ὅπλα. Cantacuzenus lib. 4. Hist. cap. 14. ὅτι χάλασμα ἦν τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας.

Χαλάςρα, eâdem notione. Catalog. Impp. Constantinopol. post Codinum: ὃς καὶ ἀπεκαύθη τότε παρ' αὐτοῖς ἐν τῇ γινομένῃ χαλάςρᾳ. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag 824. καὶ ἐφύλαγαν νὰ μὴ δὲν ἔμπουν οἱ Τοῦρκοι, καὶ μετὰ ἀπεκάνασι τὴν χαλάςραν ὅπου ἐχάλασεν ἡ λουμβάρδα.

Χαλαςρία, simili pariter notione in Historia Politica p. 9. 10.

Χαλαςήειον, *Machina quæ muros evertit*. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 1. οὐ μόνον δὲ οἱ ἐξ ἀφετηρίων ἀποσφενδονώμενοι σφαιρωτοὶ λίθοι κακῶς ἐτίθουν τὸ ςράτευμα, &c. Ubi Cod. al. χαλαςηρίων præfert. Idem in Murtzuphlo, in Cod. MS. habet χαλαςάειον· Καὶ τὰ ἰσάμβυα δὲ χαλαςάεια εἰς τοὺς πύργους, &c.

ΧΑΛΑΙ', pro Χηλαὶ, *Portuum moles*, quomodo eas vocari observat Scholiastes Thucydidis lib. 1. pag. mihi 20. Chronicon Paschale in Heraclio an. 15. περιέπεσαν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς τὸν χαγάνον, ἐν τῷ ἀντιπεραν αὐτοὺς διὰ χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν εἰς τοὺς ἡμετέρους χαραβοὺς. Infrà: ἀπῆλθεν δὲ αὐτῇ τῇ κυριακῇ ὁ χαγάνος εἰς χαλὰς, καὶ ἔβαλεν εἰς θάλασσαν μονόξυλα, &c. Vide Notas nostras ad hoc Chronicon, & ad Alexiadem pag. 314.

ΧΑΛΑΙ'Α, *Stillicidium*. Joan. Carpathi Episcop. MS. τὸ μέλος τ' αὐτὸ ἔχει ὁ ἄνθρωπος, ὃν τρόπον τὸ βαυκαλίων ἔχει τὸ μάθιον, εἰς τὸ προχωρεῖν τὸ ὕδωρ ἡ καὶ χαλαίᾳ παραπέμπει τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ δώματος, &c.

ΧΑ'ΛΒΑΝΙΝ, *Galbanum*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. χαλβάνη, ὀπὸς ἐςὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ νάρθηκος. Joannes Jatrosophista MS. cap. 133. κοπάνισον χαλβάνιν, καὶ ποίησε τὸ ψιλὸν πολλὰ, &c.

ΧΑΛΕΥ'ΕΙΝ, *Scrutari*, ἀνασχαλεύειν, διερευνᾷν.

ΧΑΛΙ'ΚΙ, Χαλίκιν, *Silex*. Glossæ MSS. in lib. Job: χάλικες, ψηφίδες. Item *cæmentum*, χάλιξ. Gloss. Lat. Gr. *cæmenta*, χάλικες. Vox Græcis hac notione etiam nota. Epiphanius de Locis SS. pag. 49. καὶ ἐπάνω τῆς πύλης ἐςὶ τὸ ἱερὸν, ἔνθα κεῖται τὸ πολήκιον ὅπου ἔπιεν ὁ Χριςὸς τὸ ὄξος καὶ τὴν χολὴν. ἔςι δὲ ὡς χαλίκιν πράσινον ἐνδεδυμένον ἄσιμιν.

Χαλικολόγος, *Cæmentorum cophinus*, ὁ τῶν χαλίκων κόφινος.

Χαλίκωμαλα, *Cæmenta*, in Gloss. Gr. Lat. item *maceria*, *ædificii reliqua*. Glossæ Basilic. περπέλυα δὲ ἐςὶ κἂν γὰρ ὁ οἶκος διὰ τὸ χρόνου μῆκος γίνηται κλήσαιλος· θέλεον γὰρ καὶ τὸ ἔδαφος ἀλλότριον· ὅμως τὰ καθ' ἕκαςον χαλικώμαλα διὰ χρήσεως οὐ δεσπόζονται, εἰς τὰ διλωνεκὲς γὰρ περὶ τούτων κινεῖ ὁ δεσπότης· ὁ γὰρ νεμόμενος τὸν οἶκον καὶ τὰς ὕλας ἐνέμελο, τελέσι τὸ καθ' ἕκαςον τῶν χαλικωμάτων. In Basilicis lib. 15. tit. 1. c. 23. lib. 26. tit. 6. cap. 13. *Cæmentum* exponitur.

Μεσοχάλικον. Nicetas in alexio lib. 2. num. 4. ὡς σφῆνάς τινας καὶ μεσοχάλικα τοὺς ἑαυτοῦ κασιγνήτους ἐνέβυσε τῇ ψυχῇ. Ubi Cod. ed. βλῆτρα, id est *pessulos*, *clavos*, uti vocem hanc interpretatur Suidas. Sed malim existimare, hic debuisse verti ab interpolatore *cæmentum medium*, quod lapidariæ materiæ in structuris inseritur.

ΧΑΛΙΛΑ', τὰ ξανθὰ μυροβάλανα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΛΙΝΑ'ΡΙΟΝ, Χαλινάρι, *Frænum*, ἡνία, χαλινός. Lexicon MS. Cyrilli: ἐνώπια, εὔθια, χαλινάρια. Vita S. Nili Junioris pag. 142. τότε λαβὼν ὁ πατὴρ τὸν ἵππον, καὶ προσθεὶς αὐτῷ μετὰ τὴν σάλλας, καὶ τὸ χαλινάριον, &c. Occurrit apud Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 2. Leonem in Tacticis cap. 6. num. 9. Zachariam Pap. lib. 1. dial. cap. 2. 4. auctorem etymologici in Παρήιον. Nicetam in Man. lib. 3. n. 2. In fabul. Æsopi Græcobarb. pag. 133. &c.

Χαλιναριον, *Equus ephippiarius*, qui fræno regitur. Cod. Reg. 3497. fol. 82. 83. τῇ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἀπὸ πρωΐ τῆς α ὥρας τῆς ἡμέρας, ἄχρι τῆς τρίτης ὥρας, ὀφείλεις λαβεῖν τὸ χαλινάριον ὁ καβαλλικεύεις, καὶ ἀπελθεῖν εἰς χαλκέα, καὶ κοψάτω ὁ χαλκεὺς ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς λύκου τῆς χαλιναρίου ὀλίγον, καὶ μετὰ τὴν πρώτην σφύραν ὅτε τέλεις κόψαι, λέγε &c. Infra: εἰ τάχα καὶ ἕτερα χαλινάρια καβαλλικεύεις. Vide Codin. cap. 3. n. 9.

ΧΑΛΙΦΑ͂Σ, *Chalifa*. Ita appellabant Saraceni supremum gentis suæ Principem, quæ vox passim occurrit apud Scriptores Græcos & Latinos mediæ ætatis, & de qua quædam sumus commentati in Notis ad Cinnami Histor. pag. 491. & in Gloss. med. Lat. Cantacuzenus contra Mahumetum orat. 1. cap. 6. ὅτι εἰς Χαλιφᾶς τὸ ἀξίωμα, τουτέςιν ἄκρος διδάσκαλος, ἐγένελο Χριςιανός. Bartholomæus Edessenus in Elencho Agareni, pag. 422. καὶ ἐκάθισεν ὁ Αποςάκρης Χαλιφάτης ἀντὶ τοῦ Μουχαμὲτ. Ita alibi non semel.

ΧΑΛΚΕΥ'Σ, *Faber ferrarius*, Gall. *Mareschal*. Cod. Reg. 3497. fol. 83. καὶ ἀπελθεῖν εἰς χαλκέα, καὶ κοψάτω ὁ χαλκεὺς ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς λύκου τῆς χαλιναρίου ὀλίγον, &c. Cod. alio 3502. fol. 228. ἄκμων χαλκέος λοθήσεται ῥᾶςα τραγείου κριόμενος αἵματι, &c. aliàs, χαλκεὺς, Hesychio πᾶς τεχνίτης, καὶ ὁ ἀργυροκόπος, καὶ ὁ χρυσοχόος exponitur.

ΧΑ'ΛΚΟΜΑΝ, pro χάλκωμα, *Æs*. Cosmas Hieromonachus Chymicus MS. καίεται γὰρ τὸ χάλκομαν, καὶ γίνεται τοιοῦτον ὅταν τρίβεται ὥσπερ ἅλας. Codex Reg. MS. 618. f. 282. λαβὼν χάλκομαν κόκινον, καὶ πουλικοφάρμακον κόκινον, &c.

ΧΑΛΚΟΜΑΝΙΚΑ'ΡΙΟΝ, *Æreum manubrium*, λαβὴ χαλκῆ. Nicolaus Myrepsus sect. 36. c. 21.

ex

ex Cod. Reg. λαβὼν χαλκωμάνικάειον, καὶ παιδίε ὕρον ὡς ἐτῶν ϛ. ἢ ή, πύρωσον τὸ χαλκὸν ἐπὶ ἀνθράκων εὐτόνως, καὶ κάλασβεῖον, &c. Perperàm Fuchsius *as quod manibus tractatur* hîc intelligi putat. Vide Μανίκιον, & Χάλκωμα.

ΧΑΛΚΕΟΞΕΣΤΟΝ. Idem quod Χερνιβόξεστον, de qua vox infra. Euchologium Cryptoferratense apud Goarum p. 227. & Vaticanum apud Morinum de sacris ordin. pag. 97. καὶ κελεύει ὁ ἱερεὺς— κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ χαλκόξεστον, καὶ μάξηλον, καὶ μανδήλιον.

ΧΑΛΚΟΠΡΟΣΩΠΟΥΣ, vocabant *homines impudentes*, quemadmodum hodie dicimus, *qui ont le front d'airain*, qui nulla re moventur: quibus *os* est *ferreum*, ut loquitur Suetonius in Nerone: seu *os durum*, ut Terentius in Eunuch. S. Chrysostomus adversus Judæos: καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν, τουτ' ἔστι ἀναίσχυντον· οὕτω γοῦν καὶ ἡμῖν ἔθος πολλάκις τοὺς ἐρυθριᾷν μὴ εἰδότας χαλκοπροσώπους καλεῖν. Vide Artemidorum, cap. 24.

ΧΑΛΚΟΠΥΡΙΤΗΣ βροντησινός, θεῖον ἀπὸ ὑδραργύρου, in Glossis Chymicis MSS.

ΚΑΛΚΟΦΩΝΟΠΟΥΛΟΝ, *Tubicen, qui Tubam aream inflat.* Anonymus de Amoribus Lybistri & Rhodamnes, MS.

Ἦλθασιν ὅλλοι μου, καὶ ἀναπέλω τὴν τέντ᾽ αν μου τριγύρου,
Καὶ εἶχα φαλκοφονόπουλα παιδόπουλά μου δύο.

ΧΑΛΚΩΜΑ, *Quævis materia area.* Historia Apollonij Tyrij:

Σάνενε πλέα διάφορα τὸ ἐκὰν ἀπὸ τ' ἄλω,
Τὰ σήμη ἀπὸ τὸ χάλκωμα ἀπὸ νὲ πλία μεγάλον.

Propriè, *Ahenum*, κρεοδόχον ἀγγεῖον, Κάκαβος. Agapius in Geoponico cap. 170. βράσε ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἴδιον καμπόδιον, ἤγουν πέντε χαλκώματα. Occurrit sæpe apud hunc scriptorem. Maximus Cythær. 24. April. καὶ βάνουσι εἰς ἕνα χάλκωμα πυρωμένον γεμάτον πίσσαν. Ita 31. Maij.

Χαλκοματένιος, *Æneus*, Χάλκεος.

Χαλκιάς, Χαλκωματάς, *Faber ferrarius, vel ærarius*, χαλκεύς.

ΧΑΛΛΙΡΡΥΤΟΝ, Prophetis seu Chymicis, *Struthium*, apud Interpolat. Dioscor. 381.

ΧΑΛΟΥΜΙΟΝ, *Calamus.* Gall. *chalumeau.* Agapius in Geoponico cap. 184. διὰ νὰ κάμῃς χαλούμια, ἤγουν γλώσσαις ἀπὸ τυρί. Ibidem: ὅτι ἐὰν ἐμολύνθη χαλοῦσι τὰ χαλούμια, καὶ βρωμίζουσιν.

ΧΑΜΑΙΔΙΚΑΣΤΑΙ, *Pedanei judices*, qui & *Dativi*, & ἐξ ἐπιπέδου, seu *de plano* judicant, nec tribunal habent in Basilicis lib. 8. tit. 1. pag. 408. Glossæ Gr. Lat. χαμαιδικαστής, *Pedaneus judex*, *Arbiter*. Vide Cujacium ad Nov. 42.

ΧΑΜΑΙΔΥΟΣΜΟΣ, *Rosmarinus*, ζέα, apud Apuleium cap. 79.

ΧΑΜΑΙΖΙΚΙΟΝ, instrumenti musici species. Nicetas in Manuele lib. 3. num. 4. ex Cod. Barbarogr. τοιοῦτος δ' ὤν, ἀεὶ ἐν τοῖς γάμοις καὶ χαμαιζικίοις προσέβαλλε, καὶ ἦν καὶ τῷ βασιλεῖ εὐαπόδεκτος. Ubi Codex alter: διώκων δὲ τὰ συμπόσια, ὁ βασιλεὺς μόνον πλεῖστα κεχάριστο, &c. Rursum lib. 7. num. 4. ἔχαιρε καρυκείαις βρωμάτων, καὶ τοῖς πρὸς κύκλον καὶ κιθάραν καὶ χαμαιζίκιον ᾠδῶν ἔχουσιν οὐκ ἀπήχθανετο. Ubi Codex alter, συμφωνίαις ᾠδῶν.

ΧΑΜΑΙΙΟΝ, *Viola nigra.* Neophytus Monachus in Glossis Jatricis MSS. ἴον πορφυροῦν οἱ δὲ δασυπόδιον, οἱ δὲ ἴον ἄγριον, κοινῶς δὲ χαμαίιον. Hinc fortè nostrum *Camayeu.*

ΧΑΜΑΙΚΕΡΑΣΙΑ, *Suboles cerasi*, apud Myrepsum sect. de Drosatis cap. 81.

ΧΑΜΑΙΠΑΤΙΟΝ. Vide in Παλήτιον.

ΧΑΜΑΙΠΙΔΙΑ, Herba quam Græci Ἄπιον vocant. Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 42.

ΧΑΜΑΙΠΛΙΟΝ, τὸ ἐρύσιμον, Neophyto in Glossis Jatricis MSS. *Erysimon*, herba de qua Botanici.

ΧΑΜΑΙΡΙΦΗΣ, *Collectitius*, συλλεκτός, in Gloss. Lat. Gr. infans expositus.

ΧΑΜΑΙΤΡΙΚΛΙΝΟΝ, *Triclinium inferius.* Vita MS. S. Auxentii: εἰσήγαγον αὐτὸν ἐν χαμαιτρικλίνῳ.

ΧΑΜΑΡΑ, vel Χάμαεις, *Erysipelatis species ex flava bile orta.* Constantinus à secretis MS. cap. 125. ubi de erysipelate: εἰ δὲ ἐστὶν ἡ γένησις τοῦ οἰδήματος ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, ὅπερ καλεῖται χάμαρα, &c. & cap. 126. περὶ ἐρυσιπέλατος, ὃ λέγεται Σαρακινιστὶ χάμαεις.

ΧΑΜΕΥΝΗ, *Cubile Monachorum.* Ita *hanc vocem* interpretatur Cujacius in Justiniani Nov. 5. c. 3. ἀλλὰ κοινῇ μὲν αὐτοὺς σιτεῖσθαι θεσπίζομεν, καθεύδειν δὲ ἅπαντας ἐν κοινῷ· ἑκάστου μὲν ἐπί τινος ἰδιαζούσης χαμεύνης κειμένου. Χαμεῦναι καὶ Γυμνόποδες τῶν μοναχῶν, apud Nicetam in Isaacio lib. 1. n. 7. Constantinus Manasses ex Cod. Allatij pag. 119.

Εὑρίσκουσιν ἐν ταπεινῷ κάμῳνον χαμεύνιῳ.

Ubi Cod. al. habet ψιαθίῳ. Vide Hoeschelium in Vita S. Antonii pag. 129. & ad Philonis opuscula p. 251. præterea Casaubonum ad Capitolinum in Marco ubi de χαμεύνια Philosophorum.

ΧΑΜΕΥΡΕΤΟΙ, *Infantes expositi, collecti*, in Novella Justiniani 153.

ΧΑΜΙΚΗΛΑΔΙ, Portio Καμοκυλάδι, *Corydalus*, Κορυδαλός. Nicetas in Isaacio Angelo lib. 3. num. 3. ex Cod. barb. Gr. ὁ μὲν τὰ μίμηλα τῶν στρουθίων, ἤγουν κίσσας, χαμικηλάδας, ψιτλακοὺς, καὶ ἕτερα κρατήσας. Ubi Cod. al. ᾠδικῶν ὀρνίθων συλλογὴν habet.

ΧΑΜΙΛΟΣ, Καμηλός, *Humilis*, *Vilis*, *Ignobilis*, οὐδαῖος, χυδαῖος, φαῦλος, ex χθαμαλός. Lexicon MS. ad S. Athanasium: χθαμαλοῖς, χαμηλοῖς. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καὶ μὴ φορεῖς τὰ χαμηλὰ μὲ τὰς Μακρεμμάτας.

Vide Auctorem Incertum post Theophanem pag. 437. 440.

Χαμηλώνειν, *Deprimere*, καταβιβάζειν. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 2.

Ἀλαζονία ἡ πολλὴ θέλει προσχαμηλώσει.

Lib. 4.

Πῶς χαμηλόνης τὸ ψηλὸν αἷμα τῶν βασιλέων.

Καμήλωμα, Καμήλωσις, Χαμηλοσύνη, *Ignobilitas*, *Vilitas*, ἀγένεια, φαυλότης, ταπεινότης.

Χαμιλοπτεριασμένος, timidus, de ave quæ alas humi dejicit, in Glossis Græcobarb. δειλὸς, φοβιτσιάρης, ἄχαρος, χαμιλοπτεριασμένος.

Χαμιλάς, *Locus depressus*, *humilis*, in Portonacio MS.

Χαμηλὸν, unum è quatuor Pneumatibus, in Musica Græcanica. Vide in Φωνή.

ΧΑΜΜΑΜΑ, περιστερεών, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΜΝΗΣΤΕΙΝ, *Insurgere*, *Aggredi*, *Invadere*. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 8.

Μετὸ καλόν του τὸ φάρη, βαστόντα τὸ σπαθήτου,
Ὅλος ἐξαχαμνήστηκεν ἀπάνω τὸν Αρκήταν.

Mox:

Τὸν ἵππον του ἐλάκτισε, καὶ μὲ θυμοῦ μεγάλου
Ἀπάνω του χαμνήστηκεν μὲ τὸ σπαθὶ τὴν χέρα.

ΧΑΜΟΒΟΥΝΗ, Χαμοβούνιον, *Collis humilior.* Anonymus de nuptiis Thesei:

Ποῦ κοιτά στὴν θάλασσαν σε χαμοβούνια πάνω.

Alibi:

Ἄλλοι ἐδιωμάσασι τὸ χαμοβούνι κεῖνο.

ΧΑΜΟΒΙΟΛΕΤΑ, *Viola*, Ἴον.

ΧΑΜΟΓΑΙΟΝ, *Planities*, ἐπίπεδον, ἰσόπεδον, apud Hesychium.

ΧΑΜΟΓΕΛΑΝ, *Subridere*, *Arridere*, Προσγελᾷν, Ὑπομειδιᾷν. Anonymus de nuptiis Thesei:

Σὰν ὁ Θησεὺς ἐγρίκησε ἐκεῖνο τὸ πιτλάκη,
Στοὺς ἄρχοντάς του γύρισε, χαμογελῶντας λέγει.

ΧΑΜΟΣ, *Chamus*, Κημὸς, *Capistrum*, *Frænum* Martyrium SS. Timothei & Mauræ num. 2. ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπεν, Λύσαντες αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τρόχου, καὶ δήσαντες αὐτοῦ τὰς χεῖρας, χάμον περίθετε αὐτῷ, κρεμάσαντες κατὰ κεφαλῆς, &c. & N. 4. αὐτὸς δὲ ἀποκρίνασθαι οὐκ ἐδύνατο, διὰ τὸ περικεῖσθαι αὐτῷ τὸν χάμον. Vide Χάβος.

ΧΑΜΟΣ, *Iactura*. Vide in Χάζειν.

ΧΑΜΟΥΧΑΣ. Vide in Καμουχᾶς.

ΧΑΜΟΧΙΛΑΔΙ, *Alauda*. Vide Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 11.

ΧΑΜΠΕΛ, τὰ μαυροβάλανα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΧΑΜΠΕΣΙΑ, *Æthiopia*, apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. p. 239. unde,

Χαμπέσιδες Hæretici, apud Theodosium Zygomalam MS. de Statu Ecclesiarum Orientalium, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Χαμπέσιδες, οἵτινες ἔχοντες ἐκ τῶν δυσσεβῶν τούτων. Mox: ποιοῦσιν οὗτοι οἱ Χαμπέσιδες καὶ σίγματα διὰ σιδήρου τοῦ θείου σταυροῦ τύπον ἐγχαράττοντες.

ΧΑΝ, suprema dignitas apud Tartaros. Apud Ducam Hist. cap. 15. ὁ μέγας χὰν Τεμὺρ, qui vulgo *Tamberlanus*. Vide Gloss. med. Lat. in *Caganus*.

ΧΑΝΑΡΑΓΓΗΣ, Dignitas apud Persas: *Dux exercitus*. Procopius lib. 1. de Bello Persico cap. 5. παρελθὼν δέ τις ἐν Πέρσαις λόγιμος, ὄνομα μὲν Γουσαναστάδης, Χαναράγγης δὲ τὸ ἀξίωμα, εἴη δ' ἂν ἐν Πέρσαις στρατηγὸς τοῦτό γε.

ΧΑΝΔΑΞ, Χανδάκιον, Χαντάκιον, *Fossa*, *vallum*, χάραξ. Scylitzes pag. 509. ubi de expugnata ab Agarenis Creta insula: τάφρον μὲν ἤγειραν πρῶτον βαθεῖαν, καὶ χάρακας ἐν ταύτῃ καταπήξαντες, ἔνθα καὶ νῦν λαβὼν τὴν ἐπωνυμίαν ὁ τόπος σώζει τὴν προσηγορίαν, Χάνδαξ ὀνομαζόμενος, ἐκεῖσε διενυκτέρευον, & pag. 643. καὶ τὴν πασῶν ὀχυρωτέραν πόλιν, ἣν ἐγχώριος χάνδακα ἐκάλουν, πεπορθηκώς. Quibus locis loquitur de urbe ejusdem insulæ, quam inde *Candiam* hodie vocant, à quâ toti insulæ nomen deinceps mansit. Vide præterea Continuator. Theophanis lib. 2. num. 21. 23. & Symeonem Logothetam in Michaele Balbo, &c.

Χαντάκιον, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. τὰ βάθη καὶ χαντάκια. Alibi: λαρνάκιν ξύλινον, ἤγουν χαντάκιν, ἢ στενάκιν. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 7. τὰ τῶν κήπων ὑπεισδύντες ταφρεύματα καὶ διωρυγάς. Ubi Cod. alter, χαντάκια. Et in Alexio lib. 3. num. 7. τετράπλευρον συντίθησι, μηχανὴν ἴσην τῷ χαντακίου συμμηκιζομένην τῷ εὖρει τῆς τάφρου. Idem in Balduino num. 6. ex Cod. MS. βαλὼν χάρακα, καὶ μέγαν χαντάκιν γύροθεν τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ποιήσας. Infrà: μετὰ δὲ κόπου καὶ μάχης τὸ χάντακα ἐκράτησεν. Occurrit rursum mox. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 846. οἱ δὲ Ροδίτες ἔκαμαν μέσα ἀπὸ τὰ χαλάσματα χαντάκια, καὶ κάρφωσαν κοντάρια καὶ ἄλλα ἄρματα. Et pag. 871. ἐπροσκύνησαν τὸν, καὶ εἶπαν ὅλα τὰ καμώματα, καὶ ἔδειξάν του τὰ χαντάκια. Leonis sapientis ænigmata MSS. οἱ κουκοῦτζη θαρσαλέοι, ἔχουν ὕργεον τὸ ἄνα, εἰς τὸ χάντακα παλεῦσι, &c. Vide Theophylactum Hierodiacon. serm. 1. pag. 6. & Damascenum Studitam Hom. 18.

ΧΑΝΕΙΝ, *Perdere*, Ἀπόλλυσθαι, διαφθείρειν. Nomocanon Cotelerianus n. 410. ὅτι ἀπὸ συμπλοκῆς αὐτοῦ χάνει τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ. N. 524. χάνει τὸ αὐτοῦ μισθάριον. Historia Apollonij Tyrij:

Ὁ γιανὰ χάνει τὸν καιρὸν, νὰ στέκει νὰ διγάτε.

Alibi:

Καὶ τ' ἐργαστήρι ναζαρχῖν νὰ χάνω τὸ δικό μου.

Anonymus MS. de Amoribus Libystri & Rhodamnes:

Ψυχὴ γὰρ ἐρωτότρωτος ὅσε ψυχοπονέση,
Χάνει τοὺς πόνους, ἂν γλυκὺν μάθη τοῦ πόθου λόγον.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Ἀλήθεια κράτειμα σφικτὰ, μὴ πέσης καὶ σε χάσω.

Physiologus MS. de Perdice: ἐκεῖνος χάσκει ἐδῶ καὶ κεῖ, χάνει τὰ λογικά του. Glossæ ad Iliadem barbarogr. Ἀπολέσωσι, νὰ χαθοῦσι. Leges Cypriorum MS. εἰ δὲ ὁ δέδωκε ἐμπόδισιν τοῦ γάμου, χάνει ὃς δέκωκεν ἀῤῥαβῶνας. In Codice Regio 1334. hæc legimus:

Ἐν ἐμβόλοις θρέψας, καὶ βοὴ τοῦ, Μὴ λάβης.
Ἐν τοῖς δυνάσταις καὶ τὸ, Δός μοι πλειστάκις.
Καὶ τὸ πλέον, Δὸς πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου,
Πῶς ζήσεταί τις, πῶς βιώσεται πένης.
Χάνων ταχὺν γῆ, τοὺς πενεστέρους δέχου,
Κῦρος γὰρ οὐδὲν ἐν βίῳ ζωῆς ἔτι.
Τὸν οἶνον οἶδα τῶν φρενῶν ἀναιρέτην,
Ὀδοστατοῦντα τῶν σκελῶν τάς τε βάσεις,
Τὸν οὖν μετρητὸν, τῆς μάχης τὸν ἐργάτην.

Deinde additur hic Καρκῖνος, seu retrogradus versus:

Νόσον ἔβαλεν ὁ λιμὸς, ὃ ὅμιλον ἔλαβεν ὅσον.

Χάυαν, eâdem notione. Anonymus in Miraculo S. Georgii Mart. num. 2. λέγει τῇ συμβίῳ αὐτοῦ· Γυναί, ἐχαύσαμεν τὰ ζεύγη τῶν βοῶν· ἡ δὲ λέγει, Πῶς ἐχάυσαντε ταῦτα, &c. Ubi fortè legendum ἐχάσαμεν, & ἐχάσατε. Vide Χαῦν.

ΧΑΝΙΑΖΕΙΝ, *Diducere*, *Aperire*. Orneosophium jussu Michaelis Imp. scriptum pag. 246. καὶ χανιάσας τὸ ὄρνεον, βάλε τὸ βαμβάκιν. Pag. 247. κάθισον αὐτὸ ἵνα πίῃ νερὸν, καὶ ἔκτοτε χανίασον αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον κομμάτια δύο. Infrà: καὶ χανιάσας τὸ ὄρνεον, βάλλε αὐτὸ μετὰ τοῦ δακτύλου σου, καὶ ἔσται ἀνόρεκτον. Pag. 248. γάγγρινον ἅλας ὅσον φάβαλος μέγεθος βάλε εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν χανίασον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλε κάντιον ἰσόποσον τοῦ ἅλατος. Pag. 251. βούτυρον ἄπασον μετὰ σαχάρεως χανιάσας τὸ ὄρνεον, βάλε εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. Occurrit ibi pluries.

ΧΑΝΤΑΚΙΟΝ. Vide in Χάνδαξ.

ΧΑΝΤΑΡ, ἄκανθα Αἰγυπτία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΝΤΡΩΣΙΣ, *Circumferentia dolii*, fortè pro κέντρωσις. Joannes Canabutzes MS. τινὰ κύκλον ἐκεῖνοι λέγουσι χάντρωσιν, καὶ μετὰ τοῦ ἐκείνου τούτου περιγράφουσι καὶ ποιοῦσι φέντην ἴσον καὶ κατὰ πάντα ἁρμόδιον εἰς τὴν τοῦ βουτζίου περιφέρειαν, ἣν ὡς ἐκεῖνοι λέγουσι, χάντρωσιν, εἰ μὴ ἐδιδάχθησαν τοῦτο παρὰ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ ἀπλαίστου γεωμετρίας. Vide Βουτζίον.

ΧΑΝΤΕΡΗΣ, Ελχάντερις. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν μόλιβδον κεκαυμένον, καὶ βῶλον Αρμενίαν, καὶ χαντερῆς, μάλαξε ὁμοῦ, καὶ χρῶ. Suprà: μόλιβδον καὶ λιθοδαιμόνον, ἐλχάντερις, λύσας μεθ' ὕδατος, ἄλειφε μετὰ τὸ ξηρανθῆναι. Apud Matth. Silvaticum, *Alchandaro*, *Thus* exponitur. Alibi, *Canthar*, *Libanus*. Vide Αρτζουρίτης.

ΧΑΝΤΡΕΣ, *Murenulæ cum margaritis*, apud Crusium in Turcogr. pag. 188.

ΧΑΟΥΝ, *Miscere*, *confundere*, *evertere*, *absorbere*, quasi *in chaos convertere*. Theophanes an. 9. Justiniani: ἐσχίσθη γὰρ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως μετὰ τῶν οἰκητόρων. Nicetas in Manuele lib. 1. num. 5. γυρεύων τὰ χαωθέντα πράγματα. Ubi Cod. alius, ἐξέτασεν περὶ τῶν ἀπολωλότων χρημάτων ποιούμενος. Idem in Isaacio lib. 1. num. 1. οὐκ ἀποδιδοὺς μόνον, εἴ τι τῶν πάλαι προσόντων αὐτοῖς οὐκ ἠφάνιστο. Ubi Cod. al. ἐχάωτο. Et in Alexio lib. 2. num. 5. ἄλλα γὰρ ἄλλοις καὶ πανὺ ὁμοῦ διεσκέδαστο καὶ ἠφάνιστο. Cod. al. ἐχάωτο. Et suprà num. 4. εἰς χάος ἐλήλαται καὶ διέσπασται. Anonymus MS. de significationibus astrorum: ἐν

δεξιῷ

δειξιν ποιεῖ εἰς ἐπανάστασιν ἀνατολικῆς βασιλείας κατὰ τῆ ἐχθρῷ αὐτῆ, καὶ πολλοὶ τῶν σατραπῶν αὐτῆ χαωθήσονται; *in chaos detrudentur, peribunt.* Occurrit præterea apud Achmetem non semel, & in Turcogræcia Crusii.

ΧΑΠΤΕΙΝ, pro Κάπτειν, *Vorare, comedere.* Eustathius ad Od. δ. κάπη δὲ ἡ φάτνη, παρὰ τὸ κάπτω, τὸ χανδὸν ἐσθίω, ὅθεν καὶ τὸ, ἀνέκαψε, παρὰ τῷ Κωμικῷ, ἀφ' ἧ ἔσκαφος, ὁ ψωμὸς, ἤτοι βλωμὸς, ὡς Εὔπολις ἧ γὰρ λέλεπται τῆ ἐμῆ, ἐδ' ἔσκαφος. οἱ χυδαῖοι δὲ τὸ τοιῦτον κάπτω, χάπτω φασί. Idem ad Od. ρ. χρῆσις δὲ τῆ ἐγκάψαι, ὁ ἐπὶ φαγεῖν, καὶ ἰδιωτικῶς, εἰπεῖν, χάψαι.

ΧΑΡΑ, *Os Galli gallinacei ad pectus appositum* Cod. Reg. 1497. fol. 61. v. τῆ ἀλέκτορος τὸ δίκρανον ὀστοῦν τὸ περὶ τὸ στῆθος, ὃ καὶ χαρὰν λέγουσιν, ἐπίθες εἰς τὴν καρδίαν, &c.

ΧΑΡΑΓΜΑ, *Pecunia, moneta signata.* Theophanes an. 6. Rhinotmeti, & ex eo Cedrenus: καὶ τὸ σταλὲν χάραγμα παρὰ Ἀβιμέλεχ νεοφανὲς ὄν, καὶ μηδέποτε γεγονὸς, ἐ προσεδέξατο. Mox, μονήτα appellatur. Rationale peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. MS. Reg. προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ διὰ χαλκῶν νουμίων ἀπαιτεῖσθαι τὰ λεπτὰ ψηφία τῶν τελουμένων δημοσίων· καὶ πάλιν οὕτως ἰδοὺ διορίζεται ἀπαιτεῖσθαι τὸ μὲν χάραγμα διὰ νομισμάτων, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία, ὡς εἴρηται, διὰ νουμίων, &c. Rursum: τοῦτο γὰρ προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ μὲν χάραγμα νόμισμα διὰ τραχέων ἄσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι, &c. Ibidem: καὶ τὸ μὲν χάραγμα διὰ νομισμάτων ἀπαιτοῦντες, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία ἐπὶ τῆ β'. μιλιαρισίων τῷ νομίσματι συμποσοῦντων. Alibi: ἐλαττικὸν φόλλεις ιη. ἤτοι ιι κδ. καὶ τὸ μὲν χάραγμα, ἤτοι τὸ ἓν ιι. μετὰ τῆ δικεράτοεξαφόλλου ἐπὶ τῆ δημοσίου. Anna Comnena lib. 13. pag. 354. Αναλαβόμενον τοίνυν ὁπόσον διὰ χρυσοῦ καὶ ἄλλης ποιότητος προσῆν αὐτῇ χάραγμα, καὶ ἕτερά τινα τῶν χρημάτων, ἔξεισι τῆς πόλεως. Adde lib. 5. pag. 128. Nicetas in Man. lib. 3. num. 6. ἦν δὲ ταῦτα χρυσός τε καὶ ἄργυρος κεκομμένος εἰς νόμισμα. Ubi Cod. alter, εἰς χάραγμα. Achmes cap. 88. εὑρήσει διὰ χαράγματος χρυσοῦν νόμισμα κατὰ τὸ μέτρον τῆ φλυκτίδων. Ita cap. 105. 125. 206. 208. 220. 257. & apud Ducam Hist. cap. 43. Codinum in Orig. Constantinopol. num. 141. 142. &c. Vide Innoc. Cironium lib. 3. observ. juris Canon. cap. 2.

Χαραγὴ, eadem notione. Manuel Malaxus in Chron. MS. p. 477. καὶ ἔκαμαν νέαν χαραγὴν, ἤγουν μονέδα χρυσὴ καὶ ἀργυρή. Vide Χαράττειν.

ΧΑΡΑΔΡΙΟΝ, *Matta*, vel *Pellis in qua cubabant monachi,* Vita S. Syncletices num. 53. ἀλλὰ θαυμάζεις ἑαυτὴν ὅτι ἐν χαραδρίῳ καθεύδεις καὶ ἐν τριχίνῃ στρωμνῇ; ἄλλοι δὲ χαμευνοῦσι δικαίως. Paradisus seu liber SS. Senum MS. & Apophthegmata Patrum in Patri. Romano num. 1. βλέπει δὲ αὐτὸν ὁ Αἰγύπτιος φοροῦντα ἱμάτια τρυφερὰ, καὶ χαράδριον, καὶ δέρμα ὑποκάτω αὐτῆ, καὶ προσκεφάλαιον μικρόν. Infrà: πάλιν ἐμὲ ὃν βλέπεις, κραββάτους εἶχον ὁλοχρύσους, ἔχοντας πολυτίμους στρωμνὰς, καὶ ἀντ' αὐτῶν δέδωκέ μοι ὁ Θεὸς τὸ χαράδριον τοῦτο, καὶ τὸ δέρμα. Ita in Sisoë. num. 50.

Χαλάδριον, eadem notione. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 44. ἐν ἐκτήσατό ποτε χύτραν, ἢ μαγειρεῖον, ἢ χαλάδριον, ἐ μετέλαβεν οἴνου ἢ εὐκρατος. Apophthegmata patrum in Arsenio num. 36. καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν εἰς χαλάδειον μικρὸν προσκεφάλαιον πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτῆ καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν γερόντων ἐλθὼν ἐπισκέψασθαι αὐτὸν καὶ ἰδὼν αὐτὸν εἰς τὸ χαλάδειον, καὶ τὸ προσκεφάλαιον ὑποκάτω αὐτῆ, ἐσκανδαλίζετο λέγων· οὗτός ἐστιν Ἀββᾶς Ἀρσένιος, καὶ εἰς ταῦτα ἀνάκειται, &c. Ubi Joannes Geometra de eodem Arsenio:

Μέμφεται Ἀρσένιόν τις ἰδὼν ἐπὶ κώεσιν ὕλα,

Id est *in Pelle jacentem*: quâ notione χαλάδειον videtur usurpari. Acta S. Maximi Confess. n. 39. καὶ ὥς τι χαλάδριον βέργεσι πεπλεγμένον τοῦτον ἐνθέμενοι, μόλις καὶ κόπῳ διαβιβάζοντες, τὴν μακρὰν ὁδὸν ἐκείνην ἀπήγαγον.

Χαλάνδριον. Vita apocrypha MS. S. Alexii: καὶ προσέταξεν ποιῆσαι εἰς τὸν νάρθηκα αὐτῆ χαλάνδριον, ἵνα εἰσπορευόμενοι αὐτῆ, καὶ ἐκπορευόμενοι αὐτῆ θεωρεῖν αὐτόν. Ædiculam scilicet ad domus atrium & portam.

ΧΑΡΑΚΗΝΟΣ, *Miles gregarius*, à Χάραξ.

ΧΑΡΑΚΟΠΙΖΕΙΝ, *Deliciari*, χλιδᾶν, in Corona pretiosa.

ΧΑΡΑΚΤΑΙ, *Monetarii*, in lib. 54. Basilic. ubi titulus 16. inscribitur, Περὶ μονιταρίων, ἤτοι χαρακτῶν, &c. Vide Theodor. Hermopolitem MS. lib. 6. tit. 1.

ΧΑΡΑΜΑΔΑ, *Rima, hiatus*, Ῥῆγμα, σχίσμα. Nicolaus Lucanus de excidio Troiano:

Καὶ ἐφαίνετο οὐδ' ὅλως χαραμάδα, οὐδὲ σχίσμα.

ΧΑΡΑΤΖΙ, Χαράτζιον, *Pecunia*, idem quod χάραγμα, de qua voce supra: proprie vero vectigal, seu tributum, quod in pecunia exsolvitur, τέλος, δασμός. Πλερώνειν χαράτζι, *Tributum pendere*, δασμοφορεῖν. Μαζώνειν χαράτζι, *vectigal exigere*, φορολογεῖν. Eleutherius Zebelenus de signific. eclips. δηλοῖ καῦμά τε τῶν χωραφίων, καὶ στενοχωρίαν ἀνθρώπων, ζήτησίν τε χαράτζιου παρὰ βασιλέως. Synaxarium Maximi Cythær. 10. Jan. νὰ δίδῃ καὶ τέλος, ἤγουν χαράτζι τῶν Ῥωμαίων. Historia Politica pag. 24. τελειωθέντος δὲ τῆ χρόνου, καὶ μὴ δυνηθέντος δῶναι τὸ χαράτζιον, οὐδενὸς ὄντος τῆ βοηθέντος αὐτῷ, &c. Ita pag. 39. & alibi passim apud Crusium, Theophylactum Hieromonach. homil. 10. pag. 195. Contarem in Hist. Athen. pag. 113. &c.

Χαρατζιάρης, Χαράτζαρος, *Exactor, coactor tributorum*, φορολόγος. Threnus de Capta Constantinopol. MS.

Εγρίκησα πολλὲς φορὲς ἀπὸ τοὺς χαρατζάρους;
Ὅτι ὁρίζῃ ὁ ἄπιστος Χριστιανοὺς ὀρθοδόξους.

Χαρατζομένος, *Tributarius*, ὑποτελής. Χαρατζομαζώνειν, *tributa exigere.* Χαρατζοπλέρωσις, *Pensio tributi.* Vide Χαράττειν.

ΧΑΡΑΤΤΕΙΝ, *Fulgere, oriri.* Anonymus MS. de amorib. Lybistri & Rhodamnes:

Τῆς νύκτας ὅλης ὁ καιρὸς ἐδιέβηκεν ἐκεῖνος,
Ἐχάραξεν ἡ ἀνατολὴ, καὶ ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα.

Χάραγμα, *Aurora.* Hist. MS. Bertrandi Romani:

Ἤμεσθα γοῦν ἀμφότεροι μέχρι μεσονυκτίου,
Καὶ χάραγμαν ἀνατολῆς ἐξέβην ἀπεμένα.

Χαραματῆς, vel τὸ χαραματῆς ἡμέρα, vel ὡσὰν ἐχάραξεν, *hoc manè*, Gall. *ce matin.* Roman. Nicephorus in Grammat. linguæ Græcæ vulgar. inedita.

ΧΑΡΒΑΚ, ὁ ἐλλέβορος λευκὸς, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. 190. in aliis χάρπακ, legitur. Matthæus Silvaticus: *Carbatum*, id est, *eleborus.*

ΧΑΡΒΑΛΟΝ, *Pannus vilior, crassior, rugosior.* Nicetas de excidio Urbis num. 4. ex Cod. barb. græc. τὰ χάρβαλα ταῦτα καὶ ἐσχισμένα ῥοῦχα. Ubi alius Cod. τὰ ῥικνὰ ταῦτα ῥάκη, καὶ μηδὲ τῆ παντὸς ἐξικνούμενα σώματος. Prochoprodromus lib. 1. de sua paupertate, MS.

Κάπα μου, πάλιν κάπαμου παλεο χαρβαλομένη.

ΧΑΡΒΑΣΙΟΣ, *Carbaseus.* Theophanes an. 17. Heraclii: εὗρον δὲ καὶ ἀδη ἀπομένοντα, ἀλόην πολλὴν — καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ χαρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον. Ubi Miscella, *Calbasias camisias multas.*

ΧΑΡΕΚ, ὑπερόας λέγεται. Ita Glossæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Palatum* fortè, ὑπερώα.

ΧΑΡΕ'ΡΙΟΝ. Constantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. βλαπία, πράνδια, χαρέρια, σήμβυτα, πέπερω. Ita in MS. ubi emendat Meursius, χερέαλα, ut sint *armillæ*, sed esse *pannum rariorem* docet Zosimus Panopolita MS. de rotundandis margaritis: ἔσω ᵹ ἡ τοιούτη ὀπὴ ἐσκεπασμένη μετὰ πανίου ἀραιοῦ ἐπιλεγαμένου χαρερίου.

ΧΑΡΞΑ'ΝΙΟΝ, Χαρτζάνιον, *Scartanea*, *Lorum*, Leo in Tacticis cap. 7. n. 18. ubi de exercitatione militum: ἐὰν ᵹ βώλους ἔχῃ ἡ γῆ ἐν ᾗ γυμνάζονται, τούτους βάλλειν κέλευε κατ' ἀλλήλων ἐν τῇ γυμνασίᾳ τῆς συμβολῆς, ποτὲ ᵹ καὶ τὰ λεγόμενα χαρζάνια, ἢ τούτοις ὅμοια χρῆσθαι ἐν τῇ μάχῃ. Ubi Onosander cap. 10. εἰ ᵹ τινα καὶ βεβωλασμένα πεδία εἴη, βώλους κελεύειν αἴροντας βάλλειν, ὄντων ᵹ καὶ ἱμάντων ἐκ ταυρείων, χρῆσθαι ἐπὶ τῆς μάχης. Est igitur χαρζάνιον idem quod ἱμάς. Achmes cap. 221. ἐὰν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Βασιλεὺς ἔτυψε τινα μαγκλαβίῳ, ἢ χαρζανίῳ, εὑρήσει ἐξ αὐτοῦ περίφημον καὶ μέγιστον ἀξίωμα, ὑπὲρ καύχημα. Et cap. 249. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εὗρε Χαρζάνιον, εὑρήσει ἐξουσίαν ἐλάττονα τοῦ μαγκλαβίου. Meminit Scylitzes pag. 536. familiæ Constantinopolitanæ, Μοροχαρζανίων, ex qua ortum sumebat Joannes Patriarcha Theophilo imperante. At Continuator Theophanis lib. 4. num. 6. habet Μοροχαρζαμίων.

ΧΑΡΙΣΤΗ'ΡΙΑ, in Glossis Basilic. εὐχαὶ ἐπινίκιοι εὐχαριστηρίαν ἔχουσαι. Glossæ Gr. Lat. χαριστήριον, *Amatorium*. Aliæ, *Donum*, *Donatum*. Rursum, χαριστήρια, *donaria*.

ΧΑΡΙΣΤΙΚΑ'ΡΙΟΣ, *Præbendarius*, *qui præbendam accipit à Monasterio*: nam apud Græcos monachorum alii sunt τοῦ μεγάλου σχήματος, perfectiori nimirum vitæ addicti: alii τοῦ μικροῦ, qui & μικρόσχημοι: & hi quidem cœnobiaci sunt, sed & alii sunt ἰδιόρρυθμοι, id est qui suo more vivunt, & ut illis collibitum est: quippe antequam habitum induant, certa pecunia corrogata, ad sui necessarios usus per monasterium subministrandos cellam obtinent, & quotidie panem & vinum, quæ aliis etiam tradi solent à cellario, ad victum accipiunt, reliqua sibi ipsis provident, & sic ab oneribus monasterii immunes, sua peragunt, & negotiis operam dant. Cum placet, & placet fere semper, dummodo in Monasterio commorentur, ne aliis obloquendi causa sit, ad officia celebranda cum aliis conveniunt. Hæc fere ex Allatio lib. 3. de utriusque Eccl. Consensione cap. 8. §. 3. ubi alia etiam de ejusmodi Præbendariorum bonis edisserit. Ex quibus non alii vel diversi videntur ab iis qui *Præbendarij*, aut *oblati cœnobiorum* apud nos dicuntur: de quibus copiosè egimus in Gloss. med. Lat. Balsamon de jure Patriarchico in Monasteria, lib. 2. juris Græcorum pag. 142. καὶ ὁ ἐπισκόπευος λαμβάνων, ἢ καὶ διδοὺς, εἰ μὲν οὐκ ἔστιν ἡγούμενος, ἵνα ἐκδιώκηται τῆς ἡγουμενείας. εἰ ᵹ χαριστικάριος, ἐκδιωχθήσεται ἀπὸ τῆς μονῆς. Infrà: ἔξει γὰρ ἀκώλυτον ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης τὸ τάσσειν μᾶλλον ὑπὲρ οἱ χαριστικάριοι, κἂν ὑπομνήματα ἔχωσι. Sancitum Alexii Patr. Constantinop. ibid. p. 254. ἀναιτιῶς ᵹ καὶ ἀνεγκλήτως, καὶ διὰ μόνην ἐπήρειαν, οὐδένα πιστευόμενον τῶν ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, καὶ λοιπῶν Ἀρχιερέων, χαριστικάριον ἐξωθῆσαι μονῆς εἰ μή τις ἀναξίως ἑαυτοῦ βούλοιτο πολιτεύεσθαι, καὶ τὴν ἀδικίαν ἀπαράζειν. Nec scio an de iis accipiendus sit. Anonymus MS. de arte Notaria: μνημονεύόμεθα ᵹ καὶ ἡμεῖς καθ' ἑκάστην ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ ἐγγεγραμμένοι ὄντες ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις μετὰ τῶν λοιπῶν χαριστικαρίων μετὰ τῆς ἡμῶν τελευτὴν εἰς τὸ διηνεκές. De ejusmodi charisticariis copiosè egit Joannes Patr. Antiochenus, orat. εἰς τὰ μοναστήρια διὰ δωρεῶν λαμβάνοντας n. 13. & 14. ubi de nomine: περὶ ᵹ τὰς δωρεὰς ταύτας λαμβανόντων, οὓς ἡ πονηρὰ συνήθεια Χαριστικαρίους ὠνόμασεν, ἀναγκαῖον εἰπεῖν.

Χαριστική, verò dicitur ejusmodi *Præbenda monachica*, vel certè quodvis *Donativum*. Achmes cap. 125 ἐάν τις ἴδῃ ὅτι χαριστικὰς ἔλαβε παρὰ τοῦ Βασιλέως, εὑρήσει πλοῦτον καὶ σωτηρίαν ψυχῆς.

ΧΑΡΙΤΗ'ΣΙΑ, *Philtra amatoria*. Interpres Irenæi in carpocrationis hæresi: *Artes etiam magicas operantur & ipsi, & incantationes: Philtra quoque & Charitesia, Paredros, oniropompos, & reliquas malignationes*. Ubi Epiphanius in eadem hæresi: ἐπῳδάς τε διαφόρους πρὸς πᾶσαν μηχανὴν ἀφηύραντο πρὸς φίλτρα καὶ ἀγώγιμα. Ubi postrema vox idem sonat quod *Charitesia* apud Ireneum, qui priore etiam ista voce utitur lib. 1. cap. 30.

ΧΑΡΚΑ'ΛΑ, *Onus*, Ital. *carica*, nostris, *charge*, Belgico-Gallis *carque*, Apomasar in Mysteriis: δυνάμιν τῶν ἐνοικούντων εἰς τοὺς τζέργας καὶ χαρκάδας τῶν τε Ταρτάρων καὶ τούρκων. Mox: δηλοσώσιν πραγματευτῶν, ταξειδαρίων, φόβον τῆς ὁδοῦ, δυνάμιν τῶν εἰς τὰς χαρκάδας. Vide Gloss. med. Lat. in *Carricare*.

ΧΑ'ΡΚΟΥΣΙΝ, vel Κάρκουσιν, τὸ χαλκὸν τὸ κεκαυμένον, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in aliis Græcobarb. χάλκωμαν καμένον. *Æs ustum*.

ΧΑ'ΡΧΩΜΑ, pro Χάλκωμα, in Arithmetica practica MS. & in Cod. Reg. 945. fol. 340. v.

ΧΑ'ΡΜΑ, in Glossis Reg MSS. exponitur κατάρα. Vocem Syriacam *Cherma* contendit Gaumianus ad Psellum de operat. dæm.

ΧΑΡΟΥ'ΜΕΝΑ, adverbialiter, *Eia*, Ital. *Allegramente*, Gall. *Courage*, dum adduntur animi. Roman. Nicephorus in Grammat. inedita.

ΧΑΡΟΥΡΓΙ'ΤΑΙ, secta apud Arabes, Theophanes an. 19. constantis pag. 289. τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη αἵρεσις Ἀράβων, οἱ λεγόμενοι χαρουργῖται, &c.

ΧΑΡΠΕ'Λ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. τὸ Ακανθόχοιρον, χαρπὲλ, καὶ καϊφάρ.

ΧΑΡΠΟ'ΔΑ, ὁ ἀκανθόχοιρος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΡΤΑ'ΡΙΟΝ, *Scutulum quadratum*, seu alia figura, ex Gallico *cartier*, uti censent Junius & Meursius. Certè *quartarius panis*, est *quadra panis*, in Adalardi statutis Corbeiensibus lib. 1. cap. 4. Codinus de Offic. cap. 3. num. 19. ἡ τένδα αὐτοῦ λευκή, ἔχουσα χαρτάρια μετὰ ῥαφῆς κεραιάς. Et num. 24. καὶ ἡ τένδα αὐτοῦ ὅμοια, οἷα καὶ ἡ τοῦ Σεβαστοκράτορος, μετὰ χαρτίων κερασέων, ἄνευ ἀετοῦ. Ubi Codex Reg. habet χαρταρίων.

ΧΑ'ΡΤΑΣ, *Bibliopola*, Βιβλιοπώλης.

ΧΑ'ΡΤΖΑ, *Moneta*, *Pecunia*, χάραγμα. Glossæ Græcobarb. χρήματα, ἢ ἄσπρα, ἢ τορνέσια, ἢ χαρτζά. Vide Καρτζα.

ΧΑ'ΡΤΗΣ, *Volumen chartaceum* Glossæ Nomicæ Vaticanæ MSS. ἰστέον ὅτι τὸ μὲν ἐν σχήματι τετράδος ἐξ οἵας δήποτε ὕλης συντιθεμένον καὶ δεχομένον τὴν διαθήκην, Ταβέλλα λέγεται· τὸ ᵹ ἐξ εἰλήματος χάρτου, αὐτὸ τοῦτο χάρτης λέγεται.

ΧΑΡΤΙ'Α, *Ludus chartarum*, Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ τὰ ταυλία, καὶ τὰ χαρτία, καὶ ζάρια κατακαύσου.

Hinc patet id genus ludi notum saltem an. 1498. quo hæc mortalitas contigit, cujus origo aliàs incerta. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag. 789. καὶ ἔπαιζεν τὰ χαρτία, καὶ ἄλλας μαργιολίας ἔκαμνεν.

ΧΑΡΤΙΑΤΙΚΟ'Ν, *Tributum pro chartis*, impositum à Nicephoro Logotheta Imp. *quasi pro chartis officialibus*, sicut *cerarium*, pro cera, apud Tullium, ut ait Cujacius lib. 4. observ. capite 18. ubi præterea monet vocem *Chartiaticum* haberi apud Ulpianum in L. Divus,

vus, D. de bonor. damnat. in Pandectis Florentinis: Theophanes in eodem Nicephoro pag.411. & ex eo Cedrenus: τρίτην κακόνοιαν ἐποπτεύεσθαι πάντας, καὶ ἀναβιβάζεσθαι τὰ τούτων τέλη, παρέχοντας καὶ χαρτιατικῶν ἕνεκα ἀνὰ κερατίων δύο. Ubi Codd. alii, χαρτιατικῶν præferunt. Similia habet Zonaras: ἐπόπτας προβαλλέσθαι ἐπισκήπτων ἐπαύξειν σφᾶς τὰ δημόσια, ἀπαιτεῖσθαι δὲ καὶ ὑπὲρ χαρτιατικοῦ ἐπὶ τῷ νομίσματι δύο κεράτια. Vide Novellam 8. Justiniani cap.1.

ΧΑΡΤΟΘΕΣΙΑ, *Rationum scrinia*, in quibus asservantur chartæ. Codex Canonum Ecclesiæ Africanæ Can.86. περὶ τοῦ χαρτοθεσίου καὶ ματρικίου τῆς Νουμιδίας. In Canone vero, τὸ ματρίκιον καὶ ἀρχέτυπον τῆς Νουμιδίας, legitur. Theophanes an.19. Copronymi: τούτῳ τῷ ἔτει φθόνῳ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκώλυσαν Ἄραβες ἐκ τῶν δημοσίων χαρτοθεσίων πρὸς ὀλίγον χρόνον, &c. Leo Grammaticus in Leone sapiente pag. 486. γέγονε δὲ καὶ ἐμπρησμὸς εἰς τὰ κηρουλάρεια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καέντων τῶν χαρτοθεσίων πάντων καὶ τοῦ σακέλλης. Ubi Anonymus Combefisianus in eodem Leone num. 32. καέντων τῶν τοποθεσίων καὶ χαρτοθεσίων τοῦ πατριαρχικοῦ σακέλλης. Proinde locus seu ædes intelligitur, ubi reponebantur & asservabantur Patriarchicæ chartæ.

ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΔΙ, *Chartarum ludus.* Vide Χαρτία.

ΧΑΡΤΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Chartula.* Harmenopulus lib.5. tit.7. §.1. καὶ λέγεται τοῦτο κωδίκελλος, ἤγουν μικρὸν χαρτόπουλλον, ἢ βιβλίδιον.

ΧΑΡΤΟΣΑΚΟΥΛΟΝ, sacculus in quo reponuntur chartæ vel instrumenta domestica. Ptochoprodromus MS. lib.1.

Καὶ βλέπω χαρτοσάκουλα γεμάτα τὰ χαρτία,
Καὶ ἀνοίγω καὶ τὴν ἄρκλαν μου νὰ εὕρω ψωμὴν καὶ φαγήν.

Mox:

Καὶ εὑρίσκω ἐκεῖσε κείμενα πολλὰ πολλὰ χαρτία.

ΧΑΡΤΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Chartularius, Scriniarius*, qui chartulas servat, κομμενταρίσιος, in Lexico MS. Cyrilli, & in Gloss. Basilic. χαρτογράφος, χαρτοφύλαξ, in Gloss. Gr. Lat. Eædem Glossæ Basilic. χαρτουλάριος, ὁ τὰς δικαζομένων διαλύων δίκας, ὃς τῷ Στρατηγῷ ἔν τισιν ὑποτάσσεσθαι δεῖ. Eclogæ Leonis & Constantini Impp. tit. 17. §. 6. κληρικοὶ καὶ χαρτουλάριοι, καὶ ἕτεροί τινες ἐκ γονικῆς στρατευόμενοι ὑποστάσεως. Vide Nilum Monach. lib. 2. Epist. 275. lib. 3. Epist. 105. & quæ adnotamus ad Cinnamum pag.452.

Χαρτουλάριος τῶν θείων κοιτώνων, *Chartularius sacri cubiculi*, seu Thesauri Imperatorii, in Novella 8. Justiniani. cap.7. παρόντος δὲ τοῦ κατὰ καιρὸν μεγαλοπρεπεστάτου χαρτουλαρίου τῶν θείων ἡμῶν κοιτώνων, τοῦ τοῖς συμβόλοις τούτοις τοῖς παρ' ἡμῖν ὑπηρετουμένου, tres fuisse simul indicat Notitia consuetudinum eidem novellæ subjuncta: τοῖς τρισὶ χαρτουλαρίοις τοῦ θείου ἡμῶν κουβουκλείου νομίσματα ἐννέα. Idem Justinianus Nov.25. δεῖ δὲ αὐτὸ παρέχειν προφάσει συμβόλων οὕτως, τοῖς περιβλέπτοις χαρτουλαρίοις τρισὶ τοῦ θείου κουβουκλείου νομίσματα ὀκτώ. Vide Κοιτών.

Μέγας χαρτουλάριος, *Magnus Chartularius*, Dignitas in Aula Constantinopolitana, apud Codinum cap.2. num.26. & cap.4. num.28. ubi ejus vestes describit, munus verò cap.5. num.6; quo loco ait Imperatori peregre profecturo Protostratorem postquam Imperator equum conscendit, apprehenso fræno equum ducere usque ad quartam vel quintam palatii partem: postea subeuntem ejus locum chartularium, fræno pariter ducere usque ad portam: idem porro facere cum Imperator ex equo desilire paratus est, adducere enim equum usque ad locum ubi Imperator descendere solet, tum ei succedere Protostratorem: quo absente, ea omnia præstare Magnum Chartularium. Ex quibus conficitur ejus munus circa Imperatoris equile potissimùm versatum, proindeque eum esse qui Nicetæ in Isaacio lib. 3. num.2. χαρτουλάριος τῶν ἱπποστάθμων dicitur: & de quo Zonaras in Leone Isauro pag.83. Παῦλον τὸν τῶν βασιλικῶν ἵππων ἐπιστάτην, (χαρτουλάριον ἡ Ῥωμαΐα οἶδε τοῦτον λέγειν φωνή) Πατρίκιον τιμήσας, &c. Ubi Theophanes an.2. ejusdem Augusti: ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποστέλλει Παῦλον τὸν ἴδιον αὐτοῦ χαρτουλάριον, ex quibus elicitur Basilium Zizilucem, qui Nicetæ in Manuele lib.1. num.1. & lib. 3. num. 1. ejusdem Augusti χαρτουλάριος dicitur hanc obiisse & obtinuisse dignitatem: ut & alterum apud Cinnamum lib. 2. n.13. & Andronicum Lampardam, lib. 6. num. 7. ὃς χαρτουλάριος Βασιλεῖ ἦν. Meminit etiam hujusce dignitatis Georgius Acropolita in Chron. c.40. ὁ Πετραλίφας ὁ μέγας χαρτουλάριος ὀνομαζόμενος. Adde c.45. meminit etiam Metaphrastes in S. Demetrio μεγαλοδοξοτάτου Δουκὸς Θεσσαλονίκης καὶ χαρτουλαρίου κύρις Βασιλείου, sub Manuele Comneno Imp. Hinc hodiernis Græcis χαρτουλάρος, *equiso*, vel *strator* dicitur. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ὁ ἐδικόσμας ὁ καρτουλάρης ἐκακόπεσεν ἐτούτην τὴν νύκτα, καὶ διὰ τοῦτο τῶρα ἔνε ἄρρωστος, *noster curator equorum malè cubavit hac nocte, & ideo nunc est ægrotus.*

Χαρτουλάριος τοῦ ὀξέως δρόμου, apud Constantinum de admin. Imp. cap. 43. *Chartularius publici cursus.* Vide Δρόμος.

Χαρτουλάριος τῆς ἐξαρτήσεως, apud Joannem Damascenum in Synodica ad Theophilum Imp. p.130. *Chartularius Armamentorum navium.* Vide Ἐξάρτησις.

Χαρτουλάριος τοῦ Θέματος, Leoni in Tacticis cap. 4. §. 31. δεῖ πρὸς τὴν τοῦ στρατοῦ καταγραφήν τε καὶ ἀναζήτησιν. Ejusmodi chartulariorum meminit Harmenopulus lib.4. tit.12. n.28.

Χαρτουλάριος τῶν πλωΐμων, *Chartularius classis.* Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἦν γὰρ χαρτουλάριος τῶν πλωΐμων, ὁρμώμενος ἀπὸ Ἀμάσραν.

Χαρτουλάριος τῶν δημοσίων φόρων, apud Theophanem an. 2. Copronymi, *Chartularius vectigalium.* Apud Turcos, Imperii redituum ac vectigalium receptor, μέγας χαρτουλάριος τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἡγεμονίας appellatur à Duca Hist. cap.30.

Χαρτουλάριοι μεγάλου Σκευοφύλακος. Horum meminit Euchologium Goari pag. 641. 642. ut & Balsamon in Meditato de Chartophylace & Protecdico p.457. Aliorum vero Chartulariorum Ecclesiasticorum, Justinianus in Nov. 120. c. 6. §. 1. & Harmenopulus lib.3. tit.4. §.10.

Χαρτουλάριοι τῆς μεγάλης σακέλλης, καὶ τοῦ σκευοφυλακίου, dignitates Ecclesiasticæ ex ordine Lectorum, apud Joan.Episcop.Citri in Respons.p.328.& in Catalogo Allatiano p.273.

Χαρτουλάριος τοῦ ναοῦ, in Synaxario Colberteo 8. Sept. in S.Artemidoro.

Χαρτουλαράτον ἐκκλησιαστικόν, *Munus ejusmodi chartulariorum*, apud Balsamonem ad Epist. S.Basilii ad Amphiloch. can.51.

Χαρτουλάριον, *Locus recondendis chartis, scrinium*, χαρτοφυλάκιον. Nicetas in Alexio lib.2. num.4. καὶ παρέντα τινὰ τῷ τόμῳ προσθεὶς αἰτιάματα, ἐκ τοῦ δῆπουθεν ἀναμφηρίστου πάσης ἱερᾶς ἀποξενοῦντα λειτουργίας, τὸν τούτοις ἀλόγια τῷ χαρτουλαρίῳ ἀποτίθησιν. Ubi Cod.al. χαρτοφυλακίῳ.

ΧΑΡΤΟΥΛΗ, *Chartula*, in Catalogo offic.Eccl. Constantinopol. ex Cod.Allatii. Locum vide in Χαρτοφύλαξ.

ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΞ, *Notarius, qui instrumenta publica servat*: nostris, *Gardenotes.* Asterius in

Homil. 2. in Psalm. 5. καὶ τοὺς δημοσίους χαρτοφύλακας ἐπερωτᾶς, &c. & Homil. 3. in eundem Psalm. ὁ Ἰουδαῖος ὡς χαρτοφύλαξ τὰς διαθήκας ἐφύλαξεν, καὶ ὁ Χριστιανὸς, ὡς υἱὸς, ἐκληρονόμησεν.

Χαρτοφύλαξ τῆς οἰκονομίας dicitur Joannes Patriarcha Constantinop. in catalogo Patr. antequam Patriarchalem dignitatem esset consecutus.

Χαρτοφύλαξ τοῦ Ὁρμίσδου, *Chartophylax Palatii Hormisdæ*, Constantinopoli, apud Theophanem ann. 5. Phocæ. Vide nostram Constantinopolim Christian. lib. 2. sect. 4. num. 5.

ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΞ, *Archivi & chartarum Ecclesiæ custos*, dignitas inter eas, quas Ἐξωκατακοίλων vocant, quinta, apud Codinum de offic. Eccl. Constantinopol. cap. 1. ubi illius munus sic describitur: ὁ χαρτοφύλαξ, κρατῶν τὰ ἐκκλησιαστικὰ χαρτῷα δικαιώματα, κριτὴς τῶν ὅλων ὑποθέσεων ἐκκλησιαστικῶν, ἔχων τὰς γαμικὰς ὑποθέσεις· ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς λοιπαῖς τοῖς κληρικῶν ὑποθέσεσιν ἔκδικος, ὡς δεξιὰ τοῦ Ἀρχιερέως χείρ. Catalogus officiorum magnæ Ecclesiæ Constantinopol. ex Cod. Reg. ὁ μέγας χαρτοφύλαξ κριτὴς τῶν ὅλων ὑποθέσεων, ὡς δεξιὰ τοῦ Ἀρχιερέως χείρ. In alio Cod. ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, εἰς τὸ μεσάζειν, καὶ εἰς τὰς σημειώσεις. Rursum in alio, ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς, καὶ οἱονεὶ δίκαιος τῶν ἀνηκόντων τῷ Πατριάρχῃ. Denique in Cod. Allatiano: ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἵσταται πλησίον τῶν ἁγίων μυστηρίων· λέγει ὁ αὐτὸς Ἀρχιδιάκονος, Προσέλθετε τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ· ἔστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις τὰς ἀσερχομένας ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐκ προσώπου τοῦ Ἀρχιερέως διδόναι παρ' αὐτῷ τὰς ἀποφάσεις πάσας· ἔχων δὲ καὶ τὰς ἱερολογίας τῶν μνηστειῶν, ἱερολογῶν αὐτὰς, καὶ ἀποστέλλων τῷ ἱερεῖ τοῦ ναοῦ τοῦ δεῖνος, εὐλογεῖν αὐτάς. (Quod quidem perperam accepisse interpretem monuimus in V. ἱερολογεῖν) ἔστι δὲ καὶ ἐν τῆς χειροτονίαις τῶν Ἀρχιερέων, προσφέρειν τὸν χειροτονούμενον Ἀρχιερέα· ἔχων δὲ αὐτὸς χαρτούλην ἀναγράφει τὰς τῶν ἐπισκόπων ἀποφάσεις, καὶ αὐτὰς τῷ Ἀρχιερεῖ ἀναφέρει. Quæ postrema verba male etiam ita vertit eruditus Interpres: *Habet sub se chartularium, & Episcoporum sententias recenset, easque ad Patriarcham defert.* Quinimmo dicitur, chartophylacem adducere Patriarcham ut consecretur, habereque chartulam, in qua scribit Episcoporum sententias, easque ad Patriarcham referre. Neque enim aliud hic sonat vox χαρτούλη, ex Latino formata: quæ autem illa sit chartula, indicat Euchologium, ubi de Episcoporum ordinatione agit: καὶ προσάγεται τούτῳ παρὰ τῶν συμπαρόντων τριῶν Ἀρχιερέων ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους (τῆς ἁγίας τραπέζης.) Ὁ δὲ χαρτοφύλαξ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ δίδωσιν αὐτῷ χάρτην, ἐν ᾧ γέγραπται, εἰ μὲν Πατριάρχης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, ταῦτα· Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πρεσβυτέρων. Εἰ δὲ Μητροπολίτης, ταῦτα· Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πρεσβυτέρων, ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται ὁ δεῖνα τὸν θεοφιλέστατον πρεσβύτερον εἰς Ἐπίσκοπον τῆς Θεοσώστου πόλεως τῆς δε· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος. Denique Symeon Thessalonicensis lib. de sacris ordinat. cap. 13. ita Chartophylacis munus describit: ὁ δὲ τὰ τῶν ἱερέων ἐπιστατεῖ, εὐτακτεῖ τούτους, καὶ ἀνερευνᾷ τὰ περὶ αὐτῶν, προαγομένους τε ἐξετάζει, καὶ πρὸς τὸ ἱερῶσθαι προσάγει, καὶ τὰ τῶν γάμων νομίμως φροντίζει, ἐξυπηρετῶν διοικεῖ μετὰ γνώμης τοῦ ἱεράρχου, καὶ τὰ ὑπομνήματα φυλάσσει, καὶ χεὶρ ὅλως ἐστὶ τῷ Ἀρχιερεῖ δεξιά. Eundem vide præterea cap. 4. pag. 134 & cap. 6. pag. 151.

Neque Patriarchalium chartarum duntaxat custos fuit, sed & bibliothecæ Patriarchii, quod potissimum docemur ex Concilio VI. Oecumenico act. 1, καὶ πρὸς βραχὺ ὑπεξελθὼν Γεώργιος ὁ εὐσεβέστατος Διάκονος καὶ Χαρτοφύλαξ, καὶ παραγενόμενος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Πατριαρχείου, προσεκόμισε τὰ βιβλία τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων. Ita in Act. 8. pag. 752. edit. Labbei, & alibi non semel.

Sed præ cæteris Charthophylacis dignitatis prærogativas multis prosecutus est Balsamon in Meditato de duobus illis officiis, Chartophylacis & Protecdici lib. 7. Juris Græcorom. pag. 453. ac nomen quidem ei impositum scribit, ἐκ τοῦ φυλάττειν μεμβράνας, ἤτοι κωδίκια, Patriarchæ scilicet, esseque ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστήν: ejus præterea βουλλωτήριον παρὰ τῷ ἔθει ἀπηωρημένον deferre: sed & ἐγχειρίζειν τούτῳ χρυσοῦν δακτύλιον: denique appellari τοῦ Πατριάρχου στόμα καὶ χεῖρα.

Alias deinde dignitatis istius prærogativas prosequitur: ait quippe, ut & ad Canon. 18. Concilii Nicæni, quantumvis sit ex ordine Diaconorum, sedere tamen ante Episcopos, licet ὑπέρτιμοι sint, vel πρωτοσύγκελλοι, quod quidem Alexii Comneni Imp. quod affert, decreto firmatum observat, seu Manuelis Alexii nepotis, ut scribit Matthæus Blastares lit. A. tit. 4.

Quinetiam olim tiaram auream in sacris Liturgiis, & in processibus publicis gestasse testatur, tametsi sua tempestate morem hunc desiisse scribat. Unde Crygton & Suicerus in thesauro Ecclesiastico, per vocem χρυσοκέφαλος, chartularium designari censent apud Sguropulum in Hist. Concilii Florentini sect. 3. cap. 20. & sect. 4. cap. 29. ubi tamen longè alii probabilius putant his locis nomen esse proprium viri, cum præterea constet hac tempestate tiaram auream non gestasse Chartophylacem, siquidem ævo Balsamonis hanc gestare desierant Chartophylaces. de hac porro tiara agit idem Balsamon ad Photii Nomocan. tit. 8. cap. 1. ὁ δὲ κατὰ καιροὺς Χαρτοφύλαξ ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐδίκου καβαλικεύει κατὰ τὴν λιτὴν τῶν ἁγίων Νοταρίων τὸ πατριαρχικὸν ἄλογον μετὰ ὀθονίου λευκοῦ· εἴθε δὲ τὴν κεφαλὴν ὡς Καδδιμαρίου Πατριαρχικοῦ σκέπεσθαι μετὰ χρυσῆς τιάρας, ἥτις καὶ ἐν Χαρτοφυλακίῳ ἀπόκειται).

Quoad verò Chartophylacis jurisdictionem attinet, multa congerit in eodem Meditato Balsamon, deque illius Tribunali, de quo quædam attigimus in nostra Constantinopoli Christ. ubi egimus de secretis Ecclesiasticis. Sed & ait ἐπιτρέπειν ἱερατεύουσι μοναχοῖς ἀνθρώπων δέχεσθαι λογισμοὺς, καὶ διαρρηγνύειν ἁμαρτημάτων χειρόγραφα.

Sed præsertim, ac præ cæteris, Chartophylacis dignitas in eo præclara censetur, quod ἐνεργεῖ δικαίῳ τοῦ κατὰ καιροὺς ἁγιωτάτου Πατριάρχου πάντα τὰ τούτῳ ἀνήκοντα, ὡς ἐπισκόπῳ· ἀφορίζει γὰρ, διορθοῦται ψυχικὰ σφάλματα, διακόνους καὶ ἱερεῖς ἐπιτρέπει χειροτονεῖσθαι, τὰ τῶν ἱεροτελεστῶν πιττάκια ἐκτίθεται, καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα, καλῶς ἐπισκοπεῖον κληθήσεται τὸ χαρτοφυλάκιον. Ita idem Balsamon ad Can. 9. Concil. VII.

Is porro ad Can. 58. Concil. Carthagin. Michaelis Patr. Constantinopol. Synodicon describit, quo indicatur, neminem sacerdotali dignitate eo inconsulto donari: ἐπειδὴ τοίνυν ἀνηγγέλθη τῇ ἡμῶν μετριότητι παρὰ τοῦ ἡμετέρου θεοφιλεστάτου χαρτοφύλακος πολλούς τινας τοὺς ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐνορίας παρὰ γνώμην αὐτοῦ πρὸς τὰς πέριξ ταυτησὶ τῆς μεγαλοπόλεως ἀπερχομένους ἐπισκόπους τε καὶ Ἀρχιεπισκόπους ἱερατικοῦ παρ' αὐτῶν ἀξιοῦσθαι χαρίσματος. Atque ex eo statum Canonicum Cartophylaci pensitabatur, à Presbyteris initiatis. Matth. Blastares lit. χ. cap. 17. ubi de eodem Synodico: δίδοσθαι δὲ κελεύει τοῖς τῆς ἐπισκοπῆς ὑπηρέταις, καὶ τῷ χαρτοφύλακι παρὰ τῶν χειροτονουμένων τὰ ἐξ ἔθους ἀρχαίου τετυπωμένα. Ubi ὑπηρέται τῆς ἐπισκοπῆς,

κοπῆς, videntur esse qui Ἐπισκοπειανοὶ appellantur, de quibus supra egimus.

Jam vero etsi Chartophylax sit ex ordine Diaconorum, observare tamen licet, interdum Presbyteri gradum habuisse. Nam in Catalogo Patriarcharum Constantinopolit. post Thomam, qui Diaconus & Chartophylax M. Ecclesiæ fuerat, hanc dignitatem obtinuisse legitur Joannes πρεσβύτερος καὶ χαρτοφύλαξ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας.

Quod autem supra notavimus ex Codino & aliis catalogis ad Chartophylacem pertinere, matrimoniales omnes causas, id firmant præterea sancitum Joannis Xiphilini Patr. Constantinopol. lib.4. Juris Græcorom. pag.466. & Pachymeres lib.3. cap.24.

Sed de Cartophylace & ejus munere ac prærogativis, qui plura volet, consulat Allatium lib. 3. de consensu utriusque Ecclesiæ cap.8. §.6. Joan. Morinum de sacris ordinat. part.3. exercit.16.cap.4. Goarum ad Codinum & ad Euchol. & Glossar. nostrum med. Lat. in V. *Chartophylax*.

Χαρτοφυλάκιον, *Chartophylacium, scrinium chartophylacis.* Balsamon in Can.9.Concil.VII καὶ ἰδικῶς δὲ ὡρίσθησαν τῷ Σεκρέτῳ τοῦ Χαρτοφυλακίου τὰ Ἐπισκοπικὰ δίκαια. Sancitum Sisinnii Patr.Constantinopol. lib.3. Juris Græcorom. διὸ καὶ τὰ ὡρισμένα ἐνταῦθα ἐξέθη, καὶ σφραγισθέντα τῷ Χαρτοφυλακίῳ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου Σοφίας, εἰς ὑπόμνησιν τοῖς ἐσομένοις, ἐφυλάχθη, &c. Nicetas in Alexio lib.3. num.4. καὶ παρένθετο τινὰ τῷ τόμῳ προσθεὶς αἰτιάματα, ἐκ τοῦ δήποθεν ἀναμφηρίστου πάσης τῆς ἱερᾶς ἀποξενοῦντα λατρείας τοὺς τούτοις ἁλόντα τῷ χαρτοφυλακείῳ ἀποτίθησιν. Ubi Cod. al. habet Χαρτουλαρίῳ. In Chartophylaciis depositas Episcoporum fidei professiones cum consecrantur, docet Concilium VIII. Oecumenicum, act. 3. init. τὸ τῆς πίστεως ἡμῶν σύμβολον, ὃ ἀπόκειται ἐν τῷ Χαρτοφυλακίῳ ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἡμῶν.

ΧΑΡΤΩΝΕΙΝ, *Pactum inire per chartam, contrahere cum aliquo, per chartam obligari:* propriè *despondere mulierem per chartam.* In Assisis MSS. Regni Hierosolymitani cap.151. titulus ita concipitur: αὐτὶς λέγει ἐν πία ὅπλι ἄνθρωπος ἐντέχει γινέκαν νὰ χαρτόθη, καὶ νὰ ὅρμασι, καὶ πία ὅρμασία ἀξιάζι, καὶ πία οὐδὲ ἀξιάζι, καὶ πόλαπον ἐπιτίμιον νὰ δόσιν τῆς ἐκκλησίας ἐκεῖνος, οὐ ἐκεῖνος ὁποῦ τοὺς πίκς μέν ὁ γάμος ἀτέλιωτος. Tractatur porrò in hoc capite, ut titulus indicat, ut & sequenti, de eo qui mulierem per chartam seu contractum nuptialem despondit, & si à pacto recedere velit, in quam pœnam tenetur. Epigramma Palladæ lib.2. Anthol.

Οὐ δύναμαι δ' ἀλόχου τῆς Ἀνδρομάχης ἀναχωρεῖν,
Εἴργει χάρτης, γὰρ καὶ νόμος Αὐσόνιος.

Χάρτωμα, *Obligatio* seu *desponsio per chartam*, in iisdem Assisis cap. 152.

ΧΑΣΔΙΟΝ, *Villosum sericum*, Gallis *Veloux*. Achmes Onirocrit. cap.158. ἐὰν δ' ἴδῃ τις τὸ τοιοῦτον (ἱμάτιον) ὅτι χάσδιον ἦν, &c. cap.226. εἰ δὲ ἴδῃ τὸ φακεώλιον ἀπὸ χασδίου ἦν εὑρήσει πλοῦτον πλείονα. Occurrit illic pluries, & cap.228. 232. 249. ex quibus emendare licet cap. 220. ubi perperam χασάδιον editum, pro χάσδιον. Concil. Florentin. pag. 11. edit. Labbei: ἐκαθέζετο ἐφ' ὕππου ὡραιοτάτου μέλανος καὶ εὐτρεπισμένου μετ' ἐρυθροῦ καὶ χρυσουφάντου χασδίου. Infrà: καὶ ἕτερος ἵππος λευκὸς ὡραιότατος, εὐτρεπισμένος καὶ αὐτὸς ὁμοίως, καὶ χρυσοῦς ἀετοὺς ἔχων ἐπὶ χασδίου, pag.15. ὑποίμασαν τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως μετὰ ἐρυθροῦ, καὶ χρυσοϋφάντου χασδίου. Sguropulus in Hist. ejusdem Concilii sect. 4. cap.22. εἰς ἑτέρου δὲ τοῦ τρικλίνου πύλην ἐλθόντες, εὕρομεν ἐν αὐτῷ ἄρχοντας πλείους, οἶμαι, τοὺς δέκα, ῥάβδους κατέχοντας πεντεσπιθαμιαίας, χασδέοις κοκκίνοις ἐνδεδυμένας, καὶ μέσον ἀργυροδιαχρύσῳ κεκοσμημένας μεσεμβολήματι. Idem sect. 6. cap.16. καταντικρὺ τοῦ ἀλταρίου σελλίον ἐθέτη ὑψηλὸν Χρυσοκοκκίνῳ χασδίῳ περικεκαλυμμένον πάντοθεν, καὶ προσκεφάλαιον ἐπικείμενον ἔχον ἔν. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 1.

Ἀπετοῦ πᾶσα τῆς μερία στολαῖς μεγάλαις εἶχον,
Μὲ χάσδια χρυσοραύτισα, πλούσια ὑπὲρ μέτρον.

Idem lib. 2.

Χάσδια χρυσὰ κιολάργυρα, καὶ ἀπὸ πλοῦτοι ἄλλα.

Lib.6.

Εἰς σὲ δερμάτι λεονταρίου, χάσδιον ἐντιμένον
Ἦλθεν Κρομῆς θηρίκειος ἔμορφα στολισμένος.

Et lib.7.

Καὶ τὸ ναὸν παστρέψασι, καὶ κατεστόλη σάντον
Μὲ χάσδια χρυσοραύτισα, κ' ὅλους κατὰ τὸ ὥρας.

Lib. 11.

Μὲ χασδιον ὁλόχρυσον ἐστόλισεν ἐκεῖνον.

Adde Codin. de Offic. Palat. cap.4. num. 53.

Σχάδιον, eâdem notione. Achmes MS. Reg. loco laudato, cap.26. pro ἀπὸ χασδίου, habet ἀπὸ σκαδίου. Historia MS. Belisarii:

Γεματες νάνε τὰ φλυρία τὰ κοκινοχρυσέα
Σχάδια χρυσιζάπωτα πολλὰ ὡραιομένα,
Λιθάρια ἀτίμητα, τράνα μαργαριτάρια.

ΧΑΣΕ, ὁ θύμος, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Thymus*.

ΧΑΣΕΚ, in Glossis MSS. Saracenicis, τὸ τριβόλιον βοτάνιν. *Tribolium, lotus*, herba de qua Ruellius & Botanici.

ΧΑΣΚΑΧΙΑΖΕΙΝ, *Hiare*, pro Χασκάζειν. Glossæ Græcobarb. διακεχυμένως γελᾶν, νὰ γελᾷ κασκοχιασμένα, ἤγουν χασκάμενος.

ΧΑΣΚΟΥΣΑ, σατύριον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Satyrium*, herba de qua Botanici.

ΧΑΣΜΟΥΡΓΕΣΘΑΙ, *Oscitare*, χασμᾶσθαι, in Corona pretiosa.

ΧΑΣΝΑΤΑΡΙΣ, *Ærarii Præfectus*, apud Turcos. Historia politica pag.33. ὁ πλοῦτος αὐτοῦ, ἐπεὶ ζῶν οὐδὲν ᾠκονόμησεν, ἐχύθη αὐθεντικοῦ, γινώσκοντος τοῦ Χασνατάρι Αγαρηνῶν, ὅτι κληρονόμον οὐκ εἶχεν. Occurrit mox iterum.

Χασναταρπάσης, *Chasnatar Bassa*, apud Malaxum in Hist. Patriarch. p.140. ubi Theodosius Zygomalas, Ταμίας πρῶτος, χασναταρ δὲ, δεύτερος.

ΧΑΣΤΟΥΚΙ, *Colaphus*, Ῥάπισμα. Χαστουκίζειν, *Alapis percutere*, Κολαφίζειν.

ΧΑΣΧΕΙΝ, *Vagari*, *Hiascere*. Epistola Bessarionis ad pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: τὸ βλέμμα τους προσεκτικὸν, νὰ μηδὲν χάσχωσιν ἔδωθεν κακεῖθεν. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Κλαίσας οἱ ῥύμες ἄματρα, καὶ τὰ στενὰ ἐρημοῦσι,
Καὶ χάσχουσι καὶ ἀκαρτεροῦν τάχανα σᾶς ἰδοῦσι.

ΧΑΤΖΙΖΑΡΙΟΙ, Hæretici, de quibus ita Anonymus in criminat. in Latinos num.59. χατζιζάριοι δὲ λέγονται οἱ σταυρολάτραι. Χατζὶ γὰρ, παρ' αὐτοῖς, ὁ σταυρὸς καὶ δοξάζουσι τὸν σταυρὸν δυνατώτερον τοῦ Χριστοῦ. Vide Nicephor. Callist. lib.18. cap.54. à quo Χατζινζάριοι appellantur, ut & à Codino de Orig. Constantinopol. n.25. An ab hac voce χατζὶ, dictus Leo quidam χατζιλίκιος, apud Leonem Grammaticum in Leone sapiente, incertum.

ΧΑΤΜΗ, ἡ ἀλθαία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. Vide Ονόθυελ.

ΧΑΤΜΠΑ, καὶ χαρδοῦν, ζῶον ἐστὶ παρόμοιον κροκοδείλῳ. Ita Lexic. Reg. Cod.1843.

ΧΑΤΟΥΝΑΔΕΣ. Achmes in introd. in Astrolog. τὰ περὶ τῶν καθυνάδων, παιγνιωτῶν τε καὶ εὐνούχων, ἐκ τῆς Ἀφροδίτης. Vide Καλῆνα.

ΧΑΤΤΟΣ. Anonymus de Oxymelle: ῥίνισμα χαλκοῦ, (forte χαλκοῦ) καὶ κασσιτέρου, καὶ αὐλέρης, καὶ χάττες ἐλχαρῆς, καὶ λειώσας ἄλειφε, καὶ γίνεται γεράνιον.

ΧΑΥ'ΕΙΝ. Vide in Χάνειν.

ΧΑΥΙΑ'ΡΙ. Vide in Χαβίαει.

ΧΑΥΩ'ΝΑ, vox Hebræa, ut quidam volunt. Hieremias, cap. 7. καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν τρίβουσι σαῖς τοῦ ποιῆσαι χαυῶνας τῇ σρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ. Ubi editores monent hanc vocem varie efferri, Χαμῶνας, & Καυῶνας. Sed χαυῶνας legit S. Hieronymus ad hunc locum: *Et mulieres conspergunt adipem cum farina, ut faciant χαυῶνάς, quas nos Placentas interpretati sumus, sive præparationes.* Synodus VIII. Oecumenica act. 6. καὶ γὰρ οἱ τὰ Ἑλλήνων φρονοῦντες, ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἴδωλα κατεσκεύασαν, καὶ σπονδὰς ἐξ οἴνου ἔσπενδον, καὶ ἐξ ἀλεύρου χαυόνας τῇ σρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ οἱ τῶν Ἑβραίων εἰδωλολατρήσαντες προσέφερον. Ubi vetus Interpres *Lagana* habet. Ad oram annotatur alios Codd. habere χαυλῶας, & χυῶνῶας.

ΧΑΦΙ'ΖΕΙΝ. Joannicius Cartanus Hom. in avaritiam: τότες ἐκεῖνος ἐσπλαγχνίσθη, καὶ ἐχάφισεν τὰ τὰ μυρία τάλαντα, &c.

ΧΑΧΑ'ΛΗ, pro Μασχάλη. Maximus Cythær. in Synaxario 19. Jan. εὑρεθεῖσα μία ἀσπίδα τοῦ ἐπίασεν ἀπὸ τὸ χαίρι, οὕτως δὲ πιάνων τὰς τὴν μετὰ δύο τοῦ χαίρια ἀπὸ τοῦ χαχάλαις, τὴν ἔσχισε.

ΧΑΧΑΝΙ'ΖΕΙΝ, Χαχαρίζειν, *Cachinnari in risum effundi, effusè ridere*, καγχάζειν. Stephanus Sachleces in narrat. MSS.

Καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ δέχνουσιν τάχα καὶ κλαίουσίν τον,
Καὶ κεῖνοι χαχανίζουσιν εἰς τοῦ καρδίαις τοῦ μέσα.

Rursum:

Καὶ κλαίσι τὰ παιδάκιά τις, καὶ κεῖνη χαχανίζει.

Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Ἀργεῖ καὶ παίζη, τριπηδᾷ με χάχανα καὶ γέλια.

Χαχατρίζειν, eâdem notione. Historia Bertrandi Romani MS.

Νὰ εἶπες χαχατρίζουσι, συχνοπυκνογελοῦσιν.

Χαχλαδόντης, *Sanna*, χαυλιδοῦς.

Χαχανογελᾶν, eâdem notione. Stephanus Sachleces MS.

Καὶ αὐτὴν χαράν τους τὴν πολλὴν ἐχαχανογελοῦσαν.

ΧΕΑΣΑΜΠΑ'Ρ, ἡ κασία μελάνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΕΙΛΟΠΟΤΑΜΟΝ, *Ripa, Littus.* Historia MS. Bertrand. Romani:

Οὗτος τὸ χειλοπόταμον περιενέτρεχόν το.

ΧΕΙΛΟΥ'ΡΙΟΝ, *Labrum*, Χεῖλος. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Ὅτι καὶ τὰ χειλούριά μου χαλάνε πικραμμένα,
Ἀπὸ γυναῖκα καὶ παιδία ἀλύκριμα σεμένα.

Rursum:

Ἀμὲ τὰ χειλουράκια μου, τῶρα ἂς τοῦ φυμίσουν.

ΧΕΙΜΑΣΟ'ΜΕΝΟΙ qui dicantur, nondum omnino quispiam definivit, in hoc Canone 17. Synodi Ancyranæ: τοὺς ἀλογευσαμένους, καὶ λεπροὺς ὄντας, ἤγουν λεπρώσαντας, τούτους προσέταξεν ἡ ἁγία σύνοδος εἰς τοὺς χειμαζομένους εὔχεσθαι. Variæ enim in hac explicanda voce sententiæ producuntur; atque ut à vetustioribus initium ducam, audiendi præsertim primi Canonum interpretes, quorum alter Dionysius exiguus hunc sic vertit: *eos qui irrationabiliter vixerint, & lepra injusti criminis alios polluerint, præcepit sancta Synodus inter eos orare qui spiritu periclitantur immundo.* Ubi λεπροὶ, & λεπρώσαντες, non sunt *leprosi & qui alios lepra inficiunt*, sed ita appellantur Bestiarii, qui non modo ἀλογεύουσι, sed & alios idem agere aut docent, aut suadent: ac proinde, ut graviori pœna puniendi, ad χειμαζομένους amandantur, quos ille esse ait *qui spiritu periclitantur immundo.* Neque aliter sensisse videtur veterum interpretum alter Isidorus Mercator: *Hos eosdem sanè non solum leprosos crimine hujusmodi factos, sed & alios isto suo morbo replentes, placuit inter eos orare, qui tempestate jactantur, qui à nobis Energumeni appellantur.* Codex vero Justelli pauló aliter hæc effert: *pro his qui in animalibus, ut animalia fraciscunt, vel in masculis leprosi efficiuntur, de his præceptum est, ut cum eis qui tempestatem patiuntur, orent.* Quo loco ἀλογευσάμενοι alij sunt à leprosis, quo vocabulo παιδερασαὶ seu Pædicones, juxta Mercatorem intelliguntur. Deinde ex his confici videtur quod in alia editione habetur, *qui à nobis energumeni appellantur*, glossema esse, temerè postmodum in textum immissum: licet ea fuerit interpretum sententia, ut χειμαζομένων nomenclaturâ *Dæmoniaci* & *Arreptitii* intelligantur, δαιμονιῶντες, ἐνεργούμενοι, & ὑπὸ πονηροῦ πνεύματος καλεχόμενοι, præsertim S. Maximi in Scholiis in Dionys. Areopag. de Eccl. Hierarch. cap. 6. Alexii Aristeni in eundem Canonem Ancyranum, & Scholiastæ Harmenopuli in Epit. Canon. sect. 3. tit. 3.

Sed hanc inprimis firmat Clemens lib. 8. constitut. Apostol. cap. 35. & 37. quatuor ordines statuens eorum qui extra Ecclesiam sunt, seu qui Fidelibus ἐκκλησιάζουσι non accensentur, scilicet Καληχουμένων, χειμαζομένων, φωτιζομένων, καὶ τῶν ἐν μετανοίᾳ, qui ab Ecclesia educuntur à Diacono, cùm sacra Liturgia peragitur ubi φωτιζόμενοι rectè *Competentes* vertuntur, cum & ita appellentur à S. Cyrillo in Catechesib. qui à S. Chrysostomo dicuntur οἱ μέλλοντες φωτίζεσθαι; qui verò ii sint χειμαζόμενοι, indicat Clemens eodem lib. cap. 12. ἔτι παρακαλοῦμέν σε ὑπὲρ τῶν καληχουμένων τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὑπὲρ τῶν χειμαζομένων ὑπὸ τοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν μετανοίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν· ὅπως τοὺς μὲν τελειώσῃς ἐν τῇ πίστει, τοὺς δὲ καθαρίσῃς ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ πονηροῦ, τῶν δὲ τὴν μετάνοιαν προσδέξῃ, καὶ συγχωρήσῃς καὶ αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὰ παραπλώματα ἡμῶν. Ubi exertè χειμαζόμενοι, Dæmoniaci intelliguntur, nec desunt etiam ex recentioribus qui hanc interpretationem amplectuntur, in quibus est Salmasius de modo usurar. pag. 788. est enim χειμάζεσθαι, & ἐπιχειμάζεσθαι, *vexari, cruciari*, quomodo observat Phrynichus Alexandrinos vulgò hanc vocem usurpare. Anonymus de similibus & diversis vocibus: χειμάζειν, οὐ μόνον τὸ παραχειμάζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνοχλεῖν, ὡς Μένανδρος ἐν Ἡνιόχῳ. Apud Euseb. lib. 9. Hist. Eccl. cap. 1. οἱ τὰς ψυχὰς κεχειμασμένοι. Cedrenus an. 6. Justiniani: ὁ δὲ Γελίμερ ἐλεεινῶς χειμαζόμενος. Zacharias Papa lib. 4. dialog. cap. 11. ὅστις ἐν ὅσῳ τῇ τοῦ σώματος ἐχειμάζετο μάστιγι. Ubi Gregor. M. qui cum flagello fatigaretur corporis. Idem lib. 1. cap. 10. de dæmoniaca: δεομένου αὐτοῦ βοηθῆσαι τῇ χειμαζομένῃ. Neque aliter Theophanes an. 1. Valentis: ἡνίκα καὶ Γαλάτης Οὐάλεντος υἱὸς χαλεπῶς χειμασθεὶς ἀπέθανεν. Ubi Cedrenus: ὅτε καὶ Γαλάτης, υἱὸς Οὐάλεντος, καὶ ἡ σύμβιος Δομνίκα, νόσῳ χαλεπῇ ἐχειμάσθη. Proinde videtur de dæmoniacis intelligendus S. Chrysostomus in Homilia de pœnitentia: οἱ τῶν καταπονουμένων ἀντιλήπτορες, οἱ τῶν θλιβομένων προστάται, οἱ τῶν χειμαζομένων πάρεδροι, οἱ τῶν δεομένων ἔμφοροι, οἱ τῶν ἀπελπισμένων παρήγοροι, &c.

Sed an hac voce intelligantur omnino in laudato Canone dæmoniaci, subdubitant Zonaras & Balsamon, tametsi τοὺς δαιμονιῶντας χειμαζομένους quidem, inquiunt, appellent: cum iis, si lucidis gauderent intervallis, Eucharistia præberi posset, ex Timothei Alexandrini Can. 3. Martinus vero Braccarensis revera existimat χειμαζομένους esse Dæmoniacos, iisque assignatum olim semotum ab Ecclesia, & à Narthece in quo consistebant pœnitentes, locum, ubi, cum vexarentur, orare possent: atque adeo sceleratos illos & perditos in eum amandatos, ut cum energumenis ac dæmoniacis consisterent, & peccata sua deflerent. Neque plerisque probatur ejusdem

dem Balsamonis sententia, qui sic dictos putat τὺς ἐν τῷ νάρθηκι ἱςαμένους καὶ ἀκροωμένους τῶ ἁγίων γραφῶν τόπον ἐπέχοντας τῶ χειμαζομένων, καὶ εἰς τῶ ἐκκλησιαςικὸν λιμένα τῆς σωτηρίας εἰσελθεῖν μὴ παραχωρυμένων. Sed & minus arridet sententia Allatij lib. de Narthece, qui ita appellari putat eos qui variis voluptatum ac deliciarum fluctibus à vero bono ad inanes istos & varios mortiferarum delectationum vortices animum advertunt vere χειμαζόμενοι, & in continua semper hyeme ac periculosa tempestate fluctuantes.

Jam vero dæmoniacos extra Ecclesiam omnino constitisse, testatur in primis Theodorus Petræorum Episcopus in Vita S. Theodosii Cœnobiarchæ: τὸ δὲ ἐπὶ τύτοις εἰς μίαν πάντας πλὴν τῶ δαιμονιώντων τὴν μεγάλην δὴ τῶ Ἑλλωνιςῶν ἐκκλησίαν ἀθροίζεσθαι.

Alii χειμαζομένους, hoc loco, interpretantur eos ex ordine Pœnitentium, qui ob graviora delicta extra Narthecem consistere & orare jubebantur, pluviæ, hyemi, cæterisque aëris incommodis obnoxii, in quos tempestates & injuriæ omnes depluerent. Ejusmodi verò esse pœnitentes qui extra Narthecem & Ecclesiæ limina amandarentur, videtur indicare Tertullianus lib. de pudicitia: *reliquas autem libidinum furias impias, & in corpora, & in sexus, ultra jus naturæ, non modo limine, verum omni Ecclesiæ tecto submovemus, quia non sunt delicta, sed monstra.* Quæ quidem supra allata Isidori Mercatoris interpretationi prorsus concinunt, in qua & bestiarios & pædicones sub leprosorum nomine comprehendit. Unde non est cur quærat Albaspinæus, quare hi *leprosi* gravius puniantur, quam alij, cùm hac voce pædicones intelligantur.

Jam vero graviorum delictorum reos extra Narthreces constitisse testatur omnino Gregorius Thaumaturgus Can. 11. ubi ait τὺς Προσκλαίοντας ἔξω τῆς πύλης τῶ εὐκτηρίυ, stetisse, ἀκροῶντας verò & Ὑποπίπτοντας, ἔνδοθι τῆς πύλης ἐν τῷ Νάρθηκι. Unde ejusmodi προσκλαίοντες, qui est primus gradus Pœnitentium, *ejecti* dicebantur, ut qui omni ad Ecclesiam ejusque limina accessu prohiberentur, ut in U. πρόσκλαυσις observamus, proindeque omnibus aëris injuriis exponerentur, iis vexati ac χειμαζόμενοι, qua notione non vocem hanc usurpat S. Basilius in Epist. 154. ad Libanium: ἐγὼ δὲ, εἰ μὴ σὺ παράσχῃς, ὑπαίθριος διαχειμάσω. Idem in Epist. 69. ubi temporis sui calamitates ob hæreticorum sævitiam describit: οἱ λαοὶ σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶ, καὶ αὐτοῖς τοῖς πρεσβύταις, πρὸ τῶ πυλῶν ἐκχυθέντες, ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τελοῦσι τὰς προσευχὰς, φέροντες πάσας τὰς ἐκ τῶ ἀέρος κακοπαθείας σὺν πολλῇ μακροθυμίᾳ, τὴν παρὰ τῶ Κυρίυ ἀντίληψιν ἀναμένοντες. Et in Epist. 338. λαοὶ τῶ εὐκτηρίων οἴκων ἐξελαθέντες ἐν τῷ ὑπαίθρῳ πρὸς τὸν ἐν τοῖς ὀρανοῖς δεσπότην τὰς χεῖρας αἴρουσι. Vide præterea opuscula Petri de Marca pag. 436. & Morinum de Pœnit. cap. 2. n. 7.

ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ, pro Χίμαρος, *Hircus*, Τράγος, occurrit in Martyrio MS. S. Adriani sub initium.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ, *Hyems*, χειμών. Χειμωνιάζειν, *Hyemare*, *Hybernare*, Χειμάζειν, Παραχειμάζειν. Χειμωνικὸς, χειμωνιάτικος, *Hybernus*, χειμερινός. Τὰ χειμωνιατικὰ σπίτια, *Hyberna tentoria*, τὰ χειμάδια. Glossæ Græcobarb. ἱμάτιον χειμερινὸν, μάνδυσμα, ἢ μάντισμα χειμωνιατικόν.

ΧΕΙΜΩΝΙΚΟΝ, *Annona Hyberna*, seu quæ Hyeme seri solet, *Hybernagium*, de qua voce in Gloss. med. Latin. Nomocanon Cotelerianus num. 516. οἱ λαμβάνοντες βοΐδιον ἐν καμάτῳ δι' ὅλυ τῶ χρόνυ, καὶ ἔχει αὐτῷ ἐξυσίαν ἐν καιρῷ τῶ θέρυς, ἐὰν δ' συμφωνή ἔχει(?) ὁ τὸ βοΐδιον ἔχων, διδέσω τὸ ἓν μόδιον ἀπὸ τὸ χειμωνικὸν, καὶ ἀπὸ τὸ ὄψιμον. δ'. εἰ δὲ τῷ συμ[illegible] τῷ θέρει, καὶ ἀγωνισθῇ, διδέσθω ἀπὸ τὸ πρώϊμον καὶ [illegible] ἀπὸ

ἢ νεάματος κοῖραν ἐκ ἔχει. Ubi ὄψιμον opponitur χειμωνικῷ & πρωΐμῳ, quod *trimense triticum* vocat Isidorus. Vide idem Gloss. in *Tremisum*.

Χειμονικὸν & χειμονιάλικον, *Melo hybernus*. Agapius Cretensis in Geopon. cap. 111. ἢ ἀγγέραις, ἤγων τὰ χειμονικὰ, εἶναι ἄβλαβα.

ΧΕΙΡ, *Manus*, *Subscriptio*. Epistola Ischyræ, apud S. Athanasium in Apol. 2. de fuga sua pag. 782. ἐπιδέδωκα δὲ τὴν δὲ μυ τὴν χεῖρά σοι τῷ Ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ ἐπὶ παρυσίᾳ τῶ πρεσβυτέρων. In Nov. 18. Justiniani titulus cap. 8. concipitur, εἴ τις ἑαυτῶ χεῖρα προφερομένην ἐξαρνεῖτο. Vide Gloss. med. Lat. in U. *Manus*.

Χεὶρ, *Dipsacus*, apud Interpol. Dioscor. c. 418.

ΧΕΙΡΑ, *Manus*, χείρ. Leo Imp. in Tacticis cap. 18. §. 144. ἐπὶ τύτοις ςήσεις καὶ τὰ λεγόμενα κέρατα κατὰ χεῖραν, καὶ ἔμπροσθεν τῆς πρώτης τάξεως. Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 10. καὶ γὰρ τὼ ἄνδρε τύτω καὶ ἄμφω ἤςην καλὼ καὶ γενναίω, καὶ τά γε εἰς χεῖραν καὶ πεῖραν ἴσοι, ὥσπερ ἐπὶ τρυτάνης ἱςάμενοι. Ita quidem editio Hoescheliana, sed Possini χεῖρας præfert. Vide Χέρα.

ΧΕΙΡΑΦΕΤΟΣ, *Emancipatus*. Χειραφετεῖσθαι, *Emancipare*. Χειραφεσία, *Emancipatio*, in Glossis Gr. Latin.

ΧΕΙΡΕΚΡΑΓΙΟΝ, *Marra*, in Glossis Gr. Lat. *Manus fissura*, *disruptio*. Vide Gloss. med. Lat. in *Marra*.

ΧΕΙΡΕΜΒΟΛΟΝ, apud Ulpianum in l. 1. D. Naut. caup. stab. & lib. 53. Basil. tit. 1. nauticorum vox vulgaris, apud quos χειρέμβολον facere dicitur exercitor aut Magister navis, si traditam sibi rem aut mercem statim dederit in manum custodis, aut dictarii, quasi avertens à se custodiæ periculum, idque in illum omne transferens. Vide Cujac. observ. lib. 27. c. 31. & Alciati Parerga.

ΧΕΙΡΕΡΓΟΝ, *Opus manuale*. Moschus in Limon. cap. 130. νυνὶ δὲ πράττω ἐπὶ ἡμέρας χύτρα, καὶ χέρεργον. Vide Synesium in Dione p. 46. ubi de opere manuali Monachorum.

ΧΕΙΡΟΒΙΩΤΟΣ, *labore manuum victitans*. Constantinus Manasses pag. 106.

Ἀλλ' αὐτυργοὶ καὶ πένητες, καὶ τῶ χειροβιώτων.

ΧΕΙΡΟΒΟΛΙΣΤΡΑ, Machinæ bellicæ seu *ballistæ* species. Glossæ Gr. Lat. χειροβαλίςρα, *Falarica*. Constantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ κατασκευάσαντες ἅρματα πολεμικὰ, καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας βολίςρας, παρεγένοντο κατὰ τῶ Βοσποριανῶν πόλιν. Mox: ἐτεκμήραντο φυγεῖν, μὴ προσδεξάμενοι τὰς ἐν τοῖς ἅρμασι κατασκευασμένας χειροβολίςρας. Occurrit ibi rursum pag. 204. & 209. Vide Salmasium de Militia pag. 224.

ΧΕΙΡΟΒΟΛΟΝ, *Manipulus*. Lexicon Cyrilli: δράγματα, χειρόβολα, δεμάτια. Moschopulus: ἔςι δὲ τὸ δράγμα, τὸ κοινῶς χειρόβολον. Isaac. Tzetzes ad lib. 2. ἔργ. Hesiodi: μικρὸν χειρόβολον τῶ ςαχύων τῇ σῇ χειρὶ κρατῆσαι. Idem ad Lycophronem: ἀμαλη λέγεται τὸ χειρόβολον τῶ ἀςαχύων. Glossæ MSS. ad Homeri Batrachom. πυλὺ δράκα, χειρόβολον. Joannicius Cartanus in serm. de invidia: καὶ ἐθέριζαν σιτάρι, καὶ τὰ χειρόβολα τῶ ἀδελφῶν τυ, &c.

Χερβολιά, eâdem notione. Glossæ Græcobarb. δράγμαλα, δέσμη τῶ ἀςαχύων, ἀγκάλη, χερβόλια.

Χερβολιάζειν, *Manipulos conficere*, *in fasces congerere*. Eædem Glossæ: τὸ σωρεύμα, ἢ σώρεμαν, ἢ θύνομαν, ἢ θυνάρομαι, ἢ θυνάειν τῶ χερβολιῶν, ἤγυν τῶ δραγμάτων, ὁπῦ πιάννει τὰ χέρια, καὶ χερβολιάζει.

ΧΕΙΡΟΒΟΤΑΝΟΝ, ἡ ἀνδράχνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΧΕΙΡΟΓΡΑΜΜΑ, *Syngrapha*, χειρόγραφον. Χειρογραφεῖν, *in chirographum redigere.* Eudemus in Lexico MS. χειρόγραφον, συμβόλαιον, γραμματεῖον χρέως ὁμολογητικόν. Vide Συμβόλαιον.

ΧΕΙΡΟΔΟΣΙΑ, *fides dextra, data præstita per hominium.* Germanus Patr. Constantinopol. in Epist. 1. ad Cyprios num. 17. de Latinis: ἴσως γὰρ πληρώσαντες σχημάτων τὰς χεῖρας, ἀπολύουσι τούτους τῆς χειροδοσίας ζητήματος. De iisdem Latinis num. 12. χερσὶ χεῖρας ἐμβαλεῖν ἀπαιτοῦσι τὰς ἡμετέρας τῆς ἑαυτῶν.

Χειροδόσιον, *Manupretium*, in Gloss. Lat. Gr.

ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ, ferè semper sumitur pro ea manus impositione quæ χειροτονία aliis dicitur: χειροθεσία, Eusebio lib. 6. Hist. Eccl. cap. 42. Zonaras ad Can. 4. Concilii Nicæni: χειροτονίαν τὴν καθιέρωσιν καὶ χειροθεσίαν ὀνομάζει. Vita S. Maximi Confess. cap. 21. τὸ ὁρίζεσθαι περὶ δογμάτων καὶ ζητεῖν, Ἱερέων μᾶλλον ἢ βασιλέων ἐστὶ, ἐπεὶ καὶ τούτοις ἀνεῖται χρίειν καὶ χειροθετεῖν, καὶ τὸν ἄρτον προσφέρειν, &c. At Tarasius Patr. Constantin. in act. 1. Concilij Nicæni II. χειροθεσίαν ἀπὸ τῆς χειροτονίας distinguit, illamque pro Ecclesiastica benedictione, hanc pro sacro ordine intelligendam innuit. Unde rectè Symeon Thessalonicensis lib. de sacris ordinat. discrimen statuit inter χειροτονίαν, χειροθεσίαν, & σφραγίδα, ac χειροτονίαν quidem Presbyterorum & Diaconorum ordinationem spectare ait: χειροθεσίαν, Subdiaconorum: σφραγίδα denique Lectoris propriam esse, ejus verba sunt: Ἀναγνώστου ἐστὶν σφραγὶς, Ὑποδιακόνου χειροθεσία, Διακόνου χειροτονία καὶ Πρεσβυτέρου. Idem cap. 1. δύο μὲν εἰσι χειροθεσίαι ἔξω τοῦ βήματος, ἡ τοῦ Ἀναγνώστου καὶ τοῦ Ὑποδιακόνου, — ἐξαίρετοι δὲ χειροτονίαι ἐντὸς τοῦ βήματος, καὶ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ τραπέζῃ εἰς τύπον τῆς τριάδος τρεῖς, περὶ ὧν καὶ ὁ ἱερὸς φησὶν Διονύσιος, ἡ τοῦ Διακόνου, ἡ τοῦ Πρεσβυτέρου, καὶ ἡ τοῦ Ἐπισκόπου. Vide cap. 13. pag. 189. ubi ritum χειροθεσίας quæ fit extra bema pluribus describit. Unde conficitur, inquit Goarus, χειροθεσίαν in Subdiaconis non esse formam sacramenti effectivam, quibus manus ita imponitur, ut sit duntaxat benedictionis impertiendæ comes, & σκεπαστικὴ δύναμις τοῦ Θεοῦ, ut idem Symeon loquitur: quod secus est in Diaconi & Presbyteri χειροτονίᾳ, ij enim caput dexteræ Episcopi supponunt, ἢ δεικνύει τὸ ἐπισκιάζον τῆς χάριτος, καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ μετάδοσιν. Et certè Subdiacono manus impositio denegatur, benedictio tantum sine manus attactu conceditur. Simili notione intelligi debet.

Χειροθεσία, quæ in fine Lychnici fit, cum scilicet priusquam populus dimittatur, post εὐχαριστίαν ἐπιλύχνιον, seu orationem gratiarum actionem continentem ab Episcopo pronuntiatam, dicit Diaconus, Κλίνατε τῇ χειροθεσίᾳ, quo dicto, Episcopus oratione alia, populo κάμψαντι αὐχένα, benedictionem impertit, hacque expleta, idem Diaconus ait, προέλθετε ἐν εἰρήνῃ, *exite in pace.* Hæc fusius haurire licet ex Clemente lib. 8. constitut. Apostol. cap. 37. & 39. Neque aliæ sunt χειρῶν ἐπιθέσεις, in Synodo Carthagin. can. 106. juxta Alexii Aristævi sententiam, qui ait intelligi debere τὰς γινομένας πρὸς τὸν λαὸν εὐλογίας τῇ ἐπισκόπου χειρί. At Zonaras aliter.

Χειροθεσία, in conjugibus, de qua Michael Psellus lib. 5. hist. MS. de Patriarcha: αὐτὸς δὲ τὴν χεῖρα τοῖς στεφανουμένοις οὐκ ἐπιτίθησι, συζυγέντας δὲ καὶ στεφανωθέντας ἀσπάζεται. Vide Euchol.

ΧΕΙΡΟΚΤΙ. Vide in Χειρόρτια.

ΧΕΙΡΟΛΑΒΗ, *Manubrium.* Hero Ctesibius de chirobalistra: καὶ τετρήσθω ἡ α. β. γ. δ. χειρολάβη. Mox: κατὰ δὲ τὸ ξ. παραλληλογράμμως, καὶ οὕτως εὐρυμέσθω ἡ χειρολάβη, ὥστε περόνην διὰ τῆς μυ. διωθῆναι, &c.

ΧΕΙΡΟΜΑΓΓΑΝΟΝ, Machinæ bellicæ manualis genus. Hero in Parecbol. καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα.

ΧΕΙΡΟΜΑΝΙΚΟΝ. Vide in Μανίκιον.

ΧΕΙΡΟΜΕΡΙ, *Perna*, Πτέρνα, Πέλασων. Pro χοιρομερίς.

ΧΕΙΡΟΜΗΡΙΟΝ. Phavorinus: Ρυκάνη, ἀθλητήριον, χειρομήρειον, ἀμωλήειον, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον.

ΧΕΙΡΟΜΙΣΘΙΟΝ, *Manupretium.* Glossæ Gr. Lat. Μισθὸς χειρῶν, *Manupretium.* Scholiastes Basilic. ad lib. 20. pag. 471. ἐμίσθωσα σοι οἶκον ποιητέον, συμφώνησας, ὥστε μέχεις οὐ χρεία γένηται λίθου ἐν τῷ ἔργῳ, ὑπὲρ τοῦ λίθου καὶ τοῦ λεγομένου χειρομίσθου, τουτέστι μισθοῦ τῆς ἐργασίας ὥστε με διδόναι σοι τῷ ἐργολάβῳ καθ' ἕκαστον πόδα νομίσματα ζ'.

ΧΕΙΡΟΜΥΛΟΝ, *Mola manualis*, in Gloss. Gr. Lat. Syntipas MS. χειρόμυλον πλησίον τοῦ ψιτλακοῦ θεῖσα συνέστρεφε, ἐξ οὗ κτύπος ἠκοῦετο ὡς βροντῆ. Constantinus in Tactic. pag. 11. συνάγε δὲ καὶ πριόνια, καὶ ὀρύγια, σφυρὰς, πτυάρια, &c. pag. 19. βαστάζετο δὲ μία ἑκάστη ἅμαξα χειρόμυλον, ἀξίνην, &c. Adde Leonem cap. 5. num. 6. 27.

Χερόμυλος, apud Stephanum Sachlecem in Narrat. MSS.

Καὶ φάνησαν οἱ κόλοι τις μεγάλοι χειρομύλοι.

ΧΕΙΡΟΝΟΜΕΙΝ. Cedrenus in Theophilo, & Continuator Theophanis lib. 3. num. 16. de eodem Augusto: φέρεται δὲ καί τις λόγος, ὡς ἔρωτι τοῦ μέλους βαλλόμενος, κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐν φαιδραῖς πανηγύρεσιν, οὐ παρῃτήσατο τὸ χειρονομεῖν. Ubi Goarus, ad Euchol. vox porrò χειρονομεῖν, non est simpliciter, elata depressaque ad numerum manu modulandi moram normamque præscribere: sed Græcis ad pulpita cantaturis minimè convenire solitis, est, post κόμματα τροπαρίων à Canonarcha è libro suggesta, cantus moderatorem in omnium conspectu, variis manus dextræ motibus & gestibus, erectis nimirum, depressis, extensis, contractis, aut combinatis digitis, diversas cantus figuras, & vocum inflexiones characterum musicorum vice designare: atque ita hunc cantus ducem reliqui attentè respicientes, velut totius modulationis regulam sequuntur. Brevius, est quod nos dicimus, *battre la mesure.* Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος ἂν Πρωτοπαπᾶς, καὶ σύ σε Καλονάρχος,
Ἐκεῖνος ἂν Δομέστικος, καὶ σὺ Παρακλησιάρχης,
Ἐκεῖνος ἂν Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσε Θερμοδότης,
Ἐκεῖνος Δοχιάρειος, σὺ δὲ Κρομμυδοφύλαξ,
Ἐκεῖνος ἂν Γραμματικὸς τεχνίτης, χερονόμος, &c.

Infrà:

Αὐτός ἐστιν καλόφωνος τεχνίτης χερονόμος,
Σὺ δὲ τυγχάνεις πάρηχος, καὶ ψάλλειν οὐκ ἰσχύεις.

ΧΕΙΡΟΠΕΔΑΙ, *Manicæ.* Vox formata, uti vult Eustathius ad Iliad. α. ex hisce Aristophanis, ἔχε ἐπὶ χειρὸς πέδην. Theophanes an. 2. Focæ: χειροπέδαις σιδηραῖς ἀτίμως αὐτὸν ἐν Βυζαντίῳ φέρει. Idem an. 4. Heraclij: ἄλλοι δὲ χειροπέδαις ἐδεσμήθησαν. Constantinus Manasses ex Cod. Reg. pag. 173. edit. Reg.

Ζωγρεῖται μὲν ὁ τύραννος, δεσμεῖται χειροπέδαις.

Et pag. 59.

Ἐκεῖθεν ἀφαρπάσαντες αὐτὸν σὺν χειροπέδαις.

Vita MS. S. Stephani Jun. κελεύει τὴν τοῦ ἁγίου Στεφάνου θυγατέρα ἐν τῇ παγζόφῳ εἱρκτῇ φυλαχθῆναι ἐν χειροπέδαις.

ΧΕΙΡΟΠΙΑΣΘΕΙΣ. Vide in Πιάνειν.

ΧΕΙΡΟΡΓΑΝΟΝ, instrumenti musici species. Anonymus Philosophus Chymicus MS. τὸ καλούμενον μέγιστον ὄργανον ψαλτήριον, καὶ χειρόργανον, καὶ καβιθακάϊθιον ἑπτὰ δακτύλων, καὶ πανδούριον, τοναδιόν τε, καὶ σάλπιγξ,

σάλπιγξ, καὶ κόρνικες, ἄνευ χαλκοῦ δὲ μονοκάλαμον, δικάλαμον, πολυκάλαμον, καὶ ῥαξ τετρώρεον καὶ τὸ πλάγιον ναῦσά δὲ καλούμενα, ἢ κύμβαλα χειρῶν, ἢ ποδῶν, ὀξύβαφά τε χαλκᾶ καὶ ὑελινά, &c. Ubi leg. τονάειον, pro τονάδιον.

ΧΕΙΡΟ'ΡΤΙΑ, Χερόρτια, *Chirotheca.* Glossæ ad Iliadem Græcobarb. χειροθήκας, τὰ χειρόρτια. Anonymi criminationes adversus Latinos, de Episcopis: φέρουσι καὶ χειρόρτιας ἐν ἀμφοτέραις χερσὶ ἱερουργοῦντες. Nicetas in Alexio lib.3. num.4. ἡ δ' αὐτὴ καὶ χειρόρτιον χρυσόπαστον ἔχουσα διεσχισμένον εἰς δάκτυλον κωνὶ τείνον εἶχεν ὄρνιθα. Ubi Codex alius habet: ἡ δ' αὐτὴ καὶ δοράν χρυσόπαστον ἐσχάειον ἔχουσα. Codinus de offic. aulæ Constantinopol. cap.4. de Protoïeracario: φέρει δὲ ἐπὶ ζώνης χειρόρτιον ἀφιερὸν, ἔχον περὶ τὴν τοῦ εἰσόδου ἄκραν ἐρραμμένον μαργέλλιον ὑφαντὸν, ἔχον ἀετοὺς ὀξέως. Adde cap.5. num.69. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐγάνει τὸ χερόρτιν τοῦ, μὲ αὐτὸν τὴν ῥεβεστόζει.

Idem alibi:

Εἰς τοῦτο εὐθὺς ὁ Πρήγκιπας ἐπέρνει διὰ τὸ χερρόρτιν,
Ἔστειψον τοῦ Σὲρ Γαλεράν μπάϊλον τοῦ Πρηγκιπάτου.

Ubi observanda, per Chirothecam investituræ formula, de qua in Gloss. med. Lat. Agapius in Geoponico c.226. ἔπειτα τὸ ἄπλωσε ἀσὲ κομάτι τομάει ἀπὸ χειρόκλι.

ΧΕΙΡΟΣΗ'ΜΑΝΤΡΟΝ. Vide in Σήμαντρον.

ΧΕΙΡΟΣΙ'ΦΩΝΑ, *Tubuli manuales, seu qui manu tenebantur: quibus ignem Græcum in hostes ejaculabantur milites,* à Leone Philosopho Imp. adinventi. Leo in Tacticis cap.19. §.58. χρήσασθαι δὲ καὶ ἄλλη μεθόδῳ τῶν διὰ χειρὸς βαλλομένων μικρῶν σιφόνων ὄπισθεν τῶν σιδηρῶν σκουταρίων παρὰ τῶν στρατιωτῶν κρατουμένων, ἅπερ χειρόσιφωνα λέγεται, παρὰ τῆς ἡμῶν βασιλείας ἄρτι κατασκευασμένα. ῥίψουσι γὰρ καὶ αὐτὰ ἐσκευασμένου πυρὸς κατὰ τῶν προσώπων τῶν πολεμίων. Anonymus Tacticus MS. de tuenda urbe obsessa: εἰ δὲ καὶ μηχανὰς οἱ ἐχθροὶ κατεσκεύασαν, προευτρεπίζειν δεῖ δάδας καὶ συπεῖον, καὶ πίσσαν, καὶ χειροσίφωνα, καὶ διαιρεῖν τὸν λαὸν εἰς πλείονα μέρη. Vide Σιφωνάτωρ.

ΧΕΙΡΟΤΕΡΙ'ΖΕΙΝ, *Pejus facere,* &c.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΑ'ΡΙΟΣ, pro Χειροτέχνης, *Opifex.* Uti exponitur in Gloss. Gr. Lat. Erotianus: χειρονάκται, χειροτέχναι. Moschopulus in sylloge vocum Atticar. ἐργαστήρια, οἱ οἶκοι ἔνθα ἐργάζονται οἱ χειροτέχναι. Ptochoprodromus MS. lib.1.

Ἀλλὰ τί τοῦτο ὅτι ἐπαινῶ τοὺς χειροτεχναρίους.

Alio loco:

Καὶ οὐ ζηλεύω πάντοτε τοὺς χειροτεχναρίους
Ἐὰν ἔμαθον τὴν ῥαπτικὴν, ἐντέχνως ἐπισήμως.

Τὸ χειροτεχνικὸν τῆς πόλεως, apud Nicetam in Isaacio lib.1. n.10. ubi Cod. edit. χειρωνακτικόν.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙ'Α, pro quavis *electione,* & *inauguratione,* vox frequens apud veteres Scriptores, & recentiores in rebus secularibus. At in Ecclesiasticis varia & diversa notione sæpe accipitur: interdum enim pro *electione,* ut apud Paulum in Epist. 2. ad Corinth. cap.8. in Nicæna Synodo Can. 4. Antioch. Can.18. Laodic. Can.5. Calched. c.15. & alibi passim. Rursum pro ipsa *ordinatione* & *consecratione,* quæ fit à Præsule legitimis & statis adhibitis ceremoniis & precationibus, seu cũ *manuum impositione,* quam etiam χειροθεσίαν vocant, ut in Canonib. Apostol. Can.1. &c. Tertiò χειροτονία sumitur pro utraque simul, *electione* nimirum & *ordinatione,* ita Habertus in Archieratico pag.492. Vide Zonaram ad can. 1. Apost. ad can.4. Concilij Nicæni. Balsam. ad can. 36. Apost. & ad can.5. Concil. Laodic. & ad can. 13. Concil. Carthag. & infra in χειροθεσία.

Ἀναχειροτόνησις, *Reordinatio,* in Canonibus Eccl. Africanæ can.48.

Ἐπάνω τῶν χειροτονιῶν. Vide in Σακελλάριος.

ΧΕΙΡΟ'ΤΜΗΜΑ. Olympiodorus Philosophus Alexandrinus MS. in Zozimum Panopolitam: ἡ γὰρ καλουμένη θεία τέχνη, τουτέστιν ἡ δογματική, περὶ ἣν ἀσχολοῦνται ἅπαντες οἱ ζητοῦντες τὰ χειροτμήματα ἅπαντα, καὶ τὰς τιμίας τέχνας, τὰς τέσσαρας φημὶ δοκοῦσίν τι ποιεῖν, &c.

ΧΕΙΡΟΤΡΟ'ΦΙΟΝ, in Epimerismis MSS. Herodiani, τιμωρητικὸν ὄργανον, exponitur.

ΧΕΙΡΟΧΡΗ'ΣΤΟΙ, *Qui scribere sciunt.* Novella Basilii Macedonis in jure Græcorom. to.2. pag. 138. εἰ δὲ ἀγράμματοί εἰσι, ποιείτωσαν τοὺς τιμίους σταυροὺς, καὶ τὰ λοιπὰ γραφέτωσαν διὰ τῶν χειροχρήστων.

ΧΕΙΡΟ'ΨΕΛΛΟΝ, idem quod χειρομάνικον, *Manica ferrea militis,* sic dicta quod ψελλίων πλατέων περὶ τοὺς καρποὺς χειρῶν, ut est apud Xenophontem lib.6. instit. Cyri, speciem quodammodo referat. Basilius in Naumachicis: δόρατα τε καὶ δρέπανα, καὶ χειρόψελλα. Constantinus in Tacticis pag.4. οὔτε γὰρ κλιβάνια, οὔτε λωρίκια, οὔτε ποδόψελα, οὔτε χειρόψελλα ἢ θυρεοὺς ἢ σκουτάρια εἶχον. Et pag. 18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, &c. Adde p.11. Alia vide in Χειρομάνικον, & apud Leonem in Tactic. cap. 118. §.116.

ΧΕΙΣΓΑ'ΡΙΟΝ. Etymologicum MS. Σκαφεῖον σημαίνει δὲ τὸ χεισγάειον σκαφεῖον δὲ, τὸ ἐργαλεῖον.

ΧΕΛΑ'ΝΔΙΟΝ, *Chelandium,* Navigii species, de qua multis egimus in Gloss. med. Lat. Theophanes in Rhinotmeto p.316. πᾶσαν ναῦν δρομόνων ιέ. καὶ τριηρῶν, μυριοβόλων, καὶ ἁλιάδων, καὶ ἕως χελανδίων. Vide eundem pag.333. 364. 368. 374. 376. 378. 398. 405. 432. Vita S. Nili Junioris p.102. ἐλογίσατο γὰρ ἐφ' ἑκάστῃ τῶν τῆς Καλαβρίας πόλεων κατασκευάσαι τὰ λεγόμενα χελάνδια, &c. Utuntur passim scriptores Bizantini, Constantinus de Adm. Imp. cap.8. 39. 41. 51. Continuator Theophanis lib.3. num.28. Auctor incertus post eundem Theophanem p.432.6. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Cedrenus pag. 466. Euchologium pag.870. Codinus de Orig. Constantinopol. num.130. & alii à nobis laudati in eodem Glossario, id duntaxat observare licet, videri posse emendari Eustathium, ubi hæc habet: οἱ δὲ τριηροειδὲς τὸ πόλεμον εἶναί φασιν, καὶ ἰδιωτικῶς εἰπεῖν χελωνοειδὲς, ἐπεὶ καὶ ἄκατος παρὰ τοῖς παλαιοῖς φίαλα πλοιοειδὴς, &c. legendum enim videtur χελανδοειδές.

Χελανδέρος. Idem Theophanes in Rhinotmeto pag. 416. ἄλλους δὲ εἴκοσιν ἑξάκωνα δήσαντες, καὶ εἰς χελανδέρους προσδήσαντες, καὶ λίθοις τοῦτο γεμίσαντες, εἰς βυθὸν κατεπόντισαν. Sed legendum forteari χελανδοπρώρους, sic enim videtur legisse Miscella: *alios etiam 20. post tergum horum vinctis brachiis ad proram navis alligantes, & lapidibus hanc implentes, in profundum miserunt.*

ΧΕΝΟ'ΝΝΕΙΝ, *Fundere,* Glossæ Græcobarb. χώνουσιν, ἢ χενόννουσιν.

ΧΕ'ΡΑ, Χέει, Χαῖει, *Manus,* χείρ. Anonymus de nuptiis Thesei lib.7. extr.

Καὶ εἰς τὴν φοῦχλαν τοῦ σπαθίου πάντα τὴν χέραν τὴν εἶχε.

Χεράκιον, diminutiv. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Τὰ κάμνουν τὰ χερακιά των, καὶ τῆς εὐμορφοσυνῆς.

Χέριον, eâdem notione. Macarius Hieromon. in Epist. apud Crusium: καὶ ἄλλα πράγματα, ὅσα ὑπῆρχον ἐκ τοῦ μητροπολίτου εἰς τὰ χέρια τῆς ζωῆς, ἔλαβε αὐτά. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια μας τὴν δύναμιν ἔχασαν.

Anonymus MS. de amoribus Lybistri:

Φρίττω, εἰς τὸ πῦρ το, βαστάζει εἰς τὰ χάριά του.

Anonymus de nuptiis Thesei lib. 5.

Με τὰ σπαθία στὰ χέρια τους ἐσήμωσαν οἱ δύο.

Passim.

Χειειά, *Manipulus*, χειρόβολον. Item *Lapillus*, ψηφίς. Idem Anonymus de nuptiis Thesei lib 7.

Καὶ ὁ ναὸς ἐφαίνετον ὅλος ἱστορισμένος
Ἐκ χέρεια πολλὰ, ψηλὰ, ἀπάνω, καὶ τριγύρου.

Ænigmata vulgaria MSS. ὅσον ἂν καυχῶμαι, χερέα νερὸν πνίγει με. Ubi Interpres:

Χερέα πνίγει με νερὸν, ἀλλος τίς οὗτος λόγος,
Τίς οὗτος ὁ Πνιγόμενος εἰς ὕδωρ δράκα μίαν,
Καὶ τί τὸ πολύδαμον ὕδωρ τῆς παροιμίας, &c.

Ἐγχεράζειν, *in manus tradere*. Nicetas Chartophylax Nicææ, de Schismatum Eccl. Latinæ & Græcæ causis, MS. ἐφ' ᾧ καὶ γράμματα ἐγχεράζει ὁ Πάπας τῷ Ἀνατολίῳ κἂν οὐδ' ὠφέλησεν.

Χερβολιά, Χερβολιάζειν. Vide in Χειρόβολον.

ΧΕΡΑΒΙΝ, *Pugillus*. Synopsis de urinis ex arte medica Persarum, MS. ἐνδέχεται οὖν ἵνα γένηται κάθαρσις μετὰ μυροβαλάνου τῆς ξανθῶν, καὶ τῆς χεράβιν τῆς δαμασκηνῶν καὶ τῆς ῥόδων, καὶ τῆς χεράβιν τῆς ῥοδοστάγματος. Suprà: καὶ τὰς βιόλας τὰς συνηθέτους, ἢ τὸ χεράβιν τῆς βιόλων. Rursum: καὶ τὸ χεράβιν τῆς βουγλώσσου, καὶ τῆς καπνοῦ τῆς γῆς. Constantinus à secretis MS. lib. 3. καὶ ἕψησον ἕως γένη εἰς σύστασιν χεραβίου. Infrà: πιέτω μετὰ χεραβίου τούτου.

Χερικὸν, *Principium*, cum scilicet operi manus admovetur.

Χεροκόπος, *Manu truncus*. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Πλὴν ἔνε καλοψωνιστὴς, ἔνε καὶ χεροκόπος.

Χερόπτι, χερόφτι, *Chirotheca*, χειρόθηκη. Vide in Χειρόφτιον.

Χερολάκκας, *Puteus in mari effossus, manu factus*.

Χερομάνδιλον. Vide in Μανδύας.

Χερομάχος, *Agricola*, Γεωργός. Χερομαχικὴ, *Agricultura*, Γεωργία.

Χεροπριώνι, χεροπρίωνον, *Serra manubrium*.

Χερούλι, *Manubrium*, in Turcogræcia Crusij pag. 255.

Στραβοχέρας, *qui habet curvas manus*, ἀγκυλόχειρ, in Glossis Græcobarb.

Μακροχέρης, *Longimanus*. Ita quidam Paulus indigitatur apud Sguropulum in Hist. Concilii Florent. sect. 3. cap. 2.

Χρυσοχέρης, apud Theophanem an. 3. Constantini filii Irenes, quidam sic cognominatus, & alius apud Photium Ep. 33. 134.

Μονοχεράρης, dictus quidam Saracenus Ameras apud Petrum Siculum de Manichæis pag. 70. *Unimanus*.

Προχεράρης, *Opifex*, *Artifex*, *Manuoperarius*, *qui manibus suis operatur*. Ptochoprodromus in versib. polit. MSS. de sua paupertate:

Ἔβαλε τὰ παπαδικὰ, καὶ γίνου προχεράρης,
Φόρει καὶ τὸ καὶ πρόσοψιν σου, καὶ τῆς πηλόν σου βάψου.
Καὶ τὰ χαλίκια σώρασε, νὰ πέρνης τὸ μισθόν σου.

Mox:

Καὶ πίστευσον, βαρέμε νὰ γένη προχεράρης.

Vide Προχειραῖος.

ΧΕΡΒΑ, ὁ κρότων, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΕΡΝΙΒΟΝ, *Polubrum*: Χερνιβόνιπτρον. Athenæus lib. 9. pag. 408. καὶ πάλιν ὁ Οὐλπιανὸς ἐζήτει, εἰ τὸ χέρνιβον εἴρηται καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ. Deinde subdit Homerum in Iliade hac usum voce, nempe Il. ω. v. 304. & in Odyss. Didymus, seu alius Scholiastes Homeri Il. α. λέβητος τοῦ καθ' ἡμᾶς χερνίβου. Vide præterea quæ de hac voce commentantur Pollux lib. 6. cap. 14. Harpocration, Psellus, auctor etymologici in Λέβης, & Eustathius pag. 1551. 1400. 1401. 1460. Synesius vero in Epist. 121. χέρνιβα vocat vasa ad ædium sacrarum vestibula, in quibus erat aqua lustralis, ut videre est in Justinianeo musivo Ravennensi, quod ex Rubeo descripsimus in Familiis Augustis Byzantinis: ὡς ἔστι γε τὸ δημόσιον ξίφος οὐχ ἧττον, ἢ τὰ ἐν τοῖς προτεμενίσμασι χέρνιβα, πόλεως καθάρσιον. Vide Chrysostom. orat. 6. de Pœnitentia.

Χερνιβόξεστον, *Aquimanile cum urceolo*. Vox conflata ex χέρνιβον, seu χερνίβη, (uti effertur à Symeone Sethi) *Malluvium*, & ξέστης, *vas aquæ fundendæ*, de qua supra, ac proinde utrumque significans. Glossæ Lat. Gr. *Trulleum*, *& Guttum*, *& Aquiminale*, χέρνιβον, ξέστον. Scylitzes in Theophilo: δέδωκε δὲ καὶ σκεύη πρὸς τούτοις δύο ἐκ χρυσοῦ τε καὶ λίθων πολυτελῶν κατασκευασμένα, ἃ χερνιβόξεστα περιφέρονται. Continuator Theophanis lib. 3. num. 9. διὸ καὶ σκεύη πρὸς τούτοις δύο ἐκ χρυσοῦ τε καὶ λίθων πολυτελῶν τὴν σύστασιν ἔχοντα, ἃ ἡ κοινὴ γλῶττα καὶ μὴ καθαρὰ καλεῖ χερνιβόξεστα, αὐτῷ ἐπιδέδωκεν. Adde Zonaram pag. 117. 1. edit. Nicetas in Isaacio lib. 3. num. 7. καὶ εἰς χέρνιβα χειρῶν ὑδροχόοιο περιεφέροντο. Ubi Cod. barbarogræcus χερνιβόξεστον præfert. Euchologium in Ordinatione lectoris pag. 236. εἶτα λαβὼν ὁ χειροτονηθεὶς χερνιβόξεστον καὶ μανδύλιον, ἐπιδίδει τῷ Ἀρχιερεῖ νίψασθαι. Eadem habentur in Ordinatione Subdiaconi pag. 244. & apud Morinum pag. 84. 92. ubi Symeon Thessalonicensis de sacris ordinat. cap. 3. de Episcopo Subdiaconum ordinante: τῶν δὲ χερσὶ χέρνιβον καὶ ξέστην παρέχει. Quo loco obiter observandum in his vocibus quæ statim sequuntur, nullum esse mendum, quod putavit Morinus, si vox τόνιμα, in τὸ νίμα, vel τὸ νίμμα, id est, *ablutionem*, efferatur: ὁ ἱεράρχης δὲ ἐφαπλοῖ τὰς χεῖρας, καὶ τὸ νίμα δέχεται. Idem porrò Symeon c. 4. p. 140. χερνιβόξεστον dixit. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 259. edit. Combefisij: ἐποίησε δὲ καὶ σκεύη ὁλόχρυσα τῶν δώδεκα ἑορτῶν, ἄλλα καὶ ἄλλα, ὑπὸ τῆς εὐαγγελίων ἱερῶν, χερνιβοξέστων, ὀρκιολίων, δισκοποτηρίων, δίσκων. Occurrit præterea in lib. 44. Basilic. tit. 13. cap. 3. Vide Cujacium lib. 9. observ. cap. 13.

ΧΕΡΟΝΙΟΝ, Piscis species, cujus meminit Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 53.

ΧΗΒΑΔΙΟΝ, χυβάδιον, χιβάδιον, Ostrei species, de qua Atheneus lib. 3. Moschopulus: Χήμη, εἶδος ὀστρέου, ἤγουν τὸ κοινῶς χηβάδιον. Scholiastes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 137. Χήμησι, ὁμοδίοις, χυβαδίοις, χιβαδίοις. Infrà v. 330. στρόμβων, χηβάδων. Apud Crusium pag. 208. χηβάδι, κυλάλι, *Cochlear*. Codex Chymicus MS. Reg. 618. fol. 280. v. καὶ βάλε ὕδωρ εἰς χηβάδιον, καὶ ἆρον αὐτὸ, καὶ πλύνε καλῶς ἐν τῇ χειρί σου.

ΧΗΛΑΜΟΣ, pro Χηραμὸς, *Rupes*. Eustathius ad Il. φ. καὶ ὅρα ὅτι χηραμὸς, ἡ κοίλη πέτρα, κατὰ ὁ ποιητὴς ἐξηγεῖται καὶ μέχρι δὲ ἄρτι πολλοὶ τῶν Ἑλλαδικῶν, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ Πελοπόννησον χηλαμοὺς τὰς περὶ θάλασσαν ῥωγάδας πέτρας φασὶ κατά τινα παραφθοράν. Et ad Od. β. ἐξ οὗ ὁ χηραμὸς, ὃν οἱ τῆς Δωριέων γῆς ἄρτι χηλαμὸν φασὶν ἰδιωτικῶς. Vide eundem Odyss. ε. pag. 1449.

ΧΗΜΑ, Χημέα. Vide in Χυμέα.

ΧΗΜΕΝΗ. Vide Χυμένη.

ΧΗΜΙΣ, Ægyptiis, *Elaphoboscum*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 485.

ΧΗΜΩΝ, *Humor*, χυμός. Anonymus MS. de Matellis, seu de urinis: ἐὰν ἔστιν κλόκιον μέλανον, ἡ νόσος ἀνίατος ἔστιν, ἀπὸ μελαγχολικοῦ χημένος ἦλθεν ἡ νόσος.

ΧΗΝΑ, *Anser*, χλώ, in Corona pretiosa. Χλωάειον, in Epimerismis MSS. Herodiani.

ΧΗΝΑΙΑ

ΧΗΝΑΪ́Α, χλωία, Herbæ species: Salmasio, *ligustrum orientale*, quod Arabibus *Alchanna*, vel *henna* dicitur, Latinis, *botrus cypri*. Vide Matthæum Silvaticum in *Alchanna*. Neophytus in Glossis Jatricis MSS. κύπρη, εἶδός ἐστι δένδρυ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄνθος αὐτῦ ἐστὶ τὸ λεγόμενον χλωάια· ἕτεροι δὲ φασὶ τὴν ζιζυφαίαν. Symeon Sethi de Facultat. cibor. καὶ μηδεὶς θαυμαζέτω εἰ εὐθὺς ὕδωρ μεταδίδωσι τῆς ἰδίας ποιότητος· ἰδὲ ἡ λεγομένη χλωέα ἐρυθρὰ ὖσα, καὶ τῇ χερσὶν ἐπιτιθεμένη, μεταβάλλει τὸ ὖρον εἰς τὸ ἴδιον χρῶμα. Anonymus MS. de amoribus Lybistri & Rhodamnes ubi de equo:

> Λαμπρὸν σελινοχαλίνωτον μετὰ λαμπρῶν μαργάρων,
> Καὶ ἡ χαίτη τυ με τὴν χλωαίαν βαμμένη.

Vide Χαλχάνα.

ΧΗΝΆΡΗ, *Anser*. Anonymi Arithmetica practica MS. εἷς ἄνθρωπός με ἔδωσεν σελδία ρ', καὶ θελεσέ με νὰ ἀγοράσω ὀρτίκια γ. εἰς τὸ σελδὶν καὶ ια σελδία εἰς τὸ χηνάρη. Infrà: καὶ λέγε, δύο χηνάρεια καὶ λ'. ὀρτίκια εἰσὶν πυλία λβ'. κβ. σελδία τὰ β'. χηνάρεια, καὶ ι'. σελδία τὰ λ'. ὀρτίκια, ὅ μὲν λβ'. σελδία καὶ λβ'. πυλία, λείπυν σελδία ξη', ἴπως τὰ ρ'. καὶ ἀγόρασον περδίκια ξη'.

ΧΗΝΟΠΛΟΎΜΑΤΟΝ. Vide in Πλῦμος.

ΧΗΝΩ͂, Ægyptiis, *Atractylis*, apud Interpol. Dioscor. c. 513.

ΧΗΡΑΙ, *Viduæ*, quæ servandæ viduitatis professionem coram Episcopo emittebant, imposita ab eo veste viduali: de quibus agimus in Gloss. med. Lat. in U. *Vidua*. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 47. μετὰ τῦτο προκαλεῖται τὸ τῶν χηρῶν τάγμα, ἐμπεσεῖν ὡς ἐν αὐταῖς τὰς οὐκ ὀρθῶς ἀναστρεφομένας, παρῄνει ἢ νηστείαν ἀναλαβεῖν, ἀπεχομένας βαλανείων, καὶ περιέργων ἱματίων, ἢ θᾶττον χωρεῖν ἐπὶ δεύτερον γάμον, ἵνα μὴ ὑβρίζηται ὁ νόμος τῦ κυρίυ. Vide Clementem lib. 3. Constitut. Apostol. cap. 1. 2. 3. &c. à quo præterea.

Χηρικὸν, *Viduarum ordo*, seu *gradus* appellatur eod. cap. 1. εἰ δὲ νεωτέραν καλέσησθε εἰς χηρικὸν, &c. Et cap. 2. αἱ δὲ νεώτεραι χῆραι εἰς χηρικὸν μηδὲ μὴ ἐγκαταστέσθωσαν. Ita lib. 8. cap. 25. Clementina, Homil. 11. num. 36. καὶ πρεσβυτέρυς δώδεκα ὁρίσας, καὶ διακόνυς δείξας, καὶ χηρικὰ συστησάμενος. Denique S. Ignatius ad Philipp. num. 15. ἀσπάζομαι τὸ σύστημα τῶν παρθένων, τὸ τάγμα τῶν χηρῶν. Sed & Viduæ ejusmodi, Virgines appellabantur, ob continentiam. Idem S. Ignatius in Epist. ad Smyrnæos: ἀσπάζομαι τὺς οἴκυς τῶν ἀδελφῶν μυ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τὰς παρθένυς τὰς λεγομένας χήρας. Nisi legendum sit, καὶ τὰς λεγομένας, &c.

Χηρεῖον, *Ædes viduarum*, seu viduis pauperibus receptandis ac alendis addictæ. Extat Gregorii Nazianzeni Epigramma εἰς τὸ μαρτύριον Ηλίυ, τὸ καλέμενον Χηρεῖον, à Joachimo Zehnero primùm editum, ex quo docemur ejusmodi ædes vulgò S. Eliæ dicatas, ob viduam Sidoniensem. En Epigramma:

> Αυτὴ, ξένε, Σαρεφθὰ τῆς Σιδονίας,
> Οὗτος δὲ χήρας πύργος, ἡ φιλοξένως
> Θεῦ Προφήτην Ελίαν τὸν Θεσβίτην,
> Ἢ καὶ μικρὸν ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ
> Καὶ δρὰξ ἀλεύρων ὑδρίᾳ κεκρυμμένων
> Τύτων ἀφειδῶς μεταδιδῦσα τῷ ξένῳ
> Πηγὴν τρέφυσαν οἶκον εὗρε τὴν δόσιν.

Meminit istius ædis quæ Sidone extitit, S. Hieronymus in Epitaphio Paulæ matris, quam *Eliæ Turriculam* vocat. Quod vero Gregorius Χηρεῖον.

Χηροκωμεῖον vocat Leo Imp. in Nov. 13.

Χηρεμὸς, *Viduitas*, χηρεία. Χηρεμένος, *Viduus*, χῆρος.

ΧΙΑΡΣΆΜΒΕΡ, in Lexico Græco-Arabico, ἡ κασία Μέλαινα, *Siliqua Ægyptia* quam vulgò *cassiam* dicimus.

ΧΙΛΔΟΝΟΠΟΥΛΟΝ, *Parvula hirundo*, χελιδόνιον. Excerpta Jatrica MSS. Melanii Cocini: τὰ χιλδονόπυλα, ἀετόπυλα, &c.

ΧΙΛΙΑ͂Σ, *Milliare*, *Mille passus*, Μίλιον. Chronicon Paschale an. 16. Heraclii: κατέλαβε πρόκυρσον τῦ Θεομισήτυ χαγάνυ ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα. Infrà: μετ' ὀ πολὺ δὲ τινων ἐχθρῶν ἄχρι μιᾶς χιλιάδος ἐλθόντων.

ΧΙΛΙΑΣΤΑΙ dicti hæretici, qui in priori resurrectione mille nos annorum spatium iisdem in vitæ institutis, quibus nunc utimur esse confecturos sentiebant, &c. Vide Epiphanium hæresi 77. n. 26.

ΧΙΛΙΜΙΝΤΡΏΝΕΙΝ. Maximus Cythær. in synaxar. 11. Nov. in S. Mena: παρευθὺς γὰρ χιλιμιντρῶντας μεγάλα καὶ πυκνὰ ἔκαμε, καὶ ἐυγῆκαν ἔξω οἱ πολλοὶ νὰ ἴδῦσι, &c.

ΧΙΛΙΟΝΤΑ͂Σ, *Millenarius numerus*, χιλιοστύς. Andreas Hierosol. de rat. inven. circuli solar. κράτει τὰ κάτω τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῆς ἀπὸ κτίσεως κόσμυ. Occurrit mox iterum.

ΧΙΟΝΆΔΗΣ, *Legis doctor*, apud Persas, seu Turcos. Georgius Chrysococcas in exposit. MS. syntaxeos seu constructionis Persarum: ἔλεγε τοίνυν ἐκεῖνος, ὅτι χιονάδης τις ἐν ΚΠόλει τραφεὶς, &c. Infrà: Προστάγματι γὰρ βασιλικῷ τὺς διδασκάλυς συναγαγὼν, ἐν ὀλίγῳ μέγας ἐν Περσίδι χιονάδης ἐφάνετο. Neque alii sunt χιονάδαι, ab iis qui χιόνες dicuntur apud Gregorium Palamam Archiepiscopum Thessalonicensem in Epist. MS. ad Thessalonicenses de sua captivitate: παραυτὰ πέμπει μεταστελλόμενος τὺς χιόνας, ἀνθρώπυς μηδὲν ἄλλο μελετήσαντας, καὶ παρὰ τῦ Σατανᾶ διδαχθέντας βλασφημίαν καὶ ἀναισχυντίαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν. Sequitur hanc Epistolam ejusdem Gregorii πρὸς τὺς ἀθέυς χιόνας διάλεξις.

ΧΙΟΝΙ, *Nix*, χιὼν, in Corona pretiosa.

ΧΙΟΝΙΟΝ, *Columna marmorea*, apud Græcos continentis, apud Insulanos verò Κολώννα. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΧΙΟΎΧΑΣ, *Aquila*. Glossæ Græcobarb. ἄνταρ, ἀετὸς, ἀτὸς, ἡ χιύχας.

ΧΙΤΩΝ, *Tunica oculi*. Eustath. ad Od. τ. ἡ δὲ συνήθεια καὶ χιτῶνά τινα κερατοειδῆ τῦ ὀφθαλμῦ λέγει. Infrà: ἐπεὶ κερατοειδὴς ὁ πρῶτος χιτὼν τῦ ὀφθαλμῦ.

ΧΙΤΩΝΊΑ, *Vestitus*. Anonymus de nævis corporis: ἐὰν εἰς τὸν ἀστράγαλον ὁ ἀνὴρ (τὴν γυναῖκα) ἀπρόσωπον ποιεῖ ἀπὸ τῆς χιτωνίας, ἡ δὲ γυνὴ ἀπὸ τῆς ἐξυσίας.

ΧΙΦΩΝΑ, ἔλαιον δακτύλυ, in Glossis Jatricis Græcobarb. MSS. *Oleum ex dactylis*.

ΧΙΧΙΈΝΤΕΡΑ, *Vermes*, σκώληκες. Apud Aetium lib. 2. habetur caput, Περὶ τῶν τῆς γῆς ἐντέρων, τὰ καὶ λεγόμενα χιχιέντερα.

ΧΙΏΜΑΤΑ. Vide Χαμώματα.

ΧΙΩΤΙΚΌΝ, *Vinum chium*, de quo Consulendus Dioscorides. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

> Εκεῖνοι κοτζόνυσιν τὸ χιώτικον εἰς κόρον.

Infrà:

> Εκεῖνοι πάντα πίνυσιν τὸ χιώτικον εἰς κόρον.

ΧΛΗΜΗΤΡΊΖΕΙΝ, pro Χρεμετίζειν, *Hinnire*. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 6.

> Εχρίμαζε καὶ ξάγρονε τὴν χύτην χλημιτρόντας
> Εδῶ καὶ κεῖ τὺς πόδας τυ χάμο στὴν γῆν λακτίζει.

Idem lib. 7.

> Μὲ τὸ φάρην τῦ θαύμαστον πάντοτε χλημιτρόντα.

Idem lib. 8.

> Οὐδὲν ἐχλημιτρίζασι τὰ ἄλογα, ὡς πρέπει.

Χλημιτισμὸς. Idem scriptor lib. 6.

> Εἰς φάρην μέγα θαυμαστὸν, μαύρης τρίχας ὡραίας,
> Χώρη ἀνάπαυσι ποτὲ ἐκ τῦ χλημιτρισμόν τυ.

Lib. 7.

> Εὑρίκας ποδολακτισμὸν, χλημιτρισμὸν μεγάλον.

ΧΛΙΑΝΊΣΚΕΙΝ, pro χλιαίνειν. Glossæ Græcobarb. ἀναφλύει, ἀνάζει, ἀξαναβράζει, ἢ χλιανίσκει.

ΧΛΙΆΡ; καὶ χλισὰ, τὸ μαυρόσκυρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΛΙΑΡΟΨΎΧΙΟΝ, *Tepidarium*, in Glossis Gr. Lat.

ΧΛΙΔΏΝΕΣ, *Armillæ*. Lexicon. MS. ex Schedis Combefisii: Βραχιόλια, ἃ παρ' ἡμῖν χλιδῶνες καλοῦνται. Suidas legit Χλιδόναι.

ΧΛΩΜΌΣ, Χλομὸς, *Pallidus*, χλωρός. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 4.

Ἀλήθεια γίνεται χλομὴ καμπόσον ἡ προσωψίς του.

Idem lib. 7.

Τὸ χρῶμα τοῦ ὁλόχλομον σὰν νά τον ἀπὸ τιάφη.

Χλωμιάζειν, Χλομιαίνειν, *Pallescere*, χλωρίζειν. Idem Anonymus lib. 4.

Τίγαρη μόνον ἔδειχνα τὴν ὄψιν χλομιασμένος.

Et lib. 7.

Κατά τι Φοῖβος χλομίασεν πολλάκις εἰς τὸν ἥλιον.

Χλωμάδα, Χλωμία, *Pallor*, χλωρίασις.

Λόχλομος, pro ὁλόχλομος. Idem Anonymus lib. 7.

Τὸν φόβον εἶδε λόχλομον ἐκεῖσε σμίαν μερια.

ΧΛΩΡΆ. Arethas in Apocal. cap. 16. ὁ χλωρὸς ἵππος, ὀργῆς σύμβολον· καὶ οὕτως ἡ χλόη ἡ ὑπὸ ἰατρῶν καλουμένη χλωρά. Vide Gorræum.

ΧΛΩΡΟΚΟΎΚΙ, *Faba fresa*.

ΧΛΩΡΟΣΑΎΡΑ, *Lacerta*. Scholiastes Theocriti Id. 2. σαῦραν τὴν κοινῶς λεγομένην χλωροσαῦραν. Et Id. 7. καὶ ὁ σαῦρος, ἡ κοινῶς λεγομένη χλωροσαῦρα. Demetrius Constantinopolit. lib. 2. Hieracosophii cap. 54. χλωροσαύρας ζώσας, ἤτοι μύστρους, ἢ σαβάθιν, ἢ ποντικοὺς, ἢ πελαργὸν, ἢ τρυγόνα δώσεις αὐτοῦ διὰ τριῶν ἡμερῶν.

ΧΛΩΤΟΡΙΠΆ, Ægyptiis, *Blitum*, apud Interpol. Dioscor. cap. 331.

ΧΝΑΡΌΝ, Χναρὸν, Χνάει, *Planta pedis*, *Vestigium*, ἰχνάειον, ἴχνιον. Glossæ Græcobarb. ἀκροβημάτιζε, ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵστασι, εἰς τὰ ἀκρόχναρά σου στάτου, ἢ εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἰχνίων σου, ἤγουν χναρίων σου στάσου. Anonymus de locis Sanctis n. 5. εἶναι ὁ τάφος τῆς ἁγίας Πελαγίας, καὶ λάσσει ὁ τάφος ἀπὸ τὸν τοῖχον ἥμισυν χνάειον ἀνθρώπου. Agapius in Geoponico cap. 217. κάψαι τὰ χλωρὰ φλούδια τῶν καρυδίων, καὶ χνάει ἀπὸ παλιοπάπουτζο, &c.

Παλιόχναρα, *Vetus solea*. Agapius ibidem: τότε βάλε ἀπὸ τὴν στάκτην ἀπὸ τὸ ἄνωθεν καρυδότζυφλα, καὶ παλιόχναρα, καὶ ἰᾶται.

Χνόποδα, *Pedis vestigia*, ἴχνη τῶν ποδῶν.

ΧΝΌΤΟΣ, *Putor*, *Fœtor*, δυσοσμία. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. MS.

Τὴν οὖσαν σαφιδίχνοτον, τὴν ἀκροσαχνισμένην.

Χνοτίζειν, Χνοτεῖν, *Fœtere*, *Putere*, Ὑπόζειν, Δυσωδεῖν.

ΧΝΟΎΔΙΝ, pro Χνοῦς. Glossæ Græcobarb. ὁ χνοῦς, καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων, τὸ χνοῦδιν, καὶ τὸ ὑψηλότατον τῶν καρβούνων.

ΧΟΒΌΛΗ, *Mortarium*. Nicolaus Myrepsus ex Cod. MS. sect. 9. cap. 48. καὶ πωμάσας μετὰ ζύμης ἀσφαλῶς, χῶσον εἰς χοβόλην, ὥστε τεφρωθῆ ὁ κάλαμος. Ubi Fuchsius: *Probeque cum fermento obturatum, sensim assato, donec calamus in cinerem redigatur.* Aliis verbis utitur cap. 47. καὶ πωμάσας καλῶς μετὰ ζύμης ὁλόκληρον, ὄχωσον ἐν θυΐα, ἕως οὗ τεφρωθῆ τὸ καλάμιον. Et cap. 46. καὶ ὀχώσας ἐν θερμοσποδιᾷ, &c.

ΧΟΙΡΈΜΠΟΡΟΙ, *Suarii*, in Basilicis, ad Tit. *de Suariis*, Cod. lib. 11.

ΧΟΙΡΝΌΣ, *Porcinus*, χοίρινός. Χοιρνὸν, χοιρόπαστον, *Caro suilla salita*.

ΧΟΙΡΟΒΌΤΑΝΟΝ, *Portulaca*, Ανδράχνη, in Lexico Jatrico MS. Nicomedis, & in Grammatica MS. Pselli.

ΧΟΙΡΟΓΡΎΛΛΙΟΣ, ἤγουν ἐχῖνος χερσαῖος, *Erinacius*, in Gloss. Gr. Lat. Anastasius Monachus de Patribus Sinaitis MS. καὶ ἤρχοντο οἱ χοιρογρύλλιοι, καὶ ἤσθιον καὶ ἠρήμουν αὐτὰ (κοδιμοῦτα.) Infrà: χοιρογρύλια. Joannes Episcopus Carpathi MS. ἐλθὼν δὲ εἰς ὀψὲ ὁ γείτων αὐτοῦ ἀδελφὸς ὅτι τὰ χοιρογρύλλια ἠφάνισαν τὸν κῆπον, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Cirogrillus*.

ΧΟΙΡΟΜΆΝΔΡΙΟΝ, *Suilæ*. Basilius de exercit. Grammat. & Moschopulus: συφεὸς, τὸ χοιρομάνδρειον. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 5. ἀλλ' ὡς εἰς συφεὸν οἱ συφορβοὶ τὰς σῦς ἀπαξαπάσας εἰσελῶσιν εἰς ἕνα σταθμὸν, &c. Ubi Codex Græcobarb. εἰς χοιρομάνδριον.

ΧΟΙΡΟΜΈΡΙ, *Perna*, *Petaso*. Vide Χειρομέρι.

ΧΟΛΑ͂Ν, *Stibium*. Eustathius Il. Θ. εἴτε καὶ τὸ στίμμι ὁ δηλοῖ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ παρὰ τοῖς ἄρτι δὲ χολᾶν, ὃν κόχλον ἡ γυναικεία γλῶσσα φιλεῖ καλεῖν.

ΧΟΛΈΔΡΑ. Philon in Belopœecis MSS. φράξας φοινίκαις σανίσι, καὶ σιδηραῖς λεπίσι, καὶ μαλάγμασι, καὶ χολέδραις ἄνωθεν κατασκευάσας, καὶ τοὺς πετροβόλους καὶ τοὺς ὀξυβελεῖς ἐπιστήσας. Vide mox, Χόλερα.

ΧΌΛΕΡΑ. Apollodorus in Poliorceticis MSS. ubi de scalis: καὶ κρεμάσθω κάμαξ μακρὸς, μύουρος ἐκκεκολαμμένος μετὰ ἡμικυκλίου, χολέρας τὸ σχῆμα ὅμοιον, ποδῶν μὴ ἔλαττον λ'.

ΧΟΛΙΆΖΕΣΘΑΙ, *Irasci*, ὀργίζεσθαι, in Corona pretiosa.

ΧΟΛΌΒΑΦΟΣ, Χολοβάφινος, *Fulvus color*, qui *bilis* colorem refert. ξανθόχολοι, *Biliosi* dicuntur Medicis. Hesychius: χολόβαφα, τὰ χρυσῷ ἐμφερῶς βεβαμμένα. Rursum: χολοβάφιον τοῦτο λέγεται ἅμα μὲν ὅτι τὰ φαύλως βαφέντα χολῇ βάπτεται, ἅμα δὲ τὰ χρυσῷ ἐμφερῶς βεβαμμένα. Constantinus Manasses pag. 97.

Καὶ χρῶμα χολοβάφινον βάμματι πορφύρεῳ.

Nicetas in Manuele lib. 6. num. 5. θεασάμενος δὲ Γαβρᾶς ἣν εἶχε στολάδα ἐπὶ τοῦ θώρακος Βασιλεὺς, τὴν χροιὰν χολοβάφινον, &c. Liber Chymicus MS. χολοβάφινος κατίτερος ὁ χρυσίζων ἀπὸ τῆς λεγομένης κοινῶς χρυσαλοιφῆς. Vide responsionem Salmasij ad Cloppenburgium pag. 18.

ΧΟΛΌΚΟΚΚΑ, *Lathyridis grana bilem expurgandi vim habentia*. Glossæ Jatricæ Nicomedis MSS. Λαθυρίδες, χολόκοκκα. Lexic. MS. ex Cod. Reg. 1843. κρότονες, τὰ χολόκοκκα. Alii: *Ricini grana*, quæ eadem virtute pollent, interpretantur. Lexicon Neophyti: κίκιες καὶ κρότονες, τὰ χολόκοκκα, ἐξ ὧν ἔλαιον τὸ κόκκινον. Glossæ aliæ Jatricæ ex Cod. Reg. 190. κροτώννα, τά... χολόκοκκα, ὅπου εἶναι ὅμισα τζημοῦ ῥίσα. Alibi: κίκια, ἡ χολοκυνία. Vita MS. S. Theodosij Syceotæ Episcopi Anastasiopoleos: ἐκβαλοῦσα ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου αὐτοῦ ὡς χολόκοκκα τρία, ἔδωκεν αὐτῷ, ἅ τινα δῆθεν φαγὼν, ἀνέστη εὐθὺς καὶ γέγονεν ὑγιής. Ubi Interpres Zinus: *è manu sua tria illi colococca dedit. Grana mali punici* hic intelligi perperam putant viri docti. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καὶ καλαπείνω πάντοτε χολόκοκκα πικρέας.

Infrà:

Ἐκεῖνοι τὰ γλυκύσματα μετὰ τῶν δύο καρύων,
Ἡμεῖς δὲ χολόκοκκα καθ' ὥραν μετὰ μόδου.

Historia MS. Belisarii:

Καὶ πάλιν κεῖνοι ἄρχοντες ὅπου τὸν ἐφθονοῦσι,
Βάλλουν διπλοῦν ζιζάνια εἰς ὦτα βασιλέως,
Πέρνουν χολόκοκκα πικρὰ πλήρης φαρμακωμένα.

Rursum:

Καὶ τὰ πικρὰ χολόκοκκα τὰ δίδης καθ' ἡμέραν.

Vide in Κίκιες.

Χολοκοκαία, eâdem notione, apud Myrepsum de Unguentis cap. 95. ubi perperam Fuchsius κολοκασίαν significari putat.

ΧΟΛΟΜΑΝΙΖΕΙΝ, Χολομανᾶν, *Succensere*, *Ægrè ferre*, Νεμεσᾶν, Ἀγανακτεῖν, Δυσχεραίνειν.

ΧΟΛΟΠΟΙΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 434.

ΧΟΜΟΚΗΛΑΔΙ, *Cassita*, *Alauda*, Κορυδαλός.

ΧΟΝΔΡΙΛΛΑ, Herbæ species, de qua Petr. Belon. lib. 1. observ. cap. 31.

ΧΟΝΔΡΟΒΟΛΙΑΣ, *Pavimentum*, ἔδαφος, in Gloss. Lat. Gr.

ΧΟΝΔΡΟΣ. Vide in Χοντρὸς.

ΧΟΝΤΡΟΣ, Χοντρίτης, *Stupidus*, *ineptus*, *rudis*, εὐήθης, ἀπαίδευτος, ἀνάρμοστος. Nicetas Stethatus in præfat. in sacras laudes: ταῦτα καὶ ἡμεῖς ὡς αὐτῷ μαθητευθέντες, καὶ τὸ ὕψος, καὶ βάθος, καὶ πλάτος τῆς αὐτοῦ σοφίας εἰδότες διὰ τῶν εἰρημένων καὶ τῶν παρόντος λόγου τῶν πάνυ χοντρῶν καὶ ἀμύστων διαστελλομένων, &c. Præsertim verò pro *crassus* sumitur. Phranzes lib. 3. cap. 9. ἑλέπολιν—μετὰ ξύλων χοντρῶν κατεσκεύασε. Joannes Jatrosophista MS. 36. ἔπαρον πανὶν χοντρὸν παχὺ, καὶ βρέχε τὸ εἰς τ' ὀξίδιν, &c. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Κολόναις ἦσαν σιδηρὲς, πολλὰ χοντρὲς μεγάλαις.

Et lib. 12.

Εἶχε βραχιόνες ἔμορφες, χοντρὲς καὶ ἁπλωμένες.

Anonymus de locis Hierosol. num. 1. κιόνιον χοντρὸ, *crassa columna*.

Χονδρατζικὸς, *Subrusticus*, *subagrestis*, ὑπάγροικος.

Χοντρὰ, χοντρικὰ, *ineptè*, *incompositè*, ἀφρόνως, ἀναρμόστως.

Χοντρώνειν, *Crassitudinem accipere*, παχύνεσθαι.

Χοντροσύνη, *Ruditas*, *rusticitas*, *crassitudo*, ἀμαθία, ἀγροικία, παχύτης.

Χοτζὸς, pro χοντζὸς. Physiologus de natura animalium, MS. λαμβάνει σιδερὸν χοτζὸν, αὔξη τὸ εἰς τὴν μήτην.

Χοντρικὸς. Georg. Contares lib. 9. hist. Athen. ἔτρωγον ἀκομὶ καὶ χοντρικὰ φαγητὰ, ὡς ἂν νὰ μὴν ἦτον τὴν εὐγενικὴν χώραν τῶν Ἀθηνάιων φημιμένου.

Χονδρὸς, idem quod χοντρὸς, *Crassus*. Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 8. μὴ φορῶν ἐκ σιδήρου ἅρματι, πανίον δὲ χονδρὸν ἀρράφαιδον ἔχον διπλᾶς ιή. Myrepsus sect. 37. cap. 49. ex Cod. MS. δύσας ἀσφαλῶς χονδρῷ ὀθονίῳ, &c. Anonymus de Oxymelite: καὶ τὸ ἐναπομένον εἰς τὸ πανίον χονδρὸν ῥίψον αὐτό. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Θόας ὁ μέγας καὶ χονδρὸς, ὡμίαζε γιγάντι.

Joannes Cananus de bello Constantinopolit. καὶ ἦν δὲ πᾶσα στερεὰ καὶ ὀχυρωτάτη ἀπὸ ξύλων μεγίστων, καὶ χονδρῶν σανίδων.

Χονδρόγιλος. Ptochoprodromus MS.

Ἐκεῖνοι τὸ ἀφράτδιστον ἀεὶ μὲ τὸ σισάμιν,
Ἡμεῖς δὲ τὸ χονδρόγιλον καὶ σταλοκυλισμένον.

ΧΟΝΙ, ita vocant Græci recentiores (rectius fortè, χωνεῖον,) locum excavatum sub altari, aquæ quâ in missa Sacerdos abluitur, omnique alii post expurgata vasa sacra eluviei recipiendæ dispositum, quem θαλασσίδιον τῆς ἁγίας τραπέζης vocat alicubi Euchologium. Ita Goarus. Vide Θάλασσα.

ΧΟΝΙΚΙΣ, *Modiolus Rota*. Vide in Ῥαύδη.

ΧΟΝΤΖΕΤΙΟΝ, *Ratio*, ex Italico *Conto*, seu potius *contezzo* vel *contzeto*, Gallis *comptereau*. Hieremias Patr. Constantinopolit. apud Crusium lib. 4. Turcogr. Epist. 7. καὶ ἔκρυψε καὶ τὸ χοντζέτιον τῶν δύο ἀμπελίων, ἅτινα ἠγόρασεν αὐτός. Infrà: ὅθεν ἀποφραινόμεθα, παραινέσαιε αὐτῇ, δοῦναι τὸ χοντζέτιον αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. Smaragda in Epist. apud eundem Crusium: ὅπου ἤθελα ἀγοράζειν ἀπὸ αὐτὸν χρόνον περασμένοι μὲ χοντζέτιον τῷ τότε καδή.

ΧΟΝΤΖΙΑΣ, *Præceptor*, Turcis. Hist. Politica: τὴν δὲ θυγατέρα αὐτοῦ οὐκ ἔλαβεν, ἀλλ' ἔδωκεν πρὸς τῷ χοντζίαν αὐτοῦ.

ΧΟΡΑ, ἡ σχισὴ ἡ κεκαυμένη, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. apud Matth. Silvaticum, *Coras*, *est species yperi con*.

ΧΟΡΑΣΕΝ, τὸ μάννα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΡΑΥΛΗΣ, *Quivis tibicen*. Martyrium MS. S. Philemonis: τὴν τέχνην αὐλητὴς, ὃς διὰ ταύτην ἐκαλεῖτο μετὰ τοῖς ἐπιχωρίοις χοραύλης. Vide Balsamon ad Concil. Constantinopol. can. 4.

ΧΟΡΑΦΗ, *Ager*, *Campus*, χωράφιον.

ΧΟΡΔΑΙ, instrumenta musica, quibus in bellis utebantur Græci. Scylitzes in Theophilo. pag. 524. διὸ νυκτὸς ἐπιγινομένης, καλεσοφίσατο τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ Θεόφοβος, τοῖς στρατιώταις ἐγκελευσάμενος κροτοῖς τε καὶ ἀλαλαγμοῖς χρῆσθαι, κιννύραις τε καὶ χορδαῖς, καὶ σαλπίγγων φωναῖς, ὡς τάχα βοηθείας ἑτέρας προσγινομένοις αὐτοῖς. Vide Conjecturam Goari ad hunc locum.

ΧΟΡΔΟΚΟΙΛΟΝ, edulii species. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. Reg.

Νὰ τὸ παιδίν μου ἀγόρασε χορδόκοιλα δυνατόν.

Infrà:

Ἀφ' οὗ δὲ φθάνει τὸ τυρὸν, καὶ τὰ χορδοκοιλίτζια,

Rursum:

Εὐθὺς ἂν βράση τὸ θερμὸν, λέγει πρὸς τὸ παιδίν του,
Καὶ νὰ παγδὴν μου σάμψυον εἰς τὸ χορδοκοιλίτζιν,
Καὶ φέρω με καὶ Βλαχικὸν τυρὶν σαμψαραίαν.

Χορδοκοιλίστρα, *ejusmodi edulii venditrix*. Idem Ptochoprodromus:

Τοῦ μακελάρη τὴν γυνὴ ἤρξάμην κολακεύειν,
Κυρὰ, Κυρὰ μασόεισα, Κυρὰ χορδοκοιλιστρα, &c.

ΧΟΡΕΥΓΕΙΝ, *Tripudiare*, *saltare*, χορεύειν. Fabulæ Æsopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τῶν ἀλόγων ζώων, ἐχόρευσεν ἡ μαιμοῦ. Ubi Cod. Gr. ὠρχήσατο.

ΧΟΡΗΣ, pro χωρὶς, apud Anonymum de nuptiis Thesei.

ΧΟΡΙΑ, seorsim. Stephanus Sachleces, in Narrat. MSS.

Ἐκάτζαν χορία εἰς τὴν βουλὴν οἱ κοπελιὲς οἱ κλυστρές,
Καὶ χορία ἐκάτζασι ὅλες οἱ κριθαρίστρες.

ΧΟΡΙΓΗ, Vox incertæ notionis Fuschsio apud Nicol. Myrepsum sect. 9. cap. 86. quæ abest à MS Regio.

ΧΟΡΙΟΝ, totam matricis compositionem vocat Moschion de Morbis mulierum cap. 6. nominis rationem describit cap. 37.

ΧΟΡΜΑΤΙΟΝ. Apomasar in Mysteriis: μεγαλεῖον τῶν κακῶν τῶν μὴ, ἐχόντων χορμάτια τῆς αὐθεντίας. Vide Κορμάτιον.

ΧΟΡΜΠΕΡΑΙΤ, καὶ Λυπαζη, τὸ μόλοχον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΧΟΡΟΔΑΝΟΝ, *Spondylium*, apud Interpolat. Dioscorid. c. 495.

ΧΟΡΟΣ, *Chorus*. Suidas: χορὸς ἐστι τὸ σύσθημα τῶν ᾀδόντων. διαιρέθησαν δὲ οἱ χοροὶ εἰς δύο μέρη ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, διχῆ τοὺς Δαβιτικοὺς ψαλμοὺς ᾄδοντες, ὥσπερ ἐν Ἀντιοχείᾳ πρῶτον ἀρξάμενον εἰς πάντα προῆλθε τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα. Quæ quidem hausit à Theodorito lib. 2. Hist. Eccl. cap. 24.

Dividebantur porrò χοροὶ in δεξιὸν, dextrum, & ἀριστερὸν, sinistrum. Triodium in Sabbato sancto: ἄρχεται αὖθις μετὰ μέλους ὁ δεξιὸς, ἤγουν ὁ πρῶτος χορός. In quo quidem dextro ac primo choro consistit Sacerdos qui sacræ Liturgiæ præest. Philotheus Patr. Constantinopolit. pag. 9. τῶν μετὰ κανόνων ψαλλομένων, ὁ μετὰ

Ἱερεὺς ἐξέρχε), καὶ ἵςατ) ἐν τῷ δεξιῷ χορῷ εἰς τ̃ σωύηθη τόπον. Typicum S. Sabæ cap. 5. βαλὼν μετάνοιας ἔμπροσθεν τ̃ ἁγίων θυρῶν, καὶ εἰς τοὺς χορὺς, ὡς σωύηθες, ἀπέρχε) ἐν τῷ ςασιδίῳ αὐτοῦ.

Χοροςασία, sedes in choro: Ordo officiorum Ecclesiæ ex Cod. Reg. MS. οἱ δύο Δομέςικοι τ̃ πρώτης καὶ δευτέρας χοροςασίας.

Χορὸς ἀφροδισίας, ἄκορος, *Acorus*, *Veneria*, apud Interpol. Dioscor. c. 2.

ΧΟ'ΡΤΑ, Χορταρι, *Herba*, χόρτος, βοτάνη. Maximus Cythær. in Synaxario 10. Febr. τὸ δὲ ςρῶματε ἦτον ἕνα δεμάτι χόρτα ςρωμένον μὲ πέτραις. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 4.

Ὁπότρεχαν τὸ γύροθεν ἀπάνω εἰς τὰ χορτάρια.

Χορταράκι, *Herbula*, βοτάνιον. Idem Anonymus:

Εἰς χορταράκια τρυφερὰ, εἰς δένδρον ἀποκάτω.

Χορταρόπουλον, eâdem notione. Idem Anonymus lib. 4.

Ἀπάνω χορταρόπουλα, καὶ δένδρον ἀποκάτω.

ΧΟΡΤΑΙ'ΝΕΙΝ, Χορτάννειν, Χορτένειν, *Implere*, *Saturare*, pro Χορτάζειν. Glossæ Græcobarb. πληροῦται, νὰ γεμίζει νὰ γεμώννει, νὰ χορτέννει, νὰ χορτάννη. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Ἐγὼ δὲ τρέχω ςὸ νερὸν, καὶ σκάπτω καὶ χορτένω.

Rursum:

Ἐκεῖνοι χορτένουσιν τὰ πρῶτα τ̃ ἰχθύων.

Historia Apollonij Tyrij:

Ἡ Αρχιςράτα χαίρε), γιατὶ τ̃ ἀνημένει,

Στέκει καὶ καμαρώννηον, καὶ δὲν ἐχορτένει.

Fabulæ Æsopi Barbarogr. καὶ τὸ ἀηδόνι λέγει πρὸς τὸ γεράκι, Μὴ με φάγης, ὅτι εἰμὶ πολλὰ μικρὸν, καὶ δὲν σε θέλω χορτάσει τὴν κοιλίαν.

Χόρτατος, *Plenus*, *repletus*. Maximus Cythær. 3. Julij: ἔγινε χόρτατος ἀπὸ τὰ μαθήματα, &c.

ΧΟ'ΡΤΙΝΟΣ, Χάρτης, Græcis dicitur *Charta ex lino vel cannabe confecta*, ad discrimen ξυλοχαρτίου, seu chartæ ex *papyro* confectæ, de qua in hac voce egimus, tametsi χόρτινον utramque hodie vocent, ad discrimen duntaxat pergamenæ. Euchologium Goari pag. 832. in Ordine & officio Dedicationis Templi, ubi de his quæ parantur ad hanc ceremoniam: τάπητα, ἤγουν ἐπεύχιον, καὶ προσκεφάλαιον, χάρτην χορτίνον, ἢ καὶ τετράπιον πρὸς τὸ πάχος τ̃ ὑπερειδόντων κιόνων τ̃ τραπέζης.

ΧΟΡΤΟ'ΒΟΛΟΝ, *Fenilium*, in Gloss. Gr. Lat. Χορτοβολών, apud Cedrenum an. 1. Juliani.

ΧΟΡΤΟΚΟ'ΠΙΟΝ, *Fenile*, *Fenisecium*, in Glossis Gr. Lat. in aliis *Pratum* exponitur.

ΧΟΡΤΟΚΟΡΟ'ΝΗ, Herba cujus mentio est apud Pseudodioscoridem MS. lib. de Pharmacis simplicib. sect. 1. cap. 35. φύλλα τ̃ βοτάνης τ̃ λεγομένης χορτοκορόνης.

ΧΟΡΤΟ'ΠΛΙΝΘΟΝ, *Cespes*, in Glossis Gr. Lat. Glossæ Lat. Gr. *Cespes*, χορτόπλινθος, χορτόβολος, πλίνθος.

ΧΟ'ΡΧΟΡΟΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioscor. cap. 397.

ΧΟΣΒΑΙ'ΤΗΣ, in Lexico MS. Cyrilli, & in Cod. Reg. 1708. exponitur Βεςιαρίτης. Vide in hac postrema voce.

ΧΟΣΙΑ'ΡΙΟΙ, Glossæ Basilic. Ἴσαυροι, ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, καὶ οἱ χοσιάριοι. In alio Cod. legitur χοσάριοι, ut monet Carolus Labbeus. Harmenopulus lib. 1. tit. 4. §. 9. ἡ διάταξις βούλε) τοὺς λῃςὰς, καὶ τοὺς Ἰσαύρους, ἅρπαγας, φονεῖς, (καὶ οὓς χοσιαρίους φασὶ,) καὶ ἐν τῇ τεσσαρακοςῇ, καὶ ἐν οιαδήποτε ἡμέρα τ̃ Πάσχα ἐξετάζεσθαι, καὶ βασάνοις ὑποβάλλεσθαι. Sed unde inclusa hauserit Meursius, non planè video, cum absint ab editione Gottofredi; & à lib. 7. Basilic. tit. 17. c. 25. & Synopsi, unde sua hausit Harmenopulus. Sic porro dictos putat idem Meursius *effossores parietum*, à χόσις, *effossio*, & χόειν, *pervium facere*. Sed cùm proximè homicidis jungantur, in animum ferè induxerint eosdem hic intelligi, quos *Assasinos* appellamus, ab *Assasinis* populis Phœniciæ, de quorum fiducia & temeritate in quibusvis occidendis, apud Rerum Hierosolymitanarum scriptores crebra est mentio, & quos χασίους, Persica seu Saracenica lingua vocant Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 178. & Nicetas in Isaacio lib. 1. num. 6. & in Alexio lib. 3. num. 6. & χασσίους, Phocas in Descript. T. S. cap. 3. ita ut legendum sit χασιάριοι. Vide Notas nostras ad Alexiadem pag. 325. & Gloss. med. Lat. in *Assasini*.

ΧΟΤΖΑ̃Σ, *Tripes*. Joannes Diaconus ad Ἀσπίδα Hesiodi: ἔςι δὲ τρίπους κρατὴρ μέγας, τρεῖς πόδας ἔχων, ὃ νῦν βαρβάρως λεγόμενον χοτζᾶς.

ΧΟΤΡΟ'Σ. Vide in Χοντρός.

ΧΟΥΖΙ'ΟΝ. Mauricius lib. 10 Strateg. cap. 1. εἰ δὲ καὶ οἶκοι εἰσὶν ἐν αὐτῷ ἐπιτήδειοι πρὸς τὸ καῆναι, διὰ πυρφόρων σαγιττῶν σωεχῶν, διὰ πολλῶν τόπων, ἀνέμου μάλιςα σφοδροῦ κινουμένου πέμπειν, καὶ διὰ τ̃ λεγομένων χουζίων ἀπὸ πετροβόλων, καὶ αὐτῶν προσπεπληρωμένων, καὶ τ̃ σκάλαις, ἤτοι κλίμαξιν, εἰ ἐπιδέχε) ὁ τόπος ἐπιβαίνειν, ἐν ὅσῳ εἰς τὴν τ̃ πυρὸς ἐνοχλοῦν) κατάσχεσιν. Vox videtur formata ex Latino *Excussio*: Germani *Chuts* dicunt, ut autor est Schefferus.

ΧΟΥΛΙΑ'ΡΙ, Κυτάλη, *Cochlear*, *Cochleare*, κοχλιάριον. Gallis, *Cueillere*. Joannes Jatrosophista MS. cap. 292. τρεῖς χουλίαρας μέλι, καὶ βουτύρου οὐγκίας α. καὶ κηρὶν τριῶν τορνεσίων, &c. Theophanes Hieromonachus in Epist. ad Theodos. Zygomalam lib. 4. Turcogr. Epist. 47. διὰ μικρὰ δὲ ἐνθυμισι ςέλλω σοι χουλιάρια τριάντα. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 63. τὸ δὲ ὄξος φύλαττε ἀκριβὰ, καὶ πίνε πᾶσαν ταχύμην ὀλίγον εἰς ἕνα χουλιάρι. Adde cap. 164. 206.

Κουχιάρι, eâdem notione, in Corona pretiosa, ex Italico, *Cucciaro*. Constantinus Asecretis MS. καὶ σόρβιζον τὸ ἔλαιον μετὰ σῆς παλάμης, ἢ μετὰ κουκλιαρίου, καὶ θὲς εἰς βυκίον ὑέλινον.

ΧΟΥΜΑ̃, *Serum lactis*, ὀῤῥὸς γάλακτος, fortè pro χυμός. Agapius Cretensis in Geoponico cap. 65. ὅταν οὖν ἔχῃ τὸ γάλα πολὺν χουμὰν, εἶναι ἄβλαβον. Suprà: τὸ γάλα ἔχει τρεῖς ὑποςάσεις· ἡ πρώτη τ̃ ὕδατος, ἤγουν ὁ χουμᾶς, ὅπου εἶναι νερόν. Et cap. 184. ὅπου ἔχει τ̃ ὀῤῥὸν, ἤγουν τ̃ χουμᾶν, ἢ τζύρον τ̃ γάλακτος.

ΧΟΥΜΠΑ'ΤΟΥ μπαρὶ, τὸ ἄγριον μόλοχον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΥΜΕ'ΛΙ, τὸ ἄμωμον, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Alibi κυμέμαι, & κυμένης scribitur. *Amomum*. Zonaras ad Canon. Apost. 3. σικέρα δὲ ἐςὶ πᾶν τὸ ἄνευ οἴνου μέθην ἐμποιοῦν, οἷά εἰσιν ἃ ἐπιτηδεύουσιν ἄνθρωποι, ὡς ὁ λεγόμενος χουμέλη, καὶ ὅσα ὁμοίως σκευάζον). Vide observata à Guillelmo Beveregio.

ΧΟΥΝΗ'Ν. Anonymus Medicus Græcobarb. ex Cod. Reg. 945. ἐπίθε) αὐτὰ εἰς τὰ κάρβουνα, καὶ ἂς καίονται, ἐπίθες ἐπάνω αὐτῶν χουνὴν κουπὸν, ὥςε ἐμπνέῃ ὁ καπνὸς τούτων εἰς τὸ χουνὴν, καὶ καλάπιε τ̃ καπνὸν, καὶ ὑγιαίνεις.

ΧΟΧΛΑ'ΖΕΙΝ, *Ebullire*, *Fervere*. Glossæ Græcobarb. ἀναβεβρασμένη, ἀνακεκινημένη, ἀνακαλωμένη, χοχλασμένη. Alibi: ἀνέζεννεν, ἀνέβραζεν, ἐχόχλαζεν. Chronicon Paschale p. 225. edit. Reg. ἀνεκαίχλασαν τὰ ὕδατα, ὥσπερ κεκερασμένον ὕδωρ.

Χοχλάσις, *Bulla quæ ex aquæ bullientis motu conficitur*. Eædem Glossæ: μέλαιναι καὶ πομφόλυγες, μαῦρες καὶ χοχλάσες, ὅπου νὰ σικόννουσιν ἀπάνω φλοκτίδες.

ΧΟΧΛΑΙ'ΟΣ, *Limax*, Κοχλίος, in Corona pretiosa.

ΧΟ'ΧΛΟΣ.

ΧΟΧΛΟΣ. Glossæ Botanicæ MSS. Colbert. ψαλκὸς κεκαυμένος, ὁ λεγόμενος χόχλος. Sed leg. χαλκὸς, *Æs ustum*.

ΧΡΑΒΟΤΡΙΟΣ. Vide in Αγριομάνεβιν, & in Βυβλίνη.

ΧΡΑΔΙΟΝ, *Color*, χρῶμα. Glossæ Græcobarb. χρωμάτων κρίσις, χώρισμα τῶν χραδίων. Alibi: τὰ χρώματα, χράδια. Historia Apollonij Tyrij:

Καινὰ μνημέρη κάμνουσι ὄμορφα σολισμένα,
Μὲ χράδια καὶ μὲ μέλαμα ἤτοννε χρυσωμένα.

ΧΡΑ͂ΣΘΑΙ, pro Χρῆσθαι, & cum accusativo, non semel usurpat Moschion de morbis mulierum.

ΧΡΕΙ͂ΑΙ, *Latrina*. Glossæ Gr.Lat. χρέαι, ἐν αἷς ἀποπατοῦμεν. Hesychius: θακεύειν, καθίζειν ἐπὶ τὰς χρέας. Joann. Moschus in Limon. cap. 43. καὶ εὗρον αὐτὸν τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς τὸν σωλῆνα τῶν χρειῶν, Epiphanius hær.68. num.5. εἰσελθὼν ὁ Αρειος εἰς θᾶκον πρὸς τὰς αὐτοῦ χρέας. S. Athanasius in Epist. ad Serapionem de eodem Ario: εἰσῆλθεν εἰς θάκας, ὡς διὰ χρείαν τῆς γαστρός. Et Mellitus in brevi temporum expositione MS. ex Bibl. Colbert. de ipso Ario: *divertens per forum Constantini ad necessariam causam, viscera ejus repente simul cum vita effusa sunt*, & Gilbertus Episcopus Londinensis in cantica cantic. de eodem Ario: *& ex necessitate ad publica purgatoria pervenisset*, &c. Vita S. Basilii, falsò, Amphilochio adscripta cap.12. καὶ λέγει αὐτῷ, Ἄνοιξον τὴν θύραν· ὁ δὲ εἶπε, Μὴ, ἅγιε θεοῦ, μὴ κελεύσῃς εἰσελθεῖν, ὅτι χρεία ἐστὶ τοῦ οἴκου. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S.Andreæ propter Christum Sali: ὀπίσω καθαροποιῶν τὴν σωματικὴν χρείαν ποιούμενος. In statutis Mediolanensibus part.2. caput 268. inscribitur, *de necessariis in æstate non spatiandis*, id est non exportandis. Alia vide in Gloss. med. Lat. in U. *Necessaria*.

ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΑΙ. Vide in Χρία.

ΧΡΕΙΑΚΟΣ, *Qui usui est*, *Minister*. Arrianus in Periplo maris Erythræi: εἰς αὐτὴν ἐφόλκια τὰ πλεῖστα κυβερνήταις καὶ χρειακοῖς Ἄραψι χρώμενοι τοῖς κατὰ συνήθειαν καὶ ἐπιγαμβρίαν ἔχουσιν, ἔμπειροις τε οὖσιν τῶν τοιούτων καὶ τῆς φωνῆς αὐτῶν. Vide Χρία.

ΧΡΕΙΑΣΙΔΙ, *Utensile*, *Supellex*. Synaxarium Maximi Cythær. 27. Nov. ἢ να σοῦ δίδω ἐπιτίμιον, ὦ τέκνον, μὴν με δώσῃς τὸ χρειασίδι. Francisc. Richardus in clypeo fidei part. pag.340. καθὼς ἡ σάκλη χρήζει διὰ νὰ πασρέψη τὰ μολισμένα πανιά, καὶ ἄλλα ἄπασρα χρειασίδια, &c.

ΚΡΕΙ͂ΟΣ, *Debitum*, χρέος. Χρεωμένος, *Debitor*, ὀφειλέτης, χρεοφειλέτης. Χρεώνεσθαι, *Debere*, *alienum æs habere*, ὀφείλειν.

Χρειάρης, *Indigus*, *Pauper*. Historia MS. Belisarij:

Νάχα τὸ φῶς μου νὰ βλέπα καὶ ἂς ἤμουν σόλα χρειάρης.

ΧΡΗΜΑΤΙ͂ΖΕΙΝ, *Appellare*, *Vocare*. Chronicon Paschale pag.220. edit. Reg. de Pontio Pilato: καὶ ὡς ἀπὸ τῆς πατρίδος Πόντιος Πιλάτος ἐχρημάτισεν.

Item, *esse*, semel ac iterum apud Codinum in Origin. Constantinopol.

Χρημαλισμὸς, *Nomen proprium*. Glossæ nomicæ Vaticanæ MSS. Νόμος, χρημαλισμός. Liber 35. Basilic. tit.2. cap.4. ἐὰν περὶ τὸ κύριον ὄνομα, ἢ περὶ τὸν χρηματισμὸν, καὶ τὴν πατρωνυμίαν, ἢ τὴν προσηγορίαν τῶν κληρονόμου γένηται πλάνη, &c. ex l.4. Cod. de Testam. *si in nomine, vel prænomine, seu cognomine, seu agnomine testator erraverit, &c.* Ubi Scholiastes: χρημαλισμὸς μὲν κύριον ὄνομα. Πατρωνυμία δὲ, τὸ τῶν προγόνου ἰδίου προσηγορία δὲ τὸ ἐπώνυμον. Ἄλλως. Τίνες φασὶν ὄνομα τὸ κύριον, χρημαλισμὸν τὸ πατρῷον, ἐπώνυμον τὸ ἐκ συμβεβηκότος, οἷον εἰπὰν ὁ Γραμμαλικὸς, ἢ ῥάπλης, ἢ χωλός. Idem ad lib. 60. tit.60. ἔστι δὲ χρημαλισμὸς μὲν ὡς ὅταν λέγομεν Παῦλος Αιμίλιος, ἢ Αἴλιος Σέξτιος· οὕτω γὰρ ἔθος ἦν Βηρυτίοις καὶ Τυρίοις· πατρωνυμία δὲ, τὸ ἀπὸ πατρῶν δηλοῦσα, ὡς εἰώθασί τινες προστάττειν τὰ ὀνόματα τῶν ἰδίων πατέρων τῆς οἰκίας προσηγορίας. Cedrenus in Mauricio pag. 402. ἐσκανδαλίζετο δὲ καὶ εἰς Φιλιππικὸν τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ὡς τὸ, φ, ἔχειν εἰς χρημαλισμὸν τοῦ τούτου ἀναιρήσοντα. Adde Theophilum tit. de legat. §. si quis, & Anton. Augustin. lib.3. emendat. cap.8.

Χρηματισμὸς, *Epoche annorum*, maximè Antiochenorum, ut quidam volunt, tametsi hæc eadem vox in aliarum gentium Epochis usurpata interdum legatur. Hinc σχημαλισμὸς Αντιοχέων, apud Evagrium lib.2. cap.12. Chronicon Paschale in Julio Cæsare: χρημαλίζει οὖν τῆς μεγάλης Αντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἔτος α. Et an. 1. Anastasij: ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Αντιόχειαν μεγάλην, &c. Ita anno 1. Justini Thracis, & alibi. Collectio historiarum à Scaligero edita cum Eusebii Chronico: ἐντεῦθεν ἀριθμοῦνται τῆς Καίσαρος αὐταρχίας χρόνοι, καὶ ὁ τῶν Αντιοχέων χρηματισμὸς ἄρχεται. Vide eundem Scaligerum ad Græca Eusebii pag. 430. & in canonibus Isagogic. pag.172. 2. edit. Petavium.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ζήτησις, *Civilis actio*, *disceptatio*, in Basilicis. Sacra Theodosij & Valentiniani Impp. in Concilio Ephesino parte 1. cap.35. χρηματικὴ ἢ ἐγκληματικὴ αἰτιάσις.

ΧΡΗΣΑΣΘΑΙ, manu designare. Eustathius Odyss. κ. Χρισάμενος δὲ λέγει μαθησόμενος· ὅθεν καὶ ὁ χρησμὸς, καὶ τὸ χρημαλίζεσθαι: χρήσασθαι, τὸ χειρὶ δέξασθαι ὑστερογενὴς ἐστὶ λέξις.

ΧΡΗΣΙΜΟΝ, vox frequens in Codd. MSS. Græcis, quæ ut plurimum breviari solet hac ratione χ. vel per Christi, uti effertur, monogramma, qua utuntur fere semper antiquarii, cum apud scriptorem sententia aliqua, quam vulgò χρῆσιν vocant, notatu digna occurrit: quam quidem vocem in χρήσιμον detorserunt posteriores sive Græci, sive Latini. Χρηστὸν etiam dicebant: unde apud Senatorem ἄχρηστον repudiatione signabantur loca quæ contra regulas patrum dicta erant. Vide Petr. Pithoeum lib. 1. advers. cap. 3. & infrà in Χρῆσις.

Χρηστομαθεῖαι, selectæ ex autoribus sententiæ, cujusmodi sunt Helladii Chrestomathiæ apud Photium. Vide Scaligerum ad Eusebium pag. 120. 2. edit.

ΧΡΗ͂ΣΙΜΟΣ, *Probus*, *Bonus*, *Magnanimus*, *Præstans*. ἄρχοντες χρήσιμοι, apud Constantinum de Adm. Imp. pag. 64. χρήσιμοι τῶν Τελβούνων, apud Mauricium in Strateg.p.351. Luithprandus lib.3.c.6. *Imperante quoque Leone Constantini hujus genitore, Romanus iste Imperator, quamquam* πτωχὸς, *id est pauper, ab omnibus tamen* χρήσιμος, *id est utilis habebatur.* Mox: *qui cum sæpius & iterum* εἰς τὸν μάχην, *id est in pugna, nonnulla* χρήματα, *id est utilia, faceret, &c.* leg. χρήσιμα. Vide Gloss. med. Lat. in *Utilis*.

ΧΡΗ͂ΣΙΣ, *Testimonium sumptum ex auctoribus*. Phavorinus Camers: Χρῆσις, παρὰ τὸ χρῶ, χρήσω. διαφέρει δὲ παραδόσεως· χρῆσις μὲν γὰρ λέγεται ἡ τῶν ἀρχαίων ποιημάτων μαρτυρία· Παράδοσις δὲ, ἡ τῶν γραμμαλικῶν, οἷον τὰ μὲν Ομήρου καλεῖται χρῆσις· τὰ δὲ Αρισάρχου γραμμαλικοῦ, Παράδοσις. Nicetas in Gregorii Nazianzeni orat. 16. ἔστι δὲ ἡ χρῆσις ἐκ τῆς ὀκταβίβλου τῶν ἀποστολικῶν διαλάξεων, &c. Theophanes an. 1. Constantii οὗ καὶ τὰς χρήσεις φέρων ὁ Σωκράτης ὑπεραπολογεῖται Εὐσεβίου σπουδάζων δεῖξαι ὅτι ἐκ τῶν Αρειανόφρων. Auctor incertus post Theophanem pag.436. ἤρξαντο καὶ ἐν τοῖς βίβλοις εὑρίσκειν τὰς χρήσεις, ἅς περ αὐτοὶ ἀφρόνως καὶ ἀνοήτως προέφερον, σημάδια βάλλοντες εἰς τοὺς τόπους. Et p. 477.

οἱ

οἱ τινες ἀσφαλῶς εὗρον ἐν τοῖς παλαιοῖς βιβλίοις χρήσεις ἀποτρεπούσας προσκυνεῖσθαι τὰς εἰκόνας. Et pag. 438. καὶ ἀνεγίνωσκον πάσας τὰς χρήσεις τῶν πατέρων, &c. Occurrit passim in Chronico Paschali locis indicatis in indice verborum, apud Georgium Syncellum in Chronico pag. 27. 28. & alios.

Χρῆσις, vel χρῆσις καρπῶν, *Usufructus*, *Usucapio*. Vide lib. 16. Basilic. tit. 1.

ΧΡΗΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *Quicquid necessarium est ad vitam*. Clemens lib. 2. Constitut. Apostol. cap. 4. εἰ γὰρ χήρα τις ὑπάρχουσα ἢ δυναμένη ἐπαρκεῖν ἐν τῷ βίῳ τὰ χρηστήρια, &c. Vide in Νεροχύτης.

ΧΡΙ'Α, pro Χρεία, *Necessitas*, *Indigentia*. Historia Apollonij Tyrij:

Ἠσία μεταλλωόξυλα, εἶτονε χρία νὰ νάψη.

Χριάζεσθαι, Χρειάζεσθαι, *Egere*, *Indigere*, ἀπορεῖν. Eadem Historia Apollonij Tyrij:

Αὐτῖνος ὡς χριαζόμενος τ' ἄκουσεν ἐπεθύμα.

Χρειαζόμενος, *Indigens*, *Pauper*, Πτωχός. Item, *utilis*. Glossæ Græcobarb. χρήσιμος, χριαζόμενος.

Χρειαζόμενα, *Utensilia*, τὰ Ἔπιπλα, χρειώδη.

ΧΡΙ'ΖΕΙΝ, pro Χρίειν, *Ungere*.

ΧΡΙ'ΣΑΝ. Nicetas in Manuele lib. 7. num. 7. de lapide purpureo in quo Christus fasciis involutus conditus fuisse dicebatur: ὁ δὲ Βασιλεὺς τοῦτον διακομίσας ἐκεῖθεν, καὶ οἷ τὸν νῶτον ὑποστρώσας, ὡς ὁμόθεον σῶμα, καὶ γεγονὸς ὅπερ τὸ χρίσαν βαστάσαντι, &c. Ubi Wolphius ait hæc verba, ὅπερ τὸ χρίσαν, se non intelligere: sed hic τὸ χρίσαν dicitur pro τοῦ Χριστοῦ. Vide infra in Χριστός.

ΧΡΙ'ΣΜΑ, apud Christianos, est *sacri olei consecratio*. Zonaras ad can. 6. Concilij Carthag. χρίσματος ποίησις, ἡ ἐπὶ τῷ ἁγίῳ μύρῳ ἐστὶ τελετή. Vide Μύρον.

ΧΡΙΣΘΑΙ'. Theophanes an. 26. Copronymi, sub fin. ἀπὸ Ἀσίας καὶ Πόντου οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χριστὰς διακοσίους· καὶ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ νήσων ὀστρακαρίους πεντακοσίους, &c. Ubi Miscella lib. 22. *linitores* vertit.

ΧΡΙΣΤΕ'ΜΠΟΡΟΙ, appellati hæretici Iconoclastæ, in Chronico MS. ab Adamo ad Leonem sapientem in Copronymo, ubi de Synodo Blachernea. Michael Psellus in Orat. MS. πρός τινα κάπηλον μεγάλαυχον καὶ φιλοσοφοῦντα διάκενα· ἐρεῖς διά τι, κἀγὼ σοι ἀνταποκρίνομαι, ὦ τῶν χριστεμπόρων ἔξαρχων, &c.

ΧΡΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, Χρηστήριον, *Lavacrum*, *Unctorium*. Leges Cypriorum MSS. fol. 96. τοὺς ὑπονομίαιους κεράμους οὕτω δεῖ καθαίρειν καὶ ἐπανορθοῦν, ἀρχόμενος ἕκαστος ἀπὸ τῶν ἰδίων τόπων, μέχρι ἂν φθάσωσιν ἕτερον νεροδεσπότου τόπον, ἕως χρηστηρίων, κατὰ ἀναλογίαν τῶν ἀνωθέρω ῥηθέντων. Vide Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 92. & 96. & supra in Νεροχύτης.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ', *Christiani*, sic Christi cultores primùm appellari cœpêre Antiochiæ, ut est in Act. Apostol. Basilius Seleuciensis lib. 1. de vita S. Theclæ pag. 68. Ἀντιοχείας δὲ λέγω Σύρων, τῆς καλῆς καὶ μεγίστης, καὶ πρῶτον τὸ καλὸν καὶ μακάριον ὄνομα τὸ καλεῖσθαι Χριστιανοὺς κληρωσαμένης, &c. Vide Epiphan. hær. 29. n. 1. 4. & alios passim. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Χριστιανὸς ἀληθινὸς, οἶκος Χριστοῦ δι' ἔργων ἀγαθῶν, καὶ δογμάτων εὐσεβῶν συνιστάμενος· ἢ ὁ κατὰ Θεὸν ζῶν, καὶ εὐσεβῶς, καὶ χριστῶς πολιτευόμενος· ἢ ὁ τὸ σῶμα διὰ Χριστὸν σταυρῶν σὺν τοῖς παθήμασι, καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Liber 1. Basil. tit. 1. cap. 1. χριστιανός ἐστιν ὁ πιστεύων μίαν εἶναι θεότητα ἐν ἴσῃ ἐξουσίᾳ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὁ δὲ παρὰ τὰ εἰρημένα δοξάζων, αἱρετικός ἐστι.

Χριστιανοὶ, deinde propriè dicti Fideles post susceptum Confirmationis sacramentum. S. Cyrillus homil. 3. ad Neophytos: τούτου τοῦ ἁγίου χρίσματος καταξιωθέντες καλεῖσθε Χριστιανοὶ, ἐπαληθεύοντες τῇ ἀναγεννήσει καὶ τὸ ὄνομα· πρὸ γὰρ τοῦ καταξιωθῆναι ὑμᾶς ταύτης τῆς χάριτος, ταύτης τῆς προσηγορίας κυρίως οὐκ ἦτε ἄξιοι, ἀλλ' ὁδεύοντες προβαίνετε εἰς τὸ εἶναι Χριστιανοί. Vide Eruditum Cotelerium ad Clementis Constitut. Apostol. lib. 7. cap. 39.

Χριστιανοὶ deinde dicti Baptizandi, cum priusquam baptizentur, unguntur Chrismate sancto à Sacerdote, in pectore, & scapulis, & fronte. Ordo servandus pro Manichæis ad fidem Christianam conversis: μετὰ δὲ τὸ, Ἀμὴν, σφραγίζων αὐτὸν ἀπολύει, καὶ λοιπὸν ὁ ἀναθεματίσας γίνεται Χριστιανὸς, εἶτ' οὖν λογίζεται ὡς Χριστιανὸς ἀβάπτιστος, οἷα τυχὸν εἰσὶ παιδία τὰ μέλλοντα βαπτίζεσθαι. Epistola missa Constantinopoli ad Martyrium Antiochiæ Episcop. de recipiendis in Ecclesiam Catholicis, in jure Græcorum. πάντας τοὺς ἀπ' αὐτῶν (αἱρέσεων) θέλοντας προστίθεσθαι τῇ ἀληθείᾳ, ὡς Ἕλληνας δεχόμεθα, καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν ποιοῦμεν αὐτοὺς Χριστιανοὺς, εἶτα τὴν τρίτην ἐξορκίζομεν αὐτοὺς, μετὰ τὸ ἐμφυσᾷν τρίτον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ τὰ ὦτα, καὶ οὕτω κατηχοῦμεν αὐτοὺς, καὶ ποιοῦμεν χρονίζειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀκροᾶσθαι τῶν γραφῶν, καὶ τότε αὐτοὺς βαπτίζομεν. Habetur in Missali Gotthico pag. 332. *Oratio ad Christianum faciendum*, cujus collecta hisce verbis concipitur: *Accipe signaculum Christi, suscipe verba divina, illuminare verbum Domini, quia hodie confessus es Christo.* Alia, ibid. *Signo te in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: oculos, ut videas claritatem Dei: aures, ut audias vocem Domini: nares, ut odores suavitatem Christi: conversus, ut confitearis Patrem & Filium & Spiritum sanctum: cor, ut credas Trinitatem inseparabilem. Pax tecum.*

Χριστιανίζειν, *Christo nomen dare*, Fidem Christianam amplecti, in Concilio Nicæno II. can. 8. Theophanes an. 12. Constantii: ὁμοίως ἡμῖν χριστιανίζειν ἐπαγγειλάμενοι. Liber de Synodis: Ἴβηρες δὲ τότε ἐχριστιάνισαν. Chronicon Paschale pag. 237. edit. Reg. οἱ χριστιανίζειν μὲν δοκοῦντες, &c. Passim.

Χριστιανισμὸς, *Christianismus*, in Glossis MSS. dicitur esse πίστις ἀπερίεργος, ἡ Θεοῦ ὁμοίωσις, κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῷ ἀνθρώπῳ, ἡ δόγμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Evagrius Monachus in sermonibus practicis MSS. Χριστιανισμός ἐστι δόγμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἐκ πρακτικῆς, καὶ φυσικῆς, καὶ θεολογικῆς συνεστώς. Χριστιανοσύνη, apud Damascenum Hieromon. serm. 3.

Χριστιανοκατήγοροι, sic dicti Iconoclastæ, quod Christianos accusarent, tanquam sacras imagines ut deos colerent. Vide Histor. Concilij Nicæni II. cap. 6. pag. 57. & act. 1. pag. 61. act. 5. pag. 389. & alibi non semel. Auctorem de initiis hæreseon num. 102. Joannem Hierosolymitanum monachum de ortu hæresis Iconoclastar. num. 1. Josephum Thessalonicensem Archiepiscopum homil. in S. Crucem pag. 1205. Tractatum de Synodis Oecumenicis in Synodo VII. &c. χριστιανοκατηγορικὴ τῶν εἰκονομαχούντων αἵρεσις, apud Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. p. 1183.

ΧΡΙΣΤΙ'ΦΑΓΟΣ, piscis species, de qua sic Joannes Bruyerinus lib. 20. de re cibaria cap. 20. *Faber, sive Zeus, auctore Plinio & Columella, rotundæ modo rotundus est. Antipolitani* Rode *vocant: Massilienses* Truie, *Hoc est suem, grunniunt enim porcorum more:* Piscis sancti Petri, *Romæ dicitur, & citula, ut censent eruditi: Aquitani quidam Iau,* id est, *Gallum, alii* Dorée, *Hispani* Gal, *Græci hodie* χριστόφαγον, *à Divo Christophoro, qui Christum humeris impositum tulisse fertur, & hunc piscem manibus complexum, vestigia digitorum impressa reliquisse.* Verùm legendum indubiè apud Bruyerium χριστόψαρος, de qua voce agimus in V. ὀψάριον, dictumque

ctumque à Græcis hunc piscem longè potius existimem, quod unus fuerit ex quinque piscibus, quibus Christus multitudinem pavit in deserto.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, *Festum nativitatis Christi*, apud Codinum de Offic.cap.6.num.1.Cap.11.num.1. Cap. 13. num.1. & alios passim, præsertim vero in Paschalibus, & libris Ecclesiasticis Græcorum.

ΧΡΙΣΤΌΔΟΥΛΟΣ, *Servus Christi*. Vita MS. S.Babylæ Archiep.Antiochiæ: μετακαλεῖται καὶ τὴν μητέρα ὁ βασιλεὺς, καὶ ὅπως αὐτῇ καλεῖτο, καὶ ἡ μήτηρ ἐκείνων εἴη ἀποκρίνασθαι κελεύει· ἡ δὲ, Χρισοδούλη μὲν ἐμοί φησιν, ὄνομα. Joannes Cantacuzenus imperio cedere coactus, ac monachus factus, sumpto nomine Joasaphi, scribendis libris animum adjecit, quorum plerosque sub Χρισοδούλου nomine edidit: ac historiam præsertim, & libros contra Judæos. Vide Pontanum in Præfat.ad eandem histor. Vide Gloss.med.Lat.in *Servus Christi*.

ΧΡΙΣΤΟΛΥΤΑΙ, Hæretici, λέγοντες τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν τὸ ἔμψυχον σῶμα αὐτοῦ κάτω λελοιπέναι, καὶ γυμνῇ τῇ Θεότητι ἀνεληλυθέναι εἰς τοὺς οὐρανούς. Ita Auctor de initiis hæreseon num.93. De iis agit etiam Nicetas in Thesauro fidei Catholicæ lib.4. pag.252.

ΧΡΙΣΤΟΜΑΧΟΙ dicti Arriani, apud S. Athanasium in Epist.de Synodo Nicæna, & in Vita S.Antonij p.117. 1.edit. Iconoclastæ, in Epist. Theodori Studitæ, apud Baron.an.814. num. 60. & in Chron. MS. Georgij Hamartoli & in Leone Armenio, &c.

Χριστομάχοι præterea dicuntur Judæi apud Andream Cretensem homil. in Baia, pag.96.

ΧΡΙΣΤΟΣ, *Christus*. Lexicon MS. Cyrilli: Χριστὸς, τὸ συναμφότερον, ἤτοι Θεὸς καὶ ἄνθρωπος τὸ Ἰησοῦς ἐνανθρωπήσεως, τὸ δὲ κύριος, δηλωτικὸν τῆς Θεότητος. Sed & cur ita Dei filius dicatur, docent SS.Patres. Theophylact. in 23.cap. Lucæ: τὸ Χριστὸς ὄνομα ἐν ἑαυτῷ ἐμφαίνει καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὸ χρίσμα, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸν χρισθέντα υἱόν. Gregorius Nazianz. χριστὸς διὰ τὴν θεότητα· χρίσις γὰρ αὐτὴ τῆς ἀνθρωπότητος, οὐκ ἐνεργείᾳ, κατὰ τοὺς ἄλλους Χριστοὺς, ἁγιάζουσα· παρουσίᾳ δὲ ὅλου τοῦ χρίοντος, ἧς ἔργον ἄνθρωπον ἀκοῦσαι τὸ χρίον, καὶ ποιῆσαι Θεὸν τὸ χριόμενον. S.Athanasius: Χριστὸς διὰ τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος, δίκην ἐλαίου ἐπ' αὐτῷ γινομένην οὐρανόθεν ἔκχυσιν. Extat Homilia Macarij 43. διά τι Χριστὸς ἐπεκλήθη. Sed & cæteri ex Patribus id argumenti prosecuti sunt. Georgius Trapezuntius in Epistola MS.ad quendam Nicolaum: τὸ Χριστὸς ὄνομα λέγεται παρ' ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς ἐπὶ τοῦ θεανθρώπου λόγου, καὶ τὸ αὐτὸ δύναται ὅπερ Μεσσίας. Consule virum Eruditissimum Petrum Danielem Huëtium in Demonstrat.Evangelica proposit.3.n.12.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΙ, dicti quidam sancti, quomodo θεοφόροι, ut S. Paulus apud S. Athanasium in orat.contra gentes, orat.de Incarnat. Dom. & de Passione Dom. cui interdum χριστοφόρος ἀνὴρ appellatur: S.Maria Magdalena, apud Theophanem Cerameum homil. 34. &c. S.Cyrillus in Catech. 4. mystagog. χριστοφόρους eos vocat, qui corpus & sanguinem Christi in Eucharistia accipiunt.

ΧΡΟΑΚΟΣ, pro Χροιακός, *Coloreus*. Cyrillus Scythopolit. in Vita MS. S. Euthymii cap.20. σκόπει γὰρ ὅτι χροακὰ ἱμάτια φορεῖ. Vide Gloss. med. Latin. in *Coloreus*.

ΧΡΟΝΙΤΑΙ, appellati ab Aëtio & Eunomianis Orthodoxi, apud S.Athanasium in Dial. 2. de S.Trinit. pag.192. quasi novam & intra breve tempus extinguendam doctrinam habuissent, quod infrà indicat p. 193. Idem Aëtius in opusc. apud Epiphanium hær.76.n.10. ἐπειδὴ ἐν καιρῷ τοῦ ἐπενεχθέντος ἡμῖν διωγμοῦ ὑπὸ τῶν χρονιτῶν, &c. Cur vero ita Catholicos insectatus sit Aëtius, videtur etiam indicare idem Epiphanius in confutatione ejusdem opusculi num.1. dum χρονιτῶν vocabulum in ipsos retorquet Anomæos, atque Catholicam Ecclesiam temporalem dici non posse, quod ab æterno fuerit, illorum vero fides nova esset ac nupera. Vide Petavium.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΕΙΟΝ, *Chronicon*, *Annales*, in Procemio Theophanis, ubi alii Codd. χρονογράφιον præferunt. Adde Varias lectiones ad pag.121.

ΧΡΟΝΟΣ, *Annus*. Cyrillus Scythopolitanus in S.Joanne Solitario n.4. τούτου τοίνυν τοῦ θεσπεσίου Ἰωάννου ἐννέα χρόνους ἐν τῇ ἐπισκοπῇ διαλελέσαντος, &c. Evagrius lib.4. cap.29. οὐ πρόσω τούτων δύο χρόνων. Anna Comnena lib.14. pag.446. τὰ δὲ ἔξωθεν καὶ ὅσα μοι συμπεπτώκει ἔπω τὸν ὄγδοον ὑπερελασάσῃ χρόνον. Michael Psellus in Synopsi legum:

Πᾶσα γυνὴ χηρεύουσα πενθήτω μόνον χρόνον.

Apud eundem μονόχρονος, *annus*, v.931. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ἕνα χρόνον ἄκλαδο, πέντε χρόνους ἔρημο. Occurrit passim apud Pachymerem lib.1. cap.13. lib.4. c.21. lib.5. c.20. lib.6. c.10. lib.8. c.6.25. lib.10. c.9. &c. Et alios Scriptores recentiores.

Χρόνιον. Alexii Comneni Monita MSS.ad Spaneam nepotem:

Μακροβιεῖ καὶ χαίρεται, αὐξάνει τοῦτα χρόνια.

Χρονικὸς & χρονιαρικὸς, *Annus*, ἐνιαύσιος. Nicetas in Manuele lib.4. num.7. extr. καὶ εἰς τὸ βασίλειον ταμεῖον χρονικὰ ξυμφέρουσι χρήματα. Ubi Cod.al. ἐτήσια.

Χρονικὸν, *Salarium annuum*, quod cujusque Ecclesiæ Sacerdotibus certæ domus ab iis deputatæ solvunt: in Turcogræcia Crusij.

Χρόνιον, *Annuale*, *Anniversarium*, officium scilicet pro defunctis. Vide Gloss.med.Latin. Nomocanon Cotelerianus num. 286. χρὴ καὶ ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων θυσίας ἀναμάκτους ἐπιτελεῖν, ἤγουν τρίτα, ἔνατα, σαράκοστα, καὶ τριμηναῖα, ἑξαμηναῖα, καὶ χρόνια.

Ἐγχρονεία, *Anni designatio*, *Data*. Euchotog.p.611. ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου κυρίου τοῦ δεῖνος Παλαιολόγου, ἐν μηνὶ τῷ δεῖνι, τῆς ἐγχρονείας, καὶ ἰνδικτιῶνος τόσης.

ΧΡΟΥΣΟΜΙΟΝ. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap.ult. ἀπὲ τὰ ἀθάσια, καὶ καρίδια, καὶ χρουσόμια πασά, κελεύει τὸ δίκαιον, &c. Apud Matthæum Silvaticum *Chrisimum*, *Rubus* esse dicitur: nescio an huc spectet, ut & Ἀθασία, sit *Athanasia*, artemisiæ species.

ΧΡΟΥΤΗ, Χρουτίον. Ptochoprodromus lib.1.

Ἀφ' οὗ δὲ φάγει τὸ τυρὸν, καὶ τὰ χορδόκοιλά του,
Κἂν τέσσαρα τὸν δίδωσιν μὲ τὸ τζανόν μου χρούτιν,
Καὶ πίνει τὰ καὶ ῥεύγεται κιρνοῦν τον ἄλλον ἕνα,
Καὶ παρευθὺς ὑπόδημαν ἐγείρει καὶ πετζόνει.

Rursum:

Αὐτὸς κοτζόνει τὸ γλυκὺν εἰς τὸ τζανὸν μου χρούτιν.

Alibi:

Καὶ χιλιακὸν νὰ ἐπιοτζόσα κἂν τέσσαρά μου χρουτία.

ΧΡΥΣΑΧΟΝΙΟΝ, *Lapis lydius*: quo aurum examinatur. Moschopulus: Λυδία, καὶ ἡ διακριτικὴ τοῦ χρυσοῦ λίθος, ἣ καὶ βάσανος λέγεται, καὶ παρὰ τοῖς κοινοῖς χρυσακόνιον.

ΧΡΥΣΑΚΤΙΚΟΝ. Nonus de morbor. curat. cap. 189. δίδου δὲ καὶ τὸ σπέρμα τοῦ χρυσολαχάνου ὅσον δραχμ. α΄. μετὰ ὀρρογάλακτος ἢ χρυσακτικοῦ.

ΧΡΥΣΑΛΟΙΦΗ, *Deauratura*. Vide in Χολόβαφος.

ΧΡΥΣΑΜΜΟΣ, *Balluca*, in l. 1. Cod. de Metallar. lib.11. Glossæ Lat. Gr. *Balluca*, ἀχώνευτος γῆ ἡ χρυσώδης. Glossæ Gr. Lat. χρυσίου γήδιον ἀκαθάριστον, *Valluca*. Vide Cujacium ad legem laudatam.

ΧΡΥΣΑΡΓΥΡΟΝ, *Lustralis auri collatio*, in Basilicis lib. 56. tit. 12. de qua audiendus inprimis Cujacius ad titul. *de lustralis auri collat.* lib.11. Cod. Justin. lustrale aurum, inquit, χρυσάργυρον dicebatur, cujus auctorem Magnum Constantinum facit Zosimus. Id Evagrius & Zonaras describunt eleganter, & quarto quoque anno pendi solitum narrant, (unde τετραετηρικὸν dicitur Cedreno pag.457.) Onus erat negotiatorum, & mercatorum: & ob id *aurum negotiatorum*

gotiatorum à Lampridio dicitur in Alexandro, quorum appellatione etiam tenuiores continebantur, qui quid corrogata stipe sibi comparabant, meritoriæ puellæ, & lenones, & fœneratores, non tamen qui vernacula distrahebant, vel qui manu sibi victum adquirebant. Erant & res quædam huic muneri obnoxiæ, ex lege testatoris vel fisci, ut constat ex L. ult. Cod. Th. de lustr. conlat. & ex constitut. Anastasii. Erant & propria quædam pensitationis scrinia, Præfectorum scilicet Prætorio, ut indicat Evagrius. Hactenus Cujacius, cujus verba præmittenda fuere, ut universim sciatur quid χρυσαργύρου voce intelligi debeat, antequam idem argumentum fusiori observatione prosequamur.

Atque ut à laudato Zosimo ordiamur, is lib. 2. ita loquitur, ubi de Constantino: οὗτος καὶ τὴν εἰσφορὰν ἐπήγαγε χρυσίου τε καὶ ἀργύρου πᾶσι τοῖς ἁπανταχοῦ γῆς μετιοῦσι τὰς ἐμπορίας καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι παντοίας προτιθεῖσι, μέχρι καὶ τῶν εὐτελεστάτων· οὐδὲ δυστυχεῖς ἑταίρας ἔξω ταύτης ἐάσας τῆς φθορᾶς, ὥστε ἦν ἰδεῖν, μέλλοντος τοῦ τετραετοῦς ἐνίστασθαι χρόνου, καθ' ὃν ἔδει τοῦτο τὸ τέλος εἰσφέρεσθαι, θρήνους ἀνὰ πᾶσαν πόλιν καὶ ὀδυρμούς, ἐνστάντος δὲ μάστιγας καὶ βασάνους ἐπιφερομένας τοῖς σώμασι τῶν διὰ πενίας ἐσχάτης ζημίαν ὑπενεγκεῖν μὴ δυναμένων, ἤδη δὲ καὶ μητέρες ἀπέδοντο τοὺς παῖδας, καὶ πατέρες ἐπὶ πορνεῖον θυγατέρας ἐστήσαντο, ἐκ τῆς τούτων ἐργασίας ἀργύριον τοῖς τοῦ χρυσαργύρου πράκτορσιν εἰσενεγκεῖν ἐπειγόμενοι.

Ex quibus Zosimi verbis non elicitur Chrysargyrum ex lenonibus aut meretricibus, eorumque turpi commercio exactum: sed ad id necessitatis adactos ejusmodi pensitationi obnoxios, ut auro & argento quod pendere tenebantur conficiendo Patres filios suos in Ephebiis, matres vero filias suas in prostibulis exponere cogerentur. Quo fit ut existimem perperam hæc verba Zosimi accepisse Evagrium lib. 3. cap. 39. ubi quale fuerit Chrysargyrum sic exponit: ἐπέκειτο δὲ ἑτέροις τε πολλοῖς ἐξ ἐράνου τὴν τροφὴν πορίζουσι, καὶ ταῖς ἀπεμπωλούσαις τὴν ὥραν τοῦ σώματος, καὶ χύδην πορνείαις ἐπὶ τοῖς κεκρυμμένοις καὶ λανθάνουσι τῆς πόλεως τόποις ἐπὶ χαμαιτυπείοις ἐκδιδομένας, καὶ προσέτι τοῖς ἡταιρηκόσι, καὶ μὴ μόνον τὴν φύσιν, καὶ τὸ πολίτευμα καθυβρίζουσιν· ὡς ἀντὶ νόμου τινὸς τὴν εἰσκομιδὴν βοᾶν, ἐπ' ἀδείας εἶναι τὴν τοιαύτην ἀθεμιτουργίαν τοῖς βουλομένοις. Deinde addit, καὶ τὸν ἐντεῦθεν ἀθροιζόμενον ἀνόσιόν τε καὶ ἐναγῆ πόρον, ἐπὶ τὴν πρώτην καὶ κορυφαίαν εἰσῆγον τῶν ἀρχῶν ἀνὰ τετραετηρίδα οἱ τοῦτον ἑκασταχοῦ συλλέγοντες, &c.

Neque tamen dissimulandum longè ante Constantinum lenonum vectigal, & meretricum ac exoletorum Romæ viguisse, ex Suetonio in Caligula, & Lampridio in Alexandro. Verum aliud fuit Chrysargyrum, ut pote iis duntaxat impositum, qui ex mercaturis quæstum faciebant: tametsi fieri potuerit, ut ad alios, crescente auri siti, sensim propagatum fuerit, quomodo describitur à Zonara in Anastasio: ἦν δὲ ὁ χρυσαργύρου δασμὸς τοιοῦτος· ἅπαντες καὶ προσαῖται καὶ πένητες, καὶ πᾶσα πόρνη, καὶ ξύμπαντες ἀπελεύθεροι ἐν ἀγροῖς τε καὶ πόλεσι διατρίβοντες, εἰσφέρειν ἠναγκάζοντο τῷ δημοσίῳ τέλος ἐτήσιον, καὶ ὑπὲρ ἵππων, καὶ ἡμιόνων, καὶ βοῶν τε καὶ κυνῶν ἐπράττετο φορολόγημα, ὑπὲρ ἑκάστου μὲν ἀνθρώπου νόμισμα ἀργυροῦν, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑπὲρ ἵππου, ἡμιόνου τε καὶ βοός, ὑπὲρ ὄνου δὲ φόλεις ἕξ, ὁμοίως δὲ καὶ ὑπὸ κυνός. Ut porro à Zosimo & Evagrio Zonaras, ita à Zonara, & fortè ab aliis relata Michaël Glycas & Constantinus Manasses exaggerant, dum addunt σκυβάλων κοπρινῶν, προσέτι καὶ οὔρων nomine argenteum etiam fisco illatum. Unde abunde conficitur, quæ fides hac in re adhibenda sit Græcis scriptoribus, qui quæ à Zosimo primum acceperant, aut certè accipere debuerant, susque deque invertunt, cum is mercatoribus duntaxat, & iis qui ex quæstu vitam agebant istiusmodi impositum vectigal exertè tradat: neque illud in annos singulos, ut recentiores isti scriptores volunt, sed singulis quadrienniis ac lustris, unde *lustralis auri collatio* appellabatur, exigeretur: cujusmodi fortè fuit aurum illud ab Antiochenis exactum à Theodosio M. cujus occasione excitatam famosam illam in ea urbe ob ejusdem Principis dejectas statuas seditionem scribit præ cæteris Libanius in orat. in eundem Theodosium: ἧκε τὰ περὶ τοῦ χρυσίου γράμματα, πρᾶγμα πάλαι φοβερόν, &c. Jure igitur hac in re Zonaræ fidem elevat Baronius an. 330. num. 38. 39. &c.

Enimvero à Constantino M. inventum Chrysargyrum negat omnino Evagrius, hacque in re, ut & in aliis ejusdem Augusti carptis à Zozimo gentili, eóque Christiani Principis hoste gestis calumniæ scriptorem hunc insimulat. Et sane lustralis auri longe ante Constantinum obtinuisse præstationem in confesso est, hancque à decessoribus acceptam abolere in animo habuisse scribit Anonymus in Narratione de Synodis, ubi de Constantino M. ἐβούλετο δὲ καὶ τὴν τοῦ λεγομένου χρυσαργύρου συντέλειαν ἐκκόψαι, ἣν ἀπὸ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἡ πόλις μετέλαβε, καὶ τὴν τελουμένην βολὴν ὑπὸ τῶν ἐξ ἀνάγκης τὴν τοῦ Πραίτωρος ὑποσειόντων ἀξίαν, εἰ μὴ τοῦτον τάχιον τέλος τοῦ βίου κατέλαβεν.

Sed quod in animo duntaxat habuerat Magnus ac Christianus Princeps, absolvit tandem Anastasius anno 10. Imperii, ut tradunt Theodorus Lector Ecl. 2. & ex eo Theophanes, μοναχοὺς ἄνδρας εὐλαβηθεὶς ἐντεύξεις ποιησαμένους πρὸς αὐτόν, ait Glycas: quod in annum Christi 501. incidit, qui fuit decimus imperij Anastasij. Quibus quidem scriptoribus concinit omnino Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 54. scribens ab Anastasio abolitam περιασπρακτίαν indictione 5. cum annis 13. antea Chrysargyrum extinxisset. Rem porro fusius describit Cedrenus: πρέσβεις τοίνυν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις μοναχῶν, καὶ Τιμοθέου τοῦ Γαζαίου, ἀνδρὸς τὰ πάντα σοφοῦ, τραγῳδίαν ποιησαμένου ὑπὲρ τοῦ τοιούτου, ταῦτα ἐξέκοψε. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ περίβλεπτον φιλοτιμίαν τῆς πολυταλάντου καὶ πανώλου εἰσφορᾶς τοῦ καλουμένου τετραετηρικοῦ χρυσαργύρου κατέλυσεν ὁ βασιλεύς, καὶ πυρὶ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ ἐναντίον πάντων τὰ τοιαῦτα συντελείας κατάγραφα.

Quantam vero in conquirendis Chrysargyri chartis diligentiam adhibuerit Anastasius, pluribus describit Evagrius. Cæterum meminit istius Timothei Gazæi tragœdiæ in illius vita Suidas. Extat etiam ejusdem Anastasij constitutionis de extincto & abolito Chrysargyro Epitome in Basilicis lib. 56. tit. 12.

Neque tamen ex suprà allatis patescit omnino nomenclaturæ ratio. Nam cum Latinis *lustrale aurum* duntaxat dicatur, cur argentum auro additum fuerit à Græcis vix constat: nisi dicamus ejusmodi præstationes tum in auro tum in argento factas, συντελεστῶν, seu tributariorum arbitrio. At cum ab Anastasio abolitum fuerit, nescio cur adhuc Justiniano imperante viguisse scribere videatur Ephræmius, ubi de eodem Augusto:

Σωρὸς ἀπείρων χρημάτων χρυσαργύρου
Ἐκ παντοδαπῶν ἠρανισμένων τρόπων,
Ταῦτ' ἀφειδῶς ἐκκενῶν ὁσημέραι
Εἰς βαρβάρων ἄμυναν, εἰς κτίσεις δόμων.

Verum aut vox, χρυσαργύρου, hic junctim aurũ & argentum sonat, quomodo duo simul vocabula jungere persæpe solent Græci recentiores: aut si revera χρυσάργυρον, de quo agimus, intellexit, illud fortè acceperit pro περιασπρακτίᾳ, quam idem Anastasius ex parte, Justinianus deinde omnino extinxit, ut narrat supra laudatus Cyrillus. Ad Chrysargyrum porrò referri posse videtur quod habent Glossæ Gr. Lat. quæ χρυσαργύριον, *aurariam* scilicet functionem interpretantur.

ΧΡΥΣΑΣΠΡΟΣ. Vide in ἄσπρος.

ΧΡΥΣΑΦΗ, Χρυσάφιον, Χρυσάφι, *Aurum*, χρυσός. Corona pretiosa: χρυσάφι, *Aurum*, χρυσός. Ptochoprodromus de sua paupertate ex Cod. MS.

Καλὸς ἐν' ὁ Λιβάνιος, ἂν ἔχει καὶ χρυσάφιν.

Fabulæ Æsopi Græcobarb. οὐδενὸς ἔκλεψα χρυσάφη, οὔτε ἀσίμη. Adde pag.75. ubi χρυσάφι scribitur. Hist. Belisarii MS.

Λιθομαργαειτάρια, ἀσήμιν, καὶ χρυσάφιν.

Anna Comnena lib.3.p.94. ἀστροπελέκιον δεδεμένον μετὰ χρυσαφίου, Nicetas in Alexio lib.3.num.7.ex Cod.barbarogr. ἀντὶ τῶν βλατίων, καὶ τῶν ἀσήμου, καὶ χρυσαφίου, καὶ ἑτέρας ὕλης. Adde Codinum de Offic. cap.4. n.61.& alios passim; præterea Eustathium Il. δ. pag.492.

Ασημοχρύσαφα, *Argentea & aurea suppellex*, Georgius Contares lib.2. Hist.Athenar. pag.42. ῥοῦχα, φορέματα, σημάδια, ἀσημοχρύσαφα, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Χρυσάφιος, *Aureus*, apud Codinum de offic.cap.7. num.31. ex Cod. Reg.

Χρυσαφωτὸς, *Auratus, Aureus.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλλία χρυσαφωτὰ ἴσα τῶν ἡλικιαίς των.

Historia MS. Belisarij:

Ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν να στέκουν δύο παῖδες,
Τοῦ Βασιλέως παιδόπουλα ὡς εἰκοσὸν τὸ ἔτος,
Τὸ ἔνδυμα χρυσαφωτὸν, καὶ χρυσοκεφαλάδες.

ΧΡΥΣΕΤΗΣΙΟΣ λίθος, in Glossis Chymicis MSS. ὁ αἱματίτης. Vide Ἐτήσιος.

ΧΡΥΣΕΨΗΤΕΙΟΝ, *Fornax, in qua aurum coquitur & conflatur*. Suidas: χρυσοεψητεῖον, ἔνθα χωνεύουσι καὶ ἕψουσι τὸν χρυσόν. Item, *tributum auro flando impositum*. Glossæ: χρυσεψήτης, *Auricoctor*. Georgius Acropolita in Chronico compendiario edit. Allatij n.79. ἀλλ' εἴπερ τὴν ἐξ ἐμοῦ λαβεῖν θέλετε εἰρήνην, ἐθέλω τοὺς ἐν Κωνσταντίνου Λατίνους πρὸς τὴν Ῥωμαίων τελεῖν ἀρχὴν, μερίδα μὲν ἐκ τοῦ κομερκίου ἡμίσειαν, καὶ τοῦ χρυσεψητείου ὡσαύτως· εἰ δ' οὖν ἀλλ' ἔσω μάχη. Aliis verbis eadem habentur in editione Douzæ: sed in ejusdem auctiori Acropolitæ historia, hæc vox desideratur.

ΧΡΥΣΙΑΣΜΟΣ, *Morbus ictericus*: Gall. *la jaunisse*. Joannes Jatrosophista MS.cap.184. πρὸς πρόσωπον, ὅταν γένηται κίτρινον, ὅπερ παρὰ τῶν ἰατρῶν καλεῖται ἴκτερος· τὸ τοιοῦτον πάθος, παρὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, Χρυσιασμός. Cod. Reg.3178. fol.348. πρὸς ἴκτερον τὸν λέγουσιν οἱ χωρικοὶ χρυσιασμόν.

ΧΡΥΣΙΝΟΣ, *Aureus, Solidus*, in Glossis, Gr. Lat.Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati: χρύσινος, στατὴρ δηλονότι, ἤ τοιοῦτό τι ἐκ χρυσοῦ. Mox: τὸ δὲ χρύσινος μόνον ἀεὶ λέγεται, καὶ δηλοῖ νόμισμα ἐκ χρυσοῦ. Eusebius in Canone Chronico: Λιμὸς ἐν Ῥώμῃ γέγονεν, ὡς πραθῆναι μόδιον χρυσίνους κζ'. Concilium Calchedonense Act.12. extr. τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀνὰ διακοσίους χρυσίνους λαμβανέτωσαν. Dositheus lib.3. ex MS. Goldasti: εἰς χρυσίνους ἐξ αὐτῆς ἡμερῶν ἀποστελεῖν. Synesius Epist.129. ἐδεξάμην χρυσίνους ἑξήκοντα.Utuntur passim alii.Palladius in Vita Chrysostomi p.51.53.Socrates lib.7.c.25.Theodorit. lib.2.hist. c.13.Palladius in hist.Lausiaca c.63.65.83.Apophthegmata Patrũ in Joanne Persa n.2.Gregorius Patriarcha in Vita S.Lazari Galesii,Vita S.Nili Junior.pag. 120.122. Vita S.Germani Hegumeni n.18.20.Menologium Basilii 7. Martij in S.Calliopio, Vita S.Eudociæ Mart. num.25.Anna Comnena lib.11.pag.319. Joan. Cinnamus p.73.Constantinus Manasses p.101. 224. edit.Meursij.Joan.Tzetzes Chil.9. v.287. Balsamon in Meditat. p.472.Basilica to.3. pag.27. Pachymeres lib.7.cap.35. extr. Niceph. Callist.lib.11.Hist. cap.48. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.3. cap.13. & alii sine numero.

Ἡμιχρύσινος, *Dimidius aureus*, apud Michaelem Apostolium Epist. 56. ad Quirinum. δωροῦμαί σοι γε ὅμως τὸν ἡμιχρύσινον ἄσημον, καὶ τοὺς Πατριάρχου στατῆρας.

ΧΡΥΣΙΣΠΕΡΜΟΝ, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpolat.Dioscorid. cap.671.

ΧΡΥΣΙΤΗΣ, in Glossis Chymicis, περὶ τὸ σωθεμα τῶν αἰθαλῶν.

ΧΡΥΣΙΣΚΗΠΤΡΟΝ, *Chamæleon albus*, apud Interpol. Dioscor. c.415.

ΧΡΥΣΙΩΝ, *Aurificina*.Theophanes an.3.Constantini filii Irenes: βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης ἀνηφθη μέρος τῶν βασιλικῶν ἐργοδόσεων τῶν χρυσοκλαβαρίων, μετὰ τοῦ χρυσίωνα.

ΧΡΥΣΟΒΑΛΑ, *Myrobalanus*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. χρυσόβαλα, τὰ μυροβάλανα ταῦτα.

ΧΡΥΣΟΕΛΑΙΑ, *Ziziphus*, arbor quæ folia habet non dissimilia olivæ, Neophytus: χρυσοελαια, ἤ Ζιζυφέα. Ita etiam in Lexico MS. Cod.Reg.1843.

ΧΡΥΣΟΖΩΜΙΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. καὶ ἐλίδριον, καὶ χρυσοκολχύλιον, καὶ ἰὸς ἀσκίαστος, τὸ θεῖον λευκόν ἐστιν, καὶ ὑδράργυρος πᾶσα μετὰ λευκοῦ συνθέματος.

ΧΡΥΣΟΗΡΑΝΟΣ. Vide in Ἡρανεος.

ΧΡΥΣΟΚΑΛΙΣ, Chamæmelon,apud Apuleium de virtutib. Herbar. c.23.

ΧΡΥΣΟΛΟΛΟΥΛΟΝ, apud Nicolaum Myrepsum sect.38. cap.113. in Cod.MS.& 115.in edito, ubi Cod. Fuchsii prætulit χρυσόλουδον. Unde forte legendum χρυσόλουδον. Vide Λοῦλουδον.

ΧΡΥΣΟΛΩΡΟΣ. Vide in Λῶρος.

ΧΡΥΣΟΣ, in Glossis Chymicis MSS. ὅλαι αἱ ψῶμαί εἰσι, καὶ τὰ πέταλα τὰ ξανθωθέντα καὶ τελειωθέντα.

Χρυσὸν ῥίνισμα, καὶ χρυσόκολλα, καὶ χρυσοῦ ἄνθος, καὶ χρυσοζώμιον, καὶ χρυσίτης, καὶ χρυσοκολχύλιον, ἰός ἐστι, καὶ θεῖον, καὶ ὑδράργυρον. Ibid.

Χρυσοῦ σφαῖρα, Κρόκος Κιλίκιος. Ibid.

Χρυσὸς λέγεται τὸ λευκὸν, τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ ξανθὸν, καὶ χρυσωτὰ ποιοῦντα ἀφεύκτας τὰς βαφάς. Ibid.

ΧΡΥΣΟΣΑΥΡΑ, *Viridis lacerta*, χλωροσαύρα.

ΧΡΥΣΟΣΠΕΡΜΟΝ, *Arilaria*, χρυσόγονον, apud Interpol. Dioscor. cap.638.

ΧΡΥΣΟΠΙΣΘΙΟΝ. Astrampsychus MS. in cœlo Pythagorico: τοῦτο τὸ στρατὸν δηλοῖ εἰς γυναῖκας, καὶ χρυσοπιστίου φάνην, καὶ κοχλος, καὶ ἔτι ὅμοια, &c.

ΧΡΥΣΟΣΤΙΚΤΑΙ, Artifices qui auro opera interstingunt,apud Anonymum Combefisianum in Porphyrog. num.22. idem n.20. καὶ ταύτας (δένδρων ἰδέας) χρυσῷ περιῤῥαπίσας, &c.

ΧΡΥΣΟΣΤΥΛΑ, τὰ χρυσόδορνευτα,in Lexico MS.

ΧΡΥΣΟΣΥΡΜΑ. Vide in Σύρμα.

ΧΡΥΣΟΣΧΕΣΤΟΝ. Vide in Σκιστά.

ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΔΟΝ, *Crumena auro repleta*, locus sic dictus Constantinopoli ob inventum ibi βαλάντιον χρυσίου λίτρας ἑκατὸν ἔχον. Vide Codinum in Orig. Constantinopol. num.102.

ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΟΝ. Vide in Βοῦλλα.

ΧΡΥΣΟΓΑΙΤΑΝΟΝ. Vide in Γαίτανον.

ΧΡΥΣΟΓΡΑΦΟΙ, *Scriptores aurearum literarum*; quibus libri complures, maximè Evangeliorum ac Ecclesiastici, exarati habentur in Bibliothecis, qui χρυσογράμματοι βίβλοι dicitur apud Anonymum de Exaltat. S.Crucis apud Gretzerum pag.1285.vel qui aureas illas literas, quibus manuscriptorum Codicum tituli, vel capitum aut librorum initia adornantur, effingebant. Cedrenus de Theodosio Atramitteno Imp. pag.450. οὗτος ἦν καὶ χρυσογράφος. Symeon Logotheta de Artemio Imp. τοῦτόν φασιν οἱ ἱστοριογράφοι καὶ χρυσογραφέα εἶναι. Ita etiam Joëles in eodem Theodosio. In Cod.Reg.2137. fol. 5. v. laudantur Scholia ἀπὸ φωνῆς Συμεων μοναχοῦ τοῦ χρυσογράφου περὶ στισμῶν. Dexippus in legat. p.8.ubi de Aureliano Imp. κατόπιν δὲ βασιλέως τὰ σήμαια ἦν τὰ ἐπίλεκτα στρατιᾶς· τὰ δέ εἰσιν ἀετοὶ χρυσοῖ, καὶ εἰκόνες βασίλειοι, καὶ στρατοπέδων κατάλογοι γράμμασι χρυσοῖς δηλούμενοι, ἃ δὴ σύμπαντα ἀναλελαμμένα προεφαίνετο. Hinc,

Χρυσογραφία, apud Aristeam Eudocia Augusta in Ioniis MSS. ubi de vellere aureo: καὶ Χάραξ δὲ αὐτὸς μῦθόν φησιν εἶναι λέγει χρυσογραφίας μεμβράναις ἐμπεπειλημμένην, δι' ἣν ὡς λόγου ἀξίαν, τοὺς τῆς Ἀργοῦς κατασκευασθῆναι στόλον φησί. Laudatur à Lambecio lib. 7. Comment. Bibl. Cæsar. pag. 95. Codex MS. in quo exaratur καλασκευὴ τῆς χρυσογραφίας, nescio an alia ab ea quæ habetur in Cod. Reg. MS. 618. fol. 283. hoc titulo, Περὶ χρυσογραμμίας, quam hic apponam, tum præsertim cum prisca illa characteres istos aureos, cujusmodi habentur in Codicibus MSS. effingendi ars, nostrâ tempestate minus nota sit. Ea autem est: τρίψον βόλον ὥσπερ κινναβάριν, ἔπειτα ἔπαρον τὸ ὠὸν τὸ λευκὸν, καὶ θὲς εἰς ἀγγεῖον, καὶ βάλε ὕδωρ, τάραξον καλῶς, καὶ ἐξάφρυσον, ὥστε νὰ ἔυγη ὁ ἀφρὸς ὅλος· ἔπειτα βαλὼν ἀπὸ τὸ ὕδωρ τοῦ ὠοῦ, καὶ μίξον μὲ τὸ βόλον εἶθ' οὕτω θὲς πάλιν ἐπάνω εἰς τὸν βόλον ἀπὸ τοῦ ὠοῦ τὸ λοιπὸν, καὶ θέτε τὸν ἀέρα τὸν χρυσὸν, καὶ ἀφότης ξηρανθῇ ἐπάνω τρίβε, καὶ σθλίβον μὲ τὸ παρακόνιν. Deinde sequitur caput aliud hoc titulo: Περὶ τοῦ ποιῆσαι κεφάλαια ἐν βιβλίοις. Et fol. 287. v. περὶ τοῦ ποιῆσαι γραμματα χρυσᾶ. Describitur præterea in alio Cod. Reg. signato 3004. fol. 77. ejusmodi Græcas litteras in libris effingendi methodus, istis barbarograecis: ὡγὶ ἀναβάλης χρυσάφιν εἰς τὸ χαρτίν. Ἔπαρε γύψον, ἀφρογιψία τρίμμενον ψιλὸν μὲ τὸ νερὸν, καὶ μαῦρον, καὶ κιναβαελν· καὶ τρίψε τὰ μὲ τὸ νερὸν, καὶ ἀπόκις ἄφες τὰ νὰ σεδνώσουν εἰς βισάλιν, καὶ ὅσαν σεδνώσουν, τρίψε τὰ ὅλλα μὲ πετζοκόλα πολλυκερισμένην ὃ μηδὲν ἔνε πολλὴ δυνατὴ, καὶ ἀπέκη τὰ σείρισε μὲ πανὶν λινὸν ψιλὸν, καὶ τότε βάνης καὶ ὀλίγον ζαχάριν, καὶ ἀπέκη ἀλήφις το ὅπου θέλης, καὶ ὅσον σέδνωσι πάλιν τοξὶς μὲ τὸ μαχεροπύλυ, πηλιδία ὅσαν τὸ ἢ κόνισμα καὶ ἀβαλίεις το πολλὰ ἔμορφα, καὶ ἀπέκις βάνης τὸ χρυσάφιν, καὶ πλακόνις τὸ μὲ τὸ βαμπάκιν, καὶ ἀπέκη τὸ μπυρνίεις, καὶ ἔνε ἔμορφος. Ita scribunt Græcobarbari hodierni quibus barbarolatina etiam addere lubet quæ habet vetus scriptor de Architectura sub nomine Palladij Burdegalæ editus, ex recensione Petri Pithoei: *Quomodo scribatur ex auro & cupro. Aurum vel cuprum cum cote teritur: & tritum scifo, id est bacinno, excipitur, quod cautè lavatur, quia melius cum aqua interdum projicitur: & idcirco ipsa aqua frequentius in diversis vasculis recipitur. Postea parato lucidissimo ex pergamenis glutine, in hypogais aut calidis locis convenit scribere. Deinde limpidissima petra, id est onychino, aut simili re, convenit scripta detergere: quia sic & soliditatem accipient & colorem.* Alia in hanc rem vide in Gloss. med. Lat. U. *Aurigraphus.*

ΧΡΥΣΟΖΩΜΙΟΣ, Chymistis, *Sulfur album.* Glossæ Chymicæ MSS. χρυσοζώμιος, καὶ χρυσοκοσχύλη, καὶ ἰὸς ἀσκίαστος, θεῖον λευκόν ἐστιν.

ΧΡΥΣΟΚΑΝΘΑΡΟΝ. Thomas Magister in scholiis MSS. ad Aristophanis nubes: ὥσπερ μηλολόνθην τινὲς λέγουσιν ζῶον εἶναι· ἔστι δὲ φυσίζον, ὃ λαμβανόμενοι οἱ παῖδες δεσμοῦσι καὶ ἐκτανύουσι τὸ κοινῶς λεγόμενον χρυσοκάνθαρον. τοῦτο οὖν, ὡς εἶπον, λαμβάνοντες οἱ παῖδες τὴν πατρίδα, δεσμοῦντες λίνον διὰ τοῦ ἀέρος ἀπαιωροῦσιν. Quibus verbis, ni fallor, expressit *cervum volantem* puerorum nostratium, qui serpentem papyraceum in aërem funi longiori alligatum, agitante vento in aërem sustollunt. In Glossis verò MSS. ex Cod. Colberteo 2218. μηλάνθη καὶ μηλολόνθη, εἴδη βοτανῶν, exponuntur.

ΧΡΥΣΟΚΛΑΒΟΣ, *Auroclavus, Auroclavatus.* Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ἐσθῆτος χρυσοκλάβου κάμπτραι ρξ. Mox: ξύλα σπελικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ. Vide Gloss. med. Lat. in *Auroclavus.*

Χρυσοκλαβάριοι, *Phrygiones.* Theophanes an. 3. Constantini filij Irenes: βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γινομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἐργοδοσίου τῶν χρυσοκλαβαρίων κατὰ τὸ Χαυσίωνα. Is porrò locus, dicebatur

Χρυσοκλάβος, ut est apud Codinum in Origin. Constantinopol. n. 18. &

Χρυσοκλαβάειν, *Officina* scilicet *Phygionum.* Lexicon Cyrilli: Γνυργικὸν, χρυσοκλαβάειν.

Χρυσοκλαβαρίζειν, *opere Phrygio variegare, intexere.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ χρυσοκλαβαρίζουσιν μ' ἀσύμιν καὶ χρυσάφιν.

Rursum:

Δεατ' ἦσαν ὁλοτζάπολα, χρυσοκλαβαρισμένα,
Μὲ λιθομαργαριτάρων τριγύρου σολισμένα.

Χρυσοκλαβαρισταὶ, *Phrygiones.*

Χρυσοκλαβαρικὸς, Idem quod χρυσοκλάβος. Codin. de offic. aulæ Constantinopol. cap. 3. ὁ ἀὴρ αὐτοῦ ἔχει ὀνόματα τοῦ φοροῦντος αὐτὸ χρυσοκλαβαρικὸν συρματεῖνον. Et cap. 4. num. 26. τὸ δὲ τοῦ σκαρανικοῦ αὐτοῦ βλατίον χρυσοκίτρινον, χρυσοκλαβαελκὸν συρματεῖνον. Quibus locis, editio Fr. Junij, & Codd. Reg. & Colbert. 3558. & 3938. χρυσοκλαδαρικὰ præferunt: quam lectionem amplectitur Goarus, ut sit pannus aureus ramusculorum figuris distinctus & variegatus, quem nos *Ouvrage à ramage* dicimus.

ΧΡΥΣΟΚΟΚΚΙΝΟΣ, *Pannus coccineus auro textus.* Catalogus offic. Palat. ex Cod. Reg. τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια, φοροῦσιν οἱ ἀπὸ τοῦ Πανυπερσεβάστου μέχει τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου. Quæ quidem ita expressit Matthæus Monachus:

Οἱ σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ καθυφασμένοις
Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν χρῶνται νομίμως μόνοι.

Codinus cap. 4. num. 1. τὸ σκιάδιον τοῦ μεγάλου Δομεστίκου χρυσοκόκκινον, κλαπωτὸν, &c. Ita alibi non semel.

ΧΡΥΣΟΚΟΛΛΑ, καὶ Χρυσοχαλκεῖον, in Glossis Chymicis MSS. ὕδωρ ἐστὶν ὁ μόλυβδος, καὶ ὁ χαλκός. Rursum: χρυσοκόλλα, ὁ μολιβδόχαλκος, τουτέστι ὅλον τὸ σώθημα. Anonymus sub nomine Palladii à Vineto editus: *Chrysocolla à Macedonia venit, fodiatur ex metallis œrariis argentum & indicum ab ipsis ostenditur quibus in locis nascitur.* Ita præferunt Schedæ Petri Pithoei ex MSS. Codd.

ΧΡΥΣΟΚΟΓΧΥΛΗ, *Sulfur album,* Chymistis. Vide in Χρυσοζώμιος.

ΧΡΥΣΟΞΥΛΟΝ, *Thapsia.* Scholiastes Aristophanis ad Vespas: Θάψος, ὅπερ παρ' ἡμῖν χρυσόξυλον λέγεται. Sholiastes Theocriti Id. 2. v. 88. καὶ τὸ σῶμά μου ὅμοιον ἐγένετο θάψῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ χρυσοξύλῳ. Et infrà v. 88. θάψος γάρ ἐστι ξύλον τι ὃ καλεῖται Σκυθάελον, ἤγουν Σκυθικὸν ξύλον· τούτῳ δὲ τὰ ἔρια βάπτουσι, καὶ ποιοῦσι μήλινα, καὶ τὰς τρίχας ξανθίζουσιν· ἔστι δὲ τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον χρυσόξυλον. Quam facultate, inquit Goupylus ad Alexandrum Trallianum, ubi hunc locum laudat, thapsiæ inesse nemo adhuc comperit. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1163.

ΧΡΥΣΟΠΕΡΣΙΚΟΣ, *Persicus color auro variegatus.* Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. num. 42. & Leo Grammaticus pag. 465. αὔριον, ὦ Δέσποτα, περιβαλοῦ τὸ χρυσοπερσικόν σου χιτωνίσκον, καὶ ὀφθήσῃ τοῖς ἐχθροῖς σου ἀπὸ προσώπου σου φεύξονται. Vide Gloss. med. Lat. in *Persius.*

ΧΡΥΣΟΠΕΤΖΑ. Vide in Πέτζη.

ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟΣ, *Color viridis auro interstinctus.* Index MS. Bibliothecæ Monasterij S. Trinitatis in insula Chalces εὐαγγέλιον ἐν μεμβράναις ἐνειλημένον χρυσοπρασίνῳ σηρικῷ ὑφάσματι.

ΧΡΥΣΟΠΤΑ, in Glossis Chymicis, αἱ ἀβαλαι αἱ ξανθαί.

ΧΡΥΣΟΠΟΑΗ, Χρυσόπολις, Herbæ species, cujus meminit Plutarchus de fluminibus, in Pactolo: γεννᾶται δὲ βοτάνη πορφυράνθεμος, καλουμένη χρυσόπολις πρὸς αὐτὴν γὰρ αἱ ἀστυγείτονες πόλεις τὸν ἀκέραιον χρυσὸν δοκιμάζονται· ἅμα γὰρ αὐτὸν χωνευθῆναι, ἄπτουσι τὴν βοτάνην, καὶ ἐὰν μὲν ἀνόθευτον τὸ χρυσίον ᾖ, τὰ φύλλα χρυσοῦται, &c. Ex eo desumpsit quæ habet in hanc rem Joannes Tzetzes, à quo χρυσόπολις appellatur, ut & ab Aristæneto

Aristæneto lib. 1. Epist. 10. extr. ὥσπερ δὲ χρυσόπολις ἡ πόα τῷ χρυσῷ μείρακι συνήπλετο προσφυῶς.

ΧΡΥΣΟΡΟΑΣ, Epitheton quo donatur S. Joannes Damascenus in Chron. MS. Georgij Hamartoli in Copronymo: Ἰωάννην δὲ τὸν Δαμασκηνὸν, ὃν χρυσορόαν ἐκάλεν, διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ σοφίαν. Ita etiam Theophanes sub an. 745. hunc indigitat. ut & Chron. MS. ab Adamo ad Leoné sap. in eodem Copronymo.

ΧΡΥΣΟΤΕΛΕΙΑ, Pensitationis genus inductum ab Anastasio Imp. post abolitum ab eo antea Chrysargyrum. Evagrius lib. 3. Hist. cap. 42. & ex eo Nicephor. lib. 16. c. 44. πέπραχε δὲ τούτων ἐπ' ἄξια, τήν τε καλουμένην χρυσοτέλειαν ἐπινοήσας, &c. Ubi Valesius existimat χρυσοτέλειαν nihil aliud fuisse quam præstationem auri, quam pro tributaria functione à Provincialibus exigi primus instituerit Anastasius, cùm tributa in ipsis speciebus inferri consuevissent, puta in tritico, hordeo, vino & oleo: ex quibus in horrea publica convectis, annona militaris & civica erogabatur: sanctionibusque Imperatorum vetitum esset, ne pro speciebus aurum à provincialibus exigeretur, ex l. 4. & 5. Cod. Theod. tributa in ipsis specieb. inferri. Habetur in Typico MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης indiculus, hoc titulo: χρυσοτέλεια τῆς μονῆς ἡμῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κεχαριτωμένης τοιάδε εἰς τὴν αὐλὴν ἡμῶν. Deinde recensentur variæ ædes cum adscripta pecuniæ summa.

Χρυσοτελῆς, *Auricola*, in Gloss. Philoxeni.

ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ, *Aurifer*, *Aurarius*. χρυσοχοεῖον, *Aurificina*, in Gloss. vet. Apud Leonem Grammatic. pag. 497. occurrit Anastasius Sacellarius καὶ ἄρχων χρυσοχόος. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Theophilo: κατεσκεύασε διὰ τοῦ ἄρχοντος χρυσοχόου λογιωτάτου πάνυ ὄντος, καὶ συζύγου Ἀντωνίου Πατριάρχου, τότε Πενταπύργιον, καὶ τὰ δύο μέγιστα ὄργανα ὁλόχρυσα, &c. Ita etiam Chronic. MS. ab Adamo ad Leon. sapient. Vide Constantinum in Basilio n. 86. edit. Combefisij, & supra in Σχιστά. præterea Harpocrationé in χρυσοχοεῖον.

Χρυσοχοϊκός. Codinus de Offic. aulæ Constantinopol. c. 3. n. 13. σκαράνικον χρυσοχοϊκὸν, λιθάρια καὶ μαργαριτάρια ἔχον οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Idem c. 4. n. 7. τὸ δὲ σκαράνικον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, γραμμάτιζον ἄνωθεν. *Ex auro vel argento fusili*, interpretatur Gretzerus. Sed quid est *Scaranicum*, seu vestis ex auro fusili? Immò, ni fallor hæc vox *Purpureus*, sonat: nam Græcis hodiernis, ut auctor est Hieronymus Germanus,

Χρυσόκωμα, est *purpureus color*, Italis, *porporina*. Nihil tamen temerè definio.

Χρυσοχωοποίησις. Vox Chymistarum. Comarius Philosophus MS. μεταξὺ λευκώσεως καὶ ξανθώσεως ἐστὶν ἡ χρυσοχωοποίησις.

ΧΡΥΣΩΝΕΣ, *Aurarii Monetarii*, in edicto 11. Justiniani cap. 2. χρυσίων, vero *ergasterium*, *& officina Aurariorum*, apud Theophanem an. 3. Constantini filij Irenes.

ΧΡΥΣΟΝΙΚΟΣ, *Hedera nigra*. Glossæ botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. χρυσόνικος, κισσὸς μέλας.

ΧΡΩΜΑΤΑ, *Factiones Circensium*, quæ coloribus distinguebantur, de quibus Cedrenus p. 147. auctor Chronici Paschalis, & alij passim. Nicephorus Constantinopolit. in Brev. pag. 215. 1. edit. in Foca: ὡς δὴ παρυβρισμένος ὑπ' ἐκείνου τυγχάνων, τῆς οἰκείας εἰκόνος καθαιρέσεως ἕνεκεν, ἣν ποτε οἱ τοῦ ἀντιθέτου χρώματος δημόται τῇ τοῦ Φωκᾶ συμπαρέγραψαν εἰκόνι, δόλῳ αὐτὸν μετῄρχετο. Ita is non semel. Vide supra in Βασᾶν, & Gloss. med. Lat. in *Colores*.

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΝ, *Coloribus depingere*. Synaxarium S. Styliani, in officio ejusdem seorsim edito: τὸ τοῦ ἁγίου ὄνομα αἱ μητέρες ἐπικαλούμεναι καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ χρωματουργοῦσαι ἐκόνισμα, πρὸς τεκνογονίαν αὖθις μετεσκευάζοντο.

ΧΥΒΑΔΙΟΝ. Vide in Κυβάδιον.

ΧΥΔΑΓΖΕΙΝ, more vulgari ac populari loqui, utitur passim Eustathius.

ΧΥΔΙΑΖΕΙΝ, *Cum vulgo nugari*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἕτεροι δὲ ἀσέμνως ὀρχούμενοι, κρότον καὶ ψόφον ταῖς χερσὶν ἀπέτελουν γελῶντες καὶ χυδιάζοντες ἀσώτως.

ΧΥΔΡΩΝΑ, τὸ ἔλαιον τοῦ πενταφύλλου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΥΛΑΡΙΟΝ, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ ὑδαρῶδες. *Humidum*, *aquaticum*.

ΧΥΛΟΠΙΤΑ. Vide in Πίτα.

ΧΥΛΟΥΣΘΑΙ, *Imbre madefieri*. Eustathius Od. ζ. κοινῶς γὰρ καὶ μέχρι καὶ τοῦ ἄρτι χυλοῦσθαι, τὸ ἐξ ὑετοῦ τυχὸν ὑγραίνεσθαι, καὶ ὁλόχυλος, ὁ λίαν τοῦτο παθών MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΥΜΑ, Χύμμα, *Aqua*, *Liquor*, *Fusio*, Χύσις, Ὕδωρ. Nomocanon Cotelerianus n. 127. ἐὰν οὐ δύναται ὁ ἱερεὺς φυλάττειν ἁγίασμα, εἰς ἀγγεῖον βάπτισον εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνια χύμα, ἤτε ἅλας, καὶ φύλαξον αὐτὸν εἰς ἐπισήμας ἑορτάς.

Χύμα, ponderis species, apud Medicos. Oribasius de Ponderibus: ἡ χύμα ἔχει στάγια β. κεράτια ς'.

Χύμα, alia notione, vide in Φωνή.

ΧΥΜΕΙΑ, Χημεία, Χειμεία, *Auri conficiendi ars*, quam vulgò *chimiam* dicimus: variè enim hæc vox scribitur, de cujus etiam etymo dissentiunt scriptores, quam in rem multa contulit Petrus Lambecius lib. 6. Comment. de Bibl. Cæsar. p. 174. Quædam etiam attigit Samuel Bochartus in Phaleco lib. 4. cap. 1. Illa porro ars χημευτικὴ dicitur Zosimo Panopolitæ; de illius porro repertoribus varia varii scripsere. Hanc quippe homines docuisse pravos angelos, seu dæmones, scribit idem Zosimus, cujus verba exscripsit Georgius Syncellus in Chronico p. 13. ἐξ αὐτῶν φάσκουσιν αἱ αὐταὶ γραφαὶ καὶ τοὺς γίγαντας γεγενῆσθαι· ἔστιν οὖν αὐτῶν ἡ πρώτη παράδοσις χῆμα περὶ τούτων τῶν τεχνῶν· ἐκάλεσαν τε ταύτην τὴν βίβλον χημᾶ, ἔνθεν καὶ ἡ τέχνη χημία καλεῖται. Alij eò vellus aureum toties decantatum referunt. Anonymus περὶ ἀπίστων cap. 3. edit. ab Allatio: τὸ ἐν Κόλχοις φυλασσόμενον ἐπὶ τῷ δέρας ἀληθῶς χρυσοῦν· τοῦτο γὰρ ποιητικευόμενόν ἐστιν, ἀλλὰ βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον, περιέχον ὅπως δεῖ γίνεσθαι διὰ χυμείας χρυσόν. Similia habet Eudocia Augusta in Ioniis MSS. καὶ δέρας χρυσόμαλλον, οὐχ ὡς ποιητικῶς φέρεται. ἀλλὰ βιβλίον ἦν ἐν δέρμασι γεγραμμένον περιέχον ὅπως δεῖ γίνεσθαι διὰ χυμείας χρυσόν. Hæc porro Eudocia, ut & Suidas, hausisse videntur à Joanne Antiocheno περὶ ἀρχαιολογ. Qui quidem in excerptis Valesianis, ubi de Diocletiano agit, hanc artem, quam ἱερὰν τέχνην vulgo vocant Chymistæ, τὴν κεκρυμμένην τέχνην τῆς χυμείας, Olympiodorus Alexandrinus MS. Ægyptiorum propriam fuisse subindicat, hisce verbis: καὶ τὰ περὶ χημείας ἀργύρου καὶ χρυσοῦ τοῖς παλαιοῖς αὐτῶν γεγραμμένα βιβλία διερευνησάμενος ἔκαυσε, πρὸς τὸ μηκέτι πλοῦτον Αἰγυπτίοις ἐκ τῆς τοιαύτης περιγίνεσθαι τέχνης, μήτε χρημάτων αὐτοὺς θαρρῦντας περιουσίᾳ τοῦ λοιποῦ Ῥωμαίοις ἀνταίρειν. Unde percipitur hanc artem potissimum cultam apud Ægyptios, ab iis quos προφήτας vocabant, ut in hac voce docemus. Μεγάλην τέχνην appellat Physiologus MS. de natura animal. ubi de gallina: τὰ ξιγγία τοῦ εὐγάλη μετὰ τὴν χολὴν, με μεγάλην τέχνην καὶ σοφίαν τὴν κημίαν ἐπήκεν, τὸ χύμαν, καὶ τὸ χάλκωμαν, καὶ κασσύτερον χρυσὰ τὰ ὅλα ἔκαμνεν με τέχνην καὶ σοφίαν.

Χυμευτής, *Chymista*. Theophanes an. 16. Anastasij: τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη τις ἀνὴρ χυμευτὴς ὑπάρχων, &c. Cedrenus an. 14. ejusdem Augusti: ἀνήρ τις χειμευτὴς, ἐκ τῆς χείμης τεχνῶν εὐφυὴς ὢν τῆς ἀπάτης ὀφθαλμοπλανῆσαι, &c. Anastasius Sinaita in lib. ἀναγωγῶν· οὐ γὰρ δεῖ χρυσοχόους ἡμᾶς καὶ λιθουργοὺς καὶ χειμευτὰς χρυσοκολλήτων λίθων ἀπεργάσασθαι, ἡ γραφὴ βουλομένη καὶ παιδεύουσα ταῦτα φησίν. Anonymus Philos. Chymicus MS. ἄκουσον πρῶτε κημευτὰ, &c.

Χύμδσις. Eustathius : τὰς δὲ κασσιτερίνας ὄσμυς, σιδηρὸν ποιητέον ἀλειφόμενον κασσιτέρῳ εἰς ἀργυρῦ σχῆμα, ὡς καὶ τὰς κυανέας ἔγκαυσιν ἐχέσας, ἢ χύμευσιν μέλαιναν τὴν διὰ κυάνυ. Joan. Tzetzes in Scutum Herculis Hesiodi : Ορέιχαλκος, εἶδος ὕλης ὅτω καλυμένης, ἥτις νιῶ εὑρίσκεται· ἄλλοι δὲ λέγυσιν ὅτι χύμευσίς ἐστι χαλκῦ τῦ νιῶ ἀνευρισκομένυ. Vide Etymolog. in ὀρέιχαλκος. Stephanus Alexandrinus in Apotelesmatis MSS. τὰς μυσικὰς ἐπαναλήψεις, τῆς χημευτικῆς ἀλληγορίας, καὶ δυσευρέτυς νοήσεις, &c. Joannes Canabutzes MS. ἡ δὲ δημιυργικὴ μυσικὴ καὶ ἀπόκρυφος τέχνη τῆς χυμίας τινός ἐστιν ἀποτέλεσμα, εἰ μὴ τῆς ὑψηλῆς καὶ θεωρητικῆς τῆς φύσεως τῶν ὄντων φιλοσοφίας; λεγόμενον δὲ χυμίαν, ἣν τινες τῶν Λατίνων βαρβαρίζοντες λέγυσιν Αρχυμίαν, ὀφείλοντες λέγειν ἀρτεχυμία, ἤτοι τέχνη τῆς χυμίας· διότι δὲ τὰ μέταλλα πάντα διαλύει, καὶ ὡς ὕδωρ διακεχυμένον ποιεῖ ἀπὸ πυρὸς καὶ χωνεύσεως, διὰ τῦτο χυμία λέγεται.

ΧΥΜΕΝΗ, Χυμένιον, Χημένη, Recentioribus Græcis, herba dicitur ex qua conficitur luteus vel suppallidus color. Scholion ad Theophilum de Urinis : χυμένη, ἐστὶν εἶδος βοτάνης, ἣ οἱ βαφεῖς χρῶνται· ἡ δὲ βαφὴ αὐτῆς ἐστὶν ὕποχρος, ὑαλώδης. Ad ista : τὸ λευκὸν ὑγρὸν κατὰ μὲν πρῶτον λόγον ὕπωχρον γίνεται ὡς ἀφέψημα χημένης χρωμάτων τῶν ὕρων. Eadem habentur apud Joannem Prisdryanorum Episcopum in lib. MS. de urinis. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1162. 1163. 1358.

ΧΥΝΝΕΙΝ, *Fundere*, *Liquare*, χέειν. Nomocanon Cotelerianus n. 292. ὁ ἐσθίων αἷμα, τυτέσιν τὴν ψυχὴν τῦ ζώυ, τὴν σάρκα μὴ ἐσθίειν· ὁ τὴν σάρκα, μὴ ἐσθίειν τὸ αἷμα, χυνειν.

Χυύοντας, *Fusim*, Χύδην, Ρυδόν.

ΧΥΟΤΑ, *Ventris flatus*. πίνω τὰ χυότα συ, *bibo flatus ventris tui*. Romanus Nicephorus in Gramm. MS.

ΧΥΡΑΣ, *Tumor præter naturam durus & doloris expers* : σκίῤῥος. Leo Philosophus lib. 7. Synopseos Jatricæ MS. σκῖρός ἐστιν ὄγκος σκληρὸς μέλας ἄνευ ὀδύνης γίνεται δὲ ἐπὶ μελαγχολικῷ χυμῷ· ὅταν δὲ γένηται ἐν τῷ τραχήλῳ, λέγεται χυράς.

ΧΥΡΩΝΑ, τὸ ἔλαιον τῦ πεντάφυλλυ, in Glossis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΧΥΣΙΣ ΑΣΤΕΡΩΝ. Scylitzes p. 730. ὥρα β'. τῆς νυκτὸς, ἀσέρος ἐγένετο χύσις ἐκ μεσημβρίας πρὸς ἄρκτον. Ita rursum pag. 735. Cedrenus an. 5. Justiniani : τῷ αὐτῷ ἔτει γέγονεν ἀσέρων δρόμος πολὺς, ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι, καὶ λέγειν, ὅτι, Ἰδὲ οἱ ἀσέρες πίπτυσιν, τί ἄρα ἔσαι ἐν οἶδαμεν. Similia habet anno 31. ejusdem Justiniani. Eundem vide præterea an. 23. Copronymi. Astronomus MS. ex Cod. Reg. 945. pag. 391. περὶ ἐκχύσεως τῶν ἀσέρων, ὡς ἡ σαγίτα. Ovidius Metamorph.

——*Ut interdum de cœlo stella sereno.*
Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri.

ΧΥΤΡΟΤΡΟΦΟΝ, ἡ βετλονίκη, *Betonica*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΧΙΒΙΗΖΑΝ, καὶ Χχιβιασπαράτ, τὸ λευκόϊον, in eodem Lexico MS.

ΧΩΜΑ, Græcis hodiernis, inquit Goarus, est *terra frugifera*, *satis & plantis idonea.* Quinetiam pro humo & terra nude usurpant. Suidas : χῶμα γῆν. Codinus de offic. aulæ Constantinopol. c. 6. n. 37. de *Acacia* Imperatorum : ὁ βλατίον ἔχει χῶμα ἐντὸς, καὶ καλεῖται Ακακία. Historia Apollonij Tyrij :

Αυτὸς τὸ ἔχε σφάξοιτα καὶ εἰς χῶμαν ὑποκάτω.

Anonymus Astronomus MS. ex Cod. Reg. καὶ τὸ ὕδωρ μετὰ τῦ χώματος, &c. Nicetas de statu urbis n. 4. ἐγὼ δὲ ῥίψας ἐμαυτὸν ὡς εἶχον εἰς τὸ ἔδαφος, μόνον ἐνεμεμψάμην τοῖς τείχεσιν, ὡς μόνοις ἀπαθέσι, μηδὲ κλαίυσι δάκρυα, μήτε μὴν εἰς χῶμα κειμένοις, ἀλλ' ὄρθιον ἔτι σάσιν ἔχυσιν. Joan. Cananus de Bello Constantinop. ἔσησαν πεζέργυς χώματα εἰς τόπον ἐν ᾧ οὐδὲν ἐκεῖ ἐχεν ὁμοίαν οὐδὲν τῶν ἑτέρων, ἀλλὰ κεχαλασμένη ὑπῆρχεν, καὶ ἐκπάλαι γέμυσαν χῶμαν. Histor. Belisarij MS.

Πάραυτα Βελισάριος ἔκλινε τὸ κεφάλη,
Πίπτει εἰς γῆν, καὶ προσκυνᾷ τὸν μέγα βασιλέα,
Πρῶτα φιλεῖ τὰ χώματα, ἔπειτα τὸ τζάγγιν τε.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἐνδύεται κακότυχος ἀναπαύτη σὸ σρῶμα,
Νὰ πες ὅτι ἔσρωσαν τὸ ἀκάνθες σὰν τὸ χῶμα.

Vide Παράχωμα, & Notas nostras ad Alexiadem pag. 273.

ΧΩΜΑΤΟΒΟΥΝΟΣ, *Tumulus*, *Tumba*, *Sepulcrum.* Scholiastes Dionis Chrysostomi in Rhodiaca: ὁ μὲν ὢν τάφος ἐν ᾧ ἐστι σημεῖον ἀρετῆς ἦγυν ὁ χωματόβυνος, ὃν οἱ παλαιοὶ Τύμβον καὶ μνημεῖον ἐκάλυν, ὡς μνήμην φέροιτα τῦ τεθνεῶτος ἐκεῖσε.

ΧΩΝΕΙΑ, Χωνία, *Bombarda*, ex ære scilicet *fusili* confecta. Ita non semel vocatur à Duca, Hist. c. 38. pag. 153. 154. 156.

ΧΩΝΕΙΝ, pro Χωννύειν, *Obruere*, *Abscondere.*

ΧΩΝΕΥΕΙΝ, Χωνεύγειν, *Digerere*, *Concoquere*, πέπτειν, καταπέπτειν. Orneosophium pag. 247. καὶ μετὰ τὸ χωνεῦσαι τὸ αὐγον, παράβαλε αὐτῷ ὀρνιθόπυλον. Et pag. 252. Τρώγει πολλὰ, καὶ χωνεύει σωτομον.

Χωνευτὸς, Καλοχώνευτος, *Digestibilis*, εὔπεπτος. Κακοχώνευτος, Αργοχώνευτος, Δυσχολοχώνευτος, *Indigestibilis*, *qui ægrè digeritur.* Χωνεψιὰ, χώνεψις, *Digestio*, πέψις. Occurrunt hæ voces passim apud Agapium in Geoponico.

Χωνεύειν, alia notione. Acta S. Maximi Confess. n. 30. pag. 63. καὶ πάντας ὑμᾶς χωνεύομεν ἕκασον ἐν τῷ ἐπιτηδείῳ αὐτῦ τόπῳ, ὡς ἐχωνεύθη Μαρτῖνος (Papa) aliud videtur hoc loco vox χωνεύειν sonare, quàm conflare: minatur enim judex eandem pœnam inflicturum se Maximo, quam subierat S. Martinus Pontifex.

ΧΩΝΗ, *Infundibulum*, in Turcogræcia Crusij pag. 255. pro χοάνη. Portius : *Urceus*, *Urceolus*, Χωνὶ, Τζυκάλι, Κεράμιον, Κέραμος.

Χώνη, & Χωνίον, *Vas in quo liquantur metalla*, χώανον. Maximus Cithærensis Episc. in Synaxario 22. Martij: ἐπρόσαξε νὰ καλασκευασθῆ μία χώνη μεγάλη, νὰ βαλθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ ὁμάδι μετ' αὐταῖς χάλκωμα πολὺ, &c. Glossæ ad Iliadem Græcobarb. χωάνοις, τὰ χωνία, ὅπυ ἀναλῦσι τὰ μέταλα. Zosimus Panopolita MS. de conficienda crystallo : τὰ δὲ ὄςρακα σὺν τῶν ὑμμένων τρίψας, καὶ βαλὼν εἰς δύο χώνια, καὶ χρίσας πηλῷ ἐντρίχῳ, &c. Cosmas Hieromonachus de conficiendo auro, MS. εἶτα χρίσον αὐτὰ μετὰ πηλῦ ἐξ ὗ ποιῦσι τὰ χωνία.

ΧΩΝΝΟΥΒΑΡΙΑΣΜΟΣ. Anonymus Combefisianus in Constantino Porphyr. n. 8. χωννυβαριασμὸς γέγονεν ἐν τῷ οἴκῳ τῦ Μαγίσρυ Ιωάννυ τῦ Κυρκύα τῦ Αποδομεσίκυ τῶν σχολῶν, καὶ εἰς τὸ τῦ Μαγίσρυ Ρωμανῦ Σαρωνίτυ, καὶ εἰς διαφόρυς οἴκυς, καὶ διαρπαγὴν καὶ πτωχείας αὐτοῖς προεξένησαν, &c. Ubi Interpres *terræ hiatum* interpretatur. Sed hic deprædatio publica aliquot ædium urbis intelligitur, quam nos *ourvari* dicimus Kero in Glossis : *Scandala*, *Zuruvarida. Scandalorum*, *Zuruvaridono.*

ΧΩΡΑ, Χωρίον, *Pagus*, qui nostris, vulgo, *Village*, ut κάσρον, *Urbs*, apud Græcos in continente. At Cretenses & Insulani χώραν & κάσρον pro urbe: χωρίον verò pro pago seu villa usurpant. Ita Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Constantinus Porphyr. in Basilio n. 37. edit. Combefisij : πυρπολῶν πάσας τὰς ὑπὸ τὸ χρυσόχειρα χώρας καὶ κωμοπόλεις. Scylitzes pag. 844. δι' ἐκείνων τῶν κωμῶν καὶ τῶν χωρῶν, *per illos vicos & urbes iter habebat.* Ita vertendum contendit Goarus, qui χώραν urbem appellari etiam observat. Manuel Malaxus in Chron. MS. fol. 809. κυρσεύοντα τὰ κάσρη καὶ τὰς χώρας τῆς Βυλγαρίας.

ΧΩΡΑΡΧΑΙ, *Provinciarum Præsides.* Michael Glycas in Annal. ἀλλὰ τοῖς χωράρχαις γνωρισθεὶς, κἀντεῦθεν τὸ τολμηροκάρδιον ἐκφάνας, &c.

ΧΩΡΑΦΑΚΙ. *Cobites*, Piscis ex apuarũ genere, Κωβίτης.

ΧΩΡΑΦΙΟΝ,

ΧΩΡΑ'ΦΙΟΝ, *Prædium, ager cultus, arvum:* χωραφίαιος ἀγρὸς, in Epimerismis MSS. Herodiani. Glossæ MSS. Colberteæ & Moschopulus, in Lexico Philostrati: Λήϊον, χωράφιον, ἢ σιτοφόρον πέδιον. Ita etiam Lexicon MS. Cyrilli. Aliud Lexicon MS. Λήϊον, ὁμαλὸν χωράφιον. Glossæ MSS. ad Iliad. Homeri: Ἀρούρας, χωράφια. Scholiastes MS. Homeri Iliad. ψ. fol. 340. MS. Reg. ἀλδήσκοντος καὶ πολυζομένου τοῦ λήϊου ἤτοι χωραφίου. Scholiastes MS. Æschyli in Prometheo Vincto, ubi de Nilo flu. Μετὰ δὲ τὸ ἀρδεῦσαι τοῦτον τὰ χωράφια συνελθόντες οἱ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ οἰκοῦντες, φωνὰς εὐχαριστηρίους μετὰ κυμβάλων καὶ ἤχων ὀργάνων τούτῳ τῷ ποταμῷ ἀναπέμπουσι. Nilus Monachus lib. 3. Epist. 153. οὐκ οἶδε δὲ τοὺς πόνους τοῦ τὰ χωράφια φιλοκαλούντων καὶ φροντιζόντων. Astrampsychus in Theoria astrorum MS. καλὸν ἰδεῖν φιλοσόφους, αὐθέντας, φροντιάσαι χωράφια. Nicetas in Isaacio lib. 2. num. 6. καὶ μὴ διὰ χωραφίων ἢ ἀμπελώνων διελεύσασθαι. Ubi Cod. al. δι' ἀγρῶν. Liber ποιναλιος, seu *Pœnalis*, MS. εἰ δέ τις τὴν καλάμην τοῦ ἰδίου χωραφίου, ἢ τὰς ἀκάνθας βουλόμενος καῦσαι, &c. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. κβ.

Ἄλλοι γὰρ τοῦ θέλουν παρη τὰ χωράφια τοῦ πατρός μου.

Utuntur passim alii, Leo in Tactic. cap. 9. §. 15. Eclogæ ejusdem Leonis & Constantini tit. 28. §. 35. Harmenopulus lib. 3. tit. 3. §. 24. Isaacius Tzetzes ad Lycophronem pag. 31. 51. Scholiastes Theocriti, sigillum Rogerii Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. p. 1020. Syntipas MS. Euchologium p. 696. &c.

Χωραφάκι, *Prædiolum*, apud Maximum Cythereum in Synaxario 10. Octobr.

Χωραφόβρυσις, *Fons rurestris.* Glossæ Græcobarb. ἀγροπηγὴ, χωραφόβρυσις, βρύσις τοῦ χωραφίου.

ΧΩΡΕΠΙ'ΣΚΟΠΟΣ, *Chorepiscopus*, de qua voce multa congessimus in Gloss. med. Lat. Synodus Hierosolymitana apud S. Athanasium in Apol. 2. de Fuga sua pag. 802. ὁ Μαρεώτις, καθὰ προεῖπον, χώρα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐστὶ, καὶ οὐδέποτε ἐν τῇ χώρᾳ γέγονεν ἐπίσκοπος, οὐδὲ χωρεπίσκοπος. Gregorius Nazianzenus Carm. de Vita sua, ubi de S. Basilio à quo Sazimorum Episcopus dictus fuerat:

Τούτοις (*Sasimis*) με ὁ πεντήκοντα χωρεπισκόποις
Στενούμενος δέδωκε.

Cyrillus Scythopol. in Vita MS. S. Euthymij cap. 13. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Πασαρίωνα τὸν ἐν ἁγίοις ὄντα τὸν τηνικαῦτα χωρεπίσκοπον, καὶ τῶν μοναχῶν Ἀρχιμανδρίτην.

ΧΩΡΙΑ', Χωριστὰ, *Separatim*, Κατὰ μόνας, κεχωρισμένως.

ΧΩΡΙ'ΟΝ, *Pagus*, ut scribit Goarus ad Scylitzem. Vide Χώρα.

ΧΩΡΙΣΤΗ'ΡΙ, *Discriminale*, quo crines capitis dividuntur. Χωρίστρια, *linea qua crines dividit & discriminat.*

ΧΩΡΙ'ΟΝ, *Pagus*, hodiernis Græcis. Scylitzes pag. 762. πάντα ἔχειν ἐν βεβαίῳ δεσποτικῶς τὰ φρούρια καὶ χωρία. Vide in Χώρα.

Χωριόπουλον, *Minor pagus*, κωμάριον, ἀγρίδιον, χωρίον, in Glossis Græcobarb.

ΧΩΡΙ'ΤΑΙ, Χωρῖται, *Rustici.* Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 40. ἁπλοῦτα τις τῶν χωριτῶν. Vox à Luciano etiam usurpata, & deinceps ab Evagrio, Theophylacto, Michaële Psello, Anna Comnena, Duca, & aliis. Vide Henr. Valesium ad Harpocrat. p. 188.

Χωρῖται, & Χωρῆται, apud Theodoritum serm. 5. ad Græc. καὶ οὐ μόνον ἀστοὶ, ἀλλὰ καὶ χωρῖται. Et serm. 9. οὐκ ἀστὸν, οὐ χωρητικόν. Ita apud Balsamon. ad Canon. 86. Concil. Carthagin.

ΧΩΡΙΑ'ΤΗΣ, eâdem notione: Nicetas in Andronico lib. 2. n. 5. δικάσας ἐν μετὰ τῶν ἀγροτέρων ἐκείνων. Ubi Cod. barbarogr. τῶν χωριατῶν. Idem de excidio Urb. n. 4. ex eod. Cod. οἱ δὲ Σηλυμβρίας δὲ χωριάται καὶ χυδαῖοι. Ubi Cod. al. οἱ δ' ἀγροῖκοι. Anonymus de Bellis Francor. in Morea MS.

Ὅ,τι εἶσεν εἰς ὅλα τὰ χωρία, ἤλθασιν οἱ χωριάταις.

Anonymus de nuptiis Thesei lib. 7.

Χωριάτες ἐσυνάχθησαν τὸ φλάμπουρα ἀπὸ κάτω.

Alter de mulo, lupo & vulpe.

Μηδὲν ξυλοσοφῇς πολλὰ ὅτι χωριάτης ἦσε.

Occurrit etiam pluries in Historia Apollonij Tyrij.

Χωριάτισσα, *Rustica*, χωρῖτις. Χωριατιὰ, *mores agrestes*, κακοήθεια. Χωριατοσύνη, eâdem notione, *rusticitas*. Glossæ Græcobarb. ἀγρὸς πλέων, ἀγροικίας πλήρης, γέματος χωριατοσύνης.

Χωριατικὸς, *Rusticus*. Georgius Contares lib. 2. Hist. Athenar. ἔβγαλε τὰ βασιλικὰ φορέματα, καὶ ἐνεδύτικεν ἄλλα πενιχρὰ, καὶ χωριατικά.

Χωριατεύτζικος, *Subrusticus*, ὑπάγροικος.

Χωριατικὰ, *Rusticè.* Anonymus de nuptiis Thesei lib. 10.

Γιατὶ οὐ θέλω πρὸς αὐτὸν χωριατικὰ νὰ ποίσω.

ΧΩΡΓΙΑ'ΤΗΣ, idem quod χωριάτης. Glossæ Græcobarb. ἀγριεὺς, ἀγροῖκος, χωργιάτης. Rursum: χωρικὸς, χοργιάτης, ἐργάτης.

Χωρικοὶ, *Rustici*, in Gloss. Gr. Lat. Anonymus in Rhetoricam Aristotel. pag. 42. οἱ ἀπαίδευτοι καὶ χωρικοί. Sinodus Calchedon. μετὰ φάλαγγος ληστρικῆς χωρικῶν τε καὶ ἑτέρων τινῶν. Synodus VI. Constantinopolit. act. 8. ἐγὼ, δέσποτα, ἄνθρωπος εἰμὶ χωρικός. Chronicon Paschale de Remo & Romulo: καὶ ηὗρεν τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρική τις βόσκουσα πρόβατα. Mox: εἰς δὲ τὸ χώραν ἐκείνην Λυκαίνας καλοῦσιν ἕως νῦν τὰς χωρικὰς, τὰς βοσκούσας τὰ πρόβατα. Utitur etiam Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 40. in Codd. MSS. uti monet Valesius, ut & Macarius Homil. 26. pag. 352. 353. Theophanes an. 26. Anastasij, Zacharias Papa lib. 2. dialog. cap. 31. &c. χωρικῶς, *Rusticè*, apud Synesium Epist. 4. pag. 184.

Χωρικεία, *Rusticitas.* Liber Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: εἰ δὲ βλέποντες εἰς πλῆθος ἁμαρτημάτων, ἤγουν εἰς τὸ πολλὼ ἐν πολλοῖς πεσῶνται, καὶ χρονίσαντα ἢ διὰ φύσιν, ἢ χωρικείαν, ἢ καὶ διαφόρους τρόπους, &c.

Χωρικοβοηθεία. Theophanes p. 315. καὶ ἀποστέλλει πρὸς αὐτοὺς δύο στρατηγοὺς —— μετὰ στρατοῦ, καὶ γεωργικοῦ λαοῦ χωρικοβοηθείας, πρὸς τὸ πολεμῆσαι καὶ ἐκδιῶξαι αὐτούς. Ubi Miscella: *cum exercitu & aggresti populo rusticam operam datur.*

ΧΩΡΙ'ΖΕΙΝ, *Excommunicare*, sed propriè *à consortio fratrum segregare*, apud Monachos. Vide Apophthegmata Patrum in Macario n. 21. Χωρισμὸν ἀπὸ Θεοῦ ἐκφωνῆσαι, *Anathema pronuntiare*, apud Cantacuzenum lib. 1. hist. cap. 19.

ΧΩΡΟΔΟ'ΤΗΣ, *Qui fundum colendum dedit*, cui opponitur Μορτίτης, colonus *partiarius*, in Georgicis Harmenopuli tit. 1. §. 20. 21.

ΧΩΡΟΚΩ'ΜΗ, *Pagus.* Georgius Nicomediensis Episcopus in Encomio MS. S. Barbaræ: ἀπὸ γὰρ τῆς τοῦ Εὐχαΐτων πολίχνης σταδίων δέκα δύο ἐν χωροκώμῃ, οὗ εὐπατρίδας ὁ Διόσκορος. Vide Χώρα.

ΧΩΡΟ'ΠΟΛΙΣ, *Oppidum.* Constantinus de Administr. Imp. cap. 46. τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανούτζιν ὀχυρόν ἐστι πάνυ ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτον, ὡς χωρόπολιν. Vide Κωμόπολις.

ΧΩ'ΡΟΣ. Joannes Climacus: ὡς ἐν πάσῃ τῇ κτίσει χῶρος, ἅπαξ τεθέαται ἥλιον. Ubi Scholiastes MS. ἡ φανεῖσα γῆ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ τῇ διαβάσει τοῦ Ἰσραήλ.

ΧΩΣΤΑ', *Clam*, χωστὰ μου, *Clam me.*

ΧΩΣΤΑΙ', Χωστοὶ, *Monachi, qui seorsim, vel in speluncis vitam ducebant.* Theodorus Studita in Catechesi MS. 64. ὅσιον χώστην βιοῦντα, &c. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 329.

Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταβάδας,
Χωστοὺς, ἐγκλείστους, ἕλκοντας θηρία, στυλοβάτας.

Ψ.

ΨΆΘΑ, Ψαθίον, Ψάτα, pro Ψίαθος, seu ψιάθιον, *Storea*, *Matta*, *Teges*. Portius: ψάθα, *Canna*, *Cannarium*, Κάννα, δόναξ, κάλαμος. Idem alibi: *Gerra*, καλαμῶνια, σκάρα, ἢ ψάτα ἀπὸ βοῦλον, τζαμπουνίσματα. Triodium 2. Feria 1. hebdom. jejun. δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, καὶ φωτίσαντι τὸν κόσμον, ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς ψαθίοις ἡμῶν. Ita utraque editio: at infra eod. die: ἀθ' οὕτως αἰνουμένων τῶν δύο χορῶν, ἐν τοῖς ψιαθίοις λεγομένων, &c. Synaxarium Maximi Cythær. 16. Decembr. ἔκαμνε τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ εἰς μίαν ψαθὴν καὶ εἰς ῥάσα τρίχινα. Utitur rursum 5. Jan. Bessarion Donatus in Vita MS. S Antonij: διαστρώμα εὐχαριστοῦντα στρωμία ψάθα. Ubi Athanasius pag. 13. 1. edit. εἰς δὲ τὸν ὕπνον ἤρκεῖτο ψιάθιον.

ΨΑΘΥΡΙΟΝ, Placentæ species, de qua Eustathius Odyss. 1. pag. 1635. Galenus de cibor. facult. lib. 1. p. 324. & alii. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια καὶ πλακοῦντα, καὶ ὀψάρια, καὶ οἶνον διάφορον, καὶ ψαθύρια, καὶ γλυκὺ, &c.

Ψαθυριανοὶ, Hæretici Ariani, Constantinopoli, qui patrem semper fuisse patrem asseverabant, etiam cum filius non existeret: ἐκαλοῦντο δὲ οὗτοι Ψαθυριανοί, ὅτι Θεόκτιστός τις ψαθυροπώλης, Σύρος τὸ γένος, διαπύριος τῷ λόγῳ τῷ δὲ συνίστατο, ait Socrates lib. 5. hist. Eccl. cap. 23. Sozomenus lib. 7. c. 17. ἐπωνομάζοντο δὲ ψαθυριανοὶ, ἤτοι τῶν Γότθων· τὸ μὲν, ὅτι Θεόκτιστος τις ψαθυροπώλης, ποπάνου δὲ τοῦτο εἶδος, προθύμως ταύτῃ τῇ δόξῃ συνίστατο, de his vero hæreticis agit præterea lib. 7. c. 6. Theodoritus lib. 4. hæreticarum fabularum, Suidas in Ἀρειανοί. Et Nicephor. Call. lib. 12. c. 30. ubi & Γοτθιανοὺς appellatos ait.

ΨΑΙΣΤΑ', apud Psellum de Morborum nominibus MS. σπλάγχνα κατακεκαυμένα. Vide Grammaticos in Ψαιστός.

ΨΑΛΙ'ΔΑ, Ψαλίδι, Ψαλιδάκι, *Forficula*, ψαλίδιον.

Ψαλίτης, *Vermiculus*, cujus cornua forficulæ speciẽ referunt, in Euchologio p. 697. Vide Παραψαλιστάι.

Ψαλίδες, *Pampini*, *Capreoli*. Moschopulus in Sylloge vocum Atticarum: ἕλικες, αἱ τῆς ἀμπέλου ψαλίδες, καὶ ἁπλῶς περιπλοκάδες. Joan. Diacon. ad Hesiodi scutum Herculis: ἕλιξ δὲ ἐστιν ἡ λεγομένη τοῦ κλήματος ψαλίς. Ibidem: ἑλίκεσσιν, ἤγουν ψαλίσιν. Rursum: ἐν φύλλοις ἀργυροῖς ἕλιξιν, ἃς ψαλίδας φαμὲν ἰδιωτικῶς. Joan. Archiater MS. c. 531. κοπάνιζε τὰς λεγομένας ψαλίδας παρὰ τοῖς ἰδιώταις, παρὰ δὲ τοῖς ἰατροῖς, ἕλικας ἀμπέλων. Vide Κακλίδιον.

ΨΑΛΜΟ'Σ, *Psalmus*, Vox nota. Euthymius Zygabenus in Præfat. in Psalmos, ut cæteros prætercam: ψαλμὸς δὲ τὸ ποιημάτιον καὶ τὸ μέλος. Infra: ἀλλὰ ψαλμὸς μὲν κυρίως, ὁ μετ' ὀργανικοῦ ψαλτηρίου ἐμμελῶς ἐκφωνούμενος. De variis vero Psalmorum appellationibus, vide in Ἄμωμος, Ἀνάβαθμος, Ἑξάψαλμος, Προοιμιακός, &c.

Ψαλμικῶς. Macarius Chrysocephalus Archiep. Philadelphiensis de Exaltat. S. Crucis: συνδράμετε δὲ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, καὶ ψαλμικῶς τὰς χεῖρας κροτήσαντες, πνευματικῶς τὰς φρένας ὑψώσατε. Ubi Gretzerus, *ex Psalmistæ monitis*, vertit.

ΨΑΛΤΗΡ, Ψαλτήριον, *Psalterium*, liber Ecclesiasticus Græcorum, continens Psalmos Davidicos eo ordine quo habentur in sacris libris, in certas tamen classes, seu sectiones, quas Καθίσματα vocant, quasi diceres *Sessiones*, distributos. Quod quidem *Psalterium* πάντως γινώσκειν, id est *memoriter tenere* debebant, qui ad Episcopatum promovebantur, ut est in Synodo VII. can. 2. Euthymius Zygabenus in præfat. in Psalmos: καταχρηστικῶς γὰρ λέγεται αὕτη (ἡ βίβλος τῶν ψαλμῶν) Ψαλτήριον, ὅτι ψαλτήριον ὄργανον εἶδος Ναῦλα παρ' Ἑβραίοις ὀνομαζόμενον ἐκ τοῦ ψάλλειν, ὡς εὐκτήριον ἐκ τοῦ εὔχεσθαι· μετωνέχθη δὲ καὶ ἐπὶ τὴν βίβλον ἡ κλῆσις αὕτη, ἐκ τοῦ τηρεῖν τοὺς ψαλμούς. Porrò,

Ψαλτὴρ, pro Ψαλτήριον, non semel occurrit, ut in Chronico Paschali pag. 85. 86. 87. edit. Reg. in Euchologio p. 666. apud Alexium Aristænum in can. 2. Concilii Nicæni II. Nicephorum Blemmidem, cujus laudatur ἐξήγησις τοῦ ψαλτῆρος, & alibi passim. Aliàs,

Ψαλτήριον, eidem Blemmidæ, ut & Euthymio, κυρίως, ὀργάνου εἶδός ἐστι μουσικὸν, Ναῦλα παρ' Ἑβραίοις ὀνομαζόμενον. Anonymus Philosophus Chymicus MS. ὄργανα μὲν κιθαρικὰ τὰ πολλὰ τοῖς εἴδεσι διαφέροντα, πλινθίον τὸ διὰ λβ'. λύρα ἡ διὰ τῶν ἐννέα, Ἀχιλλιακὸν τὸ διὰ κα' ἐπαγωγῆς, ψαλτήριον τὸ διὰ τῶν ι'. ἢ ἔλαττον, ἢ λ'. ἢ μ'. ἢ πλεῖον τὸ ἀπὸ γ'. ἢ ε'. &c.

Ψαλτήριον νοητὸν, in Lexico MS. Cyrilli, νοῦς καθαρὸς ὑπὸ πνευματικῆς κινούμενος γνώσεως.

ΨΑ'ΛΤΗΣ, *Cantor*. Concilium Laodicenum can. 15. περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλέον τῶν κανονικῶν ψαλτῶν· τῶν ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ἀναβαινόντων, καὶ ἀπὸ διφθέρας ψαλλόντων, ἑτέρους τινὰς ψάλλειν ἐν ἐκκλησίᾳ. Adde Can. 23. 24. erant porro cantores in Magna Ecclesia Constantinop. complures. Justinianus Nov. 3. θεσπίζομεν μὴ περαιτέρω μὲν ἑξήκοντα πρεσβυτέρων κατὰ τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην ἐκκλησίαν εἶναι, ἀναγνώστας δέκα, καὶ ψάλτας εἴκοσι πέντε. Vide Gloss. med. Lat. in *Cantor*.

Ἱεροψάλται, Sacerdotes qui cantorum etiam officio funguntur, in Synodo Quinisexta can. 33. Jovius lib. 6. apud Photium: καὶ ἅμα τῷ πρὸς θυσιαστήριον εἰσιέναι τοὺς ἱερεῖς, ὁ Ἱεροψάλτης ἀναβοᾷ τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, &c. Laudatur à Lambecio lib. 5. comment. de bibl. Cæsarea p. 294. Manuelis Peloponnesij Λόγος πρὸς τὸν Ἱεροψάλτην κυρὸν Γεράσιμον Ἱερομόναχον, &c.

Ψαλταναγνώστης, qui simul & *Psaltæ* & *Lectoris* gradum in Ecclesia obtinet. Jus Græcorom. lib. 4. p. 291. εἴτε πρεσβύτεροι, εἴτε διάκονοι, εἴτε ὑποδιάκονοι, εἴτε ψαλταναγνῶσται. Sozomenus lib. 4. cap. 3. ὁ δὲ Μαρκιανὸς (ἦν) ψάλτης καὶ ἀναγνώστης τῶν θείων γραφῶν.

Πρωτοψάλτης, *Primicerius cantorum*, qui dictus etiam Δομέστικος τῶν ψαλτῶν, uti docet Joannes Episcopus Citri in Respons. p. 328. à quo in ordine lectorum recensetur: ὁ Δομέστικος τῶν ψαλτῶν, ὁ παρὰ τινων λεγόμενος Πρωτοψάλτης. Nempe inquit Codinus cap. 17. n. 39. Ecclesiæ Catholicæ non habebant *Protopsaltas*, sed *Domesticos cantorum*, cum *Protopsalta* propriè essent cleri Palatini: οὐδὲ Πρωτοψάλτην ἔχει ἡ ἐκκλησία, ἀλλὰ Δομέστικον, ὁ δὲ βασιλικὸς κλῆρος, καὶ ἀμφοτέρους· καὶ ὁ μὲν Πρωτοψάλτης τοῦ βασιλικοῦ ἔξαρχος κλήρου, ὁ δὲ Δομέστικος τοῦ Δεσποινικοῦ. De Protopsalta Palatino agit Zonaras in Leone Armenio: ἠγρίαινε γὰρ τοῦτον αὐτὸς Θεόδοτος, καὶ ὁ τῷ Βασιλικῷ κοιτῶνι κεκληρωμένων τηνικαῦτα ὡς χορολέκτης ἢ χοράρχης, ὃν Πρωτοψάλτην παρέλαβε καλεῖν ἡ συνήθεια, idem apud Continuat. Theophan. lib. 1. n. 20. τοῦ ἱεροῦ συστήματός τε καὶ κλήρου τῶν βασιλικῶν οἴκων ἀρχηγὸς, dicitur. Anonymus ex Cod. Mazarino describens clerum Imperatorium, duos habuisse Protopsaltas ait:

Καὶ τῶν μελῳδῶν οἱ Πρωτοψάλται δύο.

Vide in Κλῆρος. Verùm idem Codinus c. 1. in septima Pentade officiorum M. Ecclesiæ Protopsaltem, & duos Domesticos primi & secundi chori statuit: sed is *Domesticum*

Domesticus nudè primùm dictus. Eundem vide cap. 7. n. 24. Illius munus sic describit in Catalogo Allatiano: ὁ Πρωτοψάλτης ἵσαται μέσον τῶν δύο χορῶν, δεξιῶτε καὶ εὐωνύμου· ἄρχεται δὲ καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ψαλμῳδίας· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ψάλται ὅλοι· φορεῖ δὲ καὶ σφικτήριον.

ΨΑΛΤΙΚΌΝ, *Merces quæ pro cantu exsolvitur*. Vide Goarum ad Euchologium p. 287.

ΨΑΜΑΘΊΑ, pro Ψάμαθος, *Arena*. Descriptio Peloponnesi Gemisto Plethoni subjecta: Καινούπολις, ὅπου ὁ ψαμαθίας λιμήν. Auctor Vitæ S. Isaacii Confess. MS. ὁμοίως καὶ Οὐΐκτωρ αὐτὸς ἐκέκλητο ἐν τῷ παραθαλασσίῳ μέρει τῆς πόλεως πλησίον Ἑλληνιακῶν εἰς τὴν καλουμένην ψαμαθίαν. Ita quippe dictus tractus Constantinopoli ab Arenis, de quo vide nostram Constantinopolim Christ. lib. 1. sect. 16. n. 3. & Eustathium in Homer. pag. 140. & 584. ubi de voce ψάμαθος.

ΨΑΠΊΗ. Synopsis de urinis ex arte medica Persarum MS. ἐνδέχεται ἂν ψαπὶν τὴν θεοδώρητον, καὶ τὴν λογαδίου, καὶ τὸ μοναχικὸν, καὶ τὴν εὐλογίαν, καὶ τὸ χεράβιν τοῦ βουγλώσσου, καὶ τοῦ καπνοῦ τῆς γῆς.

ΨΆΡΗ, Ψάρι, Ψάρας. Vide in Ὀψάριον.

ΨΑΡΌΣ, *Canus, albus*, Πολιός. Ψαράδα, *Canities*, Πολιά. Ψαροὶ ἵπποι, cap. 5. lib. 1. Zachariæ.

ΨΆΤΑ. Vide Ψάθα.

ΨΆΧΝΕΙΝ, *Palpando aliquid quærere*, vox formata ex ψαύειν, apud Rom. Nicephor. in Grammat. MS. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 143. γυρίζει ὅλην τὴν χώραν, κλαίοντας καὶ λυπηρῶς μοιρολογοῦντας, ψάχνει πάντα, καὶ ἐρωτᾷ τρεῖς ἡμέρας περὶ τὸ παιδί της.

ΨΆΧΝΙΟΝ, vestis summorum Pontificum & Patriarch. propria. Vide Gloss. med. Lat. in *Psachnion*.

ΨΑΧΝΌΝ, *Pulpa, Pulpa carnis*, Μυών. Agapius Cretensis in Geoponico c. 131. ῥίπτουσι τὰ κόκαλα, καὶ τὸ ψαχνὸν κοπανίζουν μὲ πολυποδίου, καὶ σένας νερόν. Ita c. 190.

ΨΕΓΆΔΙ, *Defectus, Imperfectio*, Ἔνδεια. Ψεγαδιάζειν, *Vituperare*, ψέγειν.

ΨΈΜΑ, *Mendacium*, ψεῦμα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἔλεγαν τους τα ψέματα, τα οὐκ ἦσαν νε ἀλήθινα.

Alter Anonymus de nuptiis Thesei lib. 11.

Γίαν τον τὰ ῥίπτη στὴν ἰσίαν χωρὶς κανένα ψέμα.

Alexius Comnenus in versibus politicis MSS. ad Spaneam nepotem:

Λόγον τὸν ξεύρεις ἀληθινὸν, μὴ τὸν ποιήσεις ψέμα.

Malaxus in Hist. Patr. p. 128. δὲν εἶχε τίνα κάμη διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια, καὶ πῶς αὐτοὶ λέγουν ψέματα.

Ψεματάρης, *Mendax*, ψεύστης, in Glossis Græcobarb. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Οὐ πρέπει νὰ ἔνι εὐγενὴς ἄνθρωπος ψευματάρης.

Idem Alexius Comnenus:

Μὴ ἦσαι καὶ διπρόσωπος, μὴ ἦσαι ψευματάειν.

Rursum:

Φανεὶς καὶ ἀνυπόληπτος, ἔχουν σε καὶ ψεματάειν.

Ψεματαρινὸς, eâdem notione. Idem Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

———Νὰ τὸν καλαπατήσει
Διὰ λόγους ψεματαρινοὺς, &c.

Ψεματάκι, *Mendaciolum*, ψευδύλλιον.

Ψεματέυειν, *Mentiri*, ψευδολογεῖν.

Ψεματινὸς, *Falsus, Vanus, Fictus*, ψευδής. Glossæ Græcobarb. πολὺ, μεγάλον βαρετὸν, ἀνεχάειστον ψεματινὸν.

Ψεματάειος. Assisæ MSS. Regni Hierosol. c. 251. ὅταν λέγει αὐτὸ, ἡ κρίσις ἔνι ψεματαρία καὶ ἄδικα. Infrà: διὰ νὰ μιδὲν ἐμπρόσοι τὴν αὐλὴν να κράξῃ ψεματαρία. Vide Gloss. med. Lat. in *Falsare judicium*.

Ψεματινὰ, *Falsò*, ψευδῶς.

Ψόμα, idem quod ψέμα. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Χάνη ψυχὴν καὶ τὸ κορμὴν, καὶ τοῦτο οὐδὲν ἔνι ψόμα.

Rursum:

Ὁ ζαριστὴς οὐδὲν ψυφᾶ, ἀντὴν καὶ ὁ μώσει ψόμα.

Threnus MS. de capta Constantinopoli:

Καὶ οὐδὲν ἔνι ψόματα, καὶ οὐδὲν ἔνι ὡς τὸ γράφω.

Ψωμάλεος, *Falsus*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei passim.

ΨΕΜΈΝΟ, *Tostum*, Ὀπτημένον, in Corona pretiosa. Ψήσιμον, *Coctio*, πέψις, ἕψησις.

ΨΈΝΕΙΝ. Vide Ψώνειν.

ΨΕΥΔΆΒΒΑΣ. Vide in Αββας.

ΨΕΥΔΟΒΟΎΝΙΟΝ, Plantæ species apud Actium lib. 1. παραπλήσιον ὑπάρχον βουνίῳ τὴν ἰδέαν.

ΨΕΥΔΟΚΆΣΤΕΛΛΟΝ. Vide in Κάστελλον.

ΨΕΥΔΟΜΆΡΤΥΡΑΣ, φου, *Phu*, de quo Botanici, in Lexico Jatrico MS.

ΨΕΥΔΟΚΟΓΧΎΛΙΟΝ, *Fucus*. Democritus in Physicis & Mysticis MSS. τὰ εἰσερχόμενα εἰσι ταῦτα· φῦκος ὁ καλοῦσι ψευδοκογχύλιον, καὶ κόκκον, καὶ λίθος θαλάσσιον, λωδικίνην, κρημνὸς, ἐρυθρόδανον, &c. Vide Φῦκος.

ΨΕΥΔΟΜΈΛΙ, *Venenum*. Balsamon de Rasosophoris n. 3. ἐν σκολιομήκει τοξάζουσι, τὰ βέλη ψευδομέλιτι χρίοντες.

ΨΕΥΔΟΠΑΘΈΣ, Herba *pedicularia*, apud Interpol. Dioscor. cap. 738.

ΨΕΥΔΟΠΆΤΙΟΝ. Vide in Πάτος.

ΨΕΥΔΟΣΈΛΙΝΟΝ, *Quinquefolium*, apud Interpol. Dioscor. cap. 624. & Apuleium cap. 2.

ΨΕΥΔΟΤΆΦΙΟΝ, *Cœnotaphium*. Isaac. Tzetzes in Lycophron. p. 66. ἡ Ἑλλὰς πᾶσα στενάζει, θρηνοῦσα τὰ ψευδοτάφια τῶν ναυαγησάντων Ἑλλήνων, ἤτοι αὐτοὺς ναυαγήσαντας Ἕλληνας, οὐκ ἐν τάφοις κειμένους, ἀλλ' ἐπὶ τῶν θαλασσίων πετρῶν.

ΨΕΥΔΟΤΡΟΦΊΟΝ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ c. 44. τὰ δὲ περιττόμενα ἐψητὰ, εἴτε λάχανον, εἴτε ὄσπρεον, ἢ ψευδοτροφίον, ταῦτα λαμβάνων ἀπετίθετο μεμιγμένα εἰς μίαν λεκάνην.

ΨΕΥΔΟΦΟΡΟΝ, *Falsæ fores*, ψευδόθυρον. Gallis, *Fausse porte*. Vide Gloss. med. Lat. in *Pseudoforum*.

ΨΕΥΣΤΗΣ, *Tyrannus*. Theophanes an. 14. Pogonati: τούτῳ τῷ ἔτει Μιχὰρ ὁ ψεύστης τυραννήσας, ἐπικρατὴς γέγονε τῆς Περσίδος. Et an. 1. Rhinotmeti: πέμπει Αβιμελὲχ Σιαῦσον τὸν ἀδελφὸν Μαβίε εἰς Περσίδα κατὰ Μιχὰρ τοῦ ψεύστου καὶ τυράννου. *Mendacem* vertit Miscella.

ΨΈΨΙΜΟΝ, *Vituperatio, accusatio*, ψόγος, ψέγμα.

ΨΗΚΤΡΊΟΝ. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & Phavorinus ξανός, τὸ παρ' ἡμῖν ψήκτριον. Hesychius: ψήκτρα, ξύστρα, σπάθη.

ΨΗΛΟΣ, *Altus*, pro Υψηλὸς. Glossæ Græcobarb. τὴν γῆν ὅπου δὲν ἔνι ἴση, παρὰ μαρτικὸν ψηλὴ, καὶ μαρτικὸν χαμάλη. Anonymus de nuptiis Thesei lib. 3.

Αρκήτας ἤτοναι ψηλὸς, λιγνὸς εἰς τὸ κόρμιν τονε.

Et lib. 4.

Πῶναι τὰ σπήτια τ' ἄμορφα, καὶ τὰ ψηλὰ παλάτια.

Ψηλὰ, *Altè, Sublatè*, Ἐπηρμένως.

Ψηλώνειν, *Efferre, Attollere*, Ἐπαίρειν. Glossæ Græcobarb. ὑψοῦται, ψηλώνεται. Alibi: ὁ τὰς ὄφρυς ἐπαίρων, ὅπου ψηλιόννει τὰ φρύδια του.

Ψήλωμα, *Elatio*, Μετεωρισμός. Eædem Glossæ: ὕψωμα, ἤγουν καύχημα, ψήλωμα.

Ψηλωσύνη, *Sublimitas, Altitudo*, Υψηλότης.

ΨΗΜΊΘΙΝ, *Cerussa*, ψιμμύθιον, apud Myrepsum sect. 1. c. 381. in Cod. Reg. ubi Cod. Fuschsij. cap. 387. ψιμίνθη præfert.

ΨΉΝΕΙΝ, Ψώνειν, *Coquere, torrere*, ἕψειν, ὀπτᾷν. Glossæ Græcobarb. βρῶμα διὰ πυρῶν καὶ γάλακτος, ἑψημένον, μαγίρεμαν ὅπου ψώνεται μὲ τὸ σιτάριν καὶ τὸ γάλα. Alibi: ἐνσιάζειν, καὶ ηὗρεν τὸν φοῦρνον διὰ νὰ ψώνουν τὰ ψώμια. Agapius Cretensis in Geoponico c. 85. καὶ ἡ πογάτζα ἤγουν λειτόπιτα, ὁ ποῦ ψώνουν εἰς τὴν ἀθάλην.

Ψημένος, *Coctus*, Ἑψηθείς. Idem Agapius c. 71. τὸ γεῦμα τρῶγε μαγερευτὸν, καὶ εἰς τὸ δεῖπνον τὸ ψημμένον.

Ψώϊτζον, *Decoctum*. Ψένειν, idem quod ψώνειν. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Κακεῖ ὅπε ψένει τὸ ψωμὶν ὁ ἥλιος, ὡς ἂν τὸ λέγων.
Vide Salmasium ad Solinum pag. 1059.

ΨΗΡΑ, *Pediculus*, φθείρ. Ψηριάρης, *Pediculosus*, φθειριάων.

ΨΗΣΙΟΝ, *Passer*, Piscis, Græcis ψῆτλα & ψῆσσα. Schol. Oppiani lib. 1. Halieut. v. 99. πλατύουροι, ψησία. Et v. 105. ψῆτῃ, ψησία. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Καὶ μὴν θορεῖς τὺς βαθρακύς, τὰς ἴσχας, τὰ ψησία.

Alibi:

Σπυδάζυσι νὰ εὔρωσιν ψησόπυλα καὶ βάτυς,
Φιλομηλίτζαν τρυφεράν, κοβιάδια καὶ γαλαίας,
Γοργὸν νὰ μαγειρεύυσιν σὺν πάσαις ἀξυσίαις.

Ψησόπυλον. Idem Ptochoprodromus:

Πρῶτον διαβαίνει τὸ ἔγζεσον ψισόπυλον τυρδάτον.

ΨΗΦΑΣ, *Circulator*, *Præstigiator*, nostris *Ioüeur de gobelets*. Vita MS. S. Symeonis propter Christum Sali: ἐθεάτριζον ποτὲ μῖμοι εἰς τὸ θέατρον· ἦν δὲ ἐξ αὐτῶν ψηφᾶς. Infrà: καὶ ὡς εἶδε τὸν ψηφᾶν ἀρξάμενον ποιεῖν ἀθέμιτα πράγματα, ῥίπτει λίθον μικρὸν πάνυ, &c. Rursum: καὶ ἔλεγεν ὅτι ὥσπερ ὁ ψηφᾶς ποιεῖ ὀφθαλμοφανίαν, οὕτως καὶ οὗτος ἐποίησεν. Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 5. p. 224. καὶ τὴν γαμετὴν στρατιώτε τινὸς τὸ ἐπίκλην Ψηφᾶ, &c. Extat inter Epistolas Michaelis Pselli MSS. Epistola 201. inscripta τῷ Ψηφᾷ. Iidem videntur cum his quos Atheneus ψηφοκλέπτας, alij ψηφοπαίκτας vocant. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2373. φριοβόλοι, ἀπὸ ψήφυ μανθεῖς. Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi orat. de virtute: πολλῶν δὲ θαυματοποιῶν θαύματα ἐπιδεικνυόντων· τὺς ψηφοπαίκτας φησί. Inferior vero ætas apud Latinos, *Calculatores* dixit, qui calculis & globulis videntium oculos fallunt. Vide Gloss. med. Lat. in *Cauculatores*.

ΨΗΦΗΦΟΡΕΙΟΝ, locus in quo suffragia dantur pro electione Patriarchæ. Codinus de offic. aulæ Constantinopol. c. 20. n. 1. ubi de electione & inauguratione Patriarchæ Constantinopol. κάθηνται ἐν τῷ ψηφηφορείῳ ἐξ ἀνάγκης ὅσοι ἂν εὑρεθῶσι, καὶ ἐκλέγονται εἰς Πατριάρχην πρόσωπα τρία, &c.

ΨΗΦΗΦΟΡΙΚΟΝ, *Electionis decretum*, ψήφισμα, Justiniano in Nov. 137. c. 2. Novella Isaacij Angeli Imp. lib. 2. Juris Græcorom. p. 172. ubi de electionibus Episcoporum: καὶ οὗτο τῶν μηνυθέντων ἢ αὐτοπροσώπως παρυσιαζόντων, ἢ διὰ γραμμάτων ὁμοψήφων γινομένων, ἢ καὶ ἀντιγνωμονέντων, δήλης πάντως γινομένης τῷ ψηφηφορικῷ τῆς ἐγγράφυ γνώμης αὐτῶν, &c. Infrà: καὶ ἐζήτει προκομισθῆναι καὶ τὸ ψηφηφορικὸν, καὶ ἀναθεωρηθῆναι τῦτο, εἰ ἄρα εὑρηται ἐγγεγραμμένα τὰ παρὰ τῶν συναδελφῶν αὐτῦ προτανόμενα.

ΨΗΦΙΖΕΙΝ, *Eligere Episcopum* est autem ψῆφος, suffragium Episcoporum ad electionem alterius Episcopi. Zonaras in Nicephoro Phoca: εἶτα τῶν τότε ἀρχιερέων καὶ τῶν Ἀρχιποιμένος Πολυεύκτε διαφερομένων περὶ τῶν ψήφων, καὶ τὸν μὲν εἰς ἑαυτὺς ἑλκόντων τὴν ἄδειαν τῦ ψηφίζεσθαι οὓς ἂν ἐγκρίνοιεν, τῶν δὲ τὰς ψήφυς αἰτιωμένων, ὡς ἐκ ἀπαθῶς γινομένας, ὐδὲ κατὰ γνώμης εὐθύτητος, &c. Vide Scylitzem pag. 658. & 809.

Ψήφισμα, idem quod μήνυμα, *Decretum Episcoporum*, quo electio alicujus in Episcopum indicatur, apud Codinum c. 20. n. 2. Novella 137. Justiniani: θεσπίζομεν ὁσάκις χρεία γίνηται ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι, καὶ προκειμένων τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψήφισμα ποιεῖν, &c. Balsamon ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 23. hæc addit: τὸ δὲ ἐπὶ τρισὶ προσώποις γίνεσθαι τὰς ψήφυς παρὰ τῶν ἐπισκόπων, τὴν σήμερον, ὡς νομίζω, ἀπὸ τῆς παρύσης νεαρᾶς ἐνηλλαγμένον ἐστί. Vide Μήνυμα.

ΨΗΦΟΒΟΛΟΝ. Apud Cedrenum p. 125. Palamedem τὸ δὲ ψηφοβόλον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ κοκκία, invenisse dicitur. Suidas ψηφίβολον habet. Xylander Pyrgum vel turriculam, qua calculi mittuntur in tabulæ lusoriæ alveum intelligi putat.

ΨΗΦΙΝ, Ψηφίον, *Rostrum avis*. Orneosophium jussu Michaëlis Imp. scriptum pag. 243. κεφαλὴν μικρὸν καὶ πλατὺ· ἡ μίτη αὐτῦ λεπτὴ, χρῶμα δὲ μαῦρον, ἢ καὶ ξανθὸν, ἔχοι ψηφίον λεπτὸν, τὸ κρεῖττον· τὸ γὰρ κόκκινον καὶ κιχλάτον τὸ ψηφὶν, ἀδόκιμον. Et pag. 246. μαύρη ἡ γλῶσσα αὐτῶν, τὸ ψηφὶν λεπτόν.

ΨΗΦΙΟΝ, τὸ λιθάριδιον, *Gemma*, in Gloss. Gr. Lat. Vide Λεπτόν. Scribit Evagrius lib. 1. c. 18. Antiochiæ extitisse ædificium ψηφίον ὀνομαζόμενον, fortè quod in eo lapilli pretiosiores, vel certè ψηφῖδες ad opus Musivarium distraherentur.

Ψηφίον, *Numerus*. Vide in Ψῆφος.

ΨΗΦΙΣ, Ψηφῖδες, *Lapilli ad opus Musivum conficiendum*, seu ad ψήφωσιν, uti illud appellatur ab Harmenopulo lib. 2. tit. 4. §. 52. Gregorius Nazianzenus orat. 16. pag. 248. ἡμᾶς δὲ οἰκῆσαι οἰκίας ὑπερλάμπρυς, λίθοις παντοίοις διηνθισμένας, καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ διαστραπτύσας, καὶ ψηφῖδος λεπτῆς διαθέσει, καὶ ποικιλίᾳ γραφῆς, &c. Et in orat. 32. σὺ δὲ μοι περιέχε τῶν τειχῶν καὶ τῶν πλακῶν, καὶ τῆς κομψευομένης ψηφῖδος. Anonymus in miraculis S. Symeonis Montis mirabilis: ἰδὼν εἰκόνα ἐκ ψηφίδων ἐν τῷ τοίχῳ, &c. Synodus VII. act. 1. ἁγίας εἰκόνας τὰς ἐκ χρωμάτων καὶ ψηφῖδος, &c. Epiphanius hær. 31. num. 44. ὅνπερ τρόπον εἴ τις βασιλέως εἰκόνος καλῆς κατεσκευασμένης ἐκ ψηφίδων ἐπισήμων ὑπὸ σοφῦ τεχνίτε, &c. Leo Grammat. in Basilio pag. 472. πολλὰ δὲ μάρμαρα καὶ ψηφῖδας ἐκ πολλῶν ἐκκλησιῶν ἀνέλαβεν ὁ Βασιλεὺς λόγω τῆς Νέας ἐκκλησίας. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. num. 33. πολυανθῆ τινα καὶ εὔοσμον ῥοδωνιὰν εἶναι, τῶν πολυχρόων ἀνθῶν, καὶ λεπτοτάτων διαφόρων ψηφίδων, ἀνθῶν ἀρτιφυῶν χρόιας μιμυμένων. Joannes Phocas in descript. Terræ sanctæ num. 14. ποικίλοις μαρμάροις καὶ ψηφίσιν ἐγκαλλωπιζόμενος. Et num. 22. καὶ ψηφίσι κεχρυσωμένοις ὅλον τὸν ναὸν καλλικόσμησεν. Vita MS. S. Marciani Presbyteri: τὴν ὀροφὴν θόλοις καθαμετρήσας, καὶ χρυσαῖς ψηφίσι τὰ ἐκείνης πάντα κοσμήσας. Ψηφῖδες μυσυργικαὶ. Apud Joannem Damascenum in Synodica. Χρυσαυγῶν ψηφίδων συνθέσεις, apud Sophronium Patr. Hierosol. in Vita SS. Cyri & Joannis. Ψηφίδων λεπταὶ ἐπιθέσεις, apud Nicetam in Alexio Man. F. num. 6. ψηφίδων χρυσων ἐπιθέσεις, in Man. l. 3. num. 3. Vide eundem in Isaacio lib. 3. num. 1. Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 3. 43. Symeon. Logoth. in Basilio n. 12. Theophanem Cerameum Homil. 55. & alios passim laudatos in Gloss. med. Lat. in *Musivum*.

Ψηφοθέτης, *Tessellarius*, *Tessellator*: ψηφολογία, *Tessellatus*, *Pavimentum*: ψήφωσις, *Pavimentum*, in Gloss. Gr. Lat. Glossæ Lat. Gr. *Pavimentum*, ψηφολόγημα. *Pavimentum*, ψηφολογητὸν ἔδαφος.

Ψηφῶσαι, *Pavimenta*, seu potius *opus tessellatum conficere*, in Basilicis lib. 16. tit. 1. cap. 7.

Ψηφὰ, locus sic dictus Constantinopoli, ἔνθα ψηφίδας ἔθος ἦν πωλεῖν, lapillos scilicet Musivo operi Idoneos.

ΨΗΦΟΣ, *Nota numeri*. Theophanes in Rhinotmeto p. 314. ἐκώλυσε γράφεσθαι Ἑλληνιστὶ τὺς δημοσίυς τῶν λογοθεσίων κώδικας, ἀλλ' Ἀραβίοις αὐτὰ παρασημαίνεσθαι, χωρὶς τῶν ψήφων.

Ψηφεῖν, vel Ψηφώνειν, *Numerare*, *calculare*. Georgius Contares lib. 4. Hist. Athenar. τῶν δὲ Ἑλλήνων ἦσαν μοναχὰ τριακόσια, καὶ διὰ τῦτο ὐδεποσῶς τὺς ἐψηφῦσαν τὺς Ἕλληνας.

Ψηφιστὴς, *Numerarius*, dignitas seu officium, de quo in Gloss. med. Lat. Sozomenus lib. 4. cap. 27. ὃς ἀπὸ ψηφιστῦ δημοσίυ τῶν ὑπὸ τὺς Ὑπάρχυς στρατιωτῶν, πλεῖστον πολὺ συλλέξας, &c. S. Basilius in Epist. 250. τῷ διαψηφιστῇ τῆς τάξεως τῶν Ἐπάρχων δέδωκα τὴν ἐπιστολήν.

ΨΗΦΟΣ, *Suffragium*, seu *pecunia quæ pro suffragio vel promotione in quodpiam munus Iudici aut Præsidi datur*. Justinianus Nov. 8. cap. 7. περὶ τῶν τοῖς προστάταις διδομένυ ὅρκυ, ὅτι μηδέποτε τῷ τῶν ψήφων ὀνόματι χρήματα δεδώκασι. In ipso verò Novellæ contextu

textu, σφραγίον, & δόσις promiscuè dicitur. Ibidem titulus cap.1. περὶ τῶ ἐπιλογεῖσθαι τοὺς ἄρχοντας ἀψήφως. Vide Gloss. med. Lat. in *Suffragium*.

Ψῆφος, *Electionis decretum*, in Concilio Nicæno II. act.1. pag.52.

Ψῆφος, in Basilicis, *Sententia*. Ψηφίζειν, *sententiam dicere*. Vide Cujac. ad l.17. Cod. de Dignitat. lib.12. & Anton. Augustinum ad Modestinum p.366.

Ψῆφος, *Arithmetica*. Nicephorus Presbyter Constantinop. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἐκεῖνος δὲ ὢν παῖς ἐν τάχει ἐξέμαθε καὶ τὰς ψήφους, καὶ τὰ ἄλλα μαθήματα.

ΨΙΑ'ΘΙΟΝ, *Matta, Storea, Teges ex junco aut papyro confecta*, in qua cubabant & considebant Monachi & Eremitæ. Mœris Atticista MS. Χαμεύνη, Αττικοί. Ψίαθος, Ἕλληνες. Philemon in Lexico Technologico MS. χαμεῦναι, καὶ χαμευνάδες, παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ψίατοι καὶ σιβάδες. Lexicon MS. Cyrilli: ἐπιῤῥιπές, ἐπὶ ψιαθίς. Glossæ Lat. Gr. *Teges*, ψίαθος, σκέπασμα. S. Ephrem in Vita S. Abramii num.20. καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ψάλλων τὸ ἐξμεσονύκτιον ὁρᾷ τὸ ψιάθιον αὐτῶ, ἐν ᾧ ἔσως ἔψαλλεν καιόμενον σφοδρῶς. Idem n.36. ὁ εἰς τὰ ν'. ἔτη τῆς ἀσκήσεως ἐν ἑνὶ ψιαθίῳ καθευδήσας, μεθ' ὅσης προθυμίας ἐκάθισας ἐπὶ κλίνης; Palladius in Hist. Lausiaca cap.2. ἀναγκάζοντος δὲ με ποτὲ τοῦτον τὸ ἅγιον μικρὸν ἐπὶ τῆ ψιάθε πεσεῖν, &c. cap.20. ὡς καὶ τὸ ψίαθον ἐφ' ὃν εἰσήκειν πυρὶ καταφλεγῆναι. Vita MS. S. Abramii: ἐδὲν ἕτερον ἔχειν ὑπῆρχεν, πλὴν μόνων τῶν ἀναγκαίως ἐχόντων τῷ σώματι· τὰ δὲ ἦν παλλίον, καὶ ῥάκος τρίχινον ἀπειλέκετο, ψιάθιόν τε πρὸς κατάκλισιν βραχεῖαν. Vita S. Eudociæ Mart. num.32. θεασάμενος δὲ ὁ Φιλόστρατος τὴν δούλην τῆ Θεῶ Ευδοκίαν ἐν τοιέτῳ σχήματι ἔσαν τῆ ταπεινοφροσύνης, καὶ κοίτην ἐπὶ τῆ ἐδάφες, ψιαθίῳ τε καὶ κιλικίῳ τὸν ὕπνον διατελέσαν, &c. Vita S. Theophanis num.12. ἦν δὲ αὐτῷ τὸ διαρκὲν εἰς κοίτην ψιάθιον εὐτελὲς, καὶ τρίχινον ἐπικάλυμμα, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὐτῶ λίθος. Typicum S. Sabæ cap.5. εἰ μὲν ἐστὶν Ἀλληλεΐα, ἀρχόμεθα τὸ Τρισάγιον, ποιῶντες καὶ μετανοίας γ'. ἱστάμεθα δὲ ἀνὰ μέσον τῆς ἐκκλησίας, σιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίε ἐνορδίνως, ἁπάντων ἐν τῷ ἅμα κλινόντων τὸ γόνυ καὶ κεφαλὴν, καὶ ἀνισταμένων. Rursum: καὶ πάλιν ἀπερχόμενοι ἐν τοῖς ψιαθίοις, καὶ ἱστάμενοι μετὰ τὴν προτέραν τάξιν, λέγοντες, &c. Adde cap.10. init. Euchologium p.561. Vitam S. Pachomij num.15. &c. Vide Ψάθιον, & Gloss. med. Lat. in *Psiathium*.

Ψίαθος, apud Mechanicos. Apollodorus in Poliorceticis MSS. ἵνα ἦν ὁλόκληρος ἡ διάβασις γένηται διὰ τετρημένας καὶ καλωδίοις ἡρμοσμένας τὰς καλυμμένας ψιάθες, ἐκ μικρῶν ξύλων ὑφασμένας, σημόνια ἐχέσας, &c.

ΨΟ'ΛΙ. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. 124. τὸ δίκεον ὁρίζει καὶ τὸ κίμενον ὅτι ἐκεῖνος πιςὸς ὅσιον, καὶ ἂν ἔνι κάτε καβαλλάρις κάτη βεργέσις, ἐντέχετε νὰ τὸ κόψων τὴν ψόλιν μὲ ὅλον τάλιωμπα, καὶ ἐλέγχετε νὰ τὸ ἐξορίσιν ἔξω τῆς χόρας ἐκίνις, &c.

ΨΟ'ΜΑ. Vide in Ψέμα.

ΨΟΝΨΟΥΡΙ'ΖΕΙΝ, Ψωψυρίζειν, *Mussitare, obmurmurare*. Lexicon MS. ad S. Athanasij voces: Ψιθυρίζει, ψωψυρίζει. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Μὴ ψονψυρίζης, πρόσεχε κἂν ὅλως τὸ οὐδὲν ἄνα.

ΨΟΥΜΙΟΝ, pro ψωμίον, *Panis*: & Ψωμοπωλίον, *locus in quo panes venduntur, Macellum*, ἀρτοπολεῖον. Glossæ Græcobarb. ἀρτοπώλιον, ἔνι ὁ τόπος ὅπε πελεῖν τὰ ψωμία, ἤγεν ψωμοπωλίον. Ψωμόπωλλον, *Panis exiguus*. Eædem Glossæ: ἀρτίδιον, μικρὸς ἄρτος, μικρὸν ψωμίον, ἢ ψωμίν, ψωμόπωλλον.

ΨΟΥ'ΝΙ, Ψῶνος, *Victus, Quotidianus victus*, ὀψώνιον, ὄψον, τὰ σιτία, βίος, &c. Italis, *Companatico*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνει τε, ὡς διαναφέρνη ψώνια.

Ψωνίζειν, *Victitare, Victum quærere*, ὀψωνίζειν σιτεύθαι, διαιτᾶσθαι. Emmanuel Georgillas MS.

Κραλοπωλία, ψαροπωλία, ψωνίζειν σέτιον μόδον.

Ψώνισμα, *Expensa*, Δαπάνη. Ψωνιςὴς, ψωνιςὴς, *Promus, Cellarius*, ὁ ἐκ τῆ ταμείε προφέρων, ὀψωνιςής.

ΨΟΥΨΟΥΡΙ'ΖΕΙΝ, *Susurrare*, Ψιθυρίζειν. Ptochoprodromus MSS. lib.2.

Μὴ τρίβεσαι, μὴ κνίθεσαι, μὴ περιψυψυρίζης.

Rursum:

Ἄς ἔνι καὶ ὀλιγώτερον καὶ μὴ νὰ ψυψυρίσῃ,
Καὶ μυρμυρίσῃ τίποτε καὶ ὁρμίσῃ νὰ τὸ σρεψη.

ΨΟΦΕΙ͂Ν, *Mori*, ἀποθνήσκειν, de animalibus potissimum dicitur. Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag.653. καὶ τὸ μυλάρι ἐπίωχανε, καὶ ἐψωρίασε, καὶ ἐπεραπᾶτη ἀπὸ τὰ παζάρια, καὶ ἐψόφα ἀπὸ τὴν πεῖναν. Infrà: διατὶ τὸ ἀφέντης καὶ περιπᾶτει τῆ κακῶ καὶ ψοφάς. Georgius Contares in Hist. Athenar. lib.1. pag.39. ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ὅπε ἦσαν γεωργοὶ ἐψοφῆσαν τῆ πείνης. Assisæ MSS. regni Hierosol. cap.95. καὶ τὸ κτηνὸν ψοφᾷ, &c. Adde cap.224.

Ψοφίζειν occidere animal. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ψοφισμένον πέπειε κιώα νὰ σε δαγκαση.

Ψόφος, *Morbus lethalis*. Jatrosophium MS. περὶ ἀλόγον, ὅταν πέσει εἰς ψόφον.

Ψόφιον, *Cadaver*. Damascenus Hieromon. serm.3. καὶ ὁ κόραξ ὡσὰν ὕπηγε, καὶ ἦυρε τὰ ψόφια ἀπὸ τὰ ζῶα. Et serm.12. τόσο ἐλίμαξαν, ὅσο καὶ κρέατα ἀνθρώπινα ἐτρώγασι καὶ ζῶα ψόφια. Georg. Contares in Hist. Athenar. pag.437. οἱ ὁποῖοι πολεμῶντας ἀνὰ μεταξὺ τως διὰ πονηκὸν ὅπε ἦυραν ψόφιον εἰς τὸ σπῆτι τως, ὀλίγον ἔλλειψε νὰ φονευθῶσιν.

ΨΥΚΤΗ'Ρ, *Poculum majus & latum*, ποτήριον μέγα καὶ πλατὺ, apud Psellum MS. de morborum nominibus.

ΨΥΛΛΙ'ΤΗΣ, pro Ψύλλα, *Pulex*, Euchologpag.697. in Orat. pro hortis, agris, & vineis: μύρμηξ, φθεῖρα, ῥυγίτης, ψυλλίτης, καυλοκόπος, ἐρυσίβη.

ΨΥΧΑΓΩΓΟ'Σ, *Plagiarius*, Ανδραποδιςής, in Gloss. Lat. Gr. & Basilic.

Ψυχαγωγία, *Animi oblectatio*, apud Harmenopul. lib.2. tit.4. §.60. Glossæ Gr. Lat. Ψυχαγωγῶ, *Animo, Delecto*. Ψυχαγόμενος, *Animatus*.

Ψυχαγωγίαι, *notæ interlineares*, quæ in Codd. MSS. crebrius occurrunt, appellantur in indice librorum MSS. ex Cod. Reg. verbi gratiâ ubi de Sophocle: μετὰ τινῶν σχολίων ἐν τῷ μαργέλῳ καὶ ψυχαγωγιῶν.

ΨΥΧΑΝΑΤΡΕ'ΦΕΙΝ, Ψυχανατρέχειν, *Adoptare*. Ψυχανάτρεφος, Ψυχοπαίδι, *Filius adoptivus*, υἱοποιητὸς, Θετός. Ψυχανατρέπτης, *Adoptator*.

ΨΥΧΑΡΑ'ΚΙ, Ψυχῦλα, *Animula, Animulus*, Ψυχάριον.

ΨΥΧΑ'ΡΙΟΝ, *Mancipium*. Constantinus Porphyrog. Nov.5. περὶ φυγῶν ψυχαρίων, καὶ ἀπολωλότων κτηνῶν. Idem de Adm. Imp. cap.9. τὰ ψυχάρια μετὰ τῆς ἀλύσεων διὰ τῆ ξηρῦ αὐτὰ διαβιβάζεσι. Et cap.32. καὶ ἐκεῖνοι ἀντέδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκώνια δύο, &c. Idem in Basilio num.76. ed. Combef. διενεμήθη δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ταύτης κτήματα, καὶ χρήματα, καὶ ψυχάρια, ὡς ἐκείνη κατὰ τὴν διαθήκην αὐτῆ διωρίσατο. Supra, οἰκετικὰ ἀνδράποδα, dixit, Anonymus de arte Persica: ἡ θλίψις σημαίνει Ἰεδαίες, Ψυχάρια, Μαύρες, καὶ λοιπές. Extat. in Cod. Reg. Novella Joannis Comneni περὶ κομερκίε τῆ ἀλωσίμων ψυχαρίων. Apud Hesychium, ψυχέμποροι dicuntur οἱ τὰς ἀνθρώπες ἀγοράζοντες καὶ πωλῶντες. Describitur in Formulario Notariorum MS. ex Cod. Reg. 1904. fol.161. formula manumissionis mancipii, hoc titulo, Ἄλλος ἐλευθερίας ψυχαρίε.

Ψυχάρια, δαιμονόληπτοι, exponuntur in indice ad Nicetam.

ΨΥ΄ΧΕΣ, *Medullæ seu partes interiores arborum*, Manuel Moschopulus in Lexico Philostrati, & Phavorinus: ἐντεριῶναι, καρπῶν καὶ δένδρων λέγονται τὰ ἐντὸς ἐκ στερεοῦ ὄντα, ἤγουν αἱ λεγόμεναι ψύχες.

ΨΥΧΗ΄, *Homo*. Joannes Damascenus lib. 3. de Orthod. fide cap. 65. ἰστέον ὡς παρὰ τῇ ἁγίᾳ γραφῇ ποτὲ μὲν ψυχὴ λέγεται ἄνθρωπος, &c. Chronicon Paschale can. 20. Mauricij: εἶτα τοὺς αἰχμαλώτους ἀναλαβὼν ὁ βάρβαρος χαγάνος, ᾐτήσατο αὐτὸν τὸ ἥμισυ νόμισμα ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν. Ita apud Theophanem eod. an. & p. 317. S. Ephrem. in Vita S. Abramij n. 13. ἐβάπτισεν αὐτοὺς— ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν, ἕως χιλίων ψυχῶν. Constantinus de Adm. Imp. c. 53. εἰσαγαγὼν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄχρις σ'. ψυχῶν ἐνόπλων. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1522. ἐπῆρεν ὁ Σπανίας τὴν Γένουβαν ἀπὸ σπαθίου, καὶ ἔκοψεν ἐν αὐτῇ ψυχὰς λέ. χιλιάδας. Vide Gloss. med. Lat. in *Anima*.

Σύμψυχα. Theophanes & Cedrenus an. 5. Pogonati: πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας, τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησεν, καὶ σύμψυχα κατέκαυσεν. Ubi Miscella, *una cum animalibus incendit*. Rectiùs Goarus, *cum ipsis hominibus*. Et pag. 314. καὶ πολλὰ σκάφη ἐποντίσθησαν σύμψυχα. Alibi pag. 331. de navibus: αἱ δὲ εἰς τὸν βυθὸν αὔτανδροι κατεποντίσθησαν, quod idem sonat.

Σάββατον ψυχῶν, sabbatum quo pro mortuis officium celebratur. Marcus Hieromonach. de dubiis Typicis c. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν Ψυχῶν, ἢ μεθέορτα, ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde c. 23.

ΨΥΧΗΤΖΑ, pro Ψυχή. Anonymus de nuptiis Thesei:

Καὶ τότες ἡ ψυχῆτζα του ἐξέβη μὲ πικρία.

ΨΥΧΙ΄Α. Ita appellari scribit Goarus ad Eucholog. p. 209. partem hostiæ, seu panis oblati ad Eucharistiam conficiendam, & cui lancea crucem imprimit Sacerdos immolans, τὸ μέρος ἐν ᾧ ἐχαράχθη ὁ σταυρὸς, ut est in Missa præsanctificatorum.

ΨΥΧΙΚΟ΄Ν, *Eleemosyna, stips collata*, vel *quod humanitatis causa cuipiam præbetur* & conceditur pro animæ salute. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Αὐτὸς δὲ κἂν δέκα κέκληται λίτρας χρυσᾶς λογάζειν,
Καὶ σὺ φόλαν οὐδὲν ἔχεις νὰ δὸς διὰ τὴν ψυχήν σου.

Vita MS. S. Andreæ Sali: παρεῖχον αὐτῷ χρήματα, τοῦ διανεῖμαι τοῖς πένησιν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Harmenopulus lib. 1. tit. 18. §. 20. δίδοται δὲ καὶ τὸ τρίτον τῆς ὑποστάσεως εἰς ψυχικὸν ἐκ συνηθείας. Eadem habentur lib. 5. tit. 8. §. 91. Novella Alexii de ætate officialium apud Balsamonem ad Nomocan. Photii tit. 1. c. 28. ἵνα οὗτος ἂν λάβῃ ἀξίωμα ἢ ὀφφίκιον, εἴτε διὰ προσαγγελίαν, εἴτε δι' ἔννοιαν, εἴτε κατὰ ἐναλλαγὴν, εἴτε δωρεὰν, καὶ φιλοτιμίαν τῆς Βασιλείας μου, ἢ ψυχικὸν αὐτῆς, μὴ δεχέσθω πρόσωπον τὸ τιμώμενον ἔλαττον τῶν εἴκοσι χρόνων. Joannes Antioch. Patr. de Charisticariis num. 14. τοῖς δὲ θείοις ναοῖς τε καὶ Μοναχοῖς ἀπόμοιράν τινα σμικροτάτην ἐκ πάσης τῆς προσόδου ἀπένειμε, κἀκείνην ὡς ἴδιον ψυχικὸν, μετὰ πολλῶν αἰτήσεων αὐτοῖς παρεχόμενος. Leo Grammatic. pag. 480. Anonymus Combefisianus in Leone Philosopho n. 15. Georgius Mon. n. 20. Scylitzes p. 598. καὶ παρελθὼν μὲν προσκαλεσάμενος Βασίλειον, δέδωκεν μιλιαρίσια χιλιάδας εἴκοσι, ὡς δῆθεν ψυχικὰ τῆς αὐτοῦ θείας Ζωῆς δοθέντα, καὶ ἀπέστειλεν ἐν Μακεδονίᾳ, ubi Ψυχικὰ sunt eleemosynæ in animæ Zoes demortuæ levamentum. Ψυχικαὶ οἰκονομίαι, apud Balsamonem ad Nomocan. Photij tit. 2. c. 1. Sguropulus in Hist. Concilii Florentini sect. 9. c. 2. μόλις δὲ ποτὲ ἐδόθη καὶ τὸ σιτηρέσιον, εἰπόντος τοῦ Καμαρερίου, ὡς ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ Πατριάρχου, ὅτι δοθήτω καὶ τοῦτο τὸ ψυχικὸν τοῦ Πάπα. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἂν δόσῃ τὸ ψυχικὸν ἀπὸ τῶν φιλοχρίστων.

Historia MS. Belisarii:

Δότε μοι πάλιν ψυχικὸν, Ἄρχοντες, ὀβολόντε.

Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἔδωκεν εἰς τὰ πτωχὰ ψυχικὰ λεμοσύνες.

Historia Apollonij Tyrij.

Τὸ μοναστῆρι ἀνέστησε νάνε γιὰ ψυχικόν της.

Adde Malaxum in Hist. Patr. pag. 162.

Ψυχικάρης, *Beneficus erga inopes*, φιλόπτωχος, Ἐπιδότης. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. p. 299. ἐλεήμονες, φιλοχοδόχοι, καὶ ψυχικαρίδες.

ΨΥΧΙΚΟ΄Ν ἁμάρτημα, *Peccatum mortale*. Harmenopulus in Epitome Canonum in jure Græcorom. εἰ καί τις αὐτῶν ἐλεγχθείη μετὰ τὴν χειροτονίαν ψυχικὸν κεκινημένος ἁμάρτημα, καθαιρείσθω. Ubi Scholiastes: ἡ πᾶν ἁμάρτημα ψυχικὸν λέγεται διὰ τὸ εἰς ψυχὴν φέρειν τὴν βλάβην, &c. Alius Scholiastes pag. 37. ad illud S. Basilii, Κληρικὸς τὴν πρὸς θάνατον ἁμαρτών, &c. Πρὸς θάνατον ἁμαρτία ἡ ψυχικὴ δηλαδὴ, ἡ καὶ μέχρι πράξεως χωρήσασα, ὡς ἤγε μέχρι τοῦ βουληθῆναι μόνον, καὶ συγκαταθέσθαι, οὐ πρὸς θάνατον. Nicon in Pandectæ MS. lib. 1. serm. 18. in Scholio ad alium locum S. Basilii: ψυχικὰ πάθη καλεῖ κενοδοξίαν, ὀργὴν, λύπην, ὑπερηφανίαν, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γινόμενα, &c. Ψυχικὸς θάνατος, apud Theophanem an. 24. Leonis Isauri: quod aliis verbis extulit an. 13. Copronymi: τέθνηκεν τῇ ψυχῇ σὺν τῷ σώματι. In Sancito 2. Germani Patr. Constantinopol. ψυχικῶν σφαλμάτων ἀνάκρισις. Novella 1. Alexii Comneni lib. 2. Juris Græcorom. p. 124. & apud Balsamonem ad VII. Synod. Can. 19. τὰ μέν τοι ψυχικὰ ἅπαντα, καὶ αὐτὰ δὴ συνοικέσια παρὰ τῶν Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων ὀφείλουσι κρίνεσθαι καὶ ἐκβιβάζεσθαι. Ibid. pag. 141. ψυχικὰ σφάλματα. Inscriptio Corcyrensis apud Andream Marmoram in Historia Corcyrensi lib. 3. τοῦτον (ναὸν) κατεκόσμησεν ὁ κλεινὸς θυηπόλος εἰς λύσιν αὐτοῦ ψυχικῶν ὀφλημάτων. Ψυχικὴ βλάβη, apud eundem Balsamonem ad Nomocanon. pag. 138. 1. edit.

At cum ψυχικὸν ἁμάρτημα aliud sit ab eo quod σωματικὸν dicitur, jure quærunt viri docti quale sit istud discrimen. Idem Balsamon in Can. 1. Concilij Nicæni, ψυχικὸν ἁμάρτημα censet illud esse, quod perniciem affert animæ & interitum, ἐπάγον τῇ ψυχῇ βλάβην, quæ quidem nodum non solvunt. Alij, ut ait Zonaras, σωματικὸν ἁμάρτημα esse volunt, quod facultate corporea exercetur, καὶ ἐκ σωματικῆς ὀρέξεως δεξάμενον τὴν ἀρχὴν, à corporis enascitur concupiscentia. Ψυχικὸν verò, τὸ ἐκ ψυχικῶν παθῶν τικτόμενον, οἷον ἐξ οἰήσεως, ἐξ ἀνηκοΐας, καὶ ἑτέρων τοιούτων τικτόμενον, *ex animi passionibus, ut est superbia & inobedientia, & aliis huiusmodi*, ut ex Nicone attigimus.

Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali, ad quæsitum istud, τί λέγει ὁ Ἀπόστολος, ὅτι πᾶσα ἁμαρτία ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει, Andream sic reponentem inducit: πᾶσα ἄλλη ἁμαρτία ψυχική ἐστιν, ἡ δὲ πορνεία, σωματική, &c.

Euchologium pag. 685. λῦσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου δεῖνα, τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος.

Theophanes an. 1. Michaëlis: εἰ μὲν γὰρ Πέτρος ὁ κορυφαῖος Ἀνανίαν καὶ Σάπφειραν ἐπὶ ψεύματι μόνῳ τεθανάτωκεν, Παῦλος δὲ ὁ μέγας βοᾷ, ὅτι τοιαῦτα πράσσοντες, ἄξιοι θανάτου εἰσίν· καὶ ταῦτα περὶ σωματικῆς μόνης ἁμαρτίας, πῶς οὐκ ἐνάντιοι αὐτῶν εἶεν οἱ τοὺς πάσης ψυχικῆς καὶ σωματικῆς ἀκαθαρσίας ἐμπλέους, καὶ δαιμόνων λατρείαις ὑπάρχοντας λυτρούμενος τοῦ ξίφους. In Lexico MS. Colbert. ψυχικῶς, exponitur σωματικῶς. Quod si hæ voces Idem sonant, cessabit dubitatio & controversia. In expositione fidei MS, ψυχικὸς ἄνθρωπος, exponitur ὁ θυμῷ καὶ ἐπιθυμίᾳ παρὰ τὸ δέον χρώμενος.

ΨΥΧΟΑΝΑΠΑ΄ΣΤΡΙΑ. Vide in Πάστρα.

ΨΥΧΩΠΟΝΕΙ͂Ν, *Animo deficere*. Threnus de capta Constantinopoli MS.

Ὅλοι ψυχοπονέσετε, κλαύσατε λυπημένα.

ΨΥΧΟ΄ΤΡΟΦΟΝ, ἤτοι βετόνικα, in Lexico botanico MS. ex Cod. Reg. 1847. *Betonica*.

ΨΥΧΗ΄Ν, ρότανον γινόμενον εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ὥσπερ

ὥσπερ πόλιον, in Lexico botanico MS.Cod.Reg.1845. *Herba quæ ad maris extrema nascitur, Polio similis.*

ΨΥΧΟΜΑΧΕΙ͂Ν, *Extremum spiritum emittere, Agonizare*, Ἀγωνίζεσθαι. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum :

Πατὴρ, ὡς λέγων ἐκ παιδὸς, ψυχομαχεῖ ἀδελφός μου.

Stephanus Sachleces MS.

Ὁ πλούσιος ἂν ψυχομαχῇ, πολλοὶ τοῦ παρεστέκαν.

Ψυχομαχισμὸς, *Animam exhalantis extremum certamen.* Glossæ Gr. Lat. ψυχομαχία, *Iurgium.* Vide Fr.Richardum in Clypeo fidei part.1. p.79.340.

ΨΥΧΟΠΙΤΤΑ, Panis qui offerri solet pro defunctis, solent enim Græci panem in fragmenta longiora concisum, vinoque tinctum transeunti cuilibet, & degustare non detrectanti, offerre, ut eo sumpto repensam orationis vicem mortuis parentibus suis accipiant, desiderata ac voce audita, ὁ Θεὸς μακαρίσῃ τους, id est *Beatos illos faciat:* panemque ita oblatum sic vocant, quasi *placentam animarum nomine* oraturis, pro eis oblatam. Hæc Goarus ad Euchology. p.66. Vide Πίτλα.

ΨΥΧΟΥΛΟΝ, *Mica, Fragmentum panis vel cibi.* Stephanus Sachleces in versib. Politic. MSS.

Καὶ ἂν τα πιάσῃς, Φρατζήσκη, τὰ λόγια τά σε γράφω,
Ξεβάλης τὴν ψυχοῦλα σου αὐτὸ ἰνφέρνου τὸ τάφον.

Vide Ψυχαράκι.

ΨΥΧΡΟΤΡΟ͂ΦΟΝ, ἡ βέτονικη, in Glossis Iatricis MSS. Neophyti. Anton. Musa de Vetonica : *Cestron vocatur etiam & Psychrotrophon* (ita leg. pro *Psychotrophon*) *siquidem frigidis reperitur in locis.*

ΨΥΧΡΟΦΟ͂ΡΟΝ, *Frigidarium*, in Glossis Gr. Latin.

ΨΥΧΩ͂ΤΡΙΟΣ, Ψυχότριος, *Vivus, anima præditus.* Constantinus Manasses p.98.

Οὕτως ἀνθρώπων τεχνουργοὶ πολυμηχάνων χεῖρες
Ἀντιφερίζουσι μακρὰ τῇ ψυχωτρίᾳ φύσει.

ΨΩ͂ΜΑ, *Mendacium*, Ψεῦδος. Vide in Ψέμα.

ΨΩΜΑΤΑ͂ΡΙΟΣ. Vide in Ψέμα.

ΨΩΜΗ͂, Ψωμὶ, Ψωμίον, *Panis*, Ἄρτος.

Ψωμὴ. Historia Apollonij Tyrij :

Ἐπίασαν δίχως τὸ ψωμὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκι.

Anonymus de vulpe & Lupo :

Ὅπου ψωμὴ δὲν βρίσκεται, οὐδ᾽ εἶναι οὐδὲ βρύσῃ.

Ψωμὶ, Paradisus, seu liber SS.Senum MS. καὶ ἀνῆλθον εἰς τὸ καῦμα, καὶ ἔβαλον ψωμὶν εἰς τὸ στόμα μετὰ τοῦ ἄλλου. Ψωμὶ ἀγάπης, apud Crusium in Turcogr. pag.203. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ κακὸς εἰς τὸ ψωμὶν τοῦ μακραν ἐκ ἔχει. Alexius Rharturus doctr.14. νὰ μὴ σᾶς τὰ κλέψῃ ὁ ἐχθρὸς, διότι τὸ ψωμὶ ἕως εἶναι εἰς τὸ σεντούκιον, κινδυνεύει καὶ ἀπὸ κλέπτην, καὶ ἀπὸ ποντικούς.

Ψωμίον. Cyrillus Scythopolitanus in vita MS. S. Euthymij cap.13. ἀπελθὼν οὖν ὁ Δομετιανὸς εἰς τὴν μικρὰν κέλλαν, τὴν παρά τισι καλουμένην ἀποθήκην, ἔνθα ὀλίγα ἔκειτο ψωμία, &c. Ioan. Moschus cap.92. ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἀδελφῶν ποιούντων ψωμία, ὑπέκαιεν τὸν φοῦρνον ὁ ἀδελφὸς Γεώργιος. Chronicon Paschale an.16. Heraclij : ὁ γὰρ λεχθεὶς Ἰωάννης ὁ Σεισμὸς γ΄. φολλέων πιπρασκομένου τοῦ ψωμίου, αὐτὸ ἡ. φολλέων αὐτὸ ἠβουλήθη ποιῆσαι. Anonymus Combefisianus in Romano Lacapeno n. 44. διωρίσατο ἵνα καθεκάστην ἡμέραν δίδονται ψωμία μυριάδες γ΄. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. διαδιδόσθω δὲ καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐν τῷ πυλῶνι τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν πένησι ψωμία μὲν μοδίων τριῶν, νουμμία δὲ νομισμάτων τραχέων ἕξ, &c. Vita S. Basilij Jun. n.33. κατέχων δὲ αὐτὸς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σκόροδον χλωρὸν, σὺν ψωμῷ ἤσθιε.

Ψωμίζειν, *cibare.* Theophanes an.1. Zenonis ἐψώμισας τοὺς ἐχθρούς σου, ὦ Πάπα; ὁ δὲ ἀντεφώνει, Ναὶ, ὄντως ἐψώμισα.

Ψωμόγαρον, cibus cum garo seu adipe. Constantinus à secretis MS. lib. 1. παραθέτω δὲ σὺν τῶν ἐψημάτων τῶν δεχομένων ψωμόγαρα.

Ψωμοζητεῖν, *Mendicare*, Ἐπαιτεῖν, ἀρτοζητεῖν. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. p.191. ὅπου ψωμοζητᾷ εἰς πόρτας μου. Ψωμοζήτης, *Mendicus*, Ἀρτοζήτης. Ψωμοζητία, *Mendicitas*, Πτωχεία. Ψωμόπιτα, *Artolaganus.* Symeon Sethi de alimentis : περὶ ψωμίων· ἡ τῶν ἄρτων τροφὴ διαφέρει τετραχῶς, &c.

Ψομιτζὴ, *Frustulum panis.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Εἰ μὴ ψωμιτζὴν καὶ κρασὶν, τυρὸς, καὶ ὄξεια παγνέρια.

Ψωμόπουλον, eâdem notione, apud Agapium in Geoponico cap. 170.

ΨΩΜΙ͂ΟΝ, in Glossis Chymicis, ἐπὶ τέφρα, ὕδασι φυραθεῖσα, ἥτις ἀποστρώννυται τῇ καμίνῳ δακτύλου πάχος ἑνός.

ΨΩΜΟ͂Σ, in iisdem Gloss. ἐπὶ τὰ μεταλλαττοντα τὰ εἴδη.

ΨΩΝΙΖΕΙΝ, *Victitare*, Σιτεῖσθαι. Vide Ψονίζειν.

ΨΩΡΑ͂ΡΙΟΣ, ψωρὸς, *Scabiosus*, *scaber*, in Gloss. Gr. Lat.

ΨΩΦΑ͂Ν. Vide in Ψοφᾶν.

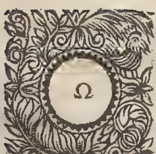
ΨΩΦΙΑΡΙΚΟ͂Σ. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum :

Σκύλον ποτὲ ψωφιαρικὸν, να γέρθη, να σὲ δάκῃ.

Vide in Ψοφᾶν.

ΨΩΦΟΥΡΙ͂ΖΕΙΝ. Vide in Ψουφρίζειν.

Ω.

Ω. seu ω, cum ρ. transverso, hac figura ꝏ, crebro occurrit in MSS. Codd. ad margines, pro ὡραῖον, qua loci elegantia indicatur.

ΩΑ͂Ν, πῆξ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου ἤσα περὶ τὸ στόμιον. Ita Eudemus MS. Græcis, ὦα, vestis limbum sonat.

ΩΑΤΟ͂Σ, Ωοτὸς, Ωωτὸς, ita appellatum Triclinium magni Palatij Constantinopolitani, quod & τροῦλλος dicebatur, in quo celebratum Concilium, inde Trullanum nuncupatum, quod conditum esset, in speciem Trulli seu tholi, ovatam in superiori parte figuram referentis. Vide quæ de hoc Triclinio congessimus in Constantinopoli Christiana lib.2. sect.4. num.20. laudatur præterea à Lambecio lib. 5. Comment. de Bibl. Cæsar. pag.107. Germani Patr. Constantinopol. Synodicum, quod actum dicitur συνοδικῶς προκαθημένου οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Γερμανοῦ ἐν τῷ κατὰ τὴν ἁγιωτάτην μητρόπολιν Νικαίας θόλῳ τῷ ὠατῷ, &c. Et in Synaxario MS. Colberteo 14. Octob. de Synodo Trullana : ἥτις συνηθροίσθη ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ παλατίου, τῷ λεγομένῳ ὠάτῳ. Ioeles in Chron. in Anastasio : ἐν ἑνὶ τῶν κοιτωνίσκων, Ωατὸν δὲ ἐλέγετο. Georgius Hamartolus in eodem Augusto : καὶ τοῦ βασιλέως μονωτάτου καταλειφθέντος, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐν ἑνὶ τῶν κοιτωνίσκων τῶν λεγομένων ὠατῶν, κατέλαβεν αὐτὸν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, &c. Rationale peræquatorum Alexii Comneni Imp. MS. ἴσα τῶν ὑπομνήσεων ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ ταύταις ἐξενεχθεισῶν προσκυνητῶν

νητῷ βασιλικῶν λύσεων, καὶ παρεκβληθεισῶν ἀπὸ τῆς ἐναποκειμένης ἐν τῷ θολωτῷ ὑπάτῳ τῆς μεγάλης παλαίου ἀρχαίας σεκρέτικης θέσεως τοῦ ῥηθέντος Σπανοπούλου, &c. Observat Eustathius Il. π. Lacædomonios vocitasse ὦα, τὰ μετέωρα τῶν οἰκημάτων· ὅθεν ὑπερῷον, τὸ οἷον εἰπεῖν, ὑπερύψηλον. Vide Ὠτός.

ΩΔΗ, *Canticum*, Zonaræ definitur, οὐ διὰ ὀργάνων γινομένη, ἀλλὰ διὰ ζώσης φωνῆς ἐναρμονίως ᾀδομένη τῷ Θεῷ. Eustathius ad Iliad. α. pag. 9. ᾠδὴ, ὁ μεμελισμένος λόγος. Euthymius Zygabenus in Præfat in Psalmos: ᾠδὴ δὲ φωνή τις μουσική τε καὶ ἐναρμόνιος ἀπὸ μόνου στόματος κατὰ χρηστικώτερον δὲ λέγεται κακεῖνος ᾠδὴ καὶ αὐτὴ ψαλμὸς, ἀρχαιότερον δὲ ἡ ᾠδὴ, καὶ γὰρ Μωυσῆς ἦρξε ταύτης, καὶ διηνεκὲς ἕως Δαβίδ. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. serm. 29. καὶ ἀναστάντες, ἠρξάμεθα τὰς ᾠδὰς ἀνελῶς ἄνευ τροπαρίων. Horologium: καὶ λεγόμενον τὸν ν΄ ψαλμὸν, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τῶν ᾠδῶν. ᾠδὴ α.

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει.

Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· στίχοι, &c. Ubi novem odæ describuntur ex veteri & novo Testamento desumptæ. Vide Allatium in Dissert. 1. de lib. Eccles. Græcor. edit. 1. p. 62. & Goarum ad Euchologium p. 434. 435.

Μεσῴδιον, Μεσώδιον, *Medium canticum.* Euchologium p. 522. τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ὅτε τὸ σχῆμα δίδοται, μεσῴδιον, ἦχος βαρὺς, Ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων. Geronticon supra laudatum: ἠρξάμεθα τὰς ᾠδὰς ἀνελῶς ἄνευ τροπαρίων, καὶ οὔτε εἰς τὰ τριῴδια, οὔτε εἰς τὴν ἕκτην ἐποίησε μεσῴδια. Infrà: καὶ εἰς τὰ προοίμια τοῦ κανόνος, καὶ εἰς τὰ μεσώδια τῶν ὕμνων τῶν τριῶν παίδων, &c.

ΩΪΜΕ, Ὠϊμένα, *Hei mihi*, οἴμοι, Ex Italico *Oï me.* Glossæ Gr. Lat. ὤμοι, Σχέλιαστικὸν, *Ve mihi.* Historia Apollonij Tyrij:

Ὠϊμὲ, παιδί μου, θάρος μου, μάτια μου, τὸ φῶς μου.

Alibi:

Ὠϊμένα, θυγατέρα μου, θάρος μου, καὶ ψυχή μου.

ΩΪΤΗΣ λίθος, in Glossis Chymicis MSS. λεγόμενος καὶ τερενθῖν, καὶ χρυσόκολλα.

ΩΚΑ. Vide in Ἄσω, & Eustathium Il. α. p. 86.

ΩΚΙΣ, ἡ μαινὶς, in Glossis Jatricis MSS. Neophyti *Halec.*

ΩΛΕΝΗ, *Acus crinaria.* Auctor Etymologici: καλαμίδας, τὰς νῦν λεγομένας ὠλένας. Aliàs Græcis Ὠλένη, est *ulna.*

ΩΜΑΡΙΟΝ, *Humerus*, ὦμος. Demetrius Constantinopolit. lib. 1. Hieracosophij cap. 4. πρὸς τὸ πλευρὸν, ἢ πρὸς τὸ Ὠμάριον.

ΩΜΗ, in Glossis Chymicis MSS. ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ μαγνησίας γινομένη. Vide Μαγνησία.

ΩΜΟΚΟΠΗΝ, *Dorsum* Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Τὸ ὠμοκόπην λέγουσι μετάφρενα τ᾽ ὄπισθεν.

ΩΜΟΛΙΝΟΝ, *Mantile tergendis manibus.* Eustathius Od. υ. χειρόμακτρον ὃ δηλαδὴ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο· τοῦτο δὲ ὠμόλινον ἄλλοι φασί. Vide Lexicographos.

ΩΜΟΦΟΡΙΟΝ, *Velum* quo caput & humeros tegebant mulieres. Lexicon MS. ex Reg. Cod. 2062. ὠμόλινον, τὸ ἐπὶ τῶν ὤμων ὠμοφόριον. Lexicon MS. Cyrilli. Ὠμοφόριον, ὠμόλινον ἐπὶ τῶν ὤμων. Palladius in Hist. Lausiaca c. 138. de quadam virgine: ἱμάτιον καινὸν, ἢ ὠμοφόριον, ἢ ὑπόδημα οὐδέποτε λαβεῖν ἠθέλησεν. Codinus in Orig. Constantinop. num. 104. de S. Anna: ἀλλὰ καὶ τὸ ἅγιον αὐτῆς σῶμα, καὶ τὸ ὠμοφόριον ἐπὶ τούτου (ναοῦ) ἦκε. Leo Grammaticus in Michaele pag. 463. εἶτα μεθ᾽ ὑμνῳδίας τὸ ἅγιον ἐξαγαγόντες τῆς Θεοτόκου ὠμοφόριον, τῇ θαλάσσῃ ἄκρῳ ποσέβαλεν, &c. Reconditum porrò erat Deiparæ Omophorium ἐν ἁγίᾳ σορῷ, unde ædi Blachernææ inditum nomen τῆς ἁγίας σοροῦ, apud eundem p. 499. 500. sed de his, pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 329.

Ὠμοφόριον, Ὠμόφορον, *Humerale*, ornamentum non Archiepiscopis modò, sed & omnibus Episcopis Græcis peculiare: longa scilicet fascia collum primò involvens, deinde à collo per medium dorsum & pectus longè infra genua descendens, crucibus intexta. Petrus Comestor in Hist. Scholiast. c. 64. Exod. *Secunda vestis erat Ephot, similis superhumerali Græcorum.* Tradit Luithprandus in legatione ad Nicephorum Phocam Imp. id Juris ac prærogativæ indultum Theophylacto Patriarchæ Constantinopolit. Romani Lacapeni Imp. filio, à Joanne XI. Papa seu potius illius nomine, ab Alberico Romano Tyranno, ut deinceps Patriarchæ Constant. absque Paparum permissu Palliis uteretur: *ex quo*, inquit, *turpi commercio vituperandus mos inolevit, ut non solum Patriarcha, sed etiam totius Græciæ Episcopi palliis utantur.* Dignitatem iniit Theophylactus an. 933. Verùm longè antea Episcopos orientis Omophorium detulisse videntur innuere scriptores, ac inprimis, Isidorus Pelusiota, qui vixit sub Theodosio Jun. lib. 1. Epist. 136. τὸ δὲ Ἐπισκόπου ὠμοφόριον ἐξ ἐρέας ὂν, ἀλλ᾽ οὐ λίνου, τὴν τοῦ προβάτου δορὰν σημαίνει, ὅπερ πλανηθὲν ζητήσας ὁ Κύριος, ἐπὶ τῶν οἰκείων ὤμων ἀνέλαβεν. Ita etiam describitur à Symeone Thessalon. lib. de sacris Ordinat. c. 7. p. 164. ubi de Omophorio: διὸ καὶ τοὺς σταυροὺς περιφέρει, καὶ ἐξ ἐρίου ἐστὶ, καὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ Ἀρχιερέως τοῖς ὤμοις τίθεται, μᾶλλον δὲ κατὰ καιρὸν καὶ κύκλῳ τῶν ὤμων, καὶ ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν ἐν τῷ τραχήλῳ λαμβάνει. Similia habet in lib. de Templo pag. 220. 224. 228.

Quod verò Omophorium ait Pelusiota designare ovem perditam, de qua Evangelium, id etiam traditur à Theodoro Patriarcha in Responsis MSS. μετὰ δὲ ταύτην τῆς ἀναιμάκτου θυσίας ἀνάδιδονται τὰ προαύλια, ἐπιτρέποντα καὶ τοῖς Ἀρχιερεῦσι τὸ μὲν ἐσωμάδιον ὠμοφόριον τὸ εἰς τύπον τοῦ ἀμνοῦ καλλιτεχνηθὲν ἀποτίθεσθαι· μεταχειρίζεσθαι δὲ τὸν ἀληθοῦς καὶ ζωοποιοῦ ἀμνοῦ τὸ μυστήριον, εἰ μὲν οἱ ἐκκλησιάζοντες, εὐθὺς μετὰ τὰ ἅγια εὐαγγέλια αὐθαιρέτως ὑποχωρήσουσιν, οὐκ αἰτιαθήσονται. Idem etiam scribitur à Balsamone Resp. 16. & à Joannicio Cartano Hieromonacho in libro qui Ἄνθος inscribitur. At Germanus Patriarcha in Theoria pag. 150. edit. Morelli, aliud ait significare in Patriarcha vel Metropolita, aliud in Episcopo: ac in Episcopo quidem eandem ovem deperditam; ὠμοφόριον verò τοῦ Ἀρχιερέως, exhibere στολὴν τοῦ Ἀαρὼν, ἣν περ ἐφόρουν οἱ ἐν νόμῳ Ἀρχιερεῖς, σουδαρίοις μακροῖς τὸν εὐώνυμον ὦμον περιειλιθέντες, κατὰ τὸν ζυγὸν τῶν στολῶν τοῦ Χειρός. Addit deinde cur cruces in eo effingantur, quod scilicet Episcopi ac Præsules, Christi crucem humeris deferre se profiteantur, ὅ ἐστιν ἡ κακοπάθεια· σύμβολον γὰρ τῆς κακοπαθείας ὁ σταυρός. Alias Omophori significationes tradunt idem Balsamon de privileg. Patriarch. & Nicolaus Cabasilas lib. de Veste sacra.

De Patriarcharum verò omophoris agunt passim scriptores. Palladius in Vita Chrysostomi pag. 54. de Theophilo Patr. Alexandr. ἐνέλει τῷ Ἀμμωνίῳ ἀνδρὶ ἡλικιώτῃ (Monacho) τὸ ὠμοφόριον ἐν τῷ τραχήλῳ οἰκείαις χερσὶ, καὶ πληγὰς τῆς σιαγῶσι αὐτοῦ ἐμφορήσας, &c. Cedrenus in Constantino an. 21. de Paulo Patr. Constantinopol. παρελθὼν τῆς πόλεως τὸν Παῦλον ἐξορίζει ἐν Κουκουσῷ, κἀκεῖ ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν τῷ ἰδίῳ ὠμοφόρῳ ἀποπνίγεται. Theophanes an. 6. Anastasij de Euphemio Patr. Constantinop. εἰσερχόμενος ἐν τῷ Βαπτιστηρίῳ, ἀφελεῖν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ ὠμοφόριον τῷ Ἀρχιδιακόνῳ προσέταξεν. Vide eundem an. 7. Copronymi. Concilium Constantinop. III. act. 8. p. 759. de Macario Patr. Antiocheno: γυμνούσθω τοῦ περικειμένου αὐτῷ ὠμοφορίου. Idem Cedrenus p. 456. Γερμανὸν μὲν ἐκβάλλει τοῦ θρόνου, ὃν τὸ ὠμόφορον ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας θεὶς, ἀπελάξατο τῇ ἱερωσύνῃ, καὶ ὑπεχώρησεν. Synodus VIII. act. 2. ἔλαβεν ὁ Πατριάρχης τὰ ὠμόφορα τῶν ἐπισκόπων, καὶ δέδωκεν τούτοις. Eadem Synodus act. 9. Λαϊκοὶ καὶ συγκλητικοὶ φοροῦσιν ὠμόφωρα, καὶ ποιοῦσι τὸ δοκεῖν τὰ τῶν Ἀρχιέρεων. Eadem Synodus Can. 14. θεσπίζομεν τοὺς ὁρισθέντας ὠμοφορεῖν ἐπισκόπους ἐπὶ τισι καιροῖς ἀποκεκληρωμένοις,

νοις, &c. Euchologium p. 292. de Ordinatione Sacerdotis: καὶ ὁ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὸ γόνυ τοῦ Ἀρχιερέως ἐπάνω τοῦ ὠμοφορίου. Adde p.304. Martyrium S.Anastasij Persæ MS. ὁρᾷ τινὰς λευχειμονοῦντας, ὠμοφόριά τε περικειμένους, καὶ ὅσα τῆς ἱερᾶς στολῆς, καὶ τοῦ σεμνοῦ τοῦ Ἀρχιερέων ἐνδύματος, &c. De Episcoporum Omophoriis intelligendus Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Constantinopol. sub fin. ὠμοφόρια δὲ καὶ ὠράρια ὠνόμασμένος, καὶ ὅσα τῆς ἱερατικῆς σύμβολα χρηματίζει τελειώσεως, &c. Alibi: οὗτος πρῶτος ἀναιρούμενος τὸ ὠμοφόριον, καὶ τὴν λοιπὴν ἐσθῆτα. &c. Vide Joannem Moschum in Limon. c.36.139. Constantinum in Basilio n. 19. & alios passim, præterea Tabellam VIII. ex his quæ initio hujusce operis delineantur.

ὨΝΕΑΚΟΝ, *Venditionis instrumentum*, in Basilicis lib.11.tit.2.c.38.& apud Scholiast.l.22.p.85.Adde p.11.

ὨΝΙΟΙ, τὰ ἐν τοῖς ὑδρίαις ζῶα, in Glossis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 848. & 1177.

ὨΟΝ. Ova ignita, vel certè calidissima, ad Martyrum cruciatus interdum adhibita ex Erchenfrido in vita S.Colomanni, observavimus in Gloss.med.Lat. Idem testatur Socrates lib.2.c.38.ubi de Arianis: ἄλλων δὲ γυναικῶν τὰ αὐτὰ μόρια, τοῦτο μὲν σιδήρῳ, τοῦτο δὲ ὠοῖς εἰς ἄκρον θερμανθεῖσι προσφέροντες ἔκαιον· ξένη τε καὶ παρὰ τὰς Ἑλλήνων τιμωρίας, αὕτη ἡ ἀπὸ τῶν χριστιανίζειν λεγόντων ἐγίνετο.

Ὠὸν, apud Chymicos, οἱ μὲν λίθον χάλκιον, οἱ δὲ λίθον Ἀρμένιον, ἄλλοι λίθον ἐγκέφαλον ἀλήσιον, λίθον Αἰγύπτιον, λίθον τὸν οὐ λίθον ἕτεροι δὲ τὸ τοῦ κόσμου μίμημα. Ita Anonymus post Glossas Chymicas, ubi mystica multa de ovi partibus pariter commentatur.

ὨΟΤΟΣ. Corona pretiosissima, quam ex ovorum proventu confectam Ireni conjugi dedit Imperator Joannes Vatatzes Nicephorus Gregoras lib. 1. pag. 31.edit. Geneu. οἱ τῶν τῶν ὀρνίθων ἀγέλας ἐπιστάντες ὁπόσα τίκτοιεν ἂν τὰ ὠὰ πᾶν συναθροίσαντες ἔτος ἐπίπρασκον, ὡς ὀλίγων χρόνων πρὸς τῶν συναχθέντων ἐνθεῦθεν χρημάτων στέφανον κατασκευασθῆναι τῇ Βασιλίδι λίθοις καὶ μαργάροις πολυτελέσι διηνθισμένον, ὃν καὶ Ὠοτὸν Βασιλεὺς ἐπωνόμασε, διὰ τὸ ἐκ τῆς τῶν ὠῶν πράσεως κατασκευάσθαι αὐτόν. Vide Ὠάτος.

ὨΡΑ, *Horologium Arenaceum.*

ὨΡΑ μαΐ, *Iam*, ex Ital. *Hor mai* Theodosius Zygomalas Themato Epist.36. apud Crusium: οὐδὲ καμίαν γραφὴν σοῦ ἔλαβα ὥρα μαΐ ἕναν χρόνον.

ὨΡΑΙ, *Horæ canonicæ*, seu officia Ecclesiastica, quæ statis horis in Ecclesia peraguntur, de pluribus egimus in Gloss. med. Lat. Synodus Sidæ habita, apud Photium, Cod.51. καὶ ὅτι τοὺς τὰς ὥρας ψάλλοντας ἐξεμυκτήριζε καὶ διέσυρεν. Vita S.Theodoræ Alexandrinæ MSS. ἔδει σε—ψάλλειν τι συνήθως, καὶ τὴν ἑσπερινὴν ὁσημέραι, καὶ ὀρθρινὴν δοξολογίαν ἐπιτελεῖν· πρὸς δὲ καὶ τῶν καλουμένων ὡρῶν μίαν μὴ παραλιμπάνειν. Nicon in Pandecte MS.lib.1.serm.28. σπούδαζε οὖν ποιεῖν τὸν κανόνα σου, καὶ τὰς ὥρας, Τρίτην, Ἕκτην, καὶ Ἐννάτην, &c. Amphilochius de non desperando: ὅτι οὐκ ἐᾷ με ψάλλειν τὰς ὥρας, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς κωλύει με νηστεῦσαι διπλῶς. Achmes Onirocrit.c.72. ὁ μέγας τῶν δακτύλων, εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ ὄρθρου· ὁ δεύτερος, ἤτοι ὁ λιχανὸς κρίνεται εἰς τῆς Τρίτης ὥρας τὴν εὐχήν. Ὁ μέσος, τῆς ἕκτης ὥρας· ὁ ἀπ' αὐτοῦ, ἤτοι ὁ τέταρτος, τῆς ἐννάτης ὥρας· ὁ ἐλάχιστος, τῆς ἑσπερινῆς ὥρας. Eæ porro Horæ cum *Mesoriis* describuntur in Horologio. Adde Codin.de offic.aulæ Constantinopol.c.6.12.c.13. n. 1.& Nomocanonem Cotelerianum n.37.53. 131.257. Extat Διασάφησις τῆς ἀκολουθίας τῶν ὡρῶν, διά τι οὕτω τελουμένας αὐτὰς ψάλλομεν, edita post Liturgiam S.Marci à Joanne à S.Andrea. Vide Clementem lib.8. cap. 34.

Μεσώρια, *media horæ*, quæ post Primam, Tertiam, Sextam & Nonam à Græcis decantantur: quarum ea quæ post primam canitur, μεσώριον τῆς Πρώτης dicitur, quæ post Tertiam, Μεσώριον τῆς Τρίτης. & sic deinceps, ea describuntur in Horologio, c.1.v.edit.1535. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω· σχολάζουσι δὲ ἐν ταῖς τοιαύταις ἑβδομάσι τῆς ἀποκρέω, καὶ τῆς τυρινῆς, τὰ μεσώρια τῶν ὡρῶν. Typicum S. Sabæ c.5. καὶ ψάλλουσιν οἱ ἀδελφοὶ ἐν τοῖς κελλίοις αὐτῶν τὴν θ. ὥραν, μετὰ τοῦ μεσωρίου αὐτῆς. Et cap. .. περὶ δὲ τῶν μεσωρίων ὡς ἐκεῖσε μὴ ταττομένων, δέον ἐστὶ δηλῶσαι. Rursum: τὰ δὲ μεσώρια τῆς γ'. ὥρας, καὶ ς'. πάντοτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψάλλονται, ἄνευ τῶν ἀγρυπνιῶν, καὶ τῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς γίνονται δοξολογίαι. Cap.12.Sept.22. ἀρχόμεθα ψάλλειν τὰ μεσώρια καὶ τοὺς ἱκετηρίους κανόνας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς ἀποδείπνοις. Cap.27. ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχόμεθα ψάλλειν σὺν ταῖς ὥραις, καὶ τὰ τούτων μεσώρια ἐν τῷ νάρθηκι, ἤγουν τριθέκτης· τὸ δὲ μεσώριον τῆς α'. ὥρας, καὶ τῆς θ'. ψάλλομεν μετὰ τὸ παρακολουθῆσαι τὸν τύπον ἐν τοῖς κελλίοις. Typicum MS. Monasterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.33. καὶ καταλαμβανούσης δὲ τῆς προσηκούσης ὥρας, κρουσθήσεται τὸ ξύλον, κἀκεῖσε ψαλεῖτε τὰ μεσώρια τῆς Πρώτης, τήν τε Τρίτην καὶ Ἕκτην ὥραν μετὰ τῶν μεσωρίων, τῶν εὐχῶν, καὶ τῶν μετανοιῶν.

ὨΡΑΙΑΙ πύλαι. Vide in Πύλη.

ὨΡΑΡΙΟΝ, *Orarium*, χειρόμακτρον, ἐγχείριον. Glossæ Basilic. Ὀθονάρια, καὶ ὀθόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὠράρια παρά τινων λέγεται· ταῦτα δὲ οἱ παλαιοὶ εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι, ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπεμύττοντο, καὶ ἀπέπτυον. Ex quo loco liceat interim observare, quod in addit.ad D ssert. de Impp.Constantinopol.nummis notavimus ex Theophylacto, id quod manu gestant Consulum vel Senatorum Romanorum imagines in modum chartæ complicatæ, nihil aliud esse quam mappulam, seu orarium. Auctor Etymologici in Φάσων, Προσόπου ἐκμαγεῖον· λέγεται δὲ οὕτω καὶ ὁ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται Ὠράριον. Vide eundem in Μίτραι. Metaphrastes in Vita MS.S. Demetrij: τῆς ἐπωμίδος λαβὼν, ὃ συνήθως ὠράριον ὀνομάζειν. At

Ὠράριον, in Liturgicis, dicitur *Stola Diaconorum*, quam ij in humero sinistro deferunt, & in quo ter repetita vox ἍΓΙΟΣ descripta, quæque interdicitur Subdiaconis, Lectoribus, & Cantoribus in Synodo Laodicena can. 22.23. Germanus Patr.Constantinop.in Mystag. οἱ δὲ διάκονοι εἰς τύπον τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων τοῖς λεπτοῖς τῶν λεπτῶν ὠραρίων πτέρυξιν, ὡς λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα, Quæ quidem hausit à S. Chrysostomo orat. de Filio prodigo: ἐννόησατε τῆς πνευματικῆς εὐφροσύνης οἱ ταύτης γευσάμενοι τῶν φρικτῶν μυστηρίων, καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς θείας λειτουργίας, τῶν μιμουμένων τὰς τῶν ἀγγέλων πτέρυγας, τῶν λεπταῖς ὀθόναις ἐπὶ τῶν ἀριστερῶν ὤμων κειμένας, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προστρεχόντων. Euchologium de Ordinat. Diaconi: καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, περιτίθησι τὸ ὠράριον τῷ χειροτονηθέντι, κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. λέγων, Ἄξιος, καὶ ψάλλεται συνήθως τρίτον, Ἄξιος, παρὰ τοῦ Βήματος, καὶ τρίτον παρὰ τοῦ Ψάλτου.

Oraria vero in sacris Liturgiis manibus tenent Diaconi, eaque expandunt. Liturgia Chrysostomi, de Diacono: κρατῶν καὶ τὸ ὠράριον αὐτοῦ ἐν τῇ δεξιᾷ. Rursum: κρατῶν καὶ τὸ ὠράριον αὐτοῦ τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, &c. Et p.69.edit. Goari: κρατῶν καὶ τὸ ὠράριον σὺν τῷ ἁγίῳ εὐαγγελίῳ ἄκροις τοῖς δακτύλοις. Adde p.67.79. At p.96. ὁ δὲ κατέχει καὶ τοῖς δυσὶ δακτύλοις τὸ ὠράριον, ὑποδεικνύων αὐτῷ πρὸς ἀνατολάς. Philotheus Patr.Constantinop.in Ordine sacri ministerij p.4. ἵσταται δὲ καὶ ὁ διάκονος ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως μικρὸν ἐκ πλαγίου, καὶ κύψας μικρὸν, κρατῶν καὶ τὸ ὠράριον αὐτοῦ τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, λέγει μυστικῶς, &c. Ita pag. seq. sub fin.6.7.11. quæ quidem observandum duxi, ut inde colligatur Diaconos intelligi in Tabella Caroli Calvi, Codici Evangeliorum præfixa, quam ad capitularia Regum Franciæ delineari curavit Steph. Baluzius.

Cur verò interdum summis digitis attollant Oraria Diaconi, indicat Matthæus Blastares in Synopsi Canonum: ὠράριον ἐξαρτῶντες Διάκονοι τοῖς ἱερουργοῦσι παριστάμενοι, καὶ τὰς τῆς ἱερᾶς τελετῆς ἐπιπληροῦντες εὐχὰς, καὶ τῷ ὠραρίῳ τοῖς ἐν ἄμβωνι σημαίνουσι Διακόνους τὸν καιρὸν τὸν ὀφειλούσης γίνεσθαι ἐκφωνήσεως τότε Κατηχουμένων, καὶ τῶν Πιστῶν. Iis consona scribit Chrysostomus in Homil.17.in Epist.ad Hebræos.

Enim vero Orarium quod ad humerum sinistrum gestat Diaconus, Presbyteri Collum utrimque ambit. Ordinatio Presbyteri apud Morinum p.111. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν ἀνίστησιν αὐτὸν, καὶ φέρει ὄπισθεν τοῦ ὠραρίου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν

ἔμπροσθεν τ͂ δεξιȣ͂ μέρȣς, λέγων, ἄξι☉. Symeon Thessalonicensis de sacris Ordinat. cap.4.p.141. ubi de Diaconi orario: ὁ ᾗ περιθησιν αὐτȣ͂ τῷ ἀριςερῷ ὤμῳ, ἐπεὶ τ͂ ἐλάτlον☉ ἔτι ὢ ὄν☉ τυγχάνει κ ὑφειμένης τάξεως, ὁ Διάκον☉, κ τ͂ ἑνὸς ἔργȣ, ὢ μόνȣ τ͂ λειτȣργεῖν, καὶ διακονεῖν ἐςὶν ὑπηρέτης· ὅτι ᾗ τελεσθὴ πρεσβύτερ☉, τότε κ ἀπὸ τ͂ δεξιȣ͂ ὤμȣ τȣ͂το λήψε), ὡς κ διακονεῖν, ὢ τὰς τελείας ἐνεργεῖν λαβών. Et c.5. p.144. 145. ait tum fieri & appellari Επιτραχήλιον, orarium istud collum amplectens. Ita etiam in lib. de Templo p.218. unde Codinus de Offic.aulæ Constantinop. c.9. §.2.ubi de Archidiacono, ait illum ferre τὸ σωήθες αὐτῷ ςιχάριον, φέρειν ᾗ ἐπ᾽ αὐτȣ͂ καὶ φελώνlω, ȣ͂ μlω καὶ Επιτραχήλιον, ἀλλ᾽ ὠράριον, quia scilicet Archidiaconus, etsi habeat jus deferendi sticharium, quod Presbyterorum est, non tamen epitrachelium deferre ei licebat. Quod verò subdit idem Thessalonicensis c.4. ὠράριον appellari, διὰ τὸ ὡραΐζειν αὐτὸν τῇ χάριτι, καὶ τ͂ δόξης Θεȣ͂ τῷ κάλλει περικοσμεῖν, jure exploditur.

Neque tamen soli Presbyteri hac ratione orarium circa collum aptant, sed etiam Diaconissæ, cum ordinantur. Euchologium, ubi de earum ordinatione p.263. κ μϛ͂ τὸ Αμlω, περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτ͂ ὑποκάτω τ͂ μαφορίȣ τὸ Διακονικὸν ὠράριον, φέρων ἔμπροσθεν τὰς δύο ἀρχάς. Cæterum de orario quædam habent Germanus Patr. Constantinop. Symeon Thessalonicensis, Zonaras, Balsamon, & alij, quæ consultò omittimus, habent etiam multa de orario Joannes Morinus de sacris Ordinat. p.212. & seq. Goarus ad Euchologium p.110.160. & alij qui de rebus Liturgicis Commentarios ediderunt, nos etiam quædam attigimus in Gloss. med. Latin.

Ουράειον. Liber apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. δός μοι τὸ ȣ͂ράριόν σȣ. Mox φακιόλιον appellat. Vide Tabell. IX. & X. ex his quæ hujusce operis initio delineantur.

ΩΡΕΙ͂ΟΝ, Ὥρεῖον, Ὥριον, *Horreum*. Porphyrius MS. de Regulis spirituum: ὠρῶ, τὸ φυλάσσω, ἀφ' ȣ͂ καὶ ὡρεῖον. Lexicon MS. ex Codd. Reg. 1708. & 2062. & Moschopulus: ὡρεῖον, τὸ σιτοδοχεῖον. περιέχει γδ τὰ ὥρια κάρπιμα. Ita in etymis nugantur passim Græculi. Glossæ servij: *Penus*, ὡρεῖον. Anonymus Tacticus de tuenda urbe obsessa, MS. χρὴ μϑ τ͂ σῖτον κ τlω κριθlω, κ πᾶν εἶδ☉ ὀσπρίȣ ἐν τ͂ ἀποθήκαις ὁμȣ͂ τοῖς ἐμπόροις καὶ τοῖς πλȣσίοις ἀπομετρεῖν, καὶ ὡρείοις ἀποτιθέναι. Theophanes an. 17. Anastasij: καὶ ἐποίησεν ἐκκλησίας, καὶ ὡρεῖα ἀπόθεϛ σίτȣ. Ubi Cod. alter, ὅρια habet. Idem an. 1. Artemij: γεννήματα τε πλεῖςα εἰς τὰ βασιλικὰ ὡρεῖα ἀπέθεϛ. Ubi Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem sapientem: καὶ γεννημάτων τὰ ὡρεῖα ἐπλήρωσεν. Eudocia Macrembolitissa Augusta in Ioniis MSS. ubi de Pyramidibus Ægypti: ἅς τινας Χριςιανοὶ μϑ λεγομϑ εἶναι τὰ ὡρεῖα τ͂ Ἰωσὴφ. Adde Auctorem Etymologici in Πυραμίς, Achmetem Onirocrit. cap.299. Codin. in Orig. Constantinopol. n.74. lib.6. Basilic. tit.18. cap.6. &c.

Ὥρεῖον. Glossæ Gr.Lat. ὅρεῖον, *Horreum*. Eustathius in Vita S. Eutychij Patr. Constantinopol. num.17. λιμȣ͂ γδ βαρύτατȣ καταλαβόντ☉ τlωικαῦθα τlω χώραν, κίνδυν☉ lῶ ȣ͂ μικρὸς κ δὴ τ͂ σίτȣ παντελῶς ἐκφορηθέντ☉ ἐκ τ͂ ὁρεῖȣ, ὅπερ ὅρεῖον καὶ μέχρις τ͂ σήμερον, &c. Occurrit etiam apud Theophilum Antecessor. lib.2. tit.1. §.45.

Ὥριον. Socrates lib.7. c.39. πολὺ γδ μέρ☉ τ͂ πόλεως τὸ πῦρ κατlωάλωσεν, ὡς κ τὰ μέγιςα τ͂ ὡρίων ἀπολέσθαι.

Ὅριον. Hesychius: σιτοβολῶνες, ὅρια. Phlegon de Mirabilibus sub fin. de Hippocentauro: τ͂ ᾗ πεμφθέντα εἰς Ῥώμlω, ἔς τις ἀπιςεῖ, δύναϊ ἱςορῆσαι ἀπόκειϊ γδ ἐν τοῖς ὁρίοις τ͂ Αυτοκράτορ☉ τεταριχευμϑ☉, Joannes Moschus in Limon. cap.28. ὁ ᾗ ὡς ἀπὸ ὀργῆς λαβὼν τὰ κλείδια τ͂ ὁρίȣ, ἀπῆλθεν. Mox: σιτοβολῶνα vocat, utitur etiam autor Chronici Paschalis an.15. Theodosij Jun. an.7. Anastasij, & an. 10. Justiniani.

Ὄρρεον. Zacharias lib.1. Dialog. Gregorij M. c.9. εἰς τὸ ὄρρεον εἰσελθȣ͂σα, σχεδὸν ὅλον τ͂ σῖτον εὗρε τ͂ ὑȣ͂ τοῖς πλωχοῖς δοθέντα.

Ὡρεάρι☉, *Horrearius*, cui horrei cura incumbit, in veteri inscript. apud Reinesium pag.460. &c. Eustathius in Vita S.Eutychij loco laudato: μὴ φέρων ᾗ τlω αἰτȣ͂ντων ἐξ ἐνδείας ἐπίτασιν ὁ τlωικάδε ὁ ὁρειάρι☉, &c. Infrà: λέγει τῷ ὁρειαρίῳ, λάβε τὰς κλεῖς, &c. lib. 6. Basilic. περὶ ὡρειαρίων καὶ ὑποδεκτῶν καλȣμϑων. Adde to. 2. pag.439. 485. to.6. pag.733. to.7. pag.119.

Ωρεαρία, *Horrearia*, in Sanctimonialium Monasteriis, cujus officium describitur in Typico Monasterij τ͂ Κεχαριτωμϑης MS. cap.23.

ΩΡΕΙ͂ΧΑΛΚΟΣ, καὶ ὁ νικανὸς, ὁ διὰ καδμίας γενόμϑ☉, in Glossis Jatricis MSS. De confectione Orichalci quædam habentur in Cod. Reg. 3178. fol. 288.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ, sic dictus liber Ecclesiasticus Græcorum quod Horas diurnas & officia contineat, Horas nempe & Mesoria, & alia quæ singulis officiis necessariò dicuntur, ut Troparia, Psalmos, Preces varias, & Canones aliquot, cum ex SS. Patribus excerptis orationibus. Hujusce libri binæ habentur editiones Venetæ, prior anni 1535. cum hoc lemmate: Ωρολόγιον σωὶ Θεῷ ἁγίῳ ἔχον ἅπασαν ἀκολȣθίαν. Altera an. 1632.

Ωρολογόπȣλον, *Parvum* nempe *Horologium*, quod ex majori contractum est, continetque, *postquam Christianus è lecto surrexit gratiarum actionem; officium media nocte & vesperis singulis diebus dici solitum; novem Cantica: Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam Horas: Typica, parvum Apodipnum, Exapostilaria, & Apolyticia totius hebdomadis, Preces in mensa, Preces brevissimas dicendas singulis diei horis, Menologium brevissimum, Paschalium annorum decem.* Editum illud Venetiis an. 1642. in 32. habetur in Cod. Reg. 3458. ejusmodi σμικρὸν Ωρολόγιον, continens Μεσονύκτιον, Εξάψαλμον, Απολυτίκια καὶ Θεοτόκια τ͂ ὅλης ἑβδομάδ☉, Τριαδικὰ, Τροπάρια, Εξαποςειλάρια, μεγάλlω Δοξολογίαν, Μακαρισμȣ̀ς, Ακολȣθίαν τ͂ τραπέζης, εὐχὰς τ͂ πνευματικȣ͂ ἐπὶ τ͂ κεφαλῆς τ͂ μέλλοντ☉ κοινωνῆσαι, Εσπερινὸν Απόδειπνον, Λιτανίαν, κ Πασχάλιον. Codex autem scriptus Romæ an. 1478. manu Joannis Rosi Sacerdotis Cretensis.

ΩΣ, *Usque*, Ἕως, Μέχρι. Ωσκαθὼς, *Ut*, *velut*, *quemadmodum*, ὡς, ὥσπερ. Ὡς ἐδῶ, Ὡς τώρα, *in hanc usque horam*, Ἕως τ͂ νῦν. Ὡς νὰ, Ὡςε νὰ, *Donec*, *usquedum*, *tantisper*, Ἕως ἂν, Μέχρι ἂν. Ὡς πότε, *Usquequò*, Ἕως πότε. Ὡςε ὁπȣ͂, *Quamobrem*, διὸ. Ὡς τόσον, *Interim*, ἐν τȣ́τῳ, &c. Ωσὰν, Σὰν, Σὰ, idem significat quod Latinè *cum*, vel *postquam*, & postulat subjunctivum. Ὡσγιον, *Veluti*, *quemadmodum*. Glossæ Græcobarb. οἱονεὶ, ὥσγιον, ὥσπερ.

ΩΤΙΟΝ σκεύȣς, *Ansa*, in Basilic lib.50. tit.1. cap.25. Gloss. Lat.Gr. Ansa, ὄσκλ☉, ὠτίον σκεύȣς. Occurrit etiam in Gloss. Gr. Lat. ut ὠτάριον σκεύȣς, apud Demophilum in similitud. Vide Αυτὶ.

ΩΧΕΙ͂, *Atriplex*, Atreplexum, Ægyptiis, apud Interpol. Dioscor. cap. 133.

ΩΧΡΑ Ατlικὴ, in Glossis Chymicis MSS. ὅτιν ὁ κρόκ☉ τ͂ ὠȣ͂ λέγε) κ τὸ ἀρσενικόν.

Ὦχραι διὶ οἰνελαμε, λέγον) βάσκανοι, in iisdem Glossis Chymicis.

OMISSA

OMISSA ET ADDENDA IN GLOSSARIO MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS.

NOTUM illud Davidicum, ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νὺξ νυκτὶ ἀπαγγέλλει γνῶσιν, cui quidem sententiæ, id scitè possit aptari, quod legendo in dies doctiores evadimus; καινότερα ἀεὶ μανθάνοντες ἐκ τῶν καινοτέροις ἐντυγχάνειν ἀεί, ut scribit Gregorius Cyprius Patriarcha Constantinopolitanus in Maris encomio. Quippe cum nondum lectos libros evolvimus, iisque ut par est subinde incumbimus, novæ plerumque nobis succedunt ejusmodi γνώσεις, quæ inobservata, vel ignota suppeditant. Ea est in singulis disciplinis studiorum ratio; ut horum unica progressus prodat non modo in iis assiduitas, sed labens etiam sensim ætas: adeo ut tempori adscribendum sit, quod aliquid semper addiscere liceat, ac proinde non omnino pro certo haberi debeat quod ait Artemidorus lib. I. cap. LV. παιδαριῶδες esse τὸ μανθάνειν. Ecce in Glossarium nostrum sat multa hactenus congesta, nedum tamen omnia quibus illustrari potuerit, quod nemo quantumlibet eruditus sibi unquam audeat polliceri. Interim enim dum sudant operæ, & editos inspicimus, vel manu descriptos evolvimus Codices, vel denique è memoria elapsa revocamus, non modica sese offerunt quibus adaugeri potest quod in manus sumpsimus argumentum. Ea qualiacumque sunt, in Additamenta retulimus, ut vel inde Lector inventis non defraudetur, eique liceat in vocabulis insolentibus, si non genuinam omnino eorum significationem, saltem quidpiam in ea investiganda luminis expiscari. In illis porro complura inveniet, quæ rem Botanicam duntaxat spectant, eaque fere Arabica ac Saracenica, vel Turcica, quæ minimè posthabenda duximus, quandoquidem ipsimet Grammatici Græci ea in sua Lexica retulere, cùm Græcos ipsos Medicos, recentioris scilicet ætatis, atque adeo non paucos ex illis qui elegantiam & munditiam orationis profitentur, iis passim usos scirent, quantumvis insulsis & prorsus barbaris, sed à vulgo, in cujus gratiam proinde scribebant, receptis. Id præ cæteris, ut alios omittam, testatur Scriptor Anonymus ex Cod. Reg. 3496. (qui in Cod. 3502. Theophanes videtur appellari) in libris de Dieta, quos Constantini Porphyrogeniti Imperatoris præcepto conscripsit, eique nuncupavit, ut ex ipso Operis initio percipitur. Ita enim ille lib. I. ἐπιτιμήσει δὲ ἡμῖν οὐδὲ εἷς τῶν καὶ μικρὰ λογίζεσθαι δυναμένων, ἐν δὲ τῷ παρόντι πονήματι ὀνόμασι τε καὶ ῥήμασι τῶν ἐξ ἀγορᾶς καὶ τριόδου διειλημμένων κεχρημένοις ὁρῶν· οὐ γὰρ ἀγνοίᾳ λέξεων τῶν καλλίστων καὶ συνηθεστάτων τοῖς Ἕλλησι βαρβάροις ὀνόμασι καὶ διεφθαρμένοις ἐστὶν ὅπη κεχρήμεθα. Ἄτοπον γὰρ κομιδῇ μέτρια παιδευθέντας, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μηδὲν διαπεσεῖν καὶ ἀγνοηθῆναι τῷ μὴ παντοδαπῆς παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς μετασχόντι, συνηθεστάτῃ λέξει καὶ καθωμιλημένῃ τοῦτο διέγνωμεν παραδοῦναι τὴν εἴδησιν καὶ κατάληψιν τοῦ προκειμένου σκοποῦ. Rursum libro II. πειρατέον οὖν σὺν Θεῷ τοῦ πρὶν σκοποῦ ἐχομένοις, τῆς ἰδιωτικῆς φημὶ καὶ ἀγροικοτέρας ἐκδόσεως, διὰ τὸ μηδένα γνωστὸν ὑπολειφθῆναι τῷ ἰδιώτῃ καὶ πάντῃ ἀγεύστῳ παιδείας Ἑλληνικῆς διὰ βραχυτάτων ἢ περὶ τούτων διαλαβεῖν. Et infra: δεῖ γὰρ οὕτως κοινολεκτεῖν, καθὼς ὑπεσχόμεθα, σαφοῦς ἕνεκα διδασκαλίας. Barbara vero, ut est in alio Cod. Reg. 1334. appellabant præsertim τὰ ἔχοντα ἐπὶ τέλους, β. γ. δ. θ. κ. λ. μ. ξ. π. τ. φ. χ. Ex iis omissa potissimum in priori Glossarij parte hic exhibentur, quod cum Lexicon, ex quo desumpta sunt, in manus venit, penes Typographum Lugduni illa haberetur, cæteris, quæ alteram spectant suam in seriem relatis. In illis porro vocabulis Botanicis explicandis scrupulosius immorari non visum est pretium operæ, cum Ruellium imprimis, & alios qui rem Botanicam accuratè pertractarunt, consulere cuivis liceat, & satis sit ea indicasse.

ADDENDA IN PRÆFATIONE.

PAG. II. *lin.* 27. *lege* Solone.

Pag. III. *in fine sect.* III. *adde.* Tatianus contra Græcos pag. 161. de iisdem: νῦν δ' μόνοις ὑμῖν ἀποβέβηκε, μηδὲ ἐν ταῖς ὁμιλίαις ὁμοφωνεῖν· Δωριέων μὲν γὰρ οὐχ ἡ αὐτὴ λέξις τοῖς μὲν ἀπὸ τῆς Ατθικῆς. Αἰωλεῖς τε οὐχ ὁμοίως τοῖς Ἰῶσι φθέγγονται· στάσεως δ' οὔσης τοσαύτης παρ' οἷς ἥκιστα ἐχρῆν, ἀπορῶ τίνα με δεῖ καλεῖν Ἕλληνα· καὶ γὰρ τὸ ἁπάντων ἀτοπώτατον, τὰς μὴ συγγενεῖς ὑμῶν ἑρμηνείας τετιμήκατε, βαρβαρικαῖς τε φωναῖς ἔσθ' ὅτε καταχρώμενοι, συμφύρδην ὑμῶν πεποιήκατε τὴν διάλεκτον· *nunc vero vobis contigit solis ne colloquio quidem convenire. Alius enim Doricus, alius est Atticus sermo: & Æoles non loquuntur ut Iones. Enimvero cum dissidij tantum sit apud illos ubi minimè decet, quem potissimum præ cæteris Græcum appellem, dubito. Quod namque absurdissimum est, dictiones minime nativas colitis, & barbaris aliquando vocibus abutentes, promiscuam linguam vestram efficitis.*

Pag. V. *In fine sect.* V. *adde.*

Theodorus Gaza in libro de Mensibus cap. VII. ait, translato in Græciam Romanorum Imperio, mensium nomina à Græcis veteribus, usurpata desiisse recenseri, eorum vice Latinis admissis: πρὸς γὰρ τὸ ἄρχειν ἑτέρων, καὶ τὸ τῆς φωνῆς τὸ καθαρὸν καὶ κομψὸν Ἕλληνες ἀπολωλεκότες, πρὸς τὴν τῶν ἀρχόντων φωνὴν, ἢ φιλεῖ γίνεσθαι, ἐξίσαντο, καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ δὴ καὶ ταῖς τῶν μηνῶν προσηγορίαις ταῖς σφετέροις ἀναμιγνύντες ἐχρῶντο· δεξάμενοί τε ἀποικίας Ῥωμαίων, αὐτοὺς τε ἄχρι καὶ νῦν Ῥωμαίους ἀντὶ Ἑλλήνων καλοῦσι, καὶ ὥσπερ οἰκείαις ταῖς τῶν Ῥωμαίων ἀμφὶ τοὺς μῆνας χρῶνται ὀνομασίαις. *Ad imperium externum, puritate elegantiaque sermonis amissa, Græci, ut fere fit, ad imperitantium Linguam transierunt, & Latina nomina cum aliis multis, tum in mensium vocabulis permiscentes, in usum suum verterunt: acceptisque Romanorum Coloniis, se etiamnum Romanos, non Hellenes vocant, & nominibus mensium Romanis tanquam suis utuntur.*

Pag. XI. *lin.* 31. *post*, obtineret. *adde.* Id autem adstruit imprimis Themistius in Philadelphis sub initium, ubi τὴν διάλεκτον τὴν κρατοῦσαν, Latinam Linguam vocat, cui πάτριον καὶ Ἑλληνικὴν opponit, cum altera esset Principum, altera vulgi seu Græcorum: Et in Oratione ad Valentem de Pace, quem sic compellat: καὶ τόγε ἔτι θαυμασιώτερον, ὅτι καὶ τῶν λόγων αὐτῶν προτιμοτέρους ἄγεις τοὺς ἡμετέρους τῶν ὁμογλώττων: *Et quod eo admirabilius est, ex orationibus ipsis nostras atque peregrinas vernaculis ac tuis anteponis.* Ubi ὁμογλώττους λόγους Romanam seu Latinam linguam appellat.

Pag. XII. *sub finem n. XVI. adde.* Hanc linguæ mutationem paulo ante contigisse, nempè sub tempora Tiberij Thracis, ac proinde Græcanicæ originis, adscribit Gregorius Abulpharaiius in Historia Dynastiarum ex versione EdWardi Pocockij pag. 95. *à tempore Augusti Cæsaris, donec imperaret Tiberius Cæsar* (Justini junioris successor) *spatio circiter annorum sexcentorum fuerunt Imperatores Constantinopolitani Patricii, & præcipua exercitus pars Romani, id est Franci, extra quod Consiliarij, Scribæ, & Populus omnes Græci fuerunt, deinde regnum etiam Græcanicum factum est: Cujus causa fuit quod Iustinianus* (Justinus) *ultimus, cum morbo gravi cruciaretur, & de vita desperaret, neminem è domesticis suis, aut necessitudine conjunctis vidit, qui idoneus esset imperio moderando, præter Consiliarium suum Tiberium, qui vir Græcus erat. Illum igitur Cæsarem renuntiavit, diademate ipsi in manus tradito, atque ab eo tempore fuit Imperium Constantinopolis Græcanicum, donec ipsum recuperarent Franci anno Alexandri MDXV.* Heiræ DC. &c.

Pag. XVII. *lin.* 7. *post*, sed qui, *adde.* instar illius Heraclyti, quem σκοτεινὸν appellabant.

Ead. pag. lin. 12. *post*, usurpatis, *adde.* ἑλικτὰ κωτίλλοντες δυσφράστως ἔπη, ut ait Lycophron.

Ead. pag. lin. ult. post est, &c. *adde.* neque enim, ut ait Tullius in Bruto, debet esse *scurrilis lepos, sed loquendi accurata & sine molestia diligens elegantia.*

ADDENDA IN GLOSSARIO

MEDIÆ ET INFIMÆ Græcitatis.

A.

A LITTERA, præposita nominibus dignitatum, πρῶτος, significat: verbi gratia in Chron. MS. Symeonis Logothetæ fol. 261. v. καὶ νυκτὸς διὰ τοῦ παραθυλίου εἰσελθὼν τοῦ α Βεστιαρίου Μιχαὴλ οὔσης, &c. Mox: ὁ μετὰ ταῦτα α Νοτάριος γενόμενος. *Adde* pag. 271. &c. Id pluribus docemus in V. Σπαθάριος. Vide V. C. Stephan. Le Moine tom. 2. Var. Sacror. pag. 6090.

ΑΑΛΙΆΝ, καὶ Ασίρτη φερά, τὸ ἄνθεμις, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Anthemis.*

ΑΒΒΑ͂Σ. *Ante locum Theophanis, adde.* Petrus Siculus in Hist. Manichæorum pag. 70. de Michaële Rhangabe Imp. Monacho facto: ἰδὼν δ' Μιχαὴλ ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ὁ Αββᾶς, καὶ Λέων ὁ μετ' αὐτὸν βασιλεύσας, &c. *Post locum Tzetzæ, adde.* Idem Tzetzes Epist. 57. ex MSS. καὶ μετὰ δυσηνοῦς καλογραΐδίου ὠχροῦ, ἢ κλεπταββαδιτζίου τινὸς, &c.

ΑΒΕΝΑ΄ΔΕΙΝ. Anonymus MS. de virtutibus lapidum: Καντζετονή, ἔνε πέτρα ἀβενάδη εἰς πολλὰ χλώρε &c. Id est, ni fallor, *habet venas plurium colorum.*

ἈΒΗΝΑ, In Lexico MS. τὸ προϊὸν τοῦ βασιλέως τάγμα.

ΑΒΙ ΒΑΒΟΥ

ΑΒΙΒΑΒΟΥ. Vide Αντικάνθαρον.

ΑΒΙΟΙ, *post hanc vocem adde*, Homero dicti οἱ γυναιξὶ μὴ συνοικοῦντες, qui χωρὶς γυναικῶν vitam ducebant: ἡμιτελὴς γὰρ χήρος βίος, ut observat Eustathius Il. β. Posterioribus verò Ita appellati.

ΑΒΟΥΚΑΤΟΣ. *Post vocem*, advocatus. *adde* Leges Cypriorum MSS. εἰ δὲ καὶ ἔλθη, ἀπαθῆ ὁ ἀβουκάτος με τὸ κοράσιον, καὶ ὡς παλαλέγει τὸ ἀγκάλεμαν.

ΑΒΡΑΣΑΞ, vox Basilidianorum hæreticorum, qua vim quandam rerum ac principium denotant, cujus vocis literæ numerum 365 efficiunt. Vide Epiphanium Hær.24. n.7. & alios: præterea Chiffletium de gemmis sculptis.

ΑΓΑΘΟΧΑΡΤΙ, dictam *membranam* observat Nicolaus Erythræus ad Virgilium, *in voce Pergama.*

ΑΓΑΛΑΚ, ἀβδέλων, in Lexico MS. ex cod. Reg. 1843. Vide Αβδέλα.

ΑΓΑΝΑΚΤΕΙΝ. *In fine subde.* Αγανακτεῖσθαι, *in offensionem alicujus incidere.* Theophanes an. 34. Justiniani: ζηληθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως, καὶ μὴ ἀποδειχθείσης ἠγανακτήθη ὁ Εὐγένιος, καὶ ἐδημεύθη ὁ οἶκος αὐτοῦ. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ in Cod. Justiniano: καὶ ἀκούσας Βελισάριος, μεγάλως ἐλυπήθη, καὶ γέγονεν ὑπὸ ἀγανάκτησιν τοῦ Βασιλέως.

ΑΓΑΠΗ, *eleemosyna. adde.* Syntipas MS. ὑπρότερον ἀγάπην τούτῳ πεποίηκεν, ἄχρις οὗ ἐκεῖνος πολλὴν ἔξοδον καλλωπισμοῦ ἐκ χρυσοῦ ταύτῃ ἐχαρίσατο· ἅμα δὲ καὶ ἱμάτια, &c.

ΑΓΑΠΗΤΟΣ, *pag.* 7. *l.* 3. *post*, 78. *adde.* S. Athanasius in Syntagmate doctrinæ: μὴ ἔχειν γυναῖκα συνείσακτον, καθάπερ τινὲς Αγαπητὰς ἐπέθεντο αὐταῖς ὄνομα.

ΑΓΑΣ, *Aga*, dignitas Turcica, Tribunus, Colonellus: ex *Aga*, baculo, sceptro, officii & dignitatis indicio, inquit Leunclavius in Onomastico Turcico. Ordo MS. officiorum Aulæ Turcicæ: ὁ Αγὰς Γιανιτζάρων, ὁποῖος ἔναι εἰς μόνος, ἔναι μεγαλήτερος παρὰ ὅλας τὰς τάξεις, τοὺς πρώτους Αγάδες.

ΑΓΑΘΟΝ, *In fine subde.*

Αγαθὰ, *Bona*, substantia. Leges Cypriorum MSS. fol. 21. τοῦ γάμου λυομένου, ἃς στρέφονται τὰ παιδία ἀπετὰ ἀγαθὰ τὰ πατρικὰ, ἐὰν ἔχουν οἱ γονεῖς τὸ ἐμπόριον.

ΑΓΓΑΘΟΣ, *vitis pedamentum*, Κάμαξ. Eustathius Il. σ. ὅτι δὲ καὶ ἄγγαθος βαρβαρικῶς ἐκαλεῖτο, δηλοῖ ὁ εἰπὼν, Αγγαθος, τὸ εἰς ἀναδενδράδα ξύλον, &c.

ΑΓΓΑΡΕΙΑ. *Post hanc vocem, adde*, ἡ ἀκούσιος καὶ ἐκ βίας γινομένη ὑπηρεσία, in Lexico MS. cujus titulus, Ερανος τῶν λέξεων.

ΑΓΓΑΣΤΑΡΑ, *vasculum.* Franc. Richardus in Scuto fidei part. 1. pag. 330. καὶ εὐπρεπέστερον νὰ τὸ φυλάξῃ εἰς μίαν ἀγγαστέραν, ἢ κανένα ἄλλο σκεῦος καλὰ βουλωμένον. Vide Γάστρα.

ΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΒΙΟΣ. *Post locum Theodori Studitæ, adde.* Novella inedita Nicephori Phocæ Imp. τὸν βίον ἀρημητῶν, θείων πατέρων ἐν Αἰγύπτῳ φημὶ, τῶν ἐν Παλαιστίνῃ, τῶν ἐν Αλεξανδρείᾳ, τῶν ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ γῆς λαμψάντων, καὶ τοῦτον οὕτω λιτὸν εὑρήσεις καὶ ἀπέριττον, ὡς σχεδὸν μόνην ψυχὴν ζῶντας αὐτοὺς, ὑποφαίνειν, καὶ τῆς τῶν ἀγγέλων ὥσπερ ψαύοντας αὐλίας. *Post loc. Sozomen. adde.* ἄνδρες ἐν γῇ μὲν ὄντες, ἐν οὐρανοῖς δὲ τὸ πολίτευμα κεκτημένοι, καὶ τῶν τὸν ἐξ Αἰγύπτου Πλωτῖνον, ὅτι σωμάτων σφίσι προσῆκεν αἰσχυνόμενοι, apud Theodulum in Epist. MS. ad Joan. Philosoph.

ΑΓΓΟΠΤΑΝ καὶ Ασάλ, μέλι τὸ ἐκ σερδωνίκ. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΓΓΟΥΡΙΟΝ. *In fine subde.* Κιτράγγουρο Constantinus à secretis MS. lib. 4. λαβὼν σπέρμα κιτραγγούρου, καὶ ἀγγουρίου, καὶ ἀνδράχνης, &c.

ΑΓΓΟΥΡΟΥΜΠΑΝ, καὶ Αναπισαλάπ, ὁ στρύχνος ὅπου ἔχει τὰ σταφύλια. Ita Lexicon MS. ex cod. Reg. 1843. *Solanum.*

ΑΓΓΥΣΤΡΗ, pro ἄγκιστρον. Vide in Σαλιβάρη, in Addit.

ΑΓΕΙΤΟΝΕΥΤΟΣ, *absque vicino.* Eustathius in Od. ξ. ἔνθα ἡ αὐλὴ ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι, ἤγουν περιοδευομένη ἀγειτόνευτος, &c.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *post locum Naucratij, adde.* Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis jun. Styl. n. 153. ἐγλίχοντο μὲν οἱ τούτων τυγχάνοντες χερσὶν ἐκείναις τῶν ἁγιασμάτων μεταλαμβάνειν, δι' ὧν καὶ τὰ θαύματα.

ΑΓΙΑΣΜΑ, Aqua benedicta. *Lin.* 5. *post* denotet. *Adde.* Dorotheus doctr. 11. καὶ κατέχοντα ὡς τρυβλίον τι ἔχον ἁγίασμα, καὶ μίαν μύλην, καὶ ἔβαπτε τὴν μύλην ἐκείνην ἐν τῷ τρυβλίῳ, καὶ περιήρχετο ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς κατασφραγίζων ἕκαστον αὐτῶν. *In fine adde.* & Nicephorum Constantinop. in Epist. Synod. Interrog. 11.

ΑΓΙΟΚΕΡΙΑ, Vide in Κερί.

ΑΓΙΟΡΙΤΑΙ, *Adde in fine.* Enimvero Montis Athos egregia descriptio habetur apud Nicephorum Gregoram lib. 2. cap. 12. secundæ partis Historiæ hactenus ineditæ.

ΑΓΚΑΘΙ, *in fine, adde.* Maximus Cythær. 15. Nov. τὸ ὁποῖον εἶχε καρφωμένα ἐπάνω τὰ σιδηρᾶ ἀγκάθια.

ΑΓΚΑΡΕΙΑ, pro ἀγγαρεία, apud Artemidorum lib. 5. pag. 255.

ΑΓΚΙΚΤΟΣ, pro ἄθικτος, *Intactus.* Maximus Cythær. 16. Nov. in S. Matthæo: καὶ προστάσσει νὰ βαλθῇ εἰς αὐτὴν (κλίνην) τὸ λείψανον τὸ ἀνακομηθὲν ἄγκικτον ἀπὸ τὴν φωτίαν.

ΑΓΚΟΥΡ, καὶ Αμάτ; ἡ σταφυλὴ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Uva.*

ΑΓΚΥΝΟΣ, ἀγριοβασίλικον, in Lexico Botan. ex Cod. Reg. 184. Ακονος, ead. notione ibid. *Basili cum silvestre.*

ΑΓΚΥΡ, τὸ ἄκορον. *Acorum*, in Lexico MS. ex cod. Reg. 1843.

ΑΓΝΑΝΤΙΑ. *In fine, adde.*

Αγναντεύειν, *Ex adverso se collocare.* Damascenus Studita Homil. 18. μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ὅπου ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ὑπῆγε τὸ παλλικάριον εἰς ἐκεῖνον τὸν ξύλον, καὶ ἀγνάντευεν πῶς κλωσᾷ ὁ ἴσκιος τοῦ ξύλου, &c.

ΑΓΝΟΗΤΑΙ. *Post locum Eulogij, adde.* & Timotheus Presb. Edit. Cotelerianæ.

ΑΓΝΟΚΟΚΑ, ἀλυγαιόκοκα; in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 2147. λιγαιόκοκα, in Lex. Nicomedis.

ΑΓΝΟΣ, Pentaphylli species, de qua sic Constantinus à secretis MS. cap. 91. ἐκάλουν δὲ τὸ πεντάφυλλον τοῦτο ἀγνὸν· παρήχθη δὲ αὐτῷ ἡ κλῆσις ἀπὸ τῆς τῶν Σύρων διαλέκτου, τουτέστι τὸ δένδρον τοῦ Αβραὰμ, ὅτι καθαρόν ἐστι καὶ ἁγνὸν, καὶ συνεργεῖ πρὸς ἁγνείαν.

ΑΓΟΡΗΤΑΙ, *Litigantes.* Anonymus MS. de significationibus astrorum: καὶ εἰς τὰ πάντα ὁμοίως, καὶ ἀνὰ μέσον ἀρχιερέων καὶ γραματέων μάχαι, καὶ ζημία ἀρρήτων, &c.

ΑΓΡΙΑ. *Adde in fine.* Adde Eustathium Odyss. ξ. pag. 1553.

ΑΓΡΙΑΔΙΑ. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 3118. χόρτα ἀμπελικὴ, τὰ ἀγριάδια, ἢ τὰ ἀποτρίμματα.

πείμμαlα τῆς ἀγρίας ἀμπέλυ.

ΑΓΡΙΑ ΜΑΝΟΥΒΙΝ. *Artemisia unicaulis*, de qua Ruellius lib.3. c.61. Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. βυβλίνη, καὶ ἡ χραβότειϑ, ἡ ἀρτεμίσια μονόκλονϑ, τὸ ἀγριαμανϑβίν.

ΑΓΡΙΑΝΟΣ, *Rusticus*, *agrestis*. Chronicon Alexandrinum in Romulo: καὶ πλῆθοι ἦν ἐν τῇ Ρώμῃ ἀγριανῶν.

ΑΓΡΟΙΚΙΑ, *Prædium rusticum*. Joan. Tzetzes in Hesiodi ἔργ. lib.2. κώμη. οὐχ ἡ πόλις, ἀλλ' ἡ μείζων ἀγροικία, ἤγυν τὸ μέγισον χωρίον.

ΑΓΡΥΠΝΙΑΙ. *Post locum Basilij, scribe*. ἄϋπνϑ δοξολογία, apud Nicephorum Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali.

Post locum Allatij, *adde*. Epiphanius in Exposit. fidei n.22. ἔν τισι δὲ τόποις ἰδοὺ μετὰ τὴν πέμπτην ἀγρύπνησιν ἐπιφώσκυσαν εἰς τὸ προσάββατον, καὶ τὴν κυριακὴν μόνας.

ΑΓΥΡΟΥΣΑΚΡΥ. *Lapis Lingurius*. Liber Cœranidis MS. lib.1. λίθϑ λίγυρϑ, ἐκ τῆ ὄρυς τῆ Λίγγουρ ὀνομαζόμενϑ· οἱ δὲ λέγυσιν αὐτὸν Αγυρϑσάκρυν.

ΑΓΩΝ. *Post locum Modestini*, *adde*. Zonaras lib.7. num.17. εὐθὺς οἱ τῦ πλήθυς εἰς ἀγῶνα κατέσησαν.

ΑΔΕΛΗ. Etymologicum MS. γαλόη, ἡ τῆ ἀνδρὸς ἀδελή.

ΑΔΕΛΦΑΤΟΝ. *Post lin. ult.* Sed & ad Nomocan. tit.10. c.1. agit rursum de iisdem ἀδελφάτοις. Unde colligere licet ea fere semper concessa viris potentioribus.

ΑΔΕΛΦΙΔΗ, *Neptis*. Balsamon ad Can.19. Apost. Αδελφιδὴ λέγεται καὶ ἡ ἀνεψιά.

ΑΔΗΚΕΡΔΙΤΑΙ, *Adecerditæ*, Hæretici sic dicti, propter lucrum salutis in inferno. Vide Prædestinatum Sirmondi hæresi 79.

ΑΔΝΟΥΜΙΟΝ. *P.27. lin.19. ante Leonis locum adde*. Theodorus Hermopolites MS. lib.7. tit. 17. ἀλλ' ἐν ἀδνύμια σρατιωτικά, καὶ γυμνασίαι γίνονται. In *fine post locum Codini*, *adde*. In Cod. Reg. 2794. fol. 243. v. mentio fit nescio cujus μεγάλυ Αδνυμιαςῦ.

ΑΕΙΔΑΡΟΣ. *Lin.2. post* cædatur, *adde*. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. cap. 11. ὄνϑ γὰρ λέγεται ἀπὸ τῆ ὀνῶ, τὸ ὀφελῶ, καὶ τὸ περικόπτω· ἀείδαρϑ δὲ, ἀπὸ τῆ ἀεὶ πολὺ τύπλεως περὶ τῆ ἐλαύνοντϑ αὐτὸν δαπανώτερον. Ibidem *l.26. post*, 2062. *adde*. Etymologicum MS. γαϊδάειν, διὰ τὸ τὴν γαῖαν δέρειν τοῖς ποσί. Infrà: γαείδαρϑ, παρὰ τὸ τὴν γαῖαν δέρειν, εἴτε παρὰ τὸ ἀεὶ δερόμενϑ, λέγεται γαείδαρϑ, καὶ ἀείδαρϑ. Damascenus Studita Hom.25. καὶ ἐβόσκον τὰ γαϊδέεια τῆ τόπυ ἐκείνυ. Ibidem, *post locum Bellonij*, *adde*. Lexicon Botanicon MS. Reg. ἄκανθα Αἰγυπτία, τὸ ἀειδυράκανθον.

ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΙ. *Post locum Eusebij*, *adde*. Symeon Logotheta in Chron. MS. in Juliano: ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ασκαλῶνι πρεσβυτέρυς καὶ ἀειπαρθένυς ἀναιρῦντες ἀνέπλυσσον τὰ σπλάγχνα αὐτῶν, &c.

ΑΕΙΠΟΤΕΣΥΝΟΣ, *sempiternus*. Crebrò utitur Damascenus Studita in Homiliis.

ΑΕΛΑΡ, *Turbo*. Lexicon MS. Ex Cod. Reg. 1843. Αελάρ, ἡ κοινῶς ἀνεμοζάλη. Vide in hac postrema voce.

ΑΕΡΙΚΟΝ. In fine adde. Inter Epistolas ineditas Theodori Studitæ, una habetur inscripta Σεργίῳ τῷ Υπάτῳ τῆ ἀερικῦ.

ΑΕΡΙΤΗΝ, καὶ Αιρίτην, καὶ Αἷμα ὀφελίμυ, καὶ Αντύρα, ἡ ἀναγαλλίς, *Anagallis*, in Lexico MS. Ex Cod. Reg. 1843.

ΑΖΑΝΙΤΑΙ, ita dicti *Diaconi* apud Judæos. Vide Epiphan. in Hæresi Ebionitar. 30. numer.11.

ΑΖΑΡΑΚ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. λαβὼν εὐφέρβιον, καὶ βδέλλιον γλαυκὸν, ἤγυν ἄζαρακ, &c. Matth. Silvaticus: *Asaray*, *vel asaragi*, *i. virga pastoris*.

ΑΖΑΡΙ. L.3. *post*, πελεία, *adde*. Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: πόρναις καὶ κύβοισι παραβεβλημένϑ, γυναιξὶ καὶ ἀζαρίοις παραθεμένϑ.

ΑΖΑΡΙΤ, ὁ ἠειγέρων, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Erigeron*.

ΑΖΟΝΤΟΡΙ. Vide Ανθήφορϑ.

ΑΖΟΥΤΡΙΩΝ. Eunapius in Proæresio, de quodam Anatolio Berytensi: οἱ δὲ βασκαίνοντες αὐτῷ, καὶ Αζουτρίωνα ἐπίκλησιν ἔθεντο· καὶ ὅ τι μὲν τὸ ὄνομα σημαίνειν βούλεται, ὁ κακοδαίμων ἴσω τῶν θυμελῶν χορός. Hic se torquent viri eruditi, Vossius, Tanaquillus Faber, & alij, quorum omissis sententiis, ne Lectorem diu detineam, Scriptoris doctissimi Stephani *Le Moine* conjectura vero proximior videtur, qui ἰςρίωνα legendum vel intelligendum putat, seu *Histrionem*. Ubi fortè, α voci præpositum, πρῶτον significaverit: ita ut is primus inter histriones & mimos appellatus fuerit: nisi revera ejusce ævi famosus quidam histrio, vel mimus, ita appellatus fuerit, ut *Harlequinus* hodie apud nos.

ΑΗΡ. *Post locum Triodij*, *scribe*. Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πρόοδον τῶν ἁγίων δώρων, πληρυμένυ δηλαδὴ τῦ, Νῦν αἱ δυνάμεις, μετανοίας ποιῦμεν γὰρ ἀσκεπεῖς ὄντες· ὁ δὲ ἱερεὺς αἴρει ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὴν τὴν ἀναφορὰν, ἤτοι τὸν ἀέρα· ὅτως γὰρ εἴωθασι καλεῖν αὐτὴν ἐν τοῖς τῶν Ιεροσολύμων μέρεσιν· ὅταν δὲ μέλλει ὑψῶσαι τὸν ἄρτον, ἐκφωνεῖ, τὰ προηγιασμένα, ἅγια τοῖς ἁγίοις.

ΑΗΡ, *Sciadium*. *Subde in fine*.

Ἀὴρ, pro parte balnei usurpatur à Galeno, ut pridem observatum à Grammaticis. Utitur etiam Epiphantius Hæresi 30. n.7.

ΑΘΑΝΑΤΟΝ, θεῖον ἄπυρον, in Lexico Nicomedis MS. *Calx viva*.

ΑΘΑΝΑΤΟΙ. *Post locum Scylitzæ*, *adde*. At Leo Diacon. lib. 6. Hist. MS. hos ait fuisse institutos à Joanne Zimisce: εὐθὺς ὖν ἴλην γενναίων καὶ νεανικῶν ἀνδρῶν ἐκλεξάμενϑ, Αθανάτυς τε τύτυς κατονομάσας, περὶ αὐτὸν εἶναι διεκελεύσατο.

ΑΘΕΡΙΝΑ, Cibi species. Ptochoprodromus MS. lib. 2.

> Κομμάτια, συγκόματα, τριγλία μυςακάτα,
> Καὶ διπλοτήγανον παχὺν μεγάλης ἀθερίνας,
> Καὶ κίθαρϑ ὀψυτζικὸς ἀκέραιϑ μὲ τὸ γάρϑ,
> Τὸ καρναβάδιν ἄνωθεν πασμένϑ ἕως κάτω,
> Καὶ πάλιν ἀπολάκτισμαν μεγάλυ λαυρακίυ.

ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ. *Adde in fine*. Sic porro appellantur quod se tangi à quoquam homine non sinerent, ut est apud eundem Timotheum Edit. Coteleriana.

ΑΘΜΕΤ, ὁ κόχλϑ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΘΟΤΥΡΟΝ. *In fine adde*. Ita primò augurabar. Sed legendum vel intelligendum αἰθότυρον docent Glossæ MSS. Reg. αἰθότυρϑ, μυζίθρα, &c. Est autem μυζίτρα, vel μυζίθρα, urbs Lacedæmon, unde probi casei. Vide in hac voce.

ΑΙΓΕΙΟΠΡΑΤΗΣ. Olympiodorus in Platonis Gorgiam cap.42. ὁ ἰατρὸς ἔχει τὺς ὑπηρετῦντας αὐτῷ, οἷον καπήλυς διὰ καλὸν οἶνον, καὶ αἰγειοπράτας διὰ τὸ

τὸ κελεύειν θάλπεσθαι τὸ σῶμα. Pellium Caprinarum mercatores videntur intelligi.

ΑΙ'ΓΕΣ, juxta Artemidorum lib. 2. cap. 12. κατὰ συνήθειαν, τὰ μεγάλα κύματα dicuntur.

ΑΙΓΙΚΟ'Ν. *Adde in fine*, Lexicon MS. Reg. Αἰγικὸν, καὶ ἀμαξότην, καὶ ἀνεφὶ, καὶ ἀπλέρεμ, καὶ ἀπαρεία, ἢ ἄγχωσις.

ΑΙΓΙΝΑ'Σ, καὶ Ἀπολίγυσα, καὶ Ἀμαύρωπις, καὶ Ἄφρων, καὶ Ἄβίωτον, καὶ Αγιόυσφον, καὶ Απεμφὺ, τὸ κώνειον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΙΓΙΟ'ΜΑΛΟΝ, *Pellis Caprina.* Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: ταχέως τῇ κλίνη ἐπιστὰς, τοῖς αἰγιομάλοις κατεκρύπτετο.

ΑΙΓΛΥΤΕ'ΡΑ, *Anglia*, gall. *Angleterre.* Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonij sub finem: εἰς τὴν Ἱσπανίαν καὶ εἰς τὴν Αἰγλυτέραν, καὶ εἰς τὴν Ρώμην, καὶ εἰς τὴν Αφρικὴν, &c.

Α'ΙΓΥΠΤΙΑΚΟ'Ν, κωνάμυ αἰγυπτίυ τραχὺς κόκκος, in Lexico MS. Nicomedis.

ΑΙΓΥΠΤΟ'ΣΠΕΡΜΑ, κέιθαι, in Lexico Nicomedis MS. *Hordeum.*

Α'ΙΘΙΟΠΙΣΣΑ, *mulier Æthiops.* Eustathius ad Od. δ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ θηλυκὸν τοῦ Αἰθίοψ, ἰδιωτικῶς μὲν Αἰθιόπισσα. Ita nostris *Aithiopienne.*

ΑΙ'ΛΟΥΡΟΝ καὶ Α'φθιτος, τὸ βύφθαλμον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Buphthalmus.*

ΑΙ'ΜΑ. *Adde sub fin.*

Αἷμα ἰσώνος, ἡ βαλωτὴ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Αἱματίδοτος, καὶ ἀρὸν, τὸ σκόδιον, Ibid.

Αἷμα ταύρυ, καὶ ἄφεδρος, γόνος ὄνυ. Ibid.

Αἷμα πυρετοῦ, τὸ κικίτο λεγόμενον, κρότων. Ibid.

Αἷμα χηνὸς, καὶ νιὰμ, Ibid.

Αἷμα δρακόντων, χυλὸς αἰπαισα, ibid.

Α'ΙΜΑΤΕΡΟ'Σ. *In fine subde.*

Αἱματρία, *sanguinis fluxus.* Cod. Iatricus MS. καθέρνει τὴν αἱματρίαν.

ΑΙΞΟ'ΝΥΧΟΝ, τὸ λιθόσπερμον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Lithospermon.*

ΑΙ'ΡΕ, *Abi, hinc egredere.* Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ταλαίπωρε κύων, αἶρε ἐντεῦθεν. Utitur alio loco.

Α'ΙΡΟΣ, *Pauper, Egenus*, quomodo vulgò, *un pauvre aire* dicimus. Vox supra Sinopem habitantibus olim familiaris, qua *Irum* expressisse vult Eustathius ad Odyss. σ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ τοῦ ἴρυ ὄνομα φέρεται μέχρι καὶ νῦν παρὰ τοῖς ὑπερθεν Σινώπης, οἱ τὸν λίαν πτωχὸν, ὑποβαρβαρίζοντες, πτωχὸν αἶρον λέγουσιν. Lexicon MS. ἶρος, πτωχὸς, πένης.

ΑΙΤΗ'ΣΙΣ. Post locum gemisti, *scribe.* Officium quadragesimæ in Horologio MS. Reg. τοῦ δὲ πληρωμένυ, λέγονται αἱ αἰτήσεις παρὰ τοῦ ἱερέως ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν.

ΑΙΦΝΙΔΙΑΖΕΙ'Ν. *In fine adde.* Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. ἀπέρχεται πρὸς ἐκεῖνον τὸν ἀδελφὸν τὸν ὑποκρινόμενον τὴν μωρίαν, καὶ μὴ κρύσας, ἀλλ' ἠρέμα ἀνοίξας τὸ σπήλαιον, αἰφνιδιάσας τὸν ἀδελφὸν, εὑρίσκει αὐτὸν καθεζόμενον εἰς τὸ κάθισμα, &c.

ΑΙΧΜΑΛΩΣΙ'Α, vox Asceticorum, quæ definitur à Joanne Climaco, βιαία καὶ ἀκούσιος τῆς καρδίας ἀπαγωγὴ, ἡ ἐπίμονος συνουσία πρὸς τὸ τυχὸν, καὶ τῆς ἀρίστης ἡμῶν καταστάσεως ἀφανιστική.

ΑΙΩ'ΝΕΣ, dicti Angeli, SS. Patribus Græcis: *Sæcula*, Latinis interdum. Vide Cotelerium ad Constitut. Apost. p. 312. De Valentinianorum verò hæreticorum Æonibus, multa habent Epiphanius, & ex eo Petavius, Ioan. Croius in observat. ad eundem Epiphanium, idem Cotelerius p. 365. & alii.

ΑΚΑΝΘΟ'ΧΟΙΡΟΣ. *In fine adde.* Isaac. Tzetzes in Lycophronem p. 168. ὁ ἐχῖνος ζῶον ἐστι πανοῦργον, ὁ καλούμενος ἀκανθόχοιρος, &c. Lexicon MS. ad vet. Testam. χοιρογρύλλιον, ἐχῖνον, θηρίον ὅ ἐστιν ἀκανθόχοιρος. Etymologicum MS. τὸ δὲ ἐχῖνος, πολλὰ σημαίνει, τὸν θαλάσσιον, ἐχῖνον καὶ τὸν χερσαῖον τὸν λεγόμενον ἀκανθόχοιρον, &c.

Α'ΚΑΠΝΟΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἀμανιτάριν, ὄξος τε, καὶ μέλιν εἰς τὸ ἄκαπνον.

ΑΚΑΡΤΕΡΕΙ'Ν. *In fine adde.* Syntipas MS. ὀλίγον μοι ἀκαρτέρησον, ἄνθρωπε.

Α'ΚΗΔΙ'Α, *post hanc vocem adde.* Juxta Asceticos, apud Ioannem Climacum, ἐστὶ πάρεσις ψυχῆς, καὶ νοὸς ἔκλυσις, ὀλιγαρεία ἀσκήσεως, μῖσος τοῦ ἐπαγγέλματος, κοσμικῶν μακαρίστρια, Θεοῦ διαβλήτωρ ὡς ἀσπλάγχνου καὶ ἀφιλανθρώπου, ἀτονία ψαλμωδίας, ἐν προσευχῇ ἀτενοῦσα, ἐν διακονίᾳ σιδηρᾶ, ἐν ἐργοχείρῳ ἄοκνος, ἐν ὑπακοῇ δόκιμος.

ΑΚΙΔΟΥ'ΚΤΟΣ. *Post vocem*, aquæductus, *adde:* Glossæ nomicæ: ἀκυεδοῦκτυς, τὸ ἕλκειν μὲν ὕδωρ δι' ἀλλοτρίυ ἀγροῦ.

ΑΚΚΑΟΦΟ'ΡΟΙ. *Adde in fine.* Verum hi in edit. Timothei Coteleriana, Σακκοφόροι appellantur.

ΑΚΚΕΟΥ'Μ, καὶ Αγειστὲμ, συκῆς ἀγρία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Ficus agrestris.*

ΑΚΛΙΜΕΛΙ'Κ, τὸ μελίλωτον, in Lexico MS. ex cod. Reg. 1843. *Melilotum.*

Α'ΚΝΑ, *Varus, tumor parvus in faciei cute*, ἴονθος. Aetius lib. 8. cap. 24. περὶ ἰόνθων ἐν προσώπῳ. τινὲς δὲ ἰατροὶ ἄκνας καλοῦσιν, διδασκαλία Αετίυ, Sic cod. Reg. At Gorreus ἄκνην apud eundem legit.

Α'ΚΟΗ', ita dicta *Echo* Nicomediensis, in quam extat opusculum, seu declamatio Michaëlis Pselli in Cod. MS. Bibl. Reg. cujus initium hisce verbis concipitur: θαυμάζουσι οἱ πολλοὶ τὸ ἐν Νικομηδείᾳ ἠχεῖον, ὃ δὲ καὶ Ακοὴν ὀνομάζουσι, &c.

ΑΚΟΙ'ΜΗΤΑ. *Post vocem* ardent, *scribe.* Pantaleon de Miracul. S. Michaëlis, MS. λαβὼν ἅγιον ἔλαιον ἐκ τῆς ἀκοιμήτου τοῦ Ασωμάτου, &c.

ΑΚΟΙ'ΜΗΤΟΙ. *Adde in fine* Ægyptius Monachus in Paradiso de Oxyrynchitis Monachis: qui in ea Thebaidis urbe ad quinquies mille erant: καὶ οὐκ ἦν ὥρα ἡμερινὴ οὐδὲ νυκτερινὴ ἐν ᾗ τῆς λατρείας οὐκ ἐπετέλουν τῷ Θεῷ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙ'Α. pag. 41. *l.* 15. *adde.* Damascenus Studita Serm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: ἔφθασεν ἡ ὥρα νὰ διαβάσῃ τὴν ἀκολουθίαν σου.

ΑΚΟ'ΜΙ. *In fine adde.* Syntipas MS. ἔλεγε γὰρ ὅτι οὐκ ἀκόμι ἐχόρτασα. Schedæ parvæ MSS. σημαίνει δὲ οὕτω τότε οὐδαμῶς, καθόλου, ὡς ἐνταῦθα, καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἀκόμην.

ΑΚΟΝΙ'ΣΤΡΑ, *Examen per cotem.* Balsamon de Rasophoris. num. 3. χρὴ τοίνυν τοὺς πολεμουμένους ὑπ' ἀοράτων ἐχθρῶν ἐφ' ἱκανὸν καὶ διακονίστρας μακρὰς δοκιμάζεσθαι.

ΑΚΟΥΒΑΙ, *Impetigo, Mentagra*, λειχὴν. Constantinus à secretis MS. & pag. 132. περὶ λειχένος καὶ ἀκουβαίων φυμάτων. Ακοῦβαι, δύω εἰσὶ εἴδη ἐξ αὐτῶν, τουτέστιν τῶν φυμάτων· ὑπάρχει ἴσον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος ἡ γέννησις αὐτῶν, &c.

ΑΚΟΥΜΒΙ'ΖΕΙΝ. *post locos ex Glossis, adde.* Ioannis Hierosol. Archiepiscopi Synodicon MS. quod sub S. Damasceni nomine editum est à Combefisio in Hist. Monothelitarum, ex Cod. Reg. 2951. fol. 244. v. οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῆς γενεᾶς ταύτης οὐδὲν ἄλλο μεριμνῶσιν, εἰ μή ποτε ἀκουμβήσωσιν. ubi editio Combefisij, p. 691. καὶ παραβλέπουσι καθ' ἡμέραν τὰς τραπέζας τὰς Συβαριτικὰς, &c. Vita MS. S. Stephani

Iun. καὶ τῶν ἱματίων τῆ ἀναβάτε ἐπιλαβόμενοι ἀνακυμβῶσιν αὐτόν. *Post locum Athanasij, adde.* Acta Acta spuria S. Meletij num. 62. ἐκέλευσεν ἦν ὁ ἄνομ῀ Μαξιμ῀ ἑτοιμασθῆναι ἐσθῆτας παντοίας, λευκὴν τε καὶ ἄλλην εὐτίκην, καὶ ἀκούβιτον ἑτοιμασθῆναι καὶ ἐδέσματα παντοῖα μεμιασμένα, &c.

ΑΚΟΝΙΖΕΆ. Liber iatricus ex Cod. Reg. 3177. fol. 335. περὶ πέισμα ποδῶν· ἔπαρον ἀκονιζέαν, καὶ βράσον, καὶ κατάπλασον αὐτῷ τὸ πάθ῀, καὶ ἰᾶται.

Α'ΚΟΥΦΙΟΝ, gladij species, quem sic describit Leo Diaconus lib. 5. Hist. nondum editæ, ubi de cæde Nicephori Imp. οἱ δὲ κατεσπάθιζον αὐτὸν ἀνηλεῶς. καὶ τις ἀκουφίῳ τὸ μὲν μετάφρενον αὐτῶ πλήξας διαμπερὲς ἐπὶ τὰ στέρνα διήλασε· τὸ δὲ τοιοῦτον ὅπλον σιδήρειον ἐπίμηκες πέφυκεν, ἐροδίῳ ῥαμφει προσεικὼς ἀτεχνῶς.

ΑΚΓΑΡΟΥΦΑΤ, τὸ πυκνόκαμον, Πουπικοκρόμμυνδιιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Pycnecomani.*

ΑΚΡΙΒΟΣ, *in fine adde.* Damascenus Studita Hom. 24. de Mercatore avaro: διὰ τῦτο καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ὠνόμασαν Ακρίβον.

ΑΚΡΟΚΙΌΝΙΟΝ, *capitellum columnæ.* Lexicon MS. vet. Test. τῷ χωθαρ'. τὸ ἀκροκιόνιον, τὸ ἐπίθεμα.

ΑΚΡΟΞΟΝΙΟΝ, *Modiolus rotæ*, πλήμνη. Ioannes Diaconus in Hesiodi Scutum Herculis: Πλήμνη, ἡ τῦ τροχῦ τρύπη ἡ πληρωμένη ὑπὸ τῶν ἀξονίων· ἢ πλήμναι αὐτὰ τὰ ἀκροξόνια.

ΑΚΡΟΧΕΡΙΟΝ. Priscianus lib. 5. *Spinter, quod* ἀκροχέιρον, *aut fibulam in humeris, aut armillam significat.*

ΑΚΤΟΥΆΡΙΟΣ. *Adde post locum Pachymeris.* Habetur inter Opuscula Pselli in Cod. Reg. fol. 102. μονῳδία εἰς τὴν Ακτυαρίυ ἀδελφήν· Οκταριον vocat Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Εἶδες πανάρειον ἰατρὸν, εἶδες τεχνίτην μέγαν,
Δίεβη τὸν Οκτάριον, ἢ καὶ τὸν Κανικλείυ,
Διέβη καὶ τὸν Γαληνὸν, καὶ τὸν Αριστοτέλην.

Α'ΛΑ. Apud Eustathium ad Il. ζ. p. 665. proverbium vulgare esse dicitur, ἄνεμος ποιμένων, ἀλα. Id est, ni fallor, *Solis ardor Pastoribus venti vice est.* nam *hasle* ardorem nostri dicunt.

ΑΛΑΛΑΗ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγα συχνάκις μὲ τὸ μέλι,
Ἡμεῖς δὲ τὸ ἀλαλάην τῦς συχνῶς μὲ τὸ Φαρμάκυ.

ΑΛΑΠΑΤΩΡ, *Alapista*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Balsamon ad Can. 49. Concil. Carthag. ubi de Scenicis: ἀλλ' οἱ παιγνιῶται, οἱ δῦλυς καὶ στρατιώτας, καὶ γυναῖκας, καὶ ἕτερα πρόσωπα μιμύμενοι, καὶ κατὰ κόρρης τυπτόμενοι. & Zonaras: τὺς δὲ ἐν πανηγυρίσεσι, καὶ δήμων ἀλλαι; συνάξεσιν ἐπιδεικνυμένυς παίγνια, καὶ γέλωτα τοῖς ὁρῶσι κινῦντας ταῖς ὑποκρίσεσι, καὶ τοῖς κατὰ κόρρης ῥαπίσμασι καὶ ψοφήμασιν, ἀπίμυς ἡγῦνται.

Α'ΛΑΣ, Acetarium, Legumina cum sale & aceto. Nostris inde *salade*, S. Athanasius in Vita S. Antonii: καὶ ἦν αὐτῷ ἄρτος καὶ ἅλας. Epiphanius in Exposit. fidei n. 22. τὰς δὲ ἡμέρας τῦ Πάσχα ἐν ξηροφαγίᾳ διατελῦσι πάντες οἱ λαοί, φημὶ δὲ ἄρτῳ, καὶ ἁλί, καὶ ὕδατι τότε χρώμενοι πρὸς ἑσπέραν. Ioan. Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoret. καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτυς ξηρὺς καὶ ἅλας, εἰπών, ὅτι χρεία ἐστὶν δὲ ὑμᾶς ἑορτὴν ποιῆσαι· καὶ ἔβαλεν ὀλίγον ὄξ῀ εἰς τὸ ἅλας. Alibi: ὁ δεῖνα ὁ ἀδελφὸς ὑπέθετο ἔψεμα, φέρε αὐτῷ ἅλας. Occurrit non semel apud hunc Scriptorem. Ioan. Colobus in vita MS. S. Païsij: διὰ τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἄρτον ὐκ ἤσθιεν. διὰ δὲ τῦ σαββάτυ, ἄρτος καὶ ἅλας αὐτῷ ἡ τροφὴ ἦν. Alibi: τῆς προλαβύσης μετέχειτροφῆς ἄρτυ βραχέως σὺν ἅλατι. Nicephorus Vranus in Vita S. Symeonis Stylitæ jun. n. 4. μὴ μόνον ἄρτυ καὶ ὕδατ῀ καὶ ἀλῶν γευομένη, & n. 5. κρεῶν ἢ οἴνυ ὐ μεταλήψεται, ἀλλ' ἄρτ῀ ἡ τροφὴ καὶ ὕδωρ αὐτῷ, καὶ μέλι καὶ ἅλες. Adde num. 186. Ejusmodi edulia in ascetis seu monachis improbat Basilius Maleinus Monachus de vita ascetica, MS. τινὲς τὸ ἅλας καὶ τὸν ἄρτον σιτῦνται, ἀγνοῦντες, οἶμαι, ὅτι γνιμότεροι πάντων καὶ σπέρματος οἱ ἅλες γεννητικοὶ αθ' ὅσον δὲ ἐν ἡμῶν ὑπόκειται σπέρμα, κτ̄ τοσῦτον εἰ δύο ὀχλεῖν τὸ πάθ῀ τῆς ἡδονῆς τὴν ἔκκρισιν τῦ ὑποκειμένυ ζητῦν. διόπερ ἀναγκαῖον παραιτεῖσθαι τὸ ἅλας μύλιστα τὰ πολλά, &c. βρῶμα τοίνυν ἀσκηταῖς κατάλληλόν ἐστιν ἄρτ῀ καὶ ὕδωρ, ἢ καὶ λεπτὰ τῶν λαχάνων ὠμά.

Α'ΛΑΣ ἄνθιον. *Subde in fine.*

Ἅλας Καππαδοκικόν, τὸ θυμίαμα, in Lexico Botanico MS. Reg. *Suffitus.*

Ἅλας αὐτόρυκτον, ἡ ἁλισάχνη, in Lexico Botanico MS. Reg.

Ἅλας ταριχευτόν, τὸ θαλάσσιον. Ἅλας Καππαδοκίας, τὸ Αρμενικόν. Ἅλας Αμμωνιακόν, τὸ νίτρον, In Lexico Botanico cod. Reg. 2147.

ΑΛΒΟΥ'ΚΙΟΜ. Vide Ανθίφορ῀.

ΑΛΕ'ΒΡΙ, *Farina*, ἄλευρον, apud Anonymum medicum MS.

ΑΛΕΚΤΟΡΙ'Σ, *Gallina.* Symeon Sethi de animalibus, MS. ὄρνις καπικιδία, &c. ad marg. Cod. Reg. ἡ λεγομένη ἀλεκτορίς.

ΑΛΕΞΑ'ΝΔΡΑ, in Lexico MS. Botanico, ἡ χαμεδάφνη, ἢ ἡ πικρά, ἐξ ἧς καὶ περσάια λέγεται. *Chamedaphne.*

ΑΛΕΠΟΥ. *In fine adde.*
Vide in Πορτάριν.

ΑΛΗΘΙΝΟΣ. *post locum Anonymi*, adde: Protevangelium S. Jacobi: *Sericum & Iacynthum, & Coccinum, & veram purpuram.* Græca ἀληθινὴν prætulerunt.

Α'ΛΙ, Vox exclamationis. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 315. Αλὶ; τί γίνεται ἐκεῖ, ὅπῦ ἡ γυναῖκα εἰς τὴν συνυσίαν ἔχει θάῤῥ῀;

ΑΛΙΑ, τὸ δυμάκιν, in Lexico MS. ex cod. Reg. vide Δυμάκιν.

ΑΛΙ'ΑΣΤΡΟΝ, *Olea silvestris.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Μένεον ἀγριέλαιον, λέγεται ἀλίαστρον.

ΑΛΙΕΦΟΣ, *Pæonia.* Glossæ Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. Αλίεφ῀, ἡ παιωνία.

ΑΛΙΚΡΟΥ'ΔΑ. Lege ἄπυρ῀. *In fine adde:* Hausit ex Eudemi Lexico.

Α'ΛΙΜΑ. *in fine adde.* vide Απχά.

ΑΛΗ'ΜΩΝ, ἡ ἀλόη, in Lexico Botanico MS. Reg. *Aloë.*

ΑΛΚΑΛΗ', Matthæo Silvatico, est *Alumen:* Rulando vero in Lexico Chymico, *Alcali*, *dicitur esse principium Chymicorum symbolorum.* Tum addit, *Est sal ex omnium rerum cineribus sine calcibus corporum extractum, idque omnibus rebus inest proprium, sive liquidæ sint, sive calidæ.* Petrus Theoctonicus MS. de Archemia: τὸ σλ τὸ ἀλκαλὴ ἐστιν χρειῶδες εἰς τὴν παρῦσαν τέχνην, &c. Vide præterea Petrum Belonium lib. 3. de admirabili Operum antiquorum structura cap. 11. ubi multa de alcali, sive sale Chymistico commentatur, &c. & Bernardinum Gomesium lib. 2. de sale cap. 6.

ἈΛΚΕ'Α, ἡ ἀγρία μαλάχη, *Malva silvestris*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἈΛΚΕΙΒΕ'ΛΙΟΝ, καὶ Ἀλκιβιάδιον, ἡ ἄγχουσα, *Anchusa*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἈΛΛΑΓΗ'. *Post locum vitæ S. Nili Iun. adde*, Vita S. Basilij jun. καὶ χιονώδεις ἔχοντα τὸ πρόσωπον, καὶ ἀλλαγὴν πραιποσίτου ἠμφιασμένον. Ibidem, *in* Ἀλλαξίματα. *sub. fin. adde*. Cæterum ejusmodi mutatoria, ex Homero, ἀμοιβάδας χλαίνας, ἐξημοιβοὺς χιτῶνας, καὶ τὰ ἐξημοιβὰ εἵματα, vocat Eustathius ad Odyss. ξ. p. 1771.

ἈΛΛΑΓΗ', mutatio. *Post locum Anonymi, adde*. Cod. Reg. 3502. fol. 114. ἡ παρ' ἡμῖν ἐπινενοημένη εἰς ὑπουργίαν τῆς βασιλικῆς προστάξεως ἀλλαγὴ διὰ τῶν κουλτώρων, μίλια ς'. ἤως στάδια με.

Α'ΛΛΑΣ, pro Ἅλας, de qua voce supra. Belisarion Donatus in vita MS. S. Antonij: καὶ τὸ φαγητὸν ἦτον ψωμὴ καὶ ἄλλας μοναχοί, καὶ τὸ ποτὸν νερό, ubi Athanasius: καὶ ἦν αὐτῷ ἄρτος καὶ ἅλας.

ἈΛΛΙΑ', τὸ δουμάκιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Δουμάκιν.

ἈΛΛΟΣΚΟ'ΡΟΔΟΝ, ἡ κάππαρις, *Capparis* in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Α'ΛΟΓΟΙ. *adde in fine*. Vide Epiphanium Hæresi 51.

ἈΛΟ'Η γαλλική, *Gentiana*, herba de qua Botanici. Neophytus in Lexico MS. γεντιανὴ λέγεται καὶ ἀλόη γαλλική, καὶ ῥίζα κενταυρίου.

ἈΛΟΥ', καὶ Αὐλιζιάς, τὰ δαμάσκηνα, καὶ Ἀλουτζ, τὰ αὐτὰ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Pruna Damascena*.

ἈΛΟΥΔΕΛ'. Petrus Theoctonicus In Lib. MS. de Archemia: ἔωθεν δὲ ἀνοίξας τὸ λαμπίκον, τὸ μὲν ζωντανὸν εὑρίσεις τοῦ ἀλουδὲλ, Joanni Garlandio in Lexico Chymico, *Aludel* est vas fictile: Martino Rulando, *vitrum sublimatorium*.

ἈΛΟΥΦΑ'ΤΖΗΔΕΣ. *In fine adde*. Ordo officiorum Portæ Otomanicæ MS. τρίτη τάξις ἔχει Ἀλουφάτζηδες, ἤγουν προσοδιάριοι ἑπτακόσιοι, καὶ αὐτοὶ καβαλάροι, ἔχον δύο κάβους μέσον αὐτῶν.

ἈΛΥ'ΠΗΝ. Vide Ἀμμος.

Α'ΛΣΕΛΑ'Μ. Vide Ἀρτεμιδνή.

ἈΛΦΑΣΤΡΙΚΟ'Σ. Constantinus à secretis MS. Lib. 4. ὥστε συχνῶς χρᾶσθαι ἄκυμον εἶναι, τοῦτο ἀλφαστρικόν ἐστιν.

ἈΛΧΑ'ΝΙΑ, τὴν κύπρον, *Cyperus*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἈΛΧΑΡΑ'ΝΙΟΣ, *Herba Iovis*. Liber iatricus MS. ex Cod. Reg. 3177. fol. 337. τοῦ δὲ Διὸς ἡ βοτάνη Ἀλχαράνιος· ταύτης ἡ ῥίζα βουβῶνας ἰᾶται.

ἈΛΩΠΑ'Σ, Ἀλωπὸς, Judicis pedanei species, apud Byzantios. Theodorus Hermopolites MS. Lib. 7. tit. 3. οὐκ ὀφείλει προσέχεσθαι ἁπλῶς δικαστῇ, οἷός ἐστιν ὁ Ἀλωπάς, ὁ Σερβλίας, καὶ ὁ τιμωνίτης, ἀλλὰ τῷ ἔχοντι δικαιοδοσίαν καὶ κράτος, τῷ Δρουγγαρίῳ, ἢ τῷ Κοιαιστορι· οὗτοι διδόασι διακατοχάς· Infra: ἅπαντα οἱ μικροὶ δικασταὶ, ἤγουν οἱ ἐλάττονες, οὐ δύνανται ποιεῖν οἴκοθεν, οἷοι εἰσὶν οἱ κριταὶ ὁ Αὐτωρειανὸς, ὁ Ἀλωπὸς, καὶ οἱ Σερβλίαι, καὶ ὁ τιμωνίτης· οὗτοι γὰρ πάντες οὔτε δικαστὰς δύνανται δοῦναι, οὔτε εἰς νομὴν πέμψαι. Infra: οἷον ὁ μέγας Δρουγγάριος, ὁ Κοιαίστωρ, ὁ Ἔπαρχος, οὐ μὴν ὁ Ἀλωπὸς ἢ ὁ Σερβλίας. Rursum: ἐνετάλατο τῷ κριτῇ τυχὸν τῷ Αὐτωρειανῷ. & mox: ὥστε ζητῆσαι δικαστὴν τὴν δὲ τυχὸν τὸν Σερβλίαν, ἢ τὸν Ἀλωπὸν, καὶ κριθῆναι παρ' αὐτῷ, ὀφείλομεν προσελθεῖν καὶ ζητῆσαι δοθῆναι ἡμῖν δικαστὴν, ἤγουν τῷ κριτῇ τῷ Αὐτωρειανῷ, ἢ τῷ τιμωνίτῃ· οὗτοι γὰρ οὐκ εἰσὶν ἄρχοντες, τουτέστι προκαθήμενοι δικαστηρίου καὶ ὀφφικιάλιοι, ἀλλ' ἁπλῶς κριταί. Eod. lib. tit. 6. ἔδωκε δικαστὴν ὁ ἄρχων, ἤτοι ὁ μέγας Δρουγγάριος τὸν Σερβλίαν τυχὸν, ἐντειλάμενος αὐτῷ δικάσαι τὸν Πέτρον καὶ τὸν Παῦλον, ἀναγκάζεται ὁ Σερβλίας αὐτὸς δικάσαι καὶ ἀποφήνασθαι, καὶ οὐ δύναται τὴν ὑπόθεσιν παραπέμπειν πρὸς ἕτερον δικαστὴν, τυχὸν τὸν τιμωνίτην, ἢ τὸν Αὐτωρειανὸν, διὰ τί; διότι ὁ Σερβλίας οὐκ ἐστιν ἄρχων καὶ προκαθήμενος δικαστηρίου καὶ ἔχων δικαιοδοσίαν. In Cod. MS. Epistolarum Joannis Tzetzæ, 44. inscribitur τῷ Ἀλωπῷ κυρίῳ Γεωργίῳ. Hæc porro, licèt fortè prolixiora, descripsimus, ut aliis pedaneis Judicibus, quorum hîc mentio agitur, inserviant.

ἈΜΑΝΙ'ΤΗΣ. *In fine adde*, Photius Epist. 25. ad Zosimum Monachum & Anachoretam: ὡραῖά σοι τὰ δῶρα, κάστανα, καὶ ἀμανῖται, ἀλλὰ βασιλικῆς πολυτελείας τὸ πλῆθος. Eustathius ad Il. β. p. 290. πολυσήμαντος δὲ ἡ τοῦ μύκητος λέξις· λεγομένη οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἐκ γῆς φυομένου ἐδωδίμου περιπώματος, ὃ δὴ ἀμανίτην φαμὲν κοινότερον. Thomas Magister in sylloge vocum Atticar. μύκης, μύκητος, οὐκ ἀμανίτης.

ἈΜΑΞΙ'ΔΕΣ, *Carrucæ*. Joan. Tzetzes ad lib. 2. ἔργ. Hesiodi: πρὸς φορείαν κινῶν ἀμαξίδας καὶ κλινιδίοις, καὶ λοιποῖς τοιούτοις ὑποστρόχοις, &c.

ἈΜΑΞΙ'ΝΗ. Vide Ἀσσυρία.

Α'ΜΑΤ'. Vide Ἀγκοῦρ.

ἈΜΒΡΩΣΙ'ΑΝ, καὶ Ὤνιον, καὶ Ἀείχρυσον, τὸ ἀείζωον τὸ μέγα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sempervivum majus*.

Α'ΜΒΥ'Ξ. *In fine adde*, Vide Gloss. med. Lat. In *Ambix*.

ἈΜΕΙΛΛΑΛΑ', τὸ ἄγριον πήγανον, *Ruta silvestris*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Α'ΜΙ', species Cimini, vel Juniperi, Matthæo Silvatico. Constantinus à Secretis Lib. 4. καὶ ἄμι, τουτέστι νανοῦχα.

Α'ΜΗ ἔλαιον, τὰ ζαβακουλήα τῶν λευκῶν ἰῶν, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1843. Vide Ζαβακόν.

ἈΜΛΑΛΑ', καὶ Ἀμλατζ, τὸ νάσκαφθον, in Cod. Reg. 1843. *Nascaphtum*.

Α'ΜΜΑ. *Post locum Vlpiani, adde*. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Sabæ cap. 84. καὶ ἀποστείλαντες εἰς διαφόρους τόπους, καὶ συναγαγόντες ὀρυκτῆρας, καὶ ἄμμας, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς κατασκαφῆς ὄργανα, &c.

Α'ΜΜΟΣ, ἀλόη χλώρα, ἡ λεγομένη ἀλύπην, in Lexico MS. Nicomedis. *Aloe viridis*.

Α'ΜΟΥ'ΧΛΗ, *Nebula*, seu *aër nubilus*, vel *densa caligo*, ὁμίχλη. Astronomus Græcobarb. ex Cod. Reg. 1595. cap. περὶ νεφελῶν. Κύκλοθεν δὲ τῆς γῆς ὅλης εἰς τὰ ἐσώτερα μέρη τοῦ Ὠκεανοῦ, ἔνι ἡ γῆ σφογγαρώδης, χαύνη καὶ ἁπαλὴ, καὶ ἀπέκει εὐγένη ἡ πνοὴ τῆς γῆς, ὥσπερ ἀμοῦχλη, αὐτὴ λοιπὸν ἡ πνοὴ, &c. Infra: ὥσπερ ἐπάνω νεφέλη, οὕτως δὲ ἀμοῦχλη γίνεται. Vide in. Πάγος.

ἈΜΟΥΡΓΙ'Σ. Etymologicum MS. ἀμοργὶς, πρῶτος σύμβουλος· λέγεται καὶ ἀμερμουνίς. Legendum forte ἀμὲρ μπεῖς. Vide in postrema voce, & in Ἀμπραχάειοι.

Α'ΜΠΑΝΟΣ, καὶ Ἀμπὰν, ὕβελος in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. fortè *Hiberis*.

Α'ΜΠΑΡ. *In fine subde*.

Ἀμπαράτον, *Potio ambrata*. Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico: καὶ πράγματος αὐτοῦ μεγάλην πημήν, καὶ κράπσιν ψυχροῦ, καὶ ἀμπαράτον, καὶ ξυλαλόην, &c.

ἈΜΠΑ'ΡΙΑ, pro, *tamen*, usurpat, ni fallor Damascenus Studita Hom. 27. ἵνα οὖν νὰ ἴδετε εἰς τὰ πουλία ὅπου πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα, πῶς μηδὲ σπέρνουν, μηδὲ θερίζουν, μηδὲ μαζώνουν εἰς ἀποθήκες, ἀμπάρια καὶ ὁ Θεὸς ὁ πατὴρ ὅλον ὧν τὰ τρέφει καὶ αὐτά.

ἈΜΠΕΛΑ'Σ, *Cultor vinearum*, *Vinitor*. Leo Diacon. lib. 6. hist MS. ὃς γεωργὸς ἀμπέλων καθεστηκὼς, ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς τὸ ἐπώνυμον εἴληφεν, Ἀμπελὰς καλούμενος.

ἈΜΠΕΛΙ'ΚΗΣ

ΑΜΠΕΛΑΪΚΗ, *Uvæ silvestrium vitium cum florent.* Anonymus Botanicus MS. ἀμπελίκη ἐστὶ αἱ τῶν ἀγρίων κλημάτων σαφυλαὶ, ὅταν ἀνθοῦν.

ἈΜΠΕΛΟΣ. Vide in Πάσσον.

ΑΜΠΗ' τὸ κυδώνιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cydonium.*

ΑΜΠΕΛΟΥΚΙΑΜ'. Vide Ανθηφόρος.

ἈΜΠΗΝΑ, ὕελος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Vitrum.*

ΑΜΠΟΣΤΩ'ΝΕΙΝ. Synaxar. Maximi Cythærensis Episcopi 8. Jan. καὶ πιάνωντας ἕνα κοντάρι, καὶ ἀμπόσθωντας τὰ κατὰ τῆς ἁγίου πλευρᾶς, τοῦ ἔδωκεν θάνατον.

ἈΜΠΟΥΛΑ. *Lin. 2. post*, &c. *adde.* Idem c. 101. ἀγγεῖον ὑέλινον, ἣν ἔνιοι ἀμπουλὴν καλοῦσιν. Ita Cod. Reg.

ΑΜΠΡΟΣΣΑΝΑ'Μ, Μανδραγόρας, ῥίζα ἐστίν, Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. *Radix Mandragoræ.*

ΑΜΡΟΥ'Τ, τὰ ἄπια, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Pyra.*

ΑΜΠΟΥΣΑΛΑΤΗ'Ν, οἱ λαθυρίδες, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cicerculæ.*

ἈΜΥΡΟΝ, καὶ Ἀφεδρος, ἡ Ἀτρακτυλὶς, *Atractilis*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΜΦΑ'ΚΙΟΝ, τὸ φάβα, in Lexico Botanico MS. Reg. *Faba.*

ΑΜΦΙ'ΒΑΛΛΟΝ. *Post vocem* ἀμφίμαλλον. *adde.* Lexicon MS. seu Ερανος τῶν λέξεων. Ἀμφίβαλλον, ἀμφοτέρωθεν φαλλοὺς ἔχουσαν· φαλλοὶ δὲ, οἱ ἀσπιδίσκοι.

ΑΜΦΙ'ΔΕΑ, *armillæ.* Lexicon MS. Ερανος τῶν λέξεων· ἀμφίδεα, ψέλια, βραχιόνια.

Αμφιτακόεις, herbæ species. Hermas medicus in Mathematicis MSS. οἷον στρύχνος κοτυλίδων, ἰσοεὶ, κόμβει, ἀμφιτακόεις, στέλις, &c.

ΑΜΩ'ΖΕΙΝ, *Iurare.* Paulus Lagnius in Enchyridio orthodoxo: ἂν ἔβαλες, ἢ ἔσφιγξες κανένα εἰς τὸ νὰ ἀμώσῃ χωρὶς ἀνάγκην; passim ibid.

ΑΝΑΒΑ'ΓΙΟΝ, *Induciæ.* Georgius Contares lib. 8. hist. Athenar. p. 207. καὶ διὰ τοῦτο ἐβγλήθησαν ἀναμεταξύτως καὶ τὰ δύο μέρη νὰ κάμωσιν ἀγάπην εἰς μελλὸν καιρὸν, διὰ νὰ εἰρηνεύσουν ἀπὸ τὰ ἀναβάγια.

ΑΝΑΒΑ'Η, τιτζύνη, τὸ ῥέον, in Lexico Botanico Reg. Cod. 190. *Rheon*, de quo Botanici.

ΑΝΑ'ΒΑΘΜΟΙ. *Post postremum locum S. Germani*: Nicetas Paphlago MS. in Tetrasticha S. Gregorii Theologi: οὕτω δὴ καὶ ὁ θεὸς τὸν θεὸν τὰς ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διατιθέμενος.

ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ, in Etymologico MS. Cod. Reg. 2751. & apud Suidam, αἱ ἀναβάσεις· λέγουσι δὲ τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῦ λαοῦ ἐπάνοδον.

Alia notione usurpat Euthymius Zygabenus in Præfat. ad Psalmos: ἐνθέντοι πολλαὶ ᾠδαὶ, καὶ ὅπου ἀναβαθμὸς, οὐδαμοῦ ψαλμὸς, οὔτε μὴν ἐπισυμπλοκῆς ᾠδῆς, ἐν γὰρ τοῖς ἀναβάσεσιν οἱ ἅγιοι πρὸς μόνῳ τῷ Θεῷ εἰσίν.

ΑΝΑΒΑΛΙ'Σ, ἡ σφαῖρα, apud Arcadium in Grammatica MS. *Globus.*

ΑΝΑΒΑΠΤΙ'ΖΕΙΝ, *adde in fine.* Eustathius ad Iliad. α p. 80. ἡ δὲ, ἀνὰ, πρόθεσις, δευτέρωμά τι δηλοῖ, ὡς ἐν τῷ ἀναβαπτίζειν, φαίνεται, καὶ ἀνακρίνειν, &c. Theodorus Hermopolites MS. lib. 3. ἐπίσκοπος ἀναβαπτίσας τὸν βαπτισθέντα εἰς ὄνομα Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐκβαίνεται τῆς ἱερωσύνης· ἐκεῖνοι γὰρ ἀναβαπτίζονται οἱ μὴ βαπτισθέντες.

ΑΝΑΒΑ'ΣΕΙΣ, *Angeli dicti*, Apud Gregorium Nazianzenum orat. 34. extr. Vide V. C. Cotelerium ad Constitut. Apostol. p. 312.

ΑΝΑΒΑΤΙΑΝΟΣ, sic dictus apud Caianitas Sectarios liber, quod contineret ἃ εἶδεν ὁ Παῦλος, καθ' ὃν ἀνέβη καιρὸν εἰς τρίτον οὐρανόν. Glycas lib. 2. annal. statim initio, ubi plura.

ΑΝΑ'ΒΑΤΟΝ. *In fine adde.* Anonymus MS. de dieta, lib. 2. ubi de Pane: ὁ δὲ ἀλευρίτης καὶ καθαρὸς καὶ μὴ λιπανάβατος, πρὸς ὑγείαν ἐπιτήδειος. Habetur apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. c. 12. §. 5. ejusmodi quæstio Græci discipuli: διὰ τί τὸ εὐλογημένον ψωμὶ Ανάβατον κράζεται ἀπὸ τοὺς Φράγκους, καὶ Αντίδωρον ἀπὸ τοὺς Γραικούς; deinde: διὰ τούτην τὴν ἀφορμὴν ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς Φράγκους Εὔζυμον, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν διαφορὰν τῆς προσφορᾶς ὅπου ἱερουργεῖται εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀπὸ τὸ ἀντίδωρον ὅπου μοιράζεται μετὰ τὴν λειτουργίαν, &c.

ΑΝΑ'ΓΓΕΛΟΣ, ἡ ἀγρία μυρσίνη, *Myrtus silvestris*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΝΑ'ΓΚΑΙ, *Demonstrationes Logicæ, Geometricæ.* Michaël Psellus lib. 5. hist. MS. διὰ ταῦτα ἀριθμῶν τε μεθόδοις ἑαυτὸν ἐντείνας, καὶ γεωμετρικὰς ἀποδείξεις ἀναλαμβάνων, ἃς ἀνάγκας τινὲς ὀνομάζουσιν, &c. Bessarion Cardinalis in Epist. MS. ad Michaelem Byzantium: οὐ γὰρ λοιδορείαις τοῦ ἀντιδίκου ἀλλ' ἀποδείξεσι καὶ λογικαῖς ἀνάγκαις τῷ φίλῳ συνηγορητέον, τὸν δὲ ἐχθρὸν ἀμυντέον.

ἈΝΑΓΝΩ'ΣΤΑΙ. *Post locum Theodoriti, adde.* S. Epiphanius in Exposit. fidei cathol. n. 21. καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἱερωσύνην λοιπὸν Αναγνωστῶν τάγμα ἐξ ὅλων τῶν ταγμάτων, τουτέστι παρθένων, καὶ μοναζόντων, καὶ ἐγκρατευομένων, καὶ χηρευσάντων, καὶ τῶν ἔτι ἐν σεμνῷ γάμῳ· εἰ δὲ εἴη ἀνάγκη, καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ θάνατον τῆς πρώτης γυναικὸς δευτέρᾳ συναφθέντων· καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἱερεὺς ὁ Αναγνώστης, ἀλλ' ὡς γραμματεὺς τοῦ λόγου. Ex quibus patet ad Lectorum munus fuisse quosvis fere admissos.

ἈΝΑΓΡΑΦΕΙ'Σ. *Lin. 2, post*, exactores. *adde.* Scholiastes MS. Gregorii Theologi in Julianum Peræquatorem: ἐξισωτὴν, ἤγουν ἀναγραφέα καὶ τῶν δημοσίων φόρων διορθωτήν. Infra: ἰουλιανός τις, οὐχ ὁ παραβάτης, ἀλλ' ἕτερος ἀποσταλεὶς παρὰ βασιλέως εἰς ἐξίσωσιν τῆς ἑκάστου γῆς, καὶ τοῦ ἐπιβάλλοντος αὐτῇ τέλους, ὃν ἡμεῖς καλοῦμεν ἀναγραφέα, &c.

ἈΝΑΚΑΚΑΒΕ'Α, λωτὸς τὸ δένδρον, *Lotus arbor*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΝΑΚΛΑΣΤΑ'ΡΙ. Constantinus à Secretis MS. αὕτη δὲ ἡ σύνθεσις τὸ λεγόμενον ἀνακλαστάρι παρὰ τοῦ κοινοῦ λαοῦ.

ΑΝΑΚΤΙ'ΤΗΣ, Lapis qui γαλακτίτης Græcis dicitur. Anonymus MS. de virtute lapidum: λίθος γαλακτίτης, ὁ καὶ ἀνακτίτης, καὶ ἄνθεος λέγεται οὗτος. Ex quibus licet percipere quid sit *Anax* & *Anacteus*, apud Scriptores lat. de quibus egimus in Gloss. med. Lat.

ΑΝΑ'ΛΑΒΟΣ. *Post locum Evagrii, adde.* Joannes Carpathi Episcop. in Narrat. MS. de Anachoretis: ἔλεγον οἱ γέροντες, ὅτι τὸ κουκούλλιον σημεῖόν ἐστι τῆς ἀκακίας· ὁ ἀνάλαβος τοῦ σταυροῦ· ἡ δὲ ζώνη τῆς ἀνδρείας. Vita MS. S. Stephani Junioris: τὸν δὲ χιτῶνα εἶχεν δερμάτινον καὶ μόνον, τότε ἅγιον κουκούλιον, καὶ τὸν σταυροφόρον ἀνάλαβον. Infra: τὸν σταυροῦ τύπον ἀνάλαβον ἐξέβαλλεν.

ΑΝΑΜΝΗ'ΣΕΙΣ. *Post locum Agathiæ, adde.* Vita MS. S. Joannitii: ὁ δὲ θεὸς τούτοις καὶ τὴν τῆς στρατείας ἐδίδασκε τάξιν, καὶ ὁ βασιλεὺς ταῦτα εὐθὺς, ὡς ἂν μὴ τὴν μνήμην αὐτοῦ διαφύγοι, γράμμασιν ἐκτίθεσθαι τῷ ὑπογραφεῖ κελεύει. Huc etiam spectant quæ habentur in lib. Esther cap. 6. de Mardochæo.

ΑΝΑΠΕΜΠΤΟΣ. Anonymus contra Latinos n. 35. οὐδὲ γράφουσιν εἰκόνας ἁγίων, πλὴν τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ταύτην οὐ διὰ λειογραφίας, ἀλλ' ἀναπεμπτὴν, ὥσπερ τι τῶν γλυπτῶν, totidem verbis scriptor alius: *Historias Sanctorum præter passionem Christi in Ecclesiis suis non designant, & ipsam non pictura, sed*

sed opere plumario in similitudine sculptilium, & in terra similium faciunt. Est igitur ἀνάπμπτον, *opus plumarium*; quod quale fuerit, in utroque Glossario attigimus. Idem porro valet hæc vox quod ἀνάπεμπτον, in locis allatis in Gloss. med. Lat. in *Antipempton*.

Ἀναπιδύειν, *Scaturire*. Eustathius in Il. ρ. δηλοῖ καὶ ἡ βρύσις, ἧς πρωτότυπον τὸ βρύω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἀναβέβρυκεν, ὁ καὶ ἀναπιδύειν λέγεται κοινότερον. Infrà: ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐπὶ πηγῆς ἀναπιδυούσης. In Il. σ. ἡ δὲ πολλὴ χύσις τῆς ὁμηρικῆς λογιότητος ἔχει καὶ ἄλλα οὕτως ἀναπιδύοντά που σχήματα εἰς ψυχαγωγίαν τοῖς φιλοκάλοις. In Il. ω. πέτρα δηλαδὴ, ἀφ' ἧς ὕδωρ ἐκπιδύον φέρεται. Denique Il. α. ἐξ οὗ πηγαί τινες ἔκαπον ἀναπιδύουσαι, &c.

Ἀνάρ, ἡ ῥοιά. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Malus punica*.

Ἀνάριον. *Imago cerea*, quam *Agnum Dei* vocant. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 343. ἄλλοτε ὅταν ἀνάρια τὰ ἐχάριζαν οἱ ἀξιομακάρισοι παπάδες.

Ἀνατολικὸν, τὸ περικλύμενον, *Periclymenum*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Ανίκητον.

Ἀναφαλάς. *Adde in fine*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ ἰδοὺ γέρων τις μεγαλόφθαλμος καὶ ἀνάφαλος. Vide etiam Cedrenum in Mauricio an. 1.

Ἀνάφηστος. Vide Ασκλήδα.

Ἀναφορὰ, *oblatio*. *Post locum Palladii, adde*. Joannes Episcop. Carpathi MS. ζητήσαντες τὸν πρεσβύτερον τοῦ χωρίου, ἵνα κομίσῃ τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν τῶν ἁγίων μυστηρίων.

Ἀναφορὰ, *relatio ad Principem*. *Ante locum Codini, scribe*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 54. πλὴν ὅτι μέρος μὲν αὐτῆς συνεχωρήθη διὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Ἰουστίνου, ἀναφορᾶς ἀμοιβῆς ὑπὸ τε τοῦ πατρὸς ἡμῶν Σάβα, καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἐρήμου ἡγουμένων.

Ἀναφωτίδες, *Fenestra in ipso tecto*. S. Epiphanius de mensur. & pond. de LXXII. Senioribus: ἀλλ' οὐδὲ θυρίδας τοῖς οἰκίσκοις ἐκείνοις ἐκ τῶν τοίχων ἐποίησεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τῶν δωμάτων τὰς καλουμένας ἀναφωτίδας ἀνέῳξεν.

Ἀνάσκαφος, *è tumulo eruendus*, nefarius, cujus ossa projicienda sunt. Ita hanc vocem usurpat Chron. Alexandr. anno 8. Focæ, & 18. Heraclii.

Ἀνδιδὰν, τὸ σείφον, ὁ πλατυκύμινος, ἔστιν δὲ λευκὸς καὶ μέλας. Ita Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Serifum*.

Ἀνδρειότατος, *Strenuissimus*, titulus Magistrorum Præsentis utriusque militiæ, in Concilio CPolit. sub Mena act. 5. pag. 236. καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς τοῦ θείου Πραισέντου ἑκατέρων δυνάμεων.

Ἀνδριανταρίον. *Subde in fine*. Scholiastes Dionis Chrysostomi, in Rhodiaca: τὰ παρὰ τῶν κοροπλάθων, λέγεται πλαττόμενα γύψινα ἀνδριαντάρια.

Ἀνδρολαλία, *Rumor, fama*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐξάψας τὰ σλιβώματα, καὶ τὰς ἀνδρολαλίας.

Ἀνδρόγυνον. *Post locum Camaldulensis, adde*. Epiphanius 38. hæresi num. 7. ἀνδρόγυνα γὰρ ἐκεῖσε λούονται. De ejusmodi balneis utrique sexui promiscuis, diximus in Constantinopoli Christ. ubi de balneis: de iis etiam agit Petavius ad hunc locum Epiphanii.

Ἀνδρόσαιμον, τὸ ὑπερικὸν, *Hypericum*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Occurrit apud Aëtium.

Ἀνέγλυπτος. *Adde in fine*: Emmanuel Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλίψεν ταῖς μανάδες,
Ταῖς κόρες ταῖς ἀνέγλυπτες, καὶ ταῖς οἰκοκυράδες.

Ἀνεμώνη, ἡ κουτζουνάδα, in Gloss. MS.

Ἀνεμοπύρωμαν. *In fine, adde*. Alius Medicus MS. ὁ ζαμὸς πεπωμένος μετὰ οἴνου καὶ ἐλαίου ἐξηβάννηται ἀνέμους ἀπὸ τὰ αὐτία· τὰ φύλλα τῆς βοτάνης βαίνεται εἰς ἀνεμοπύρωμαν, καὶ ὑγιένει.

Ἀνεμοστρόφυλλον, *Turbo*, *ventus vehementior*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. φορτοῦνα μεγάλη ἐσηκώθη μὲ ἄνεμον δυνατὸν, καὶ ἀνεμοστρόφυλλον, καὶ ἐσύντριψε τὰ μονόξυλά τους.

Ἀνεμούρα. *Post lin. 3. scribe*. Etymologicon MS. ex Cod. Reg. 2751. ἀνεμούριον, καὶ οὐκ ἀνεμοδούριον, παρὰ τὸ ἄνεμος καὶ τὸ οὖρος, ὃ σημαίνει τὸ αὐτό.

Ἀνεμόχορτον, *Parthenium*. Lex. Botanicum ex Cod. Reg. 1847. παρθένια, τὰ ἀνεμόχορτα ὀνομαζόμενα.

Ἀνεψιός. *Post locum Pselli, scribe*. Eustathius ad Il. ι. ἀνεψιοὶ δὲ οἱ παρὰ τοῖς ὕστερον ἐξάδελφοι. Et ad Il. ξ. οἱ ἀνεψιοὶ καὶ αὐτανέψιοι οἱ αὐτοὶ, δηλοῦντες τοὺς ἐξαδέλφους.

Ἄνζειν. *Adolescere*, ἀκμάζειν, νεωτερίζειν, &c. in Glossis Græcobarb. Vide Αξαναπαιδιώννειν.

Ἄνθεμα, Ζωροάστρου διάδημα, ἢ μαλάχη, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Malva*.

Ἀνθεοφόρος, pro ἀνθηρὸς, *Floridus*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἐκβάλλει τοῦ κόλπου αὐτοῦ εἶδός τι τῇ θέᾳ τέλειον καὶ εὐωδέστατον, καὶ ἀνθεοφόρον τῷ χρώματι.

Ἀνθευρινός, Ανθεεινός. Iatrosophium MS. βάλε εἰς τζουκάλιν ἄγανον σαπῶν ἀνθευρινὸν, καὶ γάλα ἔψησε ἕως ποὺ ἀποπεισθῆ, &c. Hierophilus Sophista de alimentis MS. ἐκ δὲ τῶν ἰχθύων σκορπίας, πέλαγιας, κεφάλους ἀνθεεῖνους ἀνθεεῖνας καὶ μελανούρους τηγάνου.

Ἀνθηβολή. Vide Ανθολή.

Ἀνθήρορος, Αζονπεὶ, Ασφὴ, Ασαλοτεὶ, Αλβούκιεν, Αμπελικιὰμ καὶ Ασάραφι, τὸ ἄλιμον. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. *Alimon*.

Ἄνθος. *In fine subde*.

Ἄνθος λύκου, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 3169. ἡ πιτωμέλη. Leg. fortè πιτυμέλι.

Ἄνθος θαλάσσης, ὁ σπόγγος. *Ibidem*.

Ἀνθότυρος. Vide in Αθότυρον.

Ἀνθρήμη, εἶδος μελίττης, apud Arcadium in Grammatica MS. *Apis species*.

Ἀνθρωπολάτραι. *In fine, ante, &c. adde*. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Sabæ c. 57.

Ἀνθύπατος. *Ante locum Leonis Grammatici, scribe*. Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 5. ubi de majoribus Judicibus: ὡσαύτως καὶ τῷ Ανθυπάτῳ. ἀξίωμα δὲ ἐστὶ τοῦτο παλαιὸν καὶ μέγα, ποτὲ μὲν ὅτι καὶ ὁ λεγάτος αὐτοῦ, ἤ ὁ ἐκ προσώπου, εἶχεν ἐκκεχωρημένον ἀπὸ τῶν νόμων δικάζειν καὶ διδόναι καὶ δικαστὰς τοῖς αἰτοῦσιν, &c. *Ibid. pag.* 79. *l.* 8. *post*, inscribitur, *adde*. Ita passim alii Augusti. Vide Casaubonum in Capitolin. pag. 49. & 104. 2. ed.

Ἀνίκητον, καὶ Αναπλικὸν, ἡ σμίλαξ ἡ τραχεῖα, *smilax aspera*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

Ἀνίκητον καὶ ἀσαφος, καὶ ἄνηθον, τὸ ἄνισον, *Anisum*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

Ἀνιορσιζὲ, ἡ ὀνοβρυχὶς, *Onobrychis*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Ἀνισοὺν, ἄνισον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. *Anisum*.

Ἀνκκιδὰν, σεῖφον, ὁ πλατυκύμινος, in Lex. MS. Reg. Cod. 1843. *Absynthium*.

Ἀνοητοὶ, *Hæretici*, qui Joannis Evangelium & Apocalypsin rejiciebant: de his agit Epiphanius hær. 51.

Α'ΝΟΙ'ΞΙΑ. *Post locos ex Theophane, adde.* Nicephori CP. Epistola Canonica: πτύπωται δὲ ἐνζῶθα, ὑπὸ σισωσμένε ἐπισκόπου, ἢ ἱερέως τὰ ἀνοίξια τ̃ ἐκκλησίας γίνεθαι ὑποφωνεμδύης εὐχῆς, ὥστε εἰ τῦτο γένοιτο, καὶ τ̃ λειτεργιῶν ἐκεῖσε ἐκ ἀπάδον.

Α'ΝΟΙΞΙΣ. *Post* aperitur, *adde.* Theophylactus Herodiac. Hom. 12. ἐπολεμῦσαν δὲ ἀείποτε συχνὰ μὲ τὲς πολίτας ἀπὸ τὴν ἄνοιξιν, ἕως καὶ τὸ φθινόπωρον.

Ibid. in fine adde. Constantinus Porph. de Admin. Imp. c. 9. init. εἰς τὰ ὄρη αὐτῶν κόπτεσι τὰ μονόξυλα ἐν τῷ τῦ χειμῶνος καιρῷ, καὶ καταρτήσαντες αὐτῶν, τῦ καιρῦ ἀνοιγομδύε, ἡνίκα λυθῇ ὁ παγετὸς, εἰς τὰς πλησίον ὕσας λίμνας εἰσάγεσιν αὐτά. Quibus verbis illa indicatur anni tempestas, quâ *maria aperiri* dicuntur apud Hieron. in ep. ad Eustochium & in Antholog. epigr. Græcor. p. 123. quemadmodum, *Claudi ex die 3. Id. Novemb.* apud Vegetium lib. 4. cap. 29. Virgil. 1. Georg.

Candidus auratis aperit cum cornibus annum
Taurus.

Ubi Servius: *aperit autem, ideo ait, aut quia Aprili mense Sol in Tauro est, quo cuncta aperiuntur: & aliud est aperire annum, aliud inchoari; nam nullus dubitat Martio mense (ut suprà diximus) annum inchoari, &c.* quo postremo sensu dixit Statius de XVII. Consulatu Domitiani:

Insignemque aperit Germanicus annum.

ΑΝΟΥ'ΒΙΑΣ, ἡ κονίζα, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Coniza.*

ΑΝΣΗ'ΤΖ, ῥάμνε φύμα, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1845. *Folia spinæ albæ.*

Α'ΝΤΕΜΩΝΙΑΜ'. Vide Αρτεμιάιν.

Α'ΝΤΖΑ. *Post locos Laonici, adde.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 3167. σφυρὰ, τὸ ἀντζίον. *Ibid. post* πάλαι, *adde.* Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. οἱ καὶ ἄντζες τῶν ποδαρίων τῆς ἦτον σιδερένιες. Glossæ interlin. MSS. ad Aristophanis Plutum: παχύκνημοι. παχέας ἄντζας ἔχοντες.

ΑΝΤΖΑΣΙΦΑΝΤ', πόδες ἐίαρι. ...... πευκέδανος, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1483. *Peucedanum*

ΑΝΤΖΗΡΑ', ἡ κνίδις, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cnidium.*

ΑΝΤΖΙΑΣ'. Vide in Αλοῦ.

ΑΝΤΙ'ΘΕΟΣ, *Diabolus*, Andreæ Cretensi orat. 2. in S. Patapium p. 222. Contrà Poëtis veteribus, apud Clementem Alexandr. lib. 4. Stromat. ἀντίθεοι dicuntur *electi Dei.*

ΑΝΤΙΘΕΣΙ'ΟΝ, τὸ ξάνθιον, in Lex. MS. Cod. Reg. 1843. *Xanthium.*

ΑΝΤΙΚΑ'ΝΘΑΡΟΣ. *Adde in fine.* Est autem propriè κάνθαρος ἔκπωμα κωνοειδὲς μὲν, ἄνωθεν δὲ ὁμοίως πώματι ἐπισκεπασμένον τμήματι συμμέτρῳ κατὰ μέσον ἀνερρωγὸς, ἄκρῳ τ̃ περιφερείας προσεχόντι, ἀφ᾽ ἧς πίνειν ἐστὶ διοιγόμενον. Ita Excerpta MS. S. Sylburgiana ad Clementem Alexandr.

ΑΝΤΙΚΛΕΙ'Σ, *falsa clavis.* Clemens Alex. lib. 7. Strom. extr. ὡς ἐδὲ τ̃ κλεῖν ἔχοντες, αὐτοὶ τ̃ εἰσόδου, ψευδῆ δέ τινα, ὥς φησιν ἡ συνήθεια, ἀντικλεῖδα, &c.

ΑΝΤΙΚΥ'ΡΙΚΟΝ, τὸ σησαμοειδὲς, *Sesamis*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΝΤΙ'ΛΗΨΙΣ, apud Asceticos, & Joannem Climacum, ἐστὶ ψυχῆς ἀνανέωσις κατεπισέσης λύπῃ, τὸ ἀνώδυνον δάκρυον, εἰς ἀνώδυνον θαυμασίως μετασκευάζουσα.

ΑΝΤΙΜΙ'ΝΣΙΟΝ. *Lin. 4. post* alii, *adde.* Nisi legendum sit θυσιαστηρίε, ut sit mensa ad quam Fideles communicabant, ut mox dicemus.

Ibid. pag. 87. lin. 12. post loc. Joann. Citri, *adde.* Sed longè probabilius id nominis à *mensa* deduci, quòd Αντιμήνσιον vicem præstiterit *sacræ mensæ*, in qua sacrificium conficitur: in eam vero afferri Fidelibus communicandum.

ΑΝΤΙΝΑ'ΡΘΑΡΟΝ, καὶ Αβλιβαβε, τὸ ἡμεροκαλλές, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Hemerocalles.*

ΑΝΤΙΡΑ'ΔΑΡΟΣ, ὄρχις ἄρκυ, in Lex. Botanico MS. Reg. *Testiculus ursi*, plantæ species.

ΑΝΤΙΤΑΚΤΙΚΟΙ'. *Lin. 2. post*, agunt, *adde.* Clemens Alexandr. lib. 3. Strom. Augustinus lib. de hæres. cap. 18.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΤΗΣ'. *Post locum Theophanis, adde.* Extat epistola Joannis Tzetzæ, quæ est 71. in Cod. Reg. inscripta τῷ μεγαλοεπιφανεστάτῳ ἀναγαφεῖ τ̃ ἐπισκέψεως τῦ Αντιφωνητῦ Ιωάννῃ τῷ Ισμηνιώτῃ.

ΑΝΤΟΥ'ΡΑ. Vide Αερίτης.

ΑΝΤΟ'ΦΑΛΙ. *Lin. 2. scribe.* Aëtius lib. 10. c. 5. γαρόφαλα τὰ μεγάλα, τὰ ἐπονομαζόμενα ἰταλίᾳ γλώττᾳ ἀντόφαλι.

ΑΝΩΓΙΝ, ἀνώγαιον, *Cœnaculum.* Vide in πεγαία.

Α'ΝΩΘΕΝ. *In fine adde.* Can. 47. Apost. ἐὰν ἄνωθεν βαπτίσῃ, &c. ubi Zonaras: ἤγουν ἐξ ἀρχῆς, καὶ πλείως. Alia notione vocem hanc usurpat Theophanes an. 21. Copronymi: καὶ πέμψας ὁ Σαλὴμ τὰ στρατεύματα διὰ δόλε, ἦλθον ἄνωθεν αὐτῶν. Id est, *contra illos*, quomodo dicimus, *venir sur quelqu'un*, pro *invadere, aggredi.*

ΑΞΑΝΕΛΟΥΑΡΤ', τῦ πρέμνε τὸ ἄνθος, *flos caudicis*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΞΙΝΑ'ΡΙΟΝ. *In fine, adde.* Eustath. ad Il. β. p. 217. ζμινύη, ὅπερ τὸ σκαφεῖον ὅπερ ἀξινάριον, οἱ δὲ δίκελλαν.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟ'Ν. *In fine, adde.* Nomocanon Photii tit. 8. c. 7. οἱ πενόμενοι αἱρετικοὶ ἐ λαμβάνεσι τὰ λεγόμενα Αξιωματικὰ ἀπὸ τῶν δικαστηρίων, ἢ τῶν ἐκκλησιῶν. Vide lib. 1. Basil. tit. 5. c. 8. Est etiam Αξιωματικὸν, *ordo Nobilium*, in Synodico cap. 88.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ'. *P. 94. lin. 8. post*, &c. Sed qui extrema Græcia ii dicti fuerint, docet inprimis Theodorus Hermopolites MS. l. 6. tit. 1. ἰλλεστρίες δέ τινες λέγουσι τοὺς πρωτοσπαθαρίες, καὶ τοὺς ὑπερβεβηκότας αὐτοὺς, καὶ ἔτι μόνοι δύνανται ἐν συγκλήτῳ λέγειν καὶ συμβελεύειν καὶ νομοθετεῖν, οἱ δὲ παρὰ τέτες ἀξιωματικοὶ εἰσιν.

ΑΟΡΙΠΙΜΕ'ΝΤΟΝ, *Auripigmentum.* Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. τὸ ἀοριπιμέντον, ἐστὶν λίθος κίτρινος, καὶ ὅπε γίνεται κοπρὶς τ̃ γῆς, &c.

ΑΟΥΒΙΟΣ', τὸ χελιδόνιον τὸ μέγα, *Chelidonium majus*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΠΑΙΤΙΤΗ'Σ. *L. 1. post*, exactores, *adde.* Lex. MS. ad vet. Testam. φορολόγου, πράκτορος, ἀπαιτητοῦ.

Post locum ex Gloss. adde. Leges Cypriæ MSS. τελώνης λέγεται ὁ ἀπαιτητὴς, ἢ διδὼν τῷ δημοσίῳ δημόσιον τέλος, καὶ ἁπλῶς παρὰ τῦ δημοσίε ὅτι δήποτε μισθούμενος.

ΑΠΑΛΑΡΕ'Α. *In fine subde.* Rursum:

Ἐκεῖνοι τὰ γλυκόματα μετὰ τ̃ ἀπαλαρεῖας.
Ἡμεῖς δὲ τὰ χολόκοκκα μετὰ καὶ πολλῆς πικρίας.

ΑΠΑΛΛΑ', τὸ σατύριον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Satyrium.*

ΑΠΑΛΥΔΑ'ΤΟΝ, *Edulium quoddam delicatius.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ καρυδάτον ὀλιγὸν, καὶ κυδωνάτον χύτραν,
Γρανάτα σαχαράτα, καὶ ἔτι ἀπαλυδάτον.

ΑΠΑΝΤΑ'Ν, *venire. Adde.* Vox veteribus haud incognita hoc significatu. Georgius Lecapenus de Grammatica, MS. ἀπαντᾶν σημαίνει δύο· λέγεται γὰρ ἀπαντᾶν ἀντὶ τῦ ἀφικνεῖσθαι καὶ ἐμβάλλειν, οἷον, ἀπήντησα ἀγορᾶν, ἀντὶ τῦ ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ὠνήσασθαι. καὶ Δημοσθένης· καὶ εἰς τ̃ βελὴν καὶ τὲς πεντακοσίοις ἀπήντησε, ἀντὶ τῦ ἀφικόμενος.

Α'ΠΑΣΤΡΟΣ. (*sic leg.* pro ἄπασος) *adde in fin.* Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: καὶ ἐπιθυμίαν γυναικὸς, ἢ ἄλλην ἄπαστρον ἡδονὴν, &c. ubi Athanasius, καὶ ἄλλης εὐπαθείας ἡδονῆς.

ΑΠΑ'Τ. Vide Αωυεία.

ΑΠΓΑΝΑ', τὸ γάρος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Liquamen piscium*, &c.

ΑΠΕΛΛΑΙΟΣ. *Adde in fine.* Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis Jun. Stylitæ nu. 25. Απηλέου δὲ μηνὸς ὕστερον, ὃς Δεκέμβριος ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ καλεῖται.

ΑΠΕ'ΞΩ, *Nymphæ montanæ.* Joan. Canabutzes MS. fol. 48. ubi de Nymphis: τὰς μὲν γὰρ λέγουσιν Ορεσιάδας, αἵτινες κατοικοῦσιν εἰς τὰ ὄρη, διὰ τοῦτο καὶ Ορεσιάδες ἀπὸ τοῦ ὄρους λέγονται. ταύτας αἱ σήμερον γυναῖκες καλοῦσιν τὰς Α'πέξω, ἀπὸ παραδόσεως Ελληνικῆς. ἔτι γὰρ οἱ χριστιανοὶ ἀπόζουσι καὶ μυρίζουσιν ἑλληνικῆς ἀσχημοσύνης. διὰ τοῦτο γὰρ λέγουσιν ταύτας Απέξω, ἤγουν ὡς κατοικούσας ἔξω ἐς τὰ ὄρη καὶ τοὺς βουνούς.

ΑΠΕ'ΣΟ, *Hinc.* Ptochoprodromus MS. lib. 2.

'Απέσω τὰ μανίκιά σου, ἀπέσω ἡ τραχηλέα σου,
'Εξάφες τὸ νὰ κάθισαι ποστῶς εἰς τὸν πυλῶνα.

ΑΠΕΥΛΟΓΙΑΣ. *In fine*, *post* pluries, *adde.* Responsiones Synodales sub Nicolao Patriarcha Constantinopolitano, ubi de Sancti Basilii μικροῖς ἐπιτιμίοις. 'Εκκλησιαστικαὶ εὐλογίαι εἰσὶ, τὰ παρὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν ἱερέων ἐπ' ἐκκλησίας γινόμενα, ἢ διδόμενα πάντα εἰς εὐχὴν καὶ στηριγμὸν τοῦ κοινοῦ λαοῦ. ἕκαστος γοῦν κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰκείου σφάλματος, στερηθείη τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐλογίας.

ΑΠΑΛΑ'ΤΙΟΝ, ἀνάγαλλις. In Lexico Nicomedis MS.

ΑΠΑΗΚΕΥ'ΕΙΝ. *Post*, diversor. *Adde.* Lexicon MS. Ερανος τῶν λέξεων. Απληκεύω, μένω.

ΑΠΑΗ'ΤΙΟΝ, ἄκορον, ἀφροδισιάς. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Acorum.*

Α'ΠΑΗ͂. Liturgia Sancti Jacobi: καὶ εὐθέως ἄρχεται μελίζειν, καὶ περὶ πάντων διδόναι εἰς ἕκαστον κρατῆρα ἁπλῆν. Infra: καὶ ὅταν δίδω μερίδα ἁπλῆν, εἰς ἕκαστον κρατῆρα, λέγει, Μερὶς ἁγία, πλήρης χάριτος, &c.

ΑΠΛΟΥ͂Σ, *Simplex Monachus*, *idiota*, σαλός. Joannes Episcopus Carpathi in Narratione MS. de Anachoretis: διηγήσατο ὁ μακάριος Παῦλος ὁ ἁπλοῦς, ὅτι ἔχον μαθητὴν, &c. Vide Gloss. med. Lat. In *Simplex.*

ΑΠΛΩΜΑ. *Adde in fine.* Glossæ MSS. in Prophetas: παραπετάσματα, παραπλώματα. Joannes Carpathi Episcopus cap. 43. μὴ κτήσῃ ἄπλωμα πολύτιμον ἐν τῷ προσκυνήματί σου. Præsertim verò *Mappa altaris*, &c.

ΑΠΟΖΩΝΝΥ'ΕΙΝ, *Exauctorare*, Magistratu privare, quomodo *discingere* Latini scriptores usurpant. Chron. Alexandr. ann. 10. Leonis M. ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ, παρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι, &c.

ΑΠΟΘΕ'ΤΗΣ. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis Jun. Stylitæ num. 50. ἐπιτάξας λατρέως Θεοδώρῳ τῷ Αποθέτῃ, ἑνὶ τῶν οἰκοδόμων, &c.

ΑΠΟ'ΚΑΡΣΙΣ, *Tonsura Monachica.* Apud Theodorum Balsamonem de Rasophoris, non semel occurrit hæc formula, πλειωθῆναι δι' ἀποκάρσεως.

ΑΠΟΚΑ'ΥΜΑΤΑ, *ulcera ex hiberno frigore*, nostris, *brusture.* Isaac Tzetzes in Lycophron. pag. 190. χίμετλα τὰ ἐκ χειμῶνος ἀποψύματα τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν· τοιοῦτα γάρ ἐστι ψυχρὸν ἡ παρὰ Μαιῶτιν Σκυθία, ὡς χίμετλα ἤτοι ἀποκαύματα γίνεσθαι ἐν τοῖς ἐνοικοῦσι τὴν χώραν.

ΑΠΟ'ΚΟΠΟΣ. *Post locum Gloss. adde.* Eudemus in Lexico MS. ἀπόκοπος, ἐκτομίας, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀσθενοῦς κεῖται. *Ibidem*, *post locum Athanasii*, *adde.* Et S. Epiphanius hæresi 58. num. 1. hæresi 69. n. 5.

ΑΠΟ'ΚΡΕΩ. *Lin.* 15. *post*, ἀλληλούϊα, *adde.* Ubi Chronicon MS. Symeonis Logothetæ, καὶ ἐποίησαν οἱ δῆμοι τὴν ἀποκρέων.

ΑΠΟ'ΚΡΙΣΙΣ. *Ante locum Moschi*, *scribe.* Joannes Episcopus Carpathi MS. ἄλλος πάλιν ἀποκρισιάριος κοινοβίου μεγάλου ἦν, καὶ ἐν τῷ τὰς ἀποκρίσεις ποιεῖν αὐτὸν τοῦ κοινοβίου, συνέβη, &c. Alibi: ἐπέμπετο εἰς ἀποκρίσεις τοῦ κοινοβίου. Dorotheus doctr. 9. εὐθέως γὰρ μετὰ τὸ ἀπολύσαι τὴν ἀγρυπνίαν ἔπεμψέ με ὁ οἰκονόμος εἰς τὴν δὲ τὴν ἀπόκρισιν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 49. καὶ ὅτι ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς ἀπόκρισιν, &c.

ΑΠΟΛΑ'ΚΤΙΣΜΑ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ πάλιν ἀπολάκτισμαι μεγάλου λαυρακίου.

ΑΠΟΛΕΛΥΜ'ΕΝΩΣ, *Absolutè.* Nomocanon Photii tit. 1. cap. 33. περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖσθαι κληρικοὺς ἀπολελυμένως, ἀλλὰ τούτους εἰς ἐκκλησίαν ἢ μοναστήριον. Ex Synodo Chalcedon cap. 6. Vide Glossarium mediæ Latinitatis in voce *Titulus*, pro Ecclesia.

ΑΠΟΛΟΥ'ΣΙΑ. *Lin.* 23. *post*, ἀπόλουτον, *adde.* Huc etiam spectant quæ habet Vita S. Marthæ matris S. Symeonis Junior. Stylitæ num. 4. ἐβάστασεν σάβανα ἐν τοῖς τοῦ περιβολαίου αὐτῆς, καὶ ἐπεδίδου τοῖς φωτίζουσιν ἀγροίκοις τὰ παιδία ἑαυτῶν ἀποροῦσι σινδόνων, ὥστε ἐν αὐτοῖς δέξασθαι αὐτὰ ἐκ τῆς τιμίας ἀπολούσεως, καὶ μὴ ἐν τοῖς περιβολαίοις αὐτῶν.

ΑΠΟ'ΛΥΣΙΣ. *Post locum Sancti Athanasii*, *adde.* Epiphanius in expositione fidei num. 22. ἐν τισὶ δὲ τόποις λατρεία οἰκονομίας ἐν τῇ πέμπτῃ γίνεται ὥρᾳ ἐνάτῃ, καὶ οὕτως ἀπολύει μενόντων ἐν τῇ ξηροφαγίᾳ. ἐν ἄλλοις δὲ τόποις οὐ γίνεται λατρεία τῆς οἰκονομίας, οὐ μόνον ἐπιφωσκούσης τῆς κυριακῆς, ὅτι ἀπολύει περὶ τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων κλαγγὴν, &c. Cyrillus Scythopolit. in Vita Sancti Sabæ cap. 60. ἀπὸ μὲν τῆς τῶν λυχνικῶν ἀπολύσεως, ἕως ὥρας ἐνάτης, &c.

In fine adde. ἀπόλυσις τῶν κατηχουμένων, *Missa Catechumenorum.* Joan. Cassianus de pravis cogitationibus, MS. καὶ ἑαυτὸν χειροτονοῦντος Διάκονον, καὶ τοῖς κατηχουμένοις ἀπόλυσιν παρέχοντος.

ΑΠΟΛΥΤΙ'ΚΙΟΝ. *Lin.* 1. *post* στιχηρὸν, *adde.* εὐχὴ ἀπολυτικὴ, in Liturgia S Jacobi.

ΑΠΟ'ΜΟΙΡΑ, in Etymologico MS. Codicis Regii n. 2751. τὸ ἀπὸ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀφιερωθὲν εἰς ἐκκλησίαν, καὶ εἰς μοναστήριον, καὶ εἰς γηροκομεῖον. Vide Glossarium mediæ Lat. in v. *Intestatus.*

ΑΠΟΜΟΝ'ΑΡΙΑ, *Reliquiæ*, *Reliqua.* Maximus Cythærensis Episcopus in Synaxi 29. Octobris, in Sancta Anna, Euphemiano dicta: ἀποθένοντας τὰ παιδία της, κλαίουσα πολλὰ δὲ αὐτὰ, καὶ δίδοντας ἐκεῖνα ὁποῦ ἦσαν ἀπομονάρια εἰς πτωχοὺς, ἐπήγενε πειγύρει εἰς τὰς ἐκκλησίας, &c. Idem 8. Decembris, in Sancto Eugrapho: καὶ νὰ βαλθῇ ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πυρὸς, καὶ τὸ ἀπομονάρι τὸ σῶμα νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸν ποταμόν.

Α'ΠΟΝΕΥΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Recalcitrare.* Eustathius Od. 30. τοιοῦτον δὲ καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ τὸ, 'Αποπυδαρίζειν· λέξις δὲ αὐτὴ οὐ σεμνὴ, δηλοῦσα, ἢ τὸ λὰξ ποδὶ, καθ' Ὅμηρον, Εκθορεῖν ἰσχύϊ ἀφροδίσιον, ἢ τὸ ἀποπυδαρίσαι αἴροντα τὸν πόδα.

ΑΠΟΝΗΣΤΙ'ΖΕΣΤΑΙ. *In fine adde.* Vide quæ de hac voce congessit vir doctissimus Stephanus *le Moine* tom. 2. varior. Sacror. p. 965.

ΑΠΟΡΜΥΔΟΥΜΕΝΟΣ. Joan. Diaconus in Hesiodi scutum Herculis pag. 212. ex edit. Heinsii: οἱ μὲν οὖν ἐκείνων ἐν δρεπάναις ὀξείαις ἐθέριζον τὰ πέταλα, ἤγουν τὰς καλάμας ἀπορμυδουμένας διὰ τὴν ἄσταχυν. Videtur leg. ἀπομυδρουμένας, *siccatas.* Sic

tamen prior editio, ut Manilius *torridam spicam* dixit.

ΑΠΟ'ΣΤΑΣΙΣ, *Reconditorium.* Vide Miracula SS. Cyri & Joannis num. 32. apud Bollandum.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ'. *Adde in fine.* Præter Epiphanium hær. 61.

ΑΠΟ'ΣΤΟΛΟΙ, qui dicantur apud Judæos, docet Scholion adscriptum Epistolæ S. Pauli ad Romanos, apud Oecumenium: Ἀπόστολοι δὲ εἰς ἔτι καὶ νῦν ἔθος ἐστὶν Ἰουδαίοις ὀνομάζειν τοὺς ἐγκύκλια γράμματα περὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν ἐπικομιζομένους. Et Epiphanius hæresi 30. num. 4. εἶσι γὰρ Ἰωάννης τῶν παρ' αὐτοῖς ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὤν· εἰσὶ δὲ οὗτοι μετὰ τὸν Πατριάρχην Ἀπόστολοι καλούμενοι· προσεδρεύουσι δὲ τῷ Πατριάρχῃ, καὶ σὺν αὐτῷ πολλάκις, καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ συνεχῶς διάγουσι διὰ τὸ συμβουλεύειν, καὶ ἀναφέρειν αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν νόμον. Infra, num. 11. Ἀποστολὴ, dignitas Apostolatus. De iis etiam agunt Lex 14 Cod. Theod. de Judæis, Justinus in Triphon. & alii.

ΑΠΟΣΤΟΜΑΤΙ'ΖΕΙΝ, *Memoriter dicere.* Eudemus in Lexico MS. ἀποστομάτισαι, ἀποφθέγξασθαι. Alibi, ἀπὸ μνήμης λέγειν exponit. Eustathius ad Il. β. pag. 263. ἱστοροῦσιν ὅτι νόμους τινες ἐξέθεντο ἀποστοματίζειν τοὺς παιδευομένους τὸν Ὁμήρου κατάλογον. Vide eundem Eustathium Il. 3. pag. 632. & Ἀποστηθίζειν, in Στῆθος.

ΑΠΟΣΧΙΣΤΑΙ'. *Post locum Cyrilli, adde.* & in Vita S. Sabæ cap 30. 36. 37. 57. 72.

ΑΠΟΤΑΓΗ'. *post locum Paralipom. adde.* Cassianus de Monachis Ægypt. MS. ἡ ἀποταγὴ οὖν οὐδὲν ἄλλο καθέστηκεν, εἰ μὴ σταυροῦ καὶ θανάτου ἐπαγγελία, &c.

Ibid. post ult. lin. Adde.

Ἀποταγὴ, *Resignatio beneficii*, uti vulgò efferimus. Scholium ad Can. Synodi Nicænæ 11. σημείωσαι τὸν παρόντα κανόνα διὰ τοὺς διδόντας τὰς λεγομένας ἀποταγὰς, ἢ πωλοῦντας, ἢ ἀγοράζοντας ἀδέλφατα, καὶ διὰ τοὺς εἰσαγομένους εἰς τὰ μοναστήρια μετὰ δόσεως νομισμάτων.

Ibidem post locum Ammonis, adde. Theophanes, & ex eo Symeon Logotheta in Chron. MS an. 6. Leonis M. Γραπτίσιμος τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ ἔξω τῆς χρυσῆς πόρτης ἔκτισε, καὶ ἀπετάξατο ἐν αὐτῷ.

ΑΠΟΤΑΚΤΙ'ΤΑΙ. *In fine adde.* Horum etiam meminit Nilus in Vita S. Theodoti Ancyrani num. 19. Epiphanius hæresi 61. & Timotheus de receptione hæreticorum, edit. Coteleriana.

ΑΠΟΥ'Λ, τὸ στῆχος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΠΟΥΡΙΟΣ, *Asphaltites, trifolii species.* Vide λισσομάμυδον.

ΑΠΟΧΗ'. *In fine adde.* Vide Artemidorum lib. 4. cap. 82.

ΑΠΟ'ΧΙΑ, retis genus, quod ὑποχὰς Græci vocant. Scholiastes ineditus Oppiani lib. 3. Halieut. ὑποχαὶ, τὰ κοινῶς λεγόμενα ἀπόχια.

ΑΠΟΧΥΜΑ, in Lexico MS. Botanico, τὸ ἀπόξυσμα τῶν πλοίων, ἡ παλαιὰ πίσσα exponitur; *Pix vetus.* Lexic. MS. Neophyti. ζω...... τὸ ἐκ τῶν πλοίων ξυόμενον ῥητινῶδες μετὰ κηροῦ. ἕτεροι δὲ τὴν αὐτὴν καλοῦσιν ἀπόχυμα. ἄλλοι τὴν πιτυΐνην ῥητίνην ἐκάλεσαν ἀπόχυμα.

ΑΠΡΟ'ΚΟΠΟΣ. *Sub finem adde.* Paulus Alexandrinus in Introductione MS. ad Apotelesmaticen pag. 103. Cod. Reg. γενέσεως τὸν τόπον ἴσθι ἐπέχων ἐν παρόχοις μὲν τὰς πράξεις ἀποπλεῖ. δυσπράκτους δὲ καὶ δυσπαραιτήτους, καὶ ἀπροκόπους, καὶ ἀδρανεῖς, καὶ δυσγάμους, καὶ ἀπαιδοτρόπους, &c.

ΑΠΡΟΤΟΥΒΟΝ'. Vide in τουβίν.

ΑΠΡΟΥΣ, ἡ ξυρὶς, *Xyris*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Ruellium l. 3. cap 87.

ΑΠΣΑΛΛΑ', τὸ σατύριον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Satyrium.*

Α'ΠΤΕΡΟΝ, ἡ νυκτερίδα, *Noctua*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΠΧΑ', καὶ ἅλμια, τὰ ὕδατα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Aqua.*

ΑΡΑΒΙΚΟΣ', ὁ λίβανος, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 2147. *Thus.*

Α'ΡΑ'ΒΙΟΣ λίθος, ὀποπάναξ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Opopanax, seu succus Panacis Heraclii.* Vide Ruellium lib. 3. c. 12.

ΑΡΑΔΑ'. *In fine subde.*

Ἀραδινῶς, *continuò.* Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. ἑπτὰ γοῦν χρόνους ἀραδινῶς οὕτως ἐπολεμοῦσαν.

ΑΡΑΚ'. *In fine adde.*

Ἀρὰκ, ἡ ἄσβεστος exponitur in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Sulfur.*

ΑΡΑ'ΜΠΙΚΟΝ, Ἀνλάπικον, & Λαπίκον, *Alambicum*, promiscuè legitur in lib. MS. Petri Theoctonici de Archemia.

ΑΡΑ'ΠΙΔΕΣ. *Adde in fine.* Damascenus Studita Homil. 22. εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον σου ὡσὰν ὅταν ἦλθαν πολλοὶ κατάμαυροι ἀράπιδες μὲ ἄπειρα χαρτία, &c. Eadem ferè verba habentur Homil. 24. Idem Homil. 25. ἐπέρασαν ἀπέκει ἕνας ἀράπης πηγαίνοντας εἰς τὸ σπήτι του, &c. & Homil. 25. ἐκεῖ ἴδεν πολλοὺς ἀράπιδας. Sic dæmones vocat.

Α'ΡΑΡΑ, ῥίζα ἀριστολοχία ἡ στρογγύλη, in Lexico Botanico MS. *Aristolochia rotunda*, de qua Ruelleus & alii.

ΑΡΑΤΡΙΦΑ'ΓΙΑ, τὸ ἄγνου σπέρμα, in Lexico Botanico MS. Reg. *Agni semen.* Matth. Silvatic. *Aratrifagi*, i. *Canicularia.*

ΑΡΑΦΟΣ. Vide Ἀνίκητον.

ΑΡΑ'Χ, ῥίζα τοῦ κισσοῦ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Radix Hederæ.*

ΑΡΑΧΘΕΙ'Ν. Damascenus Studita serm. 30. καὶ ἐπέρασεν τὸ νερὸν ὅποιος οὖν ἐπροσέβενεν ἀφότης ἤθελεν ἀραχθεῖν τὸ νερόν.

ΑΡΑ'ΧΝΙΟΝ, velum tenue, vel nigrum, quo altare, eique imposita supellex contegitur. Joannes Diaconus in Vita S. Josephi Hymnographi num. 25. τὸ ἱερὸν τῆς τραπέζης ὁ φανεὶς ἀνανακαλύψας ἀράχνιον, αἴρει μὲν τὸ πυκνὸν τῶν εὐαγγελικῶν ῥημάτων Χειρσοῦ, &c. Vide conjecturam Papebrochii, & suprà, Ἀραχνιάζειν.

ΑΡΓΑ'. *In fine adde.* Joan. Carpathi Episcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ ἔγραψεν αὐτὰ, καὶ ἔθηκεν εἰς θυρίδας ἀργά.

ΑΡΓΑΔΙΝΗ'. Damascenus Studita Homil. 22. εἰς δὲ ταῖς ἡμέραις τῆς ἀσθενείας του, μίαν ἀργαδινὴν ἔπιεν πολὺν κρασίν, &c.

ΑΡΓΕ'ΛΛΙΟΝ, *Juglans Indica major*, apud Cosmam Indicopleustem, ἐκ τῶν μεγάλων καρύων Ἰνδικῶν. Vulgò *Cocos* appellant.

ΑΡΓΙ'ΛΛΑ, *argilla*, seu *terra cimolia.* Constantinus à Secretis MS. lib. 4. δεῖ τὸ λαβεῖν κιμωλίαν, πυτέσιν καὶ ἀργίλλαν, &c.

ΑΡΓΥΡΟΠΡΑ'ΤΗΣ, *l. pen. post*, &c. *adde.* Glossæ MSS. in Dramate de Christi Passione, Gregorii Theologi: ἀργυραμοιβὲ, ποῦ συνείδη τῷ λόγῳ. ubi Glossator: ἀργυροπράτα, ἐν ποίᾳ καταστάσει τῶν λογισμῶν καὶ τῆς συνειδήσεως ἴσασαι.

ΑΡ'ΓΥΡΟΣ, καὶ ἀριστελὶς, καὶ ἀφλοφὶ, ὁ λινοζώστης, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Linozostis.*

ΑΡΔΗ' γῆ, ἧς οἱ γναφεῖς χρῶνται, apud Aëtium

lib. 11. cap. 116. *Terra qua fullones utuntur.*

ἌΡΔΟΣ, *Columna* vel *statua lapidea*. Arcadius in Grammatica MS. ἄρδος, στήλη λιθίνη.

ΑΡΕΒΑ'Ν. Vide in πτζινή.

ΑΡΕΤΖΗ'ΝΗ, *Resina*. Anonymus medicus ex Cod. Reg. 3167. λαβὼν χολὴν βοείαν, ἢ προβάτου, καὶ ἀρρετζήνην ς'. ἀ μασίχην, λίβανον, &c. Vide ρετζίνη.

ἌΡΖΗΣ, ὁ κασσίτερος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *stannum*.

ΑΡΖΟΥ'ΡΟΥΜ, fortè *Azurum*. Petrus Theoctonicus de Archemia MS. τὸ ἀρζούρουμ, ἐὰν κάνεις τοῦτο τὴν ἐπιστήμην, ἐπὶ ἔστι ἐν χρείᾳ, &c.

ἈΡΗΚΟΝ, *Fulmen*. Joannes Canabutzes MS. fol. 51. ὁ γὰρ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Ἰάσος ἀπέθανεν εἰς τὴν Σαμοθράκην ὑπὸ κεραυνοῦ· κεραυνὸς δὲ ἐστὶν ὅπερ ἰδιῶται λέγουσιν ἀρηκόν.

ΑΡΗΝΆ. *In fine*, *post*, ludos, *adde*. Acta vetustiora S. Thalelæi num. 7. ποίησον γενέσθαι ἀρήναν παμμεγέθη, καὶ ἀνεχθῆναι θήρια παντοδαπὰ, καὶ ἐμβάλωμεν αὐτὸν, ἵνα θηριομαχεῖ.

ἈΡΙ'ΔΑΝ, καὶ Αλκυβιαμπούμ, τὸ ἔχιον, *Echium*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΡΙΘΜΟΣ. *In fine adde*. Et Theodor. Marsilium ad Suetonii Vespasianum cap. 5.

ΑΡΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *lin*. 2. *post*, solebant, *adde*. *Dieta*, *sive cœnatiuncula*, apud Sidonium lib. 2. Epist. 2. *Pransorium*, de qua voce vide Gloss. med. Lat.

ΑΡΙΣΤΗΤΑ'ΡΙΟΣ. *In fine adde*. Ita etiam apud Joannem Carpathi Episc. in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ λαβοῦσα τὸν γέροντα, εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ἀειστήριον, καὶ ἐποίησεν δεῖπνον ταῖς ἀδελφαῖς.

ΑΡΙΣΤΟ'ΔΕΙ'ΠΝΟΝ. *Adde in fine*. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philos. in Justiniano M. καὶ τὰ ἐξ ἔθους ἀεισόδειπνα τῶν δωδεκαημέρων οὐκ ἐπλεσεν, ubi Agathias συμπόσια, Theophanes ἄεισα, Cedrenus denique κλητήρια habent.

ἌΡΚΛΑ. *post locum Suidæ*, *adde*. Etymologicum MS. δρύφακτοι, ξύλινοι θώρακες, ἢ τὰ κάγκελλα, ἢ αἱ λεγόμεναι παρ' ἡμῖν ἄρκλαι. *Ibidem post locum Zachariæ*, *adde*. Apophtegmata Patrum, ex edit. Possini, in Joanne Colobo: ὑπὸ δὲ τῶν ἐλαχίστων καὶ οὐδαμινῶν σκελεθέντες γεγόνασι δαιμόνων ἐπίχαρμα, διὰ τὸ περιτυπώσασθαι αὐτοὺς πήρας καὶ ἄρκλας, ἐχούσας ἐν αὐταῖς ὀπώρας καὶ τραγήματα, &c

Ibidem post locum Ptochoprodromi, *adde*. Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: ὅμως δὲν θάπτουσι μόνον τὰ βάνουσι εἰς εὔμορφες ἄρκλες, καὶ τὰ φυλάττουσι εἰς τὰ σπίτια. Vide Athanasium pag. 115. 1. edit. *Post locum Nicetæ*, *adde*. Occurrit apud Leonem Diacon lib. 4. Hist. MS. Castrum Ἄρκα, in Syria appellatum, eadem fortè ratione.

Ibidem post, numero 27. *adde*. Vide libr. quartum Regum.

Ibidem in fine, *adde*.

Ἀρκλάεια. Anastasius Patriarcha Antiochenus de Synodo Episcoporum Orientalium coacta in Perside fol. 236 Cod. MS. Reg. καὶ τοῦτο κέλευε τοῖς ἀρκλαείαις ἀποτίθεσθαι, μάρτυσι ἰδίοις καὶ τοῖς θέλουσιν ἴσα λαμβάνειν. Narratio fabulosa MS. de tribus Magis, ex Cod. Reg. ὡς γὰρ ἐν ταῖς χρυσαῖς ἀρκλαείαις κεῖνται ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις, λέξω, &c.

ἌΡΚΟΣ. *Post locum Suidæ*, *adde*. Eustathius ad Odyss. ε. οὐ μόνον ἄρκτος τὸ ζῶον λέγεται σὺν τ. ἀλλὰ καὶ ἄρκος διὰ μόνου τοῦ κ. διέλαπται καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ὡς τὸ ἀπ' αὐτῆς, δίχα τοῦ τ. ἐν πολλοῖς εὕρηται δι' εὐφωνίαν. *Post locum Leunclavii*, *adde*. Basilographe MS. ἔρχεται καὶ ὁ μέγας δράκων, καὶ ὁ μέγας λέων, καὶ ὁ βασιλικὸς, καὶ ἡ ἀρκουδαία, καὶ ἡ ἀλουπού, &c. *pag*. 120. *lin*. 2. *post* *ursi*, *adde*. In aliis μυριόφυλλον exponitur.

ΑΡΚΟ'ΦΥΤΟΝ. *In fine adde*. Anonymus Botanicus MS. Βεττίκη ἐν πτερώδεσι τόποις γίνεται, τὸ πλαγίοις ὅμοια τὰ φύλλα ἀρκόφυτι, πλατύτερα δὲ καὶ ἀδρέα.

ΑΡΚΥΜΙ'Α. Vide χυμιά.

ΑΡΛΙ'Α. Paulus Lagnius in Enchiridio orthodoxo pag. 146. ἂν ἔκαμες τίποτις μὲ ἀρλίαν, πιστεύοντας εἰς ταῦτα καὶ ἐκεῖνα ὅπου εἶναι φυσικὰ πράγματα, ὡσὰν νὰ ἦταν, ἤγουν μὲ μαγίαν. Videtur legendum ἀργίαν.

ΑΡΜΑ'ΛΙ, ἡ Αρμάλ, εἶδος ἐστὶν χόρτου εὐζώμου. Ita Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. Vide Matth. Silvaticum in *Armech*, & *Armation*.

ΑΡΜΑ'ΡΙ. *lin*. 1. *post* armarium, *adde*. Manuel Moschopulus in Collect. MS. vocabulor. Atticor. τὰ λεγόμενα παρ' ἡμῖν ἁρμάρεια, ἑρμάρεια ὀφείλουσι λέγεσθαι. ἑρμᾶς γὰρ οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν λίθους τινὰς ἐγκοίλους θύρας ἔχοντας, ἐν οἷς ἀγάλματα θεῶν ἐνετίθουν, ὧν τὸ ὑποκοριστικὸν ἑρμάρειον.

ΑΡΜΑΤΟΥΝ. *Post locum ex Glossis ad Iliad. adde*. Glossæ MS. interlin. ad ejusdem Homeri Batrachom. ἀνέπισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας. κατέπισε ἁρματώνεσθαι.

ΑΡΜΕΓΕΙΝ. *Sub finem adde*. Iatrosophium MS. γάλακτος νερὸν ἀρμεγόμενον κράτησον εἰς τὸ στόμα, &c.

ΑΡΜΕΛΑΥΣΙΑ, *lin*. 2. *post*, Lat. *adde*. Etymologicum MS. ἀρμηλάυσιον, παρὰ τὸ ἅρμαπις, ἐπάνω τῶν ὅπλων

ἌΡΜΕΝ. Constantinus à secretis MS. cap. 131. συμπείαν, ἀγκίαν, σαφίδα, βέβεαν, ἄρμεν, &c.

ἌΡΜΙΛΛΑ. *Adde in fine*. Synaxar. Maximi Cythærensis 28. Oct. καὶ λαυπυρούμενοι ὀξύδι μὲ ἀρμύλαν, &c.

ΑΡΜΠΕΡΓΑ, *Arberga*. Domus, familia. Joan. Canabutzes MS. fol. 61. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἦσαν μεμερισμένοι εἰς δήμους, ὥσπερ Γεννοῦνται εἰς τὰ καλούμενα παρ' αὐτῶν ἀρμπέργα. Vide Glossarium med. Lat. in *Heriberga*.

ΑΡΟΝ καὶ ἀρμίαπον, ἡ δρακοντάια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843 *Dracontea*.

ΑΡΟΥΚΑ, *Eruca*. Lexicon MS. Nicomedis: εὔζομον, ἀρούκα, ἡ ῥόκα.

ΑΡΟΥΛΛΑ. *Adde in fine*. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, ἔνθα ἦν ἡ ἄρουλλα μεστὴ ἀνθράκων, &c. Infra: εἶχε δὲ καὶ τὸν δεξιὸν βραχίονα ἀνακεκαλυμμένον, κατέχοντα τὴν χλαμύδα, καὶ τὸ χυθείδιον ταράσσοντα. καὶ ὅλως ἦν ἐν τῇ ἀρούλλῃ ἀναφλεγόμενος. Anastasius Patr. Antiochenus de Synodo coacta in Perside Episcoporum Orientis, MS. fol. 228. Cod. Reg. οἱ ἐπίσκοποι εἶπεν, Τῷ κινδύνῳ σου ὃ θέλεις ποίησε. ἤνεγκε τίνων ἄρουλλαν πεπληρωμένην ἀνθράκων, περὶ τὸν μοχοὺς ἐπέθει, εἶτα καὶ βισσεία ἔρριπτε εἰς τὸ πῦρ, ὥστε καὶ πολλοὺς ὑποχωρεῖν.

ΑΡΟΥΡΗΤΑΙ, qui dicti sint apud Arabes, docet Theophanes ann. 26. Copronymi: οἱ δὲ παρ' αὐτοῖς ἀρουρῆται, ὁ ἑρμηνεύεται ζηλωταὶ, κατὰ τὴν Παλμυρηνὴν ἐπανέστησαν ἔρημον. Horum præterea meminit an. 7. ejusdem Imp. Vide ζηλωτής.

ἈΡΟΥΣΙΟΝ Vide Αὐγούσιον.

ΑΡΣΕΝΟΊΤΗ, ἡ ἀγρία σταφὶς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *uva silvestris*.

ΑΡΡΑΒΩΝΙΖΕΣΘΑΙ. *Post locum Portii*, *adde*. Theodorus Balsamon in Responsis: ἠῤῥαβωνίσατό τις γυναῖκα, καὶ ἐπλεύτησε πρὸ τοῦ ἱερολογηθῆναι μετ' αὐτῆς, ὡς νενόμισται, &c. *In fine adde*. Belissarion Donatus in Vita S. Antonii MS. καὶ πῶς ὡς παρθένας ἀῤῥαβωνιασμένας βλέποντας τὸν μόνον νὰ φανῇ ἀπομιμνῄσκει με τὸν Χριστὸν παρθένες. Ubi Athanasius

pag. 113. 1. edit. πόσαι ἢ καὶ μνηστῆρας ἔχουσαι παρθένοι, &c.

Αῤῥενογονία, *Agnatio*: cui opponitur θηλυγονία, *cognatio*, apud Theodorum Hermopolitam MS. lib. 7. tit. 8. Theophilum Antecess. &c.

Αῤῥεύστωσις τοῦ μολύβδου, apud Chymicos. Vide in Γέλεβ.

Αρσανά, *Navale*, nostris, *Arsenal*. Damascenus Studita Homil. 18. de SS. Archangel. Mirac. 43. ἐπιτα ὑπῆγαν καὶ ἔκρυψαν τὸν (θησαυρὸν) ἔξω τοῦ μοναστηρίου, καὶ αὐτοὶ ἔμειναν εἰς τὸν ἀρσανᾶν κάτω. Vide Αρσηνάλης.

Αρσενοκοῖται. *Lin. 6. post*, Empirico, *adde*. Glossæ interlineares MSS. ad ejusdem Phocilidis versus argenteos: ἄρσενες δῦναι. ἡ ἀρσενοκοιτία.

Αρτεμόνη, καὶ Αλσιλαμ, καὶ Αντιμωνιαμ, ἡ ἀργεμώνη, *Argemone*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

Αρτζέντο. *Subde in fine*.

Αρτζεντόνερον, *Aqua argenti*. Joannes Archiater MS. βρέχε μὲ ἀρτζεντόνερον τὸ ποιοῦν αἱ γυναῖκες μὲ τὸν ἄργυρον.

Αρτζίνη, *Resina*. Synaxar. Maximi Cythærensis. 8. Nov. in S. Gemello: καὶ ῥίπτεται μέσα εἰς ἕνα τηγάνι γεμάτον ἀπὸ ὀξύγγι, καὶ ἀρτζίνην, καὶ λάδι τὸ ὁποῖον ἦτον δυνατὰ καυμένον.

Αρτζουρήτης. Iatrosophium MS. λάβε ἀρτζουρήτην λευκὸν, καὶ πάζηρ χαλκιτοῦ ἄσπρον, καὶ νοπατζία κάρυον, καὶ χανταρὴ ἕνα τὰ λεγόμενα τζίας, ὁ ἔχον χρόμας ὀξὺν, ὀφίλη τρίψαι αὐτὰ, &c.

Αρτος. *In fine, adde.*

Αρτος τῆς μεγάλης πέμπτης, panis quintæ feriæ majoris Hebdomadis, quem Sacerdotes comedere faciebant, ἐφ᾽ ᾧ τὰ συλληφθέντα εὑρεθῆναι, ἐκ τοῦ μὴ ῥᾳδίως τούτων καταπιεῖν. Vide Gloss. med. Lat. *In Corsned*.

Αρυ, τὸ δρακόντιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Dracontea*.

Αρχαιογενεῖς. Theophanes an 2. Philippici: ἔδοξε τῷ βασιλεῖ μετὰ πολιτῶν ἀρχαιογενῶν ἀριστῆσαι. Ubi Miscella, *cum civibus prosapiæ antiquæ prandere*.

Αρχαραῖος, *Princeps, Primus*. Damascenus Studita Homil. 24. εἷς δὲ ἀπ᾽ ἐκείνους τοὺς πτωχοὺς, ὡς ἀρχαραῖος εἰς τὴν ζήτησιν, &c. Infra dicitur ἄρχων τῶν πτωχῶν.

Αρχάριος. *Post locum Palladii, adde*. Cassianus de Monachis Ægypt. MS. μεγίστην ἔκπληξιν τοῖς θεωροῦσι παρεῖχεν, διότι τοῦτο πεποίηκεν ἄνθρωπος, ὃς παρ᾽ αὐτοῖς εἰς ἀρχάριος, οὐ πρότερον τὸν κόσμον καταλείψας.

Αρχέθυρον, *Principalis porta*. Eudemus in Lexico MS. ἀφετηρία, ἀρχέθυρα τοῦ ἱπποδρομίου. Suidas habet, ἀρχὴ, θύρα. Ita etiam Cod. Reg. Suidæ. Vide Salmasium ad Solin. p. 925.

Αρχεράς, καὶ Αρκοπόδιον, ἡ κατανάγκη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Catanance*.

Αρχεζωστριν, ἡ βρυωνία. In Lex. Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Bryonia*.

Αρχιευνοῦχος. *Adde in fine*. Sed quandoquidem in hac voce versamur, unde ortum ut Eunuchorum duntaxat Monasteria apud Græcos extiterint, de quibus quædam attigimus in CPoli Christiana, hîc liceat observare ex Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Sabæ cap. 63. quo loco ait, Juliana Patricia Areobindi uxore CPoli extincta, venisse Hierosolymam ejus Eunuchos, rogantes in ejusdem Sabæ admitti consortium, quo sibi liceret cum eo ἡσυχάζειν. Sabam verò, qui nullum hactenus in Laura imberbem aut eunuchum recipere decreverat, ut qui nequaquam ferre posset faciem muliebrem in Monasteriis suis, præcipuè verò in Laura, quia tamen sibi noti erant, hos Theodosio Archimandritæ commendasse: à quo vitam monachicam edocti, ab Archiepiscopo Hierosolymitano locum sibi dari petierunt πρὸς τὸ ἡσυχάσαι, à quo ad Alexandrum Abbatem missi sunt, ut ad paucos dies in suum Monasterium admitteret. At is posthabito Antistitis mandato, διεῖλε τὰ μοναστήρια, καὶ ἀπὸ τότε διαιρεθὲν μοναστήριον τῶν Ευνούχων ἐπωνυμίαν ἐδέξατο.

Αρχίμηνος, *Initium mensis, Kalendæ*. Joan. Tzetzes in Hesiodi ἔργ. lib. 2. μέχρι τῆς τοῦ μηνὸς ἕνης καὶ νέας, ἤτοι τῆς ἀρχιμήνου.

Αρχιπάτριοι, *Magnates, Proceres*, in Vita S. Symeonis Stylitæ ab Antonio ejus discipulo scripta n. 16.

Αρχίπεζος, in Vita S. Siræ num. 24. & 25. ubi Interpres, *præfectum peditum* interpretatur.

Αρχοντες. *Pag. 132. lin. 11. ante*, Liber, *scribe*. Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 3. ἄρχων ἐστὶν ὁ προκαθήμενος δικαστηρίου, ὡς ὁ δρουγγάριος ὁ δικασπόλης, καὶ ὁ Επαρχος καὶ οἱ λοιποὶ ἔχοντες ὀφφίκια, καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες. *Ibidem pag. 134. post lin. 16. adde*. Zonaras in Alexio, de Nicolao Patr. CP. εἶτα ἕτερον εἰς τὸν θρόνον τὸν πατριαρχικὸν ἐγκαθίδρυσεν ἕνα μὲν τοῦ κλήρου τῆς ἐκκλησίας, τῶν τῶν διακόνων δὲ γε βαθμοῦ, καὶ τοῖς Πατριαρχικοῖς συντατόμενον Αρχουσιν. Ex Exocatacœlis scilicet, qui ex ordine Diaconorum erant. *Ibidem, pag. 134. lin. 21. ante*, Joannes. *adde*. Idem ad Nomocan. Photii tit. 1. cap. 31. τὰ δὲ τοῦ ΚΠόλεως καὶ μόνον ἀρχοντίκια ἀπολύουσι τῆς ὑπεξουσιότητος τοὺς κληρικούς. Et ad cap. 36. ὅθεν καὶ ἀνενδοιάστως φημὶ ἀξιωματικοὺς εἶναι τοὺς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἄρχοντας, καὶ ὀφείλειν αὐτοὺς τιμᾶσθαι ὡς τῆς ἱερᾶς συγκλήτου λογάδας, &c. *Ibid. pag. 135. lin. 48. Post, num. 3. adde*. In Concilio Nicæno II. act. 4. Leo Presbyter Magnæ Ecclesiæ, καὶ ἄρχων τῶν μοναστηρίων, καὶ Εκδικος τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας subscribit.

Ibidem lin. 59. post habebat. *adde*. Nicephorus CPol. in Breviario pag. 172. 1. edit. καὶ Νικήταν ἐπίκλην Ανθρακα, Αρχοντα τειχῶν. Theophanes in Leone Isauro an. 3. habet τοῦ τείχους.

Αρχοντικοί. *In fine adde*. Ut & Epiphanius hæresi 40.

Αρχοντόπουλον. *Lin. 2. post locum Histor. Apollonii Tyrii, adde*. Leges Cypriorum MSS. fol. 29. εἰ συγκλητικοὶ μὴ ἀγαγέσθωσαν ἀπειλημμένως γυναῖκας, τουτέστι τὰ ἀρχοντόπουλα, ἢ οἱ ἔχοντες ἐξουσίαν μηδὲν ἐπάρουσι γυναῖκας ἀναξίας ἐκείνους, ἢ δοῦλαν ἢ θυγατέραν δούλης, &c.

Αρχων τῶν τειχῶν. *Adde in fine*. Longè alii sunt τοίχαρχοι, de quibus ita Cod. Reg. ἔοικεν ἡ ἐκκλησία νηΐ. ὁ μὲν κυβερνήτης ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ὁ δὲ πρωρεὺς ὁ ἐπίσκοπος. οἱ ναῦται, οἱ πρεσβύτεροι· οἱ τοίχαρχοι οἱ διάκονοι· οἱ ναυπλόγοι τὸ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ὑπηρετῶν τάγμα. Sunt autem Polluci τοίχαρχοι, qui lateri navis imperant.

Ας, *Ut*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Αν δ᾽ ἀρρωστήσῃ τις ἡμῶν, ἢ ποῖος τὸν πάσχει,
> Γίνεται ὁ ἡγούμενος ἰατρὸς, καὶ τοῦτα προστάσσει,
> Ημέρας τρεῖς ἂς κείτεται, καὶ νηστικὸς ἂς διάβη.

Occurrit passim apud hunc scriptorem.

Ασά, καὶ ἀρκόφυλλον, τὸ βηχίον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Tussilago*.

Ασαδοηρι. Vide Ανθόφορος.

ΑΣΑΡΑΦΙ. Vide Ανθήφορος.

ΑΣΒΕΣΤΟΣ. *Lin.* 2. *post*, Calx, *adde*. Galenus de Composit. medicament. gener. lib. 4. p. 366. edit. Basil. ἐν δὲ τῇ τοῦ Ἀνδρομάχου βίβλῳ παραλέλειπται μὲν ἡ τῆς ὕλης προσηγορία, τὸ δὲ τῆς ἀσβέστου μόνον ὄνομα γέγραπται, πολλὰ καὶ ἄλλα τῶν ἰατρῶν ἕνεκα συντόμου λέξεως οὕτως ἑρμηνευόντων. *Post locum Symeonis Thessal. adde.* Eustathius pag. 332. ὑπάγει δὲ κυρίως τὴν κονίαν φαμὲν, τὸ ἰδιωτικῶς ἄσβεστον τὸ ἐν λίθοις κεκαυμένοις χνοῶδες λευκόν.

ΑΣΗΜΙΝ. *Post locum* Cyrilli, *adde*. Etymologicum MS. ἀργύρειον, ἐκ τοῦ ἀργυρός· τὸ δὲ ἀργυρὸς παρὰ τὸ ἀεργὸς, ὃ σημαίνει τὸ λευκόν· λέγεται δὲ καὶ ἄσημος, ἀτύπωτος, καὶ ἀργός.

Ibidem, *in* Ασημόγραφος, *adde in fine*. Certi sunt apud veteres ministri *argento præpositi*, de quibus Africanus JC. & Servi *ab argento potorio*, & *Præpositi auri escarii*, in veteribus inscriptionibus, apud Laurentium Pignorium in Comment. de servis.

Ibidem in fine, *scribe*.

ΑΣΗΜΟΠΟΙΙΑ, *Argenti confectio Chymica*. Michaël Psellus in orat. MS. ad Synodum: καὶ ἔργον αὐτῷ οὐδὲν, ἢ τὰ τῆς ἀσημοποιΐας συνθήματα.

ΑΣΙΡΤΗΦΕΡΩ. Vide Αλλίαν.

ΑΣΚΑΛΑΒΩΤΗΣ, ἡ κολοσαύρα, in Cod. Reg. 1843.

ΑΣΚΛΗΔΑ, καὶ Ανάφυστ, ὁ ἐλέβορος ὁ λευκὸς, *elleborus albus*. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ, *Hæmorrhoïs*. Leo Philosophus lib. 5. Synopseos Iatricæ, MS. cap. 10. αἱμοῤῥοΐς ἐστιν ὅταν ἐκ τοῦ δακτυλίου κινοῦνται αἷμα, ἀνασομουμένης φλεβὸς διὰ μυὸς, καὶ διὰ δύο μυῶν, ὅπερ οἱ ἰδιῶται καλοῦσιν Ἀσκλήπιον.

ΑΣΟΥΡΙΜ, τὸ εὔζωμον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Euzomum*.

ΑΣΠΑΓΟΣ, τὸ ψίλεον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Psyllium*. Vide Ἄσπαντος.

ΑΣΠΑΛΑΝΘΟΣ, ὁ ἀσπάλαθος ὁ γινόμενος ἐκ Κρήτης, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Aspalatus Cretensis*.

ΑΣΠΑΝΤΟΣ, τὸ ψίλεον, In Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Psillium*.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ. *In fine*, *subde*.

Ἀσπασμὸς, *osculum* sponsorum, de qua voce egimus in Glossario mediæ Lat. Leges Cypriorum MS. fol. 14. ἐὰν ἔτι ζῶν ὁ πατὴρ ἐμνηστεύσατο τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, μετὰ εὐχὴν καὶ ἀσπασμὸν, οὐδὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ ἐπίτροπος μετὰ θάνατον τοῦ παιδὸς αὐτοῦ τοῦ ἀναστρέψαι τὰ μνῆστρα, &c. passim ibidem.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΟΣ οἶκος. *Adde in fine*. Concil. Constantinopolit. sub Mena act. 5. pag. 229. κατὰ τὸ ἔθος προσηγορίας γινομένης ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἁγίου ἐπισκοπείου, &c. Infrà: ὅτι εἰς προσηγορίαν ἀνῆλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου πάσχα, &c. Pag. 232. παρῆμεν κἀγὼ ἐν τῇ προσηγορίᾳ τῇ γινομένῃ ἐν τῷ ἁγίῳ ἐπισκοπείῳ, &c.

ΑΣΠΙΔΟΧΕΛΩΝΗ, *Cetus*. Petrus Siculus in Hist. Manich. pag. 46. φησί τινες ὅτι θαλάσσιον κῆτος ἀσπιδοχελώνη λέγεται, &c.

ΑΣΠΡΟΣ. *Post locum ex Concil. Constantinopolit. adde*. Cyrillus Scythopolit. in Vita MS. S. Euthymii cap. 20. ἄσπρα ἱμάτια ἐθεώρουν αὐτὸν φοροῦντα.

ΑΣΣΑΡΙΟΝ. *Post locum Cedreni*, *scribe*. Michaël Psellus in orat. MS. ad Synodum contra Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopolit. ὁ δὲ κογχύλιον, ἢ ἀσσάριον, ἢ ἀργυροῦν κόττυφον, ἢ χρυσοῦν μελαγκόρυφον, &c. Nicetas ad ista Gregorii Nazianzeni ex orat. 16. Πέτρος ἀσσαρίου θέρμοις τρεφόμενος. Ὁ ἐκ θέρμων μόνων τρυφῶν ἀσσαρίου ἐωνημένων, ἤγουν δεκανοῦ μου, τοῦτο δὲ ἔκ τινος μὴ ἐκκλησιαζομένων βίβλων ἀνείληπται.

ΑΣΣΥΡΙΑ, καὶ Αμαξίνη, καὶ Απάπ, μαλξίνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Helxine*.

ΑΣΤΑΤΟΙ, sic dicti quidam è sectariis Sergii Manichæi, apud Petrum Siculum de Manichæis, pag. 70.

ΑΣΤΕΡΙΣΚΟΣ, καὶ Ασίελον, ὁ Ἀστὴρ, Αττικῶς, *Asterium*, in Lexico MS. ex Codice Reg. 1843.

ΑΣΤΡΑΠΟΥΦΑΝΤΟΣ, *lapillis fulgurantibus contextus*. Nicephorus Presbyter in Vita S. Andreæ Sali: χιτὼν δέ μοι προσῆν ἀστραπούφαντος, ὡς χιονοειδὴς διάλιθος. Infrà: ἀστραπομόρφοις ὑποδήμασι διαχρύσοις λώροις ἀναδεδεμένοι.

ΑΣΤΡΙΤΩΣΙΣ τοῦ κασσιτέρου, apud Chymicos. Vide in Γέλεβ.

ΑΣΤΡΟΤΟΞΙΑ. *Post vocem* δαλοὺς, *adde*. Et διάττοντας, ut observat Glycas in Annalib. pag. 30.

ΑΣΦΗ. Vide Ανθήφορος.

ΑΣΦΟΔΗΛΗ, ὁ Ἀσφόδελος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Asphodelus*.

ΑΣΦΩ, καὶ Αρχεα, τὸ κυκλάμινον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cyclaminum*.

ΑΣΩΜΑΤΟΙ, *Angeli*. Παρθενία, τῶν ἀσωμάτων φύσεων σύνδρομος, apud Amphilochium in Hypapantem. Theodorus Studita in Nativit. S. Joan. Bapt. MS. οὐχ ὑπαρανέστηκα τῶν φλογερῶν καὶ ἀσωμάτων δυνάμεων. Ναὸς τῶν ἀσωμάτων, apud Joannem Euchaitor. Metropol. Ἀσωμάτων πύλη, apud Cantacuzen. lib. 3. cap. 88. Ἀγγελικὴ ἀσαρκία, apud Andream Cretensem orat. in S. Nicolaum. Vide Constantinopolim Christ. l. 4. sect. 3. n. 10. sect. 15. n. 35.

ΑΤΑΕΙ, in Lexico Saracenico MS. τὰ ἀποκρουστικὰ καὶ ξηραντικὰ εἴδη λέγουσιν. *Species repellentes & desiccantes*.

ΑΤΔΙΜ, ὁ ῥάμνος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *spina alba*.

ΑΤΖΕΜΗΡΟΝ, *Lagocuminum*. Lexicon Botanicum MS. Reg. Ἄμμος, ὁ σπόρος τοῦ ἀτζεμήρου, ὅ ἐστιν λαγοκύμινον.

ΑΤΡΑΒΑΤΙΚΑΙ. *In fine adde*. Eudemus in Lexico MS. ἀτραβατικαὶ στολαὶ, ἱμάτια, ἃ ἐφόρουν οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς ἐπινικίοις ἑορταῖς.

ΑΤΡΙΠΛΕΚΕΜ, ἡ ἀτράφαξις, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Atriplex*.

ΑΥΓΑΤΕΙΝ, *Augere*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 7. de Constantinopoli. ὕστερον δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὸ (κάστρον.) αὐγάτησεν εἰς τὴν θέαν ὅπου φαίνεται τώρα. Αὐγατίζειν apud eundem, Homil. 24.

ΑΥΓΗ. *Aurora*. Theophanes ann. 1. Leonis Chazari: ὥρα αὐγῆς ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς, &c.

ΑΥΓΟ. *In fine subde*.

Αὐγοβούτυρον, *ova cum butyro*. Anonymus Medicus ex Codice Regio 3496. ἐὰν δέξηται τὸ ὠτίον ἔξω φλεγμονὴν, ποίησον αὐγορόδινον, ἢ αὐγοσούσινον, ἢ αὐγοβούτυρον, καὶ ἐπιθεὶς, θὲς ἐπάνω συππεῖον, &c.

ΑΥΓΟΤΑΡΑΧΟ, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 386. 387. exponitur, *ova mixta*, vulgo nostris, *eumelete*.

ΑΥΓΟΥΙΟΝ, καὶ Αρούσιον, ἡ ἰσάτις, *Isatis*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΥΓΟΥΣΤΕΑ, τὸ λευκόϊον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *viola alba*.

ΑΥΓΟΥΣΤΕΙΟΙ, dicti qui *laudes* quæ Im-

peratori dici solebant, primi incipiebant. Dio apud Xiphilinum in Nerone: ἣν τι καὶ ἴδιον αὐτῷ σύστημα εἰς πεντακισχιλίους στρατιώτας παρεσκευασμένον. Αὐγούστειοι δὲ ὀνομάζοντο, καὶ ἐξῆρχον τῶν ἐπαίνων. Vide Sueton. in eodem Nerone cap. 20. & infrà in εὐφημεῖν.

ΑΥ'ΓΟΥΣΤΙ'ΑΤΙΚΟΙ'. *In fine, subde.* Idem Porphyrogenitus in Basilio num. 29. edit. Combefisii: καὶ ἕτερα τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης χρυσωμάτων ἔργα διάφορα, καὶ τὰς βασιλικάς τε καὶ αὐγουστιατικὰς στολάς, καὶ τὰς ἄρχουσι μεγάλοις ἁρμοζούσας ἐσθῆτας, &c. Adde Cedrenum pag. 568.

ΑΥ'ΓΟΥΣΤΟΣ. *Lin. 1. post*, Imperator, *adde.* De qua inducta voce, sic præ cæteris Paul. Orosius lib. 6. cap. 20. *Cæsar victor ab Oriente rediens 8. Id. Januar. urbem triplici triumpho ingressus est, ac tum primum ipse Jani portas, sopitis omnibus, finitisque bellis civilibus clausit: hoc die primùm Augustus consalutatus est: quod nomen cunctis antea inviolatum, & usque ad nunc cæteris inausum dominis, tantum orbis licitè usurpatum apicem declarat imperii.* S. Chrysostomus Homil. in *Exiit edictum*, de Augusto: καὶ ποσοῦτον ἐπιμήθη ὁ ἀνήρ, ὡς καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ γενέσθαι προσηγορίαν τοῦ ἀξιώματος.

ΑΥ'ΘΕ'ΝΤΗΣ, *post locum Cantacuzeni, adde.* Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: καὶ ἀφεντάδες τοῦ τόπου. Paulò infrà: καὶ ἀφεντικὸς ἄνθρωπος νὰ κατέβη.

ΑΥ'ΛΗ' *P. 155. lin. 27. post*, dicta, *adde.* Mœris Atticista MS. μέσαυλος, ἡ μέση τῆς ἀνδρωνίτιδος, καὶ τῆς γυναικωνίτιδος, θύρα μέσαυλος, Ἕλληνες. *In fine subde.*

Αὐλὴ, *tentorium.* Theophanes ann. 9. Nicephori gener. pag. 415. καὶ τὴν λεγομένην αὐλὴν τοῦ Κρούμου (Regis Bulgarorum) ἐνέπρησεν. Meminit rursum an. 7. p. 410.

ΑΥ'ΡΑ'Χ, τὸ νίτρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Nitrum.*

ΑΥ'ΤΟΓΕΝΕΣ, ὁ Νάρκισσος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Narcissus.*

ΑΥ'ΤΟΚΡΑ'ΤΩΡ. *Post lin. 1. adde.* Scribit Eustathius ad Il. π. hanc vocem formasse Græcos videri, ex eo quod Homerus αὐτομέδοντα Imperatorem appellavit, quam Imperatores, neglectu βασιλέως appellatione, affectabant. Synesius de Regno: ὑμεῖς δὲ εἴτε εἰδότες, εἴτε μὴ, συνηθείᾳ δὲ συγχωροῦντες, τὸν ὄγκον τῆς προσηγορίας ἀναδυομένοις ἐοίκατε. οὐκοῦν οὔτε πρὸς πόλιν, οὔτε πρὸς ἰδιώτην, οὔτε πρὸς ὕπαρχον γράφοντες, οὔτε πρὸς ἄρχοντα βάρβαρον ἐκαλλωπίσασθε τῷ βασιλέως ὀνόματι, ἀλλ' αὐτοκράτορες εἶναι ποιεῖσθε: ὁ δὲ αὐτοκράτωρ, ὄνομα στρατηγίας ἐπὶ πάντα ποιεῖν ἐπιστάσης. Eudemus in Lexico MS. & ex eo Suidas: Αὐτοκράτωρ, δεσπότης, ἄρχων. Αὐτοκράτωρ, ἑλληνικὴ φωνή. τάττεται δὲ αὕτη περί τε τοῦ κατὰ πολεμήσαντος καὶ κρατήσαντος τῶν ἐναντίων. καὶ ἦν κοινῶς πρόσρημα ἐπί τε στρατηγῶν καὶ ὑπάτων.

Pag. 18. post, αὐτῷ *adde.* Meminit Galenus lib. 2. de composit. gener. cujusdam Menecratis Medici libri, hoc titulo, Αὐτοκράτωρ ὁλογράμματος ἀξιολόγων φαρμάκων.

ΑΥ'ΤΟΜΑΤΙΣΤΑΙ'. Ita Athei, seu potiùs qui suam sibi religionem conficiunt, appellati. Extat in Cod. MS. V. C. D. Renaudoti, Gennadii Scholarii λόγος περὶ τοῦ ἑνὸς ἐν τριάδι θεοῦ, καὶ πάντων ὄντων δημιουργοῦ, καὶ κατὰ ἀθέων, ἤτοι αὐτοματιστῶν, ἢ κατὰ πολυθέων.

ΑΥ'ΤΟ'ΠΡΑΚΤΟΙ. Vide Gloss. med. Lat. in Autopracti.

ΑΥ'ΤΟΥΡΓΟΙ'. *Post lin. 10.* Zonaras de Justino Thrace: αὐτὸς τὸ πρότερον αὐτουργῶν, ἢ βουκόλος τυγχάνων καὶ συφορβός. Wolfius perperam *operarius* verterat, nos *agricola* reposuimus. *In fine subde.*

Αὐτουργεῖν, *terram colere.* Georgius Syncellus p. 345. ἐν διαστήματι γῆς πλέθρων λθ'. μόνων, ἐξ ὧν καὶ τοὺς φόρους ἀναφέρειν, καὶ αὐτοὺς αὐτουργοῦντας διατρέφεσθαι.

ΑΥ'ΧΟΣ. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3495. fol 121. περὶ φασούλου καὶ αὔχου. Ita etiam semel & iterum apud Anonymum de Diæta ad Imp. Constantinum, MS. lib. 1.

ΑΥ'ΤΟΡΕΙΑΝΟΣ', *judicis pedanei species* apud Byzantios, cujus non semel meminit Theodorus Hermopolita MS. locis indicatis in v. Αλωπάς. Id verò muneris videtur obiisse Michaël Autorianus Patriarcha Constantinopolit. sub Theodoro Lascari, apud Georgium Logothetam: qui perperam Σαυειανὸς appellatur in Catalogo Patr. in Jure Græco-Rom. ubi alter præterea recensetur triarcha Constantinopol. hoc cognomine, Arsenius scilicet ὁ Αὐτωρειανὸς, quem Pachymeres lib. 2. cap. 32. τὸν ἐξ Αὐτωρειανῶν πατριάρχην vocat. Vide Ἐξατωρεία. Inter epistolas MS. Joannis Tzetzæ, 33. inscribitur Theodosio Αὐτωρειανῷ.

ΑΥ'ΤΡΑ. Vide in Γαρίζειν.

Α'ΦΑΡΙ', *statim, protinus.* Eustathius ad Il. α. p. 158. τὸ δὲ ἄφαρ, ὁ μέχρι καὶ ἐς ἄρτι περιφέρεται παρὰ τοῖς λέγουσιν ἀφαρὶ, τὸ αὐτίκα.

Α'ΦΕΔΡΟΣ. Vide Αμυρον.

Α'ΦΘΑΣΤΟΝ, τὸ ἠρίγγιον, *Iringium*, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

Α'ΦΘΙΤΟΣ. Vide Αἴλουρον.

Α'ΦΘΡΑ, *ulcera in ore* ex nimio calore: Græcis ἄφθαι. Constantinus à secretis MS. στήλη θεραπείας εἰς τὰ ἕλκη καὶ τὰ τραύματα τὰ καλούμενα ἄφθρα, τῶν ὄντων ἐν τῷ στόματι ἀπὸ θερμότητος.

Α'ΦΙΚΛΑ. Vide Αρχεράς.

Α'ΦΙΚΡΩ'ΝΕΙΝ, *Audire, auditu excipere.* Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 27. τοῦ οἱ ἀκροώμενοι εἰς τὸ ἔνδον τῆς θύρας τοῦ ναοῦ διὰ νὰ ἀφικρῶνται τοὺς ὕμνους, καὶ τὴν τῶν θείων γραφῶν ἀνάγνωσιν καὶ διδασκαλίαν. Part. 2. pag. 175. ἀφικράσθε ἃ ἔγραψεν ὁ Φιλάστηρ, &c. Idem part. 1. p. 344. μετὰ χαρᾶς ἀφικροῦ.

Α'ΦΙ'ΟΝ, τὸ ὄπιον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Opium.*

Α'ΦΑΛΟΦΡΟΝΤΙ'ΔΑΝ, ἡ παιωνία, in Lex. MS. Reg. 1843. *Peonia.*

Α'ΦΟΥΡΑ. Nicephorus Presb. in vita MS. S. Andreæ Sali: ὁρᾷ τοῖς ψυχικοῖς ὀφθαλμοῖς πλῆθος δαιμόνων Αἰθιόπων προτρεχομένων, καὶ τὸ, οὐαὶ σφοδρότερον τῶν ψαλλόντων, κραζόντων, καὶ ταῖς χερσὶν ἀσκοὺς μεστοὺς ἀφούρας καὶ σποδοῦ κατεχόντων, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ῥαινόντων.

Α'ΦΟΥΣΙ'Α. *In fine, adde.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 3118. ἀφουσία, τὸ τοῦ σιδήρου ἀποσφύελσμα, τὸ δὲ τοῦ χαλκοῦ, χαλκὸς κεκαυμένος λέγεται, καὶ λεπίδες χαλκοῦ.

Α'ΦΡΑΤΟ'ΔΙΣΤΟΝ, *genus potus.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνοι τὸ ἀφρατόδιστον ἀεὶ μὲ τὸ σισάμιν,
Ἡμεῖς δὲ τὸν χονδρόγηλον, καὶ σακτοκυλισμένον.
Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγια συχνάκις μὲ τὸ μέλι,
Ἡμεῖς δὲ τὸ ἀλαλάϊν τοὺς συχνῶς μὲ τὸ φαρμάκον.

Α'ΦΡΑΤΟ'ΝΤΖΙΚΟΝ. *In fine adde.* Alibi:

Μὴ νὰ χορτάσω τὸ ψωμὶν τὸ λέγουν ἀφρατίτζιν,
Ἢ ἀπὸ μισοκάθαρον τὸ λέγουν τῆς πτωχείας.

Α'ΦΡΟΔΙΣΤΑ'ΚΟ'Ν χῶμα, μυρσίνη, in Lex. Botanico ex Cod. Reg. 2147. *Myrtus.*

Α'ΦΥΠΝΙΣΤΗ'Σ. *In fine, adde.* Officium Quadragesimæ

Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ παρόντος καὶ ὁ ἐκλεχθεὶς μοναχὸς ἀφωτίζειν τοὺς ἀδελφοὺς καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν μ'. διέρχεται δὲ ἡσύχως, καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ὑπονυστάζοντας, καὶ διεγείρει πρὸς τὴν ἀκρόασιν, κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα τύπον.

ΑΦΥΣΑ, τὸ κύμινον, καὶ τὰ ὅμοια, *Cyminum*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΑΧΑΚ, ἡ ἄσβεστος, in Lexico MS. ex Codice Reg. 1843. *Calx viva.*

ΑΧΑΝΤΙΟΝ, *spinula*. Eustathius ad Il. δ. pag. 468. τὸ κιθὼν, καὶ βάθραχος, καὶ ἔπεα, δηλοῦσι δὲ καὶ πολλὰ τῶν κοινῶν καὶ ἰδιωτικῶν. τὰ γοῦν ἀκάνθια, ἀχάντια τινὲς φασιν ἐώων ἀνδρῶν. Ita rursum Il. ι. pag. 746.

ΑΧΕΤΛΩΣΙΣ, *Alba Brionia*. Lexicon MS. ad Hippocratem: ἀχέτλωσις, ἡ λευκὴ βρυωνία.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ, τὸ μυριόφυλλον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Millefolium.*

ΑΧΚΛΗΜΙΑ, ἡ καδμία, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cadmia.*

ΑΧΝΗΝ πυρὸς, καὶ Ακνηστον, ἡ θυμελέα, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Thymelea.*

ΑΧΡΑΣ, εἶδος ἀπίου, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Pyri species.*

ΑΧΧΗΝ, ὁ σίδηρος, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Ferrum.*

B.

BΑΒΑΘΗ, τὸ κώνειον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cicuta.*

ΒΑΒΑΛΙΖΕΙΝ. Ptochoprodomus MS. contra Hegumenum:

> Πρῶτον διαβένῃ τὸ ἔκζεστον φισίπουλον περιδιάπτει,
> Καὶ ὅτι παρέχυμαν μαζὸς βαβαλισμένος,
> Καὶ τρίτην ὀξυσόγλυκος, κροκάτη μαγειρεία.
> Ἔχουσι σάχος, σύσγουδον, καρυόφαλον, τελείδης,
> Αμανιτάειν, ὄξοσε καὶ μέλιν εἰς τὸ ἄκαπνον.

ΒΑΒΙΒΥΡΟΥ. *In fine adde.* Botan. MS. Reg. Cod. 1843. βαβίβυρου, ὁ σαφυλῖνος. Ita etiam in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Pastinaca agrestis.*

ΒΑΒΟΥΤΖΙΑΣ. *Post locum Suidæ, adde.* Eudemus in Lex. MS. ἐφιάλτης ὁ ἰδιωτικῶς λεγόμενος βαβουτζικάρειος.

ΒΑΘΜΟΣ. *In fine, adde.*

Βαθμὸς, *gradus Ecclesiasticus*. Scholion ad Can. 34. Concil. Carthag. σημείωσαι τὴν ἑρμηνείαν τοῦ παρόντος κανόνος διδάσκουσαν ἀναγκαῖα πολλὰ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχοντικίων. μὴ ξενισθείης δὲ, ὅτι βαθμοὺς ὠνομάσαμεν τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀρχοντίκια. ἐν γὰρ τῷ ιζ'. καὶ ιη'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων εὑρήσομεν καταχρηστικῶς λέγεσθαι ταῦτα βαθμούς. Κυρίως γὰρ βαθμοὶ τὰ κληρικάτα λέγονται, ἤγουν οἱ ἱερεῖς, διάκονοι, ὑποδιάκονοι, καὶ ἀναγνῶσται. Vide Οφφίκιον.

ΒΑΘΥΝΟΣ. *Post locum Hesychii, adde.* Eudemus in Lex. MS. μελαίνη, βαθεία.

ΒΑΪΖΕΙΝ, *latrare*, ὑλακτεῖν, Gall. *abaier.* Glossæ MSS. interlineares ad Theocriti Idyll. 8. ὁ κύων ὁ φάλαρος ὑλακτῇ, βαΐζῃ.

ΒΑΙΟΝ. *Pag. 166. post locum Ammonii, scribe.* Vita MS. S. Hilarionis: σείρας δὲ διαπλέκων ἐκ τῶν βαΐων.

Ibidem pag. 168. *sub finem, adde.* Hinc emendandum Chronicon Alexandrinum an. 5. Valentiniani: καὶ προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ ἡ γυνὴ τοῦ βαΐου περί, ubi legendum πρώτῳ.

ΒΑΓΟΥΛΟΣ. *Post locum Scholiastæ Oppiani, adde.* Scholiastes Homeri MS. Il. ι. ὁ βαΐουλος νυνὶ τοῦ Αχιλλέως ὁ Φοῖνιξ πρὸς τοῦτον διαλεγόμενος λέγει. Ita rursum ad Il. ψ. fol. 335. v. MS. Reg. Phœnicem βαΐουλον Achillis vocat.

Ibid. post locum Theophanis, scribe. Epistola 11. Joannis Tzetzæ MS. inscribitur τῷ Γαλλωρῷ Δουκὶ Θεσσαλονίκης, ὡς ἀπό τινος εὐνούχου βαΐουλου Πορφυρογεννήτου.

ΒΑΙΣ. *Lin.* 2. *post*, βαΐον, *adde.* Glossæ MSS. interlineares in Dionysii περιήγησιν: ἀκροκόμοι Φοίνικες, ὑψίκομοι, ἤγουν βαΐα.

ΒΑΚΑΣ, τὰ δαφνόκοκκα, in Lex. Botanico MS. Reg. *Bacca lauri.* Matth. Silvaticus: *Baca, vel bacca, vel bacha, vel bachag, fructus olivæ, vel lauri, vel hederæ, & sunt fructus vel grana rotunda.*

ΒΑΚΙΝΟΣ καὶ βαβάκινος, εἶδος χύτρας, in Lexico MS. ex Schedis Combefisii.

ΒΑΚΛΟΝ. *In fine, adde.* Leges Cypr. MSS. fol. 107. ὁ τὴν γυναῖκα μαστίξας ἢ βακλήσας χωρὶς αἰτίας, &c.

ΒΑΚΟΣ, τὸ ὑάκινθον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Hyacinthus.*

ΒΑΚΤΡΟΠΕΡΗΤΑΙ. *In fine adde.* Herodianus lib. 1. ἀνὴρ φιλοσόφου σχῆμα, βάκτρον γὰρ τῇ αὐτοῦ μετὰ χεῖρας, ἡμιγύμνῳ αὐτοῦ ἐκκρεμὴς πήρα, &c. Tatianus contra Græcos, ubi de Philosophis Gentilibus: καὶ λέγοντες μὲν δεῖσθαι μηδενὸς, κατὰ δὲ τὸν Πρωτέα σκυροδέψου μὲν χρῄζοντες διὰ τὴν πήραν, ὑφάντου δὲ διὰ τὸ ἱμάτιον, καὶ διὰ τὸ ξύλον δρυοτόμου, &c.

ΒΑΛΑΝΙΔΙΝ, τὸ βαλαύστιον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Flos punicæ.*

ΒΑΛΙΟΣ, *Fulvus, Cervinus color.* Michaël Psellus in Hist. MS. in Michaële Duca: ἐπιθωΐζει τι κυσὶ, καὶ καταδιώκει βαλιὰν ἔλαφον. Vide in Βάλαν.

ΒΑΛΛΑΝΙΟΝ, καὶ βαλλάρεια, ἡ λυχνὶς, in Lex. MS. Reg. Cod. 1843. *Lychnis.*

ΒΑΛΛΕΙΝ. *In fine adde.*

Βάλλειν τὴν εὐχὴν, συνάξιν, ψαλμοὺς, ὄρθρινα, &c. apud Joan. Carpathi Episcopum in Narrat. MSS. de Anachoretis fol. 144. Cod. Reg. Βάλλειν μετάνοιαν. Vide in Μετάνοια. Dorotheus doctr. 11. ὡς ἔβαλλον ἀρχὴν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ψάλλειν, &c.

ΒΑΛΛΙΖΕΙΝ. *Post locum Suidæ, adde.* Eustathius ad Il. π. p. 1051. εἰ δὲ καὶ τὸ βαλλίζειν, ἤγουν κωμάζειν, ἢ χορεύειν, καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ βαλλισμὸς, οὐ παρέφθορέ τις βαλλίζει, ἐκ τοῦ βάλλειν παρῆκται καὶ αὐτὸ, οὐκ ἄν τις ἀποφήναιτο στερεῶς.

ΒΑΛΛΙΣ, εἶδος ἄνθους, apud Arcadium in Grammatica MS. *Floris species.*

ΒΑΛΤΑ. Lex. Botan. MS. Αλς, Αλας, ἀκάρου ῥίζα τὴν ἀγριοσταφίδαν, ὅ ἐστιν εἰς τὰ βάλτα.

ΒΑΜΒΑΞ. *L.* 10. *post* notione, *adde*: Eudemus in Lex. MS. πάμβαξ καὶ παμβακὶς, τὸ παρὰ πολλοῖς λεγόμενον βαμβάκιον. Idem Achmes, & *dele* scriptor. *Ibidem, in fine subde.*

Βαμβίκιον. Eudemus in Lex. MS. Τείχαπτον, τὸ βαμβίκιον ὕφασμα, ἱμάτιον πολύτιμον, pro βαμβάκιον.

ΒΑΜΒΙΚΙΝΟΣ. Theodorus Balsamon in Responsis: οὕτω γὰρ καὶ οἱ μετὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἐπόμενοι κληρικοὶ εἰς πεδιάδας καὶ ἐρήμους ἱερουργεῖν δεδικαίωνται, κατὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφορισθὲν βασιλικὸν βαμβίκινον οἰκίσκιον.

ΒΑΝΔΟΝ. *Lin.* 1. *post* vexillum, *adde.* Lexicon MS. ex Schedis Combefisii: Βάνδα, οἱ Ιταλοὶ βάνδα καλοῦσι τὰ ἐν ταῖς τάξεσιν ἐπίσημα, ἀκοντίοις ἠρτημένα ἀετῶν, ἢ λεόντων, ἢ δρακόντων ὑφάσματα, ποικίλως καὶ παρασήμως κατάστικτα, ἑκάστην τῶν τάξεων παραδηλοῦντα· ἐπὶ μόνων γὰρ ἐπηρμένων ἴσασι τόπων, πρὸς τὸ πᾶσι καταδῆλα εἶναι. *Ibidem pag.* 174. *lin.* 14. *adde.* In Codd. Reg. 3111. & 3147. Meletius Monachus, qui de natura hominis scripsit, dicitur fuisse ἐκ θέματος τοῦ ὀψικίου, βάνδου τοῦ βυροκῆ, χωρίου Τιβεριουπόλεως, &c.

ΒΑΝΔΟΦΟΡΟΣ. *Adde in fine.* Novella MS. Joannis Imp. de Mancipiis. θεσπίζομεν τοίνυν ἵνα ἀεὶ τις ἐκ τῶν στρατιωτῶν δρουγγάριος, ἢ βανδοφόρος, εἴτε κό-

μης ἐπὶ ϗολάκιος, ἢ ἕτερος οἷος δήποτε ςρατιώτης, μικρὸς ἢ μέγας, ταγματικὸς καὶ θεματικὸς διαπωλήσῃ ψυχάρια, ἢ ἀποχαρίσηταί τινι τὴν συνταξειδαρίαν αὐτοῦ, &c. perperam ſcriptum Καιδοφόρος.

ΒΑ'ΝΝΑΣ. *In fine adde.* Sed videtur legendum Βαλῆνα, ex Euſtathio ad Odyſſ. p. λέγει δὲ καὶ Αἰσχύλος ἐθνικώτερον, καὶ οὐ κατὰ Ἀττικοὺς βαλλῆνα, τὸν βασιλέα, ἐν τῷ, βαλλὴν. ἀρχαῖος βαλλὴν, ὅθεν καὶ βαλιναῖον ὄρος, παρὰ Πλουτάρχῳ περὶ ποταμῶν, ἀντὶ τοῦ βασιλικόν.

ΒΑΡΑ'ΒΑΤΟΝ. Ptochodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ ἵνα τὸ βαράβατον, καὶ ἵνα τὸ τῆς περδίκας.

ΒΑ'ΡΑΓΓΟΙ. *Poſt locum Cantacuzeni, adde.* Hos ſic innuit Michaël Pſellus lib. 5. hiſt. MS. μεθ' ὧν ξιφηφόροι τινὲς καὶ ῥαβδοῦχοι, καὶ οἱ τοὺς πελέκεις ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ σείοντες ὤμου, &c. Et lib. 7. οἱ μὲν ξίφη περιεζώννυνται οἱ δ' ἀπὸ τῶν ὤμων ῥομφαίας βαρυσιδήροις ἀνέσειον. Infrà: οὗτοι πυγαροῦν τὸν κύκλον τῆς ἀσπίδος ἐπλήρουν, ἐπιμήκη τε δόρατα φέροντες, καὶ ἀξίνας ἑτεροςόμους. ἔτι ἐκείνας μὲν, τοῖς ὤμοις ἀπῃώρουν.

ΒΑΡΑ'ΔΙΟΝ. *In fine adde.* Syntipas MS. μετὰ δὲ τὸ διακομισθῆναι τὸ μελίσσιον ἐκεῖνο βαράδιον. Priùs dixerat, διὰ μόνου μελισσίου κηρίου, *alveare.* Mox: ὀρεκτικὸς ἐγένετο ἀγρεῦσαι τὸ μελίσσιον σὺν κηρίῳ. Deinde: ἔλεγεν ἐγνωκέναι τὸ μέλι καὶ τὸ βαράδιον.

ΒΑΡΒΑ'ΡΟΥΣ, Judæos & Chriſtianos non modò à Gentilibus appellatos fuiſſe, ſed & ipſos Judæos atque Chriſtianos eo ſe nomine donaſſe, ex veteribus ſcriptoribus, doctè, ut ſolet, obſervat Cotelerius ad Homil. 3. ex Clementin.

ΒΑΡΒΥ'ΛΛΗ καὶ Βιρύλλος, ἡ ἀνεμώνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Anemone.*

ΒΑ'ΡΓΕΙΝ. *Adde in fine.* Beliſſarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: τὸ λοιπὸν, παιδία, ἃς μὴ βαργιούμεθαν, καὶ ἃς κοπιάζωμεν εἰς τὴν ἄσκησιν, &c. ubi Athanaſius pag. 28. 1. ed. ἔχωμεθα οὖν τέκνα, τῆς ἀσκήσεως, καὶ μὴ ἀκηδιῶμεν.

ΒΑΡΕ'ΛΙΟΝ. *Poſt, baril, adde.* Gregorius Protoſyncellus & Patr. adverſus Marcum Epheſium pag. 805. ὁ δὲ δεξάμενος τὴν οὐκ ἄμικτον παράκλησιν, τὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου, τὴν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου μετὰ οὐσίας πως ὀνομαζομένου βαρελίου, λόγον ἐποίησεν, &c.

ΒΑΡΙΑ'ΔΩΝ, τὸ καρδάμωμον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cardamomum.*

ΒΑΡΝΕΩΤΙΚΟΝ, vinum ex regione circa *Varnam*, urbem Mœſiæ inferioris. Ptochoprodomus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνοι πάντα πίνουσιν τὸ χιωτικὸν εἰς κόρον,
Ἡμεῖς δὲ τὸ Βαρνεωτικὸν τὸ νεροκοπημένον.
Ἐκεῖνοι πάντα τὸ γλυκὺ μετὰ τῶν κουτρουβίων,
Ἡμεῖς δὲ τὸ νερωτζικὸν μετὰ τοῦ πινακίου.

ΒΑΡΣΑΜΕ'ΛΑΙΟΝ, apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 3167. quod Aëtius βαλσαμέλαιον vocat, de quo conſulendus Ruellius lib. 1. cap. 35.

ΒΑΡΥ'ΔΙΟΝ, *Perpendiculum.* Joannes Canabutzes MS. ἐὰν γὰρ ἐρωτήσῃς τοὺς οἰκοδόμους, ἤτοι τοὺς λεπτουργοὺς, ἢ τοὺς ξέοντας τοὺς λίθους, διὰ τί ἵνα αἰτίαν τὸ γωνίαν ποιεῖται γωνίας ἴσας, καὶ τὸ βαρύδιον ἰσάζει τὸν τοῖχον, ἐροῦσι, &c.

ΒΑΣΙΑΔΟ'Σ, ἡ γεντιανή, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Gentiana.*

ΒΑΣΙΛΕ'ΙΑ. *Pag.* 180. *poſt lin.* 1. *ſcribe.* Sic etiam in Epiſtolis MSS. Jacobi Monachi ad Irenem Sebaſtocratoriſſam, Iſaacii Comneni Sebaſtocratoris uxorem, ille ſemper Βασιλείας titulo compellatur: ut Theodorus Prodromus in Erotematis MSS. Sebaſtocratoriſſam, cui ea inſcribit, eodem titulo ſemper donat.

Ibidem in fine, poſt pag. 83. *adde*, ut & apud Theophanem p. 88. 100. 109. 295. 297.

ΒΑΣΙ'ΛΕΙΟΝ. *Lin.* 1. *poſt*, Imperium, *adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. in Zenone: ἴσει δὲ τὸ βασίλειον ἡμέτερόν ἐστι. Occurrit præterea.

ΒΑΣΙΛΕΥ'ΕΙΝ. *Poſt locum Zonaræ, adde.* Occurrit non ſemel in libris Regum. *Poſt locum ex Vita S. Lucæ jun adde.* Vide Zonaram lib. 4. Annal. n. 18.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ι. *Poſt locum Nazianzeni, adde.* Petrus Siculus in Hiſt. Manichæorum pag. 44. ὁ γὰρ βασιλεὺς οὐκ οἶδ' ὅπως μαθὼν τὰ κατ' αὐτὸν ἀποςέλλει βασιλικόν τινα, Συμεῶνα καλούμενον, παραγγείλας αὐτῷ λιθοβολῆσαι τὸν τῆς κακίας ἐργάτην. Ubi *Palatinus* perperam vertitur.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ'Σ. *Poſt locum Tzetzæ, adde.* Eudocia Auguſta in Ioniis MSS. & Suidas, de Syneſio: ἔγραψε βιβλία διάφορα, καὶ λόγους βασιλικοὺς πρὸς Ἀρκάδιον τὸν βασιλέα, &c.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν, libri Baſilicωn. Hos ita ſemper appellat Theodorus Hermopolites MS. v. g. lib. 2. tit. 1. καὶ αὐτὴ ἡ παρεμβολὴ συμφωνεῖς ἐστι τοῦ μγ'. τοῦ κεφαλαίου τοῦ κειμένου ἐν τῷ Βασιλικῷ.

ΒΑΣΙΛΟΓΡΑΦΕΙ'ΟΝ. *Adde in fine.* Deſcribitur in Cod. Reg. 2980. Libellus nugax, Βασιλογραφεῖν inſcriptus, continens neſcio quas Prophetias de Imperatoribus, cujuſmodi ſunt illæ, quæ *Danielis* nomen præferebant.

ΒΑΤΖΕ'ΛΙ. *In fine adde.* Petrus Theoctonicus de Archemia MS. καὶ βάλε αὐτὸ εἰς ἄγγος γινόμενον εἰς ὁμοίωμα βατζιλίου.

ΒΑ'ΤΙΝΟΝ, *Rubi fructus.* Galenus lib. 2. de alimentis. τὸν βάτων καρπὸν ὀνομάζουσιν οἱ παρ' ἡμῖν ἄνθρωποι βάτινον. Et lib. 6. de Compoſit. medic. local. pag. 241. μίγνυμεν δὲ τὸν τῶν βάτων καρπὸν, ὃν ἔνιοι μὲν ἀπὸ τοῦ φυτοῦ παρονομάζουσιν βάτινα προσαγορεύοντες.

ΒΑΤΡΑ'ΧΙΟΣ. *Adde in fine.* Eudemus in Lex. MS. βατράχιον, εἶδος χρώματος, ἀπὸ τοῦ τοῦ βατράχου ἱματίου, ὁμοίως τὸ ὄνομα ἔχοντος καὶ τὸ χρῶμα.

ΒΑΤΡΑΧΟΒΟ'ΤΑΝΟΝ, in Lex. Neophyti MS. βατράχιον, *Batrachium, Ranunculus*, vel *Chryſanthemon.* Vide Botanicos.

ΒΑΤΤΑΡΙ'ΤΗΣ, Radicis ſpecies, de qua ſic Symeon Logotheta, & ex eo Cedrenus in Juliano: φασὶ δὲ ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὴν Καισάρειαν τὴν Φιλίππου, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ θέσει τῆς φάραγγος, ῥίζαν γίνεσθαι φλογοειδῆ τὴν καλοῦσι Βατταρίτην, ἀφ' ἧς περὶ τὴν ἑσπέραν ἐξαστράπτον φῶς ἀπερίπλαστον εἶναι καὶ ἀπρόσιτον, διὰ τὸ παραχρῆμα τὴν ἐγγίζοντα θανατοῦν. Mitto cætera.

ΒΑΥ'ΚΗ. *Poſt locum Philoſtorgii, adde.* Sed & Alexandriæ, Eccleſiam cui præfuit Arius, Βαυκάλιν, vel Βαυκάλην dictam ſcribit Epiphanius hæreſi 68. n. 4. hæreſi 69. n. 1. 2.

ΒΑΥΚΑ'ΛΙΟΝ. *Poſt locum Moſchi, ſcribe.* Joannes Carpathi Epiſcop. in Narrat. de Anachoret. MS. καὶ λαβοῦσα βαυκάλιον, ἔφερεν ταῖς ἀδελφαῖς.

ΒΕΒΕΑΣΑ'Ρ, τὸ καρπήσιον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Carpeſium*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 136.

Β'ΕΒΡΑΚ. Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 7. δεῖ ἀποπλῦναι τὸν σπόγγον μετὰ βέβρακ καὶ νίτρου. Idem lib. 2. λάβε βέβρακ ἐρυθρὸν κάλλιστον, καὶ τρῖβε σὺν ἐλαίῳ.

ΒΕΔΙΕ'Ζ, τὸ σάνδαλον, *Far*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΒΕΔΟΝ, τὸ ἐλελίσφακον, λέγεται σαλβία. in Lex. Botanico MS. Reg. *Salvia.*

ΒΕΖΗΡΗ'ΔΕΣ. *Adde in fine.* Cæterùm non deſunt qui locum hunc ex Procopio l. 1. Perſic. ad Veziros referunt: καὶ ςρατηγὸν ἄνδρα Πέρσην, Οὐαρίζην μὲν τὸ ἀξίωμα, &c.

ΒΕΙΣΙΤΑΛΟΣ, *Romipeta.* Vide Gloss. med. Lat. in *Romipeta.*

ΒΕΚΟΣ, *Panis*, Phrygibus. Galen. lib. 2. de differ. pulsuum.

ΒΕΛΩΝΙΟΝ, *acus pyxidis magneticæ.* Joannes Canabutzes MS. πόθεν γινώσκουσιν οἱ ναῦται εἴπερ καὶ γινώσκουσι, ὅτι ἡ λίθος αὐτὴ ἣν εἰρήκαμεν, ἡ μαγνῆτις, ἔχει ἵνα φιλίαν καὶ ἀντιπάθειαν, μετὰ τοῦ ἀστέρος ἐκείνου τῆς τραμουντάνας, καὶ προσεγγίζουσι ταύτην καὶ κινῶσι τοῦ ὑποκάτω τοῦ σημείου τῆς τραμουντάνας ἐν τῷ παρ' αὐτοῖς καλουμένῳ βελωνίῳ σιδηρᾷ, ὥστε μεταλαβεῖν τὸ σιδήρεον δύναμιν ἀπὸ τῆς λίθου, καὶ ἵστασθαι κατευθὺ τοῦ ἠγαπημένου ἀστέρος τῷ λίθῳ, &c.

ΒΕΜΒΡΑ, εἶδος ἰχθύος εὐπλοῦς. γίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς σκευασία ἡ προσαγορευομένη βεμβραφία, in Lexico MS. Regii Codicis 1843. *Mana, Halecula, Cœranis* MS. l. 1. ὤμως θαλασσία, ἣ ἔστιν βεμβράς, ἄλλως δὲ λίμβρος λεπτὸν ζῶον ἐσθιόμενον, ὃ καλοῦσιν μαινίδαν.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΟΣ. *Adde in fine.* Capitolinus in Vero: *Multas à Venetianis passus est injurias.* Porro Βαινέτους Galenus appellat lib. 7. Therapeut, quos alii Βενέτους. οἱ περὶ βαινέτον καὶ πράσινον ἐσπουδακότες, ὀσφραίνονται τὰς κόπρους τῶν ἵππων, ἕνεκα τοῦ γνῶναι πῶς κατεργάζονται τὰς τροφάς.

ΒΕΝΘΙΣΙΤΗΣ, θρίδαξ, Cypriis, in Lex. MS. Reg. Cod. 1843. *Lactuca.*

ΒΕΝΤΖΙΟΝ. Anonymus Medicus Barbarogr. ex Cod. Reg. 2147. καὶ ἄλλασι λάδι τοῦ βεντζίου, ἢ ῥοδέμελιν, &c.

ΒΕΝΤΡΙΟΛΟΝ, *Vitriolum.* βεντρεϊόλον ῥωμανὸν non semel in Cod. Reg. 1843.

ΒΕΝΥΖ, τὸ σαγαπηνόν, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sagapenum.*

ΒΕΡΒΕΡΙΣ. *Adde in fine.* Aëtius lib. 9. σκευάσια τοῦ διὰ ἀκάνθης Αἰγυπτίας, ἤτοι βέρβερις, &c. Aliud est.

Βέρβερι, *Margarita Indica*, de qua sic Eustathius ad Iliad. 1. pag. 759. ex Cratino: ὁμοίως ὄστρακον φέρει τὸν θαυμαζόμενον μαργαρίτην λίθον, ὃ καλοῦσιν Ἰνδοὶ βέρβερι, &c. Adde eundem pag. 853. & Scaligerum ad Manilium pag. 440. Vide χάλαζα.

ΒΕΡΒΕΡΙΖΕΙΝ, *Balbutire.* Scholiastes Dionis Chrysostomi orat. 11. βαλβίζειν, τὸ ἐπισεσυρμένως φωνεῖν, ἢ συγκεχυμένως, ὃ καὶ βερβερίζειν οἱ ἰδιῶται φασί.

ΒΕΡΓΑ. *Lin.* 3. *post* λόγον, *adde.* Nicetas in Fest. omn. Apostol. βέργαις τὰς σάρκας ξαινόμεναι. Joan. Episcop. Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ ἐπιτρέπει μοι ὁ Ὁσιάκος, καὶ δίδωσίν μοι βέργας, ἕως οὗ κατέπασεν ὅλον τὸ σῶμά μου. Constantinus à secretis MS. lib. 1. cap. 16. κρυστάλλῳ λεκάνη μετὰ βεργίν.

ΒΕΡΖΙΤΙΚΑ. *post locum Tzetzæ, adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Γλυκοὺς καλοὺς κἂν εἴκοσι ἀπάκια βερζίτικα.

ΒΕΡΙΑΔΑ, τὸ ἀγριοκάρδαμον, in Lex. Botan. MS. Reg. *Cardamum sylvestre.*

ΒΕΡΙΔΑΡΙΟΝ, *sub fin. adde.* Maximus Cythæreus in Synax. 13. Octob. in S. Niceta: τὴν σεβασμίαν εἰκόνα ὡς μῦσος ὑπὸ τῷ ἔρριψεν ἀθέμως εἰς τὸ βεριδάριον τῆς.

ΒΕΡΙΚΟΚΚΙΑ. *In fine, adde.*

Πρεκόκκιον, idem quod βερικόκκιον. Galenus lib. 2. de Facultat. aliment. laudato cap. περὶ ἀρμενιακῶν καὶ πρεκοκκίων προσηγορίαν. Ὅσοι δὲ φθέγγονται τὴν τῶν πρεκοκκίων Αρμενιακὰ μῆλα καλοῦσιν ἀμφότερα. τινὲς δὲ Ἀρμένια διὰ τεσσάρων συλλαβῶν, οὐ διὰ πέντε. Idem lib. 1. p. 305. edit. Basil. βρεκόκκια vocat, nisi mendum sit typothetæ.

ΒΕΡΟΝΙΚΗ. *Pag.* 192. *lin.* 4. *post* 196. *adde.* Lexicon Neophyti: βερνικάειον, τὸ πυῤῥὸν νίτρον. *Ibidem in fine.* Βερονικός, color electrinus. Zosimus MS. de ratione confectionis crystallorum: καὶ εὑρήσεις κύτεινον ὕελον τὸ λεγόμενον βερονικόν.

ΒΕΣΑΣ, ὁ κασσίτερος, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Stannum.*

ΒΕΣΠΟΥΛΑ, *Mespila.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Μούσπουλα, λέγεται βέσπουλα.

ΒΕΤΕΚΑ, τὸ κυνόγλωσσον, in Lexico Botanico MS. Reg. *Cynoglossum, limonium.* Matth. Silvatic. *Betheta*, i. *melin.*

ΒΕΤΙΟΝ, τὸ δίκταμον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Dictamum.*

ΒΕΩΝ. Epiphanius in hæres. 50. num. 3. ὑποβήσομαι δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἐμφύσημα τοῦ βέωνος, εἴτουν φυσαλοῦ ὄφεως, διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ δυνάμεως ἐπισφραγισάμενος, &c. Hîc hæret Petavius.

ΒΗΜΑΤΙΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Constantinus Manasses pag. 130. ex Cod. Allatii:

Καὶ χωλὸς βηματισμοῖς χωλαίοις βραδυπόροις.

p. 106.

Ἐπὶ τὸ προπεμβάσμα σωτήριος βιμαίζει.

ΒΗΜΟΘΥΡΟΝ. *In fine, adde.* Theophylactus Hierodiac. Homil. 14. pag. 279. ἀναμέσον γοῦν τῶν δύο τούτων μερῶν, ἤτοι βημόθυρον μέγα ἀπλώμενον, καὶ ἐχώριζε τὸ ἐπίλοιπον ναὸν ἀπὸ μέρος τοῦ βήματος, &c. Vide Καταπέτασμα.

ΒΗΡΑΣΣΑ, τὸ μῶλυ, in Lexico Botanico MS. Reg. *Molix.*

ΒΗΣΑ. *Post locos Cleopatræ, scribe.* Epiphanius de mensur. & ponder. Ἀλάβαστρον, βησίον ἐστι στρογγυλοειδές, χωροῦν λίτρας μίαν, ἤγουν μίναν. *Ibid. pag.* 197. *l.* 6. *ante hæ, scribe.* Anastasius Patr. Antiochen. de Synodo coacta in Perside Episcopor. Orientis, MS. ἐνέγκε πίνων ἄρουλλαν πεπληρωμένην ἀνθράκων, πρῶτον μὲν μοσχὸν ἐπιθεῖναι, εἶτα καὶ βησσεία ἐρρίπτει εἰς τὸ πῦρ. &c. Ex supra allatis emendandum fortè testamentum Ermentrudis Matronæ, editum nuper à doctissimo Mabillonio lib. de Missa Gallicana pag. 463. *Item dulcissimo nepoti meo Bertegisilo Ichriario argenteo, & mancipia, &c.* ut legendum sit *Bichejario*, ex βικιάειον.

ΒΗΣΑΛΟΝ, *post locum Gregorii M. adde.* Excerpta MSS. ex Nicephori Patr. Constantinopol. Chronologia, in Justiniano: ἀπέστειλε δὲ ὁ βασιλεὺς Τρώϊλον Σπαθοκουβουκλάριον καὶ Θεόδωρον Ἔπαρχον, καὶ βασιλίδην Κοιαίστορα ἐν τῇ νήσῳ τῆς Ῥόδου, καὶ ἔκαμναν ἐκεῖσε βήσαλα μετὰ τοῦ πηλοῦ τῆς ῥοδίας ἰσοπλάτει ἰσομήκει καὶ ἰσοσταθμα. Aëtius lib. 6. cap. 110. ex Cod. Reg. καὶ βήσαλον ἀπὸ κλιβάνου παλαιὸν κεκαυμένον κόψας καὶ σείσας, &c.

ΒΗΣΑΠΑΓΟΥΡΟΣ, ὁ τζαγανός, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cancer marinus.*

ΒΙΑΣΜΟΣ, *Tenesmus*, continua desidendi cupiditas. Leo Philosophus lib. 5. synopseos iatricæ MS. cap. 11. τεινεσμός, ἐστιν φλεγμονὴ τοῦ ἀπευθυσμένου, ὅπερ λέγουσιν οἱ ἰδιῶται βιασμούς, &c. Cod. Reg. 3497. fol. 125. verso, εἰς βιασμοὺς καὶ πόνους ἕδρας πυεία.

ΒΙΒΛΙΟΝ, *Epistola.* Eudemus in Lex MS. βιβλίον, ἐπιστολή. βιβλιαφόρος, γραμματοφόρος.

ΒΙΓΚΑΣ. *In fine, adde.* Socrates lib. 11. cap. 32. τὴν συνήθη τοῖς βασιλεῦσιν εὐφημίαν ἐπιβοῆσαι βουλόμενοι, &c. ubi Epiphanius Scholasticus: *Clamaverunt omnes, Constanti Auguste, tu vincas.*

ΒΙΓΡΙΝΟΣ, *Magus, incantator.* Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὑποβάλλει οὖν αὐτῇ γυνή τις βιγρίνον ἄνδρα ἵνα δύναμιν ποιήσῃ πάντα τὰ αὐτῇ καταθύμια. Mox narrat ut incantationes

ſuas exegerit. Infrà : ὁ δὲ ἔφη, βιζεῖνος ὁ φαρμακος καὶ μάγος, &c.

ΒΙΔΕΟΥΑ´ΡΑ, vulgò *Bedouar*. Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 3. καὶ ἐπίθυμον, καὶ συκαῖν, καὶ βιδεουάρα, καὶ μαργαρεῖτιν τοῦ κόχλου.

ΒΙΖΑ´ΚΙΟΝ. *In fine adde.* Dofitheus doctr. 4. ὥσπερ ἐπὶ πίπωνος, ὅτι μικρὸν βιζάκιον ἐὰν ἐγγίσῃ εὐθέως ποιεῖ τραῦμα, καὶ σήπεται.

ΒΙΚΙ´Α. *L.* 2. *poſt* vicia, *adde*. Galenus l. 1. de aliment. ſub fin. τὸ γε μὲν ὄνομα τοῦ βικίου παρ' ἡμῖν μὲν συνηθές ἐστι, καὶ μόνως γε ὀνομάζεται, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ὄροβος (al. ἄρακος) καὶ κύαμος ἐκαλεῖτο.

ΒΙΛΑ´ΝΕΝΑ, *villana*. Emmanuël Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τὰ λέγω γυναῖκα μία ςεφάνια ἔξη καὶ πλέα,
> Ἔβαλεν ἡ βιλάνενα, ἡ κοῦσα, ἡ χέα.

ΒΙ´ΛΛΙΝ, *pars qua viri ſumus*, vox haud abludens ab uſurpata apud nos. Arcadius in Grammatica MS. τὸ σίλλος, καὶ βίλλος, τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, τὸ κοινῶς βίλλιν, παρὰ Ἐφεσίοις βαρυνέται.

ΒΙΟ´ΛΑ. *In fine adde.* Ita etiam Eudemus in Lex. MS. Anonymus MS. de virtute lapidum : ταπεῖσα, ἔνε εἰς τὸ χλόρε τῆς βιόλας, ὅπου τὰ λέγουν φεγγηκκὰ βιολατζέτα. Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 1. βιόλας ποίησον πλουβέρλιν, καὶ ζύμωσον &c.

ΒΙΟΛΟ´ΓΟΙ. *In fine ſubde.* Ex his emendare licet Eudociam Auguſtam in Ioniis MSS. & Suidam in Philiſtione : ἔγραψε κωμῳδίας βαιολογικαί. Ita utrobique ſcriptum, ſed legendum βιολογικάς.

ΒΙ´ΟΣ. *pag.* 203. *lin.* 37. *poſt*, 1. *adde*, Georgium Welherum in Itiner. pag. 402. 429. 438.

ΒΙΟ´ΤΙΚΟΣ. *Poſt locum S. Pauli ſcribe.* Joan. Epiſc. Carpathi, de Anachoretis, MS. ἀδελφός τις βιωτικὸς ἔχων παιδία τρία, &c.

ΒΙ´ΣΣΑ, βίσα, Herba quæ Græcis βράθυς dicitur. Cœranis MS. lib. 1. βίσσα, ὅ ἐστιν κάραβος θεόγνωστος δενδρικὴ ὅμοιον κυπαρίσσῳ. θεόγνωστος γὰρ ὠνομάσθη ἡ βράθυς. Rurſum βίσα ἐστὶν κάραβος θαλασσία. καλεῖται δὲ βίσα, διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν βισάλων.

ΒΙ´ΣΣΑΣΑ, *Ruta ſilveſtris*. Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. μῶλυ, ἢ βίσσασα, ἣν τινες ἄγριον πήγανον ὀνομάζουσι, &c. Idem lib. 10. cap. 25. βίσσασα σπέρμα, ὃ τινες ἁρμαλὸν καλοῦσιν, τινὲς δὲ ἀγρίου πηγάνου σπέρμα. Ita etiam cap. 26.

ΒΙ´ΤΖΑ. *Poſt vocem* Meurſius, *ſcribe*. Joan. Epiſcop. Carpathi de Anachoretis, MS. ἀδελφοὶ ἐν Σκήτει ἐκάθισαν καθαρεῖσαι σπάρτα, καί τις ἐξ αὐτῶν ἀσθενῶν ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως, καὶ βήσσων ἀνέφερεν πλέγματα, καὶ μὴ θέλοντος αὐτοῦ ἀπήρχετο ἀπὸ τοῦ πτύσματος ἐπάνω τινὸς ἀδελφοῦ, &c. ubi pariter leg. βιτζῶν. Theophylactus Hierodiac. Hom. 13. pag. 261. ubi de voce φεγγέλιον. ὥσπερ αὐτὸ ὅπου λέγομεν ἡμεῖς κατὰ τὴν κοινὴν γλῶσσαν, βίτζαν.

ΒΛΑΡΙ´Α, morbi ſpecies, quam ſic deſcribit Leo Philoſophus lib. 5. Synopſeos Iatricæ MS. cap. 5. Ἀσθενὴς λέγεται ὅπερ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται βλαρίαν, ὅταν ἀθυμεῖ τις, καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἀθυμεῖ.

ΒΛΑΣΤΑ´ΡΙΟΝ. *In fine adde.* Meletius Monachus MS. de urinis :

> Ἔσθιε καὶ ὀκτάπουν τε καὶ βλασαρείων σπέρμα.

Joannes Archiater MS. χύλου βλαςάρεια τρυφερὰ κοπάνισον, &c. Idem : ἄκανθα ἡ λεγομένη ῥάμνος, ταύτης τὰ φύλλα καὶ τὰ τρυφερὰ βλαςάρεια ἑψηθέντα ἄσρωγη, &c.

ΒΛΑ´ΣΤΕΟΝ, *Sarmentum*, pro βλαςίον ex βλάςη. Galenus : ἕλιξι λέγεται καὶ τὸ τῆς ἀμπέλου κλημάτωδες ἔκφυμα ὃ περιλαμβάνομεν τοῦ χάρακος τὸ παρ' ἡμῖν βλάστεον καλούμενον.

ΒΛΕΠΑΡΙΠΑ´Ξ. Occurrit apud Arcadium in Grammatica MS.

ΒΛΕΠΟ´ΜΙΟΝ. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Leone Armenio : καὶ καθάπερ τὴν εἰδεχθὴς καὶ δυσέντευκτος, καὶ τὴν θέαν αἰσχρότερος· εἰ γὰρ καὶ λεόντειον πιθήκειον, τοιοῦτόμα τὸ βλεπόμιον, γίνεται, ἀλλὰ φαυλότερος τὸν τρόπον, &c.

ΒΛΗΣΚΟΥ´ΝΗ. *Poſt locum Iatroſophiſtæ, adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Λέγωσιν τὰ πινίσιται καὶ αἱ γλῶνται καὶ τάδε,
> Ἂς φέρωσιν συλίγυρδα, καὶ αἱ βάλωσιν βλησκούνην,
> Καὶ σιώπημον αἱ γλῶνται ποιοῦσι ἰατρεῖαι.

Infrà :

> Καὶ βληκοῖτζαν περισσὴν διὰ πλείονα μυρωδίαν.

Conſtantinus à ſecretis MS. cap. 119. λαβὼν καλαμίνθην ποταμιαίαν, καὶ σελινὸν, ἤτοι βλισκούνην, &c. Vide βληχώνιον.

ΒΛΙ´ΚΑΣ, φύλλον συκῆς, in Lex. MS. Reg. *folium ficulneum.*

ΒΛΙ´ΤΗΡΙ. *Adde in fine.* Alii βλίτυρι ſcribunt. Galenus lib. 3. de differ. pulſuum : καί που καὶ βλιτυριζόμενον ἐρῶ σφυγμόν, καὶ σκινδαψιζόμενον, εἰ χρὴ λέγειν ὀνόματα μόνον· ἀλλὰ καὶ τὸ βλίτυρι, φασὶ, καὶ τὸ σκίνδαψος ἄσημα παντελῶς ἐστι. Eudemus in Lex. MS. βλίτυροι, χορδῆς μίμημα. Vide in Σκίνδαψος.

ΒΛΙΧΩ´ΝΙΟΝ, *Pulegium*, βλήχων. Gloſſæ interlineares MSS. ad Theocritum : καὶ γλάχων ἀνθεῦσαι. τὸ κοινῶς βληχώνιον. Vide βλησκούνη.

ΒΛΟΧΟΝ, τὸ βδέλλιον, in Lex. MS. Reg. Cod. 1843.

ΒΟΑΝΘΕ´ΜΗΤΟΝ, τὸ τήλεος ἄλευρον, in Lex. MS. Botanico Reg.

ΒΟ´ΒΙΛΟΣ, ὁ πύξ, in Lex. Botanico MS. Reg. legendum fortè βόμβυλος. τέττιξ, *Cicada*.

ΒΟ´ΔΙΟΝ. *Adde in fine.*

Βοδοχάλκωμα, *Bos aneus*. Damaſcenus Studita Homil. 22. ὁ δὲ Μανασσῆς ἐπαρεκάλεσε τὸν Θεὸν ἀπὸ μέσα τοῦ βοδοχαλκώματος ἐκείνου, &c.

ΒΟΘΡΙ´ΖΕΙΝ, *in foveam conjicere*. Utitur Amphilochius de non deſperando.

ΒΟΘΡΥ´ΔΙΑ. *Adde ſub fin.* Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 20. κοιλότητας γὰρ ἐκπωγώνους συντέθεικεν, καὶ ταύτας ὀπαῖς καὶ χήμασι ποικίλοις διαγλύφοις κακοσμηκοῖς, εἰς ἀμπέλων ἕλικας, καὶ φύλλα, καὶ δένδρων ἰδέας σχηματιζόμενος, καὶ ταύτας χρυσῷ περιρρανάσας, τοσοῦτον εὐπρεπεῖς παρέχειν, ὡς ἐξίστασθαι τοὺς πρὸς θεωρίαν ὁρῶντας. Adde num. 33. Euſtathius ad Od. δ´ ἡ δὲ τῶν Περσῶν βασιλέως (περιαδομένη ἄμπελος) λιθοκόλλητος χρυσῆ τὸ βασιλικὸν ἐκόσμει κοιτῶνα, ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ φησὶ κλίνης οὖσα, ἔχουσα καὶ βότρυας ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συντεθειμένους, λίαν πάνυ πολὺ καταπλοῦτον τὸ ὑπέρηφανον.

ΒΟΛΑ´ΡΙΟΝ. Iatroſophium MS. βάλλε ἄλας βολάρια εἰς ὑγείαν. Id eſt, *mitte in ignem ſalis pugillatam.*

ΒΟΛΕΤΟ´Σ. *Poſt locum* Comaris, *adde*. Theophylactus Hierodiac. ſerm. 1. pag. 6. διότι τόσον ἦτο ὁ τόπος βολετὸς, καὶ εὔχε καὶ πολλὴν κατήφορον τὸ νερόν. Et ſerm. 6. pag. 68. καὶ ἦτον βολετὸν νὰ ἔχῃ τρία καὶ τέσσαρα κοπέλια, &c.

ΒΟΛΙ´. *Pag.* 220. *l.* 16. *poſt* ἀγύρτης, *adde*. Etymologicum MS. παιοῦσι, τοῖς κύβοις, ἀπὸ τοῦ παίζειν ἐσχημάτισται, ἢ παρὰ τὸ πίπτειν βολίοις, τὸ παίειν, παῖσι δὲ αἱ ψῆφοι.

In fine adde. Eudemus in Lex. MS. πεττοὶ, τὰ ταβλίον. πεττοὶ, βόλια ἐν οἷς ταυλίζουσι.

ΒΟΛΙ´ΤΑΙ. Vide in Σκιλλοκρόμμυον.

ΒΟΜΒΟ´ΧΥΛΟΝ, ἡ μανδραγόρα, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Mandragora*.

ΒΟΝΙΔΕΣ, τὸ ἡδύοσμον, in Lex. Botanico ex Cod. Reg. 2147. *Mentha.*

ΒΟΠΟΛΟΝ, τὸ μέσπιλον, in Lexico Botanico MS. Reg. exponitur. *Fructus Mespili.*

ΒΟΡΑΔΗΝ, τὸ σελινόσπορον, in Lex. Botanico MS. Reg. *Semen apii.*

ΒΟΡΑΤΗ, κέδρος μεγάλη, ἢ ἀγρία κυπάρισσος, in Lex. Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. Nilus in Vita S. Theodoti Ancyrani num. 11. ἦν γὰρ περὶ τὸν τόπον χόρτος πολὺς, καὶ δένδρα ἐςῶτα ἀρκεύθινα καὶ βοράτινα.

ΒΟΡΒΟΡΙΑΝΟΙ. *Post locum Theodoreti, adde.* Epiphanius.

ΒΟΡΔΩΝ. *Lin.* 1. *post*, asinus. *scribe.* Etymologicum MS. ex Orione Thebano: βώρδων, παρὰ τὸ τὰ βαρεία δύνασθαι.

Ibid. post locum Achmetis, adde. Symeon Sethi de animalibus, MS. εἴ τις γοῦν ἔχει ψυγμὸν καὶ κατάρρουν, καὶ κόρυζαν, καὶ ἀσπάσεται βέρδωνος ῥῖναν, ἰαθήσεται. Ibidem in βορδονάριος. *Post locum* Moschi, *adde.* Cyrillus Scythoplitanus in Vita S. Sabæ cap. 44. Ἀφροδίσιος τὴν τῶν βορδωνίων διακονίαν ἐγχειρισθείς. Anonymus Astronomus ex Cod. Reg. 2733. fol. 18. verso. ἐνδ' ὅτι καὶ ἰσόψηφα λέγοντας, τὰ δὲ νικητὰ, πλημμύτας, βορδοναρίους, ὁδοιπόρους, παραμοδάρτας, ὑδραγωγοὺς, βαλανεῖς, &c. Chronicon Alexandr. pag. 266. ἕτεροι δὲ ἰσοελκοὶ συνεχάψαντο τὸ πρῶτον ἱπποδρόμιον ἐπιπλεσθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις εἰς βουρδῶνας.

ΒΟΡΙΝ, ἔλιμον, in Lex. Botanico MS. Reg. Vide Ruellium lib. 3. cap. 124.

ΒΟΡΥΚΝΙΟΝ, τὸ ἀλικάκαβον, ἤτοι τὸ πύρεθρον, ὃ καὶ σρύχνον λέγεται, in Lex. Botan. ex Cod. Reg. 3118 *Halicacabus, Pyretrum.*

ΒΟΣΚΕΟΣ, *Pastoralis*, à βοσκὸς, νομεύς. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὁ διερχόμενος δὲ καὶ τις ἕτερος ἀναιδὴς ἀπηχιωμένον ἔχων τὸ ἦθος, χειροσάμενος καὶ αὐτὸς βόσκεον ῥαῦδον, &c. Vide βοσκός.

ΒΟΣΚΟΙ. *Adde in fine.* Et in Vita S. Sabæ, cap. 16.

ΒΟΤΑΝΟΝ, pro βοτάνη. Syntipas MS. βότανόν τι δέδωκεν ὁ διδάσκαλος, ὥστε διὰ τοῦ βοτανίου σερεώτερον διαβῆναι τὴν διδασκαλίαν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐργαζόμεθα οὖν ἀπὸ τοῦ βοτάνου ἐκείνου ἐδεσμεύθη.

ΒΟΤΑΡΕΑ. Anastasius Bibl. in Constantino PP. p. 65. *Imaginem quam Græci votaream vocant, sex continentem sanctas ac universales Synodos, in Ecclesia B. Petri erexerunt.* Ad marg. scriptum *Pancarea.* Vide Gloss. mediæ Latinit. infrà in βωτάρειον.

ΒΟΤΖΙΟΝ, *tumor*, Gallis, *bosse.* Joannes Archiater MS. cap. 540. πρὸς ἥλους, ἢ τὰ λεγόμενα εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται βότζια. Infrà, εἰς τοὺς ἥλους, ἤτοι τὰ λεγόμενα βότζια παρὰ τῶν χωρικῶν.

ΒΟΥΒΑΛΗΤΖΙΑ, τὸ πτερῶν κοχλήδιον. Sic in Lex. Botan. MS. Reg. fortè, πικρόν.

ΒΟΥΒΑΛΛΟΣ, βουβάλιον. Joan. Episcop. Carpathi de Anachoretis, MS. ἦν τις ἀναχωρητὴς ἐν τῇ ἐρήμῳ βοσκόμενος μετὰ τῶν βουβάλλων, καὶ ἔθηκαν παγίδας οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ πάσαι βουβάλια, καὶ ἐπιάσθη ὁ γέρων μετὰ τῶν βουβάλλων. *An bubali?*

ΒΟΥΒΑΙΝΗ. *Artemisia unicaulis.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. βουβαίνη καὶ ἡ χαβότριος, ἡ ἀρτεμισία μονόκλονος, τὸ ἄγρια μανούβιν.

ΒΟΥΒΟΥ, ἡ σκύλα, in Lex. Botan. MS. Reg. *Scylla*, herba de qua Botanici.

ΒΟΥΔΙΡΙΖ, species quædam anomatica. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ τὰ εἴδη τὰ λεγόμενα Σαρακηνισὶ βουδίεζ, ῥουσσιν, καὶ ἀσπροὶ, &c.

ΒΟΥΖΙΑ, Plantæ species. Cod. MS. Iatricus Reg. χυλοῦ τῆς ῥίζας τῆς βούζιας γο. ς. &c. βουζέα, apud Aëtium lib. 10. cap. 54.

ΒΟΥΙΝΕΣΑΘ, ἡ ἄγχουσα, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Anchusa.*

ΒΟΥΚΕΛΛΑΡΙΟΣ. *In fine adde.* Ab ejusmodi *Buccellariis* dicta Gallogræcia. Eudemus in Lex. MS. Γαλλογραικία, ἤτοι βουκελλαρίων χώρα. Vide Constantinum Porphyrogen. lib. 1 de Themat. c. 6. & quæ observamus in Gloss. med. Lat.

ΒΟΥΚΕΛΛΑΤΟΝ. *In fine adde.* Βουκελλάτος καθαρτικὸς, apud Paulum Æginetam lib. 7. p. 260.

ΒΟΥΚΙΝΟΙΚΟΜΑΡΙΚΟΝ *Murex, Buccinanum*, Plinio lib. 9. cap. 37. κήρυξ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. κρέσα, κήελκες, οἱ λεγόμενοι πορφυρεῖται, λέγεται βουκινοιμάρικον.

ΒΟΥΚΙΝΑ. *In fine subde.* Βουκινίζειν. Eustathius in Il. ψ. καὶ ὁ μηλοπιὸς ἴβυκος, ἐξ οὗ παρεφθάρται τοῖς πεζικοῖς δοκεῖ τὸ βουκινίζειν.

ΒΟΥΚΙΟΝ. *In fine, adde.* Vide infrà in τεμάχιον.

ΒΟΥΧΟΥΡΜΕΡΙΟΜ, ἀψινθίαν, in Lex. Botan. ex Cod. Reg. 1843.

ΒΟΥΚΡΑΝΙΑ, herbæ species. Lexicon MS. ad Hippocratem: Ἀρτεμίσια, πόα τις, ἣν καὶ βουκράνιον καλοῦσι καὶ λυχνιαρίαν.

ΒΟΥΛΒΑΛΗΤΖΙΑ, τὰ πυρώδη κοχλήδια, ita Lexicum MS. ex Codice Regius 1843. *Cochleæ ignitæ.*

ΒΟΥΛΓΑΡΕ, *vulgare*, seu liber quivis scriptus lingua Græca vulgari. In Indice Librorum Græcor. ex Cod. Reg βυλγάρι, τὸ ἥμισυ τῶν λέξεων. Alibi fol. 14. βυλγάρε, ἔςι δὲ τις ἱςορία κοινῶς περὶ Θησέως φασὶ καὶ Ἀμαζόνων. Rursum: σίχοι τινὲς χυδαῖοι, ἤγουν βουλγάρε, &c. Infrà: ἰατρικὸν βουλγάρε. Vide Cod. Reg. 2569.

ΒΟΥΛΙΛΙΖ, Plantæ species. Constantinus à secretis MS. λαβὼν τὸ φλοιὸν τοῦ μυροβαλάνου τοῦ ξανθοῦ, καὶ τοῦ ἡδυόσμου, κέβουλι, καὶ βουλίλιζ, καὶ τὸ ἔλμβυζ, &c.

ΒΟΥΛΚΟΛΑΚΑ. *In fine subde.*

Βουρκολακιάζειν, ejusmodi fascino mortuorum cadavera infestare dicuntur dæmones apud eumdem Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. cap. 8. §. 3. ubi multa de Burcolacis, ut & part. 1. pag. 335.

ΒΟΥΛΛΑ, pag. 220. lib. 2. *post* imprimitur, *adde.* Etymologicum MS. τύπος, παρὰ τὸ τύπτω γέγονε τύπος, ὥσπερ εἰς τὸ βουλλωτήριον τυπούμενος ὁ μόλιβδος εἰκόνα ἀποτελεῖ, οὕτως καὶ ὁ τύπος εἰκόνισμα ἀποτελεῖ.

ΒΟΥΛΛΩΤΗΡΙΟΝ. *Post locum Harmenopuli, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 11. ἐκλυπῶσαι μὲν ἔξεςι τὸ διὰ δακτυλίου ἢ τοῦ βουλλωτηρίου αὐτοῦ σφραγίσαι ἐν τῷ κηρῷ.

ΒΟΥΜΠΑΡΔΑ. In λαμβάρδα. *Adde post* σκεῦος σκεῦος. Epimerismi MSS. Herodiani: ἑλέπολις, τὸ τειχομαχικὸν ὄργανον, ἡ λαμβάρδα.

ΒΟΥΝΙΝ, *carnis bubula*, hodiernis Græcis, ut auctor est Goarus ad Cedrenum p. 42.

ΒΟΥΝΙΑ, *stercus boum*, Hieron. Germano.

ΒΟΥΝΟΤΟΠΗ, *collis.* Hist. MS. Bertrandi Romani:

Κ' εἰς ἕνα τόπον ὑψηλὸν, εἰς ἕνα βουνοτόπιν.

ΒΟΥΡΚΑ, *post locum Allatii, adde.* Synaxarium Maximi Cithærensis Episc. 4. Jan. καὶ βάνεται καὶ εἰς ἕνα λέβητα γεμάτον ἀπὸ βοῦρκον ὁποῦ ἔβραζεν. Et 28. April. καὶ εἶδα τὸ σῶμα ὡσὰν πηλὸν καὶ βοῦρκον. *In fine subde.*

Βερκολακιάζειν. Vide in βελκόλακα.

ΒΟΥ͂Σ, *fructus lauri*. Anonymus Medicus MS. βοῦν, τουτέστι καρποὺς δάφνης. τοῦ ξύλου, βάλε εἰς χύτραν, &c.

ΒΟΥ͂ΤΑ. *Post lin. 2. subde*. βούττη. Joann. Archiater MS. pag. 202. μάλιστα δὲ ὀνίνησι τοῖς συνελκομένοις λουτρῶν, εἰ παρείη, εἰ δὲ μὴ ἐν σκάφῃ, ἢ τῇ καλουμένῃ βούτῃ ἐμβιβασόμενος.

ΒΟΥΤΙ'ΖΕΙΝ. *Post locos Agapii, scribe*. Anonymus MS. de forma Baptismi: καὶ βουτίζεις τὸ (παιδὶ) εἰς τρεῖς καταδύσεις, ἤγουν εἰς τρία βουτήματα, &c. Infrà: καὶ καταβάζεις τὸ εἰς κολυμβήθραν, καὶ βουτᾷς τὸ, ἤγουν βρέχεις τὸ ὅλον, &c. Fr. Richardus in scuto fidei part. 1. pag. 344. τοῦτο τὸ κηρὶ βουτίζεται μάλιστα εἰς τὸ καθαρώτατον νερὸν τῆς βρύσης. *Ibidem, lin. 48. post*, &c. *adde*. Joannes Canabutzes Magister, de Samothrace insula, MS. οἱ δὲ τέκτονες οἱ τὰ λατινικῶς λεγόμενα βουτζία ποιοῦντας, πότε γινώσκουσι ὅταν βούλονται ποιῆσαι ὃν αὐτοὶ λέγουσιν φουῦτην, καὶ λαμβάνουσι δὲ μετὰ τῆς λεγομένης σέστας, κοινῶς δὲ περιέχας, τὸ ἕκτον τοῦ κύκλου αὐτοῦ βουτζίου, ὃν τινα κύκλον λέγουσι χαίτρωσιν, καὶ μετὰ τοῦ ἕκτου τούτου περιγράφουσι καὶ ποιοῦσι φουῦτην ἴσον καὶ κατὰ πάντα ἁρμόδιον, &c.

Ibid. in fine, adde. Totidem habentur in Etymologico MS.

ΒΟΥ͂ΧΟΡ. Lexicon MS. Botanicum Saracenicum: βουχουρμέελουμ, ἀψινθίαν, hausit à Constantino à secretis MS. lib. 4. λαβὼν τὸ καλούμενον βοῦχορ, μεελῶμ, ἀψινθίαν, &c.

ΒΡΑΒΕΙ͂Α. Glossæ MSS. ad Herodotum: ἀναξυρίδες, τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων, τὰ νῦν βραβεῖα λεγόμενα. Sed videtur legendum βρακεῖα. Vide in Βράκα.

ΒΡΑ'ΒΥΛΑ, τὰ δαμάσκηνα, in Lex. Botan. MS. *Pruna Damascena*. Sed leg. βράβυλα.

ΒΡΑ'ΔΥ. *In fine, post* βραδιάζειν, *adde*. Maximus Cythær. Episcop. in Synax. 14. Nov. in S. Philippo: βραδιάζοντας ἡ ἡμέρα, ἐδιέμενε προσευχόμενος.

ΒΡΑ'ΚΑ. *Lin. 1. post* femorale, *adde*. Eustathius ad Il. β. τὸ δὲ ἃ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει, περιφραστικῶς εἶπεν. οὐ γὰρ ἔκειτο μία λέξις δηλωτικὴ τοῦ καλύμματος τῆς αἰδοῦς, ὅπερ οἱ Ρωμαῖοι μὲν βράκαν φασὶν, ἕτεροι δὲ ἀναξυρίδα, ἐκ τοῦ ἀνασύρεσθαι. Antipas MS. ἔλυε τὴν ζώνην τοῦ βρακίου τοῦ ἀναβῆναι τῇ κλίνῃ. *Pag. 225. lin. 7. post*, cap. 268. *adde*. De braccis, & quando iis uti cœperint Romani, multa commentatur Casaubonus ad Sueton. in August. cap. 82. Vide. Ἰουβίον.

ΒΡΑΚΙΛΩ'ΡΙΟΝ. Anonymi Criminationes in Latinos num. 70. ἐξ ὕλης ἱερῶν σκευῶν κατασκευάσαι ἑαυτοῖς ζώνας, καὶ τὰ κοινολεκτούμενα βρακιλώρια, καὶ πτερνιστήρια, καὶ ταῖς ἑαυτῶν ἐπάγειν δακτυλίοις καὶ ψέλλια καὶ ὅπλα. An expressit vocem, *bracelets*, an verò *braccarum lora* vel *cingula*, vel quid ejusmodi?

ΒΡΑΧΙΑ'ΖΕΙΝ, pro βραχεῖν, *strepere*. Theodorus Prodromus de Mure, MS. ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου, ἐβραχίασα κράζων, &c.

ΒΡΑΧΙΟ'ΛΙΟΝ. *Pag. 226. post lin. 2. scribe*. Theodosius Monachus de expugnatione Syracusarum apud Rocchum Pirrum ex vers. Lat. *Jam enim unius atque alterius portus quibus interjacent Syracusæ, per vim hostes potiti fuerant, cum antea arces, quæ Brachiolia dicebantur, & ab ingressu portuum hostes arcebant, solo funditus adæquassent*. *Pag. 226. lin. 5. post*, &c. *adde*. Casaubonus ad Polybium pag. 179. 180. hanc vocem à *Brachiis* Latinorum deducit, quibus ita dicuntur munitiones quæ castra jungebant ad implendum orbem circumvallationis, ex Hirtio, & Frontino.

ΒΡΑΧΙΟΝΙΣΤΗΣ, *Bracchiale*, βραχιόνιον. Utitur Zonaras lib. 7. Annal. n. 3.

ΒΡΕ'ΔΟΝ, ἔλαφον, ἢ κεφαλὴν ἐλάφου. Ita Lex. MS. Reg. Cod. 1843. *cervus, vel cervi caput*.

ΒΡΕΚΤΟ'Ν. *In fine, adde*. Sed propriè dicitur, *panis vetus aquâ tinctus*: cibus Anachoretarum. Joan. Episcop. Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ παρέθηκεν τῷ γέροντι κανίον ἔχον βρεκτά. Et alibi: εὗρον εἰς τὸ κελλίον ὀλίγα παξαμάδια καὶ βρεκτά. Rursum: καὶ βρέξας τοὺς ἄρτους ἐκάθισεν φαγεῖν. Idem alio loco: ποίησον ἡμῖν μικρὸν φακὸν, καὶ ἐποίησεν, καὶ βρέξον μοι ἄρτους, καὶ ἔβρεξεν. Basilius Maleinus Monachus de Vita Ascetica MS. ἀπειρηκότος δὲ τοῦ στομάχου κἂν τούτοις ἐπὶ τὴν τῶν ἑφθῶν σπερμάτων χρῆσιν ἰέναι. ἔστιν ὅτε καὶ τῶν βρεκτῶν, ἐλαίου, καὶ ἄρτου χωρίς. Vide Nicephor. Uranum in Vita S. Daniëlis jun. Styl. n. 14.

ΒΡΙΑΝΟ'Σ. Stephanus Alexandrinus Philosophus in Apotelesmatis MSS. ἀνὴρ βριανὸς, πεπηγμένα ἔχων τὰ ὄμματα, &c. an leg. βλαρός?

ΒΡΙ'ΖΑ. *Adde in fine*. Galenus lib. 1. de Facult. aliment. pag. 312. Edit. Basil. observat sua ætate in Macedonia ita appellatam segetem τίφῃ spica & culmo simillimam, de qua Ruellius lib. 2. cap. 23.

ΒΡΟΜΟ'ΚΟΛΛΙΝ, ἤτοι ὀψαρόκολλιν ὀνομαζομένη. In Lex. MS. Cod. Reg. 1847. *Gluten ex piscibus*. Vide ὀψαρόκολλον.

ΒΡΟΝΤΟΛΟ'ΓΙΟΝ. *Ante locum Nicetæ, scribe*. Describitur ad calcem Cod. Reg. Operum S. Dionysii Areopag. 2267. Βροντολόγιον τῶν ιβ΄. ζωδίων, συνταχθὲν ὑπὸ Ηρακλείου Βασιλέως ἐκ τῆς ἀστρώας κινήσεως, sed in fine mutilum. Habetur etiam aliud inter Opera Bedæ.

ΒΡΟΣΙ'ΤΗΣ, ἡ κορώνη, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cornix*.

ΒΡΟΧΙ'ΟΝ. *In fine adde*. Polemon in Physiognomicis lib. 1. φάρυγξ τραχεῖα, κουφόνουν σημαίνει, εἰ δὲ ἐκτὸς τοῦ βρόχου σπόνδυλον ἐξέχοι, &c. Melampus de Palpitationibus, βρηχὸν eadem fortè notione usurpat: νεανίσκος ἀλλόμενος βρηχὸς ἐὰν ἅλληται, &c.

ΒΡΟΥ͂ΛΟΝ. *Post locum* Tzetzæ, *scribe*. Etymologicum MS. σχοινίον σημαίνει δὲ βροῦλον. Glossæ interlin. MSS. ad Homeri Batrach. ἔγχος δ' ὀξύσχοινος. ὀξύβρουλον. Eustathius ad Iliad. β. pag. 191. σχοῖνος ἐκ τοῦ φυτοῦ τῆς σχοίνου λέγεται, ἐπεὶ τὸ παλαιὸν ἐκ φυτῶν σχοίνων ἐπλέκοντο τὰ τοιαῦτα, ὃ καὶ νῦν ἔτι πολλαχοῦ παρατηρεῖται, ἐν γοῦν Πελοποννήσῳ πολλοὶ οὕτω ποιοῦντες, ἐπιλέγουσι καιρὸν ἐπιτήδειον τῇ τοῦ τοιούτου σχοίνου τομῇ, λέγοντες, Μαΐου βροῦλον, ποντία κάναβις.

Infrà in βρουλλία. *In fine adde*. Joan. Climacus gradu 15. τῷ καταδήσαντι βρουλλίῳ, ubi Scholiastes MS. ἤγουν σπαρτίῳ.

ΒΡΟΥΜΑ'ΛΙΑ. *Lin. 4. post*, Can. 62. *adde*. Geoponica lib. 1. cap. 2. ἡ δὲ τῶν βρουμῶν ἑορτὴ ἐστὶ τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Δεκεμβρίων. Adde cap. 5. Psellus de verbis Latinis Juris, ex Cod. MS. βρουμάλια, καλκάρεοι ἑορταὶ, ubi fortè legendum Καλάνδαι. Chronicon MS. Georgii Hamartoli, in Romulo: οὗτος οὖν Ρῶμος καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια ἐπενόησε διά τοι τὴν αἰτίαν. φασὶ γὰρ αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διδύμους ἐκ πορνείας τεχθῆναι, καὶ ῥιφῆναι ἐν ἀλσώδει τόπῳ, καὶ ὑπό τινος ἀγροικῆς γυναικὸς πρόβατα νεμούσης εὑρεθέντας ἀνατραφῆναι. Ὄνειδος δὲ ὑπῆρχεν παρὰ Ρωμαίοις τὸ ἐξ ἀλλοτρίων ἐκτρέφεσθαί τινα, διὸ καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις ἕκαστος τὸ ἴδιον βρῶμα καὶ πόμα κομίζων, καὶ εἰς τὸ κοινὸν τὰ πάντα παρατεθειμένοι ἤσθιεν, τὸ ὄνειδος ἐκφεύγοντες μὴ ἀκούειν ἀλλοτριοφάγοι. οὗ δὴ χάριν ἐπενόησε Ρῶμος τὰ Βρουμάλια εἰρηκὼς ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν Βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον, ὡς ἀτίμους ἐν τῷ χειμῶνι, ὅταν ἠρεμοῦσιν ἐκ τοῦ πολέμου. καὶ ἤρξατο καλεῖν τοὺς ἀπὸ ἄλφα ἔχοντας

ὄνομα, καὶ ἀκολούθως ἕως τὸ 32. κελεύσας καὶ τὴν σύγκλητον καλεῖν τῷ αὐτῷ σχήματι, καὶ ἐκπέμψαι τὸν στρατὸν ἅπαντα. ὅθεν οἱ στρατιῶται εἰς τοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλεσάντων αὐτοὺς ἐπ' ἀρίστῳ, ἀφ' ἑσπέρας ηὐλουν καὶ ἐχόρευον, πρὸς τὸ γνῶναι πάντας ὅτι παρ' αὐτῷ αὐ. εἰον γραφήσονται. τοῦτο οὖν πεποίηκε ὁ Ρῶμος, ὡς εἴρηται, πρὸς τὸ ἀπαλλαγῆναι τῆς ὕβρεως αὐτοῦ, καλέσας τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀρίστου ἐκείνου Βρουμάλιουμ, ὅ ἐστι Ρωμαϊστὶ, ἐκ τῶν ἀλλοτρείων τραφῆναι. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ: ἐπετέλεσε δὲ καὶ τὰ καλούμενα Βρουμάλια, καθάπερ οἱ γεωργοὶ μετὰ ζῆλον γεωπονίαν ἀναπαυσάμενοι, ἀμοιβαδὸν ἑαυτοὺς ἐπετέρπον, πανηγυρίζοντες καὶ ἀγρακλοῦντες ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων ὀνόμασιν.

ΒΡΟΥΤΙΔΕΣ. *Lin. 2. post locum ex Lex. MS. adde.* Suidas: βρουτίδες, γυναῖκες οὕτως καλούμεναι, ὅτι ἡ σίβυλλαι, ἡ προφήτιδες. πάσας δὲ τὰς ἐνθουσιώσας σιβύλλας ἐκάλουν.

ΒΡΕΤΤΙΑ, μέλαινα πίσσα, in Lex. MS. Reg. *Pix nigra.*

ΒΡΕΦΟΝΙΑ, & Βρεφόκτονον, ἡ κόνυζα, in Lex. Botan. MS. Reg. Cod. 1843. *Culex*, Herba, de qua Ruellius lib. 3. cap. 63.

ΒΡΥΝ, *vinum.* Lex. MS. Neophyti: φρῦνος, ὁ χερσαῖος βάτραχος. βρῶν δὲ ὁ οἶνος. Apud Aristophan. pueri balbi βρῦν dicunt pro πιεῖν.

ΒΡΥΣΙΣ. *Post locum Georgillæ, adde.* Joan. Canabutzes MS. αἱ δὲ λέγονται ὑδριάδες, ὅσαι κατοικοῦσιν εἰς τὰ φρέατα, ἤγουν τὰ πηγάδια, εἰς τὰς βρύσας, εἰς τὰς λίμνας, καὶ εἰς τοὺς ποταμούς. *In fine subde.*

Βρύσιον. Evagrius lib. 6. cap. 8. ubi de terræmotu Antiocheno: πέπτωκε δὲ καὶ τὰ πολλὰ τῆς καλουμένης Οστρακίνης, καὶ ὃ πρόσθεν ἔφαμεν ψηφίον, καὶ σύμπαντα τὰ καλούμενα Βρύσια. An locus fontibus scatens, ædificiisque ornatus?

ΒΡΥΣΙΣ, *Cornix.* Cœranis MS. lib. 1 Βρύσις, κοινὸν ἐστὶ ζῶον κορώνη.

ΒΡΥΧΙΟΝ, & Προύχιον, Regio, seu Κλίμα τῆς πόλεως Alexandriæ, in qua existit μουσεῖον, cujus mentio fit apud Epiphanium lib. de Ponder. & mensur. & in Menæis in S. Hilarione, ubi βρούχιον scribitur: quam vocem ex πυρουχεῖον corruptam notat Scaliger ad Eusebium, & Casaubonus ad Spartianum, quæ integra habetur apud Eusebium lib. 7. Hist. Eccl. cap. 32. ubi consulendus Henricus Valesius: de Musæo verò Alexandrino Casaubonus ad Sueton. in Claudio cap. 42.

ΒΡΥΩΝΙΑ, *Bryonia, vitis nigra.* Cœranis MS. ἡ δὲ ἄμπελος μέλαινα καλεῖται, ἣν καί τινες Βρυωνίαν καλοῦσιν, οἱ δὲ χοιρώνιον. Vide Ruellium lib. 3. cap. 65. 163.

ΒΥΝΗΤΟΣ, apud Arcadium in Grammatica MS. fol. 245. verso, εἶδος ἱματίου Αἰγυπτίοις. vestis species apud Ægyptios.

ΒΥΣΣΟΣ, *Byssus.* Arethas in Apocal. cap. 57. ἡ βύσσος, φλοιὸν δένδρου Ἰνδικοῦ, εἰς λίνον κατεργασθεῖσα.

ΒΩΛΟΣ, *Globus*, Gallis *boule.* Anonymus MS. de Confectione Horologii Persici: εἰς τὴν μέσην δὲ τούτου κατασκευάσαι κάναλος διὰ χαλκοῦ, εἰς ὃν ἐμβάλλονται οἱ βῶλοι. οἱ δὲ βῶλοι, ιε'. ἕκαστος δὲ βῶλος ἀναπληροῖ ὥραν μίαν.

ΒΥΣΤΑΠΑΤΟΥΡΟΣ. *In fine adde.* Lexicon aliud Botanicum MS. habet Βυσαπάγουρος, ὁ ἱεραγαγός.

Γ.

ΓΑΓΓΛΙΑ. *Adde in fine.* Vox Medicor. Vide Aëtium lib. 7. cap. 85. & Gorreum.

ΓΑΖΕΛΙΟΝ, Animalis species, *Gazela.* Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. δορκάδων τὰ κρέα, τῶν καὶ γαζελίων λεγομένων εὐχυμότερά εἰσιν, &c.

ΓΑΙΟΣ. *In fine adde.* Eustathius ad Il. β. pag. 188. γαῖος, παρὰ Ιταλιώταις καὶ Ταραντίνοις, ὁ μίσθιος. ἔστι δ' ὅτε καὶ ὁ παχὺς καὶ ἀναίσθητος ἄνθρωπος.

ΓΑΙΣΟΣ. *In fine adde.* Eudemus in Lex. MS. γαισὸς, μακροκέντης, ἢ κοντὸς, εἶδος ἀκοντίου.

ΓΑΪΤΑΝΙΟΝ. *Post locum ex Cyrillo, adde.* Galenus lib. 13. Therapeut. extr. γνώσθωσαν δ' οἱ ποιοῦντες τὴν βρόχον ἐξ ὕλης δυσσήπτου. τοιαύτη δ' ἐστὶν ἐν Ρώμῃ μὲν ἡ τῶν γαϊτανῶν ὀνομαζομένων, ἐκ μὲν τῆς τῶν Κελτῶν χώρας κομιζομένων.

ΓΑΛΑΝΤΙΚΟΣ. *Dele.* Lacteus, albus, & *scribe, Festivus, amœnus, elegans:* ex Gallico, *galant.*

In fine, adde. Paulò antè:

> Ποῦ ἔνεν ἡ νάρκες, ἡ λύνες, καὶ ἡ εὐμορφοσιούνες,
> Οἱ φανταῖς οἱ πολλὲς καὶ οἱ γαλαντιαρεσιούνες.

Expressit nostrum, *galanterie.*

ΓΑΛΑΤΖΙΔΑΙ, *Tithymallus.* Glossæ Botanicæ MS. ex Cod. Reg. 2690. τιθύμαλλον, αἱ γαλατζίδαι καὶ πέπλων, λέγεται Ιετυμάλου.

ΓΑΛΗΓΗΝΗ, κύπερος, in Lex. MS. Nicomedis, *Cyperus.*

ΓΑΛΙΑ, ὁ ζαπλὴς, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 843. Vide Γάλλιον, Ζαπίτης.

ΓΑΛΙΑΡΙΟΣ. Georgius Syncellus pag. 276. Ρωμαῖοι γάλλων μυριάδας δ'. πρὸς τοῖς τριακοσίοις ἀνεῖλον. τοὺς δὲ αἰχμαλώτους αὐτῶν κατεδουλώσαντο, γαλιαρίους καλέσαντες αὐτούς. Vide Scaliger. ad Eusebii Chronic. & Goarum ad Georg. Syncell. p. 69.

ΓΑΛΙΨ, Planta urticæ similis, apud Aëtium lib. 1.

ΓΑΛΛΑ, pro γάλα, *Lac.* Stephanus Sachleres MS.

> Καὶ τ' ἄδικο ἐγίνετον ἄσπρον ὡσὰν τὸ γάλλα.

ΓΑΛΛΙΩΤΗΣ. Anonymus MS. contra Latinos: αὐτὸς δὲ μὴ ἀποκριθῇ, ἆρα γε εἰπεῖν ὁ σφέτερος πάπας ἢ πάπας ἀποφαίνοιτο περί τινος πράγματος, καὶ οἱ αὐτοῦ σύνεδροι καὶ σοφοὶ, ὡς καλῶς δόξαν αὐτοῖς περὶ τούτου, εἶτα ἐλθὼν τις τῶν πολλῶν καὶ ἀνθρώπων ἡμῶν, καὶ ὃν ἡ Λατίνων διάλεκτος φάσκει γαλλιώτην, ἀνασκευάζειν πειρῶνται τὰ τοῖς σοφοῖς ἐκείνοις καλῶς δόξαντα καὶ αὐτῷ Πάπα, ἆρα δεκτέος σοι ὁ ἀμαθὴς οὗτος γαλλιώτης, ἢ ἀπεμπαῖος ἐκ παντὸς, ἐπειδὴ ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος, &c. An Legatum Apostolicum intelligit, qui navi vectus, quam *Galliotam* vocant, ad Græcos mittebatur? Vide Κάττα.

ΓΑΛΟΧΟΡΤΟΝ, *Tithymalus spinosus*, apud eruditum Sponium tom. 2. Itiner. p. 227.

ΓΑΜΒΡΟΣ. *In fine adde.* Vide Eustachium ad Il. ε'. pag. 572.

ΓΑΜΠΗΕΡΕΣ, *crurium munimenta*, Ital. *Gambieri.* Ordo MS. officiorum aulæ Turcicæ: ὅταν εἴδουν μεγάλην ἀνάγκην, ὅλους τὰς πόρτας ἀρματώνουν, θέλον μὴ θέλον, οἱ πεζοὶ γαμπηέρες, καὶ οἱ καβαλάροι μὲ γαμπηέραις, &c. Vide Gloss. med. Lat. in *Gamberia.*

ΓΑΝΑ, τὰ κωνάρια, in Lex. Botan. MS. Cod. Reg. 1843. *Nuces pineæ.*

ΓΑΝΔΟΥΜΙΟΝ, *Cinericius panis.* Eudemus in Lex. MS. κόλλιξ, τὸ γανδούμιον. Hesychius: γάνδωμα, πυροί. Legendum fortè γάνδουμα.

ΓΑΡΟΣ. *In fine adde.* Artemidorus lib. 1. cap. 68. ἔστι γὰρ οὐδὲν ἄλλο γάρος, ἢ σηπεδών. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ πίνω καὶ τὸ γάρισμάν αὐτῷ τὸ πορισμένον.

ΓΑΡΟΦΑΛΑ. *In fine, post, 223. adde.* Constantinus à secretis MS. lib. 6. καὶ καρεόφυλλα Σαρακηνισὶ, γαρούμφελ.

ΓΑΣΤΡΑ. *Post locum Cosmæ, scribe.* Cœra-

nis MS. lib. 1. λαβὼν σπέρμα ἰείγγων, καὶ γλῶ ἐν ᾗ φύονται, βάλε εἰς γάστραν τὴν γλῶ, &c. *In fine*, *scribe*.

Γάστρα, *Fundus navis*, quod illius sit quasi venter. Eustathius ad Odyss. ε. ἔδαφος δὲ νηός, τὸ κατώτατο περὶ αὐτὴν γλῶ, ὅπερ ἰδιωτικῶς πλεῖστα λέγεται καὶ γάστρα, περὶ ἣν καὶ τὸ ἄντλον συῤῥεῖ.

ΓΑΣΤΡΙ'ΖΕΙΝ, pro ἀγρωσίζειν, *equos gramine pascere*. Gall. *mettre les chevaux au verd*. Hippo-sophium MS. δεῖ γαστρίζειν τοὺς ἵππους ἐπὶ τῷ Απριλλίου μηνί. ὅταν δὲ μέλλεις γαστρίζειν, πρὶν ἄρξασθαι ἐσθίειν τὴν χαστὴν φλεβοτομεῖν αὐτοὺς ἐκ τοῦ στήθους, καὶ οὕτως γαστρίζειν. ἐν ἀρχῇ κριθὰς μὴ δίδου φαγεῖν ἄχρις ἡμερῶν ἕξ, καὶ ἄλας ἐσθίειν, ἵνα μὴ αὔτρας ποιῶσι, τουτέστι σηχίασιν. Vide χαρίζειν.

ΓΑΥΓΙ'ΖΕΙΝ. *Adde in fine*. Steph. Sachleres MS. γαμιέτι Κοντανιώτινα, καὶ ὁ σκύλος ὡς γαυγίζει.

ΓΑΥ'ΔΙΟΝ, terræ mensura, apud Indos. Cosmas Indicopleustes, ubi de Taprobana insula: ἔχει δὲ ἡ νῆσος μεγάλη, καθώς φασιν οἱ ἐγχώριοι, γαύδια τριακόσια, εἰς τὸ μῆκος ὁμοίως καὶ πλάτος, τουτέστι μίλια ἐννακόσια.

ΓΑ'ΦΕΤ. *In fine*, *adde*. Constantinus à secretis MS. cap. 79 σὺν τοῖς ἐρογχίσκοις τοῦ εὐπατορίου, ὃ καλεῖται Σαρακηνιστὶ γάφετ.

ΓΔΟ'ΝΤΑ, pro ὀγδοήκοντα. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Εἰς τρεῖς ὧρες τὲς ἔκοψεν ὁ ἄγγελος ἀνθρώποις,
> Χιλιάδες γδόντα τέσσαρες, κ' εὐκέρεσε τοὺς τόπους.

ΓΕ'ΛΕΒ, vox Chymicorum. Michaël Psellus in Orat. MS. ad Synodum: ὁ γοῦν κεχυμένος ἄργυρος καὶ ἡ σανδαράχη, καὶ ἡ μαγνησία λίθος, καὶ τὰ πνεύματα σώματα, τό, τε κόμμι, καὶ τὸ ῥεφάνινον ἔλαιον, σύσματα ἐκείνῳ λαμπρὰ καὶ ὑπέρσεμνα, ἀντὶ τῶν προτέρων θεωρημάτων, ἀντὶ συλλογισμῶν, ἀντὶ ἀποδείξεων. τὰ μὲν οὖν ἐβάπτετο, τὰ δὲ μετεβάλλετο, τὰ δὲ ἐζήτει, ὡς μὲν ἡ τοῦ χαλκοῦ λεύκωσις, ὡς δὲ ἡ τοῦ σιδήρου μάλαξις, καὶ ἡ τοῦ μολύβδου ἀρ-ρένωσις, καὶ ἡ τοῦ κασσιτέρου ἀσβέστωσις, ὡς δὲ τὸ γέλεβ, πῶς δὲ ἡ ξάνθωσις, &c. Arabibus *geleb alatiche*, est *corium vetus*, apud Matth. Silvaticum.

ΓΕ'ΝΝΗΜΑ. *Post locum Theophanis*, *adde*. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem: καὶ γεννημάτων τὰ ὡραῖα ἐπλήρωσεν.

ΓΕΜΑ'ΤΟΣ. *Post locum Coronæ pret. adde*. Syntipas MS. ὅστις ἦτον γεμάτος τῇ φρονήσει καὶ νοήμασι σὺν τοῖς πᾶσιν ἐκείνοις.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙ'Α. *In fine adde*.

Γενεαλογία, *Liber Geneseos*, in Chronico Alexandrino p. 50.

ΓΕΝΕ'ΘΛΙΟΝ. *Lin.* 1. *post*, Natale, *adde*. Eudemus in Lex. MS. γενέθλια, ἡ δι' ἐνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεχθέντος μνήμη, γενέσια, ἑορτή, ἡ δι' ἐνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεχθέντος μνήμη.

ΓΕ'ΝΝΑ. *Pag.* 244. *post lin.* 2. *scribe*. Theophylactus Hierodiac. Hom. 14. pag. 276. ἡ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου γίνεται ὅταν εἶναι σύνοδος, ἤγουν γέννα τῆς σελήνης.

ΓΕΝΝΗ'ΜΑΤΑ. *Lin.* 2. *post*, legumina, *adde*. Lactantius de moribus persecutor. num. 31. *Unde igitur hoc*, *dementissime tyranne*, *præstabo*, *cùm omnes fructus auferas*, *universa nascentia violenter eripias?* S. Athanasius in Syntagm. doctrinæ: ἐὰν γὰρ ἔχῃς γεννήματα, ἢ ἀργύριον, καὶ ζήτει τις δανείσασθαι παρὰ σοῦ, &c. Chron. Alexandr. pag. 896. ἐξῆλθεν ἐσφάττεται μετὰ παλλικαρίων, ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα.

ΓΑΡΑ'ΚΑΝΤΑ κὰκ, ὁ λωτός, ἡ τρίφυλλον, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *lotus*, sive *trifolium*.

ΓΕΡΑ'ΚΗ. *Adde in fine*.

Γερακάριοι, *Falconarii*. Ordo MS. Officiorum aulæ Turcicæ. ἔχει δὲ Γερακάριους. εἰσὶν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ εἴποσον τῶν Αλυφατζήδων, ὀλίγους πολλὰ παρὰ τοὺς εἶχεν ὁ πατήρ του ὁ Αμυράτμπεϊς.

ΓΕΡΓΙ'Ρ, *Euzomum*, *eruca*. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ διακοσμούμενον εὔζωμον, τουτέστι γεργὶρ, καὶ τῆς κνίδης, &c. Matth. Silvaticus: *gergir*, *Euzomum*, *Arab. gergirum*, *id est eruca vel ozimum*.

ΓΕ'ΡΩΝ. *Post locum Seldeni*, *adde*. Dicti etiam ἀρχιγέροντες, Primates Artificum, seu ἐργαστηρίων, in L. 1. Cod. Th. de Alexandr. pleb. primat.

ΓΕΡΑ'ΤΙΟΝ, &

ΓΗΡΑ'ΤΙΟΝ, *senectus*, apud Maximum Cythær. in Synaxar. 23. Febr.

ΓΕ'ΝΕΣΘΑΙ. *Post locum Homologetæ*, *adde*. Et Cyrillum Scythopolit in Vita S. Sabæ cap. 60.

ΓΕΥ'ΜΑ. *Post locum Eustathii*, *adde*. Joan. Tzetzes in lib. 2. ἔργ. Hesiodi: δεῖπνός ἐστι τὸ πρόγευμα· ἄρειστον τὸ γεῦμα· δόρπος ὁ παρ' ἡμῖν λεγόμενος δεῖπνος.

ΓΕΥΜΑΤΙ'ΖΕΙΝ. *In fine*, *adde*. Libellus de singulis diebus lunæ MS. οἶνον γευματίζειν, οἶκον θεμελιοῦν ἐπιτήδεια, &c.

ΓΕΥ'ΣΙΡ, ὀποπάναξ, in Lexico Botanico Saracen. MS.

ΓΕΩ'ΡΓΙΟΝ, Agriculturæ opus. S. Athanasius in Syntagm. doctrinæ: εἰ μὲν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων οἰκεῖς, καὶ ἔχεις χωρίον, ἤτοι γεώργιον ἐργάζεσθαι, &c.

ΓΖΟΥΛΛΟΥΝΑ'Ρ. Constantinus à secretis MS. lib. 4. ῥόδιον λευκόν, καὶ γζουλλουνάρ. Occurrit ibi hæc vox crebriùs.

ΓΗ' Κρητική, ὁ γύψος, in Lex. Botanico ex Cod. Reg. 2147.

ΓΗ'ΡΑΣ ὄφεως. *Adde in fine*. Vide Moschopulum in sylloge vocum Atticarum.

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙ'ΟΝ. *Post locum Vitæ S. Theodosii*, *adde*. Zonaras in Alexio: οὕτος ὁ βασιλεὺς τὸ ὀρφανοτροφεῖον ἐσχολακότος, ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλων γηροκομείων πολλῶν, τὰς πάντας κτήσεις τῷ ὀρφανοτροφείῳ προσνείμας, καὶ αὐτὰς ἑτέρας προσαφιερώσας, ἀνακαινίσε τε αὐτό, καὶ ἀνενέωσε πολλοῖς ἀναλώμασι, καὶ πλῆθος γηροκομουμένων αὐτῷ ἐγκατέστησεν.

ΓΗΡΥΛΙ'Σ, τὸ ἀμπελόπρασον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Porrum agreste*.

ΓΗΤΕΙ'ΑΙ. *Post vocem*, detorta, *adde*. Eudocia Augusta in Ioniis MSS. διαφέρει δὲ μαγεία γοητείας, καὶ γοητεία φαρμακείας. ὅτι ἡ μὲν μαγεία ἐπίκλησίς ἐστι δαιμόνων ἀγαθοποιῶν δῆθεν πρὸς ἀγαθοῦ τινος σύστασιν, ὥσπερ τὰ τοῦ Απολλωνίου Τυάνεως θεσπίσματα δι' ἀγαθὸν γεγόνασι. Γοητεία δέ ἐστιν ἐπίκλησις δαιμόνων κακοποιῶν περὶ τοὺς τάφους εἰλυμένων ἐπὶ κακοῦ τινος σύστασιν. γοητεία δὲ ἤκουσεν ἀπὸ τῶν γόων καὶ τῶν θρήνων τῶν περὶ τοὺς τάφους γινομένων· φαρμακεία δὲ, ὅταν διά τινος σκευασίας θανατηφόρου δοθῇ τινι πρός φίλτρον, ἢ καὶ ἄλλως πῶς διὰ στόματος. *In fine adde*.

Γοητεία, *Magia*. Balsamon ad Can. 72. Epist. S. Basilii ad Amphil. λέγων ὅτι διαφορά ἐστι μαντειῶν, γοητειῶν, καὶ γοητειῶν χαῶν διὰ ἐπασμάτων τοὺς ἀπλουστέρους ἀπατώσων.

ΓΙΑ'ΡΙΝ, *ærugo*, Gallis, *verd de gris*. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. γιάριν, ὃ λέγεται ἰὸς χαλκοῦ, καὶ λέγεται βερδεράμε. Vide ἰάριν.

ΓΙΑΜΠΡΟΥ'ΤΖ, Γιαμπρούζ, τῆς μανδραγόρας ἡ ῥίζα, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843. *Radix Mandragoræ*.

ΓΙΑ'ΦΕΤ, τὸ εὐπατόριον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Eupatorium*.

ΓΙ'ΖΗ, *Ephemerum*, de quo Botanici. Constantinus à secretis MS. lib. 7. καὶ λευκία, καὶ νάρκισον.

κιωνν, καὶ τὸ ῥίζη, καὶ τὰ ὅμοια. Alibi : ἢ τὸ τῦ ἐφημέρου ῥίζη. Idem lib. 1. ὡς τὸ ἐφήμερον καλούμϑμον ῥίζη. Eodem libro : μετὰ ἐλαίου τῦ ἐφημέρου, ὃ λέγεται ἐλρίζη.

ΓΙΖΗ'Ρ. *Adde in fine.* Galenus lib. 1. de remed. pag. 433. edit. Basil. ἡ δ' ὅλη τῆς οὐσίας αὐτῦ φύσις παραπλησία πως ἐστὶν ἀείσῃ κασίᾳ, καλουμϑμῃ μϑὺ ὑπὸ τῶν κομιζόντων αὐτὴν ὀνόματι βαρβαρικῷ δισυλλάβῳ, τὴν μϑὺ προτέραν συλλαβὴν ἐκ τῦ γ. καὶ ι. ἐχούσῃ, τὴν ϑ̓ δευτέραν ἐκ τῦ ζ. καὶ ι. Ex quibus non Γιζὴρ, sed Γιζὶ tum appellatam cassiam colligitur.

ΓΙ'ΛΩΨ, pro αἰγίλωψ, occurrit non semel apud Medicos Græcobarbaros.

ΓΙ'ΜΕ. Glossæ MSS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. γίμε, τὸ πεοζύμιν, λέγεται λοβάπου. Vide Προζύμη.

ΓΙΟΓΓΑ'ΡΙΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. ἡ λαβὼν γιογγάειν, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῦ, θὲσι εἰς τὸ ὠτίον αὐτῦ ἐκτός.

ΓΙΟΥΔΙ'ΤΖΙΟΝ, *Judicium.* Vide in Πλάτος.

ΓΛΑΝΑΓΟΣ, *Piscis species.* Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3497. fol. 126. v. χολὴν ἰχθύος τῦ γλαναίου σὺν ὀποβαλσάμῳ, &c.

ΓΛΑΙΣΤΡΟΥ'Ν. *Post locum hist. Apoll. adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum :

Καὶ ἐξεγλυσρῶν ἐξέρχομαι γοργὸν εἰς τ̃ πυλῶνα.

ΓΛΟΥΤΤΩΝ. *In fine adde.* Stephanus Sachleces MS.

Ἡ Ἰακουμίνα πέσωσε με τὸ ξανθὸν τειχάειν,
Τῦ γλυτζονὶ τῦ μεθυσῇ ὅπου ἐχ' ἄλλην χάειν.

ΓΛΥΚΕ'Α. *Adde in fine.* Nonus de morborum curat. cap. 95. πηγάνου φύλλα δραχ. δ'. σὺν μυρσίνῳ ἐλαίῳ καὶ ὄξει λειώσας, χρῶ, καὶ πρὸς γλυκέα λεγόμϑμα. Apud Constantinum à secretis MS. lib. 1. extat caput hoc titulo : περὶ τῆς ἀῤῥωσίας τ̃ καλουμϑμης μελιτώδης, παρὰ ϑ̓ τῦ κοινοῦ καλουμϑμη γλυκέα. Mox : συμβαίνῃ ἐν τῷ δέρματι τ̃ κεφαλῆς τραύματα, καὶ ἔχειν ὀπὰς μικράς· ἐξέρχεται ἐξ αὐτῶν ὑγρότης παχεία γλίχρα ὁμοία τ̃ μέλιτος, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη αὐτὴ ἡ νόσος μελιτώδης.

ΓΛΥΚΟ'ΦΩΣ. *Post vocem* Eustathius, *adde.* ad Iliad. ή. ὅτι ἀμφιλύκη νὺξ, τὸ παρ' ἡμῖν ἰδιωτικώτερον λεγόμϑμον λυκόφως, ὅπερ οὐδὲ ἡμέρα ἤδη ἐστὶν, ἀλλ' οὐδὲ νὺξ ἐστὶν ἁπλῶς, νὺξ ϑ̓ ἀμφιλύκη.

ΓΛΥ'ΝΚΟΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum :

Γλυύκοις καλοὺς, κἂν εἴκοσι ἀπάνια βρζινίκου.

ΓΛΥΚΥ'. *Adde in fine.* Ptochoprodromus contra Hegumenum :

Κρασὶν γλυκὺν Γανίτικον, καὶ Κρητικὸν, καὶ ἐκ Σάμου,
Ἕνα χυμοὺς ἐκβάλωσιν ἐκ τ̃ γλυκοποσίας.

ΓΛΥΚΥΣΙ'Α, ἡ παιονία, in Lexico Botanico MS. Reg. *Pæonia.*

ΓΛΥ'ΝΑ. *Post hanc vocem scribe.* Liber Iatricus MS. ex Cod. Reg 3177. fol. 336. μολοχῆς τὰ φύλλα καὶ χυρίνην γλυνὰν καὶ ῥιτζίνην, &c. Occurrit ibi rursum.

ΓΛΥ'ΟΣ. Constantinus à secretis MS. l. 7. λαμβανέτωσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς περιόδου τ̃ γλύον τῦ ψιλίου μεθ' ὕδατος, &c.

ΓΛΩΣΣΙ'ΔΙΟΝ. Proclus in lib. 2. Hesiodi ἔργ. δῆλον οὖν ὅτι τὰς ς. παλαιστὰς ἀναλώσαι εἰς τὰ λεγόμϑμα γλωσσίδια ἑκάστης ἀψῖδος τ̃ ἁρμόσεως τῆς εἰς ἀλλήλοις.

ΓΛΩΣΣΟΣΤΡΟΥΘΙ'Α, *Lingua avis*, planta de qua Botanici. Constantinus à secretis MS. cap. 91. τὸ σπέρμα ὀξυζώμου, ἢ εἶδος βοτάνης τὸ λεγόμϑμον γλωσσοτρουθία. Suprà, γλώσσου στρουθίου vocat.

ΓΝΙΑ'ΖΕΙΝ. Hist. MS. Belisarii :

Καὶ πᾶς Γραικὸς να μὴ γνιασθῇ, να φύγῃ, να γλυτώσῃ.

ΓΟΓΓΙΑ'ΡΙΟΝ, *Congiarium.* Georgius Syncellus, de Numa : ὁ αὐτὸς γογγιάριον ἔδωκεν, ἀσσάρια ξύλινα, καὶ σκύτινα, καὶ ὀστράκινα. Vide Κογγιάριον.

ΓΟΛΥΑ', τὸ σπήλαιον, in Lexico MS. ex Codice Reg. 1843.

ΓΟΜΑ'ΡΙ. *Post lin. 2. scribe.* Glossæ MSS. ad Aristophanis Plutum : τὸ φορτίον, τὸ βάρος, γομάριον.

ΓΟΜΦΗ'ΤΗ. *In fine adde.* Lexicon Botanicum MS. Reg. γομφήτη, τὸ ἀμμωνιακόν.

ΓΟ'ΜΦΟΣ. *In fine adde.* Isaac. Tzetzes in Lycophron. pag. 109. ἐν χοίνῳ τρήσουσι καὶ τρυπήσουσι τ̃ καλὴν ἄγραν τῶν κεστρέων καὶ γομφαρίων· γόμφοις ϑ̓ ἰχθῦσιν εἰκάζει Ὀδυσσεῖς φίλους, &c.

ΓΟΝΑ'ΤΙΟΝ, *Norma*, quòd genuflexi figuram referat, Gallis, *Esquierre.* Joannes Canabutzes MS. οἱ γοῦν κτίσται λεγόμϑμοι καὶ λεπτουργοὶ, καὶ λιθοξόοι πόθεν ἔλαβον τ̃ γνώμονα, ὅπερ ἐκεῖνοι λέγουσιν γονάτιον, δι' οὗ ξέουσι καὶ ἰσάζουσιν εἰς γωνίας καὶ σχήματα ποικίλα τοὺς λίθους εἰ μὴ παρὰ τῆς γεωμετρίας, &c. Vide Βαρύδιον.

Γονάπον, *Dentale*, pars aratri. Proclus in lib. 2. Hesiodi ἔργ. pag. 102. γύλω τὸ λεγόμϑμον γονάπον τῦ ἀρότρου. Ita etiam Moschopulus ibid. p. 100. edit. Heinsii.

ΓΟΝΕΙ'Α, εἶδος ὀρνέυ, in Etymologico MS.

ΓΟΝΙΚΟ'Ν. *Post locum Choniatæ, adde.* Vita S. Sabæ cap. 3. παρακληθέντων πολλάκις τῦ μοναστηρίου αὐτὸν ἀποστῆσαι, πρὸς τὸ, φησὶν, ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἑαυτῦ γονικῶν χωρίων, &c. Suprà, γονικὰ αὐτῦ πράγματα. Ita c. 9. Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico : δηλοῖ καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἀπὸ παιδὸς καὶ γονικοῦ. Alius Astronomus MS. ex Cod. Reg. 2732. fol. 221. v. καλὸν πρᾶξιν ποιῆσαι, ἐργάσασθαι τὰ ἴδια γονικά. Infrà : καλὸν ἀπολάβοις καὶ γονικὰ ἀξωνίσασθαι. Bartholomæus Edessenus in Confut. Agareni p. 412. ἄπελθε εἰς χώραν Μάσαδα εἰς τὰ γονικὰ τῦ πάππου σου, &c.

ΓΟΝΥΚΛΙΣΙ'ΑΙ. *Pag.* 259. *lin.* 10. *post* vetitum, *adde.* Epiphanius in Exposit. fidei n. 22. δίχα μόνης τ̃ Πεντηκοστῆς ὅλης τῶν ν'. ἡμερῶν, ἐν αἷς οὔτε γονυκλισίαι γίνονται, οὔτε νηστεία προστέτακται. Basilius Maleinus Monachus de vita monastica MS. ἐργασίαι ϑ̓ τῷ ἀγρυπνεῖν σπεύδοντι, εὐχὴ καὶ κατάστασις ἀκλινὴς καὶ * ἀρελίβατος, στιχολογία, γονυκλισιῶν πλῆθος, ἔρευνα τ̃ λογισμῶν, καὶ ἱκέτησις, δακρύων χύσις ἀπό τε συστελῆς ἐνθύμησις, &c. Concilium CP. IV. act. 2. extr. ποιεῖν τε γονυκλισίας καθ' ἡμέραν ν'. καὶ τὸ, Κύριε συγχώρησόν μοι, κράζειν ν'.

Ibidem post locum ex vita S. Pauli, scribe. Vita S. Bacchi Jun. ταῖς κατὰ δύναμιν γονυκλισίαις ἐναθλεῖν.

Ibidem pag. 259. *lin.* 10. *post* vetitum, *adde.* S. Athanasius in Syntagmate doctrinæ : μή τίς σε πλανήσῃ ἐν κυριακῇ νηστεύειν τὸ σύμπαν, μήτε γονυπετεῖν τὸ παράπαν, μήτε ἐν Πεντηκοστῇ· οὐ γὰρ ἐστὶ θεσμὸς ἐκκλησίας.

ΓΟΡ'ΔΗΛΟΝ, τὸ σεσέλι, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Seseli.* Vide Ruellium l. 3. c. 32. extr.

ΓΟΡΟ'ΤΖΙΑ, *Vitis alba.* Glossæ Botan. MSS. ex Cod. Reg. 2690. βρυωνία, ἄμπελος λευκὴ, λέγεται γορότζια.

ΓΟΥΒΑ'ΝΗΗ, *Cista aperta.* Lexicon MS. ad ad Vet. Test. κυψέλλην (sic) κυβερνὴν, ὃ λέγεται ἐχωρείως γουβάνην.

ΓΟΥΛΑ. *Adde in fine.*

Γουλάρης, *Gulosus.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum :

Καὶ πειφιλὸν με λέγουσι ἀδδήφαγον γουλάειν.

ΓΟΥΛΑ', *Turris.* *In fine post vocem* etymon,

adde. Theophylactus Hierodiac. Homil. 7. p. 129. καὶ ναὸν δὲ θαυμαστὸν ἤγειρεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Θεοτόκου εἰς γουλὰν τοῦ κάστρου. Et Homil. 12. p. 238. καὶ ἔσφαξαν τὰ καπργάτας εἰς τὸ μέρος τῶν ἑπτὰ γουλάδων.

ΓΟΥΜΟΥΚΑ, *Gummi.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. κομίδιν, λέγεται γουμοῦκα.

ΓΟΥΝΑ. *Lin.* 2. *post* Latin. *adde.* Eudemus in Lexico MS. διφθέρα, ποιμενικὸν περιβόλαιον, ἐκ δερμάτων, γοῦνα. Bartholomæus Edessenus in Confut. Agareni pag. 425. καὶ γοῦνα καπουδίν φορῶν μὴ δύναται.

ΓΟΥΝΙΝ, *Herbæ species.* Hermas Medicus in Mathematicis MSS. μύρον ἴρινον, κινάμωμον, γουνὶν, σάμψυχον, ναρκίσσιν, ἥλιον, νάρδιν, &c.

ΓΟΥΡΙΑΖΕΙΝ. *Post hanc vocem adde.* Idem quod γουργιάζειν; *strepere, clangere*, de qua voce suprà in Γεργός.

ΓΟΥΡΝΑ. *Adde in fine.* Charta Rogerii Regis Siciliæ ex Gr. in Lat. versa, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Messanensi pag. 96. *Donamus quoque causâ condimenti mensæ Monachorum in territorio Phari à Salina gurnas sive cassectas quinquaginta.*

ΓΟΥΦΑΡΟΝ, γουφάρειον, *Piscis species.* Symeon Sethi de piscibus MS. γόμφος, ἰχθὺς θαλάσσιος, &c. ad marg. Cod. Reg. τὸ γεφάρον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Ἐκεῖνοι τὰ γοφάρεια, τὰς ἴχας, τὰ ψησία.

Alibi:

Ἀκρόπαστα κἂν πέσαεα, γοφάρεια ἐξ καὶ μεγάλα.

ΓΟΦΑΡΙΟΝ. Vide Γουφάρον.

ΓΡΑΒΙΑ. Observat Casaubonus ad Suetonium in Julio, ita appellari in Commentariis Græcorum, peculiares in usum viatorum faces solitas incidi è ligno querno vel iligno, quæ γράβια vocant.

ΓΡΑΙΚΟΣ. *Post locum Hesychii, scribe.* Psellus de verbis Latinis Juris MS. Γραικὸς, ὁ Χαλδαῖος, ἑλλην.

ΓΡΑΜΜΑΡΙΟΝ, *pondus trium obolorum.* Apud Adamantinum MS. de ponderibus & mensuris: τὸ γραμμάριον ἐστι τριῶν ὀβολῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΝ. *Post locum Hesychii, adde.* Scholion ascriptum Epistolæ 13. Joannis Tzetzæ MS. γραμματεῖον, ὁ χάρτης, ἤγουν τὸ πιττάκιον· γραμμάτιον δὲ ἡ γραφή. Moschopulus in Schedographia MS. διδασκαλεῖον τὸ σχολεῖον, καὶ γραμματεῖον τὸ συμβόλαιον. καὶ θωρακεῖον, τὸ τεῖχος, — καὶ γραμμάτιον τὸ γράμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ. *Ante locum Codini, scribe.* Eudemus in Lexico MS. γραμματεὺς, ὁ νοτάριος γραμματικὸς ἐλέγετο.

ΓΡΑΜΜΙΣΤΟΣ, *depictus, descriptus, variegatus.* Eustathius in Iliad. λ. ἐκ δὲ τοῦ γράφειν, καὶ ἄλλα μὲν παράγονται, — σὺν ἐκείνοις δὲ καὶ ὁ κατάγραπτος, ἤγουν ὡς ἡ κοινὴ λαλιὰ λαλεῖ, γραμμιστὸς, &c.

ΓΡΑΝΟΚΟΚΚΑ, τὰ ἀμύγδαλα, in Lexico MS. Neophyti. *Amygdala.*

ΓΡΑΝΟΝ, ὁ καρπὸς τοῦ στροβίλου, in Lexico Botanico MS. Reg. *Fructus nucis pineæ.* Lexicon aliud MS. ex Cod. Reg. 1843. γράνα, τὰ κουκουνάρια.

ΓΡΑΣΣΟΝΙΑ, *Fœtor alarum.* Aëtius lib. 8. cap. 10. ex Cod. Reg. πρὸς τὰς τοῦ παντὸς σώματος δυσωδίας, καὶ τὰς καλουμένας γρασσωνίας. Vide Suidam in Γράσων.

ΓΡΑΣΤΗ, *Gramen.* Vide Γαστρίζειν.

ΓΡΑΤΖΙΑ, *Gratia.* Steph. Sachleces in versibus politicis MSS.

Καὶ φαίνεταί που καὶ ἔκαμε πολλὰ μεγάλαις γράτζια.

ΓΡΑΦΕΙΑ, *Hagiographa* appellari, ex Epist. 1. Clementis cap. 28. S. Epiphanio hæresi 29. c. 7. & S. Hieronymo in Prologo galeato, docet Cotelerius ad eandem Epist.

ΓΡΑΦΙΚΟΝ. *In fine adde.* Cyrillus Scythopol. in vita S. Euthymii cap. 26. διὸ κἀμοὶ ἁμαρτωλῷ ἐπῆλθεν ἐν θαύματι γεγονότι εἰπεῖν τὸ γραφικὸν ἐκεῖνο, &c. Occurrit præterea in Concilio CP. sub Mena act. 5. p. 224. edit. Labbei.

ΓΡΑΨΙΜΟΝ, *Scriptura.* Colloquia Zosimæ n. 12. ὑπέταξα βιβλία ἵνα καλλιγράφῳ εὑρεθῇ, καὶ μετὰ τὸ πλέσαι τὰ γράψιμα, &c.

ΓΡΩΣΙΟΝ, *Grossus*, moneta minutior, de qua egimus in Glossar. med. Lat. Theophylactus Hierodiac. serm. 13. p. 257. ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς λέγει ὅτι πῶς ἦσαν ἀσημένια νομίσματα, ὥσπερ αὐτὰ ὅπου λέγουσι τὴν σήμερον ἡμέραν γρώσια. Loquitur de Argenteis Judæ proditoris.

ΓΥΓΑΙΑ. Lexicon Botanic. ex Cod. Reg. 2147. ἄγνος, ἡ γυγαία. An *vitex* vel *rhamnus*, Græcis ἄγνος?

ΓΥΖΗ, τὸ ἐφήμερον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Ephemerum.*

ΓΥΛΑΡΙΟΝ. *In fine adde.* Syntipas MS. αὐτὴ στρεφομένη πρὸς τὸ ὀσπίτιον, ῥίπτει κάτω τὸ τοῦ ἀρσένου σκαφίον ἐν γυλαρίῳ, ἄλλο δὲ δύο, ἕως ὅπου ἔλειψεν ὅλα. Rursum: ὀψάρια, γυλάρια λέγει μοι. Mox: καὶ εὗρον τὰ γυλάρια, καὶ κομίσας δέδωκε τῇ γυναικί.

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* corpora, *adde.* Eudemus in Lexico MS. γυμνάσια, ἀλειπτήρια, ἢ βαλανεῖα, ἢ λουτρὰ, ἢ ἱππικὰ, ἢ κυνήγια. Herodianus lib. 1. μέγιστον δὲ γυμνάσιον κατασκευάσας, λουτρὸν δημόσιον ἀνῆκεν αὐτοῖς. Acta S. Meletii n. 2. οἱ μὲν παραμένοντες ἐν τῷ δημοσίῳ λουτρῷ τῷ ἐπιλεγομένῳ Γυμνασίῳ, &c. Adde n. 5.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘΗ. *Adde in fine.* Πτισάνη exponitur in Lexico Botanico MS. *Ptisana.* Meletius Monachus de Urinis MS.

Τὸ κεκτημένον γυμνόκριθον ζίζυφα μετ' αὐτόν.

ΓΥΝΑΙΚΙΑ, *Menstrua mulierum*, Græcis γυναικεῖα. Joannes Archiater MS. cap. 535. τὰ λεγόμενα παρὰ τῶν ἰατρῶν ἔμμηνα, καὶ καταμήνια, καὶ συνήθεια, καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν καλουμένα γυναίκια.

ΓΥΝΑΙΚΩΝΙΤΙΣ. *Post vocem* semel, *adde.* Eustathius ad Iliad. ζ. θάλαμοι δὲ παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, αἱ γυναικωνίτιδες. Schedæ parvæ MSS. γυναικωνίτης, τὸ σύστημα τῶν γυναικῶν.

ΓΥΠΝΑΠΙΑ. Nonus de curat. morb. c. 175. ἡ δὲ δίαιτα λεπτὴ καὶ ξηρὰ, καὶ χρῆσις αὐστηρῶν θερμῶν συπτηριωδῶν καὶ νιτρωδῶν καὶ γυπνάπια. Videtur legendum γυμνασία, ut cap. 188.

ΓΥΡΕΥΕΙΝ. *Post locum Nicetæ, adde.* Tetrasticha Persica MSS.

Ψάχνεν ἀνέχης, ἄνθρωπε, γυρεύης θεραπίαν,
Καὶ πειγηρήζης εἰς ἰατροὺς νὰ λάβης θεραπίαν.

Ibidem pag. 270. *post lin.* 21. *subde.*

Γοργογυρίζειν. Hist. MS. Bertrandi:

Ἐπέρνομεν σε πεπασὸν γοργογυρίσομεν σε.

ΓΩΝΙΑΚΟΝ, *Cuneus*, γόμφος, Gallis *un Coin*. Glossæ interlinear. MSS. in Aristophanis Plutum: ἕνα γὰρ μόνον γόμφιον φορεῖ, γωνιακόν.

ΓΩΝΙΔΑΤΟΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Κομάτιν βλέπω ἀπέδειρες καλὸν καὶ γωνιδάτον,
Καὶ μαγιρείαν πεπίνακον, καὶ τεῖα κομμάτια θαῦος.

Δ.

ΔΑΙΜΟΝΑΡΙΟΣ. *Post lin. 8. subde.*

Δαιμοναρέα, *Dæmoniaca*. Leges Cypriorum MSS. fol. 20. verso: ἀναγκαζέσθω ὁ ἀνὴρ πᾶσαν ἐκ φύσεως νομίμου ἐπιμέλειαν ποιεῖν τ͂ γυναικὸς τῆς δαιμοναραίας, καὶ τρέφειν, καὶ ποτίζειν, καὶ ἐνδύνειν, καὶ μηδὲν καταλύειν τὴν πρὸς αὐτῆς κακόν, &c. Ibid. fol. 23. τ͂ δαιμοναραίας ὁ γάμος μένει στερρεῶς.

ΔΑΙΜΟΝΙΖΟΜΕΝΟΣ. *In fine adde*. Leo Philosophus lib. 2. Synopseos medicæ MS. cap. 6. ἐπιληψία, ἐστὶν ὅταν πεσὼν ὡς ἐξαίφνης ἀπαίτη καὶ ἀφείξῃ, ὅπερ λέγουσιν οἱ ἰδιῶται δαίμονα καὶ σεληνιασμόν.

ΔΑΚΡΥΔΗΝ, ἡ ἀσκαμωνέα, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Ascamonea*.

ΔΑΜΝΑΜΕΝΗ. *In fine adde*. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1845. Δαμναμένη, βότανον τ͂ γέρνη τὸ σπέρμα ἄγνου κάστου, *Planta ex qua enascitur semen agni casti*.

ΔΑΠΟΣ, *quadrupedis species*, de qua sic Constantinus à secretis MS. lib. 1. ἔστι δὲ ὁ δάπος ζῶον ὡς κύων· ἄλλοι δὲ ὡς λύκος· καὶ κρεμάσῃ τ͂ τ͂ δάπου ὀδόντα ἐπὶ τ͂ δεξιοῦ βραχίονος, μεγάλως ὠφελεῖ τοὺς ἔχοντας λήθην καὶ ἀμνημοσύνην. ἰδίωμα γάρ ἐστι τ͂ τοιούτου ὀδόντος ἡ τοιαύτη ἐνέργεια, διότι καὶ τ͂ νοῦν καθαίρει, καὶ τ͂ λήθην διώκει.

ΔΑΡ, nomen magnæ dignitatis apud Persas in Martyrio S. Syræ n. 13. 14. 18. 23. Hinc fortè Darii nomen.

ΔΑΡΜΑΚΩΝ, τὸ βαφεῖον, apud Arcadium in Grammat. MS. fol. 94.

ΔΑΡΣΙΝΗ. Constantinus à secretis lib. 4. καὶ λεπτοκινάμωμον, τουτέστι δαρσίνη, μαστίχην, καὶ σαδοῦζαι, καὶ κάρυον Ἰνδικόν, καὶ ἄμι, τουτέστι νανῆχα. Matthæus Silvatic. *Darsanum scribit Steph. pro darseni, & idem sunt, & est prima species cinnamomi*, &c. ubi multa.

ΔΑΦΟΥΦΕΡ, τὸ πίπερι τὸ μέλαν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Piper nigrum*. Matth. Silvat. *Darfulfei. Arabicè longum piper*.

ΔΑΤΟΝ. *Post vocem* Suidas *adde*. Ex Eudemo in Lexico MS.

ΔΑΥΛΟΣ. *Adde post locum Anonymi*. Occurrit in Synaxario Maximi Cythær. 28. Nov. in Stephano jun.

ΔΕΔ. *Lin. 2. post MSS. adde*. Lexicon aliud ex Cod. Reg. 1843. Δέδ, τὸ Δάδιον.

ΔΕΔΩΡΟΝ, τὸ ἐρύσιμον, in Lex. Botanico MS. Reg. *Erysimum*.

ΔΕΗΣΕΙΣ. *In fine*, *pag.* 275. *scribe*. Inter Epistolas MSS. Pselli, 92. inscribitur τῷ ἐπὶ τῶν δεήσεων κυρίῳ Λέοντι τ͂ Πατελάρχου.

ΔΕΙΔΙΑ, *Nox*. Eustathius Odyss. μ. ἄλλως γὰρ ἥμερός ἐστιν, εἴγε καὶ τὸ κατάστημα, ὃ ὑπὲρ γῆς ποιεῖ (ἥλιος) ἡμέρα λέγεται, διὰ τ͂ τοιαῦτα ἐν τῷ παντὶ ἡμερότητα τὴν ἀπενάντιαν τῇ νυκτί, ἣν μάλιστα διὰ τὸ δεινὸν δειδίαν φαμέν.

ΔΕΚΑΔΑ. *In fine adde*. [Non possum porro hoc loco, licèt fortè extra rem, omittere locum insignem ex Zonaræ lib. 6. Annal. n. 16. ex quo non nuperam esse Curionum nostrorum querelam colligere liceat, de decimis sibi debitis ab Antistitibus contra fas usurpatis vel retentis, dum ipsi interim soli animarum saluti invigilantes ad egestatem rediguntur: ἐς τοσοῦτον δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἠναιδεύσαντο, ὡς καὶ πέμπειν ἐπὶ τὰς ἅλωνας, καὶ βίᾳ λαμβάνειν τὰς ἐπὶ ἱερεῦσιν ὀφειλομένας δεκάτας, ὅθεν οἱ ἄποροι τῶν ἱερέων ὑπ' ἐνδείας ἀπέθνησκον.

ΔΕΚΑΝΟΙ. *Lin.* 15. *post* sunt, *adde*. Catalogus MS. Ecclesiæ Cypriæ, paulò aliter Decani munus describit: ὁ Δεκανός, ὅταν λείπῃ ὁ Δεσπότης, ἔνι εἰς τ͂ τόπον τ͂. ἔστι δὲ καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐν τοῖς ἀδελεχομένοις δικαίοις τῶν κληρικῶν καὶ ἱερέων. *In fine post* dictum vult, *scribe*.

Δεκανοί. *In fine adde*. Galenus lib. 6. de simplic. medicam. facult. ὡς γράφοντες ἐπῳδὰς, καὶ μεταμορφώσεις τῶν βοτανῶν, καὶ δαιμόνων ἱερὰς βοτάνας ἀνάγουσιν; Rhetorius de duodecim Signis Zodiaci MS. fol. 118. τ͂ ζωδιακοῦ κύκλου εἰς ιϛ΄. τμήματα τεμνομένου, τουτέστιν εἰς ιϛ΄. ζώδια, ἔπειτα τμήματα λϛ΄. ὑπέθεντο οἱ παλαιοί, ἃ περ ἐκάλεσαν Δεκανούς, καὶ τούτοις κατεμέρισαν. ἑκάστῳ ζωδίῳ ἀπονείμαντες δεκανοὺς γ΄. ἕκαστος οὖν δεκανὸς κατὰ ζώδιον . . . ἔχει, διὸ καὶ δεκανὸς καλεῖται. ὑπόκεινται δὲ τούτοις τοῖς δεκανοῖς οἱ περιειρημένοι κύκλοι συνανατέλλοντες. ἔχουσι δὲ καὶ πρόσωπα τῶν ζ΄. ἀστέρων, ἅτινα συμπάθειαν ἔχουσι πρὸς τοὺς εἰρημένους ἢ ἐπικειμένους αὐτοῖς ἀστέρας, &c. De his ita præ cæteris Joannes Camaterus Canicleo Præfectus in Poëmate de Zodiaco & Astrologia MS. cap. περὶ δεκανῶν.

Τοὺς δ' αὖ Δεκανοὺς εἰ μαθεῖν αὖθις θέλεις,
Τρεῖς ἴσθι καθ' ἕκαστον ἐν τῷ ζωδίῳ,
Ἐξ Ἄρεως δὲ τὴν κατάρχην λαμβάνον,
Τρεῖς τῷ κριῷ δὸς, καὶ καθεξῆς αὖ νέμε,
Τοῖς ζωδίοις ἅπασιν ἀνὰ τρεῖς ἅμα,
Ὅταν φθάσῃς γε πρὸς σελήνης ἀστέρα,
Ἐξ ἀνακύκλου πρὸς κατάρχην τ͂ χρόνον,
Ἐπὶ δὲ μάθες οἰκοδεσποτῶν λόγους,
Ὑψωμάτων δὲ καὶ τριγώνων κυρίους,
Καὶ τῶν ὁρίων σὺν δεκανοῖς ζωδίων.

ΔΕΚΑΡΙΑ, pro δεκαὶ, apud Fr. Rosserium in Advocato Purgatorii pag. 173. 174.

ΔΕΚΑΤΙΣΜΟΙ, *Decimæ Ecclesiasticæ*, non semel in Legibus Cypriorum MSS. initio: τ͂ αὐτὸν δὲ Λευκωσίας Ἀρχιεπίσκοπον ἅπαντα καὶ τὰ ὅμοια ἐξουσίαν ἀνένοχον ἐπάνω τῶν Γραικῶν, καὶ ἐπάνω εἰς δεκατισμοὺς, καὶ ἕτερα δίκαια. Infrà: τέσσαρες ἀρχιερατικαὶ Λατίνων καθέδραι ἐκλελεγμέναι, ὧν οἱ ἀρχιερεῖς εἰς δεκατισμὸν καὶ ἕτερα δίκαια ἐκκλησιαστικά, &c.

ΔΕΝΔΡΑΧΑΤΟΣ, *lapidis pretiosi species*. Anonymus MS. de virtutibus lapidum: λίθος εὐπέταλος, ὃ καὶ δενδράχατης, δεσμούμενος ἐν τοῖς κέρασιν τ͂ βοῶν ἐπὶ τ͂ σπόρου καιροῦ, ἢ κατὰ τ͂ ἀροτρέως, εὐφορίαν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐργάζεται καὶ πολυκαρπίαν.

ΔΕΝΔΡΙΤΗΣ. *Adde in fine*. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1847. δενδρίτης θαλασσία, ἤτοι κοράλλιον.

ΔΕΝΔΡΟΛΙΜΝΟΝ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. κάχρυς, τὸ δενδρόλεμνον. Græcis κάχρυς, est *semen rorismarini*.

ΔΕΝΔΡΟΡΟΔΟΝ, *Rhododaphne*. Lex. Botanicon MS. ex Reg. Cod. 3118. νέριον τὸ καλούμενον ἄνθος δενδρορόδου, ἢ ῥοδοδένδρου, ἢ ῥοδοδάφνης.

ΔΕΞΙΑΙ. *In fine subde*.

Δεξιὰ βασιλέως, δεξιὰ σταυροῦ, apud Epiphanium hæresi 73. n. 23. Vide Glossar. med. Latin. in *Brachium Regis invocare*.

ΔΕΡΜΟΚΟΥΚΟΥΛΛΙΟΝ. *In fine adde*. Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis Junioris Stylitæ n. 117. εὐλογήσας δὲ τοὺς μαθητὰς, καὶ Θεῷ παραθέμενος, ἐκδύσαι τὸ συνήθως αὐτῷ λεγόμενον δερμοκούκουλον, αὐτοῖς ἐπέτρεψε.

ΔΕΞΙΜΟΝ. *Lin. 2. post*, redibat, *adde*. Theophanes an. 2. Philippici: ἔδοξε τῷ βασιλεῖ τῷ Σαββάτῳ τ͂ ν. καθοσίωσιν μετὰ δόξης καὶ ὀργάνων εἰσελθεῖν. Ubi Miscella, *cum susceptione & organis*.

ΔΕΞΙΟΣ. *In fine subde*. Vide Petavium ad Themistii Orat. 24. edit. Reg.

ΔΕΡΙΓΕΝ. Constantinus à secretis MS. cap.

34. λαμβανέτω ἀπὸ τὴν δεῖρεν τ῀ διὰ τῶν εὐόσμων ἑτοιμασθῆσαι μέρος, &c.

ΔΕΣΔΟΥΞΕ´, τὸ μάκρ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΔΕΥΤΕΡΕ´ΝΓΗΔΕΣ, *Officiales quidam aulæ Turcicæ*. Ordo MS. Officiorum aulæ Turcicæ: ὁμοίως οἱ δύο Μπασάδες καὶ οἱ δύο Δευτερένγηδες, καὶ ὁ Κατηλισκάρης. αὐτοὶ εἰσὶν πάντες μὲ τὴν μπόρταν, ὅθεν ὑπάγει ὁ Αμηρᾶς ἀπαρέπτης.

ΔΕΥΤΕΡΟ´ΛΕΠΤΟΝ. *Semiminuta*. Joannes Tzetzes in Hesiodi ἔργ. lib. 2. λέγω δὴ καιροὺς, μῆνας, ἑβδομάδας, ἡμερόνυκτα, ὥρας, λεπτὰ, δευτερόλεπτα.

ΔΕΥΤΕΡΟΠΡΩ´ΤΗ. *Adde in fine*. Petavium ad Epiphanium pag. 61. 62. Casaubonum in Baronium p. 307. & alios passim.

ΔΕΥΤΕΡΩΤΑΙ´. *In fine ante* Vide, *adde*. De hisce traditionibus sic Epiphanius hæresi 33. n. 9. αἱ γὰρ παραδόσεις τῶν πρεσβυτέρων δευτερώσεις παρὰ τοῖς Ιουδαίοις λέγονται. εἰσὶ δὲ αὗται τέσσαρες· μία μὲν εἰς ὄνομα Μωυσέως φερομένη· δευτέρα δὲ εἰς τὸν καλούμενον Ραββὶ Ακιβά· τρίτη, Αδδὰ, ἤτοι Ιούδα· τετάρτη δὲ τῶν υἱῶν Ασαμοναίου.

ΔΕ´ΦΕΙΝ. Artemidorus lib. 1. cap. 80. οἶδα δέ τινα δοῦλον, ὃς ἔδοξε τ῀ δεσπότην αὐτοῦ δέφειν, καὶ ἐγένετο τῶν παίδων αὐτοῦ παιδαγωγὸς καὶ τροφός. Ubi interpres *virilia tractare* vertit.

ΔΕΧΠΗ´ΙΕΝ. Vox ignota apud Anonymum de Oxymelle p. 884.

ΔΕ´ΨΙΟΝ, *Officina coriaria, fullonica*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 31.

ΔΗΓΕΙ῀Ν, pro ὁδηγεῖν. Glossæ Græcobarbaræ: ἄγαγε, ὁδήγησον, δήγησε, δῆγα, φέρε.

ΔΗ´ΓΜΑ, *buccea, frustum panis*, quomodo, *un morseau de pain* dicimus. Joannes Tzetzes in Hesiodi ἔργ. lib. 2. ὀκτάβλωμον, ὀκτὼ δήγματα ἔχοντα, ἢ τ῀ ὅλον τετράκλαστον ἄρτον. — βλωμὸς γὰρ τὸ δῆγμα. Adde pag. 103. edit. Heinsii.

ΔΗΛΑ´ΤΩΡ. *Lin.* 3. *post* Hesychius, *adde*. Scholiastes Demosthenis ex Cod. Reg. 2771. fol. 195. vers. εἰσαγωγεῖ, ἀντὶ τῷ δηλάτορι.

ΔΗΛΗΓΑΤΙ´ΩΝ, apud Suidam, κατὰ Ρωμαίους, ἡ ἐκλογὴ τῆς συνοπτικῆς, καὶ ἡ ἀννόνων μετακομιδή.

ΔΗΛΗΓΑ´ΤΩΡ, *Delegator*. Etymologicum MS. διφενζίων, ῥώμης γὰρ δεφενσίων, οὕτω καὶ δηληγάτωρ, ῥώμης γὰρ δελεγάτωρ.

ΔΗΛΙ´ΚΙΑ. *Post locum Plutarchi*, *adde*. Interpres Gr. Hieronymi de Script. Eccl. τ῀ δὲ Αντίνοον ἐν τῷ μεταξὺ τ῀ δηλικίων ἐχηκέναι Αδριανὸν τινες συγγράφονται. Hieron. *in deliciis*.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙ´Α. Chronicon Alexandr. in Heraclio: καὶ τῶν ἡμετέρων κατὰ Θεοῦ δημιουργίαν ἐκ τῆς περιγενομένης ἀποστεϊοῦντων, &c. Infrà: κατὰ δημιουργίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλοικτίρμονος Θεοῦ περιέπεσαν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι, *Dei nutu ac providentiâ*.

ΔΗ´ΜΟΙ. *Post locum Procopii*, *adde*. Lib. 5. Antholog. πολλάκις δήμοις ἤλλαξαν, *diversarum sæpe factionum fuit*. Δῆμοι τῶν πόλεων, pro *factionibus*, in Nov. 17.

ΔΗ´ΜΑΡΧΟΣ, *Factionum princeps*, *adde*. seu ut est apud Lampridium in Commodo, *Factionum dominus*.

In fine adde. Apud Neapolitanos Δήμαρχος olim ordinarius Magistratus vocabatur, ut docent Strabo lib. 5. & Spartianus in Hadriano.

ΔΗΜΟ´ΣΙΟΣ. *Post locos Constantini*, *adde*. Michaël Psellus lib. 5. hist. MS. ἦν δ᾽ ἄρα καὶ ἔτος εὐδαιμόνων καὶ πολυχρύσων, ὅ ὁ εἰσπράττων τῶν ἀπαραιτήτων· βασιλικὸν γὰρ ἦν ταμεῖον καὶ ὁ δημόσιος.

Ibidem lin. 23. *post* λόγου, *adde*. Suetonius in Vespasiano c. 1. *Publicum Quadragesimæ in Asia egit*.

ΔΗΜΩΣΤΗ´ΡΙΟΝ, *Carcer*, δεσμωτήριον. Epistola Theodosii Monachi de Expugnatione Syracusarum, ex versione Latina, nam Græca hactenus inedita: *Tandem in Demosterium conjicimur, id autem locus est quatuor supra decem gradibus, depressum habens pavimentum, adeò ut illi ostiolum pro fenestra esset*.

ΔΗΜΟ´ΤΑΙ. *In fine scribe*. Adde Chronicon Alex. anno 5. Justiniani p. 778. 784. & anno 9. Heraclii.

ΔΗΝΑΔΙ´ΠΡΑ. Eudemus in Lexico MS. δηναδίπρα, κατὰ Ρωμαίους, δωρεὰ βασιλική. Non agnosco vocem Romanam seu Latinam.

ΔΗΝΑ´ΡΙΟΝ. *Post locum Hesychii*: Epiphanius de mens. & ponder. δηνάρια, διακόσια πεντήκοντα λίτραι. Infrà: δηνάριον, ἑξήκοντα ἀσσάρια ὑπῆρχεν, ὅ δὲ ἀργυροῦς, δηνάρια. S. Amphilochius Hom. in S. Deiparam: χαίροις καλλιέμπορε τοῦ παρθενικοῦ δηναρίου. *In fine subde*:

Δηναρισμὸς, *redactio monetæ ad denarios*. S. Epiphanius de mensuris & pond. καὶ φόλεις δύο λεπτοί, κατὰ τ῀ δηναρισμὸν, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ ἀργυρισμόν.

ΔΗΡΙ´ΓΕΝ. Constantinus à secretis lib. 2. εἰ δὲ συμβῇ ἐν τ῀ ῥινὶ ἔμφραξις, λαμβανέτω διὰ ἴτου ἀπὸ τ῀ δηείρεν εὔοσμον οὖσαν ἑτοιμασθῆσαι μέρος, &c.

ΔΙΑΒΑ´ΖΕΙΝ. *Post locum Malaxi, adde*. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 199. οὗτος ὁ Ροδινὸς, ὁποῖος μετέγραψε τ῀ εὐχὴν, ὅπου διαβάζεται εἰς πολλοὺς τόπους ἀπὸ τοὺς πνευματικοὺς Γραικοὺς, &c. Belissario Donatus in vita MS. S. Antonii: καί ποτε ἐκεῖνον ὅπου ἐδιάβαζε, ἔβαλε τὸ φῶτου, καὶ ἄκουε. Infrà: καὶ πάλιν ὅταν διαβάζομεν, πάραυτα ἐκεῖνοι μὲ φωνὴν μεγάλην λέγουσι, &c. Rursum: καὶ ὁ Βαλάκιος διαβάζοντας τὴν ἐπιστολὴν, ἐγέλασε.

ΔΙΑΒΑΣΜΟ´Σ, *ambulacrum*, *transitus*. Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: καὶ τὴν ἄβυσσον ὡς τόπον περιδιαβασμοῦ. Ubi Athanasius: ἐλογίσατο ἄβυσσον, ὡς περίπατον.

ΔΙΑ´ΒΟΛΟΣ, *Diabolus*, *Dæmon*. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ: ὁ Σατανᾶς κατὰ τ῀ Εβραίων φωνὴν ἀποστάτης λέγεται, διάβολος δὲ, ὡς τ῀ Θεὸν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους συκοφαντήσας εἴρηται.

ΔΙΑΔΕ´ΤΗΣ, *Circinus*, διαβήτης. Glossæ interlin. MSS. ad Aristophanis Nubes: εἶτα διαβήτην λαβὼν, ἐν τ῀ παλαίστρας θοιμάτιον ὑφείλετο. διαβέτην.

ΔΙΑΔΕ´ΧΕΣΤΑΙ, *Magistratum alicui abrogare, successore misso, vel mittendo*. ἀποχειροτονεῖν apud Simocattam lib. 3. cap. 11. ἀποπαύεσθαι apud Theophanem anno 9. Justini jun. παύειν τ῀ ἀρχῆς apud Evagrium lib. 5. cap. 9. 19. &c. Chronicon Alexandrinum in Julio Cæsare: καὶ διαδεχθεὶς τ῀ ὑπατείας, &c. In Valentiniano M. anno 1. διεδέξατο τ῀ Επαρχον τῶν πραιτωρίων, καὶ ὑπὸ ἐγγύης αὐτὸν ποιήσας, &c. Idem anno 5. Justiniani: καὶ εὐθέως διεδέξατο τ῀ Επαρχον τῶν πραιτωρίων Ιωάννην, καὶ ἐποίησεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Επαρχον τ῀ πραιτωρίων τ῀ Πατρίκιον Φωκᾶν. Ita anno 10. Mauricii. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, in Tiberio: περὶ δὲ Τιβερίου φασιν ὅτι βραδέως τοὺς ἄρχοντας διεδέχετο φειδοῖ τῶν ὑπηκόων. Herodianus lib. 7. τότε Ιούνιον ἐν τῷ τ῀ βασιλείας γενόμενος ὀνόματι, διάδοχόν τε ἔπεμψε, καὶ τὸ ἔθνος ἐξελθεῖν ἐκέλευσεν. Capitolinus in Clodio Albino: *Quæ Commodum in Albinum exasperavit, statimque successorem misit Junium Severum*, &c. Lampridius in Alexandro: *Si unquam alicui Præsentium successorem dedit, semper illud addidit, Gratias tibi agit Respublica*. Ita Spartianus in Adriano pag. 5. & Pollio in Gallienis p. 181. edit. Salmasii, ut verbi invidiam mollirent.

ΔΙΑ´ΔΡΟΜΟΣ. Eustathius Od. φ. ὀχεῖς δὲ φασιν,

οὐ τοὺς ἔνδον μοχλοὺς, ἢ δύο τυχὸν ὄντας, ἢ ἕνα μὲν, ἐχηματισμένον δὲ πληθυντικῶς κατὰ σχῆμα ποιητικὸν, ἀλλὰ τὰς λεγομένας βαλάνους ἐν τῷ χελωνίῳ καταντικρὺ τῆς κλειδὸς, αἳ περιάγονται φασὶ καὶ ἀνοίγονται· δοκοῦσι δὲ αὐταὶ εἶναι, αἳ νῦν διαδρόμοις φαμέν.

ΔΙΑΖΥ΄ΓΙΟΝ. *Post vocem* repudium, *adde.* Eustathius ad Iliad. μ'. διαζύγιον φαμὲν τὸ ἀπὸ τοῦ ἐρωτικοῦ κατὰ γάμον ζυγοῦ διασμόν.

ΔΙΑΚΙ΄ΤΡΙΟΝ. *Post locum Sethi, adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum :

> Μηλίτζια τε καὶ φοίνικας, ἰσχάδας, καὶ καρύδια,
> Καὶ ϲαπυδίτζας χιωτικὰς, καὶ ἀπὸ τὸ διακύτριν.

ΔΙΑΚΟΝΙ΄Α. *In fine adde.* Διακονία videtur usurpari pro ergasterio seu officina, à Symeone Logotheta in Chron. MS. anno 34. Justiniani : καὶ εἰσήρχοντο εἰς τὰς διακονίας διαφθορούσης κυριακῆς, καὶ ἥρπασαν τὰς ὑποστάσεις. Ubi Theophanes habet, εἰς τὰς γειτονίας.

ΔΙΑΚΟ΄ΝΙΣΣΑΙ, in Διάκον. *Pag.* 297. *lin.* 7. *post* describit, *adde.* Epiphanius in Expositione fidei Catholicæ n. 21. καὶ διακόνισσαι δὲ καθίστανται εἰς ὑπηρεσίαν γυναικῶν μόνον, διὰ τὴν σεμνότητα, ἄν χρεία καταλάβοι λουτροῦ ἕνεκα, ἢ ἐπισκέψεως σωμάτων· καὶ αὗται δὲ μονόγαμοι ἐγκρατευσάμεναι, ἢ χηρεύσασαι ἀπὸ μονογαμίας, ἢ ἀειπάρθενοι οὖσαι. *Post locum Balsamonis, adde.* Idem Balsamon ad Can. 15. Concil. Calched. διακόνισσαι σήμερον οὐ χειροτονεῖται, κἂν καταχρηστικῶς τινες τῶν ἀσκητριῶν διακόνισσαι.

ΔΙΑ΄ΚΟΣ, *diaconus*, διάκων, occurrit non semel apud Neophytum Rhodinum lib. de Sacramentis.

ΔΙΑΚΡΙΝΟ΄ΜΕΝΟΙ. *Adde in fine.* & Combefisium in Manipul. pag. 59.

ΔΙ΄ΑΙΤΑ, *domicilium.* Balsamon ad Can. 20. VII. Synodi : τὸ ὄνομα δὲ τῆς διαίτης οὐκ ἐκλαμβάνεται εἰς εὐωχίαν, κατὰ τοὺς γραμματικοὺς, ἀλλ' εἰς κατοίκησιν· δίαιτα γὰρ παρὰ τοῖς νομικοῖς, ἡ κατοικία ἐστί.

ΔΙΑ΄ΛΟΓΟΣ. *In fine adde.* Luithprandus in Legat. *Romanus enim Clericus, postmodum universalis Papa Gregorius, qui à vobis appellatus est Dialogus, Eutychium Constantinopolitanum Patriarcham ab ejusmodi hæresi liberavit.*

ΔΙΑΜΑΡΤΥ΄ΡΕΣΘΑΙ. *Adde in fine.* Cyrillus Scythopol. in vita S. Sabæ cap. 57. δέησιν ἤτοι διαμαρτυρίαν γράψαντες τῷ βασιλεῖ, &c.

ΔΙΑΜΥΡΑ΄ΖΕΙΝ, pro διαμερίζειν seu διαμείζειν, Gregorius Hierodiacon. in Synopsi dogmat. Eccl. ἡ χάρις Θεοῦ, ἡ ὁποῖα διαμυρίζεται εἰς ἑπτὰ γραφαῖς. Ita alibi.

ΔΙΑΝΥΚΤΕ΄ΡΙΟΣ, *sacra vigilia*, quæ in Ecclesia peraguntur. Andreas Cretensis in S. Patapio pag. 224. διανυκτερίου δὲ γινομένης ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωΐ, &c. Infrà, ἱερὰν παννυχίδα vocat.

ΔΙΑ΄ΡΙΟΝ. *In fine adde.* & Sponium in Misc. antiq. sect. 10. n. 99.

ΔΙΑΣΩ΄ΖΕΙΝ. *Lin.* 2. *post* præstare, *adde.* seu *cum defensione deducere*, ut loquitur Orosius lib. 7. cap. 39.

ΔΙΑΤΟΜΙ΄ΤΑΙ. *In fine adde.* Chrysostomus Homil. in Matth. 21. ex edit. Coteleriana : ἐμοὶ ἔσηκεν ἐῤῥωμένον τὸ δόγμα τῆς εὐσεβείας, καὶ παντὶ πιστῷ, οὐχ ὅπου ὁ μόνος διαλέγεται Πατὴρ, συμπαρείληπται καὶ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· ὅπου Υἱὸς διαλέγεται Πατρὸς αὐθεντία· ὅπου Πατὴρ αὐθεντεῖ, Υἱοῦ ἐξουσία· ὅπου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐνεργεῖ, τοῦ Πατρὸς ἡ ἐνέργεια. οὐ τέμνεται τῆς ἁγίας Τριάδος ἡ δόξα, ἐπειδὴ οὐ τέμνεται τὸ δόγμα τῆς ἀληθείας. S. Proclus Patr. CP. orat. 1. μὴ μαθητεύσῃς Ἀρείῳ· ἐκεῖνος γὰρ ἀσεβῶς τὴν οὐσίαν τέμνει, &c. S. Gregorius Nazianzenus de vita sua, ubi de Ario : τεμὼν ἀνίσως τὴν ἀμέριστον οὐσίαν. Infrà de Arianis : οἱ τῆς ἀτμήτου φύσεως διαιρέται. Avitus Viennensis in fragmento edito à Baluzio lib. 1. Miscellan. pag. 362. *Nec tamen, ut nuper habita conlocutione tractavimus, scinditur una personarum discretione divinitas.* Ita auctor de initiis hæreseon Arianos Κόπλας vocat.

ΔΙΑΤΑ΄ΚΤΩΡ, *Dictator.* Isaacius Tzetzes in Lycophron. pag. 92. κοινῶς ὁ Διατάκτωρ λέγεται· τύραννος δὲ ὁ βίαιος μονάρχης· βασιλεὺς δὲ ὁ ἐννόμως καὶ δικαίως κρατῶν. Psellus in Grammatica MS. Δικτάτωρ, ὁ Διώπατης.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ΄. Cedrenus pag. 569. in Basilio : λέγεται δὲ ὅτι καπελθόντος αὐτοῦ εἰς τὴν εἰρημένην διατριβὴν, ὡς οὐδεὶς ἔτυχεν ἐγκαλῶν, &c. Constantinus in avi vita n. 24. habet, εἰς τὴν τοιαύτην διατριβήν. Xylander Cedreni interpres addidit loci nomen esse, in quo judicia exercebantur : Allatius, *ad eundem auditorii locum*; Combefisius verò n. 31. *ad eum judicii locum atque palæstram* vertunt. Sed hîc διατριβὴ nihil aliud est quàm *occupatio, exercitium*, seu judicia exercendi mos sibi consuetus.

ΔΙΑ΄ΦΑΥΜΑ, *aurora*, nostris *le point du jour.* Joannes Episcopus Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis : ἐκάθητο λαλῶν αὐτῷ περὶ ὠφελείας μετὰ πολλῶν δακρύων ἕως τὸ διάφαυμα. Occurrit rursum semel ac iterum. Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ cap. 17. καὶ διακαρτερήσας τῇ προσευχῇ ἕως τοῦ διαφαύματος, ἀνέβη, &c. Ita cap. 67.

ΔΙΑΦΟΡΙ΄ΤΑΙ, *Acephalorum hæreticorum secta*, de qua Timotheus Presbyter edit. Coterlerianæ p. 397.

ΔΙΑ΄ΨΑΛΜΑ. *Post locum Hesychii adde.* Sanctus Chrysostomus in Psalm. 139. τὸ γὰρ διάψαλμα δηλοῖ πανταχοῦ· καὶ Ἑβραϊστὶ δὲ Σελ εἴρηται τὸ διάψαλμα, ὅπερ ἐστὶν ἀεί. Euthymius Zygabenus in Psalmos : τὸ μὲν τοι διάψαλμα, μεταβολὴν σημαίνει νοήματος, ἢ μέλους, ἢ ἀναβολήν τινα κρούματος, ἢ τοιαῦτα θείου πνεύματος ἔλλαμψιν εἰς τοὺς ψάλλοντας· ἀπεγράφοντο γὰρ ταῦτα πάντα διὰ τὴν ἀκρίβειαν.

ΔΙΔΑ΄ΣΚΕΙΝ. *Pag.* 305. *lin.* 14. *post* interpretarentur, *adde.* Ut eorum adjutores, quomodo ejusmodi concionatores delecti à Prælatis appellantur ab Alcuino epist. 23. ex Mabillonianis. *Eâdem pag. lin.* 28. *post* Homiliæ, *adde.* Cyrillus Scythopolit. in vita MS. S. Euthymii cap. 13. καὶ τὸν προφωνισμένον Ἡσύχιον τὸν πρεσβύτερον καὶ τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλον — ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ. Vide Theophanem p. 75.

ΔΙΔΟ΄ΝΑΙ. *Post locum ex vita S. Pachomii, adde.* Chronicon Alexandrinum anno 8. Leonis M. καὶ λαβὼν εἷς Γότθος λίθον, ἔδωκεν αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκοῆς, &c. Et anno 8. Focæ : καὶ ἔτι πνέοντος αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τις μετὰ ξύλου, &c.

ΔΙΕ΄ΣΙΟΝ, *divortium*, apud Balsamonem ad Nomocan. Photii tit. 13. c. 30. Vide Διαίσιον.

ΔΙ΄ΚΑΙΑ. *Lin.* 3. *post* dicunt, *adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. in Juliano : ἀφείλετο δὲ καὶ τὰ δίκαια τῆς πόλεως, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ καλεῖσθαι αὐτὴν Καισάρειαν. Idem in Anastasio, ubi de Anastasiapoli : ἔκτισε δὲ καὶ δύο δημόσια λουτρὰ, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ δίκαια πόλεως.

ΔΙ΄ΚΑΙΟΣ. *In fine, adde.*

Δίκαιοι, *Sadducæi hæretici* sic dicti. Ecthesis de Judæis ad Christianismum accedentibus ex edit. Coteleriana : Σαδδουκαίοις, τοὺς λεγομένους Δικαίους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημοῦσι, &c. Vide eundem Cotelerium ad Recognit. Clement. p. 357.

ΔΙ΄ΚΑΙΟΙ. *Post vocem* indigitari, *scribe.* Damascenus Studita Homil. 12. ὥσαν δὲ ἤκουσαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἀπὸ τοὺς διαδόχους τῶν Ἀποστόλων, παράδοσις ἄλλοι μὲν ἔγιναν μάρτυρες, ἄλλοι ἀσκηταὶ, ἄλλοι ὁμολογηταὶ, ἄλλοι δίκαιοι, ἄλλοι διδάσκαλοι καὶ ἱερεῖς, &c.

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙ'Α. *Lin. 2. ante* Schol. *adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 3. πᾶς ἄρχων προκαθήμενος καὶ ἔχων ἀρχὴν, ἔχει καὶ δικαιοδοσίαν καὶ κράτος. προκάθηνται δὲ δικαστηρίων οἱ ὀφφικιάλιοι, ὡς ὁ μέγας Δρουγγάριος, ὡς ὁ Δικαιοδότης, ὡσαύτως καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες καὶ ἔχουσι τὴν δικαιοδοσίαν, τουτέστι δύνανται διδόναι δικαστὰς τοῖς ἔχουσι δίκας.

ΔΙΚΑΙΟΥ'Ν, *aequum censere*, δίκαιον κρίνειν. Ita hanc vocem interpretantur Zonaras & Balsamon ad Can. 17. Nicæn. ad Can. 4. & 5. Concil. CP. ad Can. 1. Concil. Calched.

ΔΙΚΑΙΟΤΗ'ΡΙΟΝ, *Tribunal juridicum*, apud Maximum Cythær. in Synaxar. 4. Febr. καὶ πέμπεται εἰς τὰ ἐκεῖ δικαιωτήρια, &c.

ΔΙΚΑΙΩ'ΜΑΤΑ. *Pag. 309. post* Scylitz. *scribe.* Symeon Logotheta in Chron. MS. in Justiniano: ἥ τε μεγάλη ἐκκλησία, καὶ τὰ χαρτῶα δικαιώματα incensa sunt.

ΔΙΚΑΝΙ'ΚΙΟΝ. *Post locum Asterii, scribe.* Damascenus Studita Homil. 32. καὶ ἀκουμπῶντας μὲ τὸ δεκανίκιν, &c. Ita alibi semel ac iterum.

ΔΙΚΑ'ΤΩΡ, *Dictator.* Georgius Syncellus p. 237. μεθ' οὓς λοιπὸν ὕπατοι, —εἶτα δήμαρχοι καὶ δικάτορες. Ita rursum p. 248. & 251. Vide Δικτάτωρ.

ΔΙΚΤΑ'ΤΩΡ. *Post locum ex Hesychio, adde.* Zonaras lib. 17. n. 5. σέλλεται αὖθις Λέων ὁ πρωτοβεστιάριος ἄκρατον ἐξουσίαν ἐμπιστευθεὶς, καὶ πάντα πράττειν ὅσα καὶ βασιλεῦσιν ἀνεῖται ἄδειαν εἰληφὼς, εἴποιεν ἄν τις τῇ Λατίνων φωνῇ τὸν ἄνδρα δικτάτορα. Symeon Logotheta in Chron. MS. in Julio: ἔτος καὶ δικτάτωρ ἐκλήθη, ὅ ἐστι μονάρχης· δικτατωρεία δέ ἐστιν ἀρχὴ ἀνεύθυνος.

ΔΙΜΟΙΡΙ'ΤΑΙ. *In fine adde.* De iis copiosè agit Epiphanius hæresi 77.

ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ. *In fine, subde.*

Ἀντιδιοικηταὶ, qui διοικητῶν actionibus invigilant, quomodo ii quos vulgò *Contrôleurs* vocamus. Leo Philosophus ex Cod. Reg. fol. 70. verso: περὶ ἀρχόντων λαμβανόντων δούλοις κριτῶν, καπνικῶν, ἀντιδιοικητῶν, ἐπισκεπτητῶν, καὶ τῶν λοιπῶν.

ΔΙΟ'ΡΘΙΜΟΙ, *adde*, pro ἰδιόρυθμοι, *& in fine adde*, & ἰδιόρυθμοι.

ΔΙ'ΟΣ. *Adde in fine.* Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis jun. Stylitæ n. 81. Δίου μηνὸς, ὃν ἡ παρ' ἡμῖν γλῶττα Νοέμβριον καλεῖν οἶδεν.

ΔΙΠΛΑ'ΣΜΑΤΑ. Scholion ad Can. 75. Concilii Trullani ex Cod. Bodleiano: σημείωσαι τὸν παρόντα κανόνα κωλύοντα τὰς θυμελικὰς ψαλμῳδίας, καὶ τὰ λεγόμενα Διπλάσματα, καὶ θαύμασον πῶς ἀναιδῶς γίνεται ἡ τούτων καταφρόνησις.

ΔΙΠΛΗ', *Biduana. Lin. 2. post* jejunare, *scribe.* Amphilochius de Non desperando p. 265. καὶ τὸ χαλεπώτερον, ὅτι οὐκ ἐᾷ με ψάλλειν τὰς ὥρας, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς κωλύει με νηστεῦσαι διπλῶς. Infrà: τὸ δὲ διπλᾶ νηστεύειν, μόνοις τοῖς ἀναχωρηταῖς ἁρμόζει. Rursum: τὸ μοναστήριον ἡμῶν, πάτερ, οὔτε ἄρτον, οὔτε ἔλαιον, οὔτε ἰχθύας ἤσθιε· νηστεύομεν δὲ διπλᾶ. Mox: τί σοι λέγω σοι, τέκνον, οἱ νηστεύοντες διπλᾶ, ἐσθίουσι τετραπλᾶ, καὶ κοιμῶνται τετραπλᾶ. Ibidem: εἰ δὲ νηστεύομεν διπλᾶ, καὶ τρώγομεν διπλᾶ, καὶ κοιμώμεθα τετραπλᾶ, &c. *In fine subde.*

Διπλαῖ, *Diplomata quævis.* Apollonius Tyaneus in epist. ad Euphratem: ἐπιτήδες ἔθνη, τὰ μεταξὺ τῆς Ἰταλίας, ἀπὸ Συρίας ἀρξάμενος, ἐπιδείκνυς σαυτὸν ἐν τῷ τοῦ βασιλέως λεγομέναις διπλαῖς.

ΔΙΠΛΟΚΑΤΗΧΟΥ'ΜΕΝΟΝ, *Cantici Ecclesiastici species*, iterata fortè precatio pro Catechumenis. Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. δεῖ εἰδέναι ὅτι τὰ διακονικὰ, καὶ τὰ διπλοκατηχούμενα, καὶ ἡ εὐχὴ ἀπὸ τῆς τετάρτης ἄρχεται τῆς μεσονηστίμου, καὶ λέγονται μέχρι τῆς μεγάλης τετάρτης. Infrà: καὶ ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας ἄρχεται ὁ ἱερεὺς τῶν αἰτήσεων τῶν διπλοκατηχουμένων, καὶ τῆς εὐχῆς· λέγονται δὲ καθὼς προτέτακται, οὐ μόνον ἐν ταῖς προηγιασμέναις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σαββάτοις, καὶ τῇ κυριακαῖς, ἐν τοῖς τοῦ Χρυσοστόμου δηλονότι λειτουργίᾳ καὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου μέχρι τῆς μεγάλης δ'.

ΔΙ'ΠΛΩΜΑ, *Litera Principum signis obsignata, diploma.* Scholiastes MS. ad Philostrati imagines: πτύχες, αἱ θύραι, καὶ κοινῶς διπλώματα. Vox à Latinis mediæ ætatis passim usurpata. Vide Budæum ad Pandect. part. 2.

Δίπλωμα, *Evectio, tractoria, combina*, de quibus vocibus egimus in Glossar. mediæ Latinit. Capitolinus in Pertinace: *quod sine diplomatibus cursum usurpaverat, pedibus ab Antiochia ad legationem suam ire jussus est.*

ΔΙ'Σ, pro ἑξ, in Laterculo Paschali Hippolyti Episcopi, *Bissextus.* Vide Scaligerum lib. 7. de emendat. temp. p. 730.

ΔΙΣΑ'ΚΙΟΝ. *Post locum Zachariæ, adde.* Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. καὶ ἔθηκεν τὴν ῥάβδον ἐν τῷ δισακίῳ ἐπάνω τοῦ ὄνου.

ΔΙ'ΣΕΚΤΟΣ. *Adde in fine.* Poëma Iambicum MS. Michaëlis Pselli περὶ Καλάνδων, Νοννῶν καὶ Εἰδῶν:

> Εἰ δ' ἦν ὁ μὴν ὁ πρέσβυς ἐννέα φέρων,
> Δὶς τὸ περὶ ἓξ σμύειρεν ὡς πρὸς τὸν χρόνον,
> Ὅπερ βίσεξτον γλῶσσα Ῥωμαίων λέγει,
> Δίσεξτον ὃν μάλιστα φωνῇ γνωρίμῳ.

ΔΙΣΚΕΥ'Σ, *species Cometæ*, quam sic describit Anonymus MS. de terræmotu & diversis apotelesmatis, ubi de variis Cometis: ὁ δὲ δισκεὺς ὀνομαζόμενος τοῦ . . . ἐστι στρογγύλος καὶ ὅμοιον ἔχει χρώματα . . . ἠλέκτρῳ ἀμφότερος. περὶ δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἀκτῖνες περικέχυνται ὁμοίως διαμεμένειμμένος.

ΔΙΤΑ'ΡΙΟΣ, in Glossis Basilic. πλυντήριος.

ΔΙ'ΥΟΣ, *Divus*, in Nummo veteri, in quo scriptum, ΑΝΤΙΝΟΟΣ ΔΙΥΟΣ, apud Gisbertum Cuperum in Explic. Nomismat. antiq. p. 243.

ΔΙΦΡΥΓΕ'Σ, τὸ συρικὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sandix.*

ΔΙΩΓΜΙ'ΤΑΙ. *Post locum ex Epist. adde.* Metaphrastes in vita S. Athanasii: ζημίαν ζωῆς ὑφέξειν τοὺς διωγμίτας, εἰ μὴ τὸν Ἀθανάσιον ζῶντα παραστήσωσι.

ΔΟ'ΔΟΡΟΣ, τὸ ἐρύσιμον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Erysimum.*

ΔΟΞΑ'ΡΙΟΝ, *Gloriola. In fine scribe.* Marcus Ephesius Archiep. in Georgium Scholarium MS. ἀλλὰ κατέχει σε τὸ καινὸν δοξάριον, καὶ ὁ ψευδώνυμος πλοῦτος.

ΔΟ'ΜΝΑ. *In fine adde.* & Scaligerum ad Eusebii Chronicon pag. 230.

ΔΟΡΥΦΟ'ΡΟΙ, *Prætoriani milites:* unde Δορυφορικὸν apud Herodianum, Dionem, & alios, *Prætorianæ cohortes.* Vide Πραιτωριανός.

ΔΟΣΟΛΗΨΙ'Α, διδὸν καὶ λαμβάνειν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΔΟΥΒΕ'Ι, *stirpis species.* Constantinus à secretis MS. lib. 4. οἱ κόκκοι τοῦ δουβεῖ οἱ τέλειοι ὠφέλιμοι εἰς τὴν νοῦσον τῶν ὤμων.

ΔΟΥΚΑ'ΤΩΡ. *Adde in fine.* In notitia Imp. occurrunt *Equites Ducatores Illyriciani, primi Ducatores Amidæ*, sub disposit. Ducis Mesopotamiæ.

ΔΟΥΚΗΝΑ'ΡΙΟΙ. *In fine adde.* Vide Sponium in Miscellan. antiq. sect. 10. n. 51.

ΔΟΥΛΕ'ΒΕΙΝ, pro δουλεύειν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ περιπάτει, ἐμπυρέπε, καὶ δούλεβε τοὺς πάντας.

ΔΟΥΛΕΙ'Α. *Post locum Constantini, adde.* Idem cap. 51. ὅτι δὲ ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ ταξιδίου, πάλιν ἦσαν εἰς τὴν

ἰδίαν δουλείαν καθὼς καὶ πρὸ ὑπῆρχον. Petrus Siculus lib. 1. hist. Manich. ἐπειδὴ δουλείας ὑιὸς βασιλικῆς ἕνεκεν ἐκεῖσε παραγενόμενος, &c. Infrà: ἡ δὲ δουλεία ἡμῶν αἰχμαλώτων τὴν ὑπαλλαγή.

ΔΟΥΛΕΚΔΟΥΛΟΙ, *Ex servis nati.* Eustathius ad Iliad. ο. pag. 1024. ubi περὶ δουλικῶν ὀνομάτων· καὶ οἱ σύνδρωνες, οἱ κοινῶς δουλέκδουλοι.

ΔΟΥΞ. *Pag.* 328. *lin.* 5. *post* haberent, *adde.* Tributa ac vectigalia exigerent, & militum caussas dijudicarent. Theodorus Hermopolites MS. lib. 2. tit. 1. τὸ γὰρ παλαιὸν δύο ἄρχοντες ἀπεσέλλοντο εἰς τὸ καθὲν θέμα, ὁ μὲν χάειν τὸ κρίνειν τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, ἤτοι ἰδιωτικὰς, ὁ λεγόμενος καὶ Κεντής· ὁ δὲ Δοὺξ, καὶ τοὺς στρατιώτας ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν, καὶ τὴν ἀπαίτησιν ποιῶν. Idem lib. 9. tit. 1. τὸ παλαιὸν εἰς ἓν ἕκαστον θέμα ἀπεστέλλοντο δύο ἄρχοντες, εἷς στρατιώτης, ἤτοι ὁ Δοὺξ, καὶ ἕτερος Κεντής. καὶ ὁ μὲν Δοὺξ τὴν ἀρχὴν τῶν στρατιωτῶν, καὶ κρίνων αὐτοὺς περὶ στρατιωτικῶν πραγμάτων, ἤτοι τῶν ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων. Zosimus lib. 2. ἀλλὰ καὶ τῶν λεγομένων Δουκῶν, οἱ στρατηγῶν ἐν ἑκάστῳ τόπῳ τάξιν ἐπεῖχον. *Ibidem lin.* 45. *post* &c. *adde.* Procopius lib. 2. Persic. cap. 1. de Summo Duce Palæstinæ: καὶ Σουμμῳ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ στρατιωτῶν ἡγησαμένῳ.

ΔΟΥΡΡΟΥΝΙΖ. Constantinus à secretis MS. lib. 3. λαβὼν σάχος Ἰνδικὸν, καὶ λεπτοκινάμωμον, καὶ ζουρουμβέτι, καὶ δουρρουνὶζ, &c.

ΔΟΧΕΙΑΡΙΟΣ. *In fine adde.* Vide Damascenum Studitam Hom. 18. de SS. Archangelis, mirac. 43.

ΔΡΑΓΑΣΙΑ. Damascenus Studita in Homil. 19. de S. Eustathio: βλέποντες δὲ τοὺς στρατιώτας ὅτι ἐγγύζουν, ἐκατέβη ἀπὸ τὴν δραγασίαν του. Ubi vita ejusdem Sancti edita à Combefisio pag. 21. θεασάμενος δὲ τοὺς στρατιώτας ἐγγίζοντας αὐτῷ κατελθὼν ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ ἐκαθέζετο, ἔστη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἄντικρυς αὐτῶν. Ex quibus videtur legendum ἀγρυπνίαν. Vide in hac voce.

ΔΡΑΓΑΤΗΣ. *Post locum Stephani, scribe.* Nicephorus Presbyter in vita MS. S. Andreæ Sali: ἀλλ' οὐχ ὑπάρχει ὁ δραγάτης χωρικὸς, καὶ πάντως ἔχει ἐν τῷ τόπῳ αὐτὸν δεσμῆσαι. Infrà: καὶ φησὶ, τί ἐστι, ἔξηχε, εἶδες τὸν δραγάτην πῶς φυλάσσει τὸν ἀμπελῶνα κυρίου; πῶς διώκει τοὺς κόρακας καὶ τὰς κορώνας; Basilographe MS. καὶ ἦλθα, καὶ ἐδῶ να ἦμαι δραγάτης νὰ τὸ βλέπω τὸ ἀμπέλιν, &c.

ΔΡΑΚΟΝΑΡΙΟΣ. *Lin. penult. post* Draco, *adde.* Parthis etiam dracones pro vexillis attribuit Lucianus in lib. de conscribenda historia, quos verorum draconum simulacra fuisse ait, ea arte expressa ad terrorem hostibus inferendum.

ΔΡΑΚΟΣ, *Draco*, Δράκων. Threnus MS. de capta Constantinopoli:

Ἐρρέφισε τοὺς Χριστιανοὺς ὡς δράκος πινασμένος.

ΔΡΙΜΑΛΙΔΑ, ἡ λάπαθος, in Lex. MS. Reg. Cod. 1843. *Lapathum.*

ΔΡΟΜΩΝ. *Post locos Theophanis, adde.* Michaël Psellus in hist. MS. lib. 1. ἀλλὰ καὶ τὰς ναῦς ἐπεῖχον, ὁπόσαι εἰς τὸ πομπεῖον ἐτύγχανον ἱκαναί.

ΔΡΟΤΖΙΛΑΙΣ, *Prurigo.* Constantinus à secretis MS. cap. 136. περὶ τὸ λεπτοπυρώδους κνισμόρας, καὶ τῆς λεγομένης τῶν ἰδιωτῶν δροτζίλαις. Infrà: καὶ ἀπαναβάλλει εἰς δροτζίλαις, καὶ ψωρίασιν, καὶ κνησμόν.

ΔΡΟΥΒΑΝΙΣΤΟΣ. Ptochoprodromus MS.

Ἐπάρεται δρυβανιστὸν ὀξύγαλον γυναῖκα.

ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΣ. *In fine adde.* De Drungarii tribunali non semel etiam agit Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 1. ὁ κύριος δικαστὴς, οἷοί εἰσιν οἱ δώδεκα κριταὶ, καὶ οἱ τῶν δικαστηρίων προκαθήμενοι, οἷον ὁ Δρουγγάριος, ὁ Δικαιοδότης. Tit. 3. ἅμα τῷ μεγάλῳ Δρουγγαρίῳ ἢ τῷ Δικαιοδότῃ· οὗτοι γάρ εἰσιν ἄρχοντες, καὶ προκάθηνται βήματος, καὶ δύνανται διδόναι δικαστὰς τοῖς ζητοῦσιν. Infrà: κρίνει ὡς Δρουγγάριος ὁ ἱκανώτης. Occurrit rursum. Ibidem tit. 5. ἔμαθες ὅτι τοῖς κληρικοῖς πρόσφορος ἐπὶ δικαστὴς ὁ πατριάρχης· τοῖς δὲ λαϊκοῖς τοῖς μήτε συγκλητικοῖς μήτε ἀξιωματικοῖς, ὁ Δρουγγάριος.

ΔΡΟΥΓΓΟΣ. *In fine subde.*

Δροῦγγος, vox Cataphrygum, quibus *nasum* sonat, ut est apud Epiphanium hæresi 48. n. 14. qui à Græco ῥύγχος detortam putat; unde globos, seu cuneos militum, *drungos* appellatos censet Petavius.

ΔΥΝΑΜΕΡΟΝ. *In fine adde.* Δυνάμερον Nicolai laudat Aëtius lib. 10. cap. 27. ejusdem scilicet Myrepsi.

ΔΥΟ ΔΥΟ. *Post locum ex Paradiso, scribe.* Joannes Episcopus Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἦλθε δὲ διὰ δύο, ἢ διὰ πέντε οὕτως ἐπὶ εἴκοσι ἔτεσιν. Joannes Colobus in vita MS. S. Païsii: τῇ τετάρτῃ ἑβδομάδι ἐποίησαν προσευχὰς, καὶ δύο δύο νηστεύειν. *Post locum Moschi, adde.* Athanasius in vita S. Antonii pag. 13. 1. edit. ἤσθιεν ἅπαξ τῆς ἡμέρας μετὰ δύσιν ἡλίου· ἦν δ' ὅτε καὶ διὰ δύο, πολλάκις δὲ διὰ τεσσάρων μετελάμβανε. Nilus de octo vitiis, ex edit. Coteleriana, de gula: τὴν δὲ καθημερινὴν νηστείαν ἐδοκίμασαν ὠφελιμωτέραν εἶναι τῆς ἐν δυσὶν, ἢ τρισὶν, ἢ τέτταρσιν, ἢ καὶ μέχρις ἑβδομάδος παρελκομένης.

Ibidem in fine, adde. Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. πάτερ, ἀνήσθυσα διακοσίας κυριακὰς ἐξ ἕξ.

ΔΥΣΩΠΗΣΙΜΟΣ, *Reverendus.* Palladius in hist. Lausiaca apud V. Cl. Cotelerium in Ω: λαμπρὸς ἄγαν καὶ φαιδρὸς τῷ προσώπῳ, ὡς καὶ ὁρώμενον μόνον, δυσωπήσιμον εἶναι τὸν ἄνδρα.

ΔΥΣΟΦΡΙΔΗΣ. Leges Cypriorum MSS. fol. 13. ἐὰν οὐδὲ ἔνε οἱ μάρτυρες ἄξιοι, ἀνὲν καὶ ἔνε πτωχοὶ, να μὴ δει ἀξιάζει τὸ ἰδικόν τῶν 11. ν'. χρυσᾶ, ἐὰν ἔνε πορνικοὶ, ἐὰν ἔνε δυσαφρίδη, ἐὰν ἔνε ζαριστάδες, ἐὰν ἐφάνησαν εἰς ἄλλον τόπον ἐπίορκοι, &c. ubi legendum fortè δυσοφρύδη, *superciliosus.*

ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ. *Post locum Anonymi, scribe.* Maximus Cythær. in Synaxar. 18. April in S. Athanasio: διότι ποτὲ δὲν ἤγγιζε ποτὲ ἢ ψάλει παρὰ τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ Δωδεκαημέρου.

ΔΩΜΕΘΑ. Vide in Σπιχεῖν, in Addit.

ΔΩΡΟΝ, in Ἀντίδωρον. *Post locum Portii, adde* Anonymus MS. contra Latinos: εἶτα αἴρει τὸν ἐσφραγισμένον τύπον τοῦ ἄρτου, καὶ τοῦτον μὲν εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον ἐμβάλλει, ἐπιλέγων καὶ τὰς εἰωθυίας εὐχάς· τὸ δὲ λοιπὸν ἔξω τοῦ βήματος πᾶσιν εἰς κοινωνίαν καὶ μετοχὴν ἁγιασμοῦ ἐπιδίδωσιν, ὃς καὶ ἀντίδωρον λέγεται.

E.

ΕΑΣΦΑΤ, ὁ ἐλλέβορος ὁ μέλας, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Elleborus niger.*

ΕΒΔΟΜΑΣ. *Post locum Clementis, adde.* Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis Jun. Stylitæ n. 99. ἡ τοῦ θείου Πάσχα λάμπουσα φαιδρὸν ἑβδομὰς, τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν πανηγυρίζουσα. *In fine subde.*

Ἑβδομὰς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, quæ festum Pentecosten sequitur, in Pœnitentiali à Morino edito Observationem porro hebdomadum quæ hodie obtinet, ante tempora Theodosii vulgò non receptam fuisse annotat Casaubonus ad Suetonium in Tiberio cap. 32. tametsi Græci & Latini imitatione Judæorum septimum diem atque adeò Sabbatum quodammodo observarint.

ΕΒΔΟΜΑΔΑΡΙΟΣ. *Post locum ex vita S. Pachomii, adde.* Balsamon ad Canon. 13 in Trullo

οἱ ἐν ἐφημερείᾳ αὐτοῦ λειτουργοῦντες· οἱ ἑβδομαδικῶς λειτουργοῦντες.

ἘΒΟΔΙ'Α. *Ante locum hiſt. Apollonii, ſcribe.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Εἰσῆλθεν, ὢ τοῦ θαύματος, καὶ τὸ μονοκυθρίτζιν
> Γαραθμίζων ὀλιγὸν, καὶ πέμπων ἐβοδίαν.

ἘΒΟΥΛ, *Sabina*, herba, de qua Ruellius lib. 1. cap. 59. & alibi. Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 4. τὸ δὲ ἔβουλ, τουτέστι σαβίνα, κτείνει τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ κοιλίᾳ.

ἘΓΓΑΣΤΡΩ'ΝΕΙΝ. *Poſt locum vitæ S. Symeonis, adde.* Syntipas MS. παρθένος ἐγὼ τὸ σῶμα ἐτύγχανον, καὶ σὺ γοῦν ἄρτι ἐν γαστρὶ ἔχεις· πῶς ἐγὼ ἐγγαστρωμένος γενήσομαι;

ἘΓΓΡΑΦΟΝ. *Lin. 12. poſt* deponebant, *adde.* ὁμολογίαν, & ὁμολογίαν ἔγγραφον vocat Theodorus Lector in Anaſtaſio.

ἘΓΓΩΝ. *In fine adde.* Ita Petrus Siculus in hiſt. Manichæorum pag. 40. 44.

ἘΓΓΩΝ, pro ἔγγονος, *Nepos.* Utitur Theophanes anno 1. Heracleonæ, an. 6. Rhinotmeti p. 318. & alibi non ſemel.

ἘΓΚΑΙ'ΝΙΑ. *Poſt locum Lactantii, adde.* Lampridius in Heliogabalo: *Lavacrum quod Antoninus Caracallus dedicaverat.* Vopiſcus in Tacito: *Dedicatæ autem ſunt ſolæ argenteæ (ſtatuæ.*

ἘΓΚΑΥΣΤΟΝ, *Atramentum.* Joannes Carpathi Epiſcopus MS. ἐφαίνοντο γὰρ ὡς ἀπὸ ἐγκαύστου μέλανος.

ἘΓΚΛΕΙΣΤΟΙ. *Poſt locum Cyrilli Scyth. adde.* Andreas Cretenſis orat. 2. in S. Patapium p. 223. ἦν γὰρ ὁ τόπος τοῦ ἀρχαίου ἐγκλειστηρίου ἡσυχαζούσης μιᾶς ἐν αὐτῷ. Suprà, κελλίον appellavit. Rurſum infrà: ἠπείγετο τὰς ἀδελφὰς πρὶν ἢ ἀποδοῦναι τὸ πνεῦμα, ὅπως καὶ αὐτὴν ἐμβάλωσιν εἰς τὴν ἐγκλείστραν, καὶ ἐκεῖ τῆς τελευτῆς ἀξιωθῇ.

ἘΓΚΛΕΙ'ΣΤΡΑ. *Poſt locum Theophanis, adde.* Joannes Tzetzes Epiſt. 14. MS. παῦσον τὸ τῶν ἀνδρῶν κακομήχανον· ἔγκλεισον τὰς ἐγκλείστρας τελείως φροντιστηρίων φρουραῖς, καὶ κοινοβίοις τούτοις ὑπόβαλλε. αἱ γὰρ ἐγκλείστραι γεγόνασιν ἀνθρωποχοιροβοσκεῖα, καὶ συμποσίων καὶ μοιχείας καταγώγια.

ἘΓΚΟΙ'ΜΙΣΜΑ, *Velum, vel Pallium, quo ſepulcra teguntur.* Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni pag. 363. ubi de ſepulcro Mahometi: σὺ ἔχεις τάφον ἔχοντά τι ἔξωθεν ἐγκοίμισμα πάνυ θαυμαστὸν ἀπὸ χρυσίου καὶ μαργάρων, ἔσωθεν δὲ δυσωδίας καὶ σκωλήκων γέμει.

ἘΓΚΟ'ΛΦΗ, *Encolpium.* Anonymus Aſtronomus MS. ἐγκόλφιον ὡς φορεῖ τὴν πρὸς Θεοτόκον, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πονέσει. Infrà: ὡς φορῇ τὸν τίμιον σταυρὸν ἐγκόλφιον, καὶ μὴ δαχθῇ παρὰ τοῦ σκορπίου, &c.

ἘΓΚΟ'ΡΦΙΟΝ, *Amuletum ad ſinum pendens,* ἐγκόλπιον. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Ἀμὲ τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ ποῦ κρεμοῦνται σὰ στήθη.

Vide Κόρφος.

ἘΓΚΡΑΤΙ'ΤΑΙ. *Poſt locum Baſilii, adde.* Epiphanius hæreſi 47.

ἘΓΚΙΑΥΛΟΠΑ'ΣΤΟΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Σκυμβροπαλαμιδόπαστος, ἐγκραυλοπαστοφάγος.

ἘΓΚΡΙΣΜΑ, μύρον, in Lexico Nicomedis MS. *Unguentum.*

ἘΓΚΥ'ΛΙΣΜΑ, *vox nautica.* Epiphanius in hæreſi Apoſtolicor. n. 3. ubi de navi: τὰς δὲ ἀγκύρας ἑτέρων, πηδάλιά τε καὶ σανίδας, καὶ τὰ ἐγκυλίσματά τε, καὶ μέρη πρύμνης, καὶ τοίχων, καὶ ζυγωμάτων, &c.

ἘΥΓΝΕΙΑ. *In fine adde.* Beliſſarion Donatus in vita MS. S. Antonii: καὶ εἰς τοῦτο ἔγνια τῶν μοναχῶν.

ἘΓΡΗ'ΓΟΡΟΙ, dicti Angeli, qui, ut eſt Geneſ. cap. 6. aſſumptis filiabus hominum, ex iis gigantes procrearunt, de quibus in primis Clemens Alexandrinus lib. 2. Pædagog. cap. 9. Georgius Syncellus ex libro Enoch apocrypho, & ex Syncello Cedrenus, & alii: ex recentioribus verò Scaliger in Notis ad Græca Euſebii pag. 404. 2. edit. & Goarus ad Syncellum pag. 6.

ἘΓΧΕΙ'ΡΙΟΝ. *Poſt locum Germani, ſcribe.* Joannes Epiſcopus Carpathi cap. 42. ex MS. ἐγχείριον μὴ κρεμάσῃς ἐπὶ τῆς ζώνης, &c. Nicephorus Uranus in vita S. Danielis Stylitæ Jun. n. 6. μικρόν τι μέρος (τοῦ μύρου) ὑπολειφθὲν, ὃ ἀνὰ χεῖρας περιέδησεν ἐγχειρίῳ. Metaphraſtes in S. Baſilio: καὶ λύσας αὐτοῦ τὸ ἐγχείριον ἔδωκε τὴν ἀνθρακιὰν ζῶσαν ὥσπερ ἦν τὸ πρότερον.

ἘΘΜΕ'Τ, ὁ κόχλος, in Lexico MS. ex Codice Regio. Vide Ἀθμέτ.

ἘΘΝΗ. *Adde in fine.* Arethas in Apocalypſin cap. 52. ait, ſacram Scripturam, τοῦ Ἰσραὴλ χωρὶς, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἔθνη προσαγορεύειν conſueviſſe. Michaël Pſellus in Synopſi legum:

> Νόμιμον ἐθνικόν ἐστι, οὐχὶ τὸ βαρβαρῶδες,
> Τὸ μὲν γὰρ τοῦ ἔθνους ὄνομα νομικῶς εἰρημένον,
> Γενῶν συλληπτικόν ἐστι νόμοις ὑποκειμένων.

ΕἸΛΗΤΑ'ΡΙΟΝ. *Adde in fine.* Arethas in Apocalypſin cap. 18. εἰλητάριον ὁ Ἑβραῖος ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν βιβλίων ἐκέχρητο.

ΕἸΡΗΝΕΥ'ΕΙΝ. *Pag. 355. poſt locum Socratis, ſcribe.* Joannes Carpathi Epiſc. de Anachoretis, MS. καὶ ἔκρουσεν ὥστε εἰσελθεῖν, καὶ εἰρηνεῦσαι αὐτούς.

ΕἸΡΗ'ΝΗ. *Poſt locum Symeonis Theſſalon. adde.* Huc porro pertinent iſta Meletii Antiochiæ Epiſcopi, apud Epiphanium hæreſi 73. n. 29. ἵνα δ' ἄν τις τοῦ λόγου τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀρχὴν ποιήσαιτο; ἢ δῆλον ὡς παντὸς ἀρχομένους καὶ λόγου καὶ ἔργου, προσήκει τὴν εἰρήνην ἀρχὴν ποιεῖσθαι, καὶ τέλος, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀρχομένους, καὶ εἰς αὐτὴν καταλήγειν· τοῦτο γὰρ φησὶν ὁ Ἀπόστολος ἀποβήσεσθαι εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ἡμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος, ὃ δίδωσιν Ἰησοῦς τοῖς πιστεύουσιν εἰς αὐτόν.

In fine adde. Paradiſus ubi de Oxyryncho civitate: ἀλλ' οὐδὲ εἷς ἦν οἰκήτωρ αἱρετικὸς, οὐδὲ ἐθνικὸς ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ πάντες ὁμοῦ οἱ πολῖται πιστοὶ καὶ κατηχούμενοι, ὡς δύνασθαι δοῦναι τὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ πλατείᾳ εἰρήνην τῷ λαῷ.

ΕἸΡΗΝΙΚΑΙ'. *Poſt locum Sozomeni, adde.* Epiphanius hæreſi 70. n. 9. ἔν τε χρόνοις Πολυκάρπου καὶ Βίκτωρος, ὡς ἡ ἀνατολὴ πρὸς τὴν δύσιν διαφερομένη, εἰρηνικὰ παρ' ἀλλήλων οὐκ ἐδέχοντο.

ΕἸΡΜΟ'Σ. *Lin. 35. poſt* φρόνημα, *adde.* Anonymus Poëta de Animalibus, de Cygno:

> Καὶ τῷ φυσικῷ τοῦ τραχήλου βαρβίτῳ
> Κινεῖ τὸν εἱρμὸν τῶν μελῶν ὁ τεχνίτης.

ΕἹ'Σ, *quidam*, quomodo *un homme* Galli dicunt: εἷς Γότθος, in Chronico Alexandrino in Leone; εἷς πρεσβύτης, in Theodoſio jun. ſic alibi non ſemel. Ita hanc vocem uſurpaſſe Ariſtidem quidam volunt, loco non indicato. In Novo Teſtamento crebriùs occurrit, ſed ferè ſemper cum adjuncto genitivo: εἷς τῶν μαθητῶν, εἷς τῶν γραμματέων, &c. *quidam ex diſcipulis*, &c.

ΕἸΣΑΓΟ'ΜΕΝΟΙ, *Novitii monachi.* Joannes Colobus in vita MS. S. Paiſii: ἦν γάρ τις τῶν εἰσαγομένων ἀνὴρ κατὰ μόνας ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀσκῶν. Infrà, νέον μοναχὸν, & εἰσαγωγικὸν ἀρχάριον vocat.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Ingreſſus, &c. Poſt locum Anonymi, ſcribe.* Verſus Politici MSS. de ſacra Liturgia:

Η εἴσοδος

Η εἴσοδος φανέρωσιν δηλοῖ τ᾽ τοῦ Κυρίου,
Εν Ιορδάνῃ αἰνίττεται καὶ τὴν ἔλευσιν πάντως,
Ως συμφωνοῦσι τὰ ψαλμῶν τ᾽ ἁγίων οἱ λόγοι.

In Εἴσοδος μικρά, *lin.* 1. *post* qui est, *adde*. εἴσοδος τ᾽ ἐνάρξεως, in Liturgia S. Jacobi,

In Εἴσοδος μεγάλη, *lin.* 1. *post* quæ, *adde*, Εἴσοδος τ᾽ συνάξεως, in Liturgia S. Jacobi, &

Ibid. post, Nomocanonem Cotelerianum n. 25. *adde*. Εἴσοδος ἐχάτη videtur appellari in Liturgia S. Jacobi, cùm communicato populo Pontifex redit ad altare.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΛΙΘΟΣ, *Lapidis, vel marmoris, seu marmorationis species*, de qua in v. Τέλιθος.

ΕΚΔΟΣΙΣ quid sit, docet Balsamon ad Can. 12. VII. Synodi: ἔκδοσις δὲ, ἡ ἐπὶ προσώποις ἢ χρόνοις ὡρισμένοις παραπομπή.

Ἔκδοσις, *Liber de Chymia*. Michaël Psellus in orat. MS. ad Synodum contra Michaëlem Cerularium Patriarcham CP. ubi de Chymia: ἐνταῦθα τίνων μόνον Ζώσιμοι τε αὐτῷ ἐσπουδάζοντο καὶ Θεόφρασοι, καὶ ἡ κατ᾽ ἐνέργειαν ἐζητεῖτο ἔκδοσις· οὕτω γὰρ ἐπιγέγραπται τὰ βιβλία.

ΕΚΔΟΥΡΙΣ, *Decorticatus*, *absque pelle*, seu δορᾶς. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Φθειριαρικὸν, κονιριαρικὸν, πτωχὸν καὶ ἀπολεσμένον,
Εκδοῦριν, παλαιοκάλιγον, ὀρνίθιον, κρειτζιάριν.

ΕΚΘΕΣΙΣ. *Lin.* 1. *post* fidei, *adde*. Epistola Valentiniani & Marciani Impp. πάντες συνήνεσαν τῇ ἐκθέσει, καθὼς ἡ ἀλήθεια ἀπήτησε.

ΕΚΚΕΚΑΡΔΑΣΙΚΑΝ, τὸ δρακόντειον αἷμα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ. *Post vocem* de quibus, *scribe*. Epiphanius hær. 66. n. 30. &

ΕΚΚΗΚΑΡΔΑΣΙΚΑΝ, τὸ δρακόντιον αἷμα, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΕΚΚΛΗΛΑ, τὸ δενδρολίβανον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. *Post locum Procopii*, *adde*. Vita S. Basilii falsò adscripta S. Amphilochio cap. 14. ἀσφαλίσαντες ἐκκλησίαν ἑκάτεροι, καὶ βουλλώσαντες, καὶ δόντες φύλακας, &c. Ubi idem sonat quod ναός.

Lin. 25. *post* κλίματος, *adde*. Hincmarus Remensis tom. 2. edit. Sirmondi, pag. 466. *Lege gesta Synodi Chalcedonensis*, & *Breviarium de duabus hæresibus Nestorianorum & Eutychianorum collectum à sancto Liberato Archidiacono Ecclesiæ Carthaginis regionis sextæ*.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΕΣΘΑΙ dicuntur *Libri qui ab Ecclesia admittuntur*. Chrysostomus in Matth. XXI. 23. ex edit. Coteleriana nupera: de 1. S. Joannis Epist. τῶν γὰρ ἐκκλησιαζομένων, οὐ τ᾽ ἀποκρύφων μὲν ἡ προτέρα ἐπιστολή. Josephus Christianus Hypomnestici c. 158. πενταχιλίας παροιμίας ὑπὸ Σολομῶντος ἐκδέδοσθαι φησὶν ἡ τῶν παραλειπομένων γραφή, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσὶν νῦν ἢ μόναι αἱ ἐκκλησιάζουσαι. Nicetas in Gregor. Naz. τοῦτο δὲ ἐκ τινὸς τ᾽ μὴ ἐκκλησιαζομένων βιβλίων ἀνείληπται.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΡΙΟΝ, *Templum*, ὁ ναός, apud S. Isidorum Pelusiotam, ut observat Zonaras ad Can. 6. Concilii Gangrensis.

ΕΚΚΛΗΤΟΣ. *Post locum Cyrilli*, *adde*. Etymologicum MS. ἔφεσις, ἡ ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἐπὶ τὸ μεῖζον δικαστήριον φυγὴ δὲ μετάθεσις. καλεῖται δὲ καὶ ἔκκλητος, τὰ παρὰ τὸ ἐκκαλεῖσθαι καὶ παραιτεῖσθαι καὶ φεύγειν τὸ πρότερον καὶ ἔλαττον δικαστήριον. Sed legendum ἔκκλητος.

Ibidem in fine adde. Ea porro tribunalia, ad quæ provocare licebat, ἐκκλητεῖα δικαστήρια dicuntur apud Theodorum Hermopolit. lib. 9. tit. 2. Vide Balsamonem ad Can. 12. Concil. Antiocheni.

ΕΚΚΛΗΤΟΠΟΘΗΤΟΝ παιδίον, *Fœtus appellatorius*. Balsamon ibid. ἡ μὲν γὰρ ἐκκλησιαστικὴ ζήτησις οὐκ ὠδίνει, φασὶ παιδίον ἐκκλητοπόθητον, id est, *causa ecclesiastica non parit appellationem*.

ΕΚΚΛΗΤΩΡ, *Appellans*. Extat Pselli Epistola 12. in Cod. MS. Reg. hoc titulo: προσφωνητικὸς πρὸς τ᾽ βασιλέα κύριον Ἀλέξιον τ᾽ Κομνηνὸν περὶ τῶν πολιτῶν ἐκκλητόρων. In ipsa verò Epistola: πάντες σοι προσάγω ἱκέτας ὁμοῦ (πολίτας) καὶ φιλτάτους, &c.

ΕΚΛΙΛ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. τὸ ὑποκλίναι τ᾽ ὄψιν αὐτῷ μετὰ ὕδατος ἐκεῖσε ἑψομένου, χαμαίμηλον καὶ ἐκλὶλ, τὰ ἄνηθον, &c. Idem lib. 1. καὶ ἄνηθον, καὶ σάμψυχον, τὰ ἐκλὶλ ἐλμίλιχ.

ΕΧΟΥ φαρικοῦ, λέγεται τὸ κεδρέλαιον, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1843. *Oleum cedrinum*.

ΕΚΠΙΓΓΑΤΟΣ. *In fine adde*. Eruditus Cotelerius ἐπιγνώσεις legendum conjicit.

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ, *Translatio dominii in alium*. Balsamon ad Can. 12. VII. Synodi: γίνωσκε δὲ ὅτι ἀπὸ τῶν νόμων κυρίως ἡ ἐκποίησις μὲν λέγεται, ἡ μετάθεσις τῆς δεσποτείας.

ΕΚΤΑΓΗ, Ἐκταγματικά. Vide Ταγή.

ΕΚΤΗΤΩΡ, pro Κτήτωρ, non semel occurrit in Typico MS. in quo Monasterii Fundatorum, & eorum familiæ imagines effinguntur, verbi gratiâ Ιω. Κομνηνὸς Δούκας Συνάδηνὸς ὁ μέγας Κονοσαῦλος καὶ υἱὸς ἐκτητόρων. Interdum etiam vox κτήτωρ habetur. Κτήτορας verò Græci vocant, quos nostri *Fundatores*, seu Conditores ac Dotatores Ecclesiarum.

ΕΚΤΕΝΗ. *Post locum Symeonis Thessalon. adde*. Epiphanius in Exposit. fidei cathol. n. 23. εὐχαὶ δὲ ἐνδελεχῶς προσάγονται μετὰ πάσης πυκνότητος, τὰ ἐκτενείας, καὶ γονυκλισίας ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, &c.

Pag. 368. *lin.* 17. *post* habet, *scribe*. Petrus Arcudius lib. 1. cap. 16. sub finem, ἐκτενή, subauditur προσευχὴ, id est, prolixa oratio, quòd Græci soleant iterare preces, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τ᾽ Κυρίου δεηθῶμεν. *Ibidem post locum ex Liturgia S. Basilii*, *adde*. Officium Quadragesimale in Horologio MS. Reg. εἶτα ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ ἱκεσίαν.

ΕΛΑΙΟΝ. *Post locum Sophronii pag.* 371. *adde*. Pantaleon de Miraculis S. Michaëlis, MS. λαβὼν ἅγιον ἔλαιον ἐκ τ᾽ ἀκοιμήτου τοῦ ἀσωμάτου, &c. *Pag.* 370. *lin.* 23. *post* consulat, *adde*. Gregorium Hieromonach. in Synopsi dogmatum Ecclesiæ pag. 85. & 159. Neophytum Rhodinum de divinis Ecclesiæ Mysteriis lib. 1. cap. 8.

ΕΛΕΖΗΡ, quod vulgò *Elixir* Chymistæ vocant. Petrus Theoctonicus de Archemia MS. de oleo: ἡ φύσις αὐτοῦ ἐστὶν θερμὴ καὶ ὑγρὰ, καὶ ἐστὶν πνεῦμα λεπτὸν εἰς τὸ ἐλεζήρ, δι᾽ ὅτι χωρὶς αὐτοῦ οὐ δύναται ἀναλύσαι, μηδὲ εἰσελθεῖν.

ΕΛΕΜΟΥΡΟΥΔ, *Cyclaminus*. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ ἡ ἀρτανεῖται χυλὸς ἐλμούρουδ, τουτέστιν ὁ κυκλάμινος.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ, *Scortum*, *Meretrix*. Moschopulus in Collect. vocum Attic. ἑταιρὶς, ἡ προκειμένη πᾶσι τοῖς πορνεύειν βουλομένοις, ἤγουν ἡ κοινῶς ἐλευθέρα.

ΕΛΕΦΑΣ, *Lepra*. Gregorius Cyprius orat. MS. in S. Euthymium: ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνος ἐλέφαντι συνεχέθη, καὶ ὅλος λελέπρωτο, &c. Vide Artemidorum lib. 3. cap. 47. & Grammaticos, & infrà in Κελεφός.

ΕΛΙΔΡΙΟΝ, *Sulfur album*. Vide in Χρυσοζώμιος.

ΕΛΙΚΤΟΝ, *Eclegma*. Nonus de morb. cur. c. 129. ἀπὸ δὲ ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις δίδου ἐλικτὸν δι᾽ ἀμυγδάλων καὶ κνίδης σπέρματος, &c. Infrà, ἔλιγμα dicitur.

ΕΛΚΟΥΛΗ, Ἐσχάρος τῷ λαχῶ, in Lexico Botanico Reg. 1845. Vide Ελκούλ.

ΕΛΚΥΣΜΑ, *Scoria argenti*. Lex. MS. Neophyti: ἔγκαυσμα, ἢ τ᾽ ἀργυρίου σκωρία, ἥτις καὶ ἔλκυσμα λέγεται.

E

ἘΛΛΑΜΨΙΣ, apud Asceticos, & Joannem Climacum, ὅτιν ἄῤῥητος ἐνέργεια νοουμένη ἀγνώστως, καὶ ὁρωμένη ἀοράτως.

ἘΛΛΟΥ'ΦΗ, *Stirpis species*. Constantinus à secretis MS. lib. 4. φαγέτω δὲ ὁ νοσῶν εἰς τὸ διλωκὲς ῥίζαν ἐλλούφων μετὰ μέλιτος.

ἘΛΜΟΥΚΟΚΩ', ἡ μώλυα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Moly*.

ἘΛΜΟΥ'ΚΟΛ. Constantinus à secretis MS. lib. 1. λαβὼν ἀλόην ἡπάτιδα, καὶ βδέλλιον ἐλμούκολ, καὶ κολοκυνθίδιον ἐπιπείρινον, &c.

ἘΛΟΥΑ'Ρ, *Rosa*, Saracenis. Lexicon Botanicum MS. ex Cod. Reg. 1845. τρέμινον, τὸ ῥόδον, λέγεται Σαρακηνιστὶ ἐλουάρ.

ἘΛΠΒΕ'Ν. Constantinus à secretis MS. lib. 1. καὶ πλαρείτω δὲ μετὰ μοχλαίας, Ἀῤῥαβηνὶ ἐλπβέν.

ἘΛΣΙ'ΤΖΗ, τὸ ἔλαιον τοῦ ἐφημέρου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Ελτζίζη.

ἘΛΤΙΖΑ'ΜΙΟΝ. Diploma MS. Græci Antistitis communicatum à v. cl. Ulrico Obrechto Argentinensi: εἰ δὲ ἐκ τοῦ Γρηγορείου τοῦ Ματζούκι πολλαῖς συγχύσεις καὶ σκάνδαλα μὲ ἀπανένησαι, ἐλτζάμια, ἀνάβασες, καὶ ἀδικίαις, ὅς ἔκ ἔχω νὰ χαρίσω. Infrà: καὶ ἐποίησεν ἑξακόσια φλοεία τῶν ἀελθμῶν ἐλτζάμιον ὁμοῦ μετ' αὐτῶν τῶν ἀνιέρων ὃ περιεχάψαμαι.

ἘΛΧΟΥ'Α, in Lexico Botanico Saracenico MS. τὸ μελίλωτον, *Melilotum*.

ἘΜΒΑ. *In fine adde*. Sed & hæc vox nota veteribus. Eustathius ad Iliad. υ. τὸ ἔμβηθι, ἔμβα λέγει ὁ Κωμικός· καθὰ καὶ τὸ κατάβηθι, κατάβα.

ἘΜΒΑΔΟΝ. *In fine adde*. Cassius Iatrosophista Probl. 1. μικρὰ μὲν φαίνεται τῇ περιοχῇ οὐ τοιαῦτα δ' ὅτιν, ἀλλ' ἔχει τῇ δυνάμει μείζονα τὰ ἔμβαδα ἤπερ φαίνεται. Ubi interpres, *majora spatia*.

ἘΜΒΑΣΙ'Α, idem quod ἔμβολος, *Porticus*. Synaxarium Maximi Cythær. 10. Jan. ἔκτισε δὲ ἀκόμη καὶ τὸ τῆς ἁγίας Ἀνασασίας, (ναὸν) ὅπου εἶναι εἰς ταῖς ἐμβασίαις τοῦ Δομνίνου. Occurrit rursum 25. ejusdem mensis, & 22. Febr. Sumitur etiam pro ingressu. Vide nostram Constantinopolim.

ἘΜΒΟΛΗ', *Additamentum*, quod scripto inseritur, de qua notione egimus in Gloss. med. Lat. in v. *Embolis*. Occurrit porro hæc vox passim apud Nicetam in Collectione rei Chirurgicæ MS. ubi post descriptos auctorum locos, figuras operationum Chirurgicarum proponit: verbi gratiâ, ἐμβολὴ μηροῦ ἡ διὰ τοῦ ὀργανικοῦ σανίδος καὶ τῶν ἐνίσκων καὶ τοῦ μόχλου γινομένη. Quarum quidem figurarum delineatarum ita meminit in Iambis Codici præfixis:

Καὶ νοῦς μὲν αὐτοῖς δακτύλοις τοῦ ζωγράφου
Μορφὰς ἀνιςόρησεν ὡς καὶ εἰκόνα.

ἘΜΒΟΛΟΙ. *Post locum ex Glossis Colb. adde*. Eustathius Od. χ. ὅτεν δ' ἂν τοιαῦται λαῦραι, καὶ οἱ ἐν ταῖς πόλεσι λεγόμενοι ἔμβολοι. Vide Λαῦρα. Idem Odyss. α. ὃς καὶ ἔμβολος λέγεται καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐμβόλου τοῦ νηός. *Infrà, in* Τζερέμπουλον, *adde in fine*. At τζυρέμβολος scribit Eustathius ad Il. ζ. p. 664. ἤδη δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς φρουρίοις συνηγορέμβολον, συρέμβολον, ὅν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται ἡ παράκοπος ὁμιλία τζυρέμβολον παραλαλεῖ. Ita ferè ad Il. τ. pag. 1189.

ἘΜΒΡΥ'ΜΙΟΝ. *In fine adde*. Hujus vocis etymon se nescire fatetur Scaliger in Serrarium c. 26.

ἘΜΙ'ΣΚΟΣ, ὄρνεον, ὁ τζιακνίας, in Lexico MS. Nicomedis.

ἘΜΛΕΓΖ, *Damasonium* Saracenis. Constantinus à secretis MS. lib. 2. καὶ δαμασώνιον τὸ λεγόμενον Σαρακηνιστὶ ἔμλεγζ.

Ἐμλάχ scribitur in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἘΜΠΑ ΜΠΟΥΖΙ'Α, ἡ ἴξαγκα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἘΜΠΑΣΙ'Α, *Introitus*, *limen*. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. pag. 330. διὰ τὴν ὁποίαν (αἰτίαν) βάλλουσιν οἱ Φράγκοι τὸ ἁγίασμα εἰς τὴν ἐμπασίαν τῆς ἐκκλησίας; Vide Εμπαίνειν.

ἘΜΠΕΡΤΟΝ, τὸ καὶ ἐπίπεδον ὀνομαζόμενον, &c. apud Aëtium lib. 1. ex Cod. MS. Infrà: ἔμπερτον ὃ τραχυτόειδές ἐστιν φάρμακον, &c.

ἘΜΠΛΑΣΤΡΙΚΑ', *Medicamenta quæ poris corporis illita tenaciter hærent*. Ita Gorræus, quem consule. Lexicon MS. Neophyti: ἐμπλαστρικὰ λέγονται τὸ τε ἄμυλον, καὶ τὰ πεπλωμένα τῶν μεταλλικῶν, οἷον πομφόλυξ, ψιμμύθιον, κιμωλία, σάμμιος ἀστὴρ, καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα ὡς γνώδη εἰσὶ ξηρά.

ἘΜΠΟ'ΡΓΕ, Michaël Chortacius Cretensis lib. 1. de Sacerdotio: ὅπου τὸ ἐπυράννα ἐμπόργε νὰ καταφραύνεται. Suprà: καὶ τῆς ἀναςάσεως τυ καθ' ἕνας ἐμπόργε νὰ τὸ ἐγγίζη, Lib. 2. πῶς ποτὲ δὲν ἐμπόργε νὰ ἀναζήση δίχως τὴν δύναμιν τῶν σεπτῶν μυστηρίων, &c.

ἘΜΠΟΥΛΑ'Ν, in Lexico Saracenico MS. τὸ ὑέλινον βικίον, *vas vitreum*.

ἘΜΠΟΥΛΟΝ ἔνιοι λέγεται Ἰταλία γλώσσῃ, Γρηκιςὶ δὲ ἀκτῆς, apud Aëtium lib. 10. c. 20. *Ebulus*. Græcis ἀκτῆς, est *sambucus*.

ἘΜΠΡΟΧΑΨΑ'Ν. Vide Κάψα.

ἘΜΦΥΛΛΙΖΕΙΝ. *Dele*, idem quod ἐγκεντρίζειν, *insere & scribe*. Εμφυλλισμὸς, *species insitionis*, Psellus περὶ γεωργικῶν, seu de agricultura, MS. τρεῖς τρόποι εἰσὶν ἐγκεντρισμῶν, καὶ ὁ μὲν εἷς κυρίως καλεῖται ἐγκεντρισμὸς, ὁ δὲ ἕτερος ἐμφυλλισμὸς, καὶ ὁ τρίτος ἐνοφθαλμισμός· κρείττων δὲ τῶν ἑτέρων δυοῖν ὁ ἐγκεντρισμός. De tribus istis insitionum generibus agit Ruellius lib. 1. de natura stirpium cap. 19. Vide Κεντρίζειν.

ἘΝ, pro σὺν, crebrò usurpat Joannes Diaconus in Hesiodum: p. 199. edit. Heinsii, ubi de scuto, ὅλον γὰρ κύκλῳ λαμπρὸν ἦν ἐν γύψῳ καὶ ἐλέφαντος ὀστέοις.— ἦν ἐζωγραφισμένος δράκων εἰς τὸ μέσον βλέπων ἐν ὀφθαλμοῖς πυρωποῖς. Ita alibi passim, pag. 159. 193. 204. 209. 210. 212.

ἘΝΝΑΤΙ'ΖΕΙΝ. *Ante locum Typici, scribe*. Idem S. Athanasius in Syntagm. doctrinæ: ἡ δὲ τῆς τετράδος καὶ παρασκευῆς ἕως ὥρας ἐννάτης νηστεία πεπαγμένη ἐστί.

ἘΝΝΑ'ΤΗΣ. *Post locum S. Athanasii, adde*. S. Epiphanius in Exposit. fidei n. 22. ἐν νηστείᾳ ἕως ὥρας ἐνάτης. Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis Jun. Stylitæ n. 35. ἡ νηστεία καθ' ἡμέραν ἡμῖν ἄχρις ἐννάτης παρατεινέσθω.

ἘΝΟΙΚΙΚΟ'Ν, *Locarium*. Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi in Euboïco, in hæc verba: μηδὲ φαυλότερον τῶν δανειζόντων ἐπὶ τόκοις συχνοῖς, ἀφ' ὧν ἐστὶν ἐνοίκιον πείσασθαι, ἃ νῦν ἐνοικικὰ φασίν.

ἘΝΟΧΟΣ. *Lin. 26. post* ἐνοχλῶ, *adde*. Astronomus MS. ex Cod. Reg. 2732. καλὸν ποιῆσαι ζήτησιν πράγματος ἀπὸ μεγιςάνων καὶ ἐνοχῆς. Infrà: ποιεῖν ζήτησιν ἀπὸ τῶν ἐνόχων, καὶ μεγάλων, &c.

ἘΝΤΖΗ'Ρ, τὰ σῦκα, *Ficus*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἘΝΤΖΗ'Τ, τὸ πεντάφυλλον, in Cod. Reg. 1843.

ἘΝΤΡΟΠΤΑ'ΡΗΣ. *In fine subde*.

Ἐντροπαλὸς, eâdem fortè notione. Salomonis Monita MSS. ad Rhoboam filium:

Υἱέ μου ἂν εἶσαι ἐντροπαλὸς, βλέπε νὰ σωτυχένας.

ἐντροπὴ, Græcis est *verecundia*.

ἘΝΤΥΧΙ'ΤΑΙ, *Hæretici quidam Simoniani*, quorum meminit Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat.

ἘΝΥΠΝΙΑΖΟ'ΜΕΝΟΙ. *Adde in fine*. Vide Petavium ad Epiphanium hær. 26. n. 13.

ἘΞΑ'ΒΙΒΛΟΣ. *Lin. 7. post* testatur, *adde*. Michaël Psellus in Synopsi Legum:

Εἶτα συνοπτικώτερον τὸ Λέοντος βιβλίον,
Τὸ πᾶν ἑξηκοντάβιβλον πάντας τοὺς νόμους ἔχον,
Τοὺς Κώδικας, τὰ Δίγεστα, τὰς Νεαρὰς συντόμως,
Τὰ σύμφυλα, τὰ σύμπνοα τῶν διαφόρων νόμων,
Διακρινοῦν ὑπόθεσιν οἰκείως καὶ γνησίως,
Ἀλλ' ἔτι δυσερμήνευτον, ἀλλ' ἀσαφὲς ἐσχάτως.

Neque tamen omnia habentur quæ in Digestis, Codice & Novellis complectitur, cùm ex eo quæ extra usum seu per desuetudinem extincta tum erant, resecata sunt. Idem v. 432.

Αἱ μὲν γὰρ οὐκ ἐτέθησαν τοῖς Λέοντος βιβλίοις,
Ὧν ἡ μὲν γνῶσις ἀσφαλὴς, Βασιλικὴ δ' ἡ κλῆσις,
Αἱ δ' εἰ καὶ κατεγράφησαν ἐσχόλασαν σὺν χρόνῳ
Αἱ δ' ἤργησαν, ἀλλοίωσιν τοῦ βίου δεξάμεναι.

Lin. 15. *adde.* Factam hanc compilationem Basilicωn à Leone, cujusdam Sabbatii Protospatharii operâ uso, auctor est Matthæus Blastares: πλουταῖος δὲ πάντων ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀοίδιμος Λέων ὁ σοφὸς μίαν τὰ πάντα ποιησάμενος πραγματείαν διά τινος Σαββατίου Πρωτοσπαθαρίου, καὶ τὰ διέχοντα τῇ θέσει συνάψας εἰς ἕν, τάδε Δίγεστα καὶ τοὺς Κώδικας, τὰ πολλὰ τῶν Ινστιτούτων, καὶ αὐτὰς τὰς Ἰουστινιανοῦ νεαρὰς ἐν βιβλίοις μὲν ἑξήκοντα, τεύχεσι δὲ ὀργάνωσεν ἕξ, πᾶν ἀνωφελὲς καὶ τὴν χρῆσιν οὐ παρεχόμενον ἐν τοῖς πράγμασιν ἀποκρίνας καὶ ὑπεξελὼν, διὰ τὸ, ὡς εἰκὸς πολλὰ τῶν ἀρχαίων νομοθετημάτων παραδοκιμασθῆναι τοῖς ὕστερον, &c. De hisce porro Basilicωn libris parum æquum judicium fert Antonius Augustinus in Præfat. ad Constitutiones Græcas Justiniani hisce verbis: *Extant tamen aliquot Basiliorum libri, ex quibus tanquam ex unguibus, ut dici solet, leonem cognoscimus. Sed planè leonem, hoc est rationis expertem, feram, & quæ magis casu atque impetu in ea quæ sunt subjecta sensibus, feratur, quàm ut cogitatione disserat ac ratiocinetur: quæ tamen à me non ea de causa dicuntur, ut inutiles eos libros esse contendam; perutiles enim esse arbitror, ut Græca præsertim cum Latinis conferantur, sed eos etiam multùm à perfectis abesse sentio.*

ἘΞΑΓΓΕΛΙ'Α. *In fine adde.* Dorotheus doctr. 5. εὗρεν μὴ θέλοντα ὁμολογῆσαι, εὗρεν αὐτὸν μὴ ἔχοντα συνήθειαν τοῦ ἐξαγγέλλειν.

ἘΞΑΓΚΩΝΑ, *manibus retro vinctis.* Theophanes anno 3. Rhinotmeti post receptum imperium: ἄλλους δὲ εἴκοσιν ἐξάγκωνα δήσαντες, &c. Historia MS. Belisarii:

Σιδηρᾶ εἰς τοὺς πόδας των ἐξάγκωνα δεμένοις.

Infrà:

Καὶ δένουσι τὰς χεῖράς του, καὶ ἐξαγκωνίζουσί τον.

Ita ὀπισθάγκωνα passim usurpant scriptores Byzantini. Bartholomæus Edess. in Confut. Agareni p. 403. καὶ δέσω σε ἐξ ἀγγώνων, καὶ φέρω πρὸς ὑμᾶς. Mox: ἦλθον πρός σε ἐξ ἀγγώνων δεδεμένον. Puto leg. ἐξάγκωνον.

ἘΞΑΓΟΡΕΥ'ΕΙΝ. *Lin.* 2. *post* alere, *adde.* Lexicon Iatricum MS. ἐξαγορεύων, ἐξομολογούμενος, ἀπαγγέλλων. *Ibididem in fine subde.*

Ἐξαγόρευσις. Basilius Maleinus Monachus de vita ascetica MS. ἐπιχειρήματα δὲ σωματικῶν ἀγώνων εἰσὶ νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχὴ, χαμευνία, ἀλουσία, γυμνότης, δίψα, ἡσυχία, σιωπὴ, μελέτη, φυγὴ τῶν σχέσεων, ἐξαγόρευσις καθαρὰ τῶν λογισμῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἑξῆς, ἄχρις καὶ τῶν παροραμάτων, καὶ πόσεως ὕδατος, &c.

ἘΞΑΔΕΛΦΟΙ. *Adde post locum Phrynichi.* Schol. MS. Theophili Antecess. Instit. de Legit. agnator. success. *Consobrini*, ἐξάδελφοι. *Ibidem in fine, subde.*

Διεξάδελφος. Glossæ MSS. ad Aristophanem: ἀνεψιάδες, ὥσπερ ἀδελφιδοῦς, ὁ τοῦ ἀνεψιοῦ υἱὸς, καὶ ἀνεψιαδῆ ὁμοίως· ἐξανέψιοι δὲ, οἱ τῶν ἀνεψιῶν παῖδες, οὓς νῦν λέγομεν διεξαδέλφους.

ἘΞΑΝΕ'ΨΙΟΙ, qui dicantur, docet Eustathius ad Iliad. ε. ὅτι δὲ καὶ ἐξανέψιοι ἐλέγοντο, ὧν οἱ πατέρες ἀλλήλων ἀνεψιοί.

ἘΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑ'ΡΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* habent, *adde.* Combefisius ad Andream Cretensem pag. 367. ita appellari conjicit, quasi sit *dimissorium*, vel *missa*.

ἘΞΑ'ΡΤΙΟΝ. *Lin.* 12. *post* instruo, *adde.* Etymologicum MS. ἐξαρτῶ, τὸ κρεμῶ, καὶ ἐξαρτήσαντες, τὸ κρεμάσαντες, ἐξ οὗ καὶ ἐξάρτια, τὰ βαστάζοντα τὰ σχοινία καὶ τὴν ὀθόνην τοῦ πλοίου.

ἘΞΑΡΧΟ'ΝΤΗΣ. Luithprandus in Legat. *Haud multò post Magistro Exarchonta occurrunt.*

ἜΞΑΡΧΟΣ μοναστηρίων. *Pag.* 398. *post locum Theophylacti, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 4. tit. 1. κἀκεῖνο γὰρ τοῖς ἡγουμένοις ἑνὸς ἑκάστου μοναστηρίου ἐπιτέτραπται τὴν τῶν ἐκεῖσε μοναζόντων ἐπιτήρησιν, καὶ τὴν σφαλμάτων διόρθωσιν ἐπιφέρει, καὶ τῷ Ἐξάρχῳ τῶν μοναστηρίων, εἴπερ ἐν κατὰ τόπον, &c.

ἘΞΑ'ΣΤΕΡΟΝ. *Post locum Eustathii, adde.* Tzetzes in lib. 2. ἔργ. Hesiodi: αἱ Πλειάδες αἱ ἕξ, αἵτινες λέγονται καὶ κοινῶς ἐξάστρον.

ἘΞΕ'ΡΚΕΤΟΝ. *Post locum Schol. Theophili, scribe.* Acta spuria S. Meletii n. 13. στρατιὰν μεγάλην ἐν τῷ ἐξερκέτῳ ὑμῶν παρέχετε. Utuntur præterea n. 49. 50. 54. 62.

ἘΞΗΧΟΣ. *Post* appellatur, *scribe.* Nicephorus in vita MS. S. Andreæ Sali: ὡς ἔξηχον καὶ δαιμονιῶντα. Passim etiam apud hunc scriptorem. Vide Πάρηχος.

ἘΞΙΤΗ'ΡΙΑ. *Post* Phavorinus, *adde.* Ex Eudemi Lexico MS.

ἘΞΙΤΗ'ΡΙΟΣ. *Lin. pen. ante vocem* alia, *adde.* Eudemus in Lexico MS. ἐξιτηρίους εὐχὰς, ἐφοδίους τοῖς πρὸς ἔξοδον ἰοῦσιν, ἢ πρὸς θάνατον.

ἘΞΚΟΥΒΙ'ΤΩΡ. *Post locos Simocattæ, scribe.* Vita MS. S. Joannicii: τότε δὴ καὶ ὁ θαυμαστὸς οὗτος τῷ τῶν ἐξκουβιτόρων ἐναπογράφεται τάγματι. *Ibidem adde in fine.* Ridere interim licet de vocis etymo quod habet Etymologicum MS. ἐξκούβιτα, (sic) ἐξ οὗ ἡ ζωή· βίτα γὰρ ἡ ζωή.

ἘΞΟ'ΔΙΟΝ. *Post locum ex Glossis, scribe.* Etymologicum ex Orione Thebano MS. ἐξόδιον, διὰ τὸ ἔξω ὂν βίου. Michaël Psellus in Monodia in Joannem Patricium, MS. εἶτα τὰς ἐξοδίους εὐχὰς ᾄσας τῷ Θεῷ, γενναία καὶ ἱλαρᾷ τῇ ψυχῇ κλινοπετὴς πάλιν γενόμενος, καὶ τινα τῶν ἐπιτηδείων ἐξόδια προσφθεγξάμενος ῥήματα, — καὶ ἀκριβῶς συνθήσας τῷ συνεικῷ σχήματι, ἀπέδωκας ἠρέμα τὴν ψυχὴν τῷ Θεῷ.

Ibidem, post locum ex vita S. Danielis, scribe. Nicephorus Presb. in vita MS. S. Andreæ Sali: συνήντησεν αὐτῷ ἐξόδιον μεγιστάνου τινος πλουσίου πάνυ, καὶ πλῆθος λαοῦ ἀναρίθμητον περὶ αὐτόν.

ἜΞΟΔΟΣ. *Lin.* 2. *post* F. *adde.* Anonymus de natura animalium, de cygno:

Κινεῖ τὸν εἱρμὸν τῶν μελῶν ὁ τεχνίτης,
Πανηγυρικὴς εὑρεθεὶς τῆς ἐξόδου.

Ibidem, post locum ex vita S. Danielis, adde. Andreas Cretensis orat. 3. in Dormit. Deiparæ: ἔπρεπε γὰρ τῇ βασιλίδι τῆς φύσεως, τὰς θεοειδεῖς τῶν βεβιωκότων συμπαρεῖναι ψυχὰς, προοδοποιούσας τὴν ἔξοδον ἡγεῖσθαί τε αὐτῆς, καὶ προπεμπτεύειν, καὶ τὰ ἐξόδια προσεπᾴδειν ὑμνολογήματα.

ἘΞΟΜΠΛΙ'ΑΣΜΑ. Vide in Ξομπλίασμα.

ἘΞΟΡΚΙΣΤΗ'Σ. *Post locum Nazianzeni, adde.* Vetus Epitaphium ex Puccinello in Zodiaco Mediolan. VALERIVS QVI VIXIT IN SECVLO AN. XL. MENS. X. DI. V. IANVARIVS EXORCISTA SIBI ET CONIVGI FECIT.

ΕΞΠΛΟΡΑ'ΤΩΡ. *Post inscript. adde.* Epistola Marci Antonini Imp. apud Justinum Mart. post Apolog. 2. γνομένων ἢ αὐτῶν ἐγγὺς ἡμῶν, ἐξπλορᾶτωρες ἐμηνύουσιν ἡμῖν, &c.

ΕΞΤΗ'ΛΙΟΣ, *Mensis Sextilis, Augustus*, in Chronico Alexandrino in Augusto pag. 456. Ita Ἕξης, *Sextus*, effert Galenus in Prognostic.

ΕΞΥΠΤΕ'ΡΙΟΝ. *Adde in fine.* Vide Ξεπέειον.

ΕΞΩ. *Post locos Chrysostomi, adde.* Cyrillus Scythopolit. in vita MS. S. Euthymii, sub finem: ὡς ἰδιώτης, καὶ μηδ' ὅλως ἀχθεὶς διὰ παιδείας τῆς ἔξωθεν, καὶ ὡς ἄπειρος τῶν θείων λογίων, καὶ βραδύγλωσσος. *In fine adde.* οἱ ἔξω διαλεκτικοὶ, apud Epiphanium hæres. 76. pag. 960.

ΕΞΩ'ΚΑΡΠΟΣ, *Palma manus.* Eustathius Od. 11. καρπὸς γὰρ καὶ μέρος, ἤτοι ἄρθρον χειρὸς μεταξὺ βραχίονος καὶ θέναρος, ἀφ' οὗ παράγεται τὸ μετακάρπιον, καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενος καρπόχειρ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἐξώκαρπος πάλιν.

ΕΞΩΚΑΤΑΚΟΙ'ΛΟΙ. *In fine adde.* Jam verò Κατακοῖλοι, Consessus Patriarchalis partem inferiorem vocabant, quomodo *cavam vallem* Circi Claudianus de VI. Consulatu Honorii:

— Flagrans studiis concordia vulgi,
Consensuque cava sublatus in athera vallis,
Plebis adorata roboat fragor.

Quo quidem *vallis* nomine, depressiores Circi gradus donant idem Claudianus lib. 2. de laudib. Stilichonis, & Lucanus lib. 4. Ovidius lib. 2. Fast.

Quaque jacent valles, maxime Circe, tua.

Hinc *cava scamna* Circi apud eundem:

Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem.

Et *cavea* apud Servium in 8. Æneïd. *ubi populus spectat.* Vide infrà in Κοίλη.

ΕΟΡΤΗ'. *Lin. 1. post* Paschatis, *adde.* Gregorius Nazianzenus in orat. de Baptismo: πάσχα Κυρίου, πάσχα καὶ πάλιν ἐρῶ, πάσχα τιμὴ τῆς Τριάδος, αὕτη ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, καὶ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων, τοσοῦτον ὑπεραίρουσα πάσας, οὐ τὰς ἀνθρωπικὰς μόνον καὶ χαμαὶ ἐρχομένας, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰς αὐτοῦ Χριστοῦ ἐπ' αὐτῷ τελουμένας, ὅσον ἀστέρας ἥλιος. Andreas Cretensis orat. in S. Gregorium: ἡ πανσέβασμος καὶ πασῶν προηγουμένη πανέορτος ἑορτῶν ἑορτὴ, λέγω δὴ τῆς σωτηρίου πάθους, καὶ τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ, &c.

Ἑορταὶ δεσποτικαί. *Post locum Nomocanon. adde.* Damascenus Studita Homil. 10. ποῖαι ἢ ἑορταὶ ὅσαι εἶναι δεσποτικαὶ καὶ εἰς ὅσαις τιμᾶται ὁ Θεός· διότι μία καὶ ἡ αὐτὴ τιμὴ εἶναι τῆς ἁγίας Τριάδος, κἂν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζωμεν, συνδοξάζεται καὶ ὁ Πατὴρ καὶ τὸ Πνεῦμα, κἂν βάπτισιν τοῦ Υἱοῦ πανηγυρίζωμεν συμπροσκυνεῖται καὶ ὁ Πατὴρ, καὶ τὸ Πνεῦμα, ἔτζι καὶ τὴν σημερινὴν ἑορτὴν, &c.

ΕΠΑ'ΓΓΕΛΜΑ, *Professio monachica.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἐὰν ἀρνεῖται τὸν Θεὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ βάπτισμα, καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μοναχοῦ. Theodorus Balsamon in Responsis: Μονοθελητὴς ἱερατικὸν ἔχων ἐπάγγελμα, διὰ μετανοίας ἐπιστρέψεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ὀρθόδοξον πίστιν, &c.

ΕΠΑΙ'ΡΕΙΝ, *Creare, inaugurare*, de Imperatore, quomodo scriptores Latini *levare* usurpant, quod revera in ipsa inauguratione in clypeum tollerentur. Chronicon Alexandrinum an. 12. Constantii: καὶ ἐπήρθη Μαγνέντιος πρὸ ιέ. Καλανδῶν Μαρτίων. Utitur non semel, p. 698. 704. 712. 726. 738.

ΕΠΑΡΧΟΣ. *Lin. 20. subde.* Sed & hanc vocem pro quovis Præside interdum usurpari à scriptoribus rectè monet Combefisius ad Andream Cretensem pag. 339. ubi Andream Schottum carpit, quòd is apud Photium cod. 251. ubi de Epistola Sophronii, quam is missam ait ἐν Ῥώμῃ Ὠνωρίῳ τῷ ταύτης ἐπάρχοντι, *Honorio Romano Imperatori* verterit, pro *Pontifici*, seu Papæ Honorio.

Ibidem pag. 417. lin. 68 post &c. adde. Joannes Canabutzes MS. fol. 45. v. αἱ γὰρ ἐπαρχίαι ταύτην ἤγουν αἱ προβιντζίαι ἄλλως ὀνομάζονται ὑπὸ τῶν παλαιῶν, καὶ ἄλλως ὑπὸ τῶν νεωτέρων. πάλιν μία μεγάλη ἐπαρχία ἔχει μέσον αὐτῆς καὶ μίαν καὶ δύο ἐπαρχίας μικράς, ὥσπερ Μακεδονία τὴν Θετταλίαν, καὶ Θρᾴκη τῆς Μακεδονίας, καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἄλλας πολλάς.

In Ἐπαρχιώτης. *Post locum Schol. Theocriti, adde.* Epistola Hadriani Imp. post Apologiam 2. Justini Mart. ἂν οὖν σαφῶς εἰς ταύτην τὴν ἀξίωσιν οἱ ἐπαρχιῶται δύνωνται διϊσχυρίζεσθαι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, &c.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗ'Σ, in Can. 123. Concil. Afric. exponitur à Balsamone, ἐγχώριος ἔξαρχος; à Zonara, ἄρχων τῆς χώρας, ὅστις ἐπεξεργάσασθαι δύναται τὴν ὑπόθεσιν.

ΕΠΕΥ'ΧΙΟΝ. *Post locum Cyrilli, adde.* Eudemus in Lexico MS. ταπης, τάπητος, προσκέφαλον, ἢ σχῶμα, ἐπεύχιον.

ΕΠΙ'ΒΑΣΙΣ, inquit Matthæus Blastares litt. A. tit. 9. ἐστιν ἡ κατ' αὐτονομίαν, ἢ κατά τινα φαύλην οἰκονομίαν τοῦ χώραν ἄγοντος, ἢ καὶ ἔχοντος ἐκκλησίαν ἐπισκόπου πρὸς χηρεύουσαν ἐκκλησίαν παράλογος ἐπαγωγή.

ΕΠΙ'ΒΛΗΤΡΟΣ, *Haustrum, Emunctorium.* Glossæ MSS. in Prophetas: αἱ ἐπαρυστρίδες, αἱ ἔχουσαι τὸ ἔλαιον, οἱ λεγόμενοι ἐπίβλητροι. Exodi 25.

ΕΠΙ'ΚΛΗΣΙΣ. *In fine adde.* Georgius Hamartolus in Chron. MS. καὶ ἡ γὰρ μαγεία ἐπίκλησίς ἐστι δαιμόνων. Mox: ἡ δὲ γοητεία ἐπίκλησίς ἐστι δαιμόνων κακοποιῶν περὶ τοὺς τάφους εἰλουμένων.

ΕΠΙ'ΜΟΥΡΑ. Synaxarium Maximi Cythær. 21. Jan. in S. Valeriano: ἐπειδὴ δὲ οἱ δήμιοι καὶ κακοῦργοι ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ὅπου τὶς ἐτιμωροῦσαν, ἔπεσον ἐπίμουρα. 26. ejusdem mensis: καὶ εἰσβαίνοντας μέσα εἰς τὸ σπήλαιον ὅπου ἐκρύφθη ποτὲ ὁ Μωυσῆς, πίπτοντας ἐπίμουρα, ἐπιμένοντας μὲ προσευχήν.

ΕΠΙΝΕ'ΜΗΣΙΣ. *Lin. 6. post* Constans, *adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. in Nerone: οὗ ἡ ἐπωνυμία τοῦ ἰνδικτιῶνος κύκλου, ἡ μὲν ῥωμαΐζουσα φωνὴ τὸ μήνυμα σημαίνει· μηνυσὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ τῆς περιόδου, καὶ τὸ ταύτης ἐστὶν ἰνδικτίων· ἡ δὲ Ἑλλὰς φρονίμως ἔθηκε τὴν ἐπινέμησιν. οὐ γὰρ εἰς πρᾶσιν καὶ ὡρισμένον βάρος τὸ παλαιὸν οἱ φόροι τοῖς ὑπηκόοις ἐτίθεντο, ἀλλ' ἡ τῶν καρπῶν γένεσις τὴν σύνταξιν αὐτοῖς φιλανθρωπεύσασα, συνιζοῦσα γὰρ ἐλάφρωνεν, εὐθυνοῦσα δὲ ἐβάρυνεν, καὶ διένεμεν ἀλύπως τοῖς φορολογουμένοις τὸ ἀνάλογον, καὶ ὅτε χρεία ἐκάλει, μηδενὸς δὲ ὄντος τοῦ βιαζομένου, οὐδ' ὅλως ὁ φόρος ἐπεμέλετο, ἀλλ' ἔληγε ὁ πόνος ὅλος τοῖς γεωργοῖς.

ΕΠΙΝΙ'ΚΙΑ. *Post locum Palladii, adde.* Hinc formula in Fastis Idatii: *Victoria nuntiata sunt adversus Gothos, Alanos, & Hunos die* ... *Kal. Decemb.* Rursum: *His Coss. victoria nuntiata sunt amborum Augustorum.* Chronic. Alexandr. an. 16.

ΕΠΙΟΥ'Μ, ὄπιον, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1845. *Opium.*

ΕΠΙΠΑΑ. *Post locum Cyrilli, scribe.* Lexicon MS. ex schedis Combefisii: ἔπιπλα, ὡμοφόρια, ἱμάτια· κυρίως δὲ τὰ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξηρτημένα βλαῖα.

Ibidem post locum Nicetæ, scribe. Balsamon ad Can. 10. Concilii CP. sub Photio: καὶ τὰ περὶ τὸν ναὸν αἰωρούμενα ἔπιπλα.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΙ'ΤΗΣ. *In fine subde.* Item *Inspector.* Synodus Constantinopolitana Photiana apud Beveregium pag. 285. μετὰ γοῦν τὸ ὑπογράψαι πάντας, λαβὼν ὁ θεοφιλέστατος καὶ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ ἐπισκεπτίτης ἀνέγνω. Leo Philosophus MS. ex Cod. Regio fol. 70. περὶ ἀρχόντων λαμβανόντων δούλους κριτῶν, κα-

πεπαίω, ἀνδιοκητῶν, ἐπισκεπτητῶν, καὶ τῶν λοιπῶν.

ἘΠΙΣΚΟΠΕΙΑΝΟΊ. *Ante has voces*, unde colligitur, *scribe*. Epistola 14. Joan. Tzetzæ MS. ad Chartophylacem magnæ Ecclesiæ: σὺ δὲ, ὡς φασι, μετά τινος τῶν Επισκοπιανῶν καλουμένων μνώεις ἐκζῶσαι αὐτὸν τοῦ κεμίου, ἵνα μὴ ἀπόληθο πολλοί, &c.

ἘΠΙΣΤΆΤΗΣ. *Post locum Theophanis, adde*. Ita hanc vocem usurpat Themistius in Decennali Valentis pag. 152. edit. Reg. ubi de operibus ejusdem Augusti: καὶ ἐπιστατεῖ ὁ Επιστάτης.

ἘΠΙΣΤΟΛΑΡΙΟΙ. *Adde in fine*. Theodorus Hermopolites MS. lib. 9. tit. 1. fol. 161. τὸ δὲ δικαζέσθω παρὰ δύο δικαστῶν ὑπηρετούντων καὶ ἐπιστολαρείων, ἤγουν ταξεωτῶν, &c.

ἘΠΙΣΤΟΛΕΎΣ. *In fine adde*. Item *Ab epistolis*, in vet. Inscript. apud V. C. Joannem Mabillonium tom. 4. Analect. pag. 503. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΕΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ. Galenus de Theriaca ad Pisonem. Αντίπατρος ὁ ταῖς ἑλληνικαῖς ἐπιστολαῖς αὐτῶν (Impp.) πράττειν πεπαιδευμένος. Vide Inscript. Gruteri.

ἘΠΙΤΊΜΙΟΝ. *Lin. 2. post* imposita, *adde*. Moschopulus in Sylloge vocum Atticar. ἐπιτίμιος ὁ ἐπιπληκτος, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἐπίπληξιν ἐπιτίμιον φαμέν.

Ἐπίτριτος, Ἐπιτέταρτος, Ἐπίπεμπτος, & Ἐφεκτος, voces Arithmeticorum, apud Zonaram ad Can. 17. Concilii Nicæni, quòd totum & præterea ejus dimidiam partem contineant isti numeri.

ἘΠΙΦΑΝΕΙΑ. *Post locum ex Chron. Alexand. adde*. Epiphanius in Exposit. fidei n. 22. οὔτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐπιφανίων, ὅτε ἐγεννήθη ἐν σαρκὶ ὁ κύριος ἔξεστι νηστεῦσαι. Georgius Syncellus pag. 18. — ἀριθμὸν ἐτῶν πεντακισχιλίων πεντακοσίων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σωτηρίου Λόγου, &c. *In fine subde*. De qua etiam agit Casaubonus in Baronium pag. 185. & seqq. De voce verò ἐπιφάνεια apud ethnicos scriptores, multa commentati sunt viri docti, ac in primis Stephanus le Moine tom. 2. var. sacror. pag. 279.

ἘΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΣ. *Ante locum Philostorgii, scribe*. S. Epiphanius de mens. & pond. καὶ Θεοδόσιος ὁ θεοφιλέστατος, καὶ Αρκάδιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ονώριος ἐπιφανέστατος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

ἘΠΙΦΟΡΕΙ͂Ν, *in utero ferre, concipere*, in Concilio Ancyrano Can. 25. ut interpretantur Balsamon & Zonaras.

ἘΠΙΦΏΣΚΕΙΝ, *Illucescere*, cùm Sol oritur, apud Matthæum c. 28. Lucam c. 23. & alios passim, de qua voce Petavius ad Epiphanium pag. 187.

ἘΠΙΧΕ͂Λ, φύλλον ἡδυόσμου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ἘΠΌΠΤΑΙ. *In fine subde*.

Ἐπιπλεύεσθαι, *Peræquare*. Theophanes anno 8. Nicephori General. ἐπιπλεύεσθαι πάντας, καὶ ἀναβιβάζεσθαι τὰ τούτων τέλη, præcepit.

ἘΠΟΥΡΟΣ, Græcis hodiernis, Piscis qui veteribus ἥπατος dicebatur. Vide Joan. Bruyerinum lib. 19. de re cibaria cap. 22.

ἘΠΟΦΡΥΔΙΟΝ, *Supercilium*. Etymologicum MS. ἐπισκύνιον, παρὰ τὸ σκύλος, τὸ δέρμα, τὸ ἐπάνω τῆς ὀφρύων, ἐπιφείδιον. Sed leg. ἐποφρύδιον.

ἘΠΟΧΗ. *Lin. 2. post* 104. *scribe*. Lexicon MS. ex schedis Combefisii: Εποχή, Καποχή, ἡ δίκτυα.

ἘΠΧΟΥΛΑ, *Sabina*, planta de qua Botanici. Constantinus à secretis MS. cap. 98. σιχάδα, βράσιον, σαβίναν τὴν καλουμένην ἔπχουλ.

ἘΠΤΆΛΟΦΟΣ. Gesta S. Amphilochii: καὶ πληγαῖς ἐπιθέντες, ἐθριάμβευσαν ἐν τῇ πόλει λέγοντες, οὗτοί εἰσιν ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Χεισιανῶν· καὶ ἐπιβάντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἑπτάλοφον, ἐξεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν εἰς τὰς χώρας αὐτῶν. Vehiculi speciem putat interpres. Vide Constantinopolim Christ. lib. 1. sect. 8. tametsi nihil ad hunc locum faciat.

ἘΠΩΜΙΣ. *Lin. 1. post* Επωμάδιον *scribe*. Eudemus in Lexico MS. ἐπιγουνίδα, τὸ πρὸς τοῦ γόνατος ἄνω σαρκῶδες τοῦ μηροῦ, ἔνιοι δὲ τὴν ἐπωμίδα. Propriè stola, &c.

ἘΡΑΓΙΔΕΣ, *Nereïdes, Nymphæ aquaticæ*. Jo. Canabutzes MS. ubi de Nymphis: αἱ θυγατέρες γοῦν τούτου ὀνομάζονται Νηρηΐδες, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἅσπερ αἱ γυναῖκες βαρβαρίζουσαι Εραγίδας.

ἘΡΑΝΑΡΙΟΙ. *Pag. 433. lin. 6. post* adjunguntur, *adde*, quos viros *theatrales* vocat. Erchempertus cap. 56. *Ille verè suggerente hoc vel maximè Guaifario Colossense, ex abditis Græcos, Neapolites, unà cum theatralibus viris & deprædavit totam Capuam*.

ἘΡΓΑΣΙΟΤΑΡΙΟΙ, *Artifices seu Operarii*, in L. 1. Cod. Theod. de Alexandr. pleb. Primat.

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΝ. *In fine adde*. Syntipas MS. καὶ τὸ μανδύλιον παρέθετο πρὸς τὸ παιδίον τοῦ ὑπηρετοῦντι τὸ ἐργαστήριον, καὶ αὐτίκα συνεστάλθη τῷ ἀνδρὶ ἐπὶ τὸ ἐνδότερον οἴκημα τοῦ πληρῶσαι τὸ ποθούμενον ἐργαστηριακόν.

ἘΡΓΟΠΡΑΤΙΟΝ. Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ cap. 86. καὶ ἐπειδὴ ὁ κατὰ τῶν εὐσεβῶν πόλεμος διελύθη, πλὴν δι' ὧν τὸ κλασθὲν σιδήριον ἐκ τοῦ ἐργοπρατίου θύελλος μέχει τῆς σήμερον καταβοᾷ τῆς τῶν πολέμων ἐκείνων ἀποτομίας.

ἘΡΓΟΧΕΙΡΟΝ. *Subde in fine*.

Ἐργοχειριασταὶ, *Opifices*. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ an. 3. Rhinotmeti post restitutum Imperium; ἀπὸ τῶν ἀρχόντων, συγκλητικῶν, ἐργαστηριακῶν, ἐργοχειριαστῶν, καὶ παντὸς ἄλλου ὀφικίου. Quæ vox abest à Theophane, à quo exscripsit, pag. 313.

ἘΡΙΆΔΕΣ, κανθαρίδες, in Lexico MS. Nicomedis.

ἘΡΙΒΟΛΟΣ, Græcis, *fertilis*, ut ἐρίβωλος, *glebosus*. Nescio an hac notione usurpaverit Maximus Cythærensis Episc. in Synaxario 13. Octob. in S. Niceta: ἀναχωρηθεὶς ὁ ἅγιος, ἐγράφη εἰς τὴν ἐρίβολον, &c.

ἘΡΜΑΚΙΑ, *Maceria ex lapillis sine luto*, Græcis, αἱμασιά. Glossæ MSS. ad Herodoti hist. αἱμασιὰ, τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τεῖχον, ἃ νῦν ἑρμακιὰς καλοῦσι. Vide Hesychium, Phavorinum, & alios in αἱμασιά.

ἘΡΜΗΝΕΥΤΑΊ, *Interpretes*, inter gradus Ecclesiasticos recensentur ab Epiphanio in Exposit. fidei n. 21. εἶτ' ἐξῆς τούτων, ἐπορκισταὶ, καὶ ἑρμηνευταὶ γλώσσης εἰς γλῶσσαν, ἢ ἐν ταῖς ἀναγνώσεσιν, ἢ ἐν ταῖς προσομιλίαις.

ἘΡΜΙΓΓΙΟΝ, *Lumbricus*, ἕλμινς. Joannes Archiater MS. πρὸς ἕλμινθας, τὰ λεγόμενα παρὰ τῶν ἰδιωτῶν ἑρμίγγια, &c.

ἘΡΜΟΥ ΒΑΙΝ. *In fine adde*. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 190. Ερμοβότανον, παρθένιον.

ἘΡΜΠΑ ΓΑΣΑΡ, τὸ ὑοσκύαμον ἔλαιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Herba Gasar*.

ἘΡΟΥΜ, τὸ βλίτον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Blitum*.

ἘΡΡΙΝΑΙΑ, ἡ ἀγρία συκὴ, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1847. *Ficus silvestris*.

ἘΡΥΘΡΑΔΑ, *Rubor*, cùm cælum rubet. Anonymus MS. de significationibus astrorum: ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ἐρυθράδαν ἐπὶ ἀνατολῶν ἴδωσιν, &c. Occurrit ibi pluries.

ἘΡΥΘΡΙΔΗ, τὸ ἐρυθρόδανον, in Lexico Botanico MS. Regio, *Erythrodanum*, de quo Botanici passim.

ἜΡΧΟΜΟΣ. *In fine adde.* Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: διὰ τὸ πολλῶν ἐγίνοντο ὁ ἔρχομος τῷ εἰς ὠφέλειαν καὶ εἰς χάρισμα. Ubi Athanasius pag. 109. 1. edit. ἄφιξις αὐτοῦ.

ἙΣΠΕΡΙΝΟΝ. *Post locum ex vita S. Nili, scribe.* Joannes Episcopus Carpathi de Anachoretis, MS. σπούδαζε οὖν ποιεῖν τὸν κανόνα σου, καὶ τὰς ὥρας, τρίτην, ἕκτην, ἐνάτην, τὸ δὲ ἀναγκαῖον, τὰ ἑσπερινά.

ἙΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ. *Adde in fine.* Vide librum 4. Regum cap. 24. v. 50. ex vers. LXX.

ἙΤΑΙΡΙΑ. *Lin.* 3. *post* custodiam, *adde.* Id porro institutum videtur Macedonum exemplo, apud quos erat cohors equitum, ex instituto Philippi Regis Macedonum, vel ut alii volunt, Alexandri, ut observat Henricus Valesius ad Polybii Excerpta pag. 6.

ἙΤΑΙΡΙΑΣΤΑΙ. *Adde in fine.* Interim emendare liceat Confutationem Muhamedis editam nuper à viro doctissimo pag. 445. ὀνειδίζων τοὺς Χριστιανοὺς, Αρνητὰς ὀνομάζει καὶ Επειστάς. Legendum enim Εταιριαστάς.

ἙΤΑΙΡΙΣΤΡΙΑΙ γυναῖκες, *Meretrices*, apud Polemonem lib. 2. Physiognom.

ἙΤΕΡΟΦΘΑΛΜΙΑΙ, *Præstigiæ.* Acta recentiora S. Thalelæi n. 10. καί φησι, Ποίαις ἑτεροφθαλμίαις τὰς ἀνθρωπίνους ἐθεράπευσε νόσους;

ἘΤΟΥΝΗ. Maximus Cythær. in Synaxar. 3. April. ἡ κλίσις τῶν γονάτων, συχνοὶ ὕμνοι εἰς τὸ σῶμα τοῦ, τὸ ἐργόχειρον καλλιγραφῶν, ἡ πᾶσης ἐπωνῆς, ἀνάγνωσις τῶν θείων γραφῶν. Infrà: μέτριος, ἁπλὸς, ἀκέραιος, καὶ τὰ ἀκόλουθα ἐπωνῶν, &c.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. *Post locum Procopii, adde.* Chronicon MS. Symeonis Logoth. ἰστέον ὅτι διάφορα εὐαγγέλια γέγραπται, ἐξ ὧν τέσσαρα μόνα κέκριται τοῖς μακαρίοις Αποστόλοις ἐκκλησιάζεσθαι.

ΕΥΓΕΝΗΣ. *In fine adde.* Inscriptio Surrentina apud Sponium in Miscell. pag. 197. *Imp. Cæsari Trajani Parthici F. D. Nervæ nepoti Trajano Hadriano Aug. Pont. Max. T. P. V. optimo maximo Princ. Decuriones Municipesque statuam nobilitati ejus faciendam curavimus.* Vide pag. 198. & tom. 2. Miscell. Baluzii p. 236. 263. & Glossar. med. Lat. v. *Nobilitas.*

ΕΥΚΡΑΤΟΝ. *Post locum Cyrilli, adde.* Idem in vita S. Sabæ cap. 60. τῇ κοινωνίᾳ μόνῃ καὶ τῷ εὐκράτῳ ἀρκούμενος, μικρὸν ἐῤῥώσθη.

ΕΥΛΟΓΙΑ. *Ante* εὐλογία, *benedictio Monachi, scribe.* Εὐλογία ἐκκλησιαστική. Balsamon ad Interrogationes Monachorum in Synodo CP. sub Alexio Comneno. ἐκκλησιαστικαὶ εὐλογίαι εἰσὶ τὰ παρὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν ἱερέων ἐπ' ἐκκλησίας γινόμενα, ἡ διδόμενα παντὶ εἰς εὐχὴν καὶ στειρωμὲν τοῦ κοινοῦ λαοῦ. ἕκαστος γοῦν καὶ ἀναλογίαν τοῦ οἰκείου σφάλματος στερηθείη τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐλογίας.

Ibidem pag. 448. *lin.* 4. *post* consecrata, *adde.* Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis Jun. Stylitæ n. 121. ἕνα, φησὶ, τῶν τῆς εὐλογίας ἄρτων λαβὼν, ἄπιθι, &c.

ΕΥΛΟΓΙΑ, *Potus species apud Monachos.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἅπαξ τὸν χρόνον ἐὰν λάθω πολλάκις δι' ἀῤῥωστίαν,
Καυκίον κρασὶν οὐ δίδουν με, τὸ λέγουν εὐλογίαν.

ΕΥΝΟΣΤΟΣ. *Adde in fine.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ κουρταλίζουν εὔνοστα, καὶ παίζουν τὰ τὶς πῖζοις.

id est, *festivè.*

ΕΥΟΗ, *Luscinia.* Cœranis MS. lib. 1. εὐόη, πτηνὸν ἐστιν ἀηδών.

ΕΥΣΕΒΕΙΑ, Ludi præbiti ab Antonino Cæsare in funere Adriani patris. Artemidorus lib. 1. cap. 28. εὐσέβεια τὰ ἐν Ιταλίᾳ ἀχθέντα ὑπὸ βασιλέως Αντωνίνου ἐπὶ τῷ πατρὶ Αδριανῷ. *Pialia*, de quibus Spartianus, ubi Casaubonus.

ΕΥΣΤΡΑ, *Hordeum montanum.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀμφικέφαλος, ἡ ὀρεινὴ κριθὴ, ἣν ἡμεῖς εὔστραν καλοῦμεν.

ΕΥΤΑΚΤΕΙΝ. *Lin.* 9. *adde.* Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: κοσμιότης, ἡ εὐταξία.

ΕΥΦΗΜΕΙΝ. *Lin.* 31. *post* laudes, *adde.* modulatas fortè, uti vocantur à Suetonio in Nerone cap. 20.

ΕΥΦΗΜΙΤΑΙ. *Adde in fine.* Vide Epiphanium hær. 80. & ibi Petavium.

ΕΥΧΑΡΙΟΝ, *Thuribulum.* Psellus in Grammatica MS.

Τὸ δὲ θυμιατήριον εὐχάριον οὔ μοι κάλει.

ΕΥΧΗ. *Post locum S. Nicephori, adde.* Eo sensu fortè hanc vocem usurpat Joannes Tzetzes in Epist. 50. MS. ad Metropolitam Ephesi: εἰ γὰρ ἐκεῖνος τῇ ἐμῇ κάρᾳ ἐμπαρῳνήσειε, μὰ τὴν ἁγίαν εὐχήν σου, τὸ τοῦ μύθου ἐκεῖνο δράσω, &c. id est, *per tuam coronam*, ut Patres Latini loquuntur.

ΕΦΕΤΟΙ. Joannes Colobus in vita MS. S. Païsii: ἐκείνῳ φίλον εἶναι δοκεῖ τὸ κατὰ μόνας τῷ Θεῷ προσφέρειν τὰς εὐχὰς, καὶ προσομιλεῖν, καὶ τῶν ἀκροτάτων ἐφετῶν οἰκειωθῆναι, καὶ προσεγγίζειν, διὰ τὴν ἐκεῖθεν ἔλλαμψιν.

ἘΦΗΜΕΡΙΑ. *Post locum Anastasii, adde.* Pro *tempore gesti honoris* usurpat Demetrius Chomatenus Bulgariæ Archiepiscopus, de nuptiis, &c. μετέπειτα κινουμένη καὶ ἡ κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἁγία σύνοδος ἐπὶ τῆς ἐφημερίας τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Θεοδοσίου τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου, &c. Et Balsamon ad Nomocanonem Photii tit. 13. cap. 2. p. 143. 1. edit. ὁ πρῶτος γὰρ ἐκωλύθη διὰ σημειώματος συνοδικοῦ ἐπὶ τῆς ἐφημερίας τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου κυρίου Μιχαὴλ τοῦ Ἀγχιάλου, &c. *Subde in fine.*

Ἐφημερίαι, apud Judæos quæ dictæ fuerint, docet Scaliger lib. 3. Isagogic. p. 303. 304. 2. edit.

ἘΦΗΜΙΣΤΗΣ. Anonymus Interp. MS. Rhamplii: δηλοῖ δὲ — στοιχοπλοκίαν τε καὶ ἐφημιστὰς ἀναιδεῖς καὶ ἀναισχύντους, &c. Vide Εὐφημῆται.

ἘΦΙΑΛΤΙΟΝ, ἡ ἐπιφάλτιον, ἀλόη, in Lexico MS. Nicomedis, *Aloe.*

ἘΧΕΙΝ. *Post locum Macarii, adde.* Theophanes an. 7. Constantini & Irenes: τοὺς λόγους οὓς ἔχεις μετ' ἐμοῦ, μηνύσαι ἔχω τῷ βασιλεῖ.

ἘΨΕΜΑ, *Edulium.* Joannes Carpathi Episcop. MS. ὁ δεῖνα ὁ ἀδελφὸς, οὐκ ἔθετο ἕψεμα, φέρε αὐτῷ ἅλας. Idem cap. 29. ἐὰν ποιήσῃς αὐτῷ ἕψεμα, &c. Idem cap. 76. ὅτι τρώγω ἔλαιον, ἢ ἕψεμα, ἢ ὀψάριον, &c. Vide *Gorraum.*

ἘΨΕΤΟΝ, ἑψητὸν, *Edulium*, idem quod ἕψεμα. Joannes Carpathi Episc. in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἐποίησεν μικρὸν ἑψετὸν, καὶ ἤνεγκε αὐτῷ φαγεῖν. Alibi: καὶ ποιήσας ἑψητὸν, ἔφαγε.

Z.

Z pro Σ, cùm præponitur, non semel occurrit. Ita in libro Cœranidis MS. lib. 1. ζμίλαξ, ζμάραγδος, lib. 2. ζαῦρα, &c. Vide Eustathium ad Il. β. p. 217. 228. edit. Rom. Vetus Inscriptio apud Mazochium fol. 122. D. M. TI. CLAUDIO ONESIMO VIATORI COLLEGI MAGNI CL. ZMYRNA CONIUX.

Z pro Ξ, ut ἔζοδος pro ἔξοδος in Canone Pas-

chali Hippolyti Episcopi semel ac iterum.

ΖΑΔΟΥΑ'ΡΑ, σμίλαξ, in Lexico MS. Nicomedis, *Taxus*. Vide Ruellium lib. 1. cap 29.

ΖΑΖΙΑΝΑ'Τ, τὸ μάλαθρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Malathrum*.

ΖΑΚΑΙ'Α, τὸ πολύγονον, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 2690. *Polygonum*.

ΖΑ'ΚΛΟΝ. *In fine adde*. Isaacius Tzetzes in Lycophr. pag. 141. τὸ δὲ δρέπανον παρὰ Σικελιοῖς ζάκλον καλεῖται.

ΖΑΚΟΥ'Ν, τὸ συρικὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sandyx*.

ΖΑΜΒΑ'Κ, τὸ ἰασμέλαιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Matthæus Silvaticus: *Zambach, id est Sambucum, vel Jasminum*.

ΖΑΜΠΕ'ΤΗΣ. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 190. Γαλλία ὁ ζαμπέτης. An *Galla*? Vide Γάλιον.

ΖΑ'ΝΑΧ ΠΟΥΛΑΧΑ'Τ, ἡ ἵππουρις, in Lex. MS ex Cod. Reg. 1843. *Hippuris equisetum*.

ΖΑΝΖΑΦΗ'Λ, τὸ ζιγγίβερ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΖΑΠΕΛΗ'Σ. Vide in Γάλια.

ΖΑΡΑΒΑΝΙΤΖΙΝΗ', τὸ ῥέον βάρβαρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΖΑΡΚΟΥ'ΛΑΣ. *Adde in fine*. Ordo ad disciplinam Turcicæ militiæ, ubi de Spacharum servis: *qui quidem servi capita quibusdam, ut ipsi vocant, sarcolis limbo aureo cristaque pulcherrima exornatis obtegunt*.

ΖΑΡΜΟΖΑΪ'ΤΟΥ'Ν, κόμι ἔλαιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΖΑΡΟ'ΝΕΙΝ. *In fine adde*. Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει, ζαρομάδων.

ΖΑΡΟ'Ρ, Αραβισὶ, τὰ μέσπιλα, in Lexico Botanico Saracenico MS. *Mespilum*. Matthæus Silvaticus: *Zaror, Arab. vel Zarota, trionum, trigonum, vel tricoctum, id est mespillum, vel anzarola*, &c. Ζαρῶρ, τὰ ὀξέα ῥόα, καὶ τὰ μούσπουλα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Mala punica violacea, & mespila*.

ΖΑΡΟΥ'Ρ καπέραβον, λέγεται μηλοκόκκινον, &c. in Lexico Botanico Reg. Cod. 1845.

ΖΑΤΑΤΖΑ'ΟΥ, ἡ χελιδωνία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Chelidonia*.

ΖΑΤΡΙ'ΚΙΟΝ. *Lin. 1. post* scacchorum, *adde*. Bochartus in Phalec lib. 2. c. 2. ita ludum hunc vocatum scribit, quasi Regis ludum, ex voce Persica *Shacrang*, qui Hispanis *Axadres* dicitur. Persis enim *Shac*, Regem sonat: quo refert Σακκῶν ἑορτὴν, de quo Dio Chrysostomus orat. 4. de Regno. Atque inde *Shac mat*, eâdem linguâ, *Regem mortuum esse* sonare ait, ut in Historia Saracenica Erpenii lib. 2. cap. 7. pag. 129. & apud Teixeram in Historia Regum Persiæ lib. 1. cap. 35. pag. 190.

ΖΑΦΗ'ΡΗ. *Adde in fine*. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Ἦτο τὸ πείκλινον κλῖσμα ἀπὸ ζαφύρυ λίθου.

Infrà:

> Κεἰς τὸ ζαφυροπείκλινον κατέλαβεν ἀπέσω.

ΖΑΦΡΑ'Σ. *In fine adde*. Onirocriticon MS. Græcobarbarum: χάψον αὐτὰ μετὰ ζαφοράδος. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. κρόκος, ὃς καὶ ὀνομαζόμενος ζαφορά.

ΖΑ'ΧΑΡΙΣ, *Saccharum*. Maletius Monachus de Urinis MS. καὶ ζίντιβα τούτων ἅμα δίδου μετὰ ζαχάρεως τρώγειν, &c.

ΖΕΜΖΕΝΕ'ΙΒ, *Medicinæ species*. Constantinus à secretis MS. καὶ τὴν ζεμζενέϊε, καὶ τὸ διάροδον, &c. Alibi: καὶ τὴν ζεμζενέϊε, καὶ λοιπὰς ἀντιδότους τὰς ὁμοίας. Rursum alibi: πινέτω δὲ κάμνων τὰς ἡμέρας ἐν αἷς οὐ χάτη κινώσει τὴν θειακὴν, ἢ τὸ ἀσφαρσιλὴμ, ἢ τὸ ζεμζένειε, ἢ τὴν διακάρδιον, ἢ τὰ ὅμοια.

ΖΕΛΑΙ'Α, ἡ ἀλόη, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Aloe*.

ΖΕΝΤΙΠΗ'Λ, ζιζίβερ, in Lexico Botanico Reg. Cod. 1845. *Zizimber*. In alio ζενζιπὴλ scribitur.

ΖΕΝΤΖΙΑ'ΝΕ. *Infrà adde*. Ζέντζιανη, ἥτις ἐστὶν λέξις Φραγγικὰ, Γρηκισὶ δὲ λέγεται . . . . apud Aëtium lib. 10. cap. 4.

ΖΕΥΓΑ'ΡΙΟΝ. *Post locum ex vita S. Symeonis, scribe*. Joannes Carpathi Episcopus MS. καὶ νήστευον τρεῖς ἑβδομάδας ζευγάρια, καλὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν ὑπὲρ σου.

ΖΕΥ'ΜΑ, κριθὴ σισηπυία, in Glossis Botanic. MSS. ex Cod. Reg. 2690. *Hordeum putridum*.

ΖΕΥΣΙ'Ρ, *Opopanax*. Constantinus à secretis MS. lib. 1. λαβὼν — καὶ ὀποπόνακα, ζευσὶρ, καὶ ἀμμωνιακὸν, καὶ σκιβινὶτζ, καὶ ἀσπρὰν νικούτας, &c. Infrà: καὶ ὀποπόνακα, ἐστὶν ζευσίρ.

ΖΗΖΑ'Ρ, κέγχρος Ἰνδικὸς, *Panicum Indicum*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΖΗΖΑΡΑ', αἱ κανθαρίδες, in Lexico Botanico ex MS. Reg. Cod. 1843. *Cantharides*. Vide Ζηραλάλ.

ΖΗ'ΚΙΝΟΝ, βάλανος, in Lexico MS. Nicomedis, *Glans*.

ΖΗΛΕΥΤΗ'Σ. *In fine subde*.

Ζηλιάρης, eâdem notione. Salomonis Monita ad filium Rhoboam MSS.

> Οὐ κακὸς καὶ ὁ πονηρὸς πάντα ζηλιάρης ἐνε.

ΖΗΛΩΤΙΚΟ'Ν, κνίδη, in Lexico MS. Nicomedis, *Urtica*.

ΖΗΡΑ', ἱμάτιον Αἰγύπτιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΖΗΡΑΡΑ'Λ, αἱ κανθαρίδες, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cantharides*. Vide Ζηζαρά.

ΖΗ'ΤΟΣ, φούκας πινόμενον, in Lexico MS. Nicomedis.

ΖΙΖΙ'. Constantinus à secretis MS. cap. 123. ὡς τὸ ἐφήμερον ἄλειμμα τὸ λεγόμενον ζιζὶ, ἢ τὸ σεύσινον, ἢ τὰ τοῦ μυὸς ὦτα.

ΖΙΚΖΙΝΕ'ΙΕΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. καταθήσασθαι συχνῶς τὴν φολονίαν, καὶ τὸ ζικζινέϊεν, ἢ τὴν θειακὴν τοῖς ἀλγοῦσιν ὀδοῦσιν.

ΖΙΡΖΑ'ΝΑ, *Helenium*, Saracenis. Ζίζανα, καὶ σολομωνία, ἑλένιον, ita in Lexico Botanico Cod. Reg. 1845. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ γαλαγγὰν, καὶ ἑλένιον τὸ λεγόμενον ζιρζάνα, καὶ Σαρακηνισὶ καμοὺλ, &c.

ΖΟ'ΓΧΟΣ. *Adde in fine*. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 3495. ζόγχους συντρίψας, ἀπὸ πάσας τὸ ζωμὸν χλεάνας ποίεε.

ΖΟΡΑ'. *Adde in fine*. Constantinus à secretis MS. lib. 1. φαγέτω ἀλεκτορόπουλα, καὶ ὀρνίθια, καὶ σρουθίον τὸ λεγόμενον ζορρά. Vide Ζωρά.

ΖΟΥΔΑ'ΡΑΝ, ζεζουμπὲλ, in Lexico MS. Botanico ex Cod. Reg. 1845. Matthæus Silvaticus: *Zurumbet, id est Zodoaria, cujus herba est similis cypero, sed major & minus odorifera*, &c. Vide Ζεδουάρα.

ΖΟΥΖΟΥΜΠΕ'Λ. Vide Ζουδάραν.

ΖΟΥ'ΜΠΡΟΣ, *Animalis species* apud Tauroscythas, quod sic describitur à Niceta in Andronico lib. 2. n. 6. ζῶον δὲ ἐστὶ τὸ μέγεθος ὑπὲρ ἄρκτον μωθικὴν, καὶ παρδάλιν σικτὴν, κατὰ τοὺς Ταυροσκύθας φυόμενον μάλιστα καὶ τρεφόμενον.

ΖΟΥ'ΝΤΖΑΣ, ὁ ὕελος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΖΟΥΡΟΥΝΙ'ΖΗ, τὸ ζαδοάρ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Zodoaria.*

ΖΟΧΑ'ΔΕΣ, pro ἐξοχάδες, occurrit apud Medicos Græcobarbaros.

ΖΟΧΙ'ΟΝ. *In fine adde.* Anonymus Medicus MS. lib. 1. de diæta: κακόχυμα δὲ εἰσι ἐσχάτως διὰ ἄγρια λάχανα, ἤγουν ἀγριομάρουλα, καὶ ζοχία, καὶ πικρίδες, καὶ τὰ ὅμοια.

ΖΥ'ΓΓΙΟΝ, *Vulturis species.* Lib. MS. Cœranidis lib. 1. ζῶκός ἐστιν πτηνὸν, οἱ μὲν ζύγγιον καλοῦσιν, οἱ δὲ ἅρπην· ἔστι δὲ εἶδος γυπός.

ΖΥΓΟΣΤΑ'ΤΗΣ. *In fine adde.* Eustathius ad Iliad. α. pag. 70. σταθμῆσαι μὲν, τὸ ζυγοστατῆσαι.

ΖΩΓΟ'ΡΗΤΟΣ, κοιλακάνθη. ἐν ἄλλῳ, ζωγόριτος, βαλσάμου ὀπὸς, in Lexico MS. Nicomedis.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΟ'Ν, διφρυγὲς, in Lexico MS. Nicomedis. Vide Διφρυγές.

ΖΩ'ΔΙΟΝ. *Post locum Gregorii Nysseni, adde.* Codex MS. Reg. 3502. fol. 84. ἐν τοῖς ιβ'. ζωδίοις ἡ ὑπογραφὴ αὐτῶν· ζώδια δὲ νῦν λέγομεν τὰ ἰνδάλματα τὰ ζωδιακά. *Post locum Balsamon. adde.* Georgius Chrysococcas MS. de Persica disciplina cap. ult. καὶ τῶν ἀστέρων ἐνέργειαν, οὓς οἱ παρ' ἡμῖν σοφοὶ πλανήτας τε, ἀπλανεῖς, καὶ ζώδια ὀνομάζουσι.

Ibidem pag. 470. lin. 3. post ζώδιον, *adde.* Glossæ Biblicæ MSS. μαζουρὼθ, τὸ σύστημα τῶν ἀστέρων· λέγεται δὲ τὰ ζώδια.

ΖΩΝΤΙ'ΜΗΝ, *Vermis qui in ulceribus nascitur, & ossibus adhæret.* Anonymus Medicus MS. ζωντίμην οἱ ἰδιῶται λέγουσι σκώληκά τινα εἰς τραῦμα γινόμενον, καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὀστοῦν προσχωροῦντα. λέγεται δὲ ζωντίμην, οἶμαι, ἀπὸ τοῦ ζῆν ἐν ταύτῃ σαρκὶ νέμεσθαι· ποιεῖ δὲ εἰς τοῦτο, ὅπερ οἱ ἰδιῶται λέγουσι μανῆραν, τοῦτο οἱ ἄλλοι μουτζίν.

ΖΩΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ, Eustathio ad Iliad. η. p. 531. σταθμὸς ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἡ ἔπαυλις, *Stabulum.*

ΖΩΠΗΣΣΑ'. *Lin. 3. post* mixta. *adde.*

Ζώπισσα, ῥητίνη ὑγρὰ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 2690. *Resina liquida.*

ΖΩΠΙ'Α, ῥητίνη ξηρὰ, in Glossis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 2690. *Resina sicca.*

ΖΩΡΑ', ἡ ζυείδρ, τὰ μικρὰ ἀλεκτορίδια, *Pulli gallinacei*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Vide Ζορά.

ΖΩΣΤΗ'. *In fine adde.* Eustathius ad Iliad. β. pag. 258. ἐοίκασι δὲ φιλοτίμως αἱ πάλαι γυναῖκες ἔχειν τὸ ζώννυσθαι, ἀντίυλαν γοῦν πάλιν φασὶν, ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος, οὐ μακρὰν οὖσαν Ἀλεξανδρείας, φορολογεῖσθαι τοῖς ἐπὶ βασιλέων Αἰγυπτίοις τε καὶ Πέρσαις, εἰς ζώνας τῶν γυναιξί. Locus Athenæi habetur lib. 1. pag. mihi 33. Vide Glossar. med. Lat. in *Zona Reginæ.*

ΖΩΣΤΗ'ΡΕΣ. *Ante locum Manassis, scribe.* Michaël Psellus lib. 7. hist. MS. ὥσπερ τινὰ φορτίδα ναῦν τὴν πολιτείαν καταλαβὼν, ἄχρι τοῦ πελευταίου ζωστῆρος τὸν φόρτον ἔχουσαν, &c.

ΖΩΧΙΝΟ'Ν, *Sonchus*, de qua Botanici. Lexicon MS. Neophyti: σόγχος, τὸ ζωχινόν.

H.

Η'ΕΡΑ'ΝΕΟΣ. *Post locum Ignatii, adde.* Quod verò ἠεράνεον hi vocant, hyacinthinum videtur appellare Nicephorus Gregoras lib. 2. cap. 4. secundæ partis Historiæ, MS. ubi de Patriarcha: ξένας ἔπειτα ἐπινοῶν τιμὰς τῶν παρενθήκας τῇ πατριαρχικῇ δι' αὐτὸν προτιμῇ· αἱ δὲ ἦσαν, μήτ' ἐν ὑπογραφαῖς, μήτ' ἐν καλύπτρᾳ κεφαλῆς ἕπεσθαι τοῖς παλαιοῖς ἐθισμοῖς, μήτ' ὑποδήμασι τοῖς ὁμοίοις ἔτι κεχρῆσθαι, ἀλλ' ἐρυθροῖς μὲν αὐτοῖς, σηρικοῖς δὲ καὶ χρυσοῖς τὴν καλύπτραν ὑφάσμασι κεκοσμῆσθαι· χρώματι δὲ ὑακινθίνῳ ταῖς τῶν ἐπιστολῶν καὶ ψηφισμάτων ἐγχαράττειν ἐπισημασίας. *Ibidem lin. 33. post* notione, *adde.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1845. κύανον, τὸ ηεανόχροον.

Rursum, in Γεράνεος, *adde in fine.* Damascenus Subdiaconus Studita Homil. 10. καὶ ποτὲ φαίνεται λευκὸς, καὶ ποτὲ μαῦρος, ποτὲ γεράνιος.

Η'ΘΙΚΕΥ'ΕΣΘΑΙ, apud Zonaram in Præfat. ad Annales sect. 1. idem valet quod Latinis sequioris ætatis *moralizare*, γνωμολογεῖν καὶ ἠθικεύεσθαι. Hinc ἀνηθίκευτος, qui mores alicujus non effingit, apud Isaacum Tzetzem in Lycophron. pag. 4. δεῖ γὰρ τὸν ῥήτορα καὶ ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι τὰ ἔθη τῶν περιεχομένων προσώπων, καὶ μὴ ἀνηθίκευτον εἶναι.

Η'ΛΙΚΙ'Α. *Post locum Eusebii, adde.* Cyrillus Scythopol. in vita MS. S. Euthymii: ἦν δὲ καὶ ὑποκόλοβος τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁλοπόλιος.

Η'ΜΕΡΗ'ΣΙΟΝ, *Pensum vel lucrum unius diei.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis, de quodam latomo: καταλύει ἐκ τοῦ ἐργοχείρου αὐτοῦ ἡμερήσιον ἓν κεράτιον νουμίων. Occurrit ibi semel ac iterum. Ita nos Galli dicimus *Journée.*

Η'ΜΙ'ΝΑ. *Post locum Æginetæ, adde.* Eustathius Odyss. ξ. εἶτ' ἐπίβαλον μέλι καὶ σιλίγνεως ἡμίναν, καὶ συμμάλαξον εἰς ἕν. Epiphanius de mens. & pond. ὁ δὲ ξέστης διαιρεῖται κοτύλαις δυσὶν ἃς ἡμίνας καλοῦμεν. Infrà: ὁ δὲ ξέστης, ἡμίξεστα δύο, ἃ καὶ ἡμίνας προσηγορεύουσι.

Η'ΜΙΟΛΙ'ΑΙ. *Adde in fine.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3183. ἡμιολία, τὸ ἥμισυ τοῦ κεφαλαίου. ἡμιόλιον, τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου. Eudemus in Lexico MS. ἡμιολίοις, ληστρικοῖς πλοίοις, ἡμιβέλιον.

Η'ΜΙΟΝΙΚΟ'Ν, *Mulus.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ὀελκὸν ζεῦγος, τὸ κοινῶς ἡμιονικόν.

ΗΣΥΧΑΣΤΑΙ'. *Pag. 480. lin. 34. post*, initium, *adde.* qui iidem videntur, quos hodie Romæ, ubi ab Ecclesia exagitantur, *Quietistæ* appellantur. Vide Ομφαλόψυχοι.

Pag. 481. post locum Cyrilli, adde. Idem in vita S. Sabæ cap. 41. ὁ δὲ ἡγιασμένος Σάβας δέδωκεν αὐτῷ ἐντολὰς, ἡσυχάζειν τε εἰς τὸ ἴδιον κελλίον, καὶ μηδαμοῦ προϊέναι.

Η'ΧΟΣ. *Pag. 481. lin. ult. post 66. adde.* Extat Libellus editus Rotomagi in primis Typographiæ initiis, hoc titulo: *Utilissimum Gregorianæ Psalmodiæ Enchiridion, tenorum artem & regulas apertè demonstrans*, &c. ubi musica ista Ecclesiastica in octo pariter tonos distribuitur, quorum regulas hisce versibus complectitur.

Sunt in D *vel in* A *primus tonus atque secundus,*
Tertius & quartus in D *vel in* E *relocantur.*
Et quandoque per A *quartum finire videbis.*
Quintus in F *vel in* C, *nec sextus ab hoc removetur.*
Septimus, octavus G *sumpserunt sibi finem,*
Attamen in D *septem quandoque quiescit acuta.*

Infrà: *In quolibet ferè tono diversæ sunt differentiæ, non quidem auctoritate nostra, sed per artis musicæ moderationem, & similiter propter diversorum locorum diversos usus.*

Η'ΩΣ. *In fine adde.* Occurrit etiam non semel in Demetrii Triclinii Scholiis ad Sophoclem; ubi obiter notandus Henricus Stephanus in Præfat. ad editionem ejusdem Tragici, ubi carpit Turnebium, quòd in sua editione emendanda accuratam operam non impenderit, quod ex eo conjicit, *quòd fœdissimus quidam per totum librum* (Triclinii) *fuerit commissus error, nimirum* ἤως *pro* ἤγουν; *idque*, inquit, *ex non intellecta, vel potiùs ex non bene lecta veteris codicis compendiaria nota. Atqui,* subdit.

subdit, ἦως Græcum non est. ἠώς autem retracto in posteriorem accentu, est Aurora, quæ quid commune habere potuit cum particula ἤγουν, videlicet, aut id est significante? Hæc describenda visa sunt, ut vel inde pateat viros in recentiori Græcitate plerumque cæcutire.

Θ.

Θ cum ά numerali subscripto, ita θ̱ά. apud Constantinum Porphyrogenitum, tum editum à Meursio, tum in Cod. Reg. 2662. significare vocem Πρωτοπαπαθάειος, suprà monuimus initio litteræ A.

ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΦΥΡΟΣ, *Purpureus.* Eudemus in Lexico MS. ἁλουργά, θαλασσοπόρφυρα, αἱ μίτραι.

ΘΑΜΒΟΥΡΙΟΝ, *Tympanum*, unde nostrum *tambour*, de qua voce egimus in Gloss. med. Lat. Constantinus à secretis MS. lib. 1. cap. 16. εἰ δὲ ἐπὶ κρούσμα τῆς ὀκτακόρδου, ἢ τοῦ θαμβουρίου, καὶ τὰ εἴδη τῆς μουσουργίας, καὶ τῶν πρεπόντων, ἐστιν ἄμεινον.

ΘΑΜΕΝΑ, *frequenter, crebrò*, Hesychio, θαμινὰ, & θαμινῶς, συνεχῶς, πυκνῶς. Mœris Atticista MS. θαμινὰ Ἀττικοὶ, πυκνὰ Ἕλληνες. Georgius Lapithes Cyprius in versibus politicis MSS. περὶ τοῦ ἀναγινώσκειν θαμινά. Ita titulus concipitur, deinde:

> Διέρχου μοι τὰς παλαιὰς προθύμως ἱστορίας,
> Παρατηρῶν ἐπιμελῶς τὰς πράξεις καὶ τὰς τύχας.

ΘΑΜΠΩΝΕΙΝ. *In fine subde.* θαμβώνειν scribit Anonymus MS. de significationibus astrorum: περὶ θαμβώσεως τοῦ ἀέρος, ἤτοι σκοτώσεως. ἐὰν ἐν τῷ παρόντι μηνὶ ὁ ἀὴρ θαμβώσῃ, ἔνδειξιν ποιεῖ εἰς ἔνδιαν ὄμβρου.

ΘΑΝΗ. *In fine adde.* Bartholomæus Edessenus in Confut. Agareni pag. 369. καὶ περὶ τοῦ ἀναληφθῆναι αὐτὸν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰπέ μοι, τί ἑορτάζεις, ἢ καὶ διὰ τὴν θανὴν αὐτοῦ.

ΘΑΥΜΑΣΙΩΤΑΤΟΣ. *In fine adde.* Id epitheti non semel occurrit in Epistolis MSS. Pselli.

ΘΕΑΓΓΕΛΟΣ, ὁ θεῖα, ἤγουν ἅγια, in Lexico MS. Nicomedis. Rursum: θεάγγελος, * ἱεροπρεπών.

ΘΕΛΗΜΑΤΑΡΙΟΙ. *In fine adde.* Vide Casaubonum ad Capitolinum in Marco pag. 73. 2. ed.

ΘΕΜΑ, *Provincia.* *Post locum Tzetzæ, adde.* Luithprandus in Legat. *Imperii nostri themata sibi usurpat.* Infrà: *Et duo illa themata, quæ ultra mare habes, tibi prævalebunt auferre.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 6. tit. 1. οἱ στελλόμενοι ἄρχοντες εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἢ εἰς τὰ θέματα, &c.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ, *Jurisconsulti qui Legum casus proponunt & solvunt.* Theodorus Hermopol. MS. fol. 24. κατὰ διαφόρους θεματικοὺς δύναται ἑρμηνευθῆναι τὸ παρὸν κεφάλαιον. Infrà: οἱ προγραφέντες θεματικοὶ εἰς τὸ ἑρμηνευθὲν παρ' ἡμῶν περὶ τύπου θέμα, &c.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ. Vide in Βανδοφόρος, in Appendice.

ΘΕΟΓΕΝΕΣΙΑ, τὸ βάπτισμα, in Lexico MS. Reg. 3183.

ΘΕΟΔΟΧΟΣ. *Adde in fine.* Habetur alia simili titulo, Timothei Presbyteri Hierosolymitani, in Cod. V. C. D. Renaudoti, εἰς τὸν προφήτην Συμεὼν τὸν Θεοδόχον, καὶ εἰς τὸ, Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ. *Lin.* 8. *post* prosequuntur, *adde.* ut Θεολόγον ἐπιλεχθέντα Orpheum laudat Galenus lib. 1. de Remed. quòd de Diis & eorum genealogia scripserit.

ΘΕΟΛΟΓΟΣ. *Post locum Josephi Methonensis, adde.* In Cod. Reg. extat liber Marci Ephesii hoc titulo: τοῦ ἐν ἁγίοις Μάρκου Ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου τοῦ νέου Θεολόγου, ὅτι οὐ μόνον ἀπὸ φωνῆς τῶν δεσποτικῶν ῥημάτων ἁγιάζονται τὰ θεῖα δῶρα, ἀλλ' ἐκ τῆς μετὰ ταῦτα εὐχῆς καὶ εὐλογίας τοῦ ἱερέως, δυνάμει τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

ΘΕΟΠΑΤΩΡ, David appellatur in vita MS. S. Joannicii, & à Georgio Syncello pag. 176.

ΘΕΟΠΟΡΟΝ, ἀρτεμισία, in Lexico MS. Nicomedis, *Artemisia*, de qua Botanici.

ΘΕΟΣΩΜΟΣ τάφος, *Sepulcrum Christi.* Habetur in Cod. Reg. 3066. Maximi Planudis Monachi λόγος εἰς τὸν θεόσωμον τάφον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὸν ἐπιτάφιον θρῆνον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Habetur etiam edita Oratio S. Epiphanii Episcopi Cypri, εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου, &c.

ΘΕΟΤΟΚΟΣ. *In fine adde.* Ejusmodi habetur ex Cod. Reg. 3457. hoc titulo, βιβλίον σὺν Θεῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, περιέχον στιχηρὰ, προσόμοια, καὶ κανόνας . . . . ψαλλόμενα καθ' ἡμέραν ἐν τοῖς ἀποδειπνίοις.

ΘΕΟΤΟΚΕ βοήθει, *Formula invocationis Deiparæ in calamitatibus.* Theophanes anno 28. Copronymi: καὶ εἶπον ὡς συμπίπτων, ἢ ἀλλάξαι τὴν συνήθη Χριστιανοῖς αὐτῶν φωνὴν, τὸ, Θεοτόκε βοήθει, &c. Vide Dissertationem nostram de Impp. CP. Nomismatibus n. 30. & Notas nostras ad Zonaræ hist. p. 106.

ΘΕΟΦΑΝΙΑ. *Lin.* 4. *post* dicitur, *adde.* Georgius Trapezuntinus in Epist. MS. ad quendam Nicolaum: ὀνομάζονται δὲ Θεοφάνεια ἡ τῆς ἡμέρας τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίσεως, διότι τότε τῇ πατρικῇ φωνῇ μαρτυρηθεὶς, καὶ τῇ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν εἴδει περιστερᾶς καταβάσει ἐφανερώθη τὰ ἐφάνη τοῖς ἐπὶ γῆς Θεὸς, καὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἤρξατο. Λέγεται δὲ καὶ τὰ Χριστούγεννα, καὶ ὀνομάζεται θεοφάνεια, ἐπειδὴ Θεὸς ἐφάνη τοῖς ἀνθρώποις διὰ τῶν ὑμνησάντων δοξολογησάντων ἀγγέλων, ἰδόντων ποιμένων, &c.

ΘΕΡΜΑΛΑΤΑΙΑ. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ὁ δὲ γε καθηγούμενος καλεῖ θερμαλαταίαν
> Φησ μὴ καλῆς ἀγοράζουμεν διὰ τὴν εὐωνυμίαν.

ΘΕΣΙΣ, *Sepulcrum, tumulus*, in Vita S. Marthæ matris S. Symeonis Styl. n. 32. 33. 40. 47. 48.

ΘΕΩΡΕΙΝ. *In fine subde.*

Θεωρεῖν, *Spectacula, Circenses edere.* Chronicon Paschale an. Chr. 416. καὶ ἐπληρώθη θέατρον, θεωρήσαντος Οὔρσου τοῦ Ἐπάρχου πόλεως.

ΘΕΩΡΗΤΡΟΝ. *Post locum Moschopuli, adde.* Leges MSS. Rhodiorum Græcorum sub Regibus Latinis lib. 1. tit. 1. §. 37. τρία χαρίσματα λεγόμενα, ὅτι ποιεῖ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὴν γυναῖκα, θεώρητρα, ὑπόβολα, καὶ γαμικὰ κέρδη. θεώρετρα τὰ διδόμενα πρὶν τῆς ὁρμάσίας, ὑπόβολα, τὰ ποιεῖ ὁ γαμβρὸς μετὰ τὸ ὁρμασεῖν. γαμικὰ κέρδη, τὰ μετὰ θάνατον, ἤγουν τὸ τέταρτον τῆς οὐσίας τοῦ ἀνθρώπου.

ΘΕΩΡΙΑ. *In fine adde.* Glossæ MSS. θεωρεῖον, ὁ ἱππόδρομος. Hinc θεωρεῖν vox potissimum usurpata de editione Circensium in Chronico Paschali anno 5. Valentiniani: ἐποίησεν ζωόκαυστον εἰς τὴν σφενδόνα τοῦ ἱππικοῦ, ὡς θεωρῇ τὸ ἱππικόν. Infrà: ἐκέλευσεν τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, ὡς θεωρῇ τὸ ἱππικόν. Id est, dum Circenses edantur. Ita an. 2. Gratiani, an. 8. Theodosii jun. & an. 4. Zenonis.

ΘΗΚΑΡΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* Thebaid. *adde.* Etymologicum MS. θηκάριον, θήκη.

ΘΗΛΕΑ. *Adde in fine.* Georgius Lecapenus de Grammatica MS. λέγεται βρόχος ἡ κοινῶς λεγομένη θηλέα, ὡς Εὐελπίδης, Βρόχον κρεμαστὸν ἀρτάνης ἀνήψατο. *In fine adde.*

Θηκάειον, *Theca reliquiarum.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 67. καὶ ποιήσας σταυρὸν χρυσοῦν, καὶ ἐγκλείσας ἐν μέσῳ αὐτοῦ μερίδα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, καὶ βαλὼν αὐτὸ ἐν θηκαείῳ, δέδωκεν τῷ πρεσβυτέρῳ, &c.

ΘΗΡΑΦΟΣ. Liber MS. Cœranidis lib. 2. θήραφος, ἢ φαλάγγιον, ἢ ἀράχνη· ἔστι δὲ ζώφιον μικρὸν ἑξάπουν· τὸ ἐν τοίχοις ὑφαίνον, καὶ γνώριμον δὲ τοῖς πᾶσιν, ὁ καλεῖται θήραφος, &c. Vide Θύραφος.

ΘΛΑ'ΣΠΙ, *Nasturtium silvestre.* Anonymus Botanicus MS. θλάσπι ἐστὶ τὸ λεγόμενον ἀγριοκάρδαμον.

ΘΟΥ'ΡΙΤΟΣ, ἀσφόδελος, in Lexico MS. Nicomedis, *Asphodelus*; planta, de qua Ruellius & alii.

ΘΡΙΑΜΒΕΥ'ΕΙΝ. *Ante locum Symeonis Logothetæ, adde.* Eudemus in Lexico MS. συληπεύω, δημοσιεύω, θριαμβεύω. Zonaras in Copronymo: ἁμίλλης δὲ πλουμένης ἵππων, τὸν Ἀρτάβασδον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῷ θεάτρῳ διαγαγὼν ἐθριάμβευσεν. Mox: ἀτίμως οὕτω καὶ αὐτὸν ἐθριάμβευσεν. In Michaële Rhangabe: καὶ ὄνῳ ἐπιβάσας, θριαμβεύει τὸν ἄτιμον θρίαμβον.

ΘΡΟ'ΝΟΣ. *Pag. 497. post lin. penult. subde.* Θρόνος Ἰακώβου, *Sedes Hierosolymitana.* Cyrillus Scythopolit. in vita S. Euthymii, MS. cap. 33. Ἀναστάσιος δὲ ὁ πολλάκις μνημονευθεὶς ψήφῳ τοῦ λαοῦ παντὸς εἰς τὸν Ἰακώβου θρόνον ἀνάγεται.

ΘΡΥ'ΛΛΑΙΟΝ. *Post locum Mœridis, adde.* Excerpta MSS. laudata à Sylburgio ad Clementem Alexandrinum: θηρίκλειοι, ἀπὸ Θηρικλέους τοῦ ἐφευρόντος· ἔκπωμα σφαιρικὸν τῷ πυθμένι, τὸ ἐπικείμενον ἔχον κωνοειδὲς, ἀφ' οὗ πιεῖν ἐστὶν εὐπετές.

ΘΡΥ'ΜΒΗ. *In fine adde.* Θρύμβος habet Eustathius ad Odyss. ρ. ὁ δὲ, τὸν εὐτελῶς δειπνοῦντα, ὡς θύμβροις ἀρκεῖσθαι, ἅπερ ἡ χυδαία γλῶσσα θρύμβους λέγει.

Θριμβόξυλον, *Lignum thymi.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Καὶ βάλλε καὶ θριμβόξυλα τινὰ πρὸς μυρωδίαν.

Nicephorus Blemides de Urinis, MS.

> Μαλαθρόριζα καὶ θριμπόξυλα τοῦτον δὲ, &c.

ΘΡΥ'ΜΠΟΣ, idem quod θρύμβη, *Thymus.* Etymologicum MS. θρύμπος, θρύον, εἶδος πόας.

ΘΥ'ΡΑΘΕΝ. *Lin. 3. post* extremi, *adde.* Scholiastes MS. Aristophanis ad Plutum: γυμνὸς θύραζε ἐξέπεσον ἐν ἀχρείῳ χρόνῳ. οἱ θύραθεν σοφοὶ, ἀντὶ τοῦ, ἔξωθεν σοφοί. Andreas Cretensis in S. Patapio: τῆς μὲν τῶν θύραθεν τεχνολόγων κομπτικῆς τερθρείας τὸν δὲ τοῦ λόγον ἀπορρήγνυς, &c. Idem in Dormitionem Deiparæ, de Dionysio Areopagita, MS. τῶν δέ τοι σοφῶν καὶ ταῖς θύραθεν κομψόντων κομψείαις ἐπισημότατος.

ΘΥ'ΡΑΦΟΣ. *Post* aranea, *scribe.* In Lexico MS. Neophyti rectius scribitur θήραφος, ὁ ἀράχνης. Vide in hac voce.

ΘΥΡΩΡΟ'Σ. *In fine subde.* Θυρώρειον. Cyrillus Scythopolitanus in vita MS. S. Euthymii: καὶ ταύτην δὲ τὴν πεδιάδα ὅπου πύργος ἐστήκεται, καὶ τὸ τοῦ κοινοβίου ἐκβάλλει θυρώρειον.

ΘΥ'ΤΗΣ, *Presbyter, Sacerdos.* Versus descripti in calce Codicis Regii 2748.

> Θεοδώρῳ τοὔνομα καὶ τάχα θύτῃ,
> Εὐχὰς ἀμοίβου, ὅπως τύχω ἐλέους.

Matthæus Monachus de Offic. Palatii CP.

> Οἰκτροῦ μοναχοῦ τοῦτο Ματθαίου θύτου.

Itá rectè præfert Codex Cæsareus apud Lambecium, pro ἰατροῦ, uti edidit Goarus.

I.

I'ΑΣΙΣ, *Ædes balnearia*, sic dicta Alexandriæ. Chronicon MS. Symeonis Logoth. an. 5. Leonis M. τῷ αὐτῷ ἔτει ἐστράτευσαν Ἀλεξανδρεῖς ἄνδρας τρισχιλίους· καὶ ὁ μέγας λάκκος ἐκτίσθη εἰς τὰ Ἰωάννου, καὶ τὰ δύο βαλανεῖα, ἡ Ὑγιία, καὶ ἡ Ἴασις· καὶ ὁ ποταμὸς ὠρύχθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπὸ χέρσου ἕως τοῦ Κοπρέωνος.

I'ΑΤΡΕΥΧΟΣ. Manuel Palælogus in Onirocritico MS. cap. de serpentibus: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἰατρεύχοις κράζοντας, &c. An legendum βατράχοις?

ΙΑΤΡΙ'ΝΗ. *Post locos Basilic. adde.* Eustathius ad Il. λ. ait hanc vocem non agnovisse Græcos, tametsi apud Technicos seu Grammaticos reperiatur. Vide pag. 859.

I'ΑΤΡΟΣΟΦΙΣΤΗ'Σ. *Post locum Theophili, adde.* De quo ita Joannes Prisdianorum Episc. lib. de Urinis MS. ἀκολούθως ἐπὶ τούτοις ἐπιλεγόμενος ὁ Μάγνος, ἰατρὸς μὲν τῷ λόγῳ, ἄπειρος δὲ τῷ πράγματι. Galenus de Theriaca ad Pisonem, de quodam Andromacho: ἐντελῶς πεπαιδευμένος τὴν τέχνην, μὴ μόνον τῇ πείρᾳ τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ τοῖς λόγοις τὸν ἐπ' αὐτοῖς λογισμὸν ἀκριβῶς ἠσκημένος. Idem in Prognost. Hippocrat. lib. 3. ταῦτα γὰρ ἐστὶ διακρίνειν, οὐκ ἰατρῶν, νὴ Δία, περὶ τὰ τῆς τέχνης ἔργα σπουδαζόντων, ἀλλὰ σοφιστῶν λόγοις σχολαζόντων, καὶ διὰ τοῦτο περὶ μὲν τῶν τοιούτων προβλημάτων ἐφ' ὑψηλοῦ θρόνου καθήμενοι, σεμνῶς πάνυ καταντλῶσι λόγοις οἱ πολλοὶ τοὺς μαθητὰς, ὁποῖον δέ τι συμβήσεται τῷ κάμνοντι μᾶλλον αὐτοὺς λέληθεν, ἢ τῆς θαλάττης χόες. Hos infrà λογιάτρους videtur appellare: ἕτεροι δὲ σοφισταὶ καὶ λογιατροὶ, &c. ut & alibi tom. 4. pag. 126. & 362. edit. Basil. *Ibidem adde in fine,* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Γίνεται πόσον μακέλλειον, καὶ πίπτουσιν σὺν σοφία,
> Ἐκεῖ δὲν ἐβοηθήσασιν ἰατρείαις, ἡ ἰατροσοφία.

I'ΓΛΑΜΑ'Ν, τὸ τζιμπλέτιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

I'ΔΙΚΤΟΝ. *Lin. 1. post* &c. *adde.* Ubi Symeon Logotheta in Chron. MS. bis habet ἴνδικτιν, ut & an. 38. Justiniani, & alibi, ubi idem Theophanes ἴδικτον præfert.

I'ΕΡΑΚΙ'ΤΑΙ. Ἱέρακες. *Post hanc vocem adde.* Manichæorum secta. Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis MS. πλανᾷ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, καὶ ἄγει αὐτὸν εἰς τὸ φρόνημα τῶν λεγομένων Ἱερακιτῶν, οἵτινες λέγουσι μὴ ἀνθρώπινον σῶμα ἀνειληφέναι τὸν Σωτῆρα, μήτε ἐγείρεσθαι τὸ ἡμέτερον σῶμα ὃ περικείμεθα· καὶ ὅτι τρεῖς εἰσὶν ἀρχαὶ, Θεὸς, καὶ Ὕλη, καὶ Κακία, ἐξ ὧν κατασκευάζεται, μηδὲ ἐνανθρωπηκέναι τὸν Λόγον, καὶ τέλειον ἀναληφθῆναι ἄνθρωπον, μήτε μίαν σώζεσθαι, τὸ εἶναι ἕνα τὸν πάντων αἴτιον. Infrà, semel ac iterum Ἱέρακας vocat. *Ibid. in fine, adde.* Quo loco Symeon Logoth. in Chron. MS. habet, ἱερακιτῶν.

ΙΕΡΑ'ΝΕΟΣ. *Pag. 474. post locum Hier. Germani, adde.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 190. βενετοὶ, τὸ χρῶμα τὸ ἱεράνεον.

I'ΕΡΑΤΙΚΟΙ'. *Lin. 3. post* &c. *adde* ἱερεῖς ἱερατικοὶ, apud Andream Cretensem orat. in S. Nicolaum pag. 194.

I'ΕΡΑΤΙΚΟ'Ν, *Potionis medicæ species.* Constantinus à secretis MS. lib. 2. προτρέπομεν τὸν νοσοῦντα τοῦ πιεῖν τὰ ἱερατικὰ τὰ μεγάλα. Idem lib. 1. εἶπε δὲ ὅτι ἐστὶ ἀντὶ τοῦ λοχαδίου καὶ ἀντὶ τῶν ἱερατικῶν. Infrà: πολλάκις καὶ εἰς τὰς πορείας πίνεται αὐτὴ ἡ ἱερά. Vide Πικρά.

I'Ε'ΡΕΟΙ, sic dicti apud Judæos, qui potiores erant Archisynagogis & Patribus Synagogarum, L. 4. Cod. Theod. de Judæis & Cælicol. qui distinguntur à Presbyteris ab Epiphanio in hæresi Ebionitar. 30. n. 11.

I'ΕΡΟΚΗ'ΡΥΞ. *Lin. 5. post* Κήρυξ, *adde.* Huc spectat quod narrat Glycas, S. Paulo in Hispania degente, vidisse quandam mulierem scriptum in illius fronte litteris aureis, Παῦλος ὁ τοῦ Χριστοῦ κήρυξ.

I'ΖΗΦΟΥ'Ρ, *Cinnabaris*, apud Theoctonic. MS.

I'ΚΑΝΑ'ΤΟΙ. *In fine adde.* Nisi ita appellentur, quòd qui in hanc militiam adscribebantur, suæ erga Principem fidelitatis ἱκανὰ δοῦναι tenerentur. Nescio an huc referri possit quod legitur apud Theodorum Hermopolitem MS. lib. 7. tit. 3. fol. 106. καὶ προσέταξεν ἐγγράφως ἵνα ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ Στ-

πλεβείου μηνὸς τοῦ ϛ'. Ἰνδικτιῶνος κρίνῃ ὡς Δρουγγάριος ὁ ἱκανάτος, οὐ δύναται ὁ ὢν νυνὶ μέγας Δρουγγάριος, ἤτοι ὁ υἱὸς τοῦ Σεβαστοκράτορος διδόναι δικαστὴν τὴν Σβελίαν, καὶ ἐντέλλεσθαι αὐτῷ δικάσαι τὸν Πέτρον καὶ Παῦλον· μετὰ τὸν Αὔγουστον τῆς ε'. Ἰνδικτιῶνος, διότι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εὑρίσκεται ἕτερος Δρουγγάριος ἱκανάτος.

ἹΛΑΡΙΑ, *Festum solenne paganis*. S. Maximus in Scholiis ad Epist. 8. S. Dionysii Areopag. ἦσαν τινες ἡμέραι τοῖς εἰδωλολάτραις, ἃς ἱλαρίας ἐκάλουν, &c. Ita etiam appellatum Festum Matris deûm. Vide Casaubonum ad Lampridium in Alexandro Severo pag. 167. 2. edit.

ἹΛΑΡΩΔΕῖΝ. Vox quæ inter theatricas recensetur ab Athenæo lib. 14. Eustathius Odyss. ψ. ἔστι δὲ κατὰ τὴν νεωτέραν χρῆσιν, καί τις ἱλαρῳδία, εἰ καὶ τὸ ἄλλον, τὸ ἱλαρῳδεῖν τραγῳδοῖς οἰκείωται.

ἹΛΑΣΜΟΣ, *Oratio propitiatoria*, cujusmodi est εὐχὴ τοῦ ἱλασμοῦ, descripta in Liturgia S. Jacobi.

ἽΜΠΕΧΕΜ. *Adde in fine*. Constantinus à secretis MS. λαβὼν — κάρυον Ἰνδικὸν, ἴμπεχεμ πευμπίι, λαγγῶν, ὑοσκυάμου σπέρμα, &c.

ἸΝΔΙΚΟΠΛΕΥΣΤΗΣ. *In fine adde*. Ita porro vocantur negotiatores, vel quivis alii in Indiam commeare soliti: de qua quidem navigatione sat pluribus egit Casaubonus ad Vopiscum in Quadriga Tyrannor. pag. 248. 2. edit.

ἼΝΔΙΚΤΟΝ. Vide in Ἰδικτον.

ἸΟΥΓΕΡΟΝ. *In fine adde*. Anonymus MS. de mensuris agrariis: τὸ ἰούγερον ἔχει ἀμπέλοις υπ'. πάσσα υ'. ὀργυίας φλγ'. πλέθρα β'. ἄκενας σ'. πήχεις ασ'. πόδας βυ'. &c.

ἹΠΠΟΚΟΝΤΟΥΡΟΙ, *Veredi*. Etymologicum MS. ex Cod. Reg. 2750. βερέδοις, ἱπποκοντούροις. Vide Κόντουρος.

ἹΠΠΟΣΤΑΣΙΣ. *Adde in fine*. Anonymus contra Latinos n. 62. ναοὺς καὶ λείψανα ἁγίων ναῶν ἐποίησαν ἱπποστάσια.

ἸΡΙΚΗΝΗ, καλαμόκρινον, κυάνεον ἔλεκτρον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 2147.

ἾΡΟΣ, *Miser*, instar Iri Homerici. Historia MS. Belisarii:

Διὰ τὸν φθόνον τὸν πολὺν, ὃν εἶχαν εἰς τὸν ἶρον.

Occurrit ibi non semel. Vide Αἶρος.

ἸΣΑΣΜΟΣ, *Compositio inter partes litigantes*. Bulla Innocentii PP. in Legibus Cyprior. MSS. εἰς αὐτὸν δὲ ἰσασμὸν θέλομεν, εἴ τις, &c. passim ibi.

ἸΣΑΥΡΙΚΑ. *Post locum Evagrii, adde*. Scribit Agathias lib. 5. pag. 159. tum primùm Isauros in scholas Palatinas admissos ab Zenone Isauro Imp. *Ibidem adde in fine*. Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ n. 3. τοῦ παιδὸς στρατευθέντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν νουμέρῳ τῶν Ἰσαύρων προσαγορευομένων.

Ἰσαύροις porro pro lapicidis vulgò apud Nicephorum Uranum in vita S. Symeonis Stylitæ Jun. non semel usurpari observare est, quomodo Lemovices hodie dicimus, quòd ii huicce arti operam impenderent, n. 201. πλησίον τῆς Ἀντιοχείας, ἐν τῇ λεγομένῃ Ἀπάτῃ, Ἰσαύρων ἐργαστήριον ἦν, χειροτεχνούντων ἐν ταῖς οἰκοδομίαις καὶ λατομίαις τῶν τῆς πόλεως τειχέων. Adde n. 225. Vita S. Marthæ matris ejusdem S. Symeonis n. 50. ὡς δὲ διεχάραττον αὐτὸν (ναὸν) ἰδοὺ πλῆθος τῶν οἰκοδόμων συνηθροίσθη ἔκ τε τῆς Ἰσαύρων χώρας, καὶ ἐξ ἑτέρων τόπων, &c.

ἸΣΜΟΣ, ἢ οἰσμὸς, Chymicis dicitur ἐκφώνησις ἐναποσβεννυμένου πυρός. Ex Cod. MS. Reg. 3185.

ἾΣΟΝ, Græcis recentioribus est, quod veteribus ἀντίγραφον, simile quodvis scripti exemplar. Vide Glossar. med. Lat. in *Paricla*.

ἼΣΧΑ, *Scintilla*. Syntipas MS. ἀλλ' ὥσπερ οὐκ ἐκ λίθου ψυχρότερον, ἀλλ' οὐδ' ἐλαφρότερον ἴσχας τῆς ἐκ ξύλου γινομένης. πῦρ ἐκβαλούμενον δὲ τοῦ λίθου μετὰ σιδήρου καὶ ἴσχας φλόγα γεννῶσιν. Vide Ὕσκα.

ἸΣΤΙΑ. *Lin*. 1. *post* ignis, *adde*. Joannes Canabutzes MS. fol. 93. v. ἀπὸ τῆς αἰτίας ταύτης ἡμεῖς, λέγομεν τὸ πῦρ βαρβαρίζοντες ἰστίαν, διότι εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἑστίας ὑπῆρχεν ἀεί ποτε τὸ πῦρ ἄσβεστον.

ἼΤΝΟΝ, *Tuber*. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. ὕδνα τὰ καὶ ἴτνα ὀνομαζόμενα, ψυχρά εἰσι καὶ ὑγρὰ, &c.

ἸΧΘΥΟΥ. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. ὕσκα, ἢ καὶ ἰχθύου καλουμένη, ἤγουν κοινὸς ἰχθὺς, &c.

ἸΩΒΗΛΑΙΑ, sic dictus apud Epiphanium hær. 39. n. 6. *Liber apocryphus*, quem μικρὰν γένεσιν alii vocant, de qua copiosè egit Cotelerius ad veteres Patres.

K.

KΑΒΑΔΗΣ. *Post locum Ptochoprodromi, adde*. Ordo MS. Officiorum Aulæ Turcicæ: οἱ Γιανιτζάροι ἔχουν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τρία ἄσπρα ἕως πέντε, καὶ καβάδιν τζόχινον τὸν χρόνον, καὶ ποκάμισο, σιύδεφον, καὶ ἄσπρα τρίαντα διὰ σοξάριν.

ΚΑΒΑΛΛΗΣ. *Pag*. 527. *lin. antepen. post* στράτευμα, *adde*. Scribit Symeon Logotheta in Chron. MS. Gallienum Imp. πρῶτον ἱππικὰ τάγματα instituisse, cùm antea πεζοὶ κατὰ τὸ παλαιὸν οἱ στρατιῶται τῶν Ῥωμαίων essent.

ΚΑΒΗΛ, αἷμα δρακόντιον, in Lexico Botan. MS.

ΚΑΒΟΣ, *pro Congiario, in fine adde*. Apud Epiphanium de ponder. κάβη inter pondera recensetur. Vide in Ἀλουφάτζιδες, & in Κάριπτ.

ΚΑΔΕΝΑ. *Post* ἄλυσες, *adde*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὴν ἄλυσιν τὴν ἀργυρὰν τῆς μέσης τὴν καδένα.

ΚΑΘΑΡΑ. *Lin*. 4. *post*, docti, *dele reliqua, & scribe*. Perperam: nam per hanc vocem intelligitur *panis candidus*, seu *mundus*, qui *cibario*, quem *Tertiarium* vocat Bruyerius de Re Cibaria lib. 6. cap. 9. id est tertiæ notæ, opponitur; quod discrimen præsertim docent Ænigmata seu dicta vulgaria MSS. καθαρὰ καὶ κιβαρὰ, ὅλα ἡ χάρις δέχεται. ubi interpres:

Καὶ καθαρὸν καὶ κιβαρὸν δέχεται πᾶν ἡ χάρις,
Καὶ χάρις τῷ παντάνακτι Θεῷ τῷ φιλανθρώπῳ,
Κἂν γὰρ ἐκ σίτου καθαροῦ τις ἄρτος ἐφυράθη,
Ἀσμένως τοῦτον δέχεται, καὶ πάνυ φιλανθρώπως
Ὡς καθαρὰν τῷ καθαρῷ καλῶς προσανεχθέντα,
Καὶ ἐξ ἀλφίτων ῥυπαρῶν ἐπάγη καὶ συνέστη.

Glossæ MSS. in Proverbia Salomonis: κολύροι, ἀρτίδια μικρὰ καθαρά. Galenus de Cibis boni & mali succi: ἄρτοι δ' εἰσὶν οἱ καθαροὶ κατειργασμένοι καλῶς, ὀπτήσει τε τῇ διὰ κριβάνου, καὶ τῇ περὶ αὐτὴν φυράσει, καὶ ζύμῃ συμμέτρῳ, καὶ ἁλῶν μίξει, &c. Lib. de Medic. p. 434. edit. Bas. ὅμοιόν τι ποιεῖν τοὺς κελεύοντας — ὅταν μὴ χῶμεν οἶνον φαλερῖνον ποιεῖν διπλάσιον πίνειν τοῦ παρασκομένου κατὰ τὰ καπηλεῖα, κἂν ἄρτου τινὸς ἀπορῶμεν καθαροῦ, διπλάσιον ἐσθίειν τοῦ πιτυρίου καλουμένου. Καθαροὺς ἄρτους porro appellabant ex farina, quam τὴν συγκομιστὴν vocabant, confectos: τινὲς μὲν γὰρ πυροὶ πλεῖστον ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσι τὸ πίτυρον, οὓς ἀγενεῖς ὀνομάζουσιν· ἔνιοι δὲ τὴν σεμίδαλιν, οὓς εὐγενεῖς προσαγορεύουσιν. Ita idem Galenus lib. 2. Therapeut. ad Glaucon. pag. 216. quò spectant ista Artemidori lib. 1. cap. 71. de Panibus: καταπληλοι μὲν γὰρ πένησι, οἱ ῥυπαροί, πλουσίῳ δὲ οἱ παντελῶς καθαροί. Hinc

Μεσοκάθαρος, *Panis medius*, id est cui aliquid furfuris admiscetur. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Νὰ μὴ χορτάσω τὸ ψωμὶ, τὸ λέγουν ἀφεράτζιν,
Ἢ ἀπὸ μεσοκάθαρον, τὸ λέγουν τ' πτωχείας,
Τὸ ἐπεθύμουν γραμματικοὶ ϗ καλοσιχοπλόκοι.

id est, cujusmodi apponitur in Ptochiis seu Xenodochiis. Anonymus MS. de Diæta lib. 2. ἄρτος καθαρὸς καὶ καλῶς ἐσκευασμένος. Infrà: ὁ δὲ γὰρ μεσοκάθαρος περισσαγορευόμενος, μέσος πῶς ἐστι κατὰ δύναμιν τοῦ καθαροῦ τε καὶ κυβαροῦ.

ΚΑΘΑΡΟΠΟ'ΤΑΙ. *Dele*, qui vinum purum propinant, *& scribe*, qui panem candidum & potum vendunt. *Deinde subde in fine*.

Καθαροπόπιον, *Popina in qua panis & potus venduntur*. Nicephorus Presbyt. in vita S. Andreæ Sali MS. συνέβη αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς ἓν τῶν καθαροποπίων, ἔνθεν ἐσμυρνισμένον οἶνον ἔπινε. Infrà: εἰσελθόντες πίνειν ἐν ἑνὶ τῶν καθαροποπίων, ὤνησεν τὸν ἄρτον ϗ οἶνον, καὶ ἰχθὺν, ϗ παρέθηκαν εἰς ἐσθίειν. Rursum: ἔρχεται μετ' αὐτοῦ ἐν καθαροποτείῳ, καὶ ὠνησάμενος ὁ παῖς ἄρτον ϗ οἶνον, καθεσθέντας ἤσθιον. Occurrit adhuc infrà, ut & Καθαροπότης.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑΙ, *Latrina. Subde in fine*.

Καθέδρια. Leges Cypriorum MSS. fol. 96. ἐάν τις γίνηται χρεία ἐπαλλαγῆς ὀστράκων σωληναρίων τῶν καθεδρίων, ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἰδίου καθεδρίου ἀρχόμενος διορθούσθω μέχρι ἂν φθάσῃ ἑτέρου γείτονος καθέδριον.

Καθέδρα, *Podex*. Bartholomæus Edessenus in Elencho Agareni pag. 425. ἄλλος φησὶ, μὴ πρώγης χοιρεῖον, τῷ ἄλλῳ εἶπεν, βάλε τὸν δάκτυλόν σου εἰς τὴν καθέδραν σου, καὶ πλῦνε ἑαυτὴν, ϗ ἔκβαλε τὸν δάκτυλόν σου, καὶ βάλε εἰς τὸ στόμα σου, &c. Infrà: καὶ θὲς τὸν ἕνα δάκτυλον τῆς χειρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ ὠτίον, ϗ τὸ ἄλλο δάκτυλον τῆς ἑτέρας χειρὸς εἰς τὴν καθέδραν αὐτοῦ, ϗ βοᾷ οὕτως, &c. Hinc

Καθεδράειον, *Locus Moschais Turcicis adjunctus, in quo Muchemetani, priusquam eas ingrediantur, podicem eluunt*. Id eruere licet ex ejusdem scriptoris loco, qui non mendo caret, fol. 427. nisi fortè ita ex conjectura restituatur: τὸ δὲ μασγίδιον ὑμῶν ποιοῦ[illegible] ἐστιν· ὅταν μέλλεις αὐτὸ θεμελιῶσαι, θεμελιοῖς σὺν αὐτῷ, ϗ πρὸς τὴν καθέδραν σου (καθεδράειον) χρηματίσαι τόπον μέλλον (μέλλων) ἔχεις καὶ ὕδωρ ϗ ὕδωρ, ὡς μετὰ τὰ καθεσθῆναί σε (καθαιρεθῆναί σε) ἐκπενῶς τὴν σωνήθη σου καθέδραν, ϗ μετὰ ταῦτα εὔχου. ἔστιν δὲ τὸ μασγίδιον ἐστρωμένον, ὥσπερ κλίνη, ἵνα μὴ μιαίνεται παντελῶς τοῦ ἀνθρώπου ἄνωθεν αὐτοῦ. Ἀλλὰ ϗ συνίδων ἐστι στοιβασία ἄνωθεν καὶ γύρωθεν τοῦ μασγιδίου, ϗ τὸ συνενούμενον αὐτοῦ καθεδράειον οὐ μιαίνουσι.

ΚΑΘΙΕΡΟΥ'ΣΘΑΙ, *Dedicare*. Chronicon Paschale anno 6. Valentiniani: καθιερώθη ἐκκλησία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Anno 6. Constantii: αὐτῷ τῷ ἔτει ἀφιερώθησαν σηθάλεια ιγ'. ἐν τῇ συγκλήτῳ, &c. Anno 7. Theodosii jun. καὶ ἀφιερώθη ἀνδριὰς χρυσοῦς ἐν τῇ συγκλήτῳ, &c. Ita an. 13. Theodosii M.

ΚΑ'ΘΙΣΜΑ, *Thronus. In fine adde*. Meminit Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ cap. 14. 29. & in vita S. Euthymii, τῆς τοῦ καθίσματος τῆς Θεοτόκου ἐκκλησίας, à quadam Icelia ædificatæ; cui etiam τοῦ καθίσματος ἐκκλησία nudè dicitur.

ΚΑΘΟ'Ν, pro καθὼς & καθὰ, *velut, sicut*, occurrit non semel in Chronico Paschali pag. 334. 386. 448. 450. 456. 616. edit. Raderi.

ΚΑΘΟΣΙΟΥ'Ν. *Lin. 2. post* Can. 18. *adde*. Zonaras lib. 7. Annal. n. 15. ἵν' ὅστις αὐτοῖς ἔργῳ ἢ λόγῳ προσκρούσῃ, κἂν ἰδιώτης εἴη, κἂν ἄρχων, ἱερός τε ᾖ, ϗ τῷ ἄγει ἐνέχηται· τὸ γὰρ ἱερὸν εἶναι, ἀπολολέναι ἐστί. οὕτω γὰρ πᾶν ὅπερ ἂν ὥσπερ τι θῦμα εἰς σφαγὴν καθιερώθη ὠνόμαστο. Ubi auctor Synopseos ad marginem, πόθεν λέγεται, καθοσιώθη. *Adde in fine*. De hac voce multa commentatur Petavius ad Epiphan. pag. 79. & 453.

ΚΑΘΟΣΙΩΜΕ'ΝΟΣ. *In fine adde*. Vide Gotofredum ad L. 7. Cod. Th. de divers. rescritpt.

ΚΑΘΡΕ'ΠΤΗΣ. *Post locum Moschopuli, scribe*. Schedographia MS. in Agapetum: κάτοπτρον λέγεται ὁ κοινῶς καθρέπτης. Schedæ Regiæ MSS. κάτοπτρον, ὁ κοινῶς καθρέπτης. — ἔσοπτρον δὲ, τὸ κοινῶς φηνάριον. Syntipas MS. ἔμπροσθεν δὲ τούτου καθρέπτην περικύκλον τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ ὀρνέου, ὡς δοκεῖν ἀστραπὰς ἀποπέμπειν. Belissarius Donatus in vita MS. S. Antonii: καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ νοῦν, ὅτι πρέπει τὸν ἀσκητὴν ἀπὸ τῆς πολιτείας τοῦ μεγάλου ἡλίου, ὡς ἂν εἰς σὲ καθαθρέπτη νὰ διορθώνῃ τὴν ζωήν του.

ΚΑΘΥΠΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Consulatum dare*, seu munus in populum spargere, novè dictum. Leo Imp. Nov. 94. ὅσοι ἐς τὸ ὑπατεύειν καθίσαντο, ὧν ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοὶ περιέλαβον φιλοτιμίαν ἀντιδωρεῖσθαι τῇ πολιτείᾳ ἀξιοῦντες, φιλοτίμους δωρεὰς τοῖς πλήθεσιν καθυπάτευον.

ΚΑΙ'ΣΑΜΟΝ φασὶν εἶναι τὸν καρπὸν τοῦ βαλσάμου, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 3118. *Fructus balsami*.

ΚΑΙ'ΣΑΡ. *Pag. 542. lin. 2. post* Ita enim, *adde*. Lucius Ælius Verus ab Hadriano adoptatus, *primus Cæsar est appellatus, & in eadem statione constitutus periit*, ut est apud Capitolinum in Vero. Deinde Commodus *appellatus est Cæsar puer cum fratre suo Severo*, ut scribit Lampridius. Sed ut, &c.

ΚΑΙΣΑ'ΡΙΟΝ, in Καῖσαρ, *in fine post* Vide, *adde*. Epiphanium hæresi 69. n. 2.

ΚΑΙΦΑ'Ρ, ὁ ἀκανθόχοιρος, *Echinus*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑ'ΚΑΜΠΡΙ. *Adde in fine*. Aliter ni fallor. Aëtius lib. 10. cap. 27. κάκαμπρι, τὸ ἐπιλεγόμενον δροσιοβότανον, κουρέλιν ἐρυθρὸν, &c. Ita lib. 11. cap. 67.

ΚΑ'ΚΑΡΟΝ, *Cranium*. Eustathius ad Odyss. π. ὅθεν μέχρι ϗ νῦν τινὲς τῶν μὴ κατὰ γλῶσσαν λογάδα ὁμιλούντων τὴν ἄπηλον γῆν εἶναί φασιν, ὡς τὸ κάκαρον, ὃ κράνιον ἐκεῖνοι νοοῦσιν.

ΚΑΛΑ'ΝΔΑΙ. *Pag. 548. lin. 10. ante* Vide, *adde*. Michaël Psellus in Poëmate MS. de Calendis, Nonis & Idibus:

> Ἡ τῶν Καλανδῶν Ἰτάλιος ἡμέρα,
> Ἑλληνικῆς πρόσχημα χρησμονῆς ἔφυ,
> Καὶ λαμπρὸν ἀντίχημα τῆς σκιπιουχίας,
> Ῥώμης μὲν οὖσα δόγμα τῆς παλαιτέρας,
> Εὐάγγελον δ' ἄθυρμα τῆς νεωτέρας,
> Ἡ δόξα ϗ γὰρ ἡ παλαιὰ Λατίνων
> Τρεῖς οἶδε ταύτας ἡμέρας σκιρτησίμους,
> Εἰδοὺς, Καλάνδας, πρὸς δὲ καὶ Νόννας, ἄναξ.
> Νῦν δ' ἅμα χαιρέτωσαν Εἰδοὶ καὶ Νόνναι,
> Τὰς γὰρ Καλάνδας οἶδεν ἡ Κωνσταντίνου.
> Πρὸ τῶν θυρῶν δὲ συρρέουσι μυρίοι,
> Σκιρτῶντες ἡδὺ, ϗ γελῶντες ἀθρόον,
> Εὐάγγελον σκίρτημα τοῦ παντὸς χρόνου
> Εὔηχον οἰώνισμα, κήρυγμα ξένον.

ΚΑΚΟ'ΣΧΟΛΟΙ, *Qui pravas scholas frequentarunt*. Apud Eustathium ad Odyss. ι. pag. 1638. σκεψιμάλλοις ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς περιλαλοῦντας ϗ κακοσχόλους φρέζοντας. Lexicon MS. vocum Herodoti: σινάμωρον, κακόσχολον.

ΚΑΚΟΥ'ΕΝ, ἔλαιον μακάρειον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Constantinus à secretis MS. lib. 1. ἢ πίετω τοῖς κόκκοις τοῦ κακοὺε.

ΚΑΚΟΥ'ΛΕ. *In fine adde*. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ σανδὰλ, ϗ ἄνισον, καὶ λάδανον, ϗ κακούλλιν, καὶ κριθίῳ. Idem lib. 2. κακοῦλλιν μεγάλην ἐξαγ. δ'.

ΚΑΚΟ'ΦΩΝΟΣ, *Avis Noctuæ similis*. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. σκώψ, ἐστι ζῶον σκῶψ λεγό-

μβρον. κόβαλον δὲ καὶ μιμηλὸν τὸ ὄρνεον· τινὲς δὲ κακόφωνον αὐτὸ καλοῦσι. Vide Phavorinum ex Horo Milesio.

ΚΑΛΑΚΑΣΣΙΟΝ, *Cepa agrestis.* Vide in Σκιλλοκρόμμυον.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ. *Post locum Cyrilli, adde.* Etymologicum MS. ex Orione Thebano: καλαμάριον, διὰ τὸ τοὺς καλάμους αἴρειν. *Post locum Scholiastæ Oppiani, adde.* Anonymus MS. de Diæta cap. 3. κοχλίδια, σακοὶ, παγοῦροι, καρκίνοι, καραβίδια, ὀκτάποδα, σηπίαι, μοχίται, καλαμάρια, βάτοι, μούβατοι, ῥίναι, δρακονίαι, κοκάγια, σκορπίδια, τρίγλαι, ὀρφὸς, φαγεία, &c. Occurrit rursum cap. 14. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ὀκταποδίτζια καὶ σηπίας, καὶ τὰ καλαμαρίτζια.

ΚΑΛΑΜΙΟΝ. *Post locum Eustathii, adde.* Scholiastes MS. in Aristophanis Plutum: ἀντικνήμια εἰσι τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ποδῶν. κνήμη δὲ ἡ λεγομένη ἄντζα.

ΚΑΛΑΜΙΤΑ. *In fine adde.* Joannes Canabutzes MS. πόθεν ἐξῆλθε, καὶ τις ἰδιώτης κατέγραψε ταῦτα, εἰ μὴ παλαιοὶ γεωγράφοι τε καὶ φιλόσοφοι, τὴν δὲ δύναμιν τῆς μαγνήτιδος λίθου, ἣν οἱ Λατῖνοι λέγουσι τριμωτεκαλαμίτα; Adde fol. 10. verso Cod. MS. ubi τριμωτε est nostrum, *pierre de*, &c.

ΚΑΛΑΜΟΣ φραγμίτης, ἡ βούλεεις, in Lex. MS. Reg. 1843.

ΚΑΛΑΝΔΟΛΟΓΙΟΝ. *In fine adde.* Describitur idem Καλανδολόγιον in alio Cod. Reg. 1497. fol. 111. hoc titulo: τοῦ προφήτου Εσδρα διήγησις περὶ τῶν ζ. ἡμερῶν.

ΚΑΛΑΝΘΡΩΠΟΣ, τὸ πράσιον, in Lexico Botanico MS. Reg. *Marrubium.*

ΚΑΛΑΝΟΣ, *Fimus, sordes.* Nicephorus Presb. in vita MS. S. Andreæ Sali: ταῦτα εἰσι τὰ ἔργα τῶν τοιούτων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, οἱ διὰ τῶν τοιούτων σκάζουσιν ἑαυτοὺς κάλανον καὶ κόπρον. Καλανώδης. Idem alibi: καὶ οἱ μετ' αὐτὸν τῆς κλίνης κύκλῳ διατρέχοντες, βόρβορον καὶ καλανῶδες ὕδωρ, ὡς εἴρηται, τῷ προσώπῳ τοῦ τε νεώτος ἀπέῤῥαινον.

ΚΑΛΑΣΤΡΟΥΘΙΝ, *Passer.* Glossæ Iatricæ ex Cod. Reg. 1334. στρουθίον τὸ καλαστρούθιν.

ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ. *Ante locum Zonaræ, adde.* Michaël Psellus in Hist. MS. de eodem Calaphata: οὐ δρυοτόμον, οὐδ' ἀποξέων ἐκεῖθεν τὰ ναυπηγήσιμα ξύλα, οὐδ' ἁρμόττων ταῦτα, καὶ συμπηγνύμενος, ἀλλ' ἐπειδὴ συμπῆξαι μὲν ἕτερος αὐτὸς εὖ μάλα συμπεπηγμένα τῇ πίσσῃ διέχεε.

ΚΑΛΕΙΝ. *Post lin. 2. scribe.* Chronicon Paschale in Romulo: ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἐνδόσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο προτρέπεσθαι καλεῖν καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ Α. ἔχοντας ὄνομα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ, &c. Mox: οἱ τῶν ἑκάστου ἀριθμοῦ παῖδουροι ἀπὸ ἑσπέρας εἰς τοὺς οἴκους ἀπόντες τῶν κλητώρων, ὡς ἤθελον ἐπ' αὐτῷ εἰς τὴν ἑξῆς κυκλοῦν πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον, ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔριον. Eustathius ad Odyss. λ. ὅρα δὲ καὶ τό, Πάντες καλέουσι, κοινότερον ῥηθὲν ἐπὶ τῆς εἰς δεῖπνον κλήσεως. Joannes Carpathi Episc. in Narrat MSS. de Anachoretis: ἀδελφὸς εἰς τὰ κελλία ἤνεγκεν τὰ ψωμία αὐτοῦ τετράδι, καὶ ἐκάλεσεν μίαν τράπεζαν γερόντων, καὶ ὡς ἔφαγον ἕκαστος, &c. Nicephorus Presbyter in vita MS. S. Andreæ Sali: μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ ἐν τῇ τραπέζῃ καθήμενος, καὶ τινῶν φιλοσόφων προσφιλῶν τῷ τούτου πατρὶ συγκεκλημένων, &c. Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 115. ἐμποροῦσι τὴν κυριακὴν νὰ χαλάσουν τὰ καλέσματα, ταῖς ταβέρναις, τὰ ζάρια, τὰ χορτία, τὰ μαλωσίματα, καὶ ἄλλα παρόμοια.

ΚΑΛΙΓΑ. *Pag. 550. lin. 50. post* γαμβρίζει, &c. *adde.* Huc pertinet Inscriptio reperta Auximi in Piceno, nescio an edita: C. OPPIO C. F. VELINA BASSO PPPC. P. R. I. D. AVG. LEG. IIII. FL. FEL. ET LEG. II. TR. FOR. EVOC. AVG. AB. ACT. FOR. PR. PR. MIL. COH. II. PR. ET COH. XIII. ET XIIII. VRB OMNIBVS OFFICIIS IN CALIGA FVNCTO CENTVRIONES LEG. II. TRAIAN. FORTIS. Et alia Inscriptio apud Gruter. 279. 3. HONORATI ET DECVRIONES ET NVMERVS MILITVM CALIGATORVM.

ΚΑΛΙΚΕΡΕΑ. *Adde in fine.* Lexicon aliud Botanicum ex Cod. Reg. 3118. καλίκεεις, ἡ τῆλις, ἡ αὐτὴ καὶ αἰγίκερας λέγεται. *Fœnogræcum.* Aliud Lexicon MS. habet, καλλικρέα τῆλη.

ΚΑΛΙΚΕΡΗΣ, ἡ τῆλις, in Lexico Botan. MS. Reg. Cod. 1843.

ΚΑΛΙΞΕΝΟΚΟΥ, ἡ ἄσβεστος, *Calx*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑΛΙΩΝΙΟΣ, *Piscis species.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀλεσσύελος, εἶδος ἰχθύος θαλάσσιον, ὃ τινες καταφημισμένοι καλιώνιον καλοῦσι. ἔστι δὲ τὸ θαλάσσιον αἰδοῖον.

ΚΑΛΛΑΪΝΟΣ. *Post locos Etymolog. adde.* Vide Hesychium in Κάλλαιοι.

ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΟΣ. *Post locum Simocattæ, adde.* In Cod. Reg. 3497. fol. 156. v. describitur ἀλάπιον τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, Δωδεκάθεον ὀνομαζόμενον, ὠφελοῦν εἰς πάντα τὰ πάθη, ἐξαιρέτως εἰς ἀμβλυωπίαν, ᾧ καὶ οἱ καλλιγράφοι χρῶνται. *Ibid. post locum ex vita S. Marcelli, adde.* Epiphanius hær. 67. n. 3. de quodam Hieraca: φασὶ δέ τινες περὶ αὐτοῦ, ὅτι ὑπὲρ ἐνενήκοντα ἔτη βιώσας, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἐτελεύτα ἐκαλλιγράφει· καλλιγράφος γὰρ ἦν, ἔμμενε γὰρ αὐτοῦ συνεσῶς ὀφθαλμός. Joannes Episcopus Carpathi MS. εἶχεν δὲ ἐργόχειρον καλλιγραφικὸν, καὶ λάβω παρὰ τῶν ἀδελφῶν χορτία.

ΚΑΛΛΙΚΕΡΕΑ. Vide Καλικερέα.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ. *In fine subde.*

Καλοκαιρεία, *Felicitas, res secunda.* Melampus de Palpitationibus: ὀπισθομήριον δεξιὸν ἀλλόμενον, ψόγον προσημαίνει, ἐν ἄλλοις καλοκαιρείαν δηλοῖ.

ΚΑΛΟΚΤΕΝΙΣΤΟΣ, *Pulcrè plexus.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ πέρα ἔνι καλοκτένιστος καὶ καμαροπεισχήρης.

ΚΑΛΟΚΥΜΙΝΑΙΑ, *Cumini species.* Aëtius lib. 11. cap. 54. λαβὼν τὴν πόαν τὴν καλουμένην παρ' Ἰταλοῖς ἧσα, Γραικοῖς δὲ καλοκυμιναία, &c.

ΚΑΛΟΛΕΩΝ. *Post hanc vocem adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Κακάβιν ἔνι, δέσποτα, δυόπλην μέτρων τεσσάρων,
Καὶ ἕως ἄνω οἱ μάγειροι γεμίζουσι τὸ ὕδωρ,
Καὶ βάλλουσι κρομμύδια εἴκοσι καλολέοντας,
Καὶ πῦρ ἐξάπτουσι πολὺ κατὰ τοῦ κακαβίου.

ΚΑΛΟΣΤΡΟΥΘΙΟΝ, αἰγίλωψ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Aquila.*

ΚΑΛΟΥΕΝ, ἔλαιον μακάβιον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 190.

ΚΑΛΟΧΡΟΝΙΑ, *Prosperitas.* Anonymus MS. de significationibus astrorum: καρπὸν, καὶ ὀπώρας καὶ εὐθηνίαν, καὶ διάφορα τοῖς ἀνθρώποις, καὶ καλοχρονίαν, εἰρήνην ταμιείαν, &c.

ΚΑΛΠΑΣΟΣ, *Plantæ species.* Zosimus MS. de rotundandis margaritis: βάλε αὐτοὺς, καὶ πῆον ὀπὸν συκῆς, ἢ τιθυμάλου, ἢ καλπάσου.

ΚΑΛΤΖΗΝΑΡΕΙΝ, *Calcinare.* Vox Chymicorum, apud Petrum Theocton. de Archemia MS.

ΚΑΛΤΙΚΙΑ. *Lin. 2. post* Caligæ, *adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. de Anastasio Imp. λέγεται δὲ μετὰ πολὺ τὸ μνῆμα ἀνοιγῆναι, καὶ εὑρεθῆναι αὐτὸν ὑπὸ πόνης φαγόντα τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ τὰ καλτίκια ἃ ἐφόρει, διὰ τὸ εἶναι αἱρετικὸν Ἀναστάσιον.

ΚΑΛΧΑ'ΝΑ, τὰ φύλλα τ͂ κύπεϱου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Folia Cyperi.*

ΚΑΜΑΡΟΤΡΙΧΑ'ΡΗΣ, *in Cameræ speciem tonsus.* Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Καὶ πέϱα ἔνι καλοκτένιστος ϰαὶ καμαϱοτϱιχάϱης.

ΚΑΜΑΣΙ'Α, *Labor.* Astrampsychus in Cælo Pythagorico MS. δηλοῖ — ϰαὶ καταλυμα τῆς δουλείας ϰαὶ καμασίας, ϰαὶ δικάσιμον, &c. Alibi: ϰαὶ ἐὰν ἡ ἐϱώτησις πεϱὶ δουλείας ϰαὶ καμασίας. Rursum: δηλοῖ ἀγαθὴν εὐτυχίαν, ϰαὶ ἄνοιξιν δουλείας ϰαὶ καμασίας. Alio loco: ϰαὶ δεσμὸν δουλείας ϰαὶ καμασίας. Ita passim in hoc libro.

ΚΑ'ΜΑΣΟΣ. *In fine subde.*

Καμάσινος, *Camasinus.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis Jun. Stylitæ n. 28. ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ δοῦλος Συμεὼν ἐν ὁϱάματι τ͂ νυκτὸς θεωϱεῖ λείψανον δικαίου, ὄντος τ͂ καμασινῆς αὐτοῦ μηλωτῆς ἐκ δεξιῶν ἐπικϱεμαμένου αὐτοῦ, &c. Adde n. 46. 56.

ΚΑΜΑΤΕΡΟ'Σ, *Laboriosus.* Proverbia seu dicta vulgaria MS. κάμνει ὁ κύϱις, ϰαὶ ἀκούει ἡ κύϱα καματεϱήν.

Καματεϱὴ, *Aranea*, quòd interdiu & noctu in telis suis texendis operetur. Symeon Sethi de animalibus, MS. θήϱαφος, ὁ ἀϱάχνης, ὃς ϰαὶ φαλάγγιον λέγεται, ὑπὸ δὲ τῶν πολλῶν καματεϱὴ, παϱ᾽ οἵοις δὲ ἐλαμίνθη.

ΚΑΜΒΥ'Λ, τὸ σπέϱμα τοῦ ἡλιοτϱοπίου, *Semen heliotropii*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. In aliis Lexicis scribitur καμὶλ & καμβὴλ.

ΚΑΜΗΛΑΥΚΑ'ΔΩΝ, οἱ κόχλοι οἱ μεγάλοι, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑ'ΜΗΛΟΣ, seu potiùs κάμιλος per ι, ut auctor est Scholiastes Aristophanis, & ex eo Suidas, *Funis crassior nauticus.* S. Cyrillus explicans illud Matthæi 19. *Facilius est camelum per foramen acus pertransire*, &c. κάμηλον ἐνταῦθά φησιν, οὐ τὸ ζῶον τὸ ἀχθοφόϱον, ἀλλὰ τὸ παχὺ σχοινίον ἐν ᾧ δεσμεύουσι τὰς ἀγκύϱας οἱ ναῦται. Hinc fortè vox *Cable* nostris, quasi *Camle.* Vide Gloss. med. Lat. in *Cabulus.*

ΚΑΜΙΝΙ'ΤΗΣ, *Plumbum.* Glossæ Botan. MSS. ex Cod. Reg. 2690. καμινίτης, τὸ μόλυβδον; & in Lexico MS. Neophyti: καμινίτης λιθάϱγυϱος.

ΚΑΜΙ'ΣΙΟΝ. *In* Επικάμισον, *post locum Tzetzæ, adde.* Eustathius in Iliad. χ. ἐν τούτοις γὰϱ οἱ ποικίλοι χιτῶνες ἦσαν ἂν εἶεν ἐπικάμισα, κατὰ τὴν κοινὴν παϱάφϱασιν. Et in Odyss. α. σημειῶσαι δὲ ἐνταῦθα ἐν τῷ, Εκδυνε χιτῶνα, ὅτι εἰ μὲν χιτὼν ἐστὶ τὸ ἐπικάμισον, γυμνὸς ἄϱα κατὰ ἔθος ἀϱχαῖον κοιμᾶται ὁ Τηλέμαχος. Theodorus Ptochoprodromus MS. lib. 2.

Σὺ δ᾽ ἦλθες ἀνυπόδυτος, ϰαὶ δίχα ἐπικαμίσου.

Ibidem lin. 42. *post* Υποκάμισον, *adde.* Etymologicum MS. χιτὼν, ὑποκάμισον, τὸ τοῦ ἀνδϱὸς ἱμάτιον, &c.

ΚΑΜΠΑ'Τ, τὸ ἧπαϱ, *Hepar*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑΜΠΤΟ'Σ. *Post hanc vocem scribe.* Lexicon MS. Reg. βαλβὶς, βαθμὸς, ἡ βάσις, ἡ καμπτός.

Ibidem post locum Etymologici, adde. Eudemus in Lexico MS. βαλβὶς, βάσις ταπεινὴ, ἡ ἀφετηϱία τοῦ καμπτοῦ. Scholiastes MS. Oppiani ad lib. 3. Halieut. νύσσαν. τὴν ἀφετηϱίαν, τϱεῖαν. νύσσα, ὁ καμπτὸς, παϱὰ τὸ νύσσω, τὸ κάμπτω, ἢ τὸ πλήττω, ἐπεὶ ἐκεῖ νυσσονται οἱ ἵπποι, &c. Extat Libanii μελέτη hoc titulo: παϱάσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς, βουλόμενος θᾶττον ἀπαντῆσαι. ἵππον ἐλαλαβὼν τ͂ ἐξ ἱπποδϱομίου, ἦλθεν εἰς τ͂ οἰκίαν τοῦ κεκληκότος. βωμὸς δὲ ἦν πϱὸ τ͂ αὐλείου θύϱας· νομίσας δὲ καμπτὸν εἶναι τ͂ βωμὸν, ὁ ἵππος ἔκαμψε, ϰαὶ συνήϱπασεν τ͂ παϱάσιτον, ϰαὶ μείνας ἄδειπνος, τῇ ὑστεϱαίᾳ ἑαυτὸν πϱοσαγγέλλει. Theophilus Protospatharius de pulsibus MS. ἔστωσαν οἱ τϱέχοντες δύο, τ͂ πϱῶτον ϰαὶ τ͂ δεύτεϱον· ἐν οἷς ἠϱεμοῦσιν οἱ τϱέχοντες, δῆλον ὅτι ὁ τάχιον τϱέχων ἤνυσε τὸ διάστημα πϱῶτος ἀπὸ τοῦ πϱώτου καμπτοῦ μέχϱι τ͂ δευτέϱου, ϰαὶ εἰ μὲν ἐν τῷ δευτέϱῳ καμπτῷ ἴσον χϱόνον ἠϱεμήσωσιν ἀμφότεϱοι, ἀνάγκη τὸ τάχιον τϱέχοντα διανύειν, ϰαὶ τὸ δεύτεϱον διάστημα πϱότεϱον ἕως τοῦ πϱώτου καμπτῆϱος, &c.

ΚΑΜΥ'ΕΙΝ, pro καταμύειν, *inclinare, connivere.* Glossæ interlineares ad Batrachom. MSS. ϰαὶ ὀλίγον καταμῦσαι. καμῦσαι.

ΚΑΜΦΟΥ'Τ, αἷμα χηνὸς, *Sanguis anseris*, in Lexico MS. ex Cod Reg. 1843.

ΚΑΜΨΑ'ΚΗΣ. *Post locum Epiphanii, adde.* In lib. de pond. & mensur. ait, καμψάκην ὕδατος, ιϛ΄. ξέστων ὕδατος εἶναι τὸ μέτϱον.

ΚΑΜΨΑ'ΡΙΟΣ. *Post locum Epiphanii, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 1 tit. 1. τὸ παϱὸν κεφάλαιον διοϱίζεται ταῖς ἐκκλησίαις μὴ λειτουϱγεῖν ἐν τῇ ὑποδϱαῖς λειτουϱγίας, δεῖ μὴ γίνεσθαι τοῖς κληϱικοῖς ἀϱτοκόποις ἢ καμψαϱίοις, ἢ δημοσίων ἀγϱῶν μαστιγοφόϱοις.

ΚΑΝΑΑΝΖΗ'Ρ, ἡ ἡδύοσμος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑΝΑ'ΛΗΣ. *Post locum Cedrèni, adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. rem eandem enarrans, habet, τοῖς κανάλοις κϱάβοις κατασκευάσαι.

ΚΑΝΔΗ'ΛΑ. *Lin.* 12. *post* olearia, *adde.* Epiphanius hæresi 68. n. 6. ϰαὶ ποτε Μελιτιανῶν συναγόντων, γέγονεν ἐκ τοῦ πλήθους τ͂ μετὰ Αθανασίου διάκονόν τινα ἐπεισελθόντα, μετὰ ϰαὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ λαοῦ καταξαι κανδήλαν ὡς ἔχει ὁ λόγος, ϰαὶ μάχην γενέσθαι. Infrà: οἱ κατήγοϱοι ἐν πϱοσῆλθον τῷ βασιλεῖ, σκεῦος τι μυστικὸν λέγοντες εἶναι ὅπεϱ κανδήλαν τινὲς ἔφασαν, ἐν πϱοεῖπον. Eustathius ad Odyss. η. λέγει δὲ ὁ Ναυκϱατίτης ῥήτωϱ, ϰαὶ ὅτι λυχνοκαυστὰν ἔφη Κηφισόδωϱος, ἣν οἱ πολλοὶ λυχναψίαν κεῖται δὲ παϱ᾽ αὐτῷ ϰαὶ κανδήλας χϱῆσις, δεῖ, Αστείου κανδήλας πϱίω, ἤγουν ἐξώνησαι. Theodorus Prodromus de mure, MS. τὰς ταῖς ἐλαιοδόχοις κανδήλας ἀποκενοῖ; *Post locum Theosterićti, adde.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis Jun. Stylitæ n. 39. 40. 43.

Κανδηλάπτης. *In fine ante* Vide, *scribe.* Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. εἰ δὲ ἐστὶν ἔθος, ϰαὶ μετάνοιαι, δίδοται ἡμῖν τὸ κατάκλαστον παϱὰ τοῦ ἱεϱέως, ϰαὶ ὕδωϱ παϱὰ τοῦ Κανδηλάπτου μετὰ ἀπόλυσιν τῆς λειτουϱγίας.

ΚΑΝΔΙΔΑ'ΤΟΣ. *Post locum Nicephori, scribe.* Vita MS. S. Hilarionis: ϰαὶ γὰϱ τῶν λεγομένων τινὶ Κανδιδάτων, ϰαὶ ᾧ μάλιστα ὁ βασιλεὺς ἥδετο ϰαὶ πϱοσέκειτο, δαίμων τὶς ἐκ παιδικῆς ἔτι πϱοσεβεβήκει ἡλικίας, &c.

ΚΑΝΘΑΡΙ'Σ, τὰ λυσαμούμουδα, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΚΑΝΙ'ΚΛΕΙΟΝ. *Lin.* 25. *post* deducit, *adde.* Apud Clementem Alexandr. lib. 6. Strom. κανὼν pro atramentario sumitur: ἔχων πτεϱὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, βιβλίον τε ἐν χεϱσὶ, ϰαὶ κανόνα, ἐν ᾧ τὸ γϱαφικὸν μέλαν, ϰαὶ σχοῖνος ᾧ γϱάφουσι. Ubi fortè legendum κανίον. Ex his emendandus auctor Operis imperfecti ad Matth. cap. 25. v. 31. *Criminosas personas judex auditurus in publico, tribunal suum collocat in excelso, circa se constituit vexilla regalia, ante conspectum suum ponit super mensam calliculam, unde tribus digitis mortem hominum scribat aut vitam.* Ubi vir doctus f. *caliculum*: sed indubiè legendum *caniculum.*

ΚΑΝΙΣΚΟΥ'Τ, τὸ κανισκούδιν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΑΝΟΝΑ'ΡΧΗΣ. *Pag.* 583. *post locum Dorothei, scribe.* Geronticon MS. ὡς δὲ ἔφθασε καιϱὸς τ͂ συνάξεως, εἰσελθὼν ὁ κανονάϱχης βαλεῖν τὸ θυμίαμα, εὗϱε πάντα τὰ ἀφαιϱεθέντα.

ΚΑΝΟΝΙ'ΖΕΙΝ. *Pag.* 581. *post locum Zonaræ adde.* Balsamon ad Interrogationes Monachorum in Synodo CP. sub Alexio Comneno: εἰ χϱὴ κατὰ τὸ κανονικὸν τ͂ Νηστευτοῦ κανονίζειν τινάς; τὸ τοιοῦτον κανονικὸν

πολλῇ συγκαταβάσει χρησάμενον, πολλοὺς ἀπώλεσε· διὸ οἱ ἐν γνώσει τοῦ καλοῦ ὄντες, καὶ ἐκ τοῦ σφαλλομένου ἐπανορθώσονται.

ΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. *Post locum S. Basilii, adde.* Chrysostomus homil. 36. in 1. ad Corinth. καὶ ὁ ψάλλων ψάλλει μόνος, κἂν πάντες ἀπηχῶσιν ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ἡ φωνὴ φέρεται. Vide Philonem de vita contemplat. sub finem.

Κανοναρχεῖν. *Post locum Symeonis, adde.* Officium Quadragesimæ in Horologio Reg. MS. καὶ τὰ τετραδικὰ τοῦ ἤχου μετὰ μέλους καὶ ἀργῶς κανοναρχούμενα παρὰ τοῦ ταχθέντος μοναχοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΚΑΙ'. *Pag. 580. post locum S. Antiochi, scribe.* Joannes Carpathi Episcopus MS. μοναχὸς ὑπαντήσας κανονικαῖς κατὰ τὴν ὁδὸν, &c. Mox earum ἡγουμένης meminit.

ΚΑΝΟΥ'ΛΗΣ, *Canalis, Tubulus.* Constantinus à secretis MS. lib. 2. χρὴ ἐπιτηδεύεσθαι, καὶ ποιεῖν κανούλην κατὰ τὸ ἴσον τοῦ ὤπου, ἀπομάσσων διὰ τοῦ ἀέρος τοῦ κανουλίου, &c.

ΚΑΝΣΑΛΙ'ΔΕΣ, τὸ νάρκισσον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Narcissus.*

ΚΑΝΤΖΕΤΟΝΗ'. Anonymus MS. de virtutibus lapidum: καντζετονὴ, ἔνε πέτρα αἰθενάδη εἰς πολὺ κλόρε, καὶ πῶλες κόν πιτζηονὲς, &c.

ΚΑ'ΝΤΙΟΝ. *In fine adde.* ἄνοιξον τὸ νεράντζιν, καὶ γέμωσε τὸ κάντιον, καὶ ἂς ἔχῃ τὸ κάρπον τὰ μέσα, &c. Compositio atramenti ex Cod. Reg. καλαμίνθι οὐγγίας α΄. ποτέστι ἀλόη σάπρεκούτρε ἐξάγ. γ΄. βδέλραμε ἐξάγ. γ΄. ποτέστι γάρεως, κάντιον ἐξάγ. γ΄. ἅλας Ἀλεξανδρινὸν ἐξάγ. γ΄.

ΚΑΝΩ'Ν, *Liber pœnitentialis. Lin. 9. post* pœnitentia, *adde.* Quomodo usurpat etiam Vita S. Basilii Amphilochio falsò adscripta cap. 11. ἔκλεισεν αὐτὸν ἐν ἑνὶ τόπῳ, ἔσω τῶν ἱερῶν περιβόλων, καὶ δοὺς αὐτῷ κανόνα, καὶ συγκαμὼν αὐτῷ τρεῖς ἡμέρας, ἐπεσκέψατο αὐτὸν, &c.

ΚΑΠΑ'ΣΙΟΝ. *Adde in fine.* Ubi Scholia MSS. in eundem Blemmidam: σκεύη ὀστράκινα, ἃ καλοῦνται κλωκία μετὰ καππασίων ὑελίνων· ἄλλα κλωκία ὕελινα, — καὶ τὰ καππάσια αὐτῶν.

ΚΑΠΕΤΩ'ΛΙΟΝ. *Lin. 2. post* Capitolium, *adde.* Observat Casaubonus ad Polyb. Græcos hoc nomen bifariam scribere: quosdam enim, ut Plutarchum per καπιτώλιον, plures, ut Diodorum, Eusebium, Hesychium & alios per ε. καπετώλιον, haud dubiè, inquit, à voce Græca κάπετος, fossa, tumulus.

ΚΑΠΗΓΕΑΤΕΡΙ'ΔΕΣ, Officiales quidam Aulæ seu Portæ Turcicæ, qui *Capigi* dicuntur. Vide in Τζαέσιος & Καπίτζηδες.

ΚΑΠΗΛΟΜΑΓΗΡΕΙ'ΟΝ, *Officina assaria.* Joannes Carpathi Episcopus MS. ἐὰν γὰρ περιπατῶν δημοσίᾳ ἴδῃς καπηλομαγηρεῖον, καὶ πλησιάσας ἐν τῷ παρέχεσθαί σε μεταλάβῃς τῆς τῶν κρεῶν ἀναθυμιάσεως, &c.

ΚΑΠΗΝΙΤ'Ζ, τὸ σαγάπηνον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sagapenum.*

ΚΑΠΙ'ΣΤΡΙΟΝ. *Ante locum Portii scribe.* Eustathius ad Iliad. ε. pag. 539. ἡ φορβεία, τὸ καὶ περιστόμιον καὶ στόμιον, Ῥωμαϊκῶς δὲ εἰπεῖν, καπίστριον. Joannes Diaconus in Hesiodi scutum Herculis: χαλινὸς, ἀπὸ τοῦ χαλᾶν τὴν ἴνα. φορβειὰ δὲ τὸ καπίστριον, τὸ τῇ φορβῇ τοῦ ἵππου ἁρμόζον.

ΚΑΠΙΤΑ'ΝΟΣ. *Post locum Ducæ, adde.* Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: ἐπειδὴ βλέπεται τοῦ λόγου σας ὁποῦ δὲν δύναται τὴν τιμὴν τοῦ πεχνίδου τοῦ ἀππίου, ἢ τοῦ καπιτανείου εἰς τὴν στρατιώτην.

ΚΑΠΙ'ΤΖΗΔΕΣ, *Ostiarii Aulæ Othomanicæ.* Leunclavius in Onomast. Turc. *Capizi, vel Capitschii, Janitores, Ostiarii.* Ordo MS. Aulæ Turcicæ: ἐξ αὐτοὺς δὲ Γιανιτζάροις, ἕως ὀγδοήκοντα εἰσὶν Καπιτζῆδες, ἤγουν πορτάροι τῆς αὐθεντικῆς πόρτας. His qui præest, *Capitziler*, vel *Capitzi Bassa*, vel *Aga* nominatur.

ΚΑΠΝΕ'ΛΑΙΟΝ, in Lexico MS. Neophyti, ἡ νάφθα, *Naphta.*

ΚΑ'ΠΝΙΟΝ, τὸ χελιδόνιον λεγόμενον, apud Aëtium lib. 10. cap. 20. 25. & alibi.

ΚΑΠΟΥΚΑ'ΝΟΣ, *Pelecanus.* Scholion MS. ad Symeonem Sethi de animalibus: πελεκὰν, ὁ δρυοκολάπτης, ἤτοι ὁ δενδροκόλαφος, ἕτεροι φασὶ πελεκανὸν τὸν καπουκάνον.

ΚΑ'ΠΤΡΟΝ. Isaacus Tzetzes in Lycophron. pag. 173. ταινίαις τε πλατείαις εἰσὶν ὑποζωσμέναι, ὑποδεδεμέναι τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καὶ ῥάβδον κατέχουσαι· θρόνοις δὲ τοῖς κάπτροις· τὰ γὰρ βάμματα φαρμακικά.

ΚΑ'ΡΑΒΟΣ, *Cloaca,* ὀχετός. *Adde.* Leges Cypriorum MSS. fol. 96. εἰ δὲ καὶ κῆπον παρέχεται ὁ αὐτὸς ὑπονομιαῖος κάραβος τὸν κύριον τοῦ κήπου, ὀρύσσειν τὴν ἀρδευομένην γῆν, καὶ ἀνακαθαίρειν τὴν νεμομένην τῆς μικροποιήσεως, ὀφείλουσι ζημιοῦσθαι ἐκ τοῦ νέμοντος τὸν τοιοῦτον κῆπον τῆς βρωρίας ῥιπτομένης ἔξω πλέον κήπου. *Pag. 583. post lin. 18. subde.*

Καραβοστάσιν, *Navale.* Etymologicum MS. νεωσοικὸς, τὸ καραβοστάσιν.

ΚΑ'ΡΒΩΝ. *Post locum Phocæ, adde.* Leo Philosophus lib. 6. Synopseos Iatricæ MS. cap. 19. Κίσσα λέγεται, ὅταν ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἡ γυνὴ περὶ τὸν δεύτερον ἢ τρίτον μῆνα ὀρέγεται ἀτόπων τινῶν, οἷον ὄστρακα, ἢ λίθους, ἢ κάρβωνας, &c.

ΚΑ'ΡΔΑΜΕ, in Glossis Botanicis Saracenicis MSS. τὸ ἤλεκτρον, *Electrum.*

ΚΑΡΔΑ'ΡΑ, *Mensuræ species.* Anonymus in Arithmetica practica MS. καρδάρα τὸ ἀλεύρι χίλι ας, ιά. καὶ ϛ. &c. Occurrit ibi pluries.

ΚΑ'ΡΔΟΣ, *Carduus.* Eustathius ad Odyss. ρ. ἡ δὲ διὰ τοῦ ἰῶτα κινάρα, ἑτεροῖος ἔχει· ταύτην γάρ φασι κάκτον λεγομένην ὑπὸ Ῥωμαίων μὲν καλεῖσθαι κάρδον, ὑπὸ Ἑλλήνων δὲ κινάραν.

ΚΑ'ΡΔΟΥΛΑ. Vide Κάρδιτζα.

ΚΑ'ΡΗΠ-ΓΗ'ΤΛΕΡΟΙ, ita dicti quidam Officiales Portæ Othomanicæ. Ordo MS. Officiorum Portæ Turcicæ: τετάρτη τάξις ὀνόματι Κάρηπ-γήτλεροι, εἰσὶ πεντακόσιοι, καὶ αὐτοὶ καβαλάροι· ἔχουν καὶ αὐτοὶ δύο κάβους μέσον αὐτῶν.

ΚΑ'ΡΚΙΝΟΣ. *In fine adde.* Quos verò Allatius Leoni Philosopho ascribit, Codex Regius 2809. fol. 51. partim Joanni Tzetzæ, partim Ptochoprodromo tribuit. Vide Antholog. Græc. lib. 6. c. 13.

ΚΑ'ΡΝΥΞ, *Tubæ Celticæ species.* Eustathius ad Odyss. σ. ubi tubarum species recenset: τρίτη ἡ Γαλατικὴ, χωνευτὴ, οὐ πάνυ μεγάλη, τὴν κώδωνα ἔχουσα θηριόμορφόν τινα, καὶ αὐλὸν μολύβδινον, εἰς ὃν ἐμφυσῶσιν οἱ σαλπιγταὶ, ἔστι δὲ ὀξύφωνος, καὶ καλεῖται ὑπὸ τῶν Κελτῶν Κάρνυξ.

ΚΑΡΟΜΦΙ'Λ, τὸ καρυόφυλλον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Caryophyllum.*

ΚΑΡΟΥΧΑ. *Post locos Chron. Alexandr. adde.* Cosmas Vestitor de relat. corp. S. Chrysostomi MS. de Proclo Patr. CP. καὶ τοῖς ἑαυτοῦ κόλποις περισφίγξας τὸ λείψανον, ἐπὶ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων λιτανευόμενος ἔσωζεν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ σὺ ἐκαθέζου, καὶ ἔβλεπες πῶς τρέχουν αἱ καροῦχαι.

ΚΑΡΠΙΣΙΧ, εἶδος ἀρώματος, ἔοικε κολιάνδρῳ. Ita Lexicon Botanicum MS. Reg. *Species aromatis.* Vox Arabica.

ΚΑΡΠΟ'Ν, *Elleborus.* Anonymus Botan. MS. ἐλέβορος ἤτοι τὸ καρπόν. in aliis Glossis καρπὶν scribitur.

ΚΑΡΠΟΠΙΣΙΟΝ, κεβέβε, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845.

ΚΑΡΤΑΝΑΝΟΓΑ, *Mappa mundi*, uti vocant, vel potiùs *Portolanus*. Joannes Canabutzes MS. εἰ μὴ ἡ καταγραφὴ τῶν παραθαλασσίων πόλεων καὶ τόπων, ἀκρωτηρίων τε καὶ λιμένων, καὶ κόλπων, καὶ τῶν τοιούτων, ἣν οἱ Λατῖνοι λέγουσι καρτανανογά.

ΚΑΡΤΖΑΜΙΔΑ, μελίλωτα, in Lexico Botanico MS. Reg. *Melilotus*.

ΚΑΡΣΕΝΑΙ, τὸ ὀροβάλευρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Farina eruina*.

ΚΑΡΥΔΑΤΟΝ, *Nuces*, vel *Edulium ex nucibus*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ σαπουνίτζας Χιωτικὰς, καὶ ἀπὸ τὸ ἰδικόν του,
Καὶ καρυδάτον ὀλιγὸν, καὶ κυδωνάτον χύτραν.
Γεανάτα ἄγρια τε, καὶ ὅπε ἀπαλωδάτον.

ΚΑΡΦΗ. *Post locum Cyrilli, adde.* Eudemus in Lexico MS. ἧλος, καρφίον. Etymologicum MS. γόμφος, κωλεὸς τὸ ξύλινον καρφίον.

Ibidem post locum Scholiorum Æschyli, adde. Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: ὥσπερ κοπίνῳ περιπατακλεύσω τουτωί. Καρφώσω. *Ibid. in fine subde*, Χρυσόκαρφος, χρυσήλατος, in iisdem Glossis.

ΚΑΡΦΟΥΦΟΥΛ. *In fine adde.* In Lexico Botanico Saracenico legitur καρούφουλ.

ΚΑΡΧΑΡΟΣ. *In fine adde.* Verùm καρχάρους vocant Græci animalia ferociora, & quæ dentibus quosvis mordent. Lexicon MS. ex Cod. Regio 2752. καρχαρόδοντες, τραχεῖς ὀδόντας ἔχοντες, ἢ ὀξεῖς. παρὰ χαράσσω, κάρχαρος, κατ' ἀναδίπλασιν· τὸ γὰρ τραχὺ καὶ σκληρὸν χαράσσεται. Alius Codex Reg. 2647. fol. 228. ubi de speciebus animalium: καρχαρόδοντα δὲ ὅσα στρογγύλους καὶ ὀξεῖς, καὶ ἐναλλάσσοντας αὐτῶν, ὀδόντας ἔχει· οἷον λύκος, λέων, κύων, πάρδαλις, καὶ τὰ ὅμοια τούτων. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἰχθύων παντὸς γένος καρχαρόδουν, οἷς καὶ σαρκοφάγοις συμβέβηκεν εἶναι. Joannes Diaconus ad Hesiodi scutum: χαρχαρόδοντι κυνί. χαυλιόδοντα μὲν λέγονται, ὅσα ἔχουσι τοὺς ὀδόντας ἐξεστηκότας τοῦ στόματος, οἷον ἐλέφας καὶ ὁ χοῖρος· καρχαρόδοντα δὲ ὅσα ἐντὸς μὲν ἔχουσι τοὺς ὀδόντας, ἀλλ' ὀξεῖς, καὶ οἷον κεχαραγμένους, οἷον λέων, πάρδαλις, λύκος, κύων. Eustathius ad Iliad. α. pag. 65. ἔστι δὲ λάπτειν κυνείως, τὸ ῥοφεῖν, ὀνοματοποιηθὲν καὶ κυνολεκτηθὲν ἐπί τε κυνῶν, καὶ λύκων, καὶ τοιούτων ζώων καρχάρων. Idem ad Iliad. β. pag. 308. στόμα δὲ τῷ πολέμῳ πόθεν ἄλλοθεν ἀνέῳκται κατὰ τὴν ποίησιν, ἢ ἐκ τῶν τῶν ζώων, καὶ μάλιστα τῶν καρχάρων. Phavorinus: κάρχαρον, τραχὺ, ἢ ὀξύ. Vide Suidam in Καρχαρώδης.

Καρχαρίας, Hesychio est θαλάττιος κύων. Epiphanius hæresi 33. n. 12. οὐ μὲν γὰρ συνείλκασιν ἑαυτὸ, ὡς ἀπὸ θαλάσσης ἀνελθὼν καρχαρίας, καὶ ἔχιδνας προσκαλούμενος, &c.

ΚΑΣΕΒΕΡΙΔΕ, κάλαμος ἀρωματικὸς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. fortè *Casia viridis*.

ΚΑΣΣΑΠΑΔΑΡΙΣΣΑ, ἤγουν ὠκίμου ἀγρίου σπέρμα, apud Anonymum Med. MS. ex Cod. Reg. 3172. fol. 509. *Semen ocimi silvestris.*

ΚΑΣΣΟΣ, vestimenti species, fortè *Casa*, *Casula*. Arcadius in Grammatica MS. fol. 142. τὸ δὲ κάσσος ἀπὸ τοῦ κάσος γίνεται, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ. ἔστι δὲ καὶ εἶδος τινὸς ἱματίου οὕτω καλούμενον. Vide Κασῆς.

ΚΑΣΤΟΥΡΙ, *Castor*. Cosmas Indicopleustes: καστουρὶ, τοῦτο τὸ ζῶον ἔστι μόσχος· καλοῦσι δὲ αὐτὸ οἱ ἐγχώριοι καστουρί. διώκοντες δὲ αὐτὸ τοξεύουσι, καὶ τὸ συναγόμενον αἷμα περὶ τὸν ὀμφαλὸν δεσμεύοντες κόπτουσι, καὶ ἔστι τοῦτο εὐῶδες πάνυ, ὃ μὲν ἡμεῖς λέγομεν μόσχος.

ΚΑΣΤΕΛΛΟΝ. In καστελλάτος κάραβος *Post vocem* Trullano, *adde*. Tzetzes ad Lycophr. p. 206. εἰώθασι γὰρ ἐν τῇ ναυσὶ μηχανᾶσθαι καὶ ποιεῖν πύργους ξυλίνους.

ΚΑΣΤΖΑΡΙΑ, *Chamaedrus*. Glossæ Iatricæ ex Reg. Cod. 1334. χαμαίκεδρος λέγεται ἡ καστζαρία.

ΚΑΣΤΡΟΝ. In Ξυλόκαστρον, *post vocem* Phavorinus, *adde*. Etymologicum MS. ἐρυσίπολις, οὐ τὸ ξυλόκαστρον, ἀλλ' ἡ σώζουσα καὶ ῥύουσα τὴν πόλιν.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑ. *Post locum Hirmologii, adde*. Habentur etiam in Cod. Reg. 1334. Νικηφόρου Πατρικίου καὶ Ανθυπάτου τοῦ Μιτυληναίου στίχοι καταβάσιοι εἰς τὴν ποσότητα τῶν ιβ'. μηνῶν. Μὴν Σεπτέμβριος, &c. qui quidem nihil aliud ferè continent quàm Sanctorum nomina singulorum mensium, nulla subdita oratione.

ΚΑΤΑΒΑΤΟΝ. *Lin. 2. post* βιβλίου, *adde*. Etymologicum MS. πτυχίον, κατάβατον, βιβλίου σελίς. Epimerismi MSS. ὅθεν καὶ ἐν τοῖς μιτατίοις τῶν καταβατῶν ἐπισημαινομένων τοὺς ἐπιμερισμούς.

ΚΑΤΑΒΟΛΙΟΝ, quidquid à convivis in commune pro convivio confertur, *Symbola*. Joannes Tzetzes in 2. ἔργ. Hesiodi: ἐκ τῶν συσσιτίων καὶ εἰσφορῶν, καὶ ἐράνων, καὶ ἃ καλοῦμεν καταβόλια, ὅταν κοινῶς διδόντες δαπάνην τινὲς συμποσιάζουσιν.

ΚΑΤΑΒΟΛΟΝ, inquit Scholiastes Thucydidis, nunc vulgus vocat quodvis emporium, quod Græci ἐμπόριον. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem, in Nicephoro Logotheta, de Bardane: νυκτὸς λάθρα τοῦ λαοῦ ἦλθε πρὸς τὴν μονὴν Ηρακλείου ἐν τῷ καταβόλῳ, καὶ παρευθὺ γέγονε μοναχός. Ubi Scylitzes habet, ἐν τῷ καταβολίῳ, Theophanes verò, κατῆλθεν ἐν τῇ Κίῳ τῆς Βιθυνίας, &c. Occurrunt urbes aliquot hoc nomine in Geographia Longobardica nuper à D. Placido Benedictino edita.

ΚΑΤΑΔΥΣΙΣ. *Post locum Theophanis, adde*. Synodica Joannis Damasceni: πόθεν τὸ τρεῖς βαπτίζειν, τουτέστι διὰ τριῶν καταδύσεων;

ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΑ. *Lin. 1. post* pronus, *adde*. Martyrium MS. S. Joannis Baptistæ apocryphum: τότε κελεύει αὐτὸν κρεμασθῆναι ἐπὶ ξύλου κατακέφαλα ἐπὶ ὥρας τετάρτην, &c.

ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΑ. *Post lin. 4. scribe*. Canones Nicephori CP. ubi de Monacho, qui abjecto habitu rursus ad monasterium admittitur: καὶ ψάλλειν τὸν κατανυκτικὸν κανόνα τοῦ πλαγίου ἤχου.

ΚΑΤΑΠΑΝΩ. *Post hanc vocem scribe*. adversus, contra. Bartholomæus Edessenus in Confutat. Agareni p. 402. καὶ συνήχθησαν πλῆθος πολὺ, καὶ ἦλθον καταπανω τῶν πισθυσάντων τῷ Μωχαμέτ.

ΚΑΤΑΠΕΛΤΗΣ. *Adde in fine*. Andreas Cretensis in decem Martyres MS. τὰ δὲ ἦν ξυστῆρες καὶ ἀκμαὶ σιδήρων, καὶ μάχαιραι, καὶ σοῦβλαι, καὶ ὀβελίσκοι, καὶ τήγανα, ἀρθρέμβολά τε καὶ καταπέλται τροχοί τε καὶ στρεπτῆρες, καὶ ἄντυγες, καὶ ἰκρία, καὶ βόθροι, καὶ ῥόπαλα, κλίναι τε σιδηραῖ, καὶ κρηπῖδες ἥλοις πεπαρμέναι, καὶ πῦρ ἀσφάλτῳ καὶ πίσσῃ καὶ θείῳ ἢ συμπείῳ τρεφόμενον, &c.

ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑ. *Lin. 2. post* separant, *adde*. Lexicon MS. ad vetus Testam. καταπέτασμα, βῆλον, κατακάλυμμα.

Ibidem lin. 12. post θυσιαστηρίου, *adde*. Describitur in Liturgia S. Jacobi, εὐχὴ ejusmodi καταπετάσματος.

Ibid. post locum Moschi, adde. Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis jun. Styl. n. 148. τέσσαρές τε χεῖρες ἀνδρῶν οἱονεὶ σὺν ἐκπλήξει καὶ φόβῳ πτέρυξιν ἐλαφραῖς διαπετόμενων, καὶ ὥσπερ τι καταπέτασμα θυσιαστηρίου κατασειόντων.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΕΙΝ. *Adde in fine*. Καταποντισταὶ, *Piratæ*, apud Zonaram lib. 10. Annal. pag. 510. edit. Reg. Eudemus in Lexico MS. βίαιοι, καταποντισταί. Lexicon MS. ad vetus Testam. πειρατῶν, καταποντιστῶν, ἐν ὕδατι λῃστῶν. Vide Casaubonum ad Suetonium in Augusto cap. 68.

ΚΑΤΑΡΑΧΑ,

ΚΑΤΑΡΑΧΑ, idem valet quod κάτωμον, *in dorso, in spina dorsi inflictus ictus.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ραβδέας καλὰς κατάραχα τολίζουν τ᾽ κ᾽ ὑπάγη.

Infrà:

Ραβδέας πολλὰς κατάραχα, κ᾽ δίωξε τ᾽ ἀπίσω.

Vide Glossar. med. Lat. in *Catomus.*

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ. *In fine adde.* Καταισκουάζειν, *insidias comparare, conficere*; καταισκουαθῆναι, *insidiis appeti,* in Chron. Paschali an. 5. Zenonis.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Ordo legitimus. Post locum ex Concilio CP. adde.* Chronicon Paschale anno 9. Justini senior. ὅστις βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς μεγάλην ἐποίησεν κατάστασιν ἐν ΚΠόλει, πέμψας θείας σάκρας εἰς τὸ τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας. Theophilus Simocatta lib. 8. cap. 11. ἐπὶ τούτοις οἱ Βένετοι χαλεπαίνοντες κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξώθουν δημώδεις βοάς, αἳ δ᾽ εἶπον ἐκεῖνα· τοῦτό γε (καλὸν γὰρ καὶ τὸ ἰδιώτιδος φωνῆς μνήμην ποιήσασθαι) Ὕπαγε, μάθε τὴν κατάστασιν, ὁ Μαυρίκιος οὐκ ἀπέθανεν.

ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΝ. *Post hanc vocem, scribe. Scriptum quodvis,* vel *instrumentum.* Glossæ interlin. MSS. in Aristophanis Nubes: καὶ φέρε τὸ γραμματεῖον, ἵν᾽ ἀναγνῶ λαβών, τὸ κατάστιχον.

ΚΑΤΑΦΥΓΗ. Fragmentum ex Πατρίοις ΚΠ. editum in Constantinopoli Christ. lib. 4. pag. 110. ἐν δὲ τῇ καταφυγῇ τῆς αὐτῆς μονῆς πρὸς ἀναπαύσεως ἐξ ἀριστέρων, ἐν ᾗ ἵσταται λάρναξ, καὶ ἀπετέθη τὸ σῶμα Μαυρικίου σφαγέντος ὑπὸ Φωκᾶ.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* hostes, *adde.* Glossæ MSS. ad Herodotum: κρησφύγετον, καταφυγή, ὀχύρωμα.

ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΣΜΟΣ, *Morbi species,* quam sic describit Constantinus à secretis MS. lib. 1. ὁ μὲν καταχθονισμός ἐστιν τὸ ὑποκλίνεσθαι εἰς ὕπνον μετὰ καταλύσεως ὀφθαλμῶν· καὶ τοῦτο γίνεται διὰ δύο προσώπων· ἢ διὰ εἰς ὕπνον βαθὺ τρέπεται, καὶ δυσκόλως εἰς ἐγρήγορσιν ἐγείρεται· ἢ ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ὕπνος αὐτοῦ κοῦφος, &c.

ΚΑΤΕΛΑΝΙΚΟΝ ἔλαιον, *Oleum Catelanicum, Sabinum.* Lexicon MS Neophyti: ἔλαιον σαβῖνον, τὸ γλυκὺ καὶ λεπτομερές, οἷόν ἐστι τὸ καπελανικόν. Matthæus Silvaticus: *Oleum sabinum, vel salinum, id est sitionum.* Rursum: *Oleum sitionum, quod fit de cucumeribus agrestibus.*

ΚΑΤΕΠΑΝΩ. *Pag.* 617. *lin.* 4. *post* Εὐσταθίῳ, *adde.* Leo Philosophus de Regno & Principibus, ex Cod. Reg. 2732. fol. 70. v. περὶ ἀρχόντων λαμβανόντων δούλους κριτῶν, κατεπάνω, ἀντιδιοικητῶν, ἐπισκεπτητῶν, κ᾽ τῶν λοιπῶν.

ΚΑΤΖΑΡΑΙΑ. *In fine subde.* In alio Lexico MS. κατζαρέα, ἄρκευθος, seu *Juniperus,* exponitur.

ΚΑΤΖΑΡΟΣ. *Adde in fine.* Codex Reg. 3497. fol. 84. ubi de tineis curandis: καρύας ῥίζαν μετὰ κ᾽ λυκοπαμαμούδου κοπάνισον, κ᾽ βάλε εἰς ἔλαιον κατζάρου.

ΚΑΤΖΟΥΡΟΥ, ἡ κέδρος, in Lexico Saracenico MS. *Cedrus.*

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΡΗΣ. *Lin. penult. ante* Vide, *scribe.* In Catalogo MS. Ecclesiæ Cypriæ, καπηγοριάεις, ἐπεὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ Πρεσβευτοῦ.

ΚΑΤΗΛΙΣΚΑΡΙΣ, Officium Turcicum, *Cadilescher,* Judex major, aut Castrensis, aut Exercituum Judex, inquit Leunclavius. Vide in Δαρσερέγγηδες, & in Κάδης.

ΚΑΤΗΡΑ, *Tetrancanthon.* Iatrosophium MS. κ᾽ τετράκανθον, ὅπερ λέγουσι οἱ Τοῦρκοι Κατηρά, &c.

ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΟΙ. *Post locum Synodi CP. adde.* Petrus Siculus in hist. Manichæor. pag. 28. οὐ γὰρ ἐθνικοῖς τὰ περὶ Πατρός, κ᾽ Υἱοῦ, κ᾽ ἁγίου Πνεύματος διηγούμεθα μυστήρια, οὐδὲ περὶ μυστηρίων ἐπὶ κατηχουμένων λευκῶς καλοῦμεν, ἀλλὰ πολλάκις λέγομεν ἐπικεκαλυμμένως, ἵνα οἱ γινώσκοντες νοήσωσι, καὶ οἱ μὴ εἰδότες μὴ βλαβῶσι. *Post locum Cabasilæ, scribe.* Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: καὶ τοῦτο μέχρι τῶν κατηχουμένων παρὰ τοῦ ἱερέως προσκλήσεως.

ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΑ. *Lin.* 5. *post* erant. *adde.* Vita S. Basilii falsò adscripta S. Amphilochio c. 9. βῆλά τι παραχρῆμα ἐκέλευσε κρεμασθῆναι ἐν τοῖς κατηχουμένοις, διαστελλόμενος ταῖς γυναιξίν, ὡς εἴ τις ἔξω τὸ βῆλον ὀφθῇ διακύπτουσα, τῆς θείας λειτουργίας γινομένης, ἐξωθεῖσθαι τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀκοινώνητον μένειν. Paulus Episcopus Monembasiæ de S. Martha Hegumena: συνέβη αὐτῇ αἱμοῤῥεῖν, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν ἐν τοῖς κατηχουμένοις ἐσχόλαζεν τοῦ αὐτοῦ ναοῦ.

ΚΑΤΟΓΥΡΙΑΡΙΣ. Vide in Καπηγοριάρης.

ΚΑΤΟΛΙΜΟΣ. Synesius Chymicus MS. ὅτι καὶ κατόλιμος γίνεται τῆς οἰκονομίας ταῖς διὰ τῶν σωμάτων κ᾽ τῶν ὑλῶν αὐτῆς.

ΚΑΤΟΡΔΙΝΑΤΑ. Vide in Πλάτε.

ΚΑΤΟΣ. *Post locum Scholiastæ, scribe.* Cœranis MS. lib. 2. ἔλουρος, ἤτοι κάτα πᾶσι γνωστή. *Post Gloss. Iatric. scribe.* Psellus de verbis Latinis. Juris ex Cod. MS. κάτα, ὁ ἐπικάδιος αἴλουρος. Ubi perperam scriptum δάτα.

ΚΑΥΚΑΛΙΟΝ. *Post locum Achmetis, adde.* Alexander Aphrodisiensis de dubiis medicis: διὰ τί τὰ λεγόμενα καυκάλια ἐν τῷ πληροῦσθαι ὕδατος ψόφον τινὰ ἀποπλεῖ, &c. Infrà γαυκάλιον vocat.

Ibidem *post locum Palladii, adde.* Cyrillus Scythopol. in vita MS. S. Euthymii cap. 18. γεμίσαντος αὐτοῦ τὸ καυκάλιον ὕδατος, καὶ θέντος αὐτὸ χαμαί, ἐγράφη. Hipposophium MS. σταφυλὴ ἐκπιασθεῖσα τὸ ζωμὸν καυκάλια β᾽. &c.

ΚΑΥΧΟΣ. *Post locum Astrampsychi, adde.* Anonymus alter Interpres MS. Rhamplii: εἰ δὲ . . ἀπὸ καύκας ἡ δούλης.

ΚΑΦΟΥΡΑ. *Lin.* 3. *adde.* κάφορα, & κάφουρα, passim apud Constantinum à secretis MS. Vide Κάμφουρα.

ΚΕΒΡΑΝ. Vide in Νιχέδωρ.

ΚΕΙΜΗΛΙΑΡΧΕΙΟΝ. *In fine scribe.* Adde vitam S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 70.

ΚΕΙΣΣΑΠΑΡΑΔΙΣΣΑ, *Ocymi silvestris semen.* Vide in Καπλιβέν.

ΚΕΚΕΝΖ, ἀλικάκαβος, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Halicacabus.* Vide Κεκούτζ.

ΚΕΚΡΑΓΑΡΙΟΝ. *Lin.* 3. *post* μου, *adde.* S. Chrysostomus in hunc Psalmum: τοῦτον τὸν ψαλμοῦ τὰ μὲν ῥήματα ἅπαντες, ὡς εἰπεῖν, ἴσασι, κ᾽ διὰ πάσης ἡλικίας διαπλοῦσι ψάλλοντες, τὴν δὲ διάνοιαν τῶν εἰρημένων ἀγνοοῦσιν. Infrà ἑσπερινὸν ψαλμὸν vocat.

Adde in fine. Codex Reg. 3502. fol. 92. v. ubi de vocibus animalium: συναπέον τούτοις κ᾽ τὴν ἀνθρώπου φωνὴν, βοὴν, φώνημα, λαλιὰν, φθογγὴν, φθέγμα, κραυγὴν, κεκραγμὸν, λόγον, κ᾽ ἀπὸ κεκραγμοῦ κεκράκτης.

ΚΕΛΕΜΙΑ, ἡ καδμία, *Cadmia,* in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΕΛΕΥΣΙΣ, *Jussio sacra.* Cyrillus Scythopolit. in vita S. Sabæ cap. 73. πρὸ τοῦ μὲν γίνονται θεῖαι κελεύσεις πρὸς τε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Πέτρον, κ᾽ πρὸς τοὺς κατὰ Παλαιστίνην ἄρχοντας, θεσπίζουσαι, &c. Ita alibi non semel.

ΚΕΛΕΦΟΣ. *Lin.* 1. *post* leprosus. *adde.* Epiphanius hær. 66. n. 10. καὶ εἴ τις, φησὶ, ἐφόνευσεν ἄνθρωπον, μετὰ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴν, αὖθις καταστρέφεσθαι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς κελεφοῦ σῶμα. Adde n. 28. Constantinus à secretis MS. lib. 7. εἰ μὴ ὁ κελεφὸς ὁ πτων τὸ οἶνον, ὅστις ἐν αὐτῷ κατικόπη ὁ ὄφις.

Κελεφία, *Lepra.* Epiphanius hær. 55. n. 8. φασὶ μὲν πρὸς τὸ ὁρᾶν μηδὲν ἀδικεῖν τὸ ἀσκούμενον, χρόνῳ δέ τινι τὸ σῶμα ἀφανίζειν, κ᾽ εἰς λώβωσιν κελεφίας ἕως ὅλων τῶν μελῶν ἄγειν τὸ ἐπιβουλευθέντα. In Anonymo Iatrico MS. ex

Cod. Reg. 945. fol. 68. habetur cap. περὶ κελεφίας. Apud Constantinum à secretis MS. lib. 7. extr. caput concipitur, περὶ ἐλεφαντιάσεως, τουτέστι λώβης καὶ κελεφίας. Idem alibi: ἡ διαφορὰ μέσον τῆς κελεφίας καὶ τῶν μελανῶν ἀλφῶν, ὅτι οἱ ἀλφοὶ εἰς ἓν μέλος γίνονται, ἡ δὲ κελεφία εἰς ἅπαν τὸ σῶμα. Leges Cypriorum MSS. fol. 21. πάλιν ἐὰν συμβῆ τὸ ἐν προσώπῳ ἀπὸ ἀνδρογύνου, καὶ γίνεται κελεφὸς, διὰ τῆς κελεφείας οὐδὲ χωρίζουνται, ἀλλὰ μένουν οὕτως. Codex Iatricus MS. Reg. ἐλέφας λέγεται, ὅπερ λέγουσιν οἱ ἄλλοι κελεφίασιν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Η σάρξ μου ἐκελεφίασεν ἀπὸ τῆς ἀλουσίας.

ΚΕΛΛΑ'ΡΙΟΝ. *Post locum ex Gloss. Basil. adde.* Etymologicum MS. πρυτάνιον, τὸ κελλάριον.

ΚΕΛΛΙ'ΤΗΣ. Moschopulus in Schedographia MS. ταμίας, ὁ κελλίτης, καὶ ταμιεὺς, καὶ ταμιεῖον τὸ κελλίον.

ΚΕ'ΛΠΗΣ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Codice Reg. 2690. κέλπης, τὸ σάγος.

ΚΕΝΔΟΥΠΕΡΙ', τὸ ἄγριον κάναβον, *Cannabis silvestris*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΕΝΗ'ΡΙΟΝ. *In fine adde.* Est autem ἠρίον, *sepulcrum*. Vide Grammaticos.

ΚΕΝΤΗΝΑ'ΡΙΟΝ. *In fine subde.*

Κεντηνάριον, appellatam magnam turrim Palatii Constantinopolitani habent scriptores Byzantini, quam inde dictam volunt, quòd in ea condenda impensum sit centenarium, auri fortè, ut indicamus in lib. 2. CPol. Christ. sect. 4. n. 31. *Basilicas centenarias* apud Capitolinum in Gordianis, à pedum mensura dictas contendit Casaubonus, ut *Porticum milliariam*, apud Sueton. in Nerone, quæ *miliarensis* dicitur Vopisco. Idem Capitolinus mox: *Instituerat porticum in Campo Martio sub colle pedum mille*, &c. Vide Eustathium ad Iliad. β. pag. 197. edit. Rom.

ΚΕΝΤΟ'ΚΟΥΡΑ, τὸ πόλιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Polium.*

ΚΕ'ΝΤΟΥΚΛΟΝ. *Adde in fine.*

Κεντοῦκλα, genere femin. idem quod κέντουκλον. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Προκύπτεται βυλαεικῶς, ἐπάρεται κεντούκλας,
Καὶ τὰς προστεφίλας μου νὰ ῥίβεται πτιειν,
Καὶ ὡς καλοοικοδέσποιναι ὁκάποσαι κεράδαις,
Καὶ τὰς κεντούκλας νὰ ἔπαρναι καὶ τὰς προστεφίλας.

Infrà:

Καὶ τὰς κεντούκλας νὰ ἔπηρων, καὶ τὸ ψωμὶν νὰ ἐζήτουν.

ΚΗΠΙ'ΝΗΤΖ, τὸ σαγάπηνον, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sagapenum.*

ΚΕΡΑ' ἀζάειον, ὁ ἠριγέρων, *Erigeron*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΕΡΑ'ΔΑ. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Κεράδαις χειρομάχισαις καλοοικοδεσποίναις μου.

Infrà:

Καὶ ὡς καλοοιδέσποιναι ὁκάποσαι κεράδαις,
Καὶ τὰς κεντούκλας νὰ ἔπαρναι καὶ τὰς προστεφίλας.

ΚΕΡΑ'ΜΒΕΛΟΣ. Etymologicum MS. ἀγάλματα, ξόανα, ἀφομοιώματα, εἰκόνες, ἀνδριάντες, κεράμβελοι, κολοσσοί.

ΚΕΡΑΜΑΡΕΙ'ΟΝ. *Lin. 1. post* figulina. *adde.* Historia MS. Imaginis Christi in sindone expressæ: καὶ γενόμενος κατά τινα τόπον πρὸς ἑσπέραν ἔμειναν ἔξω τῆς Ἱεραπόλεως ἐν κεραμαρίῳ, &c. Occurrit rursum infrà.

ΚΕ'ΡΑΜΟΣ, Cypriis, *Carcer*, δεσμωτήριον. Ita Eustathius ad Iliad. ε. pag. 560.

ΚΕΡΑΤΑ'ΡΙΟΝ. *In fine adde.* Eustathius ad Iliad. ο. ὅθεν καὶ ἐπίκριον τὸ κέρας τοῦ ἱστοῦ, ὃ κοινότερον κερατάριον καλεῖται.

ΚΕΡΑ'ΤΙΟΝ. *Post locum ex Rationali, adde.* Fol. 17. μὴ τὸ ἐπακολουθοῦν ἐξ ἀρχῆς τῷ νομίσματι δικερατοκάφολλον, ἤτοι φόλλεις τριάκοντα παρέχειν, ἀλλὰ μόνας φόλλεις ι. τὸ τρίτον δηλονότι τῶν τριάκοντα.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Σ, τὸ πύρεθρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Pyrethrum.*

ΚΕΡΑΥΝΟΥ'ΣΘΑΙ. Artemidorus lib. 2. cap. 8. τοὺς καταδικασθέντας ἐν τῇ συνηθείᾳ κεραυνοῦσθαι φασίν.

ΚΕΡΕ'ΒΕ. Vide Καρποπίσιον.

ΚΕΡΚΕ'ΣΙΟΝ. *Post locum ex Cedreno, adde.* Symeon Logotheta in Chronico MS. de Romulo: οὗτος κτίζει πρῶτος ἱππικὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὃ Κερκέσιον Ῥωμαίων καλεῖται γλῶσσα.

ΚΕ'ΡΚΕΤΑ. *In fine ante* Vide, *adde.* Nicephorus Presbyter in vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ δὴ συναντᾷ αὐτῷ τὸ κέρκετον, καὶ λαβόμενοι τούτοις, δήσαντες ἔσυρον. Suprà βίγλαν appellavit, vigiles nocturnos.

ΚΕ'ΡΜΑ, *Pecunia.* Joannes Carpathi Episcopus MS. ἦλθεν γὰρ πρὸς αὐτὸν ἀδελφὸς θέλων χρήσασθαι κέρμα. Adamantinus MS. de ponderibus & mensuris: ὀβελίσκος χρώμενος νομίσμασι σιδηροῖς, ἐνίων δὲ χαλκοῦ, ἀφ' ὧν παραμένει τὸ πλῆθος ἔτι καὶ νῦν τῶν κερμάτων ὀβολοὺς καλεῖσθαι.

ΚΕΡΜΑΚΟ'ΛΟΥΘΟΣ, *Servus aut libertus simul cum debitore navigans, & pecuniam nauticam sua die cum usuris repetens.* Vox Jurisconsultorum Græcorum. Vide Cujacium lib. 5. Observat. cap. 38.

ΚΕ'ΡΟΜΑ, vox Chymicorum, fortè pro κήρωμα. Petrus Theoctonicus in lib. MS. de Archemia: κέρομαν δὲ εἶπεν πράγματος στερεοῦ καὶ οὐ τρέχοντος καὶ τοῦ μὴ στερεοῦ εἰς τὸ δύνασθαι ποιῆσαι ἀχαυνὸν καὶ ἀχαυνίζειν.

ΚΕΡΟ'Σ. *In fine subde.*

Σύγκερος. Bartholomæus Edessenus in Confutat. Agareni pag. 386. καὶ ἀναλαβοῦσα ἡ σκλάβα τὸν ὀρφανὸν παῖδα, ἤτοι τὸν Μουχαμὲτ, ἦλθεν εἰς τόπον σύγκερον, καὶ εὗρεν ἐκεῖσε τὸν ἀνδράδελφον αὐτῆς, &c. Ubi doctus interpres, *in locum amicum*, mallem, *in locum opportunum.*

ΚΕΤΑΝΤΟΠΗ'ΓΑΝ, τὸ ἀγυειακὸν, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *Sors*, &c. *Post locum Thomæ Mag. adde.* Eudemus in Lexico MS. ἀρχαῖα, τὰ κεφάλαια τῶν χρεῶν.

ΚΕΦΑΛΙ'ΔΕΣ, *Volumina.* Chronicon Paschale pag. 290. Ἱερεμίας ὁ προφήτης προστάσσεται παρὰ Κυρίου κεφαλίδα βιβλίου λαβεῖν, καὶ γράψαι ἐν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. Ubi Hieremiæ cap. 36. λάβε σεαυτῷ χαρτίον βιβλίου. Infrà idem Chronicon: καὶ ἔλαβεν ἑτέραν κεφαλίδα βιβλίου. Ubi Hierem. καὶ ἔλαβε Βαροὺχ χαρτίον ἕτερον. Interpr. *tolle volumen libri.* mox: *tulit volumen aliud.* Michaël Psellus in Orat. MS. ad Synodum contra Michaëlem Cerularium Patr. CP. ἀλλ' ὅτι ἐν διφθέραις ταῦτα ἐγγέγραπτο, ἢ ἐν εἰλητοῖς εἴσιν, ἃ δὴ κεφαλίδας βιβλίων ἔνιοί φασιν, ἀπειλυέντι καὶ ἀπέπεμπε. Vide Andream Hierosolymit. in Annuntiat. Deiparæ pag. 996.

ΚΕΦΑΛΟΥΡΓΙ'Α. Brontologium Lunare MS. καὶ εἰς τὸ β'. διαπληγαὶ, καὶ κεφαλουργίαι, καὶ οἱ δοῦλοι ἐπανίστανται.

ΚΕ'ΦΟΣ, pro κέπφος, *Avis marina levissima, & captu facilis*: item, *homo stolidus, levis.* Glossæ MSS. ad Aristophanem: κέπφος, ὁ εὐήθης, ἀπὸ κούφου τινὸς ὀρνιθαρίου ἀμετεχείρου, ὡς Λυκόφρων ἐν Ἀλεξάνδρᾳ, Κέπφος ὡς ἀνήξατο· ὃν λέγουσιν οἱ ἰδιῶται Κέφος.

ΚΕΧΑ'Μ, vox Arabica notionis incertæ. Constantinus à secretis MS. lib. 7. λαβὼν φούας Αφελκῶν, κεχὰμ, χαύδελ, ὕελον Αἰγύπτιον, &c.

ΚΗ͂ΒΟΣ, *Simiæ species*, apud Damascium in vita Isidori pag. 1048.

ΚΗ'ΛΟΣ, *Canalis*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3513. ὀχετηγὸς, ὑδραγωγὸς, ὀχετὸς ὁ καλούμενος κῆλος.

ΚΗ'ΡΚΕΟΣ, *Falco, Accipiter*, Κίρκος. Cœranis MS. λαβὼν ἓν ἱεράκιν, ὃν καλοῦσιν κήρκεον, &c.

ΚΗΡΟ'ΧΥΤΟΣ. *Pag.* 648. *lin.* 21. *post* ἀπέξυσε, *adde*. Procopius Diaconus εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, MS. καὶ ἄλλος τὴν κηρόχυτον ἠγαπημένος γραφὴν, ἐμβοᾷ, &c.

Ibid. lin. 23. *post* scriptores, *adde*. Agathias Scholast. in Anthol. cap. 5. de Thoma Pictore, qui scortum insigne pinxerat:

Δεικνὺς ὅσσον ἔχει πόθον ἐν φρεσίν· ἶσα γὰρ αὐτῷ
Κηρῷ τηκομένῳ, τήκεται ἡ κραδίη.

Joannes Barbucallus Poëta in imaginem Socratis:

Ζωγράφε, τὰν μορφὰν ἀπομάξας, αἴθ' ἐνὶ κηρῷ,
Καὶ ψυχὰν ἐδάης Σωκρατικὰν βαλέειν.

Pag. 649. *lin.* 38. *post* mixtura, *adde*. Eudemus in Lexico MS. ἀνδρείκελον, ὅμοιον ἀνδρί. σημαίνει δὲ τὸ μίγμα τῶν ζωγράφων, ὃ καλεῖται χρωμάτων κρᾶσις.

Pag. 650. *lin.* 26. *post* ligno, *subde*. Justinianus Institut. de rer. divisione §. 34. *Si quis in aliena tabula pinxerit, quidam putant tabulam picturæ cedere*, &c.

Pag. 651. *lin.* 24. *post* καθίσαται, *adde*. Alter Anonymus MS. de cultu imaginum: οὕτως οὖν καὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ ὁμοίωμα, κἂν ἐν διαφόροις ὕλαις ἐκτυπωθῇ. Infrà: αἱ δὲ εἰκόνες ὗλαι μὲν καὶ αὐταὶ, ἡγιασμέναι δὲ, τοῖς ἐκτετυπωμένοις ὁμοιώμασι τῶν ἁγίων. Zacharias Mityleneus Episcopus in Disput. ubi de templo Berytensi: καταπεποίκιλται γὰρ φασὶν ἀτεχνῶς ὕλαις παντοδαπαῖς καὶ δαιμονίαις, &c. Infrà: καὶ τὰ παντοδαπὰ κάλλη τῆς ζωγραφίας καὶ τῶν ὑλῶν τὸ εὔχαρι καὶ γλαφυρὸν, καὶ τὰς εὐχρωίας.

ΚΗΡΟΚΟΛΛΗ'ΡΙΟΝ, apud Cœranidem MS. lib. 2. *Collyrium ex cera, Ceroma*. Vide Κολλούριον.

ΚΗΡΟΜΑΤΙ'ΤΗΣ, *Ceromatarius*. Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ cap. 45. ἔπεσεν ὁ Γερόντιος, καὶ οὕτως ἐκλάσθη, ὥστε ἐλθόντα τὸν κηρωματίτην, τῆς αὐτοῦ ἀπογνωσθῆναι θεραπείας.

ΚΙ'ΒΟΣ. In Κιβαρός. *Post locum Symeonis, adde*. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. cap. 10. εἰ δὲ ἴδης ὅτι ἑτέροις ἄρτοις κιβαροὺς, &c. ubi hos opponit καθαροῖς. Anonymus MS. de Diæta lib. 2. de pane: ὁ δὲ πιτυρίτης καὶ κιβαρὸς λεγόμενος, ἄτροφος καὶ μελαγχολικὸς, &c. Michaël Psellus de facultate alimentorum MS. καλοὶ μὲν εἰσι τῶν λοιπῶν ἄρτων οἱ κλιβανῖται, καθ' ὃν εἴρηται τρόπον ὠπτώμενοι καὶ παρασκευασμένοι· ἐφεξῆς δὲ οἱ φουρνῖται, διὰ τὸ μὴ ὁμοίως ὀπτᾶσθαι κατὰ βάθος τοῖς κλιβανίταις αὐτῶν ἀπολειπόντων· ὅσον δὲ ἐστὶ καθαρὸς ὁ ἄρτος, τοσοῦτον καὶ χρηστότερον αἷμα ἀπογεννᾷ καὶ τροφιμώτερον πέφυκεν. οἱ δὲ ῥυπαροὶ ἄρτοι καὶ κιβαροὶ ὀνομαζόμενοι ὀλιγωτεροί εἰσι, καὶ ταχέως ὑπέρχονται, &c.

ΚΙΒΥΡ'ΡΑΙΩ͂ΤΑΙ. *In fine adde*. Symeon Logotheta in Chronico MS. Κιβύρρα δὲ, ἀπὸ Κιβύρρου ἀδελφοῦ Μαρκοῦ τε καὶ Κιδράμου τῶν ἀπὸ Σάρδεων πόλεως· ἥτις ἤδη πρότερον διηγόρευτο Πάειον, ἀπὸ υἱοῦ τῆς Δημήτρας Παείου· ἀπὸ δὲ Σάρδου τὸ ἔσχατον τοῦ Πράδου υἱοῦ, ἀνελόντος τὸν βασιλέα Λυδῶν Ἕρμονα, ὁ χρόνος διέφθειρε, καὶ εἰς κώμης κατάστασιν ἤνεγκεν.

ΚΙ'ΔΑ, *Modiolus rotæ*. Etymologicum MS. πλήμνας σημαίνει τοῦ τροχοῦ τὰς σύριγγας, ἃς ἔνιοι κίδας καλοῦσιν, εἰς ἃς ὁ ἄξων ἐνστρέφεται.

ΚΙΚΛΙ'ΔΙΟΝ, *Capreolus*, ἕλιξ. Joannes Archiater MS. ἀμπελόφυλλα χλωρὰ κοπάνισον, καὶ τὰς καλούσας παρὰ τοῖς ἰδιώταις κικλίδα, ἢ ψαλίδες, παρὰ δὲ τῶν ἰατρῶν ἕλικας ἀμπέλου.

ΚΙΚΟ'ΜΗΛΟΝ. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1847. δαμασώνιον, ἤτοι χαμαίκυσσον, ἢ τὰ κικόμηλα λεγόμενα.

ΚΙΛΑ', ὕσσωπον τὸ ἑψητὸν, *Hyssopum edule*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΙΜΟΥ'ΤΑΣ, σπέρμα κονίου, in Lexico Botanico MS.

ΚΙΝΝΑ'ΒΑΡΙΣ. *Lin.* 2. *post* rubeus, *adde*. cujus primam confectionem seu ἐργασίαν invenisse dicitur quidam Callias Atheniensis, in collectione historiarum Scaligeriana pag. 323. 2. edit.

Pag. 656. *post lin.* 5. *adde*. Notat Dio lib. 40. nomina Imperatorum in vexillis inscribi Φοινικοῖς γράμμασι.

ΚΙ'ΡΚΟΣ. *Post vocem* Circus, *adde*. Cod. Reg. 3502. fol. 113. περὶ ἱπποδρομίου, ex quo exscripsit V. Cl. Stephanus *le Moine*: αὕτη οὖν ἡ Κίρκη διὰ κάλλους ὑπερβολὴν, τοῦ ἡλίου θυγάτηρ εἶναι ἐκόμπαζε, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ οἰκείου δῆθεν πατρὸς ἱππικὸν ἀγῶνα πρώτη ἐν Ἰταλίᾳ ἐτέλεσεν· ὃς δὴ καὶ ἐξ αὐτῆς ὠνομάσθη Κίρκος.

ΚΙΤΑΡΑ'Κ, τὸ τετράκανθον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Tetracanthum*.

ΚΙΤΑ'ΡΙΟΝ. Lexicon Iatricum MS. κίδαρις, κράνος, περίθεμα κεφαλῆς, εὐκόσμιον καλόν. κίδαρις δὲ, εἶδος καμελαυκίου, ὃ καὶ τιάρα νοεῖται. τινὲς δὲ κιτάριον λέγουσιν περικράνιον πίλινον. Vide Hesychium in Κίτταρις.

ΚΙ'ΤΡΟΝ, *Malum citreum*, vulgò *Citron*. Eustathius ad Iliad. η. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ κιτρίον· ὃ δὴ κίτρον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, ὥς φησι Πάμφιλος ἐν τῷ περὶ γλωσσῶν, λέγων ὅτι τὸ δένδρον αὐτοῦ φέρει τὰ μῆλα πᾶσαν τὴν ὥραν· τὰ μὲν γὰρ ἀφῄρηται, τὰ δὲ ἀνθεῖ, τὰ δὲ ἐκπιπτει. Joannes Climacus: ἡ μὲν ἀκαρπία φύσει πρὸς ὕψος τοὺς τῶν λεγομένων κίτρων κλάδους πέφυκεν ἀνυψοῦν, &c.

ΚΙΤΤΑ'ΡΙΟΝ, ἡ κίτλη, in Lexico Botan. MS. Reg.

ΚΙ'ΧΩΡΑ, τὰ πικρὰ ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 3118. Lexicon aliud Botanicum ex Cod. Reg. 3176. κίχορα, αἱ πικρίδες.

ΚΛΑΠΩΤΟ'Σ. *Post locos Ptochoprodromi, adde*. Idem Ptochoprodromus lib. 1.

Γράμματα τῶν γραμματικῶν τοῖς κλαπωτοῖς προκρίνω.

Rursum:

Καὶ ἔμαθα τέχνην κλαπωτὴν, καὶ νὰ ζῶ ἀπ' ἐκείνης.

ΚΛΑ'ΡΙΟΣ. Georgius Syncellus pag. 247. ἐν Ῥώμῃ κλαρίων ἀγὼν ἑκατονταετὴς ἤχθη πρῶτος. Ubi Hieronymus in Chron. Eusebii: *Romæ clarior agon centenarius primus actus*. Sed vice σεκουλαρίων hanc vocem positam rectè opinatur Goarus.

ΚΛΕΙΔΟΥ͂ΧΟΣ. *Lin.* 2. *post* Latinis, *adde*. κλειδοῦχος τῆς ἐκκλησίας, Petro Siculo in Hist. Manichæor. *Adde in fine*. Et in vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 52. ubi tamen ii appellantur qui infrà σταυροφύλακες, de qua voce agimus suo loco.

ΚΛΕΙ'ΖΕΙΝ. Eustathius ad Iliad. δ. pag. 449. κλύειν καὶ τὸ κλείειν, ὃ ἐστι κλείζειν καὶ δοξάζειν.

ΚΛΕΙ͂ΟΝ, pro κλέος, *Gloria, fama*. Anonymus MS. de significationibus astrorum: καὶ οἱ ἰδιῶται εἰς κλεῖον ἀπαιτήσεως ἔσονται παρὰ τῶν βασιλέων ἐνιαύσιον.

ΚΛΕΙΣΟΥ'ΡΑ. *Lin.* 4. *post* Suidam, *adde*. Eustathius ad Iliad. β. pag. 207. ὅπου ζωοχὰς λέγει ὁδοὺς, τουτέστιν δὲ εἰπεῖν κλεισούρας καὶ στενότητας. Eudemus in Lexico MS. ἐμβολὴν, κλεισοῦραν, εἴσοδον, πληθὺν, ὁρμήν. Leo Diaconus lib. 8. hist. MS. ἀναμαθών τε πρὸς τῶν

σκοπῶν, ὡς ἐπάγουσα εἰς τὴν τῶν Μουσῶν δυσέμβολα καὶ ἐξε-νωμένα, ἀτραπιτὶ, αἳ καὶ κλεισούρας, διὰ τὸ οἱονεὶ συγκεκλεῖσθαι, κατονομάζονται, &c.

Κλεισουροειδῶς. Eustathius ad Iliad. ψ. στενωπὸς ὁδὸς ἤτοι στεῖνος ὁδοῦ κλεισουροειδῶς ἐσφιγκται.

ΚΛΕΨΙΆ, *Furtum*. Syntipas MS. μέγα κακὸν καὶ κλεψίαν ποιοῦσι. Infrà: οὐδὲ κἂν κλεψίαν ἐποίησε.

ΚΛΕΨΙΓΑΜΕΙΝ. *In fine adde*. Leo Grammaticus Calabriæ Archiepisc. ὁ παρθένον κόρην ὁρμασάμενος, — καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν ταύτην ἐκπαρθενεῦσαι βουλόμενος, οὐδὲν ἕτερον ἢ κλεψίγαμον ἑαυτὸν παρίστησι. Leges Cypriorum MSS. fol. 47. γυναῖκα κλεψιγαμοῦσα τοῦ ἀνδρὸς, ποτέστιν ἔφυγεν ἀπὸ τοῦ ἄνδραν αὐτῆς, καὶ ἐγίνετον πόρνη εἰς πάντας, &c. Infrà: διὸ τις ἐγένετο πόρνη, καὶ ἐκλεψεν τοὺς γάμους τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Eustathius ad Iliad. ρ. τὸ δὲ ἀναφανδὸν ὀπυίειν, τὴν νόμιμον ὁμιλίαν δηλοῖ· οὗ ἐναντίον μετ' ὀλίγα, τὸ παρελέξατο λάθρα, ὃ ταυτόν ἐστι τὸ κλεψιγαμεῖν. S. Methodius de libero arbitrio pag. 359. edit. Combefisii: ἕτερος παρεισῆν, ὃς τοῦ πλουσίου γυναῖκα παίζειν ἤθελε, λησεύων γάμον ἀλλότριον, &c. Protevangelium S. Jacobi: *virginem quam acceperat ex templo Domini fœdavit, & furatus est ejus nuptias*. Infrà: *suffuratus est ejus nuptias*. Lycophron v. 170. κλεψίνυμφον, *adulterum* vocat. Phocylides:

Μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ' ἄρσενα κύπριν ὀρίνειν.

ΚΛΗΡΙΚΟΙ'. *Lin.* 1. *post* sunt, *adde*. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ: οἱ μὲν τῇ κατὰ νόμον θυσίᾳ τε καὶ λειτουργίᾳ προσεδρεύοντες Λευῖται κέκληνται· οἱ δὲ τῇ τῆς θείας χάριτος ἱερουργίᾳ Κληρικοὶ προσαγορεύονται, διὰ τὸ γεγράφθαι· οὐκ ἔστι τοῖς Λευΐταις κλῆρος ἐν Ἰσραὴλ, ὁ γὰρ Κύριος μέρος αὐτῶν καὶ κλῆρος.

ΚΛΗ'ΣΕΙΣ, *Classes*. Dionysius Halycarnasseus lib. 4. ἐγένοντο δὲ συμμορίαι μὲν ἕξ, ἃς καλοῦσι Ῥωμαῖοι κλήσεις, κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς ἐπικλήσεις παρονομάσαντες.

ΚΛΗ'ΣΙΣ, *Festum Circumcisionis Christi*, dies scilicet à nativitate octavus, quo nomina imponebantur. Euthymius Zygabenus in Præfat. in Psalmos: πρῶτον Θεοῦ σύλληψις, εἶτα γέννησις, εἶτα κλῆσις καὶ περιτομὴ, καὶ προσαγωγὴ πρὸς τὸν ναὸν, καὶ ὑπάντησις, &c.

ΚΛΗΤΩ'ΡΙΟΝ. *Post locum Bartholomæi Mon. adde*. Perperam edit κλητώριον. Inscribitur Epistola 176. Pselli in Cod. MS. τῷ μαΐστωρι τῶν Χαλκοπρατείων, ὅταν ἀπεστάλησαν αὐτῷ τὰ ἀργυρᾶ τοῦ κλητωρίου, καὶ οὐ παρέλαβε αὐτὰ, διὰ τὸ ζητεῖν πλείονα. Georgius Monachus in Leone Philosopho n. 41. καὶ ἔνδυσιν αὐτὸν κοσμικὰ, καὶ ἐκέρασε τὸν βασιλέα εἰς τὸ κλητώριον.

ΚΛΙΒΑΝΑ'ΡΙΟΣ. *In fine subde*. De Clibanariis pluribus etiam egit Samuel Bochartus in Phalec lib. 3. cap. 13.

ΚΛΙΜΑΚΤΗ'Ρ, quivis *morbus*, vel *difficultas*, *anxietas*, &c. Anonymus MS. de significationibus astrorum: εἰ ἐν τῇ ἀνατολῇ φανεῖται, κλιμακτῆρα καὶ ὄχλησιν ἀνθρώπων δηλοῖ. Alter Astronomus MS. ex eodem Cod. Reg. καὶ διὰ ὕπανδρον γυναικῶν ζημιωθῇ, κλιμακτῆρας λάβῃ εἰς τοὺς ιϛ. χρόνους, καὶ εἰς κ'. καὶ εἰς κε'. καὶ ἐὰν ταῦτα πάντα παρέλθοι, ζήσει ἔτη ο'. καὶ διαβαίνει πλουτήσει εἰς τοὺς κινδύνους αὐτοῦ, &c. Infrà: πολλοὺς πολλὰς κρύσεις κλιμακτῆρας ἔχει μέχρι καὶ λ'. ἐτῶν· ἐὰν ταῦτα διέλθῃ, ζήσει ἔτη οϛ. &c. Occurrit hæc formula sæpius. Symeon Logotheta in Chron. MS. in Probo: Βικτωρῖνος δὲ ἐφ' ὑφ' ἑαυτοῦ τοῦτο γενέσθαι, αἰτησάμενος μηκέτι ἄρξαι τῶν πραγμάτων· ἀρχὴ γὰρ πᾶσα, ἔφη, μετὰ κινδύνων καὶ κλιμακτήρων. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, in Tiberio: ἐρωτήσαντος δὲ Τιβερίου τὴν αἰτίαν, ἀπεκρίνατο (Mathematicus) ἀποθανεῖσθαι κλιμακτῆρα ἐγγὺς αὐτοῦ.

ΚΛΙ'ΝΗ. In Κλινάριον. *Post locum Procopii, adde*. Epiphanius hæresi 76. n. 1. de Georgio Episcopo Alexandrino: καὶ κλίνας ἐπιτίθησι τοῖς σώμασι τῶν ἐξοδευόντων πιπρᾶσθαι ἐν ἀριθμῷ τινὶ, καὶ ἀπὸ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑποπεπτωκότων οὐκ ἐξεκομίζετο σῶμα τῶν τελευτώντων, ἐπιπλεῖστον δὲ τῶν ξένων, οὐ διὰ ξενοφιλίαν, ἀλλὰ καθὼς ἔλεγον, διὰ πορισμὸν βιωτικόν. εἰ τις γὰρ ἔθαπτε δι' ἑαυτοῦ σῶμα, κίνδυνον ὑφίστατο. οὕτως δὲ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν ἐκφερομένων κέρδος τι αὐτῷ προσεφέρετο.

ΚΛΙΝΟΚΑΘΕ'ΔΡΙΟΝ. *In fine adde*. Hesychius: κλιντὴς, δίφρος ἀνάκλιτος.

ΚΛΟΒΟ'Σ. *Pag.* 669. *post lin.* 3. *subde*.

Κλουβομαχεῖν, de avibus quæ in cavea invicem dissident. Joannes Clymacus: ἤκουσα πραγματευομένων ἔξω κατά τινα χρείαν ἀνδρῶν ἡσυχαζόντων, ὡς περδίκων ἐν τῇ κέλλῃ ἐκ πικρίας καὶ θυμοῦ κλουβομαχούντων, &c.

ΚΛΩΒΟ'Σ. *In fine adde*. Syntipas MS. τὸ ὄρνεον ἐν κλωβῷ βαλών. Infrà: λαβοῦσα τὸν ψιττακὸν μετὰ τοῦ κλωβοῦ.

ΚΛΟΚΙ'ΟΝ. *Lin.* 1. *post* matula, *adde*. Etymologicum MS. ἀμὶς, οὐροδοχεῖον ἀγγεῖον, ἢ τὸ κλοκίον. Codex Chymicus MS. Reg. σκεύη ὀστράκινα, ἃ καλοῦνται κλωκία μετὰ καππασίων ὑελινῶν. ἄλλα κλωκία ὑέλινα τεία, &c. Nicephorus Blemmides de auri confectione MS. λαβὼν τὸ ἀνδόπερον λευκὸν, θὲς αὐτὸ ἐν κλωκίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι τοῦ κλωκίου ἐπίθες ἄγγος μαστωτὸν, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ.

Ibid. post locum Anonymi, adde. Meletius de natura hominis MS. lib. 2. cap. 3. περὶ ὑελίων: ἐὰν ἔτι τὸ κλοκίον πυρὸν καὶ ὑπόξανθον, &c.

ΚΛΟ'ΡΟΣ, Κλόει, *Color*. Passim occurrit apud Anonymum MS. Græcobarbarum de virtute lapidum, ex Cod. Reg.

ΚΛΟΤΖΑ'Ν. *Post locum Demetrii Zeni, adde*. Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: καὶ ἀναγκάζασι τοὺς ἐθνικοὺς ἀπὸ τὰ ἐργαστήρια νὰ συμγκόνται, καὶ ὅταν ἦσαν ἄπταιμα, ἐκάμνασι μὲ τὰ σκεύη ὡς ἤθελαν, ποτὲ ἐγνωρίσαμεν ἐμεῖς ὅλα τὰ κλωτζίσματα ὅπου ἐφάνικαν, &c. Paulò antè: ἦτον ἐλομουλάεια ἐκλότζουσαν μέσα, καὶ ἄτακτα ἀπηδῶντας, ἐγίνηκε πάτημα τῶν κτηνῶν. Ubi Athanasius p. 108. 1. edit. λακτίσματα.

ΚΚΟΤΖΑ'ΤΟΝ. *Post* notione, *adde*. Glossæ MSS. ad Aristophanem: ῥαθαπυγίζειν, τὸ σιμῷ τῷ ποδὶ τὸν γλουτὸν παίειν, ὡς εὕρηται ἐν ἱππεῦσιν Ἀριστοφάνους, τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς ἰδιώταις κλοτζάτον.

ΚΝΗΜΙ'ΔΕΣ, *Pilæ lapideæ*, nostris *Jambages*. Proclus in Hesiodi lib. 2. ἔργ. pag. 102. ἔστι δὲ ἡ ἀψὶς, ἡ περιέχουσα τὰς λεγομένας κνημῖδας, τὰς ἐκ τῶν ἄξονος εἰς τὴν ἀψῖδα πινούσας.

ΚΝΙΣΜΑ'ΡΑ, pro Κνισμὸς, *Prurigo*. Constantinus à secretis MS. lib. 7. περὶ τῆς λεπτοπυρώδους κνισμάρας.

ΚΝΙΣΣΑ'ΡΙΟΝ. *In fine dele* Vide, *&c. & scribe*. Eustathius ad Iliad. α. ἧς δὴ κνίσσης τὸ καὶ προχαφεῖσης ὄνομα σώζεται μέχρι καὶ νῦν παρὰ τοῖς κνισσαρίου καλοῦσιν αὐτήν.

ΚΝΥΣΜΟΥ'Ρ, ὁ κόστος ὁ πικρὸς, in Lexico Botanico MS. ex Cod. 1845. *Costus silvestris*. Vide Ruellium.

ΚΟ'ΓΧΗ. *Post locum vitæ S. Theodori Syceotæ, adde*. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 46. εὐκτηρίου τε σκάριφον ὑποδεικνύουσα τρεῖς κόγχας ἔχοντος, μίαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ ἑτέραν ἐκ δεξιῶν, καὶ ἄλλην ἐξ εὐωνύμων, &c. Et n. 49. ἐκέλευσεν διαχαράξαι τὸν εὐκτήριον οἶκον τρίκογχον, κατὰ τὸν ὑποδειχθέντα αὐτῇ τύπον, &c. Infrà: ἀρξαμένων δὲ αὐτῶν οἰκοδομεῖν τὴν ἀνατολικὴν μεγάλην κόγχην, καὶ τὰς ἐξ ἑκατέρου μικρὰς δύο, &c.

ΚΟΓΧΥ'ΛΗ. *In fine adde*. Vide Chronicon Paschale pag. 100.

ΚΟΓΧΥΛΕΥΤΑΙ'. *Adde in fine*. Cæterum extat apud Eudociam Macrembolitissam in Ioniis MS. caput περὶ τῆς πορφύρας διεξοδικώτερον κατὰ τὴν ἀλήθ.

ἱστορίαν, ὅπως τὴν ἀρχὴν εὑρέθη, καὶ πῶς τὰ ζῶα νῦν οἱ Φοίνικες θηρεύουσι. Ubi postquam de purpuræ per canem inventione egit, hæc subdit de conchylegulis & murilegulis, atque adeò de muricis piscatione, quæ nescio an alius descripserit. Τὰ δὲ νῦν οἱ Φοίνικες ὧδε θηρῶσί τε τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἔλεον χρωννύοντες δολοῦσιν, ὡς περὶ τὴν ὄψιν ἀνθεῖν. σχοίνιον πλεξάμενοι πάμμηκες ἰσχυρόν τε, καὶ καρτερὸν, ὡς ἐνθαλαττεύειν δύνασθαι· τούτῳ συνεχεῖς ὥσπερ κώδωνας ἐξαρτῶσιν ἐκ μεταξὺ διαστημάτων, κυψέλας ἐκ σπάρτου τινὸς ἢ σχοίνου πλεξάμενοι. δασεῖαι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν εἴσοδον· τὰ γὰρ τῶν σπάρτων, ἢ τῶν σχοίνων τέλη περὶ τοῖς στόμασι τῶν κυψέλων ἐξεπίτηδες ἀνέχειν ἐῶσιν, ὡς τῷ μὲν παριόντι ῥαδίως εἴκειν καὶ δέχεσθαι, ἀναχωρήσιν δὲ εἰς τοὔμπαλιν μὴ δὲ ἀναστροφὴν τῷ παρελθόντι ἐνδιδόναι. Ταύτας τὰς κυψέλας δελεάσαντες οἱ πορφυρεῖς, ἐν τοῖς πετρώδεσι καθιᾶσι, τὸ καλώδιον φελλῷ τινὸς ἐξάψαντες, ὡς ἀνέχειν τὸ θήραμα. διαλιπόντες δὲ νύκτα καὶ ἐφημερεύσαντες, ὡς ἐπίπολυ τὰς κυψέλας ἔμπλεως τῶν ζώων ἀνέλκουσιν· ἔπειτα κεψάμενοι τὸ ὄστρακον, ἐν τούτῳ καὶ τὴν σάρκα περιχύσαντες εἰς δυσοσμίαν ὕδατι τῷ ἄσιν ἀποκαθήραντες, ἀνεψοῦσιν ἐμπύρῳ λέβητι τὸ θήραμα τὸ θαλάττιον. τὸ δὲ αἷμα ἐπειδὰν πυρὶ ὁμιλήσῃ, χεῖταί τε καὶ ἐξανθεῖ· καὶ τὸ μὲν ξανθίζεται, τὸ δὲ κυανοῦν αὐτῆς γίνεται, τὸ δ' ἄλλο εἰς ἄλλην χρόαν τρέπεται· ὃ οὐκ ἂν καθεὶς πᾶν τὸ συγχυόμενον τῷ αἵματι, πρὸς τὴν ἐκείνου χρόαν, μεταχρώννυσι· χαίρει δὲ ἡλίῳ ὁμιλοῦσα ἡ πορφύρας ἢ βαφὴ, καὶ ἡ ἀκτὶς αὐτὴν ἀναπυροῖ, καὶ πλείω ποιεῖ, ὃ φαιδροτέραν τὴν αὐγὴν ἐκφοινισσεσθαι ἐκ τοῦ ἄνω πυρός.

ΚΟΔΔΙΑΝΟΙ. *Adde in fine.* Sic porro dictos scribit Epiphanius hær. 26. n. 3. à voce Syriaca *Codda*, id est parapsis aut catinus, quòd nemo cum illis cibum capere velit, sed peculiaris iis catinus apponeretur.

ΚΟΙΔΟΣ, παρὰ Μακεδόσι, ὁ οἰκονόμος, apud Arcadium in Grammatica MS. *Oeconomus*.

ΚΟΙΝΟΛΑΙΤΑΙ. *In fine adde.* Theodorus Balsamon in Responsis: τοὺς κοινολαΐτας, πραγματευτὰς, καὶ λοιποὺς, &c.

ΚΟΙΝΩΝΙ'Α. *Post locum S. Basilii, adde.* S. Amphilochius orat. de Pœnitentia: de diabolo, ἵνα δὲ εἰς τὴν ἀθάνατον καὶ ζωοποιὸν κοινωνίαν παρασκευάζῃ ἀπιστεῖν, καὶ ἀνιᾶσθαι ὃ ἀναβάλλεσθαι, φιλὸν ἄρτον τοῦτον εἶναι λέγων, καὶ ψιλὸν οἶνον, καὶ τὰ ἕτερον.

ΚΟΙΤΑΓΑ. *Lin.* 2. *post* Homer. *adde.* Iliad. ο.

ΚΟΙΤΩ'Ν. *Post locum ex Lexico, adde.* Eustathius ad Iliad. ζ. τὸ βασιλικὸν ταμιεῖον, θάλαμον κηώεντα λέγει.

ΚΟΙΤΩΝΙ'ΤΑΙ. *Lin.* 1. *post* Principis, *adde.* Vox serius apud Græcos recepta, ut testatur Galenus lib. de Prænotione pag. 455. edit. Basil. ἄνθρωπόν τινα χειλαμπεῖς, τῶν κοιτωνιτῶν μὲν, ὡς ἅπαντες οἱ νῦν Ἕλληνες ὀνομάζουσι, σωματοφύλακος δὲ, ὡς οἱ παλαιότερως ἀττικίζοντες, &c. Infrà meminit cujusdam Critolai κοιτωνίτου. Ita variè hæc vox scribitur.

Post locum ex Zonara, adde. Joannes Antioch. de Eutropio: ὁ τοῦ Ἀρκαδίου πραιπόσιτος.

ΚΟ'ΚΑΛΟΝ. *In fine adde post* ὀσεῖνός. Cæterùm observat Eustathius ad Odyss. ρ. vocem hanc notam fuisse veteribus Græcis: ὅρα δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ τὸ, κοκάλων, κοινὸν μὲν ὂν τῇ χρήσει, κείμενον δὲ ἰδοὺ καὶ παρὰ σοφοῖς παλαιοῖς. Ubi hæc laudat: ἡδέως ἂν χόνδρον φάγοι τῶν ὀστρακίδων καὶ τῶν κολάκων ἄλις ἔχοντα. *In fine subde.* Gregorius Hieromon in Synopsi dogmatum Ecclesiæ pag. 130. καὶ ὁ Ἀδὰμ ἔκραξε τῇ Εὔα κόκκαλον ἐκ τῶν πλευρῶν τε, &c.

ΚΟΚΚΙ'ΟΝ. *Adde in fine.* Κοκκία præterea vocant Medici *Pilulas*, de quibus describitur tractatus iatricus in Cod. Reg. 2147. fol. 49. verso, περὶ κοκκίων inscriptus, cujusmodi ad 41. refert.

ΚΟΚΚΟΝΑ'ΡΙΟΝ. Hierophilus Sophista MS. de alimentis: ἐκ δὲ τῶν ὀπωρῶν, σταφίδας, ἀμύγδαλα, κοκκονάρια, πιστάκια, καὶ μῆλα ὀπτά.

ΚΟΚΟΒΟΙ'Α. *In fine adde.* κοκκοβόας ὄρνις, Sophocli, apud Eustathium ad Odyss. δ. Vetus liber editus hoc titulo, *Mirabilia Romæ*, incerto anno: *super quam arborem quædam cucumagia sedebat, dulciterque canebat.* Occurrit rursum infrà.

ΚΟΛΗΤΖΙ'ΔΑ, *Xanthium.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 3118. ξάνθιον, ἡ κοινῶς κολητζίδα.

ΚΟΛΙ'ΑΝΔΡΟΝ. *In fine adde.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. κόριον, τὸ κολίανδρον, λέγεται κυλίανδρυμ.

ΚΟΛΙΜΗΣΤΗ, τὸ Αἰγύπτιον ῥόδον, in Lexico ex Cod. Reg. 1843. *Rosa Ægyptia.*

ΚΟΛΟΣΑ'ΦΡΑ. *In fine adde.* ἐὰν θέλεις νὰ ποιήσῃ γλυκεία, πίασον τὴν κολοσάφρα τῆς πρασίνης, &c.

ΚΟΛΛΕ'ΓΑΣ. *In fine adde.* Leonardus Aretinus de Republ. Florentina, MS. τεσσαγορεύουσι δὲ τούτοις καὶ κολλέγας, ὥσπερ ἄν τις εἴποι συνέδρους.

ΚΟΛΛΕΚΤΑ'ΡΙΟΣ. *Lin.* 1. *post* Collectarius, *adde.* Eudemus in Lexico MS. ἀργυραμοιβὸν, κολλεκτάριον.

ΚΟΛΛΟΥΝΑ'Ρ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. ἢ μετὰ ὄξος ἐψηθὲν εἰς αὐτὸ ῥόδα καὶ κολλουνάρ.

ΚΟΛΛΥΡΙΔΙΑΝΟΙ'. *Lin.* 3. *post* ita, *scribe.* Epiphanius hær.

ΚΟΛΟ'ΒΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* Lat. *adde.* Etymologicum MS. χιτωνίσκος ἱματίου διαφέρει· χιτωνίσκος μὲν, ὁ κολοβῶν, ἱμάτιον δὲ, αὐτὸ τὸ ὠμοφόριον. Epiphanius hæresi 69. n. 3. de Ario: ἡμιφόριον γὰρ ὁ τοιοῦτος ἀεὶ καὶ κολοβίωνα ἐνδεδυσκόμενος, γλυκὺς ἦν τῇ προσηγορίᾳ. Cassianus de Monachis Ægyptiis MS. οὐδεὶς αὐτῶν ἄλλο τι κέκτηνται, πλὴν κολοβίου καὶ εἰμαφορίου (sic) καὶ σανδαλίων, ὃ μηλωτῆς, καὶ ψιαθίου.

ΚΟ'ΛΛΥΒΟΝ. *Post locum Palladii, adde.* Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: κομίσω καταχύσματα. τὰ ῥαβδίσματα, τρυγάλια, κόλλυβα, καὶ ἄλλα τραγήματα. *Post locos ex Nomocanone, adde.* Extat in Cod. Reg. 2954. Commentarius Matthæi Hieromonachi hoc tit. *Quid sibi velit* κόλλυβον *in memoriis Mortuorum, & in Sanctorum liturgiis.*

ΚΟΛΟΥΜΠΟΥ'Ν. *Adde in fine.* Historia MS. Bertrandi Romani:

Εἰς τὸν βυθὸν τῆς λίμνης σὺ ἀπίσω κολυμβοῦσι.

Stephanus Sachleces in versibus politicis MSS.

Ὅλες ὥσπερ τῆς κουλεμπιοῦ τὴν ῥῦται πλαλήσουν.

Infrà:

Ἀκούσαι τὴν τὰ συμβεβηκότα, ὀρθῶσιν ἡ φλύα,
Τῆς κουλεμπῆς ἐμλύουσιν, κ' ἦλθεν ἡ Βασαμίνα.

Rursum:

Ηλθεν ἡ κουλεμπάδιτα μετ' ἄσπρα μαλλία της.

ΚΟΛΟΥ'ΤΖΙΑ, τὸ γαλαγγὰν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Galanga.*

ΚΟΜΑ'ΚΤΩΡ. *Lin.* 2. *post* Gr. *adde.* *Coactor*, κομάκτωρ, ἀναγκαστ. Ubi Vulcanius, εἰσπράκτωρ, Theodorus Marsilius verò ἀργυροκόπος emendant. De Coactariis agit idem Marsilius ad Vespasianum Tranquilli.

ΚΟ'ΜΒΕΝΔΟΣ. *Lin.* 2. *post* &c. *adde.* Κόμβεντον dixit Symeon Logotheta in Chronico MS. τοῦ Μαλίου τε καὶ Καπιτωλίνου ἐν κομβέντῳ ποτὲ εἰσελθόντος, καὶ ἀγαθὰ συμβουλευόντος, &c. Idem in Justino Thrace: γνοὺς δὲ τοῦτο Καβάδης, ἐκέλευσε κόμβεντα γίνεσθαι, διὰ τὸ, φησὶν, ποιῆσαι τὸν υἱὸν βασιλέα.

ΚΟΜΒΩ'ΣΑΣΘΑΙ. *In fine subde.* Hesychius: κοσύμβη, δεσμὸς, ἀνάδεσμα, ἢ ἐγκόμβωμα. Suidas in hac voce; ἀνάδεσμος καὶ κόμβος τῶν χειλιδίων. Nicepho-

rus Presbyter in vita S. Andreæ Sali MS. καὶ ἦν ἐκεῖσε φοβερὸν καταπέτασμα, — ὅπερ ἀνακομβώσασα χεὶρ τινος, &c.

ΚΟΜΕΝΤΑΡΗΣΙΟΣ. *Ante vocem* ejusmodi, *adde*. Martyrium MS. S. Platonis: Σωφρόνιος ὄνομα, τὴν ἀξίαν Κομενταρήσιος. Martyrium S. Samonæ & socior. MS. προστάτης τοῦ κομενταρησίου πωλεῖσθαι, &c. Habetur etiam in vita MS. S. Barbaræ.

ΚΟΜΗΣ τῆς ἰδικῆς οὐσίας. *Post locos Basilic. adde*. Theodorus Hermopolites MS. lib. 6. tit. 2. καὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου Κόμητος τῶν ἁπανταχοῦ θείων ἰδιοκτήτων.

ΚΟΜΗΣ τοῦ στόλου. *In fine adde*. Cæterùm præterea mentio fit istius dignitatis in Diptycho Consulari, quod servatur in scrinio viri eruditissimi Philiberti *de la Mare* Senatoris Divionensis, cujus ectypon nuper publicavit vir doctus; at cùm in eo descriptos characteres sibi esse ignotos is fateatur, horum explanationem hîc dabimus. Ii sunt:

EXC. SAC. STAB. ET. MM. P. OR. EXC. C. OR.

qui quidem hæc sonant: EXcomite. SACri. STABuli. ET. Magister. Militum. Per. ORientem EX consule. consul. ORdinarius. Ex quibus omnino colligitur Diptychon istud esse Stilichonis II. Consulis, cujus nomen in priori Diptychi parte descriptum fuit, uti fieri solitum colligimus ex Diptychis Bituricensi & Leodiensi à Wilthemio descriptis: Diptycha enim appellantur, quòd essent tabulæ binæ plicatiles. Hos autem Magistratus hîc recensitos gessisse Stilichonem, docet in primis eidem dicata inscriptio, apud Gruterum 412. 14.

BIS. CONSVLI. ORDINARIO MAGISTRO VTRIVSQVE MILITIAE. COMITI. DOMESTICORVM. ET. STABVLI. SACRI.

Bis enim Consul fuit, ut hîc & in Diptycho indicatur, ac primùm solus anno Christi CCCC. secundùm cum Anthemio anno CCCCV. Magistri Militum per Orientem dignitatem (cujus præ cæteris meminit Notitia Imperii) obtinuisse cùm secundum Consulatum adeptus est, testatur Claudianus Panegyr. I. in laudes ejusdem Stilichonis:

Libyæ post prælia crimen
Concidit Eoum, rursusque Oriente subacto,
Consule defensæ surgunt Stilichone secures.

ΚΟΜΙΖΕΙΝ. *In fine subde*.

Κομίζεσθαι, *Quæstum ex re aliqua facere*, apud Epiphanium hæresi 66. n. 1. Galli *remporter* dicunt.

ΚΟΜΙΤΑΤΟΣ. *Post locum ex Concilio Ephesino, adde*. Epiphanius hæresi 30. n. 11. ἄνεισι δὲ ἐπὶ τὸ Κομιτάτον, καὶ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ φιλιοῦται. Ita hær. 68. n. 5. 6. 8. hær. 69. n. 11.

ΚΟΜΜΕΝΤΟΝ. *Post locum Scylitzæ, adde*. Leo Diaconus lib. 9. hist. MS. in Tzimisce: πρὸ ἤδη διανισχούσης ἡμέρας, βουλὴν ὁ Σφενδοσθλάβος τῶν ἀρίστων ἐκάθισεν, ἣν καὶ Κομέντον τῇ σφετέρᾳ διαλέκτῳ φασίν.

ΚΟΜΜΕΡΚΙΟΝ. Scholiastes MS. Theophili Antecess. Instit. de legatis: κομμέρκιόν ἐστιν ἐφ' ᾧ τις πραγματεύεται.

ΚΟΜΠΕΠΕΡ. *In fine adde*. Aliter Constantinus à secretis MS. κομπέπερ, ὃ λέγεται καρπήσιον.

ΚΟΜΠΟΛΟΓΙ, precationis species, quam vulgò *Rosarium* appellamus. Franciscus Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 164. τὸ κομπολόγι, ἢ τὸ δενπικὸν στεφάνιον τῆς Παναγίας. Pag. 170. ἢ διαβάσετε τὸ κομπολόγι τῶν νεκρῶν, λέγοντας ἀπάνω εἰς τὰ κοντεὰ κόμπια τὸ Πατὲρ ἡμῶν, &c. Pag. 188. διὰ νὰ προσφέρῃ τῆς Παναγίας πεντακόσαις χιλιάδαις κορώναις, ἢ κομπολόγια.

ΚΟΜΠΟΝΕΙΝ. *Adde in fine*. Syntipas MS. ἐπεὶ συνήθειά ἐστιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον κινεῖσθαι τὰς γυναῖκας, καὶ κομπονεῖσθαι, ὁπόταν ἴδωσι νεάνισκον εὐχυῆ· ἡ γὰρ ὡραιότης τοῦ νέου ἀγχεῦε τὴν φύσιν τῶν γυναικῶν, ὡς ἀσθενεστέρας· καὶ μάλιστα γίνεται τοῦτο ὅταν τύχωσιν οἱ δύο μόνοι λαλεῖν· τότε γὰρ ἡ μοναξία γαργαλίζειν ἡ γυνὴ πρὸς συνουσίαν, καὶ παρακινεῖ τὸν νέον εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

ΚΟΜΦΕΚΤΩΡ. *Post locum Eusebii, adde*. Acta spuria S. Meletii n. 39. πλεσάντων δὲ αὐτῶν τὴν εὐχὴν, προσῆλθεν αὐτῷ ὁ κομφέκτωρ, κελεύσαντος τοῦ Μαξίμου ἀρθῆναι αὐτὸν, καὶ πρωὶ ἄφηται αὐτῷ ὁ κομφέκτωρ, κατῆλθεν νεφέλη φωτεινὴ, καὶ ἐδέξατο αὐτοῦ τὴν ψυχήν.

ΚΟΝΔΟΣΤΟΛΟΣ. Etymologicum MS. Βενετικὸς, αἶγες γένος, σφινστραιόπους, τειχινόθριξ, κονδόστολος, ὀλιγάληθος, ἀπλησίαστος Χειστιανοῖς, οὐκ ἔχων βάσιν ἐν γῇ διάγειν, ἀλλ' οἰκεῖν ἐν βορβόρῳ θαλάσσης, ἐκεῖσε κακῶς τὸν βίον ἔχει, καὶ τὸν θάνατον ἕξει. Sic scriptor ille Venetos perstringit, iis parùm, ut videtur, amicus, ut qui ex naviculis duntaxat, quas *Gondolas* vocant, classes suas componant. Vide Κοντοπλαί.

ΚΟΝΔΡΑΝΤΗΣ. Scholiastes MS. in Aristophanis Nubes: στατὴρ δὲ νομίσματα τρία, ὅ ἐστι δίδραχμα δύο, ὃ καλεῖται καὶ κονδράντης. Vide Κοδράντης.

ΚΟΝΔΥΛΟΣ. *Post locum Georgillæ, adde*. Anonymus Interpres MS. Rhamplii: ἔπρον δὲ μετὰ κονδυλίου βεβαμμένου ἐν μέλανι. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Λοιπὸν ἐξάφες τὴν ὀκνείαν, καὶ πιάσε τὸ κονδύλι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἐγὼ ποτὲ οὐκ ἤθελα να πιάσω τὴν κονδύλην.

ΚΟΝΙΑ. *Adde in fine*. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1847. κονία, ἤτοι ἡ σακτὴ ὀνομαζομένη. Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. κονία ἐστὶ τὸ περίπλυμα τῶν ταφρωθέντων ὑλῶν, &c.

ΚΟΝΙΔΟΒΟΤΑΝΟΝ, ἡ σταφυλὴ ἀγρία, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Uva silvestris*; an quòd τὰς κονίδας, seu *lentes* curet?

ΚΟΝΤΑΞ. *In fine adde*. Apud Petrum Siculum in Hist. Manichæorum occurrit nescio quis Παρακονδάκης ἔξαρχος.

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ. *Lin. 8. post* fustis, *adde*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. τόμος, τὸ κοντάκιον. Theodorus Balsamon in Responsis: ἀντίγραφα ἔχοντες τῶν συνήθων ἁγίων εὐχῶν ἀπαράλλακτα, ὡς μεταγραφέντα ἐκ κοντακίων, &c.

ΚΟΝΤΟΒΟΛΟΝ. Eustathius ad Iliad. β. pag. 282. διττὴ ἡ τῶν δοράτων φησὶ χρῆσις· ἡ μὲν ἐκ χειρὸς ὅτε καὶ ἀγχέμαχα καὶ ὀρεκτὰ λέγονται· ἡ δὲ ὡς ἐν παλτοῖς καθὰ καὶ ὁ κοντὸς, ἀμφοτέρας τὰς χρείας ἀποδίδωσι συνάδων, τε γὰρ καὶ κοντοβολούντων.

ΚΟΝΤΟΖΑΒΡΙΟΝ, θυμίαμα κοινὸν, in Lexico Botanico MS. Reg.

ΚΟΝΤΟΛΟΓΙΑ. *In fine adde*. Item *Missa privata*. Paulus Lagnius in Enchiridio orthodoxo: λογιάσε ἂν ἤκουσες τὴν λειτουργίαν εἰς τὴν κυριακὴν ταῖς ἡμέραις, τὴν σχόλην, καὶ εἰς κοντολογίαν τῆς ἡμέραις ὅπου εὐχῆς χρέος νὰ τὴν ἀκούσῃς.

ΚΟΝΤΟΥΡΟΝ, *Equus*. Epistola Pselli 127. ex MSS. ὅπερ διοείσηται καὶ σάσουσι κόντουρα εἰς τὰς ἀλλαγὰς τὰς πλησιαζούσας, &c. Vide Κουρδουρος.

ΚΟΝΤΡΙΑΡΙΚΟΣ. Vide in Εκδύσεις.

ΚΟΝΤΡΟΥ. Schedæ parvæ MSS. ξυστὸν, λέγεται τὸ κοινῶς κόντρου, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ ξύω, ὃ καὶ ξέω λέγεται. Apud Grammaticos ξυστὸν, *hasta*, exponitur.

ΚΟΞΑ. *Post locum ex Glossis, adde*. Etymologicum MS. Cod. Reg. 2750. ἰγνύες, τὰ σκέλη, αἱ κόξαι, τὰ ὄπισθεν τῶν γονάτων, &c. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Τὰ δόντιά τε ἐπέπασι, τὰ μάτια τε θωλάνα,
Καὶ ἀσπρίσανιν τὰ χείλια τε, κ' ἡ κόξες τε κυρταία.

ΚΟΠΑΝΙΖΕΙΝ. *Lin.* 8. *post* pistillum. *adde.* Proclus in Hesiodi opera pag. 102. ὕπερον δὲ τὸ κόπανον. Moschopulus ibid. pag. 100. εἰς ὕπερον δὲ κατασκευάσῃ, ἤγουν τοῦ κοινῶς κοπάνου. Rursum: ὕπερον, λάκτιν, γαγία, πελέα, ἢ κόπανον. Vide Hesychium.

ΚΟΡΑΚΑΣ. *Lin.* 3. *post* λεγομένης. *adde.* Nescio an huc pertineat quod habetur in Martyrio S. Philetæri n. 15. κέλευσον αὐτὸν ἐν τῇ καλουμένῃ Προικοννήσῳ ἐξορισθῆναι. ἐν γὰρ τῇ Προικοννήσῳ ἐκείνῃ ἐπινοήθη παρὰ τῶν παλαιῶν βασιλέων ἔργον ἄξιον καταδίκων, λίθους τέμνειν, καὶ κόρακα ἐπιτίθεσθαι σιδήρων τῷ νώτῳ τῶν ἐξοριζομένων, καὶ ἕως κατὰ μικρὸν τὰ τῶν κατακρίτων τέμνεσθαι μέλη.

ΚΟΡΑΚΙΟΝ, Machina quam *Corvum & Gruem* vocat Vitruvius lib. 10. cap. 19. Eustathius ad Il. α. pag. 73. ἀπὸ τοῦ ζώου τῆς κορώνης εὐλύγιστον ἐχούσης τὸν τράχηλον, ἡ τῶν θυρῶν κορώνη μετήνεχθαι· ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ κόρακος, ὁ κόραξ, δηλαδὴ τὸ κοράκιον. Vide Bernaldinum Baldum, & suprà in Κόρακας.

ΚΟΡΑΛΙΟΝ, *Jaspis.* Glossæ interlinear. MSS. in Dionysii Periegesin: ἠερόεσσαν ἴασπιν· ἤτοι τὸ λεγόμενον κοράλιον.

ΚΟΡΙΟΝ, *Coriandrum.* Lexicon Botanicum MS. ex Cod. Reg. 1847. κόριον, ἤτοι κολίανδρον λεγόμενον. Vide Ruellium lib. 3. cap. 74.

ΚΟΡΙΑΝΟΝ. *In fine adde.* κοριὰν καὶ κορί, τὸ κολίανδρον, in Lexico Botanico MS. Reg. In alio, κοριανόν. Vide Ruellium lib. 3. cap. 45.

ΚΟΡΙΤΖΙΑΡΗΣ, *Puellarius, mulierarius.* Vide in Ευδοῦλες, & suprà in Κοράσιον.

ΚΟΡΚΟΜΟΝ, *Capistrum.* Nicephorus Presbyter in vita MS. S. Andreæ Sali: καὶ ὥσπερ ἵππον τῷ κορκόμῳ σύρει σε δαίμων.

ΚΟΡΚΟΝΙΛΟΣ. *Ante locum Malaxi, scribe.* Epiphanius de Prophetis: τῶν γὰρ ὑδάτων οἱ θῆρες, οὓς καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι μεμφώτ, Ἕλληνες δὲ κορκοδύλους. Ubi Codex Reg. habet κορκονίλοις. *Corcodilon*, in Ægypto habet Geographus Longobardus nuper editus à D. Placido Benedictino. Κορκοδεῖλος scribitur in Chronico Alexandr. pag. 366. & apud Georgium Syncellum pag. 59. *In fine adde.* Ethici Cosmographia MS. interprete Hieronymo, liber ficticius & nullius frugis, ex Bibl. Dom. Hautini: *Strutionum vel Corcodillorum & Scorpionum genera sunt inter alias gentes.*

ΚΟΡΝΙΑΚΤΟΣ. *In fine adde.* Belissarion Donatus in vita MS. S. Antonii: εἰς ὀλίγα λόγια ἐσήμωσε τόσον κορνιακτὸν λογισμῶν εἰς τὸν νοῦν τε, &c.

ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑΡΙΟΣ. *In fine adde ante* Vide. Vetus inscriptio apud Sponium in Misc. p. 333.

ΑΦΙΕΡΩΘΗ ΑΙΜΙΛΙω ΡΗΓΕΙΝω. Τω ΕΞ
ΟΥΑΠΙΑΣ ΡΗΓΙΛΛΗΣ ΚΑΙ ΑΙΜΙΛΙΟΥ
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΣΑΜΕΝω ΕΤΗ
ΙΕ ΒΟΗΘω ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑΡΙΩΝ ΕΤΗ
ΜΕΧΡΙ ΠΑΝΗΜω.....

Ubi videtur legendum μηνὶ πανέμῳ.

ΚΟΡΟΜΗΛΟΝ. *Adde in fine.* Prunum Damascenum esse docet Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. περὶ δαμασκίνων, ἤτοι κορομήλων, &c.

ΚΟΡΩΝΟΠΟΥΣ, Planta, cujus meminit Aëtius lib. 10. cap. 31. κορωνοπόδιον vocat lib. 11. cap. 54.

ΚΟΡΟΠΗ. Vide Κουρούπη.

ΚΟΡΟΥΜΦΟΥΛ. *Caryophyllon.* Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ καρεόφυλλον, Σαρακηνιστὶ καρούμφελ, καὶ μαυροπίπερον δαρφούλφελ, &c.

ΚΟΡΡΑΝ, *Alcoranum.* Cantacuzenus Orat. 1. contra Mahumetum cap. 2. ἔπειτα συνεγράψατο βιβλίον θείων προσταγμάτων, συναγωγὴν καλέσας αὐτό, Ἀρραβιστὶ δὲ ὀνομαζόμενον Κορράν. Confutatio Mahumedis: ὁ ἐν νόμος τῶν Ισμαηλιτῶν ὁ ὀνομαζόμενος Κορράν, ὁ καὶ παρὰ τοῦ Μεχουμὲτ δοθείς, &c.

ΚΟΡΡΗΓΙΑ, *Corrigia.* Etymologicum MS. ἱμάς, ἀνάδεσις, δέσις, ἡ σύνδεσις τῶν κορρηγίων τοῦ ὑποδήματος.

ΚΟΡΣΙΤΗΣ, *Lapidis species.* Anonymus MS. de virtutibus lapidum: λίθος κορσίτης, πινόμενος μετὰ μέλιτος, καθαίρει τὰ ἐντός, &c.

ΚΟΡΤΙΝΑ. *Post locum Cyrilli, adde.* Leo Philosophus de Regno & Principibus, ex Cod. Reg. fol. 158. ἐὰν ἐπιτραπῇς περὶ βασιλέως ἢ στρατηγοῦ περὶ πήξεως κορτίνης καὶ αὐλῶν, καὶ σκηνωμάτων εἰς παρέταξιν πολέμου, ἢ εἰς προχώρησιν ἐκ τόπου εἰς τόπον, &c.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ. *Lin.* 9. *post* vocantur. *adde.* Chrysostomus de S. Petro: ἔκκριτος ὢν τῶν Ἀποστόλων, καὶ στόμα τῶν μαθητῶν, καὶ κορυφὴ τοῦ χοροῦ, &c.

ΚΟΣΚΙΝΟΓΥΡΟΣ, *Cribri circulus.* Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: εἰ πυγαῖ γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία, κοσκινόγυρος. Vide Scholiastem pag. 100.

ΚΟΣΚΙΝΟΝ τὸ θῆλυ, & ex eo factam antidotum commendat Aretæus, ut & βισίμου antidotum (fortè βησίνου, ut lib. 1. de curat. chron. cap. 5.) ubi incertum an κόσκινον sit *oniscus* seu *millepeda*, an verò *cicada* seu τέττιξ, quam cap. 9. commendat ad grumos sanguinis vesicæ.

ΚΟΣΜΙΟΝ. *Post locum ex Leontio, adde.* Liber Enoch apocryphus: καὶ τὸ χρυσίον πῶς ἐργάζονται, καὶ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια ταῖς γυναιξίν, καὶ τὸν ἄργυρον. *Lin. antepenult.* Apud Clementem Alexandrinum lib. 2. Pædag. κοροκόσμια, ejusmodi mundus muliebris vocatur.

ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΩΡ. *Post locum Oecumenii, adde.* Scholiastes MS. S. Gregorii Nazianz. Orat. in Julianum Peræquator. φύγωμεν τὸν πλάνον κόσμον, τουτέστι τὴν πληθύουσαν ἡμᾶς κακίαν, ἀφ' ἧς καὶ ὁ διάβολος κοσμοκράτωρ λέγεται, οὐχ ὡς τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου κρατῶν, ἄπαγε, ἀλλ' ὡς τῆς κακίας ἔργων, φυγώμεθα καθαρῶς τοῦ ποιήσαντος, τουτέστιν ἀκριβῶς, καὶ τελείως, καὶ ἀμιγῶς, μηδὲν ἐπιφερόμενος τῆς κοσμικῆς προσπαθείας, ἢ τὸν πρὸς τὸ πονηρὸν χέσεως.

ΚΟΣΜΙΚΟΙ. *Post* sæculares. *adde.* κοσμόφρονες apud Amphilochium de non desperando p. 266.

ΚΟΤΖΗ, *Coxa.* Hipposophium MS. αἷμα ἀφαιρῶν ἐκ τῶν μέσων, κινῶν ἐκ τοῦ ἔσωθεν μέρους, ἢ ἐκ τοῦ ἔξωθεν. ἡ δὲ φλέψ κεῖται ἄνωθεν τοῦ στραφίου ὑποκάτω τὸ κότζιν· ταῦτα φυλάφησας, &c.

Κότζιον, eadem notione. Anonymus Medicus Græcobarbarus, ex Cod. Reg. 2147. fol. 78. τὰ κότζια τοῦ λαγοῦ τὸν ὄπισθεν ποδαρίων τῶν γονάτων κοπάνισον, &c.

ΚΟΤΖΙΦΑΣ. *In fine subde.* Occurrit κότζιφος hac notione apud Anonymum Philosophum MS. de cibis.

ΚΟΤΖΟΝΕΙΝ. Prochoprodromus MS. lib. 1.

Ἀλλ' ὅμως ἐκ ὑπόκεισιν ὅσα νὰ τὴν κοτζόσω.

Rursum:

Ἐκεῖνοι νὰ κοτζεύουσιν τὸ χωπικὸν εἰς κόρον.

Alio loco:

Αὐτὸς κοτζόνει τὸ γλυκὺ εἰς τὸ πρῶτόν μου χεῖλιν.

ΚΟΤΖΟΥΜΒΡΙΟΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 3. καὶ σύρακα, εἶδός ἐστι τοῦ κοτζυμβρίου.

ΚΟΤΡΑΦΙΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Symeon Logotheta in Chron. MS. τούτῳ τῷ ἐπὶ Χαρμόσυνος ὁ Αὐγουστάλιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκροταφίσθη ἐν τῷ κυνηγίῳ, καὶ ἀπέθανε.

ΚΟΥΑΡΤΟΠΑ'ΡΘΟΙ. *In fine adde.* Et certè non alii sunt ab Parthis illis equitibus, vel Clibanariis in diversos numeros partitis, ex quibus occurrunt in Notitia Imperii *Equites sagittarii Parthi seniores & juniores: Equites primi Clibanarii Parthi;* quemadmodum *primi, secundi, tertii & quarti Theodosiani, primi & quinti Constantiniani,* & sic de aliis. Hîc verò *Quartoparthi* dicuntur, quemadmodum *Sextodalmatæ*, unica voce, in eadem Notitia. Atque ex ejusmodi numeris Legionum vel Cohortium, *numeri* seu ἀριθμοῦ nomenclatura iis subinde indita. Vide eandem Not. Orient. cap. 152. 153. &c.

ΚΟΥΒΑΛΕΙ͂Ν. *Post locum Ptochoprodromi adde.* Rursum:

> Καὶ φόρει τὸ προσώπιν του, καὶ τὸν πηλὸν κουβάλει,
> Καὶ τὰ χαλίκια σώναγε, νὰ ἐπάρης τὸν μισθόν σου.

ΚΟΥΒΕΤΟ'Σ. Constantinus à secretis MS. lib. 7. περὶ πειχίνων ἢ κουβετῶν φυμάτων.

ΚΟΥΒΟΥΚΛΕΙ'ΣΙΟΣ. *Post locum Juris Græcorom. adde.* Judicium Synodicum sub Alexio Patriarcha CP. ex Cod. Reg. παρέτι Ιωάννης Κουβουκλείσιος ὁ ἐξ Εὐρίπου ὁρμώμενος. Moschopulus in Schedographia MS. κανστρίσιος, ἀρτεμίσιος, — ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὸ ιος, τὸ δὲ κουβουκλίσιος, &c.

ΚΟΥ'ΓΧΟΥΛΑ. Constantinus à secretis MS. lib. 1. cap. 17. καὶ ἀπὸ τῆς καρουφούλης μέρος ἤγουν αὐτὰ εἰς χούτχουλαν. Codex alter habet, χούχουλα, alius χούλχουτα.

ΚΟΥΔΟΥΜΕ'ΝΤΟΝ, *Condimentum, Petroselinum Macedonicum.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Αὐτὸς ψηφίζει, πέπλεται, καὶ χάφτει, τὰ στρογγύλι,
> Σὺ δὲ ψηφίζεις φάβατα, καὶ χάφεις κουδουμένα.

Vide Κοδίμεντον.

ΚΟΥΔΟΥ'ΝΙ. *Lin. 1. post* κώδων. *adde.* Lexicon MS. Reg. 1843. κώδων, τὸ κουδούνιον.

ΚΟΥΚΑ'Ϊ́Ε, *Plantæ species.* Constantinus à secretis MS. lib. 2. καὶ ποιοῦμεν τὸ νοσέοντα τὴν πικρὰν ἱερὰν, καὶ τοῦ κουκάϊε τοὺς κόκκους, καὶ τῆς μαστίχης, &c.

ΚΟΥΚΙ'Α. *Post locum Lexici, adde.* Anonymus Philosophus MS. de ciborum facultate: κύαμος τὰ λεγόμενα κουκία, αἱ μετὰ λεπτοτέρου χυμικὸν φυσῶδες δὲ ἔδεσμα.

ΚΟΥ'ΚΟΥΛΟΣ, *Cucullus.* Isaacius Tzetzes in Lycophron. pag. 70. κόκκυξ — ὁ παρὰ Ρωμαίοις κούκουλος καλεῖται. Vide Κουκούλιον.

ΚΟΥΚΟΥΡΗΙ'Σ, *Verruca dolens, quæ sub cute coit durior & paulò asperior:* Gr. ἀκροχορδών. Constantinus à secretis MS. lib. 7. περὶ ἀκροχορδόνων καὶ ἥλων, τὰ λεγόμενα παρὰ τοῦ λαοῦ Κουκουρηίδος.

ΚΟΥΚΟΥΤΑ'Σ, τοῦ κωνείου τὸ σπέρμα, in Lexico MS. Reg. ex Cod. Reg. 1843. *Semen cicutæ.*

ΚΟΥ'ΚΟΥΤΖΟΝ. *Adde in fine.* Glossæ Iatricæ ex Cod. Reg. 1334. χονδρός ἐστι τὸ κοινῶς λεγόμενον κουκούτζιν.

ΚΟΥ'ΚΟΥΦΟΣ. *Subde in fine.* Cœranis MS. lib. 1. ἔποψ, ὄρνεόν ἐστι Λιβυκὸν, — ὅπως καλεῖται κούκουφα. Occurrit apud Horapollinem cap. 55.

ΚΟΥΛΑ'. *Lin. 11. post 368. adde.* Simili notione hanc vocem usurpat Joan. Canabutzes MS. fol. 83. v. ὅπως ὁ Ἶλλος ἐποίησε τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Ἰλίου, ἣν ἤγουν εἴπομεν κουλὰν, &c.

ΚΟΥΛΗ'ΚΙΟΝ, pro Κόλιξ, *Panis subcineritius.* Basilographe MS. ἔρχεται μάρνα ἐκτὸς μύλον, καὶ βάστα σακκὶν ἀλεύριν, καὶ δισάκκιν ῥηγνυμένον, να ζυμώσι τὰ κουλήκια τὸ γλυκόξινον σιτάρη, &c. Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ κουλήκιον τὸ μέγα κρίνεται εἰς χρόνου ἑνὸς περιδρομὴν μετ' ἐπικερδίας, διὰ τὸ καθαρὸν, τὸ δὲ κίβαρον, εἰς χρόνου ἑνὸς, ὀδύνην καὶ στενοχωρίαν· τὸ δὲ μικρὸν κουλήκιον εἰς ἑνὸς μηνὸς περιδρομὴν, καὶ ἡ καλίτζα μικρὴ εἰς ἑβδομάδαν ἐπίπλεθμον δρόμον. Vide Σησαμάτον.

ΚΟΥΛΙΟΥ', *Testes,* ex Gall. *Couille.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Αρπράγαρος, ὄρχις ἄρκου. λέγεται κουλιοῦ ὑπὲ ὕρσου.

ΚΟΥΛΟΥ'ΚΗΣ. *Post lin. 2. scribe.* Proverbia seu dicta vulgaria MSS. ὡς κύλλα σπουδαζόμενα τυφλὰ κουλούκια ἐγέννησεν.

ΚΟΥΛΟΥΤΖΙΑ', τὸ γαλαγκὰν, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cyperus Babylonius.*

ΚΟΥ'ΜΟΥΛΟΝ. *Post locos ex Glossis, adde.* Hinc apud Epiphanium lib. de mensuris & pond. pag. 178. σάτον ait esse μόδιον ὑπέργομον. *Subde in fine.* Arcadius in Grammatica MS. fol. 127. v. δίαυλος, ἴουλος, κούμουλος, ὕπουλος.

Κουμουλάτος. Epiphanius de mens. & pond. βάτον ἐστὶ μόδια κουμουλάτα, ὡς εἶναι μόδιον ἕν.

ΚΟΥΜΟΥ'ΝΑ. Brontologium MS. ἐν τῇ πρώτῃ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας καὶ τῇ β'. καὶ τῇ γ'. φλεβοτομεῖν ἀπὸ εἰκαλῆς, ἤγουν κουμούνας, νῆστις.

ΚΟΥ'ΝΔΟΥΡΟΣ. *Post locum Etymologici, adde.* Eudemus in Lexico MS. κόθουρος, ὁ κουνδουρος παρὰ τὸ κόλθειν τὴν οὐρὰν, ἢ ὁ κολοβὴν οὐρὰν ἔχων.

ΚΟΥΝΤΟΥ'ΡΑ. *Post* κρηπίδιον. *adde.* Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: τὰ ἐμβάδια. αἱ κουντοῦραι.

ΚΟΥ'ΝΤΡΑ, *Contra.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ ὡς ἔδωξε τὸν κύριον ἐποῖκε σὰν τοῦ φάνη,
> Καὶ ὅπου κοῦντρα λέγει τοῦ Θεοῦ, ἐγὼ ξεύρω τὴν τὰ χάει.

ΚΟΥ'ΠΑ. *In fine post* πεντήκοντα. *adde.* Arithmetica practica MS. μία κοῦπα ὁποῖα εἶχεν γ'. ἔργα, ὁ πάτος τῆς κούπας ἔνι εἰς κάμπανον τὸ τρίτον ὅλης τῆς κούπας, &c. Infrà: ἐκαμπανίσθη ἡ κοῦπα ὅλη, καὶ ἔγινεν λίτραι β'.

ΚΟΥΡΑ'ΛΙΝ. *Post locum Arriani, adde.* Eustathius in Dionys. pag. 135.

ΚΟΥΡΑ'Ν. *Post locum Cantacuzeni, adde.* Confutatio Mahumedis pag. 435. ταύτην τὴν νομοθεσίαν διδάξας τῷ λαῷ, καὶ κουρὰν ταύτην ἐκάλεσεν, τουτέστιν δηλαδὴ νομοθεσίαν.

ΚΟΥΡΑ'ΤΩΡ, in Κουρατωρεία. *Post locum Balsamonis, adde.* Epistola 156. Pselli, ex Cod. MS. ἔτι καὶ τοῖς περὶ τὴν κουρατωρείαν πράγμασι μετὰ τῆς ἀκριβοῦς δικαιοσύνης ἐχρήσατο.

ΚΟΥ'ΡΒΟΥΛΑ. *In fine adde.* Basilographe MS. τὰ παλούκια ῥίπτουν κάτω καὶ τὸν τράφον κατέλοιπον τὰ κουρβούλια ἐξεριζόνουν τὸ κρασὶ ἀναπλημμένη. Infrà: καὶ τὸν τράφον καταλύσῃ, καὶ τὰ κούρβουλα ἐξερίζωσι τὰ σταφίλια θέλη φάγω.

ΚΟΥΡΔΟΥ'Μ, ὁ κνίκος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Cnicus, Cordum.*

ΚΟΥ'ΡΙΚΟΣ, *Curruca, Carruca.* Epiphanius hæresi 79. n. 1. τινὲς γυναῖκες κούρικόν τινα κοσμοῦσι, ἤτοι δίφρον τετράγωνον, &c.

ΚΟΥΡΚΕ'ΖΑ, *Lapidis pretiosi species.* Anonymus MS. de virtutibus lapidum: κουρκέζα, οὐδὲ ἄσπρη, οὐδὲ πρασίνη, ἔνε εἰς κλόρε τζελεστρίνα, &c.

ΚΟΥ'ΡΚΟΥΜΟΝ. *Post locum Cyrilli, subde* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3513. κημὸς, εἶδος χαλινοῦ, ἢ φιμὸς, καὶ τὸ κούρκουμον.

ΚΟΥΡΚΟΥ'ΤΗΝ. *Post locum Neophyti, adde.* Scholion MS. in Aristophanis Plutum: ἀθάρα λέγεται ἰδιωτικῶς κουρκούτη. Anonymus Medicus MS. de Diæta lib. 1. cap. 30. ὀρύζη ἐπέχει γαστέρα· δυσπεπτότερον δέ ἐστι τοῦ χόνδρου, ὃ λέγουσιν οἱ ἄγροικοι κουρκούτην, καὶ ἀξιοφόπρον,

ἀδρότερον. Mox: περὶ χόνδρου. χόνδρος τὸ κουρκούτιον λεγόμενον παρὰ τοῖς ἀγροικοῖς, &c.

ΚΟΥΡΟΣΥΝΑ. *Post locum Suidæ, adde.* Eudemus in Lexico MS. κουρόσυνα, ἡ ἐν χρῷ κουρεία τῆς ἡμεῖαδος.

ΚΟΥΡΟΥΝΑ. *Post locum Agapii, adde.* Joannes Archiater MS. cap. 561. σμίξε τὸ μετὰ αἷμα βατράχου, ἢ τῆς κουρουνας, &c.

ΚΟΥΡΟΥΠΙ. *Post locum Constantini, adde.* Idem lib. 3. cap. 13. καὶ θὲς εἰς βικὸν, ἢ εἰς κυρούπιν λεῖον. Codex alius: εἰς τὸ κοροπη λεῖον.

ΚΟΥΡΟΥΠΑΙΟΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ φύρασον σὺν μέλιτι ἀπαφεισμένον, καὶ ἀπόθες εἰς κυρούπλιον. Legend. κυρούπιον. Vide Κουρούπι.

ΚΟΥΡΣΟΝ. *Post locum Cyrilli, adde.* Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. σκύλα, τὰ κοῦρσα. Eudemus in Lexico MS. ἀνδράγια, σκῦλα ἐξ ἀνδρῶν, κοῦρσα.

ΚΟΥΣΕΛ, ἡ κλημάχη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΚΟΥΣΜΟΥΡ, ὁ κόστος ὁ πικρὸς, in Lexico Botanico Saracenico MS.

ΚΟΥΣΟΥΘΕ, *Plantæ species.* Matthæus Silvaticus: *Cuscute Romanum, id est absinthium.* Constantinus à secretis MS. lib. 4. καὶ ἀψινθίαν Ρωμαϊκὴν, καὶ σπέρμα κυσοῦθε, καὶ φύλλα καπνοῦ γῆς ξηρά. Infrà, κυσουθὲν scribitur. In alio cod. κυσούθ.

ΚΟΥΣΠΟΑ. *Adde in fine.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. κυαπουά, κάρκα μωελιστικά. Aliud Lexicon ex Cod. 1847. κυαπουά, τὸ μοσκάρυδον.

ΚΟΥΣΠΟΣ. *Post locum ex vita S. Luciani, adde:* Symeon Logotheta in Chronico MS. ἐν ξύλῳ τοὺς πόδας καθηλώσας, ὃ δὴ καὶ κοῦσπος λέγεται.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΝΟΝ. *In fine adde.* Etymologicum MS. ὄχνη, εἶδος δένδρου, καστάνου, κυσουμήνου, μήλου, ἀπίου. Extat apud Aëtium lib. 5. cap. 139. in MS. Cod. Reg. 2688. ὑδρομύλου καὶ κυστουμινάτου σκευασία.

ΚΟΥΤΑΛΗ, *Morbi species.* Habetur apud Joannem Archiatrum MS. caput 290. hoc titulo: περὶ κυτάλες τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΟΥΤΖΙΚΙΟΝ. *Morbi species.* Constantinus à secretis MS. ζυλάβιν τοῦ καπνοῦ τῆς γῆς εἰς μελαγχολίαν, καὶ ψώραν, καὶ κουτζίκια, καὶ ἐκλαμπρύνει τὸ σῶμα, &c.

ΚΟΥΤΖΟΣ. *Post locum Nomocan. adde.* Manuel Palæologus in Onirocritico MS. cap. 11. εἰ δὲ (οὐ) ἐκαβαλλίκευσεν ἵππον) χαννὸν καὶ κουτζὸν, καὶ δύσκολον, &c. Joannes Canabutzes MS. fol. 57. v. καὶ ἐγένησεν υἱὸν κωλὸν, ἤγουν τὸν ἰδιωτικῶς ὀνομαζόμενον κουτζὸν, Ηφεσον λεγόμενον.

ΚΟΥΤΖΟΥΓΑΛΑ, *Anemone.* Lexicon Botanicum MS. ἀνεμώνη, ἡ κουτζούγαλα.

ΚΟΥΤΖΟΥΜΒΕΡ, τὸ συράκιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Styrax.*

ΚΟΥΤΖΟΥΡΑΣ. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ χάσα τὸ ἡγεμονικὸν τὸ εἶχα εἰς τὴν νιότην,
> Καὶ τώρα γίνηκα κουτζούρας ἀπὸ λασκαδιότην.

ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΟΣ. Manuel M. Rhetor in Apolog. MS. adversus Franciscum Prædicatorem, de Papa: αὐτὸς δὲ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἀλαζονείας τῆς ἑαυτοῦ — ἐν τοῖς πᾶσιν ἐπιφέρῃ κτλ. τοῖς λεγομένοις σταυροπάταις, οἵτινες κουτουγέροι ἐπονομάζονται κοινῶς.

ΚΟΥΦΟΚΑΡΙΔΟΝ, *Nucula.* Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Δι' ἕνα κουφοκαρίδιν να σφάξῃ μίαν χιλιάδα.

ΚΟΧΛΑΝΙΤΗΣ λίθος. Vide in Τελλιθος.

ΚΟΧΛΙΑΣ. *Lin. 1. post* cochleæ, *adde.* Lexicon MS. Grammatices: κοχλίας, ὁ στρόγγυλος τόπος. Cyrillus Scythopolit. in vita S. Sabæ cap. 18. ἔνδον τῆς θεοκτίστου ἐκκλησίας ὥστε κοχλίου θύραν ἀπὸ τοῦ διακονικοῦ ἐπὶ τὸν πύργον, &c.

ΚΟΨΙΧΟΣ, pro Κόσσυφος, *Merula.* Eustathius ad Odyss. ζ. & ψ. ὁ κόψιχος, ὅσπερ ἐστὶ κόσσυφος.

ΚΡΑΒΒΑΤΟΣ. *In fine subde.*

Κραββατόπους, *Pes lecti.* Etymologicum MS. ἑρμῆς σημαίνει κραββατόποδα. Infrà, κλινόποδα.

Κράβατος, semel ac iterum habetur in vita S. Bartholomæi junioris pag. 439.

ΚΡΑΖΕΙΝ. *Post hanc vocem, adde.* Clamare, propriè in tumultu. Chronicon Paschale anno 42. Theodosii jun. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ τὰ μέρη εἰς τὸ ἱππικὸν ὅλην τὴν ἡμέραν. Ita anno 10. Leonis M. & alibi.

Item infrà in Καταχράζειν. *In fine scribe.* Chronicon Pasch. an. 16. Heraclii: καὶ κατέκραξαν Ιωάννου τοῦ ἐπίκλην Σεισμοῦ, ὡς θελήσαντος ἐπᾶραι τὰ ψωμία τῶν σχολῶν.

Pag. 751. post lin. 9. subde.

Κράζειν, pro εὐφημεῖν, *fausta adprecari*, πολυχρονίζειν. Chronicon Paschale pag. 732. καὶ ἔκραξαν αὐτῇ (Eudociæ Aug.) οἱ τῆς πόλεως. Ita pag. 736. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ τὰ μέρη εἰς τὸ ἱππικὸν, &c. Vide Casaubonum ad Vulcatium in Avidio Cassio pag. 89.

ΚΡΑΜΑ γλυκὺ, οἶνος μαγκιπικὸς, ἕψημα, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Vinum dilutum*, vel factitium. Vide Κράμμα.

ΚΡΑΜΒΗΤ. Vide in Νιχέδωρ.

ΚΡΑΞΙΜΟΝ, *Appellatio ad superiorem Judicem.* Leges Cypriorum MSS. καὶ τὸ ἀντίδικον μέρος, ἂν θέλῃ, ἔσω τῶν ἰ. ἡμερῶν ποιεῖ κράξιμον εἰς μεγαλότερον κριτήν.

ΚΡΑΣΑΜΟΝ, βαλσάμου καρπὸς, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147.

ΚΡΑΤΑΠΑΛΔΟΣ, εἶδος νομίσματος, apud Arcadium in Grammatica MS. species nummi, nescio an apud veteres.

ΚΡΑΤΟΠΟΥΛΙΟΝ, pro ἀκρατοπώλιον, *Taberna.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τοῦτο βλέπω τὸ καλὰ, καὶ γίνεται στὴν Ρόδον
> Κρατοπουλία, ψαροπουλία, ψουνίζει σέπον μόδον.

ΚΡΑΤΟΥΣΑ, Piscis, aspratilis fortè, species. Anonymus Philosophus MS. de Ciborum facult. κογχύλια, ὀστρακοὶ, καραβίδες, κρατοῦσαι, καὶ καρίδες, πῖναι, &c.

ΚΡΕΚΑ, idem quod κορυφαία, in Lexico Rhetorico laudato ab Eustathio ad Odyss. ε. Certè vulgus apud nos etiam *Creque* vocat galli gallinacei cristam, pro *creste*, crista.

ΚΡΕΥΛΛΙΟΝ, *Caro*, Suidæ. Michaël Psellus lib. 7. Hist. MS. ἀφειδεῖς δὲ τῶν αἱμάτων, καὶ τῶν κρεϋλλίων καταφρονοῦντες.

ΚΡΙΘΑΡΙΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ, ubi de Prophetiis: ἄλλη δὲ δαιμονικὴ ἐν τοῖς τῶν δαιμόνων θεραπευταῖς ἐνεργουμένη· πολύτροπος δὲ αὕτη, οἷά εἰσιν οἱ ἀλευρομάντεις λεγόμενοι, καὶ κριθομάντεις, &c. Ita etiam appellantur à Clemente Alexandrino in Protreptico.

Κριθαρισρία, *Maga.* Anonymus Astrologus MS. εἰς κριθαρισρίαν μάντισσαν μὴ ἀπέλθῃ, &c. Stephanus Sachleces MS.

> Καὶ χόρεια ἐκάτζασι ὅλες αἱ κριθαρίσρες,
> Καὶ εἰς τὴν ἀνύπτρα μέσα ἐκατζαν οἱ μαυλίσρες.

ΚΡΙΤΟΛΟΓΟΙ, & Ζυγοστάται dicti in L. 1. Cod. Theod. de frum. Alex. qui excutiendo admetiendoque frumento CPolim convehendo præerant.

ΚΡΙΚΕΝΟΝ, τὸ κριθάλευρον, in Lex. Bot. MS. Reg. *Farina hordeacea.* Legend. fortè κρίμνον, quæ vox apud Dioscoridem crassiorem ex zea triticoque farinam sonat.

ΚΡΙΜΑ. *In fine adde.* Ita κρίμα pro peccato occurrit passim apud Joan. Carpathium Episcopum in

Narrat. MSS. de Anachoretis. Proverbia seu dicta vulgaria MSS. ἀπὸ κλέπλω κλέψας, ἢ κρίμαν ἐκ ἔχεις. Seu ut alius Codex præfert: κλέψον ἐκ κλέπλου, καὶ πάντως κρίμα ἐκ ἔχεις. Paulus Lagnius in Enchiridio orthodoxo: τὸ περιπατεικὸν κρίμα εἶναι ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖον ἀγνούμεθεν ἡμεῖς σαὶ παιδιὰ τῆ ἀνυπακόων γονέων. Ita non semel in hoc libro, ut κριματίζειν: *peccare*. ἀποκριμάτως, *absque peccato*, apud Balsamonem in Resp.

ΚΡΙΟ'Σ, *Cicer nigricans.* Lexicon MS. Neophyti: κριοὺς ἢ τράγης λέγουσι τὸν μέλαιναν ἐρεβίνθιον.

Επὶ τῶν ΚΡΙ'ΣΕΩΝ. *Post locum Balsamonis, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 5. ὡς τῷ μεγάλῳ Δρουγγαρίῳ, τῷ Δικαιοδότῃ, τῷ ἐπὶ τῶν Κρίσεων ἐκ τῆς συνηθείας συγκεχώρηται διδόναι δικασίω, διὰ τὸ δικαιοδοσίαν ἣν ἔχουσιν ὡς ἄρχοντες.

ΚΡΙΤΗ'Σ τῦ βήλυ. *Post locum Nicetæ, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 7. οἷός ἐστιν ὁ κριτὴς τῦ βήλυ, ἢ τῦ ἱπποδρόμου. *In fine subde.*

Κριταὶ ὥριοι, dicuntur in Basilicis, οἱ τῶν δικαστηρίων προκαθήμενοι, iique duodecim esse dicuntur apud Theodorum Hermopol. MS. lib. 7. tit. 2. quemadmodum, inquit, ὁ Δρουγγάριος & ὁ Δικαιοδότης: tum addit, ut ab arbitris distinguat, τὸ μὲν ἓν κύριον δικαστήριον τοιαύτην ἔχει δύναμιν· ἀναιρεῖ γὰρ τὴν ἤδη ῥηθεῖσαν δίκην, καὶ δίδωσιν ἀγωγὴν τῷ ἐκδικάσπου τῷ νικήσαντι.

Pag. 757. lin. 7. ante Vide, *adde.* Ita Gennadius Scholarius, postea Patr. CP. in Cod. Reg. inscribitur, καθολικὸς Σεκρετάριος τῦ βασιλέως Ιωάννε, καὶ καθολικὸς Κριτὴς τῶν Ρωμαίων, καὶ διδάσκων ἐν τῷ τρικλίνῳ τῦ βασιλέως κατὰ παρασκευὴν ἑκάστην παρούσης τῆς συγκλήτου, καὶ πλείστων τῆς πόλεως τὸν λόγον τῦ Θεοῦ.

ΚΡΟ'ΚΑ, *Floccus.* Eustathius ad Odyss. ξ. τρίβων δὲ, τὸ ἀπόβλητον καὶ κροκύδας, εἴπω κρόκας.

ΚΡΟΚΟ'ΤΤΑ. *In fine adde.* Κροκότα dicitur Agatharchidi lib. 5. cap. 40. quam Æthiopicam vocat.

ΚΡΟΝΟΚΟΛΑ'ΠΤΗΣ, Aranei species, de qua sic Constantinus à secretis MS. cap. 119. τὸ δὲ ὁ κρονοκολάπλης ὑπόμηκές ἐστι καὶ χλωρὸν, κέντρον δὲ ἔχει περὶ τὸ τράχηλον, ὅπερ προσάπλων κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, πλήτλει τόπους.

ΚΡΟ'ΤΕΣ. Glossæ Botanicæ MS. ex Cod. Reg. 2690. κρότες, τὰ τζημούλια. Vide Τζημούλιον.

ΚΡΟΥ'ΣΜΑ. *In fine subde.*

Κροῦμα, *Signum.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. de Anachoretis MS. ἰδὼν δὲ ἰδεῖν αὐτὰς πάσας (Monachas) ὡς ἐπὶ λίθων ἀκινήτων ἀλάλοις· διὰ κρούσματος δὲ πᾶσα ἡ ἀπόκρισις αὐτῶν ἐγίνετο. Vide Glossar. med. Lat. in *Signum.*

ΚΡΟΥΣΤΕ'ΝΙΟΝ, *Os, ossa.* Symeon Logotheta in Chronico MS. ubi de Oreste, fol. 46. Cod. Reg. τὴν Ποντικὴν τότων θάλασσαν διαπεράσαντες ὁρῶσιν ὡς μέλαθρα Θεᾶς, καὶ ἔξωθεν ἀνθρώπων ὀσέα ἐρριμμένα, ἃ καὶ κρουστένια ἐγχώριος καλεῖ γλῶσσα, &c.

ΚΡΟΥΦΙ'ΚΙ, Vasis Chymici species. *Adde in fine.* Rursum: ἡ δὲ πῆξις γίνεται δι' ἀφροσέλινον, βάλε εἰς βολβὸν, ἢ εἰς κρυφίκιν, καὶ περισκέπασον ἐσάπ ἔξω, &c.

ΚΡΥΠΤΑΡΕΑ', *Latibulum, Caverna, Specus.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: εἶχεν δὲ ὁ γέρων κρυπλαρέαν ἔσω τῆς κέλλης αὐτοῦ. Deinde: καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν σκοπὰν ἐκείνην, μεπινόησεν ἐξ ἀληθείας.

ΚΡΩΜΑΚΩΤΟ'Σ, *Petrosus, Asper*, pro κλωμακωτός. Eustathius ad Iliad. β. observat κλώμακας apud Lycophronem dici veteribus τόποις ἢ λόφους ὑψηλούς. Deinde addit: φυλάττεται δὲ ἡ λέξις εἰς ἔτι καὶ νῦν, εἰ καὶ μὴ ἀκραιφνὴς, ἀλλ' ὑποβάρβαρος περί που τοὺς Παφλαγόνας οἱ κρωμακωτοὺς τόπους, τοὺς πετρώδεις, καὶ οὐ ῥᾶον ἀναβαινομένους φασί. *Dele reliqua.*

ΚΤΑ'ΡΑ, *Pisciculi species.* Eustathius ad Od. ψ. ἀναπλέξαντων δὲ ἐστιν ἰχθύδιον, ὅπερ ἡ κλῆσις ἴκταρ· ἐμφαίνει δὲ τοῦτο ἡ Βυζάντιος παραφθορὰ, κτάρας τὰ τοιαῦτα λέγουσα.

ΚΤΑΣΜΟ'Σ, *Cædes, Homicidium.* Anonymus MS. de significationibus astrorum: καὶ ἐν Ρωμανίᾳ κτασμὸς, καὶ ἐν Βαβυλωνίᾳ ἀκαταστασία, &c. Occurrit pluries.

ΚΤΗ'ΜΑΤΑ. *In fine adde.*

Κτηματίζειν. Eustathius ad Iliad. ψ. κτέρας δίδου ἐπιτάφιον, καὶ ὡς εἰπεῖν, κτημάτιζε.

ΚΥΑ'ΜΙΑ, *Testiculi.* Eustathius ad Iliad. ν. παρὰ τὸ κύειν δὲ αἷμα σύγκειται οἱ κύαμοι, ὧν ἡ κλῆσις ἔτι σώζεται πολλαχῦ τῶν ἐώων, οἱ κυάμια φασὶν, αὐτοὺς ὑποκορίζοντες.

ΚΥΒΑ'ΣΙΑ, *Terebinthus.* Iatrosophium MS. ἔπαρον πρένθυθος, ἤγουν κυβάσια, καὶ ἄλεσε ταῦτα, &c.

ΚΥΒΙ'ΤΟΣ. *Scribe post locum Erotiani.* Eustathius ad Odyss. α. ὅτι κύβος, ὁ κυκλωθὲν βάσιν ἔχων, — ὅθεν καὶ κύβιτον, τὸ ὄγκωμα, Ρωμαϊστί.

ΚΥΒΟΣΤΟΛΙ'ΤΗΣ χιτὼν, *Chlamys militaris quadrata*, quam vulgò *Cotte d'armes* dicimus. Theodorus Ptochoprodromus in Encomio MS. Joannis Comneni Imp.

> Οὐδ' ἔφθης ἀπολέσαι τὸν τῆ Κιλίκων κόνιν,
> Οὐδὲ τοὺς κυβοστολίτας χιτῶνας ἐν Σαγγάρει.

ΚΥΒΩ'ΡΙΟΝ, τῦ χλωροῦ κυάμου καρπὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Fructus fabæ viridis.*

ΚΥΔΩΝΑ'ΤΟΝ. *Post* Cydoniatum, *adde. Vinum fulvum.* κιρρὸς οἶνος, ὁ κυδωνάτος, in Lexico Botanico MS. Reg. Extat apud Aëtium lib. 5. cap. 140. κυδωνάτου σκευασία.

ΚΥΙΝΚΕΝΝΑ'ΛΙΑ, *Quinquennalia*, in Chronico Paschali anno Chr. 407.

ΚΥ'ΚΛΟΣ. *Subde in fine.*

Κύκλος, *Rota:* hinc τετράκυκλον apud Dionem in Hadriano, rheda quatuor rotis constans, τετράκυκλον ὄχημα apud Eunapium in Ædesio.

ΚΥΛΑ'ΚΙΟΝ. Vide in Τζημούλιν.

ΚΥΜΙΝΟΘΕ'ΡΜΗΝ, *Calda cum cymino.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Τὴν δὲ δίψαν παύουσι μετὰ κυμινοθέρμην.

ΚΥΝΑΙΑ', *Stercus caninum.* Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: οἱ δὲ τῇ κλίνῃ πύπου περιπλάμενοι, κυναίαν μετὰ ἄλλων ἰδόντες δυσωδεστάτων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπερρίπτουν· πολλὴ δὲ δυσωδία ἐξήρχετο ἐκ τῦ ἐραμμένου σκήνους ἐκείνου.

ΚΥΝΟ'ΚΑΥΜΑ. *Adde in fine.* Idem in Dionysii Perieg. p. 33. ὁ μέρος ὁ σείριος ἀστὴρ, — ὅπερ ἀποτελοῦνται τὰ παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν καθωμιλημένην γλῶτταν λεγόμενα κυνοκαύματα.

ΚΥ'ΝΑΣΤΡΟΝ. *Post locum Lexici, adde.* Isaac Tzetzes in Lycophron. p. 70. τῦ ἀγρὼς κυνὸς, ὃν οἱ ἰδιῶται τῦ ὅλυ κυνὸς ὄνομα κυνάστρον προσαγορεύουσι. Niceph. Blemydes in Geogr. Epitome MS. ἐν τῇ ἐπιπολῇ τῦ κυνάστρυ, ὅντινα καὶ σεῖρ οἱ ἐκεῖσε Αἰθίοπες ὀνομάζουσιν, &c.

ΚΥ'ΝΕ, τὸ χαλβάνιν, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 190. *Galbanum.*

ΚΥ'ΝΗ, τὰ σίδια, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Cortices mali granati.*

ΚΥΝΗ'ΤΙ. *Lin. 1. post* pretiosa, *adde.* Georgius Lecapenus de Grammatica, MS. θήραμα μὲν λέγεται τὸ κοινῶς λεγόμενον κυνήγιον· θήραμα μὲν, τὸ θηραθέν.

ΚΥΝΗΓΟΙ'. *Post locum Zonaræ, adde.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: ὥσπερ ὁ στρατιώτης καὶ ὁ κυνηγὸς ἀπερχόμενοι εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐ φρονήζουσιν εἰ τιτρώσκεται ἢ σώζεται ἄλλος, ἀλλ' ἕκαστος ὑπὲρ ἑαυτοῦ μόνε ἀγωνίζεται, ὅπως χρὴ εἶναι τὸν μοναχόν.

ΚΥΠΡΙΑΝΑ'. *In fine adde.* Vide Casaubonum ad Capitolinum in Gordianis.

ΚΥΠΡΙ'ΟΝ. *In fine adde.* Κύπρου & ἡμικύπρου meminit Pollux lib. 4. cap. 24. Hesychius: Κύπρος μέτρον σιτικόν, ἢ κεφάλαιον ἀριθμοῦ. Vide præterea Epiphanium de mens. & pond. sub finem.

ΚΥΡΑ'ΝΙΔΕΣ, ita inscribuntur libri ἀποτελεσματικοί. Georgius Syncellus pag. 35. ὡς ἐν τοῖς φυσικοῖς Ἑρμοῦ, καὶ ταῖς κυρανίσι φέρεται. Adde pag. 52. Extat Codex MS. in Bibliotheca Reg. hoc titulo: Βίβλος κοιρανὶς φυσικῶν δυνάμεων καὶ ἀντισυμπαθικῶν . . . οις συντάγμα Κοιρανοῦ βασιλέως Περσῶν, τῆς . . . . . τῆς κοιρανίδων, καὶ ἐκ τῆς Ἀρποκρατίου τοῦ Ἀλεξανδρέως πρὸς τὴν οἰκείαν αὐτοῦ θυγατέρα. Præmittitur alterius, ut videtur, scriptoris prologus, in quo titulus & nominis ratio exponitur, quam quidem vocem ab Arabico accersit Scaliger, quod improbat Goarus ad eundem Syncellum. Porro liber dudum Latinè versus, editus est ab Anonymo Medico in Germania an. 1638. de quo præ cæteris agunt, præter editorem, Maussacus ad Harpocrationem, Aldrouandus, à quo crebriùs laudatur, & Barthius lib. 11. Advers. cap. 16. Vide nostrum Indicem Codd. MSS.

ΚΥΡΙ'Α, *Uxor, Materfamilias.* Moschopulus in Sylloge MS. vocum Atticarum: δέσποινα λέγεται οὐ μόνον ἡ βασιλὶς, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ οἴκου δεσπότις, ἣν ἰδιωτικῶς κυρίαν φαμέν. Georgius Monachus in Michaële Theophili filio, ubi de Basilio Macedone: δέδωκὼς αὐτῷ Εὐδοκίαν τὴν Ἰγγερίναν, διοικσάμενος αὐτῷ κυρίαν αὐτὴν ἔχειν. *Adde in fine.* Vide Cotelerium ad lib. 1. Hermæ initio.

ΚΥΡΙΑΚΗ'. *Post locos Athanasii, adde.* Allocutio Theophili Alexandriæ Episcopi, de die Dominico: διὸ καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς καὶ πρώτη κέκληται, ὡς ἀρχὴ ζωῆς ἡμῖν ὑπάρχουσα.

ΚΥ'ΡΙΕ ΕΛΕ'ΗΣΟΝ. *Adde post locum Arriani.* Verùm an è Christianismi usu hæcce in Gentilismum recepta fuerint, addubitat Vossius in lib. 1. de Theologia Gentili cap. 2.

ΚΥΡΟΠΡΕΣΒΕΥ'ΤΡΙΑ. Vide in Πρεσβεύειν.

ΚΥ'ΣΤΙΝΟΙ, τὰ ἄνθη τῆς ῥοΐδιας, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 190. *Flores mali punici*

ΚΩ'ΔΙΞ. *Post locum Symeonis Logothetæ, adde.* Nicephorus Gregoras lib. 2. cap. 12. secundæ partis Historiæ, MS. διαρρήσσειν τὴν σφῶν σιγιλλιώδη κανίαν τοῖς Πατριαρχικοῖς ἐγγεγραμμένος κώδιξι.

ΚΩΛΟΚΑ'ΤΙΝΟΣ. Vide in Σπαματίζειν.

ΚΩΜΑΓΡΙ'ΔΙΟΝ, *Vicus agrestis.* Martyrium S. Philetæri n. 19. ἐκεῖθεν δὲ ἐλθόντες ἐν κωμαγριδίῳ τινι, πλησίον τυγχάνον τοῦ ποταμοῦ, &c. Infrà rectiùs scribitur κωμαγρίδιον.

ΚΩ~ΝΑ. *Adde in fine.* Hesychio κῶνα, βέμβηξ exponitur.

ΚΩ'ΝΟΝ, ὁ κουκουνάρα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Nux pinea.* Vide in Κωνή.

ΚΩΤΟΚΟΥ'ΡΑ. Constantinus à secretis MS. cap. 79. σάχος, πώλιον, ἢ κοτοκούρα, ῥέον Συριακὸν, &c.

Λ.

ΛΑΒΡΟ'ΝΙΟΣ, apud Clementem Alexandrin. lib. 2. Pædag. cap. 3. ἀποδεικτὲς ἔκπωμα, ἀφ' οὗ δεῖ λαβρῶς ἐμφορηθῆναι τὸν πίνοντα, definitur in Excerptis MSS. Sylburgii.

ΛΑ'ΓΓΑΣ. Joannes Canabutzes MS. fol. 89. v. ἀπῆλθε ποτὲ εἰς μίαν φάραγγα, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην λαγκάδα, ἥτις ὑπῆρχε πλησίον τοῦ ναοῦ, &c.

ΛΑΖΟΦΟΡΔΑ'ΤΟΣ. *Lin. 4. post* σκουτάριν, *adde.* Paullo aliter hæc aut similia verba describit Basilographe MS. ἦλθασι δύο ἀνδριωμένοι νὰ τὸ θέλουσιν σηκόσει μετὰ τῶν σηκοκοπανάτων καὶ Ἀλαμανικὸν κοντάρι, καὶ σπέρον λαζοφορδάτον, καὶ μὲ βίτζαν σφηκωμένην.

ΛΑΙΜΙ'ΟΝ, *Vas amplum & capax.* Eustathius in Iliad. ν. ἰστέον δὲ ὁ λαιμὸς, ὁμωνύμως τῷ μέρει τοῦ στόματος λέγεται, καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον ἰδιωτικῶς φράσει ζωγραφικῇ λαιμίον λεγόμενον.

ΛΑΚΕ'ΝΤΙΝ. *In fine adde.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: παρεκάλεσε ὑπὸ τοῦ ἰδίου μαθητοῦ ὥστε γενέσθαι αὐτῷ μικρὸν λακέντιν. ἀπελθὼν δὲ ἐποίησεν, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν.

ΛΑΚΤΑ'ΡΑ. *Post* ἵμερος *adde.* Franciscus Rosserius de Purgatorio pag. 133. εἰς τὸ νὰ πράξῃς μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ λακτάραν ταῖς ἑρμηνείαις, &c.

ΛΑΜΜΑΤΙΖΕΙΝ. Andreas Cretensis de humana vita pag. 235. ποῖος ἐν μήτρᾳ ζωγράφος εἰκόνας σκιογραφεῖ, καὶ χρωματουργεῖ ζῶον, καὶ χρόας ἐνίησι, καὶ γράφει ποιότητας καὶ λαμματίζει βάθη, καὶ χαρακτῆρα σωιάσει. Sic MS. codicem præferre monet editor, qui in hac voce hæret. Videtur leg. βαμματίζει, *tingit.*

ΛΑΜΠΑΔΑ'ΡΙΟΣ. *Post lin. 5. adde.* Qui porro hîc Lampadarii, Δᾳδοῦχοι videntur appellari in veteri inscriptione apud Sponium tom. 3. Itiner. part. 2. p. 18. ΠΡΟΝΟΙΑΙ ΦΛΑΒΙΟΥ ΠΟΜΠ. ΔΑΔΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΗΤΩΝ. Unde patet Lampadariorum dignitatem haud ex infimis fuisse, siquidem Comitibus interdum adscriberetur. Erant autem ii qui summis Magistratibus lampades præferebant, ut Consulibus. S. Chrysostomus homil. in Eutropium Eunuchum: ποῦ νῦν ἡ λαμπρὰ τῆς ὑπατείας περιβολή; ποῦ δὲ αἱ φαιδραὶ λαμπάδες; Sed de hocce more alia attigimus in Glossario med. Lat. ubi etiam observavimus excipi solitos fuisse cum lampadibus viros illustres; quod præterea testatur Petrus Siculus in Hist. Manichæorum pag. 52. & Chronicon Alexandr. pag. 756. Vide quæ de hoc more annotat Casaubonus ad Sueton in Caligula n. 13.

ΛΑΜΠΗ'ΝΗ. *Post locum Hesychii adde.* Lexicon MS. vet. Testam. λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης ἐστὶν, ἐν ᾗ ἐποχοῦντο οἱ ἀρχαῖοι, οἷον καρούχα τινί.

ΛΑΜΠΡΑ` ἡμέρα. *Lin. 2. post* Dominicæ, *adde.* Vita MS. S. Hilarionis: ἡ τοῦ σεβασμίου πάσχα ἐπιδημία, καὶ λαμπρὰ ἡμέρα αὐτῆς Ἀναστάσεως. Vide Ἡμέρα.

ΛΑΜΠΡΟΜΟΙΡΙ'ΑΙ, *Partes lucidæ Zodiaci.* Vox recentiorum Astrologorum. Joannes Camaterus in Zodiaco MS. cap. περὶ λαμπρομοιριῶν:

Ἐπεὶ δ' ἔνεισιν ἐσαεὶ τοῖς ζωδίοις
Μοῖραι φαειναὶ, καὶ σκότοις πεπλησμέναι,
Ὡς ταῖς μὲν αὐτῶν τῶν φαειναῖς ἀστέρες
Παρεμπεσόντες, εἰ μὲν ἀγαθοὶ φύσει
Ἐπιτυχάνειν μάλιστα τὰ καλὰ πλέον.
Εἰ δ' αὖ κάκιστοι, φλαύνειν κακίω, &c.

ΛΑΜΠΡΟ'Ν. *Post locos ex Glossis Græcobarbaris, adde.* Galenus lib. 2. de Composit. medic. local. p. 170. καὶ θεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ ἕψε, λαμπροτέρῳ τῷ πυρὶ χρώμενος. Cui mox μαλθακὸν πῦρ opponit. λαβρὸν πῦρ Damocrati in Φιλιάτρῳ:

Εἶτ' αὖ μίξας ἐπιπλέον οὐ λαβρῷ πυρί.

Cui mox μέτριον opponit. Λαμπρὸν πῦρ, apud Eustathium ad Iliad. α. pag. 134. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Sabæ cap. 47. καὶ λέγει ὁ μακαρίτης Σάβας τῷ ξενοδόχῳ, Φέρε λαμπρὰ τεῖχον, καὶ βάλε θυμίαμα. Philoponus de Mundi creat. ἡ συνήθεια λαμπρὸν αὐτὸ τὸ πῦρ ὀνομάζει. Chronic. Pasch. in Heraclio: εἰς τὰ περὶ τὸ τεῖχος βάλλοντες αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ λαμπρὰ εἰς πολλὰ περάσεια, &c.

ΛΑΜΠΡΟ'Σ. *Lin. 1. post* candidus, *adde.* Thomas Magister in Sylloge vocum Atticar. λαμπρὰ ἐσθὴς κάλλιον λέγειν, ἢ λευκή.

ΛΑ'ΝΤΖΟΥΡΟΝ. Cod. Reg. 1847. fol. 146. ἔπαρον λάντζουρον, καὶ ἴσορνσε τὴν βασίλισσαν.

ΛΑΠΑΡΙΜΑΓΟΝ, idem fortè quod λαπάρα, *Abdomen*. Ptrochoprodromus MS. lib. 1.

Καὶ τὸ ἄσπρον ἐμπεδότπουλον γεμάτον τὸ κρασίον,
Καὶ μονοκῶτρι μερικὸν ὀκτὼ λαπαριμαῖα,
Καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ χόλας μανιά ἐπίσημα τ͂ λαπάρειν.

ΛΑΡΔΥΣ. Theophylactus Symocatta lib. 8. cap. 13. de quodam Constantino Lardy à Phoca cum Mauricio interfecto: τόν τε λεγόμενον παρὰ τῷ πλήθει Λάρδυν, &c. Chronicon Paschale hunc vocat Λάρδιν.

ΛΑΣΑΝΟΝ, *Matella*, Scholiastæ Sophoclis in Ajace, & Moschopulo ad Hesiodum. Vide Πυροσάτης.

ΛΑΤΖΑΚΕΑ, ἡ κέδρος, in Lexico Botanico MS. Reg. *Cedrus*.

ΛΑΥΡΑ. *Post locum ex Eustathio, adde*. Idem Eustathius ad Od. χ. Λαύρας δὲ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ ἐν τῷ, Λαύραν ἀντισκύλασε, σώλω ἵνα ἔσαν, καὶ πλήθουσαν τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν· ὅτι δ' ἂν τοιαῦται λαῦραι, αἱ ἐν τ͂ πόλεσι λεγόμενοι ἔμβολοι.

ΛΑΦΡΟΝΕΙΝ. *Adde in fine*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Μὴ νὰ λαφρόσῃ ὁ σόμαχος ἐκ τ͂ πολυφαγίας.

ΛΑΧΑΝΑΣ. *Lin. 1. post* olitor. *adde*. Joannes Episcopus Carpathi MS. καὶ ὁρᾷ ἄγγελον λέγοντα αὐτῷ· ἔπω ἐγλάου κατὰ τ͂ λαχανᾶν τούτων ἐν τῷδε τῷ τόπῳ;

ΛΑΧΑΣ. Vide in Λάκκα, Ινδικοπλάσης, & Ελκούλη.

ΛΕΒΗΤΩΝ. Joannes Carpathi Episcopus MS. διαῤῥήξας δὲ τ͂ λεβητωνά μου, καὶ τὸ μέσον ἐμαυτῷ ἐάσεις.

ΛΕΒΗΤΟΝΑΡΙΟΝ. *Lin. 3. post* Levitonarium. *adde*. Vita MS. S. Joannicii: ταῦτα προσαγορεύσαντες, οὔπω καὶ χιτῶνα, λεβητονάριον αὐτὸν οἶδεν ἡ ἐγχώριος γλῶττα καλεῖν, ἐκ τριχῶν δὲ αὐτῷ ἡ σύνθεσις, τῷ ἀνδρὶ ἐγχειρίσαντες, ἀπηλλάττοντο.

ΛΕΓΑΤΟΝ. *Post loc. ex Gloss. Basil. adde*. Etymologicum MS. λεγάτον, πεκούλιον, ἐκ τ͂ λεγάρεα, ἤγουν δουλεύεται· διὰ γὰρ τοῦτο ἔτι ἱκανὰ δουλεύς ὁ ληψόμενος.

ΛΕΓΕΝΤΙΑ, in Lexico MS. κατὰ Ρωμαίοις, ἀμνηςία, βασιλικὴ χάρις. Sed legendum Ινδουλγέντια, licèt in ordine literæ Λ. vox inseratur. Vide Ινδουλγέντια.

ΛΕΓΕΩΝ. *In fine adde*. Sed & interdum usurpatur hæc vox pro ipso diabolo. Vita MS. S. Hilarionis: καὶ εὐχὴν ἵνα ἐπειπών, φυγαδεύς τε ἀθρόον τ͂ πονηρὸν λεγεῶνα.

ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΝ, pro Λειποταξία, occurrit in Actis recentioribus S. Thalelæi n. 12.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ. *Post lin. 1. scribe*. Capitolinus in Pio: *Adriano apud Baias mortuo, reliquias ejus Romam pervexit*. Passim.

ΛΕΙΨΥΔΡΙΟΝ, *Aquæ defectus*. Vide Eustathium ad Iliad. λ. pag. 461.

ΛΕΚΤΙΚΑΡΙΟΣ. *In fine adde*. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 30. καὶ ἦραν αὐτὴν, τ͂ λεκτικαρίου δακτυλοδεικνυώντος αὐτοῖς, &c.

ΛΕΚΑΝΗ. *Adde in fine*. Aliud Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. λεκάνη, τὸ λιβανωτόν.

ΛΕΜΟΣΥΝΗ. *In fine adde*. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Τὰ ἔδωκεν εἰς τὰ πτωχὰ ψυχικὰ, λεμοσύνες.

ΛΕΝΤΙΟΥ. *Post locum Arriani, adde*. S. Amphilochius orat. in Mulierem peccatricem: οἱ δὲ πλόκαμοι ἠπίμασαν, τὸ λεντίου πληροῦντες σχῆμα.

ΛΕΟΝΤΟΓΑΛΑ. *In fine adde*. Lexicon Botanicum MS. Reg. λεοντόγαλα, τὸ ἀμμωνιακόν.

ΛΕΟΠΑΡΔΟΣ, *Leopardus*, apud S. Ignatium in Epist. ad Romanos cap. 5. Vox, inquit Bochardus, merè Latina, cùm Græci λεοπάρδαλις dicant, ut est in vita S. Antonii tom. 2. operum S. Athanasii pag. 458. Verba Ignatii sunt: ἐνδεδεμένος δέκα λεοπάρδοις, ὅ ἐστι στρατιωτικὸν τάγμα.

ΛΕΠΤΟΝ. *Post locum Hesychii, adde*. Codex Regius 3502. ubi de mensuris: δηνάριον ἓν τὰ ἑξήκοντα ἀσσάρια, ἃ καὶ λεπτὰ λέγονται. Rursum: λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤ τὰ νουμμία. Apud Artemidorum lib. 2. cap. 63. λεπτὰ καὶ χάλκεα νομίσματα.

ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ. *Lin. 3. ante locum Eustathii, adde*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3183. τέκτων, κοινὸς τεχνίτης, ὁ λαοξόος, καὶ ὁ τ͂ ξύλων, ἤγουν ὁ λεπτουργός.

ΛΕΣΕΩΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 3. τὰ δὲ ὄργανα τ͂ φωνῆς, ὁ λεγόμενος λεσεών, καὶ ὁ λάρυγξ, καὶ ὁ τράχηλος, &c.

ΛΕΤΕ, pro λέγετε. Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 89. μὴ φοβᾶσθε, λέγουσιν οἱ ἀρχιστράτηγοι, ἀμέτε καὶ λέτε τὸ Δοῦκα σας τ͂ Εὐσεβίου τὸ, πῶς ἔπεμψέ μας ὁ Θεὸς διὰ νὰ τ͂ δώσωμεν βοήθειαν, &c. Pag. 96. ἂν τύχῃ ζητητοῦ με λέγετε, καὶ ἀποτζηπωμένον διακονιάρη, καὶ τὴν ἀλήθειαν λέτε, ἀμὴ δὲν εἶναι διὰ λόγου μου, &c. Ita pag. 86. 148. 183. δέτε pro ἴνδετε.

ΛΕΥΚΟΓΡΑΦΙΣ. *In fine adde*. Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. ὁ δὲ μέροξος, ὃν δὴ καὶ λευκογραφίδα καλοῦσιν, &c.

ΛΗΓΑΤΟΝ. *Post hanc vocem adde*. Legatum. Eudemus in Lexico MS. ληγάτον, τὸ ἐν διαθήκαις λιμπανόμενον, παρὰ Ρωμαίοις. ληγατάριος, εἶδος ἀρχῆς, παρὰ Ρωμαίοις.

ΛΗΞΙΑΡΙΧΟΣ. *In fine adde*. Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 138. διὰ τὸ εἶναι ἄτυχοι καὶ κοδουλεύονται τὰ ψυχικὰ εἰς πομπαῖς καὶ ληξιαῖς, τὰ σολίδια τ͂ κορμίου τῶν, καὶ τ͂ ἐδικῶν τοὺς, &c.

ΛΗΞΙΣ, *Memoria, recordatio*. Justinianus: Αδριανὸς ὁ τῆς εὐσεβοῦς λήξεως. Chronicon Paschale anno 1. Mauricii: μετὰ ὑπατείαν Τιβερίου Κωνσαντίνου τ͂ τ͂ θείας λήξεως. Ita anno 1. Focæ, & alii.

ΛΗΣΤΑΡΧΕΙΟΝ, *Confugium latronum*, id est locus in quem sese recipiunt latrones. Joannes Canabutzes MS. fol. 19. καὶ τέλος ἀπὸ τῶν χρημάτων τῆς λῃστείας ἔκτισαν καὶ τὴν Ρώμην, ἵνα ἔχωσιν αὐτὴν λυσιτελὲς, ἤγουν ὅπερ λέγουσιν οἱ κοινοὶ λῃσταρχεῖον.

ΛΗΣΤΟΔΙΩΚΤΑΙ. *Adde in fine*. & Miscellanea eruditæ Antiq. Sponii pag. 202.

ΛΙΒΑΣ pro Λὶψ, *Ventus Africus*, in Cod. Reg. 2147. fol. 59. v. ὁ δὲ λίβας ἐκ τ͂ πυρὸς θερμὸς καὶ ξηρὸς, &c. titul. περὶ λίβα.

ΛΙΒΕΛΛΙΣΙΟΣ. *Post locum Scylitzæ, adde*. Extat in Cod. Reg. MS. Pselli opusculum, hoc titulo: ἑρμηνεία περὶ τῶν εἴκοσι τεσσάρων στοιχείων συγγραφεῖσα καὶ ἐκπεμφθεῖσα πρὸς τ͂ βεστάρχην κύριον Ιωάννην τ͂ Λιβελλίσιον, &c.

ΛΙΒΕΡΤΙΝΟΙ, *Libertini*. συναγωγὴ λεγομένη Λιβερτίνων, Act. cap. 6. v. 9. Glossæ Basilic. λιβερτῖνος, ἀπ' ἐλευθέραν.

ΛΙΓΓΑΒΙΣ. *In fine adde*. Aëtius lib. 11. c. 6. λιγγάβου, ἥτις ἐστὶν λέξις Ιταλικὴ, Γραικιςὶ δὲ . . .

ΛΙΓΓΙΟΝ, *Pampinus*, ἕλιξ. Glossæ interlineares in Dionysii Periegesin MSS. fol. 63. v. ζωστῆρες τ͂ ἕλικές τε πολυγνάμπτοις ἕλιξιν· ἤ τὰ λίγγια πολυτρόφου ἀμπέλου.

ΛΙΓΗΡΟΣ. Vide in Λιτζάτζης.

ΛΙΘΕΑ. *In fine adde*. Lexicon MS. ex Cod. 3183. ἤλεκτρος, χάλκωμα καθαρὸν, ἢ ἀλλότυπον χρύσιον μεμιγμένον ὑέλῳ καὶ λιθέᾳ, ὅτι ἦν κατασκευὴ ἡ τῆς ἁγίας Σοφίας τράπεζα.

ΛΙΘΟΛΟΓΙΟΣ, *Fructuum custodis in horto ædicula*, sic dicta, quòd is lapidibus collectis aves & fures abigat. Lexicon MS. vet. Testam. ὀπωρο-

φυλάκιον, λιθολόγιος, ὅπως ἐφ' ᾧ τῆ σκηνῆ ἔχει ὁ φυλάσσων ὁπώραν παντοίαν.

ΛΙΘΡΊΔΙΟΝ, τὸ ἐρυθρόδανον, in Lexico MS. Neophyti. *Erythrodanum*.

ΛΙΜΗΤΑΝΕΌΣ. *Post locum Lexici adde*. Eudemus in Lexico MS. λιμητανεῖοι, οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις. Etymologicum MS. λιμητανέων, τὰ ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς φρούρια, λίμητα Ῥωμαῖοι καλοῦσι, τὰς κλεισούρας.

ΛΙΜΙΤΌΝ. *Post locum Procopii, adde*. Symeon Logotheta in Chron. MS. an. I. Justiniani: κελεύσας — ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανησίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον, τὴν καλουμένην Παλμύραν. Idem infrà: λαβόντες τὴν πραῖδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμητοῦ ἔφυγον. Mox: εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμητόν.

ΛΙΜΙΤΑΤΟΣ. Leges Cypriæ MSS. fol. 168. λιμιτάτος ἀγρὸς ἐστὶν ὁ ἀπὸ πολεμίων ληφθείς.

ΛΙΜΩΝΟΝ, τὸ βούγλωσσον λεγόμενον, apud Aëtium lib. 10. cap. 20.

ΛΙΝΥΦΙΚΌΝ. *In fine adde*. Cassianus MS. ἐγὼ ἐν κοινωνίᾳ τῆς Θηβαΐδος ἤμην ἔργον ἔχων τὸ λινυφικόν.

ΛΙΠΙΜΟΝ, κασταναίας ἄνθος, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Flos castaneæ*.

ΛΙΣΕΝ. *In fine subde*. Constantinus à secretis MS. ζουλάβιν τοῦ ἀργογλώσσου, Σαρακηνιστὶ λισὲλ χαμὲλ, &c.

ΛΙΣΣΑΝΑΣΦΑΛ, idem quod παπαρούνα, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 3172. fol. 509. vide παπαρούνα, & χαπλιζέν.

ΛΙΣΣΟΜΑΜΟΥΔΟΝ, *Asphaltites*, trifolii species. Lexicon Botanicum MS. Reg. ἀσφαλτίτης, τὸ τρίφυλλον, ἢ λισσομάμουδον, ἢ ἀπούειος. Vide Μάμουδον.

ΛΙΤΖΑΤΖΗΣ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ὥσπερ αὐτὸς ὁ λίγηρὸς ὁ τζαλοπερπάτης,
> Ὅπου λιτζάτζης ὁ χονδρὸς ὁ λεπτοβαμβοτζόχος.

ΛΙΤΡΑ, vox ex Lat. *Libra*, à Græcis confecta. Galenus lib. I. de Composit. medic. gen. καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις, ὅπως ἐν Ῥώμῃ διαιρεῖσθαι, ἀντὶ λιτρῶν ὠνόμαζε κοτύλας· ἐπιχώρια γὰρ ταῦτα ὀνόματα, ὥσπερ τῆς λίτρας, καὶ τὸ τοῦ ξέστου, καὶ τὸ τῆς οὐγγίας. Et lib. 8. p. 397. γράψαντος τοῦ Ἀντιμάχου μίγνυσθαι χιλίων τῆς κίκεως, ὅπερ ἐστὶν ἐλαίου κικίνου· πόσων γὰρ οὐγγιῶν τὴν ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς λίτρας εἶναι βούλεται κοτύλην, οὐκ ἐδήλωσε, καίτοι βέλτιον ἦν ἐν Ῥώμῃ βεβιωκότα λιτρῶν μὲν καὶ ξέστων καὶ οὐγγιῶν μεμνῆσθαι, παραλιπεῖν δὲ τὸ τῆς κοτύλης ὄνομα τοῖς ἔξω τῆς Ἰταλίας πόλεσιν Ἑλληνικαῖς ὑπάρχον ἐν χρήσει, &c. Denique lib. 4. de tuenda sanitate: καὶ τῶν κοτυλῶν Ἰταλῶν, ἃς δὴ καὶ λίτρας ὀνομάζουσι. Philostorgius lib. II. cap. 7. de quadam grandine: ἄχει καὶ ὀκτὼ τῶν λεγομένων λιτρῶν ἕλκουσα βάρος.

ΛΙΤΡΙΔΟΣ, ut habent Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ἀγγούρια μικρὰ, *parvi cucumeres*.

ΛΙΤΡΙΣΚΩΡΙΑ. Democritus in Physicis & Mysticis MSS. ἐλθὼν εἰς λίτραν μίαν πορφύρας διόβολον λιτρισκωρίας θλ'. εἰς ὕρου ξζ'. ἐπίθες ἐπὶ πυρὰς, &c.

ΛΟΒΙΟΝ. *Lin. 2. post &c. adde*. Aëtius lib. 19. cap. 25. ὥσπερ ἡ κηπαία σμίλαξ, ἣν καλοῦμεν λόβια τῶν φύλλων.

ΛΟΓΑΔΙΟΝ, *species medicamenti*. In Codice Reg. 2686. in Collectione medicamentorum ab Euphemio Siculo & Philippo Xero, eximiis, ut ibi dicuntur, Medicis confecta, fol. 457. ἀπὸ φωνῆς Φιλίππου ἰατροῦ τοῦ Ξηροῦ σύνθεσις λογαδίου.

ΛΟΓΑΡΙΟΝ. *Post locum Typici, adde*. Salomonis Monita ad Roboam filium MSS.

> Τὸ πλοῦτος, τὸ λογάρι σου, ὡς ἄνεμος ὑπάγει.

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ. *In fine subde*. Λογοθεσάτης, *Dignitas Logothetæ*, apud Theodorum Hermopolitem MS. lib. 7. tit. 12. fol. 127.

ΛΟΓΧΗ. *Post locos Germani, adde*. Anonymus MS. contra Latinos: καὶ οὕτως εἰπὼν, πήγνυσι τῆς ἁγίαν λόγχην ἐπὶ τὸ δεξιὸν πλάγιον τοῦ ἄρτου, ὡς εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν θείαν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ, πλὴν ἀπεναντίας τοῦ ἐθνικοῦ στρατιώτου. ὁ μὲν γὰρ λογχεύει ἵνα ἄρῃ ἐκ τῆς γῆς τὴν ζωὴν αὐτοῦ· ὁ δὲ λογχεύει ἵνα ζωὴν αὐτὸς καρπώσηται αἰώνιον.

ΛΟΓΧΙΑ. Leges Cypriorum MSS. fol. 78. γυναῖκες οὐ μαρτυροῦν, πλὴν ἐν βαλανείῳ καὶ λογίαις, ἔνθα ἄνδρες εἰσελθεῖν οὐ δύνανται· ἐκεῖσε γὰρ μόνον αἱ γυναῖκες μαρτυροῦσι.

ΛΟΓΧΩΤΌΝ. *Adde in fine*. *Atramentum sutorium*.

ΛΟΚΤΟΠΑΤΕΙΝ. Stephanus Sachleces MS.

> Ἐσκρέμησεν τὸν ἄλογον, καὶ λοκτοπάτησέ τον.

Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Τὴν πίστιν τῶν τῆς σκυλικὴν νὰ τὴν λοκτοπατῆτε.

ΛΟΥΕΤ, τὸ ἀντιπρόσωπον, in Lexico Botan. MS. Reg. Cod. 1843.

ΛΟΥΛΟΥΦΕΡΟΝ, τὸ νύφαρα, *Nymphæa*, *Nenuphar*, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΛΟΥΜΝΕ. Constantinus à secretis MS. lib. 4. τὸ κουτζούμβελιν τὸ καθαρὸν, τὸ καλούμενον λοῦμνε.

ΛΟΥΠΑ. *In fine adde*. Eadem verba habentur in Collectione Historiarum Scaligeriana pag. 383. 2. edit.

ΛΟΥΠΗΣ. *Post locum ex Herod. adde*. Etymologicum MS. ex Cod. Reg. 2750. ἴκπινος, εἶδος πεπινοῦ, ὁ λέγεται λούπην.

ΛΟΥΠΙΝΟΣ. *Post locum Noni, adde*. Meletius Monachus MS. de Urinis: πίνοσιν ζυλάπιον μετὰ σελίνου ῥιζῶν λουπιναροκίχωρα, &c.

ΛΟΥΠΟΠΟΥΤΗ, *Upupa*, ἔποψ. Symeon Magister de quadrupedibus MS. ἐν δέρματι ἔποπος τοῦ ὀρνέου. Ad marginem Cod. Reg. ἤγος τοῦ λουποπούτη adscribitur.

ΛΟΥΣΤΡΟΝ. *Dele reliqua, & scribe*. Scribit Scaliger in Notis ad Eusebium pag. 224. & in Canonibus Isagogicis pag. 179. 2. edit. & in libris de Emend. Temp. id nominis per L. in nummis antiquis significare, ut LB. vel LΓ. notent λοῦστρον δεύτερον, τρίτον: cui subscribere videtur Marshamus in Canone Chronico Ægyptiaco pag. 60. Sed hanc sententiam profligavit Petavius lib. II. de Doctr. Temp. cap. 20. ubi exemplis ex ipsis nummis petitis probat hanc literam Latinam, non Lustrum, sed aliud quidpiam designare quod annuum sit, nisi annus ipse intelligatur, inquit. Petavium sequuntur alii, atque in iis Spanhemius de Præstant. vet. Numismat. pag. 873. & Norisius in Nummo Licinii pag. 9. qui pariter aliorum opinionem de hoc charactere jure explodunt, qui censuere eo denotari vocem Λυκάβαντα, quæ apud Poëtas annum significat: quasi, ait Casaubonus ad Sueton. in Aug. cap. 87. voces poëticæ, & ab usu communi remotissimæ, in nummis qui omnium manibus teruntur, scriberentur; præterquam quod non effingitur ut litera Græca Λ, sed ut L Latinum. Is porro eo videtur concedere, ut hæc nota non litera sit, sed quod Grammatici *circumductionem* vocant, cùm scilicet ambitus non capiebat omnes literas, reliquæ infrà aut suprà, præmissâ notâ L rejiciuntur, quod etiamnum observatur. Id probare conatur aliquot exemplis, quibus expendendis vacare liceat Antiquariis.

ΛΟΥΤΡΑΚΙΖΕΙΝ. Nescio an idem quod λου-

πεικίζειν, de qua voce mox. Theodorus Ptochoprodromus MS. lib. 1.

> Καὶ πέρα λυτρακίζεται πείτιω τιὼ ἑβδομάδαν,
> Ο νύλπις τε βερβέειζεν φθείρας ἀμυγδαλάτας,
> Καὶ πέρα τὰ νομίσματα μετὰ μανκηλάτα.

ΛΟΥΤΡΑ'ΡΗΣ. *In fine adde.* Syntipas MS. ἰδὼ δὲ αὐτῆς παχὺ ἅμα καὶ εὐμεγέθης, ὡς ἐκ τοῦ πάχους μὴ καθαρεῦσαι τὰ τούτου αἰδοῖα. τοῦτον θεασάμενος ὁ λουτράρης, ὡς κακοῦ ὄντος τοῦ πάθους, ἔκλαιεν.

ΛΥΓΟΚΑΟΝ. Anonymus MS. de Diæta cap. 23. ῥεπάνια, γογγύλια, σινάπιν, λυγόκαον, ἑψηθέντα πολλάκις δι' ὕδατος, ἐδέσματα ξηραντικὰ γίνονται.

ΛΥΕΙΝ. *Post loc. ex Synodo Trull. adde.* Amphilochius de non desperando pag. 269. Αββᾶ, σήμερον ἐν τῇ τῶν ἁγίων ἑορτῇ, καὶ ἐν τῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐν τῇ μονῇ μου, λύομαι εἰς οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ ἰχθύας. *In fine, ante ult. lin subde.*

Περιλύειν. Epistola Dionysii Alexandrini Episcopi: πυνθανόμενος καθ' ἣν ὥραν ἀπονηστίζεσθαι δεῖ τῇ τοῦ πάσχα περιλύσει. Id est, *in solutione paschalis jejunii.*

ΛΥ'ΚΟΣ, *Lupatum.* Vide in Χαλινάειον.

ΛΥ'ΞΙΓΓΑΣ. *Post locum Iatrosophistæ, adde.* Codex Reg. 3175. fol. 352. περὶ ὅταν ἔχῃ ἄνθρωπος τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν ἰατρῶν λυγμόν, παρὰ δὲ τῶν χωρικῶν τὴν λύξικας, τινὲς δὲ λέγουσιν τοῦτο τὸ πάθος κλόγξον. Adde fol. 359.

ΛΥ'ΣΕΙΣ. *Lin. 2. post* Judicum: *adde. Decisiones* vocat Justinianus in L. 2. de Cod. confic. *Post locum Zonaræ, adde.* Theodorus Hermopol. MS. lib. 1. καὶ ἐποιήσατο λύσιν ὁπισθόγραφον, τοῦτο ῥητῶς περιέχουσαν, &c. Eâdem pag. ἡ πατριαρχικὴ λύσις.

ΛΥΣΣΟΜΑ'ΜΟΥΔΟΝ. Codex Regius 3492. fol. 83. v. ἀγριοσταφίδας σπέρμον, τὸ ἐπίπαστον, ἡ λυσσομάμουδον, καὶ ἰᾶται.

ΛΥΧΝΙ'Α, *Pharus, Candelabrum.* Eustathius ad Odyss. σ. ἰστέον δὲ ὅτι λαμπτῆρας λέγει, ἃς νῦν οἱ ἀγροικοὶ λυχνίας φασίν, ἐφ' ὧν δᾷδες κείμεναι κατὰ δόρπον ἀνάπτονται.

ΛΥΧΝΙΚΟ'Ν. *Post locum ex Actis S. Maximi, adde.* Epiphanius in Exposit. fidei n. 23. ἑωθινοί τε ὕμνοι ἐν αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ διηνεκεῖς γίνονται, λυχνικοί τε ἅμα ψαλμοὶ καὶ προσευχαί. Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis jun. Stylitæ n. 250. μετὰ τὰς ἐπιλυχνίους ᾠδὰς καὶ τὰς συνήθεις δοξολογίας, καὶ τὴν, ὡς ἔθος, παρ' αὐτοῦ τοῖς ἀδελφοῖς τῆς διδομένην εἰρήνην, &c. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis junioris Stylitæ n. 3. ἐν ὀλίγοις δὲ τοῖς χρόνοις αὐτῆς λυχνικῶν καὶ ἑωθινῶν οὐκ ἀπελιμπάνετο. *Ibidem pag.* 833. *lin. penult. post* Reg. *adde.* & in Horologio Græcorum vocatur Antigenes Martyr, (is Clementis Alexandrini ævo vixit, ejusque ad calcem Protreptici extat etiam Hymnus in honorem D. N. J. C.) qui quidem, &c.

ΛΩΒΟ'Σ. *Post locum Zonaræ, adde.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ in Hadriano, ubi de Hierosolymis Æliæ nomen indito: τοῦτο δὲ ἐποίησεν, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν λωβόν, ὅπως εὑρήσῃ ἴασιν.

Λώβη. *In fine adde.* Constantinus à secretis MS. lib. 7. περὶ ἐλεφαντιάσεως, ἡ λώβης.

Λωβοτροφεῖον. *Adde in fine.* Porro ut Xenodochiorum Oratoria S. Joanni Eleemoni, ita Lobotrophiorum S. Job videntur fuisse dicata, quantùm colligere licet ex Nicephoro Urano in Vita S. Symeonis jun. Styl. n. 76. παριὼν δὲ διὰ τῶν προαστείων τῆς Αντιόχου, καὶ τὶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ δικαίου Ιὼβ, ὃς παρὰ τῆς πόλεως ἵδρυτο, λελωβημένος ἰδών, &c.

ΛΩΔΙΚΙ'ΝΗ. Vide in Ψιλοδικοχύλιον.

ΛΩΡΙΚΑΤΙ'ΩΝ. *Lin. 1. post* tectorium, *adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 1. fol. 17. λωρικάτωνες δὲ λέγονται γράφουσαι σανίδες.

ΛΩΡΟ'ΠΟΥΣ, *Loripes.* Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: κατέχων πισοὺς ἐκεῖσε ὄντας λωροπόδας. Infrà: καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς σὺ τοιοῦτος λωροποῖς περίφωας.

ΛΩ'ΡΟΣ. *Post locum Mauricii, adde.* Scholiastes MS. Homeri ad Iliad. π. παρήϊον λέγει τὸ χαλινὸν ἀνεστραμμένα λῶρον, καὶ κείμενον ἐν τῇ παρειᾷ τοῦ ἵππου. Et ad Iliad. ο. μελάνδετον ἐπὶ φάσγανον τὸ τὴν κώπην ἔχον δεδεμένην ἐκ μέλανος λώρου τυχόν, ἢ σιδήρου, &c. Leo Philosophus lib. 4. Synopseos iatricæ MS. cap. 8. ἱμὰς δὲ ὅταν λεπτυνθῇ καὶ τακῇ ὥσπερ ἱμάς, τουτέστιν λῶρος.

ΛΩ'ΡΟΣ, *Vestis. Pag.* 838. *lin.* 3. *post* vocabant, *subde.* Huc etiam fortè pertinet locus Cassiodori lib. 5. Var. 25. ubi de Tribuno perpetuo: *habens in utroque quod tuam consoletur ætatem, lori commodum, & lætitiam voluptatum.*

M.

MAATZOY'N, vox Persica seu Turcica pro *medicamento* vel *antidoto*, passim occurrit apud Constantinum Meletiniotem MS. de medicamentis Persicis.

ΜΑΓΑ'ΡΙ. *In fine adde.* Scaliger in Notis ad Fragmenta pag. 32. & 33. post libros de Emendat. Temporum, hanc vocem corruptam ex μακάριοι ait.

ΜΑΓΑΡΙ'ΖΕΙΝ. *Post locum Leunclavii, adde.* & Scaligerum lib. 2. de Emend. Temp. pag. 111. ubi de vocis origine.

ΜΑ'ΓΓΑΝΟΝ. *In fine subde.*

Μάγγονον. Acta spuria S. Meletii n. 22. λαβόντες οἱ μιαροὶ τοὺς τεχνίτας, καὶ τὰ χαλκουργήματα, καὶ ποιήσαντες μάγγονα, καὶ μετὰ ὄχλου βαστάσαντες τὴν κεφαλὴν τοῦ χαλκουργήματος ἤνεγκαν, &c.

ΜΑΓΙ'ΣΤΡΟΣ. *Post locum ex Menologio Basilii, adde.* Priscus Rhetor: πασῶν γὰρ τοῦ βασιλέως βουλῶν ὁ μάγιστρος κοινωνός· διὰ τε τῶν ἀγγελιοφόρων, καὶ ἑρμηνέων, καὶ στρατιωτῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτοῦ τατιομένων.

Μαγιστρίσσα. *Post* magistri, *adde.* Moschopulus in Schedographia MS. οἷον μαγίστρισσα, προέδρισσα, στρατώρισσα, αὐτοκρατόρισσα, κουαιστόρισσα, μαγίρισσα.

ΜΑΓΚΟΥ'ΡΙΟΙ. *Adde in fine.* Leunclavius in Onomastico Turcico, *Mangur*, ait nummum esse æreum, quem Romani veteres *Assem* dicebant, Græci ἀσσάριον.

ΜΑ'ΓΟΥΛΟΝ. *Post Gloss. Rutgersii, adde.* Eudemus in Lexico MS. μέτωπον, μάγουλον· μέτωπον δὲ νεὸς τὴν πρῴραν.

ΜΑΓΥ'ΔΑΡΙΣ, in Lexico MS. Neophyti, ἡ ῥίζα τοῦ σιλφίου, *Radix Laserpidii.*

ΜΑ'ΔΑΛΚΟΝ, in Lexico MS. Neophyti, τὸ βδέλλιον, *Bdellium.*

ΜΑΔΕΥ'ΕΙΝ, idem fortè quod μαδεῖν. Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Εἰς ἕνα μιὰν σιώπημα ὅλοι να μαδεύουσιν
> Μέσα τὴν Ανδριανούπολιν ἔμπροσθεν εἰς τὸν αὐθέντην.

ΜΑΔΙΝΑΙ'Α. Astrampsychus in Cælo Pythagorico: λαζούειν, πετράδια, μαδιναίαν, γόνατα καὶ νεῦρα, ὑδράργυρος, ἄσβεστος, φάβα, καὶ ὅμοιον.

ΜΑΖΙΖΑ'ΝΙΟΝ. *In fine post* scribitur, *adde.* Anonymus MS. de Diæta lib. 1. cap. 18. δαμάσκινα, ῥοδάκινα, μαζιζάνια, βερίκοκκα, ἐλαίων αἱ μαῦραι, λεπτοκάρυα, καὶ μάλιστα μεγάλα, &c. Ita cap. 24. Michaël Psellus MS. de Alimentorum facultate: τὸ λεγόμενον μαζιζάνιν θερμὸν ἐπὶ καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. Anonymus MS. de Ciborum facultate: ἡ ματζιζάνα ἀπογόνον χυμόν, μέλαν χολὴν καὶ ἀγρίαν. Alius:

ῥοδάκινα, μαζιζάνια, βερίκεκα, &c. Aëtius ex Cod. Reg. τὸ δὲ ἄγειον μαζιτζάνιον, ὃν καὶ ψρύχον τῶν κατωνομάσαμεν, &c.

ΜΑΘΗΤΑΙ', *Monachi recèns ex novitiatu egressi.* Theodor. Balsamon in Responsis: τῶν γοῦν ἀρχιερέων μόνων μετὰ ἐμβελθείας κανονικῆς ἐκ τῆς ἱερουργίας ἀποξενωθέντων, διὰ τὸ μετὰ τὴν ἀπόκρασιν εἰς τόπον μαθητευόντων καὶ μετανοούντων ἐλθεῖν, κἀντεῦθεν ἀπαλλοτριωθῆναι τοῦ διδασκάλου ἀξιώματος, πάντως οἱ ἱερεῖς καὶ ἁπλῶς οἱ τοῦ βήματος ἀπαρεμποδίστως καὶ μετὰ τὴν ἀπόκαρσιν, μαθηταὶ δὲ ὑποτακτικοὶ ἦσάν τε καὶ εἰσίν.

ΜΑΘΗΤΕΥΕΙΝ. (*Dele* docere.) *Discipulum agere, Doctorem sectari.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ: Ἀριστοτέλης τῷ Πλάτωνι μαθητεύσας ἀπὸ ιζ΄. χρόνου τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

ΜΑΙΣΤΩΡ, *Magister.* Eudemus in Lex. MS. μήστωρ, μαΐστωρ, βουλευτικὸς, ἔμπορος. Vide Μάγιστρος.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ, ut habent Gloss. Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ὁ ἰξὸς, *Viscum.*

ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΙΟΝ. *Lin. antepenult. post* Vide, *adde.* Galenum lib. 1. de Remed. pag. 435. edit. Basil.

ΜΑΚΕΛΛΟΝ. *Post locum Damasceni Studitæ, adde.* Auctor Quæstionum ad Antioch. quæst. 93. ὥσπερ κύων μακελλικὸς ἐν βρόμῳ συνηθείσας.

Μακελλάριος. *Post locum Suidæ, scribe.* Scholiastes MS. Dionis Chrysostomi in Euboïco: μάγειροι γὰρ, ἤτοι μακελλάριοι, ταύτην ὠνήσαντο. Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico: δηλοῖ εἶναι τὸν ἄνθρωπον μακελλάριον καὶ μάγειρον.

ΜΑΚΕΛΛΗΣ. *Lin. 4. post* Patricium, *adde.* Capitolinus de Macrino: *In vernaculis vel aulicis tam impius, tam pertinax, tam asper, ut servi illum sui non Macrinum dicerent, sed Macellinum, quòd macelli specie domus ejus cruentaretur sanguine vernularum.*

ΜΑΚΟΥΛΑ, ἤγουν θρίμβος, apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 3172. fol. 509. *Thymus.* Vide Θρύμβη.

ΜΑΛΑΚΙΟΝ. *Post loc. Palladii, adde.* Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. καὶ ἐὰν ἐπέλθοι μοι λογισμὸς ἀγαθὸς, βάλλω ψῆφον εἰς τὸ δεξιὸν μαλάκιον, &c. Idem cap. 75. μὴ εἴπης, Πληρώσω τὰ μικρὰ θαλλία, ἢ τὸ μικρὸν μαλάκιον. Rursum: καὶ εἰσέρχεται καὶ φέρει τῷ γέροντι τὸ μαλάκιον ἔχον σαφίδας, ῥόας, ἰσχάδας, καὶ τρία κέρατα κέρματος. Idem in Capitulis ad Indiæ Monachos cap. 34. ἐὰν ἀκούσης περὶ τινος μισοῦντός σε καὶ λοιδοροῦντός, πέμψον ἢ δὸς αὐτῷ μικρὰν εὐλογίαν κατὰ τὴν δύναμίν σου, ἢ μικρὸν ἄρτον, ἢ μαλάκιον, &c. *In fine adde.*

Μαλακίσκιον, *Sportella.* Nicephorus CP. in Epist. canonica sub finem: ἀμείψοιντο παρὰ Θεοῦ τὴν ἀξίαν μισθαποδοσίαν, καὶ τάδε δύο μαλακίσκια εἰς ὑπόμνημα φιλίας.

ΜΑΛΑΚΟΣ, *Mollis*, de qua voce in Glossar. med. Lat. Leges Cypriorum MSS. fol. 32. οὐδεῖς εὐνοῦχοι εἰσὶ, ὁ θηλείας, ὁ κασράτος, καὶ ὁ μαλακὸς ἐκ κοιλίας. Glossæ MSS. in Parœmias Salomonis: μαλακοὶ, οἱ ἐν σχήματι γυναικῶν πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσιόντες, ἢ ἁπαλοί.

ΜΑΛΗ. *Lin. 2. post* lanugo, *adde.* Etymologicum MS. Cod. Reg. 2750. ἔριον γὰρ λέγεται τὸ μάλιν· καὶ ἔεις, ἡ καρδία. Glossæ MSS. interlineares ad Theocritum: καὶ εἴλεια τῇ δὲ πατήσεις. μάλια ἐνταῦθα πατήσεις. Eædem ad Idyll. 8. πυῤῥοτέρῳ. ξανθομάλῳ. Aëtius lib. 6. cap. 110. ex Cod. Reg. καὶ κράτισον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὰ μαλία, &c.

ΜΑΛΙΣ. *Post locos Absyrti, adde.* Hipposophium MS. περὶ μάλεως ὑγρᾶς, Ἱέρωνος. εἰσὶ μάλαι γενεαὶ δ΄. ὑγρὰ, ξηρὰ, θρήτης καὶ ὑποδερματίτης, &c.

ΜΑΛΩΤΙΣΚΟΣ, idem quod μηλωτάριον. Nicephorus Presbyter in Vita S. Andreæ Sali: δραξάμενη τοῦ ὄπισθεν αὐτοῦ μαλωτίσκου, ὅπερ ἐνεδέδυτο, ἔσυρεν αὐτὸν ἔνδον.

ΜΑΜΕΡΦΛΟΥ, δένδρον Ἀραβικὸν, in Lexico Botanico MS.

ΜΑΜΟΥΔΛΟΝ, idem quod μαμουλὴ, de qua voce infrà. Joannis Archiatri Iatrosophium MS. cap. 407. τὰ ἀπὸ λουκοῦ μαμούδλα πτερωτὰ κοπάνιζον, &c.

ΜΑΝΔΗΛΙΟΝ. *In fine ante* Vide, *adde.* Nicephorus Blemides MS. de Urinis:

> Ἐπίτα μανδήλια πέντε ἔχων, καὶ συσφίγγων ὀλίγον.

ΜΑΝΔΡΑ. in Ἀρχιμανδρίτης. *Post locum Cyrilli Scythopol. adde.* Idem in Vita S. Sabæ cap. 30. προσελήλυθεσαν κατὰ κοινὴν ψῆφον Θεοδόσιος καὶ Σάβας ἀρχιμανδρῖται καὶ ἔξαρχοι πάντων τῶν ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν, &c. Mox: ὁ μὲν ἀββᾶς Θεοδόσιος ἀρχηγὸς γέγονε καὶ ἀρχιμανδρίτης παντὸς τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος, &c. Rursum: ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν Σάβας ἄρχων καπσάθη καὶ νομοθέτης παντὸς τοῦ ἀναχωρητικοῦ βίου καὶ πάντων τῶν ἐν κέλλαις προαιρουμένων. Adde n. 57. 65. 83. *Adde in fine.*

Μανδρίον, *Stabulum.* Moschopulus ad lib. 2. ἔργ. Hesiodi: σηκὸν δὲ λέγει τὸ κοινῶς μανδρίον.

Pag. 864. *lin.* 11. *post* alii, *adde.* Scaliger lib. 6. de Emendat. tempor. pag. 539. *Mandræ nomine agmen bestiarum vocatum fuisse nemo paulò doctior ignorat. Cur suos Monachos eo nomine dictos voluerint, ipsi viderint, nam ego nescio.* Ex his igitur discere poterat vir eruditus.

ΜΑΝΔΥΑΣ. *Post locum Eustathii, adde.* Idem ad Odyss. ν. ὁ δὲ δίπτυχος ἀμφ᾽ ὤμοις λώπη, περίβλημα δοκεῖ μανδυοειδὲς εἶναι. Ad Odyss. ο. καὶ τὸ μέγα φάρος ἐπὶ στιβαροῖς ὤμοις βάλετο, ἤγουν ἔθετο· ἔοικε γὰρ μανδυοειδὲς ἢ νῦν τὸ φάρος εἶναι. Et ad Odyss. τ. τὸ δὲ διπλοῦν αὐτῆς, (χλαίνης) καὶ ἡ μία πτύχη, μανδυοειδῆ αὐτὴν εἶναι δηλοῖ, οὐ κύκλῳ ἀμπέχουσαν, ἀλλὰ διπλουμένην κατὰ τὸ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν διὰ τῶν ἀριστερῶν, ἀφεῖσαν δὲ ἄνετα, ὡς τὰ προσδηλώθη τὰ δεξιά. Lexicon MS. vet. Testam. μανδύου, θώρακος, ἢ βαρβαρικοῦ περιβολαίου. *In fine subde.*

Παραμανδύον. *Adde in fine.* Theodorus Prodromus MS. de mure: καὶ τοῦ ἐπωμίς ἐστιν, ὅπερ λέγεται παραμανδύον.

ΜΑΝΔΥΛΙΟΝ. *Lin.* 40. *post* &c. *adde.* Synopsis Annalium Zonaræ lib. 16. n. 20. περὶ τοῦ ἁγίου μανδυλίου. Ubi Zonaras ἅγιον χειρόμακτρον habet.

ΜΑΝΗΣ. *In fine adde.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. μάνης, τὸ λίβανον. Aliud Lexicon MS. μάνις, τὸ λεπτότατον τοῦ λιβάνου.

ΜΑΝΙΑ. *Lin.* 17. *post* Μανιάκιον, *adde.* Eusebius Patr. ferm. de Eleemosyna MS. παῖδες περιτρέχοντες, καὶ ἀκολουθοῦντες μανιάκια περιέχοντες, ψέλια καὶ ὁρμίσκοις, καὶ ἀπαξαπλῶς ἐν μεγάλῃ φαντασίᾳ περιϊόντες.

ΜΑΝΙΓΟΡΔΟΣ. *In fine subde.*

Μανίορδος, eadem notione. Idem Georgillas:

> Οἱ μανίορδοι μὲ χέρες τὰ στόματα να φράσουν,
> Καὶ ἄλλοι να θάπτουσι, καὶ κεῖνοι να διαγέρνουν.

ΜΑΝΙΚΟΤΙΟΝ, idem quod μανίκιον, *Manica.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ λιθαμαργαρίταρα τάχουν εἰς μανικότια.

Infrà:

> Πᾶσα λογὴς καὶ τὰ κότια φαρδία τὰ μανικότια.

ΜΑΝΙΠΟΣ. Eusebius Patriarcha Alexandrinus MS. ferm. de Eleemosyna: πολλὴν οἴκου εὐκοσμίαν πολυτίμου, μανίπων περιασπασμόν.

ΜΑΝΙΤΑΡΙΟΝ. *Post locum Iatrosophistæ, adde.* Synaxarium de alimentis MS. ὕδνοα, μανιτάρια, καὶ κινάραι κακόχυμαι καὶ δύσπεπται.

ΜΑ'ΝΝΑ. *In fine post &c. adde.* De Manna veterum & hodierna scripserunt Salmasius & Joannes Chrysostomus Magnenus.

ΜΑΝΟΥ'ΡΑ. *Adde in fine.* Vide in Ζωνήμlω.

ΜΑΝΣΟΥ'Ρ. *In fine adde.* Vide Seldenum de success︎. Hebr. pag. mihi 27.

ΜΑΠΙ'Α, *Spongia.* Etymologicum MS. μαπία, σπογγίσρια, παρὰ τὸ μάσσω, &c.

ΜΑΠΠΑ'ΡΙΟΣ. *In fine adde.* De Mappa Circensium consulendus præ cæteris Petrus Faber Sanjorianus ad tit. 2. de orig. Juris pag. 755.

ΜΑΡΚΙΑ'ΤΟΝ. *Adde in fine.* Anonymus Medicus MS. βαλὼν εἰς τὸ ξύλον ἀνηθέλαιον, πηγανέλαιον, — βούτυρον, νευροχαλαστικὸν, μαρκιάτον, πάντα ἐκθερμαίνας καὶ ἐπαναλύσας, &c.

ΜΑΡΜΑ'ΡΙΟΣ. *In fine adde.* Sed cùm de marmore agamus, lubet hîc addere marmorum genera, quorum mentio præsertim occurrit in fragmento ex Πατρίοις ΚΠ. edito in Constantinopoli nostra Christ. lib. 4. pag. 109. quorum alia à locis unde advehuntur, alia à coloribus appellationem suam habent: ea sunt, πορφυροῦν, πράσινον Θετταλὸν, Ανακηδωνὸν, Θετταλὸν, Σαγαριωνὸν, λευκὸν λεγόμενον βασιλικὸν, Βιθυνὸν, Προικοννήσιον, Χαλκηδονίτης, Τετραπολίτης, Δοκίμινον, λευκὸν Προικοννήσιον, λευκὸν Δοκιμιανὸν ὀνυχίτης, Σαγγαρικὸν, Εκατονταλιθον, Ιεραπολίτης, & Ρωμαῖον. De postremo, ut & de Εκατονταλίθῳ suis locis hîc agimus.

ΜΑΡΜΑΡΟΥ'Ν. *Adde in fine.* Leges Cypriorum MS. οὐκ ἔξεστι τῷ κοινωνῷ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ποιεῖν βαλάνιον, — ἀλλ' εἰς τοῖχον ἴδιον· μαρμαροῦν δὲ καὶ γράφειν τὸ κοινὸν τοῖχον ἔξεστι. Vetus inscriptio apud Gruterum pag. 129. AEDEM MARMORAVIT.

ΜΑ'ΡΟΥΛΟΝ, idem fortè quod μαρούλιον. Stephanus Sachleces MS.

Καὶ μία μαρέλα ἄληφαν τυ, χίρα βάσα ὀρθομήλη,
Καὶ ξέβη καὶ συνέδραμε καλὰ κανένα μύλη,
Καὶ φάνησαν οἱ κόλοι ὡς μεγάλοι χερομύλοι.

ΜΑΡΤΑΣΑ'ΓΓΙΝ. *In fine adde.* Aliter legitur hæc vox apud Astrampsychum in Cælo Pythagorico MS. μόλιβδος, μουρπουσάγκιν, κέπουλε, κόρακα.

ΜΑΡΤΑΣΙ'ΤΑ. Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico: ὗς, σηκοτὸν, κασσίτερος, μαρτασίτα, σεπὸν, &c.

ΜΑΡΤΖΙ'ΚΑΥΛΟΣ. *Post* πτωχὸς, *adde.* & καῦλος. Ita Codex MS.

ΜΑ'ΡΤΙΟΣ. *Post locum Mauricii, adde.* Chronicon Paschale in Pertinace: ἐσφάγη ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὸ μάρτιν. Ενύειον vocat Dio apud Ursinum in Eclog. n. 62.

ΜΑΡΤΥ'ΡΙΟΝ, pro Ecclesia. *Post loc. ex Conciliis, adde.* Epiphanius in hæresi Meletianorum n. 3. ait Episcopos qui à partibus stabant Petri Archiepiscopi Alexandrini, ἔχοντας τὰς οὔσας ἀρχαίας ἐκκλησίας, has Καθολικὰς indigitasse, ut contra Meletianos schismatos suas ἐκκλησίας Μαρτύρων. *Ibidem pag.* 884. *lin.* 19. *post* martyrium, *adde.* & quæ congessit vir plurimæ lectionis Stephanus *le Moine* tom. 2. varior. sacror. pag. 437.

ΜΑ'ΡΤΥΡΟΣ. *Post locum Joannis Grammatici, adde.* Moschopulus in Schedographia MS. fol. 123. ἐπιδέχεται δὲ κλίσεις τρεῖς μάρτυς μάρτυος· μάρτυς μάρτυρος, καὶ μάρτυρος μαρτύρου. Idem observat Priscianus libro 6.

ΜΑΡΩΔΙ'Α, *Melanthe, Anthemis.* Joannes Iatrosophista MS. τὴν μαύρην μαρωδίαν, ἤγουν τὸ μαλάγην, &c.

[illegible]ΑΝΟΙ'. *Lin.* 1. *post* inquit, *adde.* Epi[illegible] 80. n. 1. ut &.

[illegible]ΟΝ. *Adde in fine.* præterea Vir Cl. Stephanus *le Moine* tom. 2. varior. sacrorum pag. 431.

ΜΑΣΟΥΑ'ΦΙΟΝ, *Anagallis.* Vide infrà Μασουχά.

ΜΑΣΟΥΡΙΟΝ. *In fine adde.* Anonymus de Urinis MS. νὰ βάλης ἀπ' αὐτὸ τὸ ἄλευρον τοῦ χώματος μέσα εἰς τὸ μασούρι, καὶ νὰ βάλῃς εἰς τὸ πῖνον του, &c.

ΜΑΣΟΥΧΑ'. *Adde*, ut habent Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ἡ ἀνάγαλλις, *Anagallis*, appellatur etiam

ΜΑ'ΣΠΕΤΑ, in Lexico MS. Neophyti, τὰ φύλλα τοῦ σιλφίου, *Folia Laserpitii.*

ΜΑΣΤΑ'ΡΙΟΝ. *Post locum Camarii, adde.* Synesius Chymicus MS. ταύτῃ οὖν ἀναδόσει τοῦ πυρὸς συναρμόζεται τῷ βοταείῳ, ὑάλινον ὄργανον ἔχον μασάρεον ἐπὶ τὰ ἄνω προσέχον, καὶ κάτω κάρα κείμενον. Ubi hæc vox sumi videtur pro vasis gutture. Lexicon Botanicum MS. ἀδένα, τὰ μασάρεια. Anonymus Medicus MS. μασάρεια εὔχυμά εἰσιν, &c. Sunt autem ἀδένες, partes glandulosæ in gutture. Anonymus Philosophus MS de Ciborum facultate: ὄρχεις κακόχυμοι, &c. μασάρεια κακόχυμά εἰσιν, &c. Anonymus MS. de Diæta cap. 1. τῶν δὲ πεζῶν ζώων αἱ σάρκες, τῶν τρυφερῶν χοιριδίων, ὅσα τὰ ἐναύσια, καὶ μήπω τὴν δι' αἰτίαν πληρώσαντα· καὶ τὰ μασάρεια, καὶ οἱ πόδες, τούτων τὰ χείρονα αἱ ῥῖνες καὶ ὦτα.

ΜΑ'ΣΤΡΑΠΑ. *Ante loc. Sguropuli, adde.* Aliud Iatrosophium MS. καὶ ἔπαρε ἕτερον ἄλαλον εἰς μασραπᾶν εἰς ἀπόχισιν φεγγαρίου, καὶ βάλε τὸ νερὸν εἰς τὸ τζουκάλιον, &c.

ΜΑΤΑ'ΛΙΑ, *Festum vel Sacrificium Armeniorum.* Anonymus de hæresi Armeniorum, ex edit. Coteleriana: ὀνομαζόζουσι δὲ τὰς τοιαύτας θυσίας ματάλια. (aliàs νατάλια, ut observat idem vir doctissimus.) Anathematismi ejusdem hæreseos apud eundem: καὶ τὰς συναγωγὰς, καὶ βρώματα, καὶ πώματα, εἴπουν ματάλια. Aiunt *matag* Armenis *sacrificium* sonare.

ΜΑΤΖΙ'ΑΡΟΣ. Nota Chronologica adscripta Codici Regio 1813. initio: ἐπὶ ἔτους ζργ'. ἀπέθανεν ὁ αὐθέντης ὁ Σουλτὰν Μυράτης μηνὶ Ιανουαρίῳ, ὅταν ἐπολεμοῦσαν τοὺς Ματζιάροις, καὶ ἦταν ὁ Σωανπάσα ἐκεῖ, καὶ ἐκάθησεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σουλτὰν Μεεμέτης. (anno Chr. 1595.)

ΜΑΤΖΟΥΜΑ", *qui graciles habet manus.* Etymologicum MS. ματζουμᾶ, ὁ ἰσχνόχειρ· μάτος γὰρ χεὶρ, καὶ μάτζυ τὸ ἰσχνόν.

ΜΑΤΟΥ'ΒΧ, ὀποπάναξ, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Opopanax.*

ΜΑΥΙΠΤΟΥΘΑ', & Μαυιπτάς, præcipuus Magorum magistratus apud Persas, in S. Syræ Martyrio n. 2. 12. 13. & in Passione S. Pherbutæ n. 2. ubi *Maviptas* dicitur.

ΜΑΥ'ΚΑ. *In fine adde.* Sed fortè legend. καύκα; nam hæc vox idem sonat. Vide in Καῦχος.

ΜΑΥΛΙ'ΖΕΙΝ, *aliquem ad mollitiem provocare.* Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chrysostomi nomen præferens: γυνὴ ἐὰν μαυλίζῃ ἄλλην, ἔχει ἐπιτίμιον ἔτη β'. &c. Ακολουθία τῶν ἐξομολογουμένων, apud Joan. Morinum: ἔφαγες κρέας νεκρόν; ἐπολεμήθης εἰς ἀρσενοκοιτίαν; ἐπαρακροάσης; ἐμαύλισάς τινα; In Nomocanone Coteleriano n. 547. ὁ προσαυλακίζων, — καὶ ὁ μαυλίζων, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνοις η'. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία ἀποκαβαλικέβαν,
Τότε τοὺς ἐπεράσεραν, καὶ ἐξεμαύλισαν τούς.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Η χήρα Καμπανέλενα ἐνεν ὅπου τὸ ἐμαυλίζῃ.

Rursum, ubi meretrix sic loquitur:

Εδάπ

Ειδάρπε συμβουλεύω σας ὅλες καλὲς κυράδες,
Αμέτε ϗ μαυλίζετε οἱ παῖδρες ἢ χηράδες.

ΜΑΥ'ΡΟΣ. *Post lineam 1. scribe.* Arcadius in Grammatica MS. fol. 137. καὶ τὸ μαῦρος, ἀπὸ τοῦ ἀμαυρὸς γέγονε.

ΜΑΥΡΟΚΟ'ΚΙΟΝ, τὸ λυχνίδιον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Lychnis.*

ΜΑΦΟ'ΡΙΟΝ. *Pag. 892. lin. 4. post fuisse, adde.* Vita S. Basilii falsò adscripta S. Amphilochio cap. 16. εἶπε τῇ νύμφῃ, κράτει αὐτὰ (τὰ λαμπρὰ) εἰς τὸ μαφόριόν σου, ἕως εἴπω σοι.

ΜΑΧΑΙΡΟ'ΝΙΟΝ, *Xiphium*, planta de qua Botanici. Lexicon Botanicum MS. ex Cod. Reg. 3118. ξίφιον ὃ καὶ ἀνάπελον, ϗ φάσγανον, ἢ μαχαιρόνιον, καὶ ἄελον, ϗ γλαδίολυμ καλοῦσι.

ΜΑΧΑΛΕ'Β, ἡ δὲ μάχαλεπ, νάρες, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1845. *Neris*, genus nardi montani.

ΜΑΧΕΥ'ΕΙΝ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Εχασαν ἢ δύναμειά των, ῥοῦχά των ἐμάχευσαν.

Infrà:

Καὶ ὡς που χάσῃ ἄτυχος πλεότερα πλεισματόνη,
Καὶ ἀναμαχεύσῃ ϗ ῥοῦχά τε ποτὲ δὲν τὰ γλυτόνῃ.

ΜΕΓΑΛΕΙ'Ν. Eustathius ad Iliad. ψ. ἦν δὲ ἄρα τοῖς ἀρχαίοις ἐν σπουδῇ, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς τάφοις μεγαλεῖν.

ΜΕΓΑΛΟ'ΠΟΛΙΣ. *Lin. 3. post* mundo. *adde.* Dio Chrysostomus orat. 32. ad Alexandrinos: ἡ γὰρ πόλις ὑμῶν τῷ μεγέθει καὶ τῷ τόπῳ πλεῖστον ὅσον διαφέρει, ϗ περιφανῶς ἀποδέδεικται δευτέρα τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον. *Post locum Eunapii, adde.* Herodianus lib. 7. ait Carthaginem magnitudine tantùm Romæ concessisse, φιλονεικοῦσαν πρὸς τὴν ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλεξάνδρου πόλιν περὶ δευτερείων. *Mox, post locos ex Concilio CP. adde.* Herodianus lib. 2. οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες, μεγίστην πόλιν ϗ εὐδαίμονα. Et lib. 7. τῇ τε βασιλεία τῇ αὐτῇ αὐταρκη ἐσεσθαι ὑποδοχὴν ὁ Γέτας ἔλεγε ἢ τὴν Αντιόχειαν, ἢ τὴν Αλεξάνδρειαν, οὐ πολύ τι τῆς Ρώμης, ὡς ᾤετο, μεγέθει ἀπολιπούσας. Vide Willelmum Tyrium & alios. Hadrianus Imp. in Epist. ad Servianum, apud Vopiscum: *Utinam meliùs esset morata civitas, digna profectò sui profunditate, quæ pro sui magnitudine totius Ægypti teneat principatum.*

ΜΕΓΑΛΟ'ΤΗΣ, titulus compellatorius, in Epistola ad Regem Persarum in Chronico Paschali an. 5. Heraclii. Vide Glossar. med. Latinit. in *Magnitudo.*

ΜΕ'ΓΑΣ. *Lin. ult. pag. adde.* Hac notione usurpat etiam semel ac iterum Joannes Climacus in orat. πρὸς ποιμένα, sub finem Scalæ.

ΜΕΖΕ'ΡΙΟ. Constantinus à secretis MS. ὁ θύμαλος, τὸ μεζέριο καὶ ἡ χαλβάνη, &c.

ΜΕΘΕΟ'ΡΤΙΟΝ. *In fine adde.* Excerpta ex Nicone de Jejuniis: τὰ μὲν τοι τυπικὰ τὸ Στουδιτικὸν, καὶ τὸ Ιεροσολυμιτικὸν δύο ἡμέρας ἑορτάζουσιν, ἤγουν αὐτὴν τε τὴν ἑορτὴν, καὶ μεθέορτα.

ΜΕΛΑ'ΓΡΙΟΝ. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Sabæ cap. 13. μηδὲν ἕτερον ἔχων πλὴν ῥίζας μελαγρίων καὶ καρδίας καλάμων.

ΜΕΛΑΝΘΡΑ'ΚΗ, *Furunculus*, seu tumor ἀποστηματώδης, δοθιὴν, Galeno. Leo Philosophus lib. 7. Synopseos iatricæ MS. cap. 8. δοθιὼν ἐστὶν φῦμα ἀπὸ αἵματος θερμοτέρου γινόμενον, μάλιστα παιδίοις· γίνεται δὲ εἰς τὰ σφυρώματα· τινὲς δὲ καλοῦσιν αὐτὸ μελανθράκην.

ΜΕΛΑΝΟ'Σ. *Lin. 1. post* πελεδιός. *adde.* Etymologicum MS. πελιδνὸν, ὃ σημαίνει τὸ μελανόν. Rursum: πελίωμα, τὸ μελανὸν χρῶμα.

ΜΕΛΙ'ΓΑΛΑ, *Ligaturæ chirurgicæ species.* Leo Philosophus lib. 6. Synopseos iatricæ MS. cap. 10. καὶ θεραπεύεται, εἰ μὲν ὀλίγη ἐστὶν ἡ ἀρέωσις διὰ φαρμάκου συπτικοῦ καὶ ξηραντικοῦ οἷον τῆς Βαρβάρας, ἥτις δοιτέον καὶ ἐπιδέσμου τοῦ λεγομένου Δελτωτοῦ· τινες δὲ καλοῦσιν τὸν δὲ ἐπίδεσμον τοῦτον μελίγαλα.

ΜΕΛΙ'ΖΕΙΝ, dicitur Sacerdos, cùm sacram hostiam in partes dividit, ex iis populum communicaturus, in Liturgia S. Jacobi, &c.

ΜΕΛΛΑ'ΚΙΟΝ. *Post locum Palladii, adde.* Joannes Episcopus Carpathi, de Anachoretis, MS. καὶ θεασάμενος ὁ διάβολος μελλάκιον, &c. suprà παιδίον appellavit.

ΜΕ'ΛΧ, *Aqua seu succus phœnicis acerbi*, plantæ sic appellatæ, quam *Hordeum murinum* vocant. Constantinus à secretis lib. 4. μεθ' ὕδατος ὀμφακίου φοίνικος, καλεῖται δὲ μέλχ.

ΜΕΜΒΡΑ'ΝΗ. *In* Βεμβράναι, *post hanc vocem adde.* Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, in Constantino M. de Eusebio Pamphil. ὅς ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἱερῶν βιβλίων ἑξήκοντα βίβλοις ἐκ δορκάδων βεμβράνων γράψας, ἐφιλοκάλησε τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης, &c.

ΜΕΜΗΡΙ'Ν. *In fine subde.* Constantinus à secretis lib. 2. χελιδόνιον τὸ λεγόμενον μεμηεῖν, χαῤῥοῦβας ιϛ'.

ΜΕΝΕ'ΒΡΑΔΟΝ. *Adde.* In Lexico MS. Neophyti, μενέφραδον scribitur.

ΜΕΡΔΟΥΚΟΥ'Σ, *Sampsucum.* Constantinus à secretis MS. lib. 1. καὶ σάμψυχον, ὅ ἐστι Σαρακηνιστὶ μερδουκοῦς.

ΜΕΡΚΕΔΙ'ΝΟΣ. *Adde in fine.* Vide Petavium in Præfatione ad libros de Doctrina Temporum.

ΜΕΣΗΜΒΡΙ'Σ, *Crepusculum, aurora*, quæ ad Meridiem tendit. Joannes Tzetzes in Dies Hesiodi: εἶναί δὲ ἡ μέση, ἡ ἐννεακαιδεκάτη τῇ δείλῃ, ἤγουν τῇ μεσημβρίδι, ἀγαθή ἐστι.

ΜΕΣΙΤΕΥ'ΟΝΤΕΣ, *Arbitri.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 2. καί τινες μὲν λέγουσι μεσιτεύοντας τοὺς αἱρετοὺς δικαστὰς, ἐκ τοῦ μεσάζειν καὶ εἰσέρχεσθαι μέσον δύο τινῶν ἐχόντων φιλονεικίας, &c.

ΜΕΣΟΒΑΣΙΛΕΙ'Α, Μεσοβασίλειον, *Interregnum*, apud Plutarchum in Numa, & Dionem lib. 39.

ΜΕΤΑΒΑ'ΛΙΣΜΟΝ, *Transmutatio*, μετάλλαξις, apud Gregorium Hieromon. in Synopsi Dogmatum Ecclesiæ pag. 113.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟ'Σ. *In fine adde.* Clemens Alexandrinus lib. 3. Stromat. τοῖς δὲ ἐνσωματοῦσθαι καὶ μετενδεῖσθαι, καὶ μεταγγίζεσθαι τὰς ψυχὰς ἀξιοῦσιν, οἰκεῖον. Epiphanius in hæresi Manichæorum n. 28. ἐρῶ δὲ ὑμῖν ϗ τοῦτο, πῶς μεταγγίζεται ἡ ψυχὴ εἰς πέντε σώματα, &c.

ΜΕΤΑΘΕ'ΣΙΜΟΝ. *Lin. 5. post* Cedrenus, *adde.* ut & Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem; qui quidem omnes Formulam Translationis describunt.

ΜΕΤΑ'ΝΟΙΑΙ, *Corporis, &c. In fine adde.* Geronticon MS. μετανοήσας ἐν αὐταῖς ὁ γέρων, παρεκάλει, λέγων, &c. Rursum: καὶ ἀπελθὼν ὁ Διάκονος, μετενόησεν τῷ ἀδελφῷ.

ΜΕΤΑΞΥ'ΛΟΝ, *Trabs.* Epimerismi MSS. δοκὸς, θηλυκὸν, τὸ μεταξύλον.

ΜΕΤΑ'ΤΟΝ. *Lin. 31. post* καταντᾷν, *adde. Locum castris capere*, dicunt Tacitus & Spartianus in Hadriano. *Post locum Martyrii S. Basilii, adde.* Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sap. in Hadriano: ἐλθὼν ἐν Μυσίᾳ ἔνθα ἐθήρευσεν, ᾠκοδόμησε πόλιν, καὶ ἐκάλεσε αὐτὴν Αδριανοῦ θήρας μετάτοις.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟ'ΓΟΙ, *Mathematici, Chaldæi, Divini.* Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis

jun. Styl. n. 82. ἐλήλεκται γὰρ ἡ πλάνος τῆς μετεωρολόγων τέχνη περὶ τὸ μέλλον τυφλώττουσα, καὶ αὐτὴ περιφανῶς ἑαυτὴν ψευδομένη.

ΜΕΤΟ'ΠΙΟΝ, ἡ τὸ ξύλον τῆς χαλβάνης, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Lignum Galbani*.

ΜΕΤΡΙΟ'ΤΗΣ. *Post locum ex Concil. CP. adde*. Epiphanium hæresi 68. n. 8.

ΜΗ'ΚΟΘΕΝ. *Lin. 2. post* ignota. *adde*. Epiphanius de Prophetis: ἥτις ἔχει εἴσοδον ἀπὸ Γαβαὼθ μήκοθεν τῆς πόλεως σαδίων κ΄.

ΜΗ'ΛΗΣ. Melampus de palpitationibus: ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ κανθὸς ἐὰν ἅλληται, ἢ ὁ μήλης, πίνητι ἀηδίαν δηλοῖ. ubi Silburgius: *Recentioris dialecti videtur esse vocabulum, ut alia non pauca*.

ΜΗΛΟΠΕ'ΠΩΝ. *Post lin. 2. adde*. Hesychius: σικυὸς, σπερματίας, ὃν ἡμεῖς μηλοπέπονον. *In fine adde*. & Casaubonum ad Capitolinum in Clodio Albino, ubi observat *Melones* nostros hodiernos veteribus ignotos, aliosque prorsus fuisse veterum μηλοπέπονας.

ΜΗΝΑΓΙ'Α. *Lin. 19. post 287. adde*. Catalogus MS. Officiorum Ecclesiæ Cypriæ: ὁ Καπγυειάρης ἔνε εἰς τὸν τόπον τοῦ Πεειοδευτοῦ. ὁσαύτως καὶ εἰς τὰ μηνάγια αὐτῶν, ἀφ' ὧν μέλλουσιν ἔχειν. οἱ πρῶτοι πιντοὶ ἔχωσι τὰ διπλά τους, ἤως τὸ μηνάγιον αὐτῶν. οἱ δεύτεροι ἔνου, ἥμισοι, ὁσαύτως ὑποτάσσει ὁ Πρωτοπάπας εἰς τὰ διπλά τους. οἱ τρίτοι πιντοὶ ἔναι τέταρτον. ὁσαύτως ἔνε εἰς τὸ θέλημαν τοῦ ἐπισκόπου, ἂν θέλη νὰ τὴν δώση πλέον. οἱ δὲ ἄλλοι ὅλοι ἔναι εἰς τὸ θέλημαν τοῦ ἐπισκόπου. ὁσαύτως ὁ δευτερεύων να ἔνε εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ Πρωτοπάπα, ὡς οἱ ἄλλοι ὅλοι, καὶ ὅσιτοι ὄρδινον θέλουσι, να ἔνε με τὸν ὁρισμὸν τοῦ Πρωτοπάπα. Adde Catalogum Allatianum in Euchologio Goari pag. 279.

ΜΗ'ΝΥΜΑ, pro Epistola. *In fine adde*. Astrampsychus MS. in Cœlo Pythagorico: δηλοῖ καλοκαρδίαν ἐξ αἰτίας πιττακίου καὶ μηνύματος, &c. Alibi: δηλοῖ ἀγαθὸν μήνυμα, καὶ ἄνοιξιν δουλείας.

ΜΗΝΥΤΗ'Σ. *Lin. 1. post* nuntius. *adde*. Georgius Lecapenus de Grammatica MS. λέγεται καὶ ἀγγελιαφόρος καὶ μηνυτής.

ΜΗΡΟΠΟΙ'ΗΣΙΣ. Vide in Κάραβος, *Cloaca*.

ΜΗ'ΤΗ. *Pag. 930. lin. 6. adde*. Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 71. ἀλλότις ἔτρεχεν ἀπαίω εἰς τὰ βουνία, καὶ ἐκυλιοῦντο γδυμνὴ μέσα εἰς μήτερες πέτραις, καὶ μέσα εἰς σκληρὰ ἀγκάθια, &c. Infrà: ταῖς αἱματωμέναις φραγγελλώσες, τὲς σιδερομήτραις ζώναις, &c.

ΜΗΤΡΙΑ'ΖΕΙΝ, *Jocari*, Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Εἰς τίποτε νὰν ὑπόληψιν καὶ ἄκου δὲν μητριάζη.

Vide Μετριάζειν.

ΜΗΤΡΟΠΑ'ΡΘΕΝΟΣ. *In fine adde*. Zonaram in Canone in Deiparam, & S. Amphilochium or. in eandem.

ΜΗΤΡΟ'ΠΟΛΙΣ. *Pag. 931. lin. 11. post* subjiceretur, *adde*. Nilus Doxapatrius in Notitia Patriarchatuum: ἔχει δὲ μητροπόλεις ἄλλας ἡ Ἀντιόχεια, μὴ ἐχούσας ὑφ' ἑαυτὰς ἐπισκόπους, αἵτινές εἰσι τὸν ἀριθμὸν ὀκτώ· αὗται γὰρ ἐπισκοπαὶ ἦσαν πρότερον ὑποκείμεναι ἄλλαις μητροπόλεσιν, ἐτιμήθησαν εἶναι μητροπόλεις καὶ αὗται, καὶ ὑποκεῖσθαι μητροπολίταις, ἀλλ' αὐτῷ τῷ Πατριάρχῃ Ἀντιοχείας, καὶ εἶναι αὐτοκέφαλοι, ὡς αἱ λοιπαὶ μητροπόλεις· διὸ καὶ διὰ τὸ εἶναι πρῴην ἐπισκοπαὶ, οὐκ ἔχουσιν ὑφ' ἑαυτὰς ἐπισκόπους, ὡς αἱ παλαιαὶ μητροπόλεις.

Ibidem in fine adde. Describitur in Cod. Reg. tractatus MS. Anonymi, hoc titulo: τῷ μεγάλῳ ἐνδοξοτάτῳ κυρίῳ Ἀνδρονίκῳ Παλαιολόγῳ, περὶ τοῦ, Πῶς ὁ Θεολόγος λαμπροτέραν τῶν Φώτων τὴν ἡμέραν ἐκάλεσε τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἣν ὁ Χρυσορρήμων Ἰωάννης τῶν λοιπῶν πασῶν ἑορτῶν μητρόπολιν ὀνομάζει. Cæterùm hac formula usus Himerius Sophista: παιδεία καὶ νόμοι, ῥίζα τῶν ἀγαθῶν καὶ μητρόπολις. Bio Sophista apud Stobæum tit. 10. ait φιλαργυρίαν μητρόπολιν πάσης κακίας εἶναι, ut ἀκρόπολιν κακίας esse dixit Clemens Alexandrinus lib. 2. Pæd. cap. 3.

ΜΗΤΥΛΗΝΑΙ'Α. *In fine adde*. qui non alius est à Nicephoro Patricio & Proconsule Mitylenæo, cujus opus describitur in Cod. Reg. hoc titulo: Νικηφόρου Πατρικίου καὶ Ἀνθυπάτου Μιτυληναίου στίχοι καταβάσιοι ιϛ΄. εἰς τὴν ποσότητα τῶν ιϛ΄. μηνῶν.

ΜΗΧΑΝΙΚΟ'Σ, *Architectus*, *Latomus*. Cyrillus Scythopolit. in vita S. Sabæ cap. 73. καὶ ἀποστέλλει ἐν Ἱεροσολύμοις Θεόδωρόν τινα μηχανικὸν ἐπὶ τῷ τὴν νέαν οἰκοδομῆσαι ἐκκλησίαν. Occurrit etiam apud Georgium Monachum in Michaële n. 32.

ΜΙΑΤΕΣΣΕ'ΗΛΕ, τὸ ζυγίλαιον, in Lexico Botanico Saracenico MS.

ΜΙΓΑ'Σ, *Cœnobium*. Μιγάδες, *Cœnobitæ*. Etymologicum MS. μιγὰς, τὸ κοινόβιον, τὸ μοναστήριον, καὶ μιγάδες, οἱ ἐν κοινοβίοις μεμιγμένοι ζῶντες, ἤτοι τὸ ἐκ πολλῶν ἀδιορίστως ἄθροισμα, ἐκ τοῦ μίγω. S. Chrysostomus Homil. in falsos Prophetas: οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης, εἴτε ἄρσεν εἴτε θῆλυ, εἴτε μιγάδες νεανίσκοι καὶ παρθένοι, &c. Theophylactus in S. Marcum cap. 4. οἱ μὲν εἰσι παρθένοι, καὶ ἐρημικοὶ, ἄλλοι μιγάδες, καὶ ἐν κοινοβίῳ, &c.

ΜΙΕΡΕΥ'Σ. *In fine adde*. Id præ cæteris docent Acta S. Donati Mart. n. 7. καὶ ἐπυνθάνετο παρὰ τῶν ἱερέων τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς (idolorum.) οἱ δὲ μιερεῖς ἀπεκρίναντο, πάρεστι τις ἐνθάδε, ὃν οὐκ ἴσμεν, ὃς λατρεύει τὸν Χριστὸν, &c. In Actis fabulosis S. Meletii n. 2. & 42. οἱ μιαροὶ ἱερεῖς τῶν Ἑλλήνων. & n. 4. μιερεῖς dicuntur, & μιεροθύται. Adde n. 9. Chronicon Alexandr. pag. 376. de Christo: ἐν τῷ ἀνασκολοπίζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν μιερῶν τοῦ νόμου. Utuntur alii. Vide Cotelerium in Epist. S. Barnabæ c. 18.

ΜΙΚΡΟΘΑΥ'ΜΑΣΤΟΙ, *qui nihil admirantur*. Joannes Climacus: κατὰ δύο τρόποις πάντες οἱ λεγόμενοι μικροθαύμαστοι τοῦτο πάσχειν πεφύκασιν.

ΜΙΚΡΟ'Σ. *Lin. 1. post* paucus. *adde*. Gregorius Nazianzenus in ædem S. Eliæ: τὸ καὶ μικρὸν ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ. Joannes Carpathi Episcopus MS. ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον κρεμάμενον ἔχον μικρὸν μέλι. Alibi: ποίησον ἡμῖν μικρὸν φακόν. Rursum: ὥστε γενέσθαι αὐτῷ μικρὸν λακκίον. Sic ibi non semel. Epiphanius de Prophetis: ἐπὶ εὐχῇ Ἰσαΐου μικρὸν ὕδωρ ἐξῆλθεν. Hac loquendi formula usus etiam Aristophanes in Pluto:

Ἐὰν γ' ἀναβλέψῃς σὺ, κἂν μικρὸν χρόνον.

Ubi Glossæ MSS. interlineares, ἤγουν ὀλίγον χρόνον. Vide in Χρεῖον.

ΜΙ'ΛΗ, *Specillum*, Σμίλη, Μήλη. Cyrillus Scythopolitanus in vita MS. S. Euthymii, ex Codice Colbert. τοῦ δὲ ἐν ἁγίοις Σάβα εἰπόντος, Καὶ δὸς αὐτῷ, Πάτερ, τὴν χάριν, ἐπινεύσας ὁ μέγας Εὐθύμιος, καὶ ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ κόλπου ἀλάβαστρον ἀργυροῦν μετὰ μίλης ἐξαγαγὼν, καὶ ἐκβαλὰς τὴν μίλην ἐκ τοῦ ἀλαβάστρου, δέδωκε τρίτον εἰς τὸ στόμα μου· τοῦ δὲ ἐμβληθέντος διὰ τῆς μίλης, τὸ μὲν εἶδος ὑπῆρχεν ἐλαίου, ἡ δὲ γεῦσις γλυκυτέρα ἐτύγχανεν μέλιτος. Hæc omnia invertit Metaphrastes in edit. Coteleriana n. 162.

ΜΙ'ΛΗΝ, *Milium*, Forum Constantinopolitanum, de quo egimus in nostra Constantinopoli. Ptochoprodromus MS. lib. 2.

Σπούδασον, φθάσον σώπημον γοργὸν ἐπὶ τὸ μίλιν,
Καὶ δράμα ἐπὶ τὸ πέραμον, καὶ δίαβε εἰς τὸ πολίτζιν.

Infrà:

Ἄλλος ὁρμᾷ εἰς τὸ πέραμαν, ἄλλος εἰς τὴν Εὐγένειν,
Καὶ πάλιν ἄλλος ἕτοιμος καὶ τρέχει ἀπὸ τοῦ μίλιν.

ΜΙΛΙΑΡΙ'ΣΙΟΝ. *Post locos Gloss. Basil. adde.* Etymologicum MS. ex Epiphanio : μιλιαρίσιον τὸ κ̀ χρυσοῦ, καὶ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου· ἀχ̀ οὐγκίας ι. κ̀ εἰς τὸ ἄργυρος μιλιαρίσιον ἕν, δύναμεια δύο, σρατιωτικὸν δῶρον, μίλιν γὰρ ἡ σρατιά.

ΜΙ'ΛΙΟΝ. *Post locum Heronis, adde.* Paullò aliter Codex Reg. 3502. fol. 114. τὸ μίλιον ἔχει σάδια ζ'. ἤως πλέθρα μβ'. ἤως ἀκαίνας υκ'. ἤως ὀργυίας ψ'. ἤως βήματα αχπ'. ἤως πήχεις ‚βω'. ἤως πόδας ‚δσ'. ἤως σπιθάμας ‚εχ'. ἤως αρω'. ἤως δακτύλους ϛζσ'. Epiphanius hæresi 30. n. 17. ὥστε νομίζειν μὲν τὸ Χελὼν εἶναί τι ἀνδροείκελον ἐκτύπωμα ἀόρατον ἀνθρώποις, μιλίων ἐνενήκοντα ἐξ τὸ μῆκος, δῆθεν σχοίνων εἰκοσιτεσσάρων, &c. *Subde in fine.*

Μιλιασμὸς, *Mensura per milliaria.* Eustathius ad Odyss. μ. sub finem : ἰσέον δὲ ὅτι Ομηρος μὲν τὸ, ἀναμετρήσαιμι, ὡς ἐπί τινος μιλιασμοῦ, οἷα τὸ μετρεῖν, λαμβανομένου καὶ ἐπὶ ἐννοίας τοιαύτης. Et ad Odyss. π. ἄλλοι δὲ νοοῦσιν ἑρμαίους, κοινῶς λόφους, σημεῖα ὁδῶν κατὰ ποσήν τινα διάςασιν, μιλιασμοῦ τυχόν, ἢ σαδιασμοῦ.

ΜΙ'ΑΧ, in Lexico Botanico Saracenico MS. τὸ ἀμμωνιακὸν ἅλας. *Sal ammoniacum.*

ΜΙΜΑΙ'ΚΥΛΟΝ. *Adde in fine.* Eustathius ad Odyss. η. ὁ κόμαρος, μιμάικυλα.

ΜΙΜΑ'ΡΙΟΝ, *Lupanar. Adde.* ἀπέρχονται εἰς τὰ μιμάρια τῶν ἀσέμνων γυναικῶν. Infrà : τῶν μιμάδων, ἤτοι τῶν πορνικῶν καταγωγίων.

ΜΙΜΩ'. *Adde in fine.* Isaacius Tzetzes in Lycophron. pag. 113. ἐπέθηκεν αὐτοῖς ταῖς νήσοις, κ̀ ἐκεῖ κατῴκισε πιθήκοις, ἤτοι μιμὼ οὖσαν. Ita pag. 158.

ΜΙΟΝΙ'ΔΑ, τὸ σπλῆνοβότανον, in Lexico Botanico MS. Reg. *Splenium.* Aliud Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 3118. μιονήτης, βοτάνη, ὁ καὶ ἄσπλωον κ̀ σκολοπένδριον καλεῖται.

ΜΙΣΑ'ΛΙ, *Mensale*, de qua voce diximus in Gloss. med. Lat. Historia MS. Bertrandi Rom.

> Τοῦ δείπνου ἦλθεν ὁ καιρὸς, κ̀ σρώσασιν τὰ τάβλας,
> Εθηκε τὸ μισάλιν τις, κ̀ ἤρξατο τοῦ τρώγειν.

ΜΙ'ΣΙΟΣ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. μίσιος, μέταλον ὠχρὸν σύφον, ἢ κηρὸς τυρηνικός. *Metallum pallidum astringens*, vel *Cera Tyrrhenica.*

ΜΙ'ΣΣΑ. *Post locum ex Synodico, adde.* Formula olim dimittendæ concionis fuit, *Discedite*, quæ extat apud Tullium & Livium. Vide Brisson. lib. 2. Formul. pag. 212.

ΜΙΣΣΙ'ΚΙΟΣ. *Adde in fine. Missicius*, & *Miles missicius*, in veteribus Inscript. apud Gruter. 1109. 5. & apud Sponium in Miscell. erud. Antiqu. pag. 239. 243.

ΜΙΤΑΡΙΚΗ', *Ars variandi.* Lexicon MS. ad vet. Testam. ποικιλτικὴ, τὸ μιταρικὴ. Vide Hesychium.

ΜΙΤΑ'ΡΙΟΝ. *In fine adde.* Eudemus in Lexico MS. μίτος, τὸ μιτάριον, καὶ λεπτὸν σχοινίον.

ΜΙΤΑ'ΤΟΝ, *Metatum.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ in Hadriano : ἔτος ἐν Μυσίᾳ ἔνθα ἐθήρασεν, ᾠκοδόμησε πόλιν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὴν Αδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μιτάτοις. Vide Μετάτον.

ΜΙ'ΤΗ. *Adde Nasus*, seu *Rostrum calceorum.* Ptochoprodromus MS. lib. 2.

> Βαθέα καλήγια ἀγόρασον, κ̀ φόρει τὰ εἰς τὸ μέσον,
> Καὶ μὴ φορεῖς τὰ χαμηλὰ μετὰ μακρέας μίτης.

Vide Glossar. med. Lat. in *Polainia.*

ΜΝΑ͂ΣΕ ἦλε, ζυγέλαιον, in Lexico Botanico Cod. Reg. 1845.

ΜΝΕΙ'ΑΙ, *Sanctorum ædes sacræ.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 3. διαχωρήσας ἐν τῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων μνειῶν. Vide Μνημεῖα.

ΜΝΗ'ΜΗ. *Post loc. ex Concil. Carthag. adde.* Epiphanius in Exposit. fidei Cathol. n. 23. ἐπὶ δὲ τῶν τελευτησάντων ἐξ ὀνόματος τὰς μνήμας ποιοῦνται, προσευχὰς τελοῦντες, καὶ λατρείας, καὶ οἰκονομίας. Symeon Logotheta in Chronico MS. in Theodosio juniore : ὅτι πρῶτον καὶ ἡ μνήμη τοῦ Χρυσοςόμου ἐπετελέσθη. Idem in Anastasio : τῷ θ'. ἔτει αὐτοῦ Φῆςος συγκλητικὸς Ρώμης ἀπεςάλη πρὸς Αναςάσιον διά τινας χρείας πολιτικὰς, τὰς μνήμας τῶν Αποςόλων Πέτρου κ̀ Παύλου πανηγυρικώτερον ἐπιτελεῖσθαι ἠτήσατο, ὃ καὶ κρατεῖ μέχρι τοῦ νῦν.

ΜΝΗΜΟ'ΝΙΟΝ, *Monumentum.* Martyrium S. Philetæri n. 28. καὶ ἐνκηδεύτησαν πλησίον τῆς θέσεως τοῦ ἁγίου Φιλεταίρου ἐν τῷ βορείῳ μέρει ποιήσαντες αὐτοῖς σημεῖον κηδευτήριον, ἐν ᾧ μνημονεῖα ἡμῶν κ̀ ἀβλαβῶς καθέσθητο τὰ ἑπτά. Vide Μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟ'ΡΙΟΝ. Etymologicum MS. μνημόριον, μνήμη ὀρώντος.

ΜΝΗΜΟ'ΣΥΝΟΝ. *Pag. 941. lin. 19. post* usurpant, *adde.* Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis jun. Stylitæ n. 217.

ΜΝΙ'Α, in Lexico MS. Neophyti, τὰ θαλάσσια βρύα. *Muscus marinus.*

ΜΟ'ΔΙΟΣ. *Adde in fine.* Unde fortasse colligere licet, μόδιον, quo se Stylitæ contegebant, turris instar fuisse, quomodo ferè describitur à Radero Viridarii parte 3. cap. 4. *Modius, sive cella, sive domicilium columnis impositum, in quo consistebant, in omnem partem binos cubitos, seu tres pedes patebat, tecto nullo, ut liberè cælum omne contemplarentur, omnibus cæli injuriis expositi.* Ligneum fuisse auctor est Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis junioris Stylitæ n. 16. ἦν δὲ μόδιος τοῦ Συμεὼν ἡ περιβολὴ, ξύλου καρύας πεποιημένος. Rursum n. 25. μόδιον γεγλυμμένον, seu *excavatum* vocat. Et n. 46. ait Symeonem modium sibi compegisse, qui nullas fenestras haberet : καί τινα μὴ δὲ θυρίδα ἔχοντα μόδιον ἐπὶ τοῦ κίονος ὕπεισιν, οἷα κ̀ αὐτοῦ φωτὸς ἀπυστερῶν ἑαυτόν. Proinde modius iste opertus erat, siquidem lumen obstruebatur.

Μοδισμός. *In fine adde.* Tzetzes in Hesiodi ἔργ. lib. 2. καλῶς δὲ ἀπόδος τῷ γείτονι, αὐτὸ τὸ μέτρον, καὶ τὸν μοδισμὸν, ὥς εἴπη τις. Et infrà eodem lib. μέτρῳ δὲ εὖ κομίσασθαι· μοδισμῷ δὲ καλῶς ἀποκόμισον τὸν σῖτον ἐν τοῖς κιβωτοῖς.

ΜΟΙ͂ΧΟΣ. *Post locum Nicetæ Paphlag. adde.* Theophanes anno 14. Justiniani : Σεβῆρος ὁ δυσσεβὴς Αντιοχείας μοῖχος πρόεδρος.

ΜΟΛΙΒΔΟΓΕΝΟΝ. *Adde in fine.* Rectiùs in Lexico MS. Neophyti, μολιβδόγιον.

ΜΟΛΟ'Σ. *Lin. 4. post* Procopio, *adde.* Eudemus in Lexico MS. ἔμβολα, μωλοὶ ἀσφαλεῖς.

ΜΟΛΟ'ΧΑ. *In fine subde.*

Ασπρομολόχη, *Malva alba.* Lexicon Botanicum MS. ex Codice Regio 3169. ἀλθαία, ἡ ἀσπρομολόχη.

ΜΟΛΥΒΔΙ'ΔΑ, *Plumbago, plumbum ustum, stercus plumbi.* Eudemus in Lexico MS. μολύβδαινα, μολυβδίδα. In Lexico Botanico MS. μολυβδόσακτον exponitur.

ΜΟΝΑ'ΛΑΓΟΣ. *Post lin. 4. adde.* Rursum :

> Τζάντζαλιν εἶχεν σάπινον, καβάδιν λεγόμενον,
> Καὶ ἐφόρειτο μονάλαγος χειμῶνα, καλοκαίριν,
> Καὶ τέρα βλέπεις γέγονε λαμπρὸς κ̀ λευκάπος,
> Παραγεμιστοτράχηλος, κ̀ μεταξοσφουγκάτος.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ. *Lin. 2. post* obvia, *adde.* Epiphanius in Exposit. fidei Cathol. n. 23. τινὲς δὲ τῶν μοναζόντων αὐτῆς (ἐκκλησίας) κατοικοῦσι τὰς πόλεις, τινὲς δὲ καὶ ἐν μοναςηρίοις καθέζονται, κ̀ ἀπὸ μήκοθεν ἀναχωροῦσι.

ΜΟΝΑΧΟΙ. *Post locum Eunapii, adde.* Paulus Orosius lib. 7. cap. 33. *Monachi, hoc est Christiani qui ad unum fidei opus, dimissa sæcularium rerum multimoda actione, se redigunt.* Procopius lib. 1. Persic. cap. 7. τ̃ Χελισμῶν οἱ σωφρονέςατοι, ὥσπερ καλεῖν μοναχοὺς νενομίκασι.

ΜΟΝΟΒΙΒΛΟΝ. *Lin. 3. post* comprehensa, *adde.* Passim laudatur hoc titulo à Scholiaste MS. Theophili Antecessoris.

ΜΟΝΟΒΟΛΟΝ. *In fine adde.* Huicce voci gemina ferè est μονοβόλως, apud Epiphanium in hæresi Apostolicorum n. 3. de navi: καὶ τὴν μὲν τρόπιν ἀπὸ ἑνὸς ξύλου κέκτηται, ἀλλ᾽ οὐ μονοβόλως. Ubi interpres, *habet enim ex uno quidem ligno unam carinam, sed non uno ac simplici modo.*

ΜΟΝΟΖΩΝΟΙ. *Post locum Hesychii, adde.* Eudemus in Lexico MS. μονόζωνοι, ἔφοδοι βάρβαροι, ἢ ἀπελάται μάχιμοι. μονόζωνοι, οἱ ψιλοὶ τῶν στρατιωτῶν. οἱ μὲν τ̃ αὐτὸν τῶν ἄλλων ζωστῆρα φοροῦντες. Lexicon Iatricum MS. μονόζωνος, λόχος, ἤτοι ἐνεδρευτὴς, φονεὺς, κακοῦργος, πύργος, μάχιμος, λῃστής. Lexicon MS. vet. Testam. μονόζωνον, λόχον, ἤτοι ἐνεδρεύοντα, ἢ λῃστήν. Vide Catenam Patrum Græc. in Job pag. 450.

ΜΟΝΟΚΕΛΛΙΤΑΙ. *Lin. 6. adde.* Joannes Episcopus Carpathi in Narrat. MSS. de Anachoretis: καὶ τὴν ὀνόματος, ὃς εἰς μονοκέλλιν ἐκάθητο ἐν ἐρήμῳ.

ΜΟΝΟΚΥΘΡΟΝ, τὸ ἐκ τ̃ κύθρας σκευασθὲν, apud Eustathium ad Iliad. σ.

ΜΟΝΟΛΟΓΙΣΤΟΣ. *Post locum Niconis, adde.* Joannes Climacus: μνήμη θανάτου πάντας συγκοιμηθήτω σοι, καὶ συνεγερθήτω σοι, καὶ μονολόγιστος Ἰησοῦ εὐχή. Ubi Schol. MS. μονολόγιστος, ἤτοι εἰς ἓν ἀποβλέπουσα, καὶ τοῦτο μόνον λογιζομένη καὶ εὐχομένη τ̃ σωτηρίαν.

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἐκ δεῖν ἦν τὸ μικρὸν μονόλογον, εἶτε τὸ γλυκὺ μονότροπον.

ΜΟΝΟΜΕΡΩΣ. *Post lin. 3. adde.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἔχουσιν ἴδιον διδάσκαλον καὶ κριτὴν, μᾶλλον ἢ μὴ μονομερῶς ἐξέταζε τὰ πράγματα, &c.

ΜΟΝΟΞΥΛΑ. *Post locos Prisci, adde.* Michaël Psellus lib. 5. hist. MS. de Russis: ὑλοτομήσαντες ἄνωθεν καὶ σκάφη μικρά τε καὶ μείζω διαγλυφότες.

ΜΟΝΟΠΟΔΑΡΙΑ, *Festum recentiorum Judæorum.* Ecthesis de Hebræis ad Christianismum accedentibus: ἀναθεματίζω πρὸς τοῖς παλαιοῖς Ἀρχιραββίταις, καὶ τοὺς νέους τῶν Ἰουδαίων κακοδιδασκάλους, Λάζαρον φημὶ, τ̃ τὴν ἄθεον ἑορτὴν ἐξευρόντα τ̃ λεγομένης παρ᾽ αὐτοῖς Μονοποδαρίας. An quòd uno pede saltarent?

ΜΟΝΟΤΡΟΠΟΙ. *Post loc. ex Lexico Colberteo, adde.* Eudemus in Lexico MS. μονότροπος, μοναχός. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3513. μονότροπος, μονοτραφεὶς, ἢ ἕνα τρόπον ἔχων. Martyrium S. Gregorii Persæ MS. πολλοὶ μὲν τ̃ μονότροπον ἐπανῃροῦντο βίον, καὶ ἀσκητήρια κατὰ διαφόροις ἱδρύοντο τόποις.

ΜΟΡΜΟΡΙΖΕΙΝ, *Murmur edere.* Eudemus in Lexico MS. μορμυρίζει, καχλάζει, ἠχεῖ ὡς ἐπὶ ὑδάτων. Vide Μυρμουρίζειν.

ΜΟΡΤΑΡΙ. *Adde in fine.* Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: λίθινον θυείδιον, ἴγδυον, μουρτάριον.

ΜΟΡΤΗΣ, *Mors.* Eudemus in Lexico MS. μόρτης, ὁ θάνατος.

ΜΟΡΤΙΟΝ, χῶμα ξυλικὸν, in Lexico Botanico MS. exponitur.

ΜΟΣΑΡΙΝΟΝ, ut est in Glossis Botan. MSS. ex Cod. Reg. 2690. οἱ λυπῖνοι, *Lupini.*

ΜΟΣΧΙΤΗΣ, *Piscis quidam ex genere exanguium, qui nec squamas habent, nec testacea operimenta.* Anonymus MS. de Diæta lib. 1. cap. 14. καὶ τὰ μαλάκια καλούμενα, οἷον ὀκτάποδες, σηπίαι, καλαμάρια, ὡς θῖναι, καὶ μοσχῖται, καὶ τὰ μεγάλα ὀψάρια, &c. Rursum: κανίδες, ὀκτάποδια, σηπίαι, μοσχῖται, καλαμάρια, βάτοι, λειόβατοι, ῥῖναι, &c.

ΜΟΣΧΟΣ. *Lin. 3. post loc. Symeonis Sethi, adde.* Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. μόσχου διαφοραὶ πολλαί εἰσιν, ὧν ὁ κρείττων γίνεται ἐν πόλει τινὶ τῶ Χορασὰν ἀναπλιφόπτερον, λεγομένη Τέπαι, &c.

ΜΟΣΧΟΣΙΤΑΡΟΝ. *Lin. 5. adde.* Μοσχοσίταρον, αἰγόκερον, in Lexico Botanico MS. Cod. Reg. *Cornu cervi.*

ΜΟΥΓΓΡΙΝ, *Congrus,* piscis. Symeon Sethi de Piscibus MS. γόγγρος, ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος, &c. ad marg. Cod. Reg. τὸ κοινῶς μουγγρίν.

ΜΟΥΓΟΥΛΑΟΝ. Lexicon Botanicum MS. ἀδένες, τὰ κατὰ μούγουλα. Sunt autem *adenes,* carnes glandulosæ, ut mammillæ & testiculi; proinde videtur leg. μάγουλα, ut sint carnes circa genas.

ΜΟΥΚΙΖΕΙΝ. *In fine adde.* Rursum: ἵσατο κεχαλασμένας ἔχων τὰς χεῖρας, καὶ μουκίζον τοὺς προσευχομένους τῶ Θεῶ.

ΜΟΥΚΡΟΥΤΗΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ ἀπαλαρέα μουκρέτινος, γλυκὺν κρασὶν ἐπαίω.

Ita Codex Pith. v. Απαλαρέα, & Μυχούρτιν.

ΜΟΥΛΟΣ. *In fine subde.*

Μυλαροπάειπος. Ordo MS. Officiorum Aulæ Turcicæ: ὁμοίως ἢ ἡ πόρτα τῶ Αφθεντὸς γίνεται γύρωθεν πολλὰ δυνατὰ με τάφροις, ἀλυσίδας σιδηρᾶς, καμέλια γύρωθεν, ὀψάρια μουλαροπάειπα, σκεύες, ἤγουν μπουμπάρδαις, πλῆθος καὶ σκοπίτα ὁμοίως, καὶ ἕτερα ὅμοια. Vide Πάριππος.

ΜΟΥΝΑΡΑ. *Adde in fine.* Ubi μουναρὰ, *collis,* pro βουναρά. μ enim pro β sæpe commutant Græci recentiores. Vide Μουνή.

ΜΟΥΝΔΙΟΝ. Hipposophium MS. ἄλειφον μετὰ μουνδίου τοὺς ἀλγοῦντας τόπους. *Linteum mundum,* fortè.

ΜΟΥΡΙΝΑ, *Murana.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ομως εἰ θέλει μάνθανε καὶ τὰ τῶ μονοκύθρου,
Κραμβὴν καρδίαι τέσσαρες, χονδραὶ καὶ χονάται,
Μυρίναις μεσοῦ πόκοιλον, καὶ ἀπὸ τὸ σγαλτίνιν,
Καὶ ξυφοτράχηλον πασὸν κουφρίνε παξιμάδια.

ΜΟΥΡΜΟΥΡΟΝ, *Murmur.* Leges Cypriorum MS. ἵνα ἡ φυτὴ τῶ μουρμούρου να παύσῃ.

ΜΟΥΡΤΟΣ, *Murdrum. Post loc. Alexii, adde.* Threnus MS. de capta Constantinopoli:

Καὶ τότε να συγκλίνουσιν οἱ ἔσω με τοὺς ἔξω,
Να γένη μούρτος μοχθηρὸς, ὡς οἱ πολλοὶ τὸ λέγουν.

ΜΟΥΡΤΟΥΣΑΓΚΗΝ. Vide in Μαρτσάγγιν.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ, *Museum. Post locum Suidæ, adde.* & Epiphanium hæresi 32. n. 3. & suprà in Βρυχίον.

ΜΟΥΣΗΛΙΟΝ. Aëtius lib. 10. cap. 59. δορκαδιάδος βοτάνης, τ̃ μουσηλίου καλουμένης.

ΜΟΥΣΟΥΡΑ. *Lin. 5. post* notione, *adde.* Codex Reg. 3497. fol. 84. ἔγχε αὐτὸν (ἵππον) κριθάριν ξηρὸν, καὶ ἀναμφιλέκτως λιπάρια ἐκ τούτου, ἢ μουζούρια γ'.

ΜΟΥΣΤΑΡΙΝ, *Mustum,* vinum mustaceum. Anonymus MS. de Diæta lib. 1. τῶν οἴνων οἱ γλυκεῖς, καὶ μᾶλλον τούτων τὸ ἕψημα, καὶ τὸ μουστάριν.

ΜΟΥΣΤΟΣ. *Post locum Agapii, adde.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ: ὑδρίας τὰς ὕδατος ἐστώσας πλήρη, ἀθρόως εἰς οἶνον γλυκὺν βράζοντα ὡς μοῦστον μεταβληθῆναι.

ΜΟΥΣΤΟΥΛΑ. Vide in Τελόκοκκα.

ΜΟΥΤΑΡΙΟΝ, μοτὸς, in Lexico Botanico MS. Reg. *Linteum concerptum ad vulnera*. μοτάριον, in Hippiatricis. Matthæus Silvaticus: *motaria sunt linteola, quæ nubibus apponuntur, aliàs vulneribus*. Dictionarium Medicum Hispan. *motaria, panicos para llagas*.

ΜΟΥΤΕΡΙΖΗ, *Dignitas apud Turcos*. Servatur in Bibliotheca Regia Codex 2417. hoc titulo: τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου πρὸς τὸν περιπόθητον αὐτοῦ ἀδελφὸν πανευτυχέστατον δεσπότην Πορφυρογέννητον Θεόδωρον τὸν Παλαιόλογον, διάλογος, ὃν ἐποιήσατο μετά τινος Πέρσου, τὴν ἀξίαν Μουτερίζη, ἐν Αγκύρᾳ τῆς Γαλατίας. Et Dialog. 1. (sunt autem 26.) Μουτερίζης τοῦτο προσηγορεύετο· ὄνομα δὲ τοῦτο τῆς προεδρίας τε καὶ τιμῆς. Nescio an is, qui Leunclavii lib. 13. Hist. Musulman. *Mutesibi* appellatur, qui scilicet pretia fructibus aliisque rebus, ædibus etiam locandis, statuit.

ΜΟΥΤΛΩΝΕΙΝ. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Αὐτὸς καὶ καβαλλάριος διλωρικὸς ὁδεύει,
> Καὶ μουτλωμβράς δὲ φορεῖ αὐτὸς τὰς πτερνιστήρας.

ΜΟΥΤΜΟΥΧ, *Decoctum*. Constantinus à secretis MS. lib. 7. ἀναμιγνυμένου μετὰ οἴνου τοῦ ἑψήματος, φημὶ μουτμούχ.

ΜΟΥΦΑΡΙΧ, species medicamenti, apud Anonymum Medicum in Cod. Reg. 2686. fol. 501.

ΜΟΥΧΑΙΤΑΙ. *In fine adde*. Constantinus à secretis MS. λαβὼν ζίζυφα κ'. δαμάσκηνα, μουχαῖτας κβ'. πολύτειχον, &c.

ΜΟΥΧΟΥΡΤΗΝ. Iatrosophium MS. γράψας εἰς μουχούρτην μὲ τὸ μελάνην, &c. Vide Μουκρούτην.

ΜΠΑΣΤΑΡΔΟΣ. *Post locum Steph. Sachlecis, scribe*. Scholion ad Georgium Monachum in Michaëlem n. 33. ὅτι Λέων ὁ βασιλεὺς μπαστάρδος ἦν Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως. Neophytus Rhodinus in Martyrio S. Neophyti: τὰ γενέθλια ἑνὸς μπαστάρδου θεοῦ τοῦ ὁποῦ ἐκράζετον Ηρακλῆς.

ΜΠΟΥΖΙΑ. Vide Εμπα.

ΜΠΡΑΚΟΥΡΣΙΝΑ. Aëtius lib. 10. cap. 20. ἀκανθίου τοῦ ἐπιλεγομένου Ιταλιᾳ γλώσσῃ μπρακουρσίνα, *Branca ursina*.

ΜΥΓΑ, *In fine adde*. Lexicon Botanicum MS. βδέλλιον, τὸ τῶν θυλακίων τῆς πτελέας τὰ ἔσωθεν ἐξελθόντα μυγαρούδια.

ΜΥΓΑΛΛΙΔΙΟΝ, *Mus araneus*. μυογάλη, apud Epiphanium hæresi 55. n. 8.

ΜΥΛΟΡΩΤΟΣ. *In fine adde*. sed leg. μυρόκωπος. Vide in hac voce.

ΜΥΛΟΣΤΑΣΙΑ, *Molendinum*. Constantini Porphyrog. Novella de fundis Armeniacis: εἰ δὲ καὶ βελτιώσεις πεποιήκασιν ἐν αὐτοῖς, εἰ μὲν χερσώδεις αὐταὶ εἰσιν, διὰ ἀμπελώνων καταφυτεύσεις, μυλοστασίαι, ἀχυρῶνες, &c.

ΜΥΛΟΣΤΡΑΚΙΟΝ, *Styrax*. Glossæ MSS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. σύρακα λέγεται τὸ μυλοστράκιον.

ΜΥΞΑΡΙΟΝ. *Post loc. Antonini, adde*. Joannes Carpathi Episcopus MS. διηγεῖτο δέ τινι τῶν ἀδελφῶν μυξάρια ξηρά, καὶ ποιήσας ἀθηρὰν, ἔβαλεν αὐτὰ κάτω, &c. Ubi Schol. ἀθέρα, ἄλευρον ἑψημένον. Constantinus à secretis MS. cap. 82. μετὰ ῥοδέας καὶ σάχαρος, ἢ λαβὼν μυξάρια, ζίζυφα, σπέρμα σικύε, &c. Infrà: ἡ πόσις τρίχινος εἰς μετὰ χυλοῦ μυξαρίων, ἢ ψυχρῷ ὕδατος. Mox: δεῖ πίνειν τὸ γλυκὺ ἀμυγδαλέας μετὰ ὕδατος τῶν μυξαρίων. Passim apud hunc scriptorem. Vide Ruellium lib. 1. cap. 110. & alibi.

ΜΥΡΙΓΓΑΣ. Lexicon Bot. Reg. 1847. ἐρίκης καρποῦ, ἤτοι ἡ μυρίκη, ἤγουν μύριννας. *Myricæ fructus*.

ΜΥΡΙΓΜΑ. *In fine subde*. Lexicon MS. Neophyti, ἡ κρόκη τοῦ κνεῖκου καὶ τῶν πινῶν, καὶ τὸ ἐξεισμένον καὶ μαλακὸν ἔριον. *Trama, subtemen muricis, ac tenuis lana*. Lexicon aliud Botanicum ex Cod. Reg. 3118. μύριγμα, ὥς τινες λέγουσιν, ἡ θαλασσία πίνα.

ΜΥΡΙΟΒΟΛΟΣ. *Adde in fine*. Fabrotus legendum censebat πυμοβόλων, verùm Theophani consentit Symeon Logotheta in Chronico MS. καὶ χελανδίων, καὶ ἀλιάδων, καὶ σκαφῶν μυριοβόλων ἐξοπλίσας, &c.

ΜΥΡΟΝ, *Liquor*, &c. *Lin*. 2. *post* vocant, *adde*. Pantaleon de Miraculis S. Michaëlis, MS. καὶ ἐκ τῆς ἀχράντης εἰκόνος αὐτοῦ πίνοντες τὸ θεῖον ἀπομύρισμα, αὐτίκα τυγχάνουσιν καὶ τῶν ἐλπιζομένων ἰάσεων. *Post locum S. Methodii, adde* Gregorius Cyprius Patr. CP. in Orat. MS. in S. Euthymium: τὸ ἐκ τῆς λάρνακος Εὐθυμίου μύρον. Infrà: περιφέρων ἀεὶ τοῦ βλύζοντος ἐξ ἐκείνου μύρου, &c.

Μύρον, *Sacrum Chrisma*. *Adde*. Synodica S. Jo. Damasceni: τὸ τῆς χρίσεως ἔλαιον, τὸ χρίσμα τοῦ μύρου, τοῦ σταυροῦ τὸ ἐκτύπωμα. Anathematismi hæreseos Armeniorum: καὶ χέει αὐτὸν τῷ μύρῳ, καθὰ καὶ τοὺς νεοφωτίστους, &c.

ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ. *In fine adde*. Ut & Symeon Logotheta in Chronico MS. μυροφόροι δὲ ἦσαν ζ'. ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, ἀφ' ἧς ἐξέβαλεν ὁ Χριστὸς ἑπτὰ δαιμόνια· καὶ Σαλώμη ἡ μαῖα, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου· καὶ Μαρία ἡ μήτηρ μὲν Ιακώβου τοῦ μικροῦ, γυνὴ δὲ Ιούδα τοῦ ἀδελφοῦ Κυρίου, καὶ ἡ μήτηρ Ιωσῆ· αὕτη δὲ θυγάτηρ ἦν Σαλώμης ἐξαδέλφης τῆς Θεοτόκου, ἥτις ἀναθρέψασα τὸν Ιωσῆ, μήτηρ αὐτοῦ ἐλέγετο· καὶ Ιωάννα· αὕτη δὲ ἦν γυνὴ Πέτρου· καὶ Κλωπᾶ, ἡ ἐπὶ θυγάτηρ Ιωσὴφ, καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κλωπᾶ.

ΜΥΡΤΙΚΟΚΚΑ, in Lexico MS. Neophyti, τὰ μυρτανόκοκκα, τὰ αὐτὰ καὶ μύρτα λέγεται. *Baccæ Myrti*.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ. *Ante locum ex Glossis, adde*. μυστικὴ λατρεία, lib. 8. Constitut. Apostol. cap. 15. & S. Cyrillo Catech. 5.

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ. *Post locum Chrysostomi, adde*. Bertramnus de Corpore & Sang. Dom. *ob id Sacramenta dicuntur, quia sub tegumento corporalium rerum virtus divina secretius salutem eorumdem Sacramentorum operatur. unde & à secretis virtutibus Sacramenta dicuntur, & in sequentibus, ait, Græcè μυστήριον dicitur, quòd secretam & reconditam habeant dispositionem*.

ΜΥΣΤΙΚΗ, *Secreta*, pars sacræ Liturgiæ. Vide in Πρόλογος.

ΜΥΣΤΡΑΓΟΣ. Monita MSS. Salomonis ad filium Roboamum:

> Υἱέ μου, ἀνέχης μύστραγον, εἶπε ἰσοβαργάτην.

ΜΥΤΤΩΤΟΣ. *In fine adde*. Lexicon MS. Neophyti, μυτλωτὸς, ὁ τρυγίας τοῦ οἴνου. *Fax vini*.

ΜΩΜΙΟΝ. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 2686. fol. 436. περὶ μώμιν. τί ἐστι μώμιον, καὶ πόθεν γίνεται, καὶ ποῖόν ἐστι κρεῖττον τὸ λεῖον ἢ τὸ σκληρότερον, καὶ τοῦ ἐνεργεία, καὶ πῶς τρίζεται, περὶ τούτου οὐχ εὑρίσκομεν τινὰ τῶν ἀρχαίων ἐξηγητῶν Ελλήνων μνημονεύσαντα, ἀλλὰ μόνους τοὺς Πέρσας, καὶ ἐξ αὐτῶν μετέλαβον οἱ τῶν Σύρων ἰατροί. λέγουσι ὅτι ἀπὸ σπηλαιωδῶν πετρῶν ἱδρότων γίνεται τῶν εἰς Περσίας· εὑρίσκεται δὲ πολλὰ καὶ εἰς τινας τόπους Ρωμαϊκοὺς, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐκεῖνο μέλαν, οὔτε τὴν πεῖραν ἔχουσι αὐτοῦ ὥσπερ οἱ Πέρσαι, &c. Tum addit ejus virtutem magnam esse in ulceribus & plagis.

ΜΩΡΚΙΑ. Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. μώρκια συκαμηρία, ἢ τῆς βάτου ὁ καρπός. Videtur legendum μωραῖα.

ΜΩΡΟΝΑ, τὰ συκάμινα, in Lexico Botanico MS.

I iij

Reg. *Sycamina*, seu *Mora* Legendum fortè Μῶρα. Michaël Psellus de facultate aliment. MS. τὰ συκάμινα, ἃ δὴ καὶ μῶρα καλοῦνται, ὑγραίνουσι μὲν πάνυ.

N.

NΑΓΕΥ'Σ. Vide κόπαιον.

ΝΑΖΗΡΑΓΟΙ. *Adde in fine.* Observat porro Epiphanius hæresi 29. n. 1. & 6. Christanos primitus Ναζωραίοις appellatos, interdum etiam ac exiguo tempore Ἰεσσαίοις, antequam Χριστιανοὶ Antiochiæ appellari cœpissent. Ubi consulendus Petavius.

ΝΑΚΑΒΑΛΟ'Ν. Vide in Χαλβᾶν.

ΝΑ'ΚΑΥΘΟΝ. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. ναόκαυθον, οἱ δὲ νάκαυθον ὀνομάζουσιν, Ἰνδικόν ἐστιν ἄρωμα, &c.

ΝΑ'ΜΑ. *Post locum Nomocan. adde.* Balsamon ad Interrogationes Monachorum: εἰ δεῖ τὰ προσφερόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἤτοι προσφορὰς καὶ νάματα, ἀδιαφόρως ἐσθίειν τὸν ἱερέα, &c.

Νάμα ταύρου θυγατέρος, τὸ μέλι, in Lexico Botanico MS. Reg.

ΝΑΝΟΥ'ΧΑ. *Adde in fine.* Constantinus à secretis MS. lib. 1. καὶ ἄμισον Σαρακηνιστὶ νανοῦχα. Idem lib. 4. καὶ κάρυον Ἰνδικόν, καὶ ἄμι, τουτέστι νανοῦχα. *Ami*, apud Matthæum Silvaticum, est species Cimini, vel fructus Juniperi. Idem: *Nanachuc*, *ameos*. Lexicon Medicum Hispan. *Nanachac*, *ameos*, *que tiene los hoias como alcaravea*.

ΝΑ'ΡΘΗΞ. *Ante locum Nicetæ Paphlag. scribe.* Eudemus in Lexico MS. φέρδομος, νάρθηξ.

ΝΑΣΣΟΥ'ΡΗ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. καὶ τριβέσθω καλῶς ἐπιθέτων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ νασσούρης, τοῦτο γὰρ ὑγιαίνει αὐτούς. Infrà: καὶ μετὰ νασσούρης ἀλέμψεις αὐτούς. Apud Matthæum Silvaticum, *Nasur*, *Abrotanum* exponitur.

ΝΑΥ'ΚΛΗΡΟΣ, *Nauclerus*, *Navis Gubernator*. Schedographia MS. in Agapetum: κυβερνήτης, κυρίως ἐστὶν ὁ τὸ πλοῖον διεξάγων πρὸς εὔπλοιαν, ὃν οἱ κοινοὶ ναύκληρον φασίν. Rursum infrà: κυβερνήτης λέγεται ὁ ἐξωτὴς τῆς νηός, ἤγουν ὁ κοινῶς ναύκληρος. Vox veteribus nota.

ΝΑΥΚΟΤΙΛΤΗ'Σ. *Adde in fine.* Sed legend. Νακοπλτής. Vide Νακοπάπης.

ΝΑΥ'ΛΟΝ, *Psalterium*, *Nablum*. In Codice Reg. 2407. initio Enarrationum Nicephori Xanthopuli, hi Iambi præponuntur:

> Ψαλτήριον πέφυκα τῶν θείων λόγων,
> Τοῦτο δὲ ναῦλον καλεῖται παρ' ἑτέροις.

ΝΑΦΦΑ'Τ. Constantinus à secretis MS. cap. 127. ὥσπερ ὀρόβιον, αἱ πομφόλυγες λέγονται Σαρακηνιστὶ ναφφάτ.

ΝΕΚΡΟΧΕΙΡΟΤΟ'ΝΗΤΟΙ. *Adde in fine.* Vide Timotheum Presbyterum de Hæreticis n. 14. edit. Cotelerianæ, & Liberatum Diaconum cap. 20.

ΝΕ'ΜΕΚ. Lexicon Saracenico-Botanicum MS. βάλσαμος, σεσίμβελον, ἤδε σέη σάμψαρη, ἤδε καὶ νέμεκ.

ΝΕΝΟΥ'ΦΑΡ, *Nymphæa*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 77. & Symeon Genuensis ad Matthæum Silvaticum. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. νενούφαρ, ψυχρόν ἐστι καὶ ὑγρόν, &c.

ΝΕ'ΟΣ. *Lin.* 3. *post* verbi gratiâ, *adde.* In Acclamationibus factis in Concilio Ephesino, Celestinus & Cyrillus, duo Christianæ fidei columina, νέοι Παῦλοι dicuntur: Νέῳ Παύλῳ Κελεστίνῳ, Νέῳ Παύλῳ Κυρίλλῳ. Ita νέους, &c.

Ibidem in fine adde. Sub Constantino Copronymo, anno 25. ejusdem Augusti, extitit quidam Monachus inclusus in monte S. Auxentii, vitæ sanctitate & miraculis celeberrimus, ab eodem Imperatore post multos cruciatus neci datus, qui Στέφανος ὁ νέος Πρωτομάρτυρ dicitur à Theophane. Vide observata à Viro doctissimo Joanne Harduino in Nummis antiquis illustratis pag. 336. 337.

ΝΕ'ΠΕΤΟΣ, *Nepeta*, genus calaminthæ. Galenus lib. 1. de Remed. pag. 430. edit. Basil. ἐθαύμασα δὲ ἐν μόνον τοῦ νεωτέρου Ἀνδρομάχου, γράψαντος ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν συντίθησι τὴν ἀντίδοτον ἀντὶ καλαμίνθης τὸ νέπετον· Ῥωμαῖοι γὰρ οὕτω ὀνομάζουσι τὴν καλαμίνθην. ἐκ ἔχρην δ' αὐτὸν Ἑλληνιστὶ πάντα γράψαντα, τοῦτο μόνον ἐνθεῖναι Ῥωμαϊκὸν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Vide Ruellium lib. 3. cap. 30.

ΝΕ'ΠΟΥΣ. *In fine adde.* Arcadius in Grammatica MS. fol. 154. v. γέλως, ἔρως, νέπως.

ΝΕΡΟΦΙ'ΔΙΟΝ. *Post lin.* 1. *adde.* Glossæ interlineares MSS. in Dionysii Periegesin: ὕδρος δὲ ἐξαίφνης. νεροφίδιον παρ' ἐλπίδα.

ΝΕ'Τ, *Galla muscata*. Aëtius lib. 1. ex Codice Reg. Νέτ, τὸ ἐπιλεγόμενον Γαλία μοσχάτα, θερμόν ἐστι καὶ ξηρόν, &c. Michaël Psellus MS. de alimentorum facultatibus: τὸ λεγόμενον Νέτ, θερμόν ἐστιν καὶ ξηρόν ὠφελεῖ δὲ τὰς ψυχρὰς κεφαλάς. θυμιώμενον δὲ ὀνησι. τούτας, τὴν καρδίαν, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, κατὰ τὰς ἁπλῶν ἐξ ὧν συνεστάθη δυνάμεις ἐναργεῖ. σύγκειται δὲ ἐκ τῆς μόσχου, καὶ ἄμπαρ, τὸ ξυλαλόης Ἰνδικῆς. Dictionarium Medicum Hispan. *Ned*, *composition aromatica*, *o neda*. *Ned primum*, *sahumerio muy aromatico*.

ΝΕΥΡΟΒΑ'ΤΗΣ. Quærunt viri eruditi, qui intelligantur *Neurobatæ* apud Vopiscum in Carino, & Firmicum lib. 7. Math. qui denique Τειχοβάται apud eundem Vopiscum. Salmasius *Neurobatas* esse existimat, qui supra nervos ac fidiculas incedunt, seu fila tenuissima, βαδίζουσιν ἐπὶ χορδῶν λεπτῶν, ut loquitur Galenus in Exhort. ad artes, ita ut iis vix apparentibus, quasi in ventis ferri videantur: contra quam Σχοινοβάται, seu *Funambuli*, qui super funes crassiores inambulant. Sed aliter sentire liceat de Neurobatis, qui, aut fallor, non alii sunt ab iis qui nervis, vix revera apparentibus, in aërem machinis quibusdam tolluntur, ac etiam transversè aguntur, ut in ludis nostris hodiernis, quos vulgò *Opera* appellamus, fieri cernimus. Id omnino indicant verba Vopisci, quo loco ait Carinum ludos Romanos novis ornasse spectaculis: *nam & Neurobatem*, inquit, *qui velut in ventis cothurnatus ferretur, exhibuit: & Tichobatem, qui per parietem urso eluso cucurrit.* Ubi Neurobates Mercurii instar cothurnatus per aërem volitare indicatur. *Tichobates* autem pulcrè exhibetur in Diptychis Consularibus Leodiensi & V. Cl. Dom. *de la Mare*, ubi is per parietem sporta viminea inclusus currit, ursumque eludit, dum prehenso fune in altum se tollit. Vide Bulingerum lib. 1. de Theatro cap. 62. & alios.

ΝΕΥΣΙ'ΟΝ, in Glossis Botanicis ex Cod. Reg. 2690. κενταύρειον, *Centaurium*.

ΝΕ'ΦΑΛΟΝ. *Lin.* 1. *post* nubes, *adde.* Michaël Chortacius Cretensis lib. 1. de Sacerdotio: καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς ἱερωσύνης καὶ τὰ νέφαλα τοῦ ψεύδους τὰ ἀπομαυρώσουσιν.

ΝΕΦΕ'ΛΗ. *Lin.* 14. *adde.* Vide Gorræum in Νεφέλιον.

Ibidem lin. ult. ante Vide, *adde.* Clemens Alexandrinus lib. 2. Pædag. καὶ τῶν ὑαλίνων τῶν πεπλων τὰ πολυτελῆ καὶ ποικίλα ἱμάτια. Et lib. 3. cap. 3. χλανίσι δὲ διαφανέσι περιπεπημένοι. Adde Artemidorum lib. 4. cap. 16.

ΝΕΦΕΛΟΣΤΑ'ΣΙΑ, *Locus ubi feris capiendis retia tenduntur.* Eustathius ad Odyss. χ. ἰστέον δὲ ὡς ἔγνωσται μέχρι καὶ νῦν ἡ τῶν θηρατικῶν νεφελῶν χρῆσις πολλοῖς, παρ' οἷς καὶ νεφελοστάσια ὁ τόπος τῆς τοιαύτης διὰ δικτύων θήρας λέγεται.

ΝΕΩΚΟ'ΡΟΣ. *Lin.* 13. *post* dialogo 5. *adde.* Casauboni ad Monumentum Ancyranum, sub initium.

Ibid. pag. 996. *post* hauserit. *adde.* Aliud deinceps extitit totius Græciæ commune templum ab Hadriano institutum & conditum Athenis, quod Πανελλήνιον appellavit, ut est in Synagoge Historiarum Scaligeriana, ad quod referri debet Marmor Oxoniense pag. 95. quod quidem nummorum νεωκόροις spectare non potest, siquidem longè ante Hadriani tempora ii occurrunt.

ΝΕΩΡΗ'ΣΙΟΣ λιμὴν, apud Theophanem in Leontio, pro νεώσιον. Ita λιμὴν Ἰουλιανήσιος, Νικομηδήσιος, &c. apud eundem pag. 307.

ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΙ'. *In fine adde.* Leges Cypriorum MSS. οἱ λεγόμενοι νεωτερικοὶ καὶ θορύβους ἐν τῷ δήμῳ ποιοῦντες, &c.

ΝΗΣΤΕΙ'Α. *Adde in fine.* Præterea quæ habentur apud Anastasium Sinaïtam de tribus Quadragesimis, Anastasium Cæsariensem de Jejunio Deiparæ, & Niconem, apud eruditum Cotelerium tom. 3. Monument. Eccl. Gr. à pag. 425. ad pag. 444. ubi de variis Græcorum Quadragesimis.

De quatuor hisce Jejuniis multa habentur in Interrogationibus Monachorum in Synodo CP. sub Alexio Comneno, ubi Balsamon ait, τὴν νηστείαν τῶν τοιούτων τεσσάρων ἑορτῶν ἀπαραίτητον εἶναι, τὴν δὲ ποσότητα τῶν ἡμερῶν ταύτης μὴ εἶναι εἰς πάντας ἰσάριθμον, &c.

ΝΙ'ΒΑ, in Lexico Nicodemi, χιόνα· καλεῖται δὲ οὕτω καὶ κρήνη ἐν Θρᾴκῃ. *Nix, Nives.*

ΝΙ'ΚΑ. *Lin.* 2. *post* adprecarentur: *adde.* de qua formula consulendus Casaubonus ad Suetonium in Julio cap. 1.

In fine adde. Zonaras lib. 12. Annal. n. 5. de Commodo Imp. Ἀμαζόνιε νικᾷς, κράζειν συνεχῶς ἐκέλευον.

ΝΙΚΕΣΤΟΝΑ'ΡΙΟΣ, in Lexico MS. Eudemi, βασανιστὴς, δήμιος. Ita in litt. N. sed legendum, Κυεστονάριος.

ΝΙΚΟ'ΛΑΟΣ. *Adde in fine.* Vocis etymon ab Arabica, quæ palmam & dactylum significat, arcessit vir doctissimus Steph. *le Moine* tom. 2. var. Sacror. pag. 86.

ΝΙ'ΜΑ. *Post* manibus. *adde.* Dorotheus doctr. 1. μετὰ δὲ τὸ νίψασθαι τὸν ἅγιον Βασίλειον λαμβάνει καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος τὸ νίμα, &c.

ΝΙ'ΝΟΣ, *Elenium.* Galenus de Theriaca ad Pisonem: ἐπὶ τοῦ ἐλενίου μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων νίνου καλουμένης.

ΝΙΟΡΙ'Σ, *Nardus silvestris.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. νιορὶς, τὸ ἄσαρ, καὶ νάρδον ἀγρίαν.

ΝΙΣΤΙ'Α. *In fine adde.* Compositio atramenti ex Cod. Reg. καὶ βάλε τὸ κιννάβαριν ἔσω εἰς τὸ κομίδι, καὶ ἔασον εἰς τὴν νιστίαν, καὶ ἂς χόχλισε. Vide Ἰσία.

ΝΙΤΖΟ'ΚΟΚΚΟΝ. Lexicon MS. Neophyti: κάσαμον, τὸ νιτζόκοκκον. ἕτεροι φασὶν τὸν καρπὸν τοῦ βαλσάμου. Matthæus Silvaticus: *Cassamum, panis porcinus, i. malum terræ, ciclamen.*

ΝΙΧΕ'ΔΩΡ. Constantinus à secretis MS. lib. 3. λαβὼν σμύρναν, νιχέδωρ, καὶ πίπερ, &c. Infrà: ὡς τὸ νίτρον, καὶ τὸ κέδεαρ, καὶ νιχέδωρ, καὶ τὸν χυλὸν κραμβῆς, &c.

ΝΙ'ΨΙΜΟΝ. *Adde in fine.* Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Ἀπελθε, ἐπίδος τὸ θερμὸν νίψιμον τοῖς πατέρας.

ΝΟΚΕΡΙ'Α. *Adde in fine.* Constant. à secretis MS. lib. 1. εἰ δὲ πάλιν, ἤγουν νοκερία ἑψηθῇ μετὰ ὕδατος, &c. Apud Matthæum Silvaticum, *nucaria* exponitur *nux muscata*, sed aliud est νοκερία.

ΝΟΜΙΚΟΙ'. *Pag.* 1009. *lin.* 17. *post* ἐλευθερίας. *adde.* Cur verò ita appellati Tabelliones, indicat Casaubonus ad Sueton. in Nerone cap. 33. *Adde in fine.* De hac voce vide Scaligerum in Serrarii Trihæresion cap. 11.

ΝΟ'ΜΙΣΜΑ. Epiphanius de mens. & ponderib. νόμισμα, λίτραι ρκέ. νόμισμα ἄλλων γραμμάτων.

ΝΟΜΟΚΑΝΩ'Ν. *Post lin.* 2. *adde.* Anastasius Episcopus Cæsareæ Palæstinæ de Jejunio Deiparæ: ἕτερον δέ ἐστι τὸ τοιοῦτον συνοδικὸν παρὰ τὸ λεγόμενον νομοκάνονον, ὡς τοῦ μὲν πάσας ὁμοῦ τὰς ἁγίας συνόδους καὶ τοὺς θείους κανόνας, καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους κατέχοντος· τοῦ δὲ μόνας τὰς τρεῖς συνόδους, καθὼς προείπομεν.

ΝΟ'ΜΟΣ. *In fine adde.* νόμον, pro terræ tractu apud Ægyptios ex Josepho, Agatharchide cap. 9. Epiphanio hæresi 24. n. 11. & aliis sumi pridem annotatum.

ΝΟ'ΝΝΑΙ. *Post locum Theodori Lect. adde.* Michaël Psellus in Iambis MSS. de Kalendis, Nonis & Idibus:

Καὶ μὴν ἕκαστος ταῖς δὲ μερεῖται μόναις
Πρώταις Καλάνδαις, εἶτα Νόναις, καὶ τρίτον
Εἰ δοὺς μερισμαῖς καὶ διηρεθμέναις.

ΝΟΠΑ'ΤΖΙΑ. Vide in Ἀρτζουείτης.

ΝΟΤΑ'ΡΙΟΣ. *Lin.* 2. *adde.* Etymologicum ex Orione Thebano MS. νοτάριος, ἢ διὰ τὸ νότα Ῥωμαῖοι, ἢ ὁ νοήματα τηρῶν. Maximus Planudes in Scholiis MSS. ad Hermogenem pag. 77. Cod. Reg. γραμματοκύφων, οἱονεὶ νοτάριος· καὶ γὰρ ὁ Αἰσχίνης ὁ γραμματεύς. *Pag.* 1005. *lin.* 3. *post* ἐδίδασκεν. *adde.* Agathias lib. 4. inic. παρῆσαν δὲ αὐτῷ ἄνδρες γράφειν τε ἐς τάχος πεπαιδευμένοι, καὶ ἐπαποσχεδίως ἀναλέγεσθαι τὰ γεγραμμένα.

ΝΟΥ'ΚΟΥΑ, in Lexico Botanico Saracenico MS. τὰ ἀστράγαλα, *vertebra colli.* Matthæus Silvaticus: *Nuco, Arab. spina, al. medulla, pars posterior capitis.* Vide Glossar. med. Latinit. in voce *Nucha.*

ΝΟΥΜΒΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Nubere.* Eudemus in Lexico MS. νυμβατεύει, ἐγγαμεῖ.

ΝΟΥ'ΜΕΡΑ. *Lin.* 1. *post* cohortes. *adde.* Ulpianus lib. 42. D. de Testamento milit. *Qui nondum in numeris sunt, licèt etiam lecti tyrones sint, & publicis expensis iter faciant, nondum milites sunt, debent enim in numeros referri.* Vopiscus in Probo, *tirones numeris interserere*, dixit. *Post locum Suidæ, scribe.* Eudemi Lexicon MS. νούμερον, τάγμα στρατιωτικόν.

ΝΟΥΜΙ'ΟΝ. *Post locum Cedreni, adde.* ὁ δὲ νοῦμμος δοκεῖ μὲν εἶναι Ῥωμαίων τοὔνομα τοῦ νομίσματος· ἔστι δὲ Ἑλληνικὸν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ Δωριέων.

ΝΥ'ΜΦΗ, pars aratri sic dicta. Proclus in Hesiodi ἔργα lib. 2. τὸ δὲ ἔλυμά ἐστι τὸ ἐμβληθὲν εἰς τὸ τὴν ὕνιν κατέχον ξύλον κατὰ τὸ ἄκρον, ὃ καλοῦσι νύμφην, ὃ κατὰ θάτερον μέρος τὸ ἄνω συγγόμφωται πρὸς τὸν γύην.

ΝΩΒΕΛΙ'ΣΙΜΟΣ. *Lin.* 3. *post* donavit. *adde.* Michaël Psellus lib. 5. hist. MS. de Calaphata Imp. ὁ μὲν πίνω Καῖσαρ, ὁμοῦ τε βασιλεὺς ἀνηγορεύεται, καὶ τὴν τοῦ Νωβελισίμου ἀξίαν ἀνάγει τὸν Κωνσταντῖνον. *Ibid. lin.* 44. *post* inventa. *adde.* Joannis Tzetzæ Epist. 3. in MS. Cod. inscribitur Michaëli Taronitæ Πρωτονωβελισίμῳ. *In fine vocis* Πρωτονωβελίσιμος *adde.* In alio Cod. Reg. 3526. dicitur præterea μέγας Χαρτοφύλαξ Περιμβολίτης.

Ξ.

ΞΑΤΟΡΕΥ'ΕΙΝ. *In fine adde.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi:

> Διακόνους, καὶ κλησιαστικοὺς, καὶ τοὺς ξαγορευτάδες.

ΞΑΝΑ', τὰ νικητήρια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. ubi leg. ξοανά.

ΞΑΝΘΟΙ'. *Adde in fine.* Priscus Rhetor in Legat. pag. 40. ait se Romæ Regis Francorum filium vidisse, legationem obeuntem, μήπω ἰούλου ἀρχομένου, ξανθὸν τὴν κόμην τοῖς αὐτοῦ περικεχυμένην διὰ μέγεθος ὤμοις. Danielis Visiones ex Cod. Reg. 1845. καὶ κρατήσει ἐπὶ τὴν Επτάλοφον τὸ ξανθὸν γένος ἐξ ἀπέντε, καὶ φυτευτήσονται ἐν αὐτῇ λάχανα, &c.

ΞΑΝΘΟ'ΣΠΕΡΜΑ, *Morum.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ξανθόσπερμα, τὰ μόρα.

ΞΑ'ΝΝΙΟΝ, in Lexico MS. Eudemi, κτένιον ὃ φοροῦσιν αἱ γυναῖκες ἐν τοῖς ἀναδέμασιν, ὁ κόσμος γυναικὸς χρυσοῦς ἐπὶ κεφαλῆς. Hesychius & Phavorinus ξάνιον habent.

ΞΕΛΕ'ΧΗΜΑ. Franciscus Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 225. λαχαὶς καὶ τέτοια ξελεχήματα, καὶ ἐξκαλεσίματα σύρνουσι πολλὰ καὶ παντοῖα σκάνδαλα εἰς ταῖς φαμιλίαις, καὶ ξεκκουμπίζουν πολλαῖς βολαῖς τὰ σπίτια.

ΞΕΝΟΔΟ'ΧΙΟΝ. *Post locum Phavorini, adde.* Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ cap. 31. καὶ καθίσησιν ἕτερον ξενοδοχεῖον πρὸς τὴν τῶν ἐρχομένων ἀπὸ ξένης ἀνάπαυσιν.

ΞΕΝΟΧΑ'ΡΑΓΟΣ. *Adde in fine.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Φρύδια ξενοχάραγα, ὡραιοπικὰ ματάκια.
> Καὶ σήθη ὥσπερ μάρμαρα, καὶ βυζία κανάκια.

ΞΕΠΤΕ'ΡΙΟΝ. *Adde in fine.* Vox deducta ab ὀξύπτερος & ὀξυπτέριον. Ita enim accipiter appellatur in Epist. S. Barnabæ.

ΞΕΡΕΙ͂Ν, *Vomere.* Lexicon MS. Reg. ἐμῶ, τὸ κοινῶς ξερῶ.

ΞΕ'ΣΤΗΣ. *Lin. 15. post* alii. *adde.* Galenus lib. 1. de composit. medicam. gener. pag. 328. ξέστου δὲ νομίζω μεμνῆσθαι τὸν Ηραν τοῦ Ρωμαϊκοῦ· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Αθηναίοις, οὔτε τὸ μέτρον ἦν, οὔτε τοὔνομα τοῦτο. νυνὶ δὲ ἀφ' οὗ Ρωμαῖοι κρατοῦσι, τὸ μὲν ὄνομα τοῦ ξέστου παρὰ πᾶσιν ἐστὶ τοῖς Ελληνικῇ διαλέκτῳ χρωμένοις ἔθνεσιν. αὐτὸ δὲ τὸ μέτρον οὐκ ἴσον τῷ Ρωμαϊκῷ. χρῶνται γὰρ ἄλλοι ἄλλῳ ξεσταίῳ μέτρῳ· παρὰ γοῦν τοῖς Ρωμαϊκοῖς, ὁ ξέστης ἔχει μίαν λίτραν καὶ ἡμίσειαν, καὶ ἕκτον, ὡς εἶναι τὰς πάσας οὐγγίας κ'. ἃς τὸ πολὺ τοῖς κέρασι μετροῦσιν ὀντετμημένοις ἔξωθεν γραμμαῖς κυκλοτερέσιν· ἔνιοι δὲ ψευδῶς ὑπειλήφασι τὸν Ρωμαϊκὸν ξέστην ὀκτωκαίδεκα μετρικῶς ἔχειν οὐγγίας. ἔοικεν οὖν ὁ Ηρας ὅταν κοτύλην γράφῃ, τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ξέστου σημαίνειν, ἤτοι δὲ τὰς θ'. δηλοῖ οὐγγίας ἐκ τοῦ λιτραίου κέρατος, ἢ τὰς δέκα, τοῦτο γὰρ ἄδηλον. *Post locum ex Didymo adde.* Eustathius ad Od. γ. ἔοικε μὲν λέγειν λέβητα, τὴν πρόχοον, ἤτοι τὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον ξέστην, περιέχοντα χέρνιβα, ὅ ἐστιν, ὕδωρ κατὰ χειρῶν. Ita in Excerptis veteris Glossarii, *aquam manibus*, ὕδωρ πρὸς χεῖρας. Vide Glossar. med. Lat. in *Aquamanile.* Adamantinus de ponderibus & mens. MS. τὸ Ιταλικὸν κεράμιον ἔχει μη ξέστια, χοὰς η'. κοτύλας ϙς. ὁ δὲ ξέστης οὕτως γραφήσεται (ξε'.) ἔχει δὲ αὐτὸ κεράμιον, χήμας ρλε'. μύστρα μεγάλα σπη'. ὀξύβαφα τπδ'. κυάθους φμ'. &c.

ΞΕΣΤΟ'Σ. Joannes Diaconus in Hesiodi Scutum Herculis pag. 198. τὴν δὲ μέσην ξεστὴν, διὰ τὸ μέσον τοῦ βέλους ξύλου ἐστὶ ξεστόν.

ΞΗΡΟΚΟΙΤΙ'Α. *Adde in fine.* Nicephorus Presbyter in Vita S. Andreæ Sali MS, μὴ γευσάμενος, ξηροκοιτῶν, χαμευνῶν, &c.

ΞΗΡΟ'ΚΟΛΛΑ, *Gluten, Colla.* Aëtius lib. 2. cap. 222. κόλλαν, ἣν ἔνιοι ξηρόκολλαν καλοῦσι, &c.

ΞΗΡΟΠΥ'ΡΙΟΝ, *Furnus igne calefactus.* Acta spuria S. Meletii n. 48. ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι αὐτοὺς ἐν τῷ χωρίῳ ἐπιλεγομένῳ Καυδακορεὺς, ὅπου ἦν ὁ φοῦρνος ἡτοιμασμένος καὶ πεπυρωμένος σφόδρα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ιδοὺ, ἡτοίμασα ὑμῖν ξηροπύριον, &c.

ΞΗΡΟΦΑΓΙ'Α. *In fine post* pallio, *adde.* Cotelerium ad lib. 3. Hermæ cap. 3.

ΞΥΛΟ'ΚΟΛΛΑ, *Gluten, Colla.* Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. ταυροκόλλα, ἤδε ξυλοκόλλαν ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν γιγνομένη, &c.

ΞΥΛΟ'ΛΑΒΟΝ, *Manubrium ligneum.* Acta spuria S. Meletii n. 57. καὶ ἀνοίξαντες τὰ στόματα αὐτῶν μετὰ ξυλολάβων, ἐνέχεαν τὸν μόλυβδον εἰς τὰ στόματα αὐτῶν.

ΞΥΛΟΛΕΤΑ'ΡΙΟΝ. Constantinus à secretis MS. cap. 135. καὶ ἑψήσας μέχρι συστάσεως, θὲς ξυλολετάριον α. καὶ καρυόφυλλα, καὶ θὲς εἰς βυκίον.

ΞΥ'ΛΟΝ, *Nervus*, &c. *Lin. 4. post* deducebantur, *adde.* Eudemus in Lexico MS. πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ ἡ ποδοκάκη· πέντε γὰρ ὀπὰς ἔχει, δι' ὧν οἱ πόδες καὶ αἱ χεῖρες ἐμβάλλονται. *Ibidem pag. 125. lin. 21. post* 149. *adde.* Stephanum *le Moine* tom. 2. varior. Sacror. pag. 500.

ΞΥΡΑ'ΦΙΟΝ. *In fine post* ξηρίον, *adde.* In Cod. Reg. 3497. fol. 159. v. describitur φάρμακον τὸ ξυράφιον λεγόμενον ποιὸν πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου συκώδη ἐξανθήματα.

O.

ΟΓΚΟΤΡΑ'ΦΟΣ. Anonymus Medicus ex Codice Reg. 2147. fol. 57. v. de conceptione: ὅταν οὖν ὁ γόνος ἀνέλθῃ, καὶ καταλάβῃ τὴν μόρφωσιν τοῦ ὀγκοτράφου, ἐκεῖ διαμένει ὅλας τὰς ὥρας κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν. Occurrit ibi non semel.

Ο'ΔΗΓΗΤΡΙ'Α. Epitheton Deiparæ, de quo pluribus egimus in Constantinopoli Christ. lib. 3. cui complures ædes sacras hac nomenclatura dicatas legere est, tum Constantinopoli, tum in aliis civitatibus, atque adeo Monembasiæ, ut docet Paulus Episcopus Monembasiensis de S. Martha, quæ dicitur fuisse Ηγουμένη τοῦ πανσέπτου ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῇ θεοφρουρήτῳ πόλει Μονεμβασίας κάτωθεν τῆς Οδηγητρίας τοῦ αὐτοῦ κάστρου ἄνωθεν τοῦ Βλυχροῦ ὕδατος.

Ο'ΔΟΣΤΑΣΙ'Α, *Viarum observatio, custodia.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 8. πολλὰς γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁδοστασίας συνέβαινεν ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις γίνεσθαι· τοῖς δὲ περὶ τὴν διακονίαν ἀσχολουμένη διαπαντὸς, ἔλουεν τοὺς ἀσθενοῦντας ἀδελφοὺς ἡμῶν, παρέχουσα πλείστην τὴν προχωροῦσαν αὐτοὺς δαπάνην. Vide Οδοσρωσία.

Ο'ΖΗΛΙ'ΔΑ, *Marrubium.* Lexicon Botanicum MS. μαρώβιος, ἡ ὀζηλίδα.

Ο'ΘΟ'ΝΗΝ καθέλκειν, in re navali, quod vulgò dicimus, *baisser le pavillon*, apud Nicephor. Gregoram lib. 6. hist. ineditæ cap. 8. καὶ τὴν ὀθόνην καθέλκειν ἐκέλευον.

ΟΙ'ΚΟΝΟΜΙ'Α. *In fine subde.*

Οἰκονομία, *Sacrificium incruentum, Missa.* Epiphanius in Expositione fidei n. 22. ἐν ἔθει δὲ ἐπιτελεῖς λατρεία οἰκονομίας ἐν τῇ πέμπτῃ γίνεται ὥρα ἐννάτῃ, καὶ οὕτως ἀπολύει μενόντων ἐν τῇ αὐτῇ ξηροφαγίᾳ. Et n. 23. ἐπὶ δὲ τῶν τελευτησάντων ἐξ ὀνόματος τὰς μνήμας ποιοῦνται, προσευχὰς τελοῦντες, καὶ λατρείας, καὶ οἰκονομίας. Idem hæresi 75. n. 3. τὴν οἰκονομίαν τῆς λατρείας ποιεῖ ὁ Επίσκοπος, καὶ ὁ Πρεσβύτερος ὡσαύτως.

ΟΙ'ΚΟ'ΠΕΔΟΝ, Eustathio ad Iliad. λ. *Ædificium, Area futuri ædificii.* Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis jun. Stylitæ n. 226. σκάπτων ἐν οἰκο-

ὢ οἰκοπέδοις, μήματί τι ϖεὶ τυχὼν, καὶ τοῦτο διορύξας.

ΟἾΚΟΣ, *Ecclesia, ædes sacra.* Glossæ Lat. Gr. *ædes*, αὐλαὶ, ναοί. Glossæ Basilic. οἶκος, οἱ ναοί. Chronicon Paschale passim ea notione hanc vocem usurpat an. 1. & 4. Marciani, an. 7. & 11. Leonis M. ut alios prætercam. Vide Glossarium med. Lat. in *Ædes*.

ΟἸΚΟΥΜΕΝΙΚΌΣ. *Post locum Theodoreti, adde.* Gregorius Nazianzenus de S. Athanasio: ἔμελλεν τῆς οἰκουμένης τὴν ἐπιστασίαν ἀναδέξασθαι. Sed & hodie Alexandrinus Pontifex Κριτὴς τῆς οἰκουμένης inscribitur.

ΟἸΚΟΦΥΛΑΚΕΣ. *In fine adde.* Propriè igitur sunt Οἰκοφύλακες, qui Latinis dicuntur *Domisedæ*; quod quidem epitheton matribusfamilias præsertim convenit, quibus *domum servare, lanam facere*, pro laude ducitur, ut est in veteri inscriptione. Alia à Sponio relata in Miscellan. eruditæ Antiq. pag. 151. HIC SITA EST AMYMONE MARCI OPTIMA ET PVLCHERRIMA LANIFICA PIA PVDICA FRVGI CASTA DOMISEDA.

ΟἾΝΟΣ. Vinorum varia genera refert Lexicon MS. Neophyti, quæ hîc describam: Οἶνος ἀνθοσμίας, ὁ εὐώδης καὶ ἡδύς. Οἶνος ἀνδρεῖος, ὁ εὔπονος καὶ αὐστηρὸς, ὁ αὐτὸς καὶ οἶνος οἰνώδης λέγεται. Οἶνος στραῖος, τὸ ἕψημα. Οἶνος ἀμιναῖος, τὸ ἐκ τῶν ἀώρων σταφυλῶν γλεῦκος. Οἶνος Ἰταλικὸς, ὁ Φραγγικός. Οἶνος θυραῖος, ὁ ἀπὸ τῆς θύρας. Οἶνος Φαλαρῖνος, ἢ Σικελικός. Οἶνος μυρτίτης, ὁπὸς τῶν μελαίνων μύρτων, ἢ ὁ Φραγγικὸς μέλας. Οἶνος πρότροπος, ὁ πρωτοπάτης, ὃν πρότερον λέγουσι.

ΟἸΣΜΟΣ. Vide Ἰσμός.

ὈΚΝΑ. *Adde in fine.* Occurrit hæc vox, sed alia ut videtur notione, apud Epiphanium in hæresi Apostolic. n. 3. ubi partes navis recenset: ἱστίων τε καὶ πηδαλίων, ὄκνων τε καὶ αὐχενίων, οἰάκων τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἐκ διαφόρων ξύλων ἐχ. τῆς συναγωγήν.

ὈΛΕΑΡΙΟΣ. S. Epiphanius hæresi 30. n. 24. ἦλθεν εἰς αὐτὸ τὸ λουτρὸν· καὶ γνώμενος πρὸς τὸν εἰωθότα ὑποδέχεσθαι τῶν λουομένων τὰ ἱμάτια, ἤρετο ὡς ἔνδον εἶεν ἐν τῷ βαλανείῳ. ὁ δὲ ὀλεάριος ἐπὶ τῷ φυλάττειν ἱμάτια ἐπιεσκαρπιρῶν· ἐν τοῖς γὰρ γυμνασίοις ἔργον τοῦτο ὑπάρχει πορισμοῦ ἕνεκα τῆς ἐφημέρου τροφῆς, ἔφη τῷ Ἰωάννῃ, &c. Idem fortè qui ἀλειπτὴρ apud Pollucem, qui & ἀλειπτήριον partem balnei vocat lib. 7. Σπολιάριος legendum conjicit Petavius. Vide Glossar. med. Lat. in *Spoliarium*. Capsarios, qui vestimenta in balneis mercede servant, vocant Latini. Vide Cujacium lib. 5. Observat. cap. 8. & Glossar. in Καψάριος.

ὉΛΟΚΟΤΊΝΗΝ. *Lin. 5. post* sonat. *adde.* Eudemus in Lexico MS. δηνάριον, εἶδος ἀργυρείου ὁλοκοτίνου. Joannes Carpathi Episcopus in Narr. MSS. de Anachoretis: θέλει ἵνα κρατήσῃ ἑαυτῷ δύο ὁλοκότινα λόγῳ ἀσθενείας σώματος. Infrà, νομίσματα vocat, ut & fol. 244. Cod. Reg.

ὈΜΒΡΟΔΕΚΤΗΣ. *Adde in fine.* δοχεῖον nudè dicitur Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Sabæ cap. 67.

ὉΜΙΛΕΪΝ. *Post locum Vitæ S. Pelagiæ, subde.* Προσομιλεῖν. Chronicon Paschale an. 42. Theodosii jun. ἐκεῖ ἐπίσκοπον ἐποίησεν. ἤτησαν αὐτὸν προσφωνῆσαι· ὅστις ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀνέβη προσομιλῆσαι.

ὈΜΜΆΤΗ. *Post lin. 3. scribe.* Joannes Carpathi Episcopus in Narrationibus de Anachoretis, MS. καὶ θεωρεῖ ὁ γέρων ἄνθρωπον ἀπὸ ὀμμάτων, γυμνὸν, καθήμενον εἰς τὴν πλατείαν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 62. ἀπὸ ὀμμάτων δὲ τῷ σώματι γεγονὼς ἐκ τε τῶν παννύχων ἀγρυπνιῶν καὶ τῶν πολλῶν δακρύων.

ὈΜΜΑΤΟΦΥΛΛΟΝ. *Adde in fine.* Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: καπίπλασαν αὐτῷ τὰ βλέφαρα, τὰ ὀμματόφυλλα Infrà, ὀμματόφυλλα scribitur.

ὈΜΝΕΕΙΝ, pro ὀμνύειν, *Jurare*. Gregorius Hieromonachus de Dogmat. Eccles. ἐκεῖνος ὅπου ὀμνέει εἰς τὸν οὐρανὸν, ὀμνέει εἰς ἐκεῖνον, ὅπου κατοικᾷ εἰς οὐρανόν.

ὉΜΟΛΟΓΗΤΗΣ. *Post locum Cantacuzeni, adde.* Ὁμολογήτρια, de femina, apud Epiphanium hæresi 68. n. 5.

ὍΜΟΡΦΟΣ. *In fine subde.* Ὀμορφοσύνη, *Pulchritudo, forma.* Glossæ MSS. interlineares ad Phocylidem:

Συγγόνοις φιλότητα νέμειν ὅσιον τ' ὁμονοίαν.

Παρέχειν δίκαιον ὀμορφοσύνην.

ὈΜΦΑΛΙΟΝ. *Pag. 1004. lin. 31. post* surtaria. *adde.* Præterea Eusebii pag. 238. & Casaubon. ad Sueton. in Caligula cap. 16.

ὈΜΦΗ. Galenus lib. 1. de Remed. pag. 434. edit. Basil. διὸ καὶ τὰς ὀμφὰς ὀνομαζομένας βαρβάρῳ γλώττῃ προσθήκῃ λαμβάνειν.

ὈΝΟΚΛΕΙΑ, *Anchusa prima*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 25.

ὌΝΟΜΑ. *Post locum Antiochi, adde.* ut & Martyrium S. Philetæri n. 16. 19.

Ὄνομα δοῦναι dicuntur Baptizandi. Timotheus Patriarcha Alexandrinus in Responsis Canonicis: ἐὰν γυνὴ κατηχουμένη δέδωκε τὸ ὄνομα αὐτῆς ἵνα φωτισθῇ, καὶ περὶ τὴν ἡμέραν τοῦ βαπτίσματος γέγονεν αὐτῇ τὸ κατ' ἔθος τῶν γυναικῶν, &c. Vide Glossar. med. Lat. in *Nomen dare.*

Ὄνομα, *Persona.* *Post locum Ammonii, scribe.* Joannes Carpathi Episcopus de Anachoretis, MS. ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἀββᾶ Ἀντωνίου ἐκάθηντο ἑπτὰ ὀνόματα, &c.

ὈΞΙΓΓΟΣΑΠΟΥΝΟΝ, *Sapo cum adipe*, cujus conficiendi ratio describitur in Cod. Reg. 3178. fol. 7. v. Vide Ἀξούγγιον.

ὈΞΥΛΑΒΗ. *Adde in fine.* & Chronicon Paschale.

ὈΠΤΙΜΑΤΟΙ. *Pag. 1050. lin. 6. post*, &c. *adde.* Hos *Optimates* intelligi in Epistola Aureliani Imp. apud Vopiscum in Bonoso censet Casaubonus: *Superioribus literis scripseram, ut Optimates Gotthicas apud Perinthum collocares, decretis salariis*, &c.

ὌΡΓΑΝΟΝ, *Organum*, de quo instrumento musico, à Græcis reperto, egi in Glossario med. Lat. Illud fortè intellexit, tametsi id omnino non ausim asserere, Theophanes an. 4. Constantini & Irenes: ἐξῆλθεν ἡ βασίλισσα Εἰρήνη σὺν τῷ υἱῷ αὐτῆς καὶ δυνάμεως πολλῆς ἐπὶ τὴν Θρᾴκην, ἐπιφερομένη ὄργανα καὶ μουσικὰ, &c. Chronicon MS. Symeonis Logothetæ habet, ὄργανά τε καί. Idem anno 2. Philippici: ἔδοξε τῷ βασιλεῖ τῷ σαββάτῳ τῆς ν. καβαλλάριον μετὰ δοχῆς καὶ ὀργάνων εἰσελθεῖν.

ὈΡΔΙΝΟΣ. Scholiastes MS. ad Philostrati Imagines: στίχος, ὁ ἔμμετρος λόγος, καὶ ὁ κοινῶς ὄρδινος.

ὈΡΔΙΝΙΑΓΟΣ, *Ordinatus.* Etymologicum MS. παλαιστὴ, ἡ τῶν τεσσάρων δακτύλων ὀρδινιαία σύνταξις.

ὈΡΘΟΜΑΡΜΑΡΩΣΑΙ. *Post loc. ex descript. S. Sophiæ, adde.* Codex Gr ex Bibl. Pelleteriana: αὐταὶ σκίασι μακροῖς καὶ λεπτοῖς ὑπερειδόμεναι προσεγγίζον τῷ τῆς ὀρθομαρμαρώσεως τοίχῳ.

ὈΡΚΟΜΟΤΙΚΟΝ. *In fine adde.* Threnus MS. de capta Constantinopoli:

Μηδὲ δέκτη ὀρκομοτικὰ, μηδεὶς αὐτὸν πιστεύσῃ.

ὈΡΜΑΖΕΙΝ. *Lin. 7. post* volunt. *adde.* Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. ὀρμασθῆναι, ἀντὶ τοῦ ἁρμοσθῆναι.

S. Ephræm MS. Cod. Reg. fol. 159. γεμίσκος τις ἦν ἔν τινι χώρᾳ, καὶ ὁρμάσατο ἑαυτῷ τρεῖς παρθένους, καὶ ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν. Infrà innuitur cum his duntaxat sponsalia contraxisse. Epiphanius hæresi 78. ἀπὸ τῶ ὁρμαθῶναι αὐτὼ αὐτῷ. Idem, seu alius, de laudibus Deiparæ: ὡρμὰ τῆς Παρθένου εἰς τὸ μονογενῆ Υἱόν.

ΟʹΡΜΗΝΟΝ, *Urtica.* Aëtius MS. lib. 1. περὶ ἀκαλήφης ἢ κνίδης· ἕτεροι δὲ ταύτην ὅρμινον καλοῦσιν.

ΟʹΡΝΕΟΣΟΦΙΚΟʹΝ, ita inscribuntur libri de Falconum curatione & nutritione in Cod. Reg. 3137. quorum alter est Demetrii Constantinopolitani, quosque ex eo Codice edidit Nic. Rigaltius Parisiis an. 1612.

ΟʹΡΟΘΕΣΙΟΝ, *Terminus, finis.* Glossæ interlineares MSS. ad Phocylidis versus argenteos: μὴ δ᾽ ὅρ᾽ ὑπερβῇς, τὰ ὁροθέσια.

ΟʹΡΦΑΝΟΙ, *Pueri*, &c. *Lin.* 4. *post* assumerentur. *adde.* Scholam verò Cantorum ex Orphanotrophiis fuisse suppletam docet Diurnus Romanus cap. 7. tit. 19.

ΟʹΡΦΑΝΟΤΡΟʹΦΟΣ. *Lin.* 7. *post* curator. *adde.* Lex 32. C. de Episcop. & Cleric. de Orphanotrophis: *Qui quidem pupillorum sunt quasi tutores, adolescentium verò quasi curatores.*

ΟʹΣΠΙΤΙΟΝ, in Σπίτιον. *Post loc. Gloss. adde.* Bartholomæus Edess. in Confut. Agareni pag. 387. καὶ σὺ δούλευε ἐμὲ εἰς τὸ σπίτι μου.

ΟʹΣΤΙʹΑ. *Post locum Cyrilli, adde.* Eudemus in Lexico MS. ὀστία, παρὰ Ῥωμαίοις ἡ θύρα. καὶ ὀστιάριον τινὲς διὰ μέγα τοῦ ω.

ΟʹΣΤΡΑΚΟΛΕʹΠΙΑ, *Murices.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 2147. κήρυκες, τὰ ὀστρακολέπια.

ΟʹΤΙ. *In fine subde.*

Ὅτι, vox, ferè semper ac passim præponitur orationibus, vel dictis directis, apud scriptores paullo recentiores, tametsi redundet, nec Latinè verti debeat.

ΟΥʹΕΤΕΡΑΝΟʹΣ, *Veteranus.* In inscript. apud Sponium sect. 10. n. 37. Flavius Julianus dicitur ΟΥΕΤΕΡΑΝΟΣ ΛΕΓΕΩΝΟΣ Η ΣΕΒΑΣΤΗΣ, *teranus Leg.* VIII. *Aug.* in Latina. Epiphanius hæresi 65. n. 1. Μαυιχαῖοι, οἱ καὶ Ακουανῖται λεγόμενοι, διά τινα οὐέτεραιον, ἀπὸ τῆς Μέσης τῶν ποταμῶν Ακουᾶν οὕτω καλούμενον. Glossæ Basilic. βετεράνης, ὁ παλαιωμένος. Βετεράνος ὁ γέρων. βετεράνος, τουτέστι γέρων. Hinc

Οὐετερανίζειν, *Veteranorum instar vacationem sibi sumere, ac secedere.* Ita Petavius ad hunc locum ejusdem Epiphanii lib. de mens. & pond. παυσαμένου δὲ τοῦ διωγμοῦ, βασιλεύει Διοκλητιανὸς ἄλλον ἕνα ἐνιαυτὸν, καὶ παύεται τῆς βασιλείας, οὐετερανίσας. Posset etiam forsan referri hæc vox ad *Vetranionem*, quem Οὐετρανίωνα vocat Philostorgius, qui assumptâ purpurâ sub Constantio, ac dimissâ, privatam vitam deinceps egerit; ita ut istud vocabulum in proverbium abierit de his qui regnum abdicabant. Vide Βετράνος.

ΟΥʹΖΟΥʹΝΤΖΑΡΣΙ. Anonymus Medicus MS. εἰς τὸ οὐζουντζαρσι, ὅταν ἀνέρχη δεξιά, εὑρίσκεται ἐκεῖ Ἑβραῖος Ηλίας Χιμὴ καὶ Ογλής, καὶ λάβε ἐξ αὐτοῦ δράμα τέσσαρα σάγρ πετράγα, καὶ δύο δράμα μηλποσιωτική, ἄσπερ εἰσιν ἔγγιστα τοῦ αἵματος τῶν ζωχάδων.

ΟΥʹΣΦΟΡ, οὔσφουρ, *Plantæ species. cujus radice rubeus color tingitur.* Constantinus à secretis MS. lib. 7. λαβὼν τὴν ῥίζαν τοῦ οὔσφουρ, ὅσπερ βάφουσι τῆς ῥίζαν αὐτοῦ οἱ βαφεῖοι τὸ ἐρυθρόν. Idem lib. 1. κνίκον interpretatur.

ΟʹΦΙΑΝΟΙʹ. *Post locum Theodoreti, adde.* Epiphanium hæresi 87.

ΟʹΦΡΥʹΣ. Bartholomæus Edessenus in Confutat. Agareni pag. 319. καὶ ποσοῦτον πλησίον τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν, ὡς ἀπὸ ὀφρύος εἰς ὀφρύν. Et pag. 397. καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ ὀφρυὼ εἰς ὀφρυώ. Ubi doctus interpres: *sedissetque cum illo tam proximè, quàm supercilium astat supercilio.* Sed videtur expressisse formulam quæ habetur in Genesi cap. 32. v. 30. εἶδον γὰρ Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. *Vidi Deum facie ad faciem.*

ΟʹΦΦΙΚΙΑʹΛΙΟΣ. *Post locum ex Duca, adde,* præsertim appellati majores Judices. Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 3. προκάθηνται δὲ δικαστηρίων οἱ ὀφφικιάλιοι, ὡς ὁ μέγας Δρουγγάριος, ὡς ὁ Δικαιοδότης, &c. Infrà de Autorianis & aliis inferioribus Judicibus: οὐκ εἰσιν ἄρχοντες, τουτέστι προκαθήμενοι δικαστηρίου καὶ ὀφφικιάλιοι, ἀλλ᾽ ἁπλῶς κριταί. Rursum: ἄρχων ἐστὶν ὁ προκαθήμενος δικαστηρίου, ὡς ὁ Δρουγγάριος, ὁ Δικαιοδότης, καὶ ὁ Επαρχος, καὶ κοινοὶ οἱ ἔχοντες ὀφφίκια, καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες· χαμαιδικασταὶ δὲ, οἱ μήτε ὀφφικιάλιοι, μήτε ἀρχὴν ἔχοντες, ἀλλ᾽ ὁριζόμενοι παρὰ τῶ ἀρχοντος δικάσαι τινὰ δὲ τὴν ὑπόθεσιν.

ΟʹΨΑʹΡΙΟΝ. *Post loc. Cyrilli, adde.* Etymologicum MS. ex Orione Thebano: ὀψάριον, ὄψον αἰρόμενον ἐκ τοῦ ὕδατος. Galenus lib. 8. de Compofit. medic. local. pag. 282. edit. Basil. ὀψαρίων δὲ καρίδες, ἀσπακοι, κολύμβαιναι, κάραβοι. &c.

ΟʹΨΙΚΕΥʹΕΙΝ. *Post locos Cyrilli, adde.* Scholiastes MS. Dionis Chrysost. ad Orat. de regno fol. 35. Cod. Reg. ad vocem προσηγείσθω: ἀντὶ τοῦ παραπεμπέσθω, ὁ νῦν φασὶ ὀψικευέτω, &c. Vita S. Basilii falsò adscripta S. Amphilochio cap. 13. εἶδε γὰρ αὐτὸν περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ περὶ αὐτὸν εὐαγῆ κλῆρον λευχειμονοῦντα, καὶ ὀψικεύοντα αὐτόν, &c. *Ibid. post locum Zachariæ, adde.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 70.

ΟʹΨΙʹΚΙΟΝ. *Post locum Moschi, adde.* Joannes Episcopus Carpathi in Narrat. MSS. de Anachor. καὶ οὐ προσέσχεν μοι, ἀλλὰ τὸ ὀψίκιον αὐτοῦ ἔτυπτέν με. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: εἰσερχομένη διὰ τῆς πυλῶν τῶν βασιλικῶν μετὰ φοβεροῦ ὀψικίου. *Ibid. pag.* 107. *lin.* 44. *post* λιτή. *adde.* Ubi leg. ἡ μετὰ τοῦ σταυροῦ λιτή. *Processio Ecclesiastica.*

Π.

ΠΑΖΗʹΡ. Vide Αρτζουείτης.

ΠΑʹΘΝΗ. *Post locum Eustathii, adde.* Idem ad Odyss. ο. καὶ ἡ φάτνη, ὅπη τοῦ γ. εἰς τ. ἣν ἀντιστοίχως ἰδιωτικὴ πάθνην καλεῖ.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΓΕʹΡΩΝ. *Ante locum Eunapii, scribe.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 10. de eodem Saba: καὶ παιδαριογέροντα αὐτὸν ὀνομάζων.

ΠΑΙΔΟΓΡΑΦΙʹΑ. *In fine adde.* Huc spectat locus Capitolini in Marco: *Inter hæc liberales causas ita munivit, ut primus juberet apud Præfectos ærarii Saturni unumquemque civium natos liberos profiteri, intra tricesimum diem, nomine imposito, per provincias tabulariorum publicorum usum instituit, apud quos idem de originibus fieret, quod Romæ apud Præfectos ærarii,* &c. Vide eundem in Gordianis.

ΠΑΙΖΑʹΡΑΝ, *Campus* vel *ager planus, Pedatura.* Lexicon MS. Neophyti: οὔλαιον, εἶδος βοτάνης, τοῦτο γίνεται εἰς ὀπίπεδον, ὃ λέγουσιν παιζάραν, ἔχει χυμὸν ὁμοίαν πηγάνῳ.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΟʹΣ. *In fine adde.* Euclidis Παλατιανοῦ φιλακῆς meminit Galenus lib. 2. de Remed.

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙʹΑ. *Ante locum Pelusiotæ scribe.* Bertrandus de Corpore & Sanguine Domini: *Consideremus fontem sacri baptismatis, qui fons vitæ non immeritò nuncupatur, quia descendentes in se melioris vitæ novitate reformat, & de peccato mortuis viventis justitiæ donat.*

ΠΑΛΙ'ΝΠΙΣΣΑ, in Lexico MS. Neophyti, ἡ ξηρὰ πίσσα, *Pix sicca*.

ΠΑΛΙΣΤΡΙΚΟ'Ν. Leges navales Rhodiorum cap. 15. in Legibus Cypriis MSS. εἰ δὲ θελήσῃ ὡς τῷ ναυκλήρων ἀμφισβητήσῃ ὅτι ἐν νυκτὶ εἴασεν αὐτὸν ἐν τῷ παλιστρικῷ, ubi edit. ὅτι εἴασεν αὐτὸν ἐν τόπῳ λῃστρικῷ.

ΠΑΛΛΑ'ΚΙΟΝ, Παυλάκιον, *Instrumentum mulomedicum, quo clysteres in equos immittuntur*. Hipposophium MS. δεῖ δὲ τοὺς ὄνυχας ἐκβάλλειν, καὶ μετὰ ἐργαλίου, ὃ λέγεται παλλάκιον, τὸ ζῶον κλύζεσθαι, ἵνα ἡ γαστὴρ ἐκρέῃ, &c. Infrà, παυλάκιον scribitur: ὅταν δὲ φέρῃ ἕλκος, ὃ λέγεται παυλάκιον, μετ' οἴνου κλύζε.

ΠΑ'ΛΛΗΚΕΣ. *In fine subde*.

Πάλληκες. Eustathius ad Odyss. ν. ἴσως καὶ οἱ νῦν Ἀττικοὶ πάλληκες ἐντεῦθεν καλεῖσθαι διεδέξαντο.

ΠΑ'ΛΛΟΣ. Vide in Πάλος in Addit.

ΠΑ'ΛΟΣ. *In fine subde*.

Πάλλος pro πάλος perperam scribitur in passione S. Philæteri n. 8. ὡς δὲ ἐβλήθη ἐν τοῖς πάλλοις πινόμενος, &c.

ΠΑΝΑΓΙ'Α. *Post locos Anonymi contra Latinos, adde*. Anonymus alter Cotelerianus in Latinos n. 40. μετὰ τράπεζαν οὐ λαμβάνουσιν εὐλογίαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τούτῳ διασύροντες κωμῳδοῦσιν, ὡς οἱ Γραικοὶ μετὰ τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν εἰς κόρον, μεταλαμβάνουσι τῶν ἁγιασμάτων. Et fortè Latini jure hunc ritum carpebant, quòd Collyridianorum hæresim saperet, qui, ut auctor est Epiphanius hæresi 79. in Deiparæ nomen stato anni die collyridem offerebant. Etenim mulieres quædam, currum sive sellam quadratam adornantes, ac linteo desuper extento, solenni tempore per aliquot dies panem proponebant, & in Mariæ nomen offerebant, quo deinde omnes vescebantur.

ΠΑΝΑ'ΚΙΟΝ, *Pannus*. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τ' ἀγγελικὰ ἐκεῖνα,
> Ἀπὸ πανάκια τῆς Φραγκίας, ἀπὸ τὰ πλέα ὡς φίνα.

ΠΑΝΑ'ΡΙΟΝ. *Post locum Epiphanii, adde*. Anastasius Sinaïta in Quæstionibus, Suidas, Photius, cum Græcis aliis, habent τὰ πανάρια, id est *medicam arcam*, sive *capsulam* ac *thecam*, ut ipsemet scribit in epist. ad Acacium & Paulum Presbyteros: πανάριον, εἴπουν κιβώτιον ἰατρικόν.

ΠΑ'ΝΔΕΚΤΟΝ. *In fine adde*. Item *Cœmeterium publicum*. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 24. ἔσομαι οὖν ἠλεημένη καὶ ἐλαφρωομένη ἐν τῷ εἰσακοῦσαι τὸν Θεὸν τῆς δεήσεώς μου τῷ συνταφῆναί με τοῖς ξένοις ἐν τῷ πανδέκτῳ Δάφνης, ἔνθα καταλογισθῆ, καὶ κοινωνὸς τῆς ἐκείνων ταφῆς γέγονεν ὁ μακάριος καὶ ἅγιος Θωμᾶς, &c. Infrà n. 28. τάφος τῶν ξένων dicitur.

ΠΑΝΗ'ΓΥΡΙΣ. *Post locum Gregorii Naz. adde*. Galenus de Antidotis lib. 2. ὥστε Χαρίτων χαίρομενος ἀθληταῖς ταῖς πανηγύρεσι, ἀρήγειν βουλόμενος τοῖς δακνομένοις. Selenodromium MS. καλὸν ἐστι — φυτεῦσαι, εἰς πανήγυριν προσελθεῖν, πολῦσαι, ἀγοράσαι. *Ibidem pag.* 1091. *post loc. Simocattæ, adde* Basilius Maleinus Monachus de vita ascetica, MS. ἔστιν ὅτε καὶ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς τῆς ἀγρυπνίας παραλαμβανούσης, ἑορταῖς μάλιστα ὡσὶ καὶ πανηγύρεσι δημοτελέσιν ἄρχονται ὑπνεωθῆναι, &c. Procopius lib. 1. Persic. cap. 7. ἑορτὴν & πανήγυριν confundit.

ΠΑΝΙ'ΟΝ. *Post locos Moschi, adde*. Theophylactus in Joann. 85. ἐν Παλαιστίνῃ δύο ῥάκη συμβάλλοντες, ἤτοι δύο πανία, ὑφαίνουσιν ἱμάτια, ἀντὶ ῥαφῆς χρώμενοι τῷ συνυφασμῷ.

ΠΑΝΝΥΧΙ'Σ. *Post locum Theodori Lect. adde*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii: τῇ δὲ τρίτῃ ἐκέλευσε παννυχίδα γενέσθαι τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου ἐν ᾗ ἀγρυπνίᾳ λαβὼν τοὺς πρεσβυτέρους εἰς τὸ διακονικὸν, λέγει αὐτοῖς, &c. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 33. καὶ ἐπειδὴ εὗρον τὴν κάθαρσιν αὐτῆς γενομένην, ἠξίουν μεῖναι, καὶ τῆς πρέπουσαν παννυχίδα, ἤτοι ἀγρυπνίαν ἐπιτελέσαι. *Post locum Joannis Episcopi Citri, adde*. Quomodo verò & quo ritu Græci παννυχίδας Sabbati sancti celebrarent, docet inprimis Scholiastes MS. S. Gregorii Nazianzeni in Orat. de Baptismo: καὶ μὲν οὖν φησὶ καὶ ἡ χθὲς φωταγωγία, τουτέστιν ἡ κατὰ τὴν ἑσπέραν τοῦ μεγάλου σαββάτου πλειόνων συνάξις. ἀγρυπνον γὰρ ἦγον τὴν νύκτα μέχρι τῆς ἑβδόμης ὥρας ἄδοντες, καὶ τὰς λαμπάδας ἀνάπτοντες, καὶ προσδοκῶντες ὅσοι οὔπω τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασιν. ἐπλεον δὲ τὴν σύναξιν ταύτην, οἱ μὲν ἰδίᾳ κατ' οἴκους, οἱ δὲ δημοσίᾳ καὶ ἐν τῆς καθολικαῖς ἐκκλησίαις, πᾶν γένος ἀνθρώπων, ἄνδρες, γυναῖκες, πρεσβύται, παῖδες, νέοι, &c.

ΠΑ'ΝΟΣ, ὁ δίφρος, apud Arcadium in Grammatica MS. *Sella, Currus*.

ΠΑΞΑΜΑ'Σ. In Παξιμάδιον. *Adde in fine*. Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: ἀντὶ δὲ μάζης, ἄρτῳ ξηρῷ, παξιμαδίῳ. Anonymus MS. de Diæta lib. 2. ubi de pane: καὶ τούτων εἰσὶ ξηρότεροι καὶ ἀξιφώτεροι οἱ φεικτοὶ, ὡς τὰ λεγόμενα παξιμάδια.

ΠΑΠΑΡΟΥ'ΝΑ. *In fine adde*. Constantinus à secretis MS. lib. 1. cap. 16. προσάσσομεν τὴν ἀντλῆσαι τῆς κεφαλῆς μετὰ ἑψήματος τοῦ ἔχοντος παπαρίνα, καὶ σπορὰν θριδάκος, &c.

ΠΑΠΟ'ΔΑΡΟΣ, *Animalis species*. Constantinus à secretis MS. cap. 24. ὁ δὲ μυελὸς τοῦ παποδάρου, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ξηραινόμενον καὶ τριβόμενον, καὶ τιθέμενον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἔχοντας λεύκωμα, διαλύει αὐτό. In alio codice legitur παπποπόδαρος.

ΠΑΠΟΥ'ΤΖΗ. *In fine adde*.

Παπούτσια. Versus Politici Græcobarbari de victoria Temiris & capto Bajazete, MSS.

> Σωάπτει πόλεμον ὁμοῦ μετὰ τὸ Πασαζήτη,
> Αὐτίκα ἥρπαξεν αὐτὸς ὁ ἐγγὺς τὰ Μυρλάγγοι,
> Καὶ ἐκ τοῦ πώγωνος αὐτοῦ πάτει εἰς τὴν παπούτσια.

ΠΑΠΠΟΠΟ'ΔΑΡΟΣ. Vide in Παποπόδαρος.

ΠΑ'ΠΠΟΣ, *Flos cardui*. Lexicon MS. Neophyti: πάπποι, ἄνθη τινὰ εἰσὶν ἀκάνθης τῆς λεγομένης κάκτου.

ΠΑΡΑ'ΒΛΗΜΑ, *Vectis, Obex*. Eustathius ad Odyss. κ. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, τὸ βάλανον παρέβαλε, τοῦτον ἐστι τῷ, προέβηκεν. ὅθεν, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον παράβλημα λέγεται.

ΠΑΡΑΓΑ'ΔΗΣ. *Adde in fine*. & v. cl. Steph. le *Moine* tom. 2. varior. Sacror. pag. 592. ubi de hac voce.

ΠΑΡΑΔΕΙ'ΣΙΟΝ. *Post locum ex Glossis, adde*. παρεπιπίασαν σὺν τοῖς αὐτόθι παραδεισίοις, ὕδωρ αὐτοῖς ὠνησάμενος. Adde cap. 31.

ΠΑΡΑΘΥ'ΡΙΟΝ. *Post locum ex Novell. Justin. adde*. Libri Basilic. παραθύρια τὰ μοναστήρια μὴ ἐχέτωσαν, μήτε ἀνὴρ εἰς γυναικῶν μοναστήριον, μήτε γυνὴ εἰς ἀνδρῶν εἰσίτω ζῶσα, μήτε πλουτοῦσα θαπτέσθω. Schedæ Regiæ MSS. θεῖον ὁ θὴρ, θυεῖον δὲ, τὸ κοινῶς λεγόμενον παραθύριον, τὸ, θυ, ψιλόν. *In fine subde*.

Παραθυρόπουλον, *Parva fenestra*. Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: ἔσκυψε ἀπὸ τὸ παραθυρόπουλον, καὶ εἶπεν, &c. ubi Athanasius, καὶ παρακύψας ἄνωθεν, &c.

ΠΑΡΑΚΕΝΟΙ'. Symeon Logotheta in Chronico MS. in Leone Sapiente: ὃς καὶ δέδωκεν τότε χρυσίον, καὶ τὸ κανίσκιον τοῖς παρακενοῖς.

ΠΑΡΑ'ΚΛΗΣΙΣ, υἱοθεσία, *Adrogatio*, apud Schol. MS. Theophili Instit. de Acquisit. per Adrogat.

ΠΑΡΑΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ. *Post locum Theophanis, adde.* Hac notione vocem παραμένειν usurpat Chronicon Paschale ubi de Andromeda, templi Sacerdote & Æditua facta à patre: καὶ ἴδον ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν κόρην κατὰ δόγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς πατρὸς Κηφέως ἐκδοθεῖσαν, &c.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ'. *Post locum Hist. Bertrandi, adde.* Rursum:

Ἔβλεπον δὲ παραμοναὶς τέσσαρας τῆς Χρυσαύτζας.

Infrà:

Υπάγει εἰς ταῖς παραμοναῖς, μανθάνει τὸ σημάδιν.

Mox βίγλας vocat.

Adde in fine. Hinc Præsentem militiam ἐκ τοῦ παραμένειν appellatam videntur indicare auctor Chronici Paschalis & Cedrenus in Romulo, dum Prasinam factionem appellatam volunt πραίσινον, ex voce Latina quæ ἐμπαράμονον significat, quasi verò non ex πρασίνου deduceretur: fortè tamen quia tum Præsens militia ex Prasina factione potissimùm erat. Neque enim quod subdit Chronicon Paschale, πραισηντεύειν, apud Latinos, dicitur, τὸ παραμένειν.

ΠΑΡΑΠΕΤΑ'ΣΙΑ, in L. 3. Cod. Theod. de operib. public. dicuntur attenta & appensa, quæ aliis operibus adhærent, vel suggrundia, &c. Vide Cujac. & Jac. Gothofredum.

ΠΑΡΑ'ΣΤΑΣΙΣ. *Pag.* 1116. *lin.* 12. *post* apparatus. *adde.* Hac porro voce utitur etiam Martyrium S. Philæteri n. 32. διὰ δὲ τῆς νυκτὸς παράστασις γίνεται ἐν τῷ οἴκῳ ὅπου ἦν καταλύσας.

ΠΑΡΑΣΤΑ'ΤΙΔΕΣ, *Antepagmenta ostiorum*, παραστάδες. Scholiastes MS ad Philostrati Imagines: φλιαὶ, αἱ ἐν τῇ θύρᾳ, αἱ κοινῶς παραστάδες.

ΠΑΡΑ'ΤΑΞΙΣ, *Pompa, Apparatus.* Chronicon Paschale an. 32. Constantini M. de ejus funere: προεκόμισε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κωνσταντῖνον τὸν ἀοίδιμον ἐν τοσαύτῃ παρατάξει καὶ δόξῃ βασιλικῆς προόδου, &c. An. 20. Constantii: μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ. Vide Τάξις.

ΠΑΡΕ'ΚΕΙ, *Juxta, prope.* Bartholomæus Edessenus in Confut. Agareni pag. 411. καὶ παρέκει ἐστὶν βωμὸς, &c.

ΠΑ'ΡΗΧΟΣ. Ptochoprodromus MS. in Hegumenum:

Αὐτὸς ἔνι καλόφωνος πεχίτης χειρονόμος,
Σὺ δὲ τσιχαίνεις πάρηχος, καὶ ψάλλειν οὐκ ἰσχύεις.

παρήχους igitur vulgò appellabant, qui à recto tono deflectebant. Vide Ἔξηχος.

ΠΑΡΘΕΝΟΚΟΜΕΙ'Α, *Ædes in quibus virgines nutriuntur.* Lexicon MS. ex Cod. Hautiniano: παρθενεῖα, τὰ μοναστήρια, καὶ παρθενῶνες, καὶ παρθενοκομεῖα, τὰ ἐπιμελούμενα τῶν παρθένων.

ΠΑΡΙΠΠΕΥ'ΕΙΝ, apud Cyrillum Scythopol. in vita S. Sabæ cap. 11. 40.

ΠΑΡΚΑΤΕΥ'ΕΙΝ. *Post locum ex Assisis, adde.*

Παρκάτω, *Infra.* Leges Cypriorum MSS. fol. 12. v. ἔσι ὅτι ἔχει τὴν σήμερον ἡμέραν χρόνον, ἢ πλέον, ἢ παρκάτω, καὶ γράφει ὅσον καιρὸν ἔχει. Ibid. fol. 14. τὴν παρκάτω τῶν ιϛ. ετῶν οὐ δύναται ἐξιστάζει ἡ ὀρμασία, ἂν μὴ τὸ θέλεται γάμος εἰς αὐτήν.

ΠΑΡΟΙΚΙ'Α. *In fine adde.* & quæ de hac voce congessit vir doctissimus Steph. *le Moine* tom. 2. var. Sacror. pag. 49.

ΠΑ'ΡΟΙΚΟΣ. *Post locum ex Assisis, adde.* Leges Cypriorum MSS. fol. 21. v. ἄνθρωπος ὁρμάσει γυναικὸς δοκὸν, ἢ γυναίκαν ἀνθρώπου, ὅτι εἶναι ἐλεύθεροι ὡς ἐκεῖνος, ἐκείνη δὲ εὑρέθη, ὅτι ἔνε παροίκισσα, ἢ δούλη, οὐδὲν ἐξιστάζει ὁ γάμος ἐκεῖνος, ἀλλὰ διαζεύγνυται ἢ χωρίζεται.

Anonymus MS. de significationibus astrorum: ἔνδειξιν ποιεῖ εἰς νοτίαν καὶ ἐπομβρείαν, καὶ ὑδάτων βλύσιν, καὶ ἄνεσιν λαοῦ, καὶ παροικίας, καὶ εὐφορίαν, καὶ εὐπορίαν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ νῦν μηνὸς παρόντος.

ΠΑ'ΣΑΝΟΣ, pro βάσανος, *Tormentum.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς οἶδε τοῦ πάσανος τὸ τέλος.

ΠΑΣΤΕΛΟΥ'Ν. *Adde in fine hujus vocis.* Maximus Planudes de urinis, MS. ὅταν δὲ ἐψητῶσι καὶ συμπηχθῶσιν ὡς παστελωθῆναι, ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ πυρὸς τὴν χύτραν, &c.

ΠΑΤΡΙΚΟ'Ν. *In fine adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ποίησε καὶ διόρθωσιν οὐ κεῖται πατρικά σου.

Laudatur in libro Gennadii MS. περὶ τῆς τῶν ψυχῶν διαθέσεως μετὰ τοῦ σώματος ἀνάλυσιν, πατρικὸν βιβλίον συγγραφὲν παρὰ Παύλου τοῦ ὁσιωτάτου.

ΠΑΤΡΟ'ΤΗΣ, *Paternitas*, titulus compellatorius. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii cap. 33. ἐμοὶ ἐράσμιόν ἐστι, τιμιώτατε πάτερ, ἀπολαύειν ἀεὶ τῆς ὑμετέρας πατρότητος.

ΠΑ'ΤΡΩΝ. *Post locum Theophili, adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 6. tit. 4. πάτρων δέ ἐστιν ὅστις ἐλευθερώσῃ δοῦλον ἴδιον· ἐκλήθη δὲ πάτρων, διὰ τὸ δοκεῖν ὡσανεὶ γεννᾷν τὸν ἐλευθερωθέντα· ὁ γὰρ ὢν ἐν δουλείᾳ ἄγνωστός ἐστι παντελῶς τῷ νόμῳ καὶ ἀπρόσωπος.

ΠΑΤΩ'Ν, *Planta pedis, solum*, πέλμα. Schedographia MS. in Agapetum: πέλματα δὲ λέγονται αἱ ὑπὸ τοὺς πόδας βάσεις, ἃ φασὶν οἱ ἰδιῶται πατῶνας. Nostri *paton* vocant soleam calceamenti.

ΠΑΥΛΑ'ΚΙΟΝ. Vide Παλλάκιον.

ΠΑΥΟ'ΝΙΟΝ. *Post vocem* pavo, *adde.* Lexicon Grammatices MS. ταῶν, τὸ παώνιον.

ΠΕΔΟΥΚΛΟΥ'Ν. *Post locum ex hist. Belisar. adde.* Bartholomæus Edessenus in Elencho Agareni fol. 381. ὁ δὲ Κωρέσης εἶχεν φοράδα πάνυ θαυμαστὴν περιτρέχουσαν μετὰ τοῦ ἀνέμου, μετὰ δύο ζυγίων σιδηρῶν πεπεδουκλωμένην. Stephanus Sachleces MS.

Μετὰ θυμοῦ ἐμπεριεπήδησεν, καὶ κάτζει εἰς ἕνα φάρι,
Καὶ μπεδουκλώθηκ' ἔπεσεν σὸ κάμπον σὸ χορτάριν.

ΠΕΖΑΡΟΥ'ΝΤΖΟΥΡ, τζηκνίδας σπέρμα, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Semen urticæ.*

ΠΕΛΕ'ΚΙ. *Post vocem* vocant. *adde.* Glossæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ἡδύσαρον, ὁ πελεκῖνος, ἢ πικροδόκοκκον.

ΠΕ'ΜΠΤΗ. *Post locum Leonis Diaconi, adde.* Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis jun. Stylytæ num. 166. ἡ σεβασμία δὲ ἦν καὶ μεγάλη πέμπτη, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς τοῖς μαθηταῖς συνδειπνήσας ὑφ' ἑνὸς αὐτῶν παρεδόθη.

ΠΕΝΘΕΡΙ'ΔΗΣ. Epiphanius de mensuris & ponderib. de Adriano Imp. καὶ λαβὼν τὸν Ἀκύλαν τοῦτον τὸν προειρημένον Ἑρμηνευτὴν, Ἕλληνα ὄντα, καὶ αὐτοῦ πενθερίδην, ἀπὸ Σινώπης, &c. Chronicon Paschale habet πενθερος.

ΠΕΝΙ'ΔΙΟΝ. *In fine adde.* apud Constantinum à secretis MS. lib. 1. Idem lib. 3. λίτρας πενίδιν, καὶ λίτραν σάχαρ. Rursum: μετὰ λίτρας πενιδίου ὀξύμου.

ΠΕΝΤΑ'ΡΤΥΜΑ, *Compositio seu confectio medica ex quinque speciebus.* Anonymus MS. de Diæta lib. 2. καὶ ὅσα διὰ σπερμάτων σκευάζεται, ἐν οἷς εἰσέρχεται πεντάρτυμα, καρναβάδιν, βλησκούνιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

ΠΕΝΤΑ'ΦΥΛΛΟΝ, τὸ εὐπατόριον, in Lexico MS. Neophyti. Vide Ruellium & Gorræum.

ΠΕΝΤΟ'ΡΟΒΟΝ, ἡ πυγγία λέγεται καὶ φιλαλπα in

Lexico Botanico ex Cod. Reg. 2147. in lit. Φ. legitur φιαλζία.

ΠΕΡΑΚΙΟΜ, ἄκυρον, in Lexico Botanico Saracenico MS.

ΠΕΡΙΑΠΤΑΙ. *In fine adde.* & Casaubonum ad Spartianum in Caracalla pag. 131.

ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΝ. *Adde in fine.* Vide præterea Salmasium ad Inscript. Herodis pag. 64. 238.

ΠΕΡΙΓΡΑ. Vide in Βυτζίον.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΑΙ. *Lin.* 8. *post* cyclus. *adde.* Lexicon MS. Cod. Reg. 1843. περίοδος, τὰ περιοδικὰ νοσήματα, ἅτινα ἀρξάμενα καὶ διαλλάττοντα πάλιν ἐν μεμετρημένῳ χρόνῳ ἐπαναστρέφονται. Adde Galenum lib. contra illos qui de Periodis scripserunt, sub initium.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΟΝ. *Adde in fine.* Leo Philosophus lib. 3. Synopseos iatricæ cap. 23. MS. ἰώμεθα δὲ τοῦτο σφάζοντες περιστερόπουλον, καὶ τὸ αἷμα θερμὸν ἐπιχέοντες.

ΠΕΡΙΤΟΝΟΝ. *Adde in fine.* Epiphanius in hæresi Apostolicor. n. 3. de nave: τὰς δὲ ἀγκύρας πειτόνεά τε καὶ σανίδας, καὶ τὰ ἐγκολίσματά τε τὰ μέρη πρύμνης, καὶ τοίχων, &c. ubi legendum περίτονα, vel περιτόνια.

ΠΕΡΙΧΥΤΗΣ. *Lin.* 1. *post* publicis. *adde.* Eudemus in Lexico MS. βαλανίτης, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς καλούμενος περιχύτης.

ΠΕΤΙΤΟΝ. *Post hanc vocem, scribe.* Petitio. Eudemus in Lexico MS. πετίτιν, Ρωμαίων δέ ἡ λέξις, γνώρισμα αἰτήσεως.

ΠΕΤΡΑΙΑ, *Ictus lapidis.* Ænigmata seu dicta vulgaria MSS. καλὴ πετραία τοῦ ἦλθεν ἐκ τὸ ἀνώγιν. quam vocem sic interpretatur Interpres:

Ἰδὲ καλὴ πέτρας βολὴ, βοῶν ἐξ ἀνωγαίου.

ΠΕΥΣΙΣ. *Post locum Synesii, scribe.* Lampridius in Alexandro Severo: *Ubi aliquos voluisset vel Rectores provinciis dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, id est Rationales, ordinare, nomina eorum proponebat, hortans populum, ut si quis quid haberet criminis, probaret manifestis rebus; si non probasset, subiret pœnam capitis: dicebatque grave esse, quum id Christiani & Judæi facerent in prædicandis Sacerdotibus qui ordinandi sunt, non fieri in provinciarum Rectoribus, quibus fortunæ hominum committerentur & capita.* Vide S. Cyprianum epist. 34.

In fine adde. Neque tamen semper *ibatur per sententias singulorum*, ut verbis utar Lampridii in Alexandro Severo, & Trebellii Pollionis in Valeriano: si enim universus adstantium concurreret consensus, statim addebatur, *Omnes*; quæ sanè formula occurrit in similibus acclamationibus apud eundem Pollionem, & apud Vopiscum in Tacito, & Probo.

ΠΕΥΤΙΚΟΣ, pro πεπτικός, *Concoquens.* Liber Botanicus MS. βούτυρον δὲ πευτικὸν καὶ διαφορητικὸν δὲ, &c.

ΠΗΓΟΥΝΗ. *In fine adde.* Historia MS. Bertrandi Romani:

Στρογγυλομορφοπήγουνος ὑπὸ ἀνεσταλμένη.

ΠΗΤΖΟΥΛΑΣ. Emmanuel Georgillas MS. de mortalitate Rhodi:

Ἤτλον τὸ πρῶτον ὁ παπᾶς πήτζουλας τοῦ κινδύνου.

ΠΙΑΝΕΙΝ. *Post locum Moschi, adde.* Avicianus, seu Ale, de pulsibus, MS. πίασον τὸν σφυγμὸν ἅμα τοῖς τέσσαρσι δακτύλοις, &c.

ΠΙΑΣΤΟΣ. Glossæ MSS. ad Plutum Aristophanis: ψυχροῦ βίου καὶ δυσκόλου. πιαστοῦ ζωῆς δυσχεροῦς.

ΠΙΘΑΡΙΟΝ, *Dolium*, Πίθος. Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: μάκτρας πιθάκνης. σκάφης, πιθαρίου.

ΠΙΚΕΡΙΟΝ, in Lexico MS. Neophyti, τὸ βούτυρον, *Butyrum.* Matthæus Silvaticus: *Piceum, Coagulum.*

ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗ, *Rhododaphne.* Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. νηρεία, ἡ ῥοδοδάφνη, ἡ πικροδάφνη ὀνομαζομένη, &c.

ΠΙΛΑ, *Pila.* Eustathius ad Odyss. ζ. Ρωμαῖοι μὲν πίλαν τὴν σφαῖραν φασὶν, ὡς ἐν Λατινικῷ εὕρηται λεξικῷ.

ΠΙΛΩΤΑΡΙΟΝ, *Vestis filtrata.* Arcadius in Grammatica MS. τὸ μέρτι κασῆς, τὸ πιλωτὸν ἱμάτιον, περιαπτᾶται.

ΠΙΟΝΙΚΑ, *Pæonia.* Lexicon Botanicum MS. Reg. γλύκυσιδη, ἡ παιωνία, ἡ καὶ κελιδονία, λέγεται πιόνικα.

ΠΙΣΤΑΓΚΩΝΑ, pro ἐπισθάγκωνα, *manibus retrovinctis.* Hac voce utitur Chronicon Paschale an. 10. Leonis M. Stephanus Sachleces MS.

Πισάγκωνα τὰ χέρια ὡς ὀπίσω να γυρίσῃς,
Καὶ ὁλόγυμνη τὴν ῥάχη μὲ να τὴν ἐγδέρνῃς.

Vide Εξάγκωνα.

ΠΙΤΤΑΚΙΟΝ. *Post locum Anonymi de bell. Franc. adde.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Πατέρ μου ὀκάλως κράζῃ με νὰ γράφω πιτακίτζιν.

ΠΛΑΒΟΣ, *Blavus, Ceruleus.* Liber MS. Græcobarb. de facultate & virtute lapidum ex Hippocrate: Σαφείρι ἔναι διολογίαις, ἔνι πλάβα, καὶ ἐπικύνα ὁποῦ σούρνει εἰς ἄσπρον.

ΠΛΑΓΙΑΡΟΣ. *Adde in fine.* Astronomus MS. ex Cod. Reg. 2733. fol. 18. v. δηγώσεις, παρασπίστας, δηκτὰς, πύκτας, αναιδεῖς, πλαγιαροὺς, δηλοῖ, &c.

ΠΛΑΓΟΝΙΖΕΙΝ. Stephanus Sachleces MS.

Καὶ πλαγονίζῃ νὰ τὸ πεῖ συμὰ ἔχα τὸ πῆμον,
Καὶ ἀναμεθοῦκλω ὁ ἔρημος κουρέτα καμαρμένος.

ΠΛΑΚΙΤΗΣ. Codex Chymicus Reg. 3178. fol. 267. ἐν δὲ ἄλλῳ καδμίας ὀλυμπικῆς ἧς χρῶνται οἱ βαφεῖς, ἣν καὶ τὴν πλακίτιν καλοῦσιν, &c. Vide Simonem Genuensem ad Matth. Silvaticum in *Cadimia.*

ΠΛΑΚΟΥΝΤΑΡΙΚΟΣ, *Placentarius.* Hesychius: λάγανα, εἶδος πλακουνταρικόν.

ΠΛΑΤΟΣ. *Lin.* 11. *post* cap. 4. *adde.* Scribit Scaliger, Eusebium Chronicon suum divisisse in duas partes, quarum prior τὸ καθ᾽ ὁμάδα, id est collatio temporum dicta fuit; altera τὸ κατὰ πλάτος, extensio, quòd in eo libro anni regnorum expansi inter se comparantur.

ΠΛΕΞΙΔΑ. *Lin.* 2. *post* pretiosa. *adde.* Glossæ MSS. interlineares ad Phocylidem: μὴ μὲν ἐπ᾽ ἄρσενι παιδὶ τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης. μὴ τρεφέτω πλεξούδας ἐπὶ κεφαλῆς.

ΠΛΗΘΟΣ. *Lin.* 2. *post* usurpatur. *adde.* Lexicon MS. Cod. Reg 1843. δῆμος, τὸ κοινῶς πλῆθος τῆς πόλεως.

ΠΛΗΡΩΘΗΣ, *qui debita seu æs alienum exsolvit.* Eusebius Patr. Alexandr serm. de Eleemosyna, MS. οἱ τῶν γυμνῶν σκεπασταὶ, οἱ τῶν χρεωστούντων πληρωταὶ, &c.

ΠΛΟΓΑ, Solem & Lunam vocabant Manichæi. Vide Anathematismos hæresis Manichæor. apud Cotelerium ad lib. 4. Recognit. pag. 371.

ΠΛΟΥΒΕΡΗΣ, Πλυβέριον, *Pulvis.* Constantinus à secretis MS. lib. 2. καὶ ξηρανθήτωσαν, καὶ τὸν

χρῶ αὐτὸ πουλβέρίω. Alibi: καὶ βαλὼν τὸ ἀυτὸς πλυβέειον, &c. passim apud hunc scriptorem.

ΠΛΟΥΜΑΤΙΖΕΙΝ. *In fine adde.* Theodorus Hermopolites MS. lib. 7. tit. 8. fol. 124. v. τῆς δὲ ζημωσίας τὸ εἶδος ἵνα μολίβδῳ πανταχόθεν περισφιγγόμενος, πυτέσι κλειοφορῶν (leg. κλοιο..) ἢ πλυματιζόμενος διηνεκῶς εἰς τὸ μέταλλον ἐκπέμπηται.

ΠΛΟΥΜΒΑΤΙΖΕΙΝ. Vide Πλυματίζειν.

ΠΛΟΥΜΙΟΝ, *Scripti alicujus species.* Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico: δηλοῖ προσκύνησιν εἰς βασιλέα, καὶ βιβλία, καὶ ὁρισμὸν, καὶ πλυμίον ὅμοιον γράμματι μετὰ μαρτυρίας.

ΠΛΟΥΜΟΣ. *Post locum Comestoris, adde.* Stephanus Africanus Presbyt. in Vita S. Amatoris n. 3. *Cujus* (ædis) *pars auro plumata nitet, alia verò cocco ac serico non semel tincto, eboreque lucido coruscat. Ibidem in* Πλυμιστὸς, *post locum Theophylacti, adde.* Eustathius ad Odyss. β. εἰ δὲ καὶ ἡ παρυφὴ ἔστι δὲ αὐτὴ κατὰ τὸν Αθήναιον, κόσμου εἶδος ἐν ἱματίῳ, ἐκ διαπόρφυρος πάνυ σαφῶς, ὁποῖα ἴσως τὰ λεγόμενα ἐξεμπλωτὰ καὶ πλυμιστά. Anonymus Medicus MS. ταῖς κλόκαις καρυόλαις ταῖς πλουμισταῖς βάλε ταῖς εἰς φοῦρνον, καὶ ἂς φειγούνας, &c.

ΠΛΟΥΜΩΔΙΑ, pro πλουμματία Vide Eustathium.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ. *Post locum Christ. Angeli adde.* Gregoras lib. 4. hist. ineditæ cap. 23. ἧκεν αὐτῇ μοναδικὸν καὶ ἡσύχιον ἄγων βίον ἀνὴρ, ᾧ συνήθης φοιτῶντι συχνότερον ἀκούειν τὰς μυστικὰς τῶν λογισμῶν τὰς ἐξαγορεύσεις αὐτῆς, &c. mox, πνευματικὸν ἄνδρα vocat. *Pag.* 1187. *lin.* 30. *post* impertit. *adde.* Cosmas Vestitor de Relat. Corporis S. Chrysostomi, MS. de Theodosio jun. Imp. Εὐδοξίας σαρκικὸν, καὶ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς τέκνον, πνευματικὸν δὲ καὶ ἀπὸ κολυμβήθρας τέκνον τοῦ Χρυσοστόμου. *Post lin.* 34. *adde.* Clemens Alexandrinus 2. Stromat. αὐτίκα πατέρας τοὺς κατηχήσαντας φαμέν. Vita S. Epiphanii n. 8. ὃς καὶ πατὴρ αὐτοῦ ἐγένηθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου φωτίσματος.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΜΑΧΟΙ. *Post locum Socratis, adde.* Cyrillum Scythopolitan. in Vita S. Sabæ cap. 57.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΣΙΑ, *Turbo, Tempestas.* Vide Ποντόπνιγμα.

ΠΟΔΕΑ. *Post locum Vopisci, adde.* Pollio in 30. Tyrann. in Celso: *Celsum Imperatorem appellaverunt, peplo Deæ Cælestis ornatum.* Vopiscus in Saturnino: *Deposita purpura ex simulacro Veneris cyclade uxoria militibus circunstantibus, amictus & adoratus est.* Sed & Suetonius in Caligula cap. 22. *Templum etiam numini suo proprium & Sacerdotes, & excogitatissimas hostias instituit. In templo simulacrum stabat aureum iconicum, amiciebaturque quotidie veste quali ipse uteretur.* Deorum statuas circumvestiendi morem perantiquum adstruit præterea Clemens Alexandrinus in Protreptico pag. 34. ubi narrat Dionysium Tyrannum juniorem θοιμάτιον τὸ χρύσεον περιελόμενον τοῦ Διὸς ἐν Σικελίᾳ, jussisse αὐτῷ ἐρεοῦν περιθεῖναι, χαριέντως φήσαντα, τοῦτο ἀμείνον εἶναι τοῦ χρυσοῦ, καὶ θέρους κουφότερον, καὶ κρύους ἀλεεινότερον. *Pag.* 1190. *lin.* 6. *post* exornaretur *adde.* Neque fortè aliud fuit θεῖον illud πέπλον, ὃ περὶ τῆς εἰκόνος ἠώρηται, imaginis scilicet Christi in Chalce, Constantinopoli, de quo Zonaras in Alexio.

ΠΟΔΕΨΙΟΝ. Leges Cypriorum MSS. τοῦ μὴ ἐξεῖναι τινὰ καπνὸν ἀπὸ ποδεψίου, ἢ καπνοδόχη βαλανίου ἐπιπέμπειν τῷ γείτονι, &c. Vide Τερεψεῖον.

ΠΟΔΗ, pro ἐπωδή. Aëtius lib. 6. cap. 110. ex Cod. Reg. ποιήσας ξηρίον, χρῶ, λέγε δὲ τὴν ποδὴν ταύτην· Εἰς τὸ μέγα ὄνομα τοῦ Θεοῦ, &c. Infrà ὁρκισμὸς appellatur.

ΠΟΔΟΓΛΥΦΕΙΝ, *Equis pedum cornua excernere.* Hipposophium MS. ποδογλύφειν δὲ τοὺς ὄνυχας ὑποκάτω ἵνα ἐκπέσῃ ὁ πους.

ΠΟΔΟΧΩΡΟΒΑΤΙΖΕΙΝ, *Ambulare, peragrare.* Historia MS. Bertrandi Romani:

Εἰὰν κινήσω, καὶ ἀναβῶ, ποδοχωροβατίσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ. *Lin.* 1. *post* Alchimista. *adde.* Etymologicum MS. ποιητὴς δημιουργοῦ διαφέρει. ποιητὴς μὲν γάρ ἐστιν ὁ ἐξ ὑποκειμένης τῆς ὕλης τι ποιῶν· δημιουργὸς δὲ, ὁ ἐκ μὴ ὄντων παραγαγών. *Ibidem lin.* 21. *ante vocem,* sic. *adde.* His ferè consona scribit Georgius Syncellus pag. 248. Δημόκριτος Αβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμαζεν. ἐν Αἰγύπτῳ μυηθεὶς ὑπὸ Οστάνου τοῦ Μήδου σταλέντος ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τηνικαῦτα βασιλέων Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν, ἐν τῷ ἱερῷ Μέμφεως, σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Εβραία, σοφὴ, καὶ Παμμένης συνέγραψεν περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ καὶ λίθων καὶ πορφύρας λοξῶς· ὁμοίως δὲ καὶ Μαρία· ἀλλ' ἔτι μὲν Δημόκριτος καὶ Μαρία ἐπηνέθησαν παρὰ Οστάνῃ, ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασιν ἀφθόνως γράψαντες. Illa porro Maria est, à qua Chymistæ *Balneum Mariæ,* ut & ab illa repertum, vocant.

ΠΟΛΒΟΣ. *In fine adde.* In alio Lexico Botanico ex Cod. Reg. 3118. legitur πόλφος, ὁ βόλβος.

ΠΟΛΕΜΟΣ. *Lin.* 1. *post* pugna. *adde.* *Solemne bellum,* victori Schotti in Caro.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ. *Lin.* 1. *post* ratio. *adde.* εἰσὶ δὲ πολιτεῖαι ἄλλαι ἐξαίρετοι ἐν τῇ αὐτῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ φυλαττόμεναι· φημὶ δὲ ἀπέχεσθαι κρεῶν πάντων, &c.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ. *Post locos Eustathii adde.* Interdum 12. syllabis constant. In Indice librorum Græcorum in Cod. Reg. laudatur ἐπιτομή τις διὰ στίχων πολιτικῶν δώδεκα συλλαβῶν περὶ τοῦ οὐρανίου διαθέματος εἰς τὸ ἀποτελέσαι θέματα. *In fine adde.* Sed perperam conceptus titulus: is enim liber est, qui in Bibl. Regia extat, de Metris, politicis versibus scriptus. Legitur porro Joannis Euchaitorum Metropol. Epigramma pag. 26. πρὸς τοὺς ἀκαίρως στιχίζοντας, scilicet ejusmodi Poëtas versibus istis politicis scribentes, quos versus esse negat, ut qui nullo metro constent:

Μέτρων δ' ἄμετρον οὐδαμῶς μέτρον λέγω.

Gyrardus in Acrostichide Stamatii Sebasti MS.

Ὡραΐνομαι τὰς λέξεις σου τὰς τρεῖς πεντασυλλάβων.

ΠΟΛΤΑΡΙΟΝ. *Post loc. Æginetæ, adde.* Aëtius lib. 1. Αθήρα πολτάριόν ἐστιν ῥοφηματῶδη, &c. Lexicon Botanicum MS. Reg. ἀλάσαρ, ὅπερ ἀληλεσμένη, τὸ αὐτὸ καὶ πολτάριον λέγεται, ἤτοι χυλὸς ἀλφίτου.

ΠΟΛΥΑΝΘΙΟΝ, ἤτοι τὸ μέλι, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1847. *Mel.*

ΠΟΛΥΕΛΕΟΣ. *Post locos ex Typico, adde.* Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. εἰδέναι δεῖ ὡς ἀπὸ ταύτης Κυριακῆς μέχρι τῆς ὑψώσεως, χαλᾶται ὁ πολυέλεος ἀπὸ τῶν ψαλλομένων ἀγρυπνιῶν ἐν ταῖς Κυριακαῖς· ψάλλεται δὲ ἐν μόναις ταῖς Κυριακαῖς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΝ. *Lin.* 4. *post* ἔτος. *adde.* Vetus inscriptio apud Sponium in Miscell. erud. Antiqu. pag. 272. INVICTE IMP. ANTONINE PIE FELIX AVG. MVLTIS ANNIS IMPERES.

ΠΟΛΥΚΤΩΡ, *Polluctor,* qui pollucebat. Suidas, Πολύκτωρ, ὄνομα κύριον. Errat, inquit, Meursius, & vocem Latinam non intellexit. Atqui pro nomine proprio habetur etiam apud Hesychium in Ἴσακος.

ΠΟΛΥΞΕΥΡΟΣ. *In fine adde.* Belissarion Donatus in Vita MS. Antonii: κακοὺς καὶ πολυξεύρους τοὺς πονηροὺς δαίμονας. Infrà, πολυξευεία.

ΠΟΜΑ'ΡΙΟΝ, *Pomarium*. Etymologicum MS. πωμάριν, Ρωμαϊκὴ λέξις· πῶμα γὰρ λέγουσι τὴν ὀπώραν. Anastasius Sinaïta: πωμάριν, Ρωμαϊκὴ λέξις· πόμαρο γὰρ λέγουσι τὰ κηπία.

ΠΟΝΗΡΟ'Σ, *Diabolus*, dictus in Oratione Dominica. Clemens Alexandrin. lib. 2. Pædag. ζηλοῦσαι τοῦ πονηροῦ τέχνην. S. Chrysostomus in Psalm. 139. ὅτι αὐτὸς πατὴρ τῆς πονηρίας ἐγένετο, διὰ τοῦτο καὶ κατ' ἐξοχὴν λέγεται πονηρός. Ita alii.

ΠΟΝΤΙΚΟ'Σ, *Mus. Post locum ex Moschopulo, adde.* Lexicon iatricum MS. μύες καταμίδιοι, οἱ ποντικοί. Sic Tertullianus lib. 1. contra Marcionem cap. 1. *Quis tam comesor mus Ponticus, quàm qui Evangelia corrosit?*

ΠΟΝΤΙΚΟ'Σ, *Mensuræ liquidorum species.* Occurrit non semel apud Constantinum à secretis MS.

ΠΟΝΤΟΓΕ'ΦΥΡΑ. *In fine adde.* De pontibus verò ex cupis seu doliis confectis, vide Casaubonum ad Capitolinum in Maximino.

ΠΟΝΤΟ'ΠΝΙΓΜΑ, *Suffocatio in aqua.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Κύματα, ποντοπνίγματα, καὶ πνευματοσίαις μεγάλες.

ΠΟΡΔΑΛΙ'ΣΤΡΑ, *Herbæ species quæ ventris crepitum movet.* Codex MS. Reg. τῆς πορδαλίστρας τὴν ῥίζαν νὰ τὴν κοπανίσῃς, &c.

ΠΟΡΔΟ'ΚΑΝΟΣ, *Spina alba*, de qua Ruellius & alii. Lexicon Botanicum MS. ἄκανθα λευκή, ὁ λεγόμενος πορδόκανος.

ΠΟΡΙ'ΝΗΣ λίθος, apud Constantinum de Administr. Imp. est *lapis tophosus*, seu *tophus*: καὶ σαυροὶ λαξευτοὶ εἰς λίθους πωρίνας. Alibi perperam *pyriten* vertit Meursius.

ΠΟΡΝΗ', *Mensura liquidorum species.* Phylacteria MSS. Græcobarbara: αὐτοὺς ἀνάγνωσε ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν τὸ βρόχινον, καὶ αὐτὸ ἐπὶ γ'. πορναῖς, ὅταν ἔχῃ καὶ δίψαν.

ΠΟΡΠΑΤΕΙ̃Ν. Historia MS. Bertrandi Rom.

Τὸ βλέμμα πάνυ θαυμαστὸν, καὶ πορπατηξία τις.

ΠΟ'ΡΤΑ. Etymologicum MS. ex Orione Thebano: πόρτα, διὰ τὸ πόρον τηρεῖν. Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με παρὰ τὴν πόρταν.

ΠΟ'ΡΤΟΣ. *Post locum Hesychii, adde.* Sed legendum ῥέας πόντος.

ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗ'ΤΗΣ. *Post locum Manassis, adde.* Joannes Camaterus Canicleo Præfectus, in Poëmate MS. de Zodiaco circulo:

Ἐξ οὐρανίων ἀντίγων σοι βιβλίον
Γράψας προσάγω, δέσποτα στεφηφόρε,
Ἄναξ Μανουὴλ, πορφυρόβλαστε κλάδε,
Ὁ Καματηρὸς εὐγενὴς Ἰωάννης.

ΠΟΣΤΙΑΓΑ, *Feria Hebdomadis*, apud Computistas Græcos. Vide Scaliger. lib. 7. de Emend. temp. pag. 720. Petavium & alios.

ΠΟΤΗΡΟΠΛΥ'ΤΗΣ, *Siderites*, planta, de qua Ruellius & alii. Lexicon MS. Neophyti: ἡ σιδηρίτης, λέγεται ἡ αὐτὴ καὶ ποτηροπλύτης.

ΠΟΥ'ΓΓΗ. *Lin.* 2. *post* pocha. *adde.* Vocem effictam volunt viri docti ex ὑποχὴ, ὑπόχιον, ut λόχος, λόγγος dixerunt Græci recentiores.

ΠΟΥ'ΛΒΙΝΟΝ. *In fine adde.* Ubi Casaubonus ad Satyram 1. Persii pag. 62. existimabat legendum πούλβινον. Sed hoc loco pulvinus sumi videtur pro lectulo, in quo veteres studére solebant, ut idem Casaubonus probat ad Suetonium in Augusto cap. 78.

ΠΟΥΛΙ'Α, *Pleiades.* Joannes Canabutzes MS. fol. 40. v. αἵ τινες εἰσὶ τὸ λεγόμενον ἑξάστερον, ὅπερ λέγεται καὶ Πλειὰς, ὃ καὶ βαρβαρίζοντες οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι λέγουσι Πουλίαν.

ΠΟΥΡΚΙ'. *Adde in fine.* Franciscus Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 79. ὕστερα λέγει της ἡ παναγία κάμε διὰ ταῖς πορνειαῖς του νὰ πουρκίσουν, καὶ νὰ παντρέψουν μίαν φτωχὴν, νὰ πουρκίσουν καὶ μίαν ἄλλην, &c.

ΠΟΥΡΝΟ'Σ. *In fine adde.* Anonymus Medicus MS. ὅταν τινὸς ξυλωθῇ ὁ στόμαχος, ἰατρεύγῃ τὸ πουρνὸν ἀμύγδαλα καλὰ, καὶ συστήσῃ αὐτόν.

ΠΡΑ'ΓΜΑΤΑ, *Substantiæ, possessiones, divitiæ.* Schedographia MS. in Agapetum: χρήματα ἐνταῦθα πληθυντικῶς, τὰ κοινῶς λεγόμενα πράγματα, ἡ κτῆσις, φημί. Infrà: πλοῦτος, ἡ περιουσία, ἤτοι τὰ κοινῶς λεγόμενα πράγματα. Ecthesis ad recipiendos Judæos ad Christianam fidem, ex edit. Coteleriana: οὐ διὰ τιμὴν κοσμικὴν, ἢ ἐνεργεσίας τινὰς, ἢ χρήματα, ἢ πράγματα παρά τινος ὑπισχνούμενα, &c.

ΠΡΑΙ'ΔΑ. *Post locum ex Moschopulo, adde.* Etymologicum MS. πραῖδα, ἐκ τῆς παρὰ ὑποθέσεως, καὶ τοῦ αἴθω, τὸ καίω.

ΠΡΑΙΠΟ'ΣΙΤΟΣ. *Post loc. ex Palladio, adde.* Acta S. Donati Mart. n. 9. μακάριος τις Πραιπόσιτος τοῦ κουβουκλίου, &c.

ΠΡΑΙ'ΤΩΡ. *In fine subde.*

Πραιτωράτον, *Dignitas Prætoris*, apud Theodorum Hermopolitem lib. 7. tit. 12.

Πραιτοῦρα. *In fine adde.* Eudemus in Lexico MS. πραιτοῦρα, πόλις.

ΠΡΑΙΤΩΡΙΑΝΟ'Σ. *Post locum Procopii, adde.* Herodianus lib. 5. οἱ σωματοφύλακες καὶ δορυφόροι, οὓς Πραιτωριανοὺς καλοῦσιν.

ΠΡΑ'ΚΤΩΡ. *Lin.* 1. *post* tributorum. *adde.* Georgius Lecapenus in Grammatica MS. ἐκλέγειν, τὸ φόρους ἀπαιτεῖν, ἀφ' οὗ καὶ φόρων ἐκλογεὺς ὁ φορολόγος, ἤτοι ὁ πράκτωρ.

ΠΡΑ̃ΞΙΣ, *Actus venereus. Post locos Moschi, adde.* Testamentum duodecim filiorum Jacob: οὕτως γὰρ ἔθελξαν (γυναῖκες) τοὺς ἐγρηγόρους πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ· κἀκεῖνοι συνεχῶς ὁρῶντες αὐτὰς, ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ ἀλλήλων, καὶ συνέλαβον τῇ διανοίᾳ τὴν πρᾶξιν, &c.

ΠΡΑΣΙ'ΚΟΥΡΟΣ, *Talpa.* An quòd allia seu porra detondeat vel deglubat? Vide in Σφάλαξ.

ΠΡΕΚΟ'ΚΚΙΟΝ. Vide Βερικόκκια.

ΠΡΕΣΒΕΥ'ΕΙΝ. *Post locum Theodoreti, adde.* Qui quidem sancto Basilio Orat. in XL. Martyres, δεήσεως συνεργοὶ, καὶ πρεσβευταὶ δυνατώτατοι, dicuntur. In quam sententiam Eunapius in Ædesio, ubi de Martyribus Christianis: μάρτυρες γοῦν ἐκαλοῦντο καὶ διάκονοί τινες, καὶ πρέσβεις τῶν αἰτήσεων παρὰ τῶν θεῶν, &c. *Ibidem col.* 1224. *lin.* 1. *post* Lat. *adde.* Collectio dictionum Luciani, ex Cod. Reg. 3502. fol. 247. πρεσβεύω σοι, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου· σκόπει τὴν σύνταξιν. ὁ νῦν αἰρετικῶς φασὶ, εἰς τὴν πρεσβείαν τοῦ δὲ, ἢ τὴν ὑγίειαν· δεῖ γὰρ λέγειν, πρεσβεύω σοι Μαρίας τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ. *Post lin. 9, subde.*

Πρεσβύτεροι, apud Alexandrinos dicti, qui Ecclesiis seu Titulis in urbe præerant, cujusmodi sunt *Curiones*, ut indicat Epiphanius hæresi 68. n. 1. & hæresi 69. n. 1. & 2. de quibus dissertationem instituit ad eundem Epiphanium Petavius pag. 276. & 277.

Πρεσβύτεροι, apud Judæos dicti, qui singulis Synagogis per civitates præerant; alii Senatores Synedrii fuisse volunt. De iis agunt L. 2. 13. & 14. Cod. Theod. de Judæis & Cælicol. & Justinianus Nov. 146. præterea Epiphan. in hær. Ebion. 30. n. 11. Vide Petitum, Grotium, Gottofredum, &c.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΩΡ. Symeon Logotheta in Chronico MS. in Theodosio jun. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤνθει ταῖς διδασκαλίαις Ησύχιος πρεσβύτωρ Ιεροσολύμων. Ubi Theophanes habet πρεσβύτερος.

ΠΡΕΦΕ'ΤΑ, *Perfectè*, *omnino*, si bene auguror. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ οἶδε τὴν ἐπιστροφὴν, κ' ἦτον καθάρια νέτα,
> Θεὸς ὁ παντοδυνάμος, κ' γνώριζε πρεφέτα.

ΠΡΙΑΜΙ'ΣΚΟΣ. *Lin.* 2. *ante* Vide, *scribe*. In Lexico Botanico MS. Reg. ὁ βαμβάκινος μοτὸς, *turunda ex gossipio vel lana*.

ΠΡΙΒΑ'ΤΟΝ. *Lin.* 2. *adde*. Etymologicum MS. πριβάτα, τὰ τῇ βασιλείᾳ ἰδιαζόντως διαφέροντα· ἄλλα γὰρ ἐστὶ τὰ δημόσια, ὅσα πλεῖ ὑπὸ τῶν Κόμητα τῶν Λαργιτιώνων, ταῖς δημοσίαις ὑπουργοῦντα χρείαις. Λαργιτιῶνες δέ εἰσι δύο· τὰ σάκρα, καὶ τὰ πριβάτα. δύο γὰρ εἰσι βασιλικοὶ θησαυροὶ, οἱ ἰδιάζοντες τῆς βασιλείας, οἷον ὁ τῶν Λαργιτιώνων καὶ ὁ δημόσιος, ὁ τοῦ Φίσκου. Extat Himerii Sophistæ εἰς πριβάτον Ρωμαῖον Schediasma.

ΠΡΙ'ΓΚΙΨ. *Ante locum Moschopuli, adde*. Eudemus in Lexico MS. Πρίγκιπες· οὕτω καλοῦσι Ρωμαῖοι τοὺς ἀκμαιοτάτους ἡλικίαις. Acta spuria S. Meletii n. 22. τοὺς Κόμητας, καὶ τοὺς Τελβουνίους, καὶ τοὺς Πρίγκιπας αὐτοῦ.

ΠΡΙ'ΜΟΣ. *Post locum Olympiodori, adde*. Chronicon Paschale: καλέσας καὶ τὸν μίαν Μάρτιον, πρώτην λεγόμενον Πρίμον.

ΠΡΙΝΟΚΟ'ΚΙΟΝ, *Concha*. Schedæ Regiæ MSS. κόγχυλη ἣ λέγεται τὸ κοινῶς πρινοκόκιον.

ΠΡΟΒΑ'ΛΛΕΣΘΑΙ, *qui ex Clero dicantur*, vide in Σφραγίζειν.

ΠΡΟΒΕ'Α. *In fine adde*. Magnum Etymologicum in voce ἀλλοιῶτος, πρόβειον δέρας reperitur, pro προβάτειον.

ΠΡΟΒΟΔΕΙ'Ν. *In fine adde*. Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: καὶ ὅταν ἐμίσευε, καὶ τὴν ἐξεπροβοδοῦσα με ὡς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόρταν, ὀπίσω μία γυναῖκα ἔκραζε, &c.

ΠΡΟ'ΒΛΗΣΙΣ. *Post locum Codini, scribe*. Formula promotionis in Archiepiscopum, ex Codice Reg. ἡ ἁγία Τριὰς τῆς παρ' αὐτῆς δωρηθείσης ἡμῖν βασιλείας προβάλλεται τὸν ἁγιώτατον Αρχιερέα κύριον Δωρόθεον εἰς Πατριάρχην Ιεροσολύμων ἁγίας Σιὼν Συρίας, Αῤῥαβίας, πάσης Παλαιστίνης πέραν Ιορδάνου καὶ Γαλιλαίας, καὶ τούτου χάριν ἐγένετο αὐτῷ δὴ τῷ ἁγίῳ Πατριάρχῃ Ιεροσολύμων ἁγίας Σιὼν, Συρίας, Αῤῥαβίας, πάσης Παλαιστίνης πέραν Ιορδάνου, καὶ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας ὁ παρὼν ἔγγραφος λόγος καὶ ὁρισμὸς τῆς βασιλείας μου.

ΠΡΟΒΟ'ΛΕΙΟΝ. Etymologicum MS. προβόλειον, τὸ κυνηγητικὸν δόρυ.

ΠΡΟΒΟΛΕΥ'Σ, de qua voce egimus in Glossario med. Lat. in *Proboleus*. Interpres MS. Ænigmatum seu dictorum vulgarium:

> Αναιρεθέντος γὰρ Υἱοῦ, Πάτηρ οὐκ ἔχει τόπον,
> Αναιρεθέντος Πνεύματος, ὁ προβολεὺς οὐκ ἔστιν.

ΠΡΟ'ΒΟΥΛΟΣ. *In fine adde*. Eudemus in Lexico MS. πρόβολος, ἔξαρχος τοῦ βουλευτηρίου. Rursum: βουληφόρος, πρόβουλος, ἀρχίβουλος.

Προβούλιον. *Adde in fine*. προβούλοις, *Senatores*; & προβουλεύματα, *S. C.* appellari à Græcis Romanarum rerum scriptoribus notat etiam Casaubonus ad Suetonium in Augusto cap. 34.

ΠΡΟΕΙΣΟ'ΔΙΟΝ. Theodorus Studita Homil. in Nativit. S. Joannis Bapt. MS. χορευέτω ἡ ἐκκλησία προεόρτια, προεισόδια τὰ γενέσια τῶν Χριστοῦ γενεθλίων πανηγυρίζουσα, &c. Suprà de S. Joanne: προεισόδιον ἄνθος τῆς Χριστοῦ παρουσίας ἀνέθαλλε.

ΠΡΟΕΟ'ΡΤΙΟΝ. *In fine adde*. Rectè, opinor, observant viri docti, ejusmodi προεορτίων originem manasse à Judæis, apud quos unicuique diei festo erat sua vespera προεόρτιος, parandis rebus ad festum necessariis destinata, unde & παρασκευὴ τῆς ἑορτῆς dicebatur: quæ quidem vox Sabbati προεορτίῳ præsertim tributa est.

ΠΡΟΙΚΟΣΥ'ΜΦΩΝΟΝ, *Instrumentum dotis*. Historia MS. Bertrandi Romani:

> Γοργὸν προστάσσει φέρνουσι γραμματικὸν νοτάριον,
> Καὶ γράψε προικοσύμφωνον κόρης τῆς Φεδροκάζας.

ΠΡΟΚΑΘΑ'ΡΣΙΜΟΣ. *Adde in fine*. Habetur in Cod. Reg. 2966. Notitia accurata & compendiosa de Jejunio Quadragesimæ, ac de ea quæ præcedit Hebdomade, quæ προκαθάρσιμος dicitur, ac de subsequente magna Hebdomade Passionis Dominicæ.

ΠΡΟΚΕΙ'ΜΕΝΟΝ. *Lin. ult. ante* Vide, *adde*. Anonymus MS. in Explicatione sacræ Liturgiæ: τὸ προκείμενον δηλοῖ πάλιν τὴν προφητῶν ἐκφαντορίαν, προμηνύουσαν τὴν παρουσίαν τοῦ βασιλέως Χριστοῦ, ὡς στρατιῶται προτρέχοντες. In Horologio ex Cod. Reg. 1838. fol. 198. describuntur τὰ ἀναστάσιμα προκείμενα τῶν ἢ ἤχων τὰ ἄμωμα. Deinde, τὰ ἐν τῇ ἑβδομάδι ψαλλόμενα προκείμενα ἀλληλούϊα, καὶ κοινώτερα, ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορτάσιμος ἅγιος. Denique, προκείμενα ἀναστάσιμα τῶν ἢ. ἤχων, ἅτινα λέγονται ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ὄρθρου τῆς κυριακῆς. Alibi: προκείμενον ὁσιακὸν, Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

ΠΡΟΚΛΑ'ΣΤΑΙ. *Lin.* 1. *post* cursores. *adde*. seu *velites*, *rorarii*, &c. quos προκινδυνεύοντας Græci vocant.

ΠΡΟΚΤΗ'ΤΩΡ, *Primus possessor*. Leges Cypriorum MSS. ἐὰν ὁ προκτήτωρ οὐκ ἠδύνατο κωλύσαι τὴν τοῦ ὕδατος πρόοδον, οὐ δὲ νῦν ἀγοραστὴν δύναται κωλύειν, &c.

ΠΡΟΝΚΟΜΙΣΑ'ΡΙΟΣ. Eudemus in Lexico MS. προνκομισάριος, ὁ ἐκ συνέσεως δύο μερῶν μεταξυληφθεὶς διαιτητής. Leg. κομπρομισάριος, tametsi in lit. Π habeatur.

ΠΡΟ'ΝΟΙΑΙ. *Post lin.* 1. *adde*. Zonaras in Michaële Rhamgabe: μὴ τυχὼν γὰρ προνοίας ἀξιολόγου διὰ τὴν ἐκείνου γλισχρότητα, &c.

ΠΡΟ'ΞΙΜΟΣ. *Post locum Theophylacti, adde*. In Cod. Reg. 3251. extat nescio quod opusculum cujusdam Nicetæ, de Jovis, Bacchi & Minervæ Epithetis inscriptum, ad cujus calcem nomen suum sic prodit: δόξα σοι, Χριστὲ, δι' οὗ καὶ διήνυσα τὸ φιλοπόνημα πολυωφελέστατον, ὁ σὸς οἰκέτης, Νίκης ἐπώνυμος, Χαλκοπράτων Πρόξιμος, ἀνεψιὸς τῶν Σεῤῥῶν τοῦ ποιμένος, ὥσπερ τὸ ἐπώνυμον, διὰ οἶκτον ἐδέξατο στέφανον.

ΠΡΟ'ΟΔΟΣ. *Lin.* 1. *post* processio. *adde*. Scholiastes MS. Oppiani lib. 1. Halieut. πομπή· πρόοδος. *Ibidem post locum Agathiæ, adde*. Theophanes, & ex eo Symeon Logotheta in Justiniano an. 3. καὶ Πηγάσιος ὁ Ηλιοπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξεπέστησαν.

Ibidem in fine subde. Huc porro spectant quæ de Philippo Tetrarcha narrat Josephus lib. 10. Antiq. Jud. cap 6. & ex eo Zonaras l. 6. Annal. n. 6. πρόοδοι δ' ἦσαν αὐτῆς σὺν ὀλίγοις τῶν ἐπιλέκτων, καὶ τοῦ θρόνου εἰς ὃν κρίνειεν, καθεζόμενος ἐν ταῖς ὁδοῖς ἑπομένου, ὁπότε τις ὑπαντιάσας ἐν χρείᾳ γένοιτο αὐτῷ ἐπιβοηθεῖν, οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀξέως, ἱδρύσεως τοῦ θρόνου ᾗ καὶ τύχοι γενομένης, καθεζόμενος ἠκροᾶτο, καὶ τιμωρίας τε ἐπετίμα τοῖς ἁλοῦσιν, καὶ ἠφίει τοὺς ἀδίκως ἐν ἐγκλήμασι γενομένους.

ΠΡΟΠΑ'ΤΩΡ. *Post locum Phavorini, adde*. Glossæ MSS. in Actus Apostol. προπάτορα, πρόγονον πρόπαππον.

ΠΡΟΠΙ'ΝΑ. *In fine subde*.

Προπινάριος, *Caupo*. Cyrillus Scythopolytanus in

vita

vita S. Sabæ cap. 59. ἔρχονταί τινες τῆς ἁγίας πόλεως προπινάειοι, — ἐπιφερόμενοι οἶνον πολὺν, καὶ ἄρτους, καὶ σῖτον, καὶ ἔλαιον, &c.

ΠΡΟΠΟΜΠΕΥ'Σ. *In fine adde.* Vide Plutarchum lib. de animalium prudentia, Ælianum de animal. & Oppianum lib. 5.

ΠΡΟ'ΡΟΣ οἶνος, *Vinum torculo primum expressum.* Lexicon MS. Neophyti: οἶνος πρόδρομος, ὁ προπιπάτης, ὃν πρόρον λέγουσιν.

ΠΡΟΣΑ'ΒΒΑΤΟΝ. *Adde in fine.* Nihil est autem aliud *Cœna pura*, quàm *Parasceve*, quomodo vocem προσάββατον semel ac iterum usurpat S. Epiphanius hæresi 51. n. 31. & in Exposit. fidei n. 22.

ΠΡΟΣΔΟΚΗ'ΣΙΜΟΣ, *Approbatus.* Manuel Moschopulus in collectione MS. vocabulorum Atticorum: ἐπίδοξος, ὁ προσδόκιμος, ὁ κοινῶς προσδοκήσιμος.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ'. *In fine adde.* & Petavius ad Epiphanium hæresi 80.

ΠΡΟΣΚΕΦΑΛΑ'ΔΙΟΝ, pro προσκεφάλαιον, occurrit apud Eustathium.

ΠΡΟΣΜΟΝΑ'ΡΙΟΣ. *Post locum Vitæ S. Nili, adde.* Symeon Logotheta anno 16. Justiniani: καὶ ἐπελέξατο οἱ αὐτοὶ πρεσβύται περιεργασάμενοι προσμονάριον τοῦ ἁγίου Ιωάννου ἐν Αλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ.

ΠΡΟΣΟ'ΜΟΙΟΝ. *In fine adde.* Ita ὅμοιον non semel in Triodio Reg. Cod. 1838. fol. 115. v.

ΠΡΟΣΤΑ'ΣΑΙ. *Adde in fine ante* Vide. Bartholomæus Monachus in Confut. Agareni fol. 383. οἱ δὲ Αρράβες εἶχον πιστὸν ἔθος τοῦ ἀγοράζειν ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν σκλάβας, καὶ προσταπτεῖν αὐτὰς εἰς τοὺς νέους ἀνθρώπους, &c. αἱ προεστῶται τοῦ πέγους πόρναι, apud Clement. Alexandr. lib. 3. Stromat.

ΠΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ. *Lin. 4. post* Basilic. *adde.* apud Epiphanium in hæresi Marcellianorum n. 10. & 11. Inter Clericos qui Marcelli fidem asserunt & subscribunt, Cyriacus προστάτης Ecclesiæ Ancyranæ habetur, id est *Defensor*, uti rectè vertit Petavius.

ΠΡΟΣΤΗΘΙ'ΔΙΟΝ. Vide Στηθάριον.

ΠΡΟ'ΣΤΙΜΟΝ. *Post locum Mœridis, adde.* Schedæ parvæ MSS. in ἐπιτιμίῳ: γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς, Επὶ, προθέσεως, καὶ τοῦ, τιμὴ, ὃ σημαίνει τὸ κοινῶς πρόστιμον, ὅπερ ἐστὶν ἡ τιμωρία ἡ τῷ ἁμαρτήματι πρέπουσα.

ΠΡΟΣΦΑ'ΓΙΟΝ. *Post hanc vocem adde.* Mœris Atticista in Lexico MS. ὄψιον, Αττικοῖς· προσφάγημα, Ελληνι. Etymologicum MS. ὄψον σημαίνει τὸ προσφάγιον.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ'. *Post locum ex Periodo S. Philippi, adde.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 32. καὶ στήσαντες τὴν πρέπουσαν τῆς ἀκολουθίας συνάξιν ἐλειτούργησαν, τελείαν ὑπὲρ αὐτῆς ποιήσαντες προσφοράν.

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ'Ν, *Concionari.* Chronicon Paschale anno 42. Theodosii jun. ἐκεῖ ἐπίσκοποι αὐτὴν ἐποίησαν, ἤτησαν αὐτὸν προσφωνῆσαι, &c.

ΠΡΟΣΦΩΝΗ'ΣΕΙΣ. *Adde in fine.* Sunt etiam προσφωνήσεις Presbyterorum & Diaconorum indictiones precationum in Liturgiis. Vide Constitut. Apostolic. lib. 8. cap. 35. 37.

ΠΡΟΣΧΕΡΙΑ'ΡΙΟΙ. *Post locum Codini, adde.* Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Εκβαλε τὰ ἐκκλησιαστικὰ, καὶ γίνε προσχειαρίης.

ΠΡΟΤΟΜΗ'. *Lin. 1. ante* Vide, *adde.* Collectio historiarum Scaligeriana: Εμεῖς πατὴρ τῆς τῶν Παιδευτῶν τάξεως ἐτιμήθη προτιμῇ μαρμαρίνῃ, &c.

ΠΡΟ'ΤΟΝΑ. *In fine adde.* Vetus Inscriptio apud Sponium in Miscellan. eruditæ Antiq. p. 332.

Ούελον ἐκ πρύμνης ὡς ὁδηγητῆρα καλεῖτο,
Ζῶα κατὰ προτόνων ἴστον ἐκπετάσας, &c.

ΠΡΟΥ'ΜΝΟΝ. *Post locum Neophyti, adde.* Galenus lib. 6. de medicament. local. pag. 241. καὶ τῶν καλουμένων παρ' ἡμῖν προύμνων.

ΠΡΟΥΝΙΚΟ'Σ. *Adde in fine.* Porro hanc vocem variis hæreticis adscribit Epiphanius, Simonianis scilicet hæresi 21. n. 2. Nicolaïtis hær. 25. n. 3. 4. Valentinianis hær. 31. n. 6. & Ophitis hær. 37. n. 4. 5. in quibus locis vim vocis exponit, de qua ibidem consulendus Petavius pag. 41. & 66.

ΠΡΟΥ'ΝΟΣ. Aëtius lib. 1. ex Cod. Reg. κοκκυμήλων δὲ ἀγρίων ὁ καρπὸς, ὃς καὶ προῦνος ὀνομαζόμενος, &c. Vide Πρεμνον.

ΠΡΟΦΗ'ΤΗΣ. *In fine subde.* præterea Petavium ad Synesii Encomium Calvitii & libros de Providentia, ubi de triplici apud Ægyptios Prophetarum genere agit.

ΠΡΩΘΥ'ΠΝΙΟΝ. *In fine adde.* Occurrit etiam in Chronico Paschali an. 12. Arcadii.

ΠΡΩ'ΤΗ. *Post loc. Vitæ S. Eudociæ, adde.* Andreas Cretensis in S. Patapio pag. 219. τότε προσκαλεσάμενος σου τῇ πρώτῃ ταῖς σοῦ αὐτῇ οὔσας ἐν τῇ ἀσκήσει, &c.

ΠΡΩΤΟΚΑΕ'ΦΤΗΣ. *In fine adde.* Λήσταρχος in Chronico Paschali an. 12. Arcadii.

ΠΡΩΤΟΚΩΜΗ'ΤΗΣ. *In fine adde.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii cap. 11. υἱὸς πρωτοκωμήτου τινὸς Αριστοβουλιάδος τῆς κώμης.

ΠΡΩΤΟΠΑΣΧΙ'ΤΑΙ, Hæretici Novatiani, *quibus ex crimine nomen est*, inquit L. 6. Cod. Theod. *Ne sanctum bapt.* sic dicti, quòd Christianorum aliorum Pascha anteverterent, & eodem die cum Judæis celebrarent. Ii deinde Sabbatiani dicti, à quodam Sabbatio. Vide Socratem lib. 5. cap. 20. lib. 7. cap. 5. 12. 18. 25. & Sozomenum lib. 7. cap. 18.

ΠΡΩΤΟΠΟΛΙ'ΤΗΣ. *In fine adde.* Occurrit etiam in Martyrio S. Philetæri n. 32.

ΠΡΩ῀ΤΟΣ, idem qui Πρωτοπολίτης. Πρῶτος τῆς νήσου, 3. Act. 28. 7. Vetus Inscriptio Melitensis: Λ. ΚΑ. ΥΙΟΣ. ΚΥΡ. ΙΠΠΕΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ. ΠΡΩΤΟΣ. ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ. *Post locum ex Gualthero, adde.* πρῶτος τῆς πόλεως, in alia apud Sponium in Miscell. Antiq. pag. 335.

Πρῶτος τῆς συγκλήτου, *Princeps Senatus*, in Chronico Paschali an. 10. Leonis M. ubi de Aspare.

ΠΤΕΡΟ'Ν. *In fine subde.*

Πτερὸν, *Perpendiculum.* Scholiastes Euripidis in Phœnissis: ἄλλοι ἔμβολα φασὶ τὰς καθέτους, τὰ νῦν καλούμενα πτερὰ, ἀπὸ τῶν τῇ κατασκευῇ πιάσε, &c.

ΠΤΕΡΟΥΓΓΑ. *In fine adde.* Historia MS. Bertrandi Romani:

Ευστόχως κατεπέζει τὸν αετὸν εἰς πτερύγαν.

ΠΤΕΡΥ'ΤΑ, ἡ πτελέας, in Lexico Botanico MS. ex Cod Reg. 2147.

ΠΤΥ'ΚΛΑ, *Morbi species.* Anonymus MS de virtutibus lapidum, de Gagate: ἰχῶρες καὶ πτύκλας πινόμενος ὠφελεῖ.

ΠΤΩ'ΜΟΣ, λαγὼς, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845.

ΠΤΩΧΕΙ'Α, ἐπὶ τῆς πτωχείας. Justinianus L. 42. Cod. de Episcop. & Cleric. §. 9. εἰ δὲ οἰκονόμος, ἢ ἐκκλησιέκδικος, ἢ χωρεπίσκοπος, ἢ περιοδευτὴς, ἢ ξενοδόχος, ἢ νοσοκόμος, ἢ πτωχοτρόφος, ἢ καλούμενος Επὶ πτωχείας, &c. occurrit paulò suprà. Is porro videtur Præfectus Eleemosynis, quæ in pauperes testa-

mento, vel alia qualibet dispositione erogabantur.

ΠΤΩΧΕ'Σ. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλισιδάκια,
> Να τὰ κρεμοῦσι οἱ πτωχὲς καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

Notum quid πτὼξ sit Græcis, sed hîc aliud sonat.

ΠΤΩΧΟΤΡΟΦΕΙ͂ΟΝ, id est, Πτωχεῖον. *Post locum Procopii, adde.* Epiphanius hæresi 75. n. 1. καθισᾶ τοῦτον πρεσβύτερον, τότε ξενοδοχεῖον αὐτοῦ ἐμπιστεύει, ὅπερ ἐν Πόντῳ καλεῖται πτωχοτροφεῖον. τοιαῦτα γάρ τινα κατασκευάζουσι κατὰ φιλοξενίαν, καὶ τοὺς λελωβημένους καὶ ἀδυνάτους ἐκεῖσε ποιοῦντες καταμένειν, ἐπιχορηγοῦσι κατὰ δύναμιν οἱ τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτες. Vox igitur Ponticorum primitus fuit.

ΠΥ'ΛΑΙ ἅγιαι. *Post locum Annæ Comnenæ, adde.* Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. καὶ οὕτως εἰσέρχεται διὰ τῆς προθέσεως, ποιῶν πάλιν σταυρὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ· τὰ γὰρ ἅγια θυσία οὐδέποτε ἀνοίγονται ἄνευ δηλονότι εἰσόδου καὶ ἀσπασμοῦ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ τῶν θείων μυστηρίων, καὶ τοῦ Πληρωθήτω.

ΠΥΛΑΜΙΔΙΚΑ', ἤτοι τὰ κύπρα, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 1847.

ΠΥ'Ξ, *Sæpe*, pro πυκνῆ, infimæ vetustatis scriptores usurpare observat Scaliger in Trihæresium Serrarii cap. 7.

ΠΥΡΟ'ΒΟΛΟΝ, *Adamas.* Lexicon MS. Nicomedis: ἀδάμας λίθος, πυρόβολον, quòd veluti ignem emittat.

ΠΥΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ. *In fine adde.* Moschopulus ad lib. 2. ἔργ. Hesiodi: λάσαιον καὶ χυτρόπους τὸ αὐτό. ἔστι δὲ ὁ κοινῶς πυροστάτης.

ΠΥΡΟΣΤΙ'Α. Vide in Παρασία.

ΠΥΡΟ'ΦΕΥΚΤΟΝ, in Glossis Chymicis MSS. Reg. ἐπὶ αἰθάλη θείου, *Fuligo sulfuris.*

ΠΥΡΟ'ΧΑΛΚΟΣ. Vox Chymicorum. Habetur in Cod. Reg. Chymico 3178. fol. 271. πυροχάλκου ποίησις.

ΠΩΛΙ'ΟΝ. *In fine adde.* πωλίον, τὸ πτωὸν, in parvis Schedis MSS. *Pullus gallinaceus.*

ΠΩΜΗ'ΡΙΟΝ, *Pomerium.* Utuntur Plutarchus in Romulo, & Dio lib. 43. pag. 243.

P.

PE'ΓΕΙΝ, pro ὀρέγειν, *Appetere, velle.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ ῥέγεται καὶ θέλη τὴν συχνοχρονοκοπάτην.

Utitur non semel.

PE'ΓΙΝΟΝ, *Frænum*, Gall. *Resne.* Nilus Doxapatrius in Notitia Patriarchat. ubi de Carolo M. καὶ μετὰ τὸ στεφθῆναί σε παρ' ἐμοῦ (Leo PP. loquitur) ἐπαίρης με ἀπὸ τοῦ ῥεγίνου τοῦ ἵππου μου, καὶ διασώζης με μέχρι καὶ τοῦ παλατίου μου.

PE'ΜΒΟΕΙΔΗ'Σ, dictus *Servus qui vagari solet.* Theodorus Hermopolites ad tit. de verbor. significat. ῥεμβοειδὴς δέ ἐστιν ὁ μικρὸς φυγὰς, ὅστις ἀποπελάζομενος δουλείας τινὰ, οὐχ ὑποστρέφει συντόμως πρὸς τὸν δεσπότην, ἀλλὰ πλανᾶται ἐν τοῖς γειτονίοις, &c.

PE'ΝΔΑ. *Post locum ex vita S. Alexii, adde.* Vita ejusdem S. Alexii ex Cod. Colbert. 2574.

> *Dixit, & aurato digito mox expoliato,*
> *Aurum cum renda pro pignore tradit habenda,*
> *Quæ cùm porrigeret, bissoque ligata teneret,*
> *Hæc in secreto conservans, inquit, habeto.*

Codex Reg. 2437. ὁ νοσφισάμενος ἐκ τοῦ Ιεριχὼ ψιλὼν ποικίλην λεπτὴν, καὶ σ'. δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν ν'. διδράχμων, ἦν ὁ Αχαρ υἱὸς Χαρμι, — ἔστι δὲ Εβραϊκὴ λέξις τὸ ποικίλην λεπτὴν, ῥένδαν Βαβυλωνιακὸν πεφυσωτὴν καλὴν, ἤγουν χλαμύδα βασιλικὴν χρυσῆν· τινὲς δὲ στολὴν, ὕφασμα, ἱμάτιον, &c.

PE'ΝΕΙΝ. *Adde in fine.* Occurrit apud Nilum in Vita S. Theodoti Ancyrani n. 27.

PE'ΤΕΝΑ. *In fine subde.*

Ῥέτινον. Joannes Diaconus in Hesiodi Scutum Herculis: ῥυτὰ, τὰ χαλινὰ, ἀπὸ τοῦ ἐρύω, τὸ ἑλκύω· κυρίως δὲ τὰ λεγόμενα ῥέτινα, ἡνία χαλινός.

PEΥ'ΣΙΣ. *Lin. 1. post* fluxus. *adde.* ῥυὴ ἐπὶ γῆς, apud Epiphanium hær. 63. n. 2.

In fine adde. Vide præterea quæ de Diogene Cynico narrat Galenus lib. de locis affectis pag. 315. edit. Basil.

PΗ'ΓΛΑ. *Post locum ex Arithmet. adde.* Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3496. fol. 81. βαλὼν εἰς τὸ ξυλὶν κηρὸν ἀναλύσας ῥήγλαν πεπριμμένην, πρόπολιν, θυμίαμα, κατζούμβειν, καὶ ἐκ τοῦ ἁγίου ἐλαίου τῆς ἁγίας Ζιναΐδος, καὶ ἀναλύσας ταῦτα, χύσον εἰς μάρμαρον, καὶ μαλάξας ποίησον ῥηγλία, &c.

Ἀπειγλοῦν, *Mensuram exæquare*, apud Hesychium.

PΗ'ΤΩΡ. *Post locum Panagiotæ, adde.* Laudatur in Indice librorum Græc. ex Cod. Reg. τοῦ σοφωτάτου Μανουὴλ τοῦ μεγάλου Ῥήτορος τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως λόγος περὶ καθαρτηρίου πυρός.

PΙ'ΒΒΕ, *Riber*, herbæ species. Constantinus à secretis MS. ὠφελεῖ γὰρ εὐδοκίᾳ Θεοῦ εἰς τὴν ῥίββε αὐτὴ ἡ ἀλειφή. Matthæus Silvaticus: *Riben nascitur in monte Libani, & est herba frigidissima;* de qua legendus ibidem Simon Genuensis. Dictionarium Medicum Hispanicum: *Ribes, un frutillo rojo, como el de la uba espina: o el arbor de sabor acetoso.* Adde Ruellium lib. 1. cap. 106.

PΙΓΟΠΥΡΕΤΟ'Σ, *Febris cum rigore vel frigore.* Eustathius ad Odyss. λ. de voce ἐφιάλτης: καθὰ δηλοῖ ὁ εἰπὼν, ὅτι ἠπίαλος οὐ μόνον σημαίνει τὸ ῥιγοπυρετὸν, ἀλλὰ καὶ δαίμονα τοῖς κοιμωμένοις ἐπερχόμενον, ὃν οἱ πλείους ἠπιόλην φασί. Lexicon MS. Reg. ἠπίαλος, ἡ ἠπιάλης, καὶ ἠπιόλης, σημαίνει τὸ ῥιγοπυρετόν.

PΙ'ΖΑ περιστερᾶς, βετόνικα, in Lexico Botanico MS. Reg. *Betonica.*

Ῥίζα ψευδώνυμος, τὸ Ινδικὸν νάρδον, in Lexico Botanico MS. Reg. *Nardum Indicum.*

PΙΖΟ'Σ. Acta recentiora S. Thaletæi n. 6. πάνυ δὲ ὡς ῥίζω παλαίουσα δαίμονος. ubi legendum videtur ῥοίζῳ, *incursu.* Vide Glossarium med. Latin. in hac voce.

PΙΝΑΓΩΓΕΙ͂Ν, *Naso trahere, illudere*, occurrit in Actis recentioribus sancti Thaletæi num. 10.

PΙΠΙ'ΔΙΟΝ. *Post locum Gemisti, adde.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylit. n. 70. διακόνων ὀψικευόντων μετὰ ῥιπιδίων καὶ θυμιατηρίων, καὶ ψαλλόντων, &c. *Pag.* 838. *post* &c. *adde.* Vita sancti Basilii falsò adscripta S. Amphilochio cap. 9. θεωρεῖ ἐκεῖ τῶν ῥιπιζόντων διακόνων, &c.

PΟΒΑ'ΛΕΥΡΟΝ. *Adde in fine.* Nicephorus Blemmides de Urinis, MS.

> Αγειαλγυρέας τὸ ζωμὸν, καὶ ῥοβαλεύρῳ τοῦτον κατάπλασε.

PΟΓΕΙ͂ΟΝ. Codex Chymicus Reg. 3178. fol. 199. v. καὶ περικλείσας τὸ ἰάμβυκα καὶ τὸ μαστάριον σὺν τῷ ῥογείῳ ἐν ἀσφαλείᾳ, &c. Fol. 200. αἴρεις τὸ ῥογεῖον ἐν ᾗ εἰσῆλθεν τὸ ὕδωρ, &c. Infrà: ἀλλάσσεις τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος, πυτίσει τὸ ῥογεῖον, &c.

PΟΔΕ'ΛΑ, *Instrumenti musici species in rotæ formam.* Stephanus Sachleces MS.

Καβαλικεῦς κουφαρῦ, καὶ τρέχει ῥοκοτζέλα,
Καὶ πηλαλὴ πλαγήτενα, καὶ κρέπιν σὴν ῥοδέλα.

Vide Gloſſar. med. Lat. in *Rocta*.

ῬΟΔΙΔΑ'ΡΙΟΝ, *Confectio quædam medica*, quam deſcribit Aëtius lib. 2. cap. 70.

ῬΟΔΟΚΙΝΑΙ'Α, *Malus Perſica*. Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. μηλέα Περσικὴ, ἡ καὶ ῥοδοκιναία ὀνομαζομένη, &c.

ῬΟΔΟ'ΣΤΑΜΑ. *Poſt locum Nicetæ, adde*. Gloſſæ interlineares MSS. in Plutum Ariſtophanis: ἔπι μύροις μυείσαι σακτοῖς, ῥοδοστάγμασι.

ῬΟΔΟ'ΤΖΕΦΛΑ, apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 3167. fol. 603.

ῬΟΖΙΑ'ΡΗ, *Roſarium*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Δένδρον ῥοζιάρη καὶ κυρτὸ να σιάσω μετὰ λόγια.

ῬΟΘΟΥ'ΝΗ. *Poſt locum Georgillæ, adde*. Hiſtoria MS. Beliſarii:

Ἢ να κερδήσομεν ἡμεῖς, να πάρομεν τὸν τόπον,
Ἢ να καθοῦμε παντελῶς ῥοθουνὴ μὴ γλυτώσῃ.

In fine adde. Meletius Monachus, de Urinis, MS.

Τὸν νοσοῦντα ἔρχεται ἀληθὲς ἤδε τὸ ῥοθούνιον.

Joannes Archiater de partibus corporis, MS. ῥώθωνες καὶ μυκτῆρες, τὰ ῥωθώνια.

ῬΟΙ'ΣΧΑ'ΔΙΟΝ, *Malum Punicum*. Joannes Priſdianorum Epiſcopus, de Urinis, MS. τὸ δὲ φαιὸν, τὸ ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος κραθέντων ἀλλήλοις γινόμενον, ὡς τὰ ῥοϊσχάδια.

ῬΟ' ῬΟΥΔΙ'Ν, καὶ ῥουθὶν, τὸ σουμάκιν, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 2147.

ῬΟΥΚΑΝΙ'ΖΕΙΝ, *Stertere*, *ronchiZare*, ῥέγχειν. Ptochoprodromus lib. 1.

Εἶπεν τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἤρξατο ῥουκανίζειν.

Vide Ῥοχαλίζειν.

ῬΟΥ'ΜΠΙΑΝ, *Erythrodanum*. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 3172. fol. 509. ἐρυθρόδανον λέγεται Σαρακηνιστὶ ῥούμπιαν, ἐξ οὗ τὸ σίρουπιν τε ῥουμπὶς, ὅπερ λέγεται κοινῶς ῥιζάριον. Vide Ῥουμβίμ.

ῬΟΥ'ΠΠΟΝ, τὸ ἕψημα, in Lexico Saracenico Botanico MS.

ῬΟΥ'ΣΙΟΣ. *Poſt loc. Cedreni, adde*. Nicephorus Blemmides de Urinis, MS.

Ῥούσιον δὲ τὸ τέταρτον γίνωσκε αἷμα καθάπερ.

ὑέλιον nempe. Maximus Planudes de Urinis, MS. τὸ ῥούσιον ὑέλιον, ἤγουν τὸ ἔχον χρῶμα κρασίου, id eſt, vini. Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 4. λαβὼν τῆς ῥουσίας τῶν βαφέων τῶν καλιγαρίων φύλλα, &c. Vide Ῥουσαῖος.

ῬΟΥ'ΤΙΝ, in Lexico MS. Neophyti, τὸ σουμάκι. Vide infrà in Σουμάκι.

ῬΟΥ'ΤΟΥΛΟΣ. Conſtantinus à ſecretis MS. ἐπιχέων ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι ῥούτουλον ὄξος, καὶ βρέξας καλῶς, &c. Et cap. 24. ἕψησον μετὰ ὕδατος ῥουτούλου, καὶ πυριαθήτωσαν τὰ εἴδη, &c.

ῬΟΥΦΙ'ΖΕΙΝ, *Sorbere*, ῥοφεῖν. Threnus MS. de capta Conſtantinopoli:

Καὶ θέλων γνώσκετε ὅτι με τιὼ ἀγάπην
Ἐρρούφισε τοὺς Χριστιανοὺς ὡς δράκος πεινασμένος.

Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Τὸ αἷμαν τε πολλὰ γλυκὺ, ἐρρούφα, κατέπινε.

ῬΟΧΑΛΙ'ΖΕΙΝ, *Stertere*, ῥέγχειν. Gloſſæ interlineares MS. ad Ariſtophanis Nubes: οἱ δ' οἰκέται ῥέγχουσιν. δοῦλοι ῥοχαλίζουσι. Vide Ῥουκανίζειν.

ῬΩΜΑΙ'ΟΝ. *Poſt locos Codini, adde*. Excerpta MSS. ex Nicephori Patr. CP. Chronolog. in Juſtiniano: καὶ ἐκ μὲν τῆς μεγάλης πόλεως Ῥώμης ἀπεστάλησαν οἱ η'. κίονες οἱ ἐπονομαζόμενοι Ῥωμαῖοι παρὰ συγκρίτου τινὸς Πλουτάρχου. Fragmentum ex Πατρίοις ΚΠ. editum in Conſtantinopoli Chriſt. lib. 4. pag. 110. λαρνάκια τρία πορφυρᾶ Ῥωμαῖα. Infrà: λάρναξ λίθου Ῥωμαίου. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sap. in Conſtantino M. καὶ ἀπεκομίσθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἀπετέθη ἐν λάρνακι πορφυρῷ, ἤτοι Ῥωμαίῳ. Idem in Arcadio: ἀπετέθη ἐν λάρνακι Ῥωμαίῳ.

ῬΩΜΑΙ'ΟΣ. *In fine adde*. Romanos etiam vulgò Chriſtianos Catholicos appellare ſolebant Manichæi. Petrus Siculus in Hiſt. Manichæor. p. 26. ἑαυτοὺς — Χριστιανοὺς ἀποκαλοῦντες, ἡμᾶς δὲ τοὺς ἀληθῶς ἐπωνύμους Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ῥωμαίους ὀνομάζοντες. Ab his Heterodoxi noſtri *Romanorum* nomen hauſerunt, tametſi hîc Romanorum vocabulo Græci fortè intelligantur. Ita rurſum infrà pag. 62. ut & Anathematiſmus hæreſeos Manichæorum apud Cotelerium in Notis ad Recognit. pag. 374.

ῬΩΜΑΝΙ'ΣΙΟΝ. *Lin*. 4. *adde*. Vita S. Baſilii falsò adſcripta S. Amphilochio cap. 14. διὰ τῆς εὐχῆς συνετρίβησαν οἱ μοχλοὶ, καὶ κατεάγησαν αἱ κλεῖδες, σὺν τοῖς ῥωμανισίοις, καὶ ἠνοίγησαν αἱ θύραι. *In fine adde*. ῥωμανισίαν ἀγορὰν Georgius Syncellus pag. 353.

Σ.

S pro Σ. Nummus Hadriani Imper. ΚΑΙSΑΡ SΕΜΝΟS ΑΔΡΙΑΝΟS.

ΣΑ'ΒΑΝΟΝ. *Lin*. 1. *poſt* linteum. *adde*. Lexicon MS. ex Cod. Hautiniano: περίψημα, τὸ σάβανον, ὃ τοὺς ἱδρῶτας τοῦ κάμνοντος ἀποψύχει, &c. Clemens Alexandrinus lib. 2. Pædagog. cap. 3. de Chriſto: καὶ τοὺς πόδας ἔνιπτεν αὐτῶν σαβάνῳ περιζωσάμενος. ubi Joannes habet λέντιον. *In fine ſubde*.

Σαβανᾶς, *Sabanorum artifex*. Vetus Inſcriptio: L. AVRELIVS. PANNICVLVS. QVI. ET. SABANAS. PATRONO. OPTIMO. apud Caſaubonum ad Capitolinum in Vero pag. 64.

ΣΑ'ΒΒΑΤΟΝ. *Subde in fine*.

Σαββατισμός. Eudemus in Lexico MS. Σαββατισμὸς, ὁ μέλλων αἰὼν, ὁ πλουτιστής.

ΣΑΒΟΥΡΟ'Σ. *Ante locum Zachariæ, ſcribe*. Leges navales Rhodiorum cap. 21. καὶ ἐὰν τὸ πλοῖον συμβῇ τινὰ παθεῖν, ἢ σάβουρον ὄντων, ἢ πεφορτωμένον, &c. Ita in Legibus Cypriis MSS. ubi ed. συμβῇ τι παθεῖν, ἢ σαβουράτον πεφορτωμένον.

ΣΑ'ΤΑΡ, *Artemiſia*. Lexicon Saracenicum Botanicum MS. ἀρτεμισία σάταρ.

ΣΑ'ΓΗ. *In fine adde*.

Σαγάειοι, quorum non ſemel mentio occurrit apud Sponium in Miſcellan. eruditæ Antiquit. ſect. 6. pag. 226.

ΣΑΓΙ'ΝΗ. *Lin*. 2. *poſt* genus. *adde*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3183. σαγήνη, τὸ δίκτυον, σαγίνη δὲ τὸ ὅπλον ἵ. Leg. τὸ πλοῖον.

ΣΑΓΙ'ΤΑ. Vide Σπίγγος.

ΣΑ'ΓΜΑ. *Poſt locum Suidæ, adde*. Codex Reg. ſign. nunc 3049. fol. 299. περιστράβη, τὸ σάγμα, ἤτοι σημάειον. Eudemus in Lexico MS. ἀστράβη, ὄνος, ἢ τὸ σαγμοσέλλιον.

ΣΑΓΟΛΑΙ'ΦΕΑ. *Lin*. 2. *dele* γ, *& ſcribe* υ. κυρίως δὲ λαίφεα, αἱ τῶν πλοίων φασὶν ὀθόναι· ὅθεν οἱ κοινότεροι συνθέντες ἐκ τοῦ σάγος, καὶ τοῦ λαῖφος, σαγολαίφεα λέγουσιν.

ΣΑΓΩ'ΝΙΟΝ, pro Σιαγόνιον, in libro Ἄνθος τῶν Χαρίτων.

ΣΑΚΕΛΛΑ'ΡΙΟΣ. *Lin.* 1. *post* ſacellarius. *adde.* Etymologicum MS. σακελλάριος, Συρισὶ, ἐπιδέχεσθαι· σάκελλα γὰρ τὸ δέχεσθαι εἴρηται.

ΣΑ'ΚΚΗ. *In fine adde.* Etymologicon MS. εἴρηται δὲ σάκος (ἀσπὶς) ἐπειδὴ πρῶτον παρὰ σάκεσιν εὑρέθη. Σάκες δέ εἰσιν οἱ Θρᾶκες.

ΣΑΚΤΑΝΙ'ΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Baſilographe MS. καὶ τὸ κοινῆκον πλεονάζει, καὶ τὸν κόσμον σακτανίζει.

ΣΑ'ΚΧΑΡΙ. *Subde in fine.*

Σακχαροπούγγιον. Gloſſæ interlineares MSS. ad Homeri Batrachom. οὐχ ἧπατα λευκοχίτωνα. σαχαροπούγγια λευκοῦ χιτῶνος.

ΣΑΛΑΜΙ'ΝΘΗ, *Aranea.* Vide in Καματερή.

ΣΑΛΙΒΑ'ΡΗ. *Post loc. Studitæ, adde.* Beliſſarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: ὅμως ἐσύρθη ἀπὸ τὸν Χριστὸν ὡς ἂν δράκος μὲ τὸ ἀγκύστρου, καὶ ὡς ἂν κτῆνος ἐδέθη μὲ τὸ σαλιβάρη ἀπὸ τὴν μύτην. *Adde in fine.*

Σαλινοβόνειν, eadem notione in libro Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 19. 24. 32. 33.

ΣΑ'ΛΙΟΝ. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Ἐκίνησαν τὰ σάλια μου, Χριστὲ, νὰ τὸ ἐπίασα.

ΣΑΛΟ'Σ. In Σαλία. *Post locum ex Ptochoprodromo, adde.* Idem eodem libro:

Καὶ φράζειν αὐτὸν κοπιτὸν, πέρασε ταῖς σαλίαις,
Ἐξάφας τὰ ςλιβόματα, καὶ ταῖς ἀνδρολαλίαις.

Σαλοκρανιοκέφαλος, *qui cerebro & capite prorſus ſtultus & amens eſt.* Idem Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Ἐὰν ἔχω γείτονα τινὰ, καὶ ἔχει παιδὶν ἀγόριν,
Καὶ εἴπω ὅτι μάθετο γραμματικὰ νὰ ζήσῃ,
Σαλοκρανιοκέφαλον πάντως νά με ὀνομάζῃ.

ΣΑΛΣΙΚΑ'ΡΙΟΣ. Joannis Hieroſolymitani Archiepiſcopi Synodicon MS. ἄρτι, εἰπέ μοι, τινὶ ἐξακολουθήσομεν, τῶν θεοφόρων, ἢ τῶν σαλσικαρίων, εἰπέ μοι, τινὸς ἐπακούσωμεν, τὸν ἅγιον Βασίλειον, &c. Priora verba deſunt in eodem Synodico edito à Combefiſio ſub nomine S. Joannis Damaſceni in Hiſt. Monothelit. pag. 691. An legendum φαλσικαρίων, *falſatorum?* At Cod. Reg. eſt optimæ notæ.

ΣΑΛΣΙΚΟΠΩ'ΛΗΣ. *Lin.* 3. *post* conditor, *adde.* quæ ita deſcribuntur à Galeno lib. 3. in Hippocratis lib. de Fracturis pag. 567. edit. Baſil. ὥσπερ οὖν οἱ μάγειροι τὴν ἔνδον εὐρυχωρίαν τῶν ἐντέρων πληροῦντες, ἢ σεμιδάλεως, ἢ κρεῶν συγκεκομμένων, ἢ τινὸς ἑτέρου, τούτοις ἄλλαντας ἐργάζονται, &c.

ΣΑΜΑΡΕΙ'ΤΑΙ, dicti apud Conſtantinopolitanos *Miniſtri menſariorum qui rationes conficientibus aderant, & iis ſubſcribebant.* Juſtinianus in Edicto περὶ ἀργυροπρατικῶν συναλλαγμάτων: Εἰ γράμματα φέροι αὐτῷ τοῦ τῆς τραπέζης προεστηκότος, τοῦ γε ὑπογραφέως αὐτοῦ, οὓς Σαμαρείτας καλοῦσι.

ΣΑΜΟΥΝΤΑ'ΝΙΟΝ. Anonymus MS. de confectione Horologii Perſici: ὡρολόγιον ἄριστον Περσικόν. τὸ σαμουντάνιν σταθμῶν δύο. ὁ δὲ ἀντὸς χαλκοῦς σωλὴν σταθμῶν τριῶν, &c. Occurrit ibi pluries.

ΣΑΜΧΑΝΤΑ'Λ, ἡ κολοκυνθίδα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Colochintis.*

ΣΑΜΨΑΓΟΙ. *In fine adde.* De his agit Epiphanius hæreſi 53.

ΣΑΝΔΑ'Λ, *Vernix.* Conſtantinus à ſecretis MS. λαβὼν σπόδιον λευκὸν, καὶ σανδὰλ κίτρινον, καὶ σπέρμα ἀνδράχνης, &c. Matthæus Silvaticus: *Sandalos, vel baratim, vel ſandaragra, Arab. ſandeaſi; eſt duarum ſpecierum * cergium, Lat. vernix.* Lexicon Medicum Hiſpan. *Sandel, el ſandalo.*

ΣΑΝΔΑΛΑ'ΡΙΟΝ. *Lin. pen. ante* Vide, *adde.* & lib. de Prænotionib. pag. 454. edit. Baſil meminit rurſum ejuſdem loci.

ΣΑΝΔΟΥ'Ρ'ΡΑΖ, *Avis ſpecies.* Conſtantinus à ſecretis MS. ὅταν δὲ ἀπέλθοι ὁ πυρετὸς, τραφείτω σανδούρραζ καὶ ἀλεκτρυόνιον.

ΣΑΝΙΤΑ'Σ. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi:

Τόσοι καιρὸν ναυείσκουνται κλεισμένα, βουλωμένα,
Καὶ ἀπ' ὁρισμὸν τῆς σανιτὰς νὰ εἶν διαυθεντεμένα.

Hîc ſumitur vox *Sanitas*, ut Itali efferunt, *Sanità*, pro domo in qua recluduntur peſte infecti, quam vulgò *Maiſon de ſanté* dicimus.

ΣΑΠΩΝΙ'Σ, *Hyſſopus.* Lexicon MS. Neophyti: ὕσσωπον, βοτάνιον, ὅπερ παρά τισι σαπωνὶς λέγεται, ὡς καθαρτική.

ΣΑ'ΡΑΝΤΑ. *In fine ſubde.*

Σαρανταπήχυος. Ptochoprodromus MS. lib. 2.

Καὶ σαρανταπήχυον βλάτιν, καὶ δύο κυθροκανδήλαις.

Ita Codex Pithœanus, ubi Regius σαραντάπηχον præfert.

ΣΑΡΞΙ'ΤΡΑΤΟΝ, Herba, cujus meminit Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3167. fol. 608. v. an *Saxifraga?*

ΣΑΤΟΥΝΙ'ΤΖΙΝ. Codex Chymicus Regius 3183. fol. 276. ex libris Orphei & Cleopatræ: λάβε σαπουνίτζιν, καὶ θεῖον, καὶ ἀρσενίκιον κόκκινον, &c. Leg. fortè σαπουνίτζιν.

ΣΑΥΡΙΖΕ'Ν, *Plantæ ſpecies.* Conſtantinus à ſecretis MS. lib. 4. κόκκοι τοῦ σαυριζὲν οἱ ὠφέλιμοι εἰς ἀρμοπονίαν καὶ ποδάγραν.

ΣΑΧΑΡΟ'ΘΕΡΜΟΝ, *Saccharum calidum.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ τὸ μὲν τὸ σαχαρόθερμον, ὁ δ' ἄλλος τὸ δροσάτον.

ΣΑΧΝΟ'Σ. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Τὸ σαχνοπαρειασόσαρκον ἀνέλιπε ναπόχης.

ΣΑΧΡΟ'Σ, pro σαθρὸς, *Marcidus*, idem fortè quod σαχλός. Lexicon Botanicum MS. ἰχθύας, τοὺς εὐσάρκους, τοὺς οὔτε πίους, οὔτε σαχρούς.

ΣΓΟΥΡΟ'Σ. *Lin.* 1. *post* ſubfuſcus. *adde.* Aſtrampſychus MS. καὶ πάλιν κρατεῖ εἰς τὰ νοσουῦτα, καὶ εἰς ἀσθένειαν, καὶ εἰς ἰδέαν ἀνθρώπου ἴσιον καὶ σγουρόμαλλον, καὶ σημεῖον εἰς σῶμα, &c.

ΣΕΒΑΣΤΟΦΑ'ΝΤΗΣ. In veteri Inſcriptione apud Grut. 410. 3. ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΤΩΝ ΓΑΛΑΤΩΝ ΓΑΛΑΤΑΡΧΗΝ ΣΕΒΑΣΤΟΦΑΝΤΗΝ ΚΤΙΣΤΗΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΓΚΥΡΑΣ. ΦΥΛΗ. Adde aliam ſimilem p. 415. 1.

ΣΕΒΑΣΤΟΦΟ'ΡΟΣ. *Post loc. Codini, adde.* Joannes Tzetzes in Epiſt. 43. ex MSS. inſcripta duobus Grammaticis Sebaſtocratoriſſæ: καὶ σὺ δὲ σὺν αὐτῷ Σεβαστοφόρε Γραμματικὲ, &c. Vide Πορτόμορφος.

ΣΕΖΕΡΟΥΠΑ'Χ, εἶδος δένδρου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Arboris ſpecies.*

ΣΕΙΡΑ', *Obex*, μόχλος. Euſtathius ad Iliad. μ. ſub finem: ὀχεὺς δὲ ὁ μοχλὸς, ἡ νῦν λεγομένη σειρὰ, ἤγουν σέρα, &c. Vide Σέρα.

ΣΕΙ'ΡΕΙΝ, *Proficiſci, ire.* Galli dicunt, *Tirer quelque part.* Beliſſarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: πάλιν τοῦ εἶπε ὁ Ἀντώνιος, Δὲν ἐμπορῆς νὰ γιάνῃς στεκόμενος, ἔδω εὔγα, καὶ σέρε εἰς τὴν Αἴγυπτον, &c. Vide Σύρειν.

ΣΕ'ΛΛΑ. *Post locos Euſtathii, adde.* Etymologicum MS. εὔσελμος (εὐκάθεδρος) ἐκ τοῦ, εὖ, μορίου, καὶ τοῦ σέλμα, ἡ τῶν ἐρεσσόντων καθέδρα, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔρεισμα γίνεται σελλὶς, καὶ σημαίνει τὴν καθέδραν· ἐξ αὐτοῦ σέλα, &c. *Lin.* 22. *post* &c. *adde.* Euſebius Patr. Alexandri-

nus serm. de Eleemosyna, MS. καὶ ἦν αὐτοῦ ἵπποι σφεῖσοι κεκαλλωπισμένοι, χρυσοχάλινοι· αἱ σέλαι αὐτῶν περιαστράπτοντες χρυσίου καθαροῦ, &c.

ΣΕΚΡΕΤΟΝ, *Secretum.* Anonymus MS. in Etymologico: σέκρετον, παρὰ τὸ σείειν τὰς κρίσεις. Infrà: σήκρητον, οἱονεὶ ἀπέχον, καὶ σηγῆς σεμνόν. *Subde deinde,* Σέκρετον, Σήκρητον, &c.

ΣΕΜΝΟΦΟΡΕΙΝ, *Splendido vestitu indui.* Chronicon Paschale in Heraclio: ἐγὼ θεωρῶ γυναῖκα σεμνοφοροῦσαν, περιτρέχουσαν εἰς τὸ τεῖχος. Vide Λαμπροφορεῖν.

ΣΕΜΠΕΣΘΕΝΑΙΣ. *Post locum Myrepsi adde.* Aëtius lib. 18. c. 19. πυξαγγὶς ἄνθος, ἰὰ, σεμπεθένε, κορόμηλα, κεράσια, τεισάνδαλα, κολίαφον, &c.

ΣΕΜΣΕΜ, *Sesamum.* Constantinus à secretis MS. lib. 1. τὰ φύλλα τοῦ σησάμου, ὅ ἐστι σέμσεμ.

ΣΕΝΔΑΙΣ. *In fine subde.* Joannes Diaconus in Vita S. Josephi Hymnographi n. 25. ὁρᾷ τινα ἄνδρα, Σιδόνιον μὲν ἐσθῆτα, οἷος ἀεὶ καὶ τοῖς ἐν Παλαιστίνῃ κατασκευάζεται περικείμενον, τὰς ἱερὰς τε πύλας κατέχοντα τοῦ νεώ.

ΣΕΝΤΙΚΟΝ, idem quod σίγνος, de qua voce infrà. Excerpta MSS. ex Nicephori Patriarchæ CP. Chronologia in Justiniano: ἔθος δὲ ἦν τὸ παλαιὸν, ἡνίκα ἀνήρχετο ὁ Βασιλεὺς ἐν τῷ σεντίκῳ, (sic) παρευθὺς ἔτρεχον τὰ ἡνιοχευτικὰ ἅρματα τῶν ἵππων, διαρρηγνῦσι δὲ τότε τοῦ γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, καὶ διὰ τῶν οἰκημάτων εὐνούχου ἐπιτυποῦντο καὶ μέχρι τὴν σήμερον, καὶ διὰ τοῦτο ἀργῶς ἐξέρχονται τὰ ἅρματα.

ΣΕΡΑ. *Lin. 1. dele* καὶ ὁ, *& lin. 2. scribe.* σειραὶ τοίνυν ἐλέγοντο τινες πεπλεγμέναι διὰ σχοινίων, φυτῶν δηλαδή. ἐντεῦθεν δὲ εἴληφθαι δοκεῖ καὶ ἡ ἰδιωτικῶς σέρα, ἡ τὰς θύρας κλείουσα, πάλαι μὲν σχοῖνος οὖσα, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν, σειρὰ πλεκτή. ὕστερον δὲ καὶ ἐπὶ ξυλίνων μοχλῶν τῶν ἐντὸς παρατιθεμένων ἡ παραφθειρομένη, ἵνα ἢ ὥσπερ σειρὰ σέρη, οὕτω καὶ σειρὰ σέρα τὸ ἰδιωτικὸν, καὶ τὸ κοινῶς δὲ λεγόμενον σειράδιον. Vide Σεῖρα.

ΣΕΡΑΒΙΝ, *Potio medica, Julepum*, apud Constantinum à secretis MS. occurrit passim, σεράβιν τῶν ἴων, τοῦ ψιλλίου, τῶν δαμασκηνῶν, τῶν βιόλων, μέλιτος, τῶν ζυλαβίων, &c. Idem: τοῦτο τὸ σεράβιν, φημὶ ζυλάβιν. Rursum: μετὰ σολομόνιον σάχαρ, ἢ τὸ καταπότιον τῶν ἴων, τουτέστι τὸ σεράβιν. Idem quod σεράπιον.

ΣΕΡΙΑΣΜΟΣ, *Morbus equorum*, de quo Hipposophium MS. τεῖα μὲν γνῶσι σεριασμοῦ· εἰ μὲν ποιεῖ λεπίδας ξηρὰς καὶ φλυκτίδας ὁ τοῦ ἵππου, καὶ ἐξαιματοῦται διὰ τὸ εἶναι τὸ πάθος ξηρὸν, &c.

ΣΕΡΚΟΚΟΠΑΝΑΤΟΣ. Vide in Λαζηφορδάπς.

ΣΕΣΤΑ. Vide in Βυτζίον.

ΣΕΝΟΥΝΙΣ, τῆς μερανέας τῆς μάβρης τὰ μάβρα κουκία, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *nigræ myrti, nigræ fabæ.*

ΣΗΛΙΞ, *Silix.* Acta spuria MSS. sanctorum Petri & Pauli, ex Cod. Reg. ubi de Simone Mago: ἔπεσεν εἰς τόπον καλούμενον Σάκρα βία, ὅ ἐστιν ἱερὰ ὁδὸς, καὶ τέσσαρα μέρη γενόμενος τέσσαρας σίλικας συνήνωσεν, οἵ εἰσιν εἰς μαρτύριον τῶν Ἀποστόλων νικήσεως ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Eadem Acta Latina: *Et in quatuor partes fractus, quatuor silices adunavit, &c.*

ΣΗΜΕΙΟΝ. *Post locum S. Basilii, adde.* Epiphanius in Expositione fidei n. 25. ὁ διὰ τε σημείων καὶ χαρακτήρων τῶν κζ΄ τῶν αἱρέσεων τούτων, τῶν ὀγδοήκοντα φημι, — γράψαι καὶ διορθώσασθαι καταξιωθείς. Galenus de libris suis pag. 362. edit. Basil. διὰ σημείων εἰς τάχος ἠσκημένος γράφειν.

ΣΗΜΕΙΟΥΝ, *Excipere*, vox Grammaticorum, cùm dicunt aliquid excipi à regula. Occurrit passim apud Arcadium in Grammatica MS. hac formula, σεσημείωται, *excipitur.*

ΣΗΜΙΣΕΙΟΝ. *Lin. 1. post* semissis. *adde.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ n. 31. καὶ ἱκανῆς χρυσίου ποσότητος ζητουμένης, οὐκ εἶχε πλέον ἑνὸς σημισίου. — δίδωκε τὸ σημίσιον ἀρραβῶνα, λέγων. ubi codices alii ἡμισυ, & ἡμίσιν præferunt; sed legendum σημίσιον.

ΣΗΧ, *Abrotonum.* Constantinus à secretis MS. lib. 1. καὶ τὸ ἀβρότονον τὸ Ἀρμενικὸν τὸ λεγόμενον σὴχ Ἀρμένη.

ΣΙΑΝΙΔΑ, *Plantæ species.* Constantinus à secretis MS. τὰ ὅμοια δὲ παρὰ τῆς καὶ τὸ καρποβάλσαμον καὶ ὁ σπόρος τῆς σιανίδας.

ΣΙΓΓΟΥΔΟΝ, *Nardum Celticum.* Lexicon Botanicum MS. Reg. νάρδου Κελτικοῦ, τὸ σίγγουδον. Vide Σύσγουδον.

ΣΙΓΛΑΙ. *Lin. 4. adde.* præterea Fr. Pithœum ad tit. 17. lib. 1. Cod. & Theodorum Marsilium ad Titum Suetonii cap. 3.

ΣΙΓΜΟΣ, Chymicis dicitur συσιγμὸς πνεύματος ἐκπεμπόμενος ἐξ ἀποσροφῆς. Ex Cod. Reg.

ΣΙΓΝΟΣΤΑΣΙΟΝ. *Adde in fine.* Quod verò Σιγνοςάσιον hisce locis vocatur, nihil aliud est quàm quod Herodianus lib. 4. τὸν ναὸν ἔνθα τὰ σημεῖα καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν στρατοπέδων προσκυνεῖται, & paulo post, ut & lib. 5. νεὼν τοῦ στρατοπέδου appellat, scilicet Prætorianorum militum, quod amplum fuisse satis indicat.

ΣΙΓΟΠΑΤΕΙΝ. *In fine adde.* Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Σιγοπατῶ καὶ ἀφίνω τα καὶ σοῖς να τὸ εὑρεῖτε.

ΣΙΓΡΙΑΣΙΣ. Vide in Γαςρίζειν.

ΣΙΔΗΡΟΛΑΒΟΝ, *Manubrium ferreum.* Acta spuria S. Meletii n. 56. καὶ κελεύει μόλυβδον λυθῆναι καὶ μετὰ σιδηρολάβου τὰ σόματα αὐτῶν ἀνοιχθῆναι, καὶ οὕτως ἐκχέειν τὸν μόλυβδον εἰς τὰ σόματα αὐτῶν. Vide Ξυλόλαβον.

ΣΙΚΟΤΙ. *Post locum Cyrilli, adde.* Glossæ MSS. ad Homeri Batrachom. ἐς μέσον ἧπαρ, σικώτιον.

ΣΙΚΡΟΝ. Glossæ Biblicæ MSS. καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν εἴδωλον τοῦτο Ἀμανιτῶν, ὁ καλούμενος παρ' ἡμῖν σίκρον, ἢ διὰ τὸ νεκρομαντείας τοῖς ξοάνοις τελετὰς ποιεῖν, ἢ διὰ τῶν ἀνδρῶν νεκρῶν μνήμα ποιεῖσθαι νεκροῖς.

ΣΙΚΤΑΡΑΤΖΧΙΔΟΣ, κάρυκον Ἰνδικὸν, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Cardamomum.*

ΣΙΛΕΝΤΙΟΝ. *Post lin. 4. adde.* Chronicon MS. Symeonis Logothetæ in Leone Sapiente: καὶ σιλέντιον καὶ σύνοδον ἐκεῖ ποιήσας, &c. *Ibidem pag. 1370. lin. penult. post*, &c. *adde.* Apud Romanos sententiam suam ex scripto stantes Senatores recitasse observat Casaubonus ad Spartianum in Hadriano.

ΣΙΛΙΓΝΙΟΝ. *Post loc. Neophyti adde.* Eustathius ad Odyss. ξ. περὶ δὲ σιλίγνεως ζητητέον μὲν ὅτι ποτε εἶδός ἐστιν. ἰςέον δὲ ὡς παρὰ ἄρτον λεγόμενον σιλιγνίτην καὶ σιλιγνίαν, διὰ τὴν ἐκεῖθεν μίξιν. Galenus lib. de Aliment. pag. 307. edit. Basil. ἡ μὲν σεμίδαλις, Ἑλληνικὸν καὶ παλαιὸν ὄνομα ἐστιν· σιλίγνις δὲ οὐχ Ἑλληνικὸν μὲν, ἑτέρως δὲ αὐτὴν ὀνομάζειν οὐκ ἔχω. *Adde in fine.* Vide Casaubonum ad Vopiscum pag. 231. 2. edit.

ΣΙΜΙΚΙΝΘΙΟΝ. *Ante locum Cyrilli, adde.* Id omnino etiam firmant Glossæ Basilic. ὀθονάρια καὶ ὀθόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὀράρια παρὰ τινῶν λέγονται· ταῦτα δὲ οἱ εἰς παλάτιον εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι ἐν αὐταῖς, καὶ ἀπεμύττοντο καὶ ἀπέπτυον. Cæterùm passim prostant imagines cum ejusmodi mappulis in manu, locis indicatis in Dissert. de Nomismat. Impp. CP. & apud Sponium in Miscellan. eruditæ Antiquit. pag. 216. 243. 299. 308. 312. Vide Γρίβιον.

ΣΙΝΔΟ'ΝΑ. *In fine adde.* Eusebius Patriarcha Alexandrinus serm. de Eleemosyna, MS. κλίναι, καὶ ἐρημιαὶ, καὶ σινδόναι χρυσέραντοι.

ΣΙ'ΝΙΟΝ, *Vasis species.* Zosimus MS. de rotundandis margaritis: λαβὼν τὸ πιστὸ σύνθημα, ἔμβαλε ἐν σινίῳ, καὶ πλήσας τὸ πιστὸν σίνιον ὕδατος λευκοῦ, ἔασον τὸ πιστὸν σύνθημα. Infrà: ἔξελε τὰς ἐν αὐταῖς χαλάζας ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔμβαλε αὐτὰς ἐν σινίῳ, καὶ πλύνων μετὰ σαπωνίου, &c.

ΣΙΝΟ'ΒΟΡΟΣ, *Arboris species.* Constantinus à secretis MS. lib. I. ἢ ἀλειφέτω τὸ δέρμα μετὰ χυλοῦ τῶν φύλλων τοῦ δένδρου σινοβόρυ. an συκομόρυ.

ΣΙ'ΣΟΝΟΣ, εἶδος ἀρώματος, ἔοικε ἀνήσῳ, in Lexico Botanico MS. *Aromatis species aniso similis.*

ΣΙΤΑ'ΚΗ, *Psittacus.* Philostorgius lib. 3 c.11. καὶ μὴν δὴ καὶ τὴν σιττάκην ἐκεῖθεν ἴσμεν κομιζομένην, ὃ τῶν ὀρνέων ἐστὶ λαλίστατον. Vide Σιτιαχός.

ΣΙΤΟ'ΜΕΤΡΟΝ. *In fine adde.* Symeon Logotheta in Chron. MS. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος σιτομέτριον ταῖς ἐκκλησίαις κατὰ πόλιν ἐχαρίσατο, εἰς διατροφὴν διηνεκῆ χήραις, καὶ ὀρφανοῖς, καὶ ξένοις.

ΣΙ'ΤΡΕΦ. *In fine adde.* Constantinus à secretis MS. σύλη τῶν κόκκων τοῦ σίτραξ τοῦ Ἰνδικοῦ.

ΣΙΦΟΥ'ΝΗΝ, *Tubus*, *Canalis.* Constantinus à secretis MS. lib. I. καὶ ἀπὸ καλάμης ὡς σιφώνην.

ΣΚΑ'ΛΑ, *Navale. Post locum Moschopuli scribe.* Canonismata Homeri MSS. ἔστι δὲ λιμὴν μὲν κόλπος θαλάττης, ἔξω τῆς ἀνέμων ἀπηλλαγμένος, ὅρμοις ἐπιτηδείους ἔχων εἰς ὑποδοχὴν τῶν νεῶν. ὅρμος δὲ, τὸ μέρος τοῦ λιμένος, εἰς ὃ ἑλκόμεναι αἱ νῆες δέδενται, ὃ οἱ κοινοὶ σκάλαν λέγουσι. Cosmas Vestitor de Relat. corporis S. Chrysostomi, MS. καὶ εὑρέθη πεποθησία τῆς ὁρμήσεως ἡ σκάλα τοῦ ἀγροῦ τῆς χήρας ἐκείνης γυναικὸς, &c.

ΣΚΑΛΙ'Σ. *Post vitam S. Pauli, adde.* & Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii: καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν λαβὼν τὸ μικρὸν σκαλίδιον, ὃ ἐπιφερόμεθα διὰ τὰς τῶν μελαγρίων ῥίζας, ἔβαλε μικρὸν ὀρύσσειν, &c.

ΣΚΑΛΙΣΤΗ'ΡΙΑ. Lexicon Botanic. MS. σιδήματα, τὰ ἐργαλία, ἤτοι σκαλιστήρια.

ΣΚΑ'ΜΝΟΝ. *Post locum ex Gloss. MSS. adde.* Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Plutum: ὡς θεαπόδη τρίποδος, &c. σκάμνυ. *In fine subde.*

Σκάμνον, item pro throno regio usurpant Græci hodierni. Extat in Cod. Reg. 2561. fol. 4. libellus περὶ εἰς οὓς βούλονται προσελθεῖν εἰς τὸν τόπον τοῦ Οὐζούχασαν, deinde: εἴ τις βούλεται ἵνα πάγη εἰς τοῦ Οὐζούχασαν τόπον, μᾶλλον δὲ εἰς τὸ σκάμνιν τε, ὅθεν ἐστὶν ὁ θρόνος τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἤγουν εἰς τὸ Ταβρὴς, &c. Threnus MS. de capta Constantinopoli:

Εἰς τὸ σκαμνὴν τοῦ Χελιδωνῶν τὸ κεφαλοδοτήκη.

ΣΚΑΠΤΟ'Ν, *Vasis mensarii species.* Vide Glossarium med. Lat. in *Scapton.*

ΣΚΑ'ΡΙΦΟΣ. *Adde in fine.* Geographus Longobardus nuper editus à D. Placido Porcherono Benedictino: *Major Scythen quam Jordanis Cosmographus in modum fungi scarifum esse dixit.* Rursum idem scriptor: *Scarifum autem ipsius Italiæ quidam Philosophi dixerunt esse fungi amanitæ.* Vide Glossar. med. Lat. in *Scarifum.*

ΣΚΑ'ΡΣΟΣ. Αἰθος τῶν Χαείτων cap. 2. εἶπον εἷς μέγας ἄρχος, καὶ εἶχεν εἰς τὸ αὐτὴν τε δούλους δύο, καὶ ὁ εἷς εἶτον ὁ πλέο ἀκριβότερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, καὶ ὁ ἕτερος ὁ πλέο σκάρσος.

ΣΚΑ'ΣΨ, εἶδος ὀρνέυ, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Avis species.*

ΣΚΕΥΗ'. *Adde in fine.*

Σκευάσιον, eadem notione. Damascius in Vita Isidori pag. 1060. ἰδὼν τὰ σκευάσια συνδούμενα πρὸς τὸν ἀπόπλουν.

ΣΚΕ'ΨΙΣ, *Consilium, dies capiendi consilii à Judice concessus*, vox Jurisconsultorum. Leges Cypriæ MSS. τὸ δὲ ἄλλο μέρος μετὰ τὸ λαβεῖν τὸ λίβελλον, ζητῇ ἡμέραν τῆς σκέψεως, ἐὰν χρειοσθῇ να ἀπολογηθῆναι. Vide Glossar. med. Lat. in *Dies consilii.*

ΣΚΗ'ΝΩΜΑ, *Cadaver*, λείψανον. Chronicon Paschale anno 5. Theodosii M. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει εἰσῆλθεν τὸ σκήνωμα Κωνσταντίας — καὶ κατετέθη, &c. Ita anno 1. Arcadii, an. 13. Honorii, an. 8. Leonis M. an. 7. Phocæ.

ΣΚΗ'ΠΤΡΟΝ. *Post locum Libanii, adde.* Theodorus Studita Homil. in S. Joannis Bapt. Nativit. MS. ὥσπερ τις οὖν βασιλεὺς ἐκ τῶν ἀνακτόρων βασιλικῶς προερχόμενος, ἔχει μὲν πρῶτα ἡγουμένους ῥαβδούχοις τινὰς, καὶ σκηπτοφόρους, ἔπειτα ὑπάρχους, &c.

ΣΚΙΑ'ΔΙΟΝ. *Post locum ex Scholiaste Hesiodi, adde.* Eustathius ad Iliad. ε. ἔστι δὲ εὑρεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὡς κυνέη καλεῖται, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον σκιάδιον, ὅπερ Ἡσίοδος πῖλον φησὶν ἀσκητόν.

ΣΚΙΒΙΝΙ'ΖΑ, *Sagapenum.* Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1845. σαγάπηνος, σκιβινίζα, σαχέτη.

ΣΚΡΙ'ΝΙΟΝ. *Adde in fine.* Primus verò qui Magistrorum scrinii meminerit, est Spartianus in Vero, ut observat Casaubonus.

ΣΚΟΥ'ΛΑΚΑΙ. *Post lin. 35. scribe.*

Ἐξκουλκεύσαι, in Etymologico MS. παρακροάσασθαι.

ΣΟΛΑ'ΡΙΟΝ, *Solarium.* Etymologicum MS. σολάριον, ἡλιακόν. σόλε γὰρ τὸν ἥλιον λέγουσι· σολεία, ἡ τοῦ οἴκου. Vide Ἡλιακόν.

ΣΟΛΟΜΩΝΙΑΚΟ'Σ λίθος. Occurrit in Hippiatricis.

ΣΟΥ'ΔΑ. *Lin. 2. post* solent. *scribe.* Scholiastes Euripidis in Phœnissis: καὶ τάφρου πέλας, πλησίον τῆς σούδας. Infrà: καθεῖσεν, καθεσθῆναι ἐπίησεν. ἔξω τῆς σούδας.

ΣΟΥ'Κ. *Post locum ex Gloss. adde.* Constantinus à secretis MS. λάβε τὴν ῥάμκ, τὸ λεγόμενον σοῦκ, καὶ ακινιον, &c.

ΣΟΥ'ΛΒΑ, pro Σοῦρβα, *Mespili.* Aëtius lib. I. ex Cod. Reg. σοῦλβα τὰ καὶ τὰ μέσπιλα, &c.

ΣΟΥΜΑ'ΚΙ. *Post locum ex Gloss. Iatric. adde.* Michaël Psellus de facultate aliment. MS. ῥοῦς ἤτοι σουμάκιν, σῦφοι, καὶ ξηραὶνε, &c.

ΣΟΥ'ΡΦΑΝΟΝ, ἡ πάφη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Sulfur.*

ΣΟΥ'ΣΟΝ. *Post locum Moschopuli, adde.* Scholiastes MS. ad Aristophanis Nubes: ξυστὶς, εἶδος ἱματίου πορφυροῦ, ᾧ κοσμούμενοι οἱ ἀθληταὶ διὰ μέσης τῆς πόλεως ἐπόμπευον. ἄλλοι δέ φασι τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον σουσάνιον· καλεῖται δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ σώζειν τοὺς ἄνδρας.

ΣΟΥΦΛΙ'ΟΝ, pro Σουβλίον, *Subula.* Joannes Archiater MS. χοίνου δέρμα τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν δυσσιπῶν χαντόχοιρος τὸ ἔχοντος ὥσπερ σουφλία παρόξωντα. Vide Σούβλη.

ΣΟΥΦΟΥ'Φ, *Sorbitionis siccæ species.* Constantinus à secretis MS. lib. 4. σύνθεσις ξηροροφίσματος, φημὶ σουφοὺφ, &c.

ΣΟΦΙ'Α, *Astronomia judiciaria.* Liber Enoch apocryphus: ἐδίδαξεν φαρμακείας, ἐπαοιδὰς, σοφίας, καὶ ἐπαοιδῶν λυτήρια. Georgius Syncellus de Abraamo: καὶ τοῖς παρ᾽ αὐτοῖς (Χαλδαίοις) ἐγράφη, καὶ λοιπῆς μετοχῆ σοφίας.

ΣΟΦΙ'Α. *Adde in fine.* Similis formulæ dici solitæ ab iis qui Palatium ingrediebantur meminit auctor fictitius gestorum S. Amphilochii pag. 234. apud Combefisium: Ἀμφιλόχιος εἶπεν, Ἐπειδὴ ἐστὶν ἔθος ἐν τῷ εἰσιέναι ἡμᾶς εἰς τὸν βασιλέα εἰπεῖν τὸ, Ὀρθοὶ πάντες, σὺ οὖν τέκνον μου, ἐν τῷ εἰσιέναι ἡμᾶς ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ παλατίου, κράξον μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ὀρθοὶ πάντες εἶπε, ζωὴ, εἶπε θάνατος.

ΣΠΑ'ΘΑ. *In fine adde.*

Σπαθᾶος, pro Σπαθάειος. Inscriptio Selymbriana à Sponio relata in Miscellan. pag. 332. + ΚΕ. ΒΟΗΘΗΤΟ Cω ΔΟΥΛω CΕΡΓΙω ΒΑCΙΛΙ CΠΑΘΑΙω, id est Βασιλικῷ Σπαθάῳ, vel Σπαθαείῳ. ubi malè Sponius *Sergium Regem* interpretatus est.

ΣΠΑΘΑ'ΡΙΟΣ. *Post loc. ex Theophane, adde.* Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapient. in Leone Isauro: καὶ Λέων στρατολογηθεὶς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εἰς προκοπὴν μεγίστην ἀναβιβάζεται, Σπαθάριος προχειρισθείς.

ΣΠΑ'ΣΤΡΑ. *Lin. 2. post* Καθαρεύεις. *adde.* Hesychius: φιλοκαλία, φιλοῦσα τὰ σπάστρα.

ΣΠΑΧΕ'ΝΗ, *Sagapenum.* Lexicon Saracenicum Botanicum MS, σαγάπηνος, σκιβινζα, σπαχένη.

ΣΠΗ'ΛΑΙΟΝ. *Lin. 2. post* ædificatum. *adde.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 37. τὸ μὲν σπήλαιον ἐκκλησίαν πεποίηκε, κατὰ δὲ πρόσοψιν κοινόβιον περιφημότατον αὐτόθι συνεστήσατο, τὸ Σπηλαίου αὐτὸ ὀνομάσας.

ΣΠΙΓΟΜΑΤΖΟΥ'ΚΗ. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Γείτοναν ἔχω κοσκινᾶν, φάλσομαν μας χωρίζει
Απ' αὐτοὺς, ὅπου στήνουσι κατὰ κάμπον ματζάκης.

Infrà:

Σπιγματζάκης κοσκινᾶς κάλλοιον τὸ ἔχω νὰ ζῶ.

ΣΠΛΗΝΟ'ΧΟΡΤΟΝ, κύζα, in Lexico Botanico ex Cod Reg. 1843. ubi fortè leg. κνύζα.

ΣΠΟΝΔΟΚΡΑ'ΜΒΗ, *Brassica* seu *Raphani species.* Synesius Chymicus MS. μετὰ τὸ εἰπεῖν ὕδωρ ἄφθορον, εἶπεν ὕδωρ ἀσβέστου, καὶ ὕδωρ σπονδοκράμβης, καὶ ὕδωρ φέκλης.

ΣΠΟ'ΡΤΟΥΛΟΝ. *Post locum Phavorini, adde.* Eudemus in Lexico MS. σπόρτυλα, τὰ εἰς διανομὴν διδόμενά τινι πράγματα.

ΣΤΑΒΑ'ΡΙΟΝ, *Temo aratri.* Eusthatius ad Iliad. ζ. σημείωσαι δὲ ὡς ἐπὶ ἅρματος μὲν, ῥυμὸς λέγεται παρὰ τὸ ῥύω, τὸ ἑλκύω, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ἀπήνης· ἐπὶ δὲ ἀρότρου, ἱστοβοεὺς παρὰ Ἡσιόδῳ, βαρβαρίζομενος νῦν παρὰ πολλοῖς, οἳ φασὶν αὐτὸν σταβάριον, ὡς ὁ ἱστοβάριον.

ΣΤΑ'ΒΑΡΟΝ. *In fine adde.* Vide Casaubonum in Polybium pag. 177. 178.

ΣΤΑΚΤΗ'. *Post locum ex Corona pretiosa, adde.* Tzetzes in Lycophron. σποδὸν ἀλλαχοῦ στάκτην, νῦν δὲ πυρκαϊὰν καὶ καῦσιν. Suidas: ἄσβολος καὶ ἀσβόλη, ἡ αἰθαλὴ τοῦ πυρὸς, ἡ στάκτη.

ΣΤΑ'ΜΕΝΟΣ. *Post locum Nicephori Romani, adde.* Eudemus in Lexico MS. τὰ λεπτὰ, τὰ ζυγὰ, καὶ τὰ ἱστάμενα.

ΣΤΑ'ΜΠΑ, *Imago Principis in nummis impressa,* ex Ital. *Stampa.* Joannes Canabutzes MS. fol. 37. ἐποίησαν οἱ ὕστερον βασιλεῖς μονήταν, ἤγουν τὴν ἰδιωτικῶς λεγομένην στάμπαν, δι' ἧς ἐχάραττον νομίσματα εἰς τὴν Ῥώμην ἔχοντα ἐπιγραφὴν, Ρῶμα κάπουτ μουνδι, *Roma caput mundi.*

Σταμπαρίζειν, *Imprimere.* Nicephorus Rhodinus Homil. 3. in Canticum Deiparæ: πλειόνων λοιπὸν, καὶ λέγω ὅτι τὸ μεγαλειότερον βιβλίον τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Διά ζ, σταμπαρισμένον εἰς τὴν περιεργίαν, &c.

ΣΤΑΤΗ'Ρ, *Candelabrum.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylit. n. 47. αὐτίκα ἐθεώρουν κύκλῳ τοῦ θέσεως αὐτῆς στατῆρας καὶ λύχνοις ὅλοις πυρὶ φωτίζοντας, &c.

ΣΤΑΤΙ'ΩΝ. *Lin. 11. post* &c. *adde.* Epistola Flaminum Augustalium ad Flamines Tyrios in Inscript. Puteolana, apud Gruterum 1105. διὰ τοὺς θεοὺς, καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν αὐτοκράτορος τύχην, εἰ καί τις ἄλλη στατίων ἐστὶν ἐν Ποτιόλοις, ὅσον οἱ πλείους ὑμῶν ἴσασι, ἡ ἡμετέρα ἐστὶν, &c. ubi pluries mentio στατίωνος εἰς λειτουργίας καὶ θυσίας.

Ibidem lin. 15. *post* φυλάσσωσιν. *adde.* In Responsoria Tyriorum Epistola, Flamines Puteolani, de quibus suprà, vocantur Στατιωνάριοι: ἀνεγνώσθη ἐπιστολὴ Τυρίων στατιωναρίων, &c. Infrà: οἱ ἐν Ῥώμῃ στατιωνάριοι ἔθος εἶχον, &c.

ΣΤΑΥΡΑ'ΚΙΟΝ. Glossæ Biblicæ MSS. ἀλλασήμον στολὰς, ποικίλας ἐξαλλάσσοντα ἐχούσας χρώματα, οἷά εἰσιν τὰ ἐκ τριβικοῦ σταυράκια καλούμενα.

ΣΤΑΥ'ΡΕ' ΒΟΗ'ΘΕΙ, *Invocationis Christianorum species in calamitatibus.* Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ κάμνω τώρα πάλιν ἀρχὴν, λέγω, Σταυρὲ βοήθει,
Καὶ σὺ Κυρά μου βοήθης μου να μὴ πνιγῶ 'ς τὰ βύθος.

ΣΤΑΥΡΙ'ΟΝ. *Lin. 9. post* præterea, *adde.* à Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Euthymii MS. cap. 21. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἔκραζον, Κύριε ἐλέησον, τὰ σταυρία τῶν πλησίων κομίζοντες ἔχοντες, &c.

ΣΤΑΥΡΟΦΥ'ΛΑΞ, *Post locos Cyrilli, adde.* Idem Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. ejusdem S. Euthymii cap. 26. ὁ δὲ τούτου (Cosmæ) ἀδελφὸς Χρύσιππος ιϛ'. χρόνοις ἀμέμπτως ὑπούργησεν ἐν τῇ τοῦ τιμίου σταυροῦ φυλακῇ. Meminit præterea Σταυροφύλακος S. Resurrectionis, qui veram, ut loquimur, Crucem servabat, Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 58. 67. qui n. 52. 59. 61. 62. κλειδοῦχος ἐν τῇ ἁγίᾳ Ἀναστάσει dicitur, ubi etiam ab Imperatore huic muneri præpositus innuitur ex ordine Diaconorum & Monachorum n. 59. Ex hac porro nomenclatura videat Lector an probet conjecturam viri doctissimi tom. 2. var. Sacror. pag. 30. qui existimat duo fuisse Martyria Hierosolymis, alterum quod *Crucis*, alterum quod *Anastaseos* dicebatur.

ΣΤΑΥΡΩ'ΣΙΜΑ. *Post loc. ex Triodio, adde.* Nicon, ubi de Exaltationis S. Crucis festo: καὶ περὶ ταύτης τῆς ἑορτῆς φασὶν, ὅτι τινὲς μὲν ἐκ πίστεως προσαγιάζονται, διὰ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ τιμίου σταυροῦ· καὶ πάλιν αὐτὴν τὴν ἡμέραν διὰ τὸν ἀσπασμὸν, καὶ ὅτι τὰ σταυρώσιμα πάντα ψάλλονται καὶ ἀναγινώσκονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτε Ἀπόστολος, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ἁπλῶς ἡ ὅλη τάξις σταυρώσιμος γίνεται, καὶ ὅτι μία ἡμέρα ἐν τῇ καθολικαῖς ἐκκλησίαις τελεῖται.

ΣΤΕΓΟΝΟ'ΜΙΟΝ. *Lin. 2. post* domus. *adde.* Glossæ MSS. ad Aristophanem: φέρνη, ἡ προὶξ, καὶ στεγονόμιον. Theodorus Hermopolites MS. lib. 5. tit. 2. ὅτε καὶ συνίσαντο τὰ οἰκοδομήματα συναγομένων στεγονομίων.

ΣΤΕ'ΓΟΣ, *Lupanar.* Epiphanius hær. 66. n. 2. ἀνελόμενος δὲ ταύτην (γυναῖκα) ἀπὸ τοῦ στέγους. ἔστηκε γὰρ ἡ τοιαύτη ἐν τῇ πολυκοίνῳ ἀσεμνότητι, ἐπικαθίσει τῶν γυναικῶν.

ΣΤΕ'ΦΑΝΟΣ.

Ἀστεφάνωτος, *Cælebs.* Vetus Inscriptio apud Sponium in Miscell. eruditæ Antiq. pag. 370. λείψας τρεῖς σωματικῶς ἀστεφανώτους, *matrimonii expertes.* Item, *Meretrix.* Astrampsychus MS. δηλοῖ εἰσαγωγὴν γυναικὸς εἰς οἰκίαν ἀστεφανώτου καὶ ἑταιρίδος.

Στεφάνιον, *Conjugium.* Leges Cypriorum MSS. ὁ βουλόμενος λαβεῖν γυναῖκα μέχρι καὶ τέσσαρα στεφάνοια, ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ, &c.

ΣΤΕΦΑ'ΝΙΟΝ, *Pili supra ungulam equi.* Hipposophion MS. ὅτε ἄρξονται αἱ τρίχες τοῦ στεφανίου τοῦ ὄνυχος ἀνατειχᾶν, καὶ φέρει τραύματα, θεραπεύεται οὕτως, &c.

ΣΤΗ'ΘΟΣ. *In fine subde.*

Προστηθίδια, Suidæ, sunt εἰκόνες μέχρι στήθους. ubi hunc locum adduxit ex auctore anonymo: Γάμοι δύο μετὰ τύπων καὶ προστηθιδίων ἐδέοντο μηδὲν ἀνήκεστον βουλεύεσθαι περὶ τῆς πόλεως. Vide Henr. Valesium ad Excerpta Polybii pag. 36.

Στῆθος, in Ἀποστηθίζειν. *Post locum Philemonis, adde.* Epiphanius hæresi 67. n. 1. ἔτος μὲν γὰρ παλαιὰν καὶ καινὴν διαθήκην σαφῶς εἰπεῖν ἀποστηθίζων. Idem in Exposit. fidei n. 23. ἐν ψαλμῳδίαις δὲ οἱ πλείους καὶ εὐχαῖς διηνεκέσιν, ἀναγνώσεσί τε γραφῶν ἁγίων, καὶ ἀποστηθισμοῖς ἀσκοῦνται. Gregoras lib. 5. hist. ineditæ cap. 5. de Joanne Patriarcha CP. οὕτω γὰρ εὐφυὴς καὶ μνήμων ἦν, ὡς δύνασθαι λέγειν ἀπὸ στόματος ὅσα πώποτε προανεγνώκει.

ΣΤΗΛΗ, pro remedio videtur usurpari. Constantinus à secretis MS. lib. 2. στήλη ἣν διέθετο Παῦλος ὁ ἀκέστωρ. Passim apud hunc scriptorem, tametsi videtur scriptor Arabs, quem hic in linguam Græcam vertit, divisisse totum opus in τμήματα, & in λόγους, λόγους verò in πύλας, & πύλας in στήλας, seu in *remedia specialia.*

ΣΤΙΓΓΟΣ. Aëtius lib. 11. cap. 6. στίγγον, ἤτοι σαγίτα, κρεμμυδόσπερμα, &c.

ΣΤΙΧΑΡΙΟΝ. *Post locum S. Athanasii, adde.* Idem Athanasius, aut Anonymus in Syntagm. doctrinæ: ἐν δὲ τῷ ὑπνεῖν, ἕκαστον ἰδίᾳ περιβάλλεσθαι, καὶ ἕκαστον τὸ στιχάριον αὐτοῦ ἔχειν, ἤτοι σακκίον κεκρυμμένον, &c.

ΣΤΙΧΗΡΟΝ. *In fine adde.* Habetur ejusmodi στιχηράριον in Bibliotheca Regia Cod. 2037. incipiens à mense Septembri.

Cæterùm στιχηροὺς vocabant Patres libros divinæ Scripturæ metro conscriptos. Polychronius in Catena in Job: οὕτω παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ, στιχηρὰ βιβλία ὑπό τι μέτρον Ἑβραϊκὸν ἐλέχθη. Ita porro appellabantur libri, Job, Psalterium, Proverbia Salomonis, Ecclesiastes, & Canticum Canticorum; quos Gregorius Nazianz. ita complexus est in carminibus:

Αἱ δὲ στιχηραὶ πέντε, ὧν πρῶτός γ' Ἰώβ,
Ἔπειτα Δαβίδ, εἶτα τρεῖς Σαλομώντιοι,
Ἐκκλησιαστής, Ἆσμα, καὶ Παροιμίαι.

Adde Amphilochium in Iambis ad Seleucum, & Damascenum lib. 4. de fide orthodoxa.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΕΙΝ, in Στίχος. *Post locum ex Gerontio, adde.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 17. στιχολογῶν ψαλμοὺς Δαυιτικοὺς καθ' ἑαυτὸν στιχολογοῦντα. Ita cap. 73.

ΣΤΙΧΟΣ. *In fine dele* Vide, &c. *& adde.* Ejusmodi est opus Nicephori Constantinopolitani, & aliud quod edidit Cotelerius ad Epistolam S. Barnabæ col. 9. In ejusdem Nicephori Chronologia extat caput hoc titulo: καὶ ὅσαι εἰσὶ θεῖαι γραφαὶ ἐκκλησιαζόμεναι, καὶ κεκανονισμέναι, καὶ ἡ τούτων στιχομετρία, οὕτως, &c. Στίχους porro appellabant, ut plerique censent, atque in primis Salmasius in Præfat. ad Plinium, & in Epist. ad Saravium anni 1248. verborum περιοχὴν perfectam sententiam continentem, ita ut versus interdum duas, aut tres, aut plures lineas occuparet. Sic in Leg. un. Cod. de veteri jure enucl. Justinianus testatur libros Pandectarum excerptos fuisse ex duobus millibus librorum veterum Jurisperitorum, ac continere *plusquam trecenties decem millia versuum.* Ubi Constitutio Græca §. 1. ἀριθμὸν δὲ εἶχον στίχων μυριάδων τριακοσίων. Infrà: οὐ περαιτέρω τε πέντε καὶ δέκα μυριάδων στίχων αὐτῶν δούσης, &c. Damasus PP. in Epist. ad S. Hieronymum: *Eos quos mihi jampridem legendos dederas libros, ideo non libenter lego, quia plurimæ epistolæ ex eis usque ad mille spatia versuum tenduntur,* &c. Sed non desunt qui hisce locis στίχος lineam significari volunt, ex Suida: στίχος δὲ ὁ κατὰ κοινὸν ἔθος ὀνομαζόμενος, ὁ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἀναγινωσκόμενος. Alia vide apud V. Cl. Ægidium Menagium in Notis ad Diogenem Laërtium.

ΣΤΙΛΒΩΝΕΙΝ. *Adde in fine.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐξάψας τὰ στιλβώματα, καὶ τὰς ἀνδρολαλίας.

ΣΤΟΙΧΕΙΝ. *Lin. 1. post* convenire. *adde.* Eudemus in Lexico MS. συνέβησεν, ἐστοίχησεν, ὡμολόγησεν. Eustathius ad Iliad. ψ. περιδώμεθον δέ, ἀντὶ τοῦ συνθώμεθα, συμφωνήσωμεν, καὶ ὡς πολλοί φασι, θῶμεν στοίχημα, ἢ σαφέστερον καὶ κοινότερον εἰπεῖν, δώμεθα, ὅ ἐστι δεσμηθῶμεν συνθήκαις.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ. *Post locum Tzetza, adde.* Symeon Logotheta in Chronic. MS. de Apollonio: τὸ παλλάδιον λεγόμενον ξυλινὸν ὑπῆρχεν εἴδωλον τῆς Παλλάδος. τοῦτο ἔλεγον τετελεσμένον ἀρρήτοις τισὶ καὶ δαιμονιώδεσι τελεσιείοις, ἤτοι μυσαροῖς μυστηρίοις ἐστοιχειωμένον, νικηφόρον, ὥς φασι, καὶ ἀνάλωτον διατηροῦν τὴν πόλιν, ἔνθα ἀπόκειται.

ΣΤΟΜΩΜΑ, apud Aëtium lib. 10. cap. 26. extr. ἐστὶ ὁ σίδηρος ὁ ἀποσβεννύμενος. Vide Gorræum.

ΣΤΡΑΤΑ. *Post locos ex Lexico Cyrilli, adde.* Etymologicum MS. ex Orione Thebano: στράτα, διὰ τὸ ἱσταμένην ῥέειν. Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: διὰ νὰ μᾶς ἐμποδίσου τὴν στράταν τοῦ οὐρανοῦ, &c.

ΣΤΡΑΤΕΥΕΣΘΑΙ, *Morari*, διατρίβειν. Inde nubes στρατεύεσθαι dicuntur, quòd Poëta dixit, *dum nubila pendent.* Eustathius: ὡς δῆθεν τοῦτον ὂν εἰπεῖν στραταῖς νέφος, καὶ αὖ ἀνάπαλιν στραταῖαν νεφῶν· ἀφ' οὗ κινήσαντες οἱ ναυτικοὶ στρατεύεσθαι νέφη φασίν, οἷς πολλὰ συσταθέντα ἐπαγγέλλεται τραχὺν ἀέρος, διὰ τὴν περὶ αὐτὰ μελανίαν τὴν ἐκ πυκνώσεως.

ΣΤΡΑΤΕΥΤΙΚΟΙ, *Militares tributorum Exactores.* Zonaras in Nicephoro Phoca: ἀποχαρεῖς στελλόμενοι, ἐπόπται τε καὶ στρατευτικοί, καὶ οἱ κεκλημένοι Πρωτονοτάριοι, οἱ παντοίαις κακώσεσιν ἐξεπίεζον τὸ ὑπήκοον, &c. Vide Στρατιωτικός.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. *Pag. 1459. post lin. 13. subde.* Στρατηγοὶ dicti etiam *Prætores*, atque adeo interdum Coss. ut observat Henr. Valesius ad Excerpta Constantini cap. 122. Symeon Logotheta in Chronico MS. de Romanis: δυσὶ στρατηγοῖς ἐνιαυσιαίαν ἔχοισι τὴν ἀρχὴν ἐφύλαττον, οὓς Κονσούλους, οἷα δὴ στρατηγοὺς καὶ προβόλους καὶ προηγόρους ὠνόμαζον· ὑπάτους τούτους οἱ Ἕλληνες λέγουσιν. Scholiastes MS. Theophili Antecess. Instit. de Satisdat. εἰσὶ δὲ οἱ λαμβάνοντες τὰς ἐγγύας ἐν Κωνσταντινουπόλει· εἰσὶν οἱ ταξεῶται, καὶ οἱ σκριω. (leg. σκρινίῳ) ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, ὁ ἔκδικος, οἱ στρατηγοί, ὁ Juridicus Ἀλεξανδρείας.

ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗΣ, *Magister militum.* Zosimus lib. 2. de Constantino M. στρατηλάτας κατέστησε, τὸν μὲν τῆς ἵππου, τὸν δὲ τῶν πεζῶν, εἰς τούτους δὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ τάττειν στρατιώτας, καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἁμαρτάνοντας μεταθεὶς, &c. Occurrit passim.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΕΥΕΙΝ, pro ἔρχεσθαι εἰς στρατόπεδον, usurpasse Zonaram lib. 3. Annal. n. 23. observat illius Synopseos auctor.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ. *Lin. 2. post* regia. *adde.* Georgius Lecapenus in Grammatica MS. στρατόπεδον λέγεται καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ κατασκηνοῖ ὁ στρατός. λέγεται στρατόπεδον καὶ τὸ φοσσάτον· λέγεται στρατόπεδον ἰδίως καὶ τὰ βασίλεια, ὡς καὶ Συνέσιος· καὶ τὴν ἐπὶ στρατοπέδῳ θρυλλουμένην ὑπ' αὐτῶν δυναστείαν.

ΣΤΡΙΓΛΟΣ. *Post locum ex Richardo, adde.* Doctrina Christiana Romæ cusa: καὶ οἱ στρίγλαις, καὶ ὅσοι δίδονται εἰς τὰ μαγικὰ, ὅπου διὰ θεόντους κρατοῦσι τὸν δαίμονα.

ΣΤΡΟΥΘΙΟΝ, species aromatica quædam sic appellata. Constantinus à secretis MS. λαβὼν τὸ εἶδος τὸ καλούμενον στρουθίον, &c. Dictionarium Medicum Hispan, *Struthion, un pajaro, y un medicamento caliente.*

ΣΤΡΟΥΘΟΜΗΛΟΝ, *Malum Cydonium.* Anonymus

nymus Medicus MS. de Diæta lib. 2. περὶ κυδωνίων καὶ στρουθομήλων. (χυλὸς) καὶ αὐτὸς ὁμοίως τοῖς κυδωνίοις σώζεται. Neophyti Lexicon MS. στρουθία, τὰ μεγάλα κυδώνια. Vide Ruellium lib. 1. cap. 72.

ΣΤΡΟΥ'ΚΤΩΡ. *Adde in fine.* Eusebius Patr. Alexandr. de Eleemosyna, MS. ὄρνις, λαγωὴ καὶ τετραπόδων πλῆθος, καὶ στρουκτώρων πολλῶν διερχομένων.

ΣΥΓΓΕΡΝΟ'ΤΗΣ. Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 27. συγγερνότητα εἶναι καθὼς εἶπεν ὁ Τέλιος, εἶναι δύναμις καὶ μέρος διαναστρέξη τὴν ὄρεξιν τοῦ σαρκὸς, &c. Vide Γέρνειν.

ΣΥ'ΓΚΕΛΛΟΣ. *Pag.* 1471. *lin.* 14. *ante* Leo, *adde.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 86. τότε ὁ Ασπιδᾶς ἀνελθόντα ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ ἀρχιεπίσκοπον Πέτρον (Αντιοχείας) ἠνάγκασε συγκέλλοις ἔχειν Πέτρον τε τοῦ Αλεξανδρέα, καὶ Ιωάννην τοῦ στρογγύλον.

ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΟΙ'. *Post locos ex Glossis adde.* Libri Basilicôn: ἀπὸ πατρικίων ἕως Ιλλουστρίων εἰσὶν οἱ συγκλητικοί· καὶ γὰρ ἔτι μόνον ἐν τῇ συγκλήτῳ δύναται λέγειν. Ubi Theodorus Hermopolites MS. Ιλλουστρίους δέ τινες λέγουσι τοὺς Πρωτοπαθαρίους, καὶ τοὺς ὑπερβεβηκότας αὐτούς.

ΣΥΓΧΑΡΙ'ΚΙΟΝ. *In fine adde.* Ptochoprodromus MS. lib. 2.

Τὰ συγχαρίκια, Δέσποτα, νὰ σε τοῦ προξενήσει.

ΣΥΓΧΙ'ΖΕΙΝ. Michaël Chartacius Cretensis lib. 1. de Sacerdotio: συγχίζεται τούτῳ τὴν ἀλήθειαν ὁ μιαρὸς καὶ αἱρεσιάρχης Λυτέρος, &c. Infrà: αἱ συγχίζεται λοιπὸν, καὶ αἱ καταισχύνεται ὁ πειστάθλιος, &c. Lib. 2. τοιαύτα λογὶς ἡ ἁμαρτία τοῦ ἱερέως συγχίζει πολλὰ τοὺς λαϊκοὺς, &c.

ΣΥΓΧΩ'ΡΗΣΟΝ. *Post locum ex Vita S. Xenes, adde.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 5. ὁ γὰρ λόγος αὐτῆς ὑπῆρχεν ἐν τούτοις, ἀκριβῶς, ἢ Συγχώρησον, ἢ ἐὰν τι προσέπεσε εἰπεῖν, οὕτως ἔλεγε ναὶ καὶ οὔ. Adde n. 12. 56.

ΣΥΔΑ'ΡΙΟΝ, *Sudarium.* Herodianus Grammaticus MS. τὰ διὰ τοῦ αριον ὑποκριστικὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ελλησι συστέλλει τὸ α. ἱππάριον, φελάριον, ἡ μέντοι συνήθεια ἀπὸ τῶν Ρωμαίων διαλέκτου πολλὰ ἐπήσαντο διὰ τοῦ αριον. ὀκτωκαιδεκα, σουδάριον λέγουσα καὶ κελάριον. Vide Σουδάριον.

ΣΥΛΛΑΒΑΙ'. *Adde in fine.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Stylitæ n. 68. ηὐχαρίστησα τῷ ἐπὶ πάντων δεσπότῃ Θεῷ, ἐφ' οἷς ἠξίωσεν ἐγὼ ὁ ἀνάξιος τοιούτων ὑμῶν συλλαβῶν, καὶ μετέχειν τῶν θεοπνεύστων ἡμῶν ῥημάτων.

ΣΥΜΒΟ'ΛΑΙΟΝ. *In fine adde.* Neque porro hîc omittendum contractus à Babyloniis primùm inventos. Georgius Syncellus pag. 102. ὡς ἐκ τούτου δοκεῖν μήποτε διὰ γραμμάτων συμβόλαιά ποτε χρηματίζειν, ἀφ' Βαβυλωνίων εὑρήματα λέγουσιν οἱ νεώτεροι.

ΣΥΜΒΟΛΟΔΕΙ'ΚΤΑΙ, inter Divinatores & Aruspices recensentur in Constitut. Apostolic. lib. 8. cap. 32. ubi Scholion: συμβολοδείκτης, ὁ διὰ συμβόλου τι ὑποδεικνύων πονηρόν. Συμβολομαντεία apud Gregorium Nyssen. in Epist. de Pythonissa. Vide Cotelerium ad loc. Constitut.

ΣΥ'ΜΜΑΧΟΙ, Ægyptiis, *portitores literarum velocissimi pedestres*, ut auctor est Liberatus Diaconus in Breviario cap. 23.

ΣΥΜΠΕ'ΝΘΕΡΟΣ. *Lin.* 1. *post* consocer. *adde.* Georgius Lecapenus in Grammatica MS. λέγεται δὲ κῆδος καὶ ἡ συγγένεια, ἡ κοινῶς λεγομένη συμπενθερία.

ΣΥΜΨΥ'ΧΑ, συμψύχως. *Adde.* Visiones Danielis MSS. καὶ εὐθὺς καταποντισθήσεται συμψύχως ἐν τῷ βυθῷ.

ΣΥΝΑ'ΒΡΙ, *Cinnabaris*, Gall. *Sinabre.* Stephanus Sachleces MS.

Εκείνη μοῦ τὴν ἄφης τὰ, καὶ πέμψε τὸ συνάβρη.

ΣΥΝΑ'ΤΕΙΝ. *Lin.* 26. *post* passim. *adde.* Epiphanius in Exposit. fidei Cathol. n. 22. συνάξεις δὲ ἐπιτελούμεναι ταχθεῖσαι εἰσιν ὑπὸ τῶν Αποστόλων, τετράδι, καὶ προσαββάτῳ, καὶ κυριακῇ· τετράδι δὲ, καὶ ἐν προσαββάτῳ, ἐν νηστείᾳ ἕως ὥρας ἐνάτης, &c. Ibidem, προσφέρουσι συνάξεις. Num. 23. ἔν τισι δὲ τόποις καὶ ἐν τοῖς σάββασι συνάξεις ἐπιτελοῦσιν. Ubi consulendus Petavius p. 349. quo loco probat σύναξιν non modò pro conventu fidelium, sed etiam pro Missa Patres usurpare. Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 70. καὶ γινομένης ἀκολουθίας τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐπετέλεσε τέλειαν σύναξιν, τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἱερουργήσαντος.

ΣΥΝΑΚΤΗ', *Collectio hominum, Caterva.* Eustathius: ἀφ' ὧν συμβολή τε ὁ πόλεμος, καὶ τὸ συναγόμενον Αρηα, καὶ συμφερτὴ ἀνδρῶν ἀρετὴ, ὅ ἐστι συνοιστὴ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, εἰπεῖν δὲ ἰδιωτικῶς συνακτή. Vide Glossar. med. Lat. in *Collectio*, & suprà in Συνάγειν.

ΣΥΝΑ'ΝΤΗΣΙΣ, *Commutatio*, ἀντίστρεψις. Constantinus Porphyrogen. de Admin. Imp. ὅτι δέδωκεν ὁ Συμβάτιος εἰς συνάντησιν τοῦ κάστρου χωρία τῇ γυναικί.

ΣΥΝΑΞΑ'ΡΙΟΝ. *Lin.* 24. *post* schismatica. *adde.* Officium Quadragesimæ in Horologio MS. Reg. ἀφ' ἐκτὴ καθημερινὸν τοῦ ἤχου, καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὸ συναξάριον, ἐξάψαλμον, τὸ φωταγώγιον τοῦ ἤχου. Συναξάρια τυπικὰ, in Responsionibus Synodalibus sub Nicolao Patr. CP. apud Cotelerium.

ΣΥΝΑΠΤΗ'. *Pag.* 1482. *lin.* 53. *post* αἰτήσεων. *subde.*

Συναπτὴ καθολικὴ, in Liturgia S. Jacobi: ὁ διάκονος ποιεῖ καθολικὴν συναπτὴν, Εν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

ΣΥΝΔΟΙΑ'ΖΕΙΝ, *Compactum facere*, in veteribus Glossis, pro συνδυάζειν, quam vocem pro colludere usurpant Græci posteriores. Eædem Glossæ: συνδοιασμὸς, *conlusio.* Epiphanius lib. 1. contra hæres. ὅκεῖσε τοίνυν συνδυάσαντες, καὶ συμβούλιον ποιησάμενοι μετ' ἀλλήλων, &c. Justinianus Nov. 130. τινὲς τῶν ἀρχόντων, τῶν ἐπαρχιῶν συνδυαζόμενοι πολλάκις τοῖς διασώζουσι τὸ ἡμέτερον στράτευμα μὴ ἐπιμάσωσι ταῖς δαπάναις, &c.

ΣΥΝΕΙ'ΣΑΚΤΟΙ. *Post loc. Georgii Alex. adde.* Idem Chrysostomus: τί ἂν εἴποιεν οἱ ταῖς συνεισάκτοις ἔχοντες, καὶ διαβεβαιούμενοι ἀπαθῶς αὐταῖς συνοικεῖν, καὶ μὴ βλάπτεσθαι; ὅπου γε, εἰ καὶ τοῦτο ἦν, ἔδει τῶν σκανδαλιζομένων φείδεσθαι· ἔσω γὰρ σε τὸ συνοικοῦντα παρθένῳ καθαρὸν εἶναι πάσης ἐμπαθείας πονηρᾶς, ἀλλ' ἑτέροις πάντες ἀσθενεστέροις.

ΣΥΝΟΔΙ'ΨΗ, pro σύνοψις. Habetur in Codice Reg. 2147. fol. 48. περὶ ὕελις συνοδίψη, seu *synopsis.*

ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΙ'. *In fine adde.* Vetus Interpres Epistolæ S. Chrysostomi ad Cæsarium Monachum: *Posside igitur temetipsum iterum, dilectissime, & ad priorem regredere ordinem, ab abominabili ita abstinens opinione, & qua Apollinaris, & eorum qui Sinusiastæ dicuntur, ipsa cogitatio assiduè puris influens nocere novit*, &c.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ'Σ. *Post locum Synesii, adde.* Priscianus lib. 5. *Municeps*, συντελεστὴς, καὶ ἡ συντελεσία.

ΣΥΝΤΡΟΦΙ'Α. *Lin.* 1. *post* συνοδία, *adde.* Glossæ interlineares MSS. in Aristophanis Plutum: ὁμιλίας, συντροφίας. Ad Nubes: ξυνοεικνύεται· συντροφίας ποιεῖται.

ΣΥ'ΡΕΙΝ. *In fine adde.* Rursum: σύρε, ναυγάλεις οἶνον, ἴθι ἀρυσάμενος οἶνον. Suidas: σύρω, τρέχω. Pisides:

Σύρει πρὸς ἡμᾶς ὁ στρατὸς μετὰ δρόμου.

ΣΥΡΜΑ΄ΔΕΣ. Joan. Diaconus in Hesiodi Scutum Herculis, ubi de clypeo: συρμάδες δὲ μέλανος διὰ μέσου τοῦ χαλκοῦ ἐγγεγραμμέναι ἦσαν· ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῆς ἀσπίδος ἦν ἐζωγραφισμένος δράκων.

ΣΥ΄ΡΜΑΙΑ, in Lexico MS. Neophyti, ἡ ἐπιμήκη ῥαφανίς· καὶ συρμαϊσμὸς, ὁ δι' αὐτῆς γινόμενος ἐμετός. Vide Gorræi Definit. medic.

ΣΥΡΟ΄ΓΑΣΤΡΑ ζῶα, *Serpentes, reptilia*, quæ supra ventrem repunt, in Etymologico MS. in ἑρπετόν. Σύργαστρα dicuntur Theocrito in Ara 2. ut restituit Salmasius pag. 155.

ΣΥΡΤΟ΄Ν. *Ante locum Annæ Comnenæ, scribe.* Eustathius ad Odyss. χ. συρτὴν δὲ πλεκτὴν, εἶδος τι λέγει σχοινίς, ἴσως καὶ ἱμάντας, ὡς δηλοῦσιν οἱ παράσειροι ἵπποι, καὶ οἱ ἀνασειραζόμενοι.

ΣΥ΄ΣΓΟΥΔΟΝ, idem quod σίγγιδον, *Nardum Celticum.* Ptochoprodromus MS. contra Hegumen.

Ἔχουσι στάχος, σύσγουδον, καρυόφαλον, τελψίδης.

Vide Σίγγιδον, & Βαβαλίζειν.

ΣΥ΄ΣΣΗΜΟΝ. *Post locum ex auctore incerto, adde.* Eustathius ad Iliad. ψ. de equo, ὃς τὰ μὲν ἄλλα φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ τῷ μετώπῳ λευκὸν σημ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη· καὶ δῆλον ὅτι κατηγητὶς γέγονε τοῖς μετ' αὐτὰ ὁ ποιητὴς, καὶ τοῦ τοιαῦτα ἐν ἵπποις παρασημαίνεσθαι ἃ φασὶν οἱ χυδαΐζοντες σύσσημα.

ΣΥ΄ΣΤΗΜΑ. *Post locum ex Basilicis, adde.* Leges Cypriorum MSS. οἱ ἐν ἀξίαις, ἢ στρατείαις, ἢ συστήμασι ὄντες, &c.

ΣΥΣΤΗΜΑ΄ΤΙΟΝ. *In fine adde.* Παλαιὰ ΚΠ. ubi de sepulcris Imperatorum, & sepulcro Copronymi: ὁ δὲ λίθος τοῦ τάφου ἐσχίσθη, καὶ ἐχρημάτισε εἰς συστήματα τοῦ παλατίου, καὶ ἀβάκια τὰ ὄντα ἐν τῷ φόρῳ. Legendum fortè συστημάτια.

ΣΦΑΛΑ΄ΓΚΙ. *Post lin. 2. subde.*

Σπάλαγξ, eadem notione. Anonymus Medicus MS. ἀσφάλαξ, ζῶον ἐστὶν σχόληξ — ὅθεν σφάλαγγα τοῦτο τινὲς καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ τυφλοπόντικον.

ΣΦΙΚΤΟ΄Σ, Σφικτώτης, *Constans, Constantia.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 25. σφικτὸς εἶναι ἐκεῖνος ὅπου δὲν θέλη να ἀλλάξη τὸ σκοπὸν τοῦ διακανέναν τρόπον τοῦ κόσμου. Rursum: ὑπόστασις εἶναι, ἤγουν σύστασις, ὡς καθὼς εἶπεν ἅγιος Αὐγουστῖνος, εἶναι καθαρὰ σύστασις να μηδὲν θέλη ὁ ἄνθρωπος να εἶναι πόσον φέρμος, εἶναι ἐλάττωμα τὸ λέγομεν σφικτώτητα.

ΣΦΙΝΤΟΤΡΑΝΟ΄ΠΟΥΣ. Vide in Κονδύλος.

ΣΦΟΥΓΓΑ΄ΡΙ. *Post locum Damasceni adde.* Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: καὶ τὸ χάλκωμα ὡς ξύλον σάπιον τὴν θάλασσαν, ὡς σφουγγάρη. Ubi Athanasius pag. 36. 1. edit. ἤγητο δὲ θάλασσαν ὥσπερ ἐξαλειπτὴν.

ΣΦΡΑΓΙ΄Σ, *Baptismus. Post locum ex Concilio CP. adde.* S. Epiphanius de mensur. & pond. ὁ οὖν Ἀκύλας κατανυγεὶς τὴν διάνοιαν, τῷ Χριστιανισμῷ ἐπίστευσεν· αἰτήσας δὲ μετὰ χρόνον τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα, ἐκομίσατο. Idem hæresi 30. n. 4. παρεκάλεσε τὸν ἐπίσκοπον, λέγων, Δώρησαί μοι τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα. Et n. 34. ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας ὁμοῦ σφραγίζων. Acta spuria S. Meletii n. 21. οἱ δὲ εἶπον, Δὸς ἡμῖν τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα, καὶ τὸ λουτρὸν τῆς ἀφθαρσίας. Acta vetustiora S. Thaletæi n. 7. ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ δὸς τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα. Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis jun. Stylit. n. 224. ἦν δὲ ἡ μεγάλη τοῦ μυστικοῦ δείπνου, καὶ τῆς ὑπὲρ ἡμῶν Χριστοῦ παραδόσεως καὶ οἰκονομίας ἡμέρα. Martyrium S. Philetæri n. 27. παρεκάλεσαν αὐτὸν λαβεῖν τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα.

ΣΦΡΑΓΙ΄ΖΕΙΝ. *Pag. 1501. lin. 38. post* ἀνάξιαι, *adde.* Balsamon ad Can. 2. Calched. οἱ μὲν ἐπίσκοποι, οἱ πρεσβύτεροι, οἱ διάκονοι, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι χειροτονοῦνται· οἱ ψάλται, οἱ ἀναγνῶσται, οἱ ἄρχοντες, καὶ ἕτεροι σφραγίζονται· οἱ δὲ οἰκονόμοι, οἱ πυλωρεῖς, οἱ παραμονάριοι περιβάλλονται· τῷ δὲ ὀνόματι τῆς χειροτονίας καὶ ἡ σφραγὶς περιέχεται, ὡς διὰ χειρὸς γινομένη.

ΣΦΥΓΜΙΚΑ΄ΡΙΟΝ, liber de venæ pulsibus sic inscriptus. In Indice librorum Græc. ex Cod. Reg. laudatur τὸ λεγόμενον σφυγμικάριον. Describitur illud in Cod. 2697.

ΣΧΕΔΑ΄ΡΙΟΝ. *Post locum Synodi Ephesinæ, adde.* Epiphanius in Exposit. fidei Cathol. n. 25. ὁ διὰ τῶν σημαίων καὶ σχεδαρίων τὸ κατὰ τῶν αἱρέσεων τούτων γράψαι καὶ διορθῶσαι καταξιωθείς.

ΣΧΕ΄ΔΟΣ. *Post locum Joannis Euchaitæ, & vocem sensim. adde.* Sic σχέδη *grifos* appellasse Græcos monet etiam Eustathius ad Odyss. ι. οἱ δὲ νεώτεροι ταῦτα καὶ ὅσα τοιαῦτα ζηλώσαντες, πολλὰ δ' ἐν τοῖς παλαιοῖς εὕρηται ὅμοια, ὡς πολλαχοῦ δεδήλωται, γρίφους ἐμελέτησαν πλέκειν, οὓς ὠνόμασαν σχέδη. Infrà: οἱ δὲ τὰ σχεδικὰ λαλοῦντες. Paulò pòst: ἐμφανῶς δὲ λόγος ἐπὶ λόγῳ, καὶ λαβύρινθος ἐμφαίνεται, οἷς οἱ ὕστερον σχεδικοὶ ἐπετηδεύσαντο ἐν τῷ, Αἰγὶ σιωπικοῦσα τοῦ Πανδίονος.

ΣΧΕΤΙΚΩ΄Σ. *Pag. 1505. post locum vitæ S. Nicolai, adde.* Procopius Diaconus & Chartophylax Homil. εἰς τὴν τῆς ὀρθοδοξίας τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων πανήγυριν· Εἰκὼν γὰρ οὐ τῶν καθ' αὐτὸ λεγομένων, ἐν δὲ τῶν πρὸς ἕτερον τὴν σχέσιν καὶ τὴν ἀναφορὰν ποιουμένων, εἰκονιζόμενοι γὰρ καὶ τοῦ ἀρχετύπου· τὴν γὰρ γραφὴν ὁρῶντες, ὡς δι' ἐσόπτρου πρὸς τὸ πρωτότυπον τὸν νοῦν ἀναφερομεν, καὶ πρὸς αὐτὸ γε τὴν ἡμῶν τῇ προσκυνήσει διαπορθμευόμεν. Infrà: τὴν γὰρ σχετικὴν ἡμῶν τούτοις ἐκνέμομεν, &c.

ΣΧΗ΄ΜΑ. *Pag. 1506. lin. 32. ante* aliud, *adde.* Theodorus Prodromus MS. de Mure: ἐγὼ, κυρία μου, ἔφη, τῶν παρ' ἡμῖν μοναχῶν τέλω καθηγημένη, καὶ σχήματι μεγάλῳ κοσμοῦμαι, καὶ κίδαρις ἐμοὶ, καὶ μανδύας, καὶ τὰ λοιπά. Andreas Cretensis in S. Patapium p. 222. κύρη τις ἀποταξαμένη τῶν βιωτικῶν θορύβων, εἰσῆλθεν ἐν μοναστηρίῳ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε χρόνον ὀλίγον, οὐ μέντοι τῷ τελείῳ σχήματι τῶν μοναζουσῶν γυναικῶν πρὸς ἠξιωμένη.

ΣΧΙΜΝΙ΄Α, in Lexico MS. Neophyti, αἱ τοῦ σκόρδου σχελίδες. *Pulpæ allii.*

ΣΧΟΛΑΡΙ΄ΓΚΙΟΝ. *Post locum Nicetæ, adde.* Astronomus MS. ex Cod. Reg. 2732. fol. 225. περὶ ἀπολωλότος σχολαρίκια ἀργυρᾶ.

ΣΧΟΛΑ΄ΡΙΟΣ. *Post locum Procopii, adde.* στρατιώτης σχολάριος, apud Nicephorum Uranum in Vita S. Symeonis Stylitæ jun. n. 67.

ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟ΄Σ. *Lin. 2. post* facundus. *adde.* Etymologicum MS. ex Orione Thebano: σχολαστικὸς, διὰ σχολάζειν τοῖς ἀστικοῖς ἢ τῷ δικαίῳ.

ΣΧΟ΄ΛΙΟΝ. *Post loc. ex Lexico Cyrilli, adde.* Etymologicum MS. σχολεῖον, διὰ τὸ σχολάζειν τῇ διδαχῇ. Σχολεῖον, διὰ τὸ κατὰ σχολὴν προστίθεσθαι πρὸς σαφεστέραν ἑρμηνείαν τῶν δυσνοήτων ὀνομάτων ἢ ῥημάτων ἐπὶ τοῖς λογίοις σωφρόνως, δικαίως, ex Anastasio Sinaïta.

ΣΧΟΛΙΟΓΡΑΦΕΙ΄Ν. *Post locum ex Etymol. adde.* Eudemus in Lexico MS. σχόλια, σημειολογήματα, ἢ ὑπομνήματα, καὶ ἑρμηνεῖαι. Moschopulus in Schedographia MS. σχόλιον, ἡ ἑρμηνεία.

ΣΩ΄ΖΕΙΝ. *Lin. 1. post* pergere. *adde.* Cosmas Vestitor de relat. corp. S. Chrysost. MS. τοιγαροῦν συναθροισθέντων τοίνυν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν λαῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ λειψάνου δοξολογικῇ τιμῇ, ἔνθεν Πρόκλος ὁ ἐνάρετος ἐπὶ τὴν βασιλικὴν καθήσας διὰ τὴν εὐλογίαν κρατοῦσαν, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ κόλποις προσεγγίσας τὸ λείψανον ἐπὶ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων λιτανευόμενος ἔσωζεν.

ΣΩΚΑ΄ΡΙΟΝ. *In fine ante* Vide, *adde.* Chartophylax Bulgariæ in Geodæsia: καὶ τὸ ξύλον τὸ ἐμπηξόμενον, ἀφ' οὗ δέδεται τὸ σωκάριον, ἤτοι τὸ σχοίνιον τὸ δεκαόργυιον.

ΣΩΚΑ΄ΤΙΟΝ, ἡ σχοῖνος. Σῶκος, βρόχοις ἰσχυρὸς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 3182.

ΣΩΚΟΣ. *Post locum Hamartoli, adde.* Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapient. in eodem Theodosio jun. καὶ ἐπελθόντες ἔνοπλοι καὶ ἔφιπποι τοῦ Αρεοβίνδου σώκισρον κατέχοντες, καὶ τοῦ Πέρσου ὁρμήσαντος κατ' αὐτοῦ ἀποπλαγιάσας ὁ Αρεοβίνδος, ἐσώκισεν αὐτῷ σωκίσρῳ ὃ ἐπεφέρετο καὶ καταγενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔσφαξε.

ΣΩΛΗΝΑΡΙΟΝ. *Post locum Heronis, adde.* Galenus de ratione medendi lib. 14. τὸ στρογγύλον τοῦτο, μολυβδινον ἐποίησαν ὥσπερ σωληνάριον. Astronomus MS. ex Cod. Reg. 2732. fol. 191. v. ἀναποκλείσει ἐν σωληναρίῳ χρυσοῦ, καὶ φορεῖ, &c.

ΣΩΜΑ. *Post locum ex Epiphanio, adde.* Leges Cypriæ MS. ἐὰν τὸ σῶμα ἦν ἄξιον, &c. Infrà: ἐὰν εὕρῃ αὐτὸ εἰς σῶμα ἄξιον γεγονυῖαν κανονικῶς ἐξουσία ἰσασμοῦ, &c. Ibid. pag. 100. σῶμα γὰρ ἐλεύθερον οὐ διαιρεῖται, ὁ δὲ σῶμα δούλου βλάψας, &c.

ΣΩΜΑΤΙΟΝ. *Post locos ex Glossis adde.* Eustathius: καὶ ἡ βίβλος δὲ ἀρχαιοτρόπως δηλοῖ, παλαιγόνου πράγματος ἐγένετο ποτὲ τὰ τῶν χρηστείων σώματα ἐκ φυτοῦ ὃ κτλ. καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται βύβλος ἐλέγετο. Ad Odyss. φ. ἐχὼ ἄρα ἡ βύβλος ἐντεῦθεν ἢ ἐξ οὗ εἰκὸς γίνεσθαι σώματα συμπλεούμενα εἰς γραφάς.

ΣΩΡΙ, apud Chymicos, quid sit docet Democritus in Physicis & Mysticis MSS. τῷ θείῳ ἀπύρῳ συλείου σῶρι καὶ χάλκανθον· τὸ δὲ σῶρι εἰσὶ ὡς κυανὸν, ψορώδης εὑρισκόμενος ἀεὶ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ χλωρὸν τὸ χάλκανθον καλοῦσιν, &c.

ΣΩΣΤΟΣ, *Totus, integer.* Historia MS. Belisarii:

> Καὶ τρεῖς ἡμέρας ἤποικε σωστὰς πεπληρωμένας.

ΣΩΤΙΚΟΝ, pro ἐσωτικόν. Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Νὰ κάθεσε σὸν τόπον σας, νὰ τρῶς τὰ σωτικά σας.

T.

TABAΡΖΟΥΔ. *Sacchar album.* Constantinus à secretis MS. σάκχαρ ταβάρζουδ, τόπος οὕτω καλούμενος εἰς Συρίαν. Matthæus Silvaticus: *Tabarzet, i. album, quod fit in illa regione.* Infrà: *Tabastrem, est nomen regionis. Taberzeta, i. smiraldus.* Vide V. Cl. Stephanum *le Moine* tom. 2. var. Sacror. pag. 613.

ΤΑΒΕΡΝΑ. *Post locum Scevolæ, adde.* Salomonis Monita MSS. ad Rhoboam filium:

> Μὴ τὰ ἐξοδιάσῃς ἄφωνα εἰς καπηλεῖα καὶ πόρνων,
> Μήτε ἐς ταβέρνας με μωροὺς, καὶ τότε ἀναγκάσει σε.

ΤΑΒΛΑ. *Pag.* 1520. *lin.* 32. *post* Ιυςίνου. *adde.* Ubi Agathias lib. 3. pag. 30. edit. Reg. describens ejusdem Lazzorum Regis insignia, ait circa chlamydis τὸ μεσαίτατον χρυσῷ ὑφάσματι ἐκατέρωθεν resplenduisse.

ΤΑΓΑΡΙΟΝ. *In fine adde.* Codex 3497. fol. 84. καὶ ἀφόειζε καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄλευρον ὥστε ταγάριον ἕν. Vide Ταγή.

ΤΑΓΑΙ. *Lin.* 4. *ante* Leo, *adde.* Chronicon Paschale: καὶ ἦλθεν διὰ παντὸς κτλ. προσώπων αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησε, καὶ ἡ ταγὴ αὐτοῦ διὰ παντὸς αὐτοῦ παρὰ τοῦ βασιλέως, &c. ubi LXX. ἑσπατεία αὐτοῦ ἑσιατεία habent. Infrà: καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν λεγομένην Τερέβινθον, παρέστησεν πανήγυριν, καὶ πέπρακεν αὐτοὺς εἰς ταγὴν ἵππου ἕκαστον. Symeon Logotheta in Chron. MS. in Rhinotmeto: ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τῆς πόλεως οἰκητόρων εἰκῇ καὶ μάτην ἀπαραφασίσως ἀπαιτήσεις, ἐκταγαὶ καὶ δημεύσεις ποιούμενος. Leges Cypriæ MSS. δείξου πάλιν, δέσποτα, καὶ τοὺς ἐκταγαλικούς σου, ἃς λέγει ἡ ἐπίδειξις, &c.

ΤΑΓΙΝΑΡΙΟΝ. *Adde in fine.* Suidas: τοῦτον δὲ τὸν ἀτταγᾶν ἐν συνηθείᾳ καλοῦμεν ταγηνάριον. Anonymus MS. de Diæta lib. 1. cap. 1. οἱ ὄρχεις τῶν ἀλεκτρυόνων, καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν πτηνῶν, ὀπτικός, ταγηναρίου, πλεισεραῖς, &c. Idem cap. 2. ὀρνίθων ἡ σὰρξ, ἡ ὀπτημένη, ταγηναρίου, πλεισεραῖς, &c.

ΤΑΓΜΑ, *Ordo seu status secularis.* Epiphanius hær. 68. n. 2. de Clericis: ἐὰν ἐπ' ἀληθείας μετανοήσωσι, καὶ καρπὸν τῆς μετανοίας αὐτῶν ἐπιδείξωνται, οὐ μὴν ἵνα ἕκαστος δεχθῇ ἐν τῷ ἰδίῳ Κλήρῳ, ἀλλὰ μετὰ χρόνου διάσημα συνάγεσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν τῷ τάγματι, καὶ οὐκ ἐν κλήροις.

ΤΑΖΕΙΝ. *Lin.* 2. *scribe.* Gregorius Hieromonachus in Synopsi dogmat. Eccl. ὀνομάζομεν τὸν Θεὸν ἐπὶ ματαίῳ, ὅταν δὲν πληρώνομεν εἰς τὸν πρέποντα καιρὸν τὰ τάματα, ὁποῦ τάζομεν τῷ Θεῷ.

ΤΑΚΤΙΚΑ. *Pag.* 1525. *lin.* 37. *post* παιδευόμενοι. *adde.* Georgius Lapithus in versibus politic. MSS.

> Εκμάνθανε τὰ τακτικὰ, καὶ τρόπους τοῦ πολέμου.

ΤΑΛΑΝΤΟΝ. *Adde in fine.* Lexicon MS. τάλαντον, σημαίνει τέσσαρα, τὸ ζύγιον, τὴν σταθμίαν, τὸ βάρος, τὸ χάλεισμα.

ΤΑΞΙΔΙΟΝ, *Navigatio. Post locum ex Assisis, adde.* Belissarion Donatus in Vita S. Antonii, MS. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ καιρὸς τῶν ταξιδίων ἔφθανε. Ubi S. Athanasius: ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ καιρὸς τῶν πλωΐμων συνέκλειεν.

Συνταξιδιώτης, *Commilito. Pag.* 1529. *post lin.* 47. *adde.* Novella MS. Joannis Imp. de Mancipiis: ἢ ἕτερος οἷος δήποτε στρατιώτης, μικρὸς ἢ μέγας, ταγματικὸς ἢ θεματικὸς διαπωλήσει ψυχάρια, εἰ ἀπηχμαλωτισμένα τινὶ τῶν συνταξιδιωτῶν αὐτοῦ, &c.

ΤΑΞΙΜΑ. *In fine adde.* Leges Cypriæ MSS. fol. 25. v. καὶ εὐθὺς ὁ κριτὴς ὀρίζει να τάξουν τὸν ἄνθρωπον ὡς πρέπου ταξίματος, καὶ γράφει ὁ νοτάριος τὸ ά. τάξιμον, ἔτως· ὀρίζει ὁ δεῖνα Δεκανὸς τῆς ἐκκλησίας νὰ τάξῃ τὸν δεῖνα, &c.

ΤΑΞΙΣ, *Comitatus. Pag.* 1531. *lin.* 3. *adde.* Zosimus lib. 2. ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐπιτετραμμένου τῶν περὶ τὴν αὐλὴν τάξεων, ὃν Μάγιστρον ὀφφικίων καλοῦσιν, &c.

ΤΑΡΑΝΤΖΟΥΠΗΑ, τὸ ὑδρόμελι, in Lex. MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΑΡΑΝΤΙΝΙΣ & Ταραντινίδιον, apud Galenum de Prænotione, semel ac iterum, dicitur esse Polluci, διαφανὲς ἔνδυμα, ὀνομασθὲν ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς: Hesychio verò, cui Ταραντινὸν appellatur, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν κρώσσοις ἔχον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους.

ΤΑΡΟΥΤΑ. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ δὲν εὑρίσκεται ἄπαντι τὰ να ταῖς ἦν ἦν ταῦτα,
> Οὔτε ἀπὸ τὰ τζάκισα, ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ ταροῦτα.

ΤΑΡΠ, ὁ ῥαφανίς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΑΡΠΙΟΝ. Eustathius ad Odyss. ι. ὅθεν κτλ. τοὺς παλαιοὺς καὶ κόφινος, μέγας ὁσίτινος καλούμενος ταρπὴ, ὅθεν ἴσως καὶ τὸ περιφερόμενον ταρπίον.

ΤΑΡΣΑΠΑΝ, φανὸς ὁ ἐπὶ τῶν πελμάτων, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΑΡΤΑΡΙΖΕΙΝ, *Frigere*, ῥιγοῦν. Eustathius ad Iliad. ξ. ὡς ἐκεῖ μὲν ἐν τῷ ταρτάρῳ οὔσης ἀδιαδόχου ψυχρότητος, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ταρταρίζειν ἄλλως ἡ ἰδιωτικὴ παραφθείρει γλῶσσα ἐπὶ τῶν ἄγαν ῥιγούντων.

ΤΑΡΤΗΜΟΡΙΟΝ, pro τεταρτημόριον, *Ponderis species.* Eudemus in Lexico MS. ταρτημόριον, διχάλκον· ὁ γὰρ χαλκοῦς ὄγδοον τοῦ ὀβολοῦ, καὶ ταρτημόριον τινὰ καλοῦσιν, ὃ διχαλκοῦ ἄξιον.

ΤΑΡΧΟΝ, *Plantæ species*, de qua sic Michaël Psellus de facultate alimentorum, MS. τὸ ταρχὸν θερμὸν ἐστὶ καὶ ξηρὸν κτλ. β'. ἀπόστασιν ὑπάρχον δύναται, διὰ τὸ γαμῶδη, φησὶν, ἔχειν αὐτοῦ τὸ σῶμα, πρὸς ἣν ἀφε-

ρουῦτές τινες ψυχρὸν ἔφησαν τοῦτο. ἔτι δὲ φυσῶδές καὶ κακόχυμον, &c. Matthæo Silvatico, *Tarcon est herba pyretri*. Dictionarium Med. Hispan. *Tarcon, una yerva no conoscida*.

ΤΑΤΜΩΜΕΝΟΝ. Constantinus à secretis MS. cap. 129. εἰ δὲ πλεονάζῃ ἡ θερμότης τῆς ξανθῆς χολῆς κατὰ τῆς ξηρότητος, πίπτουσι τὰ μέλη καὶ ἀναδιβρώσκονται, καὶ καλεῖται τοῦτο τὸ εἶδος τατμώμενον· ὡσανεὶ τὰ κοπτόμενα, pro τετμώμενον.

ΤΑΥΡΑΙ'Α. *In fine ante* Vide, *scribe*. ταυρηδὸν βοᾷν, apud Andream Cretensem in S. Patapio pag. 212.

ΤΑΦΕ'Σ, ἡ μυρσίνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Myrtus*.

ΤΑ'ΧΑ. *In fine adde*. In Cod. Reg. 3232. Νήφων μοναχὸς, τάχα ζωγράφος, περὶ στοιχείων, &c.

ΤΕΑ'ΦΗ. *Post locum ex Psello, adde*. Etymologicum MS. in Θεῖον: λέγεται γὰρ τὸ θεάφιον, θεῖον ἄπυρον. Leg. ἄπυρον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii cap. 20. καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν τόπον δυσωδίας, ὡς καιομένου θεάφου.

ΤΕΙΧΟΔΑΙ'ΜΩΝ, στρουθίον μικρὸν, in Lexico Botanico MS. Reg. *Passerculi species*.

ΤΕ'ΛΕΙΟΝ. *In fine adde*. Ita etiam appellari baptisma observat Clemens Alexandrinus lib. 1. Pædag. cap. 6. καλεῖται δὲ πολλαχῶς τὸ ἔργον τοῦτο χάρισμα, καὶ φώτισμα, καὶ τέλειον, καὶ λουτρόν. Mox, τέλειον δὲ τὸ ἀπροσδεὲς φαμέν.

ΤΕΛΩ'ΝΙΑ. *Lin*. 30. *ante* Vide, *adde*. nisi fortè respexerit ad illud Jobi cap. 3. ὁμοθυμαδὸν οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου, *non audierunt vocem exactoris*, quo nomine dæmonem intelligi consentiunt sancti Patres. S. Chrysostomus hunc locum explicans, ait: πρὸς δὲ διάνοιαν ὁ ἱερὸς μακαρίζει λόγος τοὺς μὴ ἀκούσαντας φωνὴν φορολόγου· οἱ γὰρ τῆς τῆς σαρκὸς ἐπιθυμιῶν καταγωνισάμενοι, καὶ πατοῦντες ἀρχὰς, καὶ νικῶντες τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, κρείττονες γίγνονται τῆς τοῦ φορολόγου φωνῆς, τουτέστι τοῦ διαβόλου, ὃς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ προαιρετικῶς γενομένους, ὥσπερ τινὰ δεσμὸν ἀπαιτεῖ τὸ πράττειν τὰ αὐτοῦ καταθύμια, &c. Vita MS. S. Stephani junioris: τελώνησον ἐν ἐξετασμῷ τὸν τελωνήσαντά με διάβολον.

ΤΕ'ΜΠΛΟΝ. *Pag*. 1543. *lin. antepen. post* Gr. *adde*. ἐν τῷ ξενῶνι τοῦ ἁγίου Σαμψὼν τέμπλον λαβόντες ἱστορίας ἔχον ἁγίας, καὶ καταστρώσαντες ἐπὶ τοῦ λεγομένου κιβώτου κατέστησαν, ὥστε διὰ τῶν ἐν τούτῳ ὀπῶν, ὃ καὶ εἰπεῖν πλημμυρὸν, τοὺς αὐτοῦ ἀρρώστους, οἴμοι, ἀποπατεῖν.

ΤΕΝΑ'ΝΤΙΟΝ. *Lin*. 2. *post* tenente. *adde*. Eustathius: γίνεται δὲ περόνης εἶδος χρησιμεύσης κατὰ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον τενάντιον.

ΤΕ'ΝΔΑ. *Post locos Suidæ adde*. Etymologicum MS. πάσσαλος, ξύλον τι ἐπίμηκες ἐμπηγνύμενον πρὸς τῇ γῇ πρὸς τὸ κρατεῖν τὴν τένδαν.

ΤΕΡΕΨΕΙ'ΟΝ. Leges Cypriorum MSS. fol. 95. v. ἐάν τις ποιήσῃ τερεψεῖον, ἐξ οὗ καπνὸς ἐκπεμπόμενος καταβλάπτει τοὺς ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις οἰκοῦντας, &c. Vide Ποδέψιον.

ΤΕ'ΡΜΙΝΟΝ. *Subde in fine ante* Vide Τέρμα. Historia MS. Belisarii:

> Εἰς χρόνον ἑνὸς τέρμινον ἵνα ἔνι καμωμένον.

Τερμινίζειν, *Terminare*, Codex Iatricus MS. ἂς τὸ κοπάνισε, καὶ ἂς τὸ πίῃ με τὸ κρασὶν, καὶ τερμινίζει ἡμέρας.

ΤΕΡΜΟ'ΤΡΟΧΟΣ. *Adde in fine*. Fortè legendum, τέρμα τείχοις ἐκ χαλκοῦ ἱππικοῦ, ut hac voce intelligatur *extremum theatrorum æreorum Circi seu Hippodromi*.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΑ'. *Post locum Typici, adde*. Theodorus Hermopolites MS. lib. 3. ἀλλ' οὐδὲ προφάσει τῆς τρίτων ἢ τῆς τεσσαρακοστῶν, ἢ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ ταῖς μνήμαις τῶν τελευτησάντων τελουμένων ὅλως συγχωρεῖ τοῖς ἀνδράσιν εἰσιέναι εἰς τὰ γυναικεῖα μοναστήρια.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΘΗ'ΜΕΡΟΝ. *Adde in fine*. Extat in Cod. Reg. Anonymi tractatus hoc titulo: τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ κυρίῳ Αλυπίῳ ἐκλεκτῷ, περὶ τοῦ ὅτι πῶς τε καὶ πόθεν ἡ κατὰ τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν τεσσαρακοσθήμερος, καὶ διὰ τί τῷ σὺν τρίτῳ γάμῳ μὴ τὸ τέταρτος συγχωρῆται. *In fine adde*. Vide Petavium lib. 2. de Doct. temp. cap. 58.

ΤΕΤΑΡΤΙ'Α, *Regio urbis*, Gall. *Quartier*. Leonardus Aretinus de Republ. Florentinorum MS. ἔστι δὲ ἡ πόλις αὐτὴ διῃρημένη εἰς τέσσαρα μέρη, ἃς τεταρτίας καλοῦσιν, καὶ τοσαῦτα ἐπὶ βαλάντια φυλάττοντα τὰ ὀνόματα τῶν ἀποδειχθέντων ἀξίων.

ΤΕΤΡΑΒΑΣΙ'ΛΕΙΟΝ, *Libri quatuor Regum in veteri Testamento*. Ita appellantur in Glossis Biblicis MSS. ex Cod. Reg.

ΤΕΤΡΑ'ΓΩΝΟΣ, *Quadrivio* (de quo in Glossario med. Lat.) instructus. Damascius in Isidoro: ζητητικός τε καὶ κριτικὸς ἐβούλετο εἶναι γραμματικῶν τε καὶ ῥητορικῶν καὶ συλλήβδην εἰπεῖν, ἐδόκει τετράγωνος εἶναι, καὶ ἦν τὴν σοφίαν.

ΤΕΤΡΑ'ΔΑ. *Lin*. 2. *post* Mercurii. *adde*. S. Augustinus in Psalm. 93. *Una Sabbati dies dominicus est, secunda Sabbati, secunda feria, quem sæculares diem Lunæ vocant: quarta aut Sabbatorum quarta feria, qui Mercurii dies dicitur à Paganis & à multis Christianis, sed nullatenus ut dicam, atque utinam corrigantur*.

Ibidem lin. 20. *post* μόνον. *adde*. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ τετραδοπαρασκευὴν ἡ νήσια καθάρια,
> Δὲν θέλει ὁ κοιλιόδουλος να μείνῃ χωρὶς ψάρια.

Extat in Cod. Reg. 3249. Anonymi tractatus hoc titulo: τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ κυρίῳ Μελετίῳ τῷ Κεπιπόλῃ, Εἰ χρὴ προσέχειν τοῖς λέγουσιν, ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνάγκης ἡμῖν τὸ ἐν τετραδοπαρασκευαῖς νηστεύειν, τοῦ Κυρίου λέγοντος, ὅτι οὐ τὰ εἰσερχόμενα κοινεῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα.

ΤΕΤΡΑΠΛΑ'ΤΕΙΑ, *Quadrivium*, vel potiùs *Quadriporticus*. Chronicon Paschale an 7. Hadriani: ἐν Νικαίᾳ ἀγορὰς ἐποίησε, καὶ τετραπλατείας, καὶ τὰ τείχεα πρὸς τῇ Βιθυνίᾳ.

ΤΕΥ'ΧΟΣ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 3183. τεῦχος, ἀγγεῖον, ἢ βιβλίον. Sophronius de quatuor Evangelistis: ἀναγνοὺς γὰρ Ματθαίου, Μάρκου, καὶ Λουκᾶ τὰ τεύχη, &c.

ΤΕΦΕ'ΣΙΑ, τὸ ἄγριον πήγανον, *Ruta silvestris*, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845.

ΤΕΧΝΙΚΟ'Σ. *Post locum Eudociæ, adde*. Etymologicum MS. ἐπιτήδευσις τέχνης διαφέρει· τέχνη μὲν ἡ ἄνευ λόγου μὴ δυναμένη εἶναι, οἷον γραμματική, ἡ ῥητορική· ἐπιτήδευσις δὲ ἡ λόγου χρῄζουσα, οἷον τεκτονική, χαλκευτική, &c. Idem: τεχνίτης καλεῖται ὁ λογικῆς τινὸς τέχνης ἔμπειρος καθεστώς. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

> Αφ' οὗ δὲ γέγονα κἀγὼ γραμματικὸς τεχνίτης.

Infrà:

> Εὗρε καὶ τὰ γράμματα ἂν με ἐποίησαν τεχνίτην.

Auctor Etymologici MS. Regii laudat Alexionem τεχνίτην in ἔελδωρ. Τεχνικὸν & τεχνογράφον Hermogenem perpetuò vocat Georgius Sophista Alexandrinus in Scholiis MSS. ad illius divisionem.

ΤΖΑ'ΓΓΑΙ. *Pag*. 1556. *lin*. 15. *post* nefas. *adde*. Priscus in Gotthicis scribit, Attilæ uxori oblatos à Legatis Romanis inter alia dona ἐρυθρὰ δέρματα, pag. 56. *In fine subde*.

De vocis etymo nihil habeo quod certi velim statuere, nisi quod mihi videtur subolere, à voce Latina *Cingulum*, seu Gallica *Cengle*, deduci, cùm, ut attigimus, non tam calcei fuerint tzangæ,

quàm cothurni species, quæ & pedes & crura non modò tegeret, sed & ab imo pedum ad crura ipsa fasciolis in modum retis constringeretur, cujusmodi conspiciuntur in Diptychis Consularibus, & in ea tabella Caroli Calvi, quam Capitularibus Regum nostrorum inseruit V. Cl. Stephanus Baluzius, & de quibus egit Casaubonus ad Sueton. in Augusto cap. 82. aliisque picturis ejusce ævi, ex quibus facilè conjici potest cur fasciæ istæ crurales seu corrigiæ, *tricubitales*, *ac in modum crucis convolutæ* fuisse dicantur apud Monachum Sangallensem, ac *circinatæ*, ut loquitur Fortunatus in Vita S. Germani; *Romano more*, ut Eginhardus; quibus loquendi formulis designari *campagos* nemo non fateatur, quas inde Gallienus Imper. caligis gemmatis assumptis, aversatus est, cùm *reticulos* illos appellaret, ut auctor est Trebellius Pollio, quia scilicet cancellatim fasciolis instar retis astringerentur: quomodo etiam *gamachiæ* nostrates, quæ à voce *campagus* ita appellantur, fasciolis constringi solent; unde Georgius Pisides apud Cedrenum de Imperatoriis calceis, εἱλίσσειν πέδιλον dixit. Sed de ejusmodi calceis egimus in Glossario med. Lat. in v. *Armiger*, & in v. *Campagus*.

ΤΖΑΓΓΟΥΡΙΖΕΙΝ. Stephanus Sachleces MS.

Ανατεμύζω βλέππων, κῦπον τζαγγεισμένη.

ΤΖΑΓΚΑΡΟΛΟΣ. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ δέρνει ἡ κακὴ ἀρχὴ αὐτὸς ὁ τζαγκαρόλος,
Καὶ γίνεται καζαχανὰς, καὶ ἀπεκεῖ κάγω ὅλος.

Infrà:

Καὶ ὁ τζαγκάρολος ἔπηγε αὐγὰ νὰ τοὺς πωλήσῃ.

ΤΖΑΚΑΛΗ. Anonymi Criminationes in Latinos n. 47. ἐσθίουσι — καὶ τὰ ἀκάθαρτα, τὰς ἄρκους, τὰς τζακάλας, τὰς χελώνας, τὰς ἀκανθοχοίρους, &c.

ΤΖΑΚΙΖΕΙΝ. *In fine subde.*

Τζακόνειν. Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 5. καὶ τζακομὸς ἔναι ὅταν τζακονοῦνται οἱ δύο ἀντάμα.

ΤΖΑΚΟΝΕΣ. *Post locum Zygomalæ, adde.* Nicephorus Blemydes in Geographiæ Epitome MS. ubi de Peloponneso: χιζόμενον τοῦ Εὐρώτου ποταμοῦ τῆς Μεσήνης, ἥτις ἐστὶ τῆς Τζακονίας, &c.

ΤΖΑΚΟΤΟΣ. Ptochoprodromus MS. lib. 1.

Γείτοναν ἔχω τζακοτὸν τάχα ψευδοτζακάειν.

ΤΖΑΛΑΠΑΤΕΙΝ. *Lin. 2. post* διαβαίνειν. *adde.* Glossæ interlineares MS. ad Aristophanis Nubes: τοῦτον τὸν δείλαιον κολεστρῶσι ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα τζαλαπατοῦσι.

ΤΖΑΟΥΣΙΟΣ. *Post locum Leunclavii, adde.* Narratio MS. de Manuelis Comneni Imp. Decreto, ex Bibl. Pelleteriana: καὶ ἀποστείλας τζαουσιόν τινα τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετῶν, οὕτως γὰρ αὐτοῖς σύνηθες τοὺς ἀγγελιαφόρους καλεῖν, &c. Ordo MS. Officiorum Aulæ Turcicæ: ὁμοίως δὲ καὶ τζαουσίδες ἄλλοι πόσοι, ἤγουν ὀγδόντα, οἵ τινες ὀφείλουσι νὰ προσέχουσι καὶ φυλάττουσι τὰς πόρτας καὶ τόπους τῶν ἀγαπημένων καὶ φιλῶντος ἀνθρώπων, νὰ μηδὲν τὰ καταλαλοῦσιν τινές· καὶ εἰ τινὰν εὕρουσι, νὰ ποιεῖ ζημίαν εἰς αὐτά. ζήμιον ἐν ἄσπρα πέντε, καὶ δίδουν τὰ καὶ πέντε ῥαυδαῖς, εἰ τινὰ εὕρον νὰ φθείρῃ. αὐτοὶ δὲ ἐξιβένουν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν Καπηγηλπείδων καβαλάροι, καὶ ἐβλέπουν αὐτὰ πάντα.

ΤΖΑΠΑ. *post locum Moschopuli, adde.* Glossæ interlineares MSS. ad Theocritum: κἠχεῖ ἔχων σκαπάναν π, &c. τζαπίον. Belissarion Donatus in Vita MS. S. Antonii: καὶ ἐπαραγγείλαμος ἀπὸ ἐκείνοις νὰ τὸ φέρῃ ἕνα τζαπὶ καὶ ἕνα δικέλλη, καὶ ὀλίγον σπέρη, &c. Mox: ἐτζάπισε, καὶ ἔσπειρε τὸ σπάρι. Athanasius: ἠξίωσε κομίσαι αὐτῷ δίκελλαν, πέλεκυν, καὶ σῖτον ὀλίγον.

ΤΖΑΠΡΑ, *Camera*, Gall. *Chambre.* Georgius in Chron. MS. cap. 120. τῇ δὲ νυκτὶ εἰσέβη μόνος εἰς τὴν τζάπραν, &c. Vide Τζάμπρα.

ΤΖΕΛΗΙΟΣ. Anonymus Medicus MS. τὸ ἔχοντα ἐξοχάδας δεῖ τρώγειν κρέας ὀπτὸν, καὶ τάχα ἑψεσὸν, ἢ μετὰ τζελήϊε βρασόν. Infrà: πινέτω δὲ οἶνον μετρίως κόκκινον, καὶ ὕδωρ με τὸ σιδήρε τζελήϊε βρασὸν ἀπὸ σέρνας, &c.

ΤΖΕΝΤΑΔΟΝ, *Cendalum*, de qua voce in Glossario med. Lat. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3175. fol. 376. καὶ βάνε τὸ ῥοδομέλη μὲ τὸ τζεντάδο κοκκίνο.

ΤΖΕΟΥΖΠΟΥΜ, *Nux Indica.* Constantinus à secretis MS. μετὰ κάρυον Ἰνδικὸν τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν Ἀράβων τζευζπούμ.

ΤΖΕΡΜΑ. *Adde in fine.* Avicianus, qui & Ale, MS. de pulsibus: εἰ δὲ εἰς τὸν δ'. δάκτυλον ἔλθοι μίαν καὶ δύο, τζέρμα εἰς τοὺς πόδας· εἰ δὲ δύο καὶ μίαν, παρὰ τοὺς ἀστραγάλους.

ΤΖΕΤΡΕΚΙΑ, *Blitum.* Lexicon MS. Neophyti: ῥαδάχη, ἢ τζετρεκία, ἤτοι τὸ βλητόν. ἕτεροι τὴν ἐξκλυστρίδα λέγουσι. Vide Τζετρεκία.

ΤΖΕΧΟΙ. *In fine adde.* Sed de Czechis Bohemicis consulendus in primis Bohuslaus Balbinus in Miscellan. historic. Bohemiæ lib. 2. cap. 8.

ΤΖΗΚΝΗ. Neophytus Rhodinus in Martyrio S. Neophyti: καὶ τοὺς μαγαρίζετε μὲ αἵματα καὶ τζήκναις τῶν κριατῶν, &c.

ΤΖΗΜΑΔΟΥΡΟΣ. Stephanus Sachleces MS.

Τὸ τζιμαδοῦρε ἡ ἀδελφή σου τὸ ἤθελεν παιδέψη.

ΤΖΗΜΕΡΙΣ, Planta, de qua Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. τζημέρεως ἡ ῥίζα ταύτη χρήσιμός ἐστιν, &c.

ΤΖΗΜΟΥΡΙΑ. *Adde in fine.* Lexicon MS. Neophyti: κρότων, τὸ τζιμοῦρι, καὶ τὸ κυλάκιον.

ΤΖΗΠΑ. *Lin. 4. adde.* Lexicon Botanic. MS. Reg. κηδόνας, τὰς τζύπας. Idem: μύες, οἱ τζύπες. Nicephorus Blemmides de Urinis, MS.

Τὸ δὲ ἔναπι (ὕελιον) ἂν γένῃ ἐπάνω ἔχῃ ὡς τζίπαν ἐλαιώδη.

Constantinus à secretis MS. cap. 122. εἰ δὲ ἔχῃ τζίπαν, καὶ ἡ τζίπα ἔχει ῥαγάδας ἀπὸ πυρετοῦ τοῦ φλεγμαίνοντος, ἦλθεν ἡ νόσος.

ΤΖΗΠΟΥΡΑ, *Acini.* Lexicon Botanicum MS. Cod. Reg. 1843. γίγαρτα, τὰ κοινῶς λεγόμενα τζήπουρα.

ΤΖΙΑ. Vide in Αρτζιβείτης.

ΤΖΙΜΒΛΟΣ. Vide Τζίμπλα.

ΤΖΙΜΠΛΑ. Etymologicum MS. πηλὸς, ὁ μαδαρὸς τοῖς βλεφάροις, ὁ τζιμβλος. Rursum: τζημαλίος, τζιμβλός· λήμη, ἡ τζίμβλα. Schedographia MS. in Agapetum: λήμη δὲ ἡ κοινῶς λεγομένη τζίβλα· καὶ λημῶ, τὸ τζιβλώττω. Glossæ interlineares MSS. ad Aristophanis Nubes: αὐτὰς εἰμὶ λήμας κολοκυνώταις, τζιβλώτταις. Vide Τζίμπλα.

ΤΖΙΦΡΑ. *In fine adde.* Tractatus MS. περὶ τῶν ψήφων τῆς ἀστρονομίας, ex Cod. Reg. 3271. ἰστέον ὡς ὁ ἀριθμὸς ἐπεὶ ἔχει τὸ ἄπειρον, καὶ τὸ ἄπειρον γνῶσις οὐκ ἔστιν, ἐφεῦρον οἱ φιλόσοφοι ἀστρονόμοι σχήματά τινα, ἵνα διὰ τούτων γινώσκοιτο αὐτοῖς ἀκριβῶς τὰ τῶν ἀριθμῶν. εἰσὶ γοῦν ἐννέα, καὶ οὐ πλείονα, ἤγουν ταῦτα, 1. 2. 3. 𐅉. 4. 6. Λ. 8. 9. τιθέασι δὲ καὶ τι ἕτερον σχῆμα, ὃ καλοῦσι τζίφραν, σημαῖνον κατ' Ἰνδοὺς οὐδέν· τὰ γὰρ τοιαῦτα σχήματα Ἰνδικά εἰσιν. ἔστι δὲ τοῦτο, 0. τὸ πρῶτον γοῦν σχῆμα σημαίνει τὸ ἕν, τὸ δεύτερον, ι'. δεκαπλασιάζεται γάρ. τὸ τρίτον ρ'. ἑκατονταπλασιάζεται γάρ. τὸ τέταρτον πετρακισχιλιαχιλιονταπλασιάζεται γάρ. τὸ πέμπτον πεντήκοντα χιλιάδας, δεκαπλασιάζεται γάρ. ἐνταῦθα τὰ πέντε πρὸς τὰ χίλια, τὸ ἕκτον ἑξακοσίας χιλιάδας ἑκατονταπλασιάζεται γάρ. τὰ ἓξ πρὸς τὰ χίλια. τὸ ἕβδομον ἑπτάκις χιλίας χιλιάδας, χιλιονταπλασιάζεται γάρ. τὰ λ'. πρὸς τὰ χίλια, τὸ ὄγδοον ὀγδοήκοντα χιλίας χιλιάδας, ἑκατονταπλασιάζεται γάρ. ἴσθι δὲ ὡς τὸ πρῶτον σχῆμα φασὶ κἂν εἶον ἀέρα καὶ ἕν,

ἔχῃ ψῆφον ὅση ἐστί. τὸ δεύτερον πολλαπλασιάζεται εἰς τὴν δέκα, ἤγουν εἰ ἔστι τρία, λέγεις, 3 1 0 3 0. τὴν τρίτον εἰς τὴν ἑκατὸν, ἤγουν εἰς τέσσαρα, λέγεις τετράκις τὰ ἑκατὸν τετρακόσια, τὸ τέταρτον εἰς τὰ χίλια, ἤγουν εἰ ἔστιν 4. λέγεται πεντακόσια χίλια πεντακισχίλια. εἰσὶ γὰρ τῶν Ἰνδικῶν ὄντων σχημάτων, ὡς προέφημεν, τῶν σωπλουσῶν εἰς τὰς ψήφους καλοῦσι ταῦτα καὶ μονάδας, διὰ τὸ οἷον ἀρχὴ καὶ ἔστι τὸ σχῆμα λαμβάνεσθαι εἰς τὴν πρῶτον τόπον κατὰ τὰς οἰκεῖα μονάδας. Mitto cætera; tantùm addo quæ de Tziferis ab Indis inventis tradit Joannes Gravius ad Anonymum Persam de Siglis Arabum & Persarum astronomicis: *Mos è literis putandi, aquè olim apud Arabas, ac apud Hebræos, Syros, Græcos & Latinos, obtinuit: verùm è figuris putandi rationem quæ nunc in usu est, ab Arabibus accepimus, quod vox ipsa à . . . . deducta comprobat: sed Arabes Indis, ut primis inventoribus acceptum ferunt. Ali Koshgius apertè fatetur Sapientes Indiæ hos numeros reperisse, & alibi appellat Indorum Arithmeticam.* Vide præterea quæ de ejusmodi Tziferis commentatur V. Cl. Stephanus *le Moine* tom. 2. varior. Sacror. pag. 786. & seqq. & Seldenum in Præfat. ad Eutychii Origines p. 11. Sed hîc monendum videtur in verbis allatis ex Cod. Reg. nostrum 2. per z. ut 4. effingi per ϑ. id est per theta Græcum, ut olim apud nostros (in specimen inspice, si tanti est, Crantzii Daniam edit 1561. ubi ita semper hic numerus effingitur in paginarum affixis numeris) deinde nostrum 5. per ϥ. quomodo in nummis Imperatorum Constantinopolitanorum in nostris Familiis Augustis descriptis; denique nostrum 7. per Λ. Græcum.

ΤΖΟΥ'ΚΑΡΟΝ. Joannes Archiater MS. sub finem: τὸ ῥοφώπιον, τὸ τζούκαρον, ἀπζεπύζω ἔνι καλὸν εἰς ἄνθρωπον.

ΤΖΟΥΚΝΙ'ΔΑ. *Lin.* 2. *post* Portium. *adde.* Glossæ interlineares ad Theocritum: ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι τζουκνίδαι. Alibi: καὶ ἐν κνίδαισι καθεύδοις. καὶ ἐν τζουκνίδαισι κατακλίνοις.

ΤΖΟΥ'ΡΧΟΣ. Astrampsychus MS. in Cælo Pythagorico: δοῦλοι εἰς πάντα, καὶ εἰς τζοῦρχον, καὶ κομψολογίαν, καὶ χαμμαλισμὸν, καὶ σοφὸν, καὶ φιλόσοφον.

ΤΖΟΥΤΖΟΥΛΕ'ΝΗΝ, σύσαμον κεκαυμένον, *Sesamum ustum*, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845.

ΤΖΟ'ΧΑ. *Post locum Thomæ Israel. adde.* Anonymus Medicus MS. τὸ δὲ ἔπαρε κόμμα καὶ τζόχαν κόκκινον, ἕως δύο απαλάκες, καὶ ἄλειψε τὴν τζόχαν μὲ πίσσαν, ἢ μὲ ἀρετζίνιον, &c.

ΤΖΟ'ΧΟΣ. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3167. fol. 615. σκόρωδον καὶ τζόχον κοπανίσας, &c.

ΤΙΚΟ'ΛΙΘΟΣ. *In fine adde.* Aëtius lib. 1. ex Cod. MS. ὁ δὲ Ἰουδαϊκὸς καλούμενος, τῶν ἐν νεφροῖς λίθων ἐστὶν θρυπτικὸς, ὅθεν καὶ τικόλιθον αὐτὸν οἱ νεώτεροι προσαγορεύουσιν. Idem Aëtius lib. 2. cap. 20. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λίθος, ἰσχυρὸς τὴν δύναμιν, ἐν τῇ Συρίᾳ τῆς Παλαιστίνης γινόμενος, λευκὸς μὲν τὴν χρόαν, εὔρυθμος δὲ κατὰ τὸ σχῆμα, γράμμας ἔχων ὡς ἀπὸ τόρνου γεγονυίας· ὀνομάζεται δὲ Ἰουδαϊκὸν, καὶ τικόλιθον.

ΤΙΜΑΡΑ'ΤΙΟΝ. *Lin.* 2. *post* donati. *adde* Narratio MS. de Manuelis Comneni Imp. Decreto, ex Bibl. Pelleteriana: ὁπόθεν ἐν τῷ ἔργῳ τὸ παιδὸς αὐτοῦ (Σελίμη) νεωστὶ ᾠκοδομηθέντι τιμαρατίῳ, ἤτοι ναῷ καὶ πτωχοτροφείῳ μετεβιβάσθησαν, &c.

ΤΙΜΑ'ΡΙΟΝ. *Lin.* 19. *post* erant. *adde.* Threnus MS. de capta Constantinopoli:

> Ρόγες διὰ προβάξενες, δόξας, τιμαῖς, τιμάρια.

Ordo MS. Officiorum Aulæ Turcicæ: αἱ τάξεις δὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ Αμηρᾶ, εἰσὶν οὕτως· διὰ ἔχουσι ἀπὸ τὸ τιμάριον ὅπου ἔχει καθὰ εἰς πᾶσα χίλια φλωρία ὑποσύστασιν, ἤγουν εἰσόδια· ὀφείλει ἐκεῖνος ὁ ἄρχων νὰ ἔχει ἀνθρώπους δέκα ἁρματωμένους, καὶ καθεξῆς ὁμοίως.

ΤΙΝΑΚΤΑ'ΡΙΟΝ, *Agitatorium*, *Pistillum*, ex verbo τινάσσειν. Lexicon Grammatices MS. δοίδυξ, τὸ τινακτάριον. Δοίδυξ exponitur à Grammaticis, ὁ ἀλετρίβανος, ἢ τὸ τελβίδιον τοῦ ὁλμίσκου, ἢ τὸ κοχλιάριον.

ΤΙ'ΡΩΝ. *Pag.* 1580. *lin.* 2. *post* στρατός. *subde.* Eudemus in Lexico MS. τίρων, ὁ νεοσύλλεκτος, στρατιώτης. τίρωνες, οἱ ἀρτικαθεὶς τὰ πολέμια.

ΤΙΤΖΗ'ΝΗ, *Rheon*, de quo Botanici. Vide Αναβάσι.

ΤΙ'ΤΙΟΣ, *Talis*, idem quod τίτος, de qua voce suprà. Historia MS. Belisarii:

> Ο βασιλεὺς ἐθύμαξεν ἀκούων τίτια λόγια.

Occurrit ibi crebriùs.

ΤΙ'ΤΛΟΣ. *Lin.* 5. *ante* Psellus, *scribe.* Etymologicum MS. τίτλος καὶ τὸ τίλπον, γραφή τις, ἤγουν διαστολή, ἢ διὰ τὸ τέμνειν καὶ διαχωρίζειν. Legendum fortè τιτλίον.

ΤΛΙΤΙ'ΟΝ. Vide in Τίτλος.

ΤΟΙΧΙ'ΖΕΙΝ. Moschopulus: τοιχίζειν, ἐπὶ νεὼς πλαγιάζειν, nempe cùm dat latus. Eustathius: ὅτι τὸ τοῖχος κυκλοεκπίπτει, καὶ ἐπὶ νηὸς, δῆλον ἐξ οὗ καὶ τοιχίζειν λέγεται ναῦς.

ΤΟΜΑ'ΡΙΟΝ. *Post lin.* 5. *scribe.* Bartholomæus Edessenus in Confut. Agareni pag. 316. καὶ πῶς, εἰπέ μοι, ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος ἠνώθη τῷ χάρτῃ, ἤγουν τῷ κουσκινίῳ σου, καὶ τῷ τομαρίῳ, &c.

ΤΟ'ΜΟΣ. *Pag.* 1583. *lin.* 12. *adde.* Gretzerus ad Cantacuzeni lib. 2. cap. 40. τόμον in Synodis esse ait, libellum, acta & decreta ejus, & totum illud quod fidei professionem expositionemque continet, complectens.

Τομογραφεῖν, ἐπὶ τὸ συντετμημένως ἐκδίδοσθαι, καὶ οἷον ὁρίζεσθαι τὰ διὰ μακρῶν διαλαληθέντα καὶ γραφέντα πολλάκις, inquit Philotheus Patr. CP. lib. 2. contra Niceph. Gregoram, ubi de tomo Synodi Constantinopolitanæ adversus Barlaamum.

ΤΟΜΠΡΟΤΙΤΖΗΣ, Dignitas quædam, ni fallor, apud Turcos. Salutationes Epistolarum Pontificiarum pag. 413. καὶ εἰ μὲν ἔνι Ρωμαῖος ἄνθρωπος, καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων, οὐ προσθέτει τὸ ὄνομα αὐτοῦ· εἰ δὲ βάρβαρος, οἷος ἦν ὁ Τομπροτίτζης, καὶ οἱ τῆς Βουλγαρείας δεσπόται, καὶ οἱ τῆς Αλβάνης, προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα. Ita etiam Cod. Reg. quem vidi.

ΤΟΜΦΗ, ἡ σηκάλη, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Secalis*, *Siligo*.

ΤΟΞΑ'ΤΑ, *Porticus exterior* quæ ædi objacet. Scholiastes MS. ad Philostrati Imagines: δόμος, ὁ μετὰ τὸν πρόδομον. αἴθουσα, τὰ μετὰ τοὺς δόμους, ἤγουν τὰ κοινῶς τοξάτα, μεθ' ἃς ἡ αὐλή.

ΤΟΞΙΚΗ'. *Post locum ex Typico, adde.* Lexicon MS. vet. Testam. σκοιλοσάθμωσεν. ἐσαιδωσεν. κοιλαμβάνας ὑπὸ πηχητῶν σανίσιν κρυπταῖς θυρίδες· καὶ τοὺς σταθμοὺς τῶν εἰσόδων, ἤγουν τοὺς παραστάτας, τουτέστιν τοξικάς. Glossæ MSS. in Ezechielem: κρυπταὶ, τοξικαί. Ejusmodi fenestræ habentur in Descriptione urbis Romæ edita à V. Cl. Joanne Mabillonio pag. 514. 515 tom. Analect. ubi *fenestrarum majorum & forinsecarum, & minorum* fit mentio, quæ scilicet de murorum τοξικαῖς in fossatum prominentibus intelligi debent. Vide V. Cl. Stephanum *le Moine* tom. 2. var. Sacror. pag. 702. 703.

ΤΟΠΑ'ΖΕΙΝ. Eustathius: ὃ δὲ κοινὴ γλῶσσα ὁ ἐκ τοῦ περὶ τόπου τοῦ φυσιοῦ προσελκυκοῦ τοπάζειν λέγει, ὃ καὶ κοιτάζει, τοπάζει γοῦν τις θηρία εἰς τὸ κυνηγῆσαι.

ΤΟΡΔΕΙΛΙΟ'Ν, ἐστὶ τὸ Κρητικὸν σέσελι. Neophytus in Lexico MS. *Seseli Creticum*, de quo Ruellius

& alii. Dictionarium Medicum Hispan. *Tordilion, una yerva, el gordilion de Paulo.*

ΤΟΡΤΥ'ΡΑ, τῶν κεραμίων πελιμίκης πυθμλω, apud Hesychium.

ΤΟΣΟ'ΥΡΤΖΟΥΣ, καλούμενος σάρτζες, ἡ ἢ φίλ, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. Vide. Φίλ.

ΤΟΥΒΑ'ΝΙΟΝ, *Alveare*, *Cophinus.* Glossæ MSS. in Prophetas: κυψέλιω, κυψερὸν, ὃ λέγεται εἴχώελον πουβάνιον, ἤγουν κοφίνιον.

ΤΟΥΝΑ'ΤΖ, τὸ μελισσόφυλλον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΡΑΓΑΝΟ'Σ. *In fine adde.* Scholiastes MS. Oppiani in lib. 1. Halieut. τραχεῖα, τὰ ἀναίμονα, τὰ ἀόστεα, τὰ τραγανὰ τῶν ἰχθύων, ἀπὸ λεπίδας ἐκ ἔχε, οἷ μύραινα, γόγγροι, &c. Anonymus MS. de Diæta cap. 13. οἱ σεμιδαλῖται ἄρτοι, καὶ αὐτὴ ἡ σεμίδαλις, καὶ τὰ τραγανὰ μορεία τῶν ζώων, ὡς τὰ ὦτα, ἢ τὰ μωτία, &c. Dictionarium Medicum Hispan. *Tragano, lo calloso, o ternilla.*

ΤΡΑ'ΓΟΣ, *Rubeus.* Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3167. fol. 609. πεπονόσπορον, λινόσπερμα, ἐρεβίνθων τράγους, ἤτοι πυς ἐρυθρούς, σιδηρίτου ῥίζας, &c.

ΤΡΑΓΟΥΔΕΙ͂Ν. *Pag.* 1594. *lin. penult. adde.* Luithprandus lib. 1. cap. 2. *Post inutilia tragœdimata, id est cantilenas, somno se dedere.*

Pag. 159. *lin.* 9. *adde.* Theophanes an. 19. Justiniani: Δωρόθεον μὲν εἰς Ὄασιν ἐξορίζει, καὶ τὴν βίβλον ἐξέθηκε διὰ τὸ ἐπιγράφειν τραγῳδία, ἤγουν προφητεία τῆς νῦν καταστάσεως, &c. Glossæ interlin. MSS. ad Theocriti Idyll. ποῖα δ' ἀείδοι· τὸ κοινῶς ἐπραγούδουν. Scholiastes ad eundem: συρίζειν, τὸ διὰ σύριγγος μέλπειν· καὶ συρικτὴς ἐπὶ τούτων. ἐνταῦθα ἢ συρικτὴν λέγει τὸν κοινῶς τραγουδιστήν.

ΤΡΑ'ΞΥΝΟΝ, τὸ ἀγριομάρουλον, in Lexico Botanico MS. ex Cod. Reg. 2147. *Lactuca silvestris.*

ΤΡΑ'ΠΕΖΑ. Synodica S. Joannis Damasceni: οὐχ ὕλη ἡ ζωοποιὸς τράπεζα ἡ τὸν ἄρτον ἡμῖν τῆς ζωῆς ὑποδεχομένη;

ΤΡΑ'ΦΟΣ. *Post locum Damasceni Studitæ adde.* Basilographe MS. εἶδα κρέα, καὶ ἐπῆδα τράφον, καὶ ὀπίσω εἶδα, ἐξενηζόμενον πῶς ἡ κρέα ἀπαδάη τὸ τράφον.

ΤΡΑ'ΧΑΛΟΣ. *Lin.* 6. *post* collo. *adde.* Etymologicum MS. τράχαλος, παρὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ ὀστέων τραχέων καὶ ὀ σμικρῶν. *Adde in fine.* Sed non desunt ex viris eruditis, qui ita appellatum Constantinum volunt propter immensas largitiones, in quibus est Suaresius, qui id firmat auctoritate Festi Rufi ex Cod. Barberino. Vide V. Cl. Norisium in Dissert. de nummo Licinii pag. 81.

ΤΡΕΖΟ'Σ, *Miser.* Francisc. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 263. θαῤῥεῖ καὶ ἐθάῤῥυσεν ὁ τρεζὸς, πῶς θέλει μετανοηθῇ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου.

ΤΡΕΛΟ'Σ. *Lin.* 3. *scribe.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων c. 14. ἀκόμη να πέσπτει ὁ μωρὸς ἀπὸ τὴν γράτιαν, ἐκεῖνος φαίνεται τοὺς ὅλους ὅσοις βλέπει εἶναι τρελοὶ ὅσοι ἐκεῖνον.

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ'ΣΗΜΟΣ, *Pannus qui triginta clavis exornatur.* Vide Glossarium med. Latin. in *Triacontasimus.*

ΤΡΙΒΕΥ'Σ. Vide Κόπανον.

ΤΡΙΒΟΥΝΕ'ΥΕΙΝ. Lexicon MS. ex Codice Reg. 1843. τριβουνευόμενος, ἡ τεχαζόμενος.

ΤΡΙ'ΛΙΘΟΣ. *Pag.*1607. *lin.* 3. *post* fuerit. *adde.* Quid si hæ columnæ *fusiles* fuerint, cujusmodi complures extitisse Romæ & alibi, ex veterum invento, hodie deperdito, censebat Scaliger (in Scaligerianis) ex triplici scilicet lapidum seu marmorum genere, fusæ fuerint ac conflatæ, quomodo *Mischi* Italis appellantur, quas ii simili ferè artificio conficiunt.

ΤΡΙ'ΟΥΛΟΝ, ἡ ἄσφαλτ, in Cod. Reg. 2147. *Asphaltium*, de quo Botanici.

ΤΡΙΟΥΜΒΙΑΤΟΡΙ'Α. *Adde in fine.* Τειαρχία, Dioni lib. 41. In Nummis Augusti ΤΡΙΩΝ ΑΝΔΡΩΝ, non semel.

ΤΡΙΠΤΑ', *Strigiles.* Isaac. Tzetzes in Lycophron. pag. 142. στλεγγίδες γὰρ τὰ τριπτά.

ΤΡΙΣΕΠΙ'ΣΚΟΠΟΣ, *Episcopus trium Episcopatuum.* Expositio nova Salutationum Pontificiarum MS. πρὸς τὸ Πεκίε, ἁγιώτατε ἐπίσκοπε Πεκίε, &c. Additur ad marginem: σημείωσαι ὅτι τὸ νῦν ὄντα Πεκίε κώελον Σπυείδονα, ὡς ὄντα τρισεπίσκοπον, ἐ λέγουσι νῦν συλλείπουργεν.

ΤΡΙ'Σ, vel Τρεῖς, *S. Trinitas.* Initio Cod. Reg. 3111. & 3147. Meletius Monachus qui de natura hominis scripsit, dicitur esse ἐκ θέματος τῶ Ὀψικίου, βάνδου Ακροκοῦ, χωρίου Τιβεριουπόλεως, μονῆς λεγομένης Τεὶς, ἤτοι τῆς ἁγίας Τειάδος. Alius Codex habet Τρεῖς.

ΤΡΙ'ΦΟΣ, pro τρίβος, in Glossis Oppiani.

ΤΡΙ'ΦΩΤΟΝ. *Post lin.* 2. *scribe.* Georgius Nicomediensis Episcopus in Encomio S. Barbaræ: τρίφεγγες τῆς θείας οὐσίας τριάδος, & infrà, ἡ τρίφωτος καὶ παναγία τριάς.

ΤΡΙΧΗ'ΤΖΑ, *Pilus.* Joannes Archiater MS. pag. 558. de alopecia: ὀφίασις ἢ λέγεται ὅταν ψιλῶνται ἡ κεφαλὴ λεία, νὰ μὴ ἔχῃ πώποτε τριχίτζαν.

ΤΡΟΠΑ'ΡΙΟΝ. *In fine adde.*

Τροπάριον, aliud sonat apud Epiphanium in hæresi Massilianorum n. 2. καὶ αὐτοὶ πῆ μὲν ἐν ἴσῃ χώραις τοιαῦτα τροπάρια κατασκευάσαντες, ὡς προσευχὰς καλοῦμεν, καὶ εὐκτήρια. Suprà dixit: τινὰς ἢ οἴκους ἑαυτοῖς κατασκευάσαντες, ἢ τόποις πλατεῖς, φόρων δίκην προσευχὰς ταύτας ἐκάλουν. Ex quibus videtur legendum τοπάρια.

ΤΡΟΠΙΚΟ'Σ, *fraudulentus, dolosus.* Τροπικὴ πώλησις, in Epistola Smaragdæ apud Crusium in Turcogræcia.

ΤΡΟΥ'ΛΛΑ, *Testudo. Adde lin.* 9. Bartholomæus Edessenus in Elencho Agareni pag. 423. de libro Alcorani: καὶ τὸ πρωτότυπον τύπου ἐκ χειρὸς τοῦ Ὀθμάνου κεῖται εἰς τροῦλλαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Δαμασκὸν, εἰς τὸ Τζεμελὴ λεγόμενον, ὃ ἐστιν συναγωγὴ τόπου.

ΤΡΟΧΑ'ΛΟΙ, apud Moschopulum, οἱ θαλάσσιοι καὶ ποτάμιοι λίθοι exponuntur.

ΤΡΟΧΙ'ΖΕΣΘΑΙ, *rota conteri, vulnerari*, ὑποπιπῖν τροχῷ καὶ τρωθῆναι, apud Suidam.

ΤΡΥ'ΠΑ. *In fine adde.* Suidas: ῥύμη, ὁ πτρυμένος σφόδρα ἐν τοῖς πράγμασι, ὃν τρυπᾶν καλοῦμεν.

ΤΡΥΨΙ'ΔΙΝ, τὸ κιννάμωμον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΤΥΚΙ'ΟΝ, *Mensuræ species*, cujusmodi μύρρον. Joannes Diaconus in Scutum Herculis Hesiodi: τὸ ἐτύχθη ἀπὸ τοῦ τύκου, τὸ κατασκευάζω, ἀφ' οὗ καὶ τυκίον, τὸ μυσρίον.

ΤΥΠΙΚΟ'Ν. *Pag.*1623. *post* etiam. *adde.* Liturgia S. Jacobi: μετὰ τὰ εἰρηνικὰ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ πρῶτον ἀντίφωνον, ἢ τὰ τυπικὰ, εἰ ἔστι κυριακὴ εἴτ' οὖν, τῆς ἡμέρας.

ΤΥ'ΠΟΣ, in Iatricis, vox inducta à recentioribus Græcis, inquit Galenus in eos qui de typis & periodis scripserunt: οἱ νεώτεροι ἢ πρῶτον μὲν ἐπεισήγαγον τὸ τύπου ταῖς περιόδοις προσηγορίαν, &c. Vide Glossar. med. Lat. in *Typus.*

ΤΥΡΟ'ΓΑΛΟΝ. *In fine adde.* Anonymus MS. de Diæta cap. 6. λεπτωῦ ὁμοίως τὸ τυρόγαλα, σῦκα, ῥύπλε.

ΤΥΡΟ'ΚΟΛΟΝ, *Gluten ex caseo confectum.* Habetur in Cod. Reg. 3178. fol. 7. περὶ τοῦ ποιῆσαι τυρόκολον. Deinde: λαβὲ τύρον παλαιὸν εἰς τυροτρίπτιω, &c.

ΤΥΡΟΤΡΙ'ΠΤΗΣ. Vide in Τυρόκολον.

ΤΥΧΑΡΟ'Σ, *fortuitus*, τυχαῖος, τυχηρός. Leges

Cypriorum MSS. fol. 140. v. τὰ τυχηρὰ τῶν ἀλόγων, καὶ τὰ χωρεὶς θάνατον, καὶ τὴν φυγὴν τῶν μὴ φυλάττεσθαι, &c.

Υ.

ΥΑΓΩ'Ν, pro σιαγὼν, *Maxilla*. Vide Eustathium.

ΥΆΛΙΟΝ, τὸ λεγόμενον περδικιβότανον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Perdicium.*

ΥΔΡΟΠΕΚΙ'Α, *Hydropisis.* Meletius Monachus MS. de Urinis:

> Καὶ ῥέπει πρὸς ὑδροπεκίαν ἢ κακόχολον νόσον.

ΥΔΡΟΡΟΗ', idem quod ὀχετὸς, in L. 26. §. 3. C. de Episcopali audientia.

ΥΈΛΙΟΝ. *Lin.* 18. *post* spectant. *adde.* Nicephorus Blemmides de Urinis, MS.

> Αθηνῶν ὑέλια μάθε τεισκαίδεκα, τὸ μὲν λευκὸν τὸ πρῶτον,
> Τὸ ξανθὸν δ' ἐπὶ τούτῳ, τρίτον τὸ ῥοδονίζον, &c.

Meletius Monachus de Urinis, MS.

> Τῶν ἀθηνῶν ὑάλια μάθε τεισκαίδεκα.

ΥΜΝΟ'Σ. *Post loc. Gregorii Naz. adde.* Euthymius Zygabenus in Præfat. in Psalm. ὑμνὸς δὲ, ἡ ἐπιτεταγμένη δοξολογία, ἢ καλῶν ὧν πεπόνθαμεν, ἢ κακῶν ὧν δεδράκαμεν. *In fine adde.*

Υμνοχείγορος, *qui hymnos vigilando decantat, seu in vigiliis nocturnis.* Vita S. Marthæ matris S. Symeonis jun. Styl. n. 33. ὁρᾷ καθαρότητι ψυχῆς, ὑμνοχείγορος ὢν, τὴν μὲν ὁσίαν Μάρθαν, &c.

ΥΠΑΚΟΗ'. *Lin.* 4. *post* 57. *adde.* Sed hanc profert S. Athanasius in Apolog. de fuga sua, sub finem: καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ θρόνου προέτρεπον τὸν μὲν διάκονον ἀναγινώσκειν ψαλμὸν, τοὺς δὲ λαοὺς ὑπακούειν, Οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ubi Epiphanius Scholasticus lib. 5. hist. tripart. cap. 2. *Residens in sede, præcepi ut Diaconus psalmum legeret, populi responderent, Quoniam in sæculum misericordia ejus. In fine adde.* Servatur vel servabatur in Bibl. Scorialensi Nicephori Xanthopuli liber περὶ ὑπακοῆς, κοντακίου, καὶ ἐξαποστιλαρίου, πόθεν λέγονται οὕτω.

ΥΠΑΤΟΣ. *Pag.* 1635. *lin.* 6. *post* 94. *adde.* ubi quantum posterioribus sæculis hæc Υπάτων seu *Consulum* dignitas, vel ipsa certè appellatio viluerit, docet in primis eadem Novella hoc titulo: περὶ τοῦ ἀθετηθῆναι τὸν περὶ τῆς Υπατείας νόμον, ubi maximè de Missilibus, hæc subdit: ἀλλὰ γὰρ τοῦτο μὲν, ἕως τὸ σεμνὸν τοῦ Υπατικοῦ ἀξιώματος ἐν τῇ πολιτείᾳ διέπρεπεν, ὡρατο γινόμενον. νῦν δὲ τοῦ πάντων κινουμένης χρόνου φορᾶς, καὶ ταύτην τὴν Υπατικὴν μεγαλοπρέπειαν ἐκ τῆς πρὶν δόξης, καὶ μεγαλότητος πρὸς ταπεινὸν μετεστησαμένης σχῆμα, καὶ τῶν εἰς τοῦτο προϊόντων, οὐκ ὅπως ἑτέροις ἱκανῶν ὄντων, ἀλλὰ μηδὲ ἑαυτοῖς ἐνίοτε ἀρκεῖν δυναμένων, &c. Vide Casaubonum ad Apologiam Apulei pag. 178. *Subde in fine.*

Απὸ Υπάτων, Απὸ Υπάρχων, *Ex Consule, Ex Præfecto,* ferè semper efferunt scriptores Græci, quos secutus Capitolinus in Gordianis, novo genere loquendi, dixit, *Ex Consulibus, & Ex Ducibus,* pro *Ex Consule,* (ut in vet. Inscript. de Narsete) & *Ex Duce.* Herodianus ἀπὸ Υπατείας dicere solet.

ΥΠΕΡΦΥΗ'Σ. *In fine adde.* Eudemus in Lexico MS. ὑπερφυὴς, μεγαλοφυὴς, μείζων. Etymologicum MS. ὑπερφυὴς, ἔνδοξος καὶ μέγας.

ΥΠΕΡΩ'ΟΝ. *Lin.* 4. *adde.* Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. δῆρες, τὸ κοινῶς ὑπερῷον.

ΥΠΗΡΕΤΗΣΙΟΝ, apud Suidam, τὸ παρ' ἡμῖν ᾧ χρώμεθα εἰς ἀπόπατον· οἱ δὲ ἀμίδα λέγουσιν. Idem in voce Αμίδας, ὑπηρέσιον vocat: καὶ ἀμίδας ὑπηρέσια.

ΥΠΟΓΟΝΑ'ΤΙΟΝ. *In fine adde.* Επιγονάτιον, apud Græcos, ἐπιγονατὶς dicebatur vestis muliebris ad genua pertingens, διότι μέχρι γονάτων διήκει, ut est apud Eustathium ad Iliad. ξ.

ΥΠΟΔΕ'ΚΤΗΣ. *In fine adde.* Vide Cotelerium ad lib. 3. Constitut. Apost. cap. 16.

ΥΠΟ'ΛΗΨΙΣ. *Adde in fine.* Glossæ MSS. in Gregorii Theologi Drama de Christi Passione: καὶ δόξαν ἐσθλὴν πανταχοῦ κομίζεται· ὑπόληψιν λαμβάνει. De hac voce vide præterea Casaubonum ad Polybium pag. 136.

ΥΨΩΣΙΣ. *Pag.* 1652. *lin.* 10. *post* cepit. *subde.* Cujus ritum ita describit Andreas Cretensis Orat. 2. in Exalt. S. Crucis: Οἱ πρῶτοι πρῶτοι Χριστιανῶν τὰ πρῶτα τῆς βασιλείας ἀνελόμενοι σκῆπτρα, ἐπὶ θριάμβου πάσης ὁμοῦ τῆς ἐκκλησίας, ὥσπερ ἔκ τινος ὑψηλόφου σκοπιᾶς ἐπιπεφράφασι τοῦτο μετάρσιον αἴρεσθαι, καὶ ἅπαντι τῷ πληρώματι διαδείκνυσθαι· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ νῦν οἱ τῶν ἀρχιερατικῶν οἰάκων ἐπειλημμένοι ποιοῦσιν. ἐπὶ τὸν ὑπερβάθμιον τόπον τῆς ἐκκλησίας ἀνιόντες, καὶ τὸν ὑπερένδοξον τουτονὶ καὶ πολὺ προσκυνητὸν σταυρὸν εἰς ὕψος ἀνέχοντες, ὑψοῦσί τε, καὶ πολλαχοῦ ἐπὶ μετεώρου προσανατείνοντες, τοῖς λαοῖς ἐπιδείκνυνται, μονονουχὶ βοῶντες, Ιδοὺ τὸ κεκρυμμένον εὕρηται τῆς σωτηρίας θησαύρισμα, ἰδοὺ ὁ σταυρὸς δι' οὗ τῷ σταυρωθέντι ἐγνώσθημεν, &c.

Φ.

ΦΑ'ΒΑ. *Post locum ex Schedographia, adde.* Etymologicum MS. Φάβα, Φαβώνιος, παρὰ Ρωμαίοις ὁ Ζέφυρος καλεῖται, οὗ καταρχομένου πνεῖν, πέφυκεν ὁ τοιοῦτος βλαστάνειν καρπός. Ita passim nugantur Græculi. *Infra in*

Φάβατα. *Lin.* 5. *adde.* Cur porro fabatorum usus crebrior sit apud Monachos, discere licet ex Clemente lib. 3. Stromat. pag. 435. *In fine subde.*

Αλευρόφαβαν, *Farina ex fabis.* Glossæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. κυκιολαία, τὸ ἀλευρόφαβαν.

ΦΑΚΕΩ'ΛΙΟΝ. *Pag.* 1658. *lin.* 2. *ante* denique *adde.* Glossa MS. ad S. Gregorii Theologi Poëmata sacra fol. 107. Cod. Reg. 3066. ad istum versum:

> ——Χειρὸς δ' ἀνέωξε καλύπτρην.

Ubi Glossa interlinearis, καλύβην. Tum Glossa miniata:

> Οὐ καλύβην δοκέοι μοι ὑπαγορεῖν ὧδε καλύπτρης·
> Λεπταλέη δ' ὀθόνη τις ἀπήορος ἀμφὶ παρείας,
> Ηὲ καὶ ἣν καλέουσι φακιόλον Αὔσονι φωνῇ.

ΦΑ'ΝΑΙ, *Suggrundia*, quicquid prominet in muris. Scholiastes Euripidis in Oreste: θριγκοὶ καλοῦνται οἱ ἐπικείμενοι λίθοι ταῖς ἐξοχαῖς τῶν δωμάτων· γεῖσα λέγονται νῦν, καὶ αἱ φάναι τῶν οἴκων.

ΦΑΝΕΡΟ'Σ, *In manifesto crimine deprehensus.* Utitur auctor Paschalis Chronici p. 339. & 340. edit. Reg.

ΦΑΡΑ'ΣΙΟΝ, τὸ πράσιον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΑΣΚΩ'ΛΙΟΝ. *Post loc. ex Glossis, adde.* Clemens Alexandr. lib. 3. Pædag. cap. 6. πλούσιος μὲν, ὁ πολυκτήμων ἔστω, χρυσίῳ σεσαγμένος καθάπερ φασκώλιον ἐῤῥυπωμένον.

ΦΑΥΣΤΙΑΝΟ'Σ, *Vini Italici species.* Galenus lib. 1. de Remed. pag. 426. edit. Basil. ubi de vino Falerno: δυοῖν δὲ ὄντοιν εἰδῶν αὐτοῦ, μηδὲν ἀλλήλων διαφερόντων ἀρετῇ, ἡδίονα τὴν ἀντίδοτον ὁ γλυκύτερος ἐργάζεται, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν ἰδίως φαυστιανόν. Meminit rursum lib. de Theriaca ad Pisonem p. 465.

ΦΙΝΟ'Σ. *Lin.* 1. *post*, præstans, *adde.* Arcadius in Grammatica MS. φινὸς, ὁ λαμπρός.

ΦΛΑ'ΚΟΣ.

ΦΛΑ'ΚΟΣ. Georgillas de Mortal. Rhodi, MS.

Οταν τις ἀσθενέστερος ας πέσῃ με γυναῖκα,
Φλάκος νὰ γένῃ παντελῶς, να χάσῃ ἀπὸ τὰ δέκα.

ΦΛΑ'ΜΟΥΛΟΝ. *Lin.* 4. *adde.* Etymologicum MS. φλάμουλον, ἀπὸ τοῦ φλογίνου χρώματος ὠνομάσθη.

ΦΛΕ'ΒΑ. *Lin.* 2. *adde.* Nicephorus Blemydes in Epitome Geographiæ MS. ἐκεῖ εὑρίσκεται ὁ λίθος τοῦ ἐρυθροῦ κοραλίου, καὶ ἡ καλὴ πλάκα τοῦ σαπφείρου, ἥτις γίνεται ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ ταῖς χρυσαῖς καὶ μελαναῖς φλέβαις.

ΦΛΕΜΑ, pro φλέγμα. Blemmides de Urinis, MS.

Διὸ καὶ ἐξέλυσον κλυστηρίῳ σὺ τὰ φλέματα.

ΦΛΟ'ΚΟΣ. Georgillas de Mortal. Rhodi, MS.

Ο φλόκος εἰς τὸ κόντελον ὁ λιθοκαμωμένος,
Καὶ ὁ μαλοπλέκτης στὴν κορφὴν ὁ μαργαριτένος.

ΦΟΒΙ'ΤΣΑΡΟΣ. *Post locum Contaris*, *adde.* Belissarion Donatus in Vita S. Antonii, MS. de dæmonibus: διατὶ εἶναι φοβιτζιάριδες, καὶ δὲν δύνανται τίποτες. Ubi Athanasius: διὰ τοῦτο οὐδὲν ποιοῦσιν, ἢ μόνον ἀπειλοῦσιν. Infrà: διατὶ εἶναι φοβιτζιάριδες, καὶ φοβοῦνται τὸν τίμιον σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ.

ΦΟ'ΛΑ. *Lin.* 10. *post vocem* φόλις, *adde.* Epiphanius de mensur. & pond. τρία ταλάντια, ὅ ἐστι φόλοι, δηνάρια τριακόσια πεντήκοντα γίνονται λίτραι διακόσιαι ιβ΄. Infrà: φόλις καὶ βαλάντιον, ἔχει ἀργυροῦς δύο ἥμισυ. Rursum: φόλις, ὃ καὶ ταλάντιον καλεῖται· διπλοῦν δέ ἐστιν, ὑπὸ δύο ἀργύρων συγκείμενον, οἱ γίνονται ση΄. δηνάρια· καὶ φόλις δύο λεπτοὶ κατὰ τὸν δηναρισμὸν, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ ἀργυρισμόν. Etymologicum MS. φόλλις, ὃ καὶ βαλάντιον καλεῖται, ἔχει ἀργυροῦς δώδεκα, δηνάρια διακόσια πεντήκοντα, λίτρας δώδεκα, φόλλεις κατὰ τὸν δηναρισμὸν, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ ἀργυρισμόν. φόλλις καὶ φόλις, ὁ ὀβολὸς, ἐξ οὗ καὶ φόλλεις δώδεκα.

ΦΟ'ΡΟΣ. *Post locum Olympiodori*, *adde.* Epiphanius hær. 80. n. 1. τινὰς δὲ οἴκους ἑαυτοῖς κατασκευάσαντες, ἢ τόποις πλατεῖς, φόρων δίκην, προσευχὰς ταύτας ἐκάλουν.

Ibid. pag. 1691. *lin.* 3. *post vocem* Αντίφορος, *adde.* Evagrius lib. 3. cap. 28. καὶ ἐν Δάφνῃ τῷ προαστείῳ ἀντίφορον οἰκοδομήσασθαι, id est *forum foro obversum.*

ΦΟΡΤΩ'ΝΕΙΝ. *In fine ante* &c. *adde.* Nilum in Vita S. Theotecni Ancyrani n. 33.

ΦΟΥΚΑ'ΔΙΟΝ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. φύκος, τὸ φουκάδιον. Aliud Lexicon Botanicum MS. Reg. ζύθος, τὸ φουκάδιον.

ΦΟΥΛΙΑ'ΤΟΝ. *Lin.* 1. *post* species. *adde.* Galenus lib. 3. de Compos. medic. local. καὶ ἡ ἀρίστη νάρδος, καὶ τὸ καλούμενον Ρωμαϊστὶ φουλιάτον τε καὶ σπικάτον.

ΦΟΥ'ΣΚΑ, *Vesica. Post lin.* 6. *adde.* Lexicon MS. Neophyti: φλυκτὶς, ἡ ἀπὸ ἐκκαύσεως ἐγειρομένη φοῦσκα. Lexicon Botanicum MS. Reg. βδέλιον, ὕδωρ γινόμενον εἰς τὰς τῶν πτελαίων φούσκας. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3167. καὶ τὴν φασκίαν ἀφελὼν, εὑρήσεις φουσκία ἐν τῷ ἰσχίῳ. Infrà: εἰ δὲ ἀκμὴν οὐ γίνονται φοῦσκαι, πάλιν ποίησον ὡς προδεδήλωται. *In fine adde.*

Φουσκάτον. Ptochoprodromus lib. 1.

Καὶ λέγει τὴν γυναῖκάν του, Κερά μου, θὲς τραπέζιν,
Καὶ πρῶτον θὲς ἔκζεστον, καὶ τότε τὸ φουσκάτον,
Δεύτερον τὸ ἀκρόπαστον, πλὴν βλέπε νὰ μὴ βράζει
Αφ᾽ οὗ δὲ φάγουν τὸ ἔκζεστον, ἔκτοτε τὸ σκορδάτον.

ΦΟΥΣΚΙ'ΖΕΙΝ. *In fine adde.* Compositio Atramenti ex Cod. Reg. κοπάνισέ το, καὶ βάλε εἰς τὸ ἄλλον ἀγγεῖον, καὶ ἂς κάμουν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἂς φουσκίσουν.

ΦΟΥΣΚΙ'ΟΝ. Constantinus à secretis MS. cap. 122. καὶ ἔχει φουσκία ὡς φαβατόζωμον.

ΦΟΥΣΤΟ'Χ, τὰ φευστύκια, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΦΟΥΤΡΕΙ'Σ. *In fine adde.* Quidam volunt hanc effictam vocem pro φουρκεῖς. Vide Φούρκα.

ΦΡΑΓΕ'ΛΙΟΝ. In Φραγελλίζειν. *Adde in fine* Theodorus Hermopolites MS. lib. 6. tit. 4. ῥοπαλίζει τούτους, καὶ φραγελλίζει, ἤτοι διὰ σχοίνου πλεκτῆς τύπτει.

ΦΡΑ'ΤΗΡ. *In fine adde.* Glossarium vetus Nomicum laudatum ab Henrico Valesio: λέγονται δὲ καθ᾽ Ελληνας αἱ κουρίαι φρατρίαι, παρὰ τὸ τοὺς φρατριάζοντας φράζειν ἢ φαίνειν ἀτρέπτως καὶ ἀφόβως τὰ ἴδια βουλήματα· τάχα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς μετηνέχθη λέξεως τοῦ φράτηρ, ὃ δηλοῖ τὸν ἀδελφόν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ. *Post locum Theocterisii*, *adde.* Theodulus seu Thomas Magister in Epist. MS. ad Joannem Philosophum: μεμνημένος τῶν τὰ θεῖα φιλοσοφούντων ἱερὰς συναυλίας, καὶ φροντιστήρια, καὶ νεὼς καὶ καλύβας, καὶ σεμνείοις διαίτας χαρίτων ἔμπλεως, &c.

ΦΥΛΑΚΗ'. *Lin.* 5. *post* detenti. *adde.* Schedæ Regiæ MSS. φυλακὴ σημαίνει τέσσαρα, τὸ δεσμωτήριον, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ φρουρουμένους, καὶ τοὺς φυλακὰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ἔργον τῶν φυλασσόντων. *In fine subde.*

Φυλακή. Moschopulus: φυλακὴ, ἡ λεγομένη νῆψις. Schedographia MS. in Agapetum: φυλακὴ σημαίνει ε΄. τὴν νῆψιν καὶ τὴν γρήγορσιν τοῦ νοῦ, ὡς ἐν τῷ, Επὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, &c.

ΦΥΛΑΚΤΟ'Ν. *Lin.* 13. *ante* Vide, *scribe.* Leges Cypriorum MSS. οἱ τὰ λεγόμενα ποιοῦντες φυλακτὰ φίλια τὸ δόκουν ἀνθρώπων, δημευόμενοι ἐξορίζωνται.

Item lin. 17. *adde.* Leges Cypriorum MSS. fol. 194. εἰ δὲ τινὲς φυλακτήριοι εὑρέθωσαν ποιοῦντες τὸ δοκεῖν ἐπ᾽ ὠφελίᾳ ἀνθρώπων, &c.

ΦΥ'ΣΙΣ. *Post locum S. Ignatii*, *adde.* Protevangelium S. Jacobi: *Nisi scrutata fuero naturam ejus, non credam quod peperit.*

ΦΥΤΙ'ΛΛΙΟΝ, *Ellychnium.* Glossæ interlin. MSS. in Aristophanis Nubes: ὅτι τῶν παχειῶν ἐντίθεις θρυαλλίδων φυτιλλίων. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 3167. τρίψας καὶ κοσκινίσας, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναλύσας, ἕνωσον, καὶ ποίει φυτίλλια, καὶ προσφέρε τῷ ἀσθενοῦντι. Idem fol. 606. εἶτα πλάττονται ὡς φυτίλια. Sic hæc vox ibi scribitur. Constantinus à secretis MS. κοπανίσας καὶ τρίψας ζυμωθήτωσαν μετὰ κεδρέας, καὶ γινέσθωσαν φυτήλια, καὶ περίφραξον τὸν τόπον διαβεβρωμένον. Idem lib. 1. φησὶ γὰρ ὁ Διοσκορίδης, ὅτι ἐὰν γένηται φυτήλιον, καὶ θήσῃ αὐτὸ κάτωθεν, &c. Vide Φιτίλιν.

ΦΥΤΟ'ΡΙΟΝ, *Plantarium*, *Seminarium.* Psellus de agricultura, MS. ἔστι δὲ τὸ φυτώριον ἐν ᾧ τὰ φυτὰ τὰ μεταφυτεύεσθαι μέλλοντα μετατίθεσθαι. Φυτωρεῖον scribitur apud Constantinum de agricult. semel ac iterum.

ΦΩΚΑ'ΔΙΟΝ, Hesychio ἀλάβαστρον, κάψιον. Alibi, ἀλάβαστρον, λήκυθον interpretatur.

ΦΩΚΙ'ΟΝ, *Instrumentum ferendis prunis vel ollis idoneum.* Stephanus in Etymologico: πύραυνος, ὁ χυτρόπους, τὸ λεγόμενον φωκίον.

ΦΩΚΙΟ'ΣΚΑΤΟΝ, *Alcyonium.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀλκιόνιον, τὸ φωκιόσκατον.

ΦΩΝΗ'. *Pag.* 1717. *lin.* 15. *post* 631. *adde.* Georgius Monachus in Chronico MS. cap. 138. de Origene: ὁ δὲ ἐπὶ χολῆς γενόμενος, ὑπηγόρευε τοῖς ταχυγράφοις, καὶ οἱ καλλιγράφοι σὺν γυναιξὶν ἔγραφον οἱ ἐπὶ τὸ καλλιγραφεῖν ἐξησκημένοι.

ΦΩ'ΝΙΣΚΟΣ. Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 15. καὶ ἀντεῖχεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τὰ δώσῃ ἑνὸς φωνίσκου, &c.

X.

XΑΒΛΙΒΕ'Ν, ἤγουν μαρουλόσπορον, apud Anonymum Monachum ex Cod. Reg. 3172. fol. 509. *Semen lactucæ.* Alter Anonymus Medicus MS. de Tryphera: λισαναστὰλ σπέρματος, ἤγουν παπαρουνόσπορον, καὶ κισαπαδαριστὰ, ἤγουν ὠκίμου ἀγρίου σπέρματος,— χαπιβὰν, ἤγουν μαρουλόσπορον.

ΧΑΛΑΤΡΙΑ'ΡΙΔΕΣ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ἀφίνης χαλακτειάειδες, καὶ ζῶν περπατοῦσιν.

ΧΑΛΙΛΕΤΖ, *Glastum*, *Isatis*, vulgò *Pastel*, vox Arabica. Assisæ MSS. Regni Hierosolymitani cap. ult. περὶ τοῦ χαλιλέτζ, τουτέστι τοῦ πασελλίου, τὸ διπλέομαν τοῦ πασελλίου, &c.

ΧΑΛΚΑΝΘΙΟΝ, *Flos*, seu *squama æris*. Glossæ Chymicæ: χαλκάνθιον, σκωρία τοῦ χαλκοῦ. Aliud verò est χάλκανθος.

ΧΑΛΚΑΝΤΑΡ, τὸ μύσι, in Glossis Iatric. MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843.

ΧΑΛΚΑΣ, *Caltha*. Neophytus Monachus in Glossis Iatricis, MS. χρυσάνθεμον, ἢ χάλκας, οἱ δὲ χαλκῖτιν, οἱ δὲ χάλκανθον, οἱ δὲ χαλκάνθεμοι, οἱ δὲ βούφθαλμον, Ῥωμαῖοι κάλθα. Vide Salmasium ad Plinium pag. 1162.

ΧΑΛΚΙΔΙΟ, *Officina æraria*, χαλκεών.

ΧΑΛΚΟΛΙΒΑΝΟΝ, Apocalyps. cap. 1. Τὸ, inquit Arethas cap. 6. ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἄῤῥεν καλούμενον λίβανον. Suidas verò, εἶδος ἠλέκτρου τιμιώτερον χρυσοῦ.

ΧΑΛΚΟΣ ἰατρικὸς, ἐστὶ ὁ λευκανθεὶς, τὸ αὐτὸ καὶ θεῖον, καὶ ψιμμίθιον, in Glossis Chymicis MSS.

Χαλκοῦ ἱδρῶτες, ὁ ζωμὸς τοῦ χαμαιμήλου. Ibid.

Χαλκὸς, ἐστὶ τὸ ὄστρακον τῶν ὠῶν. Ibid.

Χαλκὸς Κύπριος, ὁ κεκαυμένος, καὶ πεπλυμένος. Ibid.

ΧΑΛΚΟΤΟΥΒΟΝ. Vide in Τουβίον.

ΧΑΛΚΟΥΣ, *Octava pars oboli*. Vide Ταρτημόριον.

ΧΑΛΚΥΔΡΙΟΝ, in Glossis Chymic. MSS. ἐστὶν ὁ λεγόμενος χρυσὸς, καὶ ἰωθεὶς ταῖς χειροπηγαῖς ταῖς ἀπὸ τοῦ θείου.

ΧΑΛΤΙΘΗ. Anonymus de Oxymelite: θηλακή. κλῶε, σαγάπηνον, σκιβίνησος, σκορδαλάζαρον, χαλτίθη, ἀμμωνιακὸν, &c.

ΧΑΛΧΑΝΑ, & ἀλχαίνα, exponuntur in Lexico Gr. Arab. τὰ φύλλα τοῦ Κύπρου, *Folia Cypri* seu *Ligustri*.

ΧΑΛΧΥΜΙΑ, *Alchymia*, *Chymiæ ars* vel *scientia*, χυμική.

ΧΑΜΑΙΓΕΙΡΟΝ, *Tussilago*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 532.

ΧΑΜΑΙΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ, *Ludimagister*, in Glossis Gr. Lat.

ΧΑΜΑΙΡΩΣ. Vox ignota Fuchsio apud Myrepsum, sect. 23. cap. 22. Apud Matth. Silvaticum, *Camereon* est *Cardus silvestris*.

ΧΑΜΑΛΗΣ, *Bajulus*, *Saccarius*, ἀχθοφόρος, νωτοφόρος, σακκοφόρος.

ΧΑΜΒΛΕΓ, in Lexico Gr. Arab. τὰ μυροβάλανα. Idem quod ἔμπληκι, vel ἔμπλιτζι, vulgò *Emblicum*.

ΧΑΜΕΛΑΡΖ, τὸ μαλάβαθρον, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Malobathrum*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 10.

ΧΑΜΟΓΑΙΟΝ, *Planities*, ἐπίπεδον, ἰσόπεδον, apud Hesychium.

ΧΑΜΟΔΕΝΔΡΟΝ, *Rubus*, in Fabula Græcobarb. 1. Æsopi, ubi Codex Gr. habet θάμνος.

ΧΑΜΟΘΕΝ, *de plano*, vox JC. apud Modestinum in L. 13. § 10. D. de Excus. Vide Χαμαιδικασταί.

ΧΑΜΟΚΥΛΑΔΙ. Vide Καμκυλάδι.

ΧΑΜΠΟΥΛ, τὸ μαυροβάλανον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΝΔΕΛ. Vide in Κεχάμ.

ΧΑΝΙΕΡΙ, *Bulga*. Assisæ MSS. Regni Hierosol. cap. 101. εἷς ἄνθρωπος κατονόμαν ὁ Μπέρναρδ, ὁ Μαρτῖνος, παραδίδει τοῦ Χανιέρι τὸ ἕνα ζουνάριν, οὗ ἔναι λάκκι τὸ σίρειν εἰς τὴν Φεάνικα ὅσπερ σκεκλιδόμενον εἰς τὸ πίον ζονάριν, &c. Ubi versio Veneta cap. 96. *Recommanda al suo hoste una sua bolzetta serata cum lucheto, dicendo in questa bolzetta vi sono Bisanti cento*, &c.

ΧΑΠΗ, *Nux pinea*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. χαπὴ σάναπρ, τὰ στρόβιλα. Anonymus de Oxymelite: καὶ ἄλλα ἀμμωνιακὸν, καὶ σιλίχαν, τὲ χαπὴ, βίλσιν, καὶ σούμβουλ.

ΧΑΠΛΙΒΕΝ. Vide suprà in Χαβλιβέν.

ΧΑΡΒΑΚ. *Adde in fine*. Constantinus à secretis MS. lib. 1. λαβὼν ἐλλέβορον λευκὸν, ὅ ἐστι Σαρακηνιστὶ χαρβάτ. Matthæus Silvaticus: *Carbatum*, *i. Eleborus*. Ita etiam Dictionarium Medicum Hispan.

ΧΑΡΒΑΛΩΣΙΣ. Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 6. Οβίδιος εἶπεν· ἡ μανία ἔναι χαρβάλωσις ὅλων τῶν χαρισμάτων.

ΧΑΡΙΚΑΖΕΙΝ, *Carro*, vel *carruca vehere*. Historia Apollonii Tyrii:

Αὐτήνου τὸ χαρίκασιν ὁμάδι τὸ ζευγάρι.

Vide Glossar. med. Lat. in *Carricare*.

ΧΑΡΜΕΛ, τὸ μῶλυ, in Glossis Saracenicis MSS. *Moly*. Charito Medicus MS. τὸ μῶλυ, ὅπερ ἐστὶ χαρμέλ. *Harmel* Avicennæ, Græcis ἅρμαλα, præsertim Paulo Æginetæ lib. 7. Glossæ aliæ Iatricæ Græcobarb. MSS. χαρμέλι, κονίου σπέρμα· λέγεται καὶ μώλη ἀγριοπήγανο σπέρμα. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. χαρμέλι, τὸ μαλάβαθρον.

ΧΑΡΜΟΥΣΙΝ. Constantinus à secretis MS. lib. 2. λαβὼν χαρμοῦσιν, τρίψον μετ' ὄξους, καὶ ξηράνθωσαν.

ΧΑΡΜΠΑ, καὶ λαρδουῦ, ζῶόν ἐστιν ὅμοιον κροκοδείλῳ. Ita Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΡΜΠΑΧ ἰαπήτ, ὁ ἐλλέβορος λευκός. χαρμπὰς, ἠσιὰ, ὁ ἐλλέβορος ὁ μέλας.

ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ, *Hilaris*, ἱλαρός. Χαροκοπία, *Hilaritas*, ἱλαροσύνη.

ΧΑΡΟΣ, *Mors*, χάρων, θάνατος.

ΧΑΡΟΥΒΑ, χαῤῥούβα, *Siliqua*, ex Arabico *Charub*, vel ex Græco κερύβιον, uti vult Salmasius ad Plinium. Glossæ Iatricæ Græcobarb. λένιξ, λέγεται χαρούβας δ'. Auctor de Oxymelite pag. 882. λαβὼν ζουλάπιον γο β. ἢ τῶν δαμασκηνῶν, ἢ τῶν ἴων, καὶ θὲς σκαμμωνέας χαῤῥούβας ς'. κεράτιον α'. Charito περὶ ἀποβρεγμάτων: λαβὼν φύλλα δάφνης οὐγγίαν α'. πίπερι τέσσαρας χαρούβας, &c.

ΧΑΡΟΥΡΑΣ, ἀγριοσταφίδα, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Uva silvestris*.

ΧΑΡΧΑΛΗΝ, ἀγριοκολοκύνθη, in Glossis Græcobarbaris Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Cucurbita silvatica*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 151.

ΧΑΡΧΧΙΑ, συκῆς ἀγρία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΣ, ὁ μῦθος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΣΑΛΛΥΜΠΑΝ, ὁ σύρακος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΣΑΡ, ὕσσωπον ἑψηθὲν, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΣΑΧ, τὸ τρίβολον, in Lexico MS. ex Codice Reg. 1843.

ΧΑΣΒΗ, γαργαρισμὸς, in Glossis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ΧΑΤΟΥΝΥΝ Vide in Ἀρτζουρίτης.

ΧΑΥΛΕΝ, λύκιον, in Glossis Iatricis Græcobarbaris MSS. Addunt Glossæ Saracenicæ, τὸ αὐτὸ καὶ λωτός. *Lycium*, arbor, de qua Ruellius lib. 1. cap 117. Dictionarium Medicum Hispan. *Lycium*, *goma*, *o resudacion*, *de un arbol que se cria en Licia*, *llamado Pixicanta*, *qne quiere dezir*, *espina de box*.

ΧΑΥΛΙΖΕΝ, in Glossis Saracenicis MSS. ὁ γαλαγγάς. Χαυλιωζὲν, γαλαγὰν, in aliis Glossis Iatricis Grræcobarb. MSS. Vide Ruellium lib. 2. cap. 4. & suprà in Γαλαγγά.

ΧΑΥΤΑΤ, ὁ σίδηρος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΑΥΧΗΣΙΑ'ΡΗΣ, *Jactator*, *Superbus*, in Æsopi Fabulis Græcobarb. ubi Cod. Gr. κομπαστής.

ΧΕ'ΔΡΑ, *Salix equina*, apud interpol. Dioscor. cap. 629.

ΧΕ'ΔΡΟΠΑ, τὰ ὄσπρια, in Glossis Iatricis MSS ex Cod. R. 190. *Legumina*, χέδροπες, Theophrasto.

ΧΕΙΛΙΜΙΝΤΡΙ'ΖΕΙΝ, *Hinnire*, χρεμετίζειν.

ΧΕΙΛΟΠΗ'ΓΑΔΟΝ, *Putei lorica*, *corona*, τὸ φρέατος περιστόμιον.

ΧΕΙ'ΛΟΣ. Ἐν χείλεσι μιανθῶσι, quid sit apud S. Basilium in Epist. ad Amphiloch. can. 70. disquirunt Zonaras & Balsamon, quos consule, si lubet.

ΧΕΙΜΑΖΟ'ΜΕΝΟΙ. *Pag.* 1743. *lin.* 42. *post* χειμαζόμενοι. *adde.* Metaphora verò sumpta à mari, quando vento ac tempestatibus agitatum (quod hyeme fieri solet) χειμάζεσθαι Græcis, ut *hybernare* & *hyemare*, scriptoribus Latinis dicitur, ut observatum à Casaubono ad Persii Sat. 6. p. 479

ΧΕΛΕΥ', λέγεται λωτὸς, λύκιον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Lotus*, *Lycium*.

ΧΕΛΗ'ΛΙΖ, κέβυλι, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. fortè *Cepula*, quam vulgò *Ciboule* dicimus, Ital. *Cipolla*. Vide Ruell. l. 2. c. 84. Constantinus à secretis MS. l. 4. λαβὼν χελιλὶγζ, κέββουλιν ἀνὰ β' κόκκους, &c. Alibi: λαβὼν τὸ φλοιὸν τοῦ χελιλίγξ.

ΧΕ'ΛΙ, *Anguilla*, ἔγχελις.

ΧΕΛΙΔΩΝΙ'Α, ἐπὶ τὸ ἐλίδριον. Ita Glossæ Chymicæ MSS.

ΧΕΛΙΔΩΝΙ'Σ, *Liminis inferioris domus pavimentum*. Psellus in Grammatica MS.

Χελιδωνὶς, τὸ πάτημα τὸ κάτω τῆς εἰσόδου.

ΧΕΛΩ'ΝΑ, *Struma*, *Strumæ*, χοιράς.

ΧΕΡΕ'ΔΡΑΝΟΣ, *Equisetum*, *Equinalis*, apud interpol. Dioscor. cap. 628.

ΧΕΡΖΑΧΕΡΑ', ἡ ῥοδοδάφνη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΕΡΟΥ'Α, τὸ πεντάφυλλον, in Glossis Iatric. MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Glossæ aliæ habent χέρυα, *Quinquefolium*, de quo Ruellius & alii. Apud Matth. Silvaticum hæc vox aliud sonat: *Cherua*, *id est Kerua*, & *est Cataputia*.

ΧΕΡΟΥ'ΖΑ. Lexicon Botanicum ex Cod. Reg. 1845. ἰμπχεμπεῦ μπὶ, ὁ χυλος τοῦ σέπου χεροῦζα.

ΧΕΣΜΕ'ΝΟΣ. Steph. Sachleces in Narr. MSS.

Ἐσηκώρεν ἡ δέσποινα με πρόσωπον χεσιδὴν.

ΧΕΤΙ'ΚΕΡΟΝ, pro τηλίκερον, *Fœnum Græcum*, αἰγόκερας. Glossæ Lat. Gr. *Fœnum Græcum*, τῆλις χετίκερον.

ΧΗΝΑΔΑ'Ρ, τὸ τζαπάρικον, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Sal Ammoniacum.* Vide in Τζαπάρικον.

ΧΗ'ΡΟΥΑ, τὸ ἔλαιον τοῦ πενταφύλλου, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. *Oleum ex pentaphyllo*.

ΧΙΑΙΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *Polygonum*, apud Apul. de Virtut. herb. cap. 18. & Interpol. Dioscor. c. 586. Item *Millefolium*, idem Apul. c. 88.

ΧΙΜΕΡΙΝΗ', *Sempervivum*, ἀείζωον, apud Interpol. Dioscor. cap. 671.

ΧΙ'ΝΑ, *Anser*. χὴν, in Corona Pretiosa.

ΧΙ'ΝΟΣ, χίνος, *Echinus*, Ἐχῖνος. Glossæ Gr. barb. εἶδος ἐχίνων θαλασσίων, θεωρία ἢ ἰδέα χίνων τῆς θαλάσσης.

ΧΙΟ'ΒΑΡΟΣ, *Æqualis ponderis*, ἰσόβαρος, in Glossis Græcobarb.

ΧΙ'ΦΟΝΑ, ἔλαιον πενταδακτύλου, in Lexico Botan. ex Cod. Reg. 1845. *Oleum ex pentadactylis*.

ΧΟΛΙΑ'ΖΕΣΘΑΙ. *In fine adde.* Steph. Sachleces MS.

Καὶ ὅσες τὲ ἐκλεθοῦσασιν κάμνειν τὸ χολιασίδιον,
Καὶ ὡς εἶχε ἡ μαστόρισσα τὸ δεῖπνον καμωίδιον.

ΧΟΛΙΒΙ'Ν, *Galanga*, seu *Cyperus Babylonius*. Constantinus à secretis MS. καὶ λάβε κρόκον, καὶ γαλαγγᾶν, Σαρακινισὶ χολιβὶν, ἢ σάχος, &c. Vide Γαλαγγά.

ΧΟΛΟΣΑΥ'ΡΑ. Glossæ interlineares MSS. ad Theocritum: αὐίκα δὴ καὶ σαῦρας, ἡ χολοσαῦρα.

ΧΟΥΒΖΕ'Α, κουκοῦρα, in Glossis Iatricis Græcobarb. MSS. *Cyclaminum*. Apud Matth. Silvaticum, Cubeze, est *species Malvæ silvestris*, *Altea*. Vide Αρπανὴθε.

ΧΟΥ'ΔΟΥΑ, Afris, *Juncus marinus*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 634.

ΧΟΥΛΟΥ'Μ, Afris, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 586.

ΧΟΥ'ΑΠΕΝ, τύλη, in Glossis Græcobarb. Iatricis. *Fœnum Græcum*: τύλη enim Theophrasto idem est quod τῆλις.

ΧΟΥΡΑΣΕ'ΝΗ, τὸ μαία, in Glossis Iatr. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Manna*, ex *Corasan*, regione, de qua egimus ad Alexiadem, advecta. Matthæus Silvaticus: *Corasceni*, *est proprium nomen loci vel regionis in Armenia*; *unde bolum Corascenum*, *id est Armenum*.

ΧΟΥΡΖΗ'ΤΑ, Afris, *Chrysanthum*, Lat. *Acantha*, apud Interpolat. Dioscor. cap. 640.

ΧΟΥΡΛΑΝΤΙΑ', ἡ λυχὶς, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΥΡΜΑ', Afris, *Ruta*, apud Interpol. Diosc. c. 457. 458. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. χουρμὰ, τὰ φοινίκια.

ΧΟΥΡΠΗ', δένδρον τοῦ σφφούρε ἠλέκτου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΥ'ΡΦ, τὸ καρδαμόσπερμα, in Glossis Iatr. MSS. ex Cod. Reg. 190. Alibi: χοῦρφ, τὸ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ κάρδαμον. In aliis, ὁ καρδαμόσπορος. Rursum aliæ Glossæ: χοῦρφλια, τὸ κάρδαμον. Matthæus Silvaticus: *Churcar*, *id est Cardamon*.

ΧΟΥ'Σ, τὸ σάπρον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΥΣΟΥΒΔΑΡΟΥ', καὶ χελιωτζὰν, ὁ γάλαγχας, in alio Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΧΟΥ'ΦΡΟΙΣ, Afris, *Anemone*, apud Interpol. Dioscorid. cap. 395.

ΧΟΥΧΙΑ'ΡΗ. Vide in Χχιάρη.

ΧΡΕΙ'ΑΙ. *Post locum Nicephori*, *adde.* Anonymus in Mirac. SS. Anargyr. pag. 416. de quodam ægro: ἀνακαθισθεὶς ἐκ τοῦ στρώματος αὐτοῦ, ἐπιχεῖρε εἰς τὰ ἀναγκαῖα ἀπιέναι· καὶ ἀκίνητος τῇ τῶν ἁγίων χάριτι ἐξῆλθεν ὑπ' οὐδενὸς κρατούμενος, ἢ φθάσας τὸ ἐπιτήδειον τῆς χρείας τόπον, ἐφείλκυσεν τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ. Quæ verba non cepit interpr.

ΧΡΥΣΑ'ΝΘΕΜΟΝ, Prophetis, *Artemisia*, apud Apul. cap. 10.

ΧΡΥΣΟ'ΚΑΡΠΟΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 398.

ΧΡΥΣΟΚΕ'ΦΑΛΟΣ. Vide in Χαρποφύλαξ.

ΧΡΥΣΟΛΑ'ΧΑΝΟΝ, *Atriplex*, in utroque Gloss. Eustathius ad Iliad. ε. ἀνδράφαξις δασιώεται· ἔστι δὲ εἶδος λαχάνου τὸ κοινῶς χρυσολάχανον. Glossæ Botanicæ MSS. Colbert. ἀτράφαξ, τὸ χρυσολάχανον. Anonymus MS. de Matellis seu de Urinis: καὶ πότισον αὐτὸν ἀπὸ χελιδοναίας βοτάνης φλοιοῦ, μετὰ χρυσολαχαίου ζουμὸν, κριὸν καὶ ἰᾶται. Occurrit apud Nonum de Morborum curat. 189.

ΧΡΥΣΟΦΥ'ΤΗΣ, in Glossis Chymicis MSS. αἰθάλη μετὰ χαλκοῦ οἰκονομηθεῖσα, ἢ λειωθεῖσα καὶ ἰωθεῖσα.

ΧΥΧΩ'ΤΡΟΦΟΝ, ἡ βετονίκη, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Vetonica*.

ΧΩΚΟ'ΡΤΗ, *Malva*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioscorid. cap. 332.

Ψ.

ΨΑΡΟΚΟ'ΛΛΑ. Lexicon Botanicum MS. Reg. κόλλα τεκτονικὴ, ἢ ψαροκόλλα.

ΨΗΛΟΚΟΠΕΙ͂Ν, *Tricari*, *Decipere*, vox aleatorum, *Tricher au jeu*, nostris. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ο ζαειστὴς ὀρέγεται πάντα να ζυγανδύνῃ,
Καὶ μ' ἀδίκια ψηλοκοπᾷ, πάντα να μὴ χανδύνῃ.

Infrà:

Ο μάστορας ὁ ζαειστὴς θέλει να προφητεύῃ,
Καὶ με ἀδικίαν ψηλοκοπᾷ πάντα να μηχανεύσῃ.

ΨΗΜΟ'ΠΟΡΟ, *Autumnus*, ὀπώρα, in Corona Pretiosa.

ΨΙΛΟ'Ν, pro υ ψιλόν. Vide in Μέγα.

ΨΙΛΟΦΑΔΙΑ'ΖΕΙΝ, *Subtiliter texere*, λεπτῶς κροκίζειν. Vide Ψιλός.

ΨΙΡΙ'ΖΕΙΝ. Orneosophium p. 252. ψιρίζει τὴν κατάβασιν αὐτοῦ συχνὰ, βόσκει πολλὰ, καὶ χωνεύει σύντομον.

ΨΙΦΕΔΙ'ΑΗ, *Pæonia*, floris species, nostris *Peone* dicta. Vide Petr. Belon. Observ. l. 1. c. 17.

ΨΙΤΤΑ'ΚΙΟΝ, quid sit apud Nonum de curat. morbor. cap. 91. p. 217. & 240. docet Eustathius ad Iliad. υ. τὴν μελίαν καὶ τὴν τέρμινθον, ἃ δὴ νῦν πιστάκια φασὶν οἱ Σύροι καλοῦσι. καὶ ἔτι μὲν φησι διὰ τοῦ π. Νίκανδρος δὲ δασέως φιττάκια. Ποσειδώνιος δὲ βιστάκια, τὰ δ' αὐτὰ ἐπίρωθι καὶ ψιττάκια.

ΨΙΧΑ'ΛΑ, ψιχαλίδα, ψιχάλα, *Gutta*, *Stilla*. ψεκάς. Ψικαλίζειν, ψιχαλίζειν, *pluere*, *rorare*, *guttare*, ψεκάζειν, ὑετίζειν.

ΨΥ'ΛΛΕΡΙΣ, *Psyllium*, apud Interpolatores Dioscorid. cap. 652.

ΨΥΧΗ'Ν, βότανον γινόμενον εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσου, ὥσπερ πόλιον, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1845. Herba quæ ad maris extrema nascitur, Polio similis.

ΨΥΧΙΚΟ'Ν. *Subde in fine*.

Ψυχικάρειος, *qui eleemosynas largitur*, apud Fr. Rosserium in Advocato Purgatorii pag. 110. 111.

ΨΥΧΟ'ΤΡΟΦΟΝ, ἤτοι βετόνικα, in Lexico Botanico ex Cod. Reg. 1847. *Betonica*.

ΨΥΧΟΥ'ΑΧΟΣ, *Helxine*, apud Interpol. Dioscor. cap. 621. 668.

ΨΩ'ΜΙΟΝ. *In fine subde*.

Ψωμονεείζειν, *Jejunare manducando duntaxat panis buccellam, & aqua epota*. Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii pag. 112. καὶ ὁ ἅγιος ψωμονεείζοντας σαράντα ἡμέρας διὰ τ' ἐκεῖνον, τὸν ἐλευθέρωσεν (ἐκ καθαρτηρίου.)

OMISSA ALIA QUÆDAM.

A.

ΑΒΛΕΨΙ'Α. *Adde in fine*. Vide Suetonium in Claudio cap. 39. & ibi Casaubonum.

ΑΓΑΘΟ'Σ δαίμων. *In fine adde*. Lexicon aliud Botanic. MS. Reg. ἀγαθὸς δαίμων, τὸ πευκέδανον.

ΑΓΑ'ΠΗ. *Lin.* 10. *post* &c. *adde*. Clemens Alex. lib. 2. Pædag. pag. 141. τὰ γὰρ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, ἐξ ὧν ὁ σαρκικὸς ὄντως οὗτοσὶ καὶ φθοροποιὸς ἀπήρτηται βίος, ὃν ἀγάπην τινὲς τολμῶσι καλεῖν, ἀθύρῳ γλώττῃ κεχρημένοι, δειπνάριά τινα κνίσσης καὶ ζωμῶν ἀποπνέοντα, τὸ καλὸν καὶ σωτήριον ἔργον τοῦ Λόγου, τὴν ἀγάπην τὴν ἡγιασμένην κυθριδίοις, καὶ ζωμοῦ ῥύσει καθυβρίζοντες. Et lib. 3. Stromat. p. 430. de Carpocratianorum conviviis: οὐ γὰρ ἀγάπην εἴποιμ' ἂν ἔγωγε τὴν συνέλευσιν αὐτῶν.

ΑΓΑ'ΣΥΛΛΟΥ. *In fine adde*.

Ἀγάσιλον, τὸ ἀμμωνιακὸν, in Lexico MS. ex Cod. Reg 1843.

ΑΓΓΕΛΙΚΟ'Σ ΒΙ'ΟΣ. *Post locum Ammonis Episc. adde*. Andreas Cretensis in S. Patapium: ὁ τῆς ἐρήμου πολίτης, καὶ τῆς οἰκουμένης ἐπισκεπτής, ὁ ἐπίγειος ἄγγελος, καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος· ὁ γῆν ὡς οὐρανὸν οἰκήσας, καὶ οὐρανὸν ὡς γῆν μυστικῶς περιπολήσας τῷ πνεύματι, &c.

ΑΓΓΟΠΤΑ'Ν, μῆλον Σιδόνιον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Malum Cydonium*.

ΑΓΕΣΤΑ. *In fine adde*. Vide Casaubonum ad Sueton. in Aug. cap. 83.

ΑΓΙ'ΑΣΜΑ. *Pag.* 11. *lin.* 27. *post* &c. *adde*. Andreas Cretensis Orat. in S. Patapium: καὶ ζήτησον ἐκ τοῦ ἐκεῖσε τοῖς ἀσθενοῦσι παραχεομένου ἁγιάσματος, ὅπως καὶ αὐτὴ ἀπολαύσῃς τῶν τοῦ Θεοῦ ἰαμάτων.

ΑΓΙΟΣ. *Pag.* 15. *lin.* 1. *ante* Symeon, *adde*. Pachymeres lib. 6. cap. 31. de Patriarcha Josepho: ἦν δὲ χρεία μεμνῆσθαι τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς ὑπὲρ ἐκείνου εὐχῆς, καὶ ἐμέμνητό γε καὶ ηὔχετο, οὐ μὴν δὲ προσετίθει τὸ, Ἅγιος, ὃ σύνηθες ἔχειν ὡς χρισθέντας μύρῳ τοὺς βασιλεῖς. *Post locos Nicetæ*, *adde*. Gregoras lib. 6. cap. 5. μετὰ γὰρ τὸ ἀπὸ γλώττης λοιδορείας, εἶτα προσέταττον οἱ τῆς προεδρίας τοὺς ὑφειλκύοντας, λαβομένους τῶν ἐπὶ κεφαλῆς καλυμμάτων ἐκείνων, ῥίπτειν αὐτὰ κατὰ γῆς, ἐπιβοῶντας τὸ, Ἀνάξιος, τρίς. Occurrit mox rursum.

ΑΓΚΗ'Ρ, *Hamus*, ἄγκιστρον. Zonaras in Alexio pag. 307. edit. Reg. γέγραφθαι γάρ που περὶ αὐτοῦ τοῖς πονήσασι τὰς περὶ τῶν βασιλέων αἰνιγματώδεις γραφὰς, ὡς ἀγκῆρ καυθεὶς ποιεῖται, &c.

ΑΓΟΡΑ'ΖΕΙΝ. *In fine subde*. Item, *Redimere de captivitate*, quomodo *Racheter* etiam dicimus. Chronicon Paschale an. 5. Marciani, de Placidia & Honoria: ἃς μετ' ὀλίγον ἀγοράζει ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας Λέων ὁ βασιλεύς. Utitur rursum an. 7. Leonis M.

ΑΓΡΙΑΝΟ'Σ, *Rusticus*, *Agrestis*, *Paganus*. Chronicon Paschale in Romulo: καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγροικῶν, &c.

ΑΔΑΜΑΣ. *Adde in fine*. Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. ἀδάμαντα, τὸ ὑοσκύαμον.

ΑΔΕΛΦΗ', *Soror*, *Uxor Presbyteri*. Vita S. Basilii falsò adscripta Amphilochio cap. 12. ὅτι γυνὴ μὲν αὐτοῦ ὑπάρχει τῷ ὀνόματι, ἀδελφὴ δὲ τῇ χρήσει, &c. Cap. 15. παραγίνεται μετὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γυναικὸς τῷ ὀνόματι, τῇ δὲ ἀδελφῆς κλήσει. Vide Gloss. med. Lat. in *Soror*.

ΑΔΙΚΗΤΑΙ', *Publicani*. Lexicon MS. ex Cod. Hautin. τελῶναι, οἱ ἀδικηταὶ, οἱ καταλλακταί.

ΑΕΡΙΚΟ'Ν. *Lin.* 4. *post* exigebatur. *adde*. Notum istud Pescennii Nigri apud Spartianum, qui *Palæstinis rogantibus ut eorum censitio levaretur, idcirco quod esset gravata, respondit: Vos terras vestras levari censitione vultis, ego verò etiam aërem vestrum censere vellem.*

ΑΕΡΟ'ΓΡΑΠΤΟΣ σαυρὸς, *Signum S. Crucis manu effictum*. Andreas Cretensis in S. Patapio p. 211. ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ θεράπων Πατάπιος τῷ δακτύλῳ τοῦ σαυροῦ τὸν τύπον ἀερόγραπτον ποιησάμενος, &c.

ΑΖΑΡΙ'Τ, ἠρυγγέρων, in Lexico Botan. MS. Reg. Cod. 1843. *Iringium*, *Eringium*. Vide Ruell. &c.

ΑΖΑ'Σ, ἡ θυμελαία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Thymelæa*, de qua Botanici.

ΑΘΜΕ'Τ, ὁ κόχλος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Cochlea*.

ΑΙΛΟΥ'ΡΟΥ ΓΟ'ΝΟΣ, τὸ βούγλωσσον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Buglossum*.

Αἷμα ἀπὸ καθημένης, ἡ λυχνίδα, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Buglossum.*

Αἷμα Ἄρεος, τὸ κρίνον, in eodem Lexico, *Lilium.*

Αἷμα ἀνθρώπου, ἡ ἀρτεμισία, in eodem Lexico.

Αἷμα πυρετοῦ. *In fine adde.* Aliud Lexicon Botanicum MS. Reg. αἷμα πυρετοῦ, τὸ κίκιτο λεγόμενον κρότων.

Αἷμα κυνός. Vide Καμφύτ.

ΑἿΜΑ. *In fine adde.* Porro Casaubonus ad Suetonium in Augusto cap. 76. observat Græcos & Latinos αἷμα, & *sanguinem* pro succo plantarum crebro usurpare.

ΑἹΜΑΤΙ'ΤΑΙ, Hæretici, quorum præ cæteris meminit Clemens Alex. lib. 7. Stromat.

ἈΚΕΦΑΛΟΙ. *Post locum Leontii, adde.* Mellitus in brevi temporum Expositione, MS. in Leone: *Per idem tempus apparuit Acephalorum (hæresis) Calcedonense Concilium impugnantium: atque adeo Acephali, id est sine capite, nominantur; quis priùs eam hæresim introduxerit, non invenitur.*

ἈΚΑΤΑΛΙ'ΔΑ. *Adde in fine.* In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. exponitur ὁ ἕρπακος.

ἈΚΙ'ΔΩΤΟΝ. *In fine adde.* Lexicon MS. Reg. Cod. 1843. ἀκίδωτον, τὸ λεγόμενον ποτήριον.

ἈΚΟΗ', *Auris.* Chronicon Paschale anno 8. Leonis: καὶ λαβὼν εἰς Γότθος λίθον, ἔδωκεν αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκοῆς.

ἈΚΟΙ'ΜΗΤΑ. *Post locum Pachymeris, adde.* Clemens lib. 2. Pædag. cap. 10. λογισμὸς δὲ τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀκοιμήτους λύχνους ὠνόμασεν ἡ γραφή.

ἈΚΟΛΟΥΘΙ'Α. *Lin.* 4. *post* consequenter. *adde.* Neophytus Rhodinus de Ecclesiastico Officio: λέγεται ἀκολουθία, διότι ἀκολουθεῖ μία προσευχὴ τῆς ἄλλης, καὶ ἄλλη τὴν ἄλλην, ἡ πρώτη ὥρα τῆς τρίτης, ἡ τρίτη τὴν ἕκτην, ἡ ἕκτη τῆς ἐννάτης, καὶ τὰ ἑξῆς.

ἈΚΡΑΡΟΥΦΑΤ, τὸ πυκνόκομον, ποντικοκρόμμυον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Pycnocomam*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 101.

ἈΛΑΡΑ, τὰ ποντικὰ κάρυα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Nuces Ponticæ.*

ἈΛΟΥ', καὶ Αντζιαὶ, τὰ δαμάσκηνα, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Pruna damascena.*

ἈΛΟΥΝΟ'Σ, ἀλλουνὸς, pro ἄλλος, *alius, alter*, passim occurrit in libro inscripto Ἄνθος τῶν Χαρίτων. Vide Ολονός.

ἈΛΦΙΤΟΝ Ἡρακλέως, τὸ ἐρύσιμον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Erisimum.*

ἈΛΧΟΥ'ΝΙΟΝ, τὸ κύπριον, in Lex. MS. Cod. Reg. 1843. *Æs Cyprium.*

ἈΛΩΠΑΣ. *In Addit. pag.* 14. *lin.* 5. *ante* in, *adde.* Apud Zonaram in Michaële Stratiotico occurrit ὁ πρόεδρος Λέων ὁ Ἀλωπὸς, ubi malè interpres viri nomen alterius à Leone existimavit, rectiùs Xylander apud Scylitzem, cui Theodorus appellatur.

ἈΜΑ'ΛΩΤΟΣ, pro αἰχμαλωτὸς, *Captivus.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 7. καὶ νὰ ἀποδέχεσαι τοὺς ξένους, καὶ νὰ ἐνδύνῃς τοὺς γυμνοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ ἐξαγοράζῃς ἀμάλωτα, &c. Vide Μάλωτο.

ἈΜΕ. *In fine adde.* Francisc. Rosserius in Advocato Purgatorii p. 93. ἄμε, παιδί μου, λέγει, ἔπαρε τὸ ῥοῦχό σου. Pag. 95. ἀμέτε εἰς τὰ κάτεργα, ἀγοράσετε κανένα σκλάβον. ἀμέτε εἰς τὰ σπίτια, ἐκεῖ εὑρίσκετε φτωχοὺς ἀῤῥωστημένους, &c.

ἈΜΑΛΑ', καὶ ἀμλάτζ, τὸ νάσκαφθον, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Nascaphthum*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 41.

ἈΜΠΑΝΟ'Σ, καὶ ἀμπαὶ, ὁ ὕελος, in Lexico Botanico MS. Cod. Reg. 1843.

ἈΜΠΕΛΟ'ΚΑΡΠΟΝ, ἡ ἀπαρίνη, in Lexico Botanico MS. Cod. Reg. 1843. *Lapa*, herba, de qua Ruellius lib. 2. & alii.

ἈΜΠΗ', τὸ κυδώνιν, in Lexico Botan. MS. Reg. Cod. 1843. *Cydonium.* Αμπηχιτὴ, κυδώνιον Ινδικὸν, in eodem Lexico.

ἈΜΠΗΝΑ', ὁ ὕελος, in Lexico Botanico MS. Reg. Cod. 1843. *Vitrum.*

ἈΜΡΟΥ', τὰ ἄπια, *Pyra*, in Lexico Botan. MS. Reg. Cod. 1843.

ἈΝΑΒΑ'ΘΡΑ. Chronicon Paschale an. 12. Arcadii: τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἀνῳκοδομήθη ἡ ἀναβάθρα τοῦ ἱππικοῦ ἐπὶ τὴν στοάν.

ἈΝΑΒΑΘΜΟΙ'. *Post locum Germani, adde.* Lexicon MS. ex Cod. Hautin. προσευχή, ἐστὶν ἡ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον παντὸς νοήματος ἀπόθεσις, ἡ ἀνάβασις νοῦ πρὸς Θεὸν ἀμετάστρεπτος.

ἈΝΑ'ΓΚΑΙ. *In fine adde.* γραφικαῖς ἀποδείξεσι, καὶ ἀνάγκαις λογικαῖς ἀπελέγξαντος κακοδοξεῖν, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 98.

ἈΝΑΓΚΑΓΑ. *Post lin.* 2. *subde.* Edictum de his qui ad Ecclesias confugiunt, in Concilio Ephesino: καὶ γὰρ καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει τε καὶ ἀνάγκῃ ῥυποῦσθαι τὰ τοῦ Θεοῦ ναὸν, &c. ubi Lat. *nam etsi Dei templum humana naturalique necessitate fœdari*, &c.

ἈΝΤΙΟΝ. Vita MS. S. Stephani junioris: ἐξ ἑνὸς τούτων μέγα ξύλον λαβόμενος, ὅπερ ἄντιον λέγουσι.

ἈΝΤΙ'ΤΥΠΑ. *Lin.* 2. *post* pag. 226. *adde.* Richardus Simon in Notis ad Apolog. Gabrielis Severi Archiep. Philadelphiensis pag. 228.

ἈΟΡΑΣΙ'Α, *Tenebræ.* ἀορασίας οὔσης, *cùm nihil videtur*, in libro Miraculorum SS. Anargyrorum cap. 11. pag. 372. πρὸς τὴν βαθεῖαν πάνυ ἑσπέραν. Ibid.

ἈΠΑΡΙΑ'ΖΕΙΝ, *Apparere.* Neophytus Rhodinus in Martyrio S. Neophyti: καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἀπαριάσουν τὴν θυσίαν.

ἈΠΛΗΚΕΥΕΙΝ. *Pag.* 99. *lin.* 12. *adde.* Anonymus de Nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: ὡς δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν, ἔδωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπήγασιν ταῖς εἰς ἀπλίκια θαυμαστὰ, καὶ οἴκοις μεγάλοις, &c. Occurrit ibi pluries.

ἈΠΟΚΑΝΔΗ'ΛΑΣΜΑ. Vide in Κανδήλα.

ἈΡΓΥΡΟΝ. *In fine adde.*

Αργυρολογεῖν, *Pecuniam exigere.* Nicephorus Gregoras lib. 6. Hist. ineditæ cap. 7. ἐξεπέμποντο καὶ οἱ Θεσσαλικὰς ἀργυρολογήσοντες πόλεις καὶ χώρας.

ἈΡΙΣΤΟ'ΔΕΙΠΝΟΝ. *Adde in fine.* Georgius Hamartolus in Chronico MS. in Justiniano: καὶ τὰ ἐξ ἔθους ἀεισόδειπνα τῆς δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν, ubi Cedrenus habet κλητώρια.

ἈΡΧΩΝ. *Pag.* 135. *lin.* 35. *ante* Vide, *adde.* Porro nescio an is ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν alius sit ab eo cujus meminit Justinianus in L. 42. Cod. de Episc. & Cleric. §. 10. ubi inter majores Ecclesiæ dignitates videtur collocari: Ἐπισκόπων, καὶ δύο Πρωτοπρεσβυτέρων ἑκάστης ἐκκλησίας, καὶ τοῦ καλουμένου Ἄρχοντος, ἤτοι ἐξάρχου, καὶ τοῦ ἐκδίκου ἑκάστης ἁγιωτάτης ἐκκλησίας. Secus autem Balsamon ad Can. 2. Calched. Synodi, ubi ἄρχοντα post ἀναγνώστας, atque adeo inter illos ex Clero, qui duntaxat σφραγίζονται, non verò χειροτονοῦνται, reponit.

ἈΣΤΡΟΘΕ'ΤΗΜΑ. *In fine adde* Galenus ad 1. Epidem. Hippocrat. καλοῦσι μὲν οἱ Ἕλληνες ὡς τὰ πολλὰ τὸ συγκείμενον ἐκ πολλῶν ἀστέρων, ἄστρον· οἷον τὸν ταῦρον ὅλον, ἢ τὸ μέρος αὐτοῦ, τὰς ὑάδας, ἢ τὰς πλειάδας, &c.

ἈΤΑΞΙ'Α, *Seditio popularis.* Chronicon Paschale an. 10. Leonis: συναχθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως διὰ τὴν τότε γενομένην ἀταξίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Utitur rursum anno 24. Constantii.

ἈΤΖΑΛΙΑ'. *Post* ῥυπαρὸς, *adde.* Fr. Rosserius in Advocato Purgatorii: ταῖς ξεδικαίωσες, ταῖς ἀφθυμίαις, ταῖς ἀτζαλίαις, ταῖς ἀκριβείαις, καὶ ταῖς ἐπίλοιπαις ἁμαρτίαις.

ΑΥ'ΤΟΚΡΑ'ΤΩΡ. *In Addit. in fine adde.* Descripsit nuper V. C. Joannes *Vaillant* nummos Tryphonis Regis Syriæ, cum hac inscriptione, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΡΥ'ΦΩΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ. Sed de hujus vocis apud veteres scriptores notione, adeundi Budæus in Comment. Linguæ Græcæ, & Henr. Stephanus in Thesauro ejusdem Linguæ.

ΑΥ'ΦΕ'ΝΤΗΣ, pro αὐθέντης, *Dominus*, in libro Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 26. & alibi.

Α'ΦΟΠΛΙΣΤΑΙ'. *Adde in fine.* Eustathius: ἀφοπλίζεσθαι, καθ' αὐτὸ ἁπλῶς λέγεται, ἀφοπλίζεσθαι δὲ ὅπλα, ἐντελῶς.

B.

ΒΑΪ'Α. *Post locum Suidæ, adde.* Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 34. καὶ ἐσφαλίσατο μέσα εἰς τὸν πύργον με βαΐαις ἑκατὸν, διὰ τὸ ἀναστρέφουν, &c.

ΒΑΚΛΙΩ'ΤΗΣ. *Adde in fine.* *Famulum* interpretatur Crusius apud Anonymum de nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: καὶ ἀπέστειλε ἕναν ἀπὸ τοὺς βακλιώτας της, ἢ ηὗρε ἀπὸ τὰ περιβόλια τῆς πόλεως τοιαῦτα, &c.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν. *In fine ante* Vide, *adde.* Ejusmodi Βασιλικῶν meminit semel ac iterum Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ.

ΒΑ'ΣΤΑΞΙΣ. Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 27. περὶ συγγερνότητος. τὸ δεύτερον, ἕναι ὅτι να ἐνδυναμωθεὶς τὴν ἀκρίβειαν ὁποῦ τις ἔρχεται ἀπὸ ὑποπῆς φυσικὴν σάλεψιν ὥσπερ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν φυσικὸν νὰ εἶναι πόρνοι ἢ ἀλαζονικοί, τὰ ἔρχεται ἀπὸ φύσις, καὶ αὐτὸ τὸ λέγουν βάσαξιν, ἕναι πολλὰ μεγαλειότεροι χάεις περὶ τὴν συγγερνότητα.

ΒΔΙ'Α, pro εὐδία, *Serenitas aëris.* Neophytus Rhodinus Homil. 1. in Cantic. Mariæ: ἡ θάλασσα δὲν εἶναι εἰς βδίαν, διότι πολλαῖς βολαῖς ἀγειώνεται ἢ καταποντίζει τὰ καεάβια, ὁποῦ ταξιδεύουσιν εἰς ἐκείνην.

ΒΙ'ΣΤΑ ΛΟ'ΓΚΑ, vox Italica, *Visus longus.* Gregorius Hieromon. in Synopsi dogmat. Eccles. pag. 182. ubi de cultu imaginum: χάειν λόγου, ἕνας θέλει νὰ ἰδῇ εἰς κανένα μακρὴν τόπον πρᾶγμα, καὶ μὴν μπορῶντας ἀμέσως νὰ τὸ ἰδῇ μεταχειρίζεται τὸ γιαλὴν ἐκεῖνο ὁποῦ κράζεται βίστα λόγκα, καὶ τότε τὸ βλέπει ἐμμέσως, &c.

ΒΟΥΚΑ'ΚΡΑΤΟΝ. *In fine ante* Vide, *adde.* Liber Miraculorum SS. Anargyrorum pag. 360. καὶ πθέαται ἐν ὀπλασίᾳ πλησίον παίω τῷ βαπτιστηρίῳ τρία παιδία βουκάκρατον ἐσθίοντα δαψιλῶς.

ΒΟΥ'ΡΚΑ. *Lin. 4. scribe.* Gregorius Hieromon. in Synopsi Dogmat. Eccl. pag. 136. καὶ πῶς ὁ ἥλιος λάμπει μέσα εἰς τὰ βούρκα, ἢ δὲν μολύνεται, &c.

Γ.

ΓΑΥΡΟ'Σ, pro γαμβρὸς, *Gener*, occurrit in libro Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 16.

ΓΙΟΦΥ'ΡΗ. *In fine adde.* Neophytus Rhodinus in Martyrio S. Neophyti: ἐστῶ τὸ ποτάμι βγάζοντας τὸ γιοφύριν τοῦ Τεχιδωοῦ διὰ τὰ περιβόλια ἢ τοὺς κήπους ἐκείνου τοῦ τόπου, &c.

ΓΟΝΑΤΙ'ΖΕΙΝ. *Lin. 2. adde.* Anonymus de Nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: ἢ ἐγονάτιζαν ἔμπροσθεν της, ἢ ἐπροσκυνοῦσαν τὴν.

ΓΡΑΦΙΚΟ'Ν. *In fine scribe.* Adde Anonymum in Miracul. SS. Anargyr. p. 374.

ΓΡΙΒΙ'ΟΝ. Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 29. ἔβαλαν τὸν ἀπάνω εἰς ἕναν ἀμάξη, καὶ ἔσυρταν τέσσαρα γριβία, καὶ ὁ λαὸς ὀπίσθεν πήγαινε τοῦ ἀμαξίου ἕως τὴν χώραν, &c.

ΓΡΟ'ΘΗ. *Adde in fine.* Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 29. συχνὰ πολλαῖς φοραῖς ἐκεῖνος ὁ ἄπιχος ἄνθρωπος ἔδιδε τὴν γροθαῖς δυνατοῖς, &c.

ΓΥΨΕ'ΛΛΙ. *Adde in fine.* Ἄνθος τῶν Χαείτων c. 6. de Urso: τὸ ὁποῖον θέλει πιάσει τὸ μέλι, καὶ θέλοντα δὰ να τὸ ἐξεβάλη ἀπὸ τὸ γυψέλη, ἢ τὰ μελίσσια κοντεύουσι τὸ εἰς τὴν μύτην τε εἰς τὰ ὀμμάτια, &c.

Δ.

ΔΕΚΑΤΕΥΤΗ'ΡΙΟΝ. *Post locum Agathiæ adde.* Nicephorus Gregoras lib. 6. hist. ineditæ cap. 2. de Genuensibus: θαλαττοκρατεῖν βουληθέντι, ἢ δεκαπευτήριον ἴδιον ἑαυτοῖς καταστήσασθαι τὸν αὐχένα τοῦ Πόντου, &c.

ΔΕΣΠΕΡΑΡΩΣΥ'ΝΗ, *Desperatio.* Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 4. εἴ τις εἰς ῥιζικὸν τὸ ἤθη, ξὠρνιται τὸν Θεὸν, καὶ πεύτει εἰς δεσπεραρωσύνην. Occurrit rursum cap. 8.

ΔΗΜΟ'ΣΙΟΝ. *Adde in fine.* Cæterum notat Franc. Pithœus ad lib. 1. Cod. Rabinos *Demosia* Thermas vocare. Ita *Privatum*, in L. 13. Cod. Theod. de Metat. balneum est, ut in L. 6. Cod. eod. & in Descript. urbis Romæ, *Privatum Hadriani.*

ΔΙΑΚΟΝΙΚΟ'Ν. *Pag. 296. post locum Philostorgii, adde.* Liber Miraculorum SS. Anargyror. pag. 358. ἦν δὲ ἔτος ἐν τῷ μικρῷ τῷ ἐνταῦθα φωτιστηρίῳ τῷ πλησιάζοντι τῷ διακονικῷ.

ΔΙΑΚΟ'ΝΙΣΣΑ. *Pag. 297. lin. 11. adde.* Theodorus Patr. in Respons. 39. ad Marcum Patr. Alex. MSS. πάλαι μὲν καὶ τάγμα διακονισσῶν τοῖς κανόσιν ἐπεγνώσκετο, ἢ εἶχον τὸ αὐταὶ βαθμὸν ἐν τῷ βήματι· ἡ δὲ τῶν ἐμμήνων κάθαρσις τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἐξέωσεν ἐκ τοῦ θείου ἢ ἁγίου βήματος. παρὰ δὲ τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπολιτῶν διακόνισσαι προχειρίζονται· μίαν μὲν μετουσίαν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι μὴ ἔχουσαι, ἐκκλησιάζουσαι δὲ τὰ πολλὰ, τὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐκκλησιαστικῶς διορθούμεναι.

ΔΙΑΛΑΛΙΑ'. *In fine adde.* Chronicon Paschale anno 10. Leonis: καὶ διαλάλησεν ὁ αὐτὸς Πυσαῖος κατὰ τοῦ Ισσακασίου.

ΔΙ'ΚΑΙΟΙ. *Adde in fine.* S. Chrysostomus de educandis liberis: μηδεὶς τοίνυν εἰς τὰ τῶν προγόνων αὐτοῦ δέτω καλεῖν ὀνόματα τὰ παιδία, διὰ τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρὸς, καὶ τοῦ πάππου· ἀλλ' εἰς τὰ τῶν δικαίων, τῶν μαρτύρων, τῶν ἐπισκόπων, τῶν ἀποστόλων. ὁ μὲν Πέτρος καλείσθω, ὁ δὲ Ιωάννης, &c.

ΔΙΚΑΙΟΥ~Ν. *In Append. lin. 1. post* κρίνειν, *adde.* Nicephorus CP. in Historia pag. 80. 1. edit. μετὰ τοῦτο ἐδικαίου τὸν ᾠὸν Ηεράκλειον ὑπατεῦσαι.

ΔΙ'ΜΙΑ, *Testiculi*, δίδυμοι. Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 5. de Castore: καὶ ἠξεύρη ἀπὸ τὴν φύσιν διὰ τί τὸ κυνηγοῦν, ἤγουν διὰ τὰ δίμα τε.

ΔΙΠΑΗ'. *Ante locum Epiphanii, scribe.* Theodorus Studita Catech. 53. ὁ μὲν περὶ ἀκράτειαν περιηνόμενος, διπλᾶς διανύων, &c. Et Catech. 55. ὅσπερ πάχουσιν οἱ τὰς διπλᾶς ἢ τριπλᾶς τὰ πενταπλᾶς ἕλκοντες.

ΔΩ~ΡΟΝ. *Pag. 333. lin. 18. post 631. adde.* & Gabrielem Metropolitam Philadelphiensem in Apologia pro Ecclesia Orientali, ubi hunc sacra dona nondum consecrata adorandi ritum tueri conatur.

E.

ΕΓΝΩΡΙΜΙ'Α, *Cognitio*, in libro Ἄνθος τῶν Χαείτων cap. 1.

ΕΓΧΟ'ΡΗΓΟΣ. *In fine post locum Suidæ, adde.* Alii λίθοις ἀργοῖς, ἀτμήτοις, seu ἀλελαπτημένοις, vocant. Hecatæus Abderites in Hist. Judæorum: ἐν ᾧ βωμός ἐστι τετράγωνος ἐκ ἐκ λιμητῶν, ἀλλ' ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων ὅτω συγκείμενος. Eusebius: ἐν ᾧ βωμὸς ἐστι τετράγωνος ἀτμήτων συλλέκτων ἀργῶν λίθων συγκείμενος. Josephus lib. 12. ἐκ λίθων συμμίκτων ἀλελατομημένων ἐκ σιδήρου. Et lib. 4. cap. 8. ἐκ λίθων μὴ κατειργασμένων, λογάδην συγκειμένων.

ΕΜΒΑ'ΤΗ. *Post locum ex Conciliabulo, adde.*

Occurrit præterea in libro Miraculor. SS. Anargyrorum cap. 12. pag. 390.

ἘΜΦΥΛΛΙΖΕΙΝ. *In fine adde.* De quatuor generibus insitionum agit Clemens Alexandrinus lib. 6. pag. 673.

ἘΞΑΓΚΩΝΙΖΕΙΝ, *Nervos cubiti incidere.* Martyrium SS. Cosmæ & Damiani pag. 290. ὡς δὲ τὸ Χειστοῦ ὄνομα ὁ παράνομος ἤκουσεν, ἐξαγκωνίζεσθαι τοὺς ἁγίοις ἐκέλευσε, καὶ ταῖς σφέλαις ἐπὶ τοσοῦτον τοὺς χεῖρας αὐτῶν σφελοῦσθαι, ὥστε τῶν δακτύλων αὐτῶν αἷμα ῥεῖν τῇ τῆς βασάνου ὑπερβολῇ. Vide ad hunc locum Reinoldum Dehnium.

ἘΞΑΕΡΟΝ. *Lin.* 1. *post* atrium. *adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum pag. 496. εἶχε δὲ τὴν δίαιταν ἐν τῷ ἀριστερῷ ἐμβόλῳ τοῦ κατηχουμένου τοῦ ἐν ἐξαέρῳ. Et pag. 504. ἀλλὰ μηδὲ ἐν τῷ ἀριστερῷ τοῦ ἐξαέρου τοῦ θυσιαστηρίου κίονι, ἔνθα ἡ αὐτὴ Χεισίνα λόγον δίδωσιν.

ἘΞΚΟΣΣΑΤΟΣ. *Lin.* 4. *adde.* Chronicon ab Adamo ad Leonem Sapientem, Tiberium postmodum Imperatorem, κόμητα τῶν ἐξκουσσατόρων vocat, seu *excusatorum*, quem alii ἐξκουβιτόρων.

ἘΞΟΔΟΣ, *Mors. Post locum Anonymi Combefisiani, adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum pag. 498. πορείας δὲ γνωμένης ὁρᾷ ἐν τῷ αὐτῷ κατηχουμένῳ ἔτι κράββατον, κηρούς, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν ἔξοδον τῶν τελευτώντων ἐπιτήδεια.

ἘΞΩΚΑΤΑΚΟΙΛΟΙ. *In Addit. lin. ult. ante* Vide, *adde.* Sic Codinus in Orig. CP. n. 109. Theoctistum quendam εἰς τὰ κοῖλα τοῦ ἱπποδρομίου cæsum scribit.

ἘΠΑΡΧΟΣ. *Pag.* 417. *post locum ex Pachymere, adde.* Ad hanc dignitatem referendus idem scriptor lib. 1. cap. 5. ubi de quodam Chadeno: ᾧ δὴ καὶ τὸ τῆς Ἐπαρχίας ἀξίωμα ἐς αὖθις ἐπέθηκεν ὁ κρατῶν.

ἘΠΙΣΤΗΜΟΝΑΡΧΗΣ. *Post* dignitas in Ecclesia, *adde.* inventa à Theodoro Studita, uti docet Michaël Monachus in illius vita MS. cujus verba damus in v. Ἐπιτηρητής.

ἘΠΙΤΗΡΗΤΗΣ. *Adde in fine.* Atque hos quidem Iambos esse Theodori Studitæ, ut & nominis inventum, docet in primis Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. Προχειρίζεται μὲν γὰρ διακονιῶν κεφαλάς· ἔθηκε δὲ ταῖς ὀνομασίας οἰκείας τῷ ἐπιτηδεύματι, Ἐπιστημονάρχας καὶ Παιδευτὰς καὶ Ἐπιτηρητὰς τούτους ἀποκαλέσας. καθίστησι δὲ τὰ ἐν ἄλλαις προσηγορίαις τοὺς ἁπάσης τῆς Ἀδελφότητος μᾶλλον ὑπερεξέχοντας, οἷον τὰ δεύτερα φέροντα τοῦ Οἰκονόμου, τοῦ Παροικονόμου, καὶ τοὺς ἄλλοις ὀνομασμένοις. ἐκαινίσεν μὲν τοι καὶ πᾶσι τοῖς πεπιστευμένοις τὰς διαφορὰς διακονίας ἀναμέτρως διὰ στίχων ἐκ μέτρων ἰαμβικῶν, μᾶλλον δὲ σαφῶς ἀπὸ τῆς κορυφαιότητος καὶ προέδρου, φημὶ δὴ τῆς τοῦ Ἡγουμένου, ἀρξάμενος, καὶ μέχρι τῆς τελευταίας, ποιήσας ἐν ἑκάστῳ τῶν τε ἐπιβαλλόντων, καὶ τῶν μηδαμῶς προσηκόντων τῆς καθυποθέσει εἴδησιν.

Z.

ZEON. *Post locum Cabasilæ, adde.* Theodorus Patr. in Respons. 19. ad Marcum Patriarch. Alexandrinum pag. 127. Cod. Reg.

Θ.

ΘΟΛΟΣ. *Post lin.* 9. *adde.* Liber Miraculorum SS. Anargyrorum cap. 12. πείθουσιν αὐτὸν εἰσελθεῖν ἐν τῷ αὐτόθι ἰαματικῷ λουτρῷ, βασταχθεὶς οὖν εἰσῆλθεν εἰς τοὺς καλουμένους θόλοις, καὶ ἐκάθητο μόνος. Tholi balnearum meminit Ammianus lib. 28.

ΘΡΥΛΛΟΛΕΚΤΑΙ, *Novorum Collectores*, Galli dicimus, *des Amasseurs de nouvelles.* Phavorinus: θρυλλός, ψιθυρισμός, ὁμιλία μὴ φανερῶς γινομένη.

K.

KΑΘΑΡΑ. *In Add. in fine ante* Hinc, *adde.* Vetus Interpres Persii Sat. 3. *Populi cribro decussa farina. Farinam, panem non delitiosius cribro discussum, sed plebeium, de populi annona, id est, fiscalem*, dicit.

ΚΑΚΕΝΚΑΚΩΣ, *Pessimè, Malè.* Vita MS. S. Stephani junioris: κακεγκάκως τὸ ζῆν ἀπέρρηξεν.

ΚΑΝΔΗΛΑ. *Pag.* 372. *lin.* 2. *subde.* & ἀποκανδήλισμα, apud Michaëlem Monachum in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. de quodam ægro: τὸ ἀποκανδήλισμα τῆς ὑπερθεν τοῦ ἱεροῦ τάφου εὑρομένης ἐκπτῶν κανδήλης, τοῦ παρ' ἐλπίδα γενηθέντος δηλητηρίου δι' ἐμετοῦ σωτήριον τὴν λύσιν δεξάμενος. Infrà: βραχὺ τι πεπωκὼς καὶ αὐτὸς ἔλαιον ἐκ τῆς ῥηθείσης κανδήλης, &c.

ΚΑΝΙΚΛΕΙΟΝ. *Lin.* 24. *post* solet *adde.* Ejusmodi enim atramentaria variis figuris adornabant. Anthologia Gr. lib. 6. tit. 26.

Καὶ χόνιον γλυπτοῖσι μέλαν πεφυλαγμένον ἄντροις.

ΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. *In fine adde.* Gregorius Hieromonachus in Synopsi dogmat. Ecclesiæ, de Lectore: πρέπει τοῦ ἀναγνώστου τοῦ ὁποίου ἡ ὑπηρεσία καὶ ἡ πρᾶξις εἶναι, νὰ ἀναγινώσκη τὸν Ἀπόστολον, νὰ στιχολογᾶ, καὶ νὰ κανοναρχᾶ. Porro in Chronico Paschali p. 235. edit. Reg. S. Paulus μέγας Κανονάρχης καὶ ὑπερβαίνων τοὺς λοιποὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας, dicitur.

ΚΑΝΟΝΙΖΕΙΝ, *in Canonem referre. Lin.* 5. *adde.* Sacramentarium Gallicanum edit. tom. 1. Musei Italici cap. ult. *Incipit capitulus de vetere* (*Testamento*) *canonizatus.*

ΚΑΤΑΛΛΑΚΤΗΣ. *Adde in fine.* In Itinerario Italico virorum eruditorum Mabillonii & Germani pag. 201. occurrit nescio quis Μαρῖνος χρυσοκαταλλάκτης.

ΚΑΤΑΛΩΝΕΙΝ, *Perdere, labefactare.* Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 10. de decem plagis Ægypti: καὶ ἡ πέμπτη ἦτον χαλάζι, καὶ ἐκατάλωσεν ὅλα τὰ δένδροι. Cap. 32. περὶ γούλας. χαμνίζει τὰ στοιχία, μεθύ τὴν γλῶτταν, καταλῆ τὸ κορμὶ, πρέξενᾶ καὶ τὴν πορνείαν, &c.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ. *Lin.* 1. *post* legitimus, *adde.* seu *Modestia*, quomodo hanc vocem usurpat Valerius Probus in Coriolano.

ΚΕΔΡΑΙΑ, *Potionis species.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum p. 370. κελεύουσι μίαν κρᾶσιν κερδαίας πιεῖν, καὶ τῆς νόσου ἀπαλλαγῆναι. Occurrit ibi pluries.

ΚΕΙΡΑ. *Lin.* 7. *post* 131. *adde.* Cæterùm Scaliger in Serrarium cap. 10. hoc verbum nusquam se legisse ait, apud veteres scilicet scriptores.

ΚΕΡΚΟΣ, extremum ignis vel flammæ, quasi *cauda ignis.* Scholiastes Euripidis in Phœnissis: ἄκραν τε λαμπάδα, τὸ ἄκρον τοῦ πυρὸς, ὃ καλεῖται κέρκος.

ΚΗΡΟΣ, in

Κηλιάπης, *Post* Lat. *adde.* Anonymus in Mirac. SS. Anargyrorum pag. 406. τὴν γὰρ οὕτως ἀνδρεσάπην πρὸς τὴν ἰδίαν χῦσιν ἀποκαλοῦσαν τὴν κηρωτὴν, τοῦ λύχνου τὴν κηλιάπην τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τὴν σύμπασαν ἐπιτρεπομένην εἰς φωταγωγίαν ὁλόκληρον, &c. Adde pag. 408. 410.

ΚΗΡΩΤΗ, *Cerotum*, vel *Ceratum*, quid Medicis sonet, notissimum: at aliter vox hæc videtur sumi in libro Miraculorum SS. Anargyrorum, scilicet pro cera, quæ è cereis qui ante Sanctorum Imagines aut Reliquias accenduntur in ædibus sacris, distillat. Pag. 314. ἔχομεν αὐτῷ λαβεῖν τὸ πάντα πάθη νικῶντος φαρμάκου αὐτῶν, τῆς κηρωτῆς λέγω, καὶ τελείως

ἰαθῆναι. Atque hac in aquam vino dilutam immissa, aqua illa tum ægrotis haurienda dabatur, qua epota sanitatem consequebantur. Pag. 402. καὶ βαλοῦσα εἰς εὔκρατον τοῦ ἁγίας αὐτῶν κηρωτῆς ἔπιον, καὶ χάριτι αὐτῶν οὐδὲν κακὸν ἔχω. Ceræ porro illæ benedictione sacerdotis consecratæ, cum oleo ex lychnis coram Sanctorum imaginibus aut reliquiis appensis, in aquam aut vinum dilutum interdum immittebantur. Pag. 530. κεχρισμένου δὲ αὐτοῦ τῇ τοῦ κηρωτῆς εὐλογίᾳ μετὰ τοῦ ἡγιασμένου αὐτῶν ἐλαίου, &c. An verò Collyrium, quod Myrepsus sect. 26. n. 13. sanctorum Anargyrorum Cosmæ & Damiani Collyrium vocat, ex ejusmodi ceris confectum fuerit, alii videant.

ΚΗΤΑΖΕΙΝ. *Subde in fine.*

Στραβοκιτάζειν, *Torvè aspicere.* Neophytus Rhodinus in Martyrio S. Neophyti, de Leone: καὶ δείχνοντας τὰ δόντια του, ἐστραβοκίταζε, καὶ ἀπὸ βάθος τῆς καρδίας του ἐμούγκριζε.

ΚΟΙΝΟΛΑΙΤΑΙ. *Ante locum Balsam. scribe.* Theodorus Patr. in Respons. ad Marcum Patr. Alex. τοὺς κοινολαΐτας, πραγματευτὰς, καὶ λοιπούς.

ΚΟΚΚΗΡΟΣ, *Coccineus*, κόκκινος. Chronicon Paschale an. 30. Constantini M. καὶ Ἀνιβαλιανὸν Ῥῆγα περιχειρισάμενος ἐνέδυσε κοκκηρὰν χλαμύδα. Occurrit præterea in libro Ἄνθος τῶν Χαρίτων.

ΚΟΛΥΒΟΝ. *In fine adde.* Vide præterea Gabrielem Philadelphiensem in tractatu περὶ τῶν κολύβων.

ΚΟΝΔΥΛΙ. *Pag.* 703. *lin.* 1. *post* &c. *adde.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 13. καὶ ὁ φιλόσοφος ἔλαβεν κονδύλιον, καὶ ἔγραψεν τοῦτο, &c.

ΚΟΝΤΟΣ, *Brevis. In fine subde.*

Κοντοπνευσί, *cum anhelitu, cum suspirio.* Vita S. Stephani jun. μετ' οἰμωγῆς μικρᾶς κοντοπνευσὶ πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν.

ΚΟΡΔΟΚΟΥΒΑ, Bulgaris, λάχανον, seu *olus* sonat. Vide Pachymerem lib. 6. cap. 3.

ΚΟΡΤΗ. In Κόμης κόρτης. *In fine adde.* ut & Michaël Monachus in Vita MS. ejusdem S. Theodori Studitæ.

ΚΟΡΤΙΝΑ. *Post locum Cyrilli, adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyr. pag. 504. παρήγγειλαν δὲ Χελσίναν τὴν πάσχουσαν μηκέτι εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν κορτίναν αὐτῆς, μὴ δὲ τοῦ λοιποῦ ὀρᾶσθαι αὐτῇ. Adde p. 506.

ΚΟΤΑ, *Juxta*, Gallis *à costé.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 26. καὶ ἐκάτζεν κοτὰ εἰς αὐτόν.

ΚΟΥΒΕΡΤΑ. *Post locum Phortii, adde.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 15. καὶ οὐδὲν ἐξέβενη ποτὲ καμίαν μέλισσα ἔξω ἀπὸ τὸ κυβέρτιν, &c.

ΚΟΥΝΙΑ, *Angulus*, Gall. *Coin.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 15. καὶ ἔσφαξεν ἕνα παιδὶ μικρὸν ὅπου ἦτον εἰς τὴν κούνιαν.

ΚΟΥΡΤΑΛΙΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Vita MS. S. Stephani jun. οἱ δὲ παράνομοι ἀνακουρταλίσαντες, &c.

ΚΥΡΙΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum pag. 388. quendam Presbyterum magnæ Ecclesiæ κυριοπρεσβύτερον vocat, ubi *Sacerdotem Domini* vertit interpres; malim, *Dominum Presbyterum.*

Λ.

ΛΑΣΑΡΟΝ. *Post locum Eumeli, adde.* Liber Miraculorum SS. Cosmæ & Damiani cap. 8. προσάπτουσιν αὐτῇ λάσαρ μετὰ γλήχωνος μίξασαι πιεῖν.

ΛΑΥΡΑΤΟΝ. *Post locum Chrysostomi, adde.* Severianus Episcopus Gabalensis in S. Crucem: καὶ γὰρ βασιλέως ἀπόντος εἰκὼν βασιλέως πληροῖ χώραν βασιλέως, καὶ προσκυνοῦσιν ἄρχοντες, καὶ ἑορταὶ νεομηνίας ἐπιτελοῦνται, καὶ ἄρχοντες ὑπαντῶσι, καὶ δῆμοι προσκυνοῦσιν, οὐ πρὸς τὴν σανίδα βλέποντες, ἀλλὰ πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ βασιλέως, οὐκ ἐν τῇ φύσει θεωρούμενον, ἀλλ' ἐν τῇ γραφῇ παραδιδόμενον. Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. Μιχαὴλ ὁ τῶν πατάξας τὰ τοῦ βασιλείας μεταχειρίζεται τὰ λάβουρα, &c.

ΛΕΟΝΚΟΡΝΟ, *Unicornis*, in libro Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 28. Λικόρνεον, cap. 32.

ΛΟΥΣΤΡΟΝ. *In Addit. adde in fine.* Certè si non est circumductio, uti vult Casaubonus, ferè existimaverim nihil aliud esse quàm quod Græci διπλῆν vocant, notam scilicet usitatam in Comœdiis atque Tragœdiis, cujus figura est trianguli obliqui sine basi, ita ut aliquatenus literam L effingat, maximè si illius situs paullo erigatur. Duplicem autem διπλῆν agnoscunt vetus Scholiastes Aristophanis in Nubibus pag. 156. & Hephestion in Enchirid. pag. 74. quarum altera ἡ ἔξω νενευκυῖα seu βλέπουσα διπλῆ dicitur figura literæ L paullo inversæ, proinde illa de qua agimus: altera ἡ ἔσω βλέπουσα, eadem etiam figura, sed situ contrario, ac alteri obverso, prior ἐπὶ τοῦ ἀντιπρρήματος, altera ἐπὶ ἐπιρρήματος ponitur, utraque ad separandas & distinguendas utrasque has Comœdiæ vel Tragœdiæ partes ita appellatas. Isidorus lib. 1. Orig. cap. 20. ubi agit de Notis Sententiarum, cujus verba huic Glossario subjecimus, varias harum διπλῶν figuras, easque ad octo exhibet, quarum prima, simplex, utramque exterioris & interioris figuram licèt diverso situ refert, easque ad *distinctiones scripturarum*, ut idem scriptor loquitur, quod etiam satis innuit Hephestion: εἰώθασι πίνυν αὐτῇ οἱ δραματοποιοὶ μεταξὺ ἰαμβείων ἐπῶν γράφειν ἑτέρῳ μέτρῳ ὅποσας ἂν στροφὰς, εἶτα πάλιν παράνωπες δι' ἰαμβείων τὸ προκείμενον, κατὰ συνέχειαν ἀνταποδιδόναι τὰς στροφὰς, ἐν δὲ ταῖς προτέραις στροφαῖς ἐπὶ τοῦ πλεύταίω κώλου, δύο τίθενται διπλαῖ, ἡ μὲν καταρχαῖς, ἔξω βλέπουσα· ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἔσω νενευκυῖα, δηλοῦντων ἡμῖν διὰ τὸ ἔσω βλεπούσης, ὅτι ἀνταποδίδοται αὐταῖς. Ubi observare licet exteriorem διπλῆν aliam sententiam inchoare. Quò igitur anni in nummis appositi, seu regni, seu imperii, ac civitatum annos spectent, quique per alphabeticos characteres Græcos exprimi solent (nam hæc nota qualiscunque sit, Græcos aliquot nummos, ac maximè Ptolemæorum spectat) distinguerentur ab exarata inscriptione, vel certè quò nihil ad hanc spectare ostenderetur, nota illa distinctionis est apposita: quæ quidem ita effingitur, ut satis indicet minimè esse literam, cùm literas numerales infrà circumducat, supernè iis interdum inferior, verbi gratiâ in Ptolemæorum nummis, LKH. LAE. ubi nemo dixerit notam hanc esse literam Græcanicam, multò minùs Latinam, qua usos Ptolemæos quisquam sibi persuaserit, ut qui Romanorum dominationem non agnoverint; cùm præterea nota illa ita efficta sit, ut διπλῆν omnino referat. Jam verò cur in Asianorum & Syromacedonum nummis anni à minore numero incipiant, docemus in Notis ad Chronici Paschalis paginam 328.

ΛΩΡΟΣ. *Post locum Achmetis, adde.* Ubi zonam auro & lapillis ornatam, *lorum* appellari satis innuit, cùm nihil aliud sit quàm longioris zonæ species: unde *segmenti* nomine donatur à Sidonio lib. 8. epist. 6. ut quod revera sit panni segmentum in zonæ latioris speciem, quomodo eæ sunt quas nos *écharpes* appellamus, quibus viri militares pectus circumcingunt. Sic autem Sidonius ubi de Asterii Consulatu: *Et illam sarranis ebriam succis inter crepitantia segmenta palmatam plus picta plus aurea oratione convenustavit.* Et Ennodius in Panegyrico Theoderico dicto, ubi de ejus Con-

sulatu, juxta Sirmondi emendationem: *Ille annus habuit Consulem, qui rem publicam non tam sollicitudine quàm opinione tueretur: quo in segmentis posito, quæ ab hostibus sumpta fuerunt arma, fremuerunt.*

M.

ΜΑ'ΚΕΛΛΟΣ. *Post locum S. Pauli, adde.* Chrysostomus in Christi Nativit. οἷα κύων ἡ Χαναναία γωνὴ τοῖς εἰδωλικοῖς μακέλλοις ἐκλείχουσα.

ΜΑΝΔΥ'ΑΣ. *Pag. 867. lin. 32. post* Monachorum. *adde.* Sidonius lib. 4. epist. 9. *Novo genere vivendi Monachum complet, non sub palliolo, sed sub paludamento.* Vide Salmasium ad Tertullianum de Pallio pag. 19.

ΜΑΡΜΑ'ΡΙΟΝ, pro Αρμάειον. Georgius Monachus in Chron. MS. cap. 120. in Augusto: διότι ὁ βασιλεὺς προσετάξατο αὐτὸν ἵνα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ βάλλη ἔσω εἰς μαρμάρειον ἐν ἐπὶ τοῦτο ᾠκονομημένον, &c. Infrà: κἀγὼ σεβένω εἰς τὸ μαρμαρεῖν. Mox κιβώτιον vocat, deinde ἀρμάειν.

ΜΑΡΜΟΥΤΖΑ͂Σ. Pachymeres lib. 4. cap. 13. ait Germanum Patr. CP. per scomma à Constantinopolitanis Μαρμουτζᾶν appellatum, voce Persica, quòd genus à Lazis & Persis duceret. Nescio an inde vox nostras *Marmouset* orta sit.

ΜΕΓΑΛΟ'ΠΟΛΙΣ. *In fine adde.* Tantùm id subdam ex Cantacuzeno lib. 3. cap. 93. qui τὴν Θεσσαλονίκην μετὰ τῆς μεγάλην παρὰ Ρωμαίοις δευτέραν πόλιν, & lib. 4. cap. 16. ἐπρόφθαλμον τῆς Ρωμαίων vocat.

ΜΕΓΙΣΤΑ'ΝΟΙ. *In fine adde.* Anonymus de Nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ὅλοις τοὺς ἄρχοντας καὶ μεγιστάνοις.

ΜΕΜΟΡΙΑ'ΛΙΟΙ. *Lin. 4. ante* Vide, *adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum pag. 524. πρὸ ὀλίγου καιροῦ συνέβη μεμοριαλλιόν τινα τῶν ἐν τῷ λιβέλλῳ σκελίῳ τοῦ φιλοχρίστου παλατίου στρατευομένων, &c.

ΜΕΡΙ'Σ. *Pag. 908. lin. 7. post* 10. *adde.* & Gabrielem opusculo περὶ τῶν μερίδων, earum scilicet quæ in sancto disco unà cum hostia consecrata reponuntur.

ΜΕΣΟΘΙΝΙ͂ΤΑΙ, *Isthmi incolæ quivis, qui inter utramque maris ripam habitant.* Pachymeres lib. 4. cap. 27. ἦν γὰρ τὸ Παφλαγονικὸν πολύ τε καὶ μέγιστον, ὃν δὲ ἐξ ἁλιζώνων πλεῖστον, καὶ τὰ εἰς πόλεμον ἀγαθὸς, οὓς καὶ μεσοθινίτας ὁ κοινὸς εἴποι λόγος. Ita utitur Gregoras.

ΜΕΣΟ'ΣΤΥΛΟΝ. In L. 26. §. 3. Cod. de Episcop. audientia, μέσοις τῶν κιόνων τόποις, uti Zeno loquitur in Constit. τὰ δὲ μεσόστυλα ὡς ἂν δοκιμάσειεν ὁ τῆς πόλεως Επαρχος διανέμεσθαι, &c.

ΜΕΤΑΝΟΙ'ΑΙ, *Corporis*, &c. *Lin. 17. post* quæ, *adde.* ἐδαφιαίαι μετανοίαι, Gabrieli Philadelphiensi in Apologia pro Ecclesia Orientali, &c.

ΜΕΤΟΥΣΙΩ'ΣΕΩΣ, seu *Transsubstantiationis* vox quando primùm inducta, vide apud Ricardum Simonem in Notis ad Gabrielem Severum Archiepiscopum Philadelphiensem pag. 105. & seqq.

ΜΙΓΑ'Σ. *In fine adde.* Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. αὖθις δὲ ἐκεῖθεν μοναστῶν καὶ μιγάδων πάμπολλα συνήγετο πλήθη.

ΜΙΤΑ'ΤΟΝ. *Lin 9. adde.* Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ fol. 28. & 29. Cod. Reg. τοῖς ὁμοροῦσι μέρεσι τὰ λεγόμενα Λάκκου μιτάτα. Infrà: καὶ καταστκηνοῖ εἰς τὰ λεγόμενα Κελκεπίας.

ΜΟΣΧΟΜΥΡΙ'ΖΕΙΝ. *Adde in fine.* Anonymus de Nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: καὶ ἐφάγασιν τὰ μῆλα· ἡ δὲ Θεοδώρα ἐμοσχομύριζε, καὶ ἐφύλαξεν τὸ.

ΜΟ'ΣΧΟΣ. *Adde in fine.*

ΜΟΣΧΑ'ΤΟΝ. Anonymus in Miracul. sanctorum Anargyrorum pag. 458. ὁ δὲ ἔνδοξος τοῦ Θεοῦ θεράπων κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ὡς μαζίον μοσχάτου, &c.

ΜΠΡΟΣΤΑ'. *Adde in fine.* Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 24. καὶ διαβαίνοντα παρὰ μπροστά, &c.

N.

ΝΑΕ'ΛΗ. Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 2. de Invidia: καὶ ἠμπορεῖ να ὁμοιάσῃς τὴν ζήλιαν εἰς τὸ ναέλην ὅπου ἔναι πόσῳ ζηλιαρικὸν, ὅταν ἴδῃ τὰ πουλία που να παχύνουν εἰς τὴν φωλέαν τε, κρύβ με τὸ μύτην τε εἰς τὰ πλευρὰ διὰ να πνίγουν τὰ πουλία τε.

ΝΑ'ΡΘΗΞ. *Pag. 986. post locos ex Paracletico, adde.* Liber Miraculorum SS. Anargyror. cap. 17. οὐκ ἐτόλμησεν ἔσωθεν τοῦ ἐνδόξου καὶ ἀδελφικοῦ τῶν ἁγίων τούτων οἴκου ἑαυτὸν ἀνακλῖναι, ἀλλὰ πρὸς τῷ ἔξω νάρθηκι.

ΝΗΣΤΕΙ'ΑΙ. *In fine, ante* Vide, *adde.* De quatuor porro Græcorum Jejuniis sic loquitur Theodorus Patr. (vixit is an. 1203.) Respons. 55. ad Marcum Alexandr. Patr. MS. Εξ ἀνάγκης προσγυῶνται νηστεῖαι πρὸ τῶν δ'. ἑορτῶν, ἤγουν τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Αποστόλων, τῆς γεννήσεως καὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῖς κοιμήσεως τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλὴν ἑπταημέρου· μία γὰρ τεσσαρακονθήμερος νηστεία ἐστὶν ἡ τοῦ ἁγίου καὶ τῆς μεγάλου Πάσχα. εἰ δὲ τις καὶ πλέον τῶν ζ'. ἡμερῶν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων Αποστόλων, καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ νηστεύῃ, ἢ ἑκοντὶ, ἢ ἀπὸ κτητορικοῦ τυπικοῦ συνωθούμενος οὐ κατακριθήσεται. ὅπως δὲ διὰ τὸ ἑκάστης τούτων τῶν δ'. ἑορτῶν ἑπταήμερον νηστείαν ἐξ ἀνάγκης νηστεύειν ὀφείλομεν ἐδηλώθη ἐν τῷ γεγονότι παρ' ἡμῖν χάριν τούτου συνοδικῷ τόμῳ, οἱ γοῦν μὴ νηστεύοντες πρὸ ἑκάστης τούτων τῶν ἑορτῶν κατὰ τὰ παντα ἀπαραίτητον, δι' ἐπιτιμίων μεγάλων διορθώσονται. Hæc autem scribebat Alexio Angelo imperante, mense Febr. 16. anno Chr. 1203. ut innuit Respons. 1.

ΝΟΜΑΡΕΙ'ΤΗΣ, *Olitor*, seu λαχανία φυτεύων, in Opusc. de Apostolorum patria, edito post Chronicon Paschale.

Ξ.

ΞΗΡΟ'ΛΟΦΟΙ, *Monachi*, de quibus ita Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. εὐχ ἥκιστα δὲ παρὰ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν λεγομένων ξηρολόφων ἀμοιβαδὸν ἐφθακὼς τοῖς ὁμοροῦσι μέρεσι τὰ λεγόμενα Λάκκου μιτάτα.

O.

ΟΙ'ΚΟΝΟΜΙΚΗ'. *Adde in fine.* Abbo Floriac. in Epist. 409. *Quapropter, venerabilis in Christo frater, non declamatoriè, sed dispensatoriè tibi persuadeo, quem diligo, ne credas subornatis testibus*, &c.

Ο'ΜΟΙΑΣΤΗ', *Similiter*, ὁμοίως, in Glossis Græcobarbaris.

Ο'ΜΠΛΗ'. Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 21. de Leone: πάντοτε σὰν κοιμᾶται τὰ μάτιά τε ἀκίνητα, καὶ ἂν ἴσως οἱ κυνηγοὶ διὰ να τὸ κυνηγήσουν, αὐτὸ εὐθὺς ἐγνώρισε τοῖς, καὶ τότε ἐκεῖνο διὰ να μηδὲν εὕρουν ταῖς ὄμπλαις αὐτοῦ σκεπάζει ταῖς με τὸ ὀράν αὐτοῦ, καὶ τὸ τέλος ἀνέβη, &c.

ΟΜΦΑ'ΛΙΟΝ. *Post locum Pauli Silentiarii, adde.* Epigramma εἰς ἀσπίδα ἔχουσαν τοῦ Χριστοῦ τὴν γέννησιν, lib. 4. Anthol. cap. 24.

> Ω πόσον εὐήθης ὁ ζωγράφος, ὅττι χαράσσει
> Κοίρανον εἰρήνης ἀσπίδι κηπόμενον.

Ο'ΡΑ', pro οὐρὰ, *Cauda.* Ανθος τῶν Χαρίτων cap. 12. ἡ μέλισσα βαστᾷ τὸ μέλι εἰς τὸ στόμα, καὶ τὸ κεντρὶ εἰς τὴν ὀράν. Ita cap. 13. 21.

Ο'ΡΜΑ'ΖΕΙΝ. *Post locum ex Assisis, adde.* Ano-

nymus de Nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ: καὶ ἠρώτησεν τας ἐὰν τελοιῦ να ὁρμαδειῦ μεγιςάνων ἡοὺς καὶ ςρατηγῶν.

ΟʹΤΙ. *In fine scribe.* Sed &

Οὐ consueverunt inferioris ævi Græci præfigere orationibus quibusvis directis, cùm eæ in narrationibus describuntur, quemadmodum passim occurrit in Chronico Paschali, ubi in editione Regia ita observavimus, ut hæc vox intra duas virgulas includeretur, ut supervacanea, ne lector in hisce rudis hanc ad scriptionis sensum aliquid conferre existimet.

ΟΥΡΑΝΙʹΑΝ, à Nautis meteorum illud quod nos vulgò *S. Elmum* dicimus, sua ætate appellatum scribit Olympiodorus.

ΟʹΨΑΡΟΝ. *In fine adde.*

Σκυλλόψαρος, piscis *Galeus Canis* appellatus, *Canicula* Plinio. Vide Rondeletium lib. 13. de Piscibus cap. 5.

Γαϊδερόψαρος, piscis marinus, quem Latini *Mustellam* vocant, apud Rondeletium lib. 9. de Piscibus marinis cap. 15.

Π.

ΠΑΛΑΙΟʹΝ, seu τὸ Παλαιὸν, *Vetus Testamentum*, semel ac iterum in libro Ἄνθος τῶν Χαρίτων.

ΠΑΠΙʹΑΣ, *Pater. In fine adde.* Liber Miracul. SS. Anargyrorum cap. 12. λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθε, κύριε παπία, &c.

ΠΕΡΙΔΙΑʹΒΑΣΙΣ, *Festum*, vel *Convivium solemne.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 21. de Sansone: καὶ μίαν ἡμέραν κάμνοντας ἐκεῖνοι μίαν μεγάλην περιδιάβασιν, ἔσυραν αὐτὸν εἰς τὸ πέμπος, &c.

ΠΕΡΙΧΥʹΤΗΣ. *In fine adde.* & librum Miracul. SS. Anargyrorum, mirac. 12.

ΠΕΤΡΙʹΤΗΣ. *Adde in fine.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 30. καὶ ἠμπορεῖ νὰ ὁμοιάσῃ τὴν ἀλαζόνειαν εἰς τὸν πετρίτην, ὅτι πάντα θέλει να φαίνεται να ἀφεντεύῃ πᾶσα ὄρνεον· καὶ εὑρίσκονται πετρίταις ὅπου καταπιάθησαν να σκοτώσουν τὸν ἀετὸν, ὅπου εἶναι βασιλεὺς τῶν ὀρνέων, καὶ ὅπου ὁ πετρίτης ποιεῖ τὴν φωλέαν τε δέρνη ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκεῖνος τὸν γύρον, καὶ ποτὲ οὐδὲν ἀφήνει κανένα ὄρνεον διαπεράσῃ ἐκεῖ.

ΠΕΥʹΤΕΙΝ, pro πίπτειν, *Cadere*, in libro Ἄνθος τῶν Χαρίτων.

ΠΙΝΑʹΡΑ, *Talpa.* Ἄνθος τῶν Χαρίτων cap. 20. καὶ ἠμπορῆ να ὁμοιάσῃς τὸ ψεῦδος εἰς τὴν πινάραν, ὅπου οὐδὲν ἔχει μάτια, καὶ πάντοτε ὑπάγει κάτω τῆς γῆς, &c.

ΠΛΑΓΙΑʹΣ, *Locus campestris ad maris littora*, vulgò *Plage.* Vita MS. S. Stephani jun. ἦν ἰδεῖν χορὸν ἀσκητῶν ἐκ τῶν πέριξ ὀρῶν, βουνῶν τε καὶ πλαγιάδων, καὶ ναπῶν συντρέχοντες. Vide in Τοιχίζειν.

ΠΟΔΕʹΑ. *Post locum Vopisci, adde.* Et Pausanias in Achaïcis pag. mihi 230. ἀγνοῦσι δὲ Εἰλειθυίας ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον, καὶ ἡ Εἰλειθυία ἐς ἄκρους ἐκ κεφαλῆς τοὺς πόδας ὑφάσματι κεκάλυπται λεπτῷ, ξόανον πλὴν προσώπου καὶ χειρῶν ἄκρων καὶ ποδῶν.

ΠΟΥʹΛΒΙΝΟΝ. *Post locum Arriani. adde.* Casaubonus legendum putat πύλαππι. Illum vide ad Persii Sat. 1. pag. 62.

ΠΡΙʹΒΑΤΟΝ. *Post locum Harmenopuli, adde.* Et liber Miraculorum SS. Anargyrorum cap. 12. pag. 388.

ΠΡΟΔΟΥΛΕΙʹΑ. *In fine ante* Vide. *adde.* Occurrit etiam in Lege 26. §. 3. Cod. de Episcop. audientia, ubi consulendus Fr. Pithœus.

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕʹΝΑ. *Adde in fine.* Extant apud Theodorum Patr. in Responsionibus ad Michaëlem Metropolitam Pentapoleos in Cod. Reg. Observationes variæ, de origine Missæ Præsanctificatorum, ac ejus usu.

ΠΥΡΣΟΛΑʹΤΡΑΙ. Vide Pachymerem lib. 8. cap. 12.

ΠΡΩΤΟΑΠΟΣΤΟΛΑʹΡΙΟΣ, Dignitas, seu Munus Ecclesiasticum in Clero Palatino, quo donatus legitur Georgius Cyprius antequam Patriarcha Constantinopolitanus fieret, apud Pachymerem lib. 7. cap. 14.

Ρ.

ΡʹΑΒΟΥʹΛΙΟΝ. *Post hanc vocem adde.* In Indice librorum Græcorum in Cod. Reg. ita laudatur, τὸ καλούμενον Περσὶ ῥαβούλιον, ἤτοι ψαμμομαντεία, id est *divinatio per arenas.*

ΡʹΑʹΓΙΟΝ, species aranei, seu φαλαγγίου, de qua sic Constantinus à secretis MS. cap. 119. ῥάγιον δὲ οὕτω προσαγορεύεται· πόδας ἔχει ἐξ ἑκατέρου μέρους σμικροτάτους· τὸ δὲ σόμα ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἔχει.

ΡʹΑʹΖΙΚ, *Nardum.* Constantinus à secretis MS. ἑψήτω τὸ ἔλαιον τοῦ ῥάζικ. Infrà: ἢ ςαλαξάτω εἰς αὐτὸ ναρδέλαιον, ἢ τοῦ ῥάζικ.

Σ.

ΣΚΥʹΦΗ, pro σκύφος, *Scyphus.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyrorum pag. 416. ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἀγαγὼν σκύφην καὶ σπόγγον, καὶ δὶς τὴν σκυφην γεμίσας, ἐκάθηρε τοὺς πάντας τόπους.

ΣΟΛΑʹΡΙΟΝ, *Solarium.* τὰ καλούμενα σολάρια, in Lege Zenonis §. 5. Cod. de ædific. privat.

ΣΤΑʹΣΕΙΣ, *Divisiones*, &c. *Post locum Gerontici, adde.* Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ ex Cod. Reg. ἀδελφῶν ἀρξαμένων τῆς ψαλμῳδίας τοῦ Ἀμώμου, καὶ φθασάντων ἐν τῷ ςίχῳ τῆς δευτέρας ςάσεως τῷ λέγοντι, Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου, &c.

ΣΤΟΥʹΠΠΑ. *Post loc. ex Vita S. Auxentii adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyror. pag. 410. ζητήσαντες πίνων τὸν λύχνον τοῦ αὐτοῦ κηελαίου, εὗρον αὐτὸν μὴ ἔχοντα τὴν ἰδίαν ςούππαν. Occurrit alibi pag. 406. 408. &c.

ΣΥΓΧΩΡΟΧΑʹΡΤΙΟΝ. *Pag.* 1475 *lin.* 6. *scribe.* Adde Pachymerem lib. 4. cap. 25. ubi ritum in absolutione Michaëlis Palæologi servatum pluribus describit.

ΣΥΜΠΕʹΝΘΕΡΟΣ. *Lin.* 14. *ante* Adde, *scribe.* Hieremias Patriarcha in Exposit. MS. graduum cognationis & affinitatis: ἡ συγγένεια διαιρεῖται εἰς ἑ. πρώτην τὴν ἐξ αἵματος, δευτέραν τὴν ἐξ ἀγχιστείας, ἤγουν κοινῶς λεγομένης συμπενθερείας, τρίτην, τὴν ἐκ τριγενείας, συμπενθερείαν ἔσαι καὶ αὐτήν, &c.

ΣΧΗ͂ΜΑ. *Pag.* 1507. *lin.* 6. *post* &c. *adde.* Gregoras lib. 3. Hist. cap. 6. de Theodoro Lascari juniore Imp. ἀπαλλαξάμενος προθύμως τὸ σχῆμα μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς ἐς τὸ μοναδικὸν τελώνιον. Vide quæ ad hunc locum annotamus.

ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟʹΣ, *Disertus. Post locum Macarii, adde.* Liber Miracul. SS. Anargyror. cap. 9. συνέβη ἵνα τὸν ἐπιςήμην δῆθεν σχολαστικόν, &c.

ΣΩΛΗʹΝ. Anonymus in Miracul. SS Anargyr. pag. 458. μείνας πίνων, καὶ κατὰ τὸ σύνηθες κοιμηθεὶς πρὸς τῷ ἁγίῳ θυσιαςηρίῳ, θεωρεῖ ἕνα τῶν ἁγίων ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ θυσιαςηρίου, καὶ βλέψαντα μὲν εἰς αὐτὸν, μηδὲν δὲ τὸ συνόλον εἰπόντα αὐτῷ, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ λεγομένου σωλῆνος ἐπὶ τὸ κύκλιον τοῦ Ἀμβωνος, εἶτα μετὰ μικρὸν ὑποστρέψαντα, καὶ ἐν τῷ θυσιαςηρίῳ εἰσελθόντα. Ubi interpres σωλῆνα, *soleam* vertit, idque locus postulat.

Τ.

ΤΕʹΜΠΛΟΝ. *Adde in fine.* Nescio porro an ejusmodi templum intelligatur apud Pachymerem lib. 3. cap. 3. ἐπιφερόμενος καὶ σπιωκὴν νεὼ ἐκ πι-

πλων σιδαρῶν μεθέξεως, ταῖς δὲ γε τῶν ἁγίων μορφαῖς χρυσοῦ πεποιημένας ἔχοντα, σταυροῖς καὶ χοίνοις ἐρηρεισμένας, καὶ ἄγια σκεύη πολύτιμα κατὰ χρείαν τῆς ἱερᾶς θυσίας.

ΤΖΑΜΑΝΤΟΥ'ΡΟΙ cur dicti quidam è Lascarica gente apud Pachym. l. 1. c. 21. 27. nondum didici.

ΤΡΙΣΑ'ΓΙΟΝ. *Adde in fine.* Τεισάγιον in Lychnico cantari solitum testatur liber Miraculorum SS. Anargyr. mirac. 7. τὸ λυχνικοῦ γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν ἐπιτελουμένου, καὶ τὸ τρισαγίου κατὰ τὸ σύνηθες λεγομένου, &c.

ΤΡΙΩ'ΔΙΟΝ. *Ante* Ut porro, *adde.* Triodiorum Quadragesimæ à S. Theodoro scriptorum meminit Michaël Monachus in illius Vita MS. ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς ἐνεστήκει, παρασκευὴν ἐποιεῖτο τῆς κρατούσης παρ' ἐμοὶ τάξεως, ἐν τῇ πρὸς Θεὸν δοξολογίᾳ περιβαλλόμενος τὰ τριώδια τοῦ ἁγίου Πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ψάλλεσθαι, καθὼς ἦν ἔθος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων.

Υ.

ΥΔΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ. *Adde in fine.* Michaël Monachus in Vita MS. S. Theodori Studitæ: θρυλλούντων ἐν πᾶσι τῶν, καὶ πρὸς τῶν ὑδάτων καὶ ὑδροστατῶν ἐπικομένων, &c. Infrà: καὶ τὴν τοῦ ὄχλου ὧδε κἀκεῖσε περιδρομὴν, καὶ τῶν σιφώνων κατὰ τόπους περιδρομήν, &c.

Φ.

ΦΑΝΤΙ'ΖΕΣΘΑΙ. *Lin.* 2. *scribe.* Theodorus Patr. in Respons. ad Marcum Patriarcham Alexandr. λαϊκὸς ἐὰν φαντισθῇ ἀξιωθείη, αὐθήμερον τῆς τῶν θείων ἁγιασμάτων μεθέξεως, &c.

ΦΑΣΚΙ'Α. *In fine adde.* Anonymus in Miracul. SS. Anargyr. pag. 476. καὶ εἰπεῖν μηδὲν τὸ λοιπὸν ἔχειν κακὸν ἐκ τῆς νόσου, ἀλλὰ τὸ φασκιῶσθαι αὐτὸν παρ' αὐτῶν καθ' ὅλου τὸ μέρους ἐκείνου.

ΦΕ'ΡΕΙΝ. *Adde in fine.* Cæterùm hac notione voce *adferre*, pro *adducere*, usus est Lactantius de Mortib. persecut. n. 21. *Habebat ursos ferociæ ac magnitudinis suæ simillimos, quos toto imperii sui tempore elegerat: quoties delectari libuerat, horum aliquem adferri nominativè jubebat.*

ΦΙΛΟ'ΧΡΙΣΤΟΣ. Anonymus in Miracul. SS. Anargyr. ταύτην συνέβη καταλαβοῦσαν τὴν βασιλίδα ταύτην καὶ φιλόχριστον πόλιν. Ita p. 510. Φιλόχριστον παλάτιον p. 524.

ΦΛΑ'ΜΜΟΥΛΟΝ. *Lin.* 27. *ante* Occurrit, *adde.* Hîc porro licet emendare vocem in Anonymo Valesiano post Ammianum pag. 472. 1. edit. ubi pro *flamininia jussit auferri*, legend. *flammula.*

Χ.

ΧΡΟ'ΝΟΣ. *Post locum Annæ, adde.* Anonymus de animalium proprietate, de Vulture:

Χαίνων γὰρ ἀντίπτερος ὕψει πρὸς νότον
Συλλαμβάνει τὸ πνεῦμα, καὶ τρίτου χρόνου
Σφῦς ἐθεὶς πτερωτοὺς ἀπὸ μήτρας ἐξάγει.

Hæc etiam addi velim in Præfat. n. XV. *lin.* 13. *post,* obtineret. Specimen nempe aliquod dominationis in eo semper posuere Principes, ut apud sibi subditas gentes lingua imperantis, quoad fieri licuit, sin verò in Palatio saltem, usurparetur; adeo ut nemo ferè extiterit ex Proceribus & Aulicis, qui hanc apprimè callere necesse non habuerit, cùm qui versari cum Principe, ac illius frui consuetudine, vel sacris interesse vellet consiliis, hac apprimè esse debuerit instructus: contrà qui hanc nesciret, ab aula abstinere cogeretur: quod in Anglia & Sicilia, ex quo Normannis nostris paruerunt, sæpe accidisse notavimus in Præfat. ad Gloss. med. Lat. n. XVII. XVIII. XIX. Sed & neque aliter obtinuit in priorum Byzantinorum Augustorum Palatiis, in quibus, ut attigi, Latinus semper viguit sermo, cujus ea tum erat prærogativa, ut Libanius in libro de Fortuna sua, vereri se dixerit, ne Græcus omnino extingueretur, cùm iis duntaxat qui Latinam linguam callerent, honores solerent deferri. Neque alia est Chrysostomi expostulatio, in sermone ad fidelem patrem: ὁ δεῖνα, inquit, τὴν Ἰταλῶν γλῶσσαν ἐκπαιδευθεὶς, ἐν τοῖς βασιλείοις ἐστὶ λαμπρὸς, καὶ πάντα ἄγει καὶ φέρει τὰ ἔνδον, *ille linguam Italicam accuratè edoctus in aula vehementer floret, atque in ea pro libito suo cuncta administrat.*

Ibid. lin. 22. *post,* conscripsit, *adde.* Antecessorum suorum exemplo, qui Leges suas non alia quàm Romana lingua scribi, atque adeo Beryti in Syria doceri voluerunt: qua de postrema re extat insignis locus apud Gregorium Thaumaturgum in Laudatione Origenis. Id porro à successoribus &c.

Et n. XXI. *lin.* 16. *post,* existimarent, *adde.* Certè jam à temporibus ipsius Galeni barbara ista plantarum vocabula invaluerant, quibus ipsi Medici, in eruditionis fortè specimen scripta sua conspergebant, variis earum apud exteros receptis nominibus recensitis, quod ille non probat, illos acriùs vellicans, qui τὰ πολλὰ τῶν βοτανῶν ὀνόματα Αἰγυπτιακὰ καὶ Βαβυλώνια, καὶ ὅσα τινὲς ἰδίως ἢ συμβολικῶς ἐπ' αὐταῖς ἔθεντο, & qui πλῆθος ὀνομάτων ἐφ' ἑκάστῃ βοτάνῃ μάτην περιέθεντο. Quibus, ni fallor, verbis scriptorem fortè illum, quem Interpolatorem Dioscoridis passim in hoc nostro Glossario appellamus, aut Pseudo-Apuleium carpit, siquidem ante Antoniniana tempora ii vixerint.

Finis Appendicis ad Glossarium mediæ Græcitatis.

NOTÆ
SENTENTIARUM, MATHEMATICÆ, ASTRONOMICÆ, CHYMICÆ, IATRICÆ,
Quæ apud Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis occurrunt, earumque explicatio.

CUM in Præfatione ad Glossarium mediæ & infimæ Græcitatis quædam à nobis allata sint de Notis, quibus passim insperguntur libri Artis sacræ, seu χυμείας, & absque prævia interpretatione quid illæ sonent, vix quispiam assequatur; quin gratum acceptumque futurum sit, istius maximè disciplinæ studiosis, mihi dubium non fuit, si quæ in id argumentum hactenus inedita servant Græci Codices Regii, hujusce operis Appendici, instar παρέργου, adnecterentur. *Sect. 22.* *Cod. 3068. 3178. 3184. 3185. 3500.*

Ac hisce quidem Græcanicis Notis, alias à Latinis scriptoribus Chymicis usurpari solitas ex Osualdi Crollii Basilica Chymica subjecimus, ne quid in hocce genere studii Lector desideret. Neque enim mihi verendum existimavi, ut cum eodem scriptore in Præfatione ad illud ipsum opus, loquar, ne in me insurgant secretiores isti Philosophi Hermetici, conquerentes injuriam sibi fieri, si illa quæ alto silentio hactenus compressa fuerunt, tam subitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur. Fractorem igitur, per me licet, sigilli Chymici appellent, quòd mystico Pythagorico silentio minimè initiatus, & Hippocraticæ legis immemor, τὰ ἱερὰ ἱεροῖς, arcana chymica in umbrarum & invidiæ carceribus hactenus detenta liberem, liberataque è vinculis tandem communicem posteritati.

Chymicis, Notas alias compendiarias, quibus utuntur Mathematici in designandis Planetis, Signisque Zodiaci non modò adjunximus, tametsi ubique occurrant, sed & illas minùs obvias ac tritas, quibus Astronomorum pleni sunt scripti præsertim codices, quas in designandis Syderum affectibus, vel in artis peculiaribus, atque adeo vulgaribus subinde exprimendis vocibus adhibere solent, seu quòd harum sæpius recurrentium sectari compendia, seu quòd scientiæ ejusdem arcana, ut sua Chymistæ, ænigmatis quodammodo contegere in animo habuerint: quæ sanè Astronomorum mens semper videtur fuisse. Hinc Julius Firmicus Mavortium Paulinum Proconsulem, cui libros suos de Mathesi nuncupat, compellans: *Tu verò*, inquit, *præcedenti admonitione conventus, ac religiosâ jurisjurandi auctoritate commonitus, hos libros puro animo, purâque mente custodi, ne imperitis & sacrilegis auribus scientia istius operis intimetur. Celari enim & abscondi plurimis tegumentis natura Divinitatis ab initio voluit, ne omnibus facilis esset accessu, neve cunctis patefacta majestatis suæ origine panderetur.* Ejusmodi nempe fuit veterum, ac Ægyptiorum præsertim, à quibus illa manavit, disciplina, quique, ut ait Clemens Alexandrinus, τὴν τῶν γραμμάτων μέθοδον, quam ἱερογλυφικὴν vocabant, ἧς ἡ μὲν ἐστι διὰ τῶν πρώτων στοιχείων κυριολογική, coluere, cùm οὐ τοῖς περιτυχοῦσι, οὐδὲ μὴν βεβήλοις, τὰ παρὰ σφίσιν μυστήρια committerent. Habebant enim figuras, quibus Solem, ejusque ad Austrum vel Septentrionem accessum, ac æquinoctialem vel obliquum; Lunam pariter, variasque ejus mutationes denotarent: hac ratione τὰ μὲν ἀρχὰς τῶν πραγμάτων ἀποκρύψαντες, τὴν δὲ ἀλήθειαν αἰνίγμασι καὶ συμβόλοις, ἀλληγορίαις τε αὖ καὶ μεταφοραῖς, καὶ τοιούτοισι τρόποις παραδεδωκότες. Sed & Græcos Philosophos similibus usos ἐπικρύψεσι tradit idem scriptor, maximè in divinis, τὰ αὐτῶν δόγματα τοῖς μύθοις καταχώσαντες, ὥστε μὴ εἶναι ἅπασι δῆλα, ab iis τοὺς ἀμαθεῖς arcentes. *Lib. 8. cap. 32.* *Lib. 5. Stromat. pag. 556. 566. 567. 568. 575.*

Hæc porrò characterum compendia, seu monogrammata, vel rerum quas illa exprimunt, appellationes spectant, vel μορφώσεις, seu figuras. Quippe, verbi gratiâ, Syderum seu Planetarum nomina literis initialibus, iisque implexis designare solent: ut Saturnum seu Κρόνον, per K cum ρ. Jovem, qui Græcis Ζεὺς dicitur, per Z. Martem, qui Θοῦρος, per Θ. Venerem, quæ Φωσφόρος, per Φ. Mercurium, qui Στίλβων, per S Latinum cum T. Ex quibus patet omnino hæcce monogrammata à Græcis Astronomis primùm manasse, licèt iis utantur & Latini. Solem verò & Lunam, ut & XII. Zodiaci Signa, ex eorum Syderum figuris utcumque adumbrarunt, ut observatum pridem à Salmasio.

In Plinianis Exercit. p. 1235.

Ejusdem præterea generis ferè sunt Notæ in Astronomorum scriptis, quæ rerum interdum figuras, interdum & crebriùs vocabulorum implexos characteres, & in monogrammatis formam compactos exhibent: quarum significationes, cùm nedum mihi compertum sit, an ab istius scientiæ cultoribus hactenus traditæ sint, tum ex Codice Regio manuscripto, tum etiam ex Scheda Angeli Politiani manu descripta, hîc exhibere curavimus; in qua non modò Astronomica designantur, sed etiam alia vocabulorum compendia, quæ Græci σημεῖα vocant. At cùm Scheda illa literis minutioribus & pene fugientibus, ne dicam subinde illegibilibus, exarata sit, veniam dabit eruditus Lector, si alicubi fortasse titubaverim, & ubi divinationi locus non fuit, lacunæ relictæ sint, à doctioribus explendæ.

Cod. 1843. fol. 154.

Hisce memoratis Græcas alias præfiximus, tum ex Epiphanio, tum ex Isidoro, quas Sententiarum vocat idem Isidorus, quòd ex iis quædam mediam ætatem spectent, ut sunt illæ quas Libris sacris apponi solere iidem scriptores observant, cùm cæteras fermè apud Græcos veteres, Comicos præsertim, in usu fuisse palam sit, de quibus fortè extitit liber Suetonii laudatus à Suida in illius vita, περὶ τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις σημείων.

Ne denique in hocce genere argumenti quidpiam quod medii istius ævi scriptoribus incumbenti negotium facescere queat, minusque intelligenti enucleandum relinquatur: Notas præterea exhibemus, quibus usos Græcos Medicos in designandis aliquot corporis partibus docet suprà laudatus Salmasius, ut & alias in mensuris & ponderibus exprimendis: tametsi postremarum istiusmodi Notarum significationes & figuræ passim prostent apud Dioscoridem, Cleopatram in Cosmeticis, Galenum, Paulum Æginetam, aliosque ejusce artis Interpretes, ut & in Codicibus Regiis, ex quibus quædam subinde delibavimus; quod quidem eò præstitimus, quòd ex ponderibus & mensuris apud ejusce linguæ Medicos receptis, quædam extent vocabula à Latinis petita, & in Græcam linguam utcumque transformata, notis etiam aliis quàm apud Latinos expressa: cui rei firmandæ locos aliquot ex Galeno in hocce Glossario descripsimus. Ea porro omnia qualiacumque sint, cùm mediam saltem Græcitatem, cui illustrandæ potissimùm in hacce lucubratione insudamus, spectent omnino, minimè omitti debere censuerunt viri eruditi, quorum consiliis lubenter manus dedimus.

In λίτρα & ξέστης.

Sunt denique figuræ quædam, characteresque alii unciarum seu ponderum, quibus utuntur non modò Medici, sed etiam Computistæ Latini; de quibus quidem notis sat multis egit Hrabanus Maurus in Libro de Computo, quem nuper edidit V.C. Stephanus Baluzius, ubi ille sic ait: *De unciarum quoque divisione, quæ non minùs temporibus, rebusque aliis, quàm nummis est aptanda, non ignobilis contentio est: quibus quia dispersè passim Historia, & ipsa sacra Scriptura utitur, nomina pariter & figuras earum paucis adfigere curavimus.* His demùm descriptis, subdit: *Hæc inquam ponderum vocabula, vel characteres, non modò ad pecuniam mensurandam, verùm quævis corpora sive tempora dimetienda conveniunt.* Has autem figuras, quæ subinde occurrunt apud Joannem de Partibus in Notis ad Alexandrum Iatrosophistam, & alios fortean medii ævi Latinos Medicos, hîc consultò omisimus, tum quòd nihil commune habeant cum Græcanicis ac barbarogræcis scriptoribus, tum etiam quòd harum notitiam ex hocce opusculo haurire cuivis liceat.

Lib. 6. Miscellan. ex Cod. Colb. 240.

Vide Gloss. med. Lat. in FF.

NOTÆ SENTENTIARUM.

Ex Isidoro lib. 1. Orig. cap. 20.

UÆDAM Sententiarum Notæ apud celeberrimos Auctores fuerunt, quasque antiqui ad distinctionem scripturarum carminibus & historiis apposuerunt. Notæ autem versibus apponuntur numero XXVI. quæ sunt nominibus infrà scriptis.

※ Ἀστερίσκος apponitur in iis quæ omissa sunt, ut illuscescant per eam notam, quæ deesse videntur. *Vide Marium Mercatorem pag. 159. edit. Baluzianæ.*

— Ὀβελὸς, i. virgula jacēs, apponitur in rebus vel sententiis superfluè iteratis, sive in iis locis ubi lectio aliqua falsitate notata est, ut quasi sagitta jugulet supervacua, atque falsa cōfodat. Sagitta enim græcè ὀβελὸς est.

Ὀβελὸς supernè appunctatus ponitur in iis de quibus dubitatur utrùm tolli debeant, nec ne.

÷ *Limniscus*, id est virgula inter geminos punctos jacens, apponitur in iis locis, quæ sacræ Scripturæ interpretes eodem sensu, sed diversis sermonibus, transtulerunt.

Ἀντίγραφος, cum puncto apponitur, ubi in translationibus diversus sensus habetur.

※— Ἀστερίσκος cum obelo: hac propriè Aristarchus utebatur in iis versibus qui non suo loco positi erant.

Γ Παράγραφος, ponitur ad separandas res à rebus quæ in connexu concurrunt, quemadmodum in catalogo loca à locis, & regiones à regionibus, in agone præmia à præmiis, certamina à diversis certaminibus separantur.

Positura, est figura Paragrapho contraria, ideo sicut formata: quia sicut ille principia notat, ita ista fines à principiis separat.

Κρυφία, circuli pars inferior cum puncto ponitur in iis locis, ubi quæstio dubia & obscura aperiri vel solvi non potest.

Ↄ Ἀντίσιγμα, ponitur ad eos versus quorum ordo permutandus est, sicut & in antiquis auctoribus positum invenitur.

Ἀντίσιγμα cum puncto, ponitur in iis locis ubi in eodem sensu duplices versus sunt, & dubitatur qui potiùs eligendus sit.

> Διπλῆ, hanc Scriptores nostri apponunt in libris Ecclesiasticorum virorum, ad separanda vel demonstranda testimonia sanctarum Scripturarum.

Διπλῆ περιεστιγμένη, vel περιεστικὴ. Hanc primus Leogaras Syracusanus apposuit Homericis versibus ad separationem Olympi à Cœlo.

Διπλῆ περιεστιγμένη, id est cum geminis punctis. Hanc antiqui iis apponebant, quæ Zenodotus Ephesius non rectè adjecerat, aut detraxerat, aut permutaverat. In iis nostri eā usi sunt.

Διπλῆ ὠβελισμένη, interponitur ad separandas in Comœdiis vel tragœdiis periodos.

Διπλῆ versa ὠβελισμένη, quoties Strophe & Antistrophus infertur.

Διπλῆ adversa cum obelo ad ea ponitur quæ ad aliquid respiciunt, ut, *Nos ne tibi fluxas Frygiæ res vertere fundo Conamur, nos an miseros qui Troas Achivis Objecit.*

Διπλῆ supernè obelata ponitur ad conditiones locorum ac temporum personarumque mutatas.

Διπλῆ recta & adversa, supernè obelata, ponitur finito loco suo monade significante similem sequentem quoque esse.

Κεραύνιον, ponitur quoties multi versus improbantur, nec per singulos obelantur: Κεραυνὸς enim Fulmen dicitur.

Χρήσιμον, hæc sola ex volūtate cujusque ad aliquid notandum ponitur. *Hæc porrò nota apponi solebat Epistolis Formatis in fine, ut ex Papia docemur, hisce verbis:* Chrismon autē hujusmodi effigiabitur specie. *Ubi legendum* chrisimon, *ut apud Isidorum, non* χρίσιμον, *ut præfert editio.*

Id est Fortis, vel Fortes. Hæc ubi aliquid obscuritatis est, ob sollicitudinem ponitur.

Ἄγκυρα superior ponitur, ubi aliqua res magna omnino est.

Ἄγκυρα inferior, ubi aliquid vilissimè aut inconvenientiùs denuntiatum est.

Κορωνὶς, nota tantùm in fine libri apponitur. *Vide Martial. lib. 10. Epigr. 1.*

Ἄλογον, nota quæ ad mendas adhibetur. *Hactenus Isidorus.*

Λαβύρινθος, in locis obscuris apponi solebat. Marius Mercator pag. 164. edit. Baluz. *Ad cujus loca pervidenda, quæ hîc exponere curavimus, signa Labyrinthorum apposita Lector inveniet.*

Ὡραῖον, vox crebrò codicum marginibus adscripta, cùm quid præclarum in contextu occurrit. Vide Gloss. in Ω.

Isidorianis adjungenda quæ in hanc sententiam habent Scholiastes Aristophanis non uno loco, Hephestion in Enchiridio περὶ μέτρων pag. 74. Phavorinus Camers in Κορωνὶς, &c.

NOTÆ SENTENTIARUM,

ex S. Epiphanii libro de pond. & menf.

Παράκεινται δὲ ταῖς προφητείαις σημεῖα ταῦτα.

- περὶ τῆς ἀποβολῆς τοῦ προτέρου λόγου.
- περὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς κατὰ σάρκα νόμου.
- περὶ τῆς καινῆς διαθήκης.
- περὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως.
- περὶ Χριστοῦ.
- περὶ εὐαγγελιῶν τοῦ προτέρου λαοῦ.
- περὶ τῆς ἐν ταῖς γραφαῖς ἀσαφείας.
- περὶ μελλόντων προγνώσεως.
- ※ ὁ ἀστερίσκος ὅπου ἔνθα παράκειται, σημαίνει τὸ ἐμφερόμενον ῥῆμα ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κεῖσθαι, καὶ ἐμφέρεσθαι παρὰ Ἀκύλᾳ καὶ Συμμάχῳ, σπανίως καὶ παρὰ Θεοδοτίωνι· οἱ δὲ οβʹ. Ἑρμηνευταὶ παρῆκαν, καὶ οὐχ ἡρμήνευσαν ὡς διττολογουμένων τῶν τοιούτων λογίων, καὶ ἐκ περισσοῦ ἀναγινωσκομένων.
- ὁ ὀβελός ἐστιν ὁ παρακείμενος, παραπλησίως γράφεται τῇ καλουμένῃ Γραμμῇ. ὀβελὸς δὲ κέκληται κατ' Ἀττικὴν χρῆσιν. ἄλλοις δὲ καλεῖται Δόρυ, ὅ ἐστι λόγχη. παρετέθη δὲ τῆς θείας γραφῆς λέξεσιν, ταῖς παρὰ τοῖς οβʹ. Ἑρμηνευταῖς κειμέναις, παρὰ δὲ τοῖς περὶ Ἀκύλαν καὶ Σύμμαχον μὴ ἐμφερομέναις, &c.

NOTÆ MATHEMATICÆ.

Σημεῖα τῶν ἑπτὰ Πλανήτων.

- ♄ Φαίνων, ἢ Χρόνος.
- ♃ Φαέθων, ἢ ὁ Ζεύς.
- ♂ Πυρόεις, ἤτοι Ἄρης.
- ☉ Ἥλιος.
- ♀ Φωσφόρος, ἤτοι Ἀφροδίτη.
- ☿ Στίλβων, ἤτοι Ἑρμῆς.
- ☽ Σελήνη.

Σημεῖα τῶν ιβʹ. Ζωδίων.

- ♈ Κριός.
- ♉ Ταῦρος.
- ♊ Δίδυμοι.
- ♋ Καρκῖνος.
- ♌ Λέων.
- ♍ Παρθένος.
- ♎ Ζυγός.
- ♏ Σκόρπιος.
- ♐ Τοξότης.
- ♑ Αἰγόκερος.
- ♒ Ὑδροχόος.
- ♓ Ἰχθύες.

NOTÆ ASTRONOMICÆ.

Σημεῖα τῶν ἑξῆς δηλουμένων.

- κύκλος.
- ἡμικύκλος.
- διάμετρον.
- σφαῖρα.
- κύκλοι.
- τετράγωνον.
- τρίγωνον.
- δίτρίγωνον.
- διάμετρον.
- σύνοδος.
- πανσελήνη.
- ὡροσκόπος.
- ὡροσκόποι.
- μεσουράνημα.
- ἀντιμεσουράνημα.
- δύων.
- κέντρον.
- ἀπόκεντρον.
- κλῆρος.
- ἰσόπλευρον.
- ὡροσκόπος.
- ἡμέρα.
- ἡμέραι.
- νύκτες.
- ἰσημερία.
- μεσονύκτιον.
- οὐρανός.
- . . . θία.
- ἄστρα.
- ἑρμῆς.
- δίσκος.
- βωμός.
- ναός.
- κλῆρος.
- ἁπλᾶ.
- ἔτη.
- νύξ.
- νύκτες.
- ἡλιακή.
- σεληνιακή.
- δυτική.
- ὥρα.
- μίω.
- πλ . . .
- πλ . . .
- ἀστήρ.
- ἀστέρες.
- κεφάλαιον.
- μίω ἢ μίω.
- σελίδιον.
- ἀριθμός.
- ἀριθμοί.
- . . . . .
- ἀπογράψεσθαι.
- μοῖρα.
- λεπτά.
- πρόσθεσις.
- προσθέσεις.
- ἀφαίρεσις.
- ἀφαιρεθέν.
- πρὸς τὸ ἀφαιρεθέν.
- μέση.
- λαβόντες.
- τετραεπτειδές.
- ἡ διακεκριμένη.

περι...
ὑποδείγματα.
μεσημβρινόν.
ὀ... σός.
κανόνες.
μεσημβρινόν.
βορέας.
νότος.
πρα... μονοῦ.
ἐξηκοσταί.
ἐπικυκλίου.
......
ἀναβιβάζων.
καταβιβάζων, ἢ οὐρά.
πόδες.
συγκοπή.
διαστωστής.
χωρίς.
Ἀθηναῖοι.
ὠφείλειν.
δ.....
βαρύ.
περις...
ὀξύνεται.
ἀνεστός.
......
συζυγία.
ὄνομα.
ἀπόρημα.
γίνεται.
γράφεται.
πληθύνεται.
δεῖ.
φιαλή.
θη... να.
πρωτότυπον.
πατρωνυμία.
καρ...
......
πρός.
πλόπων.
τουτέστι.
δεῖ.
ἀπό.
διά.
περί.
κατά.
......
παράδειξις.
χρόνος.
χρονο....
καθαρός.
......
πόλις.
ὀφθαλμός.
ὄντως.
οὕτως.
ἀνά.
ἔτος.
εἶναι.
ὥρα.

NOTÆ IATRICÆ, quibus corporis membra aliquot significabant, quarum pleræque in antiquis Hippocratis & aliorum Græcorum Medicorum libris reperiuntur, ut observat Salmasius.

ἐγκέφαλος.
κεφαλή.
ὀφθαλμοί.
ὦτα.
γλῶσσα.

NOTÆ IATRICÆ
ponderum & mensurarum.

Σταθμῶν καὶ μέτρων χαρακτῆρες.

χαλκοῦς.
χοῦς.
χοῖνιξ.
χήμη.
κεράτιον.
κύαθος.
κοτύλη.
ὀβός.
ὀβολός.
ἡμιόβολος.
δύο ὀβολοί.
τριόβολος, ἢ παντὸς σταθμοῦ ὁ ἥμισυ.
γράμμα.
γραμμάριον.
δραχμά.
ἡμισεία.
ὁλκή.
λίτρα.
οὐγγία.
μνᾶ.
μύστρον.
μέδιμνος.
μόδιος.
μέρος.
τρύγλιον, τρύβλιον.
ξέστης.
ὀξύβαφος.
ἡμίνα.
κεράμιον.
ἥμισυ.
μέρος.

NOTÆ CHYMICÆ.
Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης
καὶ χρυσοῦ λόγου βίβλου.
ἀρχὴ μέν.

χρυσός.
χρυσοῦ ῥίνισμα.
ἄργυρος.
ὑδράργυρος.
χρυσοῦ πέταλα.
χρυσὸς κεκαυμένος.
χρυσόκολλα.
χρυσοῦ μάγμα.
ἀργύρου γῆ.
ἀργύρου χρυσόκολλα.
ἄργυρος κεκαυμένος.
χαλκὸς Κύπριος.
χαλκοῦ γῆ.
χαλκοῦ ῥίνισμα.

χαλκοῦ πέταλον.
χαλκὸς κεκαυμένος.
χαλκοῦ ἰός.
ὀρείχαλκος.
χαλκός.
κασσίτηρος.
μόλιβδος.
χρόνος φαίνων μολιβδόχαλκος.
μολίβδου γῆ.
μολίβδου ῥίνισμα.
μόλιβδος κεκαυμένος.
κασσιτήρου γῆ.
κασσιτήρου ῥίνισμα.
κασσιτήρου πέταλον.
κασσίτηρος κεκαυμένος.
νεφέλην.
λιθάργυρον λευκὴν παγεῖσαν.
νεφέλην ξανθὴν παγεῖσαν.
λιθάργυρος.
θεῖον ἄπυρον.
θεῖα.
θεῖον ἄθικτον.
ἀφροσέληνον.
οἶνος ἀμιναῖος.
ῥαφάνιον ἔλαιον.
κίκινον ἔλαιον.
νίτρον.
στυπτηρία σχιστή.
στρογγύλη.
πυρίτης.
καδμία.
μαγνησία.
ἅλας.
ἅλας κοινόν.
τίτανος.
ἄσβεστος.
σινώπις Ποντική.
χάλκανθος.
χαλκίτης.
ἐλύδριον.
θαλάσσια ὕδατα.
ὄμβρια ὕδατα.
ὕδωρ.
ἡμέρα.
ἡμέραι.
νύκτες.
ὧραι.
ἡμερονύκτιον.
σίδηρος.
σιδήρου γῆ.
σιδήρου ῥίνισμα.
σιδήρου πέταλον.
σιδήρου ἰός.
χαλκίον.
θάλασσα.
ποταμός.

μέλαν.
ἀὴρ καὶ ἀστερίτης.
καρύινον πέταλον καὶ ὀπὸς συκῆς.
δραχμή.
δράμη.
ὑδράργυρος κιμωλία, καὶ ὀπὸς συκῆς.
πέταλα.
κόμδρος.
σανδαράχη καὶ ἀρσενικόν.
ἄσβεστος.
λιθάργυρος.
μνᾶς.
κρόκος.
ὠόν.
δύσις.
ξηρόν.
θεῖον.
ὄξος.
γραμμάριον.
ζύμη.
ἀφροσέληνον.
στίμμι κοπτικὸν καὶ ἀρμενιακόν.
θεῖον ἄπυρον τὸ κοινόν.
ὁ μόλιβδος ἔχει σημεῖα.

θεῖον ἄθικτον καὶ πυρίφλεκτον, καὶ κρόνος αὐτόρρυτος, καὶ ὕδωρ μολίβδου, καὶ λευκὴ αἰθάλη ἡ ὑδράργυρος λέγεται.

Κρόνος, φαίνων.
Φαέθων, ἤλεκτρον.
Αρης, πυρρόεις.
Αφροδίτη, φωσφόρος.
Ερμῆς, στίλβων, κασσίτερον Κλαυδιανόν.
κιννάβαρις.
κρόκος.
ὦχρα.
ἀρσενικόν.
ἄλλως.
σανδαράχη.
σηρικόν.
ἄγχουσα.
λαδικήνη σανδαράχη.
ἄλλως.
μίσυ.
σῶρυ.
λαχάς.
ψιμμίθιον.
μολιβδόχαλκος.
λευκά.
ὀφθαλμός.
ὀφθαλμοί.

ὄστρακον ὠοῦ.
κυανόν.
ὕαλος.
ὀβρύζωσις.
λαβών.
στίμμι.
ποταμός.
ὄξος.
σῆψον.
βοτάνιον.
βόλβιται.
βοτάνη.
αἰθάλη.
οὐρανός.
χώνη.
χύτρα.
κνικάνθη, κνίκος, κόμμαρις.
γῆ.
αἰθάλη.
ἀριθμός.
χολή.
χυλός.
χρυσός.
χαλκός.
μόλυβδος.
ὑδράργυρος, ἀρσενικόν.
ὄξος.
θριμύθ.
ὕδωρ ὑετοῦ.
ὕδωρ θαλάσσης.
σπειλικόν.
χαλκός.
μπόσεις.
καὶ σμυρνομέλανος σιδήρεος.
ἄλλως.
καφεῖον.
κάφε.
θάλασσα.
ὁμοῦ.
θυμίασον.
χάρτης.
ἱερατικόν.
ὄνομα.
χαρακτήρισμα.
ἄγγελος.
δαίμονος.
ἰὸς χρυσός.
ἰὸς ἄργυρος.
ἰὸς χαλκός.
ἤλεκτρον.
κόραλλος.

λόγος.
ὄρος.
λιθάργυρος.
κιννάβαρις.
ποία.
ποίησις.
λίτρα.
μνᾶς.
ξηρόν.
ὀλίγον.
κοινόν.
ἄγρου.
ἥμισυ.
ὄστρακον.
ὑδράργυρος.
μνᾶς.
ξέστης.
κοινόν.
ὁμοῦ.
ἀρσενικόν.
πέταλος.
ἱερατικόν.
ἄπιστον.
σύνθημα.
ξηρόν.
λείωσον.
χιτόν.
αἰθάλαι.
χρυσός.
βοτάνη.
ῥίνισμα.

Reliqua ſequuntur in alio Cod. Reg.

ἄλλως κιννάμωμον.
σίδηρος.
καμφορά.
ἄρον.
ὁμοῦ.
κυκλάμινον.
χαιρ...
ἀργυρος.
ἅλας.
λίβανον.
λείωσον.
ζιζινάζιον.
ζιζινάζι.
μαστίχημα ἀνακέφαλον.
καρδία.
ἧπαρ.
γαστήρ.
σημεῖον σκολάρηγξ.
ἀλόη.
σπληνίδιον.

κρόκος.
πέπερι.
ἀρσενικόν.
λείωσον.
πύρεθρον.
ἄρον.
εὔζωμον.
σφόδρα.
ἀνώδυνον.
βοτάνη.
νίτρον.
ἄνθρωπος.
υἱός.
ὡς.
ἰοῦ.
ἐστί.
ἀήρ.
ἀσφάλτου.
ἀεί.
σίφων.
χάλκανθος.
καδμία.
μέγα.
μαγνησία.
ὄρνις.
αἰθάλη.
ὕδωρ.
θυμίαμα.
ἄνθος.
μόλυβδος.
χαλκός.
λεπίδες.
πετάσης.
λευκόν.
χῶμα.
φειλητής.
ποταμός.
λουτρόν.
μῆλα.
ξηρόν.
φησίν.
νάρδον.
ῥίζα.
ὀφθαλμός.
στρογγύλον.
μακρόν.
χρυσός.
ἄσημος.
θεῖον.
ἰοῦ.

οὐρανός.
χρόνος.
χερσαῖος.
νίτρον.
ἐν τῷ.
ἡμέρα.
γάρ.
σπεικόν.
σμύρνιον.
σελήνη.
πολυπόδιον.
σκαμωνία.
ἀγχικόν.
κολόκυνθος.
ἐπίθυμον.
ἀμμῶ.
χαλβάνη.
σμύρνη.
λάδανον.
ἄμυλον.
καρυόφυλλον.
μόσχος.
μοσχοκάρυδον.
ἄμπαρ.
κρόκος.
ἀκάζια.
γαλασκά.
μόμων.
κάρδαμον.
ἔλαιον.
ἀξούγγιν.
οἶνον.
ἔψημα.
φοῦ.
στάχυς.
βετόνικον.
ὑοσκύαμος.
μήκων.
σελινόσπερμα.
κάμφορα.
κουκουμάριον.
φύλλον.
ἀήρ.
καρπόν.
σταυρῷ.
τιτάνος.
σάκχαρ.
ἄκρα.
σκεῦος.

μάνα.
λείασον.
αἰθάλη.
ὠκεανός.
σανδάλιω.
ῥέον.
ξυλαλόη.
ῥοδόσταγμα.
ῥοῦ.
βρόμος.
λημνία.
δρακοντία.
λίθος.
αἱματίτης.
μυρσίνη.
ἄλλως.
ὁ μόλυβδος.
ὁ κασσίτερος.
ὁ σίδηρος.
θεῖον.
μελικόν.
χλωρόν.
ὠτός.
χώνευσον.
λίτρα.
πυρίτης.
χάλκανθος.
τεταρτής.
οὐγγία.
ὁ κύαθος.
ὄβολος.
ἡ χύμη.
ὄβολος τὸ ἥμισυ.
ὄβολος δύο.
ὁ τρύβλιος.
γράμμα.
ὁ χοκλίας.
ὁ χοίνιξ.
ὄβολοι τρεῖς.
τὸ κέρας.
ὄβολος τέταρτος.
ἡ ὁλκή.
ἡ δραχμή.
τοῦ κοχλιαρίου.
ὁ ξέστης.
ὁ χαλκός.
ἡ κοτύλη.
ὁ στατήρ.
τὸ δίνάριον.
χαλκίτις.
ὁ κύαμος.

χαλκίτης.
ὁ θερμός.
καδμία.
ἑνούμενα.
ὁμοῦ.
ἡ χολή.
ἁλός.
ὁ χειμός.
μίσυ.
μέρος.
κεκαυμένη.
ψιμμίθιον.
σπέρμα.
λιθάργυρος.
στίμμι.
στρογγύλη.
πυρίτης.
τὸ ἀρσενικόν.
σίδηρος.
σανδαράχη.
λεπίς.
ἄργυρος.
καρδία.
μακρόν.
τέλειος.
σμήλιος.
οἱ δὲ μουρά.
σεμνόν.
τρεῖς.
ἀνθράκια.
ὄζωδες.
πετεινοῦ.
ὀρνίθια.
χλωάριον.
μουχίον.
χοιρείου.
ποτηρόν.
ξηρόν.

Ex Cod. Reg. 1337. fol. 217.

Χρόνος, μόλυβδος.
Ζεύς, σίδηρος.
Ἄρης, ἤλεκτρος.
Ἥλιος, χρυσός.
Ἀφροδίτη, χαλκός.
Ἑρμῆς, κασσίτερος.
Σελήνη, ἄργυρος.

NOTÆ CHYMICÆ

Ex Osualdi Crollii libro de Signaturis.

Antiquissimi Sapientes, quos Græco sermone Philosophos appellamus, si quæ vel naturæ vel artis reperissent arcana, ne in pravorum notitiam devenirent, variis modis atque figuris occultabant: eodem modo Philosophi Hermetici certis notis hieroglyphicis solebant insignire Planetas terrestres, quibus eorum latentes virtutes intuendas, quasi ob oculos intelligentibus & inspicientibus filiis artis exponerent. Ut autem ejusmodi signa ab interitu vel sepultura vindicarentur, operæ prætium me facturum arbitratus sum, si cum aliorum mineralium characteribus ad profanum & indignum vulgus ab hoc studio arcendum à providenti antiquitate excogitatis, in gratiam discipulorum Hermeticorum, nunc reipublicæ Chymicæ unâ operâ à me communicentur.

NOTÆ METALLORUM.

♄	Saturnus,	Plumbum.
♃	Jupiter,	Stannum.
♂	Mars,	Ferrum.
☉	Sol,	Aurum.
♀	Venus,	Æs, Cuprum.
☿	Mercurius,	Argentum vivum.
☽	Luna,	Argentum.

NOTÆ MINERALIUM & aliarum rerum chymicarum.

Antimonium.
Arsenicum.
Auripigmentum.
Alumen.
Aurichalcum.
Atramentum.
Acetum.
Acetum distillatum.
Amalgama.
Aqua vitæ.
Aqua fortis, seu aqua separatoria.
Aqua Regis, seu Stygia.
Alembycus.
Borax.
Crocus Martis.
Cinnabaris, usifur.
Cera.
Crocus Veneris, seu æs ustum.
Cineres.
Cineres clavellati.
Calx.
Caput mortuum.
Gummi.
Lateres cribrati, seu tegularũ farina.
Lutum sapientiæ.
Marcasita.
Mercurius sublimatus.
Mercurius Saturni.
Mariæ balneum.
Magnes.
Oleum.
Purificare.
Realgar.
Sal petræ.
Sal commune.
Sal gemmæ.
Sal Armoniacum.
Sal Alcali.
Sulfur.
Sulfur Philosophorum.
Sulfur nigrum.
Sapo.
Spiritus.
Spiritus vini.
Sublimare.
Stratum super stratum.
Tartarus.
Tutia.
Talcum.
Tigillum.
Vitriolum.
Vitrum.
Urina.

QUATUOR ELEMENTORUM Notæ.

Ignis.
Aër.
Aqua.
Terra.
Dies.
Nox.

NOTÆ ALIÆ,

Ex Codice Regio 1843.

εἰσί.
ταῦτα
περὶς.
ἐν τῷ.
ὑπὸ.
φρόνησιν.
φησίν.
κατά.
ὅσω.
ὑπόμνημα.
εἰσίν,
χρήσιμον.
ἐπειδή.
ἡμέρα.
νύκτα.
ὥρα.
πλὼ.
τῶν.
ὄρθρος.
λεπτόν.
οὐρανός.
γῆ.
κύκλος.
κέντρον.
ἡμίκυκλος.
τρίγωνον.
τετράγωνον.
παράλληλον.
διάμετρος.
παραλληλόγραμμος.
χερουβίμ.
σεραφίμ,
ἀρχάγγελος.
ἄγγελος.
δαιμόνιον.
ἀλάσσον.
γράμμα.
μεσημβρινόν.
χρόνος.
σημεῖον.
πῦρ.
ἀήρ.
θάλασσα.
κόσμος.

ἐγκέφαλος.
μακρὸς, vel μάκρ.
σμύρνη.
33 ζιζίβεριν.
πεπλησμένος.
πέπερι μέλαν.
πέπερι λευκόν.
πετροσέλινον.
νίτρον.
χαλκὸς κεκαυμένος.
λίβανον.
θεῖον.
φύλλον.
χωνεύω.
λειόσον.
ἀπό . . .
ἐνιαυτός.
μύρον.
μακεδονικόν.
πύρεθρον.
θάλασσα.
μέγα.
ἔμβασον.
χερσέων,
. . . . .
φρυκτῶν.
ψυχρός.
ὤκυμον.
καλακάνθη.
καρδία.
ἀλόη.
ζιζίβερ.
γράμματα.
κολλύριον.
δόκιμον.
λιθάργυρος.
1 καθμία.
χαλκίτης.
χάλκανθος.
χολή.
χυλός.
σίμι.
πυρίτης.
ἀρσενικόν.
σανδαράχα.
λεπίς.
σμυρίς.
ἀνθρακίτης.
εὔζωμος.
θυμίαμα.
ὄξος.
διάπυρα.

φῶς.
σκότος.
νύξ.
ἄστρον.
ἀνατολή.
δύσις.
μείζων
ἀριθμός.
εὐθεία.
μεσουρανός.
θερινός.
ὕδωρ.
ὠκεανός.
ποταμός.
αἰών.
ἐνιαυτός.
ἄρκτος.
μεσημβρία.
πνεῦμα.
εὐθεία.
[illegible] . . .
ἀναβιβάζων.
καταβιβάζων.
κέντρον.
ὁρίζων.
λουτρόν.
θεολόγος.
ἄλση.
στάχος.
κιννάμωμον.
κυκλάμινον.
βρυω . . .
βρυολέων.
ῥοίας.
ῥόδα.
μαστίχη.
σφαῖρα.
ποταμοί.
βοτάνη.
εἰσίν.
εἶναι.
ἀπό.
ἦχ.
μηλόκυδρον.
χειαρόν.
ἐγκέφαλος.
ἧπαρ.
ψιμμύθιον.
μέρος, ἢ μέλος.
ξηρός, ἢ ξηρόν.

κεκαυμένος.
ὑγρός, ἢ ὑγρόν.
ἡμερονύκτιον.
στρογγύλος.
πηδάλια.
κύανος.
χαλκός.
μέρος.
ἀπου . .
χρῆ.
μόλυβδος.
σίδηρον.
ὁμοῦ.
ἅλος.
μύσιος.
ἀστήρ.
σιδηρός.
χρυσός.
ἀργυρός.
διάργυρος.
ἡμέρα.
καὶ ὁμοῦ.
γίνεται.
λίτρα.
ἥμισυ.
ἥμισυ.
μαγνήτης.
πυρίτης.
στίμι.
ὕδωρ.
ὕδωρ.
θεῖς.
ὁμοῦ.
σείψας.
μαγνησία.
λιθάργυρος.
μόλυβδος.
κασσίτερος.
χαλκός.
σίδηρος.
στρόβιλον.
ὀξύβαφον.
μύστα.
βολίζεσον.
κιννάμωμον.
τρίβολος.
ἄνισον.
κασσέλιον.
σανδαράχη.
ἀρσενικόν.
ὀφθαλμοί.

INDEX AUCTORUM GRÆCORUM INEDITORUM AC EDITORUM,

Qui in hocce Glossario laudantur & illustrantur.

AUCTORES GRÆCI INEDITI.

BRAHAMI Patriarchæ Testamentum, ex Cod. Colberteo 2493. hoc titulo: Διαθήκη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν δικαίου Πατριάρχου Ἀβραάμ, * διέλκων δὲ καὶ * βανοσου πέραν τὸ πῶς δεῖν ἕκαστος ἀπελεύσησεν.

Achmetis, Onirocriticon, hoc titulo: Ὀνειροκρίτης Συείμ: ex Cod. Reg. 1845. alio ordine quoad seriem capitum, & secus etiam in contextu, ac in edito.

Adamantinus, de Ponderibus & Mens. maximè Medicorum, ex Cod. Reg. 2690.

Adelphidus, contra Latinorum novitates de Processione Spiritus S. ex Cod. Colbert. 3779.

Ænea Poliorcetica, ex Cod. Colb. 4090. hoc titulo: Αἰλιανοῦ (recentiori manu superadditur, Αἰνείου, & rectè; nam alia sunt ab Æliani Tacticis) τακτικὸν ὑπόμνημα, Περὶ πῶς χρὴ πολιορκουμένου ἀντέχειν.

Atii Medici lib. XII. ex Cod. Reg. 1847.

Alexandri Monachi Encomium S. Barnabæ, ex Cod. Colbert. 4137. hoc titulo: Ἀλεξάνδρου μοναχοῦ εἰς τὸν ἅγιον Βαρνάβαν προτραπέντος ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ κλειδούχου τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ ἱστόρηται, καὶ ὁ τόπος τῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἁγίων λειψάνων αὐτοῦ.

Alexii Comneni Imperatoris Rationale Peræquatorum, ex Cod. Reg. 2724. hoc titulo: Παλαιὰ λογαρικὴ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος. Et, Νέα λογαρικὴ νῦν ἀπαιτουμένη διὰ προστάξεως τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

Alexii Comneni Monita ad Spaneam nepotem, versibus politicis Græcobarbaris, ex Cod. Menteliano, nunc Regio, hoc titulo: Ἐξ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ μακαρίτου, κεῖνον. Λόγοι χρυσοὶ βουλευτικοὶ πάνυ ὡραιομένοι πρὸς τὸν ἀνέψιον αὐτοῦ Σπανέας τὸ ἐπίκλην. Lambecius lib. 5. de Bibl. Cæsar. pag. 262. editum Venetiis testatur.

Alexii Patriarchæ Constantinopolitani Anathematismi in eos qui contra Imperatorem conspirant, ex Cod. Reg.

Anastasius Patriarcha Antiochenus de Synodo Episcoporum Orientis in Perside coacta, ex Cod. Reg. 3111. hoc titulo: Ἀναστασίου Πατριάρχου Ἀντιοχείας διήγησις περὶ τῶν ἐν Περσίδι γενομένης συνόδου τῶν ἀνατολικῶν Ἐπισκόπων, ἐν ᾗ περὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γεγονότων περιστῶν κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν. Liber apocryphus ac fictitius.

Anastasius Monachus de Patribus in monte Sina, ex Cod. Colb. 4726. hoc titulo: Ἀναστασίου μοναχοῦ διηγήσεις διάφοροι περὶ τῶν ἐν Σινᾷ ἁγίων Πατέρων.

Andreæ Hierosolymitæ Archiepiscopi Cretensis Ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους καὶ καλλινίκους δέκα μάρτυρας, ὅτε ὑπὸ τῆς τοῦ χειμῶνος βίας ἐξ ὑποστροφῆς τοῦ πλοὸς ἐπιστὰς τὸν παρόντα ἐσχεδίασε λόγον. Ex Cod. V. C. Eusebii Renaudoti. Alias porro Andreæ Orationes edidit Combefisius, ubi Hierosolymitam appellatum observat, quod Damasci natus, Hierosolymis monachicam vitam exegerit. Vixit tempore VI. Synodi.

Angelophori Versus politici de Constantinopoli, hoc titulo: Στίχοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ἀγγελοφόρου. Ex Cod. Colb. 5104.

Apollonii Mathematici Apotelesmata, ex Cod. Reg. 1843.

Apollodori Poliorcetica, ex Cod. Reg. * 675. & Colbert. 1996. *

** indicat mutatos postea numeros à Bibl.*

Arcadii Grammatica, ex Cod. Colb. 3123. hoc tit. Ἀρκαδίου περὶ τόνου τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου, καὶ περὶ εὑρέσεως τῶν προσῳδιῶν, καὶ περὶ ἐγκλινόντων, ἐν ᾧ καὶ περὶ πνευμάτων καὶ χρόνων. Arcadii Grammatici meminit Suidas.

Archelaus Philosophus de Chymia, hoc titulo: περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης, διὰ ἰάμβων. Ex Codice Reg.

Asclepiodotus Philosophus de arte Tactica, ex Cod. Colbert. 4090.

Asterius Amaseæ Episcopus, de Martyrio S. Phocæ, ex Cod. Reg. 2459.

Astrampsychi Astrologia Persica, ex Cod. Colb. 2202. hoc tit. Ἀστραμψύχου λαξευτήριον, hoc autem initio: Πτολεμαίῳ Ἀστράμψυχος ἱερεὺς καὶ βίβλων ἐπιστρατηγὸς, ἰδίῳ δεσπότῃ χαίρειν. Sequitur in eodem codice ejusdem Θεωρία τῶν ἀστέρων. Deinde, Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Πυθαγορικοῦ λαξευτηρίου, ἤτοι τοῦ Ραβουλίου, οὕτω προλεγομένου Περσιστί.

Athenæus de Urinis, ex Cod. Colb. 3614. hoc tit. Ἀθηναίου περὶ οὔρων σύνοψις ἀκριβής.

Basilius Maleinus Monachus de vita ascetica, ex Cod. Reg. 2502. hoc tit. Βασιλείου μοναχοῦ πρεσβυτέρου τῆς Λαύρας τοῦ Μαλεΐνου λόγος περὶ ἀσκητικῆς ὑποτυπώσεως.

Bitonis κατασκευαὶ πολεμικῶν ὀργάνων καὶ καταπελτικῶν, ex Cod. Reg. * 649. Edidit quædam Rigaltius post Onosandrum.

Callisthenes de vita Alexandri Magni, ex Cod. Reg. 2064. De hoc scriptore vide Casaubon. ad Polybium pag. mihi 33. 161.

Christianus Chymicus, περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ,

ex codd. Reg. *311. *618.

Cœranis, Liber apotelesmaticus, hoc titulo in cod. Reg. 1843. fol. 260. Βίβλος Κοιρανὶς φυσικῶν δυνάμεων συμπαθειῶν τε καὶ ἀντιπαθειῶν, &c. Vide Glossar. in Κοιρανίς.

Comarius Philosophus, qui Cleopatram artem sacram docuit. Ita præfert titulus scriptoris istius fictitii in cod. Reg. *618. Κομαρίου φιλοσόφου Αρχιερέως διδάσκοντος τὴν Κλεοπάτραν τὴν θείαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας.

Constantinus Asyncritus, seu primi à secretis, ut quidam volunt, Rheginus in Paraphrasi Græca libri *Aepron Baisaphua Emir in Zarmeta*, inscripti Εφόδια τῶν ἀποδημούντων, seu *Viaticum peregrinantium*, ex codd. Reg. 2147. & aliis, & Colbert. de quo consulendus Lambecius lib. 6. de Biblioth. Cæsar. pag. 125. 126. Titulus codicis Colbertei ita concipitur: Βίβλος λεγομένη τὰ Εφόδια τῶν ἀποδημούντων συνταχθεῖσα παρὰ Ρ. Πρηγζαφὰρ τοῦ ἔβλω Ελγζηζάρ, μεταβληθεῖσα εἰς τὴν Ελλάδα γλῶτταν παρὰ Κωνσταντίνου Ασηκρίτου τοῦ Ρηγίνου.

Constantinus Meliteniotes Medicus de Medicamentis Persicis, hoc titulo: αὗται αἱ ἀντίδοτοι ἐμεθερμηνεύθησαν ἐκ τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ελλάδα παρὰ Κωνσταντίνου ἰατροῦ τοῦ Μελιτινιώτου. Ex cod. Reg. 2685.

Cosmæ Hieromonachi Ερμηνεία τῆς ἐπιστήμης τῆς χρυσοποιΐας. Ex cod. Reg.

Critodemi Apotelesmata ὡρῶν, ex cod. Colb. 2079.

Cyrilli Alexandrini Lexicon, hoc tit. Λεξικὸν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Αλεξανδρέως, ex codd. Reg. & Colbert. 4279. optimæ notæ. In Indice verò MS. librorum Græc. Bibl. Vaticanæ, Λεξικὸν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου κατὰ στοιχεῖον.

Cyrillus, Scythopolitanus de vita S. Sabæ, ex cod. Colbert. 4461. Laudatur in hoc Glossario ut MS. quia nondum cùm scriptum est editum fuerat à Cotelerio nostro.

Danielis Visiones ex cod. Reg. 1845. ἐκ τῶν ἑρμάτων ὁράσεων τοῦ προφήτου Δανιήλ. Vide Glossarium in Οράσεις.

Demetrii Gemisti Diaconi, Magnæ Ecclesiæ Protonotarii, Dispositio Liturgiæ Patriarchalis, hoc titulo in cod. Reg. *3. Διάταξις τῆς τοῦ Πατριάρχου λειτουργίας, καὶ πῶς γίνεται ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἡ τάξις τῶν χειροτονιῶν, ποτὲ καὶ πῶς γίνεται ἑκάστη, συνταχθεῖσα παρὰ τοῦ Πρωτονοταρίου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, Διακόνου κυροῦ τοῦ Δημητρίου τοῦ Γεμίστου. Laudatur in libro Sacramentorum Eccl. Gr. cod. Reg. 2411. fol. 95. v. & alibi.

Democriti Chymici φυσικὰ καὶ μυστικά, ex codice Reg. *618. Editus dicitur Patavii anno 1572. nescio an & Græcè.

Emmanuel Georgillas Limenites de Mortalitate Rhodi, versibus politicis Græcobarb. ex cod. Menteliano, nunc Regio, cujus titulus: Τὸ θανατικὸν τῆς Ρόδου αὐτή. μιὰ ἐκθεσις, anno Christi scilicet 1478.

Epiphanius Archiepiscopus Cypri περὶ τῶν ιβ'. λίθων τῶν ἐν τῷ λογίῳ τοῦ Αρχιερέως, ex variis codd. Reg. Editus etiam prostat.

Evagrius Monachus, de Vestibus Monachorum Ægypti. Ejusdem Sermones practici, ex Cod. Colbert. 3975.

Euchologium, ex cod. Colbert. 6052.

Eudemi Lexicon, ex cod. Reg. 2757. hoc tit. Εὐδήμου ῥήτορος περὶ λέξεων ῥητορικῶν. Laudatur à Suida initio operis.

Eudociæ Macrembolitissæ Imperatricis, Romani Diogenis Imperatoris uxoris, Ιωνιά, *Violarium*, seu Collectio continens Deorum, Heroum & Heroïnarum genealogias, metamorphoses, fabulas & allegorias; præterea elogia Virorum & Scriptorum illustrium, ad Romanum Diogenem Imp. Scripsit præterea Cæsariem Ariadnæ stricta oratione, & τὰς τῶν γυναικῶν χρείας, & ὅτι δεῖ τὰς βασιλίδας ἀσκεῖν, soluta oratione, & περὶ διαίτης μοναζόντων, quæ quidem in Proconesi Monasterio asservantur, ut est ad marginem Procemii codicis Colbertei. Vide Notas nostras ad Zonaræ Annales pag. 47.

Eusebii Archiepiscopi Alexandriæ Λόγος περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ εἰς τὸν πλούσιον, καὶ εἰς τὸν Λάζαρον, ex cod. Colbert. 2493.

Eustathius Magister Romanus de Hypobolo, ex cod. Reg. 2023.

Eustochius in Vita S. Eusignii apocrypha, ex cod. Reg.

Euthymii Panoplia, ex cod. Colb. 4297.

Gennadius Scholarius Patriarcha CP. in Ράμπλιον, ex cod. Reg. περὶ τῆς τῶν ψυχῶν διαθέσεως μετὰ τοῦ σώματος ἀνάλυσιν. Ex codice V. C. Eusebii Renaudoti. Vide Glossar. in Ράμπλιον, & in Appendice.

Georgius Charobosus, περὶ τρόπου τῶν κατὰ ποιητικὴν καὶ θεολογικὴν χρῆσιν. Ex cod. Colberteo 1825. Vixit ante Anastasium, vel certè ante Justinianum. Vide Allatium de Georgiis.

Georgii Chrysococcæ Expositio in constructionem Persarum, ex cod. Reg. 2563. & Colbert. 1519. hoc tit. τοῦ σοφωτάτου ἰατροῦ κυροῦ Χρυσοκόκκου Εξήγησις εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Περσῶν ἐκτεθεῖσα πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν κύριον Ιωάννην τὸν Χαρσιανίτην. Scriptum hoc opus an. M. 6854. Chr. 1346. quo is vixit.

Idem περὶ τῆς εὑρέσεως τῶν ἡμερῶν, ex codice Reg. 1334. ubi ἰατρὸς & ἀστρολόγος indigitatur. Vide Allatium de Georgiis p. 359.

Georgii Hamartoli Chronicon eodem titulo quo refertur ab Allatio in Dissert. de Georgiis, ex Biblioth. V. C. ac Doctissimi Antonii *Faure* Doctoris Sorbonici, & ex codd. Reg.

Georgius Lacapenus de Grammatica, ex codice Reg. 2770. Istius operis meminit Allatius in Diatriba de Georgiis pag. 363.

Georgii Lapithæ Cyprii Versus morales, ex cod. Reg. 3337. hoc titulo: Στίχοι πολιτικοὶ αὐτοσχέδιοι, εἰς κοινὴν ἀκοὴν, τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Γεωργίου Λαπίθου τοῦ Κυπρίου. Vide Allatium de Georgiis.

Georgii Nicomediensis Episcopi Εγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἀθλοφόρον μάρτυρα Βαρβάραν. Ex cod. V. Cl. Eusebii Renaudoti. Vide Allatium de Georgiis pag. 312.

Georgius Pachymeres de Harmonia & Musica, hoc titulo: Περὶ ἁρμονικῆς ἤγουν μουσικῆς, ἣν σοφώτατός τε καὶ λογιώτατος Γεώργιος ὁ Παχυμέρης ἐκ πολλῶν παλαιῶν τε καὶ νέων διδασκάλων ἐν ἀκριβείᾳ πολλῇ ἐκλεξάμενος, ξυνετάξατο κάλλιστα τοῖς τὰ μουσικὰ ἐξασκοῦσιν ὄντως χαριζόμενος. Ex codice Colberteo 3946. in Anglia, ni fallor, editus.

Georgius Phorbenus Dicæophylax Thessalonicæ, de Hypobolo, ex cod. Reg. 2227. hoc titulo: περὶ ὑποβόλου τοῦ Δικαιοφύλακος Θεσσαλονίκης Γεωργίου τοῦ Φορβηνοῦ.

Georgius Sanginatius Consul Romanorum, & Comes Palatinus Lateranensis, de partibus corporis humani, ad Nicolaum V. Summum Pontificem, hoc titulo: διὰ στίχων πολιτικῶν ἐν τῇ Ελληνίδι φωνῇ ὀνομασίαι τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου. ex codice Regio *1510.

Georgius Sophista Alexandrinus, ex cod. Reg. 2759. hoc tit. Σχόλια σὺν Θεῷ εἰς τὴν διαίρεσιν (Hermogenis) ἀπὸ φωνῆς τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου τοῦ μόνου σοφιστοῦ.

Αλεξανδρείας. In fine hæc verba habentur: ἐπληρώθη σὺν Θεῷ καὶ ἡ διαίρεσις εὐτυχῶς Ζήνωνι Σχολαστικῷ.

Georgii Trapezuntii Epistola ad Nicolaum, ex cod. Reg.

Gregorii Palamæ Archiepiscopi Thessalonicensis Homiliæ & Epistolæ, ex cod. Reg. 2404.

Gyrardi Acrostichis in Stauratium Sebastum, ex cod. Reg. 2566.

Hagiopolites, Liber de Musica recentiorum Græcorum, hoc titulo: Βιβλίον Αγιοπολίτης συγκεκραμμένον ἐκ τινῶν μουσικῶν μεθόδων. Ex cod. Colb. 4276. Occurrit nescio quis Joannes Hagiopolites Logotheta Cursus publici sub Leone Sapiente, quem Σοφώτατον fuisse scribunt Leo Grammaticus & Georgius Monachus in Leone n. 2.

Hermæ Medici Mathematica ad Ammonem, ex cod. Reg. 2137.

Hermodori Rhegii Adagia, hoc tit. *Adagia collecta à R. P. Hermodoro Rhegio.* Descripsit Adrianus Parvilerius Soc. Jesu, & ad me olim misit.

Herodiani Distributiones secundum alphabetum, hoc titulo: Επιμερισμοὶ σὺν Θεῷ κατ' ἀλφάβητον τοῦ Ηρωδιανοῦ. Ex cod. Colb. 2220. Laudantur ab Eustathio Il. δ. p. 445.

Herodianus de solœcismo & barbarismo, ex cod. Colb. 1825. Idem de temporibus, ex cod. Reg. 3336.

Heronis Geodæsia MS. ex cod. Reg. 1904. hoc titulo: Γεωδαισία σὺν Θεῷ τοῦ Ηρωνος, ἡ τῶν σχημάτων ἀποδεικνύουσα μετρισμὸν, καὶ πάντα τὰ κατὰ μέρος αὐτῶν.

Heronis Isagogæ, ex cod. Reg. 1024.

Heronis Excerpta, hoc titulo: Παρεκβολαὶ ἐκ τῶν στρατηγικῶν παρατάξεων, ex cod. Colbert. 1996. in quo Heronis nomen, quo laudatur à Meursio, deest. Vixit sub Heraclio. Vide Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæsar. pag. 188. 202.

Hieronymi Monachi & Presbyteri Dalmatæ Historia Patrum Ægypti, post Historiam Lausiacam Palladii, qui hanc verbo tenus ferè exscripsit, hoc titulo: Ετέρα ἱστορία εἰς τοὺς βίους τῶν ἁγίων τῆς Αἰγύπτου, συγγραφεῖσα παρὰ Ιερωνύμου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ ἐκ Δαλματίας. Vixit autem sub Theodosio Magno, ut ipsemet testatur in Joanne Abbate. Ex cod. Colb. 1213.

Hierophilus Sophista de Alimentis, ex cod. Reg. hoc tit Ιεροφίλου σοφιστοῦ περὶ τροφῶν κύκλος, τὸ ποίοις δηλοῖ χρῆσθαι ἑκάστῳ μηνὶ, καὶ ὁποίοις ἀπέχεσθαι.

Horologium, ex cod. Reg. 1838.

Jacobi Monachi Epistolæ, hoc titulo: Επιστολαὶ Ιακώβου μοναχοῦ μγ'. πρὸς τὴν πανευτυχεστάτην τὴν Σεβαστοκρατόρισσαν Εἰρήνην συνεκδημοῦσαν τῷ κυρίῳ καὶ ἁγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ. Ex cod. Reg. 2004. Vixit circa annum 1100. sub Alexio Comneno Imp.

Joannis Archiatri Iatrosophicum. Ex codd. Reg. 2147. & 3175.

Joannes Botaniata Cretensis, de Iambis, ex cod. *1576. Reg. hoc titulo: Ιωάννου νομικοῦ Κρήτου, Βοτανειάτου πρὸς Ισίδωρον Διάκονον καὶ Ταβουλάριον τῶν Χιωτῶν, στίχοι ἑκατὸν, τὸ Ιαμβικὸν διαφοροῦντες μέτρον.

Joannis Camateri Præfecti Canicleio Poëma Iambicum de Zodiaco & Planetis ad Manuelem Comnenum Imp. hoc tit. in cod. Reg. 2732. Ποίημα τοῦ ἐπὶ τοῦ Κανικλείου περὶ ζωδιακοῦ κύκλου καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν ἐν οὐρανῷ.

Joannes Canabutzes Magister, ad dominum Æni & Samothraces, de Samothrace insula, ex Dionysio Halycarnasseo, ex cod. Reg. hoc tit. Ιωάννου Καναβούτζη τοῦ μαγίστορος πρὸς τὸν αὐθέντην τῆς Αἴνου καὶ Σαμοθράκης. Script. Venetiis an. 1569.

Joannis Carpathi Episcopi ad Indiæ Monachos Capita consolatoria centum, ex cod. Reg. 2406. hoc tit. Τοῦ μακαρίου Ιωάννου τοῦ Καρπαθίου Επισκόπου πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς Ινδίας προτρεψάντας μοναχοὺς παρακλητικὰ κεφάλαια ἑκατόν. In capite ultimo habentur complures narrationes de Ægyptiis Anachoretis, eædem ferè quæ in Gerontico leguntur.

Joannis Hierosolymitani Archiep. Synodicon, hoc tit. ex cod. Reg. 2951. Συνοδικὸν Ιωάννου Αρχιεπισκόπου Ιεροσολύμων στηλιτεῦον τοὺς κατὰ τὴν ἄσικον καὶ ἀκέφαλον ψευδώνυμον Εβδόμην σύνοδον. Edit. à Combefisio in Hist. Monothelitarum, sub nomine S. Joannis Damasceni, sed hîc paullo diversum.

Joannes Cassianus de Monachis Ægypti. Idem de pravis cogitationibus, ex cod. Reg. 2406. hoc tit. Τοῦ μακαρίου Κασσιανοῦ τοῦ Ρωμαίου πρὸς Κάστορα Επίσκοπον, περὶ διατυπώσεως καὶ κανόνων τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀνατολὴν κοινοβίων.

Joannes Colobus de Vita S. Païsii Ægyptii, hoc tit. Βίος τοῦ ὁσίου ἡμῶν πατρὸς Παϊσίου, συγγραφεὶς παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ιωάννου τοῦ Κολοβοῦ. Ex cod. Reg. 2458.

Joannis Comneni Imp. Novella περὶ κουμερκίου τῶν ἀλωσίμων ψυχαρίων, seu de Mancipiis, ex cod. Reg. 1526.

Joannes Couvidius, Κουβίδιος, Antecessor, auctor τοῦ ποιναλίου, seu libri de Pœnis. Vide Suaresium de libr. Basil.

Joannes Episcopus Prisdryanorum, de Urinis, ex cod. Reg. 3497. hoc tit. Ιωάννου Επισκόπου Πρισδρυανῶν, περὶ οὔρων διάγνωσις καὶ πραγματεία ἀρίστη.

Joannes Geometra in Paraphrasi Cantici Deiparæ, in cod. Colberteo post Apollinarii Psalmos. Vide Allatium de libr. Eccl. Græc. p. 62.

Joannes Iatrosophista, cujus Iatrica habentur in cod. Reg. *126. hoc tit. Λόγος καὶ πόνημα Ιωάννου Αρχιάτρου πάντων τῶν παθῶν καὶ τῶν ἄλλων τῆς θεραπείας, πρὸς ἓν ἕκαστον τὴν τάξιν.

S. Joannis Theologi Commentarius de Jesu Christo & ejus descensu ex cruce, ex cod. Colbert. 453. hoc tit. Υπόμνημα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ἀποκαθήλωσιν αὐτοῦ, συγγραφεῖσα (sic) παρὰ τοῦ ἁγίου Θεολόγου. Liber apocryphus, ut & qui ei adnectitur, ejusdem S. Joannis Commentarius alter, εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, qui habetur etiam in alio codice.

Joannes Monachus Discipulus S. Basilii de confessione auriculari, hoc tit. Ιωάννου μοναχοῦ τοῦ τέκνου τῆς ὑπακοῆς μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, περὶ ἐξαγορεύσεως ἐν κρυφῇ ἁμαρτημάτων, ex cod. Colberteo 6041. Vide Morinum de Pœnit.

Joannis Tzetzæ Epistolæ ex cod. Reg. 2565.

Irenes Ducanæ Imperatricis Typicum Monasterii Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, ab eadem Irene Ducæna Alexii Comneni Imp. conjuge ædificati, eo titulo, quem descripsimus in nostra CPoli Christiana lib. 4. p. 87. Ex cod. Reg. 2630. Ita verò subscribitur litteris Cinnabaricis post cap. 78. nam ad octuagesimum excurrit, Εἰρήνη ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὴ βασίλισσα Ρωμαίων ἡ Δούκαινα.

Julius Africanus de Apparatu bellico, ex cod. Reg. * 677. & Colberteo 1996. hoc titulo, Ἐκ τῶν τοῦ Αφρικανοῦ κεστῶν. De hoc scriptore vide quæ observat Valesius ad Eusebii hist. Eccl. l. 6. c. 31.

Leonardus Aretinus de Republica Florentinorum, hoc titulo: Λεονάρδου Αρρετίνου περὶ τῆς τῶν Φλωρεντίνων πολιτείας. Ex cod. Reg. 3049.

Leonis Philosophi & Medici Synopseon Iatricæ, seu Medicinæ libri septem, ex cod. Reg. 3511.

Leonis Diaconi Historia, hoc titulo: Λέοντος Διακόνου ἱστορία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς τελευτῆς τοῦ αὐτοκράτορος Κων-

σαντίνου (Πορφυρογεννήτου) μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ ἐπιλεγομένου Τζιμισκῆ, sub quo vivebat. Scriptor typis regiis proximè edendus cum aliis ex cod. Reg.

Leo Philosophus, aliis *Theophilus*, de Regno & Principibus, liber Astronomiæ judiciariæ, ex cod. Reg. 2730. & Colb. 2079.

Leonis Sapientis Ænigmata cum explicatione, hoc titulo: Αἴνιγμα λέγξεων Λέοντος τοῦ σοφωτάτου συμβολικῶς ἐν Βυζαντίῳ λέξας. Liber scriptus lingua Græca vulgari, ex cod. Colb. 5104.

Leontius Episcopus Neapoleos Cypri, de vita S. Joannis Eleemonis, hoc titulo: Λεοντίου Ἐπισκόπου Νεαπόλεως τῆς Κυπρίων νήσου εἰς τὰ λείποντα τοῦ βίου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος. Ex cod. Colb. 505.

Leontius Presbyter, de vita S. Gregorii Agrigentini, ex cod. Colb. 1677. hoc titulo: Λεοντίου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα τῆς Ρωμαίων πόλεως εἰς βίον καὶ θαύματα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Ἀκραγαντίνου.

Manethonis Ἀποτελεσματικοῦ Ἀποτελέσματα τῶν ἀναβιβαζόντων. Ex cod. Colb. 2079. Nomen fictitium.

Manuelis Holoboli Rhetoris Rhetorum, Versus politici in Michaëlem Palæologum Imp. ex cod. Colb. 6044. Vide Glossar. in Ρήτωρ.

Manuelis Malaxi Chronicon hoc titulo: Βιβλίον χρονογραφικὸν περιέχον ὡς ἐν συντόμῳ τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως καὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Μουράτη συλλεχθὲν καὶ διορθωθὲν παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Μαλαξοῦ. Ex cod. Colberteo 4787.

Manuelis Moschopuli Schedographia longè auctior editâ, ex cod. Reg. 3227.

Ejusdem Moschopuli Sylloge dictionum Atticarum, auctior edita, hoc titulo: τοῦ σοφωτάτου κυρίου Μανουὴλ τοῦ Μοσχοπούλου Βυζαντίου, τοῦ Κρητὸς ἀνεψιοῦ, ἐκλογὴ κατὰ στοιχεῖον ὀνομάτων Ἀττικῶν, οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶνται τῶν παλαιῶν. Ex cod. Reg. 1853.

Manuelis Magni Rhetoris Apologia ad fratrem Franciscum Prædicatorem. Edit. à Steph. *le Moine*, an. 1685.

Manuelis Palæologi Onirocriticon, hoc titulo, post Achmetem, ἕτερος ὀνειροκρίτης κυρίου Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου. Ex cod. Reg. 1843.

Maximi Mazari Monachi Canones alphabetici, ex cod. Colb. 4343.

Maximi Planudis Monachi Ψηφηφορία κατ' Ἰνδούς, ἡ λεγομένη μεγάλη. Ex cod. Reg. *1304. Vide Steph. *le Moine* to. 2. Varior. sacror. p. 797.

Maximus Planudes Monachus, περὶ οὐρῶν τοῦ οὔρου, ex cod. Reg. *957.

Melanii Cocini Excerpta Iatrica, ex cod. Reg. MS. *1261. hoc tit. Ἑρμηνεία πάνυ ὠφέλιμος εἰς τὸν πυρετόν. γράφεται δὲ οὕτως μετὰ Μελανίου Κοκίνου.

Meletius Monachus de Urinis, versib. politicis. Ex cod. Reg. 3175.

S. Methodius Patr. CP. de Miraculis S. Nicolai, ex cod. Colb. 2493.

Michaelis Pselli Philosophorū Hypertimi Varia.

Chronographia à Basilio & Constantino Porphyrogenitis ad Michaëlem Ducam. Ex cod. Reg. *1837.

Epistolæ, ex eod. cod.

Monodia de casu ædis Sophianæ. Ex eod. cod.

Monodia In Joannem Patricium, ex eod. cod.

Περὶ καινῶν δογμάτων καὶ ὅρων τῶν νομικῶν Ρωμαϊστὶ λεγομένων λέξεων. Ex eod. cod.

Synopsis διὰ στίχων πολιτικῶν περὶ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, &c. Ex eod. cod.

De Grammatica versibus politicis ad Constantinum Monomachum, ex variis codd.

Epistola ad Xiphilinum Patr. CP. ex cod. Reg.

De agricultura, seu περὶ γεωργικῶν, ex cod. R. 3502.

Opus ineditum, πόνημα ἰατρικὸν ἄριστον διὰ ἰάμβων. Ex cod. Reg. 3502.

De Kalendis, Nonis & Idibus, ad Isaacium Comnenum Imp. ex cod. Reg. 2809.

De novis nominibus in morbis, περὶ καινῶν ὀνομάτων ἐν νοσήμασι, ex cod. Reg. 3502.

De vocibus nomicis Latinis, ex cod. Reg.

Oratio ad Synodum, ex cod. Reg.

Mœris Atticista, ex cod. Reg. 3502. hoc titulo: Μοιρίδος Ἀττικιστοῦ λέξεις Ἀττικαὶ καὶ Ἑλληνικαὶ κατὰ στοιχεῖον.

Neophytus Chymicus, ex codd. Reg. *618. 957. quibus præfiguntur hi versus:

Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Νεοφύτου
Τῆς Προδρομικῆς μάνδρας προσωνύμου,
Τῆς κειμένης ἔγγιστα τῇ Αἰτίου,
Ἡ βίβλος ἥδε τῆς φιλανθρώπου τέχνης.

Ejusdem *Neophyti* περὶ βοτανῶν καὶ ἄλλων τῶν ποικίλων εἰδῶν θεραπευτικῶν, πρόχειρος καὶ χρήσιμος εἰσαγωγή. Ex eodem cod. 957.

Neophyti Monachi Scholium ad Numeros Indicos. Ex cod. Colb. 1758.

Nicephorus Blemmides de Chymia ex cod. Reg. *1904. hoc titulo: περὶ τῆς ᾠοχρυσοποιΐας, ἧς μετῆλθεν ὁ σοφώτατος ἐν φιλοσόφοις κύριος Νικηφόρος ὁ Βλεμμύδης, καὶ ἠμμοίρησε τοῦ σκοποῦ τῇ συνεργείᾳ τοῦ πάντα ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγόντος Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ᾧ πρέπει δόξα ἐπ' αἰῶνας αἰώνων.

Ejusdem Blemidæ Γεωγραφία συνοπτική, ex codice Reg. 3126.

Nicephorus Chumnus, qui & *Nathanaël* dictus, Monachus factus, Præfectus Caniclei, & rerum potens sub Andronico seniore, vir disertus, cujus opuscula varia & Epistolæ habentur in cod. Regio *1754. In alio codice Colberteo habentur aliquot ejus Epistolæ hoc titulo: Τοῦ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος (?) τοῦ Χούμνου, deinde τῷ Φιλιππουπόλεως, &c.

Nicephori Gregoræ Philosophi Paschalion, ex cod. Reg. MS. hoc titulo: Τὸ διορθωθὲν Πασχάλιον ὑπὸ Νικηφόρου φιλοσόφου τοῦ Γρηγορᾶ, περὶ οὗ καὶ ὁ Ἀργυρὸς ἐν τῇ ἀνωτέρω ῥηθείσῃ μεθόδῳ διελάμβανε. Vide Uranologium Petavii.

Ejusdem Gregoræ Historiæ pars altera libris sex comprehensa, ex cod. Reg. 2079.

Nicephorus Imp. περὶ παραδρομῆς πολέμου, laudatur passim, ex Bibl. Reg. & aliis, cujus libri, non Nicephorus ille Phocas auctor, sed alter qui ejus ævo, sed & mandato hunc exaravit, ut colligitur ex præfatione. Vide Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæsar. pag. 202. 203.

S. Nicephori Patriarchæ CP. Canones, ex cod. Colb. 6041.

Nicephorus Presbyter magnæ Ecclesiæ, de Vita S. Andreæ propter Christum Sali, ex cod. Regio 2458.

Nicephori Mitylenei Patricii Versus, ex codice Reg. 1334.

Nicetas Chartophylax Nicææ, κατὰ ποίους καιρούς, καὶ διὰ ποῖα αἰτιάματα ἐσχίσθη ἀφ' ἡμῶν ἡ τῶν Ρωμαίων ἐκκλησία. Ex cod. Reg. *1334.

Nicetæ Choniatæ Historia Barbarogræca, ex cod. Reg.

Nicetas Choniates in Confutatione Mahumeticæ legis, ex cod. Colb. 4753. hoc titulo: τὰ ὑπὸ τοῦ Μωάμεδ νομοθετηθέντα περὶ τῆς θρησκείας τῶν Τούρκων παρεκβληθέντα ἐκ τῆς αὐτοῦ βίβλου, καλουμένης Κοράν, καὶ Χωνειάτου ἀντιρρήσεις.

Nicetas Paphlago in Tetrasticha S. Gregorii

Theologi, ex cod. Reg.

Nicetæ Collectio rerum Chirurgicarum ex cod. Reg. 2149.

Nicolai Cabasilæ Epistolæ ex cod. Reg.

Nicolaus Myrepsus ex cod. Reg. *117. *7. hoc titulo: Νικολάου τὸ μέγα δυνάμερον, ὃ περιέχει καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς μυρεψικῆς τέχνης ἐν βιβλίοις κδ΄. καὶ ἀλφάβητον. Laudatur à Matthæo Silvatico in v. *Vincitorum*: proinde vixit ante annum 1300.

Nicomedis Iatrosophistæ Lexicon ex cod. Reg. 2147.

Niconis Monachi Pandectes, ex codice Regio 2424. & Colberteo 5963. Quid verò Niconem impulerit hunc librum scribendi, ita docet codex Colberteus: τὸ παρὸν βιβλίον πόνημά ἐστι τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νίκωνος· πόνημα δὲ κατὰ σύναξιν οὐχὶ κατὰ τοὺς λόγους. ἔγραψε δὲ τοῦτο εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Θεουπόλεως.

Olympiodorus Philosophus Alexandrinus, εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου, &c. Ex cod. Reg.

Oribasius, ex cod. Colberteo 374. hoc titulo: Ὀρειβασίου ἰατρικῶν συναγωγῶν βιβλία ιε΄.

Palladii Historia Bragmanum ex cod. Colbert. 973. ubi descripta, post ejusdem Palladii Historiam Lausiacam.

Pantaleonis Diaconi & Chartophylacis magnæ Ecclesiæ Narrationes de Miraculis S. Michaëlis, ex cod. Reg. 1473.

Pappi Synodicon, ex schedis Fr. Pithoei, hoc titulo: *Ad Synodic. Pappi.* Init. scriptum erat, *Collatus liber cum MS. antiquæ notæ Nicolai Neveleti.* Videtur vixisse sub Basilio Macedone. Cæterùm editum istud Synodicon à Labbeo ad singula Concilia, quorum in eo mentio subinde occurrit. Vide tom. 8. pag. 652. 653.

Paradisus, seu *liber* 55. *Senum*, hoc titulo: Βίβλος τῶν ἁγίων γερόντων, ἥτις λέγεται Παράδεισος, ex cod. Reg. 2383. & Colb. 4726.

Pauli Alexandrini Introductio ad Apotelesmaticen, hoc titulo: Παύλου Ἀλεξανδρέως εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἀποτελεσματικήν, ex cod. Reg. 2137. Vixit anno 90. æræ Diocletianæ, ut testatur fol. 94. v. id est anno Chr. 485. vel 486.

Pelagius Philosophus περὶ θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης, ex cod. Reg. *311. Editus dicitur Patavii anno 1572.

Petri Damasceni Monachi Alphabetum, ex cod. Colberteo 4506.

Petrus Theoctonicus de Alchymia, hoc titulo: Ἀρχὴ τῆς εὐθείας ὁδοῦ τοῦ μεγάλου διδασκάλου κυρίου Πέτρου τοῦ Θεοκτονίκου πρὸς τὴν τέχνην τῆς ἀρχημίας. Ex cod. Reg. *1843. fol. 479. Ita verò de se in Prologo: ἐγὼ ὁ Πέτρος ὁ Θεοκτόνικος, τῶν φιλοσόφων ὁ ἐλάχιστος. In fine verò hæc habentur: ἕως ὧδε ἐπληρώθη ἡ ὁδὸς καθαρὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀμπέρτου τοῦ Θεοκτονίκου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου τῆς ἀρκιμίας γραφομένη δι' ἐμοῦ Γεωργίου τοῦ διδασκάλου τοῦ * μειδία.

Phevamon Sophista περὶ σχημάτων ῥητορικῶν, ex cod. Reg. 3514. & Colb. 1825.

Philemonis Lexicon, hoc titulo: Φιλήμονος Λεξικὸν τεχνολογικόν, ex cod. Colb. 1266.

Philonis Βελοποιικά, ex cod. Reg. 677.

Philotheus Patr. CP. in Anathematismos, ex cod. Reg. 2023. hoc titulo: τοῦ πατριάρχου κυρίου Φιλοθέου ἀνάπτυξις τῶν ἀναγεγραμμένων ἀναθεματισμῶν.

Polybius de barbarismo & solœcismo, hoc titulo: Πολυβίου περὶ βαρβαρισμοῦ καὶ σολοικισμοῦ τῶν περὶ τὰς λέξεις ἁμαρτημάτων, ex cod. Colb. 4898.

Porphyrius de Grammatica, & de Regulis Spirituum. Ex cod. Colb. 1212.

Procopii Diaconi & Chartophylacis λόγος εἰς τὴν τῆς ὀρθοδοξίας τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων πανήγυριν. Ex cod. V. C. Eusebii Renaudoti.

Pseudo-Dioscorides, hoc titulo: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεων, πόνημα Διοσκουρίδου, καὶ ἀλφάβητον ἑκάστου νοσήματος τὴν θεραπείαν φέρων, κατὰ τάξιν τῶν κδ΄. στοιχείων. Ex cod. Reg. *1147. post Myrepsum. adde cod. 3497.

Ptochoprodromi Poëma versibus Græcobarbaris politicis, in quo paupertatem suam deplorat, ad Imp. Manuelem Comnenum. Post illud Poëma sequitur aliud eodem metro compositum, hoc titulo: Πτωχοπροδρόμου βιβλίον δεύτερον κατὰ ἡγουμένων, in quo in suum Abbatem acriùs invehitur; in codice Reg. *1354. Laudatur à Gregorio Corinthi Episcopo, de construct. orat. apud Allatium de Georgiis pag. 309.

Theodorus Ptochoprodromus appellatur in codice Pithoeano, quem vidi, adeò ut idem videatur cum ejusdem ævi Poëta, qui Theodorus Prodromus nudè appellatur in lemmate prioris poëmatis: Στίχοι τοῦ Θεοδώρου Πτωχοπροδρόμου πρὸς τὸν βασιλέα κύριον Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν. Alterius verò poëmatis titulus ita concipitur: Ἕτεροι στίχοι τοῦ Ἱλαρίωνος μοναχοῦ τοῦ Πτωχοπροδρόμου πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα κύριον Μανουὴλ τὸν Πορφυρογέννητον τὸν Κομνηνόν. Et revera se *Ilarionem* vocat sub finem poëmatis, nomine scilicet monachico.

Rhetorius de XII. Signis Zodiaci, ex cod. Reg.

Romani Nicephori Thessalonicensis Grammatica linguæ Græcæ vulgaris communis omnibus Græcis, ex qua alia artificialis peculiaris eruditis & studiosis tantùm. Ex cod. Colberteo 3665. Vixit hoc sæculo in Gallia, ex Ordine Capucinorum.

Salomonis Monita ad filium Roboam, versibus politicis Græcobarbaris, hoc titulo: Διδαχὴ Σολομῶντος περὶ τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ Ῥοβοάμ. In cod. Reg. 3084.

Salomonis Testamentum, ex codd. Reg. *1843. & Colbert. Vide Notas nostras ad Zonaræ Annal. pag. 83.

Stephanus Alexandrinus Philosophus Oecumenicus, Chymicus, περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς χρυσοποιήσεως, ex cod. Reg. *618. Editus Latinè Patavii an. 1572.

Idem de positione Mahometi, hoc titulo: Στεφάνου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως ἀποτελεσματικὰ πράγματα πρὸς Τιμόθεον Γραμματικόν, καὶ τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν, περὶ θέσεως Μοαμέθ. In cod. Reg 1843.

Stephani Magnetis Empyrica, liber iatricus, ex cod. Colberteo 1477.

Stephani Sachlecis opuscula duo versibus politicis Græcobarbaris conscripta, quorum alterum inscribitur: Γραφαὶ καὶ στίχοι καὶ ἑρμηνεῖαι, ἔτι δὲ ἀφηγήσεις κυροῦ Στεφάνου τοῦ Σαχλήκη. Alterum eandem inscriptionem continet, seu monita ad filium, ut abstineat à meretricibus & alea, & ne noctu vagetur. Ex cod. Menteliano, nunc Regio.

Symeon Magister Antiochenus de animalibus, hoc titulo: περὶ ζώων πτηνῶν, καὶ νηκτῶν, καὶ χερσαίων ζώων δυνάμεως, ἐκ τῆς τοῦ Συμεῶνι Μαγίστρου Ἀντιοχέως πραγματείας. Ex cod. Reg. *957.

Symeonis Magistri & Logothetæ Chronicon collectum ex variis chronicis & historiis. Ita præfert titulus, cui subnectuntur hi duo Iambi.

> Ἀρχὴν μὲν Ἀδὰμ ἔσχεν ἡ βίβλος, καὶ τέλος
> Τὸ πορφυρογέννητον εὐσεβὲς κράτος.

Desinit hic codex Regius in Leonem Armenium cum Theophane, cui in multis consonat. Vide Præfat. Combefisii ad ejusdem Symeonis Annales editos.

Symeon Magister & Logotheta Cursus publici in Metaphrasi martyrii S. Demetrii, ex cod. Colb. 4530.

Synesius Philosophus Chymicus, ex cod. Reg. *618. hoc titulo: Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου, ὡς ἐν σχολίοις, &c. Latinè & Gallicè editus. Editus etiam dicitur Patavii anno 1572.

Syntipas Philosophus. Liber fictitius hoc titulo: Πρόλογος τοῦ λεγομένου Συντίπα τοῦ φιλοσόφου μεταβληθεὶς ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου ὡς εἶχεν αὐταῖς λέξεσιν, εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν. Διήγησις ἐμφιλόσοφος συγγραφεῖσα παρ' ἡμῶν περὶ τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως Κύρου, καὶ τοῦ γνησίου τούτου παιδὸς, καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Συντίπα, καὶ περὶ τῶν τοῦ βασιλέως ἑπτὰ φιλοσόφων, καὶ τῆς μιᾶς αὐτοῦ πονηρᾶς καὶ ἀναιδοῦς γυναικὸς, καὶ πῶς τὸ κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως διαβολὴν κατεσκεύασεν ἡ μητρυιὰ αὐτοῦ. Ταύτην οὖν διήγησιν μετεστόρησε Μοῦσος ὁ Πέρσης πρὸς τὴν τῶν ἀναγινωσκόντων ὠφέλειαν. Syriacè editus liber dicitur.

Theodori Hermopolitæ Excerptorum ex LX. libris Basilicon libri 10. ex codd. Reg. 2519. 2525. hoc titulo: Θεοδώρου Ἑρμοπολίτου ἐκλογαὶ, ἤγουν δέκα βιβλία τῆς ἑξήκοντα βίβλου. Vixit post Alexium Comnenum Imp. cujus Novellam laudat.

Theodorus Episcopus Paphensis, de vita S. Spiridonis Episcopi Trimithuntis, hoc titulo: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπισκόπου γενομένου πόλεως Τριμυθουντῶν Κωνσταντίας τῆς Κύπρου καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος συνταχθεὶς ὑπὸ Θεοδώρου Ἐπισκόπου τῆς πόλεως Πάφου. Ex cod. Colbert. 462.

Theodorus Prodromus de Mure, ex cod. Reg.

Theodori Studitæ Catecheses, ex cod. Collegii Claromont. Paris. Soc. Jesu, & Seguieriano. Λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ex cod. V. C. Eusebii Renaudoti.

Theodosii Grammatici Grammatica, in cod. Colberteo 4959. videtur vixisse sub Comnenis.

Theodosii Zygomalæ Itinerarium.

Idem de statu Ecclesiarum Orientis.

Idem de Monte Sina.

Idem de Monte Atho. Hæc omnia scripta in gratiam Stephani Gerlachii, mense Junio anno 1578. CPoli. Ex Bibl. V. C. Ulrici Obrechti Argentinensis.

Theoduli Monachi Epistolæ, in cod. Reg. 185. vide *Thomas Magister*.

Theophanes Monachus Presbyter & Hegumenus Monasterii S Josephi, de vita ejusdem S. Josephi Hymnographi & Chartophylacis M. Ecclesiæ. In cod. Colberteo 206.

Theophilus de nunedialibus Principiis, hoc titulo, Τοῦ Θεοφίλου ἐπισυναγωγὴ, περὶ κοσμικῶν καταρχῶν. In cod. Reg. 2137.

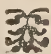
Theophilus Imperatorius Protospatharius, de pulsibus. In Cod. Reg.

Theophrastus Philosophus περὶ τῆς θείας τέχνης, διὰ στίχων ἰάμβων. Ex cod. Reg. *311.

Thomas Israëlita de infantia Christi, liber apocryphus, in cod Reg.

Thomæ Magistri Scholia in Aristophanis Plutum, Nubes & Ranas. In cod. Colb. 4421.

Zosimi Alexandrini Philosophi χυμευτικὰ ad Eusebiam sororem, quæ χειρόκμητα quibusdam dicuntur, ut est in Eudociæ Ioniis MSS. in cod. Reg. *311.

SCRIPTORES ANONYMI Græci MSS.

ACTA *Pilati* apocrypha, ex cod. Colberteo.

Ænigmata, seu dicta vulgaria, cum eorum interpretatione, hoc titulo: Ἐξήγησις διὰ στίχων πολιτικῶν εἰς τινὰ δημώδη αἰνίγματα. τινὲς μὲν λέγουσι τοῦ Ψελλοῦ· τινὲς δὲ τοῦ Πτωχοδρόμου, ὃ καὶ πιστεύομαι. ex Ioniis Michaëlis Apostolii in cod. Reg. 2809. fol. 39.

De Amoribus Lybistri & Rhodamnes, ex cod. Colb. 4384. Laudatur etiam non semel à Meursio, ut & à Crusio in Turcogr. p. 489. & 490.

Περὶ Γεωργικῶν, seu de Agricultura, in cod. Reg. 2216.

Arithmetica Astronomica, seu Indica, hoc titulo, περὶ τῆς ψήφου τῆς ἀστρονομίας. Ex cod. Reg. 3271.

Arithmetica Practica, in cod. Reg. 3364.

Ars Notaria, hoc titulo: Τύπος τέχνης τῶν γραμμάτων, ex cod. Reg. *1904.

Assisæ Regni Hierosolymitani, seu earum pars altera, quæ vulgò inscribitur, *Liber de justitia & jure*, seu *de Curia Vicecomitali*, ex cod. Colbert. 4723. hoc titulo: Ἀρχὴ τῆς βίβλου τῆς συντάγματος, ἤγουν Ασίζα. Utraque Assisarum pars edita Venetiis an. 1535. & mandato Senatus ex Gallico Italicè versa in gratiam Cypriorum. Codex verò Græcus pessimè scriptus, & absque accentibus, ut ex locis laudatis patet.

Astronomus Anonymus de Horoscopo, & locis Horoscopi, in cod. Colberteo 2079.

Astronomus alter, in cod. Reg. 3024. nunc sign. 3004.

Astronomus alter, in cod. Reg. 2733.

Astronomus alter ἀνεπίγραφος, in cod. Colb. 2679.

Astronomiæ Canones Persici, in cod. Colberteo 4510.

De Avibus & earum virtutibus in medicina. In cod Colb. 3614.

Basilographe, seu Prophetia ab Imperatore, hoc titulo: τοῦτο ἐστὶν τὸ βασιλογραφὴν. Cod. Græcobarb. & nugax, in cod. Reg. 2980.

De Bellis Francorum in Morea, seu Peloponneso, ab anno 1204. ad annum ferè 1300 ex Bibl. Reg. *309. Idem qui à Meursio laudatur, *de Bello Sacro*: cujus libri præcipuum est argumentum de expugnata à Francis CPoli an. 1304. quod priore parte perstringit: posteriore verò fusiùs nostrorum in Morea bella prosequitur, versibus politicis Græcobarb. Vixit auctor circa an. 1300. aut paulò ante.

Botanicus Anonymus, in cod. Reg. 2104.

Brontologium, in cod. Reg. * 345.

Canonismata Homeri, seu τοῦ Ὁμήρου κανονίσματα, in cod. Reg. 2770.

De Castrametatione, in cod. Reg. *677. hoc titulo: Περὶ καταστάσεως ἀπλήκτου, καὶ ὅτι ὁ στρατηγὸς ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὁπλιτῶν τῶν ἐν ταῖς ταξιαρχίαις τεταγμένων δύναται τὴν ὅλην τοῦ ἀπλήκτου διαγνῶναι, καὶ ἀπαρτίσαι περίμετρον. Quidam hunc Anonymum sub Nicephori nomine citant.

Canon Pœnitentialis S. Joannis Chrysostomi nomen falsò præferens, hoc titulo: Ἐπιτίμια τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. In cod. Colb. 6489.

Catalogus Patriarcharum CPleos, usque ad Dionysium XVII. à capta urbe Patriarcham, versibus politicis, in cod. Colb. 3938.

Chymicus Philosophus Anonymus, in cod. Reg. * 311.

Philosophi Anonymi liber de librorum facultate Græcobarb. hoc titulo : Ερμηνεία βοτανῶν Γαληνοῦ περὶ φαρμάκων, συντεθεῖσα κατὰ γένος πέρυσιν κεντητόν. βιβλίον φιλοσόφου. In cod. Reg. 2146.

De Conversione Rossorum. In cod. Colb. 4430.

Chronicon ab Adamo ad Leonem Philosophum, cujus initium deest, ex cod. Reg. 2431.

De cultu imaginum, ex cod. Reg. *1595.

Codex Chymicus, ex cod. Reg. *618. in cujus fine describuntur variæ confectiones chymicæ vel metallicæ linguâ Barbarogræcâ.

Colloquium Theodosii de Diæta, seu de alimentorum facultatibus; liber scriptus jussu Constantini Porphyrogeniti Imp. ex cod. Reg. 3177. At in cod. 3252. *Theophanes* appellatur.

Διδαχαὶ, seu Homiliæ, ex cod. Colbert. 4634.

Diplomata aliquot Patriarcharum Constantinopoleos & Antiochiæ, & aliorum, ex iis quæ Stephanus Gerlachius, cujus crebrò meminit Crusius in Turco-Græcia, in Germaniam attulit, & mecum communicavit V. Cl. Ulricus Obrechtus Argentinensis.

Epimerismi, ex cod. Reg. 3226.

Etymologicum, ex cod. Reg. 2750.

Etymologicum ex Orione Thebano, ex cod. Reg. 3507. hoc titulo : Περὶ ἐτυμολογιῶν κατὰ στοιχείων ἐκ τῶν κατὰ Ωρίωνα τοῦ Θηβαίου.

Excerpta ex antiquis scriptoribus, ex cod. Reg. *1299.

De forma Baptismi & cognatione spirituali, ex Bibl. Ulrici Obrechti Argentinensis.

Glossæ, ex cod. Reg. 2062.

Glossæ ad Aristophanem, ex cod. Reg. 3502.

Glossæ ad Lucianum, ex eodem codice.

Glossæ ad Herodotum, ex eodem cod.

Glossæ ad S. Athanasium, hoc titulo : Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Αθανασίου Πατριάρχου Αλεξανδρείας λέξεις ἑρμηνευμέναι. Ex cod. Colbert. 4014.

Glossæ Biblicæ Gr. MSS. ex cod. Colberteo post Cyrilli Lexicon.

Glossæ Botanicæ, ex cod. Reg. *848.

Glossæ Botanicæ, ex cod. Colb. 4123.

Glossæ Chymicæ, hoc titulo : Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς ἱερᾶς τέχνης· πρῶτον Ελληνιστὶ μεταλλευτικὸν, τῶν τε σημαιῶν καὶ τῶν ὀνομάτων. Ex codd. Reg. & aliis.

Glossæ in lib. Job, & in Proverbia, ex cod. Colb. 3883.

Glossæ Græco-Saracenicæ, ex cod. Reg. 3497. hoc titulo : Σαρακηνικὰ μεταγλωττισμένα ἐκ τοῦ Εφοδίου βίβλου. Ubi Εφοδίου βίβλος, est liber hoc lemmate scriptus à Constantino Asyncrito seu Asecretis, de quo suprà.

Glossæ Iatricæ, ex variis codd. Reg.

Glossæ interlineares ad Aristophanis Plutum, Nubes & Ranas, ex cod. Colbert. 4421. Nescio an Thomæ Magisti, cujus sunt Scholia in eodem codice. Aliæ ad Plutum, ex cod. Reg. 3327.

Glossæ interlineares ad Aristophanis Plutum & Nubes, ex cod. Reg. 3324.

Glossæ interlineares in Fabulas Gabriæ, ex cod. Colbert. 4343.

Glossæ interlineares in Gregorii Theologi Drama de Christi Passione, ex cod. Reg. 2792.

Glossæ interlineares in Iliad. Homeri, ex codice Colberteo 4343.

Glossæ interlineares in Batrachomyomachiam Homeri, ex cod. Colb. 4343. & Reg. quas Leonardo Cretensi quidam adscribunt.

Glossæ interlineares ad Phocylidis versus argenteos, ex cod. Reg. 3336.

Glossæ interlineares ad Theocriti Idyllia, ex cod. Reg. 3335.

Glossæ Juris, ex cod. Reg. 1003. hoc titulo : Λέξεων Ρωμαϊκῶν συναγωγή.

Glossæ Nomicæ, ex Bibl. Vaticana, quarum Ecgraphum à lit. M. incipiens communicavit D. de *Chavannes* Advocatus Divionensis, vir doctissimus.

Hipposophium, ex cod. Reg. 3496. hoc titulo recentiori : Ιπποσόφιον. deinde, βιβλίον ἱπποϊατρικῆς μετὰ πίστεως ἑρμηνευόμενον Οσαίτου καὶ Ιπποκράτους τῶν ἰατρῶν, περὶ ἵππων.

Historia Apollonii Tyrii, ex cod. Colb. hoc tit. Μεταγλώττισμα ἀπὸ Λατινικῆς εἰς Ρωμαϊκὴν διήγησις πολυπαθοῦς Απολλωνίου τοῦ Τύρου, ἀφ' οὗ ἀνελήφθη ὁ Χριστὸς εἰς οὐρανοὺς ἐν δόξῃ, οἱ ἅγιοι Απόστολοι δίδαξαν τὸν κόσμον.

Historia fabulosa Belisarii, versibus politicis Græcobarbaris conscripta, ex cod. Menteliano, nunc Regio, hoc titulo : Ιστορικὴ ἐξήγησις περὶ Βελισαρίου, ὃν ἡ τύχη ὕψωσε καὶ τύφλωσεν ὁ φθόνος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου βασιλέως· Ιουστινιανὸς ἐλέγετο καὶ μέγας αὐτοκράτωρ, &c. Vide Lambecium de Bibl. Cæsar. lib. 5. pag. 264.

Historia fabulosa Beltrandi seu Bertrandi Romani, ex cod. Menteliano, nunc Regio, hoc tit. Διήγησις ἐξαίρετος Βελθάνδρου τοῦ Ρωμαίου, &c. ubi de ejus amoribus & Χρυσάντζας filiæ Regis Antiochiæ, scripta versibus politicis Græcobarbaris.

Historia Imaginis Christi in sindone expressæ, ex cod. Reg. 3175.

Historia Imaginis marmoreæ Deiparæ, cogn. Romanæ, ex cod. Colbert. 453. Vide Glossarium in Ρωμαῖον.

Historia Imaginis Christi non manu factæ allatæ Constantinopolim, hoc titulo : Μηνὶ αὐγούστῳ εἰς ιϛ'. Ανάμνησις τῆς εἰσόδου τῆς ἀχειροποιήτου μορφῆς τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ ἐκ τῆς Εδεσσηνῶν πόλεως εἰς ταύτην τὴν θεοφύλακτον καὶ βασιλίδα τῶν πόλεων ἀνακομισθείσης. Ex cod. Colbert. 4729.

Historia miraculi S. Michaëlis in Chonis, hoc titulo : Διήγησις μερικὴ περὶ τοῦ γενομένου θαύματος παρὰ τοῦ πανενδόξου Μιχαὴλ τοῦ Αρχιστρατήγου ἐν Χώναις. Ex codice Colbert. 4719. & Regio.

Homiliæ Anonymi in totum annum, ex cod. Colbert. 4114. cujus initium, ac proinde nomen auctoris deest.

De Horologii Persici confectione, ex cod. Regio 3171.

Horologium, ex cod. Reg. 1838.

Iatricus Anonymus, ex cod. Reg. 3177.

Index Bibliothecæ Monasterii S. Trinitatis insulæ Chalces, confectus à Theodosio Zygomala, hoc titulo : Εν ἔτει ζπώ. (Chr. 1572.) μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἡμέρᾳ ιε'. ἐγένετο ὁ παρὼν κατάλογος καὶ ἡ καταγραφὴ τῶν σεπτῶν βιβλίων τῆς θειοτάτης βιβλιοθήκης τῆς σεβασμιωτάτης καὶ βασιλικῆς μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος τῆς ἐν τῇ νήσῳ (τῇ κατάντικρυ κειμένῃ ΚΠολ.) ἃ δὴ πάντα ἅγια βιβλία συνῆξε καὶ συνήθροισε κύριος Μητροφάνης ὁ κτήτωρ τῆς σεβασμιωτάτης μονῆς αὐτῆς, καὶ ἡ ἱερὰ βιβλιοθήκη αὐτῇ ἀναπεθησαυρίσατο. Ex Bibl. V. Cl. & doctissimi Ulrici Obrechti Argentinensis.

Index Librorum Græcorum MSS. Bibliothecæ Vaticanæ, ut collecta erat Romæ sub Gregorio XIII. PP. Fed. Morelli curâ exscriptus an. 1586. Ex Biblioth. V. Cl. Antonii *Faure* Doctoris Parisiensis.

Index Bibliothecæ Palatii, hoc titulo : Πίναξ βιβλίων Παλατίου, ex cod. Tiliensi.

Index Græcus nescio cujus Bibliothecæ, ex cod. Colberteo 5125.

Index alter, ex cod. Reg. 2813.

Interpres Rhamplii. Vide infrà in *Rhamplium.* Hunc laudat Meursius sub nomine *Anonymi de Arte Persica.*

De Judiciis Imperatorum, Patriarcharum, Præfectorum, & Prætorum, ex cod. Reg. 2023. hoc titulo: Περὶ κριτημάτων βασιλικῶν, πατριαρχικῶν, καὶ ἐπαρχικῶν, καὶ ἀρχικῶν.

De Jure Patronatus, περὶ δικαίου πατρωνικοῦ, ex schedis Pithoeanis.

Kalendologium, ex cod. Reg. *945.

Contra Latinos, ubi de variis Ecclesiasticis ritibus in Liturgia sacra. Ex cod. Reg. 3004.

De Lapidum virtutibus, hoc titulo: περὶ λίθων δυνάμεων. Ex cod. Reg. *2206.

De Lapidibus, ex cod. Reg. *945. hoc titulo: Ἑρμηνεία περὶ ἐνεργειῶν λίθων, Ἱπποκράτης οὕτω λ' λίθοι, ὠφελεῖ εἰς τὴν θεραπείαν.

Leges Græcorum qui in insula Cypro sub Regibus Latinis degebant, pleræque excerptæ ex libris Basilicωn, sed ferè semper lingua vulgari descriptæ. Præmittitur Alexandri IV Papæ Bulla Græcè exarata, continens compositionem inter Hugonem Archiepiscopum Leucosiensem Latinum, & Germanum Archiepiscopum Græcum. Ex cod. Reg. 3538.

Lexicon adespoton, incipiens à litt. Δ. Ex cod. Colb. 6032.

Lexicon, hoc titulo: Βιβλίον ἐξηγημένον τὸ λεγόμενον Λεξικὸν, Ἐπιλογισμὸς λέξεων, ἐνεργειῶν καί τε βοτανῶν, καὶ ἀσθενειῶν, καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ στοιχεῖον. Ex cod. Reg. 1843.

Lexicon Botanicum, ex cod. Reg. 3169.

Lexica duo Botanica, ex cod. Reg. 190. nunc 1843.

Lexicon Botanicum, ex cod. Reg. 3170. hoc titulo: Διάλεκτος Ἰνδῶν καὶ βοτανῶν κατ' ἀλφάβητον.

Lexicon Botanicum, ex cod. Reg. 1845. hoc tit. Λέξεις βοτανῶν ἑρμηνείας κατ' ἀλφάβητον.

Lexicon Botanicum, ex cod. Reg. 2147.

Lexicon Botanicum, ex cod. Reg. 3118. hoc tit. Ἑρμηνεία πρόχειρος ὀνομάτων τῶν βοτανῶν ἰατρικῶν ἀπὸ διαφόρων ἰατρικῶν βιβλίων συλλεγεῖσα κατ' ἀλφάβητον.

Lexicon, ex cod. Colbert. 2199.

Lexicon, ex cod. Colbert. 6076.

Lexicon, hoc titulo: Ἔρανος τῶν λέξεων, ex codice Mazarino, nunc Regio.

Lexicon, ex cod. Reg. 1708. hoc titulo: Συναγωγὴ λέξεων συλλεγεῖσα ἐκ διαφόρων βίβλων, τῆς παλαιᾶς τε φημι γραφῆς καὶ τῆς νέας, καὶ ἐκ τῆς δήπου τῆς θύραθεν. Habetur etiam in Bibliotheca Colbertea.

Lexicon Grammatices, hoc titulo: περὶ τοῦ τῆς Γραμματικῆς λεξικοῦ. Ex cod. Reg. 3502.

Lexicon notæ optimæ, ex cod. Reg. 390. nunc 3118. fol. 167.

Lexicon ad Hippocratem, initio ejus operum præfixum, in multis diversum à Galeniano. Ex codd. Reg. 2133. 3176.

Lexicon ad Schedographiam, versibus politicis scriptum, ex cod. Colbert. 6044. hoc tit. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ Λεξικοῦ, καὶ τῶν Ἀντιστοίχων τῶν περὶ τοῦ σχέδους εἰς μέτρον στίχων πολιτικῶν, εἰς νόησιν γραμμάτων, καὶ τέχνης Ἀντιστοίχων, καὶ νόησιν τῶν λέξεων.

Lexicon, hoc titulo: Σπέρμος λέξεων, ex codice Regio 3513.

Liber Sacramentorum, ex Gregorii Magni Sacramentario ferè compilatus. Ex cod. Reg. 2411.

De Matulis, seu de urinis ægrotantium, ex cod. Colb. 3614. hoc. tit. περὶ κλονίων ἀρρώστων, ὥρα καὶ νόη.

Medicus Anonymus de alimentis, ex cod. Reg. 2147. hoc titulo: Ἐξιατρικὴ βίβλου πρὸς κύριον βασιλέα τὸν Πορφυρογέννητον περὶ τροφῶν σύνταγμα, τυχοῦσι πάλε τροφῶς ποιηθὲν παρὰ ἀνδρὸς σοφωτάτου.

Medicus Anonymus, ex cod. Reg. 1237.

Medicus Anonymus, ex cod. Reg. 3197. hoc titulo: Πράξεις ὠφέλιμοι πάνυ ὁποῖαι δήποτε ὑπόθεσιν.

Menologium Iambicum, ex cod. Reg. 2651.

De Mensuris agrariis, ex cod. Reg. 2171.

Anonymi duo περὶ Μέτρων, seu de Versibus, ex cod. Reg. *1596.

Methodus scyphorum, seu urinarum, hoc titulo: Μέθοδος τῶν ὑαλίων Γαληνοῦ φιλοσόφου. Ex cod. Colb. 3614.

Narratio de Andronico Argentario Antiocheno, & ejus uxore Athanasia, ex cod. Colb. 670.

Narratio de Manuelis Comneni Imp. decreto de verbis Christi, *Pater major me est*, cujus mentio est apud Cinnamum lib. 6. n. 2. & Nicetam in Man. lib. 7. n. 5. Ex Bibl. Viri Ill. Cl. Pelleterii Franciæ Protologothetæ.

De Observatione dierum, ex cod. Reg. *1673.

Ordo Officiorum Aulæ Turcicæ, ex cod. Reg.

De Oeconomia belli, hoc titulo: περὶ οἰκονομίας πολέμου, καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ κεφαλαίων. Ex codice Colberteo 4090.

De Patribus Rhaithu occisis, hoc titulo: Ἐκ τοῦ λόγου τοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Ραϊθοῦ. ex cod. Colb 4726.

Phylacteria varia, ex cod. Reg. 3177.

Φυσιολογία περὶ ἰχθύων καὶ πετεινῶν, καὶ περὶ διαφορᾶς τύπων. Ex cod Reg. 3004.

Physiologus de natura & speciebus animalium reptilium, &c. hoc titulo: Ἐκ τοῦ Φυσιολόγου περὶ φύσεως καὶ ὕδους ζώων καὶ ἑρπετῶν, καὶ ἀναγωγὴ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἔχει. Liber scriptus lingua Græca vulgari Ecclesiastica. Ex cod. Colb. 5104.

Pœnitentialis, hoc titulo: Ἀρχὴ τῶν ἐπιτιμίων. Ex cod. Colb. 6605.

Portolanus, seu portuum descriptio, ex codice Colberteo 6560.

Proverbia Græcobarb. ex cod. Reg. *1299.

Pulologus, seu Apologus de avibus, ex codice Regio.

Rhamplium, hoc titulo: Σύνθεσις τῆς Περσικῆς τέχνης τοῦ Ραμπλίου. In hunc libellum duæ habentur explicationes, altera Anonymi, altera, quæ Gennadii Patriarchæ CP. nomen præfert. Ex codice Regio 1843. fol. 226. Vide Glossar. in Ράμπλιον.

Schedographia, seu partitiones orationis, in Agapeti Paræneses, ex Bibl. V. Illustr. Claudii Pelleterii.

Schedographia, seu partitiones orationis, ex cod. Colbert. 4343.

Scholia in secundam orationem S. Gregorii Nazianzeni, de baptismo, & in Julianum Peræquatorem, *Nicetæ* fortè Serrensis, nam initium deest in cod. Reg. 3183.

Scholia in Æschyli Prometheum vinctum, septem ad Thebas, & Persas, ex cod. Colb. 1271.

Scholia in Joannem Climacum, ex codd. Reg. & Colberteo.

Scholiastes Dionis Chrysostomi, ex cod. Regio 2193. Vide editionem Morellianam.

Scholiastes Aristophanis ad Plutum & Nubes, ex cod. Reg. 3324.

Scholiastes Homeri Iliadis, cum Isaacii Porphyrogeniti Commentario, ex cod. Reg. 2197.

Scholiastes Oppiani in libros tres Halieutic. ex cod. Reg.

Scholiastes

Scholiastes Theophili Antecessoris, ex cod. Reg. 2517.

Selenodromium, ex cod. Reg. 2733.

Sticherarium, Liber Ecclesiasticus, ex cod. Reg. 2037.

Synaxarium à mense Septembri ad mensem Februarium, ex Bibl. Colbertea.

Synaxarium de alimentis, ex cod. Reg. 3175.

Synopsis Legum ex titulis Digestorum, in codice Colberteo post Basilii Imp. Πρόχειρον.

Synopsis de urinis, ex arte medica Persarum, hoc titulo: Σύνοψις ἀκριβεστάτη περὶ οὔρων ἑρμηνευθεῖσα ἐκ τῆς ἰατρικῆς τέχνης τῶν Περσῶν. Ex cod. Colb. 4230.

Tacticus Anonymus de Urbe ab hostibus obsessa, seu de toleranda obsidione, ex cod. Reg. * 677. hoc titulo: Ὅπως χρὴ τὸν τῆς πολιορκουμένης πόλεως στρατηγὸν πρὸς τὴν πολιορκίαν ἀντιτάττεσθαι, καὶ οἵοις ἐπιτηδεύμασι ταύτην ἀποκρούεσθαι. Laudatur interdum à Rigaltio sub nomine Africani, quod eidem subjungatur in cod. Reg. Sed cùm Bulgarorum non semel mentionem agat, ut & Thessalonicæ à Saracenis obsessæ, & χειροσιφώνος à Leone Philosopho adinventi, posterior est, cùm Africanus Gentilis fuisse dicatur. Idem videtur qui laudatur à Meursio sub titulo, *Heronis Parecbolæ*.

Tactica, seu περὶ τακτικῆς, ex cod. Colberteo 4090.

De Terræ motu & variis apotelesmatis, ex cod. Reg. 2137.

Threnus de capta à Turcis CPoli. versibus politicis Græcobarbaris scriptus, ex cod. Menteliano, nunc Regio, hoc titulo: Θρῆνος τῆς ΚΠόλεως. ἠχμαλωτίσθη δὲ ὑπὸ τῶν Τούρκων ἔτει α ω. υ ω. νγ. μηνὶ μαΐῳ κθ᾽ ἡμέρα τρίτη, ὥρα πρώτη τῆς ἡμέρας.

Versus politici de sacra Liturgia. Ex codice Reg.

Versus politici de Adam & Paradiso, hoc titulo: Στίχοι θρηνητικοὶ Ἀδὰμ καὶ παραδείσου. Ex cod. Colberteo 5104.

Visio cujusdam Monachi, sub Romano juniore Imp. ex cod. Colberteo 4632. hoc titulo, Ὀπτασία τινὸς μοναχοῦ φοβερὰ καὶ ὠφέλιμος.

VITÆ, ACTA ET MARTYRIA Sanctorum, quorum Auctores incerti, MSS.

S*anctorum Abba, Cyri, & Joannis* Martyrium, ex cod. Colb 617.

S. *Abercii* Episcopi Hieropolitani Vita & Conversatio, ex codd. Colb. 686. 1081.

S. *Abramii* Vita, ex codd. Reg. 2459. & Colb. 326. 1081.

S. *Acyndini* & sociorum Martyrium, ex cod. Reg. 2018. & Colberteo 4271.

SS. *Adriani & Nataliæ* Martyrium, ex cod. Reg. 3004.

S. *Alexii* Vita & Conversatio apocrypha, ex cod. Colb. 5108.

S. *Alypii* Stylitæ Vita, ex cod. Reg. 2456. & Colb. 622

S. *Anastasii* Persæ Martyrium, ex cod. Colb. 463. Illius Excerpta habentur in Concilio Nicæno II. act. 4.

S. *Anatolii* Patriarchæ CPolitani Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 977.

S. *Andreæ* in Crisi Vita, ex cod. Colb. 326.

S. *Andreæ* propter Christum Sali, ex cod. Reg. 2458. cujus vitæ scriptorem Nicephorum Presbyterum Magnæ Ecclesiæ CP. alii codices præferunt.

S. *Apollo* Martyrium, hoc titulo: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἀπολλὼ τοῦ καὶ Σακκέα, ex cod. Colb. 4137.

S. *Arethæ* & sociorum Martyrium, ex codd. Colb. 4271. 1081.

S. *Aquilæ* Martyrium, hoc titulo: Πράξεις καὶ Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀκύλα, ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα. Ex cod. Colb. 4137.

S. *Arsenii* Archimandritæ Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 460.

S. *Artemii* Vita, ex codd. Colb. 182. 1081.

S. *Babylæ* Archiepiscopi Antiocheni Certamen, seu Ἄθλησις. Ex cod. Reg. 2015. 2456.

S. *Barbaræ* Martyrium, ex cod. Reg. 2028.

S. *Barnabæ* Periodus, & ejus Martyrium, hoc titulo: Περίοδοι καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Μάρτυρος Βαρνάβα. Ex cod. Colb. 4137.

S. *Biasii* Martyrium, ex cod. Colb. 460.

S. *Blasii* Vita, ex cod. Colb. 450.

S. *Caritonis* Eremitæ Vita, ex cod. Colb. 772.

S. *Clementis* Ancyrani Martyrium, ex cod. Colb. 617.

S. *Cypriani & Iustinæ* Martyrium, ex cod. Reg. 2017. & Colb. 686.

S. *Cyriaci* Anachoretæ Vita, ex codd. Reg. 2015. & Colb. 772. 868.

S. *Dalmati* Archimandritæ Vita, ex cod. Colb. 977.

S. *Danielis* Stylitæ Vita, ex codd. Reg. & Colb.

S. *Eleutherii* Vita, ex codd. Colbert. 171. & 1080.

S. *Epiphanii* Constantiæ Archiepiscopi Vita & Conversatio, dubiæ fidei, ex cod. Colb. 206.

S. *Eudocimi* Vita, ex cod. Colb. 2454.

S. *Eugeniæ* & parentum Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 766.

S. *Euphemiæ* Martyrium, hoc titulo: Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου καὶ πανενδόξου μάρτυρος Εὐφημίας. Ex cod. Colb. 4530.

S. *Euphrosynes* Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 4271. & Reg 349.

SS. *Eustratii & Auxentii* Martyrium, ex codd. Colb. 271. 958. 4271. 4767.

S. *Febroniæ* Martyrium à Thomaide ejus socia conscriptum, ex cod. Colb. 4271.

SS. *Galactionis & Epistemes* Martyrium, ex cod. Reg. 2018.

S. *Gregorii* Persæ Martyrium, ex cod. Reg. 2459.

S. *Gregorii* Archiepiscopi Magnæ Armeniæ, Vita & Conversatio & Martyrium. Ex cod. Reg. 2015.

Miraculum factum Edessæ à *SS. Gouria, Samona, & Abibba.* Ex cod. Colb. 505.

S. *Hacatherines* Martyrium apocryphum. Ex cod. Colb. 4530.

S. *Hieronis* & sociorum in urbe Meletina Martyrium. Ex cod. Colb. nondum signato.

S. *Hilarionis* Vita & Conversatio, ex cod. Reg. 2017.

Vita *S. Joannis* Eleemonis Archiepiscopi Alexandrini, ex cod. Colb. 5132. Auctor dicitur Leontius Episcopus Neapoleos Cypri in act. 4. Concilii Nicæni II. p. 245.

S. *Ioannis Baptistæ* Vita & Conversatio, scripta à Joanne seu Marco ejus discipulo, apocrypha, ex cod. Colb. 4530.

Ejusdem Martyrium apocryphum, ex cod. Colberteo 2493.

S. Ioannis Calybitæ Vita & Conversatio, apocrypha. Ex cod. Colb. 5108.

S. Ioannis Chrysostomi Vita & Miracula, ex cod. Colb. 4719.

S. Ioannicii Vita, ex codd. Reg. 2018. & Colb. 524. 977.

S. Isaacii ex Monasterio Dalmati, Confessoris, Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 977.

S. Julianæ Nicomediensis Martyrium, ex cod. Colb. 766.

S. Luciani Martyrium, ex cod. Colb. 686.

S. Mamantis Martyrium, ex cod. Colb. 772.

S. Marcelli Archimandritæ Monasterii Acæmetorum Vita & Conversatio, ex cod. Colberteo 171.

S. Marciani Presbyteri & Oeconomi M. Ecclesiæ Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 357.

SS. Marciani & Martyrii Notariorum Martyrium, ex cod. Colb. 1081. & Reg. 2459.

S. Marinæ Martyrium, ex cod. Colb. 4530.

S. Marini Martyrium, ex Colb. cod. 450.

S. Martiniani Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 460.

S. Matronæ Vita & Conversatio. Ex cod. Colb. nondum signato.

S. Melanæ Romanæ Vita, ex codd. Colb. 171. 766. 1080.

S. Menæ Ægyptii Martyrium, ex codd. Reg. 2018. & Colb. 2514. 4249.

S. Mercurii Martyrium, ex cod. Colb. 622.

S. Modesti Martyrium apocryphum, ex cod. Colb. 5108.

SS. Patermuthii, Copre & Alexandri Martyrium, ex cod. Colb. 4271.

S. Pauli Confessoris Archiepiscopi CPolit. Vita & Certamen, ex cod. Colb. non signato.

S. Pauli Thebani Vita & Conversatio, ex cod. Reg. 2004.

S. Pauli Junioris in Latro Vita & Conversatio, ex cod. Colb. 1080.

S. Pelagiæ Antiochenæ Vita & Conversatio, ex cod. Reg. 2017.

SS. Petri & Pauli Martyrium, liber apocryphus. Ex cod. Colb. 4249.

S. Philemonis Martyrium, ex cod. Colb. 766.

S. Philippi Apostoli Periodi & Martyrium, liber apocryphus. Ex cod. Colb. 4137.

S. Polyeuchi Martyrium, ex cod. Reg. 2004.

S. Procopii Vita & Martyrium, ex cod. Colb. 1711. Laudatur in Concilio Nicæno II. act. 4.

SS. Quadraginta Martyrum Sebastensium, ex cod. Colb. 4719. & Reg. 1595.

S. Romuli Vita, ex cod. Colb. 555.

SS. Samonæ, Guriæ, & Abibi Martyrium, ex cod. Reg. nunc 2018.

S. Sampsonis Xenodochi Vita, cujus scriptor vixit post Imperium Romani filii Constantini Porphyr. Ex codd. Colb. 4453. 2454.

S. Stephani Junioris Vita, Conversatio & Confessio, ex cod. Reg. 2028. 2455. & Colb. 818. 1527. 2589. hoc titulo: Βίος καὶ πολιτεία, ὁμολογία τε καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ νέου τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ ἀσεβῶς βασιλεύσαντος. Auctor coævus.

S. Simeonis propter Christum Sali Vita, ex cod. Colbert. 977. hoc titulo: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ Ἀββᾶ Συμεὼν διὰ Χριστὸν ὀνομασθέντος Σαλοῦ. Leontius Episcopus Neapoleos Cypri istius vitæ auctor dicitur in Indice MS. codd. Gr. Bibl. Vaticanæ, & in act. 4. Concilii Nicæni II. p. 245.

S. Sophiæ & filiarum Martyrium. Ex cod. Reg. 2015.

S. Symeonis Stylitæ Vita, ex codd. Colb. 171. 772. 780. Illius auctor Theodoretus Episcopus Cypri dicitur in Concilio Nicæno act. 4. p. 265.

S. Theoctistæ Lesbiæ Vita. Ex cod. Reg. 2015.

S. Theodoræ Alexandrinæ vita & Conversatio, ex codd. Colb. 772. 4719.

S. Theodori Syceotæ Episcopi Anastasiopoleos Vita. Ex cod. Colb. 206. Laudatur in Concilio Nicæno II. act. 4.

S. Theodori Magistri militum Martyrium apocryphum, etsi scriptor Anarus præsens fuisse dicatur, cujus lectio interdicitur in Canonibus MSS. Nicephori Patr. CPol. Ex cod. Colb.

S. Theodori Tyronis Martyrium apocryphum, cujus pariter lectio interdicitur in iisdem Canonibus Nicephori Patr. CPolit. ex cod. Colberteo 5108.

S. Timothei Apostoli, S. Pauli Discipuli, & primi Ephesi Episcopi Martyrium, ex cod. Colb. 4137.

S. Tryphonis Martyrium, ex cod. Colb. 617.

S. Xenes Vita.

SCRIPTORES ALII INEDITI, qui laudantur in hocce Glossario, ex Ioannis Meursii Glossario Græcobarbaro.

ACHMETIS Introductio in Astrologiam.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chrysorrhoes.

Anonymus de silentio.

Anonymus de Passione Domini.

Apomasaris Mysteria.

Ejusdem Apotelesmata.

Arithmetica adespota.

Basilii Patricii Naumachica.

Breviarium adespotum.

Canonium mathematicum.

Christophori Patricii Menologium.

Constantini Anagnostæ Hemiiambi.

Cyrilli Lexicon, aliud ab eo quod laudamus.

Eleutherius Zebelenus de significatione Eclipseos.

Idem de forma & constitutione corporis humani.

Glossæ Græcobarbaræ.

Joannes Lydus.

Joannes Patriarcha de Azymis.

Julius Metaphrastes.

Michaelis Apostolii Epistola.

Moschopulus in Iliada.

Nicephorus Gregoras de vita Sanctæ Theophanonis.

Olympiodorus in Platonis Gorgiam.

Polybius de Vita Epiphanii.

Rhuzanus in Vaticinia CPolit.

Servii Glossæ.

Suidæ Etymologicon.

Symeon Sethi de Placitis Philosophorum.

Theodorus Prodromus de Accentibus.

Idem de Mensibus.

Ejusdem Lexicon.

Victor Presbyter in Marcum.

SCRIPTORES GRÆCI EDITI.

Patr. & Cotelerii to. 2. Monument. Ecl. Gr. Vixit an. 400.

S. Athanasius Alexandrinus Archiepiscop. ex edit. Paris.

Athanasius Cydonius.

Athenæus Dipnosophist. ex edit. Casauboni.

Athenæi Mechanica, ex edit. Rigaltii in Not. ad Onosandrum, & Regia an. 1687. Is Athenæus existimatur, qui vixit sub Gallienis, de quo Pollio p. 181. edit. Salmasii.

Bacchii Isagoge Musicæ, edita à Fed. Morello & aliis.

Barlaamus, Calaber, Abbas S. Salvatoris CP. deinde Episc. Heracleensis. Vixit sub Andronico Seniore. De ejus scriptis vide Allat. lib. 2. de Consensu cap. 16. n. 2. cap. 17. n. 1. 2. 3.

Bartholomæi Edesseni Monachi Elenchus, seu Confutatio Agareni, ex edit. 1685.

Bartholomæus in Vita S. Nili junioris.

Basilicωn libri LX. ex edit. Fabroti.

Basilicωn Synopsis, ex edit. Joannis Leunclavii an. 1575. & Caroli Labbei an. 1607.

Basilius de Exercitatione grammatica, ex edit. Aldi Veneta an. 1615. De auctore hujusce libri vide Allatium de Georgiis p. 39.

Basilii Acrideni Episcopi Thessalonicensis Responsa, in Jure Græco-Rom. lib. 5. Vixit sub Manuele Comneno. Vide Allat. de Cons. p. 658.

S. Basilius Cæsariensis Episcopus, cujus opera seorsim edita, & quædam in to. 1. Monumentor. Eccl. Gr. p. 28. 38.

Basilii Cappadocis Responsa.

Basilii Macedonis Imp. Novellæ in Jure Græco-Rom. to. 1. p. 86. to. 2. p. 134.

Ejusdem Exhortationes ad Leonem filium, ex edit. Fed. Morelli 1584. & al.

Basilii Porphyrogeniti Imp. Novellæ, in Jure Græco-Rom. to. 1. p. 117. to. 2. p. 172.

S. Basilii Seleuciæ Isauriæ Episcopi Homiliæ & Orationes ex edit. Commelini 1596. & Combefisii to. 1. Auctar. Bibl. Patr. Gr. p. 569. Vixit sub Marciano Imp.

Basilius Thessalonicensis, lib. 6. Juris Græco-Rom. pag. 408.

Bessarionis Cardinalis Epistola ad Thomæ Palæologi filiorum Pedagogum, edita primò à Pontano ad Phranzis lib. 3. cap. 27. deinde à Meursio anno 1613.

Idem de Processu Spiritus S. edit. ab Arcudio & Allatio in Græcia orthod. Vide eundem Allat. de Cons. lib. 4. cap. 4. §. 1.

Bitonis Excerpta, ex Rigaltio in Notis ad Onosandr.

Cæsarius, S. Gregorii Theologi frater, cujus opera edita an. 1571. & in to. 11. Biblioth. Patr.

Callimachus, Poëta, ex edit. Henr. Stephani.

Callistus Metropolitanus Rhodi, apud Crusium in Turco-Gr. lib. 4.

Candidi Isauri Excepta, ex Photii Bibl. cod. 79. Vixit sub Anastasio.

Christophorus Angelus, de statu hodiernorum Græcorum, ex edit. Londinensi 1619. & Franequerensi an. 1579. Vivebat eodem an. 1619.

Christophori Patricii Menologium. Laudatur à Meursio.

Clemens Alexandrinus, ex edit. Paris. an. 1641. Vixit sub Commodo.

S. Clemens PP. ex edit. Coteleriana, & alior.

Cleopatræ Κοσμητικόν, ubi etiam de ponderibus & mensuris, apud Galenum to. 4. p. 467. edit. Basil. & in Indice Thesauri Henr. Stephani. Laudatur ab eodem Galeno lib. 1. de Composit. medic. p. 156. 170. & in Gynæcæorum scriptoribus.

Concilia Gr. & eorum Acta, ex edit. Labbei.

Constantinus Acropolita in Encomio S. Joannis Damasceni, &c. Vixit sub Michaële Palæologo. Vide Allat. de Consensu lib. 2. cap. 15. §. 14.

Constantini Cabasilæ Quæsita, in Jure Græco-Rom.

Constantinus Chliarenus Patr. CPolitan. in Jure Græco-Rom. pag. 210.

Constantini Historia Apollonii Tyrii, versibus politicis Græcobarb. scripta anno 1500. mense Jan. uti auctor indicat sub finem poëmatis. At codex Cæsareus apud Lambecium lib. 5. Gabrielem Contianum præfert. Edita Venetiis anno 1603.

Constantinus Harmenopulus, Sebastus & Judex Thessalonicensis, cujus habentur Enchiridion Juris, Epitome Canonum to. 1. Juris Græco-Rom. Liber de sectis editus à Leunclavio, & alia. Vixit an. 1345. ut observat Lambecius lib. 6. de Bibl. Cæsar. pag. 40.

Constantini Lascaris Grammatica, ex edit. Veneta 1512. Vixit an. 1480.

Constantinus Lichudes Patr. CPolitan. in Jure Græco-Rom. lib. 4. p. 265. Vixit sub Isaacio Comneno.

Constantini Manassis Annales versibus politicis, à Mundo condito ad Imperium Alexii Comneni, ex edit. Meursii an. 1616. & Regia an. 1655. Vixit sub Manuele Comneno, ut ipsemet testatur pag. 99. 1. edit. De aliis ejus operibus vide edit. Reg. pag. 162.

Constantini Porphyrogeniti Imp. liber de administrando Imperio, Tactica, libri 2. de Thematib. & Novellæ, ex edit. Joan. Meursii an. 1617.

Ejusdem Vita Basilii Macedonis Imp. edita ab Allatio in Symmictis, rursum à Combefisio.

Ejusdem Narratio de imagine Edessena, ex edit. ejusdem Combefisii in Orig. CPolit. pag. 15.

Constantini Pselli Carmen de Nomocanone, edit. cum Michaëlis Pselli Legum Synopsi. Vide Allatium de Psellis pag. 57.

Cosmæ Hierosolymitani Hymni.

Cosmas Indicopleustes Monachus in Christiana Topographia, ex edit. D. Thevenotii an. 1663. Vixit sub Justino Jun. Imp. ut ipsemet testatur.

Ctesibii Excerpta, ex Notis Rigaltii ad Onosandrum.

S. Cyrillus Alexandrinus Archiepiscopus, ex edit. Paris. Vixit sub Theodosio Jun.

Cyrilli Chii Hieromonachi Σαρανταει. Vide Gloss. in hac voce.

Cyrilli Lucaris Patr. CPolit. Calvinistæ, Homiliæ quarum excerpta habentur in Concilio Hierosol. anni 1672. pag. 30. & seqq.

Damasceni Thessaloniensis Hypodiaconi Studitæ Conciones in festa anni vulgari lingua conscriptæ, ex edit. Veneta Antonii Pinelli 8. anni 1628. laudatur à Leunclavio. Vide Gloss. in Τιμάειν.

Damascius de vita Isidori Philosophi, ex Photio cod. 242.

Davidis Monachi Historia Hæreseos Barlaami & Acyndini.

Demetrii Chalcondylæ Erotemata seu institutiones Grammaticæ, ex edit. Basileensi anni 1546.

Demetrius Chomatenus Archiepisc. Bulgariæ libri 5. & 6. Juris Græco-Rom.

Demetrius Cydonius Monachus, Prochori frater, cujus opera varia edita ab Arcudio Romæ an.

1630. & Combefisio in Historia Monothelitar. pag. 1221. & cum Continuatore Theophanis pag. 385. Vixit sub Joanne Cantacuzeno Imp. Vide Allatium de Nilis pag. 46. 47. 53. & lib. 2. de Consensu cap. 18. §. 5.

Demetrius Metropolitanus Cyzicenus de Hæresi Jacobitarum & Chatzizariorum, apud Combefisium in Hist. Monothel. pag. 262.

Demetrius Pepagomenus Constantinopolitanus, de Podagra, edit. à Guil. Morello anno 1558. Vixit sub Michaële Palæologo Imp. Vide Allatium de Psellis pag. 59. 60.

Ejusdem Orneosophium & Cynosophium, ex edit. Rigaltii anno 1612. Vide Vossium de Philosophia cap. 7. §. 17. Rivium in Præfat. ad Phæmonis Cynosophium, & Lambecium lib. 6. de Bibl. Cæsarea pag. 160. & lib. 7. p. 399.

Demetrii Raulis Cabacæ Epistola ad filium.

Demetrii Triclinii Scholia in Sophoclem, ex edit. Adriani Turnebi 1553. & Henrici Stephani 1567.

Demetrii Zeni Zacynthii Batrachomyomachia versibus politicis scripta, apud Crusium in Turco-Gr. Vixit anno 1530.

Democritus, in Geoponicis.

Demophili Similitudines, ex edit. Lucæ Holstenii an. 1638.

Dexippi Eclogæ legationum, ex edit. Regia anni 1648.

Didymus, in Geoponicis.

Didymus Claudius de Analogia Romanorum. Laudatur à Meursio.

Diogeniani Proverbiorum Centuriæ septem, ex edit. Andreæ Schotti 1612.

Dionis Cassii Historia, ex edit. 1606. Vixit sub Alexandro Severo.

S. Dionysius Areopagita, &c.

Dionysii Monachi Quæstiones.

Diophanes, in libro Geoponic.

Dioscorides Anazarbadæus, ex editione Jani Antonii Saraceni anni 1598. & Veneta.

Dioscoridis Interpolator, ex editione Dioscoridis Veneta anni 1518. & Sarazini.

Dominici Gradensis Patriarchæ Epistola ad Petrum Antiochenum Patr. ex editione Coteleriana tom. 2. Monument. Eccles. Græc. Vixit seculo 11. medio.

Dorotheus Archimandrita, de Monastica institutione, seu de Doctrina. Editus tom. 11. Bibl. Patrum.

Dorothei Metropolitæ Monembasiensis Synopsis Historiarum, ex editione Veneta.

Dosithei Magistri libri III. de Adriani Imperatoris Sententiis & Epistolis, ex editione Goldasti anni 1601. Vide Alcuinum Epist. 102.

Ducæ, Michaelis nepotis, Historia Byzantina à Joanne Palæologo, & anno Christi 1341. ad annum 1462. ex editione Ismaëlis Bulialdi Typis Regiis anni 1649.

Ephremii Chronicon Byzantinum, & Catalogus Patriarcharum Constantinopolitan. versibus Iambicis: cujus excerpta varia laudat Leo Allatius in lib. de utriusque Ecclesiæ consensu pag. 435. 699. 702. 725. in Creygliton. pag. 306. 330. 526. 539. 614. 14. de Psellis pag. 42. 113. & in Notis ad Acropolit. pag. 222. 232. 233. 237. 244. 327. 341.

S. *Ephremius* in Vita S. Abraamii, edita à Bollando.

Epiphanius Hagiopolita Monachus, de Locis Sanctis, editus à Federico Morello & Allatio in Symmictis.

Epistola Ecclesiæ CPolitanæ ad Bohemos, scripta statim post Concilium Florentinum, edita à Davide Chytræo in libro de statu Ecclesiarum Orientalium.

S. Epiphanius Salaminæ Cypri Episcopus, vixit sub Valente, Gratiano, & Theodosio Augg.

Erotiani Lexicon dictionum Hippocratis, ex editione Henrici Stephani anni 1564. & aliorum.

Evagrii Scholastici Epiphaniensis Historiæ Ecclesiasticæ libri 6. ex editione Henrici Valesii, & aliorum. Vixit sub Mauricio.

Euchologium, ex editione Goari anno 1647. & Veneta.

Eudociæ Augustæ Homerici Centones non semel editi.

Eugenii Nomophylacis Synodicon, apud Allatium de Symeonibus pag. 186. 187.

Eugenii Episcopi & Præpositi Montis Sinaï Epistola ad Carolum Archiducem Austriæ anno 1569. edita apud Davidem Chytræum de statu Orientalis Eccles.

Eulogius Archiepiscopus Alexandrinus, S. Cyrilli discipulus, ex Photio codd. 225. 226. 230. & apud Combefisium tom. 1. Auctarii Bibl. Patrum pag. 651.

Eunapius Sardianus Philosophus & Sophista, de Vitis Philosophorum.

Ejusdem Excerpta de Legat. ex editione Commelini anni 1616. & Regia anni 1648. Vixit sub Juliano Imp.

Evodius de Martyrio XLIII. Martyrum apud Bolland. 6. Martii. Vixit anno 850.

Eusebius Pamphili Archiepiscopus Cæsariensis, &c. vixit sub Constantino M.

Eusebius Monachus, de Vita S. Philippi Presbyteri Argyriensis, editus apud Bolland. tom. 3. Maii pag. 1.

Eustathius Antecessor de Temporalibus intervallis, editus, in Jure Græco-Rom. to. 2. pag. 207. & à Cujacio.

Eustathius, vel Eustachius, Presbyter, de Vita S. Eustachii Patr. CPolit. apud Bolland. 6. Aprilis. Vixit sub Mauricio Imperatore.

Eustathius Protonobilissimus & Magnus Chartophylax, de Ismeniæ & Ismenes amoribus, ex editione Gaumini anni 1618. Vide hoc Glossarium in Πρωτονωβελίσιμος.

Eustathius Thessaloniensis Archiepiscopus, auctor Commentarii in Homerum, ex editione Romana anni 1549. & in Dionysium Periegetem ex editione Henrici Stephani. Vixit sub Manuele Comneno Imperatore. Vide Allat. de consensu pag. 613.

Euthymii Zygabeni Panoplia orthodoxæ fidei, Lat. edita anno 1556.

Ejusdem Præfatio in Psalmos, ex editione Stephani *le Moine*. Vixit sub Alexio Comneno Imperatore. Vide Allat. de consensu pag. 641. 642. 643.

Florentinus Geoponus, editus inter scriptores Geoponicων.

Florentius in Martyrio S. Senatoris.

Francisci Richardi Societatis Jesu, Τὰ ἔργα τῆς πίστεως τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν διαφένδευσιν τῆς ὀρθοδοξίας. Edit. Parisiis anno 1658. 4°.

Francisci Rosserii Societatis Jesu Συνήγορος τῶν ψυχῶν τῶν ἐν καθαρτηρίῳ τιμωρουμένων, &c. ex editione Paris. anni 1657.

Galenus Medicus, ex editione Basil. Vixit sub Pertinace & Severo.

Gelasius Cyzicenus de Actis Concilii Nicæni, ex editione Feder. Morelli anni 1590. & Labbei in Concil. Vixit sub Zenone.

Gennadius Scholarius in Historia Concilii Florentini.

Georgii Acropolitæ Magni Logothetæ Historia à capta à Latinis urbe ad Michaëlem Palæologum: edita primò à Theodoro Dousa, deinde ab Allatio, Typis Regiis. De aliis scriptis vide eundem Allatium de Georgiis pag. 351.

Georgius Alexandrinus Patriarcha, scriptor vitæ S. Joannis Chrysostomi. Vide Allatium de Georgiis pag. 316. & Vossium de Historicis Græcis lib. 4. cap. 18.

Georgii Cedreni Historia à Mundo condito ad Stratiotici abdicationem, edita Basileæ anno 1566. deinde Typis Regiis. Vide Vossium de Historicis Græcis lib. 2. cap. 26. & Allatium de Georgiis pag. 334.

Georgius Codinus, cujus extant Origines Constantinopolitanæ, & liber de Officiis Ecclesiæ & Aulæ Constantinopolitanæ, Typis Regiis editæ. A Franc. Pithoeo ad lib. 1. Cod. Georgius Vicondinus appellatur. Vixit sub Manuele Palæologo Imp. Vide Allatium de Georgiis pag. 361.

Georgii Contares (Κονταρῆ) ex urbe Serviorum, Sacerdotis, Historia urbis Athenarum à Cecrope usque ad tempora S. Doinysii Areopagitæ, edita Venetiis anno 1675. quo scripsit.

Georgii Corcyrensis Metropolitæ Epistolæ, laudantur à Baronio tom. 10. Vixit sub Frederico I. Vide Allat. de Georgiis qui eundem putat cum

Georgio Corcyrensi, cujus tractatus de Communione laudatur ab eodem Allatio in Dissert. 2. de libris Eccles. Græc. qui se vixisse post captam à Latinis urbem testatur.

Georgii è Coreliano versio Manipuli Curatorum. Vixit sub Ferdinando Rege Neapolit. Vide Allatium de Georgiis pag. 409.

Georgii, qui & Gregorius sæpius appellatur, *Cyprii*, Patriarchæ CPolitani Epistolæ. Vixit sub Andronico Palæologo seniore. Vide Allatium in Creygton. pag. 613. de Consensu lib. 2. cap. 15. §. 12. & de Georg. pag. 316. 317. 323.

Georgius Gemistus Pletho Philosophus, vixit sub Manuele Palæologo; de ejus scriptis vide Allatium de Georgiis pag. 383. & de Consensu lib. 3. cap. 3. n. 6.

Georgii Lacapeni Syntaxis. Vide Allatium de Georgiis.

Georgius Mitylenensis.

Georgius Phorbenus Dicæophylax Thessalon. de Hypobolo.

Georgius Pisides, ex editione Federici Morelli, & Commelini.

Georgii Phranzæ Chronicon, ex versione & editione Pontani: vixit tempore captæ CPoleos. Ejus Græca quædam laudat Allatius.

Georgius Trapezuntius de una Ecclesia, obiit an. 1486. editus ab Allatio in Græcia orthod. Vide eundem de Georgiis pag. 374.

Georgius Zygabenus de 7. vocalibus, & de 24. literis. Vide Allatium de Georgiis pag. 350.

Gregentii Tephrensis Archiepiscopi Disputatio cum Judæo, edita anno 1586. & in Bibl. Patrum tom. 12. cujus disputationis Palladius quidam scriptor videtur in ea indigitari.

Gregorius de Vita S. Basilii junioris, cujus fuit discipulus, apud Bollandum 26. Martii, & Combefisium in Continuatore Theophanis pag. 394. Vixit anno 950.

Gregorius Cæsariensis Presbyter in Nicænos Patres, editus à Combefisio cum Historia Monothelit. Vixit circa tempora Heraclii Imp.

S. Gregorius Decapolita, de Visione cujusdam Judæi in æde sacra S. Gregorii, apud Bollandum 33. Aprilis, ex editione Romana 1642. Vixit sub Iconoclastis. Vide Menologium Sirleti 20. Nov.

Gregorii Hieromonachi & Protosyncelli Magnæ Ecclesiæ Chiensis Σύνοψις τῶν θείων καὶ ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας δογμάτων, &c. Venetiis 1635.

S. *Gregorius* Nazianzenus Episcopus, ex edit. Paris. Vixit sub Valente & Theodosio.

S. *Gregorius* Nyssenus Episc. vixit sub Theodosio.

Gregorii II. Papæ Epistolæ ad Leonem Isaurum, in Conciliis.

Gregorius Presbyter de Vita S. Gregorii Nazianzeni.

Gregorii Protosyncelli Hieromonachi, deinde Patriarchæ CPolit. Responsio in Professionem fidei Marci Ephesii, edita tom. 13. Concil. Vixit tempore Concilii Florentini.

Harpocrationis Lexicon, ex editione Veneta an. 1527. & Lutetiana Maussaci.

Heliodorus, auctor Αἰθιοπικῶν, de quo ita Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem in Theodosio M. Ἡλιόδωρος γράψας τὰ λεγόμενα Αἰθιοπικὰ ἐπίσκοπος ἦν τῆς Τρίκκης ἐπὶ Θεοδοσίου· γράφει δὲ διὰ στίχων ἰάμβων τὴν τοῦ χρυσοῦ ποίησιν πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον. Extat postremus hic liber MS. inter Chymicos in Bibliotheca Regia.

Helladius, ex Photii Biblioth.

Heraclii Imp. Novellæ, in Jure Græco-Rom. tom. 1. pag. 73.

Hermolaus Grammaticus Constantinopolitanus, auctor Epitomes Stephani de Urbibus, vixit sub Justiniano. Vide Eudociam Macrembolitissam in Ioniis MSS.

Herennius Modestinus Jurisconsultus, de Excusat. Vixit sub Alexandro Imp.

Heronis Belopœeca: idem de Chirobolistra. Ex editione Bernardini Baldi.

Hesychii Lexicon, ex edit. 1668.

Hesychius Milesius vir inlustris, Ταχυγράφος dictus Codino in Orig. n. 17. de rebus patriis Constantinopoleos, editus à Meursio anno 1613. deinde Typis Regiis 1648. Vixit sub Anastasio Dicoro.

Hesychii Presbyteri & Eremitæ Antirrhetica, ex edit. Guillelmi Morelli anni 1563.

Hesychius Presbyter Hierosolymitanus, de Vita S. Longini Centurionis, edita apud Bollandum 15. Martii. Vide tom. 11. & 12. Bibl. Patrum, & Combefisium tom. 1. Auctarii Bibl. Patrum pag. 744.

Hieremias Patriarcha CP. sub Bajazete Sultano, apud Crusium in Turco-Græcia lib. 4.

Hierocles in Hippiatricis.

Himerius Sophista, ex Photii Bibl. n. 243. seorsim editus ab Henr. Stephano anno 1567. Vixit sub Constantino & Juliano.

S. *Hippolytus* de Antichristo.

Horapollo in Hieroglyphicis.

Horologium ex edit. Veneta 1535.

Hypatus de partibus corporis, ex edit. Stephani le *Moine* anni 1685.

S. *Ignatii* Epistolæ genuinæ & interpolatæ, ex

Manuelis Moschopuli Schedographia, ex edit. Rob. Stephani anni 1545.

Ejusdem Sylloge dictionum Atticarum ad Philostrati Icones, ex edit. Vascosani anni 1532. Multa alia prostant de re Grammatica. Vixit ante an. 1392. circa tempora Andronici senior. ut censet Crusius in Turco-Gr. pag. 44. In Indice MS. Bibl. Vaticanæ, *Cretensis* appellatur. Vide MSS.

Manuelis Palæologi Imperat. Opera aliquot edidit Leunclavius anno 1578. Orationem funebrem in Theodorum fratrem Combefisius in Hist. Monothelit. pag. 1045. Vide Allatium lib. 2. de Consensu cap. 18. n. 3.

Manuel Phile, in obitum Georgii Pachymeris, apud Allatium de Georgiis. V. infra in *Phile*.

Marcellus Sidetes Medicus, de Piscibus, edit. à Fed. Morello anno 1591. Vixit sub M. Antonino. Vide Suid. & Eudociam in Ioniis MSS.

Marciani Heracleotæ Periegesis, versibus Iambicis, ex edit. Fed. Morelli anni 1606.

Marcus Ephesius de Sacra Liturgia.

S. *Marcus* Evangelista.

Marcus Eremita, ex edit. Guil. Morelli anno 1563. Vide Sozomen.

Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, editus Venetiis cum Typico S. Sabæ.

Marinus in Vita Prochi, edit. non semel.

Martini PP. Epistolæ, in Concil.

Matthæus Blastares, ex edit. Oxon. Guill. Beveregii Vixit anno 1311.

S. *Matthæus* Evangelista.

Matthæus Monachus de causis matrimonialibus, lib. 8. Juris Græco-Rom. pag. 478.

Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatii, edit. à Goaro cum Codino. Is Matthæus Blastares dicitur in cod. MS. hoc tit. Ματθαίου ἱερομονάχου τοῦ Βλαστάρεως αἱ τῆς βασιλείας τιμαί, καὶ τὰ ὀφφίκια κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τάξιν ἔχουσιν οὕτως.

Mauricii Στρατηγικὸν, editum à Joanne Scheffero anno 1664. Vixit is post Anastasium Imp. cùm meminerit belli Antici, cui interfuit, lib. 11. c. ult.

S. *Maximi* Confess. Opera, ex edit. Combefisii anni 1675. Vixit sub Honorio & Theodosio jun. circa an. 420.

Maximi Cytherensis Episcopi Synaxarium, hoc titulo: Βίοι ἁγίων ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, ἤτοι ἐκ τῶν Συναξαρίων μεταφρασθέντες παρὰ Μαξίμου ταπεινοῦ Ἐπισκόπου Κυθήρων εἰς κοινὴν ὠφέλειαν. Edit. Venet. apud Antonium Pinellum an. 1621. Scribebat an. 1600.

Maximus Margunius de processione Spiritus Sancti. Vixit circa an. 1500. Vide Allat. de Consensu lib. 3. cap. 7. n. 12.

Menea, ex edit. Veneta.

Menologium Græcorum.

Menologium, seu Synaxarium, Basilii junioris Porphyrogeniti Imperat. jussu collectum, apud Bolland. in Martio, Aprili, &c.

Memnonis Excerpta, apud Photium, seorsim etiam edita ab Henrico Stephano.

Menander Protector, in Excerpt. de Legat. ex edit. Hoëschelii 1603. & Henrici Valesii Typis Regiis an. 1648.

Methodius Patr. CPol. de iis qui abnegarunt, in Euchologio Goari pag. 876. Vixit sub Theodora & Michaele.

Metrodorus de Martyrio S. Dionysii.

Metrophanes Archiepisc. CPol. apud Crusium in Turco-Gr. Vixit sub Solimano.

Michaël Anchiali Patr. CPol. sub Manuele Comneno Imp. lib. 3. Juris Græco Rom. p. 227.

Michaël Apostolius, cujus est Proverbiorum Collectio, &c. Vixit post Synodum Florentin. Vide Allatium de Consensu lib. 3. cap. 3. §. 7.

Michaëlis Attaliatæ, Anthypati & Judicis Synopsis Legum, edita in to. 2. Juris Græco-Rom. Vixit sub Michaële Duca Imperat.

Michaël Balsamon, de Synodo Florentina.

Michaëlis Cerularii Patr. CPol. Epistola ad Petrum Patr. Antioch. ex edit. Coteleriana to. 2. Monument. Eccl. Gr. Edictum de projecto pittacio, apud Allat. de lib. Eccl. Græcor. Alia habentur apud eundem de Consensu p. 1109. & lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 206. & lib. 4. pag. 255. Vixit sub Constantino Monomacho, Theodora, Michaële & Isaacio Comneno Impp.

Michaëlis Choniatæ Athenarum Metropolitæ Oratio Funebris in Nicetam Choniatem fratrem, edit. anno 1610. Vixit anno 1204.

Michaëlis Chortacii Cretensis Ὁμιλία, ἤτοι λόγος ἐπιδεικτικὸς περὶ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἱερωσύνης. Venetiis 1642.

Michaëlis Glycæ Annales à Mundo condito ad Alexium Comnenum, ex ed. Reg. 1660. Vixit an. 1150.

Michaëlis Pselli Philosophorum Hypati Synopsis Legum versibus politicis, ex edit. Bosqueti an. 1632.

Idem de operatione dæmonum, ex edit. Gilb. Gaumini 1615.

Michael Syncellus, aliis *Syngelus*, auctor Vitæ S. Dionysii Areopagitæ primùm editæ an. 1547. & alior. editor. à Combefisio to. 1. Auctar. Bibl. Patr. pag. 1525. Vide Allatium de Dominicis & Hebdomad. Græcor. §. 14. & Concil. CPolit. IV. pag. 1259.

Moschion de Muliebribus affectibus, ex edit. an. 1538. & 1566.

Naucrati Epistola ad Fratres ubique dispersos, de Obitu S. Theodori Studitæ, cujus fuit discipulus, edit. à Combefisio in Hist. Monoth. p. 856. Habetur etiam in cod. Colb. 4779.

Nectarius Patr. CPolit. sub Theodosio M. de Eleemosyna, & lib. 4. Juris Græco-Rom. p. 247.

Nemesius Emesenus Episcopus, Philosophus Christianus, vixit ante Justinianum, edit. anno 1577. & to. 12. Bibl. Patr. Vide tom. 2. Operum S. Maximi pag. 153.

Neophytus Hieromonachus, apud Crusium in Turco Gr. lib. 4.

Neophytus Rhodinus Cyprius de septem Ecclesiæ Sacramentis, edit. Romæ anno 1628.

Ejusdem Panoplia 1630.

Ejusdem Ἐξήγησις εἰς τὴν ᾠδὴν τῆς Θεοτόκου, &c. Romæ 1636.

Ejusdem Martyrium S. Neophyti, ibid.

Neophytus Presbyter Monachus, & Inclusus, de calamitatibus Cypri, ex edit. Coteleriana to. 2. Monument. Eccl. Gr. Vixit anno 1185.

Nicanoris Epistolæ, apud Crusium in Turco-Gr. lib. 4.

Nicephorus Blemmydes Hieromonachus, cujus extat Epitome Logices & Physices, ex edit. anni 1605. Alia ejusdem præterea edidit Allatius to. 1. Græciæ Orthodoxæ. Obiit circa ann. 1272. Vide eundem Allat. in Chreyghton. pag. 611. 612. & lib. 2. de Consensu cap. 14. §. 4.

Nicephori Bryennii Cæsaris Commentarii de Rebus Byzant. ex edit. Reg. 1661. Vixit an. 1120.

Nicephorus Chartophylax, lib. 5. Juris Græco-Rom. pag. 341.

Nicephori Gregoræ Hiſt. à Theodoro Laſcari ad Andronici Palæologi obitum, edit. à Wolfio an. 1562. & Genevæ 1615.

S. Nicephori Patr. CPolit. Breviarium Hiſtoricum ab obitu Mauricii ad Conſtantinum uſque Copronymum, ex edit. Pariſ. an. 1618. & Regia 1648.

Nicephorus Homologeta, ſeu Confeſſor, vixit ſub Nicephoro, Stauracio, Michaële, &c. Ejus Canones editi lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 195.

Nicephorus Monachus de Cuſtodia cordis, in Theſauro aſcetico Poſſini.

Nicephorus Paſchaleus de Confeſſione.

Nicephori Phocæ Imp. Novellæ, in Jure Græco-Rom. tom. 1. pag. 113. tom. 2. pag. 168.

Nicephori Calliſti Xanthopuli Hiſtoria Eccleſiaſtica, ex edit. Pariſ. 1630.

Ejuſdem Synopſis Sacræ Scripturæ edita cum Theodori Prodromi Poëmatibus Baſileæ an. 1536. Vixit ſub Palæologis.

Nicephorus Uranus Magiſter Antiochiæ, de Vita S. Symeonis junioris Stylitæ Hegumeni Monaſterii S. Montis Mirabilis, apud Bolland. 24. Maii.

Nicetæ Choniatæ Hiſtoria Byzantina à Joanne Comneno ad Balduinum Flandrum, ex edit. an. 1593. & Regia 1647.

Ejuſdem Theſaurus fidei Catholicæ, ex edit. Lat. 1610. Vixit an. 1204.

Nicetas David Paphlago, ſcripſit Vitam S. Ignatii Patr. CPol. editam cum Conciliis: Encomium S. Euſtachii edit. à Combeſiſio anno 1660. & alias complures encomiaſticas orationes editas ab eodem Combeſiſio in novo Auctar. Bibl. Patr. Gr. part 1. p. 327. Vide Allatium de Pſellis p. 16. 17.

Nicetæ Mitilenei Theſſalonicenſis Metropolitani Reſponſa, in Jure Græco-Rom. pag. 344. 409. 412.

Nicetas Seidus, vixit ſub Alexio Comneno. Vide Allat. in Creyghton. pag. 571.

Nicetas Serrarum Epiſcopus.

Nicolaus Athenarum Epiſcopus, ſcripſit Officium S. Olei, quod in demortuos canitur à 7. Sacerdotibus, edit. in Euchol. anno 1553. pag. 214.

Nicolaus Cabaſilas Archiepiſcopus Theſſalonicenſis, Nili Cabaſilæ ex fratre nepos, vixit anno 1350. Vide tom. 12. Bibl. Patr. Bolland. 5. April. De aliis ſcriptis Allat. de Symeon. pag. 82. 88. lib. de Nilis pag. 47. 54. 55. &c. & de Conſenſu utr. Eccleſ. lib. 2. cap. 18. n. 9.

Nicolai Lucani Ilias Homeri, & Ilii Excidium verſibus politicis Græcobarb. edit. Venetiis an. 1526. apud Stephanum Sabium.

Nicolaus Malaxus de ſignificatione digitorum unitorum Sacerdotis in Benedictione.

Nicolaus Muſalon Patr. CPolit. ſub Manuele Comneno Imp. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 217.

Nicolaus Myrepſus Medicus Alexandrinus, ex edit. Leonhardi Fuchſii an. 1626. Vixit ante an. 1300. Vide Matth Silvaticum in *Vincitoxicum*.

Nicolaus Grammaticus, Patr. CPolit. vixit ſub Alexio Comneno. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 215. lib. 4. pag. 269. de Jejuniis Græcor. poſt Typicum S. Sabæ.

Nicon de Religione Armeniorum.

Nilus Doxapatrius Archimandrita de quinque Patriarchalibus ſedibus, cujus libri excerpta varia deſcripſit Leo Allatius in lib. de utriuſque Eccl. Conſenſu p. 15. 160. 165. 167. 173. 195. 215. 239. 255. 409. 522. 532. Vixit ſub Rogerio Rege in Sicilia anno 1143. edit. nuper à Stephano *le Moine* 1685.

Nilus Metropolita Rhodi, de Synodis œcumenicis, editus à Juſtello poſt Nomocanonem.

Nilus Monachus, cujus opera varia edita ab Allatio, Suareſio, Poſſino, Bollando, Bigotio, & aliis, de quibus & ejus vita egit idem Allatius in Diſſert. de Nilis, & poſt ejus Epiſtolas. Vixit ſub Arcadio Imp.

Nilus de Paſſione S. Theotecni Martyris Ancyrani, apud Bolland. 18. Maii.

Nonus Medicus de Morborum curatione, edit. ab Hieremia Martio anno 1598. Vixit ſub Conſtantino Porphyrog. Imp.

Nonni Panopolitæ Paraphraſis Evangeliorum, ex variis edit.

Olympiodori Thebei Hiſtoriæ Excerpta, ex Bibl. Photii cod. 80. Vixit ſub Valentiniano III.

Onoſandri Strategicus, ex edit. Rigaltii. Vide Suidam.

Oribaſius Medicus, cujus quædam habentur Græcè edita. Vixit ſub Juliano Imp. Vide Andernacum ad lib 2. Pauli Æginetæ cap. 1.

Origenes Adamantius, vixit ſub Gallo & Voluſiano. Edit. ab Huetio.

S. Pachomii Regula, edita apud Bolland. to. 3. Maii pag. 62. Vixit ſub Conſtantino M.

Pæanius, ſive *Capito Lycius*, auctor Metaphraſis Eutropii. Vide Cujacium lib 24. Obſervat. cap. 7. & Eudociam in Ioniis MSS. quæ hanc verſionem eidem Capitoni adſcribit, & Iſauricorum lib. 8. Sed aliam fuiſſe Pæanii, aliam Capitonis contendit Henricus Valeſius ad Joannem Antiochenum pag. 115.

Panagiotæ verſio in linguam Græcam vulgarem Catechiſmi Ruſſorum, ſeu Græcorum, hoc titulo: Ορθόδοξος ὁμολογία τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῆς Ανατολικῆς. edit. in Hollandia anno 1662. quo is vivebat, fuitque primus Interpres Sultani Turcici.

Pantaleon Byzantiorum Hegumenus in Exaltat. S. Crucis.

Paracleticum, ex edit. Veneta. Vide Allat. de libr. Eccl. Græc.

Paulus Ægineta Medicus, vixit ſub Honorio Imp.

S. *Paulus* Apoſtolus.

Pauli Lagnii Capucini Εγχειρίδιον ὀρθόδοξον τῶν Ρωμαίων, ex edit. Pariſienſi anni 1668.

Pauli Silentiarii Deſcriptio Sanctæ Sophiæ. Ex edit. Reg. 1670.

Paulus Epiſcopus Monembaſiæ, in Narratione de B. Martha Hegumena, apud Bolland. 24. Maii.

Pauſanias, &c.

Paxamus, in libris Geoponicωn.

Pelagonius, in libris Hippiatric.

Pentecoſtarium, ex edit. Veneta.

Perdiccæ Epheſi, Protonotarii, Deſcriptio Thematum Dominicorum & memorabilium quæ Hieroſolymis ſunt. Ex edit. Fed. Morelli & Leonis Allatii in Symmictis. Vide Lambecium lib. 1. de Bibl. Cæſar. pag. 105. Pachymer. lib. 6. cap. 24. & Pſeudoſynod. Palamitar. pag. 171.

Petrus Alexandrinus in Epitome Canonum.

Petri Antiocheni Patr. Epiſtolæ ad Michaëlem Cerularium Patr. CPolit. & ad Dominicum Gradenſem Patr. ex edit. Coteleriana tom. 2. Monument. Eccl. Gr. Vixit ſeculo 11. medio. [Vide Allatium in Creyghton. pag. 430. 479. 548. & lib. 3. de Conſenſu cap. 12. §. 4.

Petrus Chartophylax M. Eccleſiæ, lib. 6. Juris

Stephani à Sabio, utriusque litteraturæ Impressoris, Corona pretiosa, edita Venetiis an. 1527. hoc titulo Græco : Εἰσαγωγὴ νέα ἐπιγραφομένη Στέφανος Χρήσιμος, ἤγουν Στέφανος Τίμιος, ὥστε μαθεῖν, ἀναγινώσκειν, γράφειν, νοεῖν καὶ λαλεῖν τὴν ἰδιωτικὴν καὶ Ἀττικὴν γλῶσσαν τῶν Γραικῶν, &c. De hoc libro vide Henr. Stephanum de infidis Græcæ linguæ Magistris pag. 134.

Strabo Geographus, ex edit. Casauboni.

Strabonis Epitome, ex edit. Basil. an. 1533.

Suidæ Lexicon, ex edit. Genevensi. Vixit post Joannem Tzimiscem. Eundem vide in v. Ἀδάμ.

Sylvestri Sguropuli, vel ut in Concilio Florentino dicitur, *Syropuli*, Magni Ecclesiarchæ Magnæ Ecclesiæ, Historia ejusdem Concilii Florentini, cui interfuit, ex edit. Rob. Creygtoni ann. 1660.

Symeon Cabasilas, in Turco-Græcia Crusii.

Symeon Hieromonachus, apud Crusium in Turco-Græcia lib. 4.

Symeon Logotheta, vulgò *Metaphrastes* cognominatus ob vitas Sanctorum ab eo in meliorem sermonem redactas, multa scripsit, ac in primis Chronicon à Combefisio Typis Regiis editum, & Epistolas editas ab eodem in Manipulo. De ejus ætate multa commentatur Leo Allatius in Diatriba de Symeonibus.

Symeonis Sethi Magistri Antiocheni Liber de Alimentorum facultatibus, ex edit. Greg. Gyraldi an. 1538. & Bagdani an. 1658. qui in cod. Reg. *945. tribuitur Psello.

Symeon Thessalonicensis Archiepiscopus, vixit ante annum 1420. sub Joanne Palæologo Manuelis filio. Ejus habentur Liber de Templo & Missa in Euchologio Goari pag. 213. & quædam de sacris Ordinationibus apud Morinum. De aliis ejus operibus agit Allatius in Diatriba de Symeonibus p. 185.

Synesius Episcopus Cyrensis, cujus opera extant ex edit. Petaviana & aliorum. Vixit sub Arcadio Imp.

Tarasius Patriarcha CP. sub Constantino & Irene, in lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 190.

Tatianus adversus Græcos, tom. 11. Bibl. Patr.

Themistii Orationes, ex edit. Petavii & Harduini. Vixit sub Juliano Apostata.

Theodoritus Cyri Episcopus, obiit Leone Magno imperante.

Theodorus Abucaras Cariæ Episcopus, vixit circa annum 770. editus an. 1606. & tom. 11. Bibl. Patrum. Habetur in cod. Reg. 1991.

Theodorus Balsamon Patriarcha Antiochenus, in Canones Concil. & in Nomocanonem Photii.

Idem de Jejuniis, tom. 2. Monument. Eccl. Gr. Alia in Jure Græco Rom. lib. 7.

Theodori Archiepiscopi Edesseni Capitula practica, in Thesauro Ascetico Possini.

Theodori Episcopi Iconii Epistola de Martyrio sancti Cyrici & Julittæ ejus matris, ex edit. Combefisii an. 1660. Habetur in cod. Colberteo 977.

Theodori Gazæ de Grammatica libri quatuor non semel editi.

Ejusdem Liber de Mensibus, ex edit. Petavii & aliorum. Obiit anno 1471.

Theodorus Hermopolites, in Basilic. Vide MSS.

Theodori Lectoris Historiæ Eccles. librorum 2. Eclogæ, ex edit. Henr. Valesii. Vixit sub Leone Magno.

Theodorus Petræorum Episcopus, de Vita & Conversatione S. Theodosii Cœnobiarchæ. Extat in cod. Colberteo 357. absque nomine auctoris. Vide Allatium de Consens. pag. 1533. de Libr. Eccles. pag. 24.

Theodorus Presbyter Rhaitensis, de iis qui accedunt ad Ecclesiam, edit. à Meursio in lib. var. divinor. & à Combefisio in Histor. Monothelitar. Idem de Incarnat. edit. à Balforeo cum Gelasio Cyziceno. Vide Suidam in Μάνης.

Theodori Presbyteri & Syncelli Magnæ Ecclesiæ Narratio historica de Depositione vestis Deiparæ in æde Blachernensi, edita à Combefisio in Hist. Monothelit. pag. 752.

S. Theodorus Studita, de Vita S. Platonis cujus fuit ex sorore nepos, apud Bolland. 4. April. Vide Gretzer. de Cruce p. 1405. Vixit an. 820.

Theodori Prodromi Epigrammata, & Poëmata, ex edit. Basileensi anni 1536. Idem in MSS. codicibus sæpe *Ptochoprodromus* appellatur. Vixit sub Joanne Comneno Imp. Vide Allat. de Consensu pag. 629. & in Chreygton. pag. 9.

Theodorus Tarsensis Episcopus, ex Photio cod. 223.

Theodosii Monachi Epistola ad Leonem Archidiaconum de Syracusanæ urbis expugnatione ab Agarenis. Extat Latinè versa apud Rocchum Pirrhum in Episcopis Syracusanis, in Sophronio Episcopo, & in Notis ad Zonaræ Annales.

Theodosius Patr. CP. sub Alexio Manuelis filio & Andronico tyranno, lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 231.

Theodosius Zygomalas, apud Crus. in Turco-Gr. ubi pluribus ob eruditionem laudatur, ut & apud Leunclavium ad Dionem pag. 2023. & 2044. & in Pandecte Turc.

Theodotus Episcopus Ancyranus, cujus quædam edidit Combefisius, adversus Nestorium. Vixit tempore Concilii Ephesini.

Theognostus Archimandrita, de causa Ignatii Patr. CPol. in Concilio CPolit. IV. pag. 1263. 1402.

Theomnestus, inter Hippiatricos.

Theonas Metropolita Paronaxiæ, apud Crusium lib. 4. Turco-Gr.

Theonis Scholia in Aratum, ex edit. G. Morelli anno 1559. Vixit sub Constantino M.

Theophanis Agri seu Sygrianes Hegumeni Chronographia à Diocletiani anno 4. ad 2. Michaëlis Curopalatæ, edita à Goaro Typis Reg. anno 1655.

Theophanis Byzantii Historiæ belli à Justino juniore cum Persis gesti Excerpta, ex Photii Bibl. cod. 64.

Theophanis Chronographiæ Continuator, à Leone Armenio ad Michaëlem Methystum, lib. 4. ex edit. Reg. Combefisii 1685.

Theophanis Ceramei Tauromenitani Archiepiscopi Homiliæ, ex edit. Francisci Scorsi anni 1644. Vixit sub Rogerio Rege Siciliæ circa an. 1130.

Theophanes Hieromonachus, apud Crusium in Turco-Gr.

Theophilus Patr. Antiochenus ad Autolycum, in Bibl. Patr. tom. 11.

Theophilus, vulgò *Antecessor* dictus, cujus extat Paraphrasis Institut. Justiniani : quando vixerit, disquirit in Præfat. ad eundem Fabrotus, negatque omnino eum esse Theophilum Antecessorem, qui Justiniano imperante claruit, ac contendit longè postea vixisse, nempe circa tempora Constantini Porphyrogeniti.

Theophili Alexandrini Homilia de Homine, ex edit. Fed. Morelli. Ad Autolycum lib. 3. ed. 1555.

Theophilus Protospatharius in Galenum de usu partium, edit. à Junio Crasso 1540.

Theophylacti Bulgariæ Archiepiscopi Comment. in 4. Evangelia, &c.

Ejusdem Institutio Regia, ex edit. Reg. an. 1651.

Ejusdem Epistolæ, ex edit. Joan. Meursii anni 1617. Vide Gretzer. de Cruce pag. 1499. Vixit anno 1073.

Theophylacti Hierodiaconi Tzanfurnari novus Thesaurus, ex edit. Veneta Anton. Pinelli anni 1618. complectens Homilias seu Conciones 19.

Theophylacti Simocattæ Expræfecti Historiæ Mauricianæ libri 8. ex edit. Pontani 1604. & Regia an. 1647. Vixit sub Heraclio Imp.

Theoriani Legatio ad Armenios, edita à Leunclavio anno 1578. Vixit sub Manuele Comneno Imp. anno 1170.

Theosterictus de Vita S. Nicetæ Confess. edit. à Bollando 3. April. Vixit c. an. 830.

Thomas Israelita de pueritia & miraculis Jesu Christi, liber apocryphus, edit. à Cotelerio in Not. ad Clement. pag. 274.

Tiberius Mulomedicus, in Hippiatric.

Timothei Patr. Alexandrini Quæsita Canonica.

Timotheus Presbyter, περὶ τῶν προσερχομένων τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, Græcè edit. à Meursio lib. un. Divinor. deinde Græc. & Lat. à Combefisio post hist. Monothelitarum.

Thomæ Magistri Sylloge seu Collectio dictionum Atticarum, ex edit. Romana an. 1517. & Paris. 1532. cujus libri titulus, ita concipitur in cod. Reg. 1853. Τοῦ σοφωτάτου τοῦ μοναχοῦ κυρίου Θεοδούλου Θεσσαλονικέως τοῦ Μαγίστρου ἐκλογαὶ ὀνομάτων Ἀττικῶν, οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶνται τῶν παλαιῶν, καὶ τινὲς αὐτῶν παρασημειώσεις καὶ διαφοραὶ τῶν ἀλλήλων. In eodem porro codice describuntur Theoduli, qui interdum Monachus, interdum Rhetor appellatur, Declamationes aliquot, Epistolæ, ac Orationes, quarum altera extat in Tryphonem Patr. CPol. qui vixit sub Porphyrogenito ac Lacapeno, unde illius ætas percipitur; præterea Encomium in S. Joan. Baptistam, cujus meminit Allatius lib. de Symeonibus.

Triodium, ex edit. Veneta.

Typicum Monasterii Casulensis præfixum Anthologio Arcudii.

Varini Phavorini Camertis, Nucerini Episcopi, Dictionarium, editum Romæ an. 1523. &c.

Ulpianus Rhetor, in Demosthenis Orationes, ex edit. Veneta an. 1527. Benenati, & alior.

Urbicii Inventum, seu libellus Tacticus, edit. à Rigaltio & aliis, qui Hadriano Imp. adscribitur in vetusto Epigrammate apud Salmasium ad Spartianum pag. 21. Vixit autem Urbicius sub Anastasio Imp.

Zacharias Scholasticus, Mitylenes Episcop. de Opificio mundi, edit. à Genebrardo, deinde à Tarino anno 1624. & in Bibl. Patr. tom. 11. Videtur vixisse circa tempora Zenonis.

Zachariæ PP. Romani versio Græca Dialogorum S. Gregorii M. edita cum ejusdem Gregorii operibus. Vixit anno 741. Vide Joan. Diacon. lib. 4. de Vita ejusdem S. Gregorii cap. 75. & Photium cod. 253.

Zenobii Proverbiorum Centuriæ sex, ex edit. Andreæ Schotti anni 1612.

Zenonis Imp. Novellæ, in Jure Græco-Rom. &c.

Zosimæ Colloquia edita à Possino in Thesauro ascetico.

Zosymus, cujus habetur Historia ex edit. Leunclavii, vixit sub Anastasii tempora, uti censet Henricus Valesius ad Evagrium lib. 3. cap. 41.

SCRIPTORES GRÆCI ANONYMI editi.

ΑΝΤιβαλλόμενα, ex edit. Gesneri, & apud Galenum to. 4. p. 472. edit. Basil.

Apophtegmata Patrum, ex edit. Coteleriana to. 1. Monum. Eccl. Gr.

Apophtegmata Patrum, edit. à Possino in Thesauro ascetico.

Catalogus Episcopor. & Patriarcharum CPol. lib. 4. Juris Græco-Rom. p. 296.

Catalogus Officiorum Magnæ Ecclesiæ, ex edit. Bernardi Medorii, typis Reg. 1655.

Chronicon Alexandrinum, à mundo condito ad tempora Heraclii Imp. ex edit. Raderi, an. 1615. quod *Paschale* appellamus in edit. Regia.

Chronicon Veneto-Byzantinum, ab an. 1089. ad an. 1523. ex edit. Ismaëlis Bulialdi, post Ducæ Histor. ex edit. Reg. an. 1649.

Chronicon Byzantinum, edit. à Combefisio typis Reg. à Leone Philosopho ad Romanum Jun.

Chronographus Anonymus de rebus quæ tempore Leonis filii Bardæ Armenii contigerunt, edit. post Theophanem an. 1655.

Chronicon CPolit. à Mundo condito ad captam Constantinopolim, Codino de Orig. CP. subjectum, ex edit. Reg. 1655.

Collectanea de Antiquit. CPol. ex edit. Reg. an. 1655. & Combefisii in Manipulo an. 1664.

Confutatio Muhamed, ex edit. Steph. *le Moine*. *De Dissidio Græcorum & Latinorum.*

Eclogæ Legis Mosaïcæ, ex edit. Coteleriana to. 1. Monument. Eccl. Gr.

Etymologicum Magnum, ex edit. Veneta, & Basil.

Explicatio Horarum Divini Officii, edit. à Cardinale Sirleto post Liturgiam S. Marci an. 1583.

Expositio mensurarum & ponderum, subjecta Nicandro Gorræi.

Encomium in Depositionem Zonæ Deiparæ, edit. à Combefisio in Hist. Monothelitarum pag. 790.

Glossæ Basilicæ, à C. Labbeo editæ an. 1607.

De Hæresi Jacobitarum, & CatZitZariorum, edit. à Combefisio cum Hist. Monothelitarum.

Historia Politica, apud Cruſ. l. 1. Turco-Gr.

Homilia Scholastica, laudatur à Meursio.

Historia Imaginis Salvatoris in Puteo M. Ecclesiæ, ex edit. Combefisii cum Hist. Monothelitar.

Historia Imaginis Salvatoris dictæ Antiphonetæ, edit. à Combefisio cum Hist. Monoth.

De Incredibilibus, περὶ ἀπίστων, edit. ab Allatio Romæ anno 1641.

De Initiis Hæreseon, qui S. Joannes Damascenus esse creditur, ex tom. 1. Monument. Eccl. Græc. Coteleriano.

Interpres Concilii Lateranensis an. 1215. ex edit. Labbei tom. 11. Concil.

Interrogationes de jejunio, post Typicum editæ.

Invectiva in Iconomachos, edita à Combefisio cum Continuatore Theophanis. Vixit c. an. 750.

De Inventione S. Crucis, ex edit. Gretzeri in libris de Cruce.

Lexicon vocum Herodiani, Ex edit. Henrici Steph. 1564.

De locis Hierosolymitanis, ex edit. Leonis Allatii in Symmictis anni 1653.

Narratio de quodam Taxeota, seu Apparitore Prætoris in Ægypto, edita à Combefisio tom. 2. Auctarii Biblioth. Patr. Græc. pag. 524.

De Navis corporis, ex edit. Rom. anni 1545.

Nomocanon ex edit. Coteleriana tom. 1. Monumentorum Eccl. Græc.

Notitiæ Episcopatuum Græcorum, post Codin. de Offic. Palat. ex edit. Reg. 1648.

De Nuptiis Thesei & Æmiliæ libri 12. versibus politicis Græcobarb. edit. Venetiis anno 1529. 4. Habetur etiam in cod. MS. Reg. 2569.

Oratio in Festum τῆς Ὀρθοδοξίας, *seu Restitutionis imaginum*, edita à Combefisio in Hist. Monothelit. pag. 715.

Oratio in Gregorium Palamam, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei, part. 2. cap. 9. §. 2.

Oratio Historica in Festum τῆς Ἀκαθίστου, edita à Combefisio in Hist. Monothelitarum pag. 806.

Oratio Funebris, seu Monodia in Imp. Constantinum juniorem Constantini M. fil. ex edit. Fed. Morelli anni 1616.

Orneosophium, edit. à Rigaltio.

Ordo Confitentium, edit. à Morino post libros de Pœnitentia.

De Rebus Ecclesiasticis Armeniæ, edit. à Combefisio in Hist. Monothelitarum pag. 271.

De Officio Protecdici, in Jure Græco-Rom.

Paraphrasis Oraculor. Leonis Imp. ex edit. Reg 1655.

Quæsita ad Nicetam Metropolit. Thessalon. in Jure Græco-Rom. lib. 4.

Responsa, in Jure Græco-Rom. lib. 4.

Responsum de Nudis Pactis, tom. 2. Juris Græco Rom. pag. 192.

In Rhetoricam Aristotelis, ex edit. Paris. anni 1539.

Scheda Regia, Σχέδη βασιλική, seu Constructio verborum, ex edit. Basil. anni 1539.

Schedæ parvæ, ex cod. Reg.

Anonymus in serie Archiepiscoporum Bulgariæ, edit. in Famil. August. Byzantinis.

De Synodis, apud Lambecium ad Codinum.

Anonymi Synopsis Basilicῶν, cujus auctor Josephus Tenedius dicitur à Fr. Pithoeo ad lib. 1. Cod. Just.

De Templo S. Sophiæ, edit. à Combefisio in Manipulo anno 1664.

De titulis honoris & salutation. Epistolar. edit. cum Codino de Off. Pal. Typis Reg. anno 1648.

Versus heroici de aliquot herbarum virtutibus, ex edit. Aldina Dioscoridis anni 1518.

De Vulpe & Lupo.

VITÆ ET MARTYRIA EDITA
Sanctorum, auctoribus incertis.

S*Anctorum Acepsimæ, Josephi & Athala* Martyrium, apud Bollandum 2. Aprilis, & in cod. Colberteo 4271.

SS *Alexandri & Antoninæ* Martyrium, apud Bollandum 3. Maii pag. 744.

S. *Alexandri* Romani Martyrium, apud Bollandum tom. 3. Maii pag. 15.

S. *Amphilochii* Episcopi Iconiensis Vita, edita à Combefisio cum ejusdem operibus.

S. *Anthimi* Episcopi Nicomediæ Martyrium, apud Bollandum 27. April.

S. *Antipæ* Martyrium, apud Bollandum 11. Apr.

S. *Bacchi* junioris Vita & Martyrium, ex edit. Combefisii an. 1668.

S. *Bademi* Archimandritæ Martyrium, apud Bollandum 7. April.

S. *Bartholomæi* junioris Cryptoferratensis, in Thesauro ascetico Possini.

S. *Basilii* Cæsariensis Episcopi Vita falsò adscripta S. Amphilochio, ex edit. Combefisii & alior.

S. *Basilei* Archiepiscopi Amaseæ Martyrium, apud Bollandum 26. April.

S. *Basilii* Presbyteri Martyrium, apud Bollandum 22. Maii.

S. *Batæ* Persæ Martyrium, apud Bollandum 1. Maii pag. 739.

S. *Bonifacii* Martyrium, editum à Cl. V. Emerico Bigotio an. 1680. & à Bollando tom. 3. Maii pag. 22.

S. *Calliopii* Martyrium, apud Bolland. 6. April.

SS. *Carpi & Papyli* Martyrium, apud Bollandum 13. April.

Constantini M. & Helenæ matris Vita, apud Gretzerum de Cruce pag. 1721.

S. *Donati* & sociorum Acta & Martyrium, apud Bollandum 22. Maii.

S. *Eleutherii* Martyrium, apud Bollandum 18. Aprilis.

S. *Eliæ* junioris Martyrium, ex edit. Combefisii an. 1668.

S. *Epiphanii* Martyrium, apud Bollandum 25. Martii.

S. *Eudociæ* Samaritanæ Vita, apud Bollandum 1. Martii.

S *Eupli* Martyrium, ex edit. Coteleriana tom. 1. Monument. Eccl. Gr.

S. *Eupraxiæ* Virginis Vita, apud Bollandum 12. Martii.

SS. *Eustathii & Theopistes* Martyrium, editum à Combefisio anno 1660.

S. *Georgii* Martyrium, apud Bollandum 23. April.

S. *Georgii* Martyris in captivo miraculi editi Narratio, & alia miracula, ibid.

S. *Germani* Hegumeni Monasterii Cosenitræ Vita, edita apud Bollandum 3. Maii p. 7.

S. *Glyceriæ* Martyrium, apud Bollandum tom. 3. Maii pag. 12.

S. *Gregorii M.* PP. Vitæ Excerpta, apud Photium cod. 252.

S. *Hesychii* Thaumaturgi Vita, apud Bollandum 6. Martii.

S. *Jacobi* fratris Domini Acta, apud Bollandum 1. Maii pag. 735.

S. *Joannis Baptistæ* Encomium auctore incerto, apud Combefisium tom. 1. Auctarii Bibl. Patrum pag. 1372.

S. *Joannis Monachi in Puteo* Vita, apud Bollandum 30. Martii.

S. *Lucæ* junioris in Hellade sepulti Vita, edita à Combefisio in Hist. Monothelit. pag. 969.

S. *Marci* Atheniensis Vita, apud Bolland. 29. Martii.

S. *Marci Evangelistæ* Martyrium, apud Bollandum 25. April.

S. *Mariæ Ægyptiacæ* Vita, apud Bollandum 2. April. cujus auctor Sophronius Patriarcha Hierosol. dicitur in codice Colberteo 4249.

S. *Maximi* Confessoris Vita & Acta, edita à Combefisio tom. 1. Operum ejusdem S. Maximi.

Notet porro Lector dum Bollandum hîc nominamus, vastum illud Opus de Vitis Sanctorum intelligere, ab illo inchoatum, & ab eruditissimis Sociis continuatum.

Emendanda in Glossario med. Græc.

Tametsi huicce Glossario edendo summam accurationem adhibuerit Typographus, nec sumptibus pepercerit, ac illius emendationis, cui interesse mihimet non licuit, provinciam in se receperit Vir utraque lingua doctissimus, eique sedulò incubuerit, quoad eum fatis cedere contigit, ipseque deinceps emendationis curam exceperim; fieri tamen aliter non potuit, quin ex paullo minus fortean bene descriptis adversariis, & ex minutioribus ac pæne fugientibus typis, mendæ quædam operarum vitio non irrepserint, cujusmodi sunt quas hîc exhibemus, ne quempiam remorentur: præter quas occurrent fortè aliæ, licèt rariusculè, ac levioris momenti, quæ aut oculos fugerunt, aut facilè emendari possunt, dum scilicet litera pro alia ponitur, ut ξ pro ζ, ι pro υ, &c. quas æquus Lector condonabit, & per se emendabit. Ubi interea monendus, ne pro erratis habeat, quæ in toties laudatis Græculorum inferioris ævi scriptis occurrunt ejusmodi literarum commutationes, maximè in ι, η, υ, οι, &c. quibus promiscuè utuntur, cùm neque ipse quicquam in iis exscribendis immutandum, atque adeo in ipsis accentibus quos vocibus contra receptas regulas apponunt: quin potiùs ea omnia quomodo in codicibus MSS. exarantur, summa cum fide proponenda censuerim, ut hodiernorum, si non ipsorum auctorum, saltem καλλιγράφων, seu potiùs κακογράφων barbariem ac inscitiam, quam in Præfatione attigimus, vel inde percipiat.

Pag. 10. *lin.* 10. *lege*, Meursius legit.
P. 17. *l.* 6. ἀγουειδ.
P. 18. *l.* 16. Basilium.
P. 19. *l.* 63. φείωτων.
P. 23. *l.* 30. ποιητὸς.
P. 25. *l.* 44. καμόρδων.
P. 28. *l.* 30. *dele* Bib.
P. 46. *l.* 19. de Jan.
l. 37. Georg.
P. 57. *l.* 10. *lege* 10. in pr.
P. 59. *l.* 44. num.
P. 62. *l.* 59. truncate.
P. 72. *l.* 45. σκυλ.
P. 74. *l.* 7. Margun.
l. 56. ἔβγ.
P. 81. *l.* 5. Meurs.
l. 63. *dele* 111.
P. 86. *l.* 67. Leon. Chazari.
P. 111. *l.* 7. prior significat.
P. 115. *l.* 28. Meurs.
P. 124. *l.* 53. νοι ἀῤῥαβωνιζόμενοι.
P. 130. *l.* 29. de V.
P. 135. *l.* 41. processionibus.
P. 136. *l.* 69. θαῤῥοῦσα.
P. 144. *l.* 5. vitam.
P. 150. *l.* 70. Αυγάραις.
P. 159. *l.* 29. ἀγγαρειῶται.
P. 172. *l.* 5. Hinc.
P. 213. *l.* 29. Thalel.
P. 223. *l.* 24. μῖμοι.
P. 224. *l.* 30. Goarus ait.
P. 226. *l.* 34. οἰκονο.
P. 241. *l.* 68. coccino.
P. 254. *l.* 1. *dele* &c.
P. 261. *l.* 58. κατακαῆναι.
P. 283. *l.* 46. Δεύσιος.
P. 291. *l.* 16. Henr. Valesium.
P. 314. *l.* 27. 28. *dele* cap. & *scribe* c.
P. 317. *l.* 53. στιχηρὸν.
P. 340. *l.* vocis notione.
l. 60. σταῖος.
P. 343. *l.* 33. *dele hunc locum Lactantii.*
P. 362. *l.* 24. *dele* ejusmodi.
P. 370. *l.* 19. χιωνὴ.
Pag. 373. *l.* 56. *dele* vide.
P. 377. *l.* 11. n. 2.
P. 378. *l.* 19. dictas.
l. 56. συειγ.
P. 388. *l.* 26. *scribe*, utuntur passim Concil.
P. 390. *l.* 29. γαλλιωτάτης.

P. 400. l. 21. ei *pro* de.
P. 406. l. 13. *dele*, voce.
P. 430. l. 64. Crusius.
P. 435. l. 25. Scholia . . ξία.
P. 463. l. 54. κρατή. .
P. 473. l. 56. vade.
P. 479. l. 8. φοράς.
P. 488. l. 67. Οὐάλης.
l. 68. διαμεῖναι.
P. 502. l. 6. 5.
P. 537. l. 12. *dele*, per.
P. 539. l. 28. Persarm. .
P. 547. l. 23. Panis.
P. 596. l. 26. σκεύη.
P. 624. l. 56. ἔπεσ.
P. 625. l. 33. capitium.
P. 629. l. 60. ὅσοι.
l. 67. *dele* ὁ τοῖς ν. π. ο. γ. τ.
P. 664. l. 42. Imperatricis.
P. 672. l. 61. &.
P. 683. l. 34. Βυσέρ. .
P. 694. l. 60. Sozomenus.
P. 695. l. 55. domorum.
P. 701. l. 31. Rhamplii.
P. 712. l. 15. grandiori.
P. 718. l. 13. ἐντελεῖν.
P. 730. l. 39. car. .
P. 731. l. 27. χωρ.
P. 833. l. 69. Zotico.
P. 836. l. 66. Macarius.
P. 838. l. 8. χρυσοῦφ. .
P. 847. l. 15. Cod.
l. 50. leviora.
P. 848. l. 50. ἐζαρ. .
P. 862. l. 37. proferunt.
P. 865. l. 17. privilegio ut.
P. 892. l. 15. vide Morinum.
P. 911. l. 45. illi.
P. 918. l. 62. μίαν, ἢ μίαν.
P. 934. l. 6. rationarium.
P. 935. l. 8. de Non. .
P. 944. l. 20. se divuls. .
P. 955. l. 33. Zygab. .
P. 957. l. 53. κοπ. .
l. 69. ζαπίπ. .
P. 962. l. 30. cap.
P. 965. l. 2. τοῦ πίκλω.
P. 986. l. 43. ptè dicitur.
P. 1016. l. 27. utuntur Ammo.
l. 30. . . thius.
P. 1031. l. 24. epigr.
P. 1032. l. 30. . . νοῦ.
P. 1046. l. 3. χώ. .
P. 1078. l. 10. πάτνη, *reponenda hac vox ante* παγίδι.
P. 1084. l. 65. Eustathius.
P. 1091. l. 19. Χειστοῦ πανηγύρεις.
P. 1094. l. 68. *destinas*.
P. 1098. l. 13. Ραίκτωρα.
P. 1109. l. 22. Theophil.
P. 1111. l. 19. σῶκον.
l. 53. ασία.
P. 1115. l. 26. δεν. .
l. 63. pr. .
P. 1120. l. 61. cium.
P. 1139. l. 68. Μπεζ. .
P. 1142. l. 57. Lex. .
P. 1144. l. 39. πελεάδα.
P. 1149. l. 49. cis.
P. 1171. l. 12. hæc ex. .
P. 1192. l. 16. κωείω.
P. 1194. l. 6. δεινῶς.
P. 1205. l. 28. πυλ. .
P. 1206. l. 15. κτη. .
P. 1208. l. 49. τῶν
P. 1211. l. 36. νημ. .
P. 1214. l. 7. γαρ. .
P. 1219. l. 43. ωρη. .
P. 1227. l. 64. *dele*, Cedr. an. 5. Justini jun.
P. 1234. l. 49. curias.
1238. 8. πλ. .
66. κατευθυντεῖτο.
1258. 50. *dele*, καὶ ἀγείοις ωεὶ. .
1264. 13. ὤθη.
34. Glossæ Gr.
1267. 1. Photii Patr.
1268. 47. An. .
1275. 7. & Id. .
1276. 68. *dele* in.
1280. 5. *dele* &.
1284. 52. ἀραιοῦ.
1291. 12. vide &c. *repone post* συμβέβηκε.
1295. 61. sed etiam.
1296. 51. . . κός.
1300. 13. Rhart. .
22. Dorm. .
1306. 7. *dele* hæ Rhomph. .
21. κεχυμένοι.
1315. 31. qua.
1317. 1. σάγμα.
1319. 35. . . λη. .
62. σκελ. .
1320. 21. . . stæ.
1322. 50. & in.
1339. 44. . . σον.
1340. 42. μάργ. .
1356. 5. Σέρμων.
1366. 59. *dele* eundem.
1415. 14. . . μένος.
1418. 17. *dele* ita.

Alia fortè leviora erunt, quæ hîc congessisse supervacaneum fuerit. Qui par fuerit Lector, facilè emendabit: impari errata esse desinent.

FINIS.

INDEX
RERUM OMNIUM IN GLOSSARIO
Mediæ & infimæ Græcitatis contentarum.

P, *Præfationem aut Portii Grammaticam denotat*; A, *Appendicem, seu omissa*; *Litteræ minusculæ* a, b, c, d, *columnarum locum, scilicet* a, *superiorem*, b *aut* c, *medium*, d, *infimum*.

A

Chymia

Simplices

Q.

R.

S.

INDEX
DIGNITATUM ECCLESIATICARUM,
Monaſticarum, politicarum, militarium, officiorum quorumvis, &c.

A

INDEX
BOTANICUS, SEU STIRPIUM & Herbarum vocabula Synonyma Græcobarbara.

A

B.

C.

D.

E.

Ervum

Porrum

APPENDIX

APPENDIX
AD GLOSSARIUM
MEDIÆ ET INFIMÆ LATINITATIS,
in quo complura vocabula
EX GLOSSARIO
MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS
illuſtrantur & enucleantur.

Alterius ſic altera poſcit opem res.

APPENDIX AD GLOSSARIUM MEDIÆ & infimæ Latinitatis.

ADDENDA IN PRÆFATIONE.

Ep. 178. P*AG. VI. lin. 5. post* adhibeant : *adde*, ut & S. Basilius in Epist. ad Notarium : σὺ μὲν, ὦ παῖ, τὰ χαράγματα τέλεια ποίει, καὶ τοὺς τύπους ἀκολούθως κατάστιζε· ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος, κατορθοῦται τὸ λεγόμενον.

Lib. 1. Hist. *Ead. pag. lin. 14. post*, Symmachus : *adde*, de quibus ita Sulpitius Severus : *Sed non dubito librariorum potius negligentia, præsertim tot sæculis intercedentibus, veritatem fuisse corruptam, quam ut Propheta erraverit : sicut in hoc ipso nostro opusculo futurum credimus, ut describentium incuria quæ non incuriosè à nobis sunt digesta vitientur.*

,, *Eadem pag. lin. 36. post*, cœperint : *adde*. Quot sunt, inquit Guillelmus Canterus, in bonis auctoribus optimæ notæ vocabula, quæ tamen nullis in Lexicis, quantumlibet specioso decoratis ac prostitutis titulo, unquam sunt inventa ? quomodo etenim possit aliter fieri, quando Lexica de Lexicis, & ineptis quorumdam versionibus, non de bonis auctoribus colliguntur. Atque id non de Græcis modo dictum volo, sed etiam de Latinis. Nam & in his aliquando talia reperiri multa, quæ insulsum aut dormitantem collectotem indicent, vel una vox *ferabites* testabitur. Cum enim apud Nonium legissent quidam è Sisenna hæc relata verba, *Partim ferabitæ, partim lauro ac pinu abundant*, nec animadvertissent, quod erat tamen factu facillimum, pro *ferabite*, legendum *fera vite*, uti nos amicus quidam (Jos. Scaliger) admonuit, mox vocabulum *Ferabites*, aut monstrum potius, tanquam ἕρμαιον quoddam in Commentarium retulerunt, & *Agrestem* exposuerunt. Quo loco Nicolaum Perottum in cornucopia carpit. *Lib. 3. Nov. lect. c. 3.*

Pollux lib. 2. c 4. Mauric. lib. c. 1. *Pag. IX. lin. 17. post*, συνήθη· *adde*, Hinc ξενοφωνία, apud Pollucem, *Vox peregrina :* & ξενοφωνεῖν, apud Mauricium, pro, *uti sermone peregrino.*

Lib. 2. de Natura deor. *Pag. eadem lin. 35. post*, conversus est. *adde*, atque id præ cæteris firmat Tullius : *Principio enim terra sita in media parte mundi, circumfusa undique est hac animabili spirabilique naturâ, cui nomen est aër, Græcum illud quidem, sed receptum jam tamen usu à nostris : tritum est enim pro Latino. Hunc rursus complectitur immensus æther, qui constat exaltissimis ignibus. Mutuemur hoc quoque verbum, dicaturque tam æther Latinè, quam dicitur aër : & si interpretatur Pacuvius : hoc quod memoro, nostri cælum, Graij perhibent æthera, quasi verò non Graius hoc dicat. At Latinè loquitur : siquidem nos non quasi Græcè loquentem audiamus, &c.*

Strabo l. 3. *Pag. X. lin. 25. post*, diceretur : *adde*, quod de Tudertanis, & iis præsertim qui ad Bætim in Hispania incolunt, scribit Strabo, adeo in Romanum immutatum morem, ut ne sui quidem sermonis meminerint, τελέως εἰς τὸν Ῥωμαίων μεταβέβληνται τρόπον, οὐδὲ τῆς διαλέκτου τῆς σφετέρας ἔτι μεμνημένοι.

Carm. 13. ,, *Pag. XIII. lin. 2. post*, Sarisberiensis. *subde*, Musicam & Astrologiam, quæ sunt infra Arithmeticam consequentia membra Philosophiæ, nullatenus possunt sine nominibus Græcis indicari, ait Sidonius Apollinaris, quæ si quispiam ut Græca, sicut sunt, & peregrina verba contempserit, noverit sibi aut super ejusmodi artis mentione supersedendum, aut nihil omnino se, aut certè non ad assem, latiari lingua hinc posse disserere.

Orat. 21. p. 395. *Ead. pag. l. 13. post*, nominamus. *scribe*. Atque hanc quidem in Latinorum lingua circa res sacras penuriam notat etiam Gregorius Nazianzenus : οὐ δυνάμενοι, διὰ στενότητα τῆς παρ' αὐτοῖς γλώττης καὶ ὀνομάτων πενίαν, διελεῖν ἀπὸ τῆς οὐσίας τὴν ὑπόστασιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀντεισαγούσης τὰ πρόσωπα, ἵνα μὴ τρεῖς οὐσίαι παραδεχθῶσι.

Chrys. serm. 1. de Anna. *Pag. XXI. lin. 42. post*, Manichæorum. *adde*. Ita scribit Theodoritus Borborianos hæreticos Ἑβραϊκὰ ὀνόματα adinvenisse, καταπλήττειν τοὺς ἁπλουστέρους πειρωμένους. Similia porro de verbis Hebraïcis quæ retinuit Ecclesia commentatur Chrysostomus, dum ait sacrorum librorum Interpretes φοβερὰ τὰ ῥήματα καὶ φρίκης γέμοντα, Adonai, Eloi, & Sabaoth, in Græcum sermonem noluisse convertere : quod vix potuissent μετὰ τῆς οἰκείας ἀρετῆς, seu propria horum vocabulorum retenta virtute.

Pag. XXII. lin. 13. post, obtrudat. *adde*. οὐδὲ γὰρ πάντως, inquit Jamblichus Chalcidensis, τὴν αὐτὴν διασώζει διάνοιαν μεθερμηνευόμενα τὰ ὀνόματα, ἀλλ' ἔστι τινὰ καθ' ἕκαστον ἔθνος ἰδιώματα ἀδύνατα εἰς ἄλλο ἔθνος διὰ φωνῆς σημαίνεσθαι· ἔπειτα κἂν εἰ οἷόν τε αὐτὰ μεθερμηνεύειν, ἀλλὰ τήν γε δύναμιν οὐκ ἔτι φυλάττει τὴν αὐτήν· ἔχει δὲ καὶ τὰ βάρβαρα ὀνόματα, πολλὴν μὲν ἔμφασιν, πολλὴν δὲ συντομίαν, ἀμφιβολίας δὲ ἐλαττόνως μετέσχηκε καὶ ποικιλίας καὶ τοῦ πλήθους τῶν λέξεων. Quo quidem Barbarorum nomine, Hebræos, sacrasque literas intellexisse censent plerique. Hæc

certè

certè Jamblichi legerat Hieronymus, cum dixit, *Difficile esse alienas*, &c. Deinde, post *significatum* est, adde, ait ille.

Eadem pag. lin.19. dele, verba sunt Hieronymi, *& scribe*, his consona &c.

Eadem pag. lin.25. post, servari: *scribe*, quæ quidem hausit à Chrysostomo: ὅταν γλῶττα ἑρμηνευθῇ εἰς ἑτέραν γλῶτταν, πολλὴν ἔχει τὴν δυσκολίαν, καὶ ἴσασιν ἀκριβῶς ὅσοι πολλῶν γλωσσῶν εἰσὶν ἔμπειροι, πῶς οὐ δυνατὸν πᾶσαν τὴν σαφήνειαν τῆς φωνῆς τῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ φύσει κειμένης μετενέγκειν, εἰς τὴν ἑτέραν μεταβάλλοντας γλῶσσαν.

De Prophet. obscur.

Ead. Pag. in fine ante 4. lin. post, habeantur. *adde*, ejusmodi sane est sancti Irenæi Interpres Latinus, (nam Græcè scripsisse Irenæum in confesso est apud eruditos) apud quem plurima sunt ita de Græcis imitata, ut quid ea significent vix satis quispiam assequi possit, nisi mediocrem Græcæ linguæ peritiam sibi compararit.

Iacob. Billius l.1. obs. sacr. c. 32. l.2. cap.5.

Pag. XXIV. in fine ante lin.5. post loquebantur. *adde*, illud etiam appone, ait Sidonius, quod tantum increbuit ea tempestate multitudo desidiosorum, ut nisi vel paucissimi quique meram latiaris linguæ proprietatem de trivialium barbarismorum rubigine vindicassent, eam brevi abolitam deflessent, interitamque, sic omnes nobilium sermonum purpuræ per incuriam vulgi decolorabantur.

Lib. 3. cap.10.

Pag. XXV. lin.1. lege, verba ista ejusdem Sidonii: *Negotiatores*, &c.

Pag. XXXIII. lin.17. post, Galeno, *adde*, Appollodorus Cyrenæus à Suida, Zenodotus, Silenus, Himerius, Philetas, à Scholiaste Apollonii Rhodij, Simmias ab Eudocia Mecrembolitissa.

Ead. pag. lin. seq. post, explicationem, *adde*. Sua ætate traductam ait Plutarchus: ὧν (ὀνομάτων) τὴν ποιητικὴν ἀνακαλουμένην διαβάλλουσιν ὡς βαρβαρίζουσαν, οἱ γλώττας τὰς τοιαύτας προσαγορεύοντες. Ita etiam Julius Pollux.

Plut. de Isid. & Osir.

Deinde dele, latiori fortè quam par est explicatione retulit Julius Pollux.

Pag. XXXIV. lin.6. post, parent. *adde*. Et ut ait Sidonius, *nova verba* videantur, *quia vetusta*:

L. 4. Epist.3.

Pag. XXXV. lin.11. post, admiserit. *adde*. Id præ cæteris observatum à Salmasio in libro de Hellenistica: multa, inquit, idiotica vocabula in hisce Glossis occurrunt, quæ cum apud idoneos auctores non extent, & cum Gallica plærumque nostratia ex his derivata sint, liquet inde plebeii ea tantum usus fuisse, non doctorum indaginis. Talia sunt *Matta*, pro tegete, nunc *Nattam* dicimus: item *Storea*, pro eodem; *Sculna*, pro sequestro: infinita, *Scordalus*, pro feroce, quo usi Seneca & Petronius: at illi trivialis sermo & plebeius objectus est à Criticis: *Cocio* & *Arillator*, pro negotiatore: *Vissire*, pro flatum à parte postica emittere: cujus verbi mentio apud Lucilium: item *Manuari*, pro furari: *Manua*, pro manipulis: *Elutriare*, pro lavare, quo tamen usus est Plinius. Non pauca ejusmodi sordentia vocabula Laberium usurpasse Gellius notavit, quæ apud eum videri possunt, *Cimussa*, pro σειρά; *Gerdius*, pro textore. Inexhausta seges est harum vocum idioticarum, quas hic colligere & explicare non decrevi: hæc ad exemplum sufficiant, Hactenus Salmasius.

Pag. XXXVIII. in fin. l.4. post, editum, *adde*, ac primùm Moguntiæ in ipsis Typographiæ initiis anno MCCCCLX. cujusmodi videre licuit in Bibliotheca PP. Fulliacensium Parisiensi, deinde Venetiis anno &c.

Pag. XLVII. lin.7. post, Discipuli: *adde*, qui, ut ait Petronius Arbiter, levibus atque inanibus sonis ludibria quædam excitando, efficiunt ut corpus orationis enervetur & cadat.

Pag. XLVIII. in fine lin.5. post, censeretur. *adde*. Sanctus Basilius: καὶ τὸ τῆς λέξεως ἁπλοῦν καὶ ἀκατάσκευον, πρέπον ἔδοξέ μοι προθέσει Χριστιανοῦ, οὐ πρὸς ἐπίδειξιν μᾶλλον ἢ κοινὴν ὠφέλειαν γράφοντος.

Epist.167

Pag. XLIX. lin 6. post, defleximus, *adde*, aiebat Quintilianus: quod simili de Christianis sententia dixit Gregorius Nazianzenus: καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ἱερουργοῦμεν τὸν λόγον, ὥσπερ τὰ σώματα.

Orat.3.

Pag. L. lin.38. post componerent: *adde*, quemadmodum Julianum rceens Imperatorem creatum, *verbis, ut intelligi posset, simplicibus* milites in tribunali allocutum refert Ammianus.

Lib.20.

Pag. LIII. lin.5. post, conficiant. *adde*. Sed & in hanc sententiam præclarè omnino Theodoretus, dum gentiles arguit & Græcos, qui comptos & elegantes sermones sectabantur, & si ejusmodi non invenirent, eos risu effuso contemnerent & maledictis incesserent: quasi, inquit ille, τὸν πολυτελῆ μαργαρίτην, καὶ τοῖς πλουτοῦσι περιπόθητον, εὐκαταφρόνητον ὄστρεον καὶ τίκτει καὶ τρέφει, καὶ μέν τοι καὶ κατακρύπτει· οἱ δὲ τοῦτον ὠνούμενοι, χρυσίον διδόντες ὅτι κάλιστα πλεῖστον χαίρειν ἐῶσι τὸ ὄστρεον· καὶ τοῖς διαυγέσι δὲ λιθιδίοις ἐκείνοις, ἃ τὴν βασιλικὴν διακοσμεῖ κεφαλὴν, ἑτέρα λίθου φύσις ἔξωθεν περίκειται παντάπασιν ἄχρηστος. Neque aliter Gregorius Nazianzenus, qui ita legendos prophanos scriptores censebat, ut ex iis quod utile esset more apum colligeretur, quæ noxia viderentur, prætermitterentur:

de curat. Græc. aff. serm.9.

Τούτοις δ' ἅπασιν ἐμφρόνως ἐντύγχανε,
Σοφῶς ἁπάντων συλλέγων τὸ χρήσιμον,
Φεύγων δ' ἑκάστου τὴν βλάβην κεκρυμμένως,
Σοφῆς μελίττης ἔργον ἐκμιμούμενος,
Ἥτις ἐφ' ἅπασιν ἄνθεσι καθιζάνει,
Τρυγᾷ δ' ἑκάστου πανσόφως τὸ χρήσιμον,
Αὐτὴν ἔχουσα τὴν φύσιν διδάσκαλον,

Iambo 3.

At ista quæso cuncta fac cautus legas,
Prudenter ex his colligens quod utile
Fugiensque quidquid noxium est & pestilens.
Apis æmulari cura sit sapientiam,
Quæ flore in omni sessitans, ex singulis
Idoneè carpit, esse quod videt usui.
Natura doceat quamvis hanc tantummodo.

Pag. eadem lin.8. post, retinentes. *adde*. Scitum illud Theophili Episcopi Alexandrini, apud Socratem, qui interroganti cur Origenis libros, quos damnabat, legeret & amplecteretur, hæc reposuit: τὰ Ὠριγένους ἔοικε βιβλία λειμῶνι πάντων ἀνθέων· εἴτι οὖν ἐν αὐτοῖς ἐφεύρω καλὸν, τοῦτο δρέπομαι· εἰ δέ μοι ἀκανθῶδες φανείη, τοῦτο ὡς κεντοῦν ὑπερβαίνω.

Socr. lib. 6.c.17.

Pag. LIV. lin.4. lege, emblema.

Pag. LV. lin.27. post, fuit. *subde*. Quicquid enim lectione collectum est, stylus redegit in corpus, & apes imitati quæ vagantur, & flores ad mel faciendum idoneos carpunt, deinde quidquid attulere disponunt, ac per favos digerunt, ut de se cecinit Lucretius, omnia nos itidem depasti utcumque sumus.

Seneca Epist. 85.

Lib. 2. Sem. c. 2. initio. *Pag. LVII. lin. ult. post*, demonstrarunt: *adde*, quam in sententiam legendus omnino Petrus Faber Sanjorianus in Semestribus.

Sidon. Car. 22. *Pag. LIX. lin. 14. post*, moribus, *subde*, & multis iisdemque purpureis locorum communium pannis semel inchoatas materias extendi.

Sidon. Carm. 22. *Pag. LX. lin. 19. post*, fugere. *adde*. hæc me ad defensionis exemplum posuisse sufficiat, ne hæc ipsa longitudinis deprecatio longa videatur.

Pag. LXI. lin. 45. lege Franciscum, *pro* Adrianum.

Iul. Scaliger de caus. Lat. ling. cap. 190. » *Pag. LXII. lin. 32. post*, visa est. *adde*, etymologia quippe, etsi in multis obscura est, superque eadem voce » alia alii visa, tantum tamen abest, ut tollenda sit, ut tam maximè sit investiganda, quam maximè latet.

Philo de Nomin. mutat. *Pag. ead. lin. 44. post*, ἐπιτυχόντων. *subde*. quò respexit Philo, cum scripsit, eos qui apud Græcos Philosophiæ operam dabant, dixisse, εἶναι σόφους τοὺς πρώτους τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα θέντας.

Iul. Scalig. de caus. Lat. ling. cap. 187. *Pag. ead. lin. 47. post*. etymologice. *adde*, Nam primigeniorum causas cognoscere eosdem non est necesse, sed casum, aut arbitrium inventoris pro causa habere satis est.

Theod. serm. 1. ad Græc. Iul. Scal. de caus. ling. Lat. cap. 1. *Pag. LXIII. lin. 6. post*, Platonem. *scribe*. Quippe, inquit Theodoritus, ἄλλο ἐστὶν εἰδέναι, καὶ ἄλλο τὸ οἴεσθαι εἰδέναι, μηδὲν ἐπιστάμενον, πολλῷ γὰρ διαφέρουσιν ἀλλήλοιν ἀλήθεια καὶ στοχασμὸς ἀληθείας· ὁ μὲν γὰρ στοχασμὸς καὶ διαμαρτίας ἔχει πολλάς· ἡ δὲ ἀλήθεια ἐκπαιδεύειν οὐδὲν ἐναντίον ἀνέχεται), præterea nomina sunt infinita, ait Julius Scaliger, aut omnino, aut propemodum, atque idcirco ignota. Ad hæc quæ usu mutantur assiduo; partimque interiere, partim quotidie subnascuntur, ea ignorari necesse est: cum æternarum rerum tantum scientia sit. Est enim scientia habitus animæ certus: at corruptibilia, incerta sunt. Ita veteres de etymologia sentiebant. Atque id quidem, &c.

Petr. Fab. l. 2. sem. cap. 25. Quintil. l. 5. c. 10. Suet. cap. 88. *Pag. LXV. lin. 23. post*, onus. *subde*. Sed & interdum quamvis literæ syllabæque scribentium cogitationem non exigant, ut ait Quintilianus, attamen sæpe non literas modò, sed syllabas inter scribendum aut permutare aut præterire communis hominum error est, quod non caruisse Octavium Augustum Suetonius refert. Quinetiam accidit scribentibus non semel, iis præsertim quibus variarum rerum cogitatione animus distrahitur, atque à sententia suspensus, curis majoribus aberrat, verbo uno posito, si alterum scribendum sit, mendosè ut illud aut membrum nonnunquam integrum repetant: & vice versa ut ex quadam anticipatione vocabulum quod paullò post mente præceperis, id statim ac præproperè alieno semel, & suo postea loco inseras. Cujus erroris ex me quotidie periculum fecisse crebrius animadverti.

Pag. LXX. lin. 6. lege, liberque vige. *Ibid. lin. 26. post*, capax: *adde*. quæ denique ἀνθηρογραφεῖσθαι nullo modo possunt, quod de iisdem rebus geographicis dixit Strabo.

Veget. in præfat. *Pag. ead. lin. 32. post*, laboris, *adde*, ut verbo utar veteris Medici, seu ut Vegetii, cum hic nec verborum concinnitas sit necessaria, nec acumen ingenii, sed labor diligens ac fidelis, ut quæ apud diversos scriptores dispersa & involuta celantur, pro utilitate publica præferantur in medium.

Suvartz. H. Vales. ad l. 4. Euseb. cap. 11. *Pag. LXXI. lin. 42. post*, agat: *adde*, tametsi Phrasis illa, ut id obiter adnotem, apud Latinos haud omnino insolens ac ignota, cùm eodem sensu *Inservire aliquem* dixerint Plautus, Festus Avienus, & aliquot alii, ut observatum est ab Eustathio Suvartzio. Deinde ut scitè scribit Henricus Valesius, non refugienda sunt hæc verba quæ tot sæculorum usus consecravit: alioquin *Ecclesiæ* & *Apostolorum*, & *Episcopi*, & *Catholici* vitanda erunt vocabula: & longa verborum serie obscuranda erit oratio, ne dictionis unius prorsus necessariæ asperitate lædatur. Atque hæc quidem &c.

Pag. LXXIII. lin. ult. lege. Illud tamen in eodem Studiorum, &c.

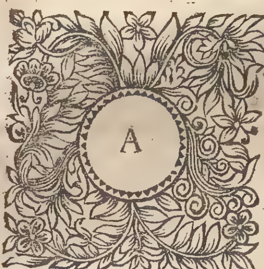
Pag. LXXIV. lin. 1. lege. Huic eminenti scientiæ.

[a] Sidon. lib. 2. Epist. 3. [b] Idem lib. 4. Epist. 11. » *Pag. ead. lin. 18. post*, videretur, *subde*, [a] dum raro genere exempli altitudinem suam humilitate compen- » saret [b] in iis verò si quid intricatum vel obscurum proponeretur, quam ille omnibus statim non dubitans, » non fastidiens aperiebat? voluptuosissimum reputans, si fortè oborta quarumpiam quæstionum insolubili- » tate labyrinthica, scientiæ suæ thesauri eventilarentur.

APPENDIX

APPENDIX AD GLOSSARIUM MEDIÆ ET INFIMÆ LATINITATIS.

A

ABBACINARE *pag.*3. *lin.*32. *post*, Infra. *Scribe.* Sed & Hondius in Hist. Monasterij Polingensis scribit Tassilonem *per duarum pelvium ignitarum inspectionem* Caroli M. jussu fuisse *excœcatum. Ead. lin. post*, *Abacinare. adde.* Chronicon MS Andreæ Danduli an. 1193. *Postea mortuo Tancredo; Henricus veniens recuperavit uxorem & regnum: & filios Tancredi abacinavit, filias autem liberas dimisit.*

*Lin.*41. *post*; cap. 10. *adde.* Phranzes lib. 1. cap. 5. in notis.

*Pag.*4. *l.*9. *post*, cap. 13. *adde*, libr. Promission. maleficij c. 2. 3. 6. &c. Vide Petr. Fabrum lib. 3. Semestr. c. 19. Tabular. Cluniacense ex Bibl. Thuanea an. 1250. *Et insuper omnimodam justitiam, quæ oculorum avulsionem, aut alterius membri meruit mutilationem.*

ABBAS. *P.*10. *l.*8. *post*, ἐντιμοι. *adde.* Sed & in Mediolanensium statutis crebra est mentio *Abbatum Collegij notariorum & artificum*, qui scilicet certo tempore electi præerant toti collegio, de quorum officio agitur in 1. parte cap. 344. 345.

*Ead. pag. l.*38. *post*, perspexit. *adde.* Vide quæ in hanc sententiã observamus in Gloss. med. Græc. in v. Πεῦσις.

*Ibid. p.*12. *l.*27. *post*, duxerit. *adde.* Vetus Genealogia Regum Francor. à Carolo Simplice, MS. *Carolus Simplex genuit Ludovicum: Ludovicus genuit Lotharium: Lotharius genuit Ludovicum, & Carolum patrem Hugonis Abbacomitis.*

*Ibid. p.*13. *l.*23. *post*, privilegiorum. *adde.* Tabular. S. Martini Turon. *Nos igitur Robertus in Dei nomine Gregis atque rerum inclyti Confessoris Christi B. Martini Abbas, nec non & filius noster Hugo, cui post nos cum seniore nostro Rege Karolo omnes honores impetratos habemus, &c.* Dat. Kal. Iun. in Civit. Turonis anno 17. *regnante Karolo Rege* 908. Tabular. S. Victoris Paris. ch. 13. *assensu Canonicorum & Vicariorum nostrorum, nec non & Dom. Regis* (Philippi Aug.) *qui Abbas est nostræ Ecclesiæ in perpetuum dedimus, &c.* Tabular. S. Mauri ad Ligerim: *Præsul reverendus Abbas, unaque Comes venerabilis Hagano.* In charta Caroli IV. Reg. Franc. *Rainaldus Consanguineus noster ex parte nostræ Genitricis Abbas Cœnobij Fossatensis.*

*Ibid. p.*14. *lin.*62. *post*, præsumpsere. *adde.*

Abbas secularis. Tabular. Brivatense an. 1276. fol. 174. *Petrum de Monteacuto Abbatem secularem in Ecclesia Brivatensi, &c.*

*Ibid. p.*15. *l.*44. *post*, anno 2. *adde.* Descripta bulla legitur in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 50. v. & in alio, fol. 11.

ABECEDARIUS. *L.*11. *post*, agnoscimus. *adde.* Vide Goclenium in Lexico Philosophico p. 284.

ABJUDICARE. *P.*20. *l.*2. *post*, abjudicavere. *adde.* Albertus Stadensis an. 1180. *Imperator Henrico Duci abjudicavit omne feodũ quod ab Imperio tenuit.*

ABJURARE. *L.*13. *post*, essem, &c. *scribe.* Adde Joan. Sarisber. Epist. 128. Stephan. Tornac. Epist. 43. Albert. Stad. an. 1181. &c.

ABLATIO. *In fine adde.* Charta Theobaldi Comitis Campan. an. 1228. ex Tabul. Campan. Thuan. *Nullus nec alius hominibus Calvimontis talliam, nec ablationem, nec rogam faciat.* Tabular. Fossatense an. 1173. *eis communem talliam & ablatam, quæ vulgo tolta dicitur, omnino perdonamus.*

ABLINGERE. (sic ibi leg.) *l.*5. *scribe.* Ubi non probo emendationem appositam, *abluatur.* Aliis verbis dixit Theodorus Cantuar. Archiep. in capitul. c. 51. *Si super altare stillaverit calix, sorbeat minister stillam, &c.*

ABOCELLUS. *In fine adde.* *Abocellis* semel ac iterum in lib. 2. MS. de Miraculis S. Victoris. Vide Gloss. med. Græcit. in ἀπὸ ὀμμάτων.

ABOLLAGIUM. *P.* 23. *l.* 14. *post*, concedimus. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbatiæ fol. 86. *De fevo suo herbam & examina apum in Colonorensi silva prædictis Dei famulis concesserunt. Ibid. lege*, Arvern.

ABRA. *P.*24. *l.*23. *post*, concubina. *adde*, quomodo *ancilla* apud Crisconium c. 231. & in Concil. Vermeriensi cap. 7. &c. Ibid. *l.*24. *dele*, Vet. &c.

ABSCONSA. *L.*9. *post*, 213. *adde*, in libro Usuum ord. Cisterciensis cap. 20. 53. 68. 89. 93. 94. 100.

ABSENTARE. *L.*2. *post*, janua. *adde.* Alanus de Insulis in planctu naturæ: *Cætera verò quæ thalamus secretior absentabat, meliora fides esse loquebatur.* Id est, *occultabat.* Aimoinus lib. 1. de Miracul. SS. Georgij & Aurelij num. 7. *Sed quid exinde Christus pro suorum martyrum ostensione operatus sit, ullatenus absentari non debet.*

*Ibid. l.*28. *post*, Sacerdotem. *adde.* Alanus lib. 4. Anticlaudiani: p. 61.

—— *Simili non omnis gloria quarto*
Absentatur equo.

*Ibid. l.*30. *post*, &c. *scribe.* Aliud hæc vox sonat in Gloss. Lat. Gr. *Absentatio*, ἀποςήθησις. In aliis Gloss. MSS. additur, ἀπὸ ςόματος. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀποςήθησις.

ABSCIDA. *L.*19. *post*, obsides. *adde.* Vide Alcuinum Poëm. 3.

*Ibid p.*27. *l.*7. *post*, collocavit. *scribe.* Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis n. 2. *Fecit namque in prædicta Ecclesia altaria sex, quorum unum sursum positum in media absida collocatum, &c.* Guibertus lib. 1. de Pignorib. Sanctor. cap. 2. §. 2. *Is ante absidis frontem, inter altare videlicet ac absidem, — pro officio acturus astiterat.* Anselmus Episcop. Havelsberg. lib. 3. dialog. cap. 1. *Et quoniam omnium vestrum excellentiæ placuit, ut in hac sancta basilica sanctæ Sophiæ iterum conveniremus, in cujus absida nunc sedemus, &c.*

ABSOLVERE. *P.*28. *l.*10. *post*, defunctis. *scribe.* Adde librum Usuum Ord. Cisterc. cap. 30. 99.

ABSTINERE. *P.*29. *l.*6. *post*, apud. *adde.* S. Hilarium in Fragm. pag. 27.

ABSUS. *P.*30. *l. antepen. post*, censent. *adde.* Sed &

 nescio

nescio an huc referri possint quæ habet Gloss. Gr. *Apsis*, προσφατον, νεαρὸν, ita ut legendum sit *Apsum*, & νεαρὸν, hoc loco idem sit quòd νεάσις,& νεάσιμον, *novale*, & *novalis ager*.

ACATAPANUS. Vide in *Catapanus*.

ACCAMPIA. Charta an.1322. in Maceriis Monasterij S.Barbaræ Lugdun.p.203. *& quod dicta astivalia teneantur de accampiis & sotularibus, si & quando super hoc fuerit requisitus.*

ACCAPTARE. *P.43.l.17.post*,remisit.*adde*. Alia an.1240. in Tabul. Dalonensi fol. 85. *Accaptamentum verò nobis debet persolvi nostrisque successoribus ad utriusque partis mutationes.* Tabularium Nantoliense in Pictonib. an.1306. *Homagium ligium quod nobis volebat facere Ioanna de Linea sine aliquo achaptamento.* Ibidem an.1418. *Ad achaptamentum quarundam chirothecarum albarum de pretio 6 denariorum in mutatione feodatarij.* Rursum an. 1419. *sub homagio ligio à me & meis in mutationibus dominorum & vassallorum, & sub achaptamento 5 solidorum bonæ monetæ currentis solvendo.* Occurrit passim in eo tabulario, & in Absiensi, f.40.

ACCENSA. *In fine, adde.*

Accessatio, *Assessamentum*, *Acessamen*, datio in censum, pro *accensatio*, in Tabul. Dalonensi fol. 40. 42.

ACCENSINUCULA. *In fine adde.* alibi: *Accensiones*, ἐπίληψις, ἐπισημασία. Ubi leg. *Accensio*, ἐπίληψις. *Acceptio*, ἐπισημασία.

ACCEPTOR. *P.35. l.34. post* edoctus. *scribe.* Accipitres vero ad venationem *Institutos* memorat Sidon. lib.3. Epist.3. lib.4.Ep.9.Vide *Falco*.

ACEDIA. *P.38. l. antepen. post* insipida. Adam Abbas Perseniæ Epist.1.ex Baluzianis: *Noviter conversi de sæculo, quantalibet devotione polleant, accidiæ tamen vitio sæpe laborant*, &c.

ACCESSOR. *Adde in fine.* Et in sermone Roberti de Sorbona de Conscientia.

ACCISIA. Vide in *Assisia*.

ACCOLA. *P.36. l.66.post* 1045.&c.*scribe.* Adde Spicilegium Acherianum to.13. p.261.

ACCUBITUS. *P.38. l.19. post* accubuit.*scribe.* Eâ notione vox hæc fortè capienda in vet. inscriptione apud V.C. Jacob.Sponium in Libello de Dîs ignotis, pag.18. *Murum à fundamentis cum suo introitu & porticum cum accubito vetustate conlapsum impendio suo restituit.*

Ibid. p.38. l.22. post, accubitus, *adde*, & *accubita*.

Ibid. p.39. l.22. post, cap.31. *adde*, Alcuinum de Virtutibus & vitiis c.32. Alanum de Insulis in summa de arte prædicatoria c.3.

ACITARA. *In fine adde.* Occurrit præterea in testamento Sisnandi Comitis Conimbricensis apud Brandaonem to.3. Monarchiæ Lusitan. p.276. & to. 4. pag.260.

ACIA. *L.2. post*, stupa. *scribe.* Quæ vox occurrit in Statutis Mediolanensib. 2.parte, cap.308.

ACOEMETI. *L.5. post*, Eutychen. *subde.* Codex Concilij Calchedonensis Bohierianus Act. 3. *Omnis numerus non ascriptus est, neque in meo, neque in Acumensium Græco*, apud Labbeum to.4.Concil. pag. 460. rectius *Acumetensium*, ut est in fine act.8. 9.10. &c.

Ibid. p.43. l. 64. post, ait. *adde.* Tametsi hæc verba alio sensu capienda constet ex descriptione nostra Constantinopoleos Christ. ut & ἄπαυσ☉ ἱερὰ ὑμνολογία, apud Anonymum de Depositione vestis Deiparæ in Æde Blachernea pag.770.

Ibid. l.67. post, permaneret. *Adde* Vita S.Madelgisili n. 13. de eodem Monasterio Centulensi: *Ubi divinæ laudis sonus non desistit.*

ACLA. *In fine adde.* Ubi, ni fallor, *acla* contractum videtur ex *accola*, pro *manso accola*. Vide in *Accola*.

ACREDO, *Acerbitas.* Vita S. Sacerdotis Episc. Lemovic. num.14. *Gravi febrium afficiebatur acredine.*

ACROISIA. *In fine adde.* Ita perperam scriptum in Hist. Scholastica Petri Comestoris cap. 52. Gen. *acrisia quam latinè avidentiam dicere possumus.* Perperam scriptum, *audentiam.*

AC SI, formula frequens in subscriptionibus: v. g. in Actis Episcopor. Cenoman. p.204. *Landobertus ac si peccator Episcopus hoc privilegium subscripsi.* Ita alij Episcopi in ead. charta, & aliis passim. Græci hodie τάχα eodem ferme sensu præponere solent. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce, Mabillon. de re Diplomat. p.468.

ACTIFICARE. Formula vetus Andegavensis 49. *Sic juxta actificantes sæpe dictis germanis visum est, ad ipsas personas decrevisse judicio, &c.* Vide *Aptificare*.

ACTIO. *P.46. l.13. post*, adsumeret. *adde.* Charta Childeberti Reg. Fr. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 222. *Ut nullo unquam tempore actionem Ducatus alter, nisi, ut dictum est, in ipso pago Cenomanico habere debeat.*

Ibid. p.47. l.27. post, pag.472. *adde.* In libris Sacramentorum Ecclesiæ Rom. lib.1. cap.26. ubi promiscuè *infrà actionem*, & *infrà Canonem* scribitur, & in Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis pag.150.

Ibid. l.34. post, habetur. *adde. Canon actionis*, in lib.3. Sacrament.Eccl. Rom. pag.196.

ACTIONARIA, idem quod *Actio*, munus publicum, in Diurno Romano cap.6. tit.20. *Actionaricum*, eâdem notione. Synodus &c.

ACTIONATOR. *In fine adde.* Charta Ludovici Imp. apud Puricellum in Ambrosiana Basilica pag.224. *Ut nullus Comes, Gastaldus, aut aliquis publicus actionator*, &c.

ACUTA. *L.9.post*, dixerunt. *adde.* Vide Michaëlem Scotum lib.3. mensæ Philosophicæ cap.7.

Ibid. l.14. post, semel. *adde.* Noti sunt Aretæi & aliorum Medicorum libri περὶ ὀξέων παθῶν, ut & Cælij Aureliani Horatiani, &c. *De Acutis.* Vide Gabrielem Humelbergium ad Sereni Sammonici cap.2.

ACUTARE, *Acuere.* Passio S.Bonifacij, Mart. num.8. *Et cum iratus fuisset judex, jussit ut calami acutarentur, & eos affigi sub ungulis manuum ejus.*

ADAQUARE. *In fine adde.*

Adaquatorium, Aquarium, in charta Philippi Reg. Fr. an.1270. ex Tabul.5. Germani Prat.

ADÆQUE, pro *Pariter*, *Perinde*, in Diurno Romano cap.2.tit.4. §.10.

ADCONDABILES. *Adde in fine.* Vide consuetudinem localem Castellaniæ Bellijocensis apud Thomasserium lib.1. cap.97. & pag.208.

ADEGA. Testamentum Sancij II. Regis Portugalliæ, eræ 1286. apud Brandeonum to. 4. *Et totam adegam meam de Macuilla, cum omnibus cupis suis, quam emi pecunia mea.*

ADFIGERE. *In fine adde.* Tabularium Casauriense: *Quia Dom. Luithprandus in suo Capitulo affixit, quicunque de re sua*, &c. Charta alia ex eodem Tabulario: *Iterum Dominus Ludovicus Imperator in sua capitula affixit, ubi ex utraque parte Ecclesiasticum fuisset, rectores earumdem Ecclesiarum, si se familiariter pacificare velint, licentiam habeant.*

ADFILIARE

ADFILIARE. *L.3. post*, adfiliatum, *scribe*, Vita MS. S.Gaugerici Episc.Camerac.lib.1.c.4.*Illum verò deinceps ardentissimo dilectionis affectu affilians*, &c.

ADJUTOR. *In fine adde*,

Adjutores Episcoporum. Vide in *Chorepiscopus*.

ADJUTORIUM. *L.4. post*, vocatur, *adde*, Tabularium Absiense fol. 32. *nullo nobis jure retento præter quinque solidos vobis & Gauffredo Normant ad adjutorium ipsius feodi relevandi, & præter talliam 15 denariorum de mariagio, & de prisone, secundum morem patriæ.*

ADJUXTARE, appropinquare. Vita MS. S. Gaugerici Episcopi Camerac. lib.1. cap.7. *pauperibus semper se ac parvulis adjuxtabat.*

ADMISSIONALES. *L.5.post*, sat.4. *adde*, ὁ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῶν, apud Pachymerem lib.6. Hist. cap.26.

ADMODIARE. *L. 15. post*, bladi, &c. *adde*, Charta an. 1227. in Tabulario Monasterij Hederæ fol.75.*Simoni Presbytero de Portis concessimus ad admodiationem pro 11 solid. Paris. singulis annis ab ipso Presbytero reddendis duas partes minutæ decimæ*, &c.

ADMODUM. *In fine adde*, Neque fortè aliter hæc vox sonat in Decretione Childeberti Regis, cap.4. in Epist. Ludovici Pij ad Sicharium, & in aliquot Formulis veter. nisi usurpetur pro *amodo*, ut volunt viri docti. Vide Paulinum Aquileiensem in Epist. ad Carolum Reg. præfixa libro contra Felicem Urgelitanum.

ADOBARE. *L.15. post*, adipiscitur, *adde*, statuta urbis Mediolanensis part. 2. cap. 5. *Iurisperiti collegij judicum Mediolani, & Milites adobati sint.*

ADRAMIRE. *P. 68. l.57. post*, facere, *adde*, Chronicon Petri IV. Reg. Aragon. cap. 31. *e don Pedro de Exerica trames los ab un porter nostre letres de dementiments ou de arramiments de batailles.* Vbi Cod. MS. *arremiments* præfert.

ADRODERE. *In fine adde*. Vide *Tonsor*.

ADVENTITIUS. *P.74. l. 8. post*, dedit. *adde*, Vita S. Afræ: *videns honestos viros, existimans adventores impudicos, paravit cœnam*. Vide Juretum ad Symmachi lib.1. Epist.41.

ADVERSUS, *juxta*, vel potius, *in conspectu, è regione*. Lactantius de Mortibus persecutor. n. 23. *filij adversus parentes suspendebantur: fidelissimi quique servi contra dominos vexabantur; uxores adversus maritos*, &c.

ADVINEARE, *vites in agro serere, plantare*, in Tabul. S.Cyrici Nivern. n.54. & alibi.

ADVIVERE. *L.8. post*, 57. *adde*, S. Hieronymus lib.1. contra Jovinianum, & Epist.50.

ADULTER. *L. 3. lege* conlatione. *l. 4. post* crimin. *lege*. Gloss.Gr. Lat. παραχάραγμα, *Adulteratio*, παραχαράκτης, *Adulter*.

ADULTERIUM. *L.1. post*, fornicatio: *adde*, Nam ut ait Gregorius Nyssenus in Epist. ad Letoium, ἤρεσε καὶ τὸ κατὰ πορνείαν πλημμέλημα μοιχείαν εἶναι νομίζειν, διότι μία ἐστὶν ἡ νόμιμος συζυγία ἡ γυναικὸς πρὸς ἄνδρα, ἡ ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα.

L.14. post, passim. *adde*, In Concilio Antisiodorensi cap.23.Turonensi II. c.14. in Capitulari Compendiensi an.754. c.14.

Ibid. l.21. post sol. *subde*, Extat Charta an. 1082. continens compositionem inter Fulconem Comitem Juniorem (Andegavensem) & Goffridum Episcopum *super querela quam diu contra Comites habuerant Episcopi, videlicet de Adulteris & usurariis quos antiquitus ad solius Episcopi justitiam pertinuisse constabat, sed postea ministrorum Ecclesiæ negligentia & incuria seculares judices usurpaverant, non absque Episcoporum contradictione & justa querimonia. Super hac igitur querela talis concordia facta est utriusque consensu, ut Præpositus Comitis & Archidiaconi Episcopi communiter adulteros & usurarios laicos distringant, & totam multam emendationis inter Comitem & Episcopum per medium partiantur.*

Ibid. p.76. post, l.64. adde, Apud Lusitanos adultera cum adultero cremabatur. Quod si maritus nollet uxorem cremari, adulter liber erat, ut est in coronatione Regis Portugalliæ, apud Anton. Brandaonum lib. 10. cap.13.

Ibid. p.67.l.6. post, recip. *adde*, De pœnis adulterij multa congessit Stephanus Stephanius in Notis ad Saxonem Grammatic. p. 122. Vide præterea Socratem lib.5. cap.18. Eclogas Leonis & Constantini tit.28. cap.9. &c.

Ibid. l.18. post, adulterum &c. *adde*, Vide Palladium in Vita S.Joan. Chrysostomi p.146. Theophanem pag.188. & Anonymum Combefisianum in Alexandro num.1.

ADUNARE. *L.11. post*, cap.29. *adde*, Lactantius lib. de Mortib. persecut. n. 23. 45.

Ibid. in fine adde;

Adunari denique proprio vocabulo dicebantur Ecclesiæ, cum à barbaris pervasæ erant, ut eas recuperandi spes nulla esset: tum enim quod reliquum erat, alteri Ecclesiæ *adunabatur*. Vide Diurnum Romanum cap.3. tit.12. & Gregorium M. lib. 2. Epist. 59. lib.5. Ep.19.

ADVOCATVS. *P. 79. l.50. post*, recipiebant, *adde*, Olim enim *non habebant castella & arces Ecclesiæ Cathedrales, nec incedebant Pontifices Loricati. Sed nunc propter abundantiam temporalium rerum, flamma, ferro, cæde, possessiones Ecclesiarum Prælati defendunt, quas deberent pauperibus erogare.* Verba sunt Guidonis Abbatis Clarevallensis apud Baluzium lib.2. Miscellan.

Ibid. l. 69. post, responderent, *adde*, Henricus Rex Fr. in Charta an. 1058. ex Tabul. Fossatensi: *Quidam noster miles Guillelmus nomine Castri Corboili suggessit nobis ac deprecatus est nostram clementiam, ut ei concedere dignaremur ea quæ quondam bonæ memoriæ Comes Burchardus nomine in cœnobio S. Mariæ sanctique Petri Apostoli Fossatensis Ecclesiæ temporibus avi nostri Hugonis Francorum Regis habere videbatur. Nos verò licet inviti agamus, hujus tamen nostri præcepti auctoritate manifestamus, quomodo vel qualiter ei concedimus: ut enim à nostris majoribus comperimus jam dictus Comes Burchardus nihil aliud ab avo nostro jamdicto Hugone de ipso loco habuit, neque tenuit, nisi ut providentiam atque defensionem adversus hostes & inimicos sanctæ Dei Ecclesiæ, atque pervasores prædiorum ipsius loci haberet, & ut ipsum locum sublimare atque ditare terrarum suarum beneficiis atque possessionibus liceret. Eadem ergo ratione præscripto Guillelmo concedimus*, &c.

Ibid. p.80. l.48. post, passim, *adde*, Ita apud Anonymum de Festo restitut. imagin. pag.742. προσῆλθον τῷ Θεοφίλῳ βασιλεῖ αἱ μονάζουσαι ἅμα τῷ αὐτοῦ οἰκονόμῳ, quæsturæ de Drungarij vigiliæ rapinis.

Ibid. p.82. l.4. post, velit, *adde*, Vide Ægidium Gelenium in colonia pag.68. 69. 85. 86. 87.

Ibid. p. 84. l.33. post, protegebat, *adde*, Chronicon monasterij Figiacensis: *Eo tantum tenore,— ut cum necessitas posceret, solo jussu, absque lucro alio temporali, bella Abbatis & suorum præliaretur.*

Ibid. p.90. l.13. post, cap.33. *adde*, Joannem Sarisberiensem lib.7. Policrat. cap.17.& Epist. 125.

ÆDES. *In fine adde*, Gloss.Lat.Gr. Ædes, αὐλαί, ναοί. Glossæ Basil. αἴδες, οἱ ναοί.

ÆDIFICARE. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in οἰκοδομή.

ÆNEA. *In fine adde.* Vide Constantinopolim Christ. ubi de æde S. Michaelis.

ÆQUALENTIA. Testamentum Bertichranni Episc. Cenoman. *Sic quoque ut post tuum obitum filij tui inter se æqualentia dividant.* Infrà: *vos sacro sancta Ecclesia & Basilica S. Petri & Pauli heredes meas æqualentia cum ipsis habere volo.* Formula vetus Andegavensis 36. *tu cum ipsis æqualis lanciæ dividere facias.*

ÆRA. *P.93. l.23. post,* 459. *adde,* ut & in veteri collectione edita à Jacobo Petito.

Ibid. l.32. post, Hildericum, *subde,* Perperam porro *Ira*, pro *Era* scribitur in formula 16. ex Baluzianis: *Ut lex mundana Theodosiano corpore arbitratus discernit, me impleturum esse polliceor. Data edictione de Inscriptionibus accusatoribus recrescant Theodosiano nono in ira prima, &c.* Est enim titulus 1. lib. 9. Cod. Th. de accusationibus & inscriptionibus.

ÆSTIVALIA. *Lin.6. post,* &c. *adde,* Charta an. 1322. in Maceriis S. Barbaræ Lugdun. p.203. *Et tria paria sotularium regularium temporibus quibus magis indigent, hiemali vel æstivali, & hoc sacerdotibus & juvenculis: & quod dicta æstivalia teneantur semel facere de accampiis & sotularibus.* Adde Chartam Manassis Episcopi Aurelian. an. 1210. in probat. Hist. Blesensis p.10.

ÆTAS. *P.95. post l.25. adde,*

Ætas tenendi terram. Tabularium S. Victoris Paris. an. 1193. *Fidejussores facti sunt cum rebus suis quod filios & filias eorum, cum ad ætatem tenendi terram venerint, venditionem prædictam laudare facient, & firmiter observare.* Tabular. Vindocinense Ch. 274. *anno* 1078. *post Natale Domini comparaverunt unum arpentum vineæ de Gaufredo, favente Radulfo Presbytero filio suo: de pueris autem qui nec dum valebant loqui, permisit quod eos auctorisare faceret, cum venirent ad ætatem loquendi.* Vide *Concessio, Denarius.*

ÆVUM. *In fine adde,* Utitur non semel uterque Victor. Virgilius:

Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.

AFFARE. *P.97. l.57. post,* affare, *adde,* Ita nostri etiam usurparunt. Joannes Abbas Laudunensis in Chron. MS. lib. 11. c.35. *Entre lesquels il y eust un Escuier de noble affaire, qui se voüa à S. Denis.* Vide to.13. Spicilegij Acheriani p.380.

AFFECTUS. *In fine adde,* Vide Petr. Fabrum lib.3. Semestr. cap.9. eâdem notione *Caritates* dixit Ammianus lib.18. & 20. p.130.156.170.

AFFIBULARE. *L.19. post,* dissolvere, *adde,* apud Alanum de Insulis in Planctu naturæ, initio, & in Anticlaudiano lib.1. cap.7.

AFFIDARE. *P.100. l.43. post,* &c. *Scribe.* Adde statuta Joannis Episcopi Leodiensis cap. de Sponsalibus.

AFFIDATI. *P.101. l.16. post,* 98. *adde. Affiez* dicuntur in statutis MSS. Caroli I. Reg. Sicil. capite 127.

AFFORCIARE. *L.6. post* testium, *adde,* Item vim inferre, *forcer.* Charta Lusitanica eræ 1361. to.4. Monarch. Lusitan. p.272. V. *In manibus prædictorum juratorum & deportum nec afforciabit per se, nec per alium, nec afforciari permittet.* Suprà: *Iuravit idem Rex — quod de Ganatis afforciatis & pecunia ipsis spoliatis emendam faciet competentem.* Fori Alcaçonæ: *Qui mulierem afforciaret, & illa clamando dixerit, quod ab illo est afforciada,* &c.

AFORIS. *L.3. post,* 26. *adde.* Cæsarius Arelat Homil. 2.

AFRUGUM. Palladius de Architectura: *Sed cuprum adustum fit cerussa, quam nostri Afrugum vocant.* Ubi Pithœus monet in MSS. legi *Afrugum, & affrugum.*

AGAGULA. *In fine adde,* Sed de hujus vocis origine consulendus Eustath. Suvartius lib. 1. Analect. cap.7.

AGAPE. *L.5. post,* vetitum, *adde,* Nam & id à paganis factitari solitum auctor est Libanius in 1. ἐκφράσει, ex Allatianis.

Ibid. l.27. post, pauperum, *subde,* quæ in lib.3. Sacramentor. Eccl. Rom. cap.48. inscribitur, *Pro his qui agape faciunt.*

Ibid. p.105. l.11. post, postularet, &c. *adde,* Franciscus Canonicus Pragensis: *Idem surgens ad agapem faciendam, ante ortum solis vocabat officialem, cui commiserat curam pauperum,* &c. Christianus de Scala in Vita S. Ludomillæ p.46. *Evangelicum implens illud, quo jubetur agapem facere, ignorante sinistra nostra quod faciat dextra.*

L.14. post, 443. *adde,* Vita S. Vogdali n.7.

AGENDA. *P.106. l.8. post,* 49. *adde,* & apud Ferrandum Diacon. c.90. ex Concil. Carthag. c.7.

Ibid. l.32. post, Can. 9. *adde,* in lib. 1. Sacram. Eccl. Rom. c.92. lib.3. c.95.

AGENTIAMENTUM. *In fine subde,* Tabulæ nuptiales Geraldi Fabri Domicelli D. mansi Milhagueti, &c. an. 1315. mens. Febr. *Item fuit dictum quod dictus nobilis Helias Fabri dabit pro osculo seu agensamento dictæ Andreæ futuræ suæ sponsæ* 20 *libras in casu prædecessus,* &c.

AGER. *L.11. post,* 588. *adde,* & to.13. Spicilegij Acheriani p.289. *In fine adde,* Vide *Acra, Campus.*

AGERIENTIA, *Agerentia,* idem quòd *Aisantia,* de qua voce infra agimus. Vetus Charta apud Mabillon. de re diplomat. p.472. *Villa cognominante in pago Camliacensi cum omne merito vel agerientias & soledetates suas,* &c. Occurrit eadem vox non semel ibidem.

AGGER. *P.108. l.3. post* muniendo, *adde,* Et eidem Ammiano, Bedæ in Martyrol. 4. id. oct. in Actis martyrij SS. Cantij & Cantiani, &c.

AGGESTUS. *In fine adde,* nisi potius ab *Agea, via in navi dicta,* ut est apud Festum & Isidor. πάροδος πλοίου, in Gloss. Lat. Gr.

AGGUSTATIO. Charta Ulgerij Episcopi Andegav. *Ipse verò Albericus dedit modo dictæ Ecclesiæ duas piscaturas aggustationum, quæ sunt in Laionio, quas habebat de beneficio Canonicorum nostrorum.*

AGINA. Tabularium S. Cyrici Nivern. an. 8. Roberti Reg. Ch.60. *Ermendricus & uxor sua Oolgardis, & Aalgardus & dilecta illius agina, communiter vendimus, &c.* Infra: *S. Stephani & uxoris suæ Guitburgis, & Ermendrico & conjuge ejus Oolgarde, & Aalgardi & Amabile ejus agine, qui hanc venditionis cartam fieri & firmare rogaverunt.*

AGIUS. *L.7. post, cap.6. adde,* Ex his emendanda formula 14. ex Balusianis: *Agino Salomon pro sapientia bene scripsit hanc sententiam, &c.* Legendum enim *agio*, vel *agios.*

AGNUS. *P.111. l.31. post,* divin. *adde,* (ut in Synodo Trull. Can.82.)

Ibid. lin. 86. subde, Neque porro hîc omittendi versus, quos Urbanus V. Pap. misit ad Joannem Palæologum Imp. cum Agno Dei, per Mag. Mimera, descriptos in Cod. MS. Bibl. Reg. Andr. Danduli Chronicon continente:

Balsamus

Balsamus ac munda cera, cum chrismatis unda,
Conficiunt Agnum, quem do tibi munere magno,
Fove velut natum per mystica sanctificatum,
Fulgur desursum depellit, & omne malignum,
Prægnans servatur, sine vi partus liberatur,
Portatur mundè, servat de fluctibus undæ,
Peccatum frangit, ut Christi sanguis & angit,
Dona profert dignis, virtutem destruit ignis,
Morte repentina salvat, sathanæque ruina,
Si quis adorat eum, retinebit ab hoste triumphũ.
Agne Dei miserere mei.

AGNITUDO, *Agnitio.* Vita S.Fidoli: *Cujus rei agnitudine mœstus, &c.*

AGRARIUS. *L.3. post*, janua, *adde*, Aurel. Victor in Maximiano: *ortus parentibus agrariis.* Sigebert. an. 1160. *Nolens vexare agrarios, milites, nec burgenses, nec rusticam multitudinem.*

AGRARIUM. Vetus charta in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 200. *Omnes decimas de suprascriptis villulis, tam de annonis, quàm de agrario, &c.*

AGRICOLARE, colere agrum. *Agricolans*, Agricola, apud VValbertum lib. 1. de miracul. S. Rictrudis cap. 2.

AGUAIT. *P.* 114. *l.* 1. post VVacta, *adde*, & Cujacium lib. 11. observ. cap. 11. extr.

AIACIS. *L.17. post*, Georgio, *adde*, Alia Stephani Episc. Claromont. in Tabul. Celsiniacensis monasterij: *Sunt autem duo aizes, unus ad Burnonem quem Galmannus excolit, cum curtis, horto & vineis, & alius aizes qui vocatur ad Petrum &c.* Idem Tabular. *Dat eis Petrus ipse aizum quoddam, continens in semet curtem unam & furnum, mansiones quoque & viridarium.*

Ibid. l.19. post, Ruthenis, *adde*, & in Tabulario monasterij S. Theofredi in Vallavis.

AIN. *In fine adde*, Huc fortè pertinent ista Alcuini Poëm. 3. de quodam Anglosaxonum Rege:
Tertius accepit sceptrum regnator opimum,
Quem clamant, IN, incerto cognomine gentes,
Qui nunc imperium Saxonum jure gubernat.

AIOLA, *avia.* ex Gall. *aieule.* Occurrit in Tabul. Absiensi fol. 22.

AIUDA, *auxilium*, in charta Lusitanica, apud Brandaonum in Monarchia Lusitanica lib. 15. cap. 24. Etiã nunc Picardi nostri dicunt *aiude*, eâdem notione.

ALÆ. *In fine adde*, Acta Episcoporum Cenoman. in Hoëllo, cap. 34. *Exteriores etiam parietes quos Alas vocant, per circuitum consummavit.*

ALBA. *P.121.l.70.post,c.17.&c.scribe.* Vide Henr. Valesium ad Euseb. lib. 4. de Vita Constant. c. 62.

Sed & Pontifex ipse in Baptismi ceremoniis Albatus erat. Petrus Comestor in Hist. Scholast. c. 22. Levit. *In hunc modum & Pontifex Evangelicus in aspersione basilicæ, quam dedicat, quasi in expiatione, lineis & minoribus utitur indumentis. Etiam in Sabbato baptismali in consecratione fontium, & in mersione Catechumenorum, cum scilicet transferuntur peccata eorum, utitur similibus indumentis. Cum autem his peractis ad ministrationem accedit altaris, Pontificialibus & pretiosis vestibus infulatur.* At nescio unde hausit quod ait in Act. Apost. c. 16. signum fuisse olim accepti Spiritus sancti, in primitiva Ecclesia, quod omnes fere ascendentes de lavacro loquebantur omnibus linguis, ut Apostoli.

Ibid. p.121.l.13. post, induebantur, *adde*, præmissa hac oratione, quæ legitur in Missali Gotthico: *Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Iesu Christi.*

Ibid. l.37. post, candor, *scribe*, Cæsarius Arelat. Serm. 15. *quando in nobis sacri baptismatis dona vacuamus; quando in albis niveos holosericæ nuptialis cinctus concedimus.*

Ibid. l.57. post, Cathech. 4. *adde*, S. Athanasium orat. in S.Pascha extr. Leidranum de Baptismo cap. 8.

Ibid. l.75. post, &c. *Adde.* Vide Henr. Valesium ad Euseb. lib. 4. de Vita Constantini cap. 62.

Ibid. lin. antepen. post, Innocentium, *adde*, Palladio in Vita ejusdem Chrysostomi p. 18. 85.

Ibid. p.122. l.2. post, vide, *adde*, omnino Andream Monachum lib. 2. Vitæ S. Ottonis Episcopi Bamberg. cap. 13. &

Ibid. l.16. post, sunt, *adde*, Alcuinus poëm. 3.
Dum mergi meruit baptismi gurgite felix,
Post albas igitur morbo correptus egrescit,
Donec mortali claudit spiracula vitæ.

Ibid. l. 30. post, deponerent, *adde*, S. Athanasius orat. in Sabbat. τ̃ ἀπολυσίμε· σήμερον ἀποδύεσθε τὼ φορεμβύω ἐσθῆτα, ἀλλὰ μὴ ἀποθέσθε τ̃ κεκρυμμβύω σφραγῖδα, &c. *Dies depositionis Albarum*, apud Andream monachum lib. 2. Vitæ Ottonis Episc. Bamberg. c. 27.

Ibid. l.40. post, Pascha. *Scribe*, vel Pentecosten subsequitur: nam & *albas Pentecostes* dixit Theodorus Cantuar. Archiep. in Pœnitentiali cap. 13. *Octo dies Neophytorum*, in Epistola Anonymi de celebratione Paschæ, to. 9. Operum S. Hieronymi.

Ibid. l.48. post, &c. *adde*, Liber 1. Sacrament. Eccl. Rom. c. 47. *Incipiunt totius Albæ orationes & preces.*

Ibid. p.121. l.1. post, cedere, *adde*, Gregorius Turon. in Vita S. Aridij: *Diacones in albis exeunt ad processum, plebs clamat pro nimborum incursu*, &c.

ALBAGIA. *L.3. post*, invaditur, *adde*, Huc fortè ista spectant ex Chronico Petri IV. Regis Aragon. lib. 3. cap. 16. extr. *E puix faen donar de rems e a navigar con mes poquet, & per tes albalines que y stinguen en mor tro lo diumenge seguent.* Ubi Cod. MS. *albaxines* præfert.

ALBALISTA. *L.7. post* 50. *adde*, *Le Roman de Garin* MS.
Une aubelestre trois fois ne tireroit mie.

ALBARANUM. *L.2. post*, Albala, *adde*, *Albara* & *Albaraio*, apud Raimundum Montanerium in Chron. Reg. Aragon. cap. 204.

ALBARETA. *P.* 125. *l.7. post*, albareta, *adde*, Alia in Hist. Blesensi p. 301. *Nec non vineas & prata, & viridarios, & alberetas in manu cepit.*

ALBINI. *L.5. post*, 2. *adde*, & Sponij to. 3. itiner. pag. 54.

ALCALA. Testamentum Sancij I. Regis Portugalliæ eræ 1217. to. 4. Monarchiæ Lusitan. pag. 260. *Reginæ Donnæ Sanciæ dedi —— omnes alcalas meas, acitaras & coechias.*

ALCAVALA. *L.8. post*, &c. *adde*, alia tom. 3. Monarch. Lusitan. p. 282. *Non detis portaticum, vel alcavalam, aut cibariam.*

ALCAYDUS. *In fine subde*,

Alcaydaria, tributum Alcaydis pensitari solitum. Charta Henrici Comitis Portugalliæ, tom. 3. Monarch. Lusitan. pag. 282. *de azena nobis quintam partem, absque ulla alcaydaria.* Est etiam ipsum Alcaydi munus. Charta Alphonsi II. Regis Portugall. ibid. to. 4. p. 268. v. *Et Prætor perdet ibi meam Alcaidariam, & accipiant justitiam de illo in suo corpore*, &c.

ALDIUS, *P.* 131. *l.* 4. *post*, &c. *scribe*, Adde Puricellum in Ambrosiana Basilica p. 226.

ALEA. Tabular. S. Cyrici Nivern. Ch. 71. *Insuper etiam aleas Domni Odonis Paraphonistæ mihi dederunt.*

ALEVOSUS. *In fine adde*, Occurrit non semel in Chartis Hispanicis apud Antonium Brandaonem

nem in Monarchia Lusitana lib.8. cap.14. & tom.4. pag.261.

ALFITA, species tributi apud Mauros Hispanos. Vide Brandaonem in Monarch. Lusitana lib. 11. cap.32.

ALGUS, us, pro algor, ῥῖγος. Vetus carmen edit. à Barthio lib.34. advers. c.1.

Siti & fame, calore & algu mortuis
Malagma præbetur potens.

ALIXONA. Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita n. 31. *Statuimus ut accipiant supradicti Canonici & Fratres nostri de frumento optimo modios quatuor, & insuper de potione quæ vulgo Alixona dicitur modium unum*, &c.

ALLEC. *In fine adde*, Gloss. Gr. Lat. ὀψάριον τεταριχευμένον, *Allec*, *Allex*.

ALLEGARE. *L.* 11. *post*, allegastis, *adde*, Cæsarius Arelat. serm. 12. *Si apud aliquam personam potentem velles aliquam causam allegare necessariam*, &c.

ALLELUIA. *In fine adde.*

Alleluiaticè, *cum Alleluia.* Ordinarius MS. Ecclesiæ Rotomagensis: *Responsoria de Horis alleluiaticè dicantur.*

ALIMONIA, *Alimentum*: Gregorius Turon. in Vita S.Aridij p.215. *Artemius opportunè suggessit, ut alimonia Fratribus parari deberet.*

ALMITIES. *in fine adde.* Vide Festum, & ibi Scaligerum.

ALMOQUEIRE. Charta Henrici Comitis Portugalliæ, to.3. Monarch. Lusitan. p.282. *Almoqueire faciant mihi servitium manno, & inter vos non sit ulla manana.*

ALMUCIUM. *P.*142. *l.*16. *post*, cœpere, *adde*, atque ij *pilei turriti gebellinorum*, id est ex pellibus Sabellinis dicuntur Petro Damiano lib.2. Epist.1.

ALMUDAYNA. *L.* 12. *post*, 333. *subde*, apud Petrum IV. Reg. Aragon. in Chron.lib.3. cap.21.& to.5. Monarch. Lusitan. p.303.

ALMUDE, *Modius*, *medimnum.* Fori Leirenæ: Mellitor det per *annum unum almude de melle, & unam libram de cera.* Vide to. 3. Monarch. Lusitan.p. 282.

ALMUGAVARI. *L.* 24. *post*, cap.16. *adde*, Raimundus Montanerius in Chron. Reg. Aragon. passim, Bernardus Desclos in Hist. Aragon. lib. 2. cap.5. 10. &c.

Ibid. in fine adde. Almugavarum verò cohortes *Almugaveriam* appellat idem Montanerius cap.170. & alibi non semel. Vide Gloss.med.Græcit.

ALMUNIA. *Scribe in fine*, Adde Colmenarezium in Hist. Segobiensi cap.16. §. 4.

ALODIUM. *P.*145. *l.* 12. *post* Monachus, *adde*, Vita Balduini Lutzenburg. Archiep. Trevir. lib.1.c.ult. *Clericos suos variis beneficiis providendo, Laïcos verò solemnissimè uxorando, possessionibus, domibus, agris, vineis in perpetuum allodium eis distributis, ditissimos faciebat.* Præallatis addo quæ observat Joannes Stiernookus lib.2. de Jure Sueonum vetusto cap.5. & 6. apud Suecos allodium vocari *avitum prædium*, non verò quomodo Feudistæ quatenus feudo opponitur: quod quidem *alda odal* vocant, unde vocis originem accersit, quam in Jure Uplandico in sua propria & nativa significatione reperiri ait.

*Ibid. p.*147. *l.*1. *post*, 319. *adde*, Fredericum Sandeum in Consuetudines feudales Gelriæ tit. 1. cap.1. §.17.18.19.20. & seqq.

*Ibid. post l.*29. *adde*,

Alodium falsum, cujus mentio occurrit in aliquot Chartis Monspeliensibus an.1534. & 1535. *Et primo sub viatico in falso alodio totum quoddam suum hospitium in quo habitat.* Ubi *falsum alodium* dicitur, quod non sit feodum, nec etiam vera proprietas, cum usufructuario jure possideatur.

ALPES. *P.*150. *l.*6. *post*, est, *adde*, Præterea à Rainardo Abbate Cisterciensi in Institut.c.57. &c.

ALTARE. *P.*152. *l.*35. *post*, charta, *adde*, Gaufredi Episcopi Parisiensis in Tabulario S. Mariæ Longipontis: *damus ei altare, & quod ad altare pertinet villa quæ dicitur Orceacus.* Alia.

*Ibid. p.*153. *l. antepen. post*, Corliæi, *subde*, Acta Episcoporum Cenomanensium in Segenfrido cap.29. *Dominus verò Segenfridus apud eum diu commorans, dedit ei LXIV. altariorum relevationes, Synodos, & circuitiones, insuper casamenta Ecclesiæ*, &c.

*Ibid. p.*157. *l.*30. *post*, 76. *adde*, Jacobus Petitus post Pœnitentiale Theodori pag.596. 601. 625. 630. 631.632.633.635. Vide Præterea Joan. Sarisberiensem Epist.69.

Ibid post lin. 38. *subde.*

Altare, basis Phylacteriorum, seu capsellarum in quibus reconduntur reliquiæ. Vetus Scheda apud Brouverum lib. 8. Annal. Trevirensium num. 114. *capsam auream cum altari supposito, innitentem 4. columnis argenteis: & aliam item capsulam modicam altari superpositam*, &c.

ALTARARIUS. *In fine scribe*, Epistola MS. Innocentij Pap. *Paulus de Svvosano Canonicus dictæ basilicæ, qui fuerat in ea auctore nostra altarius (sic) deputatus, videns quod dictis Canonicis & capitulo de oblationibus hujusmodi disponentibus, pro eorum libito & voluntate ipse inaniter gereret Altarij nomen, hujusmodi altariatus officium sponte & liberè resignavit.*

ALTERARE, *mutare.* Vita S.Neoli Abbat. n.6. *Nonnunquam verò peregrinorum alteratus induviis in Ecclesia pernoctabat.* Auxilius de Formoso Pap. apud Mabillonium: *Si itaque astipularis quemlibet jure sacramento non posse uti, alterum jure sacrare, fatearis indubitanter sacramentum alteratum existere. Unde requiro abs te utrum jure in sacramento alteratum sit dicere. Alteratum sacramentum, inquam, appello, quidquid divinitus per ministrorum celebratur manus, ut puta baptismum, impositio manuum, & cætera cælestia.* Occurrit ibi pluries.

ALTERITAS. *In fine subde*, Adde Alanum de Insulis in Planctu Naturæ p.284. ult. edit.

ALTERUTRARE. *In fine adde.*

Et alibi:

Fœdus alit morum par gratia, par studiorum
Usus, in obsequiis alterutrata fides.

ALVARA. *In fine adde*, Chronicon Cidi Campitoris cap.39. *& saliendo el alvara salieron todos de la Ciudad passa a passa.*

ALVACILUS, (sic scribe) *p.*157.*l.*6.*post*, Vide, *adde*, Tom.4. Monarchiæ Lusitan. pag. 268. & supra.

ALVINIANNUS. Vetus Charta in vita Aldrici Episc. Cenoman. num.56. *De avena modij 444. axilios ad alviniannum 450. & omni anno scindulas. 1450.* Sed videtur legendum *ad alium annum.*

ALYRUMNÆ. *In fine scribe*, Et Stephanum Stephanium in Notis ad Saxonem Grammaticum pag.45. 46. His adde Salmasium de Hellenistica pag. 382.

AMANEGIA, Statuta Mediolanensia 2.part. cap. 366. *Si quis abstulerit scharlionum, sive amanegias, sive palos, vel Cayrones de aliqua planta vitis.*

AMATIXUS

AMATIXUS. *In fine adde. Sigillus de Amatixo,* in Testamento Haimonis Dom. Burbonensis.

AMATORIA, *Philtra,* apud Ammianum lib.29. & Rufinum in vers. Eusebij lib.4. cap.7.

AMBACTUS. *L.25. post*, deducit. *adde.* Joan. Stiernhookus lib.2. de Jure Sueonum vetusto cap.4. pag.207. scribit servos in jure Gotthico, Sudermanico, & Vvestmannico, *Ambat*, nominari, idemque videri quod *Ambacht*, apud Cæsarem: nisi quod apud Suecos hodie tantum feminis tribuitur.

AMBAGIBALIS *charta.* Charta vetus in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.69. *Chartam ambagibalem ibidem præsentabant, quam Bertha ad ipsos infantes suos fecerat, ubi habebat insertum dum advivebat, & in partes duas Leogisilo quondam conjuge suo, quam & suam tertiam ad usum tenuerit:* Vox luxata, ni fallor: forte legendum *auditionalem,* de qua Marculfus lib.1.

AMBIVERTIBILIS, in utramque partem versatilis. Anonymus de Miracul. S.Servatij n.56. *ambivertibilique vultu oculos convertit.*

AMBO. *P.163. l.70. post,* conscendens. *adde,ambonem.*

Ibidem post ult. lin. columnæ. adde. Vetus Inscriptio Romana apud Mabillonium tom. 4. Analect. p.486. *In Ambone S.Petri:*

Scandite cantantes Domino, Dominumq; legentes,
Ex alto populis verba superna sonant.

AMBULARE. *L.10. post*, cap.7. *adde.* Præceptum Theodorici Reg.Fr. apud Mabillon. de Re diplom.pag.471. *Ubi de ipso monasterio vel de ejus villis tam ambulandum, quàm revertendum pervexissent.* Placitum Childeberti III. Reg. ibid. pag.477. *quando Genetor noster Theudericus quondam Rex partibus auster visus fuit ambulasse, homo nomine Ibbo. quondam nullatenus ibidem ambulasset,* &c. Ubi in mentem venit nostrum *aller,* pro *ire*, ex *ambulare*, formatum, ut ex *ambler*, *aller* effictum fuerit. Conjecturam severioribus lubenter exponimus, hac notione utuntur Paulus in Vita S. Hilari Abbat. Galeat. n.5.7.

AMBULATOR. *L.9. post,* Perionius. *adde.* Vita S. Henrici Imp. cap.23. *Singulis annis album ambulatorem cum Phaleris Romano Præsuli dari constituit.*

AMEN. *In fine adde.* Goarum ad Euchologium p.138. & Henricum Valesium ad Eusebij hist. lib.6. cap.43. lib.7. cap.9.

AMIR. *P.169. l.27.post,* præsunt. *adde. Le Roman d'Alexandre, MS. ains sembloit bien qu'il fut ou Amiraux ou Rois.*

AMPLIANTER, *Magnifice.* Anastasius Bibl. in Paschali I. Pap. *fecit oratorium B. Zenonis Christi Martyris, ubi & sanctissimum ejus corpus ponens musino amplianter ornavit.*

AN. *In fine adde.* Item pro *seu*, in libro Chirographo Absiæ fol.58. locus habetur in *Oblati.*

ANACLETA. *Adde in fine.* Vide *Cataclita.*

ANAFRAGARE. Fori Alcaçonenses: *& homine a qui se anafragaret suo adextrado, quamvis habeat alium, sed eat excusatum usque ad capitulum anni*, &c.

ANAGLYPHUS. *In fine subde.*

Anaglissum, pro *anaglyphum*, cælatura. Laudum sive sententia an.1258. apud Maximilian. Henric. in in Apologia Archiepiscopi Coloniensis pag.33. *Item dicimus quod exceptis campsoribus. D. Archiepiscopi nemo debeat emere argentum, nisi ad usus peregrinantium, vel ad anaglisi speciem comparetur.* Sed leg. *Anaglyfi.*

ANAGONES *equi,* in veteri Inscript. apud Mabillonium to.4. Analect. pag.498. qui Cursui Circensi, & agonibus Amphitheatri aut non idonei, aut non destinati sunt. Occurrit ibi semel ac iterum.

ANATHEMA.

Anathematizare Capellam, in Charta an.894. quæ scilicet contra nutum Episcopi erecta fuerat. Locum habet in V. *Nolarium.*

ANCHORARE, *sistere.* Scriptor Vitæ MS. S. Gaugerici Episcop. Camerac. in Epistola ad Gerardum Episcop. *Has itaque sirtes ambiguitatis ductum tuis nutibus consilium anchorabo.*

ANDECINGA. *P.186. l.9. post,* &c. *adde.* Tabular. S. Victoris Paris. Ch. 10. *Scilicet medietatem totius decimæ ejusdem villæ, & unam accingiam prati, & unum arpentum terræ.*

Ascingia. Tabul. N. D. De Campis: *duos arpennos pratorum qui fuerant de feodo Hugonis de Badul, & ejusdem feodi duas terræ ascingias, &c.* Alibi: *Ita quod monachi pro notitia prædicta terræ unam aucengam prædicta terræ laborarent.*

Ibid. l. 12. post, vineæ, &c. *adde.* Vetus Scheda Luxoviensis edita in Operib. S. Columbani p. 335. *Similiter & decimas — fiscaliæ, marescaciæ, brolij, ancingiarum, & decimum — omnium animalium.*

ANGARIARIUS. *In fine, lin.8. post,* 39. Ubi statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap. 63. *& tuit li home de la cite seront tos jors mais engaraire, cest assaver qu'il laboureront continuellement, &c.* cap. 188. *qui soit de vile condition, vilain, ne engaraire.*

ANDRONA. *L.23. post,* σαύλια. *adde.* Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis n. 307. Ο ΔΑΜΟΣ ΑΝΔΡΩΝΑ ΟΡΑΣΙΟΥ Μ Β ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΘΕΟΙΣ ΠΑΣΙ.

ANGELUS. *P.191. l.24. post,* Angelum, &c. *adde.* Ita in Synodico adversus Tragœdias Irenæi cap. 173. & 302.

Ibid. l.47. post, dicitur. *adde.* Extat Anastasij Sinaitæ Patr. Antioch. Ἀπόδειξις ὅτι μέγα καὶ ἀγγελικὸν τὸ Ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα.

ANGELICA *vestis. p.192. l.27. post,* 105. *adde* Charta Friderici Ducis Bohemiæ an. 1186. apud Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohem. pag.217. *Ego Fridericus cupiens assiduis in precaminibus in futuro connumerari ejusdem loci fratribus, qui die nocteque à laude Dei nec momento cessantes, sanctis æquales esse probantur angelis,* &c. Vide.

ANGLIATA, *Angulus.* Testamentum Sisnandi Comitis Conimbricensis apud Brandaonum tom.3. Monarchiæ Lusitanæ pag. 276. *& in illa angliata sub Castello S. Eulaliæ duas villas ad integrum.*

ANGUILLARIS. *L.7. post,* &c. Occurrit semel ac iterum in Tabular. S. Eparchij Inculismensis fol.63.

ANIMA. *L.27. post,* cap.20. *adde.* Vide Petr. Fabrum lib.3. semestr. cap.4. p.63.

ANNELAGE. Charta Hugonis Abbatis S.Dionysij an. 1189. ex Schedis Augusti Gallandij: *Debet quarta Advocato 3 denarios quem recipit de frescengage, & recipit famulus ejus in die Iovis absoluti. Quarta debet Advocato unum denarium de Annelage, & recipit famulus ejus in Crastino S. Mariæ.*

ANNONA. *L.4. post,* furaverit. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbat. fol.95. *Retentis tantum quatuor sextariis annonæ, duobus videlicet frumenti, & duobus siliginis.*

ANNULUS. *P.200. l.8. post,* prælatorum. *adde.* Quem scilicet deferunt in Symbolum Ecclesiæ ab iis desponsatæ, cùm, ut ait Joannes Citrius, τῆ ἐκκλησιῶν

κλησιῶν προςάπ νύμφιοι appellentur; carpens scilicet Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. in Epist. ad Petrum Antiochenum, Damnantem Latinos Episcopos ὡς δῆθεν γυναῖκας τὰς ἐκκλησίας λαμβάνοντας ἢ ἀῤῥαβῶνα φέροντας. Vide præterea Demetrium Chomatenum Bulgariæ Archiep. in Responsis p.318. & 321. Juris Græco-Romani.

ANNUS. *P.* 200. *l.*49. *post*, Romanam, *adde*. Secundam amplectitur Synodus VII. Act.6. pag. 405. Edit. Labbei, ut & Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Euthymij num.109. Georgius Syncellus Theophanes, Auctor Miscellæ, & aliquot alij. Postrema verò utuntur Scriptores alij Byzantini. Vide Petavium in Auctario lib.8. cap.1. *dele quinque lin. post*, Romanam.

*Ibid.p.*202. *l.*7. *post*, Martiis &c. *adde*. Vide Notas Sirmondi ad Concil. I. Aurelianense.

Ibid. l. 29. *post*, adde, *scribe*. Rhabanum lib. de Computo cap. 63. &c.

*Ibid.p.*203. *l.*13. *post* de l'an. *scribe*. Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap.13. Numer. *Tripliciter accipitur annus ab eis* (Hebræis) *præter naturalem. Annus usualis à Ianuario, quem habent communem nobiscum in contractibus suis, & negotiis communibus agendis, &c.* Unde conficitur eo quo Comestor vixit ævo, hoc circa an. 1160. annum putatum à Kl. Januarij.

*Ibid. l.*28. *post*, morem. *adde*. Vide Coquillium in Hist. Nivernensi p.262.

*Ibid. l.*34. *post*, indigent. *adde*. Nec longè abest ab ea sententia Petrus Chiffletius in Dissert.de annis Dagoberti cap.5. scribens, ævo Victorij obtinuisse, ut Paschalis primus fuerit anni dies: Idque eruit ex ejusdem præfatione ad Canonem Paschalem, ubi sic loquitur: *Pascha quippe, sicut omnimodo traditione cognoscitur, anni principio, non fine celebratur*, quæ tamen verba ita videntur intelligenda, non quòd à Paschate initium annus duxerit, sed quòd in primis anni mensibus duntaxat celebretur.

*Ibid. l.*58.*post*, maneat. *scribe*. Gesta Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevirensis lib.1. c.14. *anno Domini* 1307. *sexto Id. Martij, more Treverico scribi consueto, &c.* adde lib.2.c.16. lib.3. c.ult.

*Ibid.p.*205. *l.*9. *post*, Decembr. &c. *adde*. Ita nempe statuta ejusdem urbis parte 1. cap.109. *More Mediolanensi annus incipere consuevit, & de cætero incipiat in festo Nativitatis D.N.I.C. & hoc respectu instrumentorum publicorum, & actorum judicialium tantum, & indictio in Kalendis Septembr.*

Ibid. l. 27. *post*, &c. *subjunge*. Quod de Florentinis scribit Covarruvias, firmatur duabus Chartis ex Camera Comput. Paris. in quarum priore Populus Florentinus & Franciscus Sforcia Dux Mediolanensis, anno Incarnationis Christi 1451. indictione 14. *secundum cursum & morem Florentinorum*, die verò 11 mensis Septembris Angelum Acciolum ad Carolum Regem Franciæ legant, ad ineundam cum illo societatem, qua inita in Castro Montiliorum in Turonibus 21 die mensis Febr. an. 1451. eadem à Florentinis & Duce Mediolanensi comprobatur 22. mensis Martij anno 1451. Indict. 15. *secundum cursum & morem Florentinorum.* Unde patet Florentinos, quemadmodum Gallos, annum à 25 Martij putasse; nam in altera charta qui annus 1451 dicitur, fuit nostro more 1452. quo currebat indictio 15.

ANSARIUS. Vetus inscriptio apud Mabillonium tom.4. Analect. pag.498. *Imp. Cæsar M. Aurelius Antoninus Aug. Germanicus, Sarmat. & M. Aurelius Severus Alexander Pius Felix, Aug. hos lapides constitui jusserunt, maximè propter controversias quæ inter mercatores & mancipes ortæ erant, ut finem demonstrarent vectigali foricularij & ansarij promercalium secundum veterem legem semel duntaxat exigundo.*

ANTENATUS. *L.*5. *post*, natus. *adde*. Glossæ antiquæ: *Primogenitus ante omnes natus.*

ANTES. *In fine adde*. Paulo alia notione vocem usurpat S.Columbanus instruct. 13. *Sic lumen tuum meæ largiaris, rogo Iesu mi, lucernæ, ut illius luce illa Sancta Sanctorum mihi appareant, quæ te æternum Pontificem æternorum in antibus magni illius tui templi illic intrantem habeant, quo te jugiter tantummodo videam, aspiciam, desiderem, &c.*

ANTHEROPSITA. *Adde in fine*. Et Andreas Vitorellus de Capella Borghesia parte 6. cap. 1. & seqq.

ANTICIPUT, pro *sinciput*, in Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib.1. c.7.

ANTIPHONA. *P.*243. *l.*8. *post*, ἀντίφωνα. *adde*. Alcuinus Poëm. 3.

Præsentem ergo diem cuncti celebremus ovantes,
Et reciproca Deo modulemur carmina Christo.

*Ibid. p.*244. *post lin.* 15. *subde*.

Antiphona de Podio, dicta oratio, *Salve Regina*, quòd facta fuerit ab Ademaro Episcopo Podiensi, ut auctor est Albericus in Chron. MS. an. 1130. Hanc alij S. Bernardo ascribunt, qui sub ea tempora vixit.

APENNIS. *In fine adde*. Extant de ejusmodi *Apenni* formulæ 30.31.32. in Formul. Andegav. ubi *Apennis*, & *Appennis* promiscuè scribitur.

APICES. *L.* 2. *post*, scriptores. Glossæ Gr. Lat. *Apex, Divini apices*, γράμμα βασιλέως.

APLAUSTRUM. *In fine subde*. Gloss. Lat. Gr. *Aplustra*, πτερὸν πλοίου, ὡς Ἔννιος. Alibi: τὸ ἄκρον τῆς πρώρας.

APOCALIGUS. *In fine adde*. Vetus inscriptio apud Baron. an.285. *Honorati & Decuriones, & numerus militum caligatorum.*

APOCOPUS. *In fine adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀπόκοπος.

APOCRISIARIUS. *P.*255. *l.*21. *post*, act.1. *adde*. Ita apud Theophanem an.37. Justiniani Joannes ἀπὸ Σχολαστικῶν ἀποκρισιάριος ὢν τῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, factus est Patriarcha Constantinopolitanus.

Ibid. l. 50. *post*, Vide. *adde*. Vitam S.Maximi Confess.num.17.

*Ibid. post lin.*52. *subde*.

Michaël Presbiter sub Artemio, apud Theophan. an.2. p.322.

*Ibid.p.*256. *l.*43. *post*, responsum. *subde*.

Habebant præterea summi Pontifices suos Apocrisiarios Ravennæ, ut eodem fungerentur munere erga Exarchos, quo Apocrisiarij Constantinopoli erga Imperatores: cum ij in Italia *ministerium imperialis fastigij peragerent*, ut est in Diurno Romano cap.2. tit. 5. ubi etiam tit. 7. mentio fit *Apocrisiarij Ravennæ.*

Ibid. l. 56. *post*, solebat &c. *scribe*. Tabularium S. Theofredi Velaviensis: *Gui officium Apocrisiarij prius in eo monasterio peragens*, &c.

APODIX, *Meretrix*. Hist. Rotonensis Monast. lib.1. c.10. *Subito instigante diabolo, reperit eum una apodix, id est meretrix.*

APOLOGIA. *P.* 258. *lin.*4. *post*, dicitur. *adde*. In Missali Gotthico p.338. *Apologia Sacerdotis: Ante tuæ immensitatis conspectum, &c.*

APOPLACIUS. *Sic leg. & infrà*, apoplacia.

APOSTOLICUS. *P.*261. *l.*4. *post*, Fortunatus. *adde*.

adde. Epitaphium S. Trophimi Arelatensis Episcopi apud V. C. Jacob. Sponium:

Trophimus hic colitur Arelatis præsul accitus
Gallia quem primum sensit Apostolicum.

Ibid l. 28. *post*, nominis. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis num. 44. *Domnus Gregorius Romanæ sedis Ecclesiæ venerabilis Apostolicus.*

Ibid. l. 39. *post*, successor. *adde.* Simili etiam Etymo *Amicum*, quasi *animi custodem* dictum scripsit Alcuinus Epist. 4.

Ibid. l. 51. *post*, initio, & apud Ottonem Morenam in Hist. rerum Laudensium pag. 9.

Ibid. lin. 62. *post*, acredo. *scribe.* Testamentum Bertichranni Episc. Cenoman. pag. 143. Edit. Mabillonij to. 3. Analect. *Ideo conjuro Vos Domni & Pontifices per sanctum Apostolatum, quem divina traditione accepistis*, &c.

APOSTOLI. *P.* 263. *l.* 13. *post*, Carnot. *adde.* *Apôtres* dicũtur in Statutis MSS. Caroli I. Reg. Sicil. p. 143.

APPARES & *Apar. dele lin.* 2. *usque ad*, Papias.

Ibid. l. 14. *post*, epistolæ. *adde*, *consimiles* in testamento Sancij I. Regis Portugalliæ, eræ 1217.

Ibid. l. 13. *post*, apud, *adde.* S. Hilarium in fragmentis pag. 45. *Liberius antequam ad exilium iret, hanc uniformem Epistolam Confessoribus scripsit*, &c. & apud

Ibid. l. 42. *post*, scripta. *adde.* Palladius in Vita Chrysostomi p. 22. ἀντεπέστειλεν ὁ μακάριος Ἰννοκέντιος ὁ Πάπας ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι τὰ ἴσα τῆς κοινωνίας. Agatho Diacon. de VI. Synodo ἰσοτύπους ἀναπογράφους τόμους vocat.

Ibid. p. 265. *l.* 3. *post*, recondi. *adde.* Cæterum nescio an in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 115. initio, non legendum sit, *apparis*, pro *Sarparis*. Judicet Lector. Vide *Paricula.*

APPENDARIA. *L.* 10. *post*, sit. *adde.* Tabular. Celsinianense: *& una appendaria quam laborabunt in dominio, de qua non apprehendent decimam monachi.*

APPARITIO. *In fine adde.* Vide Ammianum lib. 18. & 19. p. 123. 144. 1. Edit.

APPELLITUM, vel *Appellitus. adde.* Submonitio quævis. Charta Alphonsi III. Reg. Portugalliæ eræ 1267. apud Brandaonum lib. 15. Monarch. Lusitan. cap. 24. *Solum hoc quod mihi & successoribus reservo in perpetuum, videlicet Collectam, monetam, hoste, annaduam, appellidum, fossadum*, &c. Alia Alphonsi Regis Portugalliæ apud eundem lib. 13. cap. 17. *Et vobis illam utique concedo liberam & exemptam ab omni regali onere: ita quod homines qui ibidem morantur, de cætero non vadant ad appellidum ad Castellum faciendum*, &c. Fori Alcaçonenses. *Et qui non fuerit ad appellido Cavaleiros & Pedones, exceptis his qui sunt in servitio alieno, Miles pactet 10 sol. pedones 5. sol. ad vicinos.*

APPENSA, *Mensura frumenti ad alicujus corporis pondus.* Gonzo Abbas in Miracul. S. Gengulphi Mart. num. 28. *Mirabilius etiam sanabis hîc absentem, quàm in tua Ecclesia præsentem: ejus* (puellæ) *appensam tibi si placet devoveo, & ne differas amplius oro*, &c.

APPLICARE. *Post locum Gregorij Turon. adde.* Sidon. lib. 4. Epist. 8. *Cæterum diluculò familia præcesserat, ad duodeviginti millia passuum fixura tentorium. quo quidem loci sarcinulis relaxandis multa succedunt conducibilia: fons gelidus in colle nemoroso, subditus ager herbis abundans*, &c.

Ibid. l. 36. *post*, ὠμαῖ. *adde.* Id est in Templo. Sic *Deos* pro Deorum templis dixit Lactantius lib. de Mortibus persecutor. num. 36. *Novo more Sacerdotes maximos per singulas civitates singulos ex primoribus fecit, qui & sacrificia per omnes Deos suos facerent*, &c. Utitur etiam alio loco.

APPONERE. *L.* 2. *post*, securitate. *adde.* Gloss. Lat. Gr. MS. παρατίθημι, *appono, depono, commendo, mando.*

APOSTA, *Fulcimentum, Appodiatio.* Beda lib. 3. Hist. Angl. cap. 17. in titulo: *Ut apposta Ecclesiæ, cui idem accumbens obierat, ardente cætera domo, flammis absumi nequiverit.* In contextu *destina* appellatur.

APPRATARE, *in Pratum redigere* Tabular. S. Albini Andegav. *Quod cum Heudo contradicere probabiliter non posset, dixit iterum se tantummodo fecisse, quia Monachi pastitia sua, quod Comes fieri intra sua vetuerat, adpratassent: cui cum Comes adjecisset, quare & ipse pastitia de Blazono depratasset respondit*, &c.

APPRESTAMENTUM, quod Latini *instructum* vocant. Testamentum Sisnandi Comitis Conimbricensis, apud Brandaonum to. 3. Monarchiæ Lusitan. *Et medietatem de illa azenia de Colimbria, cum suis molinis, & apprestationibus.* Infrà: *cum suis vineis & apprestamentis.*

AQUA. *P.* 274. *l.* 44. *post*, altaria &c. Vide Puricellum in Basilica Ambrosiana p. 1155.

AQUÆ *frigidæ judicium. p.* 277. *lin.* 46. *post*, narratur. *adde.* Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap. 114. ubi de lege paribili: *Quant aucuns estoit accusez d'aucun crime, dont il deust estre noyez, s'il n'estoit coupables il ne pooit noer: mais ce n'est mie voirs, car ce fesoit li banfices de l'air, qui le retient, non mie autre chose.*

Ibid. p. 282. *l.* 28. *post*, frigidam. *adde.* Vide Epistol. Joannis II. Archiep. Lugdun. ad Glascuensem Episcop. pag. 492. & Petrum de Dusburg in Chron. Prussiæ cap. 332.

AQUARIUS. *P.* 285. *l.* 5. *dele* nempe, *& lin. seq. tum adde.*

Aquarius, officium Monasticum, cui *aquarum* seu piscationis cura incumbebat. Tabular. Abb. Ulterioris portus fol. 28. *Anno* 1107. *piscatores S. Michaëlis tempore Paschali piscem qui vocatur Sturio ceperunt, quo capto piscatores ad Abbatem Osbernum venerunt, de pisce capto dixerunt. Ipse annuit piscem captum, in navi cepit, ad Ecclesiam antiquo more deferre præcepit. Sed Gisleberto Presbytero qui ex tunc temporis Aquarius Comitis erat resistente, & violenter piscem capiente, facere non potuit*, &c.

AQUILA. *P.* 286. *l.* 24. *habuere, &c. dele* 12. *sequentes lineas, & scribe.*

Aquilam in Pavimento describere. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀετός.

AQUIMANILE. Vide *Aquamanile.*

AQUI. Tabular. S. Cyrici Nivernensis ch. 65. *Cum 4. colibertis & progenie illorum, quæ de illis in posterum ventare est, & aquis.* Infrà: *Et terra arabili, & masnilibus, & aliis colibertis quos retinemus vivente uxore mea & aquis.*

ARAPENNIS. *P.* 289. *post l.* 26. *scribe.*

Arpennis interdum pro territorij finibus districtu, seu banleuca sumitur. Tabul. S. Germani Paris. *Vicarij de Pirodio infrà arpennos villæ nullam habent viariam, neque aliquid ibi accipiunt*, &c. Occurrit ibi pluries.

Ibid. l. 60. *post*, Hygenus. *adde.* Charta Gosleni Episcopi Carnotensis anni 1155. in Tabulario N. D. de Josaphat: *Arvi pennum ad hortum faciendum.*

ARBOR. *P.* 293. *l.* 21. *post*, est. *adde.* Interdum arbores Cruce signabant. Tabular. Absiense fol. 17. *Quo monstrante, cruces arboribus impressæ sunt.* Vide *Decuria.*

*Ibid. P.*294. *l.*11.*post*, pag.7. *adde.* Constantinum Porph. de Adm. Imp. cap.29.

ARCE. *In fine adde.* Vita S. Convvoionis Abbat. Rothonensis num.1. *Ecclesiæ Venetensis Diaconi arcem meruit conscendere.* Vetus charta in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 204. *Unde Domnorum Episcoporum & Metropolitanorum arcium sedes tenentium suffragia poscimus*, &c. Ubi perperam *artium* præfert editio. Ita Basilius Seleuciensis Homil. in Davidem, τ̃ ἀσεβείας ἀνελθὼν ἀκρόπολιν dixit.

ARCHERIA. *In fine adde.* Vide Gloss.med.Græcit. in Τοξική.

ARCHIATRI. *P.*298. *post lin. ult. subde.*

Petrus Lombardus, Canonicus Carnotensis Archiater Ludovici VII. an.1138. obituar.Carmit.

*Ibid.p.*299. *l.*1. *scribe*, Petrus Ægidius Canonicus Parisiensis, &c.

*Ibid. l.*10. *post*, Duaco, *scribe*, Canonicus Silvanectensis.

*Ibid. l.*12. *post*, 42. *adde.* Vide eundem Naudæum in Disquisit. de Scholis Medic. Paris. p.92.

Petrus de Caspicaine Physicus regis, an.1319. in Reg. Noster.

Gaufridus de Courvot, Physicus Regis, in Computo an.1321. ex Camera comput. Paris.

Girardus de saint Disier Physicus Regis electus an.1351. in Computo an.1351.

Ibid. post lin. 31. *subde. Ioannes de Guisco* Canonicus Nannetensis & Parisiensis, Archiat. ejusdem Caroli V. Naud. Disq. p.197.

Ibid. post l. 48. *scribe. Angelus Cottus* Neapolitanus Archiepiscopus Viennensis sub Carolo VIII.

Ioannes Michael Archiat. ejusdem Caroli VIII. ob. 12. Aug. an. 1491. Vide Naudæi Disq. pag.192.

*Ibid. l.*51. *dele.* Obiit. an.1491.

*Ibid. l.*52. *adde*, ut & Naudæus in Disq. p.192.

*Ibid. l.*58. *adde.* Vide Naudæi Disq. p.170. 171.

*Ibid. l.*60. *post*, Copus. *adde* Germanus.

*Ibid. l.*65. *scribe.* Vide Naudæi Disq. pag.197. & Historiam Blesensem Bernerij pag. 434.

Ibid. post l.ult. adde. Hieronymus Montuus, sub eodem Francisco I.I. Ut ipse testatur in Epistola præfixa Practicæ.

Pag. 300. *post l.* 6. *subde.* Sub eodem Rege Archiatri dignitatem obtinuere præterea *Nicolaus Dortomanus*: N. *de la Riviere* Basileensis, N. *Petit* Doctor Aurelianensis, N. *Milon*, de quibus Naudæus in Disq.

ARCHICANCELLARIUS. *P.* 300. *l.* 49. *post* Trevir. *adde.* Vide Vitam Balduini Lutzenburg. Archiep. Trevir. lib.3. c.9.

ARCHICLAVUS. *L.*4. *post*, Turonensis. *scribe.* Acta Episcopor. Cenoman. *Cunctasque ibi decimas pertinentes, cunctos census & suburbia quæ Archiclavi tenere solebant, excepta proferenda quæ Archicapellanus de manu Pontificis Missam cantantis recepit.*

ARCHIDIACONUS. *P.* 302. *l.* 48. *post*, apud, *scribe.* Isidorum Pelusiotam Epist.29.

Ibid. in fine. Cæterum de Archidiaconis & eorum officio legendus in primis Joan. Morinus de Ordinat. part.3. Exercit.16. cap.3.

ARCHILOGOTHETA. *In fine adde.* Ita etiam Heribertus Archiep. Coloniensis in Charta Ottonis III. Imp. apud Maximilianum Henricum in Apolog. Archiep. Colon.p.21. Notum porrò Archiep. Coloniensem Archicancellarij Italiæ dignitate adornari.

ARCHIMANDRITA. *L.*19. *post*, adde, *scribe.* Alcuinum Epist.72.

ARCHIMONASTERIUM. *L.*3. *post*, Monasterij, *adde.* Et in libro miraculor. S. Marculfi n.2.

ARCHIMONIA. Vita S. Barnardi Archiep. Viennensis apud Mabillonium: *Defuncto nobilissimo Principe Carolo, & filio ejus Ludovico archimoniam obtinente.* Ubi legendum videtur *archimonarchiam.* Ita nempe vox contracta in MS.

ARCHIPRESBYTER. *In fine adde.* De Archipresbyteris multa congessit Morinus de sacris Ordin. part.3. Exercit. 15. cap.2.

ARCLA. *In fine adde.* Vide Gloss.med.Græcit.in Ἄρκλα.

ARCHISACERDOS. *In fine adde.* Anonymus de Archiepiscopis Saltzburgensib. apud Mabillon. to.4. Analector.

Nam velut archisacerdotes in sede manentes
Legitime functi numine apostolico, &c.

ARCONNARIUS. Charta Theobaldi Blesensis & Clarimontis Comitis an.1214. pro Carnotensibus: *Si aliquis burgensium alicui de arconnariis lanam suam sive aignelinos tradiderit, ipse arcõnarius lanam sive aignelinos reddere tenebitur ad justum pondus, quod pondus aleabitur per bonos homines juxta consilium meum.* In titulo ejusdem chartæ, *c'est le tencrist de la chartre de l'ordonnance aus arconneurs.*

ARCUS. *In fine adde. Arcus recordationis*, Locus sic dictus Romæ. Vide tom.4. Analectorum Mabillonij p.503. & 512.

ARTICULA, *ars.* Passio S. Mammarij: Anulinus dixit: *O. maleficiorum articula, ut talia in conspectu meo faciatis.* Occurrit rursum semel ac iterum.

ARENARII. *L.*6. *post*, docti. *adde.* Sed nihil mutandum docuimus in Gloss.med.Græcit. in Ἀρενάριος. *Dele reliqua.*

ARENGA. *L.*10. *post*, cap.12. & Galvaneum Flammam cap.284.

*L.*12. *adde.* Vide Galvaneum Flammam cap.43.

ARGENTARIUS *P.*320. *post l.*32. *adde.*

Argentarium opus, in Chronico Figiacensi p.298. *argenteum opus*, de quo supra.

ARGUMENTUM. *P.* 322. *l.*6. *post*, lib.1. *adde*, cap.10. *Vulgò paulo numerosius opus dicitur argumentosum.* Idem.

ARMARIUS. *L.*11. *post*, nutritus. *adde.* Bernoldus Archidiaconus Bracarensis in Vita B. Geraldi Archiep. Bracarensis num.1. *Armacij in quo libri divini reponebantur custos factus est.*

ARMIGER. *P.*333. *l.*52. *post* tendebantur. *adde.* Quò spectant ista ex Fortunato in Vita S. Germani Parisiensis Episcopi: *Cum die dominico, ut loquimur, ex consuetudine caligas circinasset, debilitatem manuum vel pedum incurrit.* Id est cum fasciolas caligis aptasset.

*Ibid. p.*334. *l.*16. *scribe*, subtusque tunicis induti, manipulos manibus prætẽdentes, vel potius stolas seu oraria, uti Diaconi apud Græcos in sacris Liturgiis deferunt, ut est in Euchologio Goari p.4.5.6.7.11. 61. Ita ut Diaconi hîc effingantur Canonici.

*Ibid. l.*23. *post*, Magnum. *adde.* quæ quidem manutergia *camisias librorum* vocant Statuta antiqua Cartusiensium 1. part.cap.41. §.36.

ARRANCANES. Testamentum Sancij I. Regis Portugalliæ eræ 1217. apud Brandaonum to.4. Monarch. Lusitan. pag.260. *Habeat & meas centas, & meas scarletas, & penas varias, arrancanes & leuctos.*

ARROBA, Hispanis, Mensura frumentaria, & liquidorum, hodie *Arroba*, *Arrova*, *olei arroba*, in Charta Hispanica, apud Colmanarezium in Hist. Segobiensi cap.16. num.7.

ARROGIUM. *In fine adde.* Vide Histor. Segoviensem cap.19. §.9.

ARSENA. *L.*16. *lege*, Constantinopolitanum.

ARSENO

ARSENOQUITA. *In fine adde.* De ejusmodi paidiconum pœnis vide Petrum Fabrum lib. 3. Semestr.cap.13. pag.295.

ARUA. *L.1. post*, provincia. *subde.* Gloss.Gr.Lat. χώρα, *arvum, regio.*

ARVERIUM. Charta Joannis Comitis Augi pro Abb. Ulterioris portus an. 1149. ex Tabul.ejusdem Monasterij: *famuli verò Abbatis & Monachorum qui sunt de pane & cibo eorum in Curia S. Michaëlis simili modò sola manu se purgabunt, & justitia erit Abbatis, nec unquam pro arverio vel sine testimonio alicui famulorum meorum respondebunt. In Fontibus autem & in Verleio, — si quis aliquem percusserit, sanguinem & justitiam omnem Abbati & Monachis concedo arverium, & omnem occasionem condono, libertatemque omnibus hominibus, &c.* Occurrunt eadem verba in charta alia 1179. Henrici Angensium Comitis.

ARURA. *In fine scribe.* Vide Gloss. med. Græcit.

ASCELLA *P.* 348. *l.*30. *post*, materiamine, &c. *scribe.* Occurrit etiam in Veteri Charta in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.56.

ASCENSA. *In fine adde.* Occurrit præterea in Hist. Translationis S. Launomari pag. 247. apud V. C. Joannem Mabillonium tom.6. Vitar.SS.Ord. S.Bened.

ASCETERIUM. *P.*350. *post, l.*10. *adde.*

Acisterium, in Charta Lusitanica apud Anton. Brandaonum lib.10. Monarch. Lusitan. cap.4.

ASCOGEFRUS. *L.*9. *post*, peripli. *adde.* Mauricius lib.11. Strategic. cap.5. de Sclavis: ἔχειν δὲ καὶ ἀσκοὺς βοείους, ἢ αἰγείους, ὥστε δι' αὐτῶν σχεδίας γίνεσθαι.

ASCRIPTITII. *L. antepen. post*, junguntur. *adde.* Et statuta Caroli I. Reg. Sicil. MSS. cap.121. ubi dicuntur *Ascritices.* Et cap. 149. *Les ascriptices, c'est assaveir ceux qui sont tenus labourer les terres de lours Signors, & ne se peuvent partir de ceans sans lor commandement.*

A SECRETIS. *L.*21. *dele*, Petrum Diaconum lib. 4. Chr.Casin.cap.68.

ASPERIOLUS. Miechovius in Hist.Polon.lib.4. c.4. ad an. 1298. *Sub regimine hujus Regis Bohemiæ* (Vvenceslai) *grossi Bohemici & denarij argentei in Poloniam inducti sunt. Prius siquidem argento nigro, & pelliculis capitum aut extremitatum asperiolorum fœnerabantur Poloni, & mercantias faciebant.* Vide infrà *Asprio.*

ASPRATILES. *L.*1. *post*, *Papiæ. adde*, ὀστρακόδερμοι.

ASSA. *In fine adde.* Aliàs, *assagium*, in Statutis Mediolan. part.2. cap.47. est examinatio auri vel argenti, ut *Assagiator*, Examinator, ex Ital. Galli *Essai*, & *Essaieur* dicunt.

ASSECULA, pro *Assecla.* Glossæ Isidori: *Assecla, Buccellarius homo.* S. Isidorus de S.Torquato:

Mittunt asseculas tesqua quærere,
Ut fessa dapibus membra reficerent.

ASSIDUARE, *Assiduum esse.* Vita S. Emani n.8. *Post hæc cum in ipsa civitate orationibus & vigiliis assiduaretur*, &c.

ASSISA. *P.* 362. *l.* 24. *Cisa* etiam reperitur. Libertates Aquarum mortuarum an. 1246. *Consules — possunt in villa collectas vel cisas facere.*

ASSOCIARE. *L.* 4. *post*, deferrent. *adde.* Ita Andreas à S.Cruce in Collat.Concilij Florent.p.904. Edit. Labbei.

ASSUNATA, *Expeditio militaris.* Charta Alphonsi III. Regis Portugalliæ an.1289. apud Brandaonum to.4. Monarch. Lusitan. pag. 179. v. *Quicunque in assunata acceperit bovem aut vaccam, pectet pro uno quoque D. Regi 6 Morabotinos.* Vox Hispan. *assonada*, ex *assonar*, convocare.

ASTERIA. Acta Capitul. Ecclesiæ Lugdun. an. 1343. *Concesserunt D. Hugoni de Greorgio officium Asteriæ, cum omnibus juribus & franchesiis.*

ASTERIUM. Tabularium Majoris Monasterij: *Totum mariscum eorum de Angulis, sicut asterio Chaionis fluminis, atque asterio Sanctæ Mariæ clauditur.*

ASTO *animo. L.*4. *post*, §.12. *adde.* Et in Charta Lusitanica apud Brandaonum in Monarch. Lusitan. to.3. pag.277.

ASTRABA. *In fine adde.* Et Joan. Tzetzem Chil. 9. v.850. Nicetam in Man. lib.2. n.7. &c.

ATALAIA, *Specula*, vox Hispanica. Fori Leirenæ: *Atalaiam in hoc primo anno totam teneat Rex, & aliam medietatem moratores.*

ATHABIA. Charta Lusitanica apud Brandaonum in Monarch. Lusitan. to.3. p.294. v. *Sed diffugerunt illuc cum suas athabias, isti non dabant portaticum D. Pelagio*, &c.

ATOLA, Instrumenti Musici species. Beda in Musica practica, tom.1. pag. 353. *Artificiale instrumentum est organum, viola, & cithara, atola, Psalterium*, &c. leg. *Citola.* Vide in hac voce.

ATRIUM *P.* 372. *post*, l. 16. *scribe.*

Atriolum. Hincmarus: *Excepto atriolo ad sepulturam.* Charta Caroli Simplicis: *ad capellam construendam in honorem S.Clementis P. & ejus atriola.* Vide in *Quadri.*

ATTITULARE. *In fine subde.*

Attitulati dicuntur *Presbyteri Ecclesiarum*, in Charta an.1220. in Tabul. Drocensi fol.44. v. Vide Titulus. Nos *habituez* vulgò appellamus.

AUCTOR. *In fine adde.*

Autores dicti præterea qui vel generis, vel opum, & honorum parentes aliis fuere. Vide Sirmond. ad Sidon. in Paneg. Majoriani v.354.

AUCTORALITER, *peritè.* Hartmannus in Vita S. Vviboradæ: *Decantare cœpit tam efficaciter & auctoraliter, ut non in ordine versuum, vel in proprietate sermonum, — Sacerdote inferior videretur.* Ubi Hepidamius *Auctorabiliter* habet.

AUDIENTIA. *L.*1. *post*, judicium. *adde.* S. Hilarius in fragm. p.6. *Quia quanto nos impensiore cura audientiam quæreremus, tanti illi pertinaciore studio audientiæ contrairent.*

*Ibid. p.*382. *l.*41. *post*, vannum. *scribe.* Idem Tabular.an.1238. *Quittamus eisdem hospitibus — duos denarios de audientiis, quos in festo B. Mauri nobis debebant.*

AUDITORIALIS. *Sic lege* pro, *auditionalis.* *L.*2. *pro* in audientiis. *Lege* in auditoriis.

AUDITOR. *In fine, adde.* De ejusmodi Manichæis videtur intelligendus Evervinus Steinfeldensis de Hæreticis sui temporis: *Prius enim per manus impositionem de numero eorum quos Auditores vocant, recipiunt eos inter credentes, & sic licebit interesse orationibus eorum.*

AUDITORIUM. *P.*385. *l.*35. *post*, c.80. *scribe.* Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib. 1. cap.3. *Signo etenim quo ad laudes Dei canonicè ammonentur, accepto, ille statim — ad Ecclesiam primus accedit, — in auditorio autem inter lascivos continens, inter buccones & garrulos tacitus.*

*Ibid. l.*36. *post*, cap.113. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbatiæ in Lemovicib. pag. 12. *Factum est hoc*

anno Incarnat.Dom.1209. in auditorio juxta Capitulum, &c.

AVENAGIUM. *L.12. post, baugé. scribe.* Tabular. Montismorilionis in Pictonibus fol. 59. *De toto nostro Avenatge, id est de tota illa terra quam excolunt agricolæ, qui reddunt nobis avenam.*

AUGURIOSUS, *Augur*, Perminius Abbas in Excerptis de sacris Scripturis: *Omnia Phylacteria diabolica, Præcantatores, sortilegas, Karagios, aruspices, divinos, ariolos, magos, maleficos, auguriosos, tempestarios, & cuncta alia mala cum supradicta ingenia diabolica nolite credere.*

AUGUSTALIS. *P.388. post lin.57. adde.*

Artemius, Dux & Augustalis Alexandriæ sub Constantino M. Si qua fides Synaxariis 20 Oct. nam primus huncce magistratum obiisse dicitur in Excerptis Chronologicis Scaligeri, *Tatianus*, &c.

Ibid. post lin.68. adde.

Pentadius, apud Synesium Epist.29.

Euthalius Leodicensis, apud eundem Epist. 127.

Antoninus, Syagrio & Eucherio Coss. in Excerpt. Scaliger.

Ibid. p.389. lin.9. post, cap.14. *adde.* Isidor. Pelus. Epist. 50.

Charmosynus, sub eodem Theodosio apud Theophanem an.35.

Ibid. post lin. 16. adde. N. nepos ex sorore Justini Thracis, sub eodem Justino II. Theoph. an.16.

Ibid. post lin. 17. adde. Augustalem Tusciæ habet Passio S.Savini, quem alibi *Præsidem* vocat.

AUGUSTALIS nummus. *p. 389. lin. 44. post, nome, adde.* Ricordanus Malaspinus cap. 130. de Augustariis à Friderico cusis: *ed era dall' uno lato della stampa impronto il volto dello Imperadore a modo de' Cesari antichi: & d'all' altro lato una aquila, ed era grossa di charati venti.* Quo loco cur hanc monetam cuderit pluribus enarrat. Statuta MSS. Caroli I. Regis Sicil. cap.97. *Nos les condannons en cent augustaires, laquelle poine vient en succession ou leu de cinq livres d'or par nostre jugement.* Sic centum *Augustaria* quinque libras auri confecerint.

AVIATICUS. *Lin. pen. post*, num.70. *adde*, & in vet. charta apud Puricellum in Basilica Ambros. pag. 429.

AVICINARE, *Accedere.* Præfatio Ælfredi Regis ad versionem Orosij: *Post Burgenlandiam avicinavimus ad terram dictam &c.*

AVORTARE. *In fine adde. Avortus*, apud Egbert. Eborac. In Pœnitent. p.18.

AURARIA. *lin. 5. post, præstatur. adde.* συντελεία ἐν χρυσῷ. lib.56. Basilic. tit.9.

AURICULARIUS. *Lin.19.post*, an.1063. *adde.* Andream Monach.in Vita S.Ottonis Bamberg.lib.1. cap.3.4.

AURIS. *P.398. l.10. post, 49. scribe.* Adde Theophanem pag.415.

Ibid. post lin.13. adde.

Aurium apertio. Liber 3. Sacramentor. Eccles. Rom. cap.16. *Post hæc commenda p. plebs pro jejuniis 4. 7. & 10. mensis temporibus suis, sive pro scrutiniis, vel Aurium apertione, sive orandum pro infirmis, vel ad nuntiandum Natalitia Sanctorum.* In Missali Gallicano veteri pag.449. *Expositio Evangeliorum in Apertione aurium ad Electos.* Id est *ad baptizandos.* Vide *Epheta.*

AURISIA. *Lin.1. post*, tenebræ. *adde.* Alanus de Insulis contra Valdenses cap. 58. *Sunt multæ species fallaciæ visus: una est quando non videmus quod oculis præsentatur, quæ dicitur aurisia, id est avidentia, qua percussi fuerunt qui Elizæum quærebant.*

AURUM. *Lin.14. post, miserunt. adde. Le Roman d'Alixandre MS.*

Et ot a quatre clous d'or fin Arabiant
Sur le fer attachié un confanon pendant.

Ibid. pag.400. lin.33. post, Gotofredum. *adde.* Petavium ad Synesium p.7.

AUTERIUM. Historia de Exordio Monasterij S.Joannis de Tarouça, tom. 3. Monarch. Lusitan. Brandaonis pag.285. *Et inde ubi intrat ipsum fontanum in Barosa, & inde per illum auterium, de Armata, & inde per illum montem de Pineio*, &c.

AUXILIUM. *P. 407. l. 39. post*, contingat. *adde*, quæ *tallea de prisone secundum morem patriæ* appellatur in Tabulario Absiensi fol.32.52.53.

Ibid.p. 410. *l.7. post*, tit.18. *adde.* Statutis MSS. Caroli I. Reg. Sicil. c.153.

Ibid. p.411. l.11. post, pag.55. *adde.* Et aliam Alfonsi Regis Lusitaniæ eræ 1257. apud Brandaonum lib.3. Monarch. Lusitan. cap.17.

Ibidem. In fine adde. De Auxiliis variis vide Jacobinum de S. Georgio in Tractatu de Feudis c.25. §.22. pag. mihi 71.

AXIOMATICI. *L.12. post*, cap.25. Sed & in Diurno Romano cap.2.tit.4.pro *axiomati*, leg. *Axiomatici*, uti legitur tit. 7.

AZAGA. Charta Lusitanica apud Anton. Brandaonum tom.3. Monarch. Lusitan. p.282. *Et de preda de fossato non detis nobis plus quam quintam partem, & azaga, & vobis remaneant duos, &c.*

AZARIA. Fori Alcaçonenses: *de azarias & guardias quintam partem nobis date sine ulla offretione.*

AZARUM. *L.3. post*, stanni. *adde.* Statuta Mediolanensia part.2.cap.67. *Ferrum & azarium, carbones, bladum, vinum*, &c.

AZENIA, *Hazenia. In fine lege.* Adde Anton. Brandaonum tom. 3. Monarch. Lusitan. p. 276. 282. tom.4. pag.271. v.272. Colvenaresium in Hist. Segobiensi cap.14. §.4. cap.16. §.4.

B.

BABEUVINUS. *L.5. post*, Babeuvynos. *scribe.* Joan. de Mandevilla in Itiner. *Et plusieurs autres bestes, si comme babuins, taracles, quenelinx, & singes*, &c.

BACCA. *P.417. l.25. post*, denotet. *adde.* Palladius de Architectura: *Aurum vel cuprum cum cote teritur, & tritum scifo, id est bacino excipitur.* Ubi Cod. MS. *Scifo, id est bacinno.*

Ibid. post l. 51. subde.

BACIUM, apud Brandaon. in Monarch. Lusitana to.5. pag.304.

Ibid. p.418. l. 6. post, saisine. adde. Obtinebat etiam id nominis in frumento. Tabular. Episcopat. Ambian.an.1265.fol.100. *Et si dictus Capellanus emat granum aliquod aut bladum pro victu suo; aut res alias pro hospitio, quitus erit de bachinagio & de aliis consuetudinibus.*

BACCALARIA. *L.1. post*, species. *adde.* Tabular. Celsiniacense: *dono etiam baccalariam quæ est in ipsa villa cum campis & vineis & pratis, & omnibus quæ ad ipsum alodum pertinent.*

BACCALARIJ. *In fine adde.*

In Regesto Cæruleo Castelleti Paris. f.58. sub an. 1493. *Bacheliers* dicuntur apud Tentoriorum artifices, qui vulgò Jurati, *Iurez & Esgards.*

BACCUS

BACCUS. *In fine adde.*

Bacus, mensuræ frumentariæ species. Tabular. Montismorilionis in Pictonib. f. 64. *baci frumenti, quos vulgò boistellos vocamus.*

BACHARDUS. Petrus de Dusburg in Chronico Prussiæ cap.277. *Hic quodam tempore dum in infirmitate gravi laboraret, vidit unum Iudæum & alium Christianum in habitu Bachardorum, unum à dextris suis, alium à sinistris stantes & disputantes de articulis fidei, &c.* Qua voce Baccalaureos, seu Militares, seu academicos intelligi putat editor.

BACTEROPERATÆ. *L.16.post*, perfecta. *adde.* Scribit Brocardus in Edit. Veneta 1519. part. 2. cap. 2. Armenios sua tempestate Monachos appellasse *Vatropetas*: voce, ut videtur, contracta ex *bactroperatæ.*

Ibid. l. 21. post, vide. *adde.* S.Basilium in Gaudium Mart. &c.

BACULOTENTIM, *Baculo innitendo.* Gonzo Abbas in Miracul. S.Gengulphi num.4. *è stratu sese corripuit, baculotentim asinum ascensurus adiit, super quem se levari petiit.*

BACULUS. *In fine adde.*

Baculus Notitiæ. Vide in Budlafla.

BADILE, *Ligo*, vox Italica, in Statutis Mediolan. 1.part. cap. 251. part. 2. cap. 291.

BAGAUDÆ. *L.12. post*, vocant &c. *adde.* Pæanius Interpres Gr. στασιάζοντος γὰρ ἐν Γάλλοις τοῦ ἀγροικικοῦ, καὶ Βακαύδας καλοῦντας τοὺς συγκροτηθέντας, (ὄνομα δὲ ἐστι τοῦτο τυράννους δηλοῦν ἐπιχωρίους.

BAINARE, *Diluere*, quasi *balneo immergere*, Gall. *Baigner* Bernardus Mon. in Consuet. Cluniac. MSS. c.49. de supellectili coquinaria: *Cuppæ 4. una ad fabas servandas, quando fuerint bainatæ*, I. lavatæ.

BAJULUS. *P. 434. l. 11. post* gerit. *adde.* Glossæ antiq. MSS. *Pædagogum, Eruditorem, nutritorem.*

Ibid. l. 53. post subscribit. *adde.* qui in Tabul. Maurigniacensi ch.90. quæ est an.1102. *Pædagogus Ludovici Regis filij* dicitur.

BAJULA. *L.1. post*, 1287. *adde.* Et in Statut. Mediolanensib. 2.part. cap.498.

BAJULUS. *P.439. l.4. post*, vocant. *adde.* De iis consulendum Edictum Caroli VIII. an.1493.

Ibid. l.10. post, procurare. *adde.* In quam rem consulendus Theophanes an.2. Justiniani M.

Ibid. p.441. l. 13. post, anni. *adde.* *Le Roman de Guillaume au Court nez, MS.*

Mès pour tel Dieu qui tot a en baillie.

BALAGIUM. *Adde in fine, ante* Vide. Charta an. 1240. *Et pro ista advocatia pars de Alneto solvet parti de Meleduno 60 sol. in suo balagio annuatim.*

BALARGUS, Annonæ species. Tabular. Absiense: *Unam minam balargi, & 1 gallinam, & lagenam vini, & 1 panem.*

BALDAKINUS. *p. 444. l.5. post*, cap.13. *adde.* Vitam Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib. 2. cap.2.10.

Ibid. l.12. post, baldikino. *adde.* Et apud Franciscum Canonicum Pragensem in Hist. sui temporis: *Ornatus Capellæ regiæ non nisi de pretiosissimis belkinis purpura & bysso contextis.* ubi leg. *baldekinis.*

BALENA. *In fine subde.*

Balenatio, Piscatio balenarum. Charta Alfonsi Comitis Bononiensis an. 1288. apud Brandaon. in Monarch. Lusitan. to.4. p.279. *Præterquam de piscaria quam vobis integrè concedimus, non de balenatione, quam nobis & nostris successoribus reservamus.*

BALLARE. *L.26. post*, torquere &c. *adde.* Pirminius Abbas in Excerptis de sanctis Scripturis: *Nullus Christianorum neque ad Ecclesiam neque in domibus neque in triviis, nec in nullo loco ballationes, cantationes, saltationes, jocos & lusa diabolica facere præsumat.* Occurrit rursum infra. v. *Auguriosus.*

BALLOMER. *L.9. post*, pupilli. *adde.* Βαλδέμερον Theoderici Regis Italiæ patrem fuisse auctor est Damascius in Vita Isidori Philosophi apud Photium.

BALNEAMEN, *Balneum.* Acta S. Isidori Agricolæ num.8. *Cum verò nullo cataplasmate, nullo unguento, nullo balneamine, nullo medicamine; — cernerent se in aliquo prodesse, &c.*

BAMBALO. *In fine adde.* Vide Nilum Monach. lib. 3. Epist. 331. ubi legendum βαμβαλίσαντι, pro βαβαλίσαντι.

BANCUS. *P.452. l.40. post*, cap.93. *adde.* Charta Caroli IV. Imp. an.1375. pro Coloniensibus, apud Maximilianum in Apolog. part. 2. p.118. *Et si tale judicium infrà Civitatem Coloniensem, & quatuor bancos judicij temporalis ibidem*, &c.

Rursum. *Ibid. l.65. post*, serici. 4. *adde.* Tabular. S.Eparchij Inculism. *Cortinas quoque & dosallos sive banchallos, & ex optimis palleis 20 Cappas Romanas, &c.*

BANNUM. *P.458. post lin.8. subde.*

Bannum de Pascha, Bannum de Pentecoste, in Charta Theobaldi Comitis Blesensis an. 1190. in Probat. Hist. Blesens. p.24.

Ibid lin. 37. post cadent. *adde.* Vetus inscriptio seu Charta, Crestæ in Provincia apud V. C. Jac. Sponium in Itinerario to.3. p. 17. *Hoc est testamentum de banno vini quod dederunt suis hominibus Petrus Diensis Episcopus, & ejus nepotes Guillelmus Cresti cum sui infantibus, in omni tempore, nisi de 20 modiis vini puri inter omnes hoc bannum tali pacto facient. Quod si modius venditur duobus solidis, ipsi vendent suum tribus, & ita in omni pretio hoc bannum faciens quolibet tempore, nisi in quadragesima & tempore messium: pro hoc dono dederunt ei homines Cresti 60 sol. Valentinenses in testimonium sempiternum.*

Ibid. p.460. post, l. 38. adde.

Banneura, jus Bannalitatis. Tabular. Moriniacense ch.19. *Dicentibus quod ipsi Abbas, & conventus ad dictos molendinos molere non tenebantur ratione alicujus banneuræ.* Occurrit ibi pluries.

Ibid. p. 463. l.19. post, Can. 1. *adde.* Vitam S. Henrici cap.18.

Ibid. P.465. l.49. post, campania. *adde.* Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib.2. c. 4. *Quam nundinarum libertatem Trevirenses saltem circum quaque proximam per Leucam, ut dicitur, eis bannitam observare & defendere recusarunt.*

BAPHIUM. *In fine adde.* *Tyrij textrini* meminit Firmicus lib.3. ut & Ammianus lib.14. *Qui & Ministros fucandæ purpuræ memorat.*

BAPTISMUS, *p.468. l.25. post*, scribant. *adde.* Fiebant porro baptismi ab ipso Episcopo, ut est apud Eustathium in Vita S.Euthychij Patr. Constantinop. num.91.

Ibid. l.19. post, Græcos. *adde.* Theophanes an. 1. Justiniani, &c.

Ibid. l. 42. post, pag.139. *adde.* Et ab Adamo Oleario in Itinerario Moscovitico tom.1.

BAPTISTERIUM. *Post hanc vocem, adde.* Græcis idem quod *Piscina*, ut est apud Sidon. lib. 2. Epist. 2. recentioribus verò.

Ibid p.469. l.22. post, Florentiæ. *adde.* (Ut & Pisis, Bononiæ, Parmæ, Urbe veteri, & alibi.)

Ibid. l.34. post, usui. *adde.* Vide in hanc rem Panuinium

nuinium de septem urbis Romæ basilicis, ubi de Baptisterio Lateranensi pag. mihi 188.

Ibid. p. 470. *l.*33.*post*, cap.6. *adde*. In Pœnitentiali Egberti Archiep. Eborac. p.12.

BARATUM. *P.*471. *l.* 28. *post*, baratores. *adde*. Ut πλάνον, Christum insimulatum à Gentilibus, notum ex Eusebio lib.3.de Præpar. Evangel.cap.3.p.67. Edit. Rob. Steph.quos ille pluribus & validis argumentis refellit.

BARBARICUM. *P.*474. *lin.*1. *post*, disterminat. *adde*. Sed & Marcianus Heracleotes in Periplo p. mihi 42. in Ægypto vel Africa extare auctor est τὸ ἔθνος τὸ λεγόμενον Βαρβαρικὸν, καὶ τὸ Βαρβαρικὸν καλούμενον πέλαγος, ἐν ᾧ κόλποιτε πλείους οὖσι.

*Ibid. lin.*3. *post* quodvis. *adde*. Ammianus lib. 17. *His in barbarico* (in Pannonia) *gestis*, &c.

BARBARINUS. *L.*13. *post*, dedisset. *adde*. Tabularium Montismorilionis in Pictonibus fol. 81. *Donarunt pauperibus Domus Dei totum quod habebant in nemore & in terra feodi, cum 2 solidis Barbarinis reddendis in Natali Domini, &c.* & fol.100. *octo denarios Barbarinos.* Tabularium Dalonensis Abbatiæ in Lemovicibus fol.32. *retentis nobis quinque solidis de barbaris* vel monetæ ejusdem pretij. Ita fol.70. & alibi passim, *& denarij barbarini* habentur fol.40. 51. 102. 112. 113.

BARBARUS. *P.*476.*l.*11. *post*, appellarunt. *scribe*. Ammianus lib.18. *Sermonis barbarici* (Alemannici) *perquam gnarus*.

*Ibid. l.*28. *post*, Alemannorum. *adde*. Testamentum Bertichranni Episc. Cenoman. *Similiter & famulos meos qui inibi deservire videntur, tam natione Romana, quam & barbara.*

BARCA. *P.*480. *post lin.*30. *subde*.

Barcia. Historia fundat. Monasterij S. Vincentij ad Lisbonam: *Habuitque in Comitatu suo electam virorum fortium manum — in 160 navibus, quas Barcias nominamus.*

BARGA. *P.*482.*post lin.*28.*scribe*.

Le songecreux:

Comme un villain on le fait charier,
Ou on le met en barge marinier.

BARGOMA. Inscriptio Epistolæ 5. S. Columbani ad S.Gregorium Pap.*Domino sancto — ego Bargoma vilis columba in Christo mitto salutem.* Ubi fortè legendum *Barginna*, id est peregrinus. Vide in hac voce.

BARO. *P.*491. *l.*38. *post*,obibant.*adde*.In Chron. Alexandrino an. 8. Phocæ occurrit nescio quis φροὺξ λιμένος.

*Ibid. P.*496. *l.* 6. *post*, dicerentur. *adde*. Joannes II. Lugdunensis Episcop. in Epist. ad Glascuensem Episcop. *Sedes illa Archiepiscopalis, in qua nunc Pontificalis honoris consecrationem recepistis, —plenissimam habet jurisdictionem, quam vos Baroniam vocatis, tam infrà terminos Imperij, quam Regni Francorum.*

BARRATI *fratres*, dicti Carmelitæ, quod pallia ex albo & nigro alternatim distincta deferrent, Chronicon MS. Monspeliense sub an. 1297. *Feron fraires del carme lur Capital general en Montpelier, & muderon lur habits quar portavan davan mantels barrats de brun & de blanc, & preseron per habiz capas blancas.* Vide quæ in hanc rem congessit vir doctissimus Daniel Papebrochius to. . . .

BARTA. *In fine adde*.Charta alia anni 1300.*Habebat dictus Rex in loco vocato Ad nemus Mavis 72 Cartonatas bartæ, seu brugassæ quæ fuit æstimata valere annui reditus, &c.*

BASTARDUS. *L.*6. *post*, Bastardus. *adde*. Quo spectant ista Eustathij in Odyss. θ. δῆλον ὅτι οὐδ' ἦν ἐν ὀνείδει τοῖς παλαιοῖς ἡ νοθεία· ἐπεὶ γὰρ νενόμιστο παλλακὰς ἔχειν, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν Νότοι μὲν ἐκαλοῦντο, ἀκαταγνώστῳ καὶ ἀνεμισήτῳ κλήσει. οὐδὲν δὲ ἐτιμῶντο οἱ ἐν νότοις ἀγαθοὶ, ἐπεὶ οὐδὲ ἡ παλλακὴ ἐφύβειστον ἦν ὄνομα. Quæ quidem aptari rectè possunt iis sæculis quibus Guillelmus nothus vixit, de quibus egimus in V. *Concubina*.

BASTERNA. *L.*43. *post*, cap. 24. *adde*. Passio SS. Seraphiæ & Rusticæ n.1. Vetus Interpres Moschionis cap.126.

BASTUM. Vide in *Basta*.

BASTIA. *P.*504. *l.*34. *post*, cap.4. *adde*. Raphanum de Caresinis in Chron.Veneto p.243.MS.Reg.

BATILLUS. *In fine adde*. Charta Joannis Episcopi Ambian. an. 1345. in Tabul. Episcopat. *Post primam pulsationem incontinenti batellus grossæ campanæ ter vel quater tignietur ad designandum quod sit obitus duplex.*

BAUCA. *L.*2. *post*, bavar. *adde*. Alibi: *Mascusta*, βαύκη. Ubi *Mascauda* legendum monet Salmasius.

BAUDIA. *P.*512. *l.*21. *post*, Gallis. *adde*. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Siciliæ cap.142. *Barat ne boidie ne doit aler avant en jugement, ne autre part.*

BEANUS. *In fine additionis, scribe*. Ut porrò etiam apud Athenienses, sua tempestate, exciperentur, initiarentur, vel potius ludificarentur, qui eò literas addiscendi gratiâ primùm venirent, pulcrè describit Gregorius Nazianzen. orat. 20. pag.mihi 327. ejusmodi vero ludi juris studiosis & auditoribus interdicuntur à Justiniano in secunda constitut. de Pandectis. Adde Synod. Trullan. cap.71.

BEATITUDO. *L.*10. *post*, semel. *scribe*. Adde Diurnum Romanum cap.5. tit.3.

BECCHARIA. *In fine adde*. *Beccarij*, carnifices, apud Andream Dandulum in Chron. MS. an.1175.

BEDUINI. *L.*6. *post*, dictos. *adde*. Sed ab harum partium Consule accessi, etiamnum Arabes *Beduinos* quosvis rusticos appellare.

BEDUM. *In fine adde*. Tabular. S. Dionysij de Novigento fol.103.*Poterit utraque pars ductum aquæ suæ liberare: mandationem autem beciorum & retrobaciorum unius partis sustinebit pars altera.*

BEJANUS, *Bejania*. Vide in *Beanus*.

BELKINUS. Vide in *Baldakinus*.

BELLENGUM. Vide in *Berlengum*.

BELLUM. *L.*27. *post*, cap.9. 26. *adde Mars publicus*, lib.5. cap.ult.

*Ibid. l.*29. *post*, Imp. *adde*. δημοσία μάχη, apud Leonem in Tact.cap.20. §.42. & Mauricium in Strateg. lib.9.cap.2. lib.10. cap.4. δημόσιος πόλεμος, apud Theophanem an. 4. Leonis Chazari.

*Ibid l.*39. *post*, apud, *adde*. Cumeanum de mensura pœnitent. cap.6.

*Ibid. p.*522. *l.* 5. *post*, §.11. *adde*. Tabular. Burguliense ch. 97. *Curtis vero ipsa libera est ab omni hominum extraneorum consuetudine, corvata, biduanno, ab aliis hujuscemodi, ab ipsius etiam comitis, nisi in hostem vadat, & hoc sub nomine belli.*

BENEDICTIO *P.* 525. *l.* 28. *post*, cap.9. *adde*. Guillelmum Stuckium lib. 2. antiquit. convivial. cap. 36.

*Ibid. l.*36. *post*, num. 13. &c. *adde*. Nilus Mon. lib.2. Epist. 96. ad inclusum: ποίας δὲ ἀββᾶς τὴν χεῖρα τῆς εὐλογίας ἐπέθηκεν..

*Ibid. l.*63. *post*, iterari. *adde*. Ad Benedictionem nuptialem pertinere videntur quæ habentur in Foris

Alcanaçanen

Alcanaçanensibus: *Mulier quæ leixaverit maritum suum de benedictione, pectet 300 sol. à Palatio Episcopi. Et qui leixaverit mulieri suam, pectet unum denarium ad judicem. Ead. pag. post lin. ult. subde.*

Benedictio super populum, in libr. 3. Sacramentor. Eccl. Rom. pag. 200. quæ *Benedictio populi* dicitur in Missali Gotthico p. 264.

Ibid. p. 526. l. 24. post, cap. 4. *adde.* Καθιέρωσις τῶν κορῶν, in Cod. Canon. Ecclesiæ Afric.

Ibid. p. 527. l. 59. post, cap. 7. *adde.* Diurnus Romanus cap. 5. tit. 12.

Ibid. post l. 65. subde.

Benedictiones orationum, εὐλογιαὶ τῶν εὐχῶν, apud Anonymum Combefisianum in Lacapeno num. 27. Vide Gloss. med. Græcit.

BENEFICIARII. *In fine adde, post*, Spartianum Henric. Valesium ad Eusebij lib. 9. Hist. Eccl. cap. 9.

BENEFICIUM. *P. 534. post l. 9. subde.*

Beneficia, Reliquiæ. Gregorius M. lib. 2. Ind. 11. Epist. 33. *Transmisimus autem B. Petri Apostoli benedictionem crucem parvulam, cui de Catenis ejus beneficia sunt inserta.* Ita usurpat Diurnus Romanus cap. 5. tit. 6.

BENEFICIUM idem quod *Benefactum*, *l. 12. post*, mererentur. *adde.* Tabular. Absiense fol. 166. *Tali pacto ut ipse haberet sepulturam simul & beneficium.*

Ibid. l. 17. post, adde. *scribe.* Statuta antiqua Ord. Cartusiensis part. 2. cap. 8. §. 15. Chronicon Prioratus S. Launomari de Magenciaco num. 5.

Ibid pag. 534. post l. 49. subde.

Beneficium spiritale, eâdem notione. Tabular. Absiense fol. 4. *Dono etiam illis nullo mihi jure vel cuiquam retento, excepto beneficio spiritali & sepultura quidquid juris in ipsa terra habeo* & fol. 36. *nec aliquid sibi vel hæredibus suis in eisdem decimis nisi spiritale beneficium retinuerunt.* Occurrit præterea hæc formula in libro Chirographorum ejusdem Monasterij fol. 7. 46. & alibi. Rursum fol. 67. *Nihil mihi vel successoribus meis retinens, nisi beneficium animæ.* Et folio 111. *Rogans ut spiritalium beneficiorum, orationum, & eleemosinarum Monasterij me meosque participem faciat.* Tabular. Dalonensis Abbatiæ an. 1190. fol. 43. *In manu Archembaldi Prioris qui mihi concessit participium totius spiritualis beneficij.*

BENNATA, Mensura aridorum. Acta Capitularia Ecclesiæ Lugdun. an. 1347. fol. 129. *Idem duas bennatas avenæ, quas debet Guigo de Verlleu.* Nisi hoc loco idem valeat quod *carrucata*, ex *benna*, vehiculum.

BERILLUS. *L. 10. post*, consueverat. *adde.* In Onomastico rustico Paracelsi. *Berillus, speculum cristallinum consecratum. Berillistica, est ars ipsa visiones in berillis & cristallis videndi.*

BERLENGHUM. *Lin 4. post*, fornellis. *adde.* In alio aresto an. 1289. in Tabul. Eccl. Ambian. fol. 80. *Bellengum* scribitur: *Gentes nostræ in præjudicium juris sui & Ecclesiæ suæ justiciando ceperunt in dicto campo quoddam bellongum, de quo petebat Dom. Episcopus resaisiri.*

BERSA. *P. 540. l. 53. post* sint. *adde.* Neque vocis origo à Græco repetenda, uti vult Casaubonus ad lib. 1. Strabon. p. mihi 32.

Ibid. pag. 541. l. 66. post, martire. *adde.* Instructio pro carcere seu *geola* Castelleti Parisiensis an. 1372. ex libro rubeo ejusdem Castelleti: *Et s'il est mis au pius & la gourdaine ou berseiul, ou en oubliete, il doit autant que s'il estoit en la fosse.*

BESANA. Charta Mariæ Comitissæ Trecensis an. 1196. in Adversariis Duchesnianis: *Si homo de Fay in dictis nemoribus besanas apium invenerit, Ecclesiæ B. Mariæ erunt.* Id est *vasa apium.*

BESILIUM. *L. 5. post*, scamnum, *scribe*, significat.

Ibid. l. 10. post, assequi. *adde.* Nisi idem sit quod *Bersel*, de qua voce diximus in *Bersa.*

BESTIUS. *P. 543. post lin. 1. scribe.* Utitur etiam Persius Sat. 6.

BETA. *L. 2. post*, Βαίτη. *adde.* Glossæ Regiæ MSS. Βαίτα, *Pellicea.*

BIBERAGIUM. *P. 545. l. 11. post* Denariis. *adde.* Tabular. S. Albini Andegau. *De qua emptione habuit filius suus pro auctorizamento sex denarios, & duos calcearios, & bibragium.*

Ibid. l. 20. scribe compotatione.

BIBERE *P. 545. l. 61. scribe.* Epigr. *l. 71. post*, baptistæ. *adde.* Vetus Scriptor laudatus ab erudito Mabillonio in Præfat. ad Sæcul. 9. Benedictinum: *Quondam in terra Bulgarorum quidam nobilis potensque Paganus bibere me suppliciter petivit, ut in illius Dei amore qui de vino sanguinem suum facit.* Anonymus de Miraculis S. Georgij Mart. in Captivo num. 30. πίνοντες οὖν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου πρέσβειαν, &c. Ducas Hist. cap. 36. de Constantinopolitanis: κρατοῦντες ἐν χερσὶ τὰς φιάλας πλήρεις ἀκράτου, ἀνεθεμάτιζεν τοὺς ἑνωτικοὺς, πίνοντες εἰς πρέσβειαν τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, καὶ παρακαλοῦντες αὐτὴν τοῦ γενέσθαι προστάτην καὶ ἀρρογὸς τῆς πόλεως.

Ibid. pag. 546. l. 12. post, bibisses. *adde.* Formula porro ejusmodi Bibitionis habetur apud Christianum de Scala in Vita S. Vvenceslai pag. 56. *Rursum locum convivij petens, calice accepto, pocula coram omnibus portans, alta præfatur voce, in nomine Beati Archangeli Michaëlis bibamus hunc calicem, orantes & deprecantes, quo animas nostras introducere nunc dignetur in pacem exultationis perpetuæ. Cui cum quique fideles respondissent, Amen: hausto potu, universos exosculans, hospitium repetit.*

BIBERES. *P. 546. l. 22. post*, bibent. *adde.* Ordo officij in domo S. Benedicti ante Pascha: *Ita intrantes in refecturio accipiant singulas biberes & panem, & quidquid eis appositum fuerit.*

BIBLIA. *L. 8. post*, pag. 599. *adde.* Origines Constantinopol. MSS. part. 2. ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε τὰ μάγγανα, ὅπου ἐναπόκειντο αἵ τε βίβλοι, καὶ τὰ πολεμικὰ ὄργανα. Sed an *bibliæ* istæ intelligantur non ausim affirmare. Certe libros cum machinis bellicis eodem in loco depositos vix quis credat.

BIBLIOTHECA. *P. 547. l. 61. post*, pervestigator. *adde.* Eddius Stephanus in Vita S. Vvilfridi cap. 16. *Bibliothecam librorum eorum* (leg. fortè *sacrorum*) *de auro purissimo compaginare inclusores gemmarium præcepit.*

Ibidem p. 548. post. l. 3. scribe.

Bibliotheca Sanctorum, pro thecis reliquiariis sumi videntur in Vita S. Vvenceslai, apud Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohemiæ p. 55.

BICARIUM. *P. 549. l. 33.* Charta Nogelli Vicecomitis pro fundatione Abbat. S. Salvatoris in Normannia, sub Guillelmo Notho, ex Regesto an. 1382. Caroli VI. Reg. in Tabul. Reg. ch. 88. *Et in molendino S. Salvatoris ut molant monachi aimonam suam sine loco, & sine moltura, & de omnibus picheriis meis dedi eis decimas*, &c.

BICHERIA. *L. 5. post* scribitur. *adde.* Eadem charta descripta manu Andr. Duchesnij *biberiam* præfert.

Ibid. pag. 550. post l. 24. scribe.

Bicherata terra, non semel occurrit in Actis capitularib.

pitularib. Ecclesiæ Lugdun. an. 1337. ex Camera Computor. Paris.

BIENNUM. *P.552. l.33. post*, Maravento. *adde.* Liber chirographorum Absiæ fol. 21. *Adjutoriam boum & quadrigarum suarum, quod Biannum vocatur, sicut alij homines nostri facient.*

Bias. Tabular. S.Eparchij inculism. fol.37.38. *Similiter facient eis quinque bias, unum ad frumentum faciendum, alium ad avenam, tertium à proffendra, quartum in nemore, quintum in vindemiis, & hoc faciat sive habeant bovem, sive non habeant.* Infrà: *Omnia autem servitia de bias, de avena, de gallinis, &c.*

BIDUANA. *L.10. post*, Vide. *adde.* Cumeanum de mensura pœnitentiarum cap.11.

Ibid. l. 18. dele. Abb. n. 20. *Rursum in fine adde.* *Biduana*, in Missali Gotthico pag. 329. *Incipiunt Orationes in Biduana.* pag.324. *Item Orationes in Bid. in die sabbati ad Sæ.* & in Missali Gallicano pag.461. *Item Orationes in Cœna Domini, sive in Biduana.* Mox: *Item Orationes in Biduana.*

BILAGE. *In fine, post*, vocant. *adde.* Joannes Stiernohookus lib. de jure Sueonum vetusto lib. 1. cap.1. ait pariter *Bilagines* ita appellari, quasi *oppidanas leges*, *Bylag*, vel *appendices seu additamenta ad leges.*

BILINGUIS, *Fallax.* Pœnitentiale S. Columbani cap.11. *Si fuerit aliquis bilinguis, & conturbet corda fratrum, &c.*

Bilinguitas, &c.

BINOMIUS. *L. 1. post*, Festo. *adde.* Vide Goclenium in Lexico Philosoph. pag.292.

BISACUTA. *L.19. post*, Epist. 1. *adde. Gladius bifrons, sermo Dei*, in Actis S.Saturnini & socior. num. 3.

BISOMUM. *L.4. lege.* Ut alterum alteri non substerneretur.

Ibid. l.7. post cap.26. *adde.* Quod scilicet mortuorum quietem interturbari minime debere existimarent. Ammonius de sanctis Monachis Sinaitis pag. 129. ὅντινα πάλιν βαστάζοντες ἔθαψαν, οὐ μετὰ τῶν ἁγίων, ἀλλὰ χωρὶς εἰς ἕνα τόπον πλησίον αὐτοῦ, ἵνα μὴ πάλιν ἀνοίξωμεν τὸν τάφον αὐτοῦ, καὶ ὄχλησιν ποιήσωμεν τοῖς ἁγίοις καὶ μάρτυσιν τοῦ Χριστοῦ.

Ibidem l. 40. post, suo. *adde.* Laudatur Epitaphium aliud quod Romæ extat ad S. Laurentium extra muros, à V. C. Jacobo Sponio in Itinerario tom.3.p.13. hisce verbis conceptum: THEODORA QVÆ VIXIT ANNOS XXI. M. VII. D. XXIV. IN PACE EST BISOMV. &c. Ejusmodi sepulchrorum meminit Gregorius M. lib. 3. Dialog. cap. 23.

BISPATENTIA. *Adde in fine.* Gloss. Lat. Græc. *Bipatens*, διχάνοικτος. Ita emendant viri docti.

BISSEXTUS. *In fine adde.* Notum autem ex Macrobio lib. 1. Saturn. cap. 13. Infaustum bissextum sæpius Romanæ Reip. fuisse. Ammianus lib.26. *Vel videri die secundo, nec prodire in medium voluit, bissextum vitans Februarij mensis tunc illuscescens, quod aliquoties rei Romanæ fuisse cognorat infaustum.*

BISTURRIS. *Lin.1. post*, species. *adde.* Charta Libertatum villæ S.Germani in Foresio an.1249. *Item communitas vel aliquis hominum villæ non debet facere turrim vel fortalitiam infra villam, nisi de licentia & voluntate nostra, muros tamen & portalia poterunt facere, munitiones & bisturres in illis ad villam defendendam prout eis ad hoc videbitur expedire.*

BITHALASSIUM. *L.11. post*, &c. *adde.* Auctor Historiæ, de Imagine Antiphonetes pag.685. ἦλθεν ἐπί τινα τόπον διθάλασσον, καὶ βιαίων ἀνέμων ἀνάγκαις περιπεσών, &c.

BIVARIUM, Modus agri. Charta anni 1283. in Tabular. Episcopat. Ambian. fol.106. *Quatuor bivarios terræ in territorio de Folies.* In alia Gallica an. 1263. ibid. *Ils acaterent quatre beviers à Monseigneur Regnier de Cais.* Occurrit ibi pluries. Vide *Bunnarium.*

BLACHA. Charta Ademari Comitis Valentini apud Petr. Chiffletium: *Et via molendinaria quæ venit desuper Condominam Guidonis de Montemayrano, quæ ferit ad nemus Vuillelmi Liautaud, & vadit ad blacham Petri de Ayra, &c.*

BLADUM. *Post lin.19. scribe.*

Blaium, ex Gallico *blai*, aut *blé*, non semel occurrit in Tabul. Absiensi.

Ibid. p.568. l.40. post, plaira &c. *adde.* Gesta Episcoporum Cenoman. p.298. *Et diablagium quod inde accipiebat — dimisit.*

BLASPHEMARE. *L.2. post*, biasimare, *adde.* S. Cyprianus Epist. ad Pompeium: *Quem Marcion secutus, additis ad crimen augmentis, impudentius cæteris & abruptius in Deum Patrem Creatorem blasphemare instituit.*

Ibid. l.18. post, sub fin. *adde.* Et lib. de Mensura pœnitentiar. cap.11.

Ibid. l.24. post, &c. *adde* Vide Henric. Valesium ad Hist. Eccl. Eusebij lib.4. cap.11.

BLATTA. *L.15. post*, Tyriam. *adde.* quam *Tyrium vellus* vocat Solinus cap. 29.

BLIAUDUS. *Pag.573. post l.31. adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

> *Puis vestit drap de lin, & bliant teint en graine.*

BLIDA. *L.11. post*, vide. *adde.* Christophor. Hartknocum ad Chronicon Prussiæ Petri de Dusburg. part.3. cap.114. &c.

BLOIUS. *Post l. 25. adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

> *Puis s'assient ensemble desor el paile bloi.*

BOCETUM, *Bubule.* Vita S. Comgalli Abbat. *ad bocetum, ut lac inde asportaret missus est.*

BOCHIUM. Idem videtur quod *Bochellum*, de quo suprà. Tabularium S.Victoris Parisiensis ch.13. *In perpetuum dedimus Ecclesiæ S. Victoris Salmonem qui in bochio de Copepie primo capitur.*

BOHORDICUM. *In fine adde.*

Busurdium, eâdem notione, vel certè pro velitatione militari in Chronico Gotthorum, seu potius Lusitanico, era 1178. apud Brandaonum tom. 3. Monarch. Lusitan. *Sed Rex de Portugal Dom. Alfonsus occurrit ei cum exercitu suo, & obsedit iter per quod ille venire volebat, fixitque tentoria sua, isti ex hac parte, & illi ex altera parte: cumque veniret aliquis ex parte Imperatoris ad ludendum, quod populares busurdium dicunt, statim egrediebantur ex parte Regis Portugalis occurrentes eis & ludentes cum eis, qui in exercitu comprehenderunt Ferrandum Furtado fratrem Imperatoris, &c.*

BOLENDEGARII. *In fine adde.* At Ruellius lib.2. de Natura Stirp. cap.20. sic dictos putat, quasi *Polentarios.*

BOMBARDA. *L. 21. post*, appellarunt. *adde.* Bombardis verò emittebantur lapides ingentis molis, ut ex Froissarte & aliis constat. Rafanus de Caresinis in Chron. MS. an. 1379. *Terribilissimi bombardarum lapides copiosè & sine intermissione exibant.*

Ibid. in fine adde.

Bombardare.

Bombardare. Rafanus de Caresinis an. 1379. *Comparentibus 39 galeis cum aliquibus galedellis, & nobiscũ bombardantibus, &c.* Nostri hodie dicunt *Canoner.*

BOMBUS. *L.* 14. *post*, Pettour. *adde.* Charta 27 Sept. an. 1398. pro loco *de Breuil* in Burbonesio, ex Camera Comput. Paris. *Item in & super qualibet uxore maritum suum verberante unum tripodem. Item in super qualibet filia communis sexus videlicet viriles quoscunque cognoscente de nono in villa Montis Lucij eveniente 4 denarios semel, aut unum bombum, sive vulgariter* Pet, *super pontem de Castro Montis lucij solvendum.*

BONA GRATIA. *Post* hanc vocem *adde.* in Gloss. Basilic. βόνα γράτζια, χάριτι καλῇ, ἄνευ μέμψεως, καὶ αἰτίας εὐλόγου.

BONINFANTI, quasi *bonipueri*, nostris, *Bons enfans*, dicti in Bohemia nescio qui religiosi. Historia MS. Rosensis laudata à Bohuslao Balbino in Hist. Bohem. p. 273. *Eodem anno* (1259.) *Eberhardus Canonicus Pragensis Institutor Boninfantorum in Ecclesia Pragensi obiit nonis Augusti.* De eorum institut. ita idem Balbinus: *numero 12. fuere, iisque alendis attributa villa, nemo annis* 10. *junior admittebatur, ætatis anno* 15. *è contubernio dimittebatur.*

BONNA. *P.* 587. *l.* 25. *post*, ut &, *scribe.* In Scheda veteri Luxoviensi edita in operibus S. Columbani pag. 335.

BONONES. Historia Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevirensis lib. 2. c. 10. de seditione mota Mediolani contra Henricum Imp. à Guidone de Turre: *Aurum & argentum, omnisque cultus pretiosus à Bononibus distrahitur.* Infrà: *Tot ibi sunt Bonones rapinâ ditati repatriantes, quod ultra mensem plusquam Bonorum duo millia in exercitu* (Imperatoris) *deficere videbantur.*

BORDA. *Post lin.* 30. *scribe.*

Borderiata. Idem Tabular. *Dono talleã, & quid quid habebam, scilicet in tribus borderiatis Botecheurerie, quæ sunt de feodo Mantrola.* Liber Chirographorum ejusdem Monasterij fol. 39. *Deditque pariter fratribus Absiæ unam borderiatam terræ, quæ vocatur Posseia.* Et fol. 111. *medietatem trium borderiarum terræ.*

Ibid. p. 589. *l.* 15. *post*, bigotaria. *adde.* Alia ex tabulario S. Vincentij de laboratorio: *Notum sit—quod Dom. Avesgaudus S. Vincentij Abbas emit de Sucherio unum bordagium terræ de beneficio Helmanni, annuente Dom. Gervasio Archipræsule*, &c.

BORDIA. Tabular. Absiense fol. 10. *medietatem bordiæ terræ, quæ vocatur Beranderia, —concesserunt.* Idem videtur quòd *borderia.*

BORIN. Charta vetus apud Ægid. Gelenium in Colonia pag. 69. *Colorem qui vocatur borin jure dare debent omnes servientes illic habitantes.*

BOS. *L.* 2. *post*, publ. *adde.* βόες ἀροτῆρας, apud Hesiod. in Oper. & dieb. βόες ἐργάται, apud Artemidor. lib. 2. Onirocrit. cap. 12.

BOTA. *L.* 4. *post*, simplicibus. *adde.* Statuta pro Ecclesia S. Vulfranni Abbavillensi in Tabul. Episcop. Ambian. fol. 134. *Et initio hiemis botas—percipiant.*

Ibid. l. 13. *post*, &c. *adde.* Statuta Ord. Præmonstrat. distinct. 1. cap. 9. *Omni tempore lectionis fratres in nocturnalibus botis esse possunt.* Adde Chartam Manassis Episcopi Aurelian. an. 1210. in Probat. Hist. Blesensis p. 11.

BOVAREGIUS, idem quod *Bucca*, apertura fluvij per quam derivantur aquæ. In Statutis Massilensibus part. 2. cap. 329.

BOVERA. *In fine subde.* Verum alij *de Bovera* dictum volunt, pro *de Bavaria*, quòd priusquam Imperator fuisset dictus, Rex esset Bavariæ.

BRACE. *P.* 601. *post l.* 45. *subde.*

Bracilum. Formula vetus Andegav. 53. *Vestimento tanto, in turis de soledus tantus; bracilo de soledus tantus, &c.*

BRAIARE. *L.* 3. *post*, Infantis. *adde.* Hesychius: βραυκανᾶσθαι, ἐπὶ τῶν κλαιόντων παιδίων λέγεται, ὡς μίμημα φωνῆς. Hac voce utitur Philostorgius lib. 11. cap. 6.

BRANDEUM. *L.* 41. *post*, cap. 4. *adde.* *Palliola* vocat Diurnus Romanus cap. 5. tit. 12. quod Gregorius *brandea.*

BRANDO. *P.* 610. *l.* 44. *post*, pag. 101. *adde.* In manuali Placitatorum in Parlamento S. Martini 1375. *Hoc instanti anno 1376. erit bissextus. Dies Brandonum 2 die Martij. Dies Paschæ 13 die Aprilis.* Ubi *dies brandonum*, *est prima Dominica quadragesimæ.*

BRENTA, *Sporta*, Italis, maximè vino deferendo idonea. *Brentator*, qui *Brenta* vinum defert. Vide Statuta Mediolan. 2. part. cap. 493. ubi ejusmodi *brentæ* ad extinguendum ignem, si incendium in urbe accidat, adhibentur.

BRETACHIÆ. *In fine adde post*, baldreschas. Ita in Statutis Mediolan. 2. part. cap. 348.

BREVE. *P.* 615. *l.* 4. *post*, 34. *adde.* Hist. Monast. S. Barbaræ Lugdun. cap. 19. n. 4. 6. c. 20. n. 4. c. 25. n. 3.

Ibid. p. 620. *post lin.* 2. *subde.*

Abbreviator, officium in Curia Romana. Carmen de Curia Romana v. 259.

Aut malè narrabis narranda, vel Abbreviator
Apponet factis plusve minusve tuis.

Ibid. post lin. 41. *subde.*

Brevicellum. Testamentum Bertichranni Episc. Cenoman. *quos solidos per sacellos separatim cum brevicellis sigillatis ad unum quemque locum — commendavi.*

Ibid. p. 620. *l.* 9. *post*, complectens. *adde.* Charta Ludovici Pij in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 11. *Sicut in plenariis & breviariis ejusdem Ecclesiæ continentur.*

BROLIUM. *L.* 12. *post* βόλος. *adde.* S. Hieronymus in c. 3. Ezech. Περίβολον, *quod nos vivarium, vel conclusum locum dicere possumus.*

Ibid. p. 625. *l.* 34. *post*, pratis. *adde.* Occurrit præterea in Actis Episcoporum Cenoman. apud Mabillon. to. 3. Analect. p. 146.

Broialum, in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 7. & alibi.

BRONDUS. Vide in *Bruntus.*

BRUARIUM. *P.* 626. *l.* 65. *post*, pag. 114. *Adde.* & in Actis capitularibus Ecclesiæ Lugdun. an. 1347. fol. 126. v.

BRUGASSA. Vide in *Barta.*

BRUMA. *L.* 18. *post*, solstitio. *adde.* Vide præterea Janum Rutgersium lib. 4. Var. Lect. cap. 8.

BRUNIUS. *In fine scribe.* Palladius de Architectura: *Compositio brundi: sume æramin. partes duas, plumbi unam, stanni unam.*

BRUNUS. *L.* 13. *post*, Heroida. *adde.* Rabanus Maurus Poëm. 12. ad Brunuvvarduum Chorepiscopum:

Ultima quem clarum, hunc caussat prima nigellũ
Syllaba.

In fine subde.

Brunitus. Palladius de Architectura: *Crocus quoque Hispanicus cum lucidissimo glutine distemperatus, & stanno lucidissimo, id est bene brunito & claro superpositus.*

BRUSCIA. *Post l.* 12. *subde.*

Brucia. Tabular. Dalonensis Abbat. fol. 39. *Donamus — in perpetuam possessionem bruciam de Iulac, & quidquid in ea habebamus*, &c. Et fol. 54. *quartam*

tam partem Combæ planæ, & quartam partem bruciæ Comitalis.

BUBALUS. *In fine adde.* Lindenbrogium ad Ammiani lib.22. & alios passim.

BRYTII, in Legibus Sueonum, dicuntur servi glebæ, vel prædiis adscripti. Vide Joan. Stiernhookum de jure Sueonum vetusto p.208.

BUBUM. S.Columbanus Epist.5. *Dixit hoc olim & Victor Episcopus, sed nemo Orientalium suum recepit commentum, sed hoc soporans spina Dagonis, hoc imbibit bubum erroris.*

BUCCHA, apertura fluvij, ex qua derivantur aquæ. Vide Statuta Mediolan. 2. part. cap.329.

BUCCULA. *P.634. l. 59. post*, familiaris. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Froissent ces hiaumes, depieçent li blason,

Infrà:

Y vait, feri Guintran devant sor le blason.

BUDLAFLA, in priscis Sueonum Legibus, dicebatur citatio in jus in causis ordinariis per baculum, quem *Baculum notitiæ*, vel *Nuntiatorium* vocabant. Hunc judex nota utrimque inustulata emittebat singulum singulis territorij quadrantibus, ut per manus vicinorum extraditus, & facti notitiam simul & comparendi mandatum circumferret: quomodo non judicia tantum sed & promiscuè omnes conventus publici indicti fuerunt, ubi de casu aliquo extra ordinem deliberandum erat, aut judicandum. Erat autem hic baculus nuntiatorius effectus ad modum rei de qua in Conventu tractatio instituenda fuit, ut si res sacra, crux lignea: si homicidiū, ligneum telum aut securis emitteretur. Ita Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Sueonum vetusto cap.6.

BUFORDIUM. Vide in *Bohordicum.*

BULLA. *P.638.l.22. post*, argentea, &c. *adde.* Gunther. lib.9. Ligur.

Qui gentilis Arabs, tanquam munuscula Regi,
Adveheret, frenos, calcaria, cingula, bullas, &c.

Ibid. p.639. l.47. post, Imperatoris. *adde.* appensa.

Ibid. l.68. post, loci. *adde.* Hanc bullam se vidisse testatur Carol. Molinæus in Consuet. Paris. tit. de Feud. §.39.

Ibid. p.642. post, monstrant. *adde.* Carmen de Curia Romana v.985.

Non auro, non argento, sacra bulla refulget,
Insignit chartas plumbea forma sacras.

Et v. 1009.

Ponitur incudi pars quædam parvula plumbi,
Et redit argenti tempore forma brevi.
Malleus impositæ vix dat tria verbera massæ,
Et subito plumbum se novat ære novo.

BULSUS *Equus*, Ital. *Bulso*, nostris, *Poussif*: In Statutis Mediolan.2.part.cap.487.

BURBAN, BURGHBAN, *Banleuca*, quasi *Burgi bannum.* Charta Friderici II. Imp. an.1242. pro Coloniensibus: *Infra coloniam & terminos ipsius civitatis, qui dicuntur Burban*, apud Maximilianum Henricum in Apolog. part.2. p.10.16. Charta Caroli IV. Imp. an.1356. apud eundem p. 95. *Et nihilominus eisdem civibus & civitati Coloniensi illam consuetudinem, quæ quandam libertatem quæ dicitur Burchban, (infra, Burgban) & Ban ville habuisse & habere, ut dicitur confirmaverimus, &c.*

BURDA. *In fine adde.* Sed & scribit Salmasius lib.de Modo usurar. p.401. *Burdi*, apud Arabes, papyrum, sive juncum Ægyptium significare.

BURDECANUS *Coloniensis*, in charta an.1258. apud Maximilianum in Apolog. part.2. p.30.

BURGENSIS. *P.649. post l.21. adde.*

Burgenses de Iurata. Charta Caroli VI. Regis Fr. an.1388. ex Archivo Regio: *cui (militiæ Clericali) ascribi non potest nostra super hoc licentia non obtenta, cum noster Burgensis existat de jurata, oriundus de dicto loco Castri Theoderici, & ibidem moram trahens, propter quam tamen juratam nobis in aliquo non tenetur, &c.*

BURGEREICHT. Laudum, sive sententia lata an.1258. apud Maximilianum Henricum in Apolog. Archiep. Colon. p.29. *Et judicant secundum ejus formam, quod Burgereicht, vulgariter appellantur.* Id est jus seu rectum burgi.

BURGUS. *P.652. post l.15. adde.*

Burgarius, villicus Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib.2. c.10. *Hunc siquidem locum — à suo burgario, qui eum possederat, numerata pecunia comparavit.*

BURICUS. *L.13. post*, cap.2. *adde.* Et Cujacium lib.11. Observ. cap.16.

BURCLA. Rafanus de Caresinis in Chron. MS. an.1379. *Cum barchis & burclis per viam molendinorum*, &c.

BUTTA. *P.658.l.58. post*, vino. *adde.* Acta Episc. Cenomanensium p.163. *Et ad opus Canonicorum ibi degentium buticulas duas paratas plenas de vino optimo, &c.* Adde pag.85. 105.235. edit. Mabillonij.

Ibid. p.661.l.42. post, art.4. *subde.* Accipitur etiam *Botagium* pro quavis præstatione, in Regesto temporalitatum, ex Camera Comput. Paris. f.48.49.

Butagium, idem quod *Botagium*, in Inscriptione Blesensi: *Comes Stephanus & Adela Comitissa, suique hæredes perdonaverunt hominibus istius patriæ butagium in perpetuum.*

Ibidem p.662. post l.5. subde.

Bussellata terræ, in libro Chirographorum Absiæ, fol.167. 225. 188.

BUXERIA. *In fine adde.* Tabular. Nantoliense in Pictonib. an.1327. *Buxeria, garenna, vindemia, &c.*

BYRSA. *Post*, βύρσα. *scribe.* Rabanus Maurus Poëm. 29.

Cinxit eos velamine Byrsæ,
Et decentissimè, &c.

C.

CABALLUS. *P.668. post l. 52. subde.*

Caballada, eâdem notione, scilicet pro *opera caballi.* Tabular. Celsiniacense: *Unum sextar. de civada, & 2 sext. vini, & 6 den. pro carne, & caballadam, & corregium.*

CABANNARIA. *In fine adde.* Videtur deducta vox, ut initio innui, à Cannabi: ut fuerit ager, in quo Cannabis seritur: Indeque prædiis ac ædibus rusticis nomen manserit. Tabular. S. Mauri ad Ligerim: *Pour eux amaiser, pour maisonner, pour faire curtils & chenevieres, & autres cultivemens.*

CABENTIA, Facultates, bona: ex Gallico *chevance*, charta an.1375. data Avenione: *Et teneatur dare & assignare tantum in dotem & nomine dotis, quantum fuit datum & assignatum matri ipsius Ioannis: Et aliis vero filiabus dare liceat cabenciam juxta sui voluntatem.*

CABUS. Vetus charta Lusitanica apud Anton. Brandaon. lib.9. cap.30. *Proinde quod vos fecistis honorem, & cabum super me, & fecistis mihi servitium bon & fidele.* Ubi Editor, *com respeito & bon acolhimento.*

CACABATUS. *Post lin.9. adde.* Ibidem:

Cui sua sordentem pinxerunt arma colorem,
Frixuræ, cucumæ, scafa, patella, tripes.

CACEPOL

CASEPOLLUS. *Lin.9.Post*, &c. *adde*. Tabular. Brivatense fol. 197. *Bajuli, Chassipullus, & custodes Ecclesiæ, gayta, Præco principalis*, &c. Infrà: *Bajuli & chassipulli terrariorum, qui bajulum & chassipullum ab antiquo habuerunt*, &c.

CADIUS. *In fine adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in Κάδις & Κάϊτος.

CÆSARIANI. *L.9. post*, vide. *adde*. Petr. Fabrum lib.3. Semestr. pag.364. & in voce.

CAGANUS. *In fine adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in Κάνης, & Κνέζης.

CALABRA. S. Columbanus Epist. 4. *Vigilate quia mare procellosum est, & flagris exasperatur feratibus, quia non à sola minax unda, quæ etiam permota pontum semper cautis spumosis concavæ verticibus, hyperbolicè licet de longè turgescens extollitur, & ante se calabra sulcatis octo millibus trudit*, &c. Apud Festum de verbis veteribus *Calabra* dicitur *Curia ubi tantum ratio sacrorum gerebatur*.

CALAMUS, Fistula qua sanguis Dominicus hauritur. Tabular. Monasterij S. Theofredi Velavensis: *Calices argenteos auroque decoratos sex, cum uno calamo argenteo*.

CALCALENTERIS. S. Columbanus Epist. 4. de Paschate: *Quid ergo dicis de Pascha 21. aut 22 lunæ quod jam (tua tamen pace dictum sit) non esse Pascha nimirum tenebrosum, à multis comprobatur calcalenteris?* Ubi fortè legendum *calculatoribus*: nisi *chalcenteris* legatur, id est, viris doctis. Nam χαλκέντερον cognominatum originem notum.

CALCAR. *P.678. l.64. post*, campanya, *adde*. Huc pertinet, quod olim obtinuit, proverbium, apud Boncompagnum in Arte dictaminis MS. *Plus fulgent calcaria, quam altaria*.

CALCEAMENTUM. *L. 9. post*, festum. *adde*. Alludit fortè ad id quod legitur in libro Ruth. cap. 4. v. 8. *Hic autem erat mos antiquitus in Israel inter propinquos, ut si quando alter alteri suo juri cedebat, ut esset firma concessio, solvebat homo calceamentum suum & dabat propinquo suo: hoc erat testimonium Cessionis in Israel, sed & nescio, &c.*

CALCIARIUM. *L.19. lege*, in Episcopis Casert.

CALCUM, *Calcatio frumenti dum mensuratur*. Tabular. Abbatiæ Dalonensis in Lemovicib. fol. 17. an.1240. *Dedit—conventui Dalonis unum sextarium avenæ cumulatum cum uno calco, super terram quæ est, &c.* Ibid. fol.44.45. an. 1227. *Tres sextarios frumenti cumulatos cum uno calco renduales &c.* Ita fol. 46. 125.126. 127. 128. Rursum fol.81. *Retento nobis uno modio siliginis, & dimidio avenæ censualibus ad mensuram de Pompedors; siligine semel percussa & rasa, & avena semel una manu calcata, sed cumulata*. Eod. fol. *retentis tantum sex sextariis siliginis rasis & semel concussis*. fol.82. *retentis ibidem 12 denariis de acaptamento, & pleno dominio, & uno sextario siliginis calcato & raso*. Denique fol. 91. frumenti *unam eminam rasam cum una succussione*.

CALDUS. *L.26. adde*. Et Guill. Stuckium lib.3. antiquit. convival. cap.6.

CALEFAGIUM. *In fine adde*. & probat. Hist. Blesensis p.7.

Calefactum, eâdem notione in Chronico S. Launomari de Magenciaco num. 14. *In silva sua amplissima, quæ vocatur Borno, unde semper habeatur calefactum*.

CALIA, Coturnix. Gloss. Gr. Lat. Reg. Cod. 85. ὄρτυξ, *coturnix, calia*. ὀρτυγομήτρα, *rectè coturnicum & caliarum*. Vide *Qualia*.

CALIGA. *L.17. lege*, nimis. *l.34. post*, currit. *adde*. Vide *Armiger*, *Fasciola*.

CALLIS. *In fine adde*. Statuta Veneta lib.3. cap. 61. & Probat. Hist. Blesensis p.5.

CALX. *In fine adde*. Vide Michael. Attaliatam in Synopsi Juris tit.78.

CAMARIUM. Charta Alfonsi III. Reg. Portugalliæ an. 1279. apud Brandaonum to.4. Monarch. Lusitan. pag.279. v. *Quicumque acceperit camarium, pectet Do. Regi 2. Morabit. & illi cujus fuerit medium Morab.*

CAMBA. *L.22. post*, scribitur, *adde*. Tabularium S. Michaelis Ulterioris portus an. 1141. *Monachi totidem Deo servientes in furno & camba absque foragio & cambagio panem & cervisiam facient ad suum usum*.

CAMBIARE. *P.694. l.23. post*, &c. *adde*. Vide Casaubon. in Notis ad Apulei Apolog. p.137.

CAMBO. *In fine subde*.

Cambonium, eâdem notione occurrit passim in Tabular. Abbatiæ Dalonensis in Lemovicibus fol.2. 5. 19. &c. Interdum *Chambo* scribitur.

CAMBUTA. *P. 697. l. 40. post*, meruit. *subde*.

CAMBUCCA, apud Andream lib.2. Vitæ S. Ottonis Episcopi Bamberg. cap.17.

Cabuca, in Actis visitationis Simonis Archiep. Bituric. p.208. lib.4. Miscellan. Balusij.

CAMELASIA. *In fine adde*. Et eundem Valesium ad Eusebij librum de Martyribus Palestinæ cap.12.

CAMERA. *P.700. l.41. post*, alterum, *adde*. Cameræ nostræ.

CAMISA. *In fine l. ult. post*, manipulo. *adde*. Hist. Translat. S. Antonini: *tunica & scapulari, cum manicis ex filaticio similiter albo, & amictu & camice ex byssino, &c.*

CAMPAGUS. *L.20. post*, &c. Georgius Methochita Orat. 1. historica ait Michaëlem Cerularium Patr. Constantinopol. sibi arrogasse calceos phœniceos, ἐρυθροβαφεῖς, qui soli Summo Pontifici competebant. Id ipsum tradit auctor Dialogi de Process. Spiritus sancti editus sub nomine Maximi Margunij, scribens Michaëlem ab Ecclesia Romana secessisse, διὰ τὸ ἱμείρεσθαι αὐτὸν ἐκβαλεῖν τὰ κοκκοβαφῆ πέδιλα, καὶ κωλυόμενον ὑπὸ τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης, ὡς αὐτοῦ μόνου ἔχοντος ἐξουσίαν ἐγκαλλωπίζεσθαι τούτοις, καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις τῶν Πατριαρχῶν ἐξεῖναι τοῦτο ποιεῖν. Denique Balsamon in Meditat. de Patriarch. privileg. pag. 451. de Patr. Constantinopol. οὔτε γὰρ παρὰ τῆς βασιλείας δώρῳ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου νομιζόμενον θέσπισμα κατασέφεται, οὐδὲ κοκκοβαφέσι πεδίλοις καὶ τὸ τυπωθὲν θεατρίζεται, &c.

CAMPANA. *P. 709. l.1. post*, docent. *adde*. Hadrianus Junius lib.3. Animadvers. cap.11.

Ibid. p.712. l.48. post, est. *adde*. Andreas Dandulus in Chron. MS. & ex eo.

Ibid. l.55, post, campanarum. *adde*. Leges Ostrogotthorum de Jure Ecclesiastico cap. 22. *Nunc ingreditur pax Paschalis die Mercurij, muta Hebdomada, quando campanæ astringuntur*.

Ibid. p.711. l.15. post, cap.25. *adde*. Pachymeres lib.7. cap. 5. Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect.4. cap.12.

CAMPARIUS. *L.12. post*, &c. *adde*. De ejusmodi Campariis vide Statuta Mediolan. part.2. cap.309. 310. 365. 397. & seqq.

CAMPESTRATUS. *In fine adde*. Vide lib.4. Miscellaneorum Balusij pag. 418.

CAMPIO. *P.717. l.23. post*, §.2. *adde*. Et in Statutis MSS. Caroli I. Regis Siciliæ cap.135.

Ibid.p. 718. *l.*2. *post*, unguis. *scribe*. Adde Statuta MSS. Caroli I. Regis Siciliæ cap. 120.

CAMPIPARS. *L.*17. *post*, dominij. *adde.Champarcy.*

CAMPUS. *Post l.* 11. *adde*. Idem paulò ante: *Hostibus expulsis, campum qui maximus extat,*
Iam lustrare vacat.

*Ibidem p.*730. *l.*7. *post*, tenens. *adde*. recensebant, inquam, Reges milites suos, quos non nisi provecta tempestate in expeditiones educebant, cùm ut plurimùm à *Iulio mense sumerent Gallicani procinctus exordia*, ut est apud Ammianum lib.17.

CAMPUS *Martius*. *In fine pag. adde*. & Dissertationem nostram de Hebdomo Constantinopol. num.7.

CANALIS. *L.*1. *post*, publica. δημόσιος ἀγωγὸς, in Gloss.Lat.Græcit.

*Ibid. l.*34. *post*, Episcopi. *adde*. Scribit Constantinus Porphyrog. lib.de Admin. cap.34. Regionem in Dalmatia *Canalem* appellatam, sic dictam Sclavorum lingua, ἁμαξιὰν, seu viam plaustralem, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον ἐπίπεδον, πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας ἐκτελοῦσιν. Sed Latinæ vocis vim haud percepit eruditus Princeps.

*Ibid. l.*38. *post*, pertinent. *adde*. Vide Cujacium lib.19. observ. cap.19. & infrà *in Via vicinalis.*

CANAMELLA. *L.*8. *post*, cap.18. *adde*. μέλι τὸ καλάμινον τὸ λεγόμενον σάκχαρι, apud Arrianum in Periplo maris Erythræi.

*Ibid. pag.*731. *l.*4. *post*, vide. *adde*. Leonardum Fuchsium lib. 1. Paradox. medicin. cap. 35. præterea.

CANATIGLIA, vox Italica, Gall. *Cannetille*, filum aureum vel argenteum levius. Hist. Translat. S.Antonini: *Planeta ex Ermisino rubeo similiter confecta, & peniculamentis aureis cum ricamis canatigliæ aureis & argenteis intertexta.*

CANAVA. *P.*733. *l.* 1. *sic lege*. Ennodius Epigr. 43. de Inscriptione ante, &c.

*Ibid. l.*23. *post*, in MS. *adde*. *Canepariis* dicitur in Statutis Mediolan. part.2. cap.103. estque custos arcæ publicæ. *Canevarius seu thesaurarius*, in 1.part. cap.343. 350.

Canepa, idem quod *Canava*. Statuta urbis Mediolan. part.2. cap.7. *Potestas Mediolani possit tenere canepam, & vendi facere vinum ad minatum.*

CANCELLUS. *Pag.*737. *l.*6. *post*, est. *adde*. Acta Episcoporum Cenomanensium in Arnaldo cap.33. *Denuo ipsam Ecclesiam — construere cœpit, & parti superiori, quæ vulgo Cancellum nominatur, etiam tectum imposuit: membrorum quoque quæ Cruces vocantur, atque turrium solidissima fundamenta antequam moreretur instituens.* In Hoello, cap.34. *Sed & cancellum quod ejus antecessor construxerat, pavimento decoravit.*

CANDELA. *P.*738. *l.*53. *post*, p.353. *adde*. Pachymer. lib.1. Hist. cap.31.

Ibid. l. 56. *post*, cap. 86. *adde*. Ægid. Gelenius in S. Engilberto p.37.

CANDELARIA. *P.* 739. *l.*28. *post*, intrabunt. *adde*. Alcuinus serm. in Hypapant. *Maximè autem eo loco quò primatum Ecclesia Catholica in primo Pastore sortita est, in tanta reverentia habetur, ut ea die cuncta civitatis turba in unum collecta immensis cereorum luminibus coruscans, Missarum solemnia devotissimè celebrent, nullusque aditum publicæ stationis intret, si lumen manu non tenuerit, tanquam scilicet dominum in templo oblaturi, imò etiam suscepturi fidei lumen, quo interius fulget, exterius oblationis suæ religione demonstrent.*

*Ibid. l.*31. *post*, depictam. *adde*. Germanis vero *Liecht mess*, id est *Missa luminum* appellatur, ut est apud Gretzerum in Muricibus Christianis pag. 177.

Ibid. in fine scribe. Adde Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Euthymij apud Allat. de Hebdomad. Græcor.p.147.

CANDIDA. *L.*3. *post*, calliculas. *adde*. Spartianus in Severo: *Prætor designatus à Marco est, non in candida, sed in competitorum grege.* Id est non inter candidatos Principis. Nam magistratuum quidam designabantur à Principe, seu commendabantur sine repulsa & ambitu designandi, ut loquitur Tacitus lib. 1. Annal. Vide Henr. Valesium ad 20. Ammiani p. 184.

Ibid. in fine adde. Passio SS. Seraphiæ & Sabinæ: *Filia Herodis Metallarij cujusdam, qui sub Vespasiano Augusto ter in urbe Roma candidam confessionem dedit Romanis.* Ubi fortè leg. *editionem.*

CANIS. *P.* 743. *l.* 9. *post*, domus. *adde*. κύων δυνάστης, in Legibus Georgic. tit.6.§.9. Artemidorus lib. 2. Onirocrit. cap.11. de canib. οἱ μὲν ἐπὶ φυλακῇ τῶν κτημάτων, οὓς οἰκουροὺς καὶ δεσμίους λέγομεν. Idem lib.3. τῶν κυνῶν μὲν οἱ μὲν ἐπὶ θύρας τρέφονται. De canibus *catenariis* egit Seneca lib.3. de Ira.

*Ibid. P.*744. *l.*58. *post*, κύων. *adde*. Κύων ποιμαίνων, in Legib.Georgic. tit.6. §.10.

*Ibid. p.*746. *l.*47. *post*, sagax, *adde*. Ita apud Artemidorum lib.2. Onirocrit. cap.11.

*Ibid. p.*747. *l.*72. *post*, l'autre. *adde*. Id ipsum de Bulgaris refert Continuator Theophanis lib. 1. num. 20.

*Ibid. p.*748. *l.*15. *post*, mitterent. *adde*. Atque hæc fortè Hunnorum etiam sacramenta intellexit Theophanes an.2. Justini Thracis, scribens eos fœdera sua firmasse μεθ' ὅρκων πατρίων.

CANONICUS. *P.*752. *l.* 59. *post*, Bordenavius *adde*. Henr. Valesius ad Socrat. Hist. Eccl. lib. 5 cap.19.

*Ibid. p.*753. *l.*34. *post*, Paris. *adde*. &c. Meminit etiam.

*Ibid. p.*755. *l.*37. *lege*. Germanor.

Ibid. p. 756. *post lin. ult. adde*. Anno 1614. 25 Julij Rex Ludovicus XIII. eandem ingressus Ecclesiam, *in Canonicum Honorarium, tanquam Abbas secularis & Protector ejusdem Ecclesiæ receptus est, ratione suæ coronæ, & juramentum quod Reges Franciæ in eujusmodi prima receptione facere consueverunt, præstitit.*

*Ibid. p.*758. *l.*19. *post*, poterat. *scribe*. Adde Ægid. Gelenium in Colonia Agrippina. p.245.

*Ibid. l.*30. *post*, ἀνδράσι. *adde*. Et Menæa 20. Martij in S.Niceta, & 27 Sept. in S. Ignatio Hegumeno.

*Ibid. l.*44. *post*, cap.8. *adde*. In Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.44.

*Ibid. p.*760. *post l.* 8. *adde*. Cartha Manassis Episc. Aurelian. an.1210. *Nullus canonicetur aut recipiatur infra 21 annum.*

CANTABRUM. *L.*10. *post*, manducare, *adde*. Acta SS. Nerei & Achillei n.19. *jussitque eos in terram fodere per totum diem, ad vesperam verò cantabrum manducare.*

CANTATRICES. *L.*4. *post* Pauli. *adde*. θρηνῳδοὶ γυναῖκες, Theodoro Prodromo carm. in Amicos.

*Lin.*22. *post* legibus *adde*. Sed & tubas olim adhibitas in funeribus, docuere pridem Persij Interpretes ad Sat.3. quas verò cantatrices alij, *computatrices* vocat Boncompagnus Bononiensis qui vixit an.1213. in Arte Dictaminis MS. lib.1. sub finem: quòd mortuorum facta & nobilitatem narrarent: nam

nam *computare* pro *narrare* dixerunt, ut supra annotatum, nos diceremus *des contenses*. Ita porrò ille: *Ducuntur Romæ quædam feminæ pretio nummario ad plangendum super corpora defunctorum, quæ computatrices vocantur, ex eo quòd sub specie rythmica nobilitates, divitias, formas, fortunas, & omnes laudabiles mortuorum actus computant seriatim. Sedet namque computatrix aut interdum recta, vel interdum proclivis stat super genua crinibus dissolutis, & incipit præconia laudum voce variabili juxta corpus defuncti narrare, & semper in fine clausulæ, ho, vel, hi promit more plangentis. Et tunc omnes astantes cum ipsa flebiles voces emittunt. Sed computatrix producit lacrymas pretij non doloris.* Id potissimum vetatur in Statutis Mediolanensib. 2. parte c.470. Vide Ammianum lib. 19. pag. 134. Ejusmodi porro cantratices seu computatrices in ipsis tumulis juxta mortuorum figuras, vel in ipsa sepulchrorum basi depictas videre est in tumulo Annæ Burgundæ mortuæ anno 1232. Ducissæ Bedfordiensis in Æde sacra Celestinorum Parisiensium juxta sacrum altare.

Ibid. l.22. post, legibus. *adde.* apud Græcos hodiernos, ut testatur Bellonus lib. 1. Observ. cap.4. & lib.2. de operum antiq. præstantia c.14. 15.

CANTELLATOR. *In fine adde.* Ammian. lib. 29. *Cum objectaretur illi quamobrem constellationem Principis collegisset.* Aldhelmus lib. de Virginitate: *Fato & Genesi gubernantur futura, juxta Mathematicorum Constellationem.* Vide Firmic. lib. 1. Mathes. c.3.

CANTERMA. *In fine adde.* Vide Lindenbrogium ad Ammiani lib. 16. p. 52.

CANTOR. *P.766. l.33. post*, an.595. *adde.* Scholam verò Cantorum ex Orphanotrophiis fuisse suppletam, docemur ex Diurno Romano cap. 7. tit. 19. Vide Gloss. med. Græcit. in ὀρφανὸς.

CAPA. *P. 674. l. 19. post*, indutus. *adde.* Vita S. Vodoali reclusi num. 11. *Qui tollens pallium suum, qui vulgò capa vocatur, super eum projecit.*

Ibid. P.775. l.35. post, Capellani. *adde.* Ubi Sozomenus lib. 1. cap. 8. de Constantino M. καὶ σκήνην εἰς ἐκκλησίαν εἰκασμένην περιέφερεν, ἡνίκα τοῖς πολεμίοις ἐπεστράτευσεν.

Ibid. l.50. post, casula. *adde.* Tabularium S. Eparchij Inculism. *Cortinas quoque & dosallos sive bonchallos, & ex obtimis palleis 20. cappas Romanas, & multa plurima quæ numerare longum est.*

Ibid. post l. 59. subde.

Capparius, qui facit & reficit Ecclesiæ ornamenta, in Tabul. Brivatensi fol. 197.

CAPELLA. *L. 9. post*, præstabantur. *adde.* Placitum Theoderici Reg. Fr. apud Mabillonium de Re diplomat. p. 470. *Ut de novo denominatus aput se sua manu septima dies duos ante istas calendas Julias in oratorio nostro super Capella Domni Martini, ubi reliqua sacramenta percurribant, hæc debiret conjurare*, &c. Placitum aliud Childeberti apud eundem V. C. pag. 483. *Sic ad ipso viro Grimoaldo fuit judecatum, ut sex homenis de Verno, & sex de Latiniaco bone fideus in oratorio suo seu capella sancti Martini immemorate homenis hoc debirent conjurare.*

Ibidem p.779. l.45. post, p.137. *adde.* Lib. 1. Miscellan. Baluzij p.492.

Ibid. p. 782. l. 11. post, &c. *adde.* Vide Probat. Hist. Blesensis p.10.

Ibid. post l. 50. subde.

Capella præterea appellata ædicula, in qua cimelia asservabantur. Testamentum Haimonis Dom. Burbonensis an. 9. Ludovici Reg. Ind. 3. *Donate Ebboni castrum cantilla cum appenditiis, & de nostra Capella spadam & duos sigillos de amatixo.*

CAPELLANI. *P.785. l. 48. post*, pag.45. *adde.* Verum hæc Charta, quæ continet fundationem Ecclesiæ S. Audoeni in Foresta Cuisiensi, legiturque in Regesto Caroli VI. an.1382. & 1383. num.216. in Tabul. regio, dubiæ est omnino fidei.

Ibid. p.787. l.33. post, citato. *adde.* & auctor Gestorum Episcoporum Cenomanensium p.247.

Ibid. l.72. post, Acheriani. *adde.* *Senior Capellanus*, in veteri placito sub Ludovico Pio in Vita Aldrici Episc. Cenoman. p.136.

Ibid. p.788. l.34. post, cap.1. *adde.* *Grimoldus* appellatur apud Ermenricum Monach. Augiensem lib. de Grammatica, in to.4. Analector. Mabillonij p.329. *deinde adde.*

Liuthvvardus, sub Carolo Crasso, to.4. Analector. Mabillonij p.340.

Ibid. p.789. l.5. lege, to.1. pag.439.

Ibid. l.7. post, pag.50. *adde.* Et Guillelmus Peyratius lib.1. de Capella Regis cap.73.

Ibid. l. 39. post, magistri. *adde.* Alcuinus Epist. 24. ex Mabillonianis, ad Archiepiscopum scripta: *Vestros verò discipulos & capellanos meo precor officio saluta, admonens eos honestè vivere coram hominibus, ut vestra ex eorum conversatione laudetur dignitas*, Charta Franconis Episcopi Nivernensis, ex Tabulario S. Cyrici Nivern. num.7. *Venit Atto Ecclesiæ nostræ Archidiaconus, & domus nustræ Protocapellanus.* In charta seq. dicitur *S. Cyrici Archidiaconus atque Thesaurarius.*

Ibid. l.55. post, &c. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Siciliæ cap. 149. *Et ladite Eglise ait especial nombre de Chapeleins. Ci endroit sont appellez toute maniere de Clers Chapeleins.*

CAPICELUM, *Cervical*, ex Italico, *Capezzale*, in Statut. Mediolan. part. 2. cap.457.

CAPILLATURA. *L.7. dele*, suppositio.

CAPILLI. *P.793. l.44. post*, sinebant. *adde.* Huc etiam referri possunt verba Hieronymi in Epist. ad Sabinianum: *Moris est in Ægypti & Syriæ Monasteriis, ut tam virgo quàm vidua, quæ se Deo voverint, crinem Monasteriorum matribus offerant desecandum, non intecto postea contra Apostoli voluntatem incessuræ capite, sed ligato pariter ac velato.*

CAPIS. *L.4. post*, includit. *adde.* Hucbaldus Mon. Elnonensis in Carm. de Calvis:

Cæsareæ capides, canti cata cista catonis.

CAPISTERINUS. *L. 4. post*. Gregorius. *scribe.* Lib.2. Dialog. cap.2. *Ad purge &c.*

Ibid. l.6. post, &c. *adde.* Ubi Zacharias Pap. μαγίδιον vertit.

CAPITALE. *P.798. l.38. post*, capitalitium. *adde.* κεφαλίτιον, apud Theophanem in Nicephoro generali an.4.

Ibid. L.57. post, &c. *adde.* Charta Joannis Abbat. Compend. an.1247. *Reddunt insuper homines nostri de corpore, tam presentes quàm futuri utriusque sexus capitagia sua certis terminis quibus solvere consueverunt.*

Ibid. p.799. l.70. post, reconnoissance. *adde.* Regestum Temporalitatum, ex Camera comput. Paris. f. 133. ubi de Mortua manu: *Lesquels 12 den. sont appellez chevage, pour ce que chascun chef marié ou vesve les doit.*

Ibid. l.70. post, Reconnoissance. *adde.* *Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Or service & chavaige deus cens requiert tant fort

Dou chavaige est pechiés, mais dou service est drois.

CAPITIUM. *P.* 806. *l.* 46. *post*, procuret. *adde.* Charta Hugonis Abbatis S. Dionysij an. 1193. ex Tabul. ejusd. Eccl. *Volumus & constituimus ut* 10 *lampadibus, quæ ante altaria capitii nostri per noctem tantum ardebant, oleum sufficienter à capitiario ministretur, ut tam per diem quàm per noctem in perpetuum ardeant.*

CAPITOLIUM. *L.* 59. *post*, num. 2. *adde.* Ægidius Gelenius in Colonia Agrippina lib. 3. Syntagm. 9. pag. 330.

CAPITULATIM. *L.* 2. *post*, Lat. *adde.* Cornelius Nepos in Catone: *Atque hæc omnia capitulatim sunt dicta.*

CAPITULUM. *P.* 813. *l.* 44. *post*, dona, *adde.* alibi: *Si aliquis privatus vel extraneus, captularius, vel debitor accipiat fugam à villa Montispelerij, &c.*

CAPSA. *Post l.* 14. *adde.* Stephanus African. Presb. in Vita S. Amatoris num. 25. *Et cum eis esset ignotus, pulchritudine vultus, & capsellari honore, quo reliquias inclusas pendulas collo gestabat, cognoverunt Dei esse famulum & cultorem.*

CAPSONUS, in Statutis Mediolan. 1. part. cap. 254.

CAPSUS. *P.* 817. *l.* 62. *A voce* dicimus, *dele reliquum columnæ & subde.*

Quæ videtur esse sententia Sirmondi ad Sidonij Carmen 16. & Henrici Valesij ad Sozomen. lib. 9. c. 2. nisi capsum minoris esset lõgitudinis, quam pars ædis in qua altare statuitur, quod à forma ædium sacratum, si non veteri, saltem hodierna abhorret. Tametsi non diffitear interdum navim Ecclesiæ, ac Monachorum præsertim, etiam longè breviorem fuisse: ut in æde sacra Abbatiæ S. Dionysij ad Lutetiam advertere est, ut alias prætereeam ædes sacras Monachicas veteris structuræ, unde si ea pars secundum Sirmondi & Valesij sententiam *Capsum* appellatur, à Gregorio Turonensi inde fortè dicta fuerit, quod Rhedæ undique tectæ instar quadrata vel oblonga tecta fuerit, eadem qua *Navis* dicta est ratione, uti in hac voce docemus. Nam *Capsum, Rhedam tectam* dici mox observavimus. Sane fuit cum existimarem aliud fuisse capsum quam navim Ecclesiæ, & apud Gregorium *Capsum* intelligi debere de ea ædis parte quæ retro altare est, & editior olim erat, quam *Capitium* appellatam fuisse diximus. Id videtur innuere idem Gregorius cap. 16. ubi ait Ecclesiam de qua loquitur, habuisse *in altum infra Capsum usque Cameram pedes* 50. Quippe ædis altitudinem *infra Capsum* mensus est, quæ in capso, quod à terra editius extitisse diximus, minor fuisset. Proinde *Capsum* ex *Capitium* formatum mihi persuasum erat, ut & altaris vocabulo Gregorium.

CAPTIONES. *L.* 9. *post*, debet. *adde.* Charta Theobaldi Comitis Senescalli Franciæ in Hist. Blesensi pag. 301. *Perdonaverunt hominibus istius patriæ captionem equorum & telarum in quibus manducabant.*

CAPTURÆ. *P.* 820. *l.* 28. *post*, injectio. *adde.* *Pachino multa tunnorum est copia, echinis & omnibus mari nantibus pisculentissimam, ac propterea semper captura larga.*

CAPULARE. Formulæ Andegavenses num. 33. *Et ibidem venientes invenerunt sic esse factum feris incisis ostias concapolatas, portas perforatas, &c.*

CAPULLA. *L.* 8. *post*, Chrismale. *adde.* appelletur.

CAPULUS, vel *Capulum*, Apex. Andr. Dandulus in Chron. MS. an. 991. *aut de Capulo silvarum amplius tollendo, quam antiqua præstitit consuetudo, &c.* Vide *Ramaticum.*

CAPUT. *P.* 824. *post*, *l.* 16. *adde.*

Caput pro *Capitio*, seu ea Ecclesiæ parte ubi altare erigitur. Ita in regionibus urbis Romæ apud Mabillonium to. 4. analect. *Caput Afræ* (Sic leg. putem, pro *Africæ*) & *Caput S. Ioannis*, pag. 512. & 514. Vide *Capsum.*

Ibid. p. 825. *l.* 18. *post*, vocaretur. *adde.* Meminit etiam Justinianus in Nov. 24. §. 1. ut & Theophanes pag. 132.

Ibid. pag. 826. *l.* 52. *post*, porcinum. *adde.* Vide Ammianum lib. 17. Agathiam lib. 2. & ex eo Suidam.

Ibid. p. 827. *l.* 30. *post*, Senati. *adde.* Inscriptio statuæ aureæ eidem Symmacho erectæ: *Qui primus in Senatu sententiam rogari solitus.*

Ibid. post lin. penult. adde.

Caput Vici, apud Sidonium lib. 4. Epist. 8.

CARAULA. *In fine adde.* In Lexico MS. Cyrilli, Χαραύδη exponitur λύμη σίτȣ. Ita fortè primitus *Carauda* fuerit sortilegij species in segetibus.

CARCER. *L.* 4. *post*, fosse. *adde.* Passio S. Felicis Episcopi Tubizacensis: *Iussit eum legatus in ima carceris mitti.*

CARCERARIUM. *In fine adde.* Tabular. Episcopat. Ambian. an. 1318. *Pro geolagio seu carceragio, &c.*

CARDINALIS. *P.* 836. *l.* 20. *post*, remaneret. *adde.* Carmen de Curia Romana v. 580. ubi de Cardinalibus:

Dic age quid faciunt quibus est à Cardine nomen
Post Papam quibus est immediatus honor?
Expediunt causas, magnique negotia mundi
Extingunt lites, fœdera rupta ligant.
Isti participes onerum, Papæque laborum,
Sustentant humeris grandia facta suis.

Et infrà:

Nec ratione vacat, quod habet à Cardine nomen,
Deservire solent nomina rebus in his.
Porta suos postes sine Cardine claudere nescit,
Nec bene præter eos Pastor ovile regit.
Cardo tenet portam, nec quid valet illa remoto
Cardine, sic Papa nil valet absque viris.

Ibid. p. 838. *l.* 5. *post*, locis. *adde.* In Diurno Romano cap. 3. tit. 11.

CARENA. *P.* 839. *l.* 25. *post*, indulgetur. *adde.* Inscriptio an. 1225. in Ecclesia SS. Vincentij & Anastasij ad tres fontes, Romæ, ex Panvinio de 7. Eccles. p. 111. *Septem annis & septem carinea remissionis confessi criminis solutionisque detur ei.*

CARISTIA. *L.* 3. *post*, caristia, *scribe.* Bernardus Silvester de gubernatione rei familiaris: *Si abundas blado, non dilige caristiam, quia diligens caristiam cupit esse pauperum homicida.*

CARITAS. *P.* 842. *l.* 18. *post*, accommodentur. *adde.* Caroli Crassi Imp. Commemoratio apud Augienses: *Tunc inter nos disposuimus, ut singulis annis uno die à prænominata curte in communes cunctis fratribus cum omni abundantia plenum servitium pro anima Imperatoris perficeretur, & eodem die pro illius amore in refectorio plena caritate hilares atque gaudentes efficerentur.*

Ibid. l. 25. *post*, dentur. *adde.* Paulus in Vita S. Hilari Abbat. Galeat. n. 8. *Erexit eum & duxit ad speluncam suam, & oratione facta, fecerunt caritatem.*

Ibid. l. 41. *post*, pag. 649. *adde.* *Caritativa refectio*, in Tabulario Prioratus S. Petri de Paredo fol. 7.

Ibid

Ibid. p. 844. *l.*15. *post*, Andreæ. *adde*. Tabular. Absiense fol.177. *Pro quo idem Abbas dedit ei 40 solidos de caritate &c.* Adde fol.189. 190.

CARMALUS. Annales Ratisponenses Mabillonij, an. 818. *Pernhardus Rex Carmalum levavit.* Mox : an.819. *Linduvit Carmalum levavit.*

CARNACARIA, in Charta Adefonsi Regis Hispaniæ. Locum vide in *Tanaria*.

CARNALIS. *l.*16. *post*, baptisma. *adde*. Aimoinus lib.2.Miraculor. SS.Georgij & Aurelij : *Duas nobiles puellas carne sorores.*

*Ibid. l.*35. *post*, est. *adde*. Edelvvlfus in Abbatib. Lindifurn.

——*Carnali à nomine dictus*
Godfridus ille fuit.

CARNARIUM. *P.*847. *l.*1. *post*, conduntur. *adde*. κρεοφυλάκιον, in veteri inscript. apud Selden. in Marmorib. Arundelian. p.48. 1. edit.

CARNATICUM. *L.*12. *post*, vescendum. *adde*. Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis n.56. *Et debentur decem de Carnatico arietes.*

CARNERIUS. *In fine adde*. Fori Alcaçonenses eræ 1267. *Et qui cavalo alieno cavalgaret, pro uno die pectet unum carnerium.*

CARNULENTUS. *L.* 3. *post* etiam. *adde*. Solinus, ut &

CARO. *L.*7. *post*, Sanctorum. *adde*. Vide Lactantium lib. de Mortibus persecutor. n.9.

CAROLINA herba, *adde*. Crocodylion dicta, de qua Ruellius, lib.3. cap.9.& 10.

CARPENTUM. *P.*851. *post l.* 4. *adde*.

Carpentator, apud Petrum Canonicum in Actis S.Dympnæ Mart. n.7.

CARPIA. *L.*7. *post*, pag.369. *adde*. Et de modo usurar. p. 881.

CARRA. *P.*852. *post l.* 5. *subde*.

Carrale. Præceptum Theoderici Regis Franc. apud Mabillon. de re Diplomat. p.471. *Ipso telonea de omnia carra ipsius Monasterij Domni Dionysij, tam Carrale, quàm navigale, &c.*

CARRADA. *P.* 852. *l.*24. *post*, cap.13. *adde*. Vita Balduini Lutzemb. Archiepisc. Trevir. lib. 2. cap. 11.

CARROCIUM. *P.*857. *l.*26. *post*, pag.75. *adde*. Boncompagnus in Arte dictaminis MS. lib.2. *Viri Mediolanenses patres vestri in Imperium deliquerunt, unde civitas fuit tirpertita in burgos, & lignorum strues, quam carrociam appellatis, prostrata subivit pudorem.*

Ibid. l. 35. *post*, cap. 77. *adde*. Et Ricordanus Malaspinus cap.164. ubi pluribus describitur.

*Ibid. p.*853. *l.*3. *post*, vexillo. *scribe*. Adde Cronicon breve Cremonense edit. tom. 2. Miscellan. Baluz.

CARSAMATIUM. *In fine adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in Καρτζαμάδες.

CARTALAGIUM. Charta an. 1200. in Hist. S.Barbaræ Lugdun. pag.130. *Salvis usagiis dictorum vavassorum intra villam, ut est in fornagiis, lectis cartalagiis, & aliis usibus mercati.* Vide *Quartagium*.

CARTALARIA. Tabularium Brivatense an.1288. f.196. *Erat enim quæstio & controversia — super jurisdictione, justitia, & districtu cartalariæ Brivatensis.* Infrà : *Cum ab antiquo Cartalaria Brivatensis sit & teneatur in 4 locis, &c. Item in diebus sabbatinis, & in diebus nundinarum fiat & teneatur cartalaria in foro Brivatensi, & ubicunque ibi bladum communiter vendatur, jure Cartalariæ fungetur, &c.* Et fol. 197. *Cartalarij, scilicet illi qui exercent officium Cartalariæ nomine Capituli, ad hoc specialiter deputati.* Vide *Quarta*, *Quartagium*.

CARTERENCHA. *In fine adde*. *Una quarterengia pressoragij*, in charta Philippi Aug. an.1181. in Tabul. Abbat. Barbellensis n. 34.

CASALE. *L.*18. *post*, adde. *scribe*. Diurnum Romanum cap.6. tit.11. cap.7. tit.22.

Ibid. adde in fine. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap.115. *Vilains qui habitent és viles & és caseaux, ne puissent estre mis avant por tesmoins contre Comtes, ou contre Baron ou simple Chevalier.*

Casualis, eâdem notione. Tabular. S. Cyrici Nivern. ch.22. *In agro Magniacense, in villa Lursiaco, hoc est casuales cum vineis & artilibus, ubi colligi possunt vini modij* 50. Ch.41. *Et quod vocatur à rusticis vetus Clausum cum Casuale & puteo.* Et ch. 85. *Cum pratis, masnilibus, casualibus, & arabile terra.*

CASARE, *nubere, matrimonio jungi* : vox Hispanica. Coronatio Henrici Regis Lusitaniæ apud Brandaonnm lib.10. cap.13. *Si casaverit cum Principe extraneo, non sit Regina.* Testament. Sancij II. Reg. Portugall. apud eundem to.4. p.221. *si regina Blanca casata fuerit.*

CASATI. *L.*39. *post*, feodatus. *adde*. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. pag. 118. *Quosdam vassallos, casatosque, ut nominant.*

CASSINA. *L.*13. *post*, cussinos. *adde*. Vide Statuta Mediolanensia part.2. cap.236. 237.

CASTICIA. *L.*48. *post*, ædificare. *adde*. Tabubular. Comitatus Pontivi an. 1209. *Quod Hermes debet partiri tali modo, quod hoc quod Comes castichaverit, Comiti debet remanere : Ita quod quantum Dominus Comes castichaverat, tantum Dom. Thomas de S. Valerico habebit nemoris contra.*

*Ibid. L.*56. *post*, facienda. *adde*. Alia an.1377. in tabul. Episcopatus Ambian. fol.17. *Apertura exclusæ—debet casticiari solummodo palo & virga.* Alia an. 1231. ibid. *Apertura fossati debet esse* 10 *pedum. Castitiari vero potest metare, palis, & cleia singulari.*

CASTRATIO. *Adde in fine*. Vide Petr. Fabrum lib.3. Semestr. cap.19.

CASTRITIUS. *In fine adde*. Et Glossar. med. Græcit. in Καςρίσιος.

CASTRUM. *P.*874. *l.*29. *post*, Bigoti. *adde*. In ejusdem liturgia & S.Basilij.

Ibid. l. 36. *post*, Imperatorios. *adde*. De quorum invita castitate, sic S.Basilius. Epist. 87. ἄτοι σωφρονῦσι μὲν ἅμα τῷ σιδήρῳ, μαίνονται ἢ ἁμαρτάνει δι' οἰκείαν αἰσχρότητα.

Ibidem in fine adde.

Casticellum, in Testamento Bertichranni Episc. Cenoman. sub fin. *omnes Casellas, Casticella, vineola, Campellos, &c.*

CASTULITAS. Inscriptio Epistolæ 5. S.Columbani ad S. Gregorium Pap. sic concipitur : *Domino Sancto—egregio speculatori, theoria ut pote divina Castulitatis potito, &c.* Ita MS. Cod. præferre monet editor.

CASUALIS. Vide in *Casalis*.

CASULA. *P.*876. *l.* 56. *post*, Ruperti. *adde*. Petrus Comestor in Hist. Scholast. Exod. cap.63. de vestibus Pontificum veteris Legis scribens : *Modicè stringebatur, & usque ad tibias dependebat ad decorem dum Sacerdos nihil operabatur. Cum autem sacrificabat, ne impediret, pendentes summitates super levum humerum reflectebat ; unde & forte Diaconus quandoque casulam plicatam eidem humero superponit.*

CATACLITUS. *P.* 880. *lin.* 4. *post*, perfusæ. *adde*.

adde. quomodo περίχυλον usurpat Codinus de off. Palat. cap.3. num.13. σκαράνικον χρυσοχοϊκὸν, λιθάρια ἢ καὶ μαργαριτάρια ἔχον οὕτω λεγόμενα Παειχόλα.

CATACUMBA. *L.2. post*, publica, *adde.* Quarum descriptionem dedit Onuphrius Panuinius lib. de præcipuis Urbis Basilicis, pag.mihi 122.

Ibid. l.26. post, catacumbæ, *adde.* Acta S. Isidori Agricolæ n.28. *ipsum trahentes duxerunt ad B.Isidori catacumbam*, &c.

CATAPANUS. *L. 16. post*, Barensem. *adde.* In Chron. MS. Andr. Danduli an.1003.

Ibid. post lin.39. subde.

Acatapanus, in charta Alfonsi Regis Aragon. & Sicil. an.1456.apud Bonfil. Constantium in Messana lib 8. p.64.

Ibid. p.883. l. 24. post, Imperium. *adde.* de quo idem Porphyrog. in eod. Basilio num.71.Edit.Combefisij.

Ibid. post l. 69. subde.

Paschalius anno 943. apud Anonym. Combefisianum in Lacapeno num.46.

Ibid. l. ult. adde. Vide Anonym. Combefisian. in Constant. Porphyrog. n.30.

CATECHUMENUS. *L.11. post*, eis. *adde.* Leidradus Episcop. Lugdun. de baptismo cap. 1. *Qui baptizandus est, prius instruatur fide, hoc est enim Catechuminum esse, id est instructum: Catechizare, est instruere*, &c. Vide *Competentes.*

CATHEDRA. *L. 10. post*, defensionem. *adde.* *Linteatas sedes* Episcoporum vocat Pacianus Epist. 2. ad Pacianum, quas Augustinus *velatas.* Ejusmodi porro celsiores Episcoporum quorumdam sedes ac cathedras sic exagitat Gregorius Nazianzenus Carm. 11.

——— Θώκοισι ἐνεδρίοντες ἀρίστοις,
Ὑψηλοί, θεατροῖσι γεγηθότες εὐπρεπέεσσι,
Σκίμποσιν κάλοισιν ἐφεσταότες ξυλίνοισιν.

De iis etiam agit Eusebius lib.7. Hist. Eccl.cap.30.

CATHOLICUS. *L.12. post*, Rationalis. *adde.* Vide Gloss.med. Græcit.

CATOMUS. *Post l. 59. adde.* Vita S. Nicolai Studitæ p.911.ἄνδρες ἢ τούτου κατ' ἄμφω τὼ χεῖρε ἀπαιωρήσαντες, ἀνηλεῶς τοῖς βουνεύροις κατῄκιζον ἕτεροι.

Ibid. l. 54. post, Victor. *adde.* Et Casaubon. ad Spartianum: præterea Gloss. med. Græcit. in Καλάραχα.

CAUCULATORES. *L.32. post*, Lydius. *adde.* De qua vide Eustath. Swartzium lib. 1. Analect. cap.8.

CAUCUS, καῦκος, Græcis recentioribus, *amicus*, vel certè *famulus*: unde Καυκίτζα, *ancilla*, ut docemus in Gloss. med. Græcit. &c.

Cauculus, famulus, in Hist. de exilio S. Martini Pap. *nocte—tulerunt me de Palatio, retrusis omnibus qui mecum erant, —& non nisi cum sex puerulis, & uno cauculo, eduxerunt nos ex urbe.*

CAUCUS, pro vase. *L.25.post*, Alexiadem. *adde.* Sed & pro cratere Lychnuchorum usurpat Ethelwulfus de Abbatib. Lindefarn. n. 20.

Nam plures multi cupiebant pendere caucos,
Lampada quæ tribuant quadrata lumina templo.

CAUDATUS. *P.903. post l.11. adde.* *Le Roman d'Alixandres MS.*

Li couart s'espoentent, & guerpissent estal.

CAUSA. *L.3. post*, πεπονθώς. *adde.* *Sontica causa*, apud Festum & Tibullum lib. 1. morbus sonticus.

Ibid. p.907. post l 32. subde.

Recausare, *idem quod causare.* Tabular. S.Cyrici Nivern. ch. 28. *qualibet persona qui contra hanc donationem ullo unquam tempore venire aut recausare conaverit*, &c.

Ibid. l. ult. post, &c. *adde.* Charta Alfonsi III. Regis Portugalliæ an. 1289. to.4. Monarch. Lusitan. pag.279. v. *Et si illud non pectaverit, remaneat in causamento de Meyrino.*

CAUTIO. *In fine subde.*

Cautio. Tabular. S. Eparchij Inculism. fol.45. v. *Cupiditate ductus elevavit in ipsa terra cautionem, quam vulgò appellant taglleam, quam rursus omnino dimitto*, &c.

CAUTUM. *L. 7. post*, deducta. *adde.* Charta Sancij Regis Portugalliæ eræ 1238. *Promisi me erecturum munitionis lapides, quos Cautum vocant, in Circuitu loci sanctissimæ Virginis.*

Ibid. p. 909. l.33.post, Agathæ, &c. *adde.* Vide Brandaon.. in Monarch. Lusitan. to.3.p.71. 195.212. to.4. p.50. 101. 187. v. to. 5. p.308. Colvanerez. in Segovia cap.18. §. 5. &c.

CAXA, *Capsa.* Vide Annales Alexandriæ Hieron. Ghilini pag. 23.

CAYRONUS. Vide in *Amanegia.*

CEDELLUS. *In fine adde.* Vide *Seillatum.*

CEDRIA. *L.2. post*, Passionibus. *adde.* Erotianus in Lexico Hippocrat. κεδρίνῳ ἐλαίῳ, τῇ κεδρίᾳ.

Ibid. l.ult. post, &c. *adde.* Salmasium de Manna pag.23.

CELIA. *L.66. post*, vide. *adde.* Hadr.Junium lib. 2. Animadvers. cap.12. &c.

Paulò antè pro Constitutum, *lege* Computum.

CENNA. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 17. *Ipsum etiam ciborium auro & argento mirificè, sicut hodie apparet, fabricare studuit, in quo & cennas argenteas & deauratas desuper configere præcepit.* Videtur *Cereos.* Vide Constantinopolim Christ.lib.3. ubi de Ciborio.

CENODOXUS. *L. 1. post*, Papiæ *adde.* κενῆς δόξης θεασώτης, Philoni lib.de Somn. ὁ ἐν πάσαις κεναῖς φερόμενος δόξαις, eidem lib. 3. de mutat. nomin. Isidorus Pelusiota lib.3. Epist.381. κενόδοξον appellat, ὃ ἐφ' οἷς μὴ πράττει δοξάζεσθαι βουλόμενον. Vide præterea Nilum Monach. lib. de Perister. sect. 3. cap.1. & lib. de vitiis cap.15. & 16.

CENSERE, *decernere*, *statuere* non semel in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.4. 20.&c.

CENSUS. *L.7. post*, agrum. *adde.* Charta Caroli M. in Actis Episcop. Cenoman. p.167. *Qui negligit censum, perdat agrum, & per hanc auctoritatem sive eorum negligentia vel contemptu ipsa perdant beneficia.*

Ibid. post. lin. 9. adde.

Census capitalis. Tabular. Maurigniacense an.1251. ch.65. *Quæ terra quondam fuit — ut dicitur onerata in 15 denariis Paris.& dicitur capitalis census.* Charta Blanchæ Comitissæ Trecensis an.1224. ex Tabul. Campan. Thuan. *super eo quod possessiones quas tenebant—nomine census capitalis tradebant ad censum adcrescentem*, &c. Vide *Capitale.*

Ibid. p. 921. l.17. post, poteramus. *adde.* Charta libertatum villæ S.Germani in Foresio an.1249. *Antiquus census nobis debitus nummorum & gallinarum tantum debet duplicari.* Vide Stephanum Tornac. Epist. 238. novæ edit.

Ibid. pag. 922. l. 5. post, pecunia. *adde.* numerata.

Ibid. l.11. post, pag.162. *adde.* & infra in *Pecunia sicca.*

Ibid. post l. 57. adde.

Censio. Tabular. S. Albini Andegav. *Dedit censionem quandam Abbati S. Albini & monachis, quia census*

census & venditiones ex eorum beneficio,&c. Occurrit hæc vox ibi pluries.

*Ibid.p.*923. *l.*27. *post*, exigere. *adde.* Occurrit hæc vox non semel in Actis Episcopor. Cenoman. p. 93. 104. 153. 155.to.3. Analector. Mabillonij.

CENTENARIUS. *P.* 927. *l.* 4. *adde.* & Loccenium lib.2. Antiq. Sueco-gotthicar. cap.3.

CENTENARIUM. *L.* 2. *dele* Aquæductus. *Et quinque postremas lineas.*

CEPPAGIUM. *L.* 6. *post*, Vvatsius. *adde.* Tabular. Abbat. Dalonensis in Lemovicibus fol. 14. *Quidquid habebamus in forestagio & Cepatgio de Born.*

CERECENSUALES, qui ceræ certum pondus quotannis Ecclesiis pensitare ex censu tenentur: qui aliis *Cerarij* dicuntur, ut in hac voce docemus. Charta Engilberti Archiep. Coloniensis an. 1225. apud Ægid. Gelenium pag.115. *Se jure Cerecensuali Ecclesiæ Campensi contradidit.*

CEREMONIARI. *L.*3. *post*, offerre. *adde.* Occurrit etiam in Vita S.Pontij cap.18.

CEREOLUS, *Cereus.* Pirminius in Excerptis de sacris Scripturis: *Incensum, Cereolos, & oleum in Luminaribus Ecclesiæ, juxta quod prævaletis, ibidem date.* Vide Gloss. med. Græcit. in Κηρολάελον.

CEROSTATA. *P.*934. *l.*18. *post*, missam. *adde.* Totidem habuisse Ecclesiam Romanā testatur Diurnus Roman. c.7. tit.8. quot scilicet erant regiones.

CEREUS. *P.*935. *post lin. antepen. adde.* Missale Gotthicum.p.325. Gallicanum p.467.

*Ibid. p.*936. *l.*2. *post*, Ennod. *adde.* Henric. Valesium lib.4. de Vita Constant. cap.22.

*Ibid.l.*4. *post*, pag.40. *adde.* Tabularium Celsiniacense, de Girardo Constante: *medietatem de una quaque carta, unam medallam Claromontensem debent de Cera Paschali.* Occurrit rursum alio loco.

CERNEDA, *Militia urbana.* Ex Ital. *Cerna, Cernere, Cernite.* Statuta Mediolan.part.2.c.219.*Cernedæ fiant in ea parte in qua quis habitabit, tempore ipsius Cernedæ tantum.* Adde cap.392.

CERVELLERIUM. *P.*939. *l.*16. *post*, Edito. *adde.* quem legi: Certè laudatur editus Venetiæ an. 1503. à Simlero.

*Ibid. l.*17. *post*, Editus. *adde.* Parisiis an. 1500. primum, deinde *pag.*940. *l.*6. *lege.* ἐμπρησμὸς.

CERVULA. *P.*940.*l.*39. *post*, pœniteat. *adde.* Ita apud Cumeanum in lib. de mensura pœnitentiarum cap. 7.

*Ibid.l.*49. *post*, pœniteat. *adde.* Eadem verba perperam scripta habentur ex Reginone apud Morinum post libros de pœnitentia p.41.

*Ibid. l.*60. *post*, velle. *adde.* Pirminius in Excerptis de sacris Scripturis: *Cervulos & vehiculas* (leg. *vetulas*, aut *veticulas*) *in quadragesima vel aliud tempus nolite ambulare. Viri vestes femineas, feminæ vestes viriles in ipsis Kalendis vel in alia lusa quamplurima nolite vestire.*

CESSUS, *Cessatio à divinis.* Acta Capitularia Ecclesiæ Lugdun. an.1347. fol.133. Cod. Reg. *Requirantur ut dictam injuriam emendent, quod nisi fecerint, contra ipsos cessus apponatur, organa suspendantur, & alia fiant quæ circa talia de jure fuerint facienda.* Infrà: *Lectæ fuerunt — requestæ quæ fieri debent propter Cessus appositionem contra illos qui violaverunt claustrum.*

CHAMBO. Vide. *Cambo.*

CHAPPALE. Tabularium Nantoliense in Pictonibus an.1335. *Quandam pleiduram una cum Chappali domus, quod Chappale erit partionarium inter me & dictam Emptricem, in quo Chappali seu muro*, &c.

CHARACTER. *In fine subde.*

Characterio, pro *Character*, signum. Testamentum Bertuchranni Episcopi Cenoman. *Reliquos vero caballos tam Uvarannonis, quam spadas seu poledras qui inventi fuerint, & characterio sanctæ Ecclesiæ habuerunt, totus Pontifex vel Ecclesia recipiant. Illi vero qui meum characterio habuerunt*, &c.

CHARAXARE. *P.*945. *l.*41. *post*, viderat. *adde.* Ita S.Basilius Homil. in 40 Martyr. dixit τοὺς ζωγράφους πολέμων ἀνδραγαθήματα τοῖς πίναξιν ἐγχαράττειν.

CHAROENA. *In fine adde.* Loccenius verò lib. 3. antiq. Sueco-Gotthicar. cap.6. *Charoënam*, quasi *abacti pecoris raptum* interpretatur, ut *gartiuf*, Suecicè, *abigens*, ex *ran*, *raptus.*

CHARTA. *P.*947. *l.*4. *post*, cap. 7. *adde.* Diurnum Roman.cap.6. tit.11.12. cap.7. tit.21.

*Ibid. l.*22. *post*, jussero. *adde.* Tabular. Celciniacense an.958. *Et hæc donationis in chartulatio deinceps usque in perpetuum firma & stabilis permaneat.*

*Ibid. p.*948. *l.*5. *pro*, suis. *lege*, patriis.

*Ibid. p.*955. *l.*22. *post*, subscribunt. *adde.* Glossæ Basil. ῥογάτοι, οἱ παρακληθέντες μάρτυρες.

Ibid. l. 24. *post*, &c. *adde.* Tabul. S. Cyrici Nivern. ch. 43. *Ioannes primus tabellio rogatus scripsit.* Et ch. 44. *Sign. Trudgaudi Eleemosynarij qui hanc donationem fieri vel affirmari rogavit.* Tabular. Celsiniacense: *Signum Genesij qui hanc Chartam rogare fecit, & ipse firmavit, & alios firmare rogavit.* Statuta Mediolan.1. part.356. & quod ipsi Protonotarij non possunt rogare, vel facere aliqua instrumenta, &c. Adde cap.400. consuetudines Montispessuli: *Omne testamentum, & omnis qualibet ultima voluntas inter liberos vel parentes vel inter extraneos, in scriptis vel sine scriptis, fiat coram tribus testibus rogatis, vel non rogatis idoneis, solemnitate adhibita, &c.* Vide chartas descriptas à Mabillonio de Re diplomatica pag.378. 468. 473. ubi testes *rogati* subscribunt.

*Ibid. l.*59. *post*, munivit. *adde.* Vide Salmasium de modo. usurar. pag.401.

CHASSIPOLLUS. Vide in *Cacepollus.*

CHAVANIADA idem quod *chevaucheia*, seu hostis. Charta A. Comitis Inculismensis an.1191. ex Tabul. S.Eparchij fol.12. *Dedi—Ecclesiæ S. Eparchij illam consuetudinem quæ dicitur Ost sive Chavaniada, quam habebant in hominibus S. Eparchij de valle, ubicumque sint in parochia S. Aredij, ut amodo prædicti homines & hæredes eorum liberi sint in perpetuum & absoluti ab illa consuetudine quæ dicitur Ost sive Chavaniada.* Occurrit rursum in alia ejusdem Comitis an.1191.

CHALANDIUM. *Post l.* 61. *subde.*

Zalandria. Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 842. *Duces itaque duas naves bello aptas ad sua tuenda loca miserunt, quæ more Græcorum Zelandriæ dictæ sunt, nunquam antea apud Venetos usitatæ.*

*Ibid. p.*960. *post l.* 8. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Il est si home ont vu chalan loé.

CHELINDRUS. *L.* 1. *post*, Chelydrus. *scribe.* Est autem *Chelydrus*, coluber, ὄφις χέρσυδρος, ut est in Gloss. Gr.Lat.MS.

*Ibid. l.*15. *post*, adde, *scribe.* Christianum de Scala in Vita S.Ludmillæ p.44.H.Rabanum.

CHEOLARE. *Lin. pen. adde post, la gambe.* Videtur Ludoisti vox indita, quod calcei *solea* follis propelleretur, charta Caroli Regis Franc. an. 1387. Ex Archivo Regio: *Les gens du pays de Vulguessin le Normand & la forest de Lyons ont accoustumé de eux esbattre & assembler chascun an pour souller & joüer à la solle l'un contre l'autre devant la porte de l'Abbaye de nostre Dame de Mortever le jour de Caresme prenant*, &c. *Ieu de la soule* appellatur in Statuto alio an. 1493. in Regesto Cæruleo Castelleti Paris. f. 37. Vide in v. *Ludus*.

CHILOSUS. S. Columbanus Epist. 5. *Piè namque me scito, licet saltuatim & hyperbolicè, Chilosum os operire.* An à χεῖλος, labrum?

CHIROGRAPHUM. *P. 965. l. 12. post*, munimen. *adde.* Boncompagnus lib. 2. de Arte dictaminis MS. Extremo: *Quidam tempore depositionis faciunt fieri publica instrumenta. Item quidam faciunt alphabeta, quæ per medium dividuntur, & remanet una medietas alphabeti apud depositarium, & aliam depositor secum deportat. Item deposita sigillorum impressionibus consignantur, & ita sigillata & superscripta redduntur. Item quandoque aliquis digitus, vel pes aliquis pedi supponitur, vel ostenditur anulus, vel cultellus, aut aliquid aliud prout fuit communiter ordinatum.*

CHIROTHECA. *P. 967. l. 41. post*, gantis. *adde.* Charta an. 1205. in Tabul. N. D. de Josaphat: *Et quidquid in terris est dederunt cũ venditionibus & gantis.*

CHORA. *L. 3. post*, Curiales. *adde.* nisi à *Küren*, vel *Kohren*, Germanica voce, quæ *Eligere* significat, dicta fuerit *Chora*, quasi *Electorum* conventus, seu qui ad regendam Civitatem electi sunt. Vide Gevvoldum de Septemviratu cap. 10.

CHORARII. Tabular. Brivatense an. 1277. fol. 176. *Item modus creandi seu faciendi Clericos & Chorarios erit talis: quod bis in anno, scilicet in qualibet Ecclesia in festis Pentecostes & B. Germani & S. Clementis mittentur de Capitulo unus vel duo Canonici, quorum voluntate & assensu Sacrista & Clerici S. Germani, vel Prior S. Clementis, seu eorum locum tenentes & Clerici Clericos in Ecclesiis prædictis mittent & Chorarios facient: aliter vero nullum mittere vel Chorarium facere poterunt vel debebunt.* Infrà: *In Ecclesia S. Germani sint 24 tantum* (Clerici) *scilicet 12 Chorarij, & 12 Subchorarij*, &c. Vide Corearius.

CHOREPISCOPUS. *L. 29. post*, 73. *adde.* Acta Episcoporum Cenomanensium p. 193. *Tradidit ex rebus suæ sedis Ecclesiæ S. Mariæ & S. Gervasij villulas duas, quas & Petro adjutore & Chorepiscopo suo sua vice consignare ad eandem Ecclesiam præcepit.* Ibid. pag. 240. *Præfatum Episcopatum Cenomannicum ei auferre noluit, sed Chorepiscopum ei* (qui cæcatus fuerat) *Seufredum ordinare præcepit, qui populum in eadem Ecclesia prædicaret & Christo lucraret.* Adde pag. 241. 242. ubi idem Chorepiscopus à tribus Episcopis *Sacratus* dicitur, *ut ministerium Episcopale facere & exercere canonice atque perficere posset.*

Ibid. p. 971. l. 58. post, Rabanus. *Adde. Godefridus de Mulfort Chorepiscopus* Coloniensis in Charta an. 1259. apud Maximilian. Henric. in Apol. part. 2. p. 39.

Ibid. P. 972. l. 25. post, cap. 11. *adde.* & de sacris Ordinat. part. 3. exercit. 4.

CHORUS. *L. 9. post*, instituerunt. *adde.* Acta Episcoporum Cenomanensium p. 299. *Summo cœpit studio — superiores ejusdem Basilicæ partes diligenti solicitudine laborare, oratorium scilicet, quod chorum vocitant, sedemque Pontificalem*, &c.

CHRISMA. *P. 974. l. 50. post*, inveniatur, &c. *adde.* Adde Cumeanum de Mensura Pœnitentiarum cap. 13. & Vitam S. Comgalli Abbatis n. 22.

Ibid. p. 976. post l. 6. subde. Chrismarium, theca reliquiarum. Vita S. Aridij Episcopi Lemovic. *Chrismarium quod vir beatissimus gestare consueverat, & reliquias habere sanctorum à se concitus excutiens, projecit in terram.* Suprà: *Progressus exin accedit ad locum, ubi venerabilis Martyr jam longævis temporibus decollatus fuerat, & cum plenissima devotione de eodem loco parvissima saxorum, quod vulgò sabulum dicitur, in Chrismarium quod collo suo gestabat, læto animo pro sacratis sancti Martyris reliquiis condidit.*

CHRISTIANI. *L. 33. post*, aliis. *adde.* Similia habet Brocardus lib. 2. Horum etiam meminit Bernardus *de Breydenbach* in Itinerario Terræ Sanctæ, ubi de Japha: *Ad ostium autem speluncæ prædictæ Christiani de Cinctura, id est de Fide S. Pauli, de Rama & Hierusalem convenientes, &c.* Vide Belonum lib. 2. Observ. cap. 85.

Ibid. p. 977. l. 56. post, Epist. 7. *adde.* Vide Diurnum Roman. p. 45.

CIBARIA, Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 49. *Unus mansus debet 12 den. 1. arietem, 4 sextar. de cibaria, 1 manducalem, una borderia quam tenebat Ranulfus debet 8 den. 3 sextar. de cibaria, &c.* Eâdem notione accipi debet vox Cibarius pag. 981. ubi *Cibarius* aliud est ab avena, quam *Civatam* appellatam alibi ostendimus.

CIBORIUM. *P. 981. l. 65. post*, tegerentur. *adde.* Glossator Hist. Scholasticæ l. 3. Reg. c. 3. *Currum dicit cybureum, i. Coopertorium, cibureum 4 columnis erectum, sub quo arca & cherubin essent, ut fit in multis locis supra corpora Sanctorum.*

CICENDELA. *P. 983. post l. 35. adde.*

Cincendula, apud Petrum Comestorem in Hist. Scholast. exod. c. 62.

CIFRÆ. *L. 16. post*, Ferrarius. *adde.* Athanasius Kirkerus in Arithmologia, Daniel Papebrochius in Serie Patriach. Hierosol. pag. 55. tom. 3. Maij, Daniel Huëtius in Demonstrat. Evangel. pag. 647.

CILICIUM. *P. 985. l. 14. post*, Epist. 24. *subde.* Lindenbrogium ad lib. 24. Ammiani.

Ibid. l. 17. post, quibus. *adde.* telorum & lapidum è machinis emissorum vim retunderent. *dele*, machinas &c. *usque ad* προκαλύμματα.

CINTUS. *L. 18. post*, Civicos *scribe.* H. Rabanus Maurus Poëm. 4.

Iudex præcinctus migrans tibi ritè ministret.

CINNABAR. *P. 990. l. 2. post*, Medic. *adde.* & Leonard. Fuchsium lib. 1. Paradox. medic. cap. 30.

CIRCA, *Pag. 992. l. 60. post*, debet. *adde.* Antiquæ Consuetudines Monasteriorum S. Benedicti n. 8. *Circatores etiam duos, qui omnibus horis dum fratres vigilabant, circuibant monasterium ne quis frater deesset proprio loco: si autem defuisset, statim in tabulis notabatur, &c.* Ibid. num. 11. *Prædicti circatores hoc observabant, si aliquem ridentem, vel aliquid susurrantem conspexerant, statim tabulis notabatur, & benignissime corripiebatur tempore opportuno.*

Ibid. p. 993. l. 54. post, Anglic. *adde.* Statuta Ord. Præmonstrat. dist. 2. cap. 4.

CIRCADA. *L. 4. post*, visitent. *adde.* Nam *circuire parochias suas* dicuntur Episcopi, apud Gregor. M. lib. 3. Dialog. cap. 38. unde quod Circadam alij.

Ibid. l. 9. post, Gemblacensibus. *adde.* Acta Episcoporum Cenoman. in Sigenfrido cap. 29.

Ibid.

Ibid. l. 23. *post*, 507. *adde.* & Tabular. Abbat. Hederæ fol.75.

Ibid. l. 24. *post*, Circata. *adde.* Charta Gosleni Episcopi Carnot. an. 1151. in Tabul. N. D. de Josaphat: *Circatam & synodalia jura.*

CIRCIUS. *In fine adde.* Ita apud Varronem in Orig. *Ventus cercius, cum loquare, buccam inflat, &c.*

CIRCULUS. *P.* 597. *l.* 3. *post*, nominantur. *adde.* De quo Ducum Bohemiæ Circulo, Vvladislao Duci à Friderico Imp. indulto, multa commentatur Bohuslaus Balbinus in Epitome Rerum Bohemicarum lib. 3. cap. 10. 14. Vita S. Convvoionis Abbat. Rotonensis num. 11. *Salomon Rex* (Britanniæ Armoricæ) *appellatur, non quod revera esset, sed quia circulo aureo & purpura, concessione Caroli Augusti, utebatur: idcirco hoc nomine censebatur.* Vide Familias nostras Byzantinas pag. 139. & Dissert. 28. ad Joinvillam.

Ibid. l. 58. *post*, num. 3. *adde.* Vita B. Stephani Abbatis Obasin. lib. 1. cap. 24. Synaxaria in S. Arsenio 13 Decemb.

CIRCUMCELLIONES. *L.* 19. *post*, Imp. *adde.* ψευδομοναχοὶ περιτρέχοντες μάτλω, apud Nilum lib. 3. Epist. 119.

CIRCUMPAGENSIS, *Accola.* Miracula S. Majoli: *Circumpagenses & ex alienis terrarum locis venientes.*

CIVITAS. *P.* 1367. *in add. post l. ult. adde.*

Civitas publica, quæ ad fiscum Regium pertinet. Charta Ludovici Pij. in Vita Aldrici Episc. Ceno-man. p. 45. sic clauditur: *Actum Pictavis civitate publica.* Alia ibid. p. 70. *Actum ergo Cenomanis urbe publica.* Aliæ in Actis Episcopor. ejusdem urbis p. 156. 234. *Actum Cenomanis civitate publica.* Vide *Villa publica*, *Vicus publicus.*

CLAMARE. *P.* 1004. *post l.* 38. *subde.*

Reclamium, in Chron. Savigniacensi an. 1259.

CLAMOR. *L.* 26. *post*, debet. *adde.* Consuetudines MSS. S. Juliani de Saltu in Lingonibus *& la clamors au Prevost vanca a 4 deniers de Tournois, & ne paiera l'en riens de fause clamor.*

CLANGORIUM. *In fine adde.* Vide Erotianum in Lexico Hippocrat. in κλαγγώδης.

CLARITAS. *L.* 3. *post*, tuæ. *adde.* Tabular. S. Cyrici Nivern. ch. 77. *Videlicet in missis celebrandis, & in eleemosynis pauperibus erogandis, nec non & in Classicis per Ecclesias sonandis, & in aliis pluribus rebus quæ ad funebres exequias pertinere videntur.*

CLAUDICIUM. Vide *Clausum.*

CLAVELLARE, *Clavo claudere.* Gall. *cloüer.* Libertates MSS. Brivatis veteris an. 1277. *Item voluit & concessit quod non claudantur ostia vel clavellentur hominum dicti Castri, nisi pro homicidio vel contumacia, vel cũ non possent cavere vel affidare de stãdo juri.*

CLAVICULARIUS. *L.* 3. *post*, clefs. *adde.* κλειδοποιός, Nilo Mon. lib. 2. Epist. 217.

CLAVIGER. *In fine adde.*

Clavigerij. Charta fundationis Hospitalis Montisbrusonis in Foresio: *In super præcipimus omnibus Vicariis & Clavigeriis nostris, &c.* Vide *Clavarius.*

CLAUSUM. *In fine subde.*

Claudicium, eâdem notione *in Tabulario Majoris Monasterij.*

CLEIA. *Post l.* 9. *subde.*

Cloia, in Tabul. S. Quintini in insula. Locum vide in *Tesura.*

CLEPTES. *P.* 1118. *post l.* 67. *adde.*

Cleps. H. Rabanus Maurus Poëm. 29. de diabolo:

Et sontem sibi subdidit
Quem cleps ipse non condidit.

CLERICUS. *P.* 119. *l.* 65. *post*, Monachi. *adde.* Fortè quod dum sacra officia in Ecclesia concinunt, Clericorum munus impleant. Sozomenus lib. 8. cap. 18. ait Rufinum Ecclesiam SS. Apostolis Petro & Paulo sacram excitasse: deinde addit: πλησίον δὲ μοναχοὺς συνῴκισεν, οἳ τῆς ἐκκλησίας κλῆρον ἐπλήρουν.

Ibid. p. 1023. *l.* 2. *post*, 295. *adde.* Vita MS. S. Gaugerici Episcopi Camerac. lib. 1. cap. 4. &c.

CLIENTELA. *In fine adde.* Item *Clientelam*, pro concubina, focaria, usurpat S. Columbanus Epist. 5. *Post in Diaconatu adulterium, absconsum tamen, dico cum Clientelis adulterium.* Idem de Pœnitentiarum mensura c. 20. *Si quis autem Clericus aut Diaconus vel alicujus gradus,—post conversionem suam iterum suam cognoverit Clientelam, & filium iterum de ea genuerit, sciat se adulterium perpetrasse, &c.*

CLINICI. *L.* 25. *post*, Vide. *adde.* Euseb. lib. 2. Hist. Eccl. cap. 42.

CLOCA. *L.* 12. *post*, consensit. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. pag. 126. *Plenam & legalem vestituram per Cloccas & ostia senioris ipsius monasterij—solemniter fecerunt.*

Ibid. post l. 29. *subde.*

Cloquemannus, Presbyter cui campanarum Ecclesiæ cura, easque pulsare incumbit: ita etiamnum appellatur in Ecclesia Ambianensi. Tabularium Episcopat. Ambian. an. 1327. *Item super alia captione Thomæ Cloquenandi & sex pulsatorum dictarum campanarum, &c.* Ita dictus quasi *homo campanarum*: Id enim sonat vox *man.* ubi observandum præterea dici præfectum cæteris pulsatoribus. Vide *Campana.*

Ibid. l. 42. *post*, mappa. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis n. 44. *In præfata seniore & matre Ecclesia Civitatis duodecim signa ex metallo optimo fundere, & firmare studuit, quæ in jam dicta Ecclesia decenter in Clocariis collocavit.*

CLOPPUS. *In fine adde.* Joannes *Le Gogue* in Hist. MS. Principum *de Deols* in Biturigibus: *De son espée tellement le frappa ou pié devers le talon, que tout le temps de sa vie en va clocher, & pour ce fust appellé le Cloup de Chauvigni.*

CLUSA. *L.* 9. *post*, cap. 5. *adde.* ut & Adelbadus Trajectensis Episcop. de Gestis S. Henrici Imp. pag. 459.

CLUSOR. *L.* 2. *post*, Lat. *adde.* Andreas Mon. lib. 2. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap. 46. *Additque de suo auri quantitatem & gemmas: & clusorem conducens, insigne 300 argenti marcas valiturum, ad honorem & utilitatem Ecclesiæ fabricatus est.*

CLYPEUS. *In fine adde.*

Clypeus. Tabular. S. Germani Paris. an. 1253. *Et 15 solidos Paris. annui reditus, quos percipiebant, ut dicebant, pro Clypeo in Ecclesia B. Germani de Pratis.*

COBEBUS. Formulæ Andegavenses n. 6. *Quia ante hos dies aliquos homo nomen illi litem in via publica aput illo ei habuit, & cobebus super eum ipsi illi posuit, sic taliter convenit ipsus homo ad mediantis bonis hominibus, ut hunc securitate ipsus homo de ipsus cobebus, seu de ipsa lite, quem aput mihi abuit facere debuerit, quod ita & fecit.* Videtur usurpata vox pro *Cobibus*, ita ut sic legendum sit, & *Cohibentia*, seu *Convenientia*, intelligatur, vel *Conviventia.*

COBRANCIA. *In fine adde.* Alia an. 1300. ex Tabul. Nantoliensi in Pictonib. *Do & concedo pro me & meis—totam meam partem—in omnibus cobranciis seu conquestis omnium bonorum tam mobilium quam immobilium, ubicumque sit, quas cobrancias & conquestus—fecerunt.* Tabular. Absiense, fol. 41.

fol.41. *scilicet in unaquaque sextariata terræ unum denarium de tota terra quam jam habet cobratam, & quam cobraturi sunt.* Tabular. Nantoliense in Pictonib. an.1300. *Cobranciæ & conquestus.* Ex Lat. recuperare, & Gall. *recouvrer.* Vide *Cuperamentum.*

COCHLEAR. *P.*1034. *l.*2. *post*, argenteum. *adde.* Tabul. Monasterij S. Theofredi in Velavis: *Vinearia stagnea, id est ampullæ, vinum & aquam continentia, vasa quoque lignea tornatili opere facta quibus oblatæ servantur, cum cochleari argenteo, quo in patena ponuntur.*

COCTUS, *Exustus*, vel potius lento igni admotus, seu ut Galli dicimus, *brusté à demi feu.* Lactantius lib. de Mortibus Persecutor. num.13. *Statim productus non modo extortus, sed etiam legitimè coctus, cum admirabili patientia postremò exustus est.* Idem num.15. *Omnis sexus & ætatis homines ad exustionem rapti.* Rursum num.21. *Qui cum deligati fuissent, subdebatur primò pedibus lenis flamma, tamdiu donec callum solorum contractum igni ab ossibus revelleretur.* Et mox: *Tunc per multum diem decocta omni cute vis ignis ad intima viscera pervenisset.* Acta Episcoporum Cenomanensium in Hoello cap.34. *Utrasque genas illius ferri candentis adustione coxerunt.* Ennodius Carm.21.

Nil lenta perdit coctio,
Intrat latenter abdita.

Vide locum Hincmari in V. *Aqua fervens.*

CÆLICOLÆ. *L.* 31. *post*, πολιτ. *adde.* Monasteria vero ἐπίγειοι οὐρανοί. In Vita S. Nicolai Studitæ pag. 904.

COEMETERIUM. *L.*17. *post*, celebrabat. *adde.* S. Athanasius Apolog. 1. de fuga sua: τῇ γὰρ ἑβδομάδι μετὰ τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν ὁ λαὸς νηστεύσας ἐξῆλθε περὶ τὸ κοιμητήριον εὔξασθαι. In lib.3. Sacramentor. Eccl. Rom. cap.103. extat *Missa in Cymeteriis.* Infrà: *Omnium fidelium Catholicorum orthodoxorum in hac basilica quiescentium*, &c.

COENATICUM. *P.*1040. *l.*7. *post*, monasterium. *adde.* Tabular. S. Albini Andegav. *Decimam cenagij mei infrà & suprà exclusam meam.* Idem Tabular. an. 1146. *Cum Canonici ab antiquo sextam partem censuum terragij, — nec non vendarum totius terræ, vinagij, cenagij, in lampredis & alosis, & omni genere piscium haberent.* Alibi: *Cœnatio* appellatur. Locum vide in *Ductus.*

COESSE. *In fine adde.* Occurrit præterea in Miracul. S. Marculfi num. 16.

COINQUINARE, per σπέρματος ῥεῦσιν pollui apud Columbanum de Pœnitent. mensura.

COCKA, Petrus de Dusburg in Chron. Prussiæ cap.1. *Fundaverunt Hospitale in tentorio suo facto velo cujusdam navis dictæ Cocka Theutonicè, ubi dictos infirmos colligentes, &c.* Vide infra in *Cogo.*

COLACIUM. *In fine scribe.* Adde Colvenacezium in Hist. Segoviensi cap.16. §. 1. 8. cap.18. §.3.

COLAX. *L. pen. post*, notio. *adde.* Thomas Smithus in Epist. de moribus & institut. Turcar. p. 18. idem Heptapyrgium *Iedi Kola* hodie etiam appellari testatur.

COLHARES *de prata*, cochlear argenteum in charta Lusitan. to.4. Monarchiæ Lusitan. p.304. Galli *cuilier* dicunt.

COLLANA, *Torques*, ex Ital. in Statut. Mediolan. 2. part. cap.450.

COLLECTA. *P.* 1053. *l.* 67. *post*, semel. *adde.* Arnobius lib.2. *Locum ubi colligerent non habebant.* Acta S. Philippi Mart. *Ait Bassus: Legem Imperatoris jubentis nusquam colligere Christianos?* Vide infra *Colligere.*

COLLECTUS. *L.*16. *post*, cap.22. *adde.* Extremis sæculis, is ritus invaluerat, ut qui liberos exponerent ad ostia Ecclesiarum, quò eos sacrum baptismum non suscepisse innuerent, sal intra pueriles fascias deponerent, ut est in Regesto temporalitatum, ex Camera Computor. Paris. fol.134.

COLLIBERTUS. *Pag.*1057. *l.*25. *post*, surrexisti: *adde.* Ubi Zacharias Papa habet σύντροφα, id est *sodalis.*

Ibid. in fine adde. Tabularium S. Cyrici Nivern. ch. 65. *Cum duobus colibertis & progenie illorum quæ de illis in posterum ventura est*, &c. Ibid. ch.81. *quendam colibertum nomine Tegbergum, cum omni prole quæ ex eo processit vel processura est.* Et ch.83. *de Colibertis S. Cyrici qui uno quoque anno debent solvere de capite suo denarios*, &c.

COLLIGERE. *L.*1. *post*, celebrare. *adde.* ἐκκλησιάζειν, συνάγειν.

COLMENA *apum*, in Charta an.1271. tom. 5. Monarchiæ Lusitan. pag. 306. *Vas apum*, ex Hisp. *Colmena.*

COLONUS. *P.*1065. *l.*7. *sic lege:* Suos aut pervasionibus &c. *Lin. seq. lege* majorum, *pro* viarum.

*Ibid. l.*27. *post*, addicti. *adde.* Unde in Gloss. Basilic. colonus definitur δουλοπάροικος, & μισθωτός. Vide Gloss. med. Græcit.

*Ibid. p.*1068. *post l.*17. *scribe.*

Colongia, idem quod *colonia.* Charta Henrici Theobaldi Comitis Campaniæ filij an. 1149. pro Abbatia Jurensi: *Grangiam S. Eusebij cum hominibus suis, & colongiis, & aliis possessionibus, &c.* Infrà: *cum hominibus suis, & terris, & aquis, & nemoribus & undecim collongiis ad eandem* (villam) *spectantibus.*

*Ibid. l.*22. *post*, &c. *adde.* Gregorius Turon. in Vita S. Aridij: *Dum Noniaco colonica sua in honore B. Iuliani Martyris oratorium conderet, &c.*

*Ibid. l.*47. *post*, &c. *adde.* Vita S. Aldrici Episc. Cenoman. num.6. 30. &c.

Ibid. post lin. ult. subde.

Coloneta, simili notione in charta Eygili Abbat. Flaviniac. apud Mabillon. to. 6. Vitæ SS. Ord. S. Bened. pag. 241. semel ac iterum. Sed fortè leg. *coloneca.*

COLOBIUM. *P.* 1064. *l.* 25. *post*, προσαγορεύουσι, *adde.* Tabular. Prioratus S. Vincentij Laudun. an. 1281. *Quilibet Monachus habeat singulis annis 2 frocos, seu 2 colobia cum cucula.*

COLUMBA. *L.*11. *post*, distrahit. *adde.* Breve de vasis Ecclesiasticis in Tabulario S. Theofredi in Velavis: *Columba desuper altare aurea, ubi Dominicum reponitur Corpus in linteo mundo servandum.*

Ibid. in fine adde. & Diurnum Romanum cap. 4. tit.2.

COMES. *P.* 1074. *post*, *l.*25. *adde.* Ita Paulus Ægineta in Præfat. τοὺς συντόμους καὶ συνεκδήμους ejusmodi libros vocat.

*Ibid. p.*1078. *l.*11. *post*, nostræ. *adde.* Apud Bohemos Episcopi Olomucenses, *Comites Capellæ regiæ* inscribuntur: de qua dignitate dissertationem instituit Bohuslaus Balbinus lib. 5. Epitom. Rer. Bohemicar. p.346.

*Ibid. p.*1079. *post l.* 14. *subde.*

Comes Cortis. Vide Gloss. med. Græcit. in Κόρτη.

*Ibid l.*48. *post*, 4. *adde*, & apud Ægid. Gelenium in Sacrario Coloniensi p.408.

Ibid. pag. 1080. *l.* 38. *post*, 277. *adde.* Et in Vita Balduini Lutzemburg. Episcop. Trevir. lib. 3. cap. 5.

Ibid.

Ibid. l.44. post, 52. *adde.* Gloss. Gr. Lat. δασὺς; *Hirsutus*, *pilosus*.

*Ibid. p.*1083. *l.* 5. *post*, Θράκης. *adde.* Habetur in Diurno Romano cap. 1. num. 4. formula Epistolæ seu superscriptionis *ad Comitem Imperialis obsequij & Exarchum*: ubi non intelligitur quivis Palatij Comes, ut censuit Editor.

*Ibid. l.*16. *scribe*, lib. 4. *& l.* 18. *post*, occurrat. *adde.* At longè ante Constantinum Comitivam hanc obtinuisse contendit Henricus Valesius ad Eusebium.

Ibid. p. 1086. *l.* 28. *post*, cap.6. *adde.* Alios prætera Comites Palatij Francici sub prima Regum stirpe memorant veteres chartæ apud eruditum Mabillonium in libros de Re Diplomatica, *Dructoaldum* scilicet sub Theoderico, pag. 470. *Hociobertum*, *Ghislemarum*, *Berthoaldum*, *Sigofridum*, & *Grimberchtum* sub Childeberto, pag.478. 480. 482. 483. *Vvaningum* sub Chlodoveo Jun. p. 378. *Ansoaldum*, *Arnonem*, *Marsonem*, & *Audramnum* sub Chlodoveo III. pag. 117.

Ibid. l. 37. *post*, an.817. *adde.* qui *Ragenarius* vocatur in Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis, cum quo eandem dignitatem *Fulco*, ut est in pag. 125. 130. 172.

*Ibid. l.*39. *post*, charta. *adde.* Et in eadem Vita Aldrici pag. 171.

Ibid. l. penult. post, in. *adde.* Charta Rodulfi Regis Franc. an. 924. in Probat. Hist. Blesensis, idem Rex Theobaldum inclytum Comitem Palatij vocat: in

*Ibidem l.*41. *post*, dicitur. *subde.* Denique Henricus Comes Campaniæ in charta data in Hierusalem an. 1179. pro Ecclesia Ebronensi, *Franciæ Comes Palatinus* pariter indigitatur. Legitur illa in Adversariis Duchesnianis.

*Ibid. l.*52. *post*, 1095. *adde.* Notkerum in Translat. S. Basoli. p. 155.

*Ibid. l.*53. *post*, Franciæ. *adde.* Vel certè quivis Comites Regum vassalli. Tabular. S. Florentij Salmuriensis an. 1062. *Ego Gaufridus* (Martellus Andegavensis Comes) *Dei gratia non pauci populi sui Princeps, & Francorum Regis Comes.* Chronic. MS. S. Stephani Lemovic. *an.* 1137. 5. *Id. April.* — *objit Vvillelmus Palatinus Comes Pictaviensis ultimus Dux Aquitanorum.*

*Ibid. p.*1088. *l.*31. *post*, ligurea, *adde.* Laumellum vocant Ammianus lib. 15. Itiner. Anton. Tabula Peutingeri, &c.

*Ibid. p.*1090. *l.* 48. *post*, infrà. *adde.* Gloss. Gr. Lat. δασὺς, *Hirsutus*, *Pilosus*.

Ibid. p. 1091. *l.* 31. *post*, 1304. *adde.* *Ludovicus Comes provincialis de Isenac* apud Joan. Mauritium Gudenum lib. 1. Histor. Erfurtensis n. 10.

*Ibid. p.*1095. *l.* 54. *post*, 145. *adde.* *Conestabiles portarum*, in Statutis Mediolan. part. 2. cap. 163.

*Ibid. l.*53. *post*, Sergeants &c. *adde.* In Regesto Cameræ Comput. Paris. signato C. D. fol. 231. describitur Statutum Joannis Regis Franc. quo statuitur, ut in posterum, *tous pietons soient mis par Connestablies ou Compagnies de 25 ou 30 hommes, & que chaque Connestable prenne doubles gages, & que les Mareschaux pour les Gensdarmes & les Maistres des Arbalestriers pour les pietons assisteront aux monstres deux fois le mois.*

COMESTIONES. *P.* 1098. *post lin.*13. *subde.*

Esus, eâdem notione. Tabular. Nantoliense in Pictonib. an. 1342. *Amplius dominus Prior habet à me unum esum cum duobus paris Epularum* coxatatum & assatarum ad opus & personam ejusdē Prioris.

COMESTORES. *l.*8. *post*, art. 17. *scribe.* *Mangeurs & gasteurs*, in Manuale placitatorum in Parlamento. 1. Decemb. an. 1372.

*Ibid. l.*71. *post*, &c. *adde.* Alia an. 1318. in Tabul. Episcop. Ambian. *Cum peterent quod garnisiones servientium, seu Comestores non ponerentur pro debitis*, &c.

*Ibid. l.*72. *post*, 362. *adde.* Franc. Polletum lib. 3. Hist. Fori Rom. cap. 2. extremo.

COMICTIA. *L.* 5. *lege*, eruditiores.

COMITATUS. *L.*26. *post*, vide. *adde.* Fragm. S. Hilarij p. 49.

Ibid. In fine adde.

Comitium, Comitatus. Acta Episcopor. Cenoman. p. 303. *Vir quoque illustris, præfulgens in sæculo divitiis, usque in sui potestate, Comitij idem videbatur locus fore*, &c.

COMITORES. *L.*13. *post*, judices. *adde.* Vox etiam nostris nota. Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 75. *Comitores de Lugerac prius condonaverant Deo & S. Eparchio illum mansum de Chasenvilla*, &c. adde fol. 123.

*Ibid. l.*17. *post*, seq. *adde.* Et in Tabulario Celsinianensi: *Petrus Monachus de Cazlada acquisivit in guadio totum censum de obedientia S. Maximini: videlicet de annona & de denariis, & de uno de Comptoribus de Murol, de Petro Comptor, & de uxore Calixti, & donavit ipse Petrus Monachus propter hunc censum ad supradictos Compsores 60 solidos Claromontenses, ad unumquemque 20 solidos.*

COMMANENTES, *post hanc vocem adde.* Dictæ eæ mulieres, quas Concilia συνεισάκτους vulgo vocant, in veteri Cod. apud Henr. Valesium ad lib. 7. Eusebij cap. 30.

Commanentes, *Manentes* &c.

COMMARCHIA. *In fine adde.* Tabular. Deiparæ Santonens. *Matrona nomine Hildegardis, mater Commarci Santonicæ civitatis nobilissimi viri, fecit piscationem in flumine carentæ super montem, & tenuit eam cum filio, usque quo Franco tenuit Commarcum in capitolio in prehensione sua captivum & compeditum, quem Fulco Comes veniens Santonas, secundum seniorum patriæ judicium liberavit.* Infrà verò *Commarcus* is vocatur *Gaufridus cognomine Martellus*, &c. Vide to. 4. Analector. Mabillonij p. 358. Acta Sancti Isidori Agricolæ num. 13. & Papebrochium to. 3. Maij p. 418.

COMMENDA. *P.* 1106. *l.* 21. *post*, concedere. *subde.* Gloss. Gr. Lat. παρακαταθήκη, *commendatio.* παρακατατίθημι, *demando, commendo.* παρατίθημι τὸ φυλαχθησόμενον, *commendo, depono.*

*Ibidem p.*1108. *lin.*8. *post* exercebat. *adde.* Atque hinc percipimus, cur Guillelmo Episcopo Parisiensi, in Terram Sanctam profecto anno 1102. Ecclesiæ regalia in manu Regia remanserint, cum quoad spiritualia vicarios constituisset uti docemur ex Tabulario Maurigniacensi ch. 90. in qua hæc habentur: *Hanc rem confirmaverunt Stephanus Archidiaconus, Fulco Decanus, Rainaldus Archidiaconus, in quorum manu Guillermus Episcopus dimisit curam & providentiam Episcopalium rerum.* Et sub finem: *Tempore quo hæc firmata sunt, erat in Hierusalem Guillermus Parisiorum Episcopus, & Episcopatus erat in manu Philippi Regis, qui benigno animo hæc omnia concessit, & regali auctoritate firmavit, &c.*

Ibid. p. 1109. *l.*17. *post*, dicuntur. *adde.* Scribit Lactantius lib. de Mortibus persecutor. num. 21. apud Persas eum fuisse morem, *ut Regibus suis in servitium se addicerent, & Reges populo suo tanquam familia uterentur.*

COMMENDATIO. *P.*1111. *l.* 27. *post*, dicitur *scribe.* Tabular. S. Albini Andegavensis : *Vicecomes de Toarcio expetebat Guardam, quam Commendationem vocant de villa, quæ dicitur Brociacus. Quare Losdelinus Monachorum Præpositus de Mairono Vicecomitem Haimericum adiit, fecitque hac de re tale placitum cum eo : Monachus de Brociaco dabit per singulos annos ad Pascha 5 solidos de Commendatione Vicecomiti: qui solidi si ipso die Paschæ redditi non fuerint, ad 8 dies reddentur sine lege. Igitur pro hac re promisit Vicecomes prædictus supra dictam villam, & omnes homines ipsius villæ se ubique servaturum, & etiam ipsos homines de Brociaco qui morantur in burgo Monachorum apud Mosteriolum, custodiet euntes & redeuntes, quamdiu de Brociaco fuerint, &c.* Tabular. S.Cypriani Pictav. *neque bidanuum, neque alium debitum ab illis hominibus qui habitaverint exigant, solummodo Commendationem salvum faciendi propter amorem Dei nobis retinemus, &c.*

*Ibidem l.*37. *post*, exsolvit. *adde.* Charta Guigonis Comitis Nivernensis & Forensis an. 1229. *Cum aliqui homines de villa S.Regneberti census sive comandas nobis olim super suis capitibus contulissent, nos ea quitavimus & gurpivimus Priori S. Regneberti, &c.*

*Ibid. l.*55. *post*, Commende. *adde.* Tabular. S.Theofredi in Velavis : *Dimisit Commendam, quam exigebat in ipsa villa, &c.*

*Ibid. p.*1112. *l.*45. *post*, num. 3. *adde.* & in Charta Joannis D. Balgentiaci an. 1196. in probat. Hist. Blesensis p.16.

Ibid. in fine adde.

Commendatela, simili significatu, in Tabulario S. Cyrici Nivern. ch. 94.

COMMENDATIONES. *L.*2. *post*, functis. *adde.* ἐντολαὶ, apud Clementem lib.8. Constitut. Apostol. cap.43.

Infra lin. 7. *lege* exanimem.

COMMERCIUM. *L.* 16. *dele*, Capitulare, &c. *usque ad* accommodantem. *Infra lege*, Palæologi.

COMMISSORIUM, *donatio*, testamentum, seu Diploma. Vide Anton. Brandaon. lib.8. Monarch. Lusit. cap. 15.

COMMODOLARE, pro *Commodare*, in Formulis Andegavensibus n.58.

COMMODUM, stipend. *l.*19. *post*, 59. *adde.* ut & Diurnus Romanus cap.4. tit.2.

COMMONITORUM. *P.* 1117. *l.*28. *post*, 22. *adde.* & Lindenbrogium ad Ammiani lib. 28. p.178.

COMMUNE. *L.* 6. *post*, apud. *adde.* Ciceron. in Verrina 4.

*Ibid. p.*1119. *l.*53. *post*, appellati. *adde.* Vide Zonaram lib.6. Annal. n.15.

*Ibid. l.*20. *post*, 315. *adde.* Acta Episc. Cenoman. p.315. *Facta itaque conspiratione, quam Communionem vocabant, sese omnes pariter sacramentis adstringunt, &c.*

COMMUNICATORIÆ. *Scribe in fine.* Vide *Epistolium.*

COMMUNIO. *P.* 1127. *l.*49. *post*, erat. *adde.* Et Cumeanus Abbas de Mensura pœnitentiarum cap.3. *Plena pœnitentia acta ad communionem oratione* (f. orationis) *permittantur.*

COMPADIATIM. *In fine subde.* Vel potius *copadiatim*, per κοπάδια, per frusta. Vide *Copadium.*

COMPETENTES. *P.*1134. *l.*5. *post*, petunt. *adde.* Leidradus Episc. Lugdun. de Baptismo cap.1. *Differt sane inter Catechumenos & competentes. Catechumeni itaque sunt, qui primum de Gentilitate veniunt, & habentes voluntatem credendi in Christo, audiunt verbum fidei, sed nondum appellantur Fideles. Competentes autem sunt, qui jam post doctrinam fidei, post continentiam vitæ, gratiam Christi percipere festinant. Ideoque appellantur Competentes, id est gratiam Dei petentes.*

*Ibid. l.*32. *post*, cap.53. *adde.* Missale Gallican. vetus p.472. Edit. Rom.

COMPETIÆ, *frusta.* Vita 2. S.Carthaci Episc. num. 24. *Et per viam egrediens invenit cratem stridentem & mobilem in competiis positam, quæ ab artificibus in aquæ ductu supradicti stagni causa lædendi facta est*, &c. Vide *Petia.*

COMPLAINTA. *In fine adde.* Charta R. Comitis Forensis & Dom. Bellijoci an. 1270. *Cum castellani nostri qui pro tempore fuerint in Castro nostro S.Baldomeri levaverint & levare consueverint tallias seu complaintias ab hominibus de Ruias, &c. Alia an. ejusd. exactiones, collectas complaintas chavalgatas, &c.*

COMPLANTARE. *P.*1136. *l.*63. *post*, Lotharij. *adde.* Hac formula : *Concessimus illi hanc terram ad medietatem plantationis, eo tenore, ut infra quinquennium eam teneant & possideant : & expleto quinquennio unam medietatem advineatam, & bene constructam nobis reddant, & ex altera faciant quod voluerint.*

Complantagium, Præstatio ex *Complanto.* Tabular. Absiense fol.229. *Rupturam terræ ejusdem vineæ, tali pacto, ut de vinea reddatur complantagium, & denarius recepti.*

COMPLETA. *L.*22. *post*, est, *adde.* Necrologium Cenomanense : *horaque completæ complevit dies suos.*

*Ibid. l.*27. *post*, beneficiis. *adde.* Hanc *Complendam*, *consummationem Missæ* vocat Missale Gothicum pag. 272. Alia Sacramentaria *orationem super*, vel *ad populum*, vel etiam *benedictionem populi*, ut in voce *Oratio* docuimus: de qua etiam egimus in Gloss. med. Græcit. in V. Εὐχή.

COMPLETOR, *fidejussor* qui pacta *complenda* fidejubet. Tabul. Fossatense an. 1272. *Fecerunt & constituerunt plegios & principales debitores & redditores ac completores erga dictos religiosos, &c.*

COMPLICES. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Κομπλατίων.

COMPOSCIONALIS. In formula Andegav. 31. & 33. *Seu & strumenta sua quam pluremas venditionis*, dotis composcionalis, contulitionis, pactis, commutationis, &c. Videtur hæc vox usurpari pro *Compositionalis*, ita ut dos sit de qua conventio facta est, non verò ex lege sit : quam vulgò *doüaire conventionel* appellamus.

COMPRESSARE, *Comprimere.* Aimoin. lib.2. de Miracul. SS. Georgij & Aurelij n.1. *Compressantibus se hinc & inde turbis.*

COMPUTATRICES. Vide in *Cantatrices.*

COMPUTUS. *P.* 1141. *l.*15. *post*, unum. *adde.* Hunc nuper edidit Steph. Balusius lib.1. Miscellan.

Ibid. l. 35. *post*, Mabillonium. *adde.* Cassiodorus, Richardus Præmonstrat. Abbas apud Pithœum p.256. Magister Anianus.

*Ibid. l.*38. *post*, scripsere. *adde.* cujusmodi sunt è Græcis, S.Maximus, Andreas Cretensis, Nicephorus Gregoras, Isaacus Argyrus, & alij quorum computos collegit Petavius in Uranologio.

*Ibid. post l.*56. *subde.*

Computarius, eâdem notione, apud S.Columbanum Epist. 5.

CONCERGERIA, Sergenteriæ species. Tabul. S.Dionysij an.1201. *Cum Abbas & Conventus S.Dionysij concessissent Ioanni de Cyris sergenteriam suam de Cyris, quæ dicitur concergeria, — pro qua concergeria facienda ipse percipiebat annuatim in granchia B. Dionysij de Cyris 2 modios bladi &c. — Custodiebat segetes, & pro iis custodiendis accipiebat domum & messaginus, faciebat submonitiones ad mandatum Præpositi B.Dionysij vel sermens ipsius; & debebat facere fidelitatem ipsi Præposito vel servienti ipsius de segetibus custodiendis fideliter*, &c.

CONCESSUS. *In fine subde.*

Concessionem facere præterea dicebantur infantuli, quibus ut ij concessisse seu donationibus assensum præbuisse putarentur, dabatur nummus seu denarius. Tabular. Absiense fol.126. *Et filiæ Petronilla & Nigra, & quæ non poterat loqui, sed nummus ei datus est pro concessione cum esset in Chauvin Vgo, & qui nummum accepit pro concessione, cum esset infantulus, quod fecerunt in villa quæ vocatur Chillos.* Fol.137. *In crastino verò apud Ialceroiam Petrus filius Ioannis Marot, & Ioannes ejusdem Petri frater, qui non loquebatur, sed in ulnis matris suæ nummum pro concessione accepit.* Et fol. 175. *Et alius qui erat infantulus, pro cujus concessione nutrix sua nummum accepit.* Tabular. Vindocinense an.1130. *Notandum vero & sciendum est, quod Haldeburgis minor filiæ Amelinæ sorori Rainaldi sexto loco superius nominata in cunabilis erat quando hæc concessio facta est. Mater vero ejus quæ eam nutriebat nomine filiæ suæ, sicut mos est, concessionem fecit.* Idem Tabular. ch. 747. *Infantesque ipsius qui præfatæ non interfuerunt conventioni, Burchardum scilicet & Aremburgem & Ioannem, tangendo eam, firmare seu annuere fecit, datis pro hoc singulis denariis.* Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 131. *Statuimus ut denarios pellitiis eorum deditos, qui de infra nominatis obedientiis in Natali Domini censualiter debentur, unus è Monachis, quem Abbas & capitulum elegerint, recipiat.* Tabularium Monasterij S.Joannis Ambian. fol.221. *Cum autem Beatrix filia mea non haberet ætatem creantandi, recepit denarios qui dari solent pueris in consimili venditione secundum consuetudinem patriæ approbatam. Act. an.1226. mense Maio.* Idem Tabular. fol. 288. *Alij vero cum necdum haberent ætatem, quoad jurare possent, habuerunt denarios pro concessione qui solent dari pueris secundum terræ consuetudinem approbatam.* an.1225. ita rursum fol.290.458.

CONCHYLIOLEGULI. *In fine adde.* Vide Gloss.med. Græcit. in Κογχυλευταί.

CONCIO. *L.21. post*, 185. *adde.* Abbo Floriac. in Encyclica, Autor vitæ S.Madelgisi n.3.

CONCUBA, *Concubina.* Decretum Synodi Sardicensis in Fragm. S.Hilarij p.20. *Probra multa criminaque objecit, quod diceret illum concubas & habuisse & habere.* Hinc *Concubatus* pro *Concubinatus*, in l.3. D. de Concubinis. *Dele hîc lin.2.*

CONCUBINA. *P.1151. l.8. post*, uxores, *adde.* Sed & cum concubina perinde ac cum uxore alterius adulterium fieri dicebatur. Vide S. Columbanum Epist. 5.

CONDAMINA. *L.2. post*, dicta. *adde.* Vel ut alij volunt, quasi *Campus Domini*; nam in Occitania, maximè versus Sevennas, *Camp*, aut *Con*, *Campum* sonat: ubi hæ Condaminæ ab omni onere agrario immunes censentur.

CONDEMNARE. *P.1154. l.13. post*, domage. *adde.* Ubi observare licet domus damnatorum incendio absumptas: quod etiam apud Suecos obtinuisse tradit Joan. Loccenius lib. 2. Hist. Suecanæ pag.65. quo loco scribit Amondum vel Amundum Regem, *Carbonarium* cognominatum, *quod legem tulisset de incendenda parte domus, aut totis ædibus delinquentis, pro noxa damnive dati portione*: quam tamen legem abrogasse postea ait.

Ibid. l.40. post, vide. *adde.* Excerpta Dionis ex Edit. Valesij p.582. & ejus notas.

CONDESCENDERE. *L.10. post*, Ecclesia. *adde.* Auxilij Libellus de Formoso Pap. *Denique id approbo, condescendo tibi; quasi tuis assertionibus favens.*

CONDICARE, pro *condicere.* Acta Episcoporum Cenomanensium pag.254. *Et postea ante domnum Carolum condicavit suum placitum, & conquæsivit jam dictum monasterium ad jus suæ sedis Ecclesiæ.*

CONDITA. *L.4. post*, Adriano. *adde.* ὄθεια εἰς ἀπόθεσιν οἴνου, & est in Chron. Alexandr. an. 7. Anastasij.

Ibid. l.10. post, Commeatus. *adde.* Et lib.17. *Ex annona — portionem subtractam in iisdem condidit castris.* Denique lib.18. *Horrea quinetiam extrueret, ubi condi posset annona.*

In fine scribe. Cæterum hujusce vocis crebra occurrit mentio in Actis Episcoporum Cenomanensium p.78. 190. 213. 272. apud Mabillonium tom. 3. Analector. & in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.26.27.28.

CONDITIO. *P.1157. post. l.14. subde.*

Conditia, eâdem fere notione, in Statutis Mediolan. part.2. cap.231. *onera, conditia*, &c.

Ibid. in fine subde.

Conditio, pro re creata, vel creatione, non semel usurpat vetus Interpres Irenæi.

CONDITIONALES. *L.15. post*, cap.1. *adde.* Tabul. S.Dionysij an. 1283. *Bona sic decedentis vel decedentium ad amicos carnales eorum propinquiores in hac parte qui non sunt conditionis, vel homines de corpore, licet sint proximiores eis alij homines conditionis seu de corpore, &c.*

CONDITORIUM. *In fine adde. Conditoria frugum*, apud Ammianum lib.31.

CONDITUM. *In fine adde.* Tabularium Monasterij. S. Theofredi in Vellavis: *Procuraret exhibere fratribus refectionem aliquo certo die de piscibus, & aliis quibus posset escis, cum potione conditi.*

CONDOMA, pro *Condamina*, de qua voce, supra egimus. Occurrit in Testamento Bertichranni Episc. Cenoman. pag. 143. Edit. Mabillonij tom. 3. Analect.

CONDUCTUS. *P.1159. l.35. post*, 125. *adde.* Formulam aliam habemus apud Hesychium Milesium lib. περὶ σοφῶν, & Suidam in Potamone.

CONFECTOR. *L.3. post*, restituit. *adde.* Glossæ Basilic. Κομφάκτωρ, κατασκευαστής.

CONFESSIONES. *L.19. post*, 22. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.2. *lin. seq. lege.* Perdiccæ.

CONFESSIO. *P.1163. l.13. post*, cap.18. *adde.* Pœnitentiale S.Columbani cap.1. *Statutum est — ut demus confessionem ante mensam, sive ante lectorum introitum, aut quandocumque fuerit facile, quia confessio & pœnitentia de morte liberant.*

Ibidem l.22. post, Vide. *adde.* S.Columbanum de Pœnitentiarum mensura cap.42. & infra in

Ibidem l.38. post, obvenit. *adde.* Tabular. S. Cypriani Pictavensis fol.27. *Arbertus de S. Iovino & Tomasia uxor ejus concesserunt monachis S. Cypriani Ecclesias de Braja in honore S.Ioannis & S.Petri constructas, & sepulturam, & baptismum, & confessiones,*

siones, & offerendam, & decimam de vino & pane, & oblationes de rogationibus, & quidquid offertur ad Ecclesias, & ad altaria, &c. Tabularium Episcopatus Ambian. an. 1281. fol. 27. *Habebit insuper Curatus gratuita quæ sequuntur: videlicet oblationes confessionum, visitationes, vina nuptiarum, &c.* Charta Petri Episcopi Inculismensis an. 1160. ex Tabul. S. Eparchij fol. 11. *Quicquid etiam in Confessionibus oblatum fuerit dividatur.*

CONFESSIONES. *L.* 23. *post*, pateret. *adde.* Sed & ipsum Martyrium *Confessionem* appellat Lactantius lib. de mortib. persecutor. num. 15. *Comprehensi Presbyteri & Ministri, & sine ulla probatione ad Confessionem damnati.*

CONFESSORES. *L.* 28. *post*, animaret. *adde.* Lactantius de Mortibus persecutor. num. 15. *Comprehensi Presbyteri ac Ministri, & sine ulla probatione ad Confessionem damnati cum omnibus suis deducebantur.* Idem n. 16. *Novies enim tormenta cruciatibusque variis subjectus, novies adversarium gloriosa Confessione vicisti.* Acta S. Saturnini & Socior. num. 1. *Confessionis etiam ipsorum pugnas atque victorias cum in literis digerimus*, &c. Infrà: *Aggrediar sanctissimorum Martyrum felicissimam Confessionem.* Adde num. 13.

Ibid. p. 1165. *l.* 25. *post*, Dei. *adde.* Vide Clement. lib. 8. Constitut. Apost. cap. 23.

Ibid. l. 30. *post*, 22. *adde.* In Vita Aldrici Episc. Cenoman. num. 1. p. 5.

Ibid. p. 1166. *l.* 14. *post*, Confessores, &c. *adde.* Apud Græcos recentiores συωθήκλω & ἐξαγόρδυσιν ποιεῖν dicebatur, qui in monasterio votum emittebat. Vide Archieraticon Haberti pag. 575. & supra in.

CONFLIGIUM. *In fine adde. fluctuum Confligia*, dixit Solinus cap. 15.

CONHIBERE. *Lin. pen. post*, 93. *adde.* S. Hilarius in Fragm. p. 28.

Ibid. in fine adde. Vide Casaubon. ad Apuleij Apolog. p. 148.

CONJURARE. *P.* 1173. *l.* 55. *post*, juramento. *adde.* ὁμότης, συνωμότης, Nicetæ in Man. lib. 7. n. 1.

CONRAGIUM. Vide *Conredium.*

CONREDIUM. *P.* 1176. *post l.* 21. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Or li Quens l'ot souvent bien conreé.

CONSIDERARE. *L.* 14. *post*, dicuntur. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n. 23. *Sanxit quoque antedictus Aldricus Episcopus, — & consideravit ut in die ordinationis ejus, &c.* Infrà: *Est namque à præfixis Sacerdotibus & Dei servis consideratum & decretum, ut &c.*

CONSIGNATIO. *In fine subde.*

Consignatio judicis. Veteres precariæ in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n. 62. 66. *Nos rectores S. Gervasij sine ulla judicis consignatione, aut hæredum meorum contradictione in vestram faciatis revocare dominationem, &c.*

CONSIGNARE. *P.* 1179. *l.* 13. *post*, 93. *adde.* Diurnus Romanus cap. 3. tit. 7.

Ibid. l. 17. *post*, &c. *adde.* Vide Henric. Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 6. cap. 43.

CONSILIARE. *L.* 13. *post*, &c. *adde.* Vide Suidam in ἀλλοτριοπραγεῖν.

Ibid. sub finem subde.

Consiliare, consilium dare. Passio S. Maximiliani: *Dion ad Victorium patrem ejus dixit: Consiliare filium tuum. Victor respondit, ipse scit Consilium suum.*

CONSISTORIUM. *P.* 1182. *l.* 70. *post*, &c. *adde.* Certe stetisse Imperatorem cum sententiam diceret, aut alloqueretur Concilium, observare est ex Sguropulo in Hist. Concilij Florent. Vide Gloss. med. Græcit. in Σιλέντιον.

CONSOLATIO. *In fine adde.* Et Gloss. med. Græcit. in παράκλησις.

CONSPARSUS. *L.* 2. *post*, Pap. *adde.* Liber. 3. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 75. 76. *Benedictio aquæ spargendæ in domo. Item alia. Item ad Consparsum faciendum.*

In fine adde. Vide Cujacium lib. 11. Obser. cap. 7.

CONSTELLATIO. *In fine adde.* Ammianus lib. 29. *Cum objiceretur illi quamobrem Constellationem Principis collegisset.* Althelmus de laude virginitatis: *Fato & genesi gubernantur futura, juxta Mathematicorum Constellationem.* Vide Firmicum lib. 4. Mathes. cap. 3. Hinc dictus

Constellator, Mathematicus. Vide *Cantellator. Dele lin. seq.*

CONSUETUDO. *Post l.* 4. *adde.* S. Gregorius Nazianz. Carm. de Vita sua:

Ἔθος γὰρ ἐγχρονίζον εἰς νόμον τέλει.

S. Cæsarius quæst. 47. ἐν τοῖς μὲν τὸ γράμμα, ἐν τοῖς δὲ ἡ συνήθεια.

Ibidem P. 1187. *l.* 53. *post*, anno 1340. *adde.* Tabular. Albæripæ in Diœcesi Lingonensi an. 1176. *Qui autem in maso domini Huonis manserit, allodium atque custumam custumabit, & ejus terragium domini Huonis erit.* Rursum: *Neque hi qui in masis eorum manent, custumabiles erunt.*

Ibid. p. 1188. *l.* 2. *post*, scribitur. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbat. *Exactionem unius navis, quæ nominatur la Cosduma, scilicet 4 denarij & 1 ciphum sale plenum.*

CONSUL. *L.* 34. *post*, acceptus. *adde.* Nam aliàs *Patricij* & *Consulis* diversæ fuere ea tempestate in Italia dignitates, quod ex Diurno Romano cap. 1. tit. 3. & 5. colligere est: ubi *Consul* is intelligitur, qui Romæ vel certè Ravennæ tum præerat, quemadmodum Ὕπατοι in cæteris Italiæ urbibus, quod exertè indicat idem Diurnus cap. 2. tit. 4. 5. 6. & cap. 3. tit. 7. Extr.

CONSULATUS. *P.* 1193. *l.* 5. *post*, vocatur. *adde.* Sed an revera *Consulatus*, uti hæc vox apud Classicos scriptores sumitur, viguerit apud Saracenos aut Arabes, quod vult vir doctus, pluribus disceptamus in Gloss. med. Græcit.

Ibid. l. 20. *post*, sublimare. *adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in ὑπατεία.

Ibid. l. 26. *post*, esset. *adde.* Ut in Conciliis laudatis, & in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 56. 103. 127.

Ibid. l. 38. *post*, Maio. *adde.* Carthaginense VII. *post*, Consulatum Honorij XII. & Theodosij VIII. 3 Kal. Julij: Ephesinum incœptum 10 Kal. Julij post, &c.

Ibidem in fine adde. Idem argumentum in Gloss. med. Græcit. attigimus. *Dele quæ habentur in Appendice.*

CONTEMPLABILITER, *palam.* Utitur Ammianus lib. 20. p. 174.

CONTESTATIO. *L.* 42. *post*, esset. *adde. Contestata*, in Missali vet. Francor. p. 422.

Ibid. l. 45. *post*, num. 1. *adde.* Et in lib. 3. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 106. in Missali gotthico pag. 270. 288. quo spectant ista Gennadij de Scriptorib. Eccles. in Musæo: *Composuit Sacramentorum egregium & non parvum volumen, per membra quidem pro opportunitate officiorum & temporum, pro lectionum textu psalmorumque serie & decantatione discretum: sed supplicandi Deo & contestandi beneficiorum ejus sodalitate sui consentaneum.*

CONTRA

CONTRA. *L.32. post*, contra. *adde*. Lactantius lib. de Mortib. persecutor. num. 23. *Servi quique fidelissimi contra dominos vexabantur : filij adversus parentes suspendebantur* ; &c. Vita S. Henrici Imp. cap. 6. *Contra urbem—Ecclesiam sub Canonico ordine initiavit.* Charta Caroli C. Imp. apud Mabillon. lib. 5. de re diplomat. p. 404. *& omne teloneum annualis mercati, cum prato ubi contra Venittam congregari solet.*

CONTRARIUS. *Pag.* 1202. *l.* 13. *post*, Molestia. *adde*. Diurnus Roman. cap. 7. tit. 22. *Neque ullam læsionem aut Contrarietatem malam in ipso Beati Ill. monasterio— inferre audeat.*

CONTUPICTA. S. Columbanus Epist. 5. *Licet enim mihi nimirum micrologo, illud cujusdam egregium sapientis elogium, quod dixisse fertur, quandam videns contupictam, non admiror artem, sed admiror frontem.* Ubi leg. fortè *comptam*, vel *acu comptam*, id est capillos acu discriminatos, vel denique ut Editor censet *comptè pictam*.

CONVENIENTIA. *L.* 13. *post*, cap. 13. *adde*. In Vita Aldrici Episc. Cenoman. num. 69.

CONVIVÆ. *L.* 5. *post*, συνεςιάτωρ. *adde*. ὄντες τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, in cap. 1. Danielis : seu ἀπολαύοντας τῆς τραπέζης τῆς βασιλικῆς, ut vertit Chrysostomus in hoc cap. Chronic. Alexandrin. an. 13. Theodosij Jun. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον, καὶ μεσάσαυλα τῷ γάμῳ, καὶ συναλεσθέντα αὐτοῖς, ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν.

COOPERTORIUM. *P.* 1211. *l.* 4. *post*, coopertum. *adde*. & Gloss. med. Græcit. in Καλυπτῆρες.

COPADIUM. *L.* 1. *dele*, Minutal, hachis, à κόπτειν, scinde.

Ibid. l. 3. lege MS. habet.

Ibid. l. pen. post, patrum, *adde* in Theophilo.

Ibid. in fine lege, & supra in *Compadiatim*.

CORBONA. *In fine adde*. Vide Bernardum Aldretum in Antiquit. Hispan. lib. 2. cap. 2. p. 192.

CORDOLENS, *Cardiacus*, apud veterem Interpretem Juvenal. sat. 5.

CORNAGIUM. *L.* 9. *post*, accensetur. *adde*. Charta Theobaldi Comitis Franciæ Senescalli & Aalidis uxoris in Hist. Blesensi p. 301. *Nec cornagium ultra capient.*

Ibid. l. 30. *post*, inditum. *adde*. Inde Callimacho hymno in Dianam v. 179. boves dicuntur κεραελκέες, διὰ τὸ τοῖς κέρασι ἕλκειν τὸ ἄροτρον, inquit Scholiastes.

Ibid. l. 32. *post*, exsolvitur. *adde*. Tabular. Montismorilionis in Pictonibus fol. 59. *Ipsi agricolæ ex una quaque domo ubi boves arabiles erunt, reddent nobis unum sextarium avenæ, de fossore verò eminam.*

CORNICARE. *P.* 1222. *post l.* 7. *adde* Gozechinus Scholasticus in Epist. ad Discipulum : profecto non ut *Cornicaris, dedi ei libellum repudij, non elogij notam, sed honoris coronam.*

CORNICIUS, apertura fluminis, per quam derivatur aquæ in agros, in Statutis Mediolan. c. 329.

CORNU. *L.* 1. *post*, bibitur. *adde*. Cornibus usos veteres ante pocula observat Scholiastes Homeri ad Iliad. Θ. πρὸ τοῦ γὰρ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, εἰς κέρας ἔπινον. Vide Auctorem Etymologici in Κεράσαι.

Ibidem p. 1223. *l.* 23. *post*, cap. 28. *scribe*. Charta Rainaudi Comitis Forensis an. 1262. *Quitam, francam, liberam & immunem ab omni toulta, tallia, cavalgata, cornu, crito, messe Præpositi, Chastani recognitionibus, & compleintia, & ab omnibus aliis exactionibus, & servili conditione, &c.* ubi *Critus*, idem valet ac *clamor*, ex Gallico *cri*. Vide *Huesium*.

Ibidem in fine subde.

Cornu, vox in hac notione nota carmen de Curia Romana. v.

Femina si qua suo quæsivit cornua sponso.

CORONA. *P.* 1226. *l.* 49. *post*, simulacrorum. *adde*. Vide Carolum Paschalium lib. 4. de Coron. cap. 13. 19.

Ibidem p. 1227. *l. pen. post*, pretiosissima. *adde*. Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib. 2. c. 10. *Et ibidem dictus D. Henricus Rex sequenti die Epiphaniæ Domini in S. Ambrosio à Mediolanensi Archiepiscopo unà cum sua Reginâ corona ferrea ad instar lauri margaritis pretiosis ornata, de calibe tamen per ipsum Henricum Regem cunctis successoribus facta, eo quod corona Regum antiqua ex negligentia esset amissa; nam à nullo Regum de tempore Frederici Imperatoris fuerat requisita, gloriosissimè extitit coronatus, &c.* Hinc.

CORONARI. *In fine adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in Στεφανοῦσθαι.

CORPORALE. *L.* 11. *post*, Magni, *adde*. In Missali Francor. vet. p. 400.

CORREARIUS. *L. penult. post*, hodie. *adde*. judices ordinarios &.

CORRIGIA. *In fine subde*.

Corrigiæ boum, inter malas consuetudines recensetur in vet. Charta ex Tabul. Celsinianensi : *Et agnos, & civadam quam apprehendebat, & corrigia boum, & fœnum, & paleas*, &c. Corrigiæ scilicet quæ bobus aratoribus ministrare tenebantur tenentes.

COSNOD. *L. ult. post*, vetantur. *adde*. Huc etiam referri potest ἄρτος τῆς μεγάλης τῆς Πέμπτης, de quo Matthæus Blastares Litt. M. cap. 1.

CORTALINI. Vide in *Cohortales*.

CORTIS. *Pag.* 1236. *l.* 53. *post*, Court. *adde*. Monachus Sangallensis lib. 2. de Carolo M. cap. 31. *Pauperes pannos jucundissime dealbati Kyrie eleison Ludovico beato per latissimam curtem, vel curticulas Aquarum grani, quas Latini usitatim Porticuum nomine vocant, usque ad cœlum voces efferrent, &c.*

Ibid. p. 1238. *post l.* 27. *scribe.*

Curta, pro *Curtis*. Charta Lud. VII. Reg. Franc. in Tabul. Maurigniacensi ch. 9. *Dederunt etiam eis curtam quæ ibi erat fossis limitata, &c.* Occurrit pluries.

Ibid. p. 1239. *l.* 17. *post*, &c. *adde*. Paulus in Vita S. Hilari Abbat. Galeatensis n. 8. *Antequam ad cortinam ipsius Monasterij ingrederetur*, &c.

Ibid. l. 23. *post*, concluserunt. Paulus in Vita S. Hilari Abbat. num. 8. *Antequam ad cortinam ipsius monasterij ingrederetur*, &c.

Ibid. p. 1241. *l.* 23. *post*, &c. *adde*. Vetus Charta: *Courtillage est toute maniere de poirée, poix nonveaux, feves nouvelles, en cosse*, &c.

CORVANA. Charta Lusitanica apud Brandaonum in Hist. Lusitan. to. 3. pag. 382. *Homines de Bolon dent nobis quartam partem, & nos corvana.*

CORVATA. *P.* 1242. *l.* 26. *post*, dies. *adde*. Hinc, ni fallor, emendanda vetus Charta Luxoviensis edita in operibus S. Columbani p. 355. *Similiter & decimas proprij laboris omnium dominiorum quoquo modo laborantium, & croacarum, bovariarum, jugerum, coloniarum, nemorum, &c.*

COSMETA. *L.* 4. *post*, ornatrix. *adde*. Erotianus in Lexico Hippocrat. κοσμίες λεγομένους τοὺς εὐτάκτως τοὺς τῶν ἐφήβων εὐταξίας προνοοῦντας.

COSSA. *L.* 2. *post*, nota. *adde*. *Coisse, ou droit de mesurage*, Exponitur in Hist. Monast. S. Barbaræ Lugdun. cap. 40. n. 4.

COSTUM. Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in illius Vita n. 31. *De vino autem optimo modios 4. insuper & de Costo optimo modium unum.*

COTAGIUM. *P.* 1246. *l.* 50. *post*, Cotagia. *adde.* Tabular. S. Dionysij an. 1236. *Super quodam censu, quem ipsi dicebant esse cotagium, &c.*

COTARDIA. *L.* 4. *post*, denar. *adde.* Homagium Gerardi de Ventadorio an. 1362. *Amotis caputtis & in pileis, & remotis zonis & cultellis & in Cotardia, cum desubtus Cotardiam, ut dixerunt, tunicam aliam decentem non haberent, genibus flexis, &c.*

CREARE, *Acquirere.* Fori Alcaçonenses: *De omnibus quæ seminaverint & plantaverint, & quæ acquisierint & creaverint.*

CREBANTARE. Fori Alcaçonenses eræ 1267. *Et qui Crebantaverit sinal cum sua muliere, pectet ad judic. — & mulier quæ leixaverit maritum suum de benedictione pectet* 300 *sol. à palatio Episcopi: Et qui Crebantaverit brachium, aut oculum, aut dentem, pro utroque membro pectet* 100 *sol. alisiado.*

CREBRARE. Fori Alcaçonenses: *Qui linde alieno crebraverit, pectet* 5. *st. &* 7. *à palatio Episcopi.* Ubi fortè leg. *Liude.* Vide *Leudis.*

CREDENTIA, Abacus, &c. *In fine subde.*

CREDITANTIA, ex Gall. *creance*, eâdem notione. Tabular. Maurigniacense: *Creditantiam facere non cogantur.*

CREDITUS. *L.* 2. *post*, accreditè. *adde.* Gloss. Gr. Lat. πίστεως ἄξιος, *credibilis, fidelis.*

CREDULITAS. Apud Leidradum Episc. Lugd. lib. de Baptismo, caput V. inscribitur *de credulitate.*

CREPEDO. *Rima.* Kecellus in Miracul. S. Joan. Beverlac. num. 8. *Unde penitus defectis humoribus rimarum crepedine circumquaque dehiscens*, &c.

CRESAMENTUM, *Augmentum*: Gallis, *accroissement.* Placitum Childeberti III. Reg. Fr. apud Mabillonium de Re diplom. pag. 477. *Interrogatum fuit ei, se ipsi genitur suos Ibbo quondam ipsa portione sua in supra scripto loco ordinio ipsius Hainoni Abbati per suo Cresamentum delegasset vel firmasset.* Supra: *Quidquid ibidem sua fuit possessio pro suo Cresamentum delegasse vel firmasse.*

CRIMINOSUS, *Reus.* Auxilius de causa Formosi. *Quidam itaque Presbyter, ut puta heri baptizavit, & ipse Criminosus*, &c.

CRINALE, Cereus instar Plicæ seu Crinium complicatorum, cujus passim usus in Cracoviensi Ecclesia in processionibus publicis. Occurrit in Vita S. Stanislai Canonici Regular. Lateranensis.

CRINITUS. *P.* 1263. *l.* 39. *post*, operiri. Carm. 5. de Francis:

——Rutili quibus arce Cerebri
Ad frontem coma tracta jacet, nudataque cervix
Setarum per damna latet.

Ubi Savaro & Sirmondus. Scribit Scylitzes p. 522. apud Armenios præcipuam fuisse τῶν Κρλωίτων familiam, utpote Regiam.

CROACA. Vide *Corvata.*

CROCA, Sustentaculum, baculus incurvus, vulgo *croce.* Miracula S. Petri Archiep. Tarentas. num. 20. *Adducunt ei mulierem, quæ — junctura femoris ossibus dislocatis, nisi cum Crocis, & aliquo sustentante non valebat incedere.*

CROSNA. Vide *Crusna.*

CROTA. *In fine adde.* Charta Avenionensis apud Fantinum Castrucium to. 1. Hist. Avenion. p. 177. *Item solarium supra crotam Magistri Raimundi Praderij.*

CRUCIBULUM. *In fine adde.* Hinc fortè Germanis *Krauz*, est genus poculi, ut est in Turcogr. Crusij pag. 490.

CRUCIFER. *L.* 30. *post*, alibi. *adde.* Vide Chron. MS. Andreæ Danduli an. 1154. & Bohuslaum Balbinum in Epist. Rer. Bohemic. p. 270.

CRUSNA. *L.* 13. *post*, sistat. *adde.* Statuta Venet. lib. 1. cap. 55. *Accipiet etiam de bonis viri per Crosnam & pelliciam vidualem, quam mulieres ex consuetudine habent.* Quam vocem non intellexit Interpres Italicus.

Ibid. l. 16. *post*, esse. *adde.* Christianus de Scala in Vita S. Vvenceslai p. 55. *Tribuens abunde auri vel argenti copiam, crusina mantiperiaque, vel vestimenta hilariter largiens.* Ubi perperam Edit. *Trusina.*

CRUX. *P.* 1274. *l.* 7. *post*, adhæret. *adde.* Vide Anonymum Combefisianum in Leone Philos. num. 22.

Ibid. p. 1275. *l.* 13. *post*, plagis. *adde.* Eadem fermè habet Cumeanus Abbas de Mensura pœnitentiar. cap. 13.

Ibid. l. 50. *post*, cap. 38. *adde.* Hist. Translat. S. Antonini: *Et collo supra pectus aptata Crux aurea cum imagine Christi, quæ Crux pectoralis appellatur.*

Ibid. p. 1277. *l.* 12. *post*, 125. *adde.* Præterea Nov. Justiniani 123. cap. 31. & Eclog. Leonis & Constantini Impp. tit. 9. §. 17.

Ibid. p. 1278. *post l.* 32. *subde.*

Interdum verò in ipsis Chartulariis cruce subscribebant, qui quidpiam Ecclesiæ donabant. Liber Chirographorum Absiæ fol. 61. *Concessit eisdem Monachis omnia dona matris suæ, faciendo crucem cum matre in Chartulario.* Hujusmodi subscriptionem complures extant in Tabulario ejusdem Monasterij, hisce formulis ad Crucis figuras adscriptis: *Hanc Crucem fecit Goffridus Rufus. Hanc fecit Paganus frater ejus, istam fecit Reginardus frater ejus.*

Ibid. l. 46. *post*, 129. *adde.* Et Allatium lib. de utriusque Ecclesiæ perpet. Consens. pag. 1634. 1635. Denique Cruce subscribebant qui literas nesciebant. Vide Gloss. med. Græcit. in σταυράς.

Ibid. p. 1279. *l.* 4. *post*, occurrunt. *adde.* Charta Childeberti Reg. an. 706. apud Mabillon. de Re diplom. p. 481. *Et oratorio illo ad Cruce qui conjungitur ad ipso terminum de ipsa villa solemio, &c.*

Ibid. in fine adde.

Crux, pars Ecclesiæ, quæ vulgò *la Croisade* nostris dicitur. Vide in *Cancellus.*

CUBICULARIS. *In fine adde.* Et apud Berardum Archidiac. in Vita B. Geraldi Archiep. Bracarensis num. 12.

CUBULUS. *In fine adde.* Brocardus in Descript. Terræ sanctæ lib. 2. cap. 2. Edit. Venetæ an. 1519. *Christiani in lapidibus signum Crucis inscripserunt, illi autem signum Cubuli.* Sed an hæc vox idem sonet quod apud Hungaros, non definio.

CUCURBITA. *L.* 12. *post*, imprægnat. *adde.* At Rodulfus Goclenius in Lexico Philosoph. pag. 298. vocem effictam ait à *Corbita*, Longobardico vocabulo, quod *stuprum*, seu *infamiam* sonat.

Ibidem l. 25. *post*, Seigneur, *adde.* Extat apud Boncompagnum in Arte dictaminis MS. lib. 1. ejusmodi Epistola: *Audeo vestræ Consulere sapientiæ, ut postposito studio literarum ad propria reverti curetis, quia uxor vestra est plurimum habilis & formosa, unde sancti Spiritus igne non uritur, sed carnalis amoris, & multi student partibus, & laborant ut fundum Cornelianum mereamini possidere, in quo vobis plantabitur cucurbita ortolana.*

CUGUS. *Post. l.* 22. *adde.* Le Songecreux f. 51.

Plusieurs

Plusieurs l'aiment pour sa beauté.
Et par amour complait à tous,
Garder donc ne peult feauté
A son mary, mais le fait coux, &c.

CULINA. *L.10. post*, 3. *adde.* & in alia apud V.C. Jacob. Sponium in Itinerario to.3.p.47.

CULPA. *P.1294.l.5.post*,50. *adde.* Constitut. fratrum Caritatis B. Mariæ c.18. & seqq.

CULTELLUS. *P.1295. l.8. post*, instructi. *adde.* quemadmodum *Sicary*, de quibus Josephus & alij.

CULTURA. *L. 2. post*, γεωπονία. *adde.* Lactantius de Mortibus persecutor. n. 7. *Ut enormitate indictionum consumptis viribus colonorum desererentur agri, & culturæ verterentur in silvam.*

CUMBA. *L. 27. post*,106. *adde*, *Gombarias* vocat Andreas Dandulus in Chron. MS. an.992. *Naves quas Veneti Gombarias nominant, contra Narentanos Sclavos misit.* Vide Gloss. med. Græcit.

CUNICULARIA. *In fine subde.*

Cunicularis, qui cuniculos venatur. Fori Leyrinæ: *Cunicularis post unam noctem det unum Cuniculum cum sua pelle.*

CUPA. *L.4. post*, dicuntur. *adde.* Idem Gloss. κόφα, *urna, hydria.* Ubi fortè leg. κόπα.

Ibid. post l.38. subde.

Coparius major, dignitas in aula Regum Lusitaniæ. Vide Brandaonum tom. 5. Monarch. Lusitan. pag. 304. v.

Idem in fine adde.

Cupha, idem quod *cupa.* Vita S. Godehardi n.62. *Petendo eum, ut benedicat parum vini in Cupha vel scypho suo.*

CUPHA. Vide in *Cupa.*

CUPERAMENTUM, Acquisitio, *recuperamentum.* Tabular. Montismorilionis. *In Pictonib. Ioannes Arcos donavit pauperibus Dei de Monmorlo se & omnia sua cuperamenta, quæ fecit in vita sua.* Et fol.44. *Donaverunt Pauperibus domus Dei de Monmorlo — omnia cuperamenta sua quæ cuperaverant domini domus Dei, vel quæ cuperaturi fuerant in omni terra sua, &c.* Occurrit ibi non semel.

CUPRUM. *In fine adde.* Sed & *Cyprum*, pro *Cuprum*, dixit Ethelvvlfus, lib. de Abbat. Lindefarn. cap. 14.

Nec minus ex cypro sonitant ad gaudia fratrum,
Ænea vasa cavis crepitant queis pendula sistris.

Vide in *Cyprum.*

CUPSONES. Vox incertæ notionis apud S. Augustin. in sermonibus.

CURA. *L.36. post*, incedebat. *adde.* De qua quidem virga videtur intelligendus S. Asterius Orat. in œconomum iniquitatis: τί ἢ τῆς ὑπαρχόντων ἀξίας ἢ σκιὼν, τὸ ἀργυροῦν ὄχημα, ἢ καλαμὶς ἢ χρυσῆ.

CURATURA. *In fine adde.* Vel potius quod tributa in *Curatorias*, de quibus supra in voce *Curator*, inferrentur.

CURIA. *P.1309. l.51. post*, feodum. *adde. Sed de fori Ecclesiastici* origine & usu consulendus Morinus lib.1. de Pœnit. cap.9.

Ibid. p.1310. l.46. post, veniret. *adde.* seu *Curia Baronum*, vel *Parium Franciæ*, hoc est *Curia Parlamenti* Parisiensis.

Ibid. l.53. post, &c. *adde.* Habetur vetus Regestum, cujus titulus ita concipitur. *In nom. D.N.I.C. incipit Registrum Curiæ Franciæ de litteris & instrumentis sigillatis cum sigillis authenticis, prout ipsæ litteræ & instrumenta fuerunt in ipsâ reposita per Magistrum Bartholomæum de Podio Clericum D. Regis Iudicem Carcassonensem, cum mag. Nicolao de Autholio D. Regis Clerico, & quandoque cum Dom. Ioanne de Murlento Canonico Capellæ Dom. Regis in sex scriniis per numerum & ordinem, de mandato Dom. Ludovici inclytæ recordationis Regis Franciæ an. Dom. 1269. mensibus Octobr. Novembr. & Decembr. quæ quidem scrinia sunt his litteris signata in thesauro Capellæ Parisiis ejusdem Dom. Regis.* Deinde: *Hoc est Registrum Curiæ Franciæ D. Regis de Feudis & negotiis Senescalliarum Carcassonæ & Bellicadri ac Tolosæ & Caturcensis & Rutenensis an. 1269.*

Ibid. P. 1311. post l. 6. subde. Carmen de Curia Romana:

Versibus eloquere, quis sit status urbis avitæ
Detur materia Curia nostra tuæ.

Infrà:

Plurimus impugnat Romam detractor, & ipsa
Curia multorum morsibus alma patet.

Passim in hoc Poëmate.

CURIALIS. *Pag.1314. lin.66. post* faciem. *adde.* Charta libertatum villæ S. Germani in Forcsio an. 1247. *Quod si aliquis de Curialibus vel de familia nostra verberaverit aliquem de villa, — nisi curialis faceret illud causa correctionis, &c.*

Ibidem l. pen. post, courtoisie, *adde.* Philippus de Pergamo in Catone Moralizato: *Curialitas est quasi idem quod nobilitas morum.* *Mox*: *Sicut virtus legalis, quæ est justitia, est omnis virtus, ex eo quod facit actum omnis virtutis: sic Curialitas, quæ dicitur à Curia, est magna domus nobilium, quantum ad mores*, &c. Deinde: *Ille qui Curialis est liberalis est, quia promptè tribuit: & est magnificus, quia magnos sumptus facit in magnis operibus, & est temperatus, — affabilis, &c.*

CURMEN. *L.4. post*, vide. *adde.* Hadr. Junium lib.2. Animadv. cap 12.

CUROPALATES. Vide supra in *Cura.*

CURSOR. *L.2. post*, δρομεύς. *adde.* Gesta Purgationis Felicis: *Subornatus est quidam privatus homo, qui modum Cursoris haberet.*

Ibid. p.1319. l.13. post, dominorum. *adde.* arma.

Ibid. l.29. post, 878. *adde.* & apud Bernaldum Archidiac. in Vita B. Geraldi Archiepisc. Bracarensis num.11.

CURSUS. *P.1320. l.6. post*, 27. *adde.* Paulus in Vita S. Hilari Abbat. Galeat. num.9. Vita S. Ottonis Episc. Bamberg. lib.2. cap.44. Egbertus Eborac. Archiep. in Pœnitent. p.14.

CURSUS *Publicus. Lin. pen. post*, equorum. *adde.* Vetus Inscriptio, apud Gualterum in Tabul. Sicul. pag.18. *Instante Fl. Valeriano Ducenario Agente in reb. & PP. Cursus publici.*

CYMBALUM. *L.15. post*, cymbalum. *adde.* Acta Episcoporum Cenoman. p.303.

Hoc tantum paucis volui concludere verbis,
Quod dedit Ecclesiæ duo cymbala maxima nostra.

Et pag.308.

Detulit planè duo preciosa cymbala, &c.

Cymbalum porro ita expressit Ethelvvlfus de Abbat. Lindisfarn. cap.10.

Continuo insonuit percussis cudo metallis,
Malleus & vacuas volitans cum verberat auras,
Iam cœnam fratrem peditans caldor eos ornat.

CYPRIANA. *In fine adde.* & Gregor. Nazianzen. orat. 18.

CYROICUS, *Medicus Cyroicus*, Chirurgus, in Statut. Mediolan. 2. part. cap.354. cui opponitur *Medicus Physicus.* Vide *Physicus.*

D.

DÆMON. *P.3. l.2. post*, sumere *adde*. Gregorius in Vita S. Basilij Junioris num.15. χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐξαπατῶντος αὐτοῦ μεσημβρινοῦ δαίμονος.

Ibid. l.7. post, meridiano. *adde*. Evagrius de octo cogitationibus ait, ἀκηδίαν eum esse δαίμονα, ὃς μεσημβρινὸς καλεῖται, τῶν δαιμόνων βαρύτερον.

DÆMONIACUS. *Lin. 25. post*, depluunt. *dele reliqua & repone*. Cujusmodi erant οἱ προσκλαίοντες, qui ἔξω τῆς πύλης τοῦ εὐκτηρίου stabant, cum ἀκροῶντες & ὑποπίπτοντες ἔνδοθι τῆς πύλης ἐν τῷ νάρθηκι consistent, ut est apud Gregor. Thaumaturgum Can.11.

DAGUS. *L.21. post*, 1235. *adde*. Ejusmodi umbraculum sic describit Menander Protector in legat. pag.131. τεθείσης οἱ καθέδρας χρυσῆς, ἐνιζάνει αὐτοῦ ἐκ δύο λίθων ὑφασμάτων σκευασθείσης αὐτῷ, ὥσπερ καλύβης τινός.

DALMATICA. *P.6. l.12. post*, 113. *adde*. Idem lib.4. dialog. cap.41. ubi Paschasio Diacono Ecclesiæ Romanæ *Dalmaticam* adscribit.

DAMEAS, *Damascenus*. *Vestimenta Damea* in Testamento Bertichramni Episc. Cenoman. Locum vide in *Pariculus*.

DANGERIUM. *P.9. l. 31. post*, forfaire. *adde*. In Charta 17 Jul. an.1471. *De noble homme de Guillaume de Casenove dit Coulomp Escuier Viceadmiral de France, Maistre Enquesteur & Examinateur des eaux & forests du Roy*. Dangerium dicitur esse *decima* acrarum silvæ: verbi gratiâ, in 30 acris silvæ seu bosci, *Tertium* & *Dangerium* 13 acras conficiunt: 10 pro *Tertio*, & 10 pro *Dangerio*, quæ & decima dicitur: *C'est à sçavoir pour le tiers, des acres: & pour le Dangier ou disme, 3 acres*. Quæ verba infra rursum repetuntur.

DEAMBULATORIUM. *In fine, post*, altariis. *adde*. Vita Aldrici Episc. Cenoman. num.3. *deambulatoria siquidem sursum per totum in Circuitu ipsius Ecclesiæ fecit, in quibus & altaria quinque nobiliter construxit atque sacravit*.

DEBILITARE. *L.2. post*, modo. *adde*. Lactantius de Mortib. persecutor. num.36. *Occidi Dei servos vetuit, debilitari jussit*.

DECANUS. *P.19. post, l.6. subde*.

Foris decanus in Monasteriis, cujus munus describitur in Tabulario Monasterij S. Theofredi in Diœcesi Aniciensi, quod scilicet versatur circa res exteriores.

Ibid. l.61. post, 74. *scribe*. Paulò alia notione Baraterius &c.

Ibid. l.64. post, acceperit. *adde*. ubi *decania* species est beneficij laici, seu villicaturæ, ab Ecclesia dependentis. Charta Hugonis Abb. B. Dionysij an. 1230. ex Tabul. ejusd. Monast. *Simon filius defuncti Girardi, dicti Decani, quondam servientis Monasterij S. Dionysij recognovit quod venerabilis Odo ejusdem Monasterij Abbas concesserat dicto Simoni de mera gratia decanatum, quem præfatus Girardus pater quondam ipsius Simonis tenuerat, hoc modo, videlicet quod idem Simon eundem decanatum teneret & haberet quamdiu Abbati B. Dionysij quicumque fuerit, videbitur, quod bene ac fideliter serviat Monasterio, & residentiam faciat in terra Monasterij apud S. Dionysium. Etiam idem Simon recognovit coram nobis, quod in prædicto Decanatu nihil hæreditario jure reclamaret fide data in manu nostra firmavit*. Alia an.1232. ibid. *recognoverunt se vendidisse—Ecclesiæ S. Dionysij in Franciam totam Sergenteriam suam de Morenciaco villa quæ vocatur Decanatus pro 40 libris Paris. &c.*

DECASSARE, *refellere*. Stephanus Africanus Presb. in Vita S. Amatoris num.18. *Et his dictis, Sacerdotis suavissima verba decassans, respondit*.

DECENNIO, *Decania*, Paulus in Vita S. Hilari Abbat. Galeatensis num.7. *Et missa apparitione cum quater decennionibus militum, suis aspectibus eum jussit adsisti*.

DECENS. Vide *Epidecen*.

DECIMA. *P. 26. l.7. post*, 18. *adde*. Tabul. S. Eparchij Inculism. fol.17. *Quidquid scilicet habebant in tota decima vel in Cimiterio de Elz, vel decimarij habebant ab eis*. *Desmarij* dicuntur fol.16. Ibid. fol.18. *Et quia manutenebat decimarios invasores Cimiterij ipsius, &c.* Infrà: *Quicquid habebat pater meus in tota decima de Elz — & quidquid habebat in decimariis vel decimarij ab eo &c.* Rursum fol.19.v. *Pater noster Sicher fuerat decimarius de Ecclesia Euz, quia tenebat decimam ut Laïcus à Laïcis, & partem terræ de Sanctuario*. fol. 22. *Ego Constantinus decimarius de decima Ecclesiæ de Elz, — habebam in decima de Elz feodium ut colligerent quartam partem ex ipsa decima ubicumque extenderetur decima de omnibus rebus, de pane, de vino, de lana, de agris, & de omnibus aliis de quibus decima datur*.

Ibid. l.15. post, colligere. *adde*. *Cujusmodi decimariorum*, seu quibus decimæ competunt, passim habetur mentio in Tabulario Abbatiæ Dalonensis in Lemovicibus, p.3.12. 27. &c.

DECIUS. *L.31. dele*. unde. *usque* ad sunt.

DECRETA. *L.2. lege*, & *pro* ex.

DECRETUM. *Lin. 9. post*, habentur. *adde*. In Diurno Romano cap.2. tit. 2. 3. 4. cap.3. tit. 1.

Ibid. in fine subde.

Decretale verò in Diurno Romano cap. 3. tit.3. appellatur Epistola cleri & populi ad Papam, vel ad Metropolitam, qua rogatur ut electus consecretur Episcopus.

DECURIA. *L.17. post*, Flaccum. *adde*. *Decusa* eâdem notione non semel habetur in charta edita à Mabillonio lib.6. de Re diplomat. p.464.

Ibid. in fine subde.

Decuriales, qui erant ex Decuriis urbis Romæ, & acta omnia & monumenta servabant, præcipue sententias judiciorum, &c. Vide Henric. Valesium ad lib.5. Socrat. cap.18.

DEFECTUS. *L. 5. post*, abandonnement. *adde*. Decretum Synodi Sardic. in Fragm. S. Hilarij p.35. *Oramus etiam ut præripias tot Episcopos qui Arimino detinentur, inter quos plurimi qui ætate & paupertate defecti sunt, ad suam provinciam remeare*.

DEFOSSUS. *L.1. post*, recepta. *adde*. maxime in feminis.

Ibid. lin.4. post, &c. *adde*. Tabular. Campaniæ Thuan. ch.24. an.1212. *Cum—discordia esset de quibusdam hominibus suspensis, & de quadam femina interrata, qui capti fuerant in burgo nostro S. Dionysij*, &c. Nota sunt quæ de Vestalium supplicio habent Scriptores.

DEHABERE. *L. 11. post*, &c. *adde*. Miracul. S. Rictrudis lib.2. cap.4. num.42. *Sed ne in seculo dehabere contingeret*, &c. Id est egere.

DEHÆRITARE. *In fine subde*.

Deshæritare, in testamento Ælfredi Reg. Angliæ, post ejus Vitam p. 194.

DELEGARE. *L.4. post*, valeas. *scribe*. Acta Episcopor. Cenoman. pag.78. *Legibus delegatum, & absque*

absque ulla contradictione pacifice possidendum regendum dereliquit. Adde p.92.

DELONGARIS. *L.* 4. *post*, Drungarius. *adde.* Andreas Dandulus in Chron. MS. an.804. *Hic Imperator factus misit pro Romano, qui Delongarij fungebatur officio.*

DEMENTARE. *Post l.*9. *subde.*

Dementare, insanire. Lactantius de Mortib. persecutor. num. 7. *Ita semper dementabat, Nicomediam studens urbi Romæ coæquare.* Vide mox *Dementire.*

DEMULTARE. Passio SS. Seraphiæ & Sabinæ num.4. *Dimitte illam nefandam quæ maleficiis te expulsa demultavit à Deorum cultura.* Sed videtur legendum *demutavit.*

DENASATUS. *L.* 12. *post*, 34. *adde.* Harmenopul. lib.6. tit. 2. §. 14. 25. 27. tit. 3. §.3. 4. 6. 9. 10. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap.201.

DEPALARE. *In fine adde.* Stephanus Africanus Presbyter in Vita S. Amatoris n.7. *Votorumque suorum desideria depalantes.*

DEPOMPARE. *In fine adde.* Vetus Interpres Concilij VI. Oecumenici art.12. *Dum redarguisset atque depompasset pravam ejus impietatem.* Ubi Gr. Edit. θριαμβεύσασα τὴν μοχθηρὰν τούτου δυσσέβειαν. Vide Gloss.med. Græcit. in Πομπεύειν.

DEPOSITIO. *In fine adde.* Gualterum in Tabulis Siculis pag.40. 41. &c.

DE POST. *P.*61. *l.*2. *post*, fecit. *adde.* Acta Martyrij S. Theodoriti: *Introducto ergo Theodorito, ligatis de post manibus*, &c.

DEPROPITIUS, *Contrarius.* Liber Diurnus cap. 2. tit.9. *Si præter hæc aliud agere præsumpsero, eris mihi in illa die terribilis judicij depropitius.*

DEPUTATI. *L.*11. *post*, Etymologico. *adde.* Sic legendum in Græca Inscriptione apud Jac. Sponium to.3. Itiner. pag.105. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΙΠΕΙΛΑΡΙΟΝ, &c. perperam enim Edit. ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ.

DEREAMENTUM. Charta Stephani Comitis sacri Cæsaris an.1290. *Item super eo quod nos dicebamus, quod justitia dereamenti boum in terra dicti Odonis ad nos pertinere debebat: dicto Odone dicente pluribus rationibus, quod cum in terra sua haberet omnem jurisdictionem altam & bassam, casus iste sicut cæteri casus in terra sua emergentes ad se pertinere debebat.* Infrà: *Ordinatum insuper extitit super justitia dereamenti boum, quod dicto Odoni — remanebit.* Ubi *justitia Dereamenti boum* dici videtur, de bobus qui extra agri dominici limites aliquid de alieno agro arant & usurpant. Nostri *derens* & *deraiement* etiamnum dicunt, ex Gallico *raie*, Sulcus.

DEROGARE. *L.*7. *post*, Verecundabatur. *adde.* Passio SS. Seraphiæ & Sabinæ num.2. *Quid tibi ipsa derogas, aut quare temetipsam vilem reddis?*

DESAFORAMENTUM, dicitur quidquid fit contra foros, id est leges municipales, seu libertatem indultam Civitatibus, ac Civibus oppidi alicujus. *Hæc repone pro tribus primis lineis.*

Ibid. in fine adde. Charta Alfonsi II. Reg. Portugalliæ, to.4. Monarch. Lusitanicæ Brandaonis pag. 268. *Et hoc accordavi cum meis privatis, quod ista decreta sunt grande meum desaforamentum, & de mea Curia, & de illis qui post me regnaverint.* Charta alia to.5.p.302. *quod prædicta petitio — vertebatur in damnum & desaforamentum regni mei, & periculum animæ meæ.* Vide *Forus.*

DESCENSUS. *In fine subde.*

Descensus, aquæductus, rivulus. Tabular. S. Albini Andegav. *Donans — descensum unum quem habebat in rivulo qui appellatur ducto, cum omni consuetudine, &c.* Alibi: *Quendam suum descensum piscatorium Vualterio Abbati & Monachis S. Albini vendidit.* Vide *Monteia.*

DESCRIBERE. *P.*65. *l.*9. *post*, venerunt. *adde.* Idem Gregorius Turon. in Vita S. Aridij: *Quodam tempore accidit, ut populis tributa vel census à Regibus fuissent descripta, quæ conditio universis urbibus per Gallias constitutis summopere est adhibita.* Infrà: *Adjiciensque Rex ut libros ipsos quibus inscriptus pro gravi Censu populus regni ejus tenebatur afflictus, &c.*

DESUSCEPTUM. *L.* 4. *post*, solutionis. *adde.* ἀπόδειξις τῶν χρεῶν, *desuscepta*, veteri Interpreti Novellæ 72.

DEVOTA. *P.*58. *l.*16. *post*, virgines. *adde.* quas ἱερὰς παρθένους vocat Sozomenus lib.6.cap.19. παρθένους ἐκκλησιαστικάς, lib.8. c.24.

DEVOTARE. *In fine adde.*

Devotiones, ἀφοσιώσεις, εὐχαὶ, ἐπῳδαί, in Glossis Lat.Gr.

DEUS, *Templum Dei alicujus.* Lactantius de Mortib. persecut. num.36. *Qui & sacrificia per omnes Deos facerent.* Ita & cap.16.

DEXTRÆ. *L.* 2. *post*, sanciebantur. *adde.* Lactantius de Mortib. persecut. n.36. *In ipso freto fœdus fit, ac dextræ copulantur.*

*Ibid. p.*73. *l.*11. *post*, &c. *adde.* & vide Petr. Fabrum lib.2. semestr. cap.22.

DEXTRARII *P.*74. *l.*6. *post*, 1130. *adde*, Petrus de Dusburg in Chronico Prussiæ cap.54. 101. 239.

DEXTRI. *P.*75. *l.* 19. *post*, dicuntur. *adde.* ὅροι σεπτότατοι, apud Nilum lib.2.Epist.178. ὅροι παῤῥησίας, apud Theodor. Lector. lib. 2. ἀσυλία τῶν ὅρων, apud Cyrillum Scythopolitanum in S. Joanne Silentiario num. 4.

DEXTROCHERIUM. *In fine adde.* χειρίδες ἐμμάργαροι, apud Pachymer. lib.8. Hist. cap.12.

DIABLAGIUM. Vide in *Bladum.*

DIABOLIZARE, *Dæmonio corripi.* Hepidamus in vita S. Vviboradæ num. 12. *Non post multum temporis cœpit diabolizare.*

DIACODIUM, *Potio ex papavere.* Vualbertus lib.1. de Miracul. S. Vualtrudis num. 35. *Vi diacodij cæterarumque potionum vel confectionum expellere hujusce morbi genus non destitit.*

DIACONIA. *P.*78. *l.*25. *post*, initio. *adde.* Ita etiam in Diurno Romano cap.7. tit. 17. *Dispensator qui fuerit in eadem venerabili diaconia.*

*Ibid. p.*79. *l.*21. *post*, Vide. *adde.* Diurnum Roman. c.7. tit.17. 20.

Ibid. in fine subde.

Diaconites, Pauperes qui in Diaconiis alebantur. Diurnus Romanus cap.7. tit.17. *Sed dispensator qui pro tempore fuerit in eadem venerabili diaconia, pro remissione peccatorum nostrorum, omnes diaconites & pauperes Christi, qui ibidem conveniunt, Kyrie eleison exclamare studeant.*

DIACONITES. Vide in *Diaconia.*

DIBLER. *Post l.*6. *adde.* Le Songecreux:

La nape aussi, ou le beau doublier fin.

DICTARE. *P.*88. *l.*4. *post*, rationabiliter. *adde.* Anonymus Mon. Ratisponensis de sua fortuna, part. 2. *Occurrit animo ut in dictamine me occuparent aliquo, quod ut sæpe expertus sum mentem lascivam cujuslibet scholasticè instructi in nullo posse magis constringi, quam studio dictandi.*

DICTICA. *In fine adde.* Ita legitur in Decreto Edit. Contij c.7. q.2. caus.24.

DIDA, *Nutrix*, μάμμη, apud veterem Interpretem Moschionis de morbis mulier. cap. 96. ex Gr. fortè τίτθη, quod idem sonat.

DIES. *P.* 91. *l.* 29. *post*, vocaverunt. *adde.* Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap. 34. Exodi: *Dies Ægyptiaci dicuntur, quod in his passa est Ægyptus, quorum duos tantum in singulis mensibus notamus ad memoriam, cum plures fortè fuerint. Nec est credendum quod Ægyptij licet astrorum periti deprehenderint dies hos infaustos in inchoatione operis, vel itineris, vel minutionis.* De his S. Augustinus in Epist. ad Galat. cap. 4. *Plena sunt conventicula nostra hominibus, qui tempora rerum agendarum à Mathematicis accipiunt. Iam vero ne aliquid inchoetur, aut ædificiorum aut hujusmodi quorumlibet operum, diebus quos Ægyptiacos vocant, sæpe etiam nos movere non dubitant. Dele*, de his.

Ibid. p. 92. *l.* 17. *post*, ann. *adde.* 1281. in Tabul. Ambian. Episcopat. fol. 76. *Promittens idem Dominus, quod in proximo venturo parlamento ad diem Baronum veniet, & specificabit sigillatim &c.* Alia Regis Philippi IV. anni.

Ibid. P. 93. *l.* 1. *post*, vide. *adde.* S. Athanasium de Synodo Ariminensi p. 871.

DIETA. *P.* 97. *l.* 1. *post*, recitantur. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag. 319. Tunc Episcopus: *Profer igitur si hodiernis interfuisti mysteriis. Respondit, Non. Pangamus ergo Domino Deo hymnos matutinales. Quibus inceptis, Heinricus profitetur se dietam ignorare. Episcopus tamen volens omnino ejus reserare inscientiam, Dei genitrici solitos Psalmos canere cœpit. Horum quoque nec versus noverat nec seriem.*

DIETIM. *L.* 2. *post*, apud, *adde.* Herronem in Vita S. Godehardi Episc. num. 23.

DIFFERENTIOR, *Præstantior.*, διαφορότερος. Utitur Interpres S. Irenæi lib. 2.

DIFFIBULARE. *L.* 5. *post*, disjungunt. *adde.* Carmen de Curia Romana:

——*Sic res diffibulat omnes,*
Sic longas causas terminat ore brevi.

Vide Sidonium lib. 3. Epist. 3. & ibi Savaronem, & supra in Affabulare.

DIFFORTUNIUM, *Infortunium*, adversa fortuna, in Vita Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevir. lib. 1. n. 6.

DIGITUS. *In fine adde.* Vide quæ ex Boncompagni arte dictaminum damus in V. *Chirographum.*

DIGNATIVUS, *Benignus.* Vita S. Carthaci Episc. num. 2. *De miraculis vero quæ Deus per eum, dignativa sua bonitate, dignatus est mundo ostendere*, &c.

DIGNERIUM. *In fine adde.* Charta Philippi Reg. an. 1275. ex Tabul. S. Germani Paris. *Volumus quod dicti religiosi — liberi sint à quodam dinerio seu prandio*, &c.

DIMISSORIÆ. *In fine adde.*

Dimissoria, legatum alicui factum, in jure Veneto, lib. 1. cap. 4. & alibi non semel.

DIODUS. *In fine adde.* Scholiast. Gregor. Nazianz. Stel. 2. p. 89. δίοδός ἐστιν ἡ ὁδὸς μέσῳ λόφων τινῶν ὁδὸς, ἔχουσα ἔξοδον εἰς τὸ καταντικρύ· ἤδε ἔξοδον ἡ ἔχουσα, εἴσοδος.

DIPTYCHA. *L.* 19. *p.* 110. *post*, cap. 1. *adde.* Cumeanus lib. de mensura pœnitentiarum cap. 13. *Diaconus oblivìscens oblationem adferre donec auferatur linteamen, quando recitantur nomina pausantium, similiter pœniteat.*

DIROCHEUM. *In fine adde.* At Goldastus librum hunc non Prudentio Clementi, sed Prudentio Amœno Hispano, alteri ferè suppari, adscribit, legendumque ex Gifanij emendatione contendit pro *Dirocheum*, *Diptychum.* Vide Edit. operum Prudentij an. 1613. p. 319.

DISCANTUS. *L.* 1. *post*, discantare. *adde.* Gloss. Gr. Lat. Reg. Cod. 85. τελερίζω, *biscanto, facio tenorem.*

DISCENS, Discipulus. S. Columbanus Epist. 3. *Ecce quibus circundamur diversitatibus, & quibus circumluimur ac si vorticum fragoribus, charissime discens, &c.* Utitur alibi, sed locus non succurrit, ut & S. Irenæi Interpres lib. 3. cap. 14.

DISCERNENTES. *In fine adde post*, Hispania, atque ij fortè qui διακεινόμενοι dicuntur Theodoro Lectori lib. 1. Nicephoro Callist. lib. 6. cap. 29. lib. 18. cap. 45. Leontio Scholastico lib. 5. de sectis, & Codino in Origin. Constantinop. qui nempe contra Calchedonensem Synodum Eutychis ac Dioscori partes tuebantur, itaque sese appellabant, quod ab eâ Synodo se segregatos innuere vellent, quomodo vocem hanc usurpat Socrates l. 5. c. 5. *Dele penult. & ult. lin.*

DISCIPLINA. *P.* 117. *l.* 8. *post*, 50. *adde.* & Joan. Morinum lib. 7. de Pœnitent. cap. 14. §. 1.

DISCURRERE. *In fine adde.*

Discurrere, apud Ammianum lib. 17. & 30. est διαλέγεσθαι. Vide Lindenbrogium ad eundem pag. 63. Hinc

Discursus. Post discours. *adde.* Carolus M. in præfat. libr. in Synod. de adorand. Imaginib. *In præfata Synodo hebetudinis continentur discursus.*

DISERTARI, disertus videri velle. Acta Martyrij S. Theodoriti: *Iulianus dixit: Disertaris, sacrilege, tanquam ab Athenis nuper adveneris.*

DISFILATUS *Equus*, in Statutis Mediolan. 2. part. p. 487.

DISPARAGARE. *L.* 16. *post*, consortio. *adde.* Et hæc Lactantij lib. de Mortib. persecut. num. 38. *Ingenuas virgines imminutas servis suis donabat uxores.*

DISPARILIARE. *L.* 3. *post*, disparilitas, *adde.* Disparitas, apud Stephanum Africanum in Vita S. Amatoris n. 19.

DISPENSA. *L.* 1. *post*, sumptus. *adde.* Glossæ vet. Barthij: *Impendium, dispensa.*

DISPENSATIO. *L.* 8. *post*, divinitatis. *adde.* S. Augustinus tract. 4. in Joan. *Quicquid ergo humiliter positum audistis de Domino Iesu Christo, susceptæ carnis dispensationem cogitate.*

Ibid. l. 16. *post*, dispositum. *adde.* Diurnus Romanus p. 37. de Nestorio: *Dominicæ dispensationi infestus, ut pote qui adorandæ Incarnationis arcanum, Deum ab homine separando disjunxerat.*

DISPENSATOR. *Pag.* 125. *l.* 19. *post*, nostri. *adde.* Non vero quod nepotes seu effusi essent, uti censuit Petr. Faber lib. 3. semestr. cap. 19. p. 294.

DISPOSITIO. *In fine adde. Dispositum.*

DISPOSITIONES. *L.* 1. *post*, apud, *adde.* Lactantium lib. de Mortib. Persecutor. p. 32.

DISPOSITUM. *L.* 15. *post*, belli. *adde.* Diurnus Roman. cap. 6. tit. 19. *Cujus exactionem per nostrum dispositum fecisse dignoscitur.* Id est nostro mandato.

DISSERTOR. *Interpres, Commentator.* Vita S. Hieronymi Edita à Mabillonio: *Sacræ bibliothecæ Scrutator*, (I. sacræ Scripturæ Interpres) *divinorum dissertor voluminum, &c.*

DISSICIO. *Post. lin. penult. adde.* Carmen de miseria vitæ humanæ, apud Barthium lib. 44. advers. cap. 17.

Utinam & tuorum nubila affectuum.
Vitalis eadem dissicet victoria.

DISTEGUM

DISTEGUM. *L.3. post*, superficies. *adde.* Glossæ MSS. διόροφον, δίστεγον.

DISTEMPERARE. *L.2. post*, destremper. *adde.* Palladius de Architectura: *Crocus quoque Hispanicus cum lucidissimo glutine distemperatus, &c.*

Ibid. l. 20. post, δυσκρασία. *adde.* apud Nicetam Chon. p.309. δυσκρασία τ̃ σώματος, ubi Cod. al. habet καχεξία.

DIVITIOSUS. *In fine adde. Divitior* dixit Terentius in Phorm.

DIVISIO. *In fine subde.*

Divisio, congiarium. Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabul. Sicul. pag.57. *Cujus statuæ dedicationem decurionibus Augustalibus epulantibus, populo viritim divisionem dedit.*

DIURNARE, *diem exigere, morari*, nostris, *sejourner.* Adelbodus de Gestis S. Henrici Imp. pag. 446. *Ibi in die Palmarum qua oportuit celebritate diurnare fecit.*

DIUTINARE, perseverare, in veteri Lectionario Asturicensi, ubi de S.Dominico Calceatensi.

DIUTURNUS, usu diuturno peritus. Ammiano lib.16. *Dux diuturnus* dicitur, quem lib. 30. *Usu Castrensis negotij diuturno firmatum.* Et lib.23. *Sacerdotem cæteris diuturniorem, seniorem vocat.*

DOCTOR. *P.137. l.3. post*, Doctor. *adde.* Gloss. Lat.Gr. *Iuris Doctores*, αὐθένται τ̃ νόμων.

Ibid. post l.26. subde.

Doctor Doctorum, in Actis capitularib. Ecclesiæ Lugd. an. 1341. fol. 37. v. & alibi non semel. Sed quæ hæc dignitas fateor mihi incompertum.

DOLIUM. *L.1. post*, Charta. *adde.* anni.

DOMA. *L.6. post*, notionem. *adde.* in Poëmat. H. Rabani.

DOMESDEI. *P.141. l.26. post*, recurrebatur. *adde.* Idque ab ipsorum Regum ævo: Florus lib.1. de Servio Tullio: *Summaque solertia ita est ordinata Respublica, ut omnia patrimonij, dignitatis, ætatis, artium, officiorumque discrimina in tabulas referrentur, ac si maxima civitas minimæ domus diligentia contineretur.*

Ibid. l.34. post, Aquæduct. *adde.* Id etiam deinde peractum Maximiano Galerio imperante queritur Lactantius lib. de Mortib. Persecut. num. 23. *Agri glebatim metiebantur, vites & arbores numerabantur animalia omnis generis scribebantur, hominum Capita notabantur, &c.*

DOMESTICUS. *P.142. l.31. post*, μέγιστος. *adde.* Chron.MS. Andreæ Danduli an. 821. *Michael Domesticus sive Comes Palatinus sumpsit Imperium.*

DOMICELLUS. *Pag.146. l.15. post*, &c. *adde.* Charta Ludovici de Bellojoco Militis D.Montisferrandi in Arvernia: *Cum — tempore quo eramus domicellus, & ante tempus Militiæ nostræ donaverimus & concesserimus &c.* Tabular. Albæ ripæ in Diœcesi Lingon. an. 1233. *Nobilem mulierem Andru de Rupescissa, & Renaudum domicellum ejus, qui jam erat extra avoëniam ejus*, &c. mox, idem Renaudus *filius Andru* dicitur.

Ibid. p.147. l.19. post, cap.10. *adde.* & Statuta urbis Mediolan. part.2. cap.108. 494. & seqq.

DOMICELLA. *P. 148. l. 8. post*, statuit. *adde.* Sed & apud Græcos κυρίαι appellatæ sanctimoniales, etiam ab sororibus: κυρίαι ἀδελφαί, in Vita Eupraxiæ Virg. n.23. 28. & alibi.

DOMINA. *L.3. post*, 151. *adde.* & apud Franciscum Dominic. Pragens. &c.

Ibid. l.5. post, Domina. *adde. Dominam*, Deiparam nudè appellari ægrè ferunt hæretici, atque in primis Calvinus Epist.128. Vide Lambecium lib.8. bibl. Cæsar. pag. 132. & supra in V. *Domicella.*

DOMINÆDIUS. *L. 1. post*, promiscuè. *adde.* οἰκοδεσπότης, apud Palladium in Vita Chrysostomi pag 202. & alios.

DOMINICA. *P. 150. l.5. post*, 187. *adde.* S. Hieronym. in Psalm.117.

Ead. l. post, Dominico. *adde.* Henric. Valesium de Laudib. Constant. cap.9.

Ibid. p.152. l.6. post, sequitur. *adde.* Alia porrò est *Dominica Quintanæ* in Charta Petri Episcopi Santonensis an. 1240. in Regesto Inculismensi Cameræ Comput. Paris. fol.23. Est enim illa qua *Quintanæ* ludus exercebatur à Vicanis. Vide *Quintana.*

Ibid. l.47. post, num. 8. *adde.* Tabular. S. Eparchij Inculism. fol.37. *Duodecim denarios censuales in Osanna singulis annis Ecclesiæ nostræ reddendos.* Adde fol.116. Epitaphium Guillelmi Comitis Inculismensis: *Hic jacet Dominus Amabilis Guillelmus Comes Engolismæ, qui ipso anno quo rediit de Hierusalem, abiit in pace 8. Id. April. vigilia Osannæ* 1028. *anno ab Incarnat.*

Ibid. l. 57. post, cap. 2. *adde.* Henr. Valesio ad Hist. Eusebij lib.2. cap.22. Joan. Bapt. Cotelerio ad to.1. Monument. Eccl. Gr.

Ibid. p.153. l.22. post, Pascha. *adde.* In lib. 1. Sacramentor. Eccles. Rom. cap.57. dicitur *Dominicum post octabas Paschæ.*

Ibid. l. 27. post, Romano. *adde.* & in lib. 1. Sacram. Eccl.Rom. *Dominicum secundum post clausum Paschæ.*

Ibid. l. 32. post, Pascha. *adde.* In lib. 1. Sacram. *Dominicum tertium post clausum Paschæ.*

Ibid. l.36. post, Pascha. *adde.* In lib.Sacram. *post clausum Paschæ.*

Ibid. l.52. post, pardevant. *adde.* Id vero nominis tribuitur Dominicæ Paschatis, quæ Κυρία ἑορτῶν dicitur Pachymeri lib. 7. cap.15.

DOMINICÆ *Literæ. l.4. post*, admittere. *adde.* *Sed nec ipsorum literas accipere.*

DOMINICUM. *L. 22. post*, supplicamus. *adde.* *Basilica Dominica*, in Actis S.Saturnini & Socior. num. 2.

Ibid. l. 38. post, indigent. *adde.* Ita etiam Gretzerus in Muricibus Christianis p.158.

DOMINUS. *L.3. post*, Deus. *adde.* Vide Philonem de Nominum mutat. pag.7. 1.Edit.

Ibid. p.160. l.59. post, Calchedon. *adde.* & Concilij Ephesini.

Ibid. l.63. post, Concilij. *adde.* γῆς καὶ θαλάσσης δεσπότης, uti Antoninus Severus Caracalla appellatur in Thiatyrensi inscriptione apud Tho. Smith. in Notitia 7. Eccles. Asiæ pag.130. & Sponium to.3. Itiner. pag.116. *Dele à lin. 69. à voce*, Alypius, *ad* Constantinus.

Ibid. p.161. l.38. post, Laudavi. *adde.* Tabular. Maurigniacense ch. 39. *Huic donationi præbuit assensum Guillelmus de Vaucelais, ejusdem feodi retro dominus.*

Ibid. post l. 50. subde.

Dominus legum, non verò *Magister*, appellatus Azo J C. ut est in Chron. MS.Alberici. Glossæ Lat. Gr. *Iuris Doctores*, αὐθένται τ̃ νόμων.

Domini de nocte, Præfecti vigilum. Andreas Dandulus in Chron. MS. *Pro purgandis maleficiis statutum est, ut duo sint qui noctis tempore urbem custodiant & malefactores capiant: unus vero de citra canale, & alter de ultra canale constituatur, qui Domini de nocte appellati sunt.*

DOMUS. *p.164. l. 15. post*, Editum. *adde.* *Ca-*

meram

meram pendentem, Sidonius lib.2. Epist.2. κρεμάςϑες περιβόλους, Palladius in S.Chrysostomo cap.13. κρέμαςον κῆπον, Manuel Chrysoloras in Epist. edita post Codini Orig. Constantinop. p.127.

DONATI. *In fine adde.*

Donatos præterea nostri vocant nothos & spurios filios, Joan. *de la Gogue* in Hist. MS. Principum *de Deols*, in Biturigib. *& avoit en son hostel un sien donné & advoué, dit le Bastard de Chauvigny.*

DORMITORIUM. *L.7. post*, dixit. *adde.* Pro vehiculo, vel basterna, videtur usurpare Passio S. Maximiliani: *Pompeiana matrona corpus ejus de judice meruit: & imposito in dormitorio suo, produxit ad Carthaginem.*

Ibid. l.20. post, cap. 7. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. n.17.

DORSALE. *P.169.l.11. post*, honesta. *adde.* Tabular. monast. S. Theofredi in Velavis: *Unum dorsale ejusdem operis, quod totum solebat ambire ciborium.*

Ibid. post l.31. subde.

Dorsarium. Acta Episcopor. Cenomanensium pag. 324. & Ecclesiam libris, palliis, *cappis & Sacerdotalibus ad chorum parandum dorsariis sive scamnalibus laudabiliter cum Iannis ante Chorum adornavit.*

Ibidem in fine adde. Vide Ammianum lib.19. Gloss. Gr.Lat. νωτοφόρος, *Dossualis. Asellus dorsuarius*, apud Varronem.

DOS. *L.41. post*, Regis. *adde.* Describitur præterea in Tabulario S.Cornelij Compendiensis charta Caroli Simplicis, dicta in Atiniaco Palatio 13 Kal. Maias indict.10. an.17. redintegrante 10. In qua hæc habentur: *Compertum sit fidelibus, quod cum nostri regni nos negotia tractantes consiliariis, de nostro nos commonere conjugio salubre ducentes fore & opportunum, si conjux condigna lateri adhiberetur regio, ex qua filiorum Deo largiente totius regni profutura procederet propago. Eorum itaque admonitione sollicitati, & consiliis exhortati, quandam nobili prosapia puellam, nomine Friderunam, communi duntaxat consensu fidelium, Deo, ut credimus, cooperante, secundum leges atque statuta priorum, nobis Imperiali connubio sociamus, regnique consortem statuimus. Quocirca regio eam more propriis rebus disponentes ditare, dono ei dotis nomine concedimus, fiscos jugiter possidendos, & pro libitu disponendos, corbiniacum videlicet in Comitatu Laudunensi, cum Ecclesia &c. — perpetualiter habeat, teneat, atque possideat, & quicquid exinde facere voluerit liberam & firmissimam in omnibus habeat potestatem*, &c. Habetur denique alia ejusmodi dationis in dotem formula in Tabul. S.Dionys. Paris. an.1124. quæ his verbis concipitur: *In nomine sanctæ & individuæ Trinitatis, Amen. Quoniam sacramenta Ecclesiæ præsignata sunt in fœdere nuptiarum, ut tempore opportuno de maris & feminæ conjunctione Ecclesia dilataretur, hac de causa, ego Gaufridus Iachelinam filiam Dodonis villani in uxorem accipio, & do ei in dotem feodum quod Emelina filia Chevalier à me tenet, & quicquid habeo apud Trembliacum, &c.*

Ibid. p.171. l.38. post, 1654. *adde.* Diurnus Romanus cap.5. tit.2. & seqq.

DRACO. *P.174. post l. 4. adde.* Acta Martyrij S.Marculi: *Nudatis militum gladiis, & draconum præsentibus signis, & tubarum vocibus cogerentur.*

Ibid. p.175. post l. 40. *adde.* Alia suggerimus in Gloss.med.Græcit. v. Ἀσάκων.

Ibid. l.47. post, possidebantur. *adde.* Vetus Carmen Edit. à Barthio lib.34. advers. c.1.

Salve ô Apollo vere, Pæan inclyte,
Pulsor draconis Inferi.

DRACONARIUS. *In fine adde.*

Draconarij meminit etiam Ammianus lib.20. ubi Lindenbrogius.

DRAGEIA, ex Gall. *dragée*, Pastillus saccaratus. Acta visitationis Simonis Archiep. Bituric. p.235. *& biberunt cum domino, & de drageia comederunt.*

DRAGUMANUS. *P.177. l.10. post*, interpretibus. *adde.* Sidonius in Narbone:

Tum si fortè fuit quod Imperator
Eoas soceri venire in aures
Fido interprete vellet & perito,
Te commercia duplicis loquelæ
Doctum solvere protinus legebat.

DROSSATUS. *In fine adde.* Quem vide lib.2. Antiquit. Sueco-gotthic. cap. 18. ut & Schefferum in Upsalia cap.16.

DRUDARIA. *L.21. post*, habeat. *adde.* Servatur in tabulario Palensi in Beneharnis Codex, hocce titulo: *De las compositions de las drudes dites femmes de caporans an.1378. ab lo senhor.* Deinde *Recepte de las femmes deus caparans de sus scrits per la composition feyte ab Mess. per que portassen los senhaus.* Mox: *12 florins paga lo prebende deu castet de saliées per composition de Marianne de Gusmicau de la Mote, & de Lugues de Casaux les femmes à Pau le 7 jor de Desembre.* Et sic de cæteris.

DRUDES. *L. 9. post*, significant. *adde.* Vide Gretzer. in Divis Bamberg. pag.130.

DUCALE. *Post hanc vocem adde.* Gloss.Lat.Gr. *Ducale*, ἀγωγεὺς, ὁ τῶν κτηνῶν. Ubi perperam Vulcanius *ductor* reponit.

DUCAS. *P.184. l.1. post*, &c. *adde.* Ita Cretensis insulæ apud Venetos Præfectus semper *Ducas Cretæ* appellatur in Chron. MS. Andreæ Danduli.

DUCATUS. *L.42. post*, est, *adde.* Andreas Dandulus in Chron.MS. an.1280. & ex eo.

DUCENARIUS. *L. 6. post*, 8. *adde.* & apud Gualterum in Tabulis Siculis p.18.

Ibid. l.10. post, causis. *subde.*

Ducenarij, Procuratores qui ducenta sestertia accipiebant à Principe, ut docet Dio lib.53. pag.506.

DUCICULUS. *L.22. post*, cap. 21. *adde.* & in Vita S.Fidoli Abbat.n.6.

DUCTUS. *L.30. post*, pervenit. *adde.* Tabular. S.Albini Andegav. *Donans nobis ob remedium animæ suæ & patris sui descensum unum, quem habebat in rivulo qui appellatur ducto, cum omni consuetudine, excepto cænagio, & de alio descensu quem Eminus de Reginaldo Banario in Altione dedit nobis simili modo & consuetudinem, quam ibi habebat, excepto cænatico.*

DUELLUM. *P.191. l.22. post*, 140. *adde.* Et Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap.137.

Ibid.l.36. scribe, supra, *pro* infra.

Ibid. p.192. l.37. post, pœnam. *subde.* Scribit Lucianus in Toxari apud Scythas, si quis singulari certamine superatus foret, ei dextram abscindi solitam, pœnæ causa.

Ibid. l.42. post, cap.38. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. p.120.

DULCORARE. *L.3. post*, dulcorare. *adde.* Auxilius de causa Formosi: *Unde antiquatum odium felle amaritudinis parvo stillicidio verborum dulcorari non potest.*

DUODENARIA. Acta Capitularia capituli Ecclesiæ Lugdun. an.1343. fol.88. v. ex Cod.Reg. *Item*

commiserunt

commiserunt dominis Archidiacono & Sacristæ declarandi & providendi de Vice magistro, & ad quem Duodenaria vacans per obitum Dom. Guillelmi de Gez debeat pertinere. Occurrit rursum. infra.

DUX. *L. 5. post*, μαξίμε. *adde.* in Passione SS. Seraphiæ & Sabinæ num. 10. fit mentio *Vindiciani Ducis Ducum.* Vide Gloss. med. Græcit. in Ἄρχων Ἀρχόντων.

Ibid. p. 210. l. 1. post, 748. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 1. *Rex autem hæc audiens, oppidò tristatus est, promittensque ei duodecim & amplius comitatus se daturum, si hoc dimitteret, & in sua militia perseveraret.* Id est *Ducatum.*

E.

ECCLESIA. *L. 12. post*, custodiat. *adde.* Edictum Constantini & Licinij pro Christianis apud Lactantium lib. de Mortib. persecutor. num. 48. *Corpus Christianorum* vocat, quod Christiani ipsi Ecclesiam: *Quæ omnia corpori Christianorum protinus — tradi oportebit.* Et mox: *Quoniam iidem Christiani non in ea loca tantum ad quæ convenire consueverunt, sed alia etiam habuisse noscuntur ad jus corporis eorum, id est Ecclesiarum, non hominum singulorum pertinentia, &c.*

Ibid. l. 33. post, &c. *adde.* Lactantius lib. laudato num. 12. *In alto enim Constituta Ecclesia ex palatio videbatur.*

Ibid. p. 213. l. 16. post, 115. *adde.* De qua legendi præterea Simeon Logotheta in Leone Armenio n. 5. & Anonymus de imagine Deiparæ quam *Romanam* vocabant, apud Lambecium lib. 8. de Bibl. Cæsar. p. 380.

Ibid. pag. 214. l. 57. post, num. 35. *adde.* Præterea Gloss. med. Græcit. in Καθολική. Sed & inde apud Messanenses, Ecclesia Græcorum etiamnum *Catholica* nudè appellatur, quidquid dicat Bonfilius Constantius in Messana lib. 3. pag. 21. Porro in majoribus civitatibus ab ipsis ferè Christianismi initiis, Presbyteri per singulas regiones erant dispertiti, quo morientibus facilius subvenirent: qui quidem domicilia sua habebant juxta suam quisque Ecclesiam, ut est apud Epiphanium in hæresi Arianorum: atque inde origo variarum in urbibus Ecclesiarum parrochialium.

Ibidem p. 215. l. 21. post, &c. adde. Charta Ludovici VI. Reg. Fr. an. 1122. *Tradit monacho donum Ecclesiarum & omnium decimarum ad ipsum locum pertinentium.*

Ibid. post l. 60. subde.

Ecclesia senior, matrix, Cathedralis, in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 111. 157. 181. tom. 4. Analector. Mabillon. Charta Palladij Episcopi Antisiod. apud eundem Mabillon. lib. 6. de re diplomat. p. 465. *Reliquas duas partes ad lumen Ecclesiæ senioris S. Stephani reservatas.* Infrà: *Ad basilicam seniorem S. Stephani.*

Ibid. p. 216. l. 25. post, avenæ. *adde.* Tabular. S. Albini Andegav. *Radulfus Vicecomes cum uxore sua Amelina S. Albino & Monachis ejus Ecclesiam de Luchiaco partim quingentis sol. sicut habebat solidam & quietam vendidit, partim pro anima sua, — dono dedit scilicet altare cum oblatione tota & sepultura tota, sicut habebat, & terram juxta Ecclesiam,* &c. Acta Episcopor. Cenomanensium in Gervasio cap. 31. *Similiter & Ecclesiam me vivente dimidiam, & decedente totam, nisi ante placuerit, in territorio Letdunis sitam.* Extat præclara hujusce abusus testis Charta alia Rainaldi Episcopi Andegavensis ex qua hæc excerpsimus: *In exordio nascentis Ecclesiæ cum author omnium, id est Deus, Apostolis suis præcepisset, dicens, euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ, & illi juxta authoris vocem præcepta complerent, cœpit fides augeri & crescere ex eo tempore; viri religiosi relinquentes sua eadem authori Deo, & cœnobia construentes, & hæreditates suas ibidem derelinquentes, quatenus in locis illis monachi sive Clerici seu ancillæ Dei Deo deservientes haberent victualia, nonnulli etiam comam capitis abscindentes, Christo domino colla tradentes, atque ita factum est ut maxima pars hujus sæculi in hæreditatem Sanctis Dei sit tradita: sed inardescente invidia sæculi hujus, & cupiditate grassante, Reges qui vestigia virorum religiosorum sequi deberent, ceperunt easdem hæreditates vendere, Episcopis Episcopatus, Abbatibus Abbatias, atque ipsi Episcopi seu Abbates à monasteriis abstrahere, cum deberent magis augere quam minuere, & hominibus sæcularibus in hæreditatem dare. Unde usque hodie mos inolevit, ut eas in hæreditate habere videantur. Quapropter ego Ramaldus Andecavorum Episcopus Ecclesias quas quondam in Episcopatu S. Mauricij habere dinoscor, anno ab Incarnatione Domini M I. fratribus nostris Canonicis ibidem Deo deservientibus integras restituo, &c.*

Ibid. lin. 50. post, 54. *adde.* Concil. Claromontan. cap. 6. 7.

ECCLESIASTICUM. *In fine adde*, præterea Anton. Brandeon. to. 3. Monarch. Lusitan. p. 285. v. 286. v. & lib. 10. cap. 14.

ECCLESIASTICUS. *Post hanc vocem adde.* Christianus: & opponitur Gentili, ut est apud S. Hieronymum in Præfat. libri de Ecclesiastic. Scriptorib.

Ecclesiasticus, Clericali &c.

Ibid. lin. 28. post, Epist. 78. *dele.* 810. *tum adde.* Gesta Purgationis Cæciliani: *Adhibete conclericos & seniores plebis, Ecclesiasticos viros, & inquirant diligenter &c.* Decretum Synodi Sardicensis in fragm. S. Hilarij. pag. 9. *Vehementer autem admirati sumus, quatenus eum qui aliter quam in vero est, audet Evangelium prædicare, quidam qui se Ecclesiasticos esse volunt, facile ad communionem recipiunt,* &c.

ECINERARE, *Corpus refodere*, in Vita Balduini Lutzemb. Arch. Trevir. lib. 2. cap. 6.

EDICTUM. *L. 12. post*, vide. *adde.* Henric. Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 9. cap. 10. & infra in V.

EFFEMINARE. *Lin. 9. post*, tit. 5. *adde.* *Puerilia stupra*, apud Ammianum lib. 23. Bacchus Θηλυδρίας παιδὸς παιδαγωγός, dicitur Theodoreto de Græc. affect. serm. 7.

EFFORCIARE. *In fine post*, fortis. *adde.* Tabular. sancti Dionysij Novigenti, ex Charta Roberti de Mauritania: *Dedit 5 solidos Dunensium exforciatos.*

EGREGIATUS. *In fine adde.* Vide eundem lib. de Mortib. persecutor. num. 21.

EJECTUS. *L. 3. lege*, navis ipsius & vectorum servandorum causa, ut est apud Nilum lib. 2. Epist. 246. liber &c.

ELECTI. *L. 3. post*, ducebant. *adde.* ἐκλεκτοὶ καὶ ἐκλεκτή, in Anathematismo hæres. Manichæor. apud Cotelerium in Not. ad Recognit. Clement. p. 373.

Ibid. l.9. post, 46. *adde.* Archelaus Mesopotamiæ Episc. in disput. adversus Manichæum.

Ibid. in fine adde.

Electi, qui ad baptismum sunt electi, baptizandi, in lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 26. 33. & in Missali Gallicano vet. p. 449.

ELEEMOSYNA. *P.224. l.15. post*, 410. *adde.* & Henric. Valesium ad Euseb. de Vita Constant. lib. 4. cap. 22.

Ibid. p.225. l.40. post, &c. *adde.* Tabul. S. Eparchij Inculism. fol. 49. *Si quis homo aut ullus de parentibus meis istam cartam eleemosinariam infrangere aut inquietare præsumpserit*, &c. adde fol. 118.

Ibid. p.226. l.1. post, 50. *adde.* Tabular. Dalonensis Monast. fol. 49. factum est hoc ante domum eleemosynariam d'Autafort an. 1182.

Ibid. l.10. post, 43. *adde.* in Hist. Segobiensi Colmanaresij cap. 15. §. 12.

ELEEMOSYNARIUS. *P.227. l.19. post*, committuntur. *adde.* Testamentum Aldrici Episc. Cenoman. in ejus Vita p. 190. *Præscripti & prædordinati ad nostram eleemosynam faciendam.*

Ibid. l.27. post, Impediat. *adde.* Testamentum Poncij Raimundi Comitis Tolosani & Rutenensis, ex Archivis Ruten. *Omnes res mobiles donet eleemosynarius meus Deo, & ad sanctos Presbyteros, & ad pauperes pro anima mea.*

Ibid. l.47. post. 50. *adde.* Charta Natranni Episcopi Nivernensis, ex Tabul. S. Cyrici. num. 4. *Et quidquid illi olim Antidius dimisit, & ipse postea ab eleemosynariis suis comparavit.*

ELEMENTA. *L.11. post*, c. 39. *adde.* Martyrium S. Acepsimæ n. 4. Nicetas in Manuele lib. 7. p 432. Edit. Reg.

ELEPHANTUS. *L. 15. post*, usurpatur. *adde*, quod proboscidem seu ut vocat Plinius, manum elephanti referat, vel quod cornu eboreum fuerit.

Ibid. post l.25. adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.

Plus de cent oliphant i tonnent la bonde.

ELESREFOLS. Tabular. S. Eparchij Inculismensis fol. 89. *Ipse post acceptum modium vini pro feodio suo, suscipiet Elesrefols sine ingenio & secundum mensuram & rationem.*

ELINGUITAS, *Infantia, ineruditio.* Vita S. Marculfi in procemio: *Nihil enim in hujus mortalitatis curriculo dignius agitur, quàm si elinguitas nostræ loquacitatis in Dei laudibus jugiter moderetur.*

ELOGIUM. *L.5. post*, notabilem. *adde.* Gozechinus Scholasticus: *Dicis, quid mihi & Leogio, quod olim insolenter deferens, turpi notarim elogio?* Mox: *Dic ergo, nunquid elogium intuli legiæ?* Infra: *Non elogij notam, sed honoris coronam.*

ELONGARE. *L.3. post*, estat. *adde.* Gloss. Gr. Lat. μακρωύω, *Elongo.* Μακρωύω, *Longo.*

EMANCIPATIO. *P.233. l.65. post*, colligitur. *adde.* Vide vitam Aldrici Episcopi Cenoman. num. 54. 55.

EMANARE. *In fine adde.* Vide Cujacium lib. 6. observ. cap. 26.

EMBOLA. *In fine adde.* Vide Blasium Ortizium in Itinerario Adriani VI. Pap. num. 44. pag. 460.

EMPROSOPUS. *L. 2. post*, repræsentat. *adde.* Sidon. in Paneg. Aviti:

——Procerum tum maximus unus,
Dignus qui patriæ personam sumeret, infit.

EN. *Lin. 6. lege*, ex Hist.

Ibid. l. 8. post, passim. *adde.* Colligitur.

ENCÆNIA. *P.243. l.49. post*, Epist. 5. *adde.* Vitam S. Athanasij pag. 22. Sozomenum lib. 4. cap. 13. Vitam S. Bernardi Archiep. Viennensis tom. 6. Vitar. Ord. S. Bened.

ENCAUSTUM. *L.9. post*, cap. 17. *adde.* Marbodeum lib. 1. de virtut. herbar. cap. 3.

ENCAUTUM. *Lin. 9. post*, collegiat. *adde.* Charta an. 1289. apud Ant. Brandaonum tom. 4. Monarch. Lusitan. p. 279. v. *Dom. Rex Portugalliæ Comes Boloniæ fecit cum consilio suorum ricorum hominum, & suorum filiorum de algo tale encautum, &c.* Infra: *Pectetur istud encautum Dom. Regis &c.* Vide *Cautum.*

ENLATENRA. Tabularium Carnotense an. 1225. *Et eadem domus debet fieri de decem enlatenris.* Occurrit ibi rursum.

ENGRUNAGIUM. Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 77. v. *Requirebat 1 arietem, 1 carucam ad sata sua ferenda, 1 gallinam, engrunagium fabarum, & in mansionario qui terram illam colebat explegium suum.* Et fol. 130. *Bernardus siquidem Duzac in uno quoque maisnamento mansi & borderiæ, quastam fabarum, quæ vulgò dicitur Engrunatges faciebat.*

ENSIGNE. *In fine adde.* Charta Gallica an. 1282. in Hist. Monast. Deiparæ Suessionensis: *Et si volons — que toutes les dames & les rendues qui aprés l'Auleluie se saineront, aient leur sainiez ainsi comme en autre tams.*

ENTELMA. *L.2. post*, mando. *adde.* ἔνταλμα, apud Georg. Acropol. cap. 68.

EOLOGIA. Formula Andegavensis 2. *Quia conjunxerunt mihi culpas & meas magis necligentias pro furta quid fieri, unde ego in turmentis fui, & eologias feci, & morte pericolum ex hoc incurrere debui, &c.*

EPHEBIA. *L. 9. post*, puerorum. *adde.* Brocardus in Descript. T.S. lib. 2. cap. 2. Edit. Venetæ 1513. *Loco lupanarium plerumque in urbibus constituunt effebias.*

EPICROCUS. S. Columbanus Epist. 3. *Idcirco quamvis trisulcus arcuato vulnere scorpius insurgat, in his, de quibus scriptum est, extendere linguam suam, sicut arcum mendacij, qui nova quaque, licet Epicroca, judicant*, &c. Ubi leg. videtur *Epichrona*, ex ἐπίχθονος, vel ἐπιχρόνιος, *vetustus.*

EPIDECEN. *In fine adde.* Homagium Gerardi de Ventadour. an. 1362. *Amotis Capuciis, & jupileis, & amotis zonis cultellis, & incotardia, cum desubtus cotardiam, ut dixerunt, tunicam aliam decentem non haberent.*

EPISCOPA. *In fine adde.* Sic *Episcopissa*, *uxor concubina Episcopi.* Acta Episcoporum Cenomanensium in Mainardo: *Quadam enim die cum ægrotare cepisset, placuit ut sanguinem minueret: qui dum esset flebotomatus, nocte insecuta dormivit cum Episcopissa*, &c.

EPISCOPATUS, urbis Venetæ regiones appellantur in Statutis Venetis lib. 1. c. 8. *Vescovado.*

EPISCOPUS. *L.17. post*, peccata. *adde.* H Rabanus poëm. 4.

Tu decus es populi vocaris Episcopus ipse.
Et superintendens, dux eris, atque Gregis.

Et Poëm. 10.

Nam superintendens pie, Episcopus ipse vocaris.

Ibid. p.254. l.53. post, Epist. 15. *adde.* Diurnum Roman. cap. 3. tit. 11.

Ibid.

Ibid. pag. 255. *post lin.* 32. *subde.*

Episcopi forenses, in Diurno Rom. cap. 1. tit. 8. dicuntur eâdem ratione qua *Presbyteri forenses*, de quibus suo loco, Episcopi scilicet alienæ Diœceseos quàm Romanæ.

Ibid. p. 256. *l.* 37. *scribe.* σχολάζοντες, in Synodo Antioch. c. 16. & apud Zonaram in Theodosio Jun. ἀπόλιδες & σχολάζοντες, in Concilio Ephesino act. 5. p. 664. Edit. Labbei, quibus &c.

Ibid. p. 257. *l.* 5. *post*, cap. 2. *adde.* Neque id exemplo caret. Legimus enim apud Sozomenum lib. 6. cap. 34. Barsem & Eulogium Monachos Edessenos Monachos creatos, non alicujus urbis, sed honoris duntaxat gratia, tanquam ad recompensanda ipsorum præclara facinora, ἐν τοῖς ἰδίοις μοναστηρίοις.

Ibid. l. 24. *post*, infra. *adde.* Ut & in Diurno Romano cap. 5. tit. 10.

EPISTOLARIS. *In fine adde.* ἐπιστολεὺς, in veteri Inscriptione apud Mabillonium tom. 4. Analector. pag. 503. Vide l. 7. Cod. de Palatin. largit. lib. 12.

EPISTOLATIM. *In fine adde.* *Epistolariter* eâdem notione dixit scriptor Vitæ S. Gaugerici Episc. Camerac. lib. 1. cap. 10.

EPISTOLIUM. *L.* 1. *post*, formata. *adde.* Synodica Concilij Sardicensis in fragm. S. Hilarij p. 17. *Et ne ignorantes eorum accipiant literas communicatorias, id est Epistolia, quos justa sententia degradavit.* Infra: *Omnes fratres & Coëpiscopos nostros literis tuis admonere digneris, ne Epistolia, id est literas communicatorias eorum accipiant.*

EPITAPHIUM, pro quavis inscriptione. Descripsit eruditus Mabillonius in Vita S. Radbodi Hexasticon, hoc titulo: *Radbodi Epitaphium de viatico Christi.*

EPITOMA. Ermenricus Monachus Augiensis de Grammatica: *Sed & hactenus rivo jucundissimo ac in omni virtutum stemmate præfulgido ex primoribus fontibus totius Europæ emananti Cohæres, Hludovico scilicet dilectissimo Regi nostro, qui licet angustiori limite terrarum, virtute tamen vincit Herculem Centauros domitantem, & agilitate Ulissem. Interroga Sclavos in gyro, & non miraris epitoma meum.* Id est laudes meas.

EQUITATURA. *L.* 23. *post*, cap. 23. *adde.* Stephanum Tornac. Epist. 224. Edit. Molineti.

EQUUS. *L.* 35. *post*, adde. *scribe*, Leonem Grammatic. p. 470. Scylitzen pag. 682. Edit. Reg.

Ibid. pag. 263. *l.* 42. *post*, adde. *scribe.* S. Basilium Epist. 423. & *l.* 44. *post*, cap. 20. *adde.* & Constantin. de Adm. Imp. cap. 50. 51.

Ibid. l. 70. *post*, Burdegalense. *adde.* Vide Gloss. Basilic. in Παλματίυς.

Ibid. l. ult. adde. In veteri Inscript. apud Sponium tom. 3. Itiner. pag. 24. ubi varia Equorum nomina describuntur: PALMAT. AF. II. S. Basilius Homil. πρὸς τοὺς πλουτοῦντας, de divitum equis: ἵπποι παμπληθεῖς καὶ οὗτοι γενεαλογούμενοι ἀπὸ εὐγενείας πατέρων, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. Vide Eustath. Swartium lib. 3. Analector. cap. 7.

Ibid. p. 264. *l.* 6. *post*, censuales. *adde.* Tabular. Absiense fol. 5. *Finivit & concessit placitum quod in ea habebat, & equum de servitio & omne servitium excepta decima blaiorum*, &c. Alibi: *Et concesserunt se eam garire & defendere, de æquo, de placito, & omnibus servitiis.* Rursum: *Quinque solidos quos in terra Garnerij Audebert pro equo de servitio mihi retinueram.*

Ibid. l. 15. *post*, Colmariens. *adde.* S. Basilius Homil. πρὸς τοὺς πλουτοῦντας, de Equis: τάπητες ἁλουργοὶ κοσμοῦντες τοὺς ἵππους ὥσπερ νυμφίους; apud Constantin. de Adm. Imp. cap. 51. extr. ἱππάρια ἐστρωμένα καὶ χαλινωμένα.

EREMITARE, *Vastare.* Chronicon Gotthor. seu Lusitan. era 904. *Et maris littora heremitavit atque destruxit.* Ibid. *Conimbriam ab inimicis possessam heremitavit.*

ERMESINUS, pro *Cremasinus*, Gall. *Cramoisi*, in processu de Translat. S. Antonini p. 768. apud Bolland. to. 1. Maij.

ESCA. *In fine adde.* ὑσκά, Græcis: Hispanis *hyesca.* Vide Gloss. med. Græcit.

ESCARIUS. Vetus Pœnitential. apud Morinum: *Si est ministerialis, si est negotiator, si est monetarius, si est Escarius*, &c. Infrà: *Si est Escarius, non teneat annonam familiæ.* Idem videtur cum Cellario.

ESCENUM. In formula 3. ex Andegav. titulus ita concipitur. *Hic est venditio de homine in Esceno posito.* Titulus Form. 28. Marculfi lib. 2. *qui se in servitio alterius obnoxiat.* Vide *Sunnis.*

ESCUA, *Esca, Edulia.* S. Isidorus hymno in SS. Torquatum & Socios:

Mittunt assecalas Escua quærere,
Ut fessa dapibus membra reficerent.

ESSENTIA. *L.* 5. *post*, cap. 15. *adde.* S. Hilarius in fragm. p. 34. *Essentia ex eo quod semper est nuncupatur: quæ quia extrinsecus opis ad continendam se nunquam eguerit, & substantia dicitur, quod intra se id quod semper est, & in æternitatis suæ virtutem subsistat.*

ESTER, *Ignis Sacer.* morbi species. Acta S. Dympnæ Virg. n. 9. *Habet enim ignis ille apud Archiatros plura nomina: dicitur quippe ignis sacer, ignis persicus, & ignis infernalis, & est qui Esther dicitur Græco vocabulo.* Ex Gr. αἴστηρ, *titio, torris.*

ESUS. *In fine adde.* In Tabulario S. Michaëlis Ulterioris portus an. 1101. Guillelmus Comes Augi dimittit *consuetudinem edendi, quam in eadem abbatia die festivitatis S. Michaëlis cum suis hominibus ipse & Comitissa habebant.*

EVANGELIUM. *Post hanc vocem adde.* Seu Evangelij lectiones ex veteri instituto stantes audisse fideles pluribus probat Henric. Valesius ad lib. 3. Philostorgij cap. 5. p. 208.

EUCHARISTIA. *P.* 284. *lin.* 7. *post*, 378. *adde.* Henric. Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 7. cap. 9.

EVECTIO. *Lin. pen. post*, &c. *adde.* Extat præterea formula istius Evectionis apud S. Athanasium Apologia 2. de fuga sua p. 787. eundem vide in Epist. ad Solitar. pag. 821.

EVIGILANS CANEM. *In fine adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 315. *Erat autem uxor ejusdem Marchisij Gersendis nomine, filia Herberti Cenomanorum Comitis, qui vocatus est.*

EVIGILA-CANEM. Neque, id nomen Joculare Herberto duntaxat proprium fuit: nam in Tabulario S. Albini Andegav. occurrit nescio quis Miles, *Martinus, Evigilans canem pariter cognominatus.*

EVINDICARE. *L.* 6. *post*, form. 9. *adde.* Vitam Aldrici Episc. Cenoman. pag. 135. 136. 140.

EULOGIA. *P.* 291. *l.* 15. *post*, cap. 61. *adde.* Fundatio Monasterij S. Vincentij ad Lisbonam: *Factum est autem ut populus ad Ecclesiam iturus, peractis Missarum solemniis, Eulogiis vel pane benedicto caperet præmuniri. Ita enim quotidie consueverat.*

Ibid. l. 46. *post*, neglexerat. *adde.* Obasinensis lib. 1. cap. 23. *Et ex his quæ sibi offerebantur, Eulogias fratribus* Vita B. Stephani Abbat. *illis, prout poterat, exhibebat.*

EULOGIUM. *Post hanc vocem adde.* Liber de disciplina Scholarium cap. 1. *Nugatoriæ loquacitatis eulogio perusa,* ubi S.Thomas: *Eulogium, sapientia, bona fama, vel testimonium dicitur.* Item pro &c.

Ibid. in fine adde. Vide Andr. Monachum in Vita S. Ottonis Episc.Bamberg. lib. 2. cap.11.

EUTYCHEUM. *L. 7. post,* pararentur. *adde.* Epist.32. MS. Mich. Pselli: εἰ μήπω λέγεις τὴν εὐτυχῆ Ἀντιόχειαν, τὴν χρυσῆν Ἀλεξάνδρειαν.

EXACTARE. *L. ult. post,* SS. *adde.* Ord. S. Bened.

EXAMETUM. *L.24. post,* 579. *adde.* & in Vita Balduini Lutzemburg. Archiepisc. Trevir. lib. 2. cap. 10.

EXARCHUS. *L. 5. post,* mittebantur. *adde.* Quorum ea erat potestas, *ut ministerium Imperialis fastigij peregisse* in Italia colligatur, ex Diurno Romano cap.2. tit.4.

Ibid. l.8. post, horum. *adde.* Præterea.

EXARCIA. *In fine adde,* & Gloss.med.Græcit. in ἐξάρτιον.

EXARTUS. *P.299. post l. 31. subde.* *Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Veez le lé où il gist prés de lez cel essart.

EXCEPTO. *L.17. post,* alibi. *adde.* Marcellinus Comes in Justiniano: 20 *Leones, 30 pardos, exceptis aliis feris in amphitheatro simul exhibuit.*

EXCLAMARE, *alta voce pronuntiare.* Vox liturgica, quæ in libris Ecclesiasticis Græcorum per ἐκφωνεῖν passim redditur. Diurnus Romanus cap. 7.tit. 17. *Omnes diaconites & pauperes Christi, qui ibidem conveniunt, Kyrie eleison exclamare studeant.* Vide Gloss.med. Græcit. in φωνή.

EXCOMMUNICATIO. *L. 24. Synodus &c.* Dele hæc & sequentia usque ad vocem reconciliatus. *Et ead. lin. pro,* junxit. *scribe* invexit.

Ibid. p.305. l. 35. post, communicassent, *adde.* Vide Pachymer. lib.7. cap.6.

Ibid. l. 52. post, delictum. *adde.* Veteres consuetudines Ord. S.Benedicti, de septem modis pœnitentiæ: *Primus ammonitio semel ac iterum atque tertio. Secundus correptio publica coram omnibus absque excommunicatione. Tertius excommunicatio pro levioribus culpis. Quartus excommunicatio pro gravioribus culpis. Quintus verberum vindicta, vel corporis castigatio. Sextus oratio communis ab omnibus. Septimus expulsio de Monasterio.* Vide Cumeanum Abbat. de mensura pœnitent. cap.2. & Vitam S.Eupraxiæ virg. num.20.

Ibid.l.53.post, seqq. *adde.* ad ejusmodi excommunicationes monasticas referri potest Charta Hugonis Abbat. S. Dionysij an. 1193. ex Tabul. ejusdem Monast. *Eos autem qui contra hanc constitutionem nostram aliquatenus venire præsumpserint, de clavo & corona domini solenniter in capitulo nostro accensis candelis excommunicavimus.*

Ibid. p.306. l.1. post, excommunicationum. *adde,* in Manuali placitorum, in parlamento. 3 Febr. an. 1364. &c.

Ibid. l.24. post, art. 6. *adde.* Cæterum huc referri potest, qui olim obtinuit mos inhumanus, ut creditori liceret mortuum debitorem humo mandari prohibere, nisi debito satisfactum esset; cujus quidem meminit S. Ambrosius in Tobia, c. 10. *Quotiens vidi à feneratoribus teneri defunctos pro pignore, & negari tumulum, dum fœnus exposcitur.* Et edictum Theoderici Regis cap.75. *Si quis autem sepeliri mortuum, quasi debitorem suum adserens, prohibuerit, honestiores bonorum suorum partem tertiam perdant, & in quinquemale exilium dirigantur: humiliores cæsi fustibus, perpetui exilij damna sustineant.* Vide Menæa in S.Donato 7 Augusti.

EXCUSARE. *L.13. post,* satisfactio. *adde.* Vide Petr. Fabrum lib.3. Semestr. cap.23. p.357.

Ibid. p.311. l.6. post, excusati. *adde.* Andreas Dandulus in Chron. MS. in Urso Duce Venet.an.879. *Hic in Heraclia civitate, de qua progenitores sui originem duxerant, palatium construxit, & licentiam tribuit in Rivo alto paludes cultandi, & domos ædificandi contra orientem, & insulam quæ Dorsum durum vocatur, eo consulente composita est, quæ gentibus aliquibus ad servitia Ducis deputatis, qui Excusati Ducatus dicti sunt, concessa est: & usque in hodiernum diem omnes in eodem degentes territorio, piscatores & aucupatores de his quæ capiunt tenentur tributum annuum persolvere Duci.* Ex eo excripsit quæ habet Petrus Marcellus in Urso Participatio Duce XIII.

Ibid. lin. 11. dele locum integrum ejusdem Marcelli.

EXCUSATORIA, *Epistola qua quis se excusat.* Vide Diurnum Romanum cap.3. tit.4.

EXCUTERE. *P.312. l.11. post,* recensetur. *adde.* Charta Philippi Reg. Fr. ex Tabul. S. Victoris Paris. *Custodes decimæ ponere debet Ecclesia S.Victoris & Theobaldus de Ultrevoisin: Excussores etiam quotquot necessarij fuerint ex consensu partium apponentur. Et tam custodes quam excussores, & tractores qui in campis decimas colligunt, fidelitatem facient Ecclesiæ S.Victoris. Excussores nihil habent facere de foragiis, nisi quæ extra clausuram projiciat.*

EXEDRA. *P. 313. l. 20. post,* &c. *adde.* Vide Henric. Valesium ad Euseb. lib.3. de Vita Constant. cap.50.

EXEMPLARE. *L.39. post,* cap.1. *adde.* & Goclenium in Lexico Philosoph. pag.307.

EXEMPLUM. *l. ult. lege.* lib. 3.

EXENIUM. *L.3. post,* servitium, *adde.* Glossæ MSS. *Gaza, multa exenia.* Glossa Gr. Lat. Cod. Reg.85. ξένιον, *hospitale, unde Lat. Exenium.* Id Gloss. Edit. ξένιον, τὸ δῶρον τὸ πεμπόμενον ξένῳ. *Hospitale.*

EXHIBERE, *Præbere alimenta & ad vitam necessaria,* apud J.C. Lactantius de Mortibus persecutorum num.7. *Hæc quoque tolerari possunt, quæ ad exhibendos milites spectant.* Et num.11. *Dapibus suis sacrificabat pene cotidie, ac vicariis epulis suis exhibebat.*

EXITURA. *L.1. post,* sortie. *adde.* ἐξιτήριον, apud Phavorin. in Lexico.

EXOCCUPARE. *L. 8. adde.* Vita S. Henrici Imp. cap.29.

EXORCIDIARE. *In fine adde.* Quæ quidem vox etiam legitur in Archelai Mesopotamiæ Episcopi disputat. adversus Manichæum edita ab Henrico Valesio post Socratis Histor. *Præcepit autem electis suis — ut cum desiverint manducantes, orarent & mitterent super caput oleum exorcidiatum, &c.* Missale Gallicanum vet. pag.472. *Opus ad baptizandum. Præfatio antequam exorcidietur.* Et pag. 477. *exorcidio te, fons aquæ perennis,* &c.

EXORCIZARE. *P.323. l.12. post,* Gregorij. *adde.* Missale Francor. vetus p.399.

EXPEDITARE. *L.5. pro,* aut. *Lege,* & ut.

EXPLETUM. *Post lin. 37. subde.*

Explegium, eâdem notione in Charta A. Comitis Inculism. ex Tabul. S.Eparchij fol.13. 14. *Cum multis modis gravaremus in collectis, in mestivis, in avena, gallinis, caseis, & multis aliis exactionibus &*

& servitiis occasione explegij quod habebam in quibusdam terris extrinsecus positis, &c. Explée dicitur fol.27. v.

Ibidem in fine subde.

Expletator, qui expleta seu reditus percipit. Tabular. Nantoliense. *In Pictonib. an.* 1479. *homines mansionarij & expletatores dicti territorij.*

EXPOENITENTES. Vide *Pœnitentes.*

EXSUFFLATIO. *P.*330. *l.*34. *post*, ἐμπνεῖν. *adde.* ἐμφυσᾶν.

*Ibid. l.*36. *post*, dæmonum. *adde.* Vide Vitam S. Eudociæ Mart. num.33.

Ibid. in fine adde. & Henric. Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib.7. c.10.

Exsufflantissimus, vox ejusdem originis. Formula 56. ex Andegav. de dissolutione matrimonij : *Domino non dulcissimo, sed amarissimo & exsufflantissimo jocali meo illa*, &c.

EXTREMA. *In fine adde.* Vide. *Estema.*

EXTERNARE. *L.* 1. *post*, Isid. *adde.* Utitur Apuleius in Apolog. ubi Casaubon.

EXTOLIUM. Vide *Stolium.*

F.

FABRICATURÆ. *L.*4. *post*, Baluzianis. *adde.* Form.32. ex Andegavensibus.

FACENDEIRA. Charta Adefonsi Regis Castellæ æræ 1218. in Hist. Segoviensi cap.18. §.2. *Absolvo etiam omnes Clericos & Sacerdotes totius regni mei ab omni facendeira, & fossadeira, & posta, & qualibet alia pecta in perpetuum.* Vide Fazenda.

FACERE. *P.*338. *l.*1. *post*, XXVIII. *adde.* Tabular. S. Cyrici Nivern. ch. 28. *Theotbaldus scripsit & dictavit in mense Octobris ubi fecit dies* 13. *anno* 1. *regnante Ludovico Imperatore.*

Ibid. l. 12. *post*, &c. Vide vitam Aldrici Episc. Cenoman. num.69. & Acta Episcopor. Cenomanensium tom.4. Analector. Mabillonij ubi hæc formula passim occurrit.

FACTIO. *P.*340. *l.*15. *dele.* Perperam factio scribitur cap. 88.

FACTURA. *In fine adde.*

Facturari. Processus ad Vitam S. Antonini n.18. *Contigit lamiaria lamiis seu fascinari, vel facturari factura dæmoniorum aut strigum, &c.*

FACTUS. *L. pen. post*, 60. *adde.* vet. Charta in Actis Episcop. Cenoman. pag.235. *Quod nos concessimus Acileo illo facto, quem genitor suus Acibertus, qui vocatur Achita — tenuit, vel moriens dereliquit, usque annos quinque, ipse Achileus de ipso facto aliud exinde non reddat, præter tantum regalia in campo Dominico procurare faciat.* Occurrit etiam non semel in Tabul. S. Mauri ad Ligerim.

FACULTATICULA. *L.*5. *post*, pervasit. *adde.* Charta S. Karileffi in Actis Episcopor. Cenoman. p.84. *Nullas functiones vel exactiones — de prædicta facultate penitus requirantur, sed sub integra emunitate facultaticula*, &c. Vide Vitam Aldrici Episc. Cenoman. num. 36.

FADUS. *L.*3. *post*, scriptores. *adde.* Scholiastes Theocriti : Νύμφαι, τὰ ἐν γυναικείῳ σχήματι δαιμόνια.

FAGIA. *In fine subde.*

Fagia, aliâ notione, in Statutis Mediolan. part. 2. cap.272. *Teneatur judex stratarum bis in anno visitare stratas mastras, & fagias, & pontes super eis existentes, &c.* Adde cap.284.

FAIA. *L.*6. *post*, Ischat. *adde.* Tabul. S. Epatchij Inculism. fol.4. *Et de silva nostra quæ vulgo appellatur faia præpositalis.* Silva fagis consita.

FAICIA. *Post l.*20. *subde.*

Faxia. Tabular. S. Theofredi in Valavis : *sicut descendit faxia de monte in vallem.*

FALDIA, vestis muliebris, in Statutis Mediolan. 2. part.462. Ital. *Falde.* Vide *Faldones.*

FALIONES. Charta Ademari Comitis regnante Rodolpho Rege indict.12. ex Tabul. Silvaniacensi : *Donate Archimbaudo filio meo allodos bonos* 10. *cum mansis* 55. *& servis & ancillis, & omnibus suprapositis, & spadam meam minorem, & sigillum de safiro, ubi Irmingardis sculpta est, & duos faliones, & caballos* 4. Vide *Faldones.*

FALSARIUS. *Post l.* 10. *subde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Et arbalestes, javelos & fausars.

FALSIFICARE. *Post l.*13. *adde. Le Roman d'Alexandre MS.*

L'aubert faussé & desront ô l'acier viennois.

FAMALAMEN. *In fine adde.* Et apud Andr. Dandulum in Chron. MS. An.998.

FAMULUS. *L.*28. *post*, ejusdem. *adde.* In Tabulario S. Dionysij Novigente, occurrit *famulatus separatus à feodo Militum.*

FANGIUS. Statuta Mediolan. part.1. c. 204. *In quolibet præcepto executorio apponitur quantitas fangiorum seu famulorum usque ad quam judex concedet.*

FANO. *In fine adde.*

Fano, vexillum exercitus, Germ. *fahnen*, uti supra observatum. Charta originalis quam vidimus Ottonis II. Imp. an. 982. *Qualiter Conradus filius Rodulfi quondam Comitis in die belli, quod fuit inter nos & Saracenos, sub fanone nostro, hoc est sub Imperiali vexillo, legali ritu tradendum nobis commendavit omne prædium suum quod habet in Regno Lotharienſi, &c.*

FANUM. *In fine subde.*

Manducare aut bibere juxta fana, ex immolaticiis fortè, grande Christianis piaculum. S. Columbanus de Pœnitentiarum mensura, cap. 36. *Si quis autem laicus manducaverit juxta fana, id est postquam Sacerdos illi prædicavit quod sacrilegium hoc erat, & postea mensæ dæmoniorum communicaverit, &c.* Ubi Cumeanus Abbas cap.7. *Si quis ad fanum communicaverit*, &c. Vide *Immolaticia.*

FARINARIUM. *L.*4. *post*, 551. *adde.* Aimoin. lib.2. Miraculor. SS. Georgij & Aurelij num.19. Acta Episcopor. Cenoman. p.300.

FARSA. *L.*9. *post*, 382. *adde.* Marbodus de Herbis lib.4. cap.20.

Ulcera desiccat mala, restringit quoque farsam.

FASTIDIUM, pro *fastigium.* Vetus Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis p. 51. *Columnas cum fastidiis & parietibus templi*, &c.

FATERI. *L.*6. *post*, dicebamus. *adde.* Aimonius de Translat. SS. Georgij & Aurelij num.3. *Inter quos quidam ejusdem viæ loca hujusmodi fatebantur importunitatibus passim præpedita, quatenus nec magno Comitatu quisquam vallatus illud iter securè aggredi valeret.*

FATIGARE. *L.*21. *post*, scriptores. *adde.* Ammianum p.101. 1. Edit. Valesij, veterem Interpretem Concilij Constantinop. sub Flaviano Act. 7. non semel.

Ibid. l. 24. *post*, vide. *adde.* Savaron. ad Sidon. lib.1. Epist.8.

FATIGIUM. *L.* 8. *post*, Episc. *adde.* Bedam in Chron. lib.2. cap.18. ex Edit. Chiffletij.

FELTRUM. *P.* 372. *l.* 49. *post*, Benedictionis. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Chapeaus de feutres, & bons haubers saffrez.

FENARIA, *Domus.* Charta an.1316. apud Fantinum Castruccium to.1. Hist.Avenion. p.176. *Item domus seu fenaria de na Genolha, quæ est juxta domum liberorum Raimundi prælati.* Infrà: item una logia seu fenaria Nicolai de Sabaudia, &c.

FENATOR. *P.*374. *l.*5. *post*, &c. *adde.* Charta an. 1248. ex Tab. S. Germani Prat. *Fena pratorum meorum de brolio homines de Autogniaco & de Ver- reriis fenabunt, & homines de Villa Haimonis de feno quadrigas chariabunt.*

FERCULA. *L.*2. *post*, præstabantur. *adde.* Charta C. Archiep. Senonensis an.1200. in Tabul. Maurigniacensi n.79. *Omne beneficium nuptiarum, sive fuerit in ferculo, sive fuerit in alia re*, &c.

FERIÆ. *L.* 17. *post*, janua. *adde.* Tertullianus lib.de jejunio: *Proinde nec stationem, quæ & ipsæ quidem suos dies habeant, quartæ feriæ & sextæ.*

*Ibid. l.*20. *post*, 11. *adde.* & Henric. Valesium ad Eusebij lib.de Martyr.Palestinæ cap.1.

Ibid. p. 379. *l.*26. *post*, concursus. *adde.* Charta Ludovici VI. Regis an. 1117. ex Tabul. Maurigniacensi: *Nundinas, quas ferias vulgariter appellamus.* Acta Episcopor. Cenoman. pag. 321. *Dederunt B. Iuliano unam feriam in Civitate Cenomanensi in anniversario die Consecrationis matris Ecclesiæ tribus continuis diebus celebrandam, scilicet die sabbati, die Dominica, & die lunæ.*

FERINA. *L.*5. *post*, carnium. *adde.* Carmen de Curia Romana:

Si mare transmittat pisces, si terra ferinam.

Franciscus Canonicus Pragensis 2. parte Chron. Pragens. lib.1. cap.26. *Placeat vestræ magnificentiæ, ut ego ad solemnitatem Domini Electi de ferinis providerem.* Infra: *Tres currus variis ferinis refertos Domino electo transmisit.* Andreas Monach. lib.2.Vitæ Ottonis Episcopi Bamberg. *ferinæ cervorum, bubalorum, & equulorum agrestium, ursorum, aprorum, porcorum, omniumque ferarum copia redundat omnis provincia.* ἄγειον κυνήγιον, in Nomocanone Coteleriano n.449.

FERRUM *Candens. P.* 385. *l.* 15. *post*, Danos. *adde.* & Suecos.

*Ibid. l.*18. *post*, 717. *adde.* & Joannes Loccenius lib.2. Antiquit. Sueogotthic.cap.4.

*Ibid. p.*386. *l.*66. *post*, gladium. *adde.* Christianus in Vita S.Vvenceslai c.65. *Ille nihil dubitans, verum in Sancti fidens merita, candens ferrum ab igne sumpsit, longeque à termino gessit: & ni ab aliis prohiberetur, tres fortassis fecisset metas.*

Ibid. l. 73. *post*, emensum. *adde.* Quædam enim sunt quæ vim ignis retundunt. Sic in Athenarum obsidione turrim ligneam alumine oblitam Sylla incendere frustra conatus est: Lignaque viscata & ovo perfusa, vestis contacta à deflagratione, ut scribunt Theophrastus & Plinius, tuta sunt. Nec ita & olim illi qui apud Hirpinos per prunas ardentes nudis incedebant vestigiis in Apollinis honorem, de quibus Virgilius lib.11. Æneid.

——& medium freti pietate per ignem
Cultores multa premimus vestigia pruna.

Medicamento plantas tingebant. ut ait Varro apud Servium: quam in rem consulendi præterea Busbequius in Epist. 4. Legat.Turcicæ, & Camerarius Meditat. Histor. Cent.2. c. 18. quibus addo quæ habet Albertus M. de Mirabilibus mundi: *Si vis portare in manu tua ignem, ut non offendat, accipe calcem dissolutam cum aqua fabarum calida, & aliquantulum magranculis, & aliquantulum malvavisci, & permisce illud cum eo benè, & deinde line cum eo palmam tuam, & fac siccari, & pone in ea ignem, & non nocebit.* Infrà: *Experimentum mirabile, quod facit homines ire in ignem sine lesione, vel portare ignem, vel ferrum ignitum sine læsione in manu. Recipe succum bismalvæ, & albumen ovi, & semen psilij, & calcem, & pulveriza, & confice, cum illo albumine ovi succum raphani commisce, & ex hac confectione illinas corpus tuum, vel manum, & dimitte siccari, & postea iterum illinas, & post hoc poteris audacter sustinere ignem sine nocumento.*

*Ibid. p.*389. *l.*20. *post*, 6.7. *adde.* Abrogatum vero in Suecia à Magno & Birgero Regibus circa an. 1260. tradit Loccenius lib.3. Hist. Suecanæ p.86.& lib.2. Antiquit. Sueogotthic. cap. 4. & Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Sueonum vetusto cap.7.

FERTO. *Pag.*390. *l.* 52. *post*, 611. *adde.* Vide Christophorum Hartknocum in Dissert.16.ad Chronic. Prussiæ n.6.

FERULA. *L.*4. *post*, dicitur. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 44. *Misit ei baculum pastorale, quod Ferula vocatur.*

FESTAGIUM. *P.* 392. *l.*18. *post*, Aurelian. *adde.* & in alia an.1240. in probat. Hist. Blesensis p. 16.

FESTINANTIA. *P.*393. *l.*5. *post*, etiam. *adde.* Vetus Interpres Concilij Oecumenici Act.12.

FESTIVARE. *L.* 2. *post*, Cantipratanum. *adde.* In Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib. 2. cap.3. 13. lib.3. cap.10.

*Ibid. l.*15. *post*, cap. 34. *adde.* Cumeanum de Mensura pœnitentiæ cap.1. initio.

FESTUCA. *L.*6. *post*, occurrit. *adde.* Extat in Tabulario Campaniæ Bibl. Regiæ p.535. Charta an. 1258.qua Abbas Arreviarensis, ex Bulla Apostolica, *Mercatores Romanos de bonis mobilibus Campsorum ubicumque possent in distractu Comitatus Campaniæ inveniri, Regis nomine, per traditionem cujusdam Apostolicæ Paleæ, secundum quod in tradendis possessionibus de consuetudine in istis partibus observatur——investit.*

*Ibid. l.*7. *post*, leguntur. *adde* Glossæ Lat.Gr. *Festuca*, κάρφος, ῥάβδος.

FESTUM. *P.*398. *post* l. 21. *subde.*

Festum Compassionis B. Mariæ. Vide Synodum Coloniensem an.1423. cap.11.

*Ibid. l.*31. *post*, cap.20. *adde.* Quando vero apud Græcos cœperit, vide Combefisium to. 1. Auctar. *Bibl. Patr. p.*1223.

*Ibid. p.*400. *l.*3. *post*, Philogonio. *adde.* & ab Isaacio invectiva 1. in Armenios cap.12. πρώτη ἑορτὴ καὶ ῥίζα, καὶ ἀρχὴ, καὶ ἑορτῶν ἑορτὴ, καὶ μητρόπολις πασῶν ἑορτῶν.

*Ibid. p.*401. *l.*41. *post*, sepulcra. *adde.* φιλικὰ συμπόσια, in Chronico Alexandr. p.268.

*Ibid. p.*404. *l.* 60. *post*, Miraculorum. *adde.* Acta Capitularia Ecclesiæ Lugdun. an.1345. MSS. ex Camera Computor. Paris. fol.151. v. *Qua die instante Bartholomæo de Balma Cancellario Curiæ sæcularis Lugdun. ordinaverunt* (Canonici) *& sibi præceperunt quod Mirabilia faciat cridare ad diem Lunæ ante festum proximum Natalis S. Ioannis Bapt.*

Ibid. l. seq. post, Lugdunenses. *adde.* Tametsi non desunt qui illud esse putant institutum ob miraculum quod accidit in Christianorum Martyrum corporibus in Ararim projectis sub Severo Imp. de quo idem Paradinus l. 1. cap.32.

FEUDUM. *P.*409. *post l.* 2. *subde.*

Feudum aperibile & ligium. In Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevirensis lib. 3. 4. 5. 6. 7. id est quod licet ad Ecclesiam spectet, post Episcopi mortem *aperitur*, id est vacat, quomodo *aperti honores* dicuntur, & de quo postea electus hominium ligium præstat. Vide *Aperire*.

Ibid. p. 407. *l.* 3. *post*, fit. *adde*. In Tabulario S. Theofredi in Vellavis sub an. 990. *Dederunt de terra quam habebant ad fenum &c.*

Ibid. l. 56. *post*, cap. 12. *adde*. De ejusmodi feudis ita consuetudo Normanniæ art. 157. *Dignitez & offices tenus en fiefs sans fonds ou glebe, doivent hommage & non relief.*

Ibid. p. 409. *l.* 35. *post*, 78. *adde*. Vetus Consuetudo Andegavensis & Cenomanensis parte 7. tit. *des successions: Aucuns usages locaux sont en aucunes Chastellenies & Fiefs desdits pays, que tels gens coutumiers departiront bien tels acquests entre eux comme le domaine, fié, ou heritage tenu a foi & homage exaument, & à l'un pourroit demeurer si hebergement i avoit en sa portion de terre ou autre chose, & porteroit la foi pour tous les autres, supposé qu'il ne tenist le quart ni le quint. Mais quand la terre cherroit en rachat par la mort de l'home ou de la foi, les autres fareschaus rendroient à la bourse, & feroient leur part du rachat, & chiet tout le domaine en rachat, & appelle on le fié boursal, c'est à savoir terre aquise de bourse coustumiere, lequel usage local est acondamnez selon l'opinion des assistans, & à ramener à la coustume general.*

Ibid. p. 411. *l.* 28. *post*, 338. *adde*. Tabular. S. Cyrici Nivern. *Feoda Dom. Episcopi Nivernensis pertinentia ad Dominum Nivernensem. Et primo feoda Ecclesiæ Nivern. Decanus Niver. Archidiaconus Nivern. Thesaurarius, Cantor, &c.*

Ibid. p. 420. *post*, l. 33. *subde*.

Feudum facere, id est, *homagium*, occurrit non semel in Actis Capitularibus Ecclesiæ Lugdun. an. 1341. fol. 78. & alibi.

Ibid. post l. 58. *subde*.

Feodatarium, jus quod uxori competebat in feodis mariti. Charta Rainaudi Archiep. Lugdun. an. 1215. *Et 3 dem. frumenti, & 3 dem. silignis, & 3 dem. ordei debitales in illa parte quam tenet Margarita uxor Gaufridi Gros, & 5 sol. & 4 ob. debitales & investituras in ambabus partibus, non obstante feodatario pro parte Margaritæ.*

Ibid. p. 421. *post. l.* 56. *subde*.

Feum, Codicillus seu testamentum Raimundi Comitis Tolosani & Rutenensis an. 960. *Illo alode de Limanico, quod Grimaldus habet à feo de Raimundo, &c.* Infrà: *Et alio alode quod de Poncione acquisivi quod Bernardus de Nante habet à feo S. Salvatoris.*

FIADA, *Vadimonium.* Vox Hispanica. Fori Leirenæ: *De pugna quæ fuerit in fiada, si Miles fuerit victus, det 10 solid. si peon, quinque.*

FIBULATORIUM. *P.* 423. *l.* 9. *post*, egerunt. *adde*. Petr. Faber lib. 1. Semestr. cap. 16.

FICATUM. *L.* 6. *post*, ficatum. *adde*. Perperam *ficotum* habent Acta Martyrij S. Theodoriti: *Nam sacrificium quod acceperat, particulatim disrumpebat ejus ficotum, & ejiciebat per os foras.* Infrà: *Diversas accipiens escas, suo tantum pastus est ficoto.*

FICTUS. *P.* 424. *l.* 3. *post*, Vide. *adde*. Statuta Veneta lib. 3. cap. 8. 9. & supra.

FIDELITAS. *P.* 430. *l.* 55. *post*, 477. *adde*. Describitur formula hujus Sacramenti in Regesto nigro Castelleti Parisiensis, hisce verbis: *C'est la maniere & comment les Prelats & gens d'Eglise font serment de feauté au Roy nostre Seigneur. Il convient ausdits Prelats & gens d'Eglise mettre la senestre main sur le pis, & la dextre sur le livre, & l'estole au col. Vous jurez sur les saintes Evangiles de Dieu & par vos ordres, que vous serez loiaux & feaux au Roy de France nostre Seigneur qui cy est, & à ses Successeurs Roys de France, son honneur, son Estat, son corps, ses membres & son heritage vous lui garderez contre toutes personnes qui peuvent vivre & mourir & son Conseil vous demande bon & loial, vous lui donnerez, & si le sien vous dit, vous lui celerez, & ainsi vous le jurez. Et puis doit le Prelat baiser le livre.* Hodie verò paulo aliis verbis ejusmodi Sacramentum concipitur.

FIDES. *L.* 21. *post*, 1158. *adde*. Precaria Hadoindi Episcopi Cenomanensis: *Et si negligens aut tardus de ipso censo apparuero, fidem exinde faciam, & ipsum monasteriolum tempore vitæ meæ non perdam.* Alia precaria Meroli Episcopi Cenomanensis eadem ferme habet in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 208.

Ibid. p. 434 *post l.* 22. *subde*.

Fidementirosus, in Foris Alcaconensib. æræ 1267. *testimonia* mentiriosa, & fidementiroso pectet 60 solid.

FIDUCIA. *L.* 19. *post*, 177. *adde*. Tabular. Absiense: *Insuper etiam dederunt tres fiducias — ut defendant idem pratum fratribus Absiæ, si ipsi defecerint.*

FIERI, pro *esse*, usurpari ab Interprete S. Irenæi notat Billius lib. 1. observat. cap. 33.

FILATICIUM. Processus de Translatione S. Antonini: *Demum dictum sanctum corpus caligis ex filaticio, ut dicunt, albo, & sandalibus ex ermesino rubro — more Archiepiscoporum calceatus extitit.*

FILIARE, *Capere*, *Tomar*, Hispanis. Charta Lusitanica apud Brandaonum lib. 14. Monarch. Lusitan. cap. 5. *Dixit de ipsa hæreditate, fuit ipsa filiata in tempore de Mayor Garcia Sogra de Roderico Velasci, & de illa vendiderunt, &c.* Alia, cap. 16. *Sciatis quod ego do vobis alviam pro vestra aldea, pro lealdade & fidelitate quam fecistis: & mando vobis ipsam torrem, & ipsum portum, & non leixetis ibi morare aliquem hominem de illis qui ibi erunt, quando infans Dominus Alfonsus eam filiavit.*

FILIUS. *Post l.* 6. *subde*.

Filios, Cæsarum dignitate à se donatos compellabant Imperatores, ut ij vicissim Augustos, *Patres* appellabant. Vide Lactantium lib. de Mortib. persecutor. n. 20. 32.

Ibid. p. 441. *l.* 17 *post*, Papæ. *adde*. Ubi observanda formula adoptionis, *& mittit eum sub manto*, de quo more copiose egimus in Dissertat. 22. ad Joinvillam.

FINICULUM. Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita n. 31. *Et de vino optimo modios 4. & insuper potionem de finiculo modium unum.* Legendum forte *viniculo*, ut opponatur *vino optimo*.

FIRMITAS. *P.* 452. *post l.* 11. *adde*. *Le Roman d'Alexandre MS.*

Onques ne pot garir Chastiaus ne fermetez.

Infrà:

C'est une fermeté qui moult est redoutée.

Ibid. l. 24. *post*, castra. *adde*. *Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Por l'amor Dieu qui oncques ne menti,
Guillaume prist Orenge, la tor & la fierté.

FISCO. *L.* 3. *post*, lecti. *adde.* Constitut. Ord. Præd. dist. 1. cap. 9. *Super stramina & saccones laneos dormire licebit.*

FISCUS. *P.*455. *l.*9. *post*, habentibus. *adde.* Acta. Episc. Cenoman. pag. 297. *Curiam antecessorum Episcoporum, quam colonias vocant, fiscalinorum admodum plenam, — dedit Fulconi Andegavorum Comiti.*

FISTULA. *L.* 8. *post*, 152. *adde.* σίφων, apud Sguropulum in Hist. Concilij Florent. sect. 10. c. 10. extr. ubi describitur.

FIZURIA, *Fidejussio*, in Tabulario Celsinianensi non semel.

FLABELLUM. *In fine, post*, Durantus *adde.* Morinus de Sacris Ordinat. p. 217. Menardus ad Gregorij M. Sacrament. p. 319. Habertus ad Liturg. Goarus ad EuchＯlog. nos etiam in Gloss. med. Græcit. in Ῥιπίδιον. De flabellis verò quæ *Buffadors* Itali vocant, extat locus insignis apud Gregor. Nazianzenum orat. 16. τοὺς δ' ὑπὲρ κεφαλῆς ἄνεμον τῶν ῥιπίσι φριξομένους, καὶ τῶν ἐκ χειρῶν αὔραις τὸ πλῆθος τῶν σαρκῶν ἀναψύχοντας.

FLACHIA. Acta Capitularia MSS. Ecclesiæ Lugdun. an. 1347. fol. 126. *Item super quadam flachia sita super terram tachibilem hæredum Stephani Bemen.*

FLACO. *L.* 8. *post*, &c. *adde.* In Glossario Gr. Lat. Sangermanensi MS. lego, *Laxa*, *Stagnum*, τόπος ἐν ᾧ ὀλίγον ὕδωρ συνίσταται. Ubi fortè leg. *Flaxa.*

FLAGELLATIO. *L.* 8. *post*, §. 1. *adde.* Lactantius lib. de Mortib. persecutor. num. 21. *Si quis esset verberandus, defixi in stabulo pali quatuor stabant, ad quos nullus unquam servus distendi solebat.* Martyrium S. Niconis num. 18. κελεύει αὐτοὺς τεθέντας βουνεύροις ὠμοῖς πλήττεσθαι αὐτῶν σάρκας. Gregorius in Vita S. Basilij Jun. num. 4. κελεύει ἐκταθέντας ὑπὸ τεσσάρων βουνεύροις τύπτεσθαι. Denique Theodorus Iconiensis Episc. de SS. Cyrico & Julitta: ταύτην δὲ σκημαλισθεῖσαν καὶ τανυσθεῖσαν ὠμοῖς νεύροις ἀφειδῶς τύπτεσθαι ἐπέτρεψεν.

FLAGELLATORES. *P.*459. *l.*16. *post*, scriptores. *adde.* Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib. 3. cap. 9.

*Ibid. l.*28. *post*, concinebant. *adde.* scripsit Joannes Gerson Epistolam contra ejusmodi sectam se flagellantium.

FLAGELLUM. *L.*3. *post*, dicuntur. *adde.* Translatio S. Joan. Reomaensis num. 9. *Repente in Cenaculo assurgit, flagellum excussorium rapit, passimque interdicto noctis spatio excutere, velut in area cœpit.*

*Ibid. l.*18. *post*, appellant. *adde.* Ut porrò Rhedæ flagella dicebantur, ita vice versa *rhedæ* dicta flagella, siquidem ita emendare liceat in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 912. κελεύει τοῦτο καὶ τά τε τῶν βραχιόνων, καὶ τῶν ὠλένων τῶν λεγομέναις ῥέδαις μαστίζεσθαι. Ubi Edit. ῥέκαις. Vide *Rheda.*

FLAMMULUM. *L.*4. *post*, Alemannum. *adde.* *Flammeum vexillum*, apud Ammianum lib. 20. pag. 163.

FLASCA. *L.*29. *post*, fierent. *adde.* Charta Chilperici Regis, in Actis Episcop. Cenoman. p. 107. *Solvat in Cœna Domini plenum modium de ovis, & plenos flasciones paratos de vino optimo.* Adde pag. 251.

FLASSATA. *In fine adde.* Occitani *Flassada*, coopertorium lecti vocant, quasi *filassata.*

FLAVI. *L.* 31. *post*, cap. 2. *adde.* Anglos etiam ita appellasse videtur autor carminis de Curia Romana:

Hic partes Siculas, hic te Germania gaudens
Visitat, hic flavos, Patre jubente viros.

Ibid. in fine adde. Vide Salmasium ad Plinium pag. 762. & quæ annotamus in Gloss. med. Græcit. in ξανθοί.

FLORENUS. *L.*6. *post*, 54. *adde.* & Ricordanus Malaspinus c. 152.

*Ibidem p.*466. *l.*32. *post*, Camera. *adde.* *Aureorum de Camera* meminit etiam Leonardus Portius lib. 1. de ponderib. ac mensur. pag. mihi 29.

FOCATA. *L.*16. *post*, &c. *adde.* Charta an. 1274. in Tabul. Episcopat. Ambian. *Il se voloient efforcier de faire paier chauciée ou fouées à nos homes de Catel.*

FOCIS. *In fine adde. post* verso Anton. Brandaon tom. 3. Monarch. Lusitan. fol. 294. v.

FOCULARE. *P.* 471. *lin.* 5. *post* tit. 54. *adde.* Statuta MSS Caroli I. Reg. Siciliæ cap. 85. *en tel maniere que por la contumace de l'université por la determination de chascun focular, demi Augustaire soit baillié à nostre cort.*

FODRUM. *P.*473. *l.*62. *post*, 404. *adde.* Adelbodus de Gestis S. Henrici Imp. p. 440. *Exercitus autem ille æstimabatur 11500. esse virorum: de Theutonibus vexerant 500. & hi partim per fodrum divisi, partim ad vias custodiendas transmissi.*

FOLLIS genus monetæ. *Adde in fine.* Vide præterea Baronium an. 330. num. 42. & seqq. & Gloss. nostrum med. Græcit. in φόλλα.

FOLLIS, *Follus. l.*23. *post*, relinquitur. *adde.* Ita etiam indigitatur in Chronico Kemperlegiensi an. 879.

FONS. *Lin.* 6. *post*, es. *adde.* Sidonius lib. 3. Epist. 12.

Quod frontem cruce, membra fonte purgant,
Primus de numero patrum suorum
Sacris sacrilegis renuntiavit.

*Ibidem post l.*43. *adde.* *Fontes in remissionem peccatorum sanctificari*, apud auxilium de Ordinationib. à Formoso PP. factis lib. 1. cap. 28.

FONTANA. *In fine adde.* *Fontanea scaturigo*, apud Solinum.

FORAGIUM. *L.*5. *post*, distrahitur. *adde.* Charta Ivonis Abb. S. Dionys. an. 1169. *Foragium hominum cursim vel in transitu in villa vina vendentium habebit*, &c.

FORARIUS. Liber inquisitionum Alfonsi III. Reg. Castil. apud Cordosum in Hagiologio Lusitano: *Dixit quod Ferdinandus Canellas comparavit tempore D. Regis Sancij, avi istius Regis villam de Pinhiero, & forariam de Caballacia, &c.* ubi Brandaon lib. 3. Monarch. Lusitan. cap. 2. ubi idem refertur, vertit, *que era foreira a de caballacia.*

FORAS. *P.*481. *l.* 1. *post*, conservo. *adde.* Vel potius propinquo. Glossæ antiquæ MSS. *Propinqui, qui à fœmina veniunt consanguinei dicuntur. Propinquus mixto sanguine, post adfinitate jungitur.*

FORESTE. *P.*484. *l.*35. *post*, εἰκών. *adde.* Seu ut Philo Judæus in Vita Mosis: ἡ μὲν γὰρ τῶν ἀγρίων θήρα στρατηγικὸν κατ' ἐχθρῶν ἐστι γύμνασμα.

FORMA. *P.*502. *l.*29. *post*, vindicat. *adde.* Edictum Constantini & Licinij pro Christianis apud Lactantium lib. de Mortib. persecutor. num. 48. *Ut autem hujus sanctionis benevolentiæ nostræ forma ad omnium possit pervenire notitiam, &c.*

Ibid. post l. 41. *subde.*

FORMELLA *Nicæni tractatus*, seu Concilij, in Fragmentis S. Hilarij p. 1. Τύπος.

*Ibid. p.*503. *l.*8. *post*, indicemus. Vetus Inscriptio apud Mutium Phæbonium lib. 3. hist. Marsorum pag. 279.

pag.279. *Respublica populusque Corfiniensis formam aquæductus vetustate corruptam D D. refecit.*

Ibid. l.52. post, consuevit. *adde.* Vide Inscriptionem Salonensem apud Sponium to.3. Itiner. parte 2. pag. 5.

Ibid. l.55. post, plicatilia. *adde.* σκάμνα θρονοειδῆ, in Hist. Concilij Florentini sect. 4. cap.30.

Ibid. p.505. l.29. post, flectere. *adde.* Vita B.Stephani Abbatis Obasinensis lib.1. cap.16. *Quidam ex honoratis novitius dum in Ecclesia librum teneret, & socium juxta se positum advocans, quædam ei in ipso libro digito demonstraret, aspiciens hoc vir Sanctus in personam noluit vindicare, sed arrepto libro de manu ejus, in conspectu omnium ad formam confregit, & ita rediit in locum suum.* Infra, cap.18. *Sub formula quadam ad orationem prosternitur.*

FORMATÆ. *P.505. l.30. post*, Carthagin. *adde.* in Cod. Canon. Eccl. Afric. c.23.

Ibid. l.46. post, scriptores. *adde.* Sozomen. lib.7. cap.17.

Ibid. l.72. post, nonnullæ. *adde.* In libro Diurno Romano cap.3. tit.10.

FORMERIUS, *Puer oblatus*, vel *novitius.* Charta an.1322. in Maceriis monasterij S.Barbaræ Lugdun. pag. 202. *Videlicet in festo O. SS. frocum & cucullam, & hoc solummodo sacerdotibus & juvenculis, & quando tradentur novi, tradantur veteres. Pueris vero formeriis providere & frochis & cucullis convenientibus & honestis, prout antiquitus est fieri consuetum.*

FORMITER, *Rite*, Vita S. Domnoli Episcopi Cenoman. num.4. *Et postea cum omnibus ad se pertinentibus ad matrem ipsius civitatis Ecclesiam per eorum chartulas legaliter formiterque ipsi Domino Domnolo Episcopo tradiderunt.* In processu B. Francisci Servitæ: *Pro examinandis testibus formiter auctoritate Apostolica.* Sed vereor ne in Vita S. Domnoli non legendum sit *firmiter.*

FORNICARIUS. *L. 2. post*, dicant. *adde.* Gloss. Gr. Lat. καλαπορνεύω, *fornico.* Alibi: πορνεύω, *fornicor, scortor.* Πορνών, *fornix, ganeum, lupanarium.* Πόρνη, ~~*Lupanar*~~, *scorta, meretrix, fornix.*

FORTIA. *P.510. post l.29. subde.*

Forcaiadella, eâdem notione in Charta Hispan. in Hist. Segoviensi cap.19. §.9.

FORUM. *L.16. post*, est. *adde.* Thvvroczius in Bela I. Rege Hungar. c.45. *Iste enim omnia fora die sabbati constituit pro vendendo & emendo.*

Ibid. p.513. l. 43. post, jungeretur. *adde.* *Forum pœnitentiale*, in Bulla Innocentij III. Pap. in Tabul. Abbatiæ Barbellensis ch.36.

FOSSA. *P.515. post* lin.6. *adde.*

Fossa, quomodo *cul de fosse* dicimus, *imus carcer.* Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. c. 30. *Nos volons & commandons que se aucune fame ait esté conveincue de tele acusation, qu'elle soit mise en une fosse, & qu'elle n'en isse jamais, &c.*

Ibid. l.31. post, &c. *adde.* οἱ περὶ ὄρυς γύροι, apud Artemidor. lib.2. cap.24.

FOSSADARE, *Fossam facere: fodere.* Formula 28. ex Andegavensib. *Interpellabat aliquo homine, nomen illa, quasi fossado per terra sua, in loco nuncupante qui vocatur, ipsa villa, qui aspicit ad illa, ei fossadassit*, occurrit iterum.

FOSSADEIRA, in Charta Alfonsi Regis Castellæ Eræ 1218. in Hist. Segoviensi c.18. Vide in *Fosatũ.*

FOSSORES. *L.3. post*, 241. *adde.* seu in Actis purgationis Cæciliani.

Ibid. l.4. post, copiatæ. *adde.* & quæ observat Suarezius ad Nili Ascetica.

FOSSATUM. *L.40. post*, debent. *adde.* Charta an.1230. *Cum nos ad fossati castri Matriolarum reparanda semel in anno possemus citare homines S.Germani,—& eos tantummodo per triduum retinere, &c.*

Ibid. p.517. l.1. post, auferentes. *adde.* Charta Henrici Comitis Portugalliæ, apud Brandaon. tom.4. Monarch. Lusitan. pag.281. v. *Et de preda de fossato non detis nobis plus quam quintam partem, & azaget, & vobis remaneant duas*, &c. Charta Alfonsi III. Regis Portugalliæ apud eundem lib.15. cap.24. *Salvo quod mihi & successoribus reservo in perpetuum, videlicet collectam monetam, hoste, annaduam, appellidum, fossadum, justitiam, servitium, & ajudam.* Idem Rex in Foris Alcaçonensib. eræ 1267. *Et duas partes dos cavaleiros vadant in fossado, & tertia pars remaneat in villa, & una vice faciant fossado in anno: & qui non fuerit ad fossado, pectet pro foro 5 solid. pro fossadeira: & omnes milites qui fuerint in fossado, vel in guarina, de cavallos qui se perdiderint in algara vel in lida, &c.*

FOSSORIUM. *In fine subde.*

Fodesorium, in Actis Episcop. Cenoman. pag.68. *in vinea sua laborãs, & cum fodesorio suo eam fodiens.*

FOSTRE, *Vernæ ex ancillis nati*, quibus & peculiam & familiam habere concessum fuit, in jure prisco Sueonum, apud Joan. Stiernohokum p.208.

FOVEA. *L. 1. post*, tumulus. *adde.* Gloss. Gr. Lat. MS. Τάφος, *Sepulcrum,— bustum, fovea, humus.* Perperam edit. *fovens.*

FRACISCERE. Isidorus Mercator in Can. 17. Synodi Ancyrano, ex Cod. Justelli: *Pro his qui in animalibus, ut animalia fraciscunt, vel in masculis leprosi efficiuntur.* Ubi Cod. Gr. ἀλογευόμενοι habet.

FRANCIA. *P.521. post l. 34. subde.*

Francia media, quæ inter Austriam & Neustriam interjacet, in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.57.

FRANCISCI. *L.1. post*, φραντζίσκοι, *adde.* Nicetæ in Isaacio & Alexio num.2. &

FRANCUS. *P.523. l.24. post*, potuit. *adde.* Charta S.Karileffi in Actis Episcopor. Cenoman. pag.83. *Ab aliis etiam nobilibus & francis personis ex rebus eorum ditatus sum.*

FRASCETUS. Rafanus de Caresinis in Chron. MSS. an.1379. *Navigantibus nobis absque strepitu & cum ordine magno, imposito etiam Comitis ut sibloti sive frasceti silerent.* Id est qui fistula canunt, nostris *sifflets.*

FRATRES. *P.526. l.11. post*, 452. *adde.* Sed & Imperatores qui una imperium administrabant, ut est apud Lactantium lib. de Mortib. Persecutor. n.20.

Ibid. P.529. l.54. post, concesserunt. *adde.* Tabular. S. Albini Andegav. *Girardus Senescallus quando frater noster devenit, hoc est quando in societatem nostram devenit, & beneficium nostræ congregationis recepit*, &c.

Ibid. post l.71. subde.

Fratres spirituales, dicti quidam fratres minores seu Beguini, hæreseos damnati. Vide lib.1. Miscellan. Balusij p.276.

FRATERNITAS. *L.19. dele.* & in Concilio Constantinopol. sub Menna act.5.

Ibid. p.531. l.69. post, 657. *adde.* Vita S. Henrici Imp. cap.26. *Et fraternitatem Monachorum suscipiens cum maxima humilitate & contritione cordis, orationibus eorum se commendavit.* Tabular. S.Albini Andegav. *Girardus Senescallus quando frater noster devenit, hoc est quando in societatem nostram devenit, & beneficium nostræ Congregationis recepit*, &c.

FRAUSTUM. *Pag. 535. l. 1. post*, dignoscitur.

 adde.

adde. Tabular. Absiense : *Quendam campum terræ frostæ*, *&c.* Et fol. 71. *Et omnes alias consuetudines quas habebat in terris quæ circum frostos sunt*. Alio loco : *Omnes terras quas ei pater suus dederat & concesserat circa frostos*.

*Ibid. l.*30 *post*,104. *adde*.Tabular.Episcopat. Ambian. an.1282. fol.36. *Item ordinatum est super frocis & locis omnibus, de quibus controversia erat*, &c.

FREA. *In fine adde*. & Joan. Stiernhookum de Jure Sueonum antiquo p.394.

FREYGRAVIUS, *Comes liber*. Extat charta Ruperti Imp. qua Salentinum *Freygravium*, seu liberum Comitem in sede *Freyheolenor* vulgariter nuncupata, sita in dominio *Zuschen* constituit, eumque de dicta sede Freygraviatus investiit an. 1420. Vide *Gogravius*.

FRIDARIA. Vide *Frigidaria*.

FRIDEGHETA, in Statut. Mediolan. part. 2. cap. 457.

FRIGIDARIA, *Fridaria*, voces Mathematicorum. Joannes Hispalensis in Astrolog. *volens ergo scire de cujus frigidaria sit quisque annus, demus annis Christi* 15. *annos : reliquum dividas per* 75. *quod remanet à divisione, dividas per planetas à sole incipiens, & in cujus annis inveneris, ipse est dominus*. Ita *fridaria* passim alibi scribitur.

FRILAZIN. *In fine adde*. & Joan. Gryphiandrum in Vvichbildis Saxonicis cap.24.

FRISANTUS. Historia de Exordio Monasterij S.Joannis de Tarouça in Lusitania : *Dedit illis* 70. *Morabitinos auri, & ipse Rex dedit* 70. *frisantos de argento, ut facerent servitialia Ecclesiæ*. An *frisius pannus*, vel moneta argentea ?

FRISCINGA. *L.*32. *post*, Brouverus. *adde*. *Friscingæ vervecinæ & porcinæ*, in Vita Aldrici Episc. Cenoman.

*Ibid. p.*543. *l.*3. *post*, 723. *adde*. & apud Hariulfum de Miracul. S.Richarij cap.12.

FRITHGEAR. *In fine adde*. HRabanus Maurus Poëm.10. alludens ad nomen Friderici, cui inscriptum est :

Fœdus cum vitiis tua ut ultio scindat,
Et Christi pactum firmet ubique piè.
Nam dedit hoc nomen dudum tibi cura parentū.
Baptismum quando sorte tua tuleras.

FRITSALUM, genus panni, apud Andr. Monach. lib. 1. Vitæ Ottonis Episcopi Bamberg. cap.45.

FRIXORIUM. *L.*3. *post*, atidum. *adde*. Macrobius de differ. & societ. Græci Latinique verbi : *Frigo, vero, frixi, à tertia, unde frixum, frixorium, id est calefactorium*.

FRONTALE. *L.*3. *post*, amictus. *adde*. Vox Livio lib.37. usurpata.

FRUGESTRUM. Vita S.Lupi Archiep. Lugdun. *Quoniam auditus est in frugestris, inventus est in campis silvæ*, &c. Campus frugibus ferendis Idoneus.

FRUMENTAGIUM. *L.*18. *post*, &c. *adde*. Et fol.78. *Dedi & concessi eisdem Monachis annuatim sex sextarios frumenti de frumentagio meo quod habebam apud Aursevallem*.

FRUSTARI, apud Interpretem S. Irenæi lib. 3. cap.15.24. pro *rejicere*. Vide Billium lib.2. observ. sacr. cap.5.

FUIT. *L.*2. *post*, &c. *adde*. Gesta purgationis Felicis : *ad Numidas fuisti ? respondit, Non, domine. Sit qui probet. Ælianus Proconsul dixit : Nec in Mauritania ? respondit, Negotiari illo fui*.

FUMATICUM. *Scribe in fine*. Vide Gloss. med. Græcit. in Καπνικόν.

FUNDA. *P.*554. *l.*18. *post*, Fonde. *adde*. Bernardus de Breidenbach in Itiner. T.S. ubi de Alexandria : *Est autem fonticus domus grandis, in qua negotiatores & merces eorum conservantur, ubi & forum rerum venalium habent*.

FURCA. *P.*558. *l.* 34. *post*, Raguellum. *adde*. *Pendre as fourches*, in Statutis MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap.15.

FURCULA. *In fine adde*. in Gloss. Gr. Lat. *Furcilla*, βελιμ&, ὁ μέγας λοιμὸς exponitur.

FURIARIA, *Furor, furia*. Acta Martyrij SS. Maximiani & Isaaci : *Repetebant iterum furiariam defatigati tortores, quorum jam lassa faciebat solo crudelitas fortiora*.

FURNATICUM. *In fine adde*. Charta Aigliberti Episcopi Cenoman. *Omnes decimas de supradictis villulis, tam de annonis, quam de agrario, vinum, fenum, omnium pecudium, seu furniatico, vel undecunque decimas redebitur*. Malè *furmaticum* editum in Actis Episcop. Cenoman. p.200.

FURTARE, pro *furari*. Coronatio Henrici Regis Portugalliæ apud Brandaon lib.3. cap.13. *Si furtaverint de alienis, si blasphemaverint ad Iesum Christum, &c.* Occurrit præterea non semel in Foris Alcaçanensibus eræ 1268. apud eundem Brandaon to.5. p.307. v.

FUSTANUM. *L.*2. *post*, Fustaine. *adde*. Occurrit apud Andr. Monach. lib.1. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap.45.

Ibid in fine adde. Et Possinum to.1. hist. Pachymer. p.414. ubi de vocis origine.

FUSTIS. *In fine subde*.

Fustes, naves ita hodie appellatæ. Bernardus de Breindenbach in itiner. T.S. *Vidimus fustes & grippas cum navibus armatis applicare in portum*.

FUSUS. *L.*13. *post*, Vide. *adde*. Achmet. Onirocrit. cap.249. Extr. & infra in

Ibid. in fine adde. Græca editio, κρατῶ σκυτάλην, id est baculum qua gressus suos dirigat : nam Aquila hoc loco τυφλὸς habet.

G.

G. *Post l.*10. *subde*. G. seu *G*. in Codd. MSS. mediæ ætatis, usurpatur pro Senario. Vide libros Sacramentor. Eccl. Rom. p.201.205.207.260.

GAANNERIA. Vide *Gagnagium*.

GABELLA. *P.*469. *lin.*51. *post*, tenent. *adde*. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap.49. *Tuit li Chamberlanc & li Bailli, puis qu'il auront receu aministrer les bajulations en gabelle, que il facent serment, &c.*

GAFARIA. Testamentum Sancij I. Reg. Portugalliæ eræ 1217. apud Brandaon. tom. 4. Monarch. Lusitan. pag.260. v. *Dedi pro anima mea Abbati Alcump. de area mea* 10 *Morabitinos, de quibus faciat unam gafariam in Colymbria*. Hispanis, *Gafari*, & *çafari*, est malum granatum. Erit igitur Gafaria locus Idoneus malis granatis plantandis.

GAGNAGIUM. *In fine subde*.

Gaanneria, ex Gall. *Gagnerie*, ager cultus. Tabular. Absiense fol.51. *Ut jam dicti fratres gaanneriam suam de Meseingne in perpetuum habeant*.

GAISDA, *Isatis*, Glastum, vulgò *Guesde*. Marbodeus lib. 2. de Virtutibus herbarum capite 30.

Isatis à Græcis est vulgo gaisda vocata.

GALEA.

GALEA. *P.*573. *l.*11. *post*, Ep.67. *adde*. Gosuinus de Expugnat. Alcaçon.

*Ibid. l.*14. *post*, recentiores. *adde*. & γαλέας, ut Continuator Theophan. lib.4. num.37.

Ibidem in fine subde.

GALEDELLUS, navis species, ac fortè minor galea. Rafanus de Caresinis in Chron.MS. an.1379. *Hostibus autem cum galedellis, paralandrinis, ganzarolis & bardiis vi bardiis*, (f. bargiis) *viriliter resistentibus*, *&c.* Infrà: *ad 38 galeas & aliquot galedellos.*

GALIDA, *vasculum.* Vita S.Fidoli Abbat. *Quaso, Domine, & obsecro ut galidam vini liquore abstracto, unde pariter haurimus, tua inclita pietas repleri jubeat.* Vox formata ex *Galo*, de qua infra.

GALLINAGIUM. *In fine adde. Regalia gallinarum*, apud Andr. Dandulum in Chron.MS.an.1205.

GALLINARII, *Gallinarum venditores*, apud Andream Dandulum in Chron. MS. circa an.1175. Glossæ vet. *Gallinarius*, γαλινάειΘ.

GALLUS. *In fine subde.*

Gallus, pro gallicinio. Vide in *Pullus.*

GALO. *P.*578. *post l.*12. *subde.*

Ialleia. Tabular. S. Albini Andegav. *Viginti jaleias de vinagio de vineis de pisciaco.*

*Ibid. l.*24. *post*, Raguellus. *adde*. Tabular. S. Albini Andegav. *Donavit — in opus Pauperum consuetudinem illam quam habebat in Eleemosyna S.Albini, id est Banagium de proprio cellario Eleemosynarij. Dedit etiam consuetudinem Ialeagij quam habebat in Cellario Dominico monachorum.*

GAMAGOGA, *Lena*, quasi ex Gr. γαμαγωγὸς, nuptiarum conciliatrix, Regestum rerum criminalium Parlamenti Parif. an.1375. fol. 90. *Super eo quod dicta Agneti imponebatur & imponitur ipsam fuisse & esse gamagogam publicam, gallicè, Maquerelle publique.* Vide *Nuptiæ.*

GAMBESO. *P.*580. *l.*2. *post*, subjectum. *adde*. Sed & ita describitur à Scholiaste Thucididis: πῖλον, τὸ ἐξ ἐρίε πηκτὸν ἔνδυμα, ὥσπερ θωράκιόν τι, ὑπὸ τὰ ςήθη ὃ ἐνδυόμεθα. Et Constantinus Porph. in Tacticis p.5. ςολὰς ἔχον οἱ τοιῦτοι ψιλοὶ ἰσχυρὰς καὶ πηκτὰς ἀντὶ κλιβανίων καὶ λωρικίων.

GAMMA. *In fine adde.* γαμματωτὸν ἐπιλωρίκιον ἐνδύματα, apud Leonem in Tactic. cap. 19. §.61. Vide Gloss.med. Græcit. in Γάμμα.

GAMUS, *Cerva*, ex Hispan. *Gamo*: nostris, *Dain.* Faci Alcaçonenses: *De coyro de cervo & gamo tres Morabit.*

GANCARE, *Per vim auferre.* Coronatio Henrici Regis Portugalliæ: *Quando aliquis gancaverit avera alienum, vadat querelosus ad Alvazil, & ponat querelam, & Alvazil restituat illi suum avere.* Ubi Anton. Brandaon lib. 10. Monarch. Lusitan. cap.13. *Quando alquens per forza tomar a fazenda alhea, &c.* Rursum: *Qui in bello mataverit Regem inimicum, aut ejus filium, & gancaverit ejus pendonem, sit nobilis.*

GANTA. *L.*22. *post*, nominatur. *adde*. Adiso in Actis S.Vvaldeberti Abbat. Luxoviensis num.5. videtur has aves appellatas à voce quæ albedinem significat, veteri fortè Gallica. *Nam cum in aliis vir iste felicissimus, tum quoque rebus pollebat: & hunc quoque agrum anseres agrestes, quas à candore, vel sonitu vocis more rustico gantas vocant, agmine collecto frequenti ruptione ab ipso jactu seminis & sationis incremento vastabant.* Potius tamen videtur alterum Etymon.

GANTUM. Vide *Guantum.*

GANZAROLA, species navis, ex Ital. *Ganzara*, eâdem notione. Occurrit apud Rafanum de Caresinis an.1379. pluries.

GARBA. *L.* 4. *post*, garbam. *adde*. Vita Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib.2. in prologo: *Quia secundum Gregorium, si non possum Garbam integram ad horreum importare, non debeo tamen vacuus remeare.*

*Ibid. l.*13. *post*, vim. *adde*. Liber Chirographorum Absiæ fol.138. *Et gerbagium suum pro 12 nummis sibi circa festum B. Michaëlis reddendis dimisit.*

GARBELLARE. *L.*4. *lege*, vel de Romania. *l.*3. *dele*, *vel.*

GARIRE. *L.*10. *post*, domages. *adde*. *Le Roman d'Alexandre MS.*

Oncques ne pot garir chastiaus ne fermetez.

GASTER. *In fine adde.* Gloss. Gr. Lat. ex Reg. Cod.85. ξύγαςρον, *genus vasis, capsa.* Vide Gloss. med. Græcit. in γάςρα.

GASTERIUS. *In fine adde.* Tabular. Brivatense fol.197. *Gasterij vero seu bannerij in villa & territorio Brivatensi*, &c.

GASTUS. *In fine adde.* Vide *Vastus.*

GATUS. *P.*599. *l.*18. *post*, desinit. *adde*. Vide eundem an.1148. Rafanus de Caresinis an.1379. *& combustis ejus gattis, aliisque ædificiis, vigorose fugatur.*

GAUDIMONIUM. *L.* 3. *post*, Occitanis. *adde*. Epistola 11. ex Tegernsensib. *In omnibus vos prosperari nostri scitote esse gaudimonij.*

GERLICIDIUM. *In fine adde.* Utitur etiam Guillelmus Parisiensis Episc. lib. de Rhetorica divina cap.50. & alibi.

GENEALOGIA. *L.*14. *post*, passim. *adde*. Diurnus Roman. cap.7. tit.9.

GENER. *P.*607. *l.*9. *post*, 17. *adde*. Petro Fabro lib.3. semestr. cap.13.

GENERALE. *L.*26. *post*, 871. *adde*. Tabular. Celsiniacense: *Ita duntaxat ut Cellerarius Celsinianensis eam* (appendariam) *semper ad generalia fratrum facienda habeat.*

GENERATIO. *L.* 20. *post*, 34. *adde*. Vide Cujacium lib.8. observ. cap.28. lib.16. cap.37.

GENESIS, genitura, *adde*, fatum. *In fine adde*, Joan. Chrysostom. serm. 5. περὶ εἱμαρμένης, & Isidorum Pelusiotam lib.3. Epist.191.

GENUFLEXUM. *L.*6. *post*, γονυκλισία. *adde*. Pœnitential. Andegav. apud Morinum: *Item pro uno mense quem in pane & aqua pœnitere debet, Psalmos 1200. genuflectendo, vel sine genuflexo 1670.*

GENUINUM, *Nativitas*, *adde*. *Natale genuinum*, in lib.3. Sacrament. Ecclesiæ Rom. cap.53. ut distinguatur à Natali dignitatis initæ.

GERADA. *In fine adde.* Extat porro tractatus Andreæ Goldberri de successione Geradæ Saxonicæ Edit. Jenæ an.1607. Vide præterea Joan. Stiernhookum lib.2. de Jure Sueonum vetusto p.199.

GERMUMDUS. *In fine adde.* HRabanus Maurus in Poëm. ad Gerhoum, alludens ad ejus nomen, videtur vocem *Gerhoh*, sagittam priscis Theutonibus dictam, indicare, qua etiam, nostris, navis genus appellatum constat, uti in voce *sagitta* docemus.

GIBELINI. *L.*1. *dele*, quibus. & *scribe*, quarum dissidiis. *Infra lege*, alterutri.

*Ibid. l.*35. *post*, Gibelinis. *adde*. Ricordanus Malaspinus cap.104.

GIGLIATI. *L.*35. *post*, quatuor. *adde*. Alia Petri d'Acigne Militis Dom. Mayranicarum Senescalli Provinciæ an.1405. *Ducatorum 20 millia ad rationem Carlenorum, seu Gillatorum decem pro quolibet Ducato.* Unde patet *Gillatos* appellatos Caroli Regis Siciliæ aureos nummos.

GILDUM. *L.*10. *post*, 163. *adde*. Sed & obtinuit ea vox hac notione in Francia nostra. Bulla Urbani III. Pap. an. 1186. pro Ecclesia Barbellensi, in Tabul. ejusd. Abbatiæ: *Prohibemus ne quisquam hominum, vos aut Monasterium vestrum murdris, assisis, placitis, querelis, scutagiis, geldis, passagiis, paagiis, —audeat infestare.*

GIRCA. *L.* 6. *dele*. Ubi pro macana fortè lege murdrino.

GISARMA. *P.*626. *post l.*19. *adde*. Charta vetus ex Camera Computor. Paris. *Il lui semble que ceulx qui porteroient voulges, les devroient avoir moiennement longs, & qu'ils eussent un peu de ventre, & aussi qu'ils fussent tranchans, & bon estoc, & que lesdits Guisarmiers aient salades à visieres, gantelets, & grans dagues sans espées.*

GISTUM. *P.*627. *l.*50. *post*, 249. *adde*. Extat Charta in Tabul. S. Germ. Paris. qua restringit procurationem Archiepiscopi Senonensis *ad 40 Equitaturas ad plus, & 44 homines, &c.*

*Ibid p.*628. *post l.*30. *subde*.

Gistum porrò & procuratio erat trium dierum ferè semper. Tabular. S. Martini Turon. de Rege ut Abbate ejusdem Eccl. *à primo die pascit eum Thesaurarius, secundo Decanus, & hoc in Claustro B. Martini, & suis domibus, tertio die pascit eum Archiepiscopus. Si ultra vult demorari, de suo vivat.*

*Ibid. p.*629 l. 65. *post*, 1269. *adde*. Hujus porro Gistorum Catalogi mentio est in Charta Lud. an. 1259. qua Ecclesiam S Dionysij ab gisto immunem statuit, hac formula: *Ipsam Ecclesiam quittamus in perpetuum de gisto prædicto, & de registro nostro in quo continebatur gistum ipsum abradi fecimus.*

GLANA, pugillus spicarum, alliorum, &c. Gall. *glane*, unde *glaner*, spicas legere in agro. Tabul. Maurigniacense ch. 68. an. 1256. *& sex glanas, sive glebas alliorum, tres de grossioribus, & 3. de minoribus*. Occurrit ibi pluries.

GLANDIS. *L.*12. *post*, Pascendi. *adde*. Charta Caroli M. in Actis Episcopor. Cenoman. p. 266. *De piscationibus & pastionaticis, id est, glandaticis, &c.*

*Ibid. l.*16. *post*, vide. *adde*. Vitam Aldrici Episcopi Cenoman. p. 31. &c.

GLAUCUMEUS, pro *Glaucus*. Vita S. Maioli Abbat. in Prologo lib. 2.

Lux hæc nostra salus, redemptioque,
Lumen glaucumeas agens in umbras, &c.

GLEBA. *In fine subde*.

Gleba, pro pugillo vel fasce spicarum, alliorum, &c. Vide in *Glana*.

GLORIA. *P.*634. *l.* 3. *post*, peragere. *adde*. Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Unde tibi, gloriosissime domne Chlotarie, bona retribuamus: attamen de id quod gloria vestra nobis contulit*, &c. Epistola Ledradi Archiep. Lugdun. ad Carolum Imp. *Ecce adsunt in conspectu gloriæ vestræ, &c.*

GLORIABILIS. *in fine adde*. Glossæ aliæ MSS. *Gloriatio*, καύχημα.

GLORIETA, ædificiolum altius, Nostris, *Gloriete*. Statuta Mediolanensia 2. part. c. 348. *Si quis de cætero construere vel construi facere voluerit aliquam baltrescham, ponticellum, vel glorietam in ejus domo, super muro proprio, vel communi, per quam immediate prospici possit in domum vicini, hoc ei liceat &c.*

GLOSSES. Gerardus Presbyter in Vita S. Udalrici Augustensis cap. 13. *Ecclesiam autem S. Afræ, quæ à paganis fuerat cremata, adhuc reædificata non erat, sed tugurium glossibus tectum altaria ab imbribus & intemperiebus defendebat.* Incertum an culmos vel scandulas intelligat.

GOGRAVIUS. *Pag.*637. *l.*4. *post*, amplo. *adde*. Charta Ottonis III. Imp. apud Maximilian. Henricum in Apolog. p. 4. *Nec non etiam Comitia in Vvestphalia, quæ vulgariter Gograchophe dicuntur.*

Ibidem in fine adde. Horum Gograviorum, inquit Grifiander de Vvichbillis Saxonicis cap. 62. quidam *Freigravios* se appellarunt. Vide in hac voce.

GOLERIUM, *Gula*, seu *collum vestis*, in Concil. Saltzburg. an. 1420. cap. 6.

GOLIARDUS. *L.*16. *post*, faciendo. *adde*. eadem habent Statuta Synodalia Joannis Episcopi Leodiensis cap. de *Quæstuariis*.

GUMBARIA. Vide in *Cumba*.

GOMOR. *L.*4. *post*, 60. *adde*. Palladius de Architectura: *Modia quindecim gomor reddunt: Gomor duo, choram faciunt.*

GONDOLA. *Post l.* 10. *adde*. *Regaliæ Gallinarum, vini, & gondolarum*, apud Andr. Dandulum in Chr. MS. an. 1205.

GORDUS. *L.* 11. *post*, piscatorem 1. *adde*. Alia Roberti Ducis Normanniæ Richardi II. filij: *Dedi quoque piscariam, quod vulgò gordum dicitur, apud Ostessum villam.*

GRACILIS. *In fine adde*. *Le Roman d'Alexandre MS.*

Et le Rois comanda quatre greilles sonner.

GRAICUS *Color*, Cæruleus, Chonicon Constantiense: *Venetiarumque Episcopus modium plenum Graici coloris, qui Lazurius dicitur, contulit.* Ex Græcobarb. γεράνε@, fortè, Vide Gloss. med. Græcit. in ἠεράνε@.

GRAMATA. *In fine adde*. γράμμα Græci recentiores dixerunt etiam pro limbo vestis. Vide Gloss. mediæ Græcit.

GRAMMÆ. *In fine adde*. Hrabanus Maurus Poëm. 8.

Grammata sola carent fato, mortemque repellunt.

Grammus, eâdem notione. Testamentum Haimonis Dom. Burbonensis an. 9. Ludovic. ind. 3. *Sicut per grammos literarum dedi.*

GRAMMATICUS. *P.*646. *l.*1. *post*, πολλοί. *adde*. alias, *Grammaticus est Professor literarum*, ut est in Actis purgationis Cæciliani initio. Vide Gloss. med. Græcit.

GRANDES. *L.*2. *post*, irruant. *adde*. Quomodo τὰς τῶν μαςύγων νιφάδας dixit Anonymus in Martyrio SS. Carpi & Papyli, n. 9.

GRAPPUS. *In fine adde*. Italis *Grappo*, est uncinus, Gallis *agraphe*.

GRATARE. *L.*1. *post*, grater. *adde*. Glossæ MSS. Reg. ex Cod. 85. ξέω, *Pollio*, *Frico*, *Grato*.

GRATIA. *L.* 10. *post*, mystagog. *adde*. Elogium S. Pantaleonis:

Τάχιςα δός μοι τὴν παλιγγενεσίαν,
Τὴν ψυχολαμπῆ τῆς καθάρσεως χάριν.

*Ibid. p.*652. *l.*1. *post*, &c. *adde*. S. Chrysostom. homil. 2. de Anna: Τράπεζα ἀπὸ εὐχῆς ἀρχομένη, καὶ εἰς εὐχὴν καταλήγουσα.

Gratia S. Pauli, aut *S. Apolloniæ*. Statuta Mediolan. 2. part. cap. 433. *Aventores corrigiolæ pulveretæ, nec dantes gratiam nec S. Pauli, nec S. Apolloniæ nec prædicantes brevia pro febribus, &c.* Species sortilegij.

GRAVIA.

GRAVIA. Statuta pro Canonicis S. Capellæ Paris. *Non debent nutrire neque deferre comas, ... nec etiam facere gravias in frontibus eorum, quia talia non pertinent Ecclesiasticis hominibus.*

GRAUSIA, *Gravamen, ni fallor.* Charta Gualteri Episcopi Lingonensis ex Tabul. Albæripæ: *Dimisit omnes grausias & querelas, &c.* Vide *Greugia.*

GREUGIA. *In fine subde.*

Greusa. Charta an. 1327. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 161. *Nonnullis querelis, controversiis, greusis, debatis, &c.* Vide *Grausia.*

GRIPPA, Genus navis. Bernardus de Breindenbach in Itiner. T. S. *Et vidimus fustes & grippas cum armatis navibus intrare in portum.*

GRISEUS. *L.* 11. *post*, adde. *scribe.* Andream Monach. lib. 2. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap. 27.

GROGNIUM. Tabular. Episcopat. Ambian. an. 1231. fol. 95. *De grognio juxta aream Ioannis vetulæ, dicimus quod salices, & illud quod calceatum est, debent tolli usque ad altitudinem aquæ.*

GROMA. *P.* 657. *l.* 12. *post*, 9. *adde*, & Vitam II. S. Carthaci Episc. n. 46.

GROSSUS. *L.* 9. *post*, 22. *adde.* Palladium de Architect. ex MS.

Ibid. In fine subde.

Grossare, in mundum redigere. Gall. *grossoier.* Carmen de Curia Romana:

Istorum labor est Chartas grossare notatas,
Et grossas Cameris restituisse suis

Infrà:

Prima dies igitur scribit quodcumque petendum.
Et tua portabit vota secunda Patri.
Tertia grossabit, bullatum quarta videbit, &c.

GUALDUS. *L.* 28. *post*, &c. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Or fit Guillaume el profond gaud entré,

Infrà:

El profond gaut, ou l'en nes puist trover.

GUANCIALE, *Pulvinus*, in Addit. ad Vitam S. Antonini n. 73. ab Hetrusco *guancia*, gena.

GUERPIRE. *Post l.* 18. *subde.*

Gurpina. Tabular. Nantoliense in Pictonib. an. 1392. *Post quandam expetitionem, seu gurpinam.*

GUIDA. *P.* 666. *l.* 49. *post*, &c. *adde.* Bernardus de Breindenbach de expugnatione Constantinopol. *Pedagia, guidagia, impositiones & gravamina illuc applicantibus vel permanentibus suapte statuerunt.*

GUIMPA. *Pag.* 669. *lin.* 4. *post*, κάλυμμα. *adde.* vocat.

Ibid. l. 7. *post*, Vvimpla. *adde. Guimpla*, ex Gallico, *Guimple.*

Et l. 12. *post*, Vimplam. *adde.* Tabular. S. Mariæ de Campis: *Et opertorium capitis optimum donamus, quod vulgari sermone guimplam vocamus.*

GUISATUM. Testamentum Alfonsi II. Reg. Portugall. an. 1208. apud Brandaon. to. 4. Monarch. Lusitan. pag. 270. v. *Et de illo quod remanserit de ista mea tertia, mando quod dent Ecclesiis pauperibus de regno meo & leprosis, sicut ipsi viderint pro guisato.* Testamentum Sancij II. Reg. Portugall. Ibid. p. 278. *Mando etiam omnibus domibus leprosorum de meo regno 500 Morabit. & dividantur inter illos, sicut viderint pro guisato illi qui meam mandam tenuerint.* Quæ verba Brandaon ita vertit lib. 14. cap. 33. *Et dividaos entre elles meu testamenteiro como vir que he meillor.* Galli dicerent, *à leur guise.*

GUNNA. *Lin.* 30. *post*, 21. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Or ferai gré, s'il me tollent ma gonne.

Alibi:

Laissa le siecle por devenir prodhom,
Et prist la gonne, & le noir chaperon.

Rursum:

Son froc osta, sa gonne a despoillée.

Ibid. p. 672. *l.* 17. *post*, 32. *adde.* Chartam Manassis Episcopi Aurelian. an. 1210. in probat. Hist. Blesensis p. 10.

Ibid. post l. 19. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Va s'en li Quens empre une gonelle,
Deschaus, en langes parmi l'estrange terre.

Ibid. l. 30. *post*, Griseus. *adde.* Cui inscripta legitur in Schedis Duchesnianis Epistola Joannis Pap. pro Ecclesia Lochiensi, hoc titulo: *Goffrido grisia gonella cognominato nobilissimo Andegavorum Comiti.*

Ibid. l. 37. *post*, vide. *adde.* Ricordan. Malaspin. cap. 161.

GYMNASIUM. *P.* 679. *l.* 4. *post*, 533. *adde.* τὸ ἀσκητικῆς παλαίστρας γυμνάσιον, in Vita S. Nicolai Studitæ p. 896. Vide S. Basilium Epist. 23.

GYNECÆUM. *L.* 5. *post*, alij. *adde. Triclinium matronale*, Sidonius lib. 2. Epist. 2.

Ibid. l. 26. *post*, 8. *adde.* δημοσίοις ἔργοις ἢ γυναικείοις, ἢ λινυφίοις ὑπηρετεῖν. Passio S. Romani Mart. *& induit eum colobio laneo, & tradidit eum in Gynæceo ad injuriam.*

Ibid. l. 37. *post*, 300. *adde.* quò pertinet quod habet Lactantius lib. de Mortib. persecutor. num. 21. *Matresfamilias ingenuæ ac nobiles in Gyneceum rapiebantur.*

Ibid. p. 621. *l.* 22. *post*, dæmones. *adde.* Scribit Theophanes Theodosium M. statuisse ne in posterum feminæ, quæ stuprum commiserant, in lupanaribus publicis includerentur: ὁμοίως δὲ καὶ τὴν τῶν μοιχευομένων γυναικῶν ὕβριν ἐν τοῖς πορνείοις, μὴ συγχωρήσας ταύτας συγχωρήσας ταύτας συγκλείεσθαι, καὶ διὰ κώδωνος τὴν πρᾶξιν ἐλέγχεσθαι.

Ibid. l. 34. *post*, Rotomagensi, *adde.* Sed & Lupanaria publica Parisiis certis ac designatis in locis olim extitisse, quæ *Bordeaux & Clapiers* dicuntur, in Charta an. 1395. in libro rubeo Castelleti Parisiensis. Colligitur præterea ex libro nigro Castelleti Parisiensis, ubi hæc describuntur: *Item l'en commande & enjoint à toutes femmes publiques, bordelieres & de vie dissoluë à present demeurans és ruës notables de la ville de Paris, — qu'elles vuident incontinent aprés ce present cry & se retraient, & que elles facent leur demeure és Bourdeaux & autres lieux & places publiques à eux ordonnez d'ancienneté, pour tenir leurs bouticles au pechié devant dit, c'est assavoir és rues de l'abreuvoir, de Mascon, de Glatigny, de Tiron, la cour Robert de Paris, Baillehor, la rue chapon, & la Rue Palée, sur peine d'estre mises en prison, & d'amende volontaire.* Extat in eod. libro Statutum Caroli Regis 3 Febr. an. 1368. quo meretrices publicæ à vico Caponis expelluntur. Et Statuto alio an. 1481. in Regesto viridi novo Castelleti Paris. vetantur meretrices, *de ne eux tenir, heberger, ne demeurer és bonnes rues de Paris, mais que ils vuident eux & leurs biens hors desdites bonnes rues, & voisent demeurer és moiens bordeaux, & és rues & lieux ad ce ordonnez, sur peine de bannissement de cette ville de Paris.*

H.

H. *L.* 14. *lege* superscriptione.

HABERE. *P.*684. *l.* 10. *post*, num.3. *adde.* Vide Gloss.med. Græcit. in ἔχειν.

HÆREDES. *P.*686. *l.*15. *post*, adiissent. *adde.* Habetur in Tabulario Majoris monasterij fol.159. Charta *Gaufredi Comitatus Andegavensis naturalis hæredis*, subscripta à *Fulcone Vindocinensium Comite naturali.* Et fol.118. *Auctoramentum super hoc expetivimus Fulconis, qui Vindocinensis comitatus naturalis hæres est, obtinente eum avunculo suo suprataxato Comite Gaufredo honoris hujus aliquando expers remanserat.*

HÆSIMENTA, *Latrinæ*, Gal. *aisements.* Andreas Mon. lib.1. de Vita Ottonis Episc. Bamberg. c.44. *pabula verò retro hæsimenta omnibus convolvi jussit.* Vide *aisantia.*

HAKET, *Lucius* Piscis, Gall. *brochet*, in Vita S. Osvvaldi Archiep. Eborac.

HALBANNUM. *L.*12. *post*, &c. *adde.* Charta Ludovici Filij Regis Philippi, ex Tabul. N.D. de Cāpis: *ab omni consuetudine, videlicet tallia, seu equitatione, seu halbāno, seu exemptione mei Præpositi liber permaneat.* Alia Lud. VII. an. 1140. ibid. *ab omni datione & tallia, albanno & exactione mei Præpositi.* Alia Caroli VI. an.1484. in Reg. Novo viridi Castelleti Paris. f.49. *parpaiant chascun an 3 sols de hauban au Roy.*

HALLA. *L.*7. *post*, sonat. *adde.* Ut & Barthij qui in lib.42. advers. cap.6. à Græco, ἅλς, *sal* deducit, quod in *hallis* sal asservetur & distrahatur.

HALLENSES. *L.*5. *post*, 626. *adde.* Vitam Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib.3. c.1.

HALLUS. *In fine adde.* Aliud sonat in Gloss. Lat. Gr. *Hallus*, ποδὸς μέγας δάκτυλος. Festo, *allus*: Isidoro, *allex.*

HANSE. Charta Caroli IV. Imp. an. 1356. apud Maximilian. Henricum in Apolog. pag. 96 *Et si quis mercatorum secus fecerit — poterit ab eo licitè arestari, & puniri more antiquo, qui ut dicunt, Hanse vocatur, qui sic ut dicitur fieri consueverat, quod civis Colomensis mercatorem in tali excessu à se deprehensum calamo vel junco, vel aliquo consimili ligamento ligabit, &c.*

HARANSCARE. Vide in *Harmiscara.*

HARMISCARA. *P.*703. *l.*2. *post*, dimittatis. *adde.* Ita etiam scribitur in Charta Henrici Imp. apud Gretzerum de Divis Bambergensib. pag 461.

*Ibid. l.*36. *post*, imposuerunt. *adde.* Tabular. Altæripæ in Diœcesi Lugdun. an. 1331. *Cum talliis, censivis, — corveis, achiis, & justitiis.*

*Ibid. p.*704. *l.* 3. *lege.* Quæ armum sonat, ita ut harm scara fuerit armis seu humeris, &c.

*Ibid. l.*45. *post*, expressus. *adde.* Habetur insigne aliud ejusmodi processionum in mulctam & pœnam indictarum exemplum apud Maximilianum Henricum in Apologia pro Archiep. Coloniensi in probat. pag.52.53. ex laudo, seu sententia lata in cives Colonienses an.1264. cujus verba hæc sunt: *Item ordinamus & pronuntiamus ut ex prædictis triginta septem viris vadant decem & octo Leodium, & ibi moram faciant per tres Dominicas: ita quod prima Dominica apud S. Lambertum, secunda apud S. Petrum, tertia apud S. Martinum præcedant processiones nudis pedibus & capitibus, & discincti, portantes virgas in collis suis, & ibidem veniam quærant prostrati super terram. Quarta Dominica vadant Tungrim, quinta, Trajectum; sexta, Aquisgranum, & ibi præcedant processiones in majoribus Conventualibus Ecclesiis, eo modo quo superius est expressum.* Mitto similem pœnam aliis inflictam hic descriptam: cujus exempla alia subministrat præterea Tabular. Episcopatus Ambian. ex bulla Alexandri IV. Pap. de quodam Præposito Ambianensi qui Clericos suspenderat: *Sacco indutus, nudis pedibus, discooperto capite furcas super humeros suos & laqueum suspensorum circa collum suum, qui in ipsis furcis pendebat, quinque diebus per Civitatem Ambianensem, ac etiam per omnes Cathedrales Ecclesias Remensis Ecclesiæ deportavit.* Charta alia an.1322. ex Cod. Tabul fol. 175. continente sententiam latam ab ipso Episcopo Ambianensi in Joannem de Pinconio Militem Dom. de Saintuin: *Dicimus & pronuntiamus quod dictus Dominus Ioannes sub pœnis prædictis, existens in pura tunica, sine fraude, non accinctus corrigia, sine caputio, in caligis sine sotularibus, faciet & facere tenebitur unam solemnem processionem circa claustrum Ecclesiæ Ambian. ubi morantur Canonici, in proximo futuro festo S. Fusciani, una cum Canonicis, clero & populo, tenens dictus Miles in manu unum cereum ponderis 2. libr. &c.* Huc etiam pertinet Epistola, ut videtur, Petri Abbat. Cisterciensis, ex Cod. Victorino, ubi de quodam Petro magnate Albigensi: *Interim verò singulis diebus Dominicis Ecclesias Tolosanæ urbis nudus & discalciatus cum disciplinalibus virgis jussus est circuire,* &c. Vide Regest. Temporalitat. ex Camera Comput Paris. f.33.v. à Græcis Byzantinis infligi solitam hanc pœnam videtur innuere Continuator Theophanis lib.4. cap.10. & ex eo Scylitzes pag.539. Hæ porro processiones in pœnam indictæ prohibentur in Statutis Synodalibus Nicolai Episcopi Andegav. an.1271. cap.2.

HARPA, *Falx*, ex Gr. ἅρπη. Andreas Mon. lib. 2. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap. 30. *armati securibus & harpis.*

HASTA. *L.*23. *post*, &c. *adde.* Ita hastam usurpavit Ausonius in Centone:

Intorquet summis annixus viribus hastam.

Græcos hac notione δόρυ usurpasse observavit Janus Rutgersius lib.2. Var. lect. cap.2.

Ibidem l. 27. *post*, arabilis &c. *adde.* Tabular. Alberipæ: *In duabus hastis pratorum.* Tabular. S. Albini Andegav. *Concessit etiam de silva, quæ juxta est, quantum opus erit ad claudendum ipsa prata spatio 3. hastarum in latitudine*, &c. Liber Chirographorum Absiæ fol.15. *Ut omnes haiæ & defensabiles habeant in universis terris Monachorum circa omnes aquas & rivos unam hastam hinc & inde.*

Hastilis, eâdem notione. Testamentum Sancij II. Reg. Portugalliæ eræ 1286. apud Brandaonem in Monarch. Lusitana tom.4. p.379. *Item mando Isidoro Petri homini meo præstimonium quod ipse consuevit de me tenere in Cortigia, & sex hastiles hæreditatis in Valado*, &c.

HAURITORIUM. *In fine adde.* Tabular. Episcopatus Ambian. an.1236. *Super quodam planqueto seu hauritorio facto subtus vicum, &c.*

HEBDOMADA. *P.*711. *l.*6. *post*, 18. *adde.* ut & Liber diurnus cap.3. tit.9.

*Ibid. post l.*15. *subde.*

Hebdomada muta, seu *sancta*, quando campanæ adstringuntur, ut est in legibus Ostrogotthicis de Jure Ecclesiast. cap.22. Vide Joan. Loccenium lib.1. Antiquit. Suecic. cap.5.

*Ibid. l.*43. *post*, ἡμέρας. *adde.* Hugo Francigena de excidio

excidio Salvaniensis monasterij num. 6. *Altera autem die, est secunda pœnalis hebdomadæ.*

Ibid. l. 47. *post*, 216. *adde.* *Septimana pœnosa*, in Tabular. Monasterij Hederæ, an. 1197. fol. 24.

HEMINA. *L.* 16. *post*, accipiant. *adde.* Apud Palladium de Architectura: *Cyathi novem heminam faciunt. Heminæ duæ sextarium complent. Sextarij sex congeum reddunt* Scriptum de ponderib. & mensuris laudatum à Mabillonio: *Libra una & semis heminam facit. duæ heminæ sextarium reddunt.* Vide Gloss. med. Græcitatis, in ἡμίνα, & quæ in hanc rem commentatur idem vir &c.

HERBA. *L.* 18. *post*, interficeret. *adde.* Pirminius in excerpt. de libris canonicis *characteres, herbas, succinum, nolite vobis vel vestris appendere.* Sic leg.

HERBAGIUM. *L.* 43. *post*, accipiant. *adde.* Charta Caroli M. in Actis Episc. Cenoman. p. 266. *Tam de sua dominicata, quam & de vassallorum suorum, de vinericiis quoque & perdonato & pastionibus & pascuariis, de herbaticis & pullis, de piscationibus & pastionaticis, id est glandaticis, &c.*

HERBAIARE. *In fine adde.* nostri *herber* dixerunt. Charta an. 1290. ex Tabular. S. Quintini in insula fol. 7. v. *Et en empeschant le chemin des nés pour aller pasturer & herber és lieux dessusdits.*

HERBARIUM. *In fine post*, domicilium. *adde.* Tabular. Absiense fol. 171. *Ædificare, secare, plantare in auberiis, pratis, Exclusis.* Rursum: fol. 199. *Partem meam auberiæ quam habeo in Martreio, &c.*

HEREBANNUM. *P.* 727. *l.* 48. *post*, pertinent. *adde.* pensitabatur.

Ibid. p. 728. *l.* 48. *post*, pag. 4. *adde.* Idem Tabular. fol. 71. *Arbannum & alias omnes consuetudines, quas proprio jure habebat in terris quæ circa frostos sunt, &c.*

HERBERGA. *P.* 731. *l.* 18. *dele* 5. *lin. à voce*, alia. *usque.* albergiis. *& scribe* Charta Ademari Comitis Valentinensis an. 1188. apud Jacob. Sponium in Itinerario to. 3. pag. 15. *Ut nullo deinceps tempore à me vel ab alio successorum meorum violentas sive injustas exactiones pensare cogantur, fidejussores sive obsides præter suam voluntatem non fiant, salvis legibus & justitiis meis, bannis, & expeditionibus, & ospitio centum Militum, &c.*

Ibid. l. 50. *post*, &c. *adde.* Charta G. Comitis Nivernensis & Forensis an. 1239. *Quod omnes homines quos dicta domus* (Boni loci) *albergavit in terris suis, vel in posterum albergabit, in posterum ab omni collecta, & exactione, & tallia immunes sint.*

Ibid. l. pen. post, quittavit. *adde.* *Herbejagium*, in Charta Ludovici Comitis Blesensis in probat. hist. Blesens. p. 27.

HERDAMENTUM, *Possessio, Hæreditas*, in Chartis Hispanicis, quasi *hæreditamentum.* Vide Antonium Brandaon. lib. 15. Monarch. Lusitan. capite 36.

HÆREDA, Suecis, est Provinciæ pars suis terminis circumscripta. Vide Joan. Stiernhookum de Jure Sueonum vetusto p. 29.

HERIOTUM. *P.* 734. *l.* 9. *post*, Rastallum. *adde.* Veterem chartam apud Ægidium Gelenium in Colonia p. 68.

Ibid. p. 736. *l.* 49. *post*, 148. *adde.* Statuta Mediolan. 2. part. cap. 469.

HERMAPHRODITUS. *L.* 9. *post*, Simpliciam. *adde.* & Palladius in Vita S. Joan. Chrysost. pag. 139.

Ibid. l. 10. *scribe.* aiunt. *in fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit.

HESTCRASDA. Miracula S. Joannis Beverlacensis num. 7. *Et quidem Coloni illius Provinciæ Hestcrasda, id est quod exigebatur ad pabulum Regis, singulis annis solebant regis præfectis reddere, videlicet de una quaque caruca, id est ad cultrum & vomerem, quatuor travas de suis frugibus, & talis reditus inter vectigalia regia computabatur.*

HIDALGUS. *In fine adde.* Charta an. 1289. *Dom. Rex Portugalliæ, & Comes Boloniæ fecit cum Consilio suorum Ricorum hominum, & suorum filiorum de algo tale incautum.* proinde iidem qui *homines de linagen* dicuntur, dicuntur in Charta Lusitana apud Brandaonum in Monarch. Lusit. tom. 4. p. 272. eundem vide ibid. p. 268. 279. v.

HIDROS, *Diabolus, Servus*, in Glossis antiq. MSS. Vide *Hydros.*

HIEMS. Per hiemes annos putasse Anglos, colligitur ex fragmento Regum Vvestsaxon. edito post Vitam Ælfredi Regis p. 199.

HIERODULUS. *In fine adde.* Vide Cedrenum in Julio pag. 167. & Henric. Valesium ad Euseb. lib. 1. cap. 6.

HIEROERIX. *In fine lege.* Sed leg. *hierocerix*, ex Gr. ἱεροκήρυξ, quæ vox occurrit apud Demosthenem & Synesium.

HILARIZARE, *Hilariter agere*, in Hist. translationis S. Modoaldi Archiep. Trevir.

HISSA. Vide in *Housia.*

HOBELLARII. *L.* 38. *post*, col. 1. *adde.* Opuscula Anglica Roberti Cottoni p. 264.

HOLOGRAFUS, vel *Olografus*, ὁλόγραφος, pro ἰδιόγραφος, &c.

Ibid. in fine adde. Fragmenta S. Hilarij: *Exemplum Epistolæ, qua Athanasium reum non esse holografa manu valens scripsit, & Ursacius subscripsit.* ὁλόγραφοι ἐπισημειώσεις, apud Euseb. lib. 6. hist. Eccl. cap. 24. ubi videndus idem Valesius.

HOMENECHA. Tabular. Nantoliense in Pictonib. an. 1165. *De achaptamento 5 sol. & homenecha in villa quæ Cella vocatur*, &c. Occurrit hæc vox non semel in hoc tabulario.

HOMINICOLÆ. *In fine adde.* Ita etiam dictus Nestorius in Diurno Romano pag. 37. *Et profanus hominicola Nestorius Dominicæ dispensationis infestus, ut pote qui adorandæ incarnationis arcanum, Deum ab homine separando, distinxerit, &c.*

HOMINIUM. *P.* 754. *post l.* 71. *adde.*

Menagium, truncatè, pro *Homenagium.* Charta an. 1261. apud Brandaon tom. 4. Monarch. Lusitan. pag. 272. *Sit absolutus & quitus ab isto juramento & menagio.* Ibid. *de mandato Regis juraverunt, & menagen fecerunt.* Passim ibi. Et rursum pag. 271. v. *Iuravit & omaginem fecit.*

Ibid. post l. 37. *subde.*

Interdum denique aliæ erant ac peculiares hominiorum conditiones cujusmodi est illa, quam juvat hocce loco describere ex charta originali data Paris. die Mercurij ante festum S. Michaelis an. 1329. *A tous ceus qui ces presentes lettres verront, Robert d'Artois Comte de Beaumont, salut. Sachent tuit que come nostre amée cousine Madame Marie de Brebant, Dame d'Arschot & de Virzon nous fust tenue à faire deux hommages pour raison de sa terre de Virzon a li appartenante au lieu que on dit Beaucheines entre nostre terre de Meun sur Eure & la terre de Vierzon, & l'autre hommage au lieu au gué de Noies, pour cause de la suite de ses hommes des appartenances en nostre terre de Meun, en tele maniere que nous & la Dame de Vierzon devons estre à cheval, & nostre cheval, les deux piés devant en*

l'eaue

l'eaüe dudit gué, & les deux piez derriere à terre seche par devers nostre terre de Meun: & le cheval à ladite Dame de Vierzon, les deux piez derriere en leaüe dudit gué, & les deux devant à terre seche par devers nostre terre de Meun, &c. Vide in Bombus, & in Relevium.

Ibid p.762. post l.3. subde.

Homagia non modo à viris Feudalibus ac nobilibus fiebant, sed etiam ab hominibus de corpore, seu servis. Tabular. S. Germani Paris. sub Hugone Abb. *Ut super quibusdam injuriis quas nobis fecerat sicut homo de corpore responderet, hominium & fidelitatem quam præscriptis audientibus & videntibus fecerat, denegavit*, &c.

HOMO. *P.764. l.40. post*, injunxit. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag.244. *Venientes ergo parati auro & argento & vestimentis nobilibus ad prædictum Regem Francorum gloriosissimum Carolum, deprecati sunt, ut sui mererentur effici homines: qui & quadam humana cupiditate illusus suscepit eos, & eorum beneficia sua largitione habere promisit.*

HOMULLUS. *In fine subde.*

Homullulus, apud Auxilium de Causa Formosi Papæ pag.613.

HONOR. *L.26. post*, confugiat. *adde.* Auxilius de Ordin. Formosi lib.1. cap.30. *Et si clerici fuerint, Ecclesiastico judicio à suis dejicientur honoribus.*

Ibid.768. l.61. post, &c. *adde.* Liber Chirographorum Absiæ fol.177. *Et habuerunt inde 6 solidos solvendos de vendis & honoribus.*

HOPELANDA, pallij vel tunicæ species, nostris, *Houpelande.* Statuta pro S.Capellæ Paris.Canonicis: *Cavendum est ne subtus superpellicia induantur hopelandæ propter deformitatem quæ ibi multotiens est apparens in colleriis.*

HORRIPILARE. *L.15. post*, &c. *adde.* Odo Archiep. Cantuariensis in Epist. præfixa Fridegodi Carmini: *Igitur venerabilissimas B.Confessoris Christi Vvilfridi reliquias indecenti sentinosæ voraginis situ maucidas, imo prælatorum horripilatione neglectas, &c.*

HOSPITALITAS. *L. 22. post*, 13. *adde.* Cumeanum Abbat. de Mensura pœnitentiar.cap.8.

Ibid. l.33. post, hominum. *adde.* Tabular. S.Albini Andegav. *Gaufredus Comes concessit auctoritate sua, ut nulla dominatio hospitalitatis ab ullo homine habeatur ibi, nec Vicecomitis, nec cujuslibet Vicarij*, &c. Idem Tabular. *Uxor Herberti de Buziaco clamabat erga Monachos S.Albini pro quodam beneficio suo quod ille fecerat, quandam consuetudinem scilicet hospitandi se & suos missos per consuetudinem Andecavis, & in omnibus obedientiis, S. Albini, &c.* Charta Roberti Ducis Burgund. an.1040. ex Tabul.S.Germani Pratensis *his consuetudines Guerpini, scilicet mei hospitalem susceptionem, & canum meorum hospitalitatem & pabulum, &c.* Alia Theobaldi Comitis Blesensis an. 1140. ex eod. Tabul. *Quod Hilduinus & servientes ejus ex consuetudine exigere volebant hospitari pro libitu suo & procurari quotiescunque, & cum quot hominibus vellent in terra S. Germani, &c.* Infrà: *Et nullam aliam hospitalitatem seu procurationem ipse vel milites seu servientes ejus in præscriptam terram exigant.*

Ibidem l.64. post, dotavit. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p.300. *Fecit namque hospitales domos, quæ antea ligneæ fuerant, petrinas: & hospitalitatem pauperum Christi, quæ necdum & loco illo lignea erat, constituit petrinam.*

HOSPITIUM. *L.17. post*, darent. *adde.* Charta S. Lud. Reg. an.1255. ex Tab. S.Dionysij: *Accepe-ramus apud Cormellas Parisiorum hospitium & procurationem per duas vices, quæ consuetudo vulgariter gista vocatur.* Charta Rainaldi Burgundiæ Comitis an. 1148. *Ut usualem illam hospitij susceptionem in villa S.Stephani, quæ dicitur Tercennais, habemus*, &c. Alia Hervæi Episcopi Nivern. in Tabul.S.Cyrici num. 84. *Similiter modo in altera villa, quæ vocatur Ars, videlicet in horreo non capiebat consuetudines pravas, hospitalitatem, scilicet in anno bis vel ter cum suis Militibus.* Ibid. ch.91. *Habebant quondam consuetudinem apud nos vobis in anno cum tribus vel quatuor hominibus exhiberemus ei hospitalitatem.*

Ibid. post l.22. subde.

Hospitietum, eâdem notione. Stephanus Tornac. Epist. 282. Ed. Molineti: *Aliquam procurationem, sive, ut vulgariter loquamur, hospicietum aut gistum receperunt.* Ubi expressit Gallic. *Hospice.*

HOSTAGIUM. *P.782. l.6. post*, profert. *adde.* Anton. Brandaon. to.4. Monarch. Lusitan. pag.271. v. 272. ut &.

HOSTIARIUS. Tabular. S. Theofredi in Vellavis: *Notum sit cunctis, quod controversia quæ vertebatur inter Sacristam monasterij S.Theofredi & Hostiarium Aniciensem super hostias, fuit sic concordatum, quod questa hostiarum S. Fortunati sit in perpetuum Sacristæ & successoribus ejus: & Sacrista debet dare annuatim Hostiario ratione dictæ questæ tres Cartonados bladi, & dictus Hostiarius tenetur in perpetuum dare & providere monasterium & Ecclesiam S. Fortunati de hostiis sine aliqua conditione*, &c. Vide *Oblationarius.*

HOSTILIENSE. Vide in *Hostis.*

HOSTIS. *P.783. l.34. post*, vassalli. *adde. Consuetudo eundi in hostem* appellatur in Tabul. S.Albini Andegav.

Ibid. p.585. l.15. post, 9. *adde.* & Stephan. Tornac. Epist.252. 2. Edit.

Ibid. p.786. l.27. post, 137. *adde.* Et consuetud. MS. S. Juliani de Saltu in Lingonibus.

Ibid. p.791. l.19. post, &c. *adde.* Quod certè haud injuria objectum Latinis, à Græcis præsertim, & à Michaele Cerulario in Epist. ad Petrum Antioch. ubi de Episcopis Latinis: καὶ εἰς πολέμους ἐξιόντες, αἵμασι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας μιαίνουσι, καὶ πρὸς ἑαυτῶν τὰς ψυχὰς ἀναιροῦντες καὶ ἀναιρούμενοι. Vide Notas nostras ad Alexiadem pag. 358.

Ibid. p.792. l.52. post, &c. *adde.* Vide præterea Stephanum Tornacensem Epist. 279. Edit. Molineti.

Ibid p.795. l.59. post, &c. *adde.* Ita in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. p.129. mentio fit *Præcepti quod Carolus M. fecit Franconi Episcopo Cenomanensi, quando ei concessit, ut hostes & itinera nulla faceret, sed Adalgisus suus propinquus omnia regalia servitia pro eo faceret, quæ ille*, ut est in pag. 118. pro sua infirmitate & senectute *facere non valebat.* Describitur in eadem Vita num.72. Charta Ludovici Pij Imp. qua eidem Aldrico concedit, *ut juxta Canonicam auctoritatem habere œconomum* liceat, *qui pro illo exteriores curas gereret, & regalia servitia atque itinera, prout melius posset, sua vice faceret, & prædictus Episcopus ad ea quæ Dei sunt intenderet, & ad suum ministerium perficiendum certaret.*

Ibid. p.797. l.8. post, Hierosol. *adde.* Sic apud Albericum in Chron. MS. an.1214. ubi de Prælio Bovinensi: *Frater Guarinus Silvanectensis Electus, non quidem pugnabat, sed eos animabat.*

Ibid. p.798. l.69. post, compellat. *adde.* Statuta MSS. Caroli I. Regis Sicil. cap.104. *La exception de hostice,*

hostice, laquelle nos avons sovent en nos jugemens oi, nos la volons determiner. Doncques nos establissons premierement, que se aucuns soit ammonestez dou Roi qu'il voise en l'ost, &c.

*Ibid. p.*800. *l.*29. *post*, pluries. *adde.* Charta Caroli Simplicis an.26.ex Tabul.S.Cornelij Compend. *Dedimus nonam de hostilitio, & decimam de teloneo mercatus nostri.*

Hostilense, eâdem ut videtur notione. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. pag.31. *Et de omnibus redditionibus quæ ab hominibus memoratæ matris Ecclesiæ recipiuntur, excepto hostilense, id est de bubus, & conjecto ad carros construendos.* Et pag.144. *De pastione vini modios* 271. *de hostilense, argenti solidos* 149. Vide Acta Episcopor. Cenoman. pag.166.

HOUSIA. *In fine adde.* Statuta Synodalia Joannis Episc. Leod. *Præcipimus quod nec monachi nigri nec Canonici regulares in hissis* (sic in MS.) *vel tabardis equitent.* Charta fundationis Domus Dei Tornodorensis an.1293. *Et cum domum exierint, superpelicia vel Capas clausas, vel houcias deferant.* Occurrit ibi pluries, ut & in Ordine quem tenet Universitas Paris. in delatione corporum Regum Franciæ in libro viridi Novo Casteleti Paris. fol.47.

HUISSERIUM. *L.*4. *post*, Nanninus. *adde.* Sidonius in Panegyr. Majoriani:

—— Pars jam lintræ cavata
Indociles exponit equos.

Ibid. l. 27. *post*, 107. *adde.* & Ricordan. cap.206.

HULDA. *In fine adde.* Vide Vitam Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib.1. cap.5. lib.2. cap.3. to.1. Miscellan. Baluzij.

HUMILIARE. *L.*6. *post*, &c. *adde.* Ita *humiliationem* pro opprobrio & dedecore cuipiam illato usurpant S.Columbanus de Pœnitentiarum mensura cap.28. & Cumeanus in Pœnitentiali cap.3.

*Ibid. l.*8. *post*, flectere. *adde.* Gloss. Gr. Lat. MS. *προσπίπτω, Humiliois.*

HUMILIATORIUM. *Sic emenda.*

HUNDREDUS. *L.*5. *post*, notione. *adde.* Scribit Joan. Stiernhookus lib.1. de jure Sueonum vetusto p.30. districtus seu Comitatus apud Uplandos & Suedos Cissiluanos, *Hundari* appellatos, quod centum ut plurimum villas vel potius colonos continerent.

HUNNISCUS. *In fine adde.* Sarmatas porrò seu Hungaros *Equorum plurimis ex usu castratis usos ne aut feminarum visu exagitati raptentur, aut in subsidiis ferocientes prodant hinnitu densiore vectores*, observatum ab Ammiano lib.17. ut & à Strabone lib.7.

HURSACRUM, *Ignis sacer*, morbi genus, apud And. Resendium in Vita S. Ægidij Ord. Prædic. n. 99. sed legendum *Pursacrum*, πῦρ ἱερόν.

HUSO. *L. ult. post*, deferrent. *adde.* Epistola 7. ex Tegernsensib. *Sed si Deus anno præsenti fœcundavit capturam Husonum vobiscum, petimus ut jubeatis largiendo communicari.*

HUTTEN. *In fine adde. Heute, Heutich, ou Logette*, in Tabulario S. Quintini in Insula fol. 24.

HYBERNAGIUM. *L.* 2. *post*, hivernage. *adde.* χειμονικὸν, in Nomocanone Coteleriano num.516.

Ibidem in fine. Hybernatica festivitas S. Martini, in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. pag.155.& alibi.

HYDROMANTII, inquit Hincmarus Remensis tom.1. p.125. *Sunt qui in aqua inspectione umbras dæmonum evocant, & imagines vel ludificationes ibi videre, & ab iis aliqua audire se perhibent.*

HYMNUS. *P.*821. *l.*2. *post*, &c. *adde.* Christianus de Scala in Vita S.Ludmillæ p.48. *Et statuunt supradicto sermone* (Sclavico) *partibus in illis Missarum solemnia cæterasque Canonicorum horas hymnizari.*

Ibid. l. 5. *post*, 13. *adde.* & Aimonium de Miracul. SS. Georgij & Aurelij lib.1. n.1.

HYPATUS. *L.*8. *post*, 582. *adde.* Chronic. MS. Andreæ Danduli an. 814. de Duce Venet. *Qui ab Imperatore Leone votivè susceptus, honorem Hypati, seu Imperialis Consulis ab eo obtinuit.* Ita an. 740. 742.

I.

JACKE. *In fine subde.* Describitur porro ejusmodi vestis militaris species in Charta quæ asservatur in Camera Computor. Paris. hocce titulo: *Memoire de ce que le Roy veult que les Francs archers de son Royaume soient habillez en jacques d'icy en avant, & pource a chargé au Bailly de Mante en faire un get: & semble audit Bailly de Mante que l'abillement de jacques leur soit bien proufitable & avantageux pour faire la guerre, veu qui sont gens de pié, & que en ayant les bringandines, il leur faut porter beaucoup de choses, que un homme seul & a pié ne peut faire. Et premierement leur faut desdits jacques de 30 toilles, ou de 25 a un cuir de serf a tout le moins: & si sont de 31 cuir de serf, ils sont des bons. Les toilles usées & deliées moyennement sont les meilleures, & doivent estre les jacques a quatre quartiers, & faut que les manches soient fortes, comme le corps, reservé le cuir. Et doit estre l'assietté des manches grande, & que l'assiette prengne prés du collet, non pas sur l'os de l'espaule: qui soit largé dessous l'aisselle, & plantureux dessous le bras, asses faulce & large sur les costez bas, le colet fort comme le demourant du jacques: & que le collet ne soit pas trop hault derriere pour lamour de salade. Et faut que ledit jacques soit lassé devant, & que il ait dessous une porte piece de la force dudit jacques. ainsi sera seur ledit jacques & aisé, moiennant qu'il ait un pourpoint sans manches, ne colet, de deux toilles seulement, qui n'aura que quatre doys de large sur l'espaule: auquel pourpoint il attachera ses chausses. Ainsi flotera dedens son jacques, & sera a son aise: car il ne vit onques tuer de coups de main ne de flesche dedans lesdits jacques ses hommes, & se y souloient les gens bien combattre.*

JANTAR. *Adde in fine*, & in Charta Henrici Comitis Portugallensis tom.3. Monarch.Lusitan. Brandaonis p.282.

JARLERI, apud Suecos, iidem qui *Earles*, apud Anglos, *Comites.* Snotto Sturlesonius in Chronico Norvvegico, ubi de Herlevo: *Rex offerebat illi Iarleri nomen & comitatum.*

IBERUS. *In fine adde.* Vide autores de re veterin. lib.2. cap.112.

ICONOMUS. *In fine adde.* Ita ἰκόνομος scribitur in veteri Inscript. apud Sponium to.3. Itiner. part.2. pag.18.

ICTUS. *L.*26. *post*, 14. *adde.* Statuta Mediolanensia part.2. cap.487. *Si equus fuerit orbus, vel dissilatus.*

IDENTITAS. *In fine adde.* Vide Stephanum Tornac. Epist.27.

IDIOTA. *L.31. post*, cap.3. & Goldastum ad Dositheum p.53.

IDOLIUM. *L. 34. post*, &c. *adde.* Ita Joannes Sarisberiensis Epist. 59. 159. 120. Idolum, Octavianum Pseudopontificem vocat: de quo etiam.

Ibi dele, de Octaviano. antipont.

IDITHUM. *In fine adde.* Vide Chronicon Alexandr. p.202.

IDONEUS. *P.10. l.37. post*, &c. *adde.* ubi Cod. MS. *Exidoniaverint*, al. *adexoniaverint*.

JEJUNIUM. *L.4. post*, docent. *adde.* Socrat. lib.5. cap.22.

Ibid. l.7. post, Apostol. *adde.* Henric. Valesius ad lib.5. Eusebij cap.24.

Ibid. p.12. l.22. post, 106. *adde.* lib.1. Sacrament. Eccl.Rom. cap.82. & Cardinalis Bona lib.2. Liturgic. cap.1. num.4.

Ibid. p.14. l.4. post, Episc. *adde.* & apud Amalarium de Ordine Antiphonarij cap.77.

Ibid. post l.71. subde.

Iejunium escarum, in quo à carne abstinetur, in Charta Manassis Episcopi Aurelian. an.1210. in probat. Hist. Blesensis p.10.

JERUPREPES. *Lege ibi Hieroprepes.*

IGNIS. *P.16. l.70. post*, Comnena. *adde*, ex Alberto Magno de Mirabilibus mundi.

Ead. l. post, 13. *adde.* in.

Ibid p.17. l.8 post, 38. *adde.* & Thvvroczius in Salomone Rege Hungariæ cap.50. p.55.

Ibid. lin.25. post, accenduntur. *adde.* de quo alia suggerunt Leo Allatius lib. 1. de Opinationibus Græcorum n. 30. Franciscus Richardus de insula S. Irenes p. 157. Christophorus Angelus de hodierno Græcor. statu cap.42.

Ibid. p.18. l.16. post, Charta. *adde. Igneum judicium*, in Tabulario S.Albini Andegav. *probationem per igneum judicium obtulit.*

IGNOSCE. *Adde in fine.* Vide Gloss.med. Græcit. in Συγχώρησον.

ILLUMINARE. *P.20. l.22. post*, enluminer. *adde.* Alcuinus Epist.1. *Quosdam stellarum ordine, ceu picto cujuslibet magnæ domus culmine inluminare gestio.*

IMBANCHITUS. Interpres Nov. 88. cap. 2. *Multis enim domos possidentibus in hac felicissima civitate, qui imbanchiti non videntur, mox futuris pensiones ab inquilinis accipere, calumniantur, &c.* Ubi Gr. πολλοὶ ἢ τοῖς οἰκίας κεκτημένοις κατὰ ταύτην τὴν εὐδαίμονα πόλιν βασκαίνοντες, &c. Vox videtur deducta à *bancus*, ita ut imbanchiti dicantur, qui in ædibus propriis *stallum*, seu sedē fixerit. Vide *Bancus*.

IMBLOCATUS. *L.23. post*, apud. *adde.* Nicephor. Gregoram lib.5. hist. pag.58.1. Edit. &c.

Ibid. l. 25. post, Mabillon. *adde.* Sed & videri potest vox inde formata, quod qui excommunicati moriebantur, in truncum cavum, quem *bloc* belgæ vocant, immitterentur. Certè moris istius argumentum profert Charta Imberti Parisiensis Episcopi apud Jacobum Petitum post pœnitentialem Theodori pag. 557. ubi de quodam Milite: *Morte preventus exitu miserabili anathematizatus vitam finivit: cujus corpus insepultum, atque in concavo trunco repostum, cum per tres menses animalibus & feris esset expositum, conjux ejusque parentes miseratione moti Odonem Decanum, cæterosque Canonicos adierunt, ut terra commendare liceret, per omnia satisfaciendo quidquid forisfecerat se se emendaturos promiserunt.*

IMMAJORARE. *Augere.* Acta Episcopor. Cenoman. p.75. *Quam & antea jam dictus domnus sanctus Victurius immajorare & restaurare cœperat.* Infra: *Et civitatis Ecclesiam in Orientali parte immajoravit.* Pag.79. *Quam ipse emelioravit.* Charta Ludovici Pij Imp. in Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag.88. *Et quas à novo restruxit, atque immelioravit, immajoravitque.*

IMMELIORARE. *In fine scribe.* Adde Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p.92.93. 159. 164.

IMMISSIO. Joan. Sarisber. lib.2. policrat. *Sciens utique satellitem sathanæ ad subversionem hominum angelum lucis figurari, & immissiones fieri per angelos malos, &c.*

IMPECTORARE. *L. 1. post*, recondere. *adde.* Auxilius de causa Formosi Papæ: *Paulisper vis artis aperienda est, ut locorum status finesque constitutionum facilius impectorentur.*

IMPEDATURA. *L.2. post*, inventa. *adde.* ubi Gr. Edit. καὶ τούτων ζητήσεις τῆς γεωμετρικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλογισμῷ, καὶ μὴ εὑρεθείσης, &c.

IMPENSA. *In fine adde.* Palladius de Architectura: *Nucleus impensa meliore inducatur.* Alio loco: *Exacto pavimento ad regulam & libellam, supra impensa testaceo mollior inducatur.*

IMPERATOR. *Lin. 59. post*, Romano. *adde.* & in Ceremoniali Romano lib.1. sect.3. lib.3. sect.2.

IMPERIALES. *L. ult. post*, 162. *adde.* & Vitam Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. lib. 2. cap.10. Vide *Augustarij*, & *Regales*.

IMPERIUM. *L.2. post*, 4. *adde.* Justitia media, Stephanus Tornacensis Epist. 132. *Iurisdictionem civilem usque ad rigorem, quam Imperium mixtum quidam appellant, sub potestate Comitis Flandrensis procuratoria nomine diu exercuit, &c.* Vide *Sanguis*.

Ibid. p.29. l.15. post, passim. *scribe.* adde Diurnum Rom. cap.2. tit.3.

IMPOTENTES. *In fine adde.* Sextus Platonicus lib. 1. de Medicina animalium cap.5. *Ad eos quibus semen fluit, & non potentibus, &c.* Vide Synodum Vermeriensem an.752. cap. 17. & supra in *Apocopus*.

IMPROCERATUS. *In fine adde.* Sed leg. *Improcera*, τὰ εὐτελῆ, &c.

IMPURIA. Picminius in Excerpt. ex libris Canonicis: *Qui impurias quæ dicunt homines super tecta mittere, ut aliqua possint eis denuntiare quod eis bona aut mala adveniant, nolite eis credere, quia soli Deo est futura præscire.*

INÆQUALITAS. *L.2. post*, indispositión. *adde.* ἀνωμαλεῖν, in Concilio Ephesino act.1. p.543. Edit. Labbei.

Ibid. l. 16. post, loco. *adde.* Avitus Viennensis Epist.4. ex Balusianis, Diurnus Romanus cap. 3. tit. 15. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap.26.

INANTE. *P.33. l.6. post*, die. *adde.* Gloss. Gr. Lat. εἰς τὴν πρὸ ταύτης ἡμέραν, *inante diem.*

INCANTARE. *Post l. 13. subde.*

Incantamentum ad leniendum dolorem adhibere, apud Ammian. lib. 16. ubi Lindenbrogius.

INCASTELLARE. *Lin. 21. post*, Vide. *adde.* Basilium Seleuciensem lib. 1. De Vita S. Theclæ, Extr. p.124. & lib.2.c.17. Vitam Balduini Lutzemb. Archiep. Trevir. l. 3. cap.7. Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohem. p. 299.

INCASTRUM, in Statutis Mediolan. part.2. cap.282.284. commissura quædam in flumine facta.

INCAUS

INCAUSTUM. Tabul. S. Eparchij Inculism. f. 39. *Qui in hac cartula proprias cruces fecerunt de succo cauli, quia aliud incaustum non habebant.*

INCENSUM. *L.* 3. *post*, incensum. *adde*. Glossæ antiquæ MSS. *Thus, Incensum.*

INCIPERE. *In fine adde*. Hac notione vocem *incipere* usurpasse non semel Interpretem S. Irenæi, observatum à Jacobo Billio lib. 1. observ. sacrar. cap. 33. lib. 2. cap. 5.

INCIRCA, *Circiter*, Galli dicunt, *aux environs*, in Add. ad Vitam S. Antonini.

INCLINATIO. *P.* 39. *l.* 4. *post*, occidentem, *adde*. Hinc formula frequens apud eundem, & Bernardum Monachum in Consuetud. MSS. ejusdem Monasterij, *facere ante & retro*, vel, *facto ante & retro, nudè.* Vide Eadmerum de similitud. sancti Anselmi cap. 90.

INCLUSI. *In fine adde*. Et Gloss. med. Græcit. in Ἔγκλεισ©.

INCLUSOR. *L.* 11. *post*, sunt. *adde*. Eddius Stephanus in Vita S. Vvilfridi cap. 16. *Necnon bibliothecam librorum eorum omnem de auro purissimo & gemmis pretiosissimis fabrefactam compaginare inclusores gemmarum jussit.*

INCOMA. *In fine adde*. Hinc evanescit Rigaltij conjectura ad Agrimensores, qui apud Isidorum legendum censet, *hæc groma, mensura limitum.*

Incomare, ad *incomam* tyronum staturam metiri. Passio S. Maximiliani ex Edit. Oxoniensi nupera: *Dixit, Fabius Victor Temonarius est constitutus cum Valeriano Quintiano Præposito Cæsariensi, cum bono Timone Maximiliano filio Victoris. Quoniam probatus est, rogo ut incometur. Dion Procos. dixit, Quis vocaris? Maximilianus respondit: Quid autem vis scire nomen meum? mihi militare non licet, quia Christianus sum. Dion Proconsul dixit: Incometur. Cumque incomatus fuisset, ex officio recitatum est: habet pedes quinque, uncias decem. Dion dixit ad officium, Signetur. Cumque resisteret Maximilianus, Non possum militare*, &c. Ubi perperam editum *intumetur* & *intumatus*. Neque enim hoc loco *intumare*, est *inscribere*, quod vult Editor, cum tyrones non inscriberentur, nisi postquam ad *incomam*, seu *incommam*, essent applicati, id est ad palum, cui insculptæ vel incisæ erant pedum, eorumque partium mensuræ, ex Gr. ἔγκομμα, *incisio.*

INCOMPOS, pro *Impos*, apud Vvltecellum in Miraculis S. Joannis Beverlac. num. 14. *sui ipsius incompos.*

INCONTINENTE. *In fine adde*. *Incontinenti*, apud Ottonem Morenam in Hist. rerum Laudensium p. 2.

INCRETUS. *In fine adde*. Tabular. Celsinianense: *De tertia parte via publica, de quarta parte terminum incretum in Flaiaco, &c.* Occurrit rursum alio loco: Verum in alia Charta legitur, *terminum incertum.*

INCURATUS, cui cura Ecclesiæ data est, *Curatus*. Charta official. Lugdun. an. 1276. *Quod quotiescunque instituetur incuratus in posterum in dicta Ecclesia, seu etiam Capellanus qui in dicta Ecclesia curam habeat animarum, &c.* Vide Cura.

INCURSUS. *Post hanc vocem adde*. Lactantius lib. 4. cap. 27. *Denique si constituatur in medio, & is quem constat incursum dæmonum perpeti, &c.* Rursum: *Hominumque mentes motas, & malis incursibus furiatas in sensus pristinos reponebat.* Julius Toletanus in Prognost. lib. 1. cap. 18. *malignorum spirituum sæva vel cruenta incursio.*

INCULPARE. *L.* 6. *post*, 8. *adde*. & leg. Ripuar. tit. 31. §. 1.

Ibid. p. 44. *l.* 4. *post*, 680. *adde*. Otto Morena pag. 2.

INDAGINES. *P.* 45. *l.* 4. *post*, &c. *adde*. Tabular. Abbat. Montis S. Martini an. 1193. *Concesserunt mihi quandam indaginem sui proprij nemoris latam decem lanceis sartatoriis.*

Ibidem in fine adde. Vide Petrum de Dusburg in Chronico Prussiæ pag. 11.

Indaginare, Cingere. Albericus in Chron. MS. an. 1239. *Duo castra firmavit contra eos ultra silvas & nemora in partibus istis fecit indaginari, id est in placeta redigi.* Leg. *Pleisseta*. Vide in hac voce.

INDEREZARE, *dirigere*. Epistola Alfonsi Imp. Hispaniæ ad Henricum Comitem Portugalliæ: *Et dicunt mihi quia dedi illam (villam) ad sanctum Cyprianum, sed non venit mihi in mente: & quamvis ego eam dedissem, si in testamento erat de illo monasterio, ego nec autorigo, nec autorigabo eam, sed vos quantum mihi bene quæritis, causam de illa sede & de illos monasterios, inderenzate illas.* Ubi Brandaonus lib. 8. Monarch. Lusit. cap. 9. *Vos pello bem que me quereis en caminahi la, & resolvei à contenda destas igreias.*

INDICTIO. *P.* 48. *l.* 19. *post*, &c. *adde*. Ea vero indictio etiamnum obtinet apud Mediolanenses, ut colligere est ex Statutis Mediolan. part. 1. cap. 109.

Ibid. l. 27. *post*, cæteris. *adde*. HRabanus lib. de computo c. 66. *Incipiunt autem indictiones ab VIII. KL. Octobris, ibidemque terminantur.*

Ibid. l. 47. *post*, vocant. *adde*. Legi chartam originalem Ottonis II. Imp. *datam 6. Kal. Octob. an. Dominicæ Incarnationis 982. Indictione 11. anno vero regni secundi Ottonis 22. imperij autem 12.* Extat apud Chifletium in Beatrice Comitissa Cabilonensi p. 113. Charta Henrici Imp. cum hac temporis nota: *Datum apud Bernum 5. Kal. Ianuarij, indict. 13. anno Dominicæ Incarnationis 1224. anno regni nostri 5.* quippe anno 1224. putato à Kl. Jan. initio currebat indictio Romana 12. anno vero 1225. Ind. 13.

INDICTUM. *L.* 4. *post*, Regum. *adde*. Charta Caroli M. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 261. *Quia nostram jussionem atque nostrum indictum & præceptum contempsit atque prævaricavit.*

INDICULUS. *P.* 51. *l.* 28. *post*, 28. *adde*. in Diurno Romano cap. 2. tit. 19. cap. 3. tit. 8.

Ibid. l. 30. *post*, Mogunt. *adde*. apud Stephanum Eddium in S. Vvilfrido cap. 47.

INDIGNANTIA, pro *indignatio*, in Vita S. Carthaci Episc.

INDISCIPLINATIO. *L.* 8. *post*, &c. *adde*. Vita B. Stephani Abbatis Obasinensis lib. 1. cap 9. *Indisciplinationes & transgressiones suorum, maximè juvenum ac puerorum, tam districtè coercebat & arguebat, &c.*

INDISCIPLINATUS. *L.* 4. *post*, &c. *adde*. Gregorius Turon. in Vita S. Aridij p. 196. *Regalis palatij vanas superstitiones, & indisciplinatas sociorum fabulas declinando.*

INDISPAR, *Inæqualis*, in Miraculis S. Servatij Episc. Traject.

INDOLES. *L.* 1. *post*, puet. *adde*. Glossæ Gr. Lat. εὐφυὴς, *ingeniosus, indolens.* εὐφυΐα, *ingenium.* Sic in Cod. MS.

Ibid. l. 8. *post*, ætatem. *adde*. Jonas in Vita S. Joannis Reomaensis apud Mabillon to. 3. Analect. p. 514. *Anno tertio Chlotarij Regis indolis, ex jussu &c.*

Ibid. l. 35. *post*, ita. *adde*. Crispus *commoda indolis juvenis*, apud Eutropium:

Ibid. p. 53. l. 2. post, indolis. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 306. de Hugone Cenomanensi Comite: *Hugonem videlicet Herberti filium, bonæ indolis adolescentem omnino honore exhæredarent.*

INDOMITAS. Aimoinus lib. 2. de Miraculis SS. Georgij & Aurelij num. 14. *Exinde verò quos per indomitatem linguæ male præsumpserat, &c.*

INDULGENTIA, *post hanc vocem adde.* Lex qua Imperatores Romani in quinquennalibus & decennalibus leviorum criminum rei vinculis solvebantur, ut est in Cod. Th. de indulgent. crimin. Ea autem δωρεὰ appellatur ab Eusebio de Martyr. Palest. cap 2. GlossæGr.Lat. θεία δωρεὰ, *indulgentia.*

Indulgentia, venia, &c.

Ibid. p. 54. l. 4. post, impositæ. *adde.* uti describitur à S. Gregorio Nysseno in Epist. ad Letoium.

Ibid. l. 26. post, &c. *adde.* Vide Morinum lib. 10. de Pœnit. cap. 22. & alios passim qui de hoc argumento libros conscripserunt.

INDUS. *In fine adde. Le Roman d'Alexandre MS.*

Ilecques veïssiez des vaincus gonfanons,
Vers & indes & jaunes, & de toutes façons.

INFANTATICUM. *L. 1. adde. Infantazo*, in Chronico Roderici Cid cap. 2. Charta Aldefonsi Regis Castellæ eræ 1209. in Hist. Segoviensi cap. 18. §. 3. 4. Sic clauditur: *Anno primo quo Rex serenissimus præfatus Aldefonsus Infantaticum à Rege Fernando patruo suo recuperavit.*

INFERENDA. *In fine adde.* Vitam Aldrici Episc. Cenoman. num. 56. Acta Episcopor. Cenomanensium p. 186. 222. 226. 244. &c.

INFICERE, pro *Inferre*, apud Interpretem S. Irenæi lib. 2. cap. 29. *Consternationem infecit*, id est *intulit*, vel *incussit.*

INFICIARI. *L. 6. post*, 49. *adde. Inficiatrix*, apud Hepidannum in Vita S. Vviboradæ.

INFULA, *L. 4. post*, infusa. *adde.* Necrolog. Ecclesiæ Parisiensis:

INGENIUM, *L. 31. post*, &c. *adde.* Tabul. S. Cyrici Nivern. Ch. 53. *Si quis contra hanc donationem aliquid ingeniosè insurgere conaverit*, &c.

Ibid. p. 66. post l. 14. adde. Vide Ottonem Morenam p. 55. & ibi Notas Felicis Osij p. 84.

INGENUITAS. *P. 67. l. 47. post*, subscripsit. *adde.* Hisce addo quæ habet Charta Ludovici Pij Imp. Edita à Petro Chiffletio ex Tabular. Eccl. Bisuntinæ: *Modus autem absolutionis & manumissionis illius talis esse debet: Scribatur libellus perfectæ & absolutæ ingenuitatis, more quo hactenus hujusmodi libelli scribi solent, Civem Romanum liberæ potestatis continens, &c.*

INHIBITOR. *In fine adde.* Gloss. vet. Barthij lib. 28. advers. cap. 29. *Inhibitores, exactores.*

INHUMANATIO. *In fine adde.* In Notis ad Facundum.

INHUMANICARE. *L. 1. post*, apud. *adde.* Barthium lib. 28. advers. cap. 29. &c.

INIMICABILITER, *Hostiliter.* Epist. 17. ex Tegernsensib. *Dominus Dieno Comes inimicabiliter persequitur nos.*

INITIARE. *P. 70. l. 11. post*, 1213. *adde.* Vitam S. Henrici Imp. c. 7.

Ibid. l. 16. post, 781. *adde.* Diurnum Roman. p. 48. S. Columbanum instruct. 1. 2. &c.

INJURIETAS. Utitur Lactantius lib. de Mortib. persecutor. n. 23.

INNORMIS. *P. 72. l. 15. post*, Editor. *adde.* Gregorius Turon. in Vita S. Aridij: *Innormitas erupit pluviæ.*

INQUISITORES. *P. 79. l. 61. post*, 6. 7. *adde.* Vide Paulum Servitam in Hist. Inquisitionis cap. 1.

INRATIONABILITER. *L. 3. post*, Vide. *adde.* Capitulare Aquisgran. an. 789. c. 48. &.

INSCRIBERE. *L. 1. post*, cap. 7. *adde.* Concilium Antisiodorense cap. 41. *Non liceat presbytero nec Diacono quenquam inscribere, sed in vice sua, si causam habuerit, aut fratrem, aut quemcunque sæcularem roget.*

INSIGNE. *L. 4. post*, constituit. *adde.* Vide Andream Mon. lib. 1. Vitæ Ottonis Episc. Bamberg. cap. 46. extr.

INSINUARE. *L. 9. post*, adde. *scribe.* Capitul. Episcopor. an 801. c. 5.

INSOLATIATUS, *absque solatio*, apud Gunzonem de Miracul. S. Gengulfi.

INSPECTORES. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Ἐπόπτης.

INSTABILIS, pro ἀσύστατος, usurpari ab Irenæi interprete observat Jacob. Billius lib. 1. Observ. cap. 33.

INSTAR. *In fine adde.* Vide Casaubon. ad Apuleij Apolog. p. 146.

INSTRUMENTUM. *L. 7. post*, celebrarent. *adde* Gregor. Turon. de Miraculis S. Aridij: *Cum instrumentis chartarum, quibus Monasterij possessio firmabatur, regionem Burgundiæ adire non distulit.* Infrà: *Sed etiam auctoritate regali instrumenta munivit.*

INSULÆ. *In fine subde.*

Insula, per excellentiam *Britannia* dicta. Vide Stephanum Stephanium in Not. ad Saxonem Grammat. p. 194.

INTENDERE. *L. 5. post*, lis. *adde.* Glossæ Basilic. ἐντεῦθεν, ἀρχὴν τῆς εἰσαγωγῆς interpretantur.

Ibid. p. 86. post l. 52. subde.

Intentor, Actor, accusator. Charta eræ 1267. to. 5. Monarch. Lusitan. p. 307. v. *Et qui furtaret, pectet novem, & habeat intenter duos quiniones.*

INTERCOLUMNIUM. *L. pen. post*, utitur. *adde.* Cicero 1. in Verrem, ut &.

INTERDUM. (in Add.) *l. 4. post*, 14. *adde.* Charta Caroli C. ex Tabul. S. Cyrici Nivern. num. 2.— *Post mortem vero illorum absque ulla contradictione ad eundem locum perveniant. Interdum namque vestituram, nonas, & decimas ipsa Ecclesia inde recipiat.*

INTERFEMUS. *In fine adde.* eâdem notione interfeminium dixit Apuleius in Apolog. pro τὸ γυναικεῖον. In Pœnitentiali Egberti Archiep. Eborac. pag. 17. *De sortilegio, de sodomitico, de interfemore, de in tergo*, &c. Sed de hujus vocis notione, vide in *Nubere retro.*

INTERLUNIUM. *in fine adde.* Vox Plinio lib. 16. cap. 39. nota. *Nox squalida & interlunis*, apud Ammian. lib. 19.

INTERRASILIS. *L. 29. post*, 28. *adde.* Salmasius de Modo usurarum pag. 461. *Interrasile* esse scribit, quod Græci διάτειτον vocant, quod sic cælatum est, ut traluceat, & visum transmittat. Auctor Incertus apud eundem, de Theoderico: *Laminam auream jussit interrasilem fieri, quatuor literas Regis habentem: unde & si subscribere voluisset, posita lumina super Chartam, per id subscriptio ejus tantum videretur.*

INTERREGNUM. *L. 12. post*, restauretur. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Simili modo villa Briomilia quæ ex successione parentum nobis justè debita erat, & per interregna longo*

tempore

tempore nobis ablata fuit, & postea cum Deus Domno Chlotario regnum suum in integrum dedit, &c. Infrà: *Villa vero Blacciaco — licet à parentibus meis longo tempore fuit possessa, & per interregna vel adolescentiæ meæ genitricis fuit de jure suo ablata,* &c.

INTERROGARE. *In fine adde.* Idem Columbanus cap.8. *Qui visitaverit alios fratres in Cellulis eorum sine interrogatione, simili modo pœniteat.* Idem de Pœnitentiarum mensura cap.9. *Qui aliquid facit sine interrogatione,* &c.

Interrogatio. Tabularium Monast. S. Michaelis Ulterioris portus an.1201. *Dedi campum liberum & quietum ab omni interrogatione, relevamento, taillia, motura, & auxilio.*

INTERTURRIUM, *Spatium interjectum inter duas turres.* Charta fundationis Monasterij Tuitiensis an. 1019. apud Gelenium in Colonia Agrippina pag.381. *Deinde ipsum Castrum Tiatiensium, turres scilicet, ac interturri cum fossato in circuitu,* &c.

INTERVENIRE. *L.11. post*, interventor. *adde.* Alibi: διαιτητής, *disceptator, arbiter, interventor.*

INTESTATIO. *Pag.96. l.16. post*, Baron. *adde.* *Le Roman de Garin MS.*

Outre, fet il, fels, traitres, cuvers,
Vostre lignage morra hui desconfés,
Ia de cest champ. n'istra li cuens ne pers.

Ibid l.59. post, dicitur. *adde. & est asavoir que pour les 4 aides que li Sires de Monferrant a & doit avoir a Monferrant, quant li cas aviennent, c'est asavoir l'aida de sa chevalerie, l'aida de sa fille marier, de la raençon de son corps pris en guerre, & de l'alée d'oustremer, & encore pour le Cas de la mortaille, cest a dire que quand aucun meurt en la ville de Montferrant sans confession, tuit li bien mueble d'icelui sont au Seigneur de Montferrant, &c.*

Ibid. p.97. l.26. post, §.7. *adde.* Extat charta an. 1370. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol.189. in qua hæc habentur: *Sur ce que lei dis Evesques s'estoit complains desdits doien & chapitles, — de ce qu'ils avoient fait enterrer le corps de ... qui estoient mors intestats, sans le congié ou licence dudit Evesque, & sans qu'il eut eu les biens desdits defunts pour iceux distribuer pour les ames d'iceux mors, &c.*

Ibid. post, l.28. subde.

Sed & interdum intestati familiares, & agnati, ipsius loco testamentum condebant ad ejusmodi legata ad id forte ab Episcopis delegati, cujus moris extat exemplum in Tabulario Prioratus S.Vincentij Laudunensis, in hæc verba: *Universis præsentes literas inspecturis, Alanus de Novilla Miles & Galtherus Canonicus Remensis, salutem. Noverint universi quod nos fecimus testamentum pro Petro quondam fratre nostro, sub hac forma, quod nos legavimus pro remedio animæ suæ Monachis de Novilla, Capellanis nostris tres modios vini pro anniversario ejus annuatim faciendo,* &c. *Datum anno Dom.* 1261.

Infra l.51. lege, in Orientem.

Ibid. p.99. l.32. post, asserit. *adde.* Similis habetur charta an. 1312. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol.163. qua capitulum Ecclesiæ Ambian. id sibi juris in Canonicos intestatos demortuos competere contendit, Episcopo illud sibi asserente.

INTRAGIUM. *In fine adde.* Charta Eustorgij Dom. villæ Nobiliacensis in Lemovicibus an.1255. *Triginta libras Marchionum; quas ab eodem intragij nomine recepimus in pecunia numerata, &c.*

INTUMARE. Vide *Incoma.*

INVENIRE. *P.103. l.2. post*, &c. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 111. *Sive de aliis (rebus) quas legitimè & legaliter invenire vel acquirere quivit.*

INVESTITURA. *P.109. post l.39. adde.*

Per calicem. Tabular. Absiense fol. 95. *Et de his investivit ipsum Abbatem cum Calice, quo Communionem acceperat.* Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita p.74. *Per librum quatuor Evangeliorum nobiliter ornatum, & auro ex parte conscriptum, seu per calicem unum aureum cum patena sua, desuper Episcopis & Sacerdotibus manus eorum imponentibus, — tradiderunt, &c.*

Ibid. l.63. post, investierunt. *adde.* Tabular. Brivatense fol.193. *Per traditionem libri, & specialiter per traditionem clavium Cortilis, seu plateæ de Challes.*

Per Clocas Ecclesiæ. Vita Aldrici Episc. Cenoman. p.126. *Plenam & legalem vestituram per cloccas & ostia senioris ipsius Monasterij Ecclesiæ, — & per portas ipsius monasterij Iamdicto Aldrico Episcopo, multis coram testibus in ipso monasterio solemniter (traditionem) fecerunt.*

Ibid. p.111. post, l.8. subde.

Per floccillum Capillorum. Tabular. Absiense fol. 83. *Hoc dono investivi Rainerum Abbatem cum floccillo capillorum meorum.*

Ibid. fol.112. post, l.38. subde.

Per librum Evangeliorum & Calicem, in Vita Aldrici Episc. Cenoman. loco supra laudato.

Ibid. l.44. post, obtulit. *adde.* Liber Chirographorum Absiæ fol.99. *Et ad majus altare accedentes, in præsentia Dominici corporis, cum regula S. Benedicti de his abbatiam investierunt, ac deinde beneficium spiritale postulantes acceperunt.*

Ibid p.113. post l. 9. subde.

Per unam mitram, decimæ molendinorum investitio extat in Tabul. Chirographorum Absiæ fol. 62.

Ibidem l.34. post, &c. *adde.* Vita MS. S.Pardulphi: *Et cum cuncta claustra Monasterij, & omnis fabrica ipsius, vel omnia loca inhabitabilia perfecta vel consummata fuissent, supradictus Lautacius per ostium cellulæ ipsius viro Dei tradidit ad regendum.*

Fol. 114. post l. 16. subde.

Per regulam. Vide supra, per librum.

Ibid. l.50. post, altare. *adde.* Tabular. Brivat. fol. 193. *Per traditionem cujusdam libri textus Evangeliorum cum postibus argenteis & imagine crucifixi præsentialiter investivit.*

Ibid. p.115. l.3. post, investivimus. *adde.* *Le Roman de Guillaume au Court-nez.*

Par une blanche anseigne li fu li fiez rendus.

INVITATORIA, Epistola qua quis ad aliquam Ceremoniam invitatur. Vide Diurnum Romanum cap.3. tit.13.

INVULGARE, pro *Divulgare*, in Addit. ad Vitam S. Antonini.

INVULTUARE, *Vultum effingere.* Marius Victorinus ad Candidum Arianum pag.162. *Excitatus enim in anima νοῦς, intellectualem potentiam animæ illustrat, & illuminat, & invultuat ac figurat, & innascitur animæ intelligentia & perfectio.*

JOCULARI. *P.18. l.6. post*, adde. *scribe.* Saxonem Grammatic. lib.6. Joan. Sarisber. lib.1. Policrat. cap.8.

JOCUS *In fine adde.* Ubi leg. *scaccorum.* Gall. *jeu d'eschecs.*

IPSUD. *L.1. post*, Africanorum. *adde.* Gloss. Gr. Lat. αὐτὸ, *ipsud*, *ipsum.* At Cod. MS. *illud ipsum præfert.*

Ibid. in fine adde. Occurrit præterea in Actis Cæciliani, sub finem.

IRENARCHÆ. *in fine adde.* & Henric. Valesium ad lib. 4. Eusebij cap. 15.

IRMINSUL. *In fine adde.* Præterea Henric. Meibomium lib. de Irmensula Saxonica.

ITERARE. *L.2. post*, apud, *adde.* S. Columbanum instr. 8.

JUCTUS. *In fine adde.* Tabular. S. Cypriani Pictav. *Concesserunt Monachis S. Cypriani complantum suum, duos juctos de vinea in terra S. Severini, &c.* Formula Andegav. 4. *Et ita vindedi ad venerabile fratri illa vineola plus menus juctus tantus, & residit in terraturium Sancti illius*, &c. Occurrit præterea in Form. 22. & 53. occurrit non semel in Tabulario S. Eparchij Inculism. fol. 49. &c.

JUDÆI. *Post l.48. subde.*

Sed & in proventibus, qui ex Judæis capiebantur à Dominis feudalibus, is erat, ut *si aliquis à Secta Iudaica vellet recedere, spiritu illuminatus divino, ac limitibus erroris derelictis, fidei orthodoxæ sacrique baptismatis reciperet sacramenta, bonis quæ præhabebat nudaretur omnino, & sic suis viduatus rebus, efficeretur & remaneret pauper & inops: unde accidebat quod tales qui antea se locupletes cernebant, egeni, & quidam ex eis vitam quasi quærerent mendicantium, & in pristina devia relaberentur ad vomitum, damnabiliter remeando in suarum, proh dolor! animarum perniciem.* Quam quidem *consuetudinem sive usum, qui in regno Franciæ & plerisque aliis mundi climatibus diutius inoleverat, seu aliter à priscis dicebatur temporibus hactenus observatus*, abrogavit Carolus VI. Rex Franciæ Statuto 25 April. an. 1363. quod descriptum legitur in libro rubeo Castelleti Parisiensis. Hanc etiam abrogavit Jacobus II. Rex Aragoniæ: *Ita quod si Iudæus vel Iudæa se baptizaverunt & redierint ad fidem Christianam quod eo quod ipsi habent renuntiare eorum bonis, quia ipsa habent de usuris & turpi lucro, & ita gravius vel durius ad fidem Catholicam veniunt, quod nos quantum in nobis & posse nostro & auctoritate nostra regali & in successoribus nostris est, & etiam Curia pro toto generali terræ dimittimus ei ipsam & suis in perpetuum.* Extat Statutum aliud ejusdem Regis quo in omnibus dominiis suis statuit, *quod quicumque Iudæus vel Saracenus Spiritus S. gratia fidem voluerit recipere orthodoxam, & baptismi lavacrum salutaris, libere & absque ullius contradictione possit hoc facere, nonobstante predecessorum suorum vel alicujus Statuto, vel prohibitione, vel etiam super hac obtenta consuetudine, ita quod propter hoc nihil de bonis suis mobilibus & immobilibus ac se moventibus, quæ prius habebat amittat, imo universa securè ac liberè teneat & possideat, &c.*

Ibid. p.128. l.6. post, statuitur. *adde.* hisce vernaculis: *Une grand roüelle bien notable de la grandeur du grand seel du Roy partie de rouge & de blanc, & telle que l'en puisse appercevoir ou vestement dessus, soit mantel ou autre habit en tel lieu qu'ils ne la puissent musser*, &c.

Ibid. l.62. post, &c. *adde. Iudaria*, in Chronico Petri IV. Regis Aragon. lib. 4. cap. 8.

JUDEX. *l.37. post*, κριτὴς. *adde.* Ammianus lib. 17. *Optimates & judices varij ex populis præsidentes.* Alia ex eod. Ammiano suggerit Lindenbrogius ad lib. 27. pag. 173.

Ibid. l. 72. post, victoria. *adde.* Vetus Interpres Concilij Calchedon. Act. 1. & alibi, ἄρχοντας, *Iudices* semper vertit, ut & Interpres Concilij VI. Oecumenici.

Ibid. p.130. post l. 61. subde.

Iudex gladij spiritualis & claustri, in Actis Capitularib. Capituli Lugdun. an. 1345. fol. 107.

Ibid. p.131. post l.20. subde.

Iudex ad signum equi, judex ad signum galli, in Statutis Mediolan. part. 2. cap. 6. 14.

JUDICARE. *Lin. 17. post*, alios. *adde.* Huic emendanda Charta Domnoli Episcopi Cenomanensis: *Ideo tibi, Niviarde Diacone ac Defensore nostræ Ecclesiæ, judico atque jubeo, hoc tua traditione, sicut nunc ab Ecclesia possidetur, cum omni soliditate vel adjacentia sua Leusio Abbati facias consignari.* Ubi perperam Edit. *Indico.*

JUDICATUM. *P. 134. l.9. post*, rogavi. *scribe.* Adde Puricellum in Ambrosiana basilica p. 367. 416. 429. 478.

JUDICIARIA. *L.2. post*, occurrit. *adde.* in Capitul. Pipini Reg. Italiæ an. 793. cap. 30.

JUGATICUM. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in ζυγοκέφαλον.

JUGATUM. *L. pen. post*, Vide. *adde.* Colmanarezium in Hist. Segoviensi cap. 14. §. 10. &

JUGIA. *L. ult. post*, semel. *adde.* apud Puricellum in Basilica Ambrosiana pag. 223.

JUGUM. *L. ult. post* continuerit. *adde.* Charta Henrici Comitis Portugalliæ to. 3. Monarch. Lusitan. pag. 282. *Si quis emerit vineam à tributario, sit libera: & si acceperit prius ad jugum uxorem tributarij, omnem hæredidatem quam habuerit, sit libera: & tributarius si potuerit esse Miles, habeat morem Militum. Milites quot potuerint habere jugarios in hæreditate sua quam habuerunt intus colimbria, &c.* Vide to. 4. p. 307. v.

JUMENTUM. *L.10. post*, Equis. *adde.* Vel potius *Iumenta* potissimum dicta, quæ sub jugo ad aratrum ponuntur, quasi jugamenta. Gloss. Lat. Gr. *jumenta*, ζεύγματα.

Ibid. l.12. post, Janua. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. p. 25. *Et in Cipido atque Belino eos quos jumentarios dicunt, cum redditione census, quem singulis annis solvere noscuntur, id est mel & ceram, & in Cabanido eos quos Porcarios vocant.*

JUNIOR. *L.15. post* subditum. *adde.* S. Columbanus Epist. 4. ad Bonifaci. *Liceat cum junioribus vestris sollicitare vos pro zelo fidei, pro amore pacis, &c.*

Ibid. p.144. l.43. post, vetuit. *adde.* Extat in Adversariis Duchesnianis apographum Chartæ Bartholomæi Archiepiscopi Turonensis, in quo hæc verba habentur: *Ea siquidem intentione S. Maximino ejusque Canonicis jundragium Ecclesiæ S. Stephani, quæ Cainone sita est, integrum & absolutum & in perpetuum sine ulla calumnia obtinendum concessi.* Ubi Exscriptor, ait in diplomatis dorso adscriptum, *jundragium, hoc est adjunctio: nam quod Latini jungere dicunt, galli dicunt* joindre. Sed indubiè legendum *junioragium*, ut est in locis laudatis in voce *Vindragium.*

Ibid. l.32. post, parage. *adde.* vel *en parage & ramage*, de qua ita Charta an. 1478. de Joanne Vicecomite *de Quoitiven & de Truegnedac: Confesse tenir & tient en ramage de nostre dite Cour de Parlement toutes & chascunes les terres.* Et infrà: *& acause d'iceux il doit obeir à nostre dite Cour de Parlement, comme homme ramager & juveigneur a l'aisné*, &c.

Ibid.

Ibid. pag. 145. *l.* 1. *post* ; &c. *adde*. Tabularium S.Dionysij Novigenti : *Junioratus autem sic eis concessus est ut juniores in molendinis mitterent , sed ab eis coram Priore vel Monachis fidelitatis sacramentum acciperent. Quod si ipsi, vel juniores eorum committerent aliquando de suo , vel juniorum suorum commisso , coram Monachis responderent.*

JUPA. *In fine subde.*

Iopula, eâdem notione , in Concilio Saltzburgensi an. 1420. cap. 6.

JURAMENTUM. *L.*2. *post* , §. 1. *adde*. Gregorius Nazianzenus in iambo 15. seu in Definitionibus :

Ὅρκ☉ ἢ δὴ πίστωσις ἐμμέσῳ Θεῷ.

*Ibid. p.*148. *l.pen. post* , sacramentum. *adde*. nominatum.

*Ibid. p.*151. *l.*50. *post*, cap.3. *adde*. In formul. Andegav. n.49.

*Ibid. l.*57. *post* , 1230. *adde*. Foris Alcaçonensib. eræ 1267.

*Ibid. p.*152. *l.*46. *post* , tit.66. *adde*. Vide Cujac. lib.17. observ. cap.9.

*Ibid. p.*153. *l.* 12. *post* , pulcra. *adde*. Charta an. 1286. apud Bohuslaum in Hist. Bohemiæ pag. 296. *Factoque in ligno crucis Dominicæ juramento* , &c.

Ibid. l. 13. *post* , vide. *adde*. Leonem Grammaticum p.494.

*Ibid. p.*152. *l.*45. *post* , sacramentum. *adde*. *Iuramentum & Sacramentum Evangelij* appellat Historia Monasterij Rotonensis lib.1.cap.8.quod quidem.

*Ibid. pag.*156. *l.*14. *post* , reliquiis. *adde*. Vita S. Maximi Confess. num.31. τὸ ἢ Θεοδοσίου καὶ ὅρκῳ τὰ εἰρημένα ἐπιβεβαιώσαντ☉ , καὶ χερσὶ τῶν ἁγίων εὐαγγελίων προσψαύσαντ☉ , &c.

Ibid. l. 52. *post* , vide. *adde*. S. Athanasium in Apol. ad Constantium p.674. &

*Ibid. p.*157. *l.*50. *post* , cap.4. *adde*. ἔγγραφ☉ ὅρκ☉ Porphyrogenito lib. de Adm. Imp. cap.45. pag.155. 158. & Annæ Comnenæ lib. 13. extremo p.416. & Cantacuzeno lib.4.cap.20. quæ quidem scripto concepta sacramenta eandem vim habent quæ corporaliter præstita, ita ut qui ea infringit perjurus æquè sit ac alter ; uti definit Gregorius Nazianzenus Epist.219.& carm.adversus sæpius jurantes. De ejusmodi juramento agit præterea Tertullianus lib. de Idololatria cap. 23. Anonymus de Reb. Armeniæ : καὶ γράψαντες γραφίδια μετ' ὅρκου, συνωμολόγησαν αὐτοῖς, τῶν χαρτῶν ἐγγράψαντες , apud Cantacuzenum lib.1.cap. 33. ὅρκους ἐν βιβλίοις ἐγγεγραμμένους. διὰ ἐγγράφου ὀμνύειν, apud Balsamon. ad Can.77. Synodi Trull.

Ibid. l. 69. *post* , obtestatus est. *adde*. Eadem formula habetur in Chronico Alexandrino an.4. & 10. Zenonis.

Ibid. p. 158. *l.*5. *post*,&c. *adde*. quippe ut ait Palladius in Vita S. Chrysostomi cap. 9. ὁ γὰρ ἀληθῶς ἐπίσκοπ☉ ψεύδ☉ οὐκ οἶδεν. Et S. Athanasius in Apolog. ad Constantium : ἃ γὰρ ὡς Θεοῦ παρόντ☉ λαλοῦσιν, τοῦτον ὅρκον ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί.

*Ibid. l.*41. *post*, erat. *adde*. Edictum Prætoris : *Sacerdotem vestalem & Flaminem Dialem in omnei mea jurisdictione jurare non cogam.* Vide Festum in *jurare*,& ibi Scaligerum. Adde etiam Balsamon. ad Concil. Trull. Can. 77.

*Ibid. p.*159. *l.*4. *post* , prohibentur. *adde*. ὅρκοι ἐθνικοὶ & ἑλληνικοί, apud S.Basilium in Epist. ad Amphiloch. Can.81. in Synodo Trull. Can.94. vel ὅρκοι πάτριοι , ut apud Theophanem an.2. Justini Thracis de quibus Scholiastes Basilic. to.2. p.144.

Ibid. post , *l.*21. *subde*.

Quadi , apud Ammianum lib.17. pag.107. *Eductisque mucronibus , quos pro numinibus colunt , juravere se permansuros in fide.*

*Ibid. l.*69. *lege*. intraverit.

Ibid. pag. 160. *post l.*19. *subde*:

Apud Ammianum lib.21. milites *in Iuliani Imp. nomen conceptis verbis jurant solemniter ; gladiis cervicibus suis admotis sub execrationibus diris , omnes pro eo casus quoad vitam profuderint ; si id necessitas exegerit , perlaturos.*

*Ibid. p.*166. *l.* 14. *post* , operæpretium. *adde*. μὰ τὸ θεῖον , apud Scholiast. Basilic. to.3. p.160.

*Ibid. l.*22. *post* , cap.17. *adde*. *Per crucem*, in Zosimæ colloquiis.

*Ibid. lin.*36. *dele*. Per amorem Dei. Vide vis. Flotild.

Ibid. lin. 37. *post* , principum. *adde*. Palladius in S.Chrysost. cap.14. Sozomen. lib.4. cap. 7. Codin. in Orig. Constantinopol. p.200.

*Ibid. l.*47. *post* , 219. *adde*. Leo sapiens Imp. apud Anonymum Combefisian. in eod. Leone n.22.

*Ibid. l.*73. *post* , cap.10. *adde*. *Per nomen Martyris* , apud Palladium in S.Chrysostomi Vita cap.17. *Per templum Domini* , apud Anonymum in Pœnitentiali Gr. apud Morinum p. 120.

JUS. *P.*172. *l.*25. *post*, elegerint. *adde*. Tabular. S.Eparchij fol.122. *Istas res jam dictas manibus nostris tradimus — ad habendum vel possidendum in omnibus jure Ecclesiastico , ea vero ratione , ut nullus de rectoribus ipsius monasterij S.Eparchij nec donare , nec vendere , nec alienare , nec concammiare , neque per precariam , neque in beneficium donare ad ullum hominem possunt.* Charta Theoderici Reg. Fr. in Actis Episcopor. Cenoman. *Quod ad matrem Ecclesiæ S. Mariæ , & SS.Gervasij & Protasij, cui praesse videtur , jure Ecclesiastico pertinet.*

*Ibid. l.*43. *post* , Vide. *adde*. Vitam Aldrici Episc. Cenoman. num.9.39. & p.37. ubi *more Ecclesiastico* in Charta Ludovici Pij occurrit : præterea.

*Ibid. post l.*55. *subde*.

Ius prætorium. Charta Roberti Regis Franc. ex Tabul. S. Cornelij Compend. *Ego Robertus G. D. Franc. Rex , & Constantia divino nutu Regina , — Me & conjugem meam Constantiam jocunda conversatione mihi admodum dilectam , & in administratione rerum ad se pertinentium satis utilem & strenuam , prædium nostræ regali sedi Vermeriæ contiguum , quod de auro à domo patris sui asportato prædicta mea conjux emerat , Sanctæ Mariæ Compendiensi & SS. Martyribus Cornelio & C. dedisse , — & devote jure prætorio & forensi dedisse pro nostra incolumitate & salute animarum nostrarum , & filij nostri Hugonis jam regni solio antequam decederet sublimati , & proh dolor , nostris diebus inibi sepulti , — hæc omnia legaliter data , & jure forensi & prætorio Compendiensi Ecclesiæ tradita nostræ auctoritatis potestate firmamus. Actum Aurelianis an.*1224. Vide I.C.

*Ibid. p.*173. *l.*14. *lege*. regatur.

*Ibid. pag.*174. *l.*12. *post* , jussionibus. *adde*. Vide Diurnum Romanum cap.2. tit.3.

K.

KALENDÆ. *P.*185. *l.*33. *post* , Gussanvilla. Similia fere habet Concilium Basileense sess. 21. Extr. ubi etiam *festum fatuorum* appellatur. Sed de hoc festo alia tradunt cognatus in Hist. Tornacensi, & Marlotus in Metropoli Remensi ad an.1509. similem vesaniam in rebus sacris Michaëlis μέθυσ☉ Imp.

Imp. recitant Constantinus Porphyrogen. in Basilio num.21. Edit. Combefisij, Continuator Theophanis lib.4. n.38. Symeon Logotheta in eod. Michaele n. 18. & alij.

KALENDATUS, Kalendis, seu die ac anno notatus, in Translat. S. Angeli Carmelitæ apud Papebrochium.

L.

LABANDAGO. *L.15. post*, caput. *adde.* Quemadmodum catapulta, *tortilibus nervis*, ut est apud Amnianum lib.15.

Ibid. l.26. post, faciat. *adde.* Matth. Silvatic. *Pendigo, id est colopus vulneris.*

LABELLUM. *In fine adde.* In veteri inquesta apud Puricellum in Basilica Ambrosiana pag. 1157. *Labellum* sumitur pro Cantharo, in quo reponitur aqua benedicta: *Et multoties vidi custodes monachorum & non alios accendere & extinguere cicendilia, — & portare aquam in labello, qui est in Ecclesia S.Satyri.*

LABES, *Clades. adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Labina, hoc est calamitas, labes, ægritudines, morbus.*

LABYRINTHUS, una ex notis apponi solitis marginibus librorum, de quibus Isidorus, qua locum difficilem esse ostendit. Marius Mercator p.164. Edit. Baluzianæ: *Ad cujus loca pervidenda, quæ hic exponere Curavimus, signa labyrinthorum apposita Lector inveniet.*

LÆDAMEN. In Statut. Mediolan.2.part. c.258. vide *Lætamen.*

LAGAMANNUS. *L. ult. post*, Dolmerus. *adde.* ut & Joan. Stiernhookus lib. de Jure Sueonum vetusto p.18. 34. & alibi.

LAGAN. *P.204. l.56. post*, donatur. *adde.* Neque tamen ita abolitum, ut non aliquatenus revixerit in Aquitaniæ locis maritimis. Testatur quippe Jacobus Billius lib. 1. observ. Sacrar. cap.6. sua ætate in Insulis Rupellæ vicinis omnibus oris illis maritimis viguisse crudelissimam illam Consuetudinem, ut si gravior quædam tempestas navem aliquam multis ante detrimentis affectam, magnaque ex parte fractam in littus ejecisset, tantum abest, ut ij ad quos delata erat, ejusmodi calamitate cōmoverentur, ut eos ipsos quod miseri essent, hostium loco & numero haberent, atque id omne quod fluctuū rabies ipsis reliqui fecerat, confestim diriperent: imo ne ab ipsorum quidem corporibus, si sua tueri ac retinere conati essent, manus interdum abstinerent. Certè fatendum non humanè modò in hisce occasionibus sese etiamnum gerere provinciarum maritimarum præfectos. Id porro Juris Christiernus II. Daniæ Rex etiam dimisit, &c.

Ibid. l.60. post, c.2. *adde.* & historiam Segoviensem Colmanerezij cap.18. §.2.

LAMA. *L. pen. post*, vide. *adde.* Nilum Mon. lib.2. Epist.205. & infra in V.

Ibid. post l. ult. subde.

LAMIARI, *Fascinari*, in Addit. ad Vitam S. Antonini.

LAMPADARE. *L.14. post*, vide. *adde.* Lactantium lib. de Mortib. Persecut. num.21. Palladium in Vita Chrysostomi p.198.

Ibid. post l. ult. subde.

Lampadare, fulgere. Cassiodor. in Psalm.43. *Ecce nobis Dominicus ordo domino revelante lampadavit.*

LAMPIFICUS, *Splendidus.* Stephanus Africanus in Vita S.Amatoris n. 8. *Ad sanctam Ecclesiam lampificis ornamentis obsita processit.*

LAMPADARII. *P.209. l.27. post*, præcederent. *adde.* Vide Henr. Valesium ad Euseb. de laudib. Constant. cap. 1.

LANCEA. *P. 212. post l.2. subde.*

Lancea emendari, pœnæ nobiliorum species. Lactantius de Mortib. Persecutor. n. 22. *Domestici & administratores lancea emendabantur: in causa capitis animadversio gladij admodum paucis quasi beneficij* (loco) *deferebatur, &c.* Galli dicunt, *Passer par les piques.*

LANNA. Vita S.Gildæ: *Quæ insula usque in hodiernum diem Lanna Hilduti vocatur.*

LANZARIUS. Charta Alfonsi III. Reg. Portugall. an. 1289. apud Brandaonum tom.4. Monarch. Lusitan. pag. 279. v. *Item omnis laborator qui non fuerit Lanzarius, stet in pace, & nullus mactet eum.*

LAPIS. *P.217. l.29. post*, &c. *adde.* Joan. Stiernhookus de Jure Sueonum vetusto lib.1. p.19. *Ignominiosa lapidum illa civitatis gestatio in confusionem flagitiosi concubitus toties celebrata, quæ etiamnum extat, &c.* Idem p.326. de pœna adulterij: *Ius nostrum municipale sola ignominia & relegatione contentum est, sed ignominia qua major adulteris excogitari non potest. asservabant enim in Curiis duos lapides, quos lapides publicos seu civitatis, vocabant,* Stadzens Stena. *Hi scapulis adulteræ impositi sunt, ac deinde funiculus ad genitale adulteri membrum adstrictus, quo sic onerata sessorem suum per oppidum publicè circumducebat, &c.*

Ibid. lin.42. post, 311. *adde.* Statuta Mediolan. 2.part. cap.329. *Fiant scalæ lapidum vivorum, &c.*

LARGITIONES, *Thesaurus publicus, fiscus.* Scholiastes Basilic. lib.7. tit.1. τρεῖς ἦσαν τὸ παλαιὸν αἱ τοῦ βασιλέως πoριϑσίαι, λαργιτίωνες, πριβάτα, καὶ πατριμονιάλια. Lactantius lib. de Mortib. persecutor. n. 7. *Idem insatiabili avaritia thesauros nunquam minus volebat, sed insuper extraordinarias opes ac largitiones congerebat, ut ea quæ recondebat integra atque inviolata servaret.* Vide *Comes Largitionum.*

LATERNA. *L.41. post*, &c. *adde.* Vide Salmasium ad Plinium p.166.

LATIFUNDUS, *Latè possidens*, in Glossis antiq. MSS.

LATRO. *L.41. post*, &c. *adde.* Charta Philippi Regis an.1275. ex Tabul. S.Germani Paris. *Et quot homines seu hospites ipsorum Abbatis & conventus — de conducendis & adducendis latronibus & aliis malefactoribus, quando ex parte ipsius Præpositi nostri de Castro forti super hoc requirebantur, quod quidem ipsi homines facere consueverant, de cætero sint quiti, liberi & immunes.*

LAVARI dicuntur capita monachorum, cum raduntur, in Pœnitentiali S.Columbani cap.9. *Pœnitentes fratres quamvis opera difficilia & sordida efficiant, non lavent capita nisi Dominicâ, id est octavâ: si autem 15 diebus, aut certè propter fluentium capillorum incrementum, arbitrio senioris in lavando unusquisque utatur.* Cumeanus Abbas de Mensura Pœnitentiarum cap. 12. *Lavacrum capitis potest esse in Dominica, & in Lixivio pedes lavare licet,* &c. Vide Regulam S.Pachomij c.52. 54.

LAVATORIUM. *Lin. 4. post*, eluuntur. *adde.* Pro tonstrina monachorum videtur usurpare Euckehardus &c.

LAUDARE. *Post, l.34. subde.*

Laudari & *Collaudari* dicitur, qui ritu solemni ad supremam aliquam dignitatem eligitur aut evehitur

tur 1. cui nempe *laudes* dicuntur. Occurrit passim im Chron. MS. Andreæ Danduli. Tabular. Monasterij S.Theofredi in Diœcesi Aniciensi : *Ut nullus Abbas in eodem cœnobio laudetur aliquando à fratribus aut ordinetur ab Episcopo, nisi prius, &c.*

Ibid. l.61. post, laudibus. *adde.* Tabular. S.Theofredi in Vellavis, an. 1159. *Item si alij donent, vel vendant, jamdictus abbas vel successores ejus pro laude vel vendis inde exigant.*

LAUDATICUM. *L. 4. post*, indicatione. *adde.* In Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.56.

LAUDUS, pro *Lautus.* Charta S. Karilefi in Actis Episcopor. Cenoman. pag.82. *nullas functiones vel exactiones, neque exquisita & lauda convivia,— de præscripta facultate penitus requirant.* Occurrunt eadem verba p. 90.

LAURATUM. *L. 11. post*, ἐῶαν. *adde.* De eod. Constantino Lactantius de Mortibus persecut. num. 25. *Paucis post diebus laureata imago ejus allata est ad malam bestiam : deliberavit an susciperet.— suscepit itaque imaginem admodum invitus*, &c. Adde num.42. 43.

Ibid. pag.230. l.51. post, egimus. *adde.* Erant denique *laurata*, vel certè εἰκόνας βασίλειοι, inter vexilla militaria, ut est apud Dexippum in Legat. p.8. *Ibid. l.57. post*, laureatas. *adde.* Quod adstruit locus Lactantij.

Ibid. l. pen. post, 27. *adde.* Lindenbrogium ad lib.22. Ammiani.

LAUROS *Operire*, maleficij aut sortilegij species. Pirminij Excerpta de libris Canonicis : *Non Vulcanalia & Kalendas observare, lauros operire, pedem observare, effundere super truncum frugem, &c.*

LAUS. *Post l.12. subde.*

Laus divina, officium Ecclesiasticum. Vita B.Stephani Abbatis Obasin. lib.1. c.7. *Excepto quod aut lectio aut laus sibi vendicabat divina.* Vide *Acoemeti*, ubi de *laude perenni.*

Ibid. l. 19. post, decantantes. *adde.* Ammianus lib. 17. extremo : *Post hunc dicendi finem*, (Constantij ad milites orationem) *concio omnis alacrior solito aucta spe potiorum & lucri, vocibus festis in laudes Imperatoris assurgens, denique ex usu testata, non posse Constantium vinci, tentoria repetit læta.*

Ibid. in Addit. *In fine adde.* Andr. Dandulus in Chron. MS. an.998. *Insuper Episcopi eisdem sacris confirmaverunt, quod feriatis diebus, quibus laudis pompam in Ecclesia depromere solebant, istius principis nomen post Imperatorem laudis præconiis glorificarent.*

Ibid. l.72. post, 175. *adde.* & Steph. Baluzium lib.2. Miscellan. p.143.

LAXARE. *L.1. post*, laisser. *adde.* gesta purgationis Felicis : *Dico illi ego : Molestus es mihi, tu homo immissus es : laxa hinc te à me.* Id est, *recede.* Galli dicerent, *laissez moi là.*

Ibid. P.235. l.3. post, concedo. *adde.* Charta an. 1164. ex Tabul. S.Germani Prat. *Ea conditione tamen interposita, quod beneficia parrochianorum in infirmitate facta, & Ecclesiæ S.Georgij collata, ubicunque sepulti fuerint : beneficia, inquam, quæ vulgari nomine lessa nuncupantur, Monachis S.Germani & Ecclesiæ S.Ioannis ex æquo dividentur. Determinatum quoque est, quod lessa servorum S.Germani de Patrimonio facta nunquam nisi assensu monachorum à Canonicis recipiantur*, &c. Charta alia, ibidem : *De dimissis, id est lessis, habebunt monachi medietatem unam, &c.*

LAZARI. *L.4. post*, 399. *adde.* Charta Ludov. Regis, ex Tabul. S. Cornelij Compendiensis : *De infirmis qui & leprosi, vulgo autem Lazarij nominantur.*

LAZUR. *L.7. post*, sonare. *adde.* Palladius de Architectura : *Colorum — medij, rubeus, viridis, croceus, purpureus, prasinus, lazur, indicus.*

Ibid. l. antepen. post, habent, *adde.* Leonardus Fuchsius lib.1. Paradoxor. medicin. cap.12.

LECTARIUM. *Lin.2. post*, leti. *adde.* Formula Andegav.1. *Cido tibi [illegible] racile valente solidus tant [illegible], ton neas tantas, lectario ad lecto vestito valento solidus tantus, &c.*

LECTERIA. *In fine adde.* Testamentum Sancij I. Reg. Portugall. tom.4.Monarch. Lusit. p.260. *Ut post mortem meam habeat totam meam leteiram, & meos annulos & sortilias*, &c. ubi hæc vox idem sonat quod, *Lectarium*, de quo supra.

LECTORIALE. *In fine adde.* Vide Puricellum in Basilica Ambrosiana p.1093

LEDA. *P.242. l. 8. scribe*, la lée.

Ibid. in fine subde.

Laia, ligna signata, seu arbores signatæ in silvis, ad earum vias scilicet. Charta Adelæ Reginæ Franc. an.1205. in Tabul. Abb. Barbellensis num.62. *Idem Milo quitavit ligna signata, quæ vulgò dicuntur laia, & quidquid nemoris continetur intra prædicta ligna & jamdicta fossata, &c.* Occurrit præterea in charta 113.

LEDO. *P. 244. l.23. post*, usurpatur. *adde.* Vita S.Theodulfi Abbat. num.2. *Sed & in vita eorum & in morte stupenda fiunt miracula : quorum alia malinas æquiparant immensitate, ledones alia numerositate.* Vita S. Hermelandi : *Omnes cursus maris in ledones & malinas, id est minores & majores æstus dividi.*

LEGENDA. *L.12. post*, legi. *adde.* Joannes Neapolitanæ Eccl. Cimeliarcha in præfat. ad Vitam S. Joannis Episc. Neapol. *Et cum vita ejus, & qualiter fuerit ad Episcopum assumptus & in eo laudabiliter conversatus, in Chronicâ haberetur antiquâ, nec tamen legenda, quæ ad honorem ejus in festivitate sua legeretur, scripta aliquatenus appareret, &c.*

LEMNIA, *Lemna, Lempna*, silva. Tabular. S. Eparchij Inculism. *Ego dono — & ad ignem & ad alia necessaria omnes arbores* Lemniarum *mearum de Pontos, præter chaisnum & fraxinum.* Charta Aimerici de Ronconio, ibid. *Dono Deo & S.Eparchio lo chaufatgha in lempnis meis de Marcillac, &c.— & accipiant de lempnis meis quantum eis opus fuerit ad suum chaufatgha.* Rursum fol. 870. *In illa terra quæ est trans la lemna de Palirs, juxta mansum Brolij.*

LENCIUS. Testamentum Sancij I. Regis Portugalliæ eræ 1217. apud Brandaon. to. pag.260. *Habeat & meas cintas, & meas scarlatas, & penas varias, arençanes & lencios.* Id est *lintea.*

LENONIA. *In fine adde.* Statuta MSS. Caroli I. Reg.Sicil. c.205. *La poine de lenoine & de lecherie*, &c.

LEITO. Charta Alfonsi III. Reg.Portugall.apud Brandaon. tom.4.p.279. v. *Gallinam, caponem, capritum, anxerem, aut leitonem.*

LEPORIUM. (*Sic lege*) *in fine adde.* Videtur legendum *leporariis.* Gloss. Gr. Lat. λαδοτροφεῖον, *leporarium.* in MS. Cod. λαγωτρόφιον habetur.

LEPRATICUS, *Lepra infectus*, apud Stephanum African. in Vita S. Amatoris n.28.

LETHA. Vita S. Carthaci Episc. n. 12. & ipse solus egrediens duas *Lethas libris plenas suis humeris imposuit.* Clitellas interpretantur viri docti.

LEUDES. *Lin. 2. post*, vide. *adde.* Joan. Gryphiandrum de Vveichbildis Saxonic. cap. 14. num. 9. &c.

Ibid. p.259. l. 25. post, Leyda. *adde*. Charta Ademari Vicecomitis Lemovic. an. 1184. in Tabul. Dalonensi fol. 11. *Pedagia & leidas rerum suarum, sive alias Consuetudines quæ à vendentibus & ementibus exigi solent.*

LEVITIANA. Vita 2. S. Carthaci Episc. num. 2. S. Mochuda ad prædictum S. *Colmanum venit in suo monasterio Lamneala manentem, ut veniens secum Levitianam signaret in suo monasterio Raithin: quia mos S. Colmano erat, cum angelis loca Levitianarum signare, & donatum est à Domino S. Colmano, ut filij mortis non assurgerent in Levitianis, quas ipse signaret.* Infrà: *Exivi ad Levitianam cum angelis signare, revertere, & sicut videbis signa minima constituta per senem in Australi plaga cellæ tuæ, ita constituit Levitianam: & ne tibi videatur modica qui ab alia tibi major ab angelis in tua alia civitate in australi Hiberniæ regione signabitur. Et reversus S. Carthagus ita invenit Levitianam signatam, sicut S. Colmanus dixit.* Hic benedictionem cœmeterij auguratur editor.

LEX. *P. 269. l.4. post*, apud, *adde*. Auxilium de Ordinationibus Formosi Papæ lib.1. cap.30. scriptorem Vitæ Aldrici Episc. Cenoman. p. 119.

Ibid. p.271. l.41. post, aloi. *adde*. Chronic. Alexandr. an.22. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμου νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυροῦν.

Ibid. p. 272. l.14. post, 35. *adde*. Acta Episcopor. Cenomanensium p.178. *possessionibus suis, quas dudum aliis Ecclesiis & propinquis minimè tradiderat, per strumenta cartarum multis subscribentibus Episcopis, —— & nobilibus viris, legibus contradidit sanctæ Cenomannicæ matri Ecclesiæ*, &c. Charta Theoderici Regis, ibid. p.198. *à memorato Aghilberto & à suis ministris sunt legibus evindicata.*

Ibid. pag.273. lin.35. post, tit. 31. *adde*. Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap. 22. *en tel maniere les prouves ordenaires cessans ou fait, & les extraordinaires cest assaveir de bataille paribile, &c.* Ita cap.28. Rursum cap.114. *ça en arier estoit une loi, laquele l'en apeloit lois parabile. Cele loi nos volons oster.* Infra: *Par la loi devant dite cuidoient eschaper til qui estoient acusé d'aucun crime. Car l'en metoit le fer eschaufer, & le faisoient prendre à l'acusé: s'il ardoit, il estoit coupable: s'il ne s'ardoit, il estoit quites*, &c.

LIBELLUS. *P.277. post l.54. subde.*

Libellare, per libellum dare. Charta an.1053. apud Puricellum in Basilica Ambrosiana p.429. *Alicui dare, vel commutare, seu libellare, vel venundare, &c.*

LIBER. *P.278. post l.53. subde.*

Libri deifici: Ita Christianorum libros sacros vocabant gentiles. Vide Passionem S. Felicis Episcopi Tubizacensis, & gesta purgationis Felicis Episc. Aptungitani.

Ibid. l.57. post, continuit, *adde*. Martianus Capella lib.2. *Erantque quidam (libri) sacra nigredine colorati, quorum literæ animantium credebantur effigies.*

Ibid. in fine subde.

Liber vitæ. Martyrologium, ad cujus calcem scribuntur nomina benefactorum Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Sic quoque ut nomina illorum in libro Vitæ in ipsa Basilica recitentur.* Infrà: *Post meum obitum ipsa sancta Ecclesia in honore S. Stephani ad suam revocet ditionem, & nomen meum in libro vitæ inibi qui tunc tempore Pontifex fuerit, scribi jubeat.*

LIBERARE. *P.281. l. 69. post*, &c. *adde*. Vide Sebast. Fontinum Castruccium in Hist. Avenionensi p.288.

LIBRA. *P.286. l.38. post*, &c. *adde*. Habent etiam Itali *libras subtiles*, de quibus ita F. Otbertus pag.6. *il quinto (de' pesi) & ultimo chiamato della bilancia sotile, che libre 106. un quarto, di esso sono libre 100. dell susdetto della bilancia grossa.*

Ibid. l.65. post, currentis, *adde*. numerum.

LICENTIA. *Pag.289. l.3. post.* divellantur. *adde*. Quod attigit Matthæus Monachus in quæstionibus matrimonialibus lib.8. Juris Græcorum. p.508. ubi de Causis dirimentibus matrimonium: ἐὰν τῇ τῆς γυναικὸς σωφροσύνῃ ἐπιβουλεύων, ἄλλοις αὐτὴν εἰς τὸ μοιχευθῆναι ἐπιχειρήσῃ προδοῦναι. Huc etiam spectat quod habet Achmes Onirocrit. cap.267.

LIGAMEN. *In fine adde*. Vide *Ligaturæ*.

LIGATORES. *In fine adde*. Ita libros *Ligari* dixit Isidorus Pelusiota lib.1. Epist. 129. καὶ αὐταὶ γὰρ σπαργάνων μητέρες καὶ τροφοὶ, ὅταν δέδενται, γίνονται.

LIGATURÆ. *Post hanc vocem adde*. καταδέσεις, Platoni lib. 2. de legib. καταδεσμοὶ, Eusebio de Laudib. Constant. c.13. & Artemidoro lib.1. c.79.

Ibid. l.11. post 156. *adde*. Nicolaus Myrepsus de Antidot. cap. 405.

LIGIUS. *Lin. 12. post*, Ligius. *adde*. in Charta Philippi Reg. Fr. an.1076. & in alia Henrici Episcopi Suession. in Chronico S. Joan. de Vineis p.44.56. cum ante hæc tempora voces istæ rarius occurrant. Vvil. Brito &c.

Ibid. post l. 15. subde. Le Roman. de Rou MS.

Tu dois, dit le messager, ton Seigneur honorer,
Ses homs es, & li dois foi & amor porter,
Et s'honor & sa vie & ses membres sauver,
Et lui dois au besoin ni faillir ni fausser,
Tu es ses liges hons, si nel veus avoüer.

Ibid. p.298. l.7. post, obtinet. *adde*. Juramentum eorundem Præpositorum, ex Tabul. Eccl. S. Martini: *Et ligiam faciam secundum interpretationem Dom. Innocentij Papæ mansionem.*

Ibid. in fine adde. Hac notione passim occurrit vox *Lige* apud Froissartem *ville lige*, 2. vol. cap. 109. vous estes de Tournai, *laquelle est toute lige au Roi de France.* Cap.127. *Ceux de Bruges se rendoient purement & ligement a toujours mais liges au Roi de France.* vol.3. cap.85. *La ville de Berci sans moien est toute lige a l'Evesque d'Utrect.* Ita cap. 77. *Quitterent ligement & franchement, &c.* Cap. 127. & 1. vol. cap. 112. *Purement & ligement.* Quod *purement & sans reservation* dixit 3. vol. cap.98.

LIGNARIUM. *P. 299. l. 7. lege*. vocantur. *l.10.* solvebantur. *l.11.* singulos. *l.13. post*, &c. *adde*. Vetus charta in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.56. *Et debentur 7. (solidi,) de carnatico arietes 15. sine lana, de lignario sol.26.*

LIGNUM. *l.19. post*, deficeret. *adde*. Sed his locis videtur pro Equuleo sumi.

LIMARE, *Limis intueri*. Vita S. Theodulfi Abb. num.12. *Typoque superbiæ ignitus* limat circumstantes, &c.

LIMBUS. *L. 13. post*, &c. *adde*. Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap.87. Gen. *Erat enim in inferno quidam locus beatorum semotus à locis penetralibus, qui ob quietem & separationem ab aliis, sinus dicebatur, sicut sinum maris dicimus. Et dictus est etiam sinus Abraæ, quia etiam Abraam ibi erat in sui tentatione usque ad mortem Christi.*

LIMOGIA. *L.18. post*, Francor. *adde*. & in Hist. Rotonensis monast. lib.1. cap.9.

LIMPSANUM, λείψανον, apud veterem Interpretem Procli Patr. Constantinopol. orat. 5.

LINEA.

LINEA. *P.304. l.3. post*, 11. *adde.* Petrus Comestor in Hist. Scholast. c.63. Exod. *Quod Ceotomone, 1. lineum dicebatur, quam nos lineam strictam, sive camisiam, vel subuculam dicimus.*

LINGUA. *L.5. post*, &c. *adde.* Hist. fundationis Monasterij S. Vincentij Lisbonens. *Adversus urbem castra metantes, singuli tamen per generationes & linguas suas.*

Ibid. l.17. post, 368. *adde.* Jo.Phocas in descript. T. S. n.4. ϗ γδ ἐκ τῆ Λιβάνȣ λεπὸν ῥαχίον καὶ ἐρχόμθυον γλωσσοειδῶς τῇ θαλάσσῃ ἐμφέρε).

LINGUARE, *Lingua lambere*, apud Burchard. lib.5. cap.47.

LINIFIONES. *Lin. 6. pro*, Socrates. *scribe.* Sozomenus.

LINSAD. *In fine adde.* Vide *Linusa.*

LINEATOR. *L.2. lege.* λινοῦργος.

LINUM. *L.21. post*, habent. *adde.* λινοτομεῖν, *Linum incidere*, apud Schol. Harmenopuli lib. 1. tit. 15. §.20.

LIQUEPATERE. *In fine adde.* Gloss. Gr. Lat. ἐμφανῆ ποιῶ, *liquefacio.*

LISTA. *L.29. post*, solent. *adde.* Vide Scaligerum ad Catalecta p.260.

LITANIA. *L.35. post*, 138. *adde.* Guill. *le Peirat* lib.de capella regia p.749.

Ibid. l.34. post, appellatur. *adde.* Vita MS.S.Gaugerici Episc. Camerac.lib.2.c.2. *Eodem tempore, cum de more Gallico Leteniarum, id est rogationum solemnia agerentur, &c.*

Ibid. lin. 50. post, Rosvveidus. *adde. Litanias omni tempore bis in mense à se faciendas spondet* Episcopus recens consecratus summo Pontifici, in Diurno Romano cap.3. tit.7. Extr.

LITERA. *P. 311. post, l. 12. subde.*

Literæ Dominicales, quæ Bedæ *laterculum septizonij* appellantur, A. B. C. D. E. F. G. quæ quotannis mutantur ordine retrogrado, G.F.E.D.C.B.A. &c. Vide Canones Isagogicos Scaligeri pag.181. & Compotistas.

Ibid. post l.29. subde.

Literæ sacerdotales, Hieroglyphicæ. Ruffinus lib. 11. Hist. Eccl. cap.26. *Iam vero Canopi quis enumeret superstitiosa flagitia? Ubi prætextu Sacerdotalium literarum, (ita enim appellant antiquas Ægyptiorum literas) magicæ artis erat publica schola.*

Ibid. in fine subde.

Literæ unciales, majusculæ. S.Hieronymus Epist. 113. *Habeant qui volunt veteres libros, vel in membranis purpureis auro argentoque descriptos, vel uncialibus, ut vulgo aiunt, literis, onera magis exarata quam Codices.* Lupus Ferrariensis Epist. 5. *Scriptor regius Bertrandus dicitur antiquarum literarum duntaxat earum quæ maximæ sunt, & unciales à quibusdam vocari existimantur, habere mensuram descriptam. Itaque si penes vos est, mittite mihi eam per hunc, quæso, pictorem cum redierit.* Ita porro appellantur, quod unciæ, quæ pars est duodecima pedis, altitudinem habeant.

LITERATIM. *In fine adde.* Vide *Epistolatim.*

LITERATORIE. *Lin. 3. post*, usurpant. *adde.* Concil. Carthagin. V. cap.10. apud Gratianum dist. 18. cap.10.

Ibid. in fine scribe. Vide probat. Hist. Blesensis pag.24.

LITERIO, qui literarum cognitionem affectat. Ammianus lib.17. de Juliano tum Cæsare: *Ut hirsutum Iulianum carpentes, appellantesque loquacem talpam & purpuratam simiam, & literionem Græcum.*

LITIUM. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Λίτζι.

LISTRA. *L.19. post*, insignia. *adde.* Quo pertinent quæ narrat Philostratus de Herode Attico, qui mortua conjuge, totam domus faciem mutavit, & parietum picturas velis nigris induxit: ὁ ϑ καὶ τὸ σχῆμα τῆ οἰκίας ἐπ' αὐτῇ ὑπήλλαξε, μελαίνων τὰ τῆ οἴκου ἄνθη παραπετάσμασι καὶ χρώμασι ϗ λίθῳ Λεσβίῳ· καὶ ὁ ἦφὴς ϑ ὁ λίθος καὶ μέλας. Hinc igitur ortus videtur mos is qui etiamnum obtinet, velis nigris ædium parietes obducendi in funeribus.

LOCALE. *L.16. post*, &c. *adde.* Consuetudines Montispessuli: *Quilibet habitator Montispessuli pro domo vel locali suo, — debet salvare lesdas & cupas, & Bajulus Montispessul. debet ei laudare illam domum, vel illud locale, salvo suo consilio si dominus habebit ibi laudimium.*

LOCARIUM. *L.1. post*, locationis. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Sic quoque ut de tabernias quæ infra domum esse nos. untur, Locarius ille qui annis singulis inde speratur, in Sacrosancta Ecclesia — inferatur.*

LOCISERVATOR. *P.318. l.13. post*, vide. *adde.* Libr. Diurnum Romanum cap. 1. tit. 1. cap. 2. tit. 5.

LOCI. *L.1. post*, matrix. *adde. Ubi nascendi initia consistunt*, Varroni. Gloss. Lat. Gr. *Loci muliebres*, ὑστέρα. Sic leg. pro ὑπεραι.

In fine subde.

Locum dare, Loco excedere, Gregorius M. lib.2. Dialog. cap. 23. *Cumque in eadem Ecclesia Missarum solemnia celebrarentur, atque ex more Diaconus clamaret. Si quis non communicat, det locum, &c.*

Locus, pro sepulcro, seu loco sepulcri, occurrit passim in vet. inscriptionibus, præsertim apud Thomam Reinesium. Vide Gloss. med. Græcit. in τόπος.

LOGIUM. *L. 28. post*, cabana. *adde.* Gloss. Gr. Lat. ex Cod. MS. Reg. 85. στοὰ, *Porticus, logia, testudo.*

LONGUS. *L.5. post*, duobus. *adde.* Sidonius in Paneg. Anthemij:

Si cernas, equites, sic longi sæpe putantur,
Si sedeant.

Ibid. post, l. 10. adde. Vide Ottonem Morenam pag. 124. 125. sic μακρὸς Græci dicunt. Theodorus Lector lib.2. μακρὸς ὤν. Sozomenus lib.6. cap.29. lib. 9. cap.12. & Socrates lib. 6. cap. 7. de quibusdam monachis Ægyptiis: ἦτοι αὐτάδελφοι ἦσαν, οἱ μακροὶ ϑ ἐκ τῆ σώματος ὠνομάζοντο.

LORICA. *L.24. post*, Loricatis. *adde.* porro de loricis squamatis, Vide Henric. Valesium ad lib. 17. Ammiani.

Ibid. l.43. post, consulat. *adde.* Vitam B. Stephani Abbat. Obasinensis lib.1.cap.6.

LOZINGA. *L.2. post*, desleauz. *adde. Le Romant de Guillaume au Court-nez. MS.*

Car bien doit lozengier qui mestier a d'aide.

LUBRICUS. *In fine adde.* S Hieronymus: *Dignitate per flagitia publica sublimentur, quos vulgo lubricos appellant.* Sed leg. *buricos* contendit Cujacius lib. 11. observ. cap.16.

Lubricamentum, lubricitas utitur Stephanus Africanus in Vita S. Amatoris n.16.

LUCINA. Diurnus Romanus cap.7. num.17. *Sed dispensa*

dispensator qui pro tempore fuerit, in eadem venerabili diaconia, id est quando Lucina perficitur, in eadem diaconia pro remissione peccatorum nostrorum omnes diaconites & pauperes Christi, qui ibidem conveniunt, Kyrie eleeison exclamare studeant. Ubi fortè leg. *Litania*: vel potius *Lucerna*, aut *Lucernarium*, officium scilicet vespertinum, de quo supra: nisi *Lucina* idem sonet. Luctivagus, *mœstus, luctuosus.* Stephanus Africanus in Vita S. Amatoris num. 31. *Ibi profecto Luctivagæ voces emittendæ sunt, ubi meliori deterior fuerit successurus.*

LUCIUS, *Lucialis*, Κενεὼν, apud veterem Interpret. Moschionis cap. 41. *Imus venter.*

LUDUS. *In fine adde.* Quod in dubium jure venire potest, cum in quodam Caroli Regis Franciæ Statuto 23 Maij an. 1369. quod descriptum legitur in libro rubeo Castelleti Parisiensis fol. 87. inhibeantur ludi omnes, præterquam ij qui armorum exercitiis inserviunt, in quibus recensentur duntaxat *tous jeus de dez, de tables, de paume, de quilles, de palet, de soule, de billes, & tous autres jeux qui ne cheent point à exercer ne habiliter nos sujets à fait d'armes à la defense de nostre Royaume*, &c.

LUMBARE. *P.* 331. *l.* 8. *post*, apud *adde.* Saxonem Grammatic. lib. 6.

LUNA. *L.* 4. *post*, &c. *adde.* Vide HRabanum lib. de Computo cap. 83.

Ibid. in fine adde. Pirminius Abbas in Excerpt. de libris Canon. *Luna quando obscuratur, nolite clamores emittere.*

LUPARIUS. *P.* 334. *l.* 12. *post*, sol. *adde.* Vide Statuta Mediolan. 2. part. cap. 448. & Joan. Stiernhookum lib. 2. de Jure Sueonum vetusto cap. 8.

LUPUS. *L.* 4. *post*, apprehendat. *adde.* Describitur etiam à Procopio lib. 1. de Bello Gotthico cap. 21. Extr.

LUSTISIUM. Vita 2. Sancti Carthaci Episc. n. 35. *Cum 30. vaccis & tauro, & duobus armentariis, & cum duobus Lustisiis & vasis ad Civitatem Raithin perrexit.* an *Iustitiis*, seu vasis vinariis, de quibus infra, an vero vox Hibernis peculiaris, incertum.

LUSCUS. *L.* 7. *post*, numero. *adde.* Sic qui apud Ammianum lib. 20. *Arimaspi homines lusci*, apud Solinum *gens unocula* dicuntur.

LUSORIÆ. *L.* 14. *post*, adde. *scribe.* Petr. Pithoeum lib. 1. adversar. cap. 14.

LUSOCIUM. *L. pen. dele.* Senatorem, *& scribe*, Lactantium.

LUSUM, *Lusus*, *Ludus.* Pirminius Abbas in Excerpt. ex libris Canonic. *Nec in nullo loco ballationes, cantationes, & saltationes, jocus & lusa diabolica facere non præsumat.* Supra: *Viri vestes femineas, feminæ vestes viriles in ipsis Kalendis, vel in alia lusa quam plurima nolite vestire.*

LUTUM. *L.* 13. *post*, 12. *adde.* Græcis recentioribus, πηλὸς, quæ vox *Lutum* sonat, *Cretam* significat.

LUXURIA. *L. pen. post*, &c. *adde.* Vetus Interpres Novellæ 77. *Ut non luxurientur homines contra naturam.*

LYRIDES. Vita S. Neoti Abbat. num. 24. *Igne supposito panes sartagini ad coquendum commiserat, quos nonnulli Lyridas appellant.* Sed leg. *Collyridas.* Vide in hac voce.

LYRIZARE, *Lyram pulsare*, apud Falcon. Benevent. in Chron. an. 1119.

M.

MAÇANUM. *Post hanc vocem adde.* Charta Lusitan. apud Brandaon. tom. 5. Monarch. Lusitan. p. 304. v. *Unam copam deauratam in maçanis, & circa bibitorium & circa pedem.*

MACHINA. *L.* 3. *post*, pœniteat. *adde.* At aliter legitur apud Cumeanum Abbatem de Mensura pœnitentiarum cap. 7. *Qui immolat dæmonibus in minimis, uno anno pœniteat: qui in magnis, decem.*

MACINA. *L.* 18. *post*, ita. *adde.* in Hist. Ottonis Morenæ p. 125.

Ibid. in fine adde. Vide Scaligerum ad Festum in *Favissa.*

MACSTATUS. *L. pen. post*, matati. *adde*, vel *mactati.* Fori Leirenæ: *Qui mactaverit hominem in villa*, &c.

MACULA. *In fine adde.* Statutum Philippi Reg. Franc. an. 1293. de fluviis de aquis pro salvatione piscium, ex tabul. Monasterij S. Quintini in insula: *Premierement nous voulons que tous les engiens desquels l'en peschera dores enavant, & seront fait de fil, soient faits, à une moolle, c'est à sçavoir, à la largeur d'un Parisi du tranchant chascune maille, & pourront estre faits plus larges pour prendre les gros poissons.* Hinc *maculæ regis*, in Charta an. 1295. ibid. pag. 16. *Pronuntiamus quod dicta vervilia quibus eis piscari licebit, non habeant in corpore, ultra 50 maculas ad maculam regis, & 60 maculas in collo: macula autem colli vervilij ultra 16 vias macularum non contineat.*

MADRICOLA. Vide in *Matricula.*

MAGISTER. *P.* 343. *l.* 4. *post*, 262. *adde.* Apud Maximilianum Henric. in Apolog. p. 12. 21.

Ibid. p. 344. *l.* 68. *post*, Comnenæ. *adde.* Sed & Veneti suos habuerunt *Magistros militum.* Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 737. *Dominicus Leo Magister militum præsidere cœpit an. 737. quia Veneti occiso eorum Duce in novi Ducis ditione Discordes annualem rectorem sibi præesse statuerunt, quem Magistrum militiæ appellaverunt: Quæ quidem dignitas secundum Græcorum usum Tribunalis major super eos & cunctum populum potestatem obtinet.* Vide auctorem Squitinij p. 76. 177. Edit. 1677. & Hieron. Ghilinum in Annalib. Alexandriæ p. 50. 58.

MAGISTRATIO. *L.* 5. *post*, ratione. *adde.* S. Columbanus instruct. 4. *Nonne sine disciplina aliqua perfecta magistratio, aut aliqua militia acquiri impossibile est?*

MAGNALIA. *Pag.* 347. *post l.* 7. *adde.* Autor Carminis de Missione Spiritus Sancti:

Hæc tuba profecta de Sion, magnalibus
Orbem replevit Messiæ.

MAGOLCIUM, *Cloaca*, Gall. *Esgout.* Statuta Mediolan. part. 1. cap. 256. *Cum cloacia & magolcia Mediolani pestilentem reddant aërem, &c.*

MAHUM. *L.* 35. *post*, nostri. *adde.* Bulla Benedicti XII. Pap. apud Anton. Brandaon. lib. 15. Monarch. Lusitan. cap. 11. *Non templa seu Meschitas ipsorum, nec, quod absit, per eorum funestos ritus, invocationes & clamores verborum, & publicas invocationes, & peregrinationes ipsorum in Cordibus fidelium scandalum generetur.*

MAJESTAS. *P.* 351. *l.* 26. *post*, decorabant. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Incendia domorum, vinearum extirpationes, censuum terræ ablationem, patris*

su

sui seu proprij corporis invasionem , & ad ultimum, quod magis plangendum est , ipsius etiam majestatis S.Petri lapidationem, &c.

MAINAMENTUM. *In fine adde.* Tabular. Dalonense fol.90. *Mainamentum de la Martinia* Tabularium Nantoliense in Pictonibus an.1394. *Arbergamentum vulgariter appellatum mainamentum de Mailloc.* Ibid. an.1418. *Les 3 parts du mainement du Mas, avec toutes les terres & vignes— du mainement.*

MAINERIA, tributi species. Charta Adelfonsi Imp. Hispaniæ apud Colmenarezium in Hist. Segoviensi cap.15.§.11. *Aufero ex illis foris portaticum & maineriam.*

MAJOR. *P.353. l.13. Post*, PP. *adde.* apud Persas μείζων τ̃ βασιλικῆς οἰκίας, apud Sozomen. lib. 2. cap.9. idem Eutropium Eunuchum προεςῶτα τ̃ βασιλέως οἴκε, quem alij Πραιπόσιτον, vocat. & cap.7. μέ... ζονα τ̃ βασιλέων εὐνέχων.

Ibid.p.354. l.2. post, Cœpit. *adde.* Vita MS. S. Gaugerici Episc.Camerac. lib.2. cap.3. de Landrico: *Ille vero quoniam in aula regia cæteros fastibus excellebat, ac sub regis domini auctoritate, moles & onera regni pro sua voluntate tractabat, &c.*

MAISNADA. *L.* 34. *post*, &c. *adde.* Vide Ricordanum Malaspin.cap.149.

MAIUS, arbor quæ ex silvis auferri solet, & ante dominorum vel magnatum ædes erigi solet, primo Maij die, quo tempore virescere incipiunt arbores: vulgo nostris, *mai.* Tabul. S.Germani Paris. an. 1270. *Homines de Casteneto se abstinebunt eundi 1 die mensis Maij in nemora religiosorum pro Maio ibidem colligendo.*

MALASTANTIA. Charta eræ 1261. apud Brandaon. tom.4. Monarch. Lusitanæ p.272. v. *Et de Roderico Nunez faciet juxta Consilium Archiepiscopi, ita quod sit sine malastantia Dom. Regis, & sine suo damno.*

MALFARIUM, *Adulterium.* Coronatio Henrici Regis Portugalliæ, apud Ant. Brandaonum lib. 10. Monarch. Lusitan. c. 13. *Mulier si fecerit malfario viro suo cum homine altero, & vir ejus accusaverit eam apud Alvazil, & ipsi sunt boni testes, crematur cum igne, — & crematur vir de Malfairo cum illa.* Vide *Misfacere.*

MALIVOLUS, *Diabolus.* Acta purgationis Cæciliani: *Per malivoli intercessum, qui vult animas justorum à via veritatis avertere.* Vide *Malignus.*

MALLUS. *P.369. l.15.post*, terminanda. *adde.* Charta Caroli M. in Actis Episcopor. Cenoman. pag.261. *Postmodum licentiam habeat, ut in mallo publico suas querelas justè & rationabiliter atque legaliter quærat.*

Ibid. l.66. post, admallare, *adde.* Formulæ Andegavenses: *Hæc contra parentis meus vel contra cujuslibet hominum accidere, vel admallare, seu adlitiçare faciatis.* Occurrit in iis non semel.

Ibid. post l. 68. subde. Auxilius in Causa Formosi Pap. *Lex dicit: qui hostem ad murum conantem viderit, & non se opposuerit, puniatur. Quidam vidit, ascendit, profligavit, rejecit: obmallatur? Infrà: E' contra lex: qui viderit matri inferri vim, & opem non tulerit, puniatur. Quidam procul means, vidensque matrem vapulantem, opem tulit: obmallatur?* perperam Glossa interlinearis, *morti datur.* Sensus enim est, *an in judicium qui legi paruit vocatur?*

MALPENNING. Charta an.1264. apud Maximilian. Henric. in Apolog. pro Archiep. Coloniensi, part.2. pag.62. *Ita tamen quod de personis Ecclesiasticis & Religiosis denarij cervisiales, & denarij qui dicuntur Malpenning non recipiantur.* Vide *Pening.*

MALTRUM. *P. 371. post l. 13. adde.* Vide Vitam Balduini Lutzemburg. lib.3. cap.1.

MALUS. *Post l.12. adde.* Carmen iambicum vetus Edit. à Barthio lib.34. advers. cap.1.

Cursu vagante lubrico infortunio
Tentationibus Mali.

Ibid. l.27. post, &c. *adde.* Quinetiam hæc verba Joannis Epist.1. v.17. καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται, non desunt qui de diabola capienda censent. Vide Casaubon. ad Epist. Gregor. Nysseni p.85.

MAMBURNUS. *P. 373. l.6. post*, cap. 5. *adde.* Vitam Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevir.lib.3. cap. 9.

MAMMIOS, ὑμὴν, apud veterem Interpretem Moschionis de morbis mulierum cap.42.

MANAGIUM. *L.10.post*,&c. *adde.* Alia an.1251. in Tabulario Episcopat. Ambian. fol. 97. *Hospitale, —quod continet duo managia, quæ censum annuum nobis tanquam domino debent.*

MANANA. Vide in *Mannus.*

MANCA. *Post l.4. subde.*

Manca manus, sinistra. Electio Henrici Regis Portugalliæ apud Brandaon. in Monarch. Lusitana lib.10. cap.13. *Si Rex Portugalliæ non habuerit masculum, & habuerit filiam, ista erit regina. Non accipiet virum nisi de Portugal. nobilis & talis non vocabitur, Rex, nisi postquam habuerit de Regina filium Varonem. & quando fuerit in congregatione, maritus Reginæ ibit in manca manu, & maritus non ponet in capite coronam regni.*

MANCUSA. *P. 378. li.46. post*, 479. *adde.* & Puricellum in Ambrosiana Basilica p.267.

MANDARE. *In fine subde.*

Mandare, Submonere, citare. Libertates villæ S.Germani in Foresio an. 1249. *Habens uxorem in puerperio jacentem non teneatur ire in mondum nec excubias facere, nisi vellet — item concedimus quod si mandentur homines villæ, debent remanere quot sunt necessarij ad villam custodiendam.*

Mandare, mittere, ablegare. Fulgentius fab.45. *Postquam in Thraciam redit, Philomelum mandat ad Lynceum Regem.*

MANDATUM. *L.7. post*, faciunt. Saxo Grammaticus lib.5. *Sclavorum mandatur irruptio*, Phrasis Gallica.

MANDUCALIS. Tabular. S.Eparchij Inculism. fol43. *Hoc igitur totum quidquid in ipso manso habere videor, & meum dominicatum, & meos manducales, censuales, & feodum nepotis mei iterij, &c.* fol.49. *Unus mansus debet 12 den. 1 arietem, 4 sestar. de cibaria, 1 manducalem.* fol.75. *Neque celabit justitias, cum cognoverit eas, monacho obedientiario manducales Præpositales, id est les restoblages simul accipient, &c.* Adde fol.123. Vide *Restoblagium.*

MANDUM, *Dispositio testamentaria.* Charta Lusitanica eræ 1208. apud Brandaonum tom. 4. Monarch. Lusitan. p.270. v. *Et mando quod si omnes isti quibus mando adimpleri manda mea non potuerint convenire, &c.* Id. p.272. *Dividant pecuniam inter se, excepta illa quam mandaverit pro anima sua dari.*

MANICARE. *L.1. dele*, ὀρθρίζειν. *deinde adde.* Gloss.Gr. Lat. Cod. Reg.85. ὀρθρίζων, manico, *mane surgo, de luce vigilo.*

MANIFESTARIUS. *L. 1. post*, nocens. *adde.*

Lactantius de Mortibus Persecutor. num.30. *Profertur è cubiculo cadaver occisi, hæret manifestarius homicida, &c.*

MANNA. *Lin.*10. *post*, &c. *adde*. De manna. S. Joannis plura congessit Combefisius ad Orat. Panegyric. Nicetæ Paphlagonis pag.485. Adde Menolog. Basilij 7. Maij.

*Ibid. l.*35. *post*, X I. *adde. S.Petrus Thaumaturgus* in Synaxario 4. Maij. *S. Lucas junior*, in ejus Vita p. 1013. *S. Cyrillus* Martyr apud Continuator. Theophanis lib.2. n.23.

Ibid in fine adde. De hac etiam copiosè egerat antea Leonardus Fuchsius lib.1. Paradox. medicinal. cap. 6.

MANNUS. *In fine subde.*

Manana, eâdem notione. Charta Henrici Regis Portugalliæ to.3. Monarch. Lusitan. p.282. *Faciant unum servitium manno, & inter vos non sit ulla manana.*

MANSIO. *P.*392. *l.* 1. *post*, ὑτρέφοντο. *adde*. Qui mansionibus ejusmodi præerant, ἐπίσαθμοι appellabantur. Latinis *Stationarij*, *Mancipes*. Glossar. Gr. Lat. *Stationarius*, *Manceps*, ἐπίσαθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς. *Manceps*, ἐπίσαθμος, ὁ τοῦ σαθμοῦ ἡγούμενος.

*Ibid. l.*10. *post*, mutasse. *adde*. Lactantius de Mortib. Persecutor. num.45.

Licinio jam secunda mansione tenente. Mox: *Aliquanto moratus, processit ad mansionem millia & octo.*

*Ibid. l.*34. *post*, memorantur. *adde*. Gregor. Nazianzen. de vita sua, ait se creatum à Basilio M. Episcopum Sasimorum, quod σαθμὸς erat seu, *mansio*:

Σταθμός τις ἔςιν ἐν μέσῳ λεωφόρῳ
Τῆς Καππαδοκῶν, &c.

Ubi Gregorius Presbyter in ejusd. Nazianzeni Vita: λεωφόρου γὰρ βασιλικῆς μέσον κείμενον, καὶ τοῦ δημοσίου δρόμου ἔχων τὰ ὑποσάσια, qui his præerat, *servator hospitiorum & mansionum* dicitur in Disputat. Archelai cum Manete.

MANSIONARE. Vide *Mansionaticum.*

MANSIONARIUS. *P.* 394. *post l.*60. *subde.*

Mansionarij Ecclesiæ Pragensis, ex ordine Canonicorum, de quibus egit Boheslaus Balbinus in Hist. Bohemiæ p.383.

*Ibid. p.*395. *l.*5. *post*, incurrerent. *adde*. Veterem precariam sub Ludovico Pio in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n. 70. subscribunt *Ragenarius Comes Palatij*, *Gauzlinus Mansionarius*, *Ramnulfus Comes Palatij*, & alij Comites.

MANSIONATICUM. *Pag.* 396. *post lin.* 12. *subde.*

Mansionare, mansionaticum exigere. Charta Caroli Crassi Imp. in Tabul. S. Cyrici Nivern. n.34. *ut nullus judex, nullus sæculi principatus mansionare, aut servitium exigere, — præsumat.*

MANSIONILE. *Post l.*12. *subde.*

Mansionillum. Tabular. Morigniacense: *Mansionillum, quod dicitur Bonus villaris.*

*Ibid. post l.*24. *subde.*

Mesnillum. Tabular. Morigniacense an.1142. *Dederunt mesnillum quoddam desertum, nomine Eschevillerum.*

MANSUS. *P.*399. *l.*17. *post*, mansum. *scribe*. Adde divos Bambergenses Gretzeri p.75. 77.

MANTIPERIUM, *Mantum cum pera*. Christianus de Scala in Vita S. Vvenceslai pag.55. *Crusina, mantiperiaque, vel vestimenta largiens.*

MANUALE. *P.* 406. *L.*45. *post*, num.1. *adde*. Alcuinus in præfat. ad lib. de virtutib. *Ut habeas jugiter inter manus manuales paternæ ammonitionis sententias, in quibus te ipsum considerare debuisses, atque ad æternæ beatitudinis excitare studium.* Isidorus in prologo in libr. Geneseos: *Veterum Ecclesiasticorum sententias congregatas veluti ex diversis pratis flores collectos ad manum fecimus.*

MANUATIM, *de manu ad manum*, Gallis, *de main en main*. Vetus Pœnitential. apud Morinum: *Interim pœnitentes manuatim ab Archidiacono reddantur Episcopo, & Episcopus reddat Diacono qui ex parte ejus est.*

MANUBRIUS. Tabular. S. Eparchij Inculism. *Fecitque cruces & tabulas argenteas deauratas, calices vero & turibulos sive manubrios, sonantia cimbala argenteos deauratos*, &c.

MANUCAPERE. *L.*10. *post*, factas. *adde*. Alia an.1250. in Tabulario Monast. Hederæ fol. 103. *Et manuceperunt prædictæ personæ pro se & pro aliis parochianis ejusdem villæ fide in manu nostra corporali, quod &c.*

MANUFIRMA. *L.* 8. *post*, Monachorum. *adde*. Charta Caroli Crassi Imp. ex Tabular. S. Cyrici Nivern. n.34. *De manu etiam firmis ut judicio Episcopi & dispositione sicut incipiunt habere exordium, in judicio, & definitione Episcopi, utrum veræ an falsæ sint, utrum stabiles an inutiles sint, tantummodo absque judiciali potestate comportentur.*

*Ibid. p.*410. *l.*25. *post*, firma. *adde*. Formula 54. ex Andegavensib. *Unde convenit ut manus eorum firmatas inter se accipere deberent, quod ita & fecerunt*, &c. Tabular. Vindocinense ch.106. *Quod factum est quando omnes contactu manuum cartam firmaverunt.*

MANUMISSIO. *L.* 28. *post*, manumiss. *adde*. dicitur etiam *perfecta & absoluta ingenuitas*, in Charta Ludovici Pij laudata in V. *Ingenuitas.*

*Ibid. p.*412. *l.*28. *post*, exire. *adde*. Vide Cujacium lib.14. observ. cap.27.

*Ibid. pag.*413. *l.*39. *post*, procuraret. *adde*. Extant præterea in Tabulario Fossatensi formulæ aliæ ejusmodi conditionalium manumissionum, an.1266. in hæc verba: — *Manumittimus sub conditionibus insertis inferius, & de voluntate ipsorum ante manumissionem, non tamen causa onerandæ libertatis talia jura retinemus*, &c. In alia vero charta an.1270. ubi eadem verba habentur, hæc subduntur: *Item voluit dicta Isabellis suo & hæredum suorum futurorum nomine & expresse consensit in jure coram nobis, quod nec ipsa nec hæredes sui possint petere, habere vel tenere possessiones aliquas, sive aliqua bona jure proximitatis parentum vel consanguineorum suorum per emptionem, vel etiam quemcumque alium titulum sive modum, nec ex testamento vel abintestato succedere, dummodo proximi illi sint, vel fuerint de conditione & manu mortua ipsorum.*

*Ibid. p.*415. *l.*51. *lege*, ratione.

*Ibid. p.*418. *l.*12. *post*, cap.12. *adde*. Epistola Ludovici Pij Imp. ad Bernouvinum Chrysopolitanæ Ecclesiæ Archiep. data an. Imperij 8. indict.14. *Scribatur libellus perfectæ & absolutæ ingenuitatis, more quo hactenus hujuscemodi libelli scribi solent, civem Romanum liberæ potestatis continens: & in fine libelli tam eorum qui in tua parochia sunt Sacerdotum, quam illorum quos dominus servi secum adduxerit testimonia.* Extat alia formula plenariæ libertatis in Diurno Romano cap.6. tit.21. ex qua hæc duntaxat damus: *Cumulo libertatis largito, ab omni servili fortuna & conditione liberum esse censemus, civemque Romanum solutum ab omni subjectionis noxa*

decernimus

decernimus, nec aliud cunctis, nisi solam salutationem debere, ut perfecto absolutus jugo servili, ritu possis degere, quibus adnixeris diebus, & more liberorum.

Ibid. p.419. l.50. post, concipiebatur. *adde.* Testamentum Bertichranni Episc. Cenoman. *Illos vero quos de ratione Ecclesiæ pro singulis festivitatibus in Albis per Epistolas relaxavi, aut relaxavero, sicut Epistolæ eorum edocent, sub tuitione & defensione sanctæ Ecclesiæ rependeant.* Supra: *Tam isti quorum nomina hîc continentur, vel quos postea de Gente barbara comparavi, aut adhuc comparare potuero, tam pueri quam puellæ, qui à me empti noscuntur, & Epistolas eis feci, & ipsi in integra ingenuitate perdurent, & hoc observent quod & pluris eorum & toti sub tuitione & defensione sancti Petri perseverent.*

Ibid. p.420. l.11. post, &c. *adde.* Extat formula sequens ejusmodi Manumissionis per denarium in Tabulario S.Florentij Salmuriensis: *In Nomine sanctæ & individuæ Trinitatis Odo gratia Dei Rex, notum sit omnibus fidelibus sanctæ Domini Ecclesiæ, præsentibus scilicet atque futuris, quia nos ob amorem Dei æternorumque remunerationem, perque deprecationem Rainonis Episcopi, servum juris nostri nomine Albertum astantem in conspectu nostro & fidelium procerumque nostrorum, manu propria, à manu ejus excutientes denarium secundum legem salicam libertum facimus, atque ab omni servitutis vinculo absolvimus. Ejus quoque absolutionem per hanc præsentem auctoritatem nostram confirmamus, & nostris futurisque temporibus firmiter atque inviolabiliter ratam eam esse volumus. Præcipientes ergo jubemus, ut sicut reliqui manumissi qui à regibus antecessoribus nostris hoc modo noscuntur esse relaxati ingenui, ita deinceps jam nominatus Albertus per hoc nostrum præceptum solemniter in Domini nomine confirmatum nemine inquietante, sed Deo auxiliante per se hæc nostræ mercedis relaxatio per omnia tempora inviolabiliter conservetur, annulo nostro subtersignari jussimus. Truannus notarius ad vicem Rollonis & recognovit & subscripsit. Data IV. Idus Ianuarij anno ab Incarnatione Domini DCCCLXXXVIII. anno secundo regnante Odone Gloriosissimo Rege. Actum Aurelianis feliciter. Amen.*

Ibid. p.422. l.8. post, Constit. 5. *adde.* Suetonium & Zonaram in Claudio.

Ibidem post l.16. subde.

Manumittere præterea dicebatur, qui servum suum in dominium alterius transmittebat, ut esset ejus servus: quod maximè fiebat in commutationibus hominum de corpore cum matrimonia contraherent cum hominibus alterius Domini. M. Pastorale Ecclesiæ Paris. *Quidam servus noster — habens filiam nomine Genovefam quæ ancilla nostra erat, non habens vero unde aliquando eam maritare posset, rogavit nos ut pro amore Dei eam manumitteremus, ita ut de servitute nostra, in servitutem B. Mariæ Paris. transiret. Hoc autem ideo rogabat, quia quidam servus B. Mariæ illam in conjugem habere volebat*, &c.

MANUS. *P.424. l.2. post*, posuissent. *adde.* Acta S. Maximi Confess. p.56. τεθεικότες καὶ τὰς ἰδίας χεῖρας ἐπὶ βεβαιώσεσι τῶν λαληθέντων. Vide Gloss. med. Græcit. in χείρ.

Ibid. p.425. post l. 24. subde.

Manus judiciata, judicium per ferrum candens. Liber Chirographorum Absiæ fol. 171. *Si—contentio insurrexerit, per legitimos testes, si potest fieri, finiatur. Sin autem, finiatur sine duellio, & judiciata manu, sicuti Abbas per fidem unius hominis affirmare fecerit.* Et fol.199. *Atque si — contentio fuerit orta, testimonio legitimorum virorum, sine duello & judiciata manu, finiri.* Vide *Ferrum candens.*

Ibid. l.54. post, manifestum. *adde.* Glossæ MSS. ἐπαυλοφόρῳ, ἐπ' ὀφθαλμοῖς, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλέμματι.

Ibid. P.429. l.55. post, &c. *adde.* M. Pastorale Ecclesiæ Paris. an. 1273. *Et volumus quod dicti Decanus & capitulum dictas vineas teneant & possideant in manu mortua sine homagio, sine servitio, aut redhibitione aliqua nobis vel hæredibus aut successoribus nostris in posterum faciendis.*

MARANCIA. *Lin.17. post*, convertendum. *adde.* Statuta pro Ecclesia Abbavillensi an.1208. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol.31. *Qui maranchiam Missæ fecerit, de pœna 6 denarios solvat. Qui vero maranchiam Evangelij vel Epistolæ fecit, 4 denar.* Adde fol. 134. & aliud Tabul. ejusdem Episcopi fol.40. v.

MARANUS. *L.1. post*, species. *adde.* Stephanus de Caresinis in Chron. MS. an. 1079. *Passus S.Clementis & S. Spiritus maranis & aliis navigiis obstrusus.*

MARCA. *L.3. post*, vendant. *adde.* Vocis Etymon à veteri Germanico *Mark* accessit Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Sueonum vetusto cap. 11. pag. 133. voce quæ *signum* sonat, ut apud nos, *marque.*

MARCESCHIA. *L. 14. post*, 57. *adde.* Tabul. Maurigniacense an.1200. ch.79. *Modium & dimidium de ybernagio, modium & dimidium de Marcesche*, &c.

Marcisca, eâdem notione. In Tabular. Monast. Hederæ fol.43. an. 1173. alibi, *Marceschia*, fol.8. *Marcesche*, fol. 16. 17. Tabular. Maurigniacense. ch.79 an.1200. *Modium & dimidium de hibernagio, modium & dimidium de mareschę.*

MARCHETA. *L.30. post*, habere. *adde.* Sed & huc fere spectat quod de Maximiano Galerio scribit Lactantius lib. de Mortib. Persecutor. n.38. *Postremò hunc jam induxerat morem, ut nemo sine ejus permissu uxorem duceret, ut ipse in omnibus nuptiis prægustator esset.*

Ibid. l.2. leg. sciendum est.

MARCHIO. *P.451. post l.38. subde.*

Marchicomes, Marchio & Comes, in Vita S. Vvolfangi Episc. Ratispon. c.14.

MARDURINA *Pellis.* Vide in *Martures.*

MARE. *L.14. post*, Gennasara. *adde.* Sed & observatum à Scholiaste Oppiani lib.3. Halieut. v.215. eundem poëtam *mare*, λίμνην appellare.

Ibid. l.49. post, in iis. *adde.* Sidon. in Paneg. Majoriani v. 394.

Ibid. in fine subde.

Maris desponsatio. Andr. Dandulus in Chron. MS. an.1176.

Tunc Summus Pontifex (Alexander) *gratias Deo agens, anulum Duci porrexit, dicens, Te, fili Dux, tuosque successores aureo anulo singulis annis in die Ascensionis Mariæ mare desponsare volumus, sicut vir.... Sibi desponsat uxorem, cum verè ipsius custos censearis & ab infestationibus nostrum mare tutum conservasti.* Vide eundem sub an. 1177. nota sunt quæ observant Veneti in ejusmodi ceremonia.

MARESCALLUS. *P.458. l.72. post*, traducendis. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbat. fol.87. *Marescalcias, præposituras, messiones, convivia, justitias, ac trossas fœni, & qualibet alia servitia, vel quaslibet exactiones justas vel injustas —dimitto.* Tabular. Celsinianense: *Et 1. agnum aut 6 denar. pro eo, & 1. gallinam, & marescalciam diurnalem, & medietatem unius molendini.* Vide Chartam Luxoviensem in operibus S.Columbani p.333. & Metropol. &c.

MARRITIO

MARRITIO vetus Charta in Actis Episcopor. Cenoman. pag.197. *Quiete & regulariter absque ulla vexatione aut marritione securiter sanctè vivere permittant.* Adde pag.266. Charta Ludovici Pij Imp. in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. p.31. *De his autem præcipimus, & censum legitimum, & nonas & decimas annis singulis partibus præscriptæ matris Ecclesiæ absque ulla marritione vel dilatione reddere.*

MAROSSERIUS, *Proxeneta.* Statuta Mediolanensia 2. part. cap.420. *Nullus Marosserius vel mediator alicujus mercati, cujuscumque generis & maneriei, vel matrimonij, possit habere nec habere aliqualiter pro marosso, vel ejus mercede alicujus marossi, ut supra, ultra soldos 10. imperialium, &c.* Adde cap.421.422. & 1. part.cap.89.

MARRA. *L.2.post*, vigneron. *adde.* Glossæ Lat. Gr. MSS. *marra*, χειρεκράγιον.

MARRONES. *P.4767.l.6.post*, alij. *adde.* De iis etiam intelligendus Anonymus Combefisianus in Constantini Porphyrog. vita n.31.

MARTINIEGA, Tributi species apud Hispanos. Joannes Diacon. in Actis S. Agricolæ num.15. *Accidit quendam virum ex ejus curia ad colligendam exactionem regiam, quæ vulgariter dicitur Martiniega, in tempore hiemis sub mense Decembri Majorinum certissimè advenisse.*

MARTURES. *L. 11. post* cap. 15. *adde.* Hugo Metellus Episc. 11. *Mutavi mentem, mutavi vestem, & pro pellicula peregrini muris redolente, involutus sum ovina pelle: pro pelle mardarina, vestitus sum pelle caprina.* Ita *mardirinæ pelles*, in Charta Brzetislai Bohemiæ Ducis apud Bohemiæ Ducis apud Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohemiæ p.191.adde. pag.299.

MARTYR. *In fine,post* April. *adde.* Mabillonius tom.6.Vit. SS.Ord. S.Benedicti p.580.

MARTYRARIUS. *L.2. post*, servat. *adde.* Formula 48. ex Andegavensib. *Ideo convenit nobis unanimiter consentientes, & per voluntatem Martyrario nomen illo Presbytero, ut ipso infantulo ad homine, nomen illo, venumdare deberemus, &c.*

MARTYROLOGIUM. *L.24 post*, 473. *adde.* Tabular. S.Eparchij Inculism. fol. 43. 44. *Quatenus ipsi fratres memoriale meum post mortem meam in martyrologio suo subscribant, & dominum omnipotentem pro peccatis meis & parentum meorum devotius exorent.*

MASADA. Vide *Massa.*

MASCULI. *P.474. l. 9. dele.* ad Zonaram.

MASSA. *L.39. post*, masadas. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Et tres appendarias, & unam masadam de vineas ad Berlerias.*

MASTRUGA, in Glossis antiq. MSS. *fortis, aut fortissimus.*

MATAPANUS, monetæ Veneticæ species: Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 1193. *Subsequenter Dux argenteam monetam, vulgariter dictam, Grossi Venetiani, vel Matapani, cum imagine Iesu Christi in throno ab uno latere, & ab alio figura S. Marci & Ducis, valoris 26 parvulorum, primò fieri decrevit* — Henricus Dandulo Dux Venetiar.

MATARE. *In fine adde.* Electio Henrici Regis Lusitan. *Qui in bello mataverit Regem inimicum, vel ejus filium, & gancaverit ejus pendonem, sit nobilis.*

MATER. *L. 2. post*, apud. *adde.* S. Hieron. in Epist. ad Sabinianum.

MATERIA. *L.6. post*, vocat. *adde.* Gloss. Gr. Lat. ὕλη ξύλων, *materia.* Alibi: ξύλα ἐργάσιμα, *ligna fabricaria.*

MATHERIUM. Catalogus Abbatum Floriacens. lib.1. Miscellan. Baluzij: *Porro in matherio turris de qua signa pendebant, hujuscemodi inservit versus*, &c. Vim vocis non agnosco, nisi legendum sit *narthecio.* Vide Descript. nostram S.Sophiæ, ubi de Narthece.

MATHESIS. *In fine adde.* & Luitprand. l.1.c.3. Vide Gloss.med.Græcit.

MATRICULA. *Lin. 4. post*, Numidiæ. *adde.* Glossæ Gr. Lat. βρέβιον.

Ibidem p.483. ante lin.1. scribe. Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Propterea in his locis Ecclesiæ stipendia & madricola, quam ego mihi erexi, supplex quæso Domino meo Pontifici qui mihi successor fuerit, ut omni tempore madricola ipsa, sicut usque nunc in eis temporibus stipendia promeruit, & semper in antea ministrante sancta Ecclesia alatur.* Infra. *Matricula* appellatur.

Ibid. l.37. post, &c. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p.111. ubi de Xenodochio: *Et hoc constituit ut omnes adventantes inibi omnia necessaria sumerent, ibique monachos regulariter degere constituit, & matricularios numero & tenore quo in ejus continetur testamento, & ipsum synodochium suæ sedis Ecclesiæ subjugatum, atque suis successoribus possidendum futuris temporibus more Canonico atque Ecclesiastico dereliquit.*

Ibid. p.484. l.6. post, &c. *adde.* Alcuinus Epist. 7. ex Mabillonianis: *Nos matriculares pro te orare non cessamus, ut &c.*

MATRIMONIUM. *L.10. post*, cap.25. *adde.* Florus lib.1. cap.1.

Ibid. l.11. post, 185. *adde.* Ita Ammianus lib.17. *conjugium* usurpat, ubi de terræ motu Nicomediensi: *Interim clamoribus variis excelsa culmina resultabant, queritantium conjugium, liberosque, & si quid necessitudinis arctè constringit.* Sic idem scriptor *Sacerdotium*, pro Sacerdote usurpat. p.98.

MATRIX. *adde.* Ita Cod. MS. pro *Oratrix.*

MATRONA. *Post l.20. scribe.* Vide Dionys. Salvagnium in Ibin p. 71.

MAZER. *P.490 l. 5. post*, murrinæ. *adde.* Denique Charta Guillelmi Episcopi Ambian. an.1293. in Tabulario Episcopat. Ambian. fol.99. v. *Et cuilibet lectum & sciphum argenteum & murreum.*

Ibid. l.34. post, subtilitate. *adde.* & Salmasius ad Solinum.

Ibid. l.41. post, putat. *adde.* Andreas Cæsalius de metallis lib.3. cap. 23. ex scoriis metallorum confecta murrhina vasa existimat, eaque sic dicta, quod myrrham redoleant.

Ibid l.56. post, nascebatur. *adde.* Id præterea firmant Glossæ Gr.Lat. Σάρδιον, τὸ ψηφίον, *murra*, *sardonyx.* Sed & Sidonius Carm.11. *myrrinam Sardonichen* dixit:

> *Myrrina Sardoniches, Amethystus iberus, iaspis Indus*, &c.

Apud Annam Comnenam lib.3. Alexiad. p.94. καυκίον σαρδονύχιον, Aretas in Apocalypsin cap. 57. de Sardonyce: ὁ λίθος οὗτος καὶ χροίαν αἱματίαν ἐγκολπίζεται.

Ibid. lin. antepen. post, relinquimus. *adde.* Quas legere est potissimum apud Jacobum Gretzerum in Syntagm. de Vino myrrhato & myrrhinis.

Ibid. p.492. post l.45. adde. Tametsi poëtis veteribus loquendi formula familiaris, de qua Savaro ad Sidonium lib.2. Epist.13.

MEDALLA. *L.13. post*, &c. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Unam medallam Claromontensem debent de Cereo Paschali.*

MEDIA

MEDIA VITA. *Adde in fine.* & in V. *Reliquiæ.*

MEDICA. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Ἰατρίνη.

MEDICALIS, pro *Medicinalis.* S. Columban. instruct. 11. *Plus suave est, plus medicale est, plus salubre est cordi dilectio.*

MEDIETARIUS. *In fine adde. Mediatoria,* non semel in Tabul. Novigenti rotroci S. Dionysij.

MEDITURIRE, *Meditari sæpiuscule*, occurrit in Miracul. S. Servatij Episc. n. 57.

MEDIUS. *Lin.* 4. *post*, internuntius. *adde.* Ita vocem μέσος apud Græcos usurpari observat Salmasius de usuris, p. 475.

Ibid. post l. 16. *subde.*

Medius, Mediocris, qui nec summi, nec infimi ordinis est. *Medius Princeps* apud Ammian. lib. 14. *Medius vir*, apud Vopiscum in Caro: *Medius Dux*, apud Spartianum in Ælio vero.

MEDO *L.* 14. *post*, sunt. *adde.* Petrus de Dusburg. in Chron. Prussiæ cap. 5. *Pro potu habent simplicem aquam, & melicratum seu medonem.*

MEGADUCAS. *Lin.* 5. *post*, 148. *adde.* Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 1205. *Philocalus & Navigaioso Stalimenen obtinent; imperiali privilegio imperij Megaduca effectus.*

MEGALINA. *L.* 2. *post*, Salmasius. *adde.* Andreas Mon. lib. 1. Vitæ S. Ottonis Episcopi Bamberg. cap. 43. *Tegumentum nocturnale mirabilis pretij de serico, auro, & megalina pelle confectum inter alia dona ei est allatum.* Infrà: *Aientes non opus esse megalinis tegi pellibus leprosos & paralyticos quibus utique ovium aut leporum vestimenta sufficere potuissent.*

MEITERIA, Mensuræ frumentariæ species. Acta Capituli Eccles. Lugdun. an. 1347. fol. 126. v. *Tres meiteriæ avenæ ad mensuram veterem.*

Meiteriata, modus agri, tres *meiteriatas*, seu mensuras frumenti producens. Charta Rainaudi Comitis Forensis an. 1263. *De cujus feodo dictæ tres meiteriatæ terræ existunt, &c.* Occurrit pluries.

MELINUS. *Lin.* 2. *post* μηλινόν. *adde.* Gloss. Gr. Lat. MS. Reg. Cod. 85. μελινὴ, *Genus coloris.* Gloss. Lat. Gr. *Luteus*, Μηλινὸν χρῶμα. Ita emendat Salmasius ad Plin. pro πηλινόν, ubi plura de Melino colore p. 256. 257.

MELIOR. *Pag.* 500. *l.* 7. *post*, 756. *adde.* & Andream Monachum lib. 1. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap. 43.

MELIORARE. *L.* 9. *post*, 19. *adde.* & in Charta Ludovici Pij in Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag. 38.

MELLICRATUM, Μελίκρατον, idem quod *Medo.* Petrus de Dusburg in Chron. Prussiæ cap. 5. *Pro potu habent simplicem aquam, & mellicratum seu medonem.*

MELLITOR, *Qui mel vel ceram conficit.* Fori Leirinæ: *Mellitor det per annum unum almude de melle, & unam libram de cera.*

MEMORIA. *Post l.* 57. *subde.*

Memoriæ, anniversarij Sanctorum dies, seu festa. Joannes Hierosolymitanus lib. 3. in Strategemata B. Job: *Propterea & memorias Sanctorum facimus, & parentum nostrorum vel amicorum in fide morientium devote memoriam agimus*, &c. Anastasius Biblioth. in Hist. Eccl. *Festus Senator urbis Romæ missus ad Anastasium propter quasdam civiles utilitates, memorias sanctorum Apostolorum festivitate majori petiit celebrari.*

Ibid. p. 505. *l.* 3. *post*, cohort. *adde.* μακαρίας μνήμης, de eodem Augusto, apud S. Athanasium in Epist. ad Constantium.

Ibid. l. 7. *post*, Imp. *adde. Principalis memoriæ*, in Diurno Romano p. 36. de Theodosio Imperatore.

Ibid. in fine adde. Unde vero eæ ortæ formulæ, docet Goarus ad Euchołog. p. 144.

MEMORIALES. *Lin.* 16. *post*, Grèffiers *adde.* Statutum an. 1327. pro Castelleto Paris. in Regesto temporalitatum Cameræ Comput. Paris. f. 105. *Ceux qui feront les memoriaux seront personnes souffisans & jurez, & ne feront memoriaux ne accors, si les parties ne sont presentes, & a accort de l'escriture; & jureront les Advocats qu'ils ne contrediront les memoriaux que plaider auront; ains les accorderont selon ce que plaidé auront, & y seront iceux Notaires mis & establis de par le Prevost, bons & souffisans, &c.*

MENAGIUM, pro *Homenagium.* Vide in *Hominium.*

MENATA, *Clandestinum consilium.* Ex Gall. *menée.* Formula 24. ex Andegavensib. *Quasi animalia per sua menata eos ducere habuissit, & ipsa animalia per sua menata aliquas mortas fecerant, &c. ipsa pecora illi exorticassit, &c.* Infrà: *Et ipsi illi taliter locutus fuit quod nec sua animalia nunquam menassit, nec per sua menata ipsa animalia degere nunquam habuissit*, &c.

MENSA. *Pag.* 507. *l.* 63. *post*, cotidie. *adde.* In Epist. Joannis II. Archiep. Lugd. ad Glascuensem Episc. *in civitate Beneventana, quæ propriè ad mensam Apostolicam pertinet, rectorem Dominus Papa ordinat.*

MENSIS. *L.* 29. *post*, exeunte. *adde.* Aliam methodum edidit ex MS. Cod. doctissimus Mabillonius lib. 4. Analect. vet. pag. 480. hac ratione, *Mense Ianuario intrante dies duo, & exeunte dies septem. Mense Februario intrante dies novem, & exeunte dies quinque. Martio intrante dies tres, & exeunte dies octo. Mense Aprili dies decem, & exeunte dies octo. Maio intrante dies sex, & exeunte dies octo. Iunio intrante dies novem, & exeunte dies novem. Iulio intrante dies quatuor, & exeunte dies decem. Augusto intrante dies sex, & exeunte dies duodecim. Octobri intrante dies novem, & exeunte dies duodecim. Novembri intrante dies 8. & exeunte dies duo. Decembri intrante dies duodecim, & exeunte dies tredecim.* Hæc per otium expendat Lector quæ cum Rollandino & Chartis non quadrant.

Ibid. p. 511 *l.* 5. *post*, 24. *adde.* Diurnus Romanus cap. 2. tit. 1. *Die enim ill. instantis mensis obiit.*

MENSURATICUM. *Adde in fine.* Vide Gloss. med. Græcit. in Μετρητικόν.

MENTIONARIUS, *Mendax.* Paulus Diac. lib. 21. Hist. Misc. pag. 643. Edit. Canisij: *Ut invenio alium mentionarium Iustinianus quem habuit, quem mittere debuisset*, &c. Ubi Theophanes pag. 328. Ψεύστην habet.

MERCENARIA. Regestum Burbonense ex Camera Comput. Paris. fol. 11. *Ego Archinbaudus Dom. Borbonij — concessi Matthæo de Monteacuto, & ejus hæredibus de uxore sua procreatis mercenariam meam de Veteribus Casis, sitam in Parochia S. Angeli, cum pertinentiis ejusdem mercenariæ — quamdiu dictus Matthæus & hæredes erunt mansionarij in terra mea, &c.*

MERETRICIUM. *L.* 6. *lege*, hoc loco.

MERITUM. *L.* 1. *post*, proffits. *adde.* Schol. Juvenal. Sat. 5. de Calpurnio Pisone: *Post consulatum materna*

materna hereditate ditatus, magnificentissimus vixit, meritis sublevare inopes ex utroque ordine solitus.

MERULUM. Repone hîc hanc vocem, quæ perperam irrepsit in pag. 526.

MESCHITA. *L.* 18. *post*, apud. *adde.* Anton. Brandaonum lib. 15. Monarch. Lusitan. cap. 11.

Ibid. l. 22. *post*, 16. *adde.* Vide Steph. Baluzium lib. 2. Miscellan. pag. 268.

MESLEIA. *Lin.* 6. *post*, animo. *adde.* Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. cap. 19. *Tensons que l'on appelle meslées.*

Ibid. post l. 26. *subde.*

Miscla. Tabular. Campaniæ Thuan. *Si miscla in villa facta fuerit, qui inde accusabitur, se tertiò purgabit: & si unus juratorum misclam viderit, se purgare non poterit.*

MESNILIUM. Vide in *Mansionile.*

MESSIO. *L.* 30. *post*, &c. *adde.* Charta Hugonis Archiep. Senonensis: *De ipsa decima messionem suam annuatim capiat, 4 videlicet modios, unum frumenti, alterum siliginis, 3, ordei, 4, avenæ,* &c.

MESTARIUM, *Mensura aridorum*, apud Lugdunenses: Occurrit sæpius in Actis Capitularib. Eccl. Lugdun. an. 1343. *Unum mestarium siliginis, & duo mestaria Comblos avenæ.*

MESTIVA. *Post l.* 43. *subde.*

Mestivare, percipere. Charta Petri Episc. Inculismensis an. 1160. ex Tabul. S. Eparchij f. 11. *Mestiva vero super qua quæstio orta fuerat, soli Sacerdoti concessimus. Si tamen Monachus mestivare voluerit, parochianos suos Sacerdos diligenter admoneat, ne monacho de segetibus suis donet.*

META. *L.* 2. *post*, 46. *adde.* Hesychius: θημονιαὶ οἱ σωροὶ τῶ δραγμάτων.

METANEA. *L.* 3. *post*, venia. *adde.* ἐπιλυσεις ἱερὰ, apud Naucratium in Encyclica de obitu S. Theodori Studitæ p. 880.

METRETA. *L.* 13. *post*, dabit. *adde.* Ex his emendandum videtur Pœnitentiale S. Columbani cap. 3. Edit. 1667. *Vel certè si multum est quod effudit, quantas metranas de Ceruisia —— perdidit.* Legendum enim *metretas.* Editio Holsteniana habet *quadranas.*

METRICANUS, *Poeta*, apud Harigerum in Vita S. Servatij Episc.

MICROLOGUS. *L.* 2. *post*, φειδωλός. *adde.* In Gloss. Lat. Gr. *Scrupulosus.*

Ibid. l. 4. *post*, breviloquium. *adde.* S. Columbanus Epist. 4. *Minimus maximo, agrestis urbano, micrologus eloquentissimo*, &c. Idem Epist. 5. *Licet enim mihi nimirum (f. nimium) micrologo, &c.*

MIGMA. *In fine subde.*

Smigmator in Miraculis B. Stanislai Canon. Regul. num. 49.

MILES. *P.* 533. *l.* 44. *post*, Epist. 3. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 1.

Ibid. l. 46. *post*, 490. *adde.* Anton. Brandaon. lib. 12. Monarch. Lusitan. cap. 1.

Ibid. p. 542. *l.* 5. *post*, accinxit. *adde.* Idem Alfonso I. Rege Portugalliæ refert Chronicon Gotthorum, seu Lusitanicum, editum ab Anton. Brandaono, sub eram 1163. *Infans inclytus domnus Alfonsus Comitis Henrici & Reginæ D. Tarasiæ filius, D. Alfonsi nepos, habens ætatis annos fere 14. apud sedem Zamorensem ab altario S. Salvatoris ipse sibi manu propria sumpsit militaria arma, & ibidem in altare indutus est, & accinctus militaribus armis, sicut moris est Regibus facere, in die sancto Pentecostes.*

Ibid. p. 543. *l.* 63. *post*, opponuntur. *adde.* Philippus de Pergamo in Catone moralizato: *Aliqui autem ex nobilibus reperiuntur, qui infimum tenent nobilitatis gradum, ut sunt simplices Milites, &c.*

Ibid. p. 544. *l.* 39. *post*, explicavit. *adde.* Charta Armoricobritannica an. 1419. *Disoit que Chevalier d'armes mariant sa fille avec Chevalier darmes, faire le pouvoit par le don d'un chapeau de fleurs.*

Ibid. p. 546. *post l.* 23. *subde.*

Miles per naturam, genere Militari ortus, vir nobilis. Fori Leirenæ in Lusitania editi à Brandaono to. 3. Monarch. Lusit. *Miles de Leirena stet pro meliore Milite de tota terra Regis in Iudicio, & peon pro meliore peone.* Ibidem: *Si Miles per naturam perdiderit ibi Equum suum, & recuperare non potuerit, semper stet in foro Militis. Alius vero Miles qui non fuerit per naturam, si perdiderit equum, stet in foro Militis per duos annos: deinde si non habuerit, det rationem.*

Miles de quatuor familiis. Gallis *Gentilhome de nom & d'Armes.* Joan. Longinus in Actis S. Stanislai Episcopi Cracov. num. 162. *Milites de quatuor familiis & generationibus, qui ampliorem in illo parricidij facinore gessisse ferantur principatum, videlicet ferentes labarum cum cruce in campo celestino &c.* Vide dissertat. nostram ad Joinvillam de hoc argumento.

Miles plebeius in eod. Chronico Gotthico Lusitanico era 1200. *Pridie Kl. Decemb. in nocte S. Andreæ Apostoli, civitas Paça id est Begia, ab hominibus Regis Portugalliæ Dom. Alfonsi videlicet Feonando Gonsalvi, & quibusdam aliis plebeis Militibus nocte invaditur, & viriliter capitur.* Ubi *Milites plebei* videntur appellari quivis *Equites*, qui opponebantur peditibus. Fori Leirenæ: *Quidquid homo de Leirena in terra Saracenorum lucratus fuerit, det quintam partem Regi; præter equos quos debet accipere Alcaidæ de Leirena, & facere inde novos Milites, & dare his qui perdiderint suos.* Infrà: *Peon si habuerit equum, stet Miles, si vult.* Rursum: *De pugna quæ fuerit in fiada, si Miles fuerit victus, det 10 solidos: si peon, quinque.* Hos *Cavalleros villanos* vocant Fori Alcaçonenses eræ 1267.

Ibid. p. 547. *l.* 42. *post*, 203. *adde.* In Nivellensi Monasterio Canonicarum S. Gertrudis in Brabantia, etiamnum domicellæ istæ Canonicæ, post exactum *Stagium*, quod triennij esse aiunt, fiunt seu creantur *Militissæ*, ad altare, à quodam nobili Milite ad hoc evocato, stricto ense in dorsum impacto, consuetisque verbis pronuntiatis.

MIMARITIÆ, *Meretricij seu mimici gestus.* Pirminius Abbas in Excerpt. de libris Canonicis: *Mimaritias & verba turpia, & amatoria, vel luxuriosa ex ore suo non prodant.* Vide Gloss. med. Græcit. in Μιμάριον.

MINÆ. *Post l.* 14. *adde.* Ubi Servius *minas* esse ait, *eminentias murorum, quas pinnas vocant.* Utuntur præterea Ammianus lib. 20. 24. 29. Festus Avienus in Ora maritima, & Ruffinus apud Josephum lib. 3. cap. 7. *dele 2 postremas lineas.*

MINA, mensura. *In fine subde.*

Mineata terræ, in Tabulario S. Albini Andegav.

MINERVAM *in tela sua nominari à mulieribus*, maleficij aut superstitionis species, apud Pirminium in Excerptis de sacris libris Canonicis.

MINISTER. *L.* 4. *post*, 66. *adde.* Lactantius lib. de Mortib. persecutor. num. 15. *Comprehensi Presbyteri*

byteri & Ministri, & sine ulla probatione ad confessionem damnati.

Ibid. pag. 554. *l.* 59. *post*, capit. *adde. Ecclesiasticæ & reipublicæ administratores*, in Charta Ludovici Pij, in Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis pag. 34.

Ibid. pag. 557. *lin.* 32. *post*, &c. *adde.* Similem prope Constitutionem de Ministerialibus Bambergensis Ecclesiæ descripsit Gretzerus in Divis Bambergensib. p.89.

MINISTELLUS. *P.* 560. *l.* 5. *post*, &c. *adde.* Bernardus Silvester de gubernatione rei familiaris: *Homo joculatoribus intentus cito habebit uxorem, cui nomen erit paupertas, ex qua generabitur filius cui nomen erit derisio.*

Ibid. l. 22. *post*, expellere. *adde.* Longè sapientius egit Henricus Imp. qui in nuptiis suis cum Agnete Pictavensi in Ingelheim celebratis anno 1044. *Infinitam histrionum & joculatorum multitudinem sine cibo & muneribus vacuam & mœrentem abire permisit* ut est in Chronico Virtziburgensi.

MINORES. *L.* 3. *post*, nepotes. *adde.* Glossæ Græc. Latin. μεταγενέστεροι, *Minores. Singulare non habet.*

MINUSTIRE, *Sigillatim efferre.* Gallis, *dire par le menu.* Formula 32. ex Andegavensib. *vel reliquas res quam plures, quam longum est per singulas minustire.*

MINUTA. *L.* 8. *post*, nervos. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Et debet in mense Maij multonem* 1. *cum luna, &* 1. *agnum, ad messes* 1. *sextarium de silica, & alium de civada, ad vindemias carrigium, aut* 2. *sol. per porcum, & pascuage, & per pastum* 13 *den.* —*& minutam de Poies, &* 1. *parem.* Ubi *minuta de Poies* idem valet quod *Pogensis*, seu moneta Podiensis. Vide *Pogensis*.

MIRAMOMELINUS. *In fine adde.* *Elmunimus* appellatur in Chronico Gottholusitano era 1217. *Emir Elmunimus*, era 1222.

MISCHINUS. *P.* 567. *post l.* 33. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Nous sommes quinze mille meschins & bacheler,
Qui devons nostre pris & nos los acheter.

MISCLA. Vide in *Mesleia.*

MISELLINUS, pro *Misellus*, apud HRabanum Maurum hymno 26. de charitate:

Nutu Dei felix homo conlætatur fratribus,
Missellinis & pupillis, egenis & orphanis.

MISSA pro missione. *Adde in fine.* Vide Gloss. med. Græcit. in Mis.

MISSA. Sacrificium. *P.* 574. *l.* 57. *post*, Marcello. *adde*, & aliis. Vide Goarum ad Eucholog. p. 122.

Ibid. L. 58. *post*, agere. *adde.* In lib. 1. Sacrament. Eccl. Romanæ cap. 75.

Ibid. p. 576. *l.* 4. *post*, nundinæ. *adde.* Vide Gretzerum in Muricibus Christianis p. 75.

Ibid. post l. 24. *subde.*

Missæ bifaciatæ, dictæ, cum Missæ plures diversi argumenti usque ad offertorium sæpius iteratæ, tandem uno Canone concludebantur: adversus quas studiosè scribit Petrus Cantor in verbo abbreviato. Ita Georg. Cassander de Liturg.

Ibid. l. 31. *post*, cap. 12. *adde.* Tumque sacræ ædis fores claudebantur, ut est apud S. Maximum in Mystagog. cap. 16. ea autem Diaconi vox erat: *Si quis non communicat, det locum*, id est excedat, ut est apud Gregor. M. lib. 2. dialog. cap. 23.

Ibid. p. 577. *l.* 4. *post*, conficitur. *adde.* Feria 5. majoris hebdomadæ.

Ibid. l. 5. *post*, Remensi. *adde.* & in lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 40.

Ibid. l. 13. *post*, solet. *adde.* In Missali Gotthico p. 385. &

Ibid. p. 578. *post l.* 4. *subde.*

Missa Paschalis, quæ in singulis septimanæ Paschalis feriis agitur, in Missali Gotthico p. 342. 343. in Gallicano p. 480.

Ibid. l. 45. *post*, &c. *adde.* Cumeanum de Mensura pœnitentiar. cap. 14.

Ibid. p. 579. *l.* 47. *post*, abstrahatur. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag. 72. *nunquam à die ordinationis suæ cognoverunt diem præterire, ut non Missam aut publicam aut secretam celebraret.*

Ibid. p. 581. *l.* 2. *post*, &c. *adde.* Franciscus Canonicus Pragensis: *Nec non Missas votivas de Sanctissima Trinitate, de S. Spiritu, de Domina, de Patronis, &c.*

MISSALE. *L.* 20. *post*, &c. *adde.* Herbertus Monachus de Hereticis Petragoricensibus: *Nec communionem percipit, sed hostiam juxta aut retro altare, aut in Missalem projicit.*

Ibid. p. 582. *l.* 11. *post*, argento. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 149. *In Pollegiticis tamen & Plenariis sanctæ matris prædictæ urbis Ecclesiæ hactenus pleniter operiuntur insertæ.* Et p. 259. *Et aliis villulis ad eas pertinentibus, sicut in Plenariis. Iam dictæ Ecclesiæ continetur.*

Ibidem In fine post, insertæ. *adde.* Charta Ludovici Pij in Vita Aldrici Episc. Cenoman. num. 11. *sicut in plenariis & breviariis ejusdem Ecclesiæ continentur, &c.* Adde pag. 40. & 144.

MISSUS, pro ferculo: *adde in fine.* Charta alia Ludovici *de sanctæ-Mauræ D. de Caenchi, de Saute, & de Richebourg.* an. 1615. *Item nous avons droit de mets de mariage, qui est deu par ceux qui se marient, & qui viennent espouser en l'Eglise dudit Saute, lequel se doit apporter jusqu'au chasteau par l'Epouse avec les joueurs d'instrument, ledit metz doit estre composé d'un membre de mouton, deux poullets, deux quartes de vin vallants quatre pintes, quatre pains, quatre chandelles, & du sel le jour des espousailles, en peine de* 60. *sols parisis, d'amende.*

MISSUS. Legatus. *P.* 586. *l.* 7. *post*, accipiant. *adde.* Vide Henricum Valesium ad excerpta Diodori Siculi p. 60.

MITRA. *P.* 590. *l.* 19. *post*, Considere. *adde.* Balsamon de Chartophylace, lib. 7. Juris Græcorom. pag. 462. καὶ τούτους δώδεκα Καρδηναρίους τοῦ Πάπα ὁμοίως βλεπομένους κεκοσμημένους χρυσοῖς ἐπιβλήμασιν, ὡς ἀντιπροσωποῦντας τοῦ Πάπα, καὶ τὰ τούτου στηρίζοντας δίκαια.

Ibid. l. 41. *post*, dignitati. *adde.* Vide vitam S. Henrici Imp. cap. 18. & Bonfilium Constantium in Messana lib. 8. p. 58. v.

Ibid. p. 591. *l.* 27. *post*, &c. *adde.* Poëta Gallicus inferioris ævi, editus an. 1530. in Carm. hoc titulo: *Epitheton contre deux faux tesmoins mitrez:*

Nous faux tesmoins que vous voiez mitrez,
Par gens lettrez qui ont bien veu les livres,
Pour nos meffaits qui sont enregistrez,
Sommes monstrez & ainsi accoustrez,
Sous le hazard d'en avoir quatre livres.

Ibid. l. 28. *post*, 328. *adde.* & Ludovicum d'Orleans in expostulat. p. 207.

Ibid. in fine adde. Cæterum de veterum mitra multa congessit Carol. Paschalius lib. 4. de Corona cap. 20. 21.

MITTERE. *L.* 4. *post*, ponere. *adde.* Lactantius

de Mortib. persecut. num. 2. *Per omnes provincias & civitates Ecclesiæ fundamenta miserunt.* Ubi idem scriptor lib. 4. instit. cap. 20. *Discipuli vero per provincias dispersi fundamenta Ecclesiæ ubique posuerunt.*

MIXTUM. *L.* 3. *lege.* κρᾶσις.

*Ibid. p.*593. *l. ult. post*, meteil. *adde.* Gloss. Gr.Lat μῖξις χρωμάτων, ἢ ἄλλης ὕλης, *mixtura.*

*Ibid. p.*594. *l.*5. *post*, rasam. *adde.* Tabular. Dalonensis Abbatiæ fol.63. *Ad censum* 7. *sextariorum & unius Eminæ mixturæ.*

MODIATIO. *Lin.* 6. *post*, vino. *adde.* Charta Joannis Episcopi Carnotensis an. 1178. in Tabulario Drocensi fol.33. *Adducent quoque eandem modiationem Monachi de Brolio*, &c.

MODIGUS, *Modius.* Testamentum Sancij II. Reg. Portugall. eræ 1286. apud Brandaon. tom.4. *Septem modigos panis qui consueverunt mihi dari.*

MODIUS. *L.*13. *post*, Digestis. *adde.* Formula 21. ex Andegavensib. *Ad illo campello ferente modius tantus*, *&c.* Ita Form.53.

*Ibid. p.*596. *post l.* 30. *subde.*

Modiagium, idem quod *Modiaticum.* Tabul. Prioratus S. Vincentij Laudunensis, an.1274. *Recognoverunt unum modium ad mensuram S. Quintini, qualiter solvitur in modiagio Ecclesiæ S. Vincentij.*

Moiata, idem quod *Modiata.* Tabularium S. Eparchij Inculismensis fol.1. *Item in Enguena unum ortum tenentem dimidiam moiatam de terra.*

MOFFADOR. Charta originalis cujusdam Majoricensis an.1253. *Miromomeni dat mihi de decem in decem diebus 40 Bisancios pro Cypensis: & de die in diem mittit 40 equos summo mane ad equitandum cum multitudine venerabilium Moffadorum, qui me & totam meam familiam intus civitatem & extra honorificè comitantur.*

MOGNERIA. Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 40. v. *Quidquid habemus in molendinis & in anguillari de Fissac, id est tertiam partem, & unam mogneriam*, &c.

MOLENDINUM. *Pag.*598. *l.*30. *post*, Columbum. *adde.* nostri *tan* vocant querceum corticem in pulverem reductum, quo Coriarij ad subigenda Coria utuntur.

Molendina, seu *Moletrinas in leuclis*, adinvenisse Belisarium scribit Procopius lib. 1. de Bello Gotthico cap. 19.

MOLESTIA. *Adde in fine.* Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀγανακτεῖν.

MOLINUM. *P.*597. *post l.*20. *subde.*

Mulneium, eâdem notione in Tabul. S. Cyrici Nivern. ch.17. *Ex alia fronte rivulum credandum cum uno mulneto.* Occurrit rursum in eod. Tabulario.

MOLLES. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. Μαλακός.

MOLLIDITAS, *Mollities.* Vita S. Marculfi Abbat. num.10. *Lectus ejus nec etiam quidquam molliditatis habebat, sed tantum nuda jacens in humo, &c.*

MONACHUS. *L.*45. *post*, infirmis. *adde.* Quo spectant orationes, quæ describuntur in lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. cap.73. & 74. *cum expoliatur infirmus, & fons benedicitur*: Deinde, *Benedictio aquæ ad succurrendum.* & cap.76. *Ad succurrendum benedictio olei exorcizati.*

*Ibid. p.*602. *l.* 2. *post*, &c. *adde.* Tabul. Celsinianense: *Quod si in Vita Monachi non fuerint, ad succurrendum recipiantur.* Alibi: *Pro hoc itaque dono supra dicti Monachi Celsinienses eundem Geraldum Monachum fecerunt ad succurrendum, & honestè sepelierunt.*

*Ibid. l.*25. *post*, 295. *adde.* Vide præterea Balsamonem ad Can.2. Pseudo-synodi Photianæ.

MONASTERIUM. *P.* 604. *l.*2. *post*, rexisse. *adde.* Ejusmodi vero monasteria duplicia in posterum fieri vetantur in Synodo Nicæna II. Can. 20.

Ibid. l. 7. *post*, vide. *adde.* Præterea Ignatium Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Constantinopol. num. 27. Mandatum dari solitum Metropolitanis §. 16. in Jure Græcorom. p.432. & infra.

Ibid. l. 34. *post* 52. *adde.* In jure Græcorom. pag. 141. 253. & apud Crusium in Turcogr. lib. 4. Epist.18.

*Ibid. l.*59. *post*, dotata. *adde.* Τὰ τῶν δημοσίων μοναστήρια, in Nov. 8. Alexij Comneni in Jure Græcorom.

*Ibid. l.*63. *post*, habitum. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 6. *Quod Abbatia S. Vincentij non esset de jure antedicti Episcopi, sed fiscus sæpedicti Hludovici Imperatoris esse debebat.*

*Ibid. p.*606. *l.*10. *lege*, 1058. *& infra*, ævum.

*Ibid. l.*19. *post*, exordio. *adde.* Privilegium Joannis Pap. pro Ecclesia Lochiensi à Goffrido Grisagonella constructa: *Quos nos divina fulti fiducia ita confirmamus, ut præfata Ecclesia sit semper ab omnium hominum dominatione libera, ut præter Romanum Pontificem nullum habeat præsulem. —— hoc autem factum est assensu & voluntate Harduini tunc temporis Turonensis Archiepiscopi.* Vide Vitam Aldrici Episc. Cenoman. num. 47. Vitam S. Baboleni num.20. Edit. Petri Chiffleti, Ughellum, &c.

*Ibid. p.*608. *l.*61. *post*, 72. *adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in σταυροπήγιον.

Ibid. l. 66. *post*, vide. *adde.* Nov. 123. c.44.

*Ibid. l.*72. *post*, c. 9. *adde.* Petr. Fabrum lib.3. semestr. cap.21. p. 335. & Morinum lib. 7. de Pœnit. cap.15.

*Ibid. p.*609. *l.*17. *post*, Gretzerus. *adde.* In Tabul. S. Cyrici Nivern. Ch. 59. Hugo Episcopus Nivernensis Ecclesiam S. Cyrici *monasterium* vocat.

MONETA. *P.*610. *l.* 39. *post*, capitis. *adde.* *Denarij infortiatorum*, passim in Tabul. Abbat. Dalonensis fol.4.5.7.49.55. &c. Ibidem fol. 70. *acceptis 8 libris de forzats, vel Pictavinis.*

*Ibid. p.*612. *l.* 59. *post*, præcipimus. *adde.* Occurrit etiam in Charta an. 1258. apud Maximilianum Henricum in Apologia Archiepisc. Coloniensis pag.33.

*Ibid. post l.*64. *subde.*

Moneta missibilis, Gall. *de mise*, in Charta an. 1322. in Maceriis S. Barbaræ Lugdun. p.203.

*Ibid. p.*631. *post lin.*24. *scribe.*

Legitur in Regesto viridi novo Castelleti Paris. fol. 83. Statutum de monetarum pretio, 16 Febr. 1485.

Grans Blans unzains tant aux armes de France que du Dauphiné pour 11 den. T. piece, demi unzains à l'Equipollent.

Grands Blans au soleil tant aux armes de France que du Dauphiné pour 12 den. T. & les demy à l'equipollent.

Liars & hardis pour 3 den. piece.

Doubles & petits deniers Tournois pour 2 den. T. & 1 den. T.

Les Parisis pour 1 den. parisi piece.

Les Gros d'argent tant aux armes de France que du Dauphiné pour 2 sols 10 den. T.

Tous les Escus à la couronne qui sont faits à divers poids, à tout le moins qui poisent 2 den. 14 gr. au pris

pris de 32 s. 1 den. T. piece. Les demi Escus à l'equipollent.

Les Escus fais au pays de Dauphiné du poids dessusdit pour 32 s. 1 d. T. piece, & les demy à l'equipolent.

Les Escus au soleil qui sont faits de 70 de poids au marc à tout le moins, qui poisent 2 den. 16 gr. pour 33 s. T. piece, & les demi Escus à l'equipollent.

Les Escus au soleil qui sont faits oudit pays de Dauphiné de semblable poids pour 33 s. T. piece, & les demi à l'equipolent.

Habetur Statutum aliud Caroli VIII. Reg. 10. Jun. an. 1488. fol. 131. quo petinde monetarum Francicarum pretium indicatur, scilicet

Bons viels Escus pour 40 s. T.

Bons France à pié & a cheval & Royaux pour 39 s. T.

Bons Saluts à 37 s. T.

Bons Escus au soleil pour 36 s. 3. d. T.

Bons Escus appellez à la couronne pour 35 s. T. piece.

Grans Blans au soleil appellez douzains pour 13. den. T.

Grans Blans à la couronne appellez unzains pour 12 d. T. piece, & les demi à l'equipollent.

Gros du Roy qui par cy devant ont eu cours pour 2 s. 10 d. T. auront cours pour 3 s. T.

Liars & Hardis, doubles Tournois, Petits Tournois & deniers Parisis au pris qu'ils courent à present.

Statuto denique alio ejusdem Caroli 17. Decemb. an. 1488. ibid. fol. 122. statuitur nova cusio *des Grans Blans à la couronne à 4 den. d'aloi argent le Roy, a 2 gr. de remede, de 7 s. 8 den. & demi de poids au marc de Paris, qui auront cours pour 10 den. T. la piece, sur le pié de 11. livres T. marc d'argent.*

In Regesto cæruleo Castelleti Paris. fol. 50. extat aliud Caroli Regis Statutum 31 Aug. an. 1493. quo cudi statuuntur monetæ aureæ & argenteæ, scilicet

Les Escus fins au souleil de 70. de poids au marc, qui est 2 den. 17 gr. 3 quarts de gr. du poids de 2 den. 16 gr. du prix de 36 s. 3 den. T. Les demi à l'equipollent.

Les Escus à la Couronne qui sont de 72 de poids au marc, qui est 2 den. 14 gr. du prix de 35 s. T. Les demi à l'equipollent.

Les gros de Roy de 2 den. 16 gr. pour 3 s. T.

Les grans Blans au souleil aux armes de France & du Dauphiné pour 13 deniers T. Les demi à l'equipollent.

Les grans Blancs à la Couronne pour 10 d. T. &c.

Ibid. p. 653. l. 41. post, solet. *adde.* Jus vero cudendi monetam habuisse Episcopos Cenomanenses ex concessione Pipini Regis, colligitur ex Vita Aldrici ejusdem urbis Episcopi pag. 100.

Ibid. l. 62. post, exhibemus. *adde.* Charta an. 1151. in Hist. S. Barbaræ Lugdun. *Misit — in gageria pro 10 millibus solidorum Lugdunensis monetæ, cujus 20 solidi valebant marcam puri argenti.*

MONETARIUS. *In fine subde.*

Monetarius ex Sacrament. Imperij. Extat. in Regesto 120. Tabularij Regij Charta 136. Caroli VI. Regis data in Ponte Archæ 28 Martij an. 1387. hocce argumento: *Charles—Comme de nostre droit acause de nostre joieux avenement en nostre Duchié de Normandie nous appartiengne & puissions faire & creer un Monnoier du serement de l'Empire, savoir faisons que nous pour la bonne relation à nous faite, de sens, loiauté, & suffisance de nostre bien amé Ancheaume de Marronie bourgeois de Rouen, & aussi pour contemplation de nostre amé & feal Conseiller L'Evesque de Bajeux duquel il est neveu, icelui Ancheaume avõs aujourdhui fait & créé par la teneur de ces presentes, faisons & creons de nostre authorité, grace especial & pleine puissance Monnoier du serement de l'Empire, à avoir, faire, & exercer ledit office de Monnoier par lui & ses hoirs perpetuellement, aux droits, franchises, & libertez, & autres proffits & emolumens qui a office de monnoier dudit serement peuvent & doivent appartenir, & à lui & à sesdits hoirs avons ottroié & ottroions que par toute nostre dite Duchié de Normandie ils puissent ouvrer & monnoier, & user desdites franchises, privileges, & libertez, ainsi que font & ont accoustumé faire d'ancienneté les autres ouvriers & monnoiers dessusdit. Si donnons en mandement au Prevost, Gardes & ouvriers desdites monnoies qui à present sont, &c.* His opponuntur *les Monnoiers du serment de France*, in manuali Placitorum Parlamenti, 19 Jul. 1374. mentio fit controversiæ inter *Monetarios sacramenti Franciæ*, & *Monetarios sacramenti Imperij*, super eorum privilegiis, ubi Monetarij sacramenti Imperij, iisdem quibus Francici immunitatibus ac privilegiis gaudere se, & in Regnum Franciæ à Rege evocatos fuisse asserunt.

MONICULUS, pro *Monachulus.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *ad ipsa basilica in honorem ipsius obedum civitatis Cenomannicæ ædificavi, & casas inibi ædificavi, & moniculos institui, qui inibi Christo propitio in perpetuis temporibus officium & servitium procurent.*

MONOGRAMMA. *L. 11. post*, dicitur. *adde.* Vita S. Baboleni num. 21. ex Edit. Petri Chiffletij: *Sed & Rex ipse* (Clodovæus) *favens subscripsit, & suo monagrammate facto, anulo regio insigniri jussit.*

Ibid. p. 668. l. 22. post, 121. *adde.* & Ægidio Gelenio in Colonia p. 74.

Ibid. l. 29. post 47. *adde.* & Guilino in Annalib. Alexandriæ p. 15.

Ibid. l. 32. post, 361. *adde.* & apud Ægidium Gelenium in sancto Engilberto p. 32.

Ibid. l. 34. post, 431. *adde.* Aliter exhibetur apud Gelenium in S. Engilberto p. 27.

Ibid. p. 670. l. 1. post, 390. *adde.* & Annalib. Alexandriæ p. 336.

MONS GAUDII. *L. 15. post*, 171. *adde.* & Ricordanum Malaspinum cap. 156.

Ibid. l. 26. post, locis. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez. MS.*

Roi Looy escrie, Monjoie Diex aïe.

Infrà:

Crie Monjou, aidiez sainte Marie.

Rursum:

Monjoie escrie, Dex aide & saint Pol.

MONSTRABILIS, *Conspicuus.* Sidon. l. 3. Ep. 7. *Ob omnia felicitatis naturæque dona monstrabilis.* Vide Savaron.

MONTANEA. *L. 12. post*, &c. *adde.* Vita B. Stephani Abb. Obasin. lib. 1. c. 26. *Habitatio eorum montaneis hiemalibus cingitur.*

MONTARIUS. *In fine adde.* Fori Leirenæ: *Montarium* (f. Montarius) *det de venato lumbum costale.*

MONTATICUM. *Adde in fine.* Fori Alcaçonenses: *Omnes qui quæsierint pausar cum suo ganado in termino de S. Maria des Alcaçonas, prendant de illis montadigo de grege das oves, 4 carnarios, & de busto das vacas, una vaca. Isto montadigo est de*

Concilio. Suprà : *Ganado de Alcaçonas non sit montado in nulla terra.*

MONTESIANI. *L.7. post*, lucis. *adde.* cui conjecturæ favet Lactantius lib. de Mortib. Persecutor. num.11. *Erat mater ejus Deorum montium cultrix, mulier admodum superstitiosa.*

*Ibid. lin.*10. *post*, vocat. *adde.* *Deorum montensium* mentio est in vet. inscript. apud Gruter. p.21.

MORATORES, *Incolæ*, *Cives*, in Chartis Hispanicis apud Brandaon. in Monarch. Lusitan. to. 3. pag.287. tom.4. p.237.

MORBUS. *Pag.675. l.1. post*, contagiosæ. *adde.* Petrus Damian. lib.1. Epist.9. *Cur ego non deseram pro cavendis tot animæ vulneribus Romam? quanquam & ipsi corpori meo non sit prorsus innoxia, ut pote ferax febrium nec vagarum. Unde & tetrasticon hoc olim protulisse memini.*

Roma vorax hominum, domat ardua colla virorum,
Roma ferax febrium, necis est uberrima frugum.
Romanæ febres stabili sunt jure fideles,
Quem semel invadunt, vix à vivente recedunt.

Qui quidem versus laudantur ab Alberico in Chron. MS. Vide carmen de Curia Romana v. 110. apud Mabillon. to.4. Analector. veter.

MORGANEGIBA. *In fine subde.* & Joan. Stierhookum de Jure Sueonum vetusto, lib.2. cap.1.

Morganicum. Jacobinus de S.Georgio Turinensis J C. in Tractatu de Feudis c. ult. *Unus ex dictis vasallis habens filios ex prima uxore nobili, ea mortua accepit aliam ignobilem in uxorem, cum pacto, quod filij nascituri ex ea non succederent in bonis feudalibus. Et circa hujusmodi pactum debetis scire quod appellatur matrimonium ad morganicam. Ita probat text. in C. unico : in tit. de Filiis nat. ex matri. Contra ad morga. Et est vulgare Mediolanensium, & dicitur ad morganicam, quasi morganicum, id quod post mortem viri capitur.*

MORSUS. *L.16. post*, cap.6. *adde.* Virgil. lib.12. Æneid.

—— & laterum juncturas fibula mordet.

Sidon. in Paneg. Anthenij Carm. 2.

Fibula mordaci refugas à pectore vestes
Dente capit.

Et Carm. 5. in Paneg. Majoriani :

Ostricolor pepli tentus, quem fibula torto,
Mordax dente vorat.

MORTARIUM. *L. 47. post*, Heriotum. *adde.* Non defuere denique ex Parochis qui jus istud mortuarij ab iis qui vitam Monasticam amplectebantur deberi contenderint, ut qui in sæculo pro mortuis haberentur, quod prohibuit Honorius III. Pap. Bulla data Laterani 11. Non. Decembr. Pontif. an.11. ex Tabulario Abbatiæ Barbellensis juxta Meledunum : *Significastis siquidem nobis quod in quibusdam partibus consuetudo detestabilis inolevit, videlicet quod cum aliqui æmulantes carismata meliora, monasteria vestri ordinis volunt causa religionis intrare, ut ibi domino famulentur, capellani eorum donec ab ipsis pecuniam, quæ Mortarium nuncupatur, extorqueant, prout à parochianis suis consueverunt accipere, illis se temerè opponunt, quarum super hoc nostræ providentiæ remedium flagitastis, &c.*

MOSCHETUM. Vide in *Muscarium.*

MOTATICUM. *In fine post*, molini, *adde.* Tabular. Absiense : *Duas sextariatas terræ e lo beth ad molendinum, e lo motage al besh adobar, e l'autre motage subtus pratum, &c.* Infrà : *Qui etiam percalcavit terram & lo motadges ad molendinum cum Petro Abbate*, &c. Liber Chirographorum ejusdem Monasterij fol. 20. *Et concessit ipse Petrus rivagium & motagium molendini*, &c.

MUGULARE, *Mugire*, Gall. *Mugler*, more boum, in Addit. ad Vitam S. Antonini n.66.

MULLO. *In fine adde.* Liber Chirographor. Absiæ fol.104. *Donavit — fœnum rastrorum & fœnum sessionis mullonum.*

MULTISSIMUS, *Plurimus*, in Charta an.1452. apud Bolland. in Vita S.Nicei Eremitæ : *Multissimis miraculis claruit*, &c.

MULTO. *L.1. post*, mouton. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. num. 56. *Et debentur 7. multones de pascuario cum lana.*

Ibid. p.671. l.26. post, &c. *adde.* Charta an.1248. in Tabul. Maurigniacensi : *De quibus nobis singulis unaquæque masura integra directuram integram, Moutonagium scilicet 6 denariorum— reddebant.*

MULTOCIUS, pro *cito*, usurpat autor 1. Vitæ S. Marculfi Abbat. n.14.

MUMIA. *In fine adde.* & lib. 1. Paradox. medicin. cap.40.

MUNDITIÆ. *L.15. post*, reconsignet. *adde.* Vita B. Stephani Abb. Obasin. cap.30. *Vestes abluere, domos scopare, & cæteras munditias solicitè exercere.*

MUNDMAN. *L.3. post*, homo. *adde.* Laudum seu sententia lata an.1258. apud Maximilian. Henricum in Apolog. pro Archiep. Coloniensi p.21. *Item quod diversi cives & potentes recipiunt & recipere consueverunt populares & impotentes in suam protectionem, nominantes vulgari nomine* Muntman : *Ita quod quando tales populares delinquant, clandestina servitia dant potentibus, & ob hoc ipsorum excessus defendunt.*

MUNDIUM. *L.6. post*, maritorum. *adde.* Quemadmodum olim feminæ erant in perpetua tutela apud Romanos, ut docet Ulpianus in fragm. institut. de tutelis.

MUNDUALDUS. *In fine adde.* Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. c.141. ubi de feminis deceptis : *Mais il puet avoir la presence d'autres juges, ou de lor modoals, ou de lours parens*, &c.

MUNDUS. *L.1. post*, le siecle. *adde.* Epitaphium Afrodites Christianæ laudatum à Grutero pag.1177. & à Jacobo Sponio in Itinerario to.3. p.14.

Restitit hac mundo semper cælestia quærens, &c.

MUNERARIUS. *In fine adde.* Et Passionem S. Mariæ Mart. n.4.

MUNUS. *L.34. post*, adde. *scribe*, lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. cap.80.

MURAGIUM. *In fine adde.* & Harmenopul. lib. 2. tit.5. §.6.

MURATUM. *In fine adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p.289. *Vineam quoque & muratum juxta altare positum, nullum Deo & sanctis ejus dans honorem violenter abstulit, &c.* Ubi videtur sumi pro Cancello altaris.

MURENÆ. *L. 4. post*, 31. *adde.* Gillebertus Episc. London. in cap.1. Cantici Canticor. num. 10. *Murena piscis est, sed proceritate decorus, colorisque varietate conspicuus : unde dicuntur Murenulæ catenæ ex auro fabrefactæ, quæ collo circumdatæ protenduntur in longum, & annexæ monili hoc immobiliter fasciæ pectorali restringunt.*

MURMURIUM. *In fine adde.* Occurrit prætérea in lib.2. Miracul. S.Rictrudis n.80.

MURREUS. Vide in *Mazer.*

MUSANDINUS. *In fine adde.* Nisi quod is laudatur

datur ab Arnoldo de Villanova in Breviario practicæ, ubi Medicum Parisiensem fuisse ait.

MUSATILIS *ars.* Vide in *Musivum.*

MUSCA. *In fine adde.* Vide Scaligerum ad Eusebium p.201. 2 Edit.

MUSCARIUM. *L.3. post*, abigimus. *adde. Moschetto*, Italis: *Moschetum*, in Statut. Mediolan. part. 2. cap.457.

MUSCHETA. *Post l.7. adde.* Bernardus de Breidenbach in Itinerario Terræ sanctæ: *His diebus quibus in muschetis congregantur, & quando præcipuas habent solemnitates*, &c.

MUSILEUM. *Lin.* 8. *post*, collocabantur. *adde.* Quæ *locos* eâdem ratione vocat Frontinus. Vide *Locus.*

MUSIVUM. *P.*611. *l.*5. *post*, museo. *adde.* Vetus Inscriptio an.153. apud Jacob. Sponium in Itinerario: *Et hoc amplius pro sua liberalitate Cameram superposuit, & opere museo exornavit. alia*

Ibid. in fine adde. Vide Gloss. med. Græcit. in Μεσεῖον.

MUSTRUM. Palladius de Architectura, ex MS. Cod. Pithœano: *Mustrum autem quod pro colore purpureo temperatur*, &c.

MUTAGIUM. *P.*713. *l.*16. *post*, &c. *adde.* In quodam aresto Parlamenti an.1634. appellatur *Remuage*, Jus illud quod habet Dominus feudi superior, cum à Linea directa in aliam transit.

MUTA. *L.*8. *post*, mutant. *adde.* Describitur illa à Guillelmo Tardiso part.1. *de Fauconnerie*, cap.47. idem Fridericus lib. 2. &c.

MUTTUM, γρῦ, in Gloss. Lat. Græc. Hinc vox *mot*, apud nostros, & loquendi formula, *ne muttum quidem audet dicere.* Vide Scaliger, ad Festum in *Mutire.* Epistola Ludovici II. Imp. ad Basilium Maced. Imp. Constantinopol. *Verum super hoc si est qui summo Pontifici saltem unum faciat mutum, congruo profecto illius non carebit responso.*

MUTUUM. *In fine subde.*

Mutuum ebraldum. Charta Henrici Comitis Portugalliæ to.3. Monarchiæ Lusitanæ p. 282. *Non introducam mutuum ebraldum Colimbriam.*

N.

NABULUM. *In fine adde.* Utitur Andr. Dandulus in Chron. MS. an.1202.

NACTUM. *L.*11. *post*, confirmamus. *adde.* Ita etiam præfert illa quam descripsit Maximilianus Henric. in Apolog. Archiep. Colon. p.3.

*Ibid, p.*719. *l.*9. *post*, insternitur. *adde.* Balsamo in Nomocan. Photij tit.8. cap.1. ait magnum Chartophylacem in Festi SS. Notariorum processione, καβαλικεύειν τὸ Πατριαρχικὸν ἄλογον μετ᾽ ὀθονίε λευκε.

NAMIUM. *L.* 2. *post*, Lambardus. *adde.* vel ut vult Joannes Stiernhookus lib. 1. de Jure Sueonum vetusto cap.10. à voce Suecica *Nema*, & *nam*, quæ *capturam* sonat.

NAPPA. Tabular. S. Eparchij Inculism. fol.33.v. *Et inde reddant 3 sol. censuales, & 12 pro avena, & questam, & agrerium terræ, exceptis nappis, & agrerium sine monacho S. Eparchij vel ejus misso non excutietur.* Vide *Napatica.*

NASCENTIA. *L.*23. *post*, Benedictinæ. *adde.* Lactantius lib. de Mortib. persecutor. num.31. *Cum omnes fructus auferas, universa nascentia violenter eripias*, &c.

Ibid. in fine adde, & Gloss. med. Græcit. in Γέννημα.

NASTALE. *Post lin.* 15. *subde.*

Nastula, & Nastila, apud Petrum Comestorem in Hist. Scholast. cap.63. Exod. *Nastilibus vel nastulis hinc inde super humeros capitium constringentibus.* Adde c.64.

NATALIS. *P.*324. *l.*23. *post*, Domini. *adde. Natalis Sacramenti*, lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. n.1. sed & γενέσια quasvis rerum memorabilium seu illustrium memorias annuas vocabant. Ita Sozomenus lib.6. cap.2. ait γενέσια σεισμε sub Valentiniano quotannis celebrasse Alexandrinos scribit: seu forte publicarum Litaniarum ob istum terræ motum institutionem.

*Ibid. l.*34. *post*, Adriano. *adde.* Lactantius de Mortibus persecut. num.46. *Statuit Imperator prælium diei Kalendarum Madarum, quæ octavum annum nuncupationis ejus implebant, ut suo potissimum natali vinceretur.*

*Ibid. l.*4. *post*, 17. *adde.* lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. c.97.98.101. lib.3. c.37. Diurnus Roman. cap. 3. tit.13. Testamentum Aldrici Episcop. Cenoman. in illius Vita p.51. 54. 92.

NATURALIS. *In fine subde.*

Naturalis, Incola, *Civis.* Charta Henrici Comitis Portugalliæ apud Brandaon. tom.3. pag.282. *Iudex & Alcaida sint nobis ex naturalibus Colimbriæ.*

NATURALITAS. Carolus M. de gratia septiformis spirit. *Sapientia enim & intellectus adeo sibi naturalitatis nexu conjuncta sunt, ut unum sine altero nullo pacto subsistere queat.*

NAVADA, *Navis onerata.* Tabular. Dalonensis Abbat. sub an.1179. *Dono—uno quoque anno semel unam navadam salis sui liberam & quietam ab omni consuetudine.*

NAVAGIUM. *L.*2. *post*, vellet. *adde.* vel vectigal ex navium transitu.

NAUDIUM. Chronicon Breve Cremonense: *Fuit captus Burgus Pisonij & combustus, & fere omnes habitantes fuerunt, & totum suum naudium.* Videtur leg. *nantum.* Vide in hac voce.

NECARE. *L.* 3. *post*, luto. *adde.* Lactantius de Mortib. persecutor. n.38. *Si qua detractaverat, in aqua necabatur, tanquam majestatis crimen esset.* Adde num. 32. Gregorius Turon. lib. 3. Hist. cap.52. de feminis maleficis: *Alias enecat, alias incendio tradit.*

*Ibid. l.*8. *post*, necatos. *adde.* Chronicon breve Andegavense an.1120. *Filius Regis Anglorum in mari necatur.*

NECESSARIA. *L.* 1. *post*, secessus. *adde.* Descriptio Regionum Urbis Romæ edita à V. C. Jo. Mabillonio pag. 514. *Posternæ 3. necessariæ 4. fenestræ majores forinsecus 107. minores 66.* Infra: *Propugnacula cum porta Prænestina 302. Necess. 1. fenestræ major. forins. 80. &c.* Adde p.516.

*Ibid. l.*32. *post*, sunt. *adde.* Gillebertus Episc. Londinensis in Cantic. Canticor. c.2. n.7. de eodem Ario: *Et cum necessitate ad publica necessaria pervenisset*, &c.

*Ibid. l.*37. *post*, Calciarium. *adde.* Sed & *Necessaria* vocant Statuta Mediolanensia part. 2. cap. 268. ipsa hominum excrementa: *De necessariis in æstate non spatiandis.* Id est deportandis. Vide Gloss. med. Græcit. in Χρεία.

NECESSITAS Charta Arturi primogeniti Ducis Britanniæ, Vicecomitis Lemovicensis an. 1292. *Super subsidio nobis & liberis nostris in quatuor necessitatibus faciendo: scilicet ad filiam maritandam, ad novam Militiam recipiendam, ad redemptionem solvendam*

ſolvendam, ad ſuſtinendum crucis expenſas, &c. Vide *Auxilium.*

NEGOTIUM. *Lin.* 13. *poſt*, &c. *adde.* Ita etiam uſurpari in l. 1. D. de exercit. act. annotarunt alij.

NEMBDA, in Jure Sueonum vetuſto *judicem* ſignificat. Vide Joan. Stiernhookium pag. 31. 52. & ſeq.

NEOPTOLEMUS. *Poſt l.* 5. *adde.* Vita S. Neoti Abb. num. 10. *Hunc ergo locum Chriſti miles eligens, tamquam Neoptolemus, & converſus à ſæculo, rurſus elapſus eſt*, &c.

NEPOS. *P.* 737. *poſt l.* 16. *ſubde.*

Nepotiſmus Pontificius. Carmen de Curia Romana v. 929.

Res tamen eſt conſtans, aliquis de ſanguine Papæ
Si tecum fuerit, dicta petita feres.
Si potes, efficias Papæ venturus ad aures,
Proferat illius ut tua verba nepos.
Papa facit quod ſæpe volunt: verumtamen illi
Iuſta petunt, non rem quæ rationis eget.

NEUTRI, apud Luithprand. in Legat. ubi de Græcis: *Molles, effeminatos, manicatos, tiaratos, teriſtatos, mendaces, neutros, deſides.* Ubi Baronius *Eunuchos* hac voce deſignari putat. Atqui Græci omnes non Eunuchi fuerunt. Proinde neſcio an hoc loco *neutri* dicantur pro *neutroti*, quorum nervi ſuccisi ſunt, eoque imbelles, quæ eſt ſignificatio vocis, ut mox docemus.

NEVVOD. Charta Hermanni Ord. Militum Pruſſiæ Magiſtri an. 1233. *Si vero major fuerit, quocumque inſtrumento in eo piſcari voluerit ad commodum duntaxat menſæ ſuæ, præter rete, quod Neuvod dicitur, habeat liberam facultatem.*

NIGELLUS. *L.* 8. *poſt*, μελανόν. *adde.* Epiſtola Nicephori Patr. Conſtantinopol. ad Leonem III. Pap. apud Baron. an. 811. num. 58. *Encolpium aureum, cujus una facies Cryſtallum incluſum, altera puta nigello eſt.* Ubi Gr. διὰ ἐγκαύσεως.

NISI. *L.* 6. *poſt*, perdat. *ſcribe.* Adde capitulare Sueſſion. an. 744.

NOA. *L.* 2. *poſt*, irriguus. *adde.* Tabular. Abſienſe: *Tertiam partem & molnarij, & vernæ & noa*, &c. Rurſum fol. 60. *Quandam noam inter prata ipſorum.*

NOBILISSIMUS. *L.* 17. *poſt*, nobiliſſimi. *adde.* Vetus Inſcriptio Baiocenſis: C. PESVBIO TETRICO NOBILISSIMO CAES. P.F. AVG. L. I.

NOCTIVAGI. *Adde in fine.* νυκτιπλάνης, apud Oppian. lib. 3. Cyneget.

NOCTURNA. *L.* 10. *poſt*, donavi. *adde.* Tabul. S. Eparchij Inculiſm. fol. 63. *Dono iterum Deo & S. Eparchio illam levationem anguillarum quam habebam in anguillariis de Viſnaco ſemel in anno, id eſt in una nocte quæ melior & utilior hominibus meis habebatur*, &c. Tabul. Dalonenſis Abbat. *In illa piſcatoria quæ derivatur per foſſatum novum de Barbarello capturam anguillarum unius noctis per ſingulos annos.*

NOLA. *In fine ſubde.*

Nolarium, Campanarium. Charta an. 894. to. 4. Miſcellan. Baluzij: *Sicque veniens Ludermus Tullenſis Epiſcopus ad eundem locum, nolarium ipſius capellæ evertit, campanas cum veſtibus ſacerdotalibus ſecum detulit, ipſam capellam anathematizavit ſecundum Eccleſiaſticam auctoritatem, omneſque qui ad prædictum locum deinceps attenderent, à liminibus Eccleſiæ Catholicæ repulit.*

NOLUS, qui ſpernit, nec vult, contemptor. S. Columbanus Inſtruct. 14. *Amator mediocrium, nolus opum, animi depreſſor*, &c.

NOMEN. *L.* 13. *poſt*, 98. *adde.* Goarus ad Euchol. pag. 322. 323.

Ibid. l. 15. *poſt*, 10. *adde.* & Simocattam lib. 8. cap. 13.

Ibid. p. 747. *l.* 30. *poſt*, &c. *adde.* Sed & revera Latinos rebaptiſaſſe objectum Græcis à Leone IX. Pap. ut in edicto Michaëlis Cerularij Patr. Conſtantinopol. de projecto pittacio, apud Allat. de libr. Eccl. Græcor. pag. 167. ὡς οἱ Ἀρειανοὶ ἀναβαπτίζουσι τοὺς ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος βεβαπτισμένους, καὶ μάλιστα τοὺς Λατίνους.

Ibid. l. 49. *poſt*, præcipiatur. *adde.* Timotheus Patr. Alexandr. in Reſponſis Canonicis: ἐὰν γυνὴ καληχουμένη δέδωκε τὸ ὄνομα αὐτῆς ἵνα φωτισθῇ, &c.

Ibib. l. 58. *poſt*, &c. *ſcribe.* adde lib. 1 ſacram. Eccl. Rom. cap. 26. 29.

Ibid. l. 59. *poſt*, ſolemnia. *adde.* ut colligitur ex Theophane p. 341.

Ibid. l. 66. *poſt*, debuit. *adde.* Secus tamen uſurpatur à Græcis, ut eſt in Euchologio p. 320.

Ibidem in fine ſubde.

Nomina, commemoratio vivorum & defunctorum in Miſſa ex diptychis. In Miſſali Gotthico deſcribuntur *collectiones poſt nomina.* Vide *Diptychum.*

NOMINALES. *In fine adde.* Vide præterea to. 4. Miſcellan. Baluzij p. 581.

NONÆ. *Pag.* 750. *l.* 45. *poſt*, Acherium. *adde.* Acta Epiſcopor. Cenoman. p. 245. 263. apud Mabillon. to. 4. Analect.

NONNAS. *L.* 36. *poſt*, 10. *adde.* Sed & apud S. Columbanum Epiſt. 4. S. Petrus *clavicularius, & communis omnium nonnus dicitur.*

Ibid. in fine adde. Charta Aldrici Epiſc. Cenoman. in illius Vita n. 36. tertia tribuatur Canonicis & famulis ſanctæ matris Eccleſiæ, & nonnanis quæ in ea quotidie oblationes Deo offerunt.

NORMA. *P.* 753. *poſt l.* 12. *adde.* Charta Caroli C. tom. 6. Vit. SS. Ord. S. Benedicti pag. 251. *Ubi quidem olim norma monaſtica floruit.*

Ibid. l. 60. *poſt*, cognoſcitur. *adde.* Tabular. Celſinianenſe: *Celſinianenſe cœnobium, ubi in Chriſti nomine Maiolus Abbas praeeſſe videtur, una cum norma monachorum ibidem Deo agonizantium.* Adde Chartam Theoderici Reg. Fr. apud Mabillon. de re diplomat. p. 471.

NORTHUS. *L.* 28. *lege*, patriæque.

NOTÆ. *L.* 10. *poſt*, Lat. *adde.* Apud Ammianum lib. 18. *Ancilla notarum perita.*

Ibid. p. 755. *l.* 66. *poſt*, orat. *adde.* Epitaphium deſcriptum à Gelenio in Sacrario Colonienſi p. 356. ac nuper repertum, quod videtur à Sidonio Apollinari fuiſſe compoſitum, quo lubentius integrum hîc ſubjicimus.

Hoc hoc ſepulcrum reſpice,
Qui carmen & Muſas amas
Et noſtra communi lege
Lacrymando titulo nomina,
Nam nobis pueris ſimul,
Ars varia, par ætas, erat,
Ego conſonanti fiſtula
Sidonius acris perſtrepens,
Hoc Carmen, hæc ara, hic cinis,
Pueri ſepulcrum eſt Xanthiæ,
Qui morte acerba raptus eſt,
Iam doctus in compendia
Tot literarum & nominum
Notare currenti ſtylo,

Quot

Quot lingua currens diceret.
Iam nemo superaret legens
Iam voce herili cœperat
Aurem vocari ad proximam
Heu morte propera concidit ;
Arcana qui solus sui
Sciturus domini fuit.

NOTARII. *P.* 758. *l.* 11. *post*, &c. *adde.* Vide Henric. Valesium ad Socrat. l.5. cap.22.

Ibid. l. 32. *post*, simpliciter. *adde.* Vide Diurnum Roman. cap.6. tit.1.2.

NOTITIA. *In fine adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p.272. *Ipsamque per notitias atque judicia multorum nobilium virorum evindicavit.*

NOX. *L.* 21. *post*, 12. *adde.* Charta 17. & 44. editæ à Mabillonio post libros de Re diplomat. Epistola 11. inter Tegernsenses, Goffridus Vindocin. lib.2. Epist. 27.

*Ibid. p.*764. *l.*6. *post*, vide. *adde.* lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 47. 78. Missale Gothicum pag. 336. 337.

NUBERE. *L.* 11. *post*, annos. *adde.* Vide Cumeanum Abbat. de Mensura pœnitent. cap. 3. Egberti Archiep. Pœnitent. p.16.

*Ibid. l.*16. *post*, &c. *adde.* Idem Cumeanus cap.2. *Viri inter femora fornicantes, primo annum unum pœniteant: si iterant duos: si in crura fornicantes; si pueri sunt, annis duobus pœniteant: si viri, annis tribus.* εἰς τοὺς μηροὺς, in Pœnitentiali Joan. Jejunator. pag.86 99.108. & in Canonario Joannis Monachi p.117. quod quidem peccatum *de interfemore* inscribitur in Pœnitentiali Egberti Archiepiscopi Eborac. p.17. Infra, *de pollutione inter femora.*

NUCINÆ. *Adde in fine.* Harum etiam meminit Strabo lib.12.

NUDUS. *L.*3. *post*, legendum. *adde.* Censerem *moli*, nisi Charta originalis, quam legi in Archivo S. Dionysii, omnino præferret, *nudi.*

NUMERUS *aureus. In fine adde.* Porro numeri aurei repertores fuisse Ægyptios scribit Josephus Scaliger in Canonib. Isagogic. p.180. 2. edit.

NUMMUS. *Lin.* 15. *post*, denarios. *adde.* Ita etiam usurpat historia Rotonensis Monasterij lib.1. cap.7.

*Ibid. l.*32. *post*, dabit. *adde.* Liber Chirographorum Absiæ: *Ut ille pistor Abbati & Monachis Absiæ consuetam vendam de pane suo, duas scilicet nummatas de una quoque coctione in perpetuum reddat.*

NUNDINÆ. *Post hanc vocem adde*, vox.

*Ibid l.*6. *post*, barbarorum. *adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Nundinæ, locus mercati. Nundinæ, commercia, stationes.*

Ibid. post l. 11. *subde.*

Nundinæ calidæ, quæ in æstate habentur. Charta an.1322. in Hist. S. Barbaræ Lugdun. pag.202. *Et dictum pannum* (de bruneta) *teneatur emere vel emi facere in nundinis cabilonensibus calidis.*

NUNTIATICA. Diurnus Roman. cap.6. tit.19. *Cujus exactionem per nostrum dispositum fecisse dignosceris, præsenti Ill. indictione de nuntiatica, vel de aliis accidentibus causis, &c.*

NUNTIATIO. *in fine post*, &c. *adde.* Atque hæ quidem nuntiationes novi operis, ut & restitutiones in integrum *per signa* fieri dicebantur, Manuale Placitatorum in Parlamento, 28 Mart. 1374. *Il sera dit que les parties sont à recevoir. Item que la nouveauté sera ostée reaument & de fait, restablissement sera fait par signe, & n'y eschet autre restablissement.* Et 2. Sept. 1377. *Il sera dit qu'ils meneront à S. Merry Iean Bridelle; qu'ils menerent de S. Merry en Chastellet se ils le peuvent avoir; sinon par signe d'une verge reintegreront l'immunité de l'Eglise, &c.* Occurrit in hoc regesto non semel.

NUS, pro *Nos*, in veteribus Chartis Gallicis, 9. 10. 15. 24. 26. 27. &c apud Mabillon. post libros de Re diplomat. & apud Baluzium in vet. formulis non semel: unde nostri suum, *nous*, servarunt.

NUTRITI. *P.*773. *l.*53. *post*, 96. *adde.* Histor. Figiacensis Monast. p. 302.

O.

OBEDIENTIA. *Pag.*3. *lin.*43. *post*, adde, *scribe.* Hist. Monasterij Rotonensis lib. 21. cap.1.2.8.

OBLATA. *Lin.* 26. *post*, vide. *adde.* Christannum de Scala in Vita S. Vvenceslai p.54.

*Ibid. pag.*8. *l.*18. *post*, vide. *adde.* Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p. 54. 67.

*Ibid. l.*66. *post*, &c. *adde.* Tabul. S. Eparchij Inculism. fol. 130. *De panibus vero oblitis, concordatum est ut duo fierent de una moldureira bene concussa & in testa rasa, &c.*

OBLATIO. *In fine adde.* Charta Ivonis Abb. S. Dionysij an.1169. *Hæc sunt autem quæ jure habere debet, — capitagia hominum nostrorum pro 40 sol. ita tamen ut de iis qui oblationes integras solvunt, vel dimidiam, nihil tale accipiat, &c.*

OBLATI. *Lin.*40. *post*, 24. *adde.* Gregorius Nazianzenus Carm. de Vita sua, enarrans ut statim atque in lucem editus est à parentibus Deo oblatus fuerit:

Ὡς δ' ἧκον, εὐθὺς γίνομαι ἀλλότριος,
Ἀλλοτριώσιν τὴν καλὴν τῷ γὰρ Θεῷ,
Παρίσταμ' ὡς ἀμνός τις ἢ μόσχος φίλος,
Θῦμ' εὐγενές τε καὶ λόγῳ τιμώμενον.
Ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὡς Σαμουὴλ τις νέος, &c.

Vide eundem orat.1. p.52. & Vitam MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib.1. c.2.

*Ibid. p.*12. *l.*44. *post*, involvit. *adde.* Scribit Artemidorus lib.1. Onirocrit. cap.56. oportere τὸν ἔφηβον ἐν τῇ χλαμύδι καὶ τὴν δεξιὰν ἐσταλμένην ἔχειν, διὰ τὸ ἀργὴν μὴ εἶναι, καὶ πρὸς ἔργα καὶ πρὸς λόγους τὴν χεῖρα.

Ibid. p. 13. *l.* 49. *post*, firmarent. *adde.* quo spectant ista ex libro Chirographorum Absiæ fol.58. *Item præfatus Richardus obtulit supradictos suos filios, scilicet Ioannem & Goffridum super altare S. Mariæ Absiæ secundum instituta & usus monachorum, præsente Rainerio & fratribus, & concessit omnia supradicta an jam supradicti filij perseverarent, an resipiscerent, an viverent, an morerentur.*

*Ibid. pag.*14. *l.*68. *post*, conceditur. *adde.* habetur exemplum oblationis nepotis in Tabulario Celsinianensi: *Per hoc autem receperunt infantulum nepotem meum, nomine Petrum, ut alant & nutriant & literis eum erudiant, & cum tempus fuerit, eum in monasterio recipiant monachum.*

OBLERIA. Vide in *Parceria.*

OBLIVIUM. *P.*22. *l.*5. *post*, 17. *adde.* Præterea Menæa 13 Julij.

OBNOXIATIO. *Lin.* 22. *post*, potestatem. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Illos vero quos de captivitate redemi, & ante ingenui fuerunt, & modo pro pretio servire videntur tam viri quam mulieres de villa Boalcha omnes à servitio relaxentur.*

Ibid.l.37.post,filium.*adde*,noxæ seu *l.39.lege* filios.

Ibid. l.46.post, 33. *adde*. Collation.leg. Mosaicar. tit.3.

Ibid.l.47. post,observant. *adde*.Cujacius ad Nov. 133. Salmasius de modo usurar. cap.ult. extr.

Ibid. l.59. post, habet. *adde*. Gregorius M. lib. 3. dialog. cap.1. ubi de Paulino Nolano : *Mulier, quod possim dare non habeo, sed memet ipsum tolle, servum me juris tui esse profitere, atque ut filium tuum recipias, me vice illius in servitutem trade*. Similia fere scribit.

OBSCURILOQUIUM. *Sic scribe*.

OBSECRATIO. *L.1. post*, προσευχή.*adde*.Gloss. Gr. Lat. προσευχή. *Obsecratio, oratio*. Προσεύχομαι, *Obsecro, adoro*.

OBSEQUIUM. *P. 26. l.10. post*, Regem. *adde*. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.20. *Constituit etiam ut jamdicti Canonici pleniter & decenter venirent cum psallentio, id est cum crucibus & reliquis divinis obsequiis & ornamentis, ut decet, &c.*

Ibid. l.31. post, utamini. *adde*. Vita S.Madelgisili num. 7. *expletas* hymnorum obsequiis.

OBSERVARE. *In fine adde*. Vetus Interpres Concilij Calchedon. *Doceant si qui observant pro persona agentes reverendissimi monachi*. Ubi Græc. προσεδρεύουσι.

OBSEPS, *Obseptus*. lib. Miraculor. S. Richarij sub fin. *Amplius stupendum est hominem Deo jam sociatum tantopere humanæ infirmitatis compassionem habuisse, ut sola suorum ossium præsentia ægrotam erexerit, quam illum, qui quamvis sanctissimus, adhuc tamen carnis obseps, miseriis hominum—trahebatur*.

OBSES. *L.7. post*, satis. *adde*. Charta Walteri Cabilonensis Episcopi : *Et ut ista pax firmior haberetur, 20 obsides Savaricus misit, eo modo, ut si ipse Savaricus, aut quilibet suorum aliquid malè abstulerit, — hanc vero autem pactionem si prædictus Savaricus executus non fuerit, postquam obsides ab Episcopo vel Canonicis conventi fuerint, nec capitale intra 40 dies reddiderint, tamdiu capti in prædicta urbe manebunt donec ablata restaurentur, — de obsidibus vero hæc lex data est, ut ubi unus mortuus fuerit, alter in loco ejus mox subrogetur*.

Ibid.p.27. l.9. post, successerit. *adde*. Consuetudines Montispessuli : *Debitores qui fuerint non solvendo, creditoribus Christianis tradi debent, eo tenore quod de villa ita non trahantur, qui creditores non coguntur in aliquo illos procurare, nisi eos qui non haberent unde viverent, &c.*

Ibid. l.12. post, &c. *scribe*. Adde Ægid. Gelenium in S.Engilberto pag.17. 66. Histor. Monast. S. Barbaræ pag.637.& supra in *Hostagius*.

OBSTARE. *L.27. post*, usurpant. *adde*. *Le Roman de Guillaume au Court-nez :*

Tel cop i hurte del fust qui gros estoit.

Ibid. l. 46. post, Angleterre. *adde*. Meminit prætérea Orronvilla in Hist. Ludovici III. Ducis Burbonensis pag.313. *Iennicoti d'Ottevie* nobilis Angli, qui eandem forte dignitatem obtinuit, cui, si divinare licet, viarum obstacula ac impedimenta auferri jubere, incubuerit.

OBSONIUM. *In fine adde*. Vita S. Gerardi Abbat. Broniensis num.16.*Et Ecclesia Broniensis ab omni obsonio Episcopis Leodiensibus debito ulterius immunis habeatur*.

OBSTINATIA. *P.29 l.9. post*, &c. *adde*. Utitur etiam Marbodus in Vita S.Gualterij Abbat. n.9.

Ibidem in fine subde.

OBSTINIUM, eâdem notione in lib. Miraculor. S.Rictrudis n.30.36.

OCCURRERE. *Adde in fine*. Vide Gloss.med. Græcit. in ἀπαντᾶν.

OCTAVA. *In fine subde*.

Octavæ. Charta Lud. VII. Reg. Fr. an. 1158. in Tabul. Maurigniacensi n. 81. *In territorio Stamparum quædam terræ existunt, quæ Octavæ dicuntur, & ex antiqua consuetudine earum possessores regij servi solent esse, &c.* Fortè quia octavam *garbam* exsolvebant domino earum possessores & cultores.

OCTUALE, mensuræ liquidorum genus in Miracul. B.Stanislai Canonici Regul.

OCULATIM. *In fine adde*. ὀφθαλμοφανῶς, eâdem notione usurpavit Constantinus Porphyrog. lib. de adm. Imp.cap.49.

ODIUM vetus. *Post hanc vocem adde*. ἀποκρύφιον ἔχθος, Menandro Protectori lib.6. pag.165.

OECONOMUS. *L.42. post*, colligitur. *adde*. De œconomis alia vide apud Morinum de sacris ordinat. part. 3. exerc. 16. cap.5.

OESTLEED, & *Westleed*, Decimarum species in Flandria, de qua agunt Chartæ an.1371. & 1372. in Tabul. S.Quintini in insula fol. 45. 46.

OFFERENTIUM. *Post l.7. subde*.

Offerentia, eadem notione. Bernardus Mon. in Consuetud. Cluniac. MSS. cap. 5. *Post offerentiam majoris Missæ*, &c.

OFFERENTES, *qui tributa inferunt, collatores*, in l.3. & 8. Cod.Th. de Tyronib. apud Ammian.lib. 19. & Senatorem lib.11. Epist.7.

OFFICIALIS. *In fine adde*. *Liber officiorum*, in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n.26.

OFFICIATI. *L.7. post* &c. *adde*. Carmen de Curia Romana v.214.

Sic equidem Gauffredus ait, sed Curia sacra est,
Officiatorum plena juvante manu.

In fine post &c. *scribe*.& vitam Baldrici Lutzemb. Arch.Trevir. lib.1. cap.6.

OFFICINUM. *L.3. post*, tecta. *adde*. Occurrit non semel in Vita Aldrici Episc. Cenoman.n.17.26.

OFFICIUM. *P. 41. l.11. post*, vide. *adde*. Fragmenta S Hilarij p.5.

OLCA. *L.11. post*, tenuit. *adde*. Tabul. S.Cyrici Nivern. ch.25. *Paginulam terræ, quæ vulgo olca vocatur*. Occurrit pluries in eodem *Tabul*.

Ibid. l.15. post 766. *adde*. Mabillon. in Vita Bernonis Abbat. pag. 78. &c. Vide auctor. Etymol. in ὦλκα.

Ibid.p.43. l.3. post, 296. *adde*. Tabular. Absiense: *Postea vero alias complures ochas emerunt fratres Absiæ à rupturariis, &c.*

OLEUM. *P.44. l.54. dele*. Pachymer. l. 6. cap.3. *deinde l.57. post* &c. *adde*. Vide Allatium de Opinat. Græcor. n.4.5.

OLYMPIAS, pro *Indictione*. Extat in Tabul.Celsinianensi Charta cujusdam Adalardi *data in mense Febr.11.die ipsius mensis, anno Dominicæ incarnationis 960.anno autem Lotharij Regis Francigenæ quarto, secũdo Olympiadis*. Quæ tamen adscripta anni nota non cohæret cum anno 4. Lotharij & 2 indict. quæ cadit in an. 959. qui erat 5. regni Lotharij : siquidem Ludovicus pater obiit 15. Octob. an. 954. proinde in apographo istius Tabul. pro DCCCCLX. scrib. DCCCCIIX.

OMNIMODIS. *Lin. 1. post*, modis. *adde*. vel *modis omnibus*, ut est in l.14. Cod. de offic. Rect. provinc.

OPERARIUS. *In fine adde*. Sed & Persarum Reges. Sozomenus lib.2. cap.11. Πωσίκης, ὃς πάντων ἦρξε τῶν τοῦ βασιλέως τεχνιτῶν.

OPERATA.

OPERATA. *L.2. post*, vinea. *adde*. Tabular. Albæ ripæ in Diœcesi Lingon. an. 1462. *quandam pieriam vineæ continentem unam bonam operatam vineæ vel circa*, *&c.* Tabular. Celsinianense: *Hæ sunt res quas colimus, vinea una quæ habet tres operatas, & est ipsa vinea sita &c.* passim in hoc Tabul.

OPERTORIUM, *Tumulus*, *Tumba*, apud Sidon. lib. 3. Epist. 12. & Gregor. Turon. locis indicatis à Savarone. Mox idem Sidonius quid per *opertorium* intelligat, hisce verbis aperit: *Resurgat in molem sparsa congeries, quam lævigata pagina tegat. Ego vero venerabili Gaudentio reliqui pretium lapidis, operisque mercedem.* Deinde in marmore seu lapide inscriptum Epitaphium innuit.

OPTARI. *In fine adde.* Cæterum de vocis *Optare* notionibus apud Latinos, consulendus præ cæteris Petr. Faber lib. 2. Semestr. cap. 22. p. 338. & lib. 3. cap. 23. p. 367. & 368.

OPTIVUS, pro *Optatus* vel *Optandus*. utitur Gerardus Presbyter in Vita S. Udalrici Episc. Augustensis cap. 15.

OPUS. *L.22. post*, impenditur. *adde*. *Sacrificij opus*, Missa, in fragm. S. Hilarij p. 21.

Ibid. l.24. post, &c. *adde*. Gregorius Turon. in Vita S. Aridij pag. 200. Egbertus in Pœnitent. pag. 13.

Ibid. l. 46. post, 41. *adde*. *Opus Christi*, apud Gregorium Turon. in Vita S. Aridij pag. 200. *Nunquam otio indulsit, quo non aut lectioni, aut opus Christi perficeret*, &c.

ORA. *Pag. 52. lin. 34. post*, 227. *adde*. & Joan. Stiernhookum lib. 1. de Jure Sueonum vetusto cap. 11. p. 134. lib. 2. cap. 6. p. 261. & p. 351.

ORATIO. *L.2. post*, prioris. *adde*. Pœnitentiales S. Columbani c. 3. *Qui egrediens domum, ad orationem poscendam non se humiliaverit, & post acceptam benedictionem non se signaverit*, *&c.* Infrà: *Et qui regrediens domum orationem petens non se curvaverit intra domum*, *&c.*

Ibid. l.16. ante, vide. *scribe*. εὐχλῶ vertit Zacharias Pap. apud Gregorium M. lib. 2. dialog. cap. 13. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

Ibid. p.55. l.20. post, populum. *adde*. seu *ad populum*, uti appellatur in libris Sacrament. Eccl. Rom.

Ibid. post l.48. subde.

Orationem dare, recitare, dicere. Diurnus Romanus cap. 7. tit. 8. *Deinde Episcopus Portuensis dat orationem secundam.*

ORATOR. *L.15. post*, in *adde*. Diurno Romano cap. 2. tit. 5. 6.

ORATORIUM. *L.2. post*, oratorium. *adde*. οἶκος προσευχῆς, S. Basilio Epist. 70. & homil. in S. Gordium, Gregorio Presb. in Vita S. Gregorij Nazianz. & aliis: *Locus ubi orationes celebrare consueverunt Christiani*, in Gest. purgat. Felicis Episc. Aptungitani.

Ibid. p. 15. post, 58. *adde*. Vide Diurnum Romanum cap. 5. tit. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10. quo extremo titulo agit de Oratoriis in ædibus Episcopalibus extrui solitis.

ORATRIX. *In fine adde*. Sed legendum *matrix*, id est *matricula*, ex MS. Cod. alibi observamus.

ORBIS. *L.16. post*, loco. *adde*. & to. 6. Vitar. SS. Ord. Bened. p. 161.

ORBITARE, *Recurrere*, *redire*. lib. Miraculor. S. Genulfi n. 13. *Orbitatur interim gratus temporis recursus.*

ORBUS *Ictus*. Vide in *Ictus*.

ORCA. *P.58. l.14. ante*, &c. *adde*. Acta Martyrij SS. Maximiani & Isaacij.

ORDELIUM. *In fine adde*. Præterea Joannem Stiernhookum lib. 1. de Jure Sueonum vetusto cap. 8. ubi de Ordelio fusè agit.

ORDINABILITER. *In fine adde*. & Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p. 73.

ORDINALE. *L. 19. post*, instructionem. *adde*. Charta an. 1208. pro Ecclesia S. Vulfranni Abbavillensi, in Tabul. Episcopat. Amb. fol. 144. *In Ecclesia etiam sit liber ordinarius ad modum Ecclesiæ Ambian. in quo contineatur, quid & quando & quomodo cantandum sit vel legendum; Chorus regendus; campanæ pulsandæ, luminare accendendum*, &c.

ORDO. *P.62. l. 45. post*, &c. *adde*. Vita B. Stephani Abb. Obasin. lib. 1. cap. 17. *Ad capitulum fratres quotidie post Primam vel Missam conveniebant, in quo residente priore, finita lectione, vel quæcumque ex more ibi dicuntur, mox de institutis, de disciplina, de ordine tractabatur.*

Ibid. p.63. post l.17. subde. Carmen de Curia Romana v. 490.

Non mihi suspectus Cistercius ordo vel albus,
Non nigri, aut illi qui crucis arma gerunt.

ORGANUM. *P. 65. l. 48. post*, extremo. *adde*. Acta Capitularia Eccl. Lugdun. an. 1347. fol. 133. *Deliberaverunt quod malefactores qui claustrum violaverunt, hospitia Canonicorum fregerunt, & ipsos injuriaverunt, requirantur ut dictam injuriam emendent: quod nisi fecerint, quod contra ipsos cessus apponatur; organa suspendantur*, *&c.*

Ibid. in fine adde. Porro an in Ecclesia Græcanica, prioribus saltem sæculis ejusmodi organa in usu fuerint, addubitari potest, cum eorum, ni fallo, haud meminerint scriptores Byzantini, præter fortè Codinum de offic. cap. 11. n. 1.

ORITORIUM. Hist. Translat. SS. Wandregisili & al. num. 14. apud Mabillon. ubi de variis reliquiis: *De terra oritorij S. Michaelis*. leg. *oratorij*, scilicet in Gargano.

ORMESTA. *L. 4. post*, regio. *adde*. Atque ita laudatur in Vita S. Baboleni num. 18. ex Edit. Petri Chiffletij.

Ibid. in fine adde. Vocem hanc usurpavit Stephanus Tornac. in Epist. ad Wilhelmum Archiep. Remensem descripta in lib. 1. Miscellan. Baluz. p. 420. *Ormesta est non parabola quam propono.* Ubi *ormesta* videtur sumi pro veraci historia, cujus est illa Orosij. Sed & in Vita S. Eupraxiæ virg. num. 18. vox Græca incertæ perinde notionis quæ ad hanc accedit, occurrit.

ORNA pro *urna*. *adde*. Glossæ veteres: *Orna*, ἡμικέραμον. Ubi frustra *Orca* reponit Vulcanius.

ORTUGA. *In fine adde*. & Joan. Stiernhookum de Jure Sueonum vetusto p. 261. 262. 263.

OS. *L.4. post*, occidit. Ita etiam Theophylactus Simocatta lib. 7. cap. 8.

Ibid. p.69. l.8. post, 307. *adde*. Vide Lindenbrog. ad Ammian. lib. 19. p. 86.

OSCULUM. *P.71. l.48. post*, 610. *adde*. generatim vero de osculo pedum legendus Nicol. Alemannus in Not. ad Procopij hist. arcan. pag. 115. 1. edit.

Osculum datum Presbytero post communionem. Vide Henr. Valesium ad Eusebij Hist. Eccl. lib. 6. c. 43.

Ibid. l.60. post, Christi. *adde*. ὁ πᾶσι προσφωνούμενος πνευματικὸς ἀσπασμὸς, apud S. Maximum in Mystagog. cap. 17.

Ibid. l. 65. post, fin. *adde*. S. Ambrosius serm. de quadragesima, S. Joan. Chrysost. lib. de compunct. cordis, cap. 3. S. Cyrilli homil. 5. ad Neophyt.

Ibid. p.73. l.34. post, nostrum. *adde*. Charta Gaufredi Episc. Carnotensis ex Tabul. N.D. *de Iosaphat: hoc concesserunt — qui etiam pro recognitione osculati sunt annulum nostrum.* Tabul. S.Cypriani Pictav. *Et hoc promisi osculando crucifixum in Ecclesia B. Iusti in manu Rainaldi Abbatis, firmans cum osculo me ita servaturum.* Infrà: *Et ita promisi offerendo hanc cartulam super altare — osculando crucifixum & Abbatem.* Tabular. Montismorilionis in Pictonib. fol.53. *Per tenorem & affirmationem hujus rei perpetuo duraturam osculati sunt ore ad os Priorem Salgaciensem*, &c. fol. 68. *ad hoc confirmandum osculatus est Petrus de Domnione Petrum Imberti Sacerdotem.*

Ibid. l.56. post, sedis. *adde*. Stephanus Tornac. Epist. 103. ex 2. edit. *Acquievit interposito coram nobis fraterno osculo, quod intelligimus fidelissimum signum pacis.*

Ibid. p.74. l.61. post, &c. *adde*. Tabular. Nantoliense in Pictonibus an. 1298. *Renuntio privilegio crucis assumendæ, cuilibet hypothecæ dotis, oscli, seu dotalitij, quæ omnia consistunt in honore Castelli de campania.*

OSTENSIO. *L. 7. post*, potest, *adde*. Ita *ostendere*, pro *probare*, dixisse interpretem S.Irenæi lib. 2. cap.30. observat Billius lib.2. obser. cap.33.

OSTENTUM. *In fine adde*. Hrabano in Computo cap.12. est *sexagesima pars unius horæ, atomos in se continens* 376.

OSTIARIUS. *Lin.12. post*, Carolini. *adde*. *Albertus Comes & ostiarius, & Consiliarius Imperatoris*, (Ludovici Pij) in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n.71.

OVUM. *P. 79. l.11. post*, &c. *adde*. Vide Gloss. med. Græcit. in ὠόν.

OXELLUM, *Axilla*. Miracula S. Joan. Beverlac. n. 8. *apposita deinde manu ad oxellum, sudore qui illis in partibus evaporare solet, — oculos ejus permixit, &c.*

P.

PACARE. *P.80. l.16. post*, allevari. *adde*. Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag. 116. *Volebant eorum amici & boni homines eos inde pacare & concordare.*

PACIARIUS. *In fine adde*. Gloss. Gr. Lat. εἰρηνάρχης, *Pacator, Irenarcha.*

PACTUM. *Pag. 8. lin.43. post*, &c. *lege*, id est in &c.

PAGANI. *P. 85. l.1. lege*. Non fieri.

Ibid. l.22. post, sunt, *adde*, Hanc quidem sententiam mirè firmat Epist. 75. Nili Monachi lib.1. qui gentiles κατὰ τὰ προάστεια sacrificia sua exegisse significat.

Ibid. l.65. post, edit. *adde*. Cumeanus Abbas de Mensura pœnitentiarum cap.6. extremo: *Infans infirmus & paganus commendatus Presbytero, si moritur, Presbyter deponatur, si negligentia parentum sit, uno anno pœniteat.*

Ibid. pag.86. l.8. post, honorare. *adde*. Pœnitentialis Egberti Archiep. Cantuar. p.18. *De iis qui paganias faciunt.*

PAGENSALES. Vide *Parensales*.

PAGESIA. Vide in *Pagus*.

PAGINA. *P.87. l.15. post*, &c. *adde*. Tabular. S. Cyrici Nivern. num.25. *Dedit igitur isdem Rainaldus — ad opus S. Stephani paginam terræ ex sua proprietate quæ est in medio Condaminæ S.Stephani, &c.* Tabul. Capellæ in Biturigib. *in qua pagina sunt mansiones, &c.*

Ibid. l.19. post, sunt. *adde*. Vide Reinesij inscript. pag.12.

Ibid. l. 33. post, &c. *adde*. Tabul. S.Cyrici Nivern. ch. 25. *Paginulam terræ, quæ vulgo olca vocatur.*

PAGO, pro compago. Hrabanus Maurus Poëm. 29.

Undique conglobantibus.
Membrorum paginibus.

PAGUS. *Pag.89. l.29. post*, pagesiis. *adde*. Tabular. Brivatense an.1256. *Investio & in possessionem quasi induco prædictum Bartholom. de Portal pagesium prædicti campi, qui pagesius de mandato meo promisit reddere deinceps dictum debitale, &c.*

Ibid. l.37. post, suorum. *adde*. Charta an.1240. ex Tabul. Brivatensi: *Et 2 trossis palliæ quæ annuatim percipere consuevi apud Crespiacum* in pagesia sive tenemento quondam Petri de Conchas. Alia an.1278. fol.180. *In emphytheosim sive pagesiam.*

Ibid. l.55. post, villenagium. *adde*. vel *in censum* Tabular. Brivatense fol.1. *Ita quod pagesij qui tenent dictam terram ad censum, &c.*

PAIARE.. *In fine subde*.

Paia, solutio, Gall. *Paie*. Charta Gregorij IX. Papæ ex regesto, Eccl. Lugdun. *Pro pagamentis, quæ paia vulgariter nuncupantur.*

PAIOLA, *Puerpera*, ex Ital. *Pagliola*, in Statut. Mediolan.2. part. c.257.

Baiula, pro nutrice vulgò sumitur. Vide in hac voce.

PAJUM. Charta Adefonsi Imperat. Hispaniæ, apud Colmenaresium in Hist.Segobiensi cap.15.§.11. *Concedo etiam eis, ut quicumque voluerit in domo sua furnum faciat: sed furnus de pajo nullus nisi ille qui de palatio fuerit in tota villa fiat.*

PALASTRIA. Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Id mihi placuit delegare, ut villa Nimione — cum vineis quæ Frontanito ad palastrias & vinitores esse noscuntur, &c.*

PALATÆ. *L.7. post*, Gr. *adde*. Lexicon Herodoti: παλάθας, τὰ ἐκ τρυγὸς κλάσματα· κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐνάλληλος θέσις.

Ibid. in fine adde. Vide S.Hieron. in cap. 6. Ezechiel. sub finem.

PALATA. *L.4. post*, Venetis. *adde*. Chron.MS. Andreæ Danduli an. 1238. *Qui resistentes palatas claudunt, & bellatoribus muniunt.* Rafanus de Caresino in Chron. MS. an.1379. *Magno impetu transferuntur ad palatam firmatam in Canali.*

PALATIUM. *P.94. l.15. post*, apud. *adde*. Romanos *Cura palatiorum*, in Notit. Imp. & apud.

PALEARIA, *Horreum palearum* in Miracul. S. Cataldi Episc. num.29.

PALEARII. *In fine adde*. Vide Gloss.med.Græcit. in ἀχυραῖοι.

PALLA, Globus. *Post l.10. adde*. Versus alij in Chron. MS. Andreæ Danduli C. an.1130.

Crux, ensis, sceptrum, corona, lancea, palla.

PALLIUM. *P.101. l.23. post*, astringeretur. *adde*. Id etiam de palliis sui ævi docet præ cæteris Nilus Mon. lib.2. Epist.245. οἱ μὲν μοναχοὶ στολιζόμενοι ἐπὶ τῶ ἀριστερῶ ἀναβάλλονται ὤμω, γυμνῶντες ὅλον τὸ εὐώνυμον μέρος· οἱ δὲ φοροῦντες κοσμικοὶ τὰς χλανίδας τὸ δεξιὸν μέρος τῶ σώματος τοῖς πᾶσι φανερὸν καθιστῶσιν.

Ib. l. 41. post, cælis. *adde*. scribit.

Ibid. l.47. post, 158. *adde*. Utebantur etiam Judæi

dæi palliis quadrangulis. Petrus Comestor in Hist. Eccl. cap. 19. Numeror. *Quadratis tunc Iudæi utebantur palliis, & adhuc in angulis vestis quadratæ in Synagogis suis habent fimbrias hyacinthinas ob recordationem legis datæ de celo.*

Ibid. L. 63. *post*, &c. *adde.* Ita in Missali Francor. veteri p. 412.

Ibid. p. 104. *l.* 20. *post*, Sericus. *adde.* Nam & *palleum*, pro *pallium* dicebant Glossæ antiquæ MSS. *Peplum, stola, vel palleum. Pepulo, palleum.*

Ibid. l. 51. *post*, dedit. *adde.* Occurrit præterea hæc vox apud Anonymum de Miracul. S. Honorinæ apud Mabillon. to. 6. vitar. SS. Ord. S. Bened. p. 527. sed pro ipso pallio.

Ibid. p. 105. *post l.* 9. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Qui dont vousist hermines & pailes d'orient.

Ibid. p. 106. *l.* 14. *dele.* Petrus Marcellus.

Ibid. p. 108. *l.* 38. *post*, 45. *adde.* & Leonem Grammaticum p. 467.

Ibid. l. 43. *post*, Theophanem. *adde.* p. 121. 371. & Vitam S. Nili jun. p. 154.

Ibid. l. antepen. post, 1161. *adde.* Idem pallij privilegium indultum aliquot Cenomannensibus Episcopis pariter legimus, qui ex eo Archiepiscopos se se inscripserunt, ut testantur Acta Episcopor. ejusdem urbis edita à doctissimo Mabillonio tom. 3. Analector. atque in his Bertichramnus: p. 112. *Prædictus autem Domnus Bertichramnus Archiepiscopus erat, & Pallium sicut mos est Metropolitanorum ferebat, atque omnibus Episcopis totius regni præerat & proderat.* Eadem Acta de Aigliberto Episcopo: *Iam dictus enim domnus Aiglibertus Archiepiscopus & Magister totius regni cunctorum Episcoporum, ducendo & gubernando, palliumque, ut mos Metropolitanorum est deferendo fuit*, &c.

Ibid. p. 109. *l.* 10. *post*, ademit. *adde.* Sed & haud ita pridem, 3. scilicet Octob. an. 1678. Innocentius XI. Pap. Pallium Augustodunensi Episcopo concessit, cum aliquot ante sæculis eo privilegio, ubi supra docuimus, donata non semel legatur eadem Ecclesia. Verum ejusmodi.

Ibid. post l. 20. *subde.*

Sed & Portuensis Episcopus quo die Pontificem ordinabat, utebatur pallio, ex decreto Marci Papæ an. 336.

Ibid. lin. 40. *post*, 12. *adde.* Diurnus Romanus cap. 4.

Ibid. l. 49. *post*, Archiepiscopali. *adde.* Joann. Garnerius in Dissert. 3. ad Diurnum Roman. Thomassinus in lib. de Ecclesiastica disciplina, &c.

Ibid. in fine subde.

Palliger, Archiepiscopus, apud Vvolferum in Vita S. Godehardi Episcopi num. 21.

PALMA. *P.* 110. *l.* 17. *post*, celebravit. *adde.* Ingelramnus Centulensis Abbas de relatione S. Richarij:

Exercebat ovans ex consuetudine palmas
Plebs domini, &c.

PALMATA. *L.* 14. *post* 18. *adde.* Ejusmodi palmatarum meminit etiam Nilus Mon. lib. 3. Epist. 243. καὶ κρυσμὸν μελώπε, καὶ παλαμὸν σήθυς, καὶ γόνυ κλινόμθυον, καὶ χειρῶν διαπαλασμὸν, μετὰ πόνυ καρδίας, &c. Ubi Allatius vertit, *& manus cum dolore extensas*, haud rectè vertit.

Ibid. p. 112. *l.* 13. *post*, palmas. *adde.* nescio an huc referri possit istud Ethelvvlfi de Abbatib. Lindisfarn. cap. 10.

—— *suis non parcit tundere membris*
Marmora.

Vide *Percussio*, & Morinum lib. 7. de Pœnit. cap. 14.

PANCEREA. *Lin.* 6. *post*, præsumat. *adde.* Statuta Caroli I. Reg. Sicil. MSS. cap. 11. *Que nus ne porte armes ne couteaus a pointes; ne espees, ne lance, ne paniere, ne escus, ne haubers*, &c. Adde c. 12.

PANCHARTA. *Lin.* 1. *post*, Diploma. *adde.* Charta Caroli C. pro monast. Curbionensi, tom. 6. vitar. SS. Ord. Bened. pag. 252. *Gratissima largitione per hanc panchartam quam fieri jussimus.* Infrà: *Per hanc panchartam confirmamus.*

Ibid. l. 6. *post*, Panchatta. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 270. *Exemplar præcepti quod — Franco firmitatis studio à Domno Ludovico piissimo Imperatore percipere studuit; quod Pantocharta vocatur.*

PANCHRESTA. Salvianus lib. 6. de Gubern. Dei *Infantes quoque parvulos Contumaces, quos morigeros minæ ac ferulæ non efficiunt; interdum panchresta atque blanditiæ ad obedientiam trahunt.* Ex Gr. πάγχρηστα, *crustula.*

PANIS. *P.* 119. *l.* 15. *post*, c. 4. *adde.* Ruellius lib. 1. de natura stirp. cap. 20. *Laudabatur & Parthicus (panis) non pridem huc avectus quem alij aquaticum vocant, quoniam aqua trahitur à spongiosa inanitate.*

Ibid. post l. 45. *subde.*

Panis beatus, Eulogia, panis à Sacerdote benedictione consecratus. Hartmannus in Vita S. Vviboradæ virg. *Renumeratus ab ea fragmen beati panis accepit.* Supra, *benedictionem* appellavit.

Ibid. p. 121. *post l.* 20. *subde.*

Panis Ecclesiasticus. Charta Philippi I. an. 1106. in Tabul. Monaster. Mauriniacensis: *Si aliquis ipsorum Canonicorum infirmitate prægravatus, — de morte animæ metuens habitum sanctæ religionis recipere proposuerit in præfata domo sanctæ Trinitatis, panem Ecclesiasticum & habitum S. Benedicti, quasi frater ejusdem loci, omni postposita pecunia paratum invenerit.*

Ibid. p. 124. *l.* 23. *post*, transitur. *adde.* Artemidorus lib. 1. cap. 71. ἄρτοι κρίθινοι, πᾶσιν ἀγαθοί. πρώτην γὰρ τροφὴν ταύτην ἂν ἀνθρώποις δεδόσθαι παρὰ θεῶν λόγος ἔχει.

Ibid. l. 69. *post*, &c. *adde.* Charta Guillelmi Episcopi Ambian. in Tabul. Episcopat. ejusd. urbis fol. 27. *Omnibus candelis & panibus de Natali & de Paschate, qui vocantur tortelli, exceptis.*

Ibid. l. antep. adde. Vide *Tortellus.*

PANSELENOS. *L.* 2. *post*, janua. *adde.* Gloss. Gr. Lat. πανσέληνος, *luna plena.* Alibi: πληροσέληνον, *plena luna.*

Ibid. l. ult. post, vide. *adde.* Ammianum lib. 20. &

PAPA. *P.* 130. *post l.* 5. *subde.*

Papa patrum. Vide *Pater patrum.*

PAPAS. *P.* 131. *l.* 2. *post*, appellant. *adde. Papades*, in Concilio Senensi an. 1423.

PAPAVER. *L.* 7. *post*, ibi. *adde.* meminit Plinius lib. 8. cap. 48. vestium quas *papaveratas* fuisse ait.

PAPILIO. *L.* 1. *post*, pavillon. *adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Tabernacula, Papiliones, tentoria.*

PAR. *Post l.* 4. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez. MS.*

Isi qu'il prend moi a per & a moiller.

Ibid. p. 134. *l.* 2. *lege.* Albercio.

Ibid. l. 35. *post*, &c. *adde.* Charta Theoderici Regis Fr. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 186. *Et ut diximus, ex nostra indulgentia sæpedictus Berarius, aut Pares Ecclesiæ suæ Cenomanicæ, vel monasteria sua, de omnibus villis vel curtis suis vel*

qui per ipsam Ecclesiam sperare videntur — hoc debeant possidere, &c.

*Ibid.p.*135. *l.*14. *post*, submovemus. *adde.* Jacobinus de S.Georgio in tract. de Feud. cap.29.num.9. *Pares Curiæ seu curtis dicuntur convassalli qui jurarunt fidelitatem eidem domino pro aliis feudis quæ tenent ab eo. Sed si essent vassalli qui non præstitissent sacramentum fidelitatis eidem domino, non dicerentur esse de Paribus Curiæ. Et est advertendum quod isti pares Curiæ qui habent cognoscere de causa feudali, debent esse illius qualitatis, cujus sunt vasalli litigantes. Et ideo si vasallus litigans cum domino est Comes vel Baro, certè pares Curiæ qui habent cognoscere de causa feudali, debent esse Comites vel Barones.*

*Ibid.p.*140. *l.*8. *post*, paribus. *adde.* Extat Notitia judicati in Tabulario S.Albini Andegav. in quo Comes coram adest, non tamen judicat: *Præcepit Comes Iudicibus*, (I. Paribus) *ut sententiam recti de hoc quod audierant proferrent. Iudicaverunt igitur Adelhardus de Castro Guntherio & Gaufridus Crassus de Chimilliaco, quod &c.* Et sub finem: *Hoc judicaverunt Adhelardus de Castro Guntherio, & Gaufridus Crassus de Albiniaco, coram Comite Gaufredo in Camera sua Andecavis. Hoc viderunt & audierunt de parte Heudonis Gadino de Blazone, &c. de parte Monachorum, &c.*

*Ibid. l.*55. *post*, postul. *adde.* Vide Cujacium lib.13. observ. cap.23. Charta an.1220. in Tabul.S. Bertini: *Præsentibus & ad hoc vocatis* hominibus meis Paribus, videlicet *D.Vvillelmo de Brule Milite, Ioanne Clerico, Hugone Clavel de Hovem, Sara Esblousarde, & filia ejus Majorissa, qui Pares à me & domino suo propter hoc adjurati judicaverunt, &c.*

*Ibid. pag.*141. *l.*13. *post*, &c. *adde.* Jam vero quibus feminis judicandi officium competat, pluribus explicat Petrus Faber lib. 3. Semestr. cap.14. Extr.

PARACHARAGMA. *L.*11. *post*, Sinaita. *adde.* Lexicon MS. Cyrilli: παραχαράκτης, παραςροφεὺς, παραςρωτὴς τῶν ἐνλεθέντων ὅρων ἢ νόμων.

Ibid. l. ult adde. Vide S.Columban. instruct. 9.

PARAGIUM. *In fine adde.* Tabular. Vindocinense fol.18. *Unius hominis habeant portionem, quam nominant paragium.*

PARANYMPHUS. *Adde in fine.* Vide Gloss. med. Græcit. in παράνυμφος.

PARAPHONISTÆ. *L.*18. *post*, &c. *adde.* Tabular. S.Cyrici Nivern. num.71. *Insuper aleas Domni Odonis Paraphonistæ mihi dederunt.*

PARATELLA, *Lapathus*, herba quæ nostris *Parelle.* dicitur. Macer de virtutib. herbar. lib.1. cap.26.

Herba solet lapathi vulgo paratella vocari.

PARATICUM. *Post hanc vocem adde.* Statuta Mediolanensia. 2. part. c. 418. *Nullum paraticum, nec schola, nec congregatio alicujus artis de cætero sit in civitate Mediolanensi, nec ejus Ducatu.*

PARAVEREDI. *P.*156. *l.*19. *post*, ducitur. *adde.* N. Abbas Claravallensis lib. 2. Miscell. Baluz. pag. 247. *Super palafredum rotans undique phaleratum.*

*Ibid. l.*32. *post*, 594. *adde.* Cæsarium Heisterbach. in Vita S. Engilberti lib. 2. cap.6.

PARCERIA. Tabular. Celsinianense: Ita duntaxat ut Monachus *de S. Maximino habeat parceriam, & decimum, & oblerias de ipsa decima.* Alibi: *Omnem honorem quem ipse habebam, ut aliquis homo ex me qualiscunque mensura tenebat, & alodum, & fenum & decimum, & parceriam, & universa inde accidentia*, &c.

PARCIALIA. Charta Gosleni Episc. Carnotensis an.1155. ex Tabul. N. D. de Josaphat: *Sciendum quod Dominus Gondreuil, & uxor ejus, & servientes ejus, & Milites ejus cum uxoribus suis parcialia non exsolvunt.* Vide *Parceria.*

PARCIARICIA. Formula 30. ex Andegav. *Quasi vineas suas, quæ erant illius quondam illi ad parciaricias ei dedisset, ut quandiu ipsi illi se aptificavit, ipsas vineas ad parciaricias habere debiat, &c.* Vide *Parsiare.*

PAREDRUS. *L.*14. *post*, Eusebium. *adde.* lib.4. cap.7.

PARENS. *L.*14. *post*, poëm. 11. *adde.* Charta Theoderici Regis Franc. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 185. *Ideo Domnus & præcelsus antecessor noster Childebertus quondam Rex, nec non & genitor noster Dagobertus quondam Rex, & postea parens noster Chilpericus quondam Rex*, &c.

PARENTIA. *Adde in fine.* pro *obedientia* habetur in Diurno Romano cap.2. tit.4. *Cum hujus solius Pontificalibus monitis ob reverentiam Apostolorum Principis parentiam offerant voluntariam.*

PARETA. Vide *Amanegia.*

PARHIPPUS. *Adde in fine.* Vide Petavium ad ejusdem Juliani Epist.20.

PARIÆ. *In fine adde.* & Steph. Baluzium lib.2. Miscellan. p.226.

PARICLA. *P.*163. *l.ult. post*, valeant. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Simili modo jubeo quod de vestimenta damea — Domno vero & successore meo pareculos duos optimos de proprio vestimenti damea venerenter offerri jubeo. Tibi vero sancte Archidiacone præcipio ut unum Caballum bonum, & unum pareculum de proprietate mea præsumas.* Vetus Charta in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.69. *Unde convenit ut tres Epistolas uno tenore conscriptas inter se fieri & accipere deberent.*

PARITURIUM. In Descript. Regionum urbis Romæ edit. Mabillon. *A porta Flaminea usque pariturium, &c.*

PARLAMENTUM. *P.*165. *l.*27. *post*, congregato. *adde.* Vide Bened. Varchium in Hercolano p.41.

*Ibid. p.*167. *l.*18. *lege V I.*

PAROCHIA. *L.* 43. *post*, 164. *adde*, Diurnus Romanus cap.3. tit.3.6.

*Ibid.l.*53. *post*, parochus. *adde.* De ejusmodi Presbyterorum origine vide Sozomenum lib. 1. cap. 15. & ibi Henr. Valesium.

*Ibidem pag.*170. *post*, *l.*1.

Parochiatus. Tabular. Campaniæ Thuan. f. 32. *Si non sit nisi unum castellum, primogenitus habebit illud Castellum, & feoda illius Castelli, & carrucatas, prata, vineas, — quæ sunt infra parrochiatus illius castelli.* Habetur ibi semel ac iterum, pro districtu, ni fallor.

Ibid. in fine adde. Vide Gloss. med. Græcit. in παροικία.

PARS. *P.*171. *l.*37. *post*, maternis. *adde.* Charta Gaufredi de Liziniano Dom.S.Hermetis an.1248. in Reg. Inculismensi Cameræ Comput.Paris. fol. 49. *Quod dictum castrum habebam & tenebam & expletabam ratione partis terræ matris meæ Hisabellis*, &c.

PARTICIPANTES. *L.*3. *post*, vide. *adde.* Possinum ad tom.1. Pachymeris p. 295. & supra in V.

PARTIONARII. Statuta Ord. Præmonstrat. dist. 5. c.9. *de Negotiatione vitanda, & partionariis non habendis Statuimus ut quicunque nostri ordinis Canonici vel conversi convicti fuerint, vel confessi, oves,*

oves, vaccas, seu quævis animalia partionariis ad partem tradere, vel ad tempus locare, &c.

PASCHA. *P.176. post l.12. subde.*

Pascha, Hebdomada Paschalis. Missale Gothicum p.341. *Missa matutinalis per totam Pascham pro parvulis qui renati sunt.*

Ibid. p. 178. *l.*19. *post*, credere. *adde.* In lib.1. Sacramentorum Eccl. Rom. cap.53. titulus ita concipitur: *Octabas Paschæ die Dominico.* cap.54. *Orat. & prec. de Pascha annotino.* cap.56. *Incipiunt orationes Paschales.* Denique cap. 57. *Orat. & prec. Dominicum post octabas Paschæ.* Ita in Missali Gallicano pag.48.

Ibib. l. 24. *post*, exceperat. *adde.* ad ejusmodi annuam baptismatis celebrationem respexit Joannes Archiep. Nicænus in Orat. de Christi nativitate pag. 308. ἐὰν πατὴρ τὸ βάπτισμα καὶ τὸ γάμον τοῦ προσφιλοῦς υἱοῦ ἑορτάσει, ἐὰν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ οὐκ ἔστιν ἄτοπον, οὐδ' ἀπρεπὲς εἰ καὶ διὰ πενίαν τοῦτο ποιήσει. Adde Gregor. Nazianzen. orat. 40. initio.

*Ibid. l.*62. *post*, &c. *Adde. Pascha della Pentecosta*, apud Ricordanum Malespinum p.142.

*Ibid. l.*63. *post*, scriptores. *adde.* Sed & Græci κύριον πάσχα vocant, quod Latini *proprium festum* alicujus sancti, ut ex Menæis constat.

*Ibid. l.*69. *post*, Dominicis. *adde.* Vide Vitam Aldrici Episcopi Cenoman. n.44. p.109.

*Ibid. p.*179. *l.*17. *post*, habentur. *adde*, in Diurno Rom. cap.3. tit. 10.

*Ibid. l.*27. *post*, 96. *adde*, Henric. Valesium ad Euseb. lib.17. c.20.

*Ibid. l.*35. *post*, colligitur. *adde.* quò spectant ista ex Actis Episcoporum Cenoman. p. 102. *Ego Domnolus in Christi nomine Episcopus, cum evocassem Domnum & fratrem meum Audoenum Episcopum Andegavæ civitatis visitare sancta limina patroni peculiaris mei Victoris Episcopi, immo & solemnitatem ipsius celebrare*, &c.

PASCUARIUM. *L.*11. *post*, exigat. *adde.* Charta ejusdem Imp. ex Tabulario Brivatensi fol.1. *Aut fidejussores tollere, aut pascuaria accipere*, &c. Tabular. eleemosynæ Mantismorionis in Pictonibus fol. 66. *Porci pauperum pascarium non dabunt in Ero luco, sed . . . . . in omni tempore pascua habentes idem pascharium dabunt quod in nemore morabitur.* Occurrit etiam alibi.

PASQUERIUM. *In fine post*, &c. *adde.* Statuta MS. Caroli I. Reg. Siciliæ cap. 163. *Se les bestes prennent pasquier*, &c.

PASSIVUS. *P.*183. *post* l.12. *adde.* πάνδημοι ἔρωτες, apud Nicetam in Manuele lib.1.

PASTIO. *L.*16. *post*, 660. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag. 266. Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p. 31. &c.

*Ibid. p.*185. *post l.*15. *subde.*

Pastinagium. Charta Artaudi Vicecomitis Matisconensis an.1227. *Et omnia usuaria ad usum omnium animalium per totam terram meam in bosco & in plano, & porcorum pastiones in nemoribus meis absque pastinagio.*

PASTULA, *Levior pastus.* Vita S. Gerardi Abbat. Broniensis num.15. *hujus ergo veneni attaminatus pastula*, &c. Gustatione.

PASTUS. *L.*31. *post*, affligunt. *adde.* Charta Galonis Episcopi Paris. an. 1107. *Sciendum vero est quod illo die prædictus pastus redditur scilicet ex 6. porcis vivis & sanæ carnis, ex 2 modiis vini, & dimidio sextario*, &c. Pastus consuetudinarij in Tabul. S. Cyrici Nivern. n.80.

PATELLA. *Post hanc vocem adde.* apud Celsum l. 8. c.1. dicitur *Commissura femorum osse parvo molli & cartilaginoso tecta.* Utitur etiam Sextus Platonicus lib. 1. de Medicina animal. cap. 1. num. 14. ut &

PATER. *P.*192. *l.*4. *post*, editore. *adde*: ut porrò *parentes*, ita & *patres* compellabant summos magistratus, ut est in Passione S. Savini n.2. Vide Gloss. med. Græcit. in πατήρ.

Ibid. lin. 20. *post*, 895. *adde. Papa patrum*, in Diurno Romano c.3. tit.1. qui c.5. tit.3. *pater patrum.*

PATERINI. *P.*193. *l.* 18. *post*, 21. *adde.* Evervinus Steinfeldensis in Epist. ad S. Bernardum, de Hæreticis sui temporis: *Nobis aperte confessi sunt, quod in mensa sua quotidie cum manducant, ad formam Christi & Apostolorum cibum suum & potum in corpus Christi & sanguinem per Dominicam orationem consecrant; ut inde se membra & corpus Christi nutriant.*

PATRIARCHA. *P.*195. *l.*5. *post*, præfat. *adde.* Vitam S. Barnardi Archiep. Viennensis, fragm. 2. pag.565.

*Ibid. l.*15. *post*, Joanni. *adde.* HRabanus de Gregorio IV. Pap.

> *Tu caput Ecclesiæ es, primus Patriarcha per orbem.*

Vide Gloss. med. Græcit.

*Ibid. l.*19. *lege.* lib.1. cap.25.

PATRICIUS. *L.* 15. *post*, cum. *adde.* in Synodo Chalchedon. Act.1. initio &

*Ibid. p.*196. *l.*72. *post*, 286. *adde.* De ejusmodi Patriciis, ac præsertim Italiæ, intelligendus Diurnus Romanus cap.1. tit. 3.

*Ibid. pag.*198. *l.*44. *post*, M. *adde.* Siquidem prostat Epistola Paschalis Pap. apud Mabillonium tom. 6. Vitar. SS. Ord. S. Bened. p. 567. quæ sic clauditur: *Data per manum Georgij Bibliothecarij S. Sedis Apost. nonis Decemb. imperante D. nostro piissimo Principe Augusto Ludovico à Deo coronato, magno & pio Imperatore anno quarto, & Patriciatus ejus tertio.* Id præterea colligitur.

*Ibid. p.*202. *l.*6. *post*, 862. *adde.* & Diurnum Roman. cap.6. tit.7.

PATRIMONIUM. *L.*7. *post*, Principis, *dele usque ad* hisce, *& repone*, quæ privatis usibus erant dicata, quibus Gubern. &c.

*Ibid. p.*203. *l.*16. *post*, 119. *adde.* Diurnus Romanus cap.6. tit.3. 4. *Patrimonium juris S. Romanæ Ecclesiæ.*

*Ibid. l.*21. *post*, 40. *adde.* & infra in v. *Rector.*

PATRIPASSIANI. *L.*1. *post*, adde. *scribe.* S. Cyprianum in Epist. ad Jubaianum de baptizandis Hæreticis.

PATROCINIUM. *P.*205. *l.*2. *post*, 4. *adde.* Andr. Mon. lib. 1. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap.39. 41. Ord. officij domor. S. Benedicti apud Mabillon. tom.4. Analect. &c.

PATRONUS. *L.* 12. *post*, præcipui. *adde.* nisi sint quos ἀμφοδάρχας vocat Chronicon Alexandrinum.

PAULINA *Potio. In fine adde.* Meminit Myrepsus sect 4. cap.1. antidoti *Paulinæ* appellatæ, quæ ad tussin confert.

PAUPER. *L*in 10. *post*, verbositati. *adde.* Apud S. Columbanum Instruct.12. *fidei paupertas*, &c. pro defectu fidei. HRabanus Poëm. 13.

> *Iam mihi concessit bonitas tua discere libros,*
> *Sed me paupertas suffocat ingenij.*

*Ibid. l.*26. *post*, salutem. *adde.* Vide tom. 3. Analect. Mabillonij pag.483.

PAUPE

PAUPERARE. *In fine adde.* Vide Savaronem ad Sidonij lib.2. Epist.2.

PAUPERINUS. *In fine adde.* Utitur etiam Cumeanus Abbas lib.de mensura pœnitentiar. cap.6.

PAUPERTAS. *L.* 17. *post*, probaverunt. *adde.* Alia an. 1252. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 93. *Noveritis quod ego probata paupertate seu necessitate mea sufficienter in Curia Pinchoniensi, & legitimæ per judicium hominum ipsius Curiæ vendidi &c.* Alia an.1302. fol. 125. *Ie Gilles de Canapes chevalier sire de Chelle mesme ville, fais sçavoir — que je par grant necessité jurée & prouvée suffisament, & pour pieur marché eschivier, ay vendu &c.* Similis Charta alia Gallica habetur in Probat. Hist. Betuneæ p. 162.

*Ibid. l.*37. *post*, &c. *adde.* & Joan. Stiernhookum lib. 2. de Jure Sueonum vetusto cap.5. pag.245. ubi idem observatum apud Suecos tradit.

Ibid. l. pen. post, 22. *adde.* Utinam hæc hodie adhuc obtineret jurisprudentia: non enim tam facile viri nobiles sua prædia oppignerarent, ac distrahere judicis decreto cogerentur, & familiarum illustrium bona sarta tecta permanerent, & ad posteros, ut olim dum ea lex vigebat, transirent.

*Ibid.p.*210.*l.*14. *post*, Paupertaticula.*adde.Paperticola.* Formulæ Andegavenses: *Proinde cido tibi de rem paupertatis meæ tam pro sponsalitia, quam pro largitate tua*, &c. Ibid. form.38. *Ut tibi aliquid de re pauperticola mea concidere debirent.*

PAUSA. *L.*5.*post*, prolongari. *adde.* Vide Henric. Stephanum de Latinitate falsò suspecta pag.4. & seq.

*Ibid. l.*45. *post*, corpore. *adde.* in Missali Gotthico pag. 332. *Habetur oratio pro spiritibus pausantium.*

PAX. *P.*212.*l.*34.*post*, Concordiæ. *adde.* Diurnus Romanus cap. 2. tit. 8. de Summo Pontifice: *Deinde ascendit ad sedem, & dat pacem omnibus Sacerdotibus.*

*Ibid. p.*214. *lin.* 6. *post*, &c. *adde.* Statuta MSS. Caroli I. Reg. Sicil. c. 38. *De garder paix en jugement. Silence est une maniere de nourrir paix. Por ce nos qui volons chastier les folies de ceus qui par lour clamors troublent aucune fois l'ordre des droits, establissons, &c.*

*Ibid. p.*16. *l.* 35. *post*, &c. *adde.* Apud Venetos *Anciani pacis* dicti, qui publicæ pacis inter cives invigilabant. Vide Chron. MS. Andreæ Danduli an. 1205.

PAXIMATIUM. *Lin.*10.*post*, 534. *adde.* Andr. Dandulus in Chron MS. an. 8. Caroli M. *Veneti vero hoc audientes panum ac paximatum multitudine machinis projecta exercitum verberant.*

PAXUM. Acta Capitularia Eccl. Lugd. MS. an. 1340. fol. 67. Cod. Reg. *Item dederunt eidem paxum quod tenebat in resignationem in Ecclesia Lugdunensi, &c.* Occurrit alibi.

PECCAMEN. *Post l.* 3. *adde.* Idalius Barcinonensis in Epist. ad Julian. Tolet. *Recordatione peccatorum meorum pavidus, & memoria ingentium criminum usquequaque perterritus, &c.*

*Ibid. l.*7. *post*, 3. *adde*, Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p 69.72. 74. 90.

PECEIUM. *In fine adde.* Et in versione Gallica Chartæ S. Ludovici, quæ refertur ab eodem Argentreo eod. lib. cap.17. vertitur *Droit de pesche.* Latina quam vidi, malè præfert, *seu pesseia naufragia marina.*

PECTARE. *L. pen. post*, vide. *adde.* Foros Leirenæ, Hist. Segoviensem cap.20. §. 13.

PECTINARIUM. *In fine subde.*

Pectinator, Pectinum confector, in Miracul. S. Stanislai Canon. Reg.

PECTORALE. *Lin.*4.*post*, 57. *adde.* & Isidor. Pelusiot lib.1. Epist.74.

PECUNIA. *P.* 222. *l.*1. *post*, commentatur. *adde Pecunia diversi generis*, in Vita Aldrici Episc.Cenoman. p.83.

*Ibid.l.*15.*post*,1. *adde.*Chartam Childeberti Reg. apud Mabillon. de Re diplom. ch.24.

Ibid. in fine subde.

Pecunia sicca, numerata, quomodo vulgariter dicimus,*argent sec.* Charta Guillelmi Episc. Ambian. an.1281. pro Ecclesia Vinacurtensi: *Statuimus etiam quod tota pecunia sicca dicta Ecclesiæ debita deputetur ad officiandam dictam Ecclesiam in modum qui sequitur, &c.* Occurrit ibi rursum in Tabular. Episcopat. Ambian. fol.26. Vide *Census siccus*, & *Molta sicca.*

PEDA. *P.*223. *l.*4. *post*, exactione. *adde.* Tabul. Brivatense an. 1277. *Cum pagesiis infrascriptis, & in rebus nominatis inferius, & in confinatis, videlicet in duabus plateis seu pedis dechalmes 2 solid.* Infrà: *Item in quadam platea seu peda Stephani Boni 12 den.* Charta Delphini Arvern. ibid. fol.223. *Clamamus quitas capitulo Brivatensi les pedas quæ sunt Brivate ante Ecclesiam S. Iuliani, &c.*

PEDATURA. *L.*17. *post*, putant. *adde.* nisi fallar: quod verba, *quam Catusio facit*, omnino declarant, quæ ad *pedaturam* referuntur, de quorum notione mox dicturi sumus. Neque perinde aliter accipienda vox *Pedatura* in antiqui testamenti fragmento apud Gualterum in Tabulis Siculis p.58.*Hoc amplius ab hæredibus meis volo præstari Reip. Petelinorum corpori Augustalium ex prædiis meis palum redicam omnibus annis sufficiens pedaturæ vineæ, quam Augustalibus legavi.* Ubi *palus redica* legatur ad Statumina *pedaturæ* vineæ, id est ποδισμῷ, seu quantum sufficit vineæ in agri pedaturæ plantatæ. *Deinde dele* 3. *lin. seq. à voce* cum, *ad vocem* pedamina.

PEDESTICUM. Charta an. 1151. in Hist. Monast. S.Barbaræ Lugdun. pag.84. *Pedesticum de Roccatallia — misit Girino Senescallo & Lugdunensi Ecclesiæ in gageria pro 10 millibus solidor. Lugdunensis monetæ.* Ita rursum mox, ubi videtur legendum *Podestaticum.* Vide *Potestas.*

PEDIDA, idem quod *Pedagium.* Vetus Charta apud Anton. Brandaon. lib.12. Monarch.Lusit.c.11. *Nec dent pedidam nec collectam ad Regem, nec dent portagem per totum Portugale.*

PEDONES. *L.* 1. *post*, pedoni. *adde.* Hispanis, *Peon.*

PEJORARE. *In fine adde.* Vide Statuta Ord. Præmonstr. distinct.3. cap.1.

PELAGIUM. *L.*1. *post*, species. *adde.*cujus mentio est in consuetudine Meduntensi art. 196. quæ scilicet pro appulsu navium vinum ad littus deferentium exigitur, ab *appellendo* dicta, ut in Adversariis MSS. Augusti Gallandij Patroni Paris. doctissimi legisse me memini.

PELLICIA. *Lin.* 3. *post*, pelice. *adde.* Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib.1. c. 8. *Accede ergo ad sanctum regenerationis lavacrum, ubi certè habes exuere vetustatis pelliciam, & induere novitatis Evangelicam stolam.*

*Ibid. l.*7. *post*, &c. *adde.* *Le Roman de Guillaume au Court-nez. MS.*

Or serai je s'il prennent ma pelice,
Il est frivort, si est froide la bise.

PELLITI.

PELLITI. *L.2. post*, Hieronymo. *adde.* σισυροφόροι, Synesio de Regno p.23.

PENA. *L.1. post*, peña. *adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Penis*, *Caput.*

PENDO, *Vexillum*, Gall. *Penon.* Coronatio Alfonsi Regis Portugalliæ apud Brandaon. lib.10.c.13. *Nobiles si fugerint de Lide — si non liberaverint regem, aut filium ejus, aut pendonem pro suo posse in lide*, &c. id est in *lite* seu prælio.

PENSA. *P.234. l.8. post*, accipiant. *adde.* Miracula S.Gengulfi num.15. *Cum sui corporis pensa.*

PENSARE. *L. ult. post*, 9. *adde.* in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 69.

PENTECOSTE. *L. 22. post*, 17. *adde.* S. Columban.in Pœnitent. cap.9.

Ibid. l.22. post, 261. *adde.* & Henr. Valesium ad Euseb. lib.4. de Vita Constant. cap.64.

PEPIGNA, minutæ monetæ species. Tabular. Albæ ripæ in Diœcesi Lingon. an.1219. *Liberas ab omni censu & servitio, prater 5 denarios censuales una pepigna minus.*

PERA. *L.18. post*, festinavit. *adde.* Charta Ademari Vicecomitis Lemovic. an.1179. ex Tabul. Dalonensi fol. 23. *Eo die quo Hierusalem proficiscens cum pera quam Collo deferebant, Ioannem ejusdem Ecclesiæ Abbatem & cæteros fratres Dalonenses investivi, &c.*

PERÆQUATORES. *L.16. post*, subdiderunt. *scribe.* Adde Diurnum Roman. cap 6.tit.3.

PERAMBULATIO. *L.4. post*, constet, *adde.* Tabularium Burgaliense fol. 9. *Quibus congregatis idem Albinus fines nostræ terræ cœpit perambulare, ac incisuras arborum, quæ easdem terras terminabant, eisdem demonstrare, ostensioni cujus præfatus Hugo noluit credere.* Vox etiam cognita hac ferè notione sub priore Regum Stemmate. Charta Chlotarij III. apud Petr. Chiffletium: *Qualiter — una cum ipsis vel parentes eorum de parte maxima de infra termino ipso Flaviacense contentionem maximam habuissent, & ipsas terminationes perambulassent, & signa posuissent*, &c.

PERCALCARE. *L. 6. post*, confirmavit. *adde.* Tabularium S. Eparchij Inculismensis fol. 8. *Audita Abbatis querela & eorum responsione, Laudavimus & præcepimus, ut Abbas S. Eparchij produceret duos testes idoneos, qui percalcarent & monstrarent terram de qua possent jurare quod ipsi viderunt investitam Ecclesiam, &c.* Infrà: *producti testes qui percalcationem fecerant jurare noluerunt.* fol.20. *& facta percalcatione cimiterij*, &c. Tabular. Absiense fol.27. *Qui etiam percalcavit terram è lo motatges ad molendinum.*

Ibid. l. ult lege. Rei de qua est controversia.

PERCUSSIO, pœnæ monasticæ species. Pœnitentiales S.Columbani cap.8. *Cui ceciderit Chrismal nihil confringens, 12 percussionibus emendetur.* Sic alibi non semel. *Verbera* appellantur cap.12.13.14. alibi *plagæ*, vetus Pœnitentialis Andegavensis apud Morinum post libros de Pœnitentia p.36. ubi de Redemptionibus pœnitentiarum: *Quidam dicunt, centum percussiones in hyeme, vel centum psalmos in æstate valent, &c.* Vide *Palmata*, & eundem Morinum lib.7. cap.14.

PERDONARE. *L.9. post*, &c. *adde.* Extat in M. Pastorali Ecclesiæ Paris. Charta an.1350. in qua formula describitur Sacramenti, quod Joannes Rex Franciæ præstitit *in suo jucundo adventu* Parisios Episcopo & Canonicis Ecclesiæ Paris. in vestibulo ejusdem his verbis conceptum: sic enim Episcopus Regem compellavit; *A vobis perdonari petimus, ut unicuique de nobis & Ecclesiis nobis commissis Canonicum privilegium & debitam legem atque justitiam conservetis & defensionem exhibeas sicut Rex in suo regno debet unicuique Episcopo & Ecclesiæ sibi commissæ.* Cui Rex respondit, *Promitto vobis & perdono, quia unicuique de vobis & Ecclesiis vobis commissis Canonicum privilegium & debitam legem atque justitiam servabo, & defensionem quantum potero adjuvante Domino exhibebo, sicut Rex in suo regno unicuique Episcopo & Ecclesiæ sibi commissæ per rectum exhibere debet.*

PEREFFLUUS, *abundans.* Syrus & Aldebaldus in Vita S.Majoli Abbat. in Prologo lib.3.

Quamquam tanta sit hæc, tamque perefflua,
Vt sensus merito mensque perhorreat.

PEREGRINATIO. *L. 32. post*, dicuntur. *adde.* Vide Joan. Morinum lib.7. de pœnit. cap.15.16.17.

PEREXIRE. S. Irenæus lib.2. in Præfat. *Quonam modo per numeros veritatem affirmare conantur, minutatim perexivimus.* Id est commemoravimus, ex Gr. διεξελθεῖν. Vide Jacob. Billium lib. 1. observat. Sacrar. cap.33.

PERFECTUM, ad *Perfectum suscepi*, in Ordine Romano cap. 6. *perfectionem consequi*, in Concilio Tribur. can. ult. ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ τέλειον, non semel in Concilio Ancyrano, cum scilicet exactis pœnitentiæ gradibus ad sacram Communionem admittebantur Pœnitentes.

PERFUNDERE. *In fine subde.*

Perfundere. Statuta Ord. Præmonstrat. dist.1. c.1. *Cum aliquis in Natali Domini vel aliàs de necessitate duas Missas debuerit celebrare, post primam Missam sumpto sacramento Eucharistiæ, vinum perfusionis, sive ablutionis non sumat, sed alij ad sumendum tradat.* Vide *Superfusio.*

PERIGIUM, *Periculum.* Charta Alfonsi Comitis Bononiensis an. 1288. to.4. Monarch. Lusit. pag. 279. *Et excepto perigio de navibus in mari periclitantibus.*

PERSEA. Disputatio Archelai Episcopi Mesopotamiæ cum Manete: *Cum ergo corpus hoc principium sit & materia, necesse est eam qui plantaverit perseam, transire per multa corpora, usque quo persea illa quam plantaverit concidat.* Videtur hac voce intelligi malus Persica, quam Græci Περσέαν dixerint.

PERSONA. *Pag. 249. l. 30. post*, vocant. *adde.* Charta Bartholomæi Episcopi Laudunensis an.1125. *Notum igitur esse volumus — quod cum Monasterium B.Dionysij de Francia infra terminos nostræ diœceseos altaria duo, videlicet de Sorbais & de Altrepia sub obtentu personarum ab antiquo tenuisset, novissimè temporibus nostris mortua persona vicedomini Abbatis Sugerij & monachorum, à Petro ipsius Camerario requisiti, ut B.Dionysij personæ gravamen remitteremus, & quod de cætero altaria illa solida & quietè firma possessione tenenda concederemus, ex decretis Romanorum Pontificum, ne ulterius altaria per personas tenerentur sancitum esse recordantes, &c.*

Ibid. l.53. post, &c. *adde.* Gloss. Gr. Lat. Χαρακτηρίζω, *Persono*, id est rei alicui incorporeæ personam aliquam attribuo, uti vocem hanc interpretatur Vulcanius, in MS. additur *Noto.*

PERTICA. *L.15. post*, pedes. *adde.* Glossæ Lat. Gr. MSS. *Pertica*, κανών, κόντος.

Ibid. l.36. post, tabula. *adde.* Statuta Mediolanensia part.2. c.350. *Mensura pedis Litprandi sit & esse intelligitur de unciis novem ad brachium liguaminis.*

PERTONGAR. Vita S. Gerardi Abbatis Broniensis num.29. *Dominus Stephanus sanctæ Romanæ sedis tunc Apostolicus jussit fieri, (ipso consistente viro Dei, immo dictante debentia scribi) plumbeo bullatum*

latum sigillo privilegium, quod & pertungar appellant, contulit illi &c. Ubi monet doctissimus editor, alias *ptungar* scribi, qui *Pantochartam* hîc innui putat.

PERVERSUM, seu *In perversum*, contrà, contrariò: utitur Tertullianus in Praxiam, ut & S.Hieronymus Epist.20. ubi gravius.

PES. *L.*18. *post*, vide. *adde*. L.8. D.de servis fugit. Nov.134. c.13. Nicephor. Constantinop. in Breviario Hist. p.77. 1. edit. Theophanem an.3. Copronymi, Nicetam in Andronico.

*Ibid. p.*255. *post l.*31. *subde.*

Pes montis, ima & inferior pars, unde *S.Ioannes pedis portus*, oppidulum in Pyrenæis, *S. Iean Pied de Port. Pedes Cassij montis*, apud Ammian. lib.14. ubi Lindenbrog. ex Suida & Eustathio. Hegesinus apud Pausaniam: Ἑλικῶνος ἔχε πόδα πιδακόεντα.

Pes Luitprandi. Vide *Pertica.*

PESCA. *Adde in fine.* Id est ut malus persica, quam *Pesche* vocamus.

PESCARIUS. Vetus Pœnitent. apud Morinum p.24. *Si Comes aut Iudex est, dic illi ut non accipiat præmia—si est pescarius &c.*

PESSIMARE. *Adde in fine.* Utitur præterea Hugo Flaviniacensis in Vita S.Sacerdotis Episc. Lemovic. num.25.

PETAMINARIUS. *In fine adde.* At Salmasius ad Plinium emendat, *Pyctis, mimariis.*

PETRARIA. *L.*2. *post*, &c. *adde.* Evagrius lib. 5. cap.10. καὶ μάλιστα τοὺς καλαπέλτας ἐξ ὑπερδεξίων ῥιπτοῦντας, οὓς λιθοβόλους ἡ συνήθεια καλεῖ.

PHALÆ. *In fine subde.*

Falæ, tædæ quæ in funeribus deferri solent, nostris *Falots*. Charta an. 1240. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol.42. *Decanus percipiet luminare, sed de falis prædictorum extra claustra manentium, si intra muros civitatis decesserint, habebit dictus Episcopus luminare.*

PHANTASIA. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in φαντασία.

PHILOPOMPUS. *L. ult. ante*, vide *adde.* Vita MS. S. Gaugerici Episcopi Camerac. lib. 1. cap.12. *Philopompi tyrannidem divinæ virtutis opitulatione fefellit.*

PHOTONOMUS, qui lumen distribuit, illuminator. Rotgerus in Vita Brunonis Abbat. S.Pantaleon. Colon. cap. 24. apud Mabillonium. *Quibus Abbatem præposuit nomine Christianum, suæ videlicet professionis Photonomum, & in lege domini apprime eruditum.*

PHRONTISTERIUM. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit.

PHYLACTERIA. *L.*34. *post*, maleficis. *adde.* & Leo Suavius ad Paracelsum.

PIABILIS, *Grandis*, in Glossis antiq. MSS.

PICARDIA. *Lin.*42. *post*, longiores. *adde.* Ut quæ Pannonibus etiam ab Ammiano lib.17. & Armoricis &c.

Ibid. l. 46. *post*, sententia. *adde.* in Charta Caroli VI. Reg. Fran. an.1321. ex Regesto 120. Tabul. Reg.ch.33. *picarum* Flandrensium mentio fit: *à tout grans bastons ferrez, comme glaives & piques de Flandres.*

*Ibid. p.*269. *l.*60. *post*, appellantur. *adde.* At Bohuslaus Balbinus in Epit. Rerum Bohemic.lib.4. c.5. Picardos in Bohemiam tum primum venisse an.1418. scribit.

PICCUS. Tabularium Brivatense fol.198.v. *Molinarij & tres submolinarij & tres gartiones qui portant piccos molendinorum.*

PICTA. *L.*6. *post*, solvat. *adde.* Tabul. Brivatense an.1276. *Et unam caterencham frumenti, & tres pictas, & unam gallinam, &c.*

*Ibid. p.*272. *l.*32. *post*, &c. *adde.* Tabul. Dalonensis monast. fol. 33. *Pictanciam unam communem de Caseis, vel ovis, seu piscibus.*

PIETAS. *L.* 1. *post*, pitié. *adde.* Glossator Historiæ Scholasticæ Petri Comestoris cap. 50. Act. Apost. *Pietas æquivocum est ad cultum Dei, & ad compassionem proximi.* Vita B. Stephani Abb. Obasin. lib.2. cap.16. *Cum ad placitum veniret, videretque omnes suæ parti favere, adversarium vero undique & ab omnibus destitutum, pietate ductus, aliquos è suis placitoribus clam dirigebat, qui ejus partes defenderent.*

PIGREDO. *In fine adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Pigritia, torpor, stupor.*

PILAX. *In fine adde.* Vide Cumeanum Abbat. de Pœnitentiarum mensura cap.7.

PILEATI. *L.*16. *ante*, idpsum. *scribe.* πρότερον γὰρ κομήτας ἐπέμπον εὐτελεστέρους παρ' αὐτοῖς δοκοῦντας εἶναι. Ex quibus vulgus duntaxat comatum fuisse colligitur, cui scilicet coma pro pileo erat.

Ibid. in fine adde. Joannes Magnus *Pileatos & fyan* appellatos antistites sacrorum apud Gotthos scribit, fortassis à pileo vel tiara, integumento capitis quo usi sunt Sacerdotes.

PIOLA, vox Italica, Gallis *Rabot*, in Statutis Mediolanens. 1.part. c.255.

PIPER. *P.*283. *l.*25. *post*, constat. *adde.* λίθον πιπεράτον, & κίονας ἀληθοπιπέρους habet Continuator Theophanis lib.3. n.43.

PIPIONES. *L.*14. *post*, 41. *adde.* Oliverius Maillardus serm. 21. Fer.2. dom. advent. *Et domini advocati, nunquid plumatis aliquando anseres pingues, sive pipones?*

Ibid. l. 18. *post*, moravotivo. *adde. Solidi monetæ pepionum*, in Histor. Segoviensi cap.21.§.9.

PIRATA. *Lin.* 2. *post*, MSS. *adde.* Ita *latrocinium maris* dixit Justinus lib.43. num. 3. *Latrones* nudè piratas vocat Florus lib.3. cap.6. & *Latrocinari*, dixit, pro piraticam exercere.

PISCATOR. *L. pen. post*, Piscatorum. *adde.* Tabular. S. Albini Andegav. *Et cum una masura terræ, concesso eis uno piscatore in aqua ibi fluente.*

PITTACIUM. *Pag.* 289. *lin.*8. *post*, &c. *adde.* Vita B. Stephani Abb. Obasin. lib.2. cap.15. *Iste, & si appellavit, appellationem suam non segniter consummabit, plusque proficiet uno nuntio quatuor pitaciis pedibus insignito, quam Dominus noster egregiis nuntiis multis pecuniis oneratis.*

PLACITUM. *Pag.* 292. *l.*29. *post*, 27. *adde.* Vide Jacobinum de S. Georgio in tractatu de Feudis cap. 25. §.24. pag. mihi 71. ubi quærit quid in Partibus Provinciæ intelligatur per obligationem qui tenentur *Vassalli & subditi præstare auxilium de suis placitis & litigiis.*

*Ibid. p.*297. *l.*12. *post*, placito. *adde.* Tabularium Nantoliense in Pictonib. an.1399. *Pro decimo denariorum achaptamenti seu placiti in mutatione domini.*

*Ibid. p.*299. *post l.* 12. *subde.*

Placitor, Patronus defeſor. Vita B.Stephani Abbat. Obasin. lib.2.c.15. *Nam actor noster rex centum solidis placitores atque fautores suos hodie convivabit, exceptis muneribus donisque promissis.* Et cap.16. *aliquando cum ad placitum veniret, videretque omnes suæ parti favere, adversarium vero undique & ab omnibus destitutum, pietate ductus aliquos è suis placitoribus clam dirigebat, qui ejus partes defenderent.*

PLANARA

PLANARATI. *In fine adde.* Et Joan. Gryphiandrum de Wichbildis Saxon. c.28. n.9.

PLAGITATUM. *Adde in fine.* Idem quod *placitatum.*

PLANUM. *Adde in fine.* Præterea Cujacium lib.7. observ. cap.29.

PLASTRUM. *In fine adde.* Tabular. Albæripæ in Episcopatu Lingonensi an.1357. *Item domum seu emplastrum situm in villa de Orgiis, cum manso retro dictum emplastrum.* Ibid. an.1463. *un emplastre en S.Pere, auquel souloit avoir une maison, &c.* Ibid. an.1461. *promisit dictum emplastrum ædificare, & in unam domum convertere.* Occurrit ibi pluries.

PLATEA. *In fine subde.*

Platea. Tabular. Brivatense fol.193. *Per traditionem clavis cortilis seu plateæ de Chalas.* fol.196. *De cognitione & jurisdictione delz mezes seu platearum vacuarum, fossatorum, &c.* Vide. *Peda.*

PLATELLUS. *In fine adde.* Gloss. Gr.Lat. Reg. Cod.85. τρίπυς, *cortina unde dabantur oracula, & platellum.*

PLATONIÆ. *L.39. post,* PP. *adde.* Et apud Epiphanium Scholasticum: *Sicut lex ipsa in marmorea platoma noscitur esse conscripta.* Ubi Socrates lib.1. cap.16. ἐν λιθίνη στήλη habet.

PLAUDARE. *L.1. post,* dare. *adde.* HRabanus Maurus Poëm. 29. de diabolo Christum in deserto tentante.

Tantum perversè locutus,
Quantum fuerat perversus,
Sæpe, vel sæque, Seps ipse se plaudaverat,
Posse quod nunquam poterat, &c.

Id est, sibi *applauserat*, sese jactaverat.

PLAVIS, *Planities.* Charta Henrici V. Imp. pro Venetis: *Ut terminatio quæ à tempore Luithprandi Regis facta est inter Paulucionem Ducem & Marcellum Magistrum militum, deinceps manere debeat, id est de plave majore ad plavem siccam.*

PLAUSUS, pro *strepitu*, non semel usurpat Columbanus in Regula Cœnobiali, seu Pœnitentiali c.1. *Qui locutus fuerit in plausu, id est altiore sono solito sonaverit,* &c. Adde cap.14.

PLEBES. *P.38. l.58. post,* contulit. *adde.* Ita hanc vocem apud Armoricos usurpatam evincit Historia Rotonensis Monasterij lib.1. cap.48. & aliis locis.

PLECTA. *L.14. post,* erant. *adde.* Hist. miscella lib.16. pag.471. *In capite autem pannum gemmatum habentem ex utroque ligamento plectas quatuor.* Ubi Theophanes p.207. σειρὰς τέσσαρας habet.

PLEGIUS. *P. 312. l.54. post,* &c. *adde.* Tabul. S.Eparchij Inculism. fol.46. *Post me plevit similiter fidem suã in manu ipsius Abbatis Otto Bernardus, &c.*

PLEIDURA. *L.13. post,* &c. *adde.* Tabular. Nantoliense in Pictonibus an.1335. *Quandam pleyduram una cum chappali domus.* Vide *Pleura.*

PLENARIA. *Lege in fine. Cum sæculum finitum fuerit.* Diurnus Romanus cap.6. tit. 20. *Unde amplissima vobis hæredibusque vestris cautela, plenariam securitatem duximus muniendam.*

PLENITUDO. *In fine adde.* Vide Avitum Viennensem Epist.2. ex Balusianis, & Gloss. med. Græcit. in Πλήρωμα.

PLETORICUS. Hermannus de *Lerbeke* in Cronico Comitum Schawenburg. p.35. *Et quia multum fuit pletoricus, toto corpore denigratus est.*

PLEURA. *In fine adde.* Vide *Pleidura.*

PLICA. *Subde in fine.*

Plica, morbi genus, in Vita B. Ladislai apud Papebroch.

PLOSTELLUM. Miracula S. Joannis Beverlac. num. 5. *Qui antea in motu suo effigiem repræsentaverat belluinam, in suæ tamen erectionis initio pyramidis usus est appodiamento; admodum pueri plostello innixi, & humum pene signantis mento.* Vox, ut videtur deducta à *plaustrum*, ut rectè conjectat Papebrochius.

PLUMARIUM. *L. 4. post,* plumarium. *adde.* Tabul. Monasterij S.Theofredi in Velavis: *Sunt & aliæ Cortinæ lineæ 3. artificio plumarij composita.*

Ibid. p. 317. l. 13. post, acus. *adde.* Quæ quidem hauserunt à Petro Comestore in Hist. Eccles. cap.53. Exodi: *Et coccinei coloris opere plumario: Pluma enim lingua quadam acus dicitur, scilicet Ægyptiorum, quorum sunt diversæ linguæ sicut Græcorum. Hoc genus veli vulgo Distratum dicitur, quasi bis stratum. Prima enim fit tela, cui cum acu opere manuali substernuntur picturationes. Sunt qui dicunt opus plumarium à similitudine avium, quibus super addita plumarũ varietas: idem opus dicitur etiam polymitum &c.*

Ibid. dele. Sed plumã acum appellatam nondũ legi.

PLUMBATA. *In fine subde.*

Plumbata, idem quod *Plumbatum*, de quo mox. Acta Martyrij SS. Maximiani & Isaaci: *Iacebat identidem classis illa carnivorum violentiam plumbatarũ, &c.*

Plumbata, ponderis species. Tabular. S.Dionysij Novigenti n.1240. *Dicunt se esse in possessione à singulis hospitibus seu stagiariis Prioris & Conventus S. Dionysij de Nogento Rotrodi ementibus in villa — in die mercati, ad pondus, quod plumbata vulgo dicitur, quamdam summam pecuniæ semel in anno, &c.* Vide *Campanum.*

PNEUMA. *L.5. sic lege.* Quo non voces, sed vocum toni longius cantando deducuntur & protrahuntur: quod quia cum respirationis difficultate fit, ideo πνεῦμα appellatum est. Quippe, ut est apud Galenum in Lexico Hippocratis, καὶ αὐτὴν τὴν δύσπνοιαν significat.

Ibid. l.28. post, pneuma. *adde.* Perperam enim Petrus Maillartus lib. de Musica c.9. dixit *neuma*, (quod esse ait cautum arte confictum ac inventum ad supplendum cantus Antiphonæ defectum circa tonum) ex Græco νεῦμα, *assensus*, appellatum, quod illius propriũ sit Antiphonæ & Psalmorũ tonũ eundẽ tribuere.

Ibid. l.30. post, dulcis *adde.* Gregorianæ Psalmodiæ Enchiridion: *In quovis tono est neuma proprium — & dicitur illa melodia quæ fit in caudis antiphonarum.*

PODERE. *L. pen. post,* 857. *adde.* Frideric. I I. Imp. Epist. 2. ex Baluzianis, & Carol. Molineum in Consuet. Paris. tit.1. de feud. Gloss. 5. §.17.

PODIUM. *P.32. l.8. post,* 11. *adde.* Petrus de Dusburg in Chron. Prussiæ cap.53.

POENITENTES. *L. 2. post,* publica *adde.* quique *in extremo Christianorum ordine* esse dicuntur apud S.Columbanum lib. de Pœnitent. mensura c.37.

Ibid. p.325. l.51. post, cap. 1. *adde.* in lib.1. Sacramentor. Eccl. Rom. cap.95.

Ibid. l. 60. post, 62. *adde.* & S. Columbanum de mensura pœnitentiarum §.30.

Ibid. p.326. post l.22. subde.

Expœnitentes, qui Pœnitentiam publicam aliquando subierant, eoque ipso ad sacros ordines promoveri vetantur. Vide Diurnum Romanum c.3. tit.9.

Ibid. p.328. l.22. post, seqq. *adde.* Pœnitentialem Andegavensem apud Morinum post libros de Pœnitentia, eundem Morinum lib. 10. cap.17. 18. &c.

Ibid. l.45. post, ἐπιδεδωκότες. *adde.* βιβλία μετανοίας, apud Socratem lib.1. c.8. l.2. c.11.24. Sozomen. lib.2. c. 16.14 & Evagriũ lib.3. c.9. Vide Synod. Trull. can.95.

Ibid. l.53. post, c.2. *adde.* & quæ observat Morinus lib.9. de Pœnit. cap.26.

Ibid. l.64. post, exemplum. *adde*, proferunt Palladius in Vita Chrysostomi cap.17. Anonymus Combefisianus in Porphyrog. n.4.

Ibid. p.330. l.50. post, Columbani. *adde*. Cujus etiam est liber *de Pœnitentiarum mensura taxanda*, editus an. 1667. inter ejusdem Sancti opera, cum quibus editus perinde alter Cumeani Abbatis Scoto-Hiberni, *de mensura pœnitentiarum*.

Ibid. l.69. post, Pœnitentia. *adde*. Vide *judicare*, interrogato confitente, confessor promebat librum suum pœnitentialem, quæsitoque in eo delicto, locum ei ostendebat, ut videret ipse agnosceretque legitimam sibi imponi pœnitentiam. Vide Anonymum in Pœnitent.Gr.apud eundem Morinum p.120. ejusmodi porro *judicia* inter obventiones Curionum recensentur in Tabul. Celsinianensi: *Dimisit in manu ipsius Prioris —ipse Arnulfus Presbyter Capellaniam S.Hilarij, & medietatem denariorum, quæ dicuntur judicia, & septima, & pœnitentias de villa S.Hilarij*, &c.

POENITENTIARIUS. *L.24. post*, præesset.*adde*. Πρεβύτερον ἐπὶ μελανοίας.

Pag. seq. post, confiteretur. *adde*. Similia fere habet Sozomenus lib.7. cap.16.

POLANA. Vide *Poulainia*.

POLEDRAS. *Lin.* 4. *post*, pullus. *adde*. Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Reliquos vero caballos, tam Vvarannonis quam spadas seu poledras*, &c.

Ibid. l.12. post, poledro. *adde*. M. Justinus Lippiensis in Lippiflorio p.149. *Colligit, as, vestes, fruges, pecus, arma, poledros*.

Ibid. l.15. post, 67. *adde*. in Charta Aldrici Episc. Cenoman. p.89. 90.

POLISSEMUS, multæ significationis, πολύσημος, apud auxilium de Causa Formosi Pap. *Communicare vero polissemum est*, &c.

POLITICI. *P.336. l.15. lege*. Subjungitur.

Ibid. l.70. post, farciuntur. *adde*. seu ut voce utar Joannis Tzetzæ Chil. 9. v.282. ἠμαξευμένοις στίχοις.

Ibid. p.337. l.3. post, habetur. *adde*. Hos versus, ni fallor, seu potius politicorum versuum concinnatores carpit Joannes Euchaita Carm. πρὸς τοὺς ἀκαίρως στιχίζοντες p.26. ubi sic ait:

Μέτρον δ' ἄμετρον οὐδαμῶς μέτρον λέγω.

POLLUCIBILITER. *L.3. post*, donandum.*adde*. Fulgentius lib. 1. Mytholog. de Saturno: *Pollucis etiam filiam sive à pollendo, sive à pollucibilitate quam nos humanitatem dicimus. Unde & Plautus in comœdia ait, Bibite, pergræcamini pollucibiliter*.

POLRUS, modus agri, in Charta an. 1323. ex Tabul. sancti Quintini in insula fol. 42. 43. *de terris & polris infra scriptis: videlicet de polro Dom. Aurelij sita inter villam de Dam continente 64 mensuras unam lineam & octo virgas terræ*, &c. Occurrit ibi passim.

POLYANDRIUM. *In fine adde*. At queritur S. Asterius orat. extrema in SS. Martyres, quod Anomæi hæretici πολυάνδριά τε καὶ τάφους, τὰς κοιμήσεις αὐτῶν, quasi per contumeliam appellarent.

POLYFORMIS, pro *multiformis*, apud Rhabanum lib. de Computo c.25. voce hybrida.

POLYPTICUM. *P.340. post, l.8. subde*.

Pollegeticum. Acta Episcopor. Cenoman.pag.149. *In Pollegiticis tamen & Plenariis sanctæ matris Ecclesiæ hactenus pleniter reperiuntur inserta*.

Polecticum, in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.55.

POMPA. *L.4. post*, 12. *adde*. Diurnus Romanus c.7.tit.2. *Sciat se anathematis vinculo innodatum, & cum diabolo & ejus atrocissimis pompis, atque Iuda traditore Domini N.I.C. æterni incendij supplicio concremandum deputari*. Ita in Epist. 2. Leonis IX. Pap. *cum diabolo & ejus atrocissimis pompis*.

Ibid. post lin. 16. *adde*. Ethelvvlfus de Episcopis Lindisfarn. c.15.

——*quo docti non docte Carmina patris*
Pompat, *&c*.

Ibid. l.19. post, Cantij. *adde*. Vide Gualbertum in Miracul. S. Rictrudis n. 3.

PONERE. *In fine subde*.

Ponere in superbiam, deposito pignore certare. Miracula S. Rudesindi Episcopi Dumiensis: *Quidam ex eis spiritu superbiæ concitati impetu furoris & crudelitatis sic dicebant: Pono in superbiam Deo & S. Rudesindo, quod hac nocte homo iste non effugiat, vel evadat*. Phrasis Hispanica: *Hago unas apuestas*.

PONS. *L.4. post*, augustæ. *adde*. Sed & ne ipsæ ædes sacræ ab eo onere immunes erant, quod ejusmodi præstationes *inter sordida munera* non numerarentur, ut est in l.7. c. de sacros. Eccles.

PONTICUS. *L.* 9. *post*, Ponticitatis. *adde*. Jacob. de Vitriaco in Hist. Hieros. cap.85. *Sunt præterea aliæ arbores fructus acidos, pontici videlicet saporis, ex se procreantes*, *&c*.

PONTIFEX. *L.* 10. *post*, 99. *adde*. incedebant autem Pontifices Chlamydibus candidis ornati, ut scribit Lactantius de Mortib. Persecut. n.36.

Ibid. p. 347. *l.21. post*, corripiendi. *adde*. utitur præterea in Psalm.113.

Ibid. l. 41. *post*, Sirmondo. *adde*. Arnobius lib.2. Acta Episcop. Cenoman. p.85.155.163.198.233.

POPULICUS, *Popularis*. Utitur Gonzo Floriacensis in Miraculis S.Gengulfi n.4.

POPULUS. *L.9. post*, peuple. *adde*. Acta Purgationis Cæciliani: *De folles quas Lucilla dedit, populus minutus nihil accepit*.

PORCARIUS. Vide in *Iumentarius*.

PORTA. *P.353. l.19. post*, describit. *adde*. Occurrit non semel in Statutis Mediolan.

Ibid. l.65. post, portantur. *adde*. Charta Philippi Reg. Fr.an.1222. ex M. Pastorali Eccl. Paris. *Servitium portagij novi Episcopi per tres milites Episcopatus*, *&c*.

PORTARIUS. *L.* 6. *post*, committebatur. *adde*. Uti præcipitur in Novella Justiniani 133. c.1.

Ibid. l.24. post, adde. *scribe*. Vitam S. Pachomij. num.19.

Ibid. l.32. post, 15. *adde*. De ejusmodi portariis intelligendus auctor Vitæ B.Stephani Abbat. Obasin. lib.2. cap.3. porrò hic frater quem *Procuratorem vel Portarium dicimus, utpotè Laïcus exteriorum curam habet commissam, cuncta necessaria à monasterio deferens, nihil à sæcularibus petens nisi quod ipsi sponte dederint sive transmiserint*.

Ibid. p.355. post, l.2. subde.

Portarius, dignitas in aula Regum Portugalliæ. Chartam Dionisij Regis subscribit cum aliis proceribus *Monendus Roderici Portarius Major & Vicemajor domus*, apud Brandaonem to. 5. Monarch. Lusitan. p.308. v. Vide eundem lib. 12. cap.11. ubi videtur cum *Ostiario Palatij*, de quo egimus suo loco. Alij sunt.

Ibid. l. 28. *post*, &c. *adde*. Vel certè hospitale Monasterij. Bulla Alexandri Papæ pro Monasterio Corbeiensi in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 157. *Hospitali autem vestro, quod Portaria dicitur, decimas à Catholicis ipsius loci Abbatibus & aliis Dei fidelibus*

fidelibus rationabiliter concessos auctoritate Apostolica confirmamus.

PORTATICUM. *L.*33. *post*, 76. *adde.* Anton. Brandaon. tom. 3. Monarch. Lusitan. fol. 294. v. Colmaneresio in Hist. Segoviensi cap. 15. §. 11. &c.

POSCA. *L.*13. *post*, pus. *adde.* Statuta Mediolanensia 2. part. cap. 384. *Possint massarij vel partiarij facere poscham uvis competenter prœcalcatis.*

POSSESSORES. *L.* 9. *post*, &c. *adde.* Sidonius in Paneg. Majoriani:

——— *quo disceret agro*
Quid possessorem maneat.

*Ibid. l.*11. *post*, &c. *adde.* Diurnus Romanus cap. 3. tit. 2. *Presbyteris, Diaconibus, clericis, honoratis, possessoribus, & cunctæ plebi Ill. Ecclesiæ*, &c. Vide Gregor. M. lib. 3. dialog. cap. 26.

POSTA. *Post l.* 10. *subde.*

Posta, Statio seu apotheca. Statuta Mediolanensia part. 2. cap. 423. *Aliquis qui teneat postam pro vendendo carbones, non possit se intromittere de portando carbones per civitatem aliter quam ad suam postam vel apothecam.*

Posta, tributi species, in Chartis Hispanicis, apud Colmanerezium in Hist. Segoviensi cap. 13. §. 12. cap. 15. §. 7. cap. 18. §. 2.

POSTJURNUM. Vetus Charta in Vita Aldrici Episc. Cenoman. num. 56. *Et debentur* 9. *de censu solid.* 101. *de inferenda & de postjurno, sive de censatico sol.* 180.

POTESTAS. *P.* 366. *l.*48. *post*, &c. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 296. *Potestatem Curtis Gerardi, quæ ei jure ex patrimonio debebatur, cum lucis, & vineis, & pratis, — dedit suis Canonicis.* p. 306. *In pago Cenomanensi Ecclesiam de Aciaco cum potestate.*

*Ibid. pag.*368. *l.*32. *post*, alibi. *adde.* Statuta urbis Mediolan. part. 2. cap. 6. & seqq.

*Ibid. p.*369. *l.*30. *post*, positi. *adde.* Charta Eustachij de Conflans D. Plaiotri an. 1294. *Super forismatagio & manu mortua quorumdam hominum— qui homines de Potestate vocantur, &c.*

POTESTATIVUM. *L.*2. *post*, seigneurie. *adde.* Glossæ Basilic. ποτεςατίβυμ, αὐτεξούσιον.

POTIO. *Adde in fine.* Alia notione sumitur in Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita. p. 76. *Et de vino optimo modios quatuor, & de potione optima quinque.* Rursum p. 77. *accipiat unum modium panis, & alterum vini: insuper ex potione sextaria quatuor.*

POTIONARE. *P.* 371. *l.* 5. *post*, maledictione. *adde.* Statuta Ord. Præmonstrat. dist. 1. cap. 18. *Exceptis debilibus & infirmis potionatis, & minutis, quibus per Abbates esus carnium conceditur.*

POTOMIUM. *In fine adde.* vel potius *pontonium.* Vide in hac voce.

POULAINIA. *P.* 372. *l.*6. *post*, deferant. *adde.* Statuta pro Canonicis S. Capellæ Paris. *Cavendum est quod nullus in sotularibus suis habeat aut deferat polanas, sive rostrum, quia talia Ecclesiasticis non sunt honesta.*

Polenæ dicuntur in Concilio Senonensi an. 1485. cap. 6. art. 2.

PRADELA, *Pratum*, Gall. *preau.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Itemque vineolas vel pradela, vel terratorium quod in dextera parte de strada est, &c.*

Pradale, in Tabulario Dalonensi fol. 32.

PRÆBENDA. *L.*44. *post*, 798. *adde.* Vitam Aldrici Episcopi Cenoman. n. 1.

*Ibid. p.*735. *l.*10. *post*, dentur. *adde.* Charta Hescelini Episcopi Parisiensis an. 1031. in Probationibus Hist. Vergiacensis p. 67. pro Ecclesia Vergiacensi: *Ea vero lege ad congregationē hanc Ecclesiam nostram volumus respicere, ut nihil inibi sancti Nazarij Episcopus* (Augustodunensis) *potestatis seu dispositionis exerceat. Decanus autem prælationis officium præbendasque Vergiacensium fratrum det; vel sicut usus, immo abusus est, vendat, pretiumque in fratrum Eduensium usum sicut eis complacitum fuerit convertat.* Acta Episcoporum Cenomanensium in Avesgaudo p. 300. *volens autem Episcopus aliquid Canonicis suis dare, nihil habens de dominio quod dare potuisset, tamen caritativè dedit eis medietatem venditionis præbendarum Ecclesiæ suæ. Et contra fecit, quod etiam non fecisset, hoc est enim Canonicis suis Ecclesiam de Prorigniaco, & Ecclesiam de Loyaco, & dedit unam Hildeburgi sorori suæ primogenitæ; & alteram Godehildæ germanæ suæ secundæ.* Ex quibus postremis verbis patet quanta in rebus Ecclesiasticis viguerit ea tempestate morum corruptela habetur inter Epistolas Alexandri II. à Massono editas, 13. in qua ad Remensem Archiepiscopum scribens, queritur, quod in illius provincia aduo invaluerit pestis Simoniaca, & quod Bellovacensis Episcopus bona Ecclesiastica palam dissiparet. Quibus verbis præbendarum venditiones innuisse colligimus, ex Epistola Diensis Episcopi Legati Apostolici ad Gregorium VII. Pap. descripta ab Hugone Flaviniacensi in Chronico Virdun. pag. 203. ubi ait in ea Diœcesi, neglectis Summi Pontificis Decretis, simoniam obtinuisse, adeo ut in Concilio Pictavensi, Episcopum de ea insimulatum ab Episcopali functione suspendere coactus fuerit, tum maximè quod *post Decretum præbendas vendiderit*, in eadem deinde Epistola idem legatus scribit Archiepiscopum Turonensem *comprobatum fuisse ante Episcopatum Decanatum emisse, quem ex consuetudine hujus Ecclesiæ, nisi quia jam Sacerdos fuisset, vel jam futurus Sacerdos esset habere non posset.* Et sane Guibertus lib. 1. de Vita sua cap. 7. testatur sua ætate ægrè semper tulisse Presbyteros, tum simoniacorum abusuum emendationem, tum etiam sibi interdicta subinde matrimonia, quibus quidem beneficiorum distractionibus auctoritatem dabant Principes ipsi: quos inter in Gallia nostra idem Guibertus Henricum 1. præsertim carpit, qui ut ait, *multum erat cupidus, & Episcopatuum venditionibus assuetus:* Sed & Philippum filium ac successorem eo nomine exagitat, quem *hominem in Dei rebus venalissimum* appellat. Extat Charta ejusdem Regis in Tabulario Mauriniacensi an. 1106. quæ Præbendarum venditioni manus dedisse saltem evincit: *Concessimus ut Canonicis qui eo tempore vivebant, vita comite, canonicas, quas præbendas vocamus, canonicè tenere liceret. Si verò vendere qualibet occasione quilibet eorum vel omnes vellent, aut Abbati sanctæ præfatæ Trinitatis vendant cum omni alio emptore penitus remoto dimittant.* Idipsum præterea docet Historiola illa quam Michael Scotus lib. 4. mensæ Philosophicæ cap. 28. refert: *Cum Episcopus Carnotensis promisisset Philippo Regi Franciæ, quod primam præbendam sibi daret ad votum, & cum multæ vacassent per vices, indignatus est Rex: cui remandavit, quod nullam adhuc dederat, sed omnes vendiderat.*

Ex supra allatis locis abunde colligitur quam altè radices egerit hæc inveterata in præbendarum venditionibus simonia quam diu fovit receptus in omnibus fermè Ecclesiis usus, sive abusus, adeo ut eo ipso ævo Græcanicas etiam pervaserit, ut docemur ex Concilio Nicæno II. pag. 611. 637. edit. Labbei

& ex Zonara to. 1. Annal. p.61. 1.edit. cum *omnia ministeria Ecclesiastica ita eo tempore haberentur venalia, quasi in foro sæcularia mercimonia*, inquit Glaber lib.5. cap. 5. ubi hæc subdit: *Omnes quippe gradus Ecclesiastici à Maximo Pontifice usque ad Ostiarium opprimebantur per suæ damnationis pretium, ac juxta vocem Dominicam in cunctis grassabatur spiritale Latrocinium.* Istud porro damnandum præbendarum commercium, maximè in Gallicanis Ecclesiis ditioni suæ subditis, funditus evellere annixus est in primis Henricus Imperator, coactis universis Episcopis, editoque statuto quo penitus illud interdictum est; ut autor est idem Glaber: cum in Francicis interea Summi Pontifices suas vicissim curas conferrent, presertim Leo II. in Concilio Remensi, deinde Gregorius VII. per suos Legatos Amatum Oleronensem, & Hugonem Diensem Episcopos & Abbatem Cluniacensem, qui coactis variis in provinciis Synodis Episcopos & Canonicos simoniacos abrogarunt: postmodum Urbanus II. In Concilio Claromontensi: ac denique Hadrianus IV. in Bulla ad Canonicos Calvi montis: *Iamdudum autem Sacrosancta Romana Ecclesia decernente dinoscitur institutum, ut in Ecclesia nostra de Monasterio B. Dionysij ad divina dependenda obsequia Monachi ponentur, ad quorum usum & dispositionem decedentium Canonicorum beneficia devenirent. Ut igitur tam laudabilis institutio nullius valeat astutia vacuari, per præsentia vel scripta mandamus, quatenus præbendas & beneficia vestra vendere, vel quomodolibet alienare nullatenus præsumatis: alioquin nos & alienationes ipsas auctoritate Apostolica vacuamus, &c.*

Ibid.p.375. l.2. post, inveniendos. *adde.* Tabular. eleemosynariæ Montismorilionis in Pictonib. *Supradicti fratres retinuerunt sibi decimam tam in annona, quam in bestiis, & unum præbendarium de frumento cumulatum sine concussione.* Tabular. Absiæ fol. 154. *Quinque præbendaria avenæ.*

Ibid.pag. 376. l.60. post, vocant. *adde.* Cæterum ejusmodi *præbendarios* habent etiam in Ecclesia Græcanica Monachi in suis Monasteriis, de quibus Allatius lib. 3. de utriusque Eccles. Consens. cap 8. §.8.

Ibid. in fine subde.

Prevenderiata terra, non semel in Tabul. Absiensi: *Concesserunt Bernardo de Bobo, & aliis fratribus Absiæ quinque prevenderiatas terræ ante vineas*, &c. Infrà: *Dedit Monachis Absiæ tres prevenderiatas terræ inter Molum & Clenam.* Ita fol. 52. 108. & in libro Chirographorum ejusdem monasterij fol.63. Ibid. fol.66. *Tres prebenderiatæ terræ.* fol. 76. *ruptura trium provenderiatarum terræ.* Adde fol. 95. &c.

PRÆCELLENTISSIMUS. *Lin. 4. post*, 587. In Synodo Germiniacensi sub Carolo C. tom. 6. Vitar. SS. Ord. Bened. pag. 250. à Gregorio Turon. in Vita S. Aridij Episc. Lemovic. p.696.

In fine adde. Vide Diurnum Romanum cap.1.tit. 3. cap.2. tit.1. 4. cui hæc præterea addere placet ex Tabular. S.Dionysij de Capella ch.99. *Itaque Dagobertus præcellens Rex propter ignaviam eorum secundum legem Romanam ab eis paternas possessiones ideo subtraxit*, &c.

PRÆCEPTORIÆ. *In fine adde.* Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib.1. cap.10. *Deinde vero Rex illum datis comitibus cum præsunctoria Epistola ad Egidium metropolitanum sedis Remensis Episcopum honorificè deduci præcipit, utque ab ipso juxta sanctorum Canonum instituta Sacerdos quidem & Pontifex quam decentissimè ordinaretur.* Ubi legendum censuerint *præceptoria.*

PRÆCESSOR, *Episcopus, Præsul*, in Chronico Walciodorensi: eundemque *locum velut superiorem sub regimine Laudunensis Ecclesiæ præcessoris constituit.*

PRÆCORDIARI, *Gaudere, Lætari*, apud Joannem Diac. in Actis S.Isidori Agricolæ n.21.

PRÆCIPITIUM, *Lin. 5. post*, 18. *adde.* lib.2. cap. 7.

Ibid. p.380. l. 3. post, sunt. *adde.* κρυμνώδης θάνατος, apud Georg. Acropolitam in Chron. cap. 5.

Ibid. l.12. post, 129. *adde.* Theophanem an. 10. Zenonis.

PRÆCO. *L.15. post*, expectare. *adde.* Ubi præcones isti, quos Saxones *Fronbotten* vocant, sunt minores Scabini, ut observat Gryphiander in Wichbildis Saxonic. cap.57.

PRÆDICABILIS. *In fine adde.* & in veteri inscript. apud Gualterum in Tabul. Sicul. p.20.

PRÆFATIONES. *L. 24. post*, 18. *adde.* Ordinarium Præmonstrat. cap.10.

PRÆPEDIUM, *Impedimentum.* Vita B. Nicolai Eremitæ n.1. *afferentem servitio divino præpedium frequentiam nimiam humanæ conversationis evitans.*

PRÆPOSITUS. *Post l.30. subde.*

Præpositus, in iisdem Ecclesiis Cathedralibus, munus Ecclesiasticum, cui scilicet prædiorum Ecclesiasticorum certæ partis ad tempus vicissim cura demandatur, iis in varias *Præposituras*, quas *Prevotez* dicunt, distributis, & Canonicis attributis, quarum ii in capitulo ratiocinia exigunt. Atque hæ postmodum in Ecclesia S. Martini Turon. deinceps perpetuæ factæ, in ejusdem Ecclesiæ dignitates evaserunt. Extat in ejusdem ædis Tabulario juramentum ejusmodi Præpositorum: *Præpositi præsentati à Decano & recepti à capitulo jurant in hunc modum: Ego N. Præpositus instituendus talis loci juro vobis & promitto quod amodo fidelis ero huic Ecclesiæ & vobis, de vestris hominibus, terris, nemoribus, reditibus, censibus, decimis, terragiis, oblationibus, aquis, pratis, pascuagiis, & aliis omnibus ad meam Præposituram pertinentibus, & stabo juri coram vobis in Capitulo secundum consuetudinem istius Ecclesiæ, quotiescunque fuero requisitus, & ligiam faciam secundum interpretationem Domini Papæ Innocentij, mansionem, &c.*

Ibid. p. 389. l.51. post, præterea. *adde.* Scholiastem Juliani Antecess. cap.83.

PRÆSENS. *P.391. l.9. post*, πραισένς. *Præsentia militaris*, in Diurno Rom. cap.2. tit.2.4. idem quod *Præsens militia*, de qua supra: *In unum convenientibus nobis, ut moris est, id est cunctis Sacerdotibus & proceribus Ecclesiæ, & universo clero, atque optimatibus, & universa militari præsentia, seu civibus honestis, &c.* Vide Gloss. med. Græcit. in πραίσενον.

Ibid. p.17. post, semel. *adde.* *Ad præsente*, eadem notione, in gestis purgat. Felicis Episc. Aptungitani: *Ad præsente Epistolam recognovi.* Formula nostris familiaris, *à present.*

PRÆSENTALIS, idem quod *præsens.* Charta Berarij Episcopi Cenomanensis in Actis Episcopor. Cenoman. pag.215. *Qui contra hoc mutare voluerit teneatur obnoxius, & quod repetit nihil vindicet, sed præsentales Epistolas uno tenore conscriptas — retineat.* Hinc formula familiaris notariis, *Ces presentes*, &c.

PRÆSENTALITER, *in præsens, modo.* Gall. *presentement.* Acta Episcoporum Cenomanensium pag.248.

pag.248. *Præsentaliter quoque gloriosus Rex Carolus ad jam dictam Ecclesiam reddidit monasterium Sancti Vincentij &c.* Et p.253. *& cœpit interrogare quid ei præsentaliter reddere posset de prædicta terra*, &c. Adde pag. 260. & Vitam Aldrici 104. 105. 156. 172. 177.

PRÆSTAMARII, vel *Præstanarij*. Charta Lusitanica apud Brandaonum in Monarch. Lusitan. to.3. pag. 294. v. *Portaticum namque illius loci, quod semper habuerant Præstamarij, qui illud Castellum habuerant*, &c. Infra: *Inquirerent veritatem de hoc quomodo Præstanarius, qui aliquando melius & præstantius tenuerat Castellum S.Eulaliæ*, &c. Ubi *Præstanarius* is videtur qui terram tenet in *præstimonium*, de qua voce, infrà. Vide eundem lib.15.cap. 24. ubi *Præstameiro* vertit.

PRÆSTIMONIUM. *L.*10. *post*, vertit, *adde*. alia apud Anton. Brandaon tom. 3. Monarch. Lusitan. fol. 294. v. *Uno ore dixerunt se bene audisse & nosse, quia quando D. Pelagius Goterres de lo monte tenebat Castellum S.Eulaliæ & alia dant in præstimonium, totum portaticum tam de mari quam de terra erat liberum*, &c. Testamentum Sancij II. Reg. Portugall. apud eundem tom. 4. pag. 279. *Item mando Isidero Petri homini meo præstimonium quod ipse consuevit de me tenere in Cortigia*, &c. Charta Alfonsi Reg. Eræ 1260. apud eundem lib.13. cap.24. *Hoc præstimonium vobis damus & cunctis successoribus vestris jure hæreditario in perpetuum habendum & possidendum, cum omnibus suis terminis novis & veteribus.*

PRÆSULIUM, pro *præsulatu*, scriptor MS. Vitæ S. Gaugerici Episcopi Camerac. in prologo: *Quantus in præsulio effulserit.*

PRÆSUMERE. *L.* 3. *post*, Cod. *adde*. Ammianus lib.18. *Diligenter observans ne quem tributorum sarcina prægravaret, neque potentia præsumeret aliena.*

PRANDIUM *L.*13 *post*, præsumat. *adde*. Charta Hugonis Abbat. S. Dionysij an.1189. *Advocatus habet unum prandium in terra S.Dionysij de Grandi puteo ad* 10 *Milites, & non amplius. Unusquisque Miles potest habere* 4 *equos, & Advocatus canes suos cum venatoribus annuatim. Major procurat hoc prandium, & famuli Majoris servant.*

PRANSORIUM. *L.* 3. *post*, 145. *adde. Diæta sive cœnatiuncula*, apud Sidonium lib.2. Epist. 2.

PRATA, *Argentum*, Lusitanis: *Plata*, Castellanis. Charta Lusitanica æræ 1316. apud Brandaon. tom.5. Monarch. Lusitan. pag. 304. *Item recepit* 12 *colhaces de prata, quæ ponderaverunt unam marcam, &c. Item recepit unum pichel de prata, &c. Hæc est recepta de prata quæ est in Scança D. Dionysij* Reg. Portugall.

PRECARIA. *P.*402. *l.*14. *post*, &c. *adde*. Vetus Precaria in Actis Episcopor.Cenoman.pag.238. *Ideo vobis precatores accedimus, ut ipsas res jam dictas tempore vitæ nostræ una cum gratia vestra & voluntate absque præjudicio vestro, vel sancti Gervasij, tenere & extirpare faciatis & post nostrum quoque discessum — in vestram revocare faciatis potestatem.* Infrà: *Hæc precaria quam per quinquennium renovatam manus nostræ vel bonorum hominum roboraverunt, &c.* Adde Vitam Aldrici Episc. Cenoman. num. 62.

Ead. pag. l.ult post, 164. *adde*. Divos Bambergenses Gretzeri pag.91.

*Ibid p.*403. *post l.*31. *subde*.

Precaturia, idem etiam quod *Precaria*. Testamentum Bertichramni Episcopi Cenoman. *Sicut precaturiam jam dictæ matronæ convenit, ad vestram revocetis potestatem idipsum æqualiter dividendum.*

PRENSORIUM, muscipula, ἴπος, in veteribus Glossis.

PRESBYTER. *P.* 407. *l.*1. *post*, 36. *adde*. & in Diurno Romano cap.5. tit.4.

Ibid. l. 65. *post*, Dionysius. *adde. Presbyteros & Sacerdotes suburbanos*, Vita Aldrici Episc. Cenoman. p.149. 67. 76. 84.

*Ibid. p.*408. *l.*66. *post*, 379. *adde*. lib. 1. Miscellan. Baluzij p.258.

*Ibid. p.*409. *l.* 28. *post*, 39. *adde*. & Palladium in Vita S. Chrysostomi cap.13.

PRESBYTERIUM. *L.*5. *ante*, Pontius. *scribe*. Epistola Concilij Sardicensis apud S. Hilarium: *Diaconos quidem in Presbyterium, de Presbyterio autem in Episcopatum — provexerunt.*

*Ibid. p.*411. *l.*4. *post*, 49. *adde*. Liberius Papa in Epist. de Exilio suo:

Sicuti teste est omne Presbyteriū Romanæ Ecclesiæ.

PRESSARE. *Adde in fine*. & supra in *Comprensare*.

PREVENDARIA. Vide in *Præbenda*.

PRIMARIOLUS, πρωτεύων, apud veterem Interpretem Moschionis de Morbis mulierum cap. 144.

PRIMAS. *L.*13. *post*, Judæorum. *adde*. Πρωτεύοντες Ἰυδαίων, Socrati lib 7. cap.13.

PRIMICERIUS. *Pag.*418. *l.*21. *post*, instruantur. *adde*. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 1. *Demum quoque eligentibus fratribus, & suadente sive exhortante Episcopo suo Drogone, licet coactè, senior cantor ibi sublimatur.* Infrà: *In majus eum ministerium, quamvis coactè, sublimaverunt, & Primicerium, secundum Romanum ordinem, eum esse constituerunt, totumque clerum tam civitatis quam & monasteriorum, sive totius illius civitatis* (Metensis) *Parochiæ ei subditum esse præceperunt, & magistrum omnium constituerunt.* Adde num.55. Bernaldus Archidiacon. in Vita B.Geraldi Abbat. Bracarensis n. 1. *In monasterio chorum, ut potè bonus Primicerius, doctissimè regebat, & monachos minus eruditos tam in musica, quam etiam literali disciplina diligenter edocebat.*

Ibid. in fine adde. Vide Gloss. med. Græcit. in Πριμικήριος.

PRIMITIARE. *L.* 3. *post*, 21. *adde*. Inscriptio in Basilica S.Pauli Romæ, apud Panvinium de Vit. Basilic. pag.mihi 100.

Hoc opus arte sua, quem Roma Cardo beavit
Natus Capua Petrus olim primitiavit.

Henricus Aquilonipolensis in Adelpheide cap.14.

Presbyter hinc factus Missam celebravit in ipsa
Gregorij luce primitiando suam.

PRIMOPLASTUS. *In fine adde*. & in lib. 1. Sacrament.Eccl.Rom.cap.42.

PRIMUS. *In fine adde*. Vide Gloss.med.Græcit. in Πρῶτος.

PRINCEPS. *P.*423. *l.*73. *post*, 420. *adde. Guillelmus Tyernensis Princeps*, in Hist. translat. S.Launomari num. 15. *Peronensis castri Princeps*, in Miracul. S. Marculfi n. 12.

*Ibid. p.*424. *l.*25. *post*, Ecclesiastica. *adde*. eadem fortè quæ apud Græcos Ἐκκλησιάρχυ, de qua in Gloss. med. Græcit.

PRINCIPALES. *Lin.*2. *post*, inscriptione. *adde*. Alia Inscriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis pag.26. *Ti. Claudio Herodiano C.V. leg. prov. Sicil. judici rarissimo patrono Col. Panhormit. Principales viri ex ære collato DD.*

Ibid.

Ibid. in fine adde. Ita apud S. Augustin. Epist. 158. Vide Juretum ad Symmach. pag. 227.

PRINCIPARE. *L. 5. post,* 23. *adde.* Carmen vetus de missione Spiritus sancti, lib. 1. advers. Barthij c. 3.

Pollicitus ipse Christus ut suis erat,
Priusquam abiret ad patrem,
Amaverat quos finem usque ad ultimum,
A principante exordio.

PRIOR. *L. 3. post,* priores. *adde.* Sidonius in Paneg. Anthemij:

——humerosque ex more priorum
Includit sarrana chlamys.

Ibid. l. 24. post, 1188. *adde.* Acta Martyrij S. Mammarij: *Invenerunt—Victorianum Diaconum in sancta Dei Ecclesia, una cum Libaso Priore civitatis, &c.* Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 998. *Inter quos Vegliensis & Arbensis Episcopi cum earum civitatum Prioribus.*

Ibid. l. 26. post, &c. *adde.* De his videtur intelligendus Fulgentius lib. 1. Mythol. *Vacat hoc tempore potentibus opprimere, Prioribus rapere, privatis perdere, miseris flere.*

PRISA. *In fine adde.* Ejusmodi *Prisas* interdixit in urbe Pariensi Rex Carolus Statuto 4. Decembr. an. 1367. quod descriptum legitur in libro rubeo Castelleti Paris. quæ sic indicantur: *Pour cause des prinses que l'en a fait par long temps, & que chascun jour l'en faisoit, de chevaux, de charettes, de bleds, de vins, de foin, d'avoine, de fourrages, de coustes, de coissins, de draps, de couvertures, de cuivre, chief de bestail, de poullailles, de tables, & autres biens & choses que l'en prenoit pour les garnisons de nostre hostel, & des hostels de la Royne, de nos freres, de nostre Connestable & d'autres de notre lignage &c.* Ubi tamen excipiuntur culcitæ, & pulvinaria, fœnum, palea, & avena pro equis, quorum pretium exsolvi debeat. Vide Statutum aliud Philippi Regis an. 1345. quo etiam vetantur, in Regesto Temporalitat. Cameræ Comput. f. 198.

PROASTIUM. *L. 11. post,* statuit. *adde.* Hariulfus de Miracul. S. Richarij cap. 2. *à qua (urbe Legia) haud Longa villa consistit nuncupata Merimont, in plaga orientali, quæ ab antiquis temporibus jure proastij subjacet Cœnobio Patris Richarij,* &c. Id est jure prædij.

PROBA. *In fine adde.* Item pro lustratione militum. Acta S. Isidori Mart. ex MS. Vaticano: *Publicam accusationem faciat, ne proba militum secundum præceptum Imperatoris completa sit.*

PROCENSUS, nostris *Surcens*, census qui ultra censum consuetum exsolvitur. Tabular. eleemosynariæ Montismorilionis fol. 21. *Reginaldus de Toal dedit Pauperibus Domus Dei 4 den. procensus, & gallinam reddendos ad Natale Domini.* Ibid. fol. 40. *Cum septem Pictavinis nummis & obolo procensus.* Occurrit alibi non semel.

PROCESSIO. *L. 5. post,* ψαλμὸς. Diurnus Rom. cap. 5. tit. 13. ubi oratorium fieri conceditur: *Sic tamen ut non illud publica processione à conditore aliquatenus teneatur.* Rursum tit. 20. ubi de baptisterio in basilica condito: *nihil illic juris fundatori ulterius jam deberi, nisi processionis gratiam, quæ Christianis omnibus in commune debetur.*

Ibid. l. 22. post, cap. 2. *adde.* Vide. *Harmiscara.*

PROCONSUL. *P. 433. l. 3. post,* &c. *adde.* in Tabul. S. Severi extat Epistola Suavij Abbat. ad Paschalem Pap. in qua *Gasto Proconsul de Bearno* nuncupatur.

PROCURARE. *L. 22. post,* 28. *adde.* Guillelmus Canonicus Gratianopol. in Vita Margaretæ Comitissæ Albonensis pag. 128.

Ibid. p. 434. l. 30. post, sodidorum. *adde.* Vetus inquesta an. 1224. in Tabul. Maurigniacensi: *Et confessus in jure Abbas Maurigniac. quod recepit pluries Episcopum Carnotensem in domo sua, & solvit expensas ejus, & credit quod quando receptus fuit, servientes ejus habuerunt ea quæ de consuetudine solent habere, quando Episcopus alibi recipit procurationem, videlicet nummos pro crocea, pro garcionibus, pro feodo quoque, & alia quæ appellantur Feodalia: sed non credebat quod hæc omnia soluta fuissent ex debito, sed tantum ex gratia.*

Ibid. l. 64. post, vitiorum. *adde.* Sed & eorum legatis. Extat in Tabul. S. Germani Prat. Charta B. Archiepiscopi Cusentini an. 1263. qua decernit quasdam villas & grangias ejusdem monasterij *nullas consuevisse hactenus legatis seu nuntiis Apostolicæ sedis procurationes exhiberi.* Vide Historicos Anglicos, apud quos ejusmodi procurationum crebra est mentio.

PROFERENDA. Acta Episcoporum Cenomanensium in Gervasio cap. 31. *Cunctasque ibi decimas pertinentes, cunctos census & suburbia quæ Archiclavi tenere solebant, excepta proferenda, quam Archicapellanus de manu Pontificis Missam cantantis recepit.* Videtur idem sonare quod *Præbenda.*

PROFFENDRA. Tabul. S. Eparchij Inculism. fol. 38. *Similiter facient eis 5 bias, unum ad frumentum faciendum, alium ad avenam, tertium à proffendra, 4 in nemore, 5 in vindemiis, & hoc facient sive habeant bovem sive non.*

PROFERENTIA. *L. 1. post,* reditus. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Acquisivit de ipso Bertranno duas partes proferentij de annonada.*

PROFESSORES, vel *Professores ordinis*, qui regulam ordinis alicujus profitentur, in Statutis Ord. Præmonstrat dist. 1. c. 4. 18.

PROFESSI, qui magisterium adepti sunt in Scholis, & docendi facultatem habent Hericus Monach lib. 1. de Miracul. S. Germani: *Quisquis artium afficeretur studio, non ante professis inscribebatur, quam hinc examinata diligentia examinatus abiret.* Ex eo hausit Syrus in Vita S. Maioli Abbat. lib. 1. cap. 5.

PROFUGOSE, *fugiendo.* Salvatus in Vita S. Martini Sauriensis Presbyt. *In urbem Colymbriam profugosè redierunt.*

PROLOQUIUM, ἀπόφασις, sententia. Ammian. lib. 28. *Uno proloquio in hujusmodi causas, omnes—statuit tormentis affligi.* lib. 29. *Sub uno proloquio cunctos jubet occidi.* Vide ibi Lindenbrog.

PROMOTI. *L. pen. post,* 4. *adde.* Lactantius de mortib. persecutor. num. 40. *Promoti militari modo instructi, &c.*

PROPERDA, *Perditio.* Tabul. S. Albini Andegav. *Nec ullam consuetudinem in eam immittere, præsumeret, præda omni in properda computata.* Galli dicunt *en pure perte.*

PROPHETÆ. *L. 2. post,* ædibus. *adde.* Gloss. Lat. Gr. *Antistites*, ἱερεῖς ζάκοροι, προφῆται, ἐπίσκοποι.

Ibid. l. 7. post, 24. *adde.* & in veterib. Inscript. 86. 1. 313. 2. 326. 1. 458. 1.

Ibid. l. 13. post, cap. 5. *adde.* & Macrobium lib. 7. Saturn. cap. 13. Festum, & Gauminum ad lib. de Vita & morte Mosis lib. 1. cap. 8.

Ibid. in fine adde. Quo spectant ista Fulgentij lib. 3. Mythol. scribentis, in omnibus Actibus *esse primas artes, esse secundas: ac in medicinis primam Gnosticen,*

Gnosticen, *secundam vere Manticen.* Vide Gloss. med. Græcit.

PROPINQUITAS. Tabular. Abbat. S. Joan. Ambian. an. 1227. fol. 222. *Cum Bernardus de Riveri homo meus redimere vellet ratione propinquitatis terram quam dominus Garnerus d'Estrees Miles vendiderat*, &c. Practicis nostris, *retrait lignager*, de quo ita etiam consuetudines MSS. Bellaici: *De domibus & aliis rebus quæ sitæ sunt infra metas ejusdem certum est & determinatum, quod si habeant vendi, quocumque modo possideantur, si quis fuerit de genere venditoris, primo loco habet recursum ad res illas, & poterit eas retinere, dummodo reddantur domino feudi vendæ & mutagium.*

PROPITIATORIUM. *L.* 21. *post*, 82. *adde.* Catalog. Abbat. Floriacens. lib. 1. Miscellan. Baluzij: *At verò Theodulfus aulam à se constructam omnium conditori ac Salvatori rerum Deo consecrans, Cherubin gloriæ obumbrantia propitiatorium super altare ipsius artificiosissimo magisterio expressum his decoravit versibus, &c.*

PROPRIETAS. *In fine adde.* Huc spectant quæ habentur in lib. 2 Sacrament. Ecclesiæ Rom. cap. 30. *In Natali S. Petri propriè*, 3 *Kal. Iulij.* Et cap. 32. *In Nativitate S. Pauli propriè*, 3 *Kal. Iul.* Quia eodem die utriusque sancti festum celebratur: officia vero disjunguntur, sicque uterque habet *proprietates* suas.

PRORA. *In fine adde.* Vide Scholiast. Æschyli p. 96. edit. Henr. Stephani.

PROSA. *L.* 8. *post*, antea. *adde.* Ut & Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. in Prologo: *Ardua namque materies, meisque viribus multo major*, — *eloquentissimum exigit prosatorem.*

Ibid. p. 445. *l.* 5. *post*, principalibus. *adde.* De ratione nominis vide Genebrardum in Liturgia Apostolica pag. 131.

PROSTANTES. Vide Gloss. med. Gr. in προςάσα.

PROSTRATI. *L.* 9. *post*, opus. *adde.* Egbertus Archiep. Eborac. in Pœnitentiali pag. 19. *Ordo agentibus publicam pœnitentiam. Suscipit eum feria quarta mane in capite quadragesimæ, & cooperis eum cilicio, oras pro eo, & includis usque ad Cœnam Domini, qui eodem die præsentatur in gremio Ecclesiæ, & prostrato eo omni corpore in terra, dat orationem Pontifex super eum ad reconciliandum in quinta Feria cœna Domini.*

PROTOCANCELLARIUS, qui nostris *Archicancellarius*: πρωτωκαγκελλάριος, apud Anonymum Combefisian. in Porphyrogenito n. 8.

PROTRACTIO. Ordinarius Præmonstratensis cap. 3. *Cantore autem Alleluya incipiente, à choro non reincipitur, sed finalis protrahitur. Sed sive in Graduali & versu suo finalis protractio non omittatur.* Vide. *Pneuma.*

PROVITRIX, *Providentia dotata*, Baudanivia in Vita S. Radegundis Reginæ: *Hoc donum cæleste provitrix optima, gubernatrix bona*, — *in monasterio dimisit.*

PROVOLVENS. *In fine adde.* de qua agimus in Gloss. med. Græcit.

PROXIMARE, *appropinquare.* Utitur Solinus cap. 11. & 20.

PSALLENTIUM. *In fine, ante*, &c. *adde.* Vita Aldrici Episc. Cenoman. p. 20. 106.

PSALMISTÆ. *L.* 29. *post*, probetis. *adde.* Ita in lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 95.

PSALMUS. *Post l.* 45. *subde.*

Psalmus Confessionis, τ̃ ἐξομολογήσεως, apud S. Basilium Epist. 63.

Ibid. p. 456. *l.* 19. *lege. procemiacus*, προοιμιακός.

Ibid. l. 37. *post*, 24. *adde.* & Ferrandus in Præfat. ad Psalmos cap. 15.

Ibid. p. 457. *l.* 12. *post*, viderint. *adde.* Vide Ferrandum in Præfat. ad Psalmos cap. 16.

PSALTERATUS. *L.* 15. *post*, 6. *adde.* Sic Gennadius Patr. Constantinopol. neminem ordinabat, τὸ ψαλτήριον μὴ γινώσκοντα, ut est apud Theodorum Lectorem.

Ibid. l. 18. *post*, 22. *adde.* Joan. Moschum in Limon. cap. 166. jus Græcorom. lib. 6. p. 435. 438.

Ibid. in fine subde.

Psalterista, cantor Psalmorum. Longinus in Actis S. Stanislai Episc. Cracov. *Fundationem aliquot millium fecerunt pro psalteristis qui die ac nocte incessanter psalterium canendi in eadem Ecclesia obligationem habent.* Vide *Psalmista.*

PSALTERIUM. *P.* 458. *l.* 17. *post*, Papiam. *adde.* Præterea notata à Frontone Ducæo ad Hexaëmeron Basilij pag. 17.

PSEUDOCHORITA, pro *Pseudanachoreta.* Utitur auctor Vitæ B. Stephani Abbat. Obasinensis lib. 1. c. 5.

PSEUDOFORUM. *In fine adde.* Vide Probat. Hist. Blesensis p. 3.

PSEUDOTHYRUM. *L.* 3. *post*, porte. *adde. aversa porta*, Livio lib. 10. & Tacito lib. 3. Annal.

PSIATHIUM. *L.* 21. *post*, appellat. *adde.* Gerardus Presbyter in Vita S. Udalrici Episc. August. *In mollitia plamatij non dormivit, sed psiathio & sago, aut tapetiis suppositis requievit.*

PUBLICITER. *In fine adde.* & in Veteri placito in Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag. 120.

PUBLICUM. *L.* 8. *scribe litera Ital. vocem* publicarium.

Ibid. p. 461. *l.* 17. *post*, vide. *adde.* Vitam Aldrici Episc. Cenoman. p. 24. 25. & alibi, præterea.

PUER. *Post l.* 16. *subde.*

Puer, pro mancipio, occurrit non semel in Diurno Rom. cap. 6. tit. 14. 16. 17. 18. cap. 7. tit. 16.

PUGIL. *L.* 1. *post*, 20. *adde.* Tabul. S. Germani Paris. sub Hugone: *Godefridus quidam de Sancto Germano pugilem suum Robertum & suos obsides coram assistente multitudine nobis exhibuit: Godefridus vero de Braviler neque pugilem neque obsides suos exhibuit, nec ea die comparuerunt in Curia nostra, propter quod ei diximus ipsum decidisse à causa.*

PULLIPASTA. *Lin.* 2. *post*, 54. *adde.* κατοικίδια ὄρνις, in Nov. Justiniani 69.

Ibid. lin. 17. *post*, 19. *adde.* στρουθεῶνες σιτευτοὶ, δόρκαδες σιτευταὶ, apud Theophanem an. 17. Heraclij p. 267.

PULLUS. *P.* 466. *l.* 6. *post*, esset. *adde.* Regula S. Columbani. cap. 7. *Ad initium noctis, ad mediumque ejus, pullorum quoque cantus & matutinum.*

Ibid. l. 27. *post*, &c. *adde.* Ita apud Richardum Abbat. in Vita S. Rodingi n. 12.

Ibid. l. 28. *post*, dixit. *adde.* & Palladius in Vita Chrysostomi p. 85. ἕως ἀλέκτορος πρώτου.

Ibid. l. 34. *post*, 271. *adde. Secundis Gallicinijs*, dixit Ammianus lib. 22. Diurnus Roman. cap. 3. tit. 7. *à primo gallo usque mane.*

PULSARE, in jus vocare. *L.* 15. *post*, 26. *adde.* Diurnus Roman. cap. 3. tit. 7. pag. 65. Vita Aldrici Episc. Cenoman. p. 101. 114. 123. 125.

Ibid. in fine subde.

Pulsatio, molestia. Acta Episcopor. Cenoman. pag. 189. *Postea vero instigante diabolo, & malivolis hominibus suadentibus, de ipso monasterio non modicam pulsationem sustinuit.* Et pag. 193. *Multas ergo pulsationes habebat à nobilibus ejusdem pro-*

vinciæ hominibus de rebus sibi commissis. Adde pag. 201.

PULVERATICUM. *P.471. l.4. post, 656. adde.* Theoderici Reg. Fr. apud Mabillon. lib. 6. de re diplomat. ch.12.

Ibid. l. 20. *post*, solidantur. *adde.* Nisi dicamus *pulveraticum* idem valere quod pulveratio apud eundem Columellam, *quam rustici,* inquit, *occationem vocant, cum gleba refringitur & resolvitur in pulverem*: ita ut itinerum glebæ refringantur & *poliantur*: nam *agros polire* dixit Ennius.

PUNCTARE. *In fine adde.* Vide præterea lib.2. Miscellan.Balusij p.266.

PURGARI dicuntur qui immundis spiritibus liberantur apud Ambrosium lib.7. Epist.2. Hieronymum in Vita Hilarionis, & alios laudatos ab Henr. Valesio ad lib. 5. Histor. Eccles. cap. 7. ubi καθαρίζειν eâdem notione Græcos scriptores usurpare observat.

PURGATORIUM. *In fine subde.*

Purgatorium, ubi vestes & alia ejusmodi eluuntur, in Statut. Ordin. Præmonstrat. cap. 12. *Ad purgatorium aquam deferre, & si qua sint ibi abluenda, pro diversis fratrum infirmitatibus abluere.*

PURPURARIUS. *Adde in fine. post, 9. adde. Purpurarius fucus*, apud Solinum c.27.

PUTIATORIUM. *In fine adde.* Charta an.1344. ex Tabul. monast. S. Quintini in insula fol.35. *Sauf & reservé à iceux aussi l'yauë des fossez qui cloent leur dit gardin à avoir puisseoirs assis desseur l'yauë seur quatre estaques pour puiser yauë pour ses autres causes necessaires à iceux.*

PUTURA. *L.ult. post*, interpretatur. *adde.* Somnerus.

PUZAL, mensura liquidorum. Charta Lusitanica apud Brandaon tom. 3. pag.286. *Post quam habuerit 5 quinales de vino, det unum puzal.*

PYRAMIS, *Ciborium*, quod altari superponitur. Bernerus Abbas de translat S. Hunegundis in fine: *Sanctas reliquias referentes in sanctam Dei Ecclesiam inthronizant, ac in sacro peribolo retro altare S. virginis Hunegundis, intra pyramidem, quod nos oraculum dicimus, digno cum obsequio componunt.*

Q.

QUADRAGESIMA. *P.483. l.3. post*, 20. *adde.* Charta Manassis Episcopi Aurelian.an.1210. in probat. Hist. Blesensis p.10. &c.

Ibid. l.27. post 7. adde. Allatium lib.3. de utriusque Eccl. Consens. c.9. §.3.

Ibid. p.484. lin. 44. post, carena. *adde.* & Morinum lib.7. de Pœnitentia cap.13. num.8. ubi observat ejusmodi pœnitentias in pœnam indictas, originem dedisse variis quadragesimis, quæ quolibet anno observabantur ab omnibus Christianis, vel certè à monachis: earumque invectum usum in Occidentem à Theodoro Archiep. Cantuariensi natione Græco existimat.

Ibid. l. 52. *post*, 87. *adde.* At Petrus Comestor in Hist. Evangel. cap.8. Act. Apost. observat quosdam à festo ascensionis usque ad Pentecosten jejunasse exemplo Apostolorum, quos aiunt in spatio illo jejunasse, quia in Evangelio dictum est, *venient dies in quibus auferetur sponsus ab eis, & tunc jejunabunt.*

QUADRAGINTANA, idem quod *quadragesima, & carena.* Pœnitential. Andegavens. apud Morinum: *Si pater & mater pro sua cupiditate fecerunt, ipsi faciant pœnitentiam, & ipse in quadragintanas.* Infrà: *Si pro liberatione mortis, aut gravis periculi se perjurat, tres quadragintanas.*

QUADRI, modus agri. Charta Caroli Simplicis an.23. redint. 18. &c. *Amantissimæ conjugi nostræ Friderunæ condonavimus sub Palatio nostro Compendio de terra quadros 80. ad capellam construendam in honorem S. Clementis Papæ & ejus atriola.*

QUADRIVIUM. *Lin. 4. post*, μαθημάτων. *adde.* Ephræmius in Chronico de Nicephoro Blemmyde: τετρακλύος διδάσκαλος μαθημάτων.

Ibid. lin. 43. post, 51. adde. ἅρμα τῆς ἀρετῆς, apud Theophilactum Bulgar. Archiep. Epist. 26. Τετράγωνος τὴν σοφίαν, apud Damascium in Vita Isidori Philosophi. Vita S. Rodoaldi num. 15. *Nemo namque humanæ rationis quadruvio ad plenum conquadratus sufficere probatur*, &c.

QUARTAGIUM. *In fine adde.* In Tabul.Nantoliensi in Pictonib. an. 1434. occurrunt crebrius voces, *quartatores, quartare, quartagium.*

QUERELOSUS. *In fine adde.* Item *actor*, qui queritur coram judice. Fori Alcaçonenses: *Et qui feriret de lancea aut de spada polaciada peite 10 sol. & si tronciret ad altera parte, peite 20 sol. ad queroloso.*

QUIETA, cella monastica, ubi quiescunt monachi. Ethelvulfus de Abbatib. Lindesfarn. cap.10.

——rursusque suas visitare quietas
Incipiunt fratres.

QUIETUS. *P.499. l. 12. post*, passim. *adde.* Utitur Apuleius in Apolog. ubi videndus Casaub.

QUILIBET, *quidam.* Hariulfus de Miracul. S. Richarij cap. 12. *Ipse Radulfus secessum naturalem petiit, & assumpto quolibet clientulo, &c.* Occurrit præterea in Vita S. Dunstani Archiepiscopi Cantuar.

QUINQUAGESIMA. *L.7. post*, quadragesimum. *adde. Quinquagesimi dies*, apud Cumeanum Abbatem de Mensura Pœnitentiarum cap.2.

QUINALIS, mensura liquidorum, Hispanis. Fori Leirenæ: *Laborator sine equo det uno quoque bove unum sextarium, medium tritici, & medium secundæ: postquam habuerit quinque quinales de vino, det unum puzal.*

QUINIO, ex Hispan. quiñon. Fori Alcaçonenses eræ 1267. *Et qui furtaret, pectet pro uno novem, & habeat intentor duos quiniones, & septem partes ad Episcopo.* Vide *Quinternio.*

QUINTA. *In fine adde. Quinta civitatis Egolismensium*, in Tabul. S. Eparchij fol. 48. & alibi non semel. Vide Vitam Aldrici Episcopi Genoman.p.86. Acta Episcopor. Cenoman. p. 110. 306. 311.

QUINTANA. *P.502. l. 1. post*, &c. *adde.* Alia apud Brandaon. in Monarch. Lusitan. tom.4. pag. 284. *Item quod quintanas seu casas factas de novo tempore Sancij fratris mei & quibuslibet personis, &c.* Alia apud eundem lib.15. cap.36. *Ipse Consalvus debet eidem dominæ Alienoræ dare suas arras, scilicet sex quintanas & sexaginta Casalia sicut est consuetudo inter Dorium & Meneum.* Alia apud eundem tom. 5. pag.308. v. *Concedo vobis —— quintanam meam de Maiapaon——cum suis Casalibus & hæreditatibus quæ cum ipsa quintana hactenus andaverunt, quæ ad ipsam quintanam pertinent.*

Ibid. lin. 23. post, experti. *adde.* Tabular. *Dalonensis*

lonensis Monast. fol. 34. *Terram quæ est juxta fontem domus Regum de la Quintana.*

Ibid. in fine subde.

Quintana, modus agri, aripennis, Hispanis *quiñon*. videtur tamen sumi pro villa, vel ædificio, in Chartis Hispanicis.

QUINTERNIO. *In fine adde. Quinio*, in Actis Purgationis Cæciliani eâdem notione: *Obtulit Codices, duos & quiniones quatuor.*

QUINTELLUM, *Ius quintelli*, in Statutis venetis lib.1. c.4. lib.4. c. 11. est *quintum quinti pretij* rei venditæ, lib.6. cap.4. nostris *requint.*

QUINTUS. Vide in *quietus.*

QUINTUM. *In fine subde.*

Quintus denarius, quinta pars pretij prædij seu rei, quæ ab venditore vel emptore dabatur domino pro facultate distractionis, vulgo nostris, *Quint-denier.* M. Pastorale Ecclesiæ Paris.an.1257. *Nec à prædictis Alipide vel ejus liberis ratione quinti denarij dicti Girardus & Blanchia aliquid petere poterunt, si vendi contigerit.* Charta alia an. 1240. *dixit etiam idem Philippus coram vobis quod dictus Abbas non computavit quintum denarium quem habere debet de dicta venditione ratione feodi supradicti.*

R.

RAERIA. *L.5. post*, persolvendorum. *adde.* Tabular. S. Quintini in insula fol. 8. *Et illas tres raherias & planketas & ventalia teneatur suis sumptibus, &c.*

RAMAGIUM. *In fine post*, &c. *adde.* Tabular. Montismorilionis in Pictonib. fol. 142. *Condonati domus domini qui in hac terra habitabunt, non reddent alicui domino nec ramatge nec pasquerium.*

RAMATA. *L.2. post*, solent. *adde.* Charta Hugonis III. Episcopi Nivern. ex Tabul. S. Cyrici Nivern. num.76. *Dedit insuper unam in Ligeri ramatam, & suis gurgitibus piscaturam.* Infrà: *Itidem concessit eis ramatam unam in loco convenienti inter suas, & in suis gurgitibus piscaturam ante festivitatem S. Cyrici*, &c.

RAMERIUS. *In fine adde. Ramiers.* Etiamnum Occitani vocant terras incultas & *animalium pastioni idoneas.*

RAN. *L. 11. post*, 671. *adde.* porro à *ran* voce aliam *ranson* ortam opinatur Loccenius lib. 2. Antiq. Suecic. cap. 7. qua vulgo utimur pro pretio redemptionis, quasi fuerit redemptionis pretium pro raptu: nam *sona* compositionem significat, ut suo loco docemus. Unde ad pretium libertatis consecutæ translata postmodum fuerit. A voce denique *ran*, deducta alia. *Dele Hinc.*

RANCUNADA. Charta Adefonsi Hispaniæ Imperat. æræ 1188. apud Colmenarezium in Hist. Segobiensi cap.16. §.9. ab *illa Cannada ac Geber Zuleima, usque ad Iuberos, cum illa rancunada, quæ est inter Xatama & Fenares*, &c.

RANCURA. *Post l.16. subde.*

Rancurosus. Fori Alcaçonenses eræ 1267. *Et pindret pro 60 solid. medios ad concilio, medios ad rancuroso.* Id est parti læsæ.

RASTELLAGIUM. *L. 10. post*, &c. *adde.* Liber Chirographorum Absiæ fol. 104. *Thebaudus Aans donavit eleemosynam Deo & Monachis S. Mariæ Absiæ fenum rastrorum, & fenum sessionis multonum & omnem servientiam quam habebat in pratis, &c.*

RATILLUM, *villus in tapetis*, in vet. Gloss. apud Barthium lib.27. adv. c.12.

Rationale. lin. 33. post, &c. *adde.* Versus præfixi Chronico Mindensi Meibomiano, de Fundatione Mindensis Ecclesiæ:

Et hoc Templum consecratur
A Leone, & ditatur
Multis privilegiis.
Nam hic præsul honoratur
Mindensis qui vocitatur,
Dignitate pallij
Quod bene Rationale
Vocamus, & hoc non malè;
Nam trini Episcopi
Tantum isto decorantur;
Per quem rectè venerantur
Locus, gens, & clerici.

Ibid. l.40. post, Episcopo. *adde.* Trajectensi.

RATIONALES. *L.13. post*, Ammianum. *adde.* Lactantium lib de Mortib. Persecutor. n.12.

RAUBA. *L.19. post*, &c. *adde.* Vide Formulas Andegavenses cap.29.

REBURRUS. *L. 3. post*, Crispus. *adde.* Glossæ nomicæ Vaticanæ MSS. ῥέβυῤῥος, ἀναφαλαντίας.

Ibid. l.7. post, Abbatum, *adde.* Beccensium p.53. de Guillelmo Crispino.

RECA. Vide in *Reda.*

RECEPTUM. *P.528. l.1. post*, Equitaturis. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Debet 2 sextarios de siligine, & 1 sextarium de civada, & 18 denar. Podienses, & recetum de pisce & carne, & 1 sext. vini.*

RECINIUM. *In fine subde.* Vide *Recticinium.*

RECINCERARE. *In fine adde.* Vox formata ex Gallico *chinse*, de qua in voce *camisile*, quod lineum tenue significat, quod non lixivio, sed aqua duntaxat munda eluitur.

RECONCILIATIO. *Lin. 19. post*, 33. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag. 293. *Ita ut nec chrisma juxta morem Ecclesiasticum infra civitatem conficere, nec pœnitentium reconciliationes agere valuissemus.*

Ibid. p.532. l.41. post, &c. *adde.* Idem habent alij pœnitentiales apud Morinum post libros de Pœnitentia pag.47. & seqq.

Ibid. p.533. l.22. post, vide. *adde.* Diurnum Romanum cap.5. tit.14.

RECEDERE. *P. 537. post, l. 30. adde. Le miroir de justices*, de Ælfredo Rege: *Il pendist Erkinwald pur ceo que il pendist Franklin, pur nul autre desert, mais pur ceo que il enseigna à celui que il vainquist per bataille mortelle à dire que la moete de cravante.* Id est verbum *recreant.* Statuta MSS. Caroli I. Regis Siciliæ cap. 136. ubi de Campionibus: *Ou se il se peut mieux defendre, ou qu'il ne deust avoir mis avant tantost la vois de Recreant.*

RECTICINIUM. Eruditus Mabillonius *Recinium* edidit, ut sit merenda, & nostrum *reciner*, seu postmeridiana refectio.

RECTOR. *L.20. post*, 37. *adde.* & Diurnum Romanum cap.6. tit.4. 5. 6.

Ibid. in fine adde. & Gloss.med.Græcit.in ῥαίκτωρ.

RECTUM. *Pag. 539. l. 5. post*, injustum. *adde.* Tabular. Celsinianense: *Id circa cedimus —— & unum dimidium campum, & medium decimum de Codoin, & omne rectum & sinistrum quod requirebamus in ea, &c.*

RECULA. *L. 4. post*, &c. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *& reicola quæ appel-*

 latur

latur Stirpiaco; cum vineolas & mancipia quæ ibi esse noscuntur. Infrà: *Reicola quæ appellatur Fontanas* &c. Rursum: *Reicolas illas quas sanctæ Ecclesiæ —per suum testamentum dedit.* Acta Episcopor. Cenoman. pag.250. *Emit etiam in pago Carintensi aliquas reiculas, in villa cujus vocabulum est &c.*

RECURSUS, *In fine subde.*

Recursus, vox forensis, vulgò *retrait lignager.* Consuetudines Bellaici, ex Regesto Inculismensi Cameræ Computor. Parif. fol.39. v. *De domibus aut rebus aliis — si habeant vendi, quocumque modo possideantur, si quis fuerit de genere venditoris, primo loco habeat recursum ad res illas, & poterit eas retinere, &c.*

REDA. Lex 5. Cod. Theod. de Curiosis: *Per singulas redas, id est quas quadrigas & flagella appellant.* Ubi nescio an non legendum *recas*: nam apud Græcos recentiores ῥέκα, *flagellum* sonat, ut apud Anonimum in Porphyrog. num.4. & in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 913. Vide Gloss. med. Græcit.

REDDITUS. *Lin.2. post*, moine. *adde.* Tabular. Celsinianense. *Notum — quod ego Stephanus de Aiz sponte mea memet ipsum reddidi Domino Deo, & S.Petro, & Monachis Celsinianensibus ad monachum, nec non & omnem pecuniam meam, &c.*

REDECIMA. *L. 1. lege sic.* Decimæ, seu decima decimæ uti appellatur apud &c. & *dele* num.18. seu *decima decimæ.*

Ibid. l.7. post, 1240. *adde.* Tabular. Albæripæ in in Diœcesi Lingon. an. 1219. *In tertiis nostris habet redecimam suam, & minutum bladum*, &c.

REDEMPTIO. *In fine subde.*

Redemptio, idem quod *rachatum.* Charta an.1240. ex Tabul. S.Mauri Fossat. *Et quotiens mutatur Major illius Majoriæ, dictus Abbas habere debet* 100 *sol. Paris. de redemptione.* Alia ex Tabul.S.Dionysij an.1200. *Salva etiam redemptione & servitio ejusdem feodi, &c.*

REFECTORIUM. *L.5. scribe.* Ite, & dicite illi, ego.

Ibid. l.8. post, debeatis. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num.17. *Fecit quoque in ipso monasterio refectorium novum, & nobiliter* compositum, &c. Adde n. 23.

Ibid. l.27. post, &c. *adde.* Tabular. S. Theofredi Valaviensis: *Hæc sunt quæ ad Obedientiam pertinent illius qui Refectorarius appellatur, qui propterea sic nominatur, quoniam domus illa in qua fratres reficiuntur, ipsi commissa est, non solum ut panem quotidie sufficienter ministret, sed etiam ut omnia quæ ad utilitatem vel ornatum necessaria fuerint, eidem domui studiose provideat, omnia linteamina mensarum & canistra, & vasa vinaria, scifos ligneos & vitreos, cochlearia, & candelabra, &c.*

REFERENDARIUS. *L. 7. lege.* Vita alia ejusdem S.Ansberti: *Cœpit*, &c.

REFUTARE. *L.44. post*, 39. *adde.* Francisc. Angelonum in Hist. Interamnensi pag. 87.

REGALENGUM. *In fine adde.* Ut & to.4. monarch. Lusitan. pag.271. 278. 281. &c.

REGALES. *L. 8. post*, magna. *adde.* Idem lib. 17. *Zizais quoque etiam tam regalis, &c.* Atque ibi non semel. & pag. 107. *Quorum regalis Vitrodorus Viduarij filius regis, & Agilmandus subregulus, aliique optimates*, &c. Ubi *Regales* videntur appellati qui ex sanguine regio erant. Rursum, *iis denique ad gratiæ cumulum ignobilem quemque regem, sed quem ipse antea sibi præfecerat, regalem imposuit.*

REGALIA. *P.553. l. 1. post*, restituimus. *adde.* Acta Capitularia Ecclesiæ Lugdun. an.1338. ex Camera Computor. Paris. fol.38. *Cum regalia dicti fluvij* (Rhodani) *ad Ecclesiam Lugdunensem pertineant.*

Ibid. l.62. post, feudis. *adde.* Homagium præstitum Adolpho Imperatori à Joanne Episcopo Tullensi an. 1297. *Regalia feuda principatus Pontificalis quem obtinet sibi de regali liberalitate, concessimus, & ipsum investivimus: de iisdem administrationem temporalium & jurisdictionem plenariam principatus ejusdem Ecclesiæ prænotatæ Episcopo Tullensi præsentium serie committentes.*

Ibid. p.554. l.5. sic lege. Fidelitatem porro & sacramentum ij faciunt &c.

Ibid. p.555. post l. 27. adde. Sed & tradit Scylitzes pag. 658. Nicephorum Phocam Imp. legem tulisse, cui subscripsere ipsi Episcopi adulatores, ne Imperatoris injussu ullus crearetur Episcopus, & mortuo aliquo Episcopo aliquem suorum submisisse qui definitos faceret sumptus, ipsumque quod erat reliquum accepisse.

Ibid. p.556. l.40. post, Martij. *adde.* Charta Archembaldi D.Burbonensis in Tabul. Brivat. an.1223. *Ego Archembaldus Dominus Borbonensis, Arverniæ Constabularius, — quod de mandato & præcepto D. Philippi Regis Franciæ felicis recordationis occasione regaliæ defuncto Præposito Brivatensis Ecclesiæ, patruo videlicet Guidonis quondam Comitis Arverniæ, vacantem Præposituram occupavi, — accedentes præfatæ Ecclesiæ Canonici ad dictum Regem, coram ipso proposuerunt, quod non habebat, nec habere debebat regaliam in præpositura prædicta.* In manuali Placitorum Parlamenti an.1373. 29. Maij, dicitur vacante Burguliensi Abbatia, Regem habere administrationem bonorum temporalium.

Quod si aliquæ controversiæ acciderent de ejusmodi feudis ac baroniis ecclesiasticis, earum cognitionem judicibus ecclesiasticis esse interdictam, sæcularibus vero duntaxat attributam constat. Extant in hanc rem Bullæ Innocentij III. & Honorij III. Papæ in Regesto Campaniæ Bibl. Reg. fol.8.12.65.

Ibid. p.557. l.60. post, debent. *adde.* Vetus Charta in Actis Episcopor. Cenoman. p.236. *Ipse Archilaus de ipso facto (modo agri)* aliud exinde non reddat, præter tantum regalia in Campo Dominico procurare faciat.

Ibid. l.64. post, appellare. *adde. Regaliæ gallinarum, vini & gondolæ*, apud Andr. Dandulum in Chron. MS. an.1205.

REGESTUM. *L.34. post*, expoliant. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Omnia vero quæ de proprietate seu ex militia in regesturiolo meo post meum obitum inventa fuerint, &c.*

Ibid. p.560. l.4. post, Papæ. *adde.* Ildefonsus Toletanus de Gregorio M. *Has itaque* (Epistolas) *uno volumine arctans, in libros XII. distinxit, & registrum nominandum esse decrevit.*

REGINA. *L.2. post*, filiabus. *adde.* Scribit enim Suidas ex Aristotele, apud Cyprios Regum filios ἄνακτας appellatos, ut filias ἀνάσσας.

Ibid. p.562. l.1. scribe. Regis Franciæ &c.

Ibid. lin.17. post, 5. *adde.* & in Charta ejusdem Tharasiæ apud Brandaonem lib. 9. Monarch. Lusit. cap.2.

Ibid. l.37. post, observat. *adde.* quod præterea colligitur ex veteribus Chartis editis à laudato Brandaone tom.3. pag. 195. v. 196. v. tom. 4. p.260.262. 270. & ex Bernaldo Archidiacono in Vita B. Geraldi Archiep. Bracan. n.9.

Ibid. l.42. post, &c. *adde.* Ita etiam loquitur Cnutus Rex

Rex Angliæ in diplomate descripto à Vuill. *Petit* in libro Anglico de Communitatibus Angliæ ad Parlamentum evocandis edito an. 1680. pag. 151. *Sitque nobis remedio hoc, mihi quippe eque Reginæ meæ Elgisæ, ac filiis nostris, omnibusque qui pridem ei hoc contulerunt.* Infrà : *Dedi quoque Reginæ meæ assensu, &c.*

REGNIAGIUM. Charta Milonis de Granceio Milit. an. 1193. in Tabul. Albæ ripæ Diœces. Lingon. *Dedit nobis pasturas suas de Verney, sicut aqua ejusdem villæ dividitur versus campum, liberè & absque retentione, & quod nos faciamus ibidem regniagium, id est bordam, si nobis necesse fuerit.*

REGRATARII. *In fine subde.*

Regrataria, dicta olim Platea Parisiis in Charta an. 1218. in Tabul. N. D. de Campis domus sita habetur *in regrataria juxta Iudaismum.*

REISA. *P.* 569. *l.* 3. *post*, Poullanæ. *adde.* Joan. *de la Hogue*, in Hist. MS. Principum *de Deols*, in Biturigibus : *Ils avoient tenu leurs raises moult honorablement.* Rursum : *Et s'en allerent sur le pays de Lasto, ouc ils firent rese par huit jours, & deservirent bien deux mille de celle gent.*

RELEVIUM. *P.* 571. *l.* 41. *post*, 106. *adde.* Alia *Paleam*, ut in Charta an. 1590. legitur. Mitto alias quasdam ridiculas releviorum seu hominiorum conditiones, quas subinde abrogarunt aresta parlamentorum, cujusmodi est illa, de qua in voce *Bombulus.*

Ibid. p. 572. *post*, reservamus. *scribe.* Adde Epist. 238. 2. edit. ubi perperam edit. *revelationibus.*

RELICTA. *L.* 9. *post*, passim. *adde.* In Tabular. Nantoliensi in Pictonibus an. 1373. *Marguerite de la Roche deguerpie de feu Hymon jadis Seigneur de Auttre.*

RELIQUIÆ. *P.* 574. *l.* 10. *post*, Deum. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. p. 291. *Clerici namque Pastoris sui persecutionibus condolentes, non solū cives proprios, sed vicinarum regionum populos, tam per semetipsos, quam & per literas vicinis Episcopis destinatas impigro discursu commovere non cessabant, matris Ecclesiæ omniūque ejusdem civitatis vel suburbij Ecclesiarū januas ad doloris indicium spinarum aculeis obstruentes.* Tabular. S. Eparchij Inculism. fol. 45. v. *Pro his itaque querimoniis & aliis malis, quæ homines mei injustè & violenter in terra illa faciebant, Hugo Abbas S. Eparchij, cui hominium & fidelitatem feceram, & tota Congregatio loci preces frequentes & publicos clamores ante corpus S. Eparchij continuabant, ut Deus omnipotens ad justitiam istud attraheret. Quo ego audito, perpendens Dei judicium, & animæ meæ periculum timens, &c.* Et fol. 117. de Fulcaudo de Castro quod vocatur *Rocha*, ex quo orta gens rupifulcaldia : *Nam propter fortitudinem suam Deo & S. Eparchio abstulit & in suo dominio retinuit. Fiunt in Monasterio S. Eparchij maledictiones, nec non & excommunicationes. Fundunt monachi domino preces, ut Dominus qui omnia potest in memoriam ejus reducat quod impiè gesserit. At vero omnipotens Deus qui non claudit aurem acclamantium, pauperis, id est servorum suorum precibus. . . . igitur nutu Dei corripitur animo, & ad memoriam ejus venit, ut ex voluntate propria relinqueret quod violenter subripuerat, &c.*

Ibid. p. 575. *l.* 32. *post*, tribulatione. *adde.* Huc pertinet *Missa contra judices male agentes*, in lib. 3. Sacramentor. Eccl. Rom. cap. 63. nam hoc loco *judices* sunt magnates, proceres.

Ibid. lin. 41. *post*, proferunt. *adde.* Anonymus in Miracul. S. Marculfi Abbat. Nantensis num. 4. & seqq.

REMANENTIA. *P.* 577. *l.* 28. *post*, Tornodoro. *adde.* Consuetudines MSS. S. Juliani in Lingonib. *S'aucun veaut de nouvel venir à S. Iulien, & estre seur la borjoisie de ladite ville, & demorer iqui franchement, il paiera nos ou a nostre commandement 2 sols tornois por sa remanence, & 15 deniers chascun an por sa borjoisie.*

RENDEA, ex Gall. *Rente. Cens & rente*, in consuetudinibus muncicipalibus. Tabular. Celsinianense : *Hac tamen convenientia ut censum terræ & rendeas, seu servitium secundum aliorum consuetudinem in pace reddant.*

RENDUALIS. *In fine adde.* Tabular. Dalonensis Abbat. f. 46. *Duos sextarios frumenti renduales annuatim.*

REPA. *Lin.* 2. *post*, ciborium. *adde.* S. Audoenus lib. 1. &c.

REPORTAGIUM. *L.* 10. *post*, reportassent. *adde.* Charta an. 1245. ex Tabul. S. Germani Prat. *Illa cujus esset major decima de Clamardo ratione prædictæ consuetudinis sequens colonum suum haberet nomine reportagij medietatem decimæ terræ illius sic cultæ, &c.* Charta G. Abbatis S. Florentij Salmuriensis an. 1246. ex Tab. S. Dionysij : *Ratione cujusdam consuetudinis quæ Reportagium sive carrutagium vulgariter nūncupatur.* Ita in alia Decani Paris. ejusd. anni. *Carturagium* habetur.

REPOSTORIUM. *In fine adde.* Glossæ Basilic. Ῥεποςόϱιυμ, παρκαθηκαρεῶν.

REPOSITUS. *In fine subde.*

Repositum, Fiscus Testamentum Sancij I. Reg. Portugalliæ an. 1217. apud Brandaonem to. 4. Monarch. Lusitan. pag. 260. *Cætera omnia de meo reposito dentur leprosis Colimbriæ.* Infrà, *repositorium* scribitur.

Repostarius, Thesaurarius. *Repostarius major*, in Charta eræ 1316. apud eundem Brandaon. tom. 5. pag. 304.

REPRÆSALIÆ. *L.* 10. *post*, Græcis. *adde.* Latinis *clarigatio*, de quibus vocibus multa congessit Salmasius de Modo usurar. p. 554. & seqq.

REPROPITIANTE *divina clementia.* Formula frequens in Chartis Ludovici Pij Imp. postquam à filiis regno dejectus, annis scilicet 833. & 834. illud rursum reassumpsit, cum in iis quæ id temporis præcedebant, sese *divina ordinante providentia Imperatorem Augustum* inscriberet. Id porro passim observare est in iis potissimum diplomatibus quæ describuntur in Vita Aldrici Episcopi Cenomanensis n. 9. 10. 11. quæ data sunt an. 18. Imperij, indict. 10. & 11. prioremque formulam præferunt : & num. 12. 33. 34. 37. 39. 40. &c. quæ data sunt an. 23. & seqq.

REPUTATIO. *In fine adde.* In Fragm. S. Hilarij pag. 55. *Reputamini & quiescitis.* Id est *differtis.*

REQUIES *Dominici corporis.* Vide *Sabbatum.*

REQUIETORIUM. *P.* 584. *l.* 17. *adde.* Lactantius lib. de Mortibus persecut. num. 24. *Atque ita in lecto suo requiem vitæ, sicut optabat, accepit.*

RESA. *Post hanc vocem scribe.* Mensuræ frumentariæ species. Tabular. Absiense : *Quibus adhuc largitus est unam resam avenæ, & dimidiam gallinam quam habebat de terra, &c.* Idem videtur quod *Raseria*, de qua voce supra.

RESPECTUS. *Pag.* 589. *L.* 36. *post*, Novembris. *adde.* Denique Tabular. Episcopatus Ambian. an. 1374. *Sur ce que nous Evesque disions de nostre droit à nous appartenir un droit, que on dit le Respect de S. Firmin, qui est tel que chascun bourgeois &*

& bourgeoise de ladite ville nous doit chascun an trois deniers parisis, ou que il demeure, & que on nous doit apporter a Amiens, ou à nos fermiers à certain terme, &c.

RESPONSALIS. *P.591.l.33.post*, 8. *adde*. Diurnus Roman p.40.

RESTIS. *P.594. l.3. post*, ligassa. *adde*. quid vero *restis* dicatur in capite alij, vide apud Plinium & Marbodæum lib.1. de virtutib. herbar. cap.5.

RESTOBLAGIUM. Vide in *Manducalis*.

RETORN. *In fine adde*. Nisi idem sit quod datur in pignus. Consuetudines Montispessulani: *Qui prior est in emptione vel pignore vel retorno, cum laudimio domini ad quem pertinet, potior est, salvis privilegiis actionum à lege indultis.*

RETORNARE. *P.527. l. 4. post*, dicimus. *adde*. Passio S. Pontij num. 19. *Quumque equuleo tenderetur, & ministri vectibus impositis trochleam retornarent, &c.*

RETORTA. *P.598. post l.9. subde*.

Redorta. Hugo Francigena de Exordio Salvaniensis Monasterij num. 5. *Ducebatur autem à quodam, collo ejus invexo circulo ligneo, quod vulgo redorta dicitur, tanquam maleficus.*

Ibid. in fine subde.

Retorta, semita, vox Hispanica. Charta Alfonsi Regis Portugalliæ in *Monarch. Lusit. tom.3. p.294. deinde ad illam retortam de Vauga, & sicut descendit per ipsum fluvium*, &c.

RETROCIUM. Vide *Bedum*.

REVOCARE, *reddere*. *adde*. Gesta purgationis Felicis pag.87. edit. Balusianæ, ubi de libris Christianorum: *Itaque fac literas, quia adusti sunt, ne revocent illos.*

REX. *P.633. post l.9. adde*.

Rex aureus dictus Ottocarus Rex Bohemiæ. Continuator Jaroslai: *Quis autem non possit mirari tam magnificum Principem, qui ab utero matris suæ ab auro & argento vocatus est Rex aureus?* Vide Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohem. p.277.

Ibid. l.55. post, Raguellum. *adde*. Athenienses inter Thesmothetas, horum prior βασιλέως titulo donabatur. vet. inscriptio Atheniensis apud J. Sponium tom.3. Itiner. pag.129. τ̃ ἄρξαντα τὴν τ̃ βασιλέως ἐν Θεσμοθέταις ἀρχὴν. Sed observat Eustathius in Odyss. θ. apud Græcos eos qui pila vicerant *Reges* appellatos, ut contrà qui vincebantur asinos, pag. 1601. ed. Rom.

RICI. *P. 610. l. 8. post*, vocitaretur. *adde*. Vita MS. S. Gaugerici Episc. Camerac. lib.1. cap. 1. *Dignum itaque & congruum valde fuit, ut veri gaudij, quantum quidem ad rusticam linguam, riccitatem adeptus, in ricco etiam & gaudenti oppido nasceretur.*

RIGA. *L.7. post*, proprium. *adde*. Vita S. Berthæ Abbat. Marr. n.7. *Cœpit terram fodere, & in modum sulci rigam facere.*

Ibid. in fine subde.

Riga in vestibus. Concil. Florentin. part.2. p.906. ult. edit. *Cappa cœlestini coloris rigis albis purpureisve per transversum — variata.* Concil. Saltzburgense an. 1420. cap. 6. *Pallia deferunt joppulis manicas strictas, ut tunc moris est, multipliciter plicatas seu rigatas, aut alias laicales habentibus.*

RIMARIUS. S. Columbanus Epist. 5. *Et S. Hieronymus in suo hoc idem de Pascha opus collaudavit catalogo, de hac lunæ ætate vituperando disputet, qui contra Gallicanos Rimarios de Pascha, ut ait, errantes horrendam intulit sententiam, dicens, &c.* Nostri. *rimeurs* vulgò vocant poëtastras: sed an ea hîc sit notio, non definio.

RIPARIUS. *L. 3. post*, &c. *scribe*. Adde lib. 3. cap.34.

RIPATICUM. *P.614. l.9. post*, habet. *adde*. Andreas Dandulus in Chron. MS. an.1003. *Et probantibus non debere solvere pro ripatico in Venetia nisi solum Duci 200 libras lini.* adde an. 1205.

RIVALTUS. *Lin. 9. post*, continebant. *adde*. Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 809. *A throno itaque Ducali qui in Rivoalto situatus est, tota civitas à populo Rivoaltus est appellata: à Clero autem ob Episcopalis sedis Statum Olivensis, sive Castellana dicta est, vulgariter vero Venetia nuncupatur, urbi nomen provinciæ attribuentibus, cum terminis suis à Grado usque ad caput aggeris.*

ROBORA, *ætas legitima, majoritas*, cum scilicet ad *robur* pervenit minor. Testamentum Alfonsi II. Reg. Portugall. eræ 1208. apud Brandaonum to. 4. Monarch. Lusitan. pag.270. *Et si in tempore mortis meæ filius meus & filia, qui vel quæ debuerit habere regnum meum, non habuerit roboram, sit ipse vel ipsa & regnum in potestate vassallorum meorum.* Passim ibi, & p.271.278.

ROBURDOLIUM. Tabular. Vindocinense fol. 190. *In roburdolio carceris ubi captus detinebatur*, an, *le guichet?*

ROCHA. *In fine subde*.

Rocha, alia notione. Tabular. Absiense fol. 187. concessimus *quoddam fossatum per maresium, — per quod buscam & rocham & quæque necessaria de maresio traherent.*

ROCHETA. Rafanus de Caresinis in Chron. MS. an.1379. burgum *S. Laurentij expugnant & occupant, igne inmisso cum rochetis ad domus paleatas.*

ROCTA. *P.621. post l. 8. adde. Le Roman d'Alixandres MS.*

Rote, harpe, vielle, & gigue & ciphonie.

RODIGINUS. Vide Statuta Mediolanensia. 1. part. cap.329.

ROERIA, *Rivus*, vel *rivulus, canalis*. Tabular. Absiæ: *Esclusam ad faciendum molendinum de Salmora, & roëriam ad aquandum prata.*

ROGA. *In fine adde*. Aliud porro sonat *Roge* in Charta an. 1374. in Tabular. Episcopat. Ambian. *Iean le Grant qui fut trouvé mort sur les roges de la forteresse*, &c.

ROGITUS, Instrumentum Notarij publici. Vide *Charta rogata*.

ROMANATUS. *L.5. lege*, Falco.

Ibid. l.7. post, redderent. *adde*. Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 1150. *Oppidani duos Romanatos singulis annis Duci — dare promiserant.*

ROMANI. *P.526. l. 12. post*, 229. *adde*. Joannes Mandevilla in Itinerario: *Et sachiez que j'eusse cest livres mis en Latin, pour plus brievement deviser: mais pour ce que plusieurs entendent miex Roumant que Latin, je l'ay mis en Roumant.*

ROMIPETÆ. *L 27. post*, 1210. *adde*. Henricus Aquilanipolensis in Adolpheide cap.4.

ROMITORIUM, pro *Eremitorium*, non semel occurrit in Historia de exordio Monasterij de Tarouca, tom.3. Monarch. Lusitanæ, pag. 284. v. & 285.

ROSA. *P.629. l.31. post*, equitavit. *adde*. Joannes II. Archiep. Lugdun. in Epist. ad Glascuensem Episc. *Unde & in Dominica qua cantatur, Lætare Ierusalem, expleta solemni processione. In qua rosam aureum*

auream idem summus Pontifex circumportat, ipsum quasi pro debiti executione eadem Rosa remunerat.

Ibid. post l.34. subde.

Rosa laurea, ῥοδοδάφνη. Apuleius lib. 4. met. *Hæ arbores in lauri faciem proximè foliatæ, pariunt in modum floris inodori porrectos caliculos modicè punicantes, quos quidem fragrantis, minimè rurestri vocabulo vulgus indoctum Rosas laureas appellant, quarumque cuncto pecori cibus lethalis est.*

ROSATUS. *In fine adde.* Symeon Logotheta in Chron. in Leone Armeno n. 2. τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ ἐπέβαλλε ῥοδοειδέσι χροαῖς ἐκλάμπουσαν, &c.

ROSTRA. *Adde in fine.* Præterea Gloss. med. Græcit. in Ῥωθώνια.

ROTA. *L.* 3. *dele.* fuisse.

Ibid. p. 632. *l.* 10. *post*, 8. *adde.* Vita Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevir. lib. 2. cap.12. Hermannus de Lerbeke in Chronico Comitum Schvvavenburg. pag.37. &c. apud Suecos jure antiquo, femina rotæ imponi, aut ad ramum arboris suspendi vetitum. Mas vero rotæ imponebatur, femina autem sub arena defodi debebat, ut observat Joan. Stiernhookus de jure Sueonum vetusto p.356.

*Ibid. p.*633. *post l.*13.*post*, 960. *adde. Rota adipis*, in Tabul. S.Theofredi Velavensis.

ROTARICIA. Tabular. Capellæ in Biturigibus: *In qua pagina sunt mansiones, concisa veterina & rotaricias, & refusum est ad tabula prima de pagina illa &c.* Infrà: *Per loca ubi decusas positas sunt usque ad Rotaricias*, &c.

ROTATICUM. *L.S.post*, 1151. *adde. Datium rotarum*, in Statut. Mediolan. 2.parte cap.478.

Ibid. pag. 634. *l.*25.*post*, travers. *adde.* Tabular. Maurigniacense ch. 26. *Insuper & roagium ejusdem villæ eis concessimus, retenta nobis & successoribus nostris ejusdem roagij justitia*, &c.

ROTULUS. *P.* 635. *l.* 47. *post*, ceræ. *adde.* & to.2. Miscellan.Baluzianor. p.323.

ROYDÆ, *operæ*, Pedemontanis. Prostat Jacobini de S. Georgio tractatus *de Roydis seu operis*, edit. post tractatum de Feudis & Homagiis.

RUA. Acta Episcopor. Cenomanensium pag. 54. *Quidquid infra civitatem & in suburbio* civitatis habebant, *id est illas ruas omnes tam intrinsecus civitatis, quam extrinsecus vineas quoque & agros, &c.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 30. *In illa rua ultra fluvium sartæ duo* (mansionalia) *fecit, in illa rua S. Vincentij unum*, &c. Vide an idem sit quod nostrum *rue*, Platea, de qua voce agimus in *Ruga.*

RUARIUS. *Lin.* 14. *post*, Judicari. *adde*, in Tabulario N. D. Virmandensis Chartam Vverrici Decani S. Quintini an. 1159. subscribit *Hugo Ruarius*, cum Theodorico Custode, & aliis.

RUBA. Charta Ludovici Pij Imp. pag. 25. *Et incubando eos quos Porcarios vocant, & eos qui in illa ruba, quæ est contra orientem manere noscuntur.* Videtur legendum *ruga.* Vide in hac voce.

RUBUS, mensuræ frumentariæ in Italia species. Ægidius Calabrigensis de S. Gregorio Episcopo Ostiensi: *Quotannis octo tritici rubos Ecclesiæ S.Gregorij offerunt.*

RUFIA. *Lin.* 6. *post*, pilum, *sequentes 4 lineas repone infra l.* 19. *post*, compingendos.

RUFIANI, *adde.* in Statut. Mediolan. 2. part. cap. 474.

RUFUS. *In fine adde.* & Martialem lib. 12.Epigr. 54. in Zoilum.

RUGA. *L.* 17. *post*, Germani. *adde.* Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 1111. *Quorum Rex opera expertus, Ecclesiam, rugam, plateam, & mensuras concessit.*

*Ibid. l.*19. *post*, Giovanni. *scribe.* Adde Ricordanum Malaspinum cap.156.

RUGIA. Statuta Mediolanensia 2. part. cap.245. ad *transversum fluminis tam publici quam privati, vel alicujus rugiæ vel soratoris*, — *liceat vicino habenti terras ab utraque parte aquam deducere.* cap.281. *Iudex officialis aquarum teneatur* — *videre omnes rugias seu bucchas exeuntes de lecto Clenæ, & eas reduci facere, &c.* cap.248. *Et nulla rugia seu buccha rugiæ fieri possit, nec teneri super dicto alveo pro derivando de dicta aqua, &c.* Adde cap.286.287.

RUMPERE. *P.*640. *post*, *l.*48. *subde.*

RUPTURA, tenuturæ species, quomodo *roture* dicimus, voce quæ feudo opponitur. Liber Chirographor. Absiæ fol.150. *terram in ruptura super viam, &c.*

*Ibid. lin.*51. *lege.* Absiensi.

*Ibid. l.*55. *post*, &c. *adde.* & fol.86. qui *rupturarij* dicuntur, mox *agricolæ* appellantur.

RUNCA. *Post l.* 5. *subde.*

Runcia. Relatio S. Vvalarici, ubi de Diabolo: *Interrogavit eum quidem ex Monachis nomine Petrus, Quo nomine censeris? respondit, Runcinellus vocor. Tunc monachus, hujus nominis etymologiæ non ignarus, iterum interrogavit: Cur ita vocaris? respondit: Peccatorum animas duco per runcias & spinas.*

RUPES. *In fine adde.* Notitia ex Tabul. S. Albini Andegav. *Apud Capud pontis de Mosteriolo habebant Monachi S. Albini de dono & largitione Domini Berlai aliquot rupes, & terrulam domibus ædificandis aptam, &c. Le Roman d'Alixandres MS.*

Sire, la haute roche que tu as esgardée,
C'est une fermeté qui moult est redoutée.

Infrà:

Ia ne porra durer roche ne fermeté.

RUSSOLEMBUS, muliebre vestimentum, vide Miracula S. Servatij Episcopi Trajectens. Apud Papebrochium 13 Maij p. 220.

RYTHMUS. *L.*8. *post*, currit. *adde.* Statuta Ord. Præmonstrat. dist.3. cap.6. *Quicumque etiam rythmis vel versibus, aut libello famoso projecto per compita, patres suos aut fratres infamaverit de aliquo crimine, &c.*

S.

SABANUM. *P.* 648. *l.*10. *post*, &c. *adde.* Vide Gloss. Lindenbrogij in *Lino inciso*, & Cujacium lib.9. observ. cap.9.

SABATATI. *L.*7. *post*, sotularis, *adde*, quod

SABBATUM. *Lin.*2. *post*, sumitur. *adde.* Euseb. Pamphili in illud ὄψε σαββάτων· ἔθος γὰρ αὐτῶν τὴν ὅλην ἑβδόμαδα σάββατον καλεῖν, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας σάββατον ὀνομάζειν.

*Ibid. p.*649. *l.*5. *post*, 80. *adde.* Eodem Eusebio in Resurrect. Dom. p. 477. edit. Combefisij, & Hesychio Presb. Hierosol. Homil. in Dominicam resurrect. p. 748. edit. ejusdem Combefisij.

*Ibid. l.*18. *post*, 18. *adde.* Hrabanum lib. de Computo cap.26.

*Ibid. post l.*24. *subde.*

Sabbatum, requies Dominici corporis appellatur etiam in veteri Missali Gallicano p. 464. & in Missali Gotthico p.324.

Ibid.

Ibid. l. 29. post, 95. *adde*. S. Athanasius Orat. in Sanct. Pascha pag.545. edit. Combefisij σημερον ἀποδύεσθε τῶν φορουμένων ἐσθῆτα, ἀλλὰ μὴ ἀπόθεσθε τῆν κεχρυμμένων σφραγῖδα, &c.

SABULUM. *P.651. l.18. post*, &c. *adde*. Ita *sabulo*, in MSS. vero *sablo*, non semel legitur apud Palladium, seu Anonymum de Architectura.

SACCATELLUS, *sacculus*, in Statut. Venetor. lib.5. cap.7.

SACCUS. *P.655. l.1. post*, deberet. *adde*. Charta Theoderici Regis Franc. in Actis Episcopor. Cenoman. pag.186. *Et illos alios 200. auro pagens — vel qui ipsam Ecclesiam sperare videntur, reddebatur, & in sacello publico fuit consuetudo reddendi, &c.* Adde pag.217.

Ibid. l.17. post, &c. *adde*. Acta purgationis Ceciliani: *Confitere quot folles dedit Victor, ut Presbyter fieret. Castus dixit: Obtulit Domine sacellum, & quod habuerit nescio.*

SACERDOS. *P. 657. l. 53. post*, 20. *adde*. Praeterea Gloss. med. Graecit. in πρεσβύτερος.

SACERDOTALIS, qui Sacerdotio in Provinciâ functus est, ita interpretantur viri docti apud Ammianum lib. 28. Gruterum 20. 3. 325. 12. & in Cod. Theodos. non semel. Vide Gloss. nomicum Jac. Gotofredi, & notas Lindenbrogij & Henrici Valesij ad eundem Ammianum.

SACRA. *L.30. post*, generis. *adde*. Passio S. Felicis Episc. Tabyzacensis: *Tunc cognitor jussit, ut sacra Imperatorum recitarentur.*

SACRAMENTAGIUM. Tabular. S. Eparchij Inculism. f.72. *Ita ut si homines B. Eparchij venerint ad me vel ad successores meos propter turrem, & propter militiam ad judicium vel justitiam nullum omnino sagramentage, neque destrictum, neque exactionem neque aliud quodlibet emolumentum nobis exhibeant.*

SACRAMENTUM. *Pag.663. l.9. post*, Ezechielem. *adde*. Liber 1. Sacramentorum Ecclesiae Rom. cap.31.

Ibid. l.68. post, Reginonem. *adde*. In Vita Aldrici Episc. Cenoman. n. 20.

Ibid. pag.664. dele 4. priores lineas, & repone.

Fatendum tamen Gelasium non primum fuisse sacramentarij autorem, sed forte emendatorem: siquidem antea Salvianum, Musaeum Massiliensem Presbyterum, & Voconium Castellanensem Episcopum, *Sacramentorum volumina* conscripsisse autor est Gennadius: qua quidem voce *Missas* indicari satis prodit in Musaeo. Et quod *Sacramentum* ille vocat Julianus Episcopus Toletanus *Missas* appellat in Ildephonsi Episcopi Toletani elogio, quem ait *Missas* scripsisse, ut Julianum ipsum *librum Missarum de toto circulo anni in quatuor partes divisum* Felix Toletanus perinde Episcopus: Salvum denique Abbatem Arnoldensem, & Petrum Ilerdensem, Anonymus iisdem scriptoribus subditus. Sed & autor Catalogi Abbatum Floriac. lib.1. Miscellan. Baluzij, ait Theodulfum Aurelianensem *Sacramentum Missae, seu eorum quae in ea geruntur, digessisse*, & in Statutis Synodalibus Joannis Episcopi Leodiensis ita etiam Missa appellatur.

Ibid. l. 22. post, sacramentorum. *adde*. edidit Romae an.1680. Josephus Maria Thomasius libros tres Sacramentorum Ecclesiae Romanae, Gregoriano sacramentario antiquiores.

Ibid l. 24. post, sacramentum. *adde*. Reliquiae. Ita sacramentum.

Ibid. l. 27. post, asservatur. *dele*. Sed quid *&c.* & *repone*. Joan. *De la Gogue* in Hist. MS. Principum *de Deols* in Biturigib. *& à la parfin quant il vit que il fut temps, il demanda le sacrement de monseigneur saint Iacques, & appella Madame Antoine sa femme, &c.*

SACRARIUM. *Lin.18. post*, Christiani. *adde*. Ammianus lib. 26. *Confugit ad ritus Christiani sacrarium.*

Ibid. p.665. l.5. post, semel. *adde*. ut & lib.4. sacrament. Eccl. Rom. cap.41.

SACRIFICIUM. *L. 1. post*, Eucharistia. *adde*. Cumeanus Abbas de Mensura poenitentiarum cap.14. *Mulieres possunt sub nigro velamine accipere sacrificium.*

Ibid. In fine adde. Tabular. S. Cyrici Nivern. ch. 45. *Quendam alodum meum Deo & S. Cyrico ad emendum illius loci sacrificium, qui est in pago, &c.*

SACRUM. *In fine subde.*

Sacrum, consecratio Episcopi, χειροτονία, quomodo vulgo *sacre* dicimus. Utitur Stephanus Tornac. Epist. 274. 275. 2. edit.

SACUDIRE, *Excutere*. Gall. *Secoüer*, Hispan. *Sacudir*. Fori Alcaçonenses: erae 1267. *Et qui non fuerit ad final de judice, ei pignas sacudiret, ad saxon pectet.* Rursum: *Qui in villa ter pendença prindeat cum saxone, sucudiderit ei pignas, outourguet ei saxon &c.*

SAGIA. *L.3. post*, dicimus. *adde*. Hausit à Petro Comestore in Hist. Eccles. cap.54. Exodi.

SAGMA. *P.672. l.12. post*, 241. *adde*. *Sagmarius mulus, Sagmaria mula*, apud Servium ad 1. Aeneid.

SALA. *P.681. l. 31. post*, usurpatur. *adde*. Gloss. Gr. Lat. MS. Reg. Τρίκλινος, *sala, triclinium, coenaculum.*

SALAGIUM. *L.2. post*, praestabatur. *adde*. *Consuetudo salis*, in Charta Ademari. Vicecom. Lemovic. an.1184. in Tabulario Dalonensi fol.11.

SALCIDA, *Salicetum*. Tabular. Celsinianense: *Hae sunt autem res quas cedo, 1. Salcidam in Memeco, & pratum qui est deintus salcida.*

SALERGIA. Chronic. monasterij Bonaevallis Carnutensis num. 6. *Item ipse dedit — ad Closellos 4 arpentos vineae instructae, & in alio loco uvam salergiam, ubi navis quaedam receptabat, in alodum perpetualiter habendum.*

SALIA, vestis muliebris species in Statut. Mediolan. 1. part. cap.292.

SALOMON. *L. 12. post*, Epistolis. *adde*. Ubi tamen nescio an hoc loco *Salomon* intelligatur liber Salomonis, ut *Regnum*, liber Regnorum, seu Regnum in veteri testamento appellatur.

Ibid. in fine adde. Apud Nicetam in Alexio lib.3. n.6. τραπέζα σολωμόνεια occurrit.

SALTUS. *L.15. post*, ἡμέρας. *adde*. vel σελλώνς.

Ibid. l.20. post, 85. *adde*. Hrabanum de computo cap.56. Petavium in auctario. lib.8. cap.14.

SALVATOR. *Pag.689. l.42. post*, Episcopi. *adde*. Tabul. S. Germani Pratensis: *In festo S. Bartholomaei persolvunt homines de Pirodo Salvamentum suum hoc modo: ipso die debet venire ministerialis Salvatoris cum recta mina ejusdem villae, & recipere consuetudinem domini sui.*

SALVITAS. *P.690. l.2. post*, 194. *adde* ἡ τῶν ὅρων ἀσφάλεια, in Nov.17. Justiniani c. 7.

Ibid. l.23. lege. Comitibus.

Ibid. l. pen. lege. violant salvitates, &c. *Tum adde*. Charta Hugonis Bruni Comitis Marchiae pro libertatibus Bellaci, in Regesto Inculismensi Camerae Comput. Paris. p. 36. *Cum concordassent inter se & etiam juramento firmassent consuetudines & securitates castri & villae de Belac se fideliter observaturos,*

turos, & metas etiam & terminos posuissent, infra quos omnes homines; Milites, clientes, burgenses, rustici securitatem haberent; — eodem modo consuetudines & securitates & metas & terminos eosdem infra quos nullus qui jus facere velit & possit capiatur. Metæ videlicet & termini sunt isti, &c.

SALUS. *L.3. post*, πνεύματος. *adde.* S. Athanasius orat. in S. Pascha edit. Combefisij p.537. ἐνέχυρον τὸ ἐν οὐρανῷ διάντης βάπτισμα vocat.

SALUTATORIÆ epistolæ. *l.2. post*, impertit. *dele.* Epist. ad Fel. ap. Baron. an.314. num.22. *& repone.* Gesta Felicis Episcopi Aptungitani: *Inde cathedram tulimus & Epistolas salutatorias; & ostia combusta sunt*, &c. Infrà: *Quum &c.*

Ibid. l. 4. post, protulerit. *adde.* Ubi videntur intelligi Epistolæ quas sibi invicem scribebant Christiani; quas cum eorum libris igni tradebant gentiles.

Ibid. l.6. post, 18. *adde.* Ut & Stephano Tornacensi Epist. 230. 2. edit. Adde Andream Mon. lib.1. Vitæ sancti Ottonis Episcopi Bambergensis capite 43.

SANCTUARIUM. *L. 5. post*, manebat. *adde.* Acta Episcoporum Cenomanensium in Gervasio cap.31. *Vel si aliquid sanctuario datum fuerit ornamentum Ecclesiarum, quas canonico victui . . . possidetis alteri distribuimus.*

Ibid. p. 695. post, 33. *adde.* In Diurno Romano cap.5. tit. 8. §. 6.

SANDALIA. *L.31. post*, adde. *scribe.* Petr. Comestor. in Hist. scholast. Exodi cap.63.

SANGUINOLENTUS, *Infans expositus.* In formula 48. ex Andegavensib. titulus ita concipitur: *Incipit Charta de Sanguinolento, quem de Matricola suscepi.* In contextu: *Invenimus ibidem* (in matricula sancti illius) *Infantolo sanguinolento cui adhuc vocabulum non habetur, &c.* Vide *Collecti.*

SANGUIS. *Post, l. 2. scribe.* Gesta Purgationis Felicis Episcopi Aptungitani: Cæcilianus respondit: *Constat, Domine, non mentior in sanguine meo.* Galli dicerent, *sous la peine de ma vie.* Gesta in causa Silvani: *Si mentior, peream.*

Ibid. lin. 25. post, discutiatur. *adde.* Tabular. S. Eparchij Inculism. fol.22. v. *Et sanguinem nominatim, id est justitiam sanguinis quam requirebant relinquo; quocumque modo vulneratio vel effusio sanguinis facta fuerit in tota terra illa &c. Nam sanguis qui tantummodo in morte hominis effundetur meus erit ad justificandum.* Id est homicidium, quod erat ex 4 justitiis.

Ibid. pag. 699. l.11. adde. Gesta Purgationis Cæciliani: *Origo nostra de sanguine Mauro descendit.*

Ibid. lin. 14. post, 6. *adde.* quos Hispanos vocat Ammianus lib.20.

SAPIENTES. *In fine post*, verso. *adde.* Statuta Mediolan. cap. 57. &c. Notum porro ex Gellio lib. 4. cap.1. juris magistros *sapientes* appellatos.

SARABALLA. *Lin.27. post*, habuerunt. *adde.* Glossæ MSS. Σαράβαρον, ἐσθὴς Περσική. ἔνιοι δὲ τὸ βραχιόνιον λέγουσιν. Palladius in Vita S. Joan. Chrysostomi p. 106. σαράβαρα, χαλκολύμπανα.

SARCILIS. *Lin. 12. post*, habeant. *adde.* Charta an. 1322. in Maceriis Monast. S. Barbaræ Lugdun. pag. 203. *Una estamina, & una rasa sarcilis.*

SARITIA. *In fine adde.* Statuta Mediolanensia part. 2. cap. 247. *Pontes — fiant de saricio, vel de lapidibus coctis & fortibus, & cæmento.*

SAUCUS. *In fine adde.* Gaufridus in excerptis de Vita S. Bernardi cap.1. *Tecelinus quidam cognomento Sorus, quo nomine vulgari lingua subrufos & pene flavos appellare solemus.*

SCALA. *Pag.718. l.23. post*, vasa. *adde.* Etiamnum hodie *Scalen* Saxonibus, ut autor est Gryphiander de Vveichbildis Saxonicis cap.49.

Ibid p.719. post l.33. adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez:

De la ville Issent larons & paiens;
A vint eschielles mult bien appareillies.

SCANTIO. *In fine subde.*

Scançaria, in Charta Lusitanica, apud Brandaonem in Monarch. Lusit. tom.5. pag. 304. *Hæc est recepta de prata; quæ est in Scançaria D. Dionysij.* (Reg. Portugall. an. 1316.)

Scançanus, vel *Scançarius major*, ejusdem Regis. Ibid.

SCARAGUAITA. *L. 9. post*, Escargaita. *adde.* Charta G. Comitis Nivernensis & Forensis an. 1228. *Nec in nostrum exercitum, chavalgiam, gaytiam, exchirgaitiam ire teneantur.*

Eschaugueta. In fine subde. Tabular. Brivatense an.1282. fol. 48. v. *Guetas, Eschauguetas, sive excubias, &c.*

Scarpsus. Adde in fine. Hinc etiam emendandus titulus libelli Abbatis Pirminij: *De singulis libris Canonicis Scarapsus.* leg. *Scarpsus.* Abbreviator libri Macrobij de Differentia & Societ. Græci Latinique sermonis: *Explicit defloratio de libro Ambrosij Macrobij Theodosij quam Iohannes carpserat ad discendas Græcorum verborum regulas.* Qui quidem Johannes fortasse fuerit quem *Erigenam* seu *scotum* vocant.

SCARSELLA, *Marsupium*, ex Gall. *escarcelle.* Boncompagnus in Arte Dictaminis MS. lib.2. extremo: *Iocosum est quod refero, sed absque dubio vobis esset damnosum, quum ille quem vultis recipere in maritum, hermaphroditus esse abdubio perhibetur. Unde si haberetis burdonem, reperiretis in eo scarsellam.*

SCARTIO. *Adde.* Idem fortè quod *Scarritio*, de qua voce supra.

SCELERATOR, *Sceleratus*, in Formula 32. ex Andegavensibus.

SCEMA. *Post l.40. subde.*

Ascemare. S. Columbanus instr. 1. de Christo: *Quia naturam ascematus est, qui eam ex nihilo creavit*; i. induit, ea se quasi ornavit.

SCETA. Vita S. Comgalli Abbat. Benchorensis num.54. *Ductus est ad S. Fiachra, ut baptizaret eum aperiensque jam S. Fiachra scetam suam ad ducendum inde librum baptismi, brachium S. Comgalli in aere sursum avolavit.* Ubi hæc vox pro *armario* videtur usurpari.

SECORDIA, *Discordia.* Vvilli Kecellus de Miracul. S. Joan. Beverlac. n.3. *Secordiæ libentius quam concordiæ cupiens exercita cædibus insistere.*

SCENA, σκηνὴ, *Porticus.* Gerardus Presbyter in Vita S. Udalrici Episc. August. cap. 2. *Recessit ab eo, & in scena quæ ante cubiculum ejus est sita, consedit*, &c. Idem cap.4. *Expleta autem Missa, clerum iterum congregatum in scena juxta eandem Ecclesiam sitam solennissimis vestibus indutum antecessit, &c.*

SCHARLIONUS. Vide in *Amanegia.*

SCHITONOS. *In fine adde.* Vide Gryphiandrum de Vvichbildis Saxonicis cap.67.

SCOHLA. *P.738.post l.4. adde.* At contra Alemanus ad Procopij anecdota, scholas ejusmodi dictas censet, quod qui in iis militabant, quasi σχολάζοντες, seu à bellico opere vacantes, & veluti feriati milites, ad pompam tantum in Palatiis militarent, uti describuntur ab Agathia lib.5.

Ibid. l.42. post, schola. *adde.* Confratria Andr. Dandulus in Chron. MS. an. 1110. *Dum igitur Venetias applicassent, — in monasterio S.Georgij corpus* (S.Stephani) *devotissimè collocarunt: sub cujus vocabulo innumeri cives scholam celeberrimam perfecerunt.* Vide eundem an.1113.

Ibid. p.739. l.3. post, constituebantur. *adde.* Cujusmodi fuere Scholæ à Theodoro Studita institutæ, de quibus Scriptor Vitæ Nicolai Studitæ edit. à Combefisio p.895.

SCHOLIZARE, *Studere.* Vita MS. S.Gaugerici Episc. Camerac. lib.1. c.2. *Semper pij laboris exercitio occupatus, aut se orationibus fatigabat, aut sacris lectionibus scolizabat.*

SCHYNTENEUS. S.Columbanus Epist.5. *Miror, fateor, à te hunc Galliæ errorem, ac si schynteneum, jam diu non fuisse rasum*, &c. Græcam vocem σχοινοτενὴς putat Editor, I. tanquam si rectum ac legitimum esset.

SCINCUS. Dele integram notam.

SCINDULA. *L.11. post*, affixit. *adde.* Acta Episcoporum Cenomanensium p.314. *Basilicæ ipsius tectum, quo Sancti membra tegebantur integrum atque incolume permaneret, ut ne minimum quidem ipsius tecti scindula ruinæ tam terribilis ictibus læderetur.* In Vita verò Aldrici Episcopi Cenoman. n. 56. perperam edit. *scudulas*, pro *scindulas.*

SCLAVUS. *In fine subde.*

Sclavi servientes. Vetus Charta apud Ægidium Gelenium in Colonia p.69. *Sclavi servientes legationem Episcopi faciant: si semel neglexerint, 30 sol. si ter parvipenderint, beneficia sua perdant.* Infrà: *Sclavus si mel in die statuto non solvat, in vinculis servetur donec solvat.*

SCOLATURA. *In fine adde.* Statuta Mediolan. 2.part.cap.464. vetant ne mulieres *giuppam nec scolaturam taliter* deferant, *quod videri possint mamillæ, nec pectus discoopertum.* Vox Italica *scollatura* incisuram circa collum denotans.

SCOLAX. *L.8. post*, patrum. *adde.* in Pæmene.

SCOPULARE, idem quod *capellare*, de quo vide Petrum Comestor. in Hist. Scholast. l.3. reg. c.8. *Latomi in lapidicina lapides grandes & pretiosos, id est marmoreos scopulabant & quadrabant, &c.*

SCOTATIO. *L. ult. post*, lubet. *adde.* Sed in primis Joan. Stiernhookum lib. 2. de jure Sueonum vetusto cap.5.

SCOTI. *Pag.752. l.3. post*, Hibern. *adde.* Patricium Flemingum ad Vitam S.Columbani p.272.

SCRIBONES. *Adde in fine.* Tametsi aliud munus habuere *deputati* isti militares, ut qui vulneratos milites curarent, proindeque vice medicorum essent.

SCRIPTIOMA, scriptionis character, apud Longinum in Actis S. Stanislai Episc. Cracoviensis num.65.

SCRIPTOR. *P.755. l.8. post*, describerent. *adde.* quinetiam ea monachorum occupatio, operibus manuum accensebatur auctor Vitæ S. Nicolai Studitæ p.901. ἀλλ' ἦν τῇ χερσὶ κοπιῶν, καὶ δέλτους ἄειγα συρμεογράφων εἰ καί τις ἄλλος. Ubi Combefisius vocem συρμεογραφεῖν, esse longo literarum ductu, seu litteris uncialibus scribere observat. Quid si σημειογράφων legatur? ut sit notis scribere. Ethelvulfus de Abbatib. Lindefarnensibus cap.8.

Comptis qui potuit notis ornare libellos.

Vita S.Baboleni n. 2. edit. Petri Chiffletij: *De hinc orationi adjungebatur lectio, atque sanctarum Scripturarum meditatio: postremo vero scribendi exercitatio. Sunt nempe adhuc penes nos plura volumina quæ ipsius manu dicuntur fuisse descripta.* Gregorius Turon. in Vita S.Aridij p.200. *Nunquam otio indulsit, quo non aut lectione, aut opus Christi perficeret, aut certe manibus, aliquid ageret, aut denique sacros Codices scriberet.*

SCRIPTORIUM. *In fine subde.*

Scriptorium, pro arca aut cista quævis. Statuta Ord. Præmonstrat. dist.1. c. 9. *Porro in claustro carolæ, vel hujusmodi scriptoria aut cistæ cum clavibus in dormitorio, nisi de Abbatis licentia, nullatenus habeantur.*

SCRUTINIUM. *L.33. post*, &c. *adde.* Leidradus Archiep. Lugdun. de Sacramento Baptismi c. 1. *Hæc tota actio quæ super Catechumenis & competentibus celebratur, à quibusdam Scrutinium nominatur, non ob aliud, ut putamus, nisi à scrutando, juxta illud Psalmistæ*, scrutans corda & renes Deus, *eo quod ibi scrutarentur corda credentium & dubitantium à Sacerdotibus, ut intelligerent, quis ad baptismum ritè admitteretur, quis adhuc differretur.*

SCULTETUS. *P.760. l.10. post*, &c. *adde.* Vide Gryphiandrum de Vvichbildis Saxonicis cap.64.

SCUMARIUM. Andreas Monach. lib. 1. Vitæ S.Ottonis Episc. Bamberg. cap. 31. *Ita concussa est* (Ecclesia) *ut lapis magnus in frontispicio vel culmine scumarij subito lapsu proruens totius monasterij ruinam minaretur.*

SCURRA, *Scurro. adde.* Gloss. Gr. Lat. εὐτράπελος, *scurra, scurrus.*

Ibid. l. 9. post, ejus. *adde.* Passio S.Victoris n.5. *Tunc Maximianus Imperator jussit vocari scurrones, & jussit eis ut duceretur ad silvulam & ibi decollaretur.* Vetus Martyrolog. de eod. sancto Victore: *amputatum est caput ejus ab scurrone.* Infrà: *fecit eas incendi ante se ab scurrone.*

Ibid. lin.16. post, Salmasio. *adde.* Glossæ Isidori: *Scurra, Parasitus, Buccellarius*: quæ vox postrema satellitem etiam significat, seu *Confectorem*: Glossæ Basilic. ὁ ἀποσελλόμενος καὶ φονῶν τινά. Neque videtur *Scurra* his locis alius ab eo qui δήμιος τῆς τάξεως dicitur Athanasio in Epist. ad solitar. p.868.

SCUTELLA. *Lin.3. post*, scutella. *adde.* Gloss. Græc. Lat. Reg. Cod. 85. τρυβλίον, *Catinum, Scutella.*

SCUTUM. *Lin.25. post*, tenemur. *adde.* ἦχος τῆς σκουταρίου, apud Leonem in Tacticis cap.7. §.31.

Ibid. l.41. post, 32. *adde.* Scribit Photius & ex eo alij apud Allatium de consensu utriusque Eccl. lib. 2. cap.6. num.6. Leonem Pap. scuta argentea, in quibus descriptum erat symbolum fidei, ex Gazophylacio sustulisse: ἀσπίδας δύο ἑλλωνικοῖς καὶ γράμμασι καὶ ῥήμασιν ἐχούσας τὴν τῆς πίστεως ἔκθεσιν.

Ibid. p.765. l.41. lege reliquias Sanctorum.

SECESSUS. *L. 1. post*, ἀπόπατος. *adde.* ἀφοδος, unde ἀφοδεύειν, ἀποπατεῖν, ἀποσκυβαλίζειν.

SECMARIUS, pro *Sagmarius*, in Charta Aldrici Episc. Cenoman. in illius Vita pag.89. Vide *Sagma.*

SECRETALIS, *Secretorum conscius*, apud Andr. Monach. in Vita S. Ottonis Episc. Bamberg. lib.1. cap.3.6.

SECRETARIUM. *L.5. post*, 16. *adde.* *Ara in secretariis & pro tribunali posita*, apud Lactantium de Mortibus persecutor. n.15.

Ibid. p.771. l.18. post, 85. *adde.* & veterem Interpretem Concilij VI. Oecumenici, Act.4. extr.

SECRETA

SECRETARIUS. *L.* 24. *post*, forestarum. *adde.* Ex quibus verbis videtur colligi, *segreagium* fuisse *tertiam* partem *expleti*, quæ ad superiorem dominum pertinebat, & vulgo *tiers & dauger* vocitatur.

SECTA. *P.*773. *l.*4. *post*, ratio. *adde.* Glossæ Gr. Lat. τρόπος, *Secta*, *mos.* Unde emendandæ Glossæ Lat. Gr. *Sectum*, τρόπον. ubi leg. *Sectam.* Alibi: *Sectæ*, φιλοσόφων ἤθη, pariter legendum pro ἐνδιλοσοφωήθη.

*Ibid. p.*775. *l.*12. *post*, jugement. *adde.* Vox veteris Jurisprudentiæ. Plinius in Paneg. *Dicitur actori atque procuratori tuo; in jus veni; sequere ad tribunal.*

Ibid. l. 47. *post*, &c. *adde.* Consuetudines MSS. S. Juliani in Lingonib. *Cil qui demorent en la vile de S. Julien, & qui iqui seront, ne seront estant, & qui iqui venront, demorent iqui franchement sans nule servitute & sans nule taille, & s'en pourront aler d'iqui quant il vouront, sans nul reclain & sans nule suite.*

SECUNDA. Charta Lusitanica apud Brandaohem tom.3. pag.286. *Laborator sine equo det de uno quoque bove unum sextarium, medium tritici, & medium secundæ.* an *sicalis* intelligitur?

SECUNDATIO *legis*, pro *Deuteronomium* dixit auctor Vitæ S. Maioli Abbat. Clun. n.21.

SECURIS. *L.*41. *post*, 258. *adde.* Sed & secures propria gallorum fuisse arma observare est ex Ammiano lib.19. p.140. & Agathia lib.2. pag.36. 1. ed. ut & Francorum, ex Procopio lib.2. Gotth.

SEDES. *P.*779. *post l.*35. *subde.*

Sedes potentiæ, id est abbatis, in Vita Notkeri Balbuli.

Ibid. l. 44. *post*, consuescant. *adde.* Vide observata à Lindenbrogio ad Ammiani lib.14. p.10. & p. 99. edit. Valesij.

Ibid. l. 38. *lege.* Electo Domini Jesu-Christi. & *l.* 39. *dele.* Domini Jesu.

SEDET. *L.*1. *post*, sied. *adde.* Bernardus Silvester de gubernatione rei familiaris: *Male sedet in juvene vina cognoscere.*

SEDETUM, *locus* seu *sedes castrorum*, ubi consistit exercitus, *sedes* nuda Ammiano lib.14. Vegetio, & aliis. Lex 18. Cod. de Episcop. aud. *Milites qui præsunt, & in custodia consistunt, in suis, ut vocant, sedetis, sive stationibus, &c.* ubi Græca habent ἐν τοῖς σεδέτοις αὐτῶν, de qua voce græcobarbara vide Gloss. med. Græcit.

SEDIMEN. *In fine scribe.* Adde Statuta Mediolan. 1. parte c.209.

SEDNICUS, *Centurio*, Slavis. Vide Histor. Presbyteri Diocleatis p.290. edit. Joan. Lucij.

SEILLETUM, vas in quo aqua benedicta defertur, Gallis, *seillet*, voce ex *situla* formata. Acta capitularia Ecclesiæ Lugdun. an.1343. *Item duos bacignetos argenti cum armis D. Henrici de Rupeforti quondam Decani Eccl. Lugdun. item seilletum argenti ponderantes 42. marcas argenti.* Vide *Cedellus.*

Selha, situla aquæ ex puteo hauriendæ idonea. Tabular. Dalonensis Monast. fol.66. *Dederunt 4 selhas fabarum ad mensuram del solier.*

SELIO. *L.*28. *post*, &c. *adde.* Tabular. Absiense fol. 186. *Rupturam 6 seilluns latitudinis ad faciendam viam.*

*Ibid. l.*36. *post*, Ademaro. *adde.* *Sillonus*, in Tabul. Absiensi fol. 155. *Dederunt* —— *20 sillonos terræ quæ sunt juxta domum de Vauvent.*

SEMISSECLA, *dimidium sicli*, in Vita S. Vviboradæ apud Goldastum.

SENARA. Charta Henrici Comitis Portugalliæ apud Brandaon. tom.3. p.281. v. *De stabilitate vestra, & foro, atque servitio nunquam faciatis vobis senaram, & de preda de fossato non detis nobis plusquam quintam partem.*

SENATORES. *L.*2. *post*, ordine. *adde.* Nam ut ait Gregor. Nazianzen. orat. 18. in S. Cyprian. μέγιστον εἰς εὐσεβείας ἀπόδειξιν συγκλήτου βουλῆς μέθεξια.

*Ibid. p.*797. *l.*1. *post*, dicentes. *adde.* Andr. Dandulus in Chron. MS. *Contra hunc Romani Iordanum Senatorem & Patricium erigentes, urbe eum deturbant.*

Ibid. l. 36. *post*, successorem. *adde.* Vincentius Armannus tom. 3. Epistol. & alij Raimundum Capizuccum, an. 1252. Cujus moneta aurea haud ita pridem in æs incissa, in cujus Antica, stat Christus librum læva tenens, stellulis circundatus, cum hac Inscript. VOT. S. P. Q. R. ROMA CAPVT M. in Postica, S. Petrus vexillum porrigit, viro genibus nixo, cum veste Senatoria, & birreto in capite, & hac Inscript. S. PETRVS SENATOR VRBIS. In ima scuti parte visuntur insignia familiæ Capizuccæ, cum fascia transversali.

*Ibid. p.*798. *l.* 38. *post*, 121. *adde.* Scribit autor Vitæ Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevir. lib.2. cap.14. Henricum Lutzemb. Imp. Do. Ludovicum de Sabaudia *dignitate Senatoria* decorasse Romæ in Capitolio an.1312.

SENESCALLUS. *P.*800. *l.*44. *post*, dixit. *adde.* Ita apud Persas majores aulæ dignitates hæriditarias fuisse observat Procopius lib. 1. de Bello Persico cap. 6. extr.

*Ibid. p.*804. *l.*7. *post*, convincitur. *adde.* Epistola Joannis II. Archiep. Lugdun. ad Glascuensem Episcopum: *Habebam siquidem Senescallum, cui solicitudinem & curam forensium negotiorum committebant, qui pro negotiorum qualitate, non solum causas pecuniarias pertractabat, sed & criminibus & flagitiis pro consuetudine regionis puniendis praerat*, &c. Infrà: *hujusmodi quidem consolationibus utebar, sciens tamen quod si qui proventus ex hujusmodi causa accidebant, in expensas meas conferebantur, deducto jure Senescalli mei, cui tertia pars proventuum pro solicitudine sua debebatur.*

*Ibid. p.*806. *post l.*5. *subde.*

Senescallus Dominæ Iudith Imperatricis dicitur Altmarus, in Vita Aldrici Episcopi Cenomannum.47.

SENIOR. *P.*808. *l.*16. *post*, 4. *adde.* sed & *Seniorem* Christum vocat S. Columbanus, quem vulgo alij *Dominum*: quomodo nos etiam dicimus, *nostre Seigneur.*

*Ibid. l.*51. *post*, crebro. *adde.* In Tabulario S. Cyrici Nivern. n.10.19.49.

Ibid. in fine subde.

Senior, primus, præcipuus. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.1. *Et suadente sive exhortante Episcopo suo Drogone, licèt coactè, senior Cantor ibi sublimatur.* Id est *Præcentor.* Infrà: *eum seniorem Sacerdotem suumque confessorem præesse constituit.* Et n.50. *Drogo Archiepiscopus & senior Capellanus subscripsit. Mater & senior civitatis Ecclesia*, in eadem Vita n. 24.44. 46. & in Actis Episcop. Cenoman. non semel. *Senius altare*, ibid. n.46. Vide *Ecclesia senior.*

SENSATICUM, pro *Censaticum*, semel ac iterum in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n.56.

SENSUS, intellectus, νοῦς, nostris, *sens, bon sens.* Ita usurpant S. Hieronymus in indice Hæreseon c.17. 28. Ruffinus in exposit. Symboli, & Eucherius Homil. 1. de Ascensione, & Homil. de Pentecoste.

SEPTENARIUS. *L.* 23. *post*, &c. *adde.* Liber Chirographor. Absiæ fol.64. *Die quo peractum est septenarium siebrandi chabot.*

SEPTIMUS. *L.* 3. *post*, vocant. *adde.* Charta Petri Episc. Inculism. an.1160. ex Tabul.S.Eparchij f. 11. *Baptisteria, septimos, solus Sacerdos habeat. Tricenarios etiam, si alia eleemosyna quam monacho & Sacerdoti relinquitur tantumdem valeat, alioquin tam eleemosyna quam tricenarij dividantur.* Testamentum Geraldi Fabri Domicelli D.Mansi Milhagueti patris Joannis Fabri. celeberrimi Jurisconsulti, in Diœcesi Petricoriensi, an. 1282. *Insuper legamus capellano prædicto 10 sol. semel solvendos, & septimum & trigesimum. Item subcapellano dictæ Ecclesiæ septimum & trigesimum. Item omnibus monachis in dicta Ecclesia Dei famulantibus duos septimos, & omnibus aliis Presbyteris qui nostræ interfuerint sepulturæ, unum septimum.*

SENTENTIALITER, per *sententiam* vel *judicium*, in Diurno Romano p.38. ubi infra, *synodaliter*, idem sonat.

SEPAR. *L. pen. post*, utitur. *adde.* Solinus cap. 13. ut &c.

SEQUESTER. Testamentum Ælfredi Reg. Angl. *Insuper de Æthelfredo Principi militiæ meæ unum gladium, & 200. marcas: & meo sequestri, cum quo jam Pascha imminens pactum firmavi, do 200 libras, ut ipse det & distribuat inter omnes illos ubi placitum est sibi subire sepulcrum*, &c. Vide in *Equester.*

SEQUESTRATOR *Sacri palatij.* Ottonem Rufum Imp. in colligendo jure Vveichbildico usum esse opera Burchardi à Mangefeld *Sequestratoris Palatij*, scribit Glossa ad art.10.& 139.In fine Vveichbild. quod officium pro Cancellarij munere accipiunt Crantzius lib.2. Saxon. cap.21. Brotuff. lib.1. Chron. Merseburg. cap.10. & Coler. in orat. de jure Saxon. Vide Gloss.med. Græcit. in Μεσίτης, & in Μεσάζων.

SEQUIPES. *L.*15. *post*, 7. *adde.* Diurnus Roman. cap.2. tit.9. *ut verè eorum discipulus & sequipeda.*

SERSENTES, *apparitores*, in Statut. Venetor. qui alibi *servientes.*

SERRA. *L. ult. post*, Benedicti. *adde.* Colmenarezium in Hist. Segoviensi cap. 15. §. 12. cap. 16. §. 1.

SERVIENS. *P.*825. *l.*36. *post*, præterea. *adde.* Tabul. S.Dionysij an.1284. *Que il pour la raison de ladite Serjanterie d'Anvers estoit tenu à garder les prés ausdits Abbé & Convent, les bois, les garennes, la joustice de l'iauë, mettre les bornes, faire les venes, garder les prisons & prisonniers, faire les semonces & les adjournemens, gagier les hommes de ladite ville, & prendre en tous cas ou il afferra, & & faire toute maniere de service qui appartiennent à servant, soit en gardant ou en justiciant, &c.* Tabular. S.Albini Andegav. *Precata est ista Adelais Abbatem & Monachos, ut pro amore suo concederent unum bordagium in ipso alodio uni suo servienti nomine Bernerio, & uni suo hæredi post illum in serventagio, ut sicut ille Bernerius servierat exinde sibi, id est Adelaidi antea, sic postea ipse & unus hæres suus serviret Monachis: post illius autem & sui hæredis decessum, rediret in dominium monachorum.* Ubi *Serventagium* precariæ & sergenteriæ species est.

SERVIENTIA, *Serventia*, quodvis *servitium.* Tabular. eleemosynariæ Montismorilionis fol.48. *Et retinuerunt in eodem manso sibi servientiam de milio & de panicio & dimidiam eminam siliginis, &c.* fol. 52. *medietatem de teoragio, & medietatem servientiæ.* fol.57. *dedit omnem serventiam quam habuit in prædicta terra, &c.* Tabular. Absiense fol. 134. rupturam &c.

SERVIMEN. *In fine adde.* M. Justinus Lippiensis in Lippiflorio p.153.

Hactenus in vestro vitam servimine vixi.

SERVITIUM. *L.*13.*post*, pluribus. *adde.* Charta Ludovici Pij apud Petr. Chiffletium de Concilio Neumagensi: *Sed si necessitas exigit ut de servitiis vel nostris vel alienis ad hunc ordinem* (Presbyterij) *aliquis admitti debeat, &c.*

*Ibid. l.*21. *post*, affuerunt. *adde.* Vita S.Maldegisili num.6. *Et cautius attende quem tibi monstravero locum, in quo tu deinceps dominicum expleas servitium.*

*Ibid.p.*829. *post l.* 8. *subde.*

Servitium Cameræ Papæ. Manuale placitatorum in Parlamento an.1376. 14. Aug. *Les defendeurs recitent les grandes mises, & coustemens que le feu Evesque* (*de Lisieux*) *a faites a commencer son estat a payer le service de la chambre du Pape, a faire son entrée a Lisieux, & a maintenir son estat.* Id est quod ab Episcopo recens electo vel consecrato in *Cameram* seu ærarium Pontificale inferebatur. Vide *Auxilium Episcopi.*

Ibid. pag. 833. *l.*42. *post*, præbetur. *adde.* Caroli Crassi Imp. Commemoratio apud Augienses: *Cum omni abundantia plenum servitium pro anima Imperatoris perficeretur.* Occurrit rursum infra.

*Ibid. p.*834. *l.*8. *post*, deservirent. *adde.* Judicium datum sub Ludovico Pio Imp. in Vita Aldrici Episc. Cenoman. num.47. *Et propterea inde fuit modo alienatum, quod Franco Episcopus prædictæ Ecclesiæ suo propinquo Adelgiso illud impetraverit, ut pro eo illo regalia servitia & itinera faceret, quæ ille pro sua infirmitate & senectute facere non valebat.* Synodus Germiniacensis sub Carolo C. to.6. Vitar. SS.Ord.S. Bened. pag.250. *& à cunctis regalibus servitiis & publiciis vectigalibus immunem fecerat.*

SERVUS. *P.*838. *l.*20. *post*, 3. *adde.* Extat Charta in Tabul. S.Germani Paris. Hugonis Abbatis an. 1140. in qua hæc habentur: *Quidam homo Ansellus nomine Major S.Martini Turonensis de Villa, quæ Domna Maria de Montosis nominatur, adiit præsentiam nostram, petens à nobis, quatenus quamdam mulierem Lethois appellatam de familia B. Germani procreatam, quam in uxorem ducere volebat, à servili conditione solveremus. Sibi enim eam nisi liberam matrimonio jungere non licebat, &c.*

Ibid. l. 23. *post*, olim. *adde.* in Gallia nostra M. Pastorale Ecclesiæ Paris. an.1261. *Petrus dictus Rex Oriundus de Lagiaco commorans apud Civilliacum asseruit & recognovit in jure coram nobis — quod ipse duxit in uxorem Gilam quondam uxorem defuncti Petri de Origniaco defunctam, feminam de corpore Ecclesiæ Parisiensis. Asseruit etiam & recognovit dictus Petrus in jure coram nobis, quod ipse ob hoc de consuetudine generali ipsius patriæ factus est homo ipsius Ecclesiæ Parisiensis, &c.* Sed &

*Ibid. p.*840. *l.*13. *post*, homagiis. *adde.* Extat in Tabulario S. Dionysij Novigenti Charta Roberti Comitis Belismensis, qua *res servorum suorum omnium morientium, sicut mos sibi deferebat, tam in ædificiis, quam in rebus aliis, S. Dionysio Martyri, sibique servientibus concedit.*

SEVERIA. Joan. Longinus in S.Stanislao Episc. Cracoviensi num.65. *Nec invidorum laudes affectemus, aut ipsorum vituperia pavescamus: sed ipsis in patientia*

patientia nostra respondeamus, ut suas manducent severias, an frænos? quomodo dicimus, *ronger son frein.*

SEXTARIATICUM. *P.*845. *l.*26. *post*, ipsorum *adde.* Tabular. Episcopatus Ambian. an. 1278. *Super eo quod prædictus Vicedominus de grano proventuum & redditum Ecclesiæ nostræ Ambian. & servitorum quorumlibet; in ea vendito & deliberato emptoribus quibuscumque per ministros nostræ Ecclesiæ in Claustro vel extra claustrum sexteragium exigebat injustè, &c.*

SEXUS. *Post l. antepen. subde.*

Sexus, pars corporis qua quis vir est aut mulier, apud veterem Interpretem Moschionis, qui φύσις voce uti solet. Vide Harmoniam Gyneciorum part. 1. cap. 9. num. 5. & alibi. Hinc...

SICEUS. Chronicon Magdeburg. laudatum à Mabillonio, ubi de Hildeberto Archiep. Moguntiac. *Duces ac Præfectorum Principes cum manu principum ac militum congretati in siceo basilicæ magni Karoli Cohærenti*, &c. Ubi monet vir doctus alias *Xisto* legi.

SIFFULS, species mensuræ Anglicanæ. Monasticum Anglicanum tom. 1. pag. 14. *Debent habere monachi ad VIII. festivitates principales, octo summas frumenti, — & in eisdem festivitatibus singulos siffuls de frumento ad Vuastellos de Granario.*

SIFFLOTUS, *Fistula*, Gall. *Sifflet*, occurrit apud Raphanum de Caresinis in Chron. MS. an. 1379.

SIGILLUM. *Lin.*37. *post*, 20. *adde.* Bonfilium Constantium in Messana p. 22.

*Ibid. pag.*852. *l.*62. *post*, 2. *adde.* quod de Chartophylace M. Ecclesiæ Constantinopolit. testatur Balsamon in Meditat. de Patriarch. pag. 458. in Jure Græcorom. quem ait ad pectus gestasse τὸ βυλλωτήριον Patriarchæ. Illud præterea hic licet observare, cum Franciæ Cancellarius equitando peregrè aliquò pergit, cerarij administrum, quem vulgo *Chaufecire* vocant, sigillum ad dorsum gestare, ut est in instrumento hominij præstiti à Philippo Austriæ Archiduce Ludovico XII. S. Jul. an. 1499. pro comitatibus Flandriæ, Atrebat. & Carolensi.

*Ibid. p.*853. *l.*7. *post*, fides. *adde.* Habentes similes virorum nobilium protestationes de amissis sigillis, quibus ea revocabant, in Regestis Castelli Parisiensis, Joannis *de Garencieres* Militis 25 Oct. 1404. Adelelmi *de Bournonville* Militis 17 Nov. 1412. Roberti *de Pontaudemer* Scutiferi 13 Decemb. 1412. & Jacobi *de Betune dit de Loques*, Militis 10 Jan. 1412. (1413.)

*Ibid. p.*856. *post l.*50. *subde.*

Sigillum Raphaëlis, liber magicus sic inscriptus, qui laudatur à Gaumino ad Psellum de Operat. dæmon. ubi observat *Sigilla* Latinis esse quæ Græci στοιχειώματα & ἀποτελέσματα vocant.

SIGNACULUM. *L.*29. *post*, signaculum. *adde.* Baptismus apud Ruffinum lib. 1. adversus Hieron. lib. 1. & Anonymum de Hæreticis non rebaptizandis p. 131.

Ibid. post l. ult. subde.

Signaculum, nota militiæ, seu qua quis in militem adscribebatur. Passio S. Maximiliani: *Dion dixit ad officium, signetur. Cumque resisteret Maximilianus, respondit, Non possum militare. Dion dixit, milita ne pereas. Maximilianus respondit, Non milito. — Dion ad Maximilianum dixit: Milita & accipe signaculum. Respondit non accipio signaculum. Dion ad officium dixit: signetur. Cumque reluctaret, respondit, non accipio signaculum sæculi; & si signaveris, rumpo illud, quia nihil valeo. Ego Christianus sum, non licet mihi plumbum collo portare post signum salutare Domini Iesu Christi quem tu ignoras, &c.* Ex quibus colligi posse videtur *signaculum* istud plumbeum aliud fuisse à stigmate, quo notari tyrones consuevisse observant qui de militia Romana scripserunt, atque in iis Stevvechius, Salmasius, & alij. Nam ejusmodi signaculum plumbeum collo aptabatur. Cujusmodi vero illud fuerit, nescio an aliquis tradiderit.

SIGNANUS, pro *antesignanus.* Joan. Mon. in Vita S. Odonis Abbat. Cluniac. lib. 1. *Factus est ille qui antea fuerat secutor, postea signanus.*

SIGNUM. *P.*860. *l.*6. *post*, fuisse. *adde.* Lactantius lib. de Mortibus persecutor. num. 44. *Commonitus est in quiete Constantinus, ut celeste signum Dei notaret in scutis.* Idem n. 10. *Imposuerunt frontibus suis immortale signum.* Ita lib. 4. Institut. cap. 27. *Simulacrum Dei*; in eod. lib. de Mortib. persecut. num. 12.

*Ibid. p.*863. *l.*10. *post*, 855. *adde*, Ethelvvlfus in Abbatib. Lindisfarn. cap. 20.

*Ibid. l.*46. *post*, nominare. *adde.* Unde fortè σιωπῶντες κήρυκες dicuntur Gregorio Nazianzeno orat. 12. qui scilicet, ut infra ait, σιωπηλῷ λόγῳ longè τιμιώτεραν observabant.

*Ibid. p.*867. *l.*63. *post*, congesserunt. *adde.* Hrabanus Maurus de Computo n. 6.

SILENTIUM. *L.*21. *post*, αὐτῆς. *adde.* Vide Henric. Valesium ad Eusebium lib. 4. de Vita Constantini cap. 29. & Gloss. med. Græcit. in Σιλέντιον.

SILLONES. Vide in *Selio.*

SILVIA, potionis species. Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita num. 31. *Et de vino optimo modios quatuor, & insuper de potione quod dicitur Silvia, modium unum.* an *Celia?*

SIMILARIA. *L.*2. *post*, cap. 11. *dele reliqua.*

SIMILARIUS, *Pistor similæ*, in Miracul. S. Vdalrici Episcopi August. cap. 10.

SINCERIS, pro *sincerus. adde.* Glossæ veteres cap. de moribus: *Sinceris*, εὐλικρινής.

SINE, *Extra, præter*, quomodo Galli *sans* usurpant. Cumeanus Abbas de Mensura Pœnitentiarum cap. 1. & 12. *Sine quadragesimis* 40. *dies pœniteat.* Vide *anni subditi.*

SINNICHIUM, *umbella acuminata.* Relatio de Translatione S. Gregorij Nazianz. *Ante Patriarchalem Lateranensem erat Crux basilicæ Vaticanæ cum Conopæo, quod sinnichium vocant.* Ubi Consulendus Papebrochius.

SINODOCHIUM. *L.*6. *post*, defendatur. *adde.* Occurrit præterea in Chartis Ludovici Pij in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 11. apud Pontium de Larazio de Excidio Salvaniensis monasterij num. 4. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 111. 127. 147.

SINUS. Vide in *Limbus.*

SIRVENENTIA, *Sirventia*, idem quod *servitium.* Liber Chirographorum Absiæ fol. 8. *Dederunt fratribus Absiæ quidquid habebant in supradictis donis, scilicet sirventiam suam.* Tabular. Dalonensis Abbatiæ fol. 12. *& sirventiam quam habent de nobis in terris de Vernoil.* & fol. 50. *Concedimus — omnem sirvantiam & bailiam de Stephano Pisce, & fratribus suis, si acquirere potuerint.* Occurrit ibi non semel. Vide *Servientia.*

SITONICUM. *Dele reliqua usque ad vocem frumenti, & repone*, stipendium, amore: quomodo

σιτονικὸν usurpat Chronicon Alexandrinum an. 36. Theodosij Jun.

SKELLA. *Pag.* 880. *l.* 59. *post*, loca. *adde.* Breve vasorum Ecclesiasticor. in Tabular. Monast. S. Theofredi in Velavis: *In horologio quo terminantur horæ, duæ partes squillæ suspensæ.*

SKILLINGUS, genus monetæ apud Suecos, de qua vide Joan. Stiernhookum lib. 1. de jure Sueonum vetusto cap. 11. pag. 132. Anglis *Schling*, pro *esterlingus.*

SMALTUM. *L.* 3. *post*, esmail. *adde.* Vox fortè formata à *malto*, seu *malta*, quæ vox Architectis *solidamentum* sonat. Apud Palladium de Architectura habetur caput *de compositione maltorum & solidamentorum*, deinde: *Compositio maltorum, id est solidamentorum, ad solidandas quaslibet res*, &c. Ubi Cod. MS. Pithœanus *maltarum* præfert.

SOCCUS. *P.* 845. *l.* 3. *dele.* Ea non vidi, sed puto. *& repone.* Sed hic constat.

SOCHA, vestis muliebris species in Statut. Mediolan. 1. part. cap. 292.

SOCIDA. *In fine adde.* Vide Statuta Mediolan. 2. part. cap. 483. 484.

SOL. *L.* 31. *post*, 784. *adde.* Aimoin. de Translat. SS. Georgij & Aurelij n. 16.

Ibid. l. 37. *post*, vide. *adde.* Livium lib. 17. &

SOLAGGE. Tabul. S. Eparchij Inculism. fol. 123. *Habeat in feodio suo Præpositali lescols & lebales, & les solages justè & mensuratè sine ullo ingenio.*

SOLATIUM. *L.* 3. *post*, 124. *adde.* Ut & l. 4. Cod. de Sportul.

Ibid. post l. 20. *subde.*

Solatium alia notione. Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Et Abbas loci illius solatium præbeant, & postea in Crastinum Abbas det illis dignissimam refectionem.* Vide *Consolatio.*

SOLDATARIA. *In fine scribe.* Adde Chartam Dionysij Regis Portugall. eræ 1347. pro erectione Studij Conimbricensis, apud Brandaon. to. 4. Monarchiæ Lusitan. p. 322.

SOLEMNIA. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Σολέμνια.

SOLIDATA. *P.* 891. *l.* 27. *post*, servire. *adde. Soldada*, apud Brandaonem tom. 4. Monarch. Lusitan. p. 304. v.

SOLIDUS, ligius, *l. pen. post*, fuerat. *adde.* *Le Roman de la Rose:*

Dame, voici, il est mes sires,
Ie suis son home liges entiers.

SOLIDUS, pro aureo. *P.* 894. *l.* 14. *post*, 2. *adde.* Sed & apud Hungaros, aureus, qui idem cum solido, 40 denariis argenteis valuit sub Bela T. Rege, ut autor est Thvvorzius cap. 45.

Ibid. l. 25. *lege*, Gennavenses.

SOLIVAGI, *Cœlibes*: opponuntur *Conjugatis*, in veteri Charta apud Ægid. Gelenium in Colonia p. 69. *Sive solivagi sive conjugati in tempore messis debent colligere messes, &c.*

SOLIUM, limen. *adde.* Arestum an. 1299. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 126. *Idem Episcopus asserebat se esse in possessione — quod nullus Castichiare potest, & ab Episcopo petita licentia.* Sed hac voce intelligitur maxime &c.

SOLSADIRE. *L.* 14. *post*, adimplevit. *adde.* Habentur inter formulas Andegavenses, 12. 13. 14. quæ de *solsadio* inscribuntur. In postrema, *Qui illi ad placitum adfuit una cum testis suis pro legibus triduum custodivit & solsadivit.* Et form. 52. *Sed veniens in eo placito illi de mane usque ad vesperum placitum suum legibus custodivit & solsadivit.*

SOMNIATOR. *In fine adde.* Vide Nonnum in Sylloge Historiar. pag. 151.

SOMNUS. *L.* 3. *post*, ita. *adde.* præter Plinium, à quo *Veneris somnium appellatur.*

SONARE. *Pag.* 899. *l.* 5. *post*, equipater. *adde.* Item pro *loqui.* S. Columbanus in Regula cœnobiali fratrum, seu Pœnitentiali cap. 1. *Qui loquutus fuerit in plausu, id est altiore sono solito sonaverit*, &c.

SONIARE. *L.* 8. *post*, faciat. *adde.* Formula 57. ex Andegav. *Hac tamen conditione, ut dum advixero, mihi in omnibus tam de victo quam & de vestito soniare mihi debiat, &c.*

Ibid. p. 900. *post l.* 34. *subde.*

Sumpniata, eodem significatu. Stephanus Tornac. Epist. 287. 2. edit. *sumpniatas etiam nobis solvere tenebitur, sicut aliæ tenentur vicinæ Ecclesiæ.*

SONUS. *L.* 10. *post*, facere. *adde.* in Pœnitentiali S. Columbani cap. 14. &.

SOPHISTA. *P.* 902. *l.* 9. *post*, 570. *adde.* Vide S. Basilium Epist. 83. 146. 147. 155.

SOQUETUM. Charta Raimundi judicis Majoris Senescalliæ Tolosæ an. 1448. *Quoddam emolumentum, Soquetum vini vulgariter nuncupatum, quod est diminutio quartæ partis mensuræ vini quod venditur ad tabernam & in minuto.*

SORATOR, *Soratorium.* Statuta Mediolanensia par. 2. cap. 245. *Ad transversum fluminis tam publici quam privati, vel alicujus ragiæ vel soratoris — liceat vicino habenti terras ab utraque parte aquam ducere.* cap. 247. *& manutenere pontes, & soratoria, & aggeres, &c.* Adde cap. 329.

SORCEDILIS. Statuta Mediolanensia part. 2. c. 142. *Nullus de cætero possit facere caput alicujus sorcedilis penes flumen publicum per citatas quatuor.*

SORILEGUS, *Murilegus.* Andreas mon. lib. 2. Vitæ S. Ottonis Episcopi Bamberg. cap. 40. *Non sorex, non sorilegus admittitur.* Vide *Murilegus.*

SOROR. *P.* 903. *l.* 20. *post*, 8. *adde.* Novellam 2. Isaacij Angeli in lib. 2. Juris Græcorom. p. 175.

Ibid. post l. 59. *subde.*

Sorores appellabant Monachi, mulieres quasvis quibus orationum beneficia concedebant. Tabular. Absiense fol. 105. *& pro matre sua quam fratres Absiæ acceperunt in sororem.* Vide *Fraternitas.*

SORS. *L.* 45. *post*, 4. *adde.* Cumeanus Abbas de mensura pœnitentiar. cap. 7.

Ibid. p. 905. *l.* 22. *post*, illustrato. *adde.* Theophanes an. 13. Heraclij.

Ibid. p. 906. *l.* 60. *lege*, lib. 8. cap. 15. 52.

Ibid. l. 62. *post*, θεῖον. *adde.* θεᾶς. *Denique l.* 65. *post*, αὐτῷ. *adde.* Paulò supra σημεῖον σωύηθες vocat, quod Latini *Prognosticum.* Istius meminit Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 4. qui perinde ac Pachymeres nudè ζυγὸν vocat.

Ibidem p. 907. *l.* 30. *post*, proferunt. *adde.* Theophanes & Cedrenus an. 13. Heraclij, Anonymus in Festum restitut. imagin. pag. 785. & ex eo fortè Synaxarium in Dominica τῆς ὀρθοδοξίας in Triodio, Sguropulus in Hist. Concilij Florent. sect. 12. cap. 3. extr.

SORTELIA, Anulus, Hispanis, *Sortiivela.* Charta Alfonsi Regis Portugalliæ eræ 1260. apud Brandaon. lib. 13. Monarch. Lusitan. cap. 24. *Et pro multo servitio quod nobis fecistis in pacto quod habuimus cum Dom. Stephano Braccarensi Archiepiscopo, & in multis aliis locis ubi vobis fuit necessarium, & pro una sortelia quam nobis dedistis pro robora.* Quæ sic vertit idem Brandaon: *Et por hum annel que no destes pera mayor firmeza.* Testamentum

Sancij

Sancij I. Regis Portugall. apud eundem tom. 4. pag. 260. *Et post mortem meam habeat totam meam litteram; & meos annulos & sortilias, exceptis duobus annulis; quos mando dari filio meo.*

SOSPITARE. *Adde in fine.* Sidon. lib. 4. Ep. 3. *Quodque deinceps nullas viantum volas mea papyrus oneraverit, quæ vos cultu sedulæ sospitatis impertiat.*

SOSTRI, servorum species apud Suecos, quorum optima erat conditio, ut quibus peculium & familiam habere concessum esset, & testari liceret. Vide Joan. Stiernhookum lib. 2. de Jure Sueonum vetusto p. 217.

SOTTUS. *In fine adde.* Quid à Gr. ἄσωτος: Canonarium Joan. Monachi, ubi de confessione: ὁ γὰρ μὴ ἰσχύων, εἰπεῖν ὡς ἄσωτος κρίνεται· qui numerum peccatorum inquirenti confessario non potest designare, stultus est. Galli dicerent, *c'est un sot.*

SPADA, *Equus castratus*, vulgò *hongre*, spadatus. Testamentum Berthichramni Episc. Cenoman. *Reliquos vero Caballos tam Vvarannonis quam spadas seu paledras*, &c.

SPALMUS. *In fine adde.* Ita etiam legere est apud Andream Monach. lib. 1. Vitæ S. Ottonis Episc. Bamberg. cap. 5. ubi *spalmus*, *spallere*, *spalterium*, *spalmodia*, promiscuè scribitur.

SPARODORSUM. Scribit Valerius Andreas in Bibliotheca Belgica, ex Fulcuino, Ratherium Veronensem Episcopum librum scripsisse *de Arte Grammatica*, quem *sparodorsum* inscripsit, vulgari, inquit, loquendi more, quod puerorum dorsum à flagris servet. Galli dicerent, *qui pare le dos*, unde forte legendum *Parodorsum* vel *Paradorsum.*

SPASMARE, *Contrahere*, ex Gr. σπασμὸς, contractio. M. Justinus Lippiensis in Lippiflorio pag. 142.

Marescunt nervi, spasmantur crura deorsum,

Spasmea. Severus Sulpitius Epist. ad Claudiam sororem de Virginitate: *Grande est & immortale, penè ultra naturam corpoream superare luxuriam & concupiscentiam spasmeam adolescentiæ facibus accensam animi virtute restinguere*, &c. Ex σπάσμα, τος, convulsio, contorsio, distentio.

SPATHA. *L. pen. post*, benedicti. *adde.* Tota autem est illa dentata, qualis fuit Aucti, *sub assiduis dentatus cædibus ensis*, ut est apud Sidon. in illius Panegyrico.

SPATHARIUS. *P. 917. l. 40. post*, Venetæ. *adde.* Horum Militum habitus sic describitur in Manuali placitatorum in Parlamento 22. April. an. 1371. *L'habit dudit Chevalier (de S. Iacques) est un long mantel a noiaux de pers double camelin, & un chaperon doublé tout d'un camelin & noiaux sous la gorge, & en son mantel a une espée de drap rouge, pour enseigne de la religion, & dessus avoit une courte houppelande d'une serge ou catres pers, & une cote de camelin blanc, unes chausses d'un tanné, & solers à la pelume.* Istius Ordinis regulam Hispanicè edidit cum glossis Magister Ysla ejusdem ord. typis Plantinianis an. 1598.

SPECULAR. *L. 19. post*, 1093. *scribe.* Adde Cujacium lib. 13. observ. cap. 13.

SPERA. *Lin. 14. post*, archis. *adde.* Palladij de Architectura caput inscribitur in Cod. MS. Pithœano, *de spera, vel hemisperio*: ubi edit. *de sphera cœlestis circuli.*

SPERARE. *Lin. 18. post*, vide, *adde.* Ammianum lib. 20. pag. 174. Columbanum in Pœnitentiali cap. 5.

Ibid. l. 22. post, metuere. *adde.* Moschopulus in Lexico Philostrati: φόβος ἐστὶν ἐλπὶς κακοῦ· ἐλπὶς δὲ ἡ προσδοκία ἀγαθῶν· προσδοκία δὲ καὶ τῶν ἀμφοτέρων.

Ibid. l. 41. Post, 81. *adde.* præterea Lindenbrogium ad Ammianum lib. 14. p. 18.

Ibid. pag. 924. post, spectare. *adde.* Charta Theoderici Regis Fr. in Actis Episcop. Cenoman. p. 186. *Vel qui ipsam Ecclesiam sperare videntur.* Ita rursum infra p. 186.

SPOLIARIA. *L. 2. post*, reponuntur. *adde.* ἀποδυτήριον, Græcis: & ἀπόδυτρον Nicetæ in Man. lib. 4. num. 7.

SPIRITUS *Septiformis.* Liber 1. Sacramentor. Ecclesiæ Rom. cap. 44. Ubi de Ritibus baptismi: *Postea cum ascenderit à fonte infans, signatur à Presbytero de chrismate, — deinde ab Episcopo datur eis spiritus septiformis; ad consignandum imponit eis manum in his verbis, — Tu, Domine, immitte in eos spiritum sanctum tuum, & da eis spiritum sapientiæ & intellectus, spiritum consilij & fortitudinis; spiritum sapientiæ & pietatis*, &c.

SPONDILIA, *Colli vertebræ*, in Miracul. S. Godehardi Episcopi n. 19.

SPONSALIA. *l. 7. post*, μνῆστρα. *adde.* Acta Episcoporum Cenomanensium p. 316. *Vbi dogmatizabat novum dogma quod feminæ quæ minus caste vixerant, coram omnibus vestes suas cum crinibus nuda comburerent: nec quilibet amplius aurum, argentum, possessiones, sponsalia cum uxore sumeret, nec illi dotem conferret.*

SPONSALITIUM. *L. 5. post*, &c. *adde.* Tabular. Celsiniacense: *Et dimitto vineas duas, quas dedi uxori meæ in sponsalitio & dotalitio.* Alibi: *duas appendarias, quæ fuerunt sponsalitium matris meæ.*

STABILITAS. *L. 7. post*, Menardus. *adde.* Quippe, ut ait. Adam Abbas Perseniæ Epist. 1. ex Baluzianis, *per lorum promissæ stabilitatis, tanquam pia juramenta ad cœleste præsepium religantur.* Sed & id exertè statuitur in Concil. Calchedon. Can. 3.

Ibid. l. 18. post, promittit. *adde.* Charta Ludovici Pij Imp. in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n. 49. *Perventum est ad nos, quia monachi ex monasterio, S. Carilephi egressi sunt de proprio monasterio, aliena loca quærentes, immemores propriæ promissionis eorum, in quo promiserunt obedientiam & stabilitatem propriæ promissionis loci*, &c.

Ibid. l. 37. post, 23. *adde.* Histor. monasterij Rotonensis lib. 2. num. 6.

STAFFA. *P. 936. l. 4. post*, pape. *scribe. Ad pag. vero 474. lin. 10. post* καθιστοῦ. *adde.* At Michaëlis posteri non jam ipsi stratoris vicem erga Patriarcham præstitere, sed id muneris per Comitem peragi curabant. Simeon Thessalonicensis de hæresib. ubi de inauguratione Patr. Constantinopolit. καὶ ἵππος παρασήμοις τισὶ κοσμεῖται, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὁ ὑποψήφιος κάθηται, καὶ ὑπὸ πεζοῦ τοῦ Κόμητος τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου κατέχοντος, αὐτὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, ὡς ὁ μέγας ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος τῷ ἱερῷ πεποίηκε Σιλβέστρῳ προπέμπεται διά τε τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, καὶ τῆς δημόσιας ὁδοῦ ἄχρι, καὶ αὐτοῦ τοῦ Πατριαρχείου. εἰ δὲ ἐστὶ καὶ τῷ βασιλεῖ υἱὸς, ἕπεται ἔφιππος, καὶ ἡ σύγκλητος πᾶσα.

Denique ad eandem pag. 474. l. 2. post ult. adde: Neque porro hoc duntaxat vassallorum munus fuit, sed & quorumvis atque ideo sortis infimæ servorum: quod indicat præsertim Recaredi Gotthorum Regis sententia in quendam reum Vacrisam, qui ad Ecclesiam confugerat, lata, hisce verbis apud Paulum Emeritensem in S. Masona cap. 15. *Sed quia multæ miserationis novimus esse Deum, & nullum despicere, quamvis delinquentem, ad se convertentem ambigimus, ob hoc ita decernimus, ut ipse Vacrisa cum uxore*

uxore & filiis, & omni patrimonio suo perpetim sanctissimæ Virgini Eulaliæ servus deserviat. Nam & hoc præsenti decreto sancimus ut sicut ultimi pueri ante equum dominorum suorum absque aliquo vehiculi juvamine ambulare soliti sunt, ita ante caballum domini, qui præest cellæ S. Eulaliæ, ambulare debeat: & omne servitium, quod infimum consuevit peragere mancipium, coram eo, deposito cothurno, & fastu, cum omni humilitate exhibeat. Accepta igitur Masonæ auctoritate, eum illicò basilica egredi, & ad suum conspectum venire præcepit: & ut semper pietatis visceribus affluebat, eum blandè, ne aliquid deinceps formidaret, admonuit; sed ut jussioni Principis obtemperans, causa obedientiæ, de Ecclesia S. Eulaliæ usque ad atrium, quod est fundatum juxta muros civitatis, ante caballum Redempti Diaconi, manibus frænum gestans pervenisset, statim eum vir sanctus cum uxore & filiis, & omnibus prædiis absolutis, liberum abire permisit. Adde Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohem. p.303.

STAGIUM. *P.* 939. *l.* 4. *post*, ibi. *adde.* Sed & iidem qui *Hospites*, in Tabul. S. Dionysij de Novigento Rotroci fol.105. *Hospites seu stagiarij.*

STAGNUM, mare. *In fine adde.* Henricus Aquilonipolensis in Lubecca lib.2. cap.3.

Stagnales inter urbes caput urbs Lubecana
Inter & urbs etiam septuaginta duas.

STAGNUM, pro *Stannum. Lin.* 11. *post*, gestabant. *adde.* Vide Cujacium lib. 11. observat. cap. 1.

STALLUM. *P.*941. *l.* 42. *post*, &c. *adde.* Consuetudines MSS. S. Juliani de saltu in Lingonibus: *Nos volons que leur esteleige & les freinchises leur soient gardées & tenues, en tele meniere qu'il ne let puissent rendre ne mettre hors de leur main, se n'est à lors hoirs de leur propre cors engendrez.*

STAMINEA. *Post l.*32. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Son froc osta, sa gonne a despoillée,
Li Quens remest en l'estamine pure.

STAPHILUM. *In fine adde.* Quædam de eodem vocabulo commentatus est Holstenius in Dissert. *de Pila staffilari*, edita cum Notis ad Stephanum, quæ nescio an omnibus arrideant.

STARE. *P.*948. *l.*16. *post*, Episcopi. *adde. Staria, seu hospitia*, in Charta an. 1316. apud Fantinum Castruccium in Histor. Avenionensi tom. 1. pag.164.

STATIO. *Pag.* 949. *lin.* 37. *post*, parent. *adde.* Vide quæ Allatius observat de Missa Præsanctificat. pag. 1550. & 1570. ex Joan. Phurne & Matth. Blastare.

*Ibid. p.*651. *l.*16. *post*, regnum. *adde.* Vide Cujacium lib.2. observ. cap.40.

STATIONARIUS. *L.* 9. *post*, Sacerdotibus. *adde.* Passio S.Philippi Episcopi: *Hæc adhuc B.Philippo disserente, Aristemarus Stationarius civitatis advenit, ut Præsidis jussu impressis cera signis Ecclesias clauderet Christianis.*

*Ibid. l.*56. *post*, faciemus. *adde.* ἐργαστήριον τῶ καλλιγράφυ, *stationem librarij*, vertit vetus Interpres Concilij VI. Oecumenici Act.14.

STATUS, statura. *adde.* Lactantius lib.de Mortib. Persecutor. num. 9. *Erat etiam corpus moribus congruens, statu celsus, caro ingens, &c.*

*Ibid. l.*5. *post*, mei. *adde.* Idem cap.65. de Heraclio Imp. *erat—status forma dignæ mensuræ.*

STELLÆ festum. *pag.*957. *l.* 1. *post*, Rotomag. *adde.* Ex quo etiam habuit Joan. Prevotius, qui illud edidit post Joannem Abricensem.

STELLARII, & *Stelliferi Hospitalarij*, dicti fratres seu Milites Ordinis Theutonici, in veteri Chronico laudato à Bohuslao Balbino in Epitome Rerum Bohemicar. pag. 270. quod ij deferant crucem rubeam supra crucem, ex statuto Innocentij IV. Papæ.

STELLIGERI. *Adde in fine*, & supra in *Stellarij.*

STERCORANITÆ, Hæretici qui Eucharistiæ Sacramentum secessui obnoxium esse censebant. Algerus lib.2. de Eucharist. cap.1. *Non sunt igitur observanda Græcorum hæreticorum, qui merito Stercoranistæ vocantur, deliramenta, putantes celestem escam velut terrenam indifferenter accipi, & in sordidum ventris secessum emitti.* Humbertus Cardinalis in Respons. ad Nicetam Stethatum: *Sed, ô perfide stercoranista, qui putas fideli participatione corporis & sanguinis Domini quadragesimalia atque Ecclesiastica dissolvi jejunia, omnino credens cœlestem escam velut terrenam per aqualiculi fœtidam & sordidam egestionem in secessum dimitti, planè sentis cum Ario.*

STERNERE, pro *scribere.* Passio S.Maximiliani: *Dion dixit, sterne nomen ejus. Cumque stratum fuisset, Dion dixit: quia indevoto animo militiam recusasti, congruentem accipies sententiam, cæterorum exemplum.* Vide Gloss. med. Græcit. in Καταστρωνεύειν.

STIPULATIO. *P.*963. *l.*3. *post*, contractæ. *adde.* Ex his emendanda vetus Charta in Vita Aldrici Episc. Cenoman. n.7. sub fin.

STIRPARE. *L.*22. *post*, &c. *adde. Le Roman de Gaillaume au Court-nez MS.*

Li Quens estrepe tel grans ramier feuillis.

STOLUS. *Post l.*32. *subde.*

Extolium, extoleum, non semel apud Raphanum de Caresinis in Chron. MS. pro *stolium* an. 1362. 1379. &c. & Andr. Dandulum in Chron. MS. an.1312.

STRANEUS, pro *Extraneus*, in formulis 32. 44. ex Andegavensibus. Angli etiamnum *strange* dicunt.

STRATIGUS. *L.* 34. *post*, 186. *adde.* Straticorum Messanæ catalogum contexuit Philibertus Mugnos in Hist. Vesperar. Sicular.

STRATORIUM. *L.* 9. *post*, sub. *adde.* Gregor. Turon. in Vita S.Aridij: *Sanctus Dei Sacerdos capsulam quam cum sacris reliquiis collo suo appensam portabat, circumspiciens comites, superposito stratorio & palliolo ubi requiescere debuerat, &c.*

*Ibid. l.*14. *post*, conceditur. *adde.* Formula 1. ex Andegavensib. *Cido tibi caballus cum Sambuca & omnia stratura sua, boves tantus, &c.*

STREPA. *L.*13. *post*, 1155. *adde.* Joan. Longinum in Actis S.Stanislai n.162.

Ibid. post lin. 18. *adde. Strepes*, dixit Stephanus Tornac. Epist.230. 2. edit. *In strepibus justitia dominatur.* Suprà: *Strepa, quibus innituntur pedes.*

STROMA, pro *stratagema*, in Vita S. Udalrici Episc. August. cap.12. n.41. nisi in MSS. vox abbreviata fuerit.

STROMEATREUS, vox perperam efficta, ni fallor, in Cod. MS. Vitæ Petri Urseoli Ducis Venetiæ. num.15. *Aufert ab eo hujuscemodi Sycophantas cogitationes, addens illi stromeatreas actiones, cogitque in crastinum veniam petere*, &c. forte leg. *strophateas.*

STRUCTOR.

STRUCTOR. *P.*976. *lin.*3. *post*, συνάπλων. *adde.* ubi videtur leg. ὅπλα τραπεζοποιὸς, apud Synesium de Regno, & Hesychium.

STRUMENTUM. *L.* 4. *post*, pertinebat. *adde.* Avitus Epist. 2. ex Baluzianis lib. 1. Miscell. *Et si satis desiderabantur strumenta cultuum, plus tamen formidari oportuit præda raptorum.*

Ibid. in fine adde. In Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag.33. 38.

STUBA. *P.*977. *l.* 4. *post*, &c. *adde.* Christianus de Scala in Vita S.Vvencesslai p.61. *Et veniens invenit eum in asso balneo, quod populari lingua stuba vocatur, recumbentem.*

*Ibid. l.*22.*post*, 1245. *adde.* Andream Monach. in Vita Ottonis Episc. Bamberg. lib.2.cap.15.23. Joan. Longinum in Actis S Stanislai c.8. in Miracul. ejusdem Stanislai n.171.

STUFFÆ. *L. ult. post*, exhalantibus. *adde.* Extat apud Palladium de Architectura titulus capitis *de Balneis & Stufis.* Ubi Cod. MS. Pithœanus habet *de fabrica balnearum.*

STUPPERARE. *Adde in fine.* Glossæ antiquæ MSS. *Stuperatus*, *stupefactus.* forte pro *Stuporatus.*

STURGIO. *P.*980. *l.*7. *post*, volunt. *adde.* Vide Salmasium ad Plinium p.1315.

STYLUS, vel *stilus.* Præfatio Ælfredi. Regis Angl. ad S.Gregorij Pastoralem sub fin. *In Anglicum sermonem eum converti, & ad unamquamque Episcopi sedem in regno unum misi, superque singulos libros stilum, qui est 50 mancussæ. Et ego præcipio in Dei nomine ne quis de libris hunc stilum tollat, neque librum de templo*, &c. Ubi Saxon. *æstel* præfert, id est *æstimatio*, ex *æst*, eâdem notione.

SUATIM. *Lin. pen. post*, mutatum. *adde.* Utitur etiam Joan. Diaconus lib.4. de Vita S.Gregorij c.75.

SUBDUPLUM. Hist. translat. SS. Vvandregisili &c. num.13. *Et satis forsan congrue, ut quod desuper datum est, daretur duplum, quod vero deorsum, subduplum.* Id est paulo minus quàm duplum.

SUBJUGARE. *In fine adde.* Item pro *concedere, tradere.* Acta Episcopor. Cenomanensium pag.98. *Eorum hæreditates ad prædictam Ecclesiam — legaliter subjugaverunt.* Pag. 160. *Ecclesiastico ordine subjugavit.*

SUBMERGIUM. *Pag.*988. *l.*33. *post*, adde, *scribe.* Lactant.de mortib. persecutor.num.23.

SUBMONERE. *Pag.*992. *l.*68. *post*, semonneur. *adde.* κλητὴρ, apud Harpocrationem, κλητῆρες οἱ ἄνδρες δι' ὧν εἰς τὰς δίκας προσκαλοῦνται οἱ διαδικαζόμενοι τισιν.

SUPPRIMUS, *inferioris conditionis.* Acta SS. Neræi, Achillei, &c. num.21. *Quid faceretis si vellent vos ab amore eorum aliquæ ignobiles revocare, supprimæque personæ, ut ipsi vos maritas acciperent.*

SUBREGULUS. *L.*1.*post*, potestate. *adde.* Ammianus lib.17.de Zizai Regali Pannonum: *Duxerat potior cum cæteris Sarmatis etiam Rumonem, & Zinafrum, & Fragiledum subregulos, plurimosque optimates*, &c. adde p.107.

*Ibid. l.*22.*post*, 8. *adde.* In Tabul.S.Cornelij Compend. in Charta Ludovici Regis, Filij Caroli Simplicis de Hugone Duce Francorum, *qui est in omnibus regni nostri secundus à nobis.*

SUBSTRATORIUM. *Lin.*5. *post*, 235. *adde.* & Missale Francor. vetus p.400.

SUBTALARES. *P.*996. *l.*13.*post*, 22. *adde.* Acta Episcopor. Cenoman. pag.78.105.163.

SUBTULUM. Charta an.1316. apud Fantinum Castruccium in Hist. Avenion. tom.1.pag.166. *Subtulum cum solario ejusdem.* Infra: *subtulum pro tribus equis domus Petri Guillelmi.* Occurrit ibi pluries, cum *stavibus*; *hospitiis*, *stabulis*, &c. rursum: *Item unum subtulum domus D. Raimundide Aramont; item subtulum Guillermi Ruffi.*

SUBVENIMEN, pro *subventio*, *auxilium*, apud Gunzonem in Miraculis B Gingulfi num.18.

SUCCURRERE. Vide *Monachus ad succurrendum.*

SUFFRAGANEI, *L.* 48. *post*, erant. *adde.* Ita ὑπόψηφοι dicuntur Socrati lib.5.cap.5. & Sozomeno lib.2.c.20.qui populi vel cleri suffragiis in Episcopos eligebantur, nondum consecrati.

*Ibid. l.*53. *post*, sæpe. *adde.* In Statut. Ord. Præmonstrat. Dist.2. cap.8.

SUFFRAGIUM. *Pag.*1004. *l.*25. *post*, fundimus. *adde.* Evervinus Steinfeldensis de Hæreticis sui temporis pag.457. *In suffragiis Sanctorum non confidunt*, &c.

SUFFUSUM. *In fine subde.* Vetus Charta Aldrici Episc. Cenoman. n.56. *Et debentur inde de pastione inter frumentum & sigale modij 34. & sextaria novem suffuso de avena modij 444.*

SUGGERERE, fundere. *adde.* Missale Francor. vetus pag.398. *Accipiat & orciolum ad suggerendum vinum Eucharistiæ corporis Christi.*

SULCIA. *L. pen. post*, gensis. *adde.* Ab eo hausit Hermannus de Lerbelle in Chronico Comitum Scavvenburg. p.18.

SUMMISTÆ. Cæsar Egassius Bulæus in Hist. Academiæ Parisiensis ad an. 1120. scribit Hugonem de S.Victore librum edidisse, quem *Summam sententiarum* appellavit, hincque *Summas & summarum theologicarum libros* dici & appellari cœptos eique *Summistas Theologos* suã originem & appellationẽ debere.

SUMPNIATA. Vide *Soniare.*

SUNNIS. *L.*11. *post*, detricaverit. *adde.* Vetus placitum in Vita Aldrici Episc. Cenoman. p.110 *Ne infirmitas aut legitima somnis eum detinuerit*, &c. Ita.

*Ibid. pag.*1609. *l.*16. *post*, forenses. *adde.* L.2.D. si quis cau. in Jud. sist.

*Ibid. l.*45. *post*, agunt. *adde.* l.2. §. 1. D. si quis cav. in Jud. sist.

SUPERCILIUM fluvij, non semel apud Ammianum. Vide Lindenbrog. ad eundem p.9.1. edit.

SUPERCOPA, *Operculum cupæ*, seu poculi, to. 4. Monarch. Lusit. pag.304.

SUPERFUSI. *In fine adde.* *Perfusum* eâdem notione dixit Rufinus, ubi Eusebius lib.6. hist.cap.43. περιχυθεὶς habet.

SUPERISTA. *adde.* *Æditus*, ex Gr. ὑπερίστης. Glossæ Biblicæ MSS. Νεωκόρος, κοσμήτωρ ναοῦ, ὑπερίστης.

Ibid. in fine l. antepen. dele. Sed quæ, & reliqua.

SUPERJUDEX, dignitas apud Lusitanos. Vide Brandaon, lib.15. Monarch. Lusit. cap.41.

SUPERLIMINARE. *In fine adde:* ἀνώφλιον, apud Anonymum de locis Sanct. cap.7.

SUPERPONERE. *P.*1018. *l.*33. *post*, vocat. *adde.* quod porro *continuare jejunia* dicunt Acta Numidarum Martyrum, id per συνάπτειν τὴν νηστείαν dixit Sozomenus lib.1. cap.11. ut & Vita S.Paphnutij n.53.

Ibid. lin. 66. *post*, quibus. *dele.* Nilus in narr.3. pag. 34. *& repone.* Apophtegmata Patrum in Agathone n.20.

*Ibid. pag.*1019. *l.*40. *post*, Columbanum. *adde.* in Pœnitentiali cap.5.6. & in lib.de Pœnitentiar. mensura cap.9.

Ibid. l. 50. *post*, superpositione. *adde.* Pœnitentiale S. Columbani non semel meminit pœnitentiæ Psalmorum cap. 9. *Pœnitentes fratres & indigentes pœnitentia psalmorum, hoc est cui necesse fuerit ut psalmos adhuc pro visione nocturna decantet*, &c.

cap.10. *Si quis fratri suo venienti* (detraxerit,) *quatuor Psalmos. Si quis oblivisscitur aliquid foras, si minus,* 12 *psalmos, si majus,* 30. *psalmos.* Ita alibi non semel.

*Ibid. l.*68. *post*, asserutos. *adde.* Vide Petavium in Miscellan. exercitat. post Julianum cap.5.

SUPERSALLICIO. Extat Formula 5. inter Andegavenses, hoc titulo: *Incipit securitas de supersallicione hic est.* Ubi agitur de eo qui injustè alium in jus vocavit tanquam rei suæ usurpatorem.

SUPERTUNICA. *P.* 1023. *l.*5. *post*, Rotomag. *adde.* In probat. Hist. Blesensis pag.10.

SUPERVENTUS. *L.*3. *post*, 26. *adde.* S. Hilarius in fragment. pag.11.

SUPRAMITTERE, *mittere supra*, *Accusare*, Gall. *mettre sus.* Tabular. S. Albini Andegav. *& mittit ei supra quod olim vel sanguinem ejus fudit, & furtum fecit.* Infrà: *Destinat se probare per sacramentum quidquid ei Vicarius supramittit, non fecit.*

SUPRANOMEN. *L.*25. *post*, erant. *adde.* Similia habentur in Tabulario S. Eparchij Inculismensis fol.28. 32. 53. 84. v. 125. v. 230.

SUPRAVESTIS. *In fine adde.* Occurrit præterea apud Andream à S. Cruce in collationibus Concilij Florentini pag. mihi 906.

SUSCEPTORES, *adde.* ὑποδέκτης, S. Athanasio.

Ibid. in fine subde.

Suscipere, tributum exigere. Vide Scholiast. Juliani Antecess. cap.72. 78.

SUSTINERE. *In fine post*, 7. *adde.* Vetus Interpres Concilij Constantinop. sub Flaviano Act.5.

SUSUM. *Post l.*11. *subde.* Lactantius lib. de mortib. Persecutor. num.19. *Constantinus astabat susum.*

SYMBOLUM. *L.*15. *post*, invenitur. *adde.* Excerpta Chronologica excerpta à Scaligero post Eusebium: *Eodem anno congregata Synodus in Nicæa 318. Episcoporum sub Alexandro Archiepiscopo Alexandriæ in qua symbolum S. Trinitatis est manifestatum.*

Ibid. pag. 1036. *l.*11. *post*, 24. *adde.* Leidradum Lugdun. Archiep. de Sacramento Baptismi cap.4.

SYMNISTA, pro *Symmysta*, συμμύστης, socius, consors. Utitur semel ac iterum HRabanus Maurus Poëm. 41. 54. Vide *Summista.*

SYNCOPIZARE. *In fine subde.*

SYNCOPIZARE, idem quod *Syncopare.* Charta Joannis Episcopi Abian. an.1345. in Tabul. Episcopat. Ambian. *Capitula, preces, & orationes non syncopizando, sed intelligibiliter & distinctè prout melius proferat.*

SYNODICA. *P.*1042. *post l.*56. *subde.*

Synodale, Epistola à Summo Pontifice vel Metropolitano missa ad clerum & plebem alicujus Ecclesiæ, enarrans quid in mandatis à Synodo habuerit recens ordinatus Episcopus, de iis nempe quæ Episcopale munus spectant. Vide Diurnum Roman. cap.3. tit.9. Est etiam quævis Epistola à Synodo missa, cap.11.

SYNODUS. *Pag.* 1043. *post*, *l.* 26. *adde.* Boncompagnus in Arte Dictaminis MS. lib.2. *Nota quod hujuscemodi denarij in quibusdam partibus appellantur synodales, in quibusdam denarij visitationis, in quibusdam collectæ, in quibusdam procurationis, in quibusdam tertiales, in quibusdam denarij de circa, in quibusdam denarij obedientiæ, & Cathedrales, aut Denarij de Cathedratico, & in illis partibus vocantur annuales in quibus annualiter solvuntur.*

T.

TABARDUM. *L.* 21. *post*, cap.3. *adde.* Joannis Episcopi Leodiensis.

TABERNIATICUM. *Adde in fine.* Idem videtur quod καπηλιατικόν, in Diplomate Andronici Jun. apud Phranzem lib.3. cap.24.

TABULA. *Post l.*46. *subde.*

Tabulæ, orbiculi, clavi, in vestibus. Anastasius Biblioth. in Leone III. *& præclarus pontifex fecit in circuitu altaris B. Petri Apostoli nutritoris sui tetravola rubea holoserica alethina habentia tabulas seu orbiculos de Chrysoclavo depictos historiis cum stellis de Chrysoclavo.* Ita passim aliis locis. Ταβλία dicuntur in Chronico Alexandrino pag.174. in Numa.

Ibid. pag. 1048. *lin.*54. *post*, &c. *adde.* Statuta Ord. Præmonstrat. dist.2. cap.5. de Cantore: *servitium & processiones in festis ordinare, & singula officia in tabulis scribere.*

*Ibid. post l.*72. *subde.*

Tabulæ dictales. Vita S. Vvolfgangi Episcopi Ratispon. cap. 18. *Ut autem adolescentes in capiendis scientiæ liberalis notitiis forent agiliores frequenter voluit tabulas eorum cernere dictales.* Id est in quibus *dictabant*, seu componebant.

*Ibid. pag.*1051. *l.*44. *post*, species. *adde.* Sic fortè dicta quod tabulæ expansæ formam referat: vel quod scriptis tabulis agrorum fines designarentur.

*Ibid. l.*65. *post*, p.7. *adde.* Occurrit etiam in Tabular. Capellæ in Biturigib. & in Tabulario S. Theofredi in Vellavis.

TABUR. *Lin.* 6. *post*, 61. *adde.* Vide præterea Leonem in Tactic. cap. 18. §. 110. 142. cap. 20. §. 76.

*Ibid. Pag.*1054. *post l.* 4. *adde. Le Roman d'Alixandres MS.*

Ces menuiaus sonner, & ces tabours tentir.

TAGARA, vasis species apud Lusitanos. vet. Charta apud Brandaonem tom. 5. Monarch. Lusitan. pag.304. v. *Item recepit 5 tagaras, quæ ponderaverunt 6. uncias Item unam tagaram, quæ ponderavit* &c. ubi *tagara* inter vasa recensetur.

TALAVACIUS. *Lin.* 5. *post*, &c. *adde.* Joan. *de la Gogue* in Hist. MS. Principum *de Deols* in Biturigib. *Et commanda par tous les loigis de son host, que chascune chambre heust le jour ensuivent un homme d'armes & deux talevassiers pour assaillir le Chastel.* Rursum: *Envoia deux des plus esprouvez de sa compaignie pour viser le chastel, accompaigniez de Talvassiers & archiers pour les garder.*

TALHADORIUM, *orbiculus mensarius*, super quo edendi cibi discinduntur, nostris olim *tailloir.* Occurrit apud Brandaonum in Monarch. Lusitana to.5. p.304. Vide *Scissorium.* ταλιέριον dicitur in Hist. Concilij Florent. sect.6. cap.2.

TALIO. *L.*2. *post*, &c. *adde.* ταυτοπάθεια, apud Psellum in Synopsi legum pag. 55. Harmenopulum lib.1. tit.2. §.34. lib.6. tit.9. §. 3. & alios.

TALLIA. *P.*1061. *post l.*2. *subde.*

Tallea de mortua manu, & de maritagio, & de presone, passim in Tabular. Absiensi.

*Ibid. post l.*40. *subde.*

Tallia ad placitum, idem quod *tallia ad voluntatem*, in Charta an.1248. in Tabul. S. Germani Prat.

*Ibid. p.*1063. *post l.*34. *subde.*

Talata

Talata. Tabul. S.Eparchij Inculism.fol.34. *pravis exactionibus vexarent, scilicet in mestivis, in talatis, & aliis servitiis, &c.*

Ibid. lin. 38. *post*, aliam. *adde.* Tabular. Absiense fol.29. *Et dederunt* 10 *nummos talleæ.* Passim in hoc Tabular.

TANARIA. Charta Adefonsi Regis Hispaniæ æræ 1198. in Hist. Segoviensi cap.17. §.5. *In pratis, in sernis, in vineis, in hortis, in moneta, in tendis, in homicidiis, in tanariis, in carnacariis, in Molendinis, &c.*

TAPHUS. *In fine adde.* Occurrit etiam in Vita S.Udalrici Episcopi August. cap.13.

TARGA. *P.*1069. *l.*54. *post*, 6. *adde.* Apud Artemidorum lib.1. cap.65. τὸ ὅπλον τὸ λεγόμενον, παρολκὰς σημαίνει. ubi ὅπλον est *scutum.*

TARIDA. *P.*1070. *l.*6. *post*, taridas. *adde.* Andreas Dandulus in Chron. MS. an.1275. *Duæ galeæ Ianuensium circa Messanam unam Venetorum taridam capiunt.*

*Ibid. l.*12. *post*, remisit. *adde.* Nisi τάελον hoc loco pro *tareno* sumatur.

TARTARISCUS. *Adde in fine.* Joan. de Mandevilla in itinerario: *Devant le Soudan nul estrange mesage ne vient, qui ne soit vestu de drap d'or ou de Camoças, ou de Tartaire en la guise que les Sarazins sont vestus.*

TASCA. *P.*1073. *l.*21. *post*, &c. *adde.* Acta Capitularia Ecclesiæ Lugdun. an.1347. fol.126. v.Cod. MS. *Iuxta pratum hæredum Stephani Remensis ex una parte, & juxta terram tachibilem dictorum hæredum.* Occurrit ibi pluries.

TASSELLUS. *In fine adde.* Vide Ricordanum Malaspinum cap.161.

TAUREÆ. *Adde*, ταυρέαι, Athanasio in Epist.ad Solitar. p.850. βοείαι, Sozomeno lib.6. cap.19.lib.8. cap.24.

TAUROBOLIARE. *In fine adde.* Cæterum Julianus Parabata ab ejusmodi Taurorum sacrificiis dictus ab Gregorio Nazianz. Stel. 1. ταυσίταυρος, de quo etiam Ammianus lib. 25.

TAXAGIUM. Charta an. 1216. *De Garbagio & taxagio sic diximus, quod illi qui colunt terram cum equis in territorio de Bernevalle, reddent sæpedicto Priori unam garbam de meliore blado quod colligent in terris suis pro quolibet equo pro taxagio & garbagio præterquã de puro frumento: Et si cultor illius terræ non colligeret nisi frumentum, de frumento redderet unam garbam de taxagio & garbagio pro quolibet equo. Quod si terram excolat sine equo, reddet Priori unam garbam sicut prædictum est.* Vide *Tassus.*

TAXATUM, expeditio bellica, Græcis recentioribus ταξείδιον Formula 15. ex Andegavensib. *Unde mihi homo, nomen illi, interpellabat eo quod caballo suo furassit, aut in taxato post me habuissit, &c.* Infrà: *Nunquam furavit, nec consciens ad ipso furandum nunquam fuisset, nec post me in taxata ipso caballo nunquam habui, &c.*

TECTUM. *Lin.* 2. *post*, MS. *adde.* & apud Cumeanum Abbat. de mensura pœnitentiarum cap.7.

TEDIALIS *Possessio*, quæ datur contra minores, mente captos, furiosos, &c. in Statutis Mediolan. parte 1. cap.14. 15.

TEGORIUM. *P.*1079. *l.*18. *post*, tegat. *adde.* Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.17. *Fecit tegurium, quod & ciborium nominatur, super altare, &c.* ubi perperam edit. *tugurium.*

TALIA. *In fine subde.*

Tilia scribitur in Tabular. S.Cyrici Nivern.ch.17. *In alio vero loco concedimus illis quinque tilias de vinea.*

TELON. *L.* 38. *post*, τελώνης. *adde.* Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ publicani: τελώνης ἦ ἐστιν ὁ τὰ τέλη ἀπὸ τ̃ ἀρχόντων λαμβάνων, καὶ δι' ἄκραν ἀδικίαν ὠνούμενος, καὶ παρακερδαίνων αὐτῶν ...θεν.

Ibid. in fine subde.

Toletum, eadem, ni fallor, notione, pro *tolnetum*, in Charta Ottonis III. Imp. an.985. apud Maximilianum Henricum in Apologia pro Archiep. Coloniensi p. 2. *Tam in bonis quam toletis.* Quæ verba pluries ibi occurrunt.

TEMO. *In fine adde.* Passio S.Maximiliani: *Idem dixit, Fabius Victor Temonarius est constitutus, cum Valeriano Quintiano Præposito Cæsariensi, cum Bono Temone Maximiliano filio Victoris.*

TEMONATICUM. *In fine adde.* in Gloss. Basilic. videtur appellari Τέμωνος ἀναζητησις, ἢ τ̃ κυβερνήσεως, ἤγουν ἀναπληρώσεως.

TEMPERARE. *Post l.* 20. *subde.*

Temperare, nescio an alia notione usurpat lib.1. Sacrament. Eccl. Rom. cap.43. *Et sic temperent, ut in Trinitatis numero Litaniæ fiant.*

TEMPESTARII. *Lin.* 7. *post*, Angl. *adde.* seu *immissores*, ut habet Cumeanus Abbas lib.de Mensura Pœnitentiarum cap.7.

Ibid. l. 41. *post*, c.7. *adde.* Pirminium Abbat.in excerpt. ex libris Canonic.

TEMPORALIS. *L.*8. *post*, exspirat. *adde.* Gloss. Gr.Lat. ὀλιγοχρόνιος, *temporalis.*

Ibid. in fine subde.

Temporalis, inconstans. S. Columbanus Epist. 3. *Nos scimus quod cum gaudio & fervore suscepimus verbum domini, Caveamus nunc ne simus temporales.*

TENDA. *Pag.*1090. *l.*14. *post*, &c. *adde.* Charta Lusitanica apud Brandaon. lib. 15. Monatch. Lusitan. cap. 31. *Item retineo mihi & successoribus meis omnes tendas quas Reges Saraceni solebant tenere tempore Saracenorum.* Adde to.5. p. 308. præterea Colmaherezium in Hist. Segoviensi cap. 17. §.15. cap. 19. §.1.

TENERE. *P.*1092. *post l.*61. *subde.*

Tenementarium, idem quod *tenementum*, in Actis Capitularib. Eccl. Lugdun. an.1337. Cameræ Comput. Paris. p.23.

TENSARE. *In fine subde.*

Tesura, claustrum vel cratis, qua ingressus loci *defenditur*, prohibetur. Charta an.1073. ex tabulario Monast. S. Quintini in insula pag. 14. *Tesurio nunc existentibus in dicto vivario, &c.* Infrà: *Et si aliquis novas tesuras in dicto vivario existentibus de Cloiis novis.* Rursum: *Tesuras prædictas in dicto vivario existentes de Cloiis novis & retibus factas de palis & virgis retinere poterunt, &c. Tesure*, non semel in Chartis Gallicis, ibid. p.17. & alibi. Fateor tamen hanc vocem derivari posse à *tendre*: sic enim in Ordinat. an. 1293. pro piscationibus, ibid. pag.23. v. *Et defendons tendre as archas, & pescheraux gardons freaux, &c.*

TENUCLA. Cumeanus Abbas de Mensura pœnitentiarum cap. 3. *Cæteris vero diebus paximati panis mensura, & misso parvo impinguata, horreo oleris, ovis paucis, formatico, seminalatis* (f.semidalatis) *pro fragilitate corporali, tenucla, vel batuto lactis sextario pro sitis gratia, &c.* Infrà: *Sed mensura non gravetur panis, si operarius est, sextario de lacte Romano, & alio tenucla, & aqua quantum sufficit pro sitis ardore sumat.*

TEPORARI, pro *tepescere*, apud Gunzonem in Miraculis S.Gengulfi, n.33.

TERMINALES. *In fine adde.* Alibi : ὁριαῖ☉ λίθ☉, *terminalis lapis.* Ita apud Ammianum lib.18. *terminales lapides.* lib.30. *plagæ terminales.*

TERMINATOR, terminatio. *adde.* in Gloss. Gr. Lat. ὁροθέτης, *terminator* exponitur.

TERMINUS. *In fine subde.*

Terminus, definitio, ὅρ☉, quomodo hæc vox Græca sumitur in Actis Conciliorum. Synodicon adversus tragœdiam Irenæi cap. 38. *Excommunicationis conculcaverunt terminum.* Ita cap.209. extr.

TERRA, *P.* 1099. *post l.* 5. *subde.*

Terræ salsæ, quas in Pictonibus *Marais salans* vocant. Tabular. S.Cypriani Pictavensis fol.113. *Airardus concessit Monasterio S.Cypriani aliquid de terra sua in pago Alninse, & sunt 50 areæ de terra salsa in vicaria de terra Alloni de una parte, &c.*

TERRAGIUM. *Post l.24. subde.*

Terragerare dicitur qui terragij jus habet. Tabular. Absiense fol. 170. *Quod de omnibus terris feodi sui, quas fratres de Vauvert excolerent, in campo vel in area, advocato famulo suo terragerent.*

TERRATICUM. *Lin.* 20. *post*, accipiat. *adde.* Charta Hugonis Archiep. Senonensis, ex Tabul. S. Germani Pratensis : *Si autem terram ad terraticum monachi dederint, Advocatus nihil habebit.*

TERRATORIUM. *Lin.3. post*, 56. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Vineolas, vel pradela, vel terratorium quod in dextera parte de strada est, &c.* Vide Acta Episc. Cenomanensium p.86. 92. 104.

TERRITORIUM. *Lin.26. post*, unum. *adde.* Vetus Charta apud Ægid. Gelenium in Colonia Agrippina pag.357. *Et tria territoria prope claustrum sui monasterij.*

TERTIA. *P.*1103. *l.*13. *post*, 32. *adde.* At secus egisse Odoacrum scribit Procopius lib. 1. Gotthic. cap. 1. ubi ait Gotthorum ope arrepta tyrannide, τὸ τριτημόριον τῶν ἀγρῶν iis concessisse, hocque pacto eorum animos sibi devinxisse.

Ibidem post l.72. subde.

Tertiarius, Collector *tertiæ.* Tabular. Albæ ripæ in Diœcesi Lingon. neque tertiarij nostri, neque tertiarij fratrum sine altero recolligent tertias.

TERTIUM. *l.*17. *post*, assignetur. *adde.* Nescio an huc pertineat Tabular. S. Albini Andegav. *Aimericus Præpositus de Thoarchio & Goscelinus ejus Vicarius clamabant consuetudinem, quam Tertium appellabant de habere, si furatum eis esset in feno de quodam Vaccello, &c.*

TESTIS. *Post l.* 21. *subde.*

Testes rogati. Vide *Charta rogata.*

*Ibid. p.*1110. *l.24. post*, finem. *adde.* Concil. Saltzburgense an. 1420. cap. 16. & Senonense an.1485. art.4. cap.7.

TESURA. Vide *Tensare.*

TETIX. Miracula ult. S. Joannis Beverlacensis num.4. de quodam contracto : *Si quando necesse habuit in matris tetige mutare locum, manibus & genibus quasi pedibus quatuor innitebatur in modum quadrupedum.*

TEXTUS. *L.*32. *post*, προσήγαγε. *adde.* Zonaras in Justiniano : καὶ βίβλοι τῶν θείων εὐαγγελίων χρυσῷ περιλαμπόμεναι πάντοθεν, καὶ λίθων παντοίοις χρώσει ποικιλλόμεναι. Ducas cap.42. εὐαγγέλια μετὰ κόσμου παντός. Habetur apud Joan. Euchaitam p. 21. Carmen εἰς λιτὸν εὐαγγέλιον ἐνίσορον, id est picturis adornatum.

*Ibid. l.*50. *post*, 13. *adde.* Vide Ethelvvlfum de Abbatib. Lindisfarnensib. cap.20.

THECA. *Lin.3. post*, tumbas. *adde.* S. Asterius orat. in SS. Martyres : ἐν θήκαις φιλοκάλοις ἀποτιθέμεθα, καὶ οἴκους τῆς ἀναπαύσεως ἐγείρομεν τῆς κατασκευαῖς μεγαλοπρεπεῖς, &c. τῶν ἁγίων μαρτύρων θῆσαι, apud Chrysost. Homil.5. in cap.3. Genes.

THEOPROPIA. *L.* 12. *post*, Theopropia. *adde.* Lexicon MS. Cyrilli : θεοπρόπιον, τὸ ἐκ θεοῦ μάντευμα, προφήτευμα.

THEOSOPHUS. *Lin.15. post*, præfertur. *adde.* Henricus Aquilonipolensis in lubeca lib.1. cap.20.

Transeat Egregio doctore Theosophiali, &c.

Ita θεοσόφου Epitheton non semel tribuitur Constantino Pogonato in Concil. VI. Oecumenico.

THINX. *In fine adde.* Vide Joan. Stiernhookum de Jure Sueonum vetusto cap.2. p.26.

THIUS. *L.* 10. *post*, &c. *adde.* Ita in alia apud Colmenarezium in Historia Segoviensi cap.13.§.13.

Ibid. In fine adde. Et Anton. Brandaonem to. 3. Monarch. Lusitan. fol.90.

THOLUS. *L.* 5. *post*, tecti. *adde.* Gloss. Gr. Lat. θόλ☉, *Testudo*, *Tholi balnearum*, apud Ammianum lib. 28.

THOSCA. Liber Chiroraghorum Absiæ fol.86. *Et cætera omnia præter unam thoscam, & unum pratum.* Ita fol.189. Vide *Planitium*, *Tosca.*

TIA. Vide in *Thius.*

TILIA. Vide in *Telia.*

TINA. *L.*11. *post*, 4. *adde.* Joan. Longin. in Actis S. Stanislai n.18.

TINNULUS. *P.*1131. *l.6. post*, Dishorrevole. *adde.* At Joan. Loccenius lib.3. antiq. Suecicar. c.23. videtur indicare *tuna* aulam significare, vel certè locum conseptum : unde proverbium Suecicum de agrestibus & illepidis, *Tu non fuisti in tuna.* Galli dicerent, *tu n'a pas esté à la Cour.* proinde ex *tuna*, formata fuerit vox *tunella*, vel *tinella*, atque inde Gallic. *tinel*, pro palatio. Blasius Ortizius in Itinerario Adriani VI. Papæ cap. 19. *Ibique familia Pontificis in palatio ipso tinellum, ut ita loquar, Romanum agnoscere cœpit, quo se familiares vescendi gratia conferebant.* Adde. cap.435.

TIRONATUM. *Adde in fine.* Vide Canon. Eccles. Afric. c.90.

TITULOS *apponere.* *L.*1. *post*, inscriptas. *adde.* σανίδας γραπτάς.

Ibid. l. 22. *post*, 18. *adde.* *Liberi à fiscalibus titulis*, in Diurno Romano cap.5. tit.4.

*Ibid. p.*1134. *l.*18. *post*, civitatis. *adde.* Gloss. Gr. Lat. στήλη, *Cippus*, *titulus.* Nam *titulus* propriè lapis inscriptus, vel ipsa lapidis inscriptio. Hac notione *lapideum titulum* habet vetus inscriptio Salonæ, apud J. Sponium in Itiner. to.3. parte 2. p.5.

Ibid. p. 1135. *l.* 18. *post*, 16. *adde.* Diurnus Roman. cap.7. tit. 21.

*Ibid. p.*137. *l.2. post*, fuit. *adde.* Stephanus African. Presb. in Vita S. Amatoris n. 19. *Crucis signaculo frontem ejus attitulans, salutis integritatem roganti restituit.*

TOCULA. *L.*30. *post*, num. 1. *adde.* in Miracul. S. Angeli Carmelitæ, semel ac iterum, &c.

TODINUS, Gracilis, quomodo, *todu*, vulgus nostrum usurpat : *Erant & tibiæ & Cruscula gracilitate todina gradiendi usibus inepta penitus & inutilia.*

TOLETUM. Vide in *Telo.*

TOLTA. *L.*25. *post*, &c. *adde.* Charta Catharinæ Comitissæ Blesensis & Clarimontis an.1202. in Tabul. Abb. Frigidi montis : *Unum quarterium vini quod annuatim mihi reddebatur de exactione quæ vulgo appellatur Toute.*

Ibid. pag. 1140. *lin.* 43. *post*, inductæ. *adde.*

In

Informia vectigalia à Sidonio in Panegyr. Aviti.

Ibid. l. 46. *dele.* & injustæ calumniæ.

TOMUS. *P.* 1142. *l.* 2. *post*, Leonis. *adde.* Diurnus Roman. cap.3. tit. 6. *Sanctæ & beatæ recordationis Leonis Apostolicæ Sedis Antistitis Epistolam ad Flavianum Constantinopolitanum Episcopum datam, quæ & Tomus appellatur.* Et idem Anastasius.

*Ibid. l.*6. *post*, conscriptum. *adde.* Diurnus Romanus pag.40. de Concilio VI. *Cum Apostolicæ recordationis Agatho Pap. per legatos suos & Responsales præfuit, cujus venerabilem tomum celebriter assequentes, &c.*

TONENEA. Formula Andegav.1. *Cido tibi bracile valente solidus tantus, toneneas tantas, lectario ad lecto restito valento solidus tantus, &c.*

TORNARE. *In fine adde. Detornare*, apud Agellium lib.9. cap.8. & Ammianum lib.23.

TORNARIUM. Charta Brzetislai Bohemiæ Ducis circa an.1052. apud Bohuslaum Balbinum in Hist. Bohem. p.191.

TORO. *L.*2. *post*, rotundus. *adde.* Charta Cornutiana edita à Suaresio: *Quæ sepis descendit per regam ante ad viam cavam, sive ad torum, quæ redit usque ad arcum supradictum.*

TORTA. *L.*19. *post*, vendicabat. *adde.* Vita B. Stephani Abbatis Obasinensis lib. 1. cap.4. *Accessit, deferens eis dimidiam tortam panis & vas lactis*, &c.

TORTILOQUIUM. *In fine adde. Oratio intorta*, apud Plautum in Cistellar. *Involucra sensum, & verborum volumina*, apud Agellium: *Inversa verba*, apud Lucretium lib.5.

Inversis quæ sub verbis latitantia cernis.

TORTUS. *Lin.*19. *post*, legem. *adde.* Testamentum Sancij I. Reg. Portugall. eræ 1217. apud Brandaonem tom.4. pag.261. *De quibus faciant pacari, quantum invenerint quod accepi cum torto.*

TOSCA. *In fine adde.* Idem Tabular. fol. 222. *Ructuram ruinatæ terræ juxta Toscam Boni repasti, quæ antea Cambiceria vocabatur.* Tabular. Dalonensis Abbat. fol.61. *In terra quæ est juxta domum & superiorem toscham & landas.* Vide *Thosca* & *Plaxitium.*

TRAAL, servus cujusque conditionis, in Jure Sueonum, apud Joan. Stiernhook p.207.

TRACHALA. *In fine adde.* Scurrilis istius Constantini M. appellationis rationem prodit Cedrenus pag. 269. εὐρύτερος τοὺς ὤμους, καὶ παχὺς τὸν αὐχένα, ὅθεν καὶ Τραχηλᾶν αὐτὸν ἐπωνόμαζον· à τράχηλος igitur deducta vox.

TRACTATUS. *P.* 1162. *lin.* 8. *post*, jubentur. *adde.* Ita *tractare*, pro *Scripturas sacras exponere*, usurpat lib.1. Sacramentor. Eccles. Rom.cap.33. semel ac iterum.

Ibid. l. 13. *post*, disceptatur. *adde. Tractatus Nicænus*, non semel apud S. Hilarium in Fragment.

TRACTORIA. *L.*42. *post*, 16. *adde.* Vide Diurnum Roman. cap.6. tit.9. 10.

TRADUX. *P.* 1167. *l.*8. *post*, 88. *adde.* Et Cæsarium quæst.78.

TRANQUILLITAS. *Lin.*2. *post*, alios. *adde.* in Diurno Romano cap.2. tit.4. *Tranquillissimi ac Christianissimi Domini nostri.*

TRAPUS. *In fine subde.*

Traperius, in Statutis Ordinis Theutonici, qui in Hospitaliorum Statutis *Draperius* vocitatur, qui scilicet curam habet vestimentorum fratrum. Vide Christophorum Harknocum in Dissertationibus Prussicis cap.19. p.419.

TRAVA. *Lin.* 4. *post*, species. *adde.* Miracula S. Joannis Beverlacensis num. 7. *Et quidem coloni illius provinciæ hesterasda, id est quod exigebatur ad pabulum equorum Regis singulis annis solebant Regis præfectis reddere; videlicet de una quaque caruca; id est ad cultrum & vomerem, quatuor travas de suis frugibus, & talis reditus inter vectigalia Regia computabatur, & exigebatur à regione illa, &c.*

TREANS, pro *triens*; in Form.48. ex Andegavensibus.

TREBAX. *L.* 4. *post*; observant. *adde.* Glossæ vet. cap.de vestimentis: *trita*, τρίβακα.

TREBUCHETUM. *P.*1177. *post l.* 36. *subde.*

Trabuchellus, in Epist. scripta circa an. 1220. in lib.2. Miscellan. Baluzij pag.259. *Super unam quamque turrem unus trabuchellus fuit erectus.*

TREFUNDUS. *Adde in fine.* Petrus de Cuigneriis in Bibl. Patr. *Item capiunt, per suos servientes Clericos, in quacunque trifundo, absque hoc quod justitiam loci faciam appellari.*

TREMISIUM. *Lin.*12. *post*, 22. *adde.* Tabular. Abbat. Hederæ fol.107. *Pro sex sextariis annonæ per singulos annos, tribus scilicet de ivernagio, & tribus de tramoisio.*

TREMISSIS. *L.* 17. *post*, quatuor. *adde.* Vetus Charta in Actis Episcopor. Cenoman.p.226. & ego Adelbertus sol.21. *& tremisso, sicut diximus.*

TRENTENA, vectigalis species. Charta Joan. Militis Dom. de Andesello an. 1229. ex Tabul. Abb. Barbellensis *quod eo tempore quo tenebam & percipiebam apud Meledunum — quendam redditum, qui dicitur Trentena, super naves per archeiam de ponte Meleduni ligna deferentes, à Monachis de Barbeel*, &c.

TREUGA *Dei. Pag.*1183. *lin.*6. *post*, &c. *adde.* cujusmodi verò fuerint ista Episcopalia de pace Statuta, accipe ex Tabulario Celsiniacensis Monasterij in Arvernis cujus apographum legimus sat malè descriptum. *In nomine divinæ, summæ & individuæ Trinitatis Vvido Dei gratia Aniciensis Præsul, supernæ pietatis misericordiam expectantibus Salutem & Pacem. Notum esse volumus omnibus Dei fidelibus, quoniam videntes maleficia quæ in populo quotidie accrescunt, congregavimus quosque Episcopos Domnum P. Vivariensem, Vvigonem Valentinensem, Bergonem Arvernensem, Raimundum Tolosensem, Deusdet Rutenensem, Fredelonem Elnensem, & Domnum Fulcrannum Ludenensem, & Vvigonem Glandensem, & alios quamplures Episcopos, & quosque principes & nobiles, quorum numerus non est inventus. Et quia scimus quia sine pace nemo videbit Dominum, ammonemus propter nomen Domini, (&) ut sint filij pacis, ut in istis Episcopatibus quos isti Episcopi regunt, neque in istis comitatibus, de ista hora & in antea Ecclesiam homo non frangat, extra Ecclesiam quam in firmamento Castelliæ se sciente, nisi Episcopi præter eorum censum, consensum, prædam in istis comitatibus, neque in istis Episcopatibus homo non faciat de equis, pullis, de bovibus, de vaccis, & asinis & asinas, & de fascibus quos ipsi portant, neque de ovibus & de capris, neque de porcis, neque ea occidat, nisi per conductum suum, & suorum intimè positorum, accipiat victum, sic ut ad suam domum nihil portet, & ad castellum bastire aut obsidere, nisi unusquisque de sua terra aut de suo alode & de suo beneficio, de sua commanda, Clerici non portent sæcularia arma. Monachis injuriam nullus homo aliquando faciat, neque his qui cum eo perrexerint, qui arma non portaverint, nisi Episcopi aut Archidiaconi præter eorum consensum,*

 villanum

villanum aut villanam præter redemptionem non nisi per suum forilsfactum, & nisi eundem villanum qui alterius terram araverit, & laboraverit, quæ est in contentione, nisi unusquisque de sua terra, aut de suo beneficio terras Ecclesiasticas Episcopales, Canonicales, Monachales nullus præsumere audeat, neque aliqua mala consuetudine dishonorare, nisi de manu Episcopi, aut fratrum voluntate per puerariam acquisierit de ista hora & inantea. Negotiatores etiam nullus apprehendere, aut rebus suis spoliare præsumat se sciente, interdicimus etiam ut nullus laicorum se immittat de sepulturis Ecclesiæ & offerendis: & nullus Presbyterorum pretium de baptisterio accipiat, quia donum Spiritus sancti est. Si vero aliquis raptor fuerit aut maledictus, qui hanc institutionem infregerit, & tenere noluerit, sic ipse excommunicatus, & anathematizatus, & à liminibus sanctæ matris Ecclesiæ segregatus, usque quo ad satisfactionem veniat quod si non fecerit, Presbyter ei missam non cantet, divinum ei officium non faciat, & si mortuus fuerit, Presbyter eum non sepeliat, neque ad Ecclesiam sit sepultus, communionem non donet ei se sciente, & si aliquis Presbyter hoc infregerit se sciente, ab ordine deponatur, dicimus & ammonemus ut in isto tempore, scilicet mediante Octobri mense, ad istum Dei placitum cum bono animo & bona voluntate veniatis in Dei nomine, ut in remissionem peccatorum vestrorum consequi valeatis, procurante D. N. I. C. qui cum P. & S. S. vivit & regnat. Confirmat hoc Archiepiscopus Dagobertus Bituricensis sedis, & Dom. Theobaldus Viennensis Archipræsul, vixere porro hic nominati Episcopi sub. an. 993. unde liquet ante annum 1034. peractas hasce de pace servanda constitutiones.

TRIBULA. Charta Mariæ Reginæ Siciliæ an. 1293. pro fundatione Domus Dei Tornodor. *Item redditum illum in quo piscatores ad tribulam & ad junchias nobis singulis annis tenentur pro piscando in riparia Tornodorensi.* Machina fortè piscatoria in modum *tribuli* bellici, de quo mox.

TRIBULANTES. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Πασχικός.

TRIBUNUS. *P.* 1191. *post l.* 12. *adde.*

Tribunus ordinis primi, apud Lactantium lib. de Mortib. persecutor. num. 18.

Ibid. lin. 16. *post*, gerebat. *adde.* Vide Passionem S. Savini n. 1. idem qui τειβοῦν⊗ τ̃ θυμέλης, in Actis S. Maximi Confess. num. 12.

TRICARE. *Lin.* 22. *post*, abrenuntiarent. *adde.* Alia notione, sed haud omnino certa usurpat Ethelvvlfus de abbatib. Lindifarn. cap. 10.

TRICENNARIUM. *L.* 67. *post*, &c. *adde. Septimus vel tricesimus, vel annualis dies depositionis defuncti*, in lib. 3. Sacramentor. Eccl. Rom. capite 105.

Ibid. p. 1195. *l.* 8. *post*, habeat. *adde.* Petrus Comestor in Hist. Scholast. cap. 114. Genes. Cumeanus Abbas de Mensura pœnitentiarum cap. 14.

TRICESIMUS &c. *L.* 3. *post*, describit. *adde.* Liber 3. Sacramentor. Eccl. Rom. cap. 52. &.

TRICINA. *In fine adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Τρίχινον.

TRIFOLIUM, calceamenti genus, in Disputat. Archelai Episcopi Mesopotamiæ cum Manete p. 200.

TRIFORIUM, *adde.* τρίθυρον, Macario Homil. 27 pag. 384.

TRIGERIS, pro *Trieris*, τριήρης, *Triremis.* Hariulfus de Miraculis S. Richarij cap. 3. *Fuit quædam trigeris magna & fortis, quæ plena hominibus armatis cursu veloci tendebat properare in Hierusalem*, &c. mox: *Erant autem in ipsa maxima navi &c.*

TRILICES. *Post l.* 8. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Vestent haubers, & les broignes trelices.

TRISOMUM. *Adde in fine.* Vide Gloss. med. Græcit. in Τρίσωμον.

TRISTEGA. *L.* 2. *post*, tabulatis. *adde.* quæ κατάστρωμα vocat Cantacuzenus lib. 1. Hist. cap. 36.

TRIVARIUS. Acta Martyrij SS. Maximiani & Isaaci: *Venerant ergo ad carcerem militum cunei, & trivarij fustibus onerati, &c.* Ubi fortè leg. *triarij.*

TRIVIUM. *L.* 31. *post*, &c. *adde.* Hugo Metellus de Eucharistia: *Gerlando scientia trivij quadriviique onerato & honorato, Hugo Metellus, &c.*

TRIUNDALES, *Pelagi vortices*, apud S. Columbanum Epist. 4.

TROLIUM. *Dele* 1. *lin. & scribe.* Lemovicensibus, *torcular*, *Treüil.* Tabular. Brivatense fol. 95. *Et juxta trolium de Valeira.* Tabular. Dalonense fol. 27. *Factum est hoc apud Exidolium in domo Trolij Dolon.* Tabular. Celsinianense: *hoc est mansio una cum curte, & horto, & trolium & viridarium.*

Ibid. in fine subde.

Troliare. Tabular. S. Theofredi in Velavis: *Dedit in eadem villa Marniaco vineam cum troliare.*

TROSSA. *L.* 6. *post*, domo. *adde.* Charta Joannis Comitis Forensis an. 1292. *Remittimus charreium, & quandam trossam fens (sic vel feirs) in quibus nobis tenebatur tum ratione tenementi sui, &c.* Tabular. Maurigniacense ch. 69. *Tres trossas straminis annui reditus.*

TRUFA. *L.* 28. *post*, Occitanis. *adde.* Matth. Silvaticus: *Ambagum*, id est *trufarium*, *vel vagum.*

TRUNCUS. *L.* 24. *post*, &c. *adde.* Joseph. lib. 9. Antiquit. Judaic. cap. 8.

TRUTANUS. *L.* 23. *post*, audivimus. *adde.* Boncompagnus de Arte dictaminis lib. 2. MS. *Velut scurra totam Italiam regiravit cum cantatoribus, & tanquam eximius tructanorum se fingit esse medicum doctrinatum, ut fornicandi & adulterandi opportunitatem valeat invenire.*

Ibid. p. 1213. *l.* 12. *post*, videtur. *adde.* Charta an. 1346. in Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 179. *Hæc verba vel similia proferentes, Exite, exite, per sanguinem Dei, trutannica familia, vos moriemini in hac domo.*

Ibid. post l. 23. *adde. Le Songecreux:*

Ou a porter a son col la bezasse,
Pour truander faisant poure grimace.

TUCHINATUS. *In fine adde.* Joan. *De la Gogue* in Hist. MS. Principum Dolensium in Biturigib. *Et icelui saint Mor accompagnié de touchins, que l'en appelle aujourdhui brigans*, &c.

TUMBA. *L.* 24. *post*, 800. *adde.* Auxilius de ordinat. Formosi lib. 2. cap. 4. extr.

Ibid. l. 37. *post*, &c. *adde. Opertorium* vocat Sidonius lib. 3. Epist. 13. ubi Savaro. Vide in hac voce.

Ibid. post l. 40. *adde.* Vetus Epitaphium apud Gualterum in Tabul. Sicul. p. 33.

Virginis exemplo majorem tumbula templo
Claudit, Gualterij dum fovet ossa pij.

Ibid. p. 1217. *post l.* 5. *adde.* Epitaphium S. Cumiani Episcopi Hiberni, Bobij in Italia:

Pretioso lapide tumbum decoravit devotus.

TUNICA. *Post l.* 28. *post. disq.* 7. *subde.*

Tunica agilis. Joan. Monach. in Vita S. Odonis Abbat. lib. 2. cap. 8. *Cumque ejus membra tabescere cernerem, fieri ei agilem tunicam, qua ejus posset tueri*

tueri & calefacere penetralia. Ita editio Mabillonij: at Du chesniana habet *agiliter.*

TUNNA. *L.* 24. *post*, vocant. *adde.* Heribertus Monachus de Hæreticis Petragoricensibus: *Simbi ferreis catenis* vel *compedibus vincti missi fuerint in tonnam vinariam*, &c.

Ibid. post adde. *scribe.* Aimoin. lib. 2. Miraculor. SS. Georgij & Aurelij cap. 21.

TUOMUM, ex Ital. *Domo*, ædes in Tholi formam ædificata, in Vita S. Udalrici Episc. Augustensis n. 24. edit. Mabillonij.

TURMA. *In fine adde.* Vide Vitam Aldrici Episcopi Cenoman. pag. 84. & Chartam Chrodomei Jun. Reg. apud Mabillon. de Re diplomat. pag. 466. Vide *Norma.*

TURNUS. *Pag.* 1224. *lin. antepen. post*, cap. 10. *adde.* Scribit Joannes Stiernhookus lib. 1. de Jure Sueonum vetusto cap. 2. initio, judicia antiquitus *Hvvarp.* dicta fuisse, Adamo Bremensi (cap. 229.) teste, quæ vox hodie circuitum, revolutionem, seu vicissitudinem significat, sive, inquit, quod judicia ad revolutiones solares lunaresve haberentur, quod & Tacito in Germania observatum, sive quod in unum conveniens multitudo Judici circumfusa conglomeraretur, sive denique, quod per vices facto circuitu singuli territorij patresfamilias ad judicia convenire tenerentur, prout id in antiquo & novello jure præceptum extat.

TURPILOQUIUM. 1. *l. post*, Lat. *adde.* αἰσχρορρημοσύνη, Theodorito serm. 9. Græc. affect.

TURRICULUS, pro *Turricula. adde.* Gloss. Gr. Lat. πυργισκάριον, *Turricula, armarium.* πυργίσκος, *turricula, armarium.*

TUTOR, Advocatus prædij Ecclesiæ. Charta Henrici Regis Fr. an. 1043. ex Tabul. Fossat. *Quam utique villam præfatus Miles sub velamine tuitionis, velut iniquissimus prædo, atterebat, — Abbas ipse manibus duorum clientum coram omnibus sacramento probavit, quod Tutor villæ jam dictæ in ea jure non debet capere nisi unum avenæ sextarium de arpennis in quibus hospites hospitantur: cæteri verò arpenni à domibus remoti nihil aliud reddunt Tutori nisi minam avenæ, &c.*

TYPUS. *L.* 11. *post*, typos. *adde.* Ita Aimoinus lib. 1. de Miracul. SS. Georgij & Aurelij num. 2. *Typo febrium per tres menses ægrè laborans.*

TZANGÆ. *L.* 2. *scribe.* Qui crura & pedes.

V.

VACHETA, navis species. Andreas Dandulus in Chron. MS. an. 1257. *Viginti novem galeas, 10 vachetas, & 9 naves festinanter præparari fecerunt.*

VACUUS. *P.* 1236. *l.* 29. *post*, chose. *adde.* Gloss. Gr. Lat. σχολάζουσα, *vacua.* Alibi: ψιλὴ χώρα, ἡ σχολάζουσα, *vacua.* ψιλὸς τόπος, *vacuus.*

Ibid. l. 70. *post*, indicavit. *adde.* Vide Formulas Andegavenses 17. & 18.

VADIUM. *Pag.* 1229. *l.* 57. *post*, engager. *adde.* Quasi rem *in vado ponere*, id est tutò, accepto pignore, alicui dare. Notum proverbium apud Terentium & Plautum: *Res in vado est*, unde forte nata vox *vadium*, & invadiare.

Ibid. pag. 1241. *l.* 22. *post*, cap. 2. *subde.*

Gatiator eâdem notione. Synodus Cenomanensis sub Mauritio Episcopo MS. c. 118. *Presbyteri inhibeant infirmis ne plures quam tres gagiarios instituant, & hoc etiam publicent in Ecclesia, & in ordinatione testamenti.* Et cap. 120. *Incipiant gagiarij exequi voluntatem defuncti, &c.* Testamentum &c.

VADUM. *In fine adde.* Alia anni 1344. ex Tabulario S. Quintini in insula fol. 35. &c. *Et avoir vvez & puisoirs esdites yaues.*

VALEDICERE. *L.* 5. *post*, notione. *adde.* in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 41. Idalius Barcinon. in Epist. ad Julian. Tolet. *Suggestionibus meis valefactionem alternans sanctitudini vestræ, &c.*

VALETI. *Post l.* 54. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Mes por cel Deu que je dois aourer;
Fet sen Guillaume sans nul arrestement;
O le valet chevauchent belement.

Ibid. in fine adde. Vide Testamentum Aelfredi Regis.

VANITAS. *In fine subde.*

Vanities, pro *vanitas*, apud Ammianum lib. 21. pag. 180.

VARICUS, morbi species. Stephanus de Translat. S. Maurini Abbat. num. 10. *Puero cuidam morbus, quem dicunt varicum, densa visum caligine obnubit, & oculorum munus extinxit.* Videtur legendum *Variolam.* Vide in hac voce.

VARIUS. *P.* 1251. *l.* 28. *post*, περκόν. *adde.* veteres Glossæ: *Varia*, ποικίλη πάρδαλις.

VAS. *P.* 1252. *l.* 41. *post*, &c. *adde.* Ethelvvolfus de Abbatib. Lindisfarn. cap. 14.

Ænea vasa cavis crepitant queis pendula sistris.

Ibid. l. 56. *post*, cap. 7. *adde.* Ita σκεῦος interdum usurpant Græci scriptores recentiores. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

Ibid. pag. 1253. *lin.* 8. *post*, capitul. *adde.* & Aimoin. lib. 2. Miracul. SS. Georgij & Aurelij cap. 10.

VASSI. *L.* 32. *post*, virum. *adde.* Gryphiander de Vveichbildis Saxonic. cap. 49. à Saxon. *Vassen*, ligare, deducit: quia, inquit, per investituram vasalus solemni stipulatione ita alligatur domino, ut illius fiat homo.

Ibid. l. 54. *post*, 865. *adde.* & in veteri placito, quod describitur in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. num. 47. ubi Ragenarius & fulco Comites Palatij, *vassi dominici* pariter inscribuntur.

Ibid. p. 1255. *l.* 13. *post*, vassis. *adde.* in laudata Vita Aldrici Episc. Cenoman. pag. 130.

Ibid. pag. 1257. *post l.* 16. *adde. Le Roman d'Alixandres MS.*

Or m'en iron sor lui venir son vassellage.

Ibid. post l. 41. *adde. Le Roman de Guillaume au Court-nez MS.*

Dux né de Bavieres, qui fit pros & vassaus.

Ibid. pag. 1258. *l.* 17. *post*, 4. *adde.* De ejusmodi vassallis agit Charta Aldrici Episcopi Cenoman. in ejus Vita p. 85. *Et alia* (pars) *Detur vassallis & capellanis sive servientibus, qui domino nobisque in nostra mansiuncula militare videntur.*

Ibid. pag. 1259. *l.* 41. *post*, appellari. *adde.* quod etiam observat Jacobinus de sancto Georgio in tractatu de Homagiis §. 5.

Ibid. l. 60. *post*, vide. *adde.* Statuta Mediolanensia 1. part. cap. 267.

Ibid. post l. 61. *subde.*

Vassallitium, semel atque iterum in Charta Alfonsi

fonsi Regis Portugalliæ an.1142. apud Brandaonem lib. 10. Monarch. Lusit. cap. 12. pro servitio quod debet vassalus domino, usurpatur.

VASTUM. *Pag.* 1261. *lin.*46. *post*, inculta. *adde.* Tabular. Absiense fol.127. *Et terras omnes in quibus vineæ sunt, & omnes alias sive gastas sive excultas.*

*Ibid. l.*69. *post*, 514. *adde.* Charta Roberti Comitis Flandriæ an.1089. ex Tabulario Monasterij S. Quintini in insula fol.51. v. *Omnem decimationem novæ terræ, quæ vulgo Vvastina vocatur.*

VATRAPETES, apud Armenios appellari monachos scribit Brocardus edit.Venetæ an.1519. part. 2. cap.2. vox efficta ex *Bactroperatæ.* Vide in hac voce.

VAVASSORES. *Pag.*1263. *l.*47. *post*,&c. *adde.* Charta Odonis Abb. S.Dionysij an.1154. *Magnam portionem terrarum hominum nostrorum qui vavassores dicuntur, & hospites quamplures ad suum dominium traxit*, &c.

VEHICULUS. *L.*14. *post*, &c. *adde.* Ita ὄχημα, pro equo usurpavit Nicetas in Joanne Comn.ex Cod. Barbarogr. Ildefonsus Toletan. de Scriptorib. Ecclesiast. cap.4. *Cum 70 monachis — navali vehiculo in Hispaniam commigravit.*

VELUM. *P.*1270. *lin.*16. *post*, naufragiis. *adde.* Contrà in facinorosorum judiciis ἐφέλκονται τὰ παραπετάσματα, ut est in Epist.79. S.Basilij.

VENA, mensura liquidorum. Andreas Dandulus in Chron. MS. an.1202. *Cum annuali censu 50 venarum vini, &c.*

Vena, Platea, via. Fori Leirenæ: incipiens à mari ab occidentali parte *& à parte meridiana per venam de Alcobatia, &c.* Vide *Venella.*

Vena, Metalli fodina. Charta Hispanica apud Colmenarezium in Segovia cap. 15. §. 6. *Et illi qui in eadem aldea morantes erant, in quocunque loco venam ferri poterunt invenire, securè illam capiant, &c.*

VENATOR. *In fine subde.*

Venator, Minister publicus, qui scilicet Dominicæ venationi præest, cuique eo ipso procurationes à subditis exigere licebat. Charta Rainardi Senonensis Comitis an. 1164. ex Tabul. S. Germani Paris. *Nullus judex publicus vel venator, seu ministerialis noster ad freda aut tributa exigenda vel homines in ea commanentes distringendos, aut mansiones vel paratas faciendas, vel teloneos tollendos, aut rotaticum vel pedaticum, seu stratum vel pastum venatorum & canum accipiendum, aut barruum, aut raptum vel incendium, seu aliquam retributionem in eum ingredi audeat.*

VENERANDOSUS, pro *venerandus*, in Charta Caroli C. ex Tabular. S.Cyrici Nivern. num.2.

VENETIANI, monetæ Venetorum, in Vita Balduini Lutzemburg. Archiep. Trevir. lib. 2. cap.10.

VENIA. *In fine adde. Veniam manu petere tantum*, i. manu ori admota, in Statut. Ord. Præmonstrat. dist.1. cap.5. & in Ordinario ejusdem ordinis.

Venialiter, facta corporis inclinatione. Vita S. Vvolfgangi Episcopi Ratispon. cap. 14. *Cumque in Præsentiam Cæsaris esset delatus, ante pedes ejus venialiter prostratus, se dixit indignum, &c.*

VENTA. *l.*4. *post*, animalibus. Nonnus in Syllog. Histor. pag. 151. ὀρνεοσκοπικὸν δέ ἐστιν ὅταν πετόμενος τὸ δεξιὸν ἢ τὸ δεξιὸν ὄρνιθος, ἢ ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν, ἢ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ, εἴπομεν ὅτι τὸ δε σημαίνει. λέγεται δὲ ἐξευρηκέναι πρῶτος τηλέγονος. Sidonius in Paneg. Majoriani:

Si Liciæ sortes sapiunt, si nostra volatu
Fata loquuntur aves, &c.

Ammianus lib. 21. *Auguria & auspicia non volucrum arbitrio futura nescientium colliguntur, (nec enim hoc vel insipiens quisquam dicet) sed volatus avium dirigit Deus, ut rostrum sonans, aut prætervolans pinna turbido meatu, vel leni futura demonstret. Amat enim benignitas nominis, seu quod merentur homines, seu quod tangitur eorum affectione, his quoque artibus prodere quæ impendent.*

VENTALLUM, *ventalium*, idem quod *exclusa*, Gallis *ventail.* Charta an.1073. ex Tabul. Montis S. Quintini in insula fol. 14. *Quantum ad elevationem ventallorum raheriæ exclusæ de Rovecourt, quæ ventalla antiquitus vocabatur.* Tabular. Episcopat. Ambian. fol. 95. *de ventallo de Grapino quod petebat Dom. Episcopus reparari*, &c.

VENTILOGIUM. *L.*18. *post*, monstraret. *adde.* Hanc turrim adhuc extare aiunt, eadem octogona figura, in cujus singulis angulis inscripta leguntur ventorum nomina, hodieque appellari *Turrim Andronici Cyrrhestæ.* Vide Respons. J. Sponij ad Guilletum. Porro.

VERBISATOR dictus S. Paulus Apostolus in Vita S. Udalrici Episc. Augustensis cap. 3. Græcis σπερμολόγος. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

VERBOSUS. *Lin.*19. *post*, vertit. *adde.* Pirminius in excerpt. *Nullus in ipsa Ecclesia, vel ubi lectio divina recitatur, verbosare præsumat.*

VERBUM. *P.*1281. *l.*30. *post*, mendacium. *adde.* Extat in Archivo Regio, Scrinio *Angliæ*, num.18. Charta an. 1372. qua Rex Angliæ Joanni de Novavilla Senescallo Hospitij sui, paciscendi potestatem cum Duce Britanniæ concedit, *& de promettre en l'anné dudit Roy en bonne foi d'armes & de gentilesse, & de parolle de Roy, ce qui sera avisé par lui*, &c.

VERCHERIA. *P.*1282. *l.* 2. *post*, Dalfini. *adde.* Sæpe usurpatur pro quovis modo agri: Charta an. 1202. *Vendiderunt — unum caponem in manso Curesij in parochia Perissei posito, & vercheriam quæ tendit à furno usque ad marescum, &c. — & 2 vercherias, & 1. pratum quæ sunt &c.* Charta libertatum villæ S.Germani in Foresio an. 1249. *Volumus quod qui habent vineas, hortos, vel vercherias infra terminos* inferius expressos, &c. Tabular. S.Petri de Paredo, fol.7. *Mansum de villena cum vercheria quæ debet duos sextarios avenæ*, fol. 8. *verseria* dicitur. fol.6. *& de foris unam vercheriam cum prato.* adde fol.10. & fol.12. *& in ipsa villa unam vercheriam dictam Alperereum* fol.13. *& in ipsa villa unam vercheriam, quam dicunt ad Pervium.* Occurrit ibi pluries, & in Actis capitularib. Eccl. Lugdun. an. 1345. fol.126. v.

VERMICULUS. *P.* 1284. *l.*60. *post*, præcurrunt. *adde.* Gillebertus Episcop. Londin. in Cantica Canticor. cap.1. num.10. *Vermiculatas, id est more vermium decoratas.*

Vermicatus. Statuta Ord. Præmonstrat. dist.4. cap. 10. *Sellis quoque vermicatis, frænis, pectoralibus, calcaribus superfluitatem habentibus non utentur.*

VERNA, modus agri. Tabular. Abbat. Dalonensis in Lemovicib. fol. 3. *Totum ex integro quod habebamus, vel requirere poteramus in verna de Dalones.* & fol. 7. *in verna quæ est de manso de Vernoil.* Rursum fol.19. *damus etiam eis la verna de stagno usque ad terram illam, &c.* Vide

VERNETUM. *L.*8. *post*, Ecclesiæ. *adde.* Acta Capitularia Eccl. Lugdun. an. 1347. fol. 126. v. *Item super quodam verneto, &c.* Vide *Verna.*

VERNIA. *In fine adde.* Charta fundationis capellæ. S.Valpurgis Compendiensis. *Dedimus in dotem*

tem tres mansos in verneria, quam Hadegerus in beneficij jure de nostro tenebat dono, &c.

VERONICA. *L.* 4. *post*, Petri. *adde.* voce, ut quidam volunt; formata ex *Vera Icon.*

VERU. *P.*1288. *l.* 1. *post*, pugnent. *adde.* Ammianus lib.19. *retectisque gladiis & veruitis.*

VERUILIUM, Retis species, instrumentum Piscatorium. Charta an.1073. ex Tabul. Monast. S. Quintini in Insula fol. 13. v. *In possessione vel quasi amovendi & deponendi veruilia ad alas, & alia magna ingenia à dicto ponte Frasceno*, &c. Infrà: *Cum veruiliis ad alas*, &c. Rursum: *Ad communes nassas à foisne, ad veruilia rotunda, & ad saccum tantummodo piscari licet & licebit, non habeant in corpore ultra 50 maculas ad maculam Regis; & 60 maculas in collo: maculas autem colli veruillij minores facere poterunt insulani quam sit mensura Regis, dum tamen dictū collum Veruilij ultra 16 vias macularum non contineat*,&c.Charta an.1315. ibid.fol.18. v. *Ont fait prendre & emporter aucuns vreviex & engiens plusieurs à poissons és yaus des Religieux d'Isle.*

VESPERUGO, *vesper, tenebræ vespertinæ.* Vita S. Hugonis Monachi Heduensis: *Continuo illa brumalis aëria coagulatio — ita diversas in partes dispersa liquefiebat, ut nec vestigium alicujus obnubilati vesperuginis appareret.*

VESTIARIUS. *L.* 5. *post*, 2. *adde.* Ethelvvlfus de Abbatib. Lindisfarn. cap.19.

——*& fratrum præfecit vestibus illum.*

VESTIGARIUM. Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.12. *Postquam invenit traditiones & precarias, sive privilegia, & strumenta multarum Chartarum in vestigario sive armario*, &c. Ubi leg. videtur *vestiario.* Vide in hac voce.

VETULA. *P.*1256. *l.*1. *post*, tempestatum. *adde.* Pirminius in Excerptis ex libris Canonic. *Cervulas & Vehiculas in quadragesima vel aliud tempus nolite ambulare.* leg. *vetulas*, aut *veticulas.* Adde Cumeanum Abbat. de Mensura pœnitentiar. cap. 7. & alios locos &c.

VEXILLARIUS, *vexillifer.adde*, in vet. Inscript. apud J.Spon. to.3. Itiner. p.79. Gruter.753.4.&...

VEXILLUM. *P.*1297. *l.*24. *post*, 19. *adde.* Ethelvvlphum de Abbatib. Lindisfarn. cap.20.

*Ibid.p.*1298. *l.* 53. *post*, uticensi. *adde.* tradit autor Chronici Alexandrini, cum Jovianus Nisibin Persis concessisset, Junium Persarum Satrapam urbem ingressum, mandato Regis Persarum εἰς ἕνα τ̃ πύργων σημεῖον Περσικὸν erexisse.

VEZETUS, in Statutis Mediolanensib. 2. part. cap.450. *nugæ muliebres*, ex Ital. *Vezzi.*

VIARE. *L.*2. *post*, ὁδεύω. *adde.* Gloss. Gr. Lat. παραςρέφω, *Rebio*, MS. *Revio.*

*Ibid. l.*11. *post*,15. *adde.* 20.Sidon.lib.4.Epist.3.6.

VIATICUM. *P.*1307. *l.*27. *post*,20. *adde.* Gregor. M. lib.7. Epist.62.

*Ibid. l.*34. *post*, 435. *adde.* Gretzerum in Muricibus Christianis p. 67. 70. Henric. Valesium ad Euseb. lib.6. cap.44.

VICANALE. Statuta Mediolanensia 2.part.cap. 490. *Aliqua communantia, Vicanalia vel pascua.*

VICARIUS. *Pag.*1309. *l.*29. *post*, limites. *adde.* Tabul. S.Eparchij Inculism. fol.22. *Totam illam pravam consuetudinem seu injustitiam vel inquietudinem quam in terra S.Eparchij, quæ vulgo Vicaria appellatur, violenter & injustè per occasionem Vigeriæ capiebant.* Tabularium Celsinianense: *& ista omnia sine mala consuetudine, & sine ulla vicaria.*

*Ibid. p.*1311. *l.*11. *post*, contigerit. *adde.* Charta Henrici Archiep. Senonensis an.17. Lud.Reg.ex Tabul.S. Germani Pratensis: *quæ duo altaria prædecessores ejus abbates sub titulo & respectu Vicariorum à nostris prædecessoribus tenuerunt, remotis & condonatis vicariorum personis, prædictæ Ecclesiæ B. Germani sub censuali tenore possidenda in perpetuum concederemus*, &c.

VICEDOMINUS. *P.* 1316. *l.*34. *post*, Vicecomitibus. *adde.* Tabular. Burguliense. Charta Goscelini Archiep. Burdegal. *Simon frater meus Partiniacensis Castri mei Vicedominus.*

*Ibid.p.*1317. *l.* 13. *post*, constituisse. *adde.* Aliorum Vicedominorum ejusdem Ecclesiæ Cenomanicæ mentio passim occurrit in Actis Episcopor. Cenoman. p.212. 225. 234. & 235.

*Ibid. l.*30. *post*, 537. *adde.* Joan. Mauritium Gudenum in Hist. Erfurtensi lib.1. n.13.

Ibid. p. 1321. *l.*42. *post*, possit. *adde.* In Parvo Pastorali ejusdem Ecclesiæ describitur Charta Philippi Regis an. 1190. quo ejusdem Ludovici parentis Chartam confirmat & Theobaldi Episcopi precibus, *Quidquid supellectilis & materia ferrea inventum esset in domibus Episcoporum Parisiensium post mortem ipsorum in quibuscumque locis & villis domus illæ sitæ essent, intactum & integrum succedentibus Episcopis in perpetuum possidendum liberè & quietè manumisit*,&c.

*Ibid.l.*69. *post*, 297. *adde.* Colmenarezium in Segovia cap.18. §.1. Baluzium lib.2. Miscellan. p.225. Ægidium Geleniū in Engilberto p.26.202.&c. Hunc denique pravum morem diripiendi bona Episcoporum post eorum mortem, qui apud Græcos pariter invaluerat, coërcuere novellis suis constitutionibus, quæ in jure Græcorom. describuntur p.147.154.177. Impp. Joannes Comnenus, Manuel Comnenus, & Joannes Ducas.

VICINUS. *P.*1324. *l.*2. *post*, 71. *adde.* ut & ipsa Statuta urbis Mediolanensis non uno loco.

VICI. *L.*5. *post*, est, *adde.* Qui non est in beneficium datus.

Ibid. in fine adde. Vide Vitam Aldrici Episc. Cenoman.p.30.31. Acta Episc.ejusdem urbis p.242.243.

Vicus Canonicus, qui ad Canonicos pertinet, in iisdem Actis p.259. *Vicus publicus & Canonicus*, ibid. *Vicus Episcopalis*, ibid. p.305.

VIDIMUS. *l.*6.*post*,2123. *adde.* Veterum *Vidimus* ea fuit formula ex Tabulario Brivatensi fol.1. in nomine Dom.—*Ego Ludovicus Dei gratia Rex Francor. & Dux Aquitanor. Hoc est præceptum Karoli gloriosissimi Regis ad munificentiam B.Iuliani datum sub tempore venerabilis Frotharij Archiepiscopi: Si petitionibus, &c.* Ita in Charta alia 1279. fol.2.

VIGILATORES, *exploratores*: βιγλάτορες, recentioribus Græcis, de qua voce egimus in Gloss. med. Græcit. Vetus charta apud Brandaonem lib.10. Monarch.Lusitan. cap. 1. *Bene audisti paullo antea per tuos vigilatores, quod sunt infiniti Comites, & multo plures pedanes.*

VILLA. *P.*1332. *l.*34. *post*, pertinent. *adde.* Eutropius lib.10. *Nicomediæ villa publica obiit.*

VILLARE. *L.*6.*post*, &c. *adde.* Testamentum Bertichramni Episcopi Cenoman. *Cum villare, cui nomen Pinciniaco*, &c.

VILLANIA. *In fine post*, querelles. *adde.* *Le Songecreux:*

Ceus sont villains qui villanie font.

VILLENAGIUM. *P.*1337. *l.*5. *post*, hominio. *adde.* Tabular. Dalonensis abbatiæ fol.148. *Damus in perpetuam eleemosynam vilaniam supradicti loci.*

VINAGERIÆ. *L.*2. *post*, burettes. *adde.* Hispanis *Vinagera*, unde nostris *vinaigrier*, ampula aceto reponendo idonea.

Q VINA

VINAGIUM, idem quod *vinageria*. Acta Episcopor. Cenoman. pag. 310. *Et per ipsum S. Iuliano cum maxima balsami quantitate, & cum quinque palliis pretiosis, & vinagiis argenteis & deauratis, & acerra argentea, cujus materiam artificium superabat, destinavit.*

VINALIA. Tabular. Dalonensis Abbat. fol. 104. *Concedimus in perpetuam eleemosynam vinalia mansi Pollenc.* Infrà: *Et quod requirere poteramus in prædictis vinalibus.* Idem videtur *vinale*, quod *vinagium.*

VINATA. *In fine adde.* Tabul. S. Eparchij f. 95. *Et in his vineis habebat Comes Vuillelmus Taglofet vinatam, quam dedit B. Eparchio, &c.*

VINIDRIA, *datio vineæ ad medium vinum.* Tabular. Celsiniacense: *Et est ipsa vinea — in tali ratione, & quamdiu domino donante vixero, ad vinidriam teneam; & annis singulis medietatem de vino per unumquemque annum ad Monachos in vestitura persolvam.* Similia verba occurrunt in aliis Chartis.

VINERICIA. Charta Caroli M. in Actis Episcopor. Cenoman. pag. 266. *De vinericiis* quoque & perdonato, pastionibus & pascuariis; &c. perperam edit. *Vinericiis*, in Vita Aldrici Episc. Cenoman. p. 31. 144.

VINOBLIUM, vinea, ex Gallico *vignoble.*, in Charta an. 1270. Regesti Inculismensis Cameræ Comput. Paris. pag. 34. *Garennam suam quam habebat in vinoblio & territorio dictæ villæ Karoffensis, &c.*

VINUM. *P.* 1344. *post l.* 1. *subde.*

Vina nuptiarum, in oblationibus gratuitis quæ curionibus fiunt, recensentur in Charta Guillelmi Episcopi Ambian. an. 1281. in Tabul. Episcopi Ambian. fol. 27. v.

VIRGA. *P.* 1346. *l.* 3. *post*, 126. *adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Δικανίκιον. *Virgo.*

In fine adde. Vide Isidorum Pelusiot. lib. 3. Epist. 176.

VIRIDE. *L.* 11. *post*, &c. *adde.* Ricordanus Malaspinus cap. 149. de Manfredo: *E sempre vestiva drappo verdi.*

VIRIDIARIUM. *Lin.* 2. *post*, Suetonius. *adde.* Glossæ antiquæ MSS. *Paradisum, viridiarium.*

VIRTUS. *L.* 41. *post*, claruit. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Quia & virtutes ibi ostensæ sunt. Acta Episcopor. Cenoman. p.* 179. *quæ hactenus Ecclesia manet, atque in ea Dei virtute meritisque S. Dei Genitricis Mariæ multæ virtutes divinitus fiunt.* Adde p. 180.

VISITATOR. *P.* 1351. *l.* 2. *post*, 6. *adde.* Diurnum Romanum cap. 7. tit. 21.

VITARI dicuntur excommunicati, quorum consortium & conversatio fidelibus interdicitur. Charta an. 1334. ex Tabul. Episcopat. Ambian. fol. 165. *Super eo quod nos Episcopus conquerebamur, quod Thesaurarius noster tanquam excommunicatus vitatus fuerat per dictos Decanum & Capitulum*, &c. Infrà: *Pronuntiabunt infra 8 dies utrum sit vitandus, vel ad Ecclesiam admittendus*, &c.

VITREA. *L.* 16. *post*, 49. *adde.* in Actis Episcopor. Cenoman. p. 305.

VITULAMEN. Liber Sapientiæ cap. 4. v. 3. *Multigena autem impiorum multitudo non erit utilis, & spuria vitulamina non dabunt, radices altas.* Ubi edit. Gr. ἢ ἐκ νόθων μοσχευμάτων ὃ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος. Quo loco vox μοσχεύματα interpretem fefellit, nam licet μόσχος vitulum apud Græcos significet, hîc alia notione sumitur, pro *Stolone* scilicet seu *surculo*. Vide S. Hieronymum.

VIVANDA. *In fine adde.* Anonymus de excidio S. Joannis de Tarença: *Et recordatus est fratrum qui erant in illis locis, & ivit cum bonis hominibus videre locum de sua vivenda: & cum invenisset eos pauperes, & viventes in tuguribus, &c.* Gosuinus de expugnat. Alcaçar:

Aura datur, mare sulcatur quampluribus alnis,
Portugal ratibus terra vivenda patet.

ULTRONEITAS, facultas faciendi quod quis vult. Vualbertus de Patrocinio S. Rictrudis num. 41. *Quoniam, ni fallor, ultroneitati liberi arbitrij, primo concessæ parenti non legitimè resisto.*

UMBELLUM. *In fine subde.*

Umbrella. Chronicon MS. Andreæ Danduli an. 1177. *Anconitani vero duas umbrellas præsentant: unam Papæ, Imperatori aliam, &c.*

UMBER. *L.* 2. *post*, provincia. *adde.* Gloss. Gr. Lat. MS. ὁ θηρευτὴς κύων, *Umber.*

Ibid. in fine adde. Sidonius in Panegyrico Aviti:

Iam si fortè suam latratibus improbus umber
Terruit, &c.

UNCTUM. *L.* 4. *post*, 60. *adde.* Marbodus lib. 4. de Virtutib. herbar. cap. 13.

Uncto cum veteri fertur podagra medicari.

UNGULA. *L.* 31. *post*, 8. *adde.* Passio S. Savini n. 7. Lactantius de Mortibus Persecutor. n. 16.

UNIONES. *In fine adde.* Glossæ vet. de oleribus, *uniones*, κυνοβαί. Salmasius emendat μονόκοκκα.

VOA. Concil. Dertosanum an. 1429. c. 1. *Nullus audeat in vestibus vel caputiis folleraturam portare de vois vel Grisis.* Videtur legi de variis. Vide in hac voce.

VOCAMEN. *In fine adde.* Utitur & Solinus cap. 30. & alibi.

VOCATORIÆ *In fine adde.* Vide Diurnum Roman. cap. 3. tit. 2.

VOCATORIUM, *Psalmus invitatorius.* Ordo Officij in domo S. Benedicti: *Congregati omnes in oratorio versum non dicant, nec vocatorium, nec Presbyter compleat, nec orationem dicat*, &c.

VOCATUS *Episcopus.* Formula loquendi sat frequens in designandis Episcopis electis sed nundum consecratis. Verbi gratia in Synodo Belvacensi an. 845. in Capitul. Caroli C. tit. 4. Hincmarus Remensis ita postremus Episcoporum nominatur, *Hincmarus Presbyter & vocatus Archiepiscopus.* Vide Notas Balusij ad hunc locum tom. 2. Capitular. p. 1262. præterea tom. 2. Spicilegij Acheriani p. 587. tom. 2. Hist. Francor. p. 341. &c.

VOLAGIUS, ex Gall. *Volage.* Petrus de Cuigneriis tom. 14. Bibl. Patrum: *Item plures habitatores terræ dictorum prælatorum vocant invicem ad Curiam Officialium ex quadam appellatione volagia.*

VOMERES *Igniti. l.* 22. *post*, pertransiit. *adde.* similia habentur in Vita S. Henrici Imp. cap. 21.

VOMITUS *sanctitatis.* Vet. Pœnitentialis apud Morinum p. 35. *Qui vero inebriantur contra præceptum Domini, si vomitum sanctitatis habent, hoc est Ebriositas quando sensum mentis immutat, & lingua balbutit, & oculi turbantur, &c.*

VOTUM. *L.* 7. *post*, pœniteant. *adde.* Vide Cumeanum Abbatem de Mensura pœnitentiar. c. 7.

VOX. *P.* 1369. *l.* 7. *post*, audiatur. *adde.* Lactantius lib. de mortib. Persecutor. n. 13. de Christianis: *Non de rebus ablatis agere possent, libertatem denique ac vocem non haberent.* Id est jus testimonij ferendi.

URNA. *In fine subde.*

Urna,

Urna, theca, feretrum, in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.45.

USARE. *L.* 11. *post*, potuimus. *adde.* Occurrit præterea in Vita Aldrici Episcopi Cenoman. p.155. 162.170.

Ibid. in fine adde. Utitur etiam Vita Aldrici Episcopi Cenoman. p.162.

USUFRUCTUARIUM, pro *usufructus.* Vetus Charta in Actis Episcopor. Cenoman. pag.187. *Nobis temporibus vitæ nostræ beneficium ad usufructuarium fecistis.*

USURARII. *L.* 20. *post*, *redactis. adde.* quippe, ut ait Cato de Re rustica, statim initio, *Majores nostri sic habuerunt, & ista legibus posiverunt, furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli: ut quanto pejorem civem existimarint fœneratorem quam furem hinc liceat existimare.*

*Ibid. p.*1375. *post l.*51. *adde.* Consuetudines Montispessulani: *Fœnerarij seu usurarij, qui denarios pro denariis accommodant, non recipiuntur in testimonio.* Charta Philippi Reg. Fr. an.1204. pro Falesiæ incolis, ex Regesto 120. Archivi Regij num.30. *Sciendum etiam quod nos aliquem de Burgensibus apud Falesiam residentiam facientibus, non capiemus ad occasionem usuræ, nisi denarium pro denario vel æquivalentiam alicui commodaverit.* Extat Statutum Philippi Reg. Fr. datum apud Montemargi die Sabbati ante festum Purific. B.M. an.1311. in quo usuram facere dicitur, *qui ultra unum denarium in septimana, 4 denarios in mense, vel 4 solidos in anno pro libra acceperit.* Vide Assisas seu Statuta Caroli I. Regis Sicil. MSS. cap.8. sub fin. ubi de usuris Judæorum agitur.

UTILIS. *Lin.*29. *post*, passim. *adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in Χρήσιμος.

VULTATICUM. *L.* 5. *post*, &c. *adde.* Charta Caroli M. ex Tabul. S. Germani Paris. *Thelonem aut rotaticum, seu vultaticum, cespitaticum, ripaticum, vel salutaticum accipiat.*

VULTUS. *L.*20. *post*, &c. *adde.* Heribertus Monachus de Hæreticis Petragoricensibus: *Crucem seu vultum domini non adorant, sed adorantes prohibent, ita ut ante vultum domini dicant, simulachra Gentium*, &c. Historia Monasterij Figiacensis p.298. *Crucifixi vultus duas fecit imagines*, &c.

VVANTUS. *Pag.*1388. *l.*15. *post*, &c. *dele* Vita S.Hadelini *usque ad l.*3. *ante* Chronic.

*Ibid. l.*21. *post*, cap.3. *adde.* In Vita Aldrici Episcopi Cenoman. n.2.

*Ibid. l.*37. *post*, &c. *adde.* Tabular. Absiense: *De his itaque cum guanto quodam investiens*, &c.

*Ibid. l.*43. *post*, gantis. *adde.* Tabular. Brivatense fol. 146. *Investivit inde capitulum traditione unius ganti.*

VVARANIO. *L.*6. *post*, &c. *adde.* Testamentum Bertichramni Episc. Cenoman. *Reliquos vero Caballos tam Vvarannonis quam spadas seu poledras qui inventi fuerint & characterio sanctæ Ecclesiæ habuerint*, &c.

*Ibid. l.*19. *post*, coloris. *adde.* in vet. Inscriptione apud J. Sponium tom. 3. Itiner. p.24. inter equorum nomina occurrit APANIO. AF. ubi forte leg. VARANIO AFricanus.

VVARDA. *P.*1391. *l.*3. *post*, &c. *adde.* *Gardarum* Ecclesiasticarum ista habetur formula in Tabulario Absiensi fol.220. *Cunctosque ad eorum molarias molendinum & opera venientes, & in reveniendo, & in manendo, & in redeundo sub nostra protectionis defensione suscipimus.* Occurrit ibi non semel.

VVARNIAL. Petrus de Dusburg in Chron. Prussiæ cap.79. *Iste dictus fuit Vvarnial, ab illo Panno lineo dicto Vvarnial, quod instituit fratribus deferendum.* Monet Editor appellari Pannum Prutenorum in Chron. Lat. sub Friderico scripto.

Z.

ZABULUS. *L.*3. *post*, διάκορος, *adde.* Aliter tamen censet Possinus in notis orat. Nicetæ in SS. Michaël. & Gabriel. p.60.

*Ibid. p.*1412. *l.*14. *post*, cap. 1. *adde.* Lactantium lib. de Mortib. persecut. c. 16.

ZELANDRIA. Vide in *Chelandium.*

ZERNÆ, *Impetigines, Feræ*, quæ etiam *Lichenes* appellantur. Macer de Virtutibus herbarum cap.7.

Zernas & lepras cura compescit eadem.

ZETA. *P.*1415. *post l.*57. *subde.*

Zetarium triumphale, in Elogio S.Petri scripto sub Justiniano, apud Henschen. to. 9. in præfat. p.17.

ZOA, *anima*, ex ζωὴ, vita. Vita S.Udalrici Episc. August. cap.21. *Zoam in ultimis temporibus suam salvare cupiendo*, &c.

ZOIA, ex Italico *zoie*, in Statut. Mediolan. part.2. cap.110. idem quod *jocale.* Vide in hac voce.

ZONA. *L.*19. *post*, 38. *adde.* Vide Gloss. med. Græcit. in ζώνη.

Ibid. in fine post, &c. *adde.* huc referenda quæ habet Eustathius in Iliad. β. p. 258. edit. Rom.

ZURAMÆ. Charta Alfonsi III. Regis Portugall. an.1289. *Quicunque acceperit alicui cappam, Zurame, pellem aut aliquam vestem*, &c.

ADDENDA AD DISSERTAT.

DE INFERIORIS ÆVI NUMISMATIBUS.

PAG. 2. *lin.*11. *dele*, si tamen illud in lucem prodire contigerit.

*Pag.*11. *lin.* 26. *post*, debeant. *adde.* Verum longè aliter se res habet quoad mappas Consulum, quæ nihil aliud sunt quam mappulæ tergendo naso: quod docet omnino Theophylactus in cap. XIX. Actor. τὰ ἢ σιμικίνθια ἐν τῇ χερσὶ κατέχουσι, οἱ μὴ δυνάμενοι ὡράεια φορέσαι, οἷοί εἰσι οἱ φοροῦντες τὰς ὑπατικὰς στολὰς πρὸς τὸ ἀπομάττεσθαι τὰς ὑγρότητας τῇ προσώπῳ. Eadem verba habet Oecumenius in eadem Acta, ubi post στολὰς, addit, ἢ γυβία. Eo etiam spectant quæ leguntur in Glossis Basilic. ὀθονάεια καὶ ὀθόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὡράεια παρά τινων λέγονται· ταῦτα ἢ οἱ παλαιοὶ εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι, ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπεμύττοντο καὶ ἀπέπτυον.

Lin. ult. post Eruditissimus. *adde.* Sed & descripsit Octavius Strada nummum Fl. Julij Constantij August. in quo effictus cernitur spiculum tenens, cum Clypeo, in quo Circus exhibetur, equum adpictum habens, quem dextra per os prehendit, ex quo conjectura nostra firmatur.

Pag. 13. *lin.* 38. *post*, solus. *adde.* Theophanes an. II. ejusdem Mauricij: τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ἰνδ. β'. ὕπατος ὁ Βασιλεὺς προσαγορεύεται, καὶ πολλοὺς θησαυροὺς τῇ πόλει ἐδωρήσατο, *Hoc anno Mensis Decembris die vigesimo indict. II. Imperator Consul est designatus, & multos Thesauros urbi largitus est.* Legitur vetus Inscriptio apud Reinesium pag. 960. quæ sic clauditur: IMP. D.N. MAURITIO PP. AUGUSTO ANNO III. POST CONSULATUM EJUSDEM. AN. II. IND. IV.

Pag. eadem lin. 58. *post* Imperatorum. *adde.* Descripsit Beda Epistolam Honorij Papæ ad Honorium Dorovermensem Episcopum, quæ ita clauditur: *Data die tertia Iduum Ianuariarum Imperantibus Dominis nostris piissimis Augustis, Heraclio anno vicesimo quarto, post Consulatum ejusdem anno vicesimo tertio, atque Constantino filio ipsius anno vicesimo tertio, & Consulatus ejus anno tertio: sed & Heraclio Felicissimo Cæsare idem filio ejus anno tertio, indicatione septima.* Id est, addit Beda, anno Dominicæ Incarnationis DCXXXIV. quæ quidem adscripta temporis nota mendo haud videtur carere. Si quidem enim, quod tradit Theophanes, Heraclius novus Constantinus 1. Januarij die, anno VII. Heraclij, Christi DCXVII. Consulatum iniit, & publicè processit, idemque fratrem Heraclium, seu Heracleonam, Cæsarem dixit, utriusque dignitatis non potuit esse annus tertius, sed debuit esse decimus septimus. Mortuo Heraclio Aug. Heraclius alter qui & Constanstinus nuncupatus est, vulgoque &c. *Dele reliquum paginæ, & in marg. scribe*, Beda Edit. Chifflet. l. 2. capite 18.

Pag. 14. *lin.*7. *post*, prima. *adde.* Synodus deinde sexta Oecumenica inita dicitur Constantinopoli, *Constantino* (Pogonato) *Imperatore*, an. 27. & post Consulatum ejus anno 13. Heraclio vero atque Tiberio ejus fratribus an. 22. indict. 3. Christi scilicet 680. unde colligitur patre superstite dictum Imperatorem, à cujus morte, illius Consulatus putatur.

*Pag. eadem lin.*31. *post* reservarint. *adde*, Denique in Concilio Nicæno II. illud initum dicitur Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς αὐτοῦ μητρὸς ἔτους ὀγδόου τῆς αὐτῶν ὑπατείας. Ubi observandum etiam per Irenes ὑπάτειαν Imperij annum indigitari.

*Pag.*17. *lin.* 5. *post*, Cognitum. *adde*, cum istud cernatur in Hadriani & aliorum Augustorum nummis inter Romanorum signa militaria. *In marg. Patinus in Thes. nomism. p.*162.

*Pag. ead. lin.*18. *post*, labaro. *scribe*, cui similes pæne prostant Claudij Drusi, Domitiani, & Commodi. *In marg. Patinus in Thes. nomism. pag.*51.175.

*Pag. ead. lin.*49. *post*, scribit. *adde.* Ex hinc cusi in Germanicæ istius victoriæ monumentum, Probi Imp. nummi, quibus inscriptum, VICTORIA GERMANICA, quique pro typo tropæum inter duos Captivos præferunt. Sed & alter præclarus Probi nummus à Patino descriptus Imperatorem habitu militari stantem exhibet, sinistra scipionem tenentem, oculis in supplices captivos conversis, cum hac Inscriptione, VICTORIOSO SEMPER, quomodo in Epitaphio idem Augustus VICTOR OMNIUM GENTIUM BARBARARUM appellatur: nam præter Germanos, Gotthos etiam & Sarmatas profligavit. *In marg. Biæus p.*40.46.47. *Patin. pag.*397. *& in Thes. p.*169.

Pag. ead. lin. 56. *post*, Antonini, *scribe*, & in altero M. Aurelij apud Patinum, quibus subjecta &c. *Lin. seq. scribe*, gradivus.

*Pag.*19. *lin.*7. *post*, contineantur. *adde*, nisi potius hisce verbis intellexerit Porphyrogenitus volumina illa, quæ fere semper præ manibus gestabant Principes Constantinopolitani, uti supra docuimus.

Ead. pag. lin. 51. *post*, colusse. *adde.* quod sane disertè testatur scriptor nec dum editus Vitæ S. Stephani Junioris, tradens Copronymum προσθέμενον τοῦτο ζωοποιοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ τε ἀχράντων ξύλων ἐν οἷς Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν χεῖρας ἐξέτεινεν, καὶ τῶν ἁγίων εὐαγγελίων, eo adegisse populum ut sacrum imaginum cultum proscriberet. Id ipsum scribit Theophanes an. XXV ejusdem Imperatoris.

Pag. 20. *lin.* 16. *post* Africanum. *adde.* Illud etiam ita describitur à Lactantio in libro de Mortibus Persecutorum: *Commonitus est in quiete Constantinus ut celeste signum Dei notaret in scutis, atque ita prælium committeret. Fecit ut jussus est, & transversa X litera, summo capite circumflexo, Christum in scutis notat.* Sic enim legendum pro *Christo.* Quod verò Lactantius ait Constantinum præcepisse, ut milites scutis suis Christi monogramma inscriberent, id etiam ipsemet indicat Augustus in Epistola ad Saporem Regem Persarum apud Theodoritum: τοῦτον τὸν Θεὸν πρεσβεύω, οὗ τὸ σημεῖον ὁ

τῷ

τῷ Θεῷ ἀνακείμϑμον μετ' ςραΐος ὑπὲρ τῶν ὤμων φέρει. Id ipſum ſcribit Sozomenus: unde omnino conficitur non ad humeros detuliſſe Chriſti monogramma milites, ſed in ſcutis quæ ad ſiniſtrum humerum deferebant, licet aliter idem Sozomenus de eodem Auguſto ſcribat: τὰ τούτων ὅπλα τῷ συμβόλῳ τοῦ ςαυροῦ κατεσήμαινε, ſcuta nempe, uti exhibentur in Tabella Juſtiniani M. quam delineari curavimus in Familiis Auguſtis Byzantinis. *In marg. Lact. cap. 44. Theodoret. l.1. c.25. Sozom. l.1. c.4.8.*

Pag. 21. lin.1. poſt, ſepulchri. *adde.* Scribit Chriſtophorus Angelus Græcos hodiernos nullam crucem agnoſcere aut colere, niſi eam quæ hoſce characteres præferat, Ἰησοῦς Χριςὸς Νικᾷ, ſive, inquit, ea ex argento, ſive ex metallo, ſive è lignis ſit confecta, nam ταῦτα τὰ γράμματα ἀφιερεῖ ἐκεῖνον τὸν ςαυρὸν τῷ Χριςῷ, σημαίνοντα ἐκεῖνον τὸν ςαυρὸν, ὅτι ὁ Χριςὸς ἐςαυρώθη, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἐνίκησε τὸν ἐχθρόν.

Pag. ead. lin. 15. poſt legitur. *adde.* At eadem verba in ipſa cruce deſcribuntur in figura quæ exarata conſpicitur in Cod. MS. Operum S. Gregorij Nazianzeni Bibliothecæ Regiæ.

Pag.22. lin.33. poſt, characteres, *adde*, olim inſcripti Chriſti Statuæ ab Abgaro Rege ad Urbis Edeſſæ portam erectæ, ut auctor eſt Conſtantinus Porphyrogenitus. *In marg. Porph. de imag. Edeſſena.*

Pag. ead. l.38. poſt, damus, *ſubde*, in qua utrimque adſtant Deipara & S. Joannes Baptiſta: quomodo ſimilem tabellam deſcribit Sophronius Patriarcha Hieroſolymitanus in Vita SS.Cyri & Joannis in Synodo VII. act. 4. *Lin.45. lege*, eorumdem.

Pag.23. lin.3. poſt ἔχειν. *ſcribe*, quod quidem hauſit à Theodoro Lectore Eccl.1. ſed & crinitum Chriſtum depingi ſolitum obſervat præterea Petrus Comeſtor in Hiſtoria Eccl. ubi de Nazaræo: *omni tempore*, inquit, *ſeparationis ſuæ novacula non tranſibat ſuper caput ejus: unde fortè quidam pingunt Apoſtolos & Chriſtum crinitos, non in re, ſed pro ſanctitate.*

Pag. ead. lin.29. poſt, imperatorem. *ſubde.* fuit porrò ſolemnis hæc Imperatoribus fieri ſolita acclamatio, ut docemur ex ſancto Athanaſio in Apologia ad Conſtantium Aug. καὶ πᾶς ὁ λαὸς εὐθὺς μιᾷ φωνῇ ἐβόα, Χριςὲ βοήθει Κωνςαντίῳ. *In marg. Apophteg. Patr. in Macario num.19.*

Pag. 24. lin. 45. poſt, habeatur *adde.* Deiparæ in hæcce verba invocationem fieri ſolitam ab iis qui quovis morbo aut dolore conflictabantur, docet in primis Theophanes an.27. Copronymi: καὶ εἴπε τις συμπίπτων, ἢ ἀλγῶν, τὴν συνήθη Χριςιανοῖς ἀνῆκε φωνὴν, τὸ, ΘΕΟΤΟΚΕ ΒΟΗΘΕΙ, ἢ παννυχεύων ἐφώραθη, ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως ἐκολάζετο.

Pag, 25 lin.27. poſt, incolumitate. *adde.* Ita depictam in nova Eccleſia à Baſilio Macedone in Palatio extructa teſtatur Photius in Oratione in ejus Encænia: ἡ δὲ ἄνω τοῦ θυσιαςηρίου ἀνεγειρομένη ἀψὶς, τῇ μορφῇ τῆς Παρθένου περιαςράπτεται, τὰς ἀχράντους χεῖρας ὑπὲρ ἡμῶν ἐξαπλώσης, καὶ πρατιομένης τῷ Βασιλεῖ τὴν σωτηρίαν, καὶ κατ' ἐχθρῶν ἀνδραγαθήματα. Manus verò extendere & expandere, τὰς χεῖρας ἐκτείνειν, ut eſt, apud S.Athanaſium in Apologia ad Conſtantium, & apud Euſebium in Vita Conſtantini, ſolitos Chriſtianos inter precandum, teſtatur præ cæteris Tertullianus in lib.de Orat.& in Apolog. Joannes Geometra in Paradiſo:

Εὐχόμϑμοι τανύουσι σοφοὶ χεῖρας, οἱ μὲν ἐφ' ὕψος.
Τὸ ψος' ἐπαιρόμϑμοι, οἱ δὲ κάτωθεν, &c.

Quomodo verò Deipara, dum adhuc in vivis erat, uti volunt, depicta fuerit, ſat multis narrat Anonymus de imagine Chalcopratiana, quam Ῥωμαίαν appellabant, apud Lavibecium. *In marg. Athan. p.683. Euſeb. l.4. c. 15. Tertull. de Orat. cap.11. in Apol. c.30. Lamber. l.8. de bibl. Cæſ. p.328.*

Pag. ead. lin.53. poſt, effingitur. *ſubde.* Meminit ipſe Iſaacius in Novella quæ deſcripta legitur in tomo 2. Juris Græcoromani, aureorum ſeu νομισμάτων τῆς προλιμωμένης χαραγῆς τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Pag.28. lin.20. poſt, ſcribitur. *adde*, in aureo Conſtantij Imp. quem delineari curavimus ex Gazæo Regio, &c...

Pag.30. lin.15. poſt examine. *ſcribe.* Quo etiam ſpectant iſta Lactantij in libro de Mortibus Perſecutorum, ubi de Maximiano Galerio Imp. *Quis ergo non bonis ſuis everſus eſt, ut opes quæ ſub Imperio ejus fuerunt, corraderentur ad Votum quod non erat celebratum.* *In marg. num.31.*

Pag.32. lin.50. poſt, ντι. *adde*, (fortè pro ἔτη.)

Et lin.54. poſt, Gaudeas. *adde.* Paſſio S. Savini: *& ſtatim diſceſſerunt omnes una voce* dicentes, *Auguſte tu vincas, & cum Diis floreas.*

Ibid. poſt lin.59. adde. Denique S. Athanaſius in Apologia ad Conſtantium Imp. Σὺ δὲ θεοφιλέςατε Αὔγουςε, ζήσειας πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις. Sed & huc referri poteſt, vel certè ad hanc formulam, Epigraphe Salluſtij neſcio cujus addita numiſmati, apud Carolum Patinum in Theſauro numiſmatum, PETRONI PLACEAS. Sed de votis decennalibus multa commentatus eſt vir ſingularis Eruditionis Henricus Noriſius Veronenſis in Diſſertatione Chronologica de ejuſmodi votis, in quam non incideram, dum noſtra in lucem primùm prodiit.

Pag.33. lin.13. poſt, decima, *adde*, niſi revera major filius Conſtantini aliorum reſpectu dicatur: quemadmodum apud Bedam in Chron. lib.1.cap.11. Honorius Auguſtus dicitur filius Theodoſij minor, reſpectu Arcadij majoris Theodoſij filij. Sed an hoc anno 757. alios habuerit filios Conſtantinus, ex Scriptoribus Byzantinis non planè liquet. Deinde vereor ne hæc adſcripta diplomati temporis nota mendo careat. Cum...

Pag. ead. lin.59. poſt 641. *adde.* Nec deſunt qui literas nummis cum urbis, in qua cuſi ſunt, nomine deſcriptas, annos imperij deſignare, ut alij monetariorum notas eſſe, putant, atque in iis ſupralaudatus Noriſius in Diſſertatione de duobus nummis Diocletiani & Licinij, cap.6. ubi longè etiam ante inſtauratam Conſtantinopolim annos Imperij nomiſmatibus adſcriptos probat.

Pag. 39. lin. 53. ſcribe. Claudianus lib.1. in Ruffinum:

Tum duplici foſſa non exſuperabile vallum
Aſperat alternis ſudibus.

Pag.40. lin.9. poſt præfiguntur. *ſcribe*, Sudes verò ejuſmodi in vallis Græci ςαυροὺς, & ςαυρώματα vocant.

Pag.42. lin.40. poſt numiſma, *adde*, cujuſmodi etiam complura à Genuenſi Nobile ad Inſulam Tabracam, Tunetenſi littori proximam inventa accepi à viro Cl. D. Huſſono Conſule Francico qui ea vidit.)

Pag. 43. lin.36. poſt regium. *adde.* Alterum denique Trajani deſcripſit Carolus Patinus in Theſauro Numiſmatum, in quo ſtat Euthymius inter

duos Equos, utraque manu laureas tenens, cum hisce characteribus, EUTIMIUS. & infrà, TYRIEI CRT.

*Ibid. lin.*38. *post* imperat. *adde.* (cujus quidem postremi lemmatis, Χριςὸς βασιλεύει, in militaribus tesseris, meminit Scholiastes S. Gregorij Nazianzeni.) *In marg. pag.*35.

*Ibid. lin.*44. *post* Evagrius. *adde.* Nam quibus illi favebant, hos acclamatione ista excitabant, quod præ cæteris testatur nummus ille à Carolo Patino in Thesauro numismatum descriptus, in quo effingitur pugil nudus, flagrum dextra, palmam sinistra tenens, cum hac Inscriptione, URSE VINCAS. *In marg. pag.* 208.

*Pag.*57. *lin.*4. *post*, Glossario. *adde.* Tradunt præterea Continuator Theophanis lib.4. num.22. & Symeon Logotheta in Basilio num.15. eundem Augustum, Capessito Imperio, ex pecunia in Regiis Thesauris post necem Michaelis decessoris inventa, τὸ νῦν Σενσάτον καλέμενον cudi præcepisse: quæ quidem moneta aureane fuerit non indicat, quanquam id verosimile, ut & illam esse in qua cum filio Constantino in solio sedet. Nam Σένζος, pro *sessu* seu *solio*, usurpasse Græcos recentiores pluribus docemus in Glossario mediæ Græcitatis.

ETYMOLOGICON

ETYMOLOGICON VOCABULORUM LINGUÆ GALLICÆ, QUORUM ORIGINES PLURIBUS

Reteguntur & illustrantur in utroque Glossario, locis indicatis.

A

BANDON, res arbitrio cujusvis exposita, in *bandum*, seu *bannum*, missa, proscripta. *Abandoner*, deserere, dimittere. *In bannum mittere.* Vide *Abandum*, & *Bannum*.

ABATRE, prosternere, destruere, dejicere, quasi *mettre à bas*. Vide *Abatare*.

ABBEIANCE, expectatio: ex *beer*, expectare, rei alicui inhiare. Vox leguleiorum vetus. Vide *Abeyantia*.

ABBREVOIR, Aquarium, ubi equi adaquantur, vox orta ex *Præbendarium*, quasi locus unde *præbenda aquæ* hauritur pro equis. Vide *Præbendarium*.

ABENSTÉ, in Consuet. Leodiensi, qui *absentare se* cogitur. *Absentatus*. Vide *Absentare*.

ABLAIS, Frumentum ex agro demersum, & *ablatum*, unde forte vocis origo. Vide *Abladium*.

ABONNÉ, qui ex condicto, vel pacto, statis terminis, quas *Bonnas* vocant, quandam pecuniæ summam, vel aliud quidpiam definitum præstare tenentur. Vide *Abonnatus*, & *Bonna*.

ABRICOT, Prunum Armeniacum: ex Gr. *Βερικόκκιον*. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce, & in *Προκόκκια*.

ACABLER, Prosternere, opprimere: ex *Cable*, machinæ bellicæ specie, qua muri prosternuntur, unde *Chables*, arbores ventorum vi in silvis dejectas vocant. Vide *Cabulus*, & *quadablum*.

ACENSEMENT, datio ad *Censum*. Vide *Accensa*.

ACCREDITÉ, cui fides habetur, cui *creditur*. Vide *Accreditus*, *Adcreditus*, & *Creditus*.

ACCUEILLIR, Benevolè excipere, *colligere*. Vide *Acolhenza*.

ACCULER, in angustum redigere. Vide *Acculeare*.

ACHESON, exactio, vexatio, tributum: vox vetus Gallica, quæ idem sonat quod *occasio*. Vide in hac voce & in *Acheso*.

ACHETER, emere: ex *Accaptare*, id est aliquem in *caput*, seu dominum, sibi adsciscere. Unde *Accaptare*, & *capere ad accapitum*, est feudum, seu alia quævis prædia sub conditione relevij acquirere. Vide *Accaptare*.

ACIER, Chalybs. ex *Acciarium*, quia ensium *acies* ex chalybe sunt. Vide in hac voce, & in Azarum.

ACQUITER, solvere, *quietum* facere creditorem, *acquietare*. Vide *Quietus*.

ADDICTER, in Consuet. Vvisantensi, stipulate. Vide *Addictare*.

ADDRESSER, ex verbo *Drictum*, Gallis: *droit*, convenire, in *drictum* seu jus vocare. Vide *Addretiare*, *Drictum*, & *Rectum*.

ADEMPRE, præstatio quævis apud Occitanos & Provinciales. Ex *Adimere*. Vide *Ademprum*.

ADHERITER, mittere in possessionem, in *hæreditatem*. Vide *Adhæredare*.

ADJOURNER, diem, quem nos, *jour*, dicimus, dicere alicui, citare. Vide *Adjornare*.

ADIRER, de re quæ non est ad manum, & quasi suo loco mota, ac fere deperdita. Ex *Adærare*, ad æris pretium redigere. Vide in hac voce, & in *Adiratus*.

ADJURÉ, juramento seu sacramento obstrictus. Vide *Adjurare*.

ADMODIER, *Admoissonner*, rem sub certa *modiorum* frumenti, alienare. Vide *Admodiare*.

ADOBER, propriè, armis *Militem* instruere, *adober un Chevalier*. Ex *Adoptare*: fiebat enim Miles per arma adoptantis filius. Vide *Adobare*.

ADVOUER, fateri, vel sub alicujus patrocinio se ponere, quasi *dominum advocare*. Vide *Advocare*.

ADVOUEZ

ADVOUEZ *des Eglises*, Patroni & *Advocati* Ecclesiarum, qui earum jura & facultates tuentur. Vide *Advocati.*

AFFAIRE, negotium: ex veteri Gall. *avere*, bona, facultates. Vide *Affare*, *Afferi*, & *Habere.*

AFFAME', Fame confectus. Vide *Affamatus.*

AFFEURER, pretium *fori* vel *in foro* rei alicui imponere: unde *Forum* pro pretio usurparunt nostri. Vide in hac voce, & in *Afforare.*

AFFIER, fidem obstringere, vetus vox Gall. Vide *Affidare*, & *Fiduciare.*

AFFILIER, adoptare in filium. Vide *Adfiliare.*

AFFOER, Focum facere, vel jus *foci* habere. Vide *Affocare.*

AFFOLER, leviter ledere, quod facere solent qui invicem, *follorum* instar, nugantur, vel sese propellunt. Vide *Affolare*, & *Follus.*

AFFORER *le vin*, vino pretium, seu *forum* imponere. Vide *Afforagium*, *Foragium*, *&* *Forum*, & supra, *Affeurer.*

AFFRANCHIR, liberum, immunem, & *Francum* facere. Vide *Affranquire*, & *Francus.*

AFFUBLER, operire. Ex *Affibulare.* Vide in hac voce.

AGACHE, Pica. Ex Occitanico *Agasso.* Vide *Fratres Pyes.*

AGENOUILLER, Genua flectere. Ex *Ingeniculari.* Vide in hac voce.

AGES *d'une maison*, via, iter. Ex *Aggestus*, *Agger.* Nisi forte *Agea*, *via in navi dicta*, ut est apud Festum & Isidorum, πάροδ☉ πλοίȣ, in Gloss. Lat. Gr.

AGONIZER, extremum spiritum ducere, cùm Vita cum morte *Luctatur.* Vide *Agonizare.*

AGOSTARO, moneta aurea Frederici II. Imp. Ex *Augustarius.* Vide in hac voce.

AGREMENT, Consensus. Ex *Gratum*, Gallis *Gré.* Vide in hac voce, & in *Agreamentum.*

AGRIER, tributum *Agro* impositum. Ex *Agrarium.* Vide in hac voce.

AGUAIT, Insidiæ. Ex voce *Gaita*, vigiliæ, excubiæ. Vide *Agait*, & *Vvacta.*

AHAUNER, cùm *anhelitu* quidpiam facere: unde vox traducta ad culturam agri. Vide *Ahanare.*

AIGAGE, ex *Aquagium.* Vide in hac voce.

AIGUIERE, vas quo aqua in manus vel in scyphum funditur. Ex *Aquarium.* Vide in hac voce.

AIGUILLE, Acus, obeliscus. Ex *Acus*, vel *Acucula.* Vide *Agulia.*

AIGRUN, Allia, cepe. Ex *Acrumen.* Vide in hac voce.

AINSI, Sic. Ex Græco vulgari ἔτζη. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

AIR, Cautionis species. Ex *Aura.* Vide Gloss. med. Græcit. in Προάμβȣλον.

AIR, ventus, tempestas. Ex *Aura.* Vide in hac voce.

AIRE, Nidus Accipitris. Ex *Area.* Vide *Aerea.*

AIRAIN, Æs, Ærugo. Ex Græcobarb. ἰάειν. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

AISANCE, *Aisement*, Commoditas. *Aisé*, commodus, facilis. Vide *Aisantia.*

AISNE', Primogenitus, quasi *ainsné*, uti olim scribebant. Ex *Antenatus.* Vide *Ainescia*, & *Antegenitus.*

AISSELLE, subhircus. Item Asserculus. Vide *Ascella.*

AISSIN, mensuræ frumentariæ species. Vide *Aissinus.*

AISTRE, Focus. Vox formata ex Anglosaxon. Vide *Astrum.*

AJUSTER, Adæquare. Vide *Adjustitiare.*

ALARME, tumultus bellicus, cum *ad arma* conclamatur. Vide Gloss. med. Græcit. in Λάρμα.

ALE'E, Via, maximè in hortis. Vox pravè enuntiata; dicendum enim disjunctis vocibus, *la lée*, quomodo etiam in sylvis vias appellamus, atque adeo plana ad silvas: unde Palatium seu suburbanum Regium, *Saint Germain en Lée*, id est suburbanum ad silvam S. Germani. Vox autem *lée*, latum & expansum significat. Vide *Leda.*

ALEGER, *Aleier*, *Aleauter*, facinus diluere, *lege*, vel secundùm *legem* se purgare. Vide *Adlegiare.*

ALEMBIC, Vas Chymicum distillationibus idoneum. Ex Arab. & Gr. ἄμβυξ. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

ALEMELLE, cultri lamina: Ex *lamella.* Vide *Trialemellum.*

ALER, Ire, proficisci, ex *Ambulare*, qua quidem voce passim eadem significatione utuntur scriptores mediæ Latinitatis. Hinc equi *aler l'amble* dicuntur, qui inde *Ambulatores* appellantur. Ex *amble* vero *ambler*, ac deinde *aller* formatum. Vide *Ambulare.*

ALEU, *Franc aleu*, proprietas. Ex *Alodium.* Vide *Alodis.*

ALGALIE, & *Argalie*, Instrumentum quo liquor infunditur in vesicam. Ex Gr. ἐργαλεῖον. Vide Gloss. med. Græcit. in ἀργαλεῖον.

ALGARADE, militaris tumultus. Vox ab Hispanis vel Arabibus petita. Vide *Algara*, in Addit.

ALLEGER, levem facere: Ex *alleviare.* Vide in hac voce.

ALLEGUER, Instrumenta vel rationes proferre: Ex *allegare*, mittere, legare ad alium. Vide in hac voce.

ALLEGES, Navigiola majoribus adjuncta, & iis *alleviandis* idonea. Vide *Alegium.*

ALLIE', fœderatus, Fœdere junctus vel *ligatus.* Vide *Allegare* & *Alligare.*

ALMANACH, Kalendarium, vox partim ex Arabico *al*, & Gr. μλὼ, ut quidam volunt. Vide in hac voce.

ALOI, monetarum in metallo probitas à *lege* requisita: unde etymon. Vide *Lex.*

ALONGER, prorogare: Ex *Elongare.* Vide in hac voce.

ALOUER, Admittere: Ex *Allocare.* Vide in hac voce.

AMANDIER, Amigdalus. Vide *Amandalarius*, & *Amendula.*

AMBASSADEUR, Legatus: Ex *ambactus*, cliens, servus. Vide in hac voce, & in *Ambascia.*

AMBLE, incessus tolutaris: Ex *Ambulatura.* Vide in hac voce.

AMENDE, mulcta pecuniaria à judice inflicta: Ex *Emenda.* Vide in hac voce.

AMEZ & *Feaux*, Formula vulgaris in Edictis Regum nostrorum, qua compellant judices. Vide *Amici.*

AMIRAL, Classis præfectus: Ex Arab. *Amir*, Dominus. Vide in hac voce.

AMONITION, *Pain d'Amonition*, Cibarium militum, quod iis confertur, cum rebus aliis, quibus castra & oppida, in quibus præsidij vice sunt, *muniri* solent. Vide *Amonitio.*

AMORTIR, In *manum mortuam* prædium conferre. Vox juridica. Vide *Admortizatio.*

ANCHE, Coxendix: Ex *anca*, voce Arabica. Vide *Anca.*

ANDAIN,

ANDAIN, tantum ſpatij quantum quis divaricatis cruribus dimetiatur. Ex *Andare* Ital. Vide *Andena.*

ANDOUILLE, Hilla : ex *Andelago.* Vide in hac voce.

ANETE, Anas, Anaticula : ex *Aneta.* Vide in hac voce.

ANGAR, ædificij ſpecies deſuper tecti, cætera pervij : ex *Angarium.* Vide in hac voce.

ANGEVIN, Moneta Andegavenſis. Vide Moneta p.651.

ANNE'E, reditus unius anni, Annus : ex *Annata.* Vide in hac voce.

ANNELET, Agnus, aut ovis unius *anni* : ex *Anniculus.* Vide in hac voce.

AOUSTER, ſeu *faire l'aouſt*, Meſſi incumbere menſe Auguſto. Vide *Autumnare.*

APANAGE, quod in *paneus*, ſeu victum filio ſecundogenito datur. Vide *Apanare.*

APATISER, Paciſci : vox vetus Gallica, quaſi *Pactiſer*, pactum inire. Vide *Apatiſatio.*

APOINTER, litigantes, eò, ſeu ad hoc *punctum* adducere, ut de facto invicem conveniant. Vide *Appunctare*, & *Punctum.*

APPOSTER, Apponere per fraudem. Vide *Appoſtare.*

APPAISER, Mitigare, Pacare : ex *Appacare.* Vide in *Pacare.*

APPARTIENT, ex *adpertinet.* Vide in hac voce.

APPENTIS, ex *Appendix.* Vide *Penticium.*

APPORT, vectigal, tributum, cenſus. Vide *Apportum.*

APPRENDRE, Diſcere : ex *apprehendere.* Vide in hac voce.

APPRENTIS, tirones, Diſcipuli : ex apprehendere. Vide *Apprenticij.*

APRISE, inquiſitio quæ fit ad *appretiandam* rem aliquam de qua litigatur : vox forenſis. Vide *Apriſia.*

APROCHER, accedere, ex *appropiare*, ubi ïa, eſt conſona. Vide in hac voce.

APPUIER, *s'appuier*, inniti, incumbere : ex *Podium.* Vide in hac voce.

ARBALESTE, Arcus baliſtarius, unde vocis Etymon. Vide *Arbaliſta*, & Gloſſ. med. Græcit. in Βαλλιςάριος.

ARBAN, idem quod manuopera, corvata : vox conſuetudinum municipalium : ex *Heribannum.* Vide *Hairbannum* in hac voce.

ARCEUT, *Arcieut*, jus procurationis, ſeu *Giſti*, apud Beneharnos. Vide *Arceutum.*

ARCHAUX, Pali in fluviis ad conſtringendam aquam, in *arcum* diſpoſiti. Vide *Arcaturia.*

ARCHIERES, feneſtræ ſtrictiores, quibus ex *arcu* ſagittæ in hoſtem emittuntur. Vide *Archeria.*

ARÇON, ephippij *arcus.* Vide *Arctio.*

ARDANS, *Maladie des ardans*, ignis ſacer, quo ægroti intus *ardent.* Vide *Ardentes.*

ARDILLON, pars fibulæ quæ infigitur, ab *ardalio*, Gluto, vorax, quod hac parte fibula *mordeat.* Vide *Ardalio*, & *Mordens.*

ARDOISE, lapidis cærulei ſpecies nota qua ædium tecta operiuntur. Vide *Ardeſia*, *Litium*, & *Scaliæ* : & Gloſſ.med. Græcit. in Ὀςρακάριοι.

ARENGUER, concionem habere : ex Ital. Vide *Arenga.*

ARME'E, exercitus : ex *Armata.* Vide in hac voce.

ARMOIRIE, inſigne gentilitium : ex *Arma*, ſeu Clypeo. Vide in hac voce.

ARPENT, modus agri : ex *Arapennis.* Vide in hac voce.

ARRAISONNER, in jus vocare, ad rationem ponere. Vide *Areniare*, & *Ratio.*

ARAME, *Aramer*, *Arrement*, voces forenſes, de quibus copioſe in *Adramixe.*

ARRENTEMENT, *Arrentiſſement*, datio ad *reditum*, vel ad cenſum. Vide *Arrentare.*

ARESTE, Piſcium oſciculum : ex *Ariſta.* Vide in hac voce.

ARRET, ſupremum judicium pronuntiatum iis qui *ad rectum* ſeu juri ſe ſiſtunt. Vide *Arreſta* & *Rectum.*

ARRE'TER, ſiſtere, detinere, ad rectum ſiſtere, in jus vocare, quod qui de aliquo quererentur, apprehenſa illius toga, ad judicem eum confeſtim adducerent : quod in Normannia per clamorem de *Haro*, atque adeo etiamnum apud Turcas obtinet. Vide *Retare* in *Rectum.*

ARRIEREBAN, ſubmonitio ad exercitum, ex *Herebannum.* Vide in hac voce, & in *Herebannum.*

ARRIVER, accedere, ex *adripare*, ad ripam accedere, pervenire. Vide in hac voce.

ARROI, ordo, ornatus. Vide *Arraiatus*, *Conredium* : & *Arrogium.*

ARSENAL, Armamentarium, locus in quo *artes*, ſeu Machinæ bellicæ reconduntur. Vide *Arſena*, & Gloſſ.med. Græcit. in Ἀρσενάλης.

ARSIN, incendium, *Arſio.* Vide *Arſina.*

ARTILLERIE, Machinæ bellicæ arte quadam confectæ : unde & *ingenia*, & *argumenta* dicuntur. Vide *Ars*, *Artificium*, & *Artillator.*

ASSAILLIR, in aliquem *ſalire*, quempiam invadere. Vide *Adſalire.*

ASSASIN, Homicida, ab *Aſſaſinis*, populis ita dictis. Vide in hac voce.

ASSEMBLER, colligere, *ſimul* cogere. Ex *Aſſimulare.* Vide in hac voce, & in *Aſſemblata.*

ASSEOIR, *Aſſéeurs.* Vide *Aſſidere.*

ASSERVIR, in ſervitutem retrahere : ex *Inſervire.* Vide in hac voce.

ASSEVIER, deſiccare. Vide *Aſſeviare.*

ASSEURER, ſecurum facere, *Aſſecurare.* Vide in hac voce.

ASSIEGER, obſidere. Vide in *Sedetum*, & Gloſſ. med.Græcit. in Παρακαθίζειν.

ASSISES, Comitia publica, in quibus judices ſedent, item judicia, & tributa, in iis decreta. Vide *Aſſiſæ.*

ASSOLER *les terres*, vox agricolarum, de qua in v. *Aſſolare.*

ASSOMMER, propriè eſt in ſummam totalem redigere. Vide *Aſſommer quelqu'un*, eſt omnino conficere. Vide *Aſſummare.*

ASTRAPADE, vel *Eſtrepade* : ſupplicium militare, quo rei militaris membra luxantur, & quodammodo *exſtirpantur.* Vide *Stirpare.*

ATARGER, ſiſtere : remorari, ex *Targia*, ſeu clypeo grandiori, quem qui geſtant propter pondus ægre procedunt. Vide in hac voce, & in *Athargate.*

ATESER, leviter tangere, ex alia voce Gallica *Enteſer*, de qua in *Tenſura.*

ATIE, *Ahatie*, odium, vox vetus Gallica, unde fortè *haïr*, odiſſe. Vide *Atia.*

ATTACHE, Facultas data à judice apparitori alterius judicis mandatum exequendi. Vide *Attachiare.*

ATTACHER, vincire, ligare, ex *Tachia.* Vide in hac voce & in *Attachiare.*

ATTAQUER, aggredi, invadere : ex iisdem vocibus, quas vide.

ATTAINT *&* *Convaincu*, criminis accusatus & convictus : ex *Attingere*. Vide *Attaintus*.

ATTELLER, equum carro aptare. Vide *Attellare*.

ATTERRISSEMENT, Alluvio. Vide *Atterimentum*.

ATTOURNER, *Attourné*, voces fori Anglici & Normannici, de quarum etymo agimus in *Atturnatus*, & in *Turnum*.

ATTRAPER, Arripere, ex *trapa*, porta tabulati, vulgo *trape*. Vide *Strapa*.

AVALER, deorsum navigare : ex Gallico *à val*, locus inferior, ut est *vallis*. Vide *Avalare*.

AVALOIS, inferioris Germanicæ incolæ, maxime qui circa coloniam habitant. Vide *Avalterri*, & *Theotisci*.

AVANIE, calumnia, injuria : ex Barbarogr. ἀβανία. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

AVANGARDE, prima acies. Vide *Vvardia*, & *Antegardia*.

AUBAINS, Alienigenæ, advenæ : ex *Albanis*, seu Scotis, crebriùs peregrinantibus. Vide *Albani*.

AUBE, vestis species, à colore *albo* sic dicta Vide *Alba*.

AUBERGE, Hospitium, Diversorium : ex *Hereberga*. Vide in hac voce.

AUBOUR, *Arc de aubour*. Vide *Arcus de aubour*, & Alborium.

AUCUBE, & *Acube*, tentorium, vox vetus Gallica : ex *Accubitus*. Vide in hac voce.

AVENARIE, Ager ubi *avenæ* satæ sunt. Vide *Avenagium*.

AVENTURE, Eventus, Torneamentum, Caducum. Vide *Aventura*.

AVEUGLE, Cœcus, ex *Abocellus*. Vide in hac voce, & ἀπὸ ὀμμάτων in Gloss. med. Græcit. in ὀμμάτη.

AUFERRANT, Equi species : ex Arabico, *Al-Faras*. Vide *Farius*.

AUGE, ex *Alveolus*. Vide in hac voce.

AVIRON, Remus, quod in undis *giret*, seu circunducatur, unde *Avironner*, pro *Environner*, nostris olim, (vide in *Hurdicium*) & vox *Environ*, pro *Circa*. Vide *Avironatus*, & *lancea sartatoria*.

AUMAILLES, pecora seu animalia mansueta : ex *Manualia*. Vide in hac voce.

AUMAIRE, Cista, armarium : ex *Armarium*. Vide in hac voce, & in *Almaria*.

AUMONIERE, Marsupium, ex quo promuntur eleemosynæ, quas *aumônes* dicimus. Vide *Eleemosynaria*.

AUMUCE, Amiculum Canonicorum, de cujus vocis etymis variis Vide in *Almucia*.

AUNE, mensura agraria, & pannaria. Vide *Vlna*.

AVOIR, Bona, facultates, equi, jumeta, oves, &c. ex *habere*. Vide in hac voce, in *avernum* & in *afferi*.

AVOIR *à faire quelque chose*, formula locutionis veteribus haud incognita. Vide *Habere*, & Gloss. med. Græcit. in ἔχειν.

AVORTER, abortum edere, Abortare. Vide *Avortare*.

AUTOUR, Accipiter major : ex *Astur*. Vide in hac voce.

AUVAN, umbraculum ligneum projectum, quod fenestræ vel officinæ appenditur, quasi *altus vannus*, cujus formam retulerit. Vide *Auvanna*.

AZARD, sors : ex Græcobarb. ἄζάρι, de qua voce egimus in Gloss. med. Græcit. Vide *Azarum*, & Addit. 1. edit.

AZUR, lapis lazuli : vox Arab. Vide *Lazur*, & Gloss. med. Græcit. in λαζούριον.

B.

BABIOLES, Gemmæ, uniones, mundus muliebris : ex *Baubella*. Vide in hac voce.

BABOUIN, Simia. Vide *Babexinus*.

BAC, navigij, *Bacini*, seu pelvis instar, latioris species transvectioni idonea. Vide *Baccus*, & *Bacinus*.

BACHELERIE, Prædij species, de qua in *Baccalaria*.

BACHELIER, Ordinis militaris species, quasi *bas Chevalier*. Vide *Baccelarij*, & Gloss. med. Græcit. in βακλεότης.

BACIN, Polubrum, Malluvium : ex *Bacca*. Vide in hac voce.

BACINET, Cassidis species, *Bacini*, seu Polubri formam quodammodo referens. Vide *Bacinetum*.

BACON, Petaso, Perna. Vide *Baco*.

BACULE, Machina bellica. Vide Gloss. med. Græcit. in Πραίκυλα.

BACULER, Baculo cædere : Pœna militaris. Vide *Baculare*.

BAGATELLE, nugæ, mundus muliebris : ex *Bauga*. Vide in hac voce.

BAGUE, Armilla : ex *Bauga*. Vide in hac voce.

BAI, *Baiard*, Color equi, Badius, Spadix : Vide *Badius*, & *Bagus*.

BAIE, Portus, seu statio navium : ex Hispan. & Vasconico. Unde Oxenartum in Vasconia illustre.

BAIL, *Bailli*, Custos, Pædagogus : ex *Bajulus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βάϊλος.

BAILLE, Propugnaculi species, ubi *batalliæ*, seu pugnæ committi inter hostes solent. Vide *Batalliæ*.

BAILLER, conferre, committere, dare : ex *Bajulus*, quasi *Bajulare*, pædagogo puerum educandum dare. Vide in hac voce, & in *Balliare*.

BAL, *Baler*, Chorea, choream ducere : ex Gr. βαλλίζειν. Vide *Balare*, & Gloss. med. Græcit. in βαλλίζειν.

BALAI, Scopa. Vide *Baleys*.

BALAIS, *Rubis balais*, Carbunculus. Vide *Balascus*, & Gloss. med. Græcit. in Μπαλάξιος.

BALCON, exedra prominens. Vide *Balcones*.

BALE, pila, vel sarcina in modum pilæ, quam *balam* dicimus, complicata. Vide *Bala*, & *Palla*, & Gloss. med. Græcit. in Μπάλλα, & Πάλλα.

BALDAQUIN, pannus ex auri filo & serico &c. *Baldacho* seu Babylone advectus. Vide *Baldakinus*.

BALLINGER, Navigij species, *ballingia*, seu cunabuli formam referens. Vide *Balingaria*, & *Balingia*.

BALOURD,

BALOURD, ineptus. Vide Gloss. med Græcit. in Παχύδας.

BAN, proclamatio publica : ex *Bannum*. Vide in hac voce.

BANC, scamnum : ex *Abacus*, vel ex German. *Bank*. Vide *Bancus*, & Gloss. med. Græcit. in μπάγκ@.

BANC, vadum, quod *banci* speciem in mari effingat, vel quod in eo naves ut in *banco* desideant. Vide *Bancus* & *Scamnum*.

BANCLOCHE, campana, qua edito *banno* cientur cives. Vide *campana bannalis*.

BANDEAU, Fascia : à *Bandum*, vexillum. Vide *Bandellus* & *Bandum*.

BANLIEUE, districtus urbis, *Bannum leucæ* Vide in hac voce.

BANNERET, *Chevalier Banneret*, qui cum *banno*, seu vexillo vassallos suos in aciem eduxit. Vide *Banneretus*.

BANNIERE, vexillum : ex *Bannum*, vel *Bandum*. Vide in his vocibus, & Gloss. med. Græcit. in Βάνδα.

BARAQUES, ædiculæ ad militum susceptionem. Vide Gloss. med. Græcit. in Μπαράκα.

BARAT, Fraus. Vide *Baratum*, & Gloss. med. Græcit. in Μπαραῖερία.

BARBACANA, propugnaculi species. Vide *Barbacana*.

BARBOIRES, Larvæ, à *barbis* fictitiis. Vide *Barbatoria*.

BARBOTE, navigij species, supernè tecta : ex German. Vide *Barbota*, & Gloss. med. Græcit. in Μπαρβοῦτα.

BARGUIGNER, licitando cunctari : ex *Barcaniare*. Vide in hac voce, & in *Barganaticum*.

BARIL, Cadus, Dolium : ex Cambrobritan. *Baril*. Vide *Barile*, & Gloss. med. Græcit. in Βαρέλι.

BARON, Vassallus : ex Lat. *Baro*. Vide in hac voce.

BARQUE, navigij species, scapha, cujus vocis Uariæ afferuntur origines in *Barca*, & *Barga*, & in Gloss. med. Græcit. in βάρκα.

BARRACAN, panni species, quod licia in eo appareant instar *barrarum* : aut quod adolescentes compti ac venusti, quos *Barragan* Hispani vocant, vestiantur. Vide *Barracanum*.

BARREAU, Forum judiciale : à *Barris*, seu repagulis quibus circundatur. Vide *Barra*, & *Apprenticij juris*.

BARREZ, *Freres barrez*, dicti Carmelitæ, ab eorum palliis olim in diversi coloris *barras* divisis. Vide *Birrus*.

BAS, depressus. Vide Gloss. med. Græcit. in Πατζός.

BASOCHE, ex *Basilica*, ut quidam volunt.

BAST, Clitellæ : à βαςαγὴ, onus. Vide *Basta*.

BASTARD, Nothus. Vide *Bastardus*, ubi vocis variæ origines expenduntur.

BASTIDE, *Bastille*, Propugnaculum, ædificium, ex Gall. *bastir*. Vide *Bastia*, & Gloss. med. Græcit. in Παςία.

BATAIL, ropalium campanæ, sic dictum, quod æs verberet. Vide *Batallum* & *Batillus*.

BATAILLE, pugna, *Batailler*, pugnare : ex *Batalare*. Vide in hac voce, & in *Batalia*.

BATEAU, Navicula, Cymba : ex Saxon. *bat*. Vide *Batus*, & Gloss. med. Græcit. in Βαλόπυλον.

BATTOIR, ex *Battuarium*. Vide *Batatorium*, *Battere*, & Gloss. med. Græcit. in Βαλεδέελον.

BAUCAL, vel *Bocal*, vasis species : ex *Bauca*. Vide in hac voce.

BAUDRIER, Baltheus. Vide *Baldrellus*.

BAUME, lapis sepulcralis, tumba : ex *Balma*. Vide in hac voce.

BEANE, vel *Bejane*, novellus studiosus academicus, ut sunt passerculi recens nati, quorum rostra sunt flava. Vide *Beanus*.

BECACINE, ex *Becacita*. Vide in hac voce.

BEDEAU, apparitor. Vide *Bedellus*.

BEFFER, illudere : ex *Bifax*. Vide in hac voce.

BEFFROI, machina bellica in modum turris : ex Saxon. *Besl*, & *freid*. Vide *Belfredus*.

BEGUINES, virgines devotæ, à *Begga*, Pipini Laudensis filia, à qua institutæ. Vide in *Begardus*.

LA BELLE, Luna : ex *Phœbe bella*. Vide *Fibebella*.

BELLUQUE, res quævis minutior : à *Bellucn*. Vide in hac voce.

BEMOL, una è clavibus Musicæ, cui opponitur *B. durum*, seu quadratum. Vide *Bemollis*.

BENDE, fascia : ex Saxon. *bind*. Vide *Binda*.

BENNEAU, genus vehiculi : ex *benna*. Vide in hac voce.

BERSEAU, cunabulum : ex *bersa*, locus conclusus. Vide in hac voce.

BERGER, Pastor : ex *berbicarius*. Vide *Berbix*.

BERLENG, alearum ludus. Vide *Berlengum*, & in Addit.

BERLONG, ex *bislongus*. Vide in hac voce.

BERSER, venationi indulgere : ex bersa. Vide in hac voce.

BESAGUE, securis cum duplici acie, & instrumentum fabri ferrarij : ex *bisacuta*. Vide in hac voce.

BESANT, moneta aurea : ex *Bysantius*. Vide in hac voce.

BESCHE, vel *Beche*, ligo, à *beco*, seu rostro. Vide *Becca*, & *Becco*.

BESICLE, conspicillum : ex *becillus*. Vide in hac voce.

BETE, cucullio in exequiis mortuorum. Vide *Beta*.

BICHE, cerva major. Vide *Bissa*.

BIEN, vel *Bian*, corveiæ, manuoperæ quæ subditis *banno* indicuntur. Vide *Biennium*.

BIERBAN, bannum cerevisiæ, unde nomen. Vide *Bierbannum*.

BIERE, feretrum : ex Saxon. Vide in *Feretrum*.

BIEVRE, bebrus : ex *Bever*. Vide in hac voce.

BIGOTS, qui devoti videri volunt : ex Normanico *Bi goths*, i. per Deum. Vide *Bigoti*.

BILLET, Schedula : ex Saxon. *Bill*, vel ex Gr. βιβλίον. Vide *Billa*.

BILLON, nummus argenteus ære onustus, atque inde *vilis*, unde Etymon. Vide *Billio*.

BINER, vel *Binoter*, agrum *bina*, seu iterata aratione proscindere. Vide *Binalia*, & *Rebinare*.

BIS, Cinericius. Vide *Bisus*, & *Bizochi*, & Gloss. med. Græcit. in Μπίζ@.

BISAC, saccus duplex, quasi *bis saccus*. Vide Gloss. med. Græcit. in Δίσακκ@.

BISAIEUL. Vide *Bisavus*.

R 2 BISSEX

BISSEXTE, Infortunium. Vide *Bissextus*, & in Addit. & Gloss. med. Græcit. in Βίσεξτ☉.

BLAIRIE, ager ubi *bladum* demessum est. Vide *Blæria*.

BLANKEMAILLE, tributi species apud Anglos: vox etiam nostris alio sensu nota. Vide in hac voce.

BLASMER, vituperare: ex *Blasphemare*. Vide in hac voce & Gloss. med. Græcit. in Βλασφημεῖν.

BLASON, scutum, clypeus. Vide in *Buccula*.

BLESSER, lædere. Vide *Blissare*.

BLE', frumentum: ex Saxon. *Blada*, vel ex βλαδά. Gr. Vide *Bladum*.

BLESE, mollis, vel semiputridus. Vide Gloss. med. Græcit. in πέπων.

BLEU, Color ceruleus: ex *Blavus*. Vide in hac voce.

BLOC, stipes, tumulus altior: hinc *bloquer une ville*, stipitibus fixis, vel tumulis confertis aditum intercludere. Vide *Imblocatus*.

BLOND, Flavus: ex Saxon. *blonden*, tinctus. Vide *Blundus*, & *Bloius*.

BLUTER, farinam incernere. Vide *Buletare*.

BOADE, in Consuet. Arvern. Seraitium *boum*. Vide *Bouagium*.

BOHOURD, hastiludij species, ex Hispan. *Bohodo*, jancas. Vide *Bohordicum*.

BOIS, vel *Bos*, ut olim efferebant nostri, silva: ex Græc. βοσκὴ, pastio animalium in silva. Vide *Boscus*.

BOISSEAU, mensura frumentaria: ex *Bus*, *Buza*. Vide in *Butta*.

BOISSIERE, Buxatum. Vide *Buxata*.

BOITE, arcula: ex *buxis*, *buxta*, *buxtula*, seu *Pyxis*. Vide *Buxis*.

BOITEUX, claudus, claudicans, cui dolor vel luxatio est in ossium genuum commissuris, ubi ea velut in pyxidem, quam *boite* dicimus, immittuntur. Vide *Buxis*, & *Buxta*.

BOMBACIN, tela gossypina, seu ex *bombace*. Vide *Bombax*, & Gloss. med. Græcit. in Βάμβαξ.

BOMBARDE, machina bellica à sonitu, vel à Gr. βόμβ☉ dicta. *Bombarda*, & Gloss. med. Græcit. in Βομβάρδα.

BONET, capitis tegumentum. Vide *Boneta*.

BONNE, *Borne*, limes, terminus: ex *Bonna*. Vide in hac voce.

BORD, ora, littus. Vide *Bordera*.

BORDE, domus: ex Saxon. *bord*. Vide *Borda*.

BORDEL, ædicula: unde lupanar dictum, quod scorta in ædiculis diversentur. Vide in *Borda*.

BONNIER *de terre*, modus agri suis terminis signatus. Vide *Bonna*, & *Bonnarium*.

BONS HOMMES, dicti monachi Grandimontenses. Vide in *Boni-homines*.

BOTE, ocrea. Vide *Bota*, & Gloss. med. Græcit. in Βαςά.

BOUC, hircus: ex *Buccus*. Vide in hac voce.

BOUCHE, os: ex *Bucca*.

BOUCLE, fibula: ex *Buccula*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Gr. in Βȣ́κλα.

BOUFONS, scurræ, qui sibi *buffas*, seu alapas invicem infligunt. Vide *Buffo*.

BOUGE, saccus: ex *bulga*. Hinc vox eadem pro minori cubiculo. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βȣλγίδιον.

BOUGUERAN, panni species. Vide in *Boquerannus*.

BOUGRES, Bulgari, inde hæretici sic dicti ex *Bulgaria* orti. Vide *Bulgari*.

BOULE, globus: ex *Bulla*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βȣ́λα.

BOULENGERS, pistores dicti, quod panes in globulorum seu *bullarum* formam conficiant: alij quasi *Polentarios* dictos volunt. Vide *Bolendegarij*, & in Add.

BOULEVARD, seu *Bourgvvard*, munimentum quod urbem *tuetur*; unde Etymon. Vide *Burgvvardum*, & *Valvarte*.

BOURDE, *Bourder*, jocus, jocari, nugari: ex *Burra*, ut quidam volunt, seu potius ex *bohordum*, imaginarium hastiludium. Vide *Burra*, *Bohordum*, *Burdare*, & *Burlare*.

BOURDON, baculus peregrinorum, qui eo instar asini vel muli, seu *burdonis*, itineris fastidij levandi gratia utuntur. Vide *Burdo*, & Gloss. med. Græcit. in Βȣ́ρδων.

BOURDONS, calami musici, seu organici, qui *burdonum*, seu attacorum bombum referunt. Vide in hac voce.

BOURG, Burgum. Vide in hac voce & Gloss. med. Græcit. in Βȣ́ργον.

BOURGEON, arboris tener ramulus: ex *Turjo*. Vide in hac voce, & Oyhenartum in Vasconia, ubi *Turvion* est tumor in capite, Hispanis & Vasconibus.

BOURGEOIS, monetæ Franciæ species. Vide Moneta, & *Burgenses*.

BOURIQUE, mulus, asinus, ex *Buricus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βȣρίχ☉, & πυριχάει☉.

BOURRE, tomentum: ex *Birrus*, vel *Burrus*. Vide *Borra*.

BOURRACHIERS, artifices lanei. Vide *Borratium*.

BOURSE, Marsupium: ex Gr. βύρσα, corium. Vide *Bursa*.

BOURSOUFFLE', pinguis, inflatus, sufflatus. Vide Gloss. med. Græcit. in Μȣρτζȣφλ☉.

BOUT, finis, limes, terminus: ex voce Agrimensorum *Boto*. Vide *Butum*.

BOUTEILLE, lagena: ex *Buticula*. Vide *Butta*, & Gloss. med. Græcit. in Βȣ́τα.

BOUTER, pulsare, ponere. Vide *Butare*, & Gloss. med. Græcit. in Βȣλίζειν, & Βȣτλᾷν.

BOUTIQUE, Officina: ex *Apotheca*. Vide in hac voce.

BOUTONS, globuli, fibulæ: ex *Botones*. Vide in hac voce.

BOUTS, *Bouciau*, *Boucier*, lagena major: ex *butta*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βȣ́τα.

BRAC, *Brachet*, canis species: ex *Bracco*. Vide in hac voce.

BRACELET, dextrocherium, armilla *brachio* aptata. Vide Gloss. med. Græcit. in Βραχιόλιον.

BRAIERS, incolæ regionis circa Bellovacum, quam *Pays de Brai* vocant. Vide in *Poheri*, & in *Braium*.

BRAIES, femoralia: ex *braca*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βράκα.

BRAIE, *Fausse braie*, propugnaculi species: ex *Brachiale*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βραχιάλιον.

BRAIRE, vagire. Vide in *Braiare*.

BRANC, spatha, major gladius: ex *Branca*. Vide in hac voce.

BRANCART, gestatorium. Vide Gloss. med. Græcit. in Βρεγγάρως.

BRANCHE, ramus: ex *Bargus*, quod idem sonat

ſonat, vel à *branca*, vel à *brachium.* Vide *Bargus*,& *Branca.*

BRASSEUR, Cereviſiæ confector: ex *brace*, grani ſpecie. Vide in hac voce.

BRANDON, fax, tæda: ex *brand*, incendium. Vide *Brand*, & *Brando.*

BREBIS, vervex, unde Etymon. Vide *Berbix.*

BREHAIGNE, ſterilis: ex *brana.* Vide in hac voce.

BRELAQUE, res minoris momenti: ex *bulluga*, pomi minoris ſpecie. Vide in hac voce, & ſupra in *Beluque.*

BREN, furfur, ex *Cantabrum*, quod idem ſonat. Vide in hac voce, & in *Brennum.*

BRESCHE, foramen: ex *Briſca.* Vide in hac voce.

BREUVAGE, Potio: ex *biberagium.* Vide in hac voce.

BREUIL, ſilva: ex *Brolium.* Vide in hac voce,& Gloſſ. med. Gr. in Πεϱιβόλιον.

BRICOLER, in ludo pilæ: ex *Bricola*, machina bellica. Vide in hac voce.

BRIGADE, Turma, cohors: ex *Briga.* Vide in hac voce, & in *Brigancij.*

BRIGANS, prædatores: ex briga, rixa, pugna. Vide in hac voce, & in *Brigancij.*

BRIGANTIN, navicula prædatoria: ex *Briga.* Vide in hac voce, & in *Brigentinus.*

BRIVE, urbs in Arvernia: ex *Briva*, pons. Vide in hac voce.

BROCHES, ſudes acutæ, pali: ex *brocca.* Vide in hac voce.

BRODERIE, *Broder*, de opere phrygio: ex *bruſdus.* Vide in hac voce.

BROET, jus carnium elixarum: ex *Brodium.* Vide in hac voce.

BROIER, vel *Breier*, terere, ſubigere: ex voce *Braium*, quæ limum terræ ſonat. Vide in hac voce, & in *Breiare.*

BRONZE, æs ex quo conficiebantur *brunea*, ſeu loricæ, unde Etymon. Vide *Brunus*, & Gloſſ. med. Græcit. in Μπϱοῦτζο, & πϱοῦτζινες.

BROSSE, *Broſſaille*, dumetum. Vide *Bruſcia.*

BROUAILLES, inteſtina: ex *Burbalia.* Vide in hac voce.

BROUETE, vehiculum duabus conſtans rotis, *Birotum.* Vide in hac voce.

BROUILLER, miſcere: ex juncis confuſè junctis & miſtis, quos βϱοῦλα Græci hodierni vocant. Vide Gloſſ. med. Græcit. in hac voce.

BROUST, *Brouſter*, paſtio, paſcere: ex *Bruſtum.* Vide in hac voce.

BRUIERE, ericetum. Vide *Bruarium.*

BRUMARDIERS, qui ſe cereviſia ingurgitant: ex *Bruma.* Vide in hac voce.

BRUN, fuſcus: ex *Brunia*, ſeu loricæ æreæ vel ferreæ colore. Vide *Brunia*, & *Brunus.*

BUFET, Abacus in quo reponuntur vaſa potoria: ex Bufetagium ſeu *buvetage.* Vide in hac voce.

BUFLE, ex *Bubalus.* Vide in hac voce.

BULLE, ſigillum rotundum inſtar *bullæ* aqueæ. Vide. *Bulla*, & Gloſſ. med. Græcit. in Βοῦλλα.

BURETE, amphorula, quaſi *buverete*, qua bibitur. Vide *Bureta.*

BURE, pannus craſſior: ex *Birrus.* Vide in hac voce.

BUISINE, canalis quo aquæ pluviæ ex tectis emittuntur, *buccinæ* inſtar confectus. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Βούκινα.

BUSCHE, ſtipes, caudex focarius: ex *boſcus* ſilva. Vide *Buſca.*

BUSSE, navigij ſpecies, ſic dicta; quod *buſſæ*, ſeu dolij vinarij ſpeciem referret. Vide *Buſſa*, & Gloſſ. med. Gr. in Βοῦτζιον.

BUTICLE, navigium minus, à *Buttarum* forma. Vide in *Butta.*

BUTOR, ardea ſtellaris: ex *Buteo.* Vide *Bator*, & Gloſſ. med. Græcit. in Γιλαῦϱος.

C.

CABILLAUX, Factioſi in Hollandia, ſic appellati à quodam piſce marino ita nuncupato. Vide *Cabelgenſes.*

CABOCHE, caput: ex Κάβα, caput. Vide Gloſſ. med. Græcit. in hac voce.

CACHER, abſcondere: à *Sacco*, quaſi in ſacco ſeſe abſcondere. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Ζάξ.

CADENAT, peſſulus, vectis, ex *catenaticum.* Vide in hac voce.

CADET, ſecundogenitus: ex *Capdet*, quaſi minus caput familiæ. Vide *Capdet.*

CAGE, ex *Cavea.* Vide Caga.

CAI, domus, aut area littoris: ex Saxon. Vide *Caia.*

CAILLOU, lapis rotundus. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Καλήκιον.

CAIQUE, navis Turcica. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Καΐκη.

CALANDRE, gryllus, cicada: ex Germ. *Kalander.* Vide *Calandrus.*

CALENGE, actio qua quis rem in jure repetit: ex *Calumnia.* Vide in hac voce, & in *Callengia.*

CALER, demittere: ex χαλᾶν. Vide *Calare.*

CALFATRER, navim reſarcire: ex Græc. vulg. καλαφατεῖν. Vide *Calafatare*, & Gloſſ. med. Græcit. in Καλαφάτης.

CAHIER, ex *quaternio.* Vide in hac voce.

CALOIERS, Monachi Græci: ex Καλογέϱοι. Vide Gloſſ. med. Græcit.

CAMAIEUX, Sardonix. Vide *Camaeus*, ubi de vocis etymo.

CAMAIL, veſtis ſpecies, quæ caput & humeros tegit, quaſi *Cap de mailles*, capitium ex maculis confectum. Vide in *Camelantium*, & Gloſſ. med. Græcit. in Καμηλαύκιον.

CAMARADES, milites qui ſub eodem tentorio degunt, quod Καμάϱδαν Græci recentiores vocant. Vide *Camaradum*,& Gloſſ. med. Græcit. in Καμάϱδας.

CAMARS, Sacerdotes idolorum: inepta vox Gallorum planè ex Hebr. Reg. 23. 5. Ita habetur in Scaligerianis.

CAMBAGE, præſtatio pro jure conficiendi cereviſiam: ex *Camba*, braciatorum officina. Vide in hac voce.

CAMELOT, pannus ex *camelorum* pilis. Vide *Camelotum.*

CAMOCAS, panni ſerici ſpecies, Græcis recentioribus Καμοχᾶς. Vide utrumque Gloſſ.

CAMP, caſtra in campo fixa. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Κάμπος.

CAMPAGNE, *faire une campagne.* Vide Gloſſ. med. Gr. in Πεδιάς.

CAN *des Tartares.* Vide *Caganus*, & Gloſſ. med. Græcit. in Κάνις.

CANDI, *ſucre candi*, ſacchari ſpecies. De vocis Etymo. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Κάνδιον.

CANIF, ſcapellus, culter, ex Belg. *Knif*, culter. Vide *Canipulus.*

CANON, machina bellica, à *Canna*, quod *cannæ* formam referat. Vide *Canones*.

CANONISER, in Canonem referre. Vide *Diptycha*, & Gloss. med. Græcit. in Κανονίζειν.

CANTON, angulus, Vide Gloss. med. Græcit. in Καντόνι.

CAPABLE, capax: ex *capabilis*. Vide in hac voce.

CAPAGE, apud Delphinates, census capitis. Vide in *Capitatio*.

CAPDEULH, Occitanis, præcipua feudi domus: ex *Capitalium*. Vide *Capdolium*.

CAPET, cognomentum Hugonis Regis Franciæ, quod caput *capa* tegeret. Vide *Capet*. & Gloss. med. Græcit. in Καπάδλια.

CAPISCHOLE, Scholastici dignitas in Ecclesiis Cathedralibus; *Caput Scholæ*. Vide in hac voce.

CAPRIOLE, saltus capræ, quæ & *Capriola* dicitur. Vide in hac voce.

CAPORAL, Dux, Gubernator, *Caput*. Vide *Caporalis*.

CAPSOOS, & *Capsous*, apud Beneharnenses, laudimium: ex *Caput solidum*. Vide in hac voce.

CAPTAL, dignitas apud Vascones: ex *Capitalis*. Vide in hac voce.

CAPUCHON, tegmen capitis: ex *Capitium*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Καππάσιον, & Καπούτζιον.

CARABIN, miles fortè qui in *Carabis*, seu in navibus militat. Vide *Carabus*, & Gloss. med. Græcit. in Κάραβος.

CARACOL, ex voce Hispanica, quæ *cochleam* significat.

CARAVANNE, hominum turma: vox Turcica. Vide *Caravanna*, & Gloss. med. Græcit. in Καρβάνιον.

CARAUDE, Præstigij species. Vide in *Caraula*.

CARCASSE, cadaver: ex *Carcasium*, intestinum. Vide in hac voce.

CARCOIS, vel *Carquois*, Pharetra: ex Græcobarb. ταρκάσιον. Vide *Carcaissum*, & Gloss. med. Græcit.

CARDEUR, carminator: ex *Carerator*. Vide in hac voce.

CARDINAL, dignitas Ecclesiastica. Vide *Cardinalis*.

CARNEAU, pinna muri, quæ fenestras *quadras* seu *quadratas* subinde præfert: unde Etymon. Vide *Quarnellus*.

CARNAVAL, quasi *Caro* seu *chair à val*. Vide *Carnelevamen*.

CARREAUX, tela balistarum forma quadrata, unde nomen. Vide *Quadrelli*.

CARRIERE, lapidicina: ex *quadrataria*. Vide in hac voce, & *in carraria* & *quadraria*.

CARRIERE, via qua carri ducuntur. Vide *Chariere*.

CARROSSE, ex *Carruca*. Vide in hac voce.

CARTEL, diffidatio quæ fit per *Chartulam*. Vide *Cartellus*.

CARTENIER, qui quartæ militari vel urbicæ centuriæ præest. Vide in *Quaternio*.

CARTERON, libræ pars *quarta*. Vide *Quarteronum*, & *Quarteria*.

CARTES, *jeu de cartes*. Vide *Ludus de Rege & Regina*.

CASAQUE, sagum: ex *Caracalla*, ut vult Paradinus, quasi *Caraque*. Vide *Caracalla*, & Gloss. med. Græcit. in Καρακάλλα.

CASE, loculamentum calculorum in tabula lusoria: ex *Casa*, vel *Capsa*. Vide Gloss. med. Græcit. in Κάσος.

CASSER, irritum reddere: ex Lat. *Cassus*, vacuus. Vide *Cassare*.

CASSETE, arcula: ex *Cassidile*. Vide in hac voce.

CASTICE, ædificium: *Casticer*, ædificare, voces obsoletæ. Vide *Casticia*.

CATACOMBES, cœmeteria publica, quod sint ad *Combas*, seu valles extra Urbes. Vide *Catacumba*, & *Cumba*. & Gloss. med. Græcit. in Κομβάελον.

CAUSER, argutari, disserere: ex *Causare*. Vide in hac voce.

CEINTRE, cameræ seu fornicis *centrum*. Vide in hac voce.

CELET, vas portatile, *Situla*. Vide *Cedellus*, & *Seilletum*.

CENDAL, pannus sericeus, quasi *Setal*, ex *Seta*, Vide *Cendalum*.

CELIER, Penarium, *Cellarium*. Vide in hac voce, & in *Cellarius*, & *Cellerarius*.

CENIER, officium monasticum, cui *Cœnæ* parandæ munus incumbit, *Cœnator*. Vide in hac voce.

CEP, *Cep de vigne*, Stipes: ex Lat. *Cippus*. Vide in hac voce, & in *Ceppagium*.

CERCELLE, avis aquatica, *querquedula*. Vide *Cercella*.

CERFEUIL, genus apij: ex *Cerefolium*. Vide in hac voce.

CERQUEMANNEURS, qui limites figunt, qui agrum circant, circum eunt. Vide *Circamanaria*.

CERS, ventus *Circius*. Vide in hac voce.

CERVIERS, *loups cerviers*, lupi qui in *Cervos* irruunt. Vide in *Moninus*.

CERVOISE, ex *Cerevisia*. Vide in hac voce.

CHABLE, funis crassior ac spissior. Vide *Cabulus* & *Caplum*.

CHADELER, Occitanis, conducere: ex *Capdelare*. Vide in hac voce.

CHALAND, navis species, *Chelandium*, & χελάνδιον. Unde *pain chaland*, qui navigio advehitur. Vide utrumque Glossar.

CHALUMEAU, ex *Calamellus*. Vide in hac voce.

CHAMBRE, cubiculum: ex *Camara*, vel *Camera*. Vide in *Camara*.

CHAMPART, agrarium, *Campi pars*. Vide in hac voce.

CHAMPARTIE, defensio alterius in judicio à quota litis præstita. Vide *Cambipartita*.

CHAMPION, qui pro alio in *Campum* pugnaturus descendit. Vide *Campio*.

CHANGER, permutare: ex *Cambire* seu *Cambiare*. Vide in hac voce: ubi in *Cambiare*, *ia* consonantem apud Gallos sæpe efficit, quod semel monuisse sufficiat.

CHAPEAU, galerus, pileus, quasi minor *Capa*, capella. Vide *Capellus*.

CHAPELLER, concidere: ex *capillare*, vel *Capulare*. Vide in his vocibus.

CHARGE, dignitas, officium, cui rei gerendæ *onus* incumbit. Vide *Carricare*, & Gloss. med. Græcit. in ἔνοχος.

CHARGER, onus *Carro* imponere. Vide *Carricare*.

CHARIERE, *Carriere*, via qua *Carrum* transire potest. Vide *Carreria*.

CHARLES,

CHARLES, Carolus: ex Saxon. *Karl*, homo, vir Robustus. Vide *Carloknap*, & *Hustarla*.
CHARNIER, cœmeterium: ex *Carnarium*. Vide in hac voce.
CHARPENTIER, Carpentarius, qui conficit *Carpenta*, faber tignarius. Vide *Carpentum*.
CHARPIE, linteum carptum: ex *Carpia*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σαρπίον.
CHARTRE, carcer. *Chartrenier*, *Carcerarius*. Vide in hac voce.
CHASEMENT, feudum quod à *Casa* dominica pendet. Vide *Casamentum*, & *Casati*.
CHASSE, arca, feretrum: ex *Capsa*. Vide in hac voce.
CHASSER, venari: cujus vocis variæ expenduntur origines in *Caciare*, & in *Fuga*.
CHASTRIS, aries *Castratus*. Vide *Castritius*.
CHASUBLE, vestis Sacerdotalis: ex *Casula*. Vide in hac voce.
CHAT, felis: ex *Catus*, *Catta*. Vide in his vocibus.
CHATAINE, Capitaneus, vox vetus Francica. Vide *Capitaneus*.
CHATEL, res mobilis: ex *Capitale*. Vide *Catallum*.
CHAUCE, Cruris tegmen: ex *Calceus*, quod pedum calceamento jungeretur. Vide *Calcia* & *Calcigaliga*, & Gloss. med. Græcit. in Κάλζα.
CHAUCÉE, agger, via strata elevatior. Vide *Calcea*, ubi de vocis etymo.
CHAUFFER, ex *Calefacere*. Vide *Calefactorium*.
CHAUME, Culmus, ex *Calamus*. Vide *Culmen* & *Calma*.
CHEFMÉS, Primogenitus, apud Vascones: ex *Caput mansi*. Vide in hac voce.
CHEFCENS, ex *Census capitalis*. Vide *Capitalis*.
CHEFSOL, idem quod *Capsoos*, de qua voce supra: laudimium. Vide *Caput solidum*.
CHEINSE, *Cheinsil*, vestis species, eadem quæ *alba*, vel *Camisia*: ex *Camisile*. Vide in hac voce.
CHEMIN, iter. Vide Gloss. med. Græcit. in Κάμινος.
CHEMINÉE, caminus: ex *Caminata*. Vide in hac voce.
CHEMISE, interula: ex *Camisia*. Vide in hac voce.
CHENEVIERE, ager in quo cannabis seritur. Vide *Cannabaria*.
CHENU, ex *Canus*. Vide *Canutus*.
CHERCHER, quærere: ex *Circare*. Vide in *Circa*.
CHERE, facies. *Faire bonne chere*, bono vultu aliquem excipere: ex *Cara*. Vide in hac voce.
CHERETÉ, annonæ *Caritas*. Vide *Caristia*.
CHESNE, quercus: ex *Casnus*. Vide in hac voce, & in *Cavile*.
CHEVAGE, census capitis: ex Gall. *Chef*. Vide in *Captalis*.
CHEVAL, equus: ex *Caballus*. Vide in hac voce.
CHEVANCE, bona, facultates: ex Ital. *Civanza*, cibus. Vide *Cabentia*, in Addit.
CHEVECIER, dignitas Ecclesiastica, cui Presbyterij in Ecclesia, quod *Chevet* appellant, cura incumbit. Vide *Capicerius*.
CHEVESTRAGE, quod pro Capistris domus regiæ ministris annuatim conceditur. Vide *Capistragium*.
CHEVET, cervical: ex *Capitale*. Vide in hac voce.
CHEVET, pars ædis sacræ, quæ Presbyterium appellatur, quod in *Capite* Ecclesiæ sita sit. Vide *Capicium*.
CHEVETAINE, capitaneus. Vide Gloss. ad Vilharduinum, & Gloss. med. Græcit. in Κηβηλάνος.
CHEVILLE, clavus ligneus, quasi *Clavile*, *Clavicula*. Vide *Cavile*.
CHEVREUIL, ex Capriolus. Vide in hac voce.
CHEVRON, tignum, cantherius: ex *Capro*. Vide in hac voce.
CHICANER, tricari: ex τζυκανίζειν. Vide *Tzycanisterium*, & Gloss. med. Græcit. in Τζυκανιστήριον.
CHIFFON, res nihili. Vide *Ciffo*.
CHIFFRE, nota numeralis, Vide *Cifra*, & Gloss. med. Græcit. in τζίφρα, ubi de vocis etymo.
CHIMIE, auri conficiendi ars. Vide *Chymia*. & Gloss. med. Græcit. in Χυμεία.
CHIOURME, Remiges: vox Italica & nautica. Vide *Ciurmia*.
CHIQUET, frustalum: ex Hispan. *Chico*, parvus.
CHOLLER, follem pedibus propellere: ludicri species. Vide *Ceolare*.
CHOPINE, mensura vinaria in *Propinis*. Vide *Propina*, *Chopper*, impingere.
CHOQUE, stipes, nostris *Souche*. Hinc *Choquer*, ad stipitem impingere. Vide *Ceoca*, & *Chocagium*.
CHOSE, res quævis, *Cose*, Picardis: ex *Causa*. Vide in hac voce.
CIBOIRE, umbraculum altaris. Vide *Ciborium*, & Gloss. med. Græcit. in Κιβώριον.
CISEAU, forfex *scissorius*, unde nomen. Vide *Siselum*.
CIVADE, avena, vel præstatio avenarum, qua cibantur equi. Vide *Civata*.
CIVIERE, ex Saxon. *Cive*, traha. Vide *Traga*, & *Cœnovectorium*.
CLAIM, actio in jure: ex *Calumnia*, vel *Clameum*. Vide *Clamare*.
CLAIRET, vinum dilutum, *Clarum* effectum. Vide *Claretum*, & Gloss. med. Græcit. in Γλαρία.
CLAIRON, litui species, à *sono claro* dictus. Vide *Clarasius*.
CLAPIER, hara cunicularia: ex *Clapa*, machina qua capiuntur cuniculi. Vide *Claperius*.
CLOCHE, campana: ex Germ. *Clogg*, &c. Vide *Cloca*.
CLEIE, crates viminea, ex κλείειν, ut quidam volunt. Vide *Cleia*.
CLOISTRE, ex *Claustrum*. Vide in hac voce.
CLOPINER, claudicare: ex *Cloppus*. Vide in hac voce.
CLOQUEMAN, homo cui Ecclesiæ campanarum cura incumbit. Vide *Cloca*.
CLOU, ex *Clavus*: nam Picardi etiamnum *Clau* dicunt.
CLUSES, claustra montium, viæ inter *clusa*. Vide *Clusa*, & *clusura*, & Gloss. med. Græcit. in Κλεισοῦρα.
COCHE, carruca, vel navis transvectoria: ex *Cogo*, *coico*, navigij species.
COCHON, *Coche*, Porcellus: ex *Cossio*. Vide in hac voce.
COCU, cujus uxor mœchatur: ex *Cugus*. Vide in hac voce.
COFFRE, arca: ex Cambrobrit. Vide *Cofferum*.

COHUE, Porticus nundinaria, vel ipsum placitorum forum: ex voce *Cahos*. Vide *Cohua*.

COIE, *Fosse coie*, latrina: ex *Fossa cœca*. Vide in hac voce.

COIFFE, tegmen capitis: ex *Cuphia*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σκυφία.

COIGNE'E, securis: ex *Cuneata*. Vide Gloss. med. Græcit. in Κυνιά.

COIN, angulus vel sigillum: ex *Cuneus*. Vide *Cona*.

COINTE, cultus, ornatus: ex *Comptus*. Vide *Cointise*.

COITE, culcita. Vide *Cottum*.

COLE'E, ictus *Collo* impactus, *Colaphus*. Vide *Alapa*.

COLLATION, Postmeridiana refectio: ex *Collationibus monachorum*. Vide *Collatio*.

COMBA, vallis: ex *Cumba*. Vide in hac voce & in *Catacumba*.

COMBLE, ex *Culmen*, vel ex *Cumulus*: Vide *Culmen*, & Gloss. med. Græcit. in Κέμυλος.

COMPAGNON, socius, ex eodem *pago*. Vide Gloss. med. Græcit. in Κυμπανία.

COMPORTER, versari. Vide *Portare*.

COMPOTE, edulij species: ex *Compostile*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Κομπόστα.

COMPTER, narrare: ex *Computare*. Vide in hac voce.

CONCIERGE, Custos ædis, vel carceris: Vide *Consergius*.

CONESTABLE, dignitas militaris. Vide *Comes stabuli*, & Gloss. med. Græcit. in Κονοσταῦλος.

CONDUIRE, salvum & incolumem præstare: Vide *Conducere*, & Gloss. med. Græcit. in Διασώζειν.

CONFITURES, Dulciaria, Confectiones, *Confectura*. Vide in hac voce.

CONGE', licentia abeundi: ex *Comiatus*, ubi *ia*, consonantem g efficit, uti supra monuimus. Vide in hac voce, & in *Congeare*, & Gloss. med. Græcit. in Κομιάτον.

CONIL, ex *Cuniculus*. Vide *Cyrogrillus*, & Gloss. med. Græcit. in Κένικλος.

CONNOISSANCES, armorum insignia, quibus quisque agnoscitur. Vide *Cognitiones*.

CONROI, apparatus. Vide *Conredium*.

CONTREBANDE, *Marchandise de contrebande*, merx quæ *banno* seu edicto publico interdicitur. Vide *Bannum*, & Gloss. med. Græcit. in Κοντράβανδον.

CONTRE'E, regio, pagus: ex *Conterrata*. Vide *Conterati*, & *Conterata*.

CONVIER, invitare: ex *Convitare*. Vide in hac voce, & *Conviare*.

COQUE, testa ovi: ex *Concha*. Vide in *Cogo*.

COQUET, navigij & dolij species: ex *Cogo*. Vide in hac voce, & in *Koket*, & in *Concha*.

COQUIN, Nebulo: ex *Cocio*, vel ex *Coquina*. Vide *Cocio*.

CORDONIER, Sutor, qui calceos ex *Corduba* advectis pellibus conficit: Vide *Cordebisus*, & Gloss. med. Græcit. in Κορδυβάνι.

CORNETTE, bireti species in *Cornu* speciem desinens. Vide *Corneta*.

CORROIEUR, Pelliparius, qui *Coria* parat, unde vocis etymon, vel à *Conreer*, parare. Vide *Conredium*.

CORNEMEUSE, instrumentum, seu *Cornu musicum*. Vide *Musa*.

CORSELET, thoraculus *corpori* adstrictus. Vide Gloss. med. Gr. in Κυρσυλέτον.

CORVE'E, operæ rusticorum, *operæ corporales*. Vide *Corvata*, *Corrogata*.

CORVESIERS, sutores veterinarij, *Savetiers, sueurs de vieil* Corij veteris sutores. Vide *Corvesarij*.

COSTE, *Coste de mer*, Clivus, *latus* montis: ex *Costa*. Vide in hac voce.

COTARDIE, sagi seu *Cotæ* species, vel tunicæ. Vide *Cotardia*.

COTE, tunica talaris: ex *Crocota*. Vide *Cota*.

COTE, ædificium rusticum: Vide *Cotier*, rusticus: ex Saxon. Vide *Cota*.

COTERAUX, prædones militares ex *Cotariis* seu Rusticis. Vide *Cota*, & *Coterelli*.

COTTER, numeros indere: ex *quot*. Vide *Quotare*.

COTU, angulosus: ex *Costa*. Vide *Cotulosus*.

COUARD, timidus, ex *Caudatus*. Vide in hac voce.

COUCHER, cubare: ex *Collocare*. Vide in hac voce.

COUDRE, consuere: ex *Cusire*. Vide in hac voce.

COULE, vestis monachica: ex *Cucullus*. Vide in hac voce, & in *Culla*.

COULER, effluere: ex *Colare*, per *Colum* effluere. Vide *Discolare*.

COUP, ictus: ex *Colpus*, vel ex *Colaphus*. Vide *Colpus*, & Gloss. med. Græcit. in Κόρπος.

COUP *orbe*, ictus non apparens, livor, tumor: ex *Orbus*, cœcus, in Gloss. Gr. Lat. Vide *Ictus orbus*.

COUPE, vas potorium: ex *Cupa*. Vide in hac voce.

COUPER, scindere: ex κόπτειν, vel ex *Cuppus*, instrumentum quo pedes reorum ita constringebantur, ut scinderentur. Vide in hac voce, & in *Colpo*, & Gloss. med. Græcit. in Κῦππας.

COUPLE, ex *Copula*. Vide in hac voce.

COUR, senatus: ex *Curia*. Vide in hac voce.

COURT, atrium, area: ex *Curtis*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Κόρτη.

COURTINE, velum lecti, quo lectus in modum *Cortis* ambitur. Vide *Cortina*, & Gloss. med. Græcit. in Κορτίνα.

COURTISANS, qui *Curtes curant*, vel colunt, aulici. Vide *Cortisiani*.

COURTOIS, blandus, humanus, cujusmodi sunt qui in Curte regia versantur. Vide *Curtensis*, & Gloss. med. Græcit. in Κυρτέζης.

COUS, Gallis, *Cornard*: ex *Cugus*. Vide in hac voce.

COUSSIN, pulvinus, quasi *Coissin*: ex *Coite*, culcita. Vide *Cota*, & *Cussinus*.

COUST, pretium. *Couster*, vænire: ex *Constare*. Vide *Custus*, & Gloss. med. Græcit. in κυστέυειν.

COUSTRE, dignitas *Custodis* in Ecclesia. Vide in *Custos*.

COUTE, culcita. *Coutepointe*, culcita puncta. Vide *Culcita*.

COUTURE, ager cultus, ex *Cultura*. Vide in hac voce.

CRACET, lucerna olearis. Vide *Crucibulum*, & Gloss. med. Græcit. in Κρασίον.

CRAMOISI, purpureus, coccineus, rubeus: ex *Kermes* voce Arabica. Vide *Carmesinus*, & Gloss. med. Græcit. in Κρεμίτζιν.

CREANTER, fidem interponere, fidejubere. Vide *Creantare*.

CERCERELLE

CERCERELLE, accipiter tinnunculus. Vide *Cricella.*

CREMAILLERE, focarius *cremaster.* Vide *Cramaculus.*

CRENEAUX, vel *Carneaux* pinnæ muri in quadri formam dissectæ. Vide *Quarnellus*, & Gloss. med. Græcit. in Κρινέλια.

CREVASSE, Fissura: ex *Crepatura.* Vide in hac voce.

CREVER *les yeux*, seu *faire crever les yeux*: ex crepare. Vide in *Abacinare*, & *Crepare.*

CRI, clamor. *Crier*, clamare. Vide *Criare.*

CROSSE, baculus *crucis* specie. Vide *Croceus*, *Crucia*, *Crocca.*

CROUPPE, summa clunium equi. Vide *Crupponus.*

CUIRASSE, Thorax ex *Corio* Confectus. Vide *Coratium*, & Gloss. med. Græcit. in Κυράτζα.

CUIVRE, æs, *Cuprum.* Vide in hac voce, & in *Cyprinum.*

CUVE, labrum: ex *Cupa.* Vide *Cuba.*

D.

DACE, tributum: ex *Datio.* Vide *Data.*

DAGUE, sica, pugio: ex Saxon. Vide *Dagger.*

DAIS, umbraculum: ex *Dagus.* Vide in hac voce, in *Dalum*, & in *Deis.*

DAME, Domina. Vide *Domnus.*

DAMOISEAU: ex *Domicellus.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Δεσπόσυνος.

DANGER, periculum, quasi *damnigerium.* Vide in hac voce.

DANSER, saltare: ex Cambrobritan. Vide *Dansare.*

DARD, jaculum: ex Cambrobrit. Vide *Dardus.*

DARNE, *Darne de saumon*, portio: ex Cambrobritann. Vide *Darnus.*

DATE, anni & diei adscriptio: ex *Data.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Δάτον.

DÉ, *jeu de dé*, talus, taxillus, ludus taxillorum alea: quasi *indicium dei*, seu sors: ex vet. Gall. *juis de Dé.* Vide *Decius*, & *Iuisum.*

DECENDE, vestis species: ex *Epidecen.* Vide in hac voce.

DEDANS, intus, intra. Vide *Deintus.*

DEDUIT, animi oblectatio: ex *Deductio*, cum quis mœrore confectus aliò *deducitur.* Vide in hac voce.

DEFAIRE, destruere: ex *diffacere.* Vide in hac voce.

DEFAUT, defectus: ex *Defalta.* Vide in hac voce.

DEFENS, ager in quem animalia immittere non licet, *defenditur.* Vide *Defensa.*

DEFFIER: ex *Diffidare.* Vide in hac voce.

DEFULER *son chapeau*, *son bonet*, Picardis, tollere pileum: ex *Diffibulare.* Vide in hac voce.

DEHORS, forinsecus, ex *Deforis*: nam *defors* nostri dicebant. Vide in hac voce.

DEJUNER, jejunium infringere. Vide *Dejejunare.*

DEMANDER, poscere: ex *Demandare.* Vide in hac voce.

DEMENC, mensura frumentaria, apud Lugdunenses: ex *Demensus.* Vide *Demencus.*

DEMEURER, manere: ex *Demorari*, quæ vox occurrit in leg. 2. Cod. Th. de legatis.

DENRÉE, valor, pretium unius Denarij: ex *Denarata.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Δαρεία.

DISAINE, ex *Decenna.* Vide in hac voce.

DEODANDES, bruta & animalia, quorum impetu homini vita tollitur. Vide *Deodanda.*

DEPITER, discerpere, quasi *Depieter.* Vide *Depitare.*

DESPARAGER, ex *Disparagare.* Vide in hac voce.

DEPESCHER, aliquò mittere: ex *depiscare*, piscem piscatum aliò & sine mora transferre. Vox forte piscatorum.

DEPORT, jus caduci in beneficiis Ecclesiasticis. Vide *Deportus.*

DEPRISER, de *pretio* minuere. Vide *Depretiare.*

DERRIERE, ex *Deretro.* Vide in hac voce.

DESAUBER, albas tollere & deponere dicuntur recens baptizati post octavum diem. Vide *Alba* pag. 122.

DESAPRESENT, jam jam: ex *Depræsenti.* Vide in *Præsens.*

DESBAUCHER, ab opere vel officio avocare, quasi *debosser*, vel *deboisser*, *tirer la beste hors du bois pour la prendre plus facilement.* Picardi *bos* dicunt silvam, hodie *bois.* Vide *Boscus.*

DEBLEER, locum vacuum reddere, *Bladis* horreum vacuare. *Blada* metere. Vide *Bladum.*

DESCONFIRE, hostes conficere: ex *Disconficere.* Vide in hac voce.

DESCOULER, effluere: ex *Discolare.* Vide in hac voce.

DESCROIRE, non credere: ex *Discredere.* Vide in hac voce.

DESILLER, ex *Desigillare.* Vide in hac voce.

DESPENSE, *Despenser*, expendere: ex *Dispendere.* Vide in hac voce, & in *Dispensare.*

DESPIT, ex *Despectus.* Vide in hac voce.

DESPOUILLER, ex *Despoliare.* Vide in hac voce.

DESROBER, furari, *robam* auferre. Vide *Raub*, & *Roba.*

DESOUBITER, aliquem in iram vel furorem concitare. Vide *Desubitare.*

DESOUS, sub: ex *Desub.* Vide in hac voce.

DESPENDRE, insumere, expendere. Vide *Dispensa*, & Gloss. med. Græcit. in Διςπένσα.

DESRAME. Vide in *Adromire.*

DESSEIN, animi decretum: ex *Designatio.*

DESTOURBER, avertere: ex *Disturbare.* Vide in hac voce.

DESUER, vel *Dever*, delirare, extra *viam* ire, *deviare.* Vide in hac voce.

DESUS, desuper: ex *desusum.* Vide *Susum.*

DETROIT, montium fauces: ex *strictum.* Vide in hac voce, & in *Districtum*, & in *Distringere.*

DEVANT, ex *Deante.*

DEVERS, versus: ex *Deversum.* Vide in hac voce.

DEVIDOIR, girgillum: ex *Devolutorium.* Vide in hac voce.

DEVISE, Testamentum, in quo bona sua testator hæredibus *dividat.* Vide *Divisa.*

DEVOIR, debitum, officium. Vide *Deverium.*

DEVOUER, ex *Devotare.* Vide in hac voce.

DEUX *à deux*, bini. Vide Gloss. med. Græcit. in Δύο δύο.

DECS, *Decos*, *Dextre*, terminus, limes: ex *Dextri.* Vide in hac voce.

DIAMANT, ex *Adamas.* Vide *Diamantes*, & Gloss. med. Græcit. in Διαμάντε.

DIAPRÉ, variegatus. Vide *Diaprasium*, & *Diasprus.*

DIGUE, agger : ex Flandr. Diik, vel ex Gr. τεῖχος. Vide *Diccus.*

DIMANCHE, dies *Dominicus.* Vide *Dominica.*

DISCOURS, sermo, oratio : ex *Discursus.* Vide hac voce.

DISNER, Prandere : ex *Dejunare.* Vide in hac voce, & in *Dignerium*, & *Disnare.*

DIVAN, Consistorium Turcicum. Vide Gloss. med. Græcit. in Διβάνη.

DIVULGUER, in *vulgus* spargere : ex *Divulgare.* Vide in hac voce.

DOANE, ædes in quam fiscalia ex mercibus inferuntur. Vide *Doana.*

DODUS, dorsuatus : ex *Dorsum.* Vide *Dodus.*

DOIEN, Decanus, quasi *Deen.* Vide *Decanus.*

DOLOIRE, Dolabra : ex *Dolotoria.* Vide in hac voce.

DOMAGE, ex *damnum* : nam Belgæ nostri *Damage* dicunt. Vide *Damnatio*, *Damnigerium*, & *Dangerium.*

DOMAINE, ex *Dominium.* Vide in hac voce.

DOME, tectum : ex *Doma.* Vide in hac voce.

DON, tributi species : ex *Donum.* Vide in hac voce.

DONNER, ferire. Vide Gloss. med. Græcit. in Διδόναι.

DONJON, Castellum in *Duno*, seu Castello ædificatum. Vide *Dunjo*, & *Dunum.*

DONNEZ, oblati in Monasteriis. Vide *Donati.*

DONNEZ, Nothi, Spurij. Vide *Donati.*

DORER, exaurare. Vide *Deaurare.*

DOSE, vox Medicorum. Vide Gloss. med. Græcit. in δόσις.

DOUAIRE, Dos : ex *Dotarium.* Vide in hac voce.

DOUSIL, Epistomij vertibulum : ex *Duciculus.* Vide in hac voce.

DOUVE, fossa : ex *Doga*, vel *Dupia.* Vide in his vocibus.

DOUSAINE, ex *Duodena.* Vide in hac voce.

DRAC, species dæmonis : ex *Draco*, id est *Diabolus.* Vide *Draco*, *Dracus.*

DRAGÉES, bellaria : ex τράγημα, vel ex τραγήματα. Vide Gloss. med Græcit. in Δραγῖαι.

DRAGUE, hordeum coctum : ex *Drascus.* Vide in hac voce.

DRAP, pannus : ex *Drappus.* Vide in hac voce.

DRESSOIR, abacus : ex *Directorium.* Vide in hac voce.

DROGMAN, interpres : ex Gr. vulg. Δραγούμανος. Vide Dragamannus, & Gloss. med. Græcit.

DROIT, jus : ex *Directum.* Vide in hac voce.

DRU, *Druerie*, amicus, amicitia. Vide *Drudes*, & *Drudaria.*

DUCAT, moneta aurea Ducum Venetorum : ex *Ducatus.* Vide in hac voce.

E.

EDIFIER, Exemplum præbere. Vide *Ædificare*, & Gloss. med. Græcit. in οἰκοδομή.

EFFONDRER, fundum dolij auferre. Vide *Effundrare.*

EFFORT, vis, *Efforcer*, vim inferre : ex *Exforciare.* Vide in hac voce, & in *Exforcium.*

EFFRONTÉ, Impudens, sine *fronte* : ex *Infrontatus.* Vide in hac voce.

EGRATIGNER, unguibus cutem carpere. Vide *Ingratinare.*

EGUILLETTE, Ligula ferro instructa instar *aciculæ*, quæ *eguille* dicitur. Vide *Ligula.*

EMBLAVER, bladum immittere, serere. Vide in *Bladum.*

EMBLER, Invadere. Vide *Auris*, & *Imbladare.*

EMFRUNT, impudens : ex *Infrons*, aut *Infrunitus.* Vide *Infrontatus.*

EMOUCHER, emungere. *Emouchoir*, ex *Emunctorium.* Vide in hac voce.

EMPALER, in *palum* impingere. Vide *Impalare.*

EMPARER, Invadere, occupare : ex Hispan. *Amparar.* Vide in hac voce.

EMPESCHER, pro *Impetere*, quæstionem movere : ex voce forte corrupta *impetiare.* Vide *Impechiare.* Nisi potius ab *Impiscare*, piscationi vacare occupari : vel Piscena, piscibus oppleta, *Impiscata*, seu locus occupatus.

EMPLOIER, Expendere, insumere ex *Implicare.* Vide in hac voce.

EMPOISONNER, venenum, seu *potionem* veneno mixtam propinare. Vide *Impotionare*, *Potio*, & *Appotiare.*

EMPRISE, *Entreprise*, militaris expeditio, &c. Vide *Imprisa.*

EMPRUNT, quod *in præstitum* accipitur. Vide in *Præstare.*

EN-AVANT, *De ci-en-avant*, In posterum, deinceps : ex *Inante.* Vide in hac voce.

ENCANT, *vendu à l'encant*, auctionari, sub hasta vendere. Vide *Incantare.*

ENCEINTE, Prægnans : ex *Incincta.* Vide in hac voce.

ENCENS, thus, quia *incenditur*, seu igne consumitur cùm offertur. Vide *Insensum.*

ENCHANTER, præstigiis magicis illudere : ex *Incantare.* Vide in hac voce.

ENCHASSER, ex *Incapsare.* Vide in hac voce.

ENCIS, de infante qui ex utero matris *inciso* vi abstrahitur. Vide Incisio, & *intus scisum.*

ENCLOUER, Inclavate. Vide *Inclaudare.*

ENCOMBRER Impedire, *Combris* viam intercludere. Vide *Combri.*

ENCORE, adhuc. Vide *Incoram.*

ENCOUREMENT, mulcta quam quis *Incurrit.* Vide *Incurrimentum.*

ENCRE, atramentum : ex *Encaustum*, vel Ital. *Enchiostro.* Vide *Encaustum.*

ENCROER, in crucem agere, ex *Croca*, seu unco suspendere. Vide *Incrocare.* Hinc forte *Escroüer.*

ENDENTURE, chirographi species in modum *dentium* divisa. Vide indentura.

ENDETER, ære alieno obligare : ex *Indebitare.* Vide in hac voce.

ENDITER,

ENDITER, accusare: vox obsoleta. Vide *Indictare.*

ENDOMMAGER, damnum inferre: ex *Addamnare.* Vide in hac voce.

ENDORMIR, ex *Addormire.* Vide in hac voce.

ENDOSSER, ex *Indossare.* Vide in hac voce.

ENGIN, ars, fraus, machinatio: ex *Ingenium.* Vide in hac voce.

ENGRAISSER, impinguare: ex *Incrassare.* Vide *Ingrassiare.*

ENHUILLER, extremæ unctionis sacramentum conferre. Vide *Inoleare.*

ENLUMINER, coloribus adumbrare. Vide *Illuminare.*

ENNUIT, hodie, hac *nocte.* Vide *Nox.*

ENORME, immensus: ex *Innormis.* Vide in hac voce.

ENSEIGNE, vexillum, clamor militaris: ex *Insigne.* Vide in hac voce, *signum*, & *intersignium.*

ENSEIGNER, Docere: ex *Insinuare*, vel ex *Insignare.* Vide in his vocibus.

ENTENDRE, pro velle. Vide *Intelligere.*

ENTASSER, aggerere. Vide in *Tassus.*

ENTERCER, sequestrare: ex *Intertiare.* Vide in hac voce.

ENTERRER, humo, *terræ* mandare. Vide *Interrare.*

ENTRAILLES, interanea. Vide *Intralia* & *Intrania.*

ENTRE, pro *tam quam.* Vide *Inter.*

ENTRECOURS, pactum mutuum per *intercurrentes* seu proximitas initum. Vide *Intercursus.*

ENTREDEUX, spatium interjectum. Vide *Interduos.*

ENTRELASSE', innexus: ex *Interlaqueatus.* Vide in hac voce.

ENTREMETTRE, immiscere, interponere. Vide *Intermissio* & *Intermittere*, & *Inframittere.*

ENTREMETS, medium convivij ferculum *inter* duos *missus* afferri solitum. Vide *Intromissum.*

ENTREPRENDRE, aggredi: ex interprendere. Vide in hac voce.

ENVIRON, Circum circa. Vide supra *Aviron*, & Gloss. med. Græcit. in Γίρο γύρο.

ENVOIER, mittere: ex *invectare*, vel *in viam* emittere. Vide *invectare.*

ERCE, instrumentum ad terendas glebas: ex *Erptica.*

ERMINE, mus Ponticus, *Armenius*, ex *Armenia* advectus. Vide *Hermellina.*

ESBAUCHER, pro *Esbocher*, opus informare: ex *Boscus*, lignum, quasi ex statua, aut quavis materia lignea superfluum lignum excernere, avellere, *exlignare*, seu *exboscare.* Vide *Boscus.*

ESBLOUIR: ex *Bloire.* Vide in hac voce.

ESBRANDIR, incendere: ex *Brand*, incendium. Vide in hac voce.

ESCADRON, militaris manipulus: ex veteri Francico *Scara*, quasi *Scarada.* Vide *Scara*, & *Scala.*

ESCARE, vulneris crusta: ex *scara.* Vide in hac voce.

ESCALADER, ex *Inscalare.* Vide in hac voce.

ESCALIER, ex *Scalarium.* Vide in hac voce.

ESCAMOTER, Decipere, fallere, more forte *Scamarium* seu prædonum. Vide *Scamares*, & Gloss. med. Græcit. in Σκαμάρεις.

ESCARLATE, coccus, coccinus pannus: ex Arabic. Vide *Scarlatum*, & Gloss. med. Græcit. in Σκαρλάτος.

ESCARMOUCHE, militaris tumultus, vel conflictus: ex German. Vide *Scaramutia*, & *Scara.*

ESCARPINS, calcei species: forte ex *Carpisculus.* Vide in hac voce, & in *Scarpus.*

ESCARTELE', in *quatuor* partes divisus. Vide *Quartilatus.*

ESCHALAS, vel *Escharas*, Paxillus vitibus sustentandis, *Scalula.* Vide *Carratium.*

ESCHAFFAUD, pulpitum editius, quasi *chatfaus.* Vide *Eschaffaudus*, *Scafaldus*, & notas ad Joinvillam.

ESCHALOTE, cepe *Ascalonitana*, unde vox. Vide *Aloigna.*

ESCHANGE, permutatio, *Excambium.* Vide in *Cambiare.*

ESCHAPPER ex *Captione* evadere, exire. Vide *Escapium.*

ESCHARAS, vel *Eschalas*, pedamen vitium. Vide *Escara*, & *scalciatus.*

ESCHARNIR, irridere: ex *Carinare.* Vide in hac voce.

ESCHARS, parcus, avarus: ex Saxon. *sceard.* Vide *Scardus* & *Scarpsus.*

ESCHASSES, grallæ, furculæ. Vide *Scacci.*

ESCHAUDEZ, panes *excaldati.* Vide *Eschaudati.*

ESCHAUGAITE, excubiæ militares: ex German. Vide *Scaragaita.*

ESCHECS, *jeu des eschecs*, Scacorum ludus: ex Persic. Vide *Scacus.*

ESCHELLE, Portus minor, ad quem applicant navus. Vide *Scala*, & Gloss. med. Græcit. in Σκάλα.

ESCHEVIN, Ædilis: ex *Scabinus.* Vide in hac voce.

ESCHIQUIER, tabula in qua *scacis* luditur. Vide in *Scacus.*

ESCHOPPE, officina: ex Angl. *Shoppe.* Vide *Schopa.*

ESCLAT, *Esclature*, cæsura, incisio, &c. ex *Theclatura.* Vide in hac voce.

ESCLAVE, servus, captivus: ex *Sclavus.* Vide in hac voce & Gloss. med. Græcit. in Σκλάβος.

ESCLAVINE, vestis species, *sclavorum* propria. Vide *Sclavina.*

ESCLORRE, ova *excludere.* Vide Gloss. med. Græcit. in ἐκλώζειν.

ESCONSE, laterna cœca, *absconsa.* Vide in hac voce.

ESCORCHER, ex *Excorticare.* Vide *Decorticare.*

ESCORGE'E, flagellum ex *scorto*, *scortea.* Vide *Scorgiata.*

ESCUEIL, scopulus unde nomen. Vide *Scolium.*

ESCOPETE, catapultæ species, instar baculi quo *scopæ* eluuntur. Vide *Scopetum.*

ESCOT, symbola in conviviis: ex Saxon. Vide *Scot.*

ESCOUE', cui cauda abscissa est. Vide *Caudatus.*

ESCRENES, Campanis, cameræ in humum demersæ: ex *Screuna.* Vide in *Screo.*

ESCRIMER, gladiis ventilare: ex *Scrama*, spatha latior. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σκλίμα.

ESCRIN, arca: ex *scrinium.* Vide *Scrindus.*

ESCROUELLES, strumæ. Vide *Hercala.*

ESCU, moneta Francica, cum *scuto*, seu insignibus regiis. Vide *Scutum*, & *Moneta*, & Gloss. med. Græcit. in Σκοῦδον.

ESCUELLE, catinus: ex *Scutella* in modum scuti cava. Vide in hac voce.

ESCURIE, equile: ex *Scura*, & *Scuria*. Vide in his vocibus.

ESCURIEU, sciurus, unde nomen. Vide *Scuriolus*.

ESGAUDIR, venatui indulgere: ex *Gualdus*, saltus. Vide in hac voce.

ESMAIL, encaustum: ex *maltum*, seu *malta*, solidamenti specie. Vide in hac voce.

ESMER, ex *Æstimare*, computare. Vox obsoleta. Vide in *Purprendere*.

ESMERILLON, pumilus accipiter. Vide *Smeriliones*.

ESMERER, *meram* efficere. Vide *Exmerare*.

ESNEQUES, navigij species: ex Germ. Vide *Naca*.

ESPALMER *un vaisseaa*. Vide *Palmisare*.

ESPAVES, animalia præ *pavore* vagantia. Vide *Spaulæ*.

ESPEAUTRE, far, ex *Spelta*. Vide in hac voce.

ESPERONS, calcaria ex Saxon. *Spora*. Vide *Spourones*.

ESPICES, aromata, dulciaria: ex *Species*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in εἴδη.

ESPINGLE, acicula: ex *Spinula*. Vide in hac voce.

ESPINOCLE, pisciculi species. Vide *Spinaticus*.

ESPION, explorator, *Inspex*. Vide *Spia*.

ESPLUCHER, pediculis, purgare: ex *puduclare*. Vide *Puduclare* vel pellim, quam *peluche*, seu *pellicium* dicimus, mundare. Vide *Pellicium*.

ESPOUSSER, castigare, punire: ex *pulsare*. Vide in hac voce.

ESPREVIER, species accipitris: ex *sparvarius*. Vide in hac voce.

ESPINGALE, machina bellica: ex Germ. Vide *Spingarda* & *Muschatta*, & Gloss. med. Græcit. in μάγγα.

ESCHEANCE. Vide *Excadentiæ*.

ESCHAUDER, ex *Excaldare*. Vide in hac voce.

ESCHIVER, vitare, *Scapha* periculo se subtrahere. Vide *Eschivire*.

ESCIENT, dedita opera: ex *suo sciente*. Vide in hac voce.

ESCLUSE, locus ubi intercluduntur aquæ: ex *Exclusa*. Vide in hac voce.

ESCONDUIRE, aliquem re infecta repellere: ex *Excondicere*. Vide in hac voce.

ESCLUS, vox Gallobelg. spatium circa ædem, qua scuti longitudo patet. Vide *Esculum*.

ESGARD, judicium, sententia judicis cum cognitione causæ: item *Consideratio*, quia judex dum sententiam dicit, cavet (*garde*) ne fallatur. Vide *Esgardium*, & *Vvarda*.

ESPARRE teli species: ex *Sparus*. Vide *Sparo*.

ESPAULE, humerus: ex *Spatula*. Vide in hac voce, & in *Spadula*.

ESPE'E, ensis: ex *Spatha*, vel *Spada* Vide in hac voce.

ESQUIER, qui *Scuriam*, seu equorum stabulum domini curat. Vide *Scuria*: vel qui *Scutum* domini defert. Vide *Scutarius*.

ESQUIF, minor *Scapha*, unde nomen. Hinc *Esquiver*, vel *Eschiver* periculum scapha vitare. Vide *Schippa*.

ESQUIPER, scaphis, quas *Esquifs* dicimus navim instruere, eique adjungere. Vide *Eschipare*.

ESSAI, probatio, *Examen*, unde etymon: vel ex ἐξάγιον. Vide *Exagium*, & Gloss. med. Græcit. in ἐξάγιον.

ESSANGLE, scindula. Vide in hac voce, & in *Essanna*.

ESSARS, occationes: ex *sartum*, *sarrire*. Vide *Exartus*, & *Sartare*.

ESSAUPLE, idem quod *Essart*, apud Andegavenses. Vide *Exemplum*.

ESSAIN *d'abeilles*, ex *Examen*, quasi *Exaim*. Vide *Examinare*.

ESSILLER, apud Gallobelgas, bona decoquere, pecuniam insumere: ex *Exiliare*. Vide in hac voce.

ESTABLIE, præsidium militare: *Stabulum*, vel ex stabilitas. Vide *Stabilitas*.

ESTACHE, palus, fustis terræ infixus. Vide *Staca*, & *Sticata*.

ESTAFIER, qui ad domini staffam, seu equi stapedes stat. Vide *Staffa*.

ESTAGE, cœnaculum, tabulatum: ex στέγη. Vide *Stagium* & *Statio*.

ESTAL, locus ubi merces exponuntur: ex *Stallum*. Vide in hac voce & in *Staufus*.

ESTALON, mensura. Vide *Stallo*.

ESTAMINE, Panni species: ex *Stamen*. Vide *Staminea*.

ESTANCHER, sanguinem sistere ne fluat: ex *Staguare*. Vide *Stancare*.

ESTAPE, & *Estaple*, forum publicum, emporium. De etymis, vide in *Stapulæ*.

ESTAUDEAU, pullus gallinaceus. Vide *Hestaldi*.

ESTENDART, vexillum expansum, *Extensum*. Vide *Standardum* & *Stantareum*.

ESTERLIN, moneta Anglica. Vide *Esterlingus*.

ESTEULE, culnus, ex *Stipula*. Vide *Stubula*, *Stupla*, *Estoublagia*.

ESTIVAUX, calcei *æstivales*. Vide *Æstivalia*.

ESTIVER *le bestail*, pecora in *æstivis*, seu pascuis pascere. Vide *Æstiva*.

ESTOC, stipes, caudex. Vide *Stoc*.

ESTOFFE, pannus spissior. *Estoffer*, pannis instruere, ac calorem *stuffarum* hocce sibi vestitu conciliare. Vide *Stuffare*.

ESTORER, *une fille*, cum nuptui datur supellectilem præbere: ex *Instaurare*. Vide *Instaurum*.

ESTOUFFER, in *stuffis* præ nimio calore extingui. Vide *Stuffæ*.

ESTOUPPER, foramen *stuppa* occludere, obstruere. Vide *Astopatus*, *Obstupa*, & *Stupare*.

ESTRADE, ex *strata*, via. Vide in hac voce.

ESTRAFILE', cæsim vulneratus, ex filo seu stamine transverso in panno. Vide *Extafilatus*.

ESTRANGER, ex *Extraneus*. Vide *Strajerjæ*.

ESTRANGLER, ex *Trangulare*. Vide in hac voce.

ESTRAPADE, pœna militaris: ex *Extirpare*. Vide *Estrepamentum*.

ESTRE, pro *Esse*. Occurrit in lege salica. Vide *Estre*.

ESTRECIR, arctare, *Stringere*. Vide *Estreciatus*.

ESTRIE', stapes: ex *Strepa*. Vide in hac voce.

ESTRIL, strigile, *Estriller*, strigili defricare. Vide *Striliare*.

ESTRON, stercus: ex *struntus*. Vide *Strundius*.

ESTUI, theca. Vide *Estugium*.

ESTURGEON, piscis grandior: ex *struthio*. Vide in hac voce & in *Sturgio*.

ESTUVE, Vaporarium, hypocausum: ex Germ. Vide *Stuba* & *Stuffa*.

ESVIER, canalis quo eluuntur sordes. Vide *Sesuerium*.

EVEILLECHIEN, cognomentum Herberti Comitis Cenomanensis. Vide *Evigilans canem*.

EXOINE, excusatio in jure: ex *sunnis*. Veteri voce Francica. Vide in hac voce, & in *Exidoneare*.

EXPLOIT, reditus, fructus prædij, vel apparitoris submonitio. Vide *Expletum*.

F.

FACHER, irasci: ex Gallobelg. *Fache*, facies, ex ira *facie* seu vultu commoveri.

FACTION, defectio: ex *Factio*. Vide in hac voce.

FACTUM, summa litis, seu *facti* narratio. Vide *Factum*.

FAGOT, Fascis ex ligno: ex *Fagus*. Vide in hac voce: vel ex *Fasciculus*.

FAIE, Fagetum. Vide *Fagus*.

FAILLE, genus vestis muliebris. Vide *Fala*, & Gloss. med. Græcit. in φακεώλιον.

FAILLIR, labi, errare: ex *Fallire*. Vide in hac voce, & in *Falescere*.

FAINE, glandis *fagea*: ex *Fagina*. Vide in hac voce.

FAINEANT, ignavus, qui *nihil facit*. Vide in his vocibus.

FANFELUCHE, mundus muliebris: ex *Fanaluca*. Vide in hac voce.

FALAISES, maris altiores margines. Vide *Falesia*, & *Infalistatio Fonga*, lutum. Vide *Phanum*.

FANON, vestis Sacerdotalis: ex *Fano*. Vide in hac voce.

FAON, vel *Fan*, hinnulus: ex Lat. *Infans*. Vide *Fannatio*.

FARDEAU, onus: ex Gr. φαρδὺς, latus expansus. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

FARIBOLES, nugacia verba: ex *Faria*. Vide in hac voce.

FARSE, tumor carnem exulcerans. Vide *Farsia*.

FASCINE, Fasci ligni: ex *Fascennina*. Vide in hac voce.

FAUCET, cantus acutior, ex *faucibus* ductus, vel *falsis*, nec genuinus. Vide *Fausetum*.

FAUTEUIL, sella plectilis. Vide *Faldistorium*, & *Cliothedrum*.

FAUVE, color *fulvus*. Vide *Falvus*.

FEAL, ex *Fidelis*. Vide in hac voce.

FEBLE, debilis, infirmus, ex *Flebilis*, nam Gallobelgæ etiamnum *fleve* dicunt. Vide *Flebilis*.

FE'E, dæmonis species: ex *Nympha*. Vide *Fadus*.

FELON, perfidus, rebellis: ex Saxon. Vide *Felo*.

FERLING, quarta pars denarij: ex Saxon. Vide *Ferlingus*, & *Ferto*.

FERMANCE, in Consuet. Fidejussor. Vide *Firmancia*.

FERME, Prædium rusticum: ex *Firma*. Vide in hac voce.

FERMER, claudere, ex firmare. Vide in hac voce.

FERRAND, equi species: ex *Farius*, equus Arabicus. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in φάρας.

FERT, Symbolum Ducum Sabaudiæ, unde dictum, exponitur in hac voce.

FERTE', castrum: ex *Firmitas*. Vide in hac voce.

FESTE, culmen, *Fastigium*. Vide *Festagium*.

FESTE *des asnes*, unde, vide in *Festum asinorum*.

FESTIN, Convivium, *festina* exceptio. Vide *Festinare*.

FESTU, ex *Fistuca*. Vide in hac voce.

FEU, ignis: ex *Focus*. Vide in hac voce.

FEUR. *pretium*: ex *Forus*. Vide in hac voce, & in *Afforare*.

FEURRE, palea: ex *Foderum*. Vide in hac voce.

FEUTRE, lanæ coactæ ex Saxon. Vide *Feltrum*, & Gloss. med. Græcit. in ἀφέλετρον.

FIANCER, fidem, vel *fiduciam* interponere. Vide *Affidare*, *Affiduciare*, & *Fiduciare*.

FIEF, ex *Feudum*. Vide in hac voce.

FIERTRE, capsa: ex *Feretrum*. Vide in hac voce.

FIFFRE, Fistula. Vide *Fifferus*.

FILLEUL, ex *Filiolus*. Vide in hac voce.

FILOU, nebulo, ex *Fillo*. Vide in hac voce.

FIN, excellenter bonus, *finitus*. Vide *Finus*, & Gloss. med. Græcit. in φῖνος.

FINANCE, pecunia, qua exsoluta lis *finitur*. Vide *finis*.

FLACON, lagena: ex *Flasco*. Vide in hac voce.

FLAN, placenta: ex *Flanto*. Vide in hac voce.

FLAQUE, vox Gallobelg. locus cœnosus: ex *Flacco*. Vide in hac voce, & in *Flactra*.

FLEAU, ex *Flagellum*. Vide in hac voce.

FLOQUER, vacillare: ex *Flocus*. Vide in hac voce.

FLEURS, menstrua mulierum: ex *Fluor*. Vide in hac voce, & in *Flores*.

FLORIN, moneta aurea, à lilij *flore* in ea expressa. Vide *Florenus*.

FLOT, ex *Fluctus*.

FLUSTE, ex *Fistula*. Vide *Flauta*.

FOAGE, tributum cuilibet *Foco*, seu ædi impositum. Vide *Focagium*.

FOIER, Focus: ex *Foculare*. Vide in hac voce.

FOIRE, nundinæ: ex *Feriæ*, vel ex *Forum*. Vide in his vocibus.

FOL, stultus, ineptus: ex *Follis*. Vide in hac voce.

FOIS, *quelquefois*, &c. Ex *vices*. Vide *Vicibus*.

FONDEFLE, machina jaculatoria: ex *Funda*. Vide *Fundibulum*.

FONDER, fundo dotare. Vide *Fundare*.

FOR, consuetudo municipalis: ex *Forum*. Vide *Forus*.

FORAGE, pretium à Domino vino tabernariorum impositum. Vide *Foragium*, *Foraticum*, & *Forum*.

FORBAN, vox nautica, quidquid ex extra, seu *foris bannum*. Vide *Forisbannire*.

FORBIR, arma polire. Vide *Forbator*.

FORCE vis *forti* manu illata. Vide *Fortia*.

FOREST, silva: ex Cambrobrit. Vide *Foreste*.

FORFAIT, delictum, crimen: ex *Forisfactum* Vide in hac voce.

FORGE, Fabrica ferraria. Vide *Forgia*, & *Fabrica*.

FORJUGER, malè & contra leges judicare. Vide *Forisjudicare*.

FORJURER, *Ejurare.* Vide *Forisjurare.*

FORLIGNER, extra *lineam* nobilem nuptias inire. Vide *Farlegani.*

FORME, Sedes clericorum vel monachorum in ædibus ſacris : ex *Forma*, canalis arcuatus. Vide in hac voce.

FORMARIAGE, de eo qui *foris*, ſeu extra dominium Domini nuptias init. Vide Foriſmaritagium.

FORPAISÉ, qui *Foris* & extra *patriam* degit. Vide *Foriſpatriatus.*

FORSCHAP, laudimij ſpecies. Vide *Foriſcapium.*

FORTERESSE, caſtrum : ex *Fortalicium.* Vide in *Fortia.*

FOUACHE, panis cinericius *Focarius.* Vide *Focacia.*

FOUÉE, tributum pro ligno ad *focum.* Vide *Focata.*

FOULC, bifurcus. Hinc *monſtrer au foulc jonne*, malè hodie enuntiatum, *montereau faut ionne.* Vide *Fulcus.*

FOULLER calcare inſtar *fullonum.* Vide *Fullencium.*

FOURAGE, palea : ex *Fodrum.* Vide in hac voce.

FOURCELLE, pars pectoris ubi venæ in *furculas* dividuntur. Vide in hac voce.

FOURNIL, pars ædis ruſticæ, in qua eſt *furnus.* Vide *Furnile.*

FOURNIR, præbere, inſtruere : proprie *furnum* coctúris inſtruere. Vide *Furnire.*

FOUREAU, vagina : ex *Forulus.* Vide in hac voce.

FOURRÉ, pellitus : ex *Foderatus.* Vide in hac voce & in *Furratus.*

FRAIS, *Frés*, *Freſche*, recens : ex *Friſcus.* Vide in hac voce & in *Friſcinga.*

FRANGE, fimbria, lacinia, ex *Phrygium*, unde *Frenge* etiamnum dicunt Gallobelgæ. Vide in hac voce, & in *Friſum.*

FRASQUE, *faire fraſque*, alicui illudere : ex *Fraſca.* Vide *Fraſcarium.*

FRERES *des aſnes* dicti Trinitarij, quod aſinis veherentur. Vide *Aſinus.*

FRÉS, vel *Frais*, impenſæ litium : ex *Fredum.* Vide in hac voce.

FRESLE, ex *Fragilis.* Vide *Fragilitatus.*

FRETE, ſagitta. *Freté*, cancellatus, ſeu ſagittæ in cancelli ſpeciem collocatæ. Vide *Frecta.*

FREZE. Vide *Frizia.*

FRISCHE, terra inculta. Vide *Friſcus*, & *Frauſtum.*

FRIÇON, Frigus febrium, ex *Frigitio.* Vide *Frictiones.*

FRINGANT, alacer, *facetus*, &c. forte ex Gr. σφριγᾶν, laſcivire, tumere, &c.

FRIPÉ, *Fripiers.* Vide *Frepata veſtes.*

FRIRE, ex *Frigere.*

FRIVOLES, nugæ : ex *frivola.* Vide in hac voce.

FRIZÉ, criſpatus. Vide *Friſij.*

FROC, terra inculta. Vide *Frauſtum.*

FROISSER, obterere. Vide *Fruſſura.*

FROMAGE, caſeus : ex *Fromaticum.*

FRONDE, ex *Funda.* Vide *Fundabulum.*

FRONSÉ, rugatus, à Rugis *frontis.* Vide *Fronſſatus.*

FRONTIERE, limes, *frons* agri. Vide *Frontaria.*

FRONTISPICE, quaſi *frontis* hominis *inſpectio.* Vide *Frontiſpicium.*

FROU, terra inculta. Vide in *Frauſtum.*

FUMIER, fimetum : ex *Fimarium.* Vide in hac voce.

FURET, viverra, quod furis inſtar venetur. Vide *Furectus.* Hinc *fureter*, quærere. Alij à *furus* deducunt. Vide *Furo.*

FUSIL, igniarium : ex *focile.* Vide in hac voce.

FUSTAINE, panni goſſypini ſpecies. Vide *Fuſtanum.*

FUSTE, navigij ſpecies, ex *Fuſtis*, lignum. Vide *Fuſta.*

G.

GABARRE, navis ſpecies. Vide in *Gabares.*

GABELLE, cenſus, tributum quodvis : ex Saxon. Vide *Gablum.*

GABER, illudere, nugari. Vide *Scabellare.*

GABIONS, aggeres militares vel munimenti ſpecies : ex *Cavea.* Vide *Gabia*, & Gloſſ.med. Græcit. in Γαμβιῶνια.

GAGE, vadimonium, pignus, &c. Ex *Vadium.* Vide in hac voce.

GAGNAGE, ager cultus, ſatus. Vide *Gagnagium.*

GAY, lætus, gaudens : ex *Gaium*, ſilva. Vide in hac voce, & in *Gavus.*

GAILLARD, lætus, hilaris : ex *Goliardus.* Vide in hac voce.

GAIN, *Gagnage*, ager cultus : Vide *Gagnagium*, & *Ganata.*

GAINE, ex *vagina.* Vide *Gaina.*

GAISDE, Glaſdum. Vide *Guaiſdum.*

GAIVES, *choſes gaives*, res derelictæ : ex *viduus.* Vide *Vvaif.*

GALAND, feſtivus. *Galanterie*, feſtivitas. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Γαλαντάροσωπη, & in Γαλαντικός.

GALÉE, *Galere*, *Galion*, navigij ſpecies. Vide *Galea*, & Gloſſ. med. Græcit. in Γαλαία.

GALERIE, Porticus in *galeræ* longitudinem porrecta. Vide *Galeria.*

GALLOCHES, genus calceamenti : ex *Gallica*, *Gallicula.* Vide in hac voce.

GALOIS, vallenſes Anglici. Vide *Galletus.*

GALOP, *Galoper*, citatus equi inceſſus : ex Gr. Κάλπη. Vide *Calopare*, & *trepidare* : & Gloſſ. med. Græcit. in Κάλπη.

GAMACHES, calceamenti ſpecies crura tegens ex *Campagus.* Vide in hac voce, & in *Gamacha*, & Gloſſ.med. Græcit. in Καμπάγος.

GAMBOISON, veſtimentum coactile, fortè quod *Gambas* ſeu crura etiam tegeret. Vide *Gambeſo.*

GAND, chirotheca, ex *vvantus* : nam *vuand* dicunt etiamnum Gallobelgæ. Vide in hac voce.

GARAGNON, equus integer : ex *varanio.* Vide in hac voce.

GARDE, cuſtodia. *Garder*, cuſtodire. ex Germ. *vvard.* Vide *Vvarda.*

GARDON, piſcis ſpecies : ex *Gardio.* Vide in hac voce.

GARANCE, ſandix. Vide *Garantia.*

GARAND, qui alteri tenetur ad evictionem Vide *Vvarantus.*

GARÇON, lixa, ganeo, maſculus. Vide *Garcio*, & Gloſſ. med. Græcit. in Γαρσονός-άσιον.

GARENNE, vivarium caniculorum : ex Saxon. Vide *Vvarenna.*

GARIR, ſanare, tueri protegere: ex Germ. *Vvard.* Vide *Garire*, & *Vvarantire.*

GARNACHE, veſtis talaris ſpecies. Vide *Garnachia.*

GARNIR, inſtruere. Vide *Garnimentum.*

GARNISON, Inſtructus: ex Germ. *Vvart.* Vide *Garneſtura*, & *Garniamentum.*

GARRIGES, terræ incultæ. Vide *Garrica.*

GARROT, telum quadratum: ex *quadrellus.* Vide in hac voce.

GASCHE, *Gaſcher.* Vide *Guaſchia.*

GASCHERE, ager proſciſſus. Vide *Gaſcaria* & *Gaſcha.*

GASTEAU, panis delicatior, placenta: ex Saxon. Vide *Vvaſtellum.*

GASTER, corrumpere, vitiare: ex *Vaſtare.* Vide *Vaſtum.*

GASTINE, terra inculta ex *Vaſtum*: inde *Gaſtinois*, pagus, Vaſtinenſis in Francia. Vide in hac voce.

GAUD, nemus, ſilva: ex Sax. Vide *Gualdus.*

GAUDINE, ager ſilveſtris: ex Gualdus, ſilva. Vide in hac voce.

GAVENE, tributi ſpecies: ex Flandr. *Gavena.* Vide in hac voce.

GAUSSER, rixari, irridere: ex *Cauſare.* Vide in hac voce.

GAZES, linum, vel ſericum ſubtile: ex *Gaza.* Vide in hac voce.

GELDE, præſtatio: ex *Geldum.* Vide in hac voce.

GELINE, ex *Gallina.* Vide *Gallinagium.*

GENEST, Equus Neapolitanus. Vide *Geniſco.*

GENICE, junior vacca: ex *Iunico.* Vide in hac voce.

GENOUIL, genu: ex *Genuculum.* Vide in hac voce.

GENOUILLERE, geniculare. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Γονυκλάδειον.

GENTILHOMME, nobilis, ex *Gentilis.* Vide in hac voce.

GEOLE, cavea, carcer: ex *Caveola.* Vide *Gabiola*, & *Geola.*

GERBE, ſpicarum manipulus: ex *Garba.* Vide in hac voce.

GEREME, manipulus: Vide *Gelima.*

GERSE, *Gerſer.* Vide *Gerſa.*

GASAILLE, vox Occitana, de qua in *Gaſalia.*

GESSE, canalis ſtillicidij: ex *Geſſum.* Vide in hac voce.

GIBET, furca patibularis. Vide *Gibetum*, & Gloſſ. med. Græcit. in Γιβέντιζειν, & Γωβενλίζειν.

GIBELINS, Factio Italica. Vide *Gibelini.*

GIGUE, inſtrumentum muſicum. Vide *Giga.*

GIRON, lacinia, veſtis ac togæ pars laxior, quod hac parte *giret.* Vide *Gyro.*

GISARME, jaculum: ex *Geſum.* Vide *Geſſum*, & *Giſarma.*

GISTE, hoſpitum ſuſceptio: ex *Iacere.* Vide *Giſtum.*

GLAIEUL, Carex: ex *Gladiolus.* Vide in hac voce.

GLANER, ſpicas legere: ex *Gelima.* Vide *Gleinator.*

GLAIVE, ſpiculum, framea: ex Cambrobrit. Vide *Glavea.*

GLAS, pulſatio campanarum: ex *Claſſicum.* Vide in hac voce.

GLESE. Vide *Gleſſum*, *Gliſſeria*, & *Gliſis.*

GLISSER, in lubrico & in glacie currere, ex ſono pedum. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Γλιάζειν, & in Γλιςρῶν.

GLORIETE, ædificium: ex Ital. Vide *Glorieta*, in Addit.

GLOUTON, ex *Gluto.* Vide in hac voce.

GLUL, calamus frumentarius, ex Flandr. Vide *Gelima.*

GOBELIN, dæmonis ſpecies. Vide *Gobelinus.*

GODALE, cereviſia: ex Saxon. Vide in *Celia.*

GOILART, monetæ ſpecies. Vide in hac voce.

GOITRIE, morbus *Gutturalis*, unde nomen. Vide *Gutteria.*

GOLFE, ſinus maris, ex Gr. Κόλφος, pro Κόλπος. Vide *Gulfus*, & Gloſſ. med. Græcit. in Κόλφος.

GOND, clavus aduncus: ex *Gumfus.* Vide in hac voce.

GONDOLE, navicula Veneta: ex Κονδελάς. Vide *Gondola*, & Gloſſ. med. Græcit.

GONFANON, vexillum: ex *Fano.* Vide in hac voce, & in *Guntfano.*

GONNE, *Gonnelle*, veſtis ſpecies: ex *Gunna*, & Græcobarb. Γοῦνα. Vide utrumque Gloſſ.

GORGE, rumen. Vide *Gorgia.*

GORGIAS, terribilis, acer: ex Gr. Γοργός. Vide Gloſſ. med. Græcit. in hac voce.

GOUGE, inſtrumentum ferreum, quo utuntur fabri ferrarij, ex *Guvia.* Vide in hac voce.

GOUJAT, calo ejuſmodi ferro inſtructus, vel ex *Gavius.* Vide in hac voce.

GOULERON, os vaſis, vel veſtis: ex *Gula.* Vide in *Caputium.*

GOULETTE, arx in Africa: ex Γέλα, turris. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Κέλα.

GOUPIL, vulpes, ex *Vulpicula.* Vide in hac voce.

GOURD, obtuſus: ex *Gurdus.* Vide in hac voce.

GOURGUE, *de Moulin*, ex *Gurges.* Vide in hac voce.

GOUSTER, Cœna ſerotina. Vide Gloſſ. med. Græcit. in Γέυεσμα, in Γιόμα, & in Γεςεῖον.

GOUTE, catarrus, fluxio, podagra, chiragra, quod *Guttatim* fiat, ut quidam volunt. Vide *Gutta*, & *Gota.*

GOUTIERE, ſtillicidium, quod eo aquæ *Guttæ* cadant. Vide *Gutta*, & *Guttorium.*

GOUVERNEUR, Gubernator: ex *Guvernerius.* Vide in hac voce.

GRAND, ſtatura procerus. Vide *Magnus.*

GRANGE, ædes recondendo *Grano* frumentario idonea. Vide *Granea.*

GRAS, pinguis: ex *Graſſus.* Vide in hac voce.

GRATER, ſcalpere, ſcabere: ex *Cratare*, vel *Charaxare.* Vide *Cratare.*

GRAVER, ſculpere: ex γράφειν. Vide *Graphium*, & *Gravare.*

GRAVERIE, tributum *Gravius.* Vide *Graveria*, & *Gravaringus.*

GRAVIER, ſabulum, arena. Vide *Graveria*, & *Greva.*

GREFFE, ſurculus, taleola: ex *Graffiolum.* Vide *Graphium.*

GREFFIER, Notarius: ex *Grafio.* Vide in hac voce, & in *Graphium.*

GRIL, craticula, unde nomen. Vide *Gradella*, & Gloſſ. med. Græcit. in Γραδέλλα.

GRESLE, grando: ex *Gracilis*, quod minutatim cadat. Vide *Menetum*, & *Gracile.*

GRENONS,

GRENONS, infranaras, ex *Grani*. Vide in hac voce.

GREVE, arena, glarea: item ocreæ species. Vide *Greva*.

GRIECHE, *Pie grieche*, Pica *Græca*. Vide Gloss. ad Villardhuinum in *Gregeois*.

GRIFAUT, falconis species: ex *Gyrofalco*. Vide in hac voce.

GRIFFES, avium ungulæ. Vide *Grefalco*, & *Griphus*.

GRIGNONER, panem circumrodere, & frustulatim. Vide *Griniosus*.

GRIMACE, ex Saxon. Vide in *Masca*.

GRIPER, rapere: ex γριπὸς. Vide in *Grifalco*.

GRIS, color cinereus, à colore pellis animalis quod *Gris* dicimus. Vide *Griseum*, & *Cicerculus*.

GROGNER, murmurare: ex *Grunnire*. Vide in hac voce.

GRONDER, ex *Grunnire*. Vide *Esgrinire*.

GROS, dragma, ponderis species. Vide *Grossus* & *Grossa*.

GROTE, antrum: ex veteri Saxon. *Crote*, domus. Vide *Crota*.

GROUIN, Porcus, ex *Grunnius*. Vide Gloss. med. Græcit. in Γυρῶνι.

GRUAU, Polenta. Vide *Gruellum*.

GRUE, *Tolleno*. Vide Gloss. med. Græcit. in Γεράνιον.

GRUIER, Judex causarum ad silvas pertinentium. Vide *Gruarius*.

GUENOCHES, sortilegæ, *Geniciales*. Vide in hac voce.

GUERET, terra novalis. Vide *Vvarectrus*.

GUERITES, turriculæ, quæ castra tuentur: ex *Garire*, tueri. Vide *Garitæ*.

GUERRE, seu *Vverre*, bellum, ex vet. Gallico vel Theuton. Vide *Guerre*.

GUERPIR, *deguerpir*, possessionem rei cujuspiam dimittere: ex Saxon. *Gurpan*, eodem significatu. Vide *Guerpire*.

GUESPE, *mouche guespe*, ex Lat. *Vespa*. Vide *Guespa*.

GUET, excubiæ: ex German. Vide *Vvactæ*.

GUEULE, color rubeus: ex *Gula*. Vide in hac voce.

GUEUX, vagus, erro, ex *mango*. Vide *Manganus*.

GUICHET, portula, ostiolum. Vide *Vviketum*.

GUIDE, *Guider*, *Guier*, conducere, ex *Gué*, vadum. Vide *Guida*.

GUILLE, fraus, mendacium. *Guiller*, fallere. Vide *Guillator*.

GUIMPE, *Vvimpe*, *Guimple*, velum muliebre. Vide *Guimpa*.

GUIONAGE, salvus conductus: ex voce *Guider*, seu *guier*. Vide in *Guida*.

GUISCHARD, astutus, cautus: ex vet. Normannico. Vide *Guiscardus*.

GUIRLANDE, sertum: ex *Garlanda*. Vide in hac voce.

GUISE, modus, forma. Vide *Guisetum*, & *Guysa*.

GUILLOT, monetæ minutioris species: ex *Gigliatus*. Vide in hac voce.

H.

HABLE, Portus, *Havre*. Vide *Habulum*, & *Haula*.

HACHE, securis: ex *Ango*. Vide *Angones*.

HACHIE, mulcta, pœna: vetus vox Gallica ex *Harmiscara* efficta. Vide in hac voce.

HAIE, sepes, silva, parcus: ex *Haga*. Vide in hac voce.

HAIRE, cilicium. Vide *Haira*.

HAISTAUDEAU, pullus gallinaceus: ex *Haistaldus*. Vide in hac voce.

HALLEBARDE, aulica bipennis: ex *Hall*, palatium, & *bard*, bipennis. Vide *Secures Danicæ*.

HALLES, aulæ majores perviæ: ex Saxon. *Healle*, aula, palatium vel ex *Hallus*, ramus siccus, quod ejusmodi aulæ ramalibus tegerentur. Vide *Halla*, & *Hallus*.

HAM, *Hameau*, *Hamelet*, villa, villula: ex Saxon. *Ham*, domus, habitatio. Vide in hac voce.

HANAP, patera: ex Saxon. *hnap*, *hnæpa*, eodem significatu, Vide *Hanapus*.

HANSE, *Hanse Theuthonique*, societas: ex Germ. *hansen*, in socium adsciscere. Vide *Hansa*, *Hansatus*.

HAPIOLE, cognomen Balduini Comitis Flandriæ, Roberti II. F. ex Flandr. *Hape*, & *Hapiole*, securis, securicula. Vide *Hapiola*.

HARAS, grex equorum: ex *Hara*, stabulum, vel grex porcorum. Vide *Haracium*.

HARASSER, fatigare, ex *Harasse*, clypeo grandiori, quem qui gestat, ex pondere fatigatur. Vide *Haracium*.

HARDI, audax. Vide *Hardimentum*.

HARS, *Harcelle*, tortiles ex virgultis laquei: ex *Hardes*. Vide in hac voce.

HARNOIS, *Harnascheure*, armatura &c. Ex *Harnascha*. Vide in hac voce.

HARO, *clameur de Haro*: ex Normann. *Ha Rol*. Vide *Haro*.

HARPE, instrumentum musicum: ex *Harpa*. Vide in hac voce.

HARPER, arripere: ex *Harpagare*, Vide in hac voce, &

HASPER, eadem notione: ex *Haspa*, fibula. Vide in hac voce.

HASTEUR, ministerium in Coquina regia: ex *Hastæ*, veru quod hastæ speciem referat. Vide *Hastator*.

HAVAGE, præstatio quædam apud Carnotenses. Vide *Havadium*.

HAUBAN, *Haubanier*, idem quod *Arbannum*, vel *herebannum*, tributi species. Vide *Halbanum*.

HAUBERG, lorica maculis contexta: ex Germ. *Halsberg*, munimentum colli. Vide in hac voce.

HEAUME, cassis, galea: ex *Helmus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Ἑλμός.

HERAUD, ferialis: ex Saxon. *Her-ald*, servus exercitus. Vide *Heraldus*.

HERBERGE, *Herberger*, domus, diversari, hospitium excipere: ex *Hereberga*. Vide in hac voce.

HERCE, Occa: ex *Herpex*, vel *Herpicia*. Vide *Hercia*.

HERITIER, hæres: ex *Hereditarius*. Vide in hac voce.

HESTRE, fagus. Vide *Cerritum.*

HEUSE, *Housе*, *Houseaux*, Ocreæ: ex *Osa.* Vide in hac voce.

HIE, pavicula, fistuca. Vide *Hiator.*

HIVERNACHE, sumen hiemale: ex *Hibernaticum.* Vide in hac voce.

HOC, aduncum instrumentum: ex *Uncus.* Vide *Hoccus.*

HOCHEPOT, miscellanea: ex Anglico, seu potius Gallico, *Hoche-pot.* Vide *Hotchpot.*

HOMAGE, clientela *hominis*, seu vassalli. Vide *Hominium.*

HONGRES, equi castrati, sic dicti, quod ut olim apud Sarmatas, ut testantur Strabo & Ammianus, ita postea apud Hungaros hodiernos seu Sarmatas, eorum fuerit usus. Vide *Hunniscus.*

HOQUETON, sagum militare: ex Cambrobrit. *Actum*, lorica. Vide *Aketon.*

HOST, & *Ost*, exercitus, expeditio bellica: ex Lat. *hostis.* Vide in hac voce.

HOSTE, Hospes: ex plur. *hospites.* Vide in hac voce.

HOSTEL, domus, aula magnatum: ex *Hospitale.* Vide in hac voce.

HOUBLON, ex Lat. *Lupulum*, quod idem sonat. Vide *Humlo.*

HOUE, ligo: ex ὄρυξ, ut vult Salmasius. Vide *Pica.*

HOUILLES, carbones ex terra nigra, quibus fabri ferrarij utuntur. Vide *Hulla.*

HOURD, *Hourdis*, cratis lignea: ex Saxon. Vide *Hurdicium.*

HOUSSE, vestis talaris, vel equorum instratum. Vide *Housia*, & Gloss. med. Græcit. in ὅσιον.

HUCHE, arca lignea, vel naviculæ species. Vide *Huchia*, & *Hutium.*

HUCHER, *Huquer*, aliquem ad se evocare: ex *Vocus.* Vide in hac voce.

HUER, *Huée*, clamor inconditus, ex vocis sono, *Hus.* Vide *Huesium.*

HUIS, fores: ex Saxon. & Germ. *huys*, domus, pars pro toto. Hinc *Huissier*, ostiarius: & *Huissiere*, navis Hippagoga. Vide *Huisseria.*

HULQUE, navis oneraria. Vide *Ulcus.*

HUMECTER, humidum facere: ex *Humigare.* Vide in hac voce.

HUQUE, ricinium quo mulieres caput operiunt in Flandria. Vide *Huca.*

HURE, caput apri cui pili *horrent.* Vide *Hura*, & *Horripilatus.*

HUREPE', cui pili *horrent*, qui capillos sursum erectos habet: ex *Horripilatus.* Vide *Horripilare*, & Hesych. & etymolog. in ἀνάσιλλος.

HURTER, propellere: ex *Ortare.* Vide *Obstare.*

HUTIN, cognomentum Ludovici X. Reg. Franciæ, quod puer cum sodalibus rixaretur. Vide *Hutinus*, & *Huesium.*

HUTTE, tuguriolum: ex Germ. *Hutten.* Vide in hac voce.

I.

JACOBINS, Dominicani, dicti quod primitus iis in domicilium Parisiis datum fuerit Hospitale pauperum *S. Iacobi.* Vide *Iacobitæ.*

JACQUE, sagum militare, à *Iacobis* factiosis ejusmodi sagis indutis. Vide *Iacke*, & *Iacobi.*

JAI, Pica: ex *Gaia.* Vide in hac voce. Notandum G sæpe liquidè pronuntiari; ut infra patebit.

JALOUX, ex *Zelosus.* Vide in hac voce, & *Gelositas.*

JAMBE, crus: ex *Gamba.* Vide in hac voce, & in *Gamberia.*

JANISSAIRES, milites Turcici. Vide Gloss. med. Græcit. in Γενίτζαρος.

JARDIN, hortus: ex *Gardinum*, quomodo Gallobelgæ efferunt. Vide in hac voce.

JAVELLE, Gallobelgis *Gavolle*, merges: ex *Gabulum.* Vide in hac voce & in *Gavella* & *Gavena.*

JAVELOT, spiculum: ex *Iaculum.* Vide *Gaveloces.*

JAUGE, mensura quædam: ex *Gagga*, & *Galo.* Vide in his VV.

JAUNE, flavus: ex *Galnus.* Vide in hac voce.

JEU, ludus: ex *Iocus.* Vide *Iotticus.*

JEU *de dez*, alea, taxilli, ex *Ius*, judicium, sors, & *De*, dei. Vide *Deius*, & *Iuisum.*

IF, abies. Vide *Iuus.*

IL, ex *Ille.* Vide *Ill.*

IMPORTUN, ex *Inopportunus.* Vide *Importunus.*

INCARNAT, color pomi *granati.* Vide *Ingranates*, & Gloss. med. Gr. in Λασκαρράτος.

INCONTINENT, quam citò: ex *Incontinente.* Vide in hac voce.

INDE, color ceruleus, ex *India* advectus. Vide *Indius.*

INNOCENT, stolidus: ex *Innocens.* Vide in hac voce.

INSTALLER, in *stallum*, seu sedem indicere. Vide *Stallum.*

INSTRUIRE, docere. Vide *Instrui.*

INTEREST, usura, fœnus: ex *Inter esse*, seu *quanti interesse.* Vide *Interesse.*

INTRIGUER, in *tricas* conjicere. Vide *Intricare.*

JOENNES, in Charta Gallica, in voce *Iunior.* Ita Gallobelgæ *Iuvenes* etiamnum efferunt.

JOIAUX, mundus muliebris: ex *Iocalia.* Vide in hac voce.

JOIE, ex *Gaudium*, G liquidè pronuntiato, vel ex *Iocus.* Vide *Gaudiata*, & *Gaudiosus.*

JOQUER, otiari: ex *Iocari.* Vide in hac voce.

JOUCHER, de gallinis quæ ad perticam somnum captant: ex *Iocare.* Vide in hac voce.

JOUER, ludere: ex *Iocari.* Vide in hac voce, & *Iuisium.*

JOUES, genæ, ex *Geusiæ.* Vide in hac voce.

JOUGLEURS, mimi, scurræ: ex *Ioculatores.* Vide in hac voce, & in *Iugiatores.*

JOUIR, frui: ex *Gaudere.* Vide *Gaudita*, & *Gavisio.* Ubi Gr. pariter liquidè effertur.

JOUR, dies: ex *diurnus.* Vide *Iornus*, & Gloss. med. Græcit. in Πέρνος.

JOURNEL, quantùm uno *die* par boum arare potest. Jugerum. Vide *Iornale.*

JOUSTER, *Iouste*, Hastiludium, quibusdam ex *Iocari.* Vide in hac voce: aliis ex *Iuxta*, seu Gallico *Iouxte*, quod idem valet. Vide *Iusta.*

IROIS, Hiberni, *Erigenæ* dicti. Vide in hac voce.

ISSUE, ex *Exitus.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Ἔξοδος.

JULEP, potio medica. Vide Gloss. med. Græcit. in Ζυλάπιον.

JUPPE, vestis talaris mulierum. Vide *Iupa*, & *Zuppa*, & Gloss. med. Græcit. in Ζύπα.

JUS, deorsum: ex *Iusum*. Vide in hac voce.

JUVEIGNEUR, & *Iuveignerie*, feoda à *Iunioribus* possessa. Vide *Iunior*, & *Iunioratus*.

L.

LADRE, leprosus: ex *Lazarus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. Λάζαρος.

LAGHAN, jus quod Dominis feudalibus competit in rebus quas maris æstus ad littus ejicit *Lege maris*: ex *Lagha*, lex. Vide in hac voce.

LAID, turpis *Laidange*, infamia ex *Lada*, voce Saxon. Vide in hac voce.

LAIE, vel *lée*, pars silvæ viis suis definita. Vide *Leda*, & supra *Alée*.

LAISSER, dimittere: ex *Laxare*, Gall. *Lacher*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Λέσσειν.

LAMBEAU, lacinia: ex *Limbus*. Vide *Lablellum*, & *Labulum*.

LAMBRIS, lacunar. *Lambrisser*, in lacunar camerare. Vide *Lambrificare*.

LANCETTE, scalpellus: ex *Lanceola*. Vide in hac voce.

LANDES, agri inculti: ex *Landa*. Vide in hac voce.

LANDIER, ferrum in quod ligna in foco immittuntur: ex *Andena*. Vide in hac voce.

LANDIT, feriæ seu nundinæ Sandionysianæ: ex *Indictum*. Vide in hac voce.

LANGE, stragulum *laneum*, unde etymon. Vide *Langeolum*.

LANGUEDOC, Occitania, provincia Galliæ, ubi *oc* pro *ita* effertur: ut *Languedouï*, cæteræ provinciæ inferioris Galliæ. Vide *Lingua*.

LANGUE, provincia, regio, à linguæ diversitate. Vide *Lingua*.

LANGUE *de terre*, quidquid *terræ* in mare prominet instar *Linguæ*. Vide *Lingua*, & *Ligula*.

LANGUE-TORTE, Occitania, unde dicta, Vide in *Lingua*.

LANIER, Falconis species in *Lana* educatus. Vide *Lanarius*.

LAQUAIS, famulus, pedissequus. Vide Gloss. med. Lat. in ὀλάκις.

LARRECIN, furtum, *Latrocinium*. Vide *Larricium*.

LAS, *lasser*: ex *Laqueus*. Vide *Laqueatæ vestes*.

LATE, asser sectilis minutior, & *Latior*. Vide *Lata*.

LEBRET, *Albret*, Familiæ & Regionis Vasconiæ nomen: ex *Leporetum*, quasi *Levret*. Vide in hac voce.

LECHEFRITE, cucuma frixoria: ex *Lancea frixoria*, vel sartatoria. Vide *Lancea*.

LECHER, ex *Lingere*. Vide *Leccator*.

LÉE, via latior, vel planities in silvis: ex Gall. vet. *lée*, latus. Vide *Leda*, & *Leuda*. Hinc vox *reléer*, canes venaticos in planitiem reducere, & alios sumere.

LEIDE & *Leude*, tributum quodvis apud Occitanos: ex *Leudis*. Vide in hac voce.

LEONINS, vers *Leonins*, inventi à quodam *Leone*. Vide *Leonini versus*.

LESSE, funiculus, lorum, habena. Vide *Lascia*, *Lessia*, & *Laxa*, & Gloss. med. Græcit. in Λέσσα.

LESTER *un vaisseau*, onus navi imponere: ex *Lasta*, onus, sarcina. Vide in hac voce.

LETRIN, ambo, analogium: ex *Lectrinum*, vel *Lectrum*. Vide in his vocibus.

LETTRES, diplomata, epistolæ: ex Lat. *Litteræ*. Vide in hac voce.

LEVADIER, qui aggeres seu *levatas* curat. Vide *Levata*.

LEVAIN, fermentum, quòd farina fermento imbuta intumescat & *elevetur*. Vide *Levanum*.

LEVANT, Oriens, ubi sol *Levatur*, exoritur: Vide Gloss. med. Græcit. in Λεβάντη.

LEVER, *enlever*, *auferre*: ex *Levare*. Vide in hac voce.

LEVER, Patrini officio fungi: ex *Levare*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in ἀναδέχεσθαι.

LEURRE, offa, *lorum* plumatile, vox aucupum. Vide *Lorra*, & *Loyrum*.

LÉ, vel *Les*, ora panni in latitudinem extensa, ex voce Gallica *Lé*, quæ latum sonat. Vide *Latus*.

LEZ, juxta: ex *Latus*, *delatus*. Vide in his vocibus.

LIARD, nostris, *pommelé*, color equi. Vide *Liardus*.

LIARD, monetæ minutioris species, de cujus etymo agitur in voce *Miliacensis*.

LICENTIÉ, cui licentia datur publicè profitendi in academia. Vide *Licentia*.

LICES, castri aut oppidi repagula: ex *licia*, stamina. Vide in hac voce & in *lista*, & Gloss. med. Græcit. in Λέσσα.

LICORNE, unicornis, unde etymon. Vide *Ligorius*, seu *Ligornis*, quomodo legendum videtur apud Mich. Scotum, & Gloss. med. Græcit. in Λικόρνιον.

LIE, fæx: ex *Lia*. Vide in hac voce.

LIEUE, ex *Leuca*. Vide in hac voce.

LIEUTENANT, Vicarius, *Locum tenens*. Vide in hac voce.

LIGE, cliens, vassallus: ex *litus*. Vide in hac voce, & in *Ligius*, & Gloss. med. Græcit. in Λίζιος.

LIGUIER, locus ubi *lignum* reponitur: ex *lignarium*. Vide in hac voce.

LIGUE, confœderatio: ex *liga*. Vide in hac voce, & in *Ligatio*, & in *Ligius* p. 297.

LIMAGNE, pars Arveniæ Comitatus: ex *Lemmanæ*. Vide in hac voce, & in *Limania*.

LIMITE, limes: ex *limites*. Vide Gloss. med. Græcit. in Λίμητον.

LIMON, malum *limonium*. Vide Gloss. med. Gr. in Λεμόνη, & Λιμόνι.

LIN, navis, vox obsoleta: ex *lignum*. Vide in hac voce.

LINOTTE, avicula sic dicta, quod in *linariis* versetur. Vide *Linosa*.

LINUISE, semen lini: Vide *Linusa*.

LISIERE, limbus, ora panni, ex *listura*. Vide *Lista*, *Lisura*, & *litra*.

LISSE, canicula: ex *Letissa*. Vide in hac voce.

LISSE, instrumentum quo quid politur: ex *Leviga*. Vide in hac voce, & in *Lissa*.

LISTE,

LISTE, Catalogus : ex *Lista.* Vide in hac voce.

LITIERE, ex *Lectarium.* Vide in hac voce, & in *Lecteria.*

LITRES, nigræ *Lituræ*, quæ illini solent parietibus Ecclesiarum, &c. Vide *Litra.*

LIVRE'E *de terre*, annuus prædij valor ad libras nummorum æstimatus, *librata.* Vide in *Libra.*

LIVRE'E, vestitus famulorum, vel lemniscus, tæniola : ex *Liberata.* Vide *Liberare*, & Gloss. med. Græcit. in Λεβρίον.

LIVRER, *delivrer*, dare, præbere : ex *liberare.* Vide in hac voce.

LODIER, *Loudier*, stragulum lectarium : ex *Lodix.* Vide *Lutherium*, & Gloss. med. Græcit. in Λώδιξ.

LOGE, *logis*, ædicula, habitatio : ex *Logeum.* Vide *Logium.*

LOIER, pretium conductionis : ex *Locarium.* Vide in hac voce, & in *Logerium.*

LONGE, lumbus. Vide *Lonza.*

LONG, statura procerus, quomodo dictus Philippus V. Rex Francor. ex *Longus.* Vide in hac voce, & in *Magnus*, & Gloss. med. Græcit. in Μακρός.

LONGE, corrigia in *longum* extensa. Vide *Longa.*

LOS *& ventes*, laudimia : ex *Laus.* Vide *Laudare*, & *venditiones.*

LOSENGE, adulatio, falsa laus : ex *Los*, laus. Vide *Losangia.*

LOSENGE, fusi species, quod *Lauri* folij speciem habent. Vide in *Fusus.*

LOT, sors, pars; vox Anglosaxon. Vide *Anhlot*, & *Lot*, & Gloss. med. Græcit. in Λότζα.

LOT, mensura liquidorum, semuncia : ex Theuton. Vide *Lotum.*

LOUER, approbare. Vide *Laudare.*

LOURD, *Lourdaut*, Stolidus, qui præ gravitate difficulter incedit : ex Gr. Λορδός. Vide *Lordicare*, & *Lurdus.*

LOUSCHE, strabus : ex *Luscus.* Vide in hac voce.

LOUTRE, canis fluviatilis : ex *Lutra.* Vide in hac voce.

LUBRIQUE, *impudens*, *salax.* Vide *Lubricus.*

LUCARNE, fenestra in domus tecto : ex *Lucerna.* Vide in hac voce.

LUI, ipse : vox in formulis vet. frequens. Vide in hac voce.

LUSEAU, feretrum : ex *Locellus.* Vide in hac voce.

LUTH, cithara, testudo : ex *Leudus.* Vide *Laudis*, & Gloss. med. Græcit. in Λαῦθο.

LUXURE, stupri peccatum. Vide *Luxuria*, & Gloss. med. Græcit. in Λεξουρία.

M.

MACECLIER, carnifex, *boucher* ex *Macellarius.* Vide *Machecarius*, & Gloss. med. Græcit. in Μακελλάριος.

MACHICOLIS, species munimenti urbium. Vide *Machicollare.*

MACHAU, Campanis, horreum sine tecto : ex *Machale.* Vide in hac voce.

MAÇON, Latomus : ex *Macio.* Vide in hac voce.

MADRE, poculum seu vas onychinum : ex *Mazer.* Vide in hac voce.

MAHONNER, pugnare, rixari : vox Gallobelgica, ex *Mahon*, Mahometus, quod qui ita pugnis decertarent invicem, per Mahumetum jurent. Vide *Mahum.*

MAI, vas quo farina subigitur : ex Gr. Μαγίς. Vide *Madius.*

MAIE, vel *Moie*, ut Gallobelgæ efferunt, acervus segetum : ex *Mota.* Vide in hac voce, & in *Maia.*

MAILLE, hama thoracis : ex *Macula.* Vide in hac voce.

MAILLE, monetæ species : ex *Medallia*, vel *Metallum.* Vide *Mallia*, *Metallum*, *&* *Masculus.*

MAINFERME, fundus alicui concessus ad vitam *manu firmatus*, seu instrumento confecto donatus. Vide *Manufirma.*

MAINLEVE'E, fidejussio. Vide *Manulevare.*

MAIN-MORTE. Vide *Manus mortua.*

MAIRE, urbis Præpositus : ex *Major.* Vide in hac voce.

MAIRIEN, & *Marrien*, materia lignea : ex *Materiamen.* Vide in hac voce.

MAIS, sed : ex *Magis.* Vide *Mais.*

MAISNE', minor natus. Vide in *Majoratus.*

MESNIL, ædes cum agri portiuncula : ex *Mansionile.* Vide in hac voce.

MAISON, domus : ex *Mansio.* Vide in hac voce.

MALADE, æger : ex *Malatus.* Vide in hac voce.

MALANDRE, equorum morbus, lepra : ex *Malandria.* Vide in hac voce.

MALE, Mantica, *Manticula*, unde etymon, vel ex Theuton. *Mael.* Vide *Mala.*

MALETOTE, exactio injusta, *malè tolta*, ablata. Vide in *Tolta.*

MALGRE', invitus, nolens : ex *malo grato.* Vide *Gratum*, & *Creantare.*

MALTRAITER, malè aliquem excipere. Vide *Malè tractare.*

MANAGE, habitatio, mansio : ex *Manere.* Vide *Managium.*

MANANS *& habitans*, incolæ rustici : ex *Manentes.* Vide in hac voce.

MANBOUR, vel *Mainbour*, tutor, gubernator : ex *Mamburnus.* Vide in hac voce.

MANDILLE, palliolum : ex *Mantile.* Vide *Mandile.*

MANE'E, Manipulus : vox usurpata apud Molitores. Vide *Manata* & *Manua.*

MANEQUIN, arca penaria quæ *manu* gestatur. Vide Manicula, & Gloss. med. Græcit. in Μανίκιον.

MANGONEAU, Machina bellica : ex *Manganum.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μάγγανον.

MANICORDION, instrumentum musicum, *Monochordum.* Vide in hac voce.

MANIERE, modus, ratio : ex *Manerias.* Vide in hac voce.

MANMUDE, monetæ species, in Foris Benearnensibus. Vide *Masmodina.*

MANOEUVRES, servitia manualia, *Manuoperæ.* Vide in hac voce.

MANIGANCER, ex *Maniculare.* Vide in hac voce.

MANOIR, habitatio : ex *Manerium.* Vide in hac voce.

MANSOIS, moneta Comitum Cenomanensium. Vide Moneta. pag. 652.

MANTE, stragulum: ex *Mantum.* Vide *Manta.*

MANTEAU, Pallium: ex *Mantum*, *Mantellum*, vel ex Gr. Μανδύη. Vide *Mantum*, & Gloss. med. Gr. in Μανδύη & Μανδῖον. fortè ex ἱμάτιον.

MAQUIGNON, ex *Mango.* Vide *Mangonare.*

MARAIS, Palus: ex *Mare.* Vide in hac voce, & in *Mariscus.*

MARANCE, dolor ex aliquo damno: ex *Marrire.* Vide in hac voce, & *Marancia.*

MARRAINE, ex *Matrina.* Vide in hac voce.

MARANES *d'Espagne*, dicti ex *Maravvan.* Chalifa. Vide *Marani.*

MARC *de vin*, fæx vini. Vide *Marchus.*

MARCHE, terminus, limes regionis: ex Theuton. Vide *Marca.*

MARCHER, ire, ambulare, quasi *marcas* seu limites emetiri, vel ad *marcas* proficisci. Vide *Marca.*

MARE, palus, stagnum: ex *Mare*, vel ex Gr. ἀμάρα. Vide *Mara.*

MAREMES, oræ *maritimæ*, unde Etymon. Vide *Maritimæ.*

MARESCHAL, Equiso, Curator equorum, &c. ex Theuton. Vide *Marescallus.*

MARGUILLIERS, pauperes in *Matriculam* relati, vel qui iis præsunt. Vide *Matricularij.*

MARIER, *Mariage*, voces ductæ à dote quam uxor affert *marito.* Vide *mariagium*, & *maritagium.*

MARJOLE *du puits*, ex *Margo.* Vide *Mergoræ.*

MARIR, *estre mari*, dolere &c. Ex *Marrire.* Vide in hac voce.

MARLE, Marga: ex *Margilla*, vel *Marsa.* Vide *Marga*, & *Marla.*

MARLOTTE, capa Beneharnica: ex *Melote.* Vide in *Bigerra.*

MARMITTE, Olla coquinaria. Vide *Maramita*, & *Marotimus.*

MARQUER, signare, limites seu *Marcas* designate. Vide *Marca.*

MARCHIS, vel *Marquis*, Provinciæ limitaneæ seu *Marchæ* præfectus. Vide *Marchio.*

MARRE, instrumentum ferreum evellendis herbis ac sentibus: ex *Marra.* Vide in hac voce.

MARSEILLEZ, Moneta Massiliensis. Vide *Moneta* pag. 655.

MARSEZ, *Marsois, bled marsois*, trimestre frumentum, quod *Martio* mense feritur. Vide *Marceschia.*

MARTEL, cognomentum Caroli Martelli, Pepini Regis Fr. patris. Vide in *Martus.*

MARTES, *Martres*, ex *Martrices*, vel *Martures.* Vide in his vocibus.

MAS, agrorum modus: ex *Mansus.* Vide in hac voce, & in *Masa.*

MASCHER, mandere: ex *massare*, in *massam* cibum cogere. Vide *Massare.*

MASQUE, striga, *Masca.* Vide in hac voce, & in *Talamasca*, & Gloss. med. Græcit. in Μασχαρᾶς, & in Μοσχαρᾶς.

MASSACRE, cædes, strages quæ cum *massa*, seu clava fit. Vide *Mazacca.*

MASSEPAIN, bellarij species, Ital. *Marzapane.* Vide Gloss. med Græcit. in Μαρσαπᾶς.

MASSUE, clava, quæ in *massam* quidquid terit, redigit. Vide *Maxuca.*

MASURE, mansio, locus ædi extruendæ Idoneus: ex *Mansura.* Vide in hac voce.

MAXIME, recepta *maximè* apud homines sententia. Vide *Maxima.*

MATELAT, culcita: ex *Mattula.* Vide in *Matta*

MATER, ad angustias redigere: ex *Matare*, voce in ludo scacorum recepta. Vide in hac voce, & in *Mattus.*

MATRAS, teli vel jaculi species: ex *Matarus.* Vide in hac voce.

MAUBERGEON, Tour de *Maubergeon*, in Pictonibus. Vide *Malbergum.*

MAUVAIS, Malus, ex obsoleto *Maufez*, quo Diabolum indigitabant nostri. Vide *Malus.*

MEDAILLE, moneta: ex *Metallum.* Vide *Medalla.*

ME'GARDE, inadvertentia. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀβλεψία.

MEHAIN, membri mutilatio. *Mehaigner*, mutilare vim inferre, voces obsoletæ: ex *Mango*, vel *Machina.* Vide *Mahemium*, & Gloss. med. Græcit. in Μεχανιάζειν.

MELON, Peponicum *malum.* Vide Gloss. med. Græcit. in Μηλοπέπον.

MENACES, minæ. Vide *Manacia.*

MENE'E, Clandestinum Consilium: ex *Minare.* Vide *Mina.*

MENER, ducere: ex *Minere.* Vide in hac voce.

MENESTRIER, scurra, mimus: ex *Ministellus.* Vide in hac voce.

MENSONGE, mendacium: ex *Mentio*, *Mentionagium.* Vide *Mentio.*

MERCI, misericordia: ex *merces.* Vide in hac voce.

MEREL, *Mereau*, calculus putatorius: Vide *Merallus.*

ME'S, ferculum: ex *Missus.* Vide in *Ministratio.*

ME'S, vel *Mas*, agri portio cum æde: ex *Mansus.* Vide in hac voce.

MESAVENIR, ex *Misevenire.* Vide in hac voce.

MESCHIN, *Meschine*, *Mesquin*, voces unius ejusdemque originis, de quibus in v. *Meschinus*, & in Gloss. med. Græcit. in Μισκλῶος.

MESDIRE, fame detrahere: ex *Masdicere.* Vide in hac voce.

MESEAUX, leprosi: ex *Miselli.* Vide in hac voce.

MESFAIRE, perperam agere: ex *Mis facere.* Vide in hac voce.

MESQUE, serum lactis. Vide *Mesga.*

MESLE'E, rixa inter turbam confusam & *mistam.* Vide *Mesleia.*

MESLER, miscere: ex *Misculare.* Vide in hac voce.

MESME, vox alteri addita, superlativum sonat, ut *moi-même*, ego *ipsissimus*, vel ex met, ut *ipsemet.* Vide *Met.*

MESSE, sacra Liturgia, ex *Missa*, seu missione Catechumenorum. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μίσσα.

MESPRENDRE, forisfacere: ex *Misprendere.* Vide in hac voce.

MESTIER, ars, artificium: ex *Ministerium.* Vide in hac voce.

MESTIVE, præstatio ex *Messibus.* Vide *Mestiva.*

MESSIER, custos messium: ex *Messarius.* Vide in hac voce.

MESTAIER, colonus partiarius: ex *Medietarius.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Gr. in Μορτή.

METEIL

METEIL, *bled meteil*, Miscellum frumentum: ex *Mixtum*. Vide in hac voce.

METTRE, induere: ex *Mittere*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Βάλλειν.

MEURTRE, homicidium: ex Saxon. *Morth*, mors, letum, &c. Vide in hac voce.

MEUTE *de chiens*, agmen canum: ex *Mota*. Vide in hac voce.

Mi, pro *moi*, ego. Vide *Mi*.

MICHE, panis species: ex *Mica*. Vide in hac voce, & in *Miga*.

MIDI, meridies, quasi *medius dies*. Vide Gloss. med. Gr. in Μεσεμερί.

MIGNATURE, *Miniature*: ex *Minium*. Vide *Miniatura*.

MIGNON, *Mignard*, pulchellus, facetus: ex *minium*, Vide *Miniare*.

MIGRAINE, morbi in capite species: ex Gr. ἡμικρανία. Vide *Migranea*.

MILLEREZ, nummi Lusitanici species: ex *Milliacensis*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μιλιαρήσιον.

MENE, *Miniere*, fodina *Minera*.

MINE, cuniculus, à *minis*, seu fodinis. Vide *Minare*.

MIRER, *se mirer*, sese in speculo intueri: ex Hispan. *Mirar* videre. Vide *Mirari*, & *Miro*.

MISERICORDE, pugio quo hostem demum ad *Misericordiam* implorandam adigitur. Vide *Misericordia*.

MISERICORDES, sellulæ erectis formarum subselliis per *misericordiam* infirmis concessa. Vide *Misericordia*.

MISES, expensæ: ex *Missio*. Vide in hac voce.

MOCADE, pannus Damascenus: ex *Camoras*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Καμουχᾶς.

MODELE, exemplum: ex *modus*. Vide *Modela*.

MODERNE, istius temporis: ex *Modernus*. Vide in hac voce.

MOIE, Modiata terræ. Vide *Modius*, & *Modolon*.

MOIEUL, medium rotæ: ex *Modiolus*.

MOILLER, uxor, vox obsoleta: ex *Mulier*. Vide in hac voce.

MOILLON, lapides incæsi, qui in muri medium immittuntur, cui *medullæ* vicem præstant, unde etymon. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἐγχύριλος.

MOINIOT, puer chorarius, *Monachulus*. Vide *Munie*.

MONTAGE, tributum quod exigitur à navigiis quæ adversa aqua remis ducuntur, unde etymon. Vide *Montagium*.

MONTAGNE, mons: ex *Montana*, *Montanea*. Vide in hac voce.

MOISSON, ex *Messio*. Vide *Moisso*.

MOLE, Portus: ex *Moles*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μόλος.

MOMERIE, Ridiculum: ex *Mahomeria*, templum Mahumetanum. Vide in hac voce, & in *Momerium*.

MONSIEUR, Dominus, diminut. ex *Monseigneur*, quasi *meus senior*. Vide in *Siriaticus*.

MONSTRANCE, Phylacterium, arca reliquiaria, quæ fidelibus *monstratur*, & præbetur osculanda. Vide *Monstrantia*.

MONSTIER, Ecclesia quævis: ex *Monasterium*. Vide in hac voce.

MONSTRE, recensio & lustratio militum. Vide *Monstrum*.

MONJOIE, Monticulus. Vide *Mons Gaudii*.

MOQUER, irridere. Vide Gloss. med. Græcit. in Μουκίζειν.

MORSEAU, frustulum: ex *Morsellus*. Vide *Morsus*.

MOREL, subfuscus, *submaurus*. Vide *Morellus*.

MORS, frænum: ex *Morsus*, fibula Vide in hac voce.

MOSAIQUE, opus tessellatum, ex *Musivum*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μουσεῖον.

MOT, verbum: ex *Muttum*. Vide in hac voce.

MOTE, collis, tumulus: ex *Mota*. Vide in hac voce.

MOUFFLES, Chirothecæ species: ex *Muffula*. Vide in hac voce, & in *Mainfula*.

MOULE *de bois*, mensura struis ligni: ex *Modulus*. Vide in hac voce, & in *Mullo*.

MOULIN, vel *Molin*, Moletrina: ex *Mulinum*. Vide in hac voce, & in *Molendinum*.

MOUCHER, mucum ejicere. Vide *Muccus*.

MOUSQUET, sclopetaria machina: ex *Muscheta*, telum quod balista emittitur. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Μολαι.

MOUTE, Molitura. Vide *Molta*.

MOUSSE, muscus, musculus. Vide *Mussula*.

MOUSTACHE, mystax. Vide Gloss. med. Gr. in Μουστάκιον.

MOUSTARDE, synapi: ex *mustacea*, ut vult Scaliger de emendat. temp. pag. 572.

MOUTON, vervex: ex *muto*. Vide *Multo*.

MOUTONS, moneta aurea francica in qua *agnus Dei* effingitur. Vide *Moneta*, & *Muto*.

MUE, accipitrum morbus, cum pennas *mutant* item ædicula in qua tunc includuntur. Vide *Muta*, & Gloss. med. Græcit. in Μοῦτα.

MUI, mensura quædam: ex *modius*. Vide in hac voce.

MULE, crepida nocturna, sic dicta, quod & molliter *mulis* vehimur, ita enim ejusmodi crepidis mollius incedimus. Vide Gloss. med. Græcit. in Μοῦλος.

MULOTE, mures agrestes, nitesæ. Vide *Mulotes*.

MUMIE. Vide *Mumia*. & Gloss. med. Græcit. in Μουμία.

MUNITION, *Pain de munition*: ex *munitio*. Vide in hac voce.

MURAILLE, murus, paries: ex *Murale*. Vide in hac voce.

MUSARD, otiosus, piger. Vide *Musardus*, & *Musea*.

MUSQUE, odoramentum ex umbilico cujusdam animalis. Vide *Muscus*, & Gloss. med. Græcit. in Μόσχος.

MUSULMANS, Mahumetani: Vide Gloss. med. Græcit. in Μουσουλμάνοι.

N.

NACAIRE, crotali, vel tympani species: ex *Nacara*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Ἀνάκαρα.

NACELLE, Navicula, ex *Navicella*, vel ex *naca*, *nacella*. Vide *Naca*, & *Nautella*.

NAGER, natare: ex *Navigare*. Vide *Nagare*.

NAM, pignus: *Nantir*, pignus dare: ex Saxon. Vide *Namium*.

NARILLER, nares fricare: ex *Narire*. Vide in hac voce.

NATIF, oriundus: ex *Nativus*. Vide in hac voce.

NATTE, storea, matta: ex *Natta*. Vide in hac voce.

NAVRÉ, læsus: ex *Naufragatus*. Vide *Nauratus*.

NAZAL, pars cassidis quæ nasum tegit: ex *Nasale*. Vide in hac voce.

NEANMOINS, ex *Nihilhominus*. Vide in hac voce.

NECESSAIRES, latrinæ secessus. Vide *Necessaria*, & Gloss. med. Græcit. in Χρέιαι.

NEF, pars ædis sacræ, in *navis* figuram porrecta. *Nef* autem, ex ναῦς. Vide *Navis*.

NEGRES, Mauritani, vel Æthiopes. Vide *Fusci*.

NENNI, *Nennil*, vox quodammodo negativa, ex *Non nihil*.

NEVEU, filius fratris aut sororis. Vide *Nepos*.

NIEZ, vel *Niais*, dicuntur Falcones qui *nidulo*, seu nido capiuntur: unde vox inducta ad insulsos, &c. Vide *Nidasij*.

NOCHIERE ex *Nacetum*. Vide *Nogareda*.

NOCLIER, ex *Nauclerus*, vox obsoleta. Vide *Nauclearius*.

NOCTURNE, jus piscandi per unam *noctem* quotannis. Vide *Nocturna*.

NOEL, Nativitas, *Natale* Christi. Vide *Natale*.

NOEL, *Noel*, acclamatio olim nostris familiaris in lætitia publica. Vide *Natale*.

NOIER, vel *Neer*, immergere, mergi: ex *Necare*. Vide in hac voce, & in *Annegare*.

NONNES, sanctimoniales: ex *Nonna*. Vide in hac voce.

NORTH, septemtrio. Vide *Northus*.

NONAGE, minoritas. Vide *Inennis*.

NOUS, *Nos*: ex *Nus*. Vide in hac voce.

NOUVELLES, nuntij: ex *Novellæ*. Vide in hac voce.

NUQUE *du Col*, postica pars colli: ex Arab. Vide *Nuca*, & Gloss. med. Græcit. in Νεκὰλ.

O.

OCTROIER, concedere: ex *Otriare*. Vide in hac voce.

OIE, vel *oüe*, anser: ex *auca*. Vide in hac voce.

OIGNON, cepe: ex *unio*. Vide in hac voce.

OINT, adeps: ex *unctum*. Vide in hac voce.

OISEAU, avis, ex *aucellus*. Vide in *Auca*.

OISEAU *de saint Martin*, cornix, quod sub festum S. Martini Hiemalis videri incipiat. Vide *Avis*.

ONDOIER, lustrali aqua seu *unda* perfundere. Vide *undeiare*.

ONCLE *à la mode de Bretagne*. Vide *Avunculus*.

ONGLE, unguis: ex *ungula*. Vide in hac voce.

ORANGE, malum Medicum. Ital. *Narrancio*. Vide *Arangia*, & Gloss. med. Græcit. in Νεράντζιον.

ORBE, *Coup orbe*, ictus cæcus, qui non apparet: ex *Orbus*. Vide *Ictus orbus*.

OREILLE, *se faire tirer l'oreille*. Vide *Auris*.

OREILLER, pulvinus: ex *Auriculare*. Vide in hac voce, & in *Aureale*.

ORFROI, aurea fimbria: ex *Aurifrigium*. Vide in hac voce.

ORIFLAMME, vexillum: seu *aureum flammulum*. Vide *Flammulum*, & Gloss. med. Græcit. in Φλάμουλον.

ORLE, limbus: *Orler*, limbos inserere: ex *Orula*. Vide *Urlare*.

ORMIER, vox obsoleta, *aurum merum*. Vide *Merus*.

ORTEIL, pedis ungula. Vide *Ortillus*.

OSTAGE, obsidatus, ex *Hospes*, quod qui obses datur, in alterius hospitium transire dicatur: proinde vox scribi debet cum aspiratione. Vide *Hospes*.

OSTER, auferre: ex *Obstare*. Vide in hac voce.

OUANCE, & *Oiance*, tributi species apud Aurelianenses: ex *Audientia*. Vide in hac voce.

OUATREGAND, fossæ per quas aquæ eliciuntur. Vide *Vuaterganga*.

OUBLIE, *Obsée*, & *Oblie*, panis tenuissimus ex farina & aqua, cujusmodi sunt *Oblatæ* seu hostiæ ad sacrificium. Vide in hac voce.

OUPLANDE, Pallij species Anglorum propria. Vide *Uplanda*.

OURVARI, clamor inconditus, tumultus. Vide in *Scandalum*.

OUSCHE, vel *Osche*, modus agri: ex *Olca*. Vide in hac voce.

OUSCLAGE, in Consuet. Rupellensi: ex *Osculum*. Vide in hac voce.

OUTIL, ex *utensile*. Vide *Actila*.

OUVRAGE, opus: ex *Operagium*. Vide in hac voce.

OUVROIR, taberna, officina *aperta*: ex *Apertorium*, vel ex *Operatorium*. Vide in his vocibus.

P.

PAGES, Pueri honorarij, olim quivis famuli, cujus vocis variæ expenduntur origines in *Padagogianus*, *Pagesius*, *Pagius*.

PAIER, solvere: ex *pactare*. Vide *Pectare*, & *Pacare*.

PAILLE, aulæum, vel pannus sericeus: vox obsoleta, ex *Pallium*. Vide in hac voce.

PAILLER, locus ubi *palea* reconduntur. Vide *Palearium*, & *Palherium*.

PAYS, ex *pagus*. Vide in hac voce, & in *Patria*.

PAYSAN, Rusticus: ex *Pagensis*. Vide in hac voce.

PAISSE, *Passe*, ex *Passer*, Andegavensibus. Vide *Passa*.

PAISSEAU, *Pesseau*, ex *Paxillus*. Vide *Paxillare*.

PAISSON, porcorum *pastio* in silvis. Vide in hac voce.

PALANGRE, fustis: ex Lat. *Palanga*. Vide *Falanga*.

PALÉ, vox usurpata in insignibus armorum, id est *palliis* seu aulæis diversi coloris distinctus. Vide *Pallium*.

PALFRE

PALFRENIER, Equiso : ex *Paraveredus*. Vide in hac voce.

PALEFROI, Equus gradarius : ex *Paraveredus*. Vide in hac voce.

PALETER, velitare ad castri *palos*, seu repagula dimicare. Vide *Paletare*.

PALIS, series *Palorum*. Vide *Pallitium*.

PALISSADE, Palorum series, repagulum ex *Paleata*. Vide in hac voce, in *Palare*.

PAN, Portio, segmentum : ex *Pannus*. Vide in hac voce.

PAN, spatium inter pollicem & minorem digitum : ex *Spanna*. Vide in hac voce.

PANETIERE, saccus ubi *panis* reponitur. Vide *Panetarius*.

PANIER, arca *panaria*. Vide *Panetarius*, & Gloss. med. Græcit. in Πανάρεον.

PANONCEAU, vexillulum, quasi *Banuncellus*. Vide *Bannum*, & *Penones*.

PANSE, venter : ex *Pantia*. Vide *Pancerea*, & *Pantiatus*.

PAON, ex *Pavo*. Vide in hac voce.

PAPEGAI, Psittacus. Vide Gloss. med. Græcit. in Παπαγάς.

PAPELARD, adulator, hypocrita : vox ducta à *Papa* infantium. Vide *Papelardus*.

PAPOAGE, *Biens papoaux*, in Consuet. bona avita, παππῷα. Vide in *Avius*.

PARADE, Pompa, *apparatus*. Vide *Parabilis*.

PARAGE, conditionis ac status *paritas*, ipse nobilium ordo. Vide *Paragium*.

PARC, silva clausa, vel locus in quo grex includitur : ex *Parcus*. Vide in hac voce.

PARCHEMIN, membrana : ex *Pergamenum*. Vide in hac voce, & *Parcamenum*.

PARDONNER, parcere : ex *Perdonare*. Vide in hac voce.

PAREAL, par, ex *Pariculus*. Vide *Paricula*.

PARELLE, Lapathus, herbæ species : ex *Paratella*. Vide in hac voce.

PARENT, agnatus, cognatus : ex *Parens*. Vide in hac voce.

PARER, ornare : ex *Parare*. Vide in hac voce.

PARISIS, Moneta Parisiensis. Vide *Moneta*, in *Parisiensis*.

PARLEMENT, Curia superior : ex *Parlamentum*. Vide in hac voce.

PARLIERS, *emparliers*, *avantparliers*, Advocati, Patroni. Vide *Prælocutor*.

PAROLE, verbum : ex *Parabola* : ut *parler*, ex *Parabolare*. Vide in his vocibus.

PARMENTIER, vestium artifex, hodie *Tailleur*, quasi *paramentorum* confector. Vide *Parator*, & *Parmentarius*.

PAROISSE, districtus Ecclesiæ Curionis, ex Gr. παροικία. Vide Gloss. med. Gr. in hac voce, & Gloss. Lat. in *Parochia*.

PARTIR, Proficisci. Vide in *Bona gratia*.

PARTISANS, publicorum vectigalium conductores. Vide *Partisanus*.

PARVIS, atrium : ex *Paradisus*. Vide in hac voce.

PASCAGE, jus pascendi animalia in forestis : ex *Pastionaticum*. Vide in hac voce.

PASSER, transire, transgredi, *Passu* contendere. Vide *Passere*.

PASTE, massa : ex *Pasta*. Vide in hac voce.

PASTÉ, ex *Pastillus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Παστίλος, & in Πίτα.

PATELIN, adulator, blandus, instar *Paterinorum*, seu *Patelinorum* hæreticorum. Vide *Paterinus*, & Gloss. med. Græc. in Πατελῖνος.

PAVER, viam lapidibus sternere : ex *Pavire*. Vide. *Pavagium*.

PAVILLON, tentorium : ex *Papilio*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Gr. in Παπυλεών.

PAUMIERS, Peregrini, qui in signum susceptæ sacræ peregrinationis *palmas* deferre solebant. Vox obsoleta. Vide *Palmarius*.

PAVOIS, scutum majus : unde *Pavesade*, scutorum series. Ex Cambrobrit. Vide *Pavisorij*, & Gloss. med. Græcit. in Παβέτζιον.

PAUTONNIER, superbus, ferox. Vide *Paltonarius*.

PELAGE, tributi species. Vide *Palagium*.

PELE, instrumentum fossorium : ex *Pala*. Vide in hac voce & in *Palus*.

PELOTE, Pilula : ex *Polotellus*. Vide in hac voce.

PENDRE, suspendere : ex *Pendere*. Vide in hac voce.

PENSER, cogitare : ex *Pensare*. Vide in hac voce.

PERCHE, ex *Pertica*. Vide in hac voce.

PERLE, margarita, unio : ex *Perula*. Vide *Perla*.

PERPETUEL, perpetuus : ex *Perpetualis*. Vide in hac voce.

PERPRE, moneta aurea Imperatorum Constantinopolitanorum : ex Ὑπέρπυρον. Vide *Hyperperum*, & Gloss. med. Græcit. Ὑπέρπυρον.

PERRIERE, machina jaculatoria, λιθοβόλος : ex *Petraria*. Vide utrumque Gloss.

PERS, color ad colorem floris *Persicæ* mali accedens. Vide *Persus*, & Gloss. med. Græcit. in Περσικός.

PERTUIS, foramen : ex *Pertusus*. Vide *Pertusus*.

PERTUSAGE, tributum pro facultate Tabernario data *perforandi* dolium vinarium. Vide *Pertusagium*.

PERTUISANE, major securis : ex *Pertusare*, perforare. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Περτζῶν.

PESCHE, malum *Persicum*, unde etymon. Vide *Persica*.

PESTEL, instrumentum quo quidpiam teritur : vox obsoleta, ex *Pistillum*. Vide *Pestellum*.

PETIT, parvus. Vide *Parvus*.

PEU, ex *Paucus*. Vide *Parvus*.

PIC, & *Pique*, ligo, & hasta. Vide *Pica*.

PICHER, vas, calix. Vide *Bicarium*.

PIECE, fragmentum, frustum : ex *Pittaeium*. Vide in hac voce, & *Pecia*, & Gloss. med. Græcit. in πιτλάκιον, & in Πέτζη.

PIEGE, ex *Pedica*. Vide in hac voce.

PIFFRE, *Piffle*, gulosus, vox contumeliæ. Vide *Pifli*.

PIGEONS, Pulli Columbarum : ex *Pipiones*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Πιπίνι.

PIGNON, culmen ædis : ex *Pinnium*. Vide *Pignio*, & *Pinna*.

PILE, pars aversa monetæ, à *Pilis* seu columnis templi formam efficientibus. Vide *Pila*, & *Pilum*.

PILET,

PILET, Pili seu spiculi species: ex *Pilatus*. Vide in hac voce.

PILIER, columna, *Pila*: ex *Pilare*. Vide in hac voce.

PILLER, expilare, auferre: ex *Pilare*. Vide in hac voce.

PILON, Pistillum: ex *Pilo*. Vide in hac voce.

PILORI, columbar, numella versatilis: ex *Pilorium*, seu columna, quam *Pilier* dicimus. Vide in hac voce.

PIMENT, Potio ex diversis speciebus: ex *Pigmentum*. Vide in hac voce, & Gloss.med.Græcit. in Πιγμεντάριος.

PINASSE, navis species. Vide *Spinachium*.

PINCEAU, ex *Penicillus*.

PINCE, Forfex. Vide *Pinca*.

PINÇON, Fringellus: ex *Pincio*. Vide in hac voce.

PIOT, Potus. Vide Gloss.med.Græcit. in Πιοτόν.

PIPE, fistula: *Piper*, fistula canere: ex *Pipare*. Vide in hac voce.

PIPE, cadus: ex *Pipa*. Vide in hac voce.

PIPER, fallere, decipere: ex Gr. πιπεῖν, quod ἀπατᾶν sonat. Hinc παρθενοπίπης, virginum corruptor.

PIQUE, hasta: ex *spicum*, veru. Vide in hac voce, & in *spitum*.

PIRATE, Prædo maritimus vel nauta. Vide *Pirata*.

PIS, Pectus, vox absoleta. Vide *Anpits*.

PISTE, viæ vestigium: ex *Pita*. Vide in hac voce.

PITE, moneta minutior: ex *Picta*, seu Pictavina. Vide in hac voce, & inde *Pitance*. Ibid.

PITEUX, misericors, compatiens: ex *Pietosus*. Vide in hac voce.

PLACE, locus: ex Germ. *Plats*. Vide Placea, & Gloss.med.Græcit. in Πλάτζα.

PLAGE, ora, campus planus: ex *Plagia*. Vide in hac voce.

PLAID, *Plaider*, in jure agere: ex *Placitum*, *Placitare*. Vide *Placitum*.

PLAINTE, querela: ex *Planctus*. Vide in hac voce.

PLAISANT, Placens. Vide *Placentarius*, & *Placentinus*.

PLANCHE, tabula plana: ex *Planca*. Vide in hac voce.

PLAQUE, lamina: ex *Placa*. Vide in hac voce, & in *Placare*, & Gloss. med. Græcit. in Πλακωτός.

PLAT, Planus: ex *Plata*, lamina. Vide in hac voce.

PLATEAU, vasculum: ex *Patella*, vel ex *Plata*, quod planum sit. Vide *Patella*, & *Plata*.

PLATINE, vas Ecclesiasticum: ex *Patena*. Vide in hac voce.

PLAUDER, *Plausum* dare. Vide *Plaudare*.

PLEGE, fidejussor. Vide *Plegius*.

PLEIS, piscis species. Vide *Plays*, & *Platesius*.

PLEISSIS, propriè silva palis seu virgultis invicem *plexis* clausa, quam & *Parcum* dicimus. Vide *Pleissicium*.

PLEURE, modus agri, apud Pictones: ex πλέθρον. Vide *Pleura*.

PLOMMÉE, clava plumbo munita: ex *Plumbata*. Vide in hac voce.

PLONGER, quempiam in imum aquæ instar *plumbi* immittere, mergere. Vide *Supplumbare*.

PLOUSTRE, instrumentum quo agri occantur: ex *Plustrum*, aut ex *Plaustrum*. Vide *Plustrum*.

POCHE, Pera: ex *Punga*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Πούγγη.

PODESTAT, Rector urbis, Italis. Vide *Potestas*, & Gloss. med. Græcit. in Ποδεστάτος.

POETE, *gens de Poëte*, homines *Potestatis*, tenentes obnoxiæ conditionis. Vide *Potestas*.

POIDS, Pondus: ex *Pensa* seu *Pensum*. Vide in hac voce.

POIGNARD, pugio: quod *pugno* teneatur. Vide Gloss. med Græcit. in Μπουνιαλόν.

POIHIERS, Picardi sic olim dicti à Pago de *Poix*. Vide *Poheri*.

POIGNÉE, quantum *pugno* continetur. Vide *Puginata*.

POIRÉ, vinum piraceum: ex *Piratium*. Vide in hac voce.

POIRIER, Pirus: ex *Pirarius*. Vide in hac voce.

POISLE, hypocaustum, vaporarium: ex *Pensile*, & *Piselium* id est *Gynaceum*. Vide in hac postrema voce.

POISON, venenata *potio*. Vide in hac voce, & in *Potionare*.

POITRAIL, cingulum quo equi pectus stringitur: ex *Pectorale*. Vide in hac voce.

POLENTIERS, cerevisiæ confectores: ex *Polenta*. Vide *Polentarij Polentrudium*, & *Poleta*.

POLICE. Vide Gloss.med.Græcit. in Πολιτεία.

POLTRON, ignavus: ex *Poledrus*, pullus equinus. Vide in hac voce, & in *Pultro*.

POMIER, malus arbor: ex *Pomarius*. Vide in hac voce.

POMPE, fistula, canalis unde aqua emergit. Vide *Pomposus*.

PONDRE, de gallina quæ ova edit & *ponit*. Vide *Ponere*.

PONT-LEVIS, Pons sublicius. Vide *Porta-levaticia*.

PORTS, angustiæ itinerum: ex *Porta*. Vide in hac voce, & in *Portus*.

POURVOIEUR, qui necessaria *prævidet*, vel qui *præbendas* subministrat. Vide in *Præbenda*.

POSTE, cursoris statio, σταθμός: ex *Positio*. Vide *Posta*.

PET, crepitus: ex sono. Vide *Pettus*.

POTAGE, potio quævis vel jusculum. Vide *Potagium*.

POTEAU, trabecula, palus, *Postis*. Vide *Postatum*, & *Postellum*.

POTERNE, Posterior porta: ex *Posterula*. Vide in hac voce.

POSTIL, apostil, nota vel additio marginalis: ex *Post illa* verba. Vide *Postillæ*.

POUCIN, pullus: ex *Pulcinus*. Vide in hac voce, & in *Pullicenus*.

POUGEOISE, moneta Episcoporum *Pogiensium*, seu *Podiensium*: nam *Pogium*, & *Podium* idem sonant. Vide *Pogesia*, & *Pogium*.

POUILLÉ, Catalogus beneficiorum Ecclesiasticorum: ex *Puleticum*. Vide *Polypticham*.

POULAILLIER, cui pullorum seu altilium cura incumbit: ex *Pullarius*. Vide in hac voce.

POULAIN, pullus equinus: ex *Pollenus*. Vide in hac voce, & in *Pullanus*.

POULAINE, Rostra calceorum. Vide *Poulainia*.

POULET, epistola amatoria: ex *Polyptichum*. Vide in hac voce.

POULIE, trochlea. Vide *Polanus*, & *Pulia*.

POUPÉE, puppa, puppæ icon. Vide *Poppea*.

POUPÉE,

POUPE'E, fascis Cannabinus : ex *Pupa*. Vide *Paupada*.

POURPOINT, vestis coactilis species *Puncta*. Vide *Perpunctum*.

POUSSOLANE, arena Puteolana : Vide *Puteulanus*, & Gloss. med. Gr. in Πυρτζυλάνα.

POURPRIS, locus septus, clausus : ex *Purprendere*. Vide in hac voce.

POUTRE, *Poutrelle*, Pullus equinus ; ex *Poledrus*. Vide in hac voce.

PRAIRIE, Pratum : ex *Prateritia*. Vide in hac voce. *Preau*, ex *Pratellum*. Vide in hac voce.

PREBENDE, beneficium Ecclesiasticum, proprie annona quæ Clerico *prabetur*. Vide *Prabenda*.

PRE'CHER, concionari : ex *Praconari*, vel ex *Pradicare*. Vide in hac voce.

PRESENT, munus : ex *Prasentare*, afferre. Vide in hac voce, & in *Prasentia*.

PRESENTEMENT, nunc, modo : ex *Prasentatim*. Vide in hac voce.

PREST, paratus : ex *Prastus*. Vide in hac voce.

PRESTO, cito, velociter : ex *Prastò*. Vide in hac voce, & in *Prastus*.

PRESTER, mutuo dare, commodare : ex *Prastare*. Vide in hac voce.

PREU. Vide *Produm*.

PREVOIRES, ita olim Presbyteros nostri vocabant : ex *Prabendarius*. Vide in hac voce.

PREVOST, Judex pedaneus : ex *Prapositus*, quasi *pravositus*. Vide *Prapositus*.

PREUVE, specimen : ex *Proba*. Vide in hac voce.

PREUX, miles animosus : ex *Probus*. Vide in hac voce.

PRINCIER, dignitas in Ecclesiis Cathedralibus: ex *Primicerius*. Vide in hac voce.

PRISER, æstimare, *Pretium* ponere : ex *Prastare*. Vide in hac voce.

PRISON, carcer, vel qui *prehenditur*, & in carcerem conjicitur. Vide *Priso*.

PRIVE', vel *Privée*, latrina, secessus : ex *Privata*. Vide in hac voce, & in *Privatum*.

PROCE'S, lis, causa, ex *Processus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Πρόσδος, & in Πρόνευον.

PROCHE, ex *Proximus*, ubi x, ut ch, efferebatur. Vide Gloss. med. Gr. in Πρόξιμος.

PROFIT, lucrum, emolumentum : ex *Proficuum*, vel ex *Profectus*. Vide utramque vocem.

PROMENER, deambulare : ex *Prominare*. Vide in hac voce & in *Minare*.

PRONE, Concio in *Proneo* dictus : alii ex *Praconium* deducunt. Vide *Praconari*, & *Proneus*, & Gloss. med. Græcit. in Πρόναος & in Προνάδες.

PROVENDE, præbitio ad victum : vel præbenda avenæ. Vide in *Abatis*, & in *Prabenda*.

PROUESSE, animi magnitudo : ex *Probitas*. Vide *Probus*.

PROUVERE, *rue des Prouveres*, Parisiis, Platea Presbyterorum : ex *Prabendarius*.

PROVISIONS, cibaria ; pensiones annuæ, quibus ad vitæ necessaria prævidetur. Vide *Provisio*, & Gloss. med. Gr. in Πρόνοια.

PRUNELLE, Pupilla : quod *Prunelli*, seu pruni silvestris speciem referat. Vide in hac voce.

PRUNIER, Prunus : ex *Prunarius*. Vide in hac voce.

PUI, collis, mons : ex *Podium*. Vide in hac voce.

PUCELLE, virgo : ex *Puella*, vel *Pulchella*. Vide *Pucilagium*.

PUISNE', secundogenitus, ex *Postnatus*. Vide in hac voce.

PUISOIR, chairitorium : ex *puteus*. Vide *Putiatorium*.

PUTAIN, meretrix : ex *putus*, parvulus. Vide *Putagium*, & Gloss. med. Gr. in Πυτάνα.

PUTOIS, felis species, sic dicta quod *puteat*. Vide *Putacius*.

Q.

QUENOUILLE, colus : ex *Conucula*. Vide in hac voce.

QUERELER, rixari, *Queri*. Vide *Querellare*.

QUESTE, tributum quod *quaritur*. Vide *Quasta*.

QUEUE, ex *Cauda*. Vide *Caudatus*.

QUEUE *de vin*, vas vinarium. Vide *Cauda*.

QUEUX, ex *Cocus*. Vide in hac voce.

QUIGNON *de pain*, quinta pars panis, frustum: ex *Quinio*. Vide in *Quinternio*.

QUINTAINE, decursio equestris ludicra, &c. quæ in *Quintana* seu in platea fieri solebat. Vide in hac voce, & in *Quinterna*.

QUINTAL. Pondus publicum, ad quod merces gravioris ponderis exiguntur. Vide *Quintallum*.

QUINTE, banleuca, Quintum milliare. Vide *Quinta*.

QUILLES, trunculorum ludus, sic appellatur quod ii *Squillorum* seu campanularum figuram referant. Vide *Skella*.

QUIPROQUO, vox Practicorum apud Anglos. Vide *Quid pro quo*.

QUITE, absolutus, liber, ex *quietus*. Vide in hac voce.

R.

RACHAT, ex *Reaccapitum*. Vide in hac voce.

RADE, littus maris. Vide *Rada*.

RADOS, quidquid contra ventos tuetur. Vox Gallobelg. Vide *Redorsare*.

RAIE, modus agri proscissus : ex *Riga*. Vide in hac voce, in *Reia*, *Rigor*, & *Radius*.

RAIER, *Raié*, delere, deletus : ex *Radicare*, in radios distinguere. Vide *Radiatus*.

RAFFLER, Rapere : ex Saxon. *Reafian*. Vide *Reafau*, *Reffare*, & *Riefflare*.

RAIM, ex *Ramus*. Vide *Investitura* pag. 100.

RAMPART, agger ad urbium munimenta. Vide Gloss. med. Græcit. in Ῥαπάτιον.

RAN, porci species : ex *Hran*, veteri voce francica. Vide in hac voce.

RANCUNE, odium, querela : ex *Rancor*. Vide *Rancura* & *Rancus*.

RANG, ou *Reng*, ordo, series : ex *Ringa*, circulus, baltheus. Vide *Hringa*, & *Rinca*.

RANSON, redemptionis pretium : vox formata ex *ran*, German. vel Saxon. raptus, rapina, & *Sona*, compositio. Vide *Ran*, & *Sona*.

RAPORTS, reditus, proventus. Vide *Portus*.

RASPE', vinum acinatitium. Vide Gloss. med. Græcit. in Ῥασπέ.

RASQUER, expuere, vox Gallobelg. ex Saxon. Vide *Rascare*.

RAT, mus major. Vide *Ratus*.

RATON, placentæ species. Vide in *Cratones*.

RAVINE, torrens: ex *Lavina*. Vide in hac voce.

REBOURS, *rebourser*, *rebrousser chemin*: voces ortæ ex *Reburrus*, hispidus, cui pili horrent. Vide in hac voce.

RECAMER, opere Phrygio adornare, acu pingere. Vide *Racamas*.

RECEPTE, proventus, redditus. Vide *Receptus*.

RECEPTE, convivium, quo excipiuntur hospites. Vide *Receptum*.

RECET, hospitium, ex *Receptaculum*, vel *Receptum*. Vide in his vocibus.

RECHIN, asper, morosus: Unde *Rechigner*, de eo qui morosus est: ex *Rech*, asper. Vide *Rechinus*.

RECHINSER, iterum, & aqua pura linteum eluere: vox Gallobelg. ex *Chinse*, linteum. Vide *Recincerare*, & *Camisile*.

RECINER, merendam capere: ex *Recænare*. Vide *Recticinium*.

RECOLTE, messis demessa. Vide *Recolligere*.

RECORD, apparitoris socius. Vide *Recordum*.

RECORDER, prælegere in puerorum scholis. Vide *Recordari*, & *Recordum*.

RECOURS, vox forensis, pro *retrait lignager, ou feodal*. Vide *Recursus* in novis addit.

RECOUSSE, recuperatio: ex *Recursus*. Vide *Rescussa*.

RECOUVRER, ex *recuperare*. Vide *Recovare*.

RECREANCER, in integrum restituere: ex *Recredere*. Vide in hac voce.

RECREANT, *recrand*, *recrandi*, fatigatus, fessus: ex *Recreditus*. Vide *Recredere*.

RECRUES, supplementa legionum, milites qui in locum amissorum *adcrescunt*. Vide *Adcrescentes*.

REDHIBENCE, in Consuetud. Camerac. redditus, proventus: ex *Redhibere*. Vide in hac voce.

REDIME, decima decimæ. Vide *Redecima*.

REFECTOIR, locus ubi cibus sumitur, corpus *reficitur*. Vide *Reficere*.

REFORMER, restituere, reddere: ex *Reformare*. Vide in hac voce.

REFUSER, respuere, denegare: ex *Refutare*. Vide in hac voce.

REGALE, jus *Regium*. Vide *Regalia*.

REGARDER, aspicere: ex *Garda*, quasi aspiciendo sibi cavere. Vide *Vvarda*.

REGIMBER, recalcitare. Vide in *Gibetum*.

REGIMENT, legio militaris quæ à duce *regitur*. Vide *Regimentum*.

REGISTRE, liber in quem *regeruntur* commentarij: ex *Regestum*. Vide in hac voce.

REGLE, ex *Regula*. Vide Gloss. med. Græcit. in Ῥῆγλα.

REGORGER, exundare: ex *Gurges*. Vide in hac voce & in *Gordus*.

REGRATEURS, qui res ducunt, ut pluris vendant. Vide *Gratare*, & Regratarij.

RELEER. Vide supra in *Lee*.

RELEVÉE, *heure de relevée*, hora pomeridiana, qua ex somno meridiano exsurgi solet. Vide *Relevatio*.

RELICTE, vidua, quæ absque marito *relicta* est. Vide *Relicta*.

RELIEF, feudi *relevatio*, feudi caduci, & in Domini superioris jus delapsi reacceptio. Vide *Relevare*.

REMEDIER, Remediis sanare. Vide *Remediare*.

REMUAGE, jus quod habet dominus feudalis, cum feudum à linea directa in aliam transit; cum *mutatur*. Vide *Mutagium*.

RENDEURS, vades, fidejussores, qui se creditoribus *reddunt*. Vide *Reddere*, & *obses*.

RENDRE, ex *Reddere*. Vide *Rendualis*.

RENDU, qui se in monachum *reddit*. Vide *Redditus*.

RENURE, linea recta cava ducta in ligno. Vide *Renodura*.

RENIER, religionem ejurare, *renegare*. Vide in hac voce.

RENONCER, abdicare, nuntium mittere. Vide *Renuntium*.

RENTE, fructus, proventus: ex *Redditus*. Vide in hac voce.

REPAIRER, redire: ex *Repatriare*. Vide in hac voce, & in *Reparium*.

REPAS, convivium: ex *Repastus*. V. in hac voce.

REPENTAILLES, mulcta indicta ei qui à pactis nuptiis recedit. Vide *Repentalia*

REPOS, *Reposer*: ex *pausa*. Vide in hac voce, & in *Repausare*.

REPORTAGE, medietas decimæ. Vide *Reportagium*.

REPRESAILLES, jus recipiendi & *prehendendi* quod cuipiam per vim ablatum est. Vide *Represaliæ*.

RESE, iter, expeditio militaris: vox Germ. Vide *Reisa*.

RESEANT, ex *Residens*. Vide in hac voce.

RESNES, fræna, quibus equus *retinetur*, vel *regitur*. Vide Gloss. med. Græcit. in Ῥέτενα.

RESPIT, dilatio, mora indulta reo, quo is jura sua *respiciat*. Vide *Respectus*.

RESPONDRE, pro alio spondere, vel *respondere*. Vide in hac voce, & in *Responsalis*, & Gloss. med. Græcit. in ἀντιφωνητής.

RESTER, damni restauratio. Vide *Restaurum*.

RETOURNER, reverti: ex veteri voce barbara. Vide *Retorna*, & Gloss. med. Græcit. in Τόρνα.

RETIF, equus refractarius, quasi *aretif*, qui in via subsidet, stat. Vide *Stativus*.

REVANGER, ex *Revendicare*, vel ex *Revadiare*. Vide *Vadium*.

REVE, præstatio pro mercibus aliunde allatis: ex *Roga*. Vide *Reva*.

REZ, *Rezean*, amiculum *reticulatum*: ex *Rete*. Vide *Risile*.

RIBAUDS, velites, calones, homines viles. De vocis etymo. Vide in *Ribaldi*.

RICHE, dives: ex *Ric*, voce francica. Vide *Rici homines*.

RIEZ, agri non processi, *resides*, vel *rejecti*, vel relicti. Vide in *Riesa*.

RIFFLURE, levior plaga, ex Saxon. Vide *Riffura*.

RIGOLE, Rivulus: ex *Rigus*, *Rigulus*. Vide in *Rigus*.

RIME, ex *Rhythmus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Ῥῆμα.

RIORTE, virga qua sepes cõtinetur. Vide *Ritorta*.

RIOTE, levior rixa. Vide *Riotta*.

RIPILLONS, reliquiæ piscium: ex *Ripillis*. Vide *Spinaticus*.

RISBAN, propugnaculũ Calatense. Vide *Rivaltus*

RISQUE, periculum, ex Ῥιζικόν. Vide Gloss. med. Græcit.

RIVE, *Rivage*, ora, littus: ex *Ripa*. Vide *Riparius*, & *Ripaticum*.

RIVIERE, *Riviere de Gennes*, ora, littus: ex *Riparia*. Vide in hac voce.

RIVIERS,

RIVIERS, qui ad Rheni, Scaldis, & Mosæ *ripas* habitant. Vide *Ripuarij*.

ROBE, vestis, tunica: ex veteri Francico *Raub*. Vide in hac voce.

ROCHE, Rupes, *Rupecula*. Vide *Rocca*.

ROCHET, vestis linea Episcopalis: ex *Roccus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Ρὄχον.

ROIAUX, moneta aurea Francica. Vide *Moneta*, & *Regalis*.

ROLLE, Scheda in *rotulæ* speciem complicata. Vide *Rotulus*.

ROMANS, historiæ mythicæ, *Romana*, seu vulgari lingua scriptæ. Vide *Romani*.

ROMIUS, qui *Romam* vadunt, Romipetæ. Vide *Romeus*.

RONCES, spineta, agri inculti: ex *Runcare*. Vide *Runcalis*, & *Roncalia*.

RONCIN, equus gregarius: ex Theut. *Ross*. Vide *Runcinus*.

ROSEAU, arundo: ex Germ. *Raus*. Vide *Rausea*.

ROT, assum, vox prisco Britannica. Vide *Rottum*.

ROTE *de Rome*, Camera cujus pavimentum marmore porphyretico *Rotæ* speciem refert. Vide *Rota*.

ROTURE, ager *ruptus*, proscissus: ex *Ruptura*. Vide *Roturier*, agricola, rusticus, ignobilis. Vide *Ruptura*.

ROUAGE, Rodage, tributi species pro damnis ex *rotis* in viis factis. Vide *Rotaticum*.

ROUIR, cannabim in aqua eluere, & macerare. Vide *Rothorium*, & *Aroagium*.

ROUTE, Ruptariorum, seu rusticorum cohors incondita: inde pro via seu itinere, quo ij gradiebantur: ex *Rupta*. Vide in hac voce.

RUBIS, carbunculus, lapillus *Rubeus*. Vide *Rubinus*.

RUE, platea: ex *Ruga*. Vide in hac voce.

RUER, projicere. Vide *Ruere*.

RUIER, officium Ecclesiasticum in Ecclesia S. Quintini in Viromanduis. Vide *Ruarius*, ubi de etymo.

RUSCHE, alvearium, apiarium: Vide *Rusca*.

RUT, de cervorum ὀχεία: ex *Rugitus*. Vide in hac voce.

S.

SABLE, Martes, mustelæ nigricantis species, unde eadem vox pro nigro usurpatur in descriptione insignium: sic dictæ quod ejusmodi pelles ex *Zebel*, urbe Syriæ afferrentur. Vide *Sabulum*.

SABLON, sabulum: ex *Sablo*. Vide in hac voce.

SABOT, calceus ligneus, fortè quasi *sac de bos*, seu *de bois*. Vide *sabatati*.

SACRE, falconis species. Vide *Sacer*, & Gloss. med. Græcit. in Σάκρε.

SACS, monachi *sacco* vestis loco induti. Vide *Sacci*.

SAFRAN, crocus: ex Græcobarb. Ζαφρᾶς. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

SAIE, panni species: ex *Sagium*. Vide in hac voce.

SAIGNER, venam percutere: ex *Sanguinare*. Vide in hac voce.

SAILLIR, pro *salire*. Vide *Sallire*.

SAIN, adeps suillus: ex *Saginum*. Vide in hac voce, & in *Sagimen*.

SAISIR, quasi in *Saccum* immittere, σακκίζειν. Ita Salmasius. Vide *Sacire*, & *Saisire*.

SAISON, tempus *sationis*. Vide *Satio*.

SALE, domus ædes quævis, vel etiam amplius cubiculum: ex *Sala*, veteri Franc. Vide in hac voce.

SALE, sordidus: ex Græcobarb. Σαλὸς, stultus, ineptus, vel etiam *sordidus*. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

SALUT, nummus aureus Francicus, in quo expressa salutatio Angelica. Vide in Moneta, & *Salus*.

SAMIT, pannus holosericus: ex *Exametum*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Εξάμιτον.

SANGLANT, ex *Sanguilonentus*. Vide *Sangolentus*.

SANGLIER, aper: ex *singularis*. Vide in hac voce.

SAQUER, *saquer une espée*, gladium è vagina quasi ex *sacco* educere. Vide *Saccare*.

SARBOTANE, tubulus perforatus: ex Græcobarb. Ζαροβόλανη. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

SARCENET, panni species, ex *Saracenicum*. Vide in hac voce.

SARTHIES, navis armamenta, supellex: ex Gr. ἐξάρτιον. Vide *Sarcia*, & *Sarco*, & Gloss. med. Græcit. in Εξάρτιον.

SARCLER, sarrire: ex *Sarculare*. Vide in hac voce.

SARPE, falx, ab ἅρπη, ut vult Salmasius ad Plinium, p. 1350. Vide *Sarpa*, & *Sapa*.

SAPER, subruere: ex *Sapa*, instrumentum rusticum. Vide in hac voce.

SAPIN, abies: ex *Sappus*. Vide in hac voce.

SATIN, pannus sericeus rasus. Vide *Zatoüi*.

SAVEUR, ex *Sapor*. Vide in hac voce.

SAUCE, quod *Salsa*. Vide *Salsa*, *Salsarium*, & *Salsarius*, & Gloss. med. Græcit. in Σάλτζα.

SAUCICE, Lucanica: ex *Salcitia*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σάλτζα.

SAUF, præter: ex *Salvò*. Vide in hac voce.

SAUMURE, muria *salsa*, vel *sale* condita.

SAVOIR, scire, ex *Sapere*. Vide in hac voce.

SAVON, ex *Sapo*. Vide in hac voce.

SAUSSAIE, ex *Salicetum*. Vide *Salectum*, & *Salicia*.

SAUTOIRS, *Stapedes*, seu *Staphæ* quibus equus inscenditur. Vide *Saltatoria* & *Staffa*, & Gloss. med. Græcit. in Σωτηέλιν.

SECOUER, excutere, *subcutere*, vel ex *subcaudicare*. Vide in hac voce.

SEGRAIER, officium in forestis: ex *Secretarius*. Vide in hac voce.

SEICHE, Sepia, piscis. Vide *Sicca*.

SEIGLE, sicala. Vide *Sigalum*.

SEIGNEUR, dominus: ex *Senior*. Vide in hac voce.

SEILLE, vas aquarium: ex *Situla*. Vide Gloss. med. Græcit. in Σίτλα.

SEILLET, vas in quo defertur aqua benedicta: ex *Situla*. Vide *Seilletum*, & *Sellus*.

SEJOUR, *Sejourner*, mora, morari in aliquo loco: ex *diurnus*, *diurnare*, ut jour, ex *Diurnus*, ut quidam volunt. Vide *Sejornum*, & *Subjournare*.

SEMBLANT, *faire semblant*. Vide in *Adsimulare*.

SEMBLER, *ressembler* : ex *Similare*. Vide in hac voce.

SEMONDRE, in jus vocare : ex *Submovere*. Vide in hac voce.

SENESCHAL, dignitas palatina, & in familiis nobilium: ex vet. Franc. Vide *Senescallus*.

SENTE, *Sentier*, ex *Semita*. Vide *Semitarium*.

SEPTAINE *de Bourges*, urbis Bituricensis banleuca, quæ ad septimum milliare protenditur, ut Ἕβδομον, apud Constantinopolitanos, uti docuimus in Disceptat. de Hebdomo, & *Quinta*, & *Quintum milliare*, apud Andegavenses & Cenomanenses. Vide *Septena*.

SERGE, pannus *serico-laneus*, unde nomen. Vide *Sargineum* & *Sericalis*.

SERIES, puellarum *serotini* conventus. Vide in *Gynæceum*.

SERIEUX, serius, gravis : *Seriosus*. Vide in hac voce.

SERAIL, palatium Turcicum. Vide Gloss. med. Græcit. in Σαράγιον.

SERJANT, famulus, miles ex peditatu, apparitor : ex *Serviens*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σεργέντης.

SERRE, confectus, ex *Seratus*, quasi *sera* compressus. Vide *Serratus*.

SERRER, occludere, *Sera* claudere. Vide *Serare*, & *Serra*.

SERVICE *de table*. Vide *Servitium*, & Gloss. med. Græcit. in Δελίκιον.

SERVITEUR, famulus : ex *Servitor*. Vide in hac voce.

SESTIER, mensura liquidorum : ex *Sextarius*. Vide in *Sextarata*, *Sextarium*, &c.

SEVRER, puerum à mammis nutricis *separare*. Vide *Sevveræ*.

SIVRE, ramentum, scobs serraria : ex *Scissura*. Vide *Serrago*.

SIFFRE, tibiæ species : ex Σίφαρος. Vide Gloss. med. Græcit. in hac voce.

SILLER *desiller les yeux*, cilia claudere. Vide *Desigillare*.

SILLON, *Seillon*, lira, porca, arula. Vide *Selio*.

SEMENJAUX, Panes *similacei*. Vide *Simenellus*, & *Simala*.

SINGLER, plenis velis navigare : ex Saxon. *Sighel*, velum. Vide *Sigla*, & Gloss. med. Græcit. in Σίγλειν.

SION, virgula, bacillus. Vide *Sium*, & Gloss. med. Græcit. in Σεῖα.

SIRE, Dominus : ex Κύρος, pro Κύριος. Vide *Siriaticus*, & Gloss. med. Græc. in Κῦρ.

SIVETTE, aromati species. Vide Gloss. med. Græcit. in Ζαπέτιον.

SOIGNOLE, *de puits*, machina ad aquam hauriendam : ex *Ciconium*. Vide in hac voce.

SOC, vomer : ex *Soccus*. Vide in hac voce, & in *Soket*.

SOC, stipes, truncus : Vide *Zoccus*.

SOIE, sericum : ex *Seta*. Vide in hac voce.

SOIN, cura, anxietas : ex *Sunnis*. Vide in hac voce.

SOIGNER, curare, hospitio excipere : ex *Sonjare*, (ubi *i a* consonantem efficiunt) illud vero à *Sunnis*. Vide in his vocibus.

SOLATIER, solari : ex *Solatiari*. Vide in hac voce.

SOLDE, *Soldoier*, *soudée*, *Soldat*, voces formatæ ex *Solidus*. Vide *Solidata*, & Gloss. med. Græc. in Κολιδάτος.

SOLIER, camera : ex *solarium*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Σωλάριον.

SOLIVE, trabecula, tignum : ex Saxon. *Sul*, columna. Vide *Soliva*, & *Irminsul*.

SOMME, onus, sarcina : ex *Sagma*, vel *Salma* : unde *Sommier* Equus clitellarius. Vide *Sagma*, & Gloss. med. Græcit. in Σάγμα.

SOMMELIERS, qui cellarij vinarij curam habent, sic dicti quod horum curæ incumberent equi *Sagmarij*, quibus vinum ac res aliæ cellarenses deferebantur. Vide in *Sagma*.

SONGER, anxiari : ex *Sunnis*, cura, anxietas. Vide in hac voce, & in *Sonjare*.

SOR, falco anniculus. Vide *Saurus*.

SORCIER, divinator, divinus, *sortiarius*. Vide *Sortiariæ*.

SOT, stultus, à Syriaco *Sote*, ut quidam volunt: alij ab ἄσωτος. Vide *Sottus*.

SOU, vel *Seu*, porcorum stabulum : ex *Sudis*. Vide in hac voce.

SOUFRIR, pati. Vide *Sufferentia*.

SOULIERS, calcei, ex *Subtalares*. Vide in hac voce.

SOUQUENILLE, vestis species. Vide Gloss. med. Gr. in Σουκανία.

SOURDRE, scaturire : ex *Surgere*. Vide in hac voce.

SOUS-AGE', minor annis. Vide *Subannis*.

SOUTANE, togæ vel tunicæ species, *Sultanorum* propria. Vide *Subtaneum*.

SOUSPIR, ex *Suspirium*. Vide in hac voce.

SOUTERRER, humo ac *terra* mandare. Vide *Subterrare*.

SPORLE, quod pro relevio datur : ex *Sportula*. Vide *Sporta*.

STAGE, à *Stando*, ubi quis stat, manet. Vide *Stagium*.

SUEUR *de viel*, sutor veterinarius, unde etymon. Vide *Coruesarij*.

SURCOT, vestis, alteri, quam *cote* vocant, superinducta.. Vide *Sorcotium*.

SURNOM, cognomen, quod nomini proprio in tabulis superponeretur. Vide *Supranomen*.

SURPLUS, residuum : ex *Superplus*. Vide in hac voce.

SURPRENDRE, capere ultra quam licet. Vide *Superprendere*.

SURSAUT, *en sursaut*, inopinatò. Vide *Sussaltire*.

SURSEOIR, differre : ex *Supersedere*. Vide in hac voce.

SUS, super, supra : ex *Susum*. Vide in hac voce. *Courir sus*. Vide *Super*, & Gloss. med. Græcit. in ἐπάνω.

T.

TAFFETAS, pannus sericeus. Vide *Taffata*.

TAILLE, tessera lignea : ex *Talea*, ramus incisus. Vide in hac voce. Hinc *taille*, præstatio, tributum.

TAILLER, putare, scindere : ex *Talare*, vastare, auferre. Vide in hac voce, & in *Taliare*.

TAILLIS, silva cædua, à *taleis*, fortè, seu ramunculis. Vide *Talterium*, *Talea*, *Talus*.

TALEMELIERS, Panifices. Vide *Talemarij.*

TALISMANS, characteres magici. Vide *Talismanus*, & Gloss. med. Græcit. in Τελεσμάτα.

TAMBOUR, *Tabour*, uti vox hæc efferebatur, tympani bellici species: ex Arab. *Al-tambor.* Vide *Tabur.*

TAMIS, cribrum. Vide *Tamisum.*

TAMPON, truncus ligneus, quo foramen dolij obturatur: ex *Tappus.* Vide in hac voce.

TAN, pulvis querceus, unde tinctura fit. Hinc *Tanneurs*, tinctores. Vide *Tannum.*

TAPINOIS, aut *Taupinois*, qui instar *talparum* latenter ac furtive res suas peragunt. Vide *Tapinatio.*

TARABUSTER, vexare. Vide *Arbustaritiæ.*

TARD, *il fait tard*, advesperascit: loquendi formula Græcis hodiernis familiaris. Vide Gloss. med. Græcit. in Βράδυ.

TARGE, Pelta: ex Theuton. Vide *Targa.*

TARGER, morari. Vide supra *Atarger.*

TARIN, moneta Italica, *Tarentina*, unde etymon. Vide *Tarenus*, & Gloss. med. Græcit. in Ταρί.

TARTANE, navigij species Italica. Vide *Tarida*, & Gloss. med. Græcit. in Ταρίδες.

TARTE, placentæ *fartæ* species. Vide *Tarta.*

TAS, cumulus, strues aristarum: Hinc *entasser*, struem conficere. Vide *Tassus.*

TASCHE, defectus, macula: ex *Tasca*, præstatio agraria ita dicta. Vide in hac voce.

TASSE, vel *Tace*, patera, crater. Vide *Tacea*, & *Tasca.*

TASSEAU, vox fabrorum lignariorum: ex Angl. *Tassel*, fimbria, vel ex *tessellus.* Vide in hac voce, & in *Tassellus.*

TAUDIS, incomposita rerum congeries: ex *Tuldum.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Τάλδον.

TEMPRE, maturè, vox Gallobelg. ex *Temperius.* Vide in hac voce, & in *Temperare*, & *Temporaneè.*

TENAILLES, forcipes: ex *Tenaces.* Vide in hac voce, & in *Tenacula.*

TENCER, objurgare: ex *Intentionare.* Vide *Intendere*, & infra *Tenser.*

TENCHE, merula, piscis: ex Ital. Vide *Tinca.*

TENDERE, tentorium, seu *tendam* explicare. Vide *Tendere.*

TENEBRES, officium Ecclesiasticum in majori septimana. Vide *Tenebræ.*

TENSER, defendere, tutum facere: ex *Tensare.* Hinc etiam fortè *tenser* pro objurgare aliquem tutando. Vide *Tensare.*

TESTE, caput: ex *Testa.* Vide in hac voce.

TESTONS, moneta argentea Francica, in qua *caput* Principis exhibetur. Vide in *Moneta*, & *Testo.*

TENTE, tabernaculum, *tentorium.* Vide *Tenda*, & Gloss. med. Græcit. in Τένδα.

THABIT, pannus sericeus undulatus. Vide in hac voce.

THIOIS, Theuto, Germanus: ex *Theotiscus.* Vide in hac voce.

TIERS *& dange.* Vide in *Tertium.*

TIGNE, scabies: ex *Tinea.* Vide in hac voce.

TIMBRE, Galea, apex galeæ: ex *Tymbris.* Vide in hac voce.

TIMBRE, fasciculus pretiosarum pellium. Vide *Timbocium*, & *Timbrum.*

TIMON, ex *Temo.* Vide in hac voce.

TINEL, Palatium: ex Suecico *Tuna*; vel ex *Tinnulus.* Vide in hac voce.

TIROIR, quomodo Parisiis, *la Croix du tiroir.* Vide *Tiratorium.*

TISONNER, ex *Titionari.* Vide in hac voce.

TOMBE, sepulchrum, lapis sepulcralis: ex Τύμβος, tumulus. Vide *Tumba.*

TOISE, mensura sex pedum: ex *Tensa.* Vide in hac voce, & in *Teisia.*

TOMBER, cadere, procumbere, quasi in *tumba* volutari. Vide *Tumbrellum.*

TOMBEREAU, birotum versatile. Vide *Tumbrellum.*

TONLIEU, tributum: ex *Teloneum.* Vide *Telon.*

TONNE, *Tonneau*, dolij, vel vasis vinarij species: ex Saxon. Vide *Tunna.*

TORCHE, Tæda *tortilis*, ex funibus ceratis invicem *Contortis.* Vide in *Cerifunibulus.*

TORRELAGE, præstatio pro fornace in quo avena *torretur.* Vide *Torra.*

TORMENT, *Tormenter*, ex *Tormen*, intestinorum vexatio. Vide *Tormentum.*

TORSIE, agger ad Ligeris ripas. Vide *Torcia.*

TORT, Damnum, injuria, &c. ex *Tortus.* Vide in hac voce.

TOUAILLE, mappula, manutergium: ex *Togilla.* Vide *Toacula.*

TOUCHINS, prædones militares. Vide *Tuchinatus.*

TOUDIS, quotidie, *toto die*, vox Gallobelg.

TOUFFE, confectus plumarum globus: ex *Tufa.* Vide in hac voce, & Gloss. med. Græcit. in Τοῦφα.

TOUPET, apex, crista. Vide *Tipettum.*

TOUR, quod per vices fit. Vide *Turnus.*

TOURAGE, idem quod *geolage*, carcerarium. Vide *Turris.*

TOURBE, niger cespes. Vox Theuthon. Vide *Turba.*

TOURNER, *Retourner*, divertere, redire: ex *Tornare.* Vide in hac voce.

TOURNICLE, sagum militare: ex *Tunicula.* Vide *Tunica.*

TOURNOI, decursio equestris. Vide *Tourneamentum.*

TOURNOIS, moneta in *Turonibus* cusa. Vide in *Moneta*, & *Turonenses.*

TOURTE, placenta in *Tortilis* speciem confecta. Vide *Torta*, & Gloss. med. Græcit. in Τόρτα.

TRACE, via, perquisitio, unde *Tracer*, quærere, Gallobelgis. Vide *Tracea.*

TRAINEAU, ex *Traga*, vel *Trachina.* Vide *Traga.*

TRAINER, trahere, vehere: ex *Traginare*, & *Traga.* Vide in his vocibus.

TRAIRE, jaculari, sagittam emittere: ex *Trahere.* Vide in hac voce.

TRAMOIS, vel *Tremois*, Triticum *trimense.* Vide *Tremisium.*

TRANCHE'E, vallum, fossa. Vide *Trencatum.*

TRANCHE'ES, ventris tormina. Vide *Trencata.*

TRANCHER, incidere, scindere: ex *transcindere.* Vide *Incisorium.*

TRANSLUISANT, vel Gallobelgæ efferunt, *tresluisant*, ex *translucidus*. Vide in hac voce.

TRAPPE, muscipula, transenna: ex *trapen*, capere, irretire. Vide *Trappa*.

TRAVÉE, trabecularum series, *trabata*. Vide *Trabea*.

TREBUCHET, catapultæ species, decipula, bilanx: ex *trabecula* fortè, undè *Trebuchetum*. Hinc *trebucher*, cadere, vel cespitare. Vide *Trebuchetum*.

TREFFONS, ex *Terræ fundus*. Vide *Tresfundus*.

TREILLE, *Treillis*, sepes cancellata, cancellus: ex *Trilix*. Vide Macula, & *Trelia*.

TREMAIL, rete contextum *maculis trilicibus*. Vide *Tremaclum*.

TREMBLER, tremere: ex *Tremulare*. Vide in hac voce.

TREMPER, *detremper*, diluere: ex *Temperare*. Vide in hac voce.

TREPASSER, ultro progredi, mori: ex Transpassare. Vide in hac voce.

TREPAIL, locus ubi rei torquentur. Vide *Trespallum*.

TREPAN, instrumentum Chirurgicum: ex Græc. τρυπάνη. Vide Gloss. med. Græcit. in Ἀβαπτισμός.

TREPIED, mensa tripes. Vide *Tripetia*.

TRESSAILLIR, ex *Transilire*. Vide *Tressalitus*.

TRESSE, vel *trece*, crines intexti: ex *trica*. Vide in *Tricina*.

TRETEAU, scamnum tripes, quasi *tritellus*. Vide *Trestellum*.

TREU, ex *tributum*. Vide in *Trutanus*.

TREVE, induciæ: ex Germ. *Treu*, fides, fides data. Vide *Drudes*, & *Treva*.

TREUIL, Torcular Lemovicensibus. Vide *Trolium*.

TREUVER, *Trouver*, invenire: ex Gall. *Treu*, tributum, ita ut sit tributum exigere, invenire. Vide in *Trutanus*.

TRIBUNE, pulpitum, ambo: ex *Tribunal*. Vide *Tribuna*, & *Tribunal*.

TRICHER, implicare, innectere, morari: ex *Tricare*. Vide in hac voce.

TRICOTER, morari, nugari: ex *Tricare*, vel ex *Trico*. Vide in his vocibus.

TRIER, seligere: ex Saxon. *Triare*. Vide in hac voce.

TRIFILIERS, artifices qui aurea vel aurichalca *trifila* innectunt. Vide *Trifilum*.

TRINQUET, sutoris calcearii instrumentum: ex *Taringa*. Vide in hac voce.

TRIPES, interanea. Vide *Tripa*.

TROMPES, *Trompettes*, buccinæ: ex Germ. Vide *Trumpa*.

TROTTER, de equis *tolutariis*, quasi *Tolutare*. Vide *Trotare*.

TROU, ut Gallobelgæ efferunt, *Trau*, foramen: ex *Traugus*. Vide in hac voce.

TROUSSE, *Trousseau*, fasciculus. Vide *Trocellus*, & *Trossa*.

TRUANS, errones, instar eorum qui ostiatim tributum, quod *Treu* appellabant vagantur. Vide in *Trutanus*.

TRUBLE, instrumentum piscatorium. Vide *Trubla*, & *Trullia*.

TRUCHEMAN, Interpres linguarum: ex Gr. vulg. Δραγέμανος. Vide *Drogomundus*, & *Turchimannus*, & Gloss. med. Græcit. in Δραγέμαν⊗.

TRUELLE, ferrum latum quo parietes cœmento illinuntur: ex *Trulla*. Vide *Truella*.

TRUFFES, nugæ, fraudes, nequitiæ. Vide *Trufa*.

TRUIE, scrofa: ex *Troia*. Vide in hac voce.

TRUITE, ex *Tructa*. Vide *Tritula*.

TUER, occidere. Vide *Tutare*.

TUF, lapis friabilis: ex *Tophus*.

TUIAU, canalis: ex Lat. *Tubulus*. Vide *Tuellus*.

TURBE, inquisitio à Judice delegata. Vide *Turba*.

TURCOPLES, milites levis armaturæ. Vide *Turcopulus*, & Gloss. med. Græcit. in Τυρκόπουλ⊗.

TURELUPINS, sic dicti Valdensium sectarij. Vide *Turlupini*.

V.

VADACLE, locus sic dictus Tolosæ. Vide *Vadaculum*.

VAILLANT, magnanimus: ex *Valens*. Vide in hac voce.

VAIR, mus ponticus: ex *Vares*. Vide in hac voce.

VAIROLE, turpedinis species in pueris: ex *Variola*. Vide in hac voce.

VAISSEAU, navis: ex *Vas*. Vide in hac voce.

VALET, famulus honorarius, armiger: ex *Vasletus*, seu *Vassoletus*. Vide *Valeti*.

VALISE, bulga equestris. Vide *Vallegias*.

VANNE, septum ad intercipiendos pisces: ex *Venna*. Vide in hac voce.

VASE, limus terræ. Vide *Vvasilus*, & *Vvasium*.

VASE, sarcofagum lapideum, Arvernis & Lemovicibus: ex *Vas*. Vide in hac voce.

VASSAL, cliens. Vide in *Vassus*.

VAVASSEURS, vassalli minores feudales. Vide *Vavassor*.

VAUTOUR, vultur. Vide *Volturium*.

VEAUTRE, canis species: ex *Veltris*. Vide *Canis veltris*.

VELIN, pellis *vitulina*. Vide *Vitulinium*.

VELER, vitulum edere: ex *Vitulare*. Vide in hac voce.

VELOUX, pannus sericeus *villosus*. Vide in hac voce, & Gloss. med. Gr. in Βελοῦδον.

VENAISON, ferina, feræ in *venatione* interfectæ vel captæ: ex *Venatio*. Vide in hac voce.

VENELLE, via strictior, instar venæ, vel *Venulæ*. Vide *Venella*.

VENTAIL, pars galeæ aperta, qua ventus seu aër aspiratur. Vide *Ventaculum*.

VERDIER, officium in forestis: qui scilicet *viridis*, seu silvæ cæduæ curam habet. Vide *Viridarius*.

VERDIT, testimonium juratorum: ex *Veredictum*. Vide in hac voce.

VERGER, hortus: ex *Viridarium*. Vide in hac voce.

VERGNER, ripas fluvij aut fossæ *Virgis*, seu palis immissis continere. Vide *Guerinagium*.

VERGONGNE, ex *Verecundia*. Vide in hac voce.

VERMEIL, rubeus, coccineus: ex *Vermiculus*. Vide in hac voce.

VERRAT, porcus masculus: ex *Verres*. Vide in hac voce.

VERRUEIL, retis Genus apud Normannos : ex *Verriculum*. Vide *Vertebolum*, & *Vervilium*.

VETER, vetare : *bois vetez*, silvæ vetitæ, quas ingredi non licet. Vide *Vetatum*.

VIDAME, qui *vices domini* agit : Vide *Vice-dominus*.

VIELLE, *Viole*, *Violon*, instrumentum musicum. Vide *Viola*.

VIERG, magistratus juridicus apud Heduos, ex *Vergobretus*. Vide in hac voce.

VIGNETES, ornamenta librorum in marginibus *Vineolarum* instar. Vide Gloss. med. Græcit. in Βοθρύδια.

VIGUIER, Judex : ex *Vicarius*. Vide in hac voce, & *Vigerius*.

VILLE, Urbs : ex *Villa*. Vide in hac voce.

VINOTIER, institor vinarius. Vide *Vinatarius*.

VIRER, vertere, versare. Vide *Virare*.

VISIERE, cassidis pars quæ faciem vel oculos tegit. Vide Gloss. med. Græcit. in Βιζιέρα.

VISIR, præcipuus regni minister & Consiliarius apud Turcos. Vide Gloss. med. Græcit. in Ὀυεζήριοι, & in πρωτοσύμβουλος.

UN, pro *quidam*. Vide *Unus*, & Gloss. med. Græcit. in εἷς.

VOGUER, navigare : ex *Vagari*. Vide *Vogherij*.

VOIAGE, iter : ex *Viaticum*. Vide in hac voce.

VOIER, dominus feudalis cui minor justitia competit. Vide *Viarius*.

VOILA, ecce, quasi *Voyez-là*. Vide Gloss. med. Græcit. in ἔλα.

VOLER, per vim auferre : ex *Involare*. Vide in hac voce.

VOUGE, cultri vel ensis aut pugionis species : ex *Vanga*. Vide in hac voce.

VOULT, imago : ex *Vultus*. Vide in hac voce.

VOUTE, concameratio : ex *Volutio*. Vide in hac voce, & in *avolta*.

USAGE, usus vel tributum ex usu. Vide *Usagium*.

USER, uti, frui : ex *Usare*. Vide in hac voce.

VVAREC, res projecta in mari navis levandæ gratia : ex Saxon. Vide *Vvreccum*.

VVARESCHAIX, aquæductus aquagium : ex Saxon. Vide *Vvaterscapium*.

VVIOT, cujus uxor mœchatur. Vide *Vvillot*.

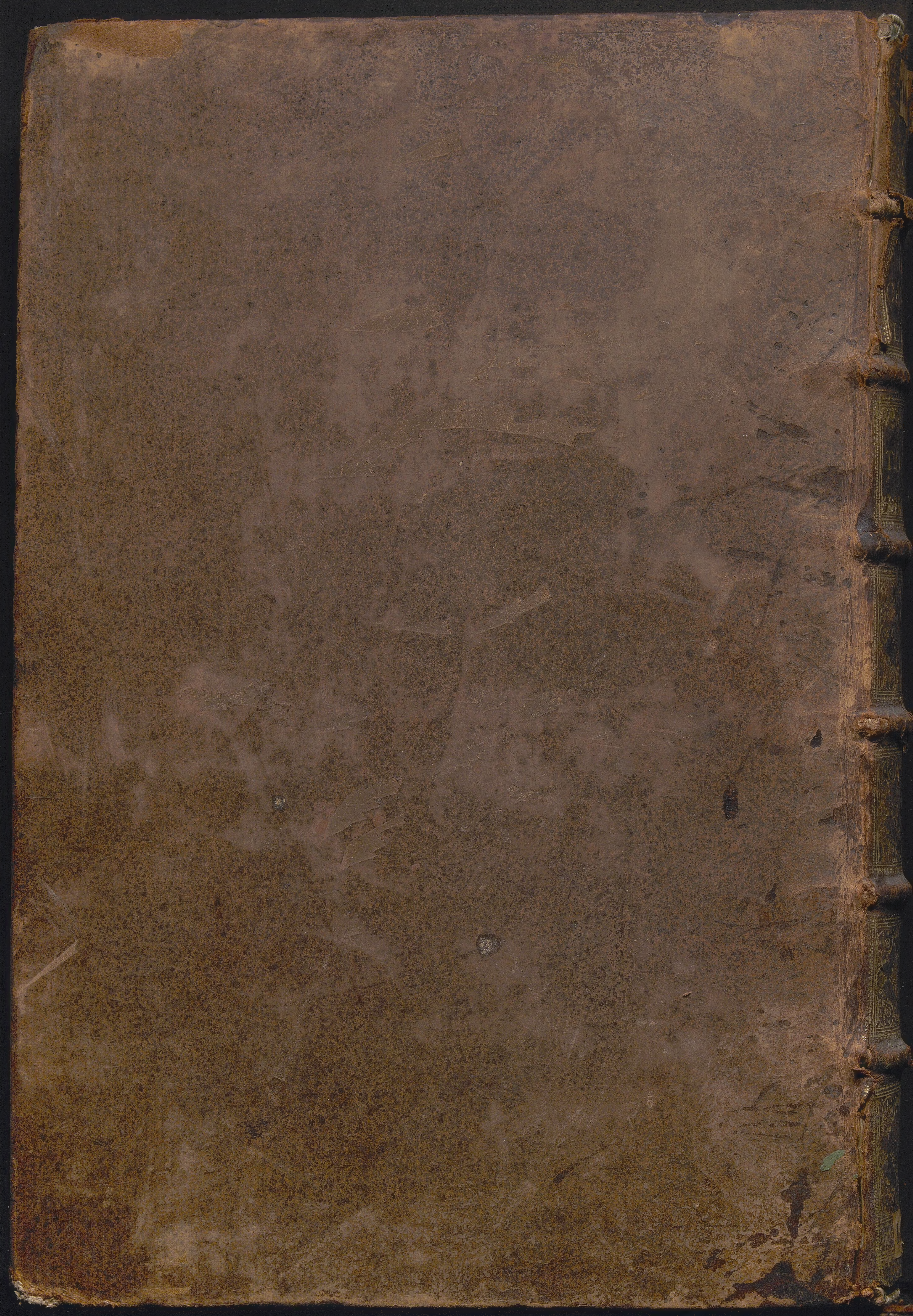

Z.

ZENITH, vertex cœli, vox Arabica. Vide *Cenit*.

ZIZIER, gigerium. Vide *Zizerium*.

F I N I S.

calibrite

colorchecker CLASSIC

mm

